

Piibel

Vana Testament

1. Moosese

Peatükk 1

1. Alguses lõi Jumal taeva ja maa.
2. Maa oli tühi ja paljas ja pimedus oli sügavuse peal ja Jumala Vaim hõljus vete kohal.
3. Ja Jumal ütles: 'Saagu valgus!' Ja valgus sai.
4. Ja Jumal nägi, et valgus oli hea, ja Jumal lahutas valguse pimedusest.
5. Ja Jumal nimetas valguse päevaks ja pimeduse ta nimetas ööks. Siis sai öhtu ja sai hommik - esimene päev.
6. Ja Jumal ütles: 'Saagu laotus vete vahele ja see lahutagu veed vetest!'
7. Ja nõnda sündis: Jumal tegi laotuse ja lahutas veed, mis olid laotuse all, vetest, mis olid laotuse peal.
8. Ja Jumal nimetas laotuse taevaks. Siis sai öhtu ja sai hommik - teine päev.
9. Ja Jumal ütles: 'Veed kogunegu taeva all ühte paika, et kuiva näha oleks!' Ja nõnda sündis.
10. Ja Jumal nimetas kuiva pinna maaks ja veekogu ta nimetas mereks. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
11. Ja Jumal ütles: 'Maast tärgaku haljas rohi, seemet kandvad taimed, viljapuud, mille viljas on nende seeme, nende liikide järgi maa peale!' Ja nõnda sündis:
12. maa laskis võrsuda haljast rohtu, seemet kandvaid taimi nende liikide järgi, ja viljapuid, mille viljas on nende seeme, nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
13. Siis sai öhtu ja sai hommik - kolmas päev.
14. Ja Jumal ütles: 'Saagu valgused taevalaotusse eraldama päeva ööst! Tähistagu need seatud aegu, päevi ja aastaid,
15. olgu nad valgusteks taevalaotuses, valgustuseks maale!' Ja nõnda sündis:
16. Jumal tegi kaks suurt valgust: suurema valguse valitsema päeval ja väiksema valguse valitsema öösel, ning tähed.
17. Ja Jumal pani need taevalaotusse, et nad valgustaksid maad
18. ja valitseksid päeval ja öösel ja eraldaksid valguse pimedusest. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
19. Siis sai öhtu ja sai hommik - neljas päev.
20. Ja Jumal ütles: 'Vesi kihagu elavaist olendeist, ja maa peal lennaku linnud taevalaotuse poole!'
21. Ja Jumal lõi suured mereloomad ja kõikisugu elavad olendid, kellest vesi kihab, nende liikide järgi, ja kõikisugu tiibadega linnud nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
22. Ja Jumal õnnistas neid ja ütles: 'Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke mere vesi, ja lindusid saagu palju maa peale!'
23. Siis sai öhtu ja sai hommik - viies päev.
24. Ja Jumal ütles: 'Maa toogu esile elavad olendid nende liikide järgi, kariloomad ja roomajad ja metsloomad nende liikide järgi!' Ja nõnda sündis:
25. Jumal tegi metsloomad nende liikide järgi, ja kariloomad nende liikide järgi, ja kõik roomajad maa peal nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
26. Ja Jumal ütles: 'Tehkem inimesed oma näo järgi, meie sarnaseks, et nad valitseksid kalade üle meres, lindude üle taeva all, loomade üle ja kogu maa üle ja kõigi roomajate üle, kes maa peal roomavad!'
27. Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks.
28. Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: 'Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele; ja valitsege kalade üle meres, lindude üle taeva all ja kõigi loomade üle, kes maa peal liiguvad!'
29. Ja Jumal ütles: 'Vaata, mina annan teile kõik seemet kandvad taimed kogu maal, ja kõik puud, mis kannavad vilja, milles on nende seeme; need olgu teile roaks!
30. Ja kõigile loomadele maa peal ja kõigile lindudele taeva all ja kõigile roomajaile maa peal, kelles on elav hing, annan ma kõikisugu haljast rohtu toiduks.' Ja nõnda sündis.
31. Ja Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata, see oli väga hea. Siis sai öhtu ja sai hommik - kuues päev.

Peatükk 2

1. Nõnda on taevas ja maa ning kõik nende väed valmis saanud.
2. Ja Jumal oli lõpetanud seitsmendaks päevaks oma töö, mis ta tegi, ja hingas seitsmendal päeval kõigist oma tegudest, mis ta oli teinud.
3. Ja Jumal õnnistas seitsmendat päeva ja pühitses seda, sest ta oli siis hinganud kõigist oma tegudest, mis Jumal luues oli teinud.
4. See on lugu taeva ja maa sündimisest, kui need loodi. Sel ajal, kui Issand Jumal tegi maa ja taeva,
5. kui ainsatki väljapõõsast ei olnud veel maa peal ja ainsatki väljarohtu ei olnud veel tärganud, sest Issand Jumal ei olnud lasknud vihma sadada maa peale, ja inimest ei olnud põldu harimas,
6. tõusis udu maast ja kastis kogu mullapinda.
7. Ja Issand Jumal valmistas inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse eluhinguse: nõnda sai inimene elavaks hingeks.
8. Ja Issand Jumal istutas Eedeni rohuaia päevatõusu poole ja pani sinna inimese, kelle ta oli valmistanud.
9. Ja Issand Jumal laskis maast tõusta kõiksugu puid, mis olid armsad pealtnäha ja millest oli hea süüa, ja elupuu keset aeda, ning hea ja kurja tundmise puu.
10. Ja Eedenist sai alguse jõgi, mis kastis rohuaeda, jagunedes sealtpeale neljaks haruks:
11. esimese nimi on Piison, see voolab ümber kogu Havilamaa, kus on kulda;
12. selle maa kuld on hea, seal on bedolavaiku ja karneoolikive.
13. Ja teise jõe nimi on Giikhon, see voolab ümber kogu Kuusimaa.
14. Ja kolmanda jõe nimi on Hiddekel, see voolab hommiku pool Assurit; ja neljas jõgi on Frat.
15. Ja Issand Jumal võttis inimese ja pani ta Eedeni aeda harima ja hoidma.
16. Ja Issand Jumal keelas inimest ja ütles: 'Kõigist aia puudest sa võid küll süüa,
17. aga hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa, sest päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema!'
18. Ja Issand Jumal ütles: 'Inimesel ei ole hea üksi olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on.'
19. Ja Issand Jumal valmistas mullast kõik loomad väljal ja kõik linnud taeva all ning tõi inimese juurde, et näha, kuidas tema neid nimetab. Ja kuidas inimene igat elavat olendit nimetas, nõnda pidi selle nimi olema.
20. Ja inimene pani nimed kõigile kariloomadele ja lindudele taeva all ja kõigile metsloomadele, aga inimesele ei leidunud abilist, kes tema kohane oleks.
21. Siis Issand Jumal laskis tulla raske une inimese peale ja see jäi magama; siis ta võttis ühe tema küljeluudest ning sulges selle aseme taas lihaga.
22. Ja Issand Jumal ehitas küljeluu, mille ta inimesest oli võtnud, naiseks ja tõi tema Aadama juurde.
23. Ja Adam ütles: 'See on nüüd luu minu luust ja liha minu lihast. Teda peab hüütama mehe naiseks, sest ta on mehest võetud!'
24. Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha!
25. Ja nad olid mõlemad alasti, Adam ja tema naine, ega häbenenud.

Peatükk 3

1. Aga madu oli kavalam kõigist loomadest väljal, kelle Issand Jumal oli teinud, ja ta ütles naisele: 'Kas Jumal on tõesti öelnud, et te ei tohi süüa mitte ühestki rohuaia puust?'
2. Ja naine vastas maole: 'Me sööme küll rohuaia puude vilja,
3. aga selle puu viljast, mis on keset aeda, on Jumal öelnud: Te ei tohi sellest süüa ega selle külge puutuda, et te ei sureks!'
4. Ja madu ütles naisele: 'Te ei sure, kindlasti mitte,
5. aga Jumal teab, et päeval, mil te sellest sööte, lähevad teie silmad lahti ja te saate Jumala sarnaseks, tundes head ja kurja.'
6. Ja naine nägi, et puust oli hea süüa, ja see tegi ta silmadele himu, ja et puu oli ihaldusväärne, sest see pidi targaks tegema. Siis ta võttis selle viljast ja sõi ning andis ka oma mehele, ja tema sõi.
7. Siis nende mõlema silmad läksid lahti ja nad tundsid endid alasti olevat, ja nad õmblesid viigilehti kokku ning tegid enestele põlled.
8. Ja nad kuulsid Issanda Jumala häält, kes rohuaias sinna ja tänna käis, kui päev viluks läks, ja Aadam ja tema naine peitsid endid Issanda Jumala palge eest rohuaia puude keskele.
9. Ja Issand Jumal hüüdis Aadamat ning ütles temale: 'Kus sa oled?'
10. Ja tema vastas: 'Ma kuulsin su häält rohuaias ja kartsin, sest ma olen alasti. Sellepärast ma peitsin enese ära.'
11. Siis ta küsis: 'Kes on sulle teada andnud, et sa alasti oled? Või oled sa söönud puust, millest ma sind keelasin söömast?'
12. Ja Aadam vastas: 'Naine, kelle sa mulle kaasaks andsid, tema andis mulle puust ja ma sõin.'
13. Ja Issand Jumal küsis naiselt: 'Miks sa seda tegid?' Ja naine vastas: 'Madu pettis mind, ja ma sõin.'
14. Siis Issand Jumal ütles maole: 'Et sa seda tegid, siis ole sa neetud kõigi koduloomade ja kõigi metsloomade seas! Sa pead roomama oma kõhu peal ja põrmu sööma kogu eluaja!'
15. Ja ma tõstan vihavaenu sinu ja naise vahele, sinu seemne ja tema seemne vahele, kes purustab su pea, aga kelle kanda sa salvad.'
16. Naisele ta ütles: 'Sinule ma saadan väga palju valu, kui sa lapseotel oled: sa pead valuga lapsi ilmale tooma! Sa himustad küll oma meest, aga tema valitseb su üle.'
17. Aga Aadamale ta ütles: 'Et sa kuulasid oma naise sõna ja sõid puust, millest mina olin sind keelanud, öeldes, et sa ei tohi sellest süüa, siis olgu maapind neetud sinu üleastumise pärast! Vaevaga pead sa sellest sööma kogu eluaja!'
18. Ta peab sulle kasvatama kibuvitsu ja ohakaid, ja põllutaimeid olgu sulle toiduks!
19. Oma palge higis pead sa leiba sööma, kuni sa jälle mullaks saad, sest sellest sa oled võetud! Tõesti, sa oled põrm ja pead jälle põrmuks saama!'
20. Ja Aadam pani oma naisele nimeks Eeva, sest ta sai kõigi elavate emaks.
21. Ja Issand Jumal tegi Aadamale ja ta naisele nahkriided ning pani neile selga.
22. Ja Issand Jumal ütles: 'Vaata, inimene on saanud nagu üheks meie hulgast, tundes head ja kurja. Aga nüüd, et ta oma kätt ei sirutaks ega võtaks ka elupuust ega sööks ega elaks igavesti!'
23. Siis saatis Issand Jumal tema Eedeni rohuaiaist välja, et ta hariks maad, millest ta oli võetud.
24. Ja ta ajas Aadama välja ja pani hommikupoole Eedeni rohuaeda keerubid ja tuleleegina sähviva mõõga, et need valvaksid elupuu teed.

Peatükk 4

1. Ja Adam sai ühte oma naise Eevaga, kes jäi lapseotele ja tõi Kaini ilmale ning ütles: 'Ma olen Issanda abiga mehe ilmale toonud.'
2. Ja tema sünnitas taas: ta venna Aabeli. Ja Aabel oli lambakarjane, Kain aga oli põllumees.
3. Ja mõne aja pärast juhtus, et Kain tõi Issandale roaohvri maaviljast,
4. ja ka Aabel tõi oma lammaste esimesest soost ning nende rasvast, ja Issand vaatas Aabeli ja tema roaohvri peale,
5. aga Kaini ja tema roaohvri peale ta ei vaadanud. Siis Kain vihastus väga ja lõi pilgu maha.
6. Ja Issand küsis Kainilt: 'Mispärast sa vihastud? Ja mispärast sa pilgu maha lööd?'
7. Eks ole: kui sa head teed, siis on su pilk tõstetud üles? Aga kui sa head ei tee, siis luurab patt ukse ees ja himustab sind. Kuid sina pead tema üle valitsema!'
8. Ja Kain ütles oma vennale Aabelile: 'Lähme väljale!' Ja kui nad väljal olid, tungis Kain oma venna Aabeli kallale ja tappis tema.
9. Aga Issand küsis Kainilt: 'Kus on su vend Aabel?' Ja tema vastas: 'Ei mina tea. Kas ma olen oma venna hoidja?'
10. Ja tema ütles: 'Mis sa oled teinud? Sinu venna vere hääl kisendab maa pealt minu poole!'
11. Aga nüüd ole sa neetud siit maa pealt, mis oma suu on avanud, su venna verd sinu käest vastu võttes!'
12. Kui sa harid maad, siis see ei anna sulle enam oma rammu. Sa pead maa peal olema hulkur ja põgenik!'
13. Ja Kain ütles Issandale: 'Mu karistus on suurem, kui ma suudan kanda!'
14. Vaata, sa oled mind täna ära ajanud siit maalt ja ma pean varjule minema su palge eest ning maa peal olema hulkur ja põgenik. Ja igaüks, kes mind leiab, tapab mu.'
15. Ja Issand ütles temale: 'Ei, sugugi mitte, vaid igaühele, kes Kaini tapab, peab seitsmekordselt kätte makstama!' Ja Issand pani Kainile märgi, et leidja teda maha ei lööks.
16. Ja Kain läks ära Issanda palge eest ning elas Noodimaal, hommiku pool Eedenit.
17. Ja Kain sai ühte oma naisega, kes jäi lapseotele ja tõi ilmale Hanoki; ja ta ehitas ühe linna ning nimetas selle linna oma poja Hanoki nime järgi.
18. Ja Hanokile sündis Iirad, Iiradile sündis Mehuujael, Mehuujaelile sündis Metuusael, Metuusaelile sündis Lemek.
19. Ja Lemek võttis enesele kaks naist: ühe nimi oli Aada ja teise nimi oli Silla.
20. Ja Aada tõi ilmale Jaabali, kes sai nende isaks, kes elasid telkides ja kasvasid karja.
21. Ja tema venna nimi oli Juubal, kes sai kõigi kandlelööjate ja vilepuhujate isaks.
22. Ja Silla tõi ilmale Tuubal-Kaini, kes õpetas sepist taguma kõiki, kes tegid vask- ja raudsepa tööd; ja Tuubal-Kaini õde oli Naama.
23. Ja Lemek ütles oma naistele: 'Aada ja Silla, kuulge mu häält, te Lemeki naised, pange tähele mu kõnet! Jah, haava pärast ma tapan mehe ja verme pärast nooruki!'
24. Kui Kaini pärast makstakse kätte seitse korda, siis Lemeki pärast seitsekümmend seitse korda!'
25. Ja Adam sai taas ühte oma naisega, kes tõi ilmale poja ja pani temale nimeks Sett, öeldes: 'Jumal andis mulle teise järeltulija Aabeli asemele, kuna Kain ta tappis.'
26. Ja Setile sündis ka poeg, ja ta pani temale nimeks Enos. Sel ajal hakati Issanda nime appi hüüdma.

Peatükk 5

1. See on Aadama sünniraamat. Sel päeval, mil Jumal inimese lõi, tegi ta tema Jumala sarnaseks.
2. Ta lõi tema meheks ja naiseks, ja ta õnnistas neid ning andis neile loomispäeval nime: inimene.
3. Kui Adam oli elanud sada kolmkümmend aastat, siis sündis temale poeg, kes oli tema sarnane, tema nägu, ja ta pani sellele nimeks Sett.
4. Ja Aadama elupäevi oli pärast Seti sündimist kaheksasada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
5. Nõnda oli kõiki Aadama elupäevi, mis ta elas, üheksasada kolmkümmend aastat; siis ta suri.
6. Kui Sett oli elanud sada viis aastat, siis sündis temale Enos.
7. Ja Sett elas pärast Enose sündimist kaheksasada seitse aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
8. Nõnda oli kõiki Seti elupäevi üheksasada kaksteist aastat; siis ta suri.
9. Kui Enos oli elanud üheksakümmend aastat, siis sündis temale Keenan.
10. Ja Enos elas pärast Keenani sündimist kaheksasada viisteist aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
11. Nõnda oli kõiki Enose elupäevi üheksasada viis aastat; siis ta suri.
12. Kui Keenan oli elanud seitsekümmend aastat, siis sündis temale Mahalalel.
13. Ja Keenan elas pärast Mahalaleli sündimist kaheksasada nelikümmend aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
14. Nõnda oli kõiki Keenani elupäevi üheksasada kümme aastat; siis ta suri.
15. Kui Mahalalel oli elanud kuuskümmend viis aastat, siis sündis temale Jered.
16. Ja Mahalalel elas pärast Jeredi sündimist kaheksasada kolmkümmend aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
17. Nõnda oli kõiki Mahalaleli elupäevi kaheksasada üheksakümmend viis aastat; siis ta suri.
18. Kui Jered oli elanud sada kuuskümmend kaks aastat, siis sündis temale Eenok.
19. Ja Jered elas pärast Eenoki sündimist kaheksasada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
20. Nõnda oli kõiki Jeredi elupäevi üheksasada kuuskümmend kaks aastat; siis ta suri.
21. Kui Eenok oli elanud kuuskümmend viis aastat, siis sündis temale Metuusala.
22. Ja Eenok kõndis pärast Metuusala sündimist koos Jumalaga kolmsada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
23. Nõnda oli kõiki Eenoki elupäevi kolmsada kuuskümmend viis aastat.
24. Eenok kõndis koos Jumalaga, ja siis ei olnud teda enam, sest Jumal võttis tema ära.
25. Kui Metuusala oli elanud sada kaheksakümmend seitse aastat, siis sündis temale Lemek.
26. Ja Metuusala elas pärast Lemeki sündimist seitsesada kaheksakümmend kaks aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
27. Nõnda oli kõiki Metuusala elupäevi üheksasada kuuskümmend üheksa aastat; siis ta suri.
28. Kui Lemek oli elanud sada kaheksakümmend kaks aastat, siis sündis temale poeg
29. ja ta pani sellele nimeks Noa ning ütles: 'See trööstib meid meie töös ja käte vaevas maa pärast, mille Issand on neednud!'
30. Ja Lemek elas pärast Noa sündimist viissada üheksakümmend viis aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
31. Nõnda oli kõiki Lemeki elupäevi seitsesada seitsekümmend seitse aastat; siis ta suri.
32. Ja kui Noa oli viissada aastat vana, siis sündisid Noale Seem, Haam ja Jaafet.

Peatükk 6

1. Ja kui inimesi hakkas maa peal palju saama ja neile sündis tütreid,
2. siis nägid Jumala pojad, et inimeste tütreid olid ilusad, ja nad võtsid enestele naisi kõigist neist, keda nad välja valisid.
3. Aga Issand ütles: 'Minu Vaim ei pea igavesti jääma inimesse, sest ta on ikkagi ainult liha. Olgu ta elupäevi sada kaksikümne aastat!'
4. Sel ajal, ja veel pärastpoolegi, kui Jumala pojad heitsid inimeste tütarde juurde ja need neile lapsi ilmale tõid, olid hiiglased maa peal: needsamad vägimehed, kes muistsest ajast on kuulsad mehed.
5. Kui Issand nägi, et inimese kurjus maa peal oli suur ja kõik ta südame mõtlemised iga päev üksnes kurjad,
6. siis Issand kahetses, et ta inimese oli teinud maa peale, ja ta süda valutas.
7. Ja Issand ütles: 'Ma tahan inimese, kelle ma olen loonud, maa pealt kaotada, niihästi inimesed kui loomad ja roomajad ja taeva linnud, sest ma kahetsen, et ma nad olen teinud!'
8. Aga Noa leidis armu Issanda silmis.
9. See on jutustus Noa soost: Noa oli üks õige mees, täiesti vaga oma rahvapõlve seas; Noa kõndis koos Jumalaga.
10. Ja Noale sündis kolm poega - Seem, Haam ja Jaafet.
11. Aga maa oli Jumala palge ees raisku läinud ja vägivald täitis maad.
12. Ja Jumal vaatas maad, ja näe, see oli raisku läinud, sest kõik liha maa peal oli oma eluviisides raiskunud.
13. Ja Jumal ütles Noale: 'Ma olen otsustanud teha lõpu kõigele lihale, sest maa on täis nende vägivalda, ja seepärast, vaata, ma hävitan nemad koos maaga.
14. Tee enesele laev goferipuust; laev tee kambritega ja pigita seda seest ning väljast maapigiga!
15. Ja tee see nõndaviisi: laeva pikkus olgu kolmsada küünart, laius viiskümme küünart ja kõrgus kolmkümme küünart;
16. valmista see küünramõõdu järgi; tee laevale katus peale ja tee uks laeva küljesse; tee sellele alumine, keskmine ja ülemine lagi!
17. Sest vaata, ma saadan veeuputuse maa peale ja hävitan taeva alt kõik liha, kus eluvaim sees on; kõik, mis maa peal on, peab hinge heitma!
18. Aga sinuga ma teen lepingu ja sina pead minema laeva, sina ja su pojad, su naine ja su poegade naised sinuga.
19. Ja sa pead viima laeva kõigist elavaist olendeist, kõigest lihast, igast liigist kaks, et nad koos sinuga jääksid elama: need olgu isane ja emane.
20. Lindudest nende liikide järgi ja loomadest nende liikide järgi, kõigist roomajaist maa peal nende liikide järgi, kõigist peavad kaks tulema sinu juurde, et nad võiksid jääda elama.
21. Ja sina võta enesele kõigest roast, mida süüakse, ja kogu enese juurde, et see oleks toiduks sinule ja neile.'
22. Ja Noa tegi kõik. Nii nagu Jumal teda käskis, nõnda ta tegi.

Peatükk 7

1. Ja Issand ütles Noale: 'Mine sina ja kogu su pere laeva, sest ma olen näinud, et sa selle rahvapõlve seas minu ees õige oled.
2. Võta enesele kõigist puhtaist loomadest seitse paari, isane ja emane; ja loomadest, kes puhtad ei ole, kaks - isane ja emane.
3. Nõndasamuti lindudest taeva all seitse paari, isane ja emane, et nende sugu jääks elama kogu maa peale.
4. Sest juba seitsme päeva pärast ma lasen vihma sadada maa peale nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, ja ma kaotan maapinnalt kõik olendid, keda ma olen teinud!'
5. Ja Noa tegi kõik nõnda, nagu Issand teda käskis.
6. Ja Noa oli kuussada aastat vana, kui uputusvesi maa peale tuli.
7. Ja Noa läks laeva, ja ta pojad ja ta naine ja ta poegade naised temaga, veeuputuse eest.
8. Puhtaist loomadest ja loomadest, kes puhtad ei ole, ja lindudest ja kõigist, kes maa peal roomavad,
9. tulid kahekesi Noa juurde laeva isane ja emane, nõnda nagu Jumal Noale oli käsu andnud.
10. Ja seitsme päeva pärast tuli veeuputus maa peale.
11. Sel aastal, mil Noa kuussada aastat vanaks sai, teise kuu seitsmeteistkümnendal päeval, otse selsamal päeval puhkesid kõik suure sügavuse allikad ja taevaluugid tehti lahti.
12. Ja sadu tuli maa peale nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd.
13. Otse selsamal päeval läksid Noa ja Noa pojad Seem ja Haam ja Jaafet ning Noa naine ja kolm ta poegade naist üheskoos laeva,
14. nemad ja kõik metsloomad oma liikide järgi, ja kõikisugu kariloomad oma liikide järgi, ja kõikisugu roomajad, kes maa peal roomavad, oma liikide järgi, ja kõikisugu lendajad oma liikide järgi, kõik linnud, kõik tiivulised.
15. Ja need tulid Noa juurde laeva kahekaupa kõigest lihast, kus eluvaim sees on.
16. Ja need, kes sisse läksid, olid isane ja emane kõigest lihast, nõnda nagu Jumal temale oli käsu andnud. Ja Issand sulges ukse tema tagant.
17. Siis tuli nelikümmend päeva veeuputust maa peale; vesi tõusis ja tõstis laeva, nõnda et see kerkis maast kõrgele.
18. Ja vesi võttis võimust ning seda sai maa peal väga palju, ja laev liikus veepinnal.
19. Ja vesi võttis maa peal väga võimust ja kõik kõrged mäed kogu taeva all kaeti.
20. Vesi tõusis neist viisteist küünart kõrgemale, nõnda et mäed olid kaetud.
21. Siis heitis hinge kõik liha, mis maa peal liikus, niihästi linnud kui kariloomad ja metsloomad ja kõik roomajad, kes maa peal roomasid, ja kõik inimesed ka.
22. Kõik, kellel eluvaimu hingus ninas oli, kõik, kes olid kuival maal, need surid.
23. Nõnda hävitati kõik olendid, kes maa peal olid; niihästi inimesed kui loomad ja roomajad, ja linnud taeva all hävitati maa pealt, järele jäid ainult Noa ja need, kes temaga laevas olid.
24. Ja vesi võimutses maa peal sada viiskümmend päeva.

Peatükk 8

1. Siis Jumal mõtles Noale ja kõigile metsloomadele ja kõigile kariloomadele, kes temaga laevas olid; ja Jumal laskis tuult puhuda üle maa ja vesi alanes.
2. Ja sügavuse allikad ja taevaluigid suleti, ja sadu taevast keelati.
3. Ja vesi taganes maa pealt, taganes üha, ja saja viiekümne päeva pärast oli vesi vähenenud.
4. Ja seitsmenda kuu seitsmeteistkümnendal päeval peatus laev Ararati mägede kohal.
5. Ja vesi vähenes üha kümnenda kuuni; kümnenda kuu esimesel päeval paistsid mägede tipud.
6. Ja kui nelikümmend päeva oli möödunud, siis Noa avas laeva akna, mille ta oli teinud,
7. ja laskis välja ühe kaarna; see lendas sinna ja tänna, kuni vesi maa pealt oli kuivanud.
8. Siis ta laskis enese juurest välja ühe tuvi, et näha, kas vesi on maa pealt kahanenud.
9. Aga tuvi ei leidnud oma jalavarvastele puhkepaika ja tuli tagasi tema juurde laeva, sest vesi oli veel kogu maa peal; siis ta pistis oma käe välja ja võttis tema ning pani enese juurde laeva.
10. Ja ta ootas veel teist seitse päeva ning laskis taas ühe tuvi laevast välja.
11. Ja õhtul tuli tuvi tema juurde, ja vaata, tal oli nokas õlipuu haljas leht. Siis Noa mõistis, et vesi oli maa pealt kahanenud.
12. Ja ta ootas veel teist seitse päeva ning laskis ühe tuvi välja, aga see ei tulnud enam tagasi tema juurde.
13. Ja kuuesaja esimesel Noa eluaastal, esimese kuu esimesel päeval, oli vesi maa pealt kuivanud. Ja Noa võttis ära laeva katuse ja vaatas, ja ennäe, maapind oli tahenenud.
14. Ja teise kuu kahekümne seitsmendal päeval oli maa täiesti kuiv.
15. Ja Jumal kõneles Noaga ning ütles:
16. 'Mine laevast välja, sina ja su naine ja su pojad ja su poegade naised koos sinuga!
17. Kõik loomad, kes su juures on, kõik liha, niihästi linnud kui loomad, ja kõik roomajad, kes maa peal roomavad, vii enesega koos välja, et nad sigineksid maa peal, oleksid viljakad ja et neid maa peale saaks palju!'
18. Ja Noa läks välja ja ta pojad ja ta naine ja ta poegade naised koos temaga.
19. Kõik loomad, kõik linnud ja kõik roomajad, kes liiguvad maa peal, läksid laevast välja sugukondade kaupa.
20. Ja Noa ehitas Issandale altari ja võttis kõigist puhtaist loomadest ja kõigist puhtaist lindudest ning ohverdas altaril põletusohvreid.
21. Ja Issand tundis meeldivat lõhna ja Issand mõtles oma südames: 'Ma ei nea enam maad inimese pärast, sest inimese südame mõtlemised on kurjad ta lapsepõlvest peale; ma ei hävita ka enam kõike, mis elab, nõnda nagu ma olen teinud.
22. Niikaua kui püsib maa, ei lõpe külv ega lõikus, külm ega kuum, suvi ega talv, päev ega öö.'

Peatükk 9

1. Ja Jumal õnnistas Noad ja tema poegi ning ütles neile: 'Olge viljakad, teid saagu palju ja täitke maa!'
2. Teid peavad kartma ja pelgama kõik maa loomad ja kõik taeva linnud, kõik, kes maa peal liiguvad, ja kõik mere kalad; need on teie kätte antud.
3. Kõik, mis liigub ja elab, olgu teile roaks; kõik selle annan ma teile nagu halja rohuigi.
4. Kummatigi ei tohi te liha süüa ta hingega, see on: ta verega!
5. Tõepoolest, teie eneste verd ma nõuan taga: ma nõuan seda kõigilt loomadelt, ja ma nõuan inimestelt vastastikku inimese hinge!
6. Kes valab inimese vere, selle vere valab inimene, sest inimene on tehtud Jumala näo järgi!
7. Ja teie olge viljakad, teid saagu palju, siginege maa peal ja paljunege seal!'
8. Ja Jumal rääkis Noa ja tema poegade, kes ta juures olid, ning ütles:
9. 'Mina, vaata, teen lepingu teiega ja teie järglastega pärast teid,
10. ja iga elava hingega, kes teie juures on: lindudega, kariloomadega ja kõigi metsloomadega, kes teie juures on, kõigiga, kes laevast välja tulid, kõigi maa loomadega.
11. Ma teen teiega lepingu, et enam ei hävitata kõike liha uputusveega ja veeuputus ei tule enam maad rikkuma.'
12. Ja Jumal ütles: 'Lepingu tähis, mille ma teen enese ja teie ja iga teie juures oleva elava hinge vahel igavesteks põlvedeks, on see:
13. ma panen pilvedesse oma vikerkaare ja see on lepingu tähiseks minu ja maa vahel.
14. Kui ma kogun maa kohale pilvi ja pilvedes nähakse vikerkaart,
15. siis ma mõtlen oma lepingule, mis on minu ja teie ja iga elava hinge vahel kõiges lihas, ja vesi ei saa enam kõike liha hävitavaks uputuseks.
16. Kui pilvedes on vikerkaar, siis ma vaatan seda ja mõtlen igavesele lepingule Jumala ja iga elava hinge vahel maa peal olevas kõiges lihas.'
17. Ja Jumal ütles Noale: 'See on selle lepingu tähis, mille ma olen teinud enese ja kõige liha vahel, mis maa peal on.'
18. Ja Noa pojad, kes laevast välja tulid, olid Seem, Haam ja Jaafet; ja Haam oli Kaanani isa.
19. Need kolm olid Noa pojad ja neist rahvastus kogu maa.
20. Noa hakkas põllumeheks ja istutas viinamäe.
21. Ta jõi veini, jäi joobnuks ja ajas oma telgis enese paljaks.
22. Aga Haam, Kaanani isa, nägi oma isa paljast ihu ja rääkis sellest oma kahele vennale õues.
23. Siis Seem ja Jaafet võtsid vaiba ja panid enestele õlgadele, läksid tagurpidi ja katsid kinni oma isa palja ihu; nende näod olid ära pööratud, nõnda et nad oma isa paljast ihu ei näinud.
24. Kui Noa ärkas oma veiniuimast ja sai teada, mis ta noorem poeg oli teinud,
25. siis ta ütles: 'Neetud olgu Kaanan, saagu ta oma vendadele sulaste sulaseks!'
26. Ta ütles veel: 'Kiidetud olgu Issand, Seemi Jumal, ja Kaanan olgu tema sulane!'
27. Jumal andku avarust Jaafetile, ta elagu Seemi telkides ja Kaanan olgu tema sulane!'
28. Ja Noa elas pärast veeuputust kolmsada viiskümmend aastat.
29. Ja kõiki Noa elupäevi oli üheksasada viiskümmend aastat; siis ta suri.

Peatükk 10

1. Ja need on Noa poegade Seemi, Haami ja Jaafeti järeltulijad; pärast veeuputust sündisid neile pojad.
2. Jaafeti pojad olid Gomer, Maagoog, Maadai, Jaavan, Tubal, Mesek ja Tiiras.
3. Ja Gomeri pojad olid Askenas, Riifat ja Toogarma.
4. Ja Jaavani pojad olid Eliisa ja Tarsis, kittid ja rodanlased;
5. neist eraldusid saarte rahvad. Need olid Jaafeti järeltulijad nende maade järgi, igäühel oma keel, nende suguvõsade kaupa, vastavalt neile rahvastele.
6. Ja Haami pojad olid Kuus, Mitsraim, Puut ja Kaanan.
7. Ja Kuusi pojad olid Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka; ja Raema pojad olid Seeba ja Dedan.
8. Ja Kuusile sündis Nimrod, kes oli esimene vägev mees maa peal.
9. Tema oli vägev kütt Issanda ees, seepärast öeldakse: 'Vägev kütt Issanda ees nagu Nimrod.'
10. Ja tema kuningriigi alguseks olid Paabel, Erech, Akad ja Kalne Sinearimaal.
11. Sellelt maalt läks ta Assurisse ja ehitas Niineve, Rehobot-Iiri ja Kelahi,
12. ja Reseni Niineve ja Kelahi vahele - see on see suur linn.
13. Ja Mitsraimile sündisid luudlased, anamlased, lehablased, naftuhlased,
14. patruuslased ja kasluhlased, kellest vilistid on lähtunud, ja kaftoorlased.
15. Ja Kaananile sündisid Siidon, tema esmasündinu, ja Heet,
16. jebuuslased, emorlased, girgaaslased,
17. hiivlased, arklased, siinlased,
18. arvadlased, semarlased ja hamatlased; hiljem harunesid kaananlaste suguvõsad.
19. Ja kaananlaste maa-ala oli Siidonist Gerari suunas Assani, Soodoma, Gomorra, Adma ja Seboimi suunas Lesani.
20. Need olid Haami järeltulijad nende suguvõsade, keelte, maade ja rahvaste järgi.
21. Ja Seemile sündisid ka pojad; tema oli kõigi Eeberi poegade esiisa, Jaafeti vanem vend.
22. Seemi pojad olid Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram.
23. Ja Arami pojad olid Uuts, Huul, Geter ja Maas.
24. Ja Arpaksadile sündis Selah, Selahile sündis Eeber.
25. Ja Eeberile sündis kaks poega: ühe nimi oli Peleg, sest tema päevil jagunes maa; ja tema venna nimi oli Joktan.
26. Ja Joktanile sündisid Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah,
27. Hadoram, Uusal, Dikla,
28. Oobal, Abimael, Seeba,
29. Oofir, Havila ja Joobab; need kõik olid Joktani pojad.
30. Nende elukohad olid Meesast Sefaara suunas idapoolses mäestikis.
31. Need olid Seemi järeltulijad nende suguvõsade, keelte, maade ja rahvaste järgi.
32. Need olid Noa poegade suguvõsad nende põlvnemiste ja rahvaste järgi; neist harunesid rahvad maa peal pärast veeuputust.

Peatükk 11

1. Kogu maailmas oli aga üks keel ja ühesugused sõnad.
2. Ja sündis, kui nad hommiku poolt teele läksid, et nad Sinearimaal leidsid oru ja jäid sinna elama.
3. Nad ütlesid üksteisele: 'Tehkem nüüd telliskive ja põletagem neid hästi.' Siis olid telliskivid neile ehituskivideks ja maapigi oli sideaineks.
4. Ja nad ütlesid: 'Tulge, ehitagem enestele linn ja torn, mille tipp oleks taevas, ja tehkem enestele nimi, et me ei hajuks üle kogu maailma!'
5. Aga Issand tuli alla vaatama linna ja torni, mida inimlapsed ehitasid.
6. Ja Issand ütles: 'Vaata, rahvas on üks ja neil kõigil on üks keel, ja see on alles nende tegude algus. Nüüd ei ole neil võimatu ükski asi, mida nad kavatsevad teha!
7. Mingem nüüd alla ja segagem seal nende keel, et nad üksteise keelt ei mõistaks!'
8. Ja Issand pillutas nad sealt üle kogu maailma ja nad jätsid linna ehitamata.
9. Seepärast pandi sellele nimeks Paabel, sest seal segas Issand ära kogu maailma keele ja sealt pillutas Issand nad üle kogu maailma.
10. Need olid Seemi järeltulijad: kui Seem oli sada aastat vana, siis sündis temale Arpaksad kaks aastat pärast veeuputust.
11. Ja Seem elas pärast Arpaksadi sündimist viissada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
12. Kui Arpaksad oli elanud kolmkümmend viis aastat, siis sündis temale Selah.
13. Ja Arpaksad elas pärast Selahi sündimist nelisada kolm aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
14. Kui Selah oli elanud kolmkümmend aastat, siis sündis temale Eeber.
15. Ja Selah elas pärast Eeberi sündimist nelisada kolm aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
16. Kui Eeber oli elanud kolmkümmend neli aastat, siis sündis temale Peleg.
17. Ja Eeber elas pärast Pelegi sündimist nelisada kolmkümmend aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
18. Kui Peleg oli elanud kolmkümmend aastat, siis sündis temale Reu.
19. Ja Peleg elas pärast Reu sündimist kakssada üheksa aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
20. Kui Reu oli elanud kolmkümmend kaks aastat, siis sündis temale Serug.
21. Ja Reu elas pärast Serugi sündimist kakssada seitse aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
22. Kui Serug oli elanud kolmkümmend aastat, siis sündis temale Naahor.
23. Ja Serug elas pärast Naahori sündimist kakssada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
24. Kui Naahor oli elanud kakskümmend üheksa aastat, siis sündis temale Terah.
25. Ja Naahor elas pärast Terahi sündimist sada üheksateist aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
26. Kui Terah oli elanud seitsekümmend aastat, siis sündisid temale Aabram, Naahor ja Haaran.
27. Ja need olid Terahi järeltulijad: Terahile sündisid Aabram, Naahor ja Haaran; ja Haaranile sündis Lott.
28. Aga Haaran suri enne kui ta isa Terah oma sünnimaal Kaldea Uuris.
29. Ja Aabram ja Naahor võtsid enestele naised; Aabrami naise nimi oli Saarai ja Naahori naise nimi oli Milka, Haaranini tütar; Haaran oli Milka ja Jiska isa.
30. Aga Saarai oli viljatu, temal ei olnud last.
31. Ja Terah võttis oma poja Aabrami ja Haaranini poja Loti, oma pojapoja, ja Saarai, oma minia, oma poja Aabrami naise, ja lahkus koos nendega Kaldea Uurist, et minna Kaananimaale; ja nad jõudsid Haaranini ning jäid sinna elama.
32. Ja Terahi elupäevi oli kakssada viis aastat, ja Terah suri Haaranis.

Peatükk 12

1. Ja Issand ütles Aabramile: 'Mine omalt maalt, omast sugukonnast ja isakojast maale, mille ma sulle näitan!
2. Ma teen sind suureks rahvaks ja õnnistan sind, ma teen su nime suureks, et sa oleksid õnnistuseks!
3. Siis ma õnnistan neid, kes sind õnnistavad, panen vande alla selle, kes sind neab, ja sinu nimel õnnistavad endid kõik suguvõsad maa peal!'
4. Ja Aabram läks, nagu Issand teda käskis, ja Lott läks koos temaga; Aabram oli seitsekümmend viis aastat vana, kui ta Haaranist lahkus.
5. Ja Aabram võttis oma naise Saarai ja oma vennapoja Loti ja kogu nende varanduse, mis nad olid soetanud, ja Haaranis hangitud hingelised, ja nad läksid teele Kaanimaa poole. Ja nad jõudsid Kaanimaaale.
6. Ja Aabram käis maa läbi Sekemi püha paigani, Moore tammeni; kaananlased olid siis veel sellel maal.
7. Ja Issand ilmutas ennast Aabramile ning ütles: 'Sinu soole ma annan selle maa!' Siis ta ehitas sinna altari Issandale, kes oli ennast temale ilmutanud.
8. Sealt ta liikus edasi mäestikku Peetelist hommiku poole ja lõi oma telgi üles, nõnda et Peetel jäi õhtu ja Ai hommiku poole; ja ta ehitas sinna altari Issandale ning hüüdis appi Issanda nime.
9. Ja Aabram läks teele, rändas üha ja siirdus Lõunamaale.
10. Aga maal oli nälg. Siis Aabram läks alla Egiptusesse, et seal võõrana elada, sest maal oli suur nälg.
11. Ja kui ta minnes Egiptusele ligines, ütles ta oma naisele Saaraile: 'Vaata, ma tean, et sa oled ilusa välimusega naine.
12. Aga kui egiptlased sind näevad, ütlevad nad: 'See on tema naine!' Siis nad tapavad minu, aga sinu jätavad elama.
13. Ütle siis, et oled minu õde, et mu käsi sinu tõttu võiks hästi käia ja mu hing sinu pärast ellu jääks!'
14. Kui Aabram jõudis Egiptusesse, siis nägid egiptlased, et naine oli väga ilus.
15. Ja kui vaarao vürstid teda nägid, siis nad ülistasid teda vaaraole ja naine võeti vaarao kotta.
16. Vaarao tegi Aabramile tema pärast head: ta sai lambaid ja kitsi, veiseid ja eesleid, sulaseid ja teenijaid, emaesleid ja kaameleid.
17. Aga Issand nuhtles vaarao ja tema koda suurte nuhtlustega Saarai, Aabrami naise pärast.
18. Siis vaarao kutsus Aabrami ning ütles: 'Miks sa mulle seda tegid? Miks sa ei teatanud mulle, et ta on sinu naine?
19. Miks sa ütlesid: Ta on mu õde, nõnda et ma tema enesele naiseks võtsin? Aga nüüd, vaata, seal on su naine, võta tema ja mine!'
20. Ja vaarao andis tema pärast meestele käsu, et nad saadaksid minema tema ja ta naise ja kõik, mis tal oli.

Peatükk 13

1. Ja Aabram läks Egiptusest üles Lõunamaale, tema ja ta naine ja kõik, mis tal oli; ja Lott oli koos temaga.
2. Ja Aabram oli väga rikas karja, hõbeda ja kulla poolest.
3. Ja ta rändas peatuspaigast teise, Lõunamaalt Peeteli poole, sinna paika, kus ta telk enne oli olnud, Peeteli ja Ai vahel,
4. altari paika, mille ta varem sinna oli teinud; ja Aabram hüüdis seal appi Issanda nime.
5. Aga ka Lotil, kes rändas koos Aabramiga, oli lambaid ja kitsi, veiseid ja telke.
6. Kuid maa ei suutnud neid toita, et üheskoos elada, sest nende varandus oli nii suur, et neil oli võimatu üheskoos elada.
7. Ja Aabrami loomade karjaste ja Loti loomade karjaste vahel tekkis riid; kaananlased ja perislased elasid siis veel sellel maal.
8. Siis Aabram ütles Lotile: 'Ärgu olgu riidu minu ja sinu vahel, minu karjaste ja sinu karjaste vahel. Meie, mehed, oleme ju vennad!
9. Eks ole kogu maa su ees lahti? Mine nüüd minu juurest ära, lähed sina vasakut kätt, lähen mina paremat kätt; lähed sina paremat kätt, lähen mina vasakut kätt.'
10. Siis Lott tõstis oma silmad üles ja nägi, et kogu Jordani piirkond oli kõikjal veerikas; enne kui Issand Soodoma ja Gomorra hävitas, oli see kuni Soarini otsekui Issanda rohuaed, samasugune nagu Egiptusemaa.
11. Ja Lott valis enesele kogu Jordani piirkonna; Lott läks teele hommiku poole ja nad lahkusid teineteisest.
12. Aabram jäi Kaananimaale ja Lott asus piirkonna linnadesse ning lõi oma telgid üles Soodomani.
13. Aga Soodoma mehed olid väga pahad ja patused Issanda ees.
14. Ja Issand ütles Aabramile, pärast seda kui Lott tema juurest oli lahkunud: 'Tõsta nüüd oma silmad üles ja vaata paigast, kus sa oled, põhja ja lõuna ja hommiku ja õhtu poole,
15. sest kogu maa, mida sa näed, ma annan sinule ja su soole igaveseks ajaks!
16. Ja ma teen su soo maapõrnu sarnaseks: kui keegi suudab maapõrnu ära lugeda, siis on sinugi sugu äraloetav.
17. Võta kätte, käi maa läbi pikuti ja põiki, sest ma annan selle sinule!'
18. Ja Aabram võttis telgid ja tuli ning elas Mamre tammikus, mis on Hebroni juures; ja ta ehitas sinna altari Issandale.

1. Ja Sineari kuninga Amrafeli, Ellasari kuninga Arjoki, Eelami kuninga Kedorlaomeri ja Goojimi kuninga Tideali päevil sündis,
2. et nad alustasid sõda Soodoma kuninga Bera, Gomorra kuninga Birsa, Adma kuninga Sineabi, Seboimi kuninga Semeeberi ja Bela, see on Soari kuninga vastu.
3. Need kõik kogunesid Siddimi orgu, kus nüüd on Soolameri.
4. Kaksteist aastat olid nad Kedorlaomerit orjanud, aga kolmeteistkümnenal aastal nad tõstsid mässu.
5. Ja neljateistkümnenal aastal tulid Kedorlaomer ja need kuningad, kes olid koos temaga, ja löid refalasi Astarot-Karnaimis, susiite Haamis, emiite Kirjataimi tasandikul
6. ja horiite nende mäestikus Seiris kuni Eel-Paaranini, mis on kõrbe ääres.
7. Siis nad pöördusid tagasi ja tulid Een-Mispatti, see on Kaadesisse, ja vallutasid kogu amalekkide väljade ala, samuti võitsid nad emorlasi, kes elasid Haseson-Taamaris.
8. Aga Soodoma kuningas, Gomorra kuningas, Adma kuningas, Seboimi kuningas ja Bela, see on Soari kuningas, läksid välja ja valmistusid tapluseks nende vastu Siddimi orus:
9. Eelami kuninga Kedorlaomeri, Goojimi kuninga Tideali, Sineari kuninga Amrafeli ja Ellasari kuninga Arjoki vastu - neli kuningat viie vastu.
10. Aga Siddimi org oli täis maapigi auke. Kui Soodoma ja Gomorra kuningad põgenesid, siis nad langesid neisse, kuna ülejäänud põgenesid mäestikku.
11. Ja nad võtsid kogu Soodoma ja Gomorra varanduse ja kogu nende toiduse ning läksid ära.
12. Ja ära minnes nad võtsid kaasa ka Loti, Aabrami vennapoja, ja tema varanduse; ta elas ju Soodomas.
13. Aga üks põgenik tuli ja teatas Aabramile, heebrealasele, kes elas emorlase Mamre, Eskoli ja Aaneri venna tammikus; ja need olid Aabrami liitlased.
14. Kui Aabram kuulis, et ta vennapoeg oli vangis viidud, siis ta viis välja oma kodakondsed, kes tema peres olid sündinud, arvult kolmsada kaheksateist, ja ajas vaenlasi taga kuni Daanini.
15. Ta jaotas öösel oma sulased nende vastu, lõi neid ja jälitas neid kuni Hoobani, mis on Damaskusest vasakut kätt.
16. Ja ta tõi tagasi kogu varanduse; ka Loti, oma vennapoja, ja tema varanduse ta tõi tagasi, samuti naised ja rahva.
17. Ja kui ta Kedorlaomerit ja koos temaga olevaid kuningaid löömast tagasi tuli, läks Soodoma kuningas temale vastu Saave orgu, see on Kuningaorgu.
18. Ja Melkisedek, Saalemi kuningas, tõi leiba ja veini, sest tema oli kõige kõrgema Jumala preester,
19. ja õnnistas teda ning ütles: 'Olgu õnnistatud Aabram, kõige kõrgema Jumala, taeva ja maa Looja poolt!
20. Olgu kiidetud kõige kõrgem Jumal, kes sinu vaenlased su kätte andis!' Ja Aabram andis temale kümnist kõigest.
21. Ja Soodoma kuningas ütles Aabramile: 'Anna hingelised mulle, aga varandus võta enesele!'
22. Kuid Aabram ütles Soodoma kuningale: 'Ma tõstan oma käe üles Issanda, kõige kõrgema Jumala poole, kes on taeva ja maa Looja,
23. et ma ei võta lõngaotsa ega jalatsipaelagi kõigest sellest, mis on sinu oma, et sa ei saaks öelda: Mina olen Aabrami rikkaks teinud!
24. Mul pole midagi vaja - ainult, mis poisid sõid, ja mehed, kes koos minuga käisid - Aaner, Eskol ja Mamre -, need võtku oma osa!'

1. Pärast neid lugusid tuli Aabramile nägemuses Issanda sõna, kes ütles: 'Ära karda, Aabram! Mina olen sulle kilbiks. Sinu tasu on väga suur!'
2. Aga Aabram ütles: 'Issand Jumal! Mida sa mulle saad anda? Mina ju lähen ära lastetuna ja mu koja valitsejaks on Elieser Damaskusest!'
3. Ja Aabram ütles: 'Vaata, mulle sa ei ole ihuvilja andnud, aga näe, minu kojast sündinu saab mu pärijaks.'
4. Ja vaata, temale tuli Issanda sõna, kes ütles: 'Tema ei ole sinu pärija, vaid see, kes tuleb välja su oma ihust, on su pärija.'
5. Ja ta viis tema õue ning ütles: 'Vaata nüüd taeva poole ja loe tähti, kui sa suudad neid lugeda!' Ja ta ütles temale: 'Nõnda saab olema sinu sugu!'
6. Ja ta uskus Issandat ning see arvati temale õiguseks.
7. Ja ta ütles temale: 'Mina olen Issand, kes tõi sind Kaldea Uurist, et anda sulle päranduseks see maa!'
8. Aga ta küsis: 'Issand Jumal, millest ma ära tunnen, et ma selle pärin?'
9. Siis ta vastas temale: 'Too mulle kolmeaastane mullikas, kolmeaastane kits, kolmeaastane jää ja turteltuvi koos lennuvõimelise pojaga.'
10. Ja ta tõi temale kõik need, lõi need keskelt lõhki ja pani vastavad pooled vastakuti; aga lindusid ta ei lõiganud lõhki.
11. Kui röövlinnud laskusid korjuste peale, siis peletas Aabram need minema.
12. Aga kui päike loojus, vajus Aabram sügavasse unne, ja vaata, suur ja pime hirm haaras teda.
13. Ja Issand ütles Aabramile: 'Sa pead teadma, et su järglased on võõrastena maal, mis ei ole nende oma; nad tehakse orjadeks ja neid vaevatakse nelisada aastat.'
14. Aga ka rahvast, keda nad orjavad, ma karistan, ja selle järel nad tulevad ära suure varandusega.
15. Sina ise aga lähed rahuga oma vanemate juurde, sind maetakse heas vanuses.
16. Alles neljas põlv tuleb siia tagasi, sest emorlaste süü ei ole tänini veel küllaldane.'
17. Ja kui päike oli loojunud ja kui oli pime, siis nähti suitsevat küpsetusahju ja tuleleeki, mis nende lõigatud tükkide vahelt läbi käis.
18. Selsamal päeval tegi Issand Aabramiga lepingu ja ütles: 'Sinu soole ma annan selle maa Egiptuseojast suure jõeni, Frati jõeni,
19. keenlased, kenislased, kadmonlased,
20. hetid, perislased, refalased,
21. emorlased, kaananlased, girgaaslased ja jebuuslased.'

Peatükk 16

1. Ja Saarai, Aabrami naine, ei toonud temale last ilmale; aga tal oli teenijaks egiptlanna, nimega Haagar.
2. Ja Saarai ütles Aabramile: 'Vaata, Issand on mind keelanud last saamast. Heida nüüd mu teenija juurde, vahest saan järeltulija temalt!' Ja Aabram kuulas Saarai sõna.
3. Ja Saarai, Aabrami naine, võttis egiptlanna Haagari, oma teenija, pärast seda kui Aabram oli kümme aastat elanud Kaananimaal, ja andis ta oma mehele Aabramile naiseks.
4. Ja tema heitis Haagari juurde ja see jäi lapseootel; aga kui see nägi, et ta oli lapseootel, siis oli ta emand tema silmis nagu alam.
5. Ja Saarai ütles Aabramile: 'Mulle sündinud ülekohus tulgu sinu peale! Ma andsin oma teenija sinu sülle, aga kui ta nüüd näeb, et ta on lapseootel, siis olen mina tema silmis nagu alam. Issand mõistku õigust minu ja sinu vahel!'
6. Aga Aabram ütles Saaraile: 'Vaata, su teenija on sinu käes! Talita temaga, nagu sa heaks arvad!' Siis Saarai alandas teda, aga seejärel ta põgenes tema juurest.
7. Ja Issanda ingel leidis tema veeallika juurest kõrbes, Suuri tee ääres oleva allika juurest.
8. Ja ta ütles: 'Haagar, Saarai teenija! Kust sa tuled ja kuhu sa lähed?' Ja tema vastas: 'Ma põgenen oma emanda Saarai eest.'
9. Siis ütles Issanda ingel temale: 'Mine tagasi oma emanda juurde ja alanda ennast tema käte alla!'
10. Ja Issanda ingel ütles temale: 'Ma teen sinu soo nõnda arvurikkaks, et see paljuse pärast pole loetav!'
11. Ja Issanda ingel ütles temale: 'Vaata, sa oled lapseootel ja tood poja ilmale! Pane temale nimeks Ismael, sest Issand on kuulnud su alandusest!'
12. Temast tuleb mees nagu metseesel - tema käsi on igauhe vastu ja igauhe käsi on tema vastu - ta elab vaenus kõigi oma vendadega.'
13. Siis ta nimetas Issandat, kes temaga oli rääkinud, nimega 'Sina oled nähtav Jumal', sest ta ütles: 'Kas ma siin ikka veel näen pärast oma nägemust?'
14. Seepärast nimetatakse seda kaevu Lahhai-Roi kaevuks; vaata, see on Kaadesi ja Baaredi vahel.
15. Ja Haagar tõi Aabramile poja ilmale; ja Aabram pani oma pojale, kelle Haagar oli sünnitanud, nimeks Ismael.
16. Ja Aabram oli kaheksakümmend kuus aastat vana, kui Haagar Aabramile Ismaeli ilmale tõi.

Peatükk 17

1. Kui Aabram oli üheksakümmend üheksa aastat vana, siis Issand ilmutas ennast Aabramile ja ütles temale: 'Mina olen Kõigeväeline Jumal, käi minu palge ees ja ole vaga!'
2. Ma teen lepingu enese ja sinu vahel ja teen sind väga paljuks.'
3. Siis Aabram heitis silmili maha ja Jumal rääkis temaga, öeldes:
4. 'See olen mina! Vaata, mu leping sinuga on, et sina saad paljude rahvaste isaks.
5. Sinu nime ei hüüta siis enam Aabramiks, vaid su nimi olgu Aabraham, sest ma teen sind paljude rahvaste isaks!'
6. Ma teen sind väga viljakaks ja lasen sind rahvaiks saada, kuningadki põlvnevad sinust.
7. Ma teen lepingu enese ja sinu vahel, ja sinu soo vahel pärast sind, igaveseks lepinguks sugupõlvedele, et ma olen Jumalaks sinule ja su soole pärast sind.
8. Ja ma annan sinule ja su soole pärast sind selle maa, kus sa võõrana elad, kogu Kaananimaa, igaveseks omandiks. Ja mina olen neile Jumalaks!'
9. Ja Jumal ütles Aabrahamile: 'Ja sina pead mu lepingut pidama, sina ja su sugu pärast sind põlvest põlve.
10. See on minu leping minu ja teie ning sinu soo vahel pärast sind, mida te peate pidama: kõik meesterahvad tuleb teil ümber lõigata!'
11. Te peate oma eesnaha liha ümber lõikama ja see olgu minu ja teie vahelise lepingu märgiks.
12. Kaheksapäevastena tuleb teil ümber lõigata kõik teie meesterahvad põlvkondade viisi, olgu peres sündinud, olgu raha eest ostetud ükskõik missuguselt võõralt, kes sinu soost ei ole,
13. kindlasti tuleb ümber lõigata niihästi su peres sündinu kui su raha eest ostetu. Minu leping peab teie ihu küljes olema igavesele lepinguna!'
14. Aga eesnahaga meesterahvas, kelle eesnaha liha ei ole ümber lõigatud, tuleb hävitada oma rahva seast: ta on tühistanud minu lepingu!'
15. Ja Jumal ütles Aabrahamile: 'Saaraid, oma naist, ära hüüa enam Saaraiks, vaid tema nimi olgu Saara!'
16. Ma õnnistan teda ja annan ka temalt sulle poja. Ma õnnistan teda nõnda, et ta saab rahvaiks, rahvaste kuningadki põlvnevad temast.'
17. Siis Aabraham heitis silmili maha, naeris ja ütles oma südames: 'Kas peaks saja-aastasele poeg sündima? Või peaks üheksakümneaastane Saara sünnitama?'
18. Ja Aabraham ütles Jumalale: 'Kui ainult Ismaelgi sinu ees jääks elama!'
19. Siis ütles Jumal: 'Siiski, su naine Saara sünnitab sulle poja ja sa pead panema temale nimeks Iisak. Ja ma teen temaga lepingu, igaveseks lepinguks tema soole pärast teda.
20. Aga ka Ismaeli pärast ma olen sind kuulnud. Vaata, ma õnnistan teda ja teen ta viljakaks ning väga arvurikkaks. Temast sünnib kaksteist vürsti ja ma teen ta suureks rahvaks.
21. Kuid oma lepingu teen ma Iisakiga, kelle Saara sulle sünnitab tuleval aastal selsamal ajal.'
22. Kui Jumal oli lõpetanud kõneluse Aabrahamiga, siis ta läks tema juurest üles.
23. Ja Aabraham võttis oma poja Ismaeli ja kõik oma peres sündinud, ja kõik raha eest ostetud, kõik meesterahvad Aabrahami pere inimeste hulgast, ja lõikas ümber nende eesnaha liha, otse selsamal päeval, nõnda nagu Jumal teda oli käskinud.
24. Aabraham oli üheksakümmend üheksa aastat vana, kui ta eesnaha liha ümber lõigati.
25. Ja Ismael, tema poeg, oli kolmteist aastat vana, kui ta eesnaha liha ümber lõigati.
26. Otse selsamal päeval lõigati ümber Aabraham ja tema poeg Ismael;
27. ja kõik ta pere mehed, peres sündinud ja võõrastelt raha eest ostetud, lõigati ümber koos temaga.

1. Ja Issand ilmutas ennast temale Mamre tammikus, kui ta istus telgi ukse ees kõige palavamal päevaajal.
2. Ta tõstis oma silmad üles ja vaatas, ja ennäe, kolm meest seisid ta ees. Ja nähes neid, tõttas ta telgi ukse juurest neile vastu ja kummardas maani
3. ning ütles: 'Issand, kui ma sinu silmis armu leian, siis ära mine oma sulasest mööda!
4. Toodagu nüüd pisut vett, peske jalgu ja nõjatuge puu alla!
5. Ma toon palukese leiba, kinnitage südant, enne kui edasi lähete, kui juba kord olete oma sulase kaudu käimas!' Ja nemad vastasid: 'Tee nõnda, nagu sa oled rääkinud!'
6. Ja Aabraham tõttas telki Saara juurde ning ütles: 'Võta ruttu kolm möötu nisujahu, sõtku ja tee kooke!'
7. Ja Aabraham jooksis karja juurde, võttis ühe noore ja ilusa vasika, andis poisi kätte ja see tõttas seda valmistama.
8. Ja ta tõi võid, piima ja vasika, mis oli valmistatud, ja pani nende ette; ta ise seisis nende juures puu all, kui nad sõid.
9. Siis nad küsisid temalt: 'Kus su naine Saara on?' Ja ta vastas: 'Seal telgis.'
10. Siis üks neist ütles: 'Ma tulen sinu juurde kindlasti tagasi aasta pärast samal ajal, ja vaata, su naisel Saaral saab olema poeg!' Ja Saara kuulis seda tema selja taga oleva telgi ukse juures.
11. Aga Aabraham ja Saara olid vanad ja elatanud; Saaral oli lakanud olemast ka see, mis muidu naistele on omane.
12. Ja Saara naeris iseeneses ja mõtles: 'Nüüd, kui ma olen vanaks jäänud, peaks mul veel himu olema! Ja ka mu isand on vana.'
13. Aga Issand ütles Aabrahamile: 'Miks Saara naerab ja ütleb: Kas ma tõesti peaksin sünnitama, kuna ma ju olen vana?'
14. Kas peaks Issandal midagi olema võimatu? Ma tulen su juurde tagasi aasta pärast samal ajal, ja Saaral saab olema poeg!'
15. Kuid Saara salgas, öeldes: 'Mina ei naernud.' Sest ta kartis. Tema aga ütles: 'Sa naersid küll!'
16. Siis mehed tõusid sealt üles ja vaatasid alla Soodoma poole; ja Aabraham läks koos nendega, neid saatma.
17. Ja Issand ütles: 'Kas peaksin varjama Aabrahami eest, mida tahan teha?'
18. Aabraham saab ometi suureks ja vägevaks rahvaks ja tema kaudu õnnistatakse kõiki maailma rahvaid.
19. Sest ma tean temast, et ta käsib oma poegi ja järeltulevat sugu hoida Issanda teed ning teha, mis õige ja kohus, et Issand võiks anda Aabrahamile, mis ta temale on töötanud.'
20. Siis ütles Issand: 'Hädakisa Soodoma ja Gomorra pärast on suur ja nende patud on väga rasked!'
21. Seepärast ma lähen alla ja vaatan, kas minuni jõudnud kisa kohaselt on nad teinud kõike seda või mitte. Ma tahan seda teada!'
22. Ja mehed pöördusid sealt ära ja läksid Soodomasse, aga Aabraham jäi veel seisma Issanda ette.
23. Ja Aabraham astus ligi ning ütles: 'Kas tahad tõesti hävitada õige koos õelaga?'
24. Vahest on linnas viiskümmend õiget? Kas tahad siis need hävitada ega taha paigale andeks anda nende viiekümne õige pärast, kes seal on?'
25. Jäägu sinust kaugele see tegu, et tapad õige koos õelaga, et õigel käib käsi nagu õelalgi! Jäägu see sinu poolt tegemata! Kas kogu maailma kohtumõistja ei peaks tegema õigust?'
26. Ja Issand ütles: 'Kui ma Soodoma linnast leian viiskümmend õiget, siis annan nende pärast andeks kogu paigale.'
27. Aga Aabraham kostis ning ütles: 'Vaata, ma olen nõuks võtnud siiski Issandaga rääkida, kuigi olen põrm ja tuhk.'
28. Vahest puudub viiekümnest õigest viis? Kas tahad siis nende viie pärast hävitada kogu linna?' Ja tema vastas: 'Ma ei hävita, kui leian sealt nelikümmend viis.'
29. Ja ta jätkas veelgi kõnelust temaga ning ütles: 'Vahest leidub seal nelikümmend?' Ja tema vastas:

'Ma ei tee seda neljakümne pärast.'

30. Aga ta ütles: 'Ärgu süttigu põlema Issanda viha, et ma veel räägin! Vahest leidub seal kolmkümmend?' Ja tema vastas: 'Ma ei tee seda, kui leian sealt kolmkümmend.'

31. Siis ta ütles: 'Vaata, ma olen nõuks võtnud siiski Issandaga rääkida. Vahest leidub seal kakskümmend?' Ja tema vastas: 'Ma ei hävita kahekümne pärast.'

32. Aga ta ütles: 'Ärgu süttigu põlema Issanda viha, et ma veel üksainus kord räägin! Vahest leidub seal kümme?' Ja tema vastas: 'Ma ei hävita kümne pärast.'

33. Ja Issand läks ära, kui oli lõpetanud kõneluse Aabrahamiga; ja Aabraham läks koju.

1. Ja need kaks inglit jõudsid õhtul Soodomasse. Lott istus parajasti Soodoma väravas. Kui Lott neid nägi, siis ta tõusis neile vastu, kummardas silmili maha
2. ja ütles: 'Ennäe mu isandaid! Astuge ometi oma sulase kotta, jääge öömajale ja peske oma jalad! Hommikul võite vara üles tõusta ja oma teekonda jätkata!' Kuid nad vastasid: 'Ei, me jääme ööseks välja.'
3. Aga ta käis neile väga peale. Siis nad põikasid tema juurde ning tulid ta kotta. Ja ta valmistas neile pidusöögi, küpsetas hapnemata leibu ja nad sõid.
4. Nad ei olnud veel magama heitnud, kui linna mehed, Soodoma mehed, niihästi noored kui vanad, kogu rahvas viimseni, ümbritsesid koja
5. ja hüüdsid Lotti ning ütlesid temale: 'Kus on mehed, kes öösel tulid sinu juurde? Too nad välja meie kätte, et saaksime neid katsuda!'
6. Siis Lott läks välja nende juurde ukse ette, sulges ukse enese järel
7. ja ütles: 'Mu vennad, ärge ometi tehke kurja!
8. Vaadake, mul on kaks tütart, kes mehest veel midagi ei tea. Ma toon need välja teie kätte ja talitage nendega, nagu teie silmis hea on. Neile meestele ärge tehke midagi, sest nad on tulnud varjule minu katuse alla!'
9. Kuid nad vastasid: 'Käi minema!' Ja nad ütlesid: 'Ise on tulnud võõrana elama, aga tahab olla kohtumõistjaks! Nüüd me kohtleme sind halvemini kui neid!' Ja nad kippusid väga mehe, Loti kallale ning asusid ust maha murdma.
10. Siis mehed sirutasid käed välja, tõmbasid Loti enese juurde kotta ja sulgesid ukse.
11. Aga mehi, kes koja ukse taga olid, löid nad pimestusega, niihästi väikesi kui suuri, nõnda et need väsisid ust otsimast.
12. Ja mehed ütlesid Lotile: 'Kes sul veel siin on, väimees ja pojad ja tütreid ja kõik, kes sul linnas on, vii siit paigast ära,
13. sest me hävitame selle paiga, kuna hädakisa nende pärast on Issanda ees suur; ja Issand on meid läkitanud seda hävitama!'
14. Siis Lott läks välja ja kõneles oma väimeestega, kes pidid võtma ta tütreid, ning ütles: 'Tõuske, minge siit paigast ära, sest Issand hävitab selle linna!' Aga oma väimeeste meelest heitis ta nalja.
15. Ja kui hakkas koitma, kiirustasid inglid Lotti, öeldes: 'Tõuse, võta oma naine ja kaks tütart, kes siin on, et sa ei hukkuks linna süü pärast!'
16. Ja kui ta veel kõhkles, siis haarasid mehed kinni ta käest, ja ta naise käest ja ta mõlema tütre käest, sest Issand tahtis teda säästa; ja nad viisid ta ära ning jätsid väljapoole linna.
17. Ja neid välja viies nad ütlesid: 'Päästa oma hing! Ära vaata selja taha ja ära peatu mitte kuskil ümbruskonnas! Põgene mäestikku, et sa ei hukkuks!'
18. Ja Lott vastas neile: 'Muidugi mitte, mu isand!'
19. Vaata, su sulane on küll sinu silmis armu leidnud ja suur on su heldus, mida sa oled mulle osutanud, jättes mu hinge elama. Aga ma ei suuda põgeneda mäestikku, et õnnetus mind ei tabaks ja ma ei sureks.
20. Vaata, see linn taamal on nii ligidal, et sinna võiks põgeneda, ja on pisitilluke. Kui ma ometi sinna pääseksin - eks ole, see on ju pisitilluke? -, siis võiks mu hing jääda elama!'
21. Ja ta vastas temale: 'Vaata, ma võtan sind kuulda ka selles asjas ega paiska segi linna, millest sa räägid.
22. Tõtta, põgene sinna, sest ma ei või midagi teha enne, kui sa sinna oled jõudnud!' Seepärast pandi sellele linnale nimeks Soar.
23. Päike oli just tõusnud maa kohale, kui Lott jõudis Soari.
24. Ja Issand laskis sadada Soodoma ja Gomorra peale väävlit ja tuld Issanda juurest taevast
25. ning hävitas need linnad ja kogu ümbruskonna, kõik linnade elanikud ja maa taimestiku.
26. Aga Loti naine, kes ta järel käis, vaatas tagasi ja muutus soolasambaks.
27. Ja Aabraham läks hommikul vara paika, kus ta Issanda ees oli seisnud,

28. heitis pilgu alla Soodoma ja Gomorra poole ja kogu ümbruskonna maapinnale, vaatas, ja ennäe, maast tõusis suits otsekui sulatusahju suits.
29. Kui Jumal oli segi paisanud ümbruskonna linnad, mõtles Jumal Aabrahamile ja saatis Loti ära selle hävituse keskelt, millega ta segi paiskas need linnad, kus Lott oli elanud.
30. Ja Lott läks Soarist üles ning elas mäestikus koos oma kahe tütreaga, sest ta kartis elada Soaris; ta elas ühes koopas, tema ise ja ta mõlemad tütreid.
31. Kord ütles vanem nooremale: 'Meie isa on vana ja maal pole ühtegi meest, kes tuleks meie juurde kogu maailma kombe järgi.
32. Tule, joodame oma isa veiniga ja magame temaga, et saaksime oma isalt järeltulija!'
33. Ja nad jootsid oma isa sel ööl veiniga ja vanem läks ning magas oma isaga; see ei märganudki, millal too maha heitis või üles tõusis.
34. Ja järgmisel päeval ütles vanem nooremale: 'Vaata, ma magasin eile oma isaga. Joodame ka sel ööl teda veiniga, siis mine maga sina temaga, et saaksime oma isalt järeltulija!'
35. Ja nad jootsid ka sel ööl oma isa veiniga ja noorem läks ning magas temaga; see ei märganudki, millal too maha heitis või üles tõusis.
36. Ja Loti mõlemad tütreid jäid oma isast lapseootele.
37. Ja vanem sünnitas poja ning pani temale nimeks Moab; see on moabide isa tänapäevani.
38. Ja noorem sünnitas ka poja ning pani temale nimeks Ben-Ammi; see on ammonlaste isa tänapäevani.

1. Ja Aabraham siirdus sealt Lõunamaale ning asus elama Kaadesi ja Suuri vahele; ta elas Geraris võõrana.
2. Ja Aabraham ütles oma naise Saara kohta: 'Ta on minu õde.' Siis Gerari kuningas Abimelek läkitas järele ja võttis Saara.
3. Aga Jumal tuli Abimeleki juurde öösel unes ja ütles temale: 'Vaata, sa pead surema naise pärast, kelle sa enesele võtsid, sest ta on abielunaine!'
4. Abimelek aga ei olnud temasse puutunud ja vastas: 'Issand, kas tahad surmata ka õiget rahvast?'
5. Eks ta öelnud mulle: Ta on minu õde? Ja tema ütles ka ise: Ta on mu vend. Ma tegin seda väga südame ja süütute kätega.'
6. Siis ütles Jumal temale unes: 'Minagi tean, et sa tegid seda väga südamega ja ma hoidsin sind ka minu vastu pattu tegemast: sellepärast ma ei lasknud sind temasse puutuda.'
7. Ja nüüd anna mehele naine tagasi, sest ta on prohvet ja ta palvetab sinu pärast, et sa jääksid elama. Aga kui sa tagasi ei anna, siis tea, et sina ja kõik, kes sul on, peate surema!'
8. Ja Abimelek tõusis hommikul vara, kutsus kõik oma sulased ning rääkis kõik need sõnad nende kuuldes; ja mehed kartsid väga.
9. Siis Abimelek kutsus Aabrahami ja ütles temale: 'Mis sa meile tegid! Millega ma sinu vastu pattu tegin, et sa töid suure süü minu ja mu kuningriigi peale? Sa oled minuga teinud sündmatuid tegusid!'
10. Ja Abimelek küsis Aabrahamilt: 'Mida sa mõtlesid seda asja tehes?'
11. Ja Aabraham vastas: 'Mina mõtlesin ainult, et selles paigas ei ole jumalakartust ja mind tapetakse mu naise pärast.'
12. Ja tema ongi tõepoolest mu õde: mu isa tütar, kuigi mitte mu ema tütar; seetõttu ta sai mu naiseks.
13. Aga kui Jumal saatis mind isamajast rändama, ütlesin ma temale: Osuta mulle seda armastust, et sa kõigis paigus, kuhu tuleme, minu kohta ütled: Ta on mu vend.'
14. Siis Abimelek võttis lambaid, kitsi ja veiseid, sulaseid ja teenijaid ja andis Aabrahamile; ja ta andis temale tagasi Saara, ta naise.
15. Ja Abimelek ütles: 'Vaata, mu maa on lahti sinu ees, ela, kus sulle meeldib!'
16. Ja Saarale ta ütles: 'Näe, ma annan su vennale tuhat hõbetükki. Vaata, see olgu sulle hüvituseks kõigi ees, kes su juures on. Sa oled kõiges õigeks osutunud.'
17. Ja Aabraham palus Jumalat ja Jumal tegi terveks Abimeleki, ta naise ja ta teenijad, nõnda et nad said lapsi,
18. sest Issand oli sulgenud kõvasti kõik emahud Abimeleki kojas Saara, Aabrahami naise pärast.

Peatükk 21

1. Ja Issand hoolitses Saara eest, nõnda nagu ta oli lubanud. Issand toimis Saaraga, nõnda nagu ta oli öelnud:
2. Saara jäi lapseootele ja tõi Aabrahamile poja ilmale ta vanas eas, määratud ajal, millest Jumal temaga oli rääkinud.
3. Ja Aabraham pani oma pojale, kes temale sündis, kelle Saara temale ilmale tõi, Iisak nimeks.
4. Ja Aabraham lõikas ümber oma poja Iisaki, kui see kaheksapäevane oli, nõnda nagu Jumal teda oli käskinud.
5. Ja Aabraham oli sada aastat vana, kui ta poeg Iisak temale sündis.
6. Aga Saara ütles: 'Jumal pani mind naerma! Igaüks, kes sellest kuuleb, naerab mind!'
7. Ja ta ütles: 'Kes oleks võinud Aabrahamile kuulutada, et Saara imetab veel lapsi? Ometi tõin ma temale poja ilmale ta vanas eas!'
8. Laps kasvas ja võõrutati; ja Aabraham tegi suure peo Iisaki võõrutamispäeval.
9. Kui Saara nägi mängimas egiptlanna Haagari poega, kelle see Aabrahamile oli ilmale toonud,
10. siis ta ütles Aabrahamile: 'Kihuta minema see teenija ja tema poeg, sest selle teenija poeg ei või pärida koos minu poja Iisakiga!'
11. See kõne aga oli Aabrahami silmis ta poja kohta väga paha.
12. Aga Jumal ütles Aabrahamile: 'Ärgu olgu see su silmis paha ei poisi ega su teenija kohta. Kõiges, mis Saara sulle ütleb, kuula ta sõna, sest Iisakist loetakse sinu sugu!'
13. Aga ka teenija poja teen ma rahvaks, sest ta on ju sinu järeltulija.'
14. Ja Aabraham tõusis hommikul vara, võttis leiva ja veelähkri ning andis Haagarile, pannes need temale selga, samuti lapse ja saatis ta minema. Ja tema läks ning eksles Beer-Seba kõrbes.
15. Kui vesi lähkrist lõppes, siis ta jättis lapse ühe põõsa alla
16. ja läks ning istus temaga kohastikku, ammulaske kauguses, sest ta ütles: 'Ma ei või näha lapse surma!' Nõnda ta istus temaga kohastikku, tõstis häält ja nuttis.
17. Aga Jumal kuulis poisi häält ja Jumala ingel hüüdis taevast Haagarit ning ütles temale: 'Mis sul viga on, Haagar? Ära kardada, sest Jumal on kuulnud poisi häält seal, kus ta on.'
18. Tõuse, tõsta poiss üles ja võta ta käekõrvale, sest ma tahan temast teha suure rahva!'
19. Ja Jumal tegi ta silmad lahti, nõnda et ta nägi ühte veekaevu; ta läks ning täitis lähkri veega ja andis poisile juua.
20. Ja Jumal oli poisiga; ta kasvas ja elas kõrbes, ja temast sai ammukütt.
21. Ta elas Paarani kõrbes; ja ta ema võttis temale Egiptusemaalt naise.
22. Sel ajal rääkisid Abimelek ja tema väepealik Piikol Aabrahamiga, öeldes: 'Jumal on sinuga kõiges, mis sa teed.'
23. Ja nüüd vannu mulle siin Jumala juures, et sa ei peta mind ega mu lapsi ja lapselapsi! Heateo pärast, mis ma sulle tegin, tee seda mulle ja maale, kus sa võõrana elad!'
24. Ja Aabraham ütles: 'Ma vannun!'
25. Aabraham aga noomis Abimelekit veekaevu pärast, mille Abimeleki sulased väevõimuga olid ära võtnud.
26. Kuid Abimelek vastas: 'Mina ei tea, kes seda tegi. Sina pole mulle sellest teatanud ja mina ise pole ka midagi kuulnud enne kui täna.'
27. Siis Aabraham võttis lambaid, kitsi ja veiseid ja andis Abimelekile; ja nad mõlemad sõlmisid lepingu.
28. Kui Aabraham pani seitse lambatalle eraldi,
29. küsis Abimelek Aabrahamilt: 'Milleks on siin need seitse talle, keda sa oled eraldi pannud?'
30. Ja tema vastas: 'Sa pead need seitse talle minu käest võtma tõendina minu poolt, et mina olen kaevanud selle kaevu!'
31. Seepärast hüütakse seda paika Beer-Sebaks, sest nad mõlemad andsid seal vande.
32. Nõnda sõlmisid nad Beer-Sebas lepingu. Siis Abimelek ja tema väepealik Piikol tõusid ja läksid tagasi vilistite maale.

33. Aabraham aga istutas Beer-Sebasse ühe tamariskipuu ja hüüdis seal appi Issanda, igavese Jumala nime.
34. Ja Aabraham elas võõrana vilistite maal kaua aega.

1. Pärast neid sündmusi pani Jumal Aabrahami proovile ning ütles temale: 'Aabraham!' Ja ta vastas: 'Siin ma olen!'
2. Ja tema ütles: 'Võta nüüd Iisak, oma ainus poeg, keda sa armastad, ja mine Morijamaale ning ohverda ta seal põletusohvriks ühel neist mägedest, mis ma sulle nimetan!'
3. Ja Aabraham tõusis hommikul vara, saduldas oma eesli, võttis enesega kaasa kaks noort meest ja oma poja Iisaki, lõhkus põletusohvri puud, seadis minekule ja läks paika, millest Jumal temale oli rääkinud.
4. Kolmandal päeval tõstis Aabraham oma silmad üles ja nägi seda paika kaugelt.
5. Ja Aabraham ütles oma noortele meestele: 'Jääge teie eesliga siia! Mina ja poiss läheme sinna, kummardame ja tuleme siis tagasi teie juurde.'
6. Ja Aabraham võttis põletusohvri puud, pani need oma pojale Iisakile õlale, võttis enda kätte tule ja noa ning mõlemad läksid üheskoos.
7. Ja Iisak rääkis oma isa Aabrahamiga ning ütles: 'Isa!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen, mu poeg!' Siis ta ütles: 'Näe, siin on tuli ja puud, aga kus on ohvritall?'
8. Ja Aabraham vastas: 'Küllap Jumal vaatab enesele ohvritalle, mu poeg!' Nõnda läksid mõlemad üheskoos.
9. Ja kui nad jõudsid paika, millest Jumal temale oli rääkinud, ehitas Aabraham sinna altari, ladus puud, sidus kinni oma poja Iisaki ja pani ta altarile puude peale.
10. Ja Aabraham sirutas käe ja võttis noa, et tappa oma poeg.
11. Aga Issanda ingel hüüdis teda taevast ja ütles: 'Aabraham, Aabraham!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen!'
12. Siis ta ütles: 'Ära pane kätt poisi külge ja ära tee temale midagi, sest nüüd ma tean, et sa kardad Jumalat ega keela mulle oma ainsat poega!'
13. Ja Aabraham tõstis oma silmad üles, vaatas, ja ennäe, üks jäär oli rägastikus sarvipidi kinni. Ja Aabraham läks ning võttis jäära ja ohverdas selle põletusohvriks oma poja asemel.
14. Ja Aabraham pani sellele paigale nimeks 'Issand näeb'. Seepärast öeldakse tänapäevalgi: 'Issanda mäel ta näitab end.'
15. Ja Issanda ingel hüüdis Aabrahami teist korda taevast
16. ning ütles temale: 'Ma vannun iseenese juures, ütleb Issand: sellepärast et sa seda tegid ega keelanud mulle oma ainsat poega,
17. ma õnnistan sind tõesti ja teen su soo väga paljaks - nagu tähti taevas ja nagu liiva mere ääres - ja su sugu vallutab oma vaenlaste väravad!
18. Ja sinu soo nimel õnnistavad endid kõik maailma rahvad, sellepärast et sa võtsid kuulda mu häält!'
19. Siis Aabraham läks tagasi oma noorte meeste juurde, ja nad tõusid ning läksid üheskoos Beer-Sebasse. Ja Aabraham jäi elama Beer-Sebasse.
20. Ja pärast neid sündmusi teatati Aabrahamile ja öeldi: 'Vaata, Milka on ka su vennale Naahorile poegi ilmale toonud:
21. Uusi, tema esmasündinu, Buusi, selle venna, Kemueli, Arami isa,
22. Kesedi, Haso, Pildase, Jidlafi ja Betueli.'
23. Ja Betuelile sündis Rebeka. Need kaheksa tõi Milka ilmale Naahorile, Aabrahami vennale.
24. Ja tema liignaine, Reuma nimi, sünnitas ka - Teba, Gahami, Tahase ja Maaka.

1. Ja Saara elas sada kakskümmend seitse aastat; nii palju oli Saaral eluaastaid.
2. Saara suri Kirjat-Arbas, see on Hebronis, Kaananimaal; ja Aabraham tuli Saarat leinama ja taga nutma.
3. Siis Aabraham tõusis üles oma surnu juurest ja rääkis hettidega, öeldes:
4. 'Mina olen teie juures võõras ja majaline. Andke mulle eneste juurde pärandhaud, et saaksin matta surnu oma silma eest.'
5. Ja hetid vastasid Aabrahamile, öeldes temale:
6. 'Kuule meid, isand! Sina oled Jumala vürst meie keskel. Mata oma surnu meie kõige paremasse hauda! Ükski meist ei keela sulle oma hauda su surnu matmiseks.'
7. Aga Aabraham tõusis ning kummardas maa rahva, hettide ees
8. ja rääkis nendega, öeldes: 'Kui see on teile meeltemööda, et ma oma surnu oma silma eest ära matan, siis kuulge mind ja mõjustage minu kasuks Efronit, Sohari poega,
9. et ta mulle annaks temale kuuluva Makpela koopa, mis on ta välja servas. Ta andku see mulle täie hinna eest pärushauaks teie keskel!'
10. Aga Efron istus hettide hulgas; ja hett Efron vastas Aabrahamile hettide kuuldes, kõigi juuresolekul, kes ta linna väravast läbi käisid, ja ütles:
11. 'Ei, mu isand! Kuule mind! Ma annan sulle välja, samuti ma annan sulle koopa, mis sellel asub; ma annan selle sulle oma rahvuskaaslaste silma all. Mata oma surnu!'
12. Kuid Aabraham kummardas maa rahva ees,
13. rääkis Efroniga maa rahva kuuldes ja ütles: 'Kui sa ometi ise mind kuulda võtaksid! Mina maksan välja eest raha, võta see minult, et saaksin oma surnu sinna matta!'
14. Siis Efron vastas Aabrahamile, öeldes temale:
15. 'Mu isand, kuule mind! Maa väärtus on nelisada hõbeseeklit - mis tähtsus sellel ongi minu ja sinu vahekorra juures. Mata aga oma surnu!'
16. Ja Aabraham kuulas Efronit; Aabraham vaagis Efronile raha, mida see hettide kuuldes oli nimetanud, nelisada hõbeseeklit, kaubanduses käibel olevaid.
17. Nõnda said Efroni väli Makpelas Mamre kohal, väli ja selles olev koobas ja kõik väljal olevad puud, mis olid ümber kogu selle maa-ala,
18. Aabrahami omandiks hettide nähes, kõigi juuresolekul, kes linna väravast läbi käisid.
19. Ja seejärel Aabraham mattis oma naise Saara Makpela välja koopasse Mamre kohal, see on Hebronis Kaananimaal.
20. Nõnda said väli ja selles olev koobas hettidelt Aabrahamile pärushauaks.

1. Kui Aabraham oli vana ja elatanud ning Issand oli Aabrahami kõigiti õnnistanud,
2. siis ütles Aabraham vanimale sulasele oma peres, kes valitses kõige üle, mis tal oli: 'Pane nüüd oma käsi mu puusa alla!
3. Mina vannutan sind Issanda, taeva Jumala ja maa Jumala juures, et sa mu pojale ei võta naist kaananlaste tütreist, kelle keskel ma elan,
4. vaid et sa lähed minu maale ja mu sugulaste juurde ning võtad sealt naise mu pojale Iisakile!'
5. Aga sulane ütles temale: 'Võib-olla naine ei taha mulle järgneda siia maale. Kas ma siis tõesti pean su poja viima tagasi maale, kust sa oled ära tulnud?'
6. Siis ütles Aabraham temale: 'Hoia, et sa ei vii mu poega sinna tagasi!'
7. Issand, taeva Jumal, kes minu võttis mu isakojast ja mu sünnimaalt ja kes mulle rääkis ning vandus, öeldes: Sinu soole ma annan selle maa! - tema ise läkitab oma ingli sinu ees, et saaksid sealt mu pojale naise võtta.
8. Aga kui naine ei taha sulle järgneda, siis oled sa sellest mu vandest vaba. Ainult ära vii mu poega sinna tagasi!'
9. Siis sulane pani käe oma isanda Aabrahami puusa alla ja vandus temale selle kõne kohaselt.
10. Ja sulane võttis oma isanda kaamelitest kümme kaamelit ning läks, ja tal oli oma isandalt kaasas kõikisugu kalleid asju; ta võttis kätte ja läks Mesopotaamiasse Naahori linna.
11. Seal laskis ta õhtul kaamelid põlvili heita väljaspool linna veekaevu juures sel ajal, kui veeviijad välja tulid,
12. ning ütles: 'Issand, minu isanda Aabrahami Jumal, lase ometi see mul täna korda minna ja tee head mu isandale Aabrahamile!'
13. Vaata, ma seisan veeallika juures ja linnaelanike tütreid tulevad vett viima.
14. Sündigu siis, et tütarlaps, kellele ma ütlen: Kalluta oma kruusi, et ma saaksin juua! ja kes vastab: Joo, ja ma joodan ka su kaameleid! - on see, kelle sa oled määranud oma sulasele Iisakile. Sellest ma siis tean, et sa mu isandale oled head teinud.'
15. Ja veel enne kui ta rääkimise oli lõpetanud, vaata, siis tuli välja Rebeka, kes oli sündinud Betuelile, Aabrahami venna Naahori naise Milka pojale; ja tal oli kruus õlal.
16. Ja tütarlaps oli väga ilusa välimusega, alles neitsi ja mehe poolt puutumata. Ta läks alla allika juurde, täitis kruusi ja tuli üles.
17. Siis jooksis sulane temale vastu ning ütles: 'Anna mulle oma kruusist pisut vett rüübata!'
18. Tema vastas: 'Joo, mu isand!' Ja ta tõstis kähku kruusi alla oma käele ning andis temale juua.
19. Ja olles temale juua andnud, ütles ta: 'Ma ammutan ka su kaamelitele, kuni needki on joonud.'
20. Ja ta tühjendas kähku oma kruusi künasse ning jooksis jälle kaevule vett ammutama ja ammutas kõigile ta kaamelitele.
21. Mees aga silmitses teda vaikides, et mõista, kas Issand oli ta teekonna lasknud korda minna või mitte.
22. Ja kui kaamelid olid joonud, võttis mees kuldrõnga, pooleseekilise, ja kaks käevõru ta käte jaoks, kümme kuldseeklit väärt,
23. ning küsis: 'Kelle tütar sa oled? Ütle ometi mulle! On su isa kojas meile ööbimispaika?'
24. Ja ta vastas temale: 'Mina olen Betueli, Naahori ja Milka poja tütar.'
25. Ta ütles temale veel: 'Niihästi õlgi kui muud loomasööta on meil küllalt, ööbimispaikki on olemas.'
26. Siis mees kummardas ja heitis Issanda ette
27. ning ütles: 'Kiidetud olgu Issand, mu isanda Aabrahami Jumal, kes mu isandale ei ole keelanud oma heldust ja tõe! Issand on mind teekonnal juhtinud mu isanda vendade kotta!'
28. Aga tütarlaps jooksis ning teatas oma ema perele, mis oli sündinud.
29. Ja Rebekal oli vend, Laaban nimi; ja Laaban jooksis välja, mehe juurde allikale.
30. Sest kui ta nägi rõngast ja käevõrusid oma õe kätel, ja kui ta oli kuulnud oma õe Rebeka sõnu, kes ütles: 'Nõnda rääkis mulle see mees,' - siis ta läks selle mehe juurde, ja ennäe, see seisis

kaamelite juures allikal.

31. Ja ta ütles: 'Tule sisse, Issanda õnnistatu! Miks sa väljas seisad? Ma olen korda seadnud koja ja kaamelite paiga.'

32. Mees tuli siis kotta ja Laaban päästis kaamelid lahti, andis õlgi ja toitu kaamelitele ning tõi vett tema ja temaga kaasas olevate meeste jalgade pesemiseks.

33. Siis pandi temale rooga ette. Aga ta ütles: 'Ma ei söö enne, kui ma oma asja olen rääkinud.' Ja talle vastati: 'Räägi!'

34. Siis ta ütles: 'Mina olen Aabrahami sulane.

35. Issand on mu isandat väga õnnistanud, nõnda et ta on jõukaks saanud: ta on temale andnud lambaid, kitsi ja veiseid, hõbedat ja kulda, sulaseid ja teenijaid, kaameleid ja eesleid.

36. Ja Saara, mu isanda naine, on vanas eas mu isandale poja ilmale toonud, ja sellele on ta andnud kõik, mis tal on.

37. Ja mu isand vannutas mind, öeldes: Sa ei tohi võtta mu pojale naist kaananlaste tütarde seast, kelle maal ma elan,

38. vaid sa pead minema mu isakotta ja mu suguvõsa juurde ning sealt võtma naise mu pojale!

39. Aga mina ütlesin oma isandale: Võib-olla naine ei tule minuga?

40. Siis ta vastas mulle: Issand, kelle palge ees ma olen käinud, läkitab oma ingli sinuga ja laseb su teekonna korda minna, et saad mu pojale naise võtta minu suguvõsast ja minu isakojast.

41. Mu vandest sa vabaned sel juhul, kui sa tuled mu suguvõsa juurde, aga nemad ei anna sulle, siis oled mu vandest vaba.

42. Ma jõudsin täna allika juurde ja ütlesin: Issand, mu isanda Aabrahami Jumal, kui sa nüüd tahad korda saata mu teekonna, mida ma käin,

43. siis vaata, ma seisan veeallika juures. Kui üks neitsi tuleb vett viima ja ma temale ütlen: Anna mulle oma kruusist pisut vett juua!

44. ja kui tema mulle vastab: Joo ise, ja ma ammutan ka su kaamelitele!, siis on tema see naine, kelle Issand on määranud mu isanda pojale.

45. Veel enne kui olin kõneluse iseenesega lõpetanud, vaata, siis tuli Rebeka, kruus õlal, ja läks alla allika juurde ning ammutas vett. Ja ma ütlesin temale: Anna mulle juua!

46. Siis ta tõstis kähku kruusi õlalt alla ning ütles: Joo, ja ma joodan ka su kaameleid! Ja mina jõin ning tema jootis mu kaameleid.

47. Ja ma küsisin temalt ning ütlesin: Kelle tütar sa oled? Ja tema vastas: Betueli, Naahori ja Milka poja tütar. Siis ma panin temale rõnga ninasse ja käevõrud kätele,

48. kummardasin ning heitsin Issanda ette ja kiitsin Issandat, oma isanda Aabrahami Jumalat, kes mind oli juhatanud õigele teele, et saaksin võtta oma isanda vennatütre ta pojale.

49. Ja kui te nüüd tahate osutada heldust ja truudust mu isandale, siis öelge mulle. Aga kui mitte, öelge sedagi mulle, ja ma pöördun siis kas paremat või vasakut kätt!

50. Seepeale vastasid Laaban ja Betuel ning ütlesid: 'Issandalt on see asi alguse saanud. Me ei või sulle sõnagi lausuda, ei halba ega head.

51. Vaata, Rebeka on su ees, võta tema ja mine! Saagu ta naiseks su isanda pojale, nõnda nagu Issand on öelnud!'

52. Kui Aabrahami sulane kuulis nende sõnu, siis ta kummardas maani Issanda ees.

53. Ja sulane võttis välja hõbe- ja kuldriistad ja riided ning andis Rebekale; ka tema vennale ja emale andis ta kalleid asju.

54. Siis nad sõid ja jõid, tema ja mehed, kes koos temaga olid, ja nad ööbisid seal. Aga hommikul, kui nad olid tõusnud, ütles ta: 'Saatke mind nüüd mu isanda juurde!'

55. Aga tütarlapse vend ja ema vastasid: 'Jäägu tütarlaps veel mõneks ajaks, kas või kümneks päevakski meie juurde. Siis sa võid minna.'

56. Kuid tema ütles neile: 'Ärge mind viivitage, sest Issand on lasknud mu teekonna korda minna. Saatke mind teele, et saaksin minna oma isanda juurde!'

57. Siis nad ütlesid: 'Me kutsume tütarlapse ja küsime tema suust.'

58. Ja nad kutsusid Rebeka ning küsisid temalt: 'Kas tahad minna koos selle mehega?' Ja ta vastas:

'Ma lähen!'

59. Siis nad saatsid ära oma õe Rebeka ja tema imetaja, ja Aabrahami sulase ja tema mehed.

60. Ja nad õnnistasid Rebekat ning ütlesid temale: 'Õe, sinust tulgu tuhat korda kümme tuhat, ja sinu sugu vallutagu oma vihameeste väravad!'

61. Siis Rebeka ja tema tüdrukud tõusid, istusid kaamelite selga ning järgnesid mehele. Nõnda võttis sulane Rebeka ja läks.

62. Iisak aga oli tulemas Lahhai-Roi kaevu poolt, sest ta elas Lõunamaal.

63. Ja Iisak oli vastu õhtut läinud väljale mõtisklema; ja kui ta oma silmad üles tõstis ja vaatas, ennäe, siis tulid kaamelid.

64. Kui Rebeka oma silmad üles tõstis ja nägi Iisakit, siis ta laskus kaameli seljast

65. ning küsis sulaselt: 'Kes on see mees, kes meile väljal vastu tuleb?' Ja sulane vastas: 'See on mu isand!' Siis Rebeka võttis loori ja kattis ennast.

66. Ja sulane jutustas Iisakile kõigest, mis ta oli teinud.

67. Ja Iisak viis Rebeka oma ema Saara telki; ja ta võttis Rebeka, see sai tema naiseks ja ta armastas teda. Nõnda leidis Iisak troosti pärast oma ema surma.

1. Ja Aabraham võttis taas naise, nimega Ketuura.
2. Ja see tõi temale ilmale Simrani, Joksani, Medani, Midjani, Jisbaki ja Suuahi.
3. Ja Joksani sündisid Seeba ja Dedan; ja Dedani järeltulijad olid assüürlased, letuuslased ja leumlased.
4. Ja Midjani pojad olid Eefa, Eefer, Hanok, Abiida ja Eldaa. Need kõik olid Ketuura järeltulijad.
5. Ja Aabraham andis kõik, mis tal oli, Iisakile.
6. Aga liignaiste poegadele, kes Aabrahamil olid, andis Aabraham ande ja saatis nad veel oma eluajal oma poja Iisaki juurest ära hommiku poole, Hommikumaale.
7. Ja Aabrahami eluea aastaid, mis ta elas, oli sada seitsekümmend viis aastat.
8. Ja Aabraham heitis hinge ning suri heas vanuses, vana ning elatanud, ja ta koristati oma rahva juurde.
9. Ja ta pojad Iisak ja Ismael matsid tema Makpela koopasse, hett Sohari poja Efroni väljal, mis on Mamre kohal,
10. väljale, mille Aabraham hettidelt oli ostnud, maeti Aabraham ja tema naine Saara.
11. Ja pärast Aabrahami surma õnnistas Jumal ta poega Iisakit. Ja Iisak elas Lahhai-Roi kaevu juures.
12. Ja need olid Ismaeli, Aabrahami poja järeltulijad, keda egiptlanna Haagar, Saara teenija, Aabrahamile ilmale tõi.
13. Ismaeli poegade nimed, nimetatud nende sündimise järjekorras, olid need: Nebajot, Ismaeli esmasündinu, siis Keedar, Adbeel, Mibsam,
14. Misma, Duuma, Massa,
15. Hadad, Teema, Jetuur, Naafis ja Keedma.
16. Need olid Ismaeli pojad ja need olid nende nimed vastavalt nende asulatele ja leeridele: nende suguharude kaksteist vürsti.
17. Ja need olid Ismaeli eluaastad: sada kolmkümmend seitse aastat; siis ta heitis hinge ja suri, ja ta koristati oma rahva juurde.
18. Ja nad asusid Havilast kuni vastu Egiptust oleva Suurini Assuri suunas, tungides kallale kõigile oma vendadele.
19. Ja need olid Iisaki, Aabrahami poja järeltulijad: Aabrahamile sündis Iisak.
20. Ja Iisak oli neljakümneaastane, kui ta võttis enesele naiseks Rebeka, süürlase Betueli tütre Mesopotaamiast, süürlase Laabani õe.
21. Ja Iisak palus Issandat oma naise pärast, sest see oli viljatu; ja Issand kuulis ta palvet ja ta naine Rebeka jäi lapseootele.
22. Aga kui lapsed ta ihus tõuklesid, ütles ta: 'Mispärast on see minuga nõnda?' Ja ta läks Issandalt küsima.
23. Ja Issand vastas temale: 'Su ihus on kaks rahvast, kaks erinevat hõimu saab su üsast alguse: üks rahvas on vägevam teisest - vanem orjab nooremat.'
24. Ja kui tema sünnitamise aeg saabus, vaata, siis olid ta ihus kaksikud.
25. See, kes sündis esimesena, oli punakas, täiesti nagu karune kuub; ja temale pandi nimeks Eesav.
26. Seejärel sündis ta vend, kelle käsi hoidis kinni Eesavi kannast; ja temale pandi nimeks Jaakob. Iisak oli kuuskümmend aastat vana, kui nad sündisid.
27. Ja poisid kasvasid suureks. Eesavist sai osav kütt, väljal uitaja, aga Jaakob oli vagane mees, kes elas telkides.
28. Ja Iisak armastas Eesavit, sest jahisaak oli temale suupärane; aga Rebeka armastas Jaakobit.
29. Kord keetis Jaakob leent, Eesav aga tuli väljalt ning oli väsinud.
30. Ja Eesav ütles Jaakobile: 'Anna mulle ometi süüa seda punast, seda punast leent, sest ma olen väsinud!' Sellepärast hakati teda kutsuma Edomiks.
31. Aga Jaakob ütles: 'Enne müü mulle oma esmasünniõigus!'
32. Ja Eesav vastas: 'Vaata, mina ju suren niikuinii, milleks mulle siis veel esmasünniõigus!'
33. Siis ütles Jaakob: 'Vannu mulle enne!' Ja ta vandus temale ning müüs oma esmasünniõiguse

Jaakobile.

34. Ja Jaakob andis Eesavile leiba ja läätselent; ja tema sõi ja jõi, tõusis üles ja läks ära. Nii vähe hoolis Eesav esmasünniõigusest.

1. Aga maal oli nälg pärast seda eelmist nälga, mis Aabrahami päevil oli olnud. Ja Iisak läks vilistite kuninga Abimeleki juurde Gerarisse.
2. Ja Issand ilmutas ennast temale ning ütles: 'Ära mine alla Egiptusesse! Jää maale, kuhu ma sind käsin!
3. Ela võõrana siin maal, ja ma olen sinuga ning õnnistan sind, sest sinule ja sinu soole ma annan kõik need maad ning pean vannet, mille ma olen vandunud su isale Aabrahamile.
4. Ja ma teen su soo paljuks nagu taevatähed ja annan su soole kõik need maad, ja sinu soo nimel õnnistavad endid kõik maailma rahvad,
5. sellepärast et Aabraham kuulas mu sõna ja pidas, mis ma käskisin pidada - mu käske, seadlusi ja õpetusi.'
6. Ja Iisak jäi elama Gerarisse.
7. Kui kohalikud mehed küsisid tema naise kohta, siis ta ütles: 'See on mu õde.' Sest ta kartis öelda: 'Mu naine', mõeldes ise: 'Muidu kohalikud mehed tapavad mu Rebeka pärast, sest ta on ilusa välimusega.'
8. Aga kui ta seal pikemat aega oli viibinud, vaatas Abimelek, vilistite kuningas, kord aknast välja ja nägi, et Iisak hellitas oma naist Rebekat.
9. Siis Abimelek kutsus Iisaki ja ütles: 'Vaata, ta on tõepoolest su naine! Kuidas sa siis võisid öelda: Ta on mu õde?' Ja Iisak vastas temale: 'Ma mõtlesin, et muidu ma ehk pean tema pärast surema.'
10. Aga Abimelek ütles: 'Miks sa meile seda tegid? Kui kergesti oleks võinud keegi rahva hulgast magada su naisega ja sa oleksid meie peale toonud süü!'
11. Ja Abimelek andis käsu kogu rahvale, öeldes: 'Kes puudutab seda meest ja tema naist, peab surema!'
12. Ja Iisak külvas seal maal ja sai sel aastal sajakordselt, sest Issand õnnistas teda.
13. Ja mees läks rikkaks, läks üha rikkamaks, kuni ta oli läinud väga rikkaks.
14. Ja temal oli lamba- ja kitsekarju ja veisekarju ja palju peret, nõnda et vilistid teda kadestasid.
15. Ja vilistid matsid kinni ja täitsid mullaga kõik kaevud, mis tema isa sulased olid kaevanud tema isa Aabrahami päevil.
16. Ja Abimelek ütles Iisakile: 'Mine ära meie juurest, sest sa oled saanud meist palju vägevamaks!'
17. Siis Iisak läks sealt ära ja lõi oma telgid üles Gerari orgu ning elas seal.
18. Ja Iisak kaevas uuesti need veekaevud, mis tema isa Aabrahami päevil olid kaevatud ja mis vilistid pärast Aabrahami surma olid kinni matnud; ja ta pani neile needsamad nimed, mis tema isa neile oli pannud.
19. Aga kui Iisaki sulased kaevasid orus ja leidsid seal voolava veega kaevu,
20. siis Gerari karjased riidlesid Iisaki karjastega, öeldes: 'Vesi on meie oma!' Ta pani siis kaevule nimeks Eesek, sellepärast et nad temaga olid tülitunud.
21. Siis nad kaevasid teise kaevu, ja selle pärast riidlesid nad ka; ja sellele ta pani nimeks Sitna.
22. Sealt ta siirdus edasi ja kaevas veel ühe kaevu, aga selle pärast nad ei riidelnud; ja sellele ta pani nimeks Rehobot ning ütles: 'Nüüd on Issand andnud meile avarust, et võiksime siin maal olla viljakad.'
23. Ja sealt ta läks üles Beer-Sebasse.
24. Ja Issand ilmutas ennast temale selsamal ööl ning ütles: 'Mina olen su isa Aabrahami Jumal. Ära karda, sest ma olen sinuga ja õnnistan sind! Ma teen su soo paljuks oma sulase Aabrahami pärast.'
25. Siis ta ehitas sinna altari, hüüdis appi Issanda nime ja lõi sinna oma telgi üles; ja Iisaki sulased kaevasid sinna kaevu.
26. Ja Abimelek tuli Gerarist tema juurde ühes oma sõbra Ahusati ja väepealik Piikoliga.
27. Aga Iisak ütles neile: 'Miks tulete minu juurde? Te ju vihkate mind ja olete mind eneste juurest ära saatnud!'
28. Ja nemad vastasid: 'Me näeme selgesti, et Issand on sinuga. Seepärast me ütleme: Olgu meie vahel vanne, meie ja sinu vahel, ja me teeme sinuga lepingu,

29. et sa meile kurja ei tee, nõnda nagu me sinusse ei ole puutunud, vaid oleme sulle ainult head teinud ja sind rahuga ära saatnud. Sina oled ju nüüd Issanda õnnistatu!
30. Siis ta tegi neile võõruspeo ning nad sõid ja jõid.
31. Ja nad tõusid hommikul vara ning andsid üksteisele vande. Siis Iisak saatis nad ära ja nad läksid ta juurest rahuga.
32. Ja selsamal päeval tulid Iisaki sulased ning teatasid temale kaevust, mille nad olid kaevanud, ja ütlesid temale: 'Me leidsime vett.'
33. Siis ta nimetas selle Sibaks; seepärast on linna nimeks tänapäevani Beer-Seba.
34. Kui Eesav oli nelikümmend aastat vana, võttis ta naiseks Juuditi, hett Beeri tütre, ja Baasmati, hett Eeloni tütre.
35. Aga need olid meelehärmiks Iisakile ja Rebekale.

1. Kui Iisak oli vanaks jäänud ja ta silmanägemine oli tuhmunud, siis ta kutsus Eesavi, oma vanema poja, ja ütles temale: 'Mu poeg!' Ja see vastas temale: 'Siin ma olen!'
2. Ja ta ütles: 'Vaata, ma olen vanaks jäänud ega tea oma surmapäeva.'
3. Võta nüüd oma jahiriistad, nooletupp ja amb, mine väljale ja küti mulle mõni jahiloom!
4. Valmista siis mulle maitsvat rooga, mida ma armastan, ja too mulle süüa, et mu hing sind õnnistaks, enne kui ma suren!'
5. Aga Rebeka kuulis, kui Iisak rääkis oma poja Eesaviga. Ja kui Eesav oli läinud väljale küttima ja jahisaaki tooma,
6. siis rääkis Rebeka oma poja Jaakobiga, öeldes: 'Vaata, ma kuulsin su isa rääkivat su venna Eesaviga ja ütlevat:
7. Too mulle jahisaaki ja valmista mulle maitsvat rooga, et ma süün ja sind Issanda ees õnnistan, enne kui ma suren.'
8. Ja nüüd, mu poeg, kuula mu sõna ja tee, mida ma sind käsin:
9. mine karja juurde ja võta mulle sealt kaks head sikutalle ja ma valmistan need su isale maitsvaks roaks, mida ta armastab.
10. Sina vii need siis oma isale, et ta sööks ja sind õnnistaks, enne kui ta sureb!'
11. Aga Jaakob ütles oma emale Rebekale: 'Vaata, mu vend Eesav on karune, aga mina olen sile.'
12. Võib-olla katsub isa mind käega, siis oleksin tema silmis nagu petis ja tooksin enesele needuse, mitte õnnistuse.'
13. Aga ta ema ütles talle: 'Sinu needmine tulgu minu peale, mu poeg! Kuula ainult mu sõna ja mine too mulle!'
14. Siis ta läks ja võttis need ning tõi oma emale; ja ta ema valmistas maitsva roa, mida ta isa armastas.
15. Ja Rebeka võttis oma vanema poja Eesavi parimad riided, mis olid ta juures kodus, ja pani need selga oma nooremale pojale Jaakobile.
16. Tema käte ja sileda kaela ümber aga pani ta sikutallede nahad.
17. Siis ta andis maitsva roa ja leiva, mille ta oli valmistanud, oma poja Jaakobi kätte,
18. ja see läks oma isa juurde ning ütles: 'Mu isa!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen! Kumb sa oled, mu poeg?'
19. Ja Jaakob ütles oma isale: 'Mina olen Eesav, sinu esmasündinu! Ma tegin, nagu sa mind käskisid. Tõuse, istu ja söö mu jahisaaki, et su hing mind õnnistaks!'
20. Aga Iisak küsis oma pojalt: 'Kuidas sa nii kähku leidsid, mu poeg?' Ja tema vastas: 'Issand, sinu Jumal, saatis mulle ette.'
21. Siis Iisak ütles Jaakobile: 'Tule ometi ligemale, et ma sind käega katsun, mu poeg, kas sa oled mu poeg Eesav või mitte?'
22. Ja Jaakob astus oma isa Iisaki juurde, ja tema katsus teda käega ning ütles: 'Hääl on Jaakobi hääl, aga käed on Eesavi käed!'
23. Ja ta ei tundnud teda ära, sest tema käed olid karused nagu ta venna Eesavi käed; ja ta õnnistas teda.
24. Ta küsis veel kord: 'Kas sa oled tõesti mu poeg Eesav?' Ja ta vastas: 'Olen!'
25. Siis ta ütles: 'Ulatas mulle ja ma süün oma poja jahisaaki, et mu hing sind õnnistaks!' Ja ta ulatas temale selle, ja ta sõi; ja ta tõi temale veini, ja ta jõi.
26. Seejärel ütles ta isa Iisak temale: 'Tule nüüd ligemale ja anna mulle suud, mu poeg!'
27. Ja ta astus ligi ning andis temale suud; siis ta tundis tema riiete lõhna ja ta õnnistas teda ning ütles: 'Näe, mu poja lõhn - otsekui välja lõhn, mida Issand on õnnistanud!'
28. Jumal andku sulle taeva kastet ja maa rammu, ning külluses vilja ja veini!
29. Rahvad orjaku sind, rahvahõimud kummardagu sind! Ole oma vendade isand, su ema pojad kummardagu sind! Neetud olgu, kes sind neab, õnnistatud, kes sind õnnistab!'
30. Ja kui Iisak oli Jaakobit õnnistanud ja kui Jaakob oli just ära läinud oma isa Iisaki juurest, siis tuli

tema vend Eesav küttimast.

31. Ja temagi valmistas maitsva roa ja viis oma isa juurde ning ütles isale: 'Tõuse, mu isa, ja söö oma poja jahisaaki, et su hing mind õnnistaks!'

32. Aga tema isa Iisak küsis temalt: 'Kes sa oled?' Ja ta vastas: 'Mina olen su poeg Eesav, su esmasündinu!'

33. Siis Iisak värises väga suurest ärritusest ja ütles: 'Kes oli siis see, kes jahilooma küttis ja mulle tõi? Ja mina sõin kõike, enne kui sa tulid, ning õnnistasin teda! Õnnistatuks ta jääbki!'

34. Kui Eesav kuulis oma isa sõnu, siis ta kisendas väga valjusti ja kibedasti ning ütles oma isale: 'Õnnista ka mind, mu isa!'

35. Aga ta vastas: 'Su vend tuli kavalusega ja võttis su õnnistuse.'

36. Siis ta ütles: 'Eks ole temale nimeks pandud Jaakob? Juba teist korda on ta mind petnud: ta võttis mu esmasünniõiguse, ja vaata, nüüd ta võttis ka mu õnnistuse!' Ja ta küsis: 'Kas sul pole hoitud õnnistust eraldi minu jaoks?'

37. Aga Iisak vastas ning ütles Eesavile: 'Vaata, ma olen pannud ta sinu isandaks ja olen andnud kõik ta vennad temale sulaseiks, ja ma olen teda varustanud vilja ja veiniga. Mida võiksin siis nüüd teha sinu heaks, mu poeg?'

38. Ja Eesav ütles oma isale: 'Ons see sul ainus õnnistus, mu isa? Õnnista ka mind, mu isa!' Ja Eesav tõstis häält ning nuttis.

39. Siis vastas tema isa Iisak ning ütles temale: 'Vaata, su eluase on eemal rammusast maast ja ilma taeva kasteta ülalt.'

40. Sa elad oma mõõga varal ja pead oma venda orjama. Ometi sünnib, kui end raputad, et rebid tema ikke oma kaelast.'

41. Ja Eesav hakkas Jaakobit vihkama õnnistuse pärast, millega ta isa teda oli õnnistanud; ja Eesav mõtles iseeneses: 'Küllap tulevad mu isa leinamise päevad, siis ma tapan oma venna Jaakobi!'

42. Kui Rebekale tehti teatavaks ta vanema poja Eesavi mõtted, siis ta laskis kutsuda oma noorema poja Jaakobi ja ütles temale: 'Vaata, sinu vend Eesav trööstib ennast sellega, et ta su tapab.'

43. Aga nüüd, mu poeg, kuula mu sõna! Võta kätte ja põgene mu venna Laabani juurde Haaranisse

44. ja jää tema juurde mõneks ajaks, kuni su venna raev on raugenud,

45. kuni su venna viha sinu pärast on möödunud ja ta unustab, mis sa temale oled teinud. Siis ma läkitan sulle järele ja lasen sind sealt ära tuua. Miks peaksin teid mõlemaid kaotama ühel ja samal päeval?'

46. Ja Rebeka ütles Iisakile: 'Ma olen elust tüdinud hetitaride pärast. Kui Jaakob võtab naise hetitaride hulgast, selle maa tütreist, siisuguse nagu need, mis elu mul siis on?'

1. Siis Iisak kutsus Jaakobi ja õnnistas teda; ja ta keelas teda ning ütles temale: 'Ära võta naist kaananlaste tütreist!
2. Võta kätte, mine Mesopotaamiasse oma emaisa Betueli kotta ja võta sealt enesele naine oma ema venna Laabani tütreist.
3. Kõigeväeline Jumal õnnistagu sind, tehku sind viljakaks ja paljuku, et sinust tuleks hulk rahvaid!
4. Ta andku sulle Aabrahami õnnistust, sinule ja su soole koos sinuga, et sa päriksid maa, kus sa võõrana elad, mille Jumal on andnud Aabrahamile!
5. Ja Iisak saatis Jaakobi teele ning see läks Mesopotaamiasse süürlase Betueli poja Laabani juurde, kes oli Jaakobi ja Eesavi ema Rebeka vend.
6. Kui Eesav nägi, et Iisak oli õnnistanud Jaakobit ja oli saatnud ta Mesopotaamiasse sealt enesele naist võtma, olles teda õnnistanud ja keelanud, öeldes: 'Ära võta naist kaananlaste tütreist!'
7. ja et Jaakob oli kuulnud oma isa ja ema ja oli läinud Mesopotaamiasse,
8. siis Eesav mõistis, et kaananlaste tütreid olid pahad ta isa Iisaki silmis,
9. ja Eesav läks Ismaeli juurde ning võttis oma naiste kõrvale enesele naiseks Mahalati, Aabrahami poja Ismaeli tütre, Nebajoti õe.
10. Jaakob aga lahkus Beer-Sebast ja läks Haarani poole.
11. Ta sattus ühte paika ja ööbis seal, sest päike oli loojunud; ta võttis selle paiga kividest ühe, pani enesele peaaluseks ja heitis sinna paika magama.
12. Ja ta nägi und, ja vaata, maa peal seisis redel, mille ots ulatus taevasse, ja ennäe, Jumala inglid astusid sedamööda üles ja alla.
13. Ja vaata, Issand seisis tema ees ning ütles: 'Mina olen Issand, su isa Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal. Maa, mille peal sa magad, ma annan sinule ja su soole.
14. Ja sinu sugu saab maapõrnu sarnaseks ja sa levid õhtu ja hommiku, põhja ja lõuna poole, ja sinu ja su soo nimel õnnistavad endid kõik maailma suguvõsad.
15. Ja vaata, mina olen sinuga ja hoian sind kõikjal, kuhu sa lähed, ning toon sind taas sellele pinnale, sest ma ei jäta sind maha, kuni olen teinud, mis ma sulle olen öelnud!'
16. Siis Jaakob ärkas unest ja ütles: 'Issand on tõesti selles paigas, mina aga ei teadnud seda!'
17. Ja ta kartis ning ütles: 'Küll on see paik kardetav! See pole muud midagi kui Jumala koda ja taeva värav!'
18. Ja Jaakob tõusis hommikul vara ning võttis kivi, mille ta oli pannud enesele peaaluseks, ja pani selle sambaks püsti ning valas selle otsa peale õli.
19. Ja ta pani sellele paigale nimeks Peetel; enne aga oli selle linna nimi Luus.
20. Ja Jaakob andis töötluse, öeldes: 'Kui Jumal on minuga ja hoiab mind teel, mida käin, ja annab mulle leiba süüa ja riided selga,
21. ja mina võin rahuga pöörduda oma isakotta, siis on Issand mulle Jumalaks,
22. ja see kivi, mille ma panin sambaks, saab Jumala kojaks. Ja kõigest, mis sa mulle annad, ma annan sulle täpselt kümnist.'

1. Ja Jaakob läks teele ning jõudis hommikumaa poegade maale.
2. Ta vaatas, ja ennäe, väljal oli kaev. Ja vaata, sealsamas, selle kõrval, lebas kolm lamba- ja kitsekarja, sest sellest kaevust joodeti karju; kaevu suul aga oli suur kivi.
3. Kui kõik karjad olid kogunenud sinna, siis veeretati kivi kaevu suult, joodeti lambaid ja kitsi ning seati kivi tagasi oma paika kaevu suul.
4. Ja Jaakob küsis neilt: 'Vennad, kust te olete?' Ja nad vastasid: 'Me oleme Haaranist.'
5. Siis ta küsis neilt: 'Kas tunnete Laabanit, Naahori poega?' Ja nad vastasid: 'Tunneme küll!'
6. Ta küsis neilt: 'Kuidas ta käsi käib?' Ja nad vastasid: 'Hästi! Ja näe, sealt tuleb tema tütar Raahel karjaga.'
7. Ta ütles: 'Vaata, päike on alles kõrgel, pole veel aeg karja kokku ajada. Jootke loomi ja minge söötke neid!'
8. Aga nad vastasid: 'Me ei saa, enne kui kõik karjad on koos. Siis veeretatakse kivi kaevu suult ja me saame joota lambaid.'
9. Kui ta alles nendega rääkis, tuli Raahel oma isa karjaga, sest ta oli neid hoidmas.
10. Ja kui Jaakob nägi Raahelit, oma ema venna Laabani tüdruku, ja oma ema venna Laabani karja, siis Jaakob astus ligi ja veeretaskivi kaevu suult ning jootis oma ema venna Laabani lambaid.
11. Siis Jaakob suudles Raahelit, tõstis häält ja nuttis.
12. Ja Jaakob andis Raahelile teada, et ta on tema isa sugulane ja Rebeka poeg; ja Raahel jooksis ning teatas oma isale.
13. Ja kui Laaban kuulis sõnumit oma õepojast Jaakobist, siis ta jooksis temale vastu, kaelustas ja suudles teda ning viis ta oma kotta; ja ta jutustas Laabanile kõik, mis oli sündinud.
14. Siis ütles Laaban temale: 'Sa oled tõesti minu luu ja liha!' Ja ta jäi tema juurde kuuks ajaks.
15. Ja Laaban ütles Jaakobile: 'Kas sa sellepärast, et oled mu sugulane, peaksid mind teenima ilma palgata? Nimeta mulle oma palk!'
16. Laabanil aga oli kaks tüdruku; vanema nimi oli Lea ja noorema nimi oli Raahel.
17. Leal olid läiketa silmad, aga Raahel oli jumekas ja ilusa välimusega.
18. Jaakob armastas Raahelit, seepärast ta ütles: 'Ma teenin sind seitse aastat su noorema tütre Raaheli pärast!'
19. Laaban vastas: 'Ma annan ta parem sinule kui mõnele teisele mehele. Jää minu juurde!'
20. Ja Jaakob teenis Raaheli pärast seitse aastat, ja need olid tema silmis nagu üksikud päevad, sellepärast et ta teda armastas.
21. Siis Jaakob ütles Laabanile: 'Anna mu naine mulle kätte, sest aeg on täis, et ma võin minna tema juurde!'
22. Laaban koguski kokku kõik selle paiga mehed ja tegi peo.
23. Aga õhtul ta võttis oma tütre Lea ja viis selle tema juurde; ja Jaakob heitis ta juurde.
24. Ja Laaban andis oma teenija Silpa oma tütrele Leale teenijaks.
25. Jõudis hommik, ja vaata, see oli Lea! Siis ütles Jaakob Laabanile: 'Mis sa mulle oled teinud! Eks ma ole Raaheli pärast sind teeninud? Mispärast sa mind petsid?'
26. Aga Laaban vastas: 'Ei ole meie pool kombeks anda noorem enne vanemat.
27. Pea sellega pulmanädal ära, siis me anname ka teise sulle teenistuse eest, kui sa mind veel teist seitse aastat teenid!'
28. Ja Jaakob tegi nõnda ning pidas sellega pulmanädala ära, siis ta andis oma tütre Raaheli temale naiseks.
29. Ja Laaban andis oma teenija Billa oma tütrele Raahelile teenijaks.
30. Siis Jaakob heitis ka Raaheli juurde, ta armastas ju Raahelit ikkagi rohkem kui Lea; ja ta teenis Laabanit veel teist seitse aastat.
31. Ent kui Issand nägi, et Lea hüljati, siis ta avas tema üsa; Raahel aga oli viljatu.
32. Ja Lea jäi lapseootele ja tõi poja ilmale ning pani temale nimeks Ruuben, sest ta ütles: 'Issand on mu alandust näinud. Küllap mu mees hakkab nüüd mind armastama!'

33. Ja ta jäi taas lapseotele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Issand on kuulnud, et mind hüljati. Seepärast on ta mulle ka selle andnud.' Ja ta pani temale nimeks Siimeon.
34. Ja tema jäi taas lapseotele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Nüüd viimaks mu mees kiindub minusse, sest ma olen temale kolm poega ilmale toonud!' Seepärast pandi sellele nimeks Leevi.
35. Ja tema jäi taas lapseotele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Nüüd ma kiidan Issandat!' Seepärast ta pani temale nimeks Juuda. Siis ta lakkas sünnitamast.

1. Kui Raahel nägi, et ta ei toonud Jaakobile lapsi ilmale, siis Raahel kadestas oma õde ja ütles Jaakobile: 'Muretse mulle lapsi, muidu ma suren!'
2. Aga Jaakobi viha süttis põlema Raaheli vastu ja ta küsis: 'Kas mina olen Jumala asemik, kes sulle ihuvilja keelab?'
3. Ja Raahel vastas: 'Vaata, seal on mu orjatar Billa. Heida tema juurde, et ta sünnitaks lapsi mu põlvede peale ja minagi saaksin nõnda temalt järglasi!'
4. Ja ta andis temale naiseks oma teenija Billa ning Jaakob heitis selle juurde.
5. Ja Billa jäi lapseootele ning tõi Jaakobile poja ilmale.
6. Siis ütles Raahel: 'Jumal tegi mulle õigust. Ta kuulis ka mu häält ja andis mulle poja.' Seepärast ta pani temale nimeks Daan.
7. Ja Billa, Raaheli teenija, jäi taas lapseootele ning tõi Jaakobile teise poja ilmale.
8. Siis ütles Raahel: 'Ma olen oma õega võidelnud Jumala võitlust ja olen võitnud.' Ja ta pani temale nimeks Naftali.
9. Kui Lea nägi, et ta oli lakanud sünnitamast, siis ta võttis oma teenija Silpa ja andis selle Jaakobile naiseks.
10. Ja Silpa, Lea teenija, tõi Jaakobile poja ilmale
11. ning Lea ütles: 'Õnneks!' Ja ta pani temale nimeks Gaad.
12. Ja Silpa, Lea teenija, tõi Jaakobile teise poja ilmale
13. ning Lea ütles: 'Ma olen õnnelik. Tõesti, naised kiidavad mind õnnelikuks.' Ja ta pani temale nimeks Aaser.
14. Kord läks Ruuben nisolõikuse ajal ja leidis väljalt lemmemarju ja tõi neid oma emale Leale. Ja Raahel ütles Leale: 'Anna ka minule oma poja lemmemarju!'
15. Aga ta vastas temale: 'Kas on veel vähe, et sa võtsid mu mehe? Nüüd tahad sa ka mu poja lemmemarjad ära võtta!' Siis ütles Raahel: 'Vastutasuks magagu ta täna öösel sinu juures su poja lemmemarjade eest!'
16. Kui Jaakob tuli õhtul väljalt, siis läks Lea temale vastu ja ütles: 'Sa pead minu juurde heitma, sest ma olen sind tinginud tasu eest, oma poja lemmemarjade eest!' Ja tema magas sel ööl ta juures.
17. Ja Jumal kuulis Lea, ja Lea jäi lapseootele ja tõi Jaakobile viienda poja ilmale.
18. Ja Lea ütles: 'Jumal tasus mulle, et ma andsin oma teenija oma mehele.' Ja ta pani temale nimeks Issaskar.
19. Ja Lea jäi taas lapseootele ja tõi Jaakobile kuuenda poja ilmale.
20. Ja Lea ütles: 'Jumal valmistas mulle ilusa kingituse. Nüüd mu mees hakkab mind sallima, sest ma olen temale kuus poega ilmale toonud!' Ja ta pani temale nimeks Sebulon.
21. Ja pärastpoole ta tõi tütre ilmale ning pani temale nimeks Diina.
22. Aga Jumal mõtles Raahelile, ja Jumal kuulis teda ning avas tema üsa.
23. Ja ta jäi lapseootele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Jumal võttis ära mu teotuse!'
24. Ja ta pani temale nimeks Joosep, öeldes: 'Annaks Issand mulle lisaks veel teisegi poja!'
25. Ja kui Raahel oli Joosepi ilmale toonud, siis Jaakob ütles Laabanile: 'Lase mind, et saaksin minna koju ja oma kodumaale!'
26. Anna mu naised ja lapsed, kelle pärast ma sind olen teeninud, ja ma lähen, sest sa tead ju ise, kuidas ma sind olen teeninud!'
27. Ja Laaban vastas temale: 'Kui ma nüüd sinu silmis armu leiaksin! Märgid näitavad mulle, et Issand on mind sinu pärast õnnistanud.'
28. Ja ta ütles: 'Nimeta mulle oma palk ja ma annan selle!'
29. Siis ta vastas temale: 'Sina tead ise, kuidas ma sind olen teeninud ja mis on saanud su karjast minu juures.'
30. Sest pisut oli seda, mis sul oli enne mind. See on aga ohtrasti kasvanud ja Issand on sind õnnistanud minu sammude läbi. Millal ma siis nüüd saan hoolitseda ka oma pere eest?'
31. Siis ta küsis: 'Mis ma sulle pean andma?' Ja Jaakob vastas: 'Ära anna mulle midagi. Kui sa lubad

mulle seda, siis ma karjatan ja hoian veelgi su lambaid ja kitsi:

32. ma käisin täna läbi kõik su lamba- ja kitsekarjad, lahutades kõik tähnilised ja kirjud uted ja kõik mustad uted su tallede seast, samuti kirjud ja tähnilised kitsede hulgast. Need olgu mulle palgaks

33. ja mu õigus kostku minu eest tulevikus, kui sa tuled mu palka vaatama: kõik, kes ei ole tähnilised ja kirjud kitsede hulgast ja mustad tallede seas, loetagu minu poolt varastatuiks!

34. Ja Laaban vastas: 'Hästi, sündigu tõesti su sõna järgi!'

35. Ja ta lahutas selsamal päeval vöödilised ja kirjud sikud ja kõik tähnilised ja kirjud kitsed, kellel oli valget küljes, ja kõik mustad tallede seas, andis need oma poegade hooleks

36. ning jättis kolme päeva tee enese ja Jaakobi vahele; Jaakob aga jäi karjatama Laabani ülejäänud lambaid ja kitsi.

37. Ja Jaakob võttis enesele papli-, mandli- ja plataanipuu tooreid keppe ja kooris neile valged vöödid, paljastades keppide valge puu.

38. Siis ta pani kooritud kepid lammaste ja kitsede ette rennidesse ja veekünadesse, kuhu loomad tulid jooma; ja joomas olles nad paaritusid.

39. Ja kui lambad ja kitsed keppide juures paaritusid, siis nad sünnitasid talleid: vöödilisi, tähnilisi ja kirjusid.

40. Ja Jaakob eraldas noored jäärad: ta pööras isaloomade pead vöödiliste poole ja kõigi mustade poole Laabani karja hulgast. Nõnda tegi ta enesele eraldi karjad ega pannud neid Laabani lammaste ja kitsede sekka.

41. Ja iga kord, kui tugevamad loomad paaritusid, pani Jaakob kepid künadesse nende silme ette, et nad paarituksid keppide juures.

42. Aga kui loomad olid nõrgemad, siis ta ei pannud. Nõnda said nõrgad Laabanile ja tugevamad Jaakobile.

43. Ja mees kosus väga ja tal oli palju lambaid ja kitsi, teenijaid ja sulaseid, kaameleid ja eesleid.

1. Aga ta kuulis Laabani poegade kõnelusi, kes ütlesid: 'Jaakob on ära võtnud kõik, mis oli meie isa päralt. Sellest, mis oli meie isa päralt, on ta enesele soetanud kõik selle rikkuse.'
2. Ja Jaakob nägi Laabani palet, ja vaata, see ei olnud enam ta vastu nagu enne.
3. Siis Issand ütles Jaakobile: 'Mine tagasi oma isade maale ja oma sugulaste seltsi. Mina olen sinuga!'
4. Ja Jaakob läkitas sõna ning käskis kutsuda oma karja juurde väljale Raaheli ja Lea
5. ning ütles neile: 'Ma näen teie isa palgest, et ta ei ole enam mu vastu nagu enne. Aga mu isa Jumal oli mu juures.
6. Te ju teate, et ma olen teeninud teie isa kõigest väest.
7. Kuid teie isa narritas mind ja muutis mu palka kümme korda. Jumal aga ei ole lubanud teda mulle kurja teha.
8. Kui ta ütles nõnda: Tähnilised saagu sinule palgaks, siis kõik lambad ja kitsed poegisid tähnilisi. Ja kui ta ütles nõnda: Vöödilised saagu sinule palgaks, siis kõik loomad poegisid vöödilisi.
9. Nõnda võttis Jumal teie isa karja ja andis mulle.
10. Lammaste ja kitsede innaajal tõstsin ma oma silmad üles ja nägin unes, vaata, et isased, kes kargasid emaseid, olid vöödilised, tähnilised ja laigulised.
11. Ja Jumala ingel ütles mulle unes: Jaakob! Ja ma vastasin: Siin ma olen!
12. Siis ta ütles: Tõsta ometi oma silmad üles ja vaata: kõik isased, kes kargavad emaseid, on vöödilised, tähnilised ja laigulised, sest ma olen näinud kõike, mis Laaban sulle teeb!
13. Mina olen Peeteli Jumal, kus sa võidsid samba, kus sa andsid mulle töotuse. Võta nüüd kätte, lahku siit maalt ja mine tagasi oma sünnimaale!'
14. Siis Raahel ja Lea vastasid ning ütlesid temale: 'Kas meil ongi enam osa või omandit meie isakojas?
15. Eks ta ole pidanud meid võõraks, kuna ta meid müüs ja ise muidugi ka meie hinna ära sõi!
16. Jah, kõik see rikkus, mille Jumal meie isalt ära võttis, on meie ja meie laste oma. Ja nüüd tee kõik, mis Jumal sulle on öelnud!'
17. Ja Jaakob võttis kätte, tõstis oma lapsed ja naised kaamelite selga
18. ja saatis teele kogu oma karja ja kõik oma varanduse, mis ta oli kogunud, oma karjavaranduse, mis ta Mesopotaamias oli soetanud, et minna oma isa Iisaki juurde Kaananimaale.
19. Aga Laaban oli läinud lambaid niitma. Ja Raahel varastas oma isa teeravikujud.
20. Jaakob kasutas süürlase Laabani teadmatust ega andnud temale märku, et ta põgeneb.
21. Nõnda ta siis põgenes koos kõigega, mis tal oli, võttis kätte ja läks üle jõe ning siirdus Gileadi mäestiku poole.
22. Aga kolmandal päeval anti Laabanile teada, et Jaakob oli põgenenud.
23. Tema võttis siis enesega kaasa oma suguvennad ja ajas teda taga seitse päevateekonda ning jõudis Gileadi mäestikus temale järele.
24. Kuid Jumal tuli süürlase Laabani juurde öösel unes ja ütles temale: 'Hoia, et sa Jaakobile ei ütle head ega halba!'
25. Kui Laaban Jaakobile järele jõudis, oli Jaakob mäestikus telgi üles löönud, ja Laabangi suguvendadega lõi telgi üles Gileadi mäestikku.
26. Ja Laaban ütles Jaakobile: 'Mis sa oled teinud? Sa kasutasid mu teadmatust ja viisid ära mu tütreid, nagu oleksid nad olnud mõõga abil vangistatud.
27. Miks sa põgenesid salaja ja vargsel viisil ega teatanud mulle, et oleksin saanud sind rõõmsasti ära saata laulude, trummi ja kandlega?
28. Sa ei lasknud mind suudelda oma poegi ja tütreid! Sa oled nüüd talitanud mõistmatult.
29. Mul oleks meelevald teha teile kurja. Aga teie isa Jumal rääkis minuga eile öösel, öeldes: Hoia, et sa Jaakobile ei ütle head ega halba!
30. Nüüd oled sa küll läinud oma teed, sellepärast et sa igatsesid nii väga oma isakoja järele. Aga mispärast sa varastasid mu jumalad?'

31. Ja Jaakob vastas ning ütles Laabanile: 'Sellepärast et ma kartsin. Sest ma mõtlesin, et sa röövid minult oma tütreid.
32. See, kelle juurest sa leiad oma jumalad, ärgu jäägu elama! Meie suguvendade ees otsi läbi, mis mul kaasas on, ja võta ära, mis on sinu!' Aga Jaakob ei teadnud, et Raahel oli need varastanud.
33. Ja Laaban läks Jaakobi telki ja Lea telki ja mõlema teenija telki, aga ei leidnud midagi; ja Lea telgist välja tulnud, läks ta Raaheli telki.
34. Kuid Raahel oli võtnud teeravid ja oli pannud need kaameli sadula tasku ning istus ise nende peal. Ja Laaban kompas läbi kogu telgi, aga ei leidnud midagi.
35. Ja Raahel ütles oma isale: 'Ärgu süttigu viha mu isanda silmis, et ma ei saa su ees üles tõusta, sest mul on naiste asjad!' Nõnda ta otsis läbi, aga teeraveid ta ei leidnud.
36. Siis Jaakob vihastus ja riidles Laabaniga. Ja Jaakob kostis ning ütles Laabanile: 'Milles seisneb mu üleastumine? Mis on mu patt, et oled mind nii tulisi jalu taga ajanud?
37. Kuna sa oled läbi otsinud kogu mu kraami, siis missuguse oma koja riista oled sa leidnud? Pane siia minu suguvendade ja oma suguvendade ette, et nad võiksid õigust mõista meie mõlema vahel!
38. Ma olin sinu juures kakskümmend aastat. Su lambad ja kitsed ei heitnud loodet ja jäärased su karjast ma ei söönud.
39. Murtut ma sulle ei toonud, ma pidin selle hüvitama. Sa nõudsid minult niihästi päeval kui öösel varastatut.
40. Päeval piinas mind palavus ja öösel külm, ja uni põgenes mu silmist.
41. Nüüd ma olen olnud su kojast kakskümmend aastat. Neliteist aastat ma teenisin sind su kahe tütre pärast ja kuus aastat lammaste ja kitsede pärast, ja sa muutsid mu palka kümme korda.
42. Kui minuga ei oleks olnud mu isa Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Kartus, siis oleksid sa mind nüüd tühje käsi ära saatnud. Jumal on näinud mu häda ja mu kätevaeva ja on eile öösel teinud otsuse.'
43. Siis Laaban kostis ja ütles Jaakobile: 'Tütred on minu tütreid ja pojad on minu pojad ja kari on minu kari, ja kõik, mis sa näed, on minu! Aga mida ma saaksin praegu teha oma tütarde heaks või nende poegade heaks, keda nad on ilmale toonud?
44. Aga tule nüüd, tehkem leping, mina ja sina, ja see olgu tunnistajaks minu ja sinu vahel!'
45. Siis Jaakob võttis ühe kivi ja pani sambaks püsti.
46. Ja Jaakob ütles oma suguvendadele: 'Korjake kive!' Ja need võtsid kive ning kuhjasid kivikangru; ja nad söid seal kivikangru peal.
47. Ja Laaban pani sellele nimeks Jegar-Sahaduuta; Jaakob aga nimetas selle Galeediks.
48. Ja Laaban ütles: 'See kivikangur olgu täna tunnistajaks minu ja sinu vahel!' Seepärast ta pani sellele nimeks Galeed
49. ja Mispa, sest ta ütles: 'Issand valvab minu ja sinu vahel, kui me teineteist enam ei näe.
50. Kui sa kohtled mu tütreid halvasti või võtad mu tütarde kõrvale teisi naisi, ilma et ükski inimene oleks meie juures, vaata, siis on Jumal ometi tunnistajaks minu ja sinu vahel.'
51. Siis ütles Laaban Jaakobile: 'Vaata, see kivikangur, ja vaata, see sammas, mille ma püstitasin enese ja sinu vahele, -
52. see kivikangur olgu tunnistajaks, samuti olgu see sammas tunnistajaks, et mina ei tohi tulla sellest kivikangrust mööda sinu juurde ja et sina ei tohi tulla sellest kivikangrust ja sambast mööda minu juurde kurja tegema!
53. Aabrahami Jumal ja Naahori Jumal, nende vanemate Jumal, see mõistku kohut meie vahel!' Ja Jaakob vandus oma isa Iisaki Kartuse juures.
54. Ja Jaakob ohverdas mäe peal tapaohvri ning kutsus oma suguvennad leiba võtma. Ja nad võtsid leiba ning jäid ööseks mäele.

1. Aga Laaban tõusis hommikul vara, suudles oma poegi ja tütreid ning õnnistas neid; siis Laaban läks teele ja pöördus tagasi koju.
2. Ka Jaakob läks oma teed. Aga temale tulid vastu Jumala inglid.
3. Ja Jaakob ütles, kui ta neid nägi: 'See on Jumala leer!' Ja ta pani sellele paigale nimeks Mahanaim.
4. Siis Jaakob läkitas käskjalad enese eel oma venna Eesavi juurde Seirimaale Edomi väljadele
5. ja andis neile käsu, öeldes nõnda: 'Õelge mu isandale Eesavile: Nõnda ütleb su sulane Jaakob: Ma olen tänini Laabani juures võõrana elanud ja viibinud.
6. Mul on härgi ja eesleid, lambaid ja kitsi, sulaseid ja teenijaid, ja ma läkitan seda teatama oma isandale, et su silmis armu leida.'
7. Käskjalad tulid tagasi Jaakobi juurde ja ütlesid: 'Me jõudsime su venna Eesavi juurde. Ta juba tulebki sulle vastu koos neljasaja mehega.'
8. Siis Jaakob kartis väga ja tal oli kitsas käes; ja ta jaotas rahva, kes koos temaga oli, samuti lambad ja kitsed, veised ja kaamelid, kahte leeri,
9. sest ta mõtles: Kui Eesav tuleb ühe leeri kallale ja lööb selle maha, siis teine leer pääseb.
10. Ja Jaakob ütles: 'Mu isa Aabrahami Jumal ja mu isa Iisaki Jumal, Issand, kes mulle ütlesid: Mine tagasi oma maale ja oma sugulaste seltsi, siis ma teen sulle head!
11. Mina pole väärt kõiki neid heategusid ja kõike seda truudust, mida sa oma sulasele oled osutanud. Sest kepp käes läksin ma üle Jordani, aga nüüd on mul kaks leeri.
12. Päästa mind ometi mu venna Eesavi käest, sest ma kardan, et ta tuleb ja lööb mind maha koos emade ja lastega!
13. Sina ise aga oled öelnud: Ma teen sulle tõesti head ja lasen su soo saada mereliiva sarnaseks, mida ei saa ära lugeda selle rohkuse pärast!'
14. Ja ta jäi selleks ööks sinna ning võttis sellest, mis oli saanud tema omaks, oma vennale Eesavile kingituseks
15. kakssada kitse ja kakskümmend sikku, kakssada emalammast ja kakskümmend jäära,
16. kolmkümmend imetajat kaamelit ja nende varssa, nelikümmend lehma ja kümme härjavärssi, kakskümmend emaeslit ja kümme eeslitäkku.
17. Ja ta andis need oma sulaste kätte, iga karja eraldi, ja ütles oma sulastele: 'Minge minu eel ja jätke vahemaa iga karja vahele!'
18. Ja ta käskis esimest, öeldes: 'Kui mu vend Eesav tuleb sulle vastu, küsib sinult ja ütleb: Kelle oma sa oled ja kuhu sa lähed, ja kelle omad on need, kes su ees on?,
19. siis vasta: Need on su sulase Jaakobi omad, kingitus, mis läkitatakse mu isandale Eesavile, ja vaata, ka tema ise tuleb meie taga!'
20. Ja ta käskis ka teist ja kolmandat ja kõiki muid, kes karjade järel käisid, öeldes: 'Te peate Eesavile ütlema sedasama, kui te teda kohtate!
21. Ja öelge ka: Vaata, su sulane Jaakob tuleb meie taga!' Sest ta mõtles: Ma lepitan teda kingitusega, mis mu eel läheb. Alles pärast seda ilmun ma ise tema ette, vahest võtab ta mind siis armulikult vastu.
22. Nõnda läks kingitus tema eel, aga ta ise jäi selleks ööks leeri.
23. Kuid veel selsamal ööl ta tõusis üles ja võttis oma mõlemad naised ja mõlemad teenijad ja oma üksteist poega ja läks läbi Jabboki koolme.
24. Ta võttis nad ja viis üle jõe, samuti viis ta üle, mis tal oli.
25. Aga Jaakob ise jäi üksinda maha. Siis heitles üks mees temaga, kuni hakkas koitma.
26. Aga kui see nägi, et ta ei saanud võimust tema üle, siis ta lõi tema puusaliigest; ja Jaakobi puusaliiges nihkus paigast, kui ta heitles temaga.
27. Ja mees ütles: 'Lase mind lahti, sest juba koidab!' Aga tema vastas: 'Ei ma lase sind mitte, kui sa mind ei õnnista!'
28. Siis ta küsis temalt: 'Mis su nimi on?' Ja ta vastas: 'Jaakob.'
29. Seepeale ütles tema: 'Su nimi ärgu olgu enam Jaakob, vaid olgu Iisrael, sest sa oled võidelnud

Jumala ja inimestega ja oled võitnud!

30. Siis küsis Jaakob ja ütles: 'Ütle nüüd mulle oma nimi!' Aga ta vastas: 'Miks sa mu nime küsid?' Ja ta õnnistas teda seal.

31. Ja Jaakob pani sellele paigale nimeks Penuel, sest ta ütles: 'Kuigi ma nägin Jumalat palgest palgeste, pääses siiski mu hing!'

32. Päike tõusis, kui ta puusast longates Penuelist edasi läks.

33. Seepärast Iisraeli lapsed ei söö tänapäevani puusanärvi, mis on puusaliigese küljes, sest ta oli lõõnud Jaakobi puusaliigest puusanärvi kohal.

1. Kui Jaakob oma silmad üles tõstis ja vaatas, ennäe, siis tuli Eesav ja koos temaga nelisada meest. Ta jaotas nüüd lapsed Lea ja Raaheli ja mõlema teenija vahel,
2. seadis teenijad ja nende lapsed ette, Lea ja tema lapsed nende järele, Raaheli ja Joosepi viimaseiks.
3. Ta ise aga läks nende eel ja kummardas seitse korda maani, kuni ta jõudis oma venna juurde.
4. Aga Eesav jooksis temale vastu ja süleles teda, langes temale kaela ja suudles teda; ja nad nutsid.
5. Siis ta tõstis oma silmad üles ja nägi naisi ja lapsi, ja ta küsis: 'Kes need sul on?' Ja tema vastas: 'Need on lapsed, keda Jumal su sulasele armulikult on andnud.'
6. Ka teenijad astusid ligi, nemad ise ja nende lapsed, ja nad kummardasid.
7. Siis astus ligi ka Lea koos oma lastega ja nad kummardasid; lõppeks astusid ligi Joosep ja Raahel ja kummardasid.
8. Siis ta küsis: 'Mida sa kavatsed kogu selle leeriga, keda ma kohtasin?' Ja tema vastas: 'Oma isanda silmis armu leida!'
9. Aga Eesav ütles: 'Mul eneselgi on küllalt, mu vend. Jäägu sulle, mis sul on!'
10. Kuid Jaakob vastas: 'Sugugi mitte! Kui ma nüüd su silmis olen armu leidnud, siis võta mu kingitus minult vastu! Sest ma olen ju tohtinud näha su palet, otsekui näeks Jumala palet, ja sa oled olnud mu vastu lahke.
11. Võta nüüd minu tervituskink, mis sulle toodi, sest Jumal on olnud mu vastu armuline ja mul on kõike küllalt!' Ja ta käis temale peale, kuni ta võttis.
12. Siis ütles Eesav: 'Hakkame liikuma ja lähme, ja mina käin sinuga rinnu.'
13. Aga Jaakob vastas temale: 'Mu isand näeb ju, et lapsed on väetid ja minu hooleks on imetajad lambad ja lehmad; kui neid liiga kiiresti aetakse ühegi päeva, siis sureb kogu kari.
14. Mingu aga mu isand oma sulase eel ja mina liigun pikkamisi oma ees käiva karja kannul ja laste kannul, kuni ma jõuan oma isanda juurde Seiri.'
15. Eesav ütles: 'Ma jätan siis sinu juurde osa rahvast, kes koos minuga on.' Aga tema vastas: 'Mispärast nõnda? Kui ma ainult oma isanda silmis armu leiaksin!'
16. Ja Eesav läks selsamal päeval oma teed tagasi Seiri.
17. Aga Jaakob liikus Sukkotti, ehitas enesele koja ja tegi oma karjadele lehtkatused; seepärast pandi sellele paigale nimeks Sukkot.
18. Ja Jaakob jõudis Mesopotaamiast tulles õnnelikult Sekemi linna, mis on Kaananimaal, ja lõi linna ees leeri üles.
19. Ta ostis selle väljaosa, kuhu ta oma telgi oli üles löönud, Sekemi isa Hamori lastelt saja rahatüki eest.
20. Ja ta püstitas sinna altari ning pani sellele nimeks 'Jumal, Iisraeli Jumal'.

1. Kord läks Diina, Lea tütar, kelle Lea oli Jaakobile ilmale toonud, maa tütreid vaatama.
2. Aga maa vürsti hiivlase Hamori poeg Sekem nägi teda, võttis tema, magas ta juures ja naeris ta ära.
3. Kuid ta hing kiindus Diinasse, Jaakobi tütresse, ja ta armastas tütarlast ning rääkis tütarlapsele meelitusi.
4. Ja Sekem rääkis oma isa Hamoriga, öeldes: 'Võta see tüdruk mulle naiseks!'
5. Jaakob aga sai kuulda, et ta tütar Diina oli ära teotatud. Aga et ta pojad olid tema karjaga väljal, siis Jaakob vaikus, kuni nad koju tulid.
6. Ja Hamor, Sekemi isa, läks Jaakobi juurde, et temaga rääkida.
7. Jaakobi pojad tulid väljalt, kui nad sellest olid kuulda saanud; mehed olid nõrduinud ja nende viha süttis väga põlema, et ta Jaakobi tütre juures magades oli Iisraelis teinud häbiteo; sest nõnda ei tohtinud teha.
8. Ja Hamor rääkis nendega, öeldes: 'Mu poja Sekemi hing on kiindunud teie tütresse. Andke ta ometi temale naiseks!'
9. Saage meiega langudeks, andke meile oma tütreid ja võtke enestele meie tütreid,
10. ja jääge meie juurde elama! Maa on lahti teie ees, elage, rännake ja kodunege siin!'
11. Ja Sekem ütles tema isale ja vendadele: 'Kui ma teie silmis armu leian, siis annan teile, mida te minult nõuate.'
12. Pange mulle peale ükskõik kui palju mõrsjahinda ja kingitusi: ma annan, mida te minult nõuate. Andke ainult tütarlaps mulle naiseks!'
13. Siis kostsid Jaakobi pojad Sekemile ja tema isale Hamorile, rääkides aga kavalasti, sellepärast et ta nende õe Diina oli ära teotanud,
14. ja ütlesid neile: 'Me ei või teha niisugust asja, et anname oma õe mehele, kellel on eesnahk, sest see oleks meile häbiks.'
15. Ainult sel tingimusel oleme teiega nõus, kui saate meie sarnaseiks, lastes kõik oma meesterahvad ümber lõigata.
16. Siis me anname oma tütreid teile ja võtame teie tütreid enestele, elame üheskoos teiega ja saame üheks rahvaks.
17. Aga kui te ei võta meid kuulda ega lase endid ümber lõigata, siis võtame oma tütre ja läheme ära.'
18. Ja nende sõnad olid head Hamori ja Hamori poja Sekemi silmis.
19. Ja noor mees ei kõhelnud nõnda tegemast, sest ta ihaldas Jaakobi tütart; ja tema oli lugupeetum kui kõik teised ta isakojas.
20. Siis Hamor ja ta poeg Sekem läksid oma linna väravasse ja rääkisid oma linna meestega, öeldes:
21. 'Need mehed on rahuarmastajad meie suhtes. Elagu ja rännaku nad siin maal! Sest maa, vaata, laiub ju nende ees igat kätt. Siis võtame enestele naisteks nende tütreid ja anname oma tütreid neile.'
22. Aga ainult sel tingimusel on mehed meiega nõus meie juures elama ja saama meiega üheks rahvaks, kui meil kõik meesterahvad ümber lõigatakse, nõnda nagu nemad ise on ümber lõigatud.
23. Nende karjad ja varandus ja kõik nende veoloomad, eks need saa siis meile. Olgem ainult nendega nõus, siis nad asuvad meie juurde elama!'
24. Ja nad võtsid kuulda Hamorit ja tema poega Sekemit, kõik, kes ta linna väravast läbi käisid; ja kõik meesterahvad lõigati ümber, kõik, kes ta linna väravast läbi käisid.
25. Aga kolmandal päeval, kui nad olid valudes, võtsid kaks Jaakobi poega, Siimeon ja Leevi, Diina vennad, kumbki oma mõõga ja läksid takistamatult linna ja tapsid ära kõik meesterahvad.
26. Nad tapsid mõõgateraga ka Hamori ja tema poja Sekemi, võtsid Sekemi kojast Diina ja läksid ära.
27. Jaakobi pojad tulid haigetele kallale ja riisusid linna, sellepärast et nad nende õe olid ära teotanud.
28. Nad võtsid ära nende lambad ja kitsed, veised ja eeslid ja mis iganes oli linnas või väljal.

29. Nad viisid ära kõik nende varanduse ja kõik nende lapsed ja naised, ja riisusid kõik, mis kodades oli.
30. Aga Jaakob ütles Siimeonile ja Leevile: 'Te saadate mind õnnetusse, sellepärast et te mind olete teinud vihatavaks maa elanike, kaananlaste ja perislaste hulgas! Mul on vähe mehi: kui nad kogunevad mu vastu, siis nad löövad mind ja me hukkume, niihästi mina kui mu pere!'
31. Kuid nemad vastasid: 'Kas ta siis tohtis talitada meie õega nagu hooraga?'

1. Ja Jumal ütles Jaakobile: 'Võta kätte, mine üles Peetelisse, ela seal ja tee sinna altar Jumalale, kes sulle ennast ilmutas, kui sa põgenesid oma venna Eesavi eest!'
2. Ja Jaakob ütles oma perele ja kõigile, kes olid koos temaga: 'Kõrvaldage võõrad jumalad, kes teie keskel on, ja puhastage endid ning vahetage riided!'
3. Ja me võtame kätte ning läheme üles Peetelisse ja teeme sinna altari Jumalale, kes mind kuulis mu ahastuse ajal ja oli minuga teel, mida käisin.'
4. Siis nad andsid Jaakobile kõik nende käes olevad võõrad jumalad ja kõrvarõngad, mis neil kõrvus olid, ja Jaakob mattis need maha Sekemi ligidal oleva tamme alla.
5. Ja nad läksid teele; aga hirm Jumala ees lasus ümberkaudseil linnadel ja need ei ajanud taga Jaakobi poegi.
6. Ja Jaakob jõudis Luusi, see on Peetelisse Kaananimaal, tema ja kogu rahvas, kes oli koos temaga.
7. Ja ta ehitas sinna altari ning pani sellele paigale nimeks 'Peeteli Jumal', sest seal oli Jumal ennast temale ilmutanud, kui ta põgenes oma venna eest.
8. Aga Deboora, Rebeka imetaja, suri, ja ta maeti ühe tamme alla allpool Peetelit, ja sellele pandi nimeks Nututamm.
9. Ja Jumal ilmutas ennast taas Jaakobile, kui see Mesopotaamiast tuli, ja õnnistas teda.
10. Ja Jumal ütles temale: 'Jaakob on su nimi. Ärgu hüütagu su nime enam Jaakobiks, vaid su nimi olgu Iisrael!' Ja ta pani temale nimeks Iisrael.
11. Ja Jumal ütles temale: 'Mina olen Kõigeväeline Jumal. Ole viljakas ja paljune! Sinust saab rahvas, jah, rahvaste hulk, ja sinu niudeist tulevad kuningad.'
12. Ja maa, mille ma andsin Aabrahamile ja Iisakile, ma annan sinule; ka sinu soole pärast sind ma annan selle maa.'
13. Ja Jumal läks tema juurest üles paigast, kus ta temaga oli rääkinud.
14. Ja Jaakob püstitas samba sinna paika, kus ta temaga oli rääkinud, kivisamba, ja kallas selle peale joogiohvri ning valas õli.
15. Ja Jaakob nimetas paiga, kus Jumal temaga oli rääkinud, Peeteliks.
16. Siis nad läksid Peetelist teele. Aga kui veel tükk maad oli minna Efratani, pidi Raahel sünnitama, ja tal oli raske sünnitus.
17. Tema raske sünnituse ajal ütles aitajanaine temale: 'Ära karda, sest ka seekord on sul poeg!'
18. Ja kui ta hing oli välja minemas, sest varsti ta surigi, pani ta temale nimeks Ben-Ooni; aga tema isa kutsus teda Benjaminiks.
19. Ja Raahel suri ning ta maeti Efrata tee äärde, see on Petlemma.
20. Ja Jaakob püstitas tema hauale samba; see Raaheli hauasammas on alles tänapäevani.
21. Ja Iisrael läks teele ning lõi oma telgi üles teisele poole Karjatorni.
22. Ja kui Iisrael elas seal maal, juhtus, et Ruuben läks ja magas oma isa liignaise Billa juures. Ja Iisrael sai sellest kuulda ja see oli paha tema silmis.
23. Jaakobil oli kaksteist poega; Lea pojad: Ruuben, Jaakobi esmasündinu, Siimeon, Leevi, Juuda, Issaskar ja Sebulon;
24. Raaheli pojad: Joosep ja Benjamin;
25. Billa, Raaheli teenija pojad: Daan ja Naftali;
26. Silpa, Lea teenija pojad: Gaad ja Aaser. Need olid Jaakobi pojad, kes sündisid temale Mesopotaamias.
27. Ja Jaakob jõudis oma isa Iisaki juurde Mamresse, Kirjat-Arbasse, see on Hebronisse, kus Aabraham ja Iisak olid võõrastena elanud.
28. Ja Iisaki elupäevi oli sada kaheksakümmend aastat.
29. Siis Iisak heitis hinge ja suri; ta koristati oma rahva juurde, vana ja elatanud; ta pojad Eesav ja Jaakob matsid tema.

1. Ja need olid Eesavi, see on Edomi järeltulijad:
2. Eesav võttis oma naised Kaanani tütreist: Aada, hett Eeloni tütre, ja Oholibama, hiivlase Sibeoni poja Ana tütre,
3. ja Baasmati, Ismaeli tütre, Nebajoti õe.
4. Aada tõi Eesavile ilmale Eliifase, ja Baasmat tõi ilmale Reueli.
5. Ja Oholibama tõi ilmale Jeusi, Jalami ja Korahi; need olid Eesavi pojad, kes temale sündisid Kaananimaal.
6. Ja Eesav võttis oma naised, pojad ja tütreid ja kõik oma pere hingelised, karja, kõik veoloomad ja kogu varanduse, mis ta Kaananimaal oli soetanud, ja läks teisele maale, ära oma venna Jaakobi juurest.
7. Sest nende varandus oli liiga suur üheskoos elamiseks, ja maa, kus nad võõrastena elasid, ei suutnud neid toita nende karjade pärast.
8. Ja Eesav asus elama Seiri mäestikku; Eesav on Edom.
9. Ja need olid Eesavi, edomlaste isa järeltulijad Seiri mäestikus:
10. need olid Eesavi poegade nimed: Eliifas, Eesavi naise Aada poeg, Reuel, Eesavi naise Baasmati poeg.
11. Ja Eliifase pojad olid: Teeman, Oomar, Sefo, Gatam ja Kenas.
12. Ja Timna oli Eesavi poja Eliifase liignaine ja tema tõi Eliifasele ilmale Amaleki; need olid Eesavi naise Aada järeltulijad.
13. Ja need olid Reueli pojad: Nahat, Serah, Samma ja Missa; need olid Eesavi naise Baasmati järeltulijad.
14. Ja need olid Eesavi naise Oholibama, Sibeoni poja Ana tütre pojad: tema tõi Eesavile ilmale Jeusi, Jalami ja Korahi.
15. Need olid Eesavi poegade vürstid: Eliifase, Eesavi esmasündinu pojad: vürst Teeman, vürst Oomar, vürst Sefo, vürst Kenas,
16. vürst Gatam, vürst Amalek. Need olid Eliifasest põlvnevad vürstid Edomimaal, need olid Aada järeltulijad.
17. Ja need olid Eesavi poja Reueli pojad: vürst Nahat, vürst Serah, vürst Samma, vürst Missa. Need olid Reuelist põlvnevad vürstid Edomimaal, need olid Eesavi naise Baasmati järeltulijad.
18. Ja need olid Eesavi naise Oholibama pojad: vürst Jeus, vürst Jalam, vürst Korah. Need olid Eesavi naisest, Ana tütre Oholibamast põlvnevad vürstid.
19. Need olid Eesavi, see on Edomi järeltulijad, ja need olid nende vürstid.
20. Need olid horiit Seiri pojad, selle maa elanikud: Lootan, Soobal, Sibeon, Ana,
21. Diison, Eeser ja Diisan; need olid horiitide vürstid, Seiri pojad Edomimaal.
22. Ja Lootani pojad olid Hori ja Heemam; ja Lootani õde oli Timna.
23. Ja need olid Soobali pojad: Alvan, Maanahat, Eebal, Sefo ja Oonam.
24. Ja need olid Sibeoni pojad: Ajja ja Ana; Ana oli see, kes kõrbes leidis kuumaveeallikaid, kui ta karjatas oma isa Sibeoni eesleid.
25. Ja need olid Ana lapsed: Diison ja Oholibama, Ana tütar.
26. Ja need olid Diisoni pojad: Hemdan, Esban, Jitran ja Keran.
27. Need olid Eeseri pojad: Bilhan, Saavan ja Akan.
28. Need olid Diisani pojad: Uuts ja Aran.
29. Need olid horiitide vürstid: vürst Lootan, vürst Soobal, vürst Sibeon, vürst Ana,
30. vürst Diison, vürst Eeser, vürst Diisan. Need olid horiitide vürstid nende vürstide kaupa Seirimaal.
31. Ja need olid kuningad, kes valitsesid Edomimaal, enne kui ükski kuningas valitses Iisraeli laste üle:
32. Bela, Beori poeg, oli kuningaks Edomis, ja tema linna nimi oli Dinhaba.
33. Kui Bela suri, sai tema asemel kuningaks Joobab, Serahi poeg Bosrast.

34. Kui Joobab suri, sai tema asemel kuningaks Huusam teemanlaste maalt.
35. Kui Huusam suri, sai tema asemel kuningaks Hadad, Bedadi poeg, kes lõi midjanlasi Moabi väljadel; ja tema linna nimi oli Aviit.
36. Kui Hadad suri, sai tema asemel kuningaks Samla Masreekast.
37. Kui Samla suri, sai tema asemel kuningaks Saul jõeäärsest Rehobotist.
38. Kui Saul suri, sai tema asemel kuningaks Baal-Haanan, Akbori poeg.
39. Kui Baal-Haanan, Akbori poeg, suri, sai tema asemel kuningaks Hadar; tema linna nimi oli Pau; ja tema naise nimi oli Mehetabel, Mee-Sahabi tütre Matredi tütar.
40. Ja need olid Eesavi vürstide nimed nende suguvõsade kaupa, nimeliselt nende asupaikade järgi: vürst Timna, vürst Alva, vürst Jetet,
41. vürst Oholibama, vürst Eela, vürst Piinon,
42. vürst Kenas, vürst Teeman, vürst Mibsar,
43. vürst Magdiel, vürst Iiram. Need olid Edomi, see on Eesavi, edomlaste isa vürstid nende elukohtade järgi nende pärusmaal.

1. Aga Jaakob elas maal, kus ta isa oli võõrana elanud, Kaananimaal.
2. Need on Jaakobi suguvõsa lood: Kui Joosep oli seitsmeteistkümneaastane, siis oli ta koos oma vendadega lammaste ja kitsede karjane; tema oli abilisena oma isa naiste Billa ja Silpa poegade juures. Ja Joosep kandis isale ette nende halva kuulsuse.
3. Iisrael armastas Joosepit enam kui kõiki oma poegi, sest ta oli tema vana ea poeg, ja ta tegi temale kirju kuue.
4. Kui ta vennad nägid, et nende isa armastas teda enam kui kõiki tema vendi, siis nad vihkasid teda ega suutnud rääkida temaga sõbralikult.
5. Kord nägi Joosep unenäo ja jutustas selle oma vendadele; seejärel hakkasid need teda veel enam vihkama.
6. Ta nimelt ütles neile: 'Kuulge ometi seda unenägu, mis ma unes nägin!
7. Jah, vaadake, me olime väljal vihke sidumas, ja ennäe, minu vihk tõusis üles ning jäigi püsti seisma. Aga vaata, teie vihud ümbritsesid seda ja kummardasid minu vihu ees.'
8. Siis ta vennad ütlesid temale: 'Kas sina tahad saada meile kuningaks ja hakata meie üle valitsema?' Ja nad vihkasid teda veelgi enam tema unenägude ja kõnede pärast.
9. Ja ta nägi veel teise unenäo, jutustas selle oma vendadele ja ütles: 'Vaata, ma nägin veel ühe unenäo, ja ennäe, päike, kuu ja üksteist tähte kummardasid minu ees.'
10. Aga kui ta seda jutustas oma isale ja vendadele, siis ta isa sõitles teda ning ütles temale: 'Mis unenägu see küll on, mis sa nägid! Kas mina ja su ema ja vennad tõesti peame tulema ja sinu ees maani kummardama?'
11. Ta vennad said temale kadedaks, aga ta isa pidas meeles selle loo.
12. Kord olid ta vennad läinud Sekemisse oma isa karja hoidma.
13. Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Eks ole su vennad Sekemis karja hoidmas? Tule, ma läkitan sind nende juurde!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen!'
14. Siis ta ütles temale: 'Mine ometi vaatama, kas su vendade käsi käib hästi ja kas kari on korras, ja too mulle sõna!' Ta läkitas teda Hebroni orust ja ta tuli Sekemisse.
15. Ja üks mees kohtas teda, kui ta oli väljal ümber ekslemas. Ja mees küsis temalt, öeldes: 'Mida sa otsid?'
16. Ja tema vastas: 'Ma otsin oma vendi. Ütle mulle ometi, kus nad karja hoiavad?'
17. Ja mees ütles: 'Nad on siit edasi läinud, sest ma kuulsin neid ütlevat: Läki Dotanisse!' Ja Joosep läks järele oma vendadele ning leidis nad Dotanis.
18. Aga nad nägid teda kaugelt ja enne kui ta jõudis nende juurde, võtsid nad õelalt nõuks ta tappa.
19. Nad ütlesid üksteisele: 'Näe, seal tuleb see unenägude sepitseja!
20. Tulgem nüüd, tapkem ta ära, visakem ta mõnda kaevu ja õelgem, et kuri loom söi tema ära! Siis saame näha, mis ta unenäod tähendavad!'
21. Kui Ruuben seda kuulis, siis ta tahtis teda nende käest päästa ja ütles: 'Ärgem võtkem temalt hinge!'
22. Ja Ruuben ütles neile: 'Ärge valage verd, visake ta siia kõrbes olevasse kaevu, aga ärge pange oma kätt tema külge!' Sest ta tahtis tema päästa nende käest ja saata tagasi isa juurde.
23. Ja kui Joosep tuli oma vendade juurde, siis kiskusid need Joosepil kuue seljast, kirju kuue, mis tal seljas oli,
24. ning võtsid ja viskasid ta kaevu; aga kaev oli tühi, selles ei olnud vett.
25. Seejärel nad istusid leiba võtma. Ja kui nad oma silmad üles tõstsid ja vaatasid, ennäe, siis tuli ismaeliitide karavan Gileadist. Nende kaamelid kandsid mitmesugust vaiku, palsamit ja lõhnaainest, ja nad olid sellega teel alla Egiptusesse.
26. Ja Juuda ütles oma vendadele: 'Mis kasu sellest on, kui me tapame oma venna ja katame kinni tema vere?'
27. Tulge, müüme tema ismaeliitidele, aga meie käed ärgu puudutagu teda, sest ta on meie lihane vend!' Ja ta vennad kuulasid teda.

28. Kui siis Midjani mehed, kaupmehed, mööda läksid, tõmbasid nad Joosepi kaevust välja ja müüsid Joosepi kahekümne hõbetüki eest ismaeliitidele; ja need viisid Joosepi Egiptusesse.
29. Kui Ruuben tuli tagasi kaevu juurde, vaata, siis ei olnud Joosepit enam kaevus. Siis ta käristas oma riided lõhki
30. ja läks tagasi oma vendade juurde ning ütles: 'Poissi ei ole enam! Ja mina, kuhu ma nüüd lähen?'
31. Siis nad võtsid Joosepi kuue ja tapsid ühe siku ning kastsid kuue verre.
32. Ja nad saatsid kirju kuue, tulid oma isa juurde ning ütlesid: 'Selle me leidsime! Tunnista nüüd, kas see on su poja kuub või mitte?'
33. Ja ta tundis selle ära ning ütles: 'See on mu poja kuub! Kuri loom on ta ära söönud, Joosep on tõesti maha murtud!'
34. Ja Jaakob käristas oma riided lõhki, kinnitas kotiriide niuete ümber ja leinas oma poega kaua aega.
35. Kõik ta pojad ja tütreid püüdsid teda trööstida, kuid ta ei lasknud ennast trööstida, vaid ütles: 'Ma lähen tõesti leinates oma poja juurde hauda!' Ja tema isa nuttis teda taga.
36. Aga midjanlased müüsid tema Egiptuses Pootifarile, vaarao hoovkondlasele, ta ihukaitse pealikule.

1. Sel ajal läks Juuda ära oma vendade juurest ja siirdus ühe Adullami mehe juurde, kelle nimi oli Hiira.
2. Ja Juuda nägi seal kaananlase, Suua-nimelise mehe tüdruku, võttis selle ning heitis ta juurde.
3. Ja see jäi lapseootele ning tõi poja ilmale; ja ta pani sellele nimeks Eer.
4. Ja tema jäi taas lapseootele ning tõi poja ilmale; ja ta pani sellele nimeks Oonan.
5. Ja tema tõi veel ühe poja ilmale ja pani sellele nimeks Seela; ta oli Kesibis, kui ta selle ilmale tõi.
6. Ja Juuda võttis Eerile, oma esmasündinule, naise nimega Taamar.
7. Aga Eer, Juuda esmasündinu, oli Issanda silmis paha ja Issand laskis tema surra.
8. Siis Juuda ütles Oonanile: 'Heida oma venna naise juurde, ole temale mehe eest ja soeta oma vennale sugu!'
9. Kuna aga Oonan teadis, et sugu ei pidanud saama temale, siis heites oma venna naise juurde ta hävitas oma seemne maha pillates, et mitte anda sugu oma vennale.
10. Aga see, mis ta tegi, oli Issanda silmis paha ja ta laskis surra ka tema.
11. Siis Juuda ütles oma miniale Taamarile: 'Jää lesena oma isakotta elama, kuni mu poeg Seela on kasvanud suuremaks!' Sest ta mõtles: 'Muidu sureb seegi nagu ta vennad.' Ja Taamar läks ning jäi oma isakotta elama.
12. Mõne aja pärast suri Suua tütar, Juuda naine. Kui Juuda leinaaeg oli möödunud, siis ta läks üles Timnasse oma lammaste niitjate juurde, tema ja ta sõber Hiira, Adullami mees.
13. Ja Taamarile anti teada ning öeldi: 'Vaata, su äi läheb üles Timnasse lambaid niitma.'
14. Siis ta võttis lesepõlve riided seljast ära, varjas ennast looriga ja kattis enese kinni ning istus Eenaimi väravasse, kust tee viib Timnasse, sest ta oli näinud, et Seela oli kasvanud suureks, teda aga ei olnud antud temale naiseks.
15. Kui Juuda teda nägi, siis ta pidas teda hooraks, sest ta oli oma näo kinni katnud.
16. Ja ta pöördus teelt tema poole ning ütles: 'Lase ma heidan su juurde!' Sest ta ei teadnud, et see oli tema minia. Aga too vastas: 'Mis sa mulle annad, kui sa heidad mu juurde?'
17. Ta ütles: 'Ma läkitan sulle karjast ühe sikutalle.' Ja naine vastas: 'Jah, kui sa annad mulle pandi, seniks kui sa läkitad.'
18. Siis ta küsis: 'Mis võiks olla pandiks, mille ma pean sulle andma?' Ja tema vastas: 'Su pitsat ja vöö ja kepp, mis sul käes on.' Ja ta andis need temale ning heitis ta juurde; ja naine jäi temast lapseootele.
19. Siis ta tõusis ja läks ära ning võttis eneselt loori ja pani lesepõlve riided selga.
20. Ja Juuda läkitas oma sõbra, Adullami mehega sikutalle, et võtta pant naise käest; aga see ei leidnud teda.
21. Siis ta küsis meestelt seal paigas, öeldes: 'Kus on see liiderlik naine, kes oli Eenaimi tee ääres?' Aga need vastasid: 'Siin pole liiderlikku naist olnud.'
22. Ja ta tuli tagasi Juuda juurde ning ütles: 'Ma ei leidnud teda. Ja mehedki seal paigas ütlesid: Siin pole liiderlikku naist olnud.'
23. Siis ütles Juuda: 'Pidagu siis enesele, et me ei satuks pilke alla! Vaata, ma läkitasin selle siku, aga sina ei leidnud teda.'
24. Aga kolme kuu pärast teatati Juudale ja öeldi: 'Su minia Taamar on hooranud, ja vaata, ta on hooratööst jäänud ka lapseootele.' Siis ütles Juuda: 'Tooge ta välja, et ta põletataks!'
25. Kui ta välja toodi, siis ta läkitas sõna oma äiale: 'Sellest mehest, kelle omad need on, olen ma lapseootel!' Ja ta ütles: 'Tunnista nüüd, kelle see pitsat ja vöö ja kepp on!'
26. Ja Juuda tundis need ära ning ütles: 'Tema on minust õigem! Sest ma ei ole teda andnud oma pojale Seelale.' Ja ta ei ühtinud enam temaga.
27. Aga sünnitamise ajal, vaata, olid ta ihus kaksikud.
28. Ja kui ta sünnitas, sirutus üks käsi välja; ja aitajanaine võttis ning sidus käe ümber helepunase lõnga, öeldes: 'See tuleb esmalt välja!'
29. Aga kui ta oma käe tagasi tõmbas, vaata, siis tuli välja ta vend. Ja aitajanaine ütles: 'Missuguse

lõhe sa küll enesele oled rebestanud!' Ja temale pandi nimeks Perets.

30. Ja pärast tuli välja tema vend, kelle käe ümber oli helepunane lõng; ja temale pandi nimeks Serah.

1. Ja Joosep viidi alla Egiptusesse; ja egiptlane Pootifar, vaarao hoovkondlane, ihukaitsepealik, ostis tema ismaeliitidelt, kes olid ta sinna toonud.
2. Aga Issand oli Joosepiga ja tema oli mees, kellel kõik asjad korda läksid; ja ta elas oma isanda, egiptlase kojas.
3. Ka tema isand nägi, et Issand oli temaga ja et kõik, mis ta tegi, laskis Issand tema käes korda minna.
4. Ja Joosep leidis armu tema silmis ning teenis teda; ja ta pani tema oma koja üle, ja kõik, mis tal oli, ta andis tema kätte.
5. Ja sellest ajast peale, kui ta oli pannud tema oma koja üle, ja kõige üle, mis tal oli, Issand õnnistas egiptlase koda Joosepi pärast, ja Issanda õnnistus oli kõigega, mis tal oli kojas ja väljal.
6. Ja ta jättis kõik, mis tal oli, Joosepi kätte ega teadnud millestki, kui ainult leivast, mida ta sõi. Joosep oli jumekas ja ilusa välimusega.
7. Nende asjaolude tõttu sündis, et ta isanda naine Joosepile silma heitis ja ütles: 'Maga mu juures!'
8. Aga ta keeldus ja ütles oma isanda naisele: 'Vaata, mu isand ise ei tea, mis kojas on, ja kõik, mis tal on, ta on andnud minu kätte.
9. Ei ole ükski selles kojas suurem minust ja tema ei ole mulle keelanud midagi muud kui sind, sest sa oled tema naine. Kuidas tohiksin siis teha seda suurt kurja ja pattu oma Jumala vastu?'
10. Ja kuigi naine rääkis Joosepile iga päev, ei kuulunud see teda, et ta magaks ta kõrval ja oleks ta juures.
11. Aga ühel päeval, kui Joosep tuli koju oma toimetusi tegema ja ühtegi inimest pererahvast ei olnud kodus,
12. haaras ta kinni tema kuuest, öeldes: 'Maga mu juures!' Aga Joosep jättis oma kuue tema kätte, põgenes ja läks õue.
13. Ja kui naine nägi, et ta oma kuue oli jätnud tema kätte ja oli põgenenud õue,
14. siis ta hüüdis pererahvast ja rääkis neile, öeldes: 'Näete, ta on toonud meie juurde heebrea mehe meid ära naerma! Ta tuli mu juurde, et minuga magada, aga ma hüüdsin suure häälega,
15. ja kui ta kuulis, et ma häält tõstsingi ja hüüdsin, siis ta jättis oma kuue mu juurde, põgenes ja läks õue.'
16. Ja ta pani tema kuue enese kõrvale seniks, kui ta isand koju tuli.
17. Ja ta rääkis temale needsamad sõnad, öeldes: 'Heebrea sulane, kelle sa oled meie juurde toonud, tuli mu juurde mind ära naerma.
18. Aga kui ma häält tõstsingi ja hüüdsin, siis ta jättis oma kuue mu juurde ja põgenes õue.'
19. Ja kui ta isand kuulis oma naise jutustust, mida see temale rääkis, öeldes: 'Nõndaviisi on su sulane minuga teinud', siis ta viha süttis põlema.
20. Ja Joosepi isand võttis tema ja pani vangihoonesse, sinna paika, kus kuninga vange kinni peeti. Siis oli ta seal vangihoones.
21. Aga Issand oli Joosepiga ja pööras tema poole oma helduse ning tegi, et ta sai vangihoone ülema soosikuks.
22. Ja vangihoone ülem andis Joosepi kätte kõik vangid, kes olid vangihoones, ja kõik, mis seal pidi tehtama, tegi tema.
23. Vangihoone ülem ei vaadanud millegi järele, mis oli tema käes, sest Issand oli temaga ja mis ta tegi, Issand laskis korda minna.

1. Ja pärast seda lugu sündis, et Egiptuse kuninga joogikallaja ja pagar eksisid oma isanda, Egiptuse kuninga vastu.
2. Ja vaarao sai väga kurjaks oma kahe hoovkondlase peale, joogikallajate ülema ja pagarite ülema peale.
3. Ja ta andis nad vahi alla ihukaitsepealiku kotta, vangihoonesse, samasse paika, kus Joosep kinni oli.
4. Ja ihukaitsepealik pani Joosepi nende juurde, et ta neid teeniks; ja nad olid vahi all kaua aega.
5. Ja need mõlemad nägid ühel ööl unenäo, kumbki oma unenäo, kumbki oma tähendusega unenäo, Egiptuse kuninga joogikallaja ja pagar, kes vangihoones kinni olid.
6. Kui Joosep tuli hommikul nende juurde ja nägi neid, vaata, siis olid nad nukra näoga.
7. Ja ta küsis vaarao hoovkondlastelt, kes olid koos temaga vahi all ta isanda kojas, öeldes: 'Mispärast on teil täna nii kurvad näod?'
8. Ja nad vastasid temale: 'Me nägime unenägusid, aga ei ole kedagi, kes need seletaks.' Ja Joosep ütles neile: 'Eks seletused ole Jumala käes? Siiski jutustage mulle!'
9. Ja joogikallajate ülem jutustas oma unenäo Joosepile ning ütles temale: 'Mu unenäos oli nõnda: vaata, mu ees oli viinapuu
10. ja viinapuul oli kolm oksa; see lehistus, õitses ja marjakobarad valmisid;
11. mul oli käes vaarao karikas ja ma võtsin viinamarju ja pigistasin neid vaarao karikasse ja andsin karika vaarao kätte.'
12. Ja Joosep ütles temale: 'Selle seletus on niisugune: kolm oksa on kolm päeva.
13. Enne kui kolm päeva on möödunud, tõstab vaarao su pea üles ja paneb sind tagasi su ametisse ja sa annad vaaraole karikat kätte endist viisi, nagu siis, kui olid ta joogikallaja.
14. Aga pea mind meeles, kui su käsi hästi käib, ja tee mulle siis head ning tuleta mind vaaraole meelde ja vii mind siit hoonest välja,
15. sest mind on vargsel viisil varastatud heebrealaste maalt ja ma pole siingi teinud midagi, et mind vangiuurkasse pandaks.'
16. Kui pagarite ülem nägi, et ta oli hästi seletanud, siis ta ütles Joosepile: 'Ka mina nägin und, ja vaata, mu pea kohal oli kolm punutud korvi.
17. Kõige ülemises korvis oli kõiksugust vaaraole valmistatud pagarirooga, aga linnud sõid selle mu peapealsest korvist.'
18. Ja Joosep vastas ning ütles: 'Selle seletus on niisugune: kolm korvi on kolm päeva.
19. Enne kui kolm päeva on möödunud, võtab vaarao sul pea otsast ja poob sind puusse ning linnud söövad liha su pealt.'
20. Ja kolmandal päeval, vaarao sünnipäeval, kui ta tegi kõigile oma sulastele suure peo, sündis, et ta tõstis üles joogikallajate ülema pea, samuti pagarite ülema pea oma sulaste seast,
21. ja pani joogikallajate ülema tema joogikallajaametisse vaaraole karikat kätte ulatama,
22. aga pagarite ülema ta laskis puua, nõnda nagu Joosep neile oli seletanud.
23. Ent joogikallajate ülem ei pidanud Joosepit meeles, vaid unustas tema ära.

1. Ja kahe aasta pärast sündis, et vaarao nägi und, ja vaata, ta seisis Niiluse jõe ääres.
2. Ja näe, jõest tõusis seitse lehma, ilusad näha ja lihavad liha poolest, ja sõid roostikus.
3. Ja vaata, teist seitse lehma tõusis nende järel jõest, pahad näha ja lahjad liha poolest, ja need seisis teiste lehmade kõrval jõe kaldal.
4. Ja lehmad, kes olid pahad näha ja lahjad liha poolest, sõid ära need seitse lehma, kes olid ilusad näha ja lihavad. Siis vaarao ärkas üles.
5. Aga ta jäi magama ja nägi teist puhku und, ja vaata, seitse viljapead tõusis ühest kõrrest, jämedad ja head.
6. Ja vaata, seitse peenikest ja hommikutuulest kõrvetatud viljapead võrsus nende järel.
7. Ja peenikesed viljapead neelasid ära need seitse jämedat ja täit viljapead. Ja vaarao ärkas üles, ja vaata, see oli olnud unenägu!
8. Aga hommikul oli ta vaim rahutu ja ta läkitas järele ning kutsus kõik Egiptuse ennustajad ja targad, ja vaarao jutustas neile oma unenäo, aga ükski ei suutnud seda vaaraole seletada.
9. Siis rääkis joogikallajate ülem vaaraoga, öeldes: 'Täna meenub mulle mu patt.
10. Vaarao sai väga kurjaks oma sulaste peale ja pani mind vahi alla ihukaitsepealiku kotta, minu ja pagarite ülema.
11. Ja me nägime ühel ööl unenägu, mina ja tema, kumbki nägime unenäo, millel oli oma tähendus.
12. Ja sealsamas oli meiega heebrea noormees, ihukaitsepealiku sulane, ja me jutustasime temale ja tema seletas meile meie unenäod, kummalegi ta unenäo tähenduse.
13. Ja nõnda nagu ta meile seletas, nõnda sündis: mina sain tagasi oma ametisse ja teine poodi üles.'
14. Siis vaarao läkitas järele ja laskis kutsuda Joosepi; ja Joosep toodi kiiresti vangiuurkast välja; ta ajas habeme, vahetas riided ja tuli vaarao juurde.
15. Ja vaarao ütles Joosepile: 'Ma nägin unenäo, kuid keegi ei oska seda seletada. Aga ma olen kuulnud sinust räägitavat, et kui sina unenägu kuuled, siis sa seletad selle.'
16. Ja Joosep vastas vaaraole, öeldes: 'Mitte mina! Küllap Jumal annab vaaraole õige vastuse!'
17. Ja vaarao jutustas Joosepile: 'Mu unenäos oli nõnda: vaata, ma seisin Niiluse jõe kaldal.
18. Ja näe, jõest tõusis seitse lehma, lihavad liha poolest ja ilusad näha, ja sõid roostikus.
19. Ja vaata, teist seitse lehma tõusis nende järel, väetid ja väga pahad näha ning lahjad liha poolest. Ei ole ma kogu Egiptusemaal näinud selliseid pahu.
20. Ja lahjad ning pahad lehmad sõid ära need seitse esimest lihavat lehma.
21. Ja need läksid nende kõhtu, aga ei olnud tundagi, et need olid läinud nende kõhtu ja nende välimus oli paha nagu ennegi. Ja ma ärkasin üles.
22. Siis ma nägin und, ja vaata, seitse viljapead tõusis ühest kõrrest, täis ja head.
23. Ja vaata, seitse kuiva, peenikest, hommikutuulest kõrvetatud viljapead võrsus nende järel.
24. Ja peenikesed viljapead neelasid ära need seitse head viljapead. Ma olen seda rääkinud oma ennustajaile, aga ükski ei oska mulle seletada.'
25. Ja Joosep ütles vaaraole: 'Vaarao unenäod tähendavad ühte ja sedasama. Jumal on vaaraole teada andnud, mida ta kavatses teha.
26. Seitse head lehma on seitse aastat ja seitse head viljapead on seitse aastat; unenäguudel on sama tähendus.
27. Ja seitse lahjat ja paha lehma, kes tõusid nende järel, on seitse aastat, ja seitse peenikest, hommikutuulest kõrvetatud viljapead on seitse nälja-aastat.
28. See ongi see asi, mis ma vaaraole rääkisin: mida Jumal kavatses teha, seda on ta vaaraole näidanud.
29. Vaata, tuleb seitse aastat, millal on suur küllus kogu Egiptusemaal.
30. Aga neile järgneb seitse nälja-aastat, mil Egiptusemaal ununeb kõik küllus ja näljahäda ulatub üle kogu maa.
31. Maal ei ole enam küllust tundagi nälja tõttu, mis tuleb selle järel, sest see on väga kange.
32. Ja kuna vaaraol on unenägu kaks korda kordunud, siis on see asi Jumala poolt kindel ja Jumal

laseb selle varsti sündida.

33. Ja nüüd vaarao vaadaku välja üks mõistlik ja tark mees ja seadku Egiptusemaa üle.

34. Vaarao tehku nõnda: pangu ülevaatajad maale ja lasku Egiptusemaad maksta viiendikku neil seitsmel külluseaastal.

35. Ja kogutagu kõik nende tulevaste heade aastate toidus ja varutagu vilja linnadesse vaarao käe alla toiduseks ning säilitatagu seda.

36. See vili olgu maale tagavaraks seitsmeks nälja-aastaks, mis tulevad Egiptusemaale, et maad ei tabaks näljaajal hukatus.'

37. See kõne oli hea vaarao silmis ja kõigi ta sulaste silmis.

38. Ja vaarao ütles oma sulastele: 'Kas leiame veel sellise mehe, kelles on Jumala Vaim?'

39. Ja vaarao ütles Joosepile: 'Et Jumal on sulle kõike seda teada andnud, siis ei ole keegi nii mõistlik ja tark kui sina!

40. Sina pead olema mu koja üle ja kogu mu rahvas suudelgu sind suu peale. Ainult aujärje poolest tahan ma olla sinust suurem!'

41. Ja vaarao ütles Joosepile: 'Vaata, ma olen pannud su kogu Egiptusemaa üle!'

42. Ja vaarao võttis sõrmest pitserisõrmuse ning pani Joosepi sõrme; ja ta pani temale kallid linased riided selga ja riputas kuldkee kaela.

43. Ja ta laskis teda sõita oma teises tõllas, mis tal oli, ja hüüda tema ees: 'Põlvili!' Ja ta pani tema kogu Egiptusemaa üle.

44. Ja vaarao ütles Joosepile: 'Mina olen vaarao, aga ilma sinu tahtmata ei tohi keegi tõsta kätt ega jalga kogu Egiptusemaal.'

45. Ja vaarao pani Joosepile nimeks Safnat-Paneah ja andis temale naiseks Asnati, Ooni preestri Pooti-Fera tütre; ja Joosep läks välja Egiptusemaale.

46. Joosep oli kolmekümneaastane, kui ta astus vaarao, Egiptuse kuninga ette; ja Joosep läks ära vaarao juurest ning käis läbi kogu Egiptusemaa.

47. Ja maa kandis seitsmel külluseaastal ühest ivast peotäie.

48. Ja ta kogus kõik põllusaagi seitsmel aastal Egiptusemaal ja talletas selle linnadesse; igasse linna andis ta ümbruskonna põldude saagi.

49. Ja Joosep kuhjas väga palju vilja, nagu liiva mere ääres, kuni lakati seda mõõtmast, sest see ei olnud enam mõõdetav.

50. Ja Joosepile sündis enne nälja-aasta tulekut kaks poega. Need tõi temale ilmale Asnat, Ooni preestri Pooti-Fera tütar.

51. Ja Joosep pani esmasündinule nimeks Manasse, sest ta ütles: 'Jumal on mind lasknud unustada kõik mu vaeva ja kogu mu isakoja.'

52. Ja teisele ta pani nimeks Efraim, sest ta ütles: 'Jumal on mind teinud viljakaks mu viletsusemaal!'

53. Kui seitse külluseaastat, mis Egiptusemaale tulid, lõppesid,

54. siis hakkasid tulema seitse nälja-aastat, nõnda nagu Joosep oli öelnud; ja nälg oli kõigis maades, ent kogu Egiptusemaal oli leiba.

55. Aga kui kogu Egiptusemaa hakkas tundma nälga, siis rahvas kisendas vaarao poole leiva pärast; ja vaarao ütles kõigile egiptlastele: 'Minge Joosepi juurde! Mis tema teile ütleb, seda tehke!'

56. Ja nälg oli üle kogu maa ja Joosep avas kõik viljaaidad, mis olid nende juures, ning müüs egiptlastele vilja, sest nälg võttis Egiptusemaal võimust.

57. Ja kõigist maadest tuldi Egiptusesse Joosepilt vilja ostma, sest nälg oli võtnud võimust kõigis maades.

1. Kui Jaakob kuulis, et Egiptuses oli vilja, siis Jaakob ütles oma poegadele: 'Miks te üksteisele otsa vaatate?'
2. Ja ta ütles: 'Vaata, ma olen kuulnud, et Egiptuses on vilja. Minge sinna ja ostke meile sealt, et jääksime elama ega sureks!'
3. Siis läks kümme Joosepi venda Egiptusest vilja ostma.
4. Aga Benjamini, Joosepi venda, Jaakob ei läkitanud koos vendadega, sest ta ütles: 'Et temale õnnetust ei juhtuks!'
5. Ja Iisraeli pojad tulid vilja ostma teiste tulijate seltsis, sest Kaananimaal oli nälg.
6. Joosep oli maal valitsejaks; tema müüs vilja kogu maa rahvale. Ja Joosepi vennad tulid ning kummardasid tema ette silmili maha.
7. Kui Joosep nägi oma vendi, siis ta tundis nad ära, aga tegi ennast neile võõraks ja rääkis nendega karmilt ning küsis neilt: 'Kust te tulete?' Ja nad vastasid: 'Kaananimaalt, et leiba osta.'
8. Joosep tundis oma vendi, aga nemad ei tundnud teda.
9. Siis meenusid Joosepile unenäod, mis ta neist unes oli näinud, ja ta ütles neile: 'Te olete maakuulajad. Olete tulnud vaatama, kust maa lahti on!'
10. Aga nemad ütlesid: 'Ei, mu isand, su sulased on tulnud leiba ostma.'
11. Me kõik oleme ühe mehe pojad, oleme ausad mehed, su sulased ei ole maakuulajad.'
12. Tema aga ütles neile: 'Ei, küllap olete tulnud vaatama, kust maa lahti on!'
13. Siis nad vastasid: 'Meie, su sulased, olime kaksteist venda, ühe mehe pojad Kaananimaalt. Ja vaata, noorim on praegu meie isa juures, aga ühte ei ole enam olemas.'
14. Aga Joosep ütles neile: 'See on nõnda, nagu ma teile olen rääkinud ja öelnud: te olete maakuulajad!'
15. Selles asjas ma katsun teid läbi: nii tõesti kui vaarao elab, ei pääse te siit minema enne, kui teie noorim vend on siia tulnud!'
16. Läkitage eneste hulgast üks, et ta tooks teie venna. Teid aga jäetakse vanggi ja teie kõnesid uuritakse, kas neis on tõtt. Muidu olete, nii tõesti kui vaarao elab, maakuulajad!'
17. Ja ta pani nad üheskoos kolmeks päevaks vahi alla.
18. Ja kolmandal päeval ütles Joosep neile: 'Tehke seda, siis jääte elama! Mina olen jumalakartlik:
19. kui olete ausad mehed, jäägu üks teie vendadest aheldatuna hoonesse, kus te olite vahi all, aga teised minge viige vilja näljahäda pärast teie kodudes
20. ja tooge mu juurde oma noorim vend, siis saavad teie kõned tõeks ja te ei pea surema!' Ja nad tegid nõnda.
21. Ja nad ütlesid üksteisele: 'Me oleme tõesti süüdi oma venna pärast, kelle hinge kitsikust me nägime, kui ta palus meilt armu ja meie ei võtnud teda kuulda. Sellepärast on see kitsikus meile tulnud!'
22. Ja Ruuben vastas neile, öeldes: 'Eks ma rääkinud teile ja öelnud: Ärge tehke pattu poisi vastu! Aga teie ei kuulanud. Vaata, nüüd nõutaksegi tema verd!'
23. Aga nad ei teadnud, et Joosep seda mõistis, sest ta rääkis nendega tõlgi kaudu.
24. Ja ta pöördus ära nende juurest ning nuttis; siis ta tuli tagasi nende juurde ja rääkis nendega ning võttis nende hulgast Siimeoni ja laskis tema nende silme ees vangistada.
25. Ja Joosep käskis täita nende kotid viljaga, panna igapähe raha tagasi ta kotti ja anda neile teemoona; ja neile tehti nõnda.
26. Siis nad tõstsid vilja eeslite selga ja läksid sealt ära.
27. Kui üks oma koti avas, et öömajal eeslile toitu anda, siis ta nägi oma raha, ja vaata, see oli koti suus.
28. Ja ta ütles oma vendadega: 'Mu raha on tagasi antud, ja vaata, see on mu kotis!' Siis kadus nende julgus ja nad värisesid, öeldes isekeskis: 'Miks on Jumal meile seda teinud?'
29. Ja nad tulid oma isa Jaakobi juurde Kaananimaale ning andsid temale teada kõik, mis neile oli juhtunud, öeldes:

30. 'See mees, maa isand, rääkis meiega karmilt ja pidas meid salajasiks maakuulajaiks.
31. Aga me ütlesime temale: Me oleme ausad mehed, me ei ole maakuulajad.
32. Meid oli kaksteist venda, oma isa pojad. Ühte ei ole enam ja noorim on praegu meie isa juures Kaananimaal.
33. Ja see mees, maa isand, ütles meile: Sellest ma saan teada, kas te olete ausad: jätke üks oma vendadest minu juurde ja võtke vilja näljahäda pärast teie kodudes ja minge
34. ning tooge oma noorim vend minu juurde, et saaksin teada, et te ei ole maakuulajad, vaid olete ausad mehed. Siis ma annan teile venna tagasi ja te võite maal liikuda vabalt.'
35. Ja kui nad oma kotte tühjendasid, vaata, siis oli igäühe rahakukkur ta kotis! Ja oma rahakukruid nähes hakkasid nemad ja nende isa kartma.
36. Ja nende isa Jaakob ütles neile: 'Te võtate minult lapsed! Joosepit ei ole enam ja Siimeoni ei ole enam ja Benjamini tahate ka võtta. See kõik on tulnud minu peale!'
37. Aga Ruuben rääkis oma isale, öeldes: 'Võid surmata mu mõlemad pojad, kui ma ei too teda sinu juurde! Anna ta minu hooleks ja ma toon ta tagasi sinu juurde!'
38. Kuid tema ütles: 'Minu poeg ei lähe koos teiega alla, sest ta vend on surnud ja tema üksi on üle jäänud. Kui temaga teel, mida te käite, õnnetus juhtub, siis saadate mu hallid juuksed murega hauda!'

1. Aga maal oli kange nälg.
2. Ja kui nad olid ära söönud vilja, mis nad Egiptusest olid toonud, siis nende isa ütles neile: 'Minge ostke meile pisut leiba!'
3. Ja Juuda vastas temale, öeldes: 'See mees kinnitas meile väga ja ütles: Te ei saa näha mu nägu, kui teie vend ei ole koos teiega.'
4. Kui sa nüüd läkitad meie venna koos meiega, siis läheme ja ostame sulle leiba.
5. Aga kui sa teda ei läkita, siis me ei lähe, sest see mees ütles meile: Te ei saa näha mu nägu, kui teie vend ei ole koos teiega.'
6. Ja Iisrael ütles: 'Miks te tegite mulle seda kurja ja andsite mehele teada, et teil on veel üks vend?'
7. Ja nad vastasid: 'See mees päris väga meie ja meie suguseltsi järele, küsides: Kas teie isa elab veel? On teil veel mõni vend? Ja me andsime temale teada, nagu asi on. Kas me võisime teada, et ta ütleb: Tooge oma vend siia?'
8. Ja Juuda ütles oma isale Iisraelile: 'Saada poiss minuga ja me võtame kätte ning läheme, et jääksime elama ega sureks, ei meie ega sina ega meie väetid lapsed.'
9. Mina olen temale käemeheks, nõua teda minult. Kui ma ei too teda tagasi sinu juurde ega sea sinu palge ette, siis jään su ees alatiseks süüdlaseks.'
10. Tõesti, kui me ei oleks viivitanud, oleksime nüüd juba teist korda tagasi tulnud.'
11. Siis ütles neile Iisrael, nende isa: 'Kui see nõnda on, siis tehke seda! Võtke maa parimast oma kottidesse ja viige sellele mehele meelega pisut palsamit ja pisut mett, kalleid rohte ja mürri, pähkleid ja mandleid.'
12. Ja võtke kaasa kahekordne raha; ka see raha, mis teie kottide suus tagasi tuli, võtke jälle kaasa - vahest oli see eksitus.'
13. Võtke ka oma vend, asuge teele ja minge tagasi selle mehe juurde!'
14. Kõigeväeline Jumal lasku teid leida halastust selle mehe ees, et ta teiega ära saadaks teie teise venna ja Benjamini! Aga kui jään lastest ilma, siis jään.'
15. Ja mehed võtsid selle kingituse, võtsid kaasa kahekordse raha ja Benjamini, asusid teele ja läksid alla Egiptusesse ning astusid Joosepi ette.'
16. Kui Joosep nägi, et Benjamin oli nendega kaasas, siis ta ütles oma kojaülemale: 'Vii need mehed mu kotta ja tapa tapaveis ning valmista see, sest need mehed söövad minuga lõunat!'
17. Ja mees tegi, nagu Joosep oli öelnud; ja mees viis mehed Joosepi kotta.'
18. Aga mehed kartsid, kui neid Joosepi kotta viidi, ja ütlesid: 'Meid viiakse raha pärast, mis eelmisel korral meie kottides tagasi tuli, et veeretada meie peale süüd ja kippuda meile kallale ning võtta meid orjadeks ja omandada meie eeslid!'
19. Ja nad astusid mehe juurde, kes oli Joosepi kojaülem, ja rääkisid temaga koja ukse ees.'
20. ning ütlesid: 'Oh mu isand, me kord juba käisime siin leiba ostmas.'
21. Aga kui me seejärel jõudsime öömajale ja tegime oma kotid lahti, vaata, siis oli igamehe raha ta koti suus, meie raha selle täiskaalus. Me tõime selle nüüd tagasi.'
22. Ja me tõime ka teise raha leiva ostmiseks enestega kaasa. Me ei tea, kes oli pannud meie raha meie kottidesse.'
23. Aga tema ütles: 'Rahustuge, ärge kartke! Teie Jumal ja teie isa Jumal on pannud teile varanduse kottidesse. Teie raha ma olen saanud.' Ja ta tõi Siimeoni välja nende juurde.'
24. Siis mees viis mehed Joosepi kotta ja andis neile vett ning nad pesid oma jalgu; ja ta andis toitu nende eeslitele.'
25. Ja nad seadsid kingitused valmis, kuni Joosep tuli lõunale, sest nad olid kuulnud, et nad seal pidid leiba võtma.'
26. Kui Joosep koju tuli, siis nad viisid temale kotta kingituse, mis neil kaasas oli, ja kummardasid maha tema ette.'
27. Ja tema küsis neilt, kuidas nende käsi käib, ja ütles: 'Kas teie vana isa, kellest te rääkisite, käsi käib hästi? On ta veel elus?'

28. Ja nad vastasid: 'Sinu sulase, meie isa käsi käib hästi, ta elab veel.' Ja nad kummardasid ning heitsid maha.
29. Kui ta oma silmad üles tõstis ja nägi oma venda Benjamini, oma ema poega, siis ta küsis: 'On see teie noorim vend, kellest te mulle rääkisite?' Ja ta ütles: 'Jumal olgu sulle armuline, mu poeg!'
30. Aga Joosep vaikis äkki, sest ta oli südamest liigutatud oma venna pärast ja otsis võimalust nutmiseks. Ta läks ühte siseruumi ja nuttis seal.
31. Ja kui ta oma silmi oli pesnud, siis ta tuli välja, valitses enese üle ja ütles: 'Pange toit lauale!'
32. Ja temale pandi eraldi ja neile eraldi, ja egiptlastele, kes tema juures sõid, eraldi, sest egiptlased ei söö leiba üheskoos heebrealastega - see on egiptlastele jäledus.
33. Ja nad pandi istuma temaga vastamisi, esmasündinu esimesena ja noorim viimasena, ja mehed panid seda isekeskis imeks.
34. Ja ta laskis tõsta rooga enda eest nende ette, aga Benjamini osa oli viis korda suurem kui kõigi teiste osad. Ja nad jõid koos temaga ning jäid joobnuks.

1. Siis ta käskis oma kojaülemat, öeldes: 'Täida meeste kotid viljaga, nii palju kui nad jaksavad kanda, ja pane igamehe raha ta koti suhu.
2. Ja minu karikas, see hõbekarikas, pane noorima venna koti suhu koos ta viljarahaga!' Ja ta tegi, nagu Joosep käskis.
3. Hommikul, kui läks valgeks, lasti minema mehed ja nende eeslid.
4. Kui nad olid linnast lahkunud ega olnud veel kaugele jõudnud, ütles Joosep oma kojaülemale: 'Võta kätte, aja mehi taga, ja kui oled nad tabanud, siis ütle neile: Miks tasute head kurjaga?
5. Eks see ole see, millest mu isand joob ja millest ta endeid otsib? Olete käitunud halvasti, et tegite nõnda!'
6. Ja kui ta nad tabas, siis ta rääkis neile needsamad sõnad.
7. Aga nad vastasid temale: 'Miks räägib mu isand nõndaviisi? Su sulastele oleks teotuseks nõnda teha.
8. Vaata, raha, mis me leidsime oma kottide suust, tõime sulle tagasi Kaananimaalt. Kuidas võiksime siis varastada su isanda kojast hõbedat või kulda?
9. Kelle juurest su sulaste hulgast see leitakse, surgu, ja me teised jääme su isandale orjadeks!'
10. Siis ta ütles: 'Olgu see nüüd ka nõnda teie sõnade järgi! Kelle juurest see leitakse, jäägu mulle sulaseks, ja te teised olete süüta!'
11. Ja nad tõttasid ning tõstsid igaüks oma koti maha ja iga mees tegi oma koti lahti.
12. Ja ta otsis nad läbi, alates vanemast ja lõpetades nooremaga - ja karikas leiti Benjamini kotist.
13. Siis nad käristasid oma riided lõhki, iga mees pani oma eeslile koorma selga ja nad läksid tagasi linna.
14. Ja Juuda läks koos oma vendadega Joosepi kotta, kes oli alles seal, ja nad heitsid maha tema ette.
15. Ja Joosep ütles neile: 'Mis tegu see on, mis te olete teinud? Eks te tea, et niisugune mees nagu mina oskab endeid seletada?'
16. Siis vastas Juuda: 'Mida me oma isandale ütleme? Kuidas peame rääkima ja kuidas endid õigustama? Jumal on avastanud su sulaste süü. Vaata, me jääme oma isandale sulaseiks, niihästi meie kui see, kelle käest karikas leiti.'
17. Aga ta ütles: 'Ei tule mulle mõttessegi seda teha! Mees, kelle käest karikas leiti, peab jääma mulle sulaseks, te teised aga minge rahuga oma isa juurde!'
18. Siis astus Juuda tema juurde ja ütles: 'Mu isand, luba ometi oma sulast rääkida üks sõna mu isanda kõrva ees ja su viha ärgu süttigu põlema oma sulase vastu, sest sina oled nagu vaarao ise!'
19. Mu isand küsis oma sulaseilt, öeldes: On teil isa või mõni vend?
20. Ja meie vastasime oma isandale: Meil on vana isa ja üks nooruk, ta vanas eas sündinud, alles noor; aga selle vend on surnud ja ta on üksi oma emast järele jäänud, ja ta isa armastab teda.
21. Ja sa ütlesid oma sulaseile: Tooge ta minu juurde, et ma näeksin teda oma silmaga!
22. Ja me vastasime oma isandale: Nooruk ei või isast lahkuda. Kui ta lahkuks oma isast, siis see sureks.
23. Ja sa ütlesid oma sulaseile: Kui teie noorim vend ei tule koos teiega, siis te ei saa enam näha mu nägu.
24. Ja kui me läksime su sulase, meie isa juurde ja andsime temale teada oma isanda sõnad,
25. siis ütles meie isa: Minge jälle tagasi, ostke meile pisut leiba!
26. Aga me vastasime: Me ei või minna. Kui meie noorim vend on koos meiega, siis me läheme, sest me ei saa näha selle mehe nägu, kui meie noorim vend ei ole koos meiega.
27. Ja su sulane, minu isa, ütles meile: Te teate, et mu naine on mulle kaks poega ilmale toonud.
28. Aga üks läks mu juurest ära ja ma ütlesin: Ta on tõesti maha murtud! Ja ma pole teda tänini enam näinud.
29. Kui te nüüd võtate ka selle mu silma alt ja temaga juhtub õnnetus, siis saadate mu hallid juuksed kurvastusega hauda.
30. Ja kui ma nüüd tuleksin su sulase, oma isa juurde ja koos meiega ei oleks poiss, kelle hingesse

tema hing on kiindunud,

31. ja kui ta siis näeb, et poissi ei ole, ta sureb ja su sulased on sinu sulase, meie isa hallid juuksed saatnud murega hauda,

32. sest su sulane on poisile käemeheks mu isa juures, kuna ma olen öelnud: Kui ma ei too teda sinu juurde, siis ma jään oma isa ees alatiseks süüdlaseks.

33. Ja nüüd siis jäägu su sulane poisi asemel sulaseks mu isandale ja poiss mingu koos oma vendadega!

34. Sest kuidas võiksin minna oma isa juurde, kui poiss ei oleks koos minuga? Et ma ei näeks seda õnnetust, mis juhtub mu isaga!'

1. Siis Joosep ei suutnud enam enese üle valitseda kõigi nende ees, kes ta juures seisid, ja ta hüüdis: 'Minge kõik mu juurest ära!' Ja ükski ei seisnud tema juures, kui Joosep ennast vendadele tunda andis.
2. Ja ta puhkes valjusti nutma, nii et Egiptus seda kuulis ja kuulis vaarao koda.
3. Ja Joosep ütles oma vendadele: 'Mina olen Joosep! Kas mu isa veel elab?' Aga vennad ei suutnud temale vastata, nõnda hirmunud olid nad tema palge ees.
4. Siis ütles Joosep oma vendadele: 'Astuge ligemale!' Ja nad astusid ligemale ning ta ütles: 'Mina olen Joosep, teie vend, kelle te müüsite Egiptusesse.
5. Aga nüüd ärge kurvastage ja ärgu süttigu teil isekeskis viha, et müüsite mind siia, sest teie elu säilitamiseks läkitas Jumal mind eele.
6. Sest kaks aastat on olnud nüüd nälg maal ja on veel viis aastat, mil ei ole kündi ega lõikust.
7. Seepärast Jumal läkitas mind teie eele kindlustama teile järeltulijaid maa peal ja hoidma teid elus, pääsemiseks paljudele.
8. Niisiis ei ole teie mind läkitanud siia, vaid Jumal, ja tema on mind pannud vaaraole isaks ja isandaks kogu ta kojale ning valitsejaks kogu Egiptusemaale.
9. Tõtake ja minge mu isa juurde ning öelge temale: Nõnda ütleb su poeg Joosep: Jumal on mind pannud isandaks kogu Egiptusele. Tule minu juurde, ära viivita!
10. Sa võid elada Gooseni maakonnas ja olla mu läheduses, sina ja su pojad ja su poegade pojad, ja su lambad, kitsed ja veised ja kõik, mis sul on.
11. Ma hoolitsen seal sinu eest, kuna veel viis aastat on näljahäda, et ei jääks vaeseks sina ega su pere ega keegi, kes sul on.
12. Ja vaata, te näete oma silmaga, samuti näeb mu vend Benjamin oma silmaga, et ma tõepoolest ise teiega räägin.
13. Jutustage mu isale kõigest minu aust Egiptuses ja kõigest, mida olete näinud, ja tõtate ning tooge mu isa siia!'
14. Siis ta langes oma vennale Benjaminile kaela ja nuttis, ja Benjamin nuttis tema kaela ümber.
15. Ja ta andis suud kõigile oma vendadele ning nuttis üheskoos nendega; ja seejärel ta vennad rääkisid temaga.
16. Kuuldus kostis ka vaarao kotta, et Joosepi vennad olid tulnud, ja see oli hea vaarao silmis ja tema sulaste silmis.
17. Ja vaarao ütles Joosepile: 'Ütle oma vendadele: Tehke nõnda: koormake oma veoloomad ja minge Kaananimaaale,
18. võtke oma isa ja oma pered ning tulge minu juurde, siis ma annan teile Egiptusemaa parimat ja te saate süüa maa rasva!
19. Ja sul tuleb anda käsk: Tehke nõnda - võtke endile Egiptusemaalt vankrid väetite laste ja naiste jaoks ja tooge oma isa ning tulge!
20. Teie silm ärgu kurvastagu teie asjade pärast, sest parim kogu Egiptusemaal peab olema teie päralt!'
21. Ja Iisraeli pojad tegid nõnda ja Joosep andis neile vaarao käsu peale vankrid, samuti andis ta neile teemoona.
22. Ta andis neile kõigile peoriided, aga Benjaminile andis ta kolmsada hõbeseeklit ja viied peoriided.
23. Samuti läkitas ta oma isale kümme eeslit, kes olid koormatud Egiptuse parimate kaupadega, ja kümme emaeeslit, kes kandsid vilja, leiba ja moonat ta isale teekonna tarvis.
24. Siis ta saatis oma vennad minema ja nad läksid. Ja ta ütles neile: 'Teel ärge riielge!'
25. Ja nad läksid ära Egiptusest ning tulid Kaananimaaale oma isa Jaakobi juurde.
26. Ja nad jutustasid temale ning ütlesid: 'Joosep elab alles, ta on nimelt kogu Egiptusemaa valitseja!' Aga ta süda jäi külmaks, sest ta ei uskunud neid.
27. Siis nad jutustasid temale kõigest, mis Joosep nendega oli rääkinud. Ja kui ta nägi vankreid, mis

Joosep oli läkitanud teda ära tooma, siis nende isa Jaakobi vaim elustus taas.

28. Ja Iisrael ütles: 'Küllalt! Mu poeg Joosep elab alles! Ma tahan minna ja teda näha, enne kui suren!'

1. Nõnda läks Iisrael teele koos kõigega, mis tal oli, ja tuli Beer-Sebasse ning ohverdas tapaohvreid oma isa Iisaki Jumalale.
2. Ja Jumal rääkis Iisraeliga öistes nägemustes; ta ütles: 'Jaakob, Jaakob!' Ja see vastas: 'Siin ma olen!'
3. Siis ta ütles: 'Mina olen Jumal, sinu isa Jumal, ära karda minna Egiptusesse, sest ma teen sind seal suureks rahvaks!'
4. Mina lähen koos sinuga Egiptusesse ja ma toon sind sealt tagasi, ja Joosep suleb oma käega su silmad.'
5. Ja Jaakob asus Beer-Sebast minekule; Iisraeli pojad panid oma isa Jaakobi ja oma väetid lapsed ja naised vankritesse, mis vaarao oli läkitanud teda tooma.
6. Ja nad võtsid oma karjad ja varanduse, mis nad Kaananimaal olid soetanud, ja tulid Egiptusesse, Jaakob ja kõik ta sugu koos temaga.
7. Oma pojad ja poegade pojad, tütreid ja poegade tütreid ja kogu oma soo viis ta koos enesega Egiptusesse.
8. Ja need on Iisraeli laste nimed, kes Egiptusesse tulid: Jaakob ja tema pojad. Jaakobi esmasündinu oli Ruuben.
9. Ruubeni pojad olid Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi.
10. Siimeoni pojad olid Jemuel, Jaamin, Ohad, Jaakin, Sohar ja Saul, kaananlanna poeg.
11. Leevi pojad olid Geerson, Kehat ja Merari.
12. Juuda pojad olid Eer, Oonan, Seela, Perets ja Serah; aga Eer ja Oonan surid Kaananimaal. Peretsi pojad olid Hesron ja Haamul.
13. Issaskari pojad olid Toola, Puvva, Jaasub ja Simron.
14. Sebuloni pojad olid Sered, Eelon ja Jahleel.
15. Need olid Lea pojad, keda ta Jaakobile ilmale tõi Mesopotaamias; peale nende oli tal tütar Diina. Kõiki ta poegi ja tütreid oli ühtekokku kolmkümmend kolm hinge.
16. Gaadi pojad olid Sefon, Haggi, Suuni, Esbon, Eeri, Arodi ja Areli.
17. Aaseri pojad olid Jimna, Jisva, Jisvi ja Berija; nende õde oli Serah. Beria pojad olid Heber ja Malkiel.
18. Need olid selle Silpa pojad, kelle Laaban andis oma tütrele Leale ja kes tõi need Jaakobile ilmale, kuusteist hinge.
19. Jaakobi naise Raaheli pojad olid Joosep ja Benjamin.
20. Joosepile sündisid Egiptusemaal pojad, keda temale ilmale tõi Asnat, Ooni preestri Pooti-Fera tütar: Manasse ja Efraim.
21. Benjamini pojad olid Bela, Beker, Asbel, Geera, Naaman, Eehi, Ross, Muppim, Huppim ja Aard.
22. Need olid Raaheli pojad, kes Jaakobile sündisid, ühtekokku neliteist hinge.
23. Daani poeg oli Husim.
24. Naftali pojad olid Jahsel, Guuni, Jeaser ja Sillem.
25. Need olid selle Billa pojad, kelle Laaban andis oma tütrele Raahelile ja kes tõi need Jaakobile ilmale, ühtekokku seitse hinge.
26. Kõiki hingi, kes Jaakobiga Egiptusesse tulid, kes tema niudeist olid väljunud, peale Jaakobi poegade naiste, oli ühtekokku kuuskümmend kuus hinge.
27. Ja Joosepi poegi, kes temale Egiptuses olid sündinud, oli kaks hinge; kõiki Jaakobi soo hingi, kes Egiptusesse tulid, oli seitsekümmend.
28. Ja ta läkitas Juuda enese eel Joosepi juurde, et see teda juhataks Goosenisse; nõnda nad tulid Gooseni maakonda.
29. Ja Joosep laskis hobused oma vankri ette rakendada ning läks Goosenisse vastu oma isale Iisraelile; kui ta teda nägi, siis ta langes temale kaela ja nuttis kaua tema kaelas.
30. Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Nüüd ma võin surra, sest olen näinud su nägu ja tean, et oled veel elus.'

31. Ja Joosep ütles oma vendadele ja oma isa perele: 'Ma lähen ja teatan vaaraole ning ütlen temale: Mu vennad ja mu isa pere, kes olid Kaananimaal, on minu juurde tulnud.
32. Ja need mehed on karjased, sest nad olidki karjakasvatajad, ja nad on oma lambad, kitsed ja veised ja kõik, mis neil oli, kaasa toonud.
33. Kui juhtub, et vaarao teid kutsub ja küsib: Mis teie amet on?,
34. siis vastake: Su sulased on olnud karjakasvatajad noorest põlvest kuni tänini, niihästi meie kui meie isad - et saaksite elada Gooseni maakonnas, sest egiptlased põlgavad kõiki lamba- ja kitsekarjaseid.'

1. Ja Joosep läks ja teatas vaaraole ning ütles: 'Mu isa ja vennad ja nende lambad, kitsed ja veised ja kõik, mis neil oli, on tulnud Kaananimaalt, ja vaata, nad on Gooseni maakonnas.'
2. Ja ta võttis oma vendade hulgast viis meest ja tõi need vaarao ette.
3. Ja vaarao küsis tema vendadelt: 'Mis teie amet on?' Ja nad vastasid vaaraole: 'Su sulased on lambakarjased, niihästi meie ise kui meie isad.'
4. Ja nad ütlesid vaaraole: 'Me oleme maale tulnud võõrastena elama, sest su sulaste karjale ei olnud sööta, kuna Kaananimaal on kange nälg. Luba siis nüüd oma sulaseid elada Gooseni maakonnas!'
5. Ja vaarao rääkis Joosepiga, öeldes: 'Sinu isa ja vennad on su juurde tulnud.'
6. Egiptusemaa on su ees lahti, pane oma isa ja vennad elama parimasse maakonda. Elagu nad Gooseni maakonnas, ja kui sa tunnend nende hulgast tublisid mehi, siis pane need mu karja ülevaatajaks!'
7. Siis Joosep tõi sisse oma isa Jaakobi ja pani seisma vaarao ette; ja Jaakob õnnistas vaaraod.
8. Ja vaarao küsis Jaakobilt: 'Kui palju sul eluaastaid on?'
9. Ja Jaakob vastas vaaraole: 'Aastaid, mis ma võõrana olen elanud, on sada kolmkümmend aastat. Piskud ja kurjad on olnud mu eluaastad ja need ei ulatu mu isade eluaastateni nende võõrsiloleku ajal.'
10. Siis Jaakob õnnistas vaaraod ja läks ära vaarao juurest.
11. Ja Joosep paigutas oma isa ja vennad elama ja andis neile maaomandi Egiptusemaal kõige paremas maakonnas, Raamsese maakonnas, nagu vaarao oli käskinud.
12. Ja Joosep hoolitses leivaga oma isa ja vendade ja kogu isa pere eest, vastavalt nende väetite laste suudele.
13. Aga kogu maal ei olnud leiba, sest näljahäda oli väga kange, ja Egiptusemaa ja Kaananimaa olid näljast nõrkemas.
14. Ja Joosep kogus kokku kõik Egiptusemaal ja Kaananimaal leiduva raha vilja eest, mida osteti; ja Joosep viis raha vaarao kotta.
15. Kui raha oli lõppenud Egiptusemaalt ja Kaananimaalt, siis tulid kõik egiptlased Joosepi juurde, öeldes: 'Anna meile leiba! Kas peame su silma ees surema, sellepärast et raha on otsas?'
16. Ja Joosep vastas: 'Andke oma loomad ja mina annan teile nende eest, kui raha on otsas.'
17. Ja nad tõi oma loomad Joosepile ja Joosep andis neile leiba hobuste, lamba- ja kitsekarjade, veisekarjade ja eeslite eest; nõnda muretses ta neile sel aastal leiba kõigi nende loomade eest.
18. Kui see aasta lõppes, siis järgmisel aastal tulid nad tema juurde ja ütlesid temale: 'Me ei saa oma isandale salata, et raha on otsas ja loomakarjad on meie isanda käes. Meil ei ole isanda ees muud üle jäänud kui ainult meie ihud ja põllumaa.'
19. Kas peame su silma ees surema, niihästi me ise kui meie põllud? Osta meid ja meie põllud leiva eest, et me oma põldudega saaksime vaaraole orjadeks! Anna meile seemet, et jääksime elama ega sureks ja et põllud ei jääks tühjaks!'
20. Siis Joosep ostis vaaraole kogu Egiptuse põllumaa, sest egiptlased müüsid igaüks oma põllu, sellepärast et nälg ahistas neid. Nõnda sai maa vaarao omaks.
21. Ja ta tegi rahva tema orjaks, Egiptuse ühest äärest teiseni.
22. Ainult preestrite põldusid ta ei ostnud, sest preestritel oli sissetulek vaaraolt ja nemad elatusid sissetulekust, mida vaarao neile andis; seepärast nemad ei müünud oma põldusid.
23. Ja Joosep ütles rahvale: 'Vaata, ma olen nüüd ostnud teid ja teie põllud vaaraole. Näe, siin on teile seemet, külvake see põldudele!'
24. Aga saagist peate andma viiendiku vaaraole, kuna neli osa jäägu teie kätte teile põlluseemneks, samuti toiduks teile ja neile, kes teie peredes on, ja toiduks teie väetitele lastele.'
25. Ja nad vastasid: 'Sina oled meid elus hoidnud! Kui leiame armu oma isanda silmis, siis jääme vaaraole orjadeks.'
26. Ja Joosep tegi selle seaduseks Egiptuse põllumaa kohta tänapäevani, et vaaraole saab viiendik; ainult preestrite põllud ei saanud vaarao omaks.

27. Ja Iisrael jäi elama Egiptusemaale Gooseni maakonda; nad jäid sinna paigale, olid viljakad ja neid sai väga palju.
28. Ja Jaakob elas Egiptusemaal seitseteist aastat, ja Jaakobi päevi, tema eluaastaid, oli sada nelikümmend seitse aastat.
29. Kui Iisraeli surmapäev ligines, siis ta kutsus oma poja Joosepi ning ütles temale: 'Kui ma nüüd olen su silmis armu leidnud, siis pane oma käsi mu puusa alla ja osuta mulle heldust ja truudust: ära mata mind Egiptusesse,
30. sest ma tahan magada oma vanemate juures. Vii mind Egiptusest ära ja mata nende hauda!' Ja ta vastas: 'Ma teen su sõna järgi!'
31. Ja tema ütles: 'Vannu mulle!' Ja ta vandus temale. Siis Iisrael kummardas voodi peatsi poole.

1. Pärast seda sündmust öeldi Joosepile: 'Vaata, su isa on haige!' Siis ta võttis oma kaks poega enesega, Manasse ja Efraimi.
2. Ja Jaakobile anti teada ning öeldi: 'Näe, su poeg Joosep tuleb sinu juurde!' Iisrael võttis siis jõu kokku ning tõusis voodis istukile.
3. Ja Jaakob ütles Joosepile: 'Kõigeväeline Jumal ilmutas ennast mulle Luusis Kaananimaal, ja õnnistas mind
4. ning ütles mulle: Vaata, ma teen sind viljakaks ja paljuks ja teen sinust rahvaste hulga ja annan selle maa sinu soole pärast sind igaveseks omandiks.
5. Ja nüüd olgu su kaks poega, kes sulle Egiptusemaal on sündinud, enne kui ma tulin sinu juurde Egiptusesse, minu omad: Efraim ja Manasse olgu minu omad nagu Ruuben ja Siimeongi.
6. Aga su järeltulijad, kes sulle pärast neid sünnivad, olgu sinu päralt ja neid nimetatagu nende vendade nime järgi nende pärisosades.
7. Kui ma Mesopotaamiast tulin, suri mul Raahel Kaananimaal, tee peal, kui veel tükk maad oli minna Efratasse. Ja ma matsin tema Efrata tee äärde, see on Petlemma.'
8. Kui Iisrael nägi Joosepi poegi, siis ta küsis: 'Kes need on?'
9. Ja Joosep vastas oma isale: 'Need on mu pojad, keda Jumal mulle siin on andnud!' Siis ta ütles: 'Too nad minu juurde, et ma neid õnnistaksin!'
10. Aga Iisraeli silmad olid vanadusest tuhmid ja ta ei näinud enam. Siis Joosep viis nad tema juurde ja tema andis neile suud ning süleles neid.
11. Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Ei oleks uskunud, et saan näha su nägu, aga vaata, Jumal on mind lasknud näha ka su järglasi.'
12. Siis Joosep võttis nad ära tema põlvilt ja kummardas silmili maha.
13. Ja Joosep võttis nad mõlemad, Efraimi oma paremale käele, Iisraelist vasakule poole, ja Manasse oma vasakule käele, Iisraelist paremale poole, ja viis nad tema juurde.
14. Aga Iisrael sirutas oma parema käe ja pani Efraimi pea peale, kes oli noorem, ja oma vasaku käe Manasse pea peale; ta pani oma käed ristamisi, sest Manasse oli esmasündinu.
15. Ja ta õnnistas Joosepit ning ütles: 'Jumal, kelle palge ees mu isad Aabraham ja Iisak on rännanud, Jumal, kes on olnud mu karjane kogu mu elu kuni tänapäevani,
16. ingel, kes mind on päästnud kõigest kurjast, õnnistagu neid poisse; neid nimetades nimetatagu minu nime ja mu isade Aabrahami ja Iisaki nime! Ja nad siginegu rohkesti keset maad!'
17. Aga kui Joosep nägi, et ta isa oma parema käe asetaski Efraimi pea peale, siis ta pani seda pahaks ja haaras kinni oma isa käest, et seda Efraimi pea pealt tõsta Manasse pea peale.
18. Ja Joosep ütles oma isale: 'Mitte nõnda, mu isa, sest see on mu esmasündinu! Pane oma parem käsi tema pea peale!'
19. Aga ta isa keeldus ja ütles: 'Ma tean, mu poeg, ma tean, ka tema peab saama rahvaks ja temagi peab olema suur! Ometi peab ta noorem vend saama temast suuremaks ja selle sugu olema rahvarohke!'
20. Ja ta õnnistas neid sel päeval, öeldes: 'Sinu nimel õnnistatagu Iisraelis, öeldagu: Jumal tehku sind Efraimi ja Manasse sarnaseks!' Nõnda seadis ta Efraimi Manassest ettepoole.
21. Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Vaata, ma suren, aga Jumal on teiega ja viib teid tagasi teie isade maale.
22. Ja ma annan sulle ühe mäeseljäandiku rohkem kui su vendadele, mille olen mõõga ja ammuga võtnud emorlastelt.'

1. Ja Jaakob kutsus oma pojad enese juurde ning ütles: 'Tulge kokku, siis ma kuulutan teile, mis teiega sünnib tulevasil päevil!
2. Kogunege ja kuulge, Jaakobi pojad, võtke kuulda Iisraeli, oma isa!
3. Ruuben, sina oled mu esmasündinu, mu rammu ja sigitusjõu esikpoeg, väljapaistev väärikuselt ja väljapaistev võimult.
4. Veena oled sa vooganud - esikohale sa ei jää, sest sa tõusid oma isa sängi! Sel korral sa rüvetasid selle, sina, kes tõusid mu voodile.
5. Vennaksed Siimeon ja Leevi, nende noad on vägivalla riistad.
6. Nende nõusse ei astu mu hing, nende seltsiga ei liitu mu süda. Sest oma vihas nad tapsid mehi ja meelevallatuses halvasid härgi.
7. Olgu neetud nende kange viha ja nende metsik raev! Ma jaotan nad Jaakobis ja hajutan Iisraelis!
8. Juuda, sind ülistavad su vennad. Sinu käsi on su vaenlaste turjal, sind kummardavad su isa pojad.
9. Juuda on lõvikutsikas - saagi kallalt, mu poeg, oled tõusnud. Ta on heitnud maha, ta lebab nagu lõvi, nagu metsik lõvi - kes julgeks teda äratada?
10. Ei lahku valitsuskepp Juudast ega sau tema jalgelt, kuni tuleb Juuda poeg Siilo, ja teda võtavad rahvad kuulda.
11. Ta seob oma eesli viinapuu külge, hea viinapuu külge oma eeslivarsa; ta peseb oma kuube veiniga ja oma vammust viinamarjade verega.
12. Ta silmad on veinist hämused ja hambad piimast valged.
13. Sebulon elab mererannal, ta saab laevade rannikuks ja tema selg on pööratud Siidoni poole.
14. Issaskar on kondine eesel, kes lebab sadulakorvide vahel.
15. Kui ta nägi head hingamispaika ja meeldivat maad, ta langetas oma turja koormat kandma ja sai tööorjaks.
16. Daan mõistab kohut oma rahvale, üks Iisraeli suguharu on temagi.
17. Daan on madu teel, rästik raja peal, kes salvab hobuse kandu, nõnda et ratsanik kukub selili.
18. Ma ootan päästet sinult, Issand!
19. Gaad - röövjõugud ründavad teda, aga ta ise ründab neid, olles neil kannul.
20. Aaserilt tuleb rammus roog ja temal on anda kuninglikke maiuspalu.
21. Naftali on nobe emahirv, kes toob kuuldavale ilusaid sõnu.
22. Joosep on viljapuu poeg, viljapuu poeg allikal, oksad ulatuvad üle müüri.
23. Ammukütid ahistavad teda, ründavad ja rõhuvad teda,
24. aga tema amb jääb kindlaks ja ta käsivarred on nõtked Jaakobi Vägeva abiga, Karjase, Iisraeli Kalju nime abiga,
25. su isa Jumala abiga, kes sind aidaku, Kõigeväelise abiga, kes sind õnnistagu õnnistustega ülalt taevast, õnnistustega all asuvast põhjaveest, õnnistustega emarindadest ja üskadest!
26. Su isa õnnistused ületavad igaveste mägede õnnistused, ürgsete kungaste ihaldusväärsed annid. Need tulgu Joosepi pea peale, oma vendade vürsti pealaele!
27. Benjamin on kiskjalik hunt. Hommikul ta sööb saaki ja õhtul jaotab röövitut.'
28. Need kõik olid Iisraeli suguharud, neid oli kaksteist, ja see oli, mis nende isa neile rääkis, kui ta neid õnnistas: ta õnnistas igäht temale kohase õnnistusega.
29. Ja ta käskis neid ning ütles neile: 'Mind koristatakse mu rahva juurde. Matke mind mu isade juurde koopasse, mis on hett Efroni väljal,
30. sellesse koopasse, mis on Makpela väljal Mamre kohal Kaananimaal, mille Aabraham ostis koos väljaga hett Efronilt pärushauaks.
31. Sinna on maetud Aabraham ja tema naine Saara, sinna on maetud Iisak ja tema naine Rebeka, ja sinna ma olen matnud Lea.
32. Väli ja seal olev koobas on hettidelt ostetud.'
33. Kui Jaakob oli oma poegadele käsu andnud, siis ta sirutas voodis oma jalad välja ja heitis hinge; ja ta koristati oma rahva juurde.

1. Siis Joosep langes oma isa palge vastu, nuttis tema kohal ja suudles teda.
2. Ja Joosep käskis oma teenistuses olevaid arste tema isa palsameerida; ja arstid palsameerisid Iisraeli.
3. Selleks kulus nelikümmend päeva, sest nii palju päevi kulub palsameerimiseks; ja egiptlased nutsid teda seitsekümmend päeva.
4. Kui tema nutupäevad olid möödunud, siis Joosep rääkis vaarao hoovkonnaga, öeldes: 'Kui ma nüüd teie silmis olen armu leidnud, siis rääkige vaarao kõrva ees ja öelge:
5. Minu isa laskis mind vanduda, öeldes: Vaata, ma suren. Mata mind mu hauda, mille ma enesele olen kaevanud Kaananimaal! Ma tahaksin nüüd minna, oma isa matta ja siis tagasi tulla.'
6. Ja vaarao ütles: 'Mine ja mata oma isa, nõnda nagu ta sind on lasknud vanduda!'
7. Ja Joosep läks oma isa matma; ja temaga koos läksid kõik vaarao sulased, tema hoovkonna vanemad ja kõik Egiptusemaa vanemad,
8. ja kogu Joosepi pere ja tema vennad ja ta isa pere; ainult oma väetid lapsed ja lambad, kitsed ja veised jätsid nad Gooseni maakonda.
9. Ja temaga koos läksid niihästi vankrid kui ratsanikud, ja see oli väga suur karavan.
10. Kui nad jõudsid Atadi rehealuse juurde, mis on teisel pool Jordanit, siis nad panid seal toime väga suure ja mõjuva leinakaebuse, ja ta pidas oma isa peiesid seitse päeva.
11. Kui maa elanikud, kaananlased, nägid neid peiesid Atadi rehealuse juures, siis nad ütlesid: 'Need on egiptlastel suured peied.' Seepärast pandi sellele paigale nimeks Aabel-Mitsraim; see on teisel pool Jordanit.
12. Ja ta pojad tegid temaga nõnda, nagu ta neid oli käskinud:
13. ta pojad viisid tema Kaananimaale ja matsid ta Makpela välja koopasse Mamre kohal, mille Aabraham koos väljaga oli ostnud pärandhauaks hett Efronilt.
14. Ja Joosep läks tagasi Egiptusesse, tema ja ta vennad ja kõik, kes koos temaga olid läinud ta isa matma, pärast seda kui ta oma isa oli matnud.
15. Kui Joosepi vennad nägid, et nende isa oli surnud, siis nad ütlesid: 'Kui Joosep meid nüüd vihkab ja tõesti tasub meile kätte kõige kurja eest, mis me temale oleme teinud?'
16. Ja nad käskisid Joosepile öelda: 'Su isa andis käsu, enne kui ta suri, ja ütles:
17. Öelge Joosepile nõnda: Anna ometi andeks oma vendade üleastumine ja patt, et nad sulle on kurja teinud! Seepärast anna siis nüüd andeks oma isa Jumala sulaste üleastumine!' Ja Joosep nuttis, kui temale seda räägiti.
18. Siis tulid ka Joosepi vennad ise, heitsid maha ta ette ja ütlesid: 'Vaata, me jääme sulle orjadeks!'
19. Aga Joosep vastas neile: 'Ärge kartke! Kas mina olen Jumala asemik?'
20. Te mõtlesite küll mu vastu kurja, aga Jumal pööras selle heaks, et teha, mis tänapäeval ongi tehtud: hoida palju rahvast elus.
21. Ja nüüd ärge kartke, mina toidan teid ja teie väeteid lapsi!' Ja ta trööstis ning rahustas neid.
22. Ja Joosep jäi Egiptusesse, tema ja ta isa pere. Ja Joosep elas saja kümne aastaseks.
23. Ja Joosep nägi Efraimi lapsi kolm põlve; ka Manasse pojast Maakirist sündis lapsi Joosepi põlvede peale.
24. Ja Joosep ütles oma vendadele: 'Mina suren, aga Jumal hoolitseb kindlasti teie eest ja viib teid siit maalt sellele maale, mille ta vandega on töötanud anda Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile!'
25. Ja Joosep vannutas Iisraeli poegi, öeldes: 'Kui Jumal tõesti hoolitseb teie eest, siis viige ka minu luud siit ära!'
26. Ja Joosep suri, sada kümme aastat vana, ja ta palsameeriti ja pandi kirstu Egiptuses.

2. Moosese

Peatükk 1

1. Ja need on Iisraeli poegade nimed, kes olid Egiptusesse tulnud; koos Jaakobiga oli igauks tulnud oma perega:
2. Ruuben, Siimeon, Leevi, Juuda,
3. Issaskar, Sebulon, Benjamin,
4. Daan, Naftali, Gaad ja Aaser.
5. Kõiki hingi, kes Jaakobi niudeist oli lähtunud, oli seitsekümmend hinge; ja Joosep oli juba Egiptuses.
6. Joosep suri, samuti kõik ta vennad ja kogu see sugupõlv.
7. Aga Iisraeli lapsed olid viljakad, nad siginesid ja paljunesid ning said väga vägevaiks; ja maa oli neid täis.
8. Egiptuses tõusis uus kuningas, kes Joosepit ei tundnud,
9. ja see ütles oma rahvale: 'Vaata, Iisraeli laste rahvast on rohkem ja nad on meist vägevamad.
10. Olgem seepärast nende vastu kavalad, et nad ei saaks paljuneda. Sest kui peaks tulema sõda, siis nad liituvad nendega, kes meid vihkavad, ja nad sõdivad meie vastu ning lähevad maalt ära.'
11. Siis nad panid nende üle teoorjusele sundijaid, et need rõhuksid neid raske teoga; vaaraole ehitati varaaitade linnu - Pitomit ja Raamsest.
12. Aga mida rohkem nad neid rõhusid, seda rohkem neid sai ja seda laiemale nad levisid; ja Iisraeli laste ees hakati hirmu tundma.
13. Ja egiptlased panid väevõimuga Iisraeli lapsed töötama.
14. Nad tegid nende elu kibedaks raske orjatööga savi ja telliskivide kallal ning kõiksugu orjusega põllul, kõiksugu tööga, mida nad väevõimuga sundisid neid tegema.
15. Ja Egiptuse kuningas rääkis heebrealaste ämmaemandatega, kellest ühe nimi oli Sifra ja teise nimi Puua,
16. ning ütles: 'Kui te heebrea naised aitate sünnitamisel ja näete sugutunnuseist, et on poeglaps, siis surmake see, aga tütarlaps võib jääda elama!'
17. Aga ämmaemandad kartsid Jumalat ega teinud nõnda, nagu Egiptuse kuningas neid käskis, vaid jätsid poeglapsed elama.
18. Siis Egiptuse kuningas kutsus ämmaemandad ja ütles neile: 'Mispärast teete nõnda ja jätate poeglapsed elama?'
19. Ja ämmaemandad vastasid vaaraole: 'Sellepärast et heebrealaste naised pole nagu egiptlaste naised, vaid nad on tublimad: enne kui ämmaemand jõuab nende juurde, on nad sünnitanud.'
20. Ja Jumal tegi ämmaemandatele head; rahvas aga suurenes ja nad said väga arvurikkaks:
21. et ämmaemandad kartsid Jumalat, siis ta andis neile suured pered.
22. Aga vaarao andis käsu kogu oma rahvale, öeldes: 'Kõik poeglapsed, kes sünnivad, peate viskama jõkke, kõik tütarlapsed aga võite jätta elama!'

Peatükk 2

1. Üks mees, Leevi soost, läks ja võttis ühe Leevi tütre.
2. Ja naine jäi lapseotele ning tõi poja ilmale; ta nägi, et see oli ilus, ja ta peitis teda kolm kuud.
3. Aga kui ta enam ei saanud teda peita, siis ta võttis tema jaoks pilliroost laeka, pigitas selle maapigi ja vaiguga, pani sellesse lapse ja asetaski jõe äärde kõrkjaisse.
4. Ta õde võttis eemal aset, et teada saada, mis temaga juhtub.
5. Siis tuli vaarao tütar alla jõe äärde ennast pesema; ta toaneitsid aga kõndisid jõe kaldal. Kui ta nägi laegast kõrkjate sees, siis ta läkitas oma teenija ja laskis selle ära tuua.
6. Kui ta selle avas ja nägi last, vaata, siis üks poeglaps nuttis. Aga ta halastas tema peale ning ütles: 'See on üks heebrealaste poeglaps.'
7. Selle õde ütles siis vaarao tütrele: 'Kas pean minema ja kutsuma sulle heebrea naiste hulgast imetaja, et ta sulle last imetaks?'
8. Ja vaarao tütar vastas temale: 'Mine!' Ja tüdruk läks ning kutsus lapse ema.
9. Ja vaarao tütar ütles sellele: 'Vii see laps ja imeta teda minu jaoks, ja ma annan sulle tasu!' Ja naine võttis lapse ning imetas teda.
10. Kui laps oli kasvanud, siis ta tõi selle vaarao tütrele ja see võttis tema enesele pojaks; ta pani temale nimeks Mooses ja ütles: 'Sest ma olen ta veest välja tõmmanud!'
11. Ja see sündis neil päevil, kui Mooses oli suureks kasvanud, et ta läks välja oma suguvendade juurde ja nägi nende teoorjust; ja ta nägi ühte egiptuse meest peksvat heebrea meest tema suguvendade hulgast.
12. Ja kui ta vaatas sinna ja tänna ja nägi, et seal kedagi ei olnud, siis ta lõi egiptlase maha ja mattis liivasse.
13. Kui ta teisel päeval läks välja, vaata, siis taplesid kaks heebrea meest, ja ta ütles õelale: 'Miks sa peksad oma ligimest?'
14. Aga see vastas: 'Kes on pannud sind meile ülemaks ja kohtumõistjaks? Kas mõtled tappa ka mind, nagu sa tapsid egiptlase?' Siis Mooses kartis ja mõtles: 'Asi on tõesti ilmsiks tulnud!'
15. Ka vaarao kuulis sellest loost ja ta püüdis Mooset tappa. Aga Mooses põgenes vaarao eest ja asus Midjanimaale. Kord istus ta seal ühe kaevu ääres.
16. Midjani preestril oli seitse tüdart; need tulid ja ammutasid vett ning täitsid künad, et joota oma isa lambaid ja kitsi.
17. Aga karjased tulid ja tõrjusid nad eemale; siis Mooses tõusis ja aitas neid ning jootis nende loomi.
18. Kui nad tulid oma isa Reueli juurde, küsis see: 'Kuidas te täna jõudsite nii kiiresti?'
19. Nad vastasid: 'Keegi egiptuse mees päästis meid karjaste käest; ta ammutas meile ka vett ning jootis lambaid ja kitsi.'
20. Siis ta ütles oma tütardele: 'Kus ta on? Miks jätsite mehe sinna? Kutsuge ta leiba võtma!'
21. Ja Mooses otsustas jääda selle mehe juurde; see andis oma tütre Sippora Moosesele.
22. Temale sündis poeg ja ta pani sellele nimeks Geersom, sest ta ütles: 'Ma olen võõras võõral maal.'
23. Alles hulga aja pärast juhtus, et Egiptuse kuningas suri. Ent Iisraeli lapsed ohkasid ja kaebasid orjuse pärast; ja nende hädakisa orjuse pärast tõusis Jumalani.
24. Ja Jumal kuulis nende ägamist, ja Jumal mõtles oma lepingule Aabrahami, Iisaki ja Jaakobiga.
25. Jumal vaatas Iisraeli laste peale ja Jumal mõistis neid.

Peatükk 3

1. Mooses karjatas oma äia, Midjani preestri Jitro lambaid ja kitsi. Kord ajas ta karja kõrbe taha ja jõudis Jumala mäe Hoorebi juurde.
2. Seal ilmutas ennast temale Issanda ingel tuleleegis keset kibuvitsapõõsast, ja ta vaatas, ja ennäe, kibuvitsapõõsas põles tules, aga kibuvitsapõõsas ei põlenud ära.
3. Ja Mooses mõtles: 'Ma põikan kõrvale ja vaatan seda imet, miks kibuvitsapõõsas ära ei põle.'
4. Kui Issand nägi, et ta pöördus vaatama, siis Jumal hüüdis teda kibuvitsapõõsast ja ütles: 'Mooses, Mooses!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen!'
5. Siis ta ütles: 'Ära tule siia, võta jalatsid jalast, sest paik, kus sa seisad, on püha maa!'
6. Ja ta jätkas: 'Mina olen sinu vanemate Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal!' Aga Mooses kattis oma näo, sest ta kartis Jumalale otsa vaadata.
7. Ja Issand ütles: 'Ma olen küllalt näinud oma rahva viletsust, kes on Egiptuses, ja ma olen kuulnud nende kisendamist sundijate pärast; seetõttu ma tean nende valu
8. ja olen alla tulnud neid egiptlaste käest päästma ja neid sellelt maalt viima heale ja avarale maale, maale, mis piima ja mett voolab, kaananlaste, hettide, emorlaste, perislaste, hiivlaste ja jebuslaste asupaika.
9. Vaata, nüüd on Iisraeli laste hädakisa jõudnud minuni ja ma olen ka näinud rõhumist, millega egiptlased neid rõhuvad.
10. Tule nüüd, ma läkitan su vaarao juurde, ja vii mu rahvas, Iisraeli lapsed, Egiptusest välja!'
11. Kuid Mooses ütles Jumalale: 'Kes olen mina, et võiksin minna vaarao juurde ja viia Iisraeli lapsed Egiptusest välja?'
12. Aga tema kostis: 'Mina olen sinuga, ja see olgu sulle tähiseks, et mina sind olen läkitanud: kui sa rahva Egiptusest oled välja viinud, siis te teenite Jumalat sellel mäel.'
13. Siis Mooses ütles Jumalale: 'Vaata, kui ma lähen Iisraeli laste juurde ja ütlen neile: Teie vanemate Jumal on mind läkitanud teie juurde, aga nemad küsivad minult: Mis ta nimi on?, mis ma siis neile pean vastama?'
14. Ja Jumal ütles Moosesele: 'Ma olen see, kes ma Olen!' Ja ta jätkas: 'Ütle Iisraeli lastele nõnda: 'Ma Olen' on mind läkitanud teie juurde.'
15. Ja Jumal ütles Moosesele veel: 'Ütle Iisraeli lastele nõnda: Jahve, teie vanemate Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal, on mind läkitanud teie juurde; see on igavesti mu nimi ja nõnda peab mind hüütama põlvest põlve!'
16. Mine ja kogu kokku Iisraeli vanemad ja ütle neile: Issand, teie vanemate Jumal, on ennast mulle ilmutanud, Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi Jumal, ja on öelnud: Ma olen tõesti pidanud silmas teid ja seda, mis teiega Egiptuses on tehtud.
17. Ja ma olen öelnud: Mina viin teid välja Egiptuse viletsusest kaananlaste, hettide, emorlaste, perislaste, hiivlaste ja jebuslaste maale, maale, mis piima ja mett voolab.
18. Siis nad kuulavad su sõna; sina ja Iisraeli vanemad aga peate minema Egiptuse kuninga juurde ja temale ütleva: Issand, heebrealaste Jumal, kohtas meid. Lase meid nüüd minna kolme päeva tee kõrbesse ja oma Jumalale ohverdada!
19. Ma tean, et Egiptuse kuningas ei lase teid minna, isegi mitte vägeva käe sunnil.
20. Aga ma sirutan oma käe välja ja löön Egiptust kõiksugu imetegudega, mis ma seal tahan teha; pärast seda ta laseb teid minna.
21. Ja ma annan sellele rahvale armu egiptlaste silmis, nõnda et te ära minnes ei lähe mitte tühje käsi:
22. iga naine küsigu oma naabrinaiselt ja võõrana ta kojast elavalt naiselt hõbe- ja kuldriistu ning riideid; pange need selga oma poegadele ja tütardele ja võtke nõnda egiptlastelt saaki!'

Peatükk 4

1. Ja Mooses vastas ning ütles: 'Aga kui nemad mind ei usu ja mu sõna ei kuula, vaid ütlevad: Issand ei ole ennast sulle ilmutanud?'
2. Siis Issand küsis: 'Mis see on, mis sul käes on?' Ta vastas: 'Kepp.'
3. Ja tema ütles: 'Viska see maha!' Ta viskas selle maha ja see muutus maoks. Ja Mooses põgenes selle eest.
4. Ja Issand ütles Moosesele: 'Siruta oma käsi ja haara temal sabast,' - ja ta sirutas oma käe ning võttis temast kinni, ja see muutus ta pihus kepiks -
5. 'et nad usuksid, et sulle on ennast ilmutanud Issand, nende vanemate Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal!'
6. Ja Issand ütles temale veel: 'Pane oma käsi põue!' Ta pani oma käe põue ja tõmbas välja, ja vaata, käsi oli pidalitõvest valge nagu lumi.
7. Ja ta ütles: 'Pane oma käsi tagasi põue!' Ta pani oma käe põue ja tõmbas välja, ja vaata, see oli jälle nagu ta ihu.
8. 'Kui nad sind ei usu ega kuula su sõna esimese imeteo põhjal, siis nad usuvad teise imeteo sõnumit.
9. Ja kui nad ka neid kahte imetegu ei usu ega kuula su sõna, siis võta Niiluse jõe vett ja vala kuivale maale! Vesi, mida sa Niiluse jõest võtad, muutub siis kuival maal vereks.'
10. Aga Mooses ütles Issandale: 'Oh Issand, mina ei ole sõnakas mees, ei varemast ajast ega ka mitte sellest peale, kui sa oma sulasega oled rääkinud, sest mul on raskevõitu suu ja raskevõitu keel.'
11. Siis Issand ütles temale: 'Kes on teinud inimesele suu, või kes teeb keeletu, kurdi, nägija või pimedat? Kas mitte mina, Issand?'
12. Ja nüüd mine, ja mina olen abiks sinu suule ning õpetan sind, mida sa pead rääkima!'
13. Aga ta ütles: 'Oh Issand, läkita, keda läkitad, ainult mitte mind!'
14. Siis Issanda viha süttis põlema Moosese vastu ja ta ütles: 'Eks ole leviit Aaron sinu vend? Ma tean, et ta räägib hästi; ja vaata, ta tulebki sulle vastu. Kui ta sind näeb, siis ta rõõmutseb südamest.
15. Sina pead temaga rääkima ja temale sõnad suhu panema, aga mina olen sinu suuga ja tema suuga, ja ma õpetan teid, mida te peate tegema.
16. Tema rääkigu sinu asemel rahvaga ja see olgu nõnda: tema on sulle suuks ja sina oled temale Jumalaks.
17. Ja võta kätte see kepp, millega sa imetegusid teed!'
18. Siis Mooses läks ära ja tuli tagasi oma äia Jitro juurde ning ütles temale: 'Ma tahan minna tagasi oma vendade juurde, kes on Egiptuses, et näha, kas nad on veel elus!' Ja Jitro ütles Moosesele: 'Mine rahuga!'
19. Issand ütles Moosesele Midjanis: 'Pöördu tagasi Egiptusesse, sest kõik need mehed, kes nõudsid su hinge, on surnud!'
20. Ja Mooses võttis oma naise ja pojad ning pani need eesli selga ja läks tagasi Egiptusemaale; ja Mooses võttis Jumala kepi oma kätte.
21. Issand ütles Moosesele: 'Kui sa lähed ja tuled tagasi Egiptusesse, siis vaata, et sa teed vaarao ees kõik need imeteod, mis mina sinu kätte olen andnud. Aga mina teen ta südame kõvaks ja tema ei lase rahvast ära.
22. Kuid ütle vaaraole: Nõnda ütleb Issand: Iisrael on minu esmasündinud poeg.
23. Ja ma ütlen sulle: Saada mu poeg ära, et ta mind teeniks! Aga kui sa keeldud teda saatmast, vaata, siis ma tapan su esmasündinud poja!'
24. Aga kui ta oli teel öömajale, tuli Issand temale vastu ja püüdis teda surmata.
25. Siis Sippora võttis kivinoa ja lõikas ära oma poja eesnaha, puudutas sellega ta häbet ning ütles: 'Sa oled tõesti mu verepeigmees!'
26. Siis see jättis tema rahule; sel ajal öeldi verepeigmees ümberlõikamise tähenduses.
27. Ja Issand ütles Aaronile: 'Mine kõrbesse Moosesele vastu!' Ta läks ning kohtas teda Jumala mäe juures ja andis temale suud.

28. Ja Mooses tegi Aaronile teatavaks kõik Issanda sõnad, kes teda oli läkitanud, ja kõik imeteod, mis ta teda oli käskinud teha.
29. Siis Mooses läks koos Aaroniga ja nad kogusid kokku kõik Iisraeli laste vanemad.
30. Ja Aaron rääkis kõik need sõnad, mis Issand oli Moosesele rääkinud, ja ta tegi imetegusid rahva silma ees.
31. Ja rahvas uskus; kui nad kuulsid, et Issand oli tundnud muret Iisraeli laste pärast, ja et ta oli näinud nende viletsust, siis nad kummardasid ja heitsid silmili maha.

Peatükk 5

1. Ja seejärel Mooses ja Aaron tulid ning ütlesid vaaraole: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Lase mu rahvas minna, et nad kõrbes peaksid mulle püha!'
2. Aga vaarao vastas: 'Kes on Issand, et peaksin kuulama ta sõna ja laskma Iisraeli ära minna? Mina ei tunne Issandat ega lase ka Iisraeli ära minna!'
3. Siis nad ütlesid: 'Heebrealaste Jumal tuli meile vastu. Lase meid minna kolme päeva tee kõrbesse ja ohverdada Issandale, meie Jumalale, et tema meid ei tabaks katku või mõõgaga!'
4. Aga Egiptuse kuningas vastas neile: 'Mooses ja Aaron, mispärast tahate rahva tööst vabastada? Minge oma töökohustuste juurde!'
5. Vaarao mõtles: 'Vaata, arvukas on nüüd maa rahvas, ja teie tahate nad töökohustusest vabastada!'
6. Ja vaarao käskis selsamal päeval rahva sundijaid ja ülevaatajaid, öeldes:
7. 'Ärge koguge ega andke enam rahvale õlgi telliskivide tegemiseks nagu varem. Nad mingi ja korjaku ise endile õlgi!
8. Ja telliskivide määr, mis nad tänini on teinud, pange neile peale, ärge seda vähendage, sest nad on laisad! Sellepärast nad kisendavad ja ütlevad: Me tahame minna oma Jumalale ohverdama!
9. Saagu orjus meestele raskemaks, et neil oleks sellega tegemist ega kuulataks valekõnesid!'
10. Ja rahva sundijad ja ülevaatajad läksid välja ning rääkisid rahvaga, öeldes: 'Nõnda ütleb vaarao: Mina ei anna teile enam õlgi.
11. Minge ise, võtke endile õlgi, kust aga leiata, ent teie orjusest ei vähendata midagi!'
12. Siis rahvas hajus üle kogu Egiptusemaa korjama kõrsi õlgede asemel.
13. Ja sundijad kihutasid tagant, öeldes: 'Tehke oma töö valmis, oma igapäevane jagu nagu siis, kui oli õlgi!'
14. Ja Iisraeli laste ülevaatajaid, kes vaarao sundijate poolt olid pandud nende üle, peksti, öeldes: 'Mispärast te ei ole täitnud telliskivide määra endiselt, ei eile ega täna?'
15. Siis Iisraeli laste ülevaatajad tulid ja kisendasid vaarao poole, öeldes: 'Mispärast sa teed oma sulastega nõnda?'
16. Õlgi su sulastele ei anta, aga siiski öeldakse meile: Tehke telliskive! Vaata, su sulaseid pekstakse ja su rahvas teeb pattu!'
17. Aga tema vastas: 'Laisad olete! Te olete laisad, seepärast te ütlete: Me tahame minna Issandale ohverdama!'
18. Nüüd minge tööle! Õlgi teile ei anta, aga määratud hulga telliskive te peate andma!'
19. Siis Iisraeli laste ülevaatajad nägid endid olevat täbaras olukorras, kui neile öeldi: 'Te ei tohi ühelgi päeval vähendada oma telliskivide päevaosa!'
20. Ja kui nad vaarao juurest tulid, siis nad kohtasid Moosest ja Aaronit, kes olid neid oodanud,
21. ja ütlesid neile: 'Issand karistagu teid ja mõistku kohut, sest te olete meid viinud halba kuulsusesse vaarao ja tema sulaste silmis ja neile mõõga meie tapmiseks kätte andnud!'
22. Siis Mooses pöördus jälle Issanda poole ning ütles: 'Issand, mispärast sa oled sellele rahvale kurja teinud? Milleks sa siis mind oled läkitanud?'
23. Alates sellest, kui ma tulin vaarao juurde sinu nimel rääkima, on ta sellele rahvale kurja teinud ja sina ei ole oma rahvast tõesti mitte päästnud!'

Peatükk 6

1. Ja Issand ütles Moosesele: 'Nüüd sa saad näha, mida ma vaaraole teen; sest vägeva käe sunnil ta laseb nad minna ja vägeva käe sunnil ta ajab nad ära oma maalt.'
2. Ja Jumal rääkis Moosesega ning ütles temale: 'Mina olen Issand.'
3. Mina olen ennast ilmutanud Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile Kõigeväelise Jumalana, aga oma nime Jahve ei ole ma neile teatavaks teinud.
4. Mina olen nendega teinud ka oma lepingu, et ma annan neile Kaanimaa, nende rännakute maa, kus nad on võõrana elanud.
5. Mina olen ka kuulnud Iisraeli laste ägamist, et egiptlased neid orjastavad, ja ma olen mõelnud oma lepingule.
6. Seepärast ütle Iisraeli lastele: Mina olen Issand ja mina viin teid ära egiptlaste teoorjuse alt; ma päästan teid nende orjatööst ja lunastan teid oma väljasirutatud käsivarrega ning suurte kohtupidamistega.
7. Mina võtan teid enesele rahvaks ja olen teile Jumalaks, ja teie peate tundma, et mina olen Issand, teie Jumal, kes teid viib välja egiptlaste teoorjusest.
8. Mina viin teid sellele maale, mille pärast ma oma käe üles tõstsin, et ma annan selle Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile. Mina annan selle teie omandiks, mina, Issand.'
9. Ja Mooses rääkis nõnda Iisraeli lastele, aga nemad ei kuulnud Moosest rõhutatud meeoleolu ja ränga orjuse tõttu.
10. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
11. 'Mine ütle vaaraole, Egiptuse kuningale, et ta laseks Iisraeli lapsed oma maalt ära minna!'
12. Aga Mooses rääkis Issanda ees, öeldes: 'Vaata, Iisraeli lapsed ei kuula mind, kuidas siis vaarao mind kuulda võtab? Mina olen ju huultelt ümberlõikamata.'
13. Aga Issand rääkis Moosesega ja Aaroniga ning andis neile käsu minna Iisraeli laste ja vaarao, Egiptuse kuninga juurde, et viia Iisraeli lapsed Egiptusemaalt välja.
14. Need olid nende perekondade peamehed: Ruubeni, Iisraeli esmasündinu pojad olid: Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi; need olid Ruubeni suguvõsad.
15. Siimeoni pojad olid Jemuel, Jaamin, Ohad, Jaakin, Sohar ja Saul, kaananlanna poeg; need olid Siimeoni suguvõsad.
16. Need olid Leevi poegade nimed nende sünnijärgluses: Geerson, Kehat ja Merari; ja Leevi eluaastaid oli sada kolmkümmend seitse aastat.
17. Geersoni pojad olid Libni ja Sime'i oma suguvõsade kaupa.
18. Kehati pojad olid Amram, Jishar, Hebron ja Ussieli; ja Kehati eluaastaid oli sada kolmkümmend kolm aastat.
19. Merari pojad olid Mahli ja Muusi; need olid Leevi suguvõsad oma sünnijärgluses.
20. Amram võttis enesele naiseks Jookebedi, oma isa õe, ja see tõi temale ilmale Aaroni ja Mooses; ja Amrami eluaastaid oli sada kolmkümmend seitse aastat.
21. Jishari pojad olid Korah, Nefeg ja Sikri.
22. Ussieli pojad olid Miisael, Elsafan ja Sitri.
23. Aaron võttis Eliseba, Amminadabi tütre, Nahsoni õe, enesele naiseks, ja see tõi temale ilmale Naadabi, Abihu, Eleasari ja Iitamari.
24. Korahi pojad olid Assir, Elkana ja Abiasaf; need olid korahlaste suguvõsad.
25. Eleasar, Aaroni poeg, võttis enesele naise Puutieli tütreist, ja see tõi temale ilmale Piinehasi; need olid leviitide perekondade peamehed nende suguvõsade kaupa.
26. Need olid Aaron ja Mooses, kellele Issand ütles: 'Viige Iisraeli lapsed nende väehulkade kaupa Egiptusemaalt välja!'
27. Nemad olid, kes rääkisid vaaraoga, Egiptuse kuningaga, et Iisraeli lapsi Egiptusest välja viia - Mooses ja Aaron.
28. Sel päeval, mil Issand rääkis Moosesega Egiptusemaal,
29. Issand rääkis Moosesele, öeldes: 'Mina olen Issand! Räägi vaaraole, Egiptuse kuningale kõike,

mis ma sulle räägin!

30. Ja Mooses ütles Issanda ees: 'Vaata, ma olen huultelt ümberlõikamata. Kuidas siis vaarao mind kuulda võtaks?'

Peatükk 7

1. Ja Issand ütles Moosesele: 'Vaata, ma panen sind vaaraole jumalaks ja su vend Aaron olgu sulle prohvetiks.
2. Sina räägi kõik, mida ma sind käsin, ja su vend Aaron rääkigu vaaraole, et ta laseks Iisraeli lapsed oma maalt ära minna.
3. Aga mina teen kõvaks vaarao südame ja teen palju imetegusid ja tunnustähti Egiptusemaal.
4. Vaarao ei kuula teid, aga mina panen oma käe Egiptuse vastu ja viin oma väehulgad, oma rahva, Iisraeli lapsed Egiptusemaalt välja suurte nuhtluste abil.
5. Ja Egiptus peab tundma, et mina olen Issand, kui ma sirutan oma käe Egiptuse kohale ja viin Iisraeli lapsed nende keskelt välja!'
6. Ja Mooses ja Aaron tegid nõnda; nagu Issand neid oli käskinud, nõnda nad tegid.
7. Mooses oli kaheksakümmend aastat vana ja Aaron oli kaheksakümmend kolm aastat vana, kui nad vaaraoga rääkisid.
8. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
9. 'Kui vaarao räägib teiega ja ütleb: Tehke mõni tunnustäht!, siis ütle Aaronile: Võta oma kepp ja viska vaarao ette, siis see muutub maoks!'
10. Siis Mooses ja Aaron läksid vaarao juurde ja tegid nõnda, nagu Issand oli käskinud. Aaron viskas oma kepi vaarao ja ta sulaste ette ja see muutus maoks.
11. Aga vaaraogi kutsus targad ja nõiad, ja Egiptuse võlurid tegid oma salakunstidega ka sedasama:
12. igaüks neist viskas oma kepi maha ja need muutusid madudeks; aga Aaroni kepp neelas nende kepid ära.
13. Ja vaarao süda jäi kõvaks ja ta ei kuulunud neid, nagu Issand oli öelnud.
14. Siis Issand ütles Moosesele: 'Vaarao süda on kalk, ta keeldub rahvast ära laskmast.
15. Mine hommikul vaarao juurde, kui ta läheb vee äärde, ja astu temale vastu Niiluse jõe ääres. Võta kätte kepp, mis muutus maoks,
16. ja ütle temale: Issand, heebrealaste Jumal, on mind läkitanud sinu juurde, et ma ütleksin: Lase mu rahvas minna ja mind kõrbes teenida! Aga vaata, sa ei ole senini kuulda võtnud.
17. Seepärast ütleb Issand nõnda: Sellest sa tunned, et mina olen Issand: vaata, ma löön keppiga, mis mul käes on, jõe vett, ja see muutub vereks.
18. Kalad jões surevad ja jõgi hakkab haisema, nõnda et egiptlased jõest vett juues tunnevad tülgestust.'
19. Ja Issand ütles Moosesele: 'Ütle Aaronile: Võta oma kepp ja siruta käsi egiptlaste vete kohale, nende jõgede, kanalite, tiikide ja kõigi veekogude kohale, et need muutuksid vereks. Siis on kogu Egiptusemaal veri, niihästi puu- kui kiviastjais.'
20. Ja Mooses ja Aaron tegid nõnda, nagu Issand oli käskinud. Ta tõstis kepi üles ning lõi Niiluse jõe vett vaarao ja ta sulaste silma ees, ja kõik vesi jões muutus vereks.
21. Ja kalad jões surid, jõgi haises ja egiptlased ei saanud jõest vett juua; ja veri oli kogu Egiptusemaal.
22. Aga Egiptuse võlurid tegid oma salakunstidega sedasama. Ja vaarao süda jäi kõvaks ning ta ei kuulunud neid, nagu Issand oli öelnud.
23. Ja vaarao pöördus ümber ning läks oma kotta ega võtnud ka seda südamesse.
24. Aga kõik egiptlased kaevasid Niiluse jõe ümbruses joogivett otsides, sest nad ei saanud jõe vett juua.
25. Möödus seitse päeva Niiluse jõe löömisest Issanda poolt.
26. Siis Issand ütles Moosesele: 'Mine vaarao juurde ja ütle temale: Nõnda ütleb Issand: Lase mu rahvas ära minna, et nad mind teeniksid.
27. Aga kui sa keelad neid minemast, vaata, siis ma nuhtlen kogu su maa-ala konnadega.
28. Niiluse jõgi hakkab kihama konnadest, need tulevad üles ning lähevad su kotta ja su magamiskambrisse ja su voodisse, samuti su sulaste kodadesse ja su rahva sekka, su küpsetusahjudesse ja leivakünadesse.

29. Jah, konnad hüppavad sinu ja su rahva ja kõigi su sulaste peale.'

Peatükk 8

1. Ja Issand ütles Moosesele: 'Ütle Aaronile: Siruta oma käsi kepiga välja jõgede, kanalite ja tiikide kohale, ja lase tulla konni Egiptusemaale!'
2. Ja Aaron sirutas oma käe Egiptuse vete kohale ning konnad ronisid üles ja katsid Egiptusemaa.
3. Aga võlurid tegid oma salakunstidega sedasama ja lasksid tulla konni Egiptusemaale.
4. Siis vaarao kutsus Moosese ja Aaroni ning ütles: 'Paluge Issandat, et ta võtaks ära konnad minu ja mu rahva kallalt, siis ma lasen rahva minna Issandale ohverdama!'
5. Aga Mooses vastas vaaraole: 'Osuta mulle seda au: millal ma pean palvetama sinu ja su sulaste ning su rahva pärast, et konnad kaotataks sinu ja su kodade kallalt, et nad jääksid üksnes jökke?'
6. Ja tema vastas: 'Homme.' Siis ütles Mooses: 'Sinu sõna peale! Et sa teaksid, et keegi ei ole niisugune nagu Issand, meie Jumal.
7. Konnad eemaldatakse sinu ja su kodade, su sulaste ja su rahva kallalt. Nad jäävad üksnes jökke.'
8. Siis Mooses läks koos Aaroniga vaarao juurest välja. Ja Mooses hüüdis Issanda poole konnade pärast, keda ta oli vaaraole saatnud.
9. Ja Issand tegi Moosese sõna järgi ning konnad surid kodadest, õuedest ja põldudelt,
10. neid kuhjati hunnikute viisi ja maa hakkas haisema.
11. Kui vaarao nägi, et ta oli saanud kergendust, siis ta tegi oma südame kõvaks ega kuulanud neid - nagu Issand oli öelnud.
12. Siis Issand ütles Moosesele: 'Ütle Aaronile: Siruta oma kepp välja ja löö maa põrmu, et sellest tuleks sääski kogu Egiptusemaale!'
13. Ja nad tegid nõnda. Aaron sirutas oma käe kepiga välja ja lõi maa põrmu; siis tulid sääsed inimeste ja loomade kallale; kõik maa põrm muutus sääskedeks kogu Egiptusemaal.
14. Ka võlurid tegid oma salakunstidega sedasama, et tekitada sääski, aga ei suutnud; ja sääsed olid inimeste ja loomade kallal.
15. Siis võlurid ütlesid vaaraole: 'See on Jumala sõrm!' Aga vaarao süda jäi kõvaks ja ta ei kuulanud neid - nagu Issand oli öelnud.
16. Ja Issand ütles Moosesele: 'Tõuse hommikul vara ja astu vaarao ette, kui ta läheb vee äärde, ja ütle temale: Nõnda ütleb Issand: Lase mu rahvas minna ja mind teenida!'
17. Sest kui sa ei lase mu rahvast minna, vaata, siis ma läkitan parmud sinu ja su sulaste ja su rahva kallale ning su kodadesse. Egiptlaste kojad täituvad parmudega, nõndasamuti ka maapind, millel need on.
18. Aga ma eraldan sel päeval Gooseni maakonna, kus asub mu rahvas, nõnda et parme ei tule sinna, selleks et sa teaksid, et mina olen Issand keset seda maad.
19. Ma teen vahe oma rahva ja sinu rahva vahele. Homme sünnib see imetegu.'
20. Ja Issand tegi nõnda: parme tuli rängasti vaarao kotta ja tema sulaste kodadesse; ja kogu Egiptusemaal kannatas maa parmude tõttu.
21. Siis vaarao kutsus Moosese ja Aaroni ning ütles: 'Minge ohverdage oma Jumalale siin maal!'
22. Aga Mooses vastas: 'Ei ole sünnis nõnda teha, sest see, mis me ohverdame Issandale, oma Jumalale, on egiptlastele vastik. Vaata, kui me ohverdame seda, mis egiptlaste meelest on vastik, nende silme ees, eks nad viska meid siis kividega?'
23. Me tahame minna kolme päeva tee kõrbesse ja ohverdada Issandale, oma Jumalale, nagu tema meid on käskinud.'
24. Ja vaarao ütles: 'Ma lasen teid minna ja ohverdada Issandale, teie Jumalale kõrbes. Ainult ärge minge väga kaugele. Palvetage minu eest!'
25. Siis ütles Mooses: 'Vaata, ma lähen su juurest ja palun Issandat, et parmud homme kaoksid vaarao, ta sulaste ja rahva kallalt. Ainult ärge vaarao enam petku, laskmata rahvast minna Issandale ohverdama!'
26. Ja Mooses läks ära vaarao juurest ning palus Issandat.
27. Ja Issand tegi Moosese sõna järgi ning kaotas parmud vaarao, ta sulaste ja rahva kallalt; ühtainsatki ei jäänud alles.

28. Aga vaarao tegi oma südame kõvaks ka seekord ega lasknud rahvast minna.

Peatükk 9

1. Siis Issand ütles Moosesele: 'Mine vaarao juurde ja räägi temale: Nõnda ütleb Issand, heebrealaste Jumal: Lase mu rahvas minna ja mind teenida!'
2. Sest kui sa keelad neid minemast ja pead neid veel kinni,
3. vaata, siis on Issanda käsi su karja peal, kes on väljal: hobuste, eeslite, kaamelite, veiste, lammaste ja kitsede peal väga raske katkuga.
4. Aga Issand eraldab Iisraeli karja ja egiptlaste karja, ja Iisraeli laste omadest ei sure ühtainsatki.'
5. Ja Issand määras aja, öeldes: 'Homme teeb Issand seda siin maal.'
6. Ja Issand tegi järgmisel päeval nõnda, ja egiptlaste kogu kari suri, ent Iisraeli laste karjast ei surnud ühtainsatki.
7. Ja kui vaarao läkitas vaatama, ennäe, siis ei olnud Iisraeli karjast surnud ühtainsatki. Aga vaarao süda jäi kõvaks ja ta ei lasknud rahvast minna.
8. Siis Issand ütles Moosesele ja Aaronile: 'Võtke endile mõlemad pihud täis sulatusahju tahma ja Mooses puistaku seda vaarao silma ees vastu taevast.
9. See muutub siis tolmuks üle kogu Egiptusemaa ning inimestele ja loomadele kogu Egiptusemaal tulevad mädavillideks arenevad paised.'
10. Ja nad võtsid sulatusahju tahma ning astusid vaarao ette; Mooses puistas seda vastu taevast ja see muutus mädavillideks arenevaiks paiseiks inimestel ja loomadel.
11. Ja võlurid ei suutnud seista Moosese ees paisete pärast, sest paised olid võlureil ja kõigil egiptlastel.
12. Aga Issand tegi kõvaks vaarao südame ja too ei kuulanud neid, nagu Issand oli Moosesele öelnud.
13. Siis Issand ütles Moosesele: 'Tõuse hommikul vara ja astu vaarao ette ning ütle temale: Nõnda ütleb Issand, heebrealaste Jumal: Lase mu rahvas minna ja mind teenida!'
14. Sest seekord ma saadan kõik oma nuhtlused sulle enesele ja su sulastele ning su rahvale, et sa teaksid, et minu sarnast ei ole kogu maailmas.
15. Kui ma nüüd oma käe välja sirutasin ja sind ja su rahvast lõin katkuga, siis oleksid sa maa pealt kaotatud olnud,
16. aga ma jätsin sind alles just selleks, et näidata sulle oma väge ja teha kuulsaks oma nimi kogu maailmas.
17. Kui sa veel ülbe oled mu rahva vastu ega lase neid minna,
18. vaata, siis ma lasen homme sadada väga rasket rahet, millist ei ole Egiptuses olnud ta asustamisajast tänini.
19. Ja nüüd läkita järele, päästa oma kari ja kõik, kes sul väljal on! Kõigi inimeste ja loomade peale, kes on väljal ega ole viidud koju, langeb rahe ja nad surevad.'
20. Kes vaarao sulaseist kartis Issanda sõna, päästis oma sulased ja karja koju.
21. Aga kes ei võtnud Issanda sõna südamesse, jättis oma sulased ja karja väljale.
22. Ja Issand ütles Moosesele: 'Siruta oma käsi taeva poole, siis tuleb rahet kogu Egiptusemaale, inimeste ja loomade peale, ja kõigi taimede peale Egiptusemaal!'
23. Ja Mooses sirutas oma kepi taeva poole ning Issand andis müristamist ja rahet, ja tuli lõi maha; ja Issand laskis Egiptusemaale rahet sadada.
24. Ja rahe ja tuli, mis oli rahega segamini, olid väga rängad, milliseid ei ole olnud kogu Egiptusemaal selle asustamisest alates.
25. Ja rahe lõi maha kogu Egiptusemaal kõik, kes olid väljal, niihästi inimesed kui loomad; ja rahe lõi maha kogu rohu ning murdis kõik puud väljal.
26. Ainult Gooseni maakonnas, kus olid Iisraeli lapsed, ei olnud rahet.
27. Siis vaarao läkitas järele ja kutsus Moosese ja Aaroni ning ütles neile: 'Ma olen seekord pattu teinud. Issand on õiglane, aga mina ja mu rahvas oleme õelad.
28. Paluge Issandat, sest on küllalt Jumala müristamisest ja rahest. Ma lasen teid minna ja teil pole enam vaja jääda!'

29. Ja Mooses vastas temale: 'Kui ma olen linnast välja läinud, siis ma sirutan oma käed Issanda poole: müristamine lakkab ja rahet ei ole enam, et sa teaksid, et maa on Issanda päralt.'
30. Aga sinust ja su sulaseist ma tean, et te veelgi ei karda Jumalat Issandat.'
31. Ja lina ja oder löödi maha, sest oder oli loonud ja lina oli kupras;
32. nisu ja okasnisu aga ei löödud maha, sest need olid hilised.
33. Ja Mooses läks ära vaarao juurest, linnast välja, ja sirutas oma käed Issanda poole: müristamine ja rahe lakkasid ning vihma ei sadanud enam maa peale.
34. Kui vaarao nägi, et vihm, rahe ja müristamine lakkasid, siis ta patustas edasi ja tegi oma südame kõvaks, tema ja ta sulased.
35. Vaarao süda jäi kõvaks ja ta ei lasknud Iisraeli lapsi minna - nagu Issand oli Moosese läbi öelnud.

1. Siis Issand ütles Moosesele: 'Mine vaarao juurde, sest ma olen teinud kõvaks tema südame ja ta sulaste südamed, et teha tema juures oma imetegused,
2. ja selleks, et sa saaksid jutustada oma poja ja pojapoja kuuldes, kuidas ma olen näidanud egiptlastele oma jõudu, ja mu imetegudest, mis ma neile olen teinud, et te teaksite, et mina olen Issand!'
3. Siis Mooses ja Aaron läksid vaarao juurde ning ütlesid temale: 'Nõnda ütleb Issand, heebrealaste Jumal: Kui kaua sa tõrgud alistumast mu ees? Lase mu rahvas minna ja mind teenida!
4. Sest kui sa keelad mu rahvast minemast, vaata, siis ma toon homme su maale rohutirtsud.
5. Need katavad maapinna, nõnda et maad pole näha, ja nad söövad jäänused säilinust, mis teile rahest üle jäi, ja nad söövad ära kõik puud, mis teil väljal kasvavad.
6. Ja nad täidavad su kojad ja kõik su sulaste kojad ja kõik egiptlaste kojad, mida ei ole näinud su isad ja su isade isad oma maa peale tuleku päevast tänini.' Ja ta pöördus ümber ning läks ära vaarao juurest.
7. Siis vaarao sulased ütlesid temale: 'Kui kaua on see meile püüniseks? Lase mehed minna, et nad teeniksid Issandat, oma Jumalat! Kas sa veelgi ei mõista, et Egiptus hukkub?'
8. Siis toodi Mooses ja Aaron tagasi vaarao juurde ja tema ütles neile: 'Minge teenige Issandat, oma Jumalat! Aga kes need minejad õieti on?'
9. Ja Mooses vastas: 'Me läheme oma noorte ja vanadega, oma poegade ja tütardega, me läheme oma lammaste, kitsede ja veistega, sest meil on Issanda püha.'
10. Tema aga ütles neile: 'Issand olevat siis teie juures, kui ma lasen ära teid ja teie väetid lapsed! Te näete ka ise, et teil on kuri nõu.
11. Nõnda ei sünni! Mingu ainult mehed ja teenigu Issandat, sest te olete ju seda nõudnud!' Ja nad aeti vaarao eest ära.
12. Siis Issand ütles Moosesele: 'Siruta oma käsi Egiptusemaa kohale rohutirtsude pärast, et need tuleksid Egiptusemaale ja sööksid ära kõik maa rohu, kõik, mis rahe on alles jättnud!'
13. Ja Mooses sirutas oma kepi välja Egiptusemaa kohale ning Issand saatis maale idatuule kogu selle päeva ja kogu selle öö; kui hommik tuli, tõi idatuul kaasa rohutirtsud.
14. Rohutirtsud tulid kogu Egiptusemaale ja laskusid väga suurel hulgal kõigisse Egiptuse paigusse; enne seda ei ole rohutirtse sel määral olnud ega ole neid olnud ka enam pärast seda.
15. Need katsid kogu maapinna, nõnda et maa mustas; nad sõid ära kõik maa rohu ja kõik puude vilja, mis rahe oli üle jättnud. Ja kogu Egiptusemaal ei jäänud üle midagi haljast puudel ega väljarohtudel.
16. Siis vaarao kutsus kiiresti Moosese ja Aaroni ning ütles: 'Ma olen pattu teinud Issanda, teie Jumala, ja teie vastu.
17. Nüüd aga andke mu patt veel seekord andeks ja paluge Issandat, oma Jumalat, et ta ometi võtaks minult selle surma!'
18. Ja ta läks ära vaarao juurest ning palus Issandat.
19. Siis Issand pööras tuule väga kangeks läänetuuleks, see tõstis rohutirtsud üles ja ajas need Kõrkjamerre; ühtainsatki rohutirtsu ei jäänud alles kogu Egiptuse maa-alale.
20. Aga Issand tegi kõvaks vaarao südame ja too ei lasknud Iisraeli lapsi minna.
21. Siis Issand ütles Moosesele: 'Siruta oma käsi taeva poole, siis tuleb Egiptusemaale niisugune pimedus, et katsu või käega!'
22. Ja Mooses sirutas oma käe taeva poole ning kogu Egiptusemaale tuli kolmeks päevaks pilkane pimedus:
23. üks ei näinud teist ja ükski ei liikunud paigast kolmel päeval. Aga kõigil Iisraeli lastel oli oma asupaikades valge.
24. Siis vaarao kutsus Moosese ning ütles: 'Minge teenige Issandat! Ainult teie lambad, kitsed ja veised jäägu paigale. Ka teie väetid lapsed mingu koos teiega!'
25. Aga Mooses vastas: 'Sina pead meile kaasa andma ka tapa- ja põletusohvrid, et saaksime neid

tuua Issandale, oma Jumalale!

26. Meie karigi peab tulema koos meiega, sõrgagi ei tohi maha jääda, sest sellest me ju võtame Issanda, oma Jumala teenimiseks. Me ei tea isegi, millega peame teenima Issandat, enne kui jõuame sinna.'

27. Aga Issand tegi kõvaks vaarao südame, nõnda et ta ei tahtnud neid ära lasta.

28. Ja vaarao ütles temale: 'Mine ära mu juurest! Hoia, et sa enam ei ilmu mu palge ette! Sest päeval, mil sa ilmud mu palge ette, sa sured!'

29. Ja Mooses vastas: 'Õigesti oled rääkinud! Enam ma ei ilmu su palge ette!'

Peatükk 11

1. Siis Issand ütles Moosesele: 'Veel ühe nuhtluse ma saadan vaaraole ja Egiptusele: pärast seda ta laseb teid siit ära minna. Kui ta lõppeks laseb minna, siis ta otse ajab teid siit ära.'
2. Räägi nüüd rahva kuulates, et iga mees küsiks oma naabrilt ja iga naine oma naabrinaiselt hõbe- ja kuldriistu!'
3. Ja Issand andis rahvale armu egiptlaste silmis; ka oli Mooses väga suur mees Egiptusemaal vaarao sulaste ja rahva silmis.
4. Ja Mooses ütles: 'Nõnda ütleb Issand: Keskööl ma lähen läbi egiptlaste keskelt.'
5. Egiptusemaal peavad surema kõik esmasündinud, aujärjel istuva vaarao esmasündinust kuni käsikivitaguse teenija esmasündinuni, samuti kõik kariloomade esmasündinud.
6. Siis on kogu Egiptusemaal suur hädakisa, millist ei ole olnud ja millist ei tule enam.
7. Aga ühegi Iisraeli lapse vastu ei liiguta koergi oma keelt, ei inimese ega karilooma vastu, et te teaksite, et Issand teeb vahet Egiptuse ja Iisraeli vahel.
8. Siis tulevad kõik need sinu sulased alla minu juurde ja kummardavad mind, öeldes: Mine ära, sina ja kogu rahvas, kes su kannul käib! Ja seejärel ma lähen.' Ja ta läks ära vaarao juurest vihast õhetades.
9. Aga Issand ütles Moosesele: 'Vaarao ei võta teid kuulda, et Egiptusemaal sünniks rohkesti mu tunnustähti.'
10. Ja Mooses ja Aaron tegid kõik need tunnustähed vaarao ees. Aga Issand tegi kõvaks vaarao südame ja too ei lasknud Iisraeli lapsi oma maalt ära minna.

Peatükk 12

1. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga Egiptusemaal, öeldes:
2. 'See kuu olgu teil esimeseks kuuks; see olgu teil aasta esimeseks kuuks.
3. Rääkige kogu Iisraeli kogudusega ja öelge: Selle kuu kümnendal päeval võtku iga perevanem tall, igale perele tall.
4. Aga kui pere on talle jaoks väike, siis võtku tema ja ta naaber, kes ta kojale on lähemal, vastavalt hingede arvule; kui palju igaüks jõuab süüa, sellele vastavalt arvake neid talle kohta.
5. Tall olgu teil veatu, isane, üheaastane; võtke see lammastest või kitsedest.
6. Säilitage see enestele kuni selle kuu neljateistkümnenda päevani; siis kogu Iisraeli kogunenud kogudus tapku see õhtul!
7. Ja nad võtku verd ning võidku ukse mõlemat piitjalga ja pealispuud kodades, kus nad seda söövad.
8. Ja nad söögu liha selsamal ööl; tulel küpsetatult koos hapnemata leiva ja kibedate rohttaimedega söögu nad seda!
9. Te ei tohi seda süüa toorelt või vees keedetult, vaid ainult tulel küpsetatult pea, jalgade ja sisikonnaga.
10. Te ei tohi sellest midagi üle jätta hommikuks; mis aga sellest hommikuks üle jääb, põletage tulega!
11. Ja sööge seda nõnda: teil olgu vöö vöö, jalatsid jalas ja kepp käes; ja sööge seda rutuga - see on paasatall Issanda auks!
12. Siis käin mina selsamal ööl Egiptusemaa läbi ja löön maha kõik esmasündinud Egiptusemaal, niihästi inimesed kui loomad, ja ma mõistan kohut kõigi Egiptuse jumalate üle, mina, Issand.
13. Aga veri olgu teil tundemärgiks kodadel, kus te asute; kui ma näen verd, siis ma lähen teist mööda ja nuhtlus ei saa teile hukatuseks, kui ma löön Egiptusemaad.
14. See päev aga jäägu teile mälestuseks ja pühitsege seda Issanda pühana: oma sugupõlvede kaupa pühitsege seda igavese seadlusena!
15. Seitse päeva sööge hapnemata leiba; juba esimesel päeval kõrvaldage haputaigen oma kodadest, sest igaüks, kes esimesest päevast seitsmenda päevani sööb hapnenut, selle hing hävitatakse Iisraelist.
16. Esimesel päeval olgu teil pühalik kokkutulek, samuti olgu seitsmendal päeval pühalik kokkutulek: neil päevil ei tohi teha ühtki tööd, ainult mida iga hing sööb, üksnes seda valmistage!
17. Te peate pidama seda hapnemata leibade püha, sest just sel päeval ma viin teie väehulgad Egiptusemaalt välja; seepärast pidage seda päeva kui igavest seadlust teie sugupõlvedele!
18. Esimese kuu neljateistkümnenda päeva õhtul sööge hapnemata leiba kuni kuu kahekümne esimese päeva õhtuni.
19. Seitse päeva ärgu leidugu haputaignat teie kodades, sest igaüks, kes sööb hapnenut, selle hing tuleb hävitada Iisraeli kogudusest, olgu vööras või maa päriselanik.
20. Midagi hapnenut ärge sööge, vaid kõigis oma asupaikades sööge hapnemata leiba!
21. Ja Mooses kutsus kõik Iisraeli vanemad ning ütles neile: 'Minge ja võtke enestele suguvõsade kaupa talled ja tapke paasatall!
22. Ja võtke iisopikimbuke, kastke kausis olevasse verre ja määrige ukse pealispuud ning mõlemat piitjalga kausis oleva verega! Ja ükski teist ärgu väljugu hommikuni oma koja uksest,
23. sest Issand läheb egiptlasi nuhtlema. Aga kui ta näeb verd ukse pealispuul ja mõlemal piitjalal, siis Issand ruttas sellest uksest mööda ega lase hävitajat tulla teie kodadesse nuhtlema.
24. Pidage see asi meeles: see olgu igaveseks seadluseks sinule ja su lastele!
25. Ja kui te tulete maale, mille Issand teile annab, nagu ta on öelnud, siis pidage seda teenistust!
26. Ja kui teie lapsed teilt küsivad: Mis teenistus see teil on?,
27. siis vastake: See on paasaohver Issanda auks, kes ruttas mööda Iisraeli laste kodadest Egiptuses, kui ta nuhtles egiptlasi ja päästis meie koad.' Siis rahvas kummardas ning heitis silmili maha.
28. Ja Iisraeli lapsed läksid ning tegid; nagu Issand oli Moosesele ja Aaronile käsu andnud, nõnda nad tegid.

29. Ja see sündis keskööl, et Issand lõi maha kõik esmasündinud Egiptusemaal, aujärjel istuva vaarao esmasündinust alates kuni vangiuurkas oleva vangi esmasündinuni, ja kõik kariloomade esmasündinud.
30. Siis vaarao tõusis öösel üles, tema ja kõik ta sulased, ning kõik egiptlased, ja Egiptuses oli suur hädakisa, sest ei olnud ainsatki koda, kus ei olnud surnut.
31. Ja ta kutsus öösel Moosese ja Aaroni ning ütles: 'Võtke kätte ja minge ära mu rahva keskel, niihästi teie kui ka Iisraeli lapsed, ja minge teenige Issandat, nagu te olete rääkinud!
32. Võtke ka niihästi oma lambad ja kitsed kui veised, nagu te olete rääkinud, ja minge! Ja õnnistage ka mind!'
33. Ja egiptlased käisid rahvale peale, et nad kiiresti lahkuksid maalt, sest nad ütlesid: 'Me sureme kõik.'
34. Ja rahvas viis ära oma taigna, enne kui see oli hapnenud; neil olid nende leivakünad üleriietesse seotuna õlal.
35. Ja Iisraeli lapsed olid teinud Moosese sõna järgi ning olid palunud egiptlastelt hõbe- ja kuldriistu ning riideid.
36. Issand oli rahvale armu andnud egiptlaste silmis ja need nõustusid; nii nad riisusid egiptlasi.
37. Ja Iisraeli lapsed läksid teele Raamsesest Sukkotti, ligi kuussada tuhat jalameest, peale väetite laste.
38. Ja ka hulk segarahvast läks koos nendega, ning lambaid, kitsi ja veiseid väga suur kari.
39. Ja nad küpsetasid taignast, mis nad Egiptusest olid toonud, hapnemata leivakakkusid; see polnud ju hapnenud, sellepärast et nad Egiptusest välja aeti ja nad ei võinud viivitada, samuti mitte enestele teerooga valmistada.
40. Iisraeli laste elamisaega, mis nad Egiptuses olid elanud, oli nelisada kolmkümmend aastat.
41. Kui need nelisada kolmkümmend aastat lõppesid, siis just selsamal päeval sündis see, et kõik Issanda väehulgad läksid Egiptusemaalt välja.
42. See oli valvamisöö Issandale, nende väljaviimiseks Egiptusemaalt; see on Issandale kuuluv öö, valvamiseks kõigile Iisraeli laste sugupõlvedele.
43. Ja Issand ütles Moosesele ja Aaronile: 'See on paasatalle seadlus: ükski võõras ei tohi seda süüa!
44. Aga raha eest ostetud iga sulane võib seda süüa siis, kui oled tema ümber lõiganud.
45. Majaline ja palgaline ärgu seda söögu!
46. Ühes ja samas kojast tuleb seda süüa, lihast ei tohi midagi viia kojast välja õue, ja luid ei tohi sellel murda!
47. Kogu Iisraeli kogudus pidagu seda!
48. Ja kui su juures viibib mõni võõras ning tahab valmistada Issandale paasatalle, siis tuleb kõik ta meesterahvad ümber lõigata; alles siis tohib ta ligi tulla seda valmistama ja on nagu maa päriselanik; aga ükski ümberlõikamatu ei tohi seda süüa!
49. Seadlus on üks päriselanikule ja muulasele, kes võõrana teie keskel elab.'
50. Ja kõik Iisraeli lapsed tegid, nagu Issand Moosest ja Aaronit oli käskinud; nõnda nad tegid.
51. Ja just selsamal päeval Issand viis Iisraeli lapsed väehulkadena Egiptusemaalt välja.

Peatükk 13

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Pühitse mulle kõik esmasündinud, kõik Iisraeli laste emakodade avajad inimestest ja kariloomadest - need olgu minu!'
3. Ja Mooses ütles rahvale: 'Mõelge päevale, mil te tulite välja Egiptusest, orjusekojast, sest vägeva käega tõi Issand teid sealt välja! Sellepärast ei tohi hapnenut süüa!'
4. Täna, aabibikuus, te lähete välja.
5. Ja kui Issand sind viib kaananlaste, hettide, emorlaste, hiivlaste ja jebuuslaste maale, mille ta vandega su vanemaile on töotanud sulle anda, maale, mis piima ja mett voolab, siis pead sa selles kuus pidama seda teenistust.
6. Seitse päeva söö hapnemata leiba ja seitsmendal päeval olgu Issanda püha!
7. Hapnemata leiba söödagu seitse päeva; ärgu nähtagu su juures hapnenut ja ärgu nähtagu haputaignat kogu su maa-alal!
8. Ja sel päeval seleta oma pojale, öeldes: See on ühenduses sellega, mis Issand mulle tegi, kui ma Egiptusest lahkusin.
9. See olgu sulle nagu märgiks käe peal ja meeldetuletuseks silmade vahel, et Issanda Seadus oleks su suus; sest Issand tõi sind vägeva käega Egiptusest välja.
10. Seda seadlust pead sa täitma määratud ajal aastast aastasse!
11. Ja kui Issand sind on viinud kaananlaste maale, nagu ta sulle ja su vanemaile on vandunud, ja on andnud selle sulle,
12. siis vii Issandale kõik, kes avavad emakoja; ja kõik isased esmikud su kariloomade kandest olgu Issanda päralt!
13. Iga eesli esmik lunasta ühe tallega; aga kui sa teda ei lunasta, siis murra tal kael! Ja lunasta iga inimese esmasündinu oma poegade hulgas!
14. Ja kui su poeg sinult tulevikus küsib, öeldes: Mida see tähendab?, siis vasta temale: Vägeva käega tõi Issand meid välja Egiptusest, orjusekojast.
15. Siis kui vaarao oli kalgilt meie mineku vastu, tappis Issand kõik esmasündinud Egiptusemaal, inimeste esmasündinuist kariloomade esmasündinuteni. Seepärast ma ohverdan Issandale kõik emakoja avajad isased ja lunastan kõik oma poegade esmasündinud.
16. See olgu märgiks su käe peal ja naastuks su silmade vahel; sest vägeva käega tõi Issand meid Egiptusest välja!'
17. Aga kui vaarao oli lasknud rahva minna, siis ei viinud Jumal neid mööda vilistite maa teed, kuigi see oli ligem, sest Jumal mõtles, et sõda nähes rahvas kahetseb ja pöördub tagasi Egiptusesse,
18. vaid Jumal laskis rahva pöörduda kõrbeteed Kõrkjamere poole; ja võitlusvalmilt läksid Iisraeli lapsed Egiptusemaalt välja.
19. Ja Mooses võttis enesega kaasa Joosepi luud, sest tema oli Iisraeli lapsi vandega kohustanud, öeldes: 'Jumal hoolitseb kindlasti teie eest. Siis viige ka minu luud siit enestega kaasa!'
20. Ja nad läksid teele Sukkotist ning löid leeri üles Eetamise, kõrbe äärde.
21. Ja Issand käis nende ees, päeval pilvesambas juhatamas neile teed, ja öösel tulesambas, andes neile valgust, et nad said minna päeval ja öösel.
22. Ei lahkunud pilvesammas päeval ega tulesammas öösel rahva eest.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Ütle Iisraeli lastele, et nad pöörduksid tagasi ja lööksid leeri üles Pii-Hahiroti kohale, Migdoli ja mere vahele, Baal-Sefoni ette, sellega vastakuti; lööge leer üles mere äärde!
3. Sest vaarao mõtleb, et Iisraeli lapsed ekslevad mööda maad, kõrb peab nad kinni.
4. Mina teen kõvaks vaarao südame ja ta ajab neid taga. Aga mina ilmutan oma au vaarao ja kogu tema sõjaväe arvel, et egiptlased tunneksid, et mina olen Issand.' Ja nad tegid nõnda.
5. Kui Egiptuse kuningale anti teada, et rahvas oli põgenenud, siis vaarao ja ta sulaste süda pöördus rahva vastu, ja nad ütlesid: 'Miks tegime nõnda, et lasksime Iisraeli meid orjamast!'
6. Ja ta laskis rakendada hobused sõjavankrite ette ning võttis oma rahva enesega kaasa.
7. Ta võttis kuussada valitud sõjavankrit ja kõik muud Egiptuse sõjavankrid, ja võitlejaid nende kõigi jaoks.
8. Ja Issand tegi kõvaks vaarao, Egiptuse kuninga südame, ning too ajas taga Iisraeli lapsi; Iisraeli lapsed aga olid välja läinud ülestõstetud käe kaitsel.
9. Ja egiptlased, kõik vaarao hobused, sõjavankrid ja tema ratsanikud ning sõjavägi, ajasid neid taga ning jõudsid neile järele, kui nad olid leeri mere ääres Pii-Hahiroti, Baal-Sefoni kohal.
10. Kui vaarao oli ligidal, siis Iisraeli lapsed tõstsid oma silmad üles, ja vaata, egiptlased olid tulemas neile järele. Siis Iisraeli lapsed kartsid väga ja kisendasid Issanda poole.
11. Ja nad ütlesid Moosesele: 'Kas ei olnud siis Egiptuses haudu, et tõid meid kõrbe surema? Miks tegid meile seda, tuues meid Egiptusest välja?'
12. Eks see just olegi, mis me rääkisime sulle Egiptuses, öeldes: Jäta meid rahule, et võiksime teenida egiptlasi! Sest meil on parem egiptlasi teenida kui kõrbes surra.'
13. Aga Mooses vastas rahvale: 'Ärge kartke, püsige paigal, siis te näete Issanda päästet, mille ta täna teile valmistab! Sest egiptlasi, keda te näete täna, ei näe te edaspidi enam iialgi.'
14. Issand sõdib teie eest, aga teie vaikige!'
15. Ja Issand ütles Moosesele: 'Miks sa minu poole kisendad? Ütle Iisraeli lastele, et nad läheksid edasi!'
16. Sina aga tõsta oma kepp üles, siruta käsi mere kohale ja lõhesta see, et Iisraeli lapsed saaksid minna kuiva mööda läbi mere!
17. Ja mina, vaata, teen siis kõvaks egiptlaste südamed ja nad tulevad teile järele. Aga mina ilmutan oma au vaarao ja kogu ta sõjaväe, ta sõjavankrite ja ratsanike arvel,
18. et egiptlased tunneksid, et mina olen Issand, kui ma ilmutan oma au vaarao, tema sõjavankrite ja ratsanike arvel.'
19. Siis Jumala ingel, kes oli käinud Iisraeli leeri ees, siirdus ning läks nende taha; ja pilvesammas siirdus nende eest ning seisis nende taga,
20. tulles egiptlaste leeri ja Iisraeli leeri vahele; siis oli pilv ühele pime, aga teisele valgustas ööd, ja üks ei pääsenud teisele ligi kogu öö.
21. Siis Mooses sirutas oma käe mere kohale ja Issand laskis mere taanduda tugevast idatuulest kogu öö ning tegi mere kuivaks - vesi lõhenes.
22. Ja Iisraeli lapsed läksid läbi mere kuiva mööda ja vesi oli neil müürina paremal ja vasakul pool.
23. Ja egiptlased ajasid neid taga ning tulid neile järele, kõik vaarao hobused, tema sõjavankrid ja ratsanikud, keset merd.
24. Kui saabus hommikune vahikord, siis Issand vaatas egiptlaste leeri peale tule- ja pilvesambast, ja viis egiptlaste leeri segadusse.
25. Ja ta kiilus kinni nende sõjavankrite rattad ning takistas nende sõitu. Siis ütlesid egiptlased: 'Põgenegem Iisraeli eest, sest Issand sõdib nende poolt egiptlaste vastu!'
26. Aga Issand ütles Moosesele: 'Siruta oma käsi välja mere kohale, et vesi tuleks tagasi egiptlaste, nende sõjavankrite ja ratsanike peale!'
27. Ja Mooses sirutas oma käe välja mere kohale ning koiduajal meri pöördus tagasi oma paika, egiptlased aga põgenesid sellele vastu; ja Issand paiskas egiptlased keset merd.

28. Ja vesi tuli tagasi ning kattis sõjavankrid ja ratsanikud, kogu vaarao sõjaväe, kes oli tulnud neile merre järele; ei jäänud neist üle ühtainsatki.
29. Iisraeli lapsed aga läksid kuiva mööda läbi mere, ja vesi oli neil müürina paremal ja vasakul pool.
30. Nõnda päästis Issand sel päeval Iisraeli egiptlaste käest ja Iisrael nägi egiptlasi surnuina mere rannal.
31. Ja Iisrael nägi seda suurt kätt, mida Issand näitas egiptlastele, ja rahvas kartis Issandat ning nad uskusid Issandat ja Moosest, tema sulast.

1. Mooses ja Iisraeli lapsed laulsid siis Issandale selle laulu; nad ütlesid nõnda: 'Ma laulan Issandale, sest tema on Ülikõrge, hobused ja ratsanikud heitis ta merre.
2. Mu tugevus ja mu kiituslaul on Issand, tema oli mulle päästeks. Tema on mu Jumal ja ma ülistan teda, tema on mu isa Jumal ja ma kiidan teda kõrgeks.
3. Issand on sõjamees, Issand on ta nimi.
4. Vaarao sõjavankrid ja väe heitis ta merre, selle valitud võitlejad uputati Kõrkjameres.
5. Vetevood katsid nad, nad vajusid kivina sügavusse.
6. Issand, su parem käsi näitas oma jõudu; Issand, su parem käsi purustas vaenlase.
7. Suurima üleolekuga sa rebisid vastased maha, sa läkitasid oma vihaleegi, see põletas nad kõrtena.
8. Su vihapuhang paisutas vee, vallina seisis voolus, vood tardusid mere südames.
9. Vaenlane mõtles: 'Ajan taga, võtan kinni, jaotan saagi - mu hing täitub sellest. Tõmban oma mõõga, oma käega hävitan nad.'
10. Sina puhusid tuult, meri kattis nad, tinana vajusid nad võimsasse vette.
11. Kes on sinu sarnane jumalate keskel, Issand? Kes on sinu sarnane, pühakute keskel ülistatu, kardetava kuulsusega imetegija?
12. Sina sirutasid oma parema käe, maa neelas nad.
13. Oma armus sa juhtisid seda rahvast, kelle sa lunastasid; oma väes sa talutasid teda oma püha eluaseme juurde.
14. Rahvad kuulsid ja värisesid, ahastus haaras Vilistimaa elanikke.
15. Siis Edomi pealikud ehmusid, Moabi vürste valdas värin, kõik Kaanani elanikud vabisesid.
16. Heitumus ja hirm tabas neid, nad tummusid kivina su võimsa käsivarre pärast, kui su rahvas, Issand, läks läbi, kui läks läbi see rahvas, kelle sina oled loonud.
17. Sa viid selle ja istutad oma pärisosa mäele, paika, mille sina, Issand, oled teinud oma asupaigaks, pühamusse, Issand, mille valmistavad sinu käed.
18. Issand on kuningas ikka ja igavesti!
19. Kui siis vaarao hobused, ta sõjavankrid ja ratsanikud läksid merre ja Issand tõi tagasi nende peale mere vee, Iisraeli lapsed aga käisid kuiva mööda keset merd,
20. siis naisprohvet Mirjam, Aaroni õde, võttis trummi kätte, ja kõik naised käisid tema järel trummidega ja ringtantsu tantsides.
21. Ja Mirjam laulis neile: 'Laulge Issandale, sest tema on Ülikõrge, hobused ja ratsanikud heitis ta merre!'
22. Siis Mooses käskis Iisraeli Kõrkjamere äärest edasi minna; nad läksid Suuri kõrbesse ja käisid kõrbes kolm päeva ega leidnud vett.
23. Nad jõudsid Maarasse, aga ei saanud Maara vett juua, sest see oli kibe; seepärast pandi sellele nimeks Maara.
24. Ja rahvas nurises Moosesega, öeldes: 'Mida me joome?'
25. Aga tema hüüdis Issanda poole ja Issand näitas temale ühte puud; siis ta heitis selle vette ja vesi muutus magusaks. Seal andis Issand rahvale seaduse ja õiguse, ja seal ta katsus teda läbi.
26. Ja ta ütles: 'Kui sa tõesti kuulad Issanda, oma Jumala häält ja teed, mis õige on tema silmis, paned tähele tema käske ja täidad kõiki tema korraldusi, siis ma ei pane su peale ainsatki neist tõbedest, mis ma panin egiptlaste peale, sest mina olen Issand, su ravija.'
27. Siis nad tulid Eelimisse; seal oli kaksteist veeallikat ja seitsekümmend palmipuud. Ja seal nad löid leeri üles vee äärde.

1. Nad läksid teele Eelimist ja kogu Iisraeli laste kogudus jõudis Siini kõrbe, mis on Eelimi ja Siinai vahel, teise kuu viieteistkümnendal päeval, pärast Egiptusemaalt lahkumist.
2. Ja kogu Iisraeli laste kogudus nurises kõrbes Moosese ja Aaroni vastu,
3. ja Iisraeli lapsed ütlesid neile: 'Oleksime ometi võinud surra Issanda käe läbi Egiptusemaal, kus me istusime lihapottide juures, kus me sõime leiba kõhud täis! Teie aga olete meid toonud siia kõrbesse, et kogu seda kogudust nälga suretada.'
4. Siis Issand ütles Moosesele: 'Vaata, ma lasen taevast sadada teile leiba ja rahvas mingu ning kogugu iga päev oma osa, sest ma panen nad proovile: kas nad käivad minu Seaduse järgi või mitte?'
5. Aga kui nad kuuendal päeval valmistavad, mis nad on koju toonud, siis on seda kahekordselt rohkem, kui nad iga päev on kogunud.'
6. Siis Mooses ja Aaron ütlesid kõigile Iisraeli lastele: 'Täna õhtul te saate teada, et see on Issand, kes teid tõi välja Egiptusemaalt,
7. ja hommikul te näete Issanda auhiilgust. Tema on kuulnud teie nurisemist Issanda vastu. Aga kes oleme meie, et te nurisete ka meie vastu?'
8. Ja Mooses ütles: 'Issand annab teile täna õhtul liha toiduks ja hommikul leiba kõhutäiteks. Issand on kuulnud teie nurisemist, kuidas te olete nurisenud tema vastu. Aga kes oleme meie? Teie nurisemine ei ole meie vastu, vaid on Issanda vastu.'
9. Ja Mooses ütles Aaronile: 'Ütle kogu Iisraeli laste kogudusele: Tulge Issanda palge ette, sest tema on teie nurisemist kuulnud!'
10. Ja sündis, et kui Aaron oli rääkinud kogu Iisraeli laste kogudusega ja nad pöördusid kõrbe poole, vaata, siis nähti pilves Issanda auhiilgust.
11. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes:
12. 'Ma olen kuulnud Iisraeli laste nurisemist. Räägi nendega ja ütle: Täna õhtul te sööte liha ja hommikul leiba kõhud täis. Siis te mõistate, et mina olen Issand, teie Jumal.'
13. Ja õhtul tulid vutid ning katsid leeri; ja hommikul oli kastekord leeri ümber.
14. Ja kui kastekord oli haihtunud, vaata, siis oli kõrbe pinnal midagi õhukese soomuse taolist, peenikest nagu härmatis maas.
15. Kui Iisraeli lapsed seda nägid, siis nad küsisid üksteiselt: 'Mis see on?' Sest nad ei teadnud, mis see oli. Aga Mooses vastas neile: 'See on leib, mida Issand annab teile süüa.'
16. Issand käskis nõnda: Igaüks kogugu sellest niipalju, kui ta sööb, kann iga pea kohta, vastavalt teie hingede arvule; igaüks võtku nende jaoks, kes tema telgis on!'
17. Ja Iisraeli lapsed tegid nõnda, ja nad kogusid, üks rohkem ja teine vähem.
18. Aga kui nad mõõtsid kannuga, siis ei olnud ülearu sellel, kes oli kogunud rohkem, ega tundnud puudust see, kes oli kogunud vähem; igaüks oli kogunud nõnda palju, kui ta sõi.
19. Ja Mooses ütles neile: 'Ükski ärgu jätku sellest midagi homseks!'
20. Aga nad ei kuulanud Moosest, vaid mõningad jätsid sellest järele järgmiseks hommikuks; see täitus ussidega ja haises. Siis Mooses vihastus nende pärast.
21. Nõnda nad kogusid seda igal hommikul, igaüks niipalju, kui ta sõi; aga kui päike läks palavaks, siis see sulas.
22. Kuuendal päeval nad kogusid leiba kahekordselt, igaühele kaks kannu; siis tulid kõik koguduse vanemad ja teatasid sellest Moosesele.
23. Ja tema ütles neile: 'See ongi, millest Issand rääkis. Homme on puhkus, Issanda püha hingamispäev. Mida küpsetate, seda küpsetage, ja mida keedate, seda keetke! Aga kõik, mis teil üle jääb, pange endile homseks tallele!'
24. Ja nad talletasid selle homseks, nagu Mooses käskis; see ei läinud haisema ega tulnud sellesse usse.
25. Ja Mooses ütles: 'Sööge seda täna, sest täna on Issanda hingamispäev; täna te seda väljalt ei leia.'
26. Kuus päeva saate seda koguda, aga seitsmes päev on hingamispäev, siis seda ei ole.'
27. Seitsmendal päeval läksid ometi mõned rahva hulgast koguma, aga nad ei leidnud midagi.

28. Siis Issand ütles Moosesele: 'Kui kaua te tõrgute pidamast minu käske ja Seadust?
29. Vaadake, Issand on andnud teile hingamispäeva; sellepärast ta annab teile kuuendal päeval kahe päeva leiva. Igaüks jäägu paigale, ükski ärgu väljugu kodunt seitsmendal päeval!
30. Ja rahvas puhkas seitsmendal päeval.
31. Ja Iisraeli sugu pani sellele nimeks 'manna'; see oli valge nagu koriandri seeme ja maitstes nagu mesikook.
32. Ja Mooses ütles: 'Issand käskis nõnda: Üks kannutäis sellest jäägu säilitamiseks teie sugupõlvedele, et nad näeksid leiba, millega mina teid söötsin kõrbes, kui ma teid tõin välja Egiptusemaalt.'
33. Ja Mooses ütles Aaronile: 'Võta üks nõu ja pane sellesse kannutäis mannat ning aseta see Issanda ette, säilitamiseks teie sugupõlvedele!'
34. Ja Aaron asetas selle tunnistuse ette, säilitamiseks, nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.
35. Ja Iisraeli lapsed sõid mannat nelikümmend aastat, kuni nad jõudsid asustatud maale; nad sõid mannat, kuni nad jõudsid Kaananimaa piirile.
36. Kann on kümnes osa poolest vakast.

1. Ja kogu Iisraeli laste kogudus läks liikvele Siini kõrbest, peatuspaigast teise Issanda käsu järgi; ja nad löid leeri üles Refidimi, aga seal ei olnud rahval vett juua.
2. Siis rahvas riidles Moosesega ja ütles: 'Andke meile vett juua!' Aga Mooses vastas neile: 'Miks te riidlete minuga? Miks te kiusate Issandat?'
3. Ent rahval oli veejanu ja rahvas nurises Moosesega vastu ning ütles: 'Mispärast sa tõid meid Egiptusest siia, mind ja minu lapsi ning mu karja janusse surema?'
4. Siis Mooses hüüdis Issanda poole, öeldes: 'Mis ma pean selle rahvaga tegema? Vähe puudub, et nad viskavad mind kividega surnuks!'
5. Ja Issand ütles Moosesele: 'Mine edasi rahva ees ja võta enesega mõningad Iisraeli vanemaist! Võta kätte oma kepp, millega sa löid Niiluse jõge, ja mine!'
6. Vaata, mina seisan seal su ees Hoorebi kaljul. Löö kaljut, siis tuleb sellest vesi välja ja rahvas saab juua!' Ja Mooses tegi nõnda Iisraeli vanemate nähes.
7. Ja ta pani sellele paigale nimeks Massa ja Meriba, Iisraeli laste riiu pärast, ja et nad olid Issandat kiusanud, öeldes: 'Ons Issand meie keskel või ei ole?'
8. Siis tulid amalekid ja sõdisid Iisraeli vastu Refidimis.
9. Ja Mooses ütles Joosuale: 'Vali meile mehi ja mine sõdi homme amalekkide vastu! Mina seisan kõrgendiku tipus, Jumala kepp käes.'
10. Ja Joosua tegi, nagu Mooses temale ütles, ning sõdis amalekkide vastu; ja Mooses, Aaron ja Huur läksid kõrgendiku tippu.
11. Ja sündis, et niikaua kui Mooses hoidis oma kae ülal, oli Iisrael võidukas, aga kui ta laskis oma kae vajuda, oli Amalek võidukas.
12. Aga kui Moosesega käed väsisid, siis nad võtsid kivi, asetasi selle temale alla ja ta istus selle peale ning Aaron ja Huur toetasid tema käsi, üks siitpoolt ja teine sealtpoolt; siis ta käed seisis kindlalt kuni päikeseloojakuni.
13. Ja Joosua võitis mõõgateraga Amaleki ning tema rahva.
14. Ja Issand ütles Moosesele: 'Kirjuta see meenutuseks raamatusse ja pane Joosuale kõrva taha, et ma pühin Amaleki mälestuse taeva alt sootuks!'
15. Siis Mooses ehitas altari ning pani sellele nimeks 'Minu lipp Issand'.
16. Ja ta ütles: 'Et käsi on olnud Issanda trooni poole, on Issandal sõda Amaleki vastu põlvest põlve!'

1. Kui Midjani preester Jitro, Moosese äi, kuulis kõike seda, mida Jumal Moosesele ja oma Iisraeli rahvale oli teinud, kuidas Issand Iisraeli oli Egiptusest välja viinud,
2. siis Moosese äi Jitro võttis enesega kaasa Sippora, Moosese naise, kelle see oli tagasi saatnud,
3. ja tema kaks poega, kellest ühe nimi oli Geersom, kelle puhul Mooses oli öelnud: 'Ma olen võõras võõral maal',
4. ja teise nimi Elieser, kelle puhul Mooses oli öelnud: 'Mu isa Jumal oli mulle abiks ja päästis mind vaarao mõõga eest.'
5. Ja Jitro, Moosese äi, tuli Moosese juurde koos ta poegade ja naisega sinna kõrbesse, kus ta oli leeris Jumala mäe juures.
6. Ja ta käskis Moosesele öelda: 'Mina, su äi Jitro, tulen sinu juurde, samuti tuleb su naine ja koos temaga ta kaks poega.'
7. Siis Mooses läks välja oma äiale vastu, kummardas ja andis temale suud; kui nad olid küsinud teineteise käekäigu järele, siis nad läksid telki.
8. Ja Mooses jutustas oma äiale kõigest, mida Issand vaaraole ja egiptlastele Iisraeli pärast oli teinud, ja kõigist vaevadest, mis teekonnal olid olnud, ja kuidas Issand nad oli päästnud.
9. Ja Jitro tundis rõõmu kõigest sellest heast, mida Issand oli Iisraelile teinud, päästes tema egiptlaste käest.
10. Ja Jitro ütles: 'Kiidetud olgu Issand, kes teid päästis egiptlaste ja vaarao käest!
11. Nüüd ma tean, et Issand on suurim kõigist jumalaist, sest ta päästis rahva Egiptuse käe alt, kui nad olid ülbed nende vastu.'
12. Ja Jitro, Moosese äi, tõi põletus- ja tapaohvreid Jumalale; ja Aaron ja kõik Iisraeli vanemad tulid, et Jumala ees leiba võtta üheskoos Moosese äiaga.
13. Järgmisel päeval, kui Mooses istus rahvale kohut mõistma ja rahvas seisis Moosese juures hommikust õhtuni,
14. nägi Moosese äi kõike, mida ta rahvaga tegi, ja ütles: 'Mis see on, mis sa rahvaga teed? Mispärast sina üksi istud, aga kõik rahvas seisab su juures hommikust õhtuni?'
15. Ja Mooses vastas äiale: 'Rahvas tuleb ju minu juurde Jumalalt nõu küsima.'
16. Kui neil on mingi asi, siis tullakse minu juurde ja mina mõistan kohut nende vahel ning teen teatavaks Jumala määrused ja tema Seaduse.'
17. Siis Moosese äi ütles temale: 'See asi pole hea, mis sa teed.'
18. Sa nõrked päris ära, niihästi sina kui ka see rahvas, kes su juures on, sest see tegevus on sulle raske. Sa ei jaksa seda üksinda teha.'
19. Kuule nüüd mu häält, ma annan sulle nõu, ja küllap on ka Jumal sinuga: sina ole rahva asemik Jumala juures ja vii asjad Jumala ette.'
20. Sina seleta neile määrusi ja Seadust ja anna neile teada tee, mida neil tuleb käia, ja töö, mida nad peavad tegema.'
21. Aga sina vali kogu rahvast tublisid mehi, kes kardavad Jumalat, ustavaid mehi, kes vihkavad ahnust, ja pane need neile pealikuiks iga tuhande, saja, viiekümne ja kümne üle.'
22. Nemad mõistku rahvale kohut igal ajal! Ja olgu nõnda: nad toogu kõik suured asjad sinu ette ja otsustagu kõik väikesed asjad ise. Tee nõnda oma koorem kergemaks ja nemad kandku seda koos sinuga!'
23. Kui sa seda teed ja Jumal sind käsib, siis sa jaksad vastu pidada, samuti läheb ka kogu see rahvas rahul olles koju.'
24. Ja Mooses kuulas oma äia sõna ning tegi kõik, mis see oli öelnud.'
25. Ja Mooses valis tublisid mehi kogu Iisraelist ning pani nad juhtideks rahvale, pealikuiks iga tuhande, saja, viiekümne ja kümne üle.'
26. Ja need mõistsid rahvale kohut igal ajal; raskemad asjad tõid nad Moosese ette, aga kõik väikesed asjad otsustasid nad ise.'
27. Siis Mooses saatis teele oma äia ja see läks oma maale.'

1. Kolmandal kuul pärast Iisraeli laste lahkumist Egiptusemaalt, just sel ajal, tulid nad Siinai kõrbesse,
2. sest nad olid Refidimist teele läinud, Siinai kõrbesse tulnud ja kõrbes leeri üles löönud; Iisrael oli seal leeris mäe jalamil.
3. Mooses läks üles Jumala juurde ja Issand hüüdis teda mäelt, öeldes: 'Ütle nõnda Jaakobi soole ja kuuluta Iisraeli lastele:
4. Te olete näinud, mida ma olen teinud egiptlastele, kuidas ma teid olen kandnud kotka tiibadel ja kuidas ma teid olen toonud enese juurde.
5. Ja kui te nüüd tõesti kuulate minu häält ja peate minu lepingut, siis te olete minu omand kõigi rahvaste hulgast, sest minu päralt on kogu maailm.
6. Te olete mulle preestrite kuningriigiks ja pühaks rahvaks. Need on sõnad, mis sa pead Iisraeli lastele rääkima!'
7. Ja Mooses tuli ning kutsus rahva vanemad ja pani nende ette kõik need sõnad, nagu Issand teda oli käskinud.
8. Ja kogu rahvas vastas üksmeelselt ning ütles: 'Me teeme kõik, mis Issand on öelnud.' Ja Mooses viis rahva vastuse Issandale.
9. Ja Issand ütles Moosesele: 'Vaata, mina tulen su juurde paksus pilves, et rahvas kuuleks, kui ma sinuga räägin, ja nad usuksid ka sind igavesti.' Ja Mooses kuulutas Issandale rahva vastuse.
10. Siis Issand ütles Moosesele: 'Mine rahva juurde, pühitse neid täna ja homme, ja nad pesku oma riided!'
11. Ja nad olgu valmis kolmandaks päevaks, sest kolmandal päeval astub Issand kogu rahva silma ees alla Siinai mäele.
12. Aga hoia rahvast igast küljest tagasi, öeldes: Hoiduge mäele üles minemast ja selle jalamit puudutamast! Igaühte, kes mäge puudutab, karistatakse surmaga!
13. Kellegi käsi ei tohi seda puudutada, vaid ta visatagu kividega surnuks või lastagu maha; olgu loom või inimene, ta ei tohi jääda elama! Alles kui pikalt sarve puhutakse, võivad nad minna mäele.'
14. Ja Mooses tuli mäelt alla rahva juurde; ta pühitses rahvast ja nad pesid oma riided.
15. Ja ta ütles rahvale: 'Olge valmis kolmandaks päevaks! Ärge minge naise ligi!'
16. Ja kolmandal päeval, kui hommik oli saabunud, sündis, et hakkas müristama ja välku lööma: mäe kohal oli ränk pilv ja kostis väga vali sarvehääl, nõnda et kogu rahvas, kes oli leeris, värises.
17. Siis Mooses viis rahva leerist välja Jumalale vastu; ja nad jäid mäe jalamile.
18. Ja kogu Siinai mägi suitses, kui Issand laskus sinna tule sees; selle suits tõusis üles nagu sulatusahju suits, ja kogu mägi vabises kõvasti.
19. Ja sarvehääl läks üha valjemaks; Mooses rääkis ja Jumal vastas temale valjusti.
20. Ja Issand laskus Siinai mäele, mäetippu; Issand kutsus Moosese mäetippu ja Mooses läks üles.
21. Ja Issand ütles Moosesele: 'Mine alla, hoiata rahvast, et nad ei tungiks Issanda juurde teda vaatama, et paljud neist ei langeks!'
22. Ja preestridki, kes liginevad Issandale, peavad endid pühitsema, et Issand neid ei kohtleks karmilt!'
23. Ja Mooses ütles Issandale: 'Rahvas ei või tõusta Siinai mäele, sest sina oled meid hoiatanud, öeldes: Märgi piir ümber mäe ja kuuluta see pühaks!'
24. Ja Issand ütles temale: 'Mine alla ja tule taas üles, sina ja Aaron koos sinuga! Preestrid ja rahvas aga ärge tungigu üles Issanda juurde, et tema neid ei kohtleks karmilt!'
25. Siis Mooses läks alla rahva juurde ja kõneles nendega.

1. Ja Jumal kõneles kõik need sõnad, öeldes:
2. 'Mina olen Issand, sinu Jumal, kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjusekojast.
3. Sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval!
4. Sa ei tohi enesele teha kuju ega mingisugust pilti sellest, mis on ülal taevas, ega sellest, mis on all maa peal, ega sellest, mis on maa all vees!
5. Sa ei tohi neid kummardada ega neid teenida, sest mina, Issand, sinu Jumal, olen püha vihaga Jumal, kes vanemate süü nuhtleb laste kätte kolmanda ja neljanda põlvni neile, kes mind vihkavad,
6. aga kes heldust osutab tuhandeile neile, kes mind armastavad ja mu käske peavad!
7. Sa ei tohi Issanda, oma Jumala nime asjata suhu võtta, sest Issand ei jäta seda nuhtlemata, kes tema nime asjata suhu võtab!
8. Pea meeles, et sa pead hingamispäeva pühitsema!
9. Kuus päeva tee tööd ja toimetä kõiki oma talitusi,
10. aga seitsmes päev on Issanda, sinu Jumala hingamispäev. Siis sa ei tohi toimetada ühtegi talitust, ei sa ise ega su poeg ja tütar, ega su sulane ja teenija, ega su veoloom ega võõras, kes su väravais on!
11. Sest kuue päevaga tegi Issand taeva ja maa, mere ja kõik, mis neis on, ja ta hingas seitsmendal päeval: seepärast Issand õnnistas hingamispäeva ja pühitses selle.
12. Sa pead oma isa ja ema austama, et su elupäevi pikendataks sellel maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab!
13. Sa ei tohi tappa!
14. Sa ei tohi abielu rikkuda!
15. Sa ei tohi varastada!
16. Sa ei tohi tunnista oma ligimese vastu valetunnistajana!
17. Sa ei tohi himustada oma ligimese koda! Sa ei tohi himustada oma ligimese naist, sulast ega teenijat, härga ega eeslit ega midagi, mis su ligimese päralt on!'
18. Ja kogu rahvas kuulis ja nägi müristamist, tuleleeke, sarvehäält ja mäe suitsemist. Kui rahvas seda nägi, siis ta vabises ja jäi eemale seisma.
19. Ja nad ütlesid Moosesele: 'Räägi sina meiega, siis me kuulame! Ainult ärgu Jumal meiega rääkigu, et me ei sureks!'
20. Aga Mooses vastas rahvale: 'Ärge kartke, sest Jumal on tulnud teid katsuma, et teil oleks tema kartus silme ees, selleks et te pattu ei teeks!'
21. Ja rahvas püsis eemal; aga Mooses ligines pimedusele, kus oli Jumal.
22. Ja Issand ütles Moosesele: 'Ütle Iisraeli lastele nõnda: Te nägite, et ma taevast teiega rääkisin.
23. Minu kõrvale ei tohi te midagi teha: te ei tohi enestele teha hõbe- ja kuldjumalaid!
24. Tee mulle mullast altar ja ohverda selle peal oma põletus- ja tänuohvreid, oma lambaid, kitsi ja veiseid! Kõigis paigus, kus ma käsin oma nime kuulutada, tulen ma sinu juurde ja õnnistan sind.
25. Aga kui sa teed mulle kivialtari, siis ära ehita seda tahatud kividest, sest peitliga raiudes sa rüvetad selle!
26. Ja ära astu mu altari juurde üles astmeid mööda, et su ihu selle ees ei paljastuks!

Peatükk 21

1. Ja need on seadused, mis sa pead panema nende ette:
2. kui sa ostad sulaseks heebrealase, siis ta teenigu kuus aastat, aga seitsmendal saagu ta vabaks lunamaksuta.
3. Kui ta tuli üksinda, mingi ta ka üksinda; kui ta oli naisemees, mingi naine koos temaga.
4. Kui ta isand andis temale naise ja see sünnitas temale poegi või tütreid, siis naine ja lapsed jäävad isandale, aga tema mingi üksinda.
5. Aga kui sulane ütleb kindla meelega: Ma armastan oma isandat, naist ja lapsi, ma ei taha vabaks saada,
6. siis tema isand viigu ta Jumala ette ja seadku ukse või piitjala juurde: ta isand torgaku tal kõrv naaskliga läbi ja ta teenigu igavesti.
7. Kui keegi müüb oma tütre teenijaks, siis see ei tohi sulaste taoliselt ära minna.
8. Kui ta ei meeldi oma isandale, kes tema on määranud enesele, siis lasku see teda lunastada; aga tal ei ole luba teda müüa võõrale rahvale, kui ta tema hülgab.
9. Aga kui ta määrab tema oma pojale, siis ta peab temale andma tütre õigused.
10. Kui ta võtab enesele veel teise naise, siis ei tohi esimesele vähendada toitu, katet ja abieluõigust.
11. Aga kui ta tema suhtes ei täida neid kolme tingimust, siis ta võib maksuta ära minna, ilma lunarahata.
12. Kes teist inimest lööb, nõnda et see sureb, seda tuleb karistada surmaga!
13. Aga kui ta teda ei ole varitsenud, vaid Jumal on lasknud ta tema kätte sattuda, siis ma määran sulle ühe paiga, kuhu ta võib põgeneda.
14. Aga kui keegi on riivatu oma ligimese vastu, tappes tema kavalusega, siis sa pead tema võtma surmamiseks isegi mu altari eest!
15. Kes lööb oma isa või ema, seda karistatagu surmaga!
16. Kes röövib inimese, kas ta selle müüb või see leitakse tema käest, seda karistatagu surmaga!
17. Kes neab oma isa või ema, seda karistatagu surmaga!
18. Kui mehed riidlevad ja üks lööb teist kivi või tööriistaga, nõnda et teine ei sure, vaid lamab asemel,
19. siis on lööja süüta, kui teine tõuseb üles ja saab õues kepi najal käia; ometi peab ta temale tasuma viidetud aja eest ja hoolitsema, et ta saaks terveks.
20. Kui keegi lööb kepiga oma sulast või teenijat, nõnda et ta tema käe all sureb, siis tuleb teda karistada.
21. Aga kui too jääb veel päevaks või paariks elama, siis ei tule teda karistada, sest too oli ju ostetud tema raha eest.
22. Kui mehed taplevad ja tõukavad lapseootel naist, nõnda et see enneaegselt sünnitab, muud kahju aga ei teki, siis tuleb süüdlast rahaga karistada; nõnda nagu naise mees temalt nõuab, nõnda andku ta seda nurisünnituse pärast.
23. Aga kui tekib kahju, siis tuleb anda hing hinge vastu,
24. silm silma vastu, hammas hamba vastu, käsi käe vastu, jalg jala vastu,
25. põletus põletuse vastu, haav haava vastu, vorp vorbi vastu.
26. Kui keegi lööb oma sulase või teenija silma ja rikub selle, siis ta peab tema silma pärast vabaks laskma.
27. Ja kui ta lööb oma sulasel või teenijal hamba välja, siis ta peab tema hamba pärast vabaks laskma.
28. Kui härg kaevleb surnuks mehe või naise, siis tuleb härg kividega surnuks visata ja tema liha ei tohi süüa, härja omanik aga on süüta.
29. Aga kui seesama härg oli varem kaevleja ja selle omanikku hoiatati juba ammu, ent tema ei takista seda ja härg tapab mehe või naise, siis visatagu härg kividega surnuks ja surmatagu ka ta omanik!
30. Kui temale aga määratakse lunastushind, siis ta peab andma niipalju hinge lunaraha, kui temale

määratakse.

31. Kui see härg kaevleb poega või tütart, siis tuleb temaga talitada sellesama seaduse järgi.

32. Kui härg kaevleb sulast või teenijat, siis tuleb nende isandale anda kolmkümmend hõbeseeklit, härg aga visatagu kividega surnuks!

33. Kui keegi jätab kaevu lahti või kaevab kaevu, aga ei kata seda, mille tõttu langeb sinna härg või eesel,

34. siis peab kaevu omanik andma hüvituse; ta tasugu looma omanikule rahas, aga korjus jäägu temale.

35. Kui kellegi härg kaevleb surnuks teise mehe härja, siis tuleb elus härg müüa ja raha pooleks jagada; ka surnud härg tuleb poolitada.

36. Aga kui on teada, et see härg oli juba varem kaevleja ja selle omanik ei ole seda takistanud, siis ta peab selle täiesti asendama: härg härja vastu; aga korjus jäägu temale.

37. Kui keegi varastab härja või lamba ja tapab või müüb selle, siis ta peab andma viis hărga härja vastu ja neli lammast lamba vastu!

1. Kui varas tabatakse sissemurdmiselt ja lüüakse surnuks, siis tapjal ei ole veresüüd.
2. Aga kui päike oli juba tõusnud, siis on tapjal veresüü. Varas peab tasuma kõik; kui tal midagi ei ole, võib teda ennast müüa varguse pärast.
3. Kui varastatu, olgu härg või eesel või lammas leitakse tema käest elusana, siis ta peab tasuma kahekordselt.
4. Kui keegi söötab ära põllu või viinamäe, laseb karja lahti ja söötab teise põllul, siis ta peab asemele andma parimat oma põllult ja viinamäelt.
5. Kui tuli pääseb lahti ja hakkab kibuvitse külge ning põletab ära nabad või lõikamata vilja või põllu, siis süütaja peab põlenu eest täielikult tasuma.
6. Kui keegi teisele annab hoiule raha või riistu ja need varastatakse selle kojast, siis peab varas, kui ta leitakse, tasuma kahekordselt.
7. Aga kui varast ei tabata, viidagu koja omanik Jumala ette: kas ta ise ei ole pannud oma kätt ligimese vara külge?
8. Kõigis süütegudes härja, eesli, lamba, riiete ja kõigi kadunud asjade pärast, mida keegi ütleb enese oma olevat, tuleb mõlema asi viia Jumala ette: kelle Jumal süüdi mõistab, see peab teisele tasuma kahekordselt.
9. Kui keegi teisele annab hoiule eesli või härja või lamba või mõne muu looma ja see sureb või saab vigastada või viiakse ära kellegi nägemata,
10. siis peab nende mõlema vahel toimuma vanne Issanda ees: kas ta pole pannud oma kätt teise omandi külge? Omanik peab vandega leppima ja teine ärgu tasugu.
11. Kui see aga tõepoolest on temalt varastatud, siis ta peab omanikule tasuma.
12. Kui see aga tõepoolest on maha murtud, siis ta toogu see tõendiks; mahamurtut ta ei tarvitse tasuda.
13. Kui keegi teiselt laenab looma ja see saab vigastada või sureb, ilma et omanik juures oleks, siis ta peab selle eest temale tasuma.
14. Aga kui omanik juures oli, siis tal ei ole vaja tasuda; kui see oli renditud, siis asendab selle rendihind.
15. Kui keegi võrgutab neitsi, kes ei ole kihlatud, ja magab temaga, siis ta peab mõrsjahinna eest tema enesele naiseks võtma.
16. Aga kui selle isa keeldub teda temale andmast, siis mees vaagigu raha, nagu on mõrsjahind neitsi eest.
17. Sa ei tohi nõida ellu jätta!
18. Igaühte, kes ühtib loomaga, tuleb karistada surmaga!
19. Kes ohverdab jumalatele ja mitte üksnes Issandale, see tuleb hukata!
20. Ära rõhu võõrast ja ära tee temale häda, sest te ise olete olnud võõrad Egiptusemaal!
21. Te ei tohi halvasti kohelda ühtegi lesknaist ega vaeslast!
22. Kui sa neid halvasti kohtled, nii et nad mind appi hüüavad, siis ma kuulen tõesti nende hüüdu,
23. mu viha süttib põlema ja ma tapan teid mõõgaga, nõnda et teie naised jäävad leskedeks ja lapsed orbudeks.
24. Kui sa laenad raha minu rahvale, mõnele, kes on vaene, siis ära ole tema suhtes liigkasuvõtja: te ei tohi temalt kasu võtta!
25. Kui sa oled võtnud pandiks oma ligimese üleriide, siis sa pead selle temale tagasi andma, enne kui päike loojub,
26. sest see ta üleriie on tema ihu ainsaks kattedeks. Millega ta muidu magaks? Ma kuulen, kui ta mind appi hüüab, sest mina olen halastaja.
27. Sa ei tohi needa Jumalat ja sajatada oma rahva vürsti!
28. Oma külluse ja ülevooluga ära viivita! Sa pead esmasündinu oma poegadest minule andma!
29. Nõndasamuti tee oma veiste, lammaste ja kitsede esmasündinutega: seitse päeva olgu ta oma ema juures, kaheksandal päeval pead ta minule andma.

30. Ja te peate olema minule pühitsetud inimesed: väljal mahamurtu liha te ei tohi süüa, visake see koertele!

1. Ära levita valekuuldusi! Ära löö kätt õelaga, et sa ei saaks valetunnistajaks!
2. Ära järgne jõugule kurja tegema ja ära kosta riiuasjas jõugu järele paindudes, et sa õigust ei väänaks!
3. Ära ole viletsa kasuks erapoolik tema riiuasjas!
4. Kui sa kohtad oma vihamehe eksinud härga või eeslit, siis vii see temale tagasi!
5. Kui sa näed oma vihamehe eeslit koorma all lamamas, siis ära jäta teda maha, vaid aita ta lahti päästa!
6. Ära vääna su juures oleva vaese õigust tema riiuasjas!
7. Pettusasjast hoia eemale; ja sa ei tohi tappa süütut ega õiget, sest mina ei mõista õigeks ühtki õelat!
8. Ära võta meelehead, sest meelehea pimestab nägijaid ja teeb õigete asjad segaseks!
9. Võõrale ära tee häda: te ju mõistate võõra hinge, sest te ise olete olnud võõrad Egiptusemaal!
10. Kuus aastat külva oma maale ja kogu sellelt saaki,
11. aga seitsmendal jäta see koristamata ja harimata, et su rahva vaesed saaksid sealt süüa; ja mis neist järele jääb, seda söögu metsloomad! Samuti talita ka oma viinamäe ja õlipuudega!
12. Kuus päeva tee oma tööd, aga seitsmendal päeval puhka, et su härg ja eesel kosuksid, ja su teenija poeg ning võõras saaksid hingata!
13. Kõik, mis ma teile olen rääkinud, pidage meeles! Teiste jumalate nimesid ei tohi te nimetada, ärgu seda kuuldagu sinu suust!
14. Kolm korda aastas pead mulle püha pidama!
15. Pea hapnemata leibade püha: seitse päeva söö hapnemata leiba, nõnda nagu ma sind olen käskinud, määratud ajal aabibikuus, sest siis sa tulid Egiptusest välja; aga tühje käsi ei tohi tulla mu palge ette!
16. Ja pea lõikuspüha oma varajase vilja saagile, mille oled külvanud põllule; ja vilja kokkupanemise püha aasta lõpus, kui sa oma saagi põllult koristad!
17. Kolm korda aastas peab kogu su meessugu tulema Issanda Jumala palge ette!
18. Sa ei tohi ohverdada mu tapaohvri verd haput leiba süües, ja mu pühade ohvirasv ei tohi seista üle öö hommikuni!
19. Parim oma põllu uudseviljast vii Issanda, oma Jumala kotta! Ära keeda kitsetalle ta ema piimas!
20. Vaata, mina läkitan sinu eel inglid sind tee peal hoidma ja sind viima paika, mille ma olen valmistanud.
21. Ole valvel tema ees ja kuula ta häält, ära vihasta teda; sest ta ei andesta teie üleastumist, sellepärast et temas on minu nimi!
22. Aga kui sa tõesti kuulad tema häält ja teed kõike, mida ma käsin, siis ma olen sinu vaenlaste vaenlane ja vastaste vastane.
23. Sest minu ingel läheb sinu eel ja viib sind emorlaste, hettide, perislaste, kaananlaste, hiivlaste ja jebuuslaste juurde ja mina hävitan need.
24. Ära kummarda nende jumalaid ja ära teeni neid! Ja ära tee ka nende rahvaste tegude järgi, vaid kisu maha sootuks nende jumalad ja purusta täiesti nende ebaususambad!
25. Te peate aga teenima Issandat, oma Jumalat, siis ta õnnistab sinu leiba ja vett! Ja ma hoian tõve sinust eemal.
26. Enneaegselt sünnitajat ega sigimatut ei ole su maal. Ja ma teen täielikuks sinu päevade arvu.
27. Ma läkitan sinu eele hirmu ja viin segadusse kõik rahvad, kelle juurde sa tuled, ja teen, et kõik su vaenlased näitavad sulle selga.
28. Ma läkitan sinu eele masenduse, et see ajaks su eest ära hiivlased, kaananlased ja hetid.
29. Ma ei aja neid su eest ära ühe aastaga, et maa ei jääks tühjaks ja sulle ei sigineks metsloomi.
30. Ma ajan nad sinu eest ära vähehaaval, seni kui sa sigined ja pärid maa.
31. Ja ma annan sulle maa-ala Kõrkjamerest vilistite mereni ja kõrbest kuni Frati jõeni, sest ma annan maa elanikud teie kätte ja sina ajad need ära enese eest.

32. Sa ei tohi teha lepingut nendega ega nende jumalatega!

33. Nemad ei tohi jääda elama su maale, et nad ei mõjustaks sind minu vastu pattu tegema; sest kui sa nende jumalaid teenid, siis saab see sulle püüdepaelaks!

1. Ja ta ütles Moosesele: 'Astuge üles Issanda juurde, sina ise, Aaron, Naadab, Abihu ja seitsekümmend Iisraeli vanemaist, ja kummardage eemalt!
2. Mooses üksi liginegu Issandale, teised aga ei tohi lähedale tulla ja rahvas ei tohi minna üles koos temaga!'
3. Ja Mooses tuli ning jutustas rahvale kõigist Issanda sõnadest ja kõigist seadlustest. Ja kogu rahvas vastas ühehäälselt, öeldes: 'Me tahame teha iga sõna järgi, mis Issand on rääkinud!'
4. Ja Mooses kirjutas üles kõik Issanda sõnad. Ja ta tõusis hommikul vara ning püstitas mäe alla altari ja kaksteist sammast vastavalt Iisraeli kaheteistkümnele suguharule.
5. Ja ta läkitas Iisraeli laste noori mehi ohverdama põletusohvreid ja tapma härjavärsse tänuohvriks Issandale.
6. Ja Mooses võttis poole verest ning pani kausikestesse, aga teise poole verest ta piserdas altarile.
7. Siis ta võttis seaduseraamatu ja luges rahva kuuldes. Ja nad ütlesid: 'Kõik, mida Issand on käskinud, me teeme ja võtame kuulda!'
8. Ja Mooses võttis verd ning piserdas rahva peale, öeldes: 'Vaata, see on selle lepingu veri, mille Issand teiega on teinud kõigi nende sõnade põhjal!'
9. Seejärel Mooses, Aaron, Naadab, Abihu ja seitsekümmend Iisraeli vanemaist läksid üles,
10. ja nad nägid Iisraeli Jumalat: tema jalge all oli nagu safiiridest tehtud põrand - otsekui taevas ise oma selguses.
11. Aga ta ei tõstnud oma kätt Iisraeli laste ülemate vastu, vaid need võisid Jumalat vaadata ning süüa ja juua.
12. Ja Issand ütles Moosesele: 'Tule üles minu juurde mäele ja ole siin, siis ma annan sulle kivilauad ning Seaduse ja käsud, mis ma olen kirjutanud neile õpetuseks!'
13. Ja Mooses läks teele koos oma teenri Joosuaga; ja Mooses läks üles Jumala mäele.
14. Aga vanemaile ta ütles: 'Jääge teie siia, kuni me tuleme tagasi teie juurde! Ja vaata, Aaron ja Huur on teie juures. Kellel on mingi põhjus, mingu nende juurde!'
15. Ja Mooses läks mäele ning pilv kattis mäe.
16. Ja Issanda auhiilgus laskus Siinai mäele ja pilv kattis seda kuus päeva; seitsmendal päeval hüüdis ta pilve seest Moosest.
17. Ja Issanda auhiilguse ilmutus oli Iisraeli laste silmis otsekui hävitav tuli mäetipus.
18. Mooses läks pilve keskele ning tõusis üles mäele. Ja Mooses oli mäe peal nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Ütle Iisraeli lastele, et nad tooksid mulle tõstelõivu; igaühelt, kes annab heast südamest, võtke minu tõstelõivu.
3. Ja see on tõstelõiv, mida te peate neilt võtma: kulda, hõbedat ja vaske,
4. sinist, purpurpunast ja helepunast lõnga ning peent linast lõime, kitsekarvu,
5. punaseid jäaranahku, merilehmanahku, akaatsiapuud,
6. valgustusõli, palsameid võideõliks ja healõhnalisi suitsutusrohete,
7. karneoolikive ja ilustuskive õlarüü ja rinnakilbi jaoks.
8. Ja nad tehku mulle pühamu, siis ma asun elama nende keskele.
9. Tehke täpselt eeskuju järgi, mida ma sulle näitan, elamu ja kõigi selle riistade mudeli järgi!
10. Laegas tehtagu akaatsiapuust, kaks ja pool küünart pikk, poolteist küünart lai ja poolteist küünart kõrge.
11. Kata see puhta kullaga, kata seest- ja väljastpoolt ja tee sellele kuldpärg ümber!
12. Vala selle jaoks neli kuldrõngast ja kinnita need ta nelja jala külge, kaks rõngast ühte külge ja kaks rõngast teise külge!
13. Tee kandekangid akaatsiapuust ja karda need kullaga!
14. Pista kangid rõngastesse laeka külgedel, et nendega saaks laegast kanda!
15. Kangid jäägu laeka rõngastesse, neid ärgu sealt välja võetagu!
16. Pane laekasse tunnistus, mille ma sulle annan!
17. Tee puhtast kullast lepituskaas, kaks ja pool küünart pikk ja poolteist küünart lai!
18. Tee kullast kaks keerubit; tee need sepisena lepituskaane kumbagi otsa!
19. Pane üks keerub ühte otsa ja teine keerub teise otsa; pange keerubid lepituskaane kumbagi otsa!
20. Keerubid sirutagu oma tiivad ülespoole, et nad tiibadega kataksid lepituskaant, ja nende palged olgu vastamisi; keerubite palged olgu lepituskaane poole!
21. Aseta lepituskaas laekale peale ja pane laekasse tunnistus, mille ma sulle annan!
22. Seal ma siis ilmutan ennast sulle ja kõnelen sinuga lepituskaanel mõlema keerubi vahel, mis on tunnistuslaeka peal, kõigest, mida ma sind käsin Iisraeli lastele öelda.
23. Tee akaatsiapuust laud, kaks küünart pikk, küünar lai ja poolteist küünart kõrge!
24. Karda see puhta kullaga ja tee sellele kuldpärg ümber!
25. Tee sellele kämbalalaiune pöön ümber ja tee kuldpärg ümber selle pöõna!
26. Tee sellele neli kuldrõngast ja kinnita rõngad nelja nurga külge selle nelja jala juures!
27. Rõngad olgu otse pöõna kõrval kangide asemeiks laua kandmisel.
28. Tee laua kandmiseks akaatsiapuust kangid ja karda need kullaga!
29. Tee sellele vaagnad ja kausid, kannud ja peekrid joogiohvri toomiseks; tee need puhtast kullast!
30. Ja pane alati ohvrileibu lauale mu palge ette!
31. Tee puhtast kullast lambijalg; see lambijalg olgu sepistatud töö aluse ja harudega; selle karikakesed, nupud ja õiekessed olgu sellega ühest tükist!
32. Selle küljest lähtugu kuus haru: ühest küljest kolm lambijala haru ja teisest küljest kolm lambijala haru!
33. Ühel harul olgu kolm mandliõiekujulist karikakest nupu ja õiekesega, samuti olgu teisel harul kolm mandliõiekujulist karikakest nupu ja õiekesega; nõnda olgu neil kuuel harul, mis lambijalast lähtuvad.
34. Aga lambijalal enesel olgu neli mandliõiekujulist karikakest nupu ja õiekesega:
35. iga harupaari all olgu üks nupp neil kuuel harul, mis lambijalast lähtuvad.
36. Nupud ja harud olgu sellega ühest tükist terviklik sepietöö puhtast kullast.
37. Tee sellele seitse lampi; lambid seatagu üles nõnda, et need valgustaksid oma esist!
38. Tahikäärid ja tahikarbid olgu puhtast kullast!
39. See tehtagu ühest talendist puhtast kullast koos kõigi nende riistadega!
40. Ja vaata, et sa need teed nende eeskujude järgi, mis sulle mäel näidati!

1. Tee elamu kümnest vaibast, mis on korrutatud linasest lõimest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast; tee need kunstipäraselt sissekootud keerubitega!
2. Iga vaiba pikkus olgu kakskümmend kaheksa küünart ja iga vaiba laius neli küünart; kõigil vaipadel olgu samad mõõdud!
3. Viis vaipa seotagu üksteisega kokku, samuti seotagu ka teised viis vaipa üksteisega kokku!
4. Tee sinised aasad esimese vaiba servale, äärmisele esimeses reastuses; samasugused tee ka teise reastuse äärmise vaiba servale!
5. Tee viiskümmend aasa esimesele vaibale ja tee viiskümmend aasa vaiba servale, mis on teises reastuses; aasad olgu üksteisega kohakuti!
6. Tee ka viiskümmend kuldhaaki ja ühenda nende haakidega vaibad üksteise külge, et neist saaks täielik elamu!
7. Ja tee kitsekarvadest vaibad telgiks elamu peale; neid vaipu tee üksteist!
8. Iga vaiba pikkus olgu kolmkümmend küünart ja iga vaiba laius neli küünart; üheteistkümmel vaibal olgu samad mõõdud!
9. Seo kokku viis vaipa eraldi ja kuus vaipa eraldi, aga kuues vaip pane kahekordselt telgi suule!
10. Tee viiskümmend aasa esimese vaiba servale, äärmisele reastuses, ja viiskümmend aasa vaiba servale teises reastuses!
11. Tee viiskümmend vaskhaaki, pista haagid aasadesse ja ühenda telk üheks tervikuks!
12. Telgi vaipade liigse ülerippuvuse korral rippugu pool liigsest vaibast elamu tagaküljes!
13. Küünar siitpoolt ja küünar sealtpoolt telgi vaipade liigsest pikkusest rippugu üle elamu külgedele, kattes seda siit- ja sealtpoolt!
14. Tee telgile kate punakaist jäaranahkadest ja selle peale veel teine kate merilehmanahkadest!
15. Tee elamule akaatsiapuust püstipandavad laudad!
16. Iga laua pikkus olgu kümme küünart ja iga laua laius poolteist küünart!
17. Igal laual olgu kaks tappi, mis üksteisega on ühendatud; nõnda tee kõik elamu laudad!
18. Tee elamule laudu: kakskümmend lauda lõunapoolse külje jaoks lõuna poole!
19. Tee kahekümnele lauale alla nelikümmend hõbejalga: kaks jalga iga laua alla mõlema tapi jaoks!
20. Ja elamu teise külje jaoks, põhja poole, kakskümmend lauda
21. ja nende nelikümmend hõbejalga: kaks jalga iga laua all.
22. Aga elamu läänepoolse tagakülje jaoks tee kuus lauda!
23. Ja tee kaks lauda elamu tagakülje nurkade jaoks!
24. Need moodustagu kaksiklavad, mis on ühendatud alt üles kuni esimese rõngani; nõnda olgu see nende mõlemaga, neist saagu mõlemad nurgad!
25. Neid on siis kaheksa lauda ja nende hõbejalgu on kuusteist jalga: kaks jalga iga laua all.
26. Tee akaatsiapuust põiklatid: viis latti elamu ühe külje laudade jaoks,
27. viis latti elamu teise külje laudade jaoks ja viis latti elamu küljelaudade jaoks läänepoolses tagaküljes!
28. Keskmise põiklatti keset laudu kulgegu servast servani!
29. Karda laudad kullaga ja tee neile kullast rõngad lattide asemeiks; karda ka latid kullaga!
30. Siis püstita elamu plaani järgi, mis sulle mäel näidati!
31. Ja tee eesriie sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest, sisse kududes keerubite kujud!
32. Riputa see kullaga karratud nelja akaatsiapuust samba külge, millel on kuldhaagid ja mis seisavad neljal hõbejalal!
33. Riputa eesriie haakide külge ja vii sinna eesriide taha tunnistuslaegas! Ja eesriie eraldagu teile püha ja kõige pühamat paika!
34. Pane lepituskaas tunnistuslaekale peale kõige pühamas paigas!
35. Aseta laud eesriide ette ja lauaga kohakuti lambijalg elamu lõunapoolsesse külge; laud aga pane põhjapoolsesse külge!

36. Tee kate ka telgi uksele sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest kunstipäraselt kootuna!

37. Katte jaoks tee viis akaatsiapuust sammast ja karda need kullaga; nende haagid olgu kullast; ja vala neile viis vaskjalga!

Peatükk 27

1. Tee akaatsiapuust altar, viis küünart pikk ja viis küünart lai; altar olgu neljanurgeline ja kolm küünart kõrge!
2. Tee selle neljale nurgale sarved; sarved olgu sellega ühest tükist ja karda see vasega!
3. Tee selle juurde kuuluvad nõud tuha koristamiseks, labidad, piserdusnõud, hargid ja sütepannid; kõik selle riistad tee vasest!
4. Tee sellele võrestik, võrgukujuline töö vasest; tee võrgule neli vaskrõngast nelja nurga külge!
5. Pane see allapoole altari äärt, et võrk ulatuks altpoolt vaadates poole altarini!
6. Tee altarile kandekangid, akaatsiapuust kangid, ja karda need vasega!
7. Kangid pistetagu rõngastesse; kangid olgu kummalgi pool altarit, kui seda kantakse!
8. Tee see laudadest õõnsakujulisena; nõnda nagu sulle mäel näidati, nõnda tehtagu see!
9. Tee elamule õu: lõunakaares olgu õuel eesriided korrutatud linasest lõimest, saja küünra pikkuses ühe külje jaoks;
10. ja selle kakskümmend sammast ja kakskümmend vaskjalga; sammaste haagid ja põrgad olgu hõbedast!
11. Nõndasamuti olgu ka põhjapoolses pikemas küljes eesriideid saja küünra pikkuses, ja nende tarvis kakskümmend sammast ja kakskümmend vaskjalga; sammaste haagid ja põrgad olgu hõbedast!
12. Ja vastavalt õue laiusle, läänepoolses küljes, olgu viiskümmend küünart eesriideid, nende kümme sammast ja kümme jalga!
13. Õue laius esiküljes, ida pool, olgu viiskümmend küünart!
14. Seal olgu ühel pool viisteist küünart eesriideid, nende kolm sammast ja kolm jalga,
15. samuti olgu teisel pool viisteist küünart eesriideid, nende kolm sammast ja kolm jalga!
16. Õueväraval olgu kahekümneküünrane kate sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest kunstipäraselt kootud; sellel olgu neli sammast ja neli jalga!
17. Kõigil sambail ümber õue olgu hõbedast põrgad, samuti hõbedast haagid, aga vasest jalad!
18. Õue pikkus olgu sada küünart ja laius mõlemalt poolt viiskümmend küünart; eesriie olgu viis küünart kõrge, korrutatud linasest lõimest; ja jalad olgu vasest!
19. Kõik elamu riistad kõigeks selle teenistuseks, kõik vaiad ja kõik õue vaiad olgu vasest!
20. Ja sina käsi Iisraeli lapsi, et nad tooksid sulle valgustuse jaoks puhast tambitud oliiviõli, lampide alaliseks ülesseadmiseks.
21. Kogudusetelgis, väljaspool eesriiet, mis on tunnistuslaeka ees, peab Aaron oma poegadega seda korraldama Issanda ees õhtust hommikuni. See olgu igaveseks seadluseks Iisraeli laste tulevastele põlvedele!

1. Sina aga lase enese ette astuda Iisraeli laste seast oma vend Aaron ja tema pojad, et nad oleksid mulle preestriteks: Aaron, Naadab, Abihu, Eleasar ja Iitamar, Aaroni pojad.
2. Ja tee oma vennale Aaronile pühad riided auks ning iluks!
3. Räägi kõigi südamest tarkadega, keda ma olen täitnud tarkuse vaimuga, et nad teeksid Aaronile riided, et teda saaks pühitseda mulle preestriks!
4. Ja need on riided, mis nad peavad tegema: rinnakilp, õlarüü, ülekuub, kirjatud särk, peakate ja vöö; nad tehku pühad riided su vennale Aaronile ja tema poegadele, et nad saaksid olla mulle preestriteks!
5. Nad võtku kulda ja sinist, purpurpunast ja helepunast lõnga ning linast lõime
6. ja tehku õlarüü kuldsest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest kunstipäraselt kootuna!
7. Sellel olgu kaks ühendatud õlatükki, mõlemast otsast seotud!
8. Ja kunstipärane kinnitusvöö selle küljes olgu samasugune töö ning sellega ühest tükist: kuldsest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest.
9. Võta siis kaks karneolikivi ja uurenda neisse Iisraeli poegade nimed:
10. kuus nende nimedest ühte kivisse ja kuus ülejäänud nime teise kivisse nende sünnijärgluses.
11. Otsekui kivinikerdaja uurendab pitsatit, nõnda uurenda Iisraeli poegade nimed neisse mõlemasse kivisse; valmista need ümbritseva kuldäärisega!
12. Aseta need kaks kivi õlarüü õlatükkidele kui mälestuskivid Iisraeli poegadele; ja Aaron kandku kummalgi õlal nende nimesid mälestuseks Issanda ees!
13. Tee kullast ääris
14. ja puhtast kullast kaks ketti; tee need punutuina, nõõritaoliselt valmistatuina, ja kinnita need punutud ketid äärise külge!
15. Ja tee kohtu-rinnakilp kunstipäraselt kootuna; tee see nõnda, nagu on tehtud õlarüügi: tee see kuldsest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest!
16. See olgu neljanurgeline ja kahekordne, vaksapikkune ja vaksalaiune.
17. Kata see kalliskivipealistusega, neli rida kive: rubiin, topaas, smaragd ridamisi esimeses reas;
18. teises reas: türkiis, safiir, jaspis;
19. kolmandas reas: hüatsint, ahhaat, ametüst;
20. neljandas reas: krüsoliit, karneool, nefriit; kuldäärisest ümbritsetuina olgu need oma asemeis!
21. Kivid olgu vastavalt Iisraeli poegade nimedele nende kaheteistkümne nimega, igal pitsatitaoliselt uurendatud nimi vastavalt kaheteistkümnele suguharule!
22. Tee rinnakilbile puhtast kullast ketid, nõõritaoliselt keerutatud!
23. Tee rinnakilbile kaks kuldrõngast ja pane need kaks rõngast rinnakilbi kahe nurga külge!
24. Ja pane need kaks kuldnööri mõlemasse rõngasse rinnakilbi nurkadel!
25. Mõlema nööri mõlemad otsad kinnita mõlema äärise külge ja kinnita need õlatükkidele õlarüü esiküljes!
26. Tee kaks kuldrõngast ja pane need rinnakilbi kahte nurka, selle ääre külge, mis on seespool vastu õlarüüd!
27. Ja tee veel kaks kuldrõngast ja pane need õlarüü mõlema õlatüki külge, selle esikülje allosasse, ühenduskohale ülespoole õlarüü vööd!
28. Rõngastega rinnakilp seotagu sinise nööri õlarüü rõngaste külge, et see oleks ülalpool õlarüü vööd ja et rinnakilp ei tuleks lahti õlarüü küljest!
29. Nõnda kandku Aaron, kui ta läheb pühamusse, Iisraeli poegade nimesid kohtu-rinnakilbis oma südame peal alaliseks mälestuseks Issanda ees!
30. Pane kohtu-rinnakilpi ka uurim ja tummim, need olgu Aaroni südame peal, kui ta astub Issanda palge ette! Nõnda kandku Aaron alati Issanda ees Iisraeli laste õigusemõistu oma südame peal!
31. Tee õlarüü ülekuub üleni sinisest lõngast
32. ja sellel olgu keskel avaus pea jaoks; avause ümber olgu kootud äär, see olgu nagu raudrüü

avaus, et see ei rebeneks.

33. Tee palistuse külge granaatõunad sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ümber palistuse ja kuldkellukesed ümberringi nende vahele:

34. kuldkelluke ja granaatõun, kuldkelluke ja granaatõun ümber ülekuue palistuse!

35. See olgu Aaronil teenides seljas ja selle helinat olgu kuulda, kui ta läheb pühamusse Issanda ette või tuleb sealt välja, et ta ei sureks!

36. Tee puhtast kullast laubaehe ja uurenda sellesse nagu pitsatisse uurendatakse: 'Issandale pühitsetud!'

37. Kinnita see sinise nõoriga peakatte külge; see olgu peakatte esiküljes!

38. See olgu Aaroni laubal, et Aaron kannaks süüd pühade andide puhul, mida Iisraeli lapsed pühitsevad, kõigi nende pühade ohvriandide puhul; see olgu alati ta laubal, et neid teha armsaiks Issanda ees!

39. Koo linasest lõimest särk, samuti tee linasest riidest peakate; ja tee vöö kirjatud tegumoes!

40. Tee Aaroni poegadele särgid ja tee neile vööd; ja tee neile peakatted auks ning iluks!

41. Pane need selga oma vennale Aaronile ja tema poegadele; ja võia neid, täida nende käed ja pühitse nad mulle preestriteks!

42. Tee neile linased püksid palja ihu kätteks; need ulatugu puusadest alla reiteni;

43. need olgu jalas Aaronil ja tema poegadel, kui nad lähevad kogudusetelki või astuvad pühamus teenides altari ette, et nad ei saaks süüdlasteks ega sureks. See olgu igaveseks seadluseks temale ja ta soole pärast teda!

1. Ja see on kirjeldus, mida sa nendega pead tegema, pühitsedes neid mulle preestriteks: võta üks noor härjavärss ja kaks veatut jäära,
2. hapnemata leiba, õliga segatud hapnemata kakke ja õliga võitnud õhukesti hapnemata kooke; tee need peenest nisujahust!
3. Pane need ühte korvi ja too need korviga kaasa, siis kui tood härjavärsi ja kaks jäära!
4. Too Aaron ja tema pojad kogudusetelgi ukse juurde ja pese neid veega!
5. Võta riided ja pane Aaronile selga: särk ja õlarüü ülekuub, õlarüü ja rinnakilp, ja seo temale ümber õlarüü vöö!
6. Pane temale peakate pähe ja kinnita püha laubaehe peakatte külge!
7. Võta võideõli ja vala temale pähe ja võia teda!
8. Too esile ta pojad ja pane neile särgid selga!
9. Vööta nad vööga, Aaron ja tema pojad, ning seo nende peakatted! Preestriamet kuulugu neile igavese seaduse järgi. Ja täida Aaroni ja tema poegade käed!
10. Too härjavärss kogudusetelgi ette ning Aaron ja tema pojad pangu oma käed härjavärsi pea peale!
11. Tapa härjavärss Issanda ees kogudusetelgi ukse juures!
12. Võta härjavärsi verd ja määri sõrmega altari sarvedele; kogu veri aga vala altari jalale!
13. Ja võta kõik sisikonda kattev rasv, maksarasv, mõlemad neerud ja rasv, mis nende küljes on, ja süüta altaril põlema!
14. Aga härjavärsi liha, nahk ja sisikond põleta tulega väljaspool leeri; see on patuohver!
15. Võta üks jääradest ning Aaron ja tema pojad pangu oma käed jäära pea peale!
16. Tapa see jäära ja võta ta verd ning piserda altarile ümberringi!
17. Raiu jäära tükkideks, pese ta sisikond ja sääred ning pane need ta tükkide ja pea peale!
18. Siis süüta kogu see jäära altaril põlema; see on põletusohver Issandale, see on healõhnaline tuleohver Issandale!
19. Seejärel võta teine jäära ning Aaron ja tema pojad pangu oma käed jäära pea peale!
20. Tapa see jäära ja võta ta verd ning määri Aaroni parema kõrva lestale ja tema poegade parema kõrva lestale, ja nende parema käe põidlale ja parema jala suurele varbale; muu veri aga piserda altarile ümberringi!
21. Võta altaril olevat verd ja võideõli ja piserda Aaroni ja tema riiete peale, nõndasamuti tema poegade ja poegade riiete peale; siis saavad pühaks tema ja ta riided, ja samuti tema pojad ja poegade riided!
22. Võta siis jäära rasv ja rasvane saba, sisikonna võrkkile rasv ja maksarasv, mõlemad neerud ja rasv, mis nende küljes on, ja parempoolne saps, sest see on pühitsusjäär,
23. üks päts leiba, üks õliga segatud leivakakk ja üks õhuke koogike hapnemata leibade korvist, mis on Issanda ees,
24. ja pane need kõik Aaroni käte peale ja tema poegade käte peale ning kõiguta neid kõigutusohvrina Issanda ees!
25. Siis võta need nende käte pealt ja põleta altaril põletusohvri peal meeldivaks lõhnaks Issanda ees; see on tuleohver Issandale!
26. Võta rinnaliha Aaroni pühitsusjäärast ja kõiguta seda kõigutusohvrina Issanda ees; ja see saagu siis sinule!
27. Pühitse kõigutusrinda ja tõstesapsu, mida on kõigutatud ja mida on tõstetud Aaroni ja tema poegade pühitsusohvri jäärast,
28. ja need saagu Iisraeli lastelt Aaronile ja tema poegadele igavese seaduse järgi, sest see on tõstelõiv; ja kui tõstelõiv on see Iisraeli lastelt nende tänu-tapaohvritest, tõstelõiv Issandale!
29. Aaroni pühad riided saagu pärast teda ta poegadele, et neidki nende sees võitaks ja nende käed täidetaks!
30. Seitse päeva kandku neid oma seljas see ta poegadest, kes saab preestriks, kes läheb

kogudusetelki, et pühamus teenida!

31. Võta pühitsusjäär ja keeda selle liha pühas paigas!

32. Ja Aaron ja tema pojad söögu jäära liha ja leiba, mis on korvis, kogudusetelgi ukse ees!

33. Nad söögu seda, millega lepitust toodi, kui nende käed täideti ja neid pühitseti; aga võõras ei tohi seda süüa, sest see on püha!

34. Ja kui pühitusohvri lihast ja leivast midagi jääb üle hommikuks, siis põleta see jääk tulega: seda ei tohi süüa, sest see on püha!

35. Tee Aaroni ja tema poegadega kõik nõnda, nagu ma sind olen käskinud; nende pühitus kestku seitse päeva!

36. Ohverda iga päev patuohvri härjavärss lepituseks ja puhasta patust altar, tuues selle peal lepitust, ja võia seda pühitsuseks!

37. Seitse päeva toimetage altari lepitust ja pühitse seda; siis altar saab väga pühaks: igäüks, kes altarit puudutab, saab pühaks!

38. Ja see on, mida sa pead ohverdama altaril alaliselt, iga päev: kaks aastast talle.

39. Üks tall ohverda hommikul ja teine tall ohverda õhtul,

40. ja kann peent jahu, segatud kolme kortli tambitud õliga, ja joogiohvriks kolm kortlit veini ühe talle kohta!

41. Teine tall ohverda õhtul; valmista see nagu hommikulgi roaohvri ja joogiohvriga healõhnaliseks tuleohvriks Issandale!

42. See olgu alaliseks põletusohvriks Issanda ees teie sugupõlvedele kogudusetelgi ukse ees, seal, kus ma ennast teile ilmutan, et sinuga rääkida!

43. Seal ma ilmutan ennast Iisraeli lastele ja see saab pühaks minu auhiilguse läbi.

44. Mina pühitsen kogudusetelgi ja altari; ja ma pühitsen enesele preestriteks Aaroni ja tema pojad.

45. Ma tahan elada Iisraeli laste keskel ja olla neile Jumalaks.

46. Ja nemad peavad tundma, et mina olen Issand, nende Jumal, kes tõi nad Egiptusemaalt välja, et elada nende keskel. Mina olen Issand, nende Jumal!

1. Tee suitsutusaltar suitsutusohvri toomiseks; tee see akaatsiapuust!
2. See olgu küünar pikk ja küünar lai, neljanurgeline ja kaks küünart kõrge; selle sarved olgu sellega ühest tükist!
3. Karda see puhta kullaga, selle pealis, küljed ümberringi ja sarved; ja tee sellele kuldäär ümber!
4. Tee kaks kuldrõngast selle ääre alla kahele poole; tee need kumbagi külge; need olgu asemeiks kangidele, millega seda kantakse!
5. Tee kangid akaatsiapuust ja karda need kullaga!
6. Pane see tunnistuslaeka ees oleva eesriide ette, kohastikku tunnistuslaeka peal oleva lepituskaanega, kus ma ennast sulle ilmutan!
7. Ja Aaron põletagu selle peal healõhnalist suitsutusrohtu; ta põletagu seda igal hommikul, kui ta lampe korraldab!
8. Ja kui Aaron õhtul lampe üles seab, siis ta põletagu nõndasamuti; see olgu teie tulevastele põlvedele alaline suitsutusohver Issanda palge ees!
9. Ärge ohverdage selle peal võõrast suitsutusrohtu ega põletus- või roaohvrit; selle peale ärge valage ka joogiohvrit!
10. Ja kord aastas toimetagu Aaron selle sarvede peal lepitust: põlvest põlve toimetagu ta kord aastas selle lepitust patu-lepitusohvri verega! See on väga püha Issandale.'
11. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
12. 'Kui sa arvestad Iisraeli laste päid, neid, kes ära loetakse, siis andku iga mees oma hinge eest lunaraha Issandale, et neid ei tabaks nuhtlus, kui nad ära loetakse!
13. Igaüks, kes astub äraloetavate hulka, andku pool seeklit püha seekli järgi, kakskümmend geera seeklis; tõstelõivu Issandale on pool seeklit.
14. Igaüks, kes astub äraloetavate hulka, kakskümmend aastat vana ja üle selle, peab andma Issandale tõstelõivu!
15. Rikas ärgu andku rohkem ja kehv ärgu andku vähem kui pool seeklit, kui te annate Issandale tõstelõivu lepituseks oma hingede eest!
16. Võta Iisraeli lastelt lepitusraha ja kasuta seda kogudusetelgi teenistuseks; see meenutagu Issanda ees Iisraeli lapsi, et saaksite lepitust oma hingedele!'
17. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
18. 'Tee pesemise jaoks vasknõu ja selle vaskjalg; pane see kogudusetelgi ja altari vahele ja vala sellesse vett!
19. Aaron ja tema pojad pesku selles oma käsi ja jalgu!
20. Kui nad lähevad kogudusetelki, siis nad peavad endid veega pesema, et nad ei sureks; nõndasamuti, kui nad astuvad teenistuseks altari juurde, et süüdata tuleohvrit Issandale.
21. Nad peavad pesema oma käsi ja jalgu, et nad ei sureks. See olgu neile igaveseks seadluseks, temale ja ta soole põlvest põlve!'
22. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
23. 'Ja sina võta enesele parimaid palsameid: viissada seeklit sula mürri, ja pool osa sellest, kakssada viiskümmend seeklit, healõhnalist kaneeli, ja kakssada viiskümmend seeklit lõhnavat kalmust,
24. ja viissada seeklit kassiat püha seekli järgi, ja kolm toopi oliiviõli,
25. ja valmista sellest püha võideõli, rohusegajate viisil segatud salvi; see olgu pühaks võideõliks!
26. Võia sellega kogudusetelki ja tunnistuslaegast,
27. lauda ja kõiki selle riistu, lambijalga ja selle riistu, suitsutusaltarit,
28. põletusohvri altarit ja kõiki selle riistu, pesemisenõu ja selle jalga!
29. Ja pühitse neid, et need oleksid väga pühad: igaüks, kes neid puudutab, saab pühaks.
30. Ja võia Aaronit ja tema poegi ja pühitse nad mulle preestriteks!
31. Ja räägi Iisraeli lastega ning ütle: See olgu teile põlvest põlve minu püha võideõli!
32. Tavalise inimese ihu peale ei tohi seda valada ja niisugust segu ei tohi te järele teha: see on püha ja see olgu püha ka teile!

33. Igaüks, kes valmistab niisugust võiet ja annab seda mõnele võõrale, kaotatagu oma rahva seast!
34. Ja Issand ütles Moosesele: 'Võta enesele healõhnlisi aineid: lõhnavat vaiku, teokarpe ja galbanit - healõhnlisi aineid ja puhast viirukit võrdsetes osades -
35. ja valmista neist rohusegajate viisil suitsutusrohi: soolane, puhas, püha!
36. Osa sellest hõõru peeneks ja pane tunnistuslaeka ette kogudusetelgis, sinna, kus ma ennast sulle ilmutan; see olgu teile kõige püham!
37. Suitsutusrohtu, mida sa teed selle segu kohaselt, ei tohi te endile teha: Issandale kuuluvana olgu see sulle püha!
38. Igaüks, kes teeb midagi niisugust, et seda mõnuga nautida, kaotatagu oma rahva seast!'

Peatükk 31

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Vaata, ma olen nimepidi kutsunud Betsaleeli, Huuri poja Uuri poja Juuda suguharust.
3. Ma olen tema täitnud Jumala Vaimuga, tarkuse, mõistuse ja teadmistega ning igasugu tööoskusega,
4. et kujundada kunstipäraseid töid kullast, hõbedast ja vasest,
5. uurendada kive raamistuse jaoks ja nikerdada puud, tehes igasugu tööd.
6. Ja mina, vaata, olen andnud temale abiks Oholiabi, Ahisamaki poja Daani suguharust. Ja ma olen andnud kõigi arukate südamesse oskuse teha kõike, mida ma sind olen käskinud:
7. kogudusetelgi, tunnistuslaeka ja lepituskaane, mis on selle peal, ja kõik telgi riistad,
8. laua ja selle riistad, puhtast kullast lambijala ja kõik selle riistad, suitsutusaltari,
9. põletusohvri altari ja kõik selle riistad, pesemisnõu ja selle jala,
10. kootud riided, preester Aaroni pühad riided ja ta poegade preestriameti riided,
11. võideõli ja healõhnalised suitsutusrohud pühamu jaoks. Nad tehku kõik nõnda, nagu ma sind olen käskinud!'
12. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
13. 'Ja sina räägi Iisraeli lastega ning ütle: Te peate kindlasti pidama mu hingamispäevi, sest see on tähiseks minu ja teie vahel, teadmiseks põlvest põlve, et mina olen Issand, kes teid pühitseb.
14. Pidage siis hingamispäeva, sest see on teile püha; kes seda rikub, seda karistatagu surmaga; sest kes siis iganes tööd teeb, selle hing kaotatagu oma rahva seast!
15. Kuus päeva tehtagu tööd, aga seitsmendal päeval on täielik hingamispäev, Issanda püha; kes iganes hingamispäeval tööd teeb, seda karistatagu surmaga!
16. Ja Iisraeli lapsed pidagu hingamispäeva nõnda, et nad teeksid hingamispäeva igaveseks seaduseks oma sugupõlvedele!
17. Minu ja Iisraeli laste vahel on see igaveseks tähiseks, sest kuue päevaga tegi Issand taeva ja maa, aga seitsmendal päeval ta hingas ja puhkas.'
18. Ja kui ta oli lõpetanud kõneluse Moosesega Siinai mäel, siis ta andis temale kaks tunnistuslauda, kivilauda, mille peale oli Jumala sõrmega kirjutatud.

1. Kui rahvas nägi, et Mooses viivitas mäelt tulekuga, siis rahvas kogunes Aaroni ümber ja ütles temale: 'Võta kätte ja tee meile jumalaid, kes käiksid meie ees, sest me ei tea, mis on juhtunud Moosesega, selle mehega, kes tõi meid Egiptusemaalt välja!'
2. Siis Aaron ütles neile: 'Rebige ära kuldrõngad, mis on kõrvus teie naistel, poegadel ja tütardel, ja tooge need mulle!'
3. Ja kogu rahvas rebis ära kuldrõngad, mis neil kõrvus olid, ja tõi need Aaronile.
4. Tema võttis need vastu nende käest, töötles lõikeriistaga ja valmistas valatud vasika. Siis nad ütlesid: 'See on su jumal, Iisrael, kes tõi sind Egiptusemaalt välja!'
5. Kui Aaron seda nägi, siis ta ehitas selle ette altari; ja Aaron hüüdis ning ütles: 'Homme on Issanda püha!'
6. Järgmisel päeval tõusid nad vara ning ohverdasid põletusohvreid ja tõid tänuohvreid; ja rahvas istus maha sööma ja jooma ning tõusis üles mängima.
7. Siis Issand rääkis Moosesega: 'Mine astu alla, sest su rahvas, kelle sa tõi Egiptusemaalt välja, on teinud pahasti!'
8. Nad on kähku pöördunud teelt, mida ma neil käskisin käia. Nad on enestele teinud valatud vasika. Nad on seda kumardanud ja sellele ohverdanud, ja nad on öelnud: See on su jumal, Iisrael, kes tõi sind Egiptusemaalt välja.'
9. Ja Issand ütles Moosesele: 'Ma olen näinud seda rahvast, ja vaata, see on kangekaelne rahvas.'
10. Jäta nüüd mind üksi, et mu viha saaks süttida põlema nende vastu ja ma saaksin nad hävitada! Aga sind ma teen suureks rahvaks.'
11. Mooses aga anus Issanda, oma Jumala ees ja ütles: 'Issand, miks süttib su viha põlema oma rahva vastu, kelle sa tõi Egiptusemaalt välja oma suure võimsuse ja vägeva käega?'
12. Miks peaksid egiptlased rääkima ja ütleva: Kurja kavatsusega viis ta nad välja, et neid mägedes tappa ja maa pealt hävitada. Pöördu oma tulisest vihast ja kahetse kurja, mida sa kavatsed teha oma rahvale!'
13. Meenuta oma sulaseid Aabrahami, Iisakit ja Iisraeli, kellele sa oled iseene juures vandunud ja öelnud: Ma teen teie soo nõnda paljaks nagu tähti taevas; ja kogu selle maa, millest ma olen rääkinud, annan ma teie soole ja nad pärivad selle igaveseks.'
14. Ja Issand kahetses kurja, mida ta oli ähvardanud teha oma rahvale.
15. Ja Mooses pöördus ning astus mäelt alla, ja tal oli käes kaks tunnistuslauda, lauad, mille mõlema poole peale oli kirjutatud; neile oli kirjutatud nii ühe kui teise külje peale.
16. Lauad olid Jumala tehtud ja Jumala kirjutatud oli kiri, mis laudadesse oli uurendatud.
17. Kui Joosua kuulis rahva häält, valju karjumist, siis ta ütles Moosesele: 'Leeris on sõjakisa!'
18. Aga tema vastas: 'Ei see ole võiduhüüd, ei see ole kaotusekisa - mina kuulen lauluhäält.'
19. Ja kui Mooses ligines leerile ja nägi vasikat ning ringtantsu, siis ta viha süttis põlema ja ta viskas lauad käest ning purustas need mäejalamil.
20. Seejärel ta võttis vasika, mille nad olid teinud, ja põletas seda tules ning jahvatas, kuni see sai peeneks; siis ta puistas selle vette ja andis Iisraeli lastele juua.
21. Ja Mooses ütles Aaronile: 'Mida see rahvas sulle on teinud, et sa oled nende peale toonud nii suure patu?'
22. Aaron vastas: 'Ärgu süttigu mu isanda viha põlema! Sina ise tead, et see rahvas on paha.'
23. Nad ütlesid mulle: Tee meile jumalad, kes käiksid meie ees, sest me ei tea, mis on juhtunud Moosesega, selle mehega, kes tõi meid Egiptusemaalt välja!'
24. Ja mina ütlesin neile: Kellel on kulda, rebigu ära! Ja nad andsid selle minule, mina viskasin tulle ja välja tuli see vasikas.'
25. Kui Mooses nägi, et rahvas oli ohjest valla, sest Aaron oli ta valla päästnud kahjurõõmuks nende vaenlastele,
26. siis Mooses astus leeri väravasse ja ütles: 'Kes on Issanda poolt, tulgu minu juurde!' Ja tema juurde kogunesid kõik Leevi pojad.

27. Ja ta ütles neile: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Igaüks pangu oma mõök vööle! Käige edasi ja tagasi leeri väravast väravani ja tapke igaüks, olgu see ka oma vend, sõber või sugulane!'
28. Ja Leevi pojad tegid, nagu Mooses käskis; ja sel päeval langes rahva seast ligi kolm tuhat meest.
29. Ja Mooses ütles: 'Nad täitsid täna oma käed Issandale, sest igaüks oli oma poja ja venna vastu, selleks et teile täna õnnistus antaks!'
30. Ja järgmisel päeval ütles Mooses rahvale: 'Te olete teinud väga suurt pattu. Aga ma lähen nüüd üles Issanda juurde, vahest saan lepitada teie patu.'
31. Ja Mooses läks jälle Issanda juurde ning ütles: 'Oh häda! See rahvas on teinud suurt pattu ja on enesele valmistanud kuldjumalad.
32. Kui sa nüüd siiski annaksid andeks nende patu! Aga kui mitte, siis kustuta mind oma raamatust, mille oled kirjutanud!'
33. Aga Issand vastas Moosesele: 'Kes minu vastu on pattu teinud, selle ma kustutan oma raamatust.
34. Nüüd aga mine, juhi rahvas sinna paika, millest ma sulle olen rääkinud! Vaata, minu ingel käib su eel. Oma karistuspäeval ma karistan neid nende patu pärast.'
35. Ja Issand lõi rahvast, sellepärast et nad olid teinud vasika, mille Aaron valmistas.

1. Ja Issand ütles Moosesele: 'Mine, lahku siit, sina ja rahvas, kelle sa tõid Egiptusemaalt välja, maale, mille ma vandega olen töötanud Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, öeldes: Sinu soole ma annan selle!
2. Ma läkitan sinu eel ingli ja ajan ära kaananlased, emorlased, hetid, perislased, hiivlased ja jebuuslased,
3. et sa jõuaksid maale, mis piima ja mett voolab, sest mina ise ei lähe koos sinuga, et sind mitte hävitada teel, kuna sa oled kangekaelne rahvas.'
4. Kui rahvas kuulis seda kurja kõnet, siis nad leinasid ja ükski ei pannud enesele ehteid ümber.
5. Ja Issand ütles Moosesele: 'Ütle Iisraeli lastele: Te olete kangekaelne rahvas. Kui ma läheksin ühe silmapilgugi koos sinuga, peaksin sinu hävitama. Võta nüüd ära oma ehted, siis ma mõtlen, mis ma sinuga teen!'
6. Ja Iisraeli lapsed rebisidki endilt ehted Hoorebi mäe juurest lahkumisel.
7. Mooses aga võttis telgi ja püstitas selle väljapoole leeri, leerist kaugemale, ja nimetas selle kogudusetelgiks; ja igaüks, kes otsis Issandat, läks kogudusetelgi juurde, mis oli väljaspool leeri.
8. Iga kord, kui Mooses läks välja telgi juurde, tõusis kogu rahvas püsti ja igamees seisis oma telgi uksele ning vaatas Moosesele järele, kuni ta oli läinud telki.
9. Ja iga kord, kui Mooses oli läinud telki, laskus pilvesammast alla ning seisis telgi ukse kohal; ja ta kõneles Moosesele.
10. Ja kui kogu rahvas nägi pilvesammast seisvat telgi ukse kohal, siis kogu rahvas tõusis üles ja nad kummardasid igaüks oma telgi uksele.
11. Ja Issand kõneles Moosesele palgest palgesse, nagu räägiks mees oma sõbraga. Siis Mooses tuli tagasi leeri, aga tema teener Joosua, Nuuni poeg, noor mees, ei lahkunud telgist.
12. Ja Mooses ütles Issandale: 'Vaata, sa ütled mulle: Vii see rahvas sinna! Aga sa ei ole mulle teada andnud, keda sa koos minuga läkitad. Ometi oled sa ise öelnud: Ma tunnen sind nimepidi ja sa oled ka armu leidnud minu silmis.
13. Aga kui ma nüüd olen armu leidnud sinu silmis, siis õpeta mulle oma teed, et ma tunneksin sind ja leiaksin armu su silmis, sest vaata, see rahvas on sinu rahvas.'
14. Ta vastas: 'Minu pale läheb kaasa ja ma annan sulle rahu.'
15. Siis Mooses ütles temale: 'Kui su pale ei tule kaasa, siis ära vii meid siit ära!
16. Sest millest muidu tuntakse, et oleme armu leidnud sinu silmis, mina ja su rahvas, kui sellest, et sina käid koos meiega, nõnda et meie, mina ja su rahvas, erineme kogu rahvast, kes maa peal on?'
17. Ja Issand vastas Moosesele: 'Mina teengi nõnda, nagu oled soovinud, sest sa oled armu leidnud minu silmis ja ma tunnen sind nimepidi.'
18. Aga Mooses ütles: 'Näita siis mulle oma auhiilgust!'
19. Ja tema vastas: 'Ma lasen sinu eest mööduda kogu oma ilu ja kuulutan sinu ees Issanda nime. Ja ma olen armuline, kellele olen armuline, ja halastan, kelle peale halastan.'
20. Ja ta ütles veel: 'Sa ei tohi näha mu palet, sest ükski inimene ei või mind näha ja jääda elama!'
21. Siis ütles Issand: 'Vaata, siin mu juures on üks paik; astu selle kalju peale!
22. Kui mu auhiilgus möödub, siis ma panen sind kaljulõhesse ja katan sind oma käega, kuni ma olen möödunud.
23. Kui ma siis oma käe ära võtan, näed sa mind selja tagant, aga mu palet ei tohi keegi näha!'

1. Ja Issand ütles Moosesele: 'Raiu enesele kaks kivilauda, esimeste sarnased, ja ma kirjutan laudade peale sõnad, mis olid esimestel laudadel, mis sa purustasid!
2. Ole hommikuks valmis! Mine hommikul üles Siinai mäele ja seisa seal mu ees mäetipus!
3. Aga ükski ei tohi koos sinuga üles tulla ja kogu mäel ärgu nähtagu ka mitte kedagi, isegi lambaid, kitsi ja veised ei tohi selle mäe ees karjas olla!'
4. Siis Mooses raius kaks kivilauda, esimeste sarnased. Ja Mooses tõusis hommikul vara ning läks üles Siinai mäele, nõnda nagu Issand teda oli käskinud, ja võttis kätte need kaks kivilauda.
5. Ja Issand laskus alla pilve sees. Mooses astus seal tema juurde ja hüüdis Issanda nime.
6. Ja Issand möödus tema eest ning hüüdis: 'Issand, Issand on halastaja ja armuline Jumal, pika meelega ja rikas heldusest ning tõest,
7. kes säilitab heldust tuhandeile, annab andeks ülekohtu ja üleastumised ning patu, aga kes siiski ei jäta süüdlast karistamata, vaid nuhtleb vanemate patud lastele ja lastelastele kolmanda ja neljanda põlveni!'
8. Siis Mooses kummardas kiiresti maani, heitis silmili maha
9. ja ütles: 'Issand, kui ma nüüd olen armu leidnud sinu silmis, siis käigu Issand meie keskel! Kuigi see on kangekaelne rahvas, anna siiski andeks meie pahateod ja patt ja võta meid oma pärisosaks!'
10. Ja tema vastas: 'Vaata, ma teen lepingu; ma teen kogu su rahva ees imetegusid, milliseid ei ole tehtud ühelgi maal ega ühegi rahva juures. Kogu see rahvas, kelle keskel sa oled, saab näha Issanda tegu, ja kui hirmuäratav on see, mis ma sulle teen.
11. Pane tähele, mida ma täna käsin sind teha! Vaata, ma ajan su eest ära emorlased, kaananlased, hetid, perislased, hiivlased ja jebuuslased.
12. Hoia, et sa ei tee lepingut selle maa elanikega, kuhu sa tuled, et nad ei saaks püüdepaelaks teie keskel,
13. vaid lammutage nende altarid, purustage sambad ja raiuge maha viljakustulbad,
14. sest sa ei tohi kummardada teist jumalat, sellepärast et Issanda nimeks on 'Püha viha!' Ta on püha vihaga Jumal.
15. Sellepärast ära tee lepingut maa elanikega, sest need käivad hoora viisil oma jumalate järel, ohverdavad oma jumalatele ja kutsuvad sindki sööma nende ohvreist!
16. Ja kui sa oma poegadele võtad naise nende tütreist ja nende tütreid käivad hoora viisil oma jumalate järel, siis nad mõjustavad ka sinu poegi käima hoora viisil nende jumalate järel.
17. Sa ei tohi enesele teha valatud jumalaid!
18. Pea hapnemata leibade püha: seitse päeva söö hapnemata leiba, nõnda nagu ma sind olen käskinud, määratud ajal aabibikuus, sest aabibikuus tulid sa Egiptusest välja!
19. Kõik, kes avavad emakoja, on minu päralt; samuti kõik su isased kariloomad, veiste ja lammaste esmikud.
20. Aga eesli esmik lunasta ühe tallega; kui sa ei lunasta, siis murra tal kael! Lunasta kõik oma esmasündinud pojad! Ja tühje käsi ei tohi tulla mu palge ette!
21. Kuus päeva tee tööd, aga seitsmendal päeval puhka! Ka künni- ja lõikusajal pea puhkust!
22. Pea nädalatepüha, kui lõikad uudsenisu, ja vilja kokkupanemise püha aasta lõpus!
23. Kolm korda aastas peab kogu su meessugu tulema Issanda, Iisraeli Jumala palge ette!
24. Jah, ma ajan rahvad ära sinu eest ja laiendan su maa-ala, ja ükski ei himusta su maad, kui sa lähed, et tulla kolm korda aastas Issanda, oma Jumala palge ette.
25. Sa ei tohi ohverdada mu tapaohvri verd haput leiba süües, ja paasapüha tapaohver ei tohi seista üle öö hommikuni!
26. Parim osa oma põllu uudseviljast vii Issanda, oma Jumala kotta! Ära keeda kitsetalle ta ema piimas!'
27. Ja Issand ütles Moosesele: 'Kirjuta enesele üles need sõnad, sest nende sõnade põhjal annan ma seaduse sinule ja Iisraelile!'
28. Ja ta oli seal Issanda juures nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd leiba söömata ja vett

joomata, ja ta kirjutas laudade peale seaduse sõnad, need kümme käsusõna.

29. Ja kui Mooses astus alla Siinai mäelt ja Moosesel oli tulles käes kaks tunnistuslauda, siis Mooses ise ei teadnudki, et ta palge nahk hiilgas kõneluse tõttu Issandaga.

30. Kui Aaron ja kõik Iisraeli lapsed nägid Moosest, vaata, siis hiilgas tema palge nahk ja nad kartsid temale ligineda.

31. Aga Mooses hüüdis neid; siis Aaron ja kõik koguduse ülemad tulid jälle tema juurde ja Mooses rääkis nendega.

32. Seejärel kõik Iisraeli lapsed tulid lähedale ja ta käskis neid teha kõike, mida Issand temale oli öelnud Siinai mäel.

33. Kui Mooses oli lõpetanud nendega kõnelemise, siis ta pani katte oma näo ette.

34. Ja iga kord, kui Mooses läks Issanda palge ette temaga rääkima, pani ta katte ära kuni väljatulekuni; ja olles välja tulnud, rääkis ta Iisraeli lastele, mida oli kästud.

35. Siis Iisraeli lapsed vaatasid Moosese palet, sest Moosese palge nahk hiilgas. Aga Mooses pani jälle katte oma näo ette, kuni ta läks sisse, et temaga rääkida.

1. Ja Mooses kogus kokku kogu Iisraeli laste koguduse ning ütles neile: 'Need on sõnad, mille järgi Issand on teid käskinud teha:
2. Kuus päeva tehtagu tööd, aga seitsmes päev olgu teile püha, täielik Issanda hingamispäev; kes siis iganes tööd teeb, seda karistatagu surmaga!
3. Ärge süüdake tuld hingamispäeval, kus te iganes elate!'
4. Ja Mooses rääkis kogu Iisraeli laste kogudusega, öeldes: 'Issand on käskinud ja öelnud nõnda:
5. Võtke sellest, mis teil on, Issandale tõstelõivu; igaüks, kes heast südamest tahab anda, toogu Issandale tõstelõivuks kulda, hõbedat ja vaske,
6. sinist, purpurpunast ja helepunast lõnga ning peent linast lõime, kitsekarvu,
7. punaseid jääranahku, merilehmanahku, akaatsiapuud,
8. valgustusõli, palsamit võideõliks, healõhnalisi suitsutusrohete,
9. karneoolikive ja ilustuskive õlarüü ja rinnakilbi jaoks.
10. Ja igaüks, kes teist on osav, tulgu ja tehku kõik, mida Issand on käskinud:
11. elamu, selle telk ja kate, haagid ja lauad, põiklatid, sambad ja jalad,
12. laegas ja selle kandekangid, lepituskaas ja kattev eesriie,
13. laud, selle kandekangid ja kõik selle riistad, ohvrileivad,
14. lambijalg valgustuseks ja selle riistad, lambid ja valgustusõli,
15. suitsutusaltar ja selle kandekangid, võideõli, healõhnalised suitsutusrohud, ukse kate elamu uksele,
16. põletusohvri altar ja vaskvõrk, mis kuulub selle juurde, selle kandekangid ja kõik riistad, pesemisnõu ja selle jalg,
17. õue eesriided, sambad ja jalad, õuevärava kate,
18. elamu vaiad, õue vaiad ja nende nõõrid,
19. ametiriided pühamu teenistuseks, preester Aaroni pühad riided ja tema poegade preestriameti riided.'
20. Ja kogu Iisraeli laste kogudus läks ära Moosese juurest.
21. Siis nad tulid tagasi, igaüks, keda süda sundis, ja igaüks, kes hea meelega tahtis anda, tõi Issandale tõstelõivu kogudusetelgi ehitamiseks, kõige selle teenistuse ja pühade riiete jaoks.
22. Nad tulid, niihästi mehed kui naised, igaüks, kes heast südamest tahtis anda, ja töid sõlgi, kõrvarõngaid, sõrmuseid ja keesid, igasugu kuldriistu, kõik, kes töid Issandale kõigutusohvriks kulda.
23. Ja kõik, kellel leidus sinist, purpurpunast ja helepunast lõnga ning linast lõime, kitsekarvu, punaseid jääranahku ja merilehmanahku, töid neid.
24. Igaüks, kes sai tõstelõivuks annetada hõbedat või vaske, tõi Issandale tõstelõivu; ja igaüks, kellel leidus akaatsiapuud, tõi seda kõigi tööde tarviduseks.
25. Ja kõik osavad naised ketrasid käsitsi ning töid kedratud sinist, purpurpunast ja helepunast lõnga ning linast lõime.
26. Ja kõik naised, keda süda selleks sundis ja kes oskasid, ketrasid kitsekarvu.
27. Aga ülemad töid karneoolikive ja ilustuskive õlarüü ja rinnakilbi jaoks,
28. palsamit, õli valgustuseks ning võideõliks ja healõhnaliseks suitsutusrohuks.
29. Kõik Iisraeli lapsed, mehed ja naised, keda süda sundis tooma kõige valmistamiseks, mida Issand oli Moosese läbi käskinud teha, töid Issandale vabatahtliku ohvri.
30. Ja Mooses ütles Iisraeli lastele: 'Vaadake, Issand on nimepidi kutsunud Betsaleeli, Huuri poja Uuri poja Juuda suguharust,
31. ja on teda täitnud Jumala Vaimuga, tarkuse, mõistuse ja teadmistega ning igasugu tööoskusega,
32. et kujundada kunstipäraseid töid kullast, hõbedast ja vasest,
33. uurendada kive raamistuse jaoks ja nikerdada puud, tehes igasugu kunstipäraseid tööd.
34. Ta on temale ja Oholiabile, Ahisamaki pojale Daani suguharust, andnud oskuse teisi õpetada.
35. Ta on neid täitnud oskusega teha igasugu tööd, olgu sepa- või kuduja- või kangakirjajatöö

sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning linasest lõimest, või olgu kangrutöö, teha kõiki töid ja olla leidlik kunstipärastes töödes.

1. Betsaleel ja Oholiab ning kõik oskusega mehed, kellele Issand on andnud tarkuse ja mõistuse, et nad teaksid, kuidas teha kõiki töid pühamu ehitamisel, tehku kõik, nagu Issand on käskinud!
2. Siis Mooses kutsus seda tegema Betsaleeli ja Oholiabi ning kõik osavad mehed, kellele Issand oli andnud tarkust südamesse, igaühe, keda ta süda sundis tööle minema.
3. Ja nemad võtsid Mooseselt vastu kogu tõstelõivu, mida Iisraeli lapsed olid toonud pühamu ehitustöök, mis neil tuli teha. Aga temale toodi igal hommikul veel vabatahtlikke ande.
4. Siis tulid kõik need osavad, kes tegid kõiki pühamu töid, igaüks oma töö juurest, mida ta parajasti oli tegemas,
5. ja rääkisid Moosesega, öeldes: 'Rahvas toob rohkem, kui on tarvis selle töö tegemiseks, mida Issand on käskinud teha.'
6. Siis Mooses käskis leeris kuulutada ja öelda: 'Ükski mees ja naine ärgu töötagu enam pühamu tõstelõivu jaoks!' Siis rahvas enam ei toonud,
7. sest tagavara oli küllaldane kogu tööks, mida tuli teha, ja jäi ülegi.
8. Siis tegid kõik oskusega mehed töötegijate hulgast elamu kümnest vaibast, mis olid korrutatud linasest lõimest ning sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast kunstipäraselt sissekootud keerubitega.
9. Iga vaiba pikkus oli kakskümmend kaheksa küünart ja iga vaiba laius neli küünart; kõigil vaipadel olid samad mõõdud.
10. Viis vaipa seoti üksteisega kokku, samuti seoti ka viis teist vaipa üksteisega kokku.
11. Siis tehti sinised aasad esimese vaiba servale, äärmisele esimeses reastuses; samasugused tehti ka teise reastuse äärmise vaiba servale.
12. Viiskümmend aasa tehti esimesele vaibale ja viiskümmend aasa tehti vaiba servale, mis oli teises reastuses; aasad olid üksteisega kohakuti.
13. Siis tehti viiskümmend kuldhaaki ja vaibad ühendati üksteise külge; nõnda sai täielik elamu.
14. Siis tehti kitsekarvadest vaibad telgiks elamu kohale; neid vaipu tehti üksteist.
15. Iga vaiba pikkus oli kolmkümmend küünart ja iga vaiba laius neli küünart; üheteistkümmel vaibal olid samad mõõdud.
16. Siis seoti kokku viis vaipa eraldi ja kuus vaipa eraldi.
17. Vaiba servale, äärmisele reastuses, tehti viiskümmend aasa, samuti tehti vaiba servale teises reastuses viiskümmend aasa.
18. Siis tehti viiskümmend vaskhaaki telgi ühendamiseks üheks tervikuks.
19. Ja telgile tehti kate punastest jäaranahkadest ning selle peale veel kate merilehmanahkadest.
20. Elamule tehti püstipandavad laud akaatsiapuust.
21. Iga laua pikkus oli kümme küünart ja iga laua laius oli poolteist küünart.
22. Igal laual oli kaks tappi, mis olid üksteisega ühendatud; nõnda tehti kõik elamu laud.
23. Ja elamule tehti laudu: kakskümmend lauda lõunapoolse külje jaoks lõuna suunas.
24. Kahekümnele lauale tehti alla nelikümmend hõbejalga: kaks jalga iga laua alla mõlema tapi jaoks.
25. Elamu teise külje jaoks põhja suunas tehti kakskümmend lauda
26. ja nende nelikümmend hõbejalga: kaks jalga iga laua all.
27. Aga elamu läänepoolse tagakülje jaoks tehti kuus lauda.
28. Ja kaks lauda tehti elamu tagakülje nurkade jaoks.
29. Need moodustasid kaksiklaud, mis olid ühendatud alt üles kuni esimese rõngani; nõnda tehti nende mõlemaga mõlema nurga jaoks.
30. Neid oli siis kaheksa lauda ja nende hõbejalgu oli kuusteist jalga: kaks jalga iga laua all.
31. Siis tehti akaatsiapuust põiklatid: viis latti elamu ühe külje laudade jaoks,
32. viis latti elamu teise külje laudade jaoks ja viis latti elamu laudade jaoks läänepoolses tagaküljes.
33. Keskmise põiklatti tehti kulgema keset laudu servast servani.
34. Laudad karrati kullaga ja neile tehti kuldrõngad lattide asemeiks; ka latid karrati kullaga.

35. Siis tehti eesriie sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest; see tehti kunstipäraselt sissekootud keerubitega.

36. Sellele tehti neli akaatsiapuust sammast ja need karrati kullaga; nende haagid olid kullast ja neile valati neli hõbejalga.

37. Siis tehti telgi uksele kate sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest kunstipäraselt kootuna,

38. ja selle viis sammast ning nende haagid. Nende nupud ja põrgad karrati kullaga; nende viis jalga tehti vasest.

1. Ja Betsaleel tegi akaatsiapuust laeka, kaks ja pool küünart pika, poolteist küünart laia ja poolteist küünart kõrge.
2. Ta kardas selle puhta kullaga seest- ja väljastpoolt ja tegi sellele kuldpärja ümber.
3. Ta valas sellele neli kuldrõngast nelja jala jaoks: kaks rõngast ühte külge ja kaks rõngast teise külge.
4. Ta tegi akaatsiapuust kandekangid ja kardas need kullaga.
5. Ta pistis kangid rõngastesse laeka külgedel, laeka kandmiseks.
6. Ta tegi puhtast kullast lepituskaane, kaks ja pool küünart pika ja poolteist küünart laia.
7. Ta tegi kullast kaks keerubit; ta tegi need sepisena lepituskaane kumbagi otsa,
8. ühe keerubi ühte ja teise keerubi teise otsa; ta tegi kummaski otsas olevad keerubid lepituskaanega ühest tükist.
9. Keerubid sirutasid oma tiivad ülespoole, kattes oma tiibadega lepituskaant, ja nende palged olid vastamisi; keerubite palged olid lepituskaane poole.
10. Ja ta tegi akaatsiapuust laua, kaks küünart pika, küünar laia ja poolteist küünart kõrge.
11. Ta kardas selle puhta kullaga ja tegi sellele kuldpärja ümber.
12. Ta tegi sellele kämblalaiuse põõna ümber ja tegi ümber põõna kuldpärja.
13. Ta valas sellele neli kuldrõngast ja kinnitas rõngad nelja nurga külge selle nelja jala juures.
14. Rõngad olid otse põõna kõrval kangide asemeiks laua kandmisel.
15. Ta tegi akaatsiapuust kangid laua kandmiseks ja kardas need kullaga.
16. Ja ta tegi puhtast kullast riistad, mis olid laua peal: vaagnad ja kausid, peekrid ja kannud joogiohvri toomiseks.
17. Ja ta tegi puhtast kullast lambijala; ta tegi selle lambijala koos aluse ja harudega sepisetööna; selle karikakesed, nupud ja õiekesed olid sellega ühest tükist.
18. Selle küljest lähtus kuus haru: ühest küljest kolm lambijala haru ja teisest küljest kolm lambijala haru.
19. Ühel harul oli kolm mandliõiekujulist karikakest nupu ja õiekesega, samuti oli teisel harul kolm mandliõiekujulist karikakest nupu ja õiekesega; nõnda oli neil kuuel harul, mis lambijalast lähtusid.
20. Aga lambijalal enesel oli neli mandliõiekujulist karikakest nupu ja õiekesega:
21. iga harupaari all oli üks nupp neil kuuel harul, mis lambijalast väljusid.
22. Nupud ja harud olid sellega ühest tükist, tervikliku sepisetööna puhtast kullast.
23. Ja ta tegi sellele seitse lampi ning puhtast kullast tahikärid ja tahikarbid.
24. Ta tegi selle koos kõigi selle riistadega ühest talendist puhtast kullast.
25. Ja ta tegi akaatsiapuust suitsutusaltari, küünar pika ja küünar laia, neljanurgelise ja kaks küünart kõrge; sarved olid sellega ühest tükist.
26. Ta kardas selle puhta kullaga, selle pealise, küljed ümberringi ja sarved; ja ta tegi sellele kuldääre ümber.
27. Ta tegi sellele kaks kuldrõngast selle ääre alla, kahele poole, kumbagi külge asemeiks kangidele, millega seda kanti.
28. Ta tegi kangid akaatsiapuust ja kardas need kullaga.
29. Ja ta valmistas püha võideõli ja puhast, healõhnalist suitsutusrohtu rohusegajate viisil.

1. Ja ta tegi akaatsiapuust põletusohvrialtari, viis küünart pika ja viis küünart laia, neljanurgelise ja kolm küünart kõrge.
2. Ta tegi selle neljale nurgale sarved; sarved olid sellega ühest tükist; ja ta kardas selle vasega.
3. Ta tegi kõik altari riistad, tuhanõud, labidad, piserdusnõud, hargid ja sütepannid; kõik selle riistad ta tegi vasest.
4. Ta tegi altarile võrestiku, võrgukujulise töö vasest, ääre alla, altpoolt vaadates poole altarini.
5. Ta valas neli rõngast vaskvõrestiku neljale nurgale kangide asemeiks.
6. Ta tegi akaatsiapuust kandekangid ja kardas need vasega.
7. Ta pistis kandekangid rõngastesse altari külgedel; ta tegi selle laudadest õõnsakujulisena.
8. Ja ta tegi vaskpesemisnõu ja selle vaskjala nende teenistuses olevate naiste peeglitest, kes teenisid kogudusetelgi ukse juures.
9. Ja ta tegi õue: lõunapoolses küljes, keskpäeva pool, oli õuel sada küünart korrutatud linasest lõimest eesriideid,
10. nende kakskümmend sammast ja kakskümmend vaskjalga; sammaste haagid ja põrgad olid hõbedast.
11. Nõndasamuti oli põhjapoolses küljes sada küünart eesriideid, nende kakskümmend sammast ja kakskümmend vaskjalga; sammaste haagid ja põrgad olid hõbedast.
12. Läänepoolses küljes oli viiskümmend küünart eesriideid, nende kümme sammast ja kümme jalga; sammaste haagid ja põrgad olid hõbedast.
13. Idapoolses küljes, päikesetõusu pool, oli viiskümmend küünart eesriideid:
14. ühel pool oli viisteist küünart eesriideid, nende kolm sammast ja kolm jalga,
15. samuti oli teisel pool; ühel ja teisel pool õueväravat oli võrdselt viisteist küünart eesriideid, nende kolm sammast ja kolm jalga.
16. Kõik eesriided ümber õue olid korrutatud linasest lõimest.
17. Sammaste jalad olid vasest, sammaste haagid ja põrgad hõbedast, nende nupud hõbedaga karratud; kõigil õue sammastel olid hõbepõrgad.
18. Õuevärava kate oli kirjatud töö sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest, kakskümmend küünart pikk, laiusele vastavalt viis küünart kõrge, nagu muud õue eesriided.
19. Nende neli sammast ja neli jalga olid vasest, nende haagid hõbedast, nende nuppude kard ja põrgad samuti hõbedast.
20. Kõik elamu ja ümber oleva õue vaiad olid vasest.
21. See on elamu, tunnistuselamu kulude arvestus, mis tehti Moosese käsul; selle tegid leviidid preester Aaroni poja Iitamari juhatusel:
22. Betsaleel, Huuri poja Uuri poeg Juuda suguharust on valmistanud kõik, milleks Issand oli Moosesele käsu andnud,
23. ja koos temaga Oholiab, Ahisamaki poeg Daani suguharust, kui sepp ning osav kuduja ja kangakirjaja sinist, purpurpunast ja helepunast lõnga ning linast lõime kasutades.
24. Kõike kulda, mis oli kõigutusohvri kuld, mida tööks tarvitati kõigi pühamu tööde juures, oli kakskümmend üheksa talenti ja seitsesada kolmkümmend seeklit püha seekli järgi.
25. Ja hõbedat neilt, kes koguduse hulgast olid ära loetud, oli sada talenti ja tuhat seitsesada seitsekümmend viis seeklit püha seekli järgi,
26. üks beka pea kohta, see on pool seeklit püha seekli järgi kõigilt, kes astusid äraloetute hulka, kahekümneaastased ja üle selle, kuuesaja kolme tuhande viiesaja viiekümnelt.
27. See sada talenti hõbedat oli pühamu jalgade ja eesriide jalgade valamiseks, sada talenti sajaks jalaks, talent iga jala jaoks.
28. Aga sellest tuhande seitsmesaja seitsmekümne viiest seeklist tegi ta sammastele haagid, kardas nende nupud ja valmistas põrgad.
29. Kõigutusohvri vaske oli seitsekümmend talenti ja kaks tuhat nelisada seeklit.

30. Sellest tehti kogudusetelgi ukse jalad, vaskaltar ja selle küljes olev vaskvõrestik, kõik altari riistad,
31. ümberringi oleva õue jalad, õuevärava jalad, kõik telgi vaiad ja kõik ümberringi oleva õue vaiad.

1. Ja kootud riided pühamu teenistuseks tehti sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast; samuti tehti Aaronile pühad riided, nagu Issand Moosest oli käskinud.
2. Õlarüü tehti kuldsest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest.
3. Kuldplaadid taoti õhukeseks ja lõigati kiududeks, et neid kunstipäraselt kududa sinise, purpurpunase ja helepunase lõnga ning linase lõime sekka.
4. Õlarüüle tehti ühendatud õlatükid, mõlemast otsast seotud.
5. Kunstipärane kinnitusvöö selle küljes oli sellega ühest tükist ja samasugune töö kuldsest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest, nagu Issand Moosest oli käskinud.
6. Siis ümbritseti kuldäärisega karneolikivid, millesse olid pitsatitaoliselt uurendatud Iisraeli poegade nimed.
7. Need asetati õlarüü õlatükkidele kui mälestuskivid Iisraeli poegadele, nagu Issand Moosest oli käskinud.
8. Rinnakilp tehti kunstipäraselt kootuna, nagu oli tehtud õlarüügi, kuldsest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast ning korrutatud linasest lõimest.
9. See oli neljanurgeline; rinnakilp oli tehtud kahekordsena, vaksapikkune ja vaksalaiune kahekordselt.
10. See kaeti nelja rea kalliskividega: rubiin, topaas, smaragd ridamisi esimeses reas;
11. teises reas: türkiis, safiir, jaspis;
12. kolmandas reas: hüatsint, ahhaat, ametüst;
13. neljandas reas: krüsoliit, karneool, nefriit; kuldäärise ümbritsetuna olid need oma asemeis.
14. Kivid olid vastavalt Iisraeli poegade nimedele nende kaheteistkümnega, igal pitsatitaoliselt uurendatud nimi vastavalt kaheteistkümnemale suugarule.
15. Rinnakilbile tehti puhtast kullast nõõritaoliselt keerutatud ketid.
16. Siis tehti kaks kuldäärist ja kaks kuldrõngast; need mõlemad rõngad kinnitati rinnakilbi kahe nurga külge.
17. Ja need kaks kuldnööri pandi mõlemasse rõngasse rinnakilbi nurkadel.
18. Mõlema nõõri mõlemad otsad kinnitati mõlema ääri külge ja need kinnitati õlatükkidele õlarüü esiküljes.
19. Siis tehti kaks kuldrõngast ja need pandi rinnakilbi kahte nurka, selle ääre külge, mis on seespool vastu õlarüüd.
20. Siis tehti veel kaks kuldrõngast ja need kinnitati õlarüü mõlema õlatüki külge, selle esikülje allosasse, ühenduskohale ülespoole õlarüü vööd.
21. Rõngastega rinnakilp seoti sinise nõõriga õlarüü rõngaste külge, nõnda et see oli ülalpool õlarüü vööd, ja et rinnakilp ei saanud lahti tulla õlarüü küljest, nagu Issand Moosest oli käskinud.
22. Õlarüü ülekuub tehti üleni sinisest lõngast kootuna.
23. Ülekuue pea avaus oli nagu raudrüü avaus: avause ümber oli äär, et see ei rebeneks.
24. Ülekuue palistuse külge tehti granaatõunad sinisest, purpurpunasest ja helepunasest korrutatud lõngast.
25. Siis tehti puhtast kullast kellukesed ja need kinnitati granaatõunte vahele ümber ülekuue palistuse, granaatõunte vahele:
26. kelluke ja granaatõun, kelluke ja granaatõun ümber teenistusülekuue palistuse, nagu Issand Moosest oli käskinud.
27. Aaronile ja tema poegadele tehti kootud linased särgid,
28. linasest riidest peakate ja linasest riidest mähitavad peamähised, linased korrutatud lõngast püksid,
29. ja korrutatud linasest, sinisest, purpurpunasest ja helepunasest lõngast kunstipäraselt tehtud vöö, nagu Issand Moosest oli käskinud.

30. Puhtast kullast tehti laubaehe, püha kroon, ja selle peale kirjutati pitsatiuurenduse sarnaselt kiri: 'Issandale pühitsetud.'
31. Selle külge kinnitati sinine nöör, millega see seoti üles peakatte külge, nagu Issand Moosest oli käskinud.
32. Nõnda valmis kogu töö: elamu, kogudusetelk. Iisraeli lapsed tegid kõik. Nõnda nagu Issand Moosest oli käskinud, nõnda nad tegid.
33. Siis nad tõid Moosese juurde elamu, telgi ja kõik selle riistad, haagid, lauad, põiklatid, sambad ja jalad,
34. katte punastest jääranahkadest, katte merilehmanahkadest, katva eesriide,
35. tunnistuslaeka ja selle kangid, lepituskaane,
36. laua kõigi selle riistadega, ohvrileivad,
37. puhtast kullast lambijala lampidega lampide reastuses, ja kõik selle riistad, valgustusõli,
38. kuldaltari, võideõli, healõhnalisi suitsutusrohte, telgi ukse katte,
39. vaskaltari ja vaskvõrestiku selle küljes, selle kangid ja kõik riistad, pesemisnõu ja selle jala,
40. õue eesriided, selle sambad ja jalad, õuevärava katte, selle nöörid ja vaiad, kõik riistad kogudusetelgi teenistuseks,
41. ametiriided pühamu teenistuseks, preester Aaroni pühad riided ja tema poegade preestriameti riided.
42. Täpselt, nagu Issand Moosest oli käskinud, nõnda olid Iisraeli lapsed teinud kõik selle töö.
43. Ja Mooses vaatas kõike seda tööd ja näe, nad olid selle teinud, nagu Issand oli käskinud. Nad olid just nõnda teinud. Ja Mooses õnnistas neid.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Esimese kuu esimesel päeval püstita elamu-kogudusetelk!
3. Aseta sinna tunnistuslaegas ja varja laegast eesriidega!
4. Vii sinna laud ja korralda, mis selle peal tuleb korraldada; vii sinna lambijalg ja sea lambid üles!
5. Aseta kuldne suitsutusaltar tunnistuslaeka ette ja riputa kate elamu uksele!
6. Aseta põletusohvri altar elamu-kogudusetelgi ukse ette!
7. Aseta pesemisnõu kogudusetelgi ja altari vahele ja pane sellesse vett!
8. Sea õu ümberringi üles ja riputa kate õueväravale!
9. Võta võideõli ja võia elamut ja kõike, mis selles on; pühitse seda ja kõiki selle riistu, et see saaks pühaks!
10. Võia põletusohvri altarit ja kõiki selle riistu, ja pühitse altarit, et altar saaks kõige pühamaks!
11. Võia pesemisnõu ja selle jalga ja pühitse seda!
12. Lase Aaron ja tema pojad astuda kogudusetelgi ukse juurde ja pese neid veega!
13. Pane Aaronile selga pühad riided ja võia ning pühitse teda, ja tema olgu mulle preestriks!
14. Lase ka tema pojad ette astuda ja pane neile särgid selga!
15. Võia neid, nagu sa võidsid nende isa, ja nad saagu mulle preestriteks! See olgu neile igavesse preestriametisse võidmiseks põlvest põlve!'
16. Ja Mooses tegi kõik. Nõnda nagu Issand teda oli käskinud, nõnda ta tegi.
17. Elamu püstitati teise aasta esimese kuu esimesel päeval.
18. Mooses püstitas elamu: ta seadis selle jalad, paigutas lauad, aetas põiklatid ja pani sambad püsti.
19. Ta laotas elamu peale telgi ja pani selle peale telgikatte, nagu Issand Moosest oli käskinud.
20. Siis ta võttis tunnistuse ja pani selle laekasse, pistis kandekangid laeka külge ja pani lepituskaane laekale peale.
21. Ta viis laeka elamusse, riputas eesriide varjuks ja varjas tunnistuslaegast, nagu Issand Moosest oli käskinud.
22. Ta pani laua kogudusetelki, elamu põhjapoolsesse külge, väljapoole eesriidet,
23. ja seadis selle peal leivad Issanda ette korra kohaselt, nagu Issand Moosest oli käskinud.
24. Ta aetas lambijala kogudusetelki, elamu lõunapoolsesse külge, lauaga kohakuti,
25. ja seadis lambid üles Issanda ette, nagu Issand Moosest oli käskinud.
26. Ta aetas kuldaltari kogudusetelki eesriide ette
27. ja süütas selle peal healõhnalist suitsutusrohtu, nagu Issand Moosest oli käskinud.
28. Ta riputas elamule uksekatte.
29. Ta aetas põletusohvri altari elamu-kogudusetelgi ukse ette ja ohverdas selle peal põletus- ja roaohvreid, nagu Issand Moosest oli käskinud.
30. Ta aetas pesemisnõu kogudusetelgi ja altari vahele ja pani sellesse vett pesemiseks.
31. Mooses, Aaron ja tema pojad pesid selles oma käsi ja jalgu:
32. nad pesid, kui nad läksid kogudusetelki või astusid altari juurde, nii nagu Issand Moosest oli käskinud.
33. Elamu ja altari ümber ta püstitas õue ja riputas katte õueväravale. Nõnda lõpetas Mooses selle töö.
34. Siis pilv kattis kogudusetelgi ja Issanda auhiilgus täitis elamu.
35. Isegi Mooses ei võinud minna kogudusetelki, sest pilv oli laskunud selle peale ja Issanda auhiilgus täitis elamu.
36. Ja kõigil oma rännakuil läksid Iisraeli lapsed teele alles siis, kui pilv elamu pealt üles tõusis.
37. Aga kui pilv ei tõusnud üles, siis nad ei läinudki teele kuni selle päevani, mil see jälle üles tõusis.
38. Jah, elamu peal oli päeval Issanda pilv, ja öösel oli selles tuli kogu Iisraeli soo nähes kõigil nende rännakuil.

3. Moosese

Peatükk 1

1. Ja Issand kutsus Moosese ning rääkis kogudusetelgist temaga, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui keegi teist tahab tuua Issandale ohvrianni kariloomadest, siis ta toogu oma ohvriand veistest või lammastest ja kitsedest!
3. Kui tema ohvrianniks on põletusohver veistest, siis ta toogu üks veatu isaloom; ta toogu see kogudusetelgi ukse juurde, et ta leiaks armu Issanda ees!
4. Ja ta pangu oma käsi põletusohvri pea peale, et see leiaks armu tema heaks ja tooks temale lepituse!
5. Siis ta tapku mullikas Issanda ees ja Aaroni pojad, preestrid, toogu veri ning piserdagu verd ümberringi altarile, mis on kogudusetelgi ukse ees!
6. Ta nülgi põletusohver ja raiugu see tükkideks!
7. Ja preester Aaroni pojad tehku altarile tuli ja pangu puid tulle!
8. Ja preestrid, Aaroni pojad, seadku tükid koos pea ja rasvaga puude peale, mis on altaril olevas tules!
9. Sisikond ja jalad pestagu veega, ja preester süüdaku see kõik altaril põlema: see on põletusohver, healõhnaline tuleohver Issandale!
10. Ja kui ta ohvriand põletusohvriks on lammastest või kitsedest, siis ta toogu selleks veatu isaloom
11. ja tapku see Issanda ees altari põhjapoolses küljes; ja preestrid, Aaroni pojad, piserdagu selle verd altarile ümberringi!
12. Ja ta raiugu see tükkideks koos pea ja rasvaga, ja preester seadku need puude peale, mis on altaril olevas tules!
13. Sisikond ja jalad pestagu veega, ja preester toogu kõik see ning süüdaku altaril põlema: see on põletusohver, healõhnaline tuleohver Issandale!
14. Ja kui tema ohvrianniks Issandale on põletusohver lindudest, siis ta toogu oma ohver turteltuvidest või muudest tuvidest!
15. Preester viigu see altari juurde ja näpistagu sellelt pea ning süüdaku see altaril põlema; ja selle veri pigistatagu altari seina peale!
16. Ta eemaldagu selle pugu koos sulestikuga ja visaku see altari kõrvale, idapoolsesse külge, tuhaasemele!
17. Siis ta lõigaku see lõhki tiibade juurest, ilma neid eraldamata, ja preester süüdaku see altaril põlema puude peal, mis on tules: see on põletusohver, healõhnaline tuleohver Issandale!

Peatükk 2

1. Kui keegi tahab tuua Issandale roahvrianni, siis olgu ta ohvriand peenest jahust; ta valagu selle peale õli ja pangu peale viirukit
2. ning viigu see preestritele, Aaroni poegadele; ja preester võtku sellest peotäis, peenest jahust ja õlist, ja kõik viiruk, ja preester süüdaku see altari põlema kui meenutusohver, kui healõhuline tuleohver Issandale!
3. Ja mis roahvrist üle jääb, olgu Aaroni ja ta poegade jagu kui väga püha osa Issanda tuleohvritest!
4. Aga kui sa tahad tuua roahvrianni ahjus küpsetatust, siis olgu need peenest jahust, õliga segatud hapnemata koogid või õliga võitnud hapnemata kakukesed!
5. Ja kui su ohvrianniks on roahver, mis valmistatakse pannil, siis olgu see õliga segatud peenest jahust, hapnemata:
6. murra see palukesteks ja vala õliga üle: see on roahver!
7. Ja kui su ohvrianniks on katlas keedetud roahver, siis olgu see peenest jahust, õliga valmistatud!
8. Roahver, mis neist aineist on valmistatud, vii Issandale: see antagu preestri kätte ja tema viigu see altari.
9. Ja preester võtku roahvrist ära meenutusohvri osa ning süüdaku altari põlema kui healõhuline tuleohver Issandale!
10. Ja mis roahvrist üle jääb, olgu Aaroni ja ta poegade jagu kui väga püha osa Issanda tuleohvritest!
11. Ühtegi roahvrit, mille toote Issandale, ärge valmistage hapnenust, sest haputaignat ja mett ei tohi te iialgi süüdata põlema Issandale tuleohvriks!
12. Esimese saagi ohvrianniks võite neid küll tuua Issandale, aga altari ei tohi neid ohverdada magusaks lõhnaks.
13. Ja kõik oma roahvriannid soola soolaga, ärgu puudugu su roahvrites su Jumala osadusesool; ohverda soola kõigis oma ohvriandides!
14. Aga kui sa tood Issandale roahvri uudseviljast, siis too oma uudsevilja roahvrina värskeid teri tulel kuivatatud viljapeadest!
15. Vala selle peale õli ja pane viirukit; see on roahver!
16. Ja preester süüdaku põlema meenutusohvri osa teradest ja õlist koos kogu viirukiga; see on tuleohver Issandale!

Peatükk 3

1. Ja kui kellegi ohvriand on tänuohver ja ta toob selle veistest, siis olgu see veatu isane või emane loom, kelle ta viib Issanda palge ette!
2. Ta pangu oma käsi oma ohvrianni pea peale ja tapku see kogudusetelgi ukse ees; ja Aaroni pojad, preestrid, piserdagu verd altarile ümberringi!
3. Tänuohvrist ta toogu Issandale tuleohvriks sisikonda kattev rasv, kõik rasv, mis on sisikonna küljes,
4. mõlemad neerud ja rasv, mis on nende küljes nimmetel, ja maksarasv, mis ta eraldagu neerude juurest!
5. Ja Aaroni pojad süüdaku see altaril põlema põletusohvri peal, mis on puude peal tules, kui healõhnaline tuleohver Issandale!
6. Aga kui tema ohvriand on lammastest või kitsedest, tänuohvriks Issandale, siis olgu see veatu isane või emane loom, kelle ta toob!
7. Kui see on lambatall, kelle ta toob oma ohvrianniks, siis ta toogu see Issanda ette,
8. pangu oma käsi ohvrianni pea peale ja tapku see kogudusetelgi ees; ja Aaroni pojad piserdagu selle verd altarile ümberringi!
9. Ja ta toogu tänuohvrist Issandale tuleohvriks selle rasv, kogu rasvane saba, ta peab selle eraldama sabaluu juurest, ja sisikonna katterasv, kõik rasv, mis on sisikonna küljes,
10. mõlemad neerud ja rasv, mis on nende küljes nimmetel, ja maksarasv, mis ta eraldagu neerude juurest!
11. Ja preester süüdaku see altaril põlema kui tuleohvri roog Issandale!
12. Ja kui tema ohvrianniks on kits, siis ta toogu see Issanda ette,
13. pangu oma käsi selle pea peale ja tapku see kogudusetelgi ees; ja Aaroni pojad piserdagu selle verd altarile ümberringi!
14. Ja ta toogu sellest oma ohvriannina Issandale tuleohvriks sisikonda kattev rasv, kõik rasv, mis on sisikonna küljes,
15. mõlemad neerud ja rasv, mis on nende küljes nimmetel, ja maksarasv, mis ta eraldagu neerude juurest!
16. Ja preester süüdaku see altaril põlema kui healõhnaline tuleohvri roog; kõik rasv kuulub Issandale!
17. See olgu teie sugupõlvedele igaveseks seaduseks kõigis teie asupaigus: te ei tohi süüa mitte mingisugust rasva ja verd!

Peatükk 4

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle: Kui keegi kogemata patustab ja teeb mõne Issanda käsu vastu midagi, mida ei tohi teha, siis:
3. kui pattu teeb võitnud preester, koormates rahvast süüga, siis ta peab patu pärast, mida ta on teinud, tooma ühe veatu noore härjavärsi Issandale patuohvriks.
4. Ta viigu härjavärss kogudusetelgi ukse juurde Issanda ette ja pangu oma käsi härjavärsi pea peale ning tapku härjavärss Issanda ees!
5. Ja võitnud preester võtku härjavärsi veri ning viigu kogudusetelki!
6. Siis preester kastku oma sõrm verre ja tilgutagu verd Issanda ees seitse korda pühamu eesriide ees!
7. Ja preester määrigu verd Issanda ees kogudusetelgis oleva healõhnalise suitsutusohvri altari sarvedele ning valagu kõik härjavärsi veri põletusohvrialtari aluse kõrvale, mis on kogudusetelgi ukse juures!
8. Ja ta võtku ära kõik patuohvri härjavärsi rasv, sisikonda kattev rasv, kõik rasv, mis on sisikonna küljes,
9. mõlemad neerud ja rasv, mis on nende küljes nimmetel, ja maksarasv, mis ta eraldagu neerude juurest
10. samal viisil, nagu see eraldatakse tänuohvrihärjast; ja preester süüdaku see põlema põletusohvrialtaril!
11. Aga härjavärsi nahk ja kõik tema liha koos pea ja jalgadega, sisikond ja rupskid,
12. kogu ülejäänud härjavärss ta viigu väljapoole leeri ühte puhtasse paika, kuhu kallatakse tuhka, ja ta põletagu see tulega puude peal; seal, kuhu tuhka kallatakse, tuleb see põletada!
13. Ja kui kogu Iisraeli kogudus eksib, aga nõnda, et koguduse silma eest jääb varjatuks, et nad on teinud mõne Issanda käsu vastu midagi, mida ei tohi teha, ja saavad süüdlasteks,
14. ja patt, mida nad on teinud, saab ometi teatavaks, siis kogudus toogu üks noor härjavärss patuohvriks ja viigu see kogudusetelgi ette!
15. Koguduse vanemad pangu oma käed härjavärsi pea peale Issanda ees ja härjavärss tapetagu Issanda ees!
16. Ja võitnud preester viigu härjavärsi veri kogudusetelki!
17. Preester kastku oma sõrm verre ja tilgutagu seitse korda Issanda ees, eesriide ees!
18. Ja ta määrigu verd altari sarvedele, mis on Issanda ees kogudusetelgis, aga kõik ülejäänud veri ta valagu põletusohvrialtari alusele, mis on kogudusetelgi ukse ees!
19. Ja ta eraldagu sellest kõik rasv ning süüdaku altaril põlema
20. ja talitagu härjavärsiga nõnda, nagu ta talitas patuohvri härjavärsiga; ta talitagu sellega selsamal viisil! Kui preester nõnda on neile lepitust toimetanud, siis antakse neile andeks.
21. Ta viigu härjavärss väljapoole leeri ja põletagu see ära, nõnda nagu ta põletas eelmise härjavärsi; see on koguduse patuohver!
22. Kui üks vürst patustab ja kogemata teeb Issanda, oma Jumala mõne käsu vastu midagi, mida ei tohi teha, ja saab süüdlaseks,
23. aga temale tehakse teatavaks ta patt, mida ta on teinud, siis ta viigu oma ohvrianniks üks veatu sikk!
24. Ta pangu oma käsi siku pea peale ja tapku see selles paigas, kus Issanda ees põletusohvrit tapetakse; see on patuohver!
25. Preester võtku sõrmega patuohvri verd ja määrigu põletusohvri altari sarvedele, aga ülejäänud veri ta valagu põletusohvri altari aluse kõrvale!
26. Ja ta süüdaku kõik selle rasv altaril põlema, nõnda nagu tänuohvri rasv; kui preester on tema ees lepitust teinud ta patu pärast, siis antakse temale andeks!
27. Kui keegi maa rahva seast kogemata patustab, tehes mõne Issanda käsu vastu midagi, mida ei tohi teha, ja saab süüdlaseks,

28. aga temale saab teatavaks ta patt, mida ta on teinud, siis ta toogu ohvrianniks üks veatu kits, emane loom, oma patu pärast, mida ta on teinud,
29. ja pangu oma käsi patuohvri pea peale ning tapku patuohver põletusohvri paigas!
30. Preester võtku sõrmega verd ja määrigu põletusohvri altari sarvedele, aga kõik ülejäänud veri ta valagu altari aluse kõrvale!
31. Ja ta võtku ära kõik rasv, nõnda nagu võetakse rasv tänuohvrist, ja preester süüdaku see altaril põlema meeldivaks lõhnaks Issandale! Kui preester nõnda on tema eest lepitust teinud, siis antakse temale andeks.
32. Aga kui ta toob oma patuohvrianniks lambatalle, siis ta toogu veatu emane loom
33. ja pangu oma käsi patuohvri pea peale ning tapku see patuohvriks paigas, kus põletusohvrit tapetakse!
34. Preester võtku sõrmega patuohvri verd ja määrigu põletusohvrialtari sarvedele, aga kõik ülejäänud veri ta valagu altari aluse kõrvale!
35. Ja ta võtku ära kõik selle rasv, nõnda nagu võetakse tänuohvri lambatalle rasv, ja preester süüdaku see altaril põlema Issanda tuleohvrite peal! Kui preester temale ta patu pärast, mida ta on teinud, on lepitust teinud, siis antakse temale andeks.

Peatükk 5

1. Kui keegi teeb pattu sellega, et ta kuuleb avalikku needmist ja on tunnistajaks, olles seda ise näinud või muidu saanud teada, aga ei teata sellest, siis ta kannab oma patusüüd;
2. või kui keegi puudutab mõnda roojast asja, olgu see roojase metslooma raibe või roojase karilooma raibe või roojase roomaja raibe, ilma et ta oleks sellest teadlik, siis on ta saanud roojaseks ja süüdlaseks;
3. või kui ta puudutab inimese rooja, ükskõik missugust rooja, mis teeb roojaseks, ja ei ole sellest teadlik, aga pärast saab teadlikuks, siis ta jääb süüdlaseks;
4. või kui keegi vannub mõtlematult, suuga lobisedes, kurjaks või heaks, nagu inimene iganes võib mõtlematult vanduda, aga pärast saab teadlikuks ja jääb süüdlaseks mõnes neist asjust:
5. kui ta siis jääb süüdlaseks mõnes neist asjust, siis ta peab tunnistama, millega ta on pattu teinud!
6. Ja ta peab tooma Issandale hüvituseks oma patu pärast, mida ta on teinud, ühe emase looma, utetalle või kitse, patuohvriks; ja preester toimetagu tema eest lepitust ta patu pärast!
7. Aga kui ta jõud ei luba tuua lammastest või kitsedest, siis ta toogu Issandale süüohvriks selle eest, millega ta on pattu teinud, kaks turteltuvi või kaks muud tuvi: üks patuohvriks ja teine põletusohvriks!
8. Ta viigu need preestrile, kes peab esimesena ohverdama patuohvriks määratu: ta näpistagu pea ära kukla tagant, jättes aga küljest eraldamata,
9. ja tilgutagu patuohvri verd altari seina peale; ülejäänud veri aga pigistatagu altari aluse kõrvale; see on patuohver!
10. Siis ta valmistagu teine seatud viisil põletusohvriks! Kui preester nõnda on tema eest lepitust toimetanud ta patu pärast, mida ta on teinud, siis antakse temale andeks.
11. Aga kui ta jõud ei luba kahte turteltuvi või kahte muud tuvi, siis ta toogu ohvrianniks oma patu eest kaks toopi peent jahu patuohvriks; aga ta ärgu valagu selle peale õli ja ärgu pangu sinna viirukit, sest see on patuohver!
12. Ta viigu see preestrile ja preester võtku sellest kamalutäis mälestusohvriks ning süüdaku altari põlema Issanda tuleohvri peal; see on patuohver!
13. Kui preester on tema eest lepitust teinud ta patu pärast, mida ta mõnes neist asjust on teinud, siis antakse temale andeks. Ja preestrile kuulugu seesama osa mis roaohvriski!
14. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
15. 'Kui keegi ei ole hoolas ja kogemata patustab Issanda pühade asjade vastu, siis ta peab enese hüvituseks tooma Issandale ühe veatu jäära oma karjast sinu hindamise kohaselt mõne hõbeseekli väärtuses, püha seekli järgi, kui süüohvri.
16. Ja mis ta pühadest asjadest on kõrvaldanud, selle ta peab tasuma ja lisama sellele veel viiendiku ning andma preestrile! Kui preester tema eest on lepitust toimetanud süüohvri jääraga, siis ta saab andeks.
17. Ja kui keegi patustab ning teeb, ilma et ta sellest teadlik oleks, mõne Issanda käsu vastu midagi, mida ei tohi teha, siis ta jääb ometi süüdlaseks ja kannab oma patusüüd:
18. ta toogu üks veatu jäära oma karjast sinu hindamise kohaselt preestri kätte! Kui preester on tema eest lepitust toimetanud ta eksimuse pärast, mis ta on teinud, ilma et ta ise oleks teadlik olnud, siis antakse temale andeks.
19. See on süüohver: ta on ju ikkagi saanud süüdlaseks Issanda ees.'
20. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
21. 'Kui keegi pattu teeb ega ole ustav Issandale ja salgab oma ligimese ees hoiule antud või tema kätte usaldatud asja, või mis ta ise on riisunud või vägivaldselt nõudnud oma ligimeselt,
22. või kui ta on leidnud kaotatud asja, aga salgab seda, või vannub valet ükskõik missuguses asjas, milles inimene iganes võib pattu teha:
23. siis see, kes on pattu teinud ja on saanud süüdlaseks, peab tagasi andma riisunud asja, mille ta on riisunud, või vägivaldselt nõutud asja, mille ta on vägivaldselt nõudnud, või hoiule antud asja, mis temale on hoida antud, või kaotatud asja, mille ta on leidnud,

24. või kõik selle, mille pärast ta on valet vandunud - ta peab tasuma täies ulatuses ja lisama sellele veel viiendiku! Ta tasugu oma süüohvri päeval omanikule
25. ja viigu enese hüvituseks Issandale üks veatu jääb oma karjast sinu hindamise järgi preestri kätte kui süüohver!
26. Ja kui preester nõnda on tema eest lepitust toimetanud Issanda ees, siis antakse temale andeks kõiges, mis ta tegi, milles ta sai süüdlaseks.'

Peatükk 6

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Anna käsk Aaronile ja tema poegadele ning ütle: See on põletusohvri seadus: põletusohver olgu altarileel kogu öö hommikuni ja altari hoitagu tuli põlemas!
3. Preester pangu selga oma linane rüü ja jalga linsed püksid ihu katteks ning tõstku ära tuhk, milleks tuli põletusohvri on altari põletanud, ja kallaku see altari kõrvale!
4. Siis ta võtku oma riided seljast ja pangu selga teised riided ning viigu tuhk väljapoole leeri ühte puhtasse paika!
5. Aga tuli hoitagu altari põlemas, see ei tohi kustuda! Preester peab igal hommikul süütama altari puud ja seadma nende peale põletusohvri ning põletama selle peal tänuohvri rasva.
6. Altari peab põlema alaline tuli, see ei tohi kustuda!
7. Ja see on roahvri seadus: Aaroni pojad toogu see Issanda ette altari esikülje poole!
8. Ja preester võtku sellest kamalutäis, roahvri peenest jahust ja õlist, ja kõik viiruk, mis on roahvri peal, ja süüdaku see altari põlema healõhnaliseks meenutusohvriks Issandale!
9. Ja mis sellest üle jääb, söögu Aaron ja ta pojad; seda söödagu pühas paigas, nad söögu seda kogudusetelgi õues!
10. Seda ei tohi küpsetada hapnenult! Ma olen selle andnud neile osaks oma tuleohvritest, see on väga püha, nagu patu- ja süüohvergi.
11. Kõik mehed Aaroni laste hulgast söögu seda; see olgu teie sugupõlvadele igaveseks seaduseks Issanda tuleohvrite kohta: kõik, mis puutub nende külge, saab pühaks!'
12. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
13. 'See olgu Aaroni ja tema poegade ohvriand, mille nad peavad tooma Issandale oma võidmispäeval: kaks toopi peent jahu alaliseks roahvriks - sellest pool hommikul ja pool õhtul.
14. Seda valmistatagu pannil õliga, see olgu hästi sõtkutud, kui sa selle tood; ohverda see raasukesteks poetatud roahvri palukestena meeldivaks lõhnaks Issandale!
15. Preester, kes tema poegadest on võitnud ta järglaseks, valmistagu seda; see on igavene seadus; see põletatagu täisohvrina Issandale!
16. Iga preestri roahver olgu täisohver, seda ei tohi süüa!'
17. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
18. 'Räägi Aaroniga ja tema poegadega ning ütle: See on patuohvri seadus: paigas, kus tapetakse põletusohver, tuleb tappa ka patuohver Issanda ees; see on väga püha.
19. Preester, kes ohverdab patuohvrit, võib seda süüa; seda söödagu pühas paigas kogudusetelgi õues!
20. Kõik, mis puutub selle liha külge, saab pühaks; ja kui selle verd on piserdunud riidele, siis pese pühas paigas ära see, mis sinna on piserdunud!
21. Saviastja, milles seda keedeti, purustatagu; aga kui keedeti vaskastjas, siis seda küüritagu ja uhatagu veega!
22. Kõik mehed preestrite soost võivad seda süüa: see on väga püha.
23. Aga ühtegi patuohvrit, mille veri on viidud kogudusetelki, et pühamus lepitust toimetada, ei tohi süüa, vaid see põletatagu tulega!

Peatükk 7

1. Ja see on seadus süüohvri kohta, mis on väga püha:
2. paigas, kus tapetakse põletusohver, tapetagu ka süüohver, ja selle veri piserdatagu altarile ümberringi!
3. Ja ohverdatagu kõik selle rasv: rasvane saba ja sisikonda kattev rasv,
4. ja mõlemad neerud ja rasv, mis on nende küljes nimmetel, ja maksarasv, mis eraldatagu neerude juurest!
5. Preester süüdaku need altaril põlema tuleohvriks Issandale; see on süüohver.
6. Kõik mehed preestrite soost võivad seda süüa; seda söödagu pühas paigas, see on väga püha.
7. Nagu patuohvriga, nõnda on ka süüohvriga - neil on ühesugune seadus: see saagu preestritele, kes sellega lepitust toimetab!
8. Põletusohvri nahk, mille preester kellegi eest on ohverdanud, saagu preestritele!
9. Ka kõik roahvrid, mis ahjus küpsetatakse, ja kõik, mis katlas ja pannil valmistatakse, saagu sellele preestritele, kes neid ohverdab!
10. Aga kõik muud roahvrid, õliga segatud või kuivad, saagu võrdselt kõigile Aaroni poegadele!
11. Ja see on seadus tänuohvri kohta, mis tuleb tuua Issandale:
12. kui keegi tahab tuua seda kiituseks, siis ta toogu kiitusohvriks hapnemata, õliga segatud kooke ja hapnemata, õliga võitnud õhukesti kakukesti ja peenest jahust sõtkutud, õliga segatud kooke!
13. Ta toogu oma ohvriand, mis kuulub tema kiitus-tänuohvri juurde, koos hapnenud leiva kookidega!
14. Ja ta ohverdagu sellest, igast annist üks kook, tõstelõiv Issandale; see saagu preestritele, kes piserdab tänuohvri verd!
15. Tema kiitus-tänuohvri liha tuleb süüa ohvipäeval: sellest ei tohi midagi üle jääda hommikuks!
16. Aga kui tema tapaohvriand on töotusohver või vabatahtlik ohver, siis tuleb seda süüa päeval, mil ta oma tapaohvri toob, ometi võib ülejääki süüa ka järgmisel päeval.
17. Aga mis tapaohvri lihast veel üle jääb, tuleb kolmandal päeval põletada tulega!
18. Kui aga tema tänuohvri liha peaks söödama veel kolmandal päeval, siis see ei ole meelepärane; seda ei arvestata temale, kes selle on toonud: see on roiskunud liha ja igaüks, kes seda sööb, peab kandma oma patusüüd!
19. Liha, mis on puutunud millegi roojase külge, ei tohi süüa, see põletatagu tulega; üldse aga võib liha süüa ainult see, kes ise on puhas.
20. Aga igaüks, kes sööb Issandale määratud tänuohvri liha, olles ise roojane, hävitatagu oma rahva seast!
21. Ja kui keegi puudutab midagi ebapuhast, inimese rooja või roojast looma või ükskõik missugust jälki roojast asja, ja sööb Issandale määratud tänuohvri liha, siis ta hävitatagu oma rahva seast!
22. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
23. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle: Ärge sööge mitte mingisugust härja, lamba ja kitse rasva!
24. Raipe rasva ja mahamurtud looma rasva võib tarvitada igaks otstarbeks, aga te ei tohi seda süüa!
25. Jah, igaüks, kes sööb selle looma rasva, kes tuuakse tuleohvriks Issandale, hävitatagu oma rahva seast!
26. Ja te ei tohi üldse süüa verd, kus te ka iganes elate, ei linnust ega loomast!
27. Igaüks, kes sööb mingisugust verd, hävitatagu oma rahva seast!'
28. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
29. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle: Issandale toodav tänuohver toodagu selle poolt, kes oma tänuohvrist toob oma ohvrianni Issandale:
30. ta toogu oma käega Issanda tuleohvrid; ta peab tooma rasva koos rinnalihaga, et rinnaliha kõigutada kõigutusohvriks Issanda ees!
31. Preester süüdaku rasv altaril põlema, rinnaliha aga saagu Aaronile ja tema poegadele!
32. Parempoolne saps oma tänuohvritelt andke tõstelõivuks preestritele!
33. Sellele Aaroni poegadest, kes ohverdab tänuohvri vere ja rasva, saagu osaks parempoolne saps!

34. Sest ma olen võtnud Iisraeli lastelt, nende tänuohvritest, kõigutusrinna ja tõstesapsu ning olen andnud need preester Aaronile ja tema poegadele kui neile igavesti kuuluva osa Iisraeli lastelt.'
35. See on Aaroni ja tema poegade osa Issanda tuleohvritest, alates päevast, mil neid lasti ette astuda, et nad saaksid preestreiks Issandale,
36. mille nende võidmispäeval Issand käskis Iisraeli lastel neile anda kui nende sugupõlvedele igavesti kuuluva osa.
37. See on põletusohvri, roahvri, patuohvri, süüohvri, pühitsusohvri ja tänuohvri seadus,
38. mille Issand andis Moosesele Siinai mäel päeval, mil ta käskis Iisraeli lapsi, et nad Siinai kõrbes tooksid Issandale oma ohvriande.

Peatükk 8

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Võta Aaron ja koos temaga ta pojad, ja nende riided, võideõli, patuohvri härjavärss, kaks jäära ja korv hapnemata leibu,
3. ja kogu terve kogudus kogudusetelgi ukse ette!'
4. Ja Mooses tegi nõnda, nagu Issand teda oli käskinud, ja kogudus kogunes kogudusetelgi ukse ette.
5. Ja Mooses ütles kogudusele: 'Issand on käskinud nõnda teha.'
6. Ja Mooses tõi ette Aaroni ja tema pojad ning pesi neid veega.
7. Ja ta pani temale särgi selga ja vöö vööle; ta pani temale ülekuue selga ja seadis õlarüü, võotas tema õlarüü vööga, sidudes selle ta ümber.
8. Ja ta kinnitas temale rinnakilbi ning pani rinnakilpi uurimi ja tummimi.
9. Ja ta seadis peamähise ümber tema pea ning kinnitas peamähise esiküljele kuldlaubaehete, püha krooni, nagu Issand Moosest oli käskinud.
10. Ja Mooses võttis võideõli ja võidis kogudusetelki ja kõike, mis selles oli, ja pühitses neid.
11. Ja ta piserdas seda altarile seitse korda ja võidis altarit ja kõiki selle riistu, pesemisnõu ja selle jalga, et neid pühitseda.
12. Ja ta valas võideõli Aaronile pähe ning võidis teda, et teda pühitseda.
13. Ja Mooses laskis Aaroni pojad ette astuda ning pani neile särgid selga, võotas nad vöödega ja sidus neile peakatted, nõnda nagu Issand Moosest oli käskinud.
14. Ja ta tõi esile härjavärsi ning Aaron ja tema pojad panid oma käed patuohvri härjavärsi pea peale.
15. Ja see tapeti, ja Mooses võttis verd ja määris sõrmega ümberringi altari sarvedele. Ja ta puhastas altari ning valas vere altari aluse kõrvale; nõnda pühitses ta seda, toimetades selle eest lepitust.
16. Ja ta võttis kõik rasva, mis oli sisikonna küljes, ja maksarasva ja mõlemad neerud ja nende rasva - ja Mooses süütas selle altaril põlema.
17. Aga ülejäänud härjavärsi ja selle naha, liha ja sisikonna ta põletas tulega väljaspool leeri, nõnda nagu Issand Moosest oli käskinud.
18. Ja ta tõi esile põletusohvri jäära ning Aaron ja tema pojad panid oma käed jäära pea peale.
19. Siis see tapeti ja Mooses piserdas verd altarile ümberringi.
20. Ta raius jäära tükkideks ning Mooses süütas põlema pea ja tükid ja rasva.
21. Ja sisikonna ja jalad pesi ta veega, ja Mooses põletas altaril kogu jäära. See oli põletusohver, healõhnaline tuleohver Issandale, nõnda nagu Issand Moosest oli käskinud.
22. Ja ta tõi esile teise jäära, pühitsusjäära, ja Aaron ja tema pojad panid oma käed jäära pea peale.
23. Ja see tapeti ning Mooses võttis verd ja määris Aaroni parema kõrva lestale ja tema parema käe põidlale ja ta parema jala suurele varbale.
24. Ja ta laskis Aaroni pojad ette astuda ja Mooses määris neile verd parema kõrva lestale ja parema käe põidlale ja parema jala suurele varbale; ja Mooses piserdas verd altarile ümberringi.
25. Ja ta võttis rasva, rasvase saba, kõik sisikonna küljes oleva rasva, maksarasva, mõlemad neerud ja nende rasva ja parempoolse sapsu,
26. ja hapnemata leibade korvist, mis oli Issanda ees, võttis ta ühe hapnemata koogi ja ühe õlileiva koogi ja ühe õhukese kakukese ning asetaski rasvade ja parempoolse sapsu peale
27. ja pani need kõik Aaroni ja tema poegade käte peale ning kõigutas neid kõigutusohvrina Issanda ees.
28. Siis Mooses võttis selle nende käte pealt ja süütas altaril põlema põletusohvri peal; see oli healõhnaline pühitsusohver, tuleohver Issandale.
29. Ja Mooses võttis rinnaliha ning kõigutas seda kõigutusohvrina Issanda ees; pühitsusohvri jäärast sai osa Moosesele, nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.
30. Ja Mooses võttis võideõli ja verd, mis oli altari peal, ning tilgutas Aaroni ja ta riiete peale, samuti ta poegade ja ta poegade riiete peale, ja ta pühitses Aaronit, tema riideid ja ta poegi ja poegade riideid.
31. Ja Mooses ütles Aaronile ja tema poegadele: 'Keetke liha kogudusetelgi ukse ees ja sööge seda

seal, nõndasamuti leiba, mis on pühitsusohvri korvis, nagu ma olen käskinud ja öelnud: Seda söögu Aaron ja tema pojad!

32. Aga mis lihast ja leivast üle jääb, põletage tulega!

33. Ja seitsme päeva jooksul ärge väljuge kogudusetelgi uksest kuni päevani, mil teie pühitsuspäevad on täitunud, sest teie käsi täidetakse seitse päeva.

34. Nõnda nagu seda täna on tehtud, nõnda on Issand käskinud teie eest lepitust toimetada.

35. Jääge seitsmeks päevaks kogudusetelgi ukse juurde, päevaks ja ööks, ja pange tähele Issanda korraldusi, et te ei sureks, sest nõnda on mulle käsk antud!

36. Ja Aaron ja tema pojad tegid kõik, mida Issand Moosese läbi oli käskinud.

Peatükk 9

1. Ja kaheksandal päeval kutsus Mooses Aaroni ja tema pojad ja Iisraeli vanemad
2. ning ütles Aaronile: 'Võta enesele üks härgvasikas patuohvriks ja üks jäär põletusohvriks, mõlemad veatud, ja too need Issanda ette!
3. Ja räägi Iisraeli lastega ning ütle: Võtke üks sikk patuohvriks ja üks vasikas ja üks lambatall, mõlemad aastased ja veatud, põletusohvriks!
4. Ja üks härg ja üks jäär tänuohvriks, ohverdamiseks Issanda ees, ja õliga segatud roahver, sest täna Issand ilmutab ennast teile.'
5. Ja nad tõid, mida Mooses oli käskinud, kogudusetelgi juurde, ja terve kogudus tuli ning seisis Issanda ees.
6. Ja Mooses ütles: 'Nõnda on Issand teid käskinud teha, et Issanda auhiilgus ilmutaks ennast teile.'
7. Ja Mooses ütles Aaronile: 'Astu altari juurde ja valmista oma patuohver ja põletusohver ning toimetage lepitust enese ja rahva eest, nagu Issand on käskinud!'
8. Ja Aaron astus altari juurde ning tappis patuohvri vasika.
9. Ja Aaroni pojad tõid temale vere ja ta kastis oma sõrme verre ning määris altari sarvedele, aga ülejäänud vere ta valas altari aluse kõrvale.
10. Ja patuohvri rasva ja neerud ja maksarasva süütas ta altaril põlema, nagu Issand Moosest oli käskinud.
11. Ja liha ja naha ta põletas tulega väljaspool leeri.
12. Siis ta tappis põletusohvri ja Aaroni pojad ulatasid temale vere ning ta piserdas seda altarile ümberringi.
13. Ja nad ulatasid temale põletusohvri tükikaupa koos peaga ning ta süütas need altaril põlema.
14. Ja ta pesi sisikonna ja jalad ning süütas need põlema põletusohvrialtaril.
15. Siis ta tõi esile rahva ohvrianni ja võttis patuohvri siku, kes pidi olema rahva eest, ja tappis selle ning ohverdas patuohvriks nagu esimesegi.
16. Ja ta tõi esile põletusohvri ning talitas sellega seatud viisil.
17. Ja ta tõi esile roahvri ning võttis sellest peotäie ja süütas altaril põlema lisaks hommikusele põletusohvrile.
18. Siis ta tappis härja ja jäära kui rahva tänuohvrid, ja Aaroni pojad ulatasid temale vere ning ta piserdas seda altarile ümberringi.
19. Aga rasvad härjast ja jäärast, rasvase saba ja rasvakihi ja neerud ja maksarasva,
20. need rasvad nad asetasi rinnalihade peale, ja ta süütas rasvad altaril põlema.
21. Aga rinnaliha ja parempoolset sapsu kõigutas Aaron kõigutusohvrina Issanda ees, nagu Mooses oli käskinud.
22. Siis Aaron tõstis oma käe üles rahva poole ja õnnistas neid. Seejärel ta astus alla, olles ohverdanud patuohvri, põletusohvri ja tänuohvri.
23. Siis Mooses ja Aaron läksid kogudusetelki, tulid taas välja ning õnnistasid rahvast. Ja Issanda auhiilgus ilmutas ennast kogu rahvale.
24. Ja Issanda eest läks välja tuli ning põletas altari pealt põletusohvri ja rasvad. Ja kogu rahvas nägi seda: nad hõiskasid ja heitsid silmili maha.

1. Aga Aaroni pojad Naadab ja Abihu võtsid kumbki oma sütepanni ja tegid neisse tule, panid selle peale suitsutusrohtu ja tõid Issanda ette võõra tule, mida ta neid ei olnud käskinud teha.
2. Siis läks Issanda eest välja tuli ja põletas neid, nõnda et nad surid Issanda ees.
3. Ja Mooses ütles Aaronile: 'See ongi, millest Issand on rääkinud, öeldes: Oma lähedaste keskel ma ilmutan oma pühadust ja kogu rahva ees ma teen nähtavaks oma au.' Aga Aaron vaikis.
4. Siis Mooses kutsus Miisaeli ja Elsafani, Aaroni lelle Ussieli pojad, ja ütles neile: 'Astuge ligi, kandke oma vennad pühamust ära väljapoole leeri!'
5. Ja nad astusid ette ning kandsid nad koos särkidega väljapoole leeri, nagu Mooses oli käskinud.
6. Ja Mooses ütles Aaronile ja tema poegadele Eleasarile ja Iitamarile: 'Ärge jätke oma juukseid lahti ja ärge kärstage lõhki oma riideid, et te ei sureks ja tema viha ei tabaks tervet kogudust! Aga teie vennad, kogu Iisraeli sugu, nutku seda põletust, mille Issand süütas!'
7. Ja ärge väljuge kogudusetelgi uksest, et te ei sureks, sest teie peal on Issanda võideõli!' Ja nad tegid, nagu Mooses ütles.
8. Ja Issand rääkis Aaroniga, öeldes:
9. 'Veini ja vägijooke sa ei tohi juua, ei sina ega su pojad koos sinuga, kui te lähete kogudusetelki, et te ei sureks! See olgu teie sugupõlvedele igaveseks seaduseks,
10. et saaksite teha vahet püha ja ebapüha vahel ning roojase ja puhta vahel
11. ja õpetada Iisraeli lastele kõiki neid seadusi, millest Issand neile Moosese kaudu on rääkinud.'
12. Ja Mooses rääkis Aaronile ja Eleasarile ja Iitamarile, tema järelejäänud poegadele: 'Võtke roahver, mis Issanda tuleohvritest on üle jäänud, ja sööge seda hapnematult altari kõrval, sest see on väga püha!'
13. Sööge seda pühas paigas, sest see on sinu ja su poegade seaduslik osa Issanda tuleohvritest! Minule on antud niisugune käsk.
14. Kõigutusrinda ja tõstesapsu aga sööge ühes puhtas paigas, sina ja su pojad ja tütreid koos sinuga; sest need on Iisraeli laste tänuohvritest antud sinu ja su poegade seaduslikuks osaks.
15. Tõstesaps ja kõigutusrind toodagu koos tuleohvri rasvadega, et neid kõigutataks kõigutusohvrina Issanda ees; need olgu sinule ja su poegadele koos sinuga igavesti kuuluvaks osaks, nagu Issand on käskinud!'
16. Aga kui Mooses hoolsasti otsis patuohvri sikku, vaata, siis oli see põletatud. Siis ta vihastus Eleasari ja Iitamari, Aaroni järelejäänud poegade peale ning ütles:
17. 'Mispärast te ei ole patuohvrit söönud pühas paigas? See on ju väga püha ja see on antud teile, et te võtaksite ära koguduse patusüü, toimetades neile lepitust Issanda ees.
18. Näe, selle verd ei ole viidud pühamusse. Te pidite seda kindlasti sööma pühamus, nagu ma käskisin!'
19. Ja Aaron ütles Moosesele: 'Vaata, nad on täna ohverdanud oma patuohvri ja põletusohvri Issanda ees, ja ometi on mulle need asjad juhtunud. Kui ma täna oleksin söönud patuohvrit, kas see oleks siis Issanda silmis hea olnud?'
20. Kui Mooses seda kuulis, siis oli see hea tema silmis.

Peatükk 11

1. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes neile:
2. 'Rääkige Iisraeli lastega ja öelge: Need on loomad, keda te võite süüa kõigist loomadest maa peal:
3. iga looma, kellel on sõrad, täielikult lõhestatud sõrad, ja kes mäletseb mälu, võite süüa.
4. Ometi ärge sööge neist, kes mäletsevad mälu või kellel on lõhestatud sõrad: kaamelit, sest ta mäletseb küll mälu, aga tal ei ole sõrgu - ta olgu teile roojane;
5. kaljumäkra, sest ta mäletseb küll mälu, aga tal ei ole sõrgu - ta olgu teile roojane;
6. jänest, sest ta mäletseb küll mälu, aga tal ei ole sõrgu - ta olgu teile roojane;
7. siga, sest tal on küll sõrad, täielikult lõhestatud sõrad, aga ta ei mäletse mälu - ta olgu teile roojane!
8. Nende liha ärge sööge ja nende korjuseid ärge puudutage, need olgu teile roojased!
9. Kõigist vees elavaist võite süüa neid: kõiki neid vees, niihästi meres kui jõgedes, kellel on uimed ja soomused, võite süüa.
10. Aga meres ja jõgedes kõik, kellest vesi kihab, kõik elavad hinged vees, kellel ei ole uimi ja soomuseid, olgu teile jälgid!
11. Jah, need olgu teile jälgid, nende liha ärge sööge ja nende raibe olgu teile jälk!
12. Kõik need vees, kellel ei ole uimi ja soomuseid, olgu teile jälgid!
13. Ja lindudest olgu teile jälgid need, neid ärge sööge, need on jälgid: kotkas, lambakotkas, must raisakotkas,
14. harksabakull, raudkull oma liikidega,
15. kõik kaarnad oma liikidega,
16. jaanalind, kägu, kajakas, haugas oma liikidega,
17. kakuke, kormoran, kassikakk,
18. öökull, puguhani, raisakull,
19. toonekurg, haigur oma liikidega, vaenukägu ja nahkhiir.
20. Kõik tiivulised putukad, kes käivad neljal jalal, olgu teile jälgid!
21. Kõigist tiivulisist putukaist võite süüa ainult neid, kes käivad neljal jalal, kellel jalgadest ülalpool on sääred maa peal hüppamiseks;
22. neist võite süüa järgmisi: rändrohutirts oma liikidega, solaam oma liikidega, hargol oma liikidega ja hagab oma liikidega.
23. Aga kõik muud tiivulised putukad, kellel on neli jalga, olgu teile jälgid
24. ja neist te saate roojaseks; igaüks, kes puudutab nende raibet, on õhtuni roojane.
25. Ja igaüks, kes nende raibest midagi kannab, peab oma riided pesema ja olema õhtuni roojane.
26. Kõik loomad, kellel on sõrad, aga kelle sõrad ei ole täiesti lõhestatud ja kes ei mäletse mälu, olgu teile roojased; igaüks, kes neid puudutab, saab roojaseks.
27. Ja kõik, kes käivad käppadel kõigist neljal jalal käivatest loomadest, olgu teile roojased; igaüks, kes puudutab nende raibet, on õhtuni roojane.
28. Ja kes nende raibet kannab, peab oma riided pesema ja olema õhtuni roojane; need olgu teile roojased!
29. Ja need olgu teile roojased väikeloomadest, kes maa peal roomavad: mutt, hiir, sisalik oma liikidega,
30. karihiir, okassisalik, müürisisalik, liivasisalik ja kameeleon.
31. Need olgu teile roojased kõigist roomajaist; igaüks, kes neid puudutab, kui nad on surnud, on õhtuni roojane.
32. Ja kõik asjad, mille peale mõni neist langeb, kui ta on surnud, saavad roojaseks, nii iga puuriist või riie või nahk või kott - kõik riistad, millega tehakse tööd: need tuleb panna vette ja need on õhtuni roojased, siis need saavad puhtaks.
33. Ja kui mõni neist on langenud mõnesse saviastjasse, siis saab kõik, mis selles on, roojaseks ja te lööge see astja puruks!
34. Iga roog, mida süüakse, millesse niisugune vesi satub, ja iga jook, mida juuakse, on igas

niisuguses astjas roojane.

35. Iga asi, mille peale langeb neist mõne raibe, saab roojaseks; küpsetusahi ja tulekolded tuleb maha kiskuda, need on roojased ja jäävad teile roojaseks.

36. Aga allikas või kaev, millesse koguneb vett, on puhas; ometi, kes puudutab neis olevat raibet, saab roojaseks.

37. Ja kui neist mõne raibe langeb mingi külvisemne peale, mida külvatakse, siis see jääb puhtaks.

38. Aga kui seeme on veega kastetud ja mõni raibe langeb selle peale, siis seeme saab teile roojaseks.

39. Kui mõni neist loomadest, kes teile on toiduseks, sureb, siis on see, kes puudutab tema raibet, õhtuni roojane.

40. Kes tema raibet sööb, see peab oma riided pesema ja olema õhtuni roojane; ja kes tema raibet kannab, peab oma riided pesema ja olema õhtuni roojane!

41. Ja kõik roomajad, kes maa peal roomavad, on jälgid, neid ärgu söödagu!

42. Mitte ühtegi neist, kes liiguvad kõhu peal, ega ühtegi neist, kes käivad neljal või rohkemal jalal kõigist roomavaist väikeloomadest maa peal, ei tohi te süüa, sest need on jälgid.

43. Ärge tehke endid vastikuks mitte ühegi roomava roomaja pärast; ärge roojastage endid nendega, et saate nende läbi roojaseks!

44. Sest mina olen Issand, teie Jumal. Pühitsege siis endid ja olge pühad, sest mina olen püha! Ja ärge roojastage oma hingi mitte ühegi roomaja pärast, kes maa peal roomab,

45. sest mina olen Issand, kes tõi teid ära Egiptusemaalt, et olla teile Jumalaks. Olge siis pühad, sest mina olen püha!

46. See on seadus loomade ja lindude ja kõigi elavate hingede kohta, kellest vesi kihab, ja iga olendi kohta, kes maa peal roomab,

47. et te teeksite vahet roojase ja puhta vahel, looma vahel, keda tohib süüa, ja looma vahel, keda ei tohi süüa.'

Peatükk 12

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle: Kui naine on jäänud lapseotele ja sünnitab poeglapse, siis ta ei ole puhas seitse päeva; ta ei ole puhas, nagu oma kuuvere päevil.
3. Kaheksandal päeval lõigatagu ümber poeglapse eesnaha liha!
4. Ema jäägu koju kolmekümne kolmeks päevaks puhastusvere pärast; ta ei tohi puudutada ühtegi püha asja ega tohi tulla pühamusse, kuni ta puhastuspäevad on täitunud.
5. Aga kui ta sünnitab tütarlapse, siis ta ei ole puhas kaks nädalat, nagu oma kuuvere päevil; ta peab jääma koju kuuekümne kuueks päevaks puhastusvere pärast.
6. Ja kui ta puhastuspäevad on täitunud, olgu poja või tütre pärast, siis ta peab viima aastase lambatalle põletusohvriks ja ühe tuvi või turteltuvi patuohvriks kogudusetelgi ukse juurde preestri kätte.
7. Ja preester ohverdagu need Issanda ees ning toimetagu lepitust tema eest, siis ta saab puhtaks oma verelättest! See on seadus selle kohta, kes sünnitab poeg- või tütarlapse.
8. Aga kui ta jõud ei luba tuua lammast, siis ta võtku kaks turteltuvi või kaks muud tuvi, üks põletusohvriks ja teine patuohvriks, ja preester toimetagu lepitust tema eest; siis ta saab puhtaks!'

1. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
2. 'Inimene, kelle ihunahal on muhk või lööve või valge laik ja see areneb tema ihunahal pidalitõveks, tuleb viia preester Aaroni või mõne tema poja juurde, kes on preester.
3. Kui preester näeb ihunahal löövet ja et karvad lööbes on muutunud valgeks ja et lööve paistab olevat madalam kui muu ihunahk, siis on see pidalitõbi; ja kui preester seda on vaadanud, siis ta peab tema roojaseks kuulutama.
4. Aga kui tema ihunahal on valge laik ja see ei paista olevat nahast madalam ja karvad ei ole muutunud valgeks, siis peab preester nakatatu eraldama seitsmeks päevaks.
5. Preester vaadaku teda seitsmendal päeval, ja vaata, kui lööve on tema silmis endine ja lööve nahal ei ole laienenud, siis preester eraldagu tema uuesti seitsmeks päevaks!
6. Ja kui preester seitsmendal päeval teda jälle vaatab, ja näe, lööve on muutunud kahkjaks ega ole nahal laienenud, siis peab preester tema puhtaks kuulutama: see on ainult kärn; ja ta pesku oma riided, siis ta on puhas.
7. Aga kui kärn nahal lööb ikka laiemaks, pärast seda kui ta on ennast näidanud preestrile puhastamiseks ja nüüd näitab ennast preestrile teist korda
8. ja preester vaatab teda, ja näe, kärn ta nahal on laienenud, siis peab preester tema roojaseks kuulutama, sest see on pidalitõbi.
9. Kui pidalitõbi on tabanud inimest, siis viidagu ta preestri juurde!
10. Ja kui preester vaatab, ja näe, nahal on valge muhk, karvad selles on muutunud valgeks ja muhus on liigliha:
11. siis on ta ihunahal vana pidalitõbi ja preester kuulutagu tema roojaseks; ta ärgu eraldagu teda, sest ta on ainult roojane!
12. Aga kui pidalitõbi nahal lööb väga välja ja pidalitõbi katab kogu tõbise naha peast kuni jalgadeni, kuhu preestri silmad iganes vaatavad,
13. ja kui preester näeb, et vaata, pidalitõbi on katnud kogu ta ihu, siis peab ta tõbise puhtaks kuulutama; ta on muutunud üleni valgeks, ta on puhas!
14. Aga niipea, kui tal nähtub liigliha, on ta roojane.
15. Ja kui preester näeb liigliha, siis peab ta tema roojaseks kuulutama: liigliha on roojane, see on pidalitõbi.
16. Kui liigliha ennast muudab ja muutub valgeks, siis peab inimene tulema preestri juurde.
17. Ja kui preester teda vaatab, ja näe, lööve on muutunud valgeks, siis peab preester tõbise puhtaks kuulutama; ta on puhas!
18. Ja kui kellegi ihunahal on olnud paise ja see on paranenud,
19. aga paise asemele on tulnud valge muhk või punakasvalge laik, siis peab ta ennast näitama preestrile.
20. Ja kui preester vaatab, ja näe, see paistab olevat madalam kui muu nahk ja karvad on muutunud valgeks, siis peab preester tema roojaseks kuulutama, sest see on pidalitõbi, mis paises on välja löönud.
21. Ja kui preester seda on vaadanud, ja näe, seal ei ole valgeid karvu ega ole see madalam kui muu nahk, vaid on muutunud ainult kahkjaks, siis preester eraldagu tema seitsmeks päevaks!
22. Ja kui see nahal lööb ikka laiemaks, siis peab preester tema roojaseks kuulutama, sest see on pidalitõve nakatus.
23. Aga kui valge laik püsib ega laiene, siis on see paise arm ja preester peab tema puhtaks kuulutama.
24. Või kui kellegi ihunahal on tule põletushaav ja põletushaava kasvav liha muutub punakasvalgeks või valgeks laiguks,
25. ja preester vaatab seda, ja näe, karvad laigus on muutunud valgeks ja see paistab olevat madalam kui muu nahk, siis on see põletushaavast välja löönud pidalitõbi ja preester peab tema roojaseks kuulutama, sest see on pidalitõve nakatus.

26. Ja kui preester seda on vaadanud, ja näe, valges laigus ei ole valgeid karvu ega ole see ka madalam kui muu nahk, vaid on muutunud ainult kahkjaks, siis peab preester tema eraldama seitsmeks päevaks.
27. Ja preester vaadaku teda seitsmendal päeval: kui see on nahal üha laienenud, siis peab preester tema roojaseks kuulutama, sest see on pidalitõbi.
28. Aga kui valge laik on püsinud ega ole nahal laienenud, vaid on muutunud ainult kahkjaks, siis on see põletushaava muhk ja preester peab tema puhtaks kuulutama, sest see on ainult põletushaava arm.
29. Ja kui mõnel mehel või naisel on nakatus peas või habemes
30. ja preester vaatab seda viga, ja näe, see paistab olevat madalam kui muu nahk ja selles on kollakad udukarvad, siis peab preester tema roojaseks kuulutama, sest see on lubikärn, pea või habeme pidalitõbi.
31. Ja kui preester on näinud lubikärna nakatust, ja vaata, see ei ole madalam kui muu nahk ja selles ei ole kollakaid karvu, siis peab preester selle, kellel on lubikärna nakatus, eraldama seitsmeks päevaks.
32. Ja kui preester seitsmendal päeval nakatust vaatab, ja näe, lubikärn ei ole laienenud, seal ei ole kollakaid karvu ja lubikärn ei paista olevat madalam kui muu nahk,
33. siis peab ta ennast pügama; aga lubikärna ta ärgu pügagu; ja preester peab selle, kellel on lubikärn, uuesti eraldama seitsmeks päevaks.
34. Ja kui preester seitsmendal päeval lubikärna vaatab, ja näe, lubikärn nahal ei ole laienenud ja see ei paista olevat ka madalam muust nahast, siis peab preester tema puhtaks kuulutama; ja olles pesnud oma riided, on ta puhas.
35. Aga kui pärast puhastamist lubikärn nahal üha laieneb
36. ja preester vaatab seda, ja näe, lubikärn nahal on laienenud: siis preester ärgu uurigu kollakaid karvu, ta on roojane!
37. Aga kui lubikärn on tema silmis jäänud endiseks ja selle peale on võrsunud mustad karvad, siis on lubikärn paranenud: ta on puhas ja preester peab tema puhtaks kuulutama!
38. Kui mehe või naise ihunahal on laigud, valged laigud,
39. ja preester vaatab, ja näe, nende ihunahal on kahkjad valged laigud, siis on see ainult ohatis, mis nahal on välja löönud; ta on puhas.
40. Kui mehel langevad juuksed peast, siis on ta kiilaspäine, aga ta on puhas.
41. Ja kui juuksed ta peast langevad laubalt, siis on tal esipaljakk, aga ta on puhas.
42. Aga kui kiilaspeal või esipaljakul on punakasvalge lööve, siis on pidalitõbi välja löönud tema paljale pealaele või laubale.
43. Ja kui preester vaatab teda, ja näe, lööbe muhk ta paljal pealael või paljal laubal on punakasvalge, näides nagu pidalitõbi muul ihunahal,
44. siis on mees pidalitõbine, ta on roojane; preester peab tingimata tema roojaseks kuulutama, sest ta on peast nakatatud!
45. Ja pidalitõbisel, kellel on nakatus, olgu rebitud riided, lahtised juuksed, aga habe peidetud, ja ta peab hüüdma: 'Roojane! Roojane!'
46. Niikaua kui tal on lööve, olgu ta roojane; ta on roojane, ta elagu üksinda, ta eluase olgu väljaspool leeri!
47. Ja kui pidalitõve nakatus on riide küljes, olgu villasel riidel või linasel riidel
48. või lõimel või koel linasest ja villasest, või nahal või mõnel nahkesemel,
49. ja kui nakatus on rohekas või punakas riidel või nahal või lõimel või koel või mõnel nahkesemel, siis on see pidalitõbi ja seda tuleb näidata preestrile.
50. Ja kui preester on löövet vaadanud, siis peab ta nakatatud asja eraldama seitsmeks päevaks.
51. Ja kui ta seitsmendal päeval vaatab löövet ja lööve riidel või lõimel või koel või nahal, mõnel nahast tehtud esemel, on laienenud, siis on see pahaloomuline pidalitõbi; see asi on roojane!
52. Ja ta põletagu riie või lõim või kude, olgu see villane või linane, või kõik nahkesemed, millel on lööve, sest see on pahaloomuline pidalitõbi, see tuleb põletada tulega!

53. Aga kui preester vaatab, ja näe, lööve ei ole laienenud riidel või lõimel või koel või mõnel nahkesemel,
54. siis preester käskigu pesta seda, millel on lööve, ja ta eraldagu see uuesti seitsmeks päevaks.
55. Ja kui preester vaatab pärast lööbe pesemist, ja näe, lööbe välimus ei ole muutunud, kuigi lööve ei ole laienenud, on see siiski roojane; sa pead selle tulega põletama, see on sööve, olgu taga- või esiküljes.
56. Ja kui preester seda vaatab, ja näe, lööve on pärast selle pesemist kahkjast, siis ta kärstagu see välja riidest või nahast või lõimest või koest!
57. Ja kui veel midagi nähakse riidel või lõimel või koel või mõne nahkeseme peal, siis on see väljalöönnud pidalitõbi: sa pead tulega põletama selle, mille peal on lööve!
58. Aga riidet või lõime või kude või mõnda nahkeset, mida on pestud ja millelt lööve on kadunud, pestagu veel kord, siis on see puhas!
59. See on seadus pidalitõve kohta riidel, villasel või linasel, või lõimel või koel või mõnel nahkesemel, selle kuulutamiseks puhtaks või roojaseks.'

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'See on seadus pidalitõbise kohta ta puhastuspäevaks: tema tuleb viia preestri juurde
3. ja preester mingu väljapoole leeri; ja kui preester vaatab, et näe, pidalitõbisel on pidalitõve lööve paranenud,
4. siis preester käskigu, et puhastatava pärast võetaks kaks elusat puhast lindu, seedripuud, helepunast lõnga ja iisopit.
5. Ja preester käskigu tappa üks lind värske veega saviastja kohal!
6. Siis ta võtku elus lind, seedripuu, helepunane lõng ja iisop ning kastku need ja elus lind värske vee kohal tapetud linnu verre
7. ja piserdagu seda pidalitõvest puhastatava peale seitse korda ning kuulutagu ta puhtaks; aga elus lind ta lasku väljale lahti!
8. Ja puhastatav pesku oma riided ja pügagu ära kõik oma karvad ja pesku ennast veega, siis ta on puhas; ja seejärel ta võib minna leeri, peab aga jääma seitsmeks päevaks väljapoole oma telki!
9. Seitsmendal päeval peab ta ära pügama kõik oma karvad, juukse-, habeme- ja kulmukarvad; ta pügagu ära kõik oma karvad, pesku oma riided ja loputagu oma ihu veega, siis ta on puhas!
10. Ja kaheksandal päeval võtku ta kaks veatut oinastalle, üks veatu aastane utetall, pool külimitu õliga segatud peent jahu roahvriks ja üks kortel õli!
11. Ja preester, kes puhastab, seadku puhastatav mees ja need asjad Issanda ette kogudusetelgi ukse juurde!
12. Siis preester võtku üks tall ja ohverdagu see koos kortli õliga süüohvriks, kõigutades neid kõigutusohvrina Issanda ees.
13. Ja ta tapku tall paigas, kus tapetakse patuohver ja põletusohver, pühas paigas; sest nagu patuohver, nõnda kuulub ka süüohver preestrile, see on väga püha!
14. Preester võtku süüohvri verd ja preester määrigu seda puhastatava parema kõrva lestale ja ta parema käe põidlale ja ta parema jala suurele varbale!
15. Seejärel preester võtku kortlist õli ja valagu oma vasakusse pihku!
16. Ja preester kastku oma parema käe nimetissõrm õlisse, mis on ta vasakus pihus, ja tilgutagu sõrmega õli Issanda ees seitse korda!
17. Ja õlist, mis ta pihku üle jääb, preester määrigu puhastatava parema kõrva lestale, ta parema käe põidlale ja ta parema jala suurele varbale süüohvri vere peale!
18. Aga õli, mis veel preestri pihku üle jääb, ta valagu puhastatavale pähe; nõnda toimetagu preester tema eest lepitust Issanda ees!
19. Siis preester ohverdagu patuohver ja toimetagu lepitust roojusest puhastatava eest ning seejärel ta tapku põletusohver!
20. Ja preester ohverdagu altaril põletusohver ja roahver; kui preester nõnda on toimetanud lepitust tema eest, siis ta on puhas!
21. Aga kui ta on kehv ja ta jõud ei luba, siis ta võtku ainult üks oinastall kõigutatavaks süüohvriks tema eest lepituse toimetamiseks, üks kann õliga segatud peent jahu roahvriks, kortel õli
22. ja kaks turteltuvi või kaks muud tuvi, nagu ta jõud lubab: üks olgu patuohvriks ja teine põletusohvriks!
23. Ja ta viigu need kaheksandal päeval enese puhastamiseks preestrile kogudusetelgi ukse juurde Issanda ette!
24. Ja preester võtku süüohvri tall ja kortel õli ning preester kõigutagu neid kõigutusohvrina Issanda ees!
25. Kui süüohvri tall on tapetud, siis preester võtku süüohvri verd ja määrigu puhastatava parema kõrva lestale ja ta parema käe põidlale ja ta parema jala suurele varbale!
26. Siis preester valagu õli oma vasakusse pihku
27. ja preester tilgutagu oma parema käe nimetissõrmega õli, mis on ta vasakus pihus, Issanda ees seitse korda!

28. Ja preester määrigu õli, mis on ta pihus, puhastatava parema kõrva lestale ja ta parema käe põidlale ja ta parema jala suurele varbale süüohvri vere peale!
29. Ja ülejäänud õli, mis on preestri pihus, ta valagu puhastatavale pähe, tema eest lepituse toimetamiseks Issanda ees!
30. Ja ta ohverdagu üks neist turteltuvidest või muudest tuvidest, nagu ta jõud kandis,
31. neist, keda ta jõud kandis: üks patuohvriks ja teine põletusohvriks ühes roahvriga; nõnda toimetagu preester puhastatava eest lepitust Issanda ees!
32. See on seadus selle kohta, kellel oli pidalitõve lööve, kelle jõud aga ei luba rohkem enese puhastamiseks.'
33. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
34. 'Kui te tulete Kaananimaale, mille ma annan teie valdusesse, ja ma panen pidalitõve mõne teie pärandimaa koja külge,
35. siis koja omanik peab minema ja teatama preestrile, öeldes: 'Mulle näib, nagu oleks koja küljes pidalitõve nakatus.'
36. Preester käskigu koda tühjendada, enne kui preester läheb löövet vaatama, et ei saaks roojaseks kõik, mis kogas on; pärast seda mingi preester koda vaatama!
37. Ja kui ta löövet vaatab, ja näe, koja seintel on lööve, rohekad või punakad süvendid, ja need näivad olevat madalamad kui muu sein,
38. siis preester mingi kojast välja koja ukse juurde ja sulgegu koda seitsmeks päevaks!
39. Ja kui preester seitsmendal päeval jälle tuleb ja vaatab, ja näe, lööve koja seintel on laienenud,
40. siis preester käskigu, et nad murraksid välja need kivid, millel on lööve, ja viskaksid need väljapoole linna ühte roojasesse paika!
41. Ja koda kaabitagu seestpidi ümberringi, kaabitud savi aga puistatagu väljapoole linna ühte roojasesse paika!
42. Siis võetagu teised kivid ja pandagu nende kivide asemele ning võetagu uut savi ja savitatagu koda!
43. Aga kui lööve tuleb taas ja lööb välja koja peal, pärast seda kui kivid on välja murtud ning koda on kaabitud ja savitatud,
44. siis preester peab minema ja vaatama, ja näe, kui lööve kojalt on laienenud, siis on koja küljes pahaloomuline pidalitõbi; koda on roojane!
45. Koda kistagu maha, selle kivid, puud ja kogu koja savi, ja see viidagu väljapoole linna ühte roojasesse paika!
46. Ja kes läheb kotta kõigil neil päevil, mil see on suletud, on öhtuni roojane.
47. Ja kes selles kogas magab, pesku oma riided, ja kes kogas sööb, pesku oma riided!
48. Aga kui preester tuleb ja vaatab, ja näe, lööve maja küljes ei ole laienenud pärast koja savitamist, siis preester peab koja puhtaks kuulutama, sest lööve on paranenud!
49. Ta võtku koja puhastamiseks kaks lindu, seedripuud, helepunast lõnga ja iisopit
50. ning tapku üks lind värskelt veega saviastja kohal!
51. Ja ta võtku seedripuu, iisop, helepunane lõng ja elus lind ning kastku need tapetud linna verre ja värskesse vette ja piserdagu koja peale seitse korda!
52. Nõnda ta peab koja puhastama linna verrega, värskelt veega, elusa linnuga, seedripuuga, iisopiga ja helepunase lõngaga.
53. Siis ta lasku elus lind lahti väljale väljaspool linna; kui ta nõnda on koja eest lepitust toimetanud, siis on see puhas!
54. See on seadus igasuguse pidalitõve ja lubikärna kohta,
55. riiete ja kodade pidalitõve kohta,
56. muhkude, löövete ja valgete laikude kohta,
57. õpetuseks, millal keegi on roojane ja millal ta on puhas. See on seadus pidalitõve kohta.'

1. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
2. 'Rääkige Iisraeli lastega ja öelge neile: Iga mees, kellel on ihust voolus, on selle vooluse tõttu roojane.
3. Ja tema roojasus vooluse pärast on niisugune: ta ihu kas eritab voolust või on ta ihu voolusest ummuksis - selles on tema roojasus.
4. Iga ase, millel magab see, kellel on voolus, saab roojaseks, ja iga ese, millel ta istub, saab ka roojaseks.
5. Igaüks, kes puudutab tema aset, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane.
6. Ja kes istub esemel, millel on istunud see, kellel on voolus, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane.
7. Ja kes puudutab selle ihu, kellel on voolus, see peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane.
8. Ja kui see, kellel on voolus, sülitab selle peale, kes on puhas, siis peab viimane pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane.
9. Ja iga sadul, millega sõidab see, kellel on voolus, saab roojaseks.
10. Ja igaüks, kes puudutab midagi, mis on olnud tema all, on öhtuni roojane, ja kes kannab neid asju, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane.
11. Ja igaüks, keda puudutab see, kellel on voolus, ilma et oleks oma käsi veega loputanud, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane.
12. Ja saviastja, mida puudutab see, kellel on voolus, tuleb puruks lüüa; aga kõiki puuriistu tuleb veega loputada.
13. Ja kui see, kellel on voolus, saab puhtaks oma voolusest, siis ta lugegu enesele puhastamiseks seitse päeva, pesku oma riided ja loputagu ihu voolava veega, siis ta on puhas!
14. Kaheksandal päeval võtku ta enesele kaks turteltuvi või kaks muud tuvi ja tulgu Issanda ette kogudusetelgi ukse juurde ning andku need preestritele!
15. Ja preester ohverdagu need: üks patuohvriks ja teine põletusohvriks, ja preester toimetagu tema eest lepitust Issanda ees ta vooluse pärast!
16. Ja kui mõnel mehel on olnud seemnevoolus, siis ta loputagu kogu oma ihu veega; ta on öhtuni roojane!
17. Kõik riided ja kõik nahad, mille peal seemnevoolus on aset leidnud, pestagu veega ja need olgu öhtuni roojased!
18. Ja kui mees magab oma seemnega naise juures, siis nad loputagu endid veega ja nad on öhtuni roojased!
19. Ja kui naisel on voolus, ta ihust voolab verd, siis ta ei ole puhas seitse päeva ja igaüks, kes teda puudutab, on öhtuni roojane.
20. Ja kõik, mille peal ta magab oma ebapuhtuse ajal, on roojane, samuti on roojane kõik, mille peal ta istub.
21. Ja igaüks, kes puudutab tema aset, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane.
22. Ja igaüks, kes puudutab mõnda eset, millel naine on istunud, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema öhtuni roojane!
23. Ja kui midagi on aseme peal või eseme peal, millel ta on istunud, ja keegi puudutab seda, siis ta on öhtuni roojane.
24. Ja kui mees ometi magab tema juures ja ta kuuverd jääb mehe külge, siis on viimane seitse päeva roojane ja iga ase, millel ta magab, on ka roojane.
25. Ja kui mõne naise verevoolus kestab pikemat aega, ilma et see oleks kuuveri, või kui see kestab üle ta kuuvere päevade, siis ta on roojane oma ebapuhta vooluse kestusel nagu kuuvere ajalgi.
26. Iga ase, millel ta magab kogu oma vooluse aja, on samasugune nagu ta ase kuuvere ajal, ja kõik

esemed, millel ta istub, saavad roojaseks, nagu ta kuuvere roojasuse ajal.

27. Igaüks, kes neid puudutab, saab roojaseks; ta pesku oma riided ja loputagu ennast veega; ta on õhtuni roojane!

28. Aga kui naine saab puhtaks oma voolusest, siis ta lugegu seitse päeva ja pärast seda on ta puhas!

29. Ja kaheksandal päeval võtku ta enesele kaks turteltuvi või kaks muud tuvi ja viigu need preestrite kogudusetelgi ukse juurde!

30. Ja preester ohverdagu üks neist patuohvriks ja teine põletusohvriks ning preester toimetagu tema eest lepitust Issanda ees ta ebapuhta vooluse pärast!

31. Nõnda te peate Iisraeli lapsed hoidma eemal ebapuhtusest, et nad ei sureks oma roojasusest, roojastades minu eluaset, mis on teie keskel!

32. See on seadus selle kohta, kellel on mingi voolus ja kellel seeme voolab, tehes teda roojaseks,

33. ja selle kohta, kellel on kuuverejooks ja kellel on muu voolus, olgu meeste- või naisterahvas, ja mehe kohta, kes magab naise juures, kui see ei ole puhas.'

1. Ja Issand rääkis Moosesega pärast Aaroni kahe poja surma, kui need Issanda ette astudes olid surnud.
2. Ja Issand ütles Moosesele: 'Ütle oma vennale Aaronile, et ta mitte igal ajal ei läheks pühamusse sissepoole eesriiet, laeka peal oleva lepituskaane ette, et ta ei sureks, kuna ma ilmutan ennast lepituskaane kohal pilve sees.
3. Ainult sel viisil võib Aaron minna pühamusse: üks noor härjavärss patuohvriks ja jääb põletusohvriks;
4. ta pangu selga püha linane särk, jalga linased püksid ihu katteks, võotagu ennast linase vööga ja mähkigu ümber pea linane peakate: need on pühad riided; ta loputagu oma ihu veega ja pangu need selga!
5. Ja ta võtku Iisraeli laste koguduselt kaks sikku patuohvriks ja üks jääb põletusohvriks!
6. Ja Aaron toogu esile oma patuohvri härjavärss ning toimetagu lepitust enese ja oma pere eest!
7. Siis ta võtku need kaks sikku ja pangu need seisma Issanda ette kogudusetelgi ukse juurde!
8. Ja Aaron heitku liisku nende kahe siku vahel: üks liisk Issandale ja teine liisk Asaselile!
9. Siis Aaron toogu esile see sikk, kelle liisk määras Issandale, ja valmistagu see patuohvriks!
10. Aga sikk, kelle liisk määras Asaselile, pandagu elusana Issanda ette, et tema peal lepitust toimetada, saates ta kõrbesse Asaselile!
11. Seejärel Aaron toogu esile oma patuohvri härjavärss ning toimetagu lepitust enese ja oma pere eest ja tapku oma patuohvri härjavärss!
12. Ja ta võtku sütepannitäis tuliseid süsi altari pealt Issanda eest ja mõlemad pihud täis peent, healõhnalist suitsutusrohtu ja viigu sissepoole eesriiet!
13. Ja ta pangu suitsutusrohi tule peale Issanda ees, nõnda et suitsutuspilv kataks lepituskaane, mis on seaduselaeka peal, et ta ei sureks!
14. Ja ta võtku härjavärsi verd ja piserdagu sõrmega lepituskaane esikülje peale; ja lepituskaane ette ta piserdagu sõrmega verd seitse korda!
15. Siis ta tapku rahva patuohvri sikk ja viigu selle veri sissepoole eesriiet ning talitagu selle verega, nõnda nagu ta talitas härjavärsi verega: ta piserdagu seda lepituskaane peale ja lepituskaane ette!
16. Ja ta toimetagu lepitust pühamu eest Iisraeli laste roojuste pärast ja nende üleastumiste pärast kõigi nende pattude kohaselt; nõnda ta tehku ka kogudusetelgiga, mis asetseb nende juures keset nende roojusi!
17. Ühtegi inimest ärgu olgu kogudusetelgis, kui ta läheb pühamusse lepitust toimetama, kuni ta on välja tulnud ja on lepitust toimetanud enese ja oma pere ja kogu Iisraeli koguduse eest.
18. Siis ta mingi välja altari juurde, mis on Issanda ees, ja toimetagu lepitust selle eest; ta võtku härjavärsi verd ja siku verd ja määrigu seda altari sarvedele ümberringi!
19. Ja ta piserdagu sõrmega verd selle peale seitse korda ja puhastagu ning pühitsegu seda Iisraeli laste roojuste pärast!
20. Ja kui ta on lõpetanud pühamu ja kogudusetelgi ja altari lepitamise, siis ta toogu esile elus sikk
21. ja Aaron pangu oma mõlemad käed elusa siku pea peale ja tunnistagu tema peal üles kõik Iisraeli laste süüteod ja kõik nende üleastumised kõigis nende pattudes ja pangu need siku pea peale ning saatku see ühe kõlvulise mehe käe kõrval kõrbesse:
22. sikk kannab enesega kõik nende patud tühjale maale; sikk lastagu kõrbes lahti!
23. Ja Aaron mingi kogudusetelki ja võtku seljast linased riided, mis ta pühamusse minnes selga pani, ja jätku need sinna!
24. Ta loputagu oma ihu veega pühas paigas ja pangu selga oma riided; siis ta mingi välja ja ohverdagu oma põletusohver ja rahva põletusohver ning toimetagu lepitust enese ja rahva eest!
25. Ja ta süüdaku patuohvri rasv altaril põlema!
26. Ja see, kes laskis siku lahti Asaselile, pesku oma riided ja loputagu oma ihu veega, alles pärast seda tulgu ta leeri!
27. Ja patuohvri härjavärss ja patuohvri sikk, kelle veri viidi lepituse toimetamiseks pühamusse,

viidagu väljapoole leeri ja nende nahad, liha ja sisikond põletatagu tulega!

28. Ja see, kes neid põletas, pesku oma riided ja loputagu oma ihu veega, alles pärast seda tulgu ta leeri!

29. See olgu teile igaveseks kohustuseks: seitsmenda kuu kümnendal päeval peate alandama oma hinged; ja te ei tohi teha mitte mingisugust tööd, ei päriselanik ega võõras, kes teie keskel elab,

30. sest sel päeval toimetatakse lepitust teie eest, et teid puhastada; te peate saama puhtaks kõigist oma pattudest Issanda ees!

31. See olgu teile täielikuks hingamispäevaks; siis alandage oma hinged, see olgu igaveseks kohustuseks!

32. Ja lepitust toimetagu see preester, kes on võitnud ja kelle käsi on täidetud, et ta oleks preester oma isa asemel; ta pangu selga linased riided, pühad riided,

33. ja toimetagu lepitust kõige pühama paiga, kogudusetelgi ja altari eest; ja ta toimetagu lepitust preestrite ja kogu koguduse rahva eest!

34. See olgu teile igaveseks kohustuseks: üks kord aastas tuleb Iisraeli laste eest lepitust toimetada kõigi nende pattude pärast! Ja Aaron tegi nõnda, nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.

Peatükk 17

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Aaroni ja ta poegade ning kõigi Iisraeli lastega ja ütle neile: Issand on käskinud öelda nõnda:
3. Kes iganes Iisraeli soost tapab härja või lamba või kitse, leeris või väljaspool leeri,
4. aga ei vii seda kogudusetelgi ukse juurde ohvrianni toomiseks Issandale Issanda eluaseme ees, sellele loetakse see veresüüks: ta on valanud verd, ja see mees tuleb hävitada oma rahva seast!
5. Seepärast toogu Iisraeli lapsed oma ohvriloomad, mis nad seni väljal tapsid, ja viigu kogudusetelgi ukse juurde preestri kätte ja tapku need tänuohvriks Issandale!
6. Ja preester piserdagu veri Issanda altarile kogudusetelgi ukse ees ning süüdaku rasv põlema Issandale meeldivaks lõhnaks!
7. Ja nad ei tohi enam tappa oma tapaohvreid paharettidele, kelle järel nad hoora viisil käivad: see olgu nende sugupõlvedele igaveseks seaduseks!
8. Ja ütle neile: Igaüks Iisraeli soost ja nende keskel asuvaist võõraist, kes ohverdab põletus- või tapaohvrit,
9. aga ei vii seda kogudusetelgi ukse juurde Issandale ohverdamiseks, tuleb hävitada oma rahva seast!
10. Ja kui keegi Iisraeli soost ja nende keskel asuvaist võõraist sööb mingisugust verd, siis ma pööran oma palge selle veresööja vastu ja hävitan tema ta rahva seast.
11. Sest liha hing on veres, ja selle ma olen teile andnud altari jaoks lepituse toimetamiseks teie hingede eest; sest veri lepitab temas oleva hinge tõttu.
12. Seepärast ma olen öelnud Iisraeli lastele: Ükski teist ei tohi verd süüa, ka teie keskel asuv võõras ei tohi verd süüa!
13. Igaüks Iisraeli lastest ja nende keskel asuvaist võõraist, kes kütib söödava jahilooma või linnu, peab selle vere maha kallama ja mullaga katma.
14. Sest kõige liha hing on tema hinge sisaldav veri. Ja ma ütlen Iisraeli lastele: Te ei tohi süüa mitte ühegi liha verd, sest iga liha hingeks on ta veri. Igaüks, kes seda sööb, hävitatagu!
15. Ja igaüks, kes sööb raibet või mahamurtud looma, olgu päriselanik või võõras, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema õhtuni roojane; siis ta on puhas!
16. Aga kui ta ei pese ja oma ihu ei loputa, siis ta kannab oma patusüüd.'

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Mina olen Issand, teie Jumal!
3. Ärge tehke, nagu tehakse Egiptusemaal, kus te elasite, ja ärge tehke, nagu tehakse Kaananimaal, kuhu ma teid viin: Te ei tohi käia nende seaduste järgi!
4. Te peate tegema minu seadluste järgi ja tähele panema minu määrusi, et käiksite nende järgi!
5. Jah, pange tähele minu seadlusi ja minu kohtuseadusi: inimene, kes teeb nende järgi, elab nende varal! Mina olen Issand!
6. Ükski teist ärgu liginegu mitte ühelegi oma lähemale veresugulasele tema häbet paljastama! Mina olen Issand!
7. Ära paljasta oma isa häbet ja oma ema häbet!
8. Ära paljasta oma isa naise häbet, see on su isa häbe!
9. Ära paljasta oma õe häbet, kes on su isa tütar või su ema tütar, olgu peres sündinud või väljaspool sündinud!
10. Ära paljasta oma pojatütret või tütrat häbet, sest see on su enese häbe!
11. Ära paljasta oma isa naise tütre häbet, kes su isale on sündinud: ta on su õde!
12. Ära paljasta oma isa õe häbet: ta on su isa veresugulane!
13. Ära paljasta oma ema õe häbet, sest ta on su ema veresugulane!
14. Ära paljasta oma isa venna häbet, ära ligine tema naisele: ta on su isa sugulane!
15. Ära paljasta oma minia häbet, ta on su poja naine; sa ei tohi tema häbet paljastada!
16. Ära paljasta oma venna naise häbet: see on su venna häbe!
17. Ära paljasta naise ja ta tütre häbet; sa ei tohi võtta nende häbeme paljastamiseks ta pojatütart ja ta tütrat: nad on veresugulased; see oleks häbitegu!
18. Ära võta naist liignaiseks tema õele, et paljastada ta häbet tema õe eluajal!
19. Ära ligine naisele, kes on kuuverest roojane, ta häbeme paljastamiseks!
20. Ära maga oma ligimese naisega soo soetamiseks: sa roojastad ennast tema läbi!
21. Oma järeltulijaist ära anna ühtegi Moolokile ohverdamiseks: sa ei tohi teotada oma Jumala nime! Mina olen Issand!
22. Ära maga meesterahva juures, nagu magatakse naise juures: see on jäledus!
23. Sa ei tohi ühtida ühegi loomaga: sa roojastad ennast tema läbi! Ja naine ärgu seisku paaritamiseks looma ees: see on loomuvastane!
24. Ärge roojastage endid mitte ühegagi neist asjust, sest nende kõigiga on endid roojastanud need paganad, keda ma ajan ära teie eest:
25. maa on roojastunud, mina karistan ta patusüüd ja maa sülitab välja oma elanikud!
26. Aga teie pange tähele minu seadlusi ja kohtuseadusi ja ärge tehke mitte ainsatki neist jäledustest, olgu päriselanik või teie keskel asuv võõras,
27. sest kõiki neid jäledusi tegid teie eel sellel maal olnud mehed ja maa on saanud roojaseks,
28. et maa ei sülitaks teid välja, kui te seda roojastate, nagu ta sülitab välja rahva, kes oli seal enne teid.
29. Jah, kõik tegijad, kes teevad midagi kõigist neist jäledustest, tuleb hävitada oma rahva seast!
30. Pange siis tähele, mida tuleb tähele panna, et te ei täidaks neid jäledaid kombeid, nagu on tehtud enne teid, ega roojastaks endid nendega! Mina olen Issand, teie Jumal!'

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi kogu Iisraeli laste kogudusega ja ütle neile: Olge pühad, sest mina, Issand, teie Jumal, olen püha!
3. Igaüks teist peab austama oma ema ja isa ning peab pidama minu hingamispäevi! Mina olen Issand, teie Jumal.
4. Te ei tohi pöörduda ebajumalate poole ega tohi endile teha valatud jumalaid! Mina olen Issand, teie Jumal!
5. Ja kui te ohverdate Issandale tänuohvri, siis ohverdage nõnda, et see teeks teid meelepäraseks!
6. Seda sööge päeval, mil te ohverdate, ja järgmisel päeval; aga mis üle jääb kolmandaks päevaks, põletage tulega!
7. Kui seda kolmandal päeval ometi süüakse, siis on see kõlbmatu ega ole meelepärane.
8. Kes seda sööb, peab kandma oma patusüüd, sellepärast et ta on teotanud Issandale pühitsetut, ja ta tuleb hävitada oma rahva seast!
9. Kui te lõikate oma maa vilja, siis ära lõika oma põlluääri sootuks, ja ära nopi üles, mida su lõikuse järelt saaks noppida!
10. Ära korja tühjaks oma viinamäge ja ära nopi üles oma viinamäe varisenud marju: jäta need kehvale ja võõrale! Mina olen Issand, teie Jumal!
11. Ärge varastage ja ärge valetage, ja ükski ärgu petku oma ligimest!
12. Ärge vanduge minu nime juures valet; sellega sa teotad oma Jumala nime! Mina olen Issand!
13. Ära tee liiga oma ligimesele ja ära riisu teda; päevilise palka ära hoia enese käes üle öö hommikuni!
14. Ära nea kurti ja ära pane komistuskivi pimedale, vaid kardada oma Jumalat! Mina olen Issand!
15. Ärge tehke kohtus ülekohut! Ära ole erapoolik viletsa kasuks ja ära austa vägevast, vaid mõista ligimesele õiglaselt kohut!
16. Ära käi keelekandjana oma rahva seas, ära seisa oma ligimese vere vastu! Mina olen Issand!
17. Ära vihka südames oma venda! Noomi julgesti oma ligimest, et sina ei peaks tema pärast pattu kandma!
18. Ära tasu kätte ja ära pea viha oma rahva laste vastu, vaid armasta oma ligimest nagu iseennast! Mina olen Issand!
19. Pange tähele minu seadusi: ära lase oma looma teistsugusega paarituda! Ära külva oma põldu kahesuguse viljaga ja ärgu olgu sul seljas kuube kahesugusest lõngast, villasest ja linasest!
20. Kui mees sugutades magatab naist, kes on orjatar ja teise mehe oma ega ole lunastatud ega vabaks lastud, siis karistatagu neid, aga ärgu surmatagu, sest naine ei olnud vaba!
21. Mees toogu oma süüohver Issandale kogudusetelgi ukse juurde: süüohvri jääb.
22. Ja preester toimetagu tema eest lepitust Issanda ees süüohvri jääraga ta patu pärast, mis ta on teinud; siis antakse temale andeks ta tehtud patt.
23. Kui te jõuate sinna maale ja istutate kõiksugu viljapuid, siis jätke ümber lõikamata nende eesnahk - nende vili; need olgu teil kolm aastat ümber lõikamata, neist ärge sööge!
24. Aga neljandal aastal olgu kõik nende vili pühitsetud Issandale rõõmupeol!
25. Alles viiendal aastal võite süüa nende vilja, et saaksite neist suuremat saaki. Mina olen Issand, teie Jumal!
26. Ärge sööge midagi koos verrega! Ärge ennustage märkidest ja ärge tegutsege nõidusega!
27. Ärge piirake oma juuste äärt; ära riku oma habeme äärt!
28. Ärge lõigake oma ihusse surnumärki ja ärge tehke endile söövitatud kriimustusi! Mina olen Issand!
29. Ära teota oma tütart, lastes teda hoorata, et kogu maa ei hakkaks hoorama ega täituks häbitegudega!
30. Pidage minu hingamispäevi ja kartke mu pühamut! Mina olen Issand!
31. Ärge pöörduge vaimude ja 'teadjate' poole, ärge otsige neid, et te ei saaks nende läbi roojaseks!

Mina olen Issand, teie Jumal!

32. Hallpea ees tõuse üles ja vanale anna au! Karda oma Jumalat! Mina olen Issand!

33. Kui teie maal su juures asub võõras, siis ärge rõhüge teda!

34. Võõras, kes asub teie juures, olgu teie keskel nagu päriselanik; armasta teda nagu iseennast, sest te ise olete olnud võõrad Egiptusemaal! Mina olen Issand, teie Jumal!

35. Ärge tehke ülekohut kohtus, küünarpuu, kaalu ja vakaga!

36. Teil olgu õiged vaekausid, õiged vihid, õige vakk ja õige kann! Mina olen Issand, teie Jumal, kes tõi teid ära Egiptusemaalt!

37. Pange tähele kõiki mu määrusi ja kõiki mu seadlusi ning tehke nende järgi! Mina olen Issand!

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Ütle Iisraeli lastele: Iga Iisraeli last või võõrast, kes asub Iisraelis, kes annab mõne oma lastest Moolokile, karistatagu surmaga; maa rahvas peab tema kividega surnuks viskama!
3. Mina ise pööran oma palge selle mehe vastu ja hävitan tema ta rahva seast, sellepärast et ta on andnud oma lapse Moolokile, millega ta on roojastanud minu pühamut ja on teotanud minu püha nime.
4. Kui maa rahvas niisuguse mehe puhul, kes annab oma lapse Moolokile, oma silmad tõesti kinni pigistab teda surmamata,
5. siis pööran mina ise oma palge niisuguse mehe ja tema suguvõsa vastu ning hävitan nende rahva seast tema ja kõik, kes hoora viisil teda järgides on hoora viisil järginud Moolokit.
6. Kui keegi pöördub vaimude ja 'teadjate' poole, järgides neid hoora viisil, siis pööran mina oma palge niisuguse inimese vastu ja hävitan tema ta rahva seast.
7. Pühitsege endid ja olge pühad, sest mina olen Issand, teie Jumal!
8. Pidage minu seadlusi ja tehke nende järgi! Mina olen Issand, kes teid pühitseb!
9. Kes iganes neab oma isa ja ema, seda karistatagu surmaga: ta on neednud oma isa ja ema, ta peal on veresüü!
10. Meest, kes abielu rikub abielunaisega, meest, kes abielu rikub oma ligimese naisega, abielurikkujat meest ja abielurikkujat naist karistatagu surmaga!
11. Mees, kes magab oma isa naise juures, paljastab oma isa häbeme; neid mõlemaid karistatagu surmaga, nende peal on veresüü!
12. Kui keegi magab oma miniaga, siis karistatagu mõlemaid surmaga; nad on teinud hirmsat asja, nende peal on veresüü!
13. Kui mees magab mehega, nagu magatakse naise juures, siis on nad mõlemad teinud jäledust; neid karistatagu surmaga, nende peal on veresüü!
14. Kui keegi võtab naise koos ta emaga, siis on see häbitegu: tema ja need põletatagu tulega, et see häbitegu ei jääks teie sekka!
15. Meest, kes ühtib loomaga, karistatagu surmaga ja loom tapetagu!
16. Kui naine ligineb mõnele loomale, et sellega paarituda, siis tapa naine ja loom: neid karistatagu surmaga, nende peal on veresüü!
17. Kui mees võtab oma õe, oma isa tütre või oma ema tütre ja vaatab tema häbet ja õde vaatab tema häbet, siis on see häbitegu ja nad hävitatagu oma rahva laste silma eest: ta on paljastanud oma õe häbeme, ta kandku oma patusüüd!
18. Kui mees magab naise juures, kellel on kuuveri, ja paljastab tema häbeme, avab tema lätte ja naine paljastab oma verelätte, siis hävitatagu mõlemad oma rahva seast!
19. Ära võta paljaks oma ema õe ja oma isa õe häbet, sest kes nõnda teeb, paljastab oma sugulase: nad kandku oma patusüüd!
20. Kui mees magab oma lelle naise juures, siis ta on paljastanud oma lelle häbeme: nad kandku oma pattu, nad surgu lasteta!
21. Kui mees võtab oma venna naise, siis see ei ole puhas asi; ta on paljastanud oma venna häbeme, nad peavad jääma lapsetuks!
22. Pidage seepärast kõiki mu määrusi ja kõiki mu seadlusi ning tehke nende järgi, et see maa, kuhu ma teid viin elama, ei sülitaks teid välja!
23. Te ei tohi käia selle rahva seaduste järgi, kelle ma ajan ära teie eest, sest nemad on teinud kõike seda ja on saanud mulle vastikuks!
24. Aga mina ütlen teile: Te pärite nende maa ja mina annan selle teile pärandiks, maa, mis piima ja mett voolab. Mina olen Issand, teie Jumal, kes teid on eraldanud teistest rahvastest!
25. Tehke siis vahet puhta ja roojase looma vahel ning roojase ja puhta linnu vahel, ja ärge tehke endid põlastusväärseiks loomadega ja lindudega ja kõigi maa peal roomajatega, keda ma teile olen eraldanud kui roojased!

26. Olge siis mulle pühad, sest mina, Issand, olen püha! Ma olen teid eraldanud teistest rahvastest, et te oleksite minu päralt.

27. Kui mehes või naises on 'vaim' või 'tarkus', siis karistatagu neid surmaga; nad visatagu kividega surnuks, nende peal on nende veresüü!

Peatükk 21

1. Ja Issand ütles Moosesele: 'Räägi preestritega, Aaroni poegadega, ja ütle neile, et ükski neist ei tohi ennast roojastada surnu pärast oma rahva seas;
2. üksnes sugulase pärast, kes temale on kõige lähem: oma ema ja isa, oma poja ja tütre, oma venna
3. või oma neitsiliku õe pärast, kes on temaga suguluses ega ole saanud mehele, võib ta ennast roojastada;
4. ta ei tohi ennast roojastada ega teotada isandana oma rahva seas!
5. Nad ei tohi endil pealage paljaks ajada ega habeme äärt ära lõigata ja nad ei tohi oma ihusse lõigata mitte mingisugust märki!
6. Nad peavad olema pühad oma Jumalale ja nad ei tohi teotada oma Jumala nime, sest nad ohverdavad Issanda tuleohvleid, oma Jumala leiba, ja seepärast olgu nad pühad!
7. Nad ei tohi võtta hoora ega teotatud naist; nad ei tohi võtta ka mehe poolt äraetud naist, sest preester on pühitsetud oma Jumalale!
8. Sa pead teda pidama pühaks, sest ta ohverdab sinu Jumala leiba; ta olgu sulle püha, sest mina, Issand, kes teid pühitseb, olen püha!
9. Kui preestri tütar ennast teotab hoorusega, siis ta teotab oma isa; ta põletatagu ära tulega!
10. Ülempreester oma vendade hulgas, kellele on valatud pähe võideõli ja kelle kätt on täidetud, et ta võib kanda ametiriideid, ei tohi oma juukseid lahtiseks jätta ega oma riideid lõhki käristada,
11. ja ta ei tohi minna mitte ühegi surnu juurde; ka oma isa ja ema pärast ei tohi ta ennast roojastada!
12. Ta ei tohi väljuda pühamust, et ta ei teotaks oma Jumala pühamut, sest tema peal on ta Jumala pühitsuse võideõli! Mina olen Issand!
13. Ta võtku naine selle neitsipõlves:
14. ta ei tohi võtta leske ega hüljatut ega teotatud ega hoora, vaid ta võtku naiseks üks neitsi oma rahva seast,
15. et ta ei teotaks oma seemet oma rahva seas, sest mina olen Issand, kes teda on pühitsenud!'
16. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes:
17. 'Räägi Aaroniga ja ütle: Ükski su järglasist nende tulevastes põlvedes, kellel on mingi viga, ei tohi tulla ohverdama oma Jumala leiba,
18. sest ükski, kellel on mingi viga, ärgu astugu esile, olgu mees pime või lombak või lõhkise ninaga või mõne moonutatud liikmega,
19. või keegi, kellel on murtud jalg või murtud käsi,
20. või on küürakas, kuivetanud, kaega silmal, sügeliste või sammaspoolega, või on kohitsetu!
21. Ükski preester Aaroni järglasist, kellel on mingi viga, ärgu tulgu ohverdama Issanda tuleohvleid: tal on viga küljes, ta ei tohi tulla ohverdama oma Jumala leiba!
22. Oma Jumala leiba, kõige pühamat ja püha, ta võib küll süüa,
23. ometi ta ei tohi tulla eesriide juurde ega ligineda altarile, sest ta on vigane; ta ei tohi teotada minu pühi paiku, sest mina olen Issand, kes need on pühitsenud!'
24. Ja Mooses rääkis seda Aaronile ja ta poegadele ja kõigile Iisraeli lastele.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Ütle Aaronile ja ta poegadele, et nad tunneksid aukartust Iisraeli laste pühade andide vastu, mida nad mulle pühitsevad, et nad ei teotaks mu püha nime! Mina olen Issand!
3. Ütle neile teie tulevaste põlvede jaoks: Igaüks kõigist teie järglasist, kes ligineb pühadele andidele, mida Iisraeli lapsed Issandale pühitsevad, olles ise roojane, tuleb hävitada mu palge eest! Mina olen Issand!
4. Ükski Aaroni järeltulijaist, kes on pidalitõbine või kellel on voolus, ei tohi süüa pühi ande, enne kui ta on puhtaks saanud; ja kes puudutab mõnda surnu läbi roojastunut või seda, kellel on olnud seemnevoolus,
5. või kui keegi puudutab mõnda roomajat, kellest ta roojastub, või inimest, kellest ta roojastub selle mõnesuguse roojasuse pärast,
6. siis see, kes seesugust puudutab, on õhtuni roojane ega tohi süüa pühi ande, enne kui ta oma ihu on veega loputanud!
7. Kui päike on loojunud, siis ta on puhas, ja pärast seda ta võib süüa pühi ande, sest need on tema leib.
8. Ta ei tohi süüa raibet ja mahamurtut, et ta sellest ei roojastuks. Mina olen Issand!
9. Nad peavad tähele panema minu seadusi, et nad ei võtaks enestele pattu ega sureks, sellepärast et nad neid teotavad. Mina olen Issand, kes neid pühitseb!
10. Ükski võõras ei tohi süüa püha andi; ka preestri majaline ja päeviline ei tohi süüa püha andi!
11. Aga kui preester ostab oma raha eest mõne hinge, siis see võib seda süüa; ja kes tema peres on sündinud, need võivad ta leiba süüa.
12. Kui preestri tütar on saanud võõrale mehele, siis ta ei tohi süüa pühi tõsteohvreid.
13. Aga kui preestri tütar on lesk või hüljatu ja tal ei ole last ning ta tuleb tagasi oma isakotta, siis ta võib süüa oma isa leiba nagu oma nooruses; aga ükski võõras ei tohi seda süüa!
14. Kui keegi sööb püha andi kogemata, siis ta asendagu see püha and preestri ja lisagu sellele veel viies osa sellest!
15. Preestrid ei tohi teotada Iisraeli laste pühi ande, mida need Issandale ohverdavad,
16. pannes neid kandma patusüüd, kui nad söövad pühi ande, mis kuuluvad preestritele, sest mina olen Issand, kes neid pühitseb!'
17. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
18. 'Räägi Aaroni ja ta poegade ja kõigi Iisraeli lastega ning ütle neile: Kui keegi Iisraeli soost või Iisraelis olevaist võõraist toob oma ohvrianni, mõne töotus- või mõne vabatahtliku ohvri, mida nad tahavad tuua Issandale põletusohvriks,
19. siis olete meelepärased, kui selleks on veatu isaloom veistest, lammastest või kitsedest;
20. ühtegi, kellel on viga küljes, te ei tohi ohverdada, sest see ei tee teid meelepäraseks!
21. Kui keegi ohverdab Issandale tänuohvri erilise töotuse pärast või vabatahtlikult veistest või lammastest ja kitsedest, siis olgu selleks veatu loom, et see oleks meelepärane; tal ei tohi olla küljes ühtegi viga:
22. pimedat või murtud liikmega või vermetega või tatitõbist või kärnast ehk korbalist te ei tohi tuua Issandale ega panna altarile tuleohvriks Issandale.
23. Härja või lamba liigse või kasina liikmega võid küll ohverdada vabatahtlikuks ohvriks, kuid töotusohvrina see ei ole meelepärane.
24. Pigistamise, tagumise, rebimise või lõikamise teel kohitsetud looma ärge ohverdage Issandale; oma maal te ei tohi seda teha!
25. Ka võõra käest te ei tohi oma Jumala leivana ohverdada mitte midagi niisugust, sest need on rikutud, neil on viga küljes, need ei tee teid meelepäraseks!'
26. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
27. 'Kui sünnib härgvasikas või lamba- või kitsetall, siis olgu ta oma ema all seitse päeva; aga kaheksandast päevast alates on ta Issandale meelepäraseks tuleohvrianniks.

28. Veist ja lammast ärge tapke samal päeval koos ta vasika või tallega!
29. Kui te ohverdate Issandale kiitusohvrit, siis ohverdage nõnda, et saaksite meelepäraseks!
30. Seda söödagu selsamal päeval, sellest te ei tohi midagi üle jätta hommikuks! Mina olen Issand!
31. Pidage siis minu käske ja tehke nende järgi! Mina olen Issand!
32. Ja ärge teotage minu püha nime, ma tahan olla pühitsetud Iisraeli laste seas! Mina olen Issand, kes teid pühitseb,
33. kes tõi teid ära Egiptusemaalt, et olla teile Jumalaks! Mina olen Issand!'

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Issanda seatud pühad, mis te peate kuulutama pühiks kokkutulekuiks, minu seatud pühad on need:
3. kuus päeva tehtagu tööd, aga seitsmes päev on täielik hingamispäev, püha kokkutulek; te ei tohi teha ühtegi tööd, see olgu Issanda hingamispäev kõigis teie asupaigus!
4. Need on Issanda seatud pühad, pühad kokkutulekud, mis te peate välja kuulutama nende seatud ajal:
5. esimeses kuus, neljateistkümnenenda päeva õhtul on paasapäev Issanda auks.
6. Ja sellesama kuu viieteistkümnenadal päeval on Issanda auks hapnemata leibade püha; seitse päeva sööge hapnemata leiba!
7. Esimesel päeval olgu teil püha kokkutulek; ühtegi argipäevatööd ärge tehke!
8. Seitse päeva ohverdage Issandale tuleohvreid; seitsmendal päeval on püha kokkutulek, ühtegi argipäevatööd ärge tehke!
9. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
10. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui te tulete maale, mille mina teile annan, ja lõikate selle vilja, siis viige oma lõikusest uudsevihk preestrile!
11. Tema kõigutagu seda vihku Issanda ees, et te saaksite meelepäraseks; preester kõigutagu seda hingamispäevale järgneval päeval!
12. Ja päeval, mil te vihku kõigutate, ohverdage Issandale põletusohvriks üks veatu aastane oinastall
13. ja selle juurde kuuluv roahver - kaks kannu õliga segatud peent jahu Issandale healõhnaliseks tuleohvriks, ja selle juurde kuuluv joogiohver - kolm kortlit veini.
14. Aga enne seda päeva, mil te viite ohvrianni oma Jumalale, te ei tohi süüa uudseleiba ega kuivatatud ja toorest vilja. See olgu teie sugupõlvedele igaveseks seaduseks kõigis teie asupaigus!
15. Siis lugege endile hingamispäevale järgnevast päevast, päevast, mil te tõite kõigutusvihu, seitse täis nädalat -
16. kuni seitsmendale hingamispäevale järgneva päevani lugege viiskümmend päeva -, siis tooge Issandale uus roahver!
17. Paigust, kus te elate, tooge kaks kõigutusohvri leiba; need olgu hapnenult küpsetatud kahest kannust peenest jahust uudseanniks Issandale!
18. Ja koos leivaga ohverdage seitse veatut, aastast oinastalle, üks noor härjavärss ja kaks jäära: need olgu koos oma roahvriga ja joogiohvritega põletusohvriteks Issandale, healõhnaliseks tuleohvriks Issandale!
19. Ja ohverdage üks noor sikk patuohvriks ja kaks aastast oinastalle tänuohvriks!
20. Preester kõigutagu neid kahte oinastalle koos uudseleivaga kõigutusohvrina Issanda ees: need olgu Issandale pühitsetud preestri jaoks!
21. Ja kuulutage endile samaks päevaks püha kokkutulek; ärge tehke siis ühtegi argipäevatööd! See olgu igaveseks seaduseks teie sugupõlvedele, kus te iganes asute!
22. Ja kui te lõikate oma maa vilja, siis ära lõika oma põlluääri sootuks ja ära nopi üles, mida su lõikuse järelt saaks noppida! Jäta see kehvale ja võõrale! Mina olen Issand, teie Jumal!
23. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
24. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle: Seitsmendas kuus, esimesel päeval, olgu teil hingamispäev, sarvehäälega meeldetuletatav püha kokkutulek.
25. Ärge tehke siis ühtegi argipäevatööd, vaid ohverdage Issandale tuleohver!'
26. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
27. 'Aga kümnes päev selles seitsmendas kuus on lepituspäev; see olgu teile pühaks kokkutulekuks: alandage siis oma hinged ja ohverdage Issandale tuleohvreid!
28. Sel päeval ärge tehke ühtegi tööd, sest see on teile lepituspäevaks, mil teie eest lepitust toimetatakse Issanda, teie Jumala ees!
29. Jah, igauks, kes sel päeval ennast ei alanda, hävitatagu oma rahva seast!

30. Ja igäühe, kes sel päeval teeb mingit tööd, ma hävitan tema rahva seast!
31. Äрге tehke siis ühtegi tööd; see olgu teie sugupõlvedele igaveseks seaduseks, kus te iganes asute!
32. See olgu teile täielikuks hingamispäevaks ja hingede alandamiseks! Algusega kuu üheksanda päeva õhtul, õhtust õhtuni, pidage seda oma hingamispäeva!
33. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
34. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle: Viieteistkümnendal sellesama seitsmenda kuu päeval olgu seitsmepäevane lehtmajadepüha Issanda auks!
35. Esimesel päeval olgu püha kokkutulek; ärgu tehtagu ühtegi argipäevatööd!
36. Seitse päeva ohverdage Issandale tuleohvrit; kaheksandal päeval olgu teil püha kokkutulek ja ohverdage siis Issandale tuleohver; see on lõpetuspüha, ühtegi argipäevatööd ärgu tehtagu!
37. Need on Issanda seatud pühad, mis te peate kuulutama pühiks kokkutulekuiks, Issandale tuleohvrite ohverdamiseks: põletusohver ja roaohver, tapaohver ja joogiohver iga päev, vastavalt päevale,
38. peale Issanda hingamispäevade ja peale teie andide, peale kõigi teie töotusohvrite ja peale kõigi teie vabatahtlike ohvrite, mis te Issandale annate.
39. Aga seitsmenda kuu viieteistkümnendal päeval, kui te maa saagi olete koristanud, pühitsege Issanda püha seitse päeva; esimene päev olgu hingamispäev, samuti olgu kaheksas päev hingamispäev!
40. Esimesel päeval võtke endile puuvilja ihaldusväärsetest puudest, palmioksi ja oksi leherikastelt puudelt ja jõepajudelt ja olge seitse päeva rõõmsad Issanda, oma Jumala ees!
41. Pühitsege seda püha Issanda auks seitse päeva aastas! See olgu teie sugupõlvedele igaveseks seaduseks; pühitsege seda seitsmendas kuus!
42. Elage lehtmajades seitse päeva; kõik Iisraelis sündinud elagu lehtmajades,
43. et teie tulevased põlved teaksid, kuidas ma Iisraeli lapsi lasksin elada lehtmajades, kui ma tõin nad ära Egiptusemaalt. Mina olen Issand, teie Jumal!
44. Nõnda rääkis Mooses Iisraeli lastele neist Issanda seatud pühadest.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Käsi Iisraeli lapsi, et nad tooksid sulle valgustuse jaoks puhast tambitud õlipuuõli, et saaks üles seada alaliselt põlevaid lampe!
3. Kogudusetelgis, väljaspool seaduselaeka eesriiet peab Aaron seda alaliselt korraldama öhtust hommikuni Issanda palge ees. See olgu igaveseks seaduseks teie tulevastele põlvedele!
4. Ta seadku alalised lambid puhtast kullast lambijalale Issanda ees!
5. Ja võta peent jahu ning küpseta sellest kaksteist kooki; iga kook olgu kahest kannust jahust!
6. Siis aseta need kahte ritta, kuus kumbagi ritta, puhtast kullast laua peale Issanda ees!
7. Ja pane kummalegi reale puhast viirukit: see olgu lisaks leivale kui meenutusohver, kui tuleohver Issandale!
8. Igal hingamispäeval seadku ta need alati Issanda ette kui and Iisraeli lastelt igavese lepingu kohaselt!
9. See olgu Aaroni ja ta poegade oma ning nad söögu seda pühas paigas; sest väga pühana Issanda tuleohvritest kuulub see igavese seaduse kohaselt temale!
10. Keegi Iisraeli naise poeg, kelle isaks oli egiptlane, läks välja Iisraeli laste sekka; ja nad hakkasid leeris riidlema, see Iisraeli naise poeg ja üks Iisraeli mees.
11. Iisraeli naise poeg pilkas Nime ja needis seda. Siis viidi ta Moosese juurde. Tema ema nimi oli Selomit, Dibri tütar Daani suguharust.
12. Ja nad panid ta seniks vahi alla, kuni neile langeb otsus Issanda suust.
13. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
14. 'Vii needja väljapoole leeri; kõik kuuljad pangu oma käed tema pea peale ja terve kogudus visaku ta kividega surnuks!
15. Ja räägi Iisraeli lastega ning ütle: Kes neab oma Jumalat, see peab oma pattu kandma!
16. Ja kes pilkab Issanda nime, seda karistatagu surmaga; terve kogudus visaku ta kividega surnuks! Olgu võõras või päriselanik, kes Nime pilkab, surmatagu!
17. Ja kui keegi lööb maha mõne inimese, siis karistatagu teda surmaga!
18. Aga kui keegi lööb maha karilooma, siis ta andku asemele: hing hinge vastu!
19. Ja kui keegi teeb viga oma ligimesele, siis tehtagu temale, nagu tema tegi:
20. murre murde vastu, silm silma vastu, hammas hamba vastu; missuguse vea ta tegi teisele, niisugune tehtagu temale!
21. Kes lööb maha karilooma, andku asemele, aga kes lööb maha inimese, surmatagu!
22. Ühesugune õigus olgu teil niihästi võõrale kui päriselanikule! Sest mina olen Issand, teie Jumal!
23. Ja Mooses rääkis nõnda Iisraeli lastele. Siis nad viisid needja väljapoole leeri ja viskasid ta kividega surnuks. Iisraeli lapsed tegid nõnda, nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.

1. Ja Issand rääkis Moosesega Siinai mäel, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui te tulete maale, mille mina teile annan, siis maa puhaku Issanda auks!
3. Kuus aastat külva oma põldu ja kuus aastat nopi oma viinamäge ja korista maa saaki,
4. aga seitsmendal aastal olgu maal täielik puhkeaeg, puhkus Issanda auks: sa ei tohi külvata oma põldu ega noppida oma viinamäge!
5. Ära lõika pärast su lõikust isevõrsunud vilja ja ära nopi hoolduseta kasvanud viinamarju! See olgu maale puhkeaastaks!
6. Aga maa puhkeaja vili võib olla teile toiduks: sinule, su sulasele ja teenijale, su päevilisele ja majalisele, kes elab võõrana su juures.
7. Ka su karjale ja metsloomadele, kes su maal on, olgu toiduks kogu selle saak!
8. Loe enesele seitse aastanädalat, seitse korda seitse aastat: nõnda saab sulle seitsme aastanädala aega nelikümmend üheksa aastat.
9. Siis lase seitsmenda kuu kümnendal päeval kõlada sarvehäält: lepituspäeval kõlagu sarv kogu maal!
10. Ja pühitsege viiekümnendat aastat ning kuulutage vabakslaskmist kõigile elanikele maal; see olgu teile juubeliaastaks: igaüks teist saab tagasi oma pärisosale ja igaüks pöördub oma suguvõsa juurde.
11. Viiekümnes aasta olgu teile juubeliaastaks: ärge külvake, ärge lõigake isevõrsunud vilja ja ärge noppige hoolduseta kasvanud viinamarju!
12. Sest juubeliaasta olgu teile püha: sööge põllult, mida see ise kannab!
13. Niisugusel juubeliaastal peab igaüks saama tagasi oma pärisosale!
14. Ja kui te maaomandi oma ligimesele müüte või oma ligimeselt ostate, siis ärge üksteist tüssake!
15. Osta oma ligimeselt, arvestades aastaid pärast juubeliaastat; tema müügu sulle, arvestades saagiaastaid:
16. seevõrra kui aastaid on rohkem, suurenda oma ostuhinda, ja seevõrra kui aastaid on vähem, vähenda oma ostuhinda, sest ta peab sulle müüma saagi kohaselt.
17. Ükski ärgu tüssaku oma ligimest, vaid kartku oma Jumalat, sest mina olen Issand, teie Jumal!
18. Tehke mu määruste järgi ning pidage mu seadlusi ja täitke neid, et te võiksite maal julgesti elada!
19. Maa annab siis teile vilja ja te sööte küllastuseni ning elate seal julgesti.
20. Ja kui te küsite: Mida me sööme seitsmendal aastal? Vaata, me ei tohi külvata ega koristada oma saaki,
21. siis ma saadan teile kuuendal aastal oma õnnistuse, et see annaks saaki kolmeks aastaks.
22. Ja kui te külvate kaheksandal aastal, siis on teil veel süüa tunamullusest saagist kuni üheksanda aastani: seni kui jõuab selle saak, on teil süüa vana.
23. Maad ärgu müüdagu igaveseks, sest maa on minu päralt; sest te olete ju võõrad ja majalised minu juures!
24. Aga kogu maal, mis on teie valduses, laske maad lunastada!
25. Kui su vend jääb kehvaks ja müüb midagi oma maaomandist, siis tulgu lunastama see, kes temale on kõige lähem, ja lunastagu, mida ta vend on müünud!
26. Kui kellelgi ei ole lunastajat, aga ta enese jõud lubab ja ta hangib nii palju, kui lunastuseks on tarvis,
27. siis ta arvestagu aastaid müügist alates ja andku rohkem makstud osa tagasi mehele, kellele ta müüs, ja ta mingi taas oma maaomandile!
28. Aga kui ta jõud ei suuda hankida nii palju, kui tasumiseks on tarvis, siis jäägu see, mis ta on müünud, ostja kätte kuni juubeliaastani; aga juubeliaastal saagu see vabaks ja tema mingi tagasi oma maaomandile!
29. Kui keegi müüb eluhoone müüri ümbritsetud linnas, siis olgu tal lunaõigus aasta jooksul

müügist arvates; tal olgu lunaõigus kogu aasta!

30. Aga kui seda ei lunastata, enne kui kogu aasta on möödunud, siis peab koda, mis on müüri ümbritsetud linnas, jääma jäädavalt selle ostjale ja tema tulevastele põlvedele, ilma et see juubeliaastal saaks vabaks.

31. Aga kodasid küldes, millel ei ole müüre ümber, loetagu põllumaale kuuluvaiks: need on lunastatavad ja juubeliaastal tagasiantavad.

32. Ja leviitide linnade, kodade kohta nende omandiks olevais linnades, kehtib see: leviitidel olgu igavene lunaõigus!

33. Kui keegi leviitidest ei lunasta müüdud koda linnas, kus on nende omand, siis tuleb see ometi loovutada juubeliaastal, sest kojad leviitide linnades on nende omandiks Iisraeli laste keskel.

34. Ja nende linnade ümbruse karjamaad ärgu müüdagu, sest see on nende igavene pärandus!

35. Kui su vend jääb kehvaks ja ta jõud väsib su kõrval, siis toeta teda, ta elagu su juures nagu võõras või majaline!

36. Sa ei tohi temalt võtta renti ega vahekasu, vaid karda oma Jumalat ja lase oma vennal elada enda juures!

37. Ära anna temale oma raha rendi peale ja ära anna oma toitu vahekasu eest!

38. Mina olen Issand, teie Jumal, kes tõi teid ära Egiptusemaalt, et anda teile Kaananimaa ja olla teile Jumalaks!

39. Kui su vend su kõrval jääb kehvaks ja müüb ennast sulle, siis sa ei tohi tema peale panna orjatööd,

40. vaid ta olgu su juures nagu palgaline, nagu majaline; ta teenigu sind kuni juubeliaastani!

41. Siis ta võib ära minna su juurest, tema ja ta lapsed koos temaga, et ta saaks tagasi oma suguvõsa juurde ja tuleks jälle oma isade maaomandile.

42. Sest nemad on minu sulased, keda ma tõi ära Egiptusemaalt; neid ei tohi müüa, nagu orje müüakse!

43. Sa ei tohi teda valitseda vägivallaga, vaid karda oma Jumalat!

44. Aga kes peavad saama sulle orjaks ja orjatariks, need ostke ümberkaudsete rahvaste hulgast orjaks ja orjatariks!

45. Nõndasamuti võite osta ka oma majaliste laste hulgast, kes elavad võõraina teie juures, samuti nende sugulaste hulgast, kes on teie juures, keda nad teie maal on sünnitanud; need saagu teie pärisomandiks,

46. need omandage oma laste jaoks pärast teid päritavaks omandiks; neile võite orjuse igaveseks peale panna, aga teie vendade, Iisraeli laste hulgas ärgu ükski valitsegu teise üle vägivallaga!

47. Kui su juures oleva võõra või majalise jõud hakkab kandma, aga su vend tema juures jääb kehvaks ja ta müüb ennast võõrale, kes su juures on majalisena või on võõra suguvõsa järeltulija,

48. siis jäägu temale pärast enese müümist lunaõigus: teda lunastagu üks ta vendadest,

49. või lunastagu teda ta lell või lellepoeg või keegi ta suguvõsa lähemaist veresugulastest, või kui ta jõud kannab, siis ta lunastagu ennast ise!

50. Ta arvestagu koos sellega, kes tema ostis, aega aastast, mil ta ennast temale müüs, kuni juubeliaastani, et ta müügiraha jaotuks aastate arvuga; tema juures olemist peetagu päevilise ajaks!

51. Kui veel palju aastaid on üle jäänud, siis ta maksku neile vastavalt oma lunahind tagasi rahast, mille eest ta osteti!

52. Aga kui juubeliaastani on vähe aastaid üle jäänud, siis arvestatagu temale ta maksta olev lunahind vastavalt ta oldud aastaile!

53. Ta olgu tema juures nagu päeviline aastast aastasse; sinu silma ees ta ei tohi tema üle vägivallaga valitseda!

54. Aga kui teda sel viisil ei lunastata, siis ta saagu juubeliaastal vabaks, tema ja ta lapsed koos temaga,

55. sest Iisraeli lapsed on minu sulased; minu sulased on need, keda ma tõi ära Egiptusemaalt. Mina olen Issand, teie Jumal!

1. Te ei tohi enestele teha ebajumalaid ega nikerdatud kuju, ärge püstitage enestele ühtki sammast ja ärge pange oma maale kummardamiseks kivist kuju, sest mina olen Issand, teie Jumal!
2. Pidage minu hingamispäevi ja kartke mu pühamut! Mina olen Issand!
3. Kui te käite mu seaduste järgi ning peate mu käske ja teete nende järgi,
4. siis ma annan teile vihma õigel ajal ning maa annab oma saagi ja puud väljal annavad oma vilja;
5. rehepeks kestab teil viinamarjalõikuseni ja viinamarjalõikus kestab külviajani: te saate leiba süüa küllastuseni ja elada oma maal julgesti.
6. Ja mina annan maale rahu, te saate magada ja ükski ei hirmuta teid; ma hävitan maalt kurjad metsloomad ja mõõk ei käi üle teie maast.
7. Te ajate taga oma vaenlasi ja need langevad teie ees mõõga läbi.
8. Viis teie seast ajavad taga sadat ja sada teie seast ajavad taga kümmet tuhandet, ja teie vaenlased langevad teie ees mõõga läbi.
9. Ma pöördun teie poole ja teen teid viljakaks, lasen teid saada arvurikkaks ja jõustan oma lepingu teiega.
10. Teile jätkub söömiseks vana, mullust vilja ja uudse pärast peate välja viskama mulluse.
11. Ma panen oma eluaseme teie keskele ja mu hing ei põlga teid ära.
12. Ma käin teie keskel ja olen teie Jumal, ja teie peate olema mu rahvas.
13. Mina olen Issand, teie Jumal, kes tõi teid ära Egiptusemaalt, et te ei oleks enam nende orjad; ma murdsin katki teie ikkepuud ja panin teid käima püstipäi.
14. Aga kui te ei kuula mind ega tee kõigi nende käskude järgi,
15. vaid hülgate mu määrused ja teie hinged põlgavad mu seadlusi, nõnda et te ei tee kõigi mu käskude järgi, vaid tühistate mu lepingu,
16. siis teen ka mina teiega sedasama ja saadan teie kallale ootamatu kohkumise, köhetustõve ja palaviku, mis kustutab silmad ja närrib hinge; ja te külvate ilmaaegu oma seemet, sest teie vaenlased söövad selle.
17. Ja ma pööran oma palge teie vastu ning teie vaenlane lööb teid; teie vihamehed hakkavad valitsema teie üle ja te põgenete, isegi kui keegi teid taga ei aja.
18. Ja kui te sellest hoolimata ei kuula mind, siis ma karistan teid veel seitse korda enam teie pattude pärast.
19. Ma murran teie ülbe kõrkuse ja teen teie taeva raua ja teie maa vase sarnaseks.
20. Siis teie ramm kulub asjata, teie maa ei anna enam saaki ja maa puud ei kanna vilja.
21. Ja kui te siiski teete mulle vastuoksa ega taha mind kuulda, siis ma nuhtlen teid veel seitsmekordselt teie pattude pärast.
22. Ma läkitan teie kallale metsloomad, kes teevad teid lapsetuks, murravad teie kariloomad ja vähendavad teid endid, nõnda et teie teed jäävad tühjaks.
23. Aga kui te sellest veel ei lase endid minu poolt hoiatada ja teete mulle ikka vastuoksa,
24. siis teen minagi teile vastuoksa ja mina löön teid seitsmekordselt teie pattude pärast.
25. Ma saadan teie kallale tasumismõõga, mis tasub kätte lepingu rikkumise eest. Ja kui te siis kogunete oma linnadesse, läkitan mina teie keskele katku ja teid antakse vaenlase kätte.
26. Kui ma murran katki teie leivatoe, siis küpsetavad teie leiba kümme naist ühes ahjus; nad annavad teie leiva tagasi kaalu järgi, ja kui te sööte, siis teie kõhud ei saa täis.
27. Aga kui te seejuures veel ei kuula mind ja teete mulle vastuoksa,
28. siis teen minagi tulises vihas teile vastuoksa ja karistan teid seitsmekordselt teie pattude pärast.
29. Te hakkate sööma oma poegade ja tütarde liha.
30. Ma hävitan teie ohvrikünkad ja purustan teie suitsutusaltarid; ma viskan teie laibad teie elutute ebajumalate peale ja mu hing põlastab teid.
31. Ma teen teie linnad varemeiks ja hävitan teie pühamud, ja ma ei salli enam teie meeldivat lõhna.
32. Jah, mina ise hävitan maa, nõnda et teie vaenlased, kes seal elavad, pööraselt kohkuvad.
33. Teid ma aga pillutan rahvaste sekka ja paljastan mõõga teie taga. Teie maa laastatakse ja teie

linnad muutuvad varemeiks.

34. Siis maa saab hüvituse oma puhkeaegade arvel kõigil oma tühjuse päevil ja teie viibides vaenlaste maal. Siis maa puhkab ja saab hüvituse oma puhkeaegade arvel.

35. Kõigil oma laastatud oleku päevil ta puhkab; puhkus, mida ta ei saanud teie puhkeaegadel, siis kui te elasite seal.

36. Ja kes teist üle jäävad, nende südamed ma teen araks nende vaenlaste maal: isegi tuules lendleva lehe kahin ajab neid pakku ja nad põgenevad, otsekui põgeneksid mõõga eest. Ja nad langevad maha, olgugi et keegi taga ei aja.

37. Ja nad komistavad üksteise otsa, just nagu mõõga ees, kuigi keegi taga ei aja. Te ei suuda oma vaenlastele vastu panna.

38. Te hukkute rahvaste seas ja teid neelab teie vaenlaste maa.

39. Ja kes teist üle jäävad, hääbuvad oma patusüü pärast oma vaenlaste maal; nad hääbuvad ka oma vanemate patusüü pärast nagu nood.

40. Siis nad tunnistavad oma patusüüd ja oma vanemate patusüüd, truudusetust, mida nad mulle osutasid, samuti, et nad tegid mulle vastuoksa.

41. Minagi pean tegema neile vastuoksa ja viima nad vaenlaste maale: vahest siis alandab ennast nende ümberlõikamata süda ja nad tunnistavad oma patusüüd.

42. Siis ma mõtlen oma lepingule Jaakobi, Iisaki ja Aabrahamiga, ja ma mõtlen ka maale.

43. Aga esmalt jääb maa nende poolt mahajäetuks ja saab hüvituse oma puhkeaegade arvel, siis kui on neist tühjendatud; ja nad ise peavad tunnistama oma patusüüd, aina sellepärast, et nad on hüljanud mu seadlused ja nende hing on põlanud mu määrusi.

44. Aga isegi siis, kui nad on oma vaenlaste maal, ma ei hülga neid ega põlga täieliku hävituseni, tühistades oma lepingu nendega, sest mina olen Issand, nende Jumal.

45. Ja ma mõtlen nende heaks lepingule nende esivanematega, keda ma rahvaste silme all tõin ära Egiptusemaalt, et olla neile Jumalaks. Mina olen Issand!'

46. Need on määrused, seadlused ja õpetused, mis Issand Siinai mäel Moosese kaudu andis enese ja Israeli laste vahele.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui keegi erilise töötusena Issandale tahab anda inimhingi hindeväärtuse alusel,
3. siis olgu hindeväärtuseks meesterahva eest: kahekümneaastastest kuuekümneaastasteni olgu hindeväärtuseks viiskümmend hõbeseeklit püha seekli järgi!
4. Aga kui ta on naisterahvas, siis olgu hindeväärtuseks kolmkümmend seeklit!
5. Kui vanus on viiest aastast kahekümne aastani, siis olgu hindeväärtuseks meesterahva eest kaksikümmend seeklit ja naisterahva eest kümme seeklit!
6. Kui vanus on ühest kuust viie aastani, siis olgu hindeväärtuseks meesterahva eest viis hõbeseeklit ja naisterahva eest kolm hõbeseeklit!
7. Kui keegi on kuuskümmend aastat vana ja üle selle, siis olgu hindeväärtuseks viisteist seeklit, kui ta on meesterahvas, ja kümme seeklit, kui ta on naisterahvas!
8. Aga kui töotaja on vaesem, kui hindeväärtus nõuab, siis seatagu töotatu preestri ette ja preester hinnaku teda; vastavalt sellele, nagu töotaja jõud lubab, hinnaku preester teda!
9. Ja kui on tegemist mõne loomaga, keda tohib tuua ohvrianniks Issandale, siis olgu igaüks, kelle ta Issandale annab, püha!
10. Ta ei tohi seda asendada ega vahetada head halva või halba hea vastu; kui ta aga siiski vahetab looma loomaga, siis olgu ka selle asendaja püha!
11. Aga kui see on mõni roojane loom, keda ei tohi tuua ohvrianniks Issandale, siis ta seadku lojus preestri ette
12. ja preester hinnaku seda heaks või halvaks; nagu on preestri hinnang, nõnda jäägu!
13. Aga kui tooja siiski tahab seda lunastada, siis ta lisagu viies osa hindeväärtusest!
14. Ja kui keegi pühitseb oma koja pühaks Issandale, siis preester hinnaku seda heaks või halvaks; nagu preester seda hindab, nõnda jäägu!
15. Aga kui pühitseja tahab oma koja lunastada, siis ta lisagu viies osa hinderahast ja see saab jälle tema omaks!
16. Ja kui keegi pühitseb Issandale tüki oma päruspõllust, siis olgu hindeväärtus selle seemne järgi: viis vakka otri - viiskümmend seeklit hõbedat.
17. Kui ta pühitseb oma põllu kohe juubeliaastast arvates, siis jäägu hindeväärtus jõusse,
18. aga kui ta pühitseb oma põllu alles pärast juubeliaastat, siis preester arvestagu temale raha aastate järgi, mis on jäänud järgmise juubeliaastani, ja see arvatagu maha hindeväärtusest!
19. Ja kui see, kes põllu on pühitsenud, tahab seda siiski lunastada, siis ta lisagu viies osa hindeväärtusest ja see jääb siis tema omaks!
20. Aga kui ta põldu ei lunasta, vaid müüb põllu kellelegi teisele, siis see ei ole enam lunastatav,
21. vaid põld, saades juubeliaastal vabaks, olgu pühitsetud Issandale nagu pühendatud põld; see saagu preestri omandiks!
22. Ja kui keegi oma ostetud põllu, mis ei ole tema päruspõld, pühitseb Issandale,
23. siis preester arvestagu temale oma hinnangu järgi hind kuni juubeliaastani ja ta andku määratud hind veel samal päeval Issandale kui pühitsetud and!
24. Juubeliaastal mingi põld jälle sellele, kellelt see on ostetud ja kelle pärusmaa see on!
25. Iga hinnang sündigu püha seekli järgi; seeklis olgu kaksikümmend geera!
26. Aga esmasündinut, kes kariloomadest esmasündinuna on määratud Issandale, ei tohi keegi pühitseda, olgu see härg, lammas või kits, sest see on juba Issanda oma.
27. Ja kui see on roojastest loomadest, siis ostetagu see vabaks vastavalt hindeväärtusele ja lisatagu sellele veel viies osa; kui seda ei lunastata, siis müüdagu see vastavalt hindeväärtusele!
28. Aga ainsatki pühendatut, mille keegi on pühendanud Issandale kõigest, mis tal on: inimestest ja lojustest ja päruspõllust - ei tohi müüa ega lunastada; kõik pühendatu kuulub Issandale kui väga püha.
29. Ühtegi vande alla pandut, kes inimeste seast on pandud vande alla, ei tohi osta vabaks - ta tuleb

surmata!

30. Ja kõik maa kümnis maa seemnest ja puude viljast on Issanda päralt; see on pühitsetud Issandale.

31. Aga kui keegi siiski oma kümnisest tahab midagi lunastada, siis ta lisagu sellele veel viies osa sellest!

32. Ja kõik kümnis veistest, lammastest ja kitsedest, kõigist, kes karjasekepi alt läbi käivad - see kümnis on pühitsetud Issandale:

33. ei tule uurida hea ja halva vahel ega tohi ka vahetada; aga kui ometi vahetatakse, siis olgu ka selle asendaja püha - seda ei tohi lunastada!

34. Need on käsud, mis Issand Siinai mäel andis Moosesele Iisraeli laste jaoks.

4. Moosese

Peatükk 1

1. Ja Issand rääkis Moosesega Siinai kõrbes kogudusetelgis teise kuu esimesel päeval, teisel aastal pärast nende lahkumist Egiptusemaalt, öeldes:
2. 'Võta arvele kogu Iisraeli laste koguduse pead nende suguvõsade kaupa, nende perekondade kaupa nimekirja järgi kõik meesterahvad pea-pealt,
3. kahekümneaastased ja üle selle, kõik, kes Iisraelist on kõlvulised minema sõtta. Sina ja Aaron lugege nad ära nende väeosade kaupa.
4. Ja teiega olgu igast suguharust mees, kes on oma perekondade peamees.
5. Ja need on nende meeste nimed, kes seisku teie juures: Ruubenist Elisuur, Sedeuuri poeg;
6. Siimeonist Selumiel, Suurisaddai poeg;
7. Juudast Nahson, Amminadabi poeg;
8. Issaskarist Netaneel, Suuari poeg;
9. Sebulonist Eliab, Heeloni poeg;
10. Joosepi poegadest: Efraimist Elisama, Ammihudi poeg; Manassest Gamliel, Pedasuuri poeg;
11. Benjaminist Abidan, Gideoni poeg;
12. Daanist Ahieser, Ammisaddai poeg;
13. Aaserist Pagiel, Okrani poeg;
14. Gaadist Eljasaf, Deueli poeg;
15. Naftalist Ahira, Eenani poeg.'
16. Need olid kogudusest kutsutud, oma vanemate suguharude vürstid, Iisraeli tuhandete peamehed.
17. Ja Mooses ja Aaron võtsid need mehed, kes olid nimeliselt näidatud,
18. ja teise kuu esimesel päeval kogusid nad kokku terve koguduse, kes kanti sünnikirja oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, pea-pealt, kahekümneaastased ja üle selle.
19. Nõnda nagu Issand oli Moosest käskinud, nõnda ta luges nad ära Siinai kõrbes.
20. Ruubeni, Iisraeli esmasündinu poegi, nende järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi pea-pealt, kõiki meesterahvaid, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
21. neid Ruubeni suguharust loetuid oli nelikümmend tuhat viissada.
22. Siimeoni poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi pea-pealt, kõiki meesterahvaid, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
23. neid Siimeoni suguharust loetuid oli viiskümmend üheksa tuhat kolmsada.
24. Gaadi poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
25. neid Gaadi suguharust loetuid oli nelikümmend viis tuhat kuussada viiskümmend.
26. Juuda poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
27. neid Juuda suguharust loetuid oli seitsekümmend neli tuhat kuussada.
28. Issaskari poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
29. neid Issaskari suguharust loetuid oli viiskümmend neli tuhat nelisada.
30. Sebuloni poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
31. neid Sebuloni suguharust loetuid oli viiskümmend seitse tuhat nelisada.
32. Joosepi pojad: Efraimi poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
33. neid Efraimi suguharust loetuid oli nelikümmend tuhat viissada.
34. Manasse poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
35. neid Manasse suguharust loetuid oli kolmkümmend kaks tuhat kakssada.
36. Benjamini poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,

37. neid Benjamini suguharust loetuid oli kolmkümmend viis tuhat nelisada.
38. Daani poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
39. neid Daani suguharust loetuid oli kuuskümmend kaks tuhat seitsesada.
40. Aaseri poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
41. neid Aaseri suguharust loetuid oli nelikümmend üks tuhat viissada.
42. Naftali poegade järglasi oma suguvõsade, oma perekondade kaupa nimekirja järgi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi,
43. neid Naftali suguharust loetuid oli viiskümmend kolm tuhat nelisada.
44. Need olid need loetud, keda Mooses luges koos Aaroni ja Iisraeli vürstidega, keda oli kaksteist meest, igaüks oma perekondade esindaja.
45. Ja kõiki perekondade kaupa loetud Iisraeli lapsi, kahekümneaastasi ja üle selle, kõiki sõjakõlvulisi Iisraelis,
46. kõiki neid loetuid oli kuussada kolm tuhat viissada viiskümmend.
47. Aga leviite, oma vanemate suguharu järgi, ei loetud teiste hulka,
48. sest Issand oli rääkinud Moosesega, öeldes:
49. 'Aga Leevi suguharu ära loe ja nende päid ära arvesta Iisraeli laste hulka,
50. vaid pane leviidid tunnistuselamu üle, ja kõigi selle riistade üle, ja kõige üle, mis sellel on! Nemad kandku elamut ja kõiki selle riistu, ja nad teenigu seda ning löögu oma leer üles elamu ümber!
51. Kui elamu läheb teele, siis leviidid võtku see maha, ja kui elamu jääb leeri, siis leviidid seadku see üles; aga võõras, kes sellele ligineb, surmatagu!
52. Iisraeli lapsed löögu leer üles, igaüks oma leeripaika ja igaüks oma lipu juurde, rühmade kaupa.
53. Aga leviidid löögu leer üles ümber tunnistuselamu, et Iisraeli laste kogudust ei tabaks viha; ja leviidid toimetagu, mida tunnistuselamus on vaja toimetada!'
54. Ja Iisraeli lapsed tegid, nad tegid just nõnda, nagu Issand oli Moosest käskinud.

Peatükk 2

1. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
2. 'Iisraeli lapsed löögu leer üles, igaüks oma lipu juurde, oma perekonna märgi juurde! Nad löögu leer üles ümber kogudusetelgi, sellega kohakuti:
3. esikülge, ida poole, löögu leer üles Juuda leeri lipkond oma väehulkade kaupa, Juuda poegade vürst Nahson, Amminadabi poeg,
4. ja tema väehulk, milles on loetuid seitsekümmend neli tuhat kuussada.
5. Tema kõrvale löögu leer üles Issaskari suguharu, Issaskari poegade vürst Netaneel, Suuari poeg,
6. ja tema väehulk, milles on loetuid viiskümmend neli tuhat nelisada.
7. Siis on Sebuloni suguharu, Sebuloni poegade vürst Eliab, Heeloni poeg,
8. ja tema väehulk, milles on loetuid viiskümmend seitse tuhat nelisada.
9. Juuda leeris on kõiki loetuid väehulkade kaupa sada kaheksakümmend kuus tuhat nelisada. Nemad lähevad teele esimestena.
10. Ruubeni leeri lipkond oma väehulkade kaupa olgu lõuna pool, Ruubeni poegade vürst Elisuur, Sedeuuri poeg,
11. ja tema väehulk, milles on loetuid nelikümmend kuus tuhat viissada.
12. Tema kõrvale löögu leer üles Siimeoni suguharu, Siimeoni poegade vürst Selumiel, Suurisaddai poeg,
13. ja tema väehulk, milles on loetuid viiskümmend üheksa tuhat kolmsada.
14. Siis on Gaadi suguharu, Gaadi poegade vürst Eljasaf, Deueli poeg,
15. ja tema väehulk, milles on loetuid nelikümmend viis tuhat kuussada viiskümmend.
16. Ruubeni leeris on kõiki loetuid väehulkade kaupa sada viiskümmend üks tuhat nelisada viiskümmend. Nemad lähevad teele järgmistena.
17. Seejärel mingu teele kogudusetelk koos leviitide leeriga teiste leeride keskel! Nõnda nagu nad olid leeri üles löönud, nõnda nad mingu ka teele, igaüks oma kohal, oma lipkondade kaupa!
18. Lääne pool olgu Efraimi leeri lipkond oma väehulkade kaupa, Efraimi poegade vürst Elisama, Ammihudi poeg,
19. ja tema väehulk, milles on loetuid nelikümmend tuhat viissada.
20. Tema kõrvale olgu Manasse suguharu, Manasse poegade vürst Gamliel, Pedasuuri poeg,
21. ja tema väehulk, milles on loetuid kolmkümmend kaks tuhat kakssada.
22. Siis on Benjamini suguharu, Benjamini poegade vürst Abidan, Gideoni poeg,
23. ja tema väehulk, milles on loetuid kolmkümmend viis tuhat nelisada.
24. Efraimi leeris on kõiki loetuid väehulkade kaupa sada kaheksa tuhat üks sada. Nemad lähevad teele kolmandatena.
25. Põhja pool olgu Daani leeri lipkond oma väehulkade kaupa, Daani poegade vürst Ahieser, Ammisaddai poeg,
26. ja tema väehulk, milles on loetuid kuuskümmend kaks tuhat seitsesada.
27. Tema kõrvale löögu oma leer üles Aaseri suguharu, Aaseri poegade vürst Pagiel, Okrani poeg,
28. ja tema väehulk, milles on loetuid nelikümmend üks tuhat viissada.
29. Siis on Naftali suguharu, Naftali poegade vürst Ahira, Eenani poeg,
30. ja tema väehulk, milles on loetuid viiskümmend kolm tuhat nelisada.
31. Daani leeris on kõiki loetuid sada viiskümmend seitse tuhat kuussada. Nemad oma lipkondade kaupa lähevad teele viimastena.'
32. Need olid oma perekondade kaupa loetud Iisraeli lapsed; kõiki leerides väehulkade kaupa loetuid oli kuussada kolm tuhat viissada viiskümmend.
33. Leviite aga ei loetud Iisraeli laste hulka, nõnda nagu Issand oli Moosest keelanud.
34. Ja Iisraeli lapsed tegid kõik nõnda, nagu Issand oli Moosest käskinud: nõnda nad löid leeri üles oma lipkondade kaupa ja nõnda nad läksid teele, igaüks koos oma suguvõsaga perekondade kaupa.

Peatükk 3

1. Need on Aaroni ja Moosese järglased ajast, mil Issand rääkis Moosesega Siinai mäel.
2. Need on Aaroni poegade nimed: Naadab, esmasündinu, Abihu, Eleasar ja Iitamar;
3. need on Aaroni poegade, võitnud preestrite nimed, kelle käsi oli täidetud preestriametiks.
4. Aga Naadab ja Abihu surid Issanda ees, kui nad Siinai kõrbes viisid Issanda ette võõra tule, ja neil ei olnud lapsi. Nii olid Eleasar ja Iitamar preestriametis oma isa Aaroni palge ees.
5. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
6. 'Too Leevi suguharu ja sea see preester Aaroni ette teda teenima!
7. Nemad teostagu, mis on tema ülesandeks ja mida terve kogudusetelgi ees olev kogudus peab tegema: toimetagu elamu teenistust!
8. Nemad hooldagu kõiki kogudusetelgi riistu ja Iisraeli laste kohustusi, toimetades elamu teenistust!
9. Anna leviidid Aaronile ja tema poegadele; nad on Iisraeli laste seast antud täielikult temale.
10. Aga käsi Aaronit ja tema poegi, et nad peaksid oma preestriametit! Võõras, kes ligineb, surmatagu!'
11. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
12. 'Mina, vaata, olen võtnud leviidid Iisraeli laste seast kõigi Iisraeli laste esmasündinute, emakoja avajate asemel. Leviidid olgu minu päralt!
13. Sest minu päralt on iga esmasündinu: päeval, mil ma lõin maha kõik esmasündinud Egiptusemaal, pühitsesin ma enesele kõik esmasündinud Iisraelis, niihästi inimesed kui loomad. Nad on minu päralt. Mina olen Issand!'
14. Ja Issand rääkis Moosesega Siinai kõrbes, öeldes:
15. 'Loe ära Leevi pojad nende perekondade kaupa, nende suguvõsade kaupa; loe ära kõik meesterahvad, ühe kuu vanused ja üle selle!'
16. Ja Mooses luges nad ära Issanda sõna peale, nagu teda kästi.
17. Ja need olid Leevi pojad nimeliselt: Geerson, Kehat ja Merari.
18. Ja need olid Geersoni poegade nimed oma suguvõsade järgi: Libni ja Simei.
19. Ja Kehati pojad oma suguvõsade järgi olid Amram, Jishar, Hebron ja Ussieli.
20. Ja Merari pojad oma suguvõsade järgi olid Mahli ja Muusi. Need olid Leevi suguvõsad oma perekondade kaupa.
21. Geersonist põlvnevad libnilaste suguvõsa ja simeilaste suguvõsa. Need olid geersonlaste suguvõsad.
22. Neid, keda neist loeti, kõiki meesterahvaid nimekirja järgi, ühe kuu vanuseid ja üle selle, neid, keda neist loeti, oli seitse tuhat viissada.
23. Geersonlaste suguvõsad löid leeri üles elamu taha, lääne poole.
24. Ja geersonlaste isakoja vürst oli Eljasaf, Laeli poeg.
25. Geersoni poegade hooleks oli ühenduses kogudusetelgiga elamu ja telk, selle kate ja kogudusetelgi ukse eesriie,
26. õue seinavaibad ning elamu ja altari ümber oleva õue ukse kate ja selle nöörid - kõik sellega ühenduses olev töö.
27. Kehatist põlvnevad amramlaste suguvõsa, jisharlaste suguvõsa, hebronlaste suguvõsa ja ussiellaste suguvõsa. Need olid kehatlaste suguvõsad.
28. Kõiki meesterahvaid nimekirja järgi, ühe kuu vanuseid ja üle selle, oli kaheksa tuhat kuussada, kes pidid toimetama pühamu teenistust.
29. Kehatlaste suguvõsad löid leeri üles elamu kõrvale, lõuna poole.
30. Ja kehatlaste suguvõsade isakoja vürst oli Elisafan, Ussieli poeg.
31. Nende hooleks olid laegas, laud, lambijalg, altarid ja pühad riistad, millega peetakse teenistust, eesriie ja kõik sellega ühenduses olev töö.
32. Ja leviitide vürstide vürst oli Eleasar, preester Aaroni poeg, nende järelevaataja, kelle hooleks oli pühamu teenistus.

33. Merarist põlvnevad mahlilaste suguvõsa ja muusilaste suguvõsa. Need olid Merari suguvõsad.
34. Neid, keda neist loeti, kõiki meesterahvaid nimekirja järgi, ühe kuu vanuseid ja üle selle, oli kuus tuhat kakssada.
35. Ja Merari suguvõsade isakoja vürst oli Suuriel, Abihaili poeg. Nemad löid leeri üles elamu kõrvale, põhja poole.
36. Merari poegade kohustuseks oli hoolekanne elamu laudade, põiklattice, sammaste, jalgade ja kõigi riistade eest, ja kõik sellega ühenduses olev töö,
37. samuti hoolekanne õue ümber olevate postide, nende jalgade, vaiade ja nõõride eest.
38. Aga elamu ette, kogudusetelgi ette idapoolsesse esikülge, löid leeri üles Mooses ja Aaron ning tema pojad, kes hoolitsesid pühamu talituste eest, mida Iisraeli lastel tuli toimetada. Lähenev võõras aga tuli surmata.
39. Kõiki loetud leviite, keda Mooses luges Issanda käsul nende suguvõsade kaupa, kõiki meesterahvaid, ühe kuu vanuseid ja üle selle, oli kakskümmend kaks tuhat.
40. Ja Issand ütles Moosesele: 'Loe ära kõik Iisraeli laste meessoost esmasündinud, ühe kuu vanused ja üle selle, ja tee kindlaks nende nimede arv!
41. Võta siis minule leviidid - mina olen Issand - kõigi Iisraeli laste esmasündinute asemel, ja leviitide loomad, kõigi Iisraeli laste lojuste esmasündinute asemel!'
42. Ja Mooses luges ära kõik Iisraeli laste esmasündinud, nõnda nagu Issand teda käskis.
43. Kõiki meessoost esmasündinuid nimekirja järgi, ühe kuu vanuseid ja üle selle, neid, keda loeti, oli kakskümmend kaks tuhat kakssada seitsekümmend kolm.
44. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
45. 'Võta leviidid kõigi Iisraeli laste esmasündinute asemel ja leviitide loomad nende loomade asemel, ja leviidid kuulugu minule! Mina olen Issand!
46. Aga nende kahesaja seitsmekümne kolme lunastamiseks, kelle võrra Iisraeli laste esmasündinuid on rohkem kui leviite,
47. võta viis seeklit iga pea kohta; võta seda püha seekli järgi, kakskümmend geera seeklis.
48. Anna see raha Aaronile ja tema poegadele lunahinnaks nende eest, kes on üleliigsed!'
49. Ja Mooses võttis lunaraha neilt, kes pärast leviitidega lunastamist olid üle jäänud.
50. Ta võttis selle raha, tuhat kolmsada kuuskümmend viis seeklit püha seekli järgi, Iisraeli laste esmasündinuilt.
51. Ja Mooses andis selle lunaraha Aaronile ja tema poegadele, Issanda sõna peale, nagu Issand oli Moosest käskinud.

Peatükk 4

1. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
2. 'Loe ära Kehati pojad Leevi poegade hulgast nende suguvõsade, nende perekondade kaupa,
3. kolmekümneaastased ja üle selle kuni viiekümneaastasteni, kõik teenistuskõlvulised kogudusetelgi teenistuse toimetamiseks.
4. See on Kehati poegade teenistus kogudusetelgis: hoolekanne kõige pühamate asjade eest.
5. Leeri teele asudes mingi Aaron ja ta pojad ja võtku maha kätte-eesriie ja katku sellega tunnistuslaegas!
6. Siis nad pangu selle peale merilehmanahast kate, laotagu selle peale tervenisti sinine riie ja asetagu paika selle kandekangid!
7. Ja nad laotagu ohvrileibade lauale sinine riie ja pangu selle peale vaagnad ja kausid, kannud ja joogiohvri peekrid; ka alaline leib olgu selle peal!
8. Siis nad laotagu nende peale helepunane riie, katku see merilehmanahast kattega ja asetagu paika selle kandekangid!
9. Ja nad võtku sinine riie ja katku valgustuslambi jalg, selle lambid, tahikäärid, tahikarbid ja kõik selle õlinõud, millega teenistust toimetatakse!
10. Nad pangu see ja kõik selle riistad merilehmanahast kattesse ning asetagu kandraamile!
11. Ja kuldaltarile nad laotagu sinine riie, katku see merilehmanahast kattega ja asetagu paika selle kandekangid!
12. Ja nad võtku kõik teenistusriistad, millega nad pühamus teenistust toimetavad, pangu need sinisesse riidesse, katku need merilehmanahast kattega ja asetagu kandraamile!
13. Nad koristagu tuhk altarilt ja laotagu sellele purpurpunane riie!
14. Siis nad pangu selle peale kõik riistad, millega nad seal teenistust toimetavad: sütepannid, kahvlid, labidad ja piserdusnõud, kõik altari riistad, laotagu nende peale kate merilehmanahast ja asetagu paika selle kandekangid!
15. Kui leeri teele asudes Aaron ja tema pojad on kinni katnud pühamu ja kõik pühamu riistad, siis Kehati pojad tulgu kandma, aga nad ei tohi puudutada pühi asju, et nad ei sureks! Need on Kehati poegade kandamiseks kogudusetelgist.
16. Ja preester Aaroni poja Eleasari hooldada olgu valgustusõli, healõhnalised suitsutusrohud, alaline roahver ja võideõli, hooldus kogu elamu üle ja kõige üle, mis selles on, pühamus ja selle riistades.'
17. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
18. 'Ärge laske hävida kehatlaste suguvõsade tüve leviitide seast!
19. Seepärast toimige nendega nõnda, et nad jääksid elama ega sureks, kui nad liginevad kõige pühamatele asjadele: Aaron ja ta pojad mingi ja pangu neist igaüks oma teenistusse ja oma kandami juurde,
20. aga nemad ise ei tohi minna vaatama pühi asju mitte silmapilgukski, et nad ei sureks!'
21. Ja Issand rääkis Moosese, öeldes:
22. 'Loe ära ka Geersoni pojad nende perekondade, nende suguvõsade kaupa,
23. kolmekümneaastased ja üle selle kuni viiekümneaastasteni! Loe ära kõik teenistuskõlvulised teenistuse toimetamiseks kogudusetelgis!
24. See olgu geersonlaste suguvõsade töö, mida nad peavad tegema ja mida kandma:
25. nemad kandku elamu vaipu ja kogudusetelki, selle katet ja merilehmanahast katet, mis kui pealis on selle peal, ja kogudusetelgi ukse katet,
26. ja õue vaipu ja elamu ja altari ümber oleva õue väravaavause katet ja nende nõõre ja kõiki nende juurde kuuluvaid tööriistu; nad tehku kõike, mis neil seejuures tuleb teha!
27. Aaroni ja tema poegade käsu järgi sündigu kogu geersonlaste poegade teenistus kõiges, mis neil on kanda, ja kõiges, mis neil on toimetada; andke nende hooleks kogu nende kandam!
28. See on geersonlaste poegade suguvõsade teenistus kogudusetelgis; mis neil tuleb teha, sündigu Iitamari, preester Aaroni poja käe all.

29. Merari pojad - loe nad ära nende suguvõsade, nende perekondade kaupa,
30. kolmekümneaastased ja üle selle kuni viiekümneaastasteni; neist loe ära kõik teenistuskõlvulised kogudusetelgi teenistuse toimetamiseks!
31. Ja kogu nende teenistuseks kogudusetelgis on nende kohustus kanda elamu laudu, latte, sambaid ja jalgu,
32. ja ümberringi oleva õue sambaid, nende jalgu, vaiu ja nõõre koos kõigi nende riistadega ja kogu selleks vajaliku tööga; nimetage nimeliselt riistad, mida nad on kohustatud kandma.
33. See on Merari poegade suguvõsade teenistus, kogu nende teenistus kogudusetelgis Iitamari, preester Aaroni poja käe all.'
34. Ja Mooses ja Aaron ja koguduse vürstid lugesid ära kehatlaste pojad nende suguvõsade ja nende perekondade kaupa,
35. kolmekümneaastased ja üle selle kuni viiekümneaastasteni, kõik teenistuskõlvulised kogudusetelgi teenistuseks.
36. Ja neid, nende suguvõsade kaupa loetuid, oli kaks tuhat seitsesada viiskümmend.
37. Need olid need, kes ära loeti kehatlaste suguvõsadest, kõik kogudusetelgi teenistuses olivad, keda Mooses ja Aaron lugesid Moosese läbi antud Issanda käsul.
38. Ja loetud Geersoni poegi nende suguvõsade ja perekondade kaupa,
39. kolmekümneaastasi ja üle selle kuni viiekümneaastasteni, kõiki teenistuskõlvulisi kogudusetelgi teenistuseks,
40. neid nende suguvõsade ja perekondade kaupa loetuid oli kaks tuhat kuussada kolmkümmend.
41. Need olid need, kes ära loeti Geersoni poegade suguvõsadest, kõik kogudusetelgi teenistuses olivad, keda Mooses ja Aaron lugesid Issanda käsul.
42. Ja loetuid Merari poegade suguvõsadest, nende suguvõsade ja perekondade kaupa,
43. kolmekümneaastasi ja üle selle kuni viiekümneaastasteni, kõiki teenistuskõlvulisi kogudusetelgi teenistuseks,
44. neid nende suguvõsade kaupa loetuid oli kolm tuhat kakssada.
45. Need olid need, kes ära loeti Merari poegade suguvõsadest, keda Mooses ja Aaron lugesid Moosese läbi antud Issanda käsul.
46. Kõiki loetuid, keda Mooses ja Aaron ja Iisraeli vürstid lugesid leviitidest nende suguvõsade ja perekondade kaupa,
47. kolmekümneaastasi ja üle selle kuni viiekümneaastasteni, kõiki töökõlvulisi teenistuse toimetamiseks ja kandetööks kogudusetelgis,
48. neid loetuid oli kaheksa tuhat viissada kaheksakümmend.
49. Moosese läbi antud Issanda käsul loeti nad ära mees-mehelt, igaüks oma teenistuse või kandami jaoks. Nad loeti ära, nagu Issand oli Moosest käskinud.

Peatükk 5

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Käsi Iisraeli lapsi, et nad saadaksid leerist ära kõik pidalitõbised ja kõik, kellel on voolus, ja kõik, kes on roojased surnu pärast!
3. Saatke ära niihästi meesterahvas kui naisterahvas; saatke nad väljapoole leeri, et nad ei roojastaks oma leeri, kus mina elan nende keskel.'
4. Ja Iisraeli lapsed tegid nõnda ja saatsid need väljapoole leeri; nõnda nagu Issand oli Moosest käskinud, nõnda Iisraeli lapsed tegid.
5. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
6. 'Ütle Iisraeli lastele: Kui mees või naine teeb mõne inimliku patu ega ole ustav Issandale, ja see hing saab süüdlaseks,
7. siis ta peab tunnistama oma pattu, mis ta on teinud, ja ta hüvitagu oma eksimus täies ulatuses ning lisagu sellele viies osa ja andku sellele, kelle vastu ta eksis!
8. Aga kui sel mehel ei ole pärijat, kelle kätte võlga tasuda, siis kuulub tasutav võlg Issandale, see tähendab preestrile, lisaks lepitusjäärtele, kellega ta toimetab tema eest lepitust.
9. Ka iga tõstelõiv kõigist Iisraeli laste pühadest andidest, mida nad toovad preestrile, on preestri oma.
10. Iga mehe pühitsetud annid on preestri omad; mis keegi annab preestrile, on preestri oma.'
11. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
12. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui mõne mehe naine rikub abielu ja on tema vastu truudusetu,
13. ning keegi magab sugutades tema juures, mis jääb varjatuks tema mehe silma eest, ilma et naist avastataks, kuigi ta on ennast roojastanud, aga tema vastu ei ole tunnistajat ja teda ei ole tabatud,
14. meest aga valdab armukadeduse vaim ja ta armukadestab oma naist, kes ennast on roojastanud, või valdab teda armukadeduse vaim ja ta armukadestab oma naist, kuigi see ei ole ennast roojastanud,
15. siis viigu mees oma naine preestri juurde ja viigu tema eest ohvrianniks üks kann odrajahu; aga ta ärgu valagu selle peale õli ja ärgu pangu selle peale viirukit, sest see on armukadeduse-roaohver, meenutus-roaohver, mis meenutab süüd.
16. Ja preester toogu naine ja pangu ta seisma Issanda ette!
17. Ja preester võtku pühitsetud vett saviastjasse ja preester võtku elamu põrandalt põrmu ning pangu vette!
18. Ja preester pangu naine seisma Issanda ette, päästku valla naise juuksed ning andku ta käte peale meenutus-roaohver, see on armukadeduse-roaohver; ja preestri käes olgu kibe needevesi!
19. Ja preester vannutagu naist ning öelgu temale: Kui keegi ei ole maganud su juures ja kui sa ei ole ennast roojastades hüljanud oma meest, siis ärgu sul olgu mingit viga sellest needeveest!
20. Aga kui sa oled hüljanud oma mehe, ja kui sa oled ennast roojastanud ning keegi teine mees, mitte su oma mees, on sind magatanud -
21. siis preester vannutagu seda naist sajatusevandega ja preester öelgu naisele: Issand pangu sind sajatuseks ja vandumiseks su rahva sekka! Issand lasku su niuded kiduda ja su kõht paisuda!
22. Mingu see needevesi su sisikonda, et su kõht paisuks ja niuded kiduksid! Ja naine öelgu: Aamen, aamen!
23. Ja preester kirjutagu need sajatused raamatusse ning uhtku seda kibeda veega!
24. Siis ta andku naisele juua kibedat needevett ja see needevesi mingu temasse kibedaks piinaks!
25. Ja preester võtku naise käest armukadeduse-roaohver ja kõigutagu roaohvrit Issanda ees ning viigu see altarile!
26. Ja preester võtku roaohvrist peotäis selle lõhnavaks ohvriksaks ning süüdaku altaril põlema; ja seejärel andku ta naisele vett juua!
27. Ja kui ta on andnud temale vett juua, siis sünnib temaga nõnda: kui ta ennast on roojastanud ja on hüljanud oma mehe, siis läheb needevesi temasse kibedaks piinaks ning ta kõht paisub ja niuded

kiduvad, ja naine saab sajatuseks oma rahva seas.

28. Aga kui naine ei ole ennast roojastanud, vaid on puhas, siis ta on süüta ja võib sigitada ihuvilja.
29. See on seadus armukadeduse puhul. Kui naine on hüljanud oma mehe ja on ennast roojastanud,
30. või kui meest valdab armukadeduse vaim ja ta armukadestab oma naist, siis seadku ta naine Issanda ette ja preester talitagu naisega täiesti selle seaduse järgi!
31. Mees olgu vaba süüst, aga niisugune naine kandku oma süüd!

Peatükk 6

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui mees või naine töötab erilise nasiiritöötuse, et Issandale pühenduda,
3. siis ta peab hoiduma veinist ja vägijoogist; ta ei tohi juua veini- ega vägijoogi äädikat; ta ärgu joogu ka mitte mingisugust viinamarjamahla ja ärgu söögu värskaid või kuivatatud viinamarju!
4. Kõigil oma nasiiripõlve päevil ei tohi ta midagi süüa, mida toodetakse viinapuust, isegi mitte kivikesi ega kesti.
5. Kõigil tema töötatud nasiiripõlve päevil ei tohi habemenuga ta peast üle käia; seni kui aeg täis saab, milleks ta ennast Issandale on pühendanud, on ta puha: ta peab laskma juuksed peas pikaks kasvada.
6. Kõigil oma Issandale pühenduse päevil ei tohi ta minna surnukeha juurde.
7. Ta ei tohi ennast roojastada oma isa ja ema, venna ja õe pärast, kui need surevad, sest ta pea peal on pühitsus Jumalale.
8. Kõigil oma nasiiripõlve päevil on ta Issandale pühitsetud!
9. Ja kui keegi tema juures väga äkitselt sureb ja ta nõnda roojastab oma nasiiripea, siis ta peab puhastuspäeval oma pea paljaks ajama; ta ajagu see paljaks seitsmendal päeval!
10. Ja kaheksandal päeval viigu ta kaks turteltuvi või kaks muud tuvi preestrile kogudusetelgi ukse juurde!
11. Ja preester valmistagu üks patuohvriks ja teine põletusohvriks ning toimetagu temale lepitust, sellepärast et ta surnu tõttu pattu tegi; selsamal päeval ta pühitsegu oma pead,
12. eraldagu taas Issandale oma nasiiripõlve päevad ja viigu aastane oinastall süüohvriks! Endised päevad aga langevad ära, sest ta nasiiripõli rüvetus.
13. Ja niisugune on nasiiriseadus: päeval, mil tema nasiiriaeg täitub, viidagu ta kogudusetelgi ukse juurde,
14. ja ta toogu oma ohvriannina Issandale üks veatu aastane oinastall põletusohvriks ja üks veatu aastane utetall patuohvriks ja üks veatu jäär tänuohvriks;
15. ja korv hapnemata leiba, peenest jahust õliga segatud kooke ja õliga võitnud hapnemata koogikesi; ja nende juurde kuuluv roaohver ning joogiohvid!
16. Ja preester viigu need Issanda ette ning toimetagu tema patu- ja põletusohver;
17. jäär aga ohverdagu ta Issandale tänuohvriks koos korvitäie hapnemata leibadega; preester ohverdagu ka tema roa- ja joogiohver!
18. Siis nasiir pügagu oma nasiiripõlve pea paljaks kogudusetelgi ees ja võtku oma nasiiripea juuksed ning pangu tänuohvri all olevasse tulle!
19. Ja preester võtku keedetud jäärasaps, üks hapnemata kook korvist ja üks hapnemata koogike ning pangu nasiiri kätele, pärast seda kui see oma nasiirijuuksed on püganud.
20. Ja preester kõigutagu neid Issanda ees kõigutusohvrina; see olgu preestrile pühitsetud koos kõigutusrinna ja tõstesapsuga; pärast seda võib nasiir veini juua.
21. See on seadus nasiiri kohta, kes töötab oma ohvrianni Issandale nasiiripõlve pärast lisaks sellele, mis ta jõud muidu lubab. Vastavalt töötusele, mis ta töötab, peab ta toimima oma nasiiriseaduse järgi.'
22. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
23. 'Räägi Aaroni ja ta poegade ja ütle: Önnistades Iisraeli lapsi, öelge neile nõnda:
24. Issand önnistagu sind ja hoidku sind!
25. Issand lasku oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline!
26. Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu!
27. Nõnda pandagu minu nimi Iisraeli laste peale ja mina önnistan neid!'

Peatükk 7

1. Sel päeval, mil Mooses oli lõpetanud elamu püstitamise ja oli seda võidnud ning pühitsenud, ja oli võidnud ning pühitsenud ka kõiki selle riistu ja altarit ja kõiki selle riistu,
2. ohverdasid Iisraeli vürstid, nende perekondade pead; need olid suguharude vürstid, need, kes seisid äraloetute eesotsas.
3. Nad tõid oma ohvriannina Issanda ette kuus kaetud vankrit ja kaksteist härga, vanker kahe ja härg ühe vürsti kohta; nad tõid need elamu ette.
4. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
5. 'Võta neilt need ja need olgu kogudusetelgi teenistuse tarvis; anna need leviitidele, igapäevale vastavalt ta teenistusele!'
6. Ja Mooses võttis vankrid ja härjad ning andis need leviitidele.
7. Kaks vankrit ja neli härga andis ta Geersoni poegadele, vastavalt nende teenistusele.
8. Neli vankrit ja kaheksa härga andis ta Merari poegadele, vastavalt nende teenistusele preester Aaroni poja Iitamari käe all.
9. Aga Kehati poegadele ei andnud ta ühtegi, sest nende hooleks olid pühad asjad, mida nad pidid õlal kandma.
10. Ja vürstid tõid altari pühitsusanni sel päeval, mil seda võiti; ja vürstid viisid oma ohvrianni altari ette.
11. Ja Issand ütles Moosesele: 'Iga vürst viigu eri päeval oma ohvriand altari pühitsusanniks!'
12. Siis tõi esimesel päeval oma ohvrianni Nahson, Amminadabi poeg Juuda suguharust.
13. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekiline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,
14. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,
15. üks noor härjavärss, üks jää, üks aastane oinastall põletusohvriks,
16. üks noor sikk patuohvriks,
17. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Nahsoni, Amminadabi poja ohvriand.
18. Teisel päeval tõi Netaneel, Suuari poeg, Issaskari vürst.
19. Tema tõi oma ohvriannina ühe hõbevaagna, saja kolmekümne seeklise, ühe hõbekausi, seitsmekümneseklise püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,
20. ühe nõu, kümne-kuldseeklise, täis suitsutusrohtu,
21. ühe noore härjavärsi, ühe jäära, ühe aastase oinastalle põletusohvriks,
22. ühe noore siku patuohvriks,
23. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Netaneeli, Suuari poja ohvriand.
24. Kolmandal päeval Sebuloni poegade vürst Eliab, Heeloni poeg.
25. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekiline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,
26. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,
27. üks noor härjavärss, üks jää, üks aastane oinastall põletusohvriks,
28. üks noor sikk patuohvriks,
29. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Eliabi, Heeloni poja ohvriand.
30. Neljandal päeval Ruubeni poegade vürst Elisuur, Sedeuuri poeg.
31. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekiline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,
32. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,
33. üks noor härjavärss, üks jää, üks aastane oinastall põletusohvriks,
34. üks noor sikk patuohvriks,
35. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Elisuuri, Sedeuuri

poja ohvriand.

36. Viierendal päeval Siimeoni poegade vürst Selumiel Suurisaddai poeg.

37. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,

38. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,

39. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,

40. üks noor sikk patuohvriks,

41. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Selumieli, Suurisaddai poja ohvriand.

42. Kuuendal päeval Gaadi poegade vürst Eljasaf, Deueli poeg.

43. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,

44. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,

45. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,

46. üks noor sikk patuohvriks,

47. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Eljasafi, Deueli poja ohvriand.

48. Seitsmendal päeval Efraimi poegade vürst Elisama, Ammihudi poeg.

49. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,

50. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,

51. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,

52. üks noor sikk patuohvriks,

53. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Elisama, Ammihudi poja ohvriand.

54. Kaheksandal päeval Manasse poegade vürst Gamliel, Pedasuuri poeg.

55. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,

56. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,

57. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,

58. üks noor sikk patuohvriks,

59. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Gamlieli, Pedasuuri poja ohvriand.

60. Üheksandal päeval Benjamini poegade vürst Abidan, Gideoni poeg.

61. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,

62. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,

63. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,

64. üks noor sikk patuohvriks,

65. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Abidani, Gideoni poja ohvriand.

66. Kümnnendal päeval Daani poegade vürst Ahieser, Ammisaddai poeg.

67. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,

68. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,

69. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,

70. üks noor sikk patuohvriks,

71. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Ahieseri, Ammisaddai poja ohvriand.

72. Üheteistkümnnendal päeval Aaseri poegade vürst Pagieli, Okrani poeg.

73. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss,

seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,
74. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,
75. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,
76. üks noor sikk patuohvriks,
77. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Pagieli, Okrani poja ohvriand.
78. Kaheteistkümnendal päeval Naftali poegade vürst Ahira, Eenani poeg.
79. Tema ohvrianniks oli üks hõbevaagen, saja kolmekümne seekline, üks hõbekauss, seitsmekümnesekline püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peent jahu roahvriks,
80. üks nõu, kümne-kuldseekline, täis suitsutusrohtu,
81. üks noor härjavärss, üks jäär, üks aastane oinastall põletusohvriks,
82. üks noor sikk patuohvriks,
83. ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle. See oli Ahira, Eenani poja ohvriand.
84. Need olid altari pühitusannid Iisraeli vürstidelt selle võidispäeval: kaksteist hõbevaagnat, kaksteist hõbekaussi, kaksteist kuldnõu;
85. iga hõbevaagen oli saja kolmekümne seekline ja iga hõbekauss seitsmekümnene; kogu riistade hõbedat oli kaks tuhat nelisada püha seekli järgi;
86. kaksteist kuldnõu, täis suitsutusrohtu, iga nõu kümnesekline püha seekli järgi; kogu nõude kulda oli sada kakskümmend seeklit.
87. Kõiki põletusohvri loomi oli kaksteist härjavärssi, kaksteist jäära, kaksteist aastast oinastalle ja nende juurde kuuluv roahver; ja kaksteist noort sikku oli patuohvriks.
88. Ja kõiki tänuohvri loomi oli kakskümmend neli härga, kuuskümmend jäära, kuuskümmend sikku, kuuskümmend aastast oinastalle. Need olid altari pühitusannid pärast selle võidmist.
89. Ja kui Mooses läks kogudusetelki Issandaga rääkima, siis ta kuulis häält, mis kõnetas teda tunnistuslaeka peal olevalt kaanelt, kahe keerubi vahelt. Ja Issand rääkis temaga.

Peatükk 8

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Aaroniga ja ütle temale: Kui sa lambid üles sead, siis need seitse lampi valgustagu lambijala esist!'
3. Ja Aaron tegi nõnda: ta seadis lambijala lambid selle esise poole, nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.
4. Ja lambijalg oli valmistatud nõnda: kullast sepistatud, jalast kuni õiekeseni sepisetöö; eeskuju järgi, mida Issand oli näidanud Moosesele, oli ta lambijala valmistanud.
5. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
6. 'Võta leviidid Iisraeli laste hulgast ja puhasta nad!
7. Neid puhastades talita nendega nõnda: piserda nende peale patupuhastuse vett ja nad lasku endil käia habemenuga üle kogu ihu; nad pesku oma riided ja puhastagu endid!
8. Siis nad võtku noor härjavärss ja selle roaohvrina õliga segatud peent jahu, sina aga võta teine noor härjavärss patuohvriks,
9. lase leviidid astuda kogudusetelgi ette ja kogu kokku terve Iisraeli laste kogudus!
10. Siis lase leviidid astuda Issanda ette ja Iisraeli lapsed pangu oma käed leviitide peale!
11. Seejärel Aaron kõigutagu leviite Iisraeli laste kõigutusohvrina Issanda ees, et nad võiksid toimetada Issanda teenistust!
12. Siis pangu leviidid oma käed härjavärsside peade peale: üks neist valmistatagu patuohvriks ja teine põletusohvriks Issandale lepituse toimetamiseks leviitide eest!
13. Pane leviidid seisma Aaroni ja ta poegade ette ja kõiguta neid kõigutusohvrina Issandale!
14. Eralda leviidid Iisraeli laste hulgast, et leviidid jääksid minule!
15. Seejärel mingu leviidid kogudusetelgi teenistusse, kui sa oled neid puhastanud ja kõigutanud kõigutusohvrina,
16. sest nad on antud täiesti minule Iisraeli laste hulgast; kõigi emakoja avajate asemel kõigist Iisraeli laste esmasündinuist olen ma võtnud nad enesele,
17. kuna minu päralt on iga esmasündinu Iisraeli laste hulgast, niihästi inimestest kui loomadest: sel päeval, mil ma lõin maha kõik esmasündinud Egiptusemaal, pühitsesin mina nad enesele.
18. Ma võtsin leviidid kõigi Iisraeli laste esmasündinute asemel
19. ja andsin leviidid kingina Iisraeli laste hulgast Aaronile ja ta poegadele toimetama Iisraeli laste teenistust kogudusetelgi juures ja toimetama Iisraeli laste eest lepitust, et Iisraeli lapsi ei tabaks nuhtlus, kui Iisraeli lapsed liginevad pühamule.'
20. Ja Mooses, Aaron ja terve Iisraeli laste kogudus talitasid nõnda leviitidega; Iisraeli lapsed talitasid nendega kõigiti vastavalt Issanda poolt Moosesele antud käsule leviitide kohta.
21. Ja leviidid puhastasid endid ning pesid oma riided; Aaron kõigutas neid kõigutusohvrina Issanda ees ja Aaron toimetas nende eest lepitust nende puhastamiseks.
22. Seejärel leviidid läksid toimetama oma teenistust kogudusetelgis Aaroni ja tema poegade ees. Nõnda nagu Issand oli Moosest leviitide pärast käskinud, nõnda nad talitasid nendega.
23. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
24. 'See kehtib leviitide kohta: kes on kahekümne viie aastane ja üle selle, on teenistuskohustuslik kogudusetelgi töös.
25. Aga alates viiekümnendast eluaastast saagu ta lahti teenistuskohustusest ja ärgu enam teenigu,
26. vaid ta aidaku oma vendi kogudusetelgis toimetada, mis on tarvis, ent päris teenistust ta ärgu toimetagu! Talita nõnda leviitidega nende kohustuste poolest!'

Peatükk 9

1. Ja Issand rääkis Moosesega Siinai kõrbes teisel aastal, esimeses kuus pärast Egiptusemaalt lahkumist, öeldes:
2. 'Iisraeli lapsed pidagu paasapüha selle seatud ajal:
3. selle kuu neljateistkümnennda päeva õhtul pidage seda seatud ajal; te peate seda pidama kõigi selle eeskirjade ja seaduste järgi!'
4. Ja Mooses ütles Iisraeli lastele, et nad peaksid paasapüha.
5. Siis nad pidasid paasapüha esimese kuu neljateistkümnennda päeva õhtul Siinai kõrbes. Iisraeli lapsed tegid kõigiti nõnda, nagu Issand oli Moosest käskinud.
6. Aga seal oli mehi, kes olid roojased inimese laiba pärast, ja need ei tohtinud pidada paasapüha sel päeval. Ometi astusid nad sel päeval Moosese ja Aaroni ette,
7. ja need mehed ütlesid temale: 'Me oleme roojased ühe inimese laiba pärast. Miks keelatakse meid toomast ohvriandi Issandale tema seatud ajal Iisraeli laste hulgas?'
8. Ja Mooses vastas neile: 'Seiske siin, kuni ma kuulen, mida Issand teie kohta käsib!'
9. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
10. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle: Kui keegi teist või teie tulevastest põlvedest on roojane laiba pärast või viibib pikal teekonnal, võib ta ometi pidada paasapüha Issanda auks.
11. Seda peetagu teise kuu neljateistkümnennda päeva õhtul; paasatalle söödagu koos hapnemata leiva ja kibedate rohttaimedega!
12. Midagi ärgu jäetagu sellest üle hommikuks ja selle luid ärgu murtagu; seda peetagu kõigi paasapüha seaduste järgi!
13. Aga see mees, kes on puhas ega ole teekonnal ja ometi jätab paasapüha pidamata, tuleb hävitada oma rahva hulgast, sest ta ei ole toonud Issandale ohvriandi selleks seatud ajal. See mees peab kandma oma pattu!
14. Ja kui teie juures viibib mõni võõras, kes tahab pidada paasapüha Issanda auks, siis pidagu ta seda nõndasamuti paasapüha eeskirja ja seaduse järgi! Teil olgu üks seadus niihästi võõra kui maa päriselaniku jaoks!'
15. Päeval, kui elamu oli püstitatud, kattis elamut tunnistustelgi kohal pilv, aga õhtust hommikuni oli elamu kohal otsekui tulepaistus.
16. Nõnda oli see alaliselt: seda kattis pilv ja öine tulepaistus.
17. Ja iga kord, kui pilv tõusis üles telgi pealt, läksid Iisraeli lapsed teele; ja paika, kuhu pilv jäi seisma, löid Iisraeli lapsed leeri üles.
18. Issanda käsul läksid Iisraeli lapsed teele ja Issanda käsul löid nad leeri üles; nad jäid leeri nii kauaks, kuni pilv seisis elamu peal.
19. Ja kui pilv jäi elamu peale seisma kauemaks ajaks, siis Iisraeli lapsed panid tähele Issanda korraldusi ega läinud teele.
20. Kui juhtus, et pilv oli elamu peal ainult mõne päeva, siis nad jäid leeri Issanda käsul ja läksid teele Issanda käsul.
21. Kui juhtus, et pilv püsis õhtust hommikuni ja hommikul tõusis üles, siis nad läksid teele; või kui see jäi päevaks ja ööks, siis nad läksid teele pilve tõustes.
22. Või kui pilv jäi elamu peale kaheks päevaks või kuuks või veel kauemaks ajaks, seisatades selle peal, siis Iisraeli lapsed jäid leeri ega läinud teele; alles pilve tõustes nad läksid teele.
23. Issanda käsul jäid nad leeri ja Issanda käsul läksid nad teele; nad panid tähele Issanda korraldust, Moosese läbi antud Issanda käsul.

Peatükk 10

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Valmista enesele kaks hõbepasunat; valmista need taotud tööna ja need olgu sulle koguduse kokkukutsumiseks ja leeride teelesaatmiseks!
3. Kui puhutakse neid mõlemaid, siis peab terve kogudus kogunema su juurde kogudusetelgi ukse ette.
4. Aga kui puhutakse ainult ühte, siis kogunegu su juurde vürstid, Iisraeli tuhatkondade peamehed!
5. Kui te puhute märku, siis mingi tee leerid, mis on leeris ida pool.
6. Kui te teist korda puhute märku, siis mingi tee leerid, mis on leeris lõuna pool; nende teeleminekuks tuleb puhuda märku.
7. Kogudust kokku kutsudes puhuge ka, aga mitte märku!
8. Aaroni pojad, preestrid, puhugu pasunaid! See olgu teile ja teie sugupõlvedele igaveseks seaduseks!
9. Ja kui te oma maal lähete sõtta vaenlase vastu, kes tungib teile kallale, siis puhuge pasunatega märku, et te meenuksite Issandale, teie Jumalale, ja et teid päästetaks teie vaenlaste käest!
10. Oma röömupäevil, seatud pühil ja uue kuu alguses puhuge pasunaid oma põletus- ja tänuohvrite juures; see meenutagu teid teie Jumala ees! Mina olen Issand, teie Jumal!
11. Teisel aastal, teise kuu kahekümnendal päeval tõusis pilv tunnistuselamu pealt
12. ja Iisraeli lapsed läksid teele Siinai kõrbest rännakukorras; ja pilv peatus Paarani kõrbes.
13. Kui nad esimest korda teele läksid Moosese kaudu antud Issanda käsul,
14. siis läks esimesena teele Juuda järglaste leeri lipkond väehulkade kaupa; selle väe ülem oli Nahson, Amminadabi poeg.
15. Issaskari järglaste suguharu väeülem oli Netaneel, Suuari poeg.
16. Sebuloni järglaste suguharu väeülem oli Eliab, Heeloni poeg.
17. Kui elamu oli maha võetud, siis läksid teele Geersoni järglased ja Merari järglased, elamu kandjad.
18. Siis läks teele Ruubeni leeri lipkond oma väehulkade kaupa; selle väe ülem oli Elisuur, Sedeuuri poeg.
19. Siimeoni järglaste suguharu väeülem oli Selumiel, Suurisaddai poeg.
20. Gaadi järglaste suguharu väeülem oli Eljasaf, Deueli poeg.
21. Siis läksid teele kehatlased, pühade asjade kandjad; elamu tuli püstitada enne nende saabumist.
22. Siis läks teele Efraimi järglaste leeri lipkond oma väehulkade kaupa; selle väe ülem oli Elisama, Ammihudi poeg.
23. Manasse järglaste suguharu väeülem oli Gamliel, Pedasuuri poeg.
24. Benjamini järglaste suguharu väeülem oli Abidan, Gideoni poeg.
25. Daani järglaste leeri lipkond oma väehulkade kaupa läks teele kõigi leeride järelväena; selle väe ülem oli Ahieser, Ammisaddai poeg.
26. Aaseri järglaste suguharu väeülem oli Pagiel, Okrani poeg.
27. Naftali järglaste suguharu väeülem oli Ahira, Eenani poeg.
28. Niisugune oli Iisraeli laste teeleminekuks nende väehulkade kaupa; nõnda nad läksid teele.
29. Ja Mooses ütles Hoobabile, Moosese äia, midjanlase Reueli pojale: 'Me oleme teel sinna paika, mille kohta Issand on öelnud: Ma annan selle teile. Tule meiega ja me teeme sulle head, sest Issand on töötanud Iisraelile head!'
30. Aga too vastas temale: 'Ma ei tule, sest ma lähen oma maale ja oma sugulaste juurde.'
31. Siis ütles Mooses: 'Ära jäta meid maha, sest sina ju tead, kuhu me saame kõrbes leeri üles lüüa! Jää meile silmaks!
32. Kui sa tuled koos meiega ja tuleb see hea, mida Issand lubab meile saata, siis teeme ka meie sulle head.'
33. Siis nad läksid teele Issanda mäe juurest, kolm päevateekonda, ja Issanda seaduselaegas käis kolm päevateekonda nende ees, otsides neile puhkepaika.

34. Ja nende leerist teeleminekul oli Issanda pilv päeval nende kohal.

35. Kui laegas läks teele, ütles Mooses: 'Tõuse, Issand, et su vaenlased hajuksid ja su vihamehed põgeneksid su palge eest!'

36. Kui laegas pandi maha, ütles tema: 'Tule taas, Issand, Iisraeli tuhatkondade kümnete tuhandete juurde!'

Peatükk 11

1. Aga rahvas nurises ja see oli Issanda kõrvus paha. Kui Issand seda kuulis, siis ta viha süttis põlema: nende keskel süttis Issanda tuli ja põletas leeri äärt.
2. Siis rahvas kisendas Moosese poole. Mooses palus Issandat ja tuli kustus.
3. Sellele paigale pandi nimeks Tabera, sellepärast et Issanda tuli oli põlenud nende keskel.
4. Aga segarahval, kes oli nende hulgas, tekkis himu, ja Iisraeli lapsed hakkasid ka jälle nutma ning ütlesid: 'Kes annaks meile liha süüa?'
5. Meil on meeles kala, mida me sõime Egiptuses muidu, kurgid, melonid, laugud, sibulad ja küüslaugud.
6. Aga nüüd kuivetub meie hing, ei ole enam midagi kõigest sellest. Meie silme ees on ainult see manna!'
7. Manna oli nagu koriandri seeme, välimuselt otsekui pedolavaik.
8. Rahvas uitas ringi ja korjas, jahvatas käsivilvõi tampis uhmrisk, keetis potis või valmistas sellest kooke. See maitstes nagu õliga küpsetatud maiuspala.
9. Kui öösel langes kaste leeri peale, siis langes ka manna selle peale.
10. Ja Mooses kuulis rahvast nutvat oma suguvõsade kaupa, igaüks oma telgi ukse ees. Siis Issanda viha süttis väga põlema ja see oli Moosese silmis paha.
11. Ja Mooses ütles Issandale: 'Miks oled teinud paha oma sulasele? Miks ei ole ma leidnud armu sinu silma ees, et paned kogu selle rahva koormaks minu peale?'
12. Kas olen mina kogu selle rahva pärast olnud lapseootel või olen mina tema sünnitanud, et sa ütled mulle: Kanna teda süles, nagu hoidja kannab imikut, maale, mille sa vandega töotasid anda tema vanemaile?'
13. Kus on mul liha anda kogu sellele rahvale? Sest nad nutavad mu ees, öeldes: Anna meile liha süüa!'
14. Ei jaksa mina üksi kanda kogu seda rahvast, sest see on mulle liiga raske.
15. Kui sa tahad mind kohelda nõnda, siis parem tapa mind, kui ma leian armu su silmis, et ma ei näeks oma viletsust!'
16. Aga Issand ütles Moosesele: 'Kogu mulle seitsekümmend meest Iisraeli vanemaist, kellest sa tead, et nad on tõesti rahvavanemad ja ülevaatajad; too need kogudusetelgi juurde ja nad seisgu seal koos sinuga!'
17. Siis ma astun alla ja räägin seal sinuga, ja ma võtan sinu peal oleva Vaimu, ja panen nende peale, et nad koos sinuga kannaksid rahva koormat ja sul ei oleks vaja üksinda kanda.
18. Aga rahvale ütle: Pühitsege endid homseks, siis te saate liha süüa, sest te olete nutnud Issanda kõrvu ees, öeldes: Kes annaks meile liha süüa? Egiptuses oli meil ju hea olla! Issand annab teile nüüd liha süüa.
19. Te ei söö seda mitte üks päev, ka mitte kaks päeva, viis päeva, kümme päeva ega kakskümmend päeva,
20. vaid terve kuu, kuni see tuleb teil ninast välja ja muutub teile vastikuks, sellepärast et te olete põlanud Issandat, kes on teie keskel, ja olete nutnud ta palge ees, öeldes: Miks tulime siis Egiptusest ära?'
21. Aga Mooses ütles: 'Kuussada tuhat jalameest on seda rahvast, kelle keskel ma olen, ja sina ütled: Ma annan neile liha süüa terveks kuuks!'
22. Ons lambaid, kitsi ja veiseid tapmiseks, nõnda et neile jätkuks? Või tuleks neile koguda kõik mere kalad, et neile jätkuks?'
23. Aga Issand vastas Moosesele: 'Kas Issanda käsi on jäänud lühemaks? Nüüd sa saad näha, kas mu sõna sulle tõestub või mitte!'
24. Ja Mooses tuli välja ning andis rahvale edasi Issanda sõnad; ta kogus seitsekümmend meest rahva vanemaist ja pani need seisma ümber telgi.
25. Siis Issand astus alla pilve sees ja rääkis temaga ning võttis tema peal oleva Vaimu, ja pani nende seitsmekümne mehe peale, kes olid vanemad. Ja kui Vaim oli nende peal, siis nad rääkisid prohveti

viisil, aga pärast seda mitte enam.

26. Kaks meest aga oli jäänud leeri, ühe nimi oli Eldad ja teise nimi Meedad; nendegi peal oli Vaim, sest nad olid üleskirjutatute hulgast, kuid nad ei olnud läinud telgi juurde, vaid nad rääkisid leeris prohveti viisil.

27. Siis jooksis üks poiss ja kuulutas Moosesele ning ütles: 'Eldad ja Meedad räägivad leeris prohveti viisil!'

28. Siis võttis sõna Joosua, Nuuni poeg, Moosese teener oma noorusest alates, ja ütles: 'Mooses, mu isand, keela neid!'

29. Aga Mooses vastas temale: 'Kas sa ägestud minu eest? Kes küll annaks, et kogu Issanda rahvas saaks prohveteiks, et Issand paneks oma Vaimu nende peale!'

30. Ja Mooses läks tagasi leeri, tema ja Iisraeli vanemad.

31. Siis tõusis tuul Issanda juurest ja ajas mere poolt vutte, paisates need üle leeri, päevateekond siit- ja päevateekond sealtpoolt ümber leeri, ligi kahe küünra kõrguselt üle maapinna.

32. Ja rahvas võttis kätte kogu selle päeva, kogu öö ja kogu järgmise päeva, ja nad korjasid vutte. Kes korjas pisut, sai viiskümmend vakka, ja nad laotasid need endile kuivama ümber leeri.

33. Liha oli neil alles hammaste vahel, see ei olnud veel ära söödud, kui Issanda viha süttis põlema rahva vastu ja Issand lõi rahvast väga suure nuhtlusega.

34. Siis pandi sellele paigale nimeks Kibrot-Hattaava, sest sinna maeti rahvas, kes oli olnud himukas.

35. Kibrot-Hattaavast läks rahvas teele Haserotti; ja nad jäid Haserotti.

Peatükk 12

1. Aga Mirjam ja Aaron rääkisid Moosesele vastu Etioopia naise pärast, kelle ta oli võtnud; sest ta oli võtnud naiseks etiooplanna.
2. Ja nad ütlesid: 'Kas Issand räägib ainult Moosese läbi? Eks ta räägi ka meie läbi?' Ja Issand kuulis seda.
3. Aga mees, Mooses, oli väga alandlik, alandlikum kõigist inimestest maa peal.
4. Siis Issand ütles äkitselt Moosesele, Aaronile ja Mirjamile: 'Minge teie kolmekesi välja kogudusetelgi juurde!' Ja need kolmekesi läksid.
5. Siis Issand astus alla pilvesambas, seisis telgi uksele ning kutsus Aaronit ja Mirjamit, ja mõlemad läksid.
6. Ja ta ütles: 'Kuulge ometi mu sõnu! Kui teie prohvet on Issanda oma, siis ma ilmutan ennast temale nägemuses, räägin temaga unenäos.
7. Nõnda aga ei ole mu sulase Mooseseaga: tema on ustav kogu mu kajas.
8. Temaga ma räägin suust suhu, ilmsi, mitte nägemuste ja mõistatuste läbi. Ja tema võib vaadata Issanda kuju. Mispärast te siis ei ole kartnud rääkida vastu mu sulasele Moosesele?'
9. Ja Issanda viha süttis põlema nende vastu ning ta läks ära.
10. Kui pilv oli lahkunud telgi pealt, ennäe, siis oli Mirjam pidalitõvest lumivalge. Aaron pöördus Mirjami poole, ja vaata, too oli pidalitõbine.
11. Siis Aaron ütles Moosesele: 'Oh mu isand! Ära pane meie peale seda pattu, et me olime rumalad ja eksisime!'
12. Ära lase teda jääda surnultsündinu sarnaseks, kellel juba emahust tulles on pool ihu kõdunenud!'
13. Siis Mooses kisendas Issanda poole, öeldes: 'Oh Jumal! Tee ta ometi terveks!'
14. Ja Issand vastas Moosesele: 'Kui ta isa oleks sülitanud temale näkku, kas ta ei oleks siis pidanud häbenema seitse päeva? Olgu ta seitsmeks päevaks suletud väljapoole leeri ja seejärel ta võetagu tagasi!'
15. Siis suleti Mirjam seitsmeks päevaks väljapoole leeri ja rahvas ei läinud teele enne, kui Mirjam oli tagasi võetud.
16. Pärast seda läks rahvas teele Haserotist ja nad löid leeri üles Paarani kõrbe.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Läkita mehi uurima Kaananimaad, mille ma annan Iisraeli lastele; igast nende vanemate suguharust läkitage üks mees, igaüks neist olgu vürst!'
3. Siis läkitas Mooses Issanda käsul nad Paarani kõrbest; kõik need mehed olid Iisraeli laste peamehed.
4. Ja need on nende nimed: Ruubeni suguharust Sammua, Sakkuri poeg;
5. Siimeoni suguharust Saafat, Hoori poeg;
6. Juuda suguharust Kaaleb, Jefunne poeg;
7. Issaskari suguharust Jigal, Joosepi poeg;
8. Efraimi suguharust Hoosea, Nuuni poeg;
9. Benjamini suguharust Palti, Raafu poeg;
10. Sebuloni suguharust Gaddiel, Soodi poeg;
11. Joosepi suguharust, nimelt Manasse suguharust, Gaddi, Suusi poeg;
12. Daani suguharust Ammiel, Gemalli poeg;
13. Aaseri suguharust Setuur, Miikaeli poeg;
14. Naftali suguharust Nahbi, Vofsi poeg;
15. Gaadi suguharust Geuel, Maaki poeg.
16. Need olid nende meeste nimed, keda Mooses läkitas maad kuulama. Ja Mooses nimetas Hoosea, Nuuni poja, Joosuaks.
17. Ja läkitades neid Kaananimaad uurima, ütles Mooses neile: 'Minge sinna Lõunamaale ja minge üles mäestikku,
18. vaadake maad, missugune see on, ja rahvast, kes seal elab: on ta vägev või väeti, on teda pisut või palju?
19. Kas maa, kus ta elab, on hea või halb? Missugused on linnad, kus ta elab: kas leerid või kindlused?
20. Ja missugune on maa: kas rammus või lahja, kas seal on puid või ei ole? Olge vaprad ja võtke kaasa maa vilju!' Oli parajasti esimeste viinamarjade aeg.
21. Ja nad läksid ning uurisid maad Siini kõrbest kuni Rehobini, Hamati teelahkmeni.
22. Ja nad läksid lõuna poole ning tulid kuni Hebronini; seal olid Ahiman, Seesai ja Talmi, Anaki järeltulijad. Hebron oli ehitatud seitse aastat enne Egiptuse Soani.
23. Siis nad tulid Kobaraorgu ja lõikasid sealt viinapuuväädi üheainsa kobaraga ning kandsid seda kahe mehega põikpuus; nad võtsid ka granaatõunu ja viigimarju.
24. See paik nimetati Kobaraoruks viinamarjakobara pärast, mille Iisraeli lapsed sealt lõikasid.
25. Ja neljakümne päeva pärast tulid nad tagasi maad kuulamast.
26. Nad tulid ning läksid Moosese ja Aaroni ja kogu Iisraeli laste koguduse juurde Paarani kõrbe Kaadesisse ning tõid sõnumeid neile ja kogu kogudusele ja näitasid neile maa vilju.
27. Ja nad jutustasid temale ning ütlesid: 'Me jõudsime sellele maale, kuhu sa meid läkitasid. See voolab tõesti piima ja mett, ja siin on selle viljad.
28. Kuid rahvas, kes elab maal, on tugev, ja linnad on kindlustatud ja väga suured. Me nägime seal ka Anaki järeltulijaid.
29. Lõunamaal elavad amalekid, mäestikus elavad hetid, jebuuslased ja emorlased, mererannas ja Jordani ääres elavad kaananlased.'
30. Siis Kaaleb vaigistas rahvast Moosese ees ja ütles: 'Mingem siiski sinna ja vallutagem see, sest me suudame selle alistada!'
31. Aga mehed, kes olid käinud koos temaga, ütlesid: 'Me ei või minna selle rahva vastu, sest ta on meist vägevam.'
32. Ja nad levitasid Iisraeli laste ees laimu maa kohta, mida nad olid uurinud, öeldes: 'Maa, mille me uurides läbi käisime, on maa, mis neelab oma elanikud, ja kogu see rahvas, keda me seal nägime, on pikakasvulised inimesed.'

33. Me nägime seal hiiglasi, Anaki poegi hiiglaste soost: me olime iseendi silmis nagu rohutirtsud ja samasugused olime meie ka nende silmis.'

1. Siis terve kogudus tõstis valjusti häält ja rahvas nuttis sel ööl.
2. Kõik Iisraeli lapsed nurisesid Moosese ja Aaroni vastu ja terve kogudus ütles neile: 'Oleksime ometi surnud Egiptusemaal või siin kõrbes! Oleksime ometi surnud!'
3. Miks Issand viib meid sellele maale, kus me langeme mõõga läbi ja meie naised ja lapsed jäävad saagiks? Kas meil ei oleks parem minna tagasi Egiptusesse?'
4. Ja nad ütlesid üksteisele: 'Valigem pealik ja mingem tagasi Egiptusesse!'
5. Siis Mooses ja Aaron heitsid silmili maha kogu Iisraeli laste kokkutulnud koguduse ees,
6. Joosua, Nuuni poeg, ja Kaaleb, Jefunne poeg, maakuulajate hulgast aga käristasid oma riided lõhki
7. ja rääkisid kogu Iisraeli laste kogudusele, öeldes: 'Maa, mille me läbi käisime, et seda uurida, on väga hea maa.
8. Kui Issandal on meist hea meel, siis ta viib meid sellele maale ja annab selle meile, maa, mis piima ja mett voolab.
9. Ärge ainult pange vastu Issandale ja ärge kartke maa rahvast, sest nad on meile parajaks palaks: nende kaitsja on nad maha jätnud, aga Issand on meiega! Ärge kartke neid!'
10. Siis ütles terve kogudus, et nad tuleks kividega surnuks visata! Aga Issanda auhiilgus ilmutas ennast kogudusetelgis kõigile Iisraeli lastele.
11. Ja Issand ütles Moosesele: 'Kui kaua see rahvas põlgab mind ja kui kaua nad ei usu mind hoolimata kõigist tunnustähtedest, mis ma nende keskel olen teinud?'
12. Ma löön teda katkuga ja hävitan tema, aga sinust ma teen suurema ja vägevama rahva kui tema!'
13. Siis Mooses ütles Issandale: 'Egiptlased on muidugi kuulnud, et sa oma rammuga oled selle rahva ära toonud nende keskel,
14. ja nad on seda rääkinud selle maa elanikele. Nemadki on siis kuulnud, et sina, Issand, oled selle rahva keskel, sina, Issand, kes ennast ilmutad silmast silma, ja et sinu pilv seisab nende kohal ning et sa käid nende ees päeval pilvesambas ja öösel tulesambas.
15. Aga kui sa nüüd surmad selle rahva nagu üheainsa mehe, siis räägivad rahvad, kes sinu kuulsusest on kuulnud, ja ütlevad:
16. Sellepärast et Issand ei suutnud viia seda rahvast maale, mille ta neile oli vandega töötanud, tappis ta nad kõrbes.
17. Nüüd aga saagu Issanda ramm suureks, nagu sa oled töötanud, öeldes:
18. Issand on pika meelega ja rikas heldusest, ta annab andeks patu ja üleastumise, aga kes ei jäta süüdlast karistamata, vaid nuhtleb vanemate patu laste kätte kolmanda ja neljanda põlvni.
19. Anna siis andeks selle rahva patt oma suure helduse pärast ja nagu sa sellele rahvale oled andeks andnud Egiptusemaalt kuni siiani!'
20. Ja Issand vastas: 'Ma annan andeks, nagu oled palunud!'
21. Aga nii tõesti kui ma elan ja kogu maailm on täis Issanda auhiilgust:
22. ükski neist meestest, kes on näinud mu auhiilgust ja tunnustähti, mis ma tegin Egiptuses ja kõrbes, aga kes sellest hoolimata on mind kiusanud kümme korda ega ole võtnud kuulda mu häält,
23. ei saa näha maad, mille ma vandega olen töötanud anda nende vanemaile; ükski, kes mind on põlanud, ei saa seda näha!
24. Aga oma sulase Kaalebi viin ma sellele maale, kus ta on käinud, ja tema sugu pärrib selle, sellepärast et temas on teistsugune vaim ja tema on kõiges mulle järgnenud!'
25. Amalekid ja kaananlased elavad ju orus. Homme pöörduge ümber ja minge teele kõrbe poole mööda Kõrkjamere teed!'
26. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
27. 'Kui kaua peab mul olema kannatust selle halva kogudusega, kes nuriseb mu vastu? Iisraeli laste nurinaid, kuidas nad nurisevad mu vastu, ma olen kuulnud.
28. Ütle neile: Nii tõesti kui ma elan, on Issanda sõna, et nõnda nagu te minu kuulates olete rääkinud, nõnda ma teen teiega!'
29. Siia kõrbe langevad teie kehad, kõik teie äraloetud, nii palju kui teid on, kahekümneaastased ja

üle selle, kes on nurisenud mu vastu.

30. Ükski teist ei pääse sellele maale, mille pärast ma oma käe olen vandudes üles tõstnud, et ma asustan teid sinna, peale Kaalebi, Jefunne poja, ja Joosua, Nuuni poja.

31. Aga teie lapsed, kelle kohta te ütlesite, et nad jäävad riisutavaiks, ma viin ja nad õpivad tundma maad, mida teie olete põlanud.

32. Kuid teie kehad langevad siia kõrbe

33. ja teie lapsed peavad olema kõrbes karjased nelikümmend aastat ja kandma teie uskmatuse süüd, kuni teie kehad on kõrbes hävinud.

34. Vastavalt päevade arvule, mis te uurisite seda maad, nelikümmend päeva, iga päeva kohta aasta, peate te kandma oma pattu nelikümmend aastat ja tundma minu vastupanu.

35. Mina, Issand, olen rääkinud! Tõesti, seda ma teen kogu selle halva kogudusega, kes on kogunenud mu vastu: nad peavad hukkuma selles kõrbes ja surema seal!

36. Ja need mehed, keda Mooses oli läkitanud maad kuulama ja kes olid tagasi tulles ässitanud terve koguduse nurisema tema vastu, levitades maa kohta laimu,

37. need mehed, kes olid levitanud maa kohta halba laimu, surid Issanda ees äkitselt.

38. Aga Joosua, Nuuni poeg, ja Kaaleb, Jefunne poeg, jäid elama neist meestest, kes olid käinud maad kuulamas.

39. Kui Mooses rääkis needsamad sõnad kõigile Iisraeli lastele, siis rahvas kurvastas väga.

40. Aga järgmisel hommikul tõusid nad vara ja läksid üles mäestikku, öeldes: 'Vaata, siin me oleme ja me läheme paika, millest Issand on rääkinud, sest me oleme pattu teinud.'

41. Aga Mooses ütles: 'Miks te siis astute üle Issanda käsust? See ei õnnestu!

42. Ärge minge sinna üles, sest Issand ei ole teie keskel, et te ei kannaks kaotust oma vaenlaste ees!

43. Sest amalekid ja kaananlased on seal teie ees ja te langete mõõga läbi; sellepärast et te olete taganenud Issanda järelt, ei ole ka Issand teiega.'

44. Aga nad olid ülemeelsed minema üles mäestikku, kuigi Issanda seaduselaegas ja Mooses ei läinud leerist välja.

45. Amalekid ja kaananlased, kes elasid seal mäestikus, tulid siis alla ja löid neid ning ajasid nad kuni Hormani.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui te jõuate maale, mille mina teile elamiseks annan,
3. ja te tahate Issandale ohverdada tuleohvrit, põletus- või tapaohvrit, olgu erilise töötusena või vabatahtliku annina, või teie seatud pühil, et valmistada Issandale meeldivat lõhna veistest või lammastest ja kitsedest,
4. siis toogu see, kes toob oma ohvrianni Issandale, roahvriks kaks toopi peent jahu, segatud kolme kortli õliga,
5. ja joogiohvriks põletus- või tapaohvri juurde ohverda kolm kortlit veini ühe talle kohta!
6. Aga jäära kohta ohverda roahvriks kaks kannu peent jahu, segatud ühe toobi õliga,
7. ja joogiohvriks too üks toop veini, Issandale meeldivaks lõhnaks!
8. Aga kui sa ohverdada noore veise põletus- või tapaohvriks, kas erilise töötusena või tänuohvrina Issandale,
9. siis toodagu noore veise kohta roahvriks pool külimitu peent jahu, segatud poolteise toobi õliga,
10. ja joogiohvriks too poolteist toopi veini; see on healõhnaline tuleohver Issandale.
11. Nõndasamuti tehtagu iga härja või jäära puhul, või talle puhul lammastest või kitsedest
12. vastavalt nende arvule, keda te ohverdate; nõnda tehke iga üksiku puhul vastavalt nende arvule!
13. Nõnda peab seda tegema iga pärismaalane, tuues healõhnalist tuleohvrit Issandale.
14. Ja kui keegi, kes elab teie juures võõrana, või keegi, kes põlvede jooksul on teie keskel, tahab tuua Issandale healõhnalist tuleohvrit, nagu teie seda teete, siis tehku ka tema nõnda!
15. Kogudusel olgu üks seadus niihästi teile kui võõrale, kes elab teie juures! See olgu igaveseks seaduseks teie sugupõlvedele: nõnda nagu teie, nõnda olgu ka võõras Issanda ees!
16. Sama seadus ja sama õigus olgu teil ja võõral, kes elab teie juures!'
17. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
18. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui te tulete sellele maale, kuhu mina teid viin,
19. siis süües selle maa leiba, te peate Issandale andma tõstelõivu:
20. oma uudsest sõmerast jahust andke kakuke tõstelõivuks; nõnda nagu rehealuse tõstelõivu, nõnda andke ka seda!
21. Oma uudsest sõmerast jahust andke põlvest põlve Issandale tõstelõivu!
22. Aga kui te eksite ega täida kõiki neid käske, mis Issand on andnud Moosesele,
23. kõiki, mis Issand teile on andnud Moosese läbi alates päevast, mil Issand andis käsud, ja edaspidi põlvest põlve,
24. siis peab, kui seda on tehtud koguduse teadmata, tahtmatult, terve kogudus ohverdama ühe noore härjavärsi põletusohvriks, Issandale meeldivaks lõhnaks koos selle juurde kuuluva roahvri ja joogiohvriga vastava korra järgi, ja ühe noore siku patuohvriks.
25. Ja preester toimetagu lepitust terve Iisraeli laste koguduse eest; siis antakse neile andeks, sest see oli eksitus, ja nad on toonud oma ohvrianni tuleohvriks Issandale ja oma patuohvri Issanda ette oma eksimuse pärast.
26. Siis antakse andeks tervele Iisraeli laste kogudusele, ka võõrale, kes elab nende keskel, sest kogu rahvas on osaline eksimuses.
27. Aga kui üksik inimene kogemata pattu teeb, siis ta toogu patuohvriks üks aastane emane kitsetall
28. ja preester toimetagu lepitust eksinud hinge eest, kes kogemata on patustanud Issanda ees; kui tema eest on lepitust toimetatud, siis antakse temale andeks!
29. Pärismaalasele Iisraeli laste seast ja võõrale, kes elab teie keskel, olgu teil ühesugune seadus, kui midagi on tehtud kogemata.
30. Aga hing, kes midagi teeb meelega, olgu pärismaalane või võõras, pilkab Issandat; see hing hävitatagu oma rahva seast,
31. sest ta on põlanud Issanda sõna ja on tühistanud tema käsu! See hing hävitatagu tõesti, tema peal on süü!'
32. Kord, kui Iisraeli lapsed olid kõrbes, tabasid nad ühe mehe hingamispäeval puid korjamast.

33. Need, kes tabasid tema puid korjamast, viisid ta Moosese ja Aaroni ja terve koguduse ette.
34. Ja nemad panid ta vahi alla, sest ei olnud selgesti öeldud, mis temaga tuli teha.
35. Aga Issand ütles Moosesele: 'Seda meest karistatagu surmaga, terve kogudus visaku ta väljaspool leeri kividega surnuks!'
36. Siis terve kogudus viis tema väljapoole leeri ja nad viskasid ta kividega surnuks, nagu Issand oli Moosest käskinud.
37. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes:
38. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile, et nad põlvest põlve teeksid enestele tutid oma kuue hõlmadele ja paneksid hõlmatuttide külge sinise nööri.
39. Need tutid olgu teile selleks, et te neid vaadates meenutaksite kõiki Issanda käske ja täidaksite neid ega käiks ringi oma südame- ja silmahimude järgi, mis ahvatlevad teid truudusetusele.
40. Pidage siis meeles ja täitke kõiki mu käske ja olge pühad oma Jumala ees!
41. Mina olen Issand, teie Jumal, kes tõi teid ära Egiptusemaalt, et olla teile Jumalaks. Mina olen Issand, teie Jumal!'

Peatükk 16

1. Aga Korah, Jishari poeg, kes oli Leevi poja Kehati poeg, ja Daatan ja Abiram, Eliabi pojad, ja Oon, Peleti poeg Ruubeni poegadest, võtsid kätte
2. ja tõusid üles Moosese palge ees, nõndasamuti kakssada viiskümmend meest Iisraeli lastest, koguduse vürstid, kogudusest kutsutud nimekad mehed,
3. ja nad kogunesid Moosese ja Aaroni vastu ning ütlesid neile: 'Nüüd on küllalt! Sest terve kogudus - nad kõik on pühad ja Issand on nende keskel! Mispärast tõstate siis teie endid Issanda koguduse üle?'
4. Kui Mooses seda kuulis, siis ta heitis silmili maha
5. ja rääkis Korahi ning kogu ta jõuguga, öeldes: 'Homme ilmutab Issand, kes on tema oma, kes on püha ja keda ta laseb enesele ligineda. Kelle ta välja valib, seda ta laseb enesele ligineda.
6. Tehke nõnda: võtke enestele suitsutuspannid, Korah ja kogu ta jõuk,
7. tehke neisse tuli ja pange homme nende peale suitsutusrohtu Issanda ees; siis on see mees, kelle Issand välja valib, püha! Nüüd on sellest küllalt, Leevi pojad!'
8. Ja Mooses ütles Korahile: 'Kuulge ometi, Leevi pojad!'
9. Ons teil vähe sellest, et Iisraeli Jumal teid on eraldanud Iisraeli kogudusest, lastes teid enesele ligineda, toimetama Issanda elamu teenistust ja seisma koguduse ees, et seda teenida?'
10. Ta on lasknud ligineda sind ja kõiki su vendi, Leevi poegi, koos sinuga. Ja nüüd te nõuate ka preestriametit!'
11. Sellepärast olete sina ja kogu su jõuk kogunenud Issanda vastu, sest kes on Aaron, et te nurisete tema vastu?'
12. Ja Mooses läkitas kutsuma Daatanit ja Abirami, Eliabi poegi. Aga need ütlesid: 'Me ei tule!'
13. Ons veel vähe, et oled meid toonud ära maalt, mis piima ja mett voolab, et meid kõrbes suretada, et sa tahad ennast teha ka veel valitsejaks meie üle?'
14. Ei, sa ei ole meid viinud maale, mis piima ja mett voolab, ega ole meile andnud pärisosaks põlde ja viinamägesid! Kas tahad neil inimestel silmad välja torgata? Me ei tule!'
15. Siis Moosese viha süttis väga põlema ja ta ütles Issandale: 'Ära hooli nende roahvrest! Ei ole ma neilt võtnud ühtegi eeslit ega ole ühelegi neist kurja teinud!'
16. Ja Mooses ütles Korahile: 'Sina ja kogu su jõuk olge homme Issanda ees, sina ja nemad ja Aaron,
17. ja igamees võtku oma suitsutusspann, pangu selle peale suitsutusrohtu ja igamees toogu Issanda ette oma suitsutusspann, kakssada viiskümmend suitsutuspanni, ka sina ja Aaron kumbki oma suitsutusspann!'
18. Siis nad võtsid igamees oma suitsutuspanni, tegid sellesse tule, panid selle peale suitsutusrohtu ja astusid kogudusetelgi ukse ette, ka Mooses ja Aaron.
19. Ja Korah kogus nende vastu terve koguduse kogudusetelgi ukse ette. Siis Issanda auhiilgus ilmutas ennast tervele kogudusele.
20. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
21. 'Lahkuge sellest jõugust, siis ma hävitan nad silmapilkselt!'
22. Aga nad heitsid silmili maha ja ütlesid: 'Jumal, kõige liha vaimude Jumal! Kui üks mees pattu teeb, kas sa vihastud siis terve koguduse peale?'
23. Ja Issand rääkis Moosese, öeldes:
24. 'Räägi kogudusega ja ütle: Minge ära Korahi, Daatani ja Abirami elukoha ümbrusest!'
25. Siis Mooses tõusis ja läks Daatani ja Abirami juurde, ja Iisraeli vanemad järgnesid temale.
26. Ja ta rääkis kogudusega, öeldes: 'Minge nüüd eemale nende jultunud meeste telkide juurest ja ärge puudutage midagi, mis on nende oma, et teid ei hävitataks kõigi nende pattude pärast!'
27. Siis läksid nad ära Korahi, Daatani ja Abirami elukoha ümbrusest; aga Daatan ja Abiram tulid välja ja seisid oma telkide uste ees, ka nende naised, lapsed ja imikud.
28. Ja Mooses ütles: 'Et Issand on mind läkitanud tegema kõiki neid tegusid ja et ma ei tee neid omast tahtest, seda te saate teada sellest:
29. kui nad surevad, nagu kõik inimesed surevad, ja kõigi muude inimeste karistus tabab ka neid,

siis ei ole Issand mind läkitanud.

30. Aga kui Issand laseb sündida midagi erakorralist ja maa avab oma suu ja neelab nemad ja kõik, mis neil on, nõnda et nad lähevad elusalt alla hauda, siis te teate, et need inimesed on põlanud Issandat!

31. Ja kui ta oli rääkinud kõik need sõnad, siis sündis, et nende all olev maa lõhkes

32. ja maa avas oma suu ja neelas ära nemad ja nende kojad ja kõik inimesed, kes kuulusid Korahile, ja kogu varanduse.

33. Nõnda läksid nemad ja kõik, mis neil oli, elusalt hauda ja maa kattis nad ning nad hävitati koguduse hulgast.

34. Ja kogu Iisrael, kes oli nende ümber, põgenes nende kisa tõttu, sest nad ütlesid: 'Et maa ei neelaks ka meid!'

35. Ja Issanda juurest läks välja tuli ning põletas need kakssada viiskümmend meest, kes oli ohverdanud suitsutusrohtu.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Ütle Eleasarile, preester Aaroni pojale, et ta võtaks suitsutuspannid tuleasemelt, ja pillu tuli laiali, sest need on saanud pühaks,
3. nende patuste suitsutuspannid, nende hinge hinna eest! Neist valmistatagu taotud plaate altari katteks, sest nad tõid need Issanda ette ja nõnda said need pühaks. Need olgu hoiatusmärgiks Iisraeli lastele!'
4. Ja preester Eleasar võttis vasksuitsutuspannid, mis põlenud mehed olid toonud, ja need taoti altari katteks,
5. meeldetuletuseks Iisraeli lastele, et ükski võõras, kes ei ole Aaroni soost, ärgu liginegu süütama suitsutusrohtu Issanda ees, et ei juhtuks nõnda nagu Korahi ja tema jõuguga, mida Issand temale oli kuulutanud Moosese läbi.
6. Aga järgmisel päeval nurises kogu Iisraeli laste kogudus Moosese ja Aaroni vastu, öeldes: 'Te olete tapnud Issanda rahva!'
7. Aga kui kogudus kogunes Moosese ja Aaroni vastu ja nad pöördusid kogudusetelgi poole, vaata, siis kattis seda pilv ja Issanda auhiilgus ilmutas ennast.
8. Siis Mooses ja Aaron läksid kogudusetelgi ette.
9. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
10. 'Minge ära selle koguduse keskelt ja ma hävitan nad silmapilkselt!' Siis nad heitsid silmili maha.
11. Ja Mooses ütles Aaronile: 'Võta suitsutuspann, pane selle peale suitsutusrohtu ja vii kiiresti koguduse juurde ning toimetage nende eest lepitust, sest Issandalt on lähtunud vihahoog, nuhtlus on alanud!'
12. Ja Aaron tegi, nagu Mooses käskis, ja jooksis koguduse keskele, ja vaata, nuhtlus oli rahva seas juba alanud. Ta pani suitsutusrohtu pannile ja toimetas rahva eest lepitust.
13. Ja kui ta seisis surnute ja elavate vahel, pandi nuhtlusele piir.
14. Nuhtlusesse surnuid oli neliteist tuhat seitsesada, peale nende, kes olid surnud Korahi pärast.
15. Siis Aaron tuli tagasi Moosese juurde kogudusetelgi ukse ette, sest nuhtlus oli lakanud.
16. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
17. 'Räägi Iisraeli lastega ja võta neilt kepid, iga perekonna kohta kepp kõigilt nende perekondade vürstidelt, kaksteist keppi; kirjuta igaühe nimi ta kepile,
18. Leevi kepile kirjuta Aaroni nimi, sest üks kepp olgu ka nende perekondade peamehel,
19. ja pane need kogudusetelki seaduselaeka ette, sinna, kus ma ennast teile ilmutan!
20. Siis sünnib, et selle mehe kepp, kelle ma välja valin, hakkab haljendama, ja ma lõpetan enese eest Iisraeli laste nurinad, millega nad on nurisenud teie vastu.'
21. Ja Mooses rääkis seda Iisraeli lastele, ja kõik nende vürstid andsid temale perekondade kaupa kepi iga vürsti kohta, kaksteist keppi; ja Aaroni kepp oli nende keppide hulgas.
22. Ja Mooses pani kepid Issanda ette tunnistustelki.
23. Kui Mooses järgmisel päeval läks tunnistustelki, vaata, siis haljendas Aaroni kepp, mis kuulus Leevi kojale, olles ajanud võsusid ja puhkenud õitsele ning kasvatanud küpseid mandleid.
24. Ja Mooses tõi kõik kepid Issanda palge eest kõigi Iisraeli laste juurde; nad vaatasid neid ja võtsid igaüks oma kepi.
25. Ja Issand ütles Moosesele: 'Vii Aaroni kepp tagasi seaduselaeka ette, säilitamiseks meenutusmärgina vastupanijaile, ja lõpeta nende nurinad mu ees, et nad ei peaks surema!'
26. Ja Mooses tegi: nõnda nagu Issand teda käskis, nõnda ta tegi.
27. Aga Iisraeli lapsed rääkisid Moosesega, öeldes: 'Vaata, me heidame hinge, me hukkume, me kõik hukkume!'
28. Igaüks, kes ligineb, kes Issanda elamule ligineb, see sureb. Kas me kõik peame hinge heitma?'

1. Ja Issand ütles Aaronile: 'Sina ja su pojad, koos sinuga su perekond, peate kandma süüd pühamu eest; ja sina, ja koos sinuga su pojad, peate kandma süüd oma preestriameti eest.
2. Too ka oma vennad, Leevi suguharu, enesega kaasa ja nad seltsigu sinuga ja teenigu sind, kui sina, ja koos sinuga su pojad, olete tunnistustelgi ees!
3. Nad toimetagu sinu ja kogu telgiteenistust, aga pühadele riistadele ja altarile nad ei tohi ligineda, et ei sureks nii nemad kui teie!
4. Nad seltsigu sinuga ja toimetagu kogudusetelgi teenistust, kogu telgiteenistust; aga võõras ei tohi teile ligineda!
5. Teie aga toimetage pühamu- ja altariteenistust, et suur viha ei tabaks enam Iisraeli lapsi!
6. Mina, vaata, olen võtnud teie vennad leviidid Iisraeli laste hulgast: nad on teile kingituseks, mis on antud Issandale, et nad toimetaksid kogudusetelgi teenistust.
7. Aga sina ja koos sinuga su pojad peate pidama preestriametit kõiges, mis puutub altarisse ja seespool eesriiet sooritatavasse toiminguisse, ja teie peate toimetama teenistust! Teie preestriameti ma annan teile kingitusena, aga võõras, kes ligineb, surmatagu!'
8. Ja Issand rääkis Aaroniga: 'Mina, vaata, olen andnud sinule, mis mu tõstelõivudest tuleb üle jätta; kõigist Iisraeli laste pühadest andidest ma annan need osaks sinule ja su poegadele igavese seadusena.
9. Kõige pühamaist andidest saagu sulle see, mida ei põletata tules: kõik nende ohvriannid kõigi nende roahvrite ja kõigi nende patuohvrite ja kõigi nende süüohvrite puhul, mida nad mulle toovad; kui kõige püham kuulub see sinule ja su poegadele.
10. Söö seda kõige pühamas paigas; kõik meesterahvad võivad seda süüa! See olgu sulle püha!
11. Nende andidest kuulub sinule tõstelõivuna ka see: kõik Iisraeli laste kõigutusohvrid ma annan sinule ja su poegadele ja tütardele koos sinuga igavese seadusena; iga puhas su peres võib neid süüa.
12. Kõik parima õlist, kõik parima värskest veinist ja nende uudseviljast, mida nad annavad Issandale, ma annan sinule.
13. Uudseviili kõigest, mis nende maal on, mida nad toovad Issandale, olgu sinu; kõik puhtad su peres võivad seda süüa.
14. Kõik pühendatu Iisraelis kuulub sinule.
15. Iga emakoja avaja kõigest lihast, keda tuuakse Issandale inimestest ja veistest, olgu sinu; aga lase lunastada inimese esmasündinu, samuti lase lunastada roojase looma esmasündinu!
16. Neid lunastatavaid lase lunastada ühe kuu vanuselt hindeväärtuse alusel: viis seeklit hõbedat püha seekli järgi, milles on kakskümmend geera.
17. Aga härja või lamba või kitse esmasündinut ära lase lunastada: need on pühitsetud; nende veri piserda altarile ja nende rasv süüta põlema healõhnaliseks tuleohvriks Issandale!
18. Nende liha aga saagu sinule; samuti kui kõigutusrind ja parempoolne saps saagu see sinule!
19. Kõik pühad tõstelõivud, mida Iisraeli lapsed ohverdavad Issandale, annan ma sinule ja su poegadele ja tütardele koos sinuga kui igavesti kuuluva osa. See olgu igavene soolaosadus Issanda ees sinule ja su soole koos sinuga!'
20. Ja Issand ütles Aaronile: 'Nende maal ärgu olgu sul pärisosa ja ärgu olgu sul omandit nende seas! Mina olen su omand ja su pärisosa Iisraeli laste seas.
21. Aga leviitidele, vaata, annan ma pärisosaks kõik kümnise Iisraelis tasuks nende teenistuse eest, mida nad toimetavad, kogudusetelgi-teenistuse eest.
22. Ja Iisraeli lapsed ei tohi enam ligineda kogudusetelgile, et nad ei võtaks eneste peale pattu ega sureks,
23. vaid leviidid toimetagu kogudusetelgi-teenistust ja nemad kandku süüd; see olgu teie sugupõlvedele igaveseks seaduseks! Aga Iisraeli laste seas nad ärgu saagu pärisosa,
24. sest Iisraeli laste kümnise, mida nad ohverdavad Issandale tõstelõivuks, annan ma leviitidele pärisosaks. Seepärast ma ütlen neile, et nad ei tohi saada pärisosa Iisraeli laste seas!'

25. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:

26. 'Räägi leviitidega ja ütle neile: Kui te võtate Iisraeli lastelt kümnist, mille ma neilt olen andnud teile kui teie pärisosa, siis võtke sellest Issandale tõstelõiv - kümnis kümnistest -

27. ja seda teie tõstelõivu arvestatagu teile nagu vilja rehealusest ja ülevoolavust surutõrrest!

28. Nõnda ohverdage ka teie Issandale tõstelõivu kõigist oma kümnistest, mida te saate Iisraeli lastelt, ja see Issanda tõstelõiv andke preester Aaronile!

29. Kõigist oma saadud andidest ohverdage Issandale täielik tõstelõiv, kõige parem osa neist kui temale pühitsetud and!

30. Ja ütle neile: Kui te ohverdate sellest parima osa, siis arvestatagu seda leviitidele nagu rehealuse vilja ja surutõrre saadust!

31. Ja te võite seda süüa igas paigas, teie ja teie pere, sest see on teie palk teenistuse eest kogudusetelgis.

32. Ja kui te ohverdate sellest parima osa, siis te ei võta sellega eneste peale pattu ega teota Iisraeli laste pühi ande, ja te ei sure.'

1. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga, öeldes:
2. 'See on Seaduse määrus, mille Issand on andnud, öeldes: Ütle Iisraeli lastele, et nad tooksid sulle ühe punase veatu lehma, kellel ei ole kehalist viga, kelle peale veel ei ole iket pandud.
3. Andke see preester Eleasarile; see viidagu väljapoole leeri ja tapetagu tema silma all!
4. Siis preester Eleasar võtku oma sõrmega verd ja piserdagu verd kogudusetelgi esikülje poole seitse korda!
5. Ja lehm põletatagu tema silma all; selle nahk, liha ja veri põletatagu koos sisikonnaga!
6. Ja preester võtku seedripuud, iisopit ja helepunast lõnga ja visaku need keset lehmapõletust!
7. Siis preester pesku oma riided ja loputagu oma ihu veega; seejärel ta võib tulla leeri; aga preester on õhtuni roojane!
8. Ka see, kes selle põletas, pesku oma riided veega ja loputagu oma ihu veega, ja ta on õhtuni roojane!
9. Aga üks puhas mees koristagu kokku lehma tuhk ja pangu see väljapoole leeri ühte puhtasse paika; seda säilitatagu Iisraeli laste kogudusele puhastusvee jaoks! See on patuohver.
10. Ja kes lehma tuha kokku koristab, pesku oma riided, ja ta on õhtuni roojane. See olgu igaveseks seaduseks Iisraeli lastele ja võõrale, kes elab nende keskel!
11. Kes puudutab mõne inimese laipa, see on seitse päeva roojane.
12. Ta puhastagu ennast kolmandal ja seitsmendal päeval, siis ta saab puhtaks; aga kui ta kolmandal ja seitsmendal päeval ennast ei puhasta, siis ta ei saa puhtaks.
13. Igaüks, kes puudutab surnut, mõnda surnud inimest, aga ei puhasta ennast, see roojastab Issanda eluaset ja see hing tuleb hävitada Iisraelist, sest tema peale ei ole piserdatud puhastusvett: ta on roojane, tema roojasus on üha ta peal!
14. Niisugune on seadus, kui inimene sureb telgis: igaüks, kes tuleb telki, ja igaüks, kes on telgis, on seitse päeva roojane.
15. Ja iga lahtine astja, mis ei ole pealt kinni seotud, on roojane.
16. Ja igaüks, kes väljal puudutab mõõgaga tapetut või muidu surnut, või inimese luud või hauda, on seitse päeva roojane.
17. Aga seesuguse roojase pärast võetagu põletatud patuohvri põrmu ja valatagu selle peale astjasse värsket vett!
18. Siis võtku üks puhas mees iisopit ja kastku vette ning piserdagu telgi ja kõigi riistade peale, samuti inimeste peale, kes seal olid, ja selle peale, kes puudutas luud või tapetut või muidu surnut või hauda!
19. Ja see puhas piserdagu kolmandal ja seitsmendal päeval seda roojast ja puhastagu teda seitsmendal päeval; aga see roojane pesku oma riided ja loputagu ennast veega, siis ta saab õhtul puhtaks!
20. Aga mees, kes saab roojaseks ega puhasta ennast, tuleb hävitada koguduse seast, sest ta on roojastanud Issanda pühamut; tema peale ei ole piserdatud puhastusvett, ta on roojane.
21. See olgu neile igaveseks seaduseks! Ja kes piserdab puhastusvett, pesku oma riided, ja kes puudutab puhastusvett, on õhtuni roojane!
22. Ja kõik, mida puudutab roojane, saab roojaseks, ja inimene, kes puudutab teda, on õhtuni roojane.'

1. Ja Iisraeli lapsed, terve kogudus, tulid esimeses kuus Siini kõrbe ja rahvas asus Kaadesisse. Seal suri Mirjam ja ta maeti sinna.
2. Kogudusel aga ei olnud vett. Siis nad kogunesid Moosese ja Aaroni vastu.
3. Ja rahvas riidles Mooseseaga, nad rääkisid ning ütlesid nõnda: 'Oleksime ometi meiegi hinge heitnud, siis kui meie vennad hinge heitsid Issanda ees!
4. Miks tõite Issanda koguduse, meid ja meie loomad, siia kõrbe surema?
5. Miks tõite meid ära Egiptusest, tuues meid siia pahasse paika? Ei ole see vilja ega viigimarja, viinapuu ega granaatõuna paik, ja joomiseks ei ole vett!'
6. Aga Mooses ja Aaron tulid rahvakogu eest kogudusetelgi ukse ette ja heitsid silmili maha. Siis ilmutas ennast neile Issanda auhiilgus.
7. Ja Issand rääkis Mooseseaga, öeldes:
8. 'Võta kepp ja kogu kokku kogudus, sina ja su vend Aaron, ja öelge nende nähes kaljule, et see annaks vett! Sina too neile kaljust vesi välja ning jooda kogudust ja nende loomi!'
9. Siis Mooses võttis Issanda eest kepi, nagu teda oli kästud.
10. Ja Mooses ja Aaron kogusid koguduse kalju ette; ja ta ütles neile: 'Kuulge nüüd, te vastupanijad! Kas peame tooma teile vee välja seitsamast kaljust?'
11. Siis Mooses tõstis oma käe üles ja lõi oma kepiga kaks korda kaljut, ja palju vett tuli välja ning kogudus ja nende loomad said juua.
12. Aga Issand ütles Moosesele ja Aaronile: 'Sellepärast et te ei uskunud minusse ega pidanud mind pühaks Iisraeli laste silme ees, ei saa teie viia seda kogudust sellele maale, mille mina neile annan!'
13. See oli Meriba vesi, kus Iisraeli lapsed riidlesid Issandaga ja tema näitas ennast neile pühana.
14. Kaadesist läkitas Mooses käskjalad Edomi kuninga juurde: 'Nõnda ütleb su vend Iisrael: Sina tead kõiki raskusi, mis meid on tabanud,
15. et meie vanemad läksid alla Egiptusesse ja me asusime kaua aega Egiptuses ja et egiptlased tegid kurja meile ja meie vanemaile.
16. Aga me kisendasime Issanda poole ja tema kuulis meie häält ning läkitas ingli, kes tõi meid Egiptusest välja. Ja vaata, me oleme Kaadesis, linnas su maa piiril.
17. Luba meid nüüd oma maast läbi minna! Me ei lähe läbi põldude ega viinamägede ja me ei joo kaevuvett. Me läheme kuningateed mööda ega pöördu paremat või vasakut kätt, kuni oleme läbinud su maa-ala.'
18. Aga Edom vastas temale: 'Sa ei tohi läbi minna! Muidu ma tulen möögaga su vastu.'
19. Ja Iisraeli lapsed ütlesid temale: 'Me läheme maanteed mööda ja kui me joome su vett, mina ja mu loomad, siis ma maksan selle eest. Ei midagi muud, kui et võiksin jala läbi minna!'
20. Aga tema vastas: 'Sa ei tohi läbi minna!' Ja Edom läks välja tema vastu hulga rahva ja kindla käega.
21. Kui Edom keeldus lubamast Iisraeli oma maa-alast läbi minna, siis Iisrael pöördus temast eemale.
22. Ja nad läksid teele Kaadesist. Ja Iisraeli lapsed, terve kogudus, tulid Hoori mäe juurde.
23. Ja Issand rääkis Moosese ja Aaroniga Hoori mäe juures Edomi maa piiril, öeldes:
24. 'Aaron koristatakse oma rahva juurde, sest ta ei pääse sellele maale, mille ma annan Iisraeli lastele, sellepärast et te Meriba vee juures olite tõrksad mu käsu vastu.
25. Võta Aaron ja tema poeg Eleasar ja vii nad Hoori mäele!
26. Võta Aaronil riided seljast ja pane need selga ta pojale Eleasarile! Aaron koristatakse ära ja ta sureb seal.'
27. Ja Mooses tegi nõnda, nagu Issand käskis, ja nad läksid üles Hoori mäele terve koguduse nähes.
28. Ja Mooses võttis Aaronil riided seljast ning pani need selga ta pojale Eleasarile. Ja Aaron suri seal mäeharjal, aga Mooses ja Eleasar astusid mäelt alla.
29. Ja kui terve kogudus nägi, et Aaron oli hinge heitnud, siis nad nutsid Aaroni pärast kolmkümmend päeva, kogu Iisraeli sugu.

1. Kui Aradi kuningas, kaananlane, kes elas Lõunamaal, kuulis, et Iisrael tuli Atarimi teed mööda, siis ta sõdis Iisraeli vastu ja võttis neilt vange.
2. Siis Iisrael andis Issandale töötuse, öeldes: 'Kui sa tõesti annad selle rahva minu kätte, siis ma hävitan nende linnad sootuks.'
3. Ja Issand kuulis Iisraeli häält ja loovutas kaananlased ning nad hävitasid need ja nende linnad sootuks. Ja sellele paigale pandi nimeks Horma.
4. Hoori mäe juurest läksid nad ära Kõrkjamere teed mööda, et minna ümber Edomimaa; aga rahvas tüdines teekonnal.
5. Ja rahvas rääkis vastu Jumalale ja Moosesele: 'Miks olete meid toonud Egiptusest kõrbe surema? Sest ei ole leiba ega vett ja meie hing tülkab seda viletsat toitu.'
6. Siis Issand läkitas rahva sekka mürgiseid madusid ja need salvasid rahvast ning Iisraelis suri palju rahvast.
7. Siis rahvas tuli Moosese juurde ja nad ütlesid: 'Me tegime pattu, et rääkisime vastu Jumalale ja sinule. Palu Issandat, et ta võtaks meilt ära need maod!' Ja Mooses palvetas rahva eest.
8. Ja Issand ütles Moosesele: 'Tee enesele madu ja pane see ridva otsa, siis jääb elama iga salvatu, kes seda vaatab!'
9. Ja Mooses tegi vaskmao ning pani selle ridva otsa. Kui siis madu oli salvanud kedagi, aga too vaatas vaskmadu, siis ta jäi elama.
10. Ja Iisraeli lapsed läksid teele ja löid leeri üles Obotisse.
11. Ja nad läksid teele Obotist ja löid leeri üles Ijje-Abarimi, Moabi ees olevasse kõrbe päikesetõusu pool.
12. Sealt nad läksid teele ja löid leeri üles Seredi nõkku.
13. Sealt nad läksid teele ja löid leeri üles teisele poole Arnoni jõge, mis on kõrbes ja mis lähtub emorlaste maa-alalt, sest Arnon on piiriks Moabi ja emorlaste vahel.
14. Seepärast öeldakse 'Issanda sõdade raamatus': 'Vaaheb Suufas ja Arnoni orud
15. ja orgude nõlvakud, mis laskuvad Aari maa-alale ja naalduvad Moabi piirile.'
16. Ja sealt nad läksid kaevu juurde. See oli see kaev, mille puhul Issand ütles Moosesele: 'Kogu rahvas kokku, siis ma annan neile vett!'
17. Tol korral laulis Iisrael seda laulu: 'Kee üles, kaev! Laulgem temast!
18. Kaev, mille vürstid kaevasid, mida rahva parimad süvendasid valitsuskeppiga, oma karjasekeppidega.' Ja kõrbest läksid nad Mattanasse
19. ja Mattanast Nahalieli ja Nahalielist Baamotti
20. ja Baamotist sinna orgu, mis on Moabimaal Pisgaa mäetipu juures, mis vaatab alla kõrbepinnale.
21. Ja Iisrael läkitas käskjalad Siihoni, emorlaste kuninga juurde ütlemas:
22. 'Luba mind oma maast läbi minna! Me ei põika põldudele ega viinamägedele, me ei joo kaevuvett. Me läheme kuningateed mööda, kuni oleme läbinud su maa-ala.'
23. Aga Siihon ei lubanud Iisraeli oma maa-alast läbi minna, vaid Siihon kogus kokku kogu oma rahva ja läks välja kõrbe Iisraeli vastu; ta tuli Jaasasse ja sõdis Iisraeli vastu.
24. Aga Iisrael lõi teda möögateraga ja vallutas tema maa Arnonist kuni Jabbokini, kuni ammonlasteni, sest ammonlaste piir oli kindlustatud.
25. Ja Iisrael võttis kõik need linnad ja elas kõigis emorlaste linnades, Hesbonis ja kõigis selle tütarlinnades.
26. Sest Hesbon oli Siihoni, emorlaste kuninga linn ja tema oli sõdinud endise Moabi kuninga vastu ning oli tolle käest ära võtnud kogu tema maa kuni Arnonini.
27. Seepärast ütlevad pilkelaulikud: 'Tulge Hesboni! Ehitatagu üles ja rajatagu Siihoni linn!
28. Sest tuli läks välja Hesbonist, leek Siihoni linnast. See põletas Moabi Aari, Arnoni kungaste isandad.
29. Häda sulle, Moab! Kadunud oled, Kemosi rahvas! Ta tegi oma pojad põgenikeks ja oma tütreid vangideks emorlaste kuningale Siihonile.

30. Aga meie ambusime neid, Hesbon on hävinud kuni Diibonini; me laastasime, kuni sai süüdatud tuli, mis ulatus Meedebani.'
31. Ja Iisrael jäi elama emorlaste maale.
32. Siis Mooses läkitas uurima Jaaserit ja nad vallutasid selle tütarlinnad; emorlased, kes seal olid, aeti ära.
33. Siis nad pöördusid ja läksid üles mööda Baasani teed. Aga Baasani kuningas Oog läks välja nende vastu, tema ja kogu ta rahvas, taplusesse Edreis.
34. Aga Issand ütles Moosesele: 'Ära karda teda, sest ma annan su kätte tema ja kogu ta rahva ja maa! Ja talita temaga, nagu sa talitasid Siihoniga, emorlaste kuningaga, kes elas Hesbonis!'
35. Ja nad löid maha tema ja ta pojad ja kogu ta rahva, laskmata põgeneda ainsatki. Ja nad vallutasid ta maa.

1. Ja Iisraeli lapsed läksid teele ning löid leeri üles Moabi lagendikele teisele poole Jordanit Jeeriko kohale.
2. Aga Baalak, Sippori poeg, nägi kõike, mida Iisrael oli teinud emorlastega.
3. Ja moabid kartsid väga seda rahvast, sest see oli suur; ja moabid värisesid hirmust Iisraeli laste ees.
4. Ja moabid ütlesid Midjani vanemaile: 'Nüüd sööb see jõuk paljaks kogu meie ümbruse, otsekui härg näsib väljalt rohu.' Baalak, Sippori poeg, oli sel ajal Moabi kuningas.
5. Tema läkitas käskjalad Bileami, Beori poja juurde Petoori, mis on Frati jõe ääres Amau poegade maal, teda kutsuma, käskides öelda: 'Vaata, Egiptusest on tulnud üks rahvas; näe, see ujutab maa üle ja on asunud elama mu naabrusesse.
6. Tule nüüd ja nea mulle ära see rahvas, sest ta on minust vägevam! Vahest suudan, et me lööme teda ja ma ajan ta maalt välja, sest ma tean, et keda sina õnnistad, see on õnnistatud, ja keda sina nead, see on neetud.'
7. Siis läksid Moabi vanemad ja Midjani vanemad ja neil oli kaasas tõekuulutaja tasu; nad tulid Bileami juurde ja andsid temale edasi Baalaki sõnad.
8. Ja tema ütles neile: 'Jääge selleks ööks siia, siis ma saadan teiega tagasi sõna, mis Issand mulle ütleb!' Ja Moabi vürstid jäid Bileami juurde.
9. Ja Jumal tuli Bileami juurde ning küsis: 'Kes on need mehed su juures?'
10. Ja Bileam vastas Jumalale: 'Baalak, Sippori poeg, Moabi kuningas, on läkitanud minu juurde:
11. vaata, Egiptusest on tulnud üks rahvas ja ujutab maa üle. Tule nüüd, nea ta mulle ära, vahest suudan teda võitluses võita ja minema ajada!'
12. Aga Jumal ütles Bileamile: 'Ära mine koos nendega, sa ei tohi needa seda rahvast, sest ta on õnnistatud!'
13. Ja Bileam tõusis hommikul üles ning ütles Baalaki vürstidele: 'Minge oma maale, sest Issand ei luba mind minna koos teiega!'
14. Ja Moabi vürstid võtsid kätte ja tulid Baalaki juurde ning ütlesid: 'Bileam keeldus meiega kaasa tulemast.'
15. Aga Baalak läkitas uuesti vürste, rohkem ja neist auväärsemaid.
16. Ja need tulid Bileami juurde ning ütlesid temale: 'Nõnda ütleb Baalak, Sippori poeg: Ära keeldu tulemast mu juurde,
17. sest ma tahan osutada sulle väga suurt au ja ma teen kõik, mis sa minult nõuad. Tule siis ja nea mulle ära see rahvas!'
18. Aga Bileam vastas ja ütles Baalaki sulastele: 'Isegi kui Baalak annaks mulle oma koja täie hõbedat ja kulda, ei või ma üle astuda Issanda, oma Jumala käsust ei väikeses ega suures asjas.
19. Aga jääge siis nüüd ka selleks ööks siia, et saaksin teada, mis Issand mulle veel ütleb!'
20. Ja Jumal tuli öösel Bileami juurde ning ütles temale: 'Kui need mehed on tulnud sind kutsuma, siis võta kätte, mine koos nendega, aga tee ainult seda, mis ma sulle ütlen!'
21. Ja Bileam tõusis hommikul üles, saduldas oma emaeesli ja läks koos Moabi vürstidega.
22. Aga kui ta läks, süttis Jumala viha põlema ja Issanda ingel seadis ennast teel temale vastu; tema aga ratsutas oma emaeesli seljas, ja ta kaks poissi olid koos temaga.
23. Kui emaeesel nägi Issanda inglit tee peal seisvat, paljastatud mõök käes, siis emaeesel põikas teelt ja läks väljale; aga Bileam lõi emaeeslit, et ta pöörduks teele.
24. Siis seisis Issanda ingel viinamägede kitsasteel, millel oli müür kummalgi pool.
25. Kui emaeesel nägi Issanda inglit, siis ta surus ennast seinaga ligi ja pigistas Bileami jala vastu seinaga; ja Bileam lõi teda veel korra.
26. Siis Issanda ingel läks edasi ja seisis kitsas kohas, kus ei olnud teed pöördumiseks paremale ega vasakule.
27. Kui emaeesel nägi Issanda inglit, siis ta heitis maha Bileami all; aga Bileami viha süttis põlema ja ta lõi emaeeslit kepiga.

28. Siis Issand avas emaesli suu ja too küsis Bileamilt: 'Mis ma sulle olen teinud, et sa nüüd löid mind kolm korda?'
29. Ja Bileam vastas emaeslile: 'Sellepärast et sa tembutasid minuga. Kui mul oleks mõök käes, ma tõesti tapaksin su nüüd!'
30. Aga emaesel ütles Bileamile: 'Eks ma ole sinu emaesel, kelle seljas sa oled ratsutanud kogu aja kuni tänapäevani? Kas mul on olnud viisiks sulle nõnda teha?' Ja tema vastas: 'Ei!'
31. Siis Issand tegi lahti Bileami silmad ja ta nägi Issanda ingliti tee peal seisvat, paljastatud mõök käes. Siis ta kummardas ja heitis silmili maha.
32. Ja Issanda ingel ütles temale: 'Mispärast sa löid oma emaeslit kolm korda? Vaata, ma olen su vastu välja astunud, sest hukutav on see tee minu ees.
33. Emaesl nägi mind ja põikas mu eest need kolm korda. Kui ta ei oleks pöördunud mu eest, ma tõesti oleksin nüüd tapnud sinu ja jätnud tema elama.'
34. Siis Bileam ütles Issanda inglile: 'Ma tegin pattu, sest ma ei teadnud, et sina seisid tee peal mu vastas. Kui see nüüd sinu silmis on paha, siis ma lähen tagasi.'
35. Aga Issanda ingel vastas Bileamile: 'Mine koos meestega, aga räägi ainult seda, mis mina sulle ütlen!' Ja Bileam läks koos Baalaki vürstidega.
36. Kui Baalak kuulis, et Bileam tuli, siis ta läks temale vastu Moabimaa linna, mis oli Arnoni piiril, maa kaugeimas osas.
37. Ja Baalak ütles Bileamile: 'Kas ma ei ole tungivalt läkitanud su juurde sind kutsuma? Miks sa ei tulnud mu juurde? Kas ma tõesti ei suuda sind austada?'
38. Aga Bileam vastas Baalakile: 'Vaata, ma olen tulnud su juurde! Kas ma aga ise oskan nüüd midagi rääkida? Ma räägin seda, mis Jumal mulle suhu paneb.'
39. Siis Bileam läks koos Baalakiga ja nad tulid Kirjat-Husotti.
40. Ja Baalak tappis veiseid, lambaid ja kitsi ning läkitas Bileamile ja vürstidele, kes olid koos temaga.
41. Aga järgmisel hommikul võttis Baalak Bileami ja viis tema üles Baali kõrgendikele, kust ta nägi tolle rahva äärt.

1. Ja Bileam ütles Baalakile: 'Ehita mulle siia seitse altarit ja muretse mulle siia seitse härjavärssi ja seitse jäära!'
2. Ja Baalak tegi, nagu Bileam ütles; ja Baalak ja Bileam ohverdasid igal altaril härjavärsi ja jäära.
3. Ja Bileam ütles Baalakile: 'Jää oma põletusohvri juurde, mina aga lähen sinna! Vahest Issand tuleb mulle vastu. Ja mida tema mulle ilmutab, seda ma ütlen sinule.' Ja ta läks lagedale künkale.
4. Ja Jumal tuli vastu Bileamile, kes ütles temale: 'Ma püstitasin need seitse altarit ning ohverdasin igal altaril härjavärsi ja jäära.'
5. Ja Issand pani Bileamile sõnad suhu ning ütles: 'Mine tagasi Baalaki juurde ja räägi nõnda!'
6. Siis ta läks tagasi tema juurde, ja vaata, ta seisis oma põletusohvri juures, tema ja kõik Moabi vürstid.
7. Siis ta hakkas lausuma ja ütles: 'Aramist tõi mind Baalak, ida mägedelt Moabi kuningas: 'Tule, nea mulle Jaakob, tule sajata Iisraeli!'
8. Kuidas ma võiksin needa, keda Jumal ei nea? Ja kuidas ma võiksin sajatada, keda Issand ei sajata?
9. Sest ma näen teda kaljude tipust ja vaatan küngastelt: ennäe rahvast, kes elab eraldi ega arva ennast paganate hulka.
10. Kes loendab Jaakobi põrmu ja kes arvab kokku Iisraeli tolmu kübemed? Mu hing surgu õiglaste surma ja mu lõpp olgu nagu temal!'
11. Siis Baalak ütles Bileamile: 'Mis sa mulle tegid? Ma tõin sind oma vaenlasi needma, ja vaata, sa oled neid hoopis õnnistanud!'
12. Aga tema vastas ja ütles: 'Kas ma ei peaks ustavalt rääkima seda, mis Issand mu suhu paneb?'
13. Siis Baalak ütles temale: 'Tule nüüd koos minuga teise paika, kust sa näed seda rahvast. Sa näed küll ainult ta äärt, sa ei näe teda kogu ulatuses, aga nea ta mulle sealt!'
14. Ja ta võttis tema kaasa valvurite väljakule, Pisгаа mäetippu, ehitas seitse altarit ning ohverdas igal altaril härjavärsi ja jäära.
15. Siis Bileam ütles Baalakile: 'Jää siia oma põletusohvri juurde, mina lähen sinna kohtamisele!'
16. Ja Issand tuli Bileamile vastu, pani temale sõnad suhu ja ütles: 'Mine tagasi Baalaki juurde ja räägi nõnda!'
17. Siis ta tuli tema juurde, ja vaata, ta seisis oma põletusohvri juures ja koos temaga Moabi vürstid. Ja Baalak küsis temalt: 'Mis Issand rääkis?'
18. Siis ta hakkas rääkima ja ütles: 'Tõuse, Baalak, ja kuule, pane mind tähele, Sippori poeg!'
19. Jumal ei ole inimene, et ta valetaks, inimlaps, et ta kahetseks. Kas tema ütleb, aga ei tee, või räägib, aga ei vii täide?'
20. Vaata, mind on kästnud õnnistada. Tema on õnnistanud, mina ei saa seda tagasi võtta.
21. Ei märgata häda Jaakobis ega nähta õnnetust Iisraelis. Issand, ta Jumal, on temaga ja rõõmuhääl kuningast tema keskel.
22. Jumal, kes tõi nad Egiptusest, on neile otsekui sarved metshärjale.
23. Sellepärast ei ole lausumist Jaakobi vastu ega loitsimist Iisraeli vastu. Küll öeldakse Jaakobist ja Iisraelist: Vaata, mis Jumal on teinud!'
24. Vaata, rahvas tõuseb nagu emalõvi, ajab ennast püsti nagu lõvi. Ei ta heida maha enne, kui saak on söödud ja tapetute veri on joodud.'
25. Aga Baalak ütles Bileamile: 'Kui sa teda ei nea, siis ära teda ometi õnnista!'
26. Bileam aga vastas ja ütles Baalakile: 'Eks ma ole sulle rääkinud ja öelnud: Ma pean tegema kõike, mida Issand käsib.'
27. Siis Baalak ütles Bileamile: 'Tule nüüd, ma võtan sind kaasa teise paika. Vahest on see õige Jumala silmis, et sa nead rahva mulle sealt!'
28. Ja Baalak võttis Bileami enesega kaasa mäetippu, mis kerkib üle kõrbe pinna.
29. Siis Bileam ütles Baalakile: 'Ehita mulle siia seitse altarit ja muretse mulle siia seitse härjavärssi ja seitse jäära!'
30. Ja Baalak tegi, nagu Bileam ütles, ja ta ohverdas igal altaril härjavärsi ja jäära.

1. Kui Bileam nägi, et Iisraeli õnnistamine oli Issanda silmis hea, siis ei läinud ta mitte nagu eelmistel kordadel otsima endemärke, vaid pööras oma näo kõrbe poole.
2. Ja kui Bileam oma silmad üles tõstis, siis ta nägi Iisraeli asuvat leeris oma suguharude kaupa. Ja tema peale tuli Jumala Vaim.
3. Ta hakkas rääkima ja ütles: 'Nõnda kuulutab Bileam, Beori poeg, nõnda kõneleb avatud silmaga mees,
4. nõnda kuulutab Jumala kõnede kuulaja, kes näeb Kõigeväelise nägemusi, mahalangenuna avatud silmil:
5. kui kaunid on su telgid, Jaakob, su eluasemed, oh Iisrael!
6. Nagu laiuvad orud, nagu rohuaiad jõe kaldal, nagu Issanda istutatud aaloepuud, nagu seedripuud vete ääres.
7. Vesi ta astjaist voolab üle ja ta külvil on palju vett. Tema kuningas on Agagist vägevam ja ta kuningriik ülendab ennast.
8. Jumal, kes tõi tema Egiptusest, on talle otsekui sarved metshärjale. Ta neelab rahvaid, oma vaenlasi, ta murrab nende luid, oma nooltega purustab neid.
9. Ta on laskunud lebama, ta lamab nagu lõvi või emalõvi, kes julgeks teda äratada? Õnnistatud olgu, kes sind õnnistavad, neetud, kes sind neavad!'
10. Siis Baalaki viha süttis põlema Bileami vastu ja ta lõi oma käed kokku. Ja Baalak ütles Bileamile: 'Ma kutsusin sind needma mu vaenlasi, ja vaata, sa oled neid kolm korda õnnistanud.
11. Mine nüüd, põgene koju! Ma kavatsesin sind väga austada, aga näe, Issand on keelanud sind austada!'
12. Ja Bileam vastas Baalakile: 'Eks ma rääkinud juba su käskjalgadele, keda sa saatsid minu juurde, öeldes:
13. Isegi kui Baalak annaks oma koja täie hõbedat ja kulda, ei võiks ma üle astuda Issanda käsust, tehes head või kurja omaenese südame järgi. Mis Issand räägib, seda räägin ka mina!
14. Ja nüüd, vaata, ma lähen oma rahva juurde. Tule, ma kuulutan sulle, mida see rahvas teeb sinu rahvaga tulevasil päevil!'
15. Ja ta hakkas rääkima ning ütles: 'Nõnda kuulutab Bileam, Beori poeg, nõnda kõneleb avatud silmaga mees,
16. nõnda kuulutab Jumala kõnede kuulaja ja Kõigekõrgema tarkuse tundja, kes näeb Kõigeväelise nägemusi, mahalangenuna avatud silmil.
17. Ma näen teda, aga mitte nüüd, ma silmitsen teda, aga mitte ligidalt: Jaakobist tõuseb täht, Iisraelist kerkib valitsuskepp. See purustab Moabi oimud ja kõigi Seti poegade pealaed.
18. Edom saab alistatud maaks ja Seir alluvaks oma vaenlastele, sest Iisrael teeb vägitegusid.
19. Jaakobist tuleb valitseja ja ta hävitab linnast põgenenu.'
20. Ja kui ta nägi Amalekki, siis ta hakkas rääkima ning ütles: 'Rahvaist esimene on Amalek, aga ta lõpp on häving igavesti!'
21. Ja kui ta nägi keenlasi, siis ta hakkas rääkima ning ütles: 'Su eluase on püsiv ja su pesa on pandud kaljule.
22. Aga siiski hävitatakse Kain! Kui kaua veel? Ja Assur viib sind vangi!'
23. Ja ta hakkas rääkima ning ütles: 'Oh häda! Kes jääb elama, kui Jumal seda teeb?
24. Need, kes lähevad välja kittide rannast, alandavad Assurit ja alandavad Eberit, aga ka tema hävib igavesti.'
25. Seejärel Bileam võttis kätte ja asus teele ning läks tagasi koju. Ka Baalak läks oma teed.

1. Kui Iisrael elas Sittimis, siis hakkas rahvas tegema hooratööd Moabi tütardega,
2. kes kutsusid rahvast oma jumalate ohvriteenistustele; ja rahvas sõi ning hakkas kummardama nende jumalaid.
3. Nõnda hoidis Iisrael Baal-Peori poole. Aga Issanda viha süttis põlema Iisraeli vastu
4. ja Issand ütles Moosesele: 'Võta kõik rahva peamehed ja poo nad päikese käes Issandale, et Issanda tuline viha pöörduks Iisraeli pealt!'
5. Ja Mooses ütles Iisraeli kohtumõistjaile: 'Tapke igaüks oma meestest see, kes on hoidnud Baal-Peori poole!'
6. Ja vaata, keegi mees Iisraeli lastest tuli ja tõi oma vendade juurde Midjani naise, Moosese ja kogu Iisraeli laste koguduse silma all, kui need parajasti nutsid kogudusetelgi ukse ees.
7. Kui Piinehas, preester Aaroni poja Eleasari poeg, seda nägi, siis ta tõusis üles koguduse keskelt, võttis piigi kätte
8. ja läks Iisraeli mehele järele naistekambrisse ning torkas mõlemale kõhtu, niihästi Iisraeli mehele kui sellele naisele. Siis võeti nuhtlus ära Iisraeli laste pealt.
9. Sellesse nuhtlusesse surnuid oli kakskümmend neli tuhat.
10. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes:
11. 'Piinehas, preester Aaroni poja Eleasari poeg, on pööranud ära mu vihaleegi Iisraeli laste pealt, olles nende keskel vihastunud minu asemel, nõnda et minul ei olnud vaja oma vihas teha lõppu Iisraeli lastele.
12. Seepärast ütle: Vaata, ma teen temaga oma rahulepingu.
13. See olgu temale ja ta järeltulevale soole igaveseks preestriameti lepinguks, sellepärast et ta vihastus oma Jumala asemel ja toimetas lepitust Iisraeli laste eest.'
14. Surmatud Iisraeli mehe nimi, kes surmati ühes Midjani naisega, oli Simri, Salu poeg, siimeonlaste perekonna vürst.
15. Ja surmatud Midjani naise nimi oli Kosbi, Suuri tütar; Suur oli Midjani sugukondade ühe perekonna peamees.
16. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes:
17. 'Tungige kallale midjanlastele ja lööge nad maha!
18. Sest nad on teile kallale tunginud oma salakavalusega, mida nad tarvitasid teie vastu Peori juhtumi puhul, ja Kosbi, Midjani vürsti tütre, nende kaasmaalanna juhtumi puhul, kes surmati nuhtlusepäeval, mis oli Peori juhtumi pärast.'

1. Pärast seda nuhtlust rääkis Issand Moosesega ja preester Aaroni poja Eleasariga, öeldes:
2. 'Võtke arvele kogu Iisraeli laste koguduse pead, kahekümneaastased ja üle selle, kõik sõjakõlvulised nende perekondade kaupa Iisraelis!'
3. Ja Mooses ja preester Eleasar rääkisid nendega Moabi lagendikel Jordani ääres Jeeriko kohal, öeldes:
4. Kahekümneaastasi ja üle selle - nagu Issand oli Moosest käskinud - ja Egiptusemaalt tulnud Iisraeli lapsi oli:
5. Ruuben, Iisraeli esmasündinu; Ruubeni järeltulijad olid: Hanokist hanoklaste suguvõsa, Pallust pallulaste suguvõsa;
6. Hesronist hesronlaste suguvõsa, Karmist karmlaste suguvõsa.
7. Need olid ruubenlaste suguvõsad ja neist loetuid oli nelikümmend kolm tuhat seitsesada kolmkümmend.
8. Pallu poeg oli Eliab.
9. Eliabi pojad olid Nemuel, Daatan ja Abiram; need olid Daatan ja Abiram, kogudusest kutsutud mehed, kes riidlesid Moosesega ja Aaroniga Korahi jõugus, kui need riidlesid Issandaga
10. ja maa avas oma suu ja neelas nemad ja Korahi - siis kui see jõuk suri ja kakssada viiskümmend meest põles tules - ja nad said hoiatusmärgiks.
11. Aga Korahi pojad ei surnud.
12. Siimeoni järeltulijad olid oma suguvõsade kaupa: Nemuelist nemuellaste suguvõsa, Jaaminist jaaminlaste suguvõsa, Jaakinist jaakinlaste suguvõsa;
13. Serahist serahlaste suguvõsa, Saulist saullaste suguvõsa.
14. Need olid siimeonlaste suguvõsad - kakskümmend kaks tuhat kuussada.
15. Gaadi järeltulijad olid oma suguvõsade kaupa: Sefonist sefonlaste suguvõsa, Haggist haggilaste suguvõsa, Suunist suunlaste suguvõsa;
16. Osnist osnilaste suguvõsa, Eerist eerlaste suguvõsa;
17. Arodist arodlaste suguvõsa, Areelist areellaste suguvõsa.
18. Need olid Gaadi poegade suguvõsad; neist loetuid oli nelikümmend tuhat viissada.
19. Juuda pojad olid Eer ja Oonan, aga Eer ja Oonan surid Kaananimaal.
20. Ja need olid Juuda järeltulijad oma suguvõsade kaupa: Seelast seelalaste suguvõsa, Peretsist peretslaste suguvõsa, Serahist serahlaste suguvõsa.
21. Ja need olid Peretsi järeltulijad: Hesronist hesronlaste suguvõsa, Haamulist haamullaste suguvõsa.
22. Need olid Juuda suguvõsad; neist loetuid oli seitsekümmend kuus tuhat viissada.
23. Issaskari järeltulijad olid oma suguvõsade kaupa: Toolast toolalaste suguvõsa, Puuast puualaste suguvõsa;
24. Jaasubist jaasublaste suguvõsa, Simronist simronlaste suguvõsa.
25. Need olid Issaskari suguvõsad; neist loetuid oli kuuskümmend neli tuhat kolmsada.
26. Sebuloni järeltulijad olid oma suguvõsade kaupa: Seredist seredlaste suguvõsa, Eelonist eelonlaste suguvõsa, Jahleelist jahleellaste suguvõsa.
27. Need olid sebulonlaste suguvõsad; neist loetuid oli kuuskümmend tuhat viissada.
28. Joosepi pojad olid Manasse ja Efraim; oma suguvõsade kaupa
29. olid Manasse järeltulijad: Maakirist maakirlaste suguvõsa. Maakirile sündis Gilead; Gileadist on gileadlaste suguvõsa.
30. Need olid Gileadi järeltulijad: Jeserist jeserlaste suguvõsa, Heelekist heeleklaste suguvõsa;
31. Asrielist asriellaste suguvõsa, Sekemist sekemlaste suguvõsa;
32. Semidast semidlaste suguvõsa ja Heeferist heeferlaste suguvõsa.
33. Aga Selofhadil, Heeferi pojalt, ei olnud poegi, vaid olid ainult tütreid; ja Selofhadi tütarde nimed olid Mahla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa.
34. Need olid Manasse suguvõsad; neist loetuid oli viiskümmend kaks tuhat seitsesada.

35. Need olid Efraimi järeltulijad oma suguvõsade kaupa: Suutelahist suutelahlaste suguvõsa, Bekerist bekerlaste suguvõsa, Tahanist tahanlaste suguvõsa.
36. Need olid Suutelahi järeltulijad: Eeranist eeranlaste suguvõsa.
37. Need olid Efraimi poegade suguvõsad; neist loetuid oli kolmkümmend kaks tuhat viissada.
38. Benjamini järeltulijad olid oma suguvõsade kaupa: Belast belalaste suguvõsa, Asbelist asbellaste suguvõsa, Ahiramist ahiramlaste suguvõsa;
39. Suufamist suufamlaste suguvõsa, Huufamist huufamlaste suguvõsa.
40. Aga Bela pojad olid Ard ja Naaman: Ardist ardlaste suguvõsa, Naamanist naamanlaste suguvõsa.
41. Need olid Benjamini järeltulijad oma suguvõsade kaupa; neist loetuid oli nelikümmend viis tuhat kuussada.
42. Need olid Daani järeltulijad oma suguvõsade kaupa; Suuhamist suuhamlaste suguvõsa. Need olid Daani suguvõsad oma suguvõsade kaupa.
43. Kõiki suuhamlaste suguvõsade loetuid oli kuuskümmend neli tuhat nelisada.
44. Aaseri järeltulijad olid oma suguvõsade kaupa: Jimnast jimnalaste suguvõsa, Jisvist jisvilaste suguvõsa, Berijast berijalaste suguvõsa.
45. Berija järeltulijad olid: Heberist heberlaste suguvõsa, Malkielist malkiellaste suguvõsa.
46. Ja Aaseri tütre nimi oli Saarah.
47. Need olid Aaseri järeltulijate suguvõsad; neist loetuid oli viiskümmend kolm tuhat nelisada.
48. Naftali järeltulijad olid oma suguvõsade kaupa: Jahselist jahsellaste suguvõsa, Guunist guunlaste suguvõsa;
49. Jeiserist jeiserlaste suguvõsa, Sillemist sillemlaste suguvõsa.
50. Need olid Naftali suguvõsad oma suguvõsade kaupa; neist loetuid oli nelikümmend viis tuhat nelisada.
51. Neid, keda Iisraeli lastest loeti, oli kuussada üks tuhat seitsesada kolmkümmend.
52. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes:
53. 'Maa jaotatagu neile pärisosaks vastavalt nimede arvule:
54. suuremale suguharule anna pärisosaks rohkem ja väiksemale vähem; igaühele antagu ta pärisosa vastavalt ta loetuile!
55. Aga maa jaotatagu liisu läbi; nad saagu oma pärisosad oma vanemate suguharude nimede järgi!
56. Pärisosa jaotatagu nende vahel liisu läbi, olgu neid palju või pisut!'
57. Ja need olid leviitidest loetud oma suguvõsade kaupa: Geersonist geersonlaste suguvõsa, Kehatist kehatlaste suguvõsa, Merarist merarlaste suguvõsa.
58. Need oli leviitide suguvõsad: libnilaste suguvõsa, hebronlaste suguvõsa, mahlilaste suguvõsa, muusilaste suguvõsa, korahlaste suguvõsa. Ja Kehatile oli sündinud Amram.
59. Ja Amrami naise nimi oli Jookebed, Leevi tütar, kes Leevile oli sündinud Egiptuses, ja too tõi Amramile ilmale Aaroni ja Moosese ja nende õe Mirjami.
60. Ja Aaronile sündisid Naadab, Abihu, Eleasar ja Iitamar.
61. Aga Naadab ja Abihu surid, kui nad viisid võõra tule Issanda ette.
62. Ja neist oli loetuid kakskümmend kolm tuhat, kõik meesterahvad ühe kuu vanustest ja üle selle, sest neid ei olnud loetud Iisraeli laste hulka, kuna neile ei olnud antud pärisosa Iisraeli laste seas.
63. Need olid ära loetud Moosese ja preester Eleasari poolt, kui nad lugesid Iisraeli lapsi Moabi legendikel Jordani ääres Jeeriko kohal.
64. Nende seas ei olnud kedagi, kes oleks olnud ära loetud Moosese ja preester Aaroni poolt, kui nad Iisraeli lapsi lugesid Siinai kõrbes,
65. sest Issand oli neile öelnud, et nad peavad surema kõrbes; seepärast ei olnud neist enam alles kedagi peale Kaalebi, Jefunne poja, ja Joosua, Nuuni poja.

1. Siis astusid ette Selofhadi tütrede; Selofhad oli Heeferi poeg, kes oli Gileadi poeg, kes oli Maakiri poeg, kes oli Manasse poeg Joosepi poja Manasse suguvõsast; ja need olid tema tütarde nimed: Mahla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa.
2. Ja nad seisid Moosese ja preester Eleasari ja vürstide ja terve koguduse ees kogudusetelgi ukse juures, öeldes:
3. 'Meie isa suri kõrbes, aga ta ei olnud selles jõugus, kes kogunes Issanda vastu, Korahi jõugus, vaid ta suri oma patu pärast ja tal ei olnud poegi.
4. Miks peaks kaduma meie isa nimi tema suguvõsa keskel, sellepärast et tal ei olnud poega? Anna meile pärisosa meie isa vendade keskel!'
5. Ja Mooses viis nende nõudeasja Issanda ette.
6. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
7. 'Selofhadi tütrede räägivad õigesti. Anna neile tõesti maaomand pärisosaks nende isa vendade keskel; anna neile üle nende isa pärisosa!'
8. Ja räägi Iisraeli lastega, öeldes: Kui keegi sureb ja tal ei ole poega, siis andke ta pärisosa üle tema tütrele!
9. Aga kui tal ei ole tüdriku, siis andke ta pärisosa tema vendadele!
10. Aga kui tal ei ole vendi, siis andke ta pärisosa tema isa vendadele!
11. Aga kui ta isal ei ole vendi, siis andke tema pärisosa ligemale veresugulasele ta suguvõsast, ja tema võtku see oma valdusesse! See olgu Iisraeli lastele seadluseks Issanda poolt Moosesele antud käsu kohaselt!'
12. Ja Issand ütles Moosesele: 'Mine üles sellele Abarimi mäele ja vaata maad, mille ma annan Iisraeli lastele!'
13. Ja kui sa oled seda vaadanud, siis koristatakse sind su rahva juurde, nagu koristati su vend Aaron,
14. sellepärast et te Siini kõrbes, kui kogudus riidles, panite vastu mu käsule ega pühitsenud mind nende nähes vee muretsemisega.' See oli Kaadesi Meriba vesi Siini kõrbes.
15. Ja Mooses rääkis Issandaga, öeldes:
16. 'Pangu Issand, kõige liha vaimude Jumal, koguduse üle üks mees,
17. kes läheks välja nende ees ja kes tuleks tagasi nende ees, kes viiks nad välja ja kes tooks nad tagasi, et Issanda kogudus ei oleks nagu kari, kellel ei ole karjast!'
18. Ja Issand ütles Moosesele: 'Võta Joosua, Nuuni poeg, mees, kelles on Vaim, ja pane oma käsi tema peale!'
19. Ja pane ta seisma preester Eleasari ja terve koguduse ette ning anna temale nende nähes kohustus!
20. Pane tema peale osa oma väarikusest, et terve Iisraeli laste kogudus võtaks teda kuulda!
21. Siis ta astugu preester Eleasari ette ja too küsigu temale uurimi otsust Issanda ees; tema käsul nad mingu välja ja tema käsul nad tulgu tagasi, tema ise ja kõik Iisraeli lapsed koos temaga, terve kogudus!'
22. Ja Mooses tegi, nagu Issand oli teda käskinud, ja võttis Joosua ning pani ta seisma preester Eleasari ja terve koguduse ette.
23. Ja ta pani oma käed tema peale ja andis temale kohustuse, nagu Issand oli käskinud Moosese läbi.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Käsi Iisraeli lapsi ja ütle neile: Pidage meeles, et te peate tooma selleks seatud ajal mu ohvrianni, mu leiva, mulle healõhnaliseks tuleohvriks!
3. Ja ütle neile: See tuleohver, mille te peate tooma Issandale, on niisugune: iga päev kaks aastast veatut oinastalle alaliseks põletusohvriks;
4. üks tall ohverda hommikul ja teine tall ohverda õhtul;
5. ja roahvriks olgu kaks toopi peent jahu, segatud kolme kortli tambitud õliga!
6. See on alaline põletusohver, mis Siinai mäe juures seati healõhnaliseks tuleohvriks Issandale.
7. Ja selle juurde olgu joogiohvriks kolm kortlit ühe talle kohta; joogiohver vägijoojast valatagu Issandale pühamus!
8. Ja teine tall ohverda õhtul, samuti nagu hommikune koos roahvri ja selle joogiohvriga; ohverda see healõhnaliseks tuleohvriks Issandale!
9. Aga hingamispäeval olgu kaks aastast veatut oinastalle ja roahvriks kaks kannu õliga segatud peent jahu koos selle juurde kuuluva joogiohvriga!
10. See on hingamispäeva põletusohver igal hingamispäeval, peale alalise põletusohvri ja selle juurde kuuluva joogiohvri.
11. Ja iga kuu esimesel päeval tooge Issandale põletusohvriks kaks noort härjavärssi, üks jääb ja seitse aastast veatut oinastalle,
12. ja pool külimittu õliga segatud peent jahu roahvriks ühe härjavärsi kohta ja kaks kannu õliga segatud peent jahu roahvriks jäära kohta,
13. ja üks kann õliga segatud peent jahu roahvriks ühe talle kohta; see on põletusohver, healõhnaline tuleohver Issandale.
14. Ja nende juurde kuuluvaks joogiohvriks olgu poolteist toopi veini härjavärsi, toop jäära ja kolm kortlit talle kohta; see on noorkuu põletusohver igas aasta kuus.
15. Ja peale alalise põletusohvri ning selle juurde kuuluva joogiohvri tuleb ohverdada Issandale patuohvriks üks noor sikk.
16. Ja esimese kuu neljateistkümnendal päeval on paasapäha Issanda auks.
17. Ja sama kuu viieteistkümnendal päeval on püha; seitse päeva söödagu hapnemata leiba!
18. Esimesel päeval on pühalik kokkutulek; ühtegi argipäevatööd ärgu tehtagu!
19. Ja tooge tuleohvriks, põletusohvriks Issandale kaks noort härjavärssi, üks jääb ja seitse aastast oinastalle; need olgu teil veatud!
20. Ja nende juurde kuuluvaks roahvriks ohverdage õliga segatud peent jahu, pool külimittu härjavärsi ja kaks kannu jäära kohta!
21. Aga iga talle kohta neist seitsmest tallest ohverda üks kann!
22. Ja teie eest lepituse toimetamiseks olgu patuohvriks üks sikk!
23. Need ohverdage peale hommikuse põletusohvri, mis on alaliseks põletusohvriks!
24. Sel viisil ohverdage seitse päeva iga päev leiba, healõhnalist tuleohvrit Issandale; ohverdage seda koos selle juurde kuuluva joogiohvriga lisaks alalisele põletusohvrile!
25. Ja seitsmendal päeval olgu teil pühalik kokkutulek; ühtegi argipäevatööd ärgu tehtagu!
26. Ja uudsevilja päeval, kui te toote uudse roahvri Issandale oma nädalatepühal, olgu teil pühalik kokkutulek; ühtegi argipäevatööd ärgu tehtagu!
27. Siis tooge healõhnaliseks põletusohvriks Issandale kaks noort härjavärssi, üks jääb ja seitse aastast oinastalle
28. ning nende juurde kuuluvaks roahvriks õliga segatud peent jahu, pool külimittu härjavärsi, kaks kannu jäära
29. ja kann iga talle kohta neist seitsmest tallest;
30. ja üks noor sikk teie eest lepituse toimetamiseks!
31. Ohverdage need lisaks alalisele põletusohvrile ja selle juurde kuuluvale roahvrile - need olgu teil veatud - ja nende juurde kuulugu joogiohvrid!

1. Ja seitsmenda kuu esimesel päeval olgu teil pühalik kokkutulek; ühtegi argipäevatööd ärgu tehtagu; see olgu teile sarve puhumise päevaks!
2. Siis ohverdage põletusohvriks, Issandale meeldivaks lõhnaks, üks noor härjavärss, üks jäära, seitse aastast veatut oinastalle
3. ja nende juurde kuuluvaks roaohvriks õliga segatud peent jahu, pool külimittu härjavärsi, kaks kannu jäära
4. ja üks kann iga talle kohta neist seitsmest tallest,
5. ja üks noor sikk patuohvriks, teie eest lepituse toimetamiseks!
6. See olgu lisaks noorkuu põletusohvrile ja selle juurde kuuluvale roaohvrile, samuti alalisele põletusohvrile ja selle juurde kuuluvale roaohvrile ning nende juurde kuuluvaile kohustuslikele joogiohvritele kui healõhnaline tuleohver Issandale!
7. Ja sellesama seitsmenda kuu kümnendal päeval olgu teil pühalik kokkutulek, siis alandage oma hinged, ühtegi tööd ärge tehke!
8. Siis ohverdage põletusohvriks, Issandale meeldivaks lõhnaks, üks noor härjavärss, üks jäära, seitse aastast oinastalle; need olgu teil veatud!
9. Ja nende juurde kuulugu roaohvrina õliga segatud peen jahu, pool külimittu härjavärsi, kaks kannu jäära
10. ja üks kann iga talle kohta neist seitsmest tallest!
11. Üks noor sikk olgu patuohvriks peale lepitus-patuohvri ja alalise põletusohvri koos selle juurde kuuluva roaohvri ja joogiohvritega.
12. Ja seitsmenda kuu viieteistkümnendal päeval olgu teil pühalik kokkutulek; ühtegi argipäevatööd ärge tehke, ja pidage seda püha Issanda auks seitse päeva!
13. Siis ohverdage põletusohvriks, healõhnaliseks tuleohvriks Issandale, kolmteist noort härjavärssi, kaks jäära, neliteist aastast veatut oinastalle; need olgu veatud!
14. Ja nende juurde kuulugu roaohvrina õliga segatud peen jahu, pool külimittu iga härjavärsi kohta neist kolmeteistkümnest härjavärssist, kaks kannu iga jäära kohta neist kahest jäärast
15. ja üks kann iga talle kohta neist neljateistkümnest tallest!
16. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roaohvri ja joogiohvri!
17. Ja teisel päeval: kaksteist noort härjavärssi, kaks jäära, neliteist aastast veatut oinastalle
18. ja nende juurde kuuluv roaohver koos joogiohvritega, vastavalt härjavärsside, jäärade ja tallede arvule eeskirja kohaselt.
19. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roaohvri ja joogiohvri!
20. Ja kolmandal päeval: üksteist härjavärssi, kaks jäära, neliteist aastast veatut oinastalle
21. ja nende juurde kuuluv roaohver koos joogiohvritega, vastavalt härjavärsside, jäärade ja tallede arvule eeskirja kohaselt.
22. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roaohvri ja joogiohvri!
23. Ja neljandal päeval: kümme härjavärssi, kaks jäära, neliteist aastast veatut oinastalle
24. ja nende juurde kuuluv roaohver koos joogiohvritega, vastavalt härjavärsside, jäärade ja tallede arvule eeskirja kohaselt.
25. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roaohvri ja joogiohvri!
26. Ja viiendal päeval: üheksa härjavärssi, kaks jäära, neliteist aastast veatut oinastalle
27. ja nende juurde kuuluv roaohver koos joogiohvritega, vastavalt härjavärsside, jäärade ja tallede arvule eeskirja kohaselt.
28. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roaohvri ja joogiohvri!

29. Ja kuuendal päeval: kaheksa härjavärssi, kaks jäära, neliteist aastast veatut oinastalle
30. ja nende juurde kuuluv roahver koos joogiohvritega, vastavalt härjavärsside, jäärade ja tallede arvule eeskirja kohaselt.
31. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roahvri ja joogiohvri!
32. Ja seitsmendal päeval: seitse härjavärssi, kaks jäära, neliteist aastast veatut oinastalle
33. ja nende juurde kuuluv roahver koos joogiohvritega, vastavalt härjavärsside, jäärade ja tallede arvule eeskirja kohaselt.
34. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roahvri ja joogiohvri!
35. Kaheksandal päeval olgu teil lõpetuspüha; ühtegi argipäevatööd ärgu tehtagu!
36. Siis ohverdage põletusohvriks, healõhnaliseks tuleohvriks Issandale, üks härjavärss, üks jäära, seitse aastast veatut oinastalle
37. ja nende juurde kuuluv roahver koos joogiohvritega, vastavalt härjavärssi, jäära ja tallede arvule eeskirja kohaselt!
38. Ja üks noor sikk olgu patuohvriks, peale alalise põletusohvri, selle juurde kuuluva roahvri ja joogiohvri!
39. Need ohverdage Issandale oma seatud pühil peale oma töötus- ja vabatahtlike ohvrite põletusohvreiks, roa-, joogi- ja tänuohvreiks!'

1. Ja Mooses rääkis Iisraeli lastele kõik, mida Issand oli Mooset käskinud.
2. Ja Mooses rääkis Iisraeli laste suguharude peameestega, öeldes: 'Nõnda on Issand käskinud:
3. Kui keegi mees annab Issandale tötuse või vannub vande, võttes oma hinge peale loobumistötuse, siis ei tohi ta murda oma sõna: ta peab tegema kõik, mis ta suust on välja tulnud!
4. Ja kui keegi naine annab Issandale tötuse ja võtab enesele loobumistötuse, olles noorpõlves oma isakojas,
5. ja tema isa kuuleb ta lubadust ja loobumistötust, mille ta on võtnud oma hinge peale, aga tema isa ei ütle temale sõnagi, siis peavad kõik ta lubadused jääma jõusse, ja kõik loobumistötused, mis ta on võtnud oma hinge peale, peavad jääma jõusse!
6. Aga kui ta isa keelab teda päeval, mil ta seda kuuleb: siis ei jää jõusse ükski ta lubadus ja loobumistötus, mille ta on võtnud oma hinge peale, ja Issand annab temale andeks, sellepärast et ta isa on teda keelanud.
7. Ja kui ta saab mehele ja temal on täita tötus või mõtlemata sõna huultelt, mille ta on võtnud oma hinge peale,
8. ja ta mees kuuleb seda, aga ei lausu temale ühtegi sõna sel päeval, mil ta seda kuuleb, siis peavad jääma jõusse tema lubadused ja loobumistötused, mis ta on võtnud oma hinge peale!
9. Aga kui ta mees sel päeval, mil ta seda kuuleb, keelab teda, siis ta tühistab tema tötuse, mis tal oli täita, ja selle mõtlemata sõna huultelt, mille ta oli võtnud oma hinge peale, ja Issand annab temale andeks.
10. Aga lese või hüljatu tötus, kõik, mis ta on võtnud oma hinge peale, jäägu jõusse!
11. Ja kui naine tötab oma mehe kofas või võtab vandega oma hinge peale loobumistötuse
12. ja tema mees kuuleb, aga ei lausu temale sõnagi ega keela teda, siis jäävad jõusse kõik ta lubadused ja kõik loobumistötused, mis ta on võtnud oma hinge peale.
13. Aga kui ta mees sel päeval, mil ta neid kuuleb, tühistab need täiesti, siis ei jää jõusse ükski ta huultelt tulnud lubadus või hinge peale võetud loobumistötus. Ta mees on need tühistanud ja Issand annab temale andeks.
14. Kõiki ta tötusi ja kõiki vandega antud lubadusi hinge alandamiseks võib ta mees jätta jõusse või tühistada.
15. Aga kui ta mees päevast päeva ei lausu temale sõnagi, siis jätab ta jõusse tema lubadused või kõik ta loobumistötused, mis tal on täita. Ta jätab need jõusse, sest ta ei ole lausunud temale sõnagi päeval, mil ta neid kuulis.
16. Ja kui ta need siiski tühistab, pärast seda kui ta neid on kuulnud, aga alles hiljem, siis ta peab kandma naise süüd!
17. Need on seadused, mis Issand andis Moosesele, et need kehtiksid mehe ja ta naise vahel, isa ja ta tütre vahel, kui too on noorpõlves oma isakojas.

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Tasu kätte midjanlastele Iisraeli laste eest! Pärast seda koristatakse sind su rahva juurde.'
3. Siis Mooses rääkis rahvaga, öeldes: 'Varustage eneste hulgast mehi sõjaks, et nad lähleksid Midjani vastu Issanda poolt Midjanile kätte tasuma!
4. Tuhat meest igast suguharust, kõigist Iisraeli suguharudest läkitage sõtta!'
5. Siis valiti Iisraeli tuhandeist tuhat meest igast suguharust, kaksteist tuhat sõjaks varustatud meest.
6. Ja Mooses läkitas sõtta need tuhat meest igast suguharust, nemad ja preester Eleasari poja Piinehasi, kellel olid kaasas pühad riistad ja märgupasunad.
7. Ja nad sõdisid Midjani vastu, nagu Issand oli Moosest käskinud, ja nad tapsid ära kõik meesterahvad.
8. Hukatute hulgas nad tapsid Midjani kuningad Evi, Rekemi, Suuri, Huuri ja Reba, viis Midjani kuningat; ka Bileami, Beori poja, nad tapsid mõõgaga.
9. Ja Iisraeli lapsed võtsid vangid Midjani naised ja nende lapsed, nad riisusid ära kõik nende veoloomad ja kõik nende karjad ja kogu nende varanduse.
10. Ja kõik linnad nende asupaikades ja kõik nende telklaagrid nad põletasid tulega.
11. Ja nad võtsid kogu saagi ja kõik võetava inimestest ja loomadest
12. ning tõid vangid, võetu ja saagi Mooses ja preester Eleasari ja Iisraeli laste koguduse juurde leeri, mis oli Moabi lagendikel Jordani ääres Jeeriko kohal.
13. Siis läksid Mooses ja preester Eleasar ja kõik koguduse vürstid neile vastu väljapoole leeri.
14. Aga Mooses vihastus väeülemate peale, tuhande- ja sajapealikute peale, kes tulid sõjakäigult.
15. Ja Mooses ütles neile: 'Kas olete kõik naised jätnud elama?'
16. Vaata, nemad ju olid, kes Bileami nõu järgi saatsid Iisraeli lapsed Issandale truudust murdma Peori pärast, nõnda et Issanda kogudust tabas nuhtlus.
17. Seepärast tapke nüüd kõik poeglapsed, samuti tapke iga naine, kes on meest tunda saanud mehega magades!
18. Aga kõik tütarlapsed, kes ei ole õppinud tundma mehega magamist, jätke endile elama!
19. Ja te ise lööge leer üles väljapoole leeri seitsmeks päevaks; igaüks, kes on tapnud inimese, ja igaüks, kes on puudutanud mahalöödud, puhastagu ennast kolmandal päeval ja seitsmendal päeval, te ise ja teie vangid!
20. Ja puhastage kõik riided, kõik nahkriistad ja kõik asjad, mis on tehtud kitsekarvust, ja kõik puuastjad!'
21. Ja preester Eleasar ütles sõjameestele, kes olid käinud sõjas: 'See on Seaduse määrus, mille Issand andis Moosesele:
22. kuld, hõbe, vask, raud, tina ja seatina,
23. kõik, mis kannatab tuld, laske tulest läbi käia, siis on see puhas; ometi tuleb seda veel puhastada puhastusveega, samuti laske veest läbi käia kõik, mis ei kannata tuld!
24. Ja seitsmendal päeval peske oma riided, siis olete puhtad, ja pärast seda võite leeri tulla!'
25. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
26. 'Lugege üle inimestest ja loomadest võetud saak, sina ja preester Eleasar ja koguduse perekondade peamehed,
27. ja jaota saak pooleks sõjas käinud sõjameeste ja terve koguduse vahel!
28. Siis võta sõjas käinud sõjameestelt andam Issandale, üks hingeline viiesajast, niihästi inimestest kui veistest, eeslitest, lammastest ja kitsedest!
29. Võta see nende osapooldest ja anna preester Eleasarile, tõstelõivuks Issandale!
30. Ja Iisraeli laste osapooldest võta üks viiekümnest: inimestest, veistest, eeslitest, lammastest ja kitsedest, kõigist loomadest, ja anna need leviitidele, kes toimetavad Issanda elamu teenistust!'
31. Ja Mooses ja preester Eleasar tegid, nagu Issand oli Moosest käskinud.
32. Ja saak, ülejääk kokkuriisutust, mida sõjamehed olid riisunud, oli: lambaid ja kitsi kuussada

seitsekümmend viis tuhat;
33. veiseid seitsekümmend kaks tuhat;
34. eesleid kuuskümmend üks tuhat;
35. ja inimhingi naistest, kes ei olnud tundnud mehega magamist, kõiki kokku kolmkümmend kaks tuhat.
36. Pool sellest, sõjas käinute osa, oli: lambaid ja kitsi kolmsada kolmkümmend seitse tuhat viissada;
37. andam Issandale lammastest ja kitsedest oli kuussada seitsekümmend viis;
38. veiseid oli kolmkümmend kuus tuhat, ja neist andam Issandale: seitsekümmend kaks;
39. eesleid oli kolmkümmend tuhat viissada, ja neist andam Issandale: kuuskümmend üks;
40. inimhingi oli kuusteist tuhat, ja neist andam Issandale: kolmkümmend kaks hinge.
41. Ja Mooses andis Issanda tõstelõivu andami preester Eleasarile, nagu Issand oli Moosest käskinud.
42. Ja Iisraeli laste osapool, mille Mooses oli sõjameestelt eraldanud,
43. see koguduse osapool oli: lambaid ja kitsi kolmsada kolmkümmend seitse tuhat viissada;
44. veiseid kolmkümmend kuus tuhat;
45. eesleid kolmkümmend tuhat viissada;
46. inimhingi kuusteist tuhat.
47. Ja Mooses võttis Iisraeli laste osapool, inimestest ja loomadest, ühe viiekümnest ja andis need leviitidele, kes toimetasid Issanda elamu teenistust, nagu Issand oli Moosest käskinud.
48. Ja väeülemad, kes olid sõjaväe tuhandete üle, tuhande- ja sajapealikud, astusid Moosese juurde
49. ning ütlesid Moosesele: 'Su sulased on üle lugenud sõjamehed, kes olid meie käe all, ja meist pole ainsatki vajaka.
50. Seepärast me toome Issandale ohvrianniks, mida iga mees on leidnud kuldajasjadest: käevõrusid, randmekette, sörmuseid, kõrvarõngaid ja kaelakeesid, et teha oma hingede eest lepitust Issanda ees.'
51. Ja Mooses ja preester Eleasar võtsid neilt kulla, kõiksugu valmisasjad.
52. Kogu tõstelõivu kulda, mida nad Issandale võtsid igalt tuhandepealikult ja igalt sajapealikult, oli kuusteist tuhat seitsetsada viiskümmend seeklit.
53. Sõjamehed aga olid riisunud igaüks iseenele.
54. Ja Mooses ja preester Eleasar võtsid kulla tuhande- ja sajapealikult ning viisid selle kogudusetelki Iisraeli laste meenutamiseks Issanda ees.

1. Ruubenlastel ja gaadlastel oli palju karja, väga palju. Kui nad nägid Jaaserimaad ja Gileadimaad, vaata, siis oli see sobiv paik karjale.
2. Ja gaadlased ja ruubenlased tulid ning rääkisid Moosesega ja preester Eleasariga ja koguduse vürstidega, öeldes:
3. 'Atarot, Diibon, Jaaser, Nimra, Hesbon, Elaale, Sebam, Nebo ja Beon,
4. maa, mida Issand lõi Iisraeli koguduse ees, on karjamaa, ja su sulastel on karja.'
5. Ja nad ütlesid veel: 'Kui me su silmis oleme armu leidnud, siis antagu see maa omandiks su sulastele! Ära vii meid üle Jordani!'
6. Aga Mooses vastas gaadlastele ja ruubenlastele: 'Kas peavad teie vennad minema sõtta, teie aga jääte siia?'
7. Miks võtate Iisraeli lastelt julguse minna sellele maale, mille Issand on neile andnud?'
8. Nõnda tegid teie vanemad, kui ma Kaades-Barneast läkitasin neid maad vaatama:
9. kui nad jõudsid Kobaraorgu ja nägid maad, siis nad võtsid Iisraeli lastelt julguse minna maale, mille Issand oli neile andnud.
10. Sel päeval süttis Issanda viha põlema ja ta vandus, öeldes:
11. Need mehed, kes on tulnud Egiptusest, kahekümneaastased ja üle selle, ei saa näha maad, mille ma vandega töötasin Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, sest nad ei ole ustavalt käinud mu järel,
12. peale Kaalebi, kenislase Jefunne poja, ja Joosua, Nuuni poja, sest nemad on ustavalt käinud Issanda järel.
13. Ja Issanda viha süttis põlema Iisraeli vastu ja ta laskis neid hulkuda kõrbes nelikümmend aastat, kuni oli otsa saanud kogu see sugupõlv, kes oli kurja teinud Issanda silmis.
14. Ja vaata, te olete nüüd tõusnud oma vanemate asemele, te patuste inimeste sigidikud, et veelgi õhutada Issanda vihaleeki Iisraeli vastu.
15. Kui te taganete tema järelt, siis ta jätab rahva veel kauemaks kõrbe ja te hukcate kogu selle rahva.'
16. Siis nad astusid tema juurde ja ütlesid: 'Me ehitame siia karjatarad oma loomadele ja linnad oma väetitele,
17. me ise aga varustume kärvesti käima Iisraeli laste ees, kuni oleme nad nende paika viinud. Aga meie väetid jäävad kindlustatud linnadesse maa elanike pärast.
18. Me ei pöördu koju tagasi enne, kui igamees Iisraeli lastest on saanud oma pärisosa,
19. sest me ei taha koos nendega saada pärisosa teiselt poolt Jordanit ega kaugemalt, kuna me saame oma pärisosa siitpoolt Jordanit, ida poolt.'
20. Ja Mooses vastas neile: 'Kui te teete nõnda, kui te Issanda ees varustate endid sõjaks
21. ja iga teie varustatu läheb Issanda ees üle Jordani, kuni ta oma vaenlased on enese eest ära ajanud
22. ja maa on alistatud Issanda ees, ja kui te alles seejärel pöördute tagasi, siis te olete süüta Issanda ja Iisraeli ees ning see maa jääb Issanda ees teie omandiks.
23. Aga kui te ei tee nõnda, vaata, siis te teete pattu Issanda vastu ja saate tunda oma karistust, mis teid tabab!
24. Ehitage oma väetitele linnad, lammastele ja kitsedele tarad ja tehke, mida olete lubanud!'
25. Ja gaadlased ja ruubenlased rääkisid Moosesega, öeldes: 'Su sulased teevad, nagu meie isand käsib.
26. Meie lapsed, meie naised, meie kari ja kõik meie muud loomad jäävad siia Gileadi linnadesse,
27. aga su sulased, kõik sõjaks varustatud, lähevad sinna üle, et sõdida Issanda ees, nagu mu isand on käskinud.'
28. Siis Mooses andis nende pärast käsu preester Eleasarile ja Joosuale, Nuuni pojale, ja Iisraeli laste suguharude perekondade peameestele,
29. ja Mooses ütles neile: 'Kui gaadlased ja ruubenlased lähevad koos teiega üle Jordani, kõik, kes on varustatud sõjaks Issanda ees, ja kui maa alistub teile, siis andke Gileadimaa neile omandiks!'

30. Aga kui nad ei lähe varustatult koos teiega sinna üle, siis nad peavad elama Kaananimaal teie keskel!
31. Siis vastasid gaadlased ja ruubenlased, öeldes: 'Mida Issand on öelnud su sulastele, seda me teeme.
32. Me läheme sõjaks varustatult Issanda ees üle Kaananimaale, et meie pärisosa jääks meile siiapoole Jordanit.'
33. Ja Mooses andis neile, gaadlastele ja ruubenlastele ja Joosepi poja Manasse poolele suguharule emorlaste kuninga Sihoni kuningriigi ja Baasani kuninga Oogi kuningriigi, maa ja selle linnad ühes maa-aladega, selle maa linnad ümberkaudu.
34. Ja gaadlased ehtasid üles Diiboni, Ataroti, Aroeri,
35. Atrot-Soofani, Jaaseri, Jogbeha,
36. Beet-Nimra ja Beet-Haarani kindlustatud linnad ja karjatarad.
37. Ja ruubenlased ehtasid üles Hesboni, Elaale, Kirjataimi,
38. Nebo ja Baal-Meoni, nende nimed muudeti, ja Sibma. Nad panid linnadele, mis nad üles ehtasid, omad nimed.
39. Ja Manasse poja Maakiri pojad läksid Gileadi, vallutasid selle, ja emorlased, kes seal olid, aeti ära.
40. Ja Mooses andis Gileadi Manasse pojale Maakirile ning too asus sinna.
41. Ja Manasse poeg Jair läks ning vallutas nende telklaagrid ja nimetas need 'Jairi telklaagriteks'.
42. Ja Nobah läks ning vallutas Kenati ja selle tütarlinnad ja nimetas selle Nobahiks enese nime järgi.

1. Need on Iisraeli laste rännakud, kui nad lahkusid Egiptusemaalt väehulkadena Moosese ja Aaroni juhtimisel.
2. Mooses kirjutas Issanda käsul üles nende rännakute peatuspaigad. Ja need on nende rännakud peatuspaikade järgi:
3. nad läksid teele Raamsesest esimeses kuus, esimese kuu viieteistkümnendal päeval; päeval pärast paasapüha läksid Iisraeli lapsed välja kõrgele tõstetud käe abiga kõigi egiptlaste nähes.
4. Ja egiptlased matsid, keda Issand oli nende seast maha löönud, kõik esmasündinud, ja Issand mõistis kohut nende jumalate üle.
5. Iisraeli lapsed läksid teele Raamsesest ja löid leeri üles Sukkotti.
6. Ja nad läksid teele Sukkotist ja löid leeri üles Eetamise, mis on kõrbe ääres.
7. Ja nad läksid teele Eetamist ja pöördusid tagasi Pii-Hahirotti, mis on vastu Baal-Sefonit, ja löid leeri üles Migdoli kohale.
8. Ja nad läksid teele Pii-Hahirottist ja läksid merest läbi kõrbesse, käisid kolm päevateekonda Eetami kõrbes ja löid leeri üles Maarasse.
9. Ja nad läksid teele Maarast ja jõudsid Eelimisse; Eelimis oli kaksteist veeallikat ja seitsekümmend palmipuud; ja nad löid seal leeri üles.
10. Ja nad läksid teele Eelimist ja löid leeri üles Kõrkjamere äärde.
11. Ja nad läksid teele Kõrkjamere äärest ja löid leeri üles Siini kõrbe.
12. Ja nad läksid teele Siini kõrbest ja löid leeri üles Dofkasse.
13. Ja nad läksid teele Dofkast ja löid leeri üles Aalusesse.
14. Ja nad läksid teele Aalusest ja löid leeri üles Refidimi, aga seal ei olnud rahval vett joomiseks.
15. Ja nad läksid teele Refidimist ja löid leeri üles Siinai kõrbe.
16. Ja nad läksid teele Siinai kõrbest ja löid leeri üles Kibrot-Hattaavasse.
17. Ja nad läksid teele Kibrot-Hattaavast ja löid leeri üles Haserotti.
18. Ja nad läksid teele Haserotist ja löid leeri üles Ritmasse.
19. Ja nad läksid teele Ritmast ja löid leeri üles Rimmon-Peretsi.
20. Ja nad läksid teele Rimmon-Peretsist ja löid leeri üles Libnasse.
21. Ja nad läksid teele Libnast ja löid leeri üles Rissasse.
22. Ja nad läksid teele Rissast ja löid leeri üles Kehelatasse.
23. Ja nad läksid teele Kehelatast ja löid leeri üles Saaferi mäe juurde.
24. Ja nad läksid teele Saaferi mäe juurest ja löid leeri üles Haraadasse.
25. Ja nad läksid teele Haraadast ja löid leeri üles Makhelotti.
26. Ja nad läksid teele Makhelotist ja löid leeri üles Taahatti.
27. Ja nad läksid teele Taahatist ja löid leeri üles Taarahisse.
28. Ja nad läksid teele Taarahist ja löid leeri üles Mitkasse.
29. Ja nad läksid teele Mitkast ja löid leeri üles Hasmonasse.
30. Ja nad läksid teele Hasmonast ja löid leeri üles Moserotti.
31. Ja nad läksid teele Moserotist ja löid leeri üles Bene-Jaakanisse.
32. Ja nad läksid teele Bene-Jaakanist ja löid leeri üles Hor-Hagidgadis.
33. Ja nad läksid teele Hor-Hagidgadist ja löid leeri üles Jotbatasse.
34. Ja nad läksid teele Jotbatast ja löid leeri üles Abronasse.
35. Ja nad läksid teele Abronast ja löid leeri üles Esjon-Geberisse.
36. Ja nad läksid teele Esjon-Geberist ja löid leeri üles Siini kõrbe, see on Kaadesisse.
37. Ja nad läksid teele Kaadesist ja löid leeri üles Hoori mäe juurde Edomimaa piirile.
38. Ja preester Aaron läks Issanda käsul üles Hoori mäele ning suri seal neljakümnendal aastal pärast Iisraeli laste lahkumist Egiptusemaalt, viienda kuu esimesel päeval.
39. Ja Aaron oli sada kakskümmend kolm aastat vana, kui ta suri Hoori mäel.
40. Ja Aradi kuningas, kaananlane, kes elas Kaananimaa lõunaosas, sai kuulda Iisraeli laste tulekust.
41. Ja nad läksid teele Hoori mäe juurest ja löid leeri üles Salmonasse.

42. Ja nad läksid teele Salmonast ja lõid leeri üles Puunoni.
43. Ja nad läksid teele Puunonist ja lõid leeri üles Obotti.
44. Ja nad läksid teele Obotist ja lõid leeri üles Ijje-Abarimi Moabi maa-alal.
45. Ja nad läksid teele Ijjimist ja lõid leeri üles Diibon-Gaadi.
46. Ja nad läksid teele Diibon-Gaadist ja lõid leeri üles Almon-Diblataimi.
47. Ja nad läksid teele Almon-Diblataimist ja lõid leeri üles Abarimi mäestikku Nebo ette.
48. Ja nad läksid teele Abarimi mäestikust ja lõid leeri üles Moabi lagendikele, Jordani äärde Jeeriko kohale.
49. Ja Jordani ääres lõid nad leeri üles Beet-Jesimotist kuni Aabel-Sittimini Moabi lagendikel.
50. Ja Issand rääkis Moosesega Moabi lagendikel Jordani ääres Jeeriko kohal, öeldes:
51. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui te lähete üle Jordani Kaananimaale,
52. siis ajage eneste eest ära kõik maa elanikud ja purustage kõik nende jumalakujud; hävitage kõik nende valatud kujud ja tehke maatasa kõik nende ohvrikünkad!
53. Võtke maa oma valdusesse ja asuge sinna, sest ma annan selle maa teile päranduseks!
54. Maa jaotatagu liisu läbi teile pärisosaks, vastavalt teie suguvõsadele: suuremale andke rohkem pärisosaks ja väiksemale vähem pärisosaks - kuhu temale liisk langeb, see saagu temale; te peate saama pärisosa oma vanemate suguharude järgi.
55. Aga kui te ei aja ära maa elanikke eneste eest, siis saavad need, keda te neist alles jätate, okkaiks teie silmadele ja astlaiks teie külgedele, ja nad ohustavad teid sellel maal, kus te asute.
56. Ja siis sünnib, et ma talitan teiega nõnda, nagu ma mõtlesin talitada nendega.'

1. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
2. 'Käsi Iisraeli lapsi ja ütle neile: Kui te tulete Kaananimaale, see on maa, mis langeb teile pärisosaks, Kaananimaa otsast otsani,
3. siis olgu teie lõunakülg Siini kõrbest piki Edomit; idas alaku teie lõunapoolne piir Soolamere äärest,
4. seejärel pöördugu teie piir lõuna poolt Skorpioni astangut, kulgegu Siinini ja selle lõpp olgu lõuna pool Kaades-Barnead; sealt lähtugu see Hasar-Addarisse ja kulgegu Asmonasse;
5. Asmonast pöördugu piir Egiptuseojani ja selle lõpp olgu meri!
6. Teie läänepoolseks piiriks olgu suur meri; see olgu teie läänepoolne piir!
7. Teie põhjapoolseks piiriks olgu see: suurest merest märgistage endile Hoori mäeni;
8. Hoori mäelt märgistage Hamati teelahkmeni ja piir lõppegu Sedadis;
9. sealt mingu piir Sifroni ja selle lõpp olgu Hasar-Eenanis; see olgu teie põhjapoolne piir!
10. Idapoolne piir märgistage endile Hasar-Eenanist Sefamisse;
11. Sefamist laskugu piir Riblasse ida pool Aini; piir laskugu edasi ja puudutagu nõlvakut ida pool Kinnereti järve;
12. siis laskugu piir Jordanini ja selle lõpp olgu Soolameri! See olgu teie maa, ja need on piirid, mis seda ümbritsevad!'
13. Ja Mooses käskis Iisraeli lapsi, öeldes: 'See on maa, mille te saate liisu läbi endile pärisosaks, mille Issand on käskinud anda üheksale ja poolele suguharule,
14. sest ruubenlaste suguharu oma perekondade kaupa ja gaadlaste suguharu oma perekondade kaupa ja Manasse pool suguharu on juba saanud oma pärisosad.
15. Kaks ja pool suguharu on saanud oma pärisosad siinpool Jordanit Jeeriko kohal, ida pool, päikesetõusu pool.'
16. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
17. 'Need on nende meeste nimed, kes peavad andma maa teile pärisosaks: preester Eleasar ja Joosua, Nuuni poeg.
18. Ja võtke igast suguharust üks vürst maad pärisosaks andma!
19. Ja need on nende meeste nimed: Juuda suguharust Kaaleb, Jefunne poeg;
20. siimeonlaste suguharust Semuel, Ammihudi poeg;
21. Benjamini suguharust Elidad, Kisloni poeg;
22. daanlaste suguharust vürst Bukki, Jogli poeg;
23. Joosepi järeltulijaist: manasselaste suguharust vürst Hanniel, Eefodi poeg;
24. efraimlaste suguharust vürst Kemuel, Siftani poeg;
25. sebulonlaste suguharust vürst Elisafan, Parnaki poeg;
26. issaskarlaste suguharust vürst Paltiel, Assani poeg;
27. aaserlaste suguharust vürst Ahihud, Selomi poeg;
28. naftalilaste suguharust vürst Pedahel, Ammihudi poeg.'
29. Need olid need, keda Issand käskis anda Iisraeli lastele pärisosa Kaananimaal.

1. Ja Issand rääkis Moosesega Moabi lagendikel Jordani ääres Jeeriko kohal, öeldes:
2. 'Käsi Iisraeli lapsi, et nad neile kuuluvast pärisosast annaksid leviitidele linnu elamiseks; ja andke leviitidele ka karjamaad nende linnade ümber!
3. Need linnad olgu neile elamiseks ja karjamaad olgu nende veoloomadele, veistele ja kõigile muudele loomadele!
4. Ja nende linnade karjamaad, mis te annate leviitidele, olgu väljaspool linnamüüri tuhandeküünrase ringina!
5. Mõõtke väljaspool linna idapoolses küljes kaks tuhat küünart ja lõunapoolses küljes kaks tuhat küünart ja läänepoolses küljes kaks tuhat küünart ja põhjapoolses küljes kaks tuhat küünart ja linn olgu keskpaigas; see olgu neile linnade karjamaaks!
6. Ja neist linnadest, mis te annate leviitidele, olgu kuus tükki pelgulinnadeks, mis te annate selleks, et sinna võiks põgeneda tapja; ja neile lisaks andke nelikümmend kaks linna!
7. Ühtekokku olgu linnu, mis te peate andma leviitidele, nelikümmend kaheksa linna, need ja nende karjamaad!
8. Ja neid linnu, mis te annate Iisraeli laste omanditest, andke suuremailt suguharudelt rohkem ja väiksemailt vähem; igaüks andku oma linnadest leviitidele vastavalt pärisosale, mille ta saab!
9. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes:
10. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Kui te lähete üle Jordani Kaananimaale,
11. siis valige endile linnad; need olgu teile pelgulinnadeks, et sinna võiks põgeneda tapja, kes kogemata on kellegi surmanud!
12. Need linnad olgu teile pelgupaikadeks veritasunõudja eest, et tapja ei sureks, enne kui ta on seisnud koguduse kohtu ees!
13. Linnadest, mis te annate, olgu kuus tükki teile pelgulinnadeks:
14. kolm linna andke siinpool Jordani ja kolm linna andke Kaananimaal; need olgu pelgulinnadeks!
15. Iisraeli lastele ning võõrale ja majalisele nende seas olgu need kuus linna pelgupaikadeks, et sinna võiks põgeneda igaüks, kes kogemata on kellegi tapnud!
16. Aga kui ta lööb teda raudriistaga, nõnda et ta sureb, siis ta on meelega tapja: seda tapjat karistatagu surmaga!
17. Või kui ta lööb teda käes oleva kiviga, millega saab surmata, nõnda et ta sureb, siis ta on meelega tapja: seda tapjat karistatagu surmaga!
18. Või kui ta lööb teda käes oleva puuriistaga, millega saab surmata, nõnda et ta sureb, siis ta on meelega tapja: seda tapjat karistatagu surmaga!
19. Veritasunõudja surmaku see tapja; kui ta teda kohtab, siis ta surmaku ta!
20. Ja kui ta viha pärast teda tõukab või varitsedes viskab midagi tema peale, nõnda et ta sureb,
21. või vaenulikkusest lööb teda oma käega, nõnda et ta sureb, siis karistatagu lööjat surmaga: ta on meelega tapja; veritasunõudja surmaku tapja, kui ta teda kohtab.
22. Aga kui ta äkitselt, ilma vaenulikkuseta, tõukab või viskab ta peale mõne asja, ilma et ta oleks teda varitsenud,
23. või laseb ilma teda nägemata langeda ta peale mõne kivi, millega saab surmata, nõnda et ta sureb, kuid ta ei ole olnud tema vihamees ega ole püüdnud temale kurja teha,
24. siis kogudus mõistku kohut lööja ja veritasunõudja vahel nende seadluste järgi!
25. Ja kogudus päästku tapja veritasunõudja käest ja kogudus saatku ta tagasi pelgulinna, kuhu ta oli põgenenud; ja ta asugu seal püha õliga võitud ülempreestri surmani!
26. Aga kui tapja siiski läheb välja oma pelgulinna maa-alalt, kuhu ta on põgenenud,
27. ja veritasunõudja leiab tema väljaspool ta pelgulinna maa-ala ja veritasunõudja tapab tapja, siis ei ole tal veresüüd,
28. sest tapja peab jääma oma pelgulinna kuni ülempreestri surmani; pärast ülempreestri surma võib tapja minna tagasi oma pärisosa maale.
29. Need olgu teile seadusteks põlvest põlve, kus te ka iganes elate.

30. Kui keegi lööb maha mõne hingelise, siis surmatagu tapja tunnistajate ütluse järgi; aga ühe tunnistaja tunnistuse järgi ärgu surmatagu kedagi!
31. Te ei tohi võtta lunahinda tapja hinge eest, kes on surma väärt, vaid teda karistatagu surmaga!
32. Te ei tohi võtta lunahinda sellelt, kes on põgenenud pelgulinna, et ta saaks pöörduda tagasi maale elama enne preestri surma!
33. Ärge rüvetage maad, kus te olete, sest veri rüvetab maad ja maale ei saa toimetada lepitust vere eest, mis seal on valatud, kui ainult selle valaja verega!
34. Ära rüveta maad, kus te elate, mille keskel mina elan, sest mina, Issand, elan Iisraeli laste keskel!

1. Siis astusid ette gileadlaste suguvõsa perekondade peamehed - üks Joosepi poegade suguvõsast, sest Gilead oli Manasse poja Maakiri poeg - ja nad rääkisid Moosese ja vürstide ees, kes olid Iisraeli laste perekondade peamehed,
2. ning ütlesid: 'Issand on mu isandat käskinud anda maa liisu läbi Iisraeli lastele pärisosaks, ja mu isand sai Issandalt käsu anda meie venna Selofhadi pärisosa tema tütardele.
3. Aga kui nad saavad naisteks Iisraeli laste teiste suguharude poegadele, siis võetakse nende pärisosa ära meie vanemate pärisosast ja see liidetakse selle suguharu pärisosaga, kuhu nad hakkavad kuuluma; aga meie pärandus-liisuosa vähendatakse.
4. Isegi kui Iisraeli lastele saabub juubeliaasta, siis liidetakse nende pärisosa ometi selle suguharu pärisosaga, kuhu nad hakkavad kuuluma, ja meie vanemate suguharu pärisosast võetakse ära nende pärisosa.'
5. Ja Mooses andis Issanda käsul Iisraeli lastele käsu, öeldes: 'Joosepi poegade suguharu räägib õigesti.
6. Issand on andnud Selofhadi tütarde pärast niisuguse käsu, öeldes: Nad saagu naiseks neile, kes nende silmis head on, ainult et nad saaksid naiseks oma vanemate suguharu suguvõsasse
7. ja et Iisraeli laste pärisosa ei läheks ühest suguharust teise, vaid Iisraeli lastest peab igaüks kinni hoidma oma vanemate suguharu pärisosast.
8. Iga tütarlaps, kes pärrib pärisosa mõnes Iisraeli laste suguharus, saagu naiseks kellelegi oma isa suguharu suguvõsast, et Iisraeli lastest saaks igaüks pärida oma vanemate pärisosa
9. ja et pärisosa ei läheks ühest suguharust teise, vaid et iga Iisraeli laste suguharu saaks kinni hoida oma pärisosast.'
10. Selofhadi tütreid tegid nõnda, nagu Issand andis Moosesele käsu:
11. Mahla, Tirsa, Hogla, Milka ja Noa, Selofhadi tütreid, said naisteks oma isa vendade poegadele.
12. Nad said naisteks Joosepi poja Manasse poegade suguvõsadesse ja nende pärisosa jäi nende isa suguvõsa suguharu juurde.
13. Need on need käsud ja seadlused, mis Issand andis Moosese kaudu Iisraeli lastele Moabi legendikel Jordani ääres Jeeriko kohal.

5. Moosese

Peatükk 1

1. Need on sõnad, mis Mooses rääkis kogu Iisraelile kõrbes teisel pool Jordanit, lagendikul Suufi kohal, Paarani, Tofeli, Laabani, Haseroti ja Dii-Saahabi vahel -
2. üksteist päevateekonda on Hoorebilt Kaades-Barneani mööda Seiri mäestiku teed.
3. Ja neljakümnendal aastal, üheteistkümnenda kuu esimesel päeval rääkis Mooses Iisraeli lastele kõik, mis Issand teda oli käskinud neile rääkida,
4. pärast seda kui ta oli löönud Siihonit, emorlaste kuningat, kes elas Hesbonis, ja Oogi, Baasani kuningat, kes elas Astarotis Edreis.
5. Teisel pool Jordanit, Moabimaal, alustas Mooses seda Seaduse seletust, öeldes:
6. 'Issand, meie Jumal, rääkis meiega Hoorebil, öeldes: Küllalt kaua olete viibinud selle mäe juures.
7. Pöörduge ja minge teele; minge emorlaste mäestikku ja kõigi nende naabrite juurde lagendikul, mäestikus ja madalikul, Lõunamaal ja mererannas, kaananlaste maale ja Liibanoni, kuni suure jõeni, Frati jõeni.
8. Vaata, mina annan selle maa teile ette: minge ja pärige maa, mille Issand on vandega töötanud anda teie vanemaile, Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, neile ja nende järglastele pärast neid!
9. Ja mina rääkisin teiega sel ajal, öeldes: 'Ei jaksa mina üksi teid kanda.
10. Issand, teie Jumal, on teinud teid paljuks, ja vaata, teid on tänapäeval nõnda palju nagu taevatähti.
11. Issand, teie vanemate Jumal, tehku teid veel tuhat korda rohkemaks, kui teid on, ja õnnistagu teid nõnda, nagu ta teile on rääkinud!
12. Kuidas ma siis jaksaksin üksinda kanda vaeva ja koormat teie pärast ja teie riidu?
13. Tooge endile suguharude kaupa tarku ja mõistlikke ning tuntud mehi, et saaksin nad panna teile peameesteks.'
14. Ja te vastasite mulle ning ütlesite: 'See on hea, mida sa oled käskinud teha!'
15. Siis ma võtsin teie suguharudest peamehi, tarku ja tuntud mehi, ja panin nad teile peameesteks, tuhande-, saja-, viiekümne- ja kümnepealikuiks ja ülevaatajais teie suguharudele.
16. Ja ma käskisin tol korral teie kohtumõistjaid, öeldes: Kuulake järele oma vendade vahel ja mõistke neile õigust venna ja venna vahel, või tema ja võõra vahel, kes ta juures on.
17. Te ei tohi kohtus olla erapoolikud, te peate kuulama niihästi väikest kui suurt; ärge kartke kedagi, sest kohus on Jumala päralt! Aga asi, mis teile on raske, tooge minu ette, et ma seda kuulaksin!
18. Nõnda ma andsin teile tol korral käsu kõige selle kohta, mida te pidite tegema.
19. Ja me läksime teele Hoorebilt ning rändasime läbi kogu selle suure ja koleda kõrbe, mida te olete näinud, emorlaste mäestikuteed mööda, nagu Issand, meie Jumal, meid oli käskinud, ja me tulime Kaades-Barneasse.
20. Ja ma ütlesin teile: Te olete tulnud emorlaste mäestikuni, mille Issand, meie Jumal, meile annab.
21. Vaata, Issand, su Jumal, annab maa sulle ette: mine võta see enesele, nagu Issand, su vanemate Jumal, sulle on öelnud. Ära karda ega kohku!
22. Siis te tulite kõik mu juurde ja ütlesite: 'Läkitagem oma ees mehi, et nad meile maad kuulaksid ja tooksid sõna tee kohta, mida mööda peaksime minema, ja linnade kohta, kuhu peaksime jõudma!'
23. See kõne oli mu silmis hea ja ma võtsin teie hulgast kaksteist meest, igast suguharust ühe,
24. ja need võtsid suuna ning läksid üles sinna mäestikku, jõudsid Kobaraorgu ja uurisid seda.
25. Ja nad võtsid kaasa maa vilju ja tõid alla meie juurde ning ütlesid: 'See on hea maa, mille Issand, meie Jumal, meile annab.'
26. Aga te ei tahtnud sinna minna ja tõrkusite Issanda, oma Jumala käsu vastu.
27. Te nurisite oma telkides ja ütlesite: 'Sellepärast et Issand meid vihkab, on ta meid toonud Egiptusemaalt, et anda meid emorlaste kätte hävitamiseks.
28. Kuhu me läheme? Meie vennad on teinud meie südamed araks, öeldes: Rahvas on meist suurem ja arvukam, linnad on suured ja taevani kindlustatud; ja me nägime seal ka anaklasi.'
29. Siis ma ütlesin teile: Ärge heituge ja ärge kartke neid!

30. Issand, teie Jumal, kes käib teie ees, sõdib teie eest, nõnda nagu ta teie silme ees tegi teie heaks Egiptuses
31. ja kõrbes, nagu sa ise oled näinud, kuidas Issand, sinu Jumal, sind kandis nagu mees, kes kannab oma poega, kogu teekonnal, mida te olete käinud, kuni te jõudsite siia paika.
32. Aga sellest hoolimata ei ole te uskunud Issandasse, oma Jumalasse,
33. kes käis teekonnal teie ees, otsimas teile leeripaika: öösel tules näitamas teile teed, mida te pidite käima, ja päeval pilves.
34. Kui Issand kuulis teie valju kõnet, siis ta vihastus ja vandus, öeldes:
35. 'Tõesti, ükski neist meestest sellest pahast sugupõlvest ei saa näha seda head maad, mille ma vandega olen töötanud anda teie vanemaile,
36. peale Kaalebi, Jefunne poja: tema näeb seda ja temale ja tema lastele ma annan selle maa, millel ta on astunud, sellepärast et ta kõiges on järgnenud Issandale!'
37. Ka minu peale vihastus Issand teie pärast, öeldes: 'Sinagi ei pääse sinna.
38. Joosua, Nuuni poeg, kes teenib sind, jõuab sinna; kinnita teda, sest tema peab selle jaotama pärisosaks Iisraelile.
39. Ja teie lapsed, keda te ütlete saavat röövsaagiks, teie pojad, kes täna veel ei mõista head ja kurja, jõuavad sinna; neile ma annan maa ja nemad pärivad selle.
40. Teie aga pöörduge ja minge teele kõrbe poole mööda Kõrkjamere teed!'
41. Siis te vastasite ja ütlesite mulle: 'Me oleme Issanda vastu pattu teinud! Me tahame minna ja sõdida, nõnda nagu Issand, meie Jumal, meid on käskinud.' Ja te panite igaüks oma sõjariistad võõle ning olite valmis minema mäestikku.
42. Aga Issand ütles mulle: 'Ütle neile: Ärge minge ja ärge sõdige, sest mina ei ole teie keskel - et teid ei löödaks maha teie vaenlase ees!'
43. Ja ma rääkisin teile, aga te ei kuulanud, vaid tõrkusite Issanda käsu vastu ja olite ülemeelikud ning läksite mäestikku.
44. Aga emorlased, kes elasid seal mäestikus, tulid välja teie vastu ja ajasid teid taga mesilaste kombel ning hajutasid teid Seiris kuni Hormani.
45. Siis te pöördusite tagasi ja nutsite Issanda ees. Aga Issand ei kuulanud teie häält ega pannud teid tähele.
46. Ja te jäite Kaadesisse selleks pikaks ajaks, mis te seal viibisite.

Peatükk 2

1. Siis me pöördusime ja läksime teele kõrbe poole mööda Kõrkjamere teed, nagu Issand mind oli käskinud, ja me rändasime kaua aega ümber Seiri mäestiku.
2. Ja Issand rääkis minuga, öeldes:
3. 'Küllalt olete rännanud selle mäestiku ümber, pöörduge nüüd põhja poole!
4. Ja käsi rahvast, öeldes: Te lähete nüüd läbi oma Seiris asuvate vendade, Eesavi järglaste maa-alast. Nemad kardavad teid, aga teie olge väga ettevaatlikud;
5. ärge tapelge nende vastu, sest ma ei taha teile anda nende maast mitte jalatäitki, kuna ma Seiri mäestiku olen andnud pärandiks Eesavile!
6. Rooga söömiseks ostke neilt raha eest, isegi vett joomiseks ostke neilt raha eest.
7. Tõesti, Issand, sinu Jumal, on sind õnnistanud kõigis su kätetöis, ta tunneb su rännakut selles suures kõrbes. Need nelikümmend aastat on Issand, su Jumal, olnud sinuga, sul ei ole midagi puudunud.
8. Siis me läksime läbi oma vendade, Eesavi järglaste maast, kes elavad Seiris, ära Lagendikuteelt, mis tuleb Eelatist ja Esjon-Geberist; ja me pöördusime ning käisime Moabi kõrbe teed.
9. Ja Issand ütles mulle: 'Ära kimbuta Moabi ja ära taple nendega sõjas, sest ma ei anna sulle tema maast mitte midagi pärandiks, kuna olen Aari andnud pärandiks Loti järglastele!'
10. Seal elasid muiste emiidid: suur, arvurikas ja pikakasvuline rahvas nagu anaklased.
11. Ka neid peetakse refalasteks nagu anaklasigi; aga moabid hüüavad neid emiitideks.
12. Seiris elasid muiste horiidid, aga Eesavi järglased tõrjusid need välja, hävitasid endi eest ja asusid nende asemele, nõnda nagu Iisrael talitas oma pärusmaaga, mille Issand neile andis.
13. 'Võtke nüüd kätte ja minge üle Seredi jõe!' Ja me läksime üle Seredi jõe.
14. Ja aega, mis kulus meie rännakuks Kaades-Barneast, kuni me ületasime Seredi jõe, oli kolmkümmend kaheksa aastat; seniks oli hävinud kogu see sugupõlv, kõik sõjamehed leerist, nagu Issand neile oli vandunud.
15. Oli ju Issanda käsi olnud nende vastu, hävitades nad leerist viimseni.
16. Ja kui kõik sõjamehed olid otsa saanud, olles rahva hulgast surnud,
17. siis rääkis Issand minuga, öeldes:
18. 'Sa lähed nüüd läbi Moabi maa-alast, Aarist,
19. ja ligined ammonlastele; ära kimbuta neid ja ära taple nende vastu, sest ma ei anna sulle midagi pärandiks ammonlaste maast, kuna ma olen selle andnud pärandiks Loti järglastele.'
20. Ka seda peetakse refalaste maaks; seal elasid muiste refalased, aga ammonlased hüüdsid neid samsummideks:
21. suur, arvurikas ja pikakasvuline rahvas nagu anaklased. Aga Issand hävitas nad ammonlaste eest, kes ajasid nad ära ja asusid nende asemele,
22. nõnda nagu ta oli teinud Eesavi järglaste heaks, kes elasid Seiris, kelle eest ta hävitas horiidid, nõnda et nad ajasid need ära ja asuvad nende asemel kuni tänapäevani.
23. Ja aviidid, kes elasid külades kuni Assani, hävitati kaftoorlaste poolt, kes tulid Kaftoorist ja asusid nende asemele.
24. 'Võtke kätte, asuge teele ja minge üle Arnoni jõe! Vaata, ma annan su kätte emorlase Siihoni, Hesboni kuninga ja tema maa. Alustage vallutamist ja tapelge ta vastu sõjas!
25. Juba täna ma hakkan panema hirmu ja kartust sinu ees rahvaste peale kogu taeva all: kui nad kuulevad kuuldust sinust, siis nad vabisevad ja värisevad su ees.'
26. Ja ma läkitasin käskjalad Kedemoti kõrbest Hesboni kuninga Siihoni juurde rahuõnumitega, öeldes:
27. 'Ma tahan su maast läbi minna. Ma käin ainult mööda teed, ma ei kaldu paremat ega vasakut kätt.
28. Müü mulle raha eest rooga söömiseks ja anna mulle raha eest vett joomiseks! Ma tahan ainult jala läbi minna,
29. nagu mind lubasid teha Eesavi järglased, kes elavad Seiris, ja moabid, kes elavad Aaris, kuni ma

jõuan üle Jordani maale, mille Issand, meie Jumal, meile annab!'

30. Aga Siihon, Hesboni kuningas, ei tahtnud meid läbi lasta, sest Issand, su Jumal, paadutas ta vaimu ja tegi ta südame kõvaks, et anda teda su kätte, nagu see nüüd ongi sündinud.

31. Ja Issand ütles mulle: 'Vaata, ma hakkan su kätte andma Siihonit ja tema maad. Hakka seda vallutama, ta maad omandama!'

32. Ja Siihon tuli välja meie vastu, tema ja kogu ta rahvas, taplusesse Jahsasse.

33. Aga Issand, meie Jumal, andis tema meie kätte ja me lõime teda ja ta poegi ja kogu ta rahvast.

34. Ja me vallutasime siis kõik ta linnad ja hävitasime sootuks kõik linna mehed, naised ja lapsed; me ei jätnud alles ühtegi põgenikku.

35. Me riisusime endile ainult karjad, samuti saagi vallutatud linnadest.

36. Aroerist, mis on Arnoni jõe kaldal, ja jõeorus olevast linnast kuni Gileadini ei olnud linna, mis oleks olnud meile kõrge. Selle kõik andis Issand, meie Jumal, meie kätte.

37. Üksnes ammonlaste maad sa ei puudutanud, kogu Jabboki jõe äärt, ja mäestikulinna ega muud, mida Issand, meie Jumal, oli keelanud.

Peatükk 3

1. Siis me pöördusime ja läksime üles mööda Baasani teed. Ja Oog, Baasani kuningas, tuli välja meie vastu, tema ja kogu ta rahvas, taplusesse Edreisse.
2. Ja Issand ütles mulle: 'Ära kardada teda, sest ma annan su kätte tema ja kogu ta rahva ning maa! Talita temaga, nagu sa talitasid Siihoniga, emorlaste kuningaga, kes elas Hesbonis!'
3. Ja Issand, meie Jumal, andis meie kätte ka Baasani kuninga Oogi ja kogu ta rahva; ja me lõime teda, laskmata põgeneda ainsatki.
4. Ja me vallutasime siis kõik ta linnad; ei olnud linna, mida me temalt ei võtnud: kuuskümmend linna, kogu Argobi piirkonna, Oogi kuningriigi Baasanis.
5. Kõik need linnad olid kindlustatud kõrge müüriga, väravate ja riividega, peale lahtiste linnade, mida oli suur hulk.
6. Ja me hävitasime need sootuks, nagu me talitasime Siihoniga, Hesboni kuningaga, hävitades sootuks kõik linnade mehed, naised ja lapsed,
7. aga kõik karjad ja linnadest saadava saagi me riisusime enestele.
8. Tol korral me võtsime kahe emorlaste kuninga käest selle maa, mis on siinpool Jordanit Arnoni jõest kuni Hermoni mäeni -
9. siidonlased hüüavad Hermonit Sirjoniks, aga emorlased hüüavad seda Seniiriks -
10. kõik lausikmaa linnad ja kogu Gileadi ja kogu Baasani kuni Salkani ja Edreini, Oogi kuningriigi linnad Baasanis.
11. Sest ainult Oog, Baasani kuningas, oli järele jäänud viimseist refalast. Vaata, tema säng, raudsäng, eks see ole ammonlaste Rabbas? See on üheksa küünart pikk ja neli küünart lai, hariliku küünra järgi.
12. Selle maa me võtsime tol korral oma valdusesse; maa, alates Aroerist, mis on Arnoni jõe ääres, ja poole Gileadi mäestikust ning selle linnad andsin ma ruubenlastele ja gaadlastele.
13. Ja ülejäänud Gileadi ja kogu Baasani, Oogi kuningriigi, andsin ma Manasse poolele suguharule, kogu Argobi piirkonna; kogu seda Baasanit hüütakse refalaste jaoks.
14. Jair, Manasse poeg, võttis kogu Argobi piirkonna gesurlaste ja maakatlaste piirini ja nimetas selle osa Baasanit oma nime järgi 'Jairi telklaagriteks', nagu see on tänapäevani.
15. Ja Maakirile ma andsin Gileadi.
16. Ja ruubenlastele ja gaadlastele ma andsin Gileadist kuni Arnoni jõeni, jõe keskjooksuni - see on piiriks, ja kuni Jabboki jõeni, ammonlaste piirini,
17. ja lausikmaa ja Jordani ja piirkonna Kinneretist kuni lausikmaa mereni, Soolamereni allpool Pisgaa järsakut päikesetõusu pool.
18. Ja ma käskisin tol korral teid, öeldes: 'Issand, teie Jumal, on andnud teile pärandiks selle maa. Minge, kõik vahvad mehed, relvastatult oma vendade Iisraeli laste ees!'
19. Ainult teie naised ja lapsed ning karjad - ma tean, et teil on palju loomi - jäägu linnadesse, mis ma teile olen andnud,
20. kuni Issand annab rahu teie vendadele, nõnda nagu teilegi, ja nemadki on vallutanud maa, mille Issand, teie Jumal, annab neile teisel pool Jordanit. Siis pöördugu igaüks tagasi oma maaomandile, mille ma teile olen andnud.'
21. Ja ma käskisin tol korral Joosuat, öeldes: 'Sinu silmad on näinud kõike, mis Issand, teie Jumal, on teinud nende kahe kuningaga: nõnda teeb Issand iga kuningriigiga, millest sa läbi lähed.'
22. Ärge kartke neid, sest Issand, teie Jumal, sõdib ise teie eest!'
23. Ja ma anusin tol korral Issandat, öeldes:
24. 'Issand Jumal! Sina oled oma sulasele hakanud näitama oma suurust ja oma vägevat kätt. Kas on jumalat taevas või maa peal, kes suudaks teha sinu tegusid ja vägitöid?'
25. Lase mind ometi minna ja näha seda head maad, mis on teisel pool Jordanit, teisel pool seda ilusat mäestikku ja Liibanoni!'
26. Aga Issand vihastus mu peale teie pärast ega kuulnud mind. Ja Issand ütles mulle: 'Küllalt sulle! Ära enam räägi mulle sellest asjast!'

27. Mine üles Pisgaa tippu ja tõsta oma silmad lääne ja põhja ja lõuna ja ida poole ja vaata silmaga, sest üle selle Jordani sina ei lähe.
28. Ja anna Joosuale käsk ja kinnita teda, sest tema läheb üle selle rahva ees ja tema annab neile pärisosaks maa, mida sa näed!
29. Ja me jäime orgu Beet-Peori kohale.

Peatükk 4

1. Ja nüüd, Iisrael, kuule määrusi ja seadlusi, mida mina teid õpetan pidama, et te elaksite ja läheksite ning päriksite maa, mille Issand, teie vanemate Jumal, teile annab.
2. Ärge lisage midagi sellele, milleks mina teid kohustan, ja ärge võtke midagi ära, vaid pidage Issanda, oma Jumala käske, mis mina teile annan!
3. Teie silmad on näinud, mida Issand tegi Baal-Peoriga, sest igauhe, kes käis Baal-Peori järel, hävitas Issand, su Jumal, sinu keskelt.
4. Aga teie, kes hoidsite Issanda, oma Jumala poole, olete tänapäeval kõik elus.
5. Vaata, ma olen teile õpetanud määrusi ja seadlusi, nagu Issand, mu Jumal, mind on käskinud, et te teeksite nõnda sellel maal, mida te lähete pärima.
6. Pidage neid ja tehke nende järgi, sest see on teie tarkus ja teie mõistus rahvaste silmis, kes ütlevad kõiki neid seadusi kuuldes: 'See suur rahvas on tõesti tark ja mõistlik rahvas!'
7. Sest kas on teist suurt rahvast, kellele jumalad on nii lähedal nagu Issand, meie Jumal, iga kord kui me teda hüüame?
8. Ja kas on teist suurt rahvast, kellel on nii õiglased määrused ja seadlused, nagu kogu see Seadus, mille ma täna panen teie ette?
9. Ole ainult valvel ja hoiä väga oma hinge, et sa ei unustaks neid asju, mida su silmad on näinud, ja et need ei lahkuks su südamest kogu su eluaja, ja kuuluta oma lastele ja lastelastele,
10. mis sündis päeval, mil sa seisid Issanda, oma Jumala ees Hoorebil, kui Issand mulle ütles: 'Kogu mulle rahvas kokku ja ma annan neile kuulda oma sõnu, et nad õpiksid mind kartma, niikaua kui nad elavad maa peal, ja õpetaksid seda oma lastelegi.'
11. Ja te astusite ligi ning seisite mäe all, mägi aga põles tules taeva südameni, ümber tume pilv ja pimedus.
12. Ja Issand rääkis teiega tule keskelt. Te kuulsite sõnade kõla, aga te ei näinud kuju, oli ainult hääl.
13. Ja tema tegi teile teatavaks oma seaduse, mida ta käskis teid täita - need kümme käsku; ja ta kirjutas need kahele kivilauale.
14. Ja mind käskis Issand tol korral õpetada teile määrusi ja seadlusi, et te teeksite nende järgi sellel maal, mida te lähete pärima.
15. Hoidke seepärast väga oma hinge, sest te ei näinud mingit kuju, siis kui Issand rääkis teiega Hoorebil tule keskelt,
16. et te ei tee pahasti ega valmista enestele nikerdatud kuju, mõnda jumalakuju, mehe või naise kujutist,
17. mõne maapealse looma kujutist, mõne taeva all lendava tiivulise linnu kujutist,
18. mõne maad mööda roomaja kujutist, mõne kala kujutist, kes on maa all vees,
19. ja et sa mitte, kui sa tõstad oma silmad taeva poole ja näed päikest ja kuud ja tähti, kogu taevaväge, ei lase ennast eksitada kummardama ja teenima neid, mis Issand, su Jumal, on andnud kõigile rahvaile kogu taeva all.
20. On ju Issand teid võtnud ja välja toonud rauasulatusahjust Egiptusest, et saaksite tema pärisrahvaks, nagu nüüd ongi sündinud.
21. Aga Issand vihastus mu peale teie pärast ja vandus, et mina ei lähe üle Jordani ega jõua sellele heale maale, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks,
22. vaid et mina pean surema siin maal. Mina ei lähe üle Jordani, teie aga lähete ja pärite selle hea maa.
23. Hoidke, et te ei unusta Issanda, oma Jumala seadust, mille ta andis teile, et te ei valmistaks endile nikerdatud kuju, ei mingit kujutist, mida Issand, su Jumal, sind on keelanud teha,
24. sest Issand, su Jumal, on hävitav tuli, püha vihaga Jumal!
25. Kui sulle sünnib lapsi ja lapselapsi ja te ise saate maal vanaks, ja kui te siis toimite kõlvatult ja valmistate mingisuguse asja nikerdatud kuju ja teete, mis on paha Issanda, su Jumala silmis, ja vihastate teda,
26. siis ma kutsun täna teie vastu tunnistajaiks taeva ja maa, et te tõesti varsti hävite sellelt maalt,

- mida te lähete pärima üle Jordani. Te ei ela seal kaua, vaid teid hävitatakse tõesti!
27. Issand pillutab teid rahvaste sekka ja teid jääb üle pisut inimesi rahvaste seas, kuhu Issand teid viib.
28. Ja seal te teenite jumalaid, kes on inimese kätetöö, puu ja kivi, kes ei näe ega kuule, ei söö ega tunne lõhna.
29. Siis te otsite sealt Issandat, oma Jumalat, ja sa leiad ta, kui sa teda otsid kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest.
30. Kui sul on kitsas käes ja kõik need asjad tabavad sind tulevasil päevil, siis pöördud sa Issanda, oma Jumala poole ja kuulad tema häält.
31. Sest Issand, su Jumal, on halastaja Jumal: ta ei jäta sind maha ega hävita sind, ja ta ei unusta lepingut su vanematega, mille ta neile vandega andis.
32. Küsi ometi endistelt aegadelt, mis on olnud enne sind, alates päevast, mil Jumal lõi maa peale inimese, ja küsi taeva äärest ääreni, kas on kunagi sündinud niisugust suurt asja või kas on iganes kuulnud sellesarnast?
33. Kas on ükski rahvas kuulnud Jumala häält rääkivat tule keskelt, nõnda nagu sina oled kuulnud, ja siiski jäänud elama?
34. Või kas on mõni jumal üritanud tulla võtma enesele ühte rahvast teise rahva keskelt katsumiste, tunnustähtede ja imetegudega, sõja ja vägeva käe ja väljasirutatud käsivarre abil, ja suurte hirmutuste abil, nõnda nagu Issand, teie Jumal, tegi teiega Egiptuses sinu silma ees?
35. Sina ise oled seda näinud, et sa teaksid, et Issand on Jumal; ei ole ühtegi teist peale tema!
36. Taevast on ta sind lasknud kuulda oma häält, et sind õpetada, ja maa peal on ta sulle näidanud oma suurt tuld, ja sa oled kuulnud tema sõnu tule keskelt.
37. Sellepärast et ta armastas su vanemaid ja valis nende järglased pärast neid, ja et ta ise viis sind oma suure rammuga Egiptusest välja,
38. ajades su eest ära rahvad, suuremad ja vägevamad sinust, et sind viia ja sulle anda pärisosaks nende maa, nagu see tänapäeval on,
39. siis tea täna ja talleta oma südames, et Issand on Jumal ülal taevas ja all maa peal, teist ei ole!
40. Ja sa pead pidama tema seadlusi ja käske, mis ma täna sulle annan, et sinul ja su lastel pärast sind võiks olla hea põli ja et sa võiksid pikendada oma päevi sellel maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle igaveseks!
41. Siis Mooses valis kolm linna teisel pool Jordanit, päikesetõusu pool,
42. et sinna võiks põgeneda tapja, kes oma ligimese on tapnud kogemata ja ilma teda varem vihkamata; põgenedes ühte neist linnadest, ta võib jääda elama:
43. Beser kõrbes, lagedal maal, ruubenlastele, Raamot Gileadis gaadlastele ja Goolan Baasanis manasselastele.
44. See on see Seadus, mille Mooses esitas Iisraeli lastele,
45. need on need tunnistused, määrused ja seadlused, mis Mooses andis Iisraeli lastele, kui nad Egiptusest olid lahkunud,
46. teisel pool Jordanit orus Beet-Peori kohal, emorlaste kuninga Siihoni maal, kes elas Hesbonis, keda Mooses ja Iisraeli lapsed löid, kui nad Egiptusest lahkusid.
47. Nad vallutasid tema maa ja Baasani kuninga Oogi maa, kahe emorlaste kuninga maa, kes olid teisel pool Jordanit, päikesetõusu pool,
48. alates Aroerist, mis on Arnoni jõe ääres, ja kuni Siioni mäeni, see on Hermonini,
49. ja kogu lausikmaa teisel pool Jordanit, ida pool, ja kuni lausikmaa mereni Pisgaa järsaku all.

Peatükk 5

1. Ja Mooses kutsus kokku kogu Iisraeli ning ütles neile: 'Kuule, Iisrael, määrusi ja seadlusi, millest ma täna teie kuuldes räägin, ja õppige neid ja olge hoolsad neid täitma!
2. Issand, meie Jumal, andis meile Hoorebil seaduse.
3. Mitte meie vanemaile ei andnud Issand seda seadust, vaid meile, kes me kõik siin täna elus oleme.
4. Palgest palgesse rääkis Issand teiega mäel tule keskelt.
5. Mina seisin tol korral Issanda ja teie vahel, et teile kuulutada Issanda sõna, sest te kartsite tuld ega läinud üles mäele. Ta ütles:
6. 'Mina olen Issand, sinu Jumal, kes tõi sind välja Egiptusemaalt orjusekojast.
7. Sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval!
8. Sa ei tohi enesele teha kuju ega mingisugust pilti sellest, mis on ülal taevas, ega sellest, mis on all maa peal, ega sellest, mis on maa all vees!
9. Sa ei tohi neid kummardada ega neid teenida, sest mina, Issand, sinu Jumal, olen püha vihaga Jumal, kes vanemate süü nuhtleb laste kätte kolmanda ja neljanda põlveni neile, kes mind vihkavad,
10. aga kes heldust osutab tuhandeile neile, kes mind armastavad ja mu käske peavad.
11. Sa ei tohi Issanda, oma Jumala nime asjata suhu võtta, sest Issand ei jäta seda nuhtlemata, kes tema nime asjata suhu võtab!
12. Pea meeles, et sa pead pühitsema hingamispäeva, nõnda nagu Issand, su Jumal, sind on käskinud!
13. Kuus päeva tee tööd ja toimetage kõiki oma talitusi,
14. aga seitsmes päev on Issanda, sinu Jumala hingamispäev! Siis sa ei tohi toimetada ühtegi talitust, ei sa ise ega su poeg ja tütar, ei su sulane ega teenija, ei su härg ega eesel või mõni muu su loomadest, ka mitte võõras, kes on su väravais, et su sulane ja teenija saaksid hingata nagu sina.
15. Ja pea meeles, et sa olid ori Egiptusemaal ja et Issand, su Jumal, tõi sind sealt välja vägeva käega ja väljasirutatud käsivarrega; sellepärast on Issand, su Jumal, käskinud sind pidada hingamispäeva.
16. Sa pead austama oma isa ja ema, nõnda nagu Issand, su Jumal, sind on käskinud, et su päevi pikendataks ja et su käsi hästi käiks sellel maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab!
17. Sa ei tohi tappa!
18. Sa ei tohi abielu rikkuda!
19. Sa ei tohi varastada!
20. Sa ei tohi tunnistada oma ligimese vastu valetunnistajana!
21. Sa ei tohi himustada oma ligimese naist! Sa ei tohi himustada oma ligimese koda, tema põldu, sulast ja teenijat, härga ja eeslit ega midagi, mis su ligimese päralt on!'
22. Need sõnad rääkis Issand mäe peal valju häälega tervele teie kogudusele tule, pilve ja pimeduse seest ega lisanud midagi juurde. Ja ta kirjutas need kahele kivilauale ning andis need minule.
23. Ja kui te kuulsite seda häält pimedusest, samal ajal kui mägi põles tules, siis te tulite minu juurde, kõik teie suguharude peamehed ja vanemad,
24. ja ütlesite: 'Vaata, Issand, meie Jumal, on meile näidanud oma auhiilgust ja suurust, ja me oleme kuulnud ta häält tule seest. Sel päeval me nägime, et Jumal räägib inimesega, aga too jääb elama.
25. Nüüd aga, miks peame surema? Sest see suur tuli põletab meid ära. Kui me veel edasi kuuleme Issanda, oma Jumala häält, siis me sureme.
26. Sest kes kõigest lihast on nagu meie kuulnud elava Jumala häält rääkivat tule seest ja on jäänud elama?
27. Mine sina lähedale ja kuule kõike, mis Issand, meie Jumal, ütleb; ja sina räägi meile kõik, mis Issand, meie Jumal, sulle ütleb, siis me kuulame ja teeme nõnda!'
28. Ja Issand kuulis teie valje sõnu, kui te minuga rääkisite, ja Issand ütles mulle: 'Ma olen kuulnud selle rahva valje sõnu, mis nad sulle ütlesid. See kõik on hea, mis nad on rääkinud.
29. Oleks neil ometi niisugune süda, et nad mind kardaksid ja peaksid alati kõiki mu käske, et nende ja nende laste käsi igavesti hästi käiks!
30. Mine ütle neile: Minge tagasi oma telkide juurde!

31. Aga sina jää siia minu juurde ja ma ütlen sulle kõik need käsud, määrused ja seadlused, mis sa neile pead õpetama, et nad teeksid nende järgi sellel maal, mille ma annan neile pärida.'
32. Täitke siis neid hoolsasti, nagu Issand, teie Jumal, teid on käskinud, ärge pöörduge paremale ega vasakule
33. kogu sellel teel, mida Issand, teie Jumal, teid on käskinud käia, et te jääksite elama, et teie käsi hästi käiks ja te pikendaksite oma päevi sellel maal, mille te pärite.

Peatükk 6

1. Ja need on käsud, määrused ja seadlused, mida Issand, teie Jumal, käskis teile õpetada täitmiseks maal, kuhu te lähete, et seda pärida,
2. selleks, et sa kardaksid Issandat, oma Jumalat, pidades kõiki tema määrusi ja käske, mis mina sulle andsin, sina ja su poeg ja su pojapoeg, kogu oma eluaja ja et su päevi pikendataks.
3. Nüüd siis kuule, Iisrael, ja täida seda hoolsasti, et su käsi hästi käiks ja et teid saaks väga palju, nagu Issand, su vanemate Jumal, on sulle lubanud maal, mis piima ja mett voolab.
4. Kuule, Iisrael! Issand, meie Jumal Issand, on ainus.
5. Armasta Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma väest!
6. Ja need sõnad, mis ma täna sulle annan, jäägu su südamesse!
7. Kinnita neid oma lastele kõvasti ja kõnele neist kojast istudes ja teed käies, magama heites ja üles tõustes!
8. Seo need märgiks oma kätte peale ja olgu need naastuks su silmade vahel!
9. Kirjuta need oma koja piitjalgadele ja väravatele!
10. Ja kui Issand, su Jumal, viib sind sellele maale, mille ta vandega su vanemaile, Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, on töötanud sulle anda - suured ja head linnad, mida sa pole ehitanud,
11. ja kõike head täis kojad, mida sa pole täitnud, ja raiutud kaevud, mida sa pole raiunud, viinamäed ja õlipuud, mida sa pole istutanud - ja kui sa oled söönud ja su kõht on täis saanud,
12. siis hoi, et sa ei unusta Issandat, kes tõi sind välja Egiptusemaalt orjusekojast!
13. Karda Issandat, oma Jumalat, ja teeni teda ning vannu tema nime juures!
14. Ärge käige teiste rahvaste jumalate järel, kes asuvad teie ümber,
15. sest Issand, su Jumal, on püha vihaga Jumal sinu keskel, et Issanda, su Jumala viha ei süttiks põlema su vastu ega hävitaks sind maa pealt!
16. Ärge ajage kiusu Issandaga, oma Jumalaga, nagu te temaga Massas kiusate!
17. Pidage kindlasti Issanda, oma Jumala käske ja tema tunnistusi ning seadlusi, mis ta sulle on andnud,
18. ja tee, mis õige ja hea on Issanda silmis, et su käsi hästi käiks ja sa võiksid minna ning pärida selle hea maa, mille Issand su vanemaile on vandega töötanud,
19. ajades ära kõik sinu vaenlased su eest, nagu Issand on lubanud!
20. Kui su poeg sinult tulevikus küsib, öeldes: Mis tunnistused ja määrused ja seadlused need on, mis Issand, meie Jumal, teile on andnud,
21. siis vasta oma pojale: Me olime vaarao orjad Egiptuses, aga Issand tõi meid vägeva käega Egiptusest välja.
22. Ja Issand tegi tunnustähti ning suuri ja hukatuslikke imetegusid meie silme ees Egiptuses vaarao ja kogu ta koja vastu,
23. meid aga tõi ta sealt välja, et meid viia sellele maale, mille ta meie vanemaile oli vandega töötanud, ja see maa meile anda.
24. Ja Issand käskis meid teha kõigi nende seadluste järgi, karta Issandat, meie Jumalat, et meie käsi alati hästi käiks, et ta hoiaks meid elus, nagu see tänapäeval ongi.
25. Ja see on meile õiguseks, kui me täidame hoolsasti kõiki neid käske Issanda, meie Jumala ees, nagu ta meid on käskinud.

Peatükk 7

1. Kui Issand, su Jumal, viib sind sellele maale, mida sa lähed pärima, ja ta ajab sinu eest ära paljud rahvad: hetid, girgaaslased, emorlased, kaananlased, perislased, hiivlased ja jebuuslased, seitse rahvast, suuremad ja vägevamad sinust,
2. ja kui Issand, su Jumal, annab nad sinu kätte ja sa lööd neid, siis hävita nad sootuks: ära tee nendega lepingut ja ära anna neile armu!
3. Ja ära saa nendega langudeks; oma tüdarta ära anna tema pojale ja tema tüdarta ära võta oma pojale,
4. sest ta ahvatleb su poja loobuma minu järelt ja teenima teisi jumalaid. Siis süttib Issanda viha põlema teie vastu ja ta hävitab sind kiiresti.
5. Aga talitage nendega nõnda: kiskuge maha nende altariid, purustage nende ebausused, raiuge katki nende viljakustulbad ja põletage tules nende jumalakujud!
6. Sest sa oled Issandale, oma Jumalale, pühitsetud rahvas; Issand, su Jumal, on sind valinud olema temale omandrahvaks kõigist rahvaist, kes maa peal on.
7. Mitte, et te olete suurim kõigist rahvaist, ei ole Issand teid eelistanud ja valinud, ei, te olete ju väikseim kõigist rahvaist,
8. vaid sellepärast et Issand teid armastas ja tahtis pidada vannet, mille ta oli andnud teie vanemaile, tõi Issand teid vägeva käega välja ja lunastas sind orjusekojast vaarao, Egiptuse kuninga käest.
9. Ja tea, et Issand, su Jumal, on Jumal, ustav Jumal, kes lepingut peab ja heldust osutab tuhandenda põlveni neile, kes teda armastavad ja tema käske peavad,
10. aga kes tasub oma vihkajale otsemaid, hävitades nemad; ta ei viivita oma vihkaja ees, vaid tasub temale kohe.
11. Pea seepärast neid käske, määrusi ja seadlusi, mis ma täna sulle annan, et sa neid täidaksid!
12. Ja kui te võtate kuulda neid seadusi ja peate neid ja teete nende järgi, siis peab Issand, su Jumal, sinuga lepingut ja osutab heldust, mida ta su vanemaile on vandega töötanud.
13. Ja tema armastab sind ja õnnistab sind ning teeb sind paljuks; ta õnnistab su ihusugu ja su maa vilja, su teravilja, su veinivirret ja su õli, su veiste poegimist ning su lammaste ja kitsede kasvatust sellel maal, mille ta vandega su vanemaile on töötanud sulle anda.
14. Õnnistatud oled sa rohkem kui kõik rahvad: ei ole su hulgas sigimatut, ei meest ega naist, ka mitte su loomade hulgas!
15. Ja Issand võtab sinult ära kõik haigused ega pane su peale ainsatki Egiptuse kurjadest taudidest, mida sa tunned, vaid laseb need osaks saada kõigile, kes sind vihkavad.
16. Ja hävita ära kõik rahvad, keda Issand, su Jumal, sulle annab; su silm ärgu andku neile armu! Ja sa ei tohi teenida nende jumalaid, sest see saaks sulle püüdepaelaks!
17. Kui sa ütled oma südames: Need rahvad on minust suuremad, kuidas ma suudan nad ära ajada?
18. Ära siiski kardada neid; tuleta ikka meelde, mida Issand, su Jumal, tegi vaaraole ja kõigile egiptlastele,
19. neid suuri katsumusi, mida sa nägid oma silmaga, ja tunnustähti ja imetegusid, ja vägevast kätt ja väljasirutatud käsivart, millega Issand, su Jumal, tõi sind välja. Nõnda teeb Issand, sinu Jumal, kõigile neile rahvastele, keda sa kardad.
20. Samuti läkitab Issand, su Jumal, neile masenduse, kuni on kadunud need, kes on järele jäänud, ja need, kes endid on sinu eest peitnud.
21. Ära kohku nende ees, sest Issand, sinu Jumal, on su keskel, suur ja kardetav Jumal!
22. Issand, su Jumal, ajab need rahvad su eest ära vähehaaval; sa ei tohi neid kiiresti hävitada, et sulle ei sigineks palju metsloomi.
23. Issand, su Jumal, annab nad su kätte ja viib nad suurde segadusse, kuni nad hävitatakse.
24. Ta annab nende kuningad su kätte ja sa pead kaotama nende nimed taeva alt; ükski ei saa seista sinu vastu, kuni sa nad hävitad.
25. Nende jumalakujud põletage tules; ära himusta hõbedat ja kulda nende pealt ja ära võta seda enesele, et sind sellega ei võrgutataks, sest see on jäledus Issandale, su Jumalale!
26. Ära vii niisugust jäledust oma kotta, et sinagi ei saaks neetuks nagu see; sa pead seda ülimalt

põlgama ja jälestama, sest see on neetud asi!

Peatükk 8

1. Pidage hoolsasti kõiki käske, mis ma täna sulle annan, et te jääksite elama ja paljuneksite ning läheksite ja päriksite maa, mille Issand on vandega töötanud teie vanemaile!
2. Ja tuleta meelde kogu teekonda, mida Issand, su Jumal, sind on lasknud käia need nelikümmend aastat kõrbes, et sind alandada, et sind proovile panna, et teada saada, mis on su südames: kas sa pead tema käske või mitte!
3. Tema alandas sind ja laskis sind nälgida, ja ta söötis sind mannaga, mida ei tundnud sina ega su vanemad, et teha sulle teatavaks, et inimene ei ela üksnes leivast, vaid inimene elab kõigest, mis lähtub Issanda suust.
4. Su riided ei kulunud seljas ega paistetanud su jalg need nelikümmend aastat.
5. Sa pead tundma oma südames, et nagu mees karistab oma poega, nõnda karistab sind Issand, su Jumal.
6. Pea Issanda, oma Jumala käske, käies tema teedel ja kartes teda!
7. Sest Issand, su Jumal, viib sind heale maale, veeojade, allikate ja sügavate vete maale, mis voolavad orgudes ja mägedes,
8. nisu, odra, viinapuude, viigipuude, granaatõunapuude, õlipuude ja mee maale,
9. maale, kus sa ei söö leiba kehvuses, kus sul midagi ei puudu, maale, mille kivid on raud ja mille mägedest sa saad raiuda vaske.
10. Kui sa sööd ja su kõht saab täis, siis kiida Issandat, oma Jumalat, hea maa pärast, mille ta sulle andis!
11. Hoi, et sa ei unusta Issandat, oma Jumalat, jättes pidamata tema käsud, seadlused ja määrused, mis ma täna sulle annan,
12. et kui sa sööd ja su kõht saab täis, ja sa ehitad ilusad kojad ning elad neis,
13. kui su veised, lambad ja kitsed sigivad, su hõbe ja kuld rohkeneb ja kõik, mis sul on, kasvab,
14. et su süda siis ei lähe suureliseks ja sa ei unusta Issandat, oma Jumalat, kes tõi sind välja Egiptusemaalt orjusekojast,
15. kes juhtis sind suures ja kardetavas mürkmadudega ja skorpionidega kõrbes, põuases paigas, kus ei olnud vett, kes laskis sulle vett voolata ränikivikaljust,
16. kes söötis sind kõrbes mannaga, mida su vanemad ei tundnud, et sind alandada ja proovile panna, et viimaks teha sulle head!
17. Ja ära ütle oma südames: Mu oma jõud ja mu käe ramm on soetanud mulle selle varanduse,
18. vaid tuleta meelde Issandat, oma Jumalat, et see on tema, kes annab sulle jõu varanduse soetamiseks, et kinnitada lepingut, mille ta vandudes tegi su vanematega, mis nüüd ongi teostunud!
19. Aga kui sa unustad Issanda, oma Jumala, ja käid teiste jumalate järel ja teenid neid ning kummardad nende ees, siis ma tunnistan täna teile, et te tõesti hukkute.
20. Nagu rahvad, keda Issand teie eest hävitab, nõnda hävite ka teie, kui te ei võta kuulda Issanda, oma Jumala häält.

Peatükk 9

1. Kuule, Iisrael! Sa lähed nüüd üle Jordani, et minna alistama rahvaid, kes on suuremad ja vägevamad sinust, linnu, suuri ja taevani kindlustatuid,
2. suurt ja pikakasvulist rahvast, anaklasi, keda sa tunnend ja kellest sa oled kuulnud: 'Kes suudaks seista anaklaste ees?'
3. Tea siis nüüd, et Issand, su Jumal, on see, kes käib su ees nagu hävitav tuli; tema hävitab neid ja alandab nad su ees - siis ajad sa nad ära ja hukkad kiiresti, nõnda nagu Issand sulle on öelnud.
4. Kui Issand, su Jumal, ajab nad ära su eest, siis ära mõtle oma südames, öeldes: 'Minu õigsuse pärast on Issand mind toonud pärima seda maad!', vaid nende rahvaste jumalakartmatuse pärast ajab Issand nad ära su eest.
5. Mitte oma õigsuse ja südame siiruse pärast ei pääse sa nende maad pärima, vaid nende rahvaste jumalakartmatuse pärast ajab Issand, su Jumal, nad ära su eest, et pidada, mida Issand on vandega töötanud su vanemaile, Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile.
6. Tea siis, et mitte sinu õigsuse pärast ei anna Issand, su Jumal, sulle pärimiseks seda head maad, sest sa oled kangekaelne rahvas!
7. Tuleta meelde, ära unusta, kuidas sa kõrbes vihastasid Issandat, oma Jumalat! Sellest päevast alates, mil sa lahkusid Egiptusemaalt, kuni teie tulekuni siia paika, olete osutanud vastupanu Issandale.
8. Juba Hoorebil te pahandasite Issandat ja Issand vihastus teie peale, tahtes teid hävitada.
9. Kui ma läksin üles mäele vastu võtma kivilaudu, selle seaduse laudu, mille Issand teile oli andnud, siis jäin ma mäele neljakümneks päevaks ja neljakümneks ööks, leiba söömata ja vett joomata.
10. Ja Issand andis mulle kaks kivilauda, millele oli kirjutatud Jumala sõrmega, ja nende peal olid kõik sõnad, mis Issand oli kogunemispäeval teile rääkinud mäel tule seest.
11. Neljakümne päeva ja neljakümne öö pärast andis Issand mulle need kaks kivilauda, seaduselauda.
12. Ja Issand ütles mulle: 'Tõuse ja mine siit kähku alla, sest su rahvas, kelle sa tõid Egiptusest välja, teeb pahasti: nad on juba lahkunud sellelt teelt, mida ma neid käskisin käia - nad on endale valmistanud valatud kuhu!'
13. Ja Issand rääkis minuga, öeldes: 'Ma olen näinud seda rahvast, ja vaata, see on kangekaelne rahvas!'
14. Jäta mind, ja ma hävitan nad ning kustutan nende nimed taeva alt, sinust aga teen ma vägevama ja suurema rahva kui see!'
15. Siis ma pöördusin ja läksin mäelt alla: mägi põles tules ja mul oli kaks seaduselauda teine teises käes.
16. Ja ma vaatasin, ja ennäe, te olite teinud pattu Issanda, oma Jumala vastu: te olite endile valmistanud valatud vasika, olite kiiresti lahkunud teelt, mida Issand teid oli käskinud käia.
17. Siis ma haarasin need kaks lauda ja viskasin need ära oma käest ning lõin need puruks teie silme ees.
18. Ja ma heitsin maha Issanda ette, olles nagu eelmiselgi korral nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd leiba söömata ja vett joomata kõigi teie pattude pärast, mis te olite teinud, tehes kurja Issanda silmis ja vihastades teda.
19. Sest ma kartsin seda viha ja raevu, mis Issandat oli vallanud teie vastu, nõnda et ta tahtis teid hävitada. Ja Issand kuulis mind ka veel seekord.
20. Ka Aaroni peale vihastus Issand väga, tahtes teda hävitada, ja ma palusin siis ka Aaroni eest.
21. Aga teie patutöö, mille te olite valmistanud, vasika, ma võtsin ja põletasin seda tulega, lõin selle puruks, jahvatasin hästi, kuni see sai peeneks põrmuks, ja viskasin selle põrmu jõkke, mis mäelt alla voolab.
22. Ka Tabeeras ja Massas ja Kibrot-Hattaavas te vihastasite Issandat.
23. Ja kui Issand teid läkitas Kaades-Barneast, öeldes: 'Minge ja vallutage maa, mille ma teile annan!', siis te panite vastu Issanda, oma Jumala käsule, ei uskunud temasse ega kuulnud ta häält.

24. Te olete olnud Issandale vastupanijad, alates sellest päevast, mil tema teid tunneb.
25. Siis ma heitsin maha Issanda ette neiks neljakümneks päevaks ja neljakümneks ööks, sest Issand oli öelnud, et ta teid hävitab.
26. Ja ma palusin Issandat ning ütlesin: 'Issand Jumal, ära hukka oma rahvast ja oma pärisosa, kelle sa oled lunastanud oma suurusega ja kelle sa tõid Egiptusest välja vägeva käega!
27. Mõtlen oma sulastele, Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, ära pane tähele selle rahva kangust, ta nurjatust ja pattu,
28. et ei öeldaks maal, kust sa meid välja tõid: 'Sellepärast et Issand ei suutnud neid viia sellele maale, mille ta neile oli lubanud, ja et ta neid vihkas, viis ta nad välja, et neid kõrbes surmata!'
29. Ometi on nad ju sinu rahvas ja sinu pärisosa, kelle sa tõid välja oma suure rammuga ja väljasirutatud käsivarrega.'

Peatükk 10

1. Tol korral ütles Issand minule: 'Raiu enesele kaks kivilauda, endiste sarnased, ja tule mu juurde üles mäele! Ja valmista enesele puulaegas!
2. Mina kirjutan laudadele need sõnad, mis olid endistel laudadel, mis sa puruks lõid, ja pane need laekasse!'
3. Siis ma valmistasin akaatsiapuust laeka ja raiusin kaks kivilauda, endiste sarnased; siis ma läksin üles mäele ja need kaks kivilauda olid mul käes.
4. Ja tema kirjutas laudadele endise kirja sarnaselt need kümme käsusõna, mis Issand oli kogunemispäeval teile kõnelnud mäe peal tule seest. Ja Issand andis need mulle.
5. Siis ma pöördusin ümber, tulin mäelt alla ja panin laudad laekasse, mille ma olin valmistanud, ja need jäid sinna, nagu Issand oli mulle käsu andnud.
6. Ja Iisraeli lapsed läksid teele Beerot-Bene-Jaakanist Mooserasse. Seal suri Aaron ja ta maeti sinna. Ja tema poeg Eleasar sai tema asemel preestriks.
7. Ja sealt läksid nad teele Gudgodasse, ja Gudgodast Jotbatasse, veeojade maale.
8. Sel ajal eraldas Issand Leevi suguharu kandma seaduselaegast, seisma Issanda palge ees, teenima teda ja õnnistama tema nimel kuni tänapäevani.
9. Sellepärast ei ole Leevil osa ega pärandit koos vendadega; Issand on tema pärisosa, nagu Issand, su Jumal, temale on öelnud.
10. Ja ma viibisin mäel niisama kaua kui eelmisel korral, nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, ja Issand kuulis mind ka seekord: Issand ei tahtnud sind hukata.
11. Ja Issand ütles mulle: 'Võta kätte, käi teeles minnes rahva ees, et nad läheksid ja päricksid maa, mille ma vandega nende vanemaile olen töötanud neile anda!'
12. Ja nüüd, Iisrael, mida nõuab Issand, su Jumal, sinult muud, kui et sa kardaksid Issandat, oma Jumalat, käiksid kõigil tema teedel ja armastaksid teda, ja et sa teeniksid Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest,
13. et sa peaksid Issanda käskle ja seadusi, mis ma täna sulle annan, et su käsi hästi käiks?
14. Vaata, Issanda, su Jumala päralt on taevast ja taevaste taevast, maa ja kõik, mis seal on.
15. Üksnes sinu vanemaid on Issand eelistanud, armastades neid, ja on pärast neid valinud nende soo, see on teid, kõigi rahvaste seast, nagu see tänapäeval on.
16. Lõigake siis ümber oma südame eesnahk ja ärge enam tehke oma kaela kangeks,
17. sest Issand, teie Jumal, on jumalate Jumal ja isandate Isand, suur, vägev ja kardetav Jumal, kes ei vaata isiku peale ega võta vastu meehead,
18. kes teeb õigust vaeslapsle ja lesknaisle ja kes armastab võõrast, andes temale leiba ja riidet.
19. Seepärast armastage võõrast, sest te olete ise olnud võõrad Egiptusemaal!
20. Issandat, oma Jumalat, pead sa kartma, teda pead sa teenima ja tema poole hoidma ning tema nime juures vanduma!
21. Tema on su kiitus ja tema on su Jumal, kes sulle on teinud neid suuri ja kohutavaid tegusid, mida su silmad on näinud.
22. Seitsmekümne hingega läksid su vanemad alla Egiptusesse, aga nüüd on Issand, su Jumal, teinud sind rohkuse poolest taevatähtede sarnaseks.

Peatükk 11

1. Armasta seepärast Issandat, oma Jumalat, ja pea alati, mida tuleb pidada, ta määrusi, seadlusi ja käske!
2. Ja teadke nüüd, sest see ei käi teie laste kohta, kes ei ole teadlikud ja kes ei ole näinud Issanda, teie Jumala karistust, tema suurust, tema vägevast kätt ja väljasirutatud käsivart,
3. ega tema tunnustähti ja tegusid, mis ta tegi Egiptuses vaaraole, Egiptuse kuningale, ja kogu ta maale,
4. ega seda, mis ta tegi Egiptuse sõjaväele, selle hobustele ja sõjavankritele, kui ta laskis Kõrkjamere vee voolata nende peale, kui nad teid taga ajasid ja Issand nad hukkas alatiseks,
5. ega seda, mis ta tegi teile kõrbes, kuni teie jõudmiseni siia paika,
6. ega seda, mis ta tegi Daatanile ja Abiramile, Ruubeni poja Eliabi poegadele, kui maa avas oma suu ja neelas kogu Iisraeli keskel nemad ja nende pered ja telgid ja kõik elusolendid, kes järgnesid neile,
7. vaid teie silmad on näinud kõiki Issanda suuri tegusid, mis ta on teinud.
8. Seepärast pidage kõiki käske, mis ma täna teile annan, et te saaksite tugevaiks ja läheksite ning päriksite maa, mida te lähete pärima,
9. ja et te pikendaksite oma päevi sellel maal, mille Issand vandega teie vanemaile on töotanud anda neile ja nende soole, maa, mis piima ja mett voolab!
10. Sest maa, kuhu sa lähed, et seda pärida, ei ole nagu Egiptusemaa, kust te ära tulite, kus sa külvasid oma seemet ja mida sa jalaga veeratast tallates kastsid nagu juurviljaaeda,
11. vaid see maa, kuhu te lähete, et seda pärida, on mäGINE ja oruline maa, mis joob vett taeva vihmast,
12. maa, mille eest hoolitseb Issand, su Jumal, millel alaliselt, aasta algusest aasta lõpuni, viibivad Issanda, su Jumala silmad.
13. Ja kui te tõesti kuulate mu käske, mis ma täna teile annan, nõnda et te armastate Issandat, oma Jumalat, ja teenite teda kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest,
14. siis annan mina teie maale vihma õigel ajal, varajase ja hilise vihma, ja sa koristad kokku oma teravilja, veini ja õli.
15. Ja ma annan sinu väljal rohtu su loomade jaoks; sina ise sööd ja su köht saab täis.
16. Hoidke, et teie süda ei laseks ennast meelitada ja et te ei kalduks kõrvale ega teeniks teisi jumalaid ega kummardaks neid,
17. muidu süttib Issanda viha põlema teie vastu ja ta suleb taeva, nõnda et vihma ei saja ja maa ei anna saaki, ja te hävite kiiresti sellelt healt maalt, mille Issand teile annab!
18. Ja pange siis need mu sõnad oma südamesse ja hinge, siduge need tähiseks oma käe peale ja need olgu laubanaastuks teie silmade vahel;
19. õpetage neid oma lastele, rääkides neist kajas istudes ja teed käies, magama heites ja üles tõustes!
20. Ja kirjuta need oma koja piitjalgade ja väravate peale,
21. et teie ja teie lapsed elaksid sellel maal, mille Issand vandega teie vanemaile on töotanud anda neile, niikaua kui taevas on maa kohal!
22. Sest kui te tõesti peate kõiki neid käske, mis ma annan teile täitmiseks, et te teete nende järgi, armastate Issandat, oma Jumalat, käite kõigil tema teedel ja hoiate tema poole,
23. siis ajab Issand ära kõik need rahvad teie eest ja te alistate rahvad, kes on teist suuremad ja vägevamad.
24. Iga paik kõrbest, kuhu teie jalatald astub, kuulub teile. Liibanon jõest, Frati jõest kuni läänepoolse mereni on teie maa-ala.
25. Ükski ei suuda teile vastu panna; kartuse ja hirmu teie ees paneb Issand, teie Jumal, kogu selle maapinna peale, kuhu te astute, nagu ta teile on öelnud.
26. Vaata, ma panen täna teie ette õnnistuse ja needuse:
27. õnnistuse, kui te kuulate Issanda, oma Jumala käske, mis ma täna teile annan,
28. aga needuse, kui te ei kuula Issanda, oma Jumala käske, vaid lahkute teelt, mille ma täna teile

määrän, ja hakkate käima teiste jumalate järel, keda te ei ole tundnud.

29. Ja kui Issand, su Jumal, sind on viinud sellele maale, mida sa lähed pärima, siis jaga õnnistust Gerisimi mäel ja needust Eebali mäel!

30. Eks ole need teisel pool Jordanit, lääne pool teed päikese loojaku suunas lagendikul elavate kaananlaste maal, Gilgali kohal Moore tammiku juures?

31. Sest te olete ületamas Jordanit, et minna pärima maad, mille Issand, teie Jumal, teile annab. Ja kui te olete selle pärinud ja elate seal,

32. siis pidage hoolsasti kõiki määrusi ja seadlusi, mis ma täna panen teie ette!

Peatükk 12

1. Need on määrused ja seadlused, mida te peate hoolsasti pidama maal, mille Issand, su vanemate Jumal, annab sulle pärida, niikaua kui te elate maa peal.
2. Hävitage sootuks kõik need paigad, kus rahvad, keda te välja tõrjute, on teeninud oma jumalaid kõrgeil mägedel ja küngastel ning iga halja puu all!
3. Kiskuge maha nende altarid, purustage nende sambad, põletage tules nende viljakustulbad ja raiuge maha nende jumalate nikerdatud kujud ning kaotage nende nimed neist paigust!
4. Issandale, oma Jumalale, te ei tohi teha nõnda nagu nemad,
5. vaid otsige seda paika, mille Issand, teie Jumal, valib kõigilt teie suguharudelt, et sinna panna oma nime; tema eluaset otsige, ja sinna minge!
6. Sinna viige oma põletus- ja tapaohvrid, kümnised, käe tõstelõivud, töotusohvrid ja vabatahtlikud ohvrid ning veiste, lammaste ja kitsede esmasündinud!
7. Ja seal sööge Issanda, oma Jumala ees ning olge rõõmsad, teie ja teie pere, kõige pärast, mida teie käsi on hankinud, millega Issand, su Jumal, sind on õnnistanud!
8. Ärge tehke enam nõnda, nagu me täna teeme siin, igaüks seda, mis õige on tema silmis,
9. sest te ei ole veel tänini jõudnud rahupaika ega pärisosale, mille Issand, su Jumal, sulle annab.
10. Aga kui te olete läinud üle Jordani ja elate maal, mille Issand, teie Jumal, teile pärisosaks annab, ja kui ta annab teile rahu kõigist vaenlasist ümberkaudu ja te elate julgesti,
11. siis viige sinna paika, mille Issand, teie Jumal, valib eluasemeks oma nimele, kõik, mis ma teid käsin: oma põletus- ja tapaohvrid, kümnised ja käe tõstelõivud, ja kõik valitud töotusohvrid, mis te Issandale töotate,
12. ja olge rõõmsad Issanda, oma Jumala ees, teie ja teie pojad ja tütreid, teie sulased ja teenijad, ka leviit, kes on teie väravais, sest temal ei ole osa pärandit koos teiega.
13. Hoia, et sa oma põletusohvreid ei ohverda igas paigas, mida näed,
14. vaid selles paigas, mille Issand välja valib ühelt su suguharult, ohverda oma põletusohvreid ja tee kõike, mis ma sind käsin!
15. Ometi võid sa kõigis oma väravais tappa ja liha süüa nii palju, kui su hing himustab, Issanda, su Jumala õnnistuse kohaselt, mille ta sulle on andnud; roojane ja puhas võivad seda süüa nagu gaselli või hirve liha.
16. Aga te ei tohi süüa verd - valage see maha nagu vesi!
17. Sa ei tohi oma väravais süüa oma teravilja ja veinivirde ja õli kümnist, oma veiste, lammaste ja kitsede esmasündinuid ega ühtegi oma töotusohvrit, mille sa töotad, või oma vabatahtlikke ohvreid või oma käe tõstelõive,
18. vaid sa pead seda sööma Issanda, oma Jumala ees paigas, mille Issand, su Jumal, välja valib, sina ja su poeg ja tütar, su sulane ja teenija, ja leviit, kes on su väravais; ja ole rõõmus Issanda, oma Jumala ees kõige pärast, mida su käsi on hankinud!
19. Hoia, et sa leviiti ilma ei jäta, niikaua kui sa elad oma maal!
20. Kui Issand, su Jumal, teeb su maa-ala laiemaks, nagu ta sulle on lubanud, ja sa mõtled: 'Ma tahan liha süüa' - sest su hing himustab liha süüa -, siis sa võid liha süüa nii palju, kui su hing himustab.
21. Kui sinust on kaugel see paik, mille Issand, su Jumal, välja valib, et sinna panna oma nime, siis sa võid tappa oma veistest, lammastest ja kitsedest, keda Issand sulle on andnud, nõnda nagu ma sind olen käskinud, ja süüa oma väravais nii palju, kui su hing himustab.
22. Jah, söö seda nõnda, nagu süüakse gaselli või hirve liha; niihästi roojane kui puhas võib seda süüa.
23. Aga jää kindlaks, et sa ei söö verd, sest veri on hing ja hinge sa ei tohi süüa koos lihaga!
24. Ära söö seda, vaid vala see maha nagu vesi!
25. Sa ei tohi seda süüa, et sinu ja su laste käsi pärast sind hästi käiks, kui sa teed, mis õige on Issanda silmis!
26. Võta ainult oma pühad annid, mis sul võiksid olla, ja oma töotusohvrid ja mine sinna paika, mille Issand välja valib,

27. ja ohverda oma põletusohvrid, liha ja veri, Issanda, oma Jumala altaril; su tapaohvrite veri valatagu Issanda, su Jumala altarile, liha aga võid sa süüa.
28. Pane tähele ja kuule kõiki neid käsusõnu, mis ma sulle annan, et sinu ja su laste käsi pärast sind igavesti hästi käiks, kui sa teed, mis hea ja õige on Issanda, su Jumala silmis!
29. Kui Issand, su Jumal, hävitab su eest rahvad sealt, kuhu sa lähed neid ära ajama, ja kui oled need tõrjunud ning elad nende maal,
30. siis hoia, et sind ei võrgutataks käima nende järel, pärast seda kui nad su eest on hävitatud, ja et sa ei otsi üles nende jumalaid ega ütle: 'Kuidas need rahvad teenisid oma jumalaid? Mina tahan ka nõnda teha!'
31. Sa ei tohi nõnda teha Issandale, oma Jumalale, sest kõike, mis Issandale on jäledus, mida ta vihkab, on nemad teinud oma jumalatele; nad on isegi oma poegi ja tütreid põletanud tules oma jumalatele!

1. Pidage hoolsasti kõike, mida ma teid käsin! Ära lisa sellele midagi juurde ja ära võta sellest midagi ära!
2. Kui su keskel tõuseb prohvet või unenägija ja ta lubab sulle tunnustähe või imeteo,
3. ja see tunnustäht või imetegu sünnib, millest ta sulle rääkis, öeldes: 'Käigem teiste jumalate järel, keda sa ei ole tundnud, ja teenigem neid!',
4. siis ära kuula selle prohveti või selle unenägija sõnu, sest Issand, teie Jumal, katsub teid, et teada saada, kas te armastate Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest.
5. Te peate käima Issanda, oma Jumala järel, ja te peate teda kartma, pidama tema käske, kuulama tema häält, teenima teda ja hoidma tema poole!
6. Aga see prohvet või unenägija surmatagu, sest ta on käskinud taganeda Issandast, teie Jumalast, kes tõi teid ära Egiptusemaalt ja lunastas sind orjusekojast, et sind hukutada teelt, mida Issand, su Jumal, sind on käskinud käia. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskel!
7. Kui su vend, su ema poeg, või su oma poeg või tütar või naine, kes su süles on, või su sõber, kes sulle on nagu su enese hing, ahvatleb sind salaja, öeldes: 'Lähme ja teenime teisi jumalaid!', keda ei ole tundnud sina ise ega su vanemad,
8. nende rahvaste jumalaid, kes asuvad teil ümberkaudu, lähemal sinule või kaugemal sinust, maa äärest ääreni,
9. siis ära tee tema nõu järgi ja ära kuula teda! Su silm ei tohi halastada tema peale ega armu anda; sa ei tohi teda varjata,
10. vaid sa pead tema tapma: sinu käsi olgu esimesena tema kallal teda surmamas, ja seejärel kogu rahva käsi!
11. Viska ta kividega surnuks, sest ta on püüdnud sind lahutada Issandast, su Jumalast, kes tõi sind ära Egiptusemaalt, orjusekojast!
12. Kogu Iisrael kuulgu seda ja kartku, ja ärgu tehku enam seesugust kurja sinu keskel!
13. Kui sa kuuled mõnes oma linnas, mille Issand, su Jumal, annab sulle elamiseks, räägitavat,
14. et su keskel on välja läinud kõlvatuid mehi, kes hukutavad oma linna elanikke, öeldes: 'Lähme ja teenime teisi jumalaid, keda te ei ole tundnud!',
15. siis otsi ja uuri ja küsitle hästi, ja vaata, kui asi on kindlaks tehtud, see jäledus on su keskel sündinud,
16. siis löö mõõgateraga kindlasti maha selle linna elanikud; hävita mõõgateraga linn ja kõik, kes seal sees on, ka selle loomad!
17. Ja kogu kokku kõik sellest saadav saak keset turgu ja põleta tulega linn ja kõik sellest saadud saak täisohvriks Issandale, oma Jumalale; see jäägu igaveseks ajaks ahervaremeks, seda ärgu ehitatagu enam üles!
18. Aga sinu kätte ärgu jäägu midagi sellest hävitatavast, et Issand pöörduks oma tulisest vihast, annaks sulle armu, halastaks su peale ja teeks sind paljuks, nagu ta su vanemaile on vandega töötanud,
19. kui sa kuulad Issanda, oma Jumala häält, pidades kõiki tema käske, mis ma täna sulle annan, ja tehes, mis õige on Issanda, su Jumala silmis!

1. Teie olete Issanda, oma Jumala lapsed. Ärge lõigake märki oma ihusse ja ärge pügage endid otsa eest paljaks surnu pärast,
2. sest sa oled Issandale, oma Jumalale pühitsetud rahvas ja sind on Issand välja valinud, et sa oleksid temale omandrahvaks kõigist rahvaist, kes maa peal on!
3. Ära söö midagi, mis on järele!
4. Need on loomad, keda te võite süüa: härg, lammas, kits,
5. hirv, gasell, põder, kaljukits, antiloop, metslammas, metskits
6. ja kõik loomad, kellel on sõrad, täielikult kaheks lõhestatud sõrad; kes loomadest mäletsevad mälu, neid võite süüa.
7. Neid aga ärge sööge neist, kes mäletsevad mälu, ja neist, kellel on täielikult lõhestatud sõrad: kaamelit, jänest ja kaljumäkra, sest nad mäletsevad küll mälu, aga neil ei ole sõrgu, nad olgu teile roojased;
8. ja siga, sest tal on küll sõrad, aga ta ei mäletse, ta olgu teile roojane! Nende liha ärge sööge ja nende korjuseid ärge puudutage!
9. Kõigist vees elavaist võite süüa neid: kõiki, kellel on uimed ja soomused, võite süüa.
10. Aga ühtegi, kellel ei ole uimi ja soomuseid, ei või te süüa - ta olgu teile roojane!
11. Kõiki puhtaid linde võite süüa.
12. Aga keda te lindudest ei või süüa, on need: kotkas, lambakotkas, must raisakotkas,
13. harksabakull, raudkull oma liikidega,
14. kõik kaarnad oma liikidega,
15. jaanalind, kägu, kajakas, haugas oma liikidega,
16. kakuke, kassikakk, öökull,
17. puguhani, raisakull, kormoran,
18. toonekurg, haigur oma liikidega, vaenukägu ja nahkhiir.
19. Kõik tiivulised putukad olgu teile roojased, neid ärgu söödagu!
20. Kõiki puhtaid linde võite süüa.
21. Ühtegi kärvanud looma ärge sööge! Võõrale, kes on su väravais, võid sa seda anda söömiseks, või müü see võõrale, sest sina oled Issandale, oma Jumalale, pühitsetud rahvas. Ära keeda sikutalle ta ema piimas!
22. Sa pead igal aastal andma kümnist kõigest oma külvi saagist, mis su põllul kasvab;
23. ja söö Issanda, oma Jumala ees selles paigas, mille ta valib oma nimele eluasemeks, kümnist oma teraviljast, veinivirdest ja õlist ning esmasündinuid oma veistest, lammastest ja kitsedest, et sa õpiksid kartma Issandat, oma Jumalat, kogu oma eluaja.
24. Aga kui sul on pikk tee, nõnda et sul ei ole võimalik viia seda sinna, sellepärast et sinust on kaugel see paik, mille Issand, su Jumal, valib, et sinna panna oma nime - kui Issand, su Jumal, sind on õnnistanud -
25. siis müü see raha eest, võta raha kaasa ja mine sinna paika, mille Issand, su Jumal, valib,
26. ja osta raha eest kõike, mida su hing himustab, veiseid, lambaid ja kitsi, veini ja vägijooki ja kõike, mida su hing sinult nõuab, ja söö seal Issanda, oma Jumala ees ning ole rõõmus, sina ja su pere!
27. Aga ära jäta ilma leviiti, kes on su väravais, sest temal ei ole osa ega pärandit koos sinuga!
28. Igal kolmandal aastal too kogu kümnis oma selle aasta saagist ja paiguta oma väravaisse!
29. Siis tulgu leviit, sest temal ei ole osa ega pärandit koos sinuga, ka võõras ning vaeslaps ja lesknaine, kes on su väravais, ja nad söögu ning nende kõht saagu täis, et Issand, su Jumal, sind õnnistaks kõigis su kätetöis, mida sa teed!

1. Igal seitsmendal aastal pühitse vabastusaastat!
2. Ja vabastusaasta kord on niisugune: iga võlausaldaja, kes oma ligimesele on laenanud, loobugu sellest; ta ärgu pigistagu oma ligimest ega oma venda, sest vabastus on välja kuulutatud Issanda auks.
3. Võõralt sa võid nõuda, aga mis sul on saada oma vennalt, sellest loobu!
4. Õigupoolest ei peaks enam vaest olemagi su keskel, sest Issand õnnistab sind rikkalikult sellel maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärida kui pärisosa,
5. kui sa ainult tõesti kuulad Issanda, oma Jumala häält, täites hoolsasti kõiki neid käske, mis ma täna sulle annan.
6. Sest Issand, su Jumal, õnnistab sind, nagu ta sulle on öelnud; ja sa võid laenata paljudele rahvastele, sa ise aga ei tarvitse laenata, ja sa valitsed paljude rahvaste üle, aga nemad ei valitse sinu üle.
7. Kui su keskel on mõni vaene, keegi su vendadest mõnes su väravaist sinu maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab, siis ära tee oma südant kõvaks ja ära sule kätt oma vaese venna eest,
8. vaid ava temale heldesti oma käsi ja laena temale meelsasti, mida ta vajab.
9. Hoiat, et su südames ei oleks nurjatut mõtet, et sa mõtled: 'Seitsmes aasta, vabastusaasta, ligineb', ja seetõttu on siis su silm kuri su vaese venna vastu ja sa ei anna temale midagi. Aga tema hüüab sinu pärast Issanda poole, ja see on sulle patuks.
10. Anna temale meelsasti ja ärgu olgu su süda kuri, kui sa temale annad, sest selle asja pärast õnnistab sind Issand, su Jumal, kõigis su töödes ja kõiges, mille külge sa oma käed paned!
11. Sest vaeseid ei puudu maal kunagi. Seepärast ma käsin sind ja ütlen: Ava heldesti oma käsi oma vennale, hädalisele ja vaesele oma maal!
12. Kui su vend, heebrea mees või heebrea naine, on enese sulle müünud, siis teenigu ta sind kuus aastat, aga seitsmendal aastal lase ta vabaks enese juurest!
13. Ja kui sa lased tema vabaks enese juurest, siis ära saada teda minema tühje käsi!
14. Lao temale õlale rohkesti oma lammastest ja kitsedest, rehealuselt ja surutõrrest; millega Issand, su Jumal, sind on õnnistanud, sellest anna ka temale!
15. Ja mõtle sellele, et sa ise olid ori Egiptusemaal ja et Issand, sinu Jumal, sind lunastas! Sellepärast annan mina täna sulle selle käsu.
16. Aga kui ta peaks sulle ütleva: 'Ma ei taha su juurest ära minna', sellepärast et ta armastab sind ja su koda, kuna tal on su juures hea põli,
17. siis võta naaskel ja torika see temal kõrvast läbi ukse külge, ja ta olgu igavesti sinu sulane; ka oma teenijaga talita nõnda!
18. Ärgu olgu su silmis raske lasta teda vabaks enese juurest, sest ta on kuus aastat sind orjanud poole päevilise palga eest; siis õnnistab sind Issand, su Jumal, kõiges, mida sa teed!
19. Kõik isased esmasündinud, kes sünnivad su veiste, lammaste ja kitsede hulgas, pead sa pühitsema Issandale, oma Jumalale; oma härrik-esmasündinuga ära tee tööd, oma lammaste ja kitsede esmasündinut ära niida!
20. Issanda, oma Jumala ees pead sa seda igal aastal sööma paigas, mille Issand valib, sina ja su pere!
21. Aga kui selle küljes on viga: ta lonkab, on pime või on mingi muu paha veaga, siis ära ohverda seda Issandale, oma Jumalale!
22. Seda söö oma väravais, niihästi roojane kui puhas võib seda süüa nagu gaselli või hirve liha.
23. Aga selle verd ära söö, vala see maha nagu vesi!

1. Pane tähele aabibikuud ja pea paasapüha Issanda, oma Jumala auks, sest aabibikuus viis Issand, su Jumal, sind öösel Egiptusest välja!
2. Tapa paasaohvriks Issandale, oma Jumalale, lambaid, kitsi ja veiseid paigas, mille Issand valib oma nimele eluasemeks!
3. Ära söö selle juures mitte midagi hapnenut! Sa pead seitse päeva sööma hapnemata leiba, hädaleiba, sest sa lahkusid Egiptusemaalt rutates! Seepärast mõtle päevale, mil sa lahkusid Egiptusemaalt, kogu oma eluaja!
4. Seitse päeva ärgu nähtagu su juures haputaigat kogu su maa-alal; ja lihast, mis sa tapad esimese päeva õhtul, ärgu jäägu midagi üle öö hommikuni!
5. Sa ei tohi paasaohvrit tappa mitte ükskõik millises neist oma väravaist, mis Issand, su Jumal, sulle annab,
6. vaid paigas, mille Issand, su Jumal, valib oma nimele eluasemeks, tapa paasaohver õhtul päikeseloojakul, su Egiptusest lahkumise tunnil!
7. Keeda ja söö seda paigas, mille Issand, su Jumal, valib: hommikul aga pöördu tagasi ja mine oma telkidesse!
8. Kuus päeva söö hapnemata leiba; seitsmendal päeval on lõpetuspüha Issanda, su Jumala auks; tööd ära tee!
9. Loe enesele seitse nädalat; sellest alates, kui sirp on pandud vilja külge, loe seitse nädalat
10. ja pea siis Issanda, oma Jumala auks nädalatepüha; su käe vabatahtlik and, mis sa annad, olgu vastavalt sellele, kuidas Issand, su Jumal, sind õnnistab!
11. Ja ole rõõmus Issanda, oma Jumala ees, sina ja su poeg ja tütar, su sulane ja teenija, leviit, kes on su väravais, võõras, vaeslaps ja lesknaine, kes on su keskel, paigas, mille Issand, su Jumal, valib oma nimele eluasemeks.
12. Ja mõtle sellele, et sa olid ori Egiptuses, pane tähele neid seadusi ja tee nende järgi!
13. Pea lehtmajadepüha seitse päeva, kui oled koristanud saagi oma rehealuselt ja surutõrrest!
14. Ole rõõmus sel oma pühal, sina ja su poeg ja tütar, su sulane ja teenija, leviit ja võõras, vaeslaps ja lesknaine, kes on su väravais!
15. Pea seitse päeva püha Issanda, oma Jumala auks paigas, mille Issand valib, sest Issand, su Jumal, tahab sind õnnistada kõigis su saakides ja kõigis su kätetöis. Seepärast ole rõõmus!
16. Kolm korda aastas ilmutagu kõik su meesterahvad Issanda, su Jumala palge ette paika, mille ta valib: hapnemata leibade pühal, nädalatepühal ja lehtmajadepühal. Aga Issanda ette ärgu ilmutagu tühje käsi,
17. vaid igaüks anniga, nagu ta jõud lubab, vastavalt Issanda, su Jumala õnnistusele, mida ta sulle on andnud.
18. Sea enesele oma suguharude kaupa kohtumõistjaid ja ülevaatajaid kõigis oma väravais, mis Issand, su Jumal, sulle annab; nemad mõistku rahvale õiglast kohut!
19. Ära vääna õigust! Ära ole erapoolik! Ära võta meelega, sest meelega pimestab tarkade silmi ja teeb õigete asjad segaseks!
20. Õiglust, ainult õiglust nõua taga, et sa jääksid elama ja päriksid maa, mille Issand, su Jumal, sulle annab!
21. Ära istuta enesele viljakustulpa, ei ühtegi puud Issanda, oma Jumala altari kõrvale, mille sa enesele teed!
22. Ja ära püstita enesele sammast, mida Issand, su Jumal vihkab!

Peatükk 17

1. Sa ei tohi ohverdada Issandale, oma Jumalale, härga või lammast, kellel on viga küljes, midagi pahaloomulist, sest see on jäledus Issandale, su Jumalale!
2. Kui su keskel mõnes su väravaist, mis Issand, su Jumal, sulle annab, leitakse mees või naine, kes teeb, mis kuri on Issanda, su Jumala silmis, rikkudes tema lepingut,
3. kes läheb ja teenib teisi jumalaid ja kummardab neid, päikest või kuud või kõiki taevavägesid, mida ma olen keelanud,
4. ja sellest teatatakse sinule ja sa kuuled seda, siis kuula hästi järele, ja vaata, kui see on tõsi, asi on kindel, seesugust jõledust on Iisraelis tehtud,
5. siis vii see mees või naine, kes seda kurja on teinud, välja oma väravate ette, olgu see mees või naine, ja ta visatagu kividega surnuks!
6. Surmatav surmatagu kahe või kolme tunnistaja ütluse põhjal; ühe tunnistaja ütluse põhjal ei tohi teda surmata.
7. Tunnistajate käsi tõusku esimesena ta vastu, et teda surmata, ja seejärel kogu rahva käsi. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskel!
8. Kui sulle on mõni asi raske otsustada õigusemõistmises vere ja vere vahel, kohtuasja ja kohtuasja vahel, vägivallateo ja vägivallateo vahel tüliasjus su väravais, siis võta kätte ja mine sinna paika, mille Issand, su Jumal, valib,
9. ja tule leviitpreestrite juurde ja selle juurde, kes neil päevil on kohtumõistjaks, ja kuula järele, siis nad kuulutavad sulle otsuse.
10. Ja tee siis selle otsuse järgi, mille nad sulle kuulutavad paigas, mille Issand valib, ja täida hoolsasti kõike, mida nad sulle õpetavad!
11. Tee õpetuse järgi, mida nad sulle annavad, ja kohtuotsuse järgi, mille nad sulle kuulutavad, pead sa talitama, kaldumata paremale või vasakule otsusest, mida nad sulle kuulutavad!
12. Aga mees, kes käitub ülbelt, kuulamata preestrit, kes seisab seal Issanda, su Jumala teenistuses, või kohtumõistjat, peab surema! Nõnda kõrvalda kurjus Iisraelist!
13. Ja kogu rahvas kuulgu seda ja kartku, et nad ei oleks enam nii ülbed!
14. Kui sa jõuad sellele maale, mille Issand, su Jumal, sulle annab, ja sa pärid selle ning elad seal ja ütled: 'Ma tahan tõsta enesele kuninga, nagu on kõigil mu ümberkaudseil rahvail',
15. siis tõsta enesele kuningaks see, kelle Issand, su Jumal, valib! Sa pead tõstma enesele kuninga oma vendade hulgast, sa ei tohi panna enese üle võõrast meest, kes ei ole sinu vend!
16. Aga tema ärgu pidagu enesel palju hobuseid, ja tema ärgu viigu rahvast tagasi Egiptusesse, et hankida palju hobuseid, sest Issand on teile öelnud: 'Ärge minge enam tagasi seda teed!'
17. Ja tema ärgu võtku enesele palju naisi, et ta ei taganeks usust, ja tema ärgu kogugu enesele väga palju hõbedat ja kulda!
18. Ja kui ta istub oma kuningriigi aujärjel, siis ta kirjutagu enesele raamatusse ärakiri sellest Seadusest, mis on leviitpreestrite käes.
19. See olgu tema juures ja ta lugegu seda kõik oma elupäevad, et ta õpiks kartma Issandat, oma Jumalat, pidades kõiki selle Seaduse sõnu ja määrusi, tehes nende järgi,
20. ilma et ta süda suurustleks oma vendade ees ja ilma et ta kalduks käsust paremale või vasakule, et pikendada päevi, mis ta on oma kuningriigi üle, tema ja ta pojad Iisraelis.

1. Leviitpreestritel, kogu Leevi suguharul, ärgu olgu osa ega pärandit koos Iisraeliga; nad saagu elatist Issanda tuleohvreist ja tema pärisosast!
2. Neil ärgu olgu pärisosa vendade keskel, Issand ise on nende pärisosa, nagu ta neile on öelnud.
3. Ja rahva käest, neilt, kes ohverdavad tapaohvreid, olgu härga või lammast, on preestritel õigus saada seda: preestrile antagu saps, lõualuud ja magu.
4. Anna temale uudset oma teraviljast, värskest veinist ja õlist, samuti oma lammaste ja kitsede esimene niiduvill!
5. Sest teda on Issand, su Jumal, valinud kõigi su suguharude hulgast, et tema ja ta pojad alati seisaksid teenistuses Issanda nimel.
6. Ja kui üks leviit tahab tulla mõnest su väravaist kogu Iisraelis, kus ta võõrana elab, siis võib ta täiesti oma hinge igatsuse järgi tulla paika, mille Issand valib,
7. ja teenida Issanda, oma Jumala nimel, nagu kõik ta vennad leviidid, kes seal seisavad Issanda ees.
8. Nad söögu võrdset osa peale selle, mis ta on saanud oma vanemate vara müügist!
9. Kui sa jõuad sellele maale, mille Issand, su Jumal, sulle annab, siis ära õpi tegema nende rahvaste jäledusi!
10. Ärgu leidugu su keskel kedagi, kes laseb oma poega ja tüdruku tulest läbi käia, ei ennustajat, pilvestlausujat, märkide seletajat ega nõida,
11. ei manajat, vaimude ja tarkade küsitajat ega surnutelt nõu otsijat!
12. Sest igaüks, kes seda teeb, on Issandale jäle, ja nende jäleduste pärast ajab Issand, su Jumal, nad ära sinu eest.
13. Ole laitmatu Issanda, oma Jumala ees!
14. Sest need rahvad, keda sa ära ajad, kuulavad pilvestlausujaid ja ennustajaid, aga sinule ei ole Issand, su Jumal, selleks luba andnud.
15. Issand, su Jumal, äratab sulle sinu keskest, su vendade hulgast, ühe prohveti, minu sarnase - teda te peate kuulama!
16. Seda sa just palusid kogunemispäeval Hoorebil Issandalt, oma Jumalalt, öeldes: 'Ma ei suuda enam kuulata Issanda, oma Jumala häält ega kauemini vaadata seda suurt tuld, ilma et ma sureksin.'
17. Ja Issand ütles mulle: 'See on hea, mis nad on rääkinud.'
18. Ma äratan neile ühe prohveti nende vendade keskest, niisuguse nagu sina, ja ma panen oma sõnad ta suhu ja ta räägib neile kõik, mis mina teda käsin.
19. Ja kes ei kuula mu sõnu, mida ta räägib minu nimel, sellelt nõuan mina ise aru.
20. Aga prohvet, kes suurustledes räägib midagi minu nimel, mida mina ei ole teda käskinud rääkida, või kes räägib teiste jumalate nimel, see prohvet peab surema.'
21. Ja kui sa mõtled oma südames: 'Kuidas tunneme sõna, mida Issand ei ole rääkinud?' -
22. siis kui prohvet räägib Issanda nimel, aga midagi ei sünni ega tule, siis on see sõna, mida Issand ei ole rääkinud. Prohvet on seda rääkinud ülemeelikusest, ära kardada teda!

Peatükk 19

1. Kui Issand, su Jumal, on hävitanud need rahvad, kelle maa Issand, su Jumal, annab sulle, ja kui sa oled nad välja tõrjunud ning elad nende linnades ja kodades,
2. siis eralda enesele kolm linna keset oma maad, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärida.
3. Ehita enesele teed ja jaota kolmeks oma maa-ala, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks, ja see sündigu selleks, et sinna võiks põgeneda iga tapja.
4. Ja nõnda on lugu tapjaga, kes põgeneb sinna, et jääda elama: kui keegi tahtmatult tapab oma ligimese ega ole teda varem vihanud,
5. nõnda nagu see, kes läheb oma ligimesega metsa puid raiuma ja ta käsi viibutab kirvest, et langetada puud, aga raud lendab ära varre otsast ja tabab ligimest, nõnda et ta sureb - see võib põgeneda ühte neist linnadest, et ta võiks jääda elama,
6. et veritasunõudja ei ajaks tapjat taga, kui ta süda ägestub, ega saaks teda kätte juhul, kui tee on pikk, ega lööks teda hingetuks - ei ole too ju surma väärt, sest ta ei ole teda varem vihanud.
7. Seepärast ma käsin sind ja ütlen: Eralda enesele kolm linna!
8. Ja kui Issand, sinu Jumal, laiendab su maa-ala, nagu ta su vanemaile on vandega töötanud, ja annab sulle kogu selle maa, mille ta on lubanud anda su vanemaile,
9. kui sa hoolsasti pead kõiki neid käske, tehes, mis mina täna sind käsin, armastades Issandat, oma Jumalat, ja käies tema teedel kogu oma eluaja, siis lisa veel kolm linna juurde neile kolmele,
10. et ei valataks süütut verd su maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks, ega tuleks veresüü sinu peale.
11. Aga kui keegi vihkab oma ligimest ja varitseb teda ja kipub temale kallale ja lööb ta surnuks ning põgeneb ühte neist linnadest,
12. siis tema linna vanemad läkitagu järele ja lasku ta sealt ära tuua, andku ta veritasunõudja kätte ja ta surgu!
13. Su silm ärgu andku temale armu, vaid kõrvalda süütult valatav veri Iisraelist, et su käsi hästi käiks!
14. Ära nihuta paigast oma ligimese esivanemate poolt pandud piirimärki su pärisosas, mille sa pärid maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärida!
15. Ärgu astugu kellegi vastu üles ainult üks tunnistaja mõne süüteo või mõne patu pärast, ükskõik missuguse tehtud patu pärast - alles kahe või kolme tunnistaja sõna põhjal saab asi selgeks.
16. Kui valetunnistaja astub üles kellegi vastu, süüdistades teda mõnes üleastumises,
17. siis astugu mõlemad mehed, kes on riius, Issanda ette, preestrite ja neil päevil olevate kohtumõistjate ette.
18. Ja kohtumõistjad kuulaku hästi järele, ja vaata, kui tunnistaja on valetunnistaja, kes on valet tunnistanud oma venna kohta,
19. siis te peate temaga talitama nõnda, kuidas tema mõtles talitada oma vennaga. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskelt!
20. Sellest kuulgu ka teised ja kartku, nõnda et nad enam kunagi ei tee niisugust kurja su keskel!
21. Su silm ärgu andku armu: hing hinge vastu, silm silma vastu, hammas hamba vastu, käsi käe vastu, jalg jala vastu!

1. Kui sa lähed sõtta oma vaenlaste vastu ja näed hobuseid ja sõjavankreid, rahvast, keda on rohkem kui sind, siis ära kard neid, sest sinuga on Issand, su Jumal, kes tõi sind ära Egiptusemaalt.
2. Ja kui te olete taplusesse minemas, siis astugu preester ette ja rääkigu rahvaga
3. ning öelgu neile: 'Kuule, Iisrael! Te lähete nüüd taplusesse oma vaenlaste vastu. Teie südamed ärgu mingi araks, ärge kartke, ärge olge rahutud ja ärge tundke hirmu nende ees!
4. Sest Issand, teie Jumal, käib koos teiega, et sõdida teie eest teie vaenlaste vastu, et teid aidata.'
5. Ja värbamispealikud rääkigu rahvaga ning öelgu: 'Mees, kes on ehitanud uue koja, aga ei ole veel saanud selles elada, mingi ja pöördugu koju, et ta ei sureks sõjas ja keegi teine ei hakkaks selles elama!
6. Ja mees, kes on istutanud viinamäe, aga ei ole veel saanud seda kasutada, mingi ja pöördugu koju, et ta ei sureks sõjas ja keegi teine ei hakkaks seda kasutama!
7. Ja mees, kes on kihlanud naise, aga ei ole veel teda võtnud, mingi ja pöördugu koju, et ta ei sureks sõjas ja keegi teine ei võtaks naist enesele!'
8. Ja värbamispealikud rääkigu veel rahvaga ning öelgu: 'Mees, kes kardab ja on ara südamega, mingi ja pöördugu koju, et tema vendadegi süda ei kaotaks julgust nagu tema süda!'
9. Ja kui värbamispealikud on lõpetanud rahvaga kõnelemise, siis seadku nad väepealikud rahva etteotsa!
10. Kui sa jõuad mõne linna ligi, et sõdida selle vastu, siis paku sellele rahu!
11. Ja kui ta sinult rahu vastu võtab ja avab sulle väravad, siis olgu kogu rahvas, kes seal leidub, sulle töökohustuslik ja teenigu sind!
12. Aga kui ta ei tee sinuga rahu, vaid valmistub sõjaks su vastu, siis piira teda!
13. Ja kui Issand, su Jumal, annab ta sinu kätte, siis löö mõõgateraga maha kõik ta meesterahvad!
14. Aga naised, lapsed, loomad ja kõik, mis linnas on, kõik sellest saadav saak riisu enesele ja söö oma vaenlastelt saadud saaki, mida Issand, su Jumal, sulle annab!
15. Nõnda tee kõigi nende linnadega, mis on sinust väga kaugel, mis ei ole nende siinsete rahvaste linnade hulgast!
16. Aga nende rahvaste linnades, keda Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks, ära jäta elama ühtegi hingelist,
17. vaid hävita sootuks hetid, emorlased, kaananlased, perislased, hiivlased ja jebuuslased, nõnda nagu Issand, su Jumal, sind on käskinud,
18. et nad ei õpetaks teid tegema kõiki nende jäledusi, mis nad tegid oma jumalatele, ja et teie ei teeks pattu Issanda, oma Jumala vastu!
19. Kui sa piirad mingit linna kaua aega ja sõdid selle vastu, et seda vallutada, siis ära hävita selle puid kirvest nende külge pannes, sest neist sa võid süüa! Ära raiu neid maha, sest kas puud väljal on inimesed, et sa ka neid peaksid piirama?
20. Aga puud, millest sa tead, et neist puudest ei saa süüa, need hävita ja raiu maha ning ehita piiramiseseadmed sinuga sõdiva linna vastu, kuni see langeb!

Peatükk 21

1. Kui sellel maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärida, leitakse üks tapetu väljal lamamas, ilma et teataks, kes tema on tapnud,
2. siis peavad su vanemad ja kohtumõistjad välja minema ja mõõtma kauguse linnadeni, mis on ümber selle tapetu.
3. Linnas, mis on tapetule ligemal, võtku linna vanemad mullikas, kellega ei ole tööd tehtud, kes ei ole ikkes vedanud,
4. ja selle linna vanemad viigu mullikas alaliselt voolava veega orgu, mida ei harita ega külvata, ja nad murdku seal orus mullika kael!
5. Ja preestrid, Leevi pojad, astugu ette, sest Issand, su Jumal, on valinud nemad, et nad teeniksid teda ja õnnistaksid Issanda nimel: nende sõna kohaselt lahendatagu iga riid ja vägivald!
6. Ja kõik tapetule ligemal oleva linna vanemad pesku oma käsi mullika kohal, kelle kael orus murti.
7. Ja nad tunnistagu ning öelgu: 'Meie käed ei ole valanud seda verd ja meie silmad ei ole seda näinud.
8. Anna andeks oma rahvale Iisraelile, kelle sa oled lunastanud, Issand! Ära pane süütut verd oma Iisraeli rahva keskele!' Siis lepitatakse neile see veresüü.
9. Nõnda kõrvalda sina süüta veri enese keskelt, sest sa pead tegema, mis õige on Issanda silmis!
10. Kui sa lähed sõtta oma vaenlaste vastu ja Issand, su Jumal, annab nad sinu kätte ja sina võtad neist vange
11. ja näed vangide hulgas ühte ilusa välimusega naist, armud temasse ja tahad teda võtta enesele naiseks,
12. siis vii ta oma kotta; ta ajagu oma pea paljaks ja lõigaku sõrmeküüned!
13. Ta võtku vangirüü seljast ja jäägu su kotta; ta nutku oma isa ja ema ühe kuu päevad ja pärast seda võid sa minna tema juurde ja teda naida, ja ta saagu su naiseks!
14. Aga kui ta sulle enam ei meeldi, siis lase ta minna, kuhu ta tahab; aga sa ei tohi teda raha eest müüa ega orjastada, sest sa oled teda häbistanud.
15. Kui mehel on kaks naist, ühte ta armastab, aga teist ta vihkab, ja nad sünnitavad temale pojad, niihästi see, keda ta armastab, kui ka see, keda ta vihkab, ja esmasündinud poeg on vihatu oma,
16. siis ei tohi ta päeval, mil ta jaotab oma poegadele pärisosaks seda, mis tal on, pidada esmasündinuks armastatu poega vihatu poja asemel, kes on ju esmasündinu,
17. vaid ta peab vihatu poja tunnistama esmasündinuks, andes temale kaks osa kõigest, mis tal on olemas, sest too on tema mehejõu esimene vili; tolle päralt on esmasünniõigus.
18. Kui kellelgi on kangekaelne ja tõrges poeg, kes ei kuula oma isa ja ema sõna, ja kuigi nad teda karistavad, ei kuula ta neid ometi,
19. siis võtku ta isa ja ema ning viigu tema ta linna vanemate juurde ta asukoha väravasse
20. ja nad öelgu tema linna vanemaile: 'See meie poeg on kangekaelne ja tõrges, ta ei kuula meie sõna, ta on kõlvatu ja joodik!'
21. Siis visaku kõik ta linna mehed ta kividega surnuks. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskelt, ja kogu Iisrael kuulgu seda ning kartku!
22. Ja kui kellegi peal on surma väärt patt ja ta surmataks ning sa pood ta puusse,
23. siis ei tohi ta laip jääda ööseks puusse, vaid sa pead ta selsamal päeval kindlasti maha matma, sest poodu on Jumalast neetud; ära roojasta oma maad, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks!

1. Ära vaata pealt, kui su venna härg või lammas on ära eksinud, ja ära jäta seda omapead, vaid vii see kohe tagasi oma vennale!
2. Aga kui su vend ei ole su lähedal või sa ei tunne teda, siis korista see loom enese juurde koju ja see olgu sinu juures, kuni su vend seda nõuab; siis anna see temale tagasi!
3. Ja nõnda talita tema eesliga, ja nõnda talita tema kuuega, ja nõnda talita oma venna iga kadunud asjaga, mis temalt kaob ja mille sa leiad; sa ei tohi ennast kõrvale hoida!
4. Ära vaata pealt, kui su venna eesel või härg lamab teel, ja ära hoidu sellest kõrvale, vaid tõsta see kohe üles koos oma vennaga!
5. Naine ärgu kandku mehe riideid ja mees ärgu pangu selga naise kehakatet, sest igaüks, kes seda teeb, on jäle Issandale, su Jumalale.
6. Kui teel olles juhtub su ette linnupesa mõne puu otsas või maas, poegadega või munadega, ja ema losutab poegade või munade peal, siis ära võta ema koos poegadega,
7. vaid lase ema kohe lahti ja võta pojad enesele, et su käsi hästi käiks ja sa pikendaksid oma päevi!
8. Kui sa ehitad uue koja, siis tee oma katusele käsipuu, et sa ei tõmbaks oma koja peale veresüüd, kui keegi sealt alla kukub.
9. Ära külva oma viinamäele kahesugust vilja, et mitte kõike ei peetaks pühitsetuks: nii seemet, mille oled külvanud, kui viinamäe saaki!
10. Ära künna härja ja eesliga paaris!
11. Ära pane selga riidet, mis on segatud lõimest, villasest ja linasest!
12. Tee enesele tutid oma kuue nelja hõlmatipu külge, millega sa ennast katad!
13. Kui mees võtab naise ja heidab ta juurde, aga pärast vihkab teda
14. ja heidab temale ette häbistavaid asju ning levitab tema kohta halba kuuldust ja ütleb: 'Ma võtsin selle naise, aga kui ma ühtisin temaga, siis ma ei leidnud teda neitsi olevat',
15. siis võtku selle tütarlapse isa ja ema ja toogu tütarlapse neitsipõlve märgid linna vanemate ette väravasse.
16. Ja tütarlapse isa öelgu vanemaile: 'Ma andsin oma tütre naiseks sellele mehele, aga tema vihkab teda.
17. Ja vaata, ta heidab temale ette häbistavaid asju, öeldes: 'Ma ei leidnud su tüdriku neitsi olevat.' Aga need on ometi mu tütre neitsipõlve märgid!' Ja nad laotagu riie linna vanemate ette!
18. Siis võtku linna vanemad see mees ja karistagu teda!
19. Nad maksustagu teda saja hõbeseekliga, et ta annaks need tütarlapse isale, sellepärast et ta Israeli neitsi kohta on levitanud halba kuuldust; ja tütarlaps jäägu tema naiseks, ta ei tohi teda ära saata kogu oma eluaja!
20. Aga kui see kõne on tõsi, neitsipõlve märke ei ole tütarlapselt leitud,
21. siis viidagu tütarlaps oma isakoja ukse ette ja ta linna mehed visaku ta kividega surnuks, sest ta on teinud Iisraelis häbiteo, hoorates oma isakojas. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskel!
22. Kui mees leitakse magamas naisega, kes on teise mehe abielunaine, siis peavad ka nemad mõlemad surema: mees, kes naise juures magas, ja naine. Nõnda kõrvalda kurjus Iisraelist!
23. Kui tütarlaps, kes on neitsi, on mehega kihlatud, aga teine mees kohtab teda linnas ning magab ta juures,
24. siis viige mõlemad välja selle linna värava ette ja visake nad kividega surnuks: tütarlaps selle pärast, et ta linnas ei hüüdnud appi, ja mees selle pärast, et ta oma ligimese naise ära naeris. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskel!
25. Aga kui mees kohtab kihlatud tüdarlast väljal, ja mees haarab temast kinni ning magab ta juures, siis peab mees, kes tema juures magas, üksinda surema.
26. Tütarlapsele aga ära tee midagi, tüdarlapsel ei ole surma väärt pattu, sest nagu keegi kipub kallale oma ligimesele ja võtab temalt hinge, nõnda on see lugu,
27. sest ta kohtas teda väljal, kihlatud tüdarlaps hüüdis appi, aga tal ei olnud päästjat.
28. Kui mees kohtab tüdarlast, kes on neitsi, aga kes ei ole kihlatud, ja võtab ta kinni ning magab

tema juures ja nad tabatakse,

29. siis peab mees, kes magas ta juures, andma tütarlapse isale viiskümmend hõbeseeklit, ja tütarlaps saagu tema naiseks, sellepärast et ta on tema ära naernud; ta ei tohi teda ära saata kogu oma eluaja!

1. Ükski ei tohi võtta oma isa naist ega tõsta üles oma isa hõlma!
2. Issanda kogudusse ei tohi tulla see, kes on kohitsetud pigistuse läbi või kellel on suguti ära lõigatud.
3. Vårdjas ei tohi tulla Issanda kogudusse, isegi mitte ta kümnes põlv ei tohi tulla Issanda kogudusse.
4. Ammonlane ja moab ei tohi tulla Issanda kogudusse, isegi mitte kümnendas põlves ei tohi nad tulla Issanda kogudusse, mitte iialgi,
5. sellepärast et nad ei tulnud teile teel vastu leiva ja veega, kui te lahkusite Egiptusest, ja et ta palkas su vastu Bileami, Beori poja Petoorist, Mesopotaamiast, sind needma.
6. Aga Issand, su Jumal, ei tahtnud kuulata Bileami, vaid Issand, su Jumal, muutis needuse sulle õnnistuseks, sellepärast et Issand, su Jumal, sind armastas.
7. Ära küsi mitte iialgi nende õnnest ja heast käekäigust kogu oma eluaja!
8. Ära põlga edomlast, sest ta on su vend! Ära põlga egiptlast, sest sa oled olnud võõras tema maal!
9. Lapsed, kes neile sünnivad kolmandas põlves, võivad tulla Issanda kogudusse.
10. Kui sa asud sõjaleeri oma vaenlaste vastu, siis hoidu kõigest, mis on kurjast!
11. Kui su hulgas on mees, kes ei ole puhas öösel juhtunu pärast, siis mingi ta väljapoole leeri; ta ei tohi tulla leeri.
12. Aga õhtu jõudes ta pesku ennast veega, ja kui päike on loojunud, siis ta võib leeri tulla.
13. Väljaspool leeri olgu sul üks paik, kuhu sa välja käid.
14. Ja sul olgu labidake su relvade juures; kui sa väljas kükitad, siis kaeva sellega auguke ja kata kinni oma roe.
15. Sest Issand, su Jumal, kõnnib keset su leeri, et päästa sind ja anda sinu vaenlased su kätte; seepärast olgu su leer püha, et ta ei näeks su juures mitte midagi sündsusevastast ega pöörduks sinust ära.
16. Orja, kes oma isanda juurest on põgenenud sinu juurde, ära loovuta tema isandale!
17. Ta asugu su juurde, sinu keskele paika, mille ta valib mõnes su väravaist, kus temale meeldib; ära tee temale liiga!
18. Iisraeli tütarde hulgas ei tohi olla pühamu hoora ja Iisraeli poegade hulgas pühamu pordumeest.
19. Sa ei tohi viia hoora palka ega koera hinda Issanda, oma Jumala kotta mõneks töötusohvriks, sest ka need mõlemad on jäleduseks Issandale, su Jumalale.
20. Oma vennalt ära võta kasu rahalt, elatustarbeilt või kõigelt muult, millelt saab võtta kasu!
21. Võõrale sa võid laenata kasu peale, aga oma vennale sa ei tohi laenata kasu peale, et Issand, su Jumal, õnnistaks sind kõiges, mille külge sa oma käe paned sellel maal, kuhu sa lähed, et seda pärida.
22. Kui sa annad mõne töötuse Issandale, oma Jumalale, siis ära viivita seda täitmast, sest Issand, su Jumal, nõuab tõesti seda sinult ja see oleks sulle patuks.
23. Aga kui sa jätad töötuse andmata, siis see ei ole sulle patuks.
24. Pea seda, mis su huultelt on välja läinud, ja tee, mis sa vabatahtlikult oled töötanud Issandale, oma Jumalale, nagu sa oma suuga oled rääkinud!
25. Kui sa tuled oma ligimese viinamäele, siis võid süüa viinamarju, nii palju kui sa himustad ja et su kõht saab täis, aga oma taskusse ei tohi sa midagi panna.
26. Kui sa tuled oma ligimese lõikamata vilja juurde, siis võid oma käega katkuda viljapäid, aga sa ei tohi panna sirpi oma ligimese vilja külge.

1. Kui mees võtab naise ja abiellub temaga, aga naine ei leia enam armu ta silmis, sellepärast et ta on avastanud tema juures midagi ebameeldivat, ja ta kirjutab temale lahutuskirja ning annab selle temale kätte ja saadab ta ära oma kojast,
2. ja kui siis naine läheb ära ta kojast ja tuleb ning saab teise mehe naiseks,
3. aga see teine mees vihkab teda samuti ja kirjutab temale lahutuskirja ning annab selle temale kätte ja saadab tema ära oma kojast, või kui see teine mees sureb, kes võttis tema enesele naiseks,
4. siis tema esimene abielumees, kes tema ära saatis, ei või teda tagasi võtta, et ta saaks tema naiseks, pärast seda kui ta on saanud roojaseks, sest see oleks jäleduseks Issanda ees. Ära tee patuseks maad, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks!
5. Kui mees äsja on võtnud naise, siis ta ei tarvitse sõtta minna; tema peale ärgu pandagu mingit muud kohustust, ta olgu üks aasta vaba oma pere jaoks ja ta rõõmustagu oma naist, kelle ta on võtnud!
6. Käsikivi, isegi mitte pealmist kivi, ei tohi pandiks võtta, sest see oleks hinge pandiks võtmine.
7. Kui tabatakse mees, kes on inimese varastanud oma vendadelt Iisraeli lastelt, orjastab selle ja müüb selle, siis peab see varas surema. Nõnda kõrvalda kurjus enese keskel!
8. Hoidu pidalitõve nuhtluse eest, et sa täpselt paned tähele ja teed kõike, mis leviitpreestrid teile õpetavad; mis ma neile olen andnud käsuna, seda pidage hoolsasti!
9. Tuleta meelde, mis Issand, su Jumal, tegi Mirjamile teel, kui te olite lahkunud Egiptusest!
10. Kui sa midagi laenad oma ligimesele, siis ära mine ta kotta temalt panti võtma!
11. Jää õue, ja mees, kellele sa laenasid, toogu sulle pant välja õue!
12. Ja kui ta on kehv mees, siis ära heida magama ta pandiga,
13. vaid anna temale pant tagasi kohe, kui päike loojub, et ta saaks magada oma kuue peal ja sind õnnistada; see olgu sulle õiguseks Issanda, su Jumala ees!
14. Ära tee liiga kehvale ja viletsale palgalisele, olgu ta su vendade või võõraste seltsist, kes asuvad su maal su väravais.
15. Anna temale ta palk samal päeval, enne kui päike loojub, sest ta on kehv ja ta hing igatseb seda palka, et ta ei hüüaks su pärast Issanda poole - see oleks sulle patuks!
16. Isasid ärgu surmatagu laste pärast ja lapsi ärgu surmatagu isade pärast: igaüks surmatagu oma patu pärast!
17. Ära väana võõra ja vaeslapse õigust, ja ära võta pandiks lesknaise riideid!
18. Ja tuleta meelde, et sa ise olid ori Egiptuses, ja et Issand, su Jumal, lunastas sind sealt; sellepärast ma käsin sind seda teha!
19. Kui sa lõikust kogud oma põllult ja unustad põllule ühe vihu, siis ära mine tagasi seda võtma; see jäägu võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele, et Issand, su Jumal, õnnistaks sind kõigis su kätetöis!
20. Kui sa raputad oma õlipuud, siis pärast ära otsi oksid läbi; see jäägu võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele!
21. Kui sa koristad oma viinamäge, siis ära lase järel noppida; see jäägu võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele!
22. Pea meeles, et sa ise olid ori Egiptusemaal, sellepärast ma käsin sind seda teha!

1. Kui meeste vahel on riid ja nad astuvad kohtu ette ja neile mõistetakse kohut, õige õigeks ja süüdlane süüdi,
2. ja kui süüdlane on peksu väärt, siis käskigu kohtumõistja teda maha heita ja enese juuresolekul teda peksta, lugedes vastavalt tema süüle:
3. temale antagu nelikümmend hoop, mitte rohkem, et su venda su silma ees ei häbistataks, kui temale antakse veel rohkem hoope kui need.
4. Ära seo kinni härja suud, kui ta pahmast tallab!
5. Kui vennad elavad üheskoos, aga üks neist sureb ja tal ei ole poega, siis ei tohi surnu naine saada väljapoole võõrale mehele; ta küdi heitku tema juurde ja võtku tema enesele naiseks ning täitku mehevenna kohustust!
6. Ja esimest poega, kelle naine sünnitab, peetagu surnud venna pojaks, et ta nime ei kustutataks Iisraelist.
7. Aga kui see mees ei nõustu võtma oma venna naist, siis mingu ta vennanaine väravasse vanemate ette ja öelgu: 'Mu küdi keeldub oma venna nime säilitamisest Iisraelis, ta ei taha täita mehevenna kohustust.'
8. Siis linna vanemad kutsugu tema ja rääkigu temaga. Aga kui ta jääb kindlaks ja ütleb: 'Ma ei ole nõus teda võtma',
9. siis astugu ta vennanaine vanemate silma all tema juurde, võtku tal sandaal jalast, sülitagu temale näkku ja tunnistagu ning öelgu: 'Nõnda tehtagu mehega, kes ei taha jätkata oma venna sugu!'
10. Ja temale pandagu Iisraelis nimeks 'paljasjalgne pere'!
11. Kui mehed kisklevad üksteisega ja ühe naine astub ligi, et päästa oma meest selle käest, kes teda peksab, sirutab oma käe välja ja haarab kinni selle häbemest,
12. siis raiu temal käsi ära, su silm ärgu andku armu!
13. Sul ärgu olgu kukrus kahesugust vaenaela, üks suurem ja teine väiksem!
14. Sul ärgu olgu kijas kahesugust vakka, üks suurem ja teine väiksem!
15. Sul olgu täis ja õige vaenael, täis ja õige vakk, et su päevi pikendataks maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab!
16. Sest igaüks, kes teeb seda, on jäle Issandale, sinu Jumalale, igaüks, kes teeb kõverust.
17. Tuleta meelde, mida Amalek tegi sulle teekonnal, kui sa lahkusid Egiptusest,
18. kuidas ta tuli sulle tee peal vastu ja hävitas su järelväe, kõik väsinud su järelt, kui sa olid jõuetu ja roidunud, sest ta ei kartnud Jumalat!
19. Ja kui Issand, su Jumal, annab sulle rahu kõigist su vaenlasist ümberkaudu maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks pärida, siis kustuta Amaleki mälestus taeva alt! Ära seda unusta!

1. Ja kui sa tuled maale, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks ja sa vallutad selle ning elad seal,
2. siis võta maa kõigest uudseviljast, mis sa saad saagiks oma maalt, mille Issand, su Jumal, sulle annab, pane korvi ja mine paika, mille Issand, su Jumal, valib oma nimele eluasemeks!
3. Ja mine preestri juurde, kes neil päevil on ametis, ja ütle temale: 'Mina kuulutan täna Issandale, su Jumalale, et ma olen jõudnud sellele maale, mille Issand vandega meie vanemaile oli töötanud anda meile.'
4. Ja preester võtku su käest korv ning pangu see maha Issanda, su Jumala altari ette!
5. Ja sina tunnista ning ütle Issanda, oma Jumala ees: 'Mu isa oli rändav aramealane, kes läks alla Egiptusesse ja elas seal võõrana väheste inimestega. Aga ta sai seal suureks, vägevaks ja arvurikkaks rahvaks.
6. Egiptlased aga kohtlesid meid kurjasti ja rõhusid meid ning panid meile peale raske orjuse.
7. Siis me kisendasime Issanda, oma vanemate Jumala poole, ja Issand kuulis meie häält ning nägi meie viletsust, meie vaeva ja meie häda.
8. Ja Issand viis meid Egiptusest välja vägeva käega ja väljasirutatud käsivarrega suure hirmu saatel, tunnustähtedega ja imetegudega.
9. Ja ta tõi meid siia paika ning andis meile selle maa, maa, mis piima ja mett voolab.
10. Ja nüüd, vaata, ma toon selle maa uudsevilja, mille sina, Issand, mulle oled andnud.' Ja aseta see Issanda, oma Jumala ette ning kummarda Issanda, oma Jumala ees,
11. ja tunne rõõmu kõigest heast, mida Issand, su Jumal, on andnud sulle ja su perele, sina ja leviit ja võõras, kes on su keskel!
12. Kui sa oled õiendanud kümnise, kogu oma saagi kümnise kolmandal aastal, kümniseaastal, ja oled andnud leviidile, võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele, et nad sööksid su väravais ja nende kõhud saaksid täis,
13. siis ütle Issanda, oma Jumala ees: 'Ma olen oma kojast ära toonud pühitsetud osa ja olen seda andnud ka leviidile ja võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele, kõik sinu käsku mööda, mille sa mulle andsid; ma ei ole astunud üle sinu käskudest ega ole neid unustanud.
14. Ma ei ole sellest midagi söönud, kui mul oli lein, ma ei ole sellest midagi kõrvaldanud, kui ma olin roojane, ja ma ei ole sellest midagi andnud surnule. Ma olen kuulnud Issanda, oma Jumala häält ja ma olen teinud kõik, nõnda nagu sa mind oled käskinud.
15. Vaata oma pühast eluasemest, taevast, ja õnnista oma Iisraeli rahvast ja maad, mille sa meile oled andnud, nagu sa vandega töotasid meie vanemaile, maa, mis piima ja mett voolab!'
16. Täna käsib Issand, su Jumal, sind teha nende määruste ja seadluste järgi: pea ja täida neid kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest!
17. Sa oled täna lasknud Issandat öelda, et ta tahab olla sulle Jumalaks, et sul tuleb käia tema teedel ja pidada tema määrusi, käske ja seadlusi ja kuulata tema häält.
18. Ja Issand on täna lasknud sind öelda, et sa tahad olla temale omandrahvaks, nõnda nagu ta sulle on rääkinud, ja et sa tahad pidada kõiki tema käske,
19. et ta tõstaks sind kõrgemale kõigist rahvaist, keda ta on loonud, kiituseks, kuulsuseks ja iluks, ja et sa oleksid pühaks rahvaks Issandale, oma Jumalale, nagu ta on rääkinud.'

1. Ja Mooses koos Iisraeli vanematega andis rahvale käsu, öeldes: 'Pidage kõiki käske, mis ma täna teile annan!
2. Sel päeval, mil te lähete üle Jordani maale, mille Issand, su Jumal, sinule annab, püstita enesele suured kivid ja võõpa need lubjaga!
3. Ja kirjuta nende peale kõik selle Seaduse sõnad, kui sa oled läinud üle jõe, et jõuda maale, mille Issand, su Jumal, sinule annab, maa, mis piima ja mett voolab, nagu Issand, su vanemate Jumal, sinule on öelnud.
4. Ja kui te olete läinud üle Jordani, siis püstitage Eebali mäele need kivid, nagu ma täna teid olen käskinud, ja võõbake need lubjaga!
5. Ja ehita sinna altar Issandale, oma Jumalale, altar kividest, mille külge sa ei tohi panna raudriista!
6. Tahumata kividest ehita Issanda, oma Jumala altar ja ohverda sellel põletusohvreid Issandale, oma Jumalale!
7. Ja tapa tänuohvreid, söö seal ja ole rõõmus Issanda, oma Jumala ees!
8. Ja kirjuta kivide peale kõik selle Seaduse sõnad hästi selgesti!
9. Ja Mooses ja leviitpreestrid rääkisid kogu Iisraeliga, öeldes: 'Vaiki ja kuule, Iisrael! Täna oled sa saanud Issanda, oma Jumala rahvaks.
10. Kuule siis Issanda, oma Jumala häält ja tee tema käskude ja seaduste järgi, mis ma täna sinule annan!'
11. Ja Mooses andis sel päeval rahvale käsu, öeldes:
12. 'Kui te olete läinud üle Jordani, siis seisku need rahva õnnistamiseks Gerisimi mäel: Siimeon, Leevi, Juuda, Issaskar, Joosep ja Benjamin.
13. Ja need seisku needmiseks Eebali mäel: Ruuben, Gaad, Aaser, Sebulon, Daan ja Naftali.
14. Ja leviidid võtku sõna ning öelgu kõigile Iisraeli meestele valju häälega:
15. 'Neetud olgu igaüks, kes valmistab nikerdatud või valatud kuju jäleduseks Issandale, sepa kätetöö, ja seab selle üles salaja!' Ja kogu rahvas kostku ning öelgu: 'Aamen!'
16. 'Neetud olgu, kes põlgab oma isa ja ema!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
17. 'Neetud olgu, kes nihutab paigast oma ligimese piirimärgi!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
18. 'Neetud olgu, kes eksitab pimedate teelt!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
19. 'Neetud olgu, kes väänab võõra, vaeslapse ja lesknaise õigust!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
20. 'Neetud olgu, kes magab oma isa naise juures, sest ta tõstab üles oma isa hõlma!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
21. 'Neetud olgu, kes ühtib mõne loomaga!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
22. 'Neetud olgu, kes magab oma õe, oma isa tütre või oma ema tütre juures!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
23. 'Neetud olgu, kes magab oma ämma juures!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
24. 'Neetud olgu, kes oma ligimese salaja maha lööb!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
25. 'Neetud olgu, kes võtab meelega inimese mahalöömiseks, süütu vere valamiseks!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'
26. 'Neetud olgu, kes ei pea selle Seaduse sõnu ega tee nende järgi!' Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!'

1. Ja kui sa tõesti kuulad Issanda, oma Jumala häält ja pead hoolsasti kõiki tema käske, mis ma täna sulle annan, siis tõstab sind Issand, su Jumal, kõrgemaks kõigist rahvaist maa peal.
2. Ja kõik need õnnistused saavad sulle osaks ja tabavad sind, kui sa võtad kuulda Issanda, oma Jumala häält.
3. Õnnistatud oled sa linnas ja õnnistatud oled sa väljal.
4. Õnnistatud on su ihuvili, su maapinna saak, su karja juurdekasv, su veiste vasikad ning su lammaste ja kitsede talled.
5. Õnnistatud on su korv ja su leivaküna.
6. Õnnistatud oled sa tulles ja õnnistatud oled sa minnes.
7. Issand paneb vaenlased, kes kipuvad sulle kallale, su ette kaotust kandma: ühte teed nad tulevad su vastu, aga seitset teed nad põgenevad su eest.
8. Issand käsib seda õnnistust olla sinuga su aitades ja kõiges, mille külge sa oma käe paned, ja ta õnnistab sind maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab.
9. Issand ülendab sind enesele pühitsetud rahvaks, nagu ta sulle on vandega töötanud, kui sa pead Issanda, oma Jumala käske ja käid tema teedel.
10. Ja kõik maailma rahvad näevad, et sinule on pandud Issanda nimi, ja nad kardavad sind.
11. Ja Issand annab sulle külluses head su ihuvilja, karja kasvu ja maapinna saagi poolest maal, mille Issand, su Jumal, vandega su vanemaile on töötanud sulle anda.
12. Issand avab sulle oma rikkaliku varaaida, taeva, andes su maale vihma õigel ajal ja õnnistades kõiki su kätetöid; ja sina võid laenu anda paljudele rahvastele, aga sa ise ei tarvitse laenata.
13. Ja Issand paneb sind peaks ja mitte sabaks, sa lähed ikka ülespoole, aga mitte allapoole, kui sa kuulad Issanda, oma Jumala käske, mida ma täna sind käsin pidada ja täita,
14. ja kui sa ei kaldu kõrvale kõigist sõnadest, mis ma täna teile käsuna annan, ei paremale ega vasakule, ega käi teiste jumalate järel, et neid teenida.
15. Aga kui sa ei kuula Issanda, oma Jumala häält, ei pea hoolsasti kõiki tema käske ja seadlusi, mis ma täna sulle annan, siis tulevad su peale kõik need needused ja tabavad sind.
16. Neetud oled sa linnas ja neetud oled sa väljal.
17. Neetud on su korv ja su leivaküna.
18. Neetud on su ihuvili ja su maapinna saak, su veiste vasikad ning su lammaste ja kitsede talled.
19. Neetud oled sa tulles ja neetud oled sa minnes.
20. Issand saadab sulle needuse, segaduse ja ähvarduse kõiges, mille külge sa oma käe paned, mida sa teed, kuni sa hukkad ja kuni sa äkitselt kaod oma kurjade tegude pärast, sellepärast et sa mind oled maha jätnud.
21. Issand nakatab su külge katkutõve, kuni see lõpetab sind sellelt maalt, mida sa lähed pärima.
22. Issand lööb sind kõhetustõvega, palavikuga, põletikuga, kuumtõvega, põuaga, viljakõrvetuse ja -roostega, ja need jälitavad sind, kuni sa hukkad.
23. Siis on su pea kohal olev taevas nagu vask ja su all olev maa nagu raud.
24. Issand muudab su maa vihma tolmuks ja põrmuks: see sajab taevast su peale, kuni sa kaod.
25. Issand paneb sind su vaenlaste ette kaotust kandma: ühte teed sa lähed nende vastu, aga seitset teed sa põgened nende eest, ja sa oled hirmutuseks kõigile kuningriikidele maa peal.
26. Su laibad jäävad roaks kõigile taeva lindudele ja maa loomadele ja ükski ei peleta neid.
27. Issand lööb sind Egiptuse paisetega, katkumuhkudega, kärnadega ja sügelistega, millest sa ei parane.
28. Issand lööb sind hullumeelsusega, sõgedusega ja meeltesegadusega.
29. Sa kobad päise päeva ajal nagu pime, kes kobab pimeduses, ja su teed ei õnnestu: üksnes rõhutav ja rõõvitav oled sa kogu aja ja ükski ei päästa sind.
30. Sa kihlud naisega, aga teine mees häbistab tema; sa ehitad koja, aga ei saa sinna asuda; sa istutad viinamäe, aga ei saa seda kasutada.
31. Su härg tapetakse su silma all, aga sa ei saa sellest süüa; su eesel rõõvitakse su nähes, aga sa ei

saa seda tagasi; su lambad ja kitsed antakse su vaenlastele, aga ükski ei aita sind.

32. Su pojad ja su tütreid antakse võõrale rahvale; su silmad näevad seda ja igatsevad neid päevast päeva, aga su käsi on jõuetu.

33. Su maa vilja ja kogu su töötulu sööb sulle tundmatu rahvas; sa oled ainult rõhutav ja tõugatav kogu aja.

34. Ja sa lähed hulluks vaate pärast, mida su silmad näevad.

35. Issand lööb sind kurjade paisetega su põlvedel ja reitel, millest sa ei parane, jalatallast pealaeni.

36. Issand viib sinu ja su kuninga, kelle sa enesele tõstad, ühe rahva juurde, keda ei ole tundnud ei sina ega su vanemad, ja seal sa teenid teisi jumalaid - puust ja kivist.

37. Ja sa saad hirmutuseks, kõnekäänuks ja pilkesõnaks kõigi rahvaste keskel, kuhu Issand sind ajab.

38. Sa viid küll palju seemet põllule, aga saad koguda pisut, sest rohutirtsud õgivad selle.

39. Sa istutad ja harid viinamägesid, aga veini sa ei saa juua ega talletada, sest ussid söövad marjad.

40. Õlipuid on sul kogu su maa-alal, aga sa ei saa ennast õliga võida, sest su õlimarjad varisevad maha.

41. Sa sünnitad poegi ja tütreid, aga need ei jää sinule, vaid nad lähevad vangid.

42. Viljakahjurid vallutavad kõik su puud ja su maa vilja.

43. Võõras, kes su keskel on, tõuseb üha kõrgemale sinust, sina aga vajud üha madalamale.

44. Tema laenab sulle, aga sina ei saa temale laenata; tema saab peaks, aga sina jääd sabaks.

45. Ja sinu peale tulevad kõik need needused, jälitavad sind ja tabavad sind, kuni sa hävid, sellepärast et sa ei ole võtnud kuulda Issanda, oma Jumala häält, et sa pead pidama tema käske ja seadlusi, mis ta sulle on andnud,

46. ja need jäävad igaveseks ajaks tunnustähtedeks ja imetegudeks sinule ja su järglastele.

47. Et sa ei ole teeninud Issandat, oma Jumalat, rõõmuga ja heast südamest kõige külluse eest,

48. siis sa pead teenima oma vaenlasi, keda Issand saadab su kallale, näljas, janus, alasti ja täielikus puuduses. Ja ta paneb su kaela peale raudikke, kuni ta sinu on hävitanud.

49. Issand toob kaugelt maailma äärest su kallale ühe rahva, kes lendab nagu kotkas, rahva, kelle keelt sa ei mõista,

50. jultunud rahva, kes ei hooli vanast ega anna armu noorele.

51. See sööb ära su karja ja su maa vilja, kuni sa oled kadunud; see ei jäta sulle midagi, ei teravilja, veinivirret ega õli, ei veiste vasikaid ega lammaste ja kitsede tallesid, kuni ta sinu on hävitanud.

52. Ja see ahistab sind kõigis su väravais, kuni varisevad su kõrged ja kindlad müürid, mille peale sa loodad kogu oma maal; see ahistab sind kõigis su väravais kogu su maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab.

53. Ja sina sööd oma ihuvilja, oma poegade ja tütarde liha, keda Issand, su Jumal, sulle on andnud, piiramisel ja kitsikuses, millega su vaenlane sind ahistab.

54. Isegi su keskel oleva õrna ja hellitatud mehe silm vaatab kurjalt oma vennale ja naisele oma süles ja oma järelejäänud lastele, kes tal veel alles on,

55. ega anna ühelegi neist oma laste lihast, mida ta ise sööb, sest midagi muud ei ole temale jäänud piiramisel ja kitsikuses, millega su vaenlane sind ahistab kõigis su väravais.

56. Su keskel olev õrn ja hellitatud naine, kes oma õrnuses ja hellitatuses ei ole katsunud jalataldagi maha panna, vaatab kurjalt mehele oma süles ja oma pojale ja tütrele

57. oma järelsünnitiste pärast, mis tulevad välja ta jalgade vahelt, ja laste pärast, keda ta sünnitab, sest ta tahab ise neid salaja süüa täielikus puuduses piiramisel ja kitsikuses, kui su vaenlane sind ahistab su väravais.

58. Kui sa ei pea hoolsasti kõiki selle Seaduse sõnu, mis sellesse raamatusse on kirjutatud, et sa kardaksid seda aulist ja kardetavat nime, Issandat, oma Jumalat,

59. siis teeb Issand erakordseks sinu nuhtlused ja sinu järglaste nuhtlused, suured ja kestvad nuhtlused, pahad ja kestvad nuhtlused.

60. Ja ta saadab su kallale kõik Egiptuse tõved, mille ees sa tunned hirmu, ja need jäävad su külge.

61. Ka kõiki muid haigusi ja kõiksugu nuhtlusi, millest ei ole kirjutatud selles Seaduse raamatus, saadab Issand su kallale, kuni sa hävid.

62. Ja teid jääb pisut inimesi nende asemel, kes te olite rohkuse poolest nagu taevatähed, sellepärast et sa ei võtnud kuulda Issanda, oma Jumala häält.
63. Ja nagu Issand tundis teist rõõmu, tehes teile head ja sigitades teid, nõnda tunneb Issand teist rõõmu, saates teid hukka ja hävitades teid, ja teid kistakse ära sellelt maalt, mida sa lähed pärima.
64. Ja Issand pillutab sind kõigi rahvaste sekka, ühest maa äärest teise, ja sa teenid seal teisi jumalaid, keda ei ole tundnud ei sina ega su vanemad - puust ja kivist.
65. Ja nende rahvaste hulgas ei ole sul rahu, su jalatallal ei ole puhkepaika ja Issand annab sulle seal väriseva südame, kustuvad silmad ja masendatud hinge.
66. Su elu ripub nagu juuksekarva küljes, sa värised ööd ja päevad ega ole kindel oma elu pärast.
67. Sa ütled hommikul: 'Oleks juba õhtu!' Aga õhtul sa ütled: 'Oleks juba hommik!' kartuse pärast, mis täidab su südant, ja vaate pärast, mida su silmad näevad.
68. Ja Issand saadab sind laevadega tagasi Egiptusesse, teekond, mille kohta ma sulle ütlesin: 'Sa ei näe seda enam.' Ja seal te pakute endid müüa oma vaenlastele sulaseiks ja teenijaiks, aga ükski ei osta.'
69. Need on selle seaduse sõnad, mis Issand käskis Moosest anda Iisraeli lastele Moabimaal, peale selle seaduse, mille ta neile andis Hoorebil.

1. Ja Mooses kutsus kokku kogu Iisraeli ning ütles neile: 'Te olete näinud kõike, mida Issand tegi teie silme ees Egiptusemaal vaaraole ja kõigile ta sulastele ja kogu ta maale,
2. neid suuri katsumusi, mida sa nägid oma silmaga, neid suuri tunnustähti ja imetegusid.
3. Aga Issand ei ole tänapäevani teile andnud südant mõistmiseks ega silmi nägemiseks ja kõrvu kuulmiseks.
4. Mina juhtisin teid nelikümmend aastat kõrbes: teil ei kulunud riided seljas ega kulunud sul sandaal jalas.
5. Te ei saanud süüa leiba ega juua veini või vägijooki, et te mõistaksite, et mina olen Issand, teie Jumal.
6. Ja kui te jõudsite siia paika, siis tulid Siihon, Hesboni kuningas, ja Oog, Baasani kuningas, sõdima meie vastu, aga me lõime neid.
7. Ja me võtsime nende maa ning andsime selle pärisosaks ruubenlastele ja gaadlastele ja Manasse poolele suguharule.
8. Seepärast pidage selle seaduse sõnu ja tehke nende järgi, et teil oleks kordaminek kõiges, mida te teete!
9. Te kõik seisate täna Issanda, oma Jumala ees: teie peamehed, teie suguharud, teie vanemad ja teie ülevaatajad, kõik Iisraeli mehed,
10. teie lapsed ja teie naised, samuti võõras, kes on su leeris, niihästi su puuraiuja kui su veetooja,
11. et sa võiksid astuda Issanda, oma Jumala liitu ja tema vandeosadusse, mille Issand, su Jumal, täna sinuga teostab,
12. et täna sind ülendada enesele rahvaks ja et olla sulle Jumalaks, nagu ta sulle on öelnud ja nagu ta su vanemaile, Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile on vandega töötanud.
13. Aga mitte ainult teiega ei tee ma seda liitu ja vandeosadust,
14. vaid niihästi sellega, kes seisab täna siin koos meiega Issanda, meie Jumala ees, kui ka sellega, kes ei ole täna siin koos meiega.
15. Sest te ise teate, kuidas me elasime Egiptusemaal ja kuidas me tulime läbi rahvaste keskelt, keda teiegi läbisite,
16. ja te nägite nende jäledusi ning ebajumalaid puust ja kivist, hõbedast ja kullast, mis neil olid.
17. Seepärast ärgu olgu teie hulgas meest või naist või suguvõsa või suguharu, kelle süda pöördub täna Issanda, meie Jumala juurest, et minna teenima nende rahvaste jumalaid; ärgu olgu teie hulgas juurt, mis kasvatab mürki ja koirohtu,
18. ühtegi, kes kuuldes selle sajatuse sõnu, õnnistab südames iseennast, öeldes: 'Minu käsi käib hästi, isegi kui ma elan südamekanguses!' - et juuasaanut ei hävitataks koos janusega.
19. Issand ei taha temale andeks anda, sest siis suitseb Issanda viha ja ägedus selle mehe vastu ja tema peale langevad kõik need needused, mis sellesse raamatusse on kirjutatud, ja Issand kustutab tema nime taeva alt.
20. Ja Issand lahutab tema kõigist Iisraeli suguharudest, kurjaks saatuseks kõigi selle lepingu needuste järgi, mis sellesse Seaduse raamatusse on kirjutatud.
21. Siis küsib teie järeltulev põlv, teie lapsed, kes tulevad pärast teid, ja võõras, kes tuleb kaugelt maalt, kui ta näeb selle maa nuhtlusi ja haigusi, millega Issand on pannud selle põdema,
22. väävlit ja soola - kogu selle pind on tulease, sinna ei külvata ja seal ei võrsu ega kasva mitte mingisugust rohtu -, nagu Soodoma ja Gomorra, Adma ja Seboimi segipaiskamise puhul, mis Issand oma vihas ja raevus segi paiskas,
23. siis küsivad kõik paganad: 'Mispärast on Issand selle maaga nõnda talitanud? Mispärast see suur tuline viha?'
24. Siis vastatakse: 'Sellepärast et nad jätsid maha Issanda, oma vanemate Jumala lepingu, mille ta nendega tegi, kui ta tõi nad välja Egiptusemaalt,
25. ja et nad läksid ning teenisid teisi jumalaid ja kummardasid neid jumalaid, keda nad ei tundnud ja keda ta ei olnud neile andnud,

26. sellepärast Issanda viha süttis põlema selle maa vastu, lastes tulla ta peale kõik need needused, mis sellesse raamatusse on kirjutatud,
27. ja Issand hävitas nad nende maalt vihas ja raevus ja suures meelepahas ning paiskas nad teisele maale, nagu see tänapäeval on.
28. Varjatu kuulub Issandale, meie Jumalale, aga mis on ilmutatud, kuulub igavesti meile ja meie lastele, et me teeksime selle Seaduse kõigi sõnade järgi!

1. Kui sind tabavad kõik need sõnad, õnnistus ja needus, mis ma su ette olen pannud, ja sa talletad selle oma südamesse kõigi rahvaste keskel, kuhu Issand, su Jumal, sind hajutab,
2. ja sa pöördud tagasi Issanda, oma Jumala juurde ja kuulad tema häält kõiges, nõnda nagu ma täna sind käsin, sina ja su lapsed, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest,
3. siis pöörab Issand, su Jumal, su saatuse ja halastab su peale ning kogub sind taas kõigi rahvaste hulgast, kuhu Issand, su Jumal, sind on pillutanud.
4. Isegi kui su hajutatud oleksid taeva servas, kogub Issand, su Jumal, sind sealt ja toob sind sealt ära.
5. Ja Issand, su Jumal, toob sind sellele maale, mille su vanemad pärisid, ja sina pärid selle; ja ta teeb sulle head ning sigitab sind rohkem kui su vanemaid.
6. Ja Issand, su Jumal, löikab ümber sinu südame ja sinu järglaste südamed, et sa armastaksid Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest, et sa võiksid elada.
7. Ja Issand, su Jumal, paneb kõik need needused su vaenlaste peale, su vihameeste peale, kes sind taga kiusavad.
8. Sina aga kuulad jälle Issanda häält ja teed kõigi tema käskude järgi, mis ma täna sulle annan.
9. Ja Issand, su Jumal, annab sulle ülikülluses head kõigis su kätetöis, su ihuvilja, karja juurdekasvu ja maa vilja poolest; sest Issand on siis jälle rõõmus sinu pärast, millest sinul on kasu, nõnda nagu ta oli rõõmus sinu vanemate pärast,
10. kui sa kuulad Issanda, oma Jumala häält, pidades tema käske ja määrusi, mis on kirjutatud sellesse Seaduse raamatusse, kui sa pöördud Issanda, oma Jumala poole kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest.
11. Sest see käsk, mille ma täna sulle annan, ei ole sulle raske täita ega kättesaamatu.
12. See ei ole taevas, et sa peaksid ütleva: 'Kes läheks meie eest taevasse ja tooks selle meile, et saaksime seda kuulda ja täita?'
13. Ega ole see mere taga, et sa peaksid ütleva: 'Kes läheks meie eest mere taha ja tooks selle meile, et saaksime seda kuulda ja täita?'
14. Vaid sõna on sinule väga ligidal, sinu suus ja sinu südames, et seda täita.
15. Vaata, mina panen täna su ette elu ja hea, surma ja kurja,
16. kui ma täna sind käsin armastada Issandat, oma Jumalat, käies tema teedel ja pidades tema käske, määrusi ja seadlusi, et sa võiksid elada ja paljuneda, ja et Issand, su Jumal, õnnistaks sind sellel maal, kuhu sa lähed, et seda pärida.
17. Aga kui su süda pöördub ja sa ei kuula, vaid lased ennast ahvatleda ja kummardad teisi jumalaid ning teenid neid,
18. siis ma annan täna teile teada, et te tõesti hukkute; te ei ela kaua sellel maal, kuhu sa lähed üle Jordani, et minna seda pärida.
19. Ma kutsun täna tunnistajaiks teie vastu taeva ja maa: ma olen pannud su ette elu ja surma, õnnistuse ja needuse. Vali nüüd elu, et sina ja su sugu võiksite elada,
20. armastades Issandat, oma Jumalat, kuulates tema häält ja hoidudes tema poole! Sest see on su elu ja su päevade pikkus, et sa võiksid elada maal, mille Issand on vandega tõotanud anda su vanemaile, Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile.'

1. Ja Mooses läks ning rääkis kõik need sõnad kogu Iisraelile.
2. Ja ta ütles neile: 'Mina olen nüüd sada kakskümmend aastat vana, ma ei jaksa enam minna ega tulla; ja Issand on mulle öelnud: 'Sina ei lähe üle Jordani.'
3. Issand, su Jumal, läheb ise üle su ees, tema hävitab need rahvad su eest ja sina vallutad nad. Joosua, tema läheb üle su ees, nõnda nagu Issand on öelnud.
4. Ja Issand talitab nendega, nagu ta talitas Siihoni ja Oogiga, emorlaste kuningatega, ja nende maaga, kelle ta hävitas.
5. Issand annab nad teie kätte; talitage nendega kogu seaduse kohaselt, mille ma teile olen andnud!
6. Olge vahvad ja tugevad, ärge kartke ja ärge tundke hirmu nende ees, sest Issand, su Jumal, käib ise koos sinuga, tema ei lahku sinust ega jäta sind maha.'
7. Ja Mooses kutsus Joosua ning ütles temale kogu Iisraeli silma ees: 'Ole vahva ja tugev, sest sina pead viima selle rahva maale, mille Issand vandega nende vanemaile on töötanud neile anda, ja sina pead andma selle neile pärisosaks!
8. Ja Issand ise käib su ees, tema on sinuga, tema ei lahku sinust ega jäta sind maha. Ära karda ega kohku!'
9. Ja Mooses pani kirja selle Seaduse ning andis preestritele, Leevi poegadele, kes kandsid seaduselaegast, ja kõigile Iisraeli vanemaile.
10. Ja Mooses käskis neid, öeldes: 'Igal seitsmendal aastal, vabastusaastal, seatud ajal, lehtmajadepühal,
11. kui kogu Iisrael tuleb, et ilmuda Issanda, su Jumala ette paika, mille ta on valinud, loe seda Seadust kogu Iisraeli ees nende kuuldes!
12. Kogu kokku rahvas, mehed ja naised ja lapsed, ka võõrad, kes on su väravais, et nad kuuleksid ja õpiksid ning kardaksid Issandat, teie Jumalat, ja teeksid hoolsasti selle Seaduse kõigi sõnade järgi,
13. ja et nende lapsed, kes seda veel ei tunne, kuuleksid ja õpiksid kartma Issandat, teie Jumalat, kogu aja, mis te elate maal, kuhu te lähete üle Jordani, et seda pärida.'
14. Ja Issand ütles Moosesele: 'Vaata, see aeg ligineb, mil sa pead surema. Kutsu Joosua ja astuge kogudusetelki, siis ma annan temale kohustuse!' Siis Mooses läks koos Joosuaga, ja nad astusid kogudusetelki.
15. Ja Issand ilmutas ennast telgis pilvesambas, ja pilvesammas seisis telgi ukse kohal.
16. Ja Issand ütles Moosesele: 'Vaata, sa lähed magama oma vanemate juurde, aga see rahvas võtab kätte ja käib hoorates võõraste jumalate järel sellel maal, kuhu ta nüüd jõuab; ta jätab mind maha ja tühistab mu lepingu, mille ma temaga olen teinud.
17. Sel ajal süttib mu viha põlema tema vastu ja ma jätan ta maha ning peidan oma palge tema eest ja teda hävitatakse ning teda tabab palju õnnetusi ja ahastusi. Sel ajal ta ütleb: 'Eks ole need õnnetused mind tabanud selle pärast, et mu Jumal ei ole minu keskel?'
18. Aga sel ajal peidan ma oma palge täiesti kõige selle kurja pärast, mis ta on teinud, pöördudes teiste jumalate poole.
19. Ja nüüd kirjutage endile üles see laul! Õpeta seda Iisraeli lastele ja pane see neile suhu, et see laul oleks mulle tunnistajaks Iisraeli laste vastu!
20. Sest ma tahan neid viia sellele maale, mille ma nende vanemaile vandega töötasin, mis piima ja mett voolab. Nad söövad, nende kõhud saavad täis ja nad rasvuvad, aga nad pöörduvad teiste jumalate poole ja teenivad neid, nad põlgavad mind ja tühistavad minu lepingu.
21. Kui neid tabavad suured õnnetused ja ahastused, siis kõneleb see laul tunnistajana nende vastu, sest see ei tohi ununeda nende järglaste suust, sellepärast et ma tunnen nende mõtteid, mis nad nüüd mõlgutavad, enne kui ma viin nad maale, mille ma vandega olen töötanud neile anda.'
22. Ja Mooses kirjutas sel päeval üles selle laulu ning õpetas seda Iisraeli lastele.
23. Ja Issand andis käsu Joosuale, Nuuni pojale, ning ütles: 'Ole vahva ja tugev, sest sina pead viima Iisraeli lapsed sellele maale, mille ma vandega olen töötanud neile anda, ja mina olen sinuga!'
24. Ja kui Mooses oli raamatusse täielikult üles kirjutanud selle Seaduse sõnad algusest lõpuni,

25. siis käskis Mooses leviite, kes kandsid seaduselaegast, öeldes:
26. 'Võtke see Seaduse raamat ja pange ta Issanda, oma Jumala seaduselaeka kõrvale, et see oleks seal tunnistajaks sinu vastu,
27. sest ma tunnen sinu vastupanu ja kangekaelsust. Vaata nüüd, mil ma veel elan koos teiega, olete te olnud Issandale vastupanijad, saati siis pärast minu surma!
28. Koguge minu juurde kõik oma suguharude vanemad ja ülevaatajad, siis ma räägin nende kuuldes need sõnad ja võtan tunnistajaiks nende vastu taeva ja maa!
29. Sest ma tean, et te pärast minu surma käitute väga kõlvatult ja lahkute teelt, mille ma teile olen andnud. Aga tulevasil päevil tabab teid õnnetus, kui te teete, mis kuri on Issanda silmis, pahandades teda oma kätetööga.'
30. Ja Mooses rääkis kogu Iisraeli koguduse kuuldes selle laulu sõnad algusest lõpuni:

1. 'Pange tähele, taevad, sest mina räägin, ja kuule, maa, mu suu kõnesid!
2. Mu õpetus voolaku vihmana, mu kõne nõrgugu kastena, nagu haljusele vihasagar ja rohule vihmapiisad!
3. Sest ma kuulutan Issanda nime, andke au meie Jumalale!
4. Tema on kalju, tema töö on täiuslik, sest kõik tema teed on õiged. Jumal on ustav ja temas pole väärust, tema on õige ja õiglane.
5. Pahasti on tehtud temaga - need ei ole tema lapsed: häbiplekk, nurjatu ja pöörane sugupõlv.
6. Kas te nõnda tasute Issandale, rumal ja tarkuseta rahvas? Eks ta ole su isa, sinu looja? Tema on sind teinud ja valmistanud.
7. Meenuta muistseid päevi, pane tähele aastaid põlvest põlve! Küsi oma isalt, et ta jutustaks sulle, oma vanadelt, et nad räägiksid sulle!
8. Kui Kõigekõrgem andis rahvaile pärisosa, kui ta jaotas inimlapsi, siis ta määras kindlaks rahvaste piirid vastavalt Iisraeli laste arvule,
9. sest Issanda omand on tema rahvas, tema mõõdetud pärisosa on Jaakob.
10. Ta leidis tema kõrbemaalt, tühjast paigast, uluvast kõrbest; ta võttis tema oma kaitse alla, hoolitses tema eest, ta hoidis teda nagu oma silmatera.
11. Nõnda nagu kotkas oma pesakonda lendu ergutades hõljub kaitstes oma poegade kohal, nõnda laotas ta oma tiivad, võttis tema ja kandis teda oma tiivasulgedel.
12. Issand ükski juhtis teda, ükski võõras jumal ei olnud koos temaga.
13. Ta sõidutas teda üle maa kõrgendike ja tema söi väljade vilju: ta imetas teda meega kaljust ja õliga ränikivist.
14. Võid veistelt ning piima lammastelt ja kitsedelt, juures tallede ja jäärade rasv; Baasani härgi ja sikke, lisaks nisu, otsekui neerurasv. Ja viinamarjaverest sa jõid veini.
15. Ja Jesurun rasvus, aga muutus tõrksaks - sa läksid lihavaks, paksuks, täidlaseks - ta hülgas Jumala, oma looja, ja põlgas oma päästekaljut.
16. Nad ärritasid teda võõraste jumalatega, nad vihastasid teda oma jäledustega.
17. Nad ohverdasiid haldjaile, kes ei ole jumalad, jumalaile, keda nad ei tundnud, kes olid uued, äsja tulnud, kellest teie vanemad ei teadnud.
18. Sa ei mäletanud kaljut, kes sinu sünnitas, ja unustasid Jumala, kes andis sulle elu.
19. Kui Issand seda nägi, siis ta põlastas neid tusast oma poegade ja tütarde pärast.
20. Ta ütles: Ma peidan oma palge nende eest ja vaatan, milline on nende lõpp, sest nad on pöörane sugu, lapsed, kelles ei ole truudust.
21. Nad on mind ärritanud nendega, kes ei ole jumalad, on mind vihastanud oma tühisustega. Aga mina ärritan neid rahvaga, kes ei ole rahvas: ma vihastan neid mõistmatute paganatega.
22. Sest mu vihatuli on süttinud põlema ja lõõmab hauasügavuseni; see hävitab maa koos saagiga ja põletab mägede alused.
23. Ma kuhjan nende peale õnnetusi, ma raiskan nende vastu kõik oma nooled.
24. Neid peab kurnama nälg, purema palavikutaud ja pahatõbi; ma saadan nende kallale metsaliste hambad ja põrmus roomajate mürgi.
25. Väljas laastab neid mõõk ja sees hirm, niihästi noormehi kui neidusid, imikuid koos hallipäiste meestega.
26. Ma oleksin ütelnud: Ma hajutan nad, ma kaotan nende mälestuse inimeste hulgast,
27. kui ma poleks pidanud kartma vaenlase pilget, et nende vastased seda mõistmata ei ütleks: 'Meie käsi on olnud võidukas, ega Issand ole kõike seda teinud!'
28. Sest see on rahvas, kes on kaotanud arukuse - neil ei ole taipu.
29. Kui nad oleksid targad, siis nad taipaksid seda, nad mõistaksid oma lõppu.
30. Kuidas võis üksainus jälitada tuhandet ja kaks kihutada põgenema kümme tuhat, kui mitte nende kalju ei oleks neid müünud ja Issand nad loovutanud?
31. Sest nende kalju ei ole meie kalju sarnane: seda võivad otsustada meie vaenlasedki.

32. Tõesti, nende viinapuu on Soodoma viinapuust ja Gomorra väljadelt; nende marjad on mürgised marjad, neil on kibedad kobarad.
33. Nende vein on lohemürk, rästikute ohtlik mürk.
34. Eks see ole talletatud minu juures, pitsseriga suletud minu varakambris?
35. Minu käes on kättemaks ja tasumine ajaks, mil nende jalg vääratab. Jah, nende õnnetuse päev on ligidal ja mis neile on valmistatud, tõttab tulema.
36. Sest Issand tahab mõista õigust oma rahvale ja halastada oma sulaste peale, kui ta näeb, et nende jõud on kadunud ja pole jäänud orja ega vaba.
37. Siis ta ütleb: Kus on nende jumalad, kalju, mille peal nad pelgupaika otsisid,
38. kes sõid nende tapaohvrite rasva ja jõid nende joogiohvrite veini? Tõusku nad nüüd üles ja aidaku teid, olgu nad teile varjupaigaks!
39. Nähke nüüd, et see olen mina, ainult mina, ega ole ühtki jumalat minu kõrval! Mina surman ja teen elavaks, mina purustan ja mina parandan ega ole kedagi, kes päästaks minu käest.
40. Sest ma tõstan oma käe taeva poole ja ütlen: Nii tõesti, kui ma igavesti elan:
41. kui ma olen ihunud oma välkuva mõõga ja mu käsi hakkab kohut pidama, siis ma maksan kätte oma vaenlastele ja tasun neile, kes mind vihkavad.
42. Ma lasen oma nooled joobuda verest ja mu mõök hakkab õgima liha, mahalöödute ja vangide verd, vaenlaspealikute päid.
43. Ülistage, paganad, tema rahvast! Sest ta maksab kätte oma sulaste vere eest, tasub oma vastastele ja toimetab lepitust oma maale, oma rahvale.'
44. Ja Mooses tuli ning rääkis kõik selle laulu sõnad rahva kuulates, tema ja Joosua, Nuuni poeg.
45. Kui Mooses oli rääkinud kõik need sõnad kogu Iisraelile,
46. siis ta ütles neile: 'Võtke südamesse kõik need sõnad, mis ma täna teile kordan, mis te peate andma käsuna oma lastele, et nad teeksid hoolsasti selle Seaduse kõigi sõnade järgi!
47. Sest see ei ole tühine sõna, mis teile korda ei lähe, vaid see on teie elu, ja selle sõna läbi te pikendate oma päevi sellel maal, kuhu te lähete üle Jordani, et seda pärida.'
48. Ja Issand rääkis Moosesega veel selsamal päeval, öeldes:
49. 'Mine üles siia Abarimi mäele, Nebo mäele, mis on Moabimaal Jeeriko kohal, ja vaata Kaananimaad, mille ma annan Iisraeli lastele päranduseks!
50. Siis sa sured seal mäe peal, kuhu sa üles lähed, ja sind koristatakse oma rahva juurde, nagu suri su vend Aaron Hoori mäel ja koristati oma rahva juurde,
51. sellepärast et te ei olnud truud minule Iisraeli laste keskel Meriba vee juures Kaadesis, Siini kõrbes, sellepärast et te mind ei pidanud pühaks Iisraeli laste keskel.
52. Sa näed küll eemalt seda maad, aga sa ei pääse sinna, maale, mille ma annan Iisraeli lastele.'

1. Ja see on õnnistus, millega Mooses, jumalamees, õnnistas Iisraeli lapsi enne oma surma;
2. ta ütles: 'Issand tuli Siinailt ja säras neile Seirist; ta paistis Paarani mäelt, ta tuli Kaadesisse Meribast, temast paremat kätt jäi Asdod.
3. Jah, ta armastab rahvaid, kõik ta pühad on sinu käes; nad heidavad su jalge ette, nad korjavad üles su sõnad:
4. 'Mooses on meile andnud Seaduse, Jaakobi kogudus on tema omand.'
5. Jesurun sai kuninga, kui kogunesid rahva peamehed, kõik Iisraeli suguharud.
6. Ruuben jäägu elama ja ärgu surgu, kuigi vähene on tema meeste arv!
7. Ja Juuda kohta ta ütles nõnda: 'Kuule, Issand, Juuda häält ja too ta oma rahva juurde! Võidelgu ta oma kätega selle eest, ja ole sina talle abiks ta vaenlaste vastu!'
8. Ja Leevi kohta ta ütles: 'Sinu tummim ja uurim kuulugu su ustavale mehele, keda sa proovile panid Massas, kellega sa riidlesid Meriba vee juures,
9. kes ütles oma isa ja ema kohta: 'Ma ei ole neid näinud!' ja kes ei tunnustanud oma vendi ega tundnud oma lapsi. Sest nemad peavad sinu sõna ja hoiavad sinu lepingut.
10. Nad õpetavad Jaakobile sinu seadlusi ja Iisraelile sinu Seadust. Nad panevad su nina ette suitsutusrohtu ja su altarile täisohvri.
11. Õnnista, Issand, tema jõudu, ja olgu sul hea meel tema kätetööst! Purusta tema vastaste ja vihkajate niuded, et nad enam ei tõuseks!'
12. Ja Benjamini kohta ta ütles: 'Issanda lemmik, kes elab julgesti ta juures. Tema kaitseb teda alati ja elab tema mäerinnakute vahel.'
13. Ja Joosepi kohta ta ütles: 'Issand õnnistagu tema maad kastega - parimaga taevast, ja veega sügavusest, mis asub all;
14. parimaga, mida päike välja toob, ja parimaga kuude saadustest;
15. parimaga ürgseilt mägedelt ja parimaga igavestelt küngastelt,
16. maa parima vilja ja küllusega! Selle lembus, kes elas kibuvitsapõõsas, tulgu Joosepi pea peale, oma vendade vürsti pealaele!
17. Ta on oma härja esmasündinu ja tal on uhkust, tema sarved on metshärja sarved: nendega ta kaevleb rahvaid, maailma ääri üheskoos. Need on Efraimi kümned tuhanded, need on Manasse tuhanded.'
18. Ja Sebuloni kohta ta ütles: 'Ole rõõmus, Sebulon, oma retkedel, ja Issaskar, oma telkides!
19. Nad kutsuvad rahvaid mäele, seal ohverdavad nad õigeid ohvreid, sest nad imevad merede ohtrust ja liivasse peidetud varandusi.'
20. Ja Gaadi kohta ta ütles: 'Kiidetud olgu, kes annab Gaadile avarust! Ta elab nagu lõvi ja kisub lõhki käsivarre ja pealae.
21. Ta valis enesele esimese maaosa, sest seal oli valitseja osa. Kui kogunesid rahva peamehed, kehtestas ta Issanda õiguse ja tema seadused Iisraeliga.'
22. Ja Daani kohta ta ütles: 'Daan on lõvikutsikas, kes Baasanist üles kargab.'
23. Ja Naftali kohta ta ütles: 'Naftali on rikas lembusest, ta on täidetud Issanda õnnistusega. Tema vallutab lääne ja lõuna.'
24. Ja Aaseri kohta ta ütles: 'Poegade hulgast olgu õnnistatud Aaser! Tema olgu oma vendade lemmik ja ta kastku oma jalg õlisse!
25. Su riivid olgu rauast ja vasest, ja niikaua kui sul on päevi, kestku su jõud!'
26. Ükski ei ole nagu Jesuruni Jumal, kes sõidab sulle appi taevas ja pilvedes oma ülevas toreduses.
27. Varjupaigaks on iidne Jumal, kes sirutab välja igavesed käsivarred. Tema ajas vaenlase su eest ja ütles: 'Hävita!'
28. Ja Iisrael elab julgesti, Jaakobi allikas on üksinda vilja ja veini maal - tema taevas piserdab alla kastet.
29. Õnnis oled sa, Iisrael! Kes on su sarnane? Rahvas, keda Issand on päästnud? Tema on kilp, kes sind aitab, mõõk, kes sind ülendab. Sinu vaenlased lõmitavad su ees, aga sina tallad nende

körgendikel.'

Peatükk 34

1. Ja Mooses läks Moabi lagendikelt üles Nebo mäele, Pisgaa tippu, mis on Jeeriko kohal, ja Issand näitas temale kogu maad: Gileadi kuni Daanini,
2. kogu Naftali, Efraimi ja Manasse maad, kogu Juuda maad kuni lääne mereni,
3. Lõunamaad ja Jordani piirkonda, Jeeriko orgu, Palmidelinna - kuni Soarini.
4. Ja Issand ütles temale: 'See on see maa, mille ma vandega töötasin Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, öeldes: Sinu soole ma annan selle. Ma olen lasknud sind vaadata oma silmaga, aga sinna sa ei lähe!'
5. Ja Issanda sulane Mooses suri seal Moabimaal Issanda sõna kohaselt.
6. Ja ta mattis tema orgu Moabimaal, Beet-Peori kohale, aga tänapäevani ei tea ükski tema hauda.
7. Ja Mooses oli surres sada kakskümmend aastat vana; ta silm ei olnud tuhmunud ega ramm raugenud.
8. Ja Iisraeli lapsed nutsid Moosest Moabi lagendikel kolmkümmend päeva, siis alles lakkasid nutupäevad - lein Moosese pärast.
9. Ja Joosua, Nuuni poeg, oli täis tarkuse vaimu, sest Mooses oli pannud oma käed ta peale; ja Iisraeli lapsed kuulasid teda ning tegid, nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.
10. Aga Iisraelis ei tõusnud enam niisugust prohvetit nagu Mooses, keda Issand tundis palgest palgeste,
11. kõigi tunnustähtede ja imetegude poolest, millega Issand teda läkitas, et ta teeks neid Egiptusemaal vaaraole ja kõigile ta sulastele ja kogu ta maale,
12. kõige selle vägeva käe poolest ja kõige selle suure hirmu poolest, mille Mooses tekitas kogu Iisraeli silma ees.

Joosua

Peatükk 1

1. Ja pärast Issanda sulase Moosese surma kõneles Issand Nuuni poja Joosuaga, Moosese teenriga, öeldes:
2. 'Mooses, mu sulane, on surnud. Ja nüüd võta kätte, mine üle Jordani, sina ja kogu see rahvas, maale, mille ma annan neile, Iisraeli lastele!
3. Kõik paigad, kuhu teie jalatald astub, annan ma teile, nagu ma Moosesele olen öelnud:
4. kõrbest ja siit Liibanonist kuni suure jõeni, Frati jõeni, kogu hettide maa kuni suure mereni päikeseloojaku pool saagu teie maa-alaks.
5. Ükski ei suuda sulle vastu panna kogu su eluajal; nõnda nagu ma olin Mooseseaga, nõnda ma olen sinuga, ma ei lahku sinust ega jäta sind maha.
6. Ole vahva ja tugev, sest sina pead andma sellele rahvale pärisosaks maa, mille ma vandega nende vanemaile töötasin anda neile!
7. Ole ainult vahva ja hästi tugev, tehes hoolsasti kogu Seaduse järgi, mille mu sulane Mooses sulle andis; ära kaldu sellest ei paremale ega vasakule, et sa võiksid teha targasti kõikjal, kuhu sa lähed!
8. Ärgu lahkugu see Seaduse raamat sinu suust, vaid mõtle sellele päeval ja öösel, et sa peaksid hoolsasti kõike, mis sinna on kirjutatud, sest siis õnnestub su teekond ja siis on sul kordaminek!
9. Eks ole mina sind käskinud: Ole vahva ja tugev! Ära kohku ja ära karda, sest Issand, su Jumal, on sinuga kõikjal, kuhu sa lähed!'
10. Ja Joosua andis käsu rahva ülevaatajaile, öeldes:
11. 'Käige leer läbi ja andke rahvale käsk, öeldes: Valmistage enestele teemoona, sest kolme päeva pärast te lähete üle Jordani, et minna vallutama maad, mille Issand, teie Jumal, annab teile pärida!'
12. Aga ruubenlastele, gaadlastele ja Manasse poolele suguharule rääkis Joosua, öeldes:
13. 'Tuletage meelde käsku, mille Issanda sulane Mooses teile andis, öeldes: Issand, teie Jumal, lubab teile rahu ja annab teile selle maa.
14. Teie naised, väetid lapsed ja karjad jäägu maale, mille Mooses teile on andnud siinpool Jordanit. Aga teie ise, kõik võitlusvõimelised, peate võitlusvalmilt minema üle jõe oma vendade eel ja aitama neid,
15. kuni Issand on andnud rahu teie vendadele nagu teilegi ja nemadki on pärinud maa, mille Issand neile annab; seejärel võite minna tagasi oma pärusmaale ja pärida, mis Issanda sulane Mooses teile on andnud siinpool Jordanit, päikesetõusu pool!'
16. Ja nad vastasid Joosuale, öeldes: 'Me teeme kõik, mida sa meid käsid, ja läheme igale poole, kuhu sa meid läkitad.
17. Nagu me kõiges kuulasime Moosest, nõnda tahame kuulata sind! Olgu ainult Issand, su Jumal, sinuga, nagu ta oli Mooseseaga!
18. Igaüks, kes paneb vastu su käsule ega kuula sinu sõnu kõiges, mida sa meid käsid teha, surmatagu! Ole ainult vahva ja tugev!'

Peatükk 2

1. Ja Joosua, Nuuni poeg, läkitas salaja Sittimist kaks meest maakuulajaiks, öeldes: 'Minge vaadake maad ja Jeerikot!' Ja nad läksid ning tulid Raahabi-nimelise hoora kotta; ja nad jäid sinna.
2. Aga Jeeriko kuningale räägiti ja öeldi: 'Vaata, mehed Iisraeli laste hulgast on öösel tulnud siia maad kuulama!'
3. Ja Jeeriko kuningas läkitas Raahabile ütlema: 'Too välja need mehed, kes su juurde tulid, kes tulid su kotta, sest nad on tulnud läbi uurima kogu maad!'
4. Aga naine võttis need kaks meest ja peitis ära ning ütles nõnda: 'Mehed tulid küll minu juurde: ega mina teadnud, kust nad pärit olid.'
5. Kui värav pimeduse tülles pidi suletama, siis läksid mehed välja. Mina ei tea, kuhu nad läksid. Ajage usinasti neid taga, küllap te saate nad kätte!'
6. Tema aga oli viinud nad üles katusele ja peitnud linavarte alla, mis tal katusele olid laotatud.
7. Siis ajasid mehed neid taga mööda Jordani teed kuni koolmeteni; ja kui nende tagaajajad olid välja läinud, suleti värav.
8. Aga enne kui nad olid magama heitnud, läks Raahab nende juurde üles katusele
9. ja ütles meestele: 'Ma tean, et Issand on andnud selle maa teile ja et meid on vallanud hirm teie ees, ja teie ees värisevad kõik maa elanikud.'
10. Sest me oleme kuulnud, kuidas Issand kuivatas teie eest Kõrkjamere vee, kui te Egiptusest lahkusite, ja mida te tegite kahe emorlaste kuningaga teisel pool Jordanit, Siihoni ja Oogiga, kelle te hävitasite sootuks.
11. Kui me seda kuulsime, siis läksid meie südamed araks ja kelleski pole enam vastupanuvaimu teie ees, sest Issand, teie Jumal, on Jumal ülal taevas ja all maa peal.
12. Ja nüüd vanduge mulle Issanda juures, sest ma olen teile head teinud, et ka teie teete head mu isa perele; ja andke mulle kindel märk,
13. et jätate ellu mu isa ja ema, vennad ja õed ja kõik, kes neil on, ja päästate meie hinged surmast!'
14. Ja mehed ütlesid temale: 'Me ise sureme teie asemel! Kui teie ei tee teatavaks seda meie asja ja Issand annab selle maa meile, siis oleme su vastu head ja ustavad.'
15. Seepeale laskis ta nad läbi akna nõoriga alla, sest ta koda oli linnamüüri sees ja seetõttu ta elaski linnamüüri sees.
16. Ja ta ütles neile: 'Minge mäestikku, et tagaajajad teid ei kohtaks, ja varjake endid seal kolm päeva, kuni tagaajajad tagasi tulevad; pärast seda minge oma teed!'
17. Ja mehed ütlesid temale: 'Vandest, mida sa meid oled lasknud vanduda, me vabaneme nõnda:
18. vaata, kui me tuleme maale, siis seo see punasest lõngast nõör akna külge, millest sa meid alla lasksid, ja kogu enese juurde kotta oma isa, ema, vennad ja kõik oma isa pere!
19. Igaühe veri, kes siis su koja uksest välja läheb, tulgu tema enese pea peale, ja igaühe veri, kes sinuga kijas on, tulgu meie pea peale, kui kellegi käsi teda puudutab!
20. Aga kui sa sellest meie asjast teatad, siis oleme vabad su vandest, mida sa meid oled lasknud vanduda.'
21. Ja tema vastas: 'Olgu nõnda, nagu on teie sõnad!' Ja ta saatis nad minema ning nad läksid ära; ja ta sidus punase nõöri akna külge.
22. Siis nad läksid ja tulid mäestikku ning jäid sinna kolmeks päevaks, kuni tagaajajad olid läinud tagasi; ja tagaajajad otsisid neid teel kõikjalt, aga ei leidnud.
23. Ja need kaks meest, kui nad mäestikust olid alla tulnud, pöördusid tagasi ja läksid üle jõe ning tulid Nuuni poja Joosua juurde ja jutustasid temale kõik, mis neile oli juhtunud.
24. Ja nad ütlesid Joosuale: 'Tõesti, Issand on andnud meie kätte kogu maa, kõik maa elanikud juba värisevad meie ees.'

Peatükk 3

1. Ja Joosua tõusis hommikul vara ja nad läksid teele Sittimist ning tulid Jordani äärde, tema ja kõik Iisraeli lapsed; ja nad ööbisid seal, enne kui nad üle läksid.
2. Kolme päeva pärast aga käisid ülevaatajad leeri läbi
3. ja andsid rahvale käsu, öeldes: 'Kui te näete Issanda, oma Jumala seaduselaegast ja leviitpreestrid seda kandvat, siis minge oma asukohast teele ja käige selle järel!
4. Aga teie ja selle vahel olgu vahet umbes kaks tuhat möödunud küünart - te ei tohi minna selle ligi -, et te teaksite teed, mida teil tuleb käia, sest varem te ei ole seda teed käinud!'
5. Ja Joosua ütles rahvale: 'Pühitsege endid, sest homme teeb Issand teie keskel imetegusid!'
6. Ja Joosua rääkis preestritega, öeldes: 'Kandke seaduselaegast ja minge rahva eel!' Ja nemad tõstsid seaduselaeka üles ning käisid rahva eel.
7. Ja Issand ütles Joosuale: 'Täna ma teen sind suureks kogu Iisraeli silmis, et nad teaksid, et mina olen sinuga, nõnda nagu ma olin Moosesega.
8. Käsi preestrid, kes kannavad seaduselaegast, ja ütle: Kui te jõuate Jordani vee äärde, siis jääge peatuma Jordani kaldale!'
9. Ja Joosua ütles Iisraeli lastele: 'Tulge siia ja kuulge Issanda, oma Jumala sõnu!'
10. Ja Joosua kõneles: 'Sellest te saate teada, et elav Jumal on teie keskel ja ajab tõesti teie eest ära kaananlased, hetid, hiivlased, perislased, girgaaslased, emorlased ja jebuuslased:
11. vaata, kogu maailma Issanda seaduselaegas läheb teie eel läbi Jordani!
12. Nüüd aga võtke endile Iisraeli suguharudest kaksteist meest, igast suguharust mees.
13. Niipea kui nende preestrite jalatallad, kes kannavad Issanda, kogu maailma Issanda seaduselaegast, laskuvad Jordani vette, katkeb Jordani veevool; vesi, mis voolab ülaltpoolt, jääb seisma paisu taha.'
14. Ja rahvas läks oma telkidest teele, et minna üle Jordani, ja preestrid, kes kandsid seaduselaegast, olid rahva eel.
15. Ja niipea kui need, kes kandsid laegast, jõudsid Jordani äärde ja laegast kandvate preestrite jalad puudutasid veepiiri - kõik Jordani luhad on ju vett täis kogu lõikusaja -,
16. jäi ülaltpoolt voolav vesi seisma, jäädes paisu taha väga kaugel Saartani linna külje all asuva Adami linna juures, ja vesi, mis voolas alla lauskmaa merre, Soolamerre, kadus täiesti; ja rahvas läks üle Jeeriko kohalt.
17. Preestrid, kes kandsid Issanda seaduselaegast, jäid kindlalt seisma kuivale keset Jordanit, ja kogu Iisrael läks üle kuiva mööda, kuni kogu rahvas viimseni oli läinud üle Jordani.

Peatükk 4

1. Ja kui kogu rahvas oli läinud üle Jordani, siis rääkis Issand Joosuaga, öeldes:
2. 'Võtke endile rahva hulgast kaksteist meest, igast suguharust mees,
3. ja andke neile käsk ning öelge: Võtke endile siit Jordani keskelt, kus preestrite jalad seisavad, kaksteist kivi ja viige need enestega kaasa ning asetage leeripaika, kus te sel ööl ööbite!'
4. Siis Joosua kutsus kaksteist meest, keda ta oli käskinud määrata Iisraeli laste hulgast, igast suguharust ühe mehe,
5. ja Joosua ütles neile: 'Minge Issanda, oma Jumala laeka ette keset Jordanit, ja tõstke igamees endile üks kivi õlale, vastavalt Iisraeli laste suguharude arvule,
6. et need oleksid teie keskel tähiseks! Kui teie lapsed tulevikus küsivad, öeldes: Mis kivid need teil on?,
7. siis vastake neile, et Jordani veevool katkes Issanda seaduselaeka ees, kui see läks üle Jordani: Jordani veevool katkes ja need kivid olgu Iisraeli lastele igaveseks mälestuseks!'
8. Ja Iisraeli lapsed tegid nõnda, nagu Joosua käskis, ja võtsid vastavalt Iisraeli laste suguharude arvule Jordani keskelt kaksteist kivi, nagu Issand oli Joosuale öelnud, ja viisid enestega kaasa leeripaika ning asetasi sinna.
9. Ja kaksteist kivi püstitas Joosua keset Jordanit, sinna kohta, kus seaduselaegast kandvate preestrite jalad olid seisnud; ja need on seal tänapäevani.
10. Ja preestrid, kes kandsid laegast, seisid keset Jordanit, kuni oli tehtud kõik, mida Issand oli käskinud Joosuat rahvale öelda, just nõnda nagu Mooses oli käskinud Joosuat; ja rahvas läks rutates üle jõe.
11. Ja kui kogu rahvas viimseni oli üle läinud, siis läksid Issanda laegas ja preestrid rahva ette.
12. Ja ruubenlased, gaadlased ja Manasse pool suguharu läksid võitlusvalmilt Iisraeli laste eel, nagu Mooses neid oli käskinud.
13. Ligi nelikümmend tuhat sõjaks varustatud meest läks Issanda palge ees võitlusesse Jeeriko lagendikel.
14. Sel päeval tegi Issand Joosua suureks kogu Iisraeli silmis ja nad kartsid teda, nõnda nagu nad olid kartnud Moosest, kogu ta eluaja.
15. Ja Issand rääkis Joosuaga, öeldes:
16. 'Käsi preestrid, kes kannavad tunnustuslaegast, et nad tuleksid Jordanist üles!'
17. Ja Joosua andis preestritele käsu, öeldes: 'Tulge Jordanist üles!'
18. Ja kui preestrid, kes kandsid Issanda seaduselaegast, tulid üles Jordani keskelt, ja preestrite jalatallad olid lahkunud kuivale, siis pöördus Jordani vesi tagasi oma paika ja voolas nagu ennegi üle kõigi kallaste.
19. Rahvas tuli Jordani äärest üles esimese kuu kümnendal päeval ja nad löid leeri üles Gilgalisse, Jeeriko idapoolsele piirile.
20. Ja need kaksteist kivi, mis nad olid võtnud Jordanist, pani Joosua püsti Gilgalis.
21. Ja ta rääkis Iisraeli lastega ning ütles: 'Kui teie lapsed tulevikus küsivad oma vanemalt, öeldes: Mis kivid need on?,
22. siis tehke oma lastele teatavaks, öeldes: Iisrael läks kuiva mööda läbi Jordani,
23. sest Issand, teie Jumal, kuivatas teie eest Jordani vee, kuni te olite läbi läinud, nõnda nagu Issand, teie Jumal, talitas Kõrkjamerega, mille ta kuivatas meie eest, kuni olime läbi läinud,
24. et kõik maailma rahvad tunneksid Issanda kätt, kui vägev see on, et te igal ajal kardaksite Issandat, oma Jumalat.'

Peatükk 5

1. Ja kui kõik emorlaste kuningad, kes olid teisel pool Jordanit, mere pool, ja kõik kaananlaste kuningad, kes olid mere ääres, kuulsid, et Issand oli kuivatanud Iisraeli laste eest Jordani vee, kuni nad olid läbi läinud, siis läks nende süda araks ja neil polnud enam julgust Iisraeli laste ees.
2. Sel ajal ütles Issand Joosuale: 'Tee enesele kivinoad ja lõika Iisraeli lapsed taas ümber, teist korda!'
3. Ja Joosua tegi enesele kivinoad ning lõikas Iisraeli lapsed ümber Araloti künkal.
4. Ja see oli põhjus, miks Joosua ümber lõikas: kogu Egiptusest lahkunud meessoost rahvas, kõik sõjamehed, olid surnud kõrbeteekonnal pärast lahkumist Egiptusest.
5. Sest kogu see rahvas, kes oli lahkunud, oli olnud ümber lõigatud; aga kogu see rahvas, kes oli sündinud kõrbeteekonnal pärast lahkumist Egiptusest, ei olnud ümber lõigatud.
6. Sest Iisraeli lapsed olid käinud nelikümmend aastat kõrbes, kuni oli lõppenud kogu see rahvas, kõik sõjamehed, kes Egiptusest olid lahkunud, kes ei kuulanud Issanda häält, mispärast ka Issand neile oli vandunud, et ta ei lase neid näha maad, mille Issand vandega nende vanemaile oli töotanud anda neile, maa, mis piima ja mett voolab.
7. Aga nende lapsed, keda ta oli lasknud tõusta nende asemele, lõikas Joosua ümber, sest need olid ümber lõikamata, sellepärast et teekonnal ei olnud neid ümber lõigatud.
8. Ja kui kogu rahvas oli ümber lõigatud, siis püsisid nad oma leeris paigal, kuni nad terveks said.
9. Ja Issand ütles Joosuale: 'Täna ma olen teie pealt ära veeretanud egiptlaste teotuse.' Ja seda paika hüütakse tänapäevani Gilgaliks.
10. Ja kui Iisraeli lapsed olid leeris Gilgalis, siis selle kuu neljateistkümnenda päeva õhtul pidasid nad paasapüha Jeeriko lagendikel.
11. Ja paasapühale järgneval päeval sõid nad selle maa viljast hapnemata leiba ja kõrvetatud viljapäid. Selsamal päeval,
12. paasapühale järgneval päeval, kui nad sõid maa viljast, lõppes manna ja Iisraeli lastel ei olnud enam mannat, vaid nad sõid juba Kaananimaa selleaastasest saagist.
13. Ja kui Joosua oli Jeeriko juures, sündis, et ta tõstis oma silmad üles ja vaatas, ja ennäe, tema ees seisis üks mees, paljastatud mõök käes. Ja Joosua läks tema juurde ning küsis temalt: 'Kas sa oled meie või meie vaenlaste keskelt?'
14. Ja tema vastas: 'Ei kumbagi, vaid ma olen nüüd tulnud kui Issanda sõjaväe vürst!' Siis Joosua heitis silmili maha ja kummardas ning küsis temalt: 'Mida mu Issand räägib oma sulasele?'
15. Ja Issanda sõjaväe vürst ütles Joosuale: 'Võta jalatsid jalast, sest paik, kus sa seisad, on püha!' Ja Joosua tegi nõnda.

Peatükk 6

1. Aga Jeeriko sulges oma väravad ja jäi suletuks Iisraeli laste pärast, ükski ei pääsenud välja ega sisse.
2. Siis Issand ütles Joosuale: 'Vaata, ma annan su kätte Jeeriko ja selle kuninga ning võitlusvõimelised sõjamehed, vaprad mehed.'
3. Käige siis ümber linna, kõik sõjamehed, tehke ühe tiiru ümber linna; tee nõnda kuus päeva!
4. Ja seitse preestrit kandku seitset jäärasarve laeka ees! Seitsmendal päeval aga käige seitse korda ümber linna ja preestrid puhugu sarvi!
5. Ja kui sarve pikalt puhutakse, kui te kuulete sarve häält, siis tõstku kogu rahvas suurt sõjakisa; siis langeb linnamüür sealsamas ja rahvas mingu üles, igaüks otse oma kohalt!'
6. Siis kutsus Joosua, Nuuni poeg, preestrid ja ütles neile: 'Kandke seaduselaegast, ja seitse preestrit kandku seitset jäärasarve Issanda laeka ees!'
7. Aga rahvale ta ütles: 'Minge ja käige ümber linna, ja need, kes on relvastatud, käigu Issanda laeka ees!'
8. Ja sündis, nagu Joosua rahvale ütles. Need seitse preestrit, kes kandsid seitset jäärasarve Issanda ees, läksid ja puhusid sarvi, ja Issanda seaduselaegas käis nende järel.
9. Ja kes olid relvastatud, käisid sarvi puhuvate preestrite ees, aga laeka järel käis järelevägi, ja sarvi puhuti lakkamatult.
10. Ja Joosua andis rahvale käsu, öeldes: 'Ärge karjuge ja ärge tehke häält, ärgu tulgu teie suust sõnagi kuni selle päevani, millal ma teile ütlen: Karjuge! Siis karjuge!'
11. Ja ta laskis Issanda laeka käia ümber linna, ühe korra ringi; siis nad tulid leeri ja jäid ööseks leeri.
12. Ja Joosua tõusis hommikul vara ning preestrid tõstsid üles Issanda laeka.
13. Ja need seitse preestrit, kes kandsid seitset jäärasarve Issanda laeka ees, läksid aina ja puhusid sarvi, ja kes olid relvastatud, käisid nende ees, ja Issanda laeka järel käis järelevägi, ja sarvi puhuti lakkamatult.
14. Nad käisid ka teisel päeval ühe korra ümber linna ja tulid tagasi leeri; nõnda tegid nad kuus päeva.
15. Aga seitsmendal päeval tõusid nad vara koiduajal ja käisid selsamal kombel seitse korda ümber linna; üksnes sel päeval käisid nad seitse korda ümber linna.
16. Ja kui seitsmendal korral preestrid puhusid sarvi, ütles Joosua rahvale: 'Karjuge, sest Issand annab linna teile!'
17. Linn ja kõik, mis selles on, tuleb hävitada Issanda auks! Ainult hoor Raahab jäägu ellu, tema ja kõik, kes on koos temaga ta kojast, sest tema peitis meie läkitatud käskjalgu!
18. Aga teie ise hoiduge hävitatavast eemale, et te himustades ei võtaks midagi hävitatavast ega viiks Iisraeli leeri vande alla ega tõukaks õnnetusse!
19. Kõik hõbe ja kuld, vask- ja raudriistad on aga pühitsetud Issandale ja need tulgu Issanda varanduste hulka!'
20. Siis rahvas hakkas karjuma ja puhuti sarvi. Ja sündis, kui rahvas kuulis sarvehäält ja rahvas hakkas karjuma suure sõjakisaga, et müür varises oma jala pealt ja rahvas läks üles linna, igaüks otse oma kohalt, ja nad vallutasid linna.
21. Ja nad hävitasid mõõgateraga sootuks kõik, kes linnas olid, niihästi mehed kui naised, niihästi noored kui vanad, samuti härjad, lambad ja eeslid.
22. Aga neile kahele mehele, kes olid maad kuulnud, ütles Joosua: 'Minge hooranise kotta ja tooge sealt välja naine ja kõik, kes tal on, nagu te temale olete vandega töötanud!'
23. Siis läksid need noored mehed, maakuulajad, ja tõid välja Raahabi, tema isa, ema, vennad ja kõik, kes tal olid; nad tõid välja kogu tema suguvõsa ja jätsid need väljapoole Iisraeli leeri.
24. Ja nad põletasid tulega ära linna ja kõik, mis seal sees oli; ainult hõbeda ja kulla, vask- ja raudriistad panid nad Issanda koja varanduste hulka.
25. Aga hoor Raahabi ja tema isa pere ja kõik, kes tal olid, jättis Joosua ellu, ja ta elab Iisraeli keskel

tänapäevani, sellepärast et ta peitis käskjalgu, keda Joosua oli läkitanud Jeerikot uurima.

26. Sel ajal vandus Joosua vande, öeldes: 'Neetud olgu Issanda ees mees, kes asub üles ehitama seda Jeeriko linna! Oma esmasündinu hinnaga rajab ta selle ja oma noorima hinnaga paneb ta sellele väravad ette.'

27. Ja Issand oli Joosuaga, kes sai kuulsaks kogu maal.

1. Aga Iisraeli lapsed talitasid hävitamisele määratuga petise kombel, sest Aakan, Serahi poja Sabdi poja Karmi poeg Juuda suguharust, võttis enesele midagi hävitamisele määratust. Seepärast süttis Issanda viha põlema Iisraeli laste vastu.
2. Joosua läkitas nüüd Jeerikost mehi Aisse, mis on Beet-Aaveni ligidal Peetelist ida pool, ja rääkis neile, öeldes: 'Minge ja kuulake maad!' Ja mehed läksid ning uurisid Aid.
3. Kui nad tulid tagasi Joosua juurde, siis nad ütlesid temale: 'Ärgu mingi kogu rahvas! Mingi ainult kaks või kolm tuhat meest ja vallutagu Ai! Ära väsita seal kogu rahvast, sest neid on vähe!'
4. Nii läks sinna rahva hulgast ligi kolm tuhat meest, aga nad põgenesid Ai meeste eest.
5. Ja Ai mehed löid neist maha kolmkümmend kuus meest ning ajasid ülejäänuid taga värava eest kuni Sebarimini ja löid neid nõlvakul. Siis sulas rahva süda ja muutus veeks.
6. Aga Joosua käristas oma riided lõhki ning heitis Issanda laeka ette silmili maha ja jäi sinna kuni õhtuni, tema ja Iisraeli vanemad, ja nad panid endile põrmu pea peale.
7. Ja Joosua ütles: 'Oh Issand Jumal, miks lasksid tulla selle rahva üle Jordani, et annad meid emorlaste kätte hukkamiseks? Oleksime ometi otsustanud jääda teisele poole Jordanit!'
8. Oh Issand! Mida peaksin ütleva pärast seda, kui Iisrael on pööranud oma vaenlase poole selja?
9. Kui kaananlased ja kõik maa elanikud kuulevad sellest, siis nad piiravad meid ümber ja kaotavad meie nime maa pealt. Mida sa mõtled teha oma suure nime heaks?'
10. Aga Issand ütles Joosuale: 'Tõuse! Miks sa lamad silmili maas?'
11. Iisrael on pattu teinud ja on rikkunud ka minu lepingu, mille ma nendega tegin; nad on endile võtnud hävitamisele määratust, jah, nad on varastanud ja petnud ning on selle isegi pannud oma asjade hulka.
12. Sellepärast Iisraeli lapsed ei suuda oma vaenlastele vastu panna, vaid nad pööravad vaenlaste poole selja, sest nad ise on määratud hävitamisele. Mina ei ole enam teiega, kui te ei kõrvalda endi keskelt hävitamisele määratud asja.
13. Tõuse, pühitse rahvast ja ütle: Pühitsege endid homseks! Sest nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Üks hävitamisele määratud asi on su keskel, Iisrael. Sa ei suuda enne oma vaenlastele vastu panna, kui te endi keskelt ei ole kõrvaldanud hävitamisele määratud asja.
14. Hommikul astuge ette oma suguharude kaupa ja see suguharu, kellele Issanda liisk osutab, astugu ette suguvõsade kaupa; ja suguvõsa, kellele Issanda liisk osutab, astugu ette perekondade kaupa; ja perekond, kellele Issanda liisk osutab, astugu ette mees-mehelt!'
15. See, keda tabatakse hävitamisele määratud asjaga, põletatagu tulega, tema ja kõik, mis tal on, sest ta on rikkunud Issanda lepingu ja on Iisraelis teinud häbiteo!'
16. Ja Joosua tõusis hommikul vara ning laskis Iisraeli astuda ette suguharude kaupa: liisk osutas Juuda suguharule.
17. Ja ta laskis Juuda suguharu ette astuda ning liisk osutas serahlaste suguvõsale; siis ta laskis serahlaste suguvõsa ette astuda mees-mehelt: liisk osutas Sabdile.
18. Siis ta laskis tema perekonna ette astuda mees-mehelt: liisk osutas Aakanile, Serahi poja Sabdi poja Karmi pojale Juuda suguharust.
19. Ja Joosua ütles Aakanile: 'Mu poeg, anna nüüd au Issandale, Iisraeli Jumalale, tunnista temale kiituseks ja avalda mulle, mida sa oled teinud! Ära minu ees salga!'
20. Ja Aakan vastas Joosuale ning ütles: 'Ma olen tõesti teinud pattu Issanda, Iisraeli Jumala vastu! Ma tegin nõnda:
21. kui ma nägin saagi hulgas ühte kaunist Sineari kuube, kahtesada hõbeseeklit ja ühte kuldkangi, kaalult viiskümmend seeklit, siis ma himustasin neid ja võtsin need, ja vaata, need on kaevatud maasse keset mu telki, ja hõbe on kõige all.'
22. Siis Joosua läkitas käskjalad ja need jooksid telki. Ja vaata, see oli maetud ta telgis, hõbe kõige all.
23. Siis nad võtsid need telgist ja viisid Joosua ja kõigi Iisraeli laste juurde ning puistasid Issanda ette.

24. Siis Joosua võttis Aakani, Serahi poja, hõbeda, mantli ja kuldkangi, tema pojad ja tütre, tema härjad, eeslid, lambad ja kitsed, tema telgi ja kõik, mis tal oli, ja kogu Iisrael oli koos temaga, ja nad viisid need Aakori orgu.

25. Ja Joosua ütles: 'Miks sa tõukasid meid õnnetusse? Issand tõukab nüüd sind õnnetusse!' Ja kogu Iisrael viskas tema kivega surnuks; nad põletasid need tulega ja pildusid neile kive.

26. Ja nad kuhjasid tema peale suure kivihunniku, mis on olemas tänapäevani. Siis Issand pöördus oma tulisest vihast. Seepärast hüütakse seda paika tänapäevani Aakori oruks.

Peatükk 8

1. Ja Issand ütles Joosuale: 'Ära karda ja ära kohku! Võta enesega kaasa kõik sõjamehed, asu teeles ja mine üles Aisse. Vaata, ma annan su kätte Ai kuninga ja tema rahva, samuti tema linna ja maa.
2. Talita Aiga ja selle kuningaga, nagu sa talitasid Jeerikoga ja selle kuningaga! Siiski, selle saak ja karjad riisuge endile! Pane varitsejad linna taha!'
3. Ja Joosua asus teeles, samuti kõik sõjamehed, et minna üles Aisse. Ja Joosua valis kolmkümmend tuhat meest, vahvat võitlejat, ja saatis need öösel minema.
4. Ja ta andis neile käsu, öeldes: 'Vaadake, teil tuleb varitseda linna tagantpoolt. Ärge minge linnast väga kaugele ja olge kõik valmis!'
5. Mina ja kogu see rahvas, kes on koos minuga, läheneme linnale; ja kui nad tulevad välja meie vastu nagu eelmisel korral, siis me põgeneme nende eest.
6. Nemad tulevad siis välja meile järele, kuni me oleme viinud nad linnast eemale, sest nad ütlevad: Nad põgenevad meie eest nagu eelmisel korral. Nõnda me põgeneme nende eest,
7. aga teie tõuske varitsuspaigast ja vallutage linn, sest Issand, teie Jumal, annab selle teie kätte.
8. Ja kui te olete linna vallutanud, siis süüdake linn tulega põlema! Tehke Issanda sõna peale! Vaata, ma olen andnud teile käsu.'
9. Ja Joosua saatis nad minema ja nad läksid varitsuspaika ning asusid Peeteli ja Ai vahele, Aist lääne poole; aga Joosua viibis sel ööl rahva keskel.
10. Ja Joosua tõusis hommikul vara ning luges rahva üle. Siis läksid tema ja Iisraeli vanemad rahva ees üles Ai poole.
11. Ja kõik sõjamehed, kes olid koos temaga, läksid üles, lähenesid ning jõudsid linna ette; nad löid leeri üles Aist põhja poole, nende ja Ai vahel oli org.
12. Siis ta võttis ligi viis tuhat meest ning pani need varitsema Peeteli ja Ai vahele, linnast lääne poole.
13. Nõnda seati rahvas üles, kogu leer, mis oli linnast põhja pool, ja järelvägi linnast lääne pool; Joosua aga viibis sel ööl orus.
14. Kui Ai kuningas seda nägi, siis tema ja kogu ta rahvas ruttas ja valmistus varakult, ja linna mehed läksid seatud ajal sõtta Iisraeli vastu Araba poole; aga ta ei teadnud, et tal linna taga olid varitsejad.
15. Ja Joosua ja kogu Iisrael laskis end neist lüüa ning nad põgenesid kõrbe poole.
16. Siis hüüti kokku kõik linnas olev rahvas neid taga ajama; ja nad ajasid taga Joosuat, aga nõnda meelitati nad linnast eemale.
17. Aisse ja Peetelisse ei jäänud ainsatki meest, kes ei olnud läinud Iisraelile järele; nad jätsid linna lahti ja ajasid Iisraeli taga.
18. Siis Issand ütles Joosuale: 'Siruta oda, mis sul käes on, Ai poole, sest ma annan selle su kätte!' Ja Joosua sirutas oda, mis tal käes oli, linna poole.
19. Siis varitsejad tõusid kiiresti oma paigast ja jooksid, niipea kui ta oli oma käe välja sirutanud, ja tungisid linna ning vallutasid selle ja süütasid ruttu linna tulega põlema.
20. Ja kui Ai mehed pöördusid ümber ja vaatasid tagasi, ennäe, siis tõusis linnast suits taeva poole. Siis ei olnud neil enam jaksu põgeneda sinna ega tänna, sest see rahvas, kes põgenes kõrbe poole, pöördus ümber, tagaajajaile vastu.
21. Kui Joosua ja kogu Iisrael nägi, et varitsejad olid linna vallutanud ja et linnast tõusis suits, siis pöördusid nad tagasi ja löid Ai mehi,
22. kellele tuldi linnast vastu, nõnda et nad jäid Iisraeli keskele: ühed olid siitpoolt ja teised sealtpoolt, kes löid neid maha, kuni neile ei jäänud ainsatki põgenikku ega pääsenut.
23. Ja nad võtsid Ai kuninga kinni elusana ning viisid ta Joosua juurde.
24. Ja kui Iisrael oli tapnud kõik Ai elanikud väljal, kõrbes, kus nad neid taga ajasid, ja need kõik olid viimseni langenud mõõgatera läbi, siis pöördus kogu Iisrael Ai poole ja lõi seda mõõgateraga.
25. Ja kõiki sel päeval langenuid, niihästi mehi kui naisi, oli kaksteist tuhat, kõik Ai elanikud,
26. sest Joosua ei tõmmanud tagasi oma kätt, millega ta oda oli välja sirutanud, kuni kõik Ai elanikud

olid hävitatud sootuks.

27. Ainult karjad ja selle linna saagi riisus Iisrael enesele Issanda sõna peale, mille ta oli andnud Joosuale käsuna.

28. Ja Joosua põletas ära Ai linna ning tegi selle igaveseks kivivaremeks, mahajäetuks kuni tänapäevani.

29. Aga Ai kuninga ta poos puusse ja see jäi sinna kuni õhtuni; alles kui päike loojus, andis Joosua käsu ja laip võeti puust maha ning visati linna värava ette; ja tema peale kuhjati suur kivihunnik, mis on seal tänapäevani.

30. Siis Joosua ehitas Eebali mäel altari Issandale, Iisraeli Jumalale,

31. nagu Mooses, Issanda sulane, oli käskinud Iisraeli lapsi, nagu on kirjutatud Moosese Seaduse raamatus, tahumata kividest altari, mille külge ei olnud pandud raudriista; ja nad ohverdasi selle peal Issandale põletusohvreid ja tapsid tänuohvreid.

32. Ja ta kirjutas seal Iisraeli laste ees kivide peale ära kirja Moosese Seadusest, mille tema oli kirja pannud.

33. Esiteks seisid kogu Iisrael, selle vanemad, ülevaatajad ja kohtumõistjad siin- ja sealpool laegast leviitpreestrite ees, kes kandsid Issanda seaduselaegast, niihästi võõrad kui pärismaised, pooled Gerisimi mäe poole ja pooled Eebali mäe poole, nõnda nagu Mooses, Issanda sulane, varem oli käskinud Iisraeli rahvast õnnistada.

34. Ja seejärel ta luges ette kõik Seaduse sõnad, õnnistuse ja needuse, kõik nõnda, nagu Seaduse raamatus oli kirjutatud.

35. Ühtegi sõna kõigest, mida Mooses oli käskinud, ei jätnud Joosua lugemata kogu Iisraeli koguduse ning naiste, väetite laste ja võõraste ees, kes nendega kaasas käisid.

1. Kui kõik kuningad, kes olid siinpool Jordanit mäestikus, madalikul ja kogu suure mere rannikul Liibanoni suunas, hetid, emorlased, kaananlased, perislased, hiivlased ja jebuuslased, sellest kuulsid,
2. siis nad kogunesid kokku üksmeelselt, et sõdida Joosua ja Iisraeli vastu.
3. Aga kui Gibeoni elanikud olid kuulnud, kuidas Joosua oli talitanud Jeerikoga ja Aiga,
4. siis tegutsesid ka nemad, aga kavalasti: nad läksid ja tegid endid käskjalgadeks. Nad panid oma eeslite selga kulunud kotid ja vanad veinilähkrid, lõhkised ja kokkuseotud,
5. iseendile jalga kulunud ja paigatud sandaalid, selga kulunud riided, ja kõik leib teeroaks oli kuivanud ja murenenud.
6. Siis nad läksid Joosua juurde Gilgali leeri ja ütlesid temale ja Iisraeli meestele: 'Me tuleme kaugelt maalt; tehke nüüd meiega leping!'
7. Aga Iisraeli mehed vastasid hiivlastele: 'Võib-olla te elate meie keskel? Kuidas võiksime siis teha teiega lepingu?'
8. Siis nad ütlesid Joosuale: 'Me oleme sinu sulased!' Ja Joosua küsis neilt: 'Kes te olete ja kust te tulete?'
9. Ja nad vastasid temale: 'Su sulased tulevad väga kaugelt maalt Issanda, su Jumala nime pärast, sest me oleme kuulnud temast kuuldusi ja kõike, mis ta tegi Egiptuses,
10. ja kõike, kuidas ta talitas kahe emorlaste kuningaga, kes olid sealpool Jordanit: Siihoniga, Hesboni kuningaga, ja Oogiga, Baasani kuningaga, kes oli Astarotis.
11. Meie vanemad ja kõik meie maa elanikud rääkisid meile, öeldes: Võtke enestega kaasa moona teekonna tarvis, minge neile vastu ja öelge neile: Me oleme teie sulased, tehke nüüd meiega leping!'
12. See on meie leib; me võtsime selle soojalt oma kodadest teeroaks päeval, kui lahkusime, et tulla teie juurde; ja vaata, see on nüüd kuivanud ja murenenud.
13. Ja need veinilähkrid, mis me täitsime, olid uued, aga vaata, need on nüüd lõhkenud. Ja meie riided ja jalatsid on kulunud väga pikal teel.'
14. Siis mehed võtsid nende teeroast ega küsinud nõu Issandalt.
15. Ja Joosua tegi nendega rahu ning sõlmis nendega lepingu, et ta jätab nad elama; ja koguduse ülemad vandusid neile.
16. Aga pärast kolme päeva möödumist, kui nad olid teinud nendega lepingu, said nad kuulda, et need olid nende lähedalt ja elasid nende keskel.
17. Siis Iisraeli lapsed läksid teele ja jõudsid kolmandal päeval nende linnade juurde; nende linnad olid Gibeon, Kefiira, Beerot ja Kirjat-Jearim.
18. Aga Iisraeli lapsed ei löönud neid maha, sest koguduse ülemad olid neile vandunud Issanda, Iisraeli Jumala juures; ent terve kogudus nurises ülemate pärast.
19. Siis ütlesid kõik ülemad tervele kogudusele: 'Me oleme neile vandunud Issanda, Iisraeli Jumala juures, nüüd ei või me neisse puutuda.
20. Me teeme nendega seda, et jätame nad elama, et meie peale ei tuleks viha vande pärast, mille neile vandusime.'
21. Ja ülemad ütlesid neile, et nad jäävad elama ja neist saavad puuraiujad ja veekandjad tervele kogudusele, nagu ülemad neile on öelnud.
22. Ja Joosua kutsus nad ning rääkis nendega, öeldes: 'Miks petsite meid ja ütlesite: Me oleme teist väga kaugel, ise aga elate meie keskel?'
23. Seepärast olge nüüd neetud! Ärgu lõppegu ialgi teie hulgast sulased, puuraiujad ja veekandjad mu Jumala koja tarvis!'
24. Ja nemad vastasid Joosuale ning ütlesid: 'Et su sulastele oli kindlasti räägitud, kuidas Issand, su Jumal, oma sulast Mooset oli käskinud anda teile kogu maa ja hävitada teie eest kõik maa elanikud, siis me kartsime teie ees väga oma elu pärast ja tegime seda.
25. Ja nüüd, vaata, me oleme sinu käes, talita meiega, nagu sinu silmis hea ja õige on teha!'
26. Ja ta talitas nendega nõnda: ta päästis nad Iisraeli laste käest ja neid ei tapetud.
27. Ja sel päeval pani Joosua nad puuraiujaiks ja veetoojaiks kogudusele ning Issanda altarile kuni

tänapäevani paigas, mille tema välja valib.

1. Kui Adonisedek, Jeruusalemma kuningas, kuulis, et Joosua oli vallutanud Ai ja oli hävitanud selle sootuks, et nõnda nagu ta oli talitanud Jeerikoga ja selle kuningaga, nõnda oli ta talitanud ka Aiga ja selle kuningaga, ja et Gibeoni elanikud olid Iisraeliga rahu teinud ja nende keskele jäänud,
2. siis kardeti väga, sest Gibeon oli suur linn nagu mõni kuningalinn, Aist suurem, ja kõik selle mehed vaprad.
3. Ja Jeruusalemma kuningas Adonisedek läkitas ütlema Hebroni kuningale Hohamile, Jarmuti kuningale Piramile, Laakise kuningale Jaafale ja Egloni kuningale Debirile:
4. 'Tulge üles minu juurde ja aidake mind! Me lööme Gibeoni, sellepärast et ta tegi rahu Joosua ja Iisraeli lastega.'
5. Siis nad kogunesid ja tulid üles, need viis emorlaste kuningat: Jeruusalemma kuningas, Hebroni kuningas, Jarmuti kuningas, Laakise kuningas, Egloni kuningas - nemad ja kõik nende sõjaleerid, ja asusid leeri Gibeoni vastu ning sõdisid temaga.
6. Aga Gibeoni mehed läkitasid ütlema Joosuale, kes oli leeris Gilgalis: 'Ära tõmba oma kätt oma sulaste juurest tagasi! Tule ruttu üles meie juurde ja päästa ning aita meid, sest kõik emorlaste kuningad, kes elavad mäestikus, on kogunenud meie vastu!'
7. Siis Joosua läks Gilgalist üles, tema ja kõik sõjamehed koos temaga, ja kõik vaprad võitlejad.
8. Ja Issand ütles Joosuale: 'Ära karda neid, sest ma annan nad sinu kätte; ükski neist ei suuda seista sinu ees!'
9. Ja Joosua läks äkitselt neile kallale, olles öö jooksul Gilgalist üles tulnud.
10. Ja Issand viis nad segadusse Iisraeli ees, kes valmistas neile suure kaotuse Gibeoni juures ja ajas neid taga Beet-Hooroni tõusutee suunas ning lõi neid kuni Asekani ja Makkedani.
11. Aga kui nad Iisraeli eest põgenedes olid Beet-Hooroni nõlvakul, siis heitis Issand taevast nende peale suuri raheteri, ja nii kuni Asekani, nõnda et nad surid; neid, kes surid raheteradest, oli rohkem kui neid, keda Iisraeli lapsed tapsid mõõgaga.
12. Siis Joosua rääkis Issandaga sel päeval, kui Issand andis emorlased Iisraeli laste kätte, ja ütles Iisraeli nähes: 'Päike, püsi paigal Gibeonis ja kuu, Ajjaloni orus!'
13. Ja päike püsis paigal ning kuu jäi seisma, kuni rahvas oli kätte maksnud oma vaenlastele. Eks see ole kirja pandud Õiglaste raamatus? Ja päike seisis keset taevast ega tõtanud loojuma peaaegu kogu päeva.
14. Ei enne ega pärast ole olnud selle päeva sarnast, et Issand oleks võtnud kuulda ühe mehe häält. Aga Issand sõdis Iisraeli eest.
15. Seejärel tuli Joosua ja koos temaga kogu Iisrael tagasi Gilgali leeri.
16. Aga need viis kuningat põgenesid ja peitsid endid ühte koopasse Makkedas.
17. Sellest teatati Joosuale ja öeldi: 'Need viis kuningat on leitud peitu pugenuina ühes koopas Makkedas.'
18. Siis ütles Joosua: 'Veeretage suured kivid koopasuule ja pange selle ette mehi neid valvama.
19. Aga teie ise ärge seiske paigal! Ajage taga oma vaenlasi ja hävitage nende järelvägi, ärge laske neid minna nende linnadesse, sest Issand, teie Jumal, on andnud nad teie kätte!'
20. Kui siis Joosua ja Iisraeli lapsed olid valmistanud neile väga suure kaotuse kuni täieliku hävinguni, pääsenud aga olid põgenenud ja jõudnud kindlustatud linnadesse,
21. tuli kogu rahvas rahuga tagasi Joosua juurde Makkeda leeri; ükski ei julgenud oma keelt liigutada kellegi vastu Iisraeli laste hulgast.
22. Siis ütles Joosua: 'Avage koopasuu ja tooge need viis kuningat koopast välja minu juurde!'
23. Ja nad tegid nõnda ning tõid koopast välja ta juurde need viis kuningat: Jeruusalemma kuninga, Hebroni kuninga, Jarmuti kuninga, Laakise kuninga ja Egloni kuninga.
24. Ja kui nad olid toonud need kuningad Joosua juurde, siis kutsus Joosua kõik Iisraeli mehed ja ütles sõjameeste pealikuile, kes koos temaga olid võidelnud: 'Astuge ligi, pange oma jalg neile kuningatele kaela peale!' Ja nad astusid ligi ning panid oma jala neile kaela peale.
25. Ja Joosua ütles neile: 'Ärge kartke ja ärge kohkuge, olge vahvad ja tugevad, sest nõnda talitab

Issand kõigi teie vaenlastega, kellega teil tuleb tapelda!

26. Ja pärast seda Joosua lõi neid ning surmas nad ja poos nad viide puusse; ja nad rippusid puis kuni õhtuni.

27. Aga päikeseloojakul andis Joosua käsu ja nad võeti puudelt alla ning visati sinna koopasse, kuhu nad olid peitu pugunud, ja koopasuule pandi suured kivid, mis on seal tänapäevani.

28. Ja samal päeval vallutas Joosua Makkeda ning lõi mõõgateraga seda ja selle kuningat, hävitades sootuks need ja kõik hingelised, kes seal sees olid, kedagi säästmata; ja ta talitas Makkeda kuningaga, nagu ta oli talitanud Jeeriko kuningaga.

29. Siis läks Joosua ja koos temaga kogu Iisrael Makkedast Libnasse ja sõdis Libna vastu.

30. Ja Issand andis Iisraeli kätte ka selle ja selle kuninga; ja Joosua lõi mõõgateraga neid ja kõiki hingelisi, kes seal sees olid, kedagi säästmata; ja ta talitas selle kuningaga, nagu ta oli talitanud Jeeriko kuningaga.

31. Siis läks Joosua ja koos temaga kogu Iisrael Libnast Laakisesse, piiras seda ja sõdis selle vastu.

32. Ja Issand andis Laakise Iisraeli kätte, kes vallutas selle teisel päeval ja lõi mõõgateraga seda ja kõiki hingelisi, kes seal olid, just nagu ta oli talitanud Libnaga.

33. Siis tuli Geseri kuningas Horam Laakisele appi, aga Joosua lõi teda ja tema rahvast, jätmata temale järele ainsatki põgenikku.

34. Ja Laakisest läks Joosua ja koos temaga kogu Iisrael Eglonisse, ja nad piirasid seda ning sõdisid selle vastu.

35. Ja nad vallutasid selle samal päeval ning löid mõõgateraga seda ja kõiki hingelisi, kes seal olid, hävitades need selsamal päeval sootuks, just nagu ta oli talitanud Laakisega.

36. Siis läks Joosua ja koos temaga kogu Iisrael Eglonist üles Hebronisse, ja nad sõdisid selle vastu.

37. Ja nad vallutasid selle ning löid mõõgateraga selle kuningat ja kõiki selle juurde kuuluvaid linnu ja kõiki hingelisi, kes seal olid; ta ei jätnud järele ainsatki põgenikku, just nagu ta oli talitanud Egloniga; ja ta hävitas sootuks selle ja kõik hingelised, kes seal olid.

38. Siis läks Joosua ja koos temaga kogu Iisrael tagasi Debirisse, ja nad sõdisid selle vastu

39. ning vallutasid selle ja selle kuninga ja kõik selle linnad; ja nad löid neid mõõgateraga ning hävitasid sootuks kõik hingelised, kes seal olid, kedagi järele jätmata; ta talitas Debiriga ja selle kuningaga, nagu ta oli talitanud Hebroniga ja nagu ta oli talitanud Libnaga ja selle kuningaga.

40. Nõnda lõi Joosua kogu maad, mäestikku ja Lõunamaad, madalmaad ja nõlvakuid, ja kõiki kuningaid, säästmata kedagi ja hävitades sootuks kõik elavad olendid, nagu Issand, Iisraeli Jumal, oli käskinud.

41. Joosua lõi neid Kaades-Barneast kuni Assani, kogu Goosenimaad kuni Gibeonini.

42. Kõik need kuningad ja nende maad vallutas Joosua ühe hoobiga, sest Issand, Iisraeli Jumal, sõdis Iisraeli eest.

43. Siis läks Joosua ja koos temaga kogu Iisrael tagasi Gilgali leeri.

1. Kui Jaabin, Haasori kuningas, seda kuulis, siis ta läkitas sõna Maadoni kuningale Joobabile ja Simroni kuningale ja Aksafi kuningale,
2. ja kuningaile, kes olid põhja pool mäestikus ja lagendikul Kinneretist lõunas, ja madalikul ja Doori mäeseljakuil lääne pool,
3. kaananlastele ida ja lääne pool, ja emorlastele, hettidele, perislastele ja jebuuslastele mäestikus, ja hiivlastele Hermoni jalamil Mispamaal.
4. Need läksid välja ja koos nendega kõik nende sõjaleerid, palju rahvast, nii palju nagu liiva mererannas, ja väga palju hobuseid ja sõjavankreid.
5. Kõik need kuningad kogunesid ja tulid ning löid üheskoos leeri üles Meeromi vee äärde, et sõdida Iisraeli vastu.
6. Aga Issand ütles Joosuale: 'Ära karda neid, sest homme sel ajal annan ma need kõik lööduina Iisraeli kätte; raiu katki nende hobuste õndlad ja põleta tulega nende sõjavankrid!'
7. Ja Joosua ning koos temaga kõik ta sõjamehed tulid ootamatult nende vastu Meeromi vee ääres ja tungisid neile kallale.
8. Ja Issand andis nad Iisraeli kätte, ja nemad löid neid ning ajasid taga kuni suure Siidonini, ja kuni Misrefot-Maimini, ja kuni Mispa oruni ida pool; ja nad löid neid, kuni neile ei jäänud ainsatki pääsenut.
9. Ja Joosua talitas nendega nõnda, nagu Issand temale oli öelnud: ta raius katki nende hobuste õndlad ja põletas tulega nende sõjavankrid.
10. Ja Joosua läks selsamal ajal tagasi ning vallutas Haasori ja lõi selle kuninga mõõgateraga maha, sest Haasor oli varem kõigi nende kuningriikide pealinn.
11. Ja nad löid mõõgateraga maha kõik hingelised, kes seal olid, hävitades need sootuks; ühtegi elavat olendit ei jäänud järele, ja ta põletas Haasori tulega.
12. Ja kõik nende kuningate linnad ja kõik nende kuningad sai Joosua oma valdusesse ja ta lõi neid mõõgateraga, hävitades need sootuks, nõnda nagu Mooses, Issanda sulane, oli käskinud.
13. Ühtegi neist linnadest, mis asusid mägedes, Iisrael ei põletanud, peale Haasori, mille Joosua põletas.
14. Ja kõik neist linnadest saadava saagi ja karjad riisusid Iisraeli lapsed endile, lüües mõõgateraga maha ainult kõik inimesed, kuni nad olid need hävitanud; nad ei jätnud alles ainsatki hinge.
15. Nõnda nagu Issand oli käskinud oma sulast Moosest, nõnda oli Mooses käskinud Joosuat ja nõnda Joosua tegi; ta ei kaotanud sõnagi kõigest, milleks Issand oli Moosesele käsu andnud.
16. Nõnda võttis Joosua kogu selle maa mäestiku ja kogu Lõunamaa, ja kogu Goosenimaa, ja madalmaa ja lagendiku, ja Iisraeli mäestiku ja madaliku,
17. alates Paljasmäest, mis tõuseb Seiri suunas, kuni Baal-Gaadini Liibanoni orus Hermoni mäe all; ja kõik nende kuningad sai ta oma valdusesse, lõi neid ja surmas nad.
18. Kaua aega pidas Joosua sõda kõigi nende kuningatega.
19. Ei olnud muud linna, kes oleks teinud rahu Iisraeli lastega, peale hiivlastega asustatud Gibeoni; nad võitsid kõiki sõjaga.
20. Sest see olenes Issandast, kes tegi nende südamed kangeks, nõnda et nad tulid sõdima Iisraeli vastu, et neid hävitataks sootuks, ilma et neile armu antaks, vaid just hävitataks, nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.
21. Ja sel ajal tuli Joosua ning hävitas anaklased mäestikust, Hebronist, Debirist, Anabist, kogu Juuda mäestikust; ja kogu Iisraeli mäestikust; Joosua hävitas nad sootuks koos nende linnadega.
22. Iisraeli laste maale ei jäänud anaklasi; neid jäi ainult Assasse, Gatti ja Asdodisse.
23. Ja Joosua võttis kogu maa, just nagu Issand oli Moosesele öelnud; ja Joosua andis selle Iisraelile pärisosaks osade viisi, vastavalt nende suguharudele. Ja maa puhkas sõjast.

Peatükk 12

1. Ja need on maa kuningad, keda Iisraeli lapsed löid ja kelle maa nad pärisid sealpool Jordanit, päikesetõusu pool, Arnoni jõest kuni Hermoni mäeni ja kogu idapoolisel lagendikul;
2. Siihon, emorlaste kuningas, kes elas Hesbonis ja valitses Aroerist, mis on Arnoni jõe ääres ja keset orgu, poolt Gileadi kuni Jabboki jõeni, mis on ammonlaste maa piiriks,
3. ja lagendikku kuni Kinnereti järve idakaldani ja kuni lauskmaa mere, Soolamere idakaldani Beet-Jesimoti suunas, ja lõunas Pisgaa järsandiku all.
4. Ja Baasani kuninga Oogi maa-ala; Oog oli refalastest järele jäänud ja elas Astarotis ja Edreis
5. ning valitses Hermoni mäe ja Salkat ja kogu Baasanit kuni gesurlaste ja maakatlaste maa piirini ja poole Gileadini, Hesboni kuninga Siihoni maa piirini.
6. Issanda sulane Mooses ja Iisraeli lapsed olid neid lõõnud, ja Mooses, Issanda sulane, oli andnud maa omandiks ruubenlastele, gaadlastele ja Manasse poolele suguharule.
7. Ja need on maa kuningad, keda Joosua ja Iisraeli lapsed löid siinpool Jordanit, lääne pool, Baal-Gaadist Liibanoni orus kuni Seiri suunas tõusva Paljasmäeni; Joosua andis selle maa osade viisi omandiks Iisraeli suguharudele
8. mäestikus, madalmaal, lagendikul, nõlvakuil, kõrbes ja Lõunamaal - hettide, emorlaste, kaananlaste, perislaste, hiivlaste ja jebuuslaste maa:
9. Jeeriko kuningas - üks; Peeteli kõrval oleva Ai kuningas - üks;
10. Jeruusalemma kuningas - üks; Hebroni kuningas - üks;
11. Jarmuti kuningas - üks; Laakise kuningas - üks;
12. Egloni kuningas - üks; Geseri kuningas - üks;
13. Debiri kuningas - üks; Gederi kuningas - üks;
14. Horma kuningas - üks; Aradi kuningas - üks;
15. Libna kuningas - üks; Adullami kuningas - üks;
16. Makkeda kuningas - üks; Peeteli kuningas - üks;
17. Tappuahi kuningas - üks; Heeferi kuningas - üks;
18. Afeki kuningas - üks; Saaroni kuningas - üks;
19. Maadoni kuningas - üks; Haasori kuningas - üks;
20. Simron-Meeroni kuningas - üks; Aksafi kuningas - üks;
21. Taanaki kuningas - üks; Megiddo kuningas - üks;
22. Kedesi kuningas - üks; Karmeli juures oleva Jokneami kuningas - üks;
23. Doori mäeseljakuil oleva Doori kuningas - üks; Galilea rahvaste kuningas - üks;
24. Tirsa kuningas - üks. Kõiki kuningaid kokku - kolmkümmend üks.

1. Kui Joosua oli vana ja elatanud, ütles Issand temale: 'Sa oled vana ja elatanud, aga väga palju maad on jäänud vallutamata.
2. See on maa, mis on üle jäänud: kõik vilistite piirkonnad ja kogu gesurlaste maa
3. alates Siihonist, mis on ida pool Egiptust, kuni Ekroni maa-alani põhja pool, mida peetakse kaananlastele kuuluvaks, viis vilistite vürsti - Assa, Asdodi, Askeloni, Gati ja Ekroni, ja aavlased
4. lõuna pool; kogu kaananlaste maa ja Aarast, mis on siidonlaste oma, kuni Afekani, emorlaste maa piirini;
5. ja geballaste maa ja kogu Liibanon päikesetõusu pool Baal-Gaadist Hermoni mäe all kuni Hamati teelahkmeni.
6. Kõik, kes elavad mäestikus Liibanonist kuni Misrefot-Maimini, kõik siidonlased, ma ajan ära Iisraeli laste eest; jaota see siis liisu läbi Iisraelile pärisosaks, nagu ma sind olen käskinud!
7. Jaota nüüd see maa pärisosaks üheksale suguharule ja Manasse poolele suguharule!'
8. Koos Manasse teise poolega olid ruubenlased ja gaadlased saanud oma pärisosa, mille Mooses neile oli andnud sealpool Jordanit, ida pool, nõnda nagu Issanda sulane Mooses oli neile selle andnud,
9. alates Arnoni jõe ääres olevast Aroerist, keset orgu olevast linnast: kogu Meedeba tasandiku kuni Diibonini;
10. ja kõik emorlaste kuninga Siihoni linnad, kes valitses Hesbonis, kuni ammonlaste maa piirini;
11. Gileadi, gesurlaste ja maakatlaste maa-ala, ja kogu Hermoni mäestiku, ja kogu Baasani kuni Salkani;
12. kogu Oogi kuningriigi Baasanis, kes valitses Astarotis ja Edreis, kes oli viimaseid refalasi; Mooses oli neid lõonud ja nad ära ajanud.
13. Aga Iisraeli lapsed ei ajanud ära gesurlasi ja maakatlasi, vaid Gesur ja Maakat elavad Iisraeli keskel tänapäevani.
14. Ainult Leevi suguharule ei andnud ta pärisosa: Issanda, Iisraeli Jumala tuleohvrid on selle pärisosa, nagu ta temale oli öelnud.
15. Mooses oli andnud ruubenlaste suguharule nende suguvõsade kaupa:
16. neile sai maa-ala alates Arnoni jõe ääres olevast Aroerist, keset orgu olevast linnast, ja kogu tasandik Meedeba juures,
17. Hesbon ja kõik selle tasandikul olevad linnad, Diibon, Baamot-Baal, Beet-Baal-Meon,
18. Jahsa, Kedemot, Meefaot,
19. Kirjataim, Sibma, Seret-Sahar Orumäel,
20. Beet-Peor, Pisgaa nõlvakud ja Beet-Jesimot;
21. ja kõik tasandiku linnad, ja kogu emorlaste kuninga Siihoni kuningriik, kes valitses Hesbonis, keda Mooses oli lõonud koos Midjani ülematega: Evi, Rekemi, Suuri, Huuri ja Rebagat, Siihoni vürstidega, kes maal elasid.
22. Ka Bileami, Beori poja, ennustaja, tapsid Iisraeli lapsed mõõgaga, lisaks teistele mahalööduile.
23. Ruubenlaste maa piiriks oli Jordan ja selle piirkond. See oli ruubenlaste pärisosa nende suguvõsade kaupa, linnad koos nende küladega.
24. Mooses oli andnud Gaadi suguharule, gaadlastele, nende suguvõsade kaupa:
25. neile sai maa-ala: Jaaser ja kõik Gileadi linnad, ja pool ammonlaste maast kuni Aroerini, mis on Rabba kohal;
26. ja Hesbonist alates kuni Raamat-Mispeni ja Betonimini, ja Mahanaimist kuni Lo-Debarini;
27. ja orus: Beet-Haaram, Beet-Nimra, Sukkot ja Saafon, ülejäänud osa Hesboni kuninga Siihoni kuningriigist, Jordan ja selle piirkond kuni Kinnereti järve otsani teisel pool Jordanit, ida pool.
28. See oli gaadlaste pärisosa nende suguvõsade kaupa, linnad koos nende küladega.
29. Ja Mooses oli andnud Manasse poolele suguharule, ja nõnda sai manasselaste poolele suguharule, nende suguvõsade kaupa:
30. nende maa-alaks sai Mahanaimist alates kogu Baasan, kogu Baasani kuninga Oogi kuningriik ja

kõik Baasanis olevad Jairi telklaagrid, kuuskümmend linna,

31. ja pool Gileadi, ja Astarot ja Edrei, Oogi kuningriigi linnad Baasanis; see sai Manasse poja Maakiri lastele, pooltele Maakiri lastest nende suguvõsade kaupa.

32. Need on maa-alad, mis Mooses oli andnud pärisosaks Moabi lagendikel teisel pool Jordanit, Jeeriko kohal ida pool.

33. Aga Leevi suguharule Mooses ei andnud pärisosa: Issand, Iisraeli Jumal, on ise nende pärisosa, nagu ta neile oli öelnud.

1. Ja need on maa-alad, mis Iisraeli lapsed said pärisosaks Kaananimaal, mis neile pärisosaks andsid preester Eleasar ja Joosua, Nuuni poeg, ja Iisraeli laste suguharude perekondade peamehed,
2. pärisosaks liisu läbi, nagu Issand Moosese läbi oli käskinud anda üheksale ja poolele suguharule.
3. Sest Mooses oli kahele ja poolele suguharule andnud pärisosa sealpool Jordani ja leviitidele ta ei olnud andnudki pärisosa nende keskel -
4. Joosepi lapsi oli aga kaks suguharu - Manasse ja Efraim - ja leviitidele ei antudki maast osa, vaid ainult linnad elamiseks juurdekuuluvate karjamaadega nende karjade ja omandi jaoks.
5. Nõnda nagu Issand Moosest oli käskinud, nõnda Iisraeli lapsed tegid, ja nad jaotasid maa.
6. Siis astusid Juuda lapsed Gilgalis Joosua ette, ja kenislane Kaaleb, Jefunne poeg, ütles temale: 'Sina tead seda sõna, mis Issand ütles minu ja sinu kohta jumalamehele Moosesele Kaades-Barneas.
7. Mina olin nelikümmend aastat vana, kui Issanda sulane Mooses läkitas mind Kaades-Barneast maad kuulama ja ma tõin temale sõnumeid oma parima arusaamise järgi.
8. Aga mu vennad, kes olid käinud koos minuga, tegid rahva südame araks, kuna mina käisin täiesti Issanda, oma Jumala järel.
9. Siis Mooses vandus sel päeval, öeldes: Tõesti, maa, mida su jalg on tallanud, peab saama igavesti pärisosaks sinule ja su lastele, sellepärast et sa käisid täiesti Issanda, mu Jumala järel!
10. Ja nüüd, vaata, Issand on mind lasknud elada nõnda, nagu ta ütles; on aga juba nelikümmend viis aastat sellest, kui Issand kõneles selle sõna Moosesele, siis kui Iisrael rändas kõrbes. Ja nüüd, vaata, ma olen praegu kaheksakümmend viis aastat vana.
11. Aga ometi olen ma tänagi veel nii tugev nagu sel päeval, kui Mooses mind läkitas: nagu mu ramm oli siis, on mu ramm ka nüüd sõjaks, minekuks ja tulekuks.
12. Anna siis nüüd mulle see mäestik, millest Issand sel päeval rääkis, sest sa kuulsid sel päeval ise, et seal on anaklased ja suured kindlustatud linnad. Vahest on Issand minuga ja ma ajan nad ära, nõnda nagu Issand on öelnud.'
13. Siis Joosua õnnistas teda ja andis Hebroni pärisosaks Kaalebile, Jefunne pojale.
14. Hebron on tänapäevani pärisosaks kenislasele Kaalebile, Jefunne pojale, sellepärast et ta täiesti oli käinud Issanda, Iisraeli Jumala järel.
15. Aga Hebroni nimi oli muiste Kirjat-Arba; Arba oli olnud suurim mees anaklaste hulgas. Ja maa puhkas sõjast.

1. Ja juudalaste suguharule langes liisk suguvõsade kaupa Edomi maa piiri äärde, lõunapoolne tipp Siini kõrbes Negebi poole.
2. Maa-ala lõunapoolne piir algab Soolamere äärest, lahest, mis ulatub lõunasse,
3. ja suundub lõuna poole Skorpionide tõusuteeni, kulgeb Siini ja tõuseb lõuna poolt Kaades-Barneat, kulgeb Hesronisse ja tõuseb Addarisse ning pöördub Karka poole;
4. siis kulgeb see Asmonasse ja jõuab välja Egiptuseojani; ja piiri lõpp suubub merre: see olgu teile lõunapoolseks piiriks.
5. Idapoolseks piiriks on Soolameri kuni Jordani suudmeni. Põhjakaares algab piir mere lahest Jordani suudmes;
6. ja piir tõuseb Beet-Hoglasse ja kulgeb põhja pool Beet-Arabat; siis tõuseb piir Ruubeni poja Bohani kivini;
7. ja piir tõuseb Aakori orust Debirisse ning pöördub põhja, Gilgali poole, mis on vastu lõuna pool oja olevat Adummimi tõusu; siis kulgeb piir Een-Semesi veteni ja selle lõpp on Een-Rogelis.
8. Siis tõuseb piir Ben-Hinnomi orgu lõuna pool jebuslaste nõlvakut, see on Jeruusalemma; siis tõuseb see mäetippu, mis on vastu Hinnomi orgu lääne pool Refaimi, oru põhjaservas.
9. Mäetipust pöördub piir Neftoahi vete allikani ja jõuab Efroni mäestiku linnade juurde; siis pöördub piir Baalasse, see on Kirjat-Jearimi.
10. Baalast pöördub piir lääne poole Seiri mäeni, kulgeb põhja pool Jearimi mäenõlvakut, see on Kesaloni, laskub alla Beet-Semesisse ja läheb läbi Timna.
11. Siis suundub piir Ekroni nõlvakule põhja pool; edasi pöördub piir Sikkeroni, läheb üle Baala mäe ja jõuab Jabneeli; siis suubub selle lõpp merre.
12. Läänepoolseks piiriks on suur meri ja selle rannik. See oli juudalaste maa-ala nende suguvõsade jaoks.
13. Aga Kaalebile, Jefunne pojale, anti osa juudalaste keskel, Issanda poolt Joosuale antud käsu kohaselt: Anaki isa Arba linn, see on Hebron.
14. Ja Kaaleb ajas sealt ära kolm anaklast, Anaki järeltulijad Seesai, Ahimani ja Talmi.
15. Sealt läks ta üles Debiri elanike vastu; Debiri nimi oli muiste Kirjat-Seefer.
16. Ja Kaaleb ütles: 'Kes Kirjat-Seeferit lööb ja selle vallutab, sellele ma annan naiseks oma tütre Aksa.'
17. Kui Otniel, Kaalebi venna Kenase poeg, selle vallutas, siis andis ta temale naiseks oma tütre Aksa.
18. Ja kui Aksa tuli, siis kehtas Otniel teda oma isalt põldu nõudma. Kui Aksa eesli seljast maha hüppas, küsis Kaaleb temalt: 'Mida sa soovid?'
19. Ja ta vastas: 'Anna mulle üks kingitus! Et sa mind oled andnud kuivale maale, siis anna mulle ka veeallikaid!' Ja ta andis temale ülemised allikad ja alumised allikad.
20. See on juudalaste pärisosa nende suguvõsade kaupa:
21. linnad olid, alates juudalaste suguharu servast Edomi piiri ääres lõunas: Kabseel, Eeder, Jaagur,
22. Kiina, Diimona, Adada,
23. Kedes, Haasor, Jitnan,
24. Siif, Telem, Bealot,
25. Haasor-Hadatta, Kerijot-Hesron, see on Haasor,
26. Amam, Sema, Moolada,
27. Hasar-Gadda, Hesmon, Beet-Pelet,
28. Hasar-Suual, Beer-Seba ja selle tütarlinnad,
29. Baala, Ijjim, Esem,
30. Eltolad, Kesil, Horma,
31. Siklag, Madmanna, Sansanna,
32. Lebaot, Silhim, Ain ja Rimmon - kokku kakskümmend üheksa linna ja nende külad.
33. Madalikul: Estaol, Sora, Asna,

34. Saanoah, Een-Gannim, Tappuah, Eenam,
35. Jarmut, Adullam, Sooko, Aseka,
36. Saaraim, Aditaim, Gedera ja Gederotaim - neliteist linna ja nende külad;
37. Senan, Hadasa, Migdal-Gaad,
38. Dilan, Misper, Jokteel,
39. Laakis, Boskat, Eglon,
40. Kabbon, Lahmas, Kitlis,
41. Gederot, Beet-Daagon, Naama ja Makkeda - kuusteist linna ja nende külad;
42. Libna, Eter, Aasan,
43. Jiftah, Asna, Nesib,
44. Keila, Aksib ja Maaresa - üheksa linna ja nende külad;
45. Ekron, selle tütarlinnad ja külad;
46. Ekronist alates mere poole kõik, mis on Asdodi kõrval, ja nende külad.
47. Asdod, selle tütarlinnad ja külad; Assa, selle tütarlinnad ja külad kuni Egiptuseojani. Ja piiriks on suur meri.
48. Mäestik: Saamir, Jattir, Sooko,
49. Danna, Kirjat-Sanna, see on Debir,
50. Anab, Estemo, Aanim,
51. Goosen, Holon ja Gilo - üksteist linna ja nende külad;
52. Arab, Duuma, Esan,
53. Jaanum, Beet-Tappuah, Afeka,
54. Humta, Kirjat-Arba, see on Hebron, ja Siior - üheksa linna ja nende külad;
55. Maon, Karmel, Siif, Jutta,
56. Jisreel, Jokdeam, Saanoah,
57. Kain, Gibeja ja Timna - kümme linna ja nende külad;
58. Halhul, Beet-Suur, Gedoor,
59. Maarat, Beet-Anot ja Eltekon - kuus linna ja nende külad;
60. Kirjat-Baal, see on Kirjat-Jearim, ja Rabba - kaks linna ja nende külad.
61. Kõrbes: Beet-Araba, Middin, Sekaka,
62. Nibsan, Iir-Melah ja Een-Gedi - kuus linna ja nende külad.
63. Aga jebuuslasi, kes elasid Jeruusalemmas, ei suutnud juudalased ära ajada, ja nõnda elavad jebuuslased koos juudalastega Jeruusalemmas kuni tänapäevani.

Peatükk 16

1. Ja jooseplastele tuli liisuosa, mis algab Jeeriko Jordanist, Jeeriko veest ida pool ja suundub sealt kõrbe, mis üleneb Jeerikost Peeteli mäestikku.
2. Peetelist läheb piir Luusi ja kulgeb arklaste maa-alale Atarotti,
3. laskub alla lääne poole jafletlaste maa-alale kuni alumise Beet-Hooronini ja kuni Geserini, ja selle lõpp on meres.
4. Joosepi pojad Manasse ja Efraim said oma pärisosaks:
5. efraimlastele sai maa-alaks nende suguvõsade kaupa: nende pärisosa piir oli ida pool Atarot-Addarit kuni ülemise Beet-Hooronini.
6. Siis kulgeb piir mereni. Mikmetat jääb põhja poole, aga piir pöörduv ida poole Taanat-Silosse ja kulgeb sellest ida pool Jaanohasse;
7. Jaanohast laskub see alla Atarotti ja Naarasse, riivab Jeerikot ja lõpeb Jordani ääres.
8. Tappuahist kulgeb piir lääne poole Kaanaoja ja selle lõpp suubub merre. See oli efraimlaste suguharu pärisosa nende suguvõsadele.
9. Peale selle linnad, mis efraimlastele eraldati manasselaste pärisosa keskel, kõik linnad ja nende külad.
10. Aga kaananlasi, kes elasid Geseris, nad ei ajanud ära; nõnda elavad kaananlased Efraimi keskel tänapäevani ja on tööorjad.

Peatükk 17

1. Liisuosa tuli ka Manasse suguharule, sest ta oli Joosepi esmasündinu; Maakirile, Manasse esmasündinule, Gileadi isale, sai Gilead ja Baasan, sest ta oli sõjamees.
2. Teisedki Manasse lapsed said osa oma suguvõsade kaupa: Abieseri lapsed, Heeleki lapsed, Asrieli lapsed, Sekemi lapsed, Heeferi lapsed ja Semida lapsed; need olid Joosepi poja Manasse lapsed, mehed nende suguvõsade kaupa.
3. Aga Selofhadil, kes oli Manasse poja Maakiri poja Gileadi poja Heeferi poeg, ei olnud poegi, vaid olid ainult tütreid; ja need olid tema tütarde nimed: Mahla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa.
4. Ja need astusid preester Eleasari, Joosua, Nuuni poja, ja vürstide ette, öeldes: 'Issand käskis Moosest anda meile pärisosa meie vendade keskel!' Siis anti neile Issanda käsu järgi pärisosa nende isa vendade keskel.
5. Nõnda langes Manassele kümme mõõduosa peale Gileadimaa ja Baasani, mis on teisel pool Jordanit,
6. sest Manasse tütreid said oma pärisosa tema poegade keskel ja Gileadimaa oli Manasse ülejäänud poegade päralt.
7. Ja Manasse maa-ala oli Aaserist Mikmetati suunas, mis on ida pool Sekemit: siis läheb piir paremat kätt Een-Tappuahi elanike juurde.
8. Tappuahi maa sai Manassele, aga Tappuah Manasse maa-alal efraimlastele.
9. Siis laskub piir Kaanaojale; need linnad, mis on lõuna pool oja, kuuluvad Efraimile Manasse linnade keskel; Manasse maa-ala on põhja pool oja. Piir lõpeb meres:
10. sellest lõunapoolne maa kuulub Efraimile ja põhjapoolne Manassele, ja selle piiriks on meri; põhjas puudutavad need Aaserit ja idas Issaskari.
11. Issaskarist ja Aaserist kuulusid Manassele: Beet-Sean ja selle tütarlinnad, Jibleam ja selle tütarlinnad, Een-Doori elanikud ja selle tütarlinnad, Taanaki elanikud ja selle tütarlinnad ja Megiddo elanikud ja selle tütarlinnad, kolm kõrgendikku.
12. Aga manasselased ei suutnud vallutada neid linnu ja kaananlased jäid elama sinna maale.
13. Kui Iisraeli lapsed said tugevamaks, siis panid nad kaananlaste peale töökohustuse ega ajanud neid hoopiski mitte ära.
14. Ja jooseplased rääkisid Joosua ja ütlesid: 'Mispärast sa oled mulle andnud pärisosaks ühe liisuosa ja ühe mõõduosa? Ma olen ju arvurikas rahvas, sest senini on Issand mind õnnistanud.'
15. Ja Joosua vastas neile: 'Kui sa oled nii arvurikas rahvas, siis mine metsa ja laasta enesele sealt, perislaste ja refalaste maalt, kui Efraimi mäestik on sulle kitsas!'
16. Aga jooseplased vastasid: 'Mäestikust ei jätku meile; ja kõigil kaananlastel, kes elavad tasasel maal, on raudsõjavankrid, nii neil, kes on Beet-Seanis ja selle tütarlinnades, kui ka neil, kes on Jisreeli orus.'
17. Siis ütles Joosua Joosepi soole, Efraimile ja Manassele, nõnda: 'Sina oled arvurikas rahvas ja sinul on suur jõud, sul ärgu olgu üksainus liisuosa,
18. vaid sulle saagu mäestik; see on küll metsane, aga raiu seda, siis saavad sulle ka selle ääremaad. Sest sa pead kaananlased ära ajama, kuigi neil on raudsõjavankrid ja kuigi nad on tugevad!'

1. Kogu Iisraeli laste kogudus kogunes Siilosse ja nad püstitasid sinna kogudusetelgi, siis kui maa oli neile alistunud.
2. Aga Iisraeli lastest oli üle jäänud veel seitse suguharu, kellele nende pärisosa ei olnud jaotatud.
3. Siis ütles Joosua Iisraeli lastele: 'Kui kaua te olete nii loiid, et te ei lähe pärima maad, mille teile on andnud Issand, teie vanemate Jumal?
4. Laske igast suguharust tulla kolm meest, siis ma läkitan need, et nad võtaksid kätte ja käiksid maa läbi, kirjutaksid selle üles, vastavalt nende pärisosale, ja tuleksid siis tagasi minu juurde.
5. Nad jaotagu maa seitsmeks osaks: Juuda jäägu oma maa-alale lõunas ja Joosepi sugu jäägu oma maa-alale põhjas.
6. Kirjutage maa üles seitsmes osas ja tooge kiri siia minu kätte, siis ma heidan teile liisku siin Issanda, meie Jumala ees.
7. Leviitidel aga ei ole osa teie keskel, sest nende pärisosaks on Issanda preestriamet. Ja Gaad, Ruuben ja pool Manasse suguharu on oma pärisosa võtnud teisel pool Jordanit, ida pool, mille neile andis Mooses, Issanda sulane.'
8. Ja mehed võtsid kätte ning läksid, ja Joosua andis käsu neile, kes läksid maad üles kirjutama, öeldes: 'Minge ja käige maa läbi ja kirjutage see üles; siis tulge jälle tagasi minu juurde ja mina heidan teile liisku Issanda ees siin Siilos!'
9. Ja mehed läksid ning käisid maa läbi ja panid selle raamatusse kirja linnade kaupa seitsmes osas ja tulid siis tagasi Joosua juurde Siilo leeri.
10. Ja Joosua heitis neile liisku Issanda ees Siilos; Joosua jaotas seal maa Iisraeli lastele nende osade kaupa.
11. Benjaminlaste suguharule suguvõsade kaupa langes liisk ja nende liisuosa maa-ala tuli juudalaste ja jooseplaste vahele.
12. Põhjakaares algab nende piir Jordanist; siis üleneb piir nõlvakule Jeerikost põhja pool, tõuseb mäestikku lääne suunas ja selle lõpp on Beet-Aaveni kõrbes.
13. Sealt kulgeb piir Luusi, nõlvakule Luusist lõuna suunas, see on Peetelisse; siis laskub piir Aterot-Addarisse, mäele, mis on lõuna pool alumist Beet-Hooronit.
14. Siis piir kaardub ja pöörduv läänekaares lõuna suunas, alates mäest, mis on lõuna pool vastu Beet-Hooronit, ja selle lõpp on Kirjat-Baalis, see on Kirjat-Jearimis, juudalaste linnas; see on läänekaar.
15. Lõunakaar aga algab Kirjat-Jearimi servast ja piir kulgeb lääne suunas ning jätkub Neftoahi veeallikani;
16. siis laskub piir selle mäe veerule, mis on vastu Ben-Hinnomi orgu, Refaimi oru põhjaküljes; siis laskub see Hinnomi orgu, lõuna poole jebuuslaste nõlvakut, ja edasi alla Een-Rogelisse;
17. siis kaardub see põhja poole, suundub Een-Semesisse ja jätkub Gelilotti, mis on vastu Adummimi tõusuteed, ja laskub Ruubeni poja Bohani kivi juurde;
18. siis kulgeb see nõlvakule vastu lagendikku põhja suunas ja laskub lagendikule;
19. siis kulgeb piir Beet-Hogla nõlvakule põhjas, ja selle lõpp suubub Soolamere põhjalahte Jordani suudmes lõunas; see on lõunapoolne piir.
20. Idakaarest aga piirab seda Jordan. See on benjaminlaste pärisosa nende suguvõsade jaoks oma piiridega ümberringi.
21. Ja benjaminlaste suguharul, nende suguvõsadel, olid linnad: Jeeriko, Beet-Hogla, Eemek-Kesis,
22. Beet-Araba, Semaraim, Peetel,
23. Avvim, Paara, Ofra,
24. Kefar-Ammoni, Ofni ja Geba - kaksteist linna ja nende külad;
25. Gibeon, Raama, Beerot,
26. Misper, Kefiira, Mosa,
27. Rekem, Jirpeel, Tarala,
28. Seela, Elef, Jebuusi, see on Jeruusalemm, Gibeat ja Kirjat-Jearim - neliteist linna ja nende külad.

See oli benjaminlaste pärisosa nende suguvõsade kaupa.

1. Teine liisk langes Siimeonile, siimeonlaste suguharule nende suguvõsade kaupa; ja nende pärisosa tuli juudalaste pärisosa keskele.
2. Neile said pärisosaks: Beer-Seba, Seba, Moolada,
3. Hasar-Suual, Baala, Esem,
4. Eltolad, Betuul, Horma,
5. Siklag, Beet-Markabot, Hasar-Suusa,
6. Beet-Lebaot ja Saaruhen - kolmteist linna ja nende külad;
7. Ain, Rimmon, Eter ja Aasan - neli linna ja nende külad;
8. siis kõik need külad, mis olid nende linnade ümber kuni Baalat-Beerini, Lõunamaa Raamani. See oli siimeonlaste suguharu pärisosa nende suguvõsade kaupa.
9. Siimeonlased said pärisosa juudalastele mõõdetud osast, sest juudalaste osa oli liiga suur; nii said siimeonlased oma pärisosa nende pärisosa keskel.
10. Kolmas liisk langes sebulonlastele nende suguvõsade kaupa, ja nende pärisosa maa-ala ulatus kuni Saaridini.
11. Nende piir tõuseb lääne suunas Maralasse, riivab Dabbesetti ja jõge, mis on ida pool Jokneami.
12. Ida suunas, päikesetõusu poole, pöördub piir Saaridist Kislot-Taabori maa-alale ja jätkub Daberatti ja tõuseb Jaafiasse.
13. Sealt kulgeb see ida suunas, päikesetõusu poole, Gat-Heeferisse, Eet-Kaasinisse, ja suundudes Rimmonisse, pöördub Neasse.
14. Siis läheb piir põhja poolt Hannatoni ja ta lõpp on Jiftah-Eeli orus.
15. Kattat, Nahalal, Simron, Jidala ja Beet-Lehem - kaksteist linna ja nende külad.
16. See oli sebulonlaste pärisosa nende suguvõsade kaupa, need linnad ja nende külad.
17. Neljas liisk langes Issaskarile, issaskarlastele nende suguvõsade kaupa:
18. nende maa-alal olid: Jisreel, Kesullot, Suunem,
19. Hafaraim, Siion, Anaharat,
20. Daaberat, Kisjon, Ebes,
21. Remet, Een-Gannim, Een-Hadda ja Beet-Passes.
22. Ja piir riivab Taaborit, Sahasimat ja Beet-Semesit, ja nende maa-ala lõpp on Jordani ääres - kuusteist linna ja nende külad.
23. See oli issaskarlaste suguharu pärisosa nende suguvõsade kaupa, linnad ja nende külad.
24. Viies liisk langes aaserlaste suguharule nende suguvõsade kaupa:
25. nende maa-alal olid: Helkat, Hali, Beten, Aksaf,
26. Alammelek, Amad ja Misal; ja lääne pool riivab piir Karmelit ja Siihor-Libnatit,
27. pöördub siis päikesetõusu poole Beet-Daagonisse ja riivab Sebuloni ja Jiftah-Eeli orgu põhjas, Beet-Eemekit ja Neielit, ja jätkub Kaabulisse põhja pool;
28. Ebron, Rehob, Hammon ja Kaana kuni suure Siidonini;
29. siis kulgeb piir Raamasse ja kindlustatud Tüürose linnani; siis pöördub piir Hosasse ja selle lõpp on mere ääres, Aksiba maaribal;
30. Umma, Afek ja Rehob - kakskümmend kaks linna ja nende külad.
31. See oli aaserlaste suguharu pärisosa nende suguvõsade kaupa, need linnad ja nende külad.
32. Kuues liisk langes naftalilastele, naftalilastele nende suguvõsade kaupa:
33. nende maa-ala algab Heeefist; Saanannimi tammest üle Adami-Nekebi ja Jabneeli kuni Lakkumini, ja selle lõpp on Jordani ääres;
34. siis pöördub piir lääne poole Asnot-Taaborisse, läheb sealt Hukkokasse ja riivab lõunas Sebuloni, läänes Aaserit ja päikesetõusu pool Juudat Jordani ääres;
35. kindlustatud linnad on: Siddim, Seer, Hammat, Rakkat, Kinneret,
36. Adama, Raama, Haasor,
37. Kedes, Edrei, Een-Haasor,
38. Jireon, Migdal-Eel, Horem, Beet-Anat ja Beet-Semes - üheksateist linna ja nende külad.

39. See oli naftalilaste suguharu pärisosa nende suguvõsade kaupa, linnad ja nende külad.
40. Seitsmes liisk langes daanlaste suguharule nende suguvõsade kaupa:
41. nende pärisosa maa-alal olid: Sora, Estaol, Iir-Semes,
42. Saalabbin, Ajjalon, Jitla,
43. Eelon, Timna, Ekron,
44. Elteke, Gibbeton, Baalat,
45. Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimmon,
46. Mee-Jarkoni veed ja Rakkon koos maa-alaga Jaafu kohal.
47. Aga kui daanlaste maa-ala läks nende käest ära, siis läksid daanlased ja sõdisid Lesemi vastu, vallutasid selle ja löid seda mõõgateraga; ja nad pärisid selle ning elasid seal ja nimetasid Lesemi Daaniks, oma esiisa Daani nime järgi.
48. See oli daanlaste suguharu pärisosa nende suguvõsade kaupa, need linnad ja nende külad.
49. Ja kui Iisraeli lapsed olid võtnud maa selle piiride järgi täiesti oma valdusesse, siis andsid nad Joosuale, Nuuni pojale, pärisosa eneste keskel.
50. Issanda käsul andsid nad temale selle linna, mida ta oli nõudnud - Timnat-Serahi Efraimi mäestik. Ja tema ehitas linna üles ning elas seal.
51. Need olid pärisosad, mis preester Eleasar, Joosua, Nuuni poeg, ja Iisraeli laste suguharude perekondade peamehed andsid pärisosaks liisu läbi Issanda ees Siilos, kogudusetelgi ukse ees. Nõnda lõpetati maa jaotamine.

Peatükk 20

1. Ja Issand rääkis Joosuaga, öeldes:
2. 'Räägi Iisraeli lastega ja ütle neile: Määrake endile pelgulinnad, nagu ma teile Moosese läbi olen öelnud,
3. et sinna võiks põgeneda tapja, kes inimese on kogemata maha löönud, ilma et ta oleks tahtnud; need olgu teile pelgupaigaks veritasunõudja eest.
4. Ja kes põgeneb ühte neist linnadest, seisku linna värava ees ja rääkigu oma lugu selle linna vanemate kuuldes; siis võtku need tema eneste juurde linna ja andku temale paik, et ta saaks elada nende juures.
5. Ja kui veritasunõudja teda taga ajab, siis ei tohi nad tapjat loovutada tema kätte, sest ta on oma ligimese tahtmatult maha löönud ega ole teda varem vihanud.
6. Ja ta elagu selles linnas, kuni ta on seisnud kohtus koguduse ees, kuni selleaegse ülempreestri surmani; siis võib tapja minna tagasi ja tulla oma linna ja kotta, linna, kust ta oli põgenenud.'
7. Siis nad pühitsesid Kedesi Galileas Naftali mäestikus, Sekemi Efraimi mäestikus ja Kirjat-Arba, see on Hebroni, Juuda mäestikus.
8. Ja teisel pool Jordanit Jeeriko kohal, ida pool, andsid nad Beseri kõrbes tasandikul Ruubeni suguharult, Raamoti Gileadis Gaadi suguharult ja Goolani Baasanis Manasse suguharult.
9. Need on linnad, mis on seatud kõigile Iisraeli lastele ja võõrale, kes nende keskel asub, et sinna võiks põgeneda igaüks, kes inimese on kogemata maha löönud, et ta ei sureks veritasunõudja käe läbi, enne kui ta on seisnud koguduse ees.

1. Siis astusid leviitide perekondade peamehed preester Eleasari, Joosua, Nuuni poja, ja Iisraeli laste suguharude perekondade peameeste ette
2. ja kõnelesid nendega Siilos Kaananimaal, öeldes: 'Issand on Moosese läbi käskinud anda meile linnu elamiseks ja nende juurde kuuluvad karjamaad meie karjade jaoks.'
3. Ja Iisraeli lapsed andsid leviitidele oma pärisosast Issanda käsu kohaselt need linnad ja nende karjamaad:
4. liisk langes kehatlaste suguvõsadele nõnda, et leviitide hulgast sai preester Aaroni poegadele liisu läbi Juuda suguharult, Siimeoni suguharult ja Benjamini suguharult kolmteist linna.
5. Ja teistele kehatlastele sai liisu läbi Efraimi suguharu suguvõsadelt, Daani suguharult ja Manasse poolelt suguharult kümme linna.
6. Geersonlased said liisu läbi Issaskari suguharu suguvõsadelt, Aaseri suguharult, Naftali suguharult ja Manasse poolelt suguharult Baasanis kolmteist linna.
7. Merarlased nende suguvõsade kaupa Ruubeni suguharult, Gaadi suguharult ja Sebuloni suguharult kaksteist linna.
8. Nõnda andsid Iisraeli lapsed liisu läbi leviitidele need linnad ja nende karjamaad, nagu Issand Moosese läbi oli käskinud.
9. Juudalaste suguharult ja siimeonlaste suguharult anti need linnad, mis on nimeliselt nimetatud:
10. Aaroni järglastele kehatlaste suguvõsadest, Leevi järeltulijate hulgast, sest neile kuulus esimene liisk,
11. anti Kirjat-Arba, anaklaste isa linn, see on Hebron Juuda mäestikus, ja selle karjamaad ümberringi.
12. Aga selle linna põllud ja külad anti omandiks Kaalebile, Jefunne pojale.
13. Preester Aaroni järglastele anti tapja pelgulinn Hebron ja selle karjamaad, Libna ja selle karjamaad,
14. Jattir ja selle karjamaad, Estemoa ja selle karjamaad,
15. Holon ja selle karjamaad, Debir ja selle karjamaad,
16. Aasan ja selle karjamaad, Jutta ja selle karjamaad, Beet-Semes ja selle karjamaad - üheksa linna neilt kahelt suguharult.
17. Benjamini suguharult Gibeon ja selle karjamaad, Geba ja selle karjamaad,
18. Anatot ja selle karjamaad, Almon ja selle karjamaad - neli linna.
19. Kõiki Aaroni järglaste, preestrite linnu oli kolmteist linna ja nende karjamaad.
20. Teistele kehatlastele, leviitidele ülejäänud kehatlaste hulgast, tulid nende liisuosa linnad Efraimi suguharult:
21. neile anti tapja pelgulinn Sekem ja selle karjamaad Efraimi mäestikus, Geser ja selle karjamaad,
22. Kibsaim ja selle karjamaad, Beet-Hooron ja selle karjamaad - neli linna;
23. Daani suguharult Elteke ja selle karjamaad, Gibbeton ja selle karjamaad,
24. Ajjalon ja selle karjamaad, Gat-Rimmon ja selle karjamaad - neli linna;
25. Manasse poolelt suguharult Taanak ja selle karjamaad, Gat-Rimmon ja selle karjamaad - kaks linna.
26. Kõiki ülejäänud kehatlaste suguvõsade linnu koos nende karjamaadega oli kokku kümme.
27. Geersonlastele leviitide suguvõsadest sai Manasse poolelt suguharult tapja pelgulinn Goolan Baasanis ja selle karjamaad, Beestera ja selle karjamaad - kaks linna;
28. Issaskari suguharult Kisjon ja selle karjamaad, Daaberat ja selle karjamaad,
29. Jarmut ja selle karjamaad, Een-Gannim ja selle karjamaad - neli linna;
30. Aaseri suguharult Misal ja selle karjamaad, Abdon ja selle karjamaad,
31. Helkat ja selle karjamaad, Rehob ja selle karjamaad - neli linna.
32. Naftali suguharult tapja pelgulinn Kedes Galileas ja selle karjamaad, Hammot-Door ja selle karjamaad, Kartan ja selle karjamaad - kolm linna.
33. Linnu, mis kuulusid geersonlastele nende suguvõsade kaupa, oli kokku kolmteist linna ja nende

karjamaad.

34. Merarlaste suguvõsadele, ülejäänud leviitidele, said Sebuloni suguharult Jokneam ja selle karjamaad, Karta ja selle karjamaad,

35. Rimmon ja selle karjamaad, Nahalal ja selle karjamaad - neli linna.

36. Ruubeni suguharult Beser ja selle karjamaad, Jahsa ja selle karjamaad,

37. Kedemot ja selle karjamaad, Meefaat ja selle karjamaad - neli linna.

38. Gaadi suguharult tapja pelgulinn Raamot Gileadis ja selle karjamaad, Mahanaim ja selle karjamaad,

39. Hesbon ja selle karjamaad, Jaaser ja selle karjamaad - kokku neli linna.

40. Linnu, mis kuulusid merarlastele nende suguvõsade kaupa ülejäänud leviitide suguvõsadest, oli nende liisuosana kokku kaksteist linna.

41. Kõiki leviitide linnu Iisraeli laste omandi keskel oli nelikümmend kaheksa linna ja nende karjamaad.

42. Neiks linnadeks olid linn ise ja selle karjamaad ümberringi. Seesugused olid kõik need linnad.

43. Nõnda andis Issand Iisraelile kogu maa, mille ta vandega oli töötanud anda nende vanemaile, ja nad pärisid selle ning elasid seal.

44. Ja Issand andis neile rahu ümberkaudu, nõnda nagu ta nende vanemaile oli vandega töötanud; ja kõigist nende vaenlastest ei suutnud ükski neile vastu seista, Issand andis kõik nende vaenlased nende kätte.

45. Ainsatki sõna ei langenud tühja kõigist neist headest sõnadest, mis Issand oli rääkinud Iisraeli soole, vaid kõik läks täide.

1. Siis kutsus Joosua ruubenlased, gaadlased ja Manasse poole suguharu
2. ning ütles neile: 'Te olete pannud tähele kõike, mida Mooses, Issanda sulane, teid käskis, ja olete võtnud kuulda minu häält kõiges, milleks mina teile olen käsu andnud.
3. Te ei ole maha jätnud oma vendi selle pika aja jooksul kuni tänini ja olete pidanud, mida tuleb pidada - Issanda, oma Jumala käsku.
4. Nüüd on Issand, teie Jumal, andnud teie vendadele rahu, nagu ta neile lubas; pöörduge siis nüüd ümber ja minge oma telkide juurde, oma pärusmaale, mille Mooses, Issanda sulane, teile andis teisel pool Jordanit.
5. Olge vaid väga hoolsad täitma käsku ja Seadust, mille Mooses, Issanda sulane, teile on andnud, et te armastaksite Issandat, oma Jumalat, ja käiksite kõigil tema teedel ja peaksite tema käskude ja hoiaksite tema poole ning teeniksite teda kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest!'
6. Ja Joosua õnnistas neid ning saatis nad minema; ja nad läksid oma telkide juurde.
7. Manasse poolele suguharule oli Mooses andnud maad Baasanis, aga teisele poolele andis Joosua koos nende vendadega lääne pool Jordanit; ja kui Joosua saatis nad nende telkide juurde, siis õnnistas tema ka neid
8. ja rääkis nendega, öeldes: 'Minge tagasi oma telkide juurde oma suure noosiga ja väga paljude loomadega, hobedaga, kulla, vase ja rauaga, ja väga suure hulga riietega; jaotage koos oma vendadega oma vaenlastelt saadud saak!'
9. Ja ruubenlased, gaadlased ja Manasse pool suguharu läksid tagasi ning tulid ära Iisraeli laste juurest Siilost, mis on Kaananimaal, et minna Gileadimaale, oma pärusmaale, kuhu nad olid asunud Moosese läbi antud Issanda käsul.
10. Kui ruubenlased, gaadlased ja Manasse pool suguharu jõudsid Jordani piirkonda Kaananimaal, siis nad ehitasid sinna Jordani äärde altari, silmapaistvalt suure altari.
11. Ja Iisraeli lapsed kuulsid räägitavat: 'Vaata, ruubenlased, gaadlased ja Manasse pool suguharu on ehitanud altari Jordani piirkonda vastu Kaananimaad, Iisraeli laste maa-ala teise äärde.'
12. Kui Iisraeli lapsed seda kuulsid, siis kogunes terve Iisraeli laste kogudus Siilosse, et minna sõtta nende vastu.
13. Ja Iisraeli lapsed läkitasid ruubenlaste, gaadlaste ja Manasse poole suguharu juurde Gileadimaale Piinehasi, preester Eleasari poja,
14. ja koos temaga kümme vürsti, üks perekonna vürst igast Iisraeli suguharust, igaüks neist oma perekonna peamees Iisraeli tuhandete seas.
15. Ja need tulid ruubenlaste, gaadlaste ja Manasse poole suguharu juurde Gileadimaale ja rääkisid nendega, öeldes:
16. 'Nõnda ütleb terve Issanda kogudus: Mis jumalavallatus see on, mida te olete osutanud Iisraeli Jumala vastu, et te nüüd taganete Issanda järelt, ehitate endile altari ja hakkate nüüd Issanda vastu mässama?'
17. Kas meile on vähe Peori patust, millest me endid tänapäevani ei ole puhastanud ja millest tuli nuhtlus Issanda kogudusele?'
18. Ja teie tahate nüüdki taganeda Issanda järelt. Kui te täna mässate Issanda vastu, siis vihastub ta homme kogu Iisraeli koguduse peale.
19. Aga kui teie pärusmaa on roojane, siis tulge üle Issanda pärusmaale, kus on Issanda elamu, ja asuge meie keskele, kuid ärge mässake Issanda vastu ja ärge mässake meie vastu, ehitades endile altari lisaks Issanda, meie Jumala altarile!
20. Eks talitanud Aakan, Serahi poeg, petise kombel hävitamisele määratuga? Siis langes viha terve Iisraeli koguduse peale, kuigi ta ju oli üksainus mees. Eks ta pidanud surema oma süü pärast?'
21. Siis ruubenlased, gaadlased ja Manasse pool suguharu vastasid ja rääkisid Iisraeli tuhandete peameestega:
22. 'Jumalate Jumal Issand, jumalate Jumal Issand, tema teab, ja Iisrael saagu teada: kui see on mässu ja truudusetuse pärast Issanda vastu - siis ära meid täna aita! -

23. et me ehitasime endile altari Issanda järelt taganemiseks, või selleks, et selle peal ohverdada põletus- ja roahvleid, või et selle peal valmistada tänuohvleid - siis nõudku Issand ise aru!
24. Aga et niisugust tahet ei olnud, siis tegime seda mõeldes, et tulevikus võiksid teie lapsed meie lastega rääkida ja öelda: Mis on teil tegemist Issandaga, Iisraeli Jumalaga?
25. Issand on ju pannud Jordani piiriks meie ja teie vahele, ruubenlased ja gaadlased. Teil ei ole Issandast osa! Teie lapsed võiksid keelata meie lapsi Issandat kartmast.
26. Sellepärast me ütlesime: Tehkem siis enestele see altar, ehitades mitte põletus- ega tapaohvri tarvis,
27. vaid see olgu tunnistajaks meie ja teie vahel ja meie järeltulevate põlvede vahel pärast meid, et me tahame toimetada Issanda teenistust tema palge ees oma põletus-, tapa- ja tänuohvritega, et teie lapsed ei saaks edaspidi öelda meie lastele: Teil ei ole Issandast osa!
28. Ja me mõtlesime: kui nad tulevikus nõnda ütlevad meile ja meie järeltulevaile põlvedele, siis me saame vastata: Vaadake Issanda altari kuju, mille meie vanemad on teinud mitte põletus- ega tapaohvri jaoks, vaid tunnistajaks meie ja teie vahele.
29. Jäägu meist kaugele, et mässaksime Issanda vastu ja taganeksime nüüd Issanda järelt, ehitades altari põletusohvri, roahvri ja tapaohvri jaoks lisaks Issanda, meie Jumala altarile, mis on tema elamu ees!
30. Kui preester Piinehas ja koguduse vürstid ja Iisraeli tuhandete peamehed, kes olid koos temaga, kuulsid sõnu, mis ruubenlased, gaadlased ja manasselased rääkisid, siis oli see hea nende silmis.
31. Ja preester Eleasari poeg Piinehas ütles ruubenlastele, gaadlastele ja manasselastele: 'Nüüd me teame, et Issand on meie keskel! Et te seda jumalavallatust ei ole teinud Issanda vastu, siis te olete päästnud Iisraeli lapsed Issanda käest.'
32. Ja preester Eleasari poeg Piinehas ja vürstid läksid tagasi ruubenlaste ja gaadlaste juurest Gileadimaalt Kaananimaale Iisraeli laste juurde ning tõid neile sõna.
33. Ja see sõna oli hea Iisraeli laste silmis ja Iisraeli lapsed kiitsid Jumalat ega mõelnud enam nende vastu sõttaminekule, et hävitada maad, kus elasid ruubenlased ja gaadlased.
34. Ja ruubenlased ja gaadlased andsid altarile nimeks 'See on tunnistaja meie vahel, et Issand on Jumal'.

1. Ja see sündis kaua aega pärast seda, kui Issand oli Iisraelile rahu andnud kõigist nende vaenlastest ümberkaudu, ja kui Joosua oli jäänud vanaks ning elatanuks,
2. et Joosua kutsus kogu Iisraeli, selle vanemad, peamehed, kohtumõistjad ja ülevaatajad, ja ütles neile: 'Mina olen jäänud vanaks ja elatanuks.
3. Aga te olete ise näinud kõike, mida Issand, teie Jumal, on teie silma ees teinud kõigile neile rahvaile, sest Issand, teie Jumal, on ise sõdinud teie eest.
4. Vaadake, ma olen liisu läbi lasknud teile osaks saada, pärisosaks teie suguharudele need rahvad, kes on alles jäänud kõigist rahvaist, kelle ma olen hävitanud Jordanist kuni suure mereni päikeseloojaku pool.
5. Issand, teie Jumal, hajutab need teie eest ja ajab need ära teie eest, ja te pärite nende maa, nagu Issand, teie Jumal, teile on öelnud.
6. Olge siis hästi kindlad pidama ja tegema kõike, mis Moosese Seaduse raamatus on kirjutatud, kaldumata sellest paremale või vasakule,
7. heitmata nende rahvaste hulka, kes teie juurde on alles jäänud; te ei tohi suhu võtta nende jumalate nimesid ega nende juures vanduda, ega neid teenida ega neid kummardada,
8. vaid peate hoidma Issanda, oma Jumala poole, nagu te seda olete teinud tänapäevani!
9. Sellepärast on Issand teie eest ära ajanud suured ja vägevad rahvad ja ükski ei ole suutnud seista teie ees kuni tänapäevani.
10. Üksainus mees teie hulgast ajas taga tuhandet, sest Issand, teie Jumal, sõdis ise teie eest, nagu ta teile oli öelnud!
11. Olge siis hästi valvel oma hingede pärast, armastades Issandat, oma Jumalat!
12. Aga kui te ometi taganete ja hoiate nende rahvaste jäägi poole, kes teie juurde on alles jäänud, ja saate nendega langudeks ja ühinete nendega ja nemad teiega,
13. siis teadke kindlasti, et Issand, teie Jumal, ei aja enam ära neid rahvaid teie eest ja nemad saavad teile paelaks ja püüniseks, piitsaks teie külgedele ja okkaks teie silmadesse, kuni te hävite sellelt healt maalt, mille Issand, teie Jumal, teile on andnud!
14. Vaata, mina lähen nüüd kogu maailma teed. Aga teie mõistke kogu südame ja hingega, et ei ole langenud tühja ainsatki sõna kõigist neist headest sõnadest, mis Issand, teie Jumal, teile on rääkinud: kõik on teil täide läinud, ei ole neist ainsatki langenud tühja.
15. Ja nõnda nagu teil täide läksid kõik need head sõnad, mis Issand, teie Jumal, teile rääkis, nõnda saadab Issand teil täide ka kõik need kurjad sõnad, kuni ta teid on hävitanud sellelt healt maalt, mille Issand, teie Jumal, teile on andnud.
16. Kui te rikute oma Jumala lepingut, mille ta teiega tegi, ja lähete ning teenite teisi jumalaid ja kummardate neid, siis süttib Issanda viha põlema teie vastu ja te kaote kiiresti sellelt healt maalt, mille ta teile on andnud.'

1. Siis Joosua kogus kõik Iisraeli suguharud Sekemisse ja kutsus Iisraeli vanemad, peamehed, kohtumõistjad ja ülevaatajad, ja need astusid Jumala ette.
2. Ja Joosua ütles kogu rahvale: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Teisel pool jõge elasid muiste teie vanemad, Terah, Aabrahami ja Naahori isa, ja nad teenisid teisi jumalaid.
3. Aga mina võtsin teie isa Aabrahami teiselt poolt jõge ja lasksin teda rännata kogu Kaananimaal; ja ma tegin paljuks tema soo ning andsin temale Iisaki.
4. Ja Iisakile ma andsin Jaakobi ja Eesavi. Eesavile ma andsin Seiri mäestiku, et ta päriks selle, aga Jaakob ja tema pojad läksid alla Egiptusesse.
5. Siis ma läkitasin Moosese ja Aaroni ning lõin Egiptust sellega, mis ma seal tegin; ja seejärel ma tõin teid sealt ära.
6. Ja kui ma tõin teie vanemad Egiptusest välja ja te jõudsite mere äärde, siis ajasid egiptlased teie vanemaid taga sõjavankrite ja ratsanikega kuni Kõrkjamereni.
7. Siis nad kisendasid Issanda poole ja tema pani pimeduse teie ja egiptlaste vahele ja laskis mere tulla nende peale ning mattis nad. Jah, te olete oma silmaga näinud, mida ma Egiptuses tegin. Seejärel te elasite kaua aega kõrbes.
8. Siis ma viisin teid emorlaste maale, kes asusid teisel pool Jordanit, ja nemad sõdisid teie vastu; aga ma andsin nad teie kätte ja te pärisite nende maa, ja ma hävitasin nad teie eest.
9. Siis tõusis Baalak, Sippori poeg, Moabi kuningas, ja sõdis Iisraeli vastu; ta läkitas käskjalad ja kutsus Bileami, Beori poja, teid needma.
10. Aga mina ei tahtnud kuulata Bileami ja ta pidi teid korduvalt õnnistama ning ma päästsin teid tema käest.
11. Ja te läksite üle Jordani ning jõudsite Jeerikosse; ja Jeeriko elanikud ja emorlased, perislased, kaananlased, hetid, girgaaslased, hiivlased ja jebuuslased sõdisid teie vastu, aga mina andsin nad teie kätte.
12. Ja mina läkitasin teie eel masenduse, mis ajas ära teie eest mõlemad emorlaste kuningad, aga mitte sinu mõõga ja ammuga.
13. Ja ma andsin teile maa, mille kallal sa ei olnud vaeva näinud, ja linnad, mida te ei olnud ehitanud - ja neis te nüüd elate, viinamäed ja õlipuud, mida te ei olnud istutanud - ja neist te nüüd sööte.
14. Sellepärast kartke nüüd Issandat ja teenige teda laitmatult ja ustavalt ja kõrvaldage jumalad, keda teie vanemad on teeninud teisel pool jõge ja Egiptuses, ja teenige Issandat!
15. Aga kui teie silmis on halb teenida Issandat, siis valige endile täna, keda te tahate teenida: kas neid jumalaid, keda teie vanemad teenisid teisel pool jõge, või emorlaste jumalaid, kelle maal te elate? Aga mina ja mu pere, meie teenime Issandat!
16. Siis vastas rahvas ja ütles: 'Jäägu see meist kaugemale, et me jätame maha Issanda ja teenime teisi jumalaid!
17. Sest Issand on meie Jumal, tema on see, kes meid ja meie vanemad tõi välja Egiptusemaalt orjusekojast, kes meie silma ees tegi neid suuri tunnustähti ja kes meid hoidis kogu sellel teel, mida me käisime, ja kõigi rahvaste seas, kelle keskel me läbi läksime.
18. Ja Issand ajas ära meie eest kõik rahvad, ka emorlased, kes elasid sellel maal. Sellepärast teenime meiegi Issandat, sest tema on meie Jumal!
19. Siis Joosua ütles rahvale: 'Te ei või teenida Issandat, sest tema on püha Jumal! Tema on püha vihaga Jumal, tema ei anna andeks teie üleastumisi ja patte.
20. Kui te jätate maha Issanda ja teenite võõraid jumalaid, siis ta pöördub ära ning teeb teile kurja ja hävitab teid, pärast seda kui ta teile on head teinud.'
21. Aga rahvas ütles Joosuale: 'Ei, vaid me teenime Issandat!'
22. Ja Joosua ütles rahvale: 'Te olete tunnistajaiks iseeneste vastu, et te olete endile valinud Issanda, et teda teenida.' Ja nad vastasid: 'Oleme tunnistajad!'
23. 'Ja nüüd kõrvaldage võõrad jumalad, kes teie keskel on, ja pöörake oma südamed Issanda, Iisraeli Jumala poole!'

24. Ja rahvas ütles Joosuale: 'Me tahame teenida Issandat, oma Jumalat, ja võtta kuulda tema häält!'
25. Nõnda tegi Joosua sel päeval rahvaga lepingu ja andis temale Sekemis määrused ja seadlused.
26. Ja Joosua kirjutas need sõnad Jumala Seaduse raamatusse; siis ta võttis suure kivi ja pani püsti selle tamme alla, mis oli Issanda pühamu juures.
27. Ja Joosua ütles kogu rahvale: 'Vaata, see kivi olgu tunnistajaks meie vastu, sest see on kuulnud kõiki Issanda sõnu, mis ta meile on öelnud. Ja see olgu tunnistajaks teie vastu, et te ei salgaks oma Jumalat!'
28. Siis Joosua saatis rahva minema, igaühe ta pärisosale.
29. Ja pärast neid sündmusi suri Issanda sulane Joosua, Nuuni poeg, saja kümne aasta vanuses.
30. Ja nad matsid tema ta pärisosa maa-alale Timnat-Serahisse, mis on Efraimi mäestikus põhja pool Gaasi mäge.
31. Ja Iisrael teenis Issandat kogu Joosua eluaja ja kogu nende vanemate eluaja, kes elasid veel pärast Joosuat ja kes tundsid kõiki Issanda tegusid, mis ta Iisraelile oli teinud.
32. Ja Joosepi luud, mis Iisraeli lapsed olid Egiptusest ära toonud, matsid nad Sekemisse selle väljaosa peale, mille Jaakob oli ostnud Sekemi isa Hamori lastelt saja rahatüki eest ja mis oli saanud pärisosaks Joosepi lastele.
33. Ka Eleasar, Aaroni poeg, suri, ja nad matsid ta Gibeasse, ta poja Piinehasi linna, mis temale oli antud Efraimi mäestikus.

Kohtumõistjate

Peatükk 1

1. Pärast Joosua surma küsisid Iisraeli lapsed Issandalt, öeldes: 'Kes meist peab esimesena minema sõtta kaananlaste vastu?'
2. Ja Issand vastas: 'Mingu Juuda! Vaata, ma annan maa tema kätte.'
3. Siis ütles Juuda oma vennale Siimeonile: 'Tule koos minuga minu liisuosale ja sõdime kaananlaste vastu, siis tulen ka mina koos sinuga sinu liisuosale!' Ja Siimeon läks koos temaga.
4. Juuda läks ja Issand andis nende kätte kaananlased ja perislased; Besekis löid nad neist maha kümme tuhat meest.
5. Besekis kohtasid nad Adoni-Besekit, sõdisid tema vastu ning löid kaananlasi ja perislasi.
6. Adoni-Besek aga põgenes ja nad ajasid teda taga ning võtsid ta kinni ja raiusid tal põidlad kätelt ja suured varbad jalgadelt.
7. Ja Adoni-Besek ütles: 'Seitsekümmend kuningat, kelle kätelt olid raiutud põidlad ja jalgadelt suured varbad, olid korjamas raasukesti mu laua all. Nõnda nagu ma ise tegin, nõnda tasus Jumal mulle.' Ta viidi Jeruusalemma ja ta suri seal.
8. Ja juudalased sõdisid Jeruusalemma vastu, vallutasid selle, löid elanikud maha mõõgateraga ja põletasid linna tulega.
9. Seejärel läksid juudalased sõdima kaananlaste vastu, kes elasid mäestikus, Lõunamaal ja madalikul.
10. Nii läks Juuda kaananlaste vastu, kes elasid Hebronis; Hebroni nimi oli muiste Kirjat-Arba; ja nad löid Seesaid, Ahimani ja Talmaid.
11. Sealt läks ta Debiri elanike vastu; Debiri nimi oli muiste Kirjat-Seefer.
12. Ja Kaaleb ütles: 'Kes Kirjat-Seeferit lööb ja selle vallutab, sellele ma annan naiseks oma tütre Aksa.'
13. Kui Otniel, Kaalebi noorema venna Kenase poeg, selle vallutas, siis ta andis oma tütre Aksa temale naiseks.
14. Ja kui Aksa tuli, siis Otniel kehtas teda oma isalt põldu nõudma. Kui Aksa eesli seljast maha hüppas, küsis Kaaleb: 'Mida sa soovid?'
15. Ja ta vastas: 'Anna mulle üks kingitus! Et sa mind oled andnud kuivale maale, siis anna mulle ka veeallikaid!' Ja Kaaleb andis temale ülemised allikad ja alumised allikad.
16. Ja Moosese äia, keenlase lapsed olid tulnud Palmidelinnast koos juudalastega Juuda kõrbe, mis on Aradi Negebis; nad läksid ja elasid sealse rahva hulgas.
17. Ja Juuda läks oma venna Siimeoniga ja nad löid neid kaananlasi, kes elasid Sefatis, ja hävitasid linna sootuks; ja linnale pandi nimeks Horma.
18. Ja Juuda vallutas Assa ja selle maa-ala, Askeloni ja selle maa-ala, Ekroni ja selle maa-ala.
19. Issand oli Juudaga ja seetõttu ta vallutas mäestiku; aga ta ei suutnud ära ajada oru elanikke, sest neil olid raudsõjavankrid.
20. Ja Kaalebile anti Hebron, nagu Mooses oli käskinud, ja tema ajas sealt ära kolm anaklast.
21. Aga benjaminlased ei ajanud ära jebuuslasi, kes elasid Jeruusalemmas, ja nii elavad jebuuslased Jeruusalemmas koos benjaminlastega tänapäevani.
22. Ka Joosepi sugu läks teele, nad läksid Peetelisse ja Issand oli nendega.
23. Kui Joosepi sugu laskis Peetelis maad kuulata, linna nimi oli muiste Luus,
24. siis luurajad nägid ühte meest linnast välja tulevat ning ütlesid sellele: 'Näita nüüd meile, kust me pääseme linna, siis me anname sulle armu!'
25. Siis ta näitas neile linna sissepääsu ja nad löid mõõgateraga maha linna elanikud, mehe ja kogu tema suguvõsa aga lasksid nad minna.
26. Ja see mees läks hettide maale ja ehitas sinna linna ning pani sellele nimeks Luus; see on selle nimi tänapäevani.
27. Aga Manasse ei vallutanud Beet-Seani ega selle tütarlinnu, ei Taanakit ega selle tütarlinnu, ei Doori elanikke ega selle tütarlinnu, ei Jibleami elanikke ega selle tütarlinnu, ei Megiddo elanikke ega selle tütarlinnu, vaid kaananlased jäid elama sellele maale.

28. Aga kui Iisrael sai tugevamaks, siis nad panid kaananlastele peale töökohustuse ega ajanud neid hoopiski mitte ära.
29. Efraim ei ajanud ära kaananlasi, kes elasid Geseris, vaid kaananlased Geseris jäid elama tema keskele.
30. Sebulon ei ajanud ära Kitroni elanikke ega Nahaloli elanikke, vaid kaananlased elasid tema keskel ja said töökohustuslikeks.
31. Aaser ei ajanud ära Akko elanikke ega Siidoni, Ahlabi, Aksibi, Helba, Afiki ja Rehobi elanikke.
32. Nii elasid aaserlased maa elanike, kaananlaste keskel, sest nad ei ajanud neid ära.
33. Naftali ei ajanud ära Beet-Semesi elanikke ega Beet-Anati elanikke, vaid elas maa elanike, kaananlaste keskel; aga Beet-Semesi ja Beet-Anati elanikud said neile töökohustuslikeks.
34. Emorlased tõrjusid daanlased mäestikku ega lasknud neid tulla orgu.
35. Ja emorlased jäid elama Har-Heresisse, Ajjaloni ja Saalbimi; aga Joosepi soo käsi osutus neile rängaks ja nad said töökohustuslikeks.
36. Ja emorlaste maa-ala piir kulges Skorpionide tõusuteest Selasse ja kõrgemale.

Peatükk 2

1. Ja Issanda ingel tuli Gilgalist üles Bokimisse ning ütles: 'Ma olen teid toonud Egiptusest ja viinud maale, mille ma vandega töötasin anda teie vanemaile; ja ma ütlesin: Mina ei tee ilmaski tühjaks oma lepingut teiega.
2. Te ei tohi teha lepingut selle maa elanikega: te peate nende altarid maha kiskuma! Aga te ei ole kuulnud mu häält. Mis te olete teinud!
3. Seepärast ma ütlen: Mina ei aja neid ära teie eest, vaid nad saavad teile püüniseks ja nende jumalad saavad teile püüdepaelaks.'
4. Ja kui Issanda ingel oli rääkinud need sõnad kõigile Iisraeli lastele, siis rahvas tõstis häält ja nuttis.
5. Ja nad nimetasid selle paiga Bokimiks ning ohverdasid seal Issandale.
6. Kui Joosua oli saatnud rahva minema, siis Iisraeli lapsed läksid igaüks oma pärisosale, võtma maad oma valdusesse.
7. Ja rahvas teenis Issandat kogu Joosua eluaja ja kogu vanemate eluaja, kes elasid veel pärast Joosuat, kes olid näinud kõiki Issanda suuri tegusid, mis ta Iisraelile oli teinud.
8. Siis Joosua, Nuuni poeg, Issanda sulane, suri saja kümne aasta vanuses.
9. Ta maeti oma pärisosa maa-alale Timnat-Heresisse Efraimi mäestikus põhja pool Gaasi mäge.
10. Ja kui ka kogu see sugupõlv oli koristatud oma vanemate juurde, tõusis pärast neid teine sugupõlv, kes ei tundnud Issandat ega ka mitte neid tegusid, mis ta Iisraelile oli teinud.
11. Ja Iisraeli lapsed tegid kurja Issanda silmis ning teenisid baale
12. ja jätsid maha Issanda, oma vanemate Jumala, kes oli nad ära toonud Egiptusemaalt, ja käisid teiste jumalate järel nende rahvaste jumalate hulgast, kes olid neil ümberkaudu, ja kummardasid neid ning vihastasid Issandat.
13. Aga kui nad Issanda maha jätsid ja teenisid Baali ja Astartet,
14. siis Issanda viha süttis põlema Iisraeli vastu ja ta andis nad riisujate kätte, kes neid riisusid, ja müüs nad nende ümberkaudsete vaenlaste kätte, ja nad ei suutnud enam seista oma vaenlaste ees.
15. Kuhu nad iganes läksid, seal oli Issanda käsi nende vastu õnnetust tuues, nõnda nagu Issand oli öelnud ja nõnda nagu Issand neile oli vandunud; ja neil oli väga kitsas käes.
16. Siis Issand laskis tõusta kohtumõistjaid, kes päästsid nad nende riisujate käest.
17. Aga nad ei kuulnud ka oma kohtumõistjaid, vaid käisid hoora viisil teiste jumalate järel ja kummardasid neid. Peagi lahkusid nad teelt, mida nende vanemad olid käinud Issanda käske kuulda võttes - nemad ei teinud nõnda.
18. Kui siis Issand tõstis neile kohtumõistjaid, oli Issand kohtumõistjaga ja päästis nad nende vaenlaste käest kogu kohtumõistja eluajaks, sest Issandal oli kaastunnet nende ägamise pärast rõhujate ja kallaletungijate käes.
19. Aga kui kohtumõistja suri, siis nad pöördusid tagasi ja talitasid veel kõlvatumalt kui nende vanemad, käies teiste jumalate järel neid teenides ja neid kummardades; nad ei jätnud midagi maha oma kurjadest tegudest ega kangekaelsuse viisidest.
20. Siis Issanda viha süttis põlema Iisraeli vastu ja ta ütles: 'Et see rahvas on rikkunud mu lepingut, mille ma tegin nende vanematega, ega kuula mu häält,
21. siis ka mina ei aja enam nende eest ära ühtegi neist rahvaist, keda Joosua surses alles jättis,
22. et nende läbi Iisraeli katsuda: kas nad tahavad hoida Issanda teed, käies sellel, nagu nende vanemad seda hoidsid, või mitte.'
23. Ja Issand jättis alles need rahvad, ei ajanud neid kohe ära ega andnud neid ka Joosua kätte.

Peatükk 3

1. Ja need on rahvad, keda Issand alles jättis, et nende läbi katsuda Iisraeli, kõiki neid, kes ei tundnud ühtegi Kaanani sõda,
2. ainult selleks, et Iisraeli laste sugupõlved teaksid, et tema õpetab neid sõdima, nimelt neid, kes seda varem ei osanud:
3. viis vilistite vürsti ja kõik kaananlased, siidonlased ja hiivlased, kes elasid Liibanoni mäestikus Baal-Hermoni mäest kuni Hamati teelahkmeni.
4. Need jäid, et nende läbi katsuda Iisraeli, et teada saada, kas nad tahavad kuulda Issanda kärke, mis ta Moosese läbi oli andnud nende vanemaile.
5. Iisraeli lapsed elasid siis kaananlaste, hettide, emorlaste, perislaste, hiivlaste ja jebuuslaste keskel,
6. võtsid nende tütreid enestele naisteks ja andsid oma tütreid nende poegadele ning teenisid nende jumalaid.
7. Nõnda tegid Iisraeli lapsed kurja Issanda silmis ja unustasid Issanda, oma Jumala ning teenisid baale ja aõeraid.
8. Siis Issanda viha süttis põlema Iisraeli vastu ja ta müüs nad Mesopotaamia kuninga Kuusan-Risataimi kätte; ja Iisraeli lapsed orjasid Kuusan-Risataimi kaheksa aastat.
9. Aga Iisraeli lapsed kisendasid Issanda poole ja Issand tõstis Iisraeli lastele päästja, kes nad päästis - Otnieli, Kaalebi noorema venna Kenase poja.
10. Issanda Vaim tuli tema peale ja ta mõistis Iisraelile kohut; ta läks sõtta ja Issand andis tema kätte Mesopotaamia kuninga Kuusan-Risataimi ja ta käsi sai võimuse Kuusan-Risataimi üle.
11. Ja maal oli rahu nelikümmend aastat; siis suri Otniel, Kenase poeg.
12. Aga Iisraeli lapsed tegid jälle, mis kuri oli Issanda silmis, ja Issand julgustas Moabi kuningat Eglonit Iisraeli vastu, sellepärast et nad olid teinud kurja Issanda silmis.
13. Ja tema kogus enese juurde ammonlased ja amalekid ja läks ning lõi Iisraeli, ja nad vallutasid Palmidelinna.
14. Ja Iisraeli lapsed orjasid Moabi kuningat Eglonit kaheksateist aastat.
15. Siis Iisraeli lapsed kisendasid Issanda poole ja Issand tõstis neile päästjaks Eehudi, Geera poja, benjaminlase, vasakukäelise mehe. Kui Iisraeli lapsed saatsid temaga anni Moabi kuningale Eglonile,
16. siis Eehud valmistas enesele kaheteralise mõõga, küünar pika, ja pani selle vööle riiete alla oma paremale puusale.
17. Ja ta viis anni Eglonile, Moabi kuningale; ja Eglon oli väga paks mees.
18. Kui and oli tervenisti üle antud, siis ta saatis ära inimesed, kes andi olid kandnud,
19. ja ta ise pöördus tagasi Gilgalis olevate jumalakujude juurest ning ütles: 'Kuningas, mul on sulle saladus rääkida.' Ja Eglon vastas: 'Tasa!' Siis läksid kõik, kes ta juures seisid, tema juurest ära.
20. Eehud tuli ta juurde, kui ta istus vilus ülakambris, mis tal omaette oli, ja Eehud ütles: 'Mul on sinu jaoks Jumala sõna!' Ta tõusis üles oma istmelt,
21. aga Eehud sirutas oma vasaku käe, võttis mõõga oma paremalt puusalt ja torkas temale kõhtu,
22. nõnda et pidegi läks tera järel sisse ja rasv embas tera, sest ta ei tõmmanud mõõka tema kõhust välja; seejärel väljus ta peidikust.
23. Eehud läks eesruumi ja sulges ning riivistas enese järel ülakambri ukсед.
24. Ja kui ta oli väljunud, siis tulid sisse kuninga sulased ja vaatasid, ja ennäe, ülakambri ukсед olid suletud. Nad ütlesid: 'Küllap ta toimetab vilus kambris oma asju.'
25. Ja nad ootasid, kuni neil hakkas häbi, aga vaata, keegi ei avanud ülakambri uksi. Siis tõid nad võtme ja avasid, ja vaata, nende isand lamas surnuna maas.
26. Eehud oli aga põgenenud, seni kui nad kõhklesid; ta oli möödunud jumalakujudest ja pääsenud Seirasse.
27. Ja kui ta sinna jõudis, siis ta puhus sarve Efraimi mäestikus ja Iisraeli lapsed läksid koos temaga mäestikust alla, tema nende ees.
28. Ja ta ütles neile: 'Järgnege mulle, sest Issand annab teie vaenlased moabid teie kätte!' Ja nad

läksid tema järel alla ning vallutasid Jordani koolmed, mis olid Moabi poole, ega lasknud üle mitte kedagi.

29. Tol korral löid nad moabe maha ligi kümme tuhat meest, kõik tublid ja tugevad mehed, ja ainsatki ei pääsenud.

30. Nõnda alistati Moab sel päeval Iisraeli käe alla ja maal oli rahu kaheksakümmend aastat.

31. Ja tema järel tuli Samgar, Anati poeg, ja see lõi härjaastlaga vilistitest maha kuussada meest; temagi päästis Iisraeli.

Peatükk 4

1. Ja Iisraeli lapsed tegid jälle, mis kuri oli Issanda silmis, kui Eehud oli surnud.
2. Siis andis Issand nad Kaanani kuninga Jaabini kätte, kes valitses Haasoris; tema sõjaväe pealik oli Siisera, kes elas Haroset-Goojimis.
3. Ja Iisraeli lapsed kisendasid Issanda poole, sest tal oli üheksasada raudsõjavankrit ja ta rõhus Iisraeli lapsi tugevasti kakskümmend aastat.
4. Aga naisprohvet Deboora, Lappidoti naine, mõistis sel ajal Iisraelile kohut.
5. Tema istus Deboora-palmi all Raama ja Peeteli vahel Efraimi mäestikus, ja Iisraeli lapsed läksid üles tema juurde kohtusse.
6. Ja Deboora läkitas käskjala ja laskis kutsuda Baaraki, Abinoami poja Naftali Kedesist ning ütles temale: 'Eks ole Issand, Iisraeli Jumal, käskinud: Mine rända Taabori mäele ja võta enesega kaasa kümme tuhat meest naftalilaste ja sebulonlaste hulgast!
7. Siis juhin mina su juurde Kiisoni jõe äärde Siisera, Jaabini sõjaväe pealiku, ning tema sõjavankrid ja väehulgad, ja ma annan ta sinu kätte.'
8. Ja Baarak vastas temale: 'Kui sa tuled koos minuga, siis ma lähen; aga kui sa ei tule koos minuga, siis ma ei lähe!'
9. Ja tema ütles: 'Ma tulen kindlasti koos sinuga, ainult et teekonnal, millele sa lähed, ei saa au osaks sinule, vaid Issand annab Siisera ühe naise kätte.' Ja Deboora võttis kätte ning läks koos Baarakiga Kedesisse.
10. Siis Baarak kutsus Kedesisse kokku Sebuloni ja Naftali, ja kümme tuhat meest läks üles tema kannul; ja Deboora läks koos temaga.
11. Aga keenlane Heber oli lahkunud keenlastest, Moosese äia Hoobabi lastest, ja oli oma telki üles lüües tulnud kuni Saanaimi tammeni, mis on Kedesi juures.
12. Kui Siiserale teatati, et Baarak, Abinoami poeg, oli läinud üles Taabori mäele,
13. siis hüüdis ta kokku kõik oma sõjavankrid, üheksasada raudvankrit, ja kogu rahva, kes tal oli, Haroset-Goojimist Kiisoni jõe äärde.
14. Ja Deboora ütles Baarakile: 'Tõuse, sest see on päev, mil Issand annab Siisera sinu kätte! Eks ole Issand su ees välja läinud?' Siis Baarak läks Taabori mäelt alla ja tema järel kümme tuhat meest.
15. Ja Issand viis segadusse Siisera ja kõik sõjavankrid ja kogu leeri Baaraki mõõgatera ees - ja Siisera astus vankrist maha ning põgenes jala.
16. Ja Baarak ajas vankreid ja sõjaväge taga kuni Haroset-Goojimini, ja kogu Siisera sõjavägi langes mõõgatera läbi, ainsatki ei jäänud järele.
17. Aga Siisera oli jala põgenenud keenlase Heberi naise Jaeli telki, sest Haasori kuninga Jaabini ja keenlase Heberi soo vahel oli rahu.
18. Ja Jael tuli välja Siiserale vastu ning ütles temale: 'Tule sisse, mu isand, tule sisse mu juurde, ära kardada!' Ja Siisera läks tema juurde telki ning Jael kattis ta vaibaga.
19. Ja Siisera ütles temale: 'Anna mulle pisut vett juua, sest mul on janu!' Siis Jael võttis lahti piimaastja, andis temale juua ja kattis ta kinni.
20. Ja Siisera ütles temale: 'Seisa telgi uksele ja kui keegi tuleb ja küsib ning ütleb: Kas siin on keegi?, siis vasta: Ei ole!'
21. Aga Jael, Heberi naine, haaras ühe telgivaia ja võttis vasara kätte ning läks hiljukesi ta juurde ja tagus vaia ta oimudesse, nõnda et see tungis maasse; tema magas ju väsimuse pärast sügavasti; nõnda ta suri.
22. Ja vaata, Baarak ajas Siiserat taga. Siis Jael läks välja temale vastu ja ütles talle: 'Tule, ma näitan sulle meest, keda sa otsid!' Ja Baarak läks sisse tema juurde, ja vaata, Siisera lamas surnuna, vai oimudes.
23. Nõnda alandas Jumal sel päeval Jaabinit, Kaanani kuningat, Iisraeli laste ees.
24. Ja Iisraeli laste käsi lasus üha rängemini Kaanani kuninga Jaabini peal, kuni nad hävitasid Kaanani kuninga Jaabini.

1. Ja Deboora ning Baarak, Abinoami poeg, laulsid tol korral nõnda:
2. 'Et lakad lehvisid Iisraelis, et rahvas oli võitlusvalmis, selle eest kiitke Issandat!
3. Kuulge, kuningad, pange tähele, vürstid! Mina - ma laulan Issandale, mängin Issandale, Iisraeli Jumalale!
4. Issand, kui sa läksid välja Seirist, kui sa astusid esile Edomi väljadelt, siis värises maa, taevadki tilkusid, jah, pilved piserdasid vett.
5. Mäed kõikusid Issanda ees, see Siinai Issanda, Iisraeli Jumala ees.
6. Samgari, Anati poja päevil, Jaeli päevil, olid teed tühjad ja rändurid käisid kaudseid teid.
7. Iisraelis lakkasid olemast põldurid, lakkasid, kuni tõusin mina, Deboora, tõusin kui Iisraeli ema.
8. Kui uusi jumalaid valiti, siis oli sõda väravais. Kas nähti kilpi või piiki Iisraeli neljakümnel tuhandel?
9. Minu süda kuulub Iisraeli käsuaandjaile, võitlusvalmitule rahva hulgas. Kiitke Issandat!
10. Võikudel emaeeslitel ratsutajad, vaipadel istujad ja teekäijad - laulge sellest!
11. Laulge hõiskehääli veeammutuspaikades, seal ülistatakse Issanda õiglust, tema põldurite õiget panust Iisraelis, siis kui Issanda rahvas läks alla väravaisse.
12. Virgu, virgu, Deboora! Virgu, virgu, laula laulu! Tõuse, Baarak, võta tagasi oma vangid, Abinoami poeg!
13. Tol korral läks jääk alla vägevate juurde, Issanda rahvas tuli kangelastena alla mu juurde.
14. Efraimist need, kes olid välja juurinud Amaleki, sinu järel Benjamin koos su hõimudega. Maakirist laskusid käsuaandjad ja Sebulonist valitsuskepi kandjad.
15. Debooraga koos mu vürstid Issaskaris, ja nagu Issaskar, nõnda Baarak läkitati orgu tema kannul. Ruubeni rühmadel olid suured arupidamised.
16. Miks jäid istuma sadulakorvide vahele, kuulama karjaste vilesid? Ruubeni rühmadel olid suured arupidamised.
17. Gilead jäi paigale teisele poole Jordanit, ja Daan, miks ta teenis võõrastes laevades? Aaser istus mererannas ja jäi oma valgmate juurde.
18. Sebulon on rahvas, kes osutas surmapõlgust, nõndasamuti Naftali välja kõrgete paikade peal.
19. Kuningad tulid, sõdisid, tol korral sõdisid Kaanani kuningad, Taanakis, Megiddo vee ääres, aga hõbedat nad saagiks ei saanud.
20. Taevast taplesid tähed, oma teedelt taplesid need Siisera vastu.
21. Kiisoni jõgi uhtus nad ära, muinasaja jõgi, Kiisoni jõgi. Astu, mu hing, väega!
22. Siis oli hobukapjade plaginat tema täkkude nelja ajades.
23. Needke Meeros, ütleb Issanda ingel, needke tõesti ta elanikud! Sest nad ei tulnud Issandale appi, Issandale appi kangelaste hulgas.
24. Önnistatud olgu naiste hulgas Jael, keenlase Heberi naine, önnistatud naiste hulgas telkides!
25. Teine küsis vett, tema andis piima, ulatas kalli kausiga petipiima.
26. Ta sirutas käe vaia ja parema käe töömeeste vasara järele. Ta tagus Siiserat, lõhkus ta pea, purustas ja puuris läbi ta oimud.
27. Jaeli jalgade juures vajus Siisera kokku, langes, jäi lamama, Jaeli jalgade juures ta vajus, langes. Kus ta vajus, seal ta langes tapetuna.
28. Siisera ema vaatas aknast, kurtis läbi aknaava: Miks viibib ta vanker tulemast? Miks pole kuulda ta rakendite müra?
29. Tema targemad vürstinnad vastasid talle, ka ta ise andis enesele vastuse:
30. Eks nad leia, jaga saaki? Tüdruk, kaks tüdrukut mehe kohta, kirjused kangaid saagiks Siiserale, saagiks kirjused kangaid, kirjatud rätik, kaks rätti saagikssaadute kaeltel.
31. Nõnda hukuvad kõik su vaenlased, Issand. Aga kes sind armastavad, need on otsekui päike, kui ta tõuseb oma võimuses.' Ja maal oli rahu nelikümmend aastat.

Peatükk 6

1. Ja Iisraeli lapsed tegid kurja Issanda silmis ning Issand andis nad seitsmeks aastaks Midjani kätte.
2. Midjani käsi Iisraeli peal osutus tugevaks ja Midjani pärast tegid Iisraeli lapsed endile need mägedes olevad õõned ja koopad ning redupaigad.
3. Ja alati, kui Iisrael oli külvanud, tulid Midjan ja Amalek ning hommikumaaalased ja tungisid neile kallale
4. ja löid nende vastu leeri üles ning hävitasid maa vilja kuni Assa teelahkmeni ega jätnud Iisraelile toidust järele, samuti mitte lammast, härnga ega eeslit.
5. Sest nad tulid oma karjadega ja telkidega, tulid otsekui rohutirtsuparv, neid ja nende kaameleid oli arvamatu palju; ja tulles maale, nad rüüstasid selle.
6. Nii jäi Iisrael väga kehvaks Midjani pärast ja Iisraeli lapsed kisendasid Issanda poole.
7. Ja kui Iisraeli lapsed Midjani pärast Issanda poole kisendasid,
8. siis läkitas Issand Iisraeli laste juurde prohveti, kes neile ütles: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Mina tõin teid ära Egiptusest ja tõin teid välja orjusekojast.
9. Mina päästsin teid egiptlaste käest ja kõigi teie rõhujate käest; mina ajasin nad ära teie eest ja andsin teile nende maa.
10. Ja mina ütlesin teile: Mina olen Issand, teie Jumal, ärge kartke emorlaste jumalaid, kelle maal te elate! Teie aga ei ole mu häält kuulda võtnud.'
11. Ja Issanda ingel tuli Ofrasse ning istus tamme alla, mis kuulus abieserlasele Joasele; ja Joase poeg Gideon peksis surutõrres nisu, et seda midjanlaste eest kõrvale toimetada.
12. Ja Issanda ingel ilmutas ennast temale ning ütles talle: 'Issand on sinuga, sina tubli mees!'
13. Ja Gideon vastas temale: 'Oh mu Issand! Kui Issand on meiega, mispärast on siis see kõik meid tabanud? Ja kus on kõik tema imeteod, millest meie vanemad meile on jutustanud, öeldes: Eks ole Issand meid Egiptusest ära toonud? Aga nüüd on Issand meid maha jätnud ja Midjani kätte andnud!'
14. Siis pöördus Issand tema poole ja ütles: 'Mine selles oma jõus ja päästa Iisrael Midjani käest! Tõesti, ma läkitan sind!'
15. Aga Gideon vastas temale: 'Oh Issand, millega mina Iisraeli päästan? Vaata, minu tuhatkond on kõige nõrgem Manasses ja mina olen noorim oma isa peres.'
16. Siis ütles Issand temale: 'Et mina olen sinuga, siis sa lööd midjanlased maha nagu üheainsa mehe.'
17. Aga Gideon vastas: 'Kui ma olen nüüd sinu silmis armu leidnud, siis tee mulle üks tunnustäht, et sina oled see, kes minuga räägib!'
18. Ära siis lahku siit, kuni ma su juurde tagasi tulen ja oma roaohvri toon ning su ette panen!' Ja ta vastas: 'Ma jään, kuni sa tagasi tuled.'
19. Ja Gideon läks ning valmistas sikutalle ja poolest vakast jahust hapnemata leivakesi, pani liha korvi, leeme potti ja tõi tema juurde tamme alla ning seadis ta ette.
20. Aga Jumala ingel ütles temale: 'Võta liha ja hapnemata leivakesed, aseta siia kalju peale ja vala leem välja!' Ja ta tegi nõnda.
21. Ja Issanda ingel sirutas sauva, mis tal käes oli, ja puudutas selle otsaga liha ja hapnemata leivakesi: siis tuli kaljust välja tuli ning põletas ära liha ja hapnemata leivakesed. Ja Issanda ingel kadus ta silmist.
22. Siis Gideon nägi, et see oli olnud Issanda ingel, ja ta ütles: 'Oh häda, Issand Jumal! Nüüd olen ma näinud Issanda inglit palgest palgesse!'
23. Aga Issand ütles temale: 'Rahu olgu sinule! Ära kardada, sa ei sure!'
24. Siis Gideon ehitas sinna altari Issandale ja pani sellele nimeks 'Issand on rahu'. See on kuni tänapäevani alles abieserlaste Ofras.
25. Sel ööl ütles Issand temale: 'Võta üks oma isa härjavärssidest ja teine, seitsmeaastane härg, ja kisu maha Baali altar, mis su isal on, ja raiu maha selle kõrval olev viljakustulp!'
26. Siis ehita kividest laotud altar Issandale, oma Jumalale, selle mäelinnuse tippu, võta see teine härg ja ohverda põletusohvriks sinu poolt maha raiutud viljakustulba puudega!'

27. Ja Gideon võttis kümme meest oma sulaste hulgast ja tegi nõnda, nagu Issand temale oli öelnud; aga kuna ta kartis oma isa peret ja linna mehi, et teha seda päeval, siis ta tegi seda öösel.
28. Kui linna mehed hommikul vara üles tõusid, vaata, siis oli Baali altar lõhutud, viljakustulp selle kõrvalt maha raiutud ja see teine härg vastehitatud altaril ohverdatud.
29. Nad ütlesid siis üksteisele: 'Kes seda on teinud?' Ja kui nad küsitlesid ning uurisid, siis öeldi: 'Seda tegi Gideon, Joase poeg.'
30. Siis linna mehed ütlesid Joasele: 'Too oma poeg välja, ta peab surema, sest ta on lõhkunud Baali altari ja on selle kõrvalt maha raiunud viljakustulba!'
31. Aga Joas ütles kõigile, kes tema vastu üles astusid: 'Kas tahate Baali pärast riielda? Või tahate teda aidata? Kes tema pärast riidleb, peab veel täna hommikul surema! Kui ta on jumal, siis ta riielgu ise, et ta altar on maha kistud!'
32. Sel päeval pandi Gideonile nimeks 'Jerubbaal', sest nad ütlesid: 'Baal ise riielgu temaga, et ta tema altari maha kiskus!'
33. Kõik midjanlased, amalekid ja hommikumaaalased olid kogunenud, üle jõe tulnud ja Jisreeli orgu leeri üles löönud.
34. Aga Issanda Vaim täitis Gideoni: ta puhus sarve ja abieserlased hüüti temale järgnema;
35. ja ta läkitas käskjalgu kogu Manassesse ja ka nemad hüüti temale järgnema; ta läkitas käskjalgu Aaserisse, Sebulonisse ja Naftalisse, ja need tulid üles teistele vastu.
36. Ja Gideon ütles Jumalale: 'Kui sa tahad minu käe läbi Iisraeli päästa, nagu sa oled öelnud,
37. siis vaata, ma panen need niidetud villad rehepõrandale; kui kaste tuleb ainult nende villade peale, aga kogu maapind jääb kuivaks, siis ma tean, et sa Iisraeli minu käe läbi päästad, nagu sa oled öelnud.'
38. Ja nõnda sündis: kui ta järgmisel hommikul vara üles tõusis ja villu vajutas, siis ta pigistas villadest kaste välja, kausitäie vett!
39. Aga Gideon ütles Jumalale: 'Ärgu süttigu su viha põlema minu vastu, et ma veel kord räägin! Luba, ma katsun veel kord villadega! Lase nüüd ainult villad kuivaks jääda, aga kogu maapinnal olgu kaste!'
40. Ja Jumal tegi sel ööl nõnda: ainult villad jäid kuivaks, aga kogu maapinnal oli kaste.

Peatükk 7

1. Ja Jerubbaal, see on Gideon, tõusis vara üles, samuti kogu rahvas, kes oli koos temaga, ja nad löid leeri üles Harodi allika juurde: midjanlaste leer jäi temast põhja poole, alates Moore mäekünkast tasandikul.
2. Ja Issand ütles Gideonile: 'Sinuga on kaasas liiga palju rahvast, et võiksin anda midjanlased nende kätte, et Iisrael ei hakkaks kiitlema minu ees, öeldes: Mu oma käsi päästis minu.'
3. Ja nüüd hüüa siis rahva kuuldes ja ütle: Kes kardab ja on arg, see mingu tagasi ja lahkugu Gileadi mäelt!' Ja rahvast läks tagasi kakskümmend kaks tuhat, aga kümme tuhat jäi.
4. Ja Issand ütles Gideonile: 'Rahvast on veelgi palju. Vii nad alla vee juurde, siis ma katsun nad seal läbi sinu jaoks. See, kelle kohta ma sulle ütlen: Tema mingu koos sinuga!, mingu koos sinuga; aga igaüks, kelle kohta ma sulle ütlen: Tema ärgu mingu koos sinuga!, ärgu mingu!'
5. Ja Gideon viis rahva alla vee äärde. Ja Issand ütles Gideonile: 'Igaüks, kes lakub keelega vett nagu koer, pane eraldi, samuti igaüks, kes laskub põlvili jooma!'
6. Ja nende arv, kes lakkusid käest suhu, oli kolmsada meest, aga kõik ülejäänud rahvas oli laskunud põlvili vett jooma.
7. Ja Issand ütles Gideonile: 'Nende kolmesaja mehega, kes lakkusid, ma päästan teid ja annan midjanlased su kätte; aga kõik muu rahvas mingu igaüks koju!'
8. Ja nad võtsid rahva teemoona ja nende sarvvasunad enestega kaasa, aga kõik muud Iisraeli mehed ta saatis ära, igaühe tema telki; need kolmsada meest ta aga jättis; ja midjanlaste leer oli temast allpool orus.
9. Ja sel ööl sündis, et Issand ütles temale: 'Tõuse, mine alla leeri, sest ma annan selle su kätte!'
10. Aga kui sa kardad minna, siis mine alla leeri koos oma teenri Puuraga
11. ja kuula, mida nad räägivad; siis kinnitatakse pärast seda su käsi ja sa oled võimeline minema alla leeri!' Ja ta läks koos oma teenri Puuraga alla leeri valvesalkade juurde.
12. Ja midjanlased, amalekid ja kõik hommikumaaalased lebasid orus, nõnda palju nagu rohutirtse, ja nende kaameleid oli arvamatu palju, nõnda palju nagu liiva mere ääres.
13. Ja kui Gideon tuli, vaata, siis jutustas üks mees teisele unenägu ja ütles: 'Vaata, ma nägin und ja ennäe, üks odraleivakook veeres midjanlaste leeri, jõudis telgini ja tõukas seda, nõnda et see langes maha ja pööras alumise poole peale; ja telk jäigi lamama.'
14. Ja teine vastas ning ütles: 'See pole midagi muud kui Iisraeli mehe, Joase poja Gideoni mõök. Jumal on andnud tema kätte midjanlased ja kogu leeri.'
15. Kui Gideon oli kuulnud unenäo jutustust ja selle seletust, siis ta kummardas ja läks tagasi Iisraeli leeri ning ütles: 'Tõuske, sest Issand on andnud Midjani leeri teie kätte!'
16. Ja ta jaotas need kolmsada meest kolmeks salgaks, andis neile kõigile kätte sarvvasunad ja tühjad kruusid ning tõrvikud kruuside jaoks.
17. Ja ta ütles neile: 'Vaadake mind ja tehke nõndasamuti! Vaata, kui ma olen jõudnud leeri servani, siis tehke nõnda, nagu mina teen!'
18. Kui ma puhun sarve, mina ja kõik, kes on koos minuga, siis puhuge ka teie sarvi ümber kogu leeri ja hüüdke: Issanda ja Gideoni eest!'
19. Ja Gideon ning sada meest, kes olid koos temaga, jõudsid leeri serva keskmise öövahikorra alguses, just siis kui valvurid olid seatud kohtadele. Siis nad puhusid sarvi ja purustasid kruusid, mis neil käes olid.
20. Ja need kolm salka puhusid sarvi, löid kruusid katki, haarasid vasakusse kätte tõrviku, paremasse kätte sarve puhumiseks ja hüüdsid: 'Issanda ja Gideoni mõök!'
21. Ja igaüks jäi seisma oma kohale ümber leeri. Aga kogu leer jooksis, karjus ja põgenes.
22. Ja nad puhusid kolmesaja sarvega ning Issand pööras ühe mõõga teise vastu, ja seda kogu leeris; ja leer põgenes kuni Beet-Sittani Serera suunas, kuni Abel-Mehola rannani Tabbati juures.
23. Ja Iisraeli mehed kutsuti kokku Naftalist, Aaserist ja kogu Manassest, ja nad ajasid midjanlasi taga.
24. Ja Gideon läkitas käskjalad kogu Efraimi mäestikku, öeldes: 'Tulge alla midjanlaste vastu ja

lõigake neil ära veed kuni Beet-Baarani, samuti Jordan!' Nõnda kutsuti kõik Efraimi mehed kokku ja nad lõikasid ära veed kuni Beet-Baarani, ja Jordani.

25. Ja nad võtsid vangi kaks Midjani vürsti, Oorebi ja Seebi; nad tapsid Oorebi Oorebi kaljul ja Seebi Seebi surutõrres, ja nad ajasid midjanlasi taga; ja nad tõid Oorebi ja Seebi pead Gideonile teisele poole Jordani.

Peatükk 8

1. Aga Efraimi mehed küsisid temalt: 'Miks sa tegid meile seda, et ei kutsunud meid, kui läksid sõdima Midjani vastu?' Ja nad riidlesid temaga kangesti.
2. Ja tema vastas neile: 'Mida ma siis nüüd teiega võrreldes olen teinud? Eks ole Efraimi järelnoppimine parem kui Abieseri viinamarjalõikus?'
3. Teie kätte andis Jumal Midjani vürstid Oorebi ja Seebi. Aga mida olen mina teiega võrreldes suutnud teha?' Kui ta nõnda rääkis, siis nende pahameel tema vastu andis järele.
4. Ja Gideon tuli Jordani äärde ning läks sellest üle, tema ja need kolmsada tagaajamisest väsinud meest, kes olid koos temaga.
5. Siis ta ütles Sukkoti meestele: 'Andke ometi leivakakukesti rahvale, kes mu kannul käib, sest nad on väsinud; mina ajan taga Midjani kuningaid Sebahit ja Salmunat.'
6. Aga Sukkoti vürstid küsisid: 'Kas on Sebah ja Salmuna rusikas sul juba pihus, et peame su väele leiba andma?'
7. Ja Gideon vastas: 'Tõesti, kui Issand annab mu kätte Sebah ja Salmuna, siis ma peksan teie ihu kõrbekibuvitse ja ohakatega!'
8. Siis ta läks sealt üles Penueli ja rääkis neile sedasama; ja Penueli mehed vastasid temale nõnda, nagu Sukkoti mehed olid vastanud.
9. Ta töötas siis ka Penueli meestele, öeldes: 'Kui ma rahuga tagasi tulen, siis ma kisun selle torni maha!'
10. Aga Sebah ja Salmuna olid Karkoris ja koos nendega nende väed, ligi viisteist tuhat, kõik, kes olid üle jäänud kogu hommikumaaalaste väest; aga langenuid oli sada kakskümmend tuhat mõõgameest.
11. Ja Gideon läks üles mööda telgielanike teed ida pool Nobahit ja Jogbehata ja lõi väge, sest vägi oli muretu.
12. Sebah ja Salmuna põgenesid, aga Gideon ajas neid taga ja võttis vangi mõlemad Midjani kuningad, Sebah ja Salmuna, ja peletas minema kogu leeri.
13. Kui Gideon, Joase poeg, tuli tagasi taplusest Heresi tõusutee juures,
14. siis ta sai kätte ühe noore mehe Sukkoti meestest ja küsitles teda; ja see kirjutas temale üles Sukkoti vürstid ja vanemad, seitsekümmend seitse meest.
15. Siis ta tuli Sukkoti meeste juurde ja ütles: 'Vaata, siin on Sebah ja Salmuna, kelle pärast te pilkasite mind, öeldes: Kas on Sebah ja Salmuna sul juba käes, et peame su väsinud meestele leiba andma?'
16. Ja ta võttis linna vanemad, ja kõrbekibuvitsu ja ohakaid ja andis neid tunda Sukkoti meestele.
17. Ja ta kiskus maha Penueli torni ning tappis linna mehed.
18. Ja ta küsis Sebahilt ja Salmunalt: 'Missugused olid need mehed, kelle te Taaboril tapsite?' Ja nad vastasid: 'Need olid niisugused nagu sina. Igaüks välimuselt nagu kuningapoeg.'
19. Ja tema ütles: 'Need olid mu vennad, mu ema pojad. Nii tõesti kui Issand elab: kui oleksite jätnud nad elama, ma ei tapaks teid!'
20. Ja ta ütles Jeterile, oma esmasündinule: 'Võta kätte, tapa nad!' Aga poiss ei tõmmanud oma mõõka, sellepärast et ta kartis, kuna ta oli alles noor.
21. Siis ütlesid Sebah ja Salmuna: 'Võta ise kätte ja tule meile kallale, sest nagu mees, nõnda on ta ramm!' Ja Gideon tõusis ning tappis Sebah ja Salmuna; ja ta võttis ehted nende kaamelite kaelast.
22. Ja Iisraeli mehed ütlesid Gideonile: 'Valitse meie üle, niihästi sina kui su poeg ja su pojapoeg, sest sa oled meid päästnud Midjani käest!'
23. Aga Gideon vastas neile: 'Ei valitse mina teie üle ega valitse mu poeg teie üle - Issand valitseb teie üle!'
24. Ja Gideon ütles neile: 'Ühte ma palun teilt: igamees andku mulle oma saagiks saadud ninarõngas!' Neil olid ju olnud kuld ninarõngad, sest nad olid ismaeliidid.
25. Nad vastasid: 'Me anname hea meelega!' Ja nad laotasid laiali ühe mantli ning igaüks viskas sinna ninarõnga oma saagist.

26. Kuldninarõngad, mis Gideon oli palunud, vaagisid tuhat seitsesada kuldseeklit, peale nende kaelaehete ja kõrvarõngaste ja purpurriiete, mida Midjani kuningad olid kandnud, ja peale kettide, mis olid olnud nende kaamelitel kaelas.
27. Ja Gideon valmistas neist õlarüü ning asetas selle oma linna Ofrasse, ja kogu Iisrael käis seal hoora viisil selle järel; aga see sai Gideonile ja tema soole püüdepaelaks.
28. Nõnda alandati Midjan Iisraeli laste ees ja ta ei tõstnud enam oma pead; ja maal oli Gideoni päevil rahu nelikümmend aastat.
29. Ja Jerubbaal, Joase poeg, läks ning elas oma kojas.
30. Gideonil oli seitsekümmend poega, tema niudeist lähtunuid, sest tal oli palju naisi.
31. Ja tema Sekemis olev liignaine tõi temale ka poja ilmale, kellele ta pani nimeks Abimelek.
32. Ja Gideon, Joase poeg, suri küpses vanuses ja ta maeti oma isa Joase hauda abieserlaste Ofrasse.
33. Aga kui Gideon oli surnud, pöördusid Iisraeli lapsed taas ja käisid hoora viisil baalide järel ning seadsid endile jumalaks Baal-Beriti.
34. Ja Iisraeli lapsed ei mõelnud enam Issandale, oma Jumalale, kes oli nad päästnud kõigi nende ümberkaudsete vaenlaste käest.
35. Ja nad ei teinud head Jerubbaali, Gideoni perele, tasuks kõige hea eest, mida tema oli teinud Iisraelile.

Peatükk 9

1. Ja Abimelek, Jerubbaali poeg, läks Sekemisse oma ema vendade juurde ja rääkis nendega ja kogu oma ema isakoja suguvõsaga, öeldes:
2. 'Rääkige ometi kõigi Sekemi kodanike kuuldes: Kumb on teile parem, kas see, et seitsekümmend meest, kõik Jerubbaali pojad, valitsevad teie üle, või et üksainus mees valitseb teie üle? Ja mõelge ka sellele, et minagi olen teie luust ja lihast!'
3. Ja tema ema vennad rääkisid tema kasuks kõigi Sekemi kodanike kuuldes kõik needsamad sõnad. Ja nende süda kaldus Abimeleki poole, sest nad ütlesid: 'Ta on meie vend.'
4. Ja nad andsid temale seitsekümmend hõbeseeklit Baal-Beriti kojast; ja Abimelek palkas sellega tühiseid ja jultunud mehi, ja need järgnesid temale.
5. Siis ta läks oma isakotta Ofrasse ja tappis ära oma vennad, Jerubbaali pojad, seitsekümmend meest ühe ja sama kivi peal; aga Jootam, Jerubbaali noorim poeg, jäi alles, sest ta oli pugunud peitu.
6. Ja kõik Sekemi kodanikud ja kõik kindluse elanikud kogunesid ning läksid ja tõstsid Abimeleki kuningaks Sekemis oleva Kivisambatamme juures.
7. Kui sellest jutustati Jootamile, siis ta läks ja seisis Gerisimi mäeharjal, tõstis häält, hüüdis ja ütles neile: 'Kuulge mind, Sekemi kodanikud, et Jumal kuuleks teid!'
8. Ükskord läksid puud võidma enestele kuningat. Nad ütlesid õlipuule: 'Ole meile kuningaks!'
9. Aga õlipuu vastas neile: 'Kas peaksin loobuma oma õlist, millega austatakse jumalaid ja inimesi, ning hakkama õotsuma kõrgemal kui teised puud?'
10. Siis ütlesid puud viigipuule: 'Tule sina meile kuningaks!'
11. Aga viigipuu vastas neile: 'Kas peaksin loobuma oma magususest ja oma heast viljast ning hakkama õotsuma kõrgemal kui teised puud?'
12. Siis ütlesid puud viinapuule: 'Tule sina meile kuningaks!'
13. Aga viinapuu vastas neile: 'Kas peaksin loobuma oma veinist, mis rõõmustab jumalaid ja inimesi, ning hakkama õotsuma kõrgemal kui teised puud?'
14. Siis ütlesid kõik puud orjavitsale: 'Tule sina meile kuningaks!'
15. Aga orjavits vastas puudele: 'Kui te tõesti tahate mind võida enestele kuningaks, siis tulge otsige pelgupaika minu varju all! Aga kui mitte, siis orjavitsast puhkeb tuli ja põletab ära Liibanoni seedrid.'
16. Kui te nüüd olete talitanud tõsiselt ja otsekohevalt, tõstes kuningaks Abimeleki, ja kui te olete teinud head Jerubbaalile ja tema soole, ja kui te temale olete tasunud ta kätetöö eest,
17. sest mu isa sõdis ju teie eest, pani kaalule oma elu ja päästis teid midjanlaste käest,
18. teie aga olete nüüd tõusnud mu isakoja vastu ja olete tapnud tema pojad, seitsekümmend meest ühe kivi peal, ja olete Sekemi kodanikele tõstnud kuningaks Abimeleki, tema teenija poja, sellepärast et ta on teie vend,
19. kui te siis sel päeval olete talitanud Jerubbaali ja tema sooga tõsiselt ja otsekohevalt, siis tundke rõõmu Abimelekist ja tema tundku rõõmu ka teist!
20. Aga kui mitte, siis puhkegu tuli Abimeleki käest ja põletagu ära Sekemi kodanikud ja kindluse elanikud! Nõndasamuti puhkegu tuli Sekemi kodanike käest ja kindluse elanike käest ja põletagu ära Abimelek!'
21. Siis Jootam põgenes ja pääses ning läks Beerasse ja elas seal oma venna Abimeleki pärast.
22. Kui Abimelek oli kolm aastat valitsenud Iisraeli üle,
23. läkitas Jumal kurja vaimu Abimeleki ja Sekemi kodanike vahele, ja Sekemi kodanikud reetsid Abimeleki,
24. et vägivald Jerubbaali seitsmekümne poja vastu tasutaks ja nende veri pandaks nende venna Abimeleki peale, kes nad tappis, ja Sekemi kodanike peale, kes kinnitasid tema käsi oma vendi tapma.
25. Ja Sekemi kodanikud seadsid temale varitsejaid mäetippudesse, ja need riisusid kõiki, kes teel neist mööda läksid; ja sellest teatati Abimelekile.
26. Aga Gaal, Ebedi poeg, tuli koos oma vendadega, ja nad asusid Sekemisse; ja Sekemi kodanikud usaldasid teda.

27. Nad läksid väljale ja noppisid viinamarju oma viinamägedelt ning surusid mahla ja pidasid peo; nad läksid oma jumalakotta ning sõid ja jõid ja sajatasid Abimelekit.

28. Ja Gaal, Ebedi poeg, ütles: 'Kes on Abimelek ja mis on Sekem, et me peame teda teenima? Eks ta ole Jerubbaali poeg ja Sebul tema käsutäitja? Teenige Sekemi isa Hamori mehi! Miks peaksime teda teenima?'

29. Jah, antaks see rahvas ometi minu käe alla, ma ajaksin Abimeleki ära!' Ja ta ütles Abimelekile: 'Suurenda oma sõjaväge ja tule välja!'

30. Kui Sebul, linna ülem, kuulis Ebedi poja Gaali sõnu, siis süttis ta viha põlema.

31. Ja ta läkitas salaja käskjalad Aruumasse Abimelekile ütlema: 'Vaata, Gaal, Ebedi poeg, ja tema vennad on tulnud Sekemisse, ja näe, nad ässitavad linna sinu vastu.

32. Aga tõuse nüüd öösel, sina ja rahvas, kes on koos sinuga, ja varitse väljal!

33. Ja hommikul, kui päike tõuseb, asu varakult teele ja mine linnale kallale; ja vaata, kui Gaal ja rahvas, kes on koos temaga, tuleb välja su vastu, siis talita temaga, nagu su käsi jaksab!'

34. Ja Abimelek tõusis öösel üles ja kogu rahvas, kes oli koos temaga, ja nad varitsesid Sekemit neljas salgas.

35. Ka Gaal, Ebedi poeg, läks välja ning asus linna värava suhu; aga Abimelek ja rahvas, kes oli koos temaga, tõusid varitsuspaigast.

36. Kui Gaal nägi rahvast, siis ta ütles Sebulile: 'Vaata, rahvas tuleb alla mäetippudelt.' Aga Sebul vastas temale: 'Sa näed mägede varje, nagu oleksid need mehed.'

37. Gaal aga jätkas kõnelust ja ütles: 'Vaata, rahvas tuleb alla Maa-nabalt ja üks salk tuleb Ennustajatamme poolt.'

38. Ja Sebul ütles temale: 'Kus on nüüd sinu suu? Sina ju ütlesid: Kes on Abimelek, et peaksime teda teenima? Eks see ole rahvas, keda sa põlgasid? Mine siis nüüd ja sõdi tema vastu!'

39. Ja Gaal läks välja Sekemi kodanike ees ning sõdis Abimeleki vastu.

40. Aga Abimelek ajas teda taga ja Gaal põgenes tema eest ning mahalööduid langes hulganisti kuni värava suuni.

41. Ja Abimelek jäi Aruumasse; aga Sebul ajas Gaali ja tema vennad Sekemist ära.

42. Teisel päeval läks rahvas väljale ja sellest teatati Abimelekile.

43. Siis ta võttis oma sõjaväe ja jaotas selle kolmeks osaks ning varitses väljal. Ja ta vaatas, ja ennäe, rahvas tuli linnast välja. Siis ta tõusis nende vastu ja lõi neid.

44. Ja Abimelek ja need salgad, kes olid koos temaga, tungisid peale ning asusid linna värava suhu, ja kaks salka tungis kallale kõigile, kes olid väljal, ja lõi need maha.

45. Ja Abimelek sõdis kogu selle päeva linna vastu ja vallutas linna ning tappis rahva, kes oli seal sees. Ja ta kiskus linna maha ning külvas soola peale.

46. Kui kõik Sekemi tornis asujad sellest kuulsid, siis läksid nad Eel-Beriti koja võlvistikku.

47. Kui Abimelekile teatati, et kõik Sekemi tornis asujad olid kokku kogunenud,

48. siis läks Abimelek Salmoni mäele, tema ja kogu rahvas, kes oli koos temaga; ja Abimelek võttis kirve kätte ja raius haokubu, tõstis ja pani selle enesele õlale ning ütles rahvale, kes oli koos temaga: 'Mida te nägite mind tegevat, seda tehke kähku nagu minagi!'

49. Siis raius ka kogu rahvas, igamees oma haokubu, läks Abimeleki järel ja pani kubu võlvistiku peale ning nad süütasid võlvistiku seesolijate kohal põlema, nõnda et ka kõik Sekemi torni inimesed said surma, ligi tuhat meest ja naist.

50. Siis läks Abimelek Teebesisse ja piiras Teebesit ning vallutas selle.

51. Aga keset linna oli tugev torn ja sinna põgenesid kõik mehed ja naised ja kõik linna elanikud; nad sulgesid eneste järel ukse ja läksid üles torni katusele.

52. Ja Abimelek tuli torni juurde ning sõdis selle vastu; ja ligines torni uksele, et seda tulega põletada.

53. Aga üks naine viskas pealmise veskikivi Abimelekile pähe ja purustas tema kolju.

54. Siis Abimelek kutsus kiiresti poisi, oma sõjariistade kandja, ja ütles temale: 'Tõmba oma mõök ja surma mind, et minu kohta ei öeldaks: Naine tappis tema!' Ja tema poiss pistis ta läbi, nõnda et ta suri.

55. Kui Iisraeli mehed nägid, et Abimelek oli surnud, siis läks igaüks koju.
56. Nõnda tasus Jumal Abimeleki kurjuse, mida ta oli teinud oma isale, tappes oma seitsekümmend venda.
57. Ja kõik Sekemi meeste kurjuse tasus Jumal nende pea peale; nõnda tabas neid Jootami, Jerubbaali poja needus.

Peatükk 10

1. Ja pärast Abimelekit tõusis Iisraeli päästma Toola, Doodo poja Puua poeg, issaskarlane, kes elas Saamiris Efraimi mäestikus.
2. Tema mõistis Iisraelile kohut kakskümmend kolm aastat; siis ta suri ja maeti Saamirisse.
3. Ja pärast teda tõusis gileadlane Jair ja mõistis Iisraelile kohut kakskümmend kaks aastat.
4. Temal oli kolmkümmend poega; need ratsutasid kolmekümne eesli seljas ja neil oli kolmkümmend linna, mida tänapäevani hüütakse 'Jairi telklaagreiks'; need on Gileadimaal.
5. Jair suri ja maeti Kamonisse.
6. Ja Iisraeli lapsed tegid jälle kurja Issanda silmis ning teenisid baale ja astartesid, Süüria jumalaid, Siidoni jumalaid, Moabi jumalaid, ammonlaste jumalaid ja vilistite jumalaid, ja nad jätsid maha Issanda ega teeninud teda.
7. Siis Issanda viha süttis põlema Iisraeli vastu ja ta andis nad vilistite ja ammonlaste kätte.
8. Need vaevasid ja rõhusid Iisraeli lapsi sel aastal ja veel kaheksateist aastat, kõiki Iisraeli lapsi, kes olid teisel pool Jordanit Gileadis oleval emorlaste maal.
9. Ja ammonlased läksid üle Jordani sõdima ka Juuda, Benjamini ja Efraimi soo vastu; ja Iisraelil oli väga kitsas käes.
10. Siis Iisraeli lapsed kisendasid Issanda poole, öeldes: 'Me oleme sinu vastu pattu teinud, sest me oleme maha jätnud oma Jumala ja oleme teeninud baale!'
11. Ja Issand ütles Iisraeli lastele: 'Eks ma ole teid päästnud egiptlaste, emorlaste, ammonlaste ja vilistite käest?'
12. Siidonlased, Amalek ja Maon rõhusid teid. Siis te kisendasite minu poole ja ma päästsin teid nende käest.
13. Aga te jätsite mind maha ja teenisite teisi jumalaid, sellepärast ma ei päästa teid enam!
14. Minge ja kisendage nende jumalate poole, keda te olete valinud! Päästku nemad teid teie ahastuse ajal!'
15. Siis Iisraeli lapsed ütlesid Issandale: 'Me oleme pattu teinud! Talita sina meiega, nagu see sinu silmis hea on, aga päästa meid praegu!'
16. Ja nad kõrvaldasid eneste keskelt võõrad jumalad ning teenisid Issandat; siis ei sallinud tema hing enam Iisraeli vaeva.
17. Aga ammonlased kutsuti kokku ja nad löid leeri üles Gileadi; ja Iisraeli lapsed kogunesid ning löid leeri üles Mispasse.
18. Siis ütlesid inimesed, Gileadi vürstid, üksteisele: 'Kes oleks see mees, kes hakkaks sõdima ammonlaste vastu? Saagu ta pealikuks kõigile Gileadi elanikele!'

1. Gileadlane Jefta oli vapper sõjamees, aga hooranaise poeg; Jefta isa oli Gilead.
2. Gileadile sünnitas tema naine poegi; kui selle naise pojad kasvasid suureks, siis ajasid nad Jefta ära ja ütlesid temale: 'Sina ei saa pärisosa meie isakojas, sest sa oled teise naise poeg.'
3. Ja Jefta põgenes oma vendade eest ning elas Toobimaal; Jefta ümber kogunesid tühised mehed ja tegid koos temaga retki.
4. Mõne aja pärast hakkasid ammonlased Iisraeli vastu sõdima.
5. Ja kui ammonlased sõdisid Iisraeli vastu, siis Gileadi vanemad läksid tooma Jeftat Toobimaalt.
6. Nad ütlesid Jeftale: 'Tule ja ole meile juhiks, et me saaksime sõdida ammonlaste vastu!'
7. Aga Jefta vastas Gileadi vanemaile: 'Eks te ole mind vihanud ja mind mu isakojast ära ajanud? Miks tulete minu juurde nüüd, kui teil on kitsas käes?'
8. Ja Gileadi vanemad ütlesid Jeftale: 'Me tuleme nüüd sellepärast taas sinu juurde, et sa tuleksid koos meiega ja sõdiksime ammonlaste vastu ning oleksid pealikuks meie kõigile Gileadi elanikele!'
9. Siis Jefta ütles Gileadi vanemaile: 'Kui te viite mind tagasi sõdima ammonlaste vastu ja Issand annab nad minu kätte, alles siis olen ma teie pealik.'
10. Ja Gileadi vanemad vastasid Jeftale: 'Issand olgu tunnistajaks meie vahel, kui me ei tee nõnda su sõna järgi!'
11. Siis Jefta läks koos Gileadi vanematega ning rahvas pani tema enesele pealikuks ja juhiks. Ja Jefta rääkis kõik oma sõnad Issanda ees Mispat.
12. Siis Jefta läkitas käskjalad ammonlaste kuningale ütlema: 'Mis on sinul minuga tegemist, et sa tuled mu juurde sõdima minu maa vastu?'
13. Ja ammonlaste kuningas vastas Jefta käskjalgadele: 'Sellepärast et Egiptusest tulles võttis Iisrael mu maa Arnonist kuni Jabboki ja Jordanini; anna see nüüd rahuga tagasi!'
14. Ja Jefta läkitas taas käskjalad ammonlaste kuninga juurde
15. ning käskis temale öelda: 'Nõnda ütleb Jefta: Iisrael ei ole võtnud Moabimaad ega ammonlaste maad.
16. Sest kui nad Egiptusest tulid, rändas Iisrael kõrbes kuni Kõrkjamereni ja jõudis Kaadesisse.
17. Siis Iisrael läkitas käskjalad Edomi kuningale ütlema: Lase ma lähen su maast läbi! Aga Edomi kuningas ei võtnud seda kuulda. Ta läkitas käskjalad Moabi kuninga juurde, aga seegi ei nõustunud. Nii jäi Iisrael Kaadesisse.
18. Siis ta rändas kõrbes ja läks ümber Edomimaa ja Moabimaa ja tuli Moabimaa idapiirile ning lõi leeri üles teisel pool Arnonit ega tulnud Moabi maa-alale, sest Arnon on Moabi piiriks.
19. Seejärel läkitas Iisrael käskjalad emorlaste kuninga, Hesboni kuninga Siihoni juurde ning ütles temale: Lase meid minna oma maast läbi minu sihtkohta!
20. Aga Siihon ei usaldanud Iisraeli, et see läheb tema maa-alast ainult läbi, vaid Siihon kogus kokku kogu oma rahva ja nad löid leeri üles Jaasasse; ja ta sõdis Iisraeli vastu.
21. Aga Issand, Iisraeli Jumal, andis Siihoni ja kogu ta rahva Iisraeli kätte ja nad löid neid; ja Iisrael päris kogu emorlaste maa, kes elasid seal maal.
22. Nad pärisid kogu emorlaste maa-ala Arnonist kuni Jabbokini ja kõrbest kuni Jordanini.
23. Nii on siis nüüd Issand, Iisraeli Jumal, ajanud ära emorlased oma Iisraeli rahva eest, aga sina tahad pärida seda maad!
24. Kas sa ei peaks pärida seda, mis su jumal Kemos annab sulle pärida? Siis meie päridame kõik selle, mis Issand, meie Jumal, meie eest tühjendab.
25. Kas sa oled siis nüüd tõesti parem kui Baalak, Sippori poeg, Moabi kuningas? Kas riidles tema Iisraeliga või sõdis nende vastu?
26. Iisrael on elanud Hesbonis ja selle tütarlinnades, Aroeris ja selle tütarlinnades ja kõigis linnades, mis on Arnoni kallastel, kolmsada aastat. Miks te ei ole selle aja jooksul neid ära võtnud?
27. Mina ei ole sinu vastu pattu teinud, sina aga teed mulle paha, et sõdid mu vastu. Issand, kohtumõistja, mõistku täna õigust Iisraeli laste ja ammonlaste vahel!'
28. Aga ammonlaste kuningas ei kuulnud Jefta sõnu, mis see temale läkitas.

29. Siis tuli Jefta peale Issanda Vaim ja ta läks läbi Gileadi ja Manasse ning läks läbi Gileadi Mispa; ja Gileadi Mispast läks ta ammonlaste vastu.
30. Ja Jefta andis Issandale töötuse ning ütles: 'Kui sa tõesti annad ammonlased minu kätte,
31. siis see, kes iganes väljub mu koja ustest mulle vastu, kui ma ammonlaste juurest pöördun rahuga tagasi, kuulugu Issandale ja ma ohverdan ta põletusohvriks!'
32. Siis Jefta läks ammonlaste vastu, et nendega sõdida, ja Issand andis nad tema kätte.
33. Ja ta lõi neid väga suures tapluses Aroerist kuni Minniti teelahkmeni, kahtkümmend linna, ja kuni Aabel-Keramimini; nõnda alandati ammonlased Iisraeli laste ees.
34. Kui Jefta tuli koju Mispasse, vaata, siis tuli ta tütar välja temale vastu trummidega ja ringtantsu tantsides. Ja see oli tema ainus laps, ei olnud tal peale selle poega ega tütart.
35. Aga kui ta teda nägi, siis käristas ta oma riided lõhki ja ütles: 'Oh mu tütar, sa surud mind põlvili! Et sina oled see, kes tõukab mind õnnetusse! Aga ma olen avanud oma suu Issanda poole ega või taganeda.'
36. Aga tütar ütles temale: 'Mu isa! Kui sa oled avanud oma suu Issanda poole, siis talita minuga, nagu sinu suust on välja tulnud, kui nüüd Issand on lasknud sind kätte maksta su vaenlastele ammonlastele!'
37. Siis ta ütles oma isale: 'Lubatagu mulle seda: jäta mind veel kaheks kuuks, et saaksin minna ja käia mägedel ning nutta oma neitsipõlve, mina ja mu sõbrannad!'
38. Ja tema vastas: 'Mine!' ja saatis ta ära kaheks kuuks. Siis ta läks, tema ja ta sõbrannad, ning nuttis mägedel oma neitsipõlve.
39. Aga kahe kuu pärast tuli ta tagasi oma isa juurde ja see talitas temaga oma töötuse kohaselt, mille ta oli andnud; tema ei saanudki meest tunda. Ja see sai Iisraelis tavaks,
40. et igal aastal, neli päeva aastas, käisid Iisraeli tütreid lauluga ülistamas gileadlase Jefta tütart.

Peatükk 12

1. Aga Efraimi mehed hüüti kokku ja nad läksid põhja poole ning ütlesid Jeftale: 'Mispärast sa läksid sõdima ammonlaste vastu ega kutsunud meid, et oleksime tulnud koos sinuga? Me põletame tulega sinu koja su pealt!'
2. Ja Jefta vastas neile: 'Minul ja mu rahval oli suur riid ammonlastega; siis ma hüüdsin teid, aga te ei päästnud mind nende käest.'
3. Ja kui ma nägin, et päästjaid ei olnud, siis ma võtsin oma elu iseene kätte ning läksin ammonlaste vastu ja Issand andis nad minu kätte. Miks tulete nüüd minu juurde ja sõdite minu vastu?'
4. Ja Jefta kogus kokku kõik Gileadi mehed ning sõdis Efraimi vastu; ja Gileadi mehed löid Efraimi, kes oli öelnud: 'Te olete Efraimist ära jooksnud. Gilead on keset Efraimi ja keset Manasset.'
5. Ja Gilead vallutas Jordani koolmed Efraimi poole; kui siis mõni Efraimi põgenik ütles: 'Lase ma lähen üle!', küsisid Gileadi mehed temalt: 'Kas sa oled efraimlane?' Ja kui ta vastas: 'Ei!',
6. ütlesid nad temale: 'Ütle siis: ðibbolet!'; ütles ta aga: 'Sibbolet', sellepärast et ta ei osanud õigesti häälendada, võtsid nad ta kinni ja tapsid Jordani koolmete juures. Nõnda langes sel ajal Efraimist nelikümmend kaks tuhat.
7. Ja Jefta mõistis Iisraelile kohut kuus aastat; siis gileadlane Jefta suri ja ta maeti oma linna Gileadis.
8. Ja pärast teda mõistis Iisraelile kohut Ibsan Petlemmast.
9. Temal oli kolmkümmend poega; ta pani kolmkümmend tütart väljapoole mehele ja tõi oma poegadele kolmkümmend tütart väljastpoolt; ta mõistis Iisraelile kohut seitse aastat.
10. Siis Ibsan suri ja ta maeti Petlemma.
11. Ja pärast teda mõistis Iisraelile kohut Eelon, sebulonlane; tema mõistis Iisraelile kohut kümme aastat.
12. Siis sebulonlane Eelon suri ja ta maeti Ajjalonisse Sebuloni maale.
13. Ja pärast teda mõistis Iisraelile kohut Abdon, Hilleli poeg, piraatonlane.
14. Temal oli nelikümmend poega ja kolmkümmend pojapoega, kes ratsutasid seitsmekümne eesli seljas; tema mõistis Iisraelile kohut kaheksa aastat.
15. Siis piraatonlane Abdon, Hilleli poeg, suri ja ta maeti Piraatonisse, Efraimi maale amalekkide mäestikku.

1. Kui Iisraeli lapsed jälle tegid kurja Issanda silmis, siis andis Issand nad neljakümneks aastaks vilistite kätte.
2. Sorast, daanlaste suguvõsast, oli keegi mees, Maanoah nimi; tema naine oli sigimatu ega olnud sünnitanud.
3. Aga Issanda ingel ilmutas ennast naisele ja ütles temale: 'Vaata, sa oled sigimatu ega ole sünnitanud. Aga sa jääd lapseootele ja tood poja ilmale.'
4. Hoiatades nüüd, et sa ei joo veini ja vägijooki ega söö midagi roojast!
5. Sest vaata, sa jääd lapseootele ja tood poja ilmale. Aga habemenuga ei tohi saada tema pea ligi, sest poiss peab olema emahust alates Jumalale nasiiriks, ja tema hakkab Iisraeli päästma vilistite käest!'
6. Ja naine läks ning rääkis oma mehega, öeldes: 'Mu juurde tuli jumalamees ja tal oli nagu Jumala ingli välimus, kartustäratav! Mina ei küsinud temalt, kust ta oli, ja tema ei andnud mulle teada oma nime.'
7. Aga ta ütles mulle: 'Vaata, sa jääd lapseootele ja tood poja ilmale; ära siis nüüd joo veini ega vägijooki ja ära söö midagi roojast, sest poiss peab olema Jumalale nasiiriks emahust alates kuni oma surmapäevani!'
8. Siis Maanoah palus Issandat ja ütles: 'Oh Issand! Jumalamees, kelle sa läkitasid, tulgu veel kord meie juurde ja õpetagu meid, mida peame tegema poisiga, kes sünnib!'
9. Ja Jumal kuulis Maanoahi häält ning Jumala ingel tuli jälle naise juurde, kui see istus väljal, ja Maanoah, ta mees, ei olnud tema juures.
10. Siis naine ruttas, jooksis ning teatas oma mehele ja ütles temale: 'Vaata, mulle ilmutas ennast see mees, kes hiljuti mu juurde tuli.'
11. Ja Maanoah tõusis, läks oma naise järel ja tuli mehe juurde ning küsis temalt: 'Kas sina oled see mees, kes naisega rääkis?' Ja see vastas: 'Olen!'
12. Ja Maanoah küsis: 'Kui nüüd su sõna täide läheb, missugune peab siis olema poisi eluviis ja kuidas teda kohelda?'
13. Ja Issanda ingel vastas Maanoahile: 'Naine hoidugu kõigest, mis ma temale olen öelnud: 14. ta ei tohi süüa midagi, mis tuleb viinapuust; ta ei tohi juua veini ja vägijooki ega süüa midagi roojast; ta peab pidama kõike, mis ma teda olen käskinud!'
15. Siis Maanoah ütles Issanda inglile: 'Luba, et peame sind kinni, et saaksime sulle valmistada sikutalle!'
16. Aga Issanda ingel vastas Maanoahile: 'Kuigi sa pead mind kinni, ei söö ma ometi su leiba. Aga kui sa tahad valmistada põletusohvrit, siis ohverda see Issandale!' Sest Maanoah ei teadnud, et see oli Issanda ingel.
17. Ja Maanoah küsis Issanda inglilt: 'Mis su nimi on, et saaksime sind austada, kui su sõnad täide lähevad?'
18. Aga Issanda ingel vastas temale: 'Miks sa küsid mu nime? See on ju imeline!'
19. Siis Maanoah võttis sikutalle ja roaohvri ning ohverdas selle kalju peal Issandale, kes imeliselt talitab. Ja Maanoah ja ta naine nägid,
20. kui leek tõusis altarilt taeva poole, et Issanda ingel läks üles altari leegis Maanoahi ja ta naise nähes; ja nad heitsid silmili maha.
21. Kuigi Issanda ingel enam ei ilmutanud ennast Maanoahile ja tema naisele, teadis Maanoah, et see oli olnud Issanda ingel.
22. Ja Maanoah ütles oma naisele: 'Me peame surema, sest me oleme näinud Jumalat!'
23. Aga ta naine ütles temale: 'Kui Issand oleks tahtnud meid surmata, siis ei oleks ta meie käest vastu võtnud põletus- ja roaohvrit ega oleks meile näidanud kõike seda, samuti ei oleks ta meid lasknud nüüd seesugust kuulda.'
24. Ja naine tõi poja ilmale ning pani temale nimeks Simson; poiss kasvas suureks ja Issand õnnistas teda.

25. Ja Issanda Vaim hakkas teda mõjustama Daani leeris Sora ja Estaoli vahel.

1. Kord läks Simson alla Timnasse ja nägi Timnas ühte naist vilistite tütarde hulgast.
2. Ta tuli üles ja jutustas oma isale ja emale ning ütles: 'Ma nägin Timnas ühte naist vilistite tütarde hulgast; võtke ta nüüd mulle naiseks!'
3. Tema isa, samuti ta ema küsisid temalt: 'Kas ei ole naist su vendade tütarde hulgast ja kogu mu rahva hulgast, et sa lähed naist võtma ümberlõikamata vilistite hulgast?' Aga Simson vastas oma isale: 'Võta ta mulle, sest tema on minu silmis see õige!'
4. Tema isa ja ema aga ei teadnud, et see tuli Issandalt, kes otsis põhjust vilistite vastu; sel ajal valitsesid vilistid Iisraeli üle.
5. Nii läks Simson isa ja emaga alla Timnasse; aga kui nad jõudsid Timna viinamägede juurde, vaata, siis tuli üks noor lõvi möirates temale vastu.
6. Aga Issanda Vaim tuli võimsasti tema peale ja ta kiskus lõvi lõhki, otsekui oleks ta kitsetalle lõhki kiskunud, kuigi tal ei olnud käes mitte midagi; oma isale ja emale ta aga ei jutustanud, mis ta oli teinud.
7. Seejärel läks ta alla ja kõneles naiselega, kes Simsoni silmis oli meeldiv.
8. Mõne aja pärast, olles teel tagasi teda võtma, põikas ta vaatama lõvi raibet, ja ennäe, lõvi korjuses oli mesilaspere ja mett.
9. Ta kaapis mett oma pihkudesse, läks edasi ja sõi; ja ta tuli oma isa ja ema juurde ning andis ka neile ja nemad sõid; aga ta ei jutustanud neile, et ta oli mee kaapinud lõvi korjusest.
10. Kui ta isa tuli alla naise juurde, siis valmistas Simson seal peo, sest nõnda oli poissmeestel viisiks teha.
11. Ja kui nad teda nägid, siis tõid nad kolmkümmend peiupoissi, et need oleksid ta juures.
12. Ja Simson ütles neile: 'Ma annan teile nüüd ühe mõistatuse mõistatada: kui te seitsme pidupäeva jooksul seletate selle mulle õigesti ja leiате lahenduse, siis ma annan teile kolmkümmend särki ja kolmkümmend piduriietust.
13. Aga kui te ei suuda seda mulle seletada, siis peate teie mulle andma kolmkümmend piduriietust.' Ja nad ütlesid temale: 'Anna oma mõistatus mõistatada, me oleme valmis kuulma!'
14. Siis ta ütles neile: 'Sööjast tuli söök ja tugevast tuli magus.' Aga nad ei suutnud kolmel päeval mõistatust seletada.
15. Neljandal päeval ütlesid nad Simsoni naisele: 'Meelita oma meest, et ta seletaks meile mõistatuse, et me sind ja su isakoda tulega ära ei põletaks! Kas olete meid kutsunud, et teha meid vaeseks, või kuidas?'
16. Siis Simsoni naine nuttis tema juures ning ütles: 'Sina ainult vihkad mind ega armasta mind! Sa oled andnud mu rahva poegadele mõistatada ühe mõistatuse, aga ei ole seda mulle seletanud!' Ta vastas temale: 'Vaata, ma ei ole seletanud oma isale ja emale, aga peaksin seletama sinule?'
17. Tema aga nuttis ta juures need seitse päeva, mil neil oli pidu; ja seitsmendal päeval seletas Simson temale, sest naine ajas teda kitsikusse; ja naine seletas mõistatuse oma rahva poegadele.
18. Siis ütlesid linna mehed temale seitsmendal päeval, enne kui päike oli loojunud: 'Mis on meest magusam ja kes on lõvist tugevam?' Ja tema vastas neile: 'Kui te mu õhvakesega ei oleks kündnud, ei oleks te mu mõistatust lahendanud!'
19. Siis tuli Issanda Vaim võimsasti Simsoni peale ja ta läks alla Askeloni ning lõi neist maha kolmkümmend meest, võttis nende riided ja andis piduriietuseks mõistatuse seletajaile. Ta viha süttis põlema ja ta läks oma isakotta.
20. Simsoni naine sai aga sellele peiupoisile, kes oli olnud temale isameheks.

1. Aga mõne aja pärast, nisulõikuse ajal, tuli Simson oma naist külastama, sikutall kaasas, ja ütles: 'Ma tahan minna kambriisse oma naise juurde!' Aga naise isa ei lasknud teda minna.
2. Ja naise isa ütles: 'Ma olen alati mõelnud, et sa teda hoopis vihkad, seepärast ma andsin tema su peiupoisile. Eks ole ta noorem õde temast ilusam? Saagu nüüd see tema asemel sulle!'
3. Aga Simson vastas neile: 'Seekord olen ma vilistite ees süüta, kui ma neile paha teen.'
4. Ja Simson läks ning püüdis kinni kolmsada rebast; ta võttis tõrvikuid, sidus sabad paarikaupa kokku ja pani iga sabapaari vahele tõrviku.
5. Siis ta süütas tulega tõrvikud ja laskis rebased lahti vilistite viljapõldudele, süüdates nõnda põlema niihästi nabad kui lõikamata vilja, viinamäed ja õlipuud.
6. Kui vilistid küsisid: 'Kes seda tegi?', siis vastati: 'Simson, timnalase väimees, sellepärast et äi võttis ära ta naise ja andis tema peiupoisile.' Siis vilistid läksid ja põletasid tulega naise ja tema isa.
7. Aga Simson ütles neile: 'Kui te nõnda teete, siis ma tõesti ei puhka enne, kui olen teile tasunud!'
8. Ja ta peksis nad puruks suures tapluses 'säärtest puusadeni'. Seejärel ta läks ja elas Eetami kaljulõhes.
9. Vilistid tulid ja löid leeri üles Juudasse ning hulkusid Lehhis.
10. Ja Juuda mehed küsisid: 'Miks olete tulnud meie vastu?' Nad vastasid: 'Me tulime Simsonit kinni siduma, talitama temaga, nagu tema talitas meiega.'
11. Siis läks Juudast kolm tuhat meest Eetami kaljulõhe juurde ja nad ütlesid Simsonile: 'Kas sa ei tea, et vilistid valitsevad meie üle? Miks sa tegid meile seda?' Aga tema vastas neile: 'Nagu nemad minule tegid, nõnda tegin mina neile.'
12. Ja nad ütlesid temale: 'Me tulime, et sind kinni siduda ja vilistite kätte anda.' Simson ütles neile: 'Vanduge mulle, et te ise ei taha mulle kallale kippuda!'
13. Nad ütlesid temale vastates: 'Ei, me ainult seome sind ja anname nende kätte ega taha hoopiski mitte surmata.' Siis nad sidusid teda kahe uue köiega ja viisid ta kaljult ära.
14. Kui ta jõudis Lehhisse, siis hõiskasid vilistid temale vastu; aga Issanda Vaim tuli võimsasti ta peale ja siis olid köied ta käsivartel otsekui tules kõrbevad linased lõngad ja tal sulasid köidikud kätelt.
15. Ja ta leidis ühe toore eeslilõualuu, sirutas oma käe, võttis selle ja lõi sellega maha tuhat meest.
16. Ja Simson ütles: 'Eesli lõualuuga - hunnik hunniku peale. Eesli lõualuuga ma lõin maha tuhat meest!'
17. Ja kui ta nõnda oli öelnud, siis ta viskas käest lõualuu ning pani sellele paigale nimeks Raamat-Lehhi.
18. Ja et tal oli väga suur janu, siis ta hüüdis Issanda poole ning ütles: 'Sina andsid oma sulase käe läbi selle suure võidu; nüüd ma pean aga surema janusse ja langema ümberlõikamatute kätte!'
19. Siis Jumal lõhestas Lehhis oleva õone, sealt tuli välja vesi ja ta jõi; ta vaim tuli tagasi ja ta elustus. Seepärast pandi sellele nimeks 'Hüüdja allikas', mis on Lehhis tänapäevani.
20. Ja ta mõistis Iisraelile kohut vilistite ajal kakskümmend aastat.

1. Siis Simson läks Assasse, nägi seal ühte hooranaist ja läks selle juurde.
2. Kui assalastele öeldi: 'Simson on siia tulnud', siis nad piirasid ja varitsesid teda kogu öö linna väravas. Aga nad olid kogu öö rahulikud, öeldes: 'Kui hommik valgeneb, siis me tapame tema.'
3. Ja Simson magas keskööni. Aga keskööl tõusis ta üles, haaras kinni linna värava tiibadest ja mõlemast piidast, tõmbas need välja ühes poomiga, tõstis enesele õlgadele ja viis need üles mäetippu, mis on Hebroni kohal.
4. Ja pärast seda armastas ta Soreki jõe ääres Deliila-nimelist naist.
5. Siis vilistite vürstid tulid naise juurde ja ütlesid temale: 'Meelita teda ja vaata, kus tal see suur jõud on ja kuidas me saaksime temast jagu ja teda kinni siduda, et teda alistada, siis anname igamees sulle tuhat ükssada hõbeseeklit!'
6. Ja Deliila ütles Simsonile: 'Räägi mulle, kus sul see suur jõud on ja millega tuleks sind siduda, et sind saaks alistada?'
7. Simson vastas temale: 'Kui mind seotakse seitsme toore loomakõõlusega, mis ei ole kuivanud, siis jään ma jõuetuks ja olen nagu iga muu inimene.'
8. Siis vilistite vürstid tõid naisele seitse toorest loomakõõlust, mis ei olnud kuivanud, ja ta sidus teda nendega.
9. Ja naise juures kambris istus varitseja. Kui naine ütles Simsonile: 'Vilistid tulevad sulle kallale, Simson!', siis ta rebis loomakõõlused katki, otsekui rebeneks takulõng, kui see nuusutab tuld; ja tema jõudu ei saadud teada.
10. Ja Deliila ütles Simsonile: 'Vaata, sa oled mind narrinud ja rääkinud mulle valet. Räägi nüüd ometi mulle, millega saab sind siduda!'
11. Ta ütles siis temale: 'Kui mind seotakse uute kõitega, millega ei ole tööd tehtud, siis jään ma jõuetuks ja olen nagu muud inimesed.'
12. Siis Deliila võttis uued kõied ja sidus teda nendega ning ütles temale: 'Vilistid tulevad sulle kallale, Simson!' Ja kambris istus varitseja; aga Simson kiskus kõied oma käsivartelt katki nagu niidid.
13. Ja Deliila ütles Simsonile: 'Senini oled sa mind narrinud ja mulle valet rääkinud; avalda mulle, millega saab sind siduda!' Ja ta vastas temale: 'Kui sa kood mu peast seitse juuksekiharat lõimesse.'
14. Siis ta lõi need lõksutiga kinni ja ütles temale: 'Vilistid tulevad sulle kallale, Simson!' Kui Simson ärkas unest, siis kiskus ta välja soa ühes koe ja lõimesdega.
15. Ja Deliila ütles temale: 'Kuidas sa võid öelda: Ma armastan sind, kui su süda ei ole minu juures? Juba kolm korda oled sa mind narrinud ega ole mulle avaldanud, kus su suur jõud on.'
16. Ja sündis, kui ta iga päev teda oma kõnedega kitsikusse ajas ja temale peale käis, et ta hing tüdines surmani
17. ja ta avas temale kogu oma südame ning ütles: 'Habemenuga ei ole saanud mu pea ligi, sest ma olen emahust alates eraldatud Jumalale. Kui mind põetakse, siis mu jõud lahkub minust ja ma muutun jõuetuks ning olen nagu kõik muud inimesed.'
18. Kui Deliila nägi, et Simson oli temale avanud kogu oma südame, siis läkitas ta vilistite vürstidele teate, öeldes: 'Tulge nüüd, sest ta on mulle avanud kogu oma südame!' Ja vilistite vürstid tulid ta juurde ning tõid raha kaasa.
19. Ta uinutas Simsonit oma põlvedel ja kutsus ühe mehe, kes pügas tema seitse juuksekiharat; ta nõrgestas Simsonit ja selle jõud lahkus temast.
20. Ja Deliila ütles: 'Vilistid tulevad sulle kallale, Simson!' Simson ärkas unest ja mõtles: 'Ma lähen välja nagu ennegi ja raputan enese lahti!' Aga ta ei teadnud, et Issand oli temast lahkunud.
21. Ja vilistid võtsid ta kinni ja torkasid tal silmad välja; ja nad viisid ta Assasse, aheldasid vaskahelatega ja ta pidi vangikojas jahvatama.
22. Aga ta juuksed hakkasid jälle kasvama, pärast seda kui need olid põetud.
23. Ja vilistite vürstid kogunesid, et ohverdada suurt ohvrit oma jumalale Daagonile ja et olla

rõõmsad, ja nad ütlesid: 'Meie jumal on meie kätte andnud Simsoni, meie vaenlase.'

24. Kui rahvas teda nägi, siis nad kiitsid oma jumalat, sest nad ütlesid: 'Meie jumal on meie kätte andnud meie vaenlase, meie maa laastaja, kes lõi meist paljud maha.'

25. Ja et nende süda oli rõõmus, siis nad ütlesid: 'Kutsuge Simson, et ta meid löbustaks!' Ja nad kutsusid Simsoni vangikojast ja ta tegi nalja nende ees; nad panid ta seisma sammaste vahele.

26. Siis Simson ütles poisile, kes tal käest kinni hoidis: 'Jäta mind, lase ma puudutan sambaid, millele hoone tugineb, et ma nende vastu saaksin nõjatuda!'

27. Aga hoone oli täis mehi ja naisi, ja seal olid kõik vilistite vürstid; ja katusel oli Simsoni naljategemist vaatamas ligi kolm tuhat meest ja naist.

28. Siis Simson hüüdis Issandat ja ütles: 'Issand Jumal! Mõttele ometi minu peale ja tee mind tugevaks ainult veel selleks korra, oh Jumal, et saaksin vilistitele ühe korraga kätte maksta oma mõlema silma eest!'

29. Ja Simson haaras kinni kahest keskmisest sambast, millele hoone tugines, ja toetus neile, ühele parema ja teisele vasaku käega.

30. Ja Simson ütles: 'Surgu mu hing koos vilistitega!' Siis ta tõmbas enese võimsasti kummargile ja hoone langes vürstide ja kogu sees oleva rahva peale; ja nii oli surnuid, keda ta surses surmas, rohkem kui neid, keda ta oma elus oli surmanud.

31. Siis tulid ta vennad ja kogu ta isa pere ja nad võtsid ta kaasa ning viisid ta Sora ja Estaoli vahele ja matsid ta seal tema isa Maanoahi hauda; ta oli Iisraelile kohut mõistnud kakskümmend aastat.

1. Efraimi mäestikust oli mees, Miika nimi.
2. Tema ütles oma emale: 'Need tuhat ükssada hõbeseeklit, mis sinult olid ära võetud ja mille pärast sa oled sajatanud ning minugi kuuldes lausunud, vaata, see hõbe on minu juures, mina võtsin selle.' Siis ütles ta ema: 'Issand õnnistagu sind, mu poeg!'
3. Ja ta andis need tuhat ükssada hõbeseeklit oma emale tagasi. Aga ta ema ütles: 'Mina pühitsen selle hõbeda Issandale; see olgu minu poolt mu pojale nikerdatud ja valatud kuju valmistamiseks. Ja ma annan selle nüüd sulle tagasi.'
4. Tema andis aga hõbeda oma emale tagasi; siis ta ema võttis kakssada hõbeseeklit ja andis need kullassepale ning see valmistas neist nikerdatud ja valatud kuju; ja see oli Miika kogas.
5. Sel mehel, Miikal, oli jumalakoda, ja ta oli valmistanud õlarüü ja teeravid, ka oli ta täitnud ühe oma poja käe, et see oleks temale preestriks.
6. Neil päevil ei olnud Iisraelis kuningat, igamees tegi, mis tema enese silmis õige oli.
7. Ja Juuda Petlemmast oli üks noor mees, Juuda suguvõsa keskel võõrana elav leviit.
8. See mees läks linnast, Juuda Petlemmast, et võõrana elada, kus ta paiga leiab; ja oma teed käies jõudis ta Miika kojani Efraimi mäestikus.
9. Miika küsis temalt: 'Kust sa tuled?' Ja ta vastas temale: 'Mina olen leviit Juuda Petlemmast ja ma lähen, et võõrana elada, kus ma paiga leian.'
10. Siis Miika ütles temale: 'Jää minu juurde ja ole mulle isaks ning preestriks, siis ma annan sulle kümme hõbeseeklit aastas ja tarvilikud riided ning toiduse!' Ja leviit tuli.
11. Leviit nõustus jääma selle mehe juurde ja noor mees oli temale nagu üks ta poegadest.
12. Miika täitis leviidi käe ja noor mees sai temale preestriks ning jäi Miika kotta.
13. Ja Miika ütles: 'Nüüd ma tean, et Issand teeb mulle head, sest mul on preestriks leviit.'

1. Neil päevil ei olnud Iisraelis kuningat; ja neil päevil otsis daanlaste suguharu enesele elamiseks pärisosa, sest kuni selle ajani ei olnud temale langenud pärisosa Iisraeli suguharude keskel.
2. Ja daanlased läkitasid oma suguvõsast viis meest, vaprad mehed oma piirkonnast Sorast ja Estaolist, maad kuulama ja uurima, ja nad ütlesid neile: 'Minge uurige maad!' Ja need tulid Efraimi mäestikku Miika koja juurde ning ööbisid seal.
3. Kui nad olid Miika koja juures, siis tundsid nad ära noore mehe, leviidi hääle; nad põikasid sinna ja küsisid temalt: 'Kes tõi sind siia? Mis sa siin teed? Mispärast sa siin oled?'
4. Ja ta vastas neile: 'Miika tegi mulle nii ühte kui teist ja palkas mind, et ma oleksin temale preestriks!'
5. Siis nad ütlesid temale: 'Küsi ometi Jumalalt, et saaksime teada, kas meie teekond, mida käime, õnnestub?'
6. Ja preester vastas neile: 'Minge rahuga! Teie teekond, mida käite, on Issanda ees!'
7. Ja need viis meest läksid ning jõudsid Laisi; ja nad nägid, et rahvas, kes seal oli, elas siidonlaste viisi muretult, rahulikult ja julgesti; ja et neil oli varandusi, siis ei olnud neil puudust millestki, mis maa peal on; nad olid siidonlastest kaugel ja neil ei olnud tegemist teiste inimestega.
8. Siis nad tulid oma vendade juurde Sorasse ja Estaoli ja nende vennad küsisid neilt: 'Kuidas teil oli?'
9. Ja nad ütlesid: 'Võtkem kätte ja mingem üles nende vastu, sest me nägime maad, ja vaata, see on väga hea maa! Ja teie kõhklete! Ärge olge laisad astuma, kui lähete maad pärima!'
10. Kui te lähete, siis jõuate ühe muretu rahva juurde ja maa on igat kätt lai. Jah, Jumal annab selle teie kätte, paiga, kus ei ole puudust millestki, mis maa peal on.'
11. Siis läks sealt daanlaste suguvõsast, Sorast ja Estaolist, teele kuussada meest, sõjariistad vööl.
12. Nad läksid üles ja asusid leeri Kirjat-Jearimi Juudamaal; sellepärast hüütakse seda paika tänapäevani 'Daani leeriks'; vaata, see on lääne pool Kirjat-Jearimi.
13. Ja sealt läksid nad edasi Efraimi mäestikku ning jõudsid Miika koja juurde.
14. Siis võtsid sõna need viis meest, kes olid käinud Laisi maad uurimas, ja ütlesid oma vendadele: 'Kas teate, et neis kodades on õlarüü, teeravid, nikerdatud ja valatud kuju? Nüüd siis teadke, mida peate tegema!'
15. Ja nad pöördusid sinna ning tulid Miika kotta noore mehe, leviidi koja juurde ja küsisid temalt, kas ta käsi käib hästi.
16. Ja need kuussada meest daanlastest, kellel olid sõjariistad vööl, seisid värava suus;
17. aga need viis meest, kes olid käinud maad kuulamas, läksid üles, astusid sisse, võtsid ära nikerdatud kuju, õlarüü, teeravid ja valatud kuju, kusjuures preester ja need kuussada meest, kellel olid sõjariistad vööl, seisid värava suus.
18. Ja kui need läksid Miika kotta ja võtsid ära nikerdatud kuju, õlarüü, teeravid ja valatud kuju, siis küsis preester neilt: 'Mida te teete?'
19. Nad vastasid temale: 'Ole vait, pane käsi suu peale ja tule koos meiega ning ole meile isaks ja preestriks! On sul parem olla preestriks üheainsa mehe kojale kui olla preestriks ühele Iisraeli suguharule ja suguvõsale?'
20. Siis preestri süda läks rõõmsaks ja ta võttis õlarüü, teeravid ja nikerdatud kuju ning tuli rahva sekka.
21. Seejärel nad pöördusid ja läksid edasi ning läkitasid väetid lapsed ja loomad ja väärtuslikumad asjad eneste ees.
22. Kui nad olid Miika kojast eemale jõudnud, siis hüüti mehed kokku kodadest, mis olid Miika koja juures, ja need jõudsid daanlastele järele.
23. Nad hüüdsid daanlasi ja need pöördusid ümber ning küsisid Miikalt: 'Mis sul vaja on, et teid on kokku kutsutud?'
24. Tema vastas: 'Te olete võtnud minu jumalad, mis ma olin teinud, ja preestri, ja lähete minema! Mis mul nüüd enam on? Kuidas te siis minult küsite, et mis sul vaja on?'

25. Aga daanlased vastasid temale: 'Ära meie juures too kuuldavale oma häält, et kibestunud hingega mehed ei kipuks teile kallale ja sina ei kaotaks oma ja oma pere elu!'
26. Ja daanlased läksid oma teed. Ja kui Miika nägi, et nad olid temast vägevamad, siis ta pöördus ümber ja läks tagasi koju.
27. Ja olles võtnud, mis Miika oli teinud, ja preestri, kes tal oli olnud, läksid nad Laisi kallale, rahuliku ja muretu rahva kallale, löid need maha mõõgateraga ja põletasid linna tulega.
28. Ei olnud ühtegi päästjat, sest see oli Siidonist kaugel ja neil ei olnud tegemist muude inimestega; see oli Beet-Rehobi orus; ja daanlased ehtasid linna üles ning elasid seal.
29. Ja nad panid linnale nimeks Daan, oma isa Daani nime järgi, kes Iisraelile oli sündinud; aga enne oli linna nimeks Lais.
30. Ja daanlased püstitasid endile nikerdatud kuju; ja Joonatan, Moosese poja Geersomi poeg, tema ja ta pojad olid daanlaste suguharule preestriteks kuni päevani, mil maa rahvas vangi viidi.
31. Nõnda nad seadsid endile üles Miika nikerdatud kuju, mille ta oli teinud, kogu ajaks, mil Jumala koda oli Siilos.

1. Ja neil päevil, kui Iisraelis ei olnud kuningat, elas keegi leviit võõrana Efraimi mäestikus kõrvalises kohas ja võttis enesele liignaise Petlemmast Juudamaalt.
2. Aga tema liignaine vihastas ta peale ja läks tema juurest ära oma isakotta Petlemma Juudamaale ning oli seal neli kuud.
3. Siis ta mees võttis kätte ja läks temale järele, et rääkida temale südamesse ja tuua ta tagasi; mehega koos oli ta teener ja eeslipaar. Naine viis tema oma isakotta ja kui nooriku isa teda nägi, siis tuli ta rõõmsasti temale vastu.
4. Ja tema äi, nooriku isa, pidas teda kinni, nõnda et ta jäi tema juurde kolmeks päevaks; nad sõid ja jõid ning ööbisid seal.
5. Neljandal päeval tõusid nad hommikul vara teeleminekuks, aga nooriku isa ütles oma väimehele: 'Toeta oma südant leivapalukesega, pärast seda võite siis minna!'
6. Ja nad istusid ning sõid ja jõid üheskoos; siis ütles nooriku isa mehele: 'Ole ometi nõus ja jää ööseks, ja su süda olgu rõõmus!'
7. Aga mees tõusis minekule; siis ta äi käis temale väga peale ja ta pöördus ümber ning jäi ööseks sinna.
8. Ja ta tõusis viienda päeva hommikul vara teeleminekuks, aga nooriku isa ütles temale: 'Toeta oma südant ja viibige kuni päevaloodeni!' Ja nad sõid kahekesi.
9. Siis tõusis mees minekule, tema ja ta liignaine ja ta teener, aga tema äi, nooriku isa, ütles talle: 'Vaata ometi, päev kaldub õhtusse! Jääge ööseks, näe, päev on ju lõppemas! Jää ööseks siia ja su süda olgu rõõmus! Aga homme tõuske vara teeleminekuks, et sa jõuaksid oma telki!'
10. Aga mees ei tahtnud jääda ööseks, vaid tõusis ja läks ning jõudis Jebuusi, see on Jeruusalemma kohale; temal oli kaasas saduldatud eeslipaar, samuti oli ta liignaine koos temaga.
11. Kui nad olid Jebuusi juures, oli päike juba väga madalal ja teener ütles oma isandale: 'Tule nüüd, põikame sellesse jebuuslaste linna ja jääme sinna ööseks!'
12. Aga ta isand ütles temale: 'Me ei pöördu mitte võõraste linna, kes pole Iisraeli laste hulgast, vaid läheme edasi Gibeasse!'
13. Ja ta ütles oma teenrile: 'Tule, et jõuaksime ühte neist paikadest ja saaksime ööbida Gibeas või Raamas!'
14. Siis nad läksid sealt mööda ja käisid edasi ning päike loojus, kui nad olid Benjaminile kuuluva Gibeal ligikal.
15. Ja nad põikasid sinna, et minna Gibeasse öömajale; ta tuli ja jäi linna turule, sest ei olnud kedagi, kes oleks neid võtnud oma kotta öömajale.
16. Aga vaata, õhtul tuli üks vana mees väljalt töölt; see mees oli Efraimi mäestikust ja elas võõrana Gibeas; selle paiga mehed olid aga benjaminlased.
17. Ja tõstes oma silmad üles ning nähes teekäijat meest linna turul, ütles vana mees: 'Kuhu sa lähed ja kust sa tuled?'
18. Ja ta vastas temale: 'Me oleme teel Petlemmast Juudamaalt Efraimi mäestiku ääremaile, sest ma olen sealt; ma käisin Petlemmas Juudamaal ja olen minemas Issanda koja poole; aga keegi ei võta mind oma kotta.
19. Meie eeslite jaoks on niihästi õlgi kui toitu, nõndasamuti on mul ka leiba ja veini; su teenijal ja poisil, kes on koos su sulasega, ei puudu midagi.'
20. Siis ütles vana mees: 'Rahu olgu sulle! Igatahes on mul olemas kõik, mis sul on vaja, ära ainult jää ööseks turule!'
21. Ja ta viis tema oma kotta ning segas eeslitele toitu; ja nad pesid oma jalgu ning sõid ja jõid.
22. Aga kui nende südamed olid rõõmsad, vaata, siis piirasid linna mehed, kõlvatud mehed, koja ümber, tagusid ukse pihta ja rääkisid vanale mehele, koja omanikule, öeldes: 'Too välja see mees, kes tuli su kotta, ja me pruugime teda!'
23. Siis läks mees, koja omanik, välja nende juurde ja ütles neile: 'Ei, mu vennad, ärge tehke kurja, sellepärast et see mees tuli mu kotta! Ärge tehke niisugust jäledust!'

24. Vaata, siin on mu neitsilik tütar ja selle mehe liignaine! Ma toon nemad välja, magatage neid ja talitage nendega, nagu teie silmis hea on! Aga selle mehega ärge tehke seda jäledust!
25. Ent mehed ei tahtnud teda kuulata; siis haaras mees oma liignaise ja viis ta õue nende juurde; nad ühtisid naise ja tarvitasid tema kallal vägivalda kogu öö kuni hommikuni, ja lasksid tal minna, kui hakkas koitma.
26. Ja naine tuli hommiku koites ning langes selle mehe koja ukse ette, kus ta isand oli, jäädes sinna, kuni läks valgeks.
27. Kui tema isand hommikul tõusis ja avas koja ukсед ja tuli välja, et minna oma teekonnale, vaata, siis lamas naine, tema liignaine, koja ukse ees ja ta käed olid läve peal.
28. Ta ütles naisele: 'Tõuse ja lähme!' Aga too ei vastanud. Siis tõstis mees ta eesli selga, võttis kätte ja läks koju.
29. Ja kui ta jõudis oma kotta, siis võttis ta noa, haaras oma liignaise ja lõikas tema luid-liikmeid mööda kaheteistkümneks tükiks ning läkitas need Iisraeli kõigisse paigusse.
30. Ja igaüks, kes seda nägi, ütles: 'Midagi niisugust ei ole sündinud ega nähtud alates sellest ajast, kui Iisraeli lapsed tulid Egiptusemaalt, kuni tänapäevani. Mõelge sellele, pidage nõu ja kõnelge!'

1. Siis läksid kõik Iisraeli lapsed välja: kogudus tuli kokku nagu üks mees Daanist kuni Beer-Sebani ja Gileadimaalt Issanda juurde Mispasse.
2. Ja kogu rahva ülemad ja kõik Iisraeli suguharud asusid Jumala rahva kogudusse, nelisada tuhat jalameest, mõõgatõmbajat.
3. Ka benjaminlased kuulsid, et Iisraeli lapsed olid tulnud Mispasse. Ja Iisraeli lapsed ütlesid: 'Rääkige, kuidas see kuritöö sündis?'
4. Ja mees, leviit, tapetud naise mees, vastas ning ütles: 'Mina ja mu liignaine tulime öömajale Benjamini päralt olevasse Gibeasse.
5. Aga Gibeas kodanikud kippusid mulle kallale ja piirasid öösel minu pärast koda, tahtes mind tappa; ja nad vägistasi mu liignaist, nõnda et ta suri.
6. Siis ma võtsin oma liignaise ja lõikasin tema tükkideks ning läkitasin need kõigisse Iisraeli pärisosa maa-aladesse, sest nad on teinud Iisraelis häbiteo ja jäleduse.
7. Vaata, te olete kõik siin, Iisraeli lapsed! Rääkige siin isekeskis ja andke nõu!'
8. Siis tõusis kogu rahvas nagu üks mees, öeldes: 'Keegi meist ärgu pöördugu koju!'
9. Ja mida me nüüd Gibeaga teeme, on see: tema vastu liisu läbi!'
10. Me võtame kümme meest saja kohta kõigist Iisraeli suguharudest, ja sada tuhande kohta, ja tuhat kümne tuhande kohta, rahvale moonu tooma, et need Benjamini Gibeasse tulles võiksid talitada vastavalt kõigele jäledusele, mis Iisraelis on tehtud.'
11. Nõnda kogunesid kõik Iisraeli mehed selle linna juurde, olles ühinenud nagu üheks meheks.
12. Ja Iisraeli suguharud läkitasid mehi kõigi Benjamini suguvõsade juurde ütlema: 'Milline kuritöö küll teie keskel on sündinud!'
13. Andke nüüd välja need kõlvatud mehed, kes on Gibeas, ja me surmame nad ning kõrvaldame Iisraelist kurjuse!' Aga benjaminlased ei tahtnud kuulata oma vendade, Iisraeli laste häält.
14. Ja benjaminlased kogunesid oma linnadest Gibeasse, et minna sõtta Iisraeli laste vastu.
15. Ja sel päeval loeti linnadest olevaid benjaminlasi: kakskümmend kuus tuhat meest, mõõgatõmbajat; peale nende loeti Gibeas elanikest seitsesada valitud meest.
16. Kogu sellest rahvast olid seitsesada valitud meest vasakukäelised: kõik need lingutasid kivi karvapealt ega eksinud mitte.
17. Ja Iisraeli mehi loeti peale benjaminlaste nelisada tuhat mõõgatõmbajat meest; need kõik olid sõjamehed.
18. Ja nad võtsid kätte ja läksid Peetelisse ning küsisid Jumalalt; Iisraeli lapsed küsisid: 'Kes meist peab esimesena minema sõtta benjaminlaste vastu?' Issand vastas: 'Esimesena Juuda!'
19. Ja hommikul võtsid Iisraeli lapsed kätte ning lõid leeri üles Gibeas ette.
20. Ja Iisraeli mehed läksid sõdima benjaminlaste vastu; ja Iisraeli mehed seadsid endid tapluseks nende vastu Gibeas juures.
21. Aga benjaminlased tulid Gibeast välja ja surmasid sel päeval Iisraeli seast kakskümmend kaks tuhat meest.
22. Ent rahvas, Iisraeli mehed, kinnitasid endid ja seadsid endid jälle tapluseks paigas, kus nad esimesel päeval olid endid valmis seadnud.
23. Ja Iisraeli lapsed läksid üles ja nutsid Issanda ees öhtuni ning küsisid Issandalt, öeldes: 'Kas pean veel minema sõdima oma venna Benjamini poegade vastu?' Ja Issand vastas: 'Minge nende vastu!'
24. Ja teisel päeval lähenesid Iisraeli lapsed benjaminlastele.
25. Aga benjaminlased tulid teisel päeval Gibeast välja nende vastu ja surmasid Iisraeli laste seast veel kaheksateist tuhat meest; need kõik olid mõõgatõmbajat.
26. Siis läksid üles kõik Iisraeli lapsed, kogu rahvas, ja nad tulid Peetelisse; nad nutsid ja istusid seal Issanda ees ja paastusid sel päeval öhtuni ning ohverdasid Issanda ees põletus- ja tänuohvreid.
27. Ja Iisraeli lapsed küsisid Issandalt, sest Jumala seaduselaegas oli neil päevil seal
28. ja Aaroni poja Eleasari poeg Piinehas seisis sel ajal selle ees, ja nad ütlesid: 'Kas pean veel minema sõdima oma venna Benjamini poegade vastu või pean loobuma?' Ja Issand vastas: 'Mine,

sest homme ma annan nad sinu kätte!

29. Siis Iisrael asetas varitsejad ümber Gibeaa.

30. Ja Iisraeli lapsed läksid kolmandal päeval benjaminlaste vastu ja seadsid endid Gibeaa vastu nagu eelmistel kordadel.

31. Ja benjaminlased tulid välja rahva vastu, aga nad meelitati linnast eemale; nagu eelmistelgi kordadel löid nad alguses rahva hulgast surnuks teede peal, millest üks läheb üles Peetelisse ja teine üle välja Gibeasse, ligi kolmkümmend Iisraeli meest.

32. Ja benjaminlased ütlesid: 'Nad on meie ees maha löödud nagu ennegi!' Aga Iisraeli lapsed ütlesid: 'Põgenegem ja meelitagem nad linnast eemale maanteedele!'

33. Siis kõik Iisraeli mehed tõusid oma paigast ja seadsid endid valmis Baal-Taamaris, ja Iisraeli varitsejad tormasid oma paigast Gibeaa ümbrusest.

34. Nõnda tuli Gibeaa ette kümme tuhat valitud meest kogu Iisraelist ja taplus oli kange; aga benjaminlased ei teadnud, et neile ligineb õnnetus.

35. Ja Issand lõi Benjamini Iisraeli ees, ja Iisraeli lapsed hävitasid sel päeval Benjaminist kakskümmend viis tuhat ükssada meest; need kõik olid mõõgatõmbajad.

36. Siis benjaminlased nägid, et nad olid löödud; ja Iisraeli mehed andsid benjaminlastele maad, sest nad lootsid varitsejate peale, keda nad olid seadnud Gibeaa vastu.

37. Ja varitsejad tõttasid ning tungisid Gibeale kallale; varitsejad talitasid otsustavalt ja nad löid mõõgateraga maha kogu linna.

38. Ja Iisraeli meestel oli varitsejatega leppemärk: nad lasku linnast suur suitsupilv üles tõusta!

39. Kui Iisraeli mehed tapluses pöördusid, benjaminlased olid alguses Iisraeli meestest maha löönud ligi kolmkümmend meest, sest nad mõtlesid: 'Nad on tõesti meie ees maha löödud nagu eelmises tapluses',

40. siis hakkas linnast tõusma leppemärk, suitsusammas. Ja kui benjaminlased pöördusid, vaata, siis tõusis kogu linn suitsuna taeva poole.

41. Kui Iisraeli mehed pöördusid, siis Benjamini mehed kohkusid, sest nad nägid, et neid oli tabanud õnnetus.

42. Nad pöördusid Iisraeli meeste eest kõrbe poole, aga taplus sai nad kätte; ja need, kes tulid linnadest, hävitasid neid eneste keskel.

43. Nad piirasid benjaminlased ümber ja jälitasid neid, tallasid neid maha puhkepaigast kuni vastu Gibeaa päikesetõusu poole.

44. Nõnda langes benjaminlastest kaheksateist tuhat meest; need kõik olid vaprad mehed.

45. Siis nad pöördusid ümber ja põgenesid kõrbe, Rimmoni kalju suunas; aga Iisraeli lapsed noppisid maanteedelt ülejäänuid veel viis tuhat meest; ja nad ajasid neid taga kuni Gideomini ja löid neist maha veel kaks tuhat meest.

46. Nõnda oli kõiki sel päeval benjaminlastest langenuid kakskümmend viis tuhat meest, mõõgatõmbajat; need kõik olid vaprad mehed.

47. Ainult kuussada meest pöördus ümber ja põgenes kõrbe, Rimmoni kalju peale; nad jäid Rimmoni kalju peale neljaks kuuks.

48. Aga Iisraeli mehed läksid tagasi benjaminlaste juurde ja löid need maha mõõgateraga, nii meessoost linlased kui loomad ja kõik, keda tabasid; nad panid põlema ka kõik linnad, mis ette juhtusid.

Peatükk 21

1. Iisraeli mehed olid Mispas vandunud, öeldes: 'Ükski meist ei anna oma tütart naiseks benjaminlastele!'
2. Kui rahvas tuli Peetelisse, siis nad istusid seal öhtuni Jumala ees, tõstsid häält ja nutsid suurt nuttu
3. ning ütlesid: 'Issand, Iisraeli Jumal, mispärast on Iisraelis sündinud see, et täna puudub Iisraelist üks suguharu?'
4. Teisel päeval tõusis rahvas vara ja ehitas sinna altari ning ohverdas põletus- ja tänuohvreid.
5. Ja Iisraeli lapsed küsisid: 'Kes kõigist Iisraeli suguharudest ei ole tulnud koos kogudusega Issanda juurde?' Sest suur vanne oli pandud selle peale, kes ei tulnud Issanda juurde Mispasse, ja oli öeldud: 'Teda tuleb surmaga karistada!'
6. Ja Iisraeli lapsed kahetsesid oma venda Benjamini ning ütlesid: 'Täna on üks suguharu Iisraelist ära raiutud.
7. Kust peaksime leidma naised neile ülejäänutele? Sest me oleme vandunud Issanda juures, et me ei anna oma tütreist ühtegi neile naisteks.'
8. Ja nad küsisid: 'Kas on Iisraeli suguharudest keegi, kes ei ole tulnud Issanda juurde Mispasse?' Ja vaata, Gileadi Jaabesist ei olnud ükski tulnud sõjaleeri koguduse juurde.
9. Rahvas loeti ära, ja vaata, seal ei olnud ühtegi Gileadi Jaabesi elanikku.
10. Siis kogudus läkitas sinna kaksteist tuhat meest vapraist poegadest ja käskis neid, öeldes: 'Minge ja lööge mõõgateraga maha Gileadi Jaabesi elanikud, ka naised ja väetid lapsed!'
11. Tehke nõnda: kõik meesterahvad ja kõik naised, kes tunnevad meesterahva magatamist, hävitage sootuks!'
12. Nad leidsid Gileadi Jaabesi elanike hulgast nelisada tüdrukut, kes olid neitsid, kes ei olnud meest tunda saanud meesterahvast magatades; ja nad tõid need leeri Siilosse, mis on Kaananimaal.
13. Siis terve kogudus läkitas käskjalad ja käskis rääkida benjaminlastega, kes olid Rimmoni kaljul, ja kuulutada neile rahu.
14. Ja benjaminlased tulid siis tagasi ja nad andsid neile naisteks need, kes olid jäetud elama Gileadi Jaabesi naiste hulgast; aga neist ei jätkunud neile.
15. Ja rahvas kahetses Benjamini, sest Issand oli teinud lünga Iisraeli suguharudesse.
16. Ja koguduse vanemad ütlesid: 'Kust peaksime leidma naised neile ülejäänutele? Sest naised on Benjaminist hävitatud.'
17. Ja nad ütlesid: 'Benjamini pääsenute omand on ju alles ja Iisraelist ei tohi kustutada ühtegi suguharu.
18. Me ise aga ei või anda neile naisi oma tütreist.' Sest Iisraeli lapsed olid vandunud, öeldes: 'Neetud olgu, kes annab Benjaminile naise!'
19. Siis nad ütlesid: 'Vaata, igal aastal on Issanda püha Siilos, mis on põhja pool Peetelit, päikesetõusu pool Peetelist üles Sekemisse minevat maanteed, ja lõuna pool Leboonat.'
20. Ja nad käskisid benjaminlasi, öeldes: 'Minge ja varitsege viinamägedes
21. ja vaadake, ja vaata, kui Siilo tütreid tulevad ringtantsu tantsima, siis tulge viinamägedest välja ja haarake endile igaüks oma naine Siilo tütarde hulgast ja minge Benjamini maale!
22. Ja kui nende isad või vennad tulevad meiega riidlema, siis ütleme neile: Olge neile armulised meie pärast, sest me pole sõjas igapäevale naist võtnud. Teie ei ole ju ka andnud neid neile, muidu oleksite nüüd ise süüdlased!'
23. Ja benjaminlased tegid nõnda ning võtsid tantsijate hulgast naisi vastavalt oma arvule, röövides need; siis nad läksid ja tulid tagasi oma pärisosale, ehitasid linnad üles ja elasid neis.
24. Siis Iisraeli lapsed läksid sealt ära, igaüks oma suguharu ja suguvõsa juurde; igaüks läks sealt oma pärisosale.
25. Neil päevil ei olnud Iisraelis kuningat: igaüks tegi, mis tema enese silmis õige oli.

Rutt

Peatükk 1

1. Ja neil päevil, kui kohtumõistjad mõistsid kohut, juhtus, et nälg oli maal. Siis läks üks mees Petlemmast Juudamaalt, et võõrana elada Moabi väljadel, tema ja ta naine ja kaks poega.
2. Selle mehe nimi oli Elimelek, ta naise nimi Noomi ja ta kahe poja nimed Mahlon ja Kiljon; nad olid efratlased Petlemmast Juudamaalt, ja nad tulid Moabi väljadele ning jäid sinna.
3. Aga Elimelek, Noomi mees, suri, ja Noomi jäi järele oma kahe pojaga.
4. Ja need võtsid endile moabi naised: ühe nimi oli Orpa ja teise nimi Rutt; ja nad elasid seal ligi kümme aastat.
5. Siis surid ka mõlemad pojad, Mahlon ja Kiljon, ning naine jäi üksi, ilma oma kahest pojast ja mehest.
6. Ta võttis siis oma miniatega kätte ja läks Moabi väljadelt tagasi, sest ta oli Moabi väljadel kuulnud, et Issand oli hoolitsenud oma rahva eest, andes neile leiba.
7. Ta läks ära paigast, kus ta oli olnud, ja temaga koos ta kaks miniat. Aga olles teel tagasi Juudamaale,
8. ütles Noomi oma mõlemale miniale: 'Minge, pöörduge kumbki oma ema koju! Issand tehku teile head, nagu te olete teinud surnuile ja minule!
9. Andku teile Issand, et leiaksite varjupaiga kumbki oma mehe kojast!' Ja ta suudles neid. Aga nad tõstsid häält ja nutsid
10. ning ütlesid temale: 'Ei, me läheme koos sinuga su rahva juurde!'
11. Aga Noomi ütles: 'Minge tagasi, mu tütre! Miks peaksite tulema koos minuga? On mul siis veel poegi üsas, et need võiksid saada teile meesteks?
12. Minge tagasi, mu tütre, minge, sest mina olen liiga vana, et minna mehele! Kui ma ütleksin: Mul on veel lootust, kui ma veel täna öösel saaksin mehele ja sünnitaksin poegigi,
13. kas tahaksite siis oodata, kuni nad suureks saavad? Kas tahate seni meheleminekust hoiduda? Ei, mu tütre, mina kannatan tõesti rohkem kui teie, et Issanda käsi mind on tabanud.'
14. Aga nemad tõstsid häält ja nutsid veel enam; Orpa suudles seejärel oma ämma, kuna Rutt jäi tema seltsi.
15. Noomi ütles: 'Vaata, su käelis pöördus tagasi oma rahva ja jumalate juurde. Pöördu ka sina oma käliksele järele!'
16. Kuid Rutt vastas: 'Ära käi mulle peale, et ma sind maha jätaksin ja pöörduksin tagasi su juurest, sest kuhu sina lähed, sinna lähen ka mina, ja kuhu sina jääd, sinna jään minagi! Sinu rahvas on minu rahvas ja sinu Jumal on minu Jumal.
17. Kus sina sured, seal tahan ka mina surra ja sinna maetagu mindki! Issand tehku minuga ükskõik mida, ainult surm lahutagu mind ja sind!'
18. Kui Noomi nägi, et Rutil oli kindel nõu temaga kaasa tulla, siis ta sellest enam ei rääkinud.
19. Nii läksid nad mõlemad, kuni jõudsid Petlemma. Ja kui nad Petlemma tulid, siis oli kogu linn nende pärast liikvel ja naised küsisid: 'Kas see on Noomi?'
20. Aga tema vastas neile: 'Ärge hüüdke mind Noomiks, hüüdke mind Maaraks, sest Kõigeväeline on mulle valmistanud palju kibedust!
21. Külluses läksin ma ära ja tühje käsi tõi Issand mind tagasi. Miks te hüüate mind Noomiks, sest Issand on tunnistanud minu vastu ja Kõigeväeline on teinud mulle paha!'
22. Nõnda tuli Noomi tagasi ja koos temaga moabi naine Rutt, ta minia, kes tuli ära Moabi väljadelt; ja nad jõudsid Petlemma odralõikuse alguseks.

Peatükk 2

1. Ja Noomil oli ta mehe sugulane, jõukas mees Elimeleki suguvõsast, Boas nimi.
2. Ja moabi naine Rutt ütles Noomile: 'Lase ma lähen põllule ja nopin viljapäid selle järelt, kelle silmis ma armu leian!' Ja ta vastas temale: 'Mine, mu tütar!'
3. Ja ta läks ning tuli ja noppis põllul lõikajate järelt; temale juhtus juhuslikult põlluosa, mis kuulus Boasele, kes oli Elimeleki suguvõsast.
4. Ja vaata, Boas tuli Petlemmast ja ütles lõikajaile: 'Issand olgu teiega!' Ja nad vastasid temale: 'Issand õnnistagu sind!'
5. Siis Boas küsis oma sulaselt, kes oli pandud lõikajate ülevaatajaks: 'Kelle noorik see on?'
6. Ja sulane, kes oli pandud lõikajate ülevaatajaks, vastas ning ütles: 'See noorik on moabi naine, kes koos Noomiga tuli Moabi väljadelt;
7. ta palus: Luba ma nopin ja kogun parmaste juurest, lõikajate järelt! Nii ta tuli ja on püsinud hommikust kuni siiani, ta on ainult pisut aega kodus olnud.'
8. Siis Boas ütles Rutile: 'Kas kuuled, mu tütar, ära mine teisele põllule noppima ja ära mine ka ära, vaid seltsi siin minu tüdrukutega!
9. Hoia oma silmad põllul, mida nad lõikavad, ja käi nende järel! Ma olen poisse keelanud sinusse puutumast. Ja kui sul on janu, siis mine lähkrite juurde ja joo, mis poisid toovad!'
10. Siis Rutt heitis silmili ja kummardas maani ning ütles temale: 'Miks olen ma su silmis armu leidnud, et sa minust hoolid, kuigi olen võõras?'
11. Ja Boas vastas ning ütles temale: 'Küllap on mulle teada antud kõik, mida sa oma ämmale oled teinud pärast oma mehe surma, ja kuidas sa jätsid maha oma isa ja ema ja oma sünnimaa ja tulid rahva juurde, keda sa enne ei tundnud.
12. Issand tasugu su tegu ja täielik palk tulgu sulle Issandalt, Iisraeli Jumalalt, kelle tiibade alla sa oled tulnud varjule!'
13. Ja Rutt ütles: 'Ma olen sinu silmis armu leidnud, mu isand, sest sa oled mind trööstinud ja oled rääkinud oma teenijale meelepäraselt, kuigi ma pole ühegi su teenija vääriline.'
14. Söögiajal ütles Boas temale: 'Tule siia ja söö seda leiba ja kasta oma paluke äädikasse!' Ja Rutt istus lõikajate kõrvale ja Boas ulatas talle kõrvetatud teri; ja ta sõi, ta kõht sai täis ja teri jäi ülegi.
15. Kui ta tõusis noppima, siis käskis Boas oma poisse, öeldes: 'Noppigu ta ka parmaste vahelt ja te ei tohi teda häbistada!'
16. Jah, koguni tõmmake temale vihkudest välja ja jätke maha, et ta neid nopiks, ja ärge sõidelge teda!'
17. Nii noppis Rutt põllul kuni õhtuni ja rabas, mis ta oli noppinud, ja sai ligi pool vakka otri.
18. Ja ta võttis need ja tuli linna ning ta ämm nägi, mis ta oli noppinud; siis ta tõi esile ja andis temale selle, mis jäi üle, kui ta kõht oli täis saanud.
19. Ja ta ämm ütles temale: 'Kus sa täna noppisid ja kus sa töötasid? Olgu õnnistatud see, kes sinust hoolis!' Siis ta jutustas oma ämmale, kelle juures ta oli töötanud, ja ütles: 'Selle mehe nimi, kelle juures ma täna töötasin, on Boas.'
20. Ja Noomi ütles oma miniale: 'Õnnistagu teda Issand, kes pole loobunud oma heldusest elavate ja surnute vastu!' Ja Noomi ütles temale: 'See mees on meie lähem sugulane, ta on üks meie suguvõsa lunastajaid.'
21. Siis ütles moabi naine Rutt: 'Ta ütles mulle veel: Jää mu sulaste seltsi, kes mul on, seni kui nad on lõpetanud kogu mu lõikuse!'
22. Ja Noomi ütles Rutile, oma miniale: 'See on hea, mu tütar, et sa koos tema tüdrukutega välja lähed, siis ei tülitata sind teisel põllul.'
23. Nii jäi Rutt Boase tüdrukute seltsi noppima, kuni lõppes odra- ja nisulõikus; ja ta elas oma ämma juures.

Peatükk 3

1. Ja ta ämm Noomi ütles temale: 'Mu tütar, kas ma ei peaks otsima sulle varjupaika, et su käsi võiks käia hästi?'
2. Ja eks ole nüüd Boas, kelle tüdrukutega sa oled koos olnud, meie sugulane? Vaata, ta tuulab täna öösel odrareht.
3. Pese siis ennast ja võia ennast ning riietu ja mine alla rehealusesse; aga ära lase, et mees sind märkaks, enne kui ta söömise ja joomise on lõpetanud.
4. Aga kui ta heidab magama, siis pane tähele paika, kus ta magab, ja mine tõsta üles ta jalgade kate ja heida magama; siis ta ütleb sulle, mis sa pead tegema.'
5. Ja Rutt vastas temale: 'Ma teen kõik, mis sa mulle ütled.'
6. Ja ta läks alla rehealusesse ning tegi kõik nõnda, nagu ta ämm oli käskinud.
7. Ja kui Boas oli söönud ja joonud ja ta süda oli rõõmus, siis ta läks magama viljahunniku äärde; ja Rutt tuli hiljakesi, tõstis üles jalgade katte ning heitis magama.
8. Aga keskööl mees võpatas ja pööras end, ja vaata, naine magas ta jalgade juures.
9. Ja ta küsis: 'Kes sa oled?' Ja naine vastas: 'Mina olen Rutt, su teenija. Laota hõlm oma teenija peale, sest sina oled suguvõsa lunastaja!'
10. Siis ta ütles: 'Õnnistagu sind Issand, mu tütar! Sa oled nüüd viimaks osutanud oma armastust paremini kui varem, et sa ei ole järele jooksnud noortele meestele, olgu nad vaesed või rikkad.'
11. Ja nüüd, mu tütar, ära karda; kõik, mida sa soovid, ma teen sulle, sest mu rahva väravas teab igauks, et sa oled tubli naine!
12. On ju nüüd küll tõsi, et ma olen su suguvõsa lunastaja, aga on ka lunastaja, kes on ligem kui mina.
13. Jää selleks ööks siia, ja kui ta hommikul tahab sind lunastada, hea küll, siis lunastagu! Aga kui ta ei soovi sind lunastada, siis lunastan mina sind, nii tõesti kui Issand elab. Maga hommikuni!'
14. Ja Rutt magas tema jalgade juures hommikuni, aga tõusis enne, kui keegi teist võis tunda; ja Boas ütles: 'Ärgu saagu teatavaks, et naine on tulnud siia rehealusesse!'
15. Ja ta ütles: 'Anna suurrätik, mis sul üll on, ja hoiä see lahti!' Ja ta hoidis seda. Siis Boas mõõtis kuus mõõtu otri ja pani temale selga; ja ta läks linna.
16. Ja Rutt tuli oma ämma juurde ning see küsis: 'Kuidas sul läks, mu tütar?' Ja ta jutustas temale kõik, mis mees oli temale teinud,
17. ja ütles: 'Ta andis mulle need kuus mõõtu otri, sest ta ütles: Ära mine oma ämma juurde tühje käsi!'
18. Ja ämm ütles: 'Jää siia, mu tütar, kuni sa saad teada, kuidas asi õnnestub, sest see mees ei puhka enne, kui on täna asja toime saatnud!'

Peatükk 4

1. Ja Boas läks väravasse ning istus seal; ja vaata, see lunastaja läks mööda, kellest Boas oli rääkinud, ja Boas ütles: 'Tule istu siia, sina, mis su nimi nüüd ongi!' Ja see pöördus ning istus.
2. Ja Boas võttis kümme meest linna vanemaist ning ütles: 'Istuge siia!' Ja need istusid.
3. Siis ta ütles lunastajale: 'Noomi, kes tuli tagasi Moabi väljadelt, tahab ära müüa põlluosa, mis kuulus meie vennale Elimelekile.
4. Siis ma mõtlesin, et ma teatan sulle ja ütlen: Osta see nende ees, kes siin istuvad, ja mu rahva vanemate ees! Kui sa tahad lunastada, siis lunasta, aga kui sa ei taha lunastada, siis avalda mulle, et ma teaksin, sest peale sinu pole kedagi, kes võiks lunastada, ja sinu järel olen mina!' Ja ta ütles: 'Mina lunastan!'
5. Siis ütles Boas: 'Sel päeval, kui sa ostad Noomilt põllu, ostad sa selle ka moabi naiselt Rutilt, surnu naiselt, surnu nime taastamiseks tema pärisosal.'
6. Aga lunastaja ütles: 'Ma ei saa siis seda enesele lunastada, et mitte rikkuda oma pärisosa. Lunasta sina enesele see, mida mina pidin lunastama, sest mina ei saa lunastada!'
7. Vanasti oli Iisraelis vabaksostu ja vahetuse puhul kogu asja kinnituseks seesugune viis: üks tõmbas sandaali jalast ja andis teisele; see oli Iisraelis tõendiks.
8. Ja lunastaja ütles Boasele: 'Osta enesele!' ning tõmbas sandaali jalast.
9. Siis Boas ütles vanemaile ja kogu rahvale: 'Te olete täna tunnistajad, et ma olen ostnud Noomilt kõik, mis kuulus Elimelekile, ja kõik, mis kuulus Kiljonile ja Mahlonile.
10. Ka olen ma moabi naise Ruti, Mahloni naise, ostnud enesele naiseks, et taastada surnu nimi ta pärisosal, et ei kaoks surnu nimi ta vendade hulgast ega ta kodukoha väravast; te olete täna selle tunnistajad.'
11. Ja kogu rahvas, kes oli väravas, samuti vanemad, ütlesid: 'Meie oleme tunnistajad. Issand tehku naine, kes tuleb su kotta, Raaheli ja Lea sarnaseks, kes mõlemad ehitasid Iisraeli koja! Tee vägevaid tegusid Efratas, tee oma nimi kuulsaks Petlemmas!
12. Ja saagu su sugu Peretsi soo sarnaseks, kelle Taamar sünnitas Juudale, seemnest, mille Issand sulle annab sellest noorikust!'
13. Ja Boas võttis Ruti ning see sai tema naiseks; Boas heitis ta juurde ja Issand andis, et Rutt jäi lapseootele ja tõi poja ilmale.
14. Siis ütlesid naised Noomile: 'Kiidetud olgu Issand, kes täna ei jätnud sind lunastajata! Saagu ta nimi kuulsaks Iisraelis!
15. Saagu ta sulle hingejahutajaks ja toitjaks su vanas eas, sest su minia, kes sind armastab, on ta sünnitanud, tema, kes sulle on parem kui seitse poega!'
16. Siis Noomi võttis lapse, pani oma sülle ja sai tema hoidjaks.
17. Ja naabrinaised panid temale nime, öeldes: 'Noomile sündinud poeg!' Ja nad panid temale nimeks Oobed; temast sai Taaveti isa Iisai isa.
18. Ja need on Peretsi järeltulijad: Peretsile sündis Hesron;
19. Hesronile sündis Raam ja Raamile sündis Amminadab;
20. Amminadabile sündis Nahson ja Nahsonile sündis Salma;
21. Salmale sündis Boas ja Boasele sündis Oobed;
22. Oobedile sündis Iisai ja Iisaile sündis Taavet.

1. Saamueli

Peatükk 1

1. Oli keegi mees, efratlane, Raamataim-Soofimist Efraimi mäestikust, Elkana nimi, Jerohami poeg, kes oli Elihu poeg, kes oli Tohu poeg, kes oli Suufi poeg.
2. Temal oli kaks naist: ühe nimi oli Hanna ja teise nimi oli Peninna; Peninnal oli lapsi, aga Hanna oli lasteta.
3. See mees läks igal aastal oma linnast kummardama ja ohverdama vägede Issandale Siilos; seal olid Issanda preestriteks kaks Eeli poega, Hofni ja Piinehas.
4. Ohverdamispäeval andis Elkana oma naisele Peninnale ja kõigile ta poegadele ja tütardele ohvrilihatükke.
5. Aga Hannale andis ta ühe nähtava osa, sest ta armastas Hannat, kuigi Issand oli sulgenud tema lapsekoja.
6. Ja teine naine, Peninna, solvas teda ka väga, et ta tunneks ennast alandatuna, sellepärast et Issand oli sulgenud ta lapsekoja.
7. Ja nõnda sündis aastast aastasse; iga kord, kui ta läks üles Issanda kotta, solvas Peninna teda nõnda, et ta nuttis ega söönud.
8. Siis küsis temalt ta mees Elkana: 'Hanna, miks sa nutad ja miks sa ei söö? Miks su süda on kurb? Kas ma pole sulle parem kui kümme poega?'
9. Ükskord pärast söömist ja joomist Siilos, kui preester Eeli istus istmel Issanda templi ukseamba juures, tõusis Hanna üles,
10. ja olles hinges kibestunud, palvetas ta Issanda poole ja nuttis väga.
11. Ja ta andis töötuse ning ütles: 'Vägede Issand, kui sa tõesti vaatad oma teenija viletsusele ja mõtled minule ega unusta oma teenijat, vaid annad oma teenijale meessoost järglase, siis ma annan tema Issandale kogu ta eluajaks ja habemenuga ei puuduta ta pead!'
12. Ja kui ta nõnda Issanda ees kaua palvetas, pani Eeli tähele ta suud,
13. sest Hanna kõneles südames, üksnes ta huuled liikusid ja ta häält ei olnud kuulda; aga Eeli arvas, et ta oli joobnud.
14. Ja Eeli ütles temale: 'Kui kaua sa tahad olla joobnud? Lase enesest vein haihtuda!'
15. Aga Hanna vastas ning ütles: 'Ei, mu isand, ma olen vaimult rõhutatud naine; veini ega vägijooki ei ole ma joonud, vaid ma olen oma hinge Issanda ees välja valanud.
16. Ära pea oma teenijat kõlvatuks naiseks, sellepärast et ma nii kaua kõnelesin oma suurtest soovidest ja meelegibedusest!'
17. Ja Eeli vastas ning ütles: 'Mine rahuga, küll Iisraeli Jumal täidab su palve, mis sa temalt palusid!'
18. Ja tema ütles: 'Leidku su teenija armu su silmis!' Siis läks naine oma teed ja sõi, ja ta nägu ei olnud enam kurb.
19. Ja nad tõusid hommikul vara ning kummardasid Issanda ees; siis nad läksid tagasi ja jõudsid koju Raamasse; Elkana ühtis oma naise Hannaga ja Issand pidas teda meeles.
20. Ja Hanna jäi lapseootele ning pärast päevade möödumist tõi ta ilmale poja ja pani temale nimeks Saamuel. 'Sest ma palusin teda Issandalt,' ütles Hanna.
21. Kui siis mees Elkana ja kogu ta pere läks Issandale ohverdama iga-aastast ohvrit ja oma töötust,
22. Hanna ei läinud, sest ta ütles oma mehele: 'Alles siis, kui poiss on võõrutatud, viin ma tema, et ta võiks ilmuda Issanda palge ette ja jääda sinna igavesti.'
23. Ja ta mees Elkana ütles temale: 'Tee, nagu su silmis hea on, jää koju, kuni sa tema oled võõrutanud; Issand ainult kinnitagu oma sõna!' Ja naine jäi koju ning imetas oma poega, kuni ta tema võõrutas.
24. Ja ta viis tema enesega üles, kui ta tema oli võõrutanud, koos kolme härjavärsi, poole vaka jahu ja kruusi veiniga; ta viis tema Issanda kotta Siilosse, kuigi poiss oli alles nooruke.
25. Ja nad tapsid härjavärsi ning tõid poisi Eeli juurde.
26. Ja Hanna ütles: 'Oh, mu isand! Nii tõesti kui sa elad, mu isand, olen mina see naine, kes seisis siin su juures Issandat paludes.
27. Selle poisi pärast ma palusin ja Issand andis mulle mu palve peale, mida ma temalt palusin.

28. Seepärast annan minagi tema Issandale: kõigiks oma elupäeviks olgu ta antud Issandale! Ja Saamuel kummardas seal Issandat.

Peatükk 2

1. Ja Hanna palvetas ning ütles: 'Mu süda röömutseb Issandas, Issandas üleneb mu sarv kõrgele. Mu suu on laialt lahti mu vaenlaste vastu, sest ma olen röömus sinu abi pärast.
2. Ükski pole nii püha kui Issand, sest ei ole muud kui sina, ükski pole kalju nagu meie Jumal.
3. Ärge rääkige üha nii kõrgilt ärgu tulgu ülbust teie suudest! Sest Issand on kõikteadja Jumal ja tema uurib tegusid.
4. Kangelaste ammud murtakse katki, aga komistajad võotavad endid jõuga.
5. Küllastunud kauplevad endid leiva eest, aga näljastel lõpeb nälg. Sigimatu sünnitab seitse last, aga lasterikas närbub.
6. Issand surmab ja teeb elavaks, viib alla hauda ja toob jälle üles.
7. Issand teeb vaeseks ja teeb rikkaks, tema alandab, aga ülendab ka.
8. Tema tõstab tähtsusetu põrmust, tema ülendab viletsa tuhaasemelt, pannes neid istuma õilsate juurde ja lastes neid pärida aujärgi. Sest Issanda päralt on maa toed ja nende peale on ta seadnud maailma.
9. Tema hoiab oma vagade jalgu, aga õelad peavad pimeduses vaikima, sest ükski ei saa võimust omast jõust.
10. Issanda vastu riidlejad kohkuvad, taevast müristab Kõigekõrgem. Issand mõistab kohut maailma äärtele, annab rammu oma kuningale ja ülendab oma võitu sarve.'
11. Siis Elkana läks koju Raamasse, aga poiss teenis Issandat preester Eeli juhatusel.
12. Aga Eeli pojad olid kõlvatud, nad ei tahtnud tunnustada Issandat
13. ega seda, mis preestril oli õigus rahvalt saada. Iga kord, kui keegi ohvrit ohverdas, tuli preestri sulane liha keetmise ajal, kolmeharuline kahvel käes,
14. ja pistis selle katlasse või keedupotti või patta või anumasse - kõik, mis kahvel üles tõi, võttis preester enesele; nõnda talitasid nad kõigi Iisraeli lastega, kes tulid sinna Siilosse.
15. Nõndasamuti tuli enne rasva põletamist preestri sulane ja ütles mehele, kes ohverdas: 'Anna liha preestrile küpsetamiseks! Sest tema ei taha sinult keedetud liha, vaid tahab toorest.'
16. Kui mees temale ütles: 'Põletatagu enne rasv, nagu peab põletama, ja võta siis enesele, nagu su hing himustab!', siis ta vastas: 'Anna aga nüüd! Ja kui mitte, siis ma võtan vägisi!'
17. Seepärast oli noorte meeste patt Issanda ees väga suur, sest inimesed hakkasid Issanda roaohvrit halvustama.
18. Aga Saamuel teenis Issanda ees, kuigi oli nooruke, riietatud linasesse õlarüüsesse.
19. Ja ta ema valmistas temale väikese ülekuue ning viis selle temale igal aastal, kui ta läks oma mehega iga-aastast ohvrit ohverdama.
20. Ja Eeli õnnistas Elkanat ja tema naist ning ütles: 'Issand andku sulle sellest naisest järeltulijaid palutu asemele, kelle ta oli palunud Issandale!' Siis nad läksid taas oma kodupaika.
21. Ja Issand kandis hoolt Hanna eest, nii et ta jäi lapseootele ja tõi ilmale veel kolm poega ja kaks tütart. Aga poiss Saamuel kasvas üles Issanda juures.
22. Eeli oli aga väga vana ja pidi kuulma kõike, mida ta pojad tegid kogu Iisraelile ja kuidas nad magasid naistega, kes olid teenistuses kogudusetelgi juures.
23. Ta ütles neile: 'Miks te teete niisuguseid asju, neid halbu asju, millest ma kogu sellelt rahvalt kuulen?'
24. Ei, mitte nõnda, mu pojad! Ei ole head need kuuldused, mida ma kuulen Issanda rahvast levitavat.
25. Kui inimene teeb pattu inimese vastu, siis on Jumal temale vahemeheks; aga kui inimene teeb pattu Jumala vastu, kes võiks siis olla temale vahemeheks?' Aga nemad ei kuulanud oma isa häält, sest Issand soovis neid surmata.
26. Aga poiss Saamuel edenes kasvus ja meeldivuses niihästi Issanda kui inimeste juures.
27. Ja Eeli juurde tuli üks jumalamees ning ütles temale: 'Nõnda ütleb Issand: Eks ma ole ennast su isa soole selgesti ilmutanud, kui nad alles olid Egiptuses vaarao koja võimuses?'
28. Mina valisin tema kõigist Iisraeli suguharudest enesele preestriks, et ta ohverdaks mu altari,

põletaks suitsutusrohtu, kannaks mu palge ees õlariüüd; ja ma andsin su isa soole kõik Iisraeli laste tuleohvrid.

29. Mispärast te halvustate mu tapa- ja roahvreid, mis ma oma elamus olen seadnud? Sa austad oma poegi rohkem kui mind, et te endid nuumate parimaga kõigist mu Iisraeli rahva roahvreist!

30. Sellepärast ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Mina olen tõesti öelnud: Sinu sugu ja su isa sugu peavad igavesti elama minu ees! Aga nüüd ütleb Issand: Jäägu see minust kaugemale! Sest kes austab mind, seda austan mina, ja kes mind põlgab, saab põlatavaks.

31. Vaata, päevad tulevad ja ma raiun ära sinu käsivarre ja su isa soo käsivarre, nõnda et ükski su soos ei ela vanaks.

32. Ja sa saad näha mu elamut kitsikuses, kõige selle eest, mis ta Iisraelile head pidi tegema. Ja ükski su soos ei ela iial vanaks.

33. Aga ma ei hävita sul mitte kõiki oma altari juurest, et mitte kustutada su silmi ja rammestada su hinge, kuid enamik sinu soost peab surema meheeas!

34. Ja sulle olgu tähiseks see, mis juhtub su mõlema pojaga, Hofni ja Piinehasiga: mõlemad surevad samal päeval!

35. Aga ma lasen enesele tõusta ühe ustava preestri, kes teeb mu südame ja hinge järgi; ja mina ehitan temale kindla koja, et ta saaks alaliselt elada mu võitu ees.

36. Ja igaüks, kes su soost järele jääb, tuleb teda kummardama hõbetüki ja leivakakukese pärast ning ütleb: "Võta mind ometi mõnesse preestriteenistusse, et saaksin süüa palukese leiba!"

Peatükk 3

1. Ja poiss Saamuel teenis Issandat Eeli juhatusel; Issanda sõna oli neil päevil haruldane, nägemused ei olnud sagedased.
2. Aga kord kui Eeli, kelle silmad hakkasid tuhmiks jääma, nõnda et ta enam ei näinud, magas oma asemel,
3. kui Jumala lamp ei olnud veel kustunud ja Saamuel magas Issanda templis, seal, kus oli Jumala laegas,
4. hüüdis Issand Saamueli. Ja tema vastas: 'Siin ma olen!'
5. Ja ta jooksis Eeli juurde ning ütles: 'Siin ma olen, sest sa ju hüüdsid mind!' Aga tema vastas: 'Mina pole sind hüüdnud. Mine tagasi, heida magama!' Ja ta läks ning heitis magama.
6. Aga Issand hüüdis jälle: 'Saamuel!' Ja Saamuel tõusis ning läks Eeli juurde ja ütles: 'Siin ma olen, sest sa ju hüüdsid mind!' Aga tema vastas: 'Mina pole sind hüüdnud, mu poeg. Mine tagasi, heida magama!'
7. Aga Saamuel ei tundnud veel Issandat ja Issanda sõna ei olnud temale veel ilmutatud.
8. Ja Issand hüüdis Saamueli veel kolmandat korda. Ja ta tõusis ning läks Eeli juurde ja ütles: 'Siin ma olen, sest sa ju hüüdsid mind!' Siis Eeli mõistis, et Issand oli hüüdnud poissi.
9. Ja Eeli ütles Saamuelile: 'Mine heida magama, ja kui sind hüütakse, siis ütle: Issand, räägi, sest su sulane kuuleb!'
10. Ja Issand tuli ning seisis ja hüüdis nagu eelmistel kordadel: 'Saamuel! Saamuel!' Ja Saamuel vastas: 'Räägi, sest su sulane kuuleb!'
11. Ja Issand ütles Saamuelile: 'Vaata, mina teen Iisraelis midagi, mis igäühel, kes sellest kuuleb, paneb mõlemad kõrvad kumisema.
12. Sel päeval tahan ma Eelile tõeks teha kõik, mis ma tema soo kohta olen rääkinud, algusest lõpuni.
13. Ma olen ju talle kuulutanud, et ma mõistan igavesti kohut tema soo üle patu pärast, sest kuigi ta teadis, et ta pojad olid tõmmanud eneste peale needuse, ei ohjeldanud ta neid mitte.
14. Ja seepärast olen ma vandunud Eeli soole: Iialgi ei lepitata Eeli soo pattu, ei tapa- ega roahvriga!'
15. Saamuel magas hommikuni ja avas alles siis Issanda koja ukсед; aga Saamuel kartis jutustada nägemust Eelile.
16. Siis Eeli hüüdis Saamueli ja ütles: 'Saamuel, mu poeg!' Ja see vastas: 'Siin ma olen!'
17. Ja Eeli küsis: 'Mis asi see oli, mis ta sulle rääkis? Ära ometi minu ees salga! Issand tehku sinuga seda ja teist, kui sa minu ees midagi salgad kõigest sellest, mis ta sulle rääkis!'
18. Siis jutustas Saamuel temale kõik ega salanud tema ees midagi. Ja Eeli ütles: 'Tema on Issand, tehku tema, mis ta silmis hea on!'
19. Ja Saamuel kasvas ning Issand oli temaga ega lasknud ainsatki oma sõna tühja minna.
20. Ja kogu Iisrael Daanist kuni Beer-Sebani sai teada, et Saamuelist oli saanud ustav Issanda prohvet.
21. Ja Issand näitas ennast edaspidigi Siilos, sest Issand ilmutas ennast Siilos Saamuelile Issanda sõna läbi.

Peatükk 4

1. Ja Saamueli sõna tuli kogu Iisraeli kätte. Ja Iisrael läks sõtta vilistite vastu; nad löid leeri üles Eben-Eeseri juurde ja vilistid olid asunud leeri Afekasse.
2. Ja vilistid seadsid endid tapluseks Iisraeli vastu: aga kui taplus oli levinud, siis oli Iisrael mahalöödult vilistite ees; need löid võitlusväljal maha ligi neli tuhat meest.
3. Kui rahvas tuli leeri, siis ütlesid Iisraeli vanemad: 'Mispärast laskis Issand meid täna vilistitel maha lüüa? Võtkem eneste juurde Issanda seaduselaegas Siilost, et ta tuleks meie keskele ja päästaks meid meie vaenlaste käest!'
4. Siis rahvas läkitas mehed Siilosse ja need tõid sealt ära keerubitel istuva vägede Issanda seaduselaeka; ja seal olid mõlemad Eeli pojad, Hofni ja Piinehas, Jumala seaduselaeka juures.
5. Ja kui Issanda seaduselaegas jõudis leeri, siis tõstis kogu Iisrael valju rõõmukisa, nõnda et maa kõmas.
6. Aga kui vilistid kuulsid hõiskamise kära, siis nad küsisid: 'Mis suur hõiskamise kära see on heebrealaste leeris?' Ja nad said teada, et Issanda laegas oli tulnud leeri.
7. Siis vilistid kartsid, sest nad ütlesid: 'Jumalad on tulnud leeri!' Ja nad ütlesid: 'Häda meile, sest seesugust ei ole iialgi varem juhtunud!'
8. Häda meile! Kes päästab meid nende vägevate jumalate käest? Need on need jumalad, kes löid Egiptust kõiksugu nuhtlustega kõrbes.
9. Kinnitage endid ja olge mehed, te vilistid, et te ei peaks teenima heebrealasi, nagu nemad teenisid teid! Olge mehed ja sõdige!'
10. Ja vilistid sõdisid ning Iisraeli löödi, nõnda et nad põgenesid igamees oma telki; ja kaotus oli väga suur, sest Iisraelist langes kolmkümmend tuhat jalameest.
11. Ja Jumala laegas võeti ära ning mõlemad Eeli pojad, Hofni ja Piinehas, said surma.
12. Aga keegi benjaminlane jooksis lahingust ära ja tuli selsamal päeval Siilosse, riided lõhki kärjstatud ja mulda pea peal.
13. Ja kui ta tuli, vaata, siis istus Eeli istmel tee kõrval valvates, sest ta süda värises Jumala laeka pärast; ja kui mees jõudis linna kuulutama, siis kisendas kogu linn.
14. Kui Eeli kuulis kisendushäält, siis ta küsis: 'Mis kära see on?' Siis ruttas mees ja tuli ning jutustas Eelile.
15. Eeli oli üheksakümmend kaheksa aastat vana ja ta silmad olid tuhmid, nõnda et ta enam ei näinud.
16. Ja mees ütles Eelile: 'Mina olen lahingust tulija. Ma põgenesin täna lahingust.' Ja tema küsis: 'Kuidas oli lugu, mu poeg?'
17. Siis kostis sõnumitooja ja ütles: 'Iisrael põgenes vilistite eest ja rahva kaotuski on suur. Ka su mõlemad pojad, Hofni ja Piinehas, on surnud ning Jumala laegas on ära võetud.'
18. Ja sündis, kui ta Jumala laegast nimetas, et Eeli kukkus istmelt värava kõrval tagurpidi, murdis oma kaela ja suri, sest mees oli vana ja raske; ta oli Iisraelile kohut mõistnud nelikümmend aastat.
19. Ja tema minia, Piinehasi naine, oli viimaseid päevi lapseootel; kui ta kuulis seda sõnumit, et Jumala laegas oli ära võetud ja ta äi ja mees surnud, siis ta varises kokku ja sünnitas, sest temale tulid sünnitusvaevad.
20. Ja otse ta suremise ajal ütlesid naised, kes seisid ta juures: 'Ära kardada, sest sa oled sünnitanud poja!' Aga tema ei vastanud ega pannud täheleegi,
21. vaid pani poeglapsel nimeks Iikabod, et öelda: 'Au on Iisraelist lahkunud', sellepärast et Jumala laegas oli ära võetud, ning oma äia ja mehe pärast.
22. Ja ta ütles: 'Au on Iisraelist lahkunud, sest Jumala laegas on ära võetud.'

Peatükk 5

1. Kui vilistid olid võtnud Jumala laeka, viisid nad selle Eben-Eeserist Asdodisse.
2. Ja vilistid võtsid Jumala laeka ning viisid selle Daagoni kotta ja asetasiid Daagoni kõrvale.
3. Kui asdodlased teisel päeval vara üles tõusid, vaata, siis lamas Daagon silmili maas Issanda laeka ees. Nad võtsid Daagoni ja panid selle ta paika.
4. Kui nad järgmisel päeval hommikul vara üles tõusid, vaata, siis lamas Daagon silmili maas Issanda laeka ees, ja Daagoni pea ja mõlemad käelabad olid äraraiutuina lävel, üksnes Daagoni keha oli järele jäänud.
5. Sellepärast ei astu Asdodis kuni tänapäevani Daagoni preestrid ega ükski Daagoni kotta mineja Daagoni koja lävele.
6. Ja Issanda käsi oli raskesti asdodlaste peal, ta laastas neid ja lõi parasoolepaisetega Asdodit ja selle maa-alasid.
7. Kui Asdodi mehed nägid, kuidas lugu oli, siis nad ütlesid: 'Ärgu jäägu Iisraeli Jumala laegas meie juurde, sest tema käsi on meie ja meie jumala Daagoni vastu vali!'
8. Ja nad läkitasid sõna ning kogusid kõik vilistite vürstid eneste juurde ja küsisid: 'Mida peaksime tegema Iisraeli Jumala laekaga?' Ja nad vastasid: 'Viidagu Iisraeli Jumala laegas Gatti!' Ja nad viisid Iisraeli Jumala laeka sinna.
9. Aga pärast seda, kui nad selle olid sinna viinud, tabas Issanda käsi linna väga suure jahmatusega: ta lõi linna inimesi, niihästi pisikesi kui suuri, nõnda et neile tekkisid parasoolepaised.
10. Siis nad läkitasid Jumala laeka Ekronisse; aga kui Jumala laegas jõudis Ekronisse, kisendasid ekronlased, öeldes: 'Nad on toonud Iisraeli Jumala laeka minu juurde, surmama mind ja mu rahvast!'
11. Ja nad läkitasid sõna ning kogusid kõik vilistite vürstid ja ütlesid: 'Saatke ära Iisraeli Jumala laegas, et see saaks tagasi oma paika ega tapaks mind ja mu rahvast!' Sest kogu linnas oli surmahirm, Jumala käsi oli seal väga ränk.
12. Neid inimesi, kes ei surnud, löödi parasoolepaisetega; linna hädakisa aga tõusis taevani.

Peatükk 6

1. Ja Issanda laegas oli vilistite väljadel seitse kuud.
2. Ja vilistid kutsusid kokku preestrid ja ennustajad, öeldes: 'Mida peaksime tegema Issanda laekaga? Õpetage meid, kuidas saaksime selle koju läkitada?'
3. Ja need ütlesid: 'Kui te Iisraeli Jumala laeka ära saadate, siis ärge saatke seda tühjalt, sest te peate temale kindlasti tasuma süüohvri; siis te saate terveks ja saate teada, miks tema käsi ei lahku!'
4. Kui vilistid küsisid: 'Milline on see süüohver, mida me temale peame tasuma?', siis nad vastasid: 'Vilistite vürstide arvu järgi viis kuldpaistet ja viis kuldhiirt, sest sama nuhtlus on olnud kõigil, ka teie vürstidel.
5. Valmistage siis kujud oma veripaisetest ja kujud hiirtest, kes maad hävitavad, ja andke au Iisraeli Jumalale! Vahest ta kergendab oma kätt, mis on teie peal, ja teie jumalate ja teie maa peal!
6. Sest miks teete oma südamed kõvaks, nagu egiptlased ja vaarao tegid oma südamed kõvaks? Eks olnud nõnda, et kui ta näitas neile oma jõudu, siis nad lasksid Iisraeli lapsed minema ja need tulid ära?
7. Võtke ja seadke nüüd valmis üks uus vanker ja võtke kaks imetajat lehma, kelle peal veel iket ei ole olnud, ja rakendage lehmad vankri ette, aga vasikad nende järelt viige koju!
8. Siis võtke Issanda laegas ja pange see vankrile; need kuldasjad, mis te temale süüohvriks tasute, asetage selle kõrvale karpi; siis saatke see minema, et see ära läheks!
9. Seejärel vaadake: kui ta läheb oma kodukandi poole, üles Beet-Semesisse, siis on tema meile seda suurt kurja teinud; aga kui mitte, siis teame, et tema käsi pole meisse puutunud, vaid see oli juhus, mis meid tabas.'
10. Ja mehed tegid nõnda: võtsid kaks imetajat lehma ja rakendasid vankri ette, aga nende vasikad nad sulgesid koju.
11. Ja nad asetasid vankrile Issanda laeka, karbi, kuldhiired ja oma paisete kujud.
12. Siis läksid lehmad otseteed Beet-Semesi poole, käies üha sedasama maanteed, ise ammudes; nad ei pöördunud ei paremale ega vasakule, ja vilistite vürstid käisid nende järel kuni Beet-Semesini.
13. Beet-Semesis oldi parajasti orus nisu lõikamas. Kui nad oma silmad üles tõstsid, siis nägid nad laegast ja röömustasid seda nähes.
14. Vanker tuli aga beetsemeslase Joosua põllule ja jäi sinna seisma; ja seal oli suur kivi. Siis nad lõhkusid vankripuud ja ohverdasid lehmad Issandale põletusohvriks.
15. Leviidid olid maha tõstnud Issanda laeka ja selle juures oleva karbi, milles olid kuldasjad, ja pannud suure kivi peale. Ja Beet-Semesi mehed ohverdasid sel päeval Issandale põletusohvreid ja tapsid tapaohvreid.
16. Ja kui need viis vilistite vürsti olid seda näinud, siis nad läksid selsamal päeval tagasi Ekronisse.
17. Ja need olid need kuldpaisted, mis vilistid tasusid Issandale süüohvriks: Asdodi eest üks, Assa eest üks, Askeloni eest üks, Gati eest üks, Ekroni eest üks.
18. Ja kuldhiiri oli vastavalt nende viie vürsti kõigi vilistite linnade arvule, kindlustatud linnadest kuni lahtiste küladeni ja kuni suure kivini, mille peale nad asetasid Issanda laeka; see on tänapäevani alles beetsemeslase Joosua põllul.
19. Aga Beet-Semesi mehi löödi maha, sest nad olid vaadanud Issanda laekasse; ja ta lõi rahvast maha viiskümmend tuhat ja seitsekümmend meest. Ja rahvas leinas, et Issand oli löönud rahvast nii suure löögiga.
20. Ja Beet-Semesi mehed ütlesid: 'Kes suudaks seista Issanda, selle püha Jumala ees? Kelle juurde peaks ta meie juurest minema?'
21. Ja nad läkitasid käskjalad ütleva Kirjat-Jearimi elanikele: 'Vilistid on Issanda laeka tagasi toonud, tulge alla ja viige see eneste juurde!'

Peatükk 7

1. Ja Kirjat-Jearimi mehed tulid ning viisid ära Issanda laeka ja tõid selle künkale Abinadabi kotta, ja nad pühitsesid tema poja Eleasari Issanda laegast hoidma.
2. Sellest päevast, kui laegas jäi Kirjat-Jearimi, möödus palju aega, möödus kakskümmend aastat; ja kogu Iisraeli sugu ohkas Issanda järel käies.
3. Aga Saamuel rääkis kogu Iisraeli soole, öeldes: 'Kui te kõigest südamest tahate pöörduda Issanda poole, siis kõrvaldage oma keskelt võõrad jumalad ja astarted, valmistage oma südamed Issandale ja teenige üksnes teda, siis ta päästab teid vilistite käest!'
4. Siis Iisraeli lapsed kõrvaldasid baalid ja astarted ning teenisid üksnes Issandat.
5. Ja Saamuel ütles: 'Koguge terve Iisrael Mispasse, siis ma palun teie eest Issandat!'
6. Siis nad kogunesid Mispasse, ammutasid vett ja valasid Issanda ette, ja nad paastusid sel päeval; nad ütlesid seal: 'Me oleme Issanda vastu pattu teinud!' Ja Saamuel mõistis Mispas kohut Iisraeli lastele.
7. Aga kui vilistid kuulsid, et Iisraeli lapsed olid kogunenud Mispasse, siis tulid vilistite vürstid üles Iisraeli vastu; ja kui Iisraeli lapsed seda kuulsid, siis tundsid nad hirmu vilistite ees.
8. Ja Iisraeli lapsed ütlesid Saamuelile: 'Ära lakka kisendamast meie pärast Issanda, meie Jumala poole, et ta meid päästaks vilistite käest!'
9. Siis Saamuel võttis ühe piimatalle ja ohverdas selle täielikuks põletusohvriks Issandale; ja Saamuel kisendas Iisraeli pärast Issanda poole ning Issand vastas temale.
10. Ja kui Saamuel ohverdas põletusohvrit, lähenesid vilistid, et sõdida Iisraeli vastu; aga Issand müristas sel päeval valju mürinaga vilistite kohal ja viis nad segadusse; ja neid löödi maha Iisraeli ees.
11. Ja Iisraeli mehed läksid Mispast välja ning ajasid vilisteid taga ja löid nad kuni allapoole Beet-Kaari.
12. Siis võttis Saamuel ühe kivi ning asetaski Mispa ja Seeni vahele, pani sellele nimeks Eben-Eeser ja ütles: 'Siiani on Issand meid aidanud!'
13. Nõnda alistati vilistid ja nad ei tulnud enam Iisraeli maa-alale; ja Issanda käsi oli vilistite vastu kogu Saamueli eluaja.
14. Ja need linnad, mis vilistid olid Iisraelilt ära võtnud, said tagasi Iisraelile Ekronist kuni Gatini, nõndasamuti vabastas Iisrael ka nende maa-alad vilistite käest. Rahu oli ka Iisraeli ja emorlaste vahel.
15. Ja Saamuel mõistis Iisraelile kohut kogu oma eluaja.
16. Ta käis igal aastal ringi Peetelis, Gilgalis ja Mispas ja mõistis Iisraelile kohut kõigis neis paigus.
17. Siis ta tuli tagasi Raamasse, sest seal oli ta kodu ja seal ta mõistis Iisraelile kohut ja sinna ta ehitas altari Issandale.

Peatükk 8

1. Kui Saamuel jäi vanaks, siis pani ta oma pojad Iisraelile kohtumõistjaks.
2. Tema esmasündinud poja nimi oli Joel ja tema teise poja nimi oli Abija; nad olid kohtumõistjaks Beer-Sebas.
3. Aga ta pojad ei käinud tema teedel, vaid ajasid kasu taga ja võtsid meelega ning väänasid õigust.
4. Siis kogunesid kõik Iisraeli vanemad ja tulid Saamueli juurde Raamasse
5. ning ütlesid temale: 'Vaata, sa oled jäänud vanaks ja su pojad ei käi su teedel. Pane nüüd meile kohut mõistma kuningas, nagu on kõigil rahvail!'
6. Aga see kõne oli Saamueli silmis paha, kui nad ütlesid: 'Anna meile kuningas, kes meile kohut mõistaks!' Ja Saamuel palus Issandat.
7. Ja Issand ütles Saamuelile: 'Kuule rahva häält kõiges, mida nad sulle ütlevad, sest nad ei põlga sind, vaid nad põlgavad mind kui oma kuningat!
8. Nõnda nagu on kõik need teod, mis nad on teinud alates päevast, kui ma tõin nad ära Egiptusest, kuni tänapäevani, jättes mind maha ja teenides teisi jumalaid, nõnda nad teevad ka sinule.
9. Aga nüüd kuule nende häält! Hoiata neid ainult tõsiselt ja kuuluta neile selle kuninga õigust, kes hakkab nende üle valitsema!'
10. Ja Saamuel kõneles kõik Issanda sõnad rahvale, kes nõudis temalt kuningat.
11. Ta ütles: 'Niisugune on selle kuninga õigus, kes hakkab teie üle valitsema: ta võtab teie pojad ning paneb nad oma sõjavankrite peale ja ratsahobuste selga või laseb neid joosta oma sõjavankri ees;
12. ta paneb neist enesele tuhandepealikuid ja viiekümnepealikuid; ta paneb neid künda tema künda ja lõikama tema lõikust ning valmistama temale sõjariistu ja vankrivarustust;
13. ta võtab teie tütreid salvisegajaiks, keetjajaiks ja küpsetajaiks;
14. ta võtab teie parimad põllud, viinamäed ja õlipuud ning annab oma sulastele;
15. ta võtab kümnist teie viljapõldudelt ja viinamägedelt ning annab oma hoovkondlastele ja sulastele;
16. ta võtab teie sulased ja teenijad ja parimad noored mehed, nõndasamuti teie eeslid, ja paneb oma tööle;
17. ta võtab kümnist teie lammastest ja kitsedest ning te peate olema temale sulasteks.
18. Ja kui te siis kisendate oma kuninga pärast, kelle te enestele olete valinud, siis Issand ei vasta teile.'
19. Aga rahvas tõrkus kuulmast Saamueli häält ja nad ütlesid: 'Ei! Meil peab olema kuningas,
20. et meiegi oleksime nagu kõik muud rahvad, et meie kuningas meile kohut mõistaks, meie ees välja läheks ja meie võitlusi võitleks!'
21. Kui Saamuel kuulis rahva kõiki sõnu, kordas ta neid Issanda kõrva ees.
22. Aga Issand ütles Saamuelile: 'Kuule nende häält ja pane neile kuningas!' Siis Saamuel ütles Iisraeli meestele: 'Minge igaüks oma linna!'

1. Benjaminist oli jõukas mees Kiis, kes oli Abieli poeg, kes oli Serori poeg, kes oli Bekorati poeg, kes oli benjaminlase Afiahi poeg.
2. Ja temal oli poeg Saul, kes oli noor ja ilus. Ei olnud Iisraeli lastest ükski temast ilusam, ta oli peajagu pikem kui kõik muu rahvas.
3. Kord olid Kiisi, Sauli isa emaeeslid kadunud ja Kiis ütles oma pojale Saulile: 'Võta nüüd üks teenritest enesega kaasa ja võta kätte, mine otsi emaeeslid üles!'
4. Nad käisid siis läbi Efraimi mäestiku ja käisid läbi Saalisa maa, aga nad ei leidnud; ja nad käisid läbi Saalimi maa, kuid eesleid ei olnud; siis nad käisid läbi Benjamini maa, aga nad ei leidnud.
5. Kui nad jõudsid Suufi maale, ütles Saul oma teenrile, kes oli koos temaga: 'Tule, lähme tagasi, viimaks mu isa ei hooligi enam emaeeslitest, vaid on mures meie pärast!'
6. Aga see vastas temale: 'Vaata nüüd, selles linnas on üks jumalamees, ja ta on auväärt mees: kõik, mis ta räägib, läheb tõesti täide. Lähme nüüd sinna, vahest ta juhatab meile tee, mida peame käima!'
7. Siis ütles Saul oma teenrile: 'Vaata, me läheme küll, aga mida me mehele viime? Sest leib on meie kottidest lõppenud ja andi ei ole meil jumalamehele viia. Mis meil veel on?'
8. Ja teener vastas taas Saulile ning ütles: 'Vaata, minu käes leidub veel veerand hõbeseeklist; ma annan selle jumalamehele, et ta meile teed juhataks!'
9. Muiste ütles Iisraelis igaüks nõnda, kui ta läks Jumalat küsitlema: 'Tulge, lähme nägija juurde!' Sest keda nüüd hüütakse prohvetiks, hüüti muiste nägijaks.
10. Ja Saul ütles oma teenrile: 'Su kõne on hea, tule, lähme!' Ja nad läksid linna, kus oli jumalamees.
11. Kui nad läksid nõlva mööda üles linna, siis nad kohtasid tüdrukuid, kes tulid välja, et vett viia, ja nad küsisid neilt: 'Kas nägija on siin?'
12. Ja nemad kostsid neile ning ütlesid: 'On, vaata, otse sinu ees! Rutta nüüd, sest ta tuli just praegu linna, sest täna on rahval tapaohver ohvrikünkal!'
13. Kui te jõuate linna, siis leiate tema, enne kui ta läheb üles ohvrikünkale sööma; sest rahvas ei söö enne, kui ta tuleb, sest tema peab tapaohvrit õnnistama; pärast seda söövad kutsutud. Aga nüüd minge üles, sest just praegu te leiate tema!'
14. Ja nad läksid üles linna; kui nad jõudsid keset linna, vaata, siis tuli Saamuel neile vastu, teel üles ohvrikünkale.
15. Aga Issand oli päev enne Sauli tulekut Saamueli kõrvale ilmutanud, öeldes:
16. 'Homme sel ajal läkitan ma sinu juurde mehe Benjamini maalt. Võia ta vürstiks mu rahvale, Iisraelile, tema peab mu rahva päästma vilistite käest, sest ma olen vaadanud oma rahva peale, sest ta hädakisa on jõudnud minuni!'
17. Ja kui Saamuel nägi Sauli, siis Issand andis temale mõista: 'Vaata, see ongi mees, kellest ma sulle rääkisin: tema peab valitsema mu rahva üle!'
18. Ja Saul ligines Saamuelile värava suus ning ütles: 'Juhata mulle, kus on see nägija koda!'
19. Aga Saamuel kostis Saulile ning ütles: 'Mina olen see nägija. Mine mu ees üles ohvrikünkale ja sööge täna koos minuga; hommikul ma saadan sind, ja ma seletan sulle kõik, mis sul südame peal on!'
20. Ja mis puutub emaeeslitesse, kes sul nüüd kolmandat päeva on olnud kadunud, siis nende pärast ära muretse, sest need on leitud. Ja kellele kuulubki kõik, mis Iisraelis on väärtuslikku, kui mitte sinule ja kogu su isakojale?'
21. Aga Saul kostis ning ütles: 'Eks ma ole benjaminlane, Iisraeli vähimast suguharust, ja mu suguvõsa on kõige vähem tähtis kõigist Benjamini suguharu suguvõsadest! Miks sa räägid minuga nõnda?'
22. Kuid Saamuel võttis Sauli ja tema teenri ning viis nad söögituppa ja andis neile ülema paiga kutsutute hulgas - ja neid oli ligi kolmkümmend meest.
23. Ja Saamuel ütles keetjale: 'Anna siia see tükk, mis ma sulle andsin ja mille kohta ma sulle ütlesin: Pane see kõrvale!'
24. Siis keetja tõstis reieluu ning mis seal küljes oli ja pani Sauli ette. Ja Saamuel ütles: 'Vaata,

ülejääk on pandud su ette, söö, sest see on hoitud sulle selleks ajaks, kui ma ütlesin: Ma olen rahvast kutsunud.' Ja Saul sõi sel päeval koos Saamueliga.

25. Siis nad läksid ohvrikünkalt alla linna ja ta kõneles Sauliga katusel.

26. Ja nad tõusid vara üles. Kui hakkas koitma, hüüdis Saamuel Saulile katusel ja ütles: 'Tõuse üles, ma saadan sind!' Ja Saul tõusis ning nad mõlemad läksid välja, tema ja Saamuel.

27. Kui nad tulid alla linna serva, ütles Saamuel Saulile: 'Ütle teenrile, et ta läheks meie ees!' Ja poiss läks. 'Aga sina jää nüüd paigale ja mina kuulutan sulle Jumala sõna!'

1. Siis Saamuel võttis õlikruusi ja valas temale pähe, suudles teda ning ütles: 'Eks ole nõnda, et Issand on võidnud sind vürstiks oma pärisosale?'
2. Kui sa täna mu juurest ära lähed, siis sa leiad kaks meest Raaheli haua juures Benjamini maa-alal Selsahis, ja need ütlevad sulle: Emaeeslid, keda sa käisid otsimas, on leitud; vaata, su isa on emaeeslite asja jätnud ja on mures teie pärast, öeldes: Mida peaksin tegema oma poja heaks?'
3. Ja kui sa sealt edasi lähed ja jõuad Taabori tamme juurde, siis tulevad seal sulle vastu kolm meest, kes lähevad Jumala juurde üles Peetelisse: üks kannab kolme sikutalle, üks kannab kolme leivakakku ja üks kannab veinikruusi.
4. Nemad küsivad sinult, kuidas su käsi käib, ja annavad sulle kaks leiba; võta need nende käest vastu!
5. Ja selle järel tuled sa Jumala Gibeasse, kus asub vilistite linnavägi; ja kui sa jõuad sinna linna, siis sa kohtad ohvrikünkalt alla tulevat prohvetite salka, naablid, trummid, viled ja kandleed ees, ja nad ise räägivad prohvetlikult.
6. Siis tuleb Issanda Vaim võimsasti su peale, sa hakkad koos nendega prohvetlikult rääkima ja muutud ise teiseks meheks.
7. Kui need märgid täide lähevad, siis tee, mis sul tuleb teha, sest Jumal on sinuga!
8. Mine siis minu ees alla Gilgalisse, ja vaata, ma tulen su juurde põletusohvroid ohverdama ja tänuohvroid tapma; oota seitse päeva, kuni ma tulen su juurde ja teen sulle teatavaks, mida sa pead tegema!'
9. Kui Saul pööras selja, et minna Saamueli juurest ära, sündiski, et Jumal muutis tema südame teiseks, ja kõik need märgid läksid täide selsamal päeval.
10. Ja kui nad jõudsid Gibeasse, vaata, siis tuli temale vastu salkkond prohveteid. Ja Jumala Vaim tuli võimsasti tema peale ja ta hakkas nende keskel prohvetlikult rääkima.
11. Ja kui kõik, kes teda varem tundsid, nägid, ja vaata, ta rääkis prohvetlikult koos prohvetitega, siis ütles rahvas üksteisele: 'Mis Kiisi pojaga on juhtunud? Kas Saulgi on prohvetite seas?'
12. Ja keegi sealolijaist vastas ning ütles: 'Ja kes on nende isa?' Seepärast on saanud kõnekäänuks: 'Kas Saulgi on prohvetite seas?'
13. Ja kui ta oli lõpetanud prohvetliku rääkimise, siis tuli ta ohvrikünkale.
14. Ja Sauli isa vend küsis temalt ja ta teenrilt: 'Kus te käisite?' Ta vastas: 'Emaeesleid otsimas. Aga kui me nägime, et neid ei olnud, siis läksime Saamueli juurde.'
15. Siis ütles Sauli isa vend: 'Jutusta ometi mulle, mida Saamuel teile rääkis!'
16. Ja Saul vastas oma isa vennale: 'Ta teatas meile lihtsalt, et emaeeslid on leitud.' Aga kuningriigi asjast, millest Saamuel oli rääkinud, ei jutustanud ta temale midagi.
17. Siis Saamuel hüüdis rahva kokku Issanda juurde Mispasse.
18. Ta ütles Iisraeli lastele: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Mina tõin Iisraeli Egiptusest ära ja päästsin teid egiptlaste käest ja kõigi kuningriikide käest, kes teid rõhusid.'
19. Aga te olete nüüd ära põlanud oma Jumala, kes teid on päästnud kõigist teie õnnetustest ja ahastustest, ja olete temale öelnud: Pane meile kuningas! Astuge siis nüüd Issanda ette oma suguharude ja tuhandete kaupa!'
20. Ja Saamuel laskis kõik Iisraeli suguharud ette astuda, ja liisk langes Benjamini suguharule.
21. Siis laskis ta Benjamini suguharu suguvõsade kaupa ette astuda, ja liisk langes Matri suguvõsale; seejärel langes liisk Saulile, Kiisi pojale. Aga kui teda otsiti, siis teda ei leitud.
22. Siis nad küsisid veel kord Issandalt: 'Kas mees veel siia tuleb?' Ja Issand vastas: 'Vaata, ta on ennast peitnud varustuse sekka!'
23. Siis nad jooksid ja tõid ta sealt ära; ja kui ta seisis rahva keskel, siis oli ta peajagu pikem kui kõik muu rahvas.
24. Ja Saamuel ütles kogu rahvale: 'Kas näete, kelle Issand on valinud? Sest tema sarnast ei ole kogu rahva seas.' Siis kogu rahvas hõiskas ja hüüdis: 'Elagu kuningas!'
25. Ja Saamuel kõneles rahvale kuningriigi õigusest, kirjutas selle raamatusse ja pani Issanda ette.

Siis laskis Saamuel kogu rahva ära minna, igaühe oma koju.

26. Ja Saulgi läks koju Gibeasse ja koos temaga läks sõjavägi, need, kelle südant Jumal oli puudutanud.

27. Aga kõlvatud mehed ütlesid: 'Mis abi on meil temast?' Ja nad ei pannud Sauli millekski ega toonud temale andi. Aga tema oli otsekui kurt.

Peatükk 11

1. Aga ühe kuu pärast läks ammonlane Naahas ja lõi leeri üles Jaabesi alla Gileadis; ja kõik Jaabesi mehed ütlesid Naahasile: 'Tee meiega leping, siis me teenime sind!'
2. Kuid ammonlane Naahas vastas neile: 'Ma teen teiega lepingu nõnda, et ma pistan igaühel teist välja parema silma ja teotan sellega kogu Iisraeli!'
3. Siis ütlesid Jaabesi vanemad temale: 'Jäta meid rahule seitsmeks päevaks, et saaksime läkitada käskjalad Iisraeli kõigisse paigusse; kui ei ole kedagi, kes meid aitaks, siis tuleme välja sinu juurde!'
4. Nii tulid käskjalad Sauli Gibeasse ja rääkisid neid sõnu rahva kuuldes; siis tõstis kogu rahvas häält ja nuttis.
5. Ja vaata, Saul tuli härgade taga väljalt. Ja Saul küsis: 'Mis rahval viga on, et nad nutavad?' Ja temale anti edasi Jaabesi meeste sõnad.
6. Kui Saul neid sõnu kuulis, siis tuli Jumala Vaim võimsasti ta peale ja ta viha süttis väga põlema.
7. Ja ta võttis härjapaari, raius need tükkideks ning läkitas käskjalgadega Iisraeli kõigisse paigusse, öeldes: 'Kes ei tule välja Sauli ja Saamueli järel, selle härgadega tehakse nõndasamuti!' Siis langes Issanda hirm rahva peale ja nad läksid välja nagu üks mees.
8. Ja ta luges nad üle Besekis: Iisraeli lapsi oli kolmsada tuhat ja Juuda mehi kolmkümmend tuhat.
9. Ja nad ütlesid käskjalgadele, kes olid tulnud: 'Öelge Gileadi Jaabesi meestele nõnda: Homme, kui päike on palavaim, saate te abi.' Ja käskjalad tulid ning kuulutasid seda Jaabesi meestele ja need röömustasid.
10. Ja Jaabesi mehed ütlesid: 'Homme tuleme teie juurde, talitage siis meiega, nagu iganes teie silmis hea on!'
11. Järgmisel päeval jaotas Saul rahva kolme ossa ja need tulid hommikuvahi ajal keset leeri ning löid ammonlasi maha, kuni päev läks palavaks; aga järelejäänud pillutati laiali ega jäänud neist kahte ühtekokku.
12. Siis rahvas ütles Saamuելile: 'Kes see oli, kes ütles: Kas Saul hakkab meie üle valitsema? Andke need mehed, et saaksime nad surmata!'
13. Aga Saul ütles: 'Sel päeval ei surmata kedagi, sest täna on Issand Iisraelis abi andnud!'
14. Ja Saamuel ütles rahvale: 'Tulge, läki Gilgalisse ja uuendagem seal kuningriik!'
15. Ja kogu rahvas läks Gilgalisse; Gilgalis tõstsid nad Sauli kuningaks Issanda ees ja seal ohverdasid nad tänuohvreid Issanda ees. Ja Saul ja kõik Iisraeli mehed olid seal väga rõõmsad.

1. Siis ütles Saamuel kogu Iisraelile: 'Ennäe, ma olen kuulnud teie häält kõiges, mis te olete mulle öelnud, ja olen pannud kuninga teie üle valitsema.
2. Ja nüüd, vaata, kuningas käibki teie ees. Ma ise olen läinud vanaks ja halliks, on ju mu pojadki, näe, teie juures. Aga ma olen käinud teie ees oma noorusest tänapäevani.
3. Siin ma olen! Tunnistage minu vastu Issanda ja tema võitu ees: kelle härja ma olen võtnud? Või kelle eesli ma olen võtnud? Või keda ma olen rõhunud, kellele liiga teinud? Või kelle käest ma olen võtnud meelega, et sellega petta oma silmi? Ma siis tasun teile!'
4. Nad vastasid: 'Sa ei ole meid rõhunud ega meile liiga teinud, ja sa ei ole kellegi käest midagi võtnud.'
5. Siis ta ütles neile: 'Issand on tunnistajaks teie vastu ja tema võitu on tunnistajaks tänasel päeval, et teie ei ole mu käest midagi leidnud.' Ja nad vastasid: 'Tema on tunnistaja.'
6. Ja Saamuel ütles rahvale: 'Tunnistaja on Issand, kes kutsus Moosese ja Aaroni ja kes tõi teie vanemad ära Egiptusemaalt.
7. Nüüd astuge ette ja ma lähen teiega kohtusse Issanda ees kõigi Issanda õiglaste tegude pärast, mis ta teile ja teie vanemaile on teinud!
8. Kui Jaakob oli tulnud Egiptusesse ja teie vanemad kisendasid Issanda poole, siis läkitas Issand Moosese ja Aaroni ja nemad tõi teie vanemad ära Egiptusest ning asustasid nad sellesse paika.
9. Aga nad unustasid Issanda, oma Jumala, ja tema andis nad Haasori väepealiku Siisera, vilistite ja Moabi kuninga kätte ja need sõdisid nende vastu.
10. Siis nad kisendasid Issanda poole ja ütlesid: Me oleme pattu teinud, et jätsime maha Issanda ning teenisime baale ja astartesid; aga päästa meid nüüd meie vaenlaste käest, siis me teenime sind!
11. Ja Issand läkitas Jerubbaali, Bedani, Jefta ja Saamueli ning päästis teid teie ümberkaudsete vaenlaste käest ja te võisite elada julgesti.
12. Aga kui te nägite, et ammonlaste kuningas Naahas tuli teie vastu, siis te ütlesite mulle: Ei! Meie üle valitsegu kuningas! Kuigi Issand, teie Jumal oli teie kuningas.
13. Ja nüüd, vaata, siin on kuningas, kelle te olete valinud, keda te nõudsite. Jah, näe, Issand on andnud teile kuninga.
14. Kui te kardate Issandat ja teenite teda ja kuulate tema häält ega tõrgu Issanda käsu vastu, siis te jääte elama, niihästi teie kui kuningas, kes valitseb teie üle pärast Issandat, teie Jumalat.
15. Aga kui te ei kuula Issanda häält ja tõrgute Issanda käsu vastu, siis on Issanda käsi teie vastu, nõnda nagu ta oli teie vanemate vastu.
16. Astuge nüüd ette ja vaadake seda suurt tegu, mis Issand teeb teie silme ees!
17. Eks ole nüüd nisulõikuse aeg? Aga mina hüüan Issanda poole, et ta annaks äikest ja vihma, et te mõistaksite ja näeksite, kui suur on Issanda silmis teie pahategu, mis te olete teinud, nõudes enestele kuningat.'
18. Ja Saamuel hüüdis Issanda poole ning Issand andis selsamal päeval äikest ja vihma. Siis kogu rahvas kartis väga Issandat ja Saamueli.
19. Ja kogu rahvas ütles Saamuelile: 'Palu oma sulaste eest Issandat, oma Jumalat, et me ei sureks, sest me oleme lisanud kõigile oma pattudele veel selle pahateo, et nõudsimme enestele kuningat!'
20. Ja Saamuel ütles rahvale: 'Ärge kartke! Te olete küll teinud kõike seda kurja, ometi ärge taganege Issanda järelt, vaid teenige Issandat kõigest südamest!
21. Ärge taganege järgnema tühiseile jumalaile, kes ei too kasu ega päästa, sellepärast et need on tühised!
22. Sest Issand ei jäta maha oma rahvast oma suure nime pärast, vaid Issand on otsustanud teha teid enesele rahvaks.
23. Ka mina ise - jäägu see minust kaugele! - teeksin pattu Issanda vastu, kui ma lakkaksin palvetamast teie eest. Mina aga tahan teile õpetada head ja õiget teed.
24. Kartke ainult Issandat ja teenige teda ustavalt kõigest südamest, sest vaadake, mis suuri asju ta teile on teinud!

25. Aga kui te ikkagi teete kurja, siis te hukkute, niihästi teie ise kui teie kuningas.'

1. Saul oli olnud aasta oma kuningriigi üle ja valitses teist aastat Iisraeli üle,
2. kui ta valis enesele Iisraelist kolm tuhat meest; neist oli kaks tuhat Sauliga Mikmasis ja Peeteli mäestikus ja tuhat Joonataniga Benjamini Gibeas; aga ülejäänud rahva oli ta ära saatnud, igähe oma telki.
3. Joonatan lõi Gebas olevat vilistite linnaväge ja vilistid said sellest kuulda. Siis laskis Saul kogu maal sarve puhuda ja öelda: 'Heebrealased kuulgu seda!'
4. Ja kogu Iisrael kuulis räägitavat, et Saul oli löönud vilistite linnaväge, samuti ka seda, et Iisrael oli vilistitele muutunud vastikuks; ja rahvas kutsuti Gilgalisse Saulile järgnema.
5. Ja vilistid kogunesid sõdima Iisraeli vastu: kolmkümmend tuhat sõjavankrit, kuus tuhat ratsanikku ja muud rahvast nõnda palju nagu liiva mere ääres. Nad tulid üles ja asusid leeri Mikmasis, Beet-Aavenist ida poole.
6. Iisraeli mehed nägid, et neil tuli kitsas kätte, et rahvas oli kimbatuses ja puges koobastesse, kibuvitsapöösastesse, kaljulõhedesse, keldritesse ja kaevudesse.
7. Heebrealasi läks ka üle Jordani Gaadi ja Gileadi maale. Aga Saul oli alles Gilgalis ja kogu rahvas oli värisedes talle järgnenud.
8. Kui ta oli oodanud seitse päeva, Saamueli poolt määratud ajani, Saamuel aga Gilgalisse ei tulnud, siis hakkas rahvas tema juurest laiali valguma.
9. Siis ütles Saul: 'Tooge mulle põletusohver ja tänuohvrid!' Ja ta ohverdas põletusohvri.
10. Aga kui ta põletusohvri ohverdamise oli lõpetanud, vaata, siis tuli Saamuel ja Saul läks temale vastu teda teretama.
11. Aga Saamuel ütles: 'Mis sa oled teinud!' Ja Saul vastas: 'Kui ma nägin, et rahvas mu juurest laiali valgus ja sina ei tulnud määratud ajaks, vilistid aga kogunesid Mikmassi,
12. siis ma mõtlesin: Nüüd tulevad vilistid mu vastu alla Gilgalisse, aga mina ei ole veel Issanda palet leevendanud. Siis ma söandasin ja ohverdasin põletusohvri.'
13. Saamuel ütles Saulile: 'Sa oled talitanud mõistmatult: sa ei ole pidanud Issanda, oma Jumala käsku, mis ta sulle andis, sest nüüd oleks Issand kinnitanud su kuningriigi Iisraelis igaveseks.
14. Aga nüüd ei jää su kuningriik püsima: Issand on enesele otsinud oma südame järgi mehe ja Issand on teda käskinud olla vürstiks oma rahvale, sest sina ei ole pidanud, mis Issand sind on käskinud.'
15. Ja Saamuel võttis kätte ning läks Gilgalist üles Benjamini Gibeasse; Saul luges aga üle rahva, kes oli tema juures: ligi kuussada meest.
16. Saul ja Joonatan, ta poeg, ja rahvas, kes oli nende juures, jäid Benjamini Gebasse, vilistid aga olid leeri üles löönud Mikmassi.
17. Ja vilistite leerist läksid hävitajad välja kolmes salgas: üks salk pöördus Ofra poole Suuali maale,
18. teine salk pöördus Beet-Hooroni poole ja kolmas salk pöördus raja poole, mis ulatub üle Seboimi oru kõrbe suunas.
19. Aga seppa ei leidunud kogu Iisraeli maal, sest vilistid olid öelnud: 'Et heebrealased ei teeks mõõka või piiki!'
20. Ja kogu Iisrael pidi minema alla vilistite juurde teritama, igamees oma saharauda, kõblast, kirvest ja raudlabidat.
21. Teritamismaks raudlabidate ja kõblaste pealt oli kaks kolmandikku seeklit, kolmeharuliste harkide, kirveste ja astlate pealt üks kolmandik seeklit.
22. Ja nõnda juhtus sõja ajal, et ei leidunud mõõka ega piiki kogu rahva käes, kes oli koos Sauli ja Joonataniga, küll oli aga Saulil ja Joonatanil, ta pojalt.
23. Vilistite valvemeeskond läks Mikmasi kurusse.

1. Ja ühel päeval juhtus, et Joonatan, Sauli poeg, ütles poisile, kes kandis tema sõjariistu: 'Tule, lähme vilistite valvemeeskonna juurde, kes on seal teisel pool!' Aga oma isale ta sellest ei kõnelnud.
2. Saul istus siis Gibeas Migronis oleva granaatõunapuu all ja temaga koos olevat rahvast oli ligi kuussada meest,
3. ja õlarüüd kandis Ahija, Siilos olnud Issanda preestri Eeli poja Piinehasi poja Iikabodi venna Ahituubi poeg; ka rahvas ei teadnud, et Joonatan oli ära läinud.
4. Mõlemal pool kuru, mida Joonatan tahtis vilistite valvemeeskonna juurde minnes ületada, oli kaljurünk, niihästi siin- kui sealpool; ühe nimi oli Booses ja teise nimi oli Senne.
5. Üks rünk oli sambana põhja pool Mikmasi kohal, teine lõuna pool Geba kohal.
6. Ja Joonatan ütles poisile, oma sõjariistade kandjale: 'Tule, lähme nende ümberlõikamatute valvemeeskonna juurde, vahest teeb Issand midagi meie heaks, sest pole midagi, mis keelaks Issandat aitamast palju või pisku läbi!'
7. Ja tema sõjariistade kandja ütles talle: 'Tee kõik, milleks su süda kutsub, mine! Vaata, ma olen sinuga ühel nõul!'
8. Ja Joonatan ütles: 'Vaata, minnes üles meeste juurde, me näitame endid neile.
9. Kui nad ütlevad meile nõnda: Seiske paigal, kuni me tuleme teie juurde!, siis me jääme oma kohale ega lähe üles nende juurde.
10. Aga kui nad ütlevad meile nõnda: Tulge üles meie juurde!, siis me läheme, sest siis on Issand andnud nad meie kätte ja see olgu meile märgiks!'
11. Kui nad mõlemad said nähtavaks vilistite valvemeeskonnale, ütlesid vilistid: 'Ennäe, heebrealased tulevad välja aukudest, kuhu nad on pugunud.'
12. Ja valvemeeskonna mehed hüüdsid Joonatani ja tema sõjariistade kandjat ning ütlesid: 'Tulge üles meie juurde, siis me teid alles õpetame!' Aga Joonatan ütles oma sõjariistade kandjale: 'Tule minu järel, sest Issand on andnud nad Iisraeli kätte!'
13. Ja Joonatan ronis üles käte ja jalgade abil, ja vilistid langesid Joonatani ees ning ta sõjariistade kandja tappis neid tema taga.
14. See oli esimene taplus, kus Joonatan ja tema sõjariistade kandja löid maha ligi kakskümmend meest umbes ühe adramaa poole vaomaa peal.
15. Siis tekkis hirm leeris ja väljal ning kogu rahval, valvemeeskonnad ja hävitussalgad lõdisesid samuti. Maa värises - ja tekkis hirm Jumala ees!
16. Kui Sauli vahimehed Benjamini Gibeas vaatasid, ennäe, siis voogas rahvahulk sinna ja tänna.
17. Ja Saul ütles rahvale, kes oli koos temaga: 'Lugege ometi üle ja vaadake, kes on meie juurest ära läinud!' Ja nad lugesid üle, ja vaata, puudusid Joonatan ja tema sõjariistade kandja.
18. Siis ütles Saul Ahijale: 'Too Jumala laegas siia!' Sest Jumala laegas oli sel ajal Iisraeli laste juures.
19. Aga kui Saul veel preestriga rääkis, läks kära vilistite leeris üha suuremaks. Ja Saul ütles preestrile: 'Tõmba oma käsi tagasi!'
20. Siis Saul ja rahvas, kes oli koos temaga, tõstsid sõjakisa ja saabusid võitluspaika, ja vaata, ühe mõök oli teise vastu, segadus oli väga suur.
21. Ja need heebrealased, kes olid endisest ajast vilistite juures, kes olid koos nendega leeri tulnud, nemadki liitusid Iisraeli lastega, kes olid koos Sauli ja Joonataniga.
22. Ja kui kõik need Iisraeli mehed, kes olid peitu pugunud Efraimi mäestikus, kuulsid, et vilistid põgenesid, siis ajasid ka nemad neid tapluses taga.
23. Nõnda aitas Issand sel päeval Iisraeli ja taplus kandus teisele poole Beet-Aavenit.
24. Kuigi Iisraeli mehed olid sel päeval väga vaevatud, ometi vannutas Saul rahvast, öeldes: 'Neetud olgu see mees, kes sööb leiba enne õhtut ja enne kui ma olen kätte maksnud oma vaenlastele!' Ja kogu rahvas ei maitsnud leiba.
25. Aga kui kogu rahvas jõudis metsa, siis oli seal mesi maas.
26. Kui rahvas läks metsa sisse, vaata, siis voolas seal mett, aga ükski ei tõstnud oma kätt suu

juurde, sest rahvas kartis vannet.

27. Joonatan ei olnud aga kuulnud, et tema isa rahvast oli vannutanud; seepärast ta sirutas kepi, mis tal käes oli, ja kastis selle otsa meekärjesse ning pani oma käe suhu: siis hakkasid ta silmad särama.

28. Ent keegi rahva hulgast võttis sõna ja ütles: 'Su isa vannutas rahvast kõvasti ja ütles: Neetud olgu mees, kes täna leiba sööb! Seepärast on rahvas nii väsinud.'

29. Ja Joonatan ütles: 'Mu isa saadab maa õnnetusse! Vaadake ometi, kuidas mu silmad säravad, sellepärast et ma maitseisin pisut seda mett!

30. Palju parem oleks olnud, kui rahvas täna tõesti oleks söönud saagist, mida saadi oma vaenlastelt. Sest nüüd ei ole vilistite kaotus mitte suurenenud.'

31. Sel päeval olid nad löönud vilisteid Mikmasist Ajjalonini ja rahvas oli väga väsinud.

32. Seepärast kippus siis rahvas saagi kallale ja võttis lambaid, kitsi, veiseid ja vasikaid ja tappis need palja maa peal; ja rahvas sõi neid koos verega.

33. Aga Saulile anti teada ja üteldi: 'Vaata, rahvas teeb pattu Issanda vastu, kui ta sööb koos verega.' Ja tema ütles: 'Teie ei ole olnud truud. Veeretage nüüd mu juurde üks suur kivi!'

34. Ja Saul ütles: 'Minge laiali rahva sekka ja öelge neile: Igaüks toogu minu juurde oma härg ja lammas ja tapku need siin ning söögu; ärgu tehtagu pattu Issanda vastu, süües koos verega!' Ja sel ööl tõi kogu rahvast igaüks oma härja oma käega ja nad tapsid need seal.

35. Ja Saul ehitas altari Issandale; see oli esimene altar, mille ta Issandale ehitas.

36. Ja Saul ütles: 'Lähme öösel vilistitele järele ja riisume neid kuni hommikuvalgeni; ärgem jätkem neist alles ühtainsatki!' Ja nemad vastasid: 'Tee kõik, mis su silmis hea on!' Aga preester ütles: 'Astugem siia Jumala ette!'

37. Siis küsis Saul Jumalalt: 'Kas pean minema vilistitele järele? Kas sa annad nad Iisraeli kätte?' Aga Issand ei vastanud temale sel päeval.

38. Siis ütles Saul: 'Tulge siia, kõik rahva juhid, uurige ja vaadake, kelle läbi on täna see patt sündinud!

39. Sest nii tõesti kui elab Issand, kes Iisraeli on päästnud: kui see ka oleks mu poja Joonatani süü, siis peab ta surema!' Aga rahva hulgast ei vastanud ükski temale.

40. Siis ütles Saul kogu Iisraelile: 'Olge teie ühel pool, mina ja mu poeg Joonatan oleme teisel pool!' Ja rahvas vastas Saulile: 'Tee, mis su silmis hea on!'

41. Ja Saul ütles Issandale, Iisraeli Jumalale: 'Anna tummim!' Siis langes liisk Joonatanile ja Saulile ning rahvas sai vabaks.

42. Siis ütles Saul: 'Heitke liisku minu ja mu poja Joonatani vahel!' Ja liisk langes Joonatanile.

43. Ja Saul ütles Joonatanile: 'Räägi mulle, mida sa oled teinud?' Ja Joonatan jutustas talle ning ütles: 'Ma maitseisin tõesti minu käes olnud kepi otsaga pisut mett. Siin ma olen, valmis surema!'

44. Siis ütles Saul: 'Jumal tehku minuga ükskõik mida, aga sina pead surema, Joonatan!'

45. Aga rahvas ütles Saulile: 'Kas Joonatan peab surema, tema, kes on saavutanud selle suure võidu Iisraelis? Jäägu see kaugele! Nii tõesti kui Issand elab, ei tohi juuksekarvgi tema peast maha langeda, sest sel päeval tegi ta seda koos Jumalaga!' Nõnda päästis rahvas Joonatani surmast.

46. Siis Saul läks ära ega ajanud vilisteid taga, ja vilistid läksid oma paika.

47. Kui Saul oli saanud kuningavõimu Iisraeli üle, siis sõdis ta kõigi ümberkaudsete vaenlaste vastu: moabide, ammonlaste, edomlaste, Sooba kuningate ja vilistite vastu, ja kuhu ta iganes pöördus, seal ta karistas.

48. Ta osutas vahvust, lõi amalekke ja päästis Iisraeli ta rüüstajate käest.

49. Sauli pojad olid Joonatan, Jisvi ja Malkisuaa; ja tema kahe tütre nimed olid: esmasündinu nimi oli Meerab ja noorema nimi Miikal.

50. Ja Sauli naise nimi oli Ahinoam, Ahimaasi tütar. Ja tema sõjaväepealiku nimi oli Abner, Sauli lelle Neeri poeg.

51. Kiis, Sauli isa, ja Neer, Abneri isa, olid Abieli pojad.

52. Aga kogu Sauli eluaja oli äge sõda vilistite vastu; ja kui Saul iganes nägi mõnda tublit ja vaprat meest, võttis ta selle enese juurde.

1. Ja Saamuel ütles Saulile: 'Issand on mind läkitanud võidma sind kuningaks tema rahvale Iisraelile. Ja nüüd kuule Issanda sõnu.
2. Nõnda ütleb vägede Issand: Ma tahan kätte tasuda, mis Amalek tegi Iisraelile, astudes teel temale vastu, kui ta tuli Egiptusest.
3. Mine nüüd ja löö Amalekki ja kaota sootuks ära kõik, mis tal on, ja ära anna temale armu, vaid surma niihästi mehed kui naised, lapsed ja imikud, härjad ja lambad, kaamelid ja eeslid!'
4. Ja Saul hüüdis rahva kokku ning luges nad üle Telaimis: kakssada tuhat jalameest ja kümme tuhat Juuda meest.
5. Kui Saul tuli amalekkide linna alla, siis ta pani varitsejad orgu.
6. Ja Saul ütles keenlastele: 'Minge, lahkuge, minge ära amalekkide hulgast, et ma ei hävitaks teid koos nendega! Sest te tegite head kõigile Iisraeli lastele, kui nad tulid Egiptusest.' Ja keenlased lahkusid amalekkide hulgast.
7. Ja Saul lõi amalekke Havilast kuni Suuri teelahkmeni, mis on Egiptuse ees.
8. Ja ta võttis Agagi, Amaleki kuninga, elusalt vangi, aga kogu rahva hävitas ta mõõgateraga sootuks.
9. Aga Saul ja rahvas andsid armu Agagile ja parimaile lammastest, kitsedest ja veistest ning talledele ja kõigele, mis oli hea, ega tahtnud neid hävitada sootuks; aga kõik, mis oli väärtuseta ja väeti, nad hävitasid sootuks.
10. Siis tuli Saamuelile Issanda sõna, öeldes:
11. 'Ma kahetsen, et ma olen Sauli kuningaks tõstnud, sest ta on taganenud minu järelt ega ole täitnud mu käsku.' Siis Saamuel kohkus ja kisendas kogu öö Issanda poole.
12. Ja Saamuel tõusis vara, et hommikul kohata Sauli; ja Saamuelile anti teada ning öeldi: 'Saul tuli Karmelisse ja vaata, ta püstitas enesele mälestussamba. Siis ta pöördus ümber ja jätkas teekonda alla Gilgalisse.'
13. Kui Saamuel jõudis Sauli juurde, ütles Saul temale: 'Issand õnnistagu sind! Mina olen Issanda käsku täitnud.'
14. Aga Saamuel küsis: 'Mis lammaste määgimine see on, mis mu kõrvu kostab, ja veiste ammumine, mida ma kuulen?'
15. Ja Saul vastas: 'Need on toodud amalekkide käest, sest rahvas säästis parimad lambad, kitsed ja veised, et neid ohverdada Issandale, su Jumalale; aga teised me oleme hävitanud sootuks.'
16. Siis ütles Saamuel Saulile: 'Jäta! Mina kuulutan sulle, mis Issand täna öösel mulle kõneles.' Ja Saul ütles temale: 'Räägi!'
17. Ja Saamuel ütles: 'Eks ole nõnda, et kuigi sa oled iseenese silmis pisike, oled sa ometi Iisraeli suguharudele peaks, sest Issand võidis sind Iisraelile kuningaks?'
18. Issand läkitas sind teekonnale ja ütles: Mine ja hävita sootuks need patused amalekid ja sõdi nende vastu, kuni sa oled teinud neile lõpu!
19. Aga miks sa ei kuulunud Issanda häält, vaid kippusid saagi kallale ja tegid kurja Issanda silmis?'
20. Ja Saul vastas Saamuelile: 'Mina olen kuulnud Issanda häält ja olen käinud teed, kuhu Issand mind läkitas. Ma olen toonud Amaleki kuninga Agagi ja olen hävitanud amalekid sootuks.'
21. Aga rahvas võttis saagist lambaid, kitsi ja veiseid, parima osa hävitamisele kuuluvast, et ohverdada seda Gilgalis Issandale, su Jumalale.'
22. Siis ütles Saamuel: 'Ons Issandal sama hea meel põletus- ja tapaohvreist kui Issanda hääle kuuldavõtmisest? Vaata, sõnakuulmine on parem kui tapaohver, tähelepanu parem kui jäärade rasv.'
23. Sest vastupanu on otsekui nõiduse patt, tõrksus ebajumalate ja teeravite teenistus. Et sa oled hüljanud Issanda sõna, siis hülgab temagi sinu kui kuninga.'
24. Ja Saul ütles Saamuelile: 'Ma olen pattu teinud, sest ma olen astunud üle Issanda käsust ja sinu sõnadest, sellepärast et ma kartsin rahvast ja kuulasin nende häält.'
25. Aga anna nüüd ometi mulle mu patt andeks ja pöördu koos minuga tagasi, et saaksin kummardada Issandat!'
26. Aga Saamuel ütles Saulile: 'Mina ei tule sinuga tagasi, sest sa oled hüljanud Issanda sõna ja

Issand hülgab sinu, nõnda et sa enam ei või olla Iisraeli kuningas.'

27. Kui Saamuel pöördus minekule, siis haaras Saul kinni ta kuuehõlmast, nõnda et see rebenes.

28. Ja Saamuel ütles talle: 'Issand on täna rebinud Iisraeli kuningriigi sinult ja andnud su ligimesele, kes on sinust parem.

29. Jah, Iisraeli Hiilgus ei valeta ega kahetse, sest ta ei ole inimene, et ta kahetseb.'

30. Ta vastas: 'Ma olen pattu teinud! Aga osuta nüüd ometi mulle seda au mu rahva vanemate ja Iisraeli ees ja tule koos minuga tagasi, et saaksin kummardada Issandat, su Jumalat!'

31. Siis Saamuel pöördus tagasi Sauli järel ja Saul kummardas Issandat.

32. Ja Saamuel ütles: 'Tooge mu juurde Agag, Amaleki kuningas!' Ja Agag tuli rõõmsasti ta juurde; Agag ütles: 'Küllap surmakibedus on kadunud!'

33. Aga Saamuel ütles: 'Nõnda kui sinu mõõk tegi naised lastetuks, nõnda jääb su ema naiste hulgas lastetuks!' Ja Saamuel raius Agagi tükkideks Issanda ees Gilgalis.

34. Siis Saamuel läks Raamasse ja Saul läks koju Sauli Gibeasse.

35. Ja Saamuel ei näinud enam Sauli kuni oma surmani, siiski leinas Saamuel Sauli. Aga Issand kahetses, et ta oli teinud Sauli Iisraeli kuningaks.

1. Ja Issand ütles Saamuelile: 'Kui kaua sa leinad Sauli? Mina olen ju tema kui Iisraeli kuninga kõrvaldanud. Täida oma sarv õliga ja mine: mina läkitan sind petlemlase Iisai juurde, sest ma olen tema poegadest vaadanud enesele kuninga.'
2. Aga Saamuel ütles: 'Kuidas ma võin minna? Kui Saul kuuleb, siis ta tapab mu.' Ja Issand vastas: 'Võta üks mullikas enesega kaasa ja ütle: Ma tulin Issandale ohverdama.'
3. Kutsu siis Iisai ohvrile ja mina õpetan sind, mida sa pead tegema; siis võia mulle see, keda ma sulle nimetan!'
4. Ja Saamuel tegi, nagu Issand oli öelnud, ja läks Petlemma. Aga linna vanemad tulid värisedes temale vastu ja küsisid: 'Kas tuled rahuga?'
5. Ja ta vastas: 'Rahuga. Ma tulen Issandale ohverdama; pühitsege endid ja tulge koos minuga ohvrile!' Siis ta pühitses Iisaid ja tema poegi ning kutsus nad ohvrile.
6. Ja kui nad tulid, siis ta nägi Eliabi ja mõtles: 'Küllap on nüüd Issanda ees tema võitu.'
7. Aga Issand ütles Saamuelile: 'Ära vaata ta välimusele ja pikale kasvule, sest ma olen jätnud tema kõrvale! Sest see pole nii, nagu inimene näeb: inimene näeb, mis on silma ees, aga Issand näeb, mis on südames.'
8. Siis Iisai kutsus Abinadabi ja laskis ta Saamueli eest mööda minna; aga Saamuel ütles: 'Issand ei ole ka teda valinud.'
9. Siis Iisai laskis Samma mööda minna, aga Saamuel ütles: 'Issand ei ole ka teda valinud.'
10. Nõnda laskis Iisai oma seitse poega Saamueli eest mööda minna, aga Saamuel ütles Iisaile: 'Issand ei ole neid valinud.'
11. Ja Saamuel küsis Iisailt: 'Kas poisid on kõik siin?' Ja Iisai vastas: 'Noorim on veel järel, aga vaata, ta hoiab lambaid.' Siis ütles Saamuel Iisaile: 'Läkitage keegi talle järele ja too ta siia, sest me ei istu lauda enne, kui ta siia tuleb!'
12. Ja Iisai läkitas mehed ning laskis ta tuua; ta oli punapalgeline, ilusate silmadega ja kauni välimusega. Ja Issand ütles: 'Tõuse ja võia teda, sest tema on see!'
13. Ja Saamuel võttis õlisarve ja võidis teda ta vendade keskel. Ja Issanda Vaim tuli võimsasti Taaveti peale, alates sellest päevast ja edaspidi. Ja Saamuel tõusis ning läks Raamasse.
14. Aga Issanda Vaim lahkus Saulist ja üks kuri vaim Issandalt kohutas teda.
15. Siis ütlesid Saulile tema sulased: 'Vaata ometi, kuri vaim Jumalalt kohutab sind.'
16. Käskigu nüüd meie isand oma sulaseid, kes on su ees, otsida mees, kes oskab kannelt lüüa, et ta siis, kui su peal on Jumala kuri vaim, mängiks oma käega ja sul oleks siis parem olla!'
17. Ja Saul ütles oma sulastele: 'Vaadake siis mulle üks mees, kes hästi mängib, ja tooge mu juurde!'
18. Ja üks noortest meestest kostis ning ütles: 'Vaata, ma olen näinud petlemlase Iisai poega, kes oskab mängida; ta on vapper kangelane, sõjamees ja osav sõnas; ta on nägus mees ja Issand on temaga.'
19. Siis läkitas Saul käskjalad Iisai juurde, et nad ütleksid: 'Saada minu juurde oma poeg Taavet, kes on lammaste juures!'
20. Ja Iisai võttis eesli, leiba, nahklähkri veini ja ühe sikutalle ning läkitas oma poja Taavetiga Saulile.
21. Nii tuli Taavet Sauli juurde ja astus tema teenistusse; Saul armastas teda väga ja Taavet sai tema sõjariistade kandjaks.
22. Ja Saul läkitas Iisaile ütlema: 'Lase Taavet jääda mu teenistusse, sest ta on minu silmis armu leidnud!'
23. Ja kui vaim Jumalalt oli Sauli peal, võttis Taavet kandle ja mängis oma käega; siis Saul sai hingata ja temal oli parem olla ning kuri vaim lahkus ta pealt.

1. Ja vilistid kogusid oma sõjaväed võitluseks; nad kogunesid Sookosse, mis kuulus Juudale, ning löid leeri üles Sooko ja Aseka vahele, Efes-Dammimi.
2. Ka Saul ja Iisraeli mehed kogunesid ja löid leeri üles Tammeorgu ning seadsid endid tapluseks vilistite vastu.
3. Vilistid seisid siinpool mäe peal ja Iisraeli lapsed seisid sealpool mäe peal, ja nende vahel oli org.
4. Siis tuli vilistite leeridest välja kahevõitleja, Koljat nimi, Gatist pärit; ta pikkus oli kuus küünart ja üks vaks.
5. Tal oli vaskkübar peas ja soomusrüü seljas; see soomusrüü kaalus viis tuhat seeklit vaske.
6. Ta jalgadel olid vasksed säärekilbid ja tal oli vaskoda õlal.
7. Ta piigivars oli nagu kangrupoom, ja ta piigiots kaalus kuussada seeklit rauda; ja tema ees käis ta kilbikandja.
8. Ta seisis ja hüüdis Iisraeli võitlusridadele ning ütles neile: 'Mispärast tulite välja ja seadsite endid tapluseks? Eks ole mina vilist ja teie Sauli sulased? Valige eneste keskelt üks mees ja las ta tuleb alla minu juurde!
9. Kui ta suudab minuga võidelda ja lööb mu maha, siis oleme meie teie sulased; aga kui mina ta võidan ja tema maha löön, siis olete teie meie sulased ja peate meid teenima!'
10. Ja vilist jätkas: 'Mina teotan täna Iisraeli võitlusridu. Andke mulle üks mees, et võiksime teineteisega võidelda!'
11. Saul ja kogu Iisrael kuulsid neid vilisti sõnu ja nad kokkusid ning kartsid väga.
12. Taavet oli selle efratlase poeg Juuda Petlemmast, kelle nimi oli Iisai ja kellel oli kaheksa poega; ja Iisai ise oli Sauli päevil vana ja elatanud.
13. Tema kolm vanemat poega olid läinud ja Saulile sõtta järgnenud; ta kolme sõtta läinud poja nimed olid: esmasündinu Eliab, teine Abinadab ja kolmas Samma.
14. Taavet oli kõige noorem; kolm vanemat olid Saulile järgnenud.
15. Taavet oli Sauli juurest läinud tagasi Petlemma oma isa lambaid hoidma.
16. Vilist ligines hommikuti ja õhtuti, astudes välja neljakümnel päeval.
17. Iisai ütles oma pojale Taavetile: 'Võta nüüd oma vendade jaoks see pool vakka kõrvetatud teri ja need kümme leiba ja vii joostes leeri oma vendadele!
18. Ja need kümme piimajuustu vii tuhandepealikule ja vaata järele, kas su vendade käsi käib hästi, ja võta neilt tõend!'
19. Ja Saul ning nemad ja kõik Iisraeli mehed olid Tammeorus vilistite vastu sõdimas.
20. Ja Taavet tõusis hommikul vara, jättis lambad teiste hooleks, võttis oma kandami kaasa ja läks, nagu Iisai teda oli käskinud; ta jõudis vankriteleeri, kui sõjavägi sõjakisa tõstes läks välja võitlusrindele.
21. Ja Iisrael ja vilistid seadsid endid võitluseks valmis, rinne rinde vastu.
22. Siis jättis Taavet asjad, mida ta kandis, varahoidja kätte ja jooksis rindele; ja jõudnud sinna, küsis ta oma vendade käekäigu järele.
23. Ja kui ta nendega rääkis, vaata, siis tuli kahevõitleja vilist Gatist, Koljat nimi, vilistite ridadest üles ja rääkis neidsamu sõnu; ja Taavet kuulis pealt.
24. Ja kui Iisraeli mehed nägid seda meest, siis nad põgenesid kõik tema eest ja kartsid väga.
25. Ja üks Iisraeli mees ütles: 'Kas näete seda meest, kes üles tuleb? Ta tuleb muidugi Iisraeli teotama. Aga selle mehe, kes lööb tema maha, lubab kuningas teha väga rikkaks; ta annab temale oma tütre ning vabastab maksust ta isakoja Iisraelis.'
26. Ja Taavet küsis meestelt, kes seisid ta juures, öeldes: 'Mida saab see mees, kes lööb selle vilisti maha ja kustutab teotuse Iisraeli pealt? Sest kes on see ümberlõikamata vilist, et ta teotab elava Jumala väehulki?'
27. Ja rahvas rääkis temale, mis oli kõneldud, ja ütles, mida saab mees, kes lööb Koljati maha.
28. Aga Eliab, Taaveti vanem vend, kuulis, kui ta meestega rääkis, ja Eliabi viha süttis põlema Taaveti vastu ja ta ütles: 'Mispärast sina siia tulid? Ja kelle hoolde sa jätsid selle väikese karja sinna

kõrbe? Ma tunnen küll su ülbust ja su südame kurjust! Sa tulid muidugi selleks, et näha taplust.'

29. Aga Taavet vastas: 'Mida ma siis nüüd olen teinud? Eks see olnud ju ainult kõnelus?'

30. Siis ta pöördus tema juurest ühe teise poole ja küsis sedasama; ja rahvas vastas temale, nagu varem oli olnud kõnet.

31. Aga kui neid sõnu kuuldi, mis Taavet rääkis, jutustati neist Saulile ja Saul laskis tema tuua.

32. Ja Taavet ütles Saulile: 'Ärgu lasku keegi tema pärast oma julgust langeda! Su sulane läheb ja võitleb selle vilistiga.'

33. Aga Saul ütles Taavetile: 'Ei suuda sina minna selle vilisti vastu, et temaga võidelda, sest sa oled noor, tema on aga noorest põlvest peale sõjamees.'

34. Siis ütles Taavet Saulile: 'Su sulane oli oma isa lammaste ja kitsede karjane. Kui tuli lõvi või karu ja viis lamba karjast ära,

35. siis ma läksin temale järele ja lõin ta maha ning päästsin saagi tema suust; ja kui ta tõusis mu vastu, siis ma haarasin tal habemest kinni, lõin ta maha ja tapsin ta.

36. Su sulane on niihästi lõvi kui karu maha lõõnud; ja see vilist, see ümberlõikamatu, saab olema nagu üks neist, sest ta on teotanud elava Jumala väehulki.'

37. Ja Taavet ütles: 'Küllap Issand, kes mind on päästnud lõvi ja karu küüsisist, päästab mind ka selle vilisti käest.' Siis ütles Saul Taavetile: 'Mine, ja Issand olgu sinuga!'

38. Ja Saul pani oma riided Taavetile selga, andis temale vaskkübara pähe ja pani temale raudrüü selga.

39. Ja Taavet pani tema mõõga enesele riiete peale vööle ja katsus kõndida, ta ei olnud ju nendega harjunud; aga Taavet ütles Saulile: 'Ei mina saa nendega käia, sest ma pole harjunud.' Ja Taavet võttis need oma seljast ära.

40. Siis ta võttis oma kepi kätte ja valis enesele ojust viis siledat kivi ning pani need karjasepauna, mis oli tal lingukivikotiks; tal oli ling käes ja ta astus vilistile vastu.

41. Ja vilist tuli ning ligines üha Taavetile, ja mees, kes kandis ta kilpi, tema ees.

42. Vilist vaatas ja nägi Taavetit, aga ei pannud teda millekski, sest too oli noor, punapalgeline ja kauni välimusega.

43. Ja vilist ütles Taavetile: 'Kas ma olen koer, et sa tuled mu juurde kepiga?' Ja vilist sajatas Taavetit oma jumalate nimel.

44. Siis ütles vilist Taavetile: 'Tule mu juurde, ja ma annan su liha lindudele taeva all ja loomadele väljal!'

45. Aga Taavet ütles vilistile: 'Sina tuled mu juurde mõõga, piigi ja odaga, aga mina tulen su juurde vägede Issanda, Iisraeli väehulkade Jumala nimel, keda sa oled teotanud.

46. Täna annab Issand sind minu kätte, et ma su maha lööksin ja su pea raiuksin; ja ma annan vilistite sõjaväe laibad täna lindudele taeva all ja metsloomadele maa peal, ja kogu maailm saab teada, et Iisraelil on Jumal!

47. Ja kogu see väehulk saab teada, et Issand ei päästa mitte mõõga ega piigi abil, sest see on Issanda võitlus ja tema annab teid meie kätte!'

48. Ja sündis, kui vilist tõusis ja tuli ning lähenes, et Taavetit kohata, siis ruttas Taavet ja jooksis rinde poole vilistile vastu.

49. Ja Taavet pistis käe pauna, võttis sealt kivi ja lingutas ning tabas vilistit otsaette; kivi tungis laupa ja ta langes silmili maha.

50. Nõnda sai Taavet vilistist jagu lingu ja kiviga; ta lõi vilisti maha ja surmas tema; aga Taavetil ei olnud mõõka käes.

51. Siis Taavet jooksis ning astus vilisti juurde ja võttis tema mõõga, tõmbas tupest ja surmas tema ning raius sellega ta pea maha. Ja kui vilistid nägid, et nende kangelane oli surnud, siis nad põgenesid.

52. Aga Iisraeli ja Juuda mehed tõusid ning tõstsid sõjakisa ja nad ajasid vilisteid taga kuni Gati teelahkmeni ja kuni Ekroni väravateni; ja mahalöödud vilistid langesid Saaraimi teele, kuni Gati ja Ekronini.

53. Siis lõpetasid Iisraeli lapsed vilistite tagaajamise, pöördusid tagasi ja riisusid nende leerid

paljaks.

54. Ja Taavet võttis vilisti pea ning viis selle Jeruusalemma, aga tema sõjariistad pani ta oma telki.

55. Kui Saul nägi Taavetit vilisti vastu välja minevat, küsis ta väepealik Abnerilt: 'Kelle poeg see noor mees on, Abner?' Ja Abner vastas: 'Nii tõesti kui sa elad, kuningas, ma ei tea.'

56. Siis ütles kuningas: 'Sa küsi, kelle poeg see noor mees on!'

57. Ja kui Taavet vilistit maha löömast tagasi tuli, siis võttis Abner tema ja viis Sauli ette; ja vilisti pea oli tal käes.

58. Ja Saul küsis temalt: 'Kelle poeg sa oled, noor mees?' Ja Taavet vastas: 'Ma olen su sulase, petlemlase Iisai poeg.'

1. Ja kui Taavet oli kõneluse Sauliga lõpetanud, siis oli Joonatani hing nagu ühte köidetud Taaveti hingega ja Joonatan armastas teda nagu oma hinge.
2. Ja Saul võttis tema selsamal päeval enese juurde ega lasknud teda minna tagasi isakodusse.
3. Ja Joonatan tegi Taavetiga liidu, sest ta armastas teda nagu oma hinge.
4. Ja Joonatan võttis ära oma ülekuue, mis tal seljas oli, ja andis Taavetile, nõndasamuti oma muud riided koos oma mõõga, ammu ja vööga.
5. Ja Taavet läks välja ning oli edukas kõikjal, kuhu Saul teda läkitas; Saul pani tema sõjameeste üle ja see meeldis kogu rahvale, ka Sauli sulastele.
6. Ja kui nad olid kodu poole tulemas, pärast seda kui Taavet oli vilisti maha löönud, läksid naised kõigist Iisraeli linnadest lauldes ja tantsides kuningas Saulile vastu, olles rõõmsad trummide ja simblitega.
7. Ja tantsivad naised laulsid vastastikku ning ütlesid: 'Saul lõi maha oma tuhat, aga Taavet oma kümme tuhat!'
8. Siis Sauli viha süttis väga põlema, sest seesugune kõne oli ta meelest paha, ja ta ütles: 'Taavetile annavad nad kümme tuhat, aga minule annavad tuhat! Nüüd puudub tal veel ainult kuningriik!'
9. Ja sellest päevast alates hakkas Saul Taavetile kõõrdi vaatama.
10. Järgmisel päeval tuli kuri vaim Jumalalt võimsasti Sauli peale ja ta märatses kojast: Taavet mängis siis oma käega kannelt nagu alati, aga Saulil oli piik käes.
11. Ja Saul viskas piigi ning mõtles: 'Ma naelutan Taaveti seina külge.' Aga Taavet tõmbus kaks korda tema eest kõrvale.
12. Saul kartis Taavetit, sest Issand oli temaga, olles aga Saulist lahkunud.
13. Siis Saul eemaldas Taaveti oma ligidusest ja pani ta tuhandepealikuks; nõnda läks Taavet välja ja tuli tagasi rahva eesotsas.
14. Taavetil oli edu kõigil oma teedel ja Issand oli temaga.
15. Kui Saul nägi, et tal oli suur edu, siis ta tundis tema ees hirmu.
16. Aga kogu Iisrael ja Juuda armastas Taavetit, kui ta läks välja ja tuli tagasi nende eesotsas.
17. Siis ütles Saul Taavetile: 'Vaata, ma annan sulle naiseks oma vanema tütre Meerabi; ole mul ainult vahva ja võitle Issanda võitlusi!' Sest Saul mõtles: 'Ärgu tabagu teda minu käsi, vaid tabagu teda vilistite käsi!'
18. Aga Taavet vastas Saulile: 'Mis olen mina ja mis on mu elu, mu isa suguvõsa Iisraelis, et võiksin saada kuninga väimeheks?'
19. Ja kui aeg tuli, mil Sauli tütar Meerab pidi antama Taavetile, anti ta naiseks meholatlasele Adrielile.
20. Aga Sauli tütar Miikal armastas Taavetit; ja kui sellest Saulile teatati, siis oli see asi temale meelepärane.
21. Saul mõtles: 'Ma annan Miikali temale, et too saaks talle püüdepaelaks ja et teda tabaks vilistite käsi.' Ja Saul ütles Taavetile: 'Sa võid nüüd teisega saada mu väimeheks.'
22. Ja Saul käskis oma sulast: 'Rääkige Taavetiga salaja ja öelge: Vaata, kuningal on sinust hea meel ja kõik ta sulased armastavad sind: seepärast hakka nüüd kuninga väimeheks!'
23. Ja Sauli sulased kõnelesid need sõnad Taaveti kõrvu; aga Taavet ütles: 'On siis teie meelest lihtne asi hakata kuninga väimeheks? Mina olen ju vaene ja tähtsuseta mees.'
24. Ja Saulile jutustasid tema sulased, öeldes: 'Taavet on rääkinud seesuguseid sõnu.'
25. Siis ütles Saul: 'Öelge Taavetile nõnda: Kuningas ei hooli mõrsjahinnast, vaid sajast vilistite eesnahast, et kätte maksta kuninga vaenlastele.' Aga Saul arvestas, et Taavet langeb vilistite kääbi läbi.
26. Ja kui tema sulased need sõnad Taavetile edasi andsid, siis oli Taaveti meelest õige hakata kuninga väimeheks; ja enne kui aeg oli täis saanud,
27. võttis Taavet kätte ja läks, tema ja ta mehed, ja lõi vilistitest maha kakssada meest; ja Taavet tõi nende eesnahad täiearvuliselt kuningale, et saada kuninga väimeheks; ja Saul andis temale naiseks

oma tütre Miikali.

28. Saul nägi ja mõistis, et Issand oli Taavetiga; ja Miikal, Sauli tütar, armastas Taavetit.

29. Aga Saul kartis Taavetit üha enam; ja Saul oli Taaveti vaenlane kogu eluaja.

30. Aga vilistite vürstid tulid sõtta; ja iga kord, kui nad tulid välja, sündis, et Taavetil oli rohkem edu kui kõigil teistel Sauli sulastel; ja tema nimi oli väga austatud.

1. Ja Saul rääkis oma pojale Joonatanile ja kõigile oma sulaseile, et nad surmaksid Taaveti; aga Sauli pojale Joonatanile meeldis Taavet väga.
2. Ja Joonatan teatas Taavetile, öeldes: 'Mu isa Saul püüab sind surmata. Ole siis nüüd hommikul valvel, jää varjule ja peida ennast!
3. Mina aga lähen ja seisan oma isa kõrvale väljal, kus sinagi oled, ja ma räägin isaga sinu pärast; kui ma midagi märkan, siis ma teatan sulle.'
4. Ja Joonatan kõneles Taavetist head oma isale Saulile ning ütles temale: 'Kuningas ärgu tehku pattu oma sulase Taaveti vastu, sest tema ei ole sinu vastu pattu teinud ja pealegi on ta teod olnud sulle väga head!
5. Ta pani kaalule oma elu ja lõi vilisti maha, ja Issand andis nõnda kogu Iisraelile suure võidu; sa nägid seda ise ja olid rõõmus. Miks sa tahad nüüd teha pattu süütu vere vastu ja Taaveti põhjuseta surmata?'
6. Ja Saul kuulas Joonatani häält ning Saul vandus: 'Nii tõesti kui Issand elab, teda ei surmata!'
7. Siis Joonatan kutsus Taaveti ja andis temale edasi kõik need sõnad; ja Joonatan viis Taaveti Sauli juurde ning Taavet oli Sauli teenistuses nagu ennegi.
8. Ja jälle puhkes sõda; ja Taavet läks välja ning sõdis vilistite vastu ja lõi neid suure kaotusega, nõnda et nad põgenesid tema eest.
9. Aga kuri vaim Issandalt tuli Sauli peale; ta istus oma kojas ja tal oli piik käes, kuna Taavet mängis oma käega kannelt.
10. Saul püüdis lüüa Taavetit piigiga seina külge, aga tema põikas kõrvale Sauli eest, kes lõi piigi seinasse; ja Taavet põgenes ning pääses sel ööl.
11. Siis läkitas Saul käskjalad Taaveti koja juurde teda varitsema ja hommikul surmama. Aga Taaveti naine Miikal teatas Taavetile, öeldes: 'Kui sa oma hinge sel ööl ei päästa, surmatakse sind homme.'
12. Ja Miikal laskis Taaveti läbi akna alla; ta läks ja põgenes ning pääses.
13. Miikal aga võttis teeravi ja asetas voodisse, pani selle pea katteks kitsekarvust võrgu ja kattis selle vaibaga.
14. Kui Saul läkitas käskjalad Taavetit tooma, siis ütles Miikal: 'Ta on haige.'
15. Siis Saul läkitas käskjalad Taavetit vaatama, öeldes: 'Tooge ta voodiga minu juurde, et ma ta surmaksin!'
16. Ja kui käskjalad tulid, vaata, siis oli voodis teerav, pea katteks kitsekarvust võrk.
17. Ja Saul küsis Miikalilt: 'Mispärast sa petsid mind nõnda ja lasksid mu vaenlasel pääseda?' Ja Miikal vastas Saulile: 'Tema ütles mulle: Lase mind minna, muidu ma tapan su!'
18. Ja Taavet põgenes ja pääses ning tuli Saamueli juurde Raamasse ja jutustas temale kõik, mis Saul temale oli teinud. Siis läksid tema ja Saamuel Naajotisse ning jäid sinna.
19. Ja Saulile teatati ning öeldi: 'Vaata, Taavet on Raama Naajotis.'
20. Siis Saul läkitas käskjalad Taavetit tooma; aga kui need nägid prohvetlikult kõnelevate prohvetite salka ja Saamueli seisvat ülevaatajana nende üle, siis tuli Jumala Vaim Sauli käskjalgade peale ja nemadki hakkasid prohvetlikult rääkima.
21. Kui sellest Saulile teatati, siis ta läkitas teised käskjalad, aga needki hakkasid prohvetlikult rääkima; siis läkitas Saul veel kolmandad käskjalad, aga needki hakkasid prohvetlikult rääkima.
22. Siis ta läks ka ise Raamasse. Ja kui ta jõudis suure kaevu juurde Sekusse ja küsis ning ütles: 'Kus on Saamuel ja Taavet?', siis vastati: 'Vaata, Raama Naajotis.'
23. Siis ta läks sealt Raama Naajoti poole ja Jumala Vaim tuli ka tema peale; ja ta aina läks ning kõneles prohvetlikult, kuni ta jõudis Raama Naajotisse.
24. Ja temagi võttis oma riided seljast ja temagi kõneles prohvetlikult Saamueli ees ning lamas alasti kogu selle päeva ja kogu selle öö; sellepärast on ütluseks: 'Kas ka Saul on prohvetite hulgas?'

1. Aga Taavet põgenes Raama Naajotist ja tuli ning ütles Joonatanile: 'Mida ma olen teinud? Mis on mu süü ja patt su isa ees, et ta püüab mu hinge?'
2. Ja Joonatan vastas temale: 'Jäägu see kaugele! Sa ei sure! Vaata, mu isa ei tee midagi suuremat ega vähemat, ilma et ta ilmutaks minu kõrvadele. Miks peaks mu isa just seda asja minu eest varjama? See pole mitte nii!'
3. Aga Taavet vannutas jälle ja ütles: 'Su isa teab kindlasti, et ma sinu silmis olen armu leidnud. Seepärast ta mõtleb: Joonatan ei tohi sellest teada saada, et ta ei kurvastaks. Jah, nii tõesti kui Issand elab ja nii tõesti kui sa ise elad, minu ja surma vahel on ainult üks samm.'
4. Siis ütles Joonatan Taavetile: 'Mida sa iganes soovid, seda ma teen sulle!'
5. Ja Taavet ütles Joonatanile: 'Vaata, homme on noorkuu ja ma peaksin küll koos kuningaga istuma ja sööma; aga luba mind, et ma väljal ennast varjan kuni kolmanda öhtuni.'
6. Kui su isa leiab mind väga puudu olevat, siis ütle: Taavet palus mind väga, et ta võiks rutata oma linna Petlemma, sest seal on kogu suguvõsal iga-aastane ohver.'
7. Kui ta ütleb nõnda: Hea küll!, siis on su sulasel rahu. Aga kui ta viha süttib põlema, siis tea, et tema poolt on kuritöö otsustatud!'
8. Osuta siis oma sulasele heldust, sest sa oled oma sulase viinud koos enesega Issanda liitu! Aga kui süü on minus, siis surma sina mind; sest miks peaksid sa mind viima oma isa juurde?'
9. Ja Joonatan ütles: 'Jäägu see sinust kaugele! Sest kui ma tõesti märkan, et mu isa on otsustanud lasta sulle kurja sündida, siis ma ei jäta seda sulle teatamata.'
10. Aga Taavet küsis Joonatanilt: 'Kes teatab mulle, kui su isa vastab sulle karmilt?'
11. Ja Joonatan vastas Taavetile: 'Tule, lähme väljale!' Ja nad mõlemad läksid väljale.'
12. Ja Joonatan ütles Taavetile: 'Issand, Iisraeli Jumal! Kui ma homme või ülehommel sel ajal olen oma isalt järele kuulnud, ja vaata, Taaveti asi on hea, eks ma siis läkita kedagi su juurde ja ilmuta seda su kõrvale.'
13. Issand tehku Joonataniga ükskõik mida, aga kui mu isa tahab teha sulle kurja, siis ma ilmutan seda su kõrvale ja saadan sinu ära, et sa võiksid minna rahuga. Ja Issand olgu sinuga, nõnda nagu ta on olnud mu isaga!'
14. Jah, kui ma veel elan, siis osuta mulle küll Issanda armastust, et ma ei sureks!'
15. Ära võta ialgi oma armastust minu soolt, ka siis mitte, kui Issand kõik Taaveti vaenlased maapinnalt hävitab!'
16. Ja Joonatan tegi Taaveti sooga liidu: 'Issand nõudku aru Taaveti vaenlastelt!'
17. Ja Joonatan vannutas veel Taavetit vastastikuse armastuse juures, sest ta armastas teda, nagu ta armastas oma hinge.'
18. Ja Joonatan ütles temale: 'Homme on noorkuu ja sinust tuntakse puudust, kui su koht on tühi.'
19. Aga ülehommel mine ruttu alla ja tule sinna paika, kus sa selle teo päeval ennast varjasid, ja jää Eseli kivi juurde!'
20. Mina ammun siis kolm noolt selle kõrvale, nagu laseksin ma märki.'
21. Ja vaata, ma läkitan poisi, öeldes: 'Mine otsi nooli!' Aga kui ma ütlen poisile: 'Vaata, nooled on sinust siinpool, võta need!', siis tule, sest sul on siis rahu ega midagi muud, nii tõesti kui Issand elab!'
22. Aga kui ma ütlen poisile nõnda: 'Vaata, nooled on sinust sealpool!', siis mine, sest Issand saadab su ära!'
23. Ja mis puutub sellesse, mida mina ja sina oleme rääkinud, siis vaata, Issand on igavesti tunnistajaks minu ja sinu vahel.'
24. Ja Taavet varjas ennast väljal. Kui noorkuu tuli, istus kuningas leiba võtma.'
25. Kuningas istus nagu alati oma istmel, seinäärsel istmel. Kui Joonatan tõusis, istus ainult Abner Sauli kõrval ja Taaveti koht oli tühi.'
26. Aga Saul ei öelnud sel päeval midagi, sest ta mõtles: 'Temale on midagi juhtunud, ta ei ole puhas, ta ei ole kindlasti mitte puhas.'
27. Aga kui järgmisel päeval, teisel noorkuu päeval, Taaveti koht tühi oli, küsis Saul oma pojalt

Joonatanilt: 'Mispärast ei ole Iisai poeg nii eile kui täna leivale tulnud?'

28. Ja Joonatan kostis Saulile: 'Taavet palus mind väga, et ta võiks minna Petlemma;

29. ta ütles: Luba mind ometi, sest meil on linnas suguvõsa ohver ja mu vend kutsus mind; kui ma nüüd su silmis armu leian, siis lase mind minna oma vendi vaatama! Sellepärast ei ole ta tulnud kuninga lauda.'

30. Siis Sauli viha süttis põlema Joonatani vastu ja ta ütles temale: 'Sina vastuhakkaja vördjas! Kas ma ei tea, et sa oled valinud Iisai poja häbiks enesele ja häbiks oma ema häbemele!

31. Niikaua kui Iisai poeg maa peal elab, ei ole sina ega su kuningriik kindel. Ja nüüd läkita kedagi ja too ta minu juurde, sest ta on surmalaps!'

32. Aga Joonatan kostis oma isale Saulile ja küsis temalt: 'Miks on vaja teda surmata? Mis ta on teinud?'

33. Aga Saul viskas piigi tema suunas, et teda läbi torgata; nüüd mõistis Joonatan, et ta isa oli otsustanud Taaveti tappa.

34. Ja Joonatan tõusis lauast tulise vihaga ega võtnud leiba teisel noorkuu päeval, sest ta oli mures Taaveti pärast, oli ju tema isa teda mõnitanud.

35. Järgmisel hommikul läks Joonatan Taavetile määratud ajal väljale ja tal oli kaasas üks väike poiss.

36. Ja ta ütles oma poisile: 'Jookse ja otsi nooli, mis ma ammun!' Poiss jooksis ja ta ise ambus noole temast mööda.

37. Ja kui poiss jõudis sinna paika, kus oli Joonatani ammutud nool, hüüdis Joonatan poisile järele ja küsis: 'Eks ole nool sinust eespool?'

38. Ja Joonatan hüüdis poisile järele: 'Rutta nobedasti, ära seisa!' Ja Joonatani poiss noppis noole ning tuli oma isanda juurde.

39. Aga poiss ei teadnud midagi, ainult Joonatan ja Taavet teadsid seda asja.

40. Ja Joonatan andis oma sõjariistad poisile, kes oli koos temaga, ja ütles temale: 'Mine vii linna!'

41. Kui poiss oli läinud, tõusis Taavet üles lõuna poolt ja heitis silmili maha ning kummardas kolm korda; siis nad suudlesid teineteist ja nutsid üheskoos, Taavet kõige rohkem.

42. Siis ütles Joonatan Taavetile: 'Mine rahuga, jäägu nõnda, nagu me mõlemad Issanda nime juures oleme vandunud ja öelnud: Issand olgu igavesti tunnistajaks minu ja sinu vahel, minu soo ja sinu soo vahel!'

Peatükk 21

1. Ja Taavet võttis kätte ja läks ära, aga Joonatan tuli tagasi linna.
2. Ja Taavet jõudis Noobi preester Ahimeleki juurde. Aga Ahimelek tuli värisedes Taavetile vastu ja küsis temalt: 'Mispärast sa oled ükski ega ole kedagi koos sinuga?'
3. Ja Taavet vastas preester Ahimelekile: 'Kuningas käskis mind asja pärast ja ütles mulle: Ärgu saagu ükski midagi teada sellest asjast, mille pärast ma sind läkitan ja mida ma olen sind käskinud teha! Seepärast ma juhatasin poisid ühte ja teise paika.
4. Anna nüüd mulle, mis sul käepärast on, viis leiba või muud, mis leidub!'
5. Aga preester kostis Taavetile ja ütles: 'Tavalist leiba pole mul käepärast, küll aga on pühitsetud leiba, kui ainult poisid oleksid naistest hoidunud!'
6. Taavet kostis preestrile ja ütles talle: 'Muidugi on naised meile keelatud olnud nagu varasematel retkedel; siis oli poiste ihu pühitsetud, kuigi oli tavaline teekond. Seda enam peaks olema täna pühitsetud, mis ihusse puutub.'
7. Siis andis preester temale pühitsetut, sest seal ei olnud muud leiba kui ohvrileivad, mis võetakse Issanda eest ära, kui äravõtmise päeval värsket leib asemele pannakse.
8. Aga seal oli sel päeval Issanda ees kinnipeetuna üks Sauli sulaseist, edomlane Doeg, Sauli karjaste ülem.
9. Ja Taavet ütles Ahimelekile: 'Kas sul on siin käepärast piiki või mõõka? Ma ei ole ju oma mõõka ega muid sõjariistu kaasa võtnud, sest kuninga käsk oli rutuline.'
10. Ja preester ütles: 'Vaata, vilist Koljati, kelle sa Tammeorus maha löid, tema mõök on siin riidesse mähituna õlarüü taga. Kui sa tahad selle enesele võtta, siis võta, sest muud siin ei ole kui see!' Ja Taavet ütles: 'Teist sellesarnast ei ole, anna see mulle!'
11. Ja Taavet võttis kätte ja põgenes selsamal päeval Sauli eest ning tuli Gati kuninga Aakise juurde.
12. Aga Aakisele ütlesid tema sulased: 'Eks see ole Taavet, maa kuningas? Eks see ole tema, kellest nad tantsides vastastikku laulsid ja ütlesid: 'Saul lõi maha oma tuhat, aga Taavet oma kümme tuhat!'''
13. Taavet võttis need sõnad südamesse ja kartis väga Gati kuningat Aakist.
14. Ta tegi ennast nende silmis rumalaks ja käitus hullumeelsena nende käes, tegi märke väravate peale ja laskis ila habemesse voolata.
15. Siis ütles Aakis oma sulastele: 'Vaata, te näete, et mees on hull! Mispärast te toote ta minu juurde?'
16. Kas mul on puudus hulludest, et tõite selle minu juurde hullutempe tegema? Kas niisugune peaks tulema minu kotta?'

1. Ja Taavet läks sealt ära ning pääses Adullami koopasse. Kui tema vennad ja kogu ta isa pere sellest kuulsid, läksid nad sinna alla tema juurde.
2. Ja ta juurde kogunesid kõik, kel oli kitsas käes, kel oli võlausaldaja, kes olid hinges kibestunud, ja ta sai nende pealikuks; tema juures oli ligi nelisada meest.
3. Sealt läks Taavet Moabi Mispasse ja ütles Moabi kuningale: 'Luba mu isa ja ema tulla seniks teie juurde, kuni ma saan teada, mis Jumal minuga teeb!'
4. Siis ta viis nad Moabi kuninga ette ja nad elasid tema juures kogu selle aja, mis Taavet oli mäelinnuses.
5. Aga prohvet Gaad ütles Taavetile: 'Ära jää mäelinnusesse, lahku sealt ja mine Juudamaale!' Ja Taavet läks ning tuli Haareti metsa.
6. Saul sai kuulda, et Taavet ja temaga koos olevad mehed olid avastatud; Saul istus Gibeas tamariskipuu all künkal, piik käes, ja kõik ta sulased seisid ta juures.
7. Ja Saul ütles oma sulastele, kes seisid ta juures: 'Kuulge ometi, benjaminlased! Kas annab ka Iisai poeg teile kõigile põlde ja viinamägesid? Kas ta paneb teid kõiki tuhande- ja sajapealikuks,
8. et te kõik peate vandenõu minu vastu? Mitte ükski ei ole ilmutanud mu kõrvale, et mu poeg on teinud liidu Iisai pojaga. Mitte ükski teist ei ole mures minu pärast, et ta ilmutaks mu kõrvale, et mu poeg on ässitanud mu sulast mind varitsema, nagu see praegu on.'
9. Siis vastas edomlane Doeg, kes seisis Sauli sulaste juures, ja ütles: 'Ma nägin Iisai poja tulevat Noobi Ahituubi poja Ahimeleki juurde,
10. kes küsis Issandalt temale nõu, andis temale teerooga ja vilist Koljati mööga.'
11. Siis kuningas läkitas kutsuma preester Ahimelekit, Ahituubi poega, ja kogu ta isa sugu, kes olid preestriks Noobis; ja need kõik tulid kuninga juurde.
12. Ja Saul ütles: 'Kuule nüüd, Ahituubi poeg!' Ja see vastas: 'Siin ma olen, mu isand!'
13. Ja Saul küsis temalt: 'Mispärast te olete pidanud vandenõu minu vastu, sina ja Iisai poeg, et sa andsid temale leiba ja mööga ja küsisid Jumalalt temale nõu, selleks et ta tõuseks mind varitsema, nagu see praegu on?'
14. Ja Ahimelek kostis kuningale ning ütles: 'Kes on kõigi su sulaste hulgast nii ustav kui Taavet, kuninga väimees, su ihukaitsepealik ja su kojast austatu?'
15. Kas ma alles täna olen hakanud temale Jumalalt nõu küsima? See on minust kaugel! Kuningas ärgu pangu seda asja süüks oma sulasele ega kogu mu isa soole, sest su sulane ei teadnud midagi kõigest sellest, ei vähem ega rohkem!'
16. Aga kuningas ütles: 'Sa pead surema, Ahimelek, sina ja kogu su isa sugu!'
17. Ja kuningas ütles käsutäitjaile, kes seisid ta juures: 'Pöörduge sinna ja surmake Issanda preestrid, sest ka nende käsi on Taavetiga; kuigi nad teadsid, et ta põgenes, ei ilmutanud nemad seda mu kõrvale!' Aga kuninga sulased ei tahtnud sirutada oma kätt, et tungida kallale Issanda preestritele.
18. Siis ütles kuningas Doegile: 'Pöördu sina sinna ja mine preestritele kallale!' Ja edomlane Doeg pöördus ning läks ise preestritele kallale ja tappis sel päeval kaheksakümmend viis linast õlarüüd kandvat meest.
19. Ja ta lõi preestrite linnas Noobis möögateraga maha nii mehed kui naised, nii lapsed kui imikud ja, samuti möögateraga, ka härjad, eeslid ja lambad.
20. Pääses ainult üks Ahituubi poja Ahimeleki poeg, Ebjatar nimi, kes põgenes Taaveti juurde.
21. Ja Ebjatar jutustas Taavetile, et Saul oli Issanda preestrid tapnud.
22. Ja Taavet ütles Ebjatarile: 'Ma teadsin juba sel päeval, kui seal oli edomlane Doeg, et ta kindlasti teatab sellest Saulile. Minu tõttu on see sündinud kõigile su isa soo hingedele!'
23. Jää minu juurde, ära karda, sest kes püüab minu hinge, see püüab ka sinu hinge, minu juures oled sa aga kaitstud!'

1. Ja Taavetile teatati ning öeldi: 'Vaata, vilistid sõdivad Keila vastu ja riisuvad rehealuseid.'
2. Siis küsis Taavet Issandalt, öeldes: 'Kas pean minema neid vilisteid lööma?' Ja Issand vastas Taavetile: 'Mine ja löö vilisteid ja päästa Keila!'
3. Aga Taaveti mehed ütlesid temale: 'Vaata, me kardame juba siin Juudas, mis veel siis, kui läheksime Keilasse vilistite võitlusridade vastu!'
4. Siis küsis Taavet taas Issandalt ja Issand kostis temale ning ütles: 'Tõuse, mine alla Keilasse, sest ma annan vilistid sinu kätte!'
5. Ja Taavet läks oma meestega Keilasse ning sõdis vilistite vastu; ta viis ära nende karjad ja tekitas neile suure kaotuse; nõnda päästis Taavet Keila elanikud.
6. Kui Ebjatar, Ahimeleki poeg, põgenes Taaveti juurde Keilasse, tõi ta õlarüü kaasa.
7. Saulile teatati, et Taavet oli tulnud Keilasse. Ja Saul ütles: 'Jumal on ta minu kätte andnud, sest ta on ise ennast pannud tõkkesse, minnes väravate ja riividega linna.'
8. Ja Saul hüüdis kogu rahva sõtta, et minna alla Keilasse piirama Taavetit ja tema mehi.
9. Aga Taavet sai teada, et Saul kavatses tema vastu kurja, ja ta ütles preester Ebjatarile: 'Too õlarüü siia!'
10. Ja Taavet ütles: 'Issand, Iisraeli Jumal! Su sulane on tõesti kuulnud, et Saul püüab tulla Keilasse hävitama linna minu pärast.'
11. Kas Keila kodanikud annavad mu tema kätte? Kas Saul tuleb alla, nagu su sulane on kuulnud? Issand, Iisraeli Jumal, ilmuta ometi oma sulasele!' Ja Issand vastas: 'Ta tuleb.'
12. Ja Taavet küsis veel: 'Kas Keila kodanikud annavad minu ja mu mehed Sauli kätte?' Ja Issand vastas: 'Annavad küll.'
13. Siis Taavet ja ta mehed, ligi kuussada meest, võtsid kätte ja läksid Keilast välja ning hulkusid paigast teise. Ja kui Saulile teatati, et Taavet oli Keilast pääsenud, siis ta loobus oma retkest.
14. Ja Taavet asus kõrbes mäelinnustesse, jäädes mäestikku Siifi kõrbes. Saul otsis teda taga kogu aja, aga Jumal ei andnud teda tema kätte.
15. Taavet aga nägi küll, et Saul läks nõudma tema hinge. Kui Taavet oli Siifi kõrbes metsakurus,
16. võttis Joonatan, Sauli poeg, kätte ja läks Taaveti juurde metsakurusse ning kinnitas tema kätt Jumalas.
17. Ja ta ütles temale: 'Ära karda, sest mu isa Sauli käsi ei leia sind, vaid sina saad Iisraeli kuningaks ja mina olen sinust järgmine! Ka mu isa Saul teab seda.'
18. Ja nad mõlemad tegid Issanda ees liidu. Ja Taavet jäi metsakurusse, aga Joonatan läks koju.
19. Aga siiflased läksid Gibeasse Saulile ütleva: 'Eks Taavet varja ennast meie juures metsakurus, mäelinnustes Hakila kõrgendikul, mis on lõuna pool tühja maad.'
20. Ja nüüd, kuningas, tule, millal iganes su hing igatseb tulla, ja me anname tema kuninga kätte!'
21. Ja Saul ütles: 'Issand õnnistagu teid, et teil on olnud kaastunnet minu vastu!'
22. Minge nüüd ja tehke veel rohkem kindlaks, uurige ja vaadake paika, kus ta jalg liigub ja kes teda seal on näinud; sest mulle on öeldud, et ta on väga kaval.'
23. Vaadake ja uurige kõiki peidupaiku, kuhu ta võiks pugeda; ja kui on kindlaks tehtud, siis tulge tagasi minu juurde ja ma lähen siis koos teiega! Kui ta on maal, siis ma otsin tema üles kõigi Juuda tuhandete hulgast.'
24. Ja nad võtsid kätte ning läksid Sauli eel Siifi; aga Taavet ja tema mehed olid Maoni kõrbes, legendikul lõuna pool tühja maad.
25. Kui Saul oma meestega läks otsima, siis teatati Taavetile ja tema läks alla Selani ning jäi Maoni kõrbe; kui Saul seda kuulis, siis ta ajas Taavetit taga Maoni kõrbes.
26. Aga Saul käis ühel pool mäe ja Taavet oma meestega teisel pool mäe. Ja kui Taavet ruttas minema Sauli eest ning Saul ja ta mehed piirasid Taavetit ja ta mehi, et neid kinni võtta,
27. siis sündis, et käskjalg tuli Sauli juurde, öeldes: 'Tõtta ja tule, sest vilistid on valgunud maale!'
28. Siis Saul loobus Taavetit taga ajamast ja läks vilistite vastu. Sellepärast hüütakse seda paika 'Lahutuskaljuks'.

1. Aga Taavet läks sealt ära ja asus Een-Gedi mäelinnustesse.
2. Ja kui Saul tuli vilisteid jälitamast, siis teatati temale ning öeldi: 'Vaata, Taavet on Een-Gedi kõrbes.'
3. Siis võttis Saul kolm tuhat meest, valitud kogu Iisraelist, ja läks otsima Taavetit ja tema mehi Kaljukitse kaljudelt.
4. Ja kui ta jõudis tee ääres olevate lambatarade juurde, siis oli seal koobas; ja Saul läks sisse oma asjale. Aga Taavet ja tema mehed istusid koopa tagumises sopis.
5. Ja Taaveti mehed ütlesid talle: 'Näe, see on päev, millest Issand sulle on kõnelnud: Vaata, ma annan su vaenlase su kätte ja talita temaga, nagu su silmis hea on!' Ja Taavet tõusis ning lõikas salaja ära Sauli kuuehõlma.
6. Aga pärast seda torkas Taavetit südametunnistus, et ta Sauli hõlma oli ära lõiganud,
7. ja ta ütles oma meestele: 'Issanda pärast jäägu minust kaugele, et ma seda teeksin oma isandale, Issanda võitule, et pistaksin oma käe tema külge! Sest tema on Issanda võitu!'
8. Ja Taavet hoidis sõnadega tagasi oma mehed ega lubanud neid kippuda Sauli kallale; ja Saul tõusis koopast ning läks oma teed.
9. Aga seejärel tõusis Taavet ja läks koopast välja ja hüüdis Saulile järele ning ütles: 'Mu isand kuningas!' Kui Saul vaatas taha, siis heitis Taavet silmili maha ja kummardas.
10. Ja Taavet ütles Saulile: 'Mispärast sa kuulad inimeste jutte, kes ütlevad: Vaata, Taavet otsib su õnnetust?'
11. Vaata, nüüd sa nägid ju oma silmaga, kuidas Issand andis sind täna koopas minu kätte. Mulle öeldi, et ma su tapaksin, aga ma halastasin su peale, sest ma ütlesin: Mina ei pista kätt oma isanda külge, sest ta on Issanda võitu.
12. Ja mu isa, näe, vaata ka ise oma kuuehõlma mu käes! Sest kui ma lõikasin ära su kuuehõlma ega tapnud sind, siis pead sa mõistma ja nägema, et mul pole mõttes kurja ega üleastumist ja et ma pole pattu teinud sinu vastu, kuigi sa varitsed mu hinge, et seda võtta!
13. Issand mõistku kohut minu ja sinu vahel, ja Issand maksku sulle kätte minu eest, aga minu käsi ei puutu sinusse,
14. nagu ütleb muistse põlve vanasõna: 'Õelaist tuleb välja õelus, aga minu käsi ei puutu sinusse!'
15. Kellele on Iisraeli kuningas läinud järele? Keda sa taga ajad? Surnud koera, ühte kirpu!
16. Issand olgu kohtumõistjaks ja mõistku kohut minu ja sinu vahel; tema nähku ja seletagu mu riuasja ning mõistku mind õigeks sinu käest!'
17. Kui Taavet oli kõnelnud need sõnad Saulile, siis küsis Saul: 'Kas see on sinu hääl, mu poeg Taavet?' Ja Saul tõstis häält ja nuttis.
18. Ja ta ütles Taavetile: 'Sina oled minust õiglasem, sest sa oled teinud mulle head, mina aga olen teinud sulle kurja!'
19. Sa oled täna jutustanud, kuidas sa tegid mulle head: ehk küll Issand andis mu sinu kätte, sa siiski ei tapnud mind!
20. Sest kui keegi leiab oma vaenlase, kas ta laseb teda heaga ära minna? Issand tasugu sulle heaga selle eest, mis sa täna mulle tegid!
21. Ja nüüd, vaata, ma tean, et sina saad tõesti kuningaks ja et Iisraeli kuningriik püsib sinu käes.
22. Aga nüüd vannu mulle Issanda juures, et sa ei hukka mu järeltulevat sugu ega kaota minu nime mu isakojust!'
23. Ja Taavet vandus Saulile. Siis Saul läks koju, aga Taavet ja tema mehed läksid üles mäelinnusesse.

1. Saamuel suri, ja kogu Iisrael kogunes kokku ja leinas teda, ja nad matsid tema ta kodupaika Raamasse. Aga Taavet võttis kätte ja läks alla Paarani kõrbe.
2. Ja Maonis oli mees, kelle tööjärg oli Karmelis, ja see mees oli väga rikas: temal oli kolm tuhat lammast ja tuhat kitse; ta oli Karmelis oma lambaid niitmas.
3. Mehe nimi oli Naabal, ja ta naise nimi Abigail; naisel oli hea mõistus ja ilus välimus, mees oli aga karm ja tegude poolest kuri; ta oli kaaleblane.
4. Kui Taavet kõrbes kuulis, et Naabal niitis oma lambaid,
5. siis läkitas Taavet sinna kümme noort meest, öeldes neile: 'Minge üles Karmelisse, ja kui te jõuate Naabali juurde, siis küsige temalt minu nimel, kuidas ta käsi käib,
6. ja öelge mu vennale nõnda: Tere! Rahu olgu sinule ja rahu su kojale ja rahu kõigele, mis sul on!
7. Ma olen nüüd kuulnud, et sul on lambaniitjad. Sinu karjased on ju olnud meie juures: me pole neid mõnitanud ega ole neilt midagi kadunud kõigel sel ajal, mis nad olid Karmelis.
8. Küsi oma poistelt, küll nad jutustavad sulle! Leidku siis need noored mehed armu sinu silmis, sest me oleme ju tulnud heal päeval! Anna nüüd oma sulastele ja oma pojale Taavetile, mis sul juhtub käepärast olema!'
9. Ja Taaveti noored mehed tulid ning rääkisid Taaveti nimel Naabalile kõik needsamad sõnad ja jäid ootama.
10. Aga Naabal kostis Taaveti sulastele ja ütles: 'Kes on Taavet, kes on Iisai poeg? Nüüdsel ajal on palju sulaseid, kes põgenevad oma isandate juurest.
11. Kas peaksin võtma oma leiva ja vee ja tapetud loomad, mis ma olen tapnud oma niitjaile, ja andma meestele, kellest ma ei tea, kust nad pärit on?'
12. Siis Taaveti noored mehed pöördusid ümber oma teekonnal ja läksid tagasi; ja nad tulid ning andsid temale edasi kõik need sõnad.
13. Siis ütles Taavet oma meestele: 'Pange igaüks oma mõök vööle!' Nad panid igaüks oma mõõga vööle ja Taavet ise pani ka oma mõõga vööle. Ja nad läksid Taaveti järel, ligi nelisada meest, kuna kakssada jäi asjade juurde.
14. Aga Abigailile, Naabali naisele, teatas üks poistest, öeldes: 'Vaata, Taavet läkitas käskjalad kõrbest meie isandat tervitama, aga tema kärkis nendega.
15. Need mehed olid meie vastu väga head, nad ei mõnitanud meid ega kadunud meilt midagi kõigel sel ajal, mil väljal olles rändasime nende juures.
16. Nagu müür olid nad meie ümber, niihästi öösel kui päeval, kõige selle aja, mil me olime nende juures lambaid ja kitsi karjatamas.
17. Nüüd siis tea, ja vaata, mida sa saad teha, sest midagi kurja on otsustatud meie isanda ja kogu ta koja vastu; aga ta ise on ju paharetipoeg, tema enesega ei saa rääkida!'
18. Siis Abigail ruttas ja võttis kakssada leiba, kaks lähkrit veini, viis valmistatud lammast, viis mõõtu kõrvetatud teri, sada rosinakakku ja kakssada viigimarjakakku ning pani need eeslite selga.
19. Ja ta ütles oma poistele: 'Minge minu eel, vaata, ma tulen teie järel!' Aga oma mehele Naabalile ta sellest ei rääkinud.
20. Ja kui ta siis sõitis eesli seljas ja läks mäe varjus alla, vaata, siis tulid Taavet ja tema mehed temale vastu ja ta kohtas neid.
21. Aga Taavet oli öelnud: 'Tõesti, ma olen asjatult hoidnud kõike seda, mis sel mehel kõrbes oli, nõnda et midagi ei kadunud kõigest sellest, mis tal oli; ja tema tasub mulle head kurjaga.
22. Jumal tehku Taaveti vaenlastega ükskõik mida, kui ma kõigist, kes tal on, hommikuks alles jätan veel mõne meesolendi!'
23. Ja kui Abigail nägi Taavetit, siis ta hüppas kähku eesli seljast ja heitis Taaveti ette silmili ning kummardas maani.
24. Ta langes tema jalgade juurde ja ütles: 'Minu peal on süü, mu isand. Lase nüüd oma teenijat su kuuldes rääkida ja kuule oma teenija sõnu!
25. Ärgu mu isand ometi hooligu sellest kõlvatust mehest Naabalist; sest nagu nimi, nõnda on ta ise -

Naabal on ta nimi ja rumal ta on! Aga mina, su teenija, ei näinud mu isanda noori mehi, keda sa olid läkitanud.

26. Ja nüüd, mu isand, nii tõesti kui Issand elab ja nii tõesti kui sa ise elad, Issand on takistanud sind sattumast veresüüsse ja aitamast iseennast oma käega: nüüd saagu Naabali sarnaseks su vaenlased ja need, kes püüavad teha kurja mu isandale!

27. Ja nüüd antagu see and, mis su teenija on toonud mu isandale, noortele meestele, kes käivad mu isanda kannul!

28. Anna siis andeks oma teenija üleastumine! Sest Issand teeb tõesti mu isandale ühe kindla koja, sellepärast et mu isand võitleb Issanda võitlusi. Ja kurja ei leita sinus kogu su eluajal.

29. Ja kui keegi tõuseks sind taga ajama ja su hinge püüdma, siis on mu isanda hing seotud elavate kimpu Issanda, su Jumala juures; aga su vaenlaste hinged ta lingutab lingupesast välja.

30. Ja kui Issand teeb mu isandale kõike seda head, millest ta sulle on rääkinud, ja määrab sind Iisraelile vürstiks,

31. siis ärgu saagu see sulle komistuseks ega mu isandale südametunnistuse piinaks, et oleksid põhjusest valanud verd ja mu isand oleks aidanud iseennast! Ja kui Issand teeb mu isandale head, siis mõtle oma teenijale!

32. Ja Taavet ütles Abigailile: 'Õnnistatud olgu Issand, Iisraeli Jumal, kes sellel päeval on sind mulle vastu läkitanud!

33. Õnnistatud olgu su mõistus ja õnnistatud ole sa ise, et sa täna mind oled takistanud veresüüsse sattumast ja iseennast oma käega aitamast!

34. Aga tõepoolest, nii tõesti kui elab Issand, Iisraeli Jumal, kes mind on keelanud sulle kurja tegemast, kui sa mitte poleks rutanud ja mulle vastu tulnud, ei oleks Naabalile koiduajaks alles jäänud ühtegi meesolendit.'

35. Siis võttis Taavet naise käest vastu, mis too temale oli toonud, ja ütles: 'Mine rahuga koju! Vaata, ma olen kuulnud su häält ja olen tõstnud üles su palge.'

36. Kui Abigail tuli Naabali juurde, vaata, siis oli temal oma kojas pidu, otse kuninglik pidu. Naabali süda oli rõõmus ja ta oli väga joobnud, seepärast ei jutustanud Abigail talle midagi, ei vähemat ega rohkemat, enne kui hommik koitis.

37. Aga hommikul, kui Naabalist oli vein haihtunud, jutustas ta naine temale neist asjust; siis suri tal süda rinnus ja ta otsekui kivines.

38. Ja ligi kümne päeva pärast lõi Issand Naabalit, nõnda et ta suri.

39. Kui Taavet kuulis, et Naabal oli surnud, ütles ta: 'Õnnistatud olgu Issand, kes on lahendanud minu teotuse riiuasja, mille Naabal põhjustas, ja kes on hoidnud oma sulast kurja tegemast! Naabali kurjuse tasus aga Issand ta enese pea peale.' Siis Taavet läkitas käskjalad ja käskis Abigailile öelda, et ta tahab võtta teda enesele naiseks.

40. Ja Taaveti sulased tulid Abigaili juurde Karmelisse ja rääkisid temaga ning ütlesid: 'Taavet läkitas meid sinu juurde, et võtta sind enesele naiseks.'

41. Siis ta tõusis ja kummardas silmili maha ning ütles: 'Vaata, su teenija on valmis saama orjaks, kes peseb oma isanda sulaste jalgu.'

42. Ja Abigail tõusis kiiresti ning sõitis eesli seljas, samuti tema viis teenijatüdrukut, kes käisid ta kannul; ta järgnes Taaveti käskjalgadele ja sai tema naiseks.

43. Ahinoami võttis Taavet Jisreelist ja nõnda said need mõlemad tema naisteks.

44. Aga Saul oli andnud oma tütre Miikali, Taaveti naise, Paltile, Laisi pojale, kes oli pärit Gallimist.

1. Ja siiflased tulid Gibeasse Saulile ütlema: 'Eks Taavet varja ennast Hakila künkal, ida pool tühja maad?'
2. Ja Saul võttis kätte ning läks alla Siifi kõrbe, ja koos temaga kolm tuhat Iisraeli valitud meest, et otsida Taavetit Siifi kõrbest.
3. Ja Saul lõi leeri üles Hakila künkale, mis on tee ääres ida pool tühja maad. Aga Taavet viibis kõrbes ja kui ta sai aru, et Saul oli tulnud kõrbe temale järele,
4. siis läkitas Taavet maakuulajaid ja sai teada, et Saul oli tõesti tulnud.
5. Ja Taavet võttis kätte ning tuli paika, kuhu Saul oli leeri üles löönud; ja Taavet nägi kohta, kus Saul ja tema väepealik Abner, Neeri poeg, magasid; Saul magas vankriteleeris ja rahvas oli leeris tema ümber.
6. Taavet võttis sõna ja rääkis hett Ahimelekiga ja Abisaiga, Seruja pojaga, Joabi vennaga, öeldes: 'Kes tuleb koos minuga Sauli juurde leeri?' Ja Abisai vastas: 'Mina tulen koos sinuga.'
7. Nõnda tulid Taavet ja Abisai öösel rahva juurde, ja vaata, Saul oli heitnud magama vankriteleeris ning tema piik oli maasse lööduna ta peatsis; Abner ja rahvas aga magasid tema ümber.
8. Ja Abisai ütles Taavetile: 'Jumal on täna andnud sinu vaenlase su kätte. Ja nüüd luba, ma löön ta piigiga maa külge! Üksainus hoop - teist ei ole mul tema jaoks vaja.'
9. Aga Taavet vastas Abisaile: 'Ära teda hukka! Sest kes võiks karistamata pista oma käe Issanda võitu külge?'
10. Ja Taavet ütles: 'Nii tõesti kui Issand elab, lööb Issand kindlasti ise teda: kas saabub ta surmapäev või läheb ta sõtta ja saab otsa.'
11. Issanda pärast jäägu see minust kaugele, et pistaksin oma käe Issanda võitu külge. Aga võta nüüd piik, mis on ta peatsis, ja veekruus, ja lähme!'
12. Ja Taavet võttis piigi ja veekruusi Sauli peatsist ja nad läksid oma teed; ja ükski ei näinud, ei märganud ega ärganud üles, vaid nad kõik magasid, sest Issand oli lasknud tulla nende peale raske une.
13. Seejärel läks Taavet üle teisele poole ja seisis eemal mäetipus; nende vahel oli palju maad.
14. Ja Taavet hüüdis rahvast ja Abnerit, Neeri poega, ja ütles: 'Eks sa vasta, Abner?' Ja Abner kostis ning küsis: 'Kes sa oled, et sa hüüad kuningat?'
15. Ja Taavet ütles Abnerile: 'Eks sa ole mees? Kes on Iisraelis sinu sarnane? Aga miks sa ei valvanud oma isandat kuningat? Sest keegi rahva hulgast tuli hukkama kuningat, su isandat.'
16. Ei ole hea see asi, mis sa oled teinud. Nii tõesti kui Issand elab: te olete surmalapsed, et te ei ole valvanud oma isandat, Issanda võitut. Ja nüüd vaata, kus on kuninga piik ja veekruus, mis olid ta peatsis?'
17. Siis Saul tundis ära Taaveti hääle ja küsis: 'Kas see on sinu hääl, mu poeg Taavet?' Ja Taavet vastas: 'See on minu hääl, mu isand kuningas.'
18. Ja ta ütles: 'Mispärast ajab mu isand nõnda taga oma sulast? Sest mida ma olen teinud? Või mis kurja on mu käes?'
19. Ja nüüd kuulgu ometi mu isand kuningas oma sulase sõnu: kui Issand on sind kihutanud minu vastu, siis saagu ta tunda ohvrilõhna; aga kui inimlapsed, siis olgu nad neetud Issanda ees, et nad tõukavad mind nüüd välja Issanda pärisosasse kuuluvusest, öeldes: Mine teeni teisi jumalaid!'
20. Aga nüüd ärgu volaku mu veri maha Issanda palgest eemal, sest Iisraeli kuningas on läinud otsima ühtainsat kirpu, otsekui ajaks ta mägedes taga põldpüüd.'
21. Siis ütles Saul: 'Ma olen pattu teinud. Tule tagasi, mu poeg Taavet, sest ma ei tee sulle enam kurja, sellepärast et mu hing on täna olnud kallis su silmis! Vaata, ma olen talitanud mõistmatult ja eksinud üliväga.'
22. Ja Taavet kostis ning ütles: 'Vaata, siin on kuninga piik; tulgu nüüd keegi noortest meestest ja võtku see!'
23. Issand tasub igaühele tema õiglust ja truudust mööda. Sest Issand andis sind täna minu kätte, aga mina ei tahtnud pista oma kätt Issanda võitu külge.

24. Ja vaata, nagu sinu hing oli täna kallis minu silmis, nõndasamuti olgu minu hing kallis Issanda silmis ja ta päästku mind igast hädast!

25. Ja Saul ütles Taavetile: 'Ole õnnistatud, mu poeg Taavet! Mida sa iganes teed, see õnnestub sul.' Siis Taavet läks oma teed ja Saul läks tagasi koju.

Peatükk 27

1. Ja Taavet mõtles südames: 'Ühel päeval saan ma ometi otsa Sauli käe läbi; mul ei ole tõesti paremat kui põgeneda vilistite maale, siis tüdineb Saul mind edaspidi otsimast kõigist Iisraeli paigust ja nõnda ma pääsen tema käest.'
2. Ja Taavet võttis kätte ja läks, tema ja kuussada meest, kes olid koos temaga, Gati kuninga Aakise, Maoki poja juurde.
3. Ja Taavet jäi Aakise juurde Gatti, tema ja ta mehed, igaüks oma perega, Taavetil tema kaks naist: jisreellanna Ahinoam ja Abigail, karmellase Naabali naine.
4. Kui Saulile teatati, et Taavet oli põgenenud Gatti, siis ta ei otsinud teda enam.
5. Ja Taavet ütles Aakisele: 'Kui ma nüüd olen armu leidnud sinu silmis, siis lase anda mulle paik ühes lagendikulinnas, et ma seal võiksin elada. Sest miks peaks su sulane elama koos sinuga kuningalinnas?'
6. Nii andis Aakis temale selsamal päeval Siklagi. Sellepärast on Siklag tänapäevani Juuda kuningate päralt.
7. Ja aega, mis Taavet elas vilistite maal, oli aasta ja neli kuud.
8. Taavet läks siis oma meestega ja nad tungisid kallale gesurlastele, girlslastele ja amalekkidele, sest need olid maa elanikud muistsest ajast, kuni Suuri teelahkmeni ja kuni Egiptusemaani.
9. Ja Taavet hävitas maa ega jätnud elama ei meest ega naist; aga ta võttis lambad, kitsed, veised, eeslid, kaamelid ja riided, pöördus siis tagasi ja tuli Aakise juurde.
10. Ja kui Aakis küsis: 'Eks te teinud täna röövretke?', siis vastas Taavet: 'Jah, Juuda Lõunamaale või Jerahmeeli Lõunamaale või keenlaste Lõunamaale.'
11. Taavet ei jätnud elama ei meest ega naist, et tuua neid Gatti, sest ta mõtles: 'Muidu võiksid need meist jutustada ja öelda: Taavet tegi nõnda ja niisugune oli ta viis kogu selle aja, mil ta elas vilistite väljadel.'
12. Aga Aakis uskus Taavetit ja mõtles: 'Ta on teinud ennast hoopis vastumeelseks oma rahva juures Iisraelis ja jääb igavesti mulle sulaseks.'

1. Ja neil päevil sündis, et vilistid kogusid oma väehulgad sõjakäigule, võitluseks Iisraeli vastu; ja Aakis ütles Taavetile: 'Tea, et sul tuleb koos minuga minna välja leeri, sinul ja su meestel!'
2. Ja Taavet ütles Aakisele: 'Hea küll! Nüüd saad sa teada, mida su sulane suudab teha.' Ja Aakis ütles Taavetile: 'Hea küll! Ma panen sind kogu ajaks kaitsma mu pead.'
3. Saamuel oli surnud, kogu Iisrael oli teda leinanud ja nad olid ta matnud Raamasse, ta oma linna. Ja Saul oli maalt kaotanud lausujad ja ennustajad.
4. Ja vilistid kogunesid ja tulid ning löid leeri üles Suunemisse; ja Saul kogus kokku kogu Iisraeli ning nemad löid leeri üles Gilboasse.
5. Aga kui Saul nägi vilistite leeri, siis ta kartis ja ta süda värises väga.
6. Ja Saul küsis Issandalt, aga Issand ei vastanud temale ei unenägude, uurimi ega prohvetite läbi.
7. Siis Saul ütles oma sulastele: 'Otsige mulle üks naine, kellel on lausuja vaim, siis ma lähen tema juurde ja küsin temalt!' Ja ta sulased ütlesid temale: 'Vaata, Een-Dooris on lausuja vaimuga naine.'
8. Saul tegi ennast tundmatuks, pani teised riided selga ja läks, tema ja kaks meest koos temaga, ja nad tulid öösel naise juurde; ja ta ütles: 'Ennusta ometi mulle vaimu abil ja lase tõusta mu ette see, keda ma sulle nimetan!'
9. Aga naine vastas temale: 'Vaata, sa ju tead, mida Saul on teinud, kuidas ta maalt kaotas lausujad ja ennustajad. Miks sa tahad nüüd seada mu hingele püünist, et saata mind surma?'
10. Aga Saul vandus temale Issanda juures, öeldes: 'Nii tõesti kui Issand elab, selle asja eest ei taba sind karistus!'
11. Naine küsis: 'Keda pean laskma tõusta su ette?' Ja ta vastas: 'Lase Saamuel tõusta mu ette!'
12. Aga kui naine nägi Saamueli, siis ta kisendas kõvasti; ja naine rääkis Saulile, öeldes: 'Miks sa mind petsid? Sina oled ju Saul!'
13. Aga kuningas ütles temale: 'Ära kard! Ütle ainult, mida sa näed!' Ja naine ütles Saulile: 'Ma näen jumalat maa seest üles tõusvat.'
14. Siis ta küsis temalt: 'Kuidas ta välja näeb?' Ja naine vastas: 'Üks vana mees tõuseb üles ja tal on kuub seljas.' Siis mõistis Saul, et see oli Saamuel, ja ta heitis silmili maha ning kummardas.
15. Ja Saamuel küsis Saulilt: 'Miks sa tülitad mind, lastes mind üles tõusta?' Ja Saul vastas: 'Mul on väga kitsas käes, sest vilistid sõdivad mu vastu ja Jumal on minu juurest lahkunud ega vasta mulle enam ei prohvetite ega unenägude läbi. Sellepärast ma hüüdsin sind, et sa annaksid mulle teada, mida ma pean tegema.'
16. Aga Saamuel ütles: 'Mispärast sa küsid minult, kui Issand on sinu juurest lahkunud ja on saanud su vaenlaseks?'
17. Issand on tõesti sulle teinud, nagu ta minu läbi on rääkinud: Issand on kiskunud kuningriigi sinu käest ja on selle andnud su ligimesele Taavetile.
18. Et sa ei ole kuulanud Issanda häält ega ole andnud amalekile tunda tema tulist viha, siis nüüd on Issand teinud seda sinule.
19. Issand annab ka Iisraeli koos sinuga vilistite kätte ja homme oled sa koos oma poegadega minu juures. Issand annab vilistite kätte ka Iisraeli leeri.'
20. Siis langes Saul äkitselt täies pikkuses maha, nii väga kartis ta Saamueli sõnu. Temal ei olnud ka enam jõudu, sest ta ei olnud leiba söönud kogu päeva ja kogu öö.
21. Aga naine tuli Sauli juurde ja, nähes, et ta oli väga hirmunud, ütles temale: 'Vaata, su teenija kuulis su häält ja ma panin oma elu kaalule ning kuulsin su sõnu, mis sa mulle kõnelesid.'
22. Ja nüüd kuule ometi ka sina oma teenija häält ja lase ma panen su ette palukese leiba; söö, et sul oleks jõudu teeleminekuks!'
23. Aga ta keeldus ja ütles: 'Mina ei söö.' Siis käisid temale peale niihästi ta sulased kui ka naine, ja ta kuulis nende häält; ja ta tõusis maast ning istus voodi peale.
24. Ja naisel oli kodus nuumvasikas; ta tappis selle kiiresti, võttis jahu, sõtkus ja küpsetas hapnemata leiba.
25. Ja ta tõi toidu Sauli ja tema sulaste ette ning need sõid; siis nad tõusid ja läksid ära selsamal ööl.

1. Ja vilistid kogusid kõik oma väehulgad Afekisse, aga Iisrael oli leeris Jisreelis oleva allika juures.
2. Vilistite vürstid liikusid edasi sadade ja tuhandete kaupa, aga Taavet ja tema mehed liikusid viimastena koos Aakisega.
3. Ja vilistite vürstid küsisid: 'Mis heebrealased need on?' Aga Aakis vastas vilistite vürstidele: 'Eks see ole Taavet, Iisraeli kuninga Sauli sulane, kes on minu juures olnud juba aastapäevad! Mina ei ole leidnud temas midagi halba alates päevast, kui ta tuli minu juurde, kuni tänapäevani.'
4. Ent vilistite vürstid vihastasid tema peale ja ütlesid talle: 'Lase mees pöördub ümber ja läheb tagasi oma paika, kuhu sa tema oled määranud; ta ärgu tulgu koos meiega sõtta, et ta sõjas ei saaks meie vastaseks! Sest millega ta saaks ennast teha oma isandale meelepäraseks? Muidugi nende meeste peadega, kes siin on.'
5. Kas ta pole mitte see Taavet, kellest nad tantsides vastastikku laulsid ja ütlesid: 'Saul lõi maha oma tuhat, aga Taavet oma kümme tuhat!''?
6. Siis Aakis kutsus Taaveti ja ütles talle: 'Nii tõesti kui Issand elab, oled sina õige ja see on minu silmis hea, et sa leeris koos minuga lähed ja tuled, sest ma ei ole sinus leidnud kurja alates päevast, mil sa tulid minu juurde, kuni tänapäevani; aga vürstide silmis sa ei kõlba.'
7. Pöördu nüüd tagasi ja mine rahuga, et sa ei teeks kurja vilistite silmis!'
8. Ja Taavet küsis Aakiselt: 'Aga mida ma siis olen teinud ja mida sa oled leidnud oma sulases alates päevast, mil ma tulin su teenistusse, kuni tänapäevani, et ma ei või tulla ja võidelda oma isanda kuninga vaenlaste vastu?'
9. Aga Aakis kostis ning ütles Taavetile: 'Ma tean, et sa minu silmis oled hea nagu Jumala ingel; kuid vilistite vürstid on öelnud: Tema ärgu tulgu koos meiega sõtta!'
10. Ja nüüd tõuse hommikul vara koos oma isanda sulastega, kes on tulnud koos sinuga; kui olete hommikul vara tõusnud ja läheb valgeks, siis minge ära!'
11. Ja Taavet tõusis vara, tema ja ta mehed, et hommikul minna teele tagasi vilistite maale; vilistid aga läksid üles Jisreeli.

1. Kui Taavet ja tema mehed jõudsid kolmandal päeval Siklagi, olid amalekid tunginud kallale Lõunamaale ja Siklagile; nad olid Siklagi vallutanud ja tulega ära põletanud.
2. Naised, kes seal olid olnud, niihästi pisikesed kui suured, olid nad viinud vangigi; nad ei olnud surmanud kedagi, vaid viinud kaasa ja läinud oma teed.
3. Ja kui Taavet oma meestega jõudis linna, vaata, siis oli see tulega põletatud, nende naised ja pojad ja tütreid aga vangigi viidud.
4. Siis Taavet ja rahvas, kes oli koos temaga, tõstsid häält ja nutsid, kuni nad enam ei jõudnud nutta.
5. Vangigi viidud olid ka Taaveti mõlemad naised: Ahinoam, jisreellanna, ja Abigail, karmellase Naabali naine.
6. Ja Taavetil oli väga kitsas käes, sest rahvas lubas tema kividega surnuks visata, sellepärast et kogu rahvas oli hinges kibestunud, igaüks oma poegade ja tütarde pärast; aga Taavet kinnitas ennast Issandas, oma Jumalas.
7. Ja Taavet ütles preester Ebjatarile, Ahimeleki pojale: 'Too mulle ometi ölarüü!' Ja Ebjatar tõi Taavetile ölarüü.
8. Ja Taavet küsis Issandalt, öeldes: 'Kas pean seda röövjõuku taga ajama? Kas ma saan nad kätte?' Ja Issand vastas talle: 'Aja taga, sest sa saad nad tõesti kätte ja päästad kindlasti vangid!'
9. Ja Taavet läks, tema ja need kuussada meest, kes olid koos temaga, ja nad jõudsid kuni Besori jõeni, kuhu osa jäi peatuma.
10. Aga Taavet jätkas tagaajamist, tema ja nelisada meest, kuna peatuma jäi kakssada meest, kes olid väsinud Besori jõe ületamiseks.
11. Nad leidsid väljalt ühe Egiptuse mehe ja viisid selle Taaveti juurde; ja nad andsid mehele leiba süüa ja vett juua.
12. Ja nad andsid talle tüki viigimarjakakku ja kaks rosinakakku; ta sõi ja ta vaim virgus, sest ta ei olnud kolm päeva ja kolm ööd leiba söönud ega vett joonud.
13. Ja Taavet küsis temalt: 'Kelle oma sa oled ja kust sa pärit oled?' Ja ta vastas: 'Mina olen Egiptuse poiss, amaleki mehe sulane, ja mu isand jättis mind maha, sellepärast et ma kolm päeva tagasi jäin haigeks.
14. Me tungisime kallale kreetide Lõunamaale, ja sellele, mis kuulub Juudale, ja Kaalebi Lõunamaale, ja me põletasime tulega Siklagi.'
15. Ja Taavet küsis temalt: 'Kas tahad mind viia selle röövjõugu juurde?' Ja ta vastas: 'Vannu mulle Jumala juures, et sa mind ei tapa ega loovuta mu isanda kätte, siis ma viin sind selle röövjõugu juurde!'
16. Ja ta viis teda, ja vaata, nad olid laiali üle kogu maa söömas, joomas ja pidutsemas kõige selle suure saagi pärast, mille nad olid võtnud vilistite maalt ja Juudamaalt.
17. Ja Taavet lõi neid nende retke hommikust kuni teise päeva õhtuni; neist ei pääsenud muud kui ainult nelisada noort meest, kes istusid kaamelite selga ja põgenesid.
18. Ja Taavet päästis kõik, mis amalekid olid võtnud; Taavet päästis ka oma mõlemad naised.
19. Neile ei jäänud midagi vajaka, ei vähemast ega suuremast, ei poegadest ega tütardest, ei saagist ega muust, mida nad neilt olid võtnud - Taavet tõi kõik tagasi.
20. Ja Taavet võttis kõik lambad, kitsed ja veised, ja nad ajasid neid muu karja ees ning ütlesid: 'See on Taaveti saak.'
21. Ja Taavet tuli nende kahesaja mehe juurde, kes olid väsinud, et järgneda Taavetile, ja olid jäetud Besori jõe äärde; ja need tulid vastu Taavetile ja rahvale, kes oli koos temaga; Taavet lähenes rahvale ja küsis, kuidas nende käsi käib.
22. Aga kõik pahad ja kõlvatud meeste hulgast, kes olid käinud koos Taavetiga, võtsid sõna ja ütlesid: 'Sellepärast et nad ei tulnud koos meiega, ei anna me neile saagist, mida oleme päästnud, mitte midagi muud kui igaühele ainult ta naise ja lapsed; viigu nad need ja mingu!'
23. Aga Taavet ütles: 'Mu vennad, ärge tehke nõnda sellega, mis Issand meile on andnud; tema hoidis meid ja andis meie kätte selle röövjõugu, kes tuli meile kallale.

24. Kes küll kuulaks teid selles asjas? Sest missugune on selle osa, kes läheb sõtta, niisugune on ka selle osa, kes jääb varustuse juurde. Saak tuleb jaotada võrdselt!
25. Ja nõnda jäigi alates sellest päevast ja edaspidi: sest ta tegi selle seaduseks ja õiguseks Iisraelis kuni tänapäevani.
26. Ja kui Taavet tuli Siklagi, siis ta läkitas osa saagist Juuda vanemaile, igapähele oma sõpradest, öeldes: 'Vaata, siin on teile tervitusand Issanda vaenlastelt saadud saagist!'
27. Ta läkitas neile, kes olid Peetelis, Lõunamaa Raamotis, Jattiris,
28. Aroeris, Sifmotis, Estemoas,
29. Raakalis, jerahmeellaste linnades, keenlaste linnades,
30. Hormas, Boor-Aasanis, Atakis
31. ja Hebronis, ja kõigisse paigusse, kus Taavet ise ja ta mehed olid käinud.

Peatükk 31

1. Aga vilistid sõdisid Iisraeli vastu; ja Iisraeli mehed põgenesid vilistite eest ning langesid mahalööduina Gilboa mäele.
2. Ja vilistid tungisid kallale Saulile ja tema poegadele; ja vilistid löid maha Joonatani, Abinadabi ja Malkisuu, Sauli pojad.
3. Taplus Sauli vastu oli äge; kui ammukütid leidsid ta, siis nad haavasid teda raskelt.
4. Ja Saul ütles oma sõjariistade kandjale: 'Tõmba oma mõök välja ja pista mind sellega läbi, et need ümberlõikamatud ei tuleks ega pistaks mind läbi ega teeks minuga nurjatust!' Aga tema sõjariistade kandja ei tahtnud, sest ta kartis väga. Siis võttis Saul ise mõõga ja kukutas ennast selle otsa.
5. Ja kui tema sõjariistade kandja nägi, et Saul oli surnud, siis kukutas ka tema ennast oma mõõga otsa ja suri koos temaga.
6. Nõnda surid Saul ja tema kolm poega ja tema sõjariistade kandja, samuti kõik tema mehed selsamal päeval.
7. Kui Iisraeli mehed, kes olid siinpool orgu ja siinpool Jordanit, nägid, et Iisraeli mehed olid põgenenud ja et Saul ja tema pojad olid surnud, siis nad jätsid linnad maha ja põgenesid, ja vilistid tulid ning asusid neisse.
8. Ja kui vilistid teisel päeval tulid mahalööduid paljaks riisuma, siis leidsid nad Sauli ja tema kolm poega langenuina Gilboa mäelt.
9. Nad raiusid tema pea maha ja riisusid ta sõjariistad ning läkitasid ringi mööda vilistite maad, kuulutama rõõmusõnumit nende ebajumalate kojas ja rahva hulgas.
10. Ja nad panid tema sõjariistad Astarte kotta, aga tema laiba nad riputasid Beet-Saani müürile.
11. Aga kui Gileadi Jaabesi elanikud kuulsid, mida vilistid olid teinud Sauliga,
12. siis nad võtsid kätte, kõik vahvad mehed, ja läksid kogu öö ning võtsid Sauli laiba ja tema poegade laibad Beet-Saani müürilt; siis nad tulid Jaabesisse ja põletasid need seal.
13. Seejärel nad võtsid nende luud ja matsid Jaabesisse tamariskipuu alla ning paastusid seitse päeva.

2. Saamueli

Peatükk 1

1. Ja pärast Sauli surma, kui Taavet oli tagasi tulnud amalekke löömast ja Taavet oli viibinud kaks päeva Siklagis,
2. vaata, siis tuli kolmandal päeval keegi mees leerist Sauli juurest, riided lõhki käristatud ja mulda pea peal. Ja kui ta jõudis Taaveti juurde, siis ta heitis maha ja kummardas.
3. Ja Taavet küsis temalt: 'Kust sa tuled?' Tema vastas: 'Ma olen Iisraeli leerist pääsenud.'
4. Ja Taavet ütles temale: 'Mis seal juhtus? Jutusta ometi mulle!' Ja ta vastas: 'Rahvas põgenes lahingust ja rahvast on paljud ka langenud ja surnud; ka Saul ja tema poeg Joonatan on surnud.'
5. Siis küsis Taavet noorelt mehelt, kes temale seda jutustas: 'Kuidas sa tead, et Saul ja tema poeg Joonatan on surnud?'
6. Ja noor mees, kes temale seda jutustas, vastas: 'Ma juhtusin kogemata Gilboa mäele, ja vaata, Saul toetas ennast oma piigile; aga vaata, sõjavankrid ja ratsanikud kippusid talle ligi.
7. Kui ta ümber pöördus ja mind nägi, siis ta hüüdis mind. Ja ma vastasin: Siin ma olen!
8. Ta küsis minult: Kes sa oled? Ja ma vastasin talle: Mina olen amalek.
9. Siis ta ütles mulle: Astu nüüd minu juurde ja surma mind, sest mind on tabanud nõrkushoog, kuigi mul on hing alles täiesti sees!
10. Siis ma astusin ta juurde ja surmasin tema, sest ma teadsin, et kui ta kukub, siis ta ei jää elama. Ja ma võtsin laubaehete, mis tal peas oli, ja käevõru, mis tal käsivarre ümber oli, ja tõin need siia oma isandale.'
11. Siis Taavet haaras kinni oma riietest ja käristas need lõhki, nõndasamuti tegid ka kõik mehed, kes ta juures olid.
12. Ja nad kaeblesid, nutsid ja paastusid öhtuni Sauli ja tema poja Joonatani pärast, ja Issanda rahva ja Iisraeli soo pärast, sellepärast et need olid langenud mõõga läbi.
13. Ja Taavet küsis noorelt mehelt, kes oli temale seda jutustanud: 'Kust sa pärit oled?' Ja see vastas: 'Mina olen võõrsil elava amaleki mehe poeg.'
14. Ja Taavet ütles talle: 'Kuidas sa siis ei kartnud sirutada oma kätt Issanda võitu hukkamiseks?'
15. Ja Taavet kutsus ühe noore mehe ning ütles: 'Tule siia ja mine talle kallale!' Ja see löi ta maha, nõnda et ta suri.
16. Ja Taavet ütles temale: 'Sinu veri tulgu su pea peale, sest su oma suu on tunnistanud sinu vastu, öeldes: Mina olen tapnud Issanda võitu.'
17. Ja Taavet laulis Sauli ja tema poja Joonatani pärast seda nutulaulu
18. ning ütles, et Juuda poegadele tuleks õpetada 'Ammulaulu'. Vaata, see on kirja pandud Õiglase raamatus:
19. 'Sinu hiilgus, Iisrael, on maha löödud su küngastel! Kuidas küll on kangelased langenud!
20. Ärge jutustage seda Gatis, ärge kuulutage Askeloni tänavail, et vilistite tütreid ei röömutseks, et ümberlõikamatute tütreid ei rökataks!
21. Gilboa mäed! Ärgu tulgu teie peale ei kastet ega vihma, te ohvripõllud! Sest seal on rüvetatud kangelaste kilbid, Sauli kilp on õliga võidmata.
22. Mahalöödute verest, kangelaste rasvast ei hoidunud Joonatani amb, Sauli mõök ei tulnud tühjalt tagasi.
23. Saul ja Joonatan, armastatud ja armsad, lahutamatud elus ja surmas! Nad olid kotkastest kiiremad, lõvidest tugevamad.
24. Iisraeli tütreid! Nutke Sauli pärast, kes teid riietas kaunistustega purpurisse, kes kinnitas kuldehteid teie riietele!
25. Kuidas küll on kangelased langenud keset taplust, Joonatan maha löödud su küngastel!
26. Mul on sinu pärast kitsas käes, mu vend Joonatan! Sa olid mulle väga kallis. Naiste armastusest imelisem oli su armastus minu vastu.
27. Kuidas küll on kangelased langenud ja võitlusrelvad hävinud!'

Peatükk 2

1. Ja pärast sündis, et Taavet küsis Issandalt, öeldes: 'Kas pean minema mõnesse Juuda linna?' Ja Issand vastas temale: 'Mine!' Ja Taavet küsis: 'Kuhu ma lähen?' Ja ta vastas: 'Hebronisse.'
2. Nii läks Taavet sinna, samuti ta mõlemad naised: jisreellanna Ahinoam ja Abigail, karmellase Naabali naine.
3. Ja Taavet viis sinna ka oma sõjamehed, kes ta juures olid, igaühe koos tema perega; ja nad elasid Hebroni linnades.
4. Siis tulid Juuda mehed ja võidsid Taaveti seal kuningaks Juuda soole. Kui Taavetile teatati, et need olid Gileadi Jaabesi mehed, kes Sauli maha matsid,
5. siis läkitas Taavet käskjalad Gileadi Jaabesi meeste juurde ja ütles neile: 'Issand õnnistagu teid, et osutasite seda armastust oma isandale Saulile ja matsite ta maha!
6. Osutagu nüüd Issand teile heldust ja truudust! Minagi tahan selle eeskujul teile head teha, sellepärast et te seda tegite.
7. Ja nüüd olgu teie käed tugevad ja olge vahvad! Teie isand Saul on küll surnud, aga Juuda sugu on ju mind võidnud enesele kuningaks!'
8. Kuid Abner, Neeri poeg, kes oli Sauli väepealik, võttis Sauli poja Iisboseti ja viis Mahanaimi
9. ning tõstis tema kuningaks Gileadile, aaserlastele, Jisreelile, Efraimile, Benjaminile ja kogu Iisraelile.
10. Sauli poeg Iisboset oli Iisraeli kuningaks saades nelikümmend aastat vana ja ta valitses kaks aastat; ainult Juuda sugu käis Taaveti järel.
11. Ja aega, mis Taavet oli Juuda soo kuningaks Hebronis, oli seitse aastat ja kuus kuud.
12. Kord läksid Abner, Neeri poeg, ja Sauli poja Iisboseti sulased Mahanaimist Gibeoni.
13. Aga Joab, Seruja poeg, ja Taaveti sulased läksid ka välja ja nad kohtusid Gibeoni tiigi juures; ühed asusid siia poole tiiki ja teised sinna poole tiiki.
14. Ja Abner ütles Joabile: 'Noored mehed võiksid meie ees hakata mängima sõjamängu!' Ja Joab vastas: 'Hakaku pealegi!'
15. Siis nad tõusid ja astusid ette: kaksteist meest Benjaminile ja Sauli poja Iisboseti poolt ja kaksteist Taaveti sulaseist.
16. Ja nad haarasid üksteist peast ning pistsid oma mõõgad üksteisele külje sisse ja langesid üheskoos. Seepärast nimetatakse seda paika Helkat- Hassurimiks; see on Gibeoni juures.
17. Ja sel päeval sündis väga tugev taplus ning Abnerit ja Iisraeli mehi löödi Taaveti sulaste poolt.
18. Ja seal oli kolm Seruja poega: Joab, Abisai ja Asael; ja Asaelil olid kerged jalad, otsekui gasellil väljal.
19. Ja Asael ajas Abnerit taga ega põiganud Abneri järelt ei paremale ega vasakule.
20. Siis Abner pöördus ümber ja küsis: 'Kas see oled sina, Asael?' Ja ta vastas: 'Mina.'
21. Ja Abner ütles temale: 'Pöördu paremale või vasakule, võta kinni mõni noortest meestest ja võta tema varustus!' Aga Asael ei tahtnud lahkuda tema järelt.
22. Ja Abner ütles veel kord Asaelile: 'Lahku mu järelt! Miks peaksin sind maha lööma? Kuidas võiksin siis tõsta oma silmi su venna Joabi poole?'
23. Aga kui Asael ei tahtnud lahkuda, siis lõi Abner talle piigipäraga kõhtu, nõnda et piik tuli tagant välja; Asael kukkus maha ja suri kohapeal. Ja kõik, kes jõudsid sinna paika, kus Asael oli maha langenud ja surnud, jäid seisma.
24. Aga Joab ja Abisai ajasid Abnerit taga ja nad jõudsid päikeseloojakul Amma künkani, mis on Giiahi kohal Gibeoni kõrbe suunas.
25. Siis kogunesid benjaminlased Abneri järele üheks jõuguks ja jäid peatuma ühe künka harjale.
26. Ja Abner hüüdis Joabile ning ütles: 'Kas siis mõõk peab igavesti sööma? Kas sa ei mõista, et lõpp on kibe? Kas sa ei ütlegi rahvale, et nad loobuksid taga ajamast oma vendi?'
27. Ja Joab vastas: 'Nii tõesti kui Jumal elab: kui sa ei oleks rääkinud, siis oleks rahvas alles hommikul loobunud taga ajamast oma vendi.'
28. Ja Joab puhus sarve; siis peatus kogu rahvas ega ajanud enam Iisraeli taga. Ja nad ei sõdinud

enam.

29. Siis käisid Abner ja tema mehed kogu selle öö mööda lagendikku ning läksid üle Jordani; ja nad käisid kogu ennelõunase aja ning jõudsid Mahanaimi.

30. Ja Joab, lõpetanud Abneri tagaajamise, kogus kokku kõik oma rahva; Taaveti sulaseist oli puudu üheksateist meest ja Asael.

31. Aga Taaveti sulased olid benjaminlastest ja Abneri meestest surnuks löönud kolmsada kuuskümmend meest.

32. Ja nad tõstsid Asaeli üles ning matsid tema ta isa hauda, mis oli Petlemmas. Ja Joab ja tema mehed käisid kogu öö ning jõudsid koiduajaks Hebronisse.

Peatükk 3

1. Sõda Sauli soo ja Taaveti soo vahel kujunes pikaks; aga Taavet läks üha vägevamaks, Sauli sugu seevastu üha nõrgemaks.
2. Ja Taavetile sündisid Hebronis pojad: tema esmasündinu oli Amnon, kelle ema oli jisreellanna Ahinoam;
3. tema teine poeg oli Kileab, kelle ema Abigail oli olnud karmellase Naabali naine; kolmas oli Absalom, Gesuri kuninga Talmai tütre Maaka poeg;
4. neljas oli Adonija, Haggiti poeg; viies oli Sefatja, Abitali poeg;
5. kuues oli Jitream, Taaveti naise Eglä poeg; need sündisid Taavetile Hebronis.
6. Niikaua kui oli sõda Sauli soo ja Taaveti soo vahel, võimutses Abner Sauli kojas.
7. Saulil oli olnud liignaine, Rispa nimi, Ajja tütar. Ja Iisboset küsis Abnerilt: 'Mispärast sa lähed mu isa liignaise juurde?'
8. Aga Abner vihastas väga Iisboseti sõnade pärast ja ütles: 'Kas ma olen mõni Juuda koerapea? Veel tänapäevalgi ma teen head su isa Sauli soole, tema vendadele ja sõpradele, ja ma ei ole andnud sind Taaveti kätte. Aga nüüd sa heidad mulle ette patusüüd selle naisega!'
9. Jumal tehku Abneriga ükskõik mida, kui ma ei tee Taaveti heaks, mida Issand temale on vandega töotanud:
10. kuningriik võetakse Sauli soolt ja Taaveti aujärg püstitatakse Iisraelile ja Juudale Daanist kuni Beer-Sebani!'
11. Siis ei julgenud Iisboset Abnerile enam sõnagi kosta, sest ta kartis teda.
12. Ja Abner läkitas käskjalad enese poolt Taaveti juurde küsima: 'Kelle päralt on maa?', et ütelda: 'Tee minuga leping, ja vaata, siis on sinuga minu käsi, mis pöörab kogu Iisraeli sinu poole!'
13. Ja tema vastas: 'Hea küll, ma teen sinuga lepingu. Aga ma nõuan sinult ühte asja ja ütlen: Sina ei saa näha mu palet, kui sa ei ole toonud mu ette Sauli tütart Miikalit, enne kui sa tuled vaatama mu palet.'
14. Siis Taavet läkitas käskjalad Sauli pojale Iisbosetile ütleva: 'Anna mu naine Miikal, kelle ma enesele kihlasin saja vilisti eesnaha eest!'
15. Ja Iisboset läkitas naise järele ning võttis tema ära ta mehelt Paltielilt, Laisi pojalt.
16. Aga ta mees tuli koos temaga ja käis nuttes ta järel Bahuurimini. Siis ütles Abner temale: 'Mine tagasi!' Ja ta läks tagasi.
17. Ja Abner rääkis Iisraeli vanematega, öeldes: 'Te olete juba ammu tahtnud saada Taavetit enestele kuningaks.
18. Tehke seda siis nüüd, sest Issand on kõnelnud Taaveti kohta, öeldes: Oma sulase Taaveti käega ma päästan oma Iisraeli rahva vilistite käest ja kõigi ta vaenlaste käest.'
19. Ja Abner rääkis seda ka benjaminlaste kuulates; seejärel läks Abner ka Hebronis kōnelema Taaveti kõrva kõike, mis Iisraeli silmis ja kogu Benjamini soo silmis hea oli.
20. Kui Abner tuli Taaveti juurde Hebronis ja koos temaga kakskümmend meest, siis tegi Taavet võõruspeo Abnerile ja meestele, kes olid koos temaga.
21. Ja Abner ütles Taavetile: 'Ma võtan kätte ja lähen ning kogun oma isanda kuninga juurde kogu Iisraeli, et nad teeksid sinuga lepingu ja et sa saaksid valitseda kõige üle, mida su hing himustab.' Siis laskis Taavet Abneri minna, ja ta läks rahu.
22. Ja vaata, Taaveti sulased ja Joab tulid rüüsteretkelt ning tõid endaga kaasa palju saaki; Abner ei olnud aga enam Taaveti juures Hebronis, sest Taavet oli lasknud tal minna ja ta oli rahu ära läinud.
23. Kui Joab ja kogu sõjavägi, kes oli koos temaga, jõudis pärale, siis jutustati Joabile ja öeldi: 'Abner, Neeri poeg, tuli kuninga juurde, aga tema laskis tal minna ja ta läks rahu.'
24. Siis läks Joab kuninga juurde ja ütles: 'Mis sa oled teinud? Vaata, Abner tuli sinu juurde! Mispärast sa lasksid ta minema, et ta võis vabalt ära minna?'
25. Sa ju tunnud Abnerit, Neeri poega! Muidugi tuli ta sind petma ning uurima su minekuid ja tulekuid, et saada teada, mida sa iganes teed.'
26. Ja Joab läks Taaveti juurest välja ning läkitas käskjalad Abnerile järele ja need tõid ta tagasi Sira

veehoidla juurest; aga Taavet ei teadnud seda.

27. Ja kui Abner tuli tagasi Hebronisse, siis Joab viis ta kõrvale, keset väravat, et temaga segamatult rääkida; aga seal pistis Joab temale kõhtu, nõnda et ta suri - Joabi venna Asaeli vere pärast.

28. Kui Taavet pärast sellest kuulda sai, ütles ta: 'Mina ja mu kuningriik oleme Issanda ees igavesti süütud Neeri poja Abneri vere pärast.'

29. Tulgu see Joabi pea peale ja kogu ta isa soo peale, ja ärgu kadugu Joabi soost voolusega mees, pidalitõbine, karguga käija, mõõga läbi langeja ja leivapuuduses olija!'

30. Nõnda tapsid Joab ja tema vend Abisai Abneri, sellepärast et too oli surmanud nende venna Asaeli tapluses Gibeoni juures.

31. Aga Taavet ütles Joabile ja kogu rahvale, kes oli tema juures: 'Käristage oma riided lõhki, pange kotiriided vöök ja leinake Abneri pärast!' Ja kuningas Taavet ise käis surnuraami taga.

32. Ja kui nad matsid Abneri Hebronisse, tõstis kuningas häält ja nuttis Abneri haua juures; ka kogu rahvas nuttis.

33. Ja kuningas laulis Abneri pärast nutulaulu ning ütles: 'Kas pidi Abner surema jõleda surma?'

34. Ei olnud su käed seotud ega jalad vaskahelaisse pandud. Nii nagu langetakse kurjategijate ees, nõnda langesid sina.' Ja kogu rahvas nuttis tema pärast veel enam.

35. Ja kogu rahvas tuli Taavetile leiba pakkuma, sest oli ju alles päev; aga Taavet vandus, öeldes: 'Jumal tehku minuga ükskõik mida, kui ma enne päikeseloojakut maitsen leiba või midagi muud!'

36. Kui kogu rahvas sellest teada sai, siis oli see nende meelest hea, nõnda nagu kõik, mis kuningas tegi, oli hea kogu rahva silmis.

37. Ja kogu rahvas ning kogu Iisrael sai sel päeval teada, et kuningal ei olnud osa Neeri poja Abneri surmamises.

38. Ja kuningas ütles oma sulastele: 'Kas te ka teate, et täna langes Iisraelis üks vürst ja suur mees?'

39. Mina olen aga praegu nõder, kuigi võitnud kuningas, ja need mehed, Seruja pojad, on minust tugevamad: Issand maksu kätte kurjategijale ta kurjust mööda!'

Peatükk 4

1. Kui Sauli poeg kuulis, et Abner oli Hebronis surnud, siis läksid ta käed lõdvaks ja kogu Iisrael tundis hirmu.
2. Ja Sauli pojal oli kaks meest röövjõukude pealikuiks: ühe nimi oli Baana ja teise nimi Reekab, beerotlase Rimmoni pojad benjaminlaste seast; sest ka Beerot loetakse Benjaminile kuuluvaks.
3. Beerotlased olid aga põgenenud Gittaimisse ja nad elavad seal võõrastena tänapäevani.
4. Joonatanil, Sauli pojal, oli jalust vigane poeg, kes oli viieaastane, kui Jisreelist tuli sõnum Sauli ja Joonatani kohta; siis võttis ta hoidja tema sülle ja põgenes, aga rutulisel põgenemisel juhtus, et laps kukkus maha ja jäi lonkama; ta nimi oli Mefiboset.
5. Ja beerotlase Rimmoni pojad Reekab ja Baana läksid teele ja tulid Iisboseti kotta, kui päev oli palavaim ja ta magas oma lõunauinakut.
6. Ja nad tulid sinna kotta sisse nagu nisu võtma, ja nad pistsid temale kõhtu; Reekab ja ta vend Baana ise pääsesid pakku.
7. Olles tulnud kotta, kui Iisboset magas voodis oma magamiskambris, löid nad tema surnuks ja raiusid tal pea maha; siis nad võtsid ta pea ja käisid kogu öö lagendiku teed.
8. Ja nad tõid Iisboseti pea Taaveti juurde Hebronisse ning ütlesid kuningale: 'Vaata, siin on su vaenlase, Sauli poja Iisboseti pea. Tema püüdis su hinge. Issand on täna Saulile ja tema järglastele kätte maksnud mu isanda kuninga pärast.'
9. Aga Taavet vastas Reekabile ja tema vennale Baanale, beerotlase Rimmoni poegadele, ja ütles neile: 'Nii tõesti kui elab Issand, kes on päästnud mu hinge igast hädast:
10. selle, kes mulle kuulutas ja ütles: Vaata, Saul on surnud - ta oli enese silmis röömusõnumi tooja -, selle ma võtsin kinni ja tapsin Siklagis, tema, kellele oleksin pidanud andma teatetooja tasu,
11. saati siis nüüd, kui õelad mehed on tapnud süütu mehe tema voodis ta oma kojas. Eks ma pea nüüd nõudma tema verd teie käest ja hävitama teid maa pealt?'
12. Ja Taavet andis käsu noortele meestele ja need tapsid nad ära, raiusid neilt käed ja jalad ja poosid nad Hebroni tiigi äärde; aga Iisboseti pea nad võtsid ja matsid Hebronisse Abneri hauda.

Peatükk 5

1. Siis tulid kõik Iisraeli suguharud Taaveti juurde Hebronisse ja rääkisid ning ütlesid: 'Vaata, me oleme sinu luu ja liha.'
2. Juba varem, kui Saul oli veel meie kuningas, olid sina Iisraeli väljaviijaks ja tagasitoojaks. Sinule on Issand öelnud: Sina pead hoidma mu rahvast Iisraeli kui karjane ja sina pead olema Iisraeli vürst!'
3. Ja kõik Iisraeli vanemad tulid kuninga juurde Hebronisse ning kuningas Taavet tegi Hebronis Issanda ees nendega lepingu; siis nad võidsid Taaveti Iisraeli kuningaks.
4. Taavet oli kuningaks saades kolmkümmend aastat vana; ta valitses nelikümmend aastat.
5. Hebronis valitses ta Juuda üle seitse aastat ja kuus kuud; ja Jeruusalemmas valitses ta kolmkümmend kolm aastat kogu Iisraeli ja Juuda üle.
6. Kui kuningas läks oma meestega Jeruusalemma selle maa elanike jebuuslaste vastu, ütlesid need Taavetile: 'Siia sisse sa ei pääse, sest pimedad ja lonkurid kihutavad su tagasi!' See pidi tähendama, et Taavet sinna ei pääse.
7. Aga Taavet vallutas Siioni linnuse, mis nüüd on Taaveti linn.
8. Ja Taavet oli sel päeval öelnud: 'Igaüks, kes lööb jebuuslasi, tabagu veejuhtmes neid 'lonkureid ja pimedaid', keda Taaveti hing vihkab.' Sellepärast öeldakse: 'Pime ja lonkaja ei pääse kotta.'
9. Ja Taavet asus linnusesse ning nimetas selle Taaveti linnaks. Ja Taavet ehitas ümberringi linna, kantsist alates siselinna suunas.
10. Ja Taavet läks üha vägevamaks, sest Issand, vägede Jumal, oli temaga.
11. Ja Hiiram, Tüürose kuningas, läkitas Taaveti juurde saadikud seedripuudega, samuti puuseppi ja müürseppi; ja nemad ehitasid Taavetile koja.
12. Taavet mõistis, et Issand oli kinnitanud tema Iisraeli kuningaks ja et ta oli ülendanud tema kuningriiki oma Iisraeli rahva pärast.
13. Ja Taavet võttis veel rohkem liignaisi ja naisi Jeruusalemmast, pärast seda kui ta Hebronist oli tulnud; ja Taavetile sündis veelgi poegi ja tütreid.
14. Ja need olid nende nimed, kes temale Jeruusalemmas sündisid: Sammua, Soobab, Naatan ja Saalomon;
15. Jibhar, Elisua, Nefeg ja Jaafia;
16. Elisama, Eljada ja Elifelet.
17. Aga kui vilistid kuulsid, et Taavet oli võitnud Iisraeli kuningaks, siis läksid kõik vilistid Taavetit otsima. Kui Taavet seda kuulis, siis läks ta linnusesse.
18. Ja vilistid tulid ning luusisid Refaimi orus.
19. Taavet küsis siis Issandalt, öeldes: 'Kas pean minema vilistite vastu? Kas sa annad nad minu kätte?' Ja Issand ütles Taavetile: 'Mine, sest ma annan tõesti vilistid su kätte!'
20. Siis tuli Taavet Baal-Peratsimi, ja Taavet lõi neid seal ning ütles: 'Issand on murdnud mu vaenlased minu ees, otsekui oleks vesi läbi murdnud!' Seepärast pandi sellele paigale nimeks Baal-Peratsim.
21. Nad jätsid sinna oma ebajumalad, ja Taavet ja ta mehed võtsid need kaasa.
22. Aga vilistid tulid jälle ja luusisid Refaimi orus.
23. Ja Taavet küsis Issandalt, ja tema vastas: 'Ära mine! Piira nad tagant ümber ja tule neile kallale baakapõõsaste poolt!'
24. Kui sa kuuled baakapõõsaste ladvus otsekui astumise kahinat, siis kiirusta, sest siis on Issand su ees välja läinud vilistite leeri lööma!'
25. Ja Taavet tegi nõnda, nagu Issand teda käskis, ja lõi vilisteid Gebast kuni Geseri teelahkmeni.

Peatükk 6

1. Ja Taavet kogus taas kokku kõik Iisraeli valitud mehed, kolmkümmend tuhat.
2. Ja Taavet võttis kätte ning läks koos kogu rahvaga, kes oli tema juures, Juuda Baalasse, et tuua seal Jumala laegas, mille juures hüütakse appi nime, vägede Issanda nime, kes istub keerubite peal.
3. Ja nad vedasid Jumala laegast uue vankriga ning tõid selle ära künkal asuvast Abinadabi kojast; Ussa ja Ahjo, Abinadabi pojad, juhtisid seda uut vankrit.
4. Nõnda tõid nad ära Jumala laeka künkal asuvast Abinadabi kojast, ja Ahjo käis laeka ees.
5. Ja Taavet ja kogu Iisraeli sugu tantsisid Issanda ees igasugu küpressipuust mänguriistadega: kannelde, naablite, trummide, kärstite ja simblitega.
6. Aga kui nad jõudsid Naakoni rehealuse juurde, pani Ussa oma käe Jumala laeka külge ja haaras sellest kinni, sest veised tahtsid ümber ajada.
7. Siis Issanda viha süttis põlema Ussa vastu ning Jumal lõi tema eksimuse pärast sinna maha ja ta suri seal Jumala laeka juures.
8. Aga Taavet vihastas, et Issand oli Ussa lõhki rebinud; ja ta pani sellele paigale nimeks Perets-Ussa, nagu see on tänapäevani.
9. Ja Taavet kartis sel päeval Issandat ning ütles: 'Kuidas võib Issanda laegas tulla minu juurde?'
10. Ja Taavet ei tahtnud lasta Issanda laegast tuua enese juurde Taaveti linna, vaid laskis sel pöörduda gatlase Oobed-Edomi kotta.
11. Ja Issanda laegas jäi gatlase Oobed-Edomi kotta kolmeks kuuks; ja Issand õnnistas Oobed-Edomit ja kogu ta koda.
12. Kui kuningas Taavetile jutustati ja öeldi: 'Issand on õnnistanud Oobed-Edomi koda ja kõike, mis tal on, Jumala laeka pärast', siis Taavet läks ja tõi rõõmsa meelega Jumala laeka Oobed-Edomi kojast üles Taaveti linna.
13. Kui Issanda laeka kandjad olid astunud kuus sammu, siis ohverdas ta härja ja nuumveise.
14. Ja Taavet tantsis kõigest väest Issanda ees; Taavet oli rietatud ainult linasesse õlarüüsse.
15. Ja Taavet ja kogu Iisraeli sugu tõid Issanda laeka üles hõisates ja sarve puhudes.
16. Aga kui Issanda laegas jõudis Taaveti linna, vaatas Sauli tütar Miikal aknast välja ja nähes kuningas Taavetit hüppavat ja kargavat Issanda ees, põlgas ta teda oma südames.
17. Kui Issanda laegas oli viidud ja asetatud ta paika keset telki, mille Taavet oli sellele püstitanud, siis ohverdas Taavet Issanda ees põletus- ja tänuohvreid.
18. Ja kui Taavet oli lõpetanud põletus- ja tänuohvrite ohverdamise, siis ta õnnistas rahvast vägede Issanda nimel.
19. Ja ta jagas kogu rahvale, kõigile Iisraeli hulkadele, niihästi meestele kui naistele, igaühele ühe leivakaku ning datli- ja rosinakoogi. Siis läks kogu rahvas ära, igaüks koju.
20. Ja kui Taavet jõudis koju oma peret õnnistama, siis tuli Miikal, Sauli tütar, Taavetile vastu ja ütles: 'Kuidas küll Iisraeli kuningas on täna ennast austanud, paljastades ennast täna oma sulaste teenijate silme ees nagu alp, kes sel kombel ennast täiesti paljastab!'
21. Aga Taavet ütles Miikalile: 'Issanda ees, kes mind on valinud sinu isa ja kogu ta soo asemel ja kes käskis mind olla vürstiks Issanda rahvale Iisraelile, jah, Issanda ees olen ma tantsinud.
22. Ma tahan ennast alandada sellest veelgi rohkem ja olla iseenese silmis alandlik! Aga teenijate juures, kellest sa rääkisid, olen ma auväärne.'
23. Ja Miikalil, Sauli tütrele, ei olnud last kuni surmani.

Peatükk 7

1. Kord kui kuningas istus oma kojas ja Issand oli andnud temale rahu kõigist ta vaenlasist ümberkaudu,
2. ütles kuningas prohvet Naatanile: 'Vaata ometi, mina elan seedripuust kojas, aga Jumala laegas asub telgiriide all!'
3. Ja Naatan ütles kuningale: 'Mine tee kõik, mis sul südame peal on, sest Issand on sinuga!'
4. Aga selsamal ööl sündis, et Naatanile tuli Issanda sõna, kes ütles:
5. 'Mine ja ütle mu sulasele Taavetile: Nõnda ütleb Issand: Kas sina tahad ehitada mulle elamiseks koja?
6. Sest ma pole kojas elanud alates päevast, mil ma tõin Iisraeli lapsed Egiptusest välja, kuni tänapäevani, vaid ma olen rännanud telkelamus.
7. Kus ma ka iganes kõigi Iisraeli lastega olen käinud, kas olen ma sõnagi lausunud mõnele Iisraeli suguharudest, keda ma olen käskinud oma Iisraeli rahvast karjasena hoida, ja öelnud: Mispärast te ei ehita mulle seedripuust koda?
8. Ja nüüd ütle mu sulasele Taavetile nõnda: Nõnda ütleb vägede Issand: Ma olen sind võtnud karjamaalt lammaste ja kitsede järelt, et sa oleksid vürstiks mu rahvale Iisraelile.
9. Ja ma olen sinuga olnud kõikjal, kus sa oled käinud, ja olen sinu eest hävitanud kõik su vaenlased. Ma tahan teha sinu nime suureks, võrdseks suurimate nimedega maa peal.
10. Ja ma tahan määrata paiga oma Iisraeli rahvale ja teda nõnda istutada, et ta võib elada oma kohal ega pea enam kartma; ja pöörasid inimesed ei tohi teda enam vaevata nagu varem
11. ja nagu sel ajal, kui ma seadsin kohtumõistjaid oma Iisraeli rahvale; ja ma annan sulle rahu kõigist su vaenlasist. Ja Issand kuulutab sulle, et Issand annab sulle järeltuleva soo.
12. Kui su päevad täis saavad ja sa puhkad koos oma vanematega, siis ma lasen pärast sind tõusta sinu järglase, kes tuleb välja sinu niudeist, ja ma kinnitan tema kuningriigi.
13. Tema ehitab mu nimele koja ja mina kinnitan tema kuningriigi aujärje igaveseks ajaks.
14. Mina tahan olla temale isaks ja tema peab olema mulle pojaks! Kui ta eksib, siis ma karistan teda inimeste vitsaga ja inimlaste nuhtlustega.
15. Aga mu heldus ei lahku temast, nõnda nagu ma selle ära võtsin Saulilt, kelle ma kõrvaldasin su eest.
16. Ja su sugu ning su kuningriik püsivad su ees igavesti, su aujärg on kinnitatud igaveseks.'
17. Nõnda nagu olid kõik need sõnad ja nõnda nagu oli kogu see nägemus, nõnda kõneles Naatan Taavetile.
18. Siis kuningas Taavet läks ja astus Issanda ette ning ütles: 'Issand, mu Jumal, kes olen mina ja kes on mu sugu, et sa mind senini oled saatnud?
19. Aga sedagi on olnud vähe su silmis, Issand Jumal, ja seepärast oled sa rääkinud oma sulase soole ta tulevikust, ja see on õpetus inimesele, Issand Jumal!
20. Ja mida Taavet sulle veel rohkem peaks kõnelema? Sa ju tunnend oma sulast, Issand Jumal!
21. Oma sõna pärast ja oma südame järgi oled sa talitanud, kõiki neid suuri asju oma sulasele teatavaks tehes.
22. Seepärast oled sina, Issand Jumal, suur. Sest ükski pole sinu sarnane ega ole ka muud Jumalat kui sina, kõige selle põhjal, mida me oma kõrvaga oleme kuulnud.
23. Ja kes on nagu sinu rahvas, nagu Iisrael, ainus rahvas maa peal, keda Jumal ise on käinud enesele rahvaks lunastamas, et teha enesele nime ja nende ees korda saata suuri ja kardetavaid tegusid? Sina ajasid ju ära oma rahva eest, keda sa enesele Egiptusest lunastasid, rahvad ja nende jumalad.
24. Ja sa oled enesele kinnitanud oma Iisraeli rahva, rahvaks sulle igaveseks ajaks. Ja sina, Issand, oled saanud neile Jumalaks.
25. Ja nüüd, Issand Jumal, kinnita igaveseks sõna, mis sa oma sulase ja tema soo kohta oled rääkinud! Ja tee nõnda, nagu sa oled rääkinud!
26. Siis saab su nimi igavesti suureks ja öeldakse: Vägede Issand on Iisraeli Jumal! Ja sinu sulase

Taaveti sugu seisab kindlalt su ees.

27. Sest sina, vägede Issand, Iisraeli Jumal, oled oma sulase kõrvale ilmutanud ja öelnud: Mina annan sulle järeltuleva soo. Seepärast on su sulane leidnud julguse sind paluda selle palvega.

28. Ja nüüd, Issand Jumal! Sina oled Jumal ja sinu sõnad on tõde ja sa oled oma sulasele lubanud seda head;

29. alusta siis nüüd ja õnnista oma sulase sugu, et see jääks igavesti sinu ette! Sest sina, Issand Jumal, oled rääkinud ja sinu õnnistusega õnnistatakse su sulase sugu igavesti.'

Peatükk 8

1. Ja pärast seda sündis, et Taavet lõi vilisteid ja alistas need; ja Taavet võttis valitsusohjad vilistite käest.
2. Ta lõi ka moabe ja ta mõõtis neid nõoriga, lastes nad maha heita: ta mõõtis kaks nõoritait surmatavaiks ja ühe ellu jäetavaiks; nõnda said moabid Taaveti alamaiks, kes pidid ande tooma.
3. Ja Taavet lõi Sooba kuningat Hadadeserit, Rehobi poega, kui see oli teel Frati jõe äärde oma võimu taastama.
4. Taavet võttis temalt vangid tuhat seitsesada ratsanikku ja kakskümmend tuhat jalameest; ja Taavet raius õndlad katki kõigil vankrihobuseil, jättis aga neist alles sada rakendit.
5. Ja kui süürlased Damaskusest tulid Sooba kuningale Hadadeserile appi, siis lõi Taavet süürlastest maha kakskümmend kaks tuhat meest.
6. Ja Taavet pani linnaväe Süüria Damaskusesse ning süürlased said Taaveti alamaiks, kes pidid ande tooma; Issand aitas Taavetit kõikjal, kuhu ta läks.
7. Ja Taavet võttis kuldkilbid, mis olid Hadadeseri sulastel, ja viis need Jeruusalemma.
8. Ja Betahist ja Beerotaist, Hadadeseri linnadest, võttis kuningas Taavet väga palju vaske.
9. Kui Hamati kuningas Toi kuulis, et Taavet oli maha löönud kogu Hadadeseri väe,
10. siis läkitas Toi oma poja Joorami kuningas Taaveti juurde temalt küsima, kuidas ta käsi käib, ja teda õnnitlema, sellepärast et ta oli sõdinud Hadadeseriga ja oli teda löönud, sest Hadadeser oli olnud Toi vaenlane; ja tal oli kaasas hõbe-, kuld- ja vaskriistu.
11. Ka need pühitses kuningas Taavet Issandale koos selle hõbeda ja kullaga, mida ta oli pühitsenud ja mis oli võetud kõigilt rahvailt, keda ta oli alistanud:
12. süürlastelt, moabidelt, ammonlastelt, vilistitelt ja amalekkidelt, ja Sooba kuningalt Hadadeserilt, Rehobi pojalt, võetud saagist.
13. Ja Taavet tegi oma nime kuulsaks, kui ta tuli tagasi, olles Soolaorus maha löönud kaheksateist tuhat süürlast.
14. Ja ta pani Edomisse linnaväed; ta pani kõikjale Edomisse linnaväed ja kõik edomlased said Taaveti alamaiks; Issand aitas Taavetit kõikjal, kuhu ta läks.
15. Ja Taavet valitses kogu Iisraeli üle ja Taavet mõistis kohut ja õigust kogu oma rahvale.
16. Joab, Seruja poeg, oli väeülem, ja Joosafat, Ahiluudi poeg, oli nõunik.
17. Saadok, Ahituubi poeg, ja Ahimelek, Ebjatari poeg, olid preestrid; Seraja oli kirjutaja.
18. Benaja, Joojada poeg, oli kreetide ja pleetide ülem; ka Taaveti pojad olid preestrid.

Peatükk 9

1. Ja Taavet ütles: 'Kas on veel kedagi, kes Sauli soost on järele jäänud, et ma Joonatani pärast saaksin temale head teha?'
2. Sauli perel oli olnud sulane, Siiba nimi, ja tema kutsuti Taaveti juurde. Kuningas küsis temalt: 'Kas sina oled Siiba?' Ja ta vastas: 'Jah, su sulane on see!'
3. Ja kuningas küsis: 'Kas ei ole enam kedagi Sauli soost, kellele ma saaksin osutada Jumala heldust?' Ja Siiba vastas kuningale: 'On veel olemas Joonatani poeg, jalust vigane.'
4. Ja kuningas küsis temalt: 'Kus ta on?' Ja Siiba vastas kuningale: 'Vaata, ta on Maakiri, Ammieli poja kojast Lo-Debaris.'
5. Siis kuningas Taavet läkitas talle järele ja laskis ta tuua Maakiri, Ammieli poja kojast Lo-Debarist.
6. Kui Mefiboset, Sauli poja Joonatani poeg, tuli Taaveti juurde, siis heitis ta silmili maha ja kummardas. Ja Taavet ütles: 'Mefiboset!' Ja tema vastas: 'Vaata, su sulane on siin.'
7. Ja Taavet ütles temale: 'Ära karda, sest ma tahan tõesti teha sulle head su isa Joonatani pärast ja anda sulle tagasi kõik su isa Sauli põllud! Ja sa ise saad alaliselt süüa leiba minu lauas.'
8. Ja tema kummardas ning ütles: 'Kes olen mina, su sulane, et sa oled vaadanud minusuguse surnud koera peale?'
9. Siis kutsus kuningas Siiba, Sauli sulase, ja ütles temale: 'Kõik, mis on olnud Sauli ja kogu ta soo päralt, olen ma andnud su isanda pojale.'
10. Sina pead temale maad harima, sina ja su pojad ja su sulased, ja pead temale tooma, et su isanda pojalt oleks leiba süüa. Ja Mefiboset, su isanda poeg, sööb alaliselt leiba minu lauas.' Siibal oli viisteist poega ja kakskümmend sulast.
11. Ja Siiba ütles kuningale: 'Nõnda nagu mu isand kuningas oma sulast käsib, nõnda su sulane teeb.' Ja Mefiboset sõi Taaveti lauast nagu üks kuningapoegi.
12. Ja Mefibosetil oli väike poeg, Miika nimi; ja kõik Siiba koja elanikud olid Mefiboseti sulased.
13. Ja Mefiboset elas Jeruusalemmas, sest ta sõi alaliselt kuninga lauast; ta lonkas mõlemat jalga.

1. Ja pärast seda sündis, et ammonlaste kuningas suri ja tema poeg Haanun sai tema asemel kuningaks.
2. Ja Taavet ütles: 'Ma tahan Haanunile, Naahase pojale, head teha, nagu tema isa minule head tegi!' Ja Taavet läkitas oma sulased teda ta isa pärast trööstima. Kui Taaveti sulased tulid ammonlaste maale,
3. siis ütlesid ammonlaste vürstid oma isandale Haanunile: 'Kas sellepärast, et Taavet tahab sinu isa su silmis austada, on ta läkitanud trööstijad su juurde? Kas Taavet pole oma sulaseid läkitanud su juurde hoopis selleks, et uurida linna ja kuulata maad, et seda siis hävitada?'
4. Siis Haanun võttis kinni Taaveti sulased, ajas neil poole habet maha, lõikas neil riided istmikuni pooleks ja saatis nad ära.
5. Ja kui sellest teatati Taavetile, siis ta läkitas käskjalad neile vastu, sest mehi oli väga häbistatud. Ja kuningas ütles: 'Jääge Jeerikosse, kuni teil habe on kasvanud, siis tulge tagasi!'
6. Kui ammonlased nägid, et nad Taaveti meelest olid muutunud vastikuks, siis läkitasid ammonlased käskjalgu ja palkasid Soobast süürlasi, kakskümmend tuhat jalameest, ja Maaka kuningalt tuhat meest, ja Toobi mehi kakskümmend tuhat meest.
7. Kui Taavet seda kuulis, siis ta läkitas neile vastu Joabi ja kogu kangelaste väe.
8. Ja ammonlased tulid välja ning seadsid endid tapluseks värava suhu; Sooba ja Rehobi süürlased ning Toobi ja Maaka mehed olid väljal omaette.
9. Kui Joab nägi, et taplus tema vastu sündis nii eest kui tagant, siis tegi ta valiku kõigist Iisraeli valitud meestest ja seadis need üles süürlaste vastu.
10. Aga ülejäänud rahva andis ta oma venna Abisai juhtida ja too seadis need üles ammonlaste vastu.
11. Joab ütles: 'Kui süürlased on minust tugevamad, siis tule mulle appi; aga kui ammonlased on sinust tugevamad, siis ma tulen sinule appi.
12. Ole julge, ja olgem vahvad oma rahva ja oma Jumala linnade eest! Tehku siis Issand, mis tema silmis hea on!'
13. Siis Joab ja rahvas, kes oli koos temaga, hakkasid taplema süürlaste vastu; ja need põgenesid ta eest.
14. Kui ammonlased nägid, et süürlased põgenesid, siis põgenesid nad Abisai eest ja läksid linna; ja Joab tuli tagasi ammonlaste kallalt ning läks Jeruusalemma.
15. Kui süürlased nägid, et nad olid Iisraeli ees löödud, siis nad kogunesid kokku
16. ja Hadadeser läkitas käsu ning tõi välja süürlased, kes olid teisel pool Frati jõge; ja need tulid Heelamisse ning Soobak, Hadadeseri väepealik, oli nende eesotsas.
17. Kui sellest teatati Taavetile, siis ta kogus kokku kogu Iisraeli ja läks üle Jordani ning tuli Heelamisse; ja süürlased seadsid endid tapluseks Taaveti vastu ning sõdisid temaga.
18. Aga süürlased põgenesid Iisraeli eest ja Taavet tappis süürlastest seitsesada vankritäit ja nelikümmend tuhat ratsanikku; ja Soobaku, nende väepealiku, lõi ta maha, nõnda et ta seal suri.
19. Kui kõik kuningad, kes olid Hadadeseri alamad, nägid, et Iisrael oli neid lõõnud, siis tegid nad Iisraeliga rahu ja jäid nende alamaiks. Ja edaspidi süürlased kartsid ammonlastele appi minna.

1. Ja järgmisel aastal kuningate sõttamineku ajal läkitas Taavet Joabi ja koos temaga ta sulased ja kogu Iisraeli sõtta, ja nad hävitasid ammonlasi ning piirasid Rabbat; Taavet ise aga jäi Jeruusalemma.
2. Ja ühel öhtul, kui Taavet oli tõusnud voodist ja kõndis kuningakoja katusel, nägi ta katuselt ühte naist ennast pesevat; ja naine oli väga ilus.
3. Kui Taavet läkitas naise kohta teateid pärima, siis öeldi: 'Eks see ole Batseba, Eliami tütar, hett Uurija naine!'
4. Siis Taavet läkitas käskjalad teda tooma. Ja kui ta tuli tema juurde, siis Taavet magas tema juures; naine oli just ennast puhastanud oma roojasusest. Siis läks naine tagasi oma kotta.
5. Ja naine jäi lapseootele; ta läkitas Taavetile teate, öeldes: 'Ma olen lapseootel.'
6. Siis Taavet läkitas Joabile sõna: 'Saada hett Uurija minu juurde!' Ja Joab saatis Uurija Taaveti juurde.
7. Ja kui Uurija tuli tema juurde, küsis Taavet, kuidas Joabi ja rahva käsi käib ja kuidas on lugu sõjaga.
8. Ja Taavet ütles Uurijale: 'Mine alla oma kotta ja pese jalgu!' Uurija läks kuningakojast välja ja temale järgnes kuninga kingitus.
9. Aga Uurija heitis magama kuningakoja ukse ette kõigi oma isanda sulaste hulka ega läinud alla oma kotta.
10. Kui Taavetile teatati ja öeldi: 'Uurija ei olegi läinud oma kotta', siis Taavet küsis Uurijalt: 'Eks sa ole tulnud teekonnalt? Mispärast sa siis ei ole läinud oma kotta?'
11. Aga Uurija vastas Taavetile: 'Laegas ning Iisrael ja Juuda asuvad telkides, ja mu isand Joab ja mu isanda sulased on väljal leeris. Kas mina peaksin siis minema oma kotta sööma ja jooma ja magama oma naisega? Nii tõesti kui sa elad ja nii tõesti kui su hing elab, ma ei tee seda mitte.'
12. Ja Taavet ütles Uurijale: 'Jää siis ka veel täna siia ja homme saadan ma su ära!' Ja Uurija jäi Jeruusalemma selleks ja järgmiseks päevaks.
13. Ja Taavet kutsus Uurija, too sõi ja jõi tema juures ja Taavet jootis ta purju; ent öhtul läks Uurija magama oma asemele koos oma isanda sulastega ega läinud alla oma kotta.
14. Aga hommikul kirjutas Taavet Joabile kirja ning andis selle Uurijale kaasa.
15. Ja kirjas oli ta kirjutanud ning öelnud: 'Pange Uurija kõige ägedama tapluse esirinda ja taanduge tema tagant, nõnda et ta lüüakse maha ja sureb!'
16. Ja kui siis Joab linna piiras, pani ta Uurija paika, kus ta teadis olevat vahvaid mehi.
17. Ja linna mehed tulid välja ning taplesid Joabi vastu; ja mõned rahva hulgast, Taaveti sulaseist, langesid, ja surma sai ka hett Uurija.
18. Siis Joab läkitas käskjala ja andis Taavetile teada kogu tapluse loo.
19. Ja ta käskis käskjalga, öeldes: 'Kui oled kuningale jutustanud kogu tapluse loo
20. ja kui siis kuninga viha tõuseb ja ta sinult küsib: Mispärast te läksite taplema nõnda linna ligi? Kas te ei teadnud, et nad ammuvad nooli müürilt?
21. Kes lõi maha Abimeleki, Jerubbeseti poja? Kas mitte üks naine ei visanud müürilt pealmise veskikivi ta peale, nii et ta suri Teebasis? Mispärast läksite nõnda müüri ligi? - siis ütle: Ka su sulane hett Uurija on surnud.'
22. Ja käskjalg läks ning tuli ja jutustas Taavetile kõik, mille pärast Joab teda oli läkitanud.
23. Ja käskjalg ütles Taavetile: 'Et mehed said võimust meie üle, siis tulid nad väljal meile kallale, aga me tõrjusime nad kuni värava suuni.
24. Siis kütid ambusid müürilt su sulaste peale ja kuninga sulaseist said mõningad surma; samuti on surnud ka su sulane hett Uurija.'
25. Siis Taavet ütles käskjalale: 'Ütle Joabile nõnda: Ärgu olgu see asi su silmis paha, sest mõök sööb niihästi ühe kui teise! Sõdi aga sina vahvasti linna vastu ja kisu see maha! Julgusta teda nõnda!'
26. Kui Uurija naine kuulis, et ta mees Uurija oli surnud, siis ta pidas oma abikaasa pärast leinakaebuse.

27. Ja kui leinaaeg oli möödunud, siis läkitas Taavet talle järele, võttis ta oma kotta ja ta sai Taaveti naiseks ning tõi temale poja ilmale. Aga see asi, mis Taavet oli teinud, oli Issanda silmis paha.

1. Ja Issand läkitas Naatani Taaveti juurde; too tuli tema juurde ning ütles temale: 'Ühes linnas oli kaks meest, üks rikas ja teine vaene.
2. Rikkal oli väga palju lambaid ja veiseid,
3. aga vaesel ei olnud midagi muud kui üksainus pisike utetall, kelle ta oli ostnud. Ta toitis seda ja see kasvas üles tema juures üheskoos ta lastega; see sõi ta palukest, jõi ta karikast, magas ta süles ja oli temale nagu tütar.
4. Siis tuli rikka mehe juurde teekäija. Aga tema ei raatsinud võtta oma lammastest ja veistest, et valmistada rooga teekäijale, kes ta juurde oli tulnud, vaid ta võttis vaese mehe utetalle ja valmistas mehele, kes ta juurde oli tulnud.'
5. Siis Taaveti viha süttis väga põlema mehe vastu ja ta ütles Naatanile: 'Nii tõesti kui Issand elab, mees, kes seda tegi, on surmalaps!
6. Ja ta peab utetalle tasuma neljakordselt, sellepärast et ta tegi nõnda ega halastanud!'
7. Aga Naatan ütles Taavetile: 'See mees oled sina! Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Mina olen sind võidnud Iisraeli kuningaks ja mina olen sind päästnud Sauli käest.
8. Mina olen sulle andnud su isanda koja ja su sülle su isanda naised, ja olen sulle andnud Iisraeli ja Juuda soo. Ja kui seda on vähe, siis ma oleksin võinud sulle lisada veel ühte ja teist.
9. Mispärast sa oled põlanud Issanda sõna, tehes, mis on tema silmis paha? Hett Uuriija sa löid mõõgaga maha ja tema naise sa võtsid enesele naiseks. Jah, tema sa tapsid ammonlaste mõõgaga.
10. Aga nüüd ei lahku mõök su soost mitte iialgi, sellepärast et sa oled mind põlanud ja oled võtnud hett Uuriija naise enesele naiseks.
11. Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma lasen sinu oma soost tulla sulle õnnetusi; ma võtan sinu naised su silma ees ja annan su ligimesele ja tema magab su naistega selle päikese paistes.
12. Kuigi sina oled seda teinud salaja, teen mina seda kogu Iisraeli ees ja päise päeva ajal.'
13. Siis ütles Taavet Naatanile: 'Mina olen pattu teinud Issanda vastu.' Ja Naatan ütles Taavetile: 'Issand on juba su patu sulle andeks andnud. Sa ei sure.
14. Ometi, kuna sa selle asja pärast oled pannud Issanda vaenlased teda kõvasti pilkama, siis peab küll poeg, kes sulle on sündinud, kindlasti surema!'
15. Siis Naatan läks koju. Ja Issand lõi last, kelle Uuriija naine oli Taavetile ilmale toonud, nõnda et see haigestus.
16. Siis Taavet otsis poisi pärast Jumalat; Taavet paastus, ja kui ta koju tuli, siis ta magas ööd maa peal.
17. Ta kojavanemad astusid ta juurde, et tõsta teda maast üles, aga ta ei tahtnud ega võtnud koos nendega leiba.
18. Ja seitsmendal päeval laps suri. Taaveti sulased aga kartsid temale teatada, et laps oli surnud, sest nad ütlesid: 'Vaata, kui laps oli alles elus, siis me rääkisime temale, aga ta ei kuulanud meie häält. Kuidas võiksime temale öelda, et laps on surnud? Ta võib teha enesele paha!'
19. Kui Taavet nägi, et ta sulased isekeskis sosistasid, siis ta mõistis, et laps oli surnud. Ja Taavet küsis oma sulastelt: 'Kas laps on surnud?' Ja need vastasid: 'Surnud.'
20. Siis Taavet tõusis maast üles, pesi ja võidis ennast, vahetas riideid ning läks Issanda kotta ja kummardas; ja kui ta koju tuli, siis küsis ta süüa ja ta ette pandi leiba ning ta sõi.
21. Aga tema sulased ütlesid talle: 'Mis see on, mida sa lapse pärast teed? Kui ta elas, sa paastusid ja nutsid, aga kui laps on surnud, sa tõused ja sööd leiba!'
22. Ja ta vastas: 'Kui laps alles elas, siis ma paastusin ja nutsin, sest ma mõtlesin: Kes teab, vahest annab Issand mulle armu ja laps jääb elama?'
23. Aga nüüd on ta surnud. Mispärast ma peaksin siis paastuma? Kas ma suudan teda veel tagasi tuua? Mina lähen küll tema juurde, aga tema ei tule tagasi minu juurde.'
24. Ja Taavet trööstis oma naist Batsebat, läks ta juurde ja magas temaga; ja naine tõi poja ilmale ning Taavet pani temale nimeks Saalomon. Ja Issand armastas teda
25. ning Taavet läkitas ta prohvet Naatani kae alla, kes Issanda pärast nimetas tema Jedidjaks.

26. Ja Joab sõdis ammonlaste Rabba vastu ning vallutas kuningalinna.
27. Siis Joab läkitas käskjalad Taavetile ütlema: 'Ma olen sõdinud Rabba vastu. Ma olen vallutanud ka veehoidla.
28. Ja nüüd kogu kokku ülejäänud rahvas ja löö leer üles linna alla ning valluta see, et mitte mina ei vallutaks linna ja seda ei nimetataks minu nimega!'
29. Siis Taavet kogus kokku kogu rahva ja läks Rabbasse, sõdis selle vastu ja vallutas selle.
30. Ja ta võttis nende kuningal krooni peast - see vaagis talendi kulda ja selles oli kalliskivi - ja see pandi Taavetile pähe; ja ta tõi linnast väga palju saaki.
31. Ja rahva, kes seal oli, tõi ta välja ja pani kivisaagide, raudkirkade ja raudkirveste juurde ning laskis ta minna läbi telliskiviahjudest; ja nõnda talitas ta kõigi ammonlaste linnadega. Siis Taavet ja kogu rahvas läksid tagasi Jeruusalemma.

1. Ja pärast seda sündis järgmine lugu: Absalomil, Taaveti pojalt, oli ilus õde, Taamar nimi; ja Amnon, Taaveti poeg, armastas teda.
2. Amnon oli oma õe Taamari pärast nõnda õnnetu, et ta otsekui põdes, sest too oli neitsi ja Amnoni silmis näis olevat võimatu temaga midagi teha.
3. Aga Amnonil oli sõber, Joonadab nimi, Taaveti venna Simea poeg; ja Joonadab oli väga tark mees.
4. Ja see küsis temalt: 'Mispärast sa, kuningapoeg, oled igal hommikul nõnda norus? Kas sa ei tahaks mulle rääkida?' Ja Amnon vastas temale: 'Ma armastan Taamarit, oma venna Absalomi õde.'
5. Ja Joonadab ütles temale: 'Heida voodisse ja tee ennast haigeks! Kui su isa tuleb sind vaatama, siis ütle temale: Luba, et mu õde Taamar tuleb ja sööb mind leivaga ja valmistab mu silma ees rooga, nõnda et ma näen ja saan tema käest süüa!'
6. Ja Amnon heitiski maha ning tegi ennast haigeks. Ja kui kuningas tuli teda vaatama, siis ütles Amnon kuningale: 'Luba mu õde Taamar tulla, et ta valmistaks mu silma ees paar kooki ja ma saaksin ta käest süüa!'
7. Ja Taavet läkitas sõna Taamarile ta kotta, öeldes: 'Mine ometi oma venna Amnoni kotta ja valmista temale rooga!'
8. Siis läks Taamar oma venna Amnoni kotta, kes oli maha heitnud. Ja ta võttis taigna, sõtkus ning valmistas ta silma ees koogid ja küpsetas need.
9. Ja ta võttis panni ning tühjendas Amnoni nähes, aga too ei tahtnud süüa. Ja Amnon ütles: 'Saatke kõik inimesed mu juurest välja!' Ja kõik inimesed läksid ta juurest välja.
10. Siis ütles Amnon Taamarile: 'Too roog kambrisse, et ma saaksin sinu käest süüa!' Ja Taamar võttis koogid, mis ta oli valmistanud, ja viis kambrisse oma vennale Amnonile.
11. Aga kui ta ulatas temale, et ta sööks, siis haaras Amnon temast kinni ja ütles temale: 'Tule maga minu juures, mu õde!'
12. Aga too ütles temale: 'Ei, mu vend, ära naera mind ära! Sest Iisraelis ei tohi nõnda teha! Ära tee seda häbitegu!'
13. Ja mina, kuhu ma peaksin viima oma häbi? Sina ise oled siis ka nagu üks jõledaist Iisraelis! Aga räägi nüüd ometi kuningaga, sest ta ei keela mind sulle!'
14. Aga Amnon ei tahtnud kuulata tema häält, vaid sai tema üle võimuse, naeris tema ära ja magas tema juures.
15. Seejärel aga vihkas Amnon teda üpris suure vihaga, nõnda et viha, millega ta vihkas, oli suurem kui armastus, millega ta oli teda armastanud. Ja Amnon ütles temale: 'Tõuse üles, mine ära!'
16. Aga ta vastas temale: 'Kui sa mind välja ajad, siis on see kuritegu suurem kui too teine, mis sa mulle tegid!' Kuid Amnon ei tahtnud teda kuulata,
17. vaid kutsus oma poisi, kes teda teenis, ja ütles: 'Aja ta ometi välja minu juurest ja sule uks tema taga!'
18. Taamaril oli seljas pikk kirju rüü, sest kuninga tütreid, kes olid neitsid, kandsid seesuguseid ülekuubi; ja Amnoni teener saatis ta välja ning sulges ukse tema taga.
19. Siis Taamar pani enesele tuhka pea peale ja käristas lõhki kirju rüü, mis tal seljas oli, pani oma käe enesele pea peale ning läks ja kisendas lakkamata.
20. Ja Absalom, tema vend, ütles talle: 'Kas su vend Amnon oli sinu juures? Aga nüüd, mu õde, vaiki, ta on ju sinu vend! Ära võta seda asja südamesse!' Ja nõnda jäi Taamar hüljatuna oma venna Absalomi kotta.
21. Kui kuningas Taavet kuulis sellest kõigest, siis ta vihastas väga.
22. Ja Absalom ei rääkinud Amnoniga ei halba ega head, sest Absalom vihkas Amnonit, sellepärast et too oli tema õe Taamari ära naernud.
23. Aga kahe aasta pärast juhtus, et Absalomil olid lambaniitjad Baal-Haasoris, mis on Efraimi juures; ja Absalom kutsus sinna kõik kuningapojad.
24. Ja Absalom tuli kuninga juurde ning ütles: 'Vaata nüüd, su sulasel on lambaniitjad; tulgu ometi kuningas koos sulastega oma sulase juurde!'

25. Aga kuningas vastas Absalomile: 'Ei, mu poeg, me ei lähe ometi mitte kõik, et me ei oleks sulle koormaks.' Absalom käis temale peale, aga ta ei tahtnud minna, vaid andis oma õnnistuse.
26. Ent Absalom ütles: 'Kui mitte, siis tulgu ometi mu vend Amnon meiega!' Ja kuningas küsis temalt: 'Mispärast peaks tema minema koos sinuga?'
27. Aga kui Absalom käis temale peale, siis ta laskis Amnoni ja kõik kuningapojad minna koos temaga.
28. Ja Absalom käskis oma poisse, öeldes: 'Pidage nüüd silmas, millal Amnoni süda on veinirõõmus ja mina teile ütlen: 'Lööge Amnon maha!', siis surmake ta kartmata! Eks ole nõnda, et mina olen teid käskinud? Olge julged ja vahvad mehed!'
29. Ja Absalomi poisid talitasid Amnoniga, nõnda nagu Absalom oli käskinud. Siis kõik kuningapojad tõusid üles, istusid igaüks oma muula selga ja põgenesid.
30. Ja nende teel olles sündis, et kuuldus jõudis Taavetini, räägituna nõnda: 'Absalom on löönud maha kõik kuningapojad ja neist ei ole järele jäänud ainsatki.'
31. Siis kuningas tõusis ja käristas oma riided lõhki ning heitis maa peale maha; ja kõik ta sulased seisis lõhkikäristatud riietega.
32. Aga Joonadab, Taaveti venna Simea poeg, kostis ning ütles: 'Ärgu mõelgu mu isand, et tapetud on kõik noored mehed, kuningapojad, vaid üksnes Amnon on surnud! Sest Absalomi käsul oli see juba määratud päevast, mil ta oma õe Taamari ära naeris.
33. Ärgu siis nüüd mu isand kuningas võtku seda südamesse, et ta mõtleb: 'Kõik kuningapojad on surnud, sest üksnes Amnon on surnud!'
34. Absalom aga põgenes. Ja kui noor mees, kes oli piiluriks, oma silmad üles tõstis ja vaatas, ennäe, siis tuli palju rahvast tema taga olevalt teelt, mäekülje poolt.
35. Siis ütles Joonadab kuningale: 'Ennäe, kuningapojad tulevad! On sündinud nõnda, nagu su sulane rääkis.'
36. Ja kui ta rääkimise oli lõpetanud, vaata, siis tulid kuningapojad, kes tõstsid häält ja nutsid. Ka kuningas ja kõik ta sulased nutsid väga kibedasti.
37. Aga Absalom oli põgenenud ja läinud Gesuri kuninga Talmi, Ammihudi poja juurde. Ja Taavet leinas oma poega kõik need päevad.
38. Kui Absalom oli põgenenud ja jõudnud Gesurisse, siis jäi ta sinna kolmeks aastaks.
39. Ja kuningas Taavet loobus Absalomi vastu välja minemast, sest ta harjus sellega, et Amnon oli surnud.

1. Kui Joab, Seruja poeg, märkas, et kuninga süda kaldus Absalomi poole,
2. siis läkitas Joab käsu Tekoasse ja laskis sealt tuua ühe targa naise ning ütles sellele: 'Tee ennast nüüd leinajaks ja pane leinariided selga; ära võia ennast õliga, vaid ole nagu naine, kes on mõnda aega surnu pärast leinanud!
3. Mine siis kuninga juurde ja räägi temale nõnda!' Ja Joab pani temale sõnad suhu.
4. Ja Tekoa naine rääkis kuningaga, ta heitis silmili maha ja kummardas ning ütles: 'Kuningas, aita!'
5. Ja kuningas küsis temalt: 'Mis sul vaja on?' Ja ta vastas: 'Oh häda! Ma olen lesknaine, sest mu mees on surnud.
6. Su teenijal oli kaks poega; need mõlemad riidlesid väljal ega olnud kedagi, kes neid oleks lahutanud; nii lõi üks teise maha ja tappis tema.
7. Ja vaata, kogu suguvõsa on tõusnud su teenija vastu ja nad ütlevad: 'Anna välja see, kes lõi oma venna maha, ja me surmame tema ta venna hinge pärast, kelle ta tappis, ja me hävitame ka pärija!' Nõnda kustutavad nad minu sõe, mis veel on säilinud, jätmata mu mehele nime ja järeltulijaid maa peale.'
8. Ja kuningas ütles naisele: 'Mine koju, ma ise annan sinu kohta käsu!'
9. Aga Tekoa naine ütles kuningale: 'Mu isand kuningas! Süü jääb minu ja mu isakoja peale, aga kuningas ja tema aujärg on süüta.'
10. Ja kuningas ütles: 'Kes sulle midagi ütleb, see too minu juurde, siis ta ei puutu enam sinusse!'
11. Aga naine ütles: 'Mõelgu ometi kuningas Issandale, oma Jumalale, et veritasunõudja ei hävitaks veelgi rohkem ja et mu poega ei hukataks!' Ja kuningas vastas: 'Nii tõesti kui Issand elab, ei pea su poja peast mitte karvagi maha langema!'
12. Aga naine ütles: 'Luba ometi, et su teenija räägib mu isandale kuningale veel ühe sõna!' Ja ta vastas: 'Räägi!'
13. Ja naine ütles: 'Mispärast sa siis mõtled nõnda Jumala rahva vastu? Sest nõnda rääkides on kuningas ise saanud süüdlaseks, kui kuningas ei lase oma äratõugatud tagasi tulla.
14. Meie küll sureme ja oleme nagu vesi, mis maha voolab, mida ei saa koguda. Aga Jumal ei taha võtta hinge, vaid mõtleb kindlasti, et äratõugatu ei oleks temast ära tõugatud.
15. Ja kui ma nüüd olen tulnud seda rääkima oma isandale kuningale, siis sellepärast, et rahvas mind hirmutas. Su teenija mõtles: Ma räägin ometi kuningale, vahest kuningas teeb, mis ta teenija räägib.
16. Küllap kuningas kuuleb ja päästab oma teenija mehe pihust, kes mind koos mu pojaga tahab hävitada Jumala pärisosast.
17. Ja su teenija mõtles: Mu isanda kuninga sõna ometi rahustab mind, sest mu isand kuningas on otsekui Jumala ingel, kes võtab kuulda head ja kurja. Ja Issand, sinu Jumal, olgu sinuga!'
18. Ja kuningas kostis ning ütles naisele: 'Ära ometi mulle salga, mida ma sinult küsin!' Ja naine ütles: 'Mu isand kuningas rääkigu!'
19. Siis küsis kuningas: 'Kas Joabi käsi on sinuga kogu selles asjas?' Ja naine kostis ning ütles: 'Nii tõesti kui su hing elab, mu isand kuningas, ei pääse keegi paremale ega vasakule kõigest sellest, mis mu isand kuningas kõneleb: jah, see on su sulane Joab, kes mind käskis, ja tema pani kõik need sõnad su teenija suhu.
20. Et anda asjale teist nägu, selleks tegi su sulane Joab nõnda. Aga mu isand on tark nagu Jumala ingel, et mõista kõike, mis maa peal on.'
21. Siis ütles kuningas Joabile: 'Vaata nüüd, ma teen seda: mine ja too tagasi nooruk Absalom!'
22. Ja Joab heitis silmili maha ja kummardas ning õnnistas kuningat. Ja Joab ütles: 'Nüüd su sulane teab, et ma olen leidnud armu su silmis, mu isand kuningas, sest kuningas teeb oma sulase sõna järgi.'
23. Ja Joab tõusis ning läks Gesurisse ja tõi Absalomi Jeruusalemma.
24. Aga kuningas ütles: 'Mingu ta jälle oma kotta, kuid minu palet ta ei näe!' Nõnda läks Absalom jälle oma kotta ega saanud näha kuninga palet.
25. Aga kogu Iisraelis ei olnud nii ilusat meest kui Absalom, mitte ühtegi, keda nii väga oleks

ülistatud: jalatallast pealaeni ei olnud temal midagi viga.

26. Ja kui ta lõikas oma juukseid - ta lõikas neid iga aasta lõpus, sest need muutusid temale nõnda raskeks, et ta pidi lõikama -, siis vaagisid ta juuksed kakssada seeklit kuninga vae järgi.

27. Ja Absalomile sündis kolm poega ja üks tütar, Taamar nimi; see oli ilus naine.

28. Ja Absalom elas Jeruusalemmas kaks aastat, aga ta ei näinud kuninga palet.

29. Siis Absalom läkitas Joabile järele, et saata teda kuninga juurde, aga ta ei tahtnud tulla tema juurde. Ta läkitas veel teist korda, aga Joab ei tahtnud tulla.

30. Siis ütles ta oma sulastele: 'Vaadake, Joabi põlluosa on minu oma kõrval ja temal on seal odrad peal. Minge ja süüdake see tulega põlema!' Ja Absalomi sulased süütasid põlluosa tulega põlema.

31. Siis Joab võttis kätte ning tuli Absalomi juurde ta kotta ja küsis temalt: 'Mispärast on su sulased süüdanud tulega põlema minu põlluosa?'

32. Ja Absalom vastas Joabile: 'Vaata, ma läkitasin su juurde ja ütlesin: Tule siia, et ma saaksin sind saata kuningalt küsima: Mispärast ma pidin Gesurist ära tulema? Mul oleks parem, kui ma oleksin seal. Ma tahan nüüd näha kuninga palet! Aga kui minus on süü, siis surmaku ta mind!'

33. Ja Joab läks kuninga juurde ning jutustas seda temale. Ja tema kutsus Absalomi, ja ta tuli kuninga juurde ning kummardas kuninga ette silmili maha; ja kuningas andis Absalomile suud.

1. Ja pärast seda sündis, et Absalom hankis enesele vankri ja hobused ning viiskümmend meest, kes jooksid tema ees.
2. Ja Absalomil oli kombeks tõusta vara ja seista värava ligidal tee ääres; igaühe, kes riiuasja pärast pidi tulema kuninga juurde kohtusse, kutsus Absalom enese juurde ja küsis: 'Kust linnast sa oled?' Ja kui ta vastas: 'Su sulane on ühest Iisraeli suguharust',
3. siis ütles Absalom temale: 'Vaata, su asjad on head ja õiged, aga kuninga juures pole sul kedagi, kes sind kuulda võtaks.'
4. Ja Absalom jätkas: 'Mind peaks küll pandama maale kohtumõistjaks! Siis tuleks igaüks, kellel on riiu- või kohtuasi, minu juurde ja mina mõistaksin temale õigust.'
5. Ja kui keegi ligines teda kummardama, siis ta sirutas oma käe välja ja haaras temast kinni ning andis temale suud.
6. Nõnda tegi Absalom kõigi Iisraeli lastega, kes tulid kuninga juurde kohtusse, ja nõnda varastas Absalom Iisraeli meeste südamed.
7. Ja nelja aasta pärast ütles Absalom kuningale: 'Luba mind nüüd minna ja tasuda Hebronis töötus, mille ma olen andnud Issandale!
8. Sest su sulane andis töötuse, kui ma elasin Süürias Gesuris, öeldes: Kui Issand viib mind tõesti tagasi Jeruusalemma, siis ma teenin Issandat.'
9. Ja kuningas ütles temale: 'Mine rahuga!' Ja ta võttis kätte ning läks Hebronisse.
10. Aga Absalom läkitas maakuulajaid ütlema kõigile Iisraeli suguharudele: 'Kui te kuulete sarvehäält, siis öelge: Absalom on saanud Hebronis kuningaks!'
11. Ja Absalomiga koos läks Jeruusalemmast kakssada meest, kes olid kutsutud; need läksid paha aimamata ega teadnud midagi kogu asjast.
12. Kui Absalom tapaohvreid ohverdada, läkitas ta giilolase Ahitofeli, Taaveti nõuandja, tema linnast Giilost. Ja vandenõu kõvenes ning üha enam rahvast läks üle Absalomi poole.
13. Aga üks teatetooja tuli Taavetile ütlema: 'Iisraeli meeste südamed hoiavad Absalomi poole.'
14. Siis ütles Taavet kõigile oma sulastele, kes olid koos temaga Jeruusalemmas: 'Tõuskem ja põgenegem, sest muidu pole meil pääsu Absalomi eest! Rutakem minekule, et ta äkitselt ei saaks meid kätte, ei tooks meile õnnetust ega lööks linna mõõgateraga maha!'
15. Ja kuninga sulased ütlesid kuningale: 'Vaata, su sulased on valmis kõigeks, mida mu isand kuningas peab paremaks.'
16. Ja kuningas läks välja ning tema kannul kogu ta pere; aga kuningas jättis kümme liignaist koda hoidma.
17. Kui kuningas läks välja ning tema kannul kogu rahvas, siis jäid nad peatuma viimase koja juurde.
18. Ja kõik ta sulased läksid ta kõrvalt mööda; samuti läksid kuninga eest mööda kõik kreedid ja pleedid, ja kõik gatlased, kuussada meest, kes olid tulnud tema kannul Gatist.
19. Ja kuningas ütles gatlasele Ittaile: 'Miks sinagi tuled koos meiega? Pöördu tagasi ja jää kuninga juurde, sest sina oled võõras, pealegi pagulane oma kodupaigast!
20. Eile sa tulid ja täna peaksin laskma sind hulkuda koos meiega? Lähen ju minagi üksnes, kuhu saan. Mine tagasi ja vii oma vennad enesega tagasi helduse ning ustavusega!'
21. Aga Ittai kostis kuningale ja ütles: 'Nii tõesti kui Issand elab, ja nii tõesti kui mu isand kuningas elab: paigas, kus on mu isand kuningas, olgu surmaks või eluks, seal tahab olla ka su sulane!'
22. Ja Taavet ütles Ittaile: 'Tule siis ja mine edasi!' Ja gatlane Ittai läks edasi ja kõik ta mehed ja väetid, kes olid koos temaga.
23. Ja kogu maa nuttis suure häälega, kui kõik rahvas mööda läks. Ja kuningas läks üle Kidroni jõe, samuti läks üle kõik rahvas kõrbe suunas.
24. Ja vaata, seal olid ka Saadok ja kõik leviidid koos temaga - need kandsid Jumala seaduselaegast; ja nad panid Jumala laeka maha ning Ebjatar ohverdada, kuni kõik rahvas linnast oli viimseni üle läinud.
25. Ja kuningas ütles Saadokile: 'Vii Jumala laegas tagasi linna! Kui ma Issanda silmis armu leian,

siis ta toob mu tagasi ja laseb mind näha seda ja selle asupaika.

26. Aga kui ta ütleb nõnda: Mul pole sinust head meelt, siis vaata, siin ma olen, tema tehku minuga, nagu ta silmis hea on!'

27. Ja kuningas ütles preester Saadokile: 'Kas sa näed? Mine rahuga tagasi linna, ja sinu poeg Ahimaats ja Ebjatar poeg Joonatan, teie mõlema pojad koos teiega!'

28. Vaata, ma viivitan kõrbe lähistel, kuni teilt tuleb sõna mulle teadmiseks.'

29. Siis viisid Saadok ja Ebjatar Jumala laeka tagasi Jeruusalemma ning jäid sinna.

30. Aga Taavet läks üles Õlimäele, läks ja nuttis, ta pea oli kaetud ja ta käis paljajalu; ja kõik koos temaga olev rahvas oli katnud oma pea, ja nad läksid üles ning nutsid lakkamata.

31. Kui Taavetile teatati ja öeldi: 'Ahitofel on vandenõulaste hulgas Absalomi juures', siis ütles Taavet: 'Issand, pööra ometi Ahitofeli nõu rumaluseks!'

32. Ja kui Taavet jõudis mäetippu, kus Jumalat kummardati, vaata, siis tuli temale vastu arklane Huusai, kuub lõhki käristatud ja mulda pea peal.

33. Ja Taavet ütles temale: 'Kui sa tuled koos minuga, siis sa oled mulle koormaks.'

34. Aga kui sa lähed tagasi linna ja ütled Absalomile: Kuningas, ma tahan olla su sulane. Varem olin ma su isa sulane, aga nüüd tahan ma olla sinu sulane - siis sa võid mind aidata ja teha tühjaks Ahitofeli nõu.

35. Eks ole seal koos sinuga preestrid Saadok ja Ebjatar? Kõik, mida sa siis kuningakojast kuuled, jutusta preestritele Saadokile ja Ebjatarile!

36. Vaata, seal on nende juures nende kaks poega, Saadokil Ahimaats ja Ebjataril Joonatan, ja nende kaudu te võite mulle läkitada kõik sõnumid, mida te kuulete.'

37. Ja Taaveti sõber Huusai tuli linna just siis, kui Absalom jõudis Jeruusalemma.

1. Kui Taavet oli mäetipust läinud pisut edasi, vaata, siis tuli temale vastu Mefiboseti sulane Siiba paari saduldatud eesliga, kelle seljas oli kakssada leiba, sada rosinakakku, sada viigimarjakakku ja lähker veini.
2. Kuningas küsis Siibalt: 'Milleks on sul need?' Ja Siiba vastas: 'Eeslid on kuninga perele ratsutamiseks, leib ja viigimarjakakud sulastele söömiseks ja vein kõrbes väsinuile joomiseks.'
3. Ja kuningas küsis: 'Aga kus on su isanda poeg?' Ja Siiba vastas kuningale: 'Vaata, tema jäi Jeruusalemma, sest ta ütles: Nüüd annab Iisraeli sugu mulle tagasi mu isa kuningriigi.'
4. Siis ütles kuningas Siibale: 'Vaata, kõik, mis on Mefiboseti oma, saab sinule.' Ja Siiba ütles: 'Ma kummardan, lase mind armu leida su silmis, isand kuningas!'
5. Kui kuningas Taavet jõudis Bahuurimisse, vaata, siis tuli sealt välja mees Sauli perekonna suguvõsast, Sime'i nimi, Geera poeg; ta tuli ja sajatas üha
6. ning viskas kividega Taavetit ja kuningas Taaveti kõiki sulaseid, kuigi kogu rahvas ja kõik kangelased olid temast paremal ja vasakul.
7. Ja sajatades ütles Sime'i nõnda: 'Mine ära, mine ära, sina veremees ja kõlvatu!'
8. Issand tasub sulle kõik Sauli soo vere, kelle asemel sa oled saanud kuningaks. Issand annab kuningriigi su poja Absalomi kätte. Jah, vaata, nüüd oled sa ise õnnetuses, sest sa oled veremees.'
9. Abisai, Seruja poeg, ütles kuningale: 'Miks tohib see surnud koer sajatada mu isandat kuningat? Luba ma lähen ja raiun ta pea maha!'
10. Aga kuningas vastas: 'Mis on teil minuga tegemist, Seruja pojad? Kui ta sajatab ja kui Issand on temale öelnud: Sajata Taavetit!, kes siis tohib küsida: Miks sa teed nõnda?'
11. Ja Taavet ütles Abisaile ja kõigile oma sulaseile: 'Vaata, minu oma poeg, kes mu niudeist on välja tulnud, nõuab mu hinge, saati siis nüüd see benjaminlane. Jätke ta rahule ja las ta sajatab, sest Issand on teda käskinud!'
12. Vahest Issand vaatab mu viletsuse peale ja vahest Issand tasub mulle heaga tema tänase sajatuse asemel?'
13. Siis läksid Taavet ja tema mehed mööda teed, kuna Sime'i käis piki mäekülge temaga kohakuti; ta sajatas minnes, viskas kive ja pildus liiva, olles temaga kohakuti.
14. Ja kuningas tuli väsinult koos kõige rahvaga, kes oli tema juures, ja tõmbas seal hinge tagasi.
15. Aga Absalom ja kõik rahvas, Iisraeli mehed, olid tulnud Jeruusalemma; ja Ahitofel oli koos temaga.
16. Kui arklane Huusai, Taaveti sõber, tuli Absalomi juurde, siis ütles Huusai Absalomile: 'Elagu kuningas! Elagu kuningas!'
17. Aga Absalom ütles Huusaile: 'Niisugune on siis su ustavus oma sõbra vastu! Mispärast sa ei läinud koos oma sõbraga?'
18. Ja Huusai vastas Absalomile: 'Ei, ainult keda Issand ja see rahvas ja kõik Iisraeli mehed on valinud, selle oma ma tahan olla ja selle juurde jääda!'
19. Ja teiseks: keda ma peaksin siis teenima? Kas mitte tema poega? Nõnda nagu ma olen teeninud su isa, nõnda ma tahan teenida sindki!'
20. Siis ütles Absalom Ahitofelile: 'Andke nõu, mida peaksime tegema?'
21. Ja Ahitofel vastas Absalomile: 'Mine oma isa liignaiste juurde, keda ta on jätnud koda hoidma. Siis saab kogu Iisrael kuulda, et sa oled ennast teinud oma isale vastikuks, ja kõik, kes su juures on, saavad julgust!'
22. Siis löödi Absalomile katuse peale telk üles, ja Absalom läks oma isa liignaiste juurde kogu Iisraeli silma all.
23. Ja Ahitofeli nõu, mida ta neil päevil andis, oli nagu Jumalalt saadud vastus; niisugune oli iga Ahitofeli nõuanne, niihästi Taavetile kui Absalomile.

1. Ja Ahitofel ütles Absalomile: 'Luba ma valin nüüd kaksteist tuhat meest ja võtan kätte ning ajan öösel Taavetit taga!
2. Ma lähen temale kallale, kui ta on väsinud ja ta käed on lõdvad; ma hirmutan teda nõnda, et kõik ta juures olev rahvas põgeneb; siis ma löön maha üksnes kuninga.
3. Ja ma toon kogu rahva tagasi sinu juurde, nagu tuleb tagasi pruut; sina otsid ühte meest, muu rahvas on siis rahu.'
4. See kõne oli õige Absalomi ja kõigi Iisraeli vanemate silmis.
5. Ja Absalom ütles: 'Kutsu ometi siia ka arklane Huusai, et kuuleksime midagi ka tema suust!'
6. Siis Huusai tuli Absalomi juurde ja Absalom rääkis temaga, öeldes: 'Ahitofel kõneles nõnda. Kas peame tegema tema sõna järgi? Kui mitte, siis kõnele sina!'
7. Ja Huusai vastas Absalomile: 'See nõu pole hea, mis Ahitofel seekord andis.'
8. Ja Huusai jätkas: 'Sina tunnend oma isa ja tema mehi: nad on vaprad ja nende hinged on kibestunud nagu karul väljal, kellelt on võetud pojad; ja su isa on sõjamees, kes oma rahvaga ei puhka ööselgi.'
9. Vaata, nüüd on ta ennast peitnud mõnda kaevandisse või muusse paika, ja kui juhtub, et kohe alguses mõned rahvast langevad, siis ütleb igaüks, kes sellest kuuleb: Rahvas, kes käib Absalomi järel, on saanud kaotuse osaliseks!
10. Siis ka kõige vahvam mees, kelle süda on nagu lõvi süda, kaotab julguse, sest kogu Iisrael teab, et su isa on vägev, ja et need, kes on koos temaga, on vahvad mehed.
11. Sellepärast ma annan nõu, et kogu Iisrael Daanist kuni Beer-Sebani koguneks sinu juurde nõnda arvurikkalt, et neid oleks nagu liiva mere ääres ja sa ise käiksid nende keskel.
12. Kui me siis tuleme temale kallale mõnes paigas, kus ta iganes on leitav, laskume tema peale nagu mahalangev kaste. Temast ja kõigist meestest, kes on koos temaga, ei jää siis järele ühtainsatki.
13. Ja kui ta taandub mõnda linna, siis seab kogu Iisrael sellele linnale köied ja me tirime selle orgu, kuni seal ei leidu enam kivikestki.'
14. Siis ütlesid Absalom ja kõik Iisraeli mehed: 'Arklase Huusai nõu on parem kui Ahitofeli nõu.' Issand oli käskinud teha tühjaks Ahitofeli hea nõu, et Issand saaks tuua Absalomile õnnetuse.
15. Ja Huusai ütles preestritele Saadokile ja Ebjatarile: 'Nõnda ja nõnda on Ahitofel nõu andnud Absalomile ja Iisraeli vanemaile, ja nõnda ja nõnda olen mina nõu andnud.'
16. Ja nüüd läkitage kähku ja teatage Taavetile, öeldes: Ära jää ööseks kõrbe lähiste, vaid mine kindlasti üle jõe, et kuningat ja koos temaga olevat rahvast ära ei neelataks!'
17. Joonatan ja Ahimaats asusid Rogeli allika juures; üks teenijatüdruk läks ning viis neile teateid, kuna nemad läksid teatama kuningas Taavetile, sest nad ei tohtinud endid näidata ega linna tulla.
18. Aga üks poiss nägi neid ja teatas Absalomile; siis läksid mõlemad rutates ja tulid kellegi mehe kotta Bahuurimisse; sellel oli õues kaev ja nad läksid sinna sisse.
19. Ja selle mehe naine võttis ja laotas kaevu suule vaiba ning puistas selle peale sõmerat, nõnda et midagi ei olnud märgata.
20. Kui Absalomi sulased tulid naise juurde kotta ja küsisid: 'Kus on Ahimaats ja Joonatan?', vastas naine neile: 'Nad läksid üle veeja.' Nad otsisid, aga ei leidnud ja läksid tagasi Jeruusalemma.
21. Ja pärast seda, kui need olid läinud, tõusid nad kaevust üles ja läksid ning teatasid Taavetile; nad ütlesid Taavetile: 'Võtke kätte ja minge kiiresti üle vee, sest Ahitofel on andnud teie vastast nõu!'
22. Siis Taavet ja kõik rahvas, kes oli koos temaga, võtsid kätte ja läksid üle Jordani; kui hommik valgenes, ei olnud jäänud ainsatki, kes ei olnud läinud üle Jordani.
23. Aga kui Ahitofel nägi, et ei tehtud tema nõu järgi, siis ta saduldas eesli, võttis kätte ja läks koju oma linna; ja kui ta oli oma kodus korraldused teinud, siis ta poos enese üles. Nii ta suri ja ta maeti oma isa hauda.
24. Ja Taavet oli tulnud Mahanaimi, kui Absalom läks üle Jordani, tema ja kõik Iisraeli mehed koos temaga.

25. Aga Absalom oli pannud Amaasa Joabi asemele väeülemaks; Amaasa oli mehe poeg, kelle nimi oli Jitra, iisraellane, kes oli heitnud Naahase tütre Abigaili, Joabi ema Seruja õe juurde.
26. Iisrael ja Absalom löid leeri üles Gileadimaale.
27. Ja kui Taavet tuli Mahanaimi, siis Sobi, Naahase poeg ammonlaste Rabbast, Maakir, Ammieli poeg Lo-Debarist, ja Barsillai, gileadlane Rogelimist,
28. töid voodeid, kausse ja saviastjaid, nisu ja otri, jahu ja kõrvetatud teri, ube ja läätsi ja muud kõrvetatud,
29. mett ja võid, lambaid ja kitsi ning lehmajuustu toiduks Taavetile ja rahvale, kes oli koos temaga, sest nad ütlesid: 'Rahvas on kõrbes näljas, väsinud ja janus.'

1. Ja Taavet luges üle rahva, kes tema juures oli, ja pani neile pealikud tuhandete ja sadade üle.
2. Siis läkitas Taavet rahva välja: kolmandiku Joabi juhatusel, kolmandiku Seruja poja Abisai, Joabi venna juhatusel ja kolmandiku gatlase Ittai juhatusel. Ja kuningas ütles rahvale: 'Ka mina ise tulen koos teiega.'
3. Aga rahvas ütles: 'Ära tule! Sest kui me peaksime põgenema, siis ei hoolita meist; ja isegi kui pooled meist saavad surma, ei hoolita meist; aga sina oled nagu kümme tuhat meiesugust. Seepärast on nüüd parem, kui sa linnast meile appi tuled.'
4. Siis ütles kuningas neile: 'Ma teen, nagu teie meelest hea on.' Ja kuningas jäi seisma värava kõrvale, kõik rahvas aga läks välja sadade ja tuhandete kaupa.
5. Ja kuningas käskis Joabi, Abisaid ja Ittaid, öeldes: 'Olge heatahtlikud nooruk Absalomi vastu!' Ja kõik rahvas kuulis, kuidas kuningas andis kõigile pealikuile käsu Absalomi pärast.
6. Nõnda läks rahvas väljale Iisraeli vastu ja taplus toimus Efraimi metsas.
7. Seal löödi Iisraeli rahvas maha Taaveti sulaste ees ja seal sündis sel päeval suur kaotus - kakskümmend tuhat meest.
8. Taplus levis seal üle kogu maa-ala ja mets neelas sel päeval rohkem rahvast kui mõök.
9. Siis sattus Absalom Taaveti sulaste ette. Absalom ratsutas muula seljas, ja kui muul jõudis suure oksliku tamme alla, siis jäi Absalom peadpidi tamme külge, jäädes rippuma taeva ja maa vahele, kuna muul läks tema alt edasi.
10. Üks mees nägi seda ja teatas Joabile ning ütles: 'Vaata, ma nägin Absalomi tamme küljes rippuvat!'
11. Ja Joab ütles mehele, kes temale teatas: 'Vaata, kui sa nägid seda, miks sa siis ei löönud teda seal maha? Siis oleks mu kohus olnud anda sulle kümme hõbeseeklit ja vöö.'
12. Aga mees vastas Joabile: 'Isegi kui ma vaeksin enesele pihku tuhat hõbeseeklit, ei pistaks ma oma kätt kuningapoja külge, sest kuningas andis meie kuuldes käsu sinule, Abisaile ja Ittaile, öeldes: Pange, kes see iial oleks, nooruk Absalomi tähele!'
13. Või oleksin pidanud talitama petlikult? Aga ükski asi ei jää ju varjule kuninga eest ja sa ise oleksid siis seisnud eemal.'
14. Siis ütles Joab: 'Mina ei saa nõnda su ees oodata.' Ja ta võttis kätte kolm oda ning torkas need Absalomile südamesse, kui ta tamme küljes oli alles elus.
15. Ja kümme noort meest, Joabi sõjariistade kandjad, astusid tema ümber ja löid Absalomi ning surmasid tema.
16. Siis puhus Joab sarve ja rahvas pöördus tagasi Iisraeli jälitamast, sest Joab peatas rahva.
17. Ja nad võtsid Absalomi ning viskasid ta metsas ühte suurde kaevandisse ja kuhjasid tema peale väga suure kihviku. Ja kogu Iisrael põgenes, igaüks oma telki.
18. Aga Absalom oli võtnud ja püstitanud enesele oma eluajal samba, mis on Kuningaorus, sest ta ütles: 'Mul ei ole poega mu nime mälestuseks.' Ta nimetas samba oma nimega ja seda hüütakse tänapäevani 'Absalomi mälestusmärgiks'.
19. Ja Ahimaats, Saadoki poeg, ütles: 'Ma jooksen nüüd ja viin kuningale rõõmusõnumi, et Issand on nõutanud temale õiguse tema vaenlaste käest.'
20. Aga Joab ütles temale: 'Täna ei ole sa rõõmusõnumi kuulutaja; mõnel muul päeval saad sa viia rõõmusõnumi, aga täna ei saa sa viia rõõmusõnumit, sest kuningapoeg on ju surnud.'
21. Siis ütles Joab ühele etiooplasele: 'Mine teata kuningale, mida sa oled näinud!' Ja etiooplane kummardas Joabile ning hakkas jooksmas.
22. Aga Ahimaats, Saadoki poeg, jätkas veel ning ütles Joabile: 'Saagu mis saab, luba ma jooksen ka etiooplasele järele!' Aga Joab ütles: 'Miks siis sina tahad joosta, mu poeg? Sinule ei maksta ju rõõmusõnumi tooja tasu!'
23. Ta vastas: 'Saagu mis saab, ma jooksen!' Siis ta ütles temale: 'Jookse!' Ja Ahimaats jooksis Lagendiku teed ning möödus etiooplasest.
24. Taavet istus kahe värava vahel. Kui vahimees läks müüri peale värava katusele ja tõstis oma

silmad üles ning vaatas, ennäe, siis tuli üksik mees joostes.

25. Ja vahimees hüüdis ning teatas kuningale. Ja kuningas ütles: 'Kui ta on üksinda, siis on tal head sõnumid suus.' Ja mees tuli üha ligemale.

26. Siis nägi vahimees teist meest jooksvat; ja vahimees hüüdis väravahoidjale ning ütles: 'Ennäe, veel üks mees jookseb üksinda!' Aga kuningas ütles: 'Ka see toob häid sõnumeid.'

27. Ja vahimees ütles: 'Ma näen esimese jooksust, et see on Saadoki poja Ahimaatsi jooksu moodi.' Ja kuningas ütles: 'See on hea mees ja ta tuleb hea sõnumiga.'

28. Ja Ahimaats hüüdis ning ütles kuningale: 'Rahu!' Siis ta kummardas kuninga ette silmili maha ja ütles: 'Kiidetud olgu Issand, sinu Jumal, kes andis kätte need mehed, kes tõstsid oma käed mu isanda kuninga vastu!'

29. Kuningas küsis: 'Kas nooruk Absalomi käsi käib hästi?' Ja Ahimaats vastas: 'Ma nägin suurt möllu, kui Joab läkitas kuninga sulase ja minu, sinu sulase, aga ma ei tea, mis see oli.'

30. Ja kuningas ütles: 'Astu kõrvale ja seisa seal!' Ja ta astus kõrvale ning jäi sinna seisma.

31. Ja vaata, etiooplane tuli. Ja etiooplane ütles: 'Võtku mu isand kuningas kuulda häid sõnumeid, sest Issand on täna nõutanud sulle õiguse kõigi käest, kes olid tõusnud su vastu!'

32. Kuningas küsis etiooplaselt: 'Kas nooruk Absalomi käsi käib hästi?' Ja etiooplane vastas: 'Sündigu mu isanda kuninga vaenlastega ja kõigiga, kes tõusevad sulle kurja tegema, nõnda nagu sündis selle noorukiga!'

1. Kuningas oli vapustatud. Ta läks üles väravakambrisse ja nuttis. Ja minnes ta rääkis nõnda: 'Mu poeg Absalom, mu poeg, mu poeg Absalom! Oleksin mina surnud sinu asemel! Absalom, mu poeg, mu poeg!'
2. Ja Joabile teatati: 'Vaata, kuningas nutab ja leinab Absalomi.'
3. Nõnda muutus võit sel päeval leinaks kogu rahvale, sest rahvas kuulis sel päeval öeldavat: 'Kuningas on kurb oma poja pärast.'
4. Ja rahvas tuli sel päeval linna vargsi, nagu tuleb vargsi rahvas, kes häbeneb, et on lahingust põgenenud.
5. Kuningas oli katnud oma näo ja kisendas suure häälega: 'Mu poeg Absalom! Absalom, mu poeg, mu poeg!'
6. Siis tuli Joab kuninga juurde kotta ja ütles: 'Sa oled täna pannud häbenema kõigi oma sulaste näod, kes täna on päästnud su hinge, samuti su poegade ja tütarde hinged, ja su naiste ja liignaiste hinged,
7. sellepärast et sa armastad neid, kes sind vihkavad, ja vihkad neid, kes sind armastavad. Sest täna oled sa teinud teatavaks, et sa ei hooli pealikuist ega sulaseist. Ja nüüd ma tean, et kui Absalom elaks ja meie kõik oleksime täna surnud, siis oleks see sinu silmis õige olnud.
8. Aga tõuse nüüd, mine välja ja kõnele sõbralikult oma sulastega! Sest ma vannun Issanda juures: kui sa välja ei lähe, siis ei jää selleks ööks su juurde enam ainsatki meest. Ja see oleks sulle halvem kui kõik muud õnnetused, mis sind on tabanud su noorusest tänini.' Siis kuningas tõusis ja istus väravasse. Ja kogu rahvale teatati ning öeldi: 'Vaata, kuningas istub väravas.' Siis tuli kogu rahvas kuninga ette.
9. Aga kui Iisrael oli põgenenud, igaüks oma telki,
10. siis sõneles kogu rahvas kõigis Iisraeli suguharudes, öeldes: 'Kuningas on meid päästnud vaenlaste pihust, tema on meid vabastanud vilistite käest, aga nüüd on ta Absalomi eest maalt põgenenud.
11. Ja Absalom, kelle me võidsime eneste üle, on tapluses surnud. Mispärast te siis nüüd ei tee midagi, et kuningat tagasi tuua?'
12. Aga kuningas Taavet ise läkitas preestritele Saadokile ja Ebjatarile ütles: 'Rääkige Juuda vanematega ja öelge: Miks te tahate olla viimased kuningat tema kotta tagasi tooma?' Sest kogu Iisraeli kõned olid jõudnud kuningani ta kotta.
13. 'Teie olete mu vennad, teie olete mu luu ja liha! Miks te tahate siis olla viimased kuningat tagasi tooma?'
14. Ja öelge Amaasale: Eks sa ole mu luu ja liha? Tehku Jumal minuga ükskõik mida, kui sina ei saa Joabi asemel mu väepealikuks kogu oma eluajaks!'
15. Nõnda pööras ta kõigi Juuda meeste südamed nagu ainsal mehel, ja nad läkitasid kuningale ütles: 'Tulge tagasi, sina ja kõik su sulased!'
16. Ja kuningas läks tagasi ning jõudis Jordani äärde. Aga Juuda oli tulnud Gilgalisse, et minna kuningale vastu ja tuua kuningas üle Jordani.
17. Ka Sime'i, Geera poeg, benjaminlane Bahuurimist, ruttas ja tuli koos Juuda meestega kuningas Taavetile vastu.
18. Ja koos temaga oli tuhat meest Benjaminist, samuti Siiba, Sauli pere sulane, ja tema viisteist poega ja kakskümmend sulast koos temaga. Need ruttasid Jordani äärde enne kuningat,
19. et minna koolmest läbi ja tuua üle kuninga pere ja et teha, mis tema silmis hea oli. Ja Sime'i, Geera poeg, heitis kuninga ette maha, kui see oli minemas üle Jordani,
20. ja ütles kuningale: 'Ärgu lugegu mu isand mulle süüks ja ärgu pidagu meeles, kuidas su sulane pattu tegi päeval, kui mu isand kuningas lahkus Jeruusalemmast! Kuningas ärgu võtku seda südamesse!'
21. Sest su sulane teab, et ma olen pattu teinud. Vaata, seepärast olen ma täna tulnud esimesena kogu Joosepi soost, et tulla vastu oma isandale kuningale.'

22. Siis võttis sõna Abisai, Seruja poeg, ja ütles: 'Kas ei tuleks Simeil sellepärast surmata, et ta on sajanud Issanda võitut?'
23. Aga Taavet ütles: 'Mis on teil minuga tegemist, Seruja pojad, et te täna tahate olla mu vastased? Kas peaks täna Iisraelis kedagi surmatama? Sest eks ma tea, et ma täna olen jälle Iisraeli kuningas!'
24. Ja kuningas ütles Simeile: 'Sina ei sure.' Ja kuningas vandus temale.
25. Ka Mefiboset, Sauli poeg, tuli kuningale vastu; aga ta ei olnud hoolitsenud oma jalgade ja habeme eest ja ta ei olnud pesnud oma riideid alates sellest päevast, mil kuningas oli ära läinud, kuni päevani, mil ta tuli rahuga tagasi.
26. Ja kui ta tuli Jeruusalemmast kuningale vastu, siis küsis kuningas temalt: 'Miks sa ei tulnud minuga, Mefiboset?'
27. Ta vastas: 'Mu isand kuningas, mu sulane pettis mind. Sest su sulane mõtles: Ma lasen enesele saduldada eesli, sõidan selle seljas ja lähen kuninga juurde, sest su sulane lonkab.'
28. Aga tema laimas su sulast mu isanda kuninga juures. Mu isand kuningas aga on ju nagu Jumala ingel: tee siis, mis su silmis hea on!
29. Sest kogu mu isa sugu ei ole mu isandale kuningale olnud muud kui surma väärt, ometi oled sa pannud oma sulase sööjate seltsi sinu lauas. Mis õigust mul siis enam on ja mida peaksin veel kuningale kaebama?'
30. Ja kuningas ütles temale: 'Mis sa sellest enam räägid! Ma olen öelnud: sina ja Siiba jaotage väljad!'
31. Aga Mefiboset ütles kuningale: 'Võtku tema kõik, sest mu isand kuningas on tulnud rahuga koju!'
32. Ka gileadlane Barsillai oli tulnud Rogelimist alla ja läks koos kuningaga üle Jordani, et saata teda ainult Jordani piirkonnas.
33. Barsillai oli väga vana, kaheksakümneaastane; ta oli varustanud kuningat, kui see viibis Mahanaimis, sest ta oli väga rikas mees.
34. Ja kuningas ütles Barsillaile: 'Tule koos minuga ja ma toidan sind enese juures Jeruusalemmas!'
35. Aga Barsillai vastas kuningale: 'Paljuks mul siis veel on eluaastate päevi, et võiksin minna koos kuningaga Jeruusalemma?'
36. Ma olen nüüd kaheksakümmend aastat vana; kas ma mõistan enam vahet teha hea ja halva vahel? Või kas tunnen mina, su sulane, enam selle maitset, mida sünnin ja mida joon? Kas ma kuulen enam lauljate või lauljannade häält? Miks peaks su sulane olema veel koormaks mu isandale kuningale?'
37. Su sulane läheb ainult pisut maad koos kuningaga üle Jordani. Mispärast peaks kuningas mulle tasuma niisuguse tasuga?'
38. Luba ometi oma sulast tagasi minna, et võiksin surra oma linnas oma isa ja ema haa juures! Aga vaata, siin on su sulane Kimham, mingu tema koos mu isanda kuningaga, ja tee temale, mis su silmis hea on!'
39. Siis ütles kuningas: 'Tulgu siis Kimham koos minuga ja ma teen temale, mis sinu silmis hea on. Ja kõik, mida sa minult soovid, ma teen sulle.'
40. Siis läks kogu rahvas üle Jordani, ja kuningas läks üle. Ja kuningas andis Barsillaile suud ning õnnistas teda. Seejärel läks too tagasi koju.
41. Kuningas läks Gilgalisse ja Kimham läks koos temaga. Kuninga viis üle kogu Juuda rahvas ja pool Iisraeli rahvast.
42. Ja vaata, siis tulid kõik teised Iisraeli mehed kuninga juurde ning ütlesid kuningale: 'Mispärast on meie vennad Juuda mehed sinu varastanud ja on viinud kuninga ja tema pere üle Jordani ja kõik Taaveti mehed koos temaga?'
43. Aga kõik Juuda mehed vastasid Iisraeli meestele: 'Sellepärast et kuningas on meile lähemal. Aga miks süttib teil viha põlema selle asja pärast? Kas me oleme kuninga küljest mõne tüki ära sünninud või oleme viinud ta enestele?'
44. Ja Iisraeli mehed kostsid Juuda meestele ning ütlesid: 'Meil on kümme osa kuningast ja Taavetistki on meil rohkem kui teil. Mispärast te siis põlgate meid? Ja kas meie ei kõnelnud esimestena, et me toome tagasi oma kuninga?' Aga Juuda meeste sõna oli kõvem kui Iisraeli meeste

sõna.

1. Ja seal leidis kõlvatu mees, benjaminlane Seba, Bikri poeg; tema puhus sarve ja ütles: 'Meil ei ole osa Taavetis ega pärisosa Iisai pojas. Igaüks oma telki, Iisrael!'
2. Siis läksid kõik Iisraeli mehed Taaveti järelt Bikri poja Seba järele; aga Juuda mehed järgnesid oma kuningale Jordani äärest Jeruusalemma.
3. Ja Taavet tuli Jeruusalemma oma kotta; ja kuningas võttis need kümme liignaist, keda ta oli jätnud koda hoidma, ja pani nad eraldusmajasse; ta toitidis neid, aga ei läinud nende juurde ja nad olid kinni oma surmapäevani, elades nagu lesed.
4. Ja kuningas ütles Amaasale: 'Kutsu mulle Juuda mehed kokku kolme päeva jooksul ja ole ka ise siin!'
5. Ja Amaasa läks Juudat kokku kutsuma, aga viivitas üle aja, mis temale oli määratud.
6. Siis ütles Taavet Abisaile: 'Nüüd teeb Seba, Bikri poeg, meile rohkem kurja kui Absalom. Võta sina oma isanda sulased ja aja teda taga, et ta ei leiaks enesele kindlustatud linnu ega kisuks meil silmi välja!'
7. Ja tema järel läksid välja Joabi mehed ning kreeditid ja pleeditid ja kõik võitlejad; nad lahkusid Jeruusalemmast, et taga ajada Sebat, Bikri poega.
8. Kui nad olid Gibeonis oleva suure kivi juures, tuli Amaasa neile vastu. Joabil oli seljas võõtatud kuub ja selle peal võõle pandud mõõk, mille tupp oli seotud ta puusale; ta tõmbas mõõga välja ja see libises temale pihku.
9. Ja Joab küsis Amaasalt: 'Kas su käsi käib hästi, mu vend?' Ja Joab haaras parema käega kinni Amaasa habemest, et temale suud anda.
10. Aga Amaasa ei pannud tähele mõõka, mis Joabil käes oli, ja too pistis selle temale kõhtu, nõnda et ta sisikond maha valgus; teist korda ei olnud temale vaja ja ta suri. Siis ajas Joab koos oma venna Abisaiga taga Sebat, Bikri poega.
11. Aga keegi Joabi poistest jäi seisma Amaasa juurde ja ütles: 'Kellele meeldib Joab ja kes on Taaveti poolt, järgnegu Joabile!'
12. Ja Amaasa tõmbles veres keset maanteed; aga kui see mees nägi, et kogu rahvas jäi seisma, siis ta viis Amaasa maanteelt väljale ja viskas temale riide peale, nähes, et kõik, kes tulid ta juurde, jäid seisma.
13. Ja kui ta oli maanteelt ära viidud, siis läksid kõik mehed Joabi järel mööda, et taga ajada Sebat, Bikri poega.
14. Aga Seba läks läbi kõigi Iisraeli suguharude Aabelisse Beet-Maakasse; ja kõik valitud kogunesid ning tulid ka tema järel sinna.
15. Siis nad tulid ja piirasid teda Aabelis Beet-Maakas ja kuhjasid linna vastu piiramisvalli, mis ulatus müürini; ja kogu rahvas, kes oli koos Joabiga, tegi hävitustööd, et müüri maha kiskuda.
16. Aga üks tark naine hüüdis linnast: 'Kuulge! Kuulge! Õelge ometi Joabile: Tule siia, et ma saaksin sinuga rääkida!'
17. Ja kui ta tuli temale ligemale, siis küsis naine: 'Kas sina oled Joab?' Ja ta vastas: 'Olen.' Siis ütles naine temale: 'Kuule oma teenija kõnet!' Ja ta vastas: 'Ma kuulen.'
18. Ja ta rääkis ning ütles: 'Muiste oli viisiks öelda: Küsitagu Aabelis nõu! Ja nõnda ka tehti.
19. Mina olen rahulikem ja ustavam Iisraelis, sina aga püüad hävitada linna, mis on Iisraelis emaks. Mispärast sa tahad neelata Issanda pärisosa?'
20. Ja Joab kostis ning ütles: 'Jäagu see tõesti minust kaugele, et neelaksin või hävitaksin!'
21. Asi ei ole nõnda, vaid üks mees Efraimi mäestikust, Seba nimi, Bikri poeg, on tõstnud oma käe kuningas Taaveti vastu; andke tema üksi välja, siis ma lähen linna alt ära!' Siis ütles naine Joabile: 'Vaata, tema pea visatakse sulle üle müüri.'
22. Siis tuli naine oma tarkusega rahva juurde; ja nad raiusid maha Bikri poja Seba pea ning viskasid Joabile. Siis Joab puhus sarve ja nad valgusid linna alt laiali, igaüks oma telki. Ja Joab läks tagasi Jeruusalemma kuninga juurde.
23. Ja Joab oli kogu Iisraeli väeülem; Benaja, Joojada poeg, oli kreetide ja pleetide ülem;

24. Adoram oli orjatöö ülevaataja; Joosafat, Ahiluudi poeg, oli nõunik;
25. Seja oli kirjutaja; Saadok ja Ebjatar olid preestrid;
26. Iira, jairilane, oli ka Taaveti preester.

1. Ja Taaveti päevil oli kolm aastat nälg, aasta aasta järel. Siis otsis Taavet Issanda palet ja Issand ütles: 'See on Sauli ja tema veresüüga soo pärast, et ta surmas gibeonlasi.'
2. Siis kutsus kuningas gibeonlased ja rääkis nendega. Gibeonlased ei olnud Iisraeli laste hulgast, vaid olid emorlastest järele jäänud; ja kuigi Iisraeli lapsed olid neile vandunud, oli Saul oma õhinas Iisraeli laste ja Juuda pärast püüdnud neid maha lüüa.
3. Ja Taavet ütles gibeonlastele: 'Mida peaksin teile tegema ja millega saaksin teid lepitada, et te õnnistaksite Issanda pärisosa?'
4. Ja gibeonlased vastasid temale: 'Meil pole tarvis hõbedat ega kulda Saulilt ja tema soolt, ega ole meil tarvis kedagi Iisraelis surmata.' Aga ta küsis: 'Mida te nõuate, et ma teeksin teie heaks?'
5. Siis nad vastasid kuningale: 'Mehe, kes tahtis teha meile lõpu ja kes kavatses meid hävitada, et meil ei oleks olnud paigalejäämist kogu Iisraeli maa-alal,
6. tema poegadest antagu meile seitse meest ja me poome nad Issandale Issanda valitu Sauli Gibeas!' Ja kuningas ütles: 'Ma annan.'
7. Aga kuningas andis armu Mefibosetile, Sauli poja Joonatani pojale, Issanda vande pärast, mis oli nende vahel, Taaveti ja Sauli poja Joonatani vahel.
8. Ja kuningas võttis Ajja tütre Rispa kaks poega, keda too oli Saulile ilmale toonud, Armoni ja Mefiboseti, ja Sauli tütre Meerabi viis poega, keda too oli ilmale toonud Adrielile, meholatlase Barsillai pojale,
9. ja andis need gibeonlaste kätte; ja nemad poosid need mäe peal Issanda ees. Nõnda langesid need seitse ühekorraga ja nad surmati esimesil löikuse päevil odralöikuse alguses.
10. Siis võttis Rispa, Ajja tütar, kotiriide ja laotas selle enesele kalju peale löikuse algusest, kuni vesi sadas taevast nende peale; ja ta ei lasknud nende kallale taeva linde päeval ega metsloomi öösel.
11. Kui Taavetile jutustati, mida Ajja tütar Rispa, Sauli liignaine, oli teinud,
12. siis Taavet läks ja võttis Sauli luud ja tema poja Joonatani luud Gileadi Jaabesi kodanikelt, kes olid need varastanud Beet-Saani väljakult, kuhu vilistid olid need riputanud päeval, mil vilistid Sauli Gilboas maha löid.
13. Ja ta tõi sealt üles Sauli luud ja tema poja Joonatani luud; ja nad koristasid poodute luud.
14. Siis nad matsid Sauli ja tema poja Joonatani luud Benjamini maale Seelasse tema isa Kiisi hauda. Ja nad tegid kõik, mida kuningas käskis; ja pärast seda võttis Jumal kuulda maa palveid.
15. Ja taas oli vilistitel sõda Iisraeliga; Taavet läks siis alla koos oma sulastega ja nad sõdisid vilistite vastu. Aga Taavet väsis
16. ja nad jäid Goobi, kus üks refalaste järglasi, kelle oda vaagis kolmsada vaskseeklit ja kellel oli uus mõök vööl, mõtles Taaveti surmata.
17. Aga Abisai, Seruja poeg, aitas Taavetit ja lõi vilisti maha, surmates tolle; siis vandusid Taavetile tema mehed, öeldes: 'Sina ei tohi enam tulla sõtta koos meiega, et sa ei kustutaks Iisraeli lampi!'
18. Ja pärast seda oli taas sõda Goobis vilistite vastu; huusalane Sibbekai lõi siis maha Safi, kes oli refalaste järglasi.
19. Ja taas oli sõda Goobis vilistite vastu; petlemlane Elhanan, Jaare-Oregimi poeg, lõi siis maha gatlaste Koljati, kelle piigivars oli nagu kangrupoom.
20. Ja taas oli sõda Gatis; seal oli pikakasvuline mees, kellel oli kuus sõrme kummalgi käel ja kuus varvast kummalgi jalal, ühtekokku kakskümmend neli; temagi oli üks refalaste järglasi.
21. Ja kui ta laimas Iisraeli, siis lõi Joonatan, Taaveti venna Simea poeg, tema maha.
22. Need neli põlvnesid refalast Gatis; nad langesid Taaveti ja tema sulaste käe läbi.

1. Ja Taavet kõneles selle laulu sõnad Issandale sel ajal, kui Issand oli ta päästnud kõigi ta vaenlaste käest ja Sauli käest.
2. Ta ütles nõnda: 'Issand on mu kalju, mu mäelinnus ja mu päästja.
3. Mu Jumal on mu kalju, kus ma pelgupaika otsin, mu kilp ja abisarv, mu kõrge kants ja varjupaik. Mu päästja, sa päästad mind vägivallast.
4. 'Kiidetud olgu Issand!' nõnda ma hüüan ja ma pääsen oma vaenlaste käest.
5. Sest surmalained piirasid mind ja nurjatuse jõed tegid mulle hirmu.
6. Surmavalla köied ümbritsesid mind, surma võrgud sattusid mu ette.
7. Oma kitsikuses ma hüüdsin Issandat ja kisendasin oma Jumala poole. Ta kuulis mu häält oma templist ja mu appihüüd jõudis ta kõrvu.
8. Siis värises ja vabises maa, taeva alused kõikusid ja põrusid, sest ta viha süttis.
9. Suits tõusis ta sõormeist ja tuli ta suust oli neelamas, tulised söed lõõmasid tema seest.
10. Ta vajutas taeva ja tuli maha, ja ta jalge all oli tume pilv.
11. Ta sõitis keerubi peal ja lendas ning teda nähti tuule tiibadel.
12. Ta pani onniks enese ümber pimeduse, mustavad veed, paksud pilved.
13. Kumast tema ees lõõmasid tulised söed.
14. Issand müristas taevast ja Kõigekõrgem andis kuulda oma häält.
15. Ta ambus nooli ja pillutas neid, heitis välke ja pani need sähvima.
16. Siis said nähtavaks mere sügavused, maailma alused paljastusid Issanda sõitluse läbi tema sõormete tuule puhangust.
17. Ta ulatas kõrgusest käe, ta võttis minu, ta tõmbas mu välja suurest veest.
18. Ta päästis minu mu tugeva vaenlase käest, mu vihkajate käest, sest nad olid minust vägevamad.
19. Nad tulid mu kallale mu õnnetuse päeval, aga Issand oli mulle toeks.
20. Ta tõi mu välja avarusse, ta päästis minu, sest tal oli minust hea meel.
21. Issand teeb mulle head mu õigust mööda, ta tasub mulle mu käte puhtust mööda.
22. Sest ma hoidsin Issanda teid ega taganenud õelasti Jumalast.
23. Sest kõik ta seadlused on mu ees ja ma ei hüljanud tema määrusi.
24. Ma olin laitmatu tema ees ja hoidusin oma pahateost.
25. Seepärast Issand tasus mulle mu õigust mööda, mu puhtust mööda tema silma ees.
26. Heldele sa osutad heldust, laitmatu mehe vastu sa oled laitmatu;
27. puhta vastu sa oled puhas ja kõvera vastu sa osutud keeruliseks.
28. Sa päästad viletsa rahva, aga sinu silmad on suureliste vastu, sa alandad nad.
29. Sest sina, Issand, oled mu lamp, ja Issand valgustab mu pimedust.
30. Sest sinuga ma jooksen väehulga kallale, oma Jumalaga ma hüppan üle müüri.
31. Jumala tee on laitmatu, Issanda kõne on sulatatud puhtaks; tema on kilbiks kõigile, kes tema juures pelgupaika otsivad.
32. Sest kes on Jumal peale Issanda? Ja kes muu on kalju, kui mitte meie Jumal?
33. Jumal on mu tugev paik ja vägi, tema teeb laitmatuks mu tee.
34. Ta teeb mu jalad emahirve jalgade sarnaseks ja paneb mind seisma mu kõrgustikele.
35. Ta õpetab mu käsi sõdima ja mu käsivart vaskambu vinnastama.
36. Sa annad mulle oma päästekilbi ja su alandus teeb mind suureks.
37. Sa teed maa avaraks mu sammule, et mu luupeksed ei libiseks.
38. Ma tahan jälitada oma vaenlasi ja nad hävitada ega taha tulla tagasi enne, kui olen teinud neile lõpu.
39. Ma tahan teha neile lõpu ja nad purustada, nõnda et nad enam ei tõuse, vaid langevad mu jalge alla.
40. Sa võotad mind rammuga sõja jaoks, sa surud kokku mu alla need, kes tõusevad mu vastu.
41. Sa pöörad minu poole mu vaenlaste selja, ma hävitan oma vihamehed.
42. Nad vaatavad ümber, aga päästjat ei ole; hüüavad Issanda poole, aga ta ei vasta neile.

43. Nüüd ma hõõrun nad pihuks nagu maa tolmu; ma põrmustan ja sõtkun nad puruks nagu tänavate pori.
44. Sina päästad minu mu rahva riidlemistest; sa hoiad mind paganate peaks. Rahvad, keda ma ei tunne, hakkavad mind teenima.
45. Võõra rahva lapsed meelitavad mind, kuulduste peale nad kuulevad mu sõna.
46. Võõra rahva lapsed nõrkevad ja nad võötavad endid oma linnustest välja tulles.
47. Issand elab, kiidetud olgu mu kalju! Ülistatud olgu Jumal, mu päästekalju,
48. Jumal, kes mulle annab kättemaksmise ja alistab mulle rahvad,
49. sina, kes viid mind ära mu vaenlaste käest, tõstad mind kõrgele mu vastaste eest ja vabastad minu vägivalla meeste käest.
50. Sellepärast ma tänan sind, Issand, paganate seas ja laulan kiitust su nimele,
51. kes teed suureks oma kuninga õnne ning osutad heldust oma võitule, Taavetile ja tema soole igavesti!

1. Ja need on Taaveti viimased sõnad: Nõnda ütleb Taavet, Iisai poeg, ja nõnda ütleb kõrgele ülendatud mees, Jaakobi Jumala võitu ja Iisraeli laulude lemmik:
2. 'Issanda Vaim räägib minu läbi ja tema sõnad on mul keelel.
3. Iisraeli Jumal on öelnud, Iisraeli kalju on mulle kõnelnud: See, kes valitseb inimesi õigesti, kes valitseb Jumala kartuses,
4. on nagu koit päikese tõustes pilvitul hommikul, kui vihma järel tärkab maast haljas rohi.
5. Eks ole mu sugu nõnda ühenduses Jumalaga? Sest ta on minuga teinud igavese lepingu, kõigiti korrastatud ja hoitud. Kõik mu õnn ja igatsus - eks ta lase neid võrsuda?
6. Aga kõlvatud on nagu tahijäätmed, need kõik tuleb pilduda laiali, sest neid ei saa pihku võtta.
7. See, kes neid puudutab, olgu varustatud raua ja piigivarrega. Ja nad põletatakse tulega sootuks, seal, kus nad iganes on.'
8. Need on Taaveti kangelaste nimed: Joseb-Bassebet, tahkemonlane, sangarite pealik, seesama on Esni mees Adino; ta tuli kaheksasaja vastu, kelle ta ühekorraga maha löi.
9. Ja tema järel Eleasar, Doodo poeg, ahohlane, üks kolmest kangelasest Taaveti juures, kui nad teotasid vilisteid, kes sinna olid kogunenud sõdima. Kui Iisraeli mehed taandusid,
10. jäi tema paigale ja löi vilisteid, kuni ta käsi väsis ja kangestus mõõga külge. Ja Issand andis sel päeval suure võidu ning rahvas pöördus tema järel tagasi veel ainult riisuma.
11. Ja tema järel Samma, Aage poeg, hararlane. Kord, kui vilistid olid üheks jõuguks kokku tulnud, siis oli seal üks põllujagu täis läätsi. Rahvas põgenes vilistite eest,
12. aga tema asus keset põllujagu ja päästis selle ning löi vilistid maha. Nõnda andis Issand suure võidu.
13. Ja kolm neist kolmekümnest peamehest läksid alla ja tulid lõikusajal Taaveti juurde Adullami koopasse; ja hulk vilisteid oli leeris Refaimi orus.
14. Aga Taavet oli siis mäelinnuses ja vilistite linnavägi oli Petlemmas.
15. Taavetile tuli janu ja ta ütles: 'Kes annaks mulle vett juua Petlemma kaevust, mis on värava juures?'
16. Siis tungisid kolm kangelast vilistite leeri ja nad ammutasid vett Petlemma kaevust värava juures, kandsid ja tõid Taavetile; aga ta ei tahtnud seda juua, vaid valas selle Issandale
17. ja ütles: 'Jäägu see minust kaugemale, Issand, et teeksin seda! See on nende meeste veri, kes käisid oma hinge hinnaga.' Sellepärast ta ei tahtnud seda juua. Seda tegid need kolm kangelast.
18. Ja Abisai, Joabi vend, Seruja poeg, oli nende kolmekümne peamees ja tema lennutas oma piigi üle kolmesaja mahalöödu; tema oli nende kolmekümne hulgas kuulus.
19. Ta oli küll lugupeetuim nende kolmekümne hulgast, ja oli neile pealikuks, aga nende kolme vastu ta ei saanud.
20. Benaja, Joojada poeg, pärit Kabseelist, sõjamehe poeg, oli rikas tegudelt; tema löi maha kaks vägevast moabi meest; tema läks alla ja tappis kaevus ühe lõvi, kord kui lund oli sadanud.
21. Ja ta löi maha egiptuse mehe, kes oli silmapaistev; egiptlasel oli piik käes, aga Benaja läks ta juurde kepiga ja kiskus egiptlase käest piigi ning tappis tema ta oma piigiga.
22. Seda tegi Benaja, Joojada poeg, ja tema oli nende kolmekümne kangelase hulgas kuulus.
23. Ta oli lugupeetuim nende kolmekümne hulgast, aga nende kolme vastu ta ei saanud. Ja Taavet pani tema oma ihukaitseväge ülemaks.
24. Nende kolmekümne hulgas olid: Asael, Joabi vend; Elhanan, Doodo poeg Petlemmast;
25. Samma, harodlane; Elika, harodlane;
26. Heles, paltlane; Iira, Ikkesi poeg, tekoalane;
27. Abieser, anatotlane; Mebunnai, huusalane;
28. Salmon, ahohlane; Mahrai, netofalane;
29. Heeleb, Baana poeg, netofalane; Ittai, Riibai poeg benjaminlaste Gibeast;
30. Benaja, piraatonlane; Hiddai Nahale-Gaasist;
31. Abi-Albon, arbalane; Asmavet, bahuurimlane;

32. Eljahba, saalbonlane; Jaaseni pojad; Joonatan;
33. Samma, hararlane; Ahiam, Sarari poeg, hararlane;
34. Elifelet, Ahasbai poeg, kes oli maakatlase poeg; Eliam, Ahitofeli poeg, giilolane;
35. Hesrai, karmellane; Paarai, arbalane;
36. Jigal, Naatani poeg Soobast; Bani, gaadlane;
37. Selek, ammonlane; Naharai, beerotlane, Joabi, Seruja poja sõjariistade kandja;
38. Iira, jeterlane; Gaareb, jeterlane;
39. Uuriija, hett - kokku kolmkümmend seitse.

1. Aga Issanda viha süttis taas põlema Iisraeli vastu ja ta kihutas Taavetit nende vastu, öeldes: 'Mine loe ära Iisrael ja Juuda!'
2. Siis ütles kuningas Joabile, sõjaväepealikule, kes oli tema juures: 'Käi nüüd läbi kõik Iisraeli suguharud Daanist kuni Beer-Sebani, ja loe ära rahvas, et ma saaksin teada rahva arvu!'
3. Aga Joab ütles kuningale: 'Issand, su Jumal, andku rahvale lisa sajakordselt enam, kui neid on, ja mu isand kuningas saagu seda näha oma silmaga! Aga miks mu isand kuningas peab seda vajalikuks?'
4. Kuid kuninga sõna Joabile ja väepealikuile jäi kindlaks, ja Joab ja väepealikud läksid kuninga eest Iisraeli rahvast lugema.
5. Nad läksid üle Jordani ja jäid leeri Aroeri, paremale poole linna, mis on keset orgu Gaadi ja Jaaseri suunas.
6. Siis tulid nad Gileadi ja alumisele Hodsimaale; seejärel tulid nad Daani, Jaani ja ringiga Siidoni juurde.
7. Siis tulid nad Tüürose kindlusesse ja kõigisse hiivlaste ja kaananlaste linnadesse ning läksid Juuda Lõunamaale Beer-Sebasse.
8. Ja nõnda käisid nad läbi kogu maa ning tulid Jeruusalemma üheksa kuu ja kahekümne päeva pärast.
9. Ja Joab andis äraloetud rahva arvu kuningale: Iisraelis oli kaheksasada tuhat vahvat meest, mõõgatõmbajat; ja Juuda mehi oli viissada tuhat meest.
10. Aga Taaveti südametunnistus vaevas teda pärast seda, kui ta oli rahva ära lugenud, ja Taavet ütles Issandale: 'Seda tehes olen ma teinud suure patu. Aga nüüd, Issand, anna siiski andeks oma sulase süü, sest ma tegin väga rumalasti!'
11. Ja kui Taavet hommikul tõusis, oli Issanda sõna tulnud prohvet Gaadile, Taaveti nägijale; ta oli öelnud:
12. 'Mine ja ütle Taavetile: Nõnda ütleb Issand: Ma annan sulle kolm võimalust, vali enesele neist üks, mis ma sinule peaksin tegema!'
13. Ja Gaad tuli Taaveti juurde, kuulutas seda ning ütles temale: 'Kas peaks su maale tulema seitsmeks aastaks nälg? Või kas tahaksid kolm kuud põgeneda oma vaenlaste eest, kes sind taga ajavad? Või peaks su maal olema kolm päeva katk? Mõtlege nüüd järele ja vaata, mida ma vastan temale, kes mind läkitas!'
14. Ja Taavet ütles Gaadile: 'Mul on väga kitsas käes. Langegem siiski Issanda kätte, sest tema halastus on suur, aga inimeste kätte ma ei tahaks langeda!'
15. Siis saatis Issand Iisraelisse katku, alates hommikust kuni määratud ajani; ja rahvast suri Daanist kuni Beer-Sebani seitsekümmend tuhat meest.
16. Aga kui ingel sirutas oma käe Jeruusalemma kohale, et seda hävitada, siis kahetses Issand seda kurja ja ütles inglile, kes tegi rahva hulgas hävitustööd: 'Küllalt! Lase nüüd oma käsi alla!' Ja Issanda ingel oli siis jebuuslase Arauna rehealuse juures.
17. Ja Taavet kõneles Issandaga, nähes inglit rahvast maha löövat, ja ütles: 'Vaata, mina tegin pattu ja mina olen süüdi. Aga mida on need lambad teinud? Olgu seepärast su käsi minu ja mu isakoja vastu!'
18. Ja Gaad tuli Taaveti juurde selsamal päeval ning ütles temale: 'Mine ja püstita Issandale altar jebuuslase Arauna rehealuse paika!'
19. Ja Taavet läks Gaadi sõna peale, nagu Issand oli käskinud.
20. Ja kui Arauna välja vaatas ja nägi kuningat ja tema sulaseid tulevat tema juurde, siis läks Arauna välja, kummardas kuninga ees ja heitis silmili maha.
21. Ja Arauna küsis: 'Mispärast mu isand kuningas tuleb oma sulase juurde?' Ja Taavet vastas: 'Et osta sinult rehealust ja ehitada Issandale altarit, et nuhtlus võetakse rahva pealt.'
22. Ja Arauna ütles Taavetile: 'Võtku ja ohverdagu mu isand kuningas, nagu ta silmis hea on! Näe, siin on veised põletusohvriks, pahmareed ja veiste ikked puudeks.'

23. Selle kõik, kuningas, annetab Arauna kuningale.' Ja Arauna ütles kuningale: 'Issand, su Jumal, olgu sulle armuline!'

24. Aga kuningas ütles Araunale: 'Ei, vaid ma ostan need tõesti sinult täie hinna eest. Ma ei taha ohverdada Issandale, oma Jumalale, põletusohvreid, mis ilma on saadud!' Ja Taavet ostis rehealuse ja veised viiekümne hõbeseekli eest.

25. Ja Taavet ehitas sinna altari Issandale ning ohverdas põletus- ja tänuohvreid. Ja Issand kuulis maa palvet ning Iisraelilt võeti nuhtlus.

1. Kuningate

Peatükk 1

1. Kuningas Taavet oli jäänud vanaks ja elatanuks, ja kuigi teda kaeti vaipadega, ei saanud ta sooja.
2. Siis ütlesid ta sulased temale: 'Otsitagu mu isandale kuningale tütarlaps, kes on neitsi, ja ta seisku kuninga teenistuses ning olgu tema eest hoolitsejaks! Ta magagu su süles, et mu isand kuningas saaks sooja!'
3. Nad otsisid siis ilusat tütarlast Iisraeli kõigist paigust ja leidsid suunemlanna Abisagi ning tõid ta kuninga juurde.
4. Tütarlaps oli väga ilus; ta sai kuninga eest hoolitsejaks ja teenis teda; aga kuningas hoidus temast.
5. Adonija, Haggiti poeg, aga ülistas iseennast ja ütles: 'Ma tahan saada kuningaks!' Ja ta muretses enesele vankreid ja ratsanikke ning viiskümmend meest, kes jooksid tema ees.
6. Tema isa ei olnud oma eluajal teda kunagi laitnud, et ta oleks öelnud: 'Mispärast sa teed nõnda?' Adonijagi oli väga ilusa välimusega; ta oli sündinud pärast Absalomi.
7. Ta pidas nõu Joabiga, Seruja pojaga, ja preester Ebjatariga; ja need hoidsid Adonija poole.
8. Aga preester Saadok ja Benaja, Joojada poeg, samuti prohvet Naatan ja Simei ja Rei ning Taaveti kangelased ei olnud Adonija poolt.
9. Kord tappis Adonija lambaid ja kitsi, veiseid ja nuumloomi Soheleti kivi juures, mis on Rogeli allika kõrval, ja kutsus kõik oma vennad, kuningapojad, ja kõik Juuda mehed, kuninga sulased,
10. aga prohvet Naatanit, Benajat, ihukaitsjaid ja oma venda Saalomoni ta ei kutsunud.
11. Siis rääkis Naatan Batsebaga, Saalomoni emaga, öeldes: 'Kas sa ei ole kuulnud, et Haggiti poeg Adonija on saanud kuningaks, ilma et meie isand Taavet seda teaks?'
12. Aga tule nüüd, küllap ma annan sulle nõu, et saaksid päästa oma hinge ja oma poja Saalomoni hinge!
13. Tule, mine kuningas Taaveti juurde ja küsi temalt: Eks sina, mu isand kuningas, ole vandunud oma teenijale ja öelnud: Sinu poeg Saalomon saab pärast mind kuningaks ja tema istub minu aujärjele? Mispärast on siis Adonija saanud kuningaks?'
14. Vaata, kui sa seal alles kuningaga kõneled, tulen mina sinu järel sisse ja kinnitan su sõnu.'
15. Ja Batseba läks kuninga juurde kambrisse; kuningas oli nüüd väga vana ja suunemlanna Abisag teenis kuningat.
16. Ja Batseba põlvitas ning kummardas kuninga ees. Ja kuningas küsis: 'Mida sa soovid?'
17. Ja ta vastas temale: 'Mu isand, sa oled Issanda, oma Jumala juures vandunud oma teenijale: Sinu poeg Saalomon saab pärast mind kuningaks ja istub mu aujärjele.'
18. Aga vaata, nüüd on Adonija saanud kuningaks ja sina, mu isand kuningas, ei tea sellest midagi.
19. Ta on tapnud palju härgi, nuumloomi, lambaid ja kitsi ning on kutsunud kõik kuningapojad, preester Ebjatari ja väepealik Joabi; aga su sulast Saalomoni ei ole ta kutsunud.
20. Sinu poole, mu isand kuningas, vaatavad nüüd kogu Iisraeli silmad, et sa neile teada annaksid, kes istub mu isanda kuninga aujärjele pärast teda.
21. Muidu juhtub, et kui mu isand kuningas läheb magama oma vanemate juurde, siis jääme süüdlasteks, mina ja mu poeg Saalomon.'
22. Ja vaata, kui ta alles kuningaga rääkis, tuli prohvet Naatan.
23. Ja kuningale anti teada ning öeldi: 'Vaata, prohvet Naatan on siin.' Ja tema tuli kuninga ette ning kummardas silmili maha kuninga ees.
24. Ja Naatan ütles: 'Mu isand kuningas! Sa oled muidugi öelnud: Adonija saab pärast mind kuningaks ja istub minu aujärjele?'
25. Sest ta läks täna ja tappis palju härgi, nuumloomi, lambaid ja kitsi ning kutsus kõik kuningapojad ja väepealikud ja preester Ebjatari; vaata, nad söövad ja joovad tema ees ning ütlevad: 'Elagu kuningas Adonija!'
26. Aga mind, su sulast, ja preester Saadokit ja Benajat, Joojada poega, ja su sulast Saalomoni ei ole ta kutsunud.
27. Kas see on sündinud mu isanda kuninga poolt, ilma et sa oleksid oma sulastele teada andnud, kes istub mu isanda kuninga aujärjele pärast teda?'

28. Siis kostis kuningas Taavet ja ütles: 'Kutsuge mu juurde Batseba!' Ja too tuli kuninga ette ning seisis kuninga ees.

29. Ja kuningas vandus ning ütles: 'Nii tõesti kui elab Issand, kes mu hinge igast hädast on päästnud:

30. nõnda nagu ma sulle olen vandunud Issanda, Iisraeli Jumala juures ja olen öelnud: Saalomon, sinu poeg, saab pärast mind kuningaks ja istub minu asemel mu aujärjele - nõnda ma teengi täna!'

31. Siis Batseba kummardas silmili maha, heitis kuninga ette ja ütles: 'Mu isand, kuningas Taavet, elagu igavesti!'

32. Ja kuningas Taavet ütles: 'Kutsuge mu juurde preester Saadok, prohvet Naatan ja Joojada poeg Benaja!' Ja need tulid kuninga ette.

33. Ja kuningas ütles neile: 'Võtke enestega kaasa oma isanda sulased ja pange mu poeg Saalomon minu muula selga ning viige ta alla Giihoni äärde!

34. Seal võidku preester Saadok ja prohvet Naatan ta Iisraeli kuningaks! Ja puhuge sarve ning ütelge: 'Elagu kuningas Saalomon!'

35. Tulge siis tema järel üles, ja tema tulgu ning istugu mu aujärjele ja olgu minu asemel kuningas! Mina olen käskinud teda olla Iisraeli ja Juuda vürstiks.'

36. Siis kostis Benaja, Joojada poeg, kuningale ja ütles: 'Aamen! Nõnda öelgu ka Issand, mu isanda kuningas Jumal!

37. Nõnda nagu Issand on olnud mu isandaga, kuningaga, nõnda olgu ta Saalomoniga ja ta tehku tema aujärg suuremaks, kui on mu isanda, kuningas Taaveti aujärg!'

38. Siis läksid preester Saadok, prohvet Naatan ja Benaja, Joojada poeg, ning kreeditid ja pleeditid ja panid Saalomoni kuningas Taaveti muula selga ning viisid ta Giihoni äärde.

39. Ja preester Saadok võttis telgist õlisarve ning võidis Saalomoni; nad puhusid sarve ja kogu rahvas hüüdis: 'Elagu kuningas Saalomon!'

40. Ja kogu rahvas läks tema järel üles, rahvas puhus vilet ja kõik olid väga rõõmsad, nõnda et maa lõhkes nende kärast.

41. Aga Adonija ja kõik kutsutud, kes olid ta juures, kuulsid seda just siis, kui nad söömise olid lõpetanud. Ja kui Joab kuulis sarvehäält, siis ta küsis: 'Mispärast kostab linnast niisugune kära?'

42. Kui ta alles rääkis, vaata, siis tuli Joonatan, preester Ebjatari poeg, ja Adonija ütles: 'Tule sisse, sest sa oled tubli mees ja tood häid sõnumeid!'

43. Aga Joonatan kostis ja ütles Adonijale: 'Vastupidi! Meie isand, kuningas Taavet, on tõstnud Saalomoni kuningaks.

44. Kuningas läkitas koos temaga preester Saadoki ja prohvet Naatani ja Benaja, Joojada poja, ning kreeditid ja pleeditid, ja nad panid ta kuninga muula selga.

45. Siis võidsid preester Saadok ja prohvet Naatan ta Giihoni ääres kuningaks, ja nad tulid sealt rõõmustades üles ning kogu linn oli liikvel. See oligi kära, mida te kuulsite.

46. Saalomon istubki juba kuninglikul aujärjel.

47. Ka kuninga sulased tulid õnnitlema meie isandat, kuningas Taavetit, öeldes: 'Tehku su Jumal Saalomoni nimi sinu nimest kuulsamaks ja tehku ta tema aujärg sinu aujärjest suuremaks!' Ja kuningas kummardas oma voodis.

48. Kuningas ütles veel nõnda: 'Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal, kes täna on andnud mu aujärjele istuja, ja et ma näen seda oma silmaga!'

49. Siis värisid ja tõusid üles kõik need kutsutud, kes olid Adonija juures, ja läksid igaüks oma teed.

50. Ja Adonija kartis Saalomoni; ta tõusis üles ja läks ning haaras kinni altari sarvedest.

51. Ja Saalomonile anti teada ning öeldi: 'Vaata, Adonija kardab kuningas Saalomoni, ja näe, ta hoiab kinni altari sarvedest, öeldes: 'Kuningas Saalomon vandugu mulle täna, et ta ei surma mõõgaga oma sulast!''

52. Siis ütles Saalomon: 'Kui ta jääb tubliks meheks, siis ei lange temalt juuksekarvagi maha, aga kui temas leitakse kurja, siis peab ta surema.'

53. Ja kuningas Saalomon läkitas talle järele ning laskis ta altarilt alla tuua. Siis ta tuli ning kummardas kuningas Saalomoni ees. Ja Saalomon ütles temale: 'Mine oma kotta!'

Peatükk 2

1. Kui Taaveti päevad liginesid surmale, siis andis ta oma pojale Saalomonile käsu, öeldes:
2. 'Mina lähen kõige maailma teed, ole siis vahva ja ole mees!
3. Pea, mida Issand, su Jumal, on käskinud pidada, käies tema teedel, pidades tema määrusi, käske, seadlusi ja manitsusi, nõnda nagu Moosese Seaduses on kirjutatud, et sa võiksid targasti teha kõike, mida sa teed, ja kõikjal, kuhu sa pöördud,
4. et Issand võiks kinnitada oma sõna, mis ta minu kohta on rääkinud, öeldes: Kui su pojad hoiavad oma teed, käies minu ees ustavalt, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest, siis - ütles tema - ei puudu sul mees Iisraeli aujärjel.
5. Ja sina tead ka seda, mis Joab, Seruja poeg, on teinud minule, mis ta tegi kahele Iisraeli väepealikule, Abnerile, Neeri pojale, ja Amaasale, Jeteri pojale, ja kuidas ta tappis nad ning valas rahuajal sõjaverd, määrides sõjaverega oma vöö, mis tal oli puusadel, ja jalatsid, mis tal olid jalas.
6. Seepärast talita oma tarkust mööda ja ära lase teda hallipäisena rahuga hauda minna!
7. Aga gileadlase Barsillai poegadele tee head, et nad saaksid su lauas sööjate seltsi, sest nad tulid sel viisil mulle appi, kui ma põgenesin su venna Absalomi eest.
8. Ja vaata, su juures on Simei, Geera poeg, benjaminlane Bahuurimist, kes sajatas mind kibeda sajatusega sel päeval, kui ma läksin Mahanaimi; aga kui ta tuli alla Jordani äärde mulle vastu, siis vandusin ma temale Issanda juures ja ütlesin: Ma ei surma sind mõõgaga.
9. Ent nüüd ära jäta teda karistamata, sest sa oled tark mees ja tead küll, mida sa temale pead tegema, et võiksid saata ta hallpea verisena hauda!'
10. Siis Taavet läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Taaveti linna.
11. Ja aega, mis Taavet valitses Iisraeli üle, oli nelikümmend aastat; Hebronis valitses ta seitse aastat ja Jeruusalemmas valitses ta kolmkümmend kolm aastat.
12. Saalomon istus oma isa Taaveti aujärjele ja ta kuningavõim oli väga kindel.
13. Aga Adonija, Haggiti poeg, tuli Saalomoni ema Batseba juurde. Ja Batseba küsis: 'Kas tood rahu?' Ja ta vastas: 'Rahu.'
14. Siis ta ütles: 'Mul on sulle midagi rääkida.' Ja Batseba vastas: 'Räägi!'
15. Ja ta rääkis: 'Sa tead, et kuningriik oli minu ja et kogu Iisrael oli pööranud oma silmad minu poole, et mina saaksin kuningaks. Aga kuningriik on läinud mu vennale, sest ta sai selle Issandalt.
16. Ja nüüd on mul üksainus palve, mida ma sinult palun. Ära tõuka mind ära!' Ja Batseba vastas temale: 'Räägi!'
17. Siis ta ütles: 'Räägi ometi kuningas Saalomoniga, sest sind ta ei tõuka ära, et ta annaks mulle naiseks suunemlanna Abisagi!'
18. Ja Batseba vastas: 'Hea küll! Ma räägin su pärast kuningaga.'
19. Ja Batseba läks kuningas Saalomoni juurde, et temaga rääkida Adonija pärast. Ja kuningas tõusis, läks temale vastu, kummardas tema ees ja istus siis oma aujärjele. Kuninga emale seati iste ja ta istus tema paremale käele.
20. Siis ta ütles: 'Mul on sinult paluda üksainus pisike palve, ära tõuka mind ära!' Ja kuningas ütles temale: 'Palu, mu ema, sest sind ma ei tõuka ära!'
21. Ja Batseba ütles: 'Antagu suunemlanna Abisag naiseks su vennale Adonijale!'
22. Aga kuningas Saalomon vastas ja ütles oma emale: 'Mispärast sa palud Adonijale ainult suunemlannat Abisagi? Palu temale ka kuningriiki, sest ta on mu vanem vend, temale ja preester Ebjatarile ja Joabile, Seruja pojale!'
23. Ja kuningas Saalomon vandus Issanda juures, öeldes: 'Jumal tehku minuga ükskõik mida, kui Adonija ei ole seda rääkinud oma hinge hinnaga!
24. Ja nüüd, nii tõesti kui elab Issand, kes mind on kinnitanud ja pannud mu isa Taaveti aujärjele ja kes mulle on teinud koja, nagu ta lubas: Adonija tuleb täna surmata!'
25. Ja kuningas Saalomon läkitas Benaja, Joojada poja, kes tungis Adonijale kallale, nõnda et ta suri.
26. Preester Ebjatarile ütles kuningas: 'Mine Anatotti oma põllule, sest sa oled surma väärt! Aga täna ei taha ma sind surmata, sest sa oled kandnud Issanda Jumala laegast mu isa Taaveti ees ja oled

kannatanud kõike, mida mu isa kannatas.'

27. Nõnda ajas Saalomon Ebjatari ära ega lasknud teda olla Issanda preester, et läheks täide Issanda sõna, mis ta Siilos oli rääkinud Eeli soo kohta.

28. Kui kuuldis sellest jõudis Joabini, sest Joab oli hoidnud Adonija poole, kuigi ta ei olnud hoidnud Absalomi poole, siis põgenes Joab Issanda telgi juurde ja haaras kinni altari sarvedest.

29. Ja kui kuningas Saalomonile teatati, et Joab oli põgenenud Issanda telgi juurde, ja et vaata, ta on altari ääres, siis läkitas Saalomon Benaja, Joojada poja, öeldes: 'Mine tungi temale kallale!'

30. Ja kui Benaja jõudis Issanda telgi juurde, siis ta ütles temale: 'Nõnda ütleb kuningas: Tule ära!' Aga ta vastas: 'Ei, sest ma tahan siin surra!' Ja Benaja viis kuningale vastuse, öeldes: 'Nõnda rääkis Joab ja nõnda vastas ta mulle.'

31. Ja kuningas ütles temale: 'Tee, nagu ta ütles, tungi temale kallale ja mata ta, et sa kõrvaldaksid minult ja mu isakojalt selle süütu vere, mille Joab on valanud!'

32. Issand lasku tema veri tulla tagasi ta enese pea peale, sellepärast et ta tungis kallale kahele mehele, kes olid temast õiglasemad ja paremad, ja tappis need mõõgaga, ilma et mu isa Taavet seda oleks teadnud: Abneri, Neeri poja, Iisraeli väepealiku, ja Amaasa, Jeteri poja, Juuda väepealiku.

33. Nende veri tulgu igavesti Joabi pea peale ja tema soo pea peale! Aga Taavetile ja tema soole ja kojale ja aujärjele tulgu Issandalt igavesti rahu!'

34. Siis läks Benaja, Joojada poeg, ja tungis temale kallale ning surmas tema; ja ta maeti oma kotta kõrbe.

35. Ja kuningas pani Benaja, Joojada poja, tema asemele sõjaväe ülemaks; ja Ebjatari asemele pani kuningas preester Saadoki.

36. Ja kuningas läkitas kutsujad Simei järele ning ütles temale: 'Ehita enesele koda Jeruusalemma ja ela seal, aga ära mine sealt välja, ei sinna ega tänna!'

37. Sest sel päeval, kui sa välja lähed ja ületad Kidroni jõe, olgu sul hästi teada, et sa pead surema, su veri tuleb su oma pea peale.'

38. Ja Simei ütles kuningale: 'See on hea kõne. Nõnda nagu mu isand kuningas on rääkinud, nõnda su sulane teeb.' Ja Simei elas Jeruusalemmas kaua aega.

39. Aga kolme aasta pärast juhtus, et kaks Simei sulast põgenesid Gati kuninga Maaka poja Aakise juurde. Ja Simeile teatati ning öeldi: 'Vaata, su sulased on Gatis.'

40. Siis Simei võttis kätte, saduldas oma eesli ja läks Gatti Aakise juurde oma sulaseid otsima. Nõnda läks Simei ja tõi oma sulased Gatist ära.

41. Aga kui Saalomonile teatati, et Simei oli Jeruusalemmast Gatti läinud ja tagasi tulnud,

42. siis kuningas läkitas kutsujad Simei järele ning ütles temale: 'Kas ma ei ole sind Issanda juures vannutanud ja hoiatanud, öeldes: Sel päeval, kui sa lähed välja ja käid siin ning seal, olgu sul hästi teada, et sa pead surema!? Ja sa ütlesid mulle: See on hea kõne, ma kuulan!'

43. Mispärast sa ei ole siis teinud Issanda vande ja keelu kohaselt, mille ma sulle andsin?'

44. Ja kuningas ütles veel Simeile: 'Sina tead ise oma südames kõike seda kurja, mis sa oled teinud mu isale Taavetile. Sellepärast Issand laseb su kurjuse tagasi tulla su oma pea peale.'

45. Aga kuningas Saalomon olgu õnnistatud ja Taaveti aujärg Issanda ees igavesti kindel!'

46. Siis kuningas andis käsu Benajale, Joojada pojale, ja too läks välja ning tungis temale kallale, nõnda et ta suri. Ja kuningriik jäi kindlalt Saalomoni kätte.

Peatükk 3

1. Ja Saalomon sai vaaraoga, Egiptuse kuningaga, languks: ta võttis vaarao tütre ja viis selle Taaveti linna, seniks kui ta oli valmis ehitanud oma koja, Issanda koja ja müüri ümber Jeruusalemma.
2. Aga rahvas ohverdas alles ohvriküngastel, sest Issanda nimele ei olnud kuni selle ajani koda ehitatud.
3. Saalomon armastas küll Issandat, käies oma isa Taaveti seadluste järgi, aga ta ohverdas ja suitsutas alles ohvriküngastel.
4. Nõnda läks kuningas Gibeoni, et seal ohverdada, sest see oli suur ohvripaik; tuhat põletusohvrit ohverdas Saalomon sealsel altaril.
5. Gibeonis ilmutas Issand ennast Saalomonile öösel unes; ja Jumal ütles: 'Palu, mida ma sulle peaksin andma!'
6. Ja Saalomon vastas: 'Sina osutasid oma sulasele, mu isale Taavetile, suurt heldust, kuna ta su ees käis tões ja õiguses ning oli õiglase südamega sinu vastu. Ja sina säilitasid temale selle suure helduse ning andsid temale poja, kes ta aujärjel istuks, nagu praegu ongi.'
7. Ja nüüd, Issand, mu Jumal, sa oled tõstnud oma sulase kuningaks mu isa Taaveti asemele; aga mina olen nagu pisike poiss - ei mõista minna ega tulla.
8. Ja su sulane on su rahva keskel, kelle sa oled ära valinud - suur rahvas, keda ei saa ära lugeda ega arvutada rohkuse pärast.
9. Anna seepärast oma sulasele sõnakuulelik süda, et ta võiks su rahvale kohut mõista ning vahet teha hea ja kurja vahel; sest kes suudaks muidu kohut mõista sellele sinu suurele rahvale?'
10. Et Saalomon just seda palus, siis oli see kõne Issanda silmis hea.
11. Ja Jumal ütles temale: 'Sellepärast et sa palusid seda ega palunud enesele pikka iga, rikkust ja oma vaenlaste hinge, vaid palusid mõistust, et kuulata, mis õige on,
12. siis ma teen, vaata, nagu sa ütled: näe, ma annan sulle targa ja mõistliku südame, nõnda et sinu sarnast ei ole olnud enne sind ega tõuse sinu sarnast ka mitte pärast sind.
13. Aga ka seda, mida sa ei ole palunud, ma annan sulle, niihästi rikkust kui au, nõnda et kogu su eluajal ei ole ükski kuningas sinu sarnane.
14. Ja kui sa käid minu teedel, pidades minu määrusi ja käske, nõnda nagu käis su isa Taavet, siis ma pikendan su elupäevi.'
15. Ja Saalomon ärkas, ja vaata, see oli olnud unenägu. Kui ta tuli Jeruusalemma, siis ta astus Issanda seaduselaeka ette, ohverdas põletusohvreid ja valmistas tänuohvreid ning tegi kõigile oma sulaseile suure peo.
16. Kord tulid kaks hooranaist kuninga juurde ja seisid tema ees.
17. Ja üks naine ütles: 'Oh mu isand! Mina ja see naine elasime samas kojast. Ja mina sünnitasin kojast tema juuresolekul.
18. Ja kolmandal päeval, kui ma olin sünnitanud, sünnitas ka see naine. Me olime üheskoos, ühtegi võõrast ei olnud meiega seal kojast; ainult me mõlemad olime kojast.
19. Aga selle naise poeg suri öösel, sest ta oli tema ära maganud.
20. Siis ta tõusis keset ööd ja võttis minu poja mu kõrvalt, kui su teenija magas, ja pani oma sülle, aga oma surnud poja pani ta minu sülle.
21. Ja kui ma hommikul tõusin oma poega imetama, vaata, siis oli ta surnud. Aga kui ma teda hommikul tunnistasin, vaata, siis ei olnudki see minu poeg, kelle ma olin sünnitanud.'
22. Siis ütles teine naine: 'Ei ole nõnda, vaid minu poeg elab ja sinu poeg on surnud.' Aga esimene vastas: 'Ei ole nõnda, sinu poeg on surnud ja minu poeg elab.' Nõnda sõnelesid nad kuninga ees.
23. Siis ütles kuningas: 'Üks ütleb: See on minu poeg, kes on elus, ja sinu poeg on surnud. Ja teine ütleb: Ei ole nõnda, sinu poeg on surnud ja minu poeg elab.'
24. Ja kuningas ütles: 'Tooge mulle mõök!' Ja mõök toodi kuninga ette.
25. Siis ütles kuningas: 'Raiuge elus laps pooleks ja andke üks pool ühele ja teine pool teisele!'
26. Aga naine, kelle poeg oli elus, rääkis kuningale, sest ta süda põles poja pärast, ja ütles: 'Oh mu isand, andke elus laps temale, ärge surmake teda!' Ent teine ütles: 'See ei pea saama ei minule ega

sinule - raiuge pooleks!

27. Siis kostis kuningas ja ütles: 'Andke elus laps temale ja ärge surmake teda mitte - see seal on ta ema!'

28. Ja kogu Iisrael kuulis kohtust, mida kuningas oli mõistnud, ja nad kartsid kuningat, sest nad nägid, et temal oli Jumala tarkus õigust teha.

Peatükk 4

1. Kuningas Saalomon oli kogu Iisraeli kuningas.
2. Ja need olid tema kõrgemad ametimehed: Asarja, Saadoki poeg, oli ülempreester;
3. Elihoref ja Ahija, Siisa pojad, olid kirjutajad; Joosafat, Ahiluudi poeg, oli nõunik;
4. Benaja, Joojada poeg, oli väeülem; Saadok ja Ebjatar olid preestrid;
5. Asarja, Naatani poeg, oli asevalitsejate ülem; Saabud, Naatani poeg, preester, oli kuninga sõber;
6. Ahisar oli kojaülem; Adoniram, Abda poeg, oli orjatöö ülevaataja.
7. Ja Saalomonil oli üle kogu Iisraeli kaksteist asevalitsejat, kes muretsesid toidust kuningale ja tema kojale; igapäev oli aastas üks kuu toidust muretseda.
8. Need olid nende nimed: Huuri poeg Efraimi mäestik;
9. Dekeri poeg Maakatsis, Saalbimis, Beet-Semesis ja Eelon-Beet-Haananis;
10. Hesedi poeg Arubbotis, temal oli Sooko ja kogu Heeferimaa;
11. Abinadabi poeg kogu Doori mäeseljandikul, Taafat, Saalomoni tütar, oli tal naiseks;
12. Baana, Ahiluudi poeg, Taanakis, Megiddos ja kogu Beet-Seanis, mis on Saaretani kõrval allpool Jisreeli, Beet-Seanist kuni Aabel-Meholani teisel pool Jokmeami;
13. Geberi poeg Gileadi Raamotis, temal olid Manasse poja Jairi telklaagrid, mis olid Gileadis, temal oli Argobi piirkond, mis on Baasanis, kuuskümmend suurt linna müüride ja vaskriividega;
14. Ahinadab, Iddo poeg, Mahanaimis;
15. Ahimaats Naftalis, temagi võttis naiseks Saalomoni tütre - Baasemati;
16. Baana, Huusai poeg, Aaseris ja Bealotis;
17. Joosafat, Paaruahi poeg, Issaskaris;
18. Simeil, Eela poeg, Benjaminis;
19. Geber, Uuri poeg, Gileadimaal, emorlaste kuninga Siihoni ja Baasani kuninga Oogi maal, kui ainus asevalitseja maal.
20. Juudas ja Iisraelis oli palju rahvast, rohkuse poolest nagu liiva mere ääres. Nad sõid ja jõid ning olid rõõmsad.

Peatükk 5

1. Ja Saalomon valitses kõigi kuningriikide üle Frati jõest kuni vilistite maani ja Egiptuse piirini; need töid ande ja teenisid Saalomoni kogu tema eluaja.
2. Saalomoni igapäevaseks moonaks oli kolmkümmend koori peent jahu ja kuuskümmend koori muud jahu;
3. kümme nuumveist, kakskümmend karjaveist ja sada lammast; peale selle hirved, gasellid ja kitsed ning nuumatud linnud.
4. Sest ta valitses kõikjal siinpool Frati jõge, Tifsahst kuni Assani, kõiki kuningaid siinpool Frati jõge; ja tal oli rahu igalt poolt ümberkaudu.
5. Juuda ja Iisrael elasid julgesti, igamees oma viinapuu ja viigipuu all, Daanist kuni Beer-Sebani, kogu Saalomoni eluaja.
6. Saalomonil oli nelikümmend tuhat latrit vankrihobuste tarvis ja kaksteist tuhat ratsanikku.
7. Need asevalitsejad muretsesid toidust kuningas Saalomonile ja kõigile, kes kuulusid kuninga lauda, igaüks oma kuus, jätmata midagi vajaka.
8. Ja nad töid, igaüks siis, kui oli tema kord, otri ja õlgi hobustele ja veoloomadele paika, kuhu oli määratud.
9. Ja Jumal andis Saalomonile väga palju tarkust ja mõistust ja taipamisvõimet - nagu liiva mere ääres,
10. nõnda et Saalomoni tarkus oli suurem kui kõigi hommikumaalaste ja kogu Egiptuse tarkus.
11. Ta oli targem kõigist inimestest, targem kui esrahlane Eetan ja Heeman, Kalkol ja Darda, Maaholi pojad; ja ta oli kuulus kõigi rahvaste keskel ümberkaudu.
12. Ta kõneles kolm tuhat õpetussõna ja ta laule oli tuhat viis.
13. Ta kõneles puudest, Liibanoni seedritest müüril kasvava iisopini; ja ta kõneles loomadest ja lindudest, roomajatest ja kaladest.
14. Saalomoni tarkust tuldi kuulama kõigist rahvaist ja kõigi maa kuningate hulgast, kes olid kuulnud tema tarkusest.
15. Ja Tüürose kuningas Hiiram läkitas oma sulased Saalomoni juurde, kui ta kuulis, et tema oli võitnud kuningaks oma isa asemele, sest Hiiram oli alati armastanud Taavetit.
16. Ja Saalomon läkitas Hiiramile ütleva:
17. 'Sina tead ise, et mu isa Taavet ei suutnud ehitada koda Issanda, oma Jumala nimele sõja pärast, millega teda ümbritseti, kuni Issand andis vaenlased tema jalataldade alla.
18. Aga nüüd on Issand, mu Jumal, andnud mulle rahu ümberkaudu, ei ole vaenlast ega hädaohu ähvardust.
19. Vaata, seepärast ma mõtlen ehitada koja Issanda, oma Jumala nimele, nõnda nagu Issand rääkis mu isa Taavetiga, öeldes: Su poeg, kelle ma panen sinu asemele su aujärjele, peab ehitama koja mu nimele!
20. Käsi seepärast nüüd raiuda mulle seedreid Liibanonilt! Minu sulased olgu koos sinu sulastega ja ma annan sulle su sulaste tasu, nõnda nagu sa määrad, sest sa tead, et meie hulgas ei ole meest, kes oskaks raiuda puid nõnda nagu siidonlased.'
21. Kui Hiiram kuulis Saalomoni sõnu, siis rõõmustas ta väga ja ütles: 'Kiidetud olgu täna Issand, kes on andnud Taavetile targa poja valitsejaks selle suure rahva üle!'
22. Ja Hiiram läkitas Saalomonile ütleva: 'Ma olen kuulnud, mispärast sa läkitasid minu juurde. Ma täidan kõik su soovid seedri- ja küpressipuude osas.
23. Minu sulased toimetavad need Liibanonilt alla mere äärde ja ma sean need merel parveks, saatmiseks paika, kuhu sa mind käsid saata; siis ma lahutan need seal, et sa saaksid need ära viia. Sina aga täida mu soov ja anna mu perele leiba!'
24. Nii andis Hiiram Saalomonile seedri- ja küpressipuid niipalju, kui too soovis.
25. Ja Saalomon andis Hiiramile kakskümmend tuhat koori nisu ta perele toiduks ja kakskümmend koori tambitud õli; seda andis Saalomon Hiiramile igal aastal.
26. Ja Issand andis Saalomonile tarkust, nõnda nagu ta oli temale öelnud. Hiirami ja Saalomoni vahel

oli rahu ja nad tegid isekeskis lepingu.

27. Ja kuningas Saalomon nõudis kogu Iisraelist orjatöölisi, ja neid orjatöölisi oli kolmkümmend tuhat meest.

28. Need läkitas ta Liibanonile, kümme tuhat igas kuus, vahetuse korras: ühe kuu olid nad Liibanonil ja kaks kuud kodus; ja Adoniram oli orjatöö ülevaataja.

29. Ja Saalomonil oli seitsekümmend tuhat koormakandjat ja kaheksakümmend tuhat kiviraiujat mäestikus.

30. Peale nende oli Saalomoni asevalitsejate ametimehi, kes olid töö ülevaatajad, kolm tuhat kolmsada, valitsemas tööd tegevat rahvast.

31. Kuningas käskis murda suuri kive, väärtuslikke kive, et panna kojale alus tahatud kividest.

32. Saalomoni ja Hiirami ehitajad ja geballased tahusid siis ja valmistasid puid ja kive koja ehitamiseks.

Peatükk 6

1. Ja neljasaja kaheksakümnendal aastal pärast Iisraeli laste Egiptusemaalt tulekut, Saalomoni neljandal valitsemisaastal Iisraeli üle, siivikuus, see on teises kuus, hakkas ta Issandale koda ehitama.
2. Koda, mille kuningas Saalomon Issandale ehitas, oli kuuskümmend küünart pikk, kakskümmend küünart lai ja kolmkümmend küünart kõrge.
3. Eeskoda koja pealöövi esiküljes oli kakskümmend küünart pikk, vastavalt koja laiusele, ja kümme küünart lai - koja pikkusele lisaks.
4. Ta tegi kojale võretatud aknad.
5. Ta ehitas koja seina külge külgehitise ümberringi, ümber koja seinte - pealöövi ja tagaruumi - ja tegi külgakambrid ümberringi.
6. Külgehitise alumise korruse laius oli viis küünart, keskmise korruse laius kuus küünart ja kolmanda korruse laius seitse küünart, sest ta tegi koja seina välispidi ümberringi järkmeliselt, et poleks vaja kinnitust koja seintes.
7. Ja kui koda ehitati, siis ehitati see kivimurrus töödeldud kividest; ei kuulnud kojas vasaraid ega kirkasid, mitte ühtegi raudriista, kui seda ehitati.
8. Külgehitise keskmise korruse uks oli koja lõunapoolses küljes; treppe mööda tõusti keskmisele korrusele ja keskmiselt kolmandale.
9. Nõnda ehitas ta koja. Ja kui ta selle oli valmis saanud, siis ta vooderdas koja seedriplankude ja - laudadega.
10. Ja ehitanud külgehitise kogu kojale, viis küünart kõrgete korrustega, kattis ta koja seedripuuga.
11. Ja Saalomonile tuli Issanda sõna, kes ütles:
12. 'Selle kojaga, mida sa ehitad, on lugu nõnda: kui sa käid minu määruste järgi ja täidad minu seadlusi ning pead kõiki minu käske nende järgi käies, siis ma teen tõeks oma sõna, mis ma ütlesin su isale Taavetile:
13. Mina asun elama Iisraeli laste keskele ega jäta maha oma Iisraeli rahvast.'
14. Nõnda ehitas Saalomon koda ja sai selle valmis.
15. Ta kattis koja seinad seestpoolt seedrilaudadega; koja vooderdas ta seestpoolt puuga, põrandast kuni laetaladeni; koja põranda kattis ta aga küpressilaudadega.
16. Ja ta kattis kakskümmend küünart koja tagumisest osast seedrilaudadega, põrandast taladeni, ja ehitas selle tagaruumiks - kõige pühamaks paigaks.
17. Koda, see on pealööv selle ees, oli nelikümmend küünart pikk.
18. Seedripuu selle koja sees oli nikerdatud metskõrvitsate ja puhkenud õite kujuliselt; kõik oli seedripuu, kivi ei olnudki näha.
19. Koda sisemuses seadis ta korda kõige pühama paiga, et sinna asetada Issanda seaduselaegas.
20. Kõige pühama paiga ette, mis oli kakskümmend küünart pikk, kakskümmend küünart lai ja kakskümmend küünart kõrge ja mille ta kattis puhta kullaga, tegi ta seedripuust altari.
21. Ja Saalomon kattis koja seestpoolt puhta kullaga, tõmbas kuldketid kõige pühama paiga ette ja kattis selle kullaga.
22. Ta kattis kullaga kogu koja, kogu koja tervenisti; nõndasamuti kattis ta kullaga kogu altari, mis oli kõige pühama paiga ees.
23. Ja ta valmistas kõige pühamasse paika kaks õlipuust keerubit, kümme küünart kõrged.
24. Üks keerubi tiib oli viis küünart ja teine keerubi tiib oli viis küünart - ühe tiiva otsast teise tiiva otsani oli kümme küünart.
25. Ka teine keerub oli kümneküünrane - mõlemal keerubil oli ühesugune mõõt ja ühesugune kuju.
26. Üks keerub oli kümme küünart kõrge ja nõndasamuti teine keerub.
27. Ta pani keerubid keset koja sisemist osa; ja keerubite tiivad laotusid nõnda, et ühe tiib puudutas ühte ja teise keerubi tiib puudutas teist seina, aga keset koda puutusid nende tiivad teineteise külge.
28. Ja ta kattis keerubid kullaga.
29. Ja ta nikerdas kõigi koja seinte peale ümberringi keerubeid ja palme ja puhkenud õiekesi niihästi

sisemises kui välimises ruumis.

30. Ja ta kattis koja põranda kullaga niihästi sisemises kui välimises ruumis.

31. Ja kõige pühama paiga sissekäigule tegi ta õlipuust ukсед; piitjala postid olid viietahulised.

32. Ja mõlema õlipuust uksepoole peale nikerdas ta nikerdusi - keerubeid ja palme ja puhkenud õiekesi; ta kattis need kullaga, tagudes kulla keerubite ja palmide peale.

33. Ja nõnda ta tegi ka pealöövi uksele õlipuust postid, mis olid neljataahulised,

34. ja kaks küpressipuust uksepoolt: ühe uksepoole mõlemad tahvlid olid pööratavad, nõndasamuti olid ka teise uksepoole mõlemad tahvlid pööratavad.

35. Ja ta nikerdas nende peale keerubeid ja palme ja puhkenud õiekesi ning kattis nikerdatu pealt siledaks taotud kullaga.

36. Ja ta ehitas siseõue - kolm rida tahatud kive ja rida seedripalke.

37. Neljandal aastal siivikuus pandi Issanda kojale alus,

38. ja üheteistkümnendal aastal buulikuus, see on kaheksandas kuus, sai koda kõigis oma osades valmis, just nagu see pidi olema. Ta ehitas seda seitse aastat.

Peatükk 7

1. Oma koda ehitas aga Saalomon kolmteist aastat ja sai siis valmis kogu oma koja.
2. Ta ehitas Liibanonimetsakoja: sada küünart pikk, viiskümmend küünart lai ja kolmkümmend küünart kõrge, nelja rea seedrisammaste peal, sammaste peal tahatud seedripalgid.
3. Ülalt oli see kaetud seedrilaudadega kandetalade peal, mis toetusid neljakümne viiele sambale, viisteist igas reas.
4. Aknaid oli kolm rida, valguseava valguseava kohal kolmekordselt.
5. Kõik ukсед ja uksepiidad koos pealisega olid nelinurksed; ukseava oli ukseava kohal kolmekordselt.
6. Ja ta tegi sammassaali, viiskümmend küünart pika ja kolmkümmend küünart laia, ja selle ette eeskoja; ja selle ees olid sambad ja ehiskatus.
7. Siis ta tegi troonisaali, kus ta kohut mõistis, kohtusaali, ja vooderdas selle seedripuuga pörandast laeni.
8. Ja tema koda, kus ta ise elas, teises õues, seespool saali, oli tehtud selsamal viisil; ja ta tegi koja, samasuguse kui oli see saal, vaarao tütrele, kelle Saalomon oli naiseks võtnud.
9. Kõik need ehitised alusmüürist kuni räästani ja väljaspool kõik kuni suure õueni olid hinnalistest kividest, mis olid tahatud möödu järgi, kivisaega saetud seest- ja väljastpoolt.
10. Alusmüür oli rajatud hinnalistest kividest, suurtest, kümneküünrastest ja kaheksaküünrastest kividest.
11. Selle peal olid hinnalised kivid, möödu järgi tahatud, ja seedripalgid.
12. Ja suurel õuel oli ümberringi kolm rida tahatud kive ja rida tahatud seedripalke; nõnda oli ka Issanda koja sisemisel õuel ja paleesaali õuel.
13. Ja kuningas Saalomon läkitas teate ning laskis tuua Tüürosest Hiirami.
14. Too oli lesknaise poeg, Naftali suguharust, ja tema isa oli olnud Tüürose mees, vasksepp. Temal oli külluslikult tarkust ja taipu ja oskust kõiksugu vasktööde tegemiseks. Ja ta tuli kuningas Saalomoni juurde ning tegi ära kõik tema tööd.
15. Ta valas kaks vasksammast: sammaste kõrgus oli kaheksateist küünart ja kaheteistkümnepüünrane möödunöör ulatus ümber kummagi samba.
16. Ja ta valas vasest kaks nuppu sammaste otsa asetamiseks: ühe nupu kõrgus oli viis küünart, samuti oli teise nupu kõrgus viis küünart;
17. ja võrgukujuliselt tehtud võrestikud, ketikujuliselt põimitud kaunistused nuppude jaoks, mis olid sammaste otsas: seitse ühele nupule ja seitse teisele nupule.
18. Ja ta valmistas sambad, et ühel nuppude kattevõrestikul oleks kaks rida granaatõunu ümberringi; nõndasamuti valmistas ta need teise nupu jaoks.
19. Nupud, mis olid eeskoja sammaste otsas, olid õiekujulised, neljaküünrased.
20. Mõlemal sambanupul oli ka veel ülalt tihedasti mööda võrestiku kumerust kakssada granaatõuna ridastikku ümberringi, niihästi ühel kui teisel nupul.
21. Ta püstitas sambad pealöövi eeskoja ette; ta püstitas samba paremale poole ja nimetas selle 'Jaakiniks'; ta püstitas samba vasakule poole ja nimetas selle 'Boaseks'.
22. Sammaste otsad olid tehtud õiekujuliselt. Nõnda viidi lõpule töö sammastega.
23. Ja ta valmistas valatud vaskmere, kümme küünart äärest ääreni, täiesti ümmarguse, viis küünart kõrge; kolmekümneküünrane möödunöör ulatus selle ümber.
24. Selle ääre all olid metskõrvitsad, mis seda ümbritsesid: kümme igal küünral, ringi ümber vaskmere: kõrvitsad olid kahes reas, selle valuga koos valatud.
25. See seisis kaheteistkümmel härjal: kolm vaatasid põhja poole, kolm vaatasid lääne poole, kolm vaatasid lõuna poole ja kolm vaatasid ida poole; vaskmeri oli ülal nende peal ja neil kõigil olid tagumised pooled sissepoole.
26. See oli kämplapaksune ja selle äär oli tehtud karikaääre sarnaselt liilia õiena; see mahutas kaks tuhat batti.
27. Ja ta valmistas kümme vaskalust; iga alus oli kümme küünart pikk, neli küünart lai ja kolm

küünart kõrge.

28. Alused olid tehtud nõnda: neil olid tahud, ja tahud olid põikliistude vahel.

29. Tahkude peal, mis olid põikliistude vahel, olid lõvid, veised ja keerubid, samuti põikliistude peal; ülal ja all, lõvide ja veiste juures, olid vanikud, sepietöö.

30. Igal alusel oli neli vaskratast ja vasktelge; ja nende nelja nurga küljes olid pesunõualused toed, valatud toed, igaühe kohal vanikud.

31. Alusel oli seespool tugesid suuline, küünrakõrgune; see suuline oli ümmargune, tehtud kandealuseks, poolteiseküünrane; ka suulise peal olid nikerdused. Aluse tahud olid nelinurksed, mitte ümmargused.

32. Need neli ratast olid tahkude all ja rataste teljed olid kinni aluse küljes; iga ratta kõrgus oli poolteist küünart.

33. Rattad olid tehtud vankriratta sarnaselt; nende teljed, põiad, kodarad ja rummud olid kõik valatud.

34. Igal alusel oli neli tuge selle nelja nurga küljes; toed olid alusega ühest tükist.

35. Aluse pealmises osas oli poole küünra kõrgune kumm, ringikujuline; ja aluse peal olevad toed ja tahud olid sellega ühest tükist.

36. Ja selle tuge pindade ja tahkude peale nikerdas ta keerubid, lõvid ja palmipuud, kus iganes oli vaba koht, ja ümberringi vanikud.

37. Nõndaviisi tegi ta need kümme alust; need kõik olid ühesuguselt valatud, ühemõõdulised, samakujulised.

38. Ja ta valmistas kümme vaskpesunõu; iga nõu mahutas nelikümmend batti, iga nõu läbimõõt oli neli küünart; kõigi kümne aluse peal oli oma pesunõu.

39. Ta asetaski viis alust koja paremasse tiiba ja viis alust koja vasakusse tiiba; ja vaskmere asetaski ta koja paremasse tiiba kagusse.

40. Ja Hiiram valmistas tuhanõud, -labidad ja piserduskaunid. Nõnda sai Hiiram valmis kõik tööd, mis ta pidi tegema kuningas Saalomonile Issanda koja jaoks:

41. kaks sammast ja kaks kausikujulist nuppu, mis olid sammaste otsas; ja kaks võrestikku mõlema kausikujulise nupu katteks, mis olid sammaste otsas;

42. ja nelisada granaatõuna mõlema võrestiku jaoks, kaks rida granaatõunu kummalegi võrestikule, katteks mõlemale kausikujulisele nupule, mis olid sammaste otsas;

43. ja kümme alust ja kümme pesunõu aluste peale;

44. ja vaskmere ja kaksteist härga vaskmere alla;

45. ja tuhanõud, -labidad ja piserduskaunid. Kõik need riistad, mis Hiiram tegi kuningas Saalomonile Issanda koja jaoks, olid hiilgavast vasest.

46. Kuningas laskis need valada Jordani uhtmaal savimaa sees Sukkoti ja Saartani vahel.

47. Ja Saalomon jättis kõik riistad vaagimata, sest neid oli üpris palju; vase kaalu ei arvestatudki.

48. Saalomon valmistas ka kõik need riistad, mis pidid olema Issanda kotas: kuldaltari ja kuldlaua, mille peal olid ohvrileivad;

49. ja puhtast kullast lambijalad, viis paremale ja viis vasakule poole kõige pühama paiga ette; ja kullast õied, lambid ja tahikäärid;

50. ja puhtast kullast liuad, noad, peekrid, suitsutusrohupannid ja sütepannid; ja kullast esiküljed kõige pühama paiga ustel koja sisemuses, samuti pealöövi ustel.

51. Kui kõik tööd, mis kuningas Saalomon tegi Issanda koja jaoks, olid valmis saanud, viis Saalomon kotta kõik, mis ta isa Taavet oli pühitsenud: ta pani hõbeda ja kulla ja riistad Issanda koja varanduste hulka.

Peatükk 8

1. Siis kogus Saalomon Iisraeli vanemad ja kõik suguharude peamehed, Iisraeli laste perekondade eestseisjad, kuningas Saalomoni juurde Jeruusalemma Issanda seaduselaegast Taaveti linnast, see on Siionist, üles tooma.
2. Ja kõik Iisraeli mehed kogunesid pühadeks kuningas Saalomoni juurde eetanimikuus, mis on seitsmes kuu.
3. Ja kui kõik Iisraeli vanemad olid tulnud, siis tõstsid preestrid laeka
4. ja tõid üles Issanda laeka, kogudusetelgi ja kõik pühad riistad, mis telgis olid; preestrid ja leviidid tõid need üles.
5. Kuningas Saalomon oli laeka ees, ja koos temaga oli kogu Iisraeli kogudus, kes oli kogunenud tema juurde; nad ohverdasid nii palju lambaid, kitsi ja veiseid, et neid ei saadud lugeda ega kokku arvata.
6. Ja preestrid tõid Issanda seaduselaeka selle paika koja tagaruumi, kõige pühamasse paika keerubite tiibade alla,
7. sest keerubid laotasid oma tiivad laeka paiga üle; keerubid katsid laegast ja selle kandekange pealtpoolt.
8. Ja kangid olid nii pikad, et kangide otsi võis näha pühamust, kõige pühama paiga eest, ent neid ei nähtud väljast; ja need on seal tänapäevani.
9. Laekas ei olnud muud kui need kaks kivilauda, mis Mooses oli Hoorebil sinna pannud, kui Issand tegi Iisraeli lastega lepingu nende tulles Egiptusemaalt.
10. Ja kui preestrid pühamust väljusid, siis sündis, et pilv täitis Issanda koja
11. ja preestrid ei võinud jääda teenima pilve pärast: sest Issanda auhiilgus oli täitnud Issanda koja.
12. Siis kõneles Saalomon: 'Issand on öelnud, et ta tahab elada pimeduses.
13. Mina olen sulle ehitanud valitsuskoja, su igavese eluaseme paiga.'
14. Ja kuningas pööras oma palge ja õnnistas kogu Iisraeli kogudust, ja kogu Iisraeli kogudus seisis.
15. Ja ta ütles: 'Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal, kes oma käega on tõeks teinud, mida ta oma suuga on kõnelnud mu isale Taavetile, öeldes:
16. Sellest päevast alates, kui ma tõin oma Iisraeli rahva ära Egiptusest, ei ole ma üheltki Iisraeli suguharult valinud ühtegi linna, kuhu ehitada koda, kus oleks mu nimi; aga ma valisin Taaveti, et ta valitseks mu Iisraeli rahva üle.
17. Mu isal Taavetil oli küll südame peal ehitada koda Issanda, Iisraeli Jumala nimele,
18. aga Issand ütles mu isale Taavetile: Et sul südame peal on ehitada mu nimele koda, siis oled sa hästi teinud, kui see sul südame peal on.
19. Ometi ei ehita sina seda koda, vaid su poeg, kes su niudeist välja tuleb, ehitab mu nimele koja.
20. Issand on pidanud oma sõna, mis ta kõneles, ja mina olen tõusnud oma isa Taaveti asemele ja istun Iisraeli aujärjel, nõnda nagu Issand on kõnelnud, ja ma olen ehitanud koja Issanda, Iisraeli Jumala nimele.
21. Ja ma olen valmistanud paiga laekale, mille sees on Issanda leping, mille ta tegi meie vanematega, kui ta tõi nad ära Egiptusemaalt.'
22. Siis astus Saalomon Issanda altari ette kogu Iisraeli koguduse juuresolekul ja sirutas oma käed taeva poole
23. ning ütles: 'Issand, Iisraeli Jumal! Sinu sarnast jumalat ei ole ülal taevas ega all maa peal: sina pead lepingut ja osadust oma sulastega, kes käivad su ees kõigest südamest,
24. sina oled pidanud oma sulasele, mu isale Taavetile, mis sa temale olid lubanud. Jah, mis sa oma suuga oled kõnelnud, selle oled sa oma käega tõeks teinud, nõnda nagu see täna on sündinud.
25. Ja nüüd, Issand, Iisraeli Jumal, pea oma sulasele, mu isale Taavetile, mis sa temale tõotasid, öeldes: Ei puudu sul minu palge ees mees, kes istub Iisraeli aujärjel, kui ainult su pojad peavad oma teed, käies mu ees, nõnda nagu sina oled käinud mu ees.
26. Ja nüüd, Iisraeli Jumal, saagu ometi tõeks su sõnad, mis sa oled kõnelnud oma sulasele, mu isale Taavetile!

27. Aga kas Jumal tõesti peaks elama maa peal? Vaata, taevast ja taevaste taevast ei mahuta sind, veel vähem siis see koda, mille ma olen ehitanud.
28. Aga pöördu oma sulase palve ja ta anumise poole, Issand, mu Jumal, et sa kuuleksid kaebehüüdu ja palvet, mida su sulane täna palvetab sinu ees,
29. et su silmad oleksid lahti ööd ja päevad selle koja kohal, selle paiga kohal, mille kohta sa oled öelnud: Seal peab olema minu nimi!, et sa kuuleksid palvet, mida su sulane palvetab selle paiga poole!
30. Kuule siis oma sulase ja oma Iisraeli rahva anumist, kuidas nad palvetavad selle paiga poole! Jah, kuule paigast, kus sa elad - taevast! Ja kui sa kuuled, siis anna andeks!
31. Kui keegi oma ligimese vastu pattu teeb ja talle pannakse peale vanne teda vannutades, ja vandeasi tuleb sinu altari ette siia kotta,
32. siis kuule sina taevast ja tee ning mõista õigust oma sulastele: mõista süüdlane süüdi, pane tema teod ta pea peale, õige aga mõista õigeks, anna temale ta õigust mööda!
33. Ja kui su Iisraeli rahvas lüüakse maha vaenlase ees, sellepärast et nad sinu vastu on pattu teinud, ent nad pöörduvad tagasi su juurde ja kiidavad sinu nime, palvetavad su poole ja anuvad sind selles kojast,
34. siis kuule sina taevast ja anna andeks oma Iisraeli rahva patt ja too nad tagasi maale, mille sa oled andnud nende vanematele!
35. Kui taevast on suletud ja vihma ei ole, sellepärast et nad on sinu vastu pattu teinud, aga nad palvetavad selle paiga poole ja kiidavad sinu nime ja pöörduvad oma patust, sellepärast et sa neid oled alandanud,
36. siis kuule sina taevast ja anna andeks oma sulaste ja oma Iisraeli rahva patt, sest sina õpetad neile head teed, mida nad peavad käima, ja anna vihma oma maale, mille sa oled andnud pärisosaks oma rahvale!
37. Kui maale tuleb nälg, kui tuleb katk, kui tulevad viljakõrvetus või -rooste, rohutirtsud ja mardikad, kui vaenlane teda rõhub ta maa väravais, kui tabab mingi nuhtlus või mingi haigus,
38. kui siis iganes palvetatakse või anutakse, olgu ükskõik missuguse inimese või kogu su Iisraeli rahva poolt, kui nad igaüks tunnevad oma südame häda ja sirutavad oma käed selle koja poole,
39. siis kuule sina taevast, oma asupaigast, ja anna andeks ning tee nõnda, et sa annad igaühele tema tegusid mööda, nagu sa tunnend tema südant, sest sina üksi tunnend kõigi inimlaste südameid,
40. et nad kardaksid sind kõigil neil päevil, mil nad elavad maal, mille sa oled andnud meie vanemaile!
41. Aga ka võõramaalast, kes ei ole sinu Iisraeli rahva hulgast, tuleb aga kaugelt maalt sinu nime pärast
42. - sest nad kuulevad sinu suurest nimest, sinu vägevast käest ja sinu väljasirutatud käsivarrest - ja ta tuleb ning palvetab selle koja poole,
43. kuule sina taevast, oma asupaigast, ja tee kõike, mille pärast võõras sinu poole hüüab, et kõik maa rahvad õpiksid tundma sinu nime ja kardaksid sind, nõnda nagu su Iisraeli rahvas, ja et nad teaksid, et sinu nimi on pandud kojale, mille ma olen ehitanud!
44. Kui su rahvas läheb sõtta oma vaenlase vastu, teekonnale, kuhu sa nad läkitad, ja nad palvetavad Issanda poole selle linna suunas, mille sina oled valinud, ja koja suunas, mille mina olen ehitanud su nimele,
45. siis kuule taevast nende palvet ja anumist ja tee neile õigust!
46. Kui nad sinu vastu pattu teevad - sest pole inimest, kes pattu ei tee - ja sina vihastad nende peale ning annad nad vaenlase kätte, nõnda et nad viiakse vangis vaenlase maale, kaugemale või lähemale,
47. aga kui nad siis seda südamesse võtavad maal, kuhu nad on vangis viidud, ja pöörduvad ning anuvad sind oma vangistusemaal, öeldes: Me oleme pattu teinud, oleme eksinud ja saanud süüdlasteks,
48. ja pöörduvad sinu poole kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest nende vaenlaste maal, kes on nad vangis viinud, ja paluvad sind oma maa suunas, mille sa oled andnud nende vanematele, linna suunas, mille sina oled valinud, ja koja suunas, mille mina olen ehitanud sinu nimele,

49. siis kuule taevast, oma asupaigast, nende palvet ja anumist, tee neile õigust

50. ja anna oma rahvale andeks see, milles nad sinu vastu on pattu teinud, ja kõik nende vastuhakkamised, millega nad sulle on vastu hakanud, ja lase neil leida halastust oma vangiviijate ees, et need halastaksid nende peale!

51. Sest nad on sinu rahvas ja sinu pärisosa, kelle sa tõid ära Egiptusest, rauasulatusahjust.

52. Olgu su silmad lahti su sulase anumise ja su Iisraeli rahva anumise poole, et sa neid kuuleksid kõiges, mille pärast nad sind hüüavad!

53. Sest sina oled nad eraldanud enesele pärisosaks kõigi maa rahvaste hulgast, nõnda nagu sa rääkisid oma sulase Moosese läbi, kui sa tõid meie vanemad ära Egiptusest, oh Issand Jumal!'

54. Ja kui Saalomon oli lõpetanud palvetamise Issanda poole, kõik need palved ja anumised, siis ta tõusis üles Issanda altari eest, kus ta oli põlvitanud, käed sirutatud taeva poole,

55. ja astus ette ning õnnistas kogu Iisraeli kogudust, öeldes valju häälega:

56. 'Kiidetud olgu Issand, kes on andnud rahu oma Iisraeli rahvale, nõnda nagu ta on öelnud! Ainsatki sõna ei ole langenud tühja kõigist ta headest sõnadest, mis ta oma sulase Moosese läbi on rääkinud.

57. Olgu Issand, meie Jumal, meiega, nõnda nagu ta on olnud meie vanematega; tema ärgu jätku meid maha ja ärgu loobugu meist,

58. vaid ta pööraku meie südamed enese poole, et käiksime kõigil ta teedel ja peaksime ta käske, määrusi ja seadlusi, nagu ta meie vanemaid on käskinud!

59. Ja olgu need minu sõnad, millega ma olen anunud Issanda ees, Issanda, meie Jumala juures päevad ja ööd, et ta teeks õigust oma sulasele ja oma Iisraeli rahvale, nagu iga päev on tarvis,

60. nõnda et kõik maa rahvad saaksid teada, et Issand on Jumal, aga mitte keegi teine!

61. Ja teie süda olgu siiras Issanda, meie Jumala vastu, et te käiksite tema määruste järgi ja peaksite tema käske nagu täna!'

62. Siis ohverdas kuningas ja kogu Iisrael koos temaga Issanda ees tapaohvreid.

63. Saalomon ohverdas tänuohvriks, mida ta Issandale ohverdas, kakskümmend kaks tuhat veist ning sada kakskümmend tuhat lammast ja kitse. Nõnda pühitsesid kuningas ja kõik Iisraeli lapsed Issanda koja.

64. Selsamal päeval pühitses kuningas Issanda koja ees oleva õue keskpaiga, sest ta ohverdas seal põletusohvri ja roaohvri ning tänuohvri rasvu, kuna vaskaltar Issanda ees oli liiga väike, et mahutada põletus- ja roaohvrit ning tänuohvri rasvu.

65. Nõnda pidas Saalomon sel ajal Issanda, meie Jumala ees püha, ja kogu Iisrael koos temaga - üks suur kogudus Hamati teelahkmest kuni Egiptuseojani - seitse päeva ja seitse päeva, see on neliteist päeva.

66. Kaheksandal päeval saatis ta rahva ära; nad õnnistasid kuningat ja läksid oma telkide juurde röömsatena ja heas meeleolus selle hea pärast, mida Issand oli teinud oma sulasele Taavetile ja oma Iisraeli rahvale.

Peatükk 9

1. Kui Saalomon oli lõpetanud Issanda koja ja kuningakoja ehitamise ja täitnud kõik Saalomoni südamesoovid, mis ta igatses teoks teha,
2. siis ilmutas Issand ennast Saalomonile teist korda, nagu ta oli ennast ilmutanud temale Gibeonis.
3. Ja Issand ütles temale: 'Ma olen kuulnud su palvet ja anumist, mis sa oled saanud minu poole. Ma olen pühitsenud selle koja, mille sa ehitasid, et ma võiksin panna sinna oma nime igaveseks ajaks. Mu silmad ja mu süda on alati seal.
4. Kui sa käid minu palge ees, nõnda nagu käis su isa Taavet, tehes vaga ja õiglase südamega kõike, mida ma sind käsin, ja pead mu määrusi ja seadlusi,
5. siis ma kinnitan igaveseks su kuningriigi aujärje Iisraelis, nõnda nagu ma olen rääkinud su isale Taavetile, öeldes: Sul ei puudu mees Iisraeli aujärjel.
6. Aga kui te taganete minu järelt, teie ja teie lapsed, ega pea mu käske ja seadlusi, mis ma teile olen andnud, vaid lähete ning teenite teisi jumalaid ja kummardate neid,
7. siis ma hävitan Iisraeli sellelt maalt, mille ma neile olen andnud, ja koja, mille ma olen pühitsenud oma nimele, ma tõukan ära oma palge eest. Ja Iisrael saab kõnekäänuks ja pilkesõnaks kõigi rahvaste keskel.
8. Ja kui kõrge see koda ka oli, ometi kohkub igaüks, kes sellest mööda läheb, ja vilistab. Ja kui küsitakse: Mispärast talitas Issand nõnda selle maa ja selle kojaga?,
9. siis vastatakse: Sellepärast, et nad jätsid maha Issanda, oma Jumala, kes tõi nende vanemad ära Egiptusemaalt, ja haarasid teiste jumalate järele ning kummardasid ja teenisid neid. Sellepärast on Issand lasknud nende peale tulla kogu selle õnnetuse.'
10. Möödus kakskümmend aastat, mille jooksul Saalomon ehitas need mõlemad kojad - Issanda koja ja kuningakoja.
11. Et Hiiram, Tüürose kuningas, oli Saalomoni toetanud seedri- ja küpressipuude ja kullaga, niipalju kui ta soovis, siis andis kuningas Saalomon Hiiramile kakskümmend linna Galileamaal.
12. Aga kui Hiiram tuli Tüürorest vaatama neid linnu, mis Saalomon temale oli andnud, siis ei olnud need tema silmis head,
13. ja ta ütles: 'Mis linnad need on, mis sa mulle oled andnud, mu vend?' Seepärast hüütakse neid tänapäevani 'Kabuuli maaks'.
14. Hiiram oli aga kuningale saanud sada kakskümmend talenti kulda.
15. Ja niisugune oli lugu töökohustusega, mille kuningas Saalomon oli peale pannud, et ehitada Issanda koda, oma koda, kindlust, Jeruusalemma müüre, Haasorit, Megiddot ja Geserit:
16. vaarao, Egiptuse kuningas, oli tulnud ja vallutanud Geseri, põletanud selle tulega ja tapnud kaananlased, kes linnas elasid, ja oli selle andnud kaasavaraks oma tütrele, Saalomoni naisele.
17. Saalomon ehitas siis üles Geseri ja alumise Beet-Hooroni,
18. Baalati ja Taamari maal olevas kõrbes
19. ja kõik varustuslinnad, mis Saalomonil olid, ja sõjavankrite linnad ja ratsanike linnad ja muud, mida Saalomon soovis ehitada Jeruusalemmas ja Liibanonil ja kõikjal oma valitsusmaal.
20. Kogu selle rahva, kes oli alles jäänud emorlastest, hettidest, perislastest, hiivlastest ja jebuuslastest, need, kes ei olnud Iisraeli laste hulgast,
21. nende järglased, kes pärast neid olid maale alles jäänud, keda Iisraeli lapsed ei olnud suutnud sootuks hävitada, need pani Saalomon teoorjusesse kuni tänapäevani.
22. Aga Iisraeli lastest ei teinud Saalomon mitte kedagi orjaks, vaid neist said sõjamehed, tema sulased ja pealikud, tema vankrivõitlejad, sõjavankrite ja ratsanike pealikud.
23. Neid asevalitsejate ametimehi, kes olid Saalomoni tööde ülevaatajad, oli viissada viiskümmend; nemad valitsesid tööd tegeva rahva üle.
24. Vaarao tütar tuli siis Taaveti linnast üles oma kotta, mille Saalomon temale oli ehitanud; sel ajal ehitas ta ka kindluse.
25. Ja Saalomon ohverdas kolm korda aastas põletus- ja tänuohvreid altaril, mille ta Issandale oli ehitanud, ja suitsutas altaril, mis oli Issanda ees. Nõnda sai ta koja valmis.

26. Kuningas Saalomon ehitas ka laevu Esjon-Geberis, mis on Eeloti lähedal Kõrkjamere rannas Edomimaal.
27. Hiiram läkitas aga laevadesse oma sulaseid, laevamehi, kes tundsid merd, koos Saalomoni sulastega.
28. Need läksid Oofiri ja võtsid sealt nelisada kakskümmend talenti kulda ning tõid kuningas Saalomonile.

1. Kui Seeba kuninganna kuulis Saalomoni kuulsusest Issanda nime tõttu, siis ta tuli teda mõistuküsimustega kimbutama.
2. Ta tuli Jeruusalemma väga suure saatjaskonnaga ja kaamelitega, kes kandsid palsameid, väga palju kulda ja kalliskive. Ja kui ta jõudis Saalomoni juurde, siis ta kõneles temaga kõigest, mis tal südame peal oli.
3. Aga Saalomon vastas kõigile tema küsimustele; ükski tema küsimus ei olnud kuningale liiga raske, ta suutis vastata kõigile.
4. Kui Seeba kuninganna nägi kõike Saalomoni tarkust, ja koda, mille ta oli ehitanud,
5. rooga ta laual, kuidas ta sulased istusid, tema teenrite teenimist ja nende riietust, tema jooke ja tema põletusohvreid, mis ta ohverdas Issanda kajas, siis ta jäi otse hingetuks.
6. Ja ta ütles kuningale: 'See kõne oli tõsi, mis ma oma maal kuulsin sinust ja sinu tarkusest.
7. Aga mina ei uskunud neid jutte enne, kui ma tulin ja nägin oma silmaga; ja vaata, mulle ei olnud räägitud pooltki. Sinul on rohkem tarkust ja vara kui kuulduses, mida ma olin kuulnud.
8. Õnnelikud on su mehed, õnnelikud on need su sulased, kes seisavad alati su ees ja kuulevad su tarkust.
9. Kiidetud olgu Issand, su Jumal, kellele sa nõnda meeldisid, et ta pani su Iisraeli aujärjele! Sellepärast et Issand Iisraeli igavesti armastab, on ta sind pannud kuningaks, et sa teeksid, mis on kohus ja õige.'
10. Ja ta andis kuningale sada kakskümmend talenti kulda ning väga palju palsameid ja kalliskive; nii suurt hulka palsameid kui see, mis Seeba kuninganna andis kuningas Saalomonile, ei toodud enam kunagi.
11. Ka Hiirami laevad, mis olid toonud kulda Oofirist, tõid Oofirist väga palju almugipuud ja kalliskive.
12. Ja kuningas valmistas almugipuust tugiosad Issanda kojale ja kuningakojale, samuti kandleid ja naableid lauljaile; niisugust almugipuud ei ole toodud ega nähtud enam tänapäevani.
13. Ja kuningas Saalomon andis Seeba kuningannale kõike, mida ta soovis ja palus, lisaks sellele, mis temale oli antud kuningas Saalomoni jõu kohaselt; siis kuninganna pöördus ümber ja läks tagasi oma maale, tema ja ta sulased.
14. Ja kulla kaal, mis tuli Saalomoni kätte ühe aasta jooksul, oli kuussada kuuskümmend kuus talenti kulda,
15. lisaks see, mis tuli suurkaupmeestelt ja kaubitsejate tulust, samuti kõigilt Araabia kuningailt ja maa asevalitsejailt.
16. Ja kuningas Saalomon valmistas kakssada suurt kilpi taotud kullast, tarvitades kuussada seeklit kulda üheks kilbiks;
17. ja kolmsada väiksemat kilpi taotud kullast, tarvitades kolm miini kulda üheks kilbiks; ja kuningas pani need Liibanonimetsakotta.
18. Ja kuningas valmistas suure elevandiluust aujärje ning kattis selle puhta kullaga.
19. Aujärjel oli kuus astet ja aujärje tagakülg oli pealt ümmargune; kummalgi pool istepaika olid käetoed ja käetugede kõrval seisis kaks lõvi.
20. Ja seal seisis kaksteist lõvi kummalgi pool kuuel astmel; niisugust ei ole valmistatud mitte üheski muus kuningriigis.
21. Ja kõik kuningas Saalomoni joogiriistad olid kullast, samuti olid kõik Liibanonimetsakotta riistad puhtast kullast; hõbedasi ei olnudki, seda ei peetud Saalomoni ajal mikski,
22. sest kuningal olid merel Tarsise laevad koos Hiirami laevadega: igal kolmandal aastal tulid Tarsise laevad ja tõid kulda ja hõbedat, elevandiluud, pärdikuid ja paabulinde.
23. Ja kuningas Saalomon sai rikkuse ja tarkuse poolest suurimaks kõigist kuningaist maa peal.
24. Ja kogu maailm püüdis näha saada Saalomoni palet, et kuulda tema tarkust, mille Jumal oli pannud tema südamesse.
25. Ja nad tõid igaüks oma anni: hõbe- ja kuldriistu, riideid, relvi, palsameid, hobuseid ja muulasid;

nõnda aastast aastasse.

26. Ja Saalomon kogus sõjavankreid ja ratsanikke, ja tal oli tuhat nelisada sõjavankrit ja kaksteist tuhat ratsanikku; need ta paigutas vankrilinnadesse ja kuninga juurde Jeruusalemma.

27. Ja kuningas hoolitses, et Jeruusalemmas oli hõbedat nagu kive, ja seedripuid nõnda palju nagu metsviigipuid Madalmaal.

28. Saalomoni hobused olid toodud Egiptusest ja Kiliikiast; kuninga ülesostjad tõid neid Kiliikiast kindla hinna eest.

29. Egiptusest toodi vanker kuuesaja hõbeseekli eest ja hobune saja viiekümne eest, ja nõnda toodi neid nende vahendusel kõigile hettide ja süürlaste kuningaile.

Peatükk 11

1. Aga kuningas Saalomon armastas vaarao tütre kõrval paljusid võõramaa naisi - moabe, ammonlasi, edomlasi, siidonlasi ja hette -
2. rahvaist, kelle kohta Issand oli öelnud Iisraeli lastele: 'Ärge minge nende sekka ja need ärgu tulgu teie sekka, sest nad pööravad tõesti teie südamed oma jumalate poole!' Neisse kiindus Saalomon armastusega.
3. Temal oli seitsesada vürstisoost naist ja kolmsada liignaist; ta naised aga pöörasid tema südame.
4. See sündis Saalomoni vanas eas, et ta naised pöörasid tema südame teiste jumalate poole; ta süda ei olnud siiras Issanda, oma Jumala vastu, nagu oli olnud tema isa Taaveti süda.
5. Saalomon käis siis siidonlaste jumalanna Astarte ja ammonlaste jäleduse Milkomi järel.
6. Saalomon tegi kurja Issanda silmis ega käinud ustavalt Issanda järel nagu tema isa Taavet.
7. Sel ajal ehitas Saalomon ohvrikünka Kemosele, moabide jäledusele, Jeruusalemma ees oleva mäe peale, ja Moolokile, ammonlaste jäledusele.
8. Seda tegi ta kõigi oma võõramaalastest naiste heaks, kes suitsutasid ja ohverdasid oma jumalatele.
9. Aga Issand vihastas Saalomoni peale, et ta oma südame oli ära pööranud Issandast, Iisraeli Jumalast, kes oli ennast temale kaks korda ilmutanud
10. ja oli temale andnud käsu selle asja pärast, et ta ei käiks teiste jumalate järel; ent tema ei olnud pidanud, mis Issand oli käskinud.
11. Ja Issand ütles Saalomonile: 'Sellepärast et sinuga on nõnda sündinud ja et sa ei ole pidanud minu lepingut ja minu seadusi, mis ma sulle andsin, kisun ma tõesti kuningriigi sinult ja annan sinu sulastele.
12. Aga su isa Taaveti pärast ei tee ma seda sinu päevil: ma kisun selle ära sinu poja käest.
13. Ometi ei kisu ma ära kogu kuningriiki: ühe suguharu ma annan su pojale oma sulase Taaveti pärast ja Jeruusalemma pärast, mille ma olen välja valinud.'
14. Ja Issand tõstis Saalomonile vastase, edomlase Hadadi; too oli Edomi kuningasoost.
15. Kui Taavet oli lõonud Edomit ja väepealik Joab läks mahalööduid matma ja hävitas Edomis kogu meessoo -
16. sest Joab ja kogu Iisrael viibisid seal kuus kuud, kuni ta Edomis oli hävitanud kogu meessoo -,
17. siis põgenes Hadad, tema ja mõned Edomi mehed ta isa sulaste hulgast koos temaga, et minna Egiptusesse; Hadad oli alles väike poiss.
18. Nad läksid Midjanist teele ja tulid Paaranisse; Paaranist võtsid nad mehi enestega kaasa ja tulid Egiptusesse vaarao, Egiptuse kuninga juurde; vaarao andis Hadadile koja, lubas temale leiba ja andis temale maad.
19. Hadad leidis suurt armu vaarao silmis, kes andis temale naiseks oma naise õe, kuninganna Tahpenesi õe.
20. Tahpenesi õde tõi temale ilmale ta poja Genubati ja Tahpenes võõrutas tolle vaarao kojast; ja Genubat jäi vaarao kotta, vaarao poegade seltsi.
21. Kui Hadad Egiptuses kuulis, et Taavet oli läinud magama oma vanemate juurde ja et väepealik Joab oli surnud, siis ütles Hadad vaaraole: 'Lase mind, et võiksin minna oma maale!'
22. Aga vaarao küsis temalt: 'Mis sul minu juures puudub, et sa nüüd tahad minna oma maale?' Ja ta vastas: 'Mitte midagi, kuid lase mind siiski minna!'
23. Ja Jumal tõstis temale vastaseks ka Resoni, Eljada poja, kes oli põgenenud oma isanda, Sooba kuninga Hadadeseri juurest.
24. Tema kogus enese juurde mehi ja sai röövjõugu pealikuks; pärast seda kui Taavet neid oli tapnud, läksid nad Damaskusesse, elasid seal ja valitsesid Damaskuses.
25. Tema oli Iisraeli vastane kogu Saalomoni eluaja, tehes kurja nagu Hadadki; ta põlgas Iisraeli ja ta sai Süüria kuningaks.
26. Ka Saalomoni sulane Jerobeam, Nebati poeg, efraimlane Serebast, kelle ema oli lesknaine Seruua, tõstis oma käe kuninga vastu.

27. Ja see on põhjus, miks ta tõstis oma käe kuninga vastu: Saalomon ehitas kindlust ja sulges läbimurdekoha oma isa Taaveti linnas.
28. Jerobeam oli väga tubli mees, ja kui Saalomon nägi, kuidas see noor mees tööd tegi, siis ta pani tema kogu Joosepi soo töökohustuse ülevaatajaks.
29. Aga sel ajal sündis, et Jerobeam läks Jeruusalemmast välja ja prohvet, siilolane Ahija, kellel oli uus kuub seljas, juhtus teel temale vastu; ainult nemad kahekesi olid väljal.
30. Siis Ahija haaras kinni sellest uuest kuuest, mis tal seljas oli, ja kiskus selle kaheteistkümneks tükiks
31. ning ütles Jerobeamile: 'Võta enesele kümme tükki, sest nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Vaata, ma kisun kuningriigi Saalomoni käest ja annan kümme suguharu sinule.
32. Aga üks suguharu jäägu temale mu sulase Taaveti pärast ja Jeruusalemma linna pärast, mille ma olen valinud kõigi Iisraeli suguharude seast,
33. sellepärast et nad jätsid mind maha ja kummardasid siidonlaste jumalannat Astartet, moabide jumalat Kemost ja ammonlaste jumalat Milkomi ega käinud minu teedel, et teha, mis õige on minu silmis minu määruste ja seadluste järgi, nõnda nagu tema isa Taavet.
34. Mina aga ei võta tema käest siiski mitte tervet kuningriiki, vaid lasen teda olla vürstiks kogu ta eluaja oma sulase Taaveti pärast, kelle ma valisin, kes pidas mu käske ja määrusi.
35. Aga tema poja käest ma võtan kuningriigi ja annan selle sinule - need kümme suguharu.
36. Tema pojale ma annan ühe suguharu, et mu sulasel Taavetil võiks alatiselt olla lamp mu palge ees Jeruusalemmas, linnas, mille ma enesele olen valinud, et panna sinna oma nimi.
37. Aga sind ma võtan, et sa valitseksid kõige üle, mida su hing himustab: sina saad Iisraeli kuningaks!
38. Ja kui sa võtad kuulda kõike, mis ma sind käsin, ja käid minu teedel ning teed, mis minu silmis õige on, pidades mu määrusi ja käske, nõnda nagu mu sulane Taavet tegi, siis ma olen sinuga ja ehitan sulle püsiva koja, nõnda nagu ma ehitasin Taavetile, ja annan Iisraeli sinule.
39. Sel põhjusel ma alandan Taaveti sugu, aga mitte alatiseks.'
40. Siis püüdis Saalomon Jerobeami surmata; aga Jerobeam võttis kätte ja põgenes Egiptusesse, Egiptuse kuninga Siisaki juurde; ja ta jäi Egiptusesse kuni Saalomoni surmani.
41. Ja mis veel tuleks öelda Saalomonist ja kõigest, mis ta tegi, ja tema tarkusest, eks sellest ole kirjutatud Saalomoni Tegude raamatus?
42. Ja aega, mis Saalomon Jeruusalemmas valitses kogu Iisraeli üle, oli nelikümmend aastat.
43. Siis Saalomon läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma isa Taaveti linna. Ja tema poeg Rehabeam sai tema asemel kuningaks.

1. Ja Rehabeam läks Sekemisse, sest kogu Iisrael oli tulnud Sekemisse teda kuningaks tõstma.
2. Seda kuulis Jerobeam, Nebati poeg, sest ta oli alles Egiptuses, kuhu ta oli põgenenud kuningas Saalomoni eest, ja Jerobeam elas Egiptuses.
3. Ja nad läkitasid käskjalad ning kutsusid tema; ja Jerobeam ning kogu Iisraeli kogudus tulid, ja nad rääkisid Rehabeamiga, öeldes:
4. 'Sinu isa tegi meie ikke raskeks. Aga kergenda nüüd sina oma isa rasket teenistust ja tema ränka iket, mille ta meile on peale pannud, siis me teenime sind!'
5. Aga tema vastas neile: 'Minge veel kolmeks päevaks ära ja tulge siis tagasi mu juurde!' Ja rahvas läks.
6. Ja kuningas Rehabeam pidas nõu vanematega, kes olid seisnud tema isa Saalomoni teenistuses, kui ta veel elas, öeldes: 'Mis nõu te annate, et sellele rahvale midagi vastata?'
7. Nad vastasid temale, öeldes: 'Kui sa nüüd tahad olla sulaseks sellele rahvale ja teenida neid, vastad neile ja räägid neile häid sõnu, siis jäävad nad sulle igavesti sulasteks.'
8. Aga ta hülgas vanemate nõu, mida need temale andsid, ja pidas nõu noorematega, kes olid kasvanud koos temaga ja seisid tema teenistuses.
9. Ja ta ütles neile: 'Mis nõu te annate, et saaksime midagi vastata sellele rahvale, kes minuga kõneles, öeldes: Kergenda iket, mille su isa on meile peale pannud?'
10. Ja nooremad, kes olid kasvanud koos temaga, vastasid temale, öeldes: 'Ütle nõnda rahvale, kes sinuga on kõnelnud ja sulle on öelnud: Su isa tegi meie ikke raskeks, aga kergenda sina seda meile - ütle neile nõnda: Minu väike sõrm on jämedam kui mu isa puusad!'
11. Ja kui nüüd mu isa on teile peale pannud ränga ikke, siis mina annan teie ikkele veel lisa. Kui mu isa karistas teid piitsadega, siis mina karistan teid okaspiitsadega.'
12. Ja Jerobeam ja kogu rahvas tulid kolmandal päeval Rehabeami juurde, nagu kuningas oli käskinud, öeldes: 'Tulge kolmandal päeval tagasi mu juurde!'
13. Ja kuningas vastas rahvale karmilt ning hülgas vanemate nõu, mis need olid andnud,
14. ja kõneles neile nooremate nõu järgi, öeldes: 'Mu isa on teie ikke teinud rängaks, aga mina annan teie ikkele veel lisa. Mu isa karistas teid piitsadega, aga mina karistan teid okaspiitsadega.'
15. Ja kuningas ei võtnud kuulda rahvast, sest see pööre oli Issandalt, et läheks tõeks tema sõna, mis Issand oli kõnelnud siilolase Ahija läbi Jerobeamile, Nebati pojale.
16. Kui kogu Iisrael nägi, et kuningas ei võtnud neid kuulda, siis vastas rahvas kuningale, öeldes nõnda: 'Mis osa on meil Taavetis? Ei ole meil pärisosa Iisai pojas. Oma telkidesse, Iisrael! Karjata nüüd omaenese sugu, Taavet!' Ja Iisrael läks oma telkidesse.
17. Siis Rehabeam valitses nende Iisraeli laste üle, kes elasid Juuda linnades.
18. Ja kui kuningas Rehabeam läkitas Adorami, kes oli sunnitöö ülevaataja, siis kogu Iisrael viskas teda kividega, nõnda et ta suri; kuningas Rehabeam ise astus aga kärmesti vankrisse ja põgenes Jeruusalemma.
19. Nõnda on Iisrael Taaveti soost taganenud kuni tänapäevani.
20. Ja kui kogu Iisrael kuulis, et Jerobeam oli tagasi tulnud, siis läkitasid nad talle järele ja kutsusid ta koguduse juurde ning tõstsid ta kuningaks kogu Iisraelile; Taaveti soo järel ei käinud muud kui üksnes Juuda suguharu.
21. Ja kui Rehabeam tuli Jeruusalemma, siis ta kogus kokku kogu Juuda soo ja Benjamini suguharu, sada kaheksakümmend tuhat valitud sõjakõlvulist meest, et sõdida Iisraeli soo vastu ja taastada kuningriik Rehabeamile, Saalomoni pojale.
22. Aga jumalamehele Semajale tuli Jumala sõna, kes ütles:
23. 'Räägi Saalomoni poja Rehabeamiga, Juuda kuningaga, ja kogu Juuda ja Benjamini sooga ja ülejäänud rahvaga ning ütle:
24. Nõnda ütleb Issand: Te ei tohi minna ega sõdida oma vendade Iisraeli laste vastu! Igamees mingu tagasi koju, sest see lugu on lastud sündida minu poolt!' Ja nad võtsid kuulda Issanda sõna, pöördusid ümber ja läksid, nagu Issand oli käskinud.

25. Siis Jerobeam kindlustas Sekemi Efraimi mäestikus ja elas seal; ja sealt ta läks ning kindlustas Penueli.
26. Ja Jerobeam mõtles oma südames: 'Nüüd läheb kuningriik tagasi Taaveti soole.
27. Kui see rahvas läheb ohverdama tapaohvreid Issanda kajas Jeruusalemmas, siis pöördub selle rahva süda nende isanda, Juuda kuninga Rehabeami poole ja nad tapavad minu ning pöörduvad Juuda kuninga Rehabeami poole.'
28. Ja kuningas pidas nõu, valmistas siis kaks kuldasikat ning ütles rahvale: 'Saagu teile küllalt Jeruusalemma minekust! Vaata, Iisrael, siin on sinu jumalad, kes tõid sind ära Egiptusemaalt.'
29. Ja ta pani ühe Peetelisse ja teise Daani.
30. Sellest aga tuli patt, et rahvas läks neist ühe juurde kuni Daanini.
31. Ja Jerobeam ehitas ohvriküngastele kodasid ning seadis preestreid igasugu rahvast, kes ei olnud leviidid.
32. Ja ta seadis kaheksanda kuu viieteistkümnendale päevale samasuguse püha, nagu oli Juudamaal, ja läks ise üles altarile; nõnda tegi ta Peetelis, et ohverdada vasikaile, mis ta oli teinud. Ja ta seadis Peetelis preestrid ohvriküngaste tarvis, mis ta oli teinud.
33. Ta tõusis altarile, mille ta Peetelis oli teinud, kaheksanda kuu viieteistkümnendal päeval, selles kuus, mille ta ise oli määranud ja seadnud pühaks Iisraeli lastele; ta tõusis altarile suitsutama.

1. Ja vaata, Issanda käsul tuli üks jumalamees Juudast Peetelisse, siis kui Jerobeam seisis altari juures, et suitsutada.
2. Ta hüüdis Issanda käsul altari poole ja ütles: 'Altar, altar! Nõnda ütleb Issand: Vaata, Taaveti soole sünnib poeg, Joosija nimi, ja tema tapab su peal ohvriküngaste preestrid, kes suitsutavad su peal, ja su peal põletatakse inimluid!'
3. Ja ta andis sel päeval tunnustähe, öeldes: 'See on tunnustäheks, et Issand on kõnelnud: Vaata, altar lõhkeb ja tuhk, mis selle peal on, pillutatakse laiali.'
4. Kui kuningas kuulis jumalamehe sõnu, mis too hüüdis Peeteli altari poole, siis sirutas Jerobeam altari juurest oma käe välja ja hüüdis: 'Võtke ta kinni!' Aga käsi, mille ta sirutas tema poole, kuivetus ja ta ei suutnud seda tagasi tõmmata.
5. Ja altar lõhkes ning tuhk pillutati altarilt, nagu oli tunnustäht, mille jumalamees oli andnud Issanda käsul.
6. Siis kuningas hakkas kõnelema ja ütles jumalamehele: 'Leevenda ometi Issanda, oma Jumala palet ja palveta minu eest, et ma saaksin käe tagasi!' Ja jumalamees leevendas Issanda palge ning kuningas sai oma käe tagasi ja see oli nagu ennegi.
7. Ja kuningas ütles jumalamehele: 'Tule koos minuga koju ja võta kehakinnitust, siis ma annan sulle ühe kingituse!'
8. Aga jumalamees vastas kuningale: 'Kui sa annaksid mulle ka poole oma kojast, ei tuleks ma sinuga kaasa; siin paigas ei söö ma leiba ega joo vett.
9. Sest nõnda on mind kästnud Issanda sõnaga, kes ütleb: Ära söö leiba ja ära joo vett, ja ära mine tagasi sedasama teed, mida sa tulid!'
10. Ja ta läks teist teed ega läinud tagasi seda teed, mida mööda ta oli Peetelisse tulnud.
11. Aga Peetelis elas keegi vana prohvet; tema pojad tulid ja jutustasid temale kõigist tegudest, mis jumalamees sel päeval Peetelis oli teinud, ja sõnadest, mis ta kuningale oli öelnud. Kui nad olid jutustanud oma isale,
12. siis küsis nende isa neilt: 'Missugust teed ta läks?' Ja ta pojad olid näinud teed, mida mööda läks jumalamees, kes oli tulnud Juudamaalt.
13. Siis ta ütles oma poegadele: 'Saduldage mulle eesel!' Nad saduldasid temale eesli ja ta istus selle selga,
14. läks jumalamehele järele ning leidis tolle istumas tamme all; ta küsis temalt: 'Kas sina oled see jumalamees, kes tuli Juudamaalt?' Ja ta vastas: 'Olen.'
15. Siis ta ütles temale: 'Tule koos minuga koju ja võta leiba!'
16. Aga ta vastas: 'Ma ei või sinuga tagasi minna ega sinuga kaasa tulla; samuti ei söö ma leiba ega joo vett siin paigas koos sinuga.
17. Sest mulle on öeldud Issanda sõna läbi: Sa ei tohi seal leiba süüa ega vett juua; sa ei tohi tulla tagasi sedasama teed, mida sa läksid!'
18. Aga ta ütles temale: 'Ka mina olen prohvet nagu sinagi, ja ingel kõneles mulle Issanda sõna läbi, öeldes: Vii ta enesega oma koju, et ta saaks leiba süüa ja vett juua!' Aga seda ta valetas temale.
19. Siis läks jumalamees koos temaga tagasi ning sõi ta kojast leiba ja jõi vett.
20. Aga kui nad lauast istusid, tuli Issanda sõna prohvetile, kes oli ta tagasi toonud,
21. ja ta hüüdis jumalamehele, kes oli tulnud Juudast, öeldes: 'Nõnda ütleb Issand: Sellepärast et sa oled vastu pannud Issanda suule ega ole pidanud käsku, mis Issand, su Jumal, sulle andis,
22. vaid oled tagasi tulnud ja süüa leiba ja joonud vett paigas, mille kohta ma sulle ütlesin, et ära söö leiba ja ära joo vett, muidu ei saa su laip su vanemate hauda.'
23. Pärast seda kui ta oli süüa leiba, ja pärast seda kui ta oli joonud, saduldati temale eesel, prohveti oma, kes oli ta tagasi toonud.
24. Ja kui ta läks, siis juhtus temale tee peal vastu lõvi ja see surmas tema; ta laip oli paisatud teele ja eesel seisis selle kõrval, ka lõvi seisis laiba kõrval.
25. Ja vaata, mehed läksid mööda ja nägid teele paisatud laipa ja lõvi seisvat laiba kõrval. Nad tulid

ja jutustasid sellest linnas, kus vana prohvet elas.

26. Kui prohvet, kes oli ta teelt tagasi toonud, kuulis seda, siis ta ütles: 'See on see jumalamees, kes pani vastu Issanda sõnale. Sellepärast andis Issand tema lõvi küüsi, ja see on tema maha murdnud ning surmanud, nagu oli Issanda sõna, mis ta oli temale öelnud.'

27. Ja ta rääkis oma poegadega, öeldes: 'Saduldage mulle eesel!' Ja nad saduldasid.

28. Siis ta läks ning leidis tema laiba teele paisatuna, laiba kõrval aga seisid eesel ja lõvi; lõvi ei olnud laipa söönud ega eeslit maha murdnud.

29. Prohvet tõstis siis jumalamehe laiba üles, pani selle eesli selga ja viis tagasi; ja vana prohvet tuli linna leinakaebust tegema ja teda matma.

30. Ta pani tema laiba oma hauda ja nad tegid temale leinakaebust: 'Oh häda, mu vend!'

31. Ja pärast seda kui ta oli tema matnud, rääkis ta oma poegadega, öeldes: 'Kui mina suren, siis matke mind hauda, kuhu jumalamees on maetud; pange minu luud tema luude kõrvale!'

32. Sest see asi sünnib tõesti, mis ta Issanda käsul hüüdis Peetelis oleva altari ja kõigi Samaaria linnades olevate ohvrikünkakodade vastu.'

33. Pärast seda lugu ei pöördunud Jerobeami ometi mitte oma kurjalt teelt, vaid seadis jälle ohvriküngaste preestreid igasugu rahvast; kes aga soovis, selle käe ta täitis ja see sai ohvrikünka preestriks.

34. Ja see asi sai patuks Jerobeami soole, põhjuseks seda hukata ja maa pealt hävitada.

1. Sel ajal haigestus Abija, Jerobeami poeg.
2. Ja Jerobeam ütles oma naisele: 'Võta nüüd kätte ja moonda ennast, nõnda et ei tunta, et sa oled Jerobeami naine, ja mine Siilosse! Vaata, seal on prohvet Ahija, kes rääkis minust, et ma saan selle rahva kuningaks.
3. Võta kaasa kümme leiba, korpe ja kruus mett ning mine tema juurde; küllap ta kuulutab sulle, mis poissi ootab!'
4. Ja Jerobeami naine tegi nõnda, võttis kätte ja läks Siilosse ning tuli Ahija kotta; aga Ahija ei näinud enam, sest vanaduse tõttu olid ta silmad tuhmunud.
5. Kuid Issand oli Ahijale öelnud: 'Vaata, Jerobeami naine tuleb sinult küsima oma poja kohta, sest too on haige. Ütle temale nõnda ja nõnda! Kui ta tuleb, siis on ta ennast tundmatuks teinud.'
6. Kui siis Ahija kuulis jalgade kobinat, kui naine uksest sisse astus, ütles ta: 'Tule sisse, Jerobeami naine! Miks sa ennast tundmatuks teed? Mind on läkitatud su juurde kõva sõnaga.
7. Mine ütle Jerobeamile: Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Sellepärast et ma rahva hulgast olen sind ülendanud ja pannud vürstiks oma Iisraeli rahvale
8. ning olen kiskunud kuningriigi Taaveti soo käest ja andnud sinule - sina aga ei ole olnud nagu mu sulane Taavet, kes pidas mu käske ja kes käis mu järel kõigest oma südamest, tehes ainult seda, mis õige oli minu silmis,
9. vaid sa oled teinud rohkem kurja kui kõik, kes enne sind on olnud, ja sa oled läinud ning valmistanud enesele teisi jumalaid ja valatud kujusid, et mind vihastada, ja oled mind heitnud oma selja taha,
10. sellepärast, vaata, saadan mina Jerobeami soole õnnetuse ja hävitan Jerobeamilt meesolendid, niihästi orjad kui vabad Iisraelis, ja ma pühin Jerobeami soo järelt, otsekui pühitakse sõnnikut, kuni see lõpeb.
11. Kes Jerobeami omadest surevad linnas, neid söövad koerad, ja kes surevad väljal, neid söövad taeva linnud. Sest Issand on rääkinud.
12. Sina aga tõuse, mine oma kotta! Niipea kui su jalg jõuab linna, sureb laps.
13. Kogu Iisrael leinab teda ja nad matavad ta, sest Jerobeami omadest saab üksnes tema hauda, sellepärast et Jerobeami soos leidub ainult temas midagi head Issanda, Iisraeli Jumala ees.
14. Aga Issand tõstab enesele Iisraeli kuninga, kes hävitab Jerobeami soo. See on see päev, ja mis nüüd veel?
15. Issand lööb Iisraeli, nõnda et see kõigub nagu pilliroog vees, ja kitkub Iisraeli sellelt healt maalt, mille ta on andnud nende vanemaile, ja pillutab nad teisele poole Frati jõe, sellepärast et nad on teinud endile viljakustulbad Issanda vihastamiseks.
16. Ja ta annab Iisraeli ära Jerobeami pattude pärast, mis ta on teinud ja millega ta on saatnud Iisraeli pattu tegema.'
17. Siis Jerobeami naine tõusis üles ja läks ning tuli Tirsasse; aga kui ta jõudis koja läveni, siis suri poiss.
18. Ta maeti, ja kogu Iisrael tegi tema pärast leinakaebust Issanda sõna järgi, nagu ta oli rääkinud oma sulase, prohvet Ahija läbi.
19. Ja mis veel tuleks öelda Jerobeamist, kuidas ta sõdis ja kuidas ta valitses, vaata, sellest on kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus.
20. Ja aega, mis Jerobeam valitses, oli kakskümmend kaks aastat; siis ta läks magama oma vanemate juurde ja tema poeg Naadab sai tema asemel kuningaks.
21. Aga Rehabeam, Saalomoni poeg, valitses Juudas: Rehabeam oli kuningaks saades nelikümmend üks aastat vana ja ta valitses seitseteist aastat Jeruusalemmas, linnas, mille Issand oli valinud kõigist Iisraeli suguharudest, et sinna panna oma nimi; ta ema oli ammonlanna Naama.
22. Ja Juuda tegi kurja Issanda silmis; nad vihastasid teda oma pattudega, mida nad tegid rohkem, kui nende vanemad olid teinud.
23. Nad tegid endile ka ohvrikünkaid, sambaid ja viljakustulpi igale kõrgemale künkale ja iga halja

puu alla.

24. Ja maal oli ka pühamu pordumehi. Nad tegid järele kõigi nende rahvaste jäledusi, keda Issand oli ära ajanud Iisraeli laste eest.

25. Aga kuningas Rehabeami viiendal aastal tuli Egiptuse kuningas Siisak Jeruusalemma vastu

26. ja võttis ära Issanda koja varandused ja kuningakoja varandused; ta võttis kõik ära. Ta võttis ära ka kõik kuldkilbid, mis Saalomon oli teinud.

27. Siis tegi kuningas Rehabeam nende asemele vaskkilbid ja andis need ihukaitsepealikute hooleks, kes valvasid kuningakoja ust.

28. Ja iga kord, kui kuningas läks Issanda kotta, kandsid ihukaitsjad neid ja viisid need siis jälle tagasi ihukaitsse ruumi.

29. Ja mis veel tuleks öelda Rehabeamist ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?

30. Rehabeami ja Jerobeami vahel oli kogu aeg sõda.

31. Siis Rehabeam läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde Taaveti linna; ta ema oli ammonlanna Naama. Ja tema poeg Abijam sai tema asemel kuningaks.

1. Ja kuningas Jerobeami, Nebati poja kaheksateistkümnendal aastal sai Juuda kuningaks Abijam.
2. Tema valitses Jeruusalemmas kolm aastat; ta ema nimi oli Maaka, Abisalomi tütar.
3. Tema käis kõigis oma isa pattudes, mis too enne teda oli teinud; tema süda ei olnud siiras Issanda, oma Jumala vastu, nagu oli olnud ta isa Taaveti süda.
4. Aga Taaveti pärast andis Issand, tema Jumal, temale Jeruusalemmas lambi, tõstes ta järglaseks tema poja ja jättes Jeruusalemma püsima,
5. sest Taavet oli teinud, mis õige oli Issanda silmis, ega olnud kogu oma eluaja lahkunud kõigest sellest, mis ta temale oli käskinud, välja arvatud hett Uurija lugu.
6. Rehabeami ja Jerobeami vaheline sõda kestis ka veel kogu ta eluaja.
7. Ja mis veel tuleks öelda Abijamist ja kõigest, mis ta tegi, üks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus? Abijami ja Jerobeami vahel oli sõda.
8. Ja Abijam läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Taaveti linna. Ja tema poeg Aasa sai tema asemel kuningaks.
9. Iisraeli kuninga Jerobeami kahekümnendal aastal sai Juuda kuningaks Aasa.
10. Tema valitses Jeruusalemmas nelikümmend üks aastat; ta vanaema nimi oli Maaka, Abisalomi tütar.
11. Aasa tegi, mis õige oli Issanda silmis, nõnda nagu ta isa Taavet,
12. ja ta kaotas maalt pühamu pordumehed ning kõrvaldas kõik ebajumalad, mis ta vanemad olid teinud.
13. Tema kõrvaldas ka oma vanaema Maaka kui valitsejanna, sellepärast et too oli teinud Aõera häbikuju; Aasa hävitas tema häbikuju ja põletas selle Kidroni orus.
14. Aga ohvrikünkaid ei kaotatud; ometi oli Aasa süda siiras Issanda vastu kogu ta eluaja.
15. Ja ta viis Issanda kotta, mis ta isa oli pühitsenud ja mis ta ise pühitses: hõbeda, kulla ja riistad.
16. Aga Aasa ja Iisraeli kuninga Baesa vahel oli sõda kogu nende eluaja.
17. Iisraeli kuningas Baesa tuli Juuda vastu ja kindlustas Raama, et Juuda kuningal Aasal ei oleks välja- ega sissepääsu.
18. Siis võttis Aasa kõik hõbeda ja kulla, mis oli järele jäänud Issanda koja varanduste hulgast ja kuningakoja varanduste hulgast, ja andis selle oma sulaste kätte; ja kuningas Aasa läkitas need Ben-Hadadi juurde, kes oli Hesjoni poja Tabrimmoni poeg, Süüria kuningas, kes elas Damaskuses, öeldes:
19. 'Minu ja sinu vahel olgu leping, nagu oli minu isa ja sinu isa vahel! Vaata, ma läkitan sulle anniks hõbedat ja kulda. Mine, tühista oma leping Iisraeli kuninga Baesaga, et ta läheks ära minu kallalt!'
20. Ja Ben-Hadad kuulas kuningas Aasat ning läkitas oma sõjaväepealikud Iisraeli linnade vastu ja vallutas Ijoni, Daani ja Aabel-Beet-Maaka ja kogu Kinneroti koos kogu Naftalimaaga.
21. Kui Baesa seda kuulis, siis ta loobus Raamat kindlustamast ja jäi Tirsasse.
22. Aga kuningas Aasa kutsus kokku kogu Juuda, kedagi ei vabastatud, ja nad viisid Raamast ära kivid ja puud, millega Baesa seda oli kindlustanud; ja kuningas Aasa kindlustas nendega Benjamini Geba ja Mispa.
23. Ja kõigest, mis veel tuleks öelda Aasast, kõigist ta vägitegudest ja kõigest, mis ta tegi, ja linnadest, mis ta ehitas, üks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus? Aga oma vanas eas ta põdes jalgu.
24. Siis Aasa läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde ta isa Taaveti linna. Ja tema poeg Joosafat sai tema asemel kuningaks.
25. Ja Naadab, Jerobeami poeg, sai Iisraeli kuningaks Juuda kuninga Aasa teisel aastal; tema valitses Iisraeli üle kaks aastat.
26. Tema tegi kurja Issanda silmis ja käis oma isa teedel ning tema patus, millega ta Iisraeli oli saatnud pattu tegema.
27. Aga Baesa, Ahija poeg, Issaskari soost, pidas vandenõu tema vastu ja Baesa tappis ta Gibbetoni juures, mis oli vilistite päralt, sest Naadab ja kogu Iisrael piirasid Gibbetoni.

28. Baesa surmas tema Juuda kuninga Aasa kolmandal aastal ja sai ise tema asemel kuningaks.
29. Ja kui ta oli kuningaks saanud, siis ta lõi maha kogu Jerobeami soo, ta ei jätnud Jerobeamile ühtegi hingelist, kuni ta oli tema hävitanud Issanda sõna kohaselt, mis too oli rääkinud oma sulase, siilolase Ahija läbi
30. Jerobeami pattude pärast, mis ta oli teinud ja millega ta Iisraeli oli saatnud pattu tegema, sügava haavamise pärast, millega ta oli haavanud Issandat, Iisraeli Jumalat.
31. Ja mis veel tuleks öelda Naadabist ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
32. Aasa ja Iisraeli kuninga Baesa vahel oli sõda kogu nende eluaja.
33. Juuda kuninga Aasa kolmandal aastal sai Ahija poeg Baesa Tirsas kuningaks kogu Iisraeli üle ja ta valitses kakskümmend neli aastat.
34. Tema tegi kurja Issanda silmis ja käis Jerobeami teedel ning tema patus, millega ta Iisraeli oli saatnud pattu tegema.

1. Ja Jehule, Hanani pojale, tuli Baesa kohta Issanda sõna, kes ütles:
2. 'Hoolimata sellest, et ma sind olen põrmust üles tõstnud ja pannud vürstiks oma Iisraeli rahvale, käid sina Jerobeami teed ja saadad mu Iisraeli rahva pattu tegema, nõnda et nad vihastavad mind oma pattudega,
3. vaata, sellepärast ma siis pühin ära Baesa ja tema soo. Ja ma talitan sinu sooga nõnda nagu Nebati poja Jerobeami sooga.
4. Kes Baesa omadest sureb linnas, selle söövad koerad, ja kes tal sureb väljal, selle söövad taeva linnud.'
5. Ja mis veel tuleks öelda Baesast ja mis ta tegi ja tema vägitegudest, üks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
6. Ja Baesa läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Tirsasse; ja tema poeg Eela sai tema asemel kuningaks.
7. Issanda sõna oli ju tulnud prohvet Jehu, Hanani poja läbi Baesa ja tema soo kohta kõige selle kurja pärast, mis ta oli teinud Issanda silmis, vihastades teda oma kätetööga ja saades nõnda Jerobeami soo sarnaseks, ja sellepärast et ta selle oli surmanud.
8. Juuda kuninga Aasa kahekümne kuuendal aastal sai Baesa poeg Eela Tirsas kaheks aastaks Iisraeli kuningaks.
9. Aga tema sulane Simri, kes oli poole sõjavankrite hulga pealik, pidas vandenõu tema vastu. Ja kord, kui Eela oli enese joobnuks joonud Tirsas Arsa kajas - Arsa oli Tirsas kojaülemaks -,
10. tuli Simri ja lõi tema maha ning tappis tema Juuda kuninga Aasa kahekümne seitsmendal aastal; ja ta sai tema asemel kuningaks.
11. Ja kui ta oli saanud kuningaks ja istus oma aujärjel, siis ta lõi maha kogu Baesa soo ega jätnud temale alles ainsatki meesolendit, ei sugulast ega sõpra.
12. Nõnda hävitas Simri kogu Baesa soo Issanda sõna kohaselt, mis Issand oli rääkinud Baesa vastu prohvet Jehu läbi
13. kõigi Baesa pattude pärast ja tema poja Eela pattude pärast, mis nad olid teinud ja millega nad Iisraeli olid saatnud pattu tegema, vihastades Issandat, Iisraeli Jumalat, oma ebajumalatega.
14. Ja mis veel tuleks öelda Eelast ja kõigest, mis ta tegi, üks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
15. Juuda kuninga Aasa kahekümne seitsmendal aastal valitses Simri Tirsas seitse päeva; rahvas oli aga leeris Gibbetoni all, mis vilistitele kuulus.
16. Kui leeris olev rahvas kuulis öeldavat: 'Simri on pidanud vandenõu ja on ka kuninga maha löönud', siis tõstis kogu Iisrael selsamal päeval leeris kuningaks Omri, Iisraeli väepealiku.
17. Siis Omri läks Gibbetonist ära ja koos temaga kogu Iisrael, ja nad piirasid Tirsat.
18. Ja kui Simri nägi, et linn oli vallutatud, siis ta läks kuningakoja torni, põletas tulega enese pealt kuningakoja ja suri
19. oma pattude pärast, mis ta oli teinud, tehes kurja Issanda silmis, käies Jerobeami teel ja tema patus, mis too oli teinud, saates Iisraeli pattu tegema.
20. Ja mis veel tuleks öelda Simrist ja tema vandenõust, mida ta pidas, üks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
21. Siis Iisraeli rahvas jagunes pooleks; pool rahvast käis Giinati poja Tibni järel, et tõsta teda kuningaks, ja pool Omri järel.
22. Aga see rahvas, kes käis Omri järel, sai võimust rahva üle, kes käis Giinati poja Tibni järel. Tibni suri ja Omri sai kuningaks.
23. Juuda kuninga Aasa kolmekümne esimesel aastal sai Omri kaheteistkümneks aastaks Iisraeli kuningaks; Tirsas valitses ta kuus aastat.
24. Ta ostis Semerilt kahe hõbetalendi eest Samaaria mäe; ta ehitas mäe peale linna ja nimetas linna, mille ta oli ehitanud, Samaariaks, mäe omaniku Semeri nime järgi.
25. Aga Omri tegi kurja Issanda silmis; ta tegi rohkem kurja kui kõik need, kes enne teda olid olnud.

26. Ta käis kõigil Nebati poja Jerobeami teedel ja tema pattudes, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema, vihastama Issandat, Iisraeli Jumalat, oma ebajumalatega.
27. Ja mis veel tuleks öelda Omrist, mis ta tegi, ja tema vägitegudest, mis ta korda saatis, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
28. Ja Omri läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Samaariasse. Ja tema poeg Ahab sai tema asemel kuningaks.
29. Ahab, Omri poeg, sai Iisraeli kuningaks Juuda kuninga Aasa kolmekümne kaheksandal aastal; ja Ahab, Omri poeg, valitses Samaarias Iisraeli üle kakskümmend kaks aastat.
30. Aga Ahab, Omri poeg, tegi kurja Issanda silmis, rohkem kui kõik need, kes enne teda olid olnud.
31. Kas sellest veel vähe oli, et ta käis Nebati poja Jerobeami pattudes? Ta võttis naiseks Iisebeli, siidonlaste kuninga Etbaali tütre, ja läks ning teenis Baali ja kummardas teda.
32. Ja ta püstitas Baalile altari Baali kotta, mille ta Samaariasse oli ehitanud.
33. Ja Ahab valmistas Aõera kuju. Ahab tegi Issanda, Iisraeli Jumala vihastamiseks veel rohkem kui kõik Iisraeli kuningad, kes enne teda olid olnud.
34. Tema päevil ehitas peetellane Hiieel üles Jeeriko; ta rajas selle oma esmasündinu Abirami hinnaga ja ta pani sellele väravad ette oma noorima poja Seguubi hinnaga Issanda sõna kohaselt, mis ta oli öelnud Joosua, Nuuni poja läbi.

Peatükk 17

1. Tisbelane Eelija, Gileadi Tisbest, ütles Ahabile: 'Nii tõesti kui elab Issand, Iisraeli Jumal, kelle ees ma seisan: neil aastail ei ole kastet ega vihma muidu kui minu sõna peale!'
2. Ja temale tuli Issanda sõna, kes ütles:
3. 'Mine siit ära ja pöördu ida poole ning ole varjul Kriti jõe ääres, mis on ida pool Jordanit!
4. Jõest saad sa juua, ja ma olen käskinud kaarnaid seal sind toita.'
5. Ja ta läks ning tegi Issanda sõna järgi: ta läks ja elas Kriti jõe ääres, mis on ida pool Jordanit.
6. Ja hommikuti tõid kaarnad temale leiba ja liha, samuti õhtuti leiba ja liha, ja ta jõi jõest.
7. Aga mõne aja pärast juhtus, et jõgi kuivas, sest maal ei olnud vihma.
8. Ja temale tuli Issanda sõna, kes ütles:
9. 'Võta kätte, mine Sareptasse, mis kuulub Siidonile, ja ela seal! Vaata, ma olen käskinud ühte lesknaist seal sind toita.'
10. Ja ta võttis kätte ning läks Sareptasse. Ja kui ta jõudis linna värava juurde, vaata, siis oli seal üks lesknaine puid korjamas. Ja ta hüüdis teda ning ütles: 'Too mulle ometi pisut vett mõne nõuga, et saaksin juua!'
11. Ja kui naine läks tooma, siis ta hüüdis temale järele ning ütles: 'Too mulle ka paluke leiba!'
12. Aga naine vastas: 'Nii tõesti kui Issand, su Jumal, elab, ei ole mul kakukestki, vaid ainult peotäis jahu vakas ja pisut õli kruusis. Vaata, ma olen korjanud paar puutükki, ja ma lähen ning valmistan midagi enesele ja oma pojale, et saaksime veel süüa, enne kui sureme.'
13. Siis ütles Eelija temale: 'Ära kard! Mine tee, nagu sa oled öelnud! Aga esmalt valmista sellest mulle pisike kook ja too see minule! Pärast valmista enesele ja oma pojale!'
14. Sest nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Jahu ei lõpe vakast ja õli ei vähene kruusist kuni päevani, mil Issand annab maale vihma.'
15. Ja naine läks ning tegi Eelija sõna järgi. Ja temal, samuti Eelijal ja naise perel oli süüa kauaks ajaks:
16. jahu ei lõppenud vakast ja õli ei vähenenud kruusist Issanda sõna peale, nagu ta Eelija läbi oli öelnud.
17. Ja pärast seda lugu sündis, et naise, kojaemanda poeg jäi haigeks; ja tema haigus oli väga raske, nõnda et temasse ei jäänud enam hingeõhkugi.
18. Siis ütles naine Eelijale: 'Mis on mul sinuga tegemist, jumalamees? Sa tulid minu juurde mu süütegu meelde tuletama ja mu poega surma saatma.'
19. Aga ta vastas temale: 'Anna mulle oma poeg!' Ja ta võttis selle tema sülest ja viis ülakambrisse, kus ta elas, ja pani oma voodisse.
20. Siis ta hüüdis Issanda poole ning ütles: 'Issand, mu Jumal, kas sa oled tõesti lesele, kelle juures ma võõraks olen, teinud seda paha, et oled surmanud tema poja?'
21. Seejärel ta sirutas ennast poisi üle kolm korda ja hüüdis Issanda poole ning ütles: 'Issand, mu Jumal, lase ometi selle poisi hing tulla temasse tagasi!'
22. Ja Issand kuulis Eelija häält ning poisi hing tuli temasse tagasi ja ta virgus ellu.
23. Ja Eelija võttis poisi ning tõi ülakambrist alla kotta ja andis tema ta emale; ja Eelija ütles: 'Vaata, su poeg elab!'
24. Siis naine ütles Eelijale: 'Nüüd ma tean, et sa oled jumalamees ja et Issanda sõna sinu suus on tõde.'

1. Ja hulga aja pärast, kolmandal aastal, tuli Eelijale Issanda sõna, kes ütles: 'Mine näita ennast Ahabile, siis ma annan maale vihma!'
2. Ja Eelija läks ennast Ahabile näitama. Samaarias oli aga suur nälg
3. ja Ahab kutsus Obadja, kes oli kojaülem. Obadja kartis väga Issandat,
4. ja kui Iisebel hävitas Issanda prohveteid, siis oli Obadja võtnud sada prohvetit ja peitnud need viiekümne kaupa koobastesse ning toitnud neid leiva ja veega.
5. Ja Ahab ütles Obadjale: 'Käi maa läbi, kõik veeallikad ja kõik jõed! Vahest leiame rohtu, et saame elus hoida hobused ja muulad ega peaks hävitama karju?'
6. Ja nad jaotasid isekeskis läbikäidava maa: Ahab läks omaette ühte teed ja Obadja läks omaette teist teed.
7. Kui nüüd Obadja oli teel, vaata, siis tuli Eelija temale vastu. Teda ära tundes heitis ta silmili maha ja küsis: 'Kas see oled sina, mu isand Eelija?'
8. Ja ta vastas temale: 'Olen. Mine ütle oma isandale: Vaata, Eelija on siin!'
9. Aga tema ütles: 'Mis pattu ma olen teinud, et sa tahad oma sulase anda Ahabi kätte, selleks et ta mu surmaks?'
10. Nii tõesti kui Issand, sinu Jumal, elab, ei ole rahvast ega kuningriiki, kuhu mu isand ei ole läkitanud sind otsima; ja kui nad ütlesid: Teda ei ole siin, siis ta laskis seda kuningriiki või rahvast vanduda, et sind ei ole leitud.
11. Ja nüüd sa ütled: Mine ütle oma isandale: Vaata, Eelija on siin!
12. Kui ma lähen sinu juurest ära ja Issanda Vaim viib su sinna, kuhu ma ei tea, mina aga tulen Ahabile teatama ja tema ei leia sind, siis ta tapab mu. Ometi kardab su sulane Issandat oma noorpõlvest peale.
13. Kas mu isandale pole jutustatud, mis ma tegin, kui Iisebel tappis Issanda prohveteid? Ma peitsin siis Issanda prohvetitest sada meest viiekümne kaupa koobastesse ning toitsin neid leiva ja veega.
14. Ja nüüd ütled sina: Mine ütle oma isandale: Vaata, Eelija on siin! Ta ju tapab mu!'
15. Aga Eelija ütles: 'Nii tõesti kui elab vägede Issand, kelle ees ma seisan, täna näitan ma ennast temale!'
16. Siis läks Obadja Ahabile vastu ja jutustas temale sellest. Ahab läks siis Eelijale vastu.
17. Ja kui Ahab nägi Eelijat, siis küsis Ahab temalt: 'Kas sina oled see, kes saadab Iisraeli õnnetusse?'
18. Ja ta vastas: 'Mina ei saada Iisraeli õnnetusse, küll aga sina ja su isa sugu, sest te jätate maha Issanda käsud ja sina käid baalide järel!'
19. Aga nüüd läkita käsk, et minu juurde Karmeli mäele kogutaks kogu Iisrael ja need nelisada viiskümmend Baali prohvetit ja nelisada Aõera prohvetit, kes söövad Iisebeli lauas!'
20. Ja Ahab läkitas käsu kõigile Iisraeli lastele ning kogus prohvetid Karmeli mäele.
21. Nüüd astus Eelija kogu rahva ette ja ütles: 'Kui kaua te lonkate kahe karguga? Kui Issand on Jumal, siis käige tema järel; aga kui Baal on see, siis käige tema järel!' Aga rahvas ei vastanud temale sõnagi.
22. Siis Eelija ütles rahvale: 'Mina olen ainus järelejäänud Issanda prohvet, aga Baali prohveteid on nelisada viiskümmend meest.
23. Antagu meile kaks härjavärssi: valigu nemad enestele üks härjavärss, raiugu tükkideks ja pangu puude peale, aga nad ärgu süüdaku tuld; mina valmistan teise härjavärsi ja panen puude peale, ja minagi ei süüta tuld.
24. Siis hüüdke teie oma jumala nime ja mina hüüan Issanda nime! See jumal, kes siis vastab tulega, on Jumal!' Ja kogu rahvas kostis ning ütles: 'See kõne on hea!'
25. Ja Eelija ütles Baali prohvetitele: 'Valige enestele üks härjavärss ja valmistage see esimesena, sest teid on rohkem! Hüüdke siis oma jumala nime, aga ärge süüdake tuld!'
26. Ja nad võtsid härjavärsi, kelle ta neile andis, ning valmistasid selle. Siis hüüdsid nad Baali nime hommikust lõunani, öeldes: 'Baal, vasta meile!' Aga ei häält ega vastust. Ja nad karglesid ümber altari, mille nad olid teinud.

27. Aga lõunaajal Eelija pilkas neid ning ütles: 'Hüüdke valjema häälega, sest ta on ju jumal! Vahest on ta mõtteis, on läinud kõrvale või viibib teekonnal? Vahest ta magab? Aga küllap ta ärkab!'
28. Siis nad hüüdsid valjema häälega ja täkkisid end mõõkadega ja piikidega oma viisi järgi, kuni neil veri hakkas voolama.
29. Ja kui lõunaaeeg oli möödunud, siis nad märatsesid kuni roaohvri toomise ajani; aga ei häält, ei vastust ega tähelepanu.
30. Siis ütles Eelija kogu rahvale: 'Astuge minu juurde!' Ja kogu rahvas astus tema juurde. Siis parandas ta Issanda altari, mis oli maha kistud.
31. Ja Eelija võttis kaksteist kivi, vastavalt Jaakobi laste suguharude arvule, kellele oli tulnud Issanda sõna ja kellele oli öeldud: 'Su nimi olgu Iisrael!'
32. Ja ta ehitas kividest altari Issanda nimele ja tegi altari ümber kraavi, mis mahutas külimitu seemet.
33. Siis ta ladus puud ja raius härjavärsi tükkideks ning pani puude peale
34. ja ütles: 'Täitke neli kruusi veega ja valage põletusohvri ja puude peale!' Siis ta ütles: 'Tehke seda teist korda!' Ja nad tegid teist korda. Siis ta ütles: 'Tehke kolmandat korda!' Ja nad tegid kolmandat korda.
35. Vesi aga voolas ümber altari ja kraavgi täitus veega.
36. Ja kui siis roaohvrit pidi ohverdatama, astus prohvet Eelija ette ja ütles: 'Issand! Aabrahami, Iisaki ja Iisraeli Jumal! Saagu täna teatavaks, et sina oled Jumal Iisraelis ja mina olen sinu sulane ja et mina olen kõike seda teinud sinu sõna peale!
37. Vasta mulle, Issand! Vasta mulle, et see rahvas saaks teada, et sina, Issand, oled Jumal ja et sina pöörad tagasi nende südamed!'
38. Siis Issanda tuli langes alla ja sõi ära põletusohvri, puud, kivid ja põrmu ning lakkus ära vee, mis oli kraavis.
39. Kui kogu rahvas seda nägi, siis heitsid nad silmili maha ja ütlesid: 'Issand on Jumal! Issand on Jumal!'
40. Aga Eelija ütles neile: 'Võtke kinni Baali prohvetid, et ükski neist ei pääseks!' Ja rahvas võttis nad kinni. Ja Eelija viis nad alla Kiisoni jõe äärde ning tappis nad seal.
41. Ja Eelija ütles Ahabile: 'Mine üles, söö ja joo, sest vihma kohin kostab!'
42. Ja Ahab läks sööma ja jooma. Aga Eelija läks üles Karmeli tippu, kummardas maha ja pani näo põlvede vahele.
43. Siis ta ütles oma teenrile: 'Mine nüüd ja vaata mere poole!' Ja see läks ja vaatas, kuid ütles: 'Ei ole midagi.' Tema aga ütles: 'Mine tagasi!' Nõnda seitse korda.
44. Aga seitsmendal korral ütles teener: 'Vaata, pisike pilv nagu mehe kämmal tõuseb merest.' Siis ütles Eelija: 'Mine ütle Ahabile: Rakenda hobused ette ja mine, et sadu ei peaks sind kinni!'
45. Ja vahepeal tumenes taevas pilvedest ja tuulest ning tuli suur sadu. Ahab aga sõitis ja läks Jisreeli.
46. Ja Issanda käsi tuli Eelija peale: ta pani enesele vöö vööle ja jooksis Ahabile ette Jisreeli teelahkmeni.

1. Ja Ahab jutustas Iisebelile kõik, mis Eelija oli teinud ja kuidas ta oli mõõgaga tapnud kõik prohvetid.
2. Siis läkitas Iisebel käskjala Eelijale ütleva: 'Jumalad tehku minuga ükskõik mida, kui ma homme sel ajal ei tee sinu hingega, nagu sündis kõigi nende hingedega!'
3. Kui Eelija seda nägi, siis ta võttis kätte ja läks ära oma hinge pärast. Ta jõudis Beer-Sebasse, mis kuulub Juudale, ja jättis oma poisi sinna.
4. Ta ise aga käis kõrbes ühe päevateekonna ja tuli ning istus ühe leetpõõsa alla; siis soovis ta oma hinges, et ta võiks surra, ja ütles: 'Küllalt! Nüüd, Issand, võta mu hing, sest ma pole parem kui mu vanemad!'
5. Ja ta heitis maha ning jäi magama leetpõõsa alla. Aga vaata, üks ingel puudutas teda ja ütles temale: 'Tõuse üles, söö!'
6. Ja kui ta vaatas, ennäe, siis oli ta peatsis üks kuumadel kividel küpsetatud kook ja kruus vett. Ta sõi ja jõi ning heitis jälle magama.
7. Aga Issanda ingel tuli veel teist korda ja puudutas teda ning ütles: 'Tõuse üles, söö, sest sul on veel pikk tee ees!'
8. Siis ta tõusis, sõi ja jõi ning käis selle söömise rammuga nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd kuni Jumala mäeni, Hoorebini.
9. Seal läks ta ühte koopasse ja ööbis seal. Ja vaata, temale tuli Issanda sõna, kes küsis temalt: 'Mis sa siin teed, Eelija?'
10. Ja ta vastas: 'Ma olen tõsiselt ägestunud Issanda, vägede Jumala pärast, sest Iisraeli lapsed on hüljanud sinu lepingu, nad on kiskunud maha sinu altarisid ja on mõõgaga tapnud sinu prohvetid. Mina üksi olen üle jäänud ja nad püüavad võtta mu hinge.'
11. Siis ta ütles: 'Mine välja ja seisa mäe peal Issanda ees!' Ja vaata, Issand läks mööda, ja tugev ning võimas tuul, mis lõhestas mägesid ja purustas kaljusid, käis Issanda ees. Aga Issandat ei olnud tuules. Ja tuule järel tuli maavärisemine, aga Issandat ei olnud maavärisemises.
12. Ja maavärisemise järel tuli tuli, aga Issandat ei olnud tules. Ja tule järel tuli vaikne, tasane sahin.
13. Kui Eelija seda kuulis, siis ta kattis oma näo kuuega ja läks välja ning seisis koopasus. Ja vaata, temale kostis üks hääl, kes küsis: 'Mis sa siin teed, Eelija?'
14. Ta vastas: 'Ma olen tõsiselt ägestunud Issanda, vägede Jumala pärast, sest Iisraeli lapsed on hüljanud sinu lepingu, nad on kiskunud maha sinu altarisid ja on mõõgaga tapnud sinu prohvetid. Mina üksi olen üle jäänud ja nad püüavad võtta mu hinge.'
15. Ja Issand ütles temale: 'Mine tagasi oma tulnud teed Damaskuse kõrbe! Mine ja võia Hasael Süüria kuningaks!'
16. Jehu, Nimsi poeg, aga võia Iisraeli kuningaks ja Eliisa, Saafati poeg Aabel-Meholast, võia enda asemel prohvetiks!
17. Ja olgu nõnda: kes pääseb Hasaeli mõõga eest, selle surmab Jehu, ja kes pääseb Jehu mõõga eest, selle surmab Eliisa!
18. Aga ma jätan Iisraelis üle seitse tuhat: kõik põlved, mis ei ole nõtkunud Baali ees, ja kõik suud, mis ei ole teda suudelnud.'
19. Siis ta läks sealt ära ja leidis Eliisa, Saafati poja, kes oli kündmas; ta ees käis kaksteist härjapaari ja ta ise oli kaheteistkümnendaga. Kui Eelija temast mööda läks, siis ta heitis oma kuue tema peale.
20. Ja Eliisa jättis veised ja jooksis Eelijale järele ning ütles: 'Lase mind ometi oma isale ja emale suud anda, siis ma käin su järel!' Ta vastas temale: 'Mine, aga tule tagasi, sest ära unusta, mis ma sulle olen teinud!'
21. Ja ta läks tema juurest tagasi, võttis veistepaari ning tappis need; veiste iketega keetis ta liha ning andis rahvale, ja nad sõid. Siis ta tõusis ja käis Eelija järel ning teenis teda.

1. Ben-Hadad, Süüria kuningas, kogus kokku kogu oma sõjaväe. Temaga oli kaasas kolmkümmend kaks kuningat ning hobuseid ja sõjavankreid. Ta läks ja piiras Samaariat ning sõdis selle vastu.
2. Ta läkitas käskjalad linna Iisraeli kuninga Ahabi juurde
3. ja käskis temale öelda: 'Nõnda ütleb Ben-Hadad: Sinu hõbe ja kuld on minu, ja sinu ilusamad naised ja lapsed - ka need on minu!'
4. Ja Iisraeli kuningas kostis ning ütles: 'Nõnda nagu sa ütled, mu isand kuningas. Mina ise ja kõik, mis mul on, on sinu!'
5. Aga käskjalad tulid taas ja ütlesid: 'Nõnda kõneleb Ben-Hadad ja ütleb: Mina olen ju läkitanud sinule ütlema, et sa pead mulle andma oma hõbeda ja kulla, naised ja lapsed.
6. Tõesti, homme sel ajal läkitan ma oma sulased sinu juurde ja nad otsivad läbi su koja ja su sulaste kojad; ja kõik, mis sinu silmis on väärtuslik, võtavad nad enestega kaasa ja toovad ära.'
7. Siis Iisraeli kuningas kutsus kõik maa vanemad ja ütles: 'Teadke nüüd ja nähke, et ta püüab kurja teha! Sest ta läkitab minu juurde mu naiste ja laste pärast, ja mu hõbeda ja kulla pärast, ning ma ei keela seda temale.'
8. Kõik vanemad ja kogu rahvas ütlesid temale: 'Ära kuula ja ära ole nõus!'
9. Siis ta ütles Ben-Hadadi käskjalatele: 'Õelge mu isandale kuningale: Kõik, mille pärast sa esmalt läkitasid oma sulase juurde, ma teen; aga seda asja ei või ma teha.' Ja käskjalad läksid ning viisid sõna tagasi.
10. Siis Ben-Hadad läkitas ta juurde ja ütles: 'Jumalad tehku minuga ükskõik mida, kui Samaaria põrmust peaks jätkuma peotäieks kogu rahvale, kes mu kannul käib!'
11. Aga Iisraeli kuningas vastas ja ütles: 'Õelge: Võo köitja ärgu kiidelgu nõnda nagu lahtipäästja!'
12. Kui Ben-Hadad kuulis seda sõna, olles lehtmajades kuningate seltsis joomas, ütles ta oma sulastele: 'Valmistuge!' Ja nad valmistusid rünnakuks linna vastu.
13. Ja vaata, üks prohvet astus Iisraeli kuninga Ahabi juurde ja ütles: 'Nõnda ütleb Issand: Kas sa näed kogu seda suurt rahvahulka? Vaata, mina annan selle täna sinu kätte, et sa teaksid, et mina olen Issand!'
14. Aga Ahab küsis: 'Kelle abiga?' Ja tema vastas: 'Nõnda ütleb Issand: Asevalitsejate noorte meeste abiga.' Ja Ahab küsis: 'Kes peab taplust alustama?' Ja tema vastas: 'Sina.'
15. Siis ta luges ära asevalitsejate noored mehed, ja neid oli kakssada kolmkümmend kaks; ja nende järel luges ta ära kogu rahva, kõik Iisraeli lapsed: neid oli seitse tuhat.
16. Ja nad läksid välja lõunaajal, kui Ben-Hadad oli lehtmajades enese joobnuks joonud, tema ja need kolmkümmend kaks kuningat, kes olid temale appi tulnud.
17. Asevalitsejate noored mehed läksid välja esimestena. Ben-Hadad oli läkitanud maad kuulama ja temale teatati ning öeldi: 'Samaariast tuleb mehi!'
18. Aga tema ütles: 'Kui nad tulevad rahuga, siis võtke nad elusalt kinni; tulevad nad aga sõjaga, siis võtke nad samuti elusalt kinni!'
19. Aga need, kes tulid linnast välja, asevalitsejate noored mehed, ja sõjavägi, kes käis nende järel,
20. löid igamees maha oma vastase ja süürlased põgenesid ning Iisrael ajas neid taga. Aga Ben-Hadad, Süüria kuningas, pääses hobuse seljas koos ratsanikega.
21. Siis Iisraeli kuningas läks välja ja lõi maha hobused ja sõjavankrid ning valmistas süürlastele suure kaotuse.
22. Ja prohvet astus Iisraeli kuninga juurde ning ütles temale: 'Mine, kinnita ennast, pane tähele ja vaata, mis sul tuleks teha, sest aasta pärast tuleb Süüria kuningas su vastu!'
23. Aga Süüria kuningale ütlesid tema sulased: 'Nende jumalad on mägede jumalad, sellepärast olid nad meist vägevamad; aga tapelgem nendega lagendikul, siis me võidame nad kindlasti!'
24. Ja tee nõnda: kõrvalda kuningad, igamees oma kohalt, ja pane nende asemele asevalitsejad!
25. Sina aga vali enesele sõjavägi, niisama suur kui see, mille sa kaotasid, ja hobuseid niisama palju, kui oli hobuseid, ja vankreid niisama palju, kui oli vankreid, siis me tapleme nendega lagendikul ja võidame nad kindlasti! Ja ta kuulas nende häält ning tegi nõnda.

26. Ja aasta pärast luges Ben-Hadad süürlased üle ning läks Afekisse sõdima Iisraeli vastu.
27. Ka Iisraeli lapsed loeti üle ja varustati, ja nad läksid neile vastu; Iisraeli lapsed löid leeri üles nende ette, nagu kaks väikest kitsekarja, kuna süürlased täitsid maa.
28. Taas astus ette jumalamees ja rääkis Iisraeli kuningaga, öeldes: 'Nõnda ütleb Issand: Kuna süürlased on öelnud, et Issand on mägede Jumal ega ole orgude Jumal, siis ma annan selle suure rahvahulga sinu kätte, et te mõistaksite, et mina olen Issand!'
29. Ja nad olid vastakuti leeris seitse päeva. Aga seitsmendal päeval läks tapluseks ja Iisraeli lapsed löid süürlastest maha sada tuhat jalameest ühelainsal päeval.
30. Ülejäänud põgenesid Afeki linna, aga müür langes kahekümne seitsme tuhande ülejäänud mehe peale. Ja jõudnud linna, põgenes ka Ben-Hadad kambrist kambrisse.
31. Siis ütlesid ta sulased temale: 'Vaata ometi, me oleme kuulnud, et Iisraeli soo kuningad on armulikud kuningad: pangem siis endile kotiriided ümber niuete ja nõörid ümber pea ja mingem välja Iisraeli kuninga juurde; vahest ta jätab su hinge elama?'
32. Ja nad võotasid oma niuded kotiriidega ja panid nõörid ümber pea ja tulid Iisraeli kuninga juurde ning ütlesid: 'Sinu sulane Ben-Hadad ütleb: Jäta siiski mu hing elama!' Ja ta vastas: 'Kas ta elab veel? Ta on mu vend!'
33. Mehed nägid selles head märki ja tõttasid pidama seda tema poolt kindlaks ning ütlesid: 'Ben-Hadad on su vend!' Ja tema ütles: 'Minge ja tooge ta!' Siis tuli Ben-Hadad välja tema juurde ja ta laskis tal astuda vankrisse.
34. Ja Ben-Hadad ütles temale: 'Linnad, mis mu isa võttis ära sinu isalt, annan ma tagasi. Korralda enesele kaubatänavad Damaskuses, nagu mu isa korraldas Samaarias!' Ja Ahab vastas: 'Sel tingimusel ma lasen sinu vabaks.' Ja ta tegi temaga lepingu ning laskis tal minna.
35. Siis ütles keegi prohveti jüngritest Issanda käsul oma sõbrale: 'Löö mind ometi!' Aga mees keeldus teda löömast.
36. Siis ta ütles temale: 'Sellepärast et sa ei ole võtnud kuulda Issanda häält, vaata, siis murrab lõvi sind maha, kui sa minu juurest ära lähed.' Ja kui too tema juurest ära läks, siis juhtus lõvi temale vastu ja murdis ta maha.
37. Siis ta leidis teise mehe ja ütles: 'Löö mind ometi!' Ja mees lõi kõvasti ning haavas teda.
38. Siis läks prohvet ja seisis kuninga teel, olles ennast moondanud silmile pandud sidemega.
39. Ja kui kuningas mööda läks, siis ta kisendas kuningale ning ütles: 'Sinu sulane läks sõtta, ja vaata, üks mees tuli sealt ja tõi teise mehe mu juurde ning ütles: Valva seda meest! Kui ta kaob, siis jääb sinu hing tema hinge asemele või sa pead vaagima talendi hõbedat!
40. Aga su sulasel oli tegemist siin ja seal, ja siis ei olnud enam seda meest.' Iisraeli kuningas ütles temale: 'Samasugune on kohtuotsus sinu kohta. Sa ise oled selle määranud.'
41. Seejärel kõrvaldas ta kähku sideme silmilt ja Iisraeli kuningas nägi, et ta oli prohvetite hulgast.
42. Ja ta ütles kuningale: 'Nõnda ütleb Issand: Et sa lasksid käest ära minu poolt vande alla pandud mehe, siis peab sinu hing olema tema asemel ja sinu rahvas tema rahva asemel.'
43. Siis Iisraeli kuningas läks koju, tusane ja raevutsev, ja tuli Samaariasse.

1. Pärast neid sündmusi juhtus järgmine lugu: jisreellasel Naabotil oli viinamägi, mis asus Jisreelis Samaaria kuninga Ahabi palee kõrval.
2. Ja Ahab rääkis Naabotiga, öeldes: 'Anna oma viinamägi mulle rohuaiaks, sest see on mu kojale nii lähedal; mina annan sulle selle asemele parema viinamäe, või kui sa tahad, siis ma annan sulle selle hinna rahas.'
3. Aga Naabot vastas Ahabile: 'Issand hoidku mind selle eest, et annaksin sulle oma vanemate pärisosa!'
4. Ja Ahab tuli oma kotta, tusane ja raevutsev vastuse pärast, mille jisreellane Naabot oli temale andnud, öeldes: 'Ma ei anna sulle oma vanemate pärisosa!' Ja ta heitis voodisse, pööras oma näo ära ega söönud leiba.
5. Siis tuli ta naine Iisebel tema juurde ja küsis temalt: 'Mispärast on su vaim nii vaevatud, et sa leibagi ei söö?'
6. Ahab vastas temale: 'Sellepärast et ma rääkisin jisreellase Naabotiga ja ütlesin temale: Anna mulle oma viinamägi raha eest, või kui sulle meeldib, siis ma annan sulle selle asemele teise viinamäe! Aga tema vastas: Ma ei anna sulle oma viinamäe!'
7. Siis ta naine Iisebel ütles temale: 'Vist ikka sina valitses praegu Iisraeli üle? Tõuse üles, võta leiba ja su süda olgu rõõmus! Mina ise annan sulle jisreellase Naaboti viinamäe.'
8. Ja ta kirjutas Ahabi nimel kirjad, sulges need tema pitseriga ja läkitas kirjad vanemaile ja suurnikele, kes elasid Naabotiga ühes linnas.
9. Ja kirjades oli ta kirjutanud ning öelnud: 'Kuulutage välja paast ja pange Naabot istuma rahva hulgas esikohale!'
10. Pange siis kaks kõlvatut meest istuma temaga vastamisi ja need tunnistagu ning öelgu: Sina oled teotanud Jumalat ja kuningat! Siis viige ta välja ja visake kividega surnuks!'
11. Ja tema linna mehed, vanemad ja suurnikud, kes elasid ta linnas, tegid, nagu Iisebel neile oli sõna saatnud, nagu oli kirjutatud kirjades, mis ta neile oli läkitanud.
12. Nad kuulutasid välja paastu ja panid Naaboti istuma rahva hulgas esikohale.
13. Ja kaks kõlvatut meest tulid ning istusid temaga vastamisi; ja need kõlvatud mehed tunnistasid rahva ees Naaboti vastu, öeldes: 'Naabot on teotanud Jumalat ja kuningat.' Siis viidi ta linnast välja ja visati kividega surnuks.
14. Ja nad läkitasid Iisebelile ütlema: 'Naabot on kividega surnuks visatud.'
15. Kui Iisebel kuulis, et Naabot oli kividega surnuks visatud, siis ütles Iisebel Ahabile: 'Tõuse üles, võta enesele jisreellase Naaboti viinamägi, mida ta ei tahtnud sulle anda raha eest, sest Naabot ei ole enam elus, vaid on surnud!'
16. Kui Ahab kuulis, et Naabot oli surnud, siis tõusis ta üles, et minna jisreellase Naaboti viinamäele seda enesele võtma.
17. Aga tiselasele Eelijale tuli Issanda sõna, kes ütles:
18. 'Võta kätte, mine vastu Iisraeli kuningale Ahabile, kes on Samaarias! Vaata, ta on Naaboti viinamäel, kuhu ta läks, et võtta seda enesele.
19. Räägi temaga ja ütle: Nõnda ütleb Issand: Kas oled tapnud ja omastanud? Siis räägi temaga ja ütle: Nõnda ütleb Issand: Samas paigas, kus koerad lakkusid Naaboti verd, lakuvad koerad ka su enese verd!'
20. Ja Ahab küsis Eelijalt: 'Kas nüüd leidsid mind, mu vaenlane?' Ja ta vastas: 'Leidsin. Sellepärast et sa oled ennast müünud tegema, mis Issanda silmis on kuri.
21. Vaata, ma lasen sulle tulla õnnetuse ja ma pühin sind ära, ma hävitan Ahabilt meesolendid, niihästi orjad kui vabad Iisraelis.
22. Ja ma talitan sinu sooga nagu Nebati poja Jerobeami sooga ja nagu Ahija poja Baesa sooga, meelepaha pärast, mida sa mulle oled valmistanud, ja et sa oled saatnud Iisraeli pattu tegema.
23. Aga Issand rääkis ka Iisebeli kohta, öeldes: Koerad söövad Iisebeli Jisreeli põllul.
24. Kes Ahabi omadest sureb linnas, selle söövad koerad, ja kes sureb väljal, selle söövad taeva

linnud.'

25. Tõesti, ei ole olnud Ahabi sarnast, kes enese müüs tegema, mis Issanda silmis on kuri, sellepärast et ta naine Iisebel teda kihutas.

26. Ta talitas väga põlastusväärselt, käies ebajumalate järel, nagu olid teinud emorlased, keda Issand oli ära ajanud Iisraeli laste eest.

27. Aga kui Ahab kuulis neid sõnu, siis ta käristas oma riided lõhki, pani kotiriide ümber ihu ja paastus; ja ta magas kotiriides ning käis tasahilju.

28. Ja tisebelasele Eelijale tuli Issanda sõna, kes ütles:

29. 'Kas oled näinud, kuidas Ahab on ennast alandanud minu ees? Sellepärast et ta on ennast alandanud minu ees, ei saada ma temale õnnetust tema päevil; ma saadan tema soole õnnetuse ta poja päevil.'

1. Kolm aastat elati nõnda, et Süüria ja Iisraeli vahel ei olnud sõda.
2. Aga kolmandal aastal läks Juuda kuningas Joosafat Iisraeli kuninga juurde.
3. Ja Iisraeli kuningas ütles oma sulastele: 'Te ju teate, et Gileadi Raamot on meie oma, aga meie ei tee midagi, et võtta see ära Süüria kuninga käest!'
4. Ja ta küsis Joosafatilt: 'Kas tuled koos minuga sõtta Gileadi Raamoti pärast?' Ja Joosafat vastas Iisraeli kuningale: 'Nagu sina, nõnda mina, nagu sinu rahvas, nõnda minu rahvas, nagu sinu hobused, nõnda minu hobused.'
5. Aga Joosafat ütles Iisraeli kuningale: 'Küsi ometi enne Issanda sõna!'
6. Siis Iisraeli kuningas kogus kokku prohvetid, ligi nelisada meest, ja küsis neilt: 'Kas ma võin minna sõdima Gileadi Raamoti vastu või pean loobuma?' Ja nad vastasid: 'Mine, ja Issand annab selle kuninga kätte!'
7. Aga Joosafat küsis: 'Kas ei ole siin veel mõnda Issanda prohvetit, et saaksime temalt küsida?'
8. Ja Iisraeli kuningas vastas Joosafatile: 'On küll veel üks mees, kellelt saaks küsida Issanda nõu. Aga mina vihkan teda, sest ta ei kuuluta mulle head, küll aga halba. See on Miika, Jimla poeg.' Aga Joosafat ütles: 'Kuningas ärgu rääkigu nõnda!'
9. Siis Iisraeli kuningas kutsus ühe hoovkondlase ja ütles: 'Kähku siia Miika, Jimla poeg!'
10. Iisraeli kuningas ja Juuda kuningas Joosafat istusid kumbki oma aujärjel, mantlid seljas, rehepeksu väljakul Samaaria värava suus, ja kõik prohvetid kuulutasid nende ees.
11. Sidkija, Kenaana poeg, oli teinud enesele raudsarved ja ütles: 'Nõnda ütleb Issand: Nendega pead sa puskima süürlasi, kuni nad on hävitatud!'
12. Ja kõik prohvetid kuulutasid sedasama ning ütlesid: 'Mine Gileadi Raamotisse ja see õnnestub sul, sest Issand annab selle kuninga kätte!'
13. Ja käskjalg, kes oli läinud Miikat kutsuma, rääkis temaga ning ütles: 'Vaata ometi, prohvetite sõnad on nagu ühest suust kuningale head; olgu siis sinugi sõnad nagu ühel nende hulgast ja räägi head!'
14. Aga Miika vastas: 'Nii tõesti kui Issand elab, mina räägin, mis Issand mulle ütleb.'
15. Ja kui ta tuli kuninga juurde, siis ütles kuningas temale: 'Miika! Kas me võime minna sõdima Gileadi vastu või peame loobuma?' Ja ta vastas temale: 'Mine, ja see õnnestub sul, sest Issand annab selle kuninga kätte!'
16. Aga kuningas ütles temale: 'Mitu korda ma pean sind vannutama, et sa ei räägiks mulle muud kui ainult tõtt Issanda nimel?'
17. Siis ta ütles: 'Ma nägin kogu Iisraeli hajali olevat mägedel nagu lambad, kellel ei ole karjast. Ja Issand ütles: Neil pole isandaid. Igaüks pöördugu rahuga koju!'
18. Siis ütles Iisraeli kuningas Joosafatile: 'Eks ma öelnud sulle, et ta ei kuuluta mulle head, küll aga halba!'
19. Aga Miika ütles: 'Seepärast kuule Issanda sõna! Ma nägin Issandat istuvat oma aujärjel ja kogu taeva sõjaväe seisvat ta juures temast paremal ja vasakul pool.'
20. Ja Issand ütles: Kes tahaks ahvatleda Ahabit, et ta läheks ja langeks Gileadi Raamotis? Siis rääkis üks nii ja teine rääkis naa.
21. Aga üks vaim tuli ja seisis Issanda ees ning ütles: Mina ahvatlen teda! Ja Issand küsis temalt: Kuidas?
22. Ja ta vastas: Ma lähen ja olen vaelevaim kõigi ta prohvetite suus. Siis ütles Issand: Sina oled ahvatleja ja küllap sa suudad. Mine ja tee nõnda!
23. Ja nüüd, vaata, Issand on pannud vaelevaimu kõigi nende sinu prohvetite suhu ja Issand on kuulutanud sulle halba.'
24. Siis astus ligi Sidkija, Kenaana poeg, ja lõi Miikat põse pihta ning küsis: 'Missugust teed on Issanda Vaim minust läinud sinusse rääkima?'
25. Ja Miika vastas: 'Vaata, sa näed seda päeval, kui sa pead minema kambrist kambrisse, et ennast peita!'

26. Siis ütles Iisraeli kuningas: 'Võta Miika ja vii ta tagasi linnapealik Aamoni ja kuningapoeg Joase juurde

27. ning ütle: Nõnda ütleb kuningas: Pange ta vangikotta ja toitke teda hädapäraselt leiva ja veega, kuni ma rahuga tagasi tulen!'

28. Aga Miika ütles: 'Kui sa tõesti rahuga tagasi tuled, siis ei ole Issand minu läbi rääkinud.' Ja ta ütles veel: 'Kuulge, kõik rahvad!'

29. Ja Iisraeli kuningas ja Juuda kuningas Joosafat läksid üles Gileadi Raamotisse.

30. Ja Iisraeli kuningas ütles Joosafatile: 'Mina panen sõtta minnes teised riided selga, aga sina kannu oma riideid!' Ja Iisraeli kuningas pani teised riided selga ning läks sõtta.

31. Aga Süüria kuningas oli andnud käsu sõjavankrite pealikuile, neid oli tal kolmkümmend kaks, ja oli öelnud: 'Ärge tapelge mitte ühegi muu, vähema või suurema vastu kui üksnes Iisraeli kuninga vastu!'

32. Kui siis sõjavankrite pealikud nägid Joosafatti, ütlesid nad: 'See on kindlasti Iisraeli kuningas.' Ja nad pöördusid tema vastu sõdima. Siis Joosafat hakkas kisendama.

33. Kui sõjavankrite pealikud nägid, et see ei olnudki Iisraeli kuningas, siis nad pöördusid tagasi tema järelt.

34. Aga keegi mees, kes oli huupi oma ammu vinna tõmmanud, tabas Iisraeli kuningat rihmade ja soomustuse vahele. Siis kuningas ütles oma sõjavankri juhile: 'Pööra ümber ja vii mind võitlusest välja, sest ma olen haavatud!'

35. Kuid taplus ägenes sel päeval üha ja kuningas pidi jääma vankrisse süürlaste vastu, aga õhtul ta suri; ja haavast oli veri voolanud vankri põhja.

36. Päikeseloojakul käis hädakisa läbi leeri. Öeldi: 'Iga mees oma linna! Iga mees oma maale!'

37. Nõnda suri kuningas ja viidi Samaariasse; ja kuningas maeti Samaariasse.

38. Ja kui vankrit loputati Samaaria tiigi ääres, siis lakkusid koerad tema verd ja hoorad pesid end selles, nagu oli olnud Issanda sõna, mis ta oli öelnud.

39. Ja mis veel tuleks öelda Ahabist ja kõigest, mis ta tegi, ja elevandiluukojast, mille ta ehitas, ja kõigest linnadest, mis ta ehitas, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?

40. Ja Ahab läks magama oma vanemate juurde ja tema poeg Ahasja sai tema asemel kuningaks.

41. Joosafat, Aasa poeg, sai Juuda kuningaks Iisraeli kuninga Ahabi neljandal aastal.

42. Joosafat oli kuningaks saades kolmkümmend viis aastat vana, ja ta valitses Jeruusalemmas kaksikümmend viis aastat; ta ema nimi oli Asuuba, Silhi tütar.

43. Ta käis täiesti oma isa Aasa teed, sellelt ta ei lahkunud, tehes, mis õige oli Issanda silmis.

44. Aga ohvrikünkad ei kadunud, rahvas ohverdas ja suitsutas veelgi ohvriküngastel.

45. Ja Joosafat tegi Iisraeli kuningaga rahu.

46. Ja mis veel tuleks öelda Joosafatist ja tema vägitegudest, mis ta tegi, ja kuidas ta sõdis, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?

47. Ja pühamu viimased pordumehed, kes tema isa Aasa päevil olid alles jäänud, pühkis ta maalt.

48. Edomis ei olnud kuningat; kuningaks oli asevalitseja.

49. Joosafat oli teinud Tarsise laevu, mis pidid minema Oofirisse kulla järele, ent need ei läinud, sest laevad hukkusid Esjon-Geberis.

50. Siis ütles Ahasja, Ahabi poeg, Joosafatile: 'Lase minu sulased lähevad koos sinu sulastega laevadesse!' Aga Joosafat ei tahtnud.

51. Ja Joosafat läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde ta isa Taaveti linna. Ja tema poeg Jooram sai tema asemel kuningaks.

52. Ahasja, Ahabi poeg, sai Samaarias Iisraeli kuningaks Juuda kuninga Joosafati seitsmeteistkümnendal aastal, ja ta valitses Iisraelis kaks aastat.

53. Tema tegi kurja Issanda silmis ning käis oma isa ja ema teed, ja Nebati poja Jerobeami teed, kes Iisraeli oli saatnud pattu tegema.

54. Tema teenis Baali ja kummardas teda ning vihastas Issandat, Iisraeli Jumalat, täiesti nagu tema isa oli teinud.

2. Kuningate

Peatükk 1

1. Ahabi surma järel taganes Moab Iisraelist.
2. Kord kukkus Ahasja Samaarias oma ülakambri aknavõredest läbi ja jäi haigeks. Ta läkitas käskjalad ja ütles neile: 'Minge küsige Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt, kas ma saan terveks sellest haigusest.'
3. Aga Issanda ingel ütles tibelasele Eelijale: 'Võta kätte, mine Samaaria kuninga käskjalgadele vastu ja küsi neilt: Kas ei ole Iisraelis Jumalat, et lähete küsima Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt?'
4. Seepärast ütleb Issand nõnda: Voodist, kuhu sa oled läinud, ei astu sa enam alla, vaid pead tõesti surema!' Ja Eelija läks teele.
5. Ja kui käskjalad tulid tagasi kuninga juurde, siis küsis ta neilt: 'Miks te tagasi tulete?'
6. Nad vastasid temale: 'Keegi mees tuli meile vastu ja ütles meile: Minge tagasi kuninga juurde, kes teid läkitas, ja öelge temale: Nõnda ütleb Issand: Kas ei ole Iisraelis Jumalat, et sa läkitad küsima Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt? Seepärast sa ei astu enam alla voodist, kuhu sa oled läinud, vaid pead tõesti surema!'
7. Siis ta küsis neilt: 'Kuidas nägi välja see mees, kes tuli teile vastu ja rääkis teile neid sõnu?'
8. Ja nad vastasid temale: 'Mees kandis karusnahka ja ta niuded olid võõtatud nahkvööga.' Siis ta ütles: 'See oli tibelane Eelija.'
9. Ja ta läkitas tema juurde viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest; ja kui see läks üles tema juurde, vaata, siis istus ta mäetipus, ja viiekümnepealik ütles temale: 'Jumalamees, kuningas ütleb: Tule alla!'
10. Aga Eelija kostis ja ütles viiekümnepealikule: 'Kui ma olen jumalamees, siis tulgu taevast tuli ja põletagu sind ja su viiskümmend meest!' Ja taevast tuligi tuli ning põletas tema ja ta viiskümmend meest.
11. Ja kuningas läkitas tema juurde teise viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest; ja see rääkis temaga ning ütles: 'Jumalamees, kuningas ütleb nõnda: Tule kähku alla!'
12. Aga Eelija kostis ja ütles neile: 'Kui ma olen jumalamees, siis tulgu taevast tuli ja põletagu sind ja su viiskümmend meest!' Ja taevast tuligi Jumala tuli ning põletas tema ja ta viiskümmend meest.
13. Ja ta läkitas veel kolmanda viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest. Ja see kolmas viiekümnepealik läks üles, aga kui ta pärale jõudis, siis ta heitis põlvili Eelija ette ja anus teda ning ütles temale: 'Jumalamees, olgu ometi su silmis kallis minu hing ja su sulaste, nende viiekümne hing!'
14. Vaata, taevast langes tuli ning põletas kaks esimest viiekümnepealikut ja nende mehed. Aga olgu nüüd minu hing su silmis kallis!'
15. Ja Issanda ingel ütles Eelijale: 'Mine koos temaga alla, ära karda teda!' Siis ta tõusis ja läks koos temaga alla kuninga juurde.
16. Ja ta ütles kuningale: 'Nõnda ütleb Issand: Et sa läkitasid käskjalad küsima Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt, nagu ei oleks Iisraelis Jumalat, kellelt sõna küsida, siis ei astu sa enam alla voodist, kuhu sa oled läinud, vaid pead tõesti surema!'
17. Ja ta suri Eelija räägitud Issanda sõna kohaselt. Ja tema asemel sai kuningaks Jooram, tema vend, sest temal ei olnud poega, Juuda kuninga Joorami, Joosafati poja teisel aastal.
18. Ja mis veel tuleks öelda Ahasjast, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?

Peatükk 2

1. Kui Issand tahtis viia Eelijat tuulepöörises taevasse, olid Eelija ja Eliisa parajasti lahkumas Gilgalist.
2. Ja Eelija ütles Eliisale: 'Jää ometi siia, sest Issand on mind läkitanud Peetelisse!' Aga Eliisa vastas: 'Nii tõesti kui Issand elab, ja nii tõesti kui su hing elab, ma ei jäta sind maha.' Ja nad läksid alla Peetelisse.
3. Ja prohvetijüngrid, kes olid Peetelis, tulid välja Eliisa juurde ja küsisid temalt: 'Kas sa tead, et Issand võtab täna ära su isanda su pea kohal?' Ja ta vastas: 'Küllap minagi tean. Olge vait!'
4. Ja Eelija ütles temale: 'Eliisa, jää ometi siia, sest Issand on mind läkitanud Jeerikosse!' Aga tema vastas: 'Nii tõesti kui Issand elab, ja nii tõesti kui su hing elab, ma ei jäta sind maha.' Ja nad tulid Jeerikosse.
5. Ja prohvetijüngrid, kes olid Jeerikos, astusid Eliisa juurde ja küsisid temalt: 'Kas sa tead, et Issand võtab täna ära su isanda su pea kohal?' Ja ta vastas: 'Küllap minagi tean. Olge vait!'
6. Ja Eelija ütles temale: 'Jää ometi siia, sest Issand on mind läkitanud Jordani äärde!' Aga ta vastas: 'Nii tõesti kui Issand elab, ja nii tõesti kui su hing elab, ma ei jäta sind maha.' Ja nad mõlemad läksid.
7. Aga ka viiskümmend meest prohvetijüngritest läks ja jäi eemale seisma, kui need kaks peatusid Jordani ääres.
8. Eelija võttis nüüd oma kuue, rullis selle kokku ja lõi sellega vett: see lahkes siia- ja sinnapoole, ja nad mõlemad läksid üle kuiva mööda.
9. Ja kui nad olid üle jõudnud, siis ütles Eelija Eliisale: 'Palu, mis ma peaksin tegema sinu heaks, enne kui mind ära võetakse sinu juurest!' Ja Eliisa ütles: 'Tuleks mulle ometi kahekordne osa sinu vaimust!'
10. Ta vastas: 'Sa oled palunud rasket asja. Ometi, kui sa näed mind su juurest ära võetavat, siis sünnib sulle nõnda; aga kui mitte, siis ei sünni.'
11. Ja kui nad nõnda ühtejärke läksid ja rääkisid, vaata, siis sündis, et tulised vankrid ja tulised hobused lahutasid nad teineteisest ja Eelija läks tuulepöörises taevasse.
12. Kui Eliisa seda nägi, siis ta hüüdis: 'Mu isa, mu isa! Iisraeli sõjavankrid ja tema ratsanikud!' Seejärel ei näinud ta teda enam. Siis ta haaras kinni oma riideist ja käristas need lõhki kaheks tükiks.
13. Ta tõstis siis üles Eelija kuue, mis tollel oli seljast maha langenud, ja läks tagasi ning peatus Jordani kaldal.
14. Siis ta võttis Eelija mahalangenud kuue ja lõi vett ning ütles: 'Kus on Issand, Eelija Jumal?' Kui ta oli vett löönud, siis lahkes see siia- ja sinnapoole ja Eliisa läks üle.
15. Kui prohvetijüngrid, kes olid Jeerikos, nägid seda vastaskaldalt, siis nad ütlesid: 'Eelija vaim hingab Eliisa peal.' Ja nad tulid temale vastu ning kummardasid teda maani.
16. Ja nad ütlesid temale: 'Vaata ometi, su sulaseid on viiskümmend meest, vahvad mehed; nad võiksid ju minna ja otsida su isandat, sest vahest on Issanda Vaim ta ära viinud ja heitnud mõne mäe peale või mõnda orgu?' Aga ta vastas: 'Ärge läkitage kedagi!'
17. Kuid nad käisid temale peale kuni piinlikkuseni, nõnda et ta ütles: 'Läkitage siis!' Siis nad läkitasid viiskümmend meest ja need otsisid kolm päeva, aga ei leidnud Eelijat.
18. Kui nad tulid tagasi tema juurde, kuna tema oli jäänud Jeerikosse, siis ta ütles neile: 'Eks ma öelnud teile, et ärge minge!'
19. Ja linna mehed ütlesid Eliisale: 'Vaata nüüd, linna asupaik on hea, nagu mu isand näeb, aga vesi on paha ja maal on nurisünnitusi.'
20. Ja tema ütles: 'Tooge mulle üks uus kauss ja pange sellesse soola!' Ja nad tõid temale.
21. Siis ta läks välja veeallikale ja viskas sinna sisse soola ning ütles: 'Nõnda ütleb Issand: Mina olen selle vee parandanud, sellest ei tule enam surma ega nurisünnitusi.'
22. Ja vesi muutus heaks Eliisa sõna kohaselt, mis ta ütles, ja on seda tänapäevani.
23. Sealt läks ta üles Peetelisse; ja kui ta oli teel üles, siis tulid väikesed poisid linnast välja ja pilkasid teda ning ütlesid temale: 'Tule üles, kiilaspea! Tule üles, kiilaspea!'

24. Kui ta pöördus ja nägi neid, siis ta needis neid Issanda nimel. Ja metsast tulid kaks karu ja kiskusid neist lõhki nelikümmend kaks poissi.
25. Tema aga läks sealt Karmeli mäele ja pöördus siis tagasi Samaariasse.

Peatükk 3

1. Ja Jooram, Ahabi poeg, sai Samaarias Iisraeli kuningaks Juuda kuninga Joosafati kaheksateistkümnendal aastal ja ta valitses kaksteist aastat.
2. Tema tegi kurja Issanda silmis, aga mitte nõnda nagu ta isa ja ema, sest ta kõrvaldas Baali samba, mille ta isa oli teinud.
3. Ometi püsis ta Nebati poja Jerobeami pattudes, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema; neist ta ei loobunud.
4. Moabi kuningas Meesa oli lambakasvataja ja tema andis maksuna Iisraeli kuningale sada tuhat lambatalle ja saja tuhande jäära villad.
5. Aga kui Ahab suri, siis Moabi kuningas taganes Iisraeli kuningast.
6. Siis läks kuningas Jooram päevapealt Samaariast välja ja luges üle kogu Iisraeli.
7. Ja ta läks ning läkitas teate Juuda kuningale Joosafatile: 'Moabi kuningas on minust taganenud. Kas tuled koos minuga sõdima Moabi vastu?' Ja too vastas: 'Tulen. Ma olen nagu sina, minu rahvas nagu sinu rahvas, minu hobused nagu sinu hobused.'
8. Ja ta küsis: 'Missugust teed me läheme?' Ja Jooram vastas: 'Edomi kõrbe teed.'
9. Nii läksid Iisraeli kuningas ja Juuda kuningas ja Edomi kuningas. Aga kui nad olid käinud seitsme päeva tee, siis ei olnud vett sõjaväel ega loomadel, kes nende kannul käisid.
10. Ja Iisraeli kuningas ütles: 'Oh häda! Küllap on Issand kutsunud need kolm kuningat, et neid Moabi kätte anda.'
11. Aga Joosafat ütles: 'Kas ei ole siin mõnda Issanda prohvetit, kelle läbi me saaksime küsida Issandalt?' Siis kostis keegi Iisraeli kuninga sulastest ja ütles: 'Siin on Eliisa, Saafati poeg, kes valas vett Eelija käte peale.'
12. Joosafat ütles: 'Temal on Issanda sõna.' Siis läksid Iisraeli kuningas ja Joosafat ja Edomi kuningas tema juurde.
13. Aga Eliisa ütles Iisraeli kuningale: 'Mis on mul sinuga tegemist? Mine oma isa ja ema prohvetite juurde!' Ent Iisraeli kuningas ütles temale: 'Ei, Issand on kutsunud need kolm kuningat, et neid Moabi kätte anda.'
14. Siis ütles Eliisa: 'Nii tõesti kui elab vägede Issand, kelle ees ma seisan, kui ma ei peaks lugu Joosafatist, Juuda kuningast, siis ma ei vaatakski su poole ega näekski sind.'
15. Nüüd aga tooge mulle üks mängumees!' Ja kui mängumees kannelt lõi, siis sündis, et Issanda käsi tuli tema peale
16. ja ta ütles: 'Nõnda ütleb Issand: Tehke siia orgu auk augu kõrvale!
17. Sest Issand ütleb nõnda: Te ei saa näha tuult ega vihma, kuid see org tuleb vett täis ja te saate juua, teie ja teie karjad ja veoloomad.
18. Aga see on Issanda silmis tühine asi - ta annab ka Moabi teie kätte
19. ja te vallutate kõik kindlustatud linnad ja kõik paremad linnad, te raiute maha kõik head puud, matate kinni kõik veeallikad ja rikute kividega kõik head põllud.'
20. Ja hommikul, roahvri ajal, vaata, siis sündis, et Edomi poolt tuli vesi ja maa täitus veega.
21. Kui kõik moabid kuulsid, et kuningad olid tulnud sõdima nende vastu, siis hüüti kokku kõik, kes suutsid võõd võõle panna, ja neist vanemad, ja nad asusid teele.
22. Aga kui nad hommikul vara üles tõusid ja päike paistis vee peale, siis nägid moabid, et vesi nende ees oli punane nagu veri.
23. Ja nad ütlesid: 'See on veri! Kuningad on isekeskis mõõkadega raiunud ja üksteist maha löönud. Ja nüüd, Moab, saagile!'
24. Aga kui nad tulid Iisraeli leeri, siis tõusid Iisraeli lapsed ja löid moabe ning need põgenesid nende eest; aga nad tungisid edasi ja löid moabe.
25. Ja nad kiskusid maha linnad, igamees viskas kive igale heale põllule ja nad täitsid need; ja nad matsid kinni kõik veeallikad ja raiusid maha kõik head puud. Lõpuks jäid alles ainult Kiir-Hareseti müürid, mida lingumehed piirasid ja tabasid.
26. Kui Moabi kuningas nägi, et taplus käis temale üle jõu, siis võttis ta enesega kaasa seitsesada

mõõgatõmbajat meest, et murda läbi Edomi kuninga kohalt; aga nad ei suutnud.

27. Siis ta võttis oma esmasündinud poja, kes pidi saama tema asemel kuningaks, ja ohverdas selle põletusohvriks müüri peal. Siis valdas suur viha Iisraeli ja nad läksid ära tema kallalt ning tulid tagasi oma maale.

Peatükk 4

1. Kord hüüdis Eliisale keegi naine, üks prohvetijüngerite naisi, öeldes: 'Su sulane, minu mees, on surnud. Ja sa tead, et su sulane kartis Issandat. Nüüd tuleb võlausaldaja mu kahte poega enesele orjaks võtma.'
2. Ja Eliisa ütles temale: 'Mis ma pean sulle tegema? Ütle mulle, mis sul kojas on.' Ja ta vastas: 'Su teenijal ei ole kojas midagi muud kui kruus õli.'
3. Siis ta ütles: 'Mine palu enesele külast astjaid, kõigilt oma naabreilt, tühje astjaid ja mitte liiga vähe!'
4. Siis mine ja sule uks enese ja oma poegade järelt ja vala kõigisse neisse astjaisse; ja mis saab täis, pane kõrvale!'
5. Ja naine läks ta juurest ära ja sulges ukse enese ja oma poegade järelt; nemad tõid temale astjaid ja tema valas õli sisse.
6. Ja kui astjad said täis, siis ta ütles oma pojale: 'Too mulle veel üks astja!' Aga poeg vastas temale: 'Astjat ei ole enam.' Ja õlivool lakkas.
7. Siis ta tuli ja kuulutas seda jumalamehele; ja see ütles: 'Mine müü õli ära ja tasu oma võlg! Sina ja su pojad aga elage ülejäägist!'
8. Ja ühel päeval juhtus, et Eliisa läks Suunemisse; seal oli keegi rikas naine ja see peatas teda leiba võtma; nõnda iga kord, kui ta sealt läbi läks, põikas ta sinna leiba võtma.
9. Ja naine ütles oma mehele: 'Vaata, ma tean, et see, kes alati meilt mööda läheb, on püha jumalamees.'
10. Tehkem ometi pisike müürikamber ja pangem temale sinna ase, laud, iste ja lambijalg; ja kui ta tuleb meie juurde, siis ta võib minna sinna.'
11. Ja ühel päeval juhtus, et ta tuli sinna, läks müürikambrisse ja magas seal.
12. Ja ta ütles oma teenrile Geehasile: 'Kutsu see suunemlanna!' Ja see kutsus tema ning naine astus ta ette.
13. Siis ta ütles teenrile: 'Ütle ometi temale: Vaata, sa oled meie pärast kõike seda vaeva näinud. Mida saaks teha sinu heaks? Kas on tarvis su eest midagi rääkida kuninga või väepealikuga?' Aga naine vastas: 'Ma elan ju oma rahva keskel.'
14. Eliisa küsis: 'Mida siis saaks teha tema heaks?' Ja Geehasi vastas: 'Vaata, tal pole poega ja ta mees on vana.'
15. Siis ta ütles: 'Kutsu tema!' Ja Geehasi kutsus ta, ja naine astus uksele.
16. Ja Eliisa ütles: 'Aasta pärast selsamal ajal sa kaisutad poega.' Aga ta vastas: 'Ei, mu isand! Sina, jumalamees, ära peta oma teenijat!'
17. Ent naine jäi lapseootele ja tõi aasta pärast selsamal ajal poja ilmale, nagu Eliisa temale oli öelnud.
18. Ja kui laps oli suuremaks kasvanud, siis juhtus ühel päeval, et ta läks välja oma isa juurde, kes oli viljalõikajate juures,
19. ja ütles oma isale: 'Mu pea! Mu pea!' Ja isa ütles oma teenrile: 'Kanna ta tema ema juurde!'
20. Ja see kandis teda ning viis ta tema ema juurde; ja poeg istus ema põlvil kuni keskpäevani, siis ta suri.
21. Ja ema läks üles ja pani ta jumalamehe voodisse, sulges ukse tema järelt ja läks välja.
22. Siis kutsus ta oma mehe ja ütles: 'Läkita mulle nüüd keegi poistest ja üks emaesel, siis ma ruttan jumalamehe juurde ja tulen kohe tagasi!'
23. Aga mees ütles: 'Miks sa täna lähed tema juurde? Ei ole ju noorkuu ega hingamispäev.' Kuid ta vastas: 'Ole mureta!'
24. Ja ta saduldas emaesli ning ütles oma teenrile: 'Aja ühtesoodu ja ära peata mu sõitu muidu, kui ma sulle ütlen!'
25. Ja ta läks ning tuli jumalamehe juurde Karmeli mäele; ja kui jumalamees teda eemalt nägi, siis ta ütles Geehasile, oma teenrile: 'Näe, see on suunemlanna!'
26. Jookse nüüd temale vastu ja küsi temalt: 'Kas sinu ja su mehe ja su poja käsi käib hästi?' Ja naine

vastas: 'Hästi.'

27. Ja kui ta tuli jumalamehe juurde mäele, siis ta võttis tema jalgade ümbert kinni; aga Geehasi astus ligi, et teda eemale tõugata, kuid jumalamees ütles: 'Jäta ta rahule, sest ta hing on meeletegel! Issand on seda varjanud minu eest ega ole mulle avaldanud.'

28. Ja naine ütles: 'Kas ma palusin oma isandalt poega? Kas ma ei öelnud, et ära mind peta?'

29. Siis Eliisa ütles Geehasile: 'Pane vöö vööle, võta minu sau kätte ja mine! Kui sa kohtad kedagi, siis ära tereta teda, ja kui keegi teretab sind, siis ära vasta temale! Ja pane mu sau poisikese silmade peale!'

30. Aga poisikese ema ütles: 'Nii tõesti kui Issand elab, ja nii tõesti kui su hing elab, ma ei jäta sind!' Siis Eliisa tõusis ja läks tema järele.

31. Aga Geehasi oli läinud nende ees ja oli pannud sua poisikese silmade peale: kuid ei häält ega märkamist! Ja ta tuli tagasi Eliisale vastu ja jutustas talle, öeldes: 'Poisike ei ärganud.'

32. Ja Eliisa tuli sinna kotta, ja vaata, poisike oli surnud ja pandud tema voodisse.

33. Ta läks sisse ning sulges ukse nende mõlema järelt ja palus Issandat.

34. Siis ta astus voodisse, heitis lapse peale, pani oma suu tema suu peale, oma silmad tema silmade peale ja oma käed tema käte peale; ja kui ta tema peal lamas, siis soojenes lapse ihu.

35. Siis ta tuli ja kõndis kojast korra sinna ja tänna, läks üles ja heitis poisi peale; siis aevastas poisike seitse korda ja avas silmad.

36. Ja ta kutsus Geehasi ning ütles: 'Kutsu see suunemlanna!' Ja Geehasi kutsus naise ning naine tuli tema juurde. Ja Eliisa ütles: 'Võta oma poeg!'

37. Ja naine tuli ja langes tema jalgade ette ning kummardas maani, võttis oma poja ja läks välja.

38. Ja Eliisa läks tagasi Gilgali. Ja maal oli nälg. Ja kui prohvetijüngrid tema ees istusid, ütles ta oma teenrile: 'Pane suur pott tulele ja keeda prohvetijüngritele leent!'

39. Ja üks neist läks väljale noppima kassinaereid, leidis aga metsiku väänkasvu, noppis sellelt oma kuue täis marju ja tuli ning lõi need leemepotti, sest nad ei tundnud neid.

40. Ja meestele kallati süüa; aga kui nad leent sõid, siis kisendasid nad ja ütlesid: 'Jumalamees, surm on potis!' Ja nad ei võinud süüa.

41. Tema aga ütles: 'Tooge jahu!' Ja ta viskas selle potti ning ütles: 'Kallake rahvale ja nad söögu!' Siis ei olnud potis midagi halba.

42. Ja keegi mees tuli Baal-Saalisast ning tõi jumalamehele uudseleiba - kakskümmend odraleiba, ja tema leivakotis oli vastvalminud vilja. Eliisa ütles: 'Anna rahvale, et nad süüa saaksid!'

43. Aga tema teener küsis: 'Kuidas ma seda sajale mehele ette annan?' Ja ta vastas: 'Anna rahvale ja nad söögu, sest nõnda ütleb Issand: Sellest saab süüa ja jääb ülegi!'

44. Ja teener pani selle neile ette ja nad sõid ning jätsid ülegi, Issanda sõna peale.

Peatükk 5

1. Naaman, Süüria kuninga väepealik, oli oma isanda silmis suur mees ja kõrgesti austatud, sest tema läbi oli Issand andnud Süüriale võidu. See vapper mees oli aga pidalitõbine.
2. Kord olid süürlased käinud röövretkel ja toonud Iisraelimaalt vangina kaasa väikese tüdruku, kes teenis Naamani naist.
3. See tütarlaps ütles oma emandale: 'Ah, kui mu isand ometi oleks selle prohveti juures, kes on Samaarias! Küll see teeks tema pidalitõvest terveks!'
4. Siis läks Naaman ja jutustas oma isandale, öeldes: 'Nõnda ja nõnda rääkis see tütarlaps, kes on Iisraelimaalt.'
5. Ja Süüria kuningas ütles: 'Võid minna, aga tule, ma läkitan kirja Iisraeli kuningale!' Ja ta läks ning võttis enesega kaasa kümme talenti hõbedat, kuus tuhat seeklit kulda ja kümme pidurüüd.
6. Ja ta viis Iisraeli kuningale kirja, milles öeldi: 'Kui nüüd see kiri jõuab sinu kätte, vaata, siis olen ma läkitanud sinu juurde oma sulase Naamani, et sa teeksid ta pidalitõvest terveks.'
7. Aga kui Iisraeli kuningas kirja oli lugenud, siis ta käristas oma riided lõhki ja ütles: 'Kas mina olen Jumal, et ma võin surmata ja teha elavaks? Sest see läkitab minu juurde, et ma teeksin mehe pidalitõvest terveks. Kuid mõistke nüüd ja nähke, et ta otsib minuga tüli!'
8. Aga kui jumalamees Eliisa kuulis, et Iisraeli kuningas oli oma riided lõhki käristanud, siis ta läkitas kuningale ütlema: 'Miks sa oled oma riided lõhki käristanud? Tulgu ta ometi minu juurde, siis ta saab teada, et Iisraelis on prohvet!'
9. Siis tuli Naaman oma hobuste ja vankritega ja peatus Eliisa koja ukse ees.
10. Ja Eliisa läkitas käskjala temale ütlema: 'Mine ja pese ennast Jordanis seitse korda, siis paraneb su ihu ja sa saad puhtaks!'
11. Aga Naaman sai vihaseks ja läks ära ning ütles: 'Vaata, ma mõtlesin, et ta tuleb kindlasti ise välja mu juurde ja seisab siin ning hüüab Issanda, oma Jumala nime, viipab oma käega tema asupaiga poole ja parandab nõnda pidalitõve.'
12. Eks ole Damaskuse jõed Abana ja Parpar paremad kui kõik Iisraeli veed? Kas ma nendes ei või ennast pesta ja puhtaks saada?' Ja ta pöördus ning läks ära vihasena.
13. Aga tema sulased astusid ligi ja rääkisid temaga ning ütlesid: 'Kui prohvet oleks nõudnud sinult midagi suurt, kas sa siis oleksid jätnud tegemata? Seda enam siis nüüd, kui ta sulle ütles: Pese ennast, siis sa saad puhtaks!'
14. Siis ta läks alla ja kastis ennast seitse korda Jordanisse, jumalamehe sõna peale: tema ihu paranes väikese poisi ihu sarnaseks ja ta sai puhtaks.
15. Siis ta läks tagasi jumalamehe juurde, tema ja kogu ta saatjaskond; ta tuli ja astus tema ette ning ütles: 'Vaata, nüüd ma tean, et kogu maailmas ei ole Jumalat mujal kui ainult Iisraelis. Võta siis nüüd see tänuand oma sulase käest!'
16. Aga Eliisa vastas: 'Nii tõesti kui elab Issand, kelle ees ma seisan, ma ei võta mitte.' Ja Naaman käis temale peale, et ta võtaks, kuid ta keeldus.
17. Ja Naaman ütles: 'Kui mitte, siis lase ometi anda oma sulasele nii palju mulda, kui muulapaar jaksab kanda, sest su sulane ei taha enam ohverdada põletus- ja tapaohvreid muile jumalaile kui ainult Issandale!'
18. Selle asja pärast aga andku Issand andeks su sulasele: kui mu isand läheb Rimmoni templisse, et seal kummardada minu käele nõjatudes, ja minagi kummardan Rimmoni templis, siis andku Issand andeks su sulasele selle pärast, kui ma pean kummardama Rimmoni templis!'
19. Ja Eliisa ütles temale: 'Mine rahuga!' Aga kui ta oli läinud tema juurest tüki maad eemale,
20. siis mõtles Geehasi, jumalamehe Eliisa teener: 'Vaata, mu isand keeldus võtmast selle süürlase Naamani käest, mis ta oli toonud. Nii tõesti kui Issand elab, ma jooksen temale järele ja võtan ta käest midagi.'
21. Ja Geehasi tõttas Naamanile järele. Kui Naaman nägi teda enesele järele jooksvat, siis astus ta vankrist temale vastu ja küsis: 'Kas kõik on hästi?'
22. Ta vastas: 'Hästi. Mu isand läkitas mind ütlema: Vaata, just nüüd tuli mu juurde Efraimi

mäestikust kaks noort meest prohvetijüngreist. Anna neile talent hõbedat ja kaks pidurüüd!

23. Ja Naaman ütles: 'Ole hea, võta kaks talenti!' Ja ta käis temale peale ning sidus kaks talenti hõbedat kahte kukrusse ja andis need koos kahe pidurüüga oma kahe teenri kätte, et nad kannaksid neid Geehasi ees.

24. Aga kui Geehasi jõudis künkale, siis ta võttis need nende käest ja pani kotta hoiule; siis saatis ta mehed minema ja need läksid ära.

25. Ja ta läks sisse ning astus oma isanda juurde. Ja Eliisa küsis temalt: 'Kust sa tuled, Geehasi?' Ja ta vastas: 'Su sulane pole käinud ei siin ega seal.'

26. Aga Eliisa ütles: 'Kas mu süda ei käinud koos sinuga, kui mees pöördus oma vankrist sulle vastu? Kas nüüd on aeg võtta hõbedat ja hankida riideid, õlipuuaeda ja viinamägesid, lambaid, kitsi ja veiseid, sulaseid ja teenijaid?

27. Sellepärast jääb Naamani pidalitõbi igavesti sinu ja su soo külge.' Ja Geehasi läks ta juurest välja, olles pidalitõvest valge nagu lumi.

Peatükk 6

1. Kord ütlesid prohvetijüngrid Eliisale: 'Vaata ometi, paik, kus me seal sinu ees istume, on meile kitsas!'
2. Mingem nüüd Jordani äärde ja toogem sealt igamees ühe palgi, et saaksime endile valmistada paiga, kus istuda!' Ja ta ütles: 'Minge!'
3. Aga üks neist ütles: 'Ole hea ja tule koos oma sulastega!' Ja ta vastas: 'Ma tulen.'
4. Ja ta läks koos nendega. Nad tulid Jordani äärde ja raiusid puid.
5. Aga kui üks neist oli palki langetamas, siis kukkus tema kirves vette. Ta kisendas ning ütles: 'Oh häda, mu isand! See oli ju laenatud!'
6. Aga jumalamees küsis: 'Kuhu see kukkus?' Ja kui temale näidati paika, siis ta löikas kepi ja heitis selle sinna ning sai kirve ujuma.
7. Ja ta ütles: 'Tõsta see üles!' Ja mees sirutas käe ning võttis selle.
8. Kui Süüria kuningas oli sõjas Iisraeli vastu, siis ta pidas nõu oma sulastega, öeldes: 'Seal ja seal teatavas paigas ma asun leeri.'
9. Aga jumalamees läkitas Iisraeli kuningale ütlema: 'Hoia, et sa ei lähe sellest paigast mööda, sest süürlased asuvad sinna!'
10. Siis läkitas Iisraeli kuningas oma mehi sinna paika, millest jumalamees oli temale rääkinud ja teda hoiatanud, et ta hoiduks sealt; ja see ei sündinud mitte üks ega kaks korda.
11. Ja Süüria kuninga süda muutus sellest rahutuks ja ta kutsus oma sulased ning küsis neilt: 'Kas teate mulle öelda, kes meie omadest hoiab Iisraeli kuninga poole?'
12. Siis ütles üks tema sulaseist: 'Mitte keegi, mu isand kuningas, vaid prohvet Eliisa, kes on Iisraelis, annab Iisraeli kuningale teada ka need sõnad, mis sa räägid oma magamiskambris.'
13. Siis ta ütles: 'Minge ja vaadake, kus ta on, siis ma läkitan ja lasen ta kinni võtta!' Ja temale anti teada ning öeldi: 'Vaata, ta on Dotanis.'
14. Siis ta läkitas sinna hobuseid ja sõjavankreid ja suure sõjaväe; ja nad tulid öösel ning piirasid linna.
15. Kui jumalamehe teener hommikul vara üles tõusis ja välja läks, vaata, siis oli linna ümber sõjavägi, hobused ja vankrid. Ja ta teener ütles temale: 'Oh häda, mu isand, mis me nüüd teeme?'
16. Aga ta vastas: 'Ära kardada, sest neid, kes on meiega, on rohkem kui neid, kes on nendega!'
17. Ja Eliisa palvetas ning ütles: 'Issand, tee ometi ta silmad lahti, et ta näeks!' Ja Issand tegi poisi silmad lahti ja too nägi, ja vaata, mägi oli täis tuliseid hobuseid ja vankreid ümber Eliisa.
18. Kui siis süürlased tulid tema juurde, palus Eliisa Issandat ja ütles: 'Löö seda rahvast pimestusega!' Ja Issand lõi neid pimestusega Eliisa sõna peale.
19. Ja Eliisa ütles neile: 'See ei ole õige tee ega õige linn. Tulge mu järel ja ma viin teid mehe juurde, keda te otsite!' Ja ta viis nad Samaariasse.
20. Ja kui nad jõudsid Samaariasse, siis ütles Eliisa: 'Issand, tee nende silmad lahti, et nad näeksid!' Ja Issand tegi nende silmad lahti ja nad nägid, ja vaata, nad olid keset Samaariat.
21. Ja kui Iisraeli kuningas neid nägi, siis ta küsis Eliisalt: 'Mu isa, kas ma pean nad maha lööma? Kas pean lööma?'
22. Aga ta vastas: 'Ära löö! Kas sa lööd maha need, keda sa vangi võtad oma mõõga ja ammuga? Pane neile ette leiba ja vett, et nad sööksid ja jooksid ning saaksid minna tagasi oma isanda juurde!'
23. Siis ta valmistab neile suure pidusöögi ning nad söid ja jõid; seejärel laskis ta nad minema ja nad läksid oma isanda juurde. Ja Süüria röövjõugud ei tulnud enam Iisraeli maale.
24. Aga pärast seda sündis, et Ben-Hadad, Süüria kuningas, kogus kõik oma sõjaväe ja läks ning piiras Samaariat.
25. Siis tuli Samaarias suur nälg; ja vaata, nad piirasid seda, kuni eesli pea maksis kaheksakümmend seeklit hõbedat ja kortel tuvisõnnikut viis seeklit hõbedat.
26. Ja kord, kui Iisraeli kuningas käis müüri peal, hüüdis keegi naine teda ja ütles: 'Aita, mu isand kuningas!'
27. Ja ta vastas: 'Kui Issand sind ei aita, kust siis mina sulle abi võtan? Kas rehealusest või

surutõrrest?'

28. Ja kuningas küsis temalt: 'Mida sa soovid?' Ja ta vastas: 'See naine ütles mulle: Anna oma poeg, selle me sööme täna, ja homme sööme siis minu poja!'

29. Ja me keetsime minu poja ning söime ta. Ja järgmisel päeval ütlesin ma temale: Anna oma poeg meile söömiseks! Aga ta peitis oma poja ära.'

30. Kui kuningas kuulis naise sõnu, siis ta käristas oma riided lõhki, käies ise müüri peal. Ja rahvas nägi, ja vaata, tal oli riiete all vastu ihu kotiriie.

31. Ja ta ütles: 'Issand tehku minuga ükskõik mida, kui Eliisale, Saafati pojale, täna pea otsa jääb!'

32. Eliisa istus oma kojas ja vanemad istusid ta juures. Kuningas oli läkitanud ühe mehe enese eel. Aga enne kui käskjalg jõudis tema juurde, oli Eliisa vanemaile öelnud: 'Kas näete, kuidas see tapja poeg läkitab minu pead võtma? Aga vaadake, kui käskjalg tuleb, siis sulgege uks ja tõrjuge ta uksele! Eks ole tema taga ta isanda jalgade kobin?'

33. Kui ta alles nendega rääkis, vaata, siis tuli käskjalg tema juurde ja ütles: 'Vaata, see õnnetus tuleb Issandalt; kas ma pean veel lootma Issanda peale?'

Peatükk 7

1. Aga Eliisa ütles: 'Kuulge Issanda sõna! Nõnda ütleb Issand: Homme sel ajal maksab Samaaria väravas pool külimittu peent jahu ühe seekli ja külimit otri ka ühe seekli.'
2. Siis kostis pealik, kelle käele kuningas toetus, jumalamehele ja ütles: 'Vaata, isegi kui Issand teeks luugid taevasse, kuidas see küll võiks sündida?' Aga ta vastas: 'Vaata, sa näed seda oma silmaga, kuid ei saa seda süüa.'
3. Ja värava suus oli neli pidalitõbist meest ja need ütlesid üksteisele: 'Miks me siin istume, seni kui sureme?'
4. Kui me mõtleksime linna minna, siis me sureme seal, sest linnas on nälg; aga kui me jääme siia, siis me sureme samuti. Aga lähme nüüd ja tungime süürlaste leeri: kui nad jätaavad meid elama, siis jääme elama; aga kui nad meid surmavad, siis sureme!'
5. Ja hämarikus võtsid nad kätte, et minna süürlaste leeri; aga kui nad jõudsid süürlaste leeri serva, vaata, siis ei olnud seal ühtegi meest.
6. Sest Issand oli süürlaste sõjaväge lasknud kuulda vankrite mürinat, hobuste hirnumist ja suure väehulga kära, nõnda et nad ütlesid üksteisele: 'Vaata, Iisraeli kuningas on palganud meie vastu hettide kuningad ja egiptlaste kuningad, et nad tuleksid meile kallale!'
7. Seepärast olid nad tõusnud ja hämarikus põgenenud ning olid jätnud maha oma telgid, hobused, eeslid ja leeri, sellisena nagu see oli, ja olid põgenenud, et päästa oma hinge.
8. Ja kui need pidalitõbised jõudsid leeri serva, siis läksid nad ühte telki ning sõid ja jõid, ja kandsid sealt ära hõbedat, kulda ja riideid, ja läksid ning matsid need maha; siis nad tulid tagasi ja läksid teise telki, kandsid ka sealt ja läksid ning matsid maha.
9. Aga siis ütlesid nad üksteisele: 'Me ei talita õigesti! See päev on hea sõnumi päev. Kui me vaikime ja ootame, kuni hommik koidab, jääme süüdlasteks. Seepärast tulge nüüd, mingem ja kuulutagem seda kuningakojas!'
10. Ja nad tulid ning hüüdsid linna väravahoidjaid, jutustasid neile ja ütlesid: 'Me läksime süürlaste leeri, ja vaata, seal ei olnud kedagi ja inimese häält ei olnud kuulda, küll aga olid kinniseotud hobused ja eeslid, samuti olid telgid sellised, nagu need olid olnud.'
11. Siis väravahoidjad tõstsid kisa ja sellest teatati kuningakojas.
12. Ja kuningas tõusis öösel üles ning ütles oma sulastele: 'Ma ütlen nüüd teile, mida süürlased meile teevad: nemad teavad, et meil on nälg, ja seepärast läksid nad leerist ära, et pugeda väljale peitu, ise mõeldes: Kui nad tulevad linnast välja, siis me võtame nad elusalt kinni ja läheme linna.'
13. Aga üks tema sulaseist kostis ning ütles: 'Võetagu ometi viis neist hobuseist, kes siin veel alles on; vaata, nendegi saatus on ju nagu kogu Iisraeli hulgal, kes siia on alles jäänud, või nagu kogu Iisraeli hulgal, kes on hukkunud; läkitagem need, siis saame näha!'
14. Siis võeti kaks vankrit hobustega ja kuningas läkitas need Süüria sõjaväele järele, öeldes: 'Minge ja vaadake!'
15. Ja nad läksid neile järele kuni Jordanini, ja vaata, kogu tee oli täis riideid ja riistu, mis süürlased olid rutates maha visanud. Ja käskjalad tulid tagasi ning teatasid kuningale.
16. Siis rahvas läks välja ja riisus süürlaste leeri. Ja seetõttu maksis pool külimittu peent jahu ühe seekli ja külimit otri ühe seekli Issanda sõna kohaselt.
17. Kuningas oli paigutanud selle pealiku, kelle käele ta toetus, värava ülevaatajaks; aga rahvas tallas tema väravas surnuks, nõnda nagu jumalamees oli öelnud, kõneldes siis, kui kuningas tuli tema juurde.
18. Sest kui jumalamees oli kuningaga rääkinud ja öelnud: 'Homme sel ajal maksab Samaaria väravas külimit otri ühe seekli ja pool külimittu peent jahu ka ühe seekli',
19. siis oli pealik jumalamehele kostnud ja öelnud: 'Vaata, isegi kui Issand teeks luugid taevasse, kuidas võiks see sündida?' Ent Eliisa oli vastanud: 'Vaata, sa näed seda oma silmaga, kuid ei saa seda süüa.'
20. Ja nõnda sündiski temaga: rahvas tallas ta väravas surnuks.

Peatükk 8

1. Eliisa rääkis naisega, kelle poja ta oli teinud elavaks, ja ütles: 'Võta kätte ja mine, sina ja su pere, ja ela võõrana, kus saad, sest Issand kutsub nälja ja see tuleb ka sellele maale seitsmeks aastaks!'
2. Siis naine võttis kätte ja tegi jumalamehe sõna järgi: ta läks koos oma perega ning elas võõrana vilistite maal seitse aastat.
3. Aga seitsme aasta pärast tuli naine vilistite maalt tagasi ja läks paluma kuningalt abi oma koja ja põllu pärast.
4. Kuningas rääkis parajasti Geehasiga, jumalamehe teenriga, ja ütles: 'Jutusta mulle kõigist neist suurtest tegudest, mis Eliisa on teinud!'
5. Ja parajasti kui ta kuningale jutustas, kuidas Eliisa oli surnu ellu äratanud, vaata, siis hüüdis naine, kelle poja ta oli ellu äratanud, kuninga poole oma koja ja põllu pärast. Ja Geehasi ütles: 'Mu isand kuningas, see on too naine, ja see on tema poeg, kelle Eliisa ellu äratas.'
6. Ja kuningas küsis naiselt ning too jutustas temale. Siis andis kuningas naisele kaasa ühe hoovkondlase ja ütles: 'Muretse tagasi kõik, mis on tema oma, ja kogu põllusaak maalt lahkumise päevast kuni tänaseni!'
7. Ja Eliisa tuli Damaskusesse. Süüria kuningas Ben-Hadad oli siis haige. Kui temale teatati ja öeldi: 'Jumalamees on tulnud siia',
8. siis ütles kuningas Hasaelile: 'Võta kaasa and, mine jumalamehele vastu ja küsi temalt Issanda vastust, kas ma saan terveks sellest haigusest!'
9. Ja Hasael läks temale vastu ning võttis kaasa anni ja kõike head, mida Damaskuses oli olemas, nelikümmend kaamelikoormat; ja ta tuli ning astus tema ette ja ütles: 'Sinu poeg Ben-Hadad, Süüria kuningas, läkitas mind sinu juurde küsima: Kas ma saan terveks sellest haigusest?'
10. Ja Eliisa vastas temale: 'Mine ütle temale: Sa võiksid küll terveks saada. Aga Issand on mulle ilmutanud, et ta siiski sureb.'
11. Ja ta vaatas üksisilmi Hasaelile kuni piinlikkuseni; siis jumalamees hakkas nutma.
12. Ja Hasael küsis: 'Mispärast mu isand nutab?' Ja ta vastas: 'Sellepärast et ma tean, millist kurja sa teed Iisraeli lastele: sa pistad põlema nende kindlustused, tapad mõõgaga nende noored mehed, paiskad nende lapsed vastu kaljut ja löikad lõhki nende rasedad.'
13. Aga Hasael küsis: 'Mis on siis su sulane, see koer, et ta võiks teha nii suuri asju?' Ja Eliisa vastas: 'Issand on mulle ilmutanud, et sina saad Süüria kuningaks.'
14. Siis Hasael läks ära Eliisa juurest ja tuli oma isanda juurde, kes küsis temalt: 'Mis Eliisa sulle ütles?' Ja ta vastas: 'Tema ütles mulle, et sa võiksid küll terveks saada.'
15. Aga teisel päeval võttis ta vaiba, kastis selle vette ja laotas kuninga näo peale, nõnda et too suri. Ja Hasael sai tema asemel kuningaks.
16. Ja Iisraeli kuninga Joorami, Ahabi poja viiendal aastal, kui Joosafat oli olnud Juuda kuningas, sai Jooram, Joosafati poeg, Juuda kuningaks.
17. Tema oli kuningaks saades kolmkümmend kaks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kaheksa aastat.
18. Tema käis Iisraeli kuningate teed, nõnda nagu Ahabi sugu oli teinud, sest temal oli naiseks Ahabi tütar; ta tegi kurja Issanda silmis.
19. Aga oma sulase Taaveti pärast ei tahtnud Issand hävitada Juudat, olles temale töötanud, et ta annab temale ja ta poegadele lambi kõigiks aegadeks.
20. Tema ajal taganesid edomlased Juuda käe alt ja tõstsid endile kuninga.
21. Siis läks Jooram Sairi ja koos temaga kõik ta sõjavankrid; ta tõusis öösel ja löi edomlasi, kes olid piiranud teda ja sõjavankrite pealikuid; ja rahvas põgenes oma telkidesse.
22. Nii on Edom tänapäevani taganenud Juuda käe alt; sel ajal taganes ka Libna.
23. Ja mis veel tuleks öelda Jooramist ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
24. Ja Jooram läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde Taaveti linna; ja tema poeg Ahasja sai tema asemel kuningaks.

25. Ja Iisraeli kuninga Joorami, Ahabi poja kaheteistkümnendal aastal sai kuningaks Ahasja, Juuda kuninga Joorami poeg.
26. Ahasja oli kuningaks saades kakskümmend kaks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas ühe aasta; ta ema nimi oli Atalja, Iisraeli kuninga Omri poja tütar.
27. Tema käis Ahabi soo teed ja tegi kurja Issanda silmis, nõnda nagu Ahabi sugu, sest ta oli Ahabi soo väimees.
28. Ja ta läks koos Ahabi poja Jooramiga sõtta Süüria kuninga Hasaeli vastu Gileadi Raamotisse; aga süürlased haavasid Jooramit.
29. Siis kuningas Jooram tuli tagasi, et Jisreelis ennast ravida haavadest, mis süürlased temale Raamas olid löönud, kui ta sõdis Süüria kuninga Hasaeli vastu. Ja Juuda kuningas Ahasja, Joorami poeg, tuli alla Jisreeli vaatama Jooramit, Ahabi poega, kui see oli haige.

Peatükk 9

1. Ja prohvet Eliisa kutsus ühe prohvetijüngri ning ütles temale: 'Pane vöö vööle, võta kätte see õlikruus ja mine Gileadi Raamotisse!
2. Ja kui sa jõuad sinna, siis vaata, kus on Jehu, Nimsi poja Joosafati poeg; siis mine sisse, käsi teda üles tõusta oma vendade keskelt ja vii ta tagakambrisse!
3. Võta siis õlikruus ja vala õli temale pähe ning ütle: Nõnda ütleb Issand: Mina olen võidnud sind Iisraeli kuningaks! Ava siis uks ja põgene viivitamata!
4. Ja noor mees, prohveti teener, läks Gileadi Raamotisse.
5. Ja kui ta jõudis sinna, vaata, siis istusid seal väepealikud. Ja ta ütles: 'Pealik, mul on sinule midagi rääkida!' Ja Jehu küsis: 'Kellele meie kõigi hulgast?' Ja ta vastas: 'Sinule, pealik!'
6. Siis ta tõusis ja läks kotta; ja noor mees valas õli temale pähe ning ütles temale: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Mina olen võidnud sind kuningaks Issanda rahvale Iisraelile!
7. Sa pead maha lööma oma isanda Ahabi soo, et ma saaksin tasuda Iisebelile oma sulaste, prohvetite vere ja kõigi Issanda sulaste vere eest!
8. Kogu Ahabi sugu peab hukkuma: ma hävitan Ahabil meesolendid, niihästi orjad kui vabad Iisraelis!
9. Ma talitan Ahabi sooga nagu Nebati poja Jerobeami sooga ja Ahija poja Baesa sooga.
10. Koerad söövad Iisebeli Jisreeli põllul ja teda ei maeta maha.' Siis ta avas ukse ja põgenes.
11. Kui Jehu tuli välja oma isanda sulaste juurde, siis küsiti temalt: 'Kas kõik on hästi? Mispärast see hull tuli sinu juurde?' Ja ta vastas neile: 'Te ju tunnete meest ja tema kõnet!'
12. Aga nad ütlesid: 'Vale! Räägi ometi meile!' Ja ta ütles: 'Ta rääkis mulle seda ja teist ning ütles: Nõnda ütleb Issand: Mina olen võidnud sind Iisraeli kuningaks!'
13. Siis nad kõik võtsid kähku oma kuued ja panid need temale alla, trepiastmete peale, ja nad puhusid sarve ning ütlesid: 'Jehu on saanud kuningaks!'
14. Ja Jehu, Nimsi poja Joosafati poeg, pidas vandenõu Joorami vastu, Jooram oli olnud kaitsmas Gileadi Raamotit, tema ja kogu Iisrael, Süüria kuninga Hasaeli vastu.
15. Aga kuningas Jooram oli tulnud tagasi, et Jisreelis lasta ennast ravida haavadest, mis süürlased olid lõõnud, kui ta sõdis Süüria kuninga Hasaeli vastu. Ja Jehu ütles: 'Kui te olete nõus, siis ärge laske linnast lahkuda kedagi, kes võiks minna Jisreeli seda kuulutama!'
16. Ja Jehu astus vankrisse ning läks Jisreeli, sest Jooram lamas seal ja Juuda kuningas Ahasja oli tulnud Jooramit vaatama.
17. Aga Jisreelis seisis valvur tornis ja nägi Jehu jõuku tulevat ning ütles: 'Ma näen ühte jõuku.' Ja Jooram ütles: 'Võta üks ratsanik ja läkita neile vastu, et ta küsiks, kas on rahu!'
18. Ja ratsanik läks temale vastu ning ütles: 'Nõnda ütleb kuningas: Kas on rahu?' Ja Jehu vastas: 'Mis on sinul rahuga tegemist? Pöördu ümber ja tule mu järele!' Ja valvur teatas ning ütles: 'Käskjalg jõudis nende juurde, aga ei tule tagasi.'
19. Siis kuningas läkitas teise ratsaniku; ja see tuli nende juurde ning ütles: 'Nõnda ütleb kuningas: Kas on rahu?' Ja Jehu vastas: 'Mis on sinul rahuga tegemist? Pöördu ümber ja tule mu järele!'
20. Ja valvur teatas ning ütles: 'Ta jõudis nende juurde, aga ei tule tagasi. Ja kihutamine oleks nagu Nimsi poja Jehu kihutamise moodi, sest too kihutab nagu hull!'
21. Siis ütles Jooram: 'Rakendage!' Hobused rakendati vankri ette ja Jooram, Iisraeli kuningas, ja Ahasja, Juuda kuningas, läksid välja kumbki oma vankris. Nad läksid Jehule vastu ja kohtasid teda jisreellase Naaboti põllul.
22. Ja kui Jooram nägi Jehut, siis ta küsis: 'Kas on rahu, Jehu?' Ja too vastas: 'Mis rahu, niikaua kui su ema Iisebeli hoorusi ja nõidusi on nii palju!'
23. Siis Jooram pöördus ümber ja põgenes ning ütles Ahasjale: 'See on äraandmine, Ahasja!'
24. Aga Jehu tõmbas oma käega ammu vinna ja tabas Jooramit õlgade vahele, nõnda et nool läbistas ta südame ja ta vajus vankris kokku.
25. Ja Jehu ütles Bidkarile, oma vankrisõdurile: 'Võta ja viska ta jisreellase Naaboti põllulapile, sest mulle meenub, et kui mina ja sina ratsutasime kõrvuti tema isa Ahabi järele, siis pani Issand tema

peale selle ennustuse:

26. Tõesti, ma nägin eile Naaboti ja tema poegade verd, oli Issanda ütlus, ja ma maksan sulle kätte selle põllu peal, oli samuti Issanda ütlus. Ja nüüd võta, viska ta põllule Issanda sõna kohaselt!
27. Kui Ahasja, Juuda kuningas, seda nägi, siis ta põgenes Beet-Gaani poole; aga Jehu ajas teda taga ja ütles: 'Laske ka tema vankris maha!' Ja nõnda sündiski Guuri tõusuteel, mis on Jibleami juures; ent ta põgenes Megiddosse ja suri seal.
28. Ja ta sulased viisid ta vankriga Jeruusalemma ja matsid ta tema oma hauda ta vanemate juurde Taaveti linna.
29. Ahasja oli saanud Juuda kuningaks Joorami, Ahabi poja üheteistkümnendal aastal.
30. Ja Jehu tuli Jisreeli. Kui Iisebel seda kuulis, siis ta jumestas oma palge ja kaunistas pea ning vaatas aknast välja.
31. Ja kui Jehu jõudis väravasse, siis küsis Iisebel: 'Kas on rahu, Simri, oma isanda tapja?'
32. Ja Jehu tõstis oma silmad üles akna poole ja küsis: 'Kes on minu poolt? Kes?' Siis vaatas kaks-kolm hoovkondlast alla tema poole.
33. Ja Jehu ütles: 'Kukutage ta alla!' Siis nad kukutasid Iisebeli alla ja ta veri pritsis seinale ja hobuste peale; ja ta tallati ära.
34. Siis Jehu läks sisse, sõi ja jõi ning ütles: 'Kandke nüüd hoolt selle neetu eest ja matke ta maha, sest ta on ikkagi kuninga tütar!'
35. Nad läksid teda matma, aga ei leidnud temast muud kui pealuu, jalad ja kämblad.
36. Ja nad tulid tagasi ning teatasid Jehule; ja tema ütles: 'See on see Issanda sõna, mis ta rääkis oma sulase, tiselase Eelija läbi, kui ta ütles: Jisreeli põllul söövad koerad Iisebeli liha.'
37. Ja Iisebeli laip on nagu sõnnik väljal, Jisreeli põllul, nõnda et ükski ei saa öelda: See on Iisebel!'

1. Aga Ahabil oli Samaarias seitsekümmend poega. Ja Jehu kirjutas kirja ning läkitas Samaariasse Jisreeli ülemaile, vanemaile ja Ahabi poegade hooldajaile, öeldes:
2. 'Niipea kui see kiri jõuab teie kätte, ja teie juures on ju teie isanda pojad, ja teil on ka sõjavankrid ja hobused, kindlustatud linn ja sõjariistad,
3. siis valige oma isanda poegadest parim ja õiglasim, pange tema ta isa aujärjele ja sõdige oma isanda soo eest!'
4. Aga nad kartsid üliväga ja ütlesid: 'Vaata, need kaks kuningat ei suutnud seista tema vastu, kuidas siis meie suudaksime seista?'
5. Ja kojaülem, linnapealik, vanemad ja hooldajad läkitasid Jehule ütleva: 'Me oleme su sulased ja teeme kõik, mida sina meid käsib! Me ei tõsta kedagi kuningaks; tee, mis sinu silmis hea on!'
6. Siis ta kirjutas neile teise kirja, öeldes: 'Kui te olete minu poolt ja kuulate mind, siis võtke nende meeste, oma isanda poegade pead ja tulge homme sel ajal minu juurde Jisreeli!' Kuningapojad, kokku seitsekümmend, olid linna ülikute juures, kes neid kasvasid.
7. Ja kui kiri jõudis neile kätte, siis võtsid nad kõik seitsekümmend kuningapoega ja tapsid nad, panid nende pead korvidesse ja läkitasid need Jehule Jisreeli.
8. Ja käskjalg tuli ning teatas temale, öeldes: 'Kuningapoegade pead on toodud.' Ja tema ütles: 'Pange need hommikuni värava suhu kahte hunnikusse!'
9. Ja hommikul läks ta välja, astus sinna ning ütles kogu rahvale: 'Teie olete süüta! Vaata, mina olen pidanud vandenõu oma isanda vastu ja olen tema tapnud. Aga kes on maha löönud kõik need?'
10. Teadke siis, et ei lange tühja ainuski Issanda sõna, mis Issand on rääkinud Ahabi soo kohta. Ja Issand on teinud, mis ta on rääkinud oma sulase Eelija läbi.'
11. Ja Jehu lõi maha kõik, kes Ahabi sool olid Jisreelis alles jäänud, ja kõik ta ülikud, usaldusmehed ja preestrid, kuni temale ei olnud jäänud ainsatki pääsenut.
12. Siis ta võttis kätte ja tuli ära, et minna Samaariasse; aga jõudnud karjaste Beet-Eekedini, mis on tee ääres,
13. kohtas Jehu Juuda kuninga Ahasja vendi ja küsis: 'Kes te olete?' Ja need vastasid: 'Me oleme Ahasja vennad ja läheme alla, et tervitada kuningapoegi ja kuninga ema poegi.'
14. Aga ta ütles: 'Võtke nad elusalt kinni!' Ja nad võeti elusalt kinni ning tapeti Beet-Eekedi kaevu juures, kõik nelikümmend kaks meest; ta ei jätnud neist järele ainsatki.
15. Kui Jehu läks sealt ära, siis kohtas ta Joonadabi, Reekabi poega, kes tuli temale vastu. Jehu teretas teda ja küsis temalt: 'Kas sinu süda on niisama otsekohene, nagu minu süda on sinu südame vastu?' Ja Joonadab vastas: 'On küll!' - 'Kui nõnda, siis anna oma käsi!' Ja Joonadab andis oma käe ning Jehu laskis teda astuda enese juurde vankrisse.
16. Ja ta ütles: 'Tule koos minuga ja vaata mu agarust Issanda pärast!' Ja teda sõidutati tema vankris.
17. Ja kui Jehu jõudis Samaariasse, siis ta lõi maha kõik, kes Ahabil olid Samaarias järele jäänud, kuni ta oli tema hävitanud Issanda sõna kohaselt, mis Issand oli rääkinud Eelijale.
18. Siis Jehu kogus kokku kogu rahva ja ütles neile: 'Ahab on Baali teeninud pisut, Jehu tahab teda teenida rohkem!'
19. Kutsuge siis nüüd minu juurde kõik Baali prohvetid, kõik ta teenrid ja kõik ta preestrid, ärgu puudugu ükski, sest mul on tuua Baalile suur ohver; ei jää elama ükski, kes puudub!' Aga Jehu tegi seda tagamõttega, et hukata Baali teenrid.
20. Ja Jehu ütles: 'Pühitsege Baali püha!' Ja see kuulutati välja.
21. Ja Jehu läkitas sõna kogu Iisraelisse; siis tulid kõik Baali teenrid, ükski mees ei jäänud tulemata. Ja nad läksid Baali kotta ning Baali koda sai täis otsast otsani.
22. Ja ta ütles rõivakambri ülemale: 'Too riided kõigile Baali teenritele!' Ja too tõi neile riided.
23. Siis läks Jehu koos Reekabi poja Joonadabiga Baali kotta ja ütles Baali teenritele: 'Otsige ja vaadake järele, et siin teie juures ei oleks mõnda Issanda sulast, vaid oleksid ainult Baali teenrid!'
24. Siis läksid nad sisse tapa- ja põletusohvreid ohverdama; aga Jehu oli paigutanud õue

kaheksakümmend meest, öeldes: 'Kui peaks pääsema mõni neist meestest, kelle ma toon teie kätte, siis jääb hing hinge vastu!'

25. Ja kui ta oli lõpetanud põletusohvri ohverdamise, ütles Jehu ihukaitsjaille ja vankrisõdureile: 'Minge sisse, lööge nad maha, ükski ärgu pääsegu välja!' Ja ihukaitsjad ja vankrisõdurid löid nad mõõgateraga maha ning viskasid välja. Siis nad läksid Baali koja tagaruumi

26. ja töid välja Baali sambad ning põletasid need ära.

27. Ja nad kiskusid maha Baali samba, kiskusid maha Baali koja ja tegid selle käimlaks tänapäevani.

28. Nõnda hävitas Jehu Iisraelist Baali.

29. Aga Nebati poja Jerobeami pattudest, millega too saatis Iisraeli pattu tegema, Jehu ei loobunud, kuldvasikaist, mis olid Peetelis ja Daanis.

30. Ja Issand ütles Jehule: 'Et sa oled teinud hästi, mis minu silmis õige on, oled talitanud Ahabi sooga, nõnda nagu mul südame peal oli, siis istuvad su pojad Iisraeli aujärjel neljanda põlveni.'

31. Aga Jehu ei kandnud hoolt, et käia Issanda, Iisraeli Jumala Seaduse järgi kõigest oma südamest; ta ei loobunud Jerobeami patust, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema.

32. Neil päevil hakkas Issand Iisraeli vähendama, sest Hasael lõi neid kõigis Iisraeli paigus

33. Jordanist päikesetõusu pool, lõi kogu Gileadimaad, gaadlasi, ruubenlasi ja manasselasi alates Aroerist, mis on Arnoni jõe ääres, niihästi Gileadi kui Baasanit.

34. Ja mis veel tuleks öelda Jehust ja kõigest, mis ta tegi, ja kõigist ta vägitegudest, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?

35. Ja Jehu läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Samaariasse; ja tema poeg Jooahas sai tema asemel kuningaks.

36. Ja aega, mis Jehu Samaarias valitses Iisraeli üle, oli kaksikümmend kaheksa aastat.

Peatükk 11

1. Kui Ahasja ema Atalja nägi, et ta poeg oli surnud, siis ta võttis kätte ja hukkas kogu kuningliku soo.
2. Aga Jooseba, kuningas Joorami tütar, Ahasja õde, võttis Joase, Ahasja poja, ja viis tema surmale määratud kuningapoegade hulgast salaja ühte magamiskambrisse, tema ja ta imetaja; ja nad peitsid teda Atalja eest, nõnda et ta ei saanud surma.
3. Ja ta oli Jooseba juures Issanda kojas peidus kuus aastat, kuna Atalja valitses maad.
4. Aga seitsmendal aastal läkitas Joojada kaarlaste ja ihukaitse sajapealikute järele ning laskis nad tulla enese juurde Issanda kotta; ja ta tegi nendega lepingu, vannutas neid Issanda kojas ja näitas neile kuningapoega.
5. Ja ta andis neile käsu, öeldes: 'Teil tuleb teha nõnda: kolmandik teist, kes tuleb hingamispäeval, pidagu kuningakoja vahiteenistust,
6. kolmandik olgu Suuri väravas ja kolmandik väravas ihukaitse taga - koja vahiteenistust te peate pidama vaheldumisi -
7. ja teie kaks muud rühma, kes lähevad ära hingamispäeval, pidagu Issanda koja vahiteenistust kuninga juures.
8. Asuge siis ringi ümber kuninga, igaühel oma sõjariistad käes, ja kes rivile ligineb, see surmatagu! Nõnda olge kuninga juures, kui ta välja läheb või sisse tuleb!'
9. Ja sajapealikud tegid kõik nõnda, nagu preester Joojada käskis, ja igaüks võttis oma mehed, niihästi need, kes tulid hingamispäeval, kui ka need, kes pidid ära minema hingamispäeval, ja nad tulid preester Joojada juurde.
10. Ja preester andis sajapealikuile piigid ja kilbid, mis olid kuulunud kuningas Taavetile ja mis olid Issanda kojas.
11. Ja ihukaitsjad seisis, igaühel oma sõjariistad käes, koja paremast tiivast koja vasaku tiivani, altari ja koja suunas ümber kuninga.
12. Siis tõi ta välja kuningapoja, pani temale krooni pähe ja andis tunnistuskirja kätte ja nad tõstsid tema kuningaks ning võidsid teda; ja nad plaksutasid käsi ning hüüdsid: 'Elagu kuningas!'
13. Kui Atalja kuulis ihukaitsjate ja rahva häält, siis ta tuli rahva juurde Issanda kotta.
14. Ta vaatas, ja ennäe, kuningas seisis samba juures, nagu oli viisiks, ja pealikud ning pasunapuhujad olid kuninga juures, kogu maa rahvas oli rõõmus ja puhus pasunaid. Siis käristas Atalja oma riided lõhki ja hüüdis: 'Vandenõu! Vandenõu!'
15. Aga preester Joojada käskis sajapealikuid, sõjaväe ülemaid, ja ütles neile: 'Viige ta ridade vahelt välja, ja kes läheb temale järele, see surmake mõõgaga!' Sest preester oli öelnud: 'Ärge surmake teda Issanda kojas!'
16. Siis nad panid käed ta külge; ja kui ta oli jõudnud teele, mida mööda viiakse hobuseid kuningakotta, siis surmati ta seal.
17. Ja Joojada tegi lepingu Issanda ning kuninga ja rahva vahel, et nad oleksid Issanda rahvas; nõnda ka kuninga ja rahva vahel.
18. Siis läks kogu maa rahvas Baali kotta ja kiskus selle maha; nad purustasid sootuks selle altarid ja kujud, ja tapsid Mattani, Baali preestri, altarite ees. Seejärel seadis preester valvurid Issanda kojale.
19. Ja ta võttis sajapealikud, kaarlased ja ihukaitsjad ning kogu maa rahva ja nad viisid kuninga Issanda kojast ning tulid ihukaitse värava kaudu kuningakotta; ja kuningas istus kuningate aujärjele.
20. Ja kogu maa rahvas oli rõõmus, ja linnas oli rahu, kui Atalja oli kuningakoja juures mõõgaga surmatud.

Peatükk 12

1. Joas oli kuningaks saades seitse aastat vana.
2. Jehu seitsmendal aastal sai Joas kuningaks ja ta valitses Jeruusalemmas nelikümmend aastat; ta ema nimi oli Sibja, Beer-Sebast.
3. Joas tegi kogu oma eluaja, mis õige oli Issanda silmis, sest preester Joojada oli teda õpetanud.
4. Aga ohvrikünkad ei kadunud, vaid rahvas ohverdas ja suitsutas veelgi ohvriküngastel.
5. Ja Joas ütles preestritele: 'Kõik pühitsetud andide raha, mis tuuakse Issanda kotta, käibel olev raha, hingeraha, mille järgi igauhte on hinnatud, kõik raha, mida keegi südame sunnil toob Issanda kotta,
6. võtku preestrid enestele, igauks oma tuttavalt, aga nad peavad kohendama koja lagunened kohti, kõike, mis seal leitakse olevat lagunened!'
7. Aga kuningas Joase kahekümne kolmandal aastal ei olnud preestrid veel kohendanud koja lagunened kohti.
8. Siis kuningas Joas kutsus preester Joojada ja teised preestrid ning ütles neile: 'Miks te ei kohenda kojasa seda, mis on lagunened? Aga nüüd ärge võtke raha oma tuttavalt enam enestele, vaid andke see lagunened koja heaks!'
9. Ja preestrid olid nõus, et nad ei võta rahvalt raha ega kohenda ka ise lagunened koda.
10. Siis preester Joojada võttis ühe kirstu, puuris augu kaanesse ja pani selle altari kõrvale, paremale poole, kui minna Issanda kotta; ja preestrid, lävehoidjad, panid sinna kõik raha, mis toodi Issanda kotta.
11. Ja kui nad nägid, et kirstus oli palju raha, siis läks kuninga kirjutaja koos ülempreestriga sinna ja nad lugesid ning sidusid kokku raha, mis leidis Issanda kojasa.
12. Siis anti vaetud raha tööjuhatajate kätte, kelle hooleks oli antud Issanda koda, ja nemad maksid puuseppadele ja ehitustöölisele, kes töötasid Issanda kojasa,
13. samuti müürseppadele ja kiviraiujaile ning ostsid puud ja tahatud kive, et kohendada Issanda koja lagunened kohti, ja maksid kõige eest, mis koja kohendamiseks tarvis läks.
14. Aga hõbekausse, tahikääre, piserdusnõusid, pasunaid, mitte ühtegi kuld- ega hõberiiasta ei tehtud Issanda kojasa selle raha eest, mis toodi Issanda kotta,
15. vaid see anti tööjuhatajaile, et nad selle eest kohendaksid Issanda koda.
16. Meestega, kelle kätte raha anti, et nad annaksid selle tööliste, ei peetud arvet, sest nad talitasid ausasti.
17. Süüohvri raha ja patuohvri raha ei viidud Issanda kojasa, see jäi preestritele.
18. Sel ajal tuli Süüria kuningas Hasael ja sõdis Gati vastu ning vallutas selle. Aga kui Hasael pööras oma palge, et minna üles Jeruusalemma vastu,
19. siis võttis Juuda kuningas Joas kõik pühad asjad, mis tema eelkäijad, Juuda kuningad Joosafat, Jooram ja Ahasja, olid pühitsenud, ja oma pühad asjad ja kõik kulla, mis leidis Issanda koja ja kuningakoja varanduste hulgas, ja läkitas Süüria kuningale Hasaelile - siis läks too Jeruusalemma alt ära.
20. Ja mis veel tuleks öelda Joasest ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
21. Ta sulased võtsid kätte ning pidasid vandenõu ja löid Joase maha kindluse kojasa, kust pääseb alla Sillasse.
22. Joosakar, Simeati poeg, ja Joosabad, Soomeri poeg, tema sulased, olid need, kes löid tema surnuks; ja ta maeti oma vanemate juurde Taaveti linna; ja tema poeg Amasja sai tema asemel kuningaks.

1. Juuda kuninga Joase, Ahasja poja kahekümne kolmandal aastal sai Jooahas, Jehu poeg, Samaarias seitsmeteistkümneks aastaks Iisraeli kuningaks.
2. Tema tegi kurja Issanda silmis ja jätkas Nebati poja Jerobeami patte, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema; neist ta ei loobunud.
3. Siis Issanda viha süttis põlema Iisraeli vastu ja ta andis neid kogu aja Süüria kuninga Hasaeli kätte ja Hasaeli poja Ben-Hadadi kätte.
4. Aga Jooahas leevendas Issanda palet ja Issand kuulis teda, sest ta nägi Iisraeli kitsikust, kui Süüria kuningas neid rõhus.
5. Ja Issand andis Iisraelile päästja ja nad vabanesid süürlaste käe alt; ja Iisraeli lapsed elasid oma telkides nagu ennegi.
6. Aga nad ei loobunud Jerobeami soo pattudest, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema, vaid nad käisid neis ja Samaarias jäi ka Aðera kuhu püsima.
7. Kuid Jooahasele ei olnud jäetudki rohkem rahvast kui viiskümmend ratsanikku, kümme sõjavankrit ja kümme tuhat jalameest, sest Süüria kuningas oli muud hukanud ja teinud otse rehetolmuks.
8. Ja mis veel tuleks öelda Jooahasest ja kõigest, mis ta tegi, ja tema vägitegudest, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
9. Ja Jooahas läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Samaariasse; ja tema poeg Joas sai tema asemel kuningaks.
10. Juuda kuninga Joase kolmekümne seitsmendal aastal sai Jooahase poeg Joas Samaarias kuueteistkümneks aastaks Iisraeli kuningaks.
11. Tema tegi kurja Issanda silmis: ta ei loobunud ühestki Nebati poja Jerobeami patust, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema, vaid käis nendes.
12. Ja mis veel tuleks öelda Joasest ja kõigest, mis ta tegi, ja tema vägitegudest, kuidas ta sõdis Juuda kuninga Amasja vastu, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
13. Ja Joas läks magama oma vanemate juurde ning Jerobeam istus tema aujärjele; ja Joas maeti Samaariasse Iisraeli kuningate juurde.
14. Aga kui Eliisa oli haigestunud tōppe, millesse ta suri, siis tuli Iisraeli kuningas Joas tema juurde ja nuttis tema palge juures ning ütles: 'Mu isa, mu isa! Iisraeli sõjavankrid ja tema ratsanikud!'
15. Ja Eliisa ütles temale: 'Vōta amb ja nooled!' Ja ta võttis enesele ammu ja nooled.
16. Siis Eliisa ütles Iisraeli kuningale: 'Pane oma käsi ammu peale!' Kui ta oli oma käe pannud, siis pani Eliisa oma käed kuninga käte peale
17. ja ütles: 'Ava aken ida poole!' Ta avas, ja Eliisa ütles: 'Lase!' Ja ta lasi. Siis Eliisa ütles: 'Issanda võidunool, võidunool Süüria vastu! Sa lööd süürlasi Afekis, kuni nad on hävitatud.'
18. Siis ta ütles: 'Vōta nooled!' Ja kuningas võttis. Ja ta ütles Iisraeli kuningale: 'Lōō vastu maad!' Kuningas lōi kolm korda ja peatus siis.
19. Aga jumalamees vihastas tema peale ja ütles: 'Sa oleksid pidanud lōōma viis vōi kuus korda, siis sa oleksid süürlased sootuks maha lōōnud! Nūūd aga lōōd sa süürlasi ainult kolm korda.'
20. Siis Eliisa suri ja ta maeti. Igal aastal tulid maale moabide rōōvjōugud.
21. Ja kord, kui maeti kedagi meest, vaata, siis nägid matjad ũhte rōōvjōuku. Nad heitsid siis mehe Eliisa hauda, aga kui see puutus vastu Eliisa luid, siis ta ärkas ellu ja tōōsis jalule.
22. Hasael, Süüria kuningas, rõhus Iisraeli kogu Jooahase eluaja.
23. Aga Issand andis neile armu ja halastas nende peale ning pōōrdus nende poole oma lepingu pārast Aabrahami, Iisaki ja Jaakobiga ega tahtnud neid hävitada; ja ta ei ole neid tänini āra heitnud oma palge eest.
24. Kui Süüria kuningas Hasael suri, siis sai tema poeg Ben-Hadad tema asemel kuningaks.
25. Ja Joas, Jooahase poeg, võttis Hasaeli poja Ben-Hadadi käest tagasi linnad, mis too sõjaga oli võtnud tema isa Jooahase käest; kolm korda lōi Joas teda ja võttis tagasi Iisraeli linnad.

1. Iisraeli kuninga Joase, Jooahase poja teisel aastal hakkas valitsema Juuda kuningas Amasja, Joase poeg.
2. Ta oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kakskümmend üheksa aastat; ta ema nimi oli Jooaddan, Jeruusalemmast.
3. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, aga mitte nõnda nagu tema isa Taavet; ta tegi kõik nõnda, nagu tema isa Joas oli teinud.
4. Ometi ei kadunud ohvrikünkad, vaid rahvas ohverdas ja suitsutas veelgi ohvriküngastel.
5. Ja kui tal oli kuningriik kindlalt käes, siis ta lõi maha oma sulased, need, kes olid maha löönud kuninga, tema isa.
6. Tapjate lapsed aga jättis ta surmamata, nõnda nagu on kirjutatud Moosese Seaduse raamatus, milles Issand on käskinud ja öelnud: 'Isasid ärgu surmatagu laste pärast ja lapsi ärgu surmatagu isade pärast, vaid igaüks surgu oma patu pärast!'
7. Tema lõi Soolaorus maha kümme tuhat edomlast ja vallutas sõjaga Sela ning pani sellele nimeks Jokteel, mis sellel on tänapäevani.
8. Siis Amasja läkitas käskjalad ütlema Iisraeli kuningale Joasele, Jehu poja Jooahase pojale: 'Tule, vaatame teineteisele näkku!'
9. Aga Iisraeli kuningas Joas läkitas Juuda kuningale Amasjale vastuse: 'Liibanoni orjavits läkitas ütlema Liibanoni seedrile: Anna oma tütar naiseks mu pojale! Aga Liibanoni metsloomad läksid mööda ja tallasid orjavitsa ära.
10. Sa oled tublisti löönud edomlasi, seepärast teeb su süda sind suureliseks; pea see au enesele ja jää koju. Mispärast sa tikud õnnetusse, kus sa langed ise ja koos sinuga Juuda?'
11. Aga Amasja ei kuulunud; siis tuli Iisraeli kuningas Joas ja nad vaatasid teineteisele näkku, tema ja Juuda kuningas Amasja, Juudale kuuluvas Beet-Semesis.
12. Juuda löödi maha Iisraeli ees ja igamees põgenes oma telki.
13. Ja Iisraeli kuningas Joas võttis Beet-Semesis vangi Juuda kuninga Amasja, Ahasja poja Joase poja; ja kui ta tuli Jeruusalemma, siis ta kiskus maha nelisada küünart Jeruusalemma müüri Efraimi väravast kuni Nurgaväravani.
14. Ja ta võttis ära kõik kulla ja hõbeda ja kõik riistad, mis leidusid Issanda kijas ja kuningakoja varanduste hulgas, ja võttis pantvange ning läks tagasi Samaariasse.
15. Ja mis veel tuleks öelda Joasest, mis ta tegi, ja tema vägitegudest ja kuidas ta sõdis Juuda kuninga Amasja vastu, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
16. Ja Joas läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Samaariasse Iisraeli kuningate juurde; ja tema poeg Jerobeam sai tema asemel kuningaks.
17. Aga Juuda kuningas Amasja, Joase poeg, elas pärast Iisraeli kuninga Joase, Jooahase poja surma viisteist aastat.
18. Ja mis veel tuleks öelda Amasjast, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
19. Tema vastu peeti Jeruusalemmas vandenõu ja ta põgenes Laakisesse; aga nad läkitasid käskjalad Laakisesse temale järele ja nood surmasid tema seal.
20. Ta tõsteti hobuse selga, ja ta maeti Jeruusalemma, oma vanemate juurde Taaveti linna.
21. Ja kogu Juuda rahvas võttis Asarja, kes oli kuusteist aastat vana, ja tõstis ta kuningaks tema isa Amasja asemele.
22. Tema ehitas üles Eelati ja tõi selle tagasi Juudale, pärast seda kui kuningas oli läinud magama oma vanemate juurde.
23. Juuda kuninga Amasja, Joase poja viieteistkümnendal aastal sai Jerobeam, Iisraeli kuninga Joase poeg, Samaarias kuningaks neljakümne üheks aastaks.
24. Tema tegi kurja Issanda silmis; ta ei loobunud ühestki Nebati poja Jerobeami patust, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema.
25. Tema võttis tagasi Iisraeli maa-ala alates Hamati teelahkmest kuni Lagendiku mereni Issanda, Iisraeli Jumala sõna kohaselt, mis ta oli rääkinud oma sulase, prohvet Joona, Amittai poja läbi, kes oli

pärit Gat-Heeferist.

26. Sest Issand nägi Iisraeli viletsust, mis oli väga kibe: Iisraelil ei olnud aitajat, ei orja ega vaba.

27. Issand ei olnud siiski öelnud, et ta tahab taeva alt pühkida Iisraeli nime, ja nõnda päästis ta nad Jerobeami, Joase poja käe läbi.

28. Ja mis veel tuleks öelda Jerobeamist ja kõigest, mis ta tegi, ja tema vägitegudest, kuidas ta sõdis ja kuidas ta tõi Iisraelile tagasi Damaskuse ja Hamati, mis olid olnud Juuda päralt, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?

29. Ja Jerobeam läks magama oma vanemate juurde, Iisraeli kuningate juurde; ja tema poeg Sakarja sai tema asemel kuningaks.

1. Iisraeli kuninga Jerobeami kahekümne seitsmendal aastal sai kuningaks Juuda kuninga Amasja poeg Asarja.
2. Ta oli kuningaks saades kuusteist aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas viiskümmend kaks aastat; ta ema nimi oli Jekolja, Jeruusalemmast.
3. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu tema isa Amasja oli teinud.
4. Ometi ei kadunud ohvrikünkad, vaid rahvas ohverdas ja suitsutas veelgi ohvriküngastel.
5. Ja Issand nuhtles kuningat nõnda, et see jäi pidalitõbiseks kuni oma surmapäevani ja elas omaette kojas; aga Jootam, kuninga poeg, oli kojaülemaks ja mõistis kohut maa rahvale.
6. Ja mis veel tuleks öelda Asarjast ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
7. Ja Asarja läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde Taaveti linna; ja tema poeg Jootam sai tema asemel kuningaks.
8. Juuda kuninga Asarja kolmekümne kaheksandal aastal sai Sakarja, Jerobeami poeg, Samaarias Iisraeli kuningaks kuueks kuuks.
9. Tema tegi kurja Issanda silmis, nõnda nagu tema isad olid teinud; ta ei loobunud Nebati poja Jerobeami pattudest, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema.
10. Ja Sallum, Jaabesi poeg, pidas tema vastu vandenõu ja lõi ta rahva ees surnuks ning sai tema asemel kuningaks.
11. Ja mis veel tuleks öelda Sakarjast, vaata, sellest on kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus.
12. Nõnda läks täide Issanda sõna, mis ta oli rääkinud Jehule, öeldes: 'Su pojad istuvad Iisraeli aujärjel neljanda põlveni!' Ja see sündis nõnda.
13. Juuda kuninga Ussija kolmekümne üheksandal aastal sai kuningaks Sallum, Jaabesi poeg, ja ta valitses Samaarias ühe kuu.
14. Siis tuli Tirsast Menahem, Gaadi poeg, tuli Samaariasse ja lõi Samaarias surnuks Sallumi, Jaabesi poja, ning sai tema asemel kuningaks.
15. Ja mis veel tuleks öelda Sallumist ja tema vandenõust, mida ta pidas, vaata, sellest on kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus.
16. Sel ajal hävitas Menahem Tifsahi ja kõik, kes seal olid, ja selle maa-alad Tirsast alates, sellepärast et nad temale ei avanud; nõnda hävitas ta selle ja lõi kas lõhki kõik rasedad naised.
17. Juuda kuninga Asarja kolmekümne üheksandal aastal sai Menahem, Gaadi poeg, Samaarias Iisraeli kuningaks kümneks aastaks.
18. Tema tegi kurja Issanda silmis; ta ei loobunud kogu oma eluajal neist Nebati poja Jerobeami pattudest, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema.
19. Puul, Assuri kuningas, tungis maale ja Menahem andis Puulile tuhat talenti hõbedat, et too lööks temaga käed kokku ja kinnitaks kuningriigi tema kätte.
20. Ja Menahem nõudis seda raha Iisraelilt, kõigilt rikastelt meestelt, et anda see Assuri kuningale: igahelt viiskümmend seeklit hõbedat. Siis läks Assuri kuningas tagasi ega jäänud sellele maale.
21. Ja mis veel tuleks öelda Menahemist ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus?
22. Ja Menahem läks magama oma vanemate juurde ja tema poeg Pekahja sai tema asemel kuningaks.
23. Juuda kuninga Asarja viiekümnendal aastal sai Menahemi poeg Pekahja Samaarias Iisraeli kuningaks kaheks aastaks.
24. Tema tegi kurja Issanda silmis, ta ei loobunud Nebati poja Jerobeami pattudest, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema.
25. Ja Pekah, Remalja poeg, tema vankrisõdur, pidas ta vastu vandenõu ja lõi ta maha Samaarias kuningakoja suurhoones koos Argobi ja Arjega; ja koos temaga oli viiskümmend Gileadi meest. Nõnda Pekah surmas ta ja sai tema asemel kuningaks.
26. Ja mis veel tuleks öelda Pekahjast ja kõigest, mis ta tegi, vaata, sellest on kirjutatud Iisraeli

kuningate Ajaraamatus.

27. Juuda kuninga Asarja viiekümne teisel aastal sai Pekah, Remalja poeg, Samaarias Iisraeli kuningaks kahekümneks aastaks.

28. Tema tegi kurja Issanda silmis, ta ei loobunud Nebati poja Jerobeami pattudest, millega too oli saatnud Iisraeli pattu tegema.

29. Iisraeli kuninga Pekahi päevil tuli Assuri kuningas Tiglat-Pileser ja võttis ära Ijjoni, Aabel-Beet-Maaka, Jaanoahi, Kedesi, Haasori, Gileadi ja Galilea, kogu Naftalimaa, ja viis rahva Assurisse.

30. Ja Hoosea, Eela poeg, pidas vandenõu Pekahi, Remalja poja vastu ja lõi tema surnuks ning sai tema asemel kuningaks Jootami, Ussija poja kahekümnendal aastal.

31. Ja mis veel tuleks öelda Pekahist ja kõigest, mis ta tegi, vaata, sellest on kirjutatud Iisraeli kuningate Ajaraamatus.

32. Iisraeli kuninga Pekahi, Remalja poja teisel aastal sai Juuda kuningaks kuningas Ussija poeg Jootam.

33. Ta oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kuusteist aastat; ta ema nimi oli Jeruusa, Saadoki tütar.

34. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, tehes kõigiti nõnda, nagu tema isa Ussija oli teinud.

35. Ometi ei kadunud ohvrikünkad, vaid rahvas ohverdas ja suitsutas veelgi ohvriküngastel; tema ehitas Issanda koja ülemise värava.

36. Ja mis veel tuleks öelda Jootamist, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?

37. Neil päevil hakkas Issand läkitama Juuda kallale Retsinit, Süüria kuningat, ja Pekahit, Remalja poega.

38. Ja Jootam läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde ta isa Taaveti linna; ja tema poeg Aahas sai tema asemel kuningaks.

1. Pekahi, Remalja poja seitsmeteistkümnendal aastal sai kuningaks Aahas, Juuda kuninga Jootami poeg.
2. Aahas oli kuningaks saades kakskümmend aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kuusteist aastat. Tema ei teinud, mis õige oli Issanda, tema Jumala silmis, nõnda nagu tema isa Taavet,
3. vaid käis Iisraeli kuningate teed ja laskis isegi oma poja käia läbi tule nende rahvaste jäledate tegude eeskujul, keda Issand oli ära ajanud Iisraeli laste eest.
4. Ta ohverdas ning suitsutas ohvrikünkail ja kõrgendikel ja iga halja puu all.
5. Siis tulid Süüria kuningas Retsin ja Iisraeli kuningas Pekah, Remalja poeg, sõdima Jeruusalemma vastu; ja nad piirasid Aahast, aga ei suutnud teda võita.
6. Sel ajal võttis Süüria kuningas Retsin Süüriale tagasi Eelati ja ajas juudalased Eelatist välja ja süürlased tulid Eelatisse ning elavad seal tänapäevani.
7. Aga Aahas läkitas käskjalad ütlema Assuri kuningale Tiglat-Pileserile: 'Mina olen su sulane ja su poeg. Tule ja päästa mind Süüria kuninga ja Iisraeli kuninga käest, kes mulle kallale kipuvad!'
8. Ja Aahas võttis hõbeda ja kulla, mis leidis Issanda kojas ja kuningakoja varanduste hulgas, ning läkitas meeleheaks Assuri kuningale.
9. Ja Assuri kuningas kuulas teda; ja Assuri kuningas tuli Damaskuse vastu ning vallutas selle, viis rahva asumisele Kiiri ja surmas Retsini.
10. Kui kuningas Aahas läks Damaskusesse kohtama Assuri kuningat Tiglat-Pileserit, siis ta nägi Damaskuses olevat altarit ja kuningas Aahas saatis preester Uurijale altari kuju ja tegumoe, nii nagu see oli tehtud.
11. Ja preester Uurija ehitas altari täpselt selle eeskuju järgi, mille kuningas Aahas oli läkitanud Damaskusest; nõnda valmistas preester Uurija selle enne, kui kuningas Aahas jõudis Damaskusest tagasi.
12. Ja kui kuningas tuli Damaskusest ja nägi altarit, siis ta astus altari juurde ja ohverdas selle peal.
13. Ta süütas põlema oma põletus- ja roahvri, valas joogiohvri ja piserdas altari peale oma tänuohvri vere.
14. Aga Issanda ees oleva vaskaltari kõrvaldas ta koja eest, uue altari ja Issanda koja vahelt, ja pani selle uue altari kõrvale põhja poole.
15. Ja kuningas Aahas andis preester Uurijale käsu, öeldes: 'Süüta suurel altaril hommikune põletusohver ja õhtune roahver ning kogu maa rahva põletusohver ja nende roahver ja joogiohvid; ja piserda selle peale kogu põletusohvri veri ja kogu tapaohvri veri; aga vaskaltari osas ma veel mõtlen!'
16. Ja preester Uurija tegi kõik nõnda, nagu kuningas Aahas käskis.
17. Ja kuningas Aahas raius ära aluste toed ning kõrvaldas pesunõu nende pealt; ja ta tõstis vaskmere vaskhürgade pealt, mis olid selle all, ja pani selle kivipõrandale.
18. Ja hingamispäeva kaetud käigu, mis oli ehitatud koja külge, ja kuninga välimise sissekäigu pööras ta Issanda koja poole Assuri kuninga pärast.
19. Ja mis veel tuleks öelda Aahasest, mis ta tegi, üks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
20. Ja Aahas läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde Taaveti linna; ja tema poeg Hiskija sai tema asemel kuningaks.

1. Juuda kuninga Aahase kaheteistkümnendal aastal sai Hoosea, Eela poeg, Samaarias Iisraeli kuningaks üheksaks aastaks.
2. Tema tegi kurja Issanda silmis, ometi mitte nõnda nagu need Iisraeli kuningad, kes olid olnud enne teda.
3. Tema vastu tuli Assuri kuningas Salmaneser ja Hoosea sai tema alamaks ning pidi temale maksu maksma.
4. Aga Assuri kuningas sai teada, et Hoosea sepitseb vandenõu: ta oli läkitanud käskjalad Egiptuse kuninga Soo juurde ega olnud viinud Assuri kuningale maksu nagu varem igal aastal; ja Assuri kuningas võttis ta kinni ja aheldas vangikotta.
5. Ja Assuri kuningas vallutas kogu maa ja läks Samaariasse ning piiras seda kolm aastat.
6. Hoosea üheksandal aastal vallutas Assuri kuningas Samaaria ja viis Iisraeli asumisele Assurisse, pannes nad elama Halahhi, Haabori jõe äärde Goosanis, ja meedlaste linnadesse.
7. See sündis sellepärast, et Iisraeli lapsed olid pattu teinud Issanda, oma Jumala vastu, kes oli nad ära toonud Egiptusemaalt vaarao, Egiptuse kuninga käe alt, ja et nad kartsid teisi jumalaid
8. ja käisid nende rahvaste kommete järgi, keda Issand oli ära ajanud Iisraeli laste eest, ja Iisraeli kuningate kommete järgi, mida nemad olid sisse toonud.
9. Iisraeli lapsed olid teinud asju, mis olid ebakohased Issanda, nende Jumala ees: nad olid endile ehitanud ohvrikünkaid igasse linna, niihästi vahitornide juurde kui kindlustatud linnadesse.
10. Nad olid endile püstitanud sambaid ja viljakustulpi igale kõrgemale künkale ja iga halja puu alla.
11. Nad olid seal, kõigil ohvrikünkail, suitsutanud nagu rahvad, keda Issand oli ära saatnud nende eest, ja olid teinud kurje asju Issanda vihastamiseks.
12. Nad olid teeninud ebajumalaid, kuigi Issand oli neile öelnud: 'Te ei tohi seda teha!'
13. Ja Issand oli hoiatanud Iisraeli ja Juudat kõigi prohvetite ja kõigi nägijate läbi, öeldes: 'Pöörduge oma kurjadelt teedelt ja pidage minu käske ja määrusi vastavalt kogu Seadusele, mille ma andsin teie vanemaile ja mille pärast ma läkitasin teile sõna oma sulaste, prohvetite läbi!'
14. Aga nad ei kuulanud teda, vaid jäid kangekaelseiks, nõnda nagu olid olnud nende vanemad, kes ei uskunud Issandasse, oma Jumalasse.
15. Nad põlgasid tema seadlusi ja tema lepingut, mille ta oli teinud nende vanematega, ja tema hoiatusi, millega ta neid oli hoiatanud, ja käisid tühjuse järel ning said ise tühiseks, ja rahvaste järel, kes olid neil ümberkaudu, kuigi Issand neid oli keelanud, et nad ei teeks nõnda nagu need.
16. Nad hülgasid kõik Issanda, oma Jumala käsud ja valmistasid endile valatud kujud: kaks vasikat; nad valmistasid Aõera kuju ja kummardasid kõiki taevavägesid ning teenisid Baali.
17. Ja nad lasksid oma poegi ja tütreid tulest läbi käia; nad küsitlesid ennustajaid ja toimetasid nõidust; nad müüsid endid kurja tegema Issanda silmis, vihastuseks temale.
18. Siis Issand vihastus väga Iisraeli pärast ja ta kõrvaldas nad oma palge eest; ei jäänud üle muud kui ainult Juuda suguharu.
19. Isegi Juuda ei pidanud Issanda, oma Jumala käske, vaid nad käisid nende seaduste järgi, mis Iisrael oli teinud.
20. Seepärast hülgas Issand kogu Iisraeli soo ja alandas neid ning andis nad riisujate kätte, heites nad viimaks hoopis ära oma palge eest.
21. Sest Iisrael oli ennast lahti rebinud Taaveti soost ja nad olid tõstnud kuningaks Jerobeami, Nebati poja; aga Jerobeam viis Iisraeli ära Issanda järelt ning saatis nad suurt pattu tegema.
22. Ja Iisraeli lapsed käisid kõigis Jerobeami pattudes, mis ta oli teinud - neist nad ei loobunud,
23. kuni Issand viimaks kõrvaldas Iisraeli oma palge eest, nõnda nagu ta oli kuulutanud kõigi oma sulaste, prohvetite läbi; seepärast pidi Iisrael oma maalt minema võõrsile - Assurisse, kus nad on tänapäevani.
24. Ja Assuri kuningas laskis rahvast tulla Paabelist, Kuutast, Avvast, Hamatist ja Sefarvaimist ning asustas nad Samaaria linnadesse Iisraeli laste asemele; ja nemad pärisid Samaaria ning elasid selle linnades.

25. Aga oma sinnaasumise alguses ei kartnud nad Issandat; siis läkitas Issand nende sekka lõvisid, kes neid tapsid.
26. Ja Assuri kuningale räägiti ning öeldi: 'Rahvad, keda sa viisid võõrsile ja asustasid Samaaria linnadesse, ei tunne maa Jumala õigust; seepärast on ta läkitanud nende sekka lõvisid, ja vaata, need surmavad neid, sellepärast et nad ei tunne maa Jumala õigust.'
27. Siis Assuri kuningas andis käsu, öeldes: 'Viige sinna üks neist preestritest, keda te sealt olete ära toonud; ta mingi ja elagu seal ning õpetagu neile maa Jumala õigust!'
28. Nii tuli üks preestritest, keda nad olid viinud Samaariast võõrsile, ja asus Peetelisse ning õpetas neid, kuidas nad pidid Issandat kartma.
29. Aga iga rahvas valmistas oma jumalad ja nad paigutasid need ohvriküngaste kodadesse, mis samaarlastel olid teinud, iga rahvas oma linna, kus nad elasid.
30. Nii tegid Paabeli mehed Sukkot-Benoti, Kuuta mehed Neergali ja Hamati mehed Ađima;
31. avvilased tegid Nibhasi ja Tartaki, ja sefarvaimlased põletasid oma lapsi tules Adrammelekile ja Anammelekile, Sefarvaimi jumalaile.
32. Nad kartsid küll ka Issandat, aga seadsid endile iseeneste hulgast ohvriküngaste preestrid, kes nende eest ohverdasid ohvriküngaste kodades.
33. Nad kartsid Issandat, aga teenisid oma jumalaid nende rahvaste viisil, kelle keskel nad olid toodud võõrsile.
34. Tänapäevani teevad nad endiste viiside järgi: nad ei karda Issandat ja nad ei tee nende määruste ja viiside, ei Seaduse ega käskude järgi, mis Issand andis Jaakobi lastele, kellele ta pani nimeks Iisrael.
35. Issand oli teinud nendega lepingu ja oli neid käskinud, öeldes: 'Te ei tohi karta ega kummardada teisi jumalaid, samuti ei tohi te neid teenida ega neile ohverdada,
36. vaid Issandat, kes tõi teid Egiptusemaalt ära suure jõuga ja väljasirutatud käsivarrega, peate te kartma ja kummardama, ja te peate temale ohverdama!
37. Neid määrusi ja seadlusi ja Seadust ja käske, mis ta teile on kirja pannud, peate te hoolsasti täitma kogu oma eluaja, aga muid jumalaid ei tohi te karta!
38. Lepingut, mille ma teiega tegin, ärge unustage! Ärge kartke muid jumalaid,
39. vaid kartke Issandat, oma Jumalat, siis ta päästab teid kõigi teie vaenlaste käest!'
40. Aga nemad ei kuulunud, vaid talitasid oma endisel viisil.
41. Ja need rahvad kartsid küll Issandat, aga nad teenisid samuti oma nikerdatud kujusid; ka nende lapsed ja nende laste lapsed teevad veel tänapäevalgi nõnda, nagu nende vanemad olid teinud.

1. Ja Iisraeli kuninga Hoosea, Eela poja kolmandal aastal sai kuningaks Hiskija, Juuda kuninga Aahase poeg.
2. Tema oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kakskümmend üheksa aastat; ta ema nimi oli Abi, Sakarja tütar.
3. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu ta isa Taavet oli teinud.
4. Tema kõrvaldas ohvrikünkad, purustas sambad, raius maha viljakustulbad ja pihustas vaskmao, mille Mooses oli teinud; sest kuni nende päevadeni olid Iisraeli lapsed suitsutanud sellele; seda kutsuti Nehustaniks.
5. Tema lootis Issanda, Iisraeli Jumala peale ja tema sarnast ei olnud kõigi Juuda kuningate hulgas, kes olid enne või pärast teda.
6. Tema kiindus Issandasse ega lahkunud tema järelt, vaid pidas tema käske, mis Issand oli Moosesele andnud.
7. Ja Issand oli temaga; kõikjal, kuhu ta läks, oli tal edu. Ta hakkas vastu Assuri kuningale ega teeninud teda.
8. Ta löi vilisteid kuni Assani ja selle maa-aladeni, niihästi vahitorne kui kindlustatud linnu.
9. Aga kuningas Hiskija neljandal aastal, see on Iisraeli kuninga Hoosea, Eela poja seitsmendal aastal, tuli Assuri kuningas Salmaneser Samaaria vastu ja piiras seda
10. ning vallutas selle kolme aasta pärast. Hiskija kuuendal aastal, see on Iisraeli kuninga Hoosea üheksandal aastal, vallutati Samaaria.
11. Ja Assuri kuningas viis Iisraeli Assurisse ning saatis nad Halahhi ja Haabori jõe äärde Goosanis ja meedlaste linnadesse,
12. sellepärast et nad ei olnud kuulanud Issanda, oma Jumala häält, vaid olid rikkunud ta lepingu, kõik selle, mis Mooses, Issanda sulane, oli käskinud; nad ei kuulanud seda ega teinud selle järgi.
13. Kuningas Hiskija neljateistkümnendal aastal tuli Assuri kuningas Sanherib kõigi Juuda kindlustatud linnade kallale ja vallutas need.
14. Siis läkitas Juuda kuningas Hiskija Laakisesse Assuri kuningale ütleva: 'Ma olen pattu teinud. Mine mu kallalt ära! Mis sa mulle peale paned, seda ma tahan kanda!' Ja Assuri kuningas pani Juuda kuninga Hiskija peale kolmsada talenti hõbedat ja kolmkümmend talenti kulda.
15. Ja Hiskija andis kõik Issanda kotas ja kuningakoja varanduste hulgas leiduva hõbeda.
16. Sel korral raius Hiskija ära Issanda templi ukсед ja piidad, mis Juuda kuningas Hiskija ise oli karranud, ja andis need Assuri kuningale.
17. Aga Assuri kuningas läkitas Laakisest ülemjuhataja, ülemkammerhärja ja ülemjoogikallaja suure väehulgaga Jeruusalemma kuningas Hiskija vastu. Need tulid ja jõudsid Jeruusalemma. Kui nad olid tulnud ja päralt jõudnud, siis nad peatusid ülaltigi veejuhtme juures, mis on Vanutajavälja maantee ääres.
18. Ja kui nad hüüdsid kuningat, siis läksid välja nende juurde Eljakim, Hilkija poeg, kes oli kojaülem, kirjutaja Sebna ja nõunik Joah, Aasafi poeg.
19. Ja ülemjoogikallaja ütles neile: 'Õelge ometi Hiskijale: Nõnda ütleb suurkuningas, Assuri kuningas: Mis lootus see on, mida sa hellitad?'
20. Sa arvad, et paljad sõnad on nõu ja jõud võitluseks. Kelle peale sa nüüd loodad, et oled mulle vastu hakanud?'
21. Vaata, nüüd sa loodad Egiptuse, selle murtud pillirookepi peale, mis tungib pihku ja puurib selle läbi, kui keegi selle peale toetub. Niisugune on vaarao, Egiptuse kuningas, kõigile, kes loodavad tema peale.
22. Või kui te mulle ütlete: Me loodame Issanda, oma Jumala peale, kas pole siis mitte tema see, kelle ohvrikünkad ja altariid Hiskija kõrvaldas, öeldes Juudale ja Jeruusalemmale: Selle altari ees te peate kummardama Jeruusalemmas!'
23. Nüüd aga vea ometi kihla mu isandaga, Assuri kuningaga: mina annan sulle kaks tuhat hobust, kui sa suudad hankida neile ratsanikke!

24. Kuidas sa siis saaksid tagasi tõrjuda asevalitseja, ühe mu isanda vähimaist sulaseist? Aga sa loodad Egiptuse, tema sõjavankrite ja ratsanike peale!
25. Kas ma siis nüüd ilma Issandata olen tulnud selle paiga vastu, et seda hävitada? Issand ise ütles mulle: Mine sinna maale ja hävita see!
26. Siis ütlesid Eljakim, Hilkiija poeg, Sebna ja Joah ülemjoogikallajale: 'Räägi ometi oma sulastega aramea keelt, sest me mõistame seda, aga ära räägi meiega juudi keelt müüri peal oleva rahva kuulates!'
27. Kuid ülemjoogikallaja vastas neile: 'Kas mu isand on mind läkitanud kõnelema neid sõnu ainult su isandale ja sinule? Küllap ka müüri peal istuvatele meestele, kes koos teiega peavad sööma oma rooja ja jooma oma kust!'
28. Ja ülemjoogikallaja astus ette ning hüüdis valju häälega juudi keeles, rääkis ja ütles: 'Kuulge suurkuninga, Assuri kuninga sõna!
29. Nõnda ütleb kuningas: Ärge laske endid Hiskijast petta, sest tema ei suuda teid päästa minu käest!
30. Ärgu pangu Hiskija teid lootma Issanda peale, öeldes: Issand päästab meid kindlasti ja seda linna ei anta Assuri kuninga kätte!
31. Ärge kuulake Hiskijat, sest Assuri kuningas ütleb nõnda: Tehke minuga alistusleping ja tulge välja minu juurde, siis te võite süüa igamees oma viinapuust ja igamees oma viigipuust ja juua igamees oma kaevust vett,
32. kuni ma tulen ja viin teid maale, mis on teie maa sarnane, vilja ja veini maa, leiva ja viinamägede maa, õlipuude ja mee maa, ja te jääte elama ega sure. Aga ärge kuulake Hiskijat, sest tema ässitab teid, kui ta ütleb: Issand päästab meid!
33. Kas on muude rahvaste jumalaist mõni päästnud oma maa Assuri kuninga käest?
34. Kus on Hamati ja Arpadi jumalad? Kus on Sefarvaimi, Heena ja Ivva jumalad? Kas need päästsid Samaaria minu käest?
35. Kes kõigi teiste maade jumalaist on päästnud oma maa minu käest, et Issand peaks päästma Jeruusalemma minu käest?'
36. Aga rahvas vaikus ega vastanud temale sõnagi, sest niisugune oli kuninga käsk, kes oli öelnud: 'Ärge vastake temale!'
37. Siis tulid kojaülem Eljakim, Hilkiija poeg, kirjutaja Sebna ja nõunik Joah, Aasafi poeg, Hiskija juurde, riided lõhki käristatud, ja kandsid temale ette ülemjoogikallaja sõnad.

1. Kui kuningas Hiskija seda kuulis, siis ta käristas oma riided lõhki, kattis ennast kotiriidega ja läks Issanda kotta.
2. Ja ta läkitas kojaülem Eljakimi, kirjutaja Sebna ja preestrite vanemad, kotiriided seljas, prohvet Jesaja, Aamotsi poja juurde,
3. et need ütlesid temale: 'Nõnda ütleb Hiskija: See päev on ahastuse, sõitluse ja teotuse päev. Jah, lapsed on küll jõudnud emakasuudmeni, aga sünnituseks ei ole jõudu.
4. Vahest Issand, su Jumal, kuuleb siiski kõiki ülemjoogikallaja sõnu, selle sõnu, kelle tema isand, Assuri kuningas, läkitas teotama elavat Jumalat, ja nõuab aru nende sõnade pärast, mida Issand, su Jumal, on pidanud kuulma? Tee siis palvet selle jäägi pärast, kes on veel olemas!'
5. Kui kuningas Hiskija sulased tulid Jesaja juurde,
6. siis ütles Jesaja neile: 'Õelge oma isandale nõnda: Nii ütleb Issand: Ära karda sõnade pärast, mida sa oled kuulnud, millega Assuri kuninga poisid mind on teotanud!'
7. Vaata, ma panen temasse niisuguse vaimu, et kui ta kuuleb kuulujuttu, siis ta läheb tagasi oma maale ja ma lasen ta langeda mõõga läbi ta oma maal.'
8. Ja ülemjoogikallaja pöördus tagasi ning leidis Assuri kuninga sõdivat Libna vastu; sest ta oli kuulnud, et too oli Laakisest edasi läinud.
9. Aga kui Sanherib kuulis kõneldavat Tirhakast, Etioopia kuningast: 'Vaata, ta on välja tulnud, et sõdida sinu vastu', siis ta läkitas käskjalad taas Hiskija juurde, öeldes:
10. 'Rääkige nõnda Hiskijaga, Juuda kuningaga, ja öelge: Ära lase ennast petta oma Jumalast, kelle peale sa loodad, arvates, et Jeruusalemma ei anta Assuri kuninga kätte!'
11. Vaata, sa oled ju kuulnud, kuidas Assuri kuningad on talitanud kõigi maadega, neid sootuks hävitades. Ja sind peaks päästetama!'
12. Kas rahvaste jumalad päästsid need, keda mu isad hävitasid: Goosani, Haarani, Resefi ja Telassaris olevad edenlased?'
13. Kus on Hamati kuningas ja Arpadi kuningas, Sefarvaimi linna, Heena ja Ivva kuningas?'
14. Kui Hiskija oli võtnud käskjalgade käest kirja ja seda lugenud, siis ta läks üles Issanda kotta; ja Hiskija laotas selle Issanda ette.
15. Ja Hiskija palvetas Issanda ees ning ütles: 'Issand, Iisraeli Jumal, kes istud keerubite peal! Sina üksi oled kõigi maa kuningriikide Jumal, sina oled teinud taeva ja maa.
16. Pööra, Issand, oma kõrv ja kuule, ava, Issand, oma silmad ja vaata! Kuule Sanheribi sõnu, selle sõnu, kes on läkitanud teotama elavat Jumalat!'
17. See on tõsi, Issand, et Assuri kuningad on rüüstanud rahvaid ja nende maid
18. ja on heitnud tulle nende jumalad, sest need ei olnud jumalad, vaid olid inimeste kätetöö, puu ja kivi, ja seepärast nad võisid neid hävitada.
19. Aga nüüd, Issand, meie Jumal, päästa meid ometi tema käest, et kõik maa kuningriigid tunneksid, et sina, Issand, üksi oled Jumal!'
20. Siis Jesaja, Aamotsi poeg, läkitas Hiskijale ütleva: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Et sa mind oled palunud Assuri kuninga Sanheribi pärast, siis ma olen võtnud kuulda.
21. See on sõna, mis Issand tema kohta kõneleb: Neitsi, Siioni tütar, põlastab sind, pilkab sind, Jeruusalemma tütar vangutab su taga pead.
22. Keda sa oled laimanud ja teotanud ja kelle vastu sa oled kõrgendanud häält? Sa oled suureliselt tõstnud oma silmad Iisraeli Püha vastu!'
23. Sa laimasid oma käskjalgade läbi Issandat ja ütlesid: 'Ma tõusin oma vankrite hulgaga mägede harjadele, Liibanoni kaugemaisse kurudesse; ma raiusin maha ta kõrged seedrid, ta valitud küpressid, ma tungisin ta päramisse varju, ta tihedaimasse metsa.
24. Ma kaevasin kaevusid ja jõin võõrast vett, ja ma kuivatasin oma jalataldadega kõik Egiptuse jõed.'
25. Kas sa pole kuulnud, et mina olen seda valmistanud ammusest ajast, kavatsenud muistseist päevist peale? Nüüd olen mina lasknud sündida, et sina võisid laastata kindlustatud linnu ja teha

need kivivaremeiks,

26. et nende elanikud olid jõuetud, täis hirmu ja häbi, olid nagu rohi väljal, haljad taimekesed, nagu hein katustel või nagu idatuules kõrbenud vili.

27. Ma tean su istumist ja su minekut ning tulekut, ka su raevutsemist minu vastu.

28. Aga et sa raevutsed mu vastu ja su ülbus on ulatunud mu kõrvu, siis ma panen konksu sulle ninna, suurauad suhu ja viin sind tagasi sedasama teed, mida mööda sa tulidki.

29. Ja see olgu sulle, Hiskija, märgiks: sel aastal tuleb süüa isekasvanud vilja ja teisel aastal järelkasvu, aga kolmandal aastal te külvate ja lõikate ning istutate viinamägesid ja sööte nende vilja.

30. Ja Juuda soost pääsenu, tema jääk, juurdub taas alt ja kannab vilja pealt.

31. Sest Jeruusalemmast tuleb välja jääk ja Siioni mäelt pääsenu. Seda teeb Issanda püha viha!

32. Seepärast ütleb Issand Assuri kuninga kohta nõnda: Sellesse linna ta ei tule ja ta ei ammu siia nooli; ta ei tule selle ette kilbiga ega kuhja selle vastu piiramisvalli.

33. Sedasama teed, mida mööda ta tuli, läheb ta tagasi ja sellesse linna ta ei tule, ütleb Issand.

34. Sest ma kaitsen seda linna, et seda päästa iseenese pärast ja oma sulase Taaveti pärast.'

35. Ja sel ööl sündis, et Issanda ingel läks välja ning lõi maha Assuri leeris sada kaheksakümmend viis tuhat; ja kui hommikul vara üles tõusti, vaata, siis olid need kõik surnud.

36. Siis Assuri kuningas Sanherib asus teele, läks tagasi koju ja jäi Niinevesse.

37. Aga kord, kui ta kummardas oma jumala Nisroki templis, löid Adrammelek ja Sareser tema mõõgaga maha ning põgenesid ise Araratimaale. Ja tema poeg Eesar-Haddon sai tema asemel kuningaks.

1. Neil päevil jäi Hiskija haigeks ja oli suremas. Ja prohvet Jesaja, Aamotsi poeg, tuli ta juurde ning ütles temale: 'Nõnda ütleb Issand: Sea oma elumaja asjad korda, sest sa sured ega saa terveks!'
2. Siis pööras Hiskija oma näo seina poole ja palus Issandat, üteldes:
3. 'Oh Issand, meenuta ometi, kuidas ma sinu ees olen elanud ustavuses ja siira südamega ja olen teinud, mis sinu silmis hea on!' Ja Hiskija nuttis kibedasti.
4. Aga Jesaja ei olnud veel väljunud keskmisest õuest, kui temale tuli Issanda sõna, kes ütles:
5. 'Mine tagasi ja ütle Hiskijale, mu rahva vürstile: Nõnda ütleb Issand, su isa Taaveti Jumal: Ma olen kuulnud su palvet, ma olen näinud su silmavett. Vaata, ma teen sind terveks ja kolmandal päeval võid sa minna Issanda kotta.
6. Ma lisan su elupäevadele viisteist aastat ja ma päästan sinu ja selle linna Assuri kuninga pihust ning kaitsen seda linna iseene pärast ja oma sulase Taaveti pärast.'
7. Ja Jesaja ütles: 'Võtke üks viigimarjakakk!' Ja nad võtsid ning panid paise peale; ja ta sai terveks.
8. Aga Hiskija küsis Jesajalt: 'Mis on märgiks, et Issand teeb mu terveks ja et ma kolmandal päeval võin minna Issanda kotta?'
9. Ja Jesaja vastas: 'See olgu sulle märgiks Issandalt, et Issand teeb, nagu ta on ütelnud: kas peab vari minema kümme pügalat edasi või kümme pügalat tagasi?'
10. Ja Hiskija ütles: 'Varjul on kerge minna kümme pügalat edasi. Ei, parem mingi vari kümme pügalat tagasi!'
11. Siis prohvet Jesaja hüüdis Issanda poole, ja tema laskis varju, kuhu see Aahase päikesekellal oli laskunud, minna kümme pügalat tagasi.
12. Sel ajal läkitas Paabeli kuningas Merodak-Baladan, Baladani poeg, kirja ja kingitusi Hiskijale, sest ta oli kuulnud, et Hiskija oli haige olnud.
13. Ja kui Hiskija oli neid kuulda võtnud, siis ta näitas neile kogu oma varaaita, hõbedat ja kulda, kalleid rohte ja parimat õli ja oma sõjariistade kambrit ja kõike, mis ta varanduste hulgas leidis; Hiskija ei jätnud neile midagi näitamata oma kojas ja kogu oma valdusalal.
14. Aga prohvet Jesaja tuli kuningas Hiskija juurde ja küsis temalt: 'Mida need mehed rääkisid ja kust nad su juurde tulid?' Ja Hiskija vastas: 'Nad tulid kaugelt maalt, Paabelist.'
15. Siis ta küsis: 'Mida nad su kojas nägid?' Ja Hiskija vastas: 'Nad nägid kõike, mis mu kojas on; ma ei jätnud neile midagi näitamata oma varanduste hulgast.'
16. Siis Jesaja ütles Hiskijale: 'Kuule Issanda sõna:
17. Vaata, päevad tulevad, kui kõik, mis sul kojas on ja mis su vanemad tänapäevani on kogunud, viiakse ära Paabelisse. Mitte midagi ei jää järele, ütleb Issand.
18. Ja sinu poegadest, kes sinust põlvnevad, kes sulle sünnivad, võetakse mõned ja neist saavad õukonnateenrid Paabeli kuninga palees.'
19. Siis Hiskija ütles Jesajale: 'Issanda sõna, mida sa oled kõnelnud, on hea.' Sest ta mõtles: 'Minu päevil on ju ometi rahu ning julgeolek.'
20. Ja mis veel tuleks öelda Hiskijast ja kõigist tema vägitegudest ja kuidas ta tegi tiigi ja veejuhtme ning juhtis vee linna, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
21. Ja Hiskija läks magama oma vanemate juurde ja tema poeg Manasse sai tema asemel kuningaks.

1. Manasse oli kuningaks saades kaksteist aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas viiskümmend viis aastat; ta ema nimi oli Hefsiba.
2. Tema tegi kurja Issanda silmis nende rahvaste jõleduste eeskujul, keda Issand oli ära ajanud Iisraeli laste eest.
3. Tema ehitas jälle üles ohvrikünkad, mille ta isa Hiskija oli hävitanud, ja ta püstitas altareid Baalile, valmistas Aðera kuju, nõnda nagu Iisraeli kuningas Ahab oli teinud, ja ta kummardas kõiki taevavägesid ning teenis neid.
4. Tema ehitas altareid Issanda kotta, kuigi Issand oli öelnud: 'Jerusalemma panen ma oma nime.'
5. Tema ehitas altareid kõigile taevavägedele Issanda koja kumbagi õue.
6. Tema laskis oma poja tulest läbi käia, toimetas lausumist ja kuulutas märkidest, seadis vaimudemanaajaid ja ennustajaid; ta tegi palju kurja Issanda silmis ja vihastas teda.
7. Tema paigutas kotta Aðera nikerdatud kuju, mille ta oli valmistanud, kuigi Issand oli öelnud Taavetile ja ta pojale Saalomonile: 'Siia kotta ja Jeruusalemma, mille ma olen valinud kõigest Iisraeli suguharudest, panen ma oma nime igaveseks ajaks.
8. Ma ei tee enam Iisraeli jalga kodutuks sellelt maalt, mille ma olen andnud nende vanemaile, kui nad ainult panevad tähele ja teevad kõike, mida ma neid olen käskinud, ja kogu Seaduse järgi, mille mu sulane Mooses neile andis.'
9. Aga nad ei võtnud kuulda, vaid Manasse ahvatles neid tegema rohkem kurja kui need paganad, keda Issand oli hävitanud Iisraeli laste eest.
10. Ja Issand rääkis oma sulaste, prohvetite läbi, öeldes:
11. 'Et Juuda kuningas Manasse on teinud neid jõledaid asju, ja on teinud rohkem paha, kui tegid emorlased, kes olid enne teda, ja on saatnud ka Juuda pattu tegema oma ebajumalatega,
12. siis ütleb Issand, Iisraeli Jumal, nõnda: Vaata, ma lasen tulla Jeruusalemmale ja Juudale niisuguse õnnetuse, et igäühel, kes sellest kuuleb, hakkavad mõlemad kõrvad kumisema.
13. Ma tõmban Jeruusalemma peale Samaaria mõõdunööri ja Ahabi soo loodi; ma pühin Jeruusalemma, nõnda nagu pühitakse vaagnat: see pühitakse ja pööratakse kummuli.
14. Ma hülgan oma pärisosa jäägi ja annan nad nende vaenlaste kätte; nad saavad saagiks ja riisutavaiks kõigile oma vaenlastele,
15. sellepärast et nad on teinud kurja minu silmis ja on mind vihastanud sellest päevast peale, kui nende vanemad lahkusid Egiptusest, kuni tänapäevani.'
16. Manasse valas ka väga palju süütut verd, kuni ta Jeruusalemma oli täitnud äärest ääreni lisaks oma patule, millega ta saatis Juuda pattu tegema, tegema kurja Issanda silmis.
17. Ja mis veel tuleks öelda Manassest ja kõigest, mis ta korda saatis, ja patust, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
18. Ja Manasse läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma koja rohuaeda, Ussa rohuaeda; ja tema poeg Aamon sai tema asemel kuningaks.
19. Aamon oli kuningaks saades kakskümmend kaks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kaks aastat; ta ema nimi oli Mesullemet, Haarusi tütar Jotbast.
20. Tema tegi kurja Issanda silmis, nõnda nagu tema isa Manasse oli teinud.
21. Tema käis kõiki neid teid, mida tema isa oli käinud, ja ta teenis neid ebajumalaid, keda tema isa oli teeninud, ja ta kummardas neid.
22. Tema jättis maha Issanda, oma vanemate Jumala, ega käinud Issanda teed.
23. Siis pidasid Aamoni sulased tema vastu vandenõu ja nad tapsid kuninga ta kojast.
24. Aga maa rahvas lõi maha kõik need, kes olid pidanud vandenõu kuningas Aamoni vastu, ja maa rahvas tõstis tema poja Joosija tema asemel kuningaks.
25. Ja mis veel tuleks öelda Aamonist, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
26. Ja ta maeti oma hauda Ussa rohuaeda; ja tema poeg Joosija sai tema asemel kuningaks.

1. Joosija oli kuningaks saades kaheksa aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kolmkümmend üks aastat; ta ema nimi oli Jediida, Adaja tütar Boskatist.
2. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, ja käis kõigiti oma isa Taaveti teed, kaldumata paremale või vasakule.
3. Ja see sündis kuningas Joosija kaheksateistkümnendal aastal, kui kuningas läkitas kirjutaja Saafani, Mesullami poja, Issanda kotta, öeldes:
4. 'Mine ülempreester Hilkiija juurde, et ta võtaks kokku Issanda kotta toodud raha, mis lävehoidjad rahvalt on kogunud,
5. ja et see antaks tööjuhatajate kätte, kelle hooleks on Issanda koda, et nad annaksid seda Issanda kojast töötajatele lagunenud koja kohendamiseks:
6. puuseppadele ja ehitustööliste ja müürseppadele, ja puude ning tahutud kivide ostmiseks, et koda kohendada.
7. Aga nendega ärgu peetagu arvet nende kätte antava raha osas, vaid nad talitagu ustavalt!'
8. Ja ülempreester Hilkiija ütles kirjutaja Saafanile: 'Ma leidsin Issanda kojast Seaduse raamatu.' Ja Hilkiija andis raamatu Saafanile ning tema luges seda.
9. Siis tuli kirjutaja Saafan kuninga juurde ja tõi kuningale sõna ning ütles: 'Su sulased on raha, mis kojast leidis, toonud ja andnud tööjuhatajate kätte, kelle hooleks on Issanda koda.'
10. Ja kirjutaja Saafan teatas kuningale ning ütles: 'Preester Hilkiija andis mulle raamatu.' Ja Saafan luges sellest kuningale ette.
11. Aga kui kuningas kuulis Seaduse raamatu sõna, siis ta käristas oma riided lõhki.
12. Ja kuningas andis käsu preester Hilkiijale ja Ahikamile, Saafani pojale, ja Akborile, Miikaja pojale, ja kirjutaja Saafanile ja kuninga sulasele Asajale, öeldes:
13. 'Minge küsitlege Issandat minu ning rahva ja kogu Juuda nimel selle leitud raamatu sõnade pärast, sest suur on Issanda viha, mis on süttinud põlema meie vastu, sellepärast et meie vanemad ei ole võtnud kuulda selle raamatu sõnu, et teha kõige selle järgi, mis meie jaoks on kirjutatud!'
14. Siis läksid preester Hilkiija, Ahikam, Akbor, Saafan ja Asaja naisprohvet Hulda juurde, kes oli riiehooldaja Sallumi, Tikva poja Harhase pojapoja naine ja elas Jeruusalemmas teises linnaosas; ja nad rääkisid temaga.
15. Ja tema ütles neile: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Õelge sellele mehele, kes teid minu juurde läkitas:
16. Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma saadan sellele paigale ja selle elanikele õnnetuse kõigi selle raamatu sõnade kohaselt, mida Juuda kuningas luges,
17. sellepärast et nad jätsid mind maha ja suitsutasid teistele jumalatele, et mind vihastada oma kõikisuguste kätetöödega; mu viha on süttinud põlema selle paiga vastu ega kustu mitte.
18. Aga Juuda kuningale, kes teid läkitas Issandat küsitlema, õelge nõnda: Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal, sõnadest, mis sa oled kuulnud:
19. Et su süda pehmenes ja sa alandasid ennast Issanda ees, kui sa kuulsid, mis ma olen rääkinud selle paiga ja selle elanike kohta, et need saavad jubeduseks ja needesõnaks, ja et sa käristasid oma riided lõhki ning nutsid minu ees, siis olen ka mina sind kuulnud, ütleb Issand.
20. Sellepärast, vaata, ma koristan sind su vanemate juurde ja sind koristatakse rahu oma hauda ja sinu silmad ei saa näha kogu seda õnnetust, mille ma saadan sellele paigale.' Ja nad tõid kuningale sõna tagasi.

1. Siis kuningas läkitas käsu ja kõik Juuda ja Jeruusalemma vanemad koguti tema juurde.
2. Ja kuningas läks Issanda kotta ja koos temaga kõik Juuda mehed ja kõik Jeruusalemma elanikud, preestrid ja prohvetid ja kogu rahvas, niihästi väikesed kui suured, ja ta luges nende kuuldes kõik Issanda kojast leitud Seaduse raamatu sõnad.
3. Ja kuningas seisis samba juures ja tegi Issanda ees lepingu, et nad käivad Issanda järel ja peavad tema käske, manitsusi ja määrusi kõigest südamest ja kõigest hingest, et täita selle Seaduse sõnu, mis sellesse raamatusse olid kirjutatud; ja kogu rahvas astus lepingusse.
4. Siis käskis kuningas ülempreester Hilkiat ning alamaid preestrid ja lävehoidjaid, et nad viiksid Issanda templist välja kõik asjad, mis olid tehtud Baalile ja Aðerale ja kõigile taevavägedele; ja ta põletas need väljaspool Jeruusalemma Kidroni väljadel ning viis nende tuha Peetelisse.
5. Ja ta kõrvaldas ebajumalapreestrid, keda Juuda kuningad olid seadnud suitsutama ohvriküngastel Juuda linnades ja Jeruusalemma ümbruses; ka need, kes suitsutasid Baalile, päikesele, kuule, tähtedele ja kõigile taevavägedele.
6. Ja ta viis Issanda kojast välja viljakustulba, väljapoole Jeruusalemma Kidroni orgu, ja põletas selle Kidroni orus, pihustas põrmuks ja viskas põrmu lihtrahva haudade peale.
7. Ja ta kiskus maha pordumeeste kojad, mis olid Issanda koja juures, kus naised kudasid telke Aðerale.
8. Ja ta laskis Juuda linnadest tulla kõik preestrid ning rüvetas ohvrikünkad, kus preestrid olid suitsutanud, Gebast kuni Beer-Sebani; ta kiskus maha ohvrikünkad väravate juurest, mis olid linnapealik Joosua värava suus vasakul pool, kui sisse minna linna väravast.
9. Ohvriküngaste preestrid aga ei tohtinud Jeruusalemmas minna Issanda altari juurde, vaid nad sõid hapnemata leiba oma vendade keskel.
10. Ta rüvetas põletuspaiga Ben-Hinnomi orus, et ükski ei saaks lasta oma poega või tüdruku tulest läbi käia Moolokile.
11. Ta kõrvaldas need hobused, kelle Juuda kuningad olid pühendanud päikesele, Issanda koja sissekäigu kõrvalt, ülemteener Netan-Meleki kambri juurest, mis oli Parvarimis; ja ta põletas tules päikesevankri.
12. Altarid, mis Juuda kuningad olid teinud ning mis olid Aahase ülaruumi katusel, ja altarid, mis Manasse oli teinud Issanda koja kumbagi õue, kiskus kuningas maha, lõhkus sealt ja viskas nende rusud Kidroni orgu.
13. Ja kuningas rüvetas need ohvrikünkad, mis olid ida pool Jeruusalemma, lõuna pool Hävitusemäe, mis Iisraeli kuningas Saalomon oli ehitanud Astartele, siidonlaste jäledusele, ja Kemosele, moabide jäledusele, ja Milkomile, ammonlaste vastikule ebajumalale.
14. Ta purustas sambad ja raius maha viljakustulbad ning täitis nende asemed inimluudega.
15. Samuti altari, mis oli Peetelis, ohvrikünka, mille oli teinud Nebati poeg Jerobeam, kes saatis Iisraeli pattu tegema - ka selle altari ja ohvrikünka kiskus ta maha; ta põletas ohvrikünka, pihustades selle põrmuks, ja põletas ka viljakustulba.
16. Kui Joosija pöördus ja nägi haudu, mis olid seal mäe peal, siis ta läkitas mehi ja laskis võtta luud haudadest ning põletas need altaril, rüvetades seda Issanda sõna kohaselt, nagu oli kuulutanud jumalamees, kes need sõnad hüüdis.
17. Ja ta küsis: 'Mis märgikivi see on seal, mida ma näen?' Ja linna mehed vastasid temale: 'See on selle jumalamehe haud, kes tuli Juudast ja kuulutas neid asju, mis sa nüüd tegid altariga Peetelis.'
18. Siis ta ütles: 'Laske ta puhkab, keegi ärgu liigutagu tema luid!' Nõnda päästsid nad tema luud ja prohveti luud, kes oli tulnud Samaariast.
19. Ja Joosija kõrvaldas ka Samaaria linnades kõik ohvriküngaste kojad, mis Iisraeli kuningad olid teinud Issanda vihastamiseks, ja ta talitas nendega täiesti samal viisil, nagu ta oli teinud Peetelis.
20. Ta tappis altarite peal kõik seal olevad ohvriküngaste preestrid ja põletas nende peal inimluid. Seejärel läks ta tagasi Jeruusalemma.
21. Ja kuningas andis käsu kogu rahvale, öeldes: 'Pidage paasapüha Issanda, oma Jumala auks,

nõnda nagu on kirjutatud selles seaduseraamatus!

22. Sest niisugust paasapäha ei olnud peetud alates neist päevist, kui Iisraelile mõistsid kohut kohtumõistjad, ega kõigil Iisraeli kuningate ja Juuda kuningate päevil.

23. Alles kuningas Joosija kaheksateistkümnendal aastal peeti seda paasapäha Issanda auks Jeruusalemmas.

24. Ja Joosija pühkis ära ka vaimudemanagerid ja ennustajad, teeravid ja ebajumalad ja kõik jäledused, mida nähti Juudamaal ja Jeruusalemmas, et täide viia Seaduse sõnu, mis olid kirjutatud raamatus, mille preester Hilkiija leidis Issanda kojast.

25. Enne teda ei olnud tema sarnast kuningat, kes oleks nõnda pöördunud Issanda poole kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma väest täiesti Moosese Seaduse kohaselt; ja pärast teda ei ole tõusnud tema sarnast.

26. Ometi ei pöördunud Issand oma suurest tulisest vihast, kui viha kord oli süttinud põlema Juuda vastu kõige selle vihastusväärse pärast, millega Manasse teda oli vihastanud.

27. Ja Issand ütles: 'Ma kõrvaldan ka Juuda oma palge eest, nõnda nagu ma kõrvaldasin Iisraeli, ja ma hülgan Jeruusalemma, selle linna, mille ma olen ära valinud, ja koja, mille kohta ma olen öelnud: 'Seal olgu minu nimi!''

28. Ja mis veel tuleks öelda Joosijast ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?

29. Tema päevil läks vaarao Neko, Egiptuse kuningas, Assuri kuninga vastu Frati jõe äärde; ja kuningas Joosija läks temale vastu, aga vaarao surmas tema Megiddos, kui ta teda nägi.

30. Ja Joosija sulased viisid tema surnuna vankris Megiddost ära, tõid Jeruusalemma ning matsid ta tema oma hauda. Ja maa rahvas võttis Jooahase, Joosija poja ja võidis teda ning tõstis ta kuningaks tema isa asemel.

31. Jooahas oli kuningaks saades kakskümmend kolm aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kolm kuud; ta ema nimi oli Hamutal, Jeremija tütar Libnast.

32. Tema tegi kurja Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu ta vanemad olid teinud.

33. Ja vaarao Neko vangistas tema Riblas, Hamatimaal, et ta ei valitseks enam Jeruusalemmas, ja määras maale maksukohustuse: sada talenti hõbedat ja talent kulda.

34. Ja vaarao Neko tõstis kuningaks Eljakimi, Joosija poja, tema isa Joosija asemel, ja muutis tema nime Joojakimiks; aga Jooahase ta võttis kaasa ja too tuli Egiptusesse ning suri seal.

35. Joojakim andis vaaraole hõbedat ja kulla; aga ta pidi maa maksustama, et anda vaaraole raha ta käsu kohaselt: ta nõudis maa rahvalt, igapähe vastavalt ta maksustamisele, hõbedat ja kulda vaarao Nekole andmiseks.

36. Joojakim oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas üksteist aastat; ta ema nimi oli Sebidda, Pedaja tütar Ruumast.

37. Tema tegi kurja Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu ta vanemad olid teinud.

1. Tema päevil tuli Paabeli kuningas Nebukadnetsar ja Joojakim sai tema alamaks kolmeks aastaks; siis ta taganes ja hakkas temale vastu.
2. Ja Issand läkitas tema kallale kaldealaste, süürlaste, moabide ja ammonlaste röövjõuke; ta läkitas neid Juuda vastu, et seda hävitada Issanda sõna kohaselt, nagu ta oli rääkinud oma sulaste, prohvetite läbi.
3. Tõesti, see sündis Juudaga Issanda käsul, et ta kõrvaldas nad oma palge eest Manasse pattude pärast, kõige pärast, mis ta oli teinud,
4. ja ka süütu vere pärast, mida ta oli valanud, täites Jeruusalemma süütu verega; Issand ei tahtnud seda andeks anda.
5. Ja mis veel tuleks öelda Joojakimist ja kõigest, mis ta tegi, eks sellest ole kirjutatud Juuda kuningate Ajaraamatus?
6. Ja Joojakim läks magama oma vanemate juurde ja tema poeg Joojakin sai tema asemel kuningaks.
7. Ja Egiptuse kuningas ei lahkunud enam oma maalt, sest Paabeli kuningas oli võtnud Egiptuseojast Frati jõeni kõik, mis oli kuulunud Egiptuse kuningale.
8. Joojakin oli kuningaks saades kaheksateist aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kolm kuud; ta ema nimi oli Nehusta, Elnatani tütar Jeruusalemmast.
9. Tema tegi kurja Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu ta isa oli teinud.
10. Sel ajal tulid Paabeli kuninga Nebukadnetsari sulased Jeruusalemma vastu ja linn piirati ümber.
11. Ja Nebukadnetsar, Paabeli kuningas, tuli ise linna alla, kui ta sulased seda piirasid.
12. Siis läks Joojakin, Juuda kuningas, Paabeli kuningale vastu, tema ise, ta ema, ta sulased, pealikud ja teenrid; ja Paabeli kuningas võttis ta vangi oma valitsemise kaheksandal aastal.
13. Ja ta viis sealt ära kõik Issanda koja varandused ja kuningakoja varandused ning lõhkus kõik kuldriistad, mis Iisraeli kuningas Saalomon oli teinud Issanda templisse - nõnda nagu Issand oli ütelnud.
14. Ja ta viis vangi kogu Jeruusalemma, samuti kõik vürstid ja kõik võitlusvõimelised mehed, kümme tuhat vangi, ja kõik sepad ja ehitustöölised; ei jäänud järele muid kui ainult tähtsuseta maarahvast.
15. Ja ta viis Joojakini Paabelisse vangi; samuti viis ta Jeruusalemmast Paabelisse vangi kuninga ema ja kuninga naised, tema teenrid ja maa võimukandjad.
16. Ka kõik sõjamehed, arvult seitse tuhat, ja sepad ja ehitustöölised, arvult tuhat, kõik tublid ja võitlusvõimelised mehed, viis Paabeli kuningas Paabelisse vangi.
17. Ja Paabeli kuningas tõstis tema asemel kuningaks Mattanja, ta isa venna, ja muutis tole nime Sidkijaks.
18. Sidkija oli kuningaks saades kakskümmend üks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas üksteist aastat; ta ema nimi oli Hamutal, Jeremija tütar Libnast.
19. Tema tegi kurja Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu Joojakim oli teinud.
20. Jah, Issanda vihastamiseks sündis see nõnda Jeruusalemmas ja Juudas, kuni ta heitis nad ära oma palge eest.

1. Aga Sidkija hakkas Paabeli kuningale vastu. Ja oma valitsemise üheksandal aastal, kümnenda kuu kümnendal päeval, tuli Paabeli kuningas Nebukadnetsar, tema ja kogu ta sõjavägi, Jeruusalemma vastu ning lõi leeri üles selle alla; ja nad ehitasid linna ümber piiramisseadmed.
2. Ja linna piirati kuni kuningas Sidkija üheteistkümnenda aastani.
3. Aga neljanda kuu üheksandal päeval võttis nälg linnas võimust ja maa rahval ei olnud leiba.
4. Siis murdi linna sisse; aga kõik sõjamehed põgenesid öösel läbi müüridevahelise värava, mis oli kuninga rohuaia juures, kuigi kaldealased olid ümber linna; ja nad läksid lagendiku poole.
5. Aga kaldealaste sõjavägi ajas kuningat taga ja nad said ta kätte Jeeriko lagendikel, kui kõik ta sõjavägi oli tema juurest laiali läinud.
6. Ja nad võtsid kuninga kinni ning viisid ta Paabeli kuninga juurde Riblasse ja mõistsid tema üle kohut.
7. Ja nad tapsid Sidkija pojad tema silme ees. Sidkija silmad tehti pimedaks ja ta aheldati vaskahelaisse ning viidi Paabelisse.
8. Ja viienda kuu seitsmendal päeval, see on kuningas Nebukadnetsari, Paabeli kuninga üheksateistkümnendal aastal, tuli Nebusaradan, ihukaitsepealik, Paabeli kuninga sulane, Jeruusalemma.
9. Ja tema põletas ära Issanda koja ja kuningakoja ning kõik Jeruusalemma kojad; nimelt kõik suured kojad ta põletas tulega.
10. Ja kogu kaldealaste sõjavägi, kes oli koos ihukaitsepealikuga, kiskus maha Jeruusalemma ümbritsevad müürid.
11. Ja rahva ülejäänud osa, kes oli jäänud linna, ja ülejooksikud, kes olid üle jooksnud Paabeli kuninga poole, ja muud rahva riismed viis ihukaitsepealik Nebusaradan vangi.
12. Aga ihukaitsepealik jättis maa vaesemast rahvast alles viinamägede harijaid ja teopäevade tegijaid.
13. Vasksambad, mis olid Issanda kojas, ja alused ning vaskmere, mis olid Issanda kojas, kaldealased purustasid ja viisid nende vase Paabelisse.
14. Potid, labidad, tahikäärid, kausid ja kõik vaskriistad, millega peeti teenistust, võtsid nad ära.
15. Samuti võttis ihukaitsepealik ära sütepannid ja piserdusnõud, mis olid puhtast kullast ja puhtast hõbedast.
16. Mõlema samba, vaskmere ja aluste, mis Saalomon oli teinud Issanda koja jaoks - kõigi nende asjade vask oli vaagimatu.
17. Ühe samba kõrgus oli kaheksateist küünart; nupp selle peal oli vasest ja nupu kõrgus oli kolm küünart; võrestik ja granaatõunad ümber nupu olid kõik vasest; ja samasugune oli teine sammast võrestikuga.
18. Ja ihukaitsepealik võttis Seraja, ülempreestri, ja Sefanja, temast järgmise preestri, ja kolm lävehoidjat,
19. ja võttis linnast ühe hoovkondlase, kes oli olnud sõjameeste käsutaja, ja viis meest kuninga lähikonnast, kes leiti linnast, ja väepealiku kirjutaja, kes värvas maa rahvast sõjaväkke, ja kuuskümmend meest maa rahva hulgast, kes leiti linnast.
20. Nebusaradan, ihukaitsepealik, võttis ja viis nad Paabeli kuninga juurde Riblasse.
21. Ja Paabeli kuningas lõi nad maha ning surmas nad Riblas, Hamatimaal. Nõnda viidi Juuda vangi oma maalt.
22. Aga rahvale, kes jäi Juudamaale, kelle Paabeli kuningas Nebukadnetsar alles jättis, pani ta maavalitsejaks Gedalja, Saafani poja Ahikami poja.
23. Ja kui kõik sõjaväepealikud, nemad ja nende mehed, kuulsid, et Paabeli kuningas oli pannud Gedalja maavalitsejaks, siis tulid nad Gedalja juurde Mispasse, ja nimelt: Ismael, Netanja poeg, ja Joohanan, Kaareahi poeg, ja Seraja, netofalase Tanhumeti poeg, ja Jaasanja, maakatlase poeg, nemad ja nende mehed.
24. Ja Gedalja vandus neile ja nende meestele ning ütles neile: 'Ärge kartke kaldealaste sulaseid!

Jääge maale ja teenige Paabeli kuningat, siis on teil hea põli!

25. Aga seitsmendas kuus tuli Ismael, Elisama poja Netanja poeg, kuninglikust soost, ja kümme meest koos temaga, ja nad löid surnuks Gedalja ning need juudid ja kaldealased, kes olid tema juures Mispas.

26. Siis kogu rahvas, pisimast suurimani, ja sõjaväepealikud - kõik võtsid kätte ja läksid Egiptusesse, sest nad kartsid kaldealasi.

27. Aga kolmekümne seitsmendal aastal pärast Juuda kuninga Joojakini vangiviimist, kaheteistkümnenda kuu kahekümne seitsmendal päeval sel aastal, kui ta sai kuningaks, tõstis Paabeli kuningas Evil-Merodak üles Juuda kuninga Joojakini pea vangikojast

28. ja kõneles temaga lahkesti ning andis temale istme ülemale nende kuningate istmeist, kes olid tema juures Paabelis.

29. Siis ta vahetas oma vangiriided ja sõi alaliselt tema juures leiba kogu oma eluaja.

30. Ta sai kuningalt ülalpidamise, alalise ülalpidamise, iga päev oma osa kõik tema elupäevad.

1. Ajaraamat

Peatükk 1

1. Aadam, Sett, Enos,
2. Keenan, Mahalalel, Jered,
3. Eenok, Metuusala, Lemek,
4. Noa, Seem, Haam ja Jaafet.
5. Jaafeti pojad olid Gomer, Maagoog, Maadai, Jaavan, Tubal, Mesek ja Tiiras.
6. Ja Gomeri pojad olid Askenas, Diifat ja Toogarma.
7. Ja Jaavani pojad olid Eliisa ja Tarsis, kittid ja rodanlased.
8. Haami pojad olid Kuus, Mitsraim, Puut ja Kaanan.
9. Ja Kuusi pojad olid Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka; ja Raema pojad olid Seeba ja Dedan.
10. Ja Kuusile sündis Nimrod, kes oli esimene vägev mees maa peal.
11. Ja Mitsraimile sündisid luudid, anamlased, lehablased, naftuhlased,
12. patruuslased ja kasluhlased, kellest vilistid on lähtunud, ja kaftoorlased.
13. Ja Kaananile sündisid Siidon, tema esmasündinu, ja Heet,
14. ja jebuuslased, emorlased, girgaaslased,
15. hiivlased, arklased, siinlased,
16. arvadlased, semarlased ja hamatlased.
17. Seemi pojad olid Eelam, Assur, Arpaksad, Luud, Aram, Uuts, Huul, Geter ja Mesek.
18. Ja Arpaksadile sündis Selah, ja Selahile sündis Eeber.
19. Ja Eeberile sündis kaks poega: ühe nimi oli Peleg, sest tema päevil jagunes maa; ja tema venna nimi oli Joktan.
20. Ja Joktanile sündisid Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah,
21. Hadoram, Uusal, Dikla,
22. Eebal, Abimael, Seeba,
23. Oofir, Havila ja Joobab. Need kõik olid Joktani pojad.
24. Seem, Arpaksad, Selah,
25. Eeber, Peleg, Reu,
26. Serug, Naahor, Terah,
27. Aabram, see on Aabraham.
28. Aabrahami pojad olid Iisak ja Ismael.
29. Need olid nende järeltulijad: Nebajot, Ismaeli esmasündinu, siis Keedar, Adbeel, Mibsam,
30. Misma, Duuma, Massa, Hadad, Teema,
31. Jetuur, Naafis ja Keedma. Need olid Ismaeli pojad.
32. Ja Ketuura, Aabrahami liignaise pojad, keda tema sünnitas, olid: Simran, Joksan, Medan, Midjan, Jisbak ja Suuah. Ja Joksani pojad olid Seeba ja Dedan.
33. Ja Midjani pojad olid Eefa, Eefer, Hanok, Abiida ja Eldaa. Need kõik olid Ketuura järeltulijad.
34. Ja Aabrahamile sündis Iisak; Iisaki pojad olid Eesav ja Iisrael.
35. Eesavi pojad olid Eliifas, Reuel, Jeus, Jalam ja Korah.
36. Eliifase pojad olid Teeman, Oomar, Sefi, Gatam, Kenas, Timna ja Amalek.
37. Reueli pojad olid Nahat, Serah, Samma ja Missa.
38. Seiri pojad olid Lootan, Soobal, Sibeon, Ana, Diison, Eeser ja Diisan.
39. Lootani pojad olid Hori ja Hoomam; ja Lootani õde oli Timna.
40. Soobali pojad olid Aljan, Maanahat, Eebal, Sefi ja Oonam; ja Sibeoni pojad olid Ajja ja Ana.
41. Ana poegi oli Diison; ja Diisoni pojad olid Hamran, Esban, Jitran ja Keran.
42. Eeseri pojad olid Bilhan, Saavan ja Jaakan; Diisani pojad olid Uuts ja Aran.
43. Ja need olid kuningad, kes valitsesid Edomimaal, enne kui ükski kuningas Iisraeli laste üle valitses: Bela, Beori poeg; tema linna nimi oli Dinhaba.
44. Kui Bela suri, sai tema asemel kuningaks Joobab, Serahi poeg Bosrast.
45. Kui Joobab suri, sai tema asemel kuningaks Huusam teemanlaste maalt.
46. Kui Huusam suri, sai tema asemel kuningaks Hadad, Bedadi poeg, kes lõi midjanlasi Moabi

väljadel; tema linna nimi oli Aviit.

47. Kui Hadad suri, sai tema asemel kuningaks Samla Masreekast.

48. Kui Samla suri, sai tema asemel kuningaks Saul jõeäärsest Rehobotist.

49. Kui Saul suri, sai tema asemel kuningaks Baal-Haanan, Akbori poeg.

50. Kui Baal-Haanan suri, sai tema asemel kuningaks Hadad; tema linna nimi oli Pai ja tema naise nimi oli Mehetabel, Mee-Sahabi tütre Matredi tütar.

51. Kui Hadad suri, siis olid Edomi vürstideks: vürst Timna, vürst Alja, vürst Jetet,

52. vürst Oholibama, vürst Eela, vürst Piinon,

53. vürst Kenas, vürst Teeman, vürst Mibsar,

54. vürst Magdiel, vürst Iram. Need olid Edomi vürstid.

Peatükk 2

1. Need olid Iisraeli pojad: Ruuben, Siimeon, Leevi, Juuda, Issaskar, Sebulon,
2. Daan, Joosep, Benjamin, Naftali, Gaad ja Aaser.
3. Juuda pojad olid Eer, Oonan ja Seela; need kolm sünnitas temale Suua tütar, kaananlanna. Aga Eer, Juuda esmasündinu, oli Issanda silmis paha, seepärast ta laskis tema surra.
4. Ja Taamar, tema minia, tõi temale ilmale Peretsi ja Serahi; Juuda poegi oli kokku viis.
5. Peretsi pojad olid Hesron ja Haamul.
6. Ja Serahi pojad olid Simri, Eetan, Heeman, Kalkol ja Daara; neid oli kokku viis.
7. Ja Karmi poegi oli Aakar, Iisraeli pahandusetegija, kes hävitamisele määratuga üleannetult talitas.
8. Ja Eetani poeg oli Asarja.
9. Ja Hesroni pojad, kes temale sündisid, olid Jerahmeel, Raam ja Keluubai.
10. Ja Raamile sündis Amminadab, ja Amminadabile sündis Nahson, Juuda laste vürst.
11. Ja Nahsonile sündis Salma, ja Salmale sündis Boas.
12. Ja Boasele sündis Oobed, ja Oobedile sündis Iisai.
13. Ja Iisaile sündis esimese pojana Eliab, teisena Abinadab, kolmandana Simea,
14. neljandana Netaneel, viiendana Raddai,
15. kuuendana Osem, seitsmendana Taavet.
16. Ja nende õed olid Seruja ja Abigail; ja Seruja pojad olid Abisai, Joab ja Asael kolmekesi.
17. Ja Abigail tõi ilmale Amaasa; Amaasa isa oli Jeter, ismaeliit.
18. Ja Kaalebile, Hesroni pojale, sündis lapsi Asuubaga ja Jeriotiga, ja need olid ta pojad: Jeesser, Soobab ja Ardon.
19. Kui Asuuba suri, siis Kaaleb võttis enesele naiseks Efrati, ja see tõi temale ilmale Huuri.
20. Ja Huurile sündis Uuri, ja Uurile sündis Betsaleel.
21. Hiljem heitis aga Hesron Gileadi isa Maakiri tütre juurde ja võttis ta naiseks, olles ise kuuekümnendaastane; ja naine tõi temale ilmale Seguubi.
22. Ja Seguubile sündis Jair; Jairil oli kakskümmend kolm linna Gileadimaal.
23. Aga gesurlased ja süürlased võtsid neilt ära Jairi telklaagrid, Kenati ja selle tütarlinnad, kuuskümmend linna. Kõik need olid Gileadi isa Maakiri pojad.
24. Ja pärast Hesroni surma Kaalebi Efratas tõi Hesroni naine Abija talle ilmale Ashuri, Tekoa isa.
25. Ja Jerahmeeli, Hesroni esmasündinu pojad olid Raam, esmasündinu, ja Buuna, Oren, Osem ja Ahija.
26. Ja Jerahmeelil oli veel teine naine, Atara nimi; tema oli Oonami ema.
27. Ja Raami, Jerahmeeli esmasündinu pojad olid Maas, Jaamin ja Eeker.
28. Ja Oonami pojad olid Sammai ja Jaada; ja Sammai pojad olid Naadab ja Abisuur.
29. Ja Abisuuri naise nimi oli Abihail; ja tema tõi talle ilmale Ahbani ja Moolidi.
30. Ja Naadabi pojad olid Seled ja Appaim; Seled suri lasteta.
31. Ja Appaimi poegi oli Iisi; ja Iisi poegi oli Seesan; ja Seesani poegi oli Ahlai.
32. Ja Jaada, Sammai venna pojad olid Jeter ja Joonatan; Jeter suri lasteta.
33. Ja Joonatani pojad olid Pelet ja Saasa. Need olid Jerahmeeli pojad.
34. Aga Seesanil ei olnud poegi, vaid olid ainult tütreid; aga Seesanil oli egiptlasest sulane, Jarha nimi.
35. Ja Seesan andis oma sulasele Jarhale naiseks oma tütre, kes tõi talle ilmale Attai.
36. Ja Attaile sündis Naatan, ja Naatanile sündis Saabad.
37. Ja Saabadile sündis Eflal, ja Eflalile sündis Oobed.
38. Ja Oobedile sündis Jehu, ja Jehule sündis Asarja.
39. Ja Asarjale sündis Heles, ja Helesile sündis Elaasa.
40. Ja Elaasale sündis Sismai, ja Sismaile sündis Sallum.
41. Ja Sallumile sündis Jekamja, ja Jekamjale sündis Elisama.
42. Ja Kaalebi, Jerahmeeli venna poegi oli Meesa, tema esmasündinu, kes oli Siifi isa; ja Mareesa poegi oli Hebron.

43. Ja Hebroni pojad olid Korah, Tappuah, Rekem ja Sema.
44. Ja Semale sündis Raham, Jorkoami isa, ja Rekemile sündis Sammai.
45. Ja Sammai poeg oli Maon; ja Maon oli Beet-Suuri isa.
46. Ja Eefa, Kaalebi liignaine, tõi ilmale Haarani, Moosa ja Gaasesi; ja Haaranile sündis Gaases.
47. Ja Jahdai pojad olid Regem, Jootam, Geesan, Pelet, Eefa ja Saaf.
48. Maaka, Kaalebi liignaine, tõi ilmale Seberi ja Tirhana.
49. Tema tõi ilmale ka Saafi, Madmanna isa, Seva, Makbeena isa ja Gibeaa isa; ja Kaalebi tütar oli Aksa.
50. Need olid Kaalebi pojad. Huuri, Efrata esmasündinu pojad olid Soobal, Kirjat-Jearimi isa,
51. Salma, Petlemma isa, Haaref, Beet-Gaaderi isa.
52. Ja Soobali, Kirjat-Jearimi isa pojad olid Reaja, pooled manahlastest,
53. ja Kirjat-Jearimi suguvõsad: jitrilased, puudid, sumatlased ja misrailased; neist tulid soratlased ja estaullased.
54. Ja Salma pojad olid Petlemm ja netofalased, Atrot, Beet-Joab ja pooled manahlastest, soorlased.
55. Ja kirjatundjate suguvõsad, kes elasid Jaabesis, olid tiratlased, simatlased ja suukatlased; need olid keenlased, kes põlvnesid Hammatist, Reekabi soo isast.

Peatükk 3

1. Ja need olid Taaveti pojad, kes temale sündisid Hebronis: esmasündinu Amnon, jisreellannast Ahinoamist, teine Taaniel, karmellannast Abigailist,
2. kolmas Absalom, Gesuri kuninga Talmai tütre Maaka poeg, neljas Adonija, Haggiti poeg,
3. viies Sefatja, Abitalist, kuues Jitream, ta naisest Eglast.
4. Need kuus sündisid temale Hebronis, kus ta valitses seitse aastat ja kuus kuud. Ja Jeruusalemmas valitses ta kolmkümmend kolm aastat.
5. Ja need sündisid temale Jeruusalemmas: Simea, Soobab, Naatan ja Saalomon neljakesi Bat-Suuast, Ammieli tütrest;
6. ja Jibhar, Elisama, Elifelet,
7. Noga, Nefeg, Jaafia,
8. Elisama, Eljada, Elifelet - üheksa.
9. Need kõik olid Taaveti pojad, peale liignaiste poegade; ja Taamar oli nende õde.
10. Ja Saalomoni poeg oli Rehabeam; tema poeg oli Abija; tema poeg oli Aasa; tema poeg oli Joosafat;
11. tema poeg oli Jooram; tema poeg oli Ahasja; tema poeg oli Joas;
12. tema poeg oli Amasja; tema poeg oli Asarja; tema poeg oli Jootam;
13. tema poeg oli Aahas; tema poeg oli Hiskija; tema poeg oli Manasse;
14. tema poeg oli Aamon; tema poeg oli Joosija.
15. Ja Joosija pojad olid: esmasündinu Joohanana, teine Joojakim, kolmas Sidkija, neljas Sallum.
16. Ja Joojakimi pojad olid: tema poeg Jekonja; tema poeg Sidkija.
17. Ja vangistatud Jekonja pojad olid: tema poeg Sealtiel,
18. Malkiram, Pedaja, Senassar, Jekamja, Hoosama ja Nedabja.
19. Ja Pedaja pojad olid Serubbaabel ja Simei. Ja Serubbaabeli pojad olid Mesullam ja Hananja; nende õde oli Selomit;
20. ja Hasuba, Ohel, Berekja, Hasadja ja Juusab-Hesed viiekesi.
21. Ja Hananja pojad olid: Pelatja, Jesaja, Refaja pojad, Arnani pojad, Obadja pojad, Sekanja pojad.
22. Ja Sekanja poeg oli Semaja; ja Semaja pojad olid: Hattus, Jigal, Baariah, Nearja ja Saafat - kokku oli neid kuus.
23. Ja Nearja pojad olid: Eljoenai, Hiskija ja Asrikam kolmekesi.
24. Ja Eljoenai pojad olid: Hoodavja, Eljasib, Pelaja, Akkub, Joohanana, Delaja ja Anani seitsmekesi.

Peatükk 4

1. Juuda pojad olid: Perets, Hesron, Karmi, Huur ja Soobal.
2. Ja Reajale, Soobali pojale, sündis Jahat; ja Jahatile sündisid Ahumai ja Lahad. Need olid soratlaste suguvõsad.
3. Ja need olid Eetami isa pojad: Jisreel, Jisma ja Jidbas; ja nende õe nimi oli Haslelponi;
4. ja Penuel, Gedoori isa, ja Eeser, Huusa isa. Need olid Huuri, Efrata esmasündinu, Petlemma isa pojad.
5. Ja Ashuril, Tekoa isal, oli kaks naist: Hela ja Naara.
6. Ja Naara tõi temale ilmale Ahussami, Heeferi, Teemeni ja ahastarlased. Need olid Naara pojad.
7. Ja Hela pojad olid: Seret, Sohar ja Etnan.
8. Ja Koosile sündisid Aanub ja Hasobeeba, ja Aharheli, Haarumi poja suguvõsad.
9. Aga Jabest austati rohkem kui ta vendi; ta ema oli temale nimeks pannud Jabes, öeldes: 'Sest vaevaga olen ma tema ilmale toonud.'
10. Ja Jabes hüüdis Iisraeli Jumala poole, öeldes: 'Oh, õnnista mind rohkesti ja laienda mu maa-ala! Olgu su käsi minuga ja päästa mind kurjast, et mul vaeva ei oleks!' Ja Jumal saatis, mis ta palus.
11. Ja Keluubile, Suuha vennale, sündis Mehira, kes oli Estoni isa.
12. Ja Estonile sündisid Beet-Raafa, Paaseah ja Tehinna, Nahase linna isa; need olid Reeka mehed.
13. Ja Kenase pojad olid Otniel ja Seraja. Ja Otnieli poegi oli Hatat.
14. Ja Meonotaile sündis Ofra. Ja Serajale sündis Joab, Sepaoru isa, sest seal asusid sepad.
15. Ja Kaalebi, Jefunne poja pojad olid: Iiru, Eela ja Naam; ja Eela poegi oli Kenas.
16. Ja Jehalleleeli pojad olid: Siif, Siifa, Tiirja ja Asareel.
17. Ja Esra pojad olid: Jeter, Mered, Eefer ja Jaalon. Ja Jeterile sündisid Mirjam, Sammai ja Jisbah, Estemoa isa.
18. Ja tema naine, juuditar, tõi ilmale Jeredi, Gedoori isa, ja Heberi, Sooko isa, ja Jekutieli, Saanoahi isa. Aga teised olid Bitja, vaarao selle tütre pojad, kelle Mered oli naiseks võtnud.
19. Ja Hoodija naise, Keila isa Nahami õe pojad olid garmlane ja maakatlane Estemoa.
20. Ja Siimoni pojad olid: Amnon, Rinna, Ben-Haanan ja Tiilon. Ja Jisi pojad olid Soohet ja Ben-Soohet.
21. Seela, Juuda poja pojad olid: Eer, Leeka isa, Laeda, Maaresa isa, ja linase riide kudujate suguvõsad Beet-Asbeast;
22. ja Jookim ja Koseba mehed, ja Joas ja Saaraf, kes olid Moabi isandad, ja Jasuubi-Lehem; aga need on vanad asjad.
23. Nad olid potissepad ning Netaimi ja Gedera elanikud; nad elasid seal kuninga läheduses, olles tema teenistuses.
24. Siimeoni pojad olid: Nemuel, Jaamin, Jaarib, Serah ja Saul;
25. tema poeg oli Sallum; tema poeg oli Mibsam; tema poeg oli Misma.
26. Ja Misma pojad olid: tema poeg Hammuel; tema poeg Sakkur; tema poeg Simeil.
27. Ja Simeil oli kuusteist poega ja kuus tütar; aga tema vendadel ei olnud palju poegi ja kõik nende suguvõsad ei ulatunud rohkuselt Juuda lasteni.
28. Ja nad elasid Beer-Sebas, Mooladas, Hasar-Suualis,
29. Bilhas, Esemis, Tooladis,
30. Betuelis, Hormas, Siklagis,
31. Beet-Markabotis, Hasar-Suusimis, Beet-Biris ja Saaraimis; need olid nende linnad Taaveti valitsemisajani.
32. Ja nende asulad olid: Eetam, Ain, Rimmon, Token ja Aasan, viis linna,
33. lisaks kõik nende külad, mis olid nende linnade ümber kuni Baalini; need olid nende elukohad ja neil oli oma suguvõsakiri.
34. Ja veel Mesobab, Jamlek ja Joosa, Amasja poeg,
35. Joel ja Jehu, Joosibja poeg, kes oli Seraja poeg, kes oli Asieli poeg,
36. ja Eljoenai, Jaakoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel ja Benaja,

37. ja Siisa, Sifi poeg, kes oli Alloni poeg, kes oli Jedaja poeg, kes oli Simri poeg, kes oli Semaja poeg.
38. Need nimeliselt nimetatud olid oma suguvõsade vürstid ja nende perekonnad olid väga kasvanud.
39. Nad liikusid Gedoori suunas, oru idapoolse servani, otsides oma lammastele ja kitsedele karjamaad.
40. Ja nad leidsid rammusa ja hea karjamaa; maa oli kõikepidi lai, vaikne ja rahulik, sest need, kes seal enne elasid, olid Haami soost.
41. Ja need, nimeliselt kirja pandud, tulid Hiskija, Juuda kuninga päevil ning hävitasid nende telgid ja meunlased, kes seal olid, hävitasid need sootuks kuni tänapäevani ja asusid nende asemele, sest seal oli nende lammaste ja kitsede jaoks karjamaa.
42. Ja neist, Siimeoni poegadest, läks viissada meest Seiri mäestikku; Pelatja, Nearja, Refaja ja Ussiel, Jisi pojad, olid nende peamehed.
43. Ja nad lõid maha Amaleki viimased jäänused ning elavad seal tänapäevani.

Peatükk 5

1. Ja Ruubeni, Iisraeli esmasündinu pojad olid - tema oli ju esmasündinu, aga et ta oma isa voodi ära teotas, siis anti tema esmasünniõigus Iisraeli poja Joosepi poegadele, aga ilma et seda esmasünniõigusena oleks suguvõsakirja kantud,
2. sest Juuda oli oma vendade hulgast vägevaim ja temast tuli valitseja, kuigi esmasünniõigus kuulus Joosepile -
3. Ruubeni, Iisraeli esmasündinu pojad olid: Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi.
4. Joeli pojad olid: tema poeg oli Semaja; tema poeg oli Goog; tema poeg oli Simeil;
5. tema poeg oli Miika; tema poeg oli Reaja; tema poeg oli Baal;
6. tema poeg oli Beera, kelle Assuri kuningas Tiglat-Pileser vangis viis; tema oli ruubenlaste vürst.
7. Ja tema vennad, nende suguvõsade kaupa, nagu nad vastavalt põlvnemisele suguvõsakirja olid kantud: Jeiel, peamees, ja Sakarja,
8. ja Bela, Aasase poeg, kes oli Sema poeg, kes oli Joeli poeg, kes elas Aroeris Neboni ja Baal-Meonini.
9. Ja idas asus ta siinpool Frati jõge oleva kõrbe alguses, sest neil olid suured karjad Gileadimaal.
10. Sauli päevil pidasid nad sõda hagrilastega, ja kui need nende käe läbi olid langenud, siis nad elasid nende telkides kogu Gileadi idapoolses osas.
11. Ja Gaadi pojad elasid nendega kõrvuti Baasanimaal kuni Salkani:
12. Joel peamehena ja Saafam temast järgmisena, ja Jaenai ja Saafat Baasanis.
13. Ja nende vennad olid oma perekondade kaupa: Miikael, Mesullam, Seba, Joorai, Jaekan, Siia ja Eeber seitsmekesi.
14. Need olid Abihaili pojad; Abihail oli Huuri poeg, kes oli Jaaroahi poeg, kes oli Gileadi poeg, kes oli Miikaeli poeg, kes oli Jeesai poeg, kes oli Jahdo poeg, kes oli Buusai poeg.
15. Ahi, Abdieli poeg, kes oli Guuni poeg, oli nende perekondade peamees.
16. Nad elasid Gileadis, Baasanis ja selle tütarlinnades, ja kõigil Saaroni karjamaadel, niikaugelt kui need ulatusid.
17. Kõik nad pandi suguvõsakirja Juuda kuninga Jootami ja Iisraeli kuninga Jerobeami päevil.
18. Ruubeni ja Gaadi pojad ja pool Manasse suguharu - vahvad mehed, kes kandsid kilpi ja mõõka, kes oskasid ambu vinna tõmmata ja olid õppinud sõdima, nelikümmend neli tuhat seitsesada kuuskümmend sõjakõlvulist meest -
19. pidasid sõda hagrilastega, Jetuuri, Naafisi ja Noodabiga.
20. Nad said nende vastu abi, nõnda et hagrilased ja kõik, kes koos nendega olid, anti nende kätte, sest tapluses nad hüüdsid Jumala poole; tema võttis neid kuulda, sellepärast et nad tema peale lootsid.
21. Ja nad viisid ära nende karjad, viiskümmend tuhat kaamelit, kakssada viiskümmend tuhat lammast ja kitse, kaks tuhat eeslit ja sada tuhat inimhinge.
22. Kuid paljud olid mahalööduina langenud, sest see oli Jumala sõda. Ja nad elasid nende asupaigas kuni vangimine kuni.
23. Ja Manasse poole suguharu pojad elasid maal Baasanist kuni Baal-Hermonini, ja Seniiri ja Hermoni mäeni; neid oli palju.
24. Ja need olid nende perekondade peamehed: Eefer, Jisi, Eliel, Asriel, Jeremija, Hoodavja ja Jahdiel, vahvad võitlejad, kuulsad mehed, oma perekondade peamehed.
25. Aga nad olid truuduseta oma vanemate Jumala vastu ja jooksid hoora viisil nende maade rahvaste jumalate järel, keda Jumal nende eest oli hävitanud.
26. Siis äratas Iisraeli Jumal Assuri kuninga Puuli vaimu, ja Assuri kuninga Tiglat-Pileseri vaimu, ja laskis vangistada ruubenlased, gaadlased ja Manasse poole suguharu ning viia need Halahhi, Haaborisse, Haarasse ja Goosani jõe äärde, kus nad on tänapäevalgi.
27. Leevi pojad olid: Geerson, Kehat ja Merari.
28. Ja Kehati pojad olid: Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel.
29. Ja Amrami lapsed olid: Aaron, Mooses ja Mirjam. Ja Aaroni pojad olid: Naadab, Abihu, Eleasar ja

Iitamar.

30. Eleasarile sündis Piinehas, ja Piinehasile sündis Abisuu;
31. ja Abisuuale sündis Bukki, ja Bukkile sündis Ussi;
32. ja Ussile sündis Serahja, ja Serahjale sündis Merajot;
33. ja Merajotile sündis Amarja, ja Amarjale sündis Ahituub;
34. ja Ahituubile sündis Saadok, ja Saadokile sündis Ahimaats;
35. ja Ahimaatsile sündis Asarja, ja Asarjale sündis Joohanan;
36. ja Joohananile sündis Asarja, kes oli preestriks kijas, mille Saalomon Jeruusalemma ehitas;
37. ja Asarjale sündis Amarja, ja Amarjale sündis Ahituub;
38. ja Ahituubile sündis Saadok, ja Saadokile sündis Sallum;
39. ja Sallumile sündis Hilkiija, ja Hilkiijale sündis Asarja;
40. ja Asarjale sündis Seraja, ja Serajale sündis Joosadak;
41. Joosadak aga läks kaasa, kui Issand Nebukadnetsari käe läbi laskis Juuda ja Jeruusalemma vangi viia.

Peatükk 6

1. Leevi pojad olid Geersom, Kehat ja Merari.
2. Ja need olid Geersomi poegade nimed: Libni ja Simeil.
3. Ja Kehati pojad olid Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel.
4. Ja Merari pojad olid Mahli ja Muusi. Need olid leviitide suguvõsad nende isade järgi:
5. Geersomist põlvnes tema poeg Libni - tema poeg oli Jahat, tema poeg oli Simma,
6. tema poeg oli Joah, tema poeg oli Iddo, tema poeg oli Serah, tema poeg oli Jeatrai.
7. Kehati pojad olid: tema poeg oli Amminadab, tema poeg oli Korah, tema poeg oli Assir,
8. tema poeg oli Elkana, tema poeg oli Ebjasaf, tema poeg oli Assir,
9. tema poeg oli Tahat, tema poeg oli Uuriel, tema poeg oli Ussija, tema poeg oli Saul.
10. Elkana pojad olid Amaasai ja Ahimoot,
11. tema poeg oli Elkana, tema poeg oli Soofai, ja tema poeg oli Nahat,
12. tema poeg oli Eliab, tema poeg oli Jeroham, tema poeg oli Elkana.
13. Ja Saamueli pojad olid: esmasündinu Joel, ja teine Abija.
14. Merari pojad olid: Mahli, tema poeg oli Libni, tema poeg oli Simeil, tema poeg oli Ussa,
15. tema poeg oli Simea, tema poeg oli Haggija, tema poeg oli Asaja.
16. Siis olid veel need, keda Taavet pani laulu eest hoolitsejaks Issanda kotta, pärast seda kui seaduselaegas enesele peatuspaiga oli saanud.
17. Nemad teenisid lauluga kogudusetelgi asupaiga ees, kuni Saalomon Jeruusalemma Issanda koja ehitas; ja nad toimetasid oma teenistust vastavalt neile seatud korrale.
18. Ja need olid teenistuses olijad ning nende pojad: kehatlaste poegadest: Heeman, laulja, Joeli poeg, kes oli Saamueli poeg,
19. kes oli Elkana poeg, kes oli Jerohami poeg, kes oli Elieli poeg, kes oli Tooahi poeg,
20. kes oli Suufi poeg, kes oli Elkana poeg, kes oli Mahati poeg, kes oli Amaasai poeg,
21. kes oli Elkana poeg, kes oli Joeli poeg, kes oli Asarja poeg, kes oli Sefanja poeg,
22. kes oli Tahati poeg, kes oli Assiri poeg, kes oli Eljasafi poeg, kes oli Korahi poeg,
23. kes oli Jishari poeg, kes oli Kehati poeg, kes oli Leevi poeg, kes oli Iisraeli poeg.
24. Ja tema vend oli Aasaf, kes seisis temast paremal pool: Aasaf oli Berekja poeg, kes oli Simea poeg,
25. kes oli Miikaeli poeg, kes oli Baaseja poeg, kes oli Malkija poeg,
26. kes oli Etni poeg, kes oli Serahi poeg, kes oli Adaja poeg,
27. kes oli Eetani poeg, kes oli Simma poeg, kes oli Simeil poeg,
28. kes oli Jahati poeg, kes oli Geersomi poeg, kes oli Leevi poeg.
29. Ja nende vennad Merari pojad olid vasakul pool: Eetan, Kiisi poeg, kes oli Abdi poeg, kes oli Malluki poeg,
30. kes oli Hasabja poeg, kes oli Amasja poeg, kes oli Hilkija poeg,
31. kes oli Amsi poeg, kes oli Baani poeg, kes oli Semeri poeg,
32. kes oli Mahli poeg, kes oli Muusi poeg, kes oli Merari poeg, kes oli Leevi poeg.
33. Ja nende vennad, leviidid, olid määratud igaks ettetulevaks teenistuseks Jumala koja asukohas.
34. Aaron ja tema pojad aga suitsutasid põletusohvrialtaril ja suitsutusaltaril, toimetades igasugu teenistust kõige pühamas paigas ja tehes Iisraelile lepitust, kõik vastavalt sellele, nagu Mooses, Jumala sulane, oli käskinud.
35. Ja need olid Aaroni pojad: tema poeg oli Eleasar, tema poeg oli Piinehas, tema poeg oli Abisuaa,
36. tema poeg oli Bukki, tema poeg oli Ussi, tema poeg oli Serahja,
37. tema poeg oli Merajot, tema poeg oli Amarja, tema poeg oli Ahituub,
38. tema poeg oli Saadok, tema poeg oli Ahimaats.
39. Ja need olid leviitide elukohad nende leeripaikade järgi neile kuuluval maa-alal: Aaroni poegadele kehatlaste suguvõsast, sest neile langes liisk,
40. anti Hebron Juudamaal ja selle ümber olevad karjamaad.
41. Aga linna põllud ja selle külad anti Kaalebile, Jefunne pojale.

42. Ja Aaroni poegadele anti pelgulinnad Hebron ja Libna ning selle karjamaad, ja Jattir ja Estemoa ning selle karjamaad,
43. ja Hiiles ning selle karjamaad, ja Debir ning selle karjamaad,
44. ja Aasan ning selle karjamaad, ja Beet-Semes ning selle karjamaad,
45. ja Benjamini suguharult Geba ning selle karjamaad, ja Aalemet ning selle karjamaad, ja Anatot ning selle karjamaad. Nende linnu oli kokku kolmteist linna koos nende karjamaadega.
46. Ja teised Kehati pojad oma suguvõsade kaupa said liisu läbi Efraimi suguharult ja Daani suguharult ja Manasse poolelt suguharult kümme linna.
47. Ja Geersomi pojad oma suguvõsade kaupa said Issaskari suguharult ja Aaseri suguharult ja Naftali suguharult ja Manasse suguharult Baasanis kolmteist linna.
48. Ja Merari pojad oma suguvõsade kaupa said Ruubeni suguharult ja Gaadi suguharult ja Sebuloni suguharult liisu läbi kaksteist linna.
49. Nõnda andsid Iisraeli lapsed leviitidele need linnad ja nende karjamaad.
50. Nad andsid liisu läbi Juuda laste suguharult ja Siimeoni laste suguharult ja Benjamini laste suguharult need linnad, mis nimeliselt on nimetatud.
51. Ja mõned Kehati poegade suguvõsadest said oma maa-alaks linnad Efraimi suguharult:
52. neile anti pelgulinnad Sekem ning selle karjamaad Efraimi mäestikus, ja Geser ning selle karjamaad,
53. ja Jokmeam ning selle karjamaad, ja Beet-Hooron ning selle karjamaad,
54. ja Ajjalon ning selle karjamaad, ja Gat-Rimmon ning selle karjamaad,
55. ja Manasse poolelt suguharult Aaner ning selle karjamaad, ja Bileam ning selle karjamaad; need said ülejäänud Kehati poegade suguvõsadele.
56. Geersomi pojad said oma suguvõsade kaupa Manasse poolelt suguharult Goolani Baasanis ning selle karjamaad, ja Astaroti ning selle karjamaad;
57. ja Issaskari suguharult: Kedesi ning selle karjamaad, ja Dobrati ning selle karjamaad,
58. ja Raamoti ning selle karjamaad, ja Aanemi ning selle karjamaad;
59. ja Aaseri suguharult: Maasali ning selle karjamaad, ja Abdoni ning selle karjamaad,
60. ja Huukoki ning selle karjamaad, ja Rehobi ning selle karjamaad;
61. ja Naftali suguharult: Galilea Kedesi ning selle karjamaad, ja Hammoni ning selle karjamaad, ja Kirjataimi ning selle karjamaad.
62. Ülejäänud Merari pojad said Sebuloni suguharult Rimmoni ning selle karjamaad, ja Taabori ning selle karjamaad,
63. ja teiselt poolt Jordanit, Jeeriko kohalt Jordanist ida pool, Ruubeni suguharult kõrbes asuva Beseri ning selle karjamaad, ja Jahsa ning selle karjamaad,
64. ja Kedemoti ning selle karjamaad, ja Meefati ning selle karjamaad;
65. ja Gaadi suguharult Gileadi Raamoti ning selle karjamaad, ja Mahanaimi ning selle karjamaad,
66. ja Hesboni ning selle karjamaad, ja Jaaseri ning selle karjamaad.

Peatükk 7

1. Ja Issaskari pojad olid Toola, Puua, Jaasub ja Simron neljakesi.
2. Ja Toola pojad olid Ussi, Refaja, Jeriel, Jahmai, Jibsam ja Saamuel, Toola perekondade peamehed, vahvad võitlejad; nende järglasi oli Taaveti päevil arvult kakskümmend kaks tuhat kuussada.
3. Ja Ussi poeg oli Jisrahja; ja Jisrahja pojad olid Miikael, Obadja, Joel ja Jissija viiekesi, kõik peamehed.
4. Ja koos nendega olid nende perekondade järglastest sõjaväe hulgad, kolmkümmend kuus tuhat meest, sest neil oli palju naisi ja lapsi.
5. Ja nende vendi kõigis Issaskari suguvõsades, vahvaid võitlejaid, oli suguvõsakirja panduina ühtekokku kaheksakümmend seitse tuhat meest.
6. Benjamini pojad olid Bela, Beker ja Jediael kolmekesi.
7. Ja Bela pojad olid Esbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja Iiri viiekesi, perekondade peamehed, vahvad võitlejad; ja nende suguvõsakirja pandi kakskümmend kaks tuhat kolmkümmend neli meest.
8. Ja Beker pojad olid Semiira, Joas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abija, Anatot ja Aalamet; need kõik olid Beker pojad.
9. Ja nende järglasi pandi suguvõsakirja, perekondade peamehi ja vahvaid võitlejaid, kakskümmend tuhat kakssada meest.
10. Ja Jediaeli poeg oli Bilhan; ja Bilhani pojad olid Jeus, Benjamin, Eehut, Kenaana, Seetan, Tarsis ja Ahisahar.
11. Need kõik olid Jediaeli pojad, perekondade peamehed, vahvad võitlejad, seitseteist tuhat kakssada sõjakõlvulist meest.
12. Ja Suppim ja Huppim olid Iiri pojad; Husim oli Aheri poeg.
13. Naftali pojad olid Jahasiel, Guuni, Jeaser ja Sallum, Bilha pojad.
14. Manasse poeg oli Asriel, kelle tema süürlannast liignaine ilmale tõi; tema tõi ilmale ka Maakiri, Gileadi isa.
15. Ja Maakir võttis naise Huppimile ja Suppimile; ja tema õe nimi oli Maaka, ja teise nimi oli Selofhad; ja Selofhadil oli tütreid.
16. Ja Maaka, Maakiri naine, tõi poja ilmale ning pani sellele nimeks Peres; ja tema venna nimi oli Seres, ja selle pojad olid Uulam ja Rekem.
17. Ja Uulami poeg oli Bedan. Need olid Gileadi pojad; Gilead oli Maakiri poeg, kes oli Manasse poeg.
18. Ja tema õde Moleket tõi ilmale Ishodi, Abieseri ja Mahla.
19. Ja Semiida pojad olid Ahjan, Sekem, Likhi ja Aniam.
20. Ja Efraimi poeg oli Suutelah, tema poeg oli Bered, tema poeg oli Tahat, tema poeg oli Elaada, tema poeg oli Tahat,
21. tema poeg oli Saabad, ja tema pojad olid Suutelah, Eeser ja Elead; aga Gati mehed, maa päriselanikud, tapsid need, sest nad olid läinud nende karju ära võtma.
22. Ja Efraim, nende isa, leinas kaua aega ja tema vennad tulid teda trööstima.
23. Siis ta heitis oma naise juurde ja see jäi lapseootele ning tõi poja ilmale; ja ta pani sellele nimeks Berija, sest tema kogas oli juhtunud õnnetus.
24. Ja tema tütar oli Seera, kes ehitas alumise ja ülemise Beet-Hooroni ja Ussen-Seera.
25. Ja tema poeg oli Refah, tema poeg oli Resef, tema poeg oli Telah, tema poeg oli Tahan,
26. tema poeg oli Ladan, tema poeg oli Ammihud, tema poeg oli Elisama,
27. tema poeg oli Nuun, tema poeg oli Joosua.
28. Nende pärisosa ja eluasemed olid Peetel ning selle tütarlinnad, ida pool Naaran ja lääne pool Geser ning selle tütarlinnad, ja Sekem ning selle tütarlinnad kuni Ajja ning selle tütarlinnadeni.
29. Ja Manasse poegade käes olid Beet-Sean ning selle tütarlinnad, Taanak ning selle tütarlinnad, Megiddo ning selle tütarlinnad, Door ning selle tütarlinnad. Neis elasid Iisraeli poja Joosepi pojad.
30. Aaseri pojad olid Jimna, Jisva, Jisvi ja Berija; ja nende õde oli Serah.
31. Ja Berija pojad olid Heber ja Malkiel, kes oli Birsaiti isa.

32. Ja Heberile sündisid Jaflet, Soomer ja Hootam ning Suua, nende õde.
33. Ja Jafleti pojad olid Paasak, Bimhal ja Asvat; need olid Jafleti pojad.
34. Ja Semeri pojad olid Ahi, Rohga, Hubba ja Aram.
35. Ja tema venna Heeleemi pojad olid Soofah, Jimna, Seeles ja Aamal.
36. Soofahi pojad olid Suuah, Harnefer, Suual, Beer, Jimra,
37. Beser, Hood, Samma, Silsa, Jitran ja Beera.
38. Ja Jeteri pojad olid Jefunne, Pispaa ja Ara.
39. Ja Ulla pojad olid Aarah, Hanniel ja Risja.
40. Kõik need olid Aaseri järglased, perekondade peamehed, valitud vahvad võitlejad, esimesed vürstide hulgas. Ja neid oli pandud suguvõsakirja arvult kakskümmend kuus tuhat sõjakõlvulist meest.

Peatükk 8

1. Ja Benjaminile sündis esmasündinuna Bela, teisena Asbel, kolmandana Ahrah,
2. neljandana Nooha ja viiendana Raafa.
3. Ja Belal olid pojad Addar, Geera, Abihuud,
4. Abisua, Naaman, Ahoah,
5. Geera, Sefufan ja Huuram.
6. Ja need olid Eehudi pojad - need olid Geba elanike perekondade peamehed ja need viidi vangi Maanahatti -
7. Naaman ja Ahija, kuna Geera oli, kes nad vangi viis - ja temale sündisid Ussa ja Ahihud.
8. Ja Saharaimile sündisid Moabi väljadel, kui ta oma naised Huusimi ja Baara oli ära saatnud -
9. siis sünnitas temale ta naine Hodes Joobabi, Sibja, Meesa, Malkami,
10. Jeusi, Sakja ja Mirma; need olid tema pojad, perekondade peamehed.
11. Ja Huusim oli temale sünnitanud Abituubi ja Elpaali.
12. Ja Elpaali pojad olid Eeber, Misam ja Semed, kes ehitas Oono ja Loodi ning selle tütarlinnad,
13. ja Berija ja Sema, kes olid Ajjaloni elanike perekondade peamehed ja ajasid ära Gati elanikud,
14. ja Ahjo, Saasak ja Jeremot.
15. Ja Sebadja, Arad, Eder,
16. Miikael, Jispa ja Jooha olid Berija pojad.
17. Ja Sebadja, Mesullam, Hiski, Heber,
18. Jismerai, Jislia ja Joobab olid Elpaali pojad.
19. Ja Jaakim, Sikri, Sabdi,
20. Elienai, Silletai, Eliel,
21. Adaaja, Beraaja ja Simrat olid Simeil pojad.
22. Ja Jispan, Eeber, Eliel,
23. Abdon, Sikri, Haanan,
24. Hananja, Eelam, Antotija,
25. Jifdeja ja Peniel olid Saasaki pojad.
26. Ja Samserai, Seharja, Atalja,
27. Jaaresja, Eelija ja Sikri olid Jerohami pojad.
28. Need olid perekondade peamehed, nende järglaste peamehed; need elasid Jeruusalemmas.
29. Ja Gibeonis elas Gibeoni isa, kelle naise nimi oli Maaka.
30. Ja tema esimene poeg oli Abdon, siis Suur, Kiis, Baal, Naadab,
31. Gedoor, Ahjo ja Seker.
32. Ja Miklotile sündis Simea. Ja needki elasid oma vendade sarnaselt Jeruusalemmas oma vendade juures.
33. Ja Neerile sündis Kiis, ja Kiisile sündis Saul, ja Saulile sündis Joonatan, Malkisuaa, Abinadab ja Esbaal.
34. Ja Joonatani poeg oli Meribbaal, ja Meribbaalile sündis Miika.
35. Ja Miika pojad olid Piiton, Melek, Tarea ja Aahas.
36. Ja Aahasele sündis Joadda, ja Joaddale sündisid Aalemet, Asmavet ja Simri. Ja Simrile sündis Moosa.
37. Ja Moosale sündis Binea; tema poeg oli Raafa, tema poeg oli Elaasa, tema poeg oli Aasel.
38. Ja Aaselil oli kuus poega, ja need olid nende nimed: Asrikam, Bokeru, Ismael, Searja, Obadja ja Haanan. Need kõik olid Aaseli pojad.
39. Ja Eeseki, tema venna pojad olid: Uulam, tema esmasündinu, Jeus teine ja Elifelet kolmas.
40. Ja Uulami pojad olid vahvad sõjamehed, kes oskasidambu vinna tõmmata, ja neil oli palju poegi ja poegade poegi - sada viiskümmend. Need kõik kuulusid Benjaminil poegade hulka.

Peatükk 9

1. Ja kogu Iisrael pandi suguvõsakirja, ja vaata, nad on kirjutatud Iisraeli Kuningate raamatusse. Aga Juuda viidi oma truudusetuse pärast Paabelisse vangi.
2. Esimesed, kes siis jälle elasid oma pärisosas ja linnades, olid Iisraelist - preestrid, leviidid ja templisulased.
3. Jeruusalemmas elas Juuda, Benjamini, Efraimi ja Manasse poegi:
4. Uutai, Ammihudi poeg, kes oli Omri poeg, kes oli Imri poeg, kes oli Baani poeg Juuda poja Peretsi poegadest.
5. Seelalastest: Asaja, esmasündinu, ja tema pojad.
6. Serahi poegadest: Jeuel ja tema vennad - kuussada üheksakümmend.
7. Benjamini poegadest: Sallu, Mesullami poeg, kes oli Hoodavja poeg, kes oli Hasnua poeg;
8. ja Jibneja, Jerohami poeg, ja Eela, Ussi poeg, kes oli Mikri poeg, ja Mesullam, Sefatja poeg, kes oli Reueli poeg, kes oli Jibnija poeg;
9. ja nende vennad oma põlvnemise järgi - üheksasada viiskümmend kuus. Need kõik olid perekondade peamehed oma perekondade kaupa.
10. Preestritest: Jedaja, Joojarib ja Jaakin,
11. ja Asarja, Hilkiya poeg, kes oli Mesullami poeg, kes oli Saadoki poeg, kes oli Merajoti poeg, kes oli Ahituubi poeg, Jumala koja eestseisja;
12. ja Adaja, Jerohami poeg, kes oli Pashuri poeg, kes oli Malkija poeg, ja Maesai, Adieli poeg, kes oli Jahsera poeg, kes oli Mesullami poeg, kes oli Mesillemiti poeg, kes oli Immeri poeg,
13. ja nende vennad, perekondade peamehed, tuhat seitsesada kuuskümmend tublit meest Jumala koja teenistuse toimetamiseks.
14. Leviitidest: Semaja, Hassubi poeg, kes oli Asrikami poeg, kes oli Hasabja poeg Merari poegadest;
15. ja Bakbakar, Heres, Gaalal ja Mattanja, Miika poeg, kes oli Sikri poeg, kes oli Aasafi poeg;
16. ja Obadja, Semaja poeg, kes oli Gaalali poeg, kes oli Jedutuuni poeg; ja Berekja, Aasa poeg, kes oli netofalaste külades elava Elkana poeg.
17. Väravahoidjad olid: Sallum, Akkub, Talmon, Ahimaan ja nende vennad; Sallum oli peamees
18. ja on tänini idapoolses Kuningavärvavas. Nemad, väravahoidjad, kuulusid Leevi laste leeridesse.
19. Aga Sallum, Koore poeg, kes oli Ebjasafi poeg, kes oli Korahi poeg, ja tema vennad, kes olid tema perekonnast, korahlased, olid teenistuses kui templi lävehoidjad, sest nende isad olid olnud Issanda leeri sissekäigu valvurid.
20. Ja Piinehas, Eleasari poeg, oli muiste nende eestseisja - Issand olgu temaga!
21. Sakarja, Meselemla poeg, oli kogudusetelgi uksehoidja.
22. Kõiki neid, kes olid valitud lävede juurde väravahoidjaks, oli kakssada kaksteist; nad olid oma külades suguvõsakirja pandud. Taavet ja nägija Saamuel olid nad nende kohustusse seadnud.
23. Nõnda olid nemad ja nende pojad Issanda koja, nagu telkkojagi väravate juures valves.
24. Väravahoidjad olid nelja ilmakaare pool - ida, lääne, põhja ja lõuna pool.
25. Ja nende vennad, kes olid oma külades, pidid määratud aegadel neile seitsmeks päevaks appi tulema,
26. kuna need neli ülemväravahoidjat olid alalises teenistuses. Nemad olid leviidid ja neist olid Jumala koja kambrite ja varaaitate ülemad.
27. Nemad jäid ka ööseks Jumala koja ümber, sest nende hooleks oli valve ja igahommikune avamine.
28. Nende hulgast olid teenistusriistade ülevaatajad, sest niipalju kui neid sisse viidi, niipalju tuli neid ka välja tuua.
29. Ja mõned neist olid määratud riistade ja kõigi pühade asjade ülevaatajaks, ja jahu, veini, õli, viiruki ja palsamite ülevaatajaks.
30. Preestrite poegadest olid mõned, kes pidid palsamitest salvi segama.
31. Mattitja, kes oli leviit ja korahlase Sallumi esmasündinu, oli ameti poolest küpsetustöö ülevaataja.

32. Ja kehatlaste poegadest, nende vendadest, olid ohvrileibade eest hoolitsejad, kes pidid neid igal hingamispäeval üles seadma.
33. Aga lauljad, leviitide perekondade peamehed, olid kambrites muust tööst vabad, sest nad pidid olema teenistuses päeval ja ööl.
34. Need olid leviitide perekondade peamehed oma põlvnemise järgi, peamehed, kes elasid Jeruusalemmas.
35. Gibeonis elasid Gibeoni isa Jeiel ja tema naine, nimega Maaka,
36. ja tema esimene poeg Abdon; edasi: Suur, Kiis, Baal, Neer, Naadab,
37. Gedoor, Ahjo, Sakarja ja Mikloot.
38. Ja Miklootile sündis Simeam. Ja needki elasid oma vendade sarnaselt Jeruusalemmas, oma vendade juures.
39. Ja Neerile sündis Kiis, ja Kiisile sündis Saul, ja Saulile sündisid Joonatan, Malkisuu, Abinaadab ja Esbaal.
40. Ja Joonatani poeg oli Meribbaal, ja Meribbaalile sündis Miika.
41. Ja Miika pojad olid Piiton, Melek ja Tahrea.
42. Ja Aahasele sündis Jaera, ja Jaerale sündisid Aalemet, Asmavet ja Simri. Ja Simrile sündis Moosa.
43. Ja Moosale sündis Binea; tema poeg oli Refaja, tema poeg oli Elaasa, tema poeg oli Aasel.
44. Ja Aaselil oli kuus poega, ja need on nende nimed: Asrikam, Bokeru, Ismael, Searja, Obadja ja Haanan. Need olid Aaseli pojad.

Peatükk 10

1. Aga vilistid sõdisid Iisraeli vastu; ja Iisraeli mehed põgenesid vilistite eest ning langesid mahalööduina Gilboa mäele.
2. Ja vilistid ajasid taga Sauli ja tema poegi, ja vilistid löid maha Joonatani, Abinaadabi ja Malkisuua, Sauli pojad.
3. Ja taplus Sauli vastu oli raske; kui ammukütid tema leidsid, siis nad haavasid teda raskelt.
4. Ja Saul ütles oma sõjariistade kandjale: 'Tõmba oma mõök välja ja pista mind sellega läbi, et need ümberlõikamatud ei tuleks ega teeks minuga nurjatust!' Aga tema sõjariistade kandja ei tahtnud seda teha, sest ta kartis väga. Siis võttis Saul ise mõõga ja kukutas ennast selle otsa.
5. Ja kui tema sõjariistade kandja nägi, et Saul oli surnud, siis kukutas ka tema ennast mõõga otsa ja suri.
6. Nõnda surid Saul ja tema kolm poega ja kogu ta sugu; nad surid ühekorraga.
7. Kui kõik orus olevad Iisraeli mehed nägid, et põgeneti ja et Saul ja tema pojad olid surnud, siis jätsid nad oma linnad maha ja põgenesid, ja vilistid tulid ning asusid neisse.
8. Ja kui vilistid teisel päeval tulid mahalööduid paljaks riisuma, siis leidsid nad Sauli ja tema pojad langenuina Gilboa mäel.
9. Ja nad riisusid ta paljaks ja võtsid ta pea ja ta sõjariistad ning läkitasid neid ringi mööda vilistite maad, kuulutama rõõmusõnumit oma ebajumalaile ja rahvale.
10. Ja nad panid tema sõjariistad oma jumalate kotta, aga tema pealuu nad löid Daagoni koja külge.
11. Kui kogu Gileadi Jaabes kuulis kõike seda, mida vilistid Sauliga olid teinud,
12. siis nad tõusid, kõik vahvad mehed, võtsid Sauli laiba ja tema poegade laibad ning tõid need Jaabesisse. Nad matsid nende luud tamme alla Jaabesis ja paastusid seitse päeva.
13. Nõnda suri Saul oma truudusetuse pärast, mida ta oli osutanud Issanda vastu, sellepärast et ta ei olnud tähele pannud Issanda sõna, samuti sellepärast, et ta oli nõu küsinud surnu vaimult
14. ega olnud nõu küsinud Issandalt. Seepärast laskis ta tema surra ja andis kuningriigi Taavetile, Iisai pojale.

Peatükk 11

1. Ja kogu Iisrael kogunes Taaveti juurde Hebronisse, öeldes: 'Vaata, me oleme sinu luu ja liha!
2. Juba varem, siis kui Saul oli kuningas, olid sina Iisraeli väljavijaks ja tagasitoojaks. Ja sinule on Issand, su Jumal, öelnud: Sina pead hoidma mu Iisraeli rahvast kui karjane ja sina pead olema mu Iisraeli rahva vürst!
3. Ja kõik Iisraeli vanemad tulid kuninga juurde Hebronisse ning Taavet tegi Hebronis Issanda ees nendega lepingu; siis nad võidsid Taaveti Iisraeli kuningaks, nagu Issand Saamueli läbi oli käskinud.
4. Seejärel läksid Taavet ja kogu Iisrael Jeruusalemma, see on Jebuusi; seal olid jebuuslased, maa elanikud.
5. Ja Jebuusi elanikud ütlesid Taavetile: 'Siia sisse sa ei pääse!' Aga Taavet vallutas Siioni linnuse - see on nüüd Taaveti linn.
6. Taavet oli öelnud: 'Kes esimesena lööb jebuuslasi, saab peameheks ja pealikuks!' Ja Joab, Seruja poeg, läks esimesena sinna üles ning sai peameheks.
7. Siis elas Taavet linnuses; sellepärast nimetati see Taaveti linnaks.
8. Ja ta ehitas linna ringikujuliselt ümber kantsi; ja Joab taastas ülejäänud linna.
9. Ja Taavet läks üha vägevamaks, sest vägede Issand oli temaga.
10. Ja need olid Taaveti kangelaste peamehed, kes koos kogu Iisraeliga teda toetasid kuningaausse saamisel, teda Issanda käsul kuningaks tõstes -
11. Taaveti kangelaste loetelu: Jaasobeam, hakmonlase poeg, sangarite pealik; see oli tema, kes lennutas oma piigi kolmesaja vastu, neid ühekorraga maha lüües.
12. Ja tema järel Eleasar, Dodo poeg, ahohlane; üks neist kolmest kangelasest.
13. Tema oli koos Taavetiga Pas-Dammimis, kui vilistid olid sinna kogunenud sõdima. Seal oli põllujagu, täis otra. Rahvas põgenes vilistite eest,
14. aga nemad asusid keset põllujagu, päästsid selle ja löid vilistid maha. Nõnda andis Issand suure võidu.
15. Ja kolm neist kolmekümnest peamehest läks alla kalju peale Taaveti juurde Adullami koopasse, kui vilistid olid leeri üles löönud Refaimi orus.
16. Aga Taavet oli siis mäelinnuses ja vilistite linnavägi oli Petlemmas.
17. Taavetile tuli janu ja ta ütles: 'Kes annaks mulle vett juua Petlemma kaevust, mis on värava juures?'
18. Siis tungisid need kolm vilistite leeri ja ammutasid vett Petlemma kaevust värava juures, kandsid ja tõid Taavetile. Aga Taavet ei tahtnud seda juua, vaid valas selle Issandale
19. ja ütles: 'Jäägu Jumala pärast minust kaugele, et teeksin seda! Kas peaksin jooma nende meeste verd, nende hinge? Sest nad tõid seda oma hinge hinnaga!' Sellepärast ta ei tahtnud seda juua. Seda tegid need kolm kangelast.
20. Ja Abisai, Joabi vend, oli nende kolmekümne peamees; tema lennutas oma piigi kolmesaja vastu ja lõi need maha; ta oli nende kolmekümne hulgas kuulus.
21. Ta oli küll lugupeetuim nende kolmekümne hulgas ja oli neile pealikuks, aga nende kolme vastu ta ei saanud.
22. Benaja, Joojada poeg, pärit Kabseelist, sõjamehe poeg, oli rikas tegudelt; tema lõi maha kaks vägevast Moabi meest; tema läks alla ja tappis kaevus ühe lõvi, kord kui lund oli sadanud.
23. Ja ta lõi maha Egiptuse mehe, pikakasvulise mehe, kes oli viis küünart pikk; egiptlasel oli käes piik nagu kangrupoom, aga tema läks ta juurde kepiga ja kiskus egiptlase käest piigi ning tappis tema ta oma piigiga.
24. Seda tegi Benaja, Joojada poeg, ja tema oli nende kolmekümne kangelase hulgas kuulus.
25. Vaata, ta oli lugupeetuim nende kolmekümne hulgas, aga nende kolme vastu ta ei saanud. Ja Taavet pani tema oma ihukaitseväge ülemaks.
26. Ja sõjakangelased olid: Asael, Joabi vend; Elhanan, Dodo poeg Petlemmast;
27. Sammot, harorlane; Heles, pelonlane;
28. Iira, Ikkesi poeg, tekoalane; Abieser, anatotlane;

29. Sibkai, huusalane; Iilai, ahohlane;
30. Mahrai, netofalane; Heeled, Baana poeg, netofalane;
31. Iitai, Riibai poeg, benjaminlaste Gibeast; Benaja, piraatonlane;
32. Huurai, Nahale-Gaasist; Abiel, arbalane;
33. Asmavet, baharuumlane; Eljahba, saalbonlane;
34. gisonlase Haasemi pojad; Joonatan, Saage poeg, hararlane;
35. Ahiam, Saakari poeg, hararlane; Elifal, Uuri poeg;
36. Heefer, mekeralane; Ahija, pelonlane;
37. Hesro, karmellane; Naarai, Esbai poeg;
38. Joel, Naatani vend; Mibhar, Hagri poeg;
39. Selek, ammonlane; Nahrai, beerotlane, Joabi, Seruja poja sõjariistade kandja;
40. Iira, jeterlane; Gaareb, jeterlane;
41. Uuriija, hett; Saabad, Ahlai poeg;
42. Adiina, Siisa poeg, ruubenlane, ruubenlaste peamees, ja temaga oli koos kolmkümmend meest;
43. Haanan, Maaka poeg; Joosafat, mitnilane;
44. Ussija, astarotlane; Saama ja Jeiel, aroerlase Hootami pojad;
45. Jediael, Simri poeg, ja Joha, tema vend, tiislane;
46. Eliel, mahavlane; Jeribai ja Joosavja, Elnaami pojad; Jitma, moab;
47. Eliel, Oobed ja Jaasiel Sobajast.

Peatükk 12

1. Ja need olid need, kes tulid Taaveti juurde Siklagi, kui ta veel pidi eemale hoiduma Saulist, Kiisi pojast; need olid nende kangelaste hulgast, kes teda sõjas aitasid,
2. olles ammuga relvastatud, osavad parema ja vasaku käega kive lingutama ja nooli ambuma: Sauli vendadest, benjaminlastest,
3. peamees Ahieser ja Joas, gibealase Semaa pojad; Jesiel ja Pelet, Asmaveti pojad; Beraka ja Jehu, anatotlane;
4. Jismaja, gibeonlane, kangelane nende kolmekümne hulgast ja nende kolmekümne ülem;
5. Jeremija, Jahasiel, Joohanan ja Joosabad, gedeeralane;
6. Elusai, Jerimot, Bealja, Semarja ja Sefatja, haruflane;
7. Elkana, Jissija, Asarel, Joeser ja Jaasobeam, korahlased;
8. Joela ja Sebadja, Jerohami pojad Gedoorist.
9. Ja gaadlastest läksid Taaveti juurde kõrbelinnusesse vahvad võitlejad, sõjakõlvulised mehed, osavad kilbi ja piigiga, olemiselt otsekui lövid ja kärmed nagu gasellid mägedel:
10. Eeser oli peamees, Obadja teine, Eliab kolmas,
11. Mismanna neljas, Jeremija viies,
12. Attai kuues, Eliel seitsmes,
13. Joohanan kaheksas, Elsabad üheksas,
14. Jeremija kümnes, Makbannai üheteistkümnes.
15. Need olid Gaadi poegadest sõjaväe pealikud, väikseim sajaga, suurim tuhandega võrdne.
16. Need olid need, kes esimeses kuus läksid üle Jordani, kui see ajas üle kallaste, ning ajasid ära kõik oru elanikud ida ja lääne suunas.
17. Kord tulid mõned Benjamini ja Juuda poegadest Taaveti linnusesse.
18. Ja Taavet läks välja neile vastu, rääkis ja ütles neile: 'Kui te tulete rahuga minu juurde mind aitama, siis mu süda on teiega ühes nõus. Aga kui te tulete mind reetma mu vaenlastele, kuigi mu kätel ei ole vägivalda, siis nähku seda meie vanemate Jumal ja karistagu!'
19. Aga vaim tuli sangarite peamehe Amaasai peale ja ta ütles: 'Sinu päralt oleme, Taavet, ja sinu poolt, Iisai poeg! Rahu, rahu olgu sinuga ja rahu su aitajaga, sest sind aitab su Jumal!' Siis Taavet võttis nad vastu ja pani väesalkade peameesteks.
20. Ja Manassest tulid mõned üle Taaveti poole, kui ta koos vilistitega tuli sõtta Sauli vastu, ometi ilma et ta neid oleks aidanud, sest vilistite vürstid saatsid ta ju ära, öeldes: 'See maksab meie pead, kui ta jookseb üle oma isanda Sauli juurde!'
21. Kui ta läks Siklagi, siis tulid Manassest tema poole üle Adna, Joosabad, Jediael, Miikael, Joosabad, Elihu ja Siltai - Manasse tuhandepeamehed.
22. Nad aitasid Taavetit röövjõukude vastu, sest nad kõik olid vahvad võitlejad ja neist said sõjaväe pealikud.
23. Sest iga päev tuldi Taaveti juurde, temale appi, kuni sõjavägi sai suureks otsekui Jumala sõjavägi.
24. Ja see oli sõjaks varustatud meeste peade arv, kes tulid Taaveti juurde Hebronisse, et Issanda käsul temale üle anda Sauli kuningriik:
25. Juuda poegi, sõjaks varustatud kilbi- ja piigikandjaid, kuus tuhat kaheksasada;
26. Siimeoni poegi, vahvaid sõjakangelasi, seitse tuhat ükssada;
27. Leevi poegi neli tuhat kuussada;
28. ja Joojada, Aaroni soo vürst, ning koos temaga kolm tuhat seitsesada;
29. ja Saadok, noor sõjakangelane, ning kaks pealikut tema perekonnast;
30. Benjamini poegi, Sauli vendi, kolm tuhat, sest senini hoidus enamik neist ustavalt Sauli soo poole;
31. Efraimi poegi kakskümmend tuhat kaheksasada, sõjakangelased, kuulsad mehed oma perekondades;
32. Manasse poolest suguharust kaheksateist tuhat, kes olid nimeliselt määratud minema Taavetit

kuningaks tõstma;

33. Issaskari poegadest, kes aega mõistsid ja kes teadsid, mida Iisrael pidi tegema: nende kakssada peameest ja kõik nende vennad nende juhtimisel;

34. Sebulonist viiskümmend tuhat sõjakõlvulist meest, kes olid igasugu sõjariistadega võitluseks varustatud, üksmeelselt valmis aitama;

35. Naftalist tuhat pealikut ja koos nendega kolmkümmend seitse tuhat kilpide ja piikidega;

36. Daani poegadest kakskümmend kaheksa tuhat kuussada võitlusvalmis meest;

37. Aaserist sõjakõlvulisi, võitluseks valmis - nelikümmend tuhat;

38. teiselt poolt Jordanit, ruubenlastest, gaadlastest ja Manasse poolest suguharust, igasugu relvastuses sõjakõlvulisi - sada kakskümmend tuhat.

39. Kõik need sõjamehed, väeosadena korraldatud, tulid siira südamega Hebronisse, et tõsta Taavet kuningaks kogu Iisraeli üle, nõndasamuti oli kogu ülejäänud Iisrael üksmeelselt valmis Taavetit kuningaks tõstma.

40. Nad olid seal Taaveti juures kolm päeva, sõid ja jõid, sest nende vennad olid neile seda valmistanud.

41. Ja needki, kes nende lähedal olid kuni Issaskari, Sebuloni ja Naftalini, tõid neile eeslite, kaamelite, muulade ja veiste seljas toitu: jahu, viigimarja- ja rosinakakkusid, veini ja õli, veiseid ning lambaid ja kitsi; sest Iisraelis oli rõõm.

Peatükk 13

1. Siis Taavet pidas nõu tuhande- ja sajapealikutega, kõigi vürstidega.
2. Ja Taavet ütles kogu Iisraeli kogudusele: 'Kui see teie meelest hea on ja Issand, meie Jumal, lubab, siis läkitagem sõna oma vendade juurde, kes on jäänud kõigisse Iisraeli maakondadesse, nõndasamuti ka preestrite ja leviitide juurde nende karjamaalinnadesse, et nad koguneksid meie juurde,
3. ja toogem oma Jumala laegas jälle meie juurde, sest Sauli päevil ei ole me sellest hoolinud!'
4. Siis ütles terve kogudus, et nõnda tuleb teha, sest see oli õige kogu rahva silmis.
5. Ja Taavet kogus kokku terve Iisraeli Egiptuseojast kuni Hamati teelahkmeni Jumala laegast Kirjat-Jearimist ära tooma.
6. Ja Taavet ning kogu Iisrael läksid üles Baalasse, see on Juudas olevasse Kirjat-Jearimi, et sealt ära tuua keerubitel istuva Jumala laegas, millele oli pandud tema nimi.
7. Nad vedasid uue vankriga Jumala laeka ära Abinadabi kojast, ja Ussa ja Ahjo juhtisid vankrit.
8. Ja Taavet ning kogu Iisrael laulsid ja mängisid kõigest väest Jumala ees kannelde, naablite, trummide, simblite ja pasunatega.
9. Kui nad jõudsid Kiidoni rehealuse juurde, sirutas Ussa oma käe, et laegast kinni hoida, sest härjad tahtsid ümber ajada,
10. aga Issanda viha süttis põlema Ussa vastu ja ta lõi tema maha, sellepärast et ta oli pistnud oma käe laeka külge, ja ta suri seal Jumala ees.
11. Siis Taavet sai pahaseks, et Issand oli Ussa lõhki rebinud, ja ta pani sellele paigale nimeks Perets-Ussa, nagu see on tänapäevani.
12. Ja Taavet kartis sel päeval Jumalat, öeldes: 'Kuidas ma võin Jumala laeka viia enese juurde?'
13. Ja Taavet ei lasknud laegast tuua enese juurde Taaveti linna, vaid laskis selle viia kõrvale, gatlase Oobed-Edomi kotta.
14. Ja Jumala laegas jäi kolmeks kuuks Oobed-Edomi pere juurde tema kotta; ja Issand õnnistas Oobed-Edomi koda ja kõike, mis tal oli.

Peatükk 14

1. Ja Hiiram, Tüürose kuningas, läkitas Taaveti juurde saadikud seedripuudega, samuti müürseppi ja puuseppi temale koda ehitama.
2. Taavet mõistis, et Issand oli ta kinnitanud Iisraeli kuningaks, et ta kuningriik oli ülendatud tema Iisraeli rahva pärast.
3. Jeruusalemmas võttis Taavet veelgi naisi, ja Taavetile sündis veelgi poegi ja tütreid.
4. Ja need olid nende laste nimed, kes temale Jeruusalemmas sündisid: Sammua, Soobab, Naatan ja Saalomon,
5. Jibhar, Elisua ja Elpelet,
6. Noga, Nefeg ja Jaafia,
7. Elisama, Beeljada ja Elifelet.
8. Aga kui vilistid kuulsid, et Taavet oli võitnud kogu Iisraeli kuningaks, siis läksid kõik vilistid Taavetit otsima; kui Taavet sellest kuulis, siis ta läks neile vastu.
9. Ja vilistid tulid ning tungisid kõikjale Refaimi orgu.
10. Taavet küsis siis Jumalalt, öeldes: 'Kas ma pean vilistitele vastu minema? Kas sa annad nad minu kätte?' Ja Issand ütles temale: 'Mine, ja ma annan nad sinu kätte!'
11. Ja kui nad läksid üles Baal-Peratsimi, siis Taavet lõi neid seal. Ja Taavet ütles: 'Jumal on mu vaenlased minu käega murdnud, otsekui oleks vesi läbi murdnud!' Seepärast pandi sellele paigale nimeks Baal-Peratsim.
12. Nad jätsid sinna oma jumalad ja Taavet käskis need tulega ära põletada.
13. Ja vilistid tulid uuesti ning tungisid sinna orgu.
14. Ja Taavet küsis taas Jumalalt, ja Jumal ütles talle: 'Ära mine neile järele, vaid mine neist mööda ja tule neile kallale baakapõõsaste poolt.
15. Kui sa kuuled baakapõõsaste ladvus otsekui astumise kahinat, siis mine sõdima, sest Jumal on su ees välja läinud vilistite leeri lööma!'
16. Ja Taavet tegi nõnda, nagu Jumal teda käskis, ja nad löid vilistite leeri Gibeonist kuni Geserini.
17. Taavet sai kuulsaks kõigis maades, ja Issand pani kõigi rahvaste peale hirmu tema ees.

1. Ja Taavet tegi enesele kojad Taaveti linna; ja ta valmistas paiga Jumala laekale ning lõi sellele telgi üles.
2. Siis ütles Taavet, et Jumala laegast ei tohi kanda ükski muu kui ainult leviidid, sest Issand oli valinud nemad laegast kandma ja seda igavesti teenima.
3. Ja Taavet kutsus kogu Iisraeli Jeruusalemma, tooma Issanda laegast paika, mille ta sellele oli valmistanud.
4. Ja Taavet kogus kokku Aaroni pojad ja leviidid.
5. Kehati poegadest olid: Uuriel, ülem, ja tema vennad - sada kakskümmend;
6. Merari poegadest: Asaja, ülem, ja tema vennad - kakssada kakskümmend;
7. Geersomi poegadest: Joel, ülem, ja tema vennad - sada kolmkümmend;
8. Elisafani poegadest: Semaja, ülem, ja tema vennad - kakssada;
9. Hebroni poegadest: Eliel, ülem, ja tema vennad - kaheksakümmend;
10. Ussieli poegadest: Amminadab, ülem, ja tema vennad - sada kaksteist.
11. Ja Taavet kutsus preestrid Saadoki ja Ebjatari, ja leviidid Uurieli, Asaja, Joeli, Semaja, Elieli ja Amminadabi
12. ja ütles neile: 'Teie olete leviitide perekondade peamehed. Pühitsege iseendid ja oma vendi ja tooge Issanda, Iisraeli Jumala laegas paika, mille ma sellele olen valmistanud!
13. Sellepärast et teie eelmisel korral kaasas ei olnud, rebis meid Issand, meie Jumal; sest me ei olnud temast hoolinud, nagu oleksime pidanud.'
14. Siis pühitsesid preestrid ja leviidid endid Issanda, Iisraeli Jumala laegast tooma.
15. Ja leviidid kandsid Jumala laegast kangidega oma õlgadel, nagu Mooses Issanda sõna järgi oli käskinud.
16. Ja Taavet käskis leviitide ülemaid, et nad laseksid ette astuda oma vennad lauljad mänguriistadega, naablite, kannelde ja simblitega, valju rõõmuhäält kuuldavale tooma.
17. Ja leviidid määrasid Heemani, Joeli poja, ja tema vendadest Aasafi, Berekja poja; ja Merari poegadest, nende vendadest, Eetani, Kuusaja poja;
18. ja koos nendega nende hõimlased: Sakarja, Jaasieli, Semiramoti, Jehieli, Unni, Eliabi, Benaja, Maaseja, Mattitja, Elifelehu, Mikneja, Oobed-Edomi ja Jeieli, väravahoidjad.
19. Lauljad Heeman, Aasaf ja Eetan mängisid vasksimblitega,
20. Sakarja, Asiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Maaseja ja Benaja mängisid naablitega alamoti viisil
21. ja Mattitja, Elifelehu, Mikneja, Oobed-Edom, Jehiel ja Asasja mängisid kannedel seminiti viisil.
22. Ja Kenanja, leviitide lauluülem, juhatas pillimängu, sest ta oskas seda.
23. Ja Berekja ja Elkana olid laeka väravahoidjad.
24. Ja preestrid Sebanja, Joosafat, Netaneel, Amaasai, Sakarja, Benaja ja Elieser puhusid pasunaid Jumala laeka ees; ja Oobed-Edom ja Jehhija olid laeka väravahoidjad.
25. Nõnda olid Taavet, Iisraeli vanemad ja tuhandepealikud teel, et rõõmsa meelega tuua Issanda seaduselaegas Oobed-Edomi kojast.
26. Ja kuna Jumal aitas leviite, kes kandsid Issanda seaduselaegast, siis ohverdati seitse härjavärssi ja seitse jäära.
27. Taavetil oli seljas linane kuub, nõndasamuti kõigil leviitidel, kes kandsid laegast, ja lauljail ning Kenanjal, lauluülemal; Taavetil oli ka linane õlarüü.
28. Ja kogu Iisrael tõi Issanda seaduselaeka üles hõisates ja sarve puhudes, pasunate, simblite, naablite ja kanneldega mängides.
29. Aga kui Issanda seaduselaegas jõudis Taaveti linna, vaatas Miikal, Sauli tütar, aknast, ja nähes kuningas Taavetit tantsimas ja mängimas, põlgas ta teda oma südames.

1. Kui Jumala laegas oli viidud ja asetatud telki, mille Taavet sellele oli püstitanud, siis toodi Jumala ees põletus- ja tänuohvreid.
2. Ja kui Taavet oli põletus- ja tänuohvreid ohverdanud, siis ta õnnistas rahvast Issanda nimel.
3. Ja ta jagas igale Iisraeli lapsele, niihästi mehele kui naisele, igaühele leivakaku ning datli- ja rosinakoogi.
4. Ja ta pani leviidid Issanda laeka ees teenima ja kuulutama, tänama ja kiitma Issandat, Iisraeli Jumalat:
5. Aasaf oli juhataja ja Sakarja tema abi; siis Jeiel, Semiramot, Jehiel, Mattitja, Eliab, Benaja, Oobed-Edom ja Jeiel mänguriistadega, naablite ja kanneldega, kuna Aasaf mängis simblit;
6. ja preestrid Benaja ja Jahasiel puhusid vahetpidamata pasunaid Jumala seaduselaeka ees.
7. Siis, selsamal päeval, andis Taavet Issanda tänamise esimest korda Aasafi ja tema vendade hooleks:
8. 'Tänage Issandat, kuulutage tema nime, tehke teatavaks rahvaste seas tema teod!
9. Laulge temale, mängige temale, kõnelge kõigist tema imedest!
10. Kiideldge tema pühast nimest, rõõmustugu nende süda, kes otsivad Issandat!
11. Nõudke Issandat ja tema võimsust, otsige alati tema palet!
12. Meenutage tema tehtud imetegusid, tema imetähti ja tema huulte kohtuotsuseid,
13. teie, Iisraeli, tema sulase sugu, teie, Jaakobi, tema valitu lapsed!
14. Tema, Issand, on meie Jumal, tema kohtuotsused on igal pool maailmas.
15. Pidage igavesti meeles tema lepingut, sõna, mille ta on andnud tuhandele põlvele,
16. lepingut, mille ta on sõlminud Aabrahamiga, ja tema vannet Iisakile!
17. Ta seadis selle Jaakobile määruseks, Iisraelile igaveseks lepinguks.
18. Ta ütles: 'Sinule ma annan Kaananimaa, see on teie pärisosa,
19. kuigi teid on väike hulgake ja olete seal ainult pisut aega ning võõrastena elanud!'
20. Nad rändasid rahva juurest rahva juurde, ühest riigist teise rahva juurde.
21. Tema ei lasknud kedagi neile liiga teha ja ta nuhtles nende pärast kuningaid:
22. 'Ärge puudutage minu võituid ja ärge tehke kurja minu prohvetitele!'
23. Laulge Issandale, kogu maailm, kuulutage päevast päeva tema päästet!
24. Jutustage paganate seas tema au, tema imeasju kõigi rahvaste seas!
25. Sest Issand on suur ja väga kiidetav, ja tema on kardetavam kui kõik muud jumalad.
26. Sest teiste rahvaste jumalad on ebajumalad, aga Issand on teinud taeva.
27. Aulikkus ja auhiilgus on tema palge ees, võimsus ja rõõm on tema asupaigas.
28. Rahvaste suguvõsad! Andke Issandale, andke Issandale au ja võimsus!
29. Andke Issandale tema nime au, tooge annetusi ja tulge tema palge ette, kummardage Issandat pühas ehtes!
30. Kogu maailm värisegu tema palge ees! Aga maailm jääb kindlaks, ei see kõigu.
31. Taevad rõõmustugu ja maa ilutsegu! Ja öelge paganate seas: 'Issand on kuningas!'
32. Meri ja selle täius kohisegu, hõisaku väli ja kõik, mis seal on!
33. Siis rõkatagu rõõmust metsa puud Issanda ees, sest tema tuleb kohut mõistma maailmale!
34. Tänage Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti!
35. Ja öelge: 'Päästa meid, meie pääste Jumal, kogu ja vabasta meid paganate seast, et saaksime tänada su püha nime ja hoobelda sinu kiitmisega!'
36. Tänu olgu Issandale, Iisraeli Jumalale, igavesest ajast igavesti! Ja kogu rahvas öelgu: 'Aamen!' ning kiitku Issandat!'
37. Ja ta jättis sinna Issanda seaduselaeka ette Aasafi ja tema vennad, et nad alaliselt teeniksid laeka ees, täites igapäevaseid ülesandeid,
38. ja Oobed-Edomi ja tema vennad, ühtekokku kuuskümmend kaheksa; Oobed-Edom, Jedituuni poeg, ja Hosa said väravahoidjaks.
39. Ja preester Saadoki ja tema vennad jättis ta Issanda elamu ette, Gibeonis olevale

ohvrikünkale,

40. ohverdama põletusohvrialtari Issandale põletusohvreid igal hommikul ja õhtul, nõnda nagu on kirjutatud Seaduses, mille Issand Iisraelile andis.

41. Ja nendega koos olid Heeman ja Jedutuun ning teised valitud, kes nimeliselt olid nimetatud Issandat tänama selle eest, et tema heldus kestab igavesti.

42. Ja nende, Heemani ja Jedutuuni juures olid pasunad ja simblid mängumeestele ja muud mänguriistad Jumala laulu jaoks. Ja Jedutuuni pojad valvasid väravat.

43. Siis kogu rahvas läks ära, igaüks oma koju; ja Taavet pöördus oma peret õnnistama.

1. Kui siis Taavet elas oma kojas, ütles Taavet prohvet Naatanile: 'Vaata, mina elan seedripuust kojas, aga Issanda seaduselaegas on telgiriiete all.'
2. Ja Naatan ütles Taavetile: 'Tee kõik, mis sul südame peal on, sest Issand on sinuga!'
3. Aga selsamal ööl sündis, et Naatanile tuli Issanda sõna, kes ütles:
4. 'Mine ja ütle mu sulasele Taavetile: Nõnda ütleb Issand: Sina ära ehita mulle elamiseks koda.
5. Sest ma pole kojas elanud alates päevast, kui ma tõin Iisraeli ära, kuni tänapäevani, vaid olen rännanud telgist telki ja paigast teise.
6. Kus ma ka iganes kogu Iisraelis olen käinud, kas ma olen sõnagi lausunud ainsalegi Iisraeli kohtumõistjale, keda ma olin käskinud minu rahvast karjasena hoida, ja öelnud: Mispärast te ei ehita mulle seedripuust koda?
7. Ja nüüd ütle mu sulasele Taavetile nõnda: Nõnda ütleb vägede Issand: Ma olen sind võtnud karjamaalt lammaste ja kitsede järelt, et sa oleksid mu rahvale, Iisraelile, vürstiks.
8. Ja ma olen sinuga olnud kõikjal, kus sa oled käinud, ja olen kõik su vaenlased sinu eest hävitanud. Nüüd tahan ma sinu nime teha võrdseks suurimate nimedega maa peal.
9. Ja ma tahan oma rahvale, Iisraelile, paiga määrata ja teda nõnda istutada, et ta oma kohal võib elada ega tarvitse enam karta, ja pöörsed inimesed ei tohi teda enam vaevata nagu varem
10. ja sel ajal, kui ma seadsin kohtumõistjaid oma Iisraeli rahvale. Ja ma alandan kõik su vaenlased ja kuulutan sulle, et Issand annab sulle järeltuleva soo.
11. Ja kui su päevad täis saavad ja sa lähed oma vanemate juurde, siis ma lasen tõusta pärast sind sinu järglase, kes on üks su poegi, ja ma kinnitan tema kuningriigi.
12. Tema ehitab mulle koja ja mina kinnitan tema aujärje igaveseks ajaks.
13. Mina tahan olla temale isaks ja tema peab olema mulle pojaks; oma heldust ma temast ei lahuta, nõnda nagu ma lahutasin tollest, kes oli enne sind.
14. Ja ma panen ta igaveseks oma kotta ja kuningriiki, ja tema aujärg on igavesti kindel.'
15. Nõnda nagu olid kõik need sõnad ja nõnda nagu oli kogu see nägemus, nõnda kõneles Naatan Taavetile.
16. Siis kuningas Taavet läks ja astus Issanda ette ning ütles: 'Issand Jumal! Kes olen mina ja kes on mu sugu, et sa mind senini oled saatnud?
17. Aga sedagi on olnud vähe su silmis, Jumal, ja seepärast oled sa rääkinud oma sulase soole tulevikust: sa oled vaadanud mind kui ülendatud inimeste rida, Issand Jumal!
18. Mida peaks Taavet sulle veelgi kõnelema aust, mida sa oled osutanud oma sulasele? Sina ju tunnud oma sulast.
19. Issand! Oma sulase pärast ja oma südame järgi oled sa kõiki neid suuri asju teinud ja kõik need suured asjad teatavaks teinud.
20. Issand! Kõige selle järgi, mida me oma kõrvaga oleme kuulnud, ei ole ükski sinu sarnane ega ole muud Jumalat kui sina.
21. Ja kes on nagu sinu rahvas Iisrael, ainus rahvas maa peal, keda Jumal ise on käinud enesele rahvaks lunastamas? Sa oled enesele teinud suure ja kardetava nime, ajades paganad ära oma rahva eest, kelle sa Egiptusest lunastasid.
22. Ja sa oled oma Iisraeli rahva määranud enesele rahvaks igaveseks ajaks. Jah, sina, Issand, oled saanud neile Jumalaks.
23. Ja nüüd, Issand, olgu see sõna, mis sa oma sulase ja tema soo kohta oled rääkinud, igavesti kindel ja tee nõnda, nagu sa oled rääkinud!
24. Siis on su nimi igavesti kindel ja suur, ja öeldakse: Vägede Issand, Iisraeli Jumal, on Iisraelile Jumalaks, ja su sulase Taaveti sugu seisab kindlalt su ees.
25. Sest sina, mu Jumal, oled oma sulase kõrvale ilmutanud, et sa annad temale järeltuleva soo. Seepärast julgeb su sulane sind paluda.
26. Ja nüüd, Issand! Sina oled Jumal ja sina oled oma sulasele lubanud seda head,
27. hakka siis nüüd oma sulase sugu õnnistama, et see igavesti sinu ette jääks! Sest mida sina,

Issand, õnnistad, see jääb igavesti õnnistatuks!

Peatükk 18

1. Ja pärast seda sündis, et Taavet lõi vilisteid ja alistas nad; ta võttis Gati ja selle tütarlinnad vilistitelt ära.
2. Ta lõi ka moabe ja moabid said Taaveti alamaiks, kes pidid ande tooma.
3. Ja Taavet lõi Hadadeserit, Hamati pool oleva Sooba kuningat, kui see oli teel Frati jõe äärde oma valitsust rajama.
4. Taavet võttis temalt tuhat vankrit ja seitse tuhat ratsanikku ja kakskümmend tuhat jalameest; ja Taavet raius kõigil vankrihobustel õndlad katki, ent jättis neist sada rakendit alles.
5. Ent Damaskusest tulid Hadadeserile, Sooba kuningale, appi süürlased; aga Taavet lõi süürlastest maha kakskümmend kaks tuhat meest.
6. Ja Taavet pani linnaväe Süüria Damaskusesse ning süürlased said Taaveti alamaiks, kes pidid ande tooma. Ja Issand aitas Taavetit kõikjal, kuhu ta läks.
7. Ja Taavet võttis kuldkiilbid, mis Hadadeseri sulastel olid, ja viis need Jeruusalemma.
8. Ja Tibhatist ja Kuunist, Hadadeseri linnadest, võttis Taavet väga palju vaske. Sellest tegi Saalomon vaskmere, sambad ja vaskriistad.
9. Kui Tou, Hamati kuningas, kuulis, et Taavet oli maha löönud kogu Sooba kuninga Hadadeseri väe,
10. siis ta läkitas oma poja Hadorami kuningas Taaveti juurde temalt küsima, kuidas ta käsi käib, ja teda õnnitlema selle pärast, et ta oli Hadadeseriga sõdinud ja teda löönud, sest Hadadeser oli olnud Tou vaenlane; ja tal oli kaasas kõiksugu kuld-, hõbe- ja vaskriistu.
11. Ka need pühitses kuningas Taavet Issandale koos selle hõbeda ja kullaga, mis ta oli võtnud kõigilt paganailt: edomlastelt, moabidelt, ammonlastelt, vilistitelt ja amalekkidelt.
12. Ja Abisai, Seruja poeg, lõi Soolaorus maha kaheksateist tuhat edomlast
13. ja pani Edomisse linnaväed; ja kõik edomlased said Taaveti alamaiks. Ja Issand aitas Taavetit kõikjal, kuhu ta läks.
14. Ja Taavet valitses kogu Iisraeli üle, ja ta mõistis kohut ja õigust kogu oma rahvale.
15. Ja Joab, Seruja poeg, oli väeülem; ja Joosafat, Ahiluudi poeg, oli nõunik.
16. Ja Saadok, Ahituubi poeg, ja Abimelek, Ebjatari poeg, olid preestrid; ja Savsa oli kirjutaja.
17. Ja Benaja, Joojada poeg, oli kreetide ja pleetide ülem; aga Taaveti pojad olid esimesed kuninga kõrval.

1. Ja pärast seda sündis, et ammonlaste kuningas Naahas suri ja tema poeg sai tema asemel kuningaks.
2. Ja Taavet ütles: 'Ma tahan head teha Haanunile, Naahase pojale, sest tema isa on mulle head teinud.' Ja Taavet läkitas saadikud teda ta isa pärast trööstima. Kui Taaveti sulased tulid ammonlaste maale Haanuni juurde, et teda trööstida,
3. siis ütlesid ammonlaste vürstid Haanunile: 'Kas sa arvad, et Taavet tahab austada su isa, kui ta läkitab su juurde trööstijaid? Küllap on ta sulased tulnud su juurde selleks, et uurida, hukutada ja maad kuulata!'
4. Siis Haanun võttis Taaveti sulased kinni, ajas neil habemed ära, lõikas neil riided istmikuni pooleks ja saatis nad minema.
5. Ja nad läksid. Aga Taavetile anti meeste kohta teateid. Siis ta läkitas käskjalad neile vastu, sest mehi oli väga häbistatud. Ja kuningas ütles: 'Jääge Jeerikosse, kuni teile habe on kasvanud, siis tulge tagasi!'
6. Kui ammonlased nägid, et nad olid endid teinud vastikuks Taaveti silmis, siis läkitasid Haanun ja ammonlased tuhat talenti hõbedat, et palgata endile vankreid ja ratsanikke Mesopotaamiast, Süüria-Maakast ja Soobast.
7. Nad palkasid endile kolmkümmend kaks tuhat sõjavankrit ning Maaka kuninga ja tema rahva; need tulid ja löid leeri üles Meedeba ette. Ja ammonlased kogunesid oma linnadest ja tulid sõtta.
8. Kui Taavet seda kuulis, siis ta läkitas neile vastu Joabi ja kõik sõjakangelased.
9. Ja ammonlased tulid välja ning seadsid endid tapluseks linna väravasse; aga kuningad, kes olid tulnud, olid väljal omaette.
10. Kui Joab nägi, et taplus tema vastu sündis eest ja tagant, siis ta tegi valiku kõigist Iisraeli valitud meestest ja seadis need üles süürlaste vastu.
11. Aga ülejäänud rahva andis ta oma venna Abisai juhtida ja need seadsid endid üles ammonlaste vastu.
12. Ja ta ütles: 'Kui süürlased on minust tugevamad, siis tule mulle appi; aga kui ammonlased on sinust tugevamad, siis ma aitan sind.'
13. Ole julge, ja olgem vahvad oma rahva ja oma Jumala linnade eest! Tehku siis Issand, nagu tema silmis hea on!'
14. Ja Joab ning rahvas, kes koos temaga oli, tungisid peale, taplema süürlaste vastu; ja need põgenesid tema eest.
15. Ja kui ammonlased nägid, et süürlased põgenesid, siis põgenesid nemadki ta venna Abisai eest ja läksid linna; aga Joab läks Jeruusalemma.
16. Kui süürlased nägid, et nad olid Iisraeli poolt löödud, siis nad läkitasid saadikud ja tõid välja süürlased, kes olid teisel pool Frati jõge; nende eesotsas oli Soofak, Hadadeseri väepealik.
17. Kui Taavetile sellest teatati, siis ta kogus kokku terve Iisraeli ja läks üle Jordani; ja olles jõudnud nende juurde, seadis ta ennast valmis tapluseks nende vastu. Ja kui Taavet oli enese valmis seadnud tapluseks süürlaste vastu, siis sõdisid need temaga.
18. Aga süürlased põgenesid Iisraeli eest ja Taavet tappis süürlastest seitse tuhat vankritäit ja nelikümmend tuhat jalameest; ta surmas ka väepealik Soofaku.
19. Kui Hadadeseri sulased nägid, et Iisrael oli neid löönud, siis tegid nad Taavetiga rahu ja jäid tema alamaiks. Ja süürlased ei tahtnud enam ammonlasi aidata.

Peatükk 20

1. Järgmisel aastal, kuningate sõttamineku ajal, juhtis Joab sõjaväge ja hävitas ammonlaste maa; ta tuli ja piiras Rabbat. Aga Taavet jäi Jeruusalemma. Joab vallutas Rabba ja kiskus selle maha.
2. Ja Taavet võttis nende kuningal krooni peast ja leidis, et see vaagis talendi kulda ja et selles olid kalliskivid - ja see pandi Taavetile pähe; ja ta tõi linnast väga palju saaki.
3. Rahva, kes seal oli, tõi ta välja ja pani tööle saagide, kirkade ja kivisaagidega; nõnda talitas Taavet kõigi ammonlaste linnadega. Siis läks Taavet ja kogu rahvas tagasi Jeruusalemma.
4. Ja pärast seda puhkes sõda vilistitega Geseris; siis lõi huusalane Sibbekai maha Sippai, kes oli refalaste järglasi, ja nad alandati.
5. Ja taas oli sõda vilistitega, ja Elhanan, Jairi poeg, lõi maha Lahmi, gatlase Koljati venna, kelle piigivars oli nagu kangrupoom.
6. Ja taas oli sõda Gatis; ja seal oli pikk mees, kel oli kuus sõrme kummalgi käel ja kuus varvast kummalgi jalal, ühtekokku kakskümmend neli; temagi oli refalaste järglasi.
7. Aga kui ta laimas Iisraeli, siis lõi Joonatan, Taaveti venna Simea poeg, tema maha.
8. Need põlvnesid refalastest Gatis ja nad langesid Taaveti ja tema sulaste käe läbi.

1. Aga saatan tõusis Iisraeli vastu ja kehtas Taavetit, et ta Iisraeli ära loeks.
2. Ja Taavet ütles Joabile ja rahva vürstidele: 'Minge tehke kindlaks Iisraeli arv Beer-Sebast kuni Daanini ja teatage see mulle, et saaksin teada nende arvu!'
3. Aga Joab ütles: 'Issand andku lisa oma rahvale sajakordselt enam, kui neid on! Eks nad kõik ju ole, mu isand kuningas, mu isanda sulased? Miks mu isand seda nõuab? Miks peaks see Iisraelile süüks saama?'
4. Kuid kuninga sõna Joabile jäi kindlaks; ja Joab läks välja ning käis kogu Iisraeli läbi ja tuli tagasi Jeruusalemma.
5. Ja Joab andis äraloetud rahva arvu Taavetile: kogu Iisraelis oli miljon ükssada tuhat mõõgatõmbajat meest, ja Juudas oli nelisada seitsekümmend tuhat mõõgatõmbajat meest.
6. Aga Leevit ja Benjamini ta nende hulka ei lugenud, sest kuninga käsk oli Joabile vastumeelt.
7. See asi oli aga Jumala silmis paha, seepärast ta lõi Iisraeli.
8. Siis ütles Taavet Jumalale: 'Ma olen seda tehes suurt pattu teinud! Anna nüüd siiski andeks oma sulase süü, sest ma tegin väga rumalasti!'
9. Ja Issand kõneles Gaadiga, Taaveti nägijaga, öeldes:
10. 'Mine ja kõnele Taavetiga ja ütle: Nõnda ütleb Issand: Ma annan sulle kolm võimalust, vali neist enesele üks, mis ma sinule peaksin tegema!'
11. Ja Gaad tuli Taaveti juurde ning ütles temale: 'Nõnda ütleb Issand: Vali enesele
12. kas kolm nälja-aastat või kolm kuud põgenemist oma vihameeste eest, kusjuures su vaenlaste mõök saab sind kätte, või kolm päeva Issanda mõõka ja katku maal, et Issanda ingel kõigis Iisraeli paigus saaks hävituse täide viia. Ja nüüd, vaata, mida ma vastan temale, kes mind läkitas?'
13. Ja Taavet ütles Gaadile: 'Mul on väga kitsas käes. Siiski tahan ma langeda Issanda kätte, sest tema halastus on väga suur, aga inimeste kätte ei tahaks ma langeda!'
14. Siis Issand saatis Iisraelisse katku ja Iisraelist langes seitsekümmend tuhat meest.
15. Ja Jumal läkitas ingli Jeruusalemma, et seda hävitada; aga kui ta parajasti hävitas, siis Issand vaatas ja kahetses seda kurja ning ütles hävitusinglile: 'Küllalt! Lase nüüd oma käsi alla!' Ja Issanda ingel seisis siis jebuuslase Ornani rehealuse juures.
16. Kui Taavet oma silmad üles tõstis ja nägi Issanda ingliti seismas maa ja taeva vahel, käes paljastatud mõök, mis oli sirutatud Jeruusalemma kohale, siis heitsid Taavet ja vanemad silmili maha, kotiriided seljas.
17. Ja Taavet ütles Jumalale: 'Kas mitte mina ei käskinud rahvast lugeda? Jah, see olin mina, kes tegi pattu ja suurt kurja. Aga mida need lambad on teinud? Issand, mu Jumal! Olgu seepärast su käsi minu ja mu isakojade vastu, aga mitte su rahvale nuhtluseks!'
18. Siis Issanda ingel käskis Gaadi Taavetile öelda, et Taavet läheks püstitama altari Issandale jebuuslase Ornani rehealuse paika.
19. Ja Taavet läks üles Gaadi sõna peale, mille see Issanda nimel oli öelnud.
20. Kui Ornan pöördus, siis ta nägi ingliti, aga tema neli poega, kes ta juures olid, pugesid peitu; Ornan oli nisu peksmas.
21. Kui siis Taavet Ornani juurde jõudis, vaatas Ornan ja nägi Taavetit; ta läks rehealusest välja ning kummardas Taaveti ees silmili maha.
22. Ja Taavet ütles Ornanile: 'Anna mulle see rehealuse paik, et ma saaksin sinna ehitada altari Issandale! Anna see mulle täie hinna eest, et nuhtlus võetaks rahva pealt!'
23. Ja Ornan ütles Taavetile: 'Võta see enesele ja mu isand kuningas tehku, mis tema silmis hea on! Vaata, ma annan veised põletusohvriks ja pahmareed puudeks ja nisu roahvriks. Ma annetan selle kõik!'
24. Aga kuningas Taavet ütles Ornanile: 'Ei, vaid ma ostan tõesti täie hinna eest, sest ma ei taha võtta Issandale seda, mis on sinu oma, ega ohverdada põletusohvriks niisama saadut.'
25. Ja Taavet andis Ornanile selle paiga eest kulda, mis vaagis kuussada seeklit.
26. Ja Taavet ehitas sinna altari Issandale ning ohverdas põletus- ja tänuohvreid; ja kui ta hüüdis

Issanda poole, siis Issand vastas temale tulega taevast põletusohvrialtarile.

27. Ja Issand käskis inglit mõõga tuppe tagasi pista.

28. Sel ajal, kui Taavet nägi, et Issand oli talle vastanud jebuuslase Ornani rehealuse paigas, ohverdas ta seal.

29. Aga Issanda elamu, mille Mooses kõrbes oli teinud, ja põletusohvrialtar olid sel ajal Gibeoni ohvrikünkal.

30. Kuid Taavet ei julgenud selle ette minna Jumalat otsima, sest ta oli hirmunud Issanda ingli mõõga pärast.

1. Ja Taavet ütles: 'Siin olgu Issanda Jumala koda ja siin olgu Iisraeli põletusohvrialtar!'
2. Ja Taavet käskis koguda Iisraelimaal olevaid võõramaalasi ja pani kiviraiujad raiuma tahatud kive Jumala koja ehitamiseks.
3. Ja Taavet hankis palju rauda väravauste naelteks ja klambriteks, ja nõnda palju vaske, et seda ei saadudki vaagida,
4. ja arvutult seedripuud, sest siidonlased ja tüüroslased tõid Taavetile palju seedripuud.
5. Sest Taavet mõtles: 'Mu poeg Saalomon on alles noor ja vilumatu, aga koda, mis Issandale tuleb ehitada, peab olema suur, kõrge, kuulus ja ilus kogu maailmale. Seepärast ma siis hangingi selle jaoks.' Ja Taavet hankis enne oma surma palju.
6. Siis ta kutsus oma poja Saalomoni ja käskis teda ehitada koja Issandale, Iisraeli Jumalale.
7. Taavet ütles Saalomonile: 'Mu poeg, mul oli südame peal ehitada koda Issanda, oma Jumala nimele.
8. Aga mulle tuli Issanda sõna, kes ütles: Sina oled valanud palju verd ja oled pidanud suuri sõdu. Sina ei tohi mu nimele koda ehitada, sellepärast et sa mu ees nõnda palju verd maa peale oled valanud!
9. Vaata, sulle sünnib poeg. Temast tuleb rahu mees ja mina annan temale rahu kõigist ta ümberkaudsetest vaenlastest, sest tema nimeks peab olema Saalomon, ja ma annan tema päevil Iisraelile rahu ja vaikust.
10. Tema ehitab mu nimele koja. Tema on mulle pojaks ja mina olen temale isaks. Ja mina kinnitan tema kuningriigi aujärje Iisraeli üle igaveseks ajaks.
11. Nüüd, mu poeg, olgu Issand sinuga, et sul läheks korda ehitada Issanda, oma Jumala koda, nõnda nagu ta sinu kohta on rääkinud!
12. Küllap Issand annab sulle tarkust ja taipu, kui ta paneb su valitsema Iisraeli üle ja valvama Issanda, su Jumala Seadust.
13. Sul on siis kordaminek, kui sa hoolsasti tähele paned määrusi ja seadlusi, mis Issand Moosesele on andnud Iisraeli jaoks. Ole vahva ja tugev, ära kardada ja ära kohku!
14. Vaata, mina olen oma vaevaga hankinud Issanda koja tarvis sada tuhat talenti kulda ja miljon talenti hõbedat, samuti vaske ja rauda, mida ei saagi vaagida, sest seda on palju. Ma olen hankinud ka puitu ja kive, ja sul on vaja neile ainult lisada.
15. Sul on ka palju töötegijaid, kiviraiujaid, meistreid kivi ja puu tarvis, kõik osavad igasuguses töös.
16. Kullal, hõbedal, vasel ja raul pole määra - võta kätte ja hakka tööle! Issand olgu sinuga!'
17. Ja Taavet käskis kõiki Iisraeli vürste aidata tema poega Saalomoni:
18. 'Eks ole Issand, teie Jumal, olnud teiega ja andnud teile igalt poolt rahu? Sest tema on andnud maa elanikud minu kätte ja maa on alistunud Issanda ja tema rahva ees.
19. Pöörake nüüd oma süda ja hing Issandat, oma Jumalat, otsima! Võtke kätte ja ehitage Issanda Jumala pühamu, et Issanda seaduselaeka ja Jumala pühad riistad saaks viia kotta, mis Issanda nimele on ehitatud!'

1. Kui Taavet oli vana ja elatanud, siis ta tõstis oma poja Saalomoni Iisraeli kuningaks.
2. Ja ta kogus kokku kõik Iisraeli vürstid, preestrid ja leviidid.
3. Ja leviidid loeti ära, kolmekümneaastased ja üle selle, ja nende arv oli vastavalt meeste peadele kolmkümmend kaheksa tuhat.
4. 'Neist olgu kakskümmend neli tuhat juhatamas töid Issanda kojas, ja kuus tuhat ülevaatajaks ja kohtumõistjaks.
5. Ja neli tuhat olgu väravahoidjaks, ja neli tuhat kiitku Issandat mänguriistadega, mis ma kiituse tarvis olen teinud!'
6. Ja Taavet jaotas nad rühmadesse, vastavalt Leevi poegadele: Geerson, Kehat ja Merari.
7. Geersonlastest olid Laedan ja Simei.
8. Laedani pojad olid peamees Jehiel, Seetam ja Joel kolmekesi.
9. Simei pojad olid Selomit, Hasiel ja Haaran kolmekesi; need olid Laedani perekondade peamehed.
10. Ja Simei pojad olid Jahat, Siina, Jeus ja Berija; need neli olid Simei pojad.
11. Jahat oli peamees, Siisa oli teine; aga Jeusel ja Berijal ei olnud palju poegi, seepärast sai neist üks perekond, üks teenistustoimkond.
12. Kehati pojad olid Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel neljakesi.
13. Amrami pojad olid Aaron ja Mooses. Aga Aaron oli igavesti eraldatud pühitsema kõige pühamat paika, tema ja ta pojad, igavesti suitsutama Issanda ees, teda teenima ja tema nimel õnnistama.
14. Aga jumalamehe Moosese pojad arvati Leevi suguharu juurde.
15. Moosese pojad olid Geersom ja Elieser.
16. Geersomi poegi oli Sebucl, peamees.
17. Ja Elieseri poeg oli Rehabja, peamees; Elieseril ei olnud teisi poegi. Aga Rehabja poegi oli väga palju.
18. Jishari poegi oli Selomit, peamees.
19. Hebroni pojad olid: Jerija oli peamees, Amarja teine, Jahasiel kolmas ja Jekameam neljas.
20. Ussieli pojad olid: Miika oli peamees ja Jissija teine.
21. Merari pojad olid Mahli ja Muusi; Mahli pojad olid Eleasar ja Kiis.
22. Kui Eleasar suri, siis ei jäänud tal maha poegi, vaid jäid tütreid; ja Kiisi pojad, nende sugulased, võtsid need naiseks.
23. Muusi pojad olid Mahli, Eeder ja Jeremot kolmekesi.
24. Need olid Leevi pojad nende perekondade kaupa, perekondade peamehed, nõnda nagu neid loeti vastavalt nimede arvule pea-pealt, need, kes toimetasid Issanda koja teenistusülesandeid, kahekümneaastased ja üle selle.
25. Sest Taavet ütles: 'Issand, Iisraeli Jumal, on oma rahvale rahu andnud ja igaveseks Jeruusalemma elama asunud.
26. Seepärast ei tarvitse ka leviidid enam kanda elamut ega selle kõiksuguseid teenistusriistu,' -
27. sest Taaveti viimaste korralduste järgi olid Leevi poegade arvus kahekümneaastased ja üle selle -
28. 'vaid nende ülesandeks on abiks olla Aaroni poegadele Issanda koja teenistuses, hoolitseda õuede ja kambrite eest, puhastada kõike seda, mis on püha, ja igasugune Jumala koja teenistuse töö
29. ühenduses ohvrileibadega, roaohvri peene jahuga ja hapnemata õhukeste koogikestega, pannidega ja taignatega, igasuguste õõnes- ja pikkusmõõtudega,
30. seista igal hommikul Issandat tänamas ja kiitmas, nõndasamuti ka õhtul,
31. ja ohverdada kõiki põletusohvreid Issandale hingamispäevil, noorkuu päevil ja pühadel, neile määratud arvul alaliselt Issanda ees olles.
32. Nõnda tuleb neil täita kogudusetelgi ja pühamu kohustusi ja nende vendade, Aaroni poegade poolt antud kohustusi Issanda koja teenistuses.'

1. Ja Aaroni poegadel olid oma rühmad. Aaroni pojad olid Naadab, Abihu, Eleasar ja Iitamar.
2. Aga Naadab ja Abihu surid enne kui nende isa ja neil ei olnud poegi; nõnda teenisid ainult Eleasar ja Iitamar preestritena.
3. Ja Taavet koos Saadokiga Eleasari poegadest ja Ahimelekiga Iitamari poegadest jaotas need rühmadesse nende teenistuse kohaselt.
4. Kui leiti, et Eleasari poegi oli meeste peade poolest rohkem kui Iitamari poegi, siis jaotati nad nõnda, et Eleasari pojad said perekondadele kuusteist peameest ja Iitamari pojad oma perekondadele kaheksa.
5. Nad jaotati liisu läbi, niihästi ühed kui teised, sest pühi vürste ja Jumala vürste oli nii Eleasari poegadest kui Iitamari poegadest.
6. Ja Semaja, Netaneeli poeg, kirjutaja, kes oli Leevi soost, kirjutas nad üles kuninga, vürstide, preester Saadoki, Ahimeleki, Ebjatari poja ning preestrite ja leviitide perekondade peameeste juuresolekul: Eleasarile tõmmati liisuga üks perekond, tõmmati veel kord, ja siis tõmmati Iitamarile.
7. Ja esimene liisk tuli Joojaribile, teine Jedajale,
8. kolmas Haarimile, neljas Seorimile,
9. viies Malkijale, kuues Mijaminile,
10. seitsmes Hakkosile, kaheksas Abijale,
11. üheksas Jeesuale, kümnes Sekanjale,
12. üheteistkümnes Eljasibile, kaheteistkümnes Jaakimile,
13. kolmeteistkümnes Huppale, neljateistkümnes Jesebabile,
14. viieteistkümnes Bilgale, kuueteistkümnes Immerile,
15. seitsmeteistkümnes Heesirile, kaheksateistkümnes Pitsesile,
16. üheksateistkümnes Petahjale, kahekümnes Jeheskelile,
17. kahekümne esimene Jaakinile, kahekümne teine Gaamulile,
18. kahekümne kolmas Delajale, kahekümne neljas Maasjale.
19. Need olid nende teenistusrühmad, kui nad Issanda kotta läksid oma isa Aaroni korra kohaselt, nõnda nagu Issand, Iisraeli Jumal, temale käsu oli andnud.
20. Ja ülejäänud Leevi poegade kohta: Amrami poegi oli Suubael; Suubaeli poegi oli Jehdeja.
21. Rehabja kohta: Rehabja poegi oli Jissija, peamees.
22. Jisharlastest Selomot; Selomoti poegi oli Jahat.
23. Hebroni pojad olid: Jerija oli peamees, Amarja teine, Jahasiel kolmas, Jekameam neljas.
24. Ussieli poegi oli Miika, Miika poegi oli Saamir.
25. Miika vend oli Jissija; Jissija poegi oli Sakarja.
26. Merari pojad olid Mahli ja Muusi; tema poegi oli ka ta poeg Jaasija.
27. Merari järeltulijad tema pojast Jaasijast olid Soham, Sakkur ja Ibri.
28. Mahlist põlvnes Eleasar, aga temal ei olnud poegi.
29. Kiisist põlvnes Jerahmeel, Kiisi poegi.
30. Ja Muusi pojad olid Mahli, Eeder ja Jerimot. Need olid Leevi järeltulijad oma perekondade kaupa.
31. Ja nemadki heitsid liisku, niihästi perekonnapea kui tema noorem vend, nõnda nagu nende vennad Aaroni pojad kuningas Taaveti, Saadoki ja Ahimeleki, preestrite ja leviitide perekondade peameeste juuresolekul.

1. Ja Taavet ning väepealikud eraldasid teenistuse tarvis Aasafi, Heemani ja Jedutuuni pojad, kes kannelde, naablite ja simblitega pidid kuulutama. Ja see on meeste nimestik, kes seda teenistust toimetasid:
2. Aasafi poegadest: Sakkur, Joosep, Netanja ja Asareela - Aasafi pojad Aasafi juhatusel, kes ise kuninga juhatusel mängis.
3. Jedutuunist: Jedutuuni pojad Gedalja, Seri, Jesaja, Hasabja, Mattitja kuuekesi; need olid kanneldega oma isa Jedutuuni juhatusel all, kes Issandale tänu ja kiitust mängis.
4. Heemanist: Heemani pojad Bukkija, Mattanja, Ussiel, Sebuel, Jerimot, Hananja, Hanani, Eliata, Giddalti, Romanti-Eser, Josbekasa, Malloti, Hootir, Mahasiot;
5. need kõik olid kuninga nägija Heemani pojad, vastavalt Jumala töötusele tema sarve ülendada, sest Jumal oli andnud Heemanile neliteist poega ja kolm tütart.
6. Need kõik saatsid oma isa juhatusel Issanda kojas laulu simblite, naablite ja kanneldega Jumala koja teenistuses kuninga, Aasafi, Jedutuuni ja Heemani juhatusel.
7. Ja nende arv koos nende vendadega, kes olid õpetatud Issandale laulma, kõiki, kes oskasid, oli kakssada kaheksakümmend kaheksa.
8. Nad heitsid liisku teenistuskorra pärast, niihästi noored kui vanad, õpetajad koos õpilastega.
9. Ja esimene liisk Aasafile tuli Joosepile; teine Gedaljale, temale, ta vendadele ja poegadele; neid oli kaksteist;
10. kolmas Sakkurile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
11. neljas Jisrile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
12. viies Netanjale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
13. kuues Bukkijale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
14. seitsmes Jesareelale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
15. kaheksas Jesajale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
16. üheksas Mattanjale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
17. kümnes Simeile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
18. üheteistkümnes Asarelile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
19. kaheteistkümnes Hasabjale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
20. kolmeteistkümnes Suubaelile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
21. neljateistkümnes Mattitjale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
22. viieteistkümnes Jeremotile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
23. kuueteistkümnes Hananjale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
24. seitsmeteistkümnes Josbekasale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
25. kaheksateistkümnes Hananile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
26. üheksateistkümnes Mallotile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
27. kahekümnes Elijatale, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
28. kahekümne esimene Hootirile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
29. kahekümne teine Giddaltile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
30. kahekümne kolmas Mahasiotile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist;
31. kahekümne neljas Romanti-Eserile, tema poegadele ja vendadele; neid oli kaksteist.

1. Mis puutub väravahoidjate rühmadesse, siis oli korahlastest Meselemja, Kore poeg, Aasafi järeltulijate hulgast.
2. Ja Meselemja pojad olid: esmasündinu Sakarja, teine Jediel, kolmas Sebadja, neljas Jatniel,
3. viies Eelam, kuues Joohanen, seitsmes Eljoenai.
4. Ja Oobed-Edomi pojad olid: esmasündinu Semaja, teine Joosabad, kolmas Joah, neljas Saakar, viies Netaneel,
5. kuues Ammiel, seitsmes Issaskar, kaheksas Peulletai; sest Jumal oli teda õnnistanud.
6. Ja tema pojale Semajale sündisid pojad, kes oma perekondades valitsesid, sest nad olid vahvad mehed.
7. Semaja pojad olid: Otni, Refael, Oobed, Elsabad ja tema vennad, vahvad mehed, Elihu ja Semakja.
8. Kõik need olid Oobed-Edomi järeltulijad, nemad ja nende pojad ja vennad, vahvad mehed, tublid teenistuses - kokku kuuskümmend kaks Oobed-Edomit.
9. Meselemjal olid pojad ja vennad, vahvad mehed, kokku kaheksateist.
10. Ja Hosal, kes oli Merari järeltulijaist, olid pojad: Simri, peamees, kelle tema isa peameheks pani, kuigi ta ei olnud esmasündinu;
11. teine Hilkiya, kolmas Tebalja, neljas Sakarja; kõiki Hosa poegi ja vendi oli kokku kolmteist.
12. Neil väravahoidjate rühmadel oli vastavalt meeste peade arvule kohustus, nagu nende vendadelgi, teenida Issanda kojas.
13. Ja nad heitsid liisku, niihästi väikesed kui suured perekonnad, iga värava pärast.
14. Ja Selemjale langes liisk ida poole; ka tema pojale Sakarjale, kes oli tark nõuandja, heideti liisku, ja temale tuli liisk põhja poole;
15. Oobed-Edomile tuli liisk lõuna poole, ja tema poegadele sai varaait;
16. Suppimile ja Hosale tuli liisk lääne poole, Salleketi värava juurde ülesviival teel, vahtkond vahtkonna kõrvale:
17. ida pool kuus leviiti, põhja pool iga päev neli, lõuna pool iga päev neli ja varaaida juures kaks ja kaks;
18. eesõue juures, lääne pool: neli tee ääres, kaks eesõue juures.
19. Need olid väravahoidjate rühmad korahlaste järeltulijaist ja Merari järeltulijaist.
20. Ja leviidid: Ahhija oli Jumala koja varanduste ja pühitsetud andide varanduste hoidjaks.
21. Laedani pojad, Geersoni poja Laedani pojad, perekonna peamehed; Geersoni pojale Laedanil oli Jehiel.
22. Jehieli pojad Seetam ja Joel, tema vend, olid Issanda koja varanduste hoidjad.
23. Mis puutub amramlastesse, jisharlastesse, hebronlastesse ja ossiellastesse,
24. siis oli Moosese poja Geersomi poeg Sebuël varanduste ülem.
25. Ja tema Elieserist põlvnevad vennad olid: selle poeg Rehabja, tema poeg Jesaja, tema poeg Jooram, tema poeg Sikri ja tema poeg Selomit.
26. See Selomit ja tema vennad hoidsid kõiki neid pühitsetud andide varandusi, mis kuningas Taavet, perekondade peamehed, tuhande- ja sajapealikud ja sõjaväepealikud olid pühitsenud.
27. Sõjasaagist olid nad need Issanda koja toetuseks pühitsenud.
28. Nõndasamuti kõik, mis nägija Saamuel ja Saul, Kiisi poeg, ja Abner, Neeri poeg, ja Joab, Seruja poeg, olid pühitsenud; kõik pühitsetu oli Selomiti ja tema vendade käe all.
29. Jisharlastest olid Kenanja ja tema pojad Iisraelis ilmalikus teenistuses - ametnikeks ja kohtumõistjaks.
30. Hebronlastest olid Hasabja ja tema vennad, tuhat seitsesada vahvat meest, Iisraeli valitsusvõimu eesotsas siinpool Jordanit, lääne pool, kõigis Issanda ülesandis ja kuninga teenistuses.
31. Hebronlastest olid: Jerija, peamees - mis puutub hebronlastesse, nende perekondade järeltulijaisse, siis otsiti neid Taaveti neljakümnendal valitsemisaastal ja nende hulgast leiti vahvaid mehi Gileadi Jaaseris - ,
32. ja tema vennad, kaks tuhat seitsesada vahvat meest, perekondade peamehed. Kuningas Taavet

pani need ruubenlastele, gaadlastele ja Manasse poolele suguharule ülevaatajaiks kõigis Jumala ja kuninga asjus.

1. Äraloetud Iisraeli laste arv, perekondade peamehed, tuhande- ja sajapealikud, ja nende ülevaatajad, kuninga teenistujad kõiges, mis puutus rühmadesse, kes tulid ja läksid kuust kuusse kõigis aasta kuudes, igas rühmas kaksikümme neli tuhat meest:
2. esimese rühma ülem esimeses kuus oli Jaasobeam, Sabdieli poeg, ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat;
3. tema oli Peretsi järglasi ja oli kõigi väepealikute ülem esimeses kuus.
4. Ja teise kuu rühma ülem oli ahohlane Doodai; tema rühmas oli ka vürst Miklot ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
5. Kolmas väepealik kolmandas kuus oli Benaja, preester Joojada poeg, kui peamees; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
6. See Benaja oli kangelane kolmekümne hulgas ja kolmekümne ülem; tema rühmas oli ta poeg Ammisabad.
7. Neljas neljandas kuus oli Asael, Joabi vend, ja tema järel ta poeg Sebadja; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
8. Viies viiendas kuus oli pealik Samhut, jisrahlane; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
9. Kuues kuuendas kuus oli tekoalane Iira, Ikkesi poeg; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
10. Seitsmes seitsmendas kuus oli pelonlane Heles, Efraimi järglastest; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
11. Kaheksas kaheksandas kuus oli huusalane Sibbekai serahlastest; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
12. Üheksas üheksandas kuus oli anatotlane Abieser benjaminlastest; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
13. Kümnes kümnendas kuus oli netofalane Mahrai serahlastest; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
14. Üheteistkümnendes üheteistkümnendas kuus oli piraatonlane Benaja Efraimi järglastest; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
15. Kaheteistkümnendes kaheteistkümnendas kuus oli netofalane Heldai, Otnielist põlvnev; ja tema rühma kuulus kaksikümme neli tuhat.
16. Ja Iisraeli suguharude eesotsas olid: ruubenlastel vürst Elieser, Sikri poeg; siimeonlastel Sefatja, Maaka poeg;
17. Leevil Hasabja, Kemueli poeg; Aaronil Saadok;
18. Juudal Elihu, Taaveti vend; Issaskaril Omri, Miikaeli poeg;
19. Sebulonil Jismaja, Obadja poeg; Naftalil Jerimot, Asrieli poeg;
20. Efraimi poegadel Hoosea, Asasja poeg; Manasse poolel suguharul Joel, Pedaja poeg;
21. poolel Manassel Gileadis Jiddo, Sakarja poeg; Benjaminil Jaasiel, Abneri poeg;
22. Daanil Asarel, Jerohami poeg. Need olid Iisraeli suguharude vürstid.
23. Aga Taavet ei lasknud ära lugeda neid, kes olid kahekümneaastased ja alla selle, sest Issand oli töotanud teha Iisraeli nõnda paljaks, kui on taevatähti.
24. Joab, Seruja poeg, oli küll hakanud lugema, aga ei olnud lõpetanud, sest selle pärast tabas viha Iisraeli; ja nõnda ei tulnud see arv kuningas Taaveti Ajaraamatusse.
25. Kuninga varanduse ülevaataja oli Asmavet, Adieli poeg; põldudel, linnades, külades ja tornides olevate varanduste ülevaataja oli Joonatan, Ussija poeg.
26. Põllutööliste ja maaharijate ülevaataja oli Esri, Keluubi poeg.
27. Viinamägede ülevaataja oli raamalane Sime; viinamäesaaduste, veinitagavarade ülevaataja oli sifmilane Sabdi.
28. Õlipuude ja Madalmaal olevate metsviigipuude ülevaataja oli gederlane Baal-Haanan; õlitagavarade ülevaataja oli Joas.
29. Saaronis karjas käivate veiste ülevaataja oli saaronlane Sitrai; orgudes olevate veiste ülevaataja

oli Saafat, Adlai poeg.

30. Kaamelite ülevaataja oli ismaeliit Oobil; emaeeslite ülevaataja oli meeronotlane Jehdeja.

31. Lammaste ja kitsede ülevaataja oli hagrilane Jaasis. Need kõik olid kuningas Taaveti varanduse valitsejad.

32. Joonatan, Taaveti lell, tark mees ja kirjatundja, oli nõunik; Jehiel, Hakmoni poeg, oli kuninga poegade juures.

33. Ahitofel oli kuninga nõuandja; arklane Huusai oli kuninga sõber.

34. Pärast Ahitofelit olid Joojada, Benaja poeg, ja Ebjatar; kuninga väepealik oli Joab.

1. Ja Taavet kogus Jeruusalemma kõik Iisraeli vürstid, suguharude vürstid ja rühmade ülemad, kes kuningat teenisid, tuhande- ja sajapealikud, kuninga ja tema poegade kõigi varanduste ja karjade ülevaatajad koos ametimeeste, sõjakangelaste ja kõigi vahvate võitlejatega.
2. Ja kuningas Taavet tõusis jalule ning ütles: 'Kuulge mind, mu vennad ja mu rahvas! Mul oli südame peal ehitada puhkekoda Issanda seaduselaekale ja meie Jumala jalgade järile, ja ma olin valmistunud ehitama.
3. Aga Jumal ütles mulle: Sina ära ehita mu nimele koda, sest sa oled sõjamees ja oled verd valanud!
4. Issand, Iisraeli Jumal, valis mind küll kõigest mu isa perest, et ma oleksin igavesti Iisraeli kuningas. Sest ta valis vürstiks Juuda ja Juuda soost mu isa pere. Ja mu isa poegade hulgast meeldisin mina temale, et ta mind tõstis kogu Iisraeli kuningaks.
5. Ja kõigist minu poegadest, aga Issand on mulle palju poegi andnud, on ta valinud mu poja Saalomoni istuma Issanda kuningriigi aujärjele, Iisraeli üle valitsema.
6. Ja ta ütles mulle: Saalomon, su poeg, ehitab mu koja ja mu õued, sest ma olen valinud tema enesele pojaks ja ma tahan olla temale isaks.
7. Ja mina kinnitan tema kuningriigi igaveseks ajaks, kui ta kindlaks jääb ja täidab mu käske ja seadlusi nõnda nagu praegu.
8. Ja nüüd, kogu Iisraeli, Issanda koguduse silma ees ja meie Jumala kuuldes ma ütlen: Pange tähele ja täitke kõiki Issanda, oma Jumala käske, et võiksite omaks pidada seda head maad ja jätta see pärandiks igaveseks ajaks oma lastele pärast teid!
9. Ja sina, mu poeg Saalomon, õpi tundma oma isa Jumalat ja teeni teda siira südamega ja sõnakuuleliku hingega, sest Issand uurib läbi kõik südamed ning mõistab kõiki mõtteid ja püüdeid! Kui sa teda otsid, siis sa leiad ta, aga kui sa ta maha jäta, siis ta heidab su ära igaveseks ajaks.
10. Vaata siis nüüd, sest Issand on sinu valinud koda ehitama pühamuks! Ole vahva ja tee seda!
11. Ja Taavet andis oma pojale Saalomonile templi, eeskoja hoonete, varaaitade, ülakambrite, siseruumide ja kõige pühama paiga kavandi,
12. ja kavandi kõigest, mis tal meeles mõlkus: Issanda koja õuedest ja kõigist kambritest ümberringi Jumala koja varanduste ja pühitsetud andide varanduste tarvis;
13. ja preestrite ja leviitide rühmadest, ja kogu Issanda kojas tehtavast teenistusest, ja kõigist Issanda koja teenistusriistadest;
14. kulla kohta: kulla kaalust kõigiks riistadeks igasuguse teenistuse tarvis, kõigi hõberiistade kaalust, igasuguse teenistuse tarvis olevaist riistadest;
15. kuldlampijalgade ja nende kuldlampide kaalust, iga üksiku lambijala ja selle lampide kaalust, ja hõbelampijalgade kohta iga üksiku lambijala ja selle lampide kaalust vastavalt iga üksiku lambijala otstarbele;
16. ohvrileibade laudade kulla kaalust laud-laualt, ja hõbelaudade hõbedast,
17. puhtast kullast kahvlitest, piserdusnõudest ja kannudest, ja kuldpeekritest, iga peekri kaalust, ja hõbepeekritest, iga peekri kaalust,
18. ja suitsutusaltari selitatud kulla kaalust; ja kavandi vankriks, kuldkeerubiteks, kes tiibu laotasid ja Issanda seaduselaegast katsid.
19. 'See kõik on kirja pandud. Issanda käest on mul õpetus igaks selle kavandi kohaseks tööks.'
20. Ja Taavet ütles oma pojale Saalomonile: 'Ole vahva ja tugev, ja tee seda, ära karda ega kohku, sest Issand Jumal, minu Jumal, on sinuga! Tema ei jäta sind maha ega hülga sind, kuni kõik tööd Issanda koja teenistuseks on lõpetatud.
21. Ja vaata, seal on preestrite ja leviitide rühmad kõigeks Jumala koja teenistuseks, ja sul on igaks tööks neid, kes on kõigiti valmis ja kes oskavad igasugust tööd, vürstid ja kogu rahvas, kõigiks su käskudeks.'

1. Ja kuningas Taavet ütles tervele kogudusele: 'Minu poeg Saalomon, ainus Jumala valitu, on noor ja vilumatu, aga töö on suur, sest see palee ei ole inimese jaoks, vaid on Issandale Jumalale.
2. Seepärast olen ma kõigest jõust hankinud oma Jumala koja tarvis kulda kuldasjadeks, hõbedat hõbeasjadeks, vaske vaskasjadeks, rauda raudasjadeks, puid puuasjadeks, karneoolikive ja ilustuskive, türkiise ja mosaiikkive, kõiksugu hinnalisi kive ja marmorit suurel hulgal.
3. Ja veel enam, kuna mu Jumala koda on mulle armas, siis ma annan oma isiklikust kulla ja hõbeda varast oma Jumala koja heaks, lisaks kõigele sellele, mis ma pühakoja tarvis olen hankinud:
4. kolm tuhat talenti kulda, Oofiri kulda, seitse tuhat talenti selitatud hõbedat kodade seinte kardamiseks,
5. kulda kuldasjadeks, hõbedat hõbeasjadeks ja igasuguseks seppade käsitööks. Kes tahaks täna vabatahtlikult ka oma kätt Issanda heaks täita?'
6. Ja perekondade peamehed, Iisraeli suguharude vürstid, tuhande- ja sajapealikud ning kuninga tööde ülevaatajad andsid vabatahtlikke ande.
7. Nad andsid Jumala koja töö heaks viis tuhat talenti ja kümme tuhat adarkoni kulda, kümme tuhat talenti hõbedat, kaheksateist tuhat talenti vaske ja sada tuhat talenti rauda.
8. Ja kellel leidus kalliskive, andis need Issanda koja varanduste hulka geersonlase Jehieli käe alla.
9. Ja rahvas rõõmustas nende vabatahtlike andide pärast, sest nad olid rõõmsa südamega Issandale andnud; ja kuningas Taavetki oli väga rõõmus.
10. Ja Taavet kiitis Issandat terve koguduse silma ees. Taavet ütles: 'Ole kiidetud, Issand, meie isa Iisraeli Jumal, ikka ja igavesti!
11. Sinul, Issand, on suurus ja vägevus, ilu ja hiilgus ja au, kõik, mis on taevas ja maa peal. Sinul, Issand, on kuningriik ja sa oled ennast tõstnud kõigile peaks.
12. Rikkus ja au tulevad sinult, sina valitsed kõike, sinu käes on jõud ja vägi, sinu käes on voli kõike teha suureks ja tugevaks.
13. Ja nüüd, meie Jumal, me täname sind, ja me ülistame sinu aulist nime!
14. Sest kes olen mina ja kes on mu rahvas, et meil on jõudu nõnda vabatahtlikult anda? Tõesti, kõik tuleb sinult ja sinu käest oleme sulle andnud!
15. Sest me oleme võõrad su ees ja majalised, nõnda nagu kõik meie vanemad. Meie päevad maa peal on otsekui vari ja lootust ei ole.
16. Issand, meie Jumal, kogu see rikkus, mille oleme hankinud, et ehitada sulle koda, su pühale nimele, on sinu käest, ja sinu oma on kõik.
17. Ja ma tean, mu Jumal, et sina katsud südame läbi ja tunned aususest rõõmu. Mina olen siirast südamest kõike seda vabatahtlikult andnud ja olen nüüd rõõmuga näinud, et ka su rahvas, kes siin on, on sulle vabatahtlikult andnud.
18. Issand, meie vanemate Aabrahami, Iisaki ja Iisraeli Jumal, hoia seesugust meelsust igavesti oma rahva südames ja juhi nende süda enese poole!
19. Ja anna mu pojale Saalomonile siiras süda, et ta paneks tähele su kärke, manitsusi ja seadlusi, ja teeks kõike seda ning ehitaks selle palee, mille jaoks ma olen teinud ettevalmistusi!'
20. Siis ütles Taavet tervele kogudusele: 'Kiitke nüüd Issandat, oma Jumalat!' Ja terve kogudus kiitis Issandat, oma vanemate Jumalat, ja nad kummardasid ning heitsid Issanda ja kuninga ette.
21. Ja järgmisel päeval tapsid nad Issandale tapaohvreid ja ohverdasid Issandale põletusohvreid: tuhat härjavärssi, tuhat jäära ja tuhat talle koos nende joogiohvritega ja palju tapaohvreid kogu Iisraeli eest.
22. Ja nad sõid ja jõid sel päeval suure rõõmuga Issanda ees ja tõstsid Saalomoni, Taaveti poja, teist korda kuningaks; nad võidsid tema Issanda vürstiks ja Saadoki preestriks.
23. Ja Saalomon istus Issanda aujärjel kui kuningas oma isa Taaveti asemel, ja tal oli edu; ja kogu Iisrael kuulas teda.
24. Kõik vürstid ja vägevad, samuti ka kõik kuningas Taaveti pojad heitsid kuningas Saalomoni alamaiks.

25. Ja Issand tegi Saalomoni väga suureks kogu Iisraeli silma ees ning andis temale kuningliku au, millist ei olnud ühelgi kuningal, kes enne teda Iisraelis oli olnud.

26. Taavet, Iisai poeg, valitses kogu Iisraeli üle.

27. Ja aega, mis ta Iisraelis valitses, oli nelikümmend aastat; Hebronis valitses ta seitse aastat ja Jeruusalemmas valitses ta kolmkümmend kolm aastat.

28. Siis ta suri kõrges vanuses, tal oli olnud küllalt päevi, rikkust ja au, ja tema poeg Saalomon sai tema asemel kuningaks.

29. Ja kuningas Taaveti lood, varasemad ja hilisemad, vaata, need on kirja pandud nägija Saamueli lugudes, prohvet Naatani lugudes ja ilmutaja Gaadi lugudes

30. koos kogu tema valitsemise ja võimu ning sündmustega, mis juhtusid temale ja Iisraelile ning kõigi maade kuningriikidele.

2. Ajaraamat

Peatükk 1

1. Ja Saalomon, Taaveti poeg, osutus tugevaks oma kuningriigis, ja Issand, tema Jumal, oli temaga ning tegi ta väga suureks.
2. Ja Saalomon andis käsu kogu Iisraelile, tuhande- ja sajapealikuile, kohtumõistjaile ja kõigile juhtidele kogu Iisraelis, perekondade peameestele,
3. ja Saalomon ning terve kogudus koos temaga läksid ohvrikünkale, mis oli Gibeonis, sest seal oli Jumala kogudusetelk, mille Issanda sulane Mooses kõrbes oli teinud.
4. Ometi oli Taavet toonud Jumala laeka Kirjat-Jearimist paika, mille Taavet selleks oli valmistanud; sest ta oli Jeruusalemmas selle jaoks telgi üles löönud.
5. Aga vaskaltar, mille Betsaleel, Huuri poja Uuri poeg, oli teinud, oli seal Issanda elamu ees; seal otsisid Saalomon ja kogudus Issandat.
6. Ja Saalomon ohverdas seal Issanda ees kogudusetelgi vaskaltaril; ta ohverdas selle peal tuhat põletusohvrit.
7. Selsamal ööl ilmutas Jumal ennast Saalomonile ja ütles talle: 'Palu, mida ma sulle peaksin andma!'
8. Ja Saalomon vastas Jumalale: 'Sa oled Taavetile, mu isale, suurt heldust osutanud, ja oled minu tema asemele kuningaks tõstnud.
9. Nüüd, Issand Jumal, saagu tõeks su sõna mu isale Taavetile, sest sa oled mu kuningaks tõstnud rahvale, keda on nõnda palju nagu põrmu maa peal!
10. Anna nüüd mulle tarkust ja mõistust minna ja tulla selle rahva eesotsas, sest kes suudaks muidu kohut mõista sellele sinu suurele rahvale?'
11. Ja Jumal ütles Saalomonile: 'Et see sul südame peal on ja et sa ei ole palunud rikkust, varandust ega au, ka mitte oma vaenlaste hinge, ja et sa ei ole palunud isegi mitte pikka iga, vaid oled enesele palunud tarkust ja mõistust, et saaksid kohut mõista rahvale, kellele ma sind olen kuningaks tõstnud,
12. siis olgu sulle antud tarkust ja mõistust! Ja ma annan sulle ka rikkust, varandust ja au, nagu seda ei ole olnud kuningail enne sind ega ole ühelgi pärast sind.'
13. Ja Saalomon tuli ohvrikünkalt Gibeonist, kogudusetelgi eest, Jeruusalemma ja valitses Iisraeli üle.
14. Ja Saalomon kogus sõjavankreid ja ratsanikke, ja tal oli tuhat nelisada sõjavankrit ja kaksteist tuhat ratsanikku; need paigutas ta vankrilinnadesse ja kuninga juurde Jeruusalemma.
15. Ja kuningas hoolitses, et Jeruusalemmas oli hõbedat ja kulda nagu kive, ja seedripuid nõnda palju nagu metsviigipuid Madalmaal.
16. Saalomoni hobused olid toodud Egiptusest ja Kiliikiast; kuninga ülesostjad töid neid Kiliikiast kindla hinna eest.
17. Egiptusest toodi vanker kuuesaja hõbeseekli eest ja hobune saja viiekümne eest; ja nõnda toodi neid nende vahendusel kõigile hettide ja süürlaste kuningaile.
18. Ja Saalomon käskis ehitada koja Issanda nimele ja kuningliku koja iseenele.

Peatükk 2

1. Ja Saalomon määras seitsekümmend tuhat meest kandjajaks, kaheksakümmend tuhat meest kiviraiujajaks mäestikus ja kolm tuhat kuussada, kes neid juhatasid.
2. Ja Saalomon läkitas ütlema Huuramile, Tüürose kuningale: 'Tee minule sedasama, mida sa tegid mu isale Taavetile, kellele sa saatsid seedripuid, et ta sai enesele ehitada koja, kus ta elas.
3. Vaata, mina tahan ehitada Issanda, oma Jumala nimele koja ja selle pühitseda temale, et tema ees suitsutada hästilõhnavaid suitsutusrohte, tuua igapäevaseid ohvrileibu ja põletusohvreid hommikul ja õhtul, hingamispäevil, noorkuupäevil ja Issanda, meie Jumala pühadel; see on Iisraelile igaveseks kohustuseks.
4. Ja koda, mille ma ehitan, peab olema suur, sest meie Jumal on suurem kõigist jumalaist!
5. Aga kellel jätkuks jõudu temale koda ehitada? Sest taevad ja taevaste taevad ei mahuta teda! Ja kes olen siis mina, et ma tahan temale koja ehitada, kuigi ainult suitsutuseks tema ees?
6. Aga nüüd läkita mulle mees, kes oskab teha töid kullast, hõbedast, vasest ja rauast, purpurpunasest, karmiinpunasest ja sinisest lõngast, ja kes tunneb nikerdustööd, et ta töötaks Juudas ja Jeruusalemmas koos minu oskustöölistega, kes on hangitud mu isa Taaveti poolt.
7. Ja saada mulle seedripuid, küpressi- ja algumipuid Liibanonist, sest ma tean, et sinu sulased oskavad raiuda Liibanoni puid. Ja vaata, minu sulased olgu koos sinu sulastega!
8. Mul on tarvis hankida palju puitu, sest koda, mille ma ehitan, peab olema suur ja imetlusväärne!
9. Ja vaata, raiujaile, kes puid lõikavad, annan ma kaksikümmend tuhat koori nisu, su sulastele toiduks, ja kaksikümmend tuhat koori otri, kaksikümmend tuhat batti veini ja kaksikümmend tuhat batti õli!
10. Ja Huuram, Tüürose kuningas, vastas kirjaga, mille ta Saalomonile läkitas: 'Sellepärast, et Issand oma rahvast armastab, on ta sinu pannud neile kuningaks.'
11. Ja edasi ütles Huuram: 'Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal, kes on teinud taeva ja maa, kes on andnud kuningas Taavetile targa poja, kel on tarkust ja taipu, et ehitada Issandale koda ja iseenele kuninglik koda!
12. Ja nüüd ma läkitan ühe targa ja aruka mehe, Huuram-Abi,
13. kes on Daani tütreist pärit naise poeg ja kelle isa on Tüürose mees. Tema oskab teha töid kullast, hõbedast, vasest, rauast, kivist ja puust, ja purpurpunasest, sinisest, valgest linasest ja karmiinpunasest lõngast. Ta oskab igasuguseid nikerdusi ja lahendab igasuguseid ülesandeid, mis temale antakse, koos sinu tarkadega ja minu isanda, sinu isa Taaveti tarkadega.
14. Saada siis nüüd oma sulastele nisu, otri, õli ja veini, nagu mu isand on lubanud.
15. Meie raiume siis Liibanonist puid, nõnda palju kui sul on vaja, ja me toome need sulle parvedena merd mööda Jaafosse. Sina vii need siis üles Jeruusalemma!'
16. Ja Saalomon luges ära kõik Iisraelimaal olevad võõrad mehed, pärast seda lugemist, mida tema isa Taavet oli toimetanud, ja neid leiti olevat sada viiskümmend kolm tuhat kuussada.
17. Ja ta tegi neist seitsekümmend tuhat kandjajaks, kaheksakümmend tuhat kiviraiujajaks mäestikus ja kolm tuhat kuussada juhatajajaks, kes panid rahva tööle.

Peatükk 3

1. Ja Saalomon hakkas Issanda koda ehitama Jeruusalemma Morija mäele, kus Taavetil, tema isal, oli olnud ilmutus, paika, mille Taavet oli kindlaks määranud jebuuslase Ornani rehealuse kohale.
2. Ta hakkas ehitama teise kuu teisel päeval, oma valitsemise neljandal aastal.
3. Ja need on mõõdud, mis Saalomon Jumala koja ehituseks määras: pikkus, vana künramõõdu järgi, kuuskümmend künart ja laius kakskümmend künart.
4. Eeskoda selle ees oli, vastavalt koja laiusele, kakskümmend künart pikk ja selle kõrgus oli sada kakskümmend künart; ja ta kattis selle seestpoolt puhta kullaga.
5. Ta vooderdas suure koja küpressipuuga ja kattis selle parima kullaga; ta tegi selle peale palmid ja pärjad.
6. Ta kattis koja ilustuseks kalliskividega; ja kuld oli Parvaimi kuld.
7. Ta kattis koja - palgid, läved, seinad ja uksed - kullaga ja nikerdas seinte peale keerubid.
8. Ja ta tegi kõige pühama paiga; selle pikkus oli, vastavalt koja laiusele, kakskümmend künart ja laius kakskümmend künart; ta kattis selle parima kullaga, mida oli kuussada talenti.
9. Ja kuldnaelad vaagisid viiskümmend seeklit; ka ülakambrid kattis ta kullaga.
10. Ja kõige pühamasse paika valmistas ta valatud tööna kaks keerubit, need kaeti kullaga.
11. Ja keerubite tiibade pikkus oli kokku kakskümmend künart: üks tiib, viiekünrane, puudutas koja seina, ja teine tiib, viiekünrane, puudutas teise keerubi tiiba.
12. Ja teise keerubi viiekünrane tiib puudutas koja seina ja teine viiekünrane tiib puutus kokku teise keerubi tiivaga.
13. Nende keerubite tiivad olid laialilaotatult kakskümmend künart; need seisid oma jalgade peal ja nende näod olid koja poole.
14. Ja ta valmistas eesriide sinisest, purpurpunasest ja karmiinpunasest lõngast ja valgest linasest ning tegi selle peale keerubid.
15. Ja ta valmistas koja ette kaks sammast, kolmkümmend viis künart kõrged; ja nupp, mis oli nende otsas, oli viiekünrane.
16. Ja ta valmistas ketid nagu tagaruumis ning pani need sammaste otsa; ta valmistas sada granaatõuna ja pani need kettide külge.
17. Ja ta püstitas templi ette sambad: ühe paremale poole ja teise vasakule poole; ta pani parempoolsele nimeks Jaakin ja vasakpoolsele nimeks Boas.

Peatükk 4

1. Ja ta valmistas vaskaltari, kakskümmend küünart pika, kakskümmend küünart laia ja kümme küünart kõrge.
2. Ja ta valmistas valatud vaskmere, kümme küünart äärest ääreni, täiesti ümmarguse, viis küünart kõrge; kolmekümneküünrane möödunöör ulatus selle ümber.
3. Ja selle all olid härjakujud ümberringi; need ümbritsesid seda, kümme igal küünral, ringi ümber vaskmere; härjad olid kahes reas, selle valuga koos valatud.
4. See seisis kaheteistkümmel härjal: kolm vaatasid põhja poole, kolm vaatasid lääne poole, kolm vaatasid lõuna poole ja kolm vaatasid ida poole; vaskmeri oli ülal nende peal ja neil kõigil olid tagumikud sissepoole.
5. See oli kämblapaksune ja selle äär oli tehtud karika ääre sarnaselt liilia õiena; see mahutas kolm tuhat batti.
6. Ja ta valmistas kümme pesunõu ning pani viis paremale ja viis vasakule poole pesemise jaoks; neis pidi loputatama seda, mis kuulus põletusohvri juurde, kuna vaskmeri oli preestritele pesemise jaoks.
7. Ja ta valmistas kümme kuldlambijalga, nagu need pidid olema, ja pani need templisse, viis paremale ja viis vasakule poole.
8. Ja ta valmistas kümme lauda ning asetas need templisse, viis paremale ja viis vasakule poole; ja ta valmistas sada kuldpiserdusnõu.
9. Ja ta tegi preestrite õue ja suure õue ning õue ukсед; ta kattis ukсед vasega.
10. Ja ta asetas vaskmere paremasse tiiba, kagusse.
11. Ja Huuram valmistas tuhanõud, -labidad ja piserdusnõud. Ja Huuram sai valmis töö, mis ta pidi tegema kuningas Saalomonile Jumala koja jaoks:
12. kaks sammast ja kaks kausikujulist nuppu, mis olid sammaste otsas; ja kaks võrestikku mõlema kausikujulise nupu katteks, mis olid sammaste otsas;
13. ja nelisada granaatõuna mõlema võrestiku jaoks, kaks rida granaatõunu kummalegi võrestikule, katteks mõlemale kausikujulisele nupule, mis olid sammaste otsas.
14. Ja ta valmistas alused ning valmistas pesunõud aluste peale;
15. ühe vaskmere ja kaksteist härga selle all.
16. Ja tuhanõud, -labidad ja hargid ja kõik nende juurde kuuluvad riistad valmistas Huuram-Abi kuningas Saalomonile Issanda koja tarvis hiilgavast vasest.
17. Kuningas laskis need valada Jordani uhtmaal savimaa sees Sukkoti ja Seredata vahel.
18. Ja Saalomon valmistas kõiki neid riistu väga palju, sest vase kaalu ei arvestatudki.
19. Saalomon valmistas ka kõik need riistad, mis pidid olema Jumala kojast: kuldaltari ja lauad, mille peal olid ohvrileivad;
20. lambijalad ja nende lambid, vastavas korras süütamiseks kõige pühama paiga ees, puhtast kullast;
21. kuldsed õied, lambid ja tahikäärid puhtast kullast;
22. noad, piserdusnõud, peekrid ja sütepannid puhtast kullast; ja kullast ka koja uste esiküljed kõige pühama paiga sisemistel ja templilöövi ustel.

Peatükk 5

1. Kui kõik tööd, mis Saalomon tegi Issanda koja jaoks, valmis said, viis Saalomon kotta kõik, mis ta isa Taavet oli pühitsenud: ta pani hõbeda ja kulla ja kõik riistad Jumala koja varanduste hulka.
2. Siis kogus Saalomon Jeruusalemma Iisraeli vanemad ja kõik suguharude peamehed, Iisraeli laste perekondade eestseisjad, Issanda seaduselaegast Taaveti linnast, see on Siionist, üles tooma.
3. Ja kõik Iisraeli mehed kogunesid kuninga juurde pühiks, mis on seitsmendas kuus.
4. Ja kui kõik Iisraeli vanemad olid tulnud, siis tõstsid leviidid laeka
5. ja tõid üles laeka, kogudusetelgi ja kõik pühad riistad, mis telgis olid; leviitpreestrid tõid need üles.
6. Ja kuningas Saalomon ning terve Iisraeli kogudus, kes tema juurde oli kogunenud, olid laeka ees; nad ohverdasid nii palju lambaid, kitsi ja veiseid, et neid ei saadud lugeda ega kokku arvata.
7. Ja preestrid tõid Issanda seaduselaeka selle paika koja tagaruumi, kõige pühamasse paika keerubite tiibade alla.
8. Ja keerubid laotasid tiibu laeka paiga üle; keerubid katsid laegast ja selle kandekange pealtpoolt.
9. Ja kangid olid nii pikad, et laekast eemaleulatuvaid kangide otsi oli näha kõige pühama paiga eest; ent neid ei nähtud väljastpoolt; ja need on seal tänapäevani.
10. Laekas ei olnud muud kui need kaks lauda, mis Mooses oli Hoorebil sinna pannud, kui Issand tegi Iisraeli lastega lepingu nende tulles Egiptusest.
11. Kui preestrid pühamust väljusid - sest kõik sealolevad preestrid olid endid pühitsenud rühmadele vaatamata,
12. ja kõik lauljad leviidid, Aasaf, Heeman, Jedutuun ja nende pojad ning vennad, seisid valgeis linaseis riideis simblite, naablite ja kanneldega ida pool altarit, ja koos nendega sada kakskümmend preestrit, kes puhusid pasunaid -
13. pasunad ja lauljad pidid ühekorraga ja kooskõlas kuuldavale tooma kiitust ja tänu Issandale -, ja kui nad häält tõstsid pasunate, simblite ja muude mänguriistadega ning Issanda kiituslauluga: 'Sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti!', siis täitis pilv koja, Issanda koja,
14. ja preestrid ei võinud teenima jääda pilve pärast: sest Issanda auhiilgus oli täitnud Jumala koja.

Peatükk 6

1. Siis kõneles Saalomon: 'Issand on öelnud, et ta tahab elada pimeduses.
2. Mina olen sulle ehitanud valitsuskoja, su igavese eluaseme paiga.'
3. Ja kuningas pööras oma palge ja õnnistas kogu Iisraeli kogudust, ja kogu Iisraeli kogudus seisis.
4. Ja ta ütles: 'Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal, kes oma kätega on tõeks teinud, mida ta oma suuga on kõnelnud mu isale Taavetile, öeldes:
5. Sellest päevast alates, kui ma tõin oma rahva ära Egiptusemaalt, ei ole ma üheltki Iisraeli suguharult valinud ühtegi linna, kuhu ehitada koda, kus oleks mu nimi, ega ole ma ka valinud ühtegi meest, kes oleks olnud vürstiks mu Iisraeli rahvale.
6. Aga ma olen valinud Jeruusalemma, et seal oleks mu nimi, ja ma olen valinud Taaveti, et ta valitseks mu Iisraeli rahva üle.
7. Mu isal Taavetil oli küll südame peal ehitada koda Issanda, Iisraeli Jumala nimele.
8. Aga Issand ütles mu isale Taavetile: Et sul südame peal on ehitada mu nimele koda, siis oled sa hästi teinud, kui see sul südame peal on.
9. Ometi ei ehita sina koda, vaid su poeg, kes su niudeist välja tuleb, ehitab minu nimele koja.
10. Ja Issand on pidanud oma sõna, mis ta kõneles, ja mina olen tõusnud oma isa Taaveti asemele ja istun Iisraeli aujärjel, nõnda nagu Issand on kõnelnud, ja ma olen ehitanud koja Issanda, Iisraeli Jumala nimele.
11. Ja ma olen sinna pannud laeka, mille sees on Issanda seadus, mille ta Iisraeli lastele andis.'
12. Siis ta astus Issanda altari ette kogu Iisraeli koguduse juuresolekul ja sirutas oma käed välja.
13. Saalomon oli valmistanud vasklava, viis küünart pika, viis küünart laia ja kolm küünart kõrge, ja oli selle pannud keset õue. Ja ta astus selle peale, heitis põlvili kogu Iisraeli koguduse nähes, sirutas oma käed taeva poole
14. ja ütles: 'Issand, Iisraeli Jumal! Sinu sarnast jumalat ei ole taevas ega maa peal, sina pead lepingut ja osadust oma sulastega, kes käivad su ees kõigest südamest,
15. sina oled pidanud oma sulasele, mu isale Taavetile, mis sa temale olid lubanud. Jah, mis sa oma suuga oled kõnelnud, selle oled sa oma käega tõeks teinud, nõnda nagu see täna on sündinud.
16. Ja nüüd, Issand, Iisraeli Jumal, pea oma sulasele, mu isale Taavetile, mis sa temale töotasid, öeldes: Ei puudu sul minu palge ees mees, kes istub Iisraeli aujärjel, kui ainult su pojad hoiavad oma teed, käies mu Seaduse järgi, nõnda nagu sina oled käinud mu ees.
17. Ja nüüd, Issand, Iisraeli Jumal, saagu tõeks su sõna, mis sa oled kõnelnud oma sulasele Taavetile!
18. Aga kas Jumal tõesti peaks elama koos inimestega maa peal? Vaata, taevad ja taevaste taevad ei mahuta sind, veel vähem siis see koda, mille ma olen ehitanud.
19. Aga pöördu oma sulase palve ja ta anumise poole, Issand, mu Jumal, et sa kuuleksid kaebehüüdu ja palvet, mida su sulane palvetab sinu ees,
20. et su silmad oleksid lahti päevad ja ööd selle koja kohal, selle paiga kohal, mille kohta sa oled öelnud, et sa paned sinna oma nime ja kuuled palvet, mida su sulane palvetab selle paiga poole!
21. Kuule siis oma sulase ja oma Iisraeli rahva anumist, kuidas nad palvetavad selle paiga poole! Jah, kuule paigast, kus sa elad - taevast! Ja kui sa kuuled, siis anna andeks!
22. Kui keegi oma ligimese vastu pattu teeb ja talle pannakse peale vanne teda vannutades, ja vandeasi tuleb sinu altari ette siia kotta,
23. siis kuule sina taevast ja tee ning mõista õigust oma sulastele: mõista süüdlane süüdi, pane tema teod ta pea peale, õige aga mõista õigeks, anna temale ta õigust mööda!
24. Ja kui su Iisraeli rahvas lüüakse maha vaenlase ees, sellepärast et nad sinu vastu on pattu teinud, ent nad pöörduvad ja kiidavad sinu nime, palvetavad ja anuvad su ees siin kojas,
25. siis kuule sina taevast ja anna andeks oma Iisraeli rahva patt ja too nad tagasi maale, mille sa oled andnud neile ja nende vanemaile!
26. Kui taevas on suletud ja vihma ei ole, sellepärast et nad on sinu vastu pattu teinud, aga nad palvetavad selle paiga poole ja kiidavad sinu nime ja pöörduvad oma patust, sellepärast et sa neid oled alandanud,

27. siis kuule sina taevast ja anna andeks oma sulaste ja oma Iisraeli rahva patt, sest sina õpetad neile head teed, mida nad peavad käima, ja anna vihma oma maale, mille sa oled andnud pärisosaks oma rahvale!

28. Kui maale tuleb nälg, katk, kui tuleb viljakõrvetus või -rooste, kui tulevad rohutirtsud ja mardikad, kui vaenlased teda rõhuvad ta maa väravais, kui tabab mingi nuhtlus või mingi haigus, 29. siis iga palvet ja iga anumist, mis iganes tuleb mõne inimese või kogu su Iisraeli rahva poolt, kui nad igaüks tunnevad oma häda ja valu ja sirutavad oma käed selle koja poole,

30. kuule sina siis taevast, oma asupaigast, ja anna andeks ning anna igaühele tema tegusid mööda, nõnda nagu sa tunnend tema südant, sest sina üksi tunnend inimlaste südant,

31. et nad kardaksid sind ja käiksid su teedel kõigil neil päevil, mil nad elavad maal, mille sa oled andnud meie vanemaile!

32. Aga ka võõramaalast, kes ei ole sinu Iisraeli rahva hulgast, tuleb aga kaugelt maalt sinu suure nime, vägeva käe ja väljasirutatud käsivarre pärast - kui ta tuleb ja palvetab selle koja poole - ,

33. kuule sina taevast, oma asupaigast, ja tee kõike, mille pärast võõras sinu poole hüüab, et kõik maa rahvad õpiksid tundma sinu nime ja kardaksid sind, nõnda nagu su Iisraeli rahvas, ja et nad teaksid, et sinu nimi on pandud kojale, mille ma olen ehitanud!

34. Kui su rahvas läheb sõtta oma vaenlaste vastu, teekonnale, kuhu sa nad läkitad, ja nad palvetavad sinu poole selle linna suunas, mille sina oled valinud, ja koja suunas, mille mina olen ehitanud su nimele,

35. siis kuule taevast nende palvet ja anumist ja tee neile õigust!

36. Kui nad sinu vastu pattu teevad - sest pole inimest, kes pattu ei tee - ja sina vihastud nende peale ning annad nad vaenlase kätte, nõnda et nende vangistajad viivad neid vangi kaugemale või lähemale maale,

37. aga kui nad siis seda südamesse võtavad maal, kuhu nad on vangid viidud, ja pöörduvad ning anuvad sind oma vangistusemaal, öeldes: Me oleme pattu teinud, oleme eksinud ja saanud süüdlasteks!

38. ja pöörduvad sinu poole kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest oma vangistusemaal, kuhu nad on vangid viidud, ja palvetavad oma maa suunas, mille sa oled andnud nende vanemaile, ja linna suunas, mille sina oled valinud, ja koja suunas, mille mina olen ehitanud sinu nimele,

39. siis kuule taevast, oma asupaigast, nende palvet ja anumist, tee neile õigust ja anna andeks oma rahvale, kes sinu vastu on pattu teinud!

40. Nüüd, mu Jumal, olgu siis su silmad lahti ja su kõrvad pangu tähele palvet selles paigas!

41. Ja nüüd, Issand Jumal, tõuse, tule oma hingamispaika, sina ja su võimsuselaegas! Su preestrid, Issand Jumal, olgu õnnistusega ehitud, ja su vagad tundku rõõmu sellest, mis on hea!

42. Issand Jumal, ära hülga oma võitut! Mõttele oma sulase Taaveti osadusele!"

Peatükk 7

1. Kui Saalomon oma palve oli lõpetanud, siis tuli taevast tuli ja põletas põletusohvri ja tapaohvrid, ja Issanda auhiilgus täitis koja.
2. Ja preestrid ei võinud minna Issanda kotta, sest Issanda auhiilgus oli täitnud Issanda koja.
3. Ja kui kõik Iisraeli lapsed nägid, kuidas tuli alla tuli ja Issanda auhiilgus oli koja kohal, siis heitsid nad silmili maha kivipõrandale, kummardasid ja tänasid Issandat, et tema on hea, et tema heldus kestab igavesti.
4. Siis ohverdasid kuningas ja kogu rahvas Issanda ees tapaohvreid.
5. Kuningas Saalomon ohverdas tapaohvriks kakskümmend kaks tuhat veist ning sada kakskümmend tuhat lammast ja kitse; nõnda pühitsesid nad, kuningas ja kogu rahvas, Jumala koja.
6. Ja preestrid seisid oma ameteis, nõndasamuti leviidid Issanda mänguriistadega, mis kuningas Taavet oli teinud, et Issandat tänada tema igavesti kestva helduse eest, iga kord kui tema, Taavet, tahtis nende abiga kiitust avaldada; nendega vastamisi puhusid preestrid pasunaid ja kogu Iisrael seisis püsti.
7. Ja Saalomon pühitses Issanda koja ees oleva õue keskpaiga, sest ta ohverdas seal põletusohvreid ja tänuohvrite rasvu, kuna vaskaltar, mille Saalomon oli teinud, ei suutnud mahutada põletusohvreid, roaohvreid ja rasvu.
8. Saalomon pidas sel ajal püha seitse päeva ja koos temaga kogu Iisrael; see oli väga suur kogudus Hamati teelahkmest kuni Egiptuseojani.
9. Kaheksandal päeval pidasid nad lõpetuspüha, sest nad pidasid altari pühitsemist seitse päeva ja püha seitse päeva.
10. Aga seitsmenda kuu kahekümne kolmandal päeval saatis ta rahva nende telkidesse; rahvas oli rõõmus ja heas meeleolus selle hea pärast, mida Issand oli teinud Taavetile, Saalomonile ja oma Iisraeli rahvale.
11. Kui Saalomon oli valmis saanud Issanda koja ja kuningakoja, ja kui kõik, mida Saalomon oli tahtnud teha Issanda kojast ja oma kojast, oli korda läinud,
12. siis ilmutas Issand ennast öösel Saalomonile ja ütles temale: 'Ma olen kuulnud su palvet ja olen valinud selle paiga enesele ohvrikojaks.
13. Vaata, kui ma sulen taeva, nõnda et vihma ei saja, ja vaata, kui ma käsin rohutirtse maa paljaks süüa, või kui ma läkitan oma rahva kallale katku,
14. ja kui siis minu rahvas, kellele on pandud minu nimi, alandab ennast ja nad palvetavad ja otsivad minu palet ning pöörduvad oma kurjadelt teedelt, siis ma kuulen taevast ja annan andeks nende patu ning säästan nende maa.
15. Nüüd on mu silmad lahti ja mu kõrvad panevad tähele palvetamist selles paigas.
16. Nüüd olen ma valinud ja pühitsenud selle koja, et minu nimi oleks seal igavesti. Mu silmad ja mu süda on seal iga päev.
17. Ja kui sina käid mu palge ees, nõnda nagu käis su isa Taavet, ja teed kõike, mida ma sind käsin, ja pead mu määrusi ja seadlusi,
18. siis ma kinnitan su kuningriigi aujärje, nõnda nagu ma tegin lepingu su isa Taavetiga, öeldes: Sul ei puudu mees, kes valitseb Iisraeli üle!
19. Aga kui te taganete ja hülgate mu seadlused ja mu käsud, mis ma teile olen andnud, ja lähete ning teenite teisi jumalaid ja kummardate neid,
20. siis ajan ma seesugused välja oma maalt, mille ma neile olen andnud, ja koja, mille ma olen pühitsenud oma nimele, heidan ma ära oma palge eest ning teen selle kõnekäänuks ja pilkesõnaks kõigi rahvaste keskel.
21. Ja kui kõrge see koda ka oli, ometi kohkub igaüks, kes sellest mööda läheb, ja küsib: Mispärast talitas Issand nõnda selle maa ja selle kojaga?
22. Ja siis vastatakse: Sellepärast, et nad jätsid maha Issanda, oma vanemate Jumala, kes tõi nad ära Egiptusemaalt, ja haarasid teiste jumalate järele ning kummardasid ja teenisid neid. Sellepärast on ta lasknud nende peale tulla kogu selle õnnetuse.'

Peatükk 8

1. Möödus kakskümmend aastat, mille jooksul Saalomon ehitas Issanda koja ja oma koja.
2. Linnad, mis Huuram oli Saalomonile andnud, ehitas Saalomon üles ja pani neisse Iisraeli lapsed elama.
3. Siis läks Saalomon Hamat-Soobasse ja vallutas selle.
4. Ja ta kindlustas kõrbes Tadmori ja kõik varustuslinnad, mis ta ehitas Hamatis.
5. Ja ta ehitas ülemise Beet-Hooroni ja alumise Beet-Hooroni kindlustatud linnadeks müüride, väravate ja riividega,
6. samuti Baalati ja kõik varustuslinnad, mis Saalomonil olid, ja kõik sõjavankrite linnad, ja ratsanike linnad, ja kõik, mis Saalomon soovis ehitada Jeruusalemmas ja Liibanonis ning kõikjal oma valitsetaval maal.
7. Kogu selle rahva, kes oli alles jäänud hettidest, emorlastest, perislastest, hiivlastest ja jebuuslastest, need, kes ei olnud Iisraelist,
8. nende järglased, kes pärast neid olid maale alles jäänud, keda Iisraeli lapsed ei olnud hävitanud, need pani Saalomon teoorjusesse kuni tänapäevani.
9. Aga Iisraeli lastest ei teinud Saalomon kedagi oma tööorjaks, vaid nemad olid sõjamehed, tema sangarite pealikud, tema sõjavankrite ja ratsanike pealikud.
10. Ja neid kuningas Saalomoni linnavägede pealikuid, kes valitsesid rahva üle, oli kakssada viiskümmend.
11. Ja Saalomon tõi vaarao tütre Taaveti linnast kotta, mille ta temale oli ehitanud, sest ta ütles: 'Ükski naine ei tohi mul elada Iisraeli kuninga Taaveti kojast, sest need paigad, kus Issanda laegas on olnud, on pühad!'
12. Siis ohverdas Saalomon Issandale põletusohvreid Issanda altari, mille ta oli ehitanud eeskoja ette,
13. ohverdades vastavaks päevaks määratud ohvri, nagu Mooses oli käskinud, hingamispäevil, noorkuupäevil ja seatud pühadel kolm korda aastas: hapnemata leibade pühäl, nädalatepühäl ja lehtmajadepühäl.
14. Ja ta seadis oma isa Taaveti korra järgi preestrite rühmad nende teenistusse ja leviidid nende kohustustesse kiituslaule laulma ja preestrite juures igapäevaseid ülesandeid toimetama, ja väravahoidjad rühmade kaupa iga värava juurde, sest nõnda oli jumalamehe Taaveti käsk.
15. Ja kuninga käsust preestrite, leviitide ning varakambrite kohta ei taganatud üheski asjas.
16. Nõnda tehti kõik Saalomoni tööd Issanda koja rajamise päevani ja kuni selle valmissaamiseni; siis oli Issanda koda täiuslik.
17. Siis läks Saalomon Esjon-Geberisse ja Eelotisse, mereranda Edomimaale.
18. Ja Huuram läkitas temale oma sulastega laevu ning sulaseid, kes merd tundsid; ja need läksid koos Saalomoni sulastega Oofiri ja võtsid sealt nelisada viiskümmend talenti kulda ning tõid kuningas Saalomonile.

Peatükk 9

1. Kui Seeba kuninganna kuulis Saalomoni kuulsusest, siis tuli ta Jeruusalemma Saalomoni mõistuküsimustega kimbutama; ta tuli väga suure saatjaskonnaga ja kaamelitega, kes kandsid palsameid, väga palju kulda ja kalliskive. Ja kui ta jõudis Saalomoni juurde, siis kõneles ta temaga kõigest, mis tal südame peal oli.
2. Aga Saalomon vastas kõigile tema küsimustele; ükski tema küsimus ei olnud Saalomonile liiga raske; ta suutis vastata kõigile.
3. Kui Seeba kuninganna nägi Saalomoni tarkust, ja koda, mille ta oli ehitanud,
4. rooga ta laual ja kuidas ta sulased istusid, tema teenrite teenimist ja nende riietust, tema joogikallajaid ja nende riietust ja tema ülesminemist, kuidas ta läks üles Issanda kotta, siis jäi ta otse hingetuks.
5. Ja ta ütles kuningale: 'See kuuldus oli tõsi, mis ma oma maal kuulsin sinust ja su tarkusest.
6. Aga ma ei uskunud neid jutte mitte enne, kui ma tulin ja nägin oma silmaga; ja vaata, mulle ei olnud räägitud pooltki sinu suurest tarkusest. Sa ületasid kuulduse, mida ma olin kuulnud.
7. Õnnelikud on su mehed ja õnnelikud on need su sulased, kes seisavad alati su ees ja kuulevad su tarkust!
8. Kiidetud olgu Issand, su Jumal, kellele sa nõnda meeldisid, et ta pani su oma aujärjele kuningaks Issanda, su Jumala ees! Sellepärast, et su Jumal armastab Iisraeli ja tahab temale anda igavest püsi, on ta sind pannud neile kuningaks, et sa teeksid, mis on kohus ja õige.'
9. Ja ta andis kuningale sada kakskümmend talenti kulda ja väga palju palsameid ja kalliskive; iialgi enam ei ole olnud seesuguseid palsameid kui need, mis Seeba kuninganna andis kuningas Saalomonile.
10. Aga ka Huurami sulased ja Saalomoni sulased, kes tõid kulda Oofirist, tõid algumipuid ja kalliskive.
11. Ja kuningas tegi algumipuust trepid Issanda kojale ja kuningakojale, samuti kandleid ja naableid lauljaile; seesuguseid ei olnud Juudamaal enne nähtud.
12. Ja kuningas Saalomon andis Seeba kuningannale kõike, mida ta soovis ja palus, aga mitte seda, mis ta kuningale oli toonud; siis kuninganna pöördus ümber ja läks tagasi oma maale, tema ja ta sulased.
13. Ja kulla kaal, mis tuli Saalomoni kätte ühe aasta jooksul, oli kuussada kuuskümmend kuus talenti kulda,
14. lisaks see, mida tõid suurkaupmehed ja kaubitsejad; ka kõik Araabia kuningad ja maa asevalitsejad tõid Saalomonile kulda ja hõbedat.
15. Ja kuningas Saalomon valmistas kakssada kilpi taotud kullast, tarvitades kuussada seeklit taotud kulda üheks kilbiks;
16. ja kolmsada väiksemat kilpi taotud kullast, tarvitades kolmsada seeklit kulda üheks kilbiks; ja kuningas pani need Liibanonimetsakotta.
17. Ja kuningas valmistas suure elevandiluust aujärje ning kattis selle puhta kullaga.
18. Aujärjel oli kuus astet ja kullast jalajäri, mis oli kinnitatud aujärje külge; kummalgi pool istepaika olid käetoed ja kaks lõvi seisis käetugede kõrval.
19. Ja seal seisis kaksteist lõvi kuuel astmel kummalgi pool; seesugust pole valmistatud mitte üheski muus kuningriigis.
20. Ja kuningas Saalomoni kõik joogiriistad olid kullast, samuti olid Liibanonimetsakoja riistad puhtast kullast; hõbedat ei peetud Saalomoni ajal mikski,
21. sest kuningal oli laevu, mis käisid Tarsises Huurami sulastega; igal kolmandal aastal tulid Tarsise laevad, tuues kulda ja hõbedat, elevandiluud, pärdikuid ja paabulinde.
22. Ja kuningas Saalomon sai rikkuse ja tarkuse poolest suurimaks kõigist kuningaist maa peal.
23. Ja kõik maailma kuningad püüdsid näha saada Saalomoni palet, et kuulda tema tarkust, mille Jumal oli pannud tema südamesse.
24. Ja nad tõid igaüks oma anni: hõbe- ja kuldriistu, riideid, relvi, palsameid, hobuseid ja muulasid;

nõnda aastast aastasse.

25. Ja Saalomonil oli neli tuhat latrit hobuste ja vankrite tarvis, ja kaksteist tuhat ratsanikku; ta paigutas need vankrilinnadesse ja kuninga juurde Jeruusalemma.

26. Ja ta valitses kõigi kuningate üle Frati jõest kuni vilistite maa ja Egiptuse piirini.

27. Ja kuningas hoolitses, et Jeruusalemmas oli hõbedat nagu kive, ja seedripuid nõnda palju nagu metsviigipuid Madalmaal.

28. Ja hobuseid toodi Saalomonile Egiptusest ja kõigist muudest maadest.

29. Ja muud Saalomoni lood, varasemad ja hilisemad, eks need ole kirja pandud prohvet Naatani 'Kõnedes', siilolase Ahija 'Kuulutuses' ja nägija Jeddo 'Nägemustes Jerobeami, Nebati poja kohta'?

30. Ja Saalomon valitses Jeruusalemmas kogu Iisraeli üle nelikümmend aastat.

31. Siis Saalomon läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma isa Taaveti linna. Ja tema poeg Rehabeam sai tema asemel kuningaks.

Peatükk 10

1. Ja Rehabeam läks Sekemisse, sest kogu Iisrael oli tulnud Sekemisse teda kuningaks tõstma.
2. Kui Jerobeam, Nebati poeg, seda kuulis - tema oli Egiptuses, kuhu ta oli põgenenud kuningas Saalomoni eest -, siis Jerobeam tuli Egiptusest tagasi.
3. Ja nad läkitasid käskjalad talle järele ning kutsusid ta; ja Jerobeam ja kogu Iisrael tulid ning rääkisid Rehabeamiga, öeldes:
4. 'Sinu isa tegi meie ikke raskeks. Aga kergenda nüüd sina oma isa rasket teenistust ja tema ränka iket, mille ta meile on peale pannud, siis me teenime sind!'
5. Aga tema vastas neile: 'Tulge kolme päeva pärast jälle tagasi mu juurde!' Ja rahvas läks ära.
6. Ja kuningas Rehabeam pidas nõu vanematega, kes olid seisnud tema isa Saalomoni teenistuses, kui too veel elas, öeldes: 'Mis nõu te annate, et sellele rahvale midagi vastata?'
7. Nad vastasid temale, öeldes: 'Kui sa oled selle rahva vastu hea, meelitad neid ja räägid neile häid sõnu, siis jäävad nad sulle sulaseiks kogu eluajaks.'
8. Aga ta hülgas vanemate nõu, mida need temale andsid, ja pidas nõu noorematega, kes olid kasvanud koos temaga ja seisid tema teenistuses.
9. Ta ütles neile: 'Mis nõu teie annate, et saaksime midagi vastata sellele rahvale, kes minuga kõneles, öeldes: Kergenda iket, mille su isa on meile peale pannud!?'
10. Ja nooremad, kes olid kasvanud koos temaga, vastasid temale, öeldes: 'Ütle nõnda rahvale, kes sinuga on kõnelnud ja sulle on öelnud: Su isa tegi meie ikke raskeks, aga kergenda sina seda meile - ütle neile nõnda: Minu väike sõrm on jämedam kui mu isa puusad.'
11. Ja kui nüüd mu isa on teile peale pannud ränga ikke, siis mina annan teie ikkele veel lisa! Kui mu isa karistas teid piitsadega, siis mina karistan teid okaspiitsadega!'
12. Ja Jerobeam ja kogu rahvas tulid kolmandal päeval Rehabeami juurde, nagu kuningas oli käskinud, öeldes: 'Tulge kolmandal päeval tagasi minu juurde!'
13. Ja kuningas vastas neile karmilt. Kuningas Rehabeam hülgas vanemate nõu
14. ja kõneles neile nooremate nõu järgi, öeldes: 'Mu isa on teie ikke teinud rängaks, aga mina annan sellele lisa! Mu isa karistas teid piitsadega, aga mina karistan okaspiitsadega!'
15. Ja kuningas ei võtnud kuulda rahvast, sest see pööre oli Jumalalt, et Issand saaks tõeks teha oma sõna, mis ta siilolase Ahija läbi oli kõnelnud Jerobeamile, Nebati pojale.
16. Kui kogu Iisrael nägi, et kuningas ei võtnud neid kuulda, siis vastas rahvas kuningale ja ütles: 'Mis osa on meil Taavetis? Ei ole meil pärisosa Iisai pojas! Igamees oma telkidesse, Iisrael! Karjata nüüd omaenese sugu, Taavet!' Ja kogu Iisrael läks oma telkidesse.
17. Siis Rehabeam valitses nende Iisraeli laste üle, kes elasid Juuda linnades.
18. Ja kui kuningas Rehabeam läkitas Hadorami, kes oli sunnitöö ülevaataja, siis Iisraeli lapsed viskasid teda kividega ja ta suri. Kuningas Rehabeam ise aga suutis astuda vankrisse ja põgeneda Jeruusalemma.
19. Nõnda on Iisrael Taaveti soost taganenud kuni tänapäevani.

Peatükk 11

1. Ja kui Rehabeam tuli Jeruusalemma, siis ta kogus kokku Juuda ja Benjamini soo, sada kaheksakümmend tuhat valitud sõjakõlvulist meest, et sõdida Iisraeli vastu ja taastada kuningriik Rehabeamile.
2. Aga jumalamees Semajale tuli Issanda sõna, kes ütles:
3. 'Räägi Rehabeamiga, Saalomoni pojaga, Juuda kuningaga, ja kogu Iisraeliga Juudas ja Benjaminis ning ütle:
4. Nõnda ütleb Issand: Te ei tohi minna ega sõdida oma vendade vastu! Igamees mingu tagasi koju, sest see lugu on lastud sündida minu poolt!' Ja nad võtsid kuulda Issanda sõna ja läksid tagasi ega läinud Jerobeami vastu.
5. Ja Rehabeam elas Jeruusalemmas ning ehitas Juudas kindlustatud linnu.
6. Siis ta ehitas Petlemma, Eetami, Tekoa,
7. Beet-Suuri, Sooko, Adullami,
8. Gati, Maaresa, Siifi,
9. Adoraimi, Laakise, Aseka,
10. Sora, Ajjaloni ja Hebroni kindlustatud linnadeks Juudas ja Benjaminis.
11. Ta tegi linnused tugevaks, paigutas neisse vürstid ning toidu-, õli- ja veinivarud;
12. ja igasse linna kilpe ja piike; ta tegi need väga tugevaks. Juuda ja Benjamin jäid temale.
13. Ja preestrid ja leviidid, kes olid kogu Iisraelis, tulid tema juurde kõigist oma paigust.
14. Leviidid jätsid maha oma karjamaad ja omandi ning läksid Juudasse ja Jeruusalemma, kuna Jerobeam ja ta pojad olid nad Issanda preestriametist ära ajanud.
15. Tema oli ju enesele preestrid seadnud ohvriküngaste, kurjade vaimude ja vasikate jaoks, mis ta oli teinud.
16. Ja nende järel tulid Jeruusalemma kõigist Iisraeli suguharudest need, kes olid südamega andunud otsima Issandat, Iisraeli Jumalat, ohverdama Issandale, oma vanemate Jumalale.
17. Nõnda nad kinnitasid Juuda kuningriiki ja toetasid Rehabeami, Saalomoni poega, kolm aastat; sest nad käisid Taaveti ja Saalomoni teed kolm aastat.
18. Ja Rehabeam võttis enesele naiseks Mahalati, Taaveti poja Jerimoti ja Iisai poja Eliabi tütre Abihaili tütre.
19. Ja see sünnitas temale pojad Jeuse, Semarja ja Saahami.
20. Ja selle järel ta võttis Absalomi tütre Maaka, kes sünnitas temale Abija, Attai, Siisa ja Selomiti.
21. Ja Rehabeam armastas Maakat, Absalomi tütart, rohkem kui kõiki oma naisi ja liignaisi; aga ta oli võtnud kaheksateist naist ja kuuskümmend liignaisi; temale sündis kaksikümmend kaheksa poega ja kuuskümmend tütart.
22. Ja Rehabeam määras Abija, Maaka poja, peameheks, vürstiks ta vendade hulgas, sest ta tahtis teda kuningaks tõsta.
23. Ta tegi targasti ning jaotas kõik oma pojad kõigisse Juuda ja Benjamini maadesse, kõigisse kindlustatud linnadesse, andis neile rikkalikult toidust ja võttis neile palju naisi.

Peatükk 12

1. Aga kui Rehabeami valitsus oli kindlustatud ja ta ise vägevaks saanud, siis ta hülgas Issanda Seaduse, ja koos temaga kogu Iisrael.
2. Siis sündis, et Rehabeami viiendal aastal tuli Egiptuse kuningas Siisak üles Jeruusalemma kallale - sest need seal olid olnud truuduseta Issanda vastu -
3. koos tuhande kaheksa sõjavankriga ja kuuekümmet tuhande ratsanikuga; ja lugematu oli rahvas, kes koos temaga Egiptusest tuli: liibüalased, sukkid ja etiooplased.
4. Ja ta vallutas Juudas olevad kindlustatud linnad ning tuli kuni Jeruusalemmeni.
5. Siis tuli prohvet Semaja Rehabeami ja Juuda vürstide juurde, kes olid Siisaki eest kogunenud Jeruusalemma, ja ütles neile: 'Nõnda ütleb Issand: Te olete hüljanud minu, seepärast olen minagi teid jätnud Siisaki kätte.'
6. Siis Iisraeli vürstid ja kuningas alandasid endid ning ütlesid: 'Issand on õiglane!'
7. Ja kui Issand nägi, et nad endid alandasid, siis tuli Issanda sõna Semajale; ta ütles: 'Nad on endid alandanud. Mina ei hävita neid, vaid päästan nad varsti ega vala oma viha Jeruusalemma peale Siisaki käe läbi.'
8. Aga nad saavad tema alamaiks, et nad õpiksid tundma, mis tähendab teenida mind ja mis tähendab teenida maiseid kuningriike.'
9. Ja Siisak, Egiptuse kuningas, tuli Jeruusalemma kallale ning võttis ära Issanda koja varandused ja kuningakoja varandused - ta võttis kõik ära, ta võttis ära ka kuldkilbid, mis Saalomon oli teinud.
10. Siis kuningas Rehabeam tegi nende asemele vaskkilbid ja andis need ihukaitsepealike hooleks, kes valvasid kuningakoja ust.
11. Ja iga kord, kui kuningas läks Issanda kotta, tulid ihukaitsjad ja kandsid neid ja viisid need siis jälle tagasi ihukaitse ruumi.
12. Sellepärast, et ta ennast oli alandanud, pöördus Issanda viha temalt, et teda mitte sootuks hävitada; oli ju veel Juudaski mõndagi head.
13. Ja kuningas Rehabeam kindlustas ennast Jeruusalemmas ning valitses edasi; sest Rehabeam oli kuningaks saades olnud nelikümmend üks aastat vana ja ta valitses seitseteist aastat Jeruusalemmas, linnas, mille Issand kõigist Iisraeli suguharudest oli valinud, et panna sinna oma nimi; ta ema oli ammonlanna Naama.
14. Aga ta tegi kurja, sest ta ei valmistanud oma südant Issandat otsima.
15. Ja Rehabeami lood, varasemad ja hilisemad, üks need ole kirja pandud prohvet Semaja ja nägija Iddo lugudes, nõndasamuti see, mis puutub suguvõsakirjadesse? Rehabeami ja Jerobeami vahel olid kogu aja sõjad.
16. Siis Rehabeam läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Taaveti linna. Ja tema poeg Abija sai tema asemel kuningaks.

1. Kuningas Jerobeami kaheksateistkümnendal aastal sai Abija Juuda kuningaks.
2. Ta valitses Jeruusalemmas kolm aastat; ta ema nimi oli Miikaja, Uurieli tütar Gibeast. Aga Abija ja Jerobeami vahel oli sõda.
3. Ja Abija alustas sõda sangarite väega, neljasaja tuhande valitud mehega, aga Jerobeam rivistas tapluseks tema vastu kaheksasada tuhat valitud meest, sõjakangelast.
4. Ja Abija tõusis Semaraimi mäele, mis on Efraimi mäestik, ja ütles: 'Kuulge mind, Jerobeam ja kogu Iisrael!
5. Kas te ei tea, et Issand, Iisraeli Jumal, on andnud Taavetile ja tema poegadele valitsuse Iisraeli üle igaveseks ajaks nagu soolaosaduse?
6. Aga Jerobeam, Nebati poeg, Taaveti poja Saalomoni sulane, on tõusnud ja oma isandale vastu hakanud.
7. Tema juurde kogunes tühiseid, kõlvatuid mehi, ja need olid üle Rehabeamist, Saalomoni pojast, kuna Rehabeam oli noor ja arglik ega suutnud ennast nende vastu maksma panna.
8. Ja nüüd mõtlete teie endid maksma panna Issanda kuningriigi vastu, mis on Taaveti poegade käes, sellepärast et teid on suur hulk ja teie poolt on kuldvasikad, mis Jerobeam on teinud teile jumalaiks!
9. Kas te pole mitte ära ajanud Issanda preestrid, Aaroni poegi, ja leviite, ja endile ise preestrid teinud nagu teiste maade rahvad? Igaüks, kes tuli härjavärsi ja seitsme jääraga oma kätt täitma, sai preestriks neile, kes pole jumalad.
10. Aga meie Jumal on Issand ja meie ei ole teda maha jätnud! Aaroni pojad teenivad preestritena Issandat ja leviidid on ametis.
11. Nad ohverdavad Issandale igal hommikul ja õhtul põletusohvraid ja healõhnalisi suitsutusrohte; nad seavad leivad puhta laua peale ja süütavad igal õhtul kuldambijala lambid põlema. Sest me täidame Issanda, meie Jumala antud kohustusi, teie olete aga tema maha jätnud!
12. Ja vaata, koos meiega, kõige ees on Jumal ja tema preestrid ja märgupasunad, mis teie vastu hüüavad. Iisraeli lapsed, ärge võideldge Issanda, oma vanemate Jumala vastu, sest see teil ei õnnestu!
13. Aga Jerobeam oli lasknud varitsejad ringi minna, et need läheksid neile tagant kallale; nad ise olid juudalaste ees, kuna varitsejad olid nende taga.
14. Kui juudalased pöördusid, vaata, siis oli neil võitlus eest ja tagant. Nad kisendasid Issanda poole ja preestrid puhusid pasunaid.
15. Ja Juuda mehed tõstsid sõjakisa. Ja sündis, et kui Juuda mehed sõjakisa tõstsid, siis lõi Jumal Jerobeami ja kogu Iisraeli maha Abija ja Juuda ees.
16. Ja Iisraeli lapsed põgenesid Juuda eest, aga Jumal andis nad tema kätte.
17. Abija ja ta rahvas löid neid suuresti ja Iisraelist langes mahalööduina viissada tuhat valitud meest.
18. Nõnda alandati seekord Iisraeli lapsed; juudalased aga panid endid maksma, sest nad toetusid Issandale, oma vanemate Jumalale.
19. Ja Abija ajas Jerobeami taga ning vallutas temalt linnad: Peeteli ja selle tütarlinnad, Jesana ja selle tütarlinnad, Efroni ja selle tütarlinnad.
20. Jerobeam aga ei saanud Abija päevil enam jõudu koguda, sest Issand lõi teda, nõnda et ta suri.
21. Aga Abija sai vägevaks. Ta võttis enesele neliteist naist ja temale sündis kakskümmend kaks poega ja kuusteist tütart.
22. Ja muud Abija lood, tema teod ja sõnad, on kirja pandud prohvet Iddo 'Seletustes'.
23. Siis Abija läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Taaveti linna. Ja tema poeg Aasa sai tema asemel kuningaks. Tema päevil oli maal kümme aastat rahu.

Peatükk 14

1. Aasa tegi, mis hea ja õige oli Issanda, tema Jumala silmis.
2. Tema kõrvaldas võõrad altarid ja ohvrikünkad, murdis sambad katki ja raius viljakustulbad tükkiideks.
3. Tema käskis Juudat otsida Issandat, nende vanemate Jumalat, ja täita Seadust ning käske.
4. Tema kõrvaldas kõigist Juuda linnadest ohvrikünkad ja suitsutusaltarid; tema ajal oli kuningriigil rahu.
5. Tema ehitas Juudasse kindlustatud linnu, kuna maal oli rahu ja neil aastail ei olnud tema vastu sõda, sest Issand lubas teda hinge tõmmata.
6. Ta ütles Juudale: 'Ehitagem neid linnu ja ümbritsegem need müüriga, tornide, väravate ja riividega, niikaua kui maa veel meie päralt on! Sest me oleme otsinud Issandat, oma Jumalat, oleme otsinud ja tema on meile ümberkaudu rahu andnud.' Siis nad ehitasid ja see läks neil korda.
7. Ja Aasal oli sõjavägi: Juudast kolmsada tuhat meest, kes kandsid kilpi ja piiki, ja Benjaminist kakssada kaheksakümmend tuhat kilbikandjat ja ammukütti; need kõik olid vahvad võitlejad.
8. Aga nende vastu tuli etiooplane Serah väega, mille suurus oli tuhat korda tuhat, ja kolmesaja sõjavankriga; ja ta jõudis kuni Maaresani.
9. Ja Aasa läks temale vastu; siis nad rivistusid tapluseks Sefata orus Maaresas.
10. Ja Aasa hüüdis Issanda, oma Jumala poole ning ütles: 'Issand! Ei ole peale sinu ühtegi, kes suudaks jõuetut aidata tugeva vastu! Aita meid, Issand, meie Jumal, sest me toetume sinule ja oleme tulnud sinu nimel selle hulga vastu! Issand! Sina oled meie Jumal, ära luba, et inimene oleks sinust üle!'
11. Siis Issand lõi etiooplasi Aasa ja Juuda ees, ja etiooplased põgenesid.
12. Ja Aasa ning rahvas, kes oli koos temaga, ajasid neid taga kuni Gerarini. Ja etiooplasi langes nõnda palju, et nad enam ei toibunud, sest nad löödi puruks Issanda ja tema leeri ees; ja nad võtsid väga palju saaki.
13. Ja nad löid kõiki linnu Gerari ümbruses, sest neid oli vallanud hirm Issanda ees. Ja nad riisusid kõiki linnu, sest neis oli palju saaki.
14. Ja nad löid ka karjatelke, viisid ära palju lambaid, kitsi ja kaameleid ning tulid tagasi Jeruusalemma.

1. Ja Asarja, Oodedi poja peale tuli Jumala Vaim.
2. Ta läks välja Aasale vastu ja ütles temale: 'Kuulge mind, Aasa ja kogu Juuda ja Benjamin! Issand on teiega, kui teie olete temaga, ja kui te otsite teda, siis te leiate tema; aga kui te tema maha jätate, siis jätab tema teid maha!
3. Kaua aega ei olnud Iisraelil tõsist, Jumalat õpetavat preestrit ega Seadust.
4. Aga kui temal kitsas käes oli, siis ta pöördus Issanda, Iisraeli Jumala poole. Ja nad otsisid teda ning leidsid ta.
5. Neil aegadel ei olnud rahu minejal ega tulijal, sest suur segadus valitses kõigi maade elanike hulgas.
6. Rahvas purustas rahvast ja linn linna, sest Jumal tegi nad rahutuks kõikisugu hädade läbi.
7. Aga teie olge vahvad ja ärge laske oma käsi lödvaks, sest teie töö on tasu!'
8. Kui Aasa kuulis neid sõnu ja prohvet Oodedi kuulutust, siis ta võttis julguse ja kõrvaldas jäledused kogu Juuda ja Benjamini maalt, samuti linnadest, mis ta Efraimi mäestikus oli vallutanud, ja uuendas Issanda altari, mis oli Issanda eeskoja ees.
9. Ja ta kogus kokku Juuda ja Benjamini, ja need, kes olid võõrastena nende juures Efraimist, Manassest ja Siimeonist, sest Iisraelist olid paljud tulnud üle tema poole, kui nad nägid, et Issand, tema Jumal, oli temaga.
10. Nad kõik kogunesid Jeruusalemma kolmandas kuus, Aasa valitsemise viieteistkümnendal aastal,
11. ja nad ohverdasid sel päeval Issandale saagist, mis nad olid toonud, seitsesada veist ning seitse tuhat lammast ja kitse.
12. Ja nad võtsid endile kohustuse, et nad otsivad Issandat, oma vanemate Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest,
13. ja et igaüks, kes ei otsi Issandat, Iisraeli Jumalat, tuleb surmata, olgu väike või suur, mees või naine.
14. Ja nad andsid Issandale vande valju hääle ja hõiskamisega, pasunate ja sarvedega.
15. Ja kogu Juuda rõõmustas vande pärast, sest nad olid vandunud kõigest südamest; ja nad otsisid teda tõesti hea meelega ning leidsid ta. Ja Issand andis neile ümberkaudu rahu.
16. Ja kuningas Aasa kõrvaldas isegi oma vanaema Maaka kui valitsejanna, sellepärast et too oli teinud Aðera häbikuju; Aasa hävitas tema häbikuju, purustas selle ja põletas Kidroni jõe ääres.
17. Aga ohvrikünkad ei kadunud Iisraelist; ometi oli Aasa süda siiras kogu ta eluaja.
18. Ta viis Jumala kotta oma isa pühitsetud annid ja mis ta ise pühitses: hõbeda, kulla ja riistad.
19. Sõda ei olnud kuni Aasa kolmekümne viienda valitsemisaastani.

1. Aasa kolmekümne kuuendal valitsemisaastal tuli Iisraeli kuningas Baesa Juuda vastu ja kindlustas Raama, et Juuda kuningal Aasal ei oleks välja- ega sissepääsu.
2. Siis Aasa tõi välja hõbeda ja kulla Issanda koja ja kuningakoja varanduste hulgast ja läkitas Ben-Hadadile, Süüria kuningale, kes elas Damaskuses, öeldes:
3. 'Minu ja sinu vahel olgu leping, nagu oli minu isa ja sinu isa vahel! Vaata, ma läkitan sulle hõbedat ja kulda. Mine, tühista oma leping Iisraeli kuninga Baesaga, et ta läheks ära minu kallalt!'
4. Ja Ben-Hadad kuulas Aasat ning läkitas oma sõjaväepealikud Iisraeli linnade vastu ja need vallutasid Ijjoni, Daani ja Aabel-Maimi ja kõik Naftali linnade tagavaralaod.
5. Kui Baesa seda kuulis, siis ta loobus Raamat kindlustamast ja katkestas oma töö.
6. Aga kuningas Aasa tõi kaasa kogu Juuda, ja nad viisid Raamast ära kivid ja palgid, millega Baesa oli ehitanud; ta kindlustas nendega Geba ja Mispa.
7. Sel ajal tuli nägija Hanani Juuda kuninga Aasa juurde ja ütles temale: 'Et sa toetusid Süüria kuningale ega toetunud Issandale, oma Jumalale, seepärast on Süüria kuninga sõjavägi sinu käest pääsenud.
8. Eks olnud etiooplased ja liibüalased suur sõjavägi väga paljude vankrite ja ratsanikega? Aga kui sa toetusid Issandale, andis ta need su kätte.
9. Sest Issanda silmad jälgivad kogu maad, et võimsasti aidata neid, kes siira südamega hoiavad tema poole. Seda sa tegid rumalasti, sest nüüdsest peale on sul sõjad.'
10. Aga Aasa sai nägijale pahaseks ja pani ta vangihoonesse, sest selle kõne pärast oli tal viha tema vastu. Aasa kohtles sel ajal mõningaid rahva hulgast julmalt.
11. Ja vaata, Aasa varasemad ja hilisemad lood, vaata, need on kirja pandud Juuda ja Iisraeli Kuningate raamatus.
12. Oma kolmekümne üheksandal valitsemisaastal hakkas Aasa jalgu põdema ja tema haigus oli väga raske. Aga oma haiguseski ei otsinud ta Issandat, vaid arste.
13. Siis Aasa läks magama oma vanemate juurde ja suri oma neljakümne esimesel valitsemisaastal.
14. Ta maeti oma hauda, mille ta enesele oli lasknud raiuda Taaveti linnas; ta süngitati asemele, mis oli täidetud palsamitega ja mitmesuguste segatud salvidega, ja tema auks põletati väga suur koolnusuitsutus.

Peatükk 17

1. Ja tema poeg Joosafat sai tema asemel kuningaks; tema kindlustas ennast Iisraeli vastu.
2. Ta pani sõjaväe kõigisse Juuda kindlustatud linnadesse ja paigutas valveüksused Juuda maale ja Efraimi linnadesse, mis tema isa Aasa oli vallutanud.
3. Ja Issand oli Joosafatiga, sest ta käis oma isa Taaveti varasematel teedel ega otsinud baale,
4. vaid ta otsis oma isa Jumalat ja käis tema käskude järgi ega teinud nagu Iisrael.
5. Issand kinnitas kuningriigi tema kätte ja kogu Juuda tõi Joosafatile ande; ja tal oli palju rikkust ning au.
6. Issanda teedel olles oli ta süda julge ja peale selle kõrvaldas ta Juudast veel ohvrikünkad ja viljakustulbad.
7. Oma valitsemise kolmandal aastal läkitas ta oma vürstid Ben-Haili, Obadja, Sakarja, Netaneeli ja Miika Juuda linnadesse õpetama,
8. ja koos nendega leviidid Semaja, Netanja, Sebadja, Asaeli, Semiramoti, Joonatani, Adonija, Toobija ja Toob-Adonija - leviidid; ja koos nendega preestrid Elisama ja Joorami.
9. Need õpetasid Juudas ja neil oli kaasas Issanda Seaduse raamat; nad käisid läbi kõik Juuda linnad ja õpetasid rahvast.
10. Hirm Issanda ees valdas kõiki Juuda ümberkaudsete maade kuningriike ja need ei sõdinud Joosafati vastu.
11. Ja vilistite poolt toodi Joosafatile ande ja rahamaksu; isegi araablased tõid temale lambaid ja kitsi: seitse tuhat seitsesada jäära ja seitse tuhat seitsesada sikku.
12. Ja Joosafat sai üha vägevamaks ning ta ehitas Juudasse kindlustatud paiku ja tagavaraladude linnu.
13. Temal olid suured tagavarad Juuda linnades ja sõjamehed, vahvad võitlejad, Jeruusalemmas.
14. Ja niisugune oli nende teenistuslik jaotus vastavalt nende perekondadele: Juuda tuhandepealikud: pealik Adna ja koos temaga kolmsada tuhat vahvat võitlejat;
15. tema kõrval pealik Joohan ja koos temaga kakssada kaheksakümmend tuhat;
16. tema kõrval Amasja, Sikri poeg, kes oli enese vabatahtlikult Issandale pühendanud, ja koos temaga kakssada tuhat vahvat võitlejat.
17. Benjaminist: Eljada, vahva võitleja, ja koos temaga kakssada tuhat, kes olid relvastatud ammu ja kilbiga;
18. tema kõrval Joosabad ja koos temaga sada kaheksakümmend tuhat, kes olid sõjaks varustatud.
19. Need teenisid kuningat; ja peale nende olid need, keda kuningas oli pannud kindlustatud linnadesse kogu Juudas.

1. Joosafatil oli palju rikkust ning au ja ta sai Ahabiga languks.
2. Mõne aasta pärast läks ta Ahabi juurde alla Samaariasse; Ahab tappis palju lambaid, kitsi ja veiseid temale ja rahvale, kes oli koos temaga, ja õhutas teda minema üles Gileadi Raamotisse.
3. Ja Iisraeli kuningas Ahab küsis Juuda kuningalt Joosafatilt: 'Kas tuled koos minuga Gileadi Raamotisse?' Ja Joosafat vastas temale: 'Nagu sina, nõnda mina, nagu sinu rahvas, nõnda minu rahvas! Ma tulen koos sinuga sõtta.'
4. Ja Joosafat ütles Iisraeli kuningale: 'Küsi ometi enne Issanda sõna!'
5. Siis Iisraeli kuningas kogus kokku prohvetid, nelisada meest, ja küsis neilt: 'Kas me võime minna sõdima Gileadi Raamoti vastu või ma pean loobuma?' Ja nad vastasid: 'Mine, ja Jumal annab selle kuninga kätte!'
6. Aga Joosafat küsis: 'Kas ei ole siin veel mõnda Issanda prohvetit, et saaksime temalt küsida?'
7. Ja Iisraeli kuningas vastas Joosafatile: 'On küll veel üks mees, kellelt saaks küsida Issanda nõu. Aga mina vihkan teda, sest ta ei kuuluta mulle head, vaid alati halba. See on Miika, Jimla poeg.' Aga Joosafat ütles: 'Kuningas ärgu rääkigu nõnda!'
8. Siis Iisraeli kuningas kutsus ühe hoovkondlase ja ütles: 'Kähku siia Miika, Jimla poeg!'
9. Iisraeli kuningas ja Juuda kuningas Joosafat istusid kumbki oma aujärjel, mantlid seljas; nad istusid rehepeksu väljakul Samaaria värava suus ja kõik prohvetid kuulutasid nende ees.
10. Sidkija, Kenaana poeg, oli teinud enesele raudsarved ja ütles: 'Nõnda ütleb Issand: Nendega pead sa puskima süürlasi, kuni nad on hävitatud!'
11. Ja kõik prohvetid kuulutasid sedasama ning ütlesid: 'Mine Gileadi Raamotisse ja see õnnestub sul, sest Issand annab selle kuninga kätte!'
12. Ja käskjalg, kes oli läinud Miikat kutsuma, rääkis temaga ning ütles: 'Vaata, prohvetite sõnad on nagu ühest suust kuningale head; olgu siis sinugi sõna nagu ühel nende hulgast, ja räägi head!'
13. Aga Miika vastas: 'Nii tõesti kui Issand elab, mina räägin, mis mu Jumal ütleb!'
14. Kui ta tuli kuninga juurde, siis kuningas ütles temale: 'Miika! Kas me võime minna sõdima Gileadi Raamoti vastu või ma pean loobuma?' Ja ta vastas: 'Minge, ja teil õnnestub see, sest nad antakse teie kätte!'
15. Aga kuningas ütles temale: 'Mitu korda ma pean sind vannutama, et sa ei räägiks mulle muud kui ainult tõtt Issanda nimel?'
16. Siis ta ütles: 'Ma nägin kogu Iisraeli hajali olevat mägedel nagu lambad, kellel ei ole karjast. Ja Issand ütles: Neil pole isandaid. Igaüks pöördugu rahuga koju!'
17. Siis ütles Iisraeli kuningas Joosafatile: 'Eks ma öelnud sulle, et ta ei kuuluta mulle head, küll aga halba!'
18. Aga Miika ütles: 'Seepärast kuulge Issanda sõna! Ma nägin Issandat istuvat oma aujärjel ja kogu taeva sõjaväe seisvat temast paremal ja vasakul pool.
19. Ja Issand ütles: Kes tahaks ahvatleda Ahabit, Iisraeli kuningat, et ta läheks ja langeks Gileadi Raamotis? Siis rääkis üks nii ja teine rääkis naa.
20. Aga üks vaim tuli ja seisis Issanda ees ning ütles: Mina ahvatlen teda! Ja Issand küsis temalt: Kuidas?'
21. Tema vastas: Ma lähen ja olen vale vaim kõigi ta prohvetite suus. Siis ütles Issand: Sina oled ahvatleja ja küllap sa suudad. Mine ja tee nõnda!'
22. Ja nüüd, vaata, Issand on pannud vale vaimu nende sinu prohvetite suhu ja Issand on kuulutanud sulle halba.'
23. Siis astus ligi Sidkija, Kenaana poeg, ja lõi Miikat põse pihta ning küsis: 'Missugust teed on Issanda Vaim minust läinud sinusse rääkima?'
24. Ja Miika vastas: 'Vaata, sa näed seda päeval, kui sa pead minema kambrist kambrisse, et ennast peita!'
25. Siis ütles Iisraeli kuningas: 'Võtke Miika ja viige ta tagasi linnapealik Aamoni ja kuningapoeg Joase juurde'

26. ning öelge: Nõnda ütleb kuningas: Pange ta vangikotta ja toitke teda hädapäraselt leiva ja veega, kuni ma rahuga tagasi tulen!
27. Aga Miika ütles: 'Kui sa tõesti rahuga tagasi tuled, siis ei ole Issand minu läbi rääkinud!' Ja ta ütles veel: 'Kuulge, kõik rahvad!'
28. Ja Iisraeli kuningas ja Joosafat, Juuda kuningas, läksid üles Gileadi Raamotisse.
29. Ja Iisraeli kuningas ütles Joosafatile: 'Mina panen sõtta minnes teised riided selga, aga sina kanna oma riideid!' Ja Iisraeli kuningas pani teised riided selga ja nad läksid sõtta.
30. Aga Süüria kuningas oli andnud käsu oma sõjavankrite pealikuile ja oli öelnud: 'Ärge tapelge mitte ühegi muu, vähema või suurema vastu kui üksnes Iisraeli kuninga vastu!'
31. Kui siis sõjavankrite pealikud nägid Joosafatti, ütlesid nad: 'See on Iisraeli kuningas!' Ja nad pöördusid tema vastu sõdima. Siis Joosafat hakkas kisendama ja Issand aitas teda: Jumal meelitas nad tema kallalt ära.
32. Kui sõjavankrite pealikud nägid, et see ei olnudki Iisraeli kuningas, siis nad pöördusid tagasi tema kannult.
33. Aga keegi mees, kes oli huupi oma ammu vinna tõmmanud, tabas Iisraeli kuningat rihmade ja soomustuse vahele. Ja kuningas ütles sõjavankri juhile: 'Pööra ümber ja vii mind võitlusest välja, sest ma olen haavatud!'
34. Kuid taplus üha ägenes sel päeval ja Iisraeli kuningas pidi jääma vankrisse süürlaste vastu kuni õhtuni; aga päikeseloojaku ajal ta suri.

1. Aga Juuda kuningas Joosafat tuli rahuga tagasi koju Jeruusalemma.
2. Siis läks nägija Jehu, Hanani poeg, temale vastu ja ütles kuningas Joosafatile: 'Kas sa tohid aidata õelat ja armastada neid, kes Issandat vihkavad? Seepärast on su peal Issanda viha!
3. Ometi leidub su juures ka head, sest sa oled maalt kõrvaldanud Aõera kujud ja oled oma südant valmistanud Jumalat otsima.'
4. Ja Joosafat elas jälle Jeruusalemmas. Ta läks jälle rahva sekka Beer-Sebast kuni Efraimi mäestikuni ja tõi nad tagasi Issanda, nende vanemate Jumala juurde.
5. Ta seadis maale kohtumõistjaid kõigisse Juuda kindlustatud linnadesse, linn-linnalt,
6. ja ütles kohtumõistjaile: 'Vaadake, mida te teete, sest teie ei mõista kohut inimese nimel, vaid Issanda nimel, ja tema on teiega, kui te õigust mõistate!
7. Nüüd siis valitsegu teid Issanda kartus! Pange tähele, mida te teete, sest Issanda, meie Jumala juures ei ole ülekohut, erapoolikust ega meelega võtmist!'
8. Ka Jeruusalemmas seadis Joosafat leviite, preestreid ja Iisraeli perekondade peamehi Issanda kohtu ja riiuasjade tarvis, kui nad Jeruusalemma tagasi tulid.
9. Ja ta käskis neid, öeldes: 'Te peate Issanda kartuses, ustavuses ja südame siiruses tegema nõnda:
10. igas riiuasjas, mis teie ette tuuakse teie vendade poolt, kes elavad oma linnades, olgu see vere ja vere vahel, või mis puutub Seadusesse, käsusse, määrustesse ja seadlustesse, siis peate teie neid manitsema, et nad ei saaks Issanda ees süüdlasteks ja et viha ei tabaks teid ja teie vendi. Tehke nõnda, et te ei jääks süüdlasteks!
11. Ja vaata, ülempreester Amarja on teie ülemus kõigis Issanda asjus, ja Sebadja, Ismaeli poeg, Juuda soo vürst, kõigis kuninga asjus; ja ametnikena olgu leviidid teie teenistuses! Olge vahvad ja tegutsege, ja Issand olgu sellega, kes on tubli!'

1. Aga pärast seda tulid moabid ja ammonlased, ja nendega koos oli meunlasi, Joosafati vastu sõdima.
2. Siis tuldi ja teatati Joosafatile: 'Sinu vastu tuleb suur jõuk teiselt poolt merd Aramist. Vaata, nad on Haseson-Taamaris, see on Een-Gedis!'
3. Siis Joosafat hakkas kartma ja pööras oma palge Issandat otsima; ta kuulutas välja paastu kogu Juudas.
4. Ja Juuda kogunes Issandalt abi otsima, ka kõigist Juuda linnadest tuldi Issandat otsima.
5. Ja Joosafat seisis Juuda ja Jeruusalemma koguduses Issanda kojasa uue õue ees
6. ning ütles: 'Issand, meie vanemate Jumal, kas pole mitte sina Jumal taevas ja kõigi paganate kuningriikide valitseja? Sinu käes on ju jõud ja vägi, ja ükski ei suuda sulle vastu panna.
7. Eks ole sina, meie Jumal, ära ajanud selle maa elanikud oma Iisraeli rahva eest ja andnud maa igaveseks ajaks oma sõbra Aabrahami soole?
8. Nead on seal elanud ja on seal ehitanud sinule, su nimele pühamu, öeldes:
9. Kui meid tabab õnnetus, mõõk, kohus, katk või nälg, siis me astume selle koja ette ja sinu ette, sest selles kojasa on sinu nimi. Ja me hüüame sinu poole oma kitsikuses, et sa meid kuuleksid ja aitaksid.
10. Ja nüüd, vaata, Ammoni, Moabi ja Seiri mäestiku pojad, kelle maast sa ei lubanud Iisraeli läbi minna, kui nad Egiptusemaalt tulid, vaid pidid neist mööda minema ega saanud neid hävitada,
11. vaata, need maksavad nüüd meile kätte, tulles meid välja ajama sinu omandist, mille sa meile oled andnud pärida.
12. Meie Jumal, kas sa ei tahaks nende üle kohut mõista? Sest meil pole jõudu selle suure jõugu ees, kes tuleb meile kallale, ja me ise ei tea, mida peaksime tegema, vaid meie silmad vaatavad sinu poole!'
13. Ja kogu Juuda seisis Issanda ees, isegi nende väetid, nende naised ja lapsed.
14. Ja Issanda Vaim tuli Jahasieli, Sakarja poja peale, kes oli Aasafi järeltulijaist pärit oleva leviit Mattanja poja Jeieli poja Benaja poja Sakarja poeg,
15. ja ta ütles: 'Pange tähele, kogu Juuda, Jeruusalemma elanikud ja kuningas Joosafat: Nõnda ütleb teile Issand: Ärge kartke ja ärge tundke hirmu selle suure jõugu ees, sest see pole teie, vaid Jumala sõda!
16. Minge homme alla nende vastu! Vaata, nad tulevad üles mööda Siisi tõusuteed ja te kohtate neid oru lõpus ida pool Jerueli kõrbe.
17. Seejuures ei ole teil vaja sõdida. Astuge ette, seiske ja vaadake, kuidas Issand teid päästab, Juuda ja Jeruusalemm! Ärge kartke ja ärge tundke hirmu! Minge homme nende vastu ja Issand on teiega!'
18. Siis Joosafat kummardas silmili maha ja kõik Juuda ja Jeruusalemma elanikud heitsid Issanda ette ning kummardasid Issandat.
19. Ja need leviidid, kes olid kehatlastest ja korahlastest, tõusid üles, et Issandat, Iisraeli Jumalat, ülivalju häälega kiita.
20. Ja järgmisel hommikul tõusid nad vara ning läksid Tekoa kõrbe. Nende välja minnes astus Joosafat ette ja ütles: 'Kuulge mind, Juuda ja Jeruusalemma elanikud! Uskuge Issandasse, oma Jumalasse, siis te jääte püsima! Uskuge tema prohveteid, siis õnnestub teil kõik!'
21. Ja ta pidas rahvaga nõu, seadis Issandale lauljad ja kiitjad, kes pühas ehtes pidid minema relvastatute ees ja ütles: 'Tänage Issandat, sest tema heldus kestab igavesti!'
22. Sel ajal, kui nad hakkasid hõiskama ja kiitma, pani Issand varitsejad Ammoni, Moabi ja Seiri mäestiku poegadele, kes olid tulnud Juuda vastu; ja nad löödi maha.
23. Sest ammonlased ja moabid tõusid Seiri mäestiku elanike vastu, et need hävitada ja kaotada; ja kui nad Seiri elanikele olid lõpu teinud, siis aitasid nad üksteist hävitada.
24. Kui siis Juuda jõudis vaatluspaika kõrbes ja nad vaatasid jõugu poole, ennäe, siis lamasid laibad maas ja ükski polnud pääsenud.

25. Ja Joosafat ja tema rahvas tulid neilt saaki riisuma ja leidsid nende juurest palju varandust, riideid ja kalleid riistu, ja nad võtsid endile rohkem, kui nad suutsid kanda; nad olid kolm päeva saaki riisumas, sest seda oli palju.
26. Ja neljandal päeval kogunesid nad Kiituseorgu, sest seal kiitsid nad Issandat; seepärast nimetatakse seda paika Kiituseoruks tänapäevani.
27. Siis pöördusid kõik Juuda ja Jeruusalemma mehed, ja Joosafat nende eesotsas, röömuga tagasi Jeruusalemma, sest Issand oli neid lasknud nende vaenlastest röömu tunda.
28. Ja nad tulid naablite, kannelde ja pasunatega Jeruusalemma Issanda kotta.
29. Aga hirm Jumala ees valdas kõigi maade kuningriike, kui nad kuulsid, et Issand oli sõdinud Iisraeli vaenlaste vastu.
30. Siis oli Joosafati kuningriigil vaikne aeg; tema Jumal andis talle ümberkaudu rahu.
31. Ja Joosafat valitses Juuda üle; ta oli kuningaks saades kolmkümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kakskümmend viis aastat; ta ema nimi oli Asuuba, Silhi tütar.
32. Ta käis oma isa Aasa teed ega lahkunud sellelt, tehes, mis õige oli Issanda silmis.
33. Aga ohvrikünkad ei kadunud ja rahvas ei olnud veel valmistanud oma südant oma vanemate Jumalale.
34. Ja muud Joosafati lood, varasemad ja hilisemad, vaata, need on kirja pandud Jehu, Hanani poja lugudes, mis on võetud Iisraeli Kuningate raamatusse.
35. Ja pärast seda astus Juuda kuningas Joosafat ühendusse Iisraeli kuninga Ahasjaga, kes tegi õelat tööd.
36. Ta ühines temaga laevu ehitama, mis pidid minema Tarsisesse; nad ehitasid laevu Esjon-Geberis.
37. Aga Elieser, Dodavahu poeg Maaresast, kuulutas prohvetlikult Joosafati vastu, öeldes: 'Sellepärast, et sa oled liitunud Ahasjaga, purustab Issand su töö!' Ja laevad hukkusid ega saanudki minna Tarsisesse.

1. Ja Joosafat läks magama oma vanemate juurde ning ta maeti oma vanemate juurde Taaveti linna. Ja tema poeg Jooram sai tema asemel kuningaks.
2. Temal olid vennad, Joosafati pojad: Asarja, Jehiel, Sakarja, Asarjahu, Miikael ja Sefatja; need kõik olid Iisraeli kuninga Joosafati pojad.
3. Nende isa oli neile andnud suuri kingitusi, hõbedat, kulda ja kalleid asju ühes kindlustatud linnadega Juudas; aga kuningriigi andis ta Jooramile, sest tema oli esmasündinu.
4. Kui Jooram oli tõsnud oma isa aujärjele ja oli ennast kindlustanud, siis ta tappis mõõgaga kõik oma vennad, samuti ka mõned Jeruusalemma vürstidest.
5. Jooram oli kuningaks saades kolmkümmend kaks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kaheksa aastat.
6. Aga ta käis Iisraeli kuningate teed, nõnda nagu Ahabi sugu oli teinud, sest tal oli Ahabi tütar naiseks; ja ta tegi kurja Issanda silmis.
7. Kuid Issand ei tahtnud Taaveti sugu hävitada lepingu pärast, mille ta Taavetiga oli teinud, ja sellepärast et ta temale ja ta poegadele oli töotanud anda lambi kõigiks aegadeks.
8. Tema ajal taganesid edomlased Juuda käre alt ja tõstsid endile kuninga.
9. Siis läks Jooram oma pealikutega sinna ja tal olid kaasas kõik sõjavankrid; ta tõusis öösel ja lõi edomlasi, kes olid piiranud teda ja sõjavankrite pealikuid.
10. Siiski on Edom tänapäevani taganenud Juuda käre alt; sel ajal taganes ka Libna tema käre alt, kuna ta oli hüljanud Issanda, oma vanemate Jumala.
11. Temagi tegi ohvrikünkaid Juuda mäestikku, saatis Jeruusalemma elanikud kõlvatust tegema ja eksitas Juudat.
12. Aga temale tuli prohvet Eelijalt kiri, milles öeldi: 'Nõnda ütleb Issand, su isa Taaveti Jumal: Sellepärast et sa ei ole käinud oma isa Joosafati teedel ega Juuda kuninga Aasa teedel,
13. vaid oled käinud Iisraeli kuningate teed ja oled saatnud Juuda ja Jeruusalemma elanikud kõlvatust tegema, nõnda nagu Ahabi sugu saatis kõlvatust tegema, ja ka sellepärast, et sa oled tapnud oma isa perest oma vennad, kes olid paremad kui sina,
14. vaata, sellepärast nuhtleb Issand suure nuhtlusega su rahvast, su poegi, su naisi ja kogu su omandit,
15. ja sind ennast raskete haigustega, su sisikonna haigusega, kuni su sisikond on haiguse tõttu aja jooksul välja tulnud!'
16. Ja Issand äratas Joorami vastu vilistite ja araablase vaimu, kes asusid etiooplaste naabruses,
17. ja need tulid üles Juudasse, tungisid sisse ja viisid ära kogu varanduse, mis leidis kuningakojas, ka tema pojad ja naised, nõnda et temale ei jäänud muud poega kui Jooahas, tema kõige noorem poeg.
18. Ja pärast kõike seda nuhtles Issand teda ravimatu sisikonna haigusega:
19. aja jooksul, kahe aasta möödudes, tuli ta sisikond haiguse tõttu välja ja ta suri pahaloomulisse haigusesse. Aga tema rahvas ei põletanud tema auks koolnusuitsutust, nagu oli põletatud tema vanemate auks.
20. Ta oli kuningaks saades kolmkümmend kaks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kaheksa aastat; ta läks ära, ilma et temast oleks hoolitud, ta maeti Taaveti linna, aga mitte kuningate hauda.

1. Siis Jeruusalemma elanikud tõstsid tema noorima poja Ahasja tema asemele kuningaks, sest kõik vanemad pojad oli tapnud see röövjõuk, kes koos araablastega oli tunginud leeri. Ja nõnda sai Ahasja, Juuda kuninga Joorami poeg, kuningaks.
2. Ahasja oli kuningaks saades kakskümmend kaks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas ühe aasta; ta ema nimi oli Atalja, Omri tütar.
3. Temagi käis Ahabi soo teedel, sest ta ema oli temale nõuandjaks süütegude kordasaatmisel.
4. Ta tegi kurja Issanda silmis, nõnda nagu Ahabi sugu, sest nemad olid tema nõuandjad pärast ta isa surma, hukatuseks temale.
5. Tema käis ka nende nõuande järgi ja läks koos Jooramiga, Iisraeli kuninga Ahabi pojaga, sõtta Süüria kuninga Hasaeli vastu Gileadi Raamotisse; aga süürlased haavasid Jooramit.
6. Siis ta tuli tagasi, et Jisreelis ennast ravida, sest tal olid haavad, mis temale Raamas olid löödud, kui ta sõdis Süüria kuninga Hasaeli vastu. Ja Juuda kuningas Asarja, Joorami poeg, tuli alla Jisreeli vaatama Jooramit, Ahabi poega, kui see oli haige.
7. Aga Jumalalt oli see Ahasjale hukatuseks, et ta tuli Joorami juurde; sest sinna jõudnult läks ta koos Jooramiga Nimsi poja Jehu juurde, keda Issand oli võidnud Ahabi sugu hävitama.
8. Ja kui Jehu mõistis kohut Ahabi soo üle, siis ta kohtas Juuda vürste ja Ahasja vendade poegi, kes Ahasjat teenisid, ja tappis need.
9. Siis ta otsis Ahasjat; too võeti kinni Samaarias, kus ta ennast varjas. Ta viidi Jehu juurde ja surmati. Ja ta maeti maha, sest nad ütlesid: 'Tema on selle Joosafati pojapoeg, kes otsis Issandat kõigest oma südamest.' Ja Ahasja sool ei olnud kedagi, kes oleks suutnud valitseda.
10. Kui Ahasja ema Atalja nägi, et ta poeg oli surnud, siis ta võttis kätte ja hävitas kogu Juuda koja kuningliku soo.
11. Aga Joosabat, kuninga tütar, võttis surmale määratud kuningapoegade hulgast salaja Ahasja poja Joase ja pani tema ja ta imetaja ühte magamiskambrisse; nõnda peitis teda Joosabat, kuningas Joorami tütar, preester Joojada naine - sest ta oli Ahasja õde -, Atalja eest, ja nõnda ei saanud see teda surmata.
12. Ja Joas oli nende juures Jumala kojast peidus kuus aastat, kuna Atalja valitses maad.

1. Aga seitsmendal aastal võttis Joojada julguse ja tegi lepingu sajapealikutega: Jerohami poja Asarjaga, Joochanani poja Ismaeliga, Oobedi poja Asarjaga, Adaja poja Maasejaga ja Sikri poja Elisafatiga.
2. Nemad käisid Juudas ringi ja kogusid kokku kõigist Juuda linnadest leviidid ja Iisraeli perekondade peamehed; ja nad tulid Jeruusalemma.
3. Ja terve kogudus tegi Jumala kojas lepingu kuninga küsimuses. Ja Joojada ütles neile: 'Vaata, kuninga poeg peab saama kuningaks, nõnda nagu Issand on öelnud Taaveti poegade kohta!
4. Teil tuleb teha nõnda: kolmandik teist, preestritest ja leviitidest, kes tuleb hingamispäeval, olgu värava lävehoidjaks;
5. kolmandik olgu kuningakojas ja kolmandik olgu Jesoodi väravas; ja kõik muu rahvas olgu Issanda koja õuedes.
6. Aga Issanda kotta ei tohi minna ükski peale preestrite ja teenistuses olevate leviitide; nemad võivad sisse minna, sest nad on pühitsetud, aga kõik muu rahvas täitku Issanda korraldust.
7. Leviidid asugu ringi ümber kuninga, igaühel oma sõjariistad käes, ja kes kotta tuleb, see surmatagu! Nõnda olge kuninga juures, kui ta sisse tuleb või välja läheb!'
8. Ja leviidid ning kogu Juuda tegid kõik nõnda, nagu preester Joojada käskis; ja igaüks võttis oma mehed, niihästi need, kes hingamispäeval tulid, kui ka need, kes hingamispäeval pidid ära minema, sest preester Joojada ei vabastanud neid rühmi.
9. Ja preester Joojada andis sajapealikuile piigid ning suured ja väikesed kilbid, mis olid kuulunud kuningas Taavetile ja mis olid Jumala kojas.
10. Ja ta paigutas kogu rahva, igaühel oma viskoda käes, koja paremast tiivast koja vasaku tiivani, altari ja koja suunas ümber kuninga.
11. Siis toodi kuningapoeg välja, pandi kroon pähe, anti kinnituskiri kätte ja tõsteti kuningaks, Joojada ja tema pojad võidsid teda ja hüüdsid: 'Elagu kuningas!'
12. Kui Atalja kuulis jooksva ja kuningat ülistava rahva häält, siis tuli ta rahva juurde Issanda kotta.
13. Ta vaatas, ja ennäe, kuningas seisis samba juures sissekäigu ligidal. Pealikud ja pasunapuhujad olid kuninga juures, kogu maa rahvas oli rõõmus ja puhus pasunaid, ja lauljad mänguriistadega juhatasid kiituslaulu. Siis käristas Atalja oma riided lõhki ja hüüdis: 'Vandenõu! Vandenõu!'
14. Aga preester Joojada saatis välja sajapealikud, sõjaväe ülemad, ja ütles neile: 'Viige ta ridade vahelt välja, ja kes läheb temale järele, see surmatagu mõõgaga!' Sest preester oli öelnud: 'Ärge surmake teda Issanda kojas!'
15. Siis nad panid käed ta külge; ja kui Atalja oli jõudnud kuningakoja Hobuvärava sissekäiguni, siis nad surmasid ta seal.
16. Ja Joojada tegi lepingu iseenese ja kogu rahva ning kuninga vahel, et nad tahavad olla Issanda rahvas.
17. Siis läks kogu rahvas Baali kotta ja nad kiskusid selle maha; nad purustasid selle altarid ja kujud ning tapsid Mattani, Baali preestri, altarite ees.
18. Siis Joojada seadis valvurid Issanda kojale, leviitpreestrite juhatuse alla, keda Taavet Issanda kojale oli jaotanud, et ohverdataks Issandale põletusohvreid, nõnda nagu Moosese Seaduses on kirjutatud, Taaveti korralduse kohaselt rõõmu ja lauluga.
19. Ja ta seadis väravahoidjad Issanda koja väravaile, et ei pääseks sisse see, kes mõnel põhjusel on roojane.
20. Ja ta võttis sajapealikud, ülikud ja rahva valitsejad ja kogu maa rahva ja viis kuninga Issanda kojast alla; ja nad tulid läbi Ülavärava kuningakotta ning panid kuninga istuma kuninglikule aujärjele.
21. Ja kogu maa rahvas oli rõõmus, ja linnas oli rahu, kui Atalja oli mõõgaga surmatud.

1. Joas oli kuningaks saades seitse aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas nelikümmend aastat; ta ema nimi oli Sibja, Beer-Sebast.
2. Joas tegi, mis õige oli Issanda silmis preester Joojada kõigil elupäevil.
3. Joojada võttis temale kaks naist, ja temale sündis poegi ja tütreid.
4. Ja pärast seda oli Joasel südame peal Issanda koja parandamine.
5. Ta kutsus kokku preestrid ja leviidid ning ütles neile: 'Minge Juuda linnadesse ja koguge kogu Iisraelist raha oma Jumala koja iga-aastaseks kohendamiseks, ja rutake sellega!' Aga leviidid ei rutanud.
6. Siis kutsus kuningas Joojada, ülempreestri, ja ütles temale: 'Miks sa ei nõua leviitidelt, et nad tooksid Juudast ja Jeruusalemmast Issanda sulase Moosese seatud maksu Iisraeli kogudusele tunnistustelgi tarvis?'
7. Sest nurjatu Atalja ja tema pojad tungisid Jumala kotta ja nad on ka kõik Issanda koja pühitsetud annid kulutanud baalide jaoks.'
8. Siis kuningas andis käsu, ja nad tegid ühe laeka ning asetasid selle Issanda koja väravasse, väljapoole.
9. Ja Juudas ja Jeruusalemmas kuulutati, et Issandale tuleb tuua maksu, mis Jumala sulane Mooses oli kõrbes Iisraelile peale pannud.
10. Ja kõik vürstid ning kogu rahvas olid rõõmsad ja tõid maksu ning heitsid laekasse, kuni see täis sai.
11. Ja iga kord, kui laegas viidi leviitide poolt kuninga ametnike juurde ja kui need nägid, et raha oli palju, tulid kuninga kirjutaja ja ülempreestri volinik, tühjendasid laeka ja kandsid selle siis tagasi ta paika; nõnda tegid nad päev-päevalt ja kogusid palju raha.
12. Ja kuningas ja Joojada andsid seda neile, kelle hooleks oli Issanda kotas tehtav töö, ja nemad palkasid kiviraiujaid ja puuseppi Issanda koda uuendama, samuti ka raud- ja vaskseppi Issanda koda kohendama.
13. Ja töötegijad töötasid ning parandamine edenes nende käes; nad seadsid Jumala koja korda, nagu see pidi olema, ja tegid selle kindlaks.
14. Ja kui nad olid sellega valmis saanud, siis nad tõid ülejäänud raha kuninga ja Joojada ette; ja sellest tehti Issanda koja riistu, teenistus- ja ohvriistu ja peekreid ja kuld- ja hõbeasju. Ja Issanda kotas ohverdati alati põletusohvroid, niikaua kui Joojada elas.
15. Aga Joojada sai vanaks ja elatanuks, ja ta suri; surres oli ta sada kolmkümmend aastat vana.
16. Ja ta maeti Taaveti linna kuningate juurde, sest ta oli Iisraelis head teinud Jumalale ja tema kojale.
17. Aga pärast Joojada surma tulid Juuda vürstid ja kummardasid kuningat; siis kuningas kuulas neid.
18. Ja nad jätsid maha Issanda, oma vanemate Jumala koja ning teenisid viljakustulpi ja jumalakujusid; siis tabas viha Juudat ja Jeruusalemma nende süü pärast.
19. Ta läkitas nende keskele prohveteid pöörama neid Issanda poole; ja need manitsesid neid, aga nad ei võtnud kuulda.
20. Siis täitis Jumala Vaim Sakarja, preester Joojada poja, ja tema astus rahva ette ning ütles neile: 'Nõnda ütleb Jumal: Mispärast te astute üle Issanda käskudest? See ei õnnestu teil! Et te olete Issanda maha jätnud, siis jätab tema teid maha.'
21. Aga nad pidasid tema vastu vandenõu ja viskasid tema kuninga käsul Issanda koja õues kividega surnuks.
22. Kuningas Joas ei mõelnud armastusele, mida Sakarja isa Joojada temale oli osutanud, vaid tappis tema poja. Ja too ütles surres: 'Issand näeb ja tasub!'
23. Ja aastavahetusel tuligi Süüria sõjavägi tema vastu; nad tulid Juudasse ja Jeruusalemma, hävitasid rahvalt kõik rahvajuhid ja läkitasid kogu oma saagi Damaskuse kuningale.
24. Kuigi Süüria sõjavägi oli tulnud väheste meestega, andis Issand nende kätte väga suure sõjaväe,

sest nad olid maha jätnud Issanda, oma vanemate Jumala; nõnda mõisteti kohut Joase üle.

25. Ja kui nad tema kallalt ära läksid - nad jätsid ta maha raskesti haavatuna -, siis pidasid ta sulased tema vastu vandenõu preester Joojada poegade vere pärast; nad tapsid tema voodis ja nõnda ta suri. Ta maeti Taaveti linna, aga teda ei maetud kuningate hauda.

26. Ja need, kes pidasid tema vastu vandenõu, olid Saabad, ammonlanna Simeati poeg, ja Joosabad, moablanna Simriti poeg.

27. Aga tema pojad ja paljud ennustused tema kohta ja Jumala koja ehitamine, vaata, need on kirja pandud Kuningate raamatu 'Seletuses'. Ja tema poeg Amasja sai tema asemel kuningaks.

1. Amasja oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kakskümmend üheksa aastat; ta ema nimi oli Jooaddan, Jeruusalemmast.
2. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, aga mitte siirast südamest.
3. Kui tal oli kuningriik kindlalt käes, siis ta tappis ära oma sulased, kes olid maha löönud kuninga, tema isa.
4. Aga nende lapsi ta ei surmanud, sest nõnda on kirjutatud Seaduses, Moosese raamatus, milles Issand on käskinud ja öelnud: 'Isad ei pea surema laste pärast ja lapsed ei pea surema isade pärast, vaid igaüks surgu oma patu pärast!'
5. Ja Amasja kogus kokku Juuda mehed ning seadis nad perekondade kaupa tuhande- ja sajapealikute juhatuses alla, kogu Juuda ja Benjamini; ja ta luges nad ära, kahekümneaastased ja üle selle, ja leidis neid olevat kolmsada tuhat valitud sõjakõlvulist meest, piigi- ja kilbikandjat.
6. Ja ta palkas Iisraelist sada tuhat vahvat võitlejat saja hõbetalendi eest.
7. Aga üks jumalamees tuli tema juurde ja ütles: 'Kuningas! Iisraeli sõjavägi ei tohi minna koos sinuga, sest Issand ei ole Iisraeliga ega ühegi Efraimi lapsega.
8. Sest kui sa nõnda tugevdatult sõtta lähed, paneb Jumal sind komistama vaenlase ees; Jumalal on ju võimetus aidata või panna komistama.'
9. Siis küsis Amasja jumalamehelt: 'Aga kuidas jääb selle saja talendiga, mis ma olen andnud Iisraeli väehulgale?' Ja jumalamees vastas: 'Issand võib sulle anda rohkem, kui see on!'
10. Seepeale eraldas Amasja selle väehulga, kes Efraimist oli tulnud tema juurde, et see läheks koju. Siis süttis nende viha väga põlema Juuda vastu ja nad läksid tulise vihaga koju tagasi.
11. Aga Amasja võttis julguse ja viis oma rahva välja, läks Soolaorgu ja lõi seirlastest maha kümme tuhat.
12. Ja Juuda lapsed võtsid kümme tuhat elusalt vangi, viisid nad ühe kalju tippu ja paiskasid kaljutipust alla, nõnda et nad kõik kukkusid puruks.
13. Aga väehulga mehed, keda Amasja oli tagasi saatnud, et nad ei tuleks sõtta koos temaga, tungisid Juuda linnadesse Samaariast kuni Beet-Hooronini ja löid neist maha kolm tuhat ning riisusid palju saaki.
14. Ja seejärel, kui Amasja oli edomlasi löömast tagasi tulnud, tõi ta seirlaste jumalad ja pani need enesele jumalaiks, kummardas nende ees ja suitsutas neile.
15. Siis Issanda viha süttis põlema Amasja vastu ja ta läkitas tema juurde prohveti, kes temale ütles: 'Mispärast sa otsid teise rahva jumalaid, kes ei suutnud päästa oma rahvast sinu käest?'
16. Ja kui prohvet temale nõnda ütles, vastas Amasja temale: 'Kas me oleme pannud sinu kuningale nõuandjaks? Jäta järele! Miks peaks sind maha löödama?' Prohvet peatus ja ütles: 'Ma tean, et Jumal on võtnud nõuks sind hävitada, sellepärast et sa teed nõnda ega võta kuulda minu nõu.'
17. Ja Juuda kuningas Amasja pidas nõu ning läkitas ütlema Iisraeli kuningale Joasele, Jehu poja Jooahase pojale: 'Tule, vaadake teineteisele näkku!'
18. Aga Iisraeli kuningas Joas läkitas Juuda kuningale Amasjale vastuse: 'Liibanoni orjavits läkitas ütlema Liibanoni seedrile: Anna oma tütar naiseks mu pojale! Aga Liibanoni metsloomad läksid mööda ja tallasid orjavitsa ära.
19. Sa mõtled, vaata, et sa oled edomlased maha löönud ja seepärast ajab su süda sind püüdma au. Aga jää nüüd koju! Mispärast sa tikud õnnetusse, kus sa langed ise ja koos sinuga Juuda?'
20. Aga Amasja ei võtnud kuulda, sest see tuli Jumalalt, et neid anda Joase kätte, sellepärast et nad olid otsinud Edomi jumalaid.
21. Ja Iisraeli kuningas Joas tuli üles ja nad vaatasid teineteisele näkku, tema ja Juuda kuningas Amasja, Juudale kuuluvast Beet-Semesis.
22. Aga Juuda löödi maha Iisraeli ees ja igamees põgenes oma telki.
23. Ja Iisraeli kuningas Joas võttis kinni Juuda kuninga Amasja, Jooahase poja Joase poja, Beet-Semesis ja viis ta Jeruusalemma. Ta kiskus ka maha nelisada küünart Jeruusalemma müüri Efraimi väravast kuni Nurgaväravani.

24. Ja ta võttis ära kõik kulla ja hõbeda, samuti kõik riistad, mis leidsid Jumala kojas Oobed-Edomi juures, ja kuningakoja varanduse, võttis pantvange ja läks tagasi Samaariasse.
25. Aga Juuda kuningas Amasja, Joase poeg, elas pärast Iisraeli kuninga Joase, Jooahase poja surma viisteist aastat.
26. Ja muud Amasja lood, varasemad ja hilisemad, vaata, eks need ole kirja pandud Juuda ja Iisraeli Kuningate raamatus?
27. Ja alates sellest ajast, kui Amasja taganes Issanda järelt, peeti Jeruusalemmas tema vastu vandenõu. Ta põgenes Laakisesse, aga nad läkitasid mehed Laakisesse temale järele ja surmasid ta seal.
28. Ta tõsteti hobuse selga ja maeti oma vanemate juurde Juuda linna.

1. Ja kogu Juuda rahvas võttis Ussija, kes oli kuusteist aastat vana, ja tõstis ta tema isa Amasja asemele kuningaks.
2. Tema ehitas üles Eelati ja tõi selle tagasi Juudale, pärast seda kui kuningas oli läinud magama oma vanemate juurde.
3. Ussija oli kuningaks saades kuusteist aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas viiskümmend kaks aastat; ta ema nimi oli Jekolja, Jeruusalemmast.
4. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu tema isa Amasja oli teinud.
5. Ta otsis Jumalat, niikaua kui elas Sakarja, kes oli arukas Jumala nägemises; ja niikaua kui ta otsis Issandat, andis Jumal temale edu.
6. Ta läks välja ja sõdis vilistite vastu ning kiskus maha Gati müüri, Jabne müüri ja Asdodi müüri ning ehitas linnu Asdodi ja vilistite maa-alale.
7. Jumal aitas teda vilistite vastu ja nende araablaste vastu, kes elasid Guur-Baalis, ning meunlaste vastu.
8. Ja ammonlased andsid Ussijale ande ning tema kuulsus levis kuni Egiptuseni, sest ta sai väga võimsaks.
9. Ja Ussija ehitas Jeruusalemma tornid Nurgavärava, Oruvärava ja Köveriku peale ning kindlustas need.
10. Ta ehitas torne kõrbe ja kaevas palju kaevusid, sest tal oli palju karja madalmaal ja tasandikul, põllumehi ja viinamäetöölisi mäestikus ja viljapuuaiades, kuna ta armastas põllutööd.
11. Ja Ussijal oli võitlusvalmis sõjavägi, kes rühmadena sõtta läks, olles arvuliselt ära loetud kirjutaja Jeieli ja nimestiku hooldaja Maaseja poolt Hananja juhatusel; Hananja oli üks kuninga pealikuid.
12. Perekondade peameeste koguarv vahvate võitlejate hulgas oli kaks tuhat kuussada.
13. Nende juhatada oli sõjavägi, kolmsada seitse tuhat viissada meest, võitlusvalmis ja küllalt tugev, et aidata kuningat vaenlase vastu.
14. Ja Ussija varustas neid, kogu sõjaväge, kilpide, piikide, kiivrite, soomusrüüde, ambude ja lingukividega.
15. Ja ta tegi Jeruusalemma osavalt leiutatud seadeldised tornide ja nurkade peale, noolte ja suurte kivide heitmiseks; ja tema kuulsus levis kaugele, sest ta sai imepäraselt abi, kuni ta sai vägevaks.
16. Aga kui ta oli saanud vägevaks, läks ta süda ülbeks, nõnda et ta talitas kõlvatult ja murdis truudust Issandale, oma Jumalale: ta läks Issanda templisse suitsutama suitsutusaltaril.
17. Siis läks preester Asarja tema järel sisse ja koos temaga kaheksakümmend Issanda preestrit, kõik tublid mehed.
18. Nemad astusid kuningas Ussijale vastu ning ütlesid temale: 'Pole sinu asi, Ussija, Issandale suitsutada, vaid see on preestrite, Aaroni poegade asi, kes on pühitsetud suitsutama. Mine pühamust välja, sest sa oled üle astunud ja see ei tule sulle auks Issandalt Jumalalt!'
19. Siis vihastus Ussija, kel oli parajasti käes suitsutusspann suitsutamiseks; ja kui ta preestrite pärast vihastus, lõi Issanda kojast suitsutusaltari juures preestrite nähes ta laubal välja pidalitõbi.
20. Ja kui ülempreester Asarja ja kõik preestrid vaatasid tema poole, vaata, siis oli ta laubal pidalitõbi. Siis nad ajasid ta sealt kiiresti ära, ja ka tema ise tõttas välja, sest Issand oli teda löönud.
21. Ja kuningas Ussija oli pidalitõbine kuni oma surmapäevani ning elas pidalitõbisena omaette kojast, sest teda hoiti Issanda kojast eemal. Ja Jootam, tema poeg, valitses kuningakoja üle ning mõistis kohut maa rahvale.
22. Ja muud Ussija lood, varasemad ja hilisemad, on prohvet Jesaja, Aamotsi poeg, kirja pannud.
23. Siis Ussija läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma vanemate juurde matmisväljale, mis kuulus kuningatele, sest nad ütlesid: 'Ta on pidalitõbine.' Ja tema poeg Jootam sai tema asemel kuningaks.

Peatükk 27

1. Jootam oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kuusteist aastat; ta ema nimi oli Jeruusa, Saadoki tütar.
2. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu ta isa Ussija oli teinud, ainult ta ei tunginud Issanda templisse. Aga rahvas talitas veelgi kõlvatult.
3. Ta ehitas Issanda koja ülemise värava ja ta ehitas palju templikünka müüri.
4. Ta ehitas linnu Juuda mäestikku ning ehitas kindlustatud paiku ja torne metsadesse.
5. Ta sõdis ammonlaste kuninga vastu ning võitis nad; ja ammonlased andsid temale sel aastal sada talenti hõbedat, kümme tuhat koori nisu ja kümme tuhat koori otri; seda töid ammonlased temale ka teisel ja kolmandal aastal.
6. Ja Jootam sai vägevaks, sest ta korrastas oma teid Issanda, oma Jumala ees.
7. Aga muud Jootami lood, kõik ta sõjad ja ettevõtmised, vaata, need on kirja pandud Iisraeli ja Juuda Kuningate raamatus.
8. Ta oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kuusteist aastat.
9. Siis Jootam läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Taaveti linna. Ja tema poeg Aahas sai tema asemel kuningaks.

1. Aahas oli kuningaks saades kakskümmend aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kuusteist aastat. Tema ei teinud, mis õige oli Issanda silmis, nõnda nagu tema isa Taavet,
2. vaid käis Iisraeli kuningate teedel ja tegi ka valatud kujusid baalidele.
3. Ja see oli tema, kes suitsutas Ben-Hinnomi orus ja laskis oma pojad käia läbi tule nende rahvaste jäledate tegude eeskujul, kelle Issand oli ära ajanud Iisraeli laste eest.
4. Ta ohverdas ning suitsutas ohvrikünkail ja kõrgendikel ja iga halja puu all.
5. Ja Issand, tema Jumal, andis ta Süüria kuninga kätte; ja nad löid teda ning võtsid temalt hulga vange ja viisid Damaskusesse. Ja ta anti ka Iisraeli kuninga kätte, kes valmistas temale suure kaotuse.
6. Pekah, Remalja poeg, tappis ühe päevaga Juudast sada kakskümmend tuhat, kõik vahvad mehed, sellepärast et nad olid hüljanud Issanda, oma vanemate Jumala.
7. Ja Sikri, Efraimi kangelane, tappis Maaseja, kuninga poja, ja Asrikami, kojaülema, ja Elkana, kes oli kuningast järgmine.
8. Ja Iisraeli lapsed viisid oma vendadelt vangi naisi, poegi ja tütreid - kakssada tuhat, riisusid neilt ka palju saaki ja viisid saagi Samaariasse.
9. Aga seal oli Issanda prohvet, Ooded nimi, ja tema läks vastu sõjaväele, kes oli teel Samaariasse, ja ütles neile: 'Vaata, Issand, teie vanemate Jumal, on vihastunud Juuda peale ja on andnud nad teie kätte. Ja teie olete neid tapnud niisuguse vihaga, mis ulatub taevani.
10. Ja nüüd te mõtlete alistada Juuda ja Jeruusalemma lapsi endile sulaseiks ja teenijaiks. Kas pole ka teil endil süüd Issanda, teie Jumala ees?
11. Aga kuulge nüüd mind ja viige tagasi vangid, keda te olete võtnud oma vendadelt, muidu tabab teid Issanda tuline viha!'
12. Siis tõusid mõned mehed efraimlaste peameestest: Asarja, Joochanani poeg, Berekja, Mesillemoti poeg, Hiskija, Sallumi poeg, ja Amaasa, Hadlai poeg, sõjast tulijaile vastu
13. ja ütlesid neile: 'Ärge tooge vange siia, sest te teete meid süüdlasteks Issanda ees, kui mõtlete lisa tuua meie pattudele ja süütegudele! Tõesti, meie süü on suur ja Iisraeli peal on tuline viha!'
14. Siis sõjamehed loobusid vangidest ja saagist vürstide ja terve koguduse ees.
15. Ja nimeliselt nimetatud mehed tõusid ning võtsid vangid ja riietasid saagist võetuga kõik, kes neist olid alasti: nad andsid neile riided selga ja jalatsid jalga, söötsid ja jootsid neid, võidsid neid ja panid eeslite selga kõik, kes olid nõrgad, ja viisid need Jeerikosse, Palmidelinna, nende vendade juurde. Seejärel tulid nad Samaariasse tagasi.
16. Selsamal ajal läkitas kuningas Aahas sõna Assuri kuningatele, et nad aitaksid teda.
17. Sest ka edomlased tulid jälle ja löid Juudat ning võtsid vange.
18. Ja vilistid tungisid Juuda madalmaa ja lõunamaa linnadesse ning vallutasid Beet-Semesi, Ajjaloni, Gederoti, Sooko ja selle tütarlinnad, Timna ja selle tütarlinnad, Gimso ja selle tütarlinnad, ja asusid neisse.
19. Sest Issand alandas Juudat Iisraeli kuninga Aahase pärast, sellepärast et ta andis Juudamaal vaba voli korralagedusele ja oli truuduseta Issanda vastu.
20. Assuri kuningas Tiglat-Pileser aga tuli tema vastu ja kimbutas teda ega andnud temale toetust.
21. Sest kuigi Aahas rüüstas Issanda koja ning kuninga ja vürstide kojad ja andis Assuri kuningale, ei olnud tal sellest abi.
22. Aga isegi sel ajal, kui teda rõhuti, murdis ta üha truudust Issandale, seesama kuningas Aahas.
23. Siis ta ohverdas Damaskuse jumalatele, kes teda olid lõõnud, ja ütles: 'Kuna Süüria kuningate jumalad neid aitavad, siis ma ohverdand neile, et nad mindki aitaksid!' Aga need saidki komistuseks temale ja kogu Iisraelile.
24. Ja Aahas kogus kokku Jumala koja riistad ja raius katki Jumala koja riistad; ta sulges Issanda koja ukSED ja tegi enesele altarid igasse Jeruusalemma nurka.
25. Ja ta tegi igasse Juuda linna ohvrikünkaid teistele jumalatele suitsutamiseks ning ärritas Issandat, oma vanemate Jumalat.

26. Aga tema muud lood ja kõik tema ettevõtted, varasemad ja hilisemad, vaata, need on kirja pandud Juuda ja Iisraeli Kuningate raamatus.

27. Siis Aahas läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti linna, Jeruusalemma, aga teda ei viidud Iisraeli kuningate hauda. Ja tema poeg Hiskija sai tema asemel kuningaks.

1. Hiskija oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kakskümmend üheksa aastat; ta ema nimi oli Abija, Sakarja tütar.
2. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, kõigiti nõnda, nagu ta isa Taavet oli teinud.
3. Oma valitsemise esimese aasta esimeses kuus avas ta Issanda koja ukсед ja parandas need.
4. Ja ta laskis tulla preestrid ja leviidid ning kogus need idapoolsele väljakule.
5. Ta ütles neile: 'Kuulge mind, leviidid! Pühitsege nüüd iseendid ja pühitsege Issanda, oma vanemate Jumala koda ja viige saast pühamust välja!
6. Sest meie vanemad on üle astunud ja kurja teinud Issanda, meie Jumala silmis ja on tema maha jätnud. Nad pöörasid ära oma palge Issanda elamu poolt ja pöörasid selja.
7. Nad sulgesid ka eeskoja ukсед ja kustutasid lambid; nad ei toonud suitsutusohvreid ega ohverdanud pühamus põletusohvreid Iisraeli Jumalale.
8. Seepärast tabas Issanda viha Juudat ja Jeruusalemma ja ta tegi need ehmatuse, hirmu ja vilistamise põhjuseks, nagu te oma silmaga näete.
9. Jah, vaata, meie isad on langenud mõõga läbi ja meie pojad, meie tütred ja meie naised on sellepärast vangi viidud.
10. Nüüd on mul südame peal teha leping Issandaga, Iisraeli Jumalaga, et ta tuline viha meilt pöörduks.
11. Mu pojad, ärge nüüd puhake, sest Issand on teid valinud seisma tema ees, teda teenima ja olema temale teenreiks ning suitsutajaiks!'
12. Siis leviidid Mahat, Amaasai poeg, ja Joel, Asarja poeg, Kehati poegadest; ja Merari poegadest Kiis, Abdi poeg, ja Asarja, Jehalleleeli poeg; ja geersonlastest Joah, Simma poeg, ja Eeden, Joahi poeg;
13. ja Elisafani poegadest Simri ja Jeiel; ja Aasafi poegadest Sakarja ja Mattanja;
14. ja Heemani poegadest Jehiel ja Simei; ja Jedutuuni poegadest Semaja ja Ussieli,
15. võtsid kätte, kogusid oma vennad, pühitsesid endid ja läksid, nagu kuningas Issanda sõna kohaselt oli käskinud, Issanda koda puhastama.
16. Aga preestrid läksid Issanda koja siseruumi puhastama ja tõid kõik saasta, mis nad Issanda templist leidsid, Issanda koja õue; ja leviidid võtsid selle ning viisid välja Kidroni jõkke.
17. Nad hakkasid pühitsema esimese kuu esimesel päeval ja jõudsid kuu kaheksandal päeval Issanda koja eeskotta; nad pühitsesid Issanda koda kaheksa päeva ja lõpetasid esimese kuu kuueteistkümnendal päeval.
18. Siis nad läksid kuningas Hiskija juurde sisse ja ütlesid: 'Me oleme puhastanud kogu Issanda koja, põletusohvrialtari ja kõik selle riistad.
19. Nõndasamuti oleme korda seadnud ja pühitsenud kõik riistad, mis kuningas Aahas oma valitsemisajal oli ära visanud, kui ta truudust murdis, ja vaata, need on Issanda altari ees.'
20. Siis kuningas Hiskija tõusis järgmisel hommikul vara ja kogus linna ülemad ning läks üles Issanda kotta.
21. Ja nad tõid seitse härjavärssi, seitse jäära, seitse oinastalle ja seitse sikku patuohvriks kuningakoja, pühamu ja Juuda eest. Ja ta käskis Aaroni poegi, preestrid, et nad ohverdaksid need Issanda altaril.
22. Siis nad tapsid veised ja preestrid võtsid vere ning piserdasid altarile; ja nad tapsid jäärad ning piserdasid vere altarile; siis nad tapsid oinastalled ning piserdasid vere altarile.
23. Seejärel toodi patuohvri sikud kuninga ja koguduse ette, ja nad panid oma käed nende peale.
24. Ja preestrid tapsid need ning ohverdasid nende vere patuohvriks altaril lepituse tegemiseks kogu Iisraeli eest, sest kuningas oli käskinud ohverdada põletus- ja patuohvri kogu Iisraeli eest.
25. Ja ta asetaski leviidid Issanda kotta simblite, naablite ja kanneldega Taaveti ja kuninga nägija Gaadi ja prohvet Naatani käsu kohaselt; sest see oli Issanda käsk tema prohvete läbi.
26. Ja leviidid astusid ette Taaveti mänguriistadega ning preestrid pasunatega.
27. Ja Hiskija käskis ohverdada põletusohvreid altaril; ja kui ohverdamine algas, siis algas Issanda-

laul ja pasunate puhumine Iisraeli kuninga Taaveti mänguriistade saatel.

28. Ja terve kogudus kummardas, laul kõlas ja pasunad puhusid - see kõik kestis, kuni põletusohver oli ohverdatud.

29. Ja kui ohverdamine oli lõpetatud, siis põlvitasid kuningas ja kõik, kes tema juures olid, ja kummardasid.

30. Ja kuningas Hiskija ning ülemad käskisid leviite Issandat kiita Taaveti ja nägija Aasafi sõnadega; ja nad kiitsid rõõmsasti, põlvitasid ja kummardasid.

31. Siis Hiskija võttis sõna ja ütles: 'Nüüd olete teie oma käe täitnud Issandale. Astuge ette ja tooge tapa- ja tänuohvreid Issanda kojale!' Ja kogudus tõi tapa- ja tänuohvreid, ja igaüks, kes tahtis, põletusohvreid.

32. Koguduse toodud põletusohvrite arv oli seitsekümmend veist, sada jäära, kakssada oinastalle - need kõik olid põletusohvriks Issandale.

33. Ja pühitsetud ande oli kuussada veist ning kolm tuhat lammast ja kitse.

34. Aga preestreid oli vähe ja nad ei suutnud nülvida kõiki põletusohvreid; siis aitasid neid nende vennad leviidid, kuni töö oli tehtud ja kuni preestrid olid endid pühitsenud, sest leviidid olid agaramad olnud endid pühitsema kui preestrid.

35. Ka põletusohvreid oli palju koos tänuohvri rasvadega ja põletusohvri joogiohvritega. Nõnda taastati Issanda koja teenistus.

36. Ja Hiskija ning kogu rahvas olid rõõmsad selle pärast, mis Jumal oli rahvale valmistanud, sest see asi oli sündinud hõlpsasti.

1. Ja Hiskija läkitas sõna kogu Iisraelile ja Juudale ja kirjutas kirjad ka Efraimile ja Manassele, et nad tuleksid Issanda kotta Jeruusalemma pidama paasapäha Issanda, Iisraeli Jumala auks.
2. Kuningas oma vürstidega ja kogu Jeruusalemma kogudusega oli otsustanud pidada paasapäha teises kuus.
3. Sest nad ei saanud seda pidada õigel ajal, kuna preestrid ei olnud küllaldaselt arvul endid pühitsenud ja rahvas ei olnud kogunenud Jeruusalemma.
4. See asi oli õige kuninga silmis ja terve koguduse silmis.
5. Ja nad otsustasid, et kutse pidi käima läbi kogu Iisraeli Beer-Sebast Daanini, et tuldaks Jeruusalemma paasapäha pidama Issanda, Iisraeli Jumala auks. Seda ei olnud peetud nii rohke osavõtuga, kui oli ette kirjutatud.
6. Ja jooksjad käisid kirjadega kuningalt ja tema vürstidelt läbi kogu Iisraeli ja Juuda ning ütlesid, nagu oli kuninga käsk: 'Iisraeli lapsed, pöörduge taas Issanda, Aabrahami, Iisaki ja Iisraeli Jumala juurde, siis ta pöördub selle jäägi juurde, kes on pääsenud Assuri kuningate pihust!
7. Ärge olge oma vanemate ja vendade sarnased, kes murdsid truudust Issandale, oma vanemate Jumalale, ja keda ta andis koleduste kätte, nõnda nagu te ise näete!
8. Ärge tehke nüüd oma kaela kangeks, nagu teie vanemad tegid, andke käsi Issandale ja tulge tema pühamusse, mille ta on pühitsenud igaveseks ajaks, ja teenige Issandat, oma Jumalat, et ta pööraks teie pealt oma tulise viha!
9. Sest kui te pöörduate tagasi Issanda juurde, siis leiavad teie vennad ja pojad halastust oma vangistajate ees ja võivad tulla tagasi sellele maale. Sest Issand, teie Jumal, on armuline ja halastaja, ja ta ei pööra teilt oma palet, kui te pöörduate tagasi tema juurde.'
10. Ja jooksjad käisid linnast linna Efraimi ja Manasse maal kuni Sebulonini; aga neid naerdi ja pilgati.
11. Ainult mehed Aaserist, Manassest ja Sebulonist alandasid endid ja tulid Jeruusalemma.
12. Ka Juudas oli Jumala käsi, andes neile üksmeelse südame kuninga ja vürstide Issanda sõna kohase käsu täitmiseks.
13. Nõnda kogunes palju rahvast Jeruusalemma, et pidada hapnemata leibade päha teises kuus - väga suur kogudus.
14. Ja nad võtsid kätte ja kõrvaldasid Jeruusalemmas olevad altarid; nad kõrvaldasid ka kõik suitsutusaltarid ja viskasid Kidroni jõkke.
15. Teise kuu neljateistkümnendal päeval tapsid nad paasatalle. Aga preestrid ja leviidid häbenesid, ja nad pühitsesid endid ning tõid Issanda kotta põletusohvreid.
16. Ja nad asusid oma kohtadele jumalamehe Moosese Seaduse korra kohaselt: preestrid piserdasid leviitide käest vastuvõetud verd.
17. Aga koguduses olid paljud, kes ei olnud ennast pühitsenud; seepärast tapsid leviidid paasatallesid kõigile, kes ei olnud puhtad, et neid pühitseda Issandale.
18. Sest suur osa rahvast, paljud Efraimist, Manassest, Issaskarist ja Sebulonist, ei olnud ennast puhastanud, vaid nad sõid paasatalle teisiti, kui oli ette kirjutatud. Aga Hiskija oli nende eest palunud, öeldes: 'Hea Issand annab andeks
19. igähele, kes valmistab oma südant otsima Jumalat, Issandat, oma vanemate Jumalat, kuigi ta ei ole puhas, nagu pühadus nõuab!'
20. Ja Issand kuulis Hiskijat ning säästis rahva.
21. Ja Iisraeli lapsed, kes olid Jeruusalemmas, pidasid hapnemata leibade päha seitse päeva suure rõõmuga. Ja leviidid ja preestrid kiitsid iga päev Issandat võimsate mänguriistadega.
22. Ja Hiskija ütles tunnustust kõigile leviitidele, kes olid näidanud nii head arusaamist Issanda teenistuses. Ja nad sõid pühade ohvreid seitse päeva, ohverdasid tänuohvreid ja ülistasid Issandat, oma vanemate Jumalat.
23. Ja terve kogudus otsustas veel teist seitse päeva päha pidada, ja nõnda nad pidasid rõõmsasti päha ka need seitse päeva.

24. Sest Hiskija, Juuda kuningas, oli kogudusele annetanud tuhat härjavärssi ning seitse tuhat lammast ja kitse; ja vürstid olid kogudusele annetanud tuhat härjavärssi ning kümme tuhat lammast ja kitse; ka olid paljud preestrid endid pühitsenud.
25. Ja terve Juuda kogudus, preestrid ja leviidid, ja kõik Iisraelist tulnud kogudus, nõndasamuti võõrad, kes olid tulnud Iisraelimaalt või elasid Juudas, olid röömsad.
26. Ja Jeruusalemmas oli rõõm suur, sest Iisraeli kuninga Saalomoni, Taaveti poja päevist saadik ei olnud midagi niisugust Jeruusalemmas sündinud.
27. Ja leviitpreestrid tõusid ning õnnistasid rahvast. Issand võttis kuulda nende häält ja nende palve jõudis tema pühasse eluasemesse, taevasse.

1. Kui see kõik oli lõpetatud, siis läks kogu kohalolev Iisrael välja Juuda linnadesse; ja nad purustasid ebaususambad, raiusid katki viljakustulbad ning kiskusid maha ohvrikünkad ja altarid kogu Juudas, Benjaminis, Efraimis ja Manasses, kuni kõik oli hävitatud. Siis läksid kõik Iisraeli lapsed tagasi, igaüks oma pärisosale, oma linnadesse.
2. Ja Hiskija seadis preestrite ja leviitide rühmad rühmade viisi, igaühe vastavalt teenistusele, mis preestritele ja leviitidele oli ette nähtud, tooma põletus- ja tänuohvreid, teenima, tänama ja kiitma Issanda leeri väravais.
3. Ja kuninga poolt oli toetus tema isiklikust omandist põletusohvrite tarvis: hommikusteks ja õhtusteks põletusohvriteks ja põletusohvriteks hingamispäevil, noorkuupäevil ja pühil, nõnda nagu Issanda Seaduses on kirjutatud.
4. Ja ta käskis rahvast, kes elas Jeruusalemmas, anda preestritele ja leviitidele nende osa, et nad püsiksid Issanda Seaduses.
5. Ja kui see käsk oli laiali läinud, siis töid Iisraeli lapsed palju uudsesaaki viljast, veinist, õlist ja meest ning igasugu põllusaadustest; nad töid rohkesti kümnist kõigest.
6. Ja Iisraeli ja Juuda lapsed, kes elasid Juuda linnades, needki töid kümnist veistest ning lammastest ja kitsedest, samuti kümnist pühadest andidest, mis olid pühitsetud Issandale, nende Jumalale, ja panid selle kuhjadesse.
7. Nad hakkasid panema kuhjadesse kolmandas kuus ja lõpetasid seitsmendas kuus.
8. Kui Hiskija ja vürstid tulid ning nägid kuhje, siis nad kiitsid Issandat ja tema rahvast Iisraeli.
9. Ja kui Hiskija küsitles preestrid ja leviite nende kuhjade kohta,
10. siis vastas temale ülempreester Asarja, Saadoki soost, ja ütles: 'Sellest alates, kui Issanda kotta hakati tooma tõstelõivu, oleme söönud ja meie kõhud on täis, ja veelgi on palju järele jäänud; sest Issand on õnnistanud oma rahvast ja nõnda on see suur kogus üle jäänud.'
11. Siis Hiskija käskis kambrid Issanda kojast seada; ja kui need olid korda seatud,
12. siis viidi tõstelõiv, kümnis ja pühad annid hoolsasti sisse. Nende ülevaatajaks sai leviit Konanja; ja tema vend Simei oli teiseks.
13. Ja Jehiel, Asasja, Nahat, Asael, Jerimot, Joosabad, Eliel, Jismakja, Mahet ja Benaja olid ametnikud Konanja ja tema venna Simei käe all kuningas Hiskija ja Jumala koja eestseisja Asarja määramise kohaselt.
14. Ja leviit Koore, Jimna poeg, idapoolse värava hoidja, oli Jumalale toodavate vabatahtlike andide hooldaja, kes pidi jaotama Issanda tõstelõivu ja kõige pühamaid ande.
15. Ja tema käe all olid Eeden, Minjamine, Jeesua, Semaja, Amarja ja Sekanja, kes pidid preestrite linnades ustavalt jaotama oma vendadele, niihästi vanemaile kui nooremaile rühmade kaupa,
16. vastavalt nende suguvõsakirja kandmisele, meessoost kolmeaastased ja üle selle, kõigile, kes pidid tulema Issanda kotta igapäevast teenistuskohustust täitma oma rühmade kaupa.
17. Ja preestrid kanti suguvõsakirja nende perekondade kaupa, aga leviidid, kahekümneaastased ja üle selle, vastavalt nende teenistuskohustustele rühmade kaupa.
18. Nad kanti suguvõsakirja kõigi oma laste, naiste, poegade ja tütardega, terve kogudusena, sest oma ametikohustuse tõttu said nad pühitsetuiks.
19. Ja Aaroni poegadel, preestritel, kes elasid oma karjamaalinnade väljadel, olid igas linnas nimeliselt määratud mehed, kes pidid osa kätte andma igale meesterahvale preestrite hulgas ja igale suguvõsakirja kantud leviidile.
20. Nõnda tegi Hiskija kogu Juudas; ta tegi, mis oli hea, õige ja kohus Issanda, tema Jumala ees.
21. Ja iga tööd, mida ta alustas, et otsida oma Jumalat, olgu Jumala koja teenistuses või Seaduse ja käskudega seoses, tegi ta kõigest südamest ja see läks tal korda.

1. Pärast neid sündmusi ja seda osutatud ustavust tuli Assuri kuningas Sanherib ja tungis Juudasse, lõi kindlustatud linnade vastu leeri üles ja mõtles need enesele vallutada.
2. Kui Hiskija nägi, et Sanherib tuleb ja et tema eesmärgiks on sõdida Jeruusalemma vastu,
3. siis ta pidas nõu oma vürstide ja võitlejatega veeallikate sulgemiseks, mis olid väljaspool linna; ja temaga oldi nõus.
4. Siis koguti kokku palju rahvast ja nad sulgesid kõik allikad ja jõe, mis maa all voolas, öeldes: 'Miks peaksid Assuri kuningad, kui nad tulevad, leidma nii palju vett?'
5. Siis ta kindlustas ennast ja ehitas üles kõik mahakistud müüriosad, ehitas kõrgemaks tornid ja väljapoole veel teise müüri, kindlustas kantsi, Taaveti linna, valmistas palju viskodasid ja kilpe.
6. Ja ta seadis rahvale sõjapealikud ning kogus need enese juurde linna värava väljakule ja kõneles neile julgustavalt, öeldes:
7. 'Olge vahvad ja tugevad, ärge kartke ja ärge kohkuge Assuri kuninga ees ja kogu selle jõugu ees, kes on koos temaga! Sest see, kes on meiega, on suurem kui see, kes on temaga.
8. Temaga on lihane käsivars, aga meiega on Issand, meie Jumal, meid aitamas ja meie võitlusi võitlemas.' Ja rahvas toetus Juuda kuninga Hiskija sõnadele.
9. Pärast seda läkitas Assuri kuningas Sanherib, olles ise kogu oma väega Laakise all, oma sulased Jeruusalemma Juuda kuninga Hiskija juurde ja kogu Jeruusalemmas oleva Juuda juurde ütleva:
10. 'Nõnda ütleb Sanherib, Assuri kuningas: Mille peale te loodate, et istute sissepiiratud Jeruusalemmas?
11. Kas mitte Hiskija teid ei ässita, saates teid surema nälga ja janusse, kui ta ütleb: Issand, meie Jumal, päästab meid Assuri kuninga pihust?
12. Eks ole Hiskija ise kõrvaldanud tema ohvrikünkad ja altarid ning andnud käsu Juudale ja Jeruusalemmale, öeldes: Te peate kummardama üheainsa altari ees ja suitsutama selle peal?
13. Kas te ei tea, mida mina ja mu isad oleme teinud kõigi teiste maade rahvastega? Kas nende maade rahvaste jumalad on suutnud päästa oma maad minu käest?
14. Kes kõigist nende rahvaste jumalaist, kelle mu isad hävitasid, on suutnud päästa oma rahva minu käest? Kuidas siis teie jumal suudab teid päästa minu käest?
15. Ärge siis nüüd laske endid petta Hiskija poolt ega sel viisil ässitada ja ärge uskuge teda, sest mitte ühegi rahva või kuningriigi jumal pole suutnud päästa oma rahvast minu ja mu isade käest, veel vähem siis teie jumal: ei ta päästa teid minu käest!'
16. Ja tema sulased rääkisid veel rohkemgi Issanda Jumala ja tema sulase Hiskija vastu.
17. Ta kirjutas ka kirju Issanda, Iisraeli Jumala teotamiseks ja rääkis tema vastu, öeldes: 'Nõnda nagu muude maade rahvaste jumalad ei päästnud oma rahvast minu käest, nõnda ei päästa ka Hiskija jumal oma rahvast minu käest!'
18. Ja nad hüüdsid valju häälega juudi keeles müüri peal olevale Jeruusalemma rahvale, et neid hirmutada ja kartma panna, et nad siis saaksid linna vallutada.
19. Ja nad rääkisid Jeruusalemma Jumalast nõnda nagu muude maade rahvaste jumalaist, kes olid inimeste kätetöö.
20. Aga kuningas Hiskija ja prohvet Jesaja, Aamotsi poeg, palvetasid selle pärast ja kisendasid taeva poole.
21. Siis Issand läkitas ingli, kes hävitas kõik sõjakangelased, pealikud ja vürstid Assuri kuninga leeris, ja too pidi minema tagasi oma maale, silmad häbi täis. Ja kui ta läks oma jumala kotta, siis ta oma lihased järeltulijad löid tema seal mõõgaga maha.
22. Nõnda päästis Issand Hiskija ja Jeruusalemma elanikud Assuri kuninga Sanheribi käest ja kõigi käest ja andis neile rahu ümberkaudu.
23. Ja paljud töid Jeruusalemma ande Issandale ja kalleid asju Juuda kuningale Hiskijale; ja ta tõusis pärast seda kõigi rahvaste silmis.
24. Neil päevil jäi Hiskija haigeks ja oli suremas; siis palvetas ta Issanda poole, kes vastas temale ja andis temale tunnustähe.

25. Aga Hiskija ei tasunud heategu, mis temale tehti, vaid ta süda oli ülbe; seepärast oleks viha pidanud tabama teda, Juudat ja Jeruusalemma.
26. Et aga Hiskija oma südame ülbuses ennast alandas, tema ja Jeruusalemma elanikud, siis ei tabanud Issanda viha neid Hiskija päevil.
27. Ja Hiskijal oli väga palju rikkust ning au; ta hankis enesele hõbeda, kulla, kalliskivide, palsamite, kilpide ja igasugu kalliste asjade tagavarasid,
28. ja varaaitu viljasaagi, veini ja õli tarvis, ja lautu igasugu loomadele ning tarasid karjadele.
29. Ta ehitas enesele linnu ja tal oli suur kari lambaid, kitsi ja veiseid, sest Jumal andis temale väga suure varanduse.
30. Ja tema, Hiskija, sulges ka Giihoni vete ülemjooksu ja juhtis veed alla lääne poole, Taaveti linna; Hiskijal läks korda kõik, mis ta tegi.
31. Ja samuti siis, kui Paabeli vürstide vahemehed olid läkitatud tema juurde küsima tunnustähe asjas, mis maal oli aset leidnud, laskis Jumal teda vabalt toimida, kusjuures ta pani teda proovile, et teada saada kõike, mis tal südames oli.
32. Ja muud Hiskija lood ja tema vagad teod, vaata, need on kirja pandud prohvet Jesaja, Aamotsi poja 'Nägemustes', Juuda ja Iisraeli Kuningate raamatus.
33. Siis Hiskija läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti Taaveti poegade haudade astangule; kogu Juuda ja Jeruusalemma elanikud austasid teda, kui ta oli surnud. Ja tema poeg Manasse sai tema asemel kuningaks.

1. Manasse oli kuningaks saades kaksteist aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas viiskümmend viis aastat.
2. Tema tegi kurja Issanda silmis nende rahvaste jõleduste eeskujul, kelle Issand oli ära ajanud Iisraeli laste eest.
3. Tema ehitas jälle üles ohvrikünkad, mis ta isa Hiskija oli maha kiskunud, ja ta püstitas altareid baalidele, valmistas Aõera kujusid ja kummardas kõiki taevavägesid ning teenis neid.
4. Tema ehitas altareid Issanda kotta, kuigi Issand oli öelnud: 'Jerusalemmas peab minu nimi olema igavesti!'
5. Tema ehitas altareid kõigile taevavägedele Issanda koja kumbagi õue.
6. Tema laskis oma pojad tulest läbi käia Ben-Hinnomi orus, toimetas lausumist ja kuulutas märkidest, nõidus ning seadis vaimudemanaajaid ja ennustajaid; ta tegi palju kurja Issanda silmis ja vihastas teda.
7. Tema paigutas Jumala kotta nikerdatud ebajumalakuju, mille ta oli valmistanud, kuigi Jumal oli öelnud Taavetile ja ta pojale Saalomonile: 'Siia kotta ja Jeruusalemma, mille ma olen valinud kõigist Iisraeli suguharudest, panen ma oma nime igaveseks ajaks.
8. Ma ei vii enam Iisraeli jalga ära sellelt maalt, mille ma olen määranud teie vanemaile, kui nad ainult panevad tähele ja teevad kõike, mida ma Moosese läbi neid olen käskinud, mis puutub kogu Seadusesse, määrustesse ja seadlustesse.'
9. Aga Manasse ahvatles Juuda ja Jeruusalemma elanikke tegema rohkem kurja, kui tegid need paganad, kelle Issand oli hävitanud Iisraeli laste eest.
10. Ja Issand rääkis Manassele ja tema rahvale, aga nemad ei pannud tähele.
11. Siis tõi Issand nende kallale Assuri kuninga sõjaväepealikud ja need võtsid Manasse kinni peiduurkas, sidusid ta vaskahelatega ja viisid Paabelisse.
12. Aga kui tal kitsas käes oli, siis ta püüdis leevendada Issanda, oma Jumala palet ja alandas ennast väga oma vanemate Jumala ees.
13. Ja kui ta palvetas tema poole, siis andis Jumal temale järele, kuulis ta anumist ja tõi tema tagasi Jeruusalemma, ta oma kuningriiki. Siis mõistis Manasse, et Issand on Jumal.
14. Ja seejärel ehitas ta Taaveti linna välimise müüri orgu Giihonist lääne pool, Kalavärava suunas ja ümber templikünka, tehes selle väga kõrgeks; ja ta paigutas väepealikud kõigisse Juuda kindlustatud linnadesse.
15. Ta kõrvaldas võõrad jumalad ja kuju Issanda kojast, samuti kõik altarid, mis ta oli ehitanud Issanda koja mäele ja Jeruusalemma, ja viskas need linnast välja.
16. Ja ta seadis korda Issanda altari ning ohverdas selle peal tänu- ja kiituseohvreid, ja andis Juudale käsu teenida Issandat, Iisraeli Jumalat.
17. Ometi ohverdas rahvas veelgi ohvriküngastel, kuigi Issandale, oma Jumalale.
18. Ja muud Manasse lood ja tema palve oma Jumala poole ning nende nägijate sõnad, kes temale rääkisid Issanda, Iisraeli Jumala nimel, vaata, need on Iisraeli Kuningate raamatus.
19. Ja tema palve ning kuidas seda kuulda võeti, ja kõik tema patud ja üleastumised, ja paigad, kuhu ta ehitas ohvrikünkad, püstitas viljakustulbad ja nikerdatud kujud, enne kui ta ennast alandas, vaata, need on kirja pandud Hoosai lugudes.
20. Siis Manasse läks magama oma vanemate juurde ja ta maeti oma kotta. Ja tema poeg Aamon sai tema asemel kuningaks.
21. Aamon oli kuningaks saades kakskümmend kaks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kaks aastat.
22. Tema tegi kurja Issanda silmis, nõnda nagu tema isa Manasse oli teinud. Aamon ohverdas kõigile nikerdatud kujudele, mis ta isa Manasse oli teinud, ja teenis neid.
23. Aga ta ei alandanud ennast Issanda ees, nõnda nagu tema isa Manasse oli ennast alandanud, vaid tema, Aamon, suurendas süüd.
24. Siis pidasid ta sulased vandenõu tema vastu ja nad surmasid ta tema oma kojast.

25. Aga maa rahvas lõi maha kõik need, kes olid pidanud vandenõu kuningas Aamoni vastu, ja maa rahvas tõstis tema poja Joosija tema asemele kuningaks.

1. Joosija oli kuningaks saades kaheksa aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kolmkümmend üks aastat.
2. Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis, ja käis oma isa Taaveti teedel ega kaldunud paremale või vasakule.
3. Oma valitsemise kaheksandal aastal, kuigi ta oli alles noor, hakkas ta otsima oma isa Taaveti Jumalat; ja kaheteistkümnendal aastal hakkas ta puhastama Juudat ja Jeruusalemma ohvriküngastest, viljakustulpadest ning nikerdatud ja valatud kujudest.
4. Tema juuresolekul kisti maha baalide altarid; ta lõi katki suitsutusaltarid, mis olid ülal nende peal, purustas viljakustulbad ning nikerdatud ja valatud kujud, pihustas ja puistas need nende haudade peale, kes neile olid ohverdanud.
5. Ja ta põletas preestrite luud nende altarite peal; nõnda ta puhastas Juuda ja Jeruusalemma.
6. Ka Manasse, Efraimi ja Siimeoni linnades kuni Naftalini, kõikjal nende varemeil,
7. kiskus ta maha altarid, lõi pihuks ja põrmuks viljakustulbad ja nikerdatud kujud ning raius katki suitsutusaltarid kogu Iisraelimaal. Siis ta läks tagasi Jeruusalemma.
8. Ja oma valitsemise kaheksateistkümnendal aastal, kui ta maa ja koja oli puhastanud, läkitas ta Saafani, Asalja poja, ja linnapealiku Maaseja ja usaldusmehe Joahi, Jooahase poja, kohendama Issanda, oma Jumala koda.
9. Ja need tulid ülempreester Hilkija juurde ja andsid üle raha, mis oli toodud Jumala kotta, mida leviidid, lävehoidjad, olid kogunud Manassest, Efraimist ja kogu ülejäänud Iisraelist ja kogu Juudast ja Benjaminist ja Jeruusalemma elanikelt.
10. Ja nad andsid selle tööjuhatajate kätte, kelle hooleks oli Issanda koda, et need annaksid seda töötegijaile, kes töötasid Issanda kojast parandamiseks ja kohendamiseks.
11. Ja need andsid seda meistritele ja ehitustöölistele, et nad ostaksid tahutud kive ja puitu aampalkideks ning nende kodade katmiseks, mis Juuda kuningad olid lasknud laguneda.
12. Ja need mehed tegid ustavalt tööd. Neil olid ülevaatajaiks leviidid Jahat ja Obadja Merari poegadest, Sakarja ja Mesullam Kehati poegadest, et neid juhatada; ja leviidid, kõik, kes oskasid mänguriistu käsitseda,
13. olid ülevaatajaiks kandjaile ja juhatasid kõiki töötegijaid mitmesugustel töödel. Ja leviitidest olid kirjutajad, ametnikud ja väravahoidjad.
14. Ja kui nad võtsid välja raha, mis Issanda kotta oli toodud, siis leidis preester Hilkija Issanda Seaduse raamatu, mis Moosese läbi oli antud.
15. Ja Hilkija võttis sõna ning ütles kirjutaja Saafanile: 'Ma leidsin Issanda kojast Seaduse raamatu.' Ja Hilkija andis raamatu Saafanile.
16. Ja Saafan viis raamatu kuningale ja tõi kuningale ka veel sõna, öeldes: 'Su sulased on teinud kõik, mis nende kätte oli antud.
17. Raha, mis leidis Issanda kojast, on toodud ja antud ülevaatajaile ning töötegijaile.'
18. Ja kirjutaja Saafan teatas kuningale ning ütles: 'Preester Hilkija andis mulle raamatu.' Ja Saafan luges sellest kuningale ette.
19. Aga kui kuningas kuulis Seaduse sõnu, siis ta käristas oma riided lõhki.
20. Ja kuningas andis käsu Hilkijale ja Ahikamile, Saafani pojale, ja Abdonile, Miika pojale, ja kirjutaja Saafanile ja kuninga sulasele Asajale, öeldes:
21. 'Minge küsitlege Issandat minu ning Iisraelist ja Juudast ülejäänute nimel leitud raamatu sõnade pärast, sest suur on Issanda viha, mis meie peale on valatud, sellepärast et meie vanemad ei ole tähele pannud Issanda sõna ega ole teinud kõike nõnda, nagu selles raamatus on kirjutatud!'
22. Siis läksid Hilkija ja need, keda kuningas käskis, naisprohvet Hulda juurde, kes oli riiehooldaja Sallumi, Tokhati poja, Hasra pojapoja naine ja elas Jeruusalemmas teises linnaosas, ja rääkisid temale, nagu see asi oli.
23. Ja tema ütles neile: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Õelge sellele mehele, kes teid minu juurde läkitas:

24. Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma saadan sellele paigale ja selle elanikele õnnetuse, kõik need sajatused, mis on kirja pandud selles raamatus, mida Juuda kuningale ette loeti,
25. sellepärast et nad jätsid minu maha ja suitsutasid teistele jumalatele, et mind vihastada oma igasugu kätetöödega, sellepärast valatakse ka minu tuline viha selle paiga peale ja see ei kustu mitte.
26. Aga Juuda kuningale, kes teid läkitas Issandat küsitlema, öelge nõnda: Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal, sõnadest, mis sa oled kuulnud:
27. Et su süda pehmenes ja sa alandasid ennast Jumala ees, kui sa kuulsid tema sõnu selle paiga ja selle elanike kohta, et sa alandasid ennast minu ees, käristasid oma riided lõhki ja nutsid minu ees, siis olen ka mina sind kuulnud, ütleb Issand.
28. Vaata, ma koristan sind su vanemate juurde ja sind koristatakse rahu oma hauda ja sinu silmad ei saa näha kogu seda õnnetust, mille ma saadan sellele paigale ja selle elanikele.' Ja nad tõid kuningale sõna tagasi.
29. Siis kuningas läkitas käsu ja kogus kokku kõik Juuda ja Jeruusalemma vanemad.
30. Ja kuningas läks Issanda kotta, ka kõik Juuda mehed ja Jeruusalemma elanikud, preestrid ja leviidid ja kogu rahvas, niihästi suured kui väikesed, ja ta luges nende kuuldes Issanda kojast leitud Seaduse raamatu kõik sõnad.
31. Ja kuningas astus oma kohale ja tegi Issanda ees lepingu, et nad käivad Issanda järel ja peavad tema käske, manitsusi ja määrusi kõigest südamest ja kõigest hingest, et täita selle Seaduse sõnu, mis sellesse raamatusse oli kirjutatud.
32. Ja ta seadis selle lepingu alla kõik, kes leiti Jeruusalemmast ja Benjaminist. Ja Jeruusalemma elanikud täitsid Jumala, oma vanemate Jumala lepingut.
33. Ja Joosija kõrvaldas kõik jäledused kõigist Iisraeli laste maakondadest ja pani kõik, kes elasid Iisraelis, teenima Issandat, nende Jumalat. Niikaua kui ta elas, ei taganenud nad Issandast, oma vanemate Jumalast.

1. Ja Joosija pidas Jeruusalemmas paasapäha Issanda auks; esimese kuu neljateistkümnendal päeval tapeti paasatall.
2. Tema seadis preestrid nende ametisse ja kinnitas nad Issanda koja teenistusse.
3. Ja ta ütles leviitidele, kes õpetasid kogu Iisraeli ja olid pühitsetud Issandale: 'Pange päha laegas kotta, mille Saalomon, Taaveti poeg, Iisraeli kuningas, on ehitanud; teil pole enam vaja seda õlgadel kanda. Teenige nüüd Issandat, oma Jumalat, ja tema rahvast Iisraeli!
4. Ja korraldage endid oma perekondade kaupa rühmadena Taaveti, Iisraeli kuninga eeskirja ja tema poja Saalomoni määruse järgi
5. ja astuge pühamusse - leviitide perekonnarühmad olgu vastavalt teie vendade, rahva poegade perekondade jaotusele -
6. ja tapke paasatall, pühitsege endid ja valmistage see oma vendadele, tehes, nagu Issand Moosese läbi on käskinud!
7. Ja Joosija annetas rahva poegadele lambaid ja kitsi, lamba- ja kitsetallesid - kõik paasaohvreiks kõigile kohalviibijaile - arvult kolmkümmend tuhat, ja kolm tuhat veist; need olid kuninga omandist.
8. Ka tema vürstid annetasid vabatahtlikult rahvale, preestritele ja leviitidele; Hilkiya, Sakarja ja Jehiel, Jumala koja eestseisjad, andsid preestritele paasaohvreiks kaks tuhat kuussada talle ja kolmsada veist.
9. Ja Konanja, ja Semaja ja Netaneel, tema vennad, ja Hasabja, Jeiel ja Joosabad, leviitide ülemad, annetasid leviitidele paasaohvreiks viis tuhat talle ja viissada veist.
10. Nõnda valmistuti teenistuseks. Siis asusid preestrid oma kohtadele, nõndasamuti leviidid rühmade kaupa, nagu kuningas oli käskinud,
11. ja nad tapsid paasatalle; preestrid piserdasid verd nende käest ja leviidid nülgisid.
12. Aga nad panid kõrvale põletusohvrid, mis nad pidid andma rahva poegade perekondadele rühmade kaupa ohverdamiseks Issandale, nõnda nagu Moosese raamatus on kirjutatud; ja nõndasamuti oli lugu veistega.
13. Ja nad küpsetasid paasatalle korra kohaselt tulel, pühitsetud annid aga keetsid nad pottides, padades ja pannidel, ja viisid need rutates kõigile rahva poegadele.
14. Seejärel nad valmistasid iseendile ja preestritele, sest preestrid, Aaroni pojad, olid ööni ohverdamas põletusohvreid ja rasvu; seepärast valmistasid leviidid iseendile ja preestritele, Aaroni poegadele.
15. Ja lauljad, Aasafi pojad, olid oma kohal Taaveti, Aasafi, Heemani ja kuninga nägija Jedutuuni käsu kohaselt; ja väravahoidjad olid igas väravas; neil ei olnud vaja oma teenistusest lahkuda, sest nende vennad leviidid valmistasid neile.
16. Nõnda korraldus kogu Issanda teenistus sel päeval - paasapäha pidamine ja põletusohvrite ohverdamine Issanda altaril - kuningas Joosija käsu kohaselt.
17. Ja kohal viibivad Iisraeli lapsed pidasid seekord paasapäha ja hapnemata leibade päha seitse päeva.
18. Niisugust paasapäha ei olnud Iisraelis peetud prohvet Saamueli päevist peale; sest ükski Iisraeli kuningaist ei olnud pidanud niisugust paasapäha, nagu pidasid Joosija, preestrid ja leviidid, kogu kohal viibiv Juuda ja Iisrael ja Jeruusalemma elanikud.
19. Joosija kaheksateistkümnendal valitsemisaastal peeti see paasapäha.
20. Pärast kõike seda, kui Joosija oli koja korda seadnud, tuli Egiptuse kuningas Neko sõdima Karkemise vastu Frati jõe ääres; ja Joosija läks temale vastu.
21. Aga see läkitas tema juurde saadikud ütleva: 'Mis on mul sinuga tegemist, Juuda kuningas? Ei ole ma täna tulnud sinu vastu, vaid selle soo vastu, kes minuga sõdib. Jumal on mind käskinud rutata. Jäta rahule Jumal, kes on minuga, et ta sind ei hävitaks!'
22. Aga Joosija ei hoidunud temast eemale, vaid muutis end tundmatuks, et temaga võidelda; ta ei kuulunud Neko sõnu, mis olid Jumala suust, vaid läks sõdima Megiddo orgu.
23. Aga kütid ambusid kuningas Joosijat; ja kuningas ütles oma sulastele: 'Viige mind ära, sest ma

olen raskesti haavatud!'

24. Siis ta sulased tõstsid ta sõjavankrist teise vankrisse, mis tal oli, ja viisid ta Jeruusalemma. Ta suri ja ta maeti oma vanemate hauda. Ja kogu Juuda ja Jeruusalemm leinasid Joosijat.

25. Ja Jeremija tegi Joosija pärast nutulaulu; kõik lauljad ja lauljannad on oma nutulauludes rääkinud Joosijast kuni tänapäevani. See kujunes Iisraelis tavaks; ja vaata, need on Nutulauludes kirja pandud.

26. Ja muud Joosija lood ja tema vagad teod, mis vastasid Issanda Seaduse eeskirjale,

27. tema varasemad ja hilisemad lood, vaata, need on kirja pandud Iisraeli ja Juuda Kuningate raamatus.

1. Ja maa rahvas võttis Jooahase, Joosija poja, ja tõstis tema kuningaks Jeruusalemmas tema isa asemele.
2. Jooahas oli kuningaks saades kakskümmend kolm aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kolm kuud.
3. Aga Egiptuse kuningas kõrvaldas ta Jeruusalemmas võimult ja pani maale rahatrahvi peale: sada talenti hõbedat ja talent kulda.
4. Ja Egiptuse kuningas tõstis tema venna Eljakimi Juuda ja Jeruusalemma kuningaks ning muutis tema nime Joojakimiks; aga Jooahase, tema venna, võttis Neko ja viis Egiptusesse.
5. Joojakim oli kuningaks saades kakskümmend viis aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas üksteist aastat; tema tegi kurja Issanda, oma Jumala silmis.
6. Nebukadnetsar, Paabeli kuningas, tuli tema vastu ja sidus ta vaskahelatega, et teda Paabelisse viia.
7. Ka osa Issanda koja riistu viis Nebukadnetsar Paabelisse ja pani need Paabelis oma templisse.
8. Ja muud Joojakimi lood ja tema põlastusväärsed teod, mis ta tegi ja mis veel tema vastu leiti, vaata, need on kirja pandud Iisraeli ja Juuda Kuningate raamatus. Ja tema poeg Joojakin sai tema asemel kuningaks.
9. Joojakin oli kuningaks saades kaheksateist aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas kolm kuud ja kümme päeva; tema tegi kurja Issanda silmis.
10. Ja aastavahetusel läkitas kuningas Nebukadnetsar talle järele ja laskis ta koos Issanda koja kalliste riistadega tuua Paabelisse, ja tõstis tema venna Sidkija Juuda ja Jeruusalemma kuningaks.
11. Sidkija oli kuningaks saades kakskümmend üks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas üksteist aastat.
12. Tema tegi kurja Issanda, oma Jumala silmis; ta ei alandanud ennast prohvet Jeremija ees, kes rääkis Issanda käsul.
13. Ta hakkas vastu ka kuningas Nebukadnetsarile, kes teda oli vannutanud Jumala juures; ja tema tegi oma kaela kangeks ja südame kõvaks ega pöördunud Issanda, Iisraeli Jumala poole.
14. Nõndasamuti ka kõik Juuda vürstid, preestrid ja rahvas lisasid üha üleastumisi paganate igasugu jäleduste eeskujul ja rüvetasid Issanda koja, mille ta Jeruusalemmas oli pühitsenud.
15. Ja Issand, nende vanemate Jumal, läkitas neile korduvalt sõna oma käskjalgade kaudu, sest ta tahtis säästa oma rahvast ja oma eluaset.
16. Aga nad pilkasid Jumala käskjalgu, põlgasid tema sõnu ja tegid nalja tema prohvetitega, kuni Issanda viha tõusis oma rahva vastu, nõnda et enam ei olnud abi.
17. Siis ta tõi nende kallale kaldealaste kuninga ja see tappis mõõgaga nende noored mehed nende pühas paigas ega andnud armu poisile ega tüdrukule, vanale ega raugale - Issand andis kõik tema kätte.
18. Ja kõik Jumala koja riistad, suured ja väikesed, ja Issanda koja varandused ja kuninga ning tema vürstide varandused - need kõik viis ta Paabelisse.
19. Ja nad põletasid Jumala koja, kiskusid maha Jeruusalemma müüri, põletasid tulega kõik selle paleed ja hävitasid kõik selle kallid asjad.
20. Ja kes olid mõõgast üle jäänud, need viis ta Paabelisse vangis ja need said orjadeks temale ja ta poegadele kuni Pärsia kuningriigi valitsuse alguseni -
21. et läheks täide Issanda sõna Jeremija suust -, kuni maa oli hüvitanud oma pidamata jäetud hingamispäevad: kõik laastatud oleku päevad olid hingamiseks, kuni seitsekümmend aastat sai täis.
22. Aga Pärsia kuninga Koorese esimesel aastal - et läheks täide Issanda sõna Jeremija suust - äratas Issand Pärsia kuninga Koorese vaimu, nõnda et ta laskis kogu oma kuningriigis kuulutada ja ka kirjalikult öelda:
23. 'Nõnda ütleb Koores, Pärsia kuningas: Issand, taevaste Jumal, on andnud mulle kõik kuningriigid maa peal ja tema on mind käskinud ehitada temale koja Juudas olevas Jeruusalemmas. Kes iganes teie hulgas on tema rahvast, sellega olgu Issand, tema Jumal, ja see võib minna!'

Esra

Peatükk 1

1. Pärsia kuninga Koorese esimesel aastal - et läheks täide Issanda sõna Jeremija suust - äratas Issand Pärsia kuninga Koorese vaimu, nõnda et ta laskis kogu oma kuningriigis kuulutada ja ka kirjalikult öelda:
2. 'Nõnda ütleb Koores, Pärsia kuningas: Issand, taevaste Jumal, on andnud mulle kõik kuningriigid maa peal ja ta on mind käskinud ehitada temale koja Juudamaal olevas Jeruusalemmas.
3. Kes teie hulgas on tema rahvast, sellega olgu tema Jumal ja see minu Jeruusalemma, mis on Juudamaal, ja ehitagu üles Issanda, Iisraeli Jumala koda; tema on see Jumal, kes asub Jeruusalemmas.
4. Ja igauhte, kes iganes on jäänud mõnesse paika, kus ta vöörana elab, aidaku selle paiga elanikud hõbeda ja kullaga, asjade ja kariloomadega ning vabatahtlike andidega Jumala koja heaks Jeruusalemmas!'
5. Siis tõusid Juuda ja Benjamini perekondade peamehed ning preestrid ja leviidid, kõik, kelle vaimu Jumal äratas, et minna üles ehitama Issanda koda Jeruusalemmas.
6. Ja kõik nende naabrid toetasid neid hõberiistade, kulla, vara, kariloomade ja kalliste asjadega lisaks kõigile vabatahtlikele andidele.
7. Ja kuningas Koores laskis välja tuua Issanda koja riistad, mis Nebukadnetsar oli Jeruusalemmast ära toonud ja oli pannud oma jumalakotta.
8. Koores, Pärsia kuningas, laskis need tuua varahoidja Mitredati kätte, ja tema luges neid Sesbassarile, Juuda vürstile.
9. Ja nende arv oli järgmine: kolmkümmend kuldkaussi, tuhat hõbekaussi, kakskümmend üheksa nuga;
10. kolmkümmend kuldpeekrit, nelisada kümme teisejärgulist hõbepeekrit, tuhat muud riista.
11. Kuld- ja hõberiistu oli kokku viis tuhat nelisada; kõik need võttis Sesbassar kaasa, kui vangid viidi Paabelist Jeruusalemma.

Peatükk 2

1. Ja need on maa pojad, kes neist asumisele viidud vangidest teele läksid, keda Nebukadnetsar, Paabeli kuningas, oli viinud Paabelisse asumisele ja kes pöördusid tagasi Jeruusalemma ja Juudamaale, igaüks oma linna,
2. need, kes tulid koos Serubbaabeliga, Jeesuaga, Nehemjaga, Serajaga, Reelajaga, Mordokaiga, Bilsaniga, Mispariga, Bigvaiga, Rehumiga ja Baanaga. Iisraeli rahva meeste arv oli:
3. Parosi poegi kaks tuhat ükssada seitsekümmend kaks;
4. Sefatja poegi kolmsada seitsekümmend kaks;
5. Aarahi poegi seitsesada seitsekümmend viis;
6. Pahat-Moabi poegi, Jeesua ja Joabi poegadest, kaks tuhat kaheksasada kaksteist;
7. Eelami poegi tuhat kakssada viiskümmend neli;
8. Sattu poegi üheksasada nelikümmend viis;
9. Sakkai poegi seitsesada kuuskümmend;
10. Baani poegi kuussada nelikümmend kaks;
11. Beebai poegi kuussada kakskümmend kolm;
12. Asgadi poegi tuhat kakssada kakskümmend kaks;
13. Adonikami poegi kuussada kuuskümmend kuus;
14. Bigvai poegi kaks tuhat viiskümmend kuus;
15. Aadini poegi nelisada viiskümmend neli;
16. Aateri poegi, Hiskija harust, üheksakümmend kaheksa;
17. Beesai poegi kolmsada kakskümmend kolm;
18. Joori poegi sada kaksteist;
19. Haasumi poegi kakssada kakskümmend kolm;
20. Gibbari mehi üheksakümmend viis;
21. Petlemma mehi sada kakskümmend kolm;
22. Netofa mehi viiskümmend kuus;
23. Anatoti mehi sada kakskümmend kaheksa;
24. Asmaveti mehi nelikümmend kaks;
25. Kirjat-Aarimi, Kefiira ja Beeroti mehi seitsesada nelikümmend kolm;
26. Raama ja Geba mehi kuussada kakskümmend üks;
27. Mikmasi mehi sada kakskümmend kaks;
28. Peeteli ja Ai mehi kakssada kakskümmend kolm;
29. Nebo poegi viiskümmend kaks;
30. Magbisi poegi sada viiskümmend kuus;
31. teise Eelami poegi tuhat kakssada viiskümmend neli;
32. Haarimi poegi kolmsada kakskümmend;
33. Loodi, Haadidi ja Oono mehi seitsesada kakskümmend viis;
34. Jeeriko mehi kolmsada nelikümmend viis;
35. Senaa poegi kolm tuhat kuussada kolmkümmend.
36. Preestrid oli: Jedaja poegi, Jeesua soost, üheksasada seitsekümmend kolm;
37. Immeri poegi tuhat viiskümmend kaks;
38. Pashuri poegi tuhat kakssada nelikümmend seitse;
39. Haarimi poegi tuhat seitseteist.
40. Leviite oli: Jeesua ja Kadmieli poegi Hoodavja poegadest seitsekümmend neli.
41. Lauljaid oli: Aasafi poegi sada kakskümmend kaheksa.
42. Väravahoidjate poegi oli: Sallumi poegi, Aateri poegi, Talmoni poegi, Akkubi poegi, Hatita poegi, Soobai poegi - kokku sada kolmkümmend üheksa.
43. Templisulased olid: Siiha pojad, Hasuufa pojad, Tabbaoti pojad;
44. Keerosi pojad, Siiaha pojad, Paadoni pojad;
45. Lebana pojad, Hagaba pojad, Akkubi pojad;

46. Haagabi pojad, Samlai pojad, Haanani pojad;
47. Giddeli pojad, Gahari pojad, Reaja pojad;
48. Resini pojad, Nekooda pojad, Gassami pojad;
49. Ussa pojad, Paaseahi pojad, Beesai pojad;
50. Asna pojad, meunlaste pojad, nefuslaste pojad;
51. Bakbuki pojad, Hakufa pojad, Harhuuri pojad;
52. Basluti pojad, Mehiida pojad, Harsa pojad;
53. Barkosi pojad, Siisera pojad, Taamahi pojad;
54. Nesiahi pojad, Hatiifa pojad.
55. Saalomoni orjade pojad olid: Sootai pojad, Soofereti pojad, Peruuda pojad;
56. Jaala pojad, Darkoni pojad, Giddeli pojad;
57. Sefatja pojad, Hattili pojad, Pokeret-Hassebaimi pojad, Aami pojad.
58. Templisulaseid ja Saalomoni orjade poegi oli kokku kolmsada üheksakümmend kaks.
59. Ja need olid teeleminejad Tel-Melahist, Tel-Harsast, Kerubist, Addanist, Immerist, kes ei suutnud selgeks teha, kas nende vanemate kodu ja sugu pärines Iisraelist:
60. Delaja pojad, Toobija pojad, Nekooda pojad - kuussada viiskümmend kaks.
61. Ja preestrite poegadest olid: Habaja pojad, Hakkosi pojad, Barsillai pojad; Barsillai oli võtnud naise gileadlase Barsillai tütreist ja teda nimetati selle nime järgi.
62. Need otsisid oma suguvõsakirja, aga ei leidnud, ja nad vabastati kui kõlbmatud preestriametist.
63. Ja maavalitseja keelas neid söömast kõige pühamat, enne kui uurimi ja tummimi jaoks on taas preester.
64. Terve kogudus kokku oli nelikümmend kaks tuhat kolmsada kuuskümmend hinge;
65. peale selle nende sulased ja teenijad, keda oli seitse tuhat kolmsada kolmkümmend seitse; ja neil oli kakssada mees- ja naislauljat;
66. neil oli seitsesada kolmkümmend kuus hobust, kakssada nelikümmend viis muula;
67. neil oli nelisada kolmkümmend viis kaamelit, kuus tuhat seitsesada kaksikümmend eeslit.
68. Ja jõudnud Jeruusalemma Issanda koja juurde, andsid perekondade peameestest mõned vabatahtlikke ande Jumala koja tarvis, et seda püstitada selle endisesse kohta.
69. Nad andsid oma jõudu mööda selle alusvaraks kuuskümmend üks tuhat kulddrahmi, viis tuhat hõbemiini ja sada preestrikuube.
70. Siis asusid preestrid ja leviidid ning osa rahvast, lauljad, väravahoidjad ja templisulased oma linnadesse, ja kõik muu Iisrael oma linnadesse.

Peatükk 3

1. Kui seitsmes kuu kätte jõudis ja Iisraeli lapsed olid juba oma linnades, kogunes rahvas nagu üks mees Jeruusalemma.
2. Ja Jeesua, Joosadaki poeg, ja tema vennad preestrid ja Serubbaabel, Sealtieli poeg, ja tema vennad võtsid kätte ja ehtasid üles Iisraeli Jumala altari, et selle peal ohverdada põletusohvreid, nõnda nagu jumalamehe Moosese Seaduses on kirjutatud.
3. Nad ehtasid altari selle endisesse kohta, kuigi maa elanikud olid nende vastu vaenulikud; ja nad ohverdasid selle peal Issandale põletusohvreid, hommikusi ja õhtusi põletusohvreid.
4. Ja nad pidasid lehtmajadepüha, nagu oli ette kirjutatud, ja ohverdasid igapäevaseid põletusohvreid vastaval arvul, nagu igaks päevaks oli määratud;
5. ja seejärel korralisi põletusohvreid, noorkuu- ja kõigi Issanda pühitsetud pühade ohvreid, ja kõigi nende ohvreid, kes tõid Issandale vabatahtliku ohvri.
6. Seitsmenda kuu esimesest päevast alates hakkasid nad Issandale põletusohvreid ohverdama, kuigi Issanda templile ei olnud veel alust pandud.
7. Ja nad andsid raha kiviraiujaile ja puuseppadele, ning toitu, jooki ja õli siidonlastele ja tüüroslastele, et nad tooksid seedripuid Liibanonist mere äärde Jaafosse Pärsia kuninga Koorese loal, mis neile oli antud.
8. Ja teisel aastal pärast nende jõudmist Jumala koja juurde Jeruusalemma, teises kuus, tegid alguse Serubbaabel, Sealtieli poeg, ja Jeesua, Joosadaki poeg, ja nende muud vennad, preestrid ja leviidid ja kõik, kes vangist olid tulnud Jeruusalemma, ja seadsid kahekümneaastasi ja vanemaid leviite Issanda koja tööd juhatama.
9. Ja Jeesua, tema pojad ja vennad, Kadmiel ja tema pojad, Juuda järeltulijad, asusid nagu üks mees juhatama neid, kes tegid Jumala koja tööd; nõndasamuti Heenadadi pojad, nende pojad ja nende vennad leviidid.
10. Ja kui ehitajad Issanda templile alust panid, siis astusid ette ametirüüs preestrid pasunatega, ja leviidid, Aasafi pojad, simblitega, et Iisraeli kuninga Taaveti korra järgi Issandat kiita.
11. Ja nad laulsid Issandat kiites ning tänades: 'Sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti Iisraeli vastu!' Ja kogu rahvas tõstis suurt rõõmukisa Issandat kiites, et Issanda kojale oli alus pandud.
12. Aga paljud preestritest ja leviitidest ning perekondade peameestest, vanad, kes olid endist koda näinud, nutsid suure häälega, kui sellele kojale nende silma all alus pandi; ent paljud tõstsid rõõmuga hõisates häält.
13. Ja ükski ei suutnud vahet teha rõõmuhõiskehääle ja nutuhääle vahel, sest rahvas tõstis suurt rõõmukisa ja hääl kostis kaugele.

Peatükk 4

1. Aga kui Juuda ja Benjamini vaenlased kuulsid, et need, kes olid vangis olnud, ehitasid templit Issandale, Iisraeli Jumalale,
2. siis astusid nad Serubbaabeli ja perekondade peameeste juurde ja ütlesid neile: 'Me tahame koos teiega ehitada, sest me austame teie Jumalat nagu teiegi, ja me oleme temale ohverdanud alates Assuri kuninga Eesar-Haddoni päevist, kes meid siia tõi!'
3. Aga Serubbaabel ja Jeesua ning teised Iisraeli perekondade peamehed ütlesid neile: 'Meil pole teiega midagi tegemist koja ehitamisel meie Jumalale, vaid meie üksi ehitame Issandale, Iisraeli Jumalale, nagu kuningas Kooses, Pärsia kuningas, meid käskis.'
4. Kuid maa rahvas tegi Juuda rahva käed lõdvaks ja hirmutas neid ehitamast.
5. Ja nad andsid altkäemaksu nõunikele, kes tegid nende kavatsuse tühjaks kogu Pärsia kuninga Koorese eluajal kuni Pärsia kuninga Daarjavese valitsuseni.
6. Ja Ahasverose valitsemisajal, tema valitsemisaja alguses, kirjutasid nad süüdistuskirja Juuda ja Jeruusalemma elanike vastu.
7. Ja Artahsasta ajal kirjutasid Bislam, Mitredat ja Taabeel ning teised nende kaaslased Artahsastale, Pärsia kuningale; kiri oli koostatud ja kirjutatud aramea keeles ja kirjaviihis.
8. Rehum, käsunduspealik, ja Simsai, kirjutaja, kirjutasid kuningas Artahsastale ühe niisuguse kirja Jeruusalemma vastu -
9. seekord kirjutasid käsunduspealik Rehum ja kirjutaja Simsai ja nende teised kaaslased, kohtunikud ja ametnikud, Pärsia teenistujad, elanikud Urukist, Paabelist, Suusanist, see tähendab eelamlased,
10. ja muud rahvad, keda suur ja kuulus Aasnappar oli viinud asumisele ja pannud elama Samaaria linnadesse ning mujale teisele poole Frati jõge - ja nüüd:
11. see on selle kirja ärakiri, mille nad temale läkitasid: 'Kuningas Artahsastale, sinu sulased, mehed teisel pool Frati jõge. Ja nüüd
12. saagu kuningale teatavaks, et juudid, kes sinu juurest tulid, on saabunud meie juurde Jeruusalemma. Nad ehitavad üles seda mässulist ja paha linna ning parandavad müüre; alused on juba rajatud.
13. Nüüd olgu kuningale teada, et kui see linn üles ehitatakse ja müürid valmis saavad, siis ei anna nad maksu, tolli ega muud koormist, ja kuninga varakamber saab kahju.
14. Kuna me nüüd sööme kuningakoja soola ja meil pole sünnis näha kuninga teotust, siis oleme läkitanud ja kuningale teada andnud,
15. et võiks järele uurida sinu isade ajaraamatust; ja ajaraamatust sa leiad ning saad teada, et see linn on olnud vastuhakkaja linn, mis kuningatele ja maadele on kahju teinud, ja et seal ammust ajast on mässu tõstetud; seepärast on see linn ka hävitatud.
16. Me teeme kuningale teatavaks, et kui see linn üles ehitatakse ja selle müürid valmis saavad, siis ei jää sulle enam osa teisel pool Frati jõge.'
17. Kuningas läkitas vastuse käsunduspealik Rehumile ja kirjutaja Simsaile ja teistele nende kaaslastele, kes elasid Samaarias ja mujal teisel pool Frati jõge: 'Rahu! Ja nüüd -
18. kirjutis, mis te meile läkitasite, on mulle selgesti ette loetud.
19. Ja mina andsin käsu, ja uuriti järele ning leiti, et see linn on vanast ajast tõusnud kuningate vastu ja et seal on mässu ning vastuhakku toime pandud.
20. Jeruusalemmal on olnud vägevad kuningad, kes on valitsenud kõikjal sealpool Frati jõge ja kellele on antud maksu, tolli ja muud koormist.
21. Nüüd andke käsk, et need mehed peatataks ja et seda linna ei ehitataks üles, enne kui mina olen käsu andnud!
22. Ja vaadake ette, et te selles asjas ei ole hooletud! Sest miks peaks viga kuningate kahjuks suurenema?'
23. Niipea kui kuningas Artahsasta kirja ärakiri oli Rehumile, kirjutaja Simsaile ja nende kaaslastele ette loetud, läksid nad rutuga Jeruusalemma juutide juurde ja peatasid neid väevõimuga.

24. Siis jäi Jumala koja töö Jeruusalemmas seisma ja seisis kuni Pärsia kuninga Daarjavesse teise valitsemisaastani.

Peatükk 5

1. Aga prohvetid Haggai ja Sakarja, Iddo poeg, astusid prohvetlikult üles juutide ees Juudamaal ja Jeruusalemmas Iisraeli Jumala nimel, kes oli üle nende.
2. Siis Serubbaabel, Sealtieli poeg, ja Jeesua, Joosadaki poeg, võtsid kätte ja hakkasid Jumala koda Jeruusalemmas üles ehitama; ja nendega olid koos Jumala prohvetid, kes neid toetasid.
3. Sel ajal tulid nende juurde Tatnai, maavalitseja siinpool Frati jõge, ja Setar-Boosnai ja nende kaaslased ning ütlesid neile nõnda: 'Kes on teid käskinud seda koda ehitada ja selle müüre valmis teha?'
4. Siis me ütlesime neile nende meeste nimed, kes seda ehitust ehitasid.
5. Aga juutide vanemate peal oli nende Jumala silm, ja neid ei takistatud, seni kui ettekanne oli jõudnud Daarjaveseni ja kuni määrus selle kohta oli tulnud tagasi.
6. Ärakiri kirjast, mille Tatnai, maavalitseja siinpool Frati jõge, ja Setar-Boosnai ning tema kaaslased, ametnikud, kes olid siinpool Frati jõge, läkitasid kuningas Daarjavesele.
7. Nad läkitasid temale ettekande, ja selles oli kirjutatud nõnda: 'Kuningas Daarjavesele palju rahu!
8. Kuningale saagu teatavaks, et me läksime Juudamaale suure Jumala koja juurde. Seda ehitatakse tahutud kividest ja seina pannakse palke. Tööd tehakse usinasti ja see edeneb nende käes.
9. Siis me küsisime vanemait ja ütlesime neile nõnda: Kes on teid käskinud seda koda ehitada ja selle müüre valmis teha?'
10. Ja küsisime neilt ka nende nimesid sinule teatavaks tegemiseks; me tahtsime üles kirjutada meeste nimed, kes on nende peamehed.
11. Ja nad andsid meile niisuguse vastuse, öeldes: Meie oleme taeva ja maa Jumala sulased ja me ehitame üles selle koja, mis oli ehitatud paljude aastate eest, mille suur Iisraeli kuningas ehitas ja valmis sai.
12. Kuna aga meie vanemad taeva Jumalat vihastasid, siis andis tema nad kaldealase Nebukadnetsari, Paabeli kuninga kätte ja see hävitas selle koja ning viis rahva Paabelisse.
13. Aga Koorese, Paabeli kuninga esimesel aastal andis kuningas Koores käsu selle Jumala koja ülesehitamiseks.
14. Ja Jumala koja riistadki, kullast ja hõbedast, mis Nebukadnetsar oli Jeruusalemma templist ära võtnud ja Paabeli templisse viinud, laskis kuningas Koores Paabeli templist võtta ja anda Sesbassari-nimelisele mehele, kelle ta maavalitsejaks oli pannud,
15. ja ütles temale: Võta need riistad, mine pane need Jeruusalemma templisse! Ja Jumala koda ehitatagu üles endisesse paika!
16. Siis tuli seesama Sesbassar ja pani Jeruusalemmas Jumala kojale aluse; ja sellest ajast kuni tänaseni on seda ehitatud, aga pole valmis saadud.
17. Ja kui nüüd kuningas heaks arvab, siis uuritagu seal Paabelis kuninga varakambris järele, kas on nõnda olnud, et kuningas Koores on käskinud selle Jumala koja Jeruusalemmas üles ehitada; ja kuningas läkitagu meile selle asja kohta oma otsus!'

Peatükk 6

1. Siis kuningas Daarjaves käskis järele uurida varakambreis, kuhu raamatud Paabelis olid pandud.
2. Ja Ahmeta linnas Meedia maakonnas leiti üks rullraamat, ja selles oli kirjutatud:
'Meelespidamiseks.
3. Kuningas Koorese esimesel aastal andis kuningas Koores käsu Jumala koja kohta Jeruusalemmas: koda tuleb üles ehitada kui paik, kus ohverdatakse ohvreid, ja selle alused peavad kindlad olema; selle kõrgus olgu kuuskümmend küünart ja laius kuuskümmend küünart;
4. kolm kihti tahutud kividest ja üks kiht uutest palkidest; kulud tasutagu kuningakojust!
5. Ka Jumala koja riistad, kullast ja hõbedast, mis Nebukadnetsar Jeruusalemma templist ära võttis ja Paabelisse viis, tuleb tagasi anda, et need pandaks oma kohale Jeruusalemma templisse ja Jumala kotta.'
6. - 'Ja nüüd, Tatnai, maavalitseja teisel pool Frati jõge, Setar-Boosnai ja teie kaaslased, ametnikud teisel pool Frati jõge, hoiduge sealt eemale!
7. Ärge segage Jumala koja tööd! Las juutide maavalitseja ja juutide vanemad ehitavad Jumala koja selle paika!
8. Ja mina annan käsu selle kohta, mis teil tuleb teha nende juutide vanemate heaks selle Jumala koja ehitamisel: kuninglikest tuludest, see on maksudest teisel pool Frati jõge, antagu neile meestele täpselt ja viivitamata, mis kuludeks vajalik!
9. Ja mis neil on tarvis - noori härgi, jäärasid ja tallesid põletusohvriks taeva Jumalale, nisu, soola, veini ja õli, nii palju kui preestrid Jeruusalemmas küsivad, antagu neile iga päev, ilma et midagi puuduks,
10. et nad saaksid tuua suitsutusohvri taeva Jumalale ja palvetada kuninga ja tema poegade elu pärast.
11. Ja mina annan käsu, et kes iganes seda korraldust muudab, selle kojast kistakse palk välja ja ta puuakse selle külge; ja tema koda tehakse selle pärast rusuhunnikuks.
12. Ja Jumal, kes on pannud oma nime sinna elama, paisaku maha kõik kuningad ja rahvad, kes sirutavad oma käe selle muutmiseks, et hävitada seda Jumala koda Jeruusalemmas! Mina, Daarjaves, olen andnud selle käsu. Seda täidetagu täpselt!'
13. Siis tegid Tatnai, maavalitseja teisel pool Frati jõge, Setar-Boosnai ja nende kaaslased täpselt nõnda, nagu kuningas Daarjaves käsu oli läkitanud.
14. Ja juutide vanemad ehtasid ning töö edenes neil prohvet Haggai ja Sakarja, Iddo poja kuulutuse toetusel; ja nad ehtasid ning said selle valmis Iisraeli Jumala käsul, ja Koorese, Daarjavese ja Artahsasta, Pärsia kuningate käsul.
15. Nõnda sai see koda valmis adarikuu kolmandal päeval, kuningas Daarjavese kuuendal valitsemisaastal.
16. Ja Iisraeli lapsed, preestrid ja leviidid ning teised, kes olid vangis olnud, pühitsesid seda koda rõõmuga
17. ja ohverdasid selle Jumala koja pühitsemiseks sada härga, kakssada jäära, nelisada talle, ja patuohvriks kaksteist sikku kogu Iisraeli eest, vastavalt Iisraeli suguharude arvule.
18. Ja preestrid pandi rühmiti ja leviidid jagude kaupa Jumalat teenima Jeruusalemmas, nõnda nagu Moosese raamatus on kirjutatud.
19. Siis pidasid need, kes olid vangis olnud, esimese kuu neljateistkümnendal päeval paasapüha.
20. Sest preestrid ja leviidid olid endid puhastanud nagu üks mees, nad kõik olid puhtad; ja nad tapsid paasatalle kõigile vangisoluile ja oma vendadele preestritele ning iseendile.
21. Ja Iisraeli lapsed, kes olid vangist tagasi tulnud, sõid seda, nõndasamuti kõik, kes olid end lahti öelnud maa paganate rüvedusest, et koos nendega otsida Issandat, Iisraeli Jumalat.
22. Ja nad pidasid hapnemata leibade püha seitse päeva, olles rõõmsad, sest Issand oli neid rõõmustanud, pöörates Assuri kuninga südame nende poole, nõnda et tema nende käsi kinnitas Jumala, Iisraeli Jumala koja töös.

Peatükk 7

1. Pärast neid sündmusi, Pärsia kuninga Artahsasta valitsemisajal, tuli Esra, Seraja poeg, kes oli Asarja poeg, kes oli Hilkiya poeg,
2. kes oli Sallumi poeg, kes oli Saadoki poeg, kes oli Ahituubi poeg,
3. kes oli Amarja poeg, kes oli Asarja poeg, kes oli Merajoti poeg,
4. kes oli Serahja poeg, kes oli Ussi poeg, kes oli Bukki poeg,
5. kes oli Abisua poeg, kes oli Piinehasi poeg, kes oli Eleasari poeg, kes oli ülempreester Aaroni poeg
-
6. see Esra tuli Paabelist üles. Tema oli kirjatundja, vilunud Moosese Seaduses, mille Issand, Iisraeli Jumal, oli andnud. Ja kuningas andis temale kõik, mis ta soovis, kuna Issanda, tema Jumala käsi oli ta peal.
7. Ka osa Iisraeli lastest, preestritest ja leviitidest, lauljatest ja väravahoidjatest ja templisulastest, tuli üles Jeruusalemma kuningas Artahsasta seitsmendal aastal.
8. Ja tema tuli Jeruusalemma viiendas kuus, kuninga seitsmendal aastal,
9. sest esimese kuu esimesel päeval algas Paabelist minek ja viienda kuu esimesel päeval jõudis ta Jeruusalemma, kuna tema Jumala hea käsi oli ta peal.
10. Sest Esra oli oma südant valmistanud Issanda Seadust nõudma ja täitma, et õpetada Iisraelis seadust ja õigust.
11. Ja see on ärakiri kirjast, mille kuningas Artahsasta andis preester Esrale, kirjatundjale, kes tundis Issanda käsusõnu ja tema seadusi Iisraelile:
12. 'Artahsasta, kuningate kuningas, preester Esrale, taeva Jumala seadusetundjale, ja nõnda edasi. Ja nüüd -
13. minu poolt on antud käsk, et minu kuningriigis iga Iisraeli rahva liige ja selle preestrid ja leviidid, kes tahavad Jeruusalemma minna, võivad minna koos sinuga,
14. sest sina oled kuninga ja tema seitsme nõuandja poolt läkitatud toimetama uurimist Juuda ja Jeruusalemma kohta vastavalt oma Jumala seadusele, mis su käes on,
15. ja viima sinna hõbedat ja kulda, mida kuningas ja tema nõuandjad hea meelega on andnud Iisraeli Jumalale, kelle eluase on Jeruusalemmas,
16. nõndasamuti kõike hõbedat ja kulda, mida sa saad kogu Paabeli maakonnast koos rahva ja preestrite vabatahtliku anniga, mida nad annavad teie Jumala koja heaks Jeruusalemmas.
17. Osta siis selle raha eest usinasti härgi, jäärasid ja tallesid ning nende juurde kuuluvaid roa- ja joogiohvreid, ja ohverda neid teie Jumala koja altari Jeruusalemmas!
18. Ja mida sina ja su vennad heaks arvate teha ülejäänud hõbedat ja kullaga, seda tehke oma Jumala tahte järgi!
19. Ja riistad, mis sulle antakse teenistuse jaoks su Jumala kojast, anna kõik üle Jumala ees Jeruusalemmas!
20. Ja su Jumala koja muuks tarviduseks, mis sul tuleb rahuldada, võid sa anda kuninga varakambrist.
21. Ja mina, kuningas Artahsasta, annan käsu kõigile varahoidjaile teisel pool Frati jõge: kõik, mida preester Esra, taeva Jumala seadusetundja, teilt nõuab, tuleb täpselt täita:
22. hõbedat kuni sada talenti, nisu kuni sada koori, veini kuni sada batti ja õli kuni sada batti, aga soola piiramatult.
23. Kõike, mida taeva Jumal käsib, tehtagu taeva Jumala koja jaoks hoolega, sest miks peaks viha tulema kuninga ja tema poegade riigi peale?
24. Ja teile tehakse teatavaks, et ühegi preestri, leviidi, laulja, väravahoidja, templisulase või muu Jumala koja teenri peale ei ole lubatud panna maksu, tolli ega muud koormist.
25. Ja sina, Esra, pane oma Jumala tarkust mõõda, mis su käes on, kohtumõistjaid ja õigusetundjaid, kes kohut mõistaksid kogu rahvale teisel pool Frati jõge, kõigile, kes tunnevad sinu Jumala seadusi; aga neid, kes ei tunne, õpetage!
26. Ja igaühele, kes ei tee sinu Jumala seaduse ja kuninga seaduse järgi, mõistetagu täpselt kohut,

olgu surmaks või pagendamiseks, rahakaristuseks või vangistuseks!

27. Kiidetud olgu Issand, meie vanemate Jumal, kes pani kuningale südame peale Issanda koda Jeruusalemmas toredaks teha

28. ja kes pööras minu poole kuninga ja tema nõuandjate ja kõigi kuninga vägevate vürstide heatahtlikkuse! Nõnda ma sain kinnituse, et Issanda, mu Jumala käsi oli mu peal, ja ma kogusin Iisraelist peamehed, et need läheksid teele koos minuga.

Peatükk 8

1. Need olid perekondade peamehed ja need suguvõsakirjades olivad, kes kuningas Artahsasta valitsemisajal koos minuga Paabelist teele läksid:
2. Piinehasi poegadest Geersom, Iitamari poegadest Taaniel, Taaveti poegadest Hattus, Sekanja poeg;
3. Parosi poegadest Sakarja ja koos temaga sada viiskümmend suguvõsakirjas olnud meest;
4. Pahat-Moabi poegadest Eljoenai, Serahja poeg, ja koos temaga kakssada meest;
5. Sekanja poegadest: Jahasieli poeg ja koos temaga kolmsada meest;
6. Aadini poegadest Ebed, Joonatani poeg, ja koos temaga viiskümmend meest;
7. Eelami poegadest Jesaja, Atalja poeg, ja koos temaga seitsekümmend meest;
8. Sefatja poegadest Sebadja, Miikaeli poeg, ja koos temaga kaheksakümmend meest;
9. Joabi poegadest Obadja, Jehieli poeg, ja koos temaga kakssada kaheksateist meest;
10. Baani poegadest Selomot, Joosifja poeg, ja koos temaga sada kuuskümmend meest;
11. Beebai poegadest Sakarja, Beebai poeg, ja koos temaga kakskümmend kaheksa meest;
12. Asgadi poegadest Joohanani, Hakkatani poeg, ja koos temaga sada kümme meest;
13. Adonikami poegadest viimastena tulnud - nende nimed olid Elifelet, Jeiel ja Semaja, ja koos nendega kuuskümmend meest;
14. Bigvai poegadest Uutai ja Sabbud ja koos nendega seitsekümmend meest.
15. Ma kogusin nad jõe äärde, mis Ahava poole voolab, ja me olime seal kolm päeva leeris; aga kui ma vaatlesin rahvast ja preestreid, siis ei leidnud ma seal ühtegi Leevi poegadest.
16. Siis ma läkitasin peamehed Elieseri, Arieli, Semaja, Elnatani, Jaaribi, Elnatani, Naatani, Sakarja ja Mesullami ning õpetajad Joojaribi ja Elnatani
17. ning käskisin neid minna Iddo juurde, kes oli peamees Kaasifja paikkonnas; ma panin neile suhu sõnad, mis nad pidid rääkima Iddole ja tema vennale, kes asusid Kaasifja paikkonnas, et nad saadaksid meile teenreid meie Jumala koja jaoks.
18. Ja nad saatsid meile, kuna meie Jumala hea käsi oli meie peal, ühe aruka mehe, Iisraeli poja Leevi poja Mahli poegadest, Seerebja, tema pojad ja vennad - kaheksateist meest;
19. ja Hasabja ja koos temaga Jesaja, Merari poegadest, tema vennad ja nende pojad - kakskümmend;
20. ja templisulastest, keda Taavet ja vürstid olid pannud leviite teenima, kakssada kakskümmend templisulast, kõik nimeliselt mainitud.
21. Ja ma kuulutasin seal Ahava jõe ääres paastu, et me alandaksime iseendid oma Jumala ees ja paluksime temalt õnnelikku teekonda enestele ja oma lastele ja kogu oma varale.
22. Sest mul oli häbi kuningalt küsida sõjaväge ja ratsanikke, et need kaitseksid meid teekonnal vaenlaste vastu, vaid me rääkisime kuningaga ja ütlesime: 'Meie Jumala käsi on heana kõigi peal, kes teda otsivad, aga tema võim ja viha on kõigi vastu, kes tema hülgavad.'
23. Nõnda me paastusime ja otsisime selles asjas abi oma Jumalalt, ja tema kuulis meie palvet.
24. Ja ma valisin ülemaist preestrist kaksteist, lisaks Seerebja, Hasabja ja koos nendega kümme nende vendadest.
25. Siis ma vaagisin neile hõbeda ja kulla ja riistad, tõstelõivu meie Jumala kojale, mis kuningas ja tema nõuandjad ja vürstid ning kogu seal olev Iisrael olid andnud.
26. Ma vaagisin neile kätte kuussada viiskümmend talenti hõbedat, saja talendi eest hõberiiustu ja sada talenti kulda;
27. kakskümmend kuldkarikat, tuhat adarkoni väärt, ja kaks hästi hiilgavat vaskriista, kallid nagu kuld.
28. Ja ma ütlesin neile: 'Teie olete pühitsetud Issandale, nõndasamuti on pühitsetud ka riistad; hõbe ja kuld on vabatahtlik and Issandale, teie vanemate Jumalale.
29. Valvake ja hoidke neid, kuni te need vaete ülemate preestrite ja leviitide ning Iisraeli perekondade peameeste ees Jeruusalemmas Issanda koja kambritesse!'
30. Siis võtsid preestrid ja leviidid vastu vaetud hõbeda ja kulla ning riistad, et viia need

Jeruusalemma meie Jumala kotta.

31. Ja me läksime Ahava jõe äärest teele esimese kuu kaheteistkümnendal päeval, et minna Jeruusalemma; meie Jumala käsi oli meie peal ja ta päästis meid vaenlaste ja teeröövlite käest.

32. Ja me tulime Jeruusalemma ning viibisime seal kolm päeva.

33. Aga neljandal päeval vaeti hõbe ja kuld ning riistad meie Jumala kotta, preester Meremoti, Uurija poja kätte; ja koos temaga oli Eleasar, Piinehasi poeg; ja koos nendega olid leviidid Joosabad, Jeesua poeg, ja Nooadja, Binnui poeg.

34. Kõik loeti ja vaeti üle ja kõik, mis vaeti, pandi siis kirja.

35. Vangist tulnud asumiselesaadetud ohverdasid põletusohvriks Iisraeli Jumalale kaksteist härjavärssi kogu Iisraeli eest, üheksakümmend kuus jäära, seitsekümmend seitse oinastalle ja kaksteist patuohvri sikku - kõik põletusohvriks Issandale.

36. Ja nad andsid kuninga käsu üle kuninga asehaldureile ja maavalitsejaile siinpool Frati jõge, ja need aitasid rahvast ning Jumala koda.

Peatükk 9

1. Kui see oli korda saadetud, siis astusid mu juurde vürstid, öeldes: 'Iisraeli rahvas ning preestrid ja leviidid ei ole endid eraldanud teiste maade rahvaist ja nende jäledustest - kaananlastest, hettidest, perislastest, jebuslastest, ammonlastest, moabidest, egiptlastest ja emorlastest,
2. sest nad on nende tütreist võtnud naise enestele ja oma poegadele, ja nõnda on püha seeme segunenud teiste maade rahvastega. Aga vürstide ja eestseisjate käsi on selles jumalavallatuses esimene olnud.'
3. Kui ma sellest asjaolust kuulsin, siis ma käristasin lõhki oma riided ja ülekuue, katkusin oma juukseid ja habet ning istusin masendunult.
4. Ja minu juurde kogunesid kõik, kes kartsid Iisraeli Jumala sõnu vangide jumalavallatuse pärast, mina aga istusin masendunult kuni õhtuse ohvrini.
5. Aga õhtuse ohvri ajal tõusin ma oma alandusest; lõhkikäristatud riideis ja ülekuues langesin ma põlvili ja sirutasin käed Issanda, oma Jumala poole
6. ning ütlesin: 'Mu Jumal! Ma häbenen ja mul on piinlik tõsta oma palet sinu poole, mu Jumal! Sest meie pahateod ulatuvad meil üle pea ja meie süü on tõusnud taevani.
7. Oma vanemate päevist kuni tänapäevani oleme me suured süüdlased, ja meie pahategude pärast on meid, meie kuningaid ja meie preestrid antud teiste maade kuningate kätte, mõõga kätte, vangideks ja riisutavaiks, ja meie näod on olnud täis häbi nagu tänagi.
8. Nüüd on küll üürikeseks silmapilguks Issandalt, meie Jumalalt, meile arm osaks saanud, et ta meile on jätnud pääsenuid ja on meile andnud vaia oma pühas paigas, et meie Jumal saaks valgustada meie silmi ja anda meile pisut elu meie orjuses.
9. Sest orjad me oleme, aga meie orjuseski ei ole meie Jumal meid hüljanud, vaid on oma helduse meie poole pööranud Pärsia kuningate ees, et meid elustada meie Jumala koja püstitamiseks ja selle varemete ülesehitamiseks, ja et anda meile kaitsemüür Juudamaal ja Jeruusalemmas.
10. Ja nüüd, meie Jumal, mida peaksime selle peale ütleva, et me oleme hüljanud sinu käsud,
11. mis sa andsid oma sulaste, prohvetite läbi, öeldes: Maa, mida te lähete pärima, on rüvetatud teiste maade rahvaste jäleduste pärast, millega nad selle oma rüveduses on täitnud äärest ääreni.
12. See on põhjuseks, miks te ei tohi anda oma tütreid nende poegadele ega võtta nende tütreid oma poegadele; ja te ei tohi iialgi otsida nende õnne ja heaolu, et võiksite saada tugevaks ja süüa maa headusest ning jätta see oma lastele igaveseks pärandiks!
13. Ja pärast kõike seda, mis meie peale on tulnud meie kurjade tegude ja meie suure süü tõttu - ometi oled sina, meie Jumal, arvestanud meie pahateod vähemaks ja oled meile andnud pääsenuid, nagu need -
14. kas peaksime jälle tühistama su käsud ja saama langudeks nende jäledate rahvastega? Kas sa mitte ei vihastu lõplikult meie peale, nõnda et ükski ei jää üle ega pääse?
15. Issand, Iisraeli Jumal, sina oled õiglane, seetõttu on täna meist veel pääsenuid järele jäänud. Vaata, me oleme sinu ees oma süüga, kuigi selle tõttu ei võiks ükski seista sinu ees.'

1. Ja kui Esra nõnda palvetas ja tunnistas, nuttes ja maha heites Jumala koja ees, kogunes tema juurde väga suur kogudus Iisraelist, mehi, naisi ja lapsi; sest rahvaski nuttis suurt nuttu.
2. Ja Sekanja, Jehieli poeg Eelami poegadest, rääkis ning ütles Esrale: 'Me oleme truuduseta olnud oma Jumala vastu ja oleme võtnud võõraid naisi maa rahvaste hulgast. Aga veel nüüdki on Iisraelil selles asjas lootust.
3. Tehkem nüüd oma Jumalaga leping, et me saadame ära kõik naised ja kes neist on sündinud, vastavalt Issanda ja nende otsusele, kes kardavad meie Jumala käsku; ja seda tehtagu Seaduse põhjal.
4. Tõuse üles, sest see on sinu asi, aga meiegi oleme sinuga! Ole kindel ja tegutse!'
5. Siis Esra tõusis ja vannutas preestreid, leviite ja kogu Iisraeli, et nad teeksid selle sõna järgi; ja nad andsid vande.
6. Ja Esra tõusis Jumala koja esiselt ning läks Joochanani, Eljasibi poja kambrisse; ta läks sinna, ei söönud leiba ega joonud vett, sest ta leinas vangisolnute jumalavallatuse pärast.
7. Ja kõigile vangisoluile kuulutati Juudas ja Jeruusalemmas, et nad koguneksid Jeruusalemma,
8. aga kes kolme päeva jooksul ei tule, vastavalt vürstide ja vanemate otsusele, selle kogu varandus pannakse vande alla ja ta ise eraldatakse vangide kogudusest.
9. Siis kogunesid kõik Juuda ja Benjamini mehed Jeruusalemma kolmandaks päevaks, mis oli üheksanda kuu kahekümnes päev; ja kõik rahvas istus Jumala koja väljakul, värisedes selle asja ja vihmahoogude pärast.
10. Ja preester Esra tõusis ning ütles neile: 'Te olete olnud jumalavallatud ja olete enestele võtnud võõraid naisi, lisades nõnda Iisraelile süüd!'
11. Aga nüüd tunnistage seda Issandale, oma vanemate Jumalale, ja tehke tema tahtmist: lahutage endid maa rahvaist ja võõrastest naistest!'
12. Ja kogudus vastas ning ütles suure häälega: 'Meie kohus on teha nõnda, nagu sa oled öelnud!'
13. Aga rahvast on palju, ja on vihmaaeg, nõnda et väljas ei saa seista. Ka ei ole see ühe või kahe päeva töö, sest me oleme selles asjas rohkesti üle astunud.
14. Meie vürstid esindagu nüüd tervet kogudust, ja kõik, kes on meie linnades võtnud võõrad naised, peavad tulema määratud aegadel, ja koos nendega iga linna vanemad ja kohtumõistjad, kuni meie Jumala tuline viha selle asja pärast meist on ära pöördunud!'
15. Ainult Joonatan, Asaeli poeg, ja Jahseja, Tikva poeg, astusid üles selle vastu, ning Mesullam ja leviit Sabbetai toetasid neid.
16. Aga vangisolnud tegid nõnda, ja preester Esra valis mehi, perekondade peamehi, vastavalt nende perekondadele, kõiki nimeliselt nimetades; ja need istusid maha kümnenda kuu esimesel päeval seda asja uurima.
17. Ja esimese kuu esimesel päeval said nad valmis kõigi meestega, kes olid enestele võtnud võõrad naised.
18. Preestrite poegadest, kes olid võtnud võõrad naised, leiti: Jeesua, Joosadaki poja poegadest ja tema vendadest: Maaseja, Elieser, Jaarib ja Gedalja,
19. kes andsid käe, et nad saadavad ära oma naised; ja nende süü eest oli süüohvriks üks jäär;
20. ja Immeri poegadest: Hanani ja Sebadja;
21. ja Haarimi poegadest: Maaseja, Eelija, Semaja, Jehiel ja Ussija;
22. ja Pashuri poegadest: Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netaneel, Joosabad ja Elasa.
23. Ja leviitidest: Joosabad, Simeil, Kelaaja, see on Keliita, Petahja, Juuda ja Elieser.
24. Ja lauljaist: Eljasib; ja väravahoidjaist: Sallum, Telem ja Uuri.
25. Ja Iisraelist: Parosi poegadest: Ramja, Jissija, Malkija, Mijamin, Eleasar, Malkija ja Benaja;
26. ja Eelami poegadest: Mattanja, Sakarja, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Eelija;
27. ja Sattu poegadest: Eljoenai, Eljasib, Mattanja, Jeremot, Saabad ja Asiisa;
28. ja Beebai poegadest: Joochanan, Hananja, Sabbai ja Atlai;
29. ja Baani poegadest: Mesullam, Malluk, Adaja, Jaasub, Seal ja Jeremot;

30. ja Pahat-Moabi poegadest: Adna, Kelal, Benaja, Maaseja, Mattanja, Betsalel, Binnui ja Manasse;
31. ja Haarimi poegadest: Elieser, Jissija, Malkija, Semaja, Siimeon,
32. Benjamin, Malluk ja Semarja;
33. ja Haasumi poegadest: Matnai, Mattatta, Saabad, Elifelet, Jeremai, Manasse ja Simeil;
34. ja Baani poegadest: Maadai, Amram, Uuel,
35. Benaja, Beedja, Keluuhil,
36. Vanja, Meremot, Eljasib,
37. Mattanja, Matnai, Jaasai,
38. Baani, Binnui, Simeil,
39. Selemja, Naatan, Adaja,
40. Maknadbai, Saasai, Saarai,
41. Asarel, Selemja, Semarja,
42. Sallum, Amarja, Joosep;
43. ja Nebo poegadest: Jeiel, Mattitja, Saabad, Sebina, Jaddai, Joel ja Benaja.
44. Need kõik olid võtnud vöörad naised, ja osa neist naistest oli sünnitanud lapsi.

Nehemja

Peatükk 1

1. Nehemja, Hakalja poja sõnad. 'Ja see sündis kahekümnenda aasta kislevikuus, et ma olin Suusani palees.
2. Siis tuli Hanani, üks mu vendadest, tema ise ja mõned mehed Juudamaalt. Ma küsitlesin neid pääsenud juutide kohta, kes vangiviimisel olid alles jäänud, ja Jeruusalemma kohta.
3. Ja nemad ütlesid mulle: 'Need, kes seal maal vangiviimisest on alles jäänud, on suures õnnetuses ja häbis, Jeruusalemma müürid on maha kistud ja selle väravad tulega põletatud.'
4. Kui ma neid sõnu kuulsin, siis ma istusin maha, nutsin ja leinasin mitu päeva, ja ma paastusin ja palvetasin taeva Jumala ees.
5. Ja ma ütlesin: 'Oh Issand, taeva Jumal, suur ja kartustäratav Jumal, kes hoiab lepingut ja heldust neile, kes teda armastavad ja tema käske peavad!
6. Olgu nüüd su kõrv tähelepanelik ja su silmad lahti kuulma oma sulase palvet, mida ma nüüd sinu ees palvetan päevad ja ööd, Iisraeli laste, su sulaste pärast, ja millega ma tunnistan Iisraeli laste patte, mis me sinu vastu oleme teinud! Ka mina ja mu isa pere oleme pattu teinud.
7. Me oleme väga kõlvatult talitanud sinu vastu ega ole pidanud käske, määrusi ja seadlusi, mis sa Moosesele, oma sulasele, andsid.
8. Tuleta nüüd meelde seda sõna, mille sa andsid Moosesele, oma sulasele, öeldes: Kui te olete truuduseta, siis ma pillutan teid rahvaste sekka,
9. aga kui te pöördute minu juurde ja peate minu käske ning teete nende järgi, siis kui teie pillutatud oleksid kas või taeva servas, ma kogun nad sealtki ja viin paika, mille ma olen valinud eluasemeks oma nimele.
10. Need on ju sinu sulased ja sinu rahvas, kelle sa oled lunastanud oma suure rammu ja vägeva käega.
11. Oh Issand, pangu nüüd su kõrv tähele oma sulase palvet ja oma sulaste palvet, kes tahavad karta su nime! Ja lase siis täna korda minna oma sulase nõu ja anna temale halastust selle mehe ees!' Mina olin nimelt kuninga joogikallajate ülem.

Peatükk 2

1. Ja niisanikuus, kuningas Artahsasta kahekümnendal aastal, oli tema ees vein; mina tõin veini ja andsin kuningale. Kuna ma tema palge ees ei olnud iialgi olnud kurb,
2. siis kuningas ütles mulle: 'Mispärast sa oled kurva näoga? Ega sa ometi haige ole? See ei ole muud kui südame kurbus.' Siis ma kartsin üliväga
3. ja ütlesin kuningale: 'Kuningas elagu igavesti! Miks ma ei peaks olema kurva näoga, kui see linn, kus on mu vanemate hauad, on varemeis ja selle väravad on tulega põletatud?'
4. Siis küsis kuningas minult: 'Mida sa nüüd soovid?' Aga mina palusin taeva Jumalat
5. ja ütlesin kuningale: 'Kui kuningas heaks arvab ja su sulane on sulle meelepärane, siis läkita mind Juudamaale, mu vanemate haudade linna, et ma saaksin selle üles ehitada!'
6. Siis kuningas, kelle kõrval istus kuninganna, küsis minult: 'Kui kaua su teekond kestab ja millal sa tagasi tuled?' Kui ma nimetasin temale vastava aja, siis oli see kuningale meelega järgi ja ta läkitas mind.
7. Ja ma ütlesin kuningale: 'Kui kuningas heaks arvab, siis antagu mulle kaasa kirjad maavalitsejaile teisel pool Frati jõge, et nad laseksid mu läbi, kuni ma jõuan Juudamaale,
8. nõndasamuti kiri Aasafile, kuninga metsaülemale, et ta annaks mulle puid templipalee väravate ehitamiseks ja linna müüri ning koja jaoks, kuhu ma asun.' Ja kuningas andis mulle need, sest mu peal oli mu Jumala hea käsi.
9. Siis ma tulin maavalitsejate juurde teisele poole Frati jõge ja andsin neile kuninga kirjad; ja kuningas oli koos minuga läkitanud väepealikuid ja ratsanikke.
10. Aga kui Sanballat, hooronlane, ja ametnik Toobija, ammonlane, seda kuulsid, siis pahandas see neid väga, et keegi oli tulnud nõutama head Iisraeli lastele.
11. Ja kui ma olin jõudnud Jeruusalemma ning olin seal olnud kolm päeva,
12. siis ma tõusin öösel üles, mina ja mõned mehed koos minuga, ilma et ma kellelegi oleksin rääkinud, mis Jumal mu südamesse oli pannud Jeruusalemma heaks teha; ka ei olnud mul kaasas muud looma kui see, kellega ma ise ratsutasin.
13. Ja ma läksin öösel Oruväravast välja Loheallika poole ja Sõnnikuvärava juurde, ja vaatlesin Jeruusalemma müüre, mis olid maha kistud, ja selle väravaid, mis olid tulega põletatud.
14. Ja ma läksin edasi Allikavärava ja Kuningatiigi juurde; aga seal ei olnud eeslil, kelle seljas ma istusin, edasipääsuks maad.
15. Siis ma läksin öösel orgu mööda ülespoole ja vaatlesin müüri; seejärel ma pöördusin ümber ja tulin tagasi tulles Oruväravast sisse.
16. Aga ülemad ei teadnud, kuhu ma läksin ja mis ma tegin, sest ma ei olnud senini seda avaldanud ei juutidele ega preestritele, ei suurnikele ega ülemaile, ka mitte muile, kes seda tööd pidid tegema.
17. Aga nüüd ma ütlesin neile: 'Te näete, missuguses õnnetuses me oleme, kuidas Jeruusalemm on varemeis ja selle väravad on tulega põletatud. Mingem ja ehitagem üles Jeruusalemma müür, et meid enam ei teotataks!'
18. Ja ma jutustasin neile, kuidas mu peal oli olnud mu Jumala hea käsi, ja ka neist sõnadest, mis kuningas mulle oli öelnud. Siis nad ütlesid: 'Võtke kätte ja ehitagem!' Ja nad kinnitasid oma käsi selleks heaks tööks.
19. Aga kui hooronlane Sanballat ja ammonlane, ametnik Toobija, ja araablane Gesem seda kuulsid, siis nad pilkasid meid, osutasid meile põlgust ja küsisid: 'Mis see on, mida te teete? Kas tahate kuningale vastu hakata?'
20. Siis ma vastasin ja ütlesin neile: 'Taeva Jumal annab meile kordamineku, ja meie, tema sulased, võtame kätte ja ehitame! Aga teil ei ole osa, õigust ega mälestust Jeruusalemmas!'

Peatükk 3

1. Siis ülempreester Eljasib ja tema vennad preestrid võtsid kätte ja ehitasid Lambavärava; nad pühitsesid selle ja panid sellele väravad ette, ja pühitsesid kuni Sajatornini ja kuni Hananeli tornini.
2. Ja nende kõrval ehitasid Jeeriko mehed; nende kõrval ehitas Sakkur, Imri poeg.
3. Ja Kalavärava ehitasid Senaa pojad; nemad raiusid selle palkidest ja panid sellele ette väravad, lukud ja riivid.
4. Ja nende kõrval parandas Meremot, Hakkosi poja Uuriya poeg; nende kõrval parandas Mesullam, Mesesabeli poja Berekja poeg; nende kõrval parandas Saadek, Baana poeg.
5. Ja nende kõrval parandasid tekoalased; aga nende suurnikud ei painutanud oma kaela oma isanda teenistusse.
6. Ja Vanavärava parandasid Joojada, Paaseahi poeg, ja Mesullam, Besodja poeg; nemad raiusid selle palkidest ja panid sellele ette väravad, lukud ja riivid.
7. Ja nende kõrval parandasid Melatja, gibeonlane, ja Jaadon, meeronotlane, Gibeoni ja Mispa mehed Frati-taguse maavalitseja piirkonnast.
8. Nende kõrval parandas Ussiel, Harhaja poeg, kullassepp; tema kõrval parandas Hananja, salvisegaja; nemad taastasid Jeruusalemma müüri kuni laia müürini.
9. Ja nende kõrval parandas Refaja, Huuri poeg, Jeruusalemma piirkonna ühe poole ülem.
10. Ja tema kõrval parandas Jedaja, Harumafi poeg, oma koja kohal; tema kõrval parandas Hattus, Hasabneja poeg.
11. Järgmist lõiku parandasid Malkija, Haarimi poeg, ja Hassub, Pahat-Moabi poeg, kuni Ahjutornini.
12. Ja nende kõrval parandas Sallum, Halloohesi poeg, Jeruusalemma piirkonna teise poole ülem, tema ise ja ta tütre.
13. Oruvärava parandasid Haanun ja Saanoahi elanikud; nemad ehitasid selle ja panid sellele ette väravad, lukud ja riivid; ja veel tuhat küünart müüri kuni Sõnnikuväravani.
14. Ja Sõnnikuvärava parandas Malkija, Reekabi poeg, Beet-Keremi piirkonna ülem; ta ehitas selle ja pani sellele ette väravad, lukud ja riivid.
15. Ja Allikavärava parandas Sallun, Kol-Hose poeg, Mispa piirkonna ülem; tema ehitas selle, tegi sellele katuse ja pani sellele ette väravad, lukud ja riivid; ja veel parandas ta Veejuhtmetiigi müüri kuninga rohuaia juures kuni astmeteni, mis Taaveti linnast alla viivad.
16. Tema järel parandas Nehemja, Asbuki poeg, Beet-Suuri piirkonna ühe poole ülem, kuni Taaveti haudade kohani ja kaevatud tiigi ning sõjameeste hooneni.
17. Tema järel parandasid leviidid: Rehum, Baani poeg; tema kõrval parandas Hasabja, Keila piirkonna ühe poole ülem, oma piirkonna eest.
18. Tema järel parandasid nende vennad: Bavvai, Heenadadi poeg, Keila piirkonna teise poole ülem.
19. Ja tema kõrval parandas Eeser, Jeesua poeg, Mispa ülem, kahekordset osa selle koha vastas, kust nurgal olevasse lattu üles minnakse.
20. Tema järel parandas agarasti Baaruk, Sabbai poeg, järgmist lõiku nurgast alates kuni ülempreester Eljasibi koja ukse.
21. Tema järel parandas Meremot, Hakkosi poja Uuriya poeg, järgmist lõiku Eljasibi koja uksest Eljasibi koja otsani.
22. Ja tema järel parandasid preestrid, ümbruskonna mehed.
23. Nende järel parandasid Benjamin ja Hassub oma koja kohal; nende järel parandas Ananja poja Maaseja poeg Asarja oma koja kõrval.
24. Tema järel parandas Binnui, Heenadadi poeg, järgmist lõiku Asarja kojast kuni nurgani ja kuni käänakuni.
25. Paalal, Uusai poeg, parandas Nurga- ja Ülatorni kohal, mis kuningakojast välja ulatub vahtkonnaõue juures; tema järel Pedaja, Parosi poeg, -
26. ja Ofelil elavad templisulased - idapoolse Veevärava ja väljaulatuva torni kohal.
27. Tema järel parandasid tekoalased järgmist lõiku suure väljaulatuva torni kohalt kuni templikünka müürini.

28. Ülalpool Hobuvärvat parandasid preestrid, igaüks oma koja kohal.
29. Nende järel parandas Saadok, Immeri poeg, oma koja kohal; ja tema järel parandas Semaja, Sekanja poeg, Idavärava valvur.
30. Tema järel parandasid Hananja, Selemja poeg, ja Haanun, Salafi kuues poeg, järgmist lõiku; nende järel parandas Mesullam, Berekja poeg, oma kambri kohal.
31. Tema järel parandas Malkija, kullassepp, templisulaste ja kaupmeeste kojani, Ülevaatusevärava kohal ja kuni nurgarõduni.
32. Ja nurgarõdu ning Lambavärava vahel parandasid kullassepad ja kaupmehed.
33. Aga kui Sanballat kuulis, et me müüri ehitame, siis ta vihastus ja oli väga pahane; ta pilkas juute
34. ja rääkis oma vendade ja Samaaria sõjaväe ees ning ütles: 'Mida need väetid juudid teevad? Kas see peaks neile jääma? Kas nad hakkavad ohverdama? Kas nad juba täna saavad valmis? Kas nad tahavad põlenud kivid rusuhunnikust teha kõlblikuks?'
35. Ja tema kõrval oli ammonlane Toobija, kes ütles: 'Ehitagu aga! Kui rebane peaks minema nende kivimüüri peale, ta kisuks selle maha!'
36. Kuule, meie Jumal, kuidas meid põlastatakse! Pööra nende teotus nende endi pähe ja anna nad riisutavaiks vangistusemaal!
37. Ära kata kinni nende süütegu ja ära lase kustuda nende pattu oma palge eest, sest nad on ehitajaid pahandanud!
38. Aga me ehitasime müüri ja kogu müür sai valmis pooles kõrguses. Ja rahvas oli südamega töö juures.

Peatükk 4

1. Aga kui Sanballat ja Toobija, araablased, ammonlased ja asdodlased kuulsid, et Jeruusalemma müüride parandamine edenes, et mahakistud kohad hakkasid kinni saama, siis nad vihastusid väga.
2. Ja nad kõik pidasid üheskoos vandenõu, et tulla Jeruusalemma vastu sõdima ja temale tüli tegema.
3. Aga me palusime oma Jumalat ja panime nende vastu vahimehi päeval ja öösel, et nende eest kaitset leida.
4. Juudas öeldi: 'Kandja ramm raageb, prügi on palju - meil pole jaksu ehitada müüri.'
5. Meie vaenlased aga mõtlesid: 'Enne kui nad märkavad ja näevad, tuleme meie nende sekka ja tapame nad ning lõpetame töö.'
6. Kui juudid, kes elasid nende naabruses, tulid ja ütlesid meile vähemalt kümme korda, et kõigist paigust, kus nad elavad, tullakse meile kallale,
7. siis ma panin mehi madalamatesse paikadesse müüri taha, lahtistele kohtadele, ja seadsin rahva üles suguvõsade kaupa mõökade, piikide ja ambudega.
8. Siis ma vaatasin ja võtsin kätte ning ütlesin suurnikele ja ülemaile ning muule rahvale: 'Ärge kartke neid! Mõelge suurele ja kardetavale Issandale ja võidelge oma vendade, poegade ja tütarde, naiste ja kodade eest!'
9. Ja kui meie vaenlased kuulsid, et see meile oli teatavaks saanud ja Jumal nende nõu oli tühistanud, siis me pöördusime kõik tagasi müüri juurde, igaüks oma tööle.
10. Ja sellest päevast alates tegid tööd ainult pooled minu noortest meestest ja pooled kandsid piike, kilpe, ambusid ja soomusrüüsid; ja vürstid seisis kogu Juuda soo taga,
11. kes müüri ehitas. Ja koormakandjad kandsid, tehes ühe käega tööd ja hoides teisega viskoda.
12. Ja ehitajail oli ehitades igaühel oma mõök võõle seotud; ja minu kõrval oli sarvepuhuja.
13. Ja ma ütlesin suurnikele, ülemaile ja muule rahvale: 'Töö on suur ja laialdane ja me oleme hajali piki müüri, üksteisest kaugel.'
14. Aga kust te kuulete sarvehäält, sinna paika kogunege meie juurde! Meie Jumal sõdib meie eest.'
15. Nõnda me siis tegime tööd, aga pooled hoidsid piike, koiduajast kuni tähtede ilmumiseni.
16. Sel ajal ma ütlesin ka rahvale, et igaüks jääks oma sulasega ööseks Jeruusalemma, et nad oleksid meil öösel valves ja päeval töös.
17. Ja meie, ei mina ega mu vennad, ei mu sulased ega vahimehed, kes mulle järgnesid, ei võtnud endil riideid seljast; igaüks võttis end lahti ainult vette minnes.

Peatükk 5

1. Aga rahva ja nende naiste kisa oli suur oma vendade juutide vastu.
2. Oli neid, kes ütlesid: 'Meid, meie poegi ja tütreid on palju. Antagu meile vilja, et saaksime süüa ja jääksime ellu!'
3. Ja oli neid, kes ütlesid: 'Me peame oma põllud, viinamäed ja kojad nälja pärast pandiks andma, et vilja saada.'
4. Ja oli neid, kes ütlesid: 'Me oleme pidanud kuninga maksuks raha laenama oma põldude ja viinamägede vastu.'
5. On ju küll meiegi ihu nagu meie vendade ihu, meiegi lapsed nagu nende lapsed, aga vaata, meie peame siiski oma pojad ja tütreid orjadeks andma, ja mõned meie tütreist ongi juba orjastatud; kuid me oleme selle vastu võimetud, sest meie põllud ja viinamäed on teiste käes.'
6. Kui ma nende kisa ja neid sõnu kuulsin, siis ma vihastusin väga.
7. Ma pidasin oma südames nõu ja riidlesin siis suurnikega ja ülematega ning ütlesin neile: 'Te võtate üksteiselt liigkasu!' Siis ma seadsin neile vastu suure koguduse
8. ja ütlesin neile: 'Meie oleme, nõnda palju kui suutsime, lunastanud oma vennad juudid, kes ennast paganaile olid müünud. Teie seevastu müüte oma vendi, et neid siis jälle meile peaks müüdama!' Siis nad vaikisid ega leidnud vastust.
9. Ja ma ütlesin: 'See pole hea, mis te teete! Kas te ei peaks mitte elama meie Jumala kartuses, paganate, meie vaenlaste teotuse vältimiseks?'
10. Ka mina, mu vennad ja mu sulased oleme neile laenanud raha ja vilja. Loobugem nüüd selle nõudmisest!
11. Andke neile juba täna tagasi nende põllud, viinamäed, õlipuud ja kojad ja sajas osa rahast, viljast, veinist ja õlist, mida te neile olete laenanud!'
12. Ja nad vastasid: 'Me anname tagasi ega nõua neilt midagi; me teeme nõnda, nagu sa oled öelnud.' Siis, kutsudes preestrid, ma vannutasin neid, et nad teeksid nõnda.
13. Minagi puistasin oma põue ja ütlesin: 'Nõnda puistaku Jumal tema kojast ja tööst igaühte, kes seda sõna ei pea! Jäägu ta seesuguseks puistatuks ja tühjaks!' Ja terve kogudus ütles: 'Aamen!' ning kiitis Issandat. Ja rahvas tegi selle sõna järgi.
14. Ja edasi - alates sellest päevast, mil mind kästi olla Juudamaa maavalitsejaks, kuningas Artahsasta kahekümnendast valitsemisaastast kolmekümne teise valitsemisaastani, kaksteist aastat, ei ole mina ega mu vennad söönud maavalitseja leiba.
15. Endised maavalitsejad, kes olid enne mind, olid rahvast raskesti koormanud ja neilt võtnud leiba ja veini, peale selle veel nelikümmend hõbeseeklit; ka oli nende sulastel meelevald rahva üle. Aga mina ei teinud nõnda Jumala kartuse pärast.
16. Ka võtsin ma ise osa sellest müüritööst, kuigi me enestele põldu ei olnud ostnud; ja kõik mu sulased olid sinna tööle kogutud.
17. Juudid ja ülemad, sada viiskümmend meest, ja need, kes ümberkaudseist paganaist meie juurde tulid, olid mu lauas.
18. Seda, mis üheks päevaks valmistati, oli üks härg, kuus valitud lammast ja linnud - neidki valmistati mulle - ja iga kümne päeva järel oli rohkesti kõiksugust veini, aga ma siiski ei nõudnud maavalitseja leiba, sest selle rahva peal oli raske orjus.
19. Meenuta minu heaks, mu Jumal, kõike, mis ma sellele rahvale olen teinud!

Peatükk 6

1. Aga kui Sanballat ja Toobija ja araablane Gesem ja meie muud vaenlased said kuulda, et mina olin ehitanud müüri ja et sellesse ei olnud enam jäänud pragugi, kuigi ma selle ajani veel ei olnud väravaile uksi ette pannud,
2. siis läkitasid Sanballat ja Gesem mulle ütleva: 'Tule, saame üksteisega kokku mõnes külas Oonorus!' Aga nad mõtlesid teha mulle kurja.
3. Ma läkitasin nende juurde käskjalad, et need ütlesid: 'Mul on suur töö teha ja ma ei saa tulla. Töö jääks seisma, kui ma selle jätan ja teie juurde tulen.'
4. Nad läkitasid sel viisil mu juurde neli korda, kuid ma andsin neile sellesama vastuse.
5. Siis läkitas Sanballat sel viisil viiendat korda oma sulase mu juurde, ja sel oli käes lahtine kiri,
6. milles oli kirjutatud: 'Rahvaste hulgas on saanud teatavaks, ja Gesem ütleb, et sina ja juudid kavatsete mässu. Seepärast sa ehitad müüri ja sa ise tahad saada neile kuningaks, nagu räägitakse.
7. Sa oled seadnud isegi prohveteid, et nad Jeruusalemmas sinust kuulutaksid ja ütlesid: Juudal on kuningas! Nüüd saab kuningas sellest kuulda. Tule siis ja peame üheskoos nõu!'
8. Aga ma läkitasin temale ütleva: 'Ei ole sündinud midagi sellesarnast, millest sa räägid, vaid sa ise oled selle välja mõelnud.'
9. Sest nad kõik tahtsid meid hirmutada, mõeldes: 'Nende käed muutuvad töö jaoks lõdvaks ja see jääb tegemata.' Aga kinnita nüüd sina, Jumal, minu käsi!
10. Ja kui ma läksin Mehetabeli poja Delaja poja Semaja kotta - tema ise oli takistatud -, siis ta ütles: 'Kogunegem Jumala kotta, templi sisemusse, ja sulgegem templi ukсед, sest nad tulevad sind tapma! Öösel tullakse sind tapma!'
11. Aga mina vastasin: 'Kas mees nagu mina peaks põgenema? Või kes minutaolistest võiks minna templisse ja jääda ellu? Mina ei lähe.'
12. Sest vaata, ma sain aru, et Jumal ei olnud teda läkitanud, kuigi ta kõneles mu vastu prohvetisõna, vaid Toobija ja Sanballat olid teda palganud:
13. ta oli palgatud selleks, et ma hakkaksin kartma ja teeksin nõnda ning patustaksin; see oleks toonud mulle halva kuulsuse, millega nad oleksid saanud mind teotada.
14. Pea meeles, mu Jumal, Toobijat ja Sanballatit nende tegude pärast, samuti ka naisprohvet Nooadjat ja teisi prohveteid, kes tahtsid mind hirmutada!
15. Nõnda sai müür valmis elulikuu kahekümne viiendal päeval viiekümne kahe päevaga.
16. Ja kui kõik meie vaenlased seda kuulsid, siis kõik meie ümberkaudsed paganad kartsid ja langesid väga eneste silmis, sest nad mõistsid, et see töö oli tehtud meie Jumala abiga.
17. Neil päevil saatsid Juuda suurnikud Toobijale palju kirju, ja Toobijalt tuli neile.
18. Sest Juudas olid paljud tema vandeseltslased, kuna ta oli Sakanja, Aarahi poja väimees ja tema poeg Joohanan oli võtnud naiseks Berekja poja Mesullami tütre.
19. Mullegi räägiti tema kohta kuuldusi ja minu sõnad viidi temale; aga Toobija läkitas kirju, et mind hirmutada.

Peatükk 7

1. Kui müür oli üles ehitatud ja ma olin väravad ette pannud, siis seati väravahoidjad, lauljad ja leviidid kohtadele.
2. Ja ma andsin käsutuse Jeruusalemma üle Hananile, oma vennale, ja Hananjale, paleeülemale, kes oli ustav mees ja kartis Jumalat enam kui paljud teised.
3. Ja ma ütlesin neile: 'Jerusalemma väravaid ei tohi lahti teha enne, kui päike palavasti paistab. Ja kui veel seistakse, suletagu ja riivistatagu väravad! Ja Jeruusalemma elanikest pandagu vahte, igaüks oma vahipostile ja igaüks oma koja kohale!'
4. Linn oli kõikepidi lai ja suur, aga rahvast oli selles vähe ja kojad ei olnud üles ehitatud.
5. Siis pani mu Jumal mulle südamele, et ma koguksin ülikud, peamehed ja rahva suguvõsagirja kandmiseks. Ma leidsin nende suguvõsagirja, kes esimestena olid tulnud, ja leidsin selles olevat kirjutatud:
6. Need on maa pojad, kes neist asumisele viidud vangidest teele läksid, keda Nebukadnetsar, Paabeli kuningas, oli asumisele viinud ja kes tagasi pöördusid Jeruusalemma ja Juudamaale igaüks oma linna,
7. need, kes tulid koos Serubbaabeliga, Jeesuaga, Nehemjaga, Asarjaga, Raamjaga, Nahamaniga, Mordokaiga, Bilsaniga, Misperetiga, Bigvaiga, Nehumiga ja Baanaga; Iisraeli rahva meeste arv oli:
8. Parosi poegi kaks tuhat üks sada seitsekümmend kaks;
9. Sefatja poegi kolmsada seitsekümmend kaks;
10. Aarahi poegi kuussada viiskümmend kaks;
11. Pahat-Moabi poegi, Jeesua ja Joabi poegadest, kaks tuhat kaheksasada kaheksateist;
12. Eelami poegi tuhat kakssada viiskümmend neli;
13. Sattu poegi kaheksasada nelikümmend viis;
14. Sakkai poegi seitsesada kuuskümmend;
15. Binnui poegi kuussada nelikümmend kaheksa;
16. Beebai poegi kuussada kakskümmend kaheksa;
17. Asgadi poegi kaks tuhat kolmsada kakskümmend kaks;
18. Adonikami poegi kuussada kuuskümmend seitse;
19. Bigvai poegi kaks tuhat kuuskümmend seitse;
20. Aadini poegi kuussada viiskümmend viis;
21. Aateri poegi, Hiskija harust, üheksakümmend kaheksa;
22. Haasumi poegi kolmsada kakskümmend kaheksa;
23. Beesai poegi kolmsada kakskümmend neli;
24. Haarifi poegi sada kaksteist;
25. Gibeoni mehi üheksakümmend viis;
26. Petlemma ja Netofa mehi sada kaheksakümmend kaheksa;
27. Anatoti mehi sada kakskümmend kaheksa;
28. Beet-Asmaveti mehi nelikümmend kaks;
29. Kirjat-Jearimi, Kefiira ja Beeroti mehi seitsesada nelikümmend kolm;
30. Raama ja Geba mehi kuussada kakskümmend üks;
31. Mikmasi mehi sada kakskümmend kaks;
32. Peeteli ja Ai mehi sada kakskümmend kolm;
33. teise Nebo mehi viiskümmend kaks;
34. teise Eelami poegi tuhat kakssada viiskümmend neli;
35. Haarimi poegi kolmsada kakskümmend;
36. Jeeriko poegi kolmsada nelikümmend viis;
37. Loodi, Haadidi ja Oono mehi seitsesada kakskümmend üks;
38. Senaa poegi kolm tuhat üheksasada kolmkümmend.
39. Preestrid oli: Jedaja poegi, Jeesua soost, üheksasada seitsekümmend kolm;
40. Immeri poegi tuhat viiskümmend kaks;

41. Pashuri poegi tuhat kakssada nelikümmend seitse;
42. Haarimi poegi tuhat seitseteist.
43. Leviite oli: Jeesua poegi Kadmielist, Hoodavja poegadest seitsekümmend neli.
44. Lauljaid oli: Aasafi poegi sada nelikümmend kaheksa.
45. Väravahoidjaid oli: Sallumi poegi, Aateri poegi, Talmoni poegi, Akkubi poegi, Hatita poegi, Soobai poegi - sada kolmkümmend kaheksa.
46. Templisulased olid: Siiha pojad, Hasuufa pojad, Tabbaoti pojad;
47. Keerosi pojad, Siia pojad, Paadoni pojad;
48. Lebana pojad, Hagaba pojad, Salmai pojad;
49. Haanani pojad, Giddeli pojad, Gehari pojad;
50. Reaja pojad, Resini pojad, Nekooda pojad;
51. Gessami pojad, Ussa pojad, Paaseahi pojad;
52. Beesai pojad, meunlaste pojad, nefuslaste pojad;
53. Bakbuki pojad, Hakufa pojad, Harhuuri pojad;
54. Basluti pojad, Mehiida pojad, Harsa pojad;
55. Barkosi pojad, Siisera pojad, Taamahi pojad;
56. Nesiahi pojad, Hatiifi pojad.
57. Saalomoni orjade pojad olid: Sootai pojad, Soofereti pojad, Periida pojad;
58. Jaala pojad, Darkoni pojad, Giddeli pojad;
59. Sefatja pojad, Hattili pojad, Pokeret-Hassebaimi pojad, Aamoni pojad.
60. Templisulaseid ja Saalomoni orjade poegi oli kokku kolmsada üheksakümmend kaks.
61. Ja need olid teeleminejad Tel-Melahist, Tel-Harsast, Kerubist, Addonist ja Immerist, kes ei suutnud selgeks teha, kas nende vanemate kodu ja sugu pärines Iisraelist:
62. Delaja pojad, Toobija pojad, Nekooda pojad - kuussada nelikümmend kaks.
63. Ja preestrest olid: Habaja pojad, Hakkosi pojad, Barsillai pojad; Barsillai oli naise võtnud gileadlase Barsillai tütreist ja teda nimetati selle nimega, -
64. need, kes otsisid oma suguvõsakirja, aga ei leidnud, ja nad vabastati kui kõlbmatud preestriametist.
65. Ja maavalitseja keelas neid söömast kõige pühamat, enne kui uurimi ja tummimi jaoks on taas preester.
66. Terve kogudus kokku oli nelikümmend kaks tuhat kolmsada kuuskümmend hinge;
67. peale selle nende sulased ja teenijad, keda oli seitse tuhat kolmsada kolmkümmend seitse; ja neil oli kakssada nelikümmend viis mees- ja naislauljat;
68. kaameleid oli nelisada kolmkümmend viis, eesleid kuus tuhat seitsesada kakskümmend.'
69. Ja perekondade peameestest annetasid mõned töö tarvis. Maavalitseja andis alusvaraks tuhat kulddrahmi, viiskümmend piserdusnõu ja viissada kolmkümmend preestrikuube.
70. Ja perekondade peameestest annetasid mõned alusvaraks kakskümmend tuhat kulddrahmi ja kaks tuhat kakssada hõbemiini.
71. Ja mis muu rahvas andis, oli kakskümmend tuhat kulddrahmi, kaks tuhat hõbemiini ja kuuskümmend seitse preestrikuube.
72. Ja preestrid, leviidid, väravahoidjad, lauljad ning muu rahvas ja templisulased, kogu Iisrael, asusid oma linnadesse. Ja kui seitsmes kuu kätte jõudis, olid Iisraeli lapsed oma linnades.

Peatükk 8

1. Siis kogunes terve rahvas nagu üks mees Veevärava esisele väljakule, ja nad ütlesid kirjatundjale Esrale, et ta tooks Moosese Seaduse raamatu, mille Issand Iisraelile oli andnud.
2. Ja preester Esra tõi Seaduse koguduse ette, niihästi meeste kui naiste ette, ja kõigi ette, kes mõistsid kuulata, seitsmenda kuu esimesel päeval.
3. Ja ta luges seda Veevärava esisel väljakul koidust keskpäevani meeste ja naiste ning arusaajate ees; ja kogu rahva tähelepanu oli suunatud Seaduse raamatule.
4. Ja Esra, kirjatundja, seisis puust laval, mis selleks oli ehitatud, ja tema kõrval seisis Mattitja, Sema, Anaja, Uurija, Hilki ja Maaseja paremal pool, ja Pedaja, Miisael, Malkija, Haasum, Hasbaddana, Sakarja ja Mesullam vasakul pool.
5. Ja Esra avas raamatu kogu rahva nähes, sest ta seisis kõrgemal kui kõik muu rahvas; ja kui ta selle avas, tõusis kogu rahvas püsti.
6. Ja Esra kiitis Issandat, suurt Jumalat, ja kogu rahvas vastas käsi tõstes: 'Aamen, aamen!' Ja nad põlvitasid ning heitsid Issanda ette silmili maha.
7. Ja Jeesua, Baani, Seerebja, Jaamin, Akkub, Sabbetai, Hoodija, Maaseja, Keliita, Asarja, Joosabad, Haanan, Pelaja, leviidid, õpetasid rahvale Seadust ja rahvas seisis püsti.
8. Ja nad lugesid raamatut, Jumala Seadust, peatükkide kaupa ja andsid seletust, nõnda et loetust aru saadi.
9. Ja Nehemja, kes oli maavalitseja, ja preester Esra, kirjatundja, ja leviidid, kes rahvast õpetasid, ütlesid kogu rahvale: 'See päev on pühitsetud Issandale, teie Jumalale. Ärge leinake ja ärge nutke!' Sest kogu rahvas nuttis, kui nad Seaduse sõnu kuulsid.
10. Ja ta ütles neile: 'Minge sööge rasvaseid roogi ja jooge magusaid jooke, ja läkitage osa neile, kellel midagi ei ole valmistatud! Sest see päev on pühitsetud meie Issandale. Ja ärge kurvastage, sest rõõm Issandast on teie ramm!'
11. Ja leviidid vaigistasid rahvakogu, öeldes: 'Rahunege, sest see päev on püha! Ja ärge kurvastage!'
12. Siis läks kogu rahvas sööma ja jooma, läkitama teistelegi osa ja pidama suurt rõõmupidu, sest nad mõistsid sõnu, mis neile oli teatavaks tehtud.
13. Ja teisel päeval tulid kokku kogu rahva perekondade peamehed, preestrid ja leviidid kirjatundja Esra juurde Seaduse sõnu tundma õppima.
14. Ja nad leidsid Seaduses, mille Issand Moosese läbi oli andnud, kirjutatud olevat, et Iisraeli lapsed pidid pühade ajal seitsmendas kuus elama lehtmajades,
15. ja et kõigis nende linnades ja Jeruusalemmas pidi kuulutatama ja hüütama, öeldes: 'Minge mägedele ja tooge õlipuu või metsõlipuu oksid ja mürdi, palmid või muu leherikka puu oksid lehtmajade tegemiseks, nagu on kirjutatud!'
16. Ja rahvas läks ja tõi ning tegi enesele lehtmaju, igaüks oma katusele ja õue ja Jumala koja õuedesse, Veevärava väljakule ja Efraimi värava väljakule.
17. Ja terve kogudus, kes vangist oli tagasi tulnud, tegi lehtmaju ja elas lehtmajades, sest Joosua, Nuuni poja päevist selle päevani ei olnud Iisraeli lapsed nõnda teinud. Ja rõõm oli väga suur.
18. Ja Jumala Seaduse raamatut loeti iga päev, esimesest päevast viimase päevani. Ja nad pidasid püha seitse päeva, ja kaheksandal päeval oli lõpetuspüha seatud viisi järgi.

Peatükk 9

1. Ja sellesama kuu kahekümne neljandal päeval kogunesid Iisraeli lapsed paastuma, kotiriided seljas ja mulda pea peal.
2. Ja Iisraeli sugu lahutas enese kõigist muulastest, astus ette ja tunnistas oma patte ning oma vanemate süütegusid.
3. Siis nad tõusid oma kohal püsti ja lugesid Issanda, oma Jumala Seaduse raamatut kolm tundi; ja kolm tundi tunnistasid nad patte ning kummardasid Issandat, oma Jumalat.
4. Ja Jeesua, Baani, Kadmiel, Sebanja, Bunni, Seerebja, Baani ja Kenani läksid üles leviitide lavale ja hüüdsid suure häälega Issanda, oma Jumala poole.
5. Ja leviidid Jeesua, Kadmiel, Baani, Hasabneja, Seerebja, Hoodija, Sebanja ja Petahja ütlesid: 'Tõuske üles ja kiitke Issandat, oma Jumalat, igavesest ajast igavesti, ja õnnistage tema aulist nime, mis on ülem kui kõik kiitus ja ülistus!
6. Sina üksi oled Issand, sina oled teinud taeva, taevaste taevad ja kõik nende väe, maa ja kõik, mis selle peal on, mered ja kõik, mis neis on. Sina annad neile kõigile elu ja taevavägi kummardab sind.
7. Sina, Issand, oled Jumal, kes valis Aabrami ja tõi tema kaldealaste Uurist ning pani temale nimeks Aabraham.
8. Sina leidsid tema südame sinu ees ustava olevat ja sa tegid temaga lepingu, et sa annad tema soole kaananlaste, hettide, emorlaste, perislaste, jebuuslaste ja girgaaslaste maa. Ja sa pidasid oma sõna, sest sina oled õige.
9. Sina nägid meie vanemate viletsust Egiptuses ja kuulsid nende kisendamist Kõrkjamere ääres.
10. Sina tegid tunnustähti ja imetegusid vaarao ja kõigi tema sulaste ja kogu tema maa rahva kallal, sest sa teadsid, et nad nende vastu ülbed olid olnud, ja sa tegid enesele nime, nagu see tänapäevalgi on.
11. Sina lõhestasid nende ees mere ja nad läksid kuiva mööda mere keskelt läbi; aga nende tagaajajad sa viskasid sügavustesse otsekui kivi võimsasse vette.
12. Sina juhtisid neid pilvesambas päeval ja tulesambas öösel, et valgustada neile teed, mida nad pidid käima.
13. Ja sa tulid alla Siinai mäele ja rääkisid nendega taevast ning andsid neile õiged seadlused, tõsised õpetused, head määrused ja käsud.
14. Sina tegid neile teatavaks oma püha hingamispäeva ja sa andsid neile käsud, määrused ja Seaduse oma sulase Moosese läbi.
15. Sina andsid neile taevast leiba, kui neil oli nälg, ja lasksid neile kaljust vett voolata, kui neil oli janu. Ja sa käskisid neid minna pärima maad, mille sa kätt tõstes olid lubanud neile anda.
16. Aga nemad, meie vanemad, läksid ülbeks, olid kangekaelsed ega kuulnud su kärke.
17. Nad tõrkusid kuulmast ega tuletanud meelde sinu imetegusid, mis sa neile olid teinud, vaid olid kangekaelsed ja oma tõrksuses võtsid nad pähe oma orjapõlve tagasi minna. Aga sina oled andeksandja Jumal, armuline ja halastaja, pika meelega ja rikas heldusest; sina ei jätnud neid maha.
18. Kuigi nad tegid endile valatud vasika ja ütlesid: 'See on su jumal, kes sind Egiptusest välja tõi!' ja kuigi nad suuri teotusi korda saatsid,
19. ei jätnud sina siiski neid kõrbes maha oma suure halastuse pärast. Pilvesammas ei lahkunud neist päeval, juhatamast neid teekonnal, ega tulesammas öösel, valgustamast neile teed, mida nad käisid.
20. Sina andsid neile oma hea Vaimu, et neid targaks teha, oma mannat sa ei keelanud nende suudele ja andsid neile vett, kui neil oli janu.
21. Nelikümmend aastat toitsid sa neid kõrbes, neil ei puudunud midagi, ei kulunud nende riided ega paistetanud jalad.
22. Ja sa andsid neile kuningriigid ja rahvad ning jagasid need jaokaupa: nõnda pärisid nad Siihoni maa, Hesboni kuninga maa, ja Oogi, Baasani kuninga maa.
23. Ja sa tegid nende lapsed paljuks nagu taevatähed ja viisid nad maale, mille kohta sa nende vanemaile olid öelnud, et nad lähevad seda pärima.

24. Ja lapsed tulid ning pärisid maa, ja sina alandasid nende ees maa elanikud, kaananlased, ja andsid nad nende kätte, nende kuningad ja maa rahvad, et nad talitaksid nendega, nagu neile meeldib.
25. Ja nad vallutasid kindlustatud linnad ja rammusa maa ning pärisid kojad, mis olid täis kõike head, suurel hulgal raiutud kaevusid, viinamägesid, õlipuid ja viljapuid. Nad sõid, nende kõht sai täis, nad läksid lihavaks ja elasid hästi sinu suure headuse tõttu.
26. Ometi olid nad tõrksad ja hakkasid sulle vastu, heitsid sinu Seaduse selja taha ja tapsid sinu prohvetid, kes neid manitsesid sinu juurde tagasi pöörduma; ja nad saatsid korda suuri teotusi.
27. Seepärast sa andsid nad nende vaenlaste kätte ja need rõhusid neid. Aga sel ajal, kui neil kitsas käes oli, kisendasid nad sinu poole ja sina kuulsid taevast ning andsid neile oma suure halastuse pärast päästjaid, kes päästsid nad nende vaenlaste käest.
28. Aga kui nad said hingata, siis nad tegid jälle kurja sinu ees. Ja sina jätsid nad nende vaenlaste kätte, et need valitseksid nende üle. Aga kui nad jälle sind hüüdsid, siis sa kuulsid taevast ja päästsid nad oma halastuse pärast palju kordi.
29. Ja sa manitsesid neid tagasi pöörduma sinu Seaduse juurde, aga nemad olid ülbed ega kuulnud su käske, vaid patustasid su seadluste vastu, mida inimene peab täitma, et ellu jääda, ja pöörasid tõrksalt selja ning olid kangekaelsed ega kuulnud mitte.
30. Sa kannatasid nendega palju aastaid ja manitsesid neid oma Vaimu läbi oma prohvetite kaudu, aga nad ei pannud seda tähele; seepärast sa andsid nad teiste maade rahvaste kätte.
31. Aga oma suure halastuse pärast ei teinud sa neile lõppu ega jätnud neid maha, sest sina oled armuline ja halastaja Jumal!
32. Ja nüüd, meie Jumal, suur, vägev ja kartustäratav Jumal, kes peab lepingut ja osutab heldust: ära pea väheseks kõike seda kannatust, mis on tabanud meid, meie kuningaid, meie vürste, meie preestreid, meie prohveteid, meie vanemaid ja kogu su rahvast Assuri kuningate päevist kuni tänapäevani!
33. Sina oled õiglane kõiges, mis meie peale on tulnud, sest sina oled osutanud ustavust, meie aga oleme olnud õelad.
34. Jah, meie kuningad, meie vürstid, meie preestrid ja meie vanemad ei ole teinud su Seaduse järgi, ei ole tähele pannud su käske ja manitsusi, millega sa neid manitsesid.
35. Nad ei teeninud sind oma kuningriigis, hoolimata sinu suurest headusest, mida sa neile osutasid, ja hoolimata avarast ja rammusast maast, mille sa neile olid andnud, ega pöördunud oma kurjadest tegudest.
36. Vaata, me oleme nüüd sulased. Maal, mille sa andsid meie vanemaile, et nad sööksid selle vilja ja häid asju, vaata, seal me oleme sulased.
37. Selle rikkalik saak läheb neile kingaile, keda sa meie pattude pärast oled pannud meie üle; nemad valitsevad meie ihu ja meie karjade üle, nagu neile meeldib, ja meie oleme suures hädas.'

Peatükk 10

1. Selle kõige tõttu me teeme ja kirjutame kindla lepingu, ja meie vürstid, meie leviidid ja meie preestrid kinnitavad seda pitsoriga.
2. Ja pitsoriga kinnitajad on: maavalitseja Nehemja, Hakalja poeg, ja Sidkija,
3. Seraja, Asarja, Jeremija,
4. Pashur, Amarja, Malkija,
5. Hattus, Sebanja, Malluk,
6. Haarim, Meremot, Obadja,
7. Taaniel, Ginneton, Baaruk,
8. Mesullam, Abija, Mijamin,
9. Maasja, Bilgai, Semaja - need on preestrid.
10. Ja leviidid on: Jeesua, Asanja poeg, Binnui, Heenadadi poegadest, Kadmiel,
11. ja nende vennad Sebanja, Hoodija, Keliita, Pelaja, Haanan,
12. Miika, Rehob, Hasabja,
13. Sakkur, Seerebja, Sebanja,
14. Hoodija, Baani, Beniinu.
15. Rahva peamehed on: Paros, Pahat-Moab, Eelam, Sattu, Baani,
16. Bunni, Asgad, Beebai,
17. Adonija, Bigvai, Aadin,
18. Aater, Hiskija, Assur,
19. Hoodija, Haasum, Beesai,
20. Haarif, Anatot, Neebai,
21. Magpias, Mesullam, Heesir,
22. Mesesabel, Saadok, Jaddua,
23. Pelatja, Haanan, Anaja,
24. Hoosea, Hananja, Hassub,
25. Halloohes, Pilha, Soobek,
26. Rehum, Hasabna, Maaseja,
27. Ahija, Haanan, Aanan,
28. Malluk, Haarim, Baana.
29. Ja ülejäänud rahvas, preestrid, leviidid, väravahoidjad, lauljad, templisulased ja kõik, kes olid end lahti öelnud teiste maade rahvaist Jumala Seaduse kasuks, nende naised, nende pojad ja tütreid, kõik, kes olid võimelised aru saama,
30. need liitusid oma vägevamate vendadega ja võtsid needuse ja vande kinnitusele endile kohustuse käia Jumala Seaduse järgi, mis Jumala sulase Moosese läbi oli antud, ja tähele panna ning täita kõiki Issanda, meie Jumala käske, tema seadlusi ja määrusi:
31. 'Me ei anna oma tütreid maa rahvaile ega võta nende tütreid oma poegadele.
32. Ja kui maa rahvad toovad hingamispäeval müügiks kaupa ja kõikisugu vilja, siis me ei võta neilt seda hingamispäeval ega muul pühal päeval. Me loobume seitsmenda aasta saagist ja igasugusest võlanõudest.
33. Me võtame endile kohustuse anda kolmandik seeklit aastas meie Jumala koja teenistuse tarvis:
34. ohvrileibadeks, alaliseks roahvriks ja alaliseks põletusohvriks, ohvreiks hingamispäevil, noorkuupäevil ja pühadel, pühadeks asjadeks, patuohvriks, et toimetada Iisraelile lepitust, ja igaks tegevuseks meie Jumala kojast.
35. Meie, preestrid, leviidid ja rahvas, oleme heitnud liisku puude muretsemiseks, nende toomiseks meie perekondade kaupa oma Jumala kojale igal aastal kindlaksmääratud ajal, põletamiseks Issanda, meie Jumala altaril, nagu Seaduses on kirjutatud.
36. Me kohustume tooma Jumala kotta igal aastal uudsevilja oma põldudelt ja uudsevilja kõigist puudest,
37. ja esmasündinud oma poegadest ja kariloomadest, nagu Seaduses on kirjutatud; ja kohustume

tooma oma veiste ning lammaste ja kitsede esmasündinuid oma Jumala kotta preestritele, kes teenivad meie Jumala kojas.

38. Me toome ka parimat oma taignast ja oma tõstelõivudest, kõiksugu puude vilja, värsket veini ja õli preestritele meie Jumala koja kambrites; ja oma põldude kümnist leviitidele, neile leviitidele, kes koguvad kümnist kõigis meie põllutöolinnades.

39. Ja üks preester, Aaroni poegadest, olgu koos leviitidega, kui leviidid koguvad kümnist, ja leviidid peavad viima kümnise kümnisest meie Jumala kotta varaaida kambritesse.

40. Sest neisse kambritesse peavad Iisraeli lapsed ja Leevi lapsed viima vilja, värske veini ja õli tõstelõivu; seal on ka pühamu riistad ja teenivad preestrid, väravahoidjad ja lauljad. Me ei jäta maha oma Jumala koda.'

Peatükk 11

1. Ja rahva vürstid asusid Jeruusalemma, aga muu rahvas heitis liisku, et üks kümnest läheks elama Jeruusalemma, pühasse linna, ja üheksa teistesse linnadesse.
2. Ja rahvas õnnistas kõiki neid mehi, kes vabatahtlikult läksid elama Jeruusalemma.
3. Ja need olid maa peamehed, kes elasid Jeruusalemmas; aga Juuda linnades elas igaüks oma pärandiosas, neile kuuluvais linnades: iisraellased, preestrid ja leviidid, templisulased ja Saalomoni orjade pojad.
4. Jeruusalemmas elas Juuda ja Benjamini poegi. Juuda poegadest: Ataja, Ussija poeg, kes oli Sakarja poeg, kes oli Amarja poeg, kes oli Sefatja poeg, kes oli Mahalaleli poeg Peretsi poegadest,
5. ja Maaseja, Baaruki poeg, kes oli Kol-Hose poeg, kes oli Hasaja poeg, kes oli Joojaribi poeg, kes oli Sakarja poeg, kes oli seelalase poeg.
6. Kõiki Jeruusalemmas elavaid Peretsi poegi oli nelisada kuuskümmend kaheksa vahvat meest.
7. Ja need olid Benjamini pojad: Sallu, Mesullami poeg, kes oli Joedi poeg, kes oli Pedaja poeg, kes oli Koolaja poeg, kes oli Maaseja poeg, kes oli Iitieli poeg, kes oli Jesaja poeg,
8. ja tema järel Gabbai ja Sallai - üheksasada kaksikümmend kaheksa.
9. Ja Joel, Sikri poeg, oli nende ülevaataja, ja Juuda, Hassenua poeg, oli teine linnaülem.
10. Preestritest: Jedaja, Joojaribi poeg, Jaakin,
11. Seraja, Hilkija poeg, kes oli Mesullami poeg, kes oli Saadoki poeg, kes oli Merajoti poeg, kes oli Ahituubi poeg, Jumala koja eestseisja,
12. ja nende vennad, kes toimetasid templiteenistust - kaheksasada kaksikümmend kaks; ja Adaja, Jerohami poeg, kes oli Pelalja poeg, kes oli Amsi poeg, kes oli Sakarja poeg, kes oli Pashuri poeg, kes oli Malkija poeg,
13. ja tema vennad, perekondade peamehed - kakssada nelikümmend kaks; ja Amassai, Asareli poeg, kes oli Ahsai poeg, kes oli Mesillemoti poeg, kes oli Immeri poeg,
14. ja nende vennad, vahvad mehed - sada kaksikümmend kaheksa; nende ülevaataja oli Sabdiel, Gedolimi poeg.
15. Ja leviitidest: Semaja, Hassubi poeg, kes oli Asrikami poeg, kes oli Hasabja poeg, kes oli Bunni poeg;
16. Sabtai ja Joosabad, leviitide peameestest, kes olid Jumala koja välistööde ülevaatajad;
17. Mattanja, Miika poeg, kes oli Sabdi poeg, kes oli palvusel tänulaulu alustava lauljuhataja Aasafi poeg, ja Bakbukja, tema vendade hulgas teisel kohal olija, ja Abda, Sammua poeg, kes oli Gaalali poeg, kes oli Jedutuuni poeg.
18. Kõiki leviite pühas linnas oli kakssada kaheksakümmend neli.
19. Ja väravahoidjad olid: Akkub, Talmon ja nende vennad, kes valvasid väravaid - sada seitsekümmend kaks.
20. Ja ülejäänud Iisrael, preestrid ja leviidid olid kõigis Juuda linnades, igaüks oma pärisosas.
21. Ja templisulased elasid künkal; Siiha ja Gispa olid templisulaste ülemad.
22. Ja leviitide ülevaataja Jeruusalemmas oli Ussi, Baani poeg, kes oli Hasabja poeg, kes oli Mattanja poeg, kes oli Miika poeg Aasafi poegadest, kes laulsid Jumala koja teenistusel.
23. Sest nende kohta oli kuninga käsk ja kindel korraldus, kes nimelt iga päev pidid laulma.
24. Ja Petahja, Mesesabeli poeg, Serahi, Juuda poja poegadest, oli kuninga volinik kõiges, mis rahvasse puutus.
25. Ja nende põldude juures olevais asulais elas Juuda poegi Kirjat-Arbas ja selle tütarlinnades, Diibonis ja selle tütarlinnades, Jekabseelis ja selle külades,
26. Jeesuas, Mooladas, Beet-Peletis,
27. Hasar-Sualis, Beer-Sebas ja selle tütarlinnades,
28. Siklagis, Mekonas ja selle tütarlinnades,
29. Een-Rimmonis, Soras, Jarmutis,
30. Saanoahis, Adullamis ja nende külades, Laakis ja selle väljadel, Asekas ja selle tütarlinnades; nad löid leeri üles Beer-Sebast Hinnomi oruni.

31. Ja Benjamini pojad asusid alates Gebast, Mikmasis, Ajjas, Peetelis ja selle tütarlinnades,
32. Anatotis, Noobis, Ananjas,
33. Haasoris, Raamas, Gittaimis,
34. Haadidis, Seboimis, Neballatis,
35. Loodis ja Oonos, Sepaorus.
36. Ja Juuda leviitide rühmad olid ka Benjamini maal.

Peatükk 12

1. Ja need olid preestrid ja leviidid, kes tulid tagasi koos Serubbaabeliga, Sealtieli pojaga, ja Jeesuaga: Seraja, Jeremija, Esra,
2. Amarja, Malluk, Hattus,
3. Sekanja, Rehum, Meremot,
4. Iddo, Ginnetoi, Abija,
5. Mijamin, Maadja, Bilga,
6. Semaja, Joojarib, Jedaja,
7. Sallu, Aamok, Hilkija, Jedaja; need olid preestrite ja nende vendade peamehed Jeesua päevil.
8. Ja leviidid olid: Jeesua, Binnui, Kadmiel, Seerebja, Juuda ja Mattanja, kes koos oma vendadega juhatas tänulaulu,
9. kuna Bakbukja ja Unni ning nende vennad teenistusel nendega vastamisi seisisid.
10. Ja Jeesuale sündis Joojakim, ja Joojakimile sündis Eljasib, ja Eljasibile sündis Joojada,
11. ja Joojadale sündis Joonatan, ja Joonatanile sündis Jaddua.
12. Ja Joojakimi päevil olid need preestrid perekondade peameesteks: Serajal Meraja, Jeremijal Hananja,
13. Esral Mesullam, Amarjal Joohanan,
14. Mallukil Joonatan, Sebanjal Joosep,
15. Haarimil Adna, Merajotil Helkai,
16. Iddol Sakarja, Ginnetonil Mesullam,
17. Abijal Sikri, Minjaminil, Moadjal Piltai,
18. Bilgal Sammua, Semajal Joonatan,
19. Joojaribil Mattenai, Jedajal Ussi,
20. Sallail Kallai, Aamokil Eeber,
21. Hilkijal Hasabja, Jedajal Netaneel.
22. Leviidid: Eljasibi, Joojada, Joohanani ja Jaddua päevil on perekondade peamehed kirja pandud, nõndasamuti preestrid, kuni pärslase Daarjavesse valitsemisajani.
23. Leevi pojad, perekondade peamehed, on ajaraamatusse kirja pandud Joohanani, Eljasibi poja päevini.
24. Ja leviitide peamehed olid: Hasabja, Seerebja ja Jeesua, Kadmieli poeg, ja nende vennad, kes olid nendega vastamisi kiitmas ja tänamas jumalamehe Taaveti käsu kohaselt, rühm vastavalt rühmale.
25. Mattanja, Bakbukja, Obadja, Mesullam, Talmon ja Akkub olid väravahoidjad, kes valvasid väravate varakambreid.
26. Need elasid Joojakimi, Joosadaki poja Jeesua päevil ja maavalitseja Nehemja ja preestri ning kirjatundja Esra päevil.
27. Ja kui Jeruusalemma müüri pühitseti, siis otsiti leviidid üles kõigist nende asupaikadest ja toodi Jeruusalemma, et pidada rõõmsat pühitsuspidu tänulaulude, simblite, naablite ja kanneldega.
28. Ja lauljate pojad kogunesid Jeruusalemma ümberkaudsest piirkonnast ja netofalaste küladest,
29. Beet-Gilgalist ja Geba ja Asmaveti väljadelt, sest lauljad olid endile ehitanud külasid ümber Jeruusalemma.
30. Preestrid ja leviidid puhastasid endid, nõndasamuti puhastasid nad rahva ning väravad ja müüri.
31. Siis ma käskisin Juuda vürste minna müüri peale, ja ma moodustasin kaks suurt laulukoori ja rongkäiku müüri paremale poole Sõnnikuvärava suunas,
32. ja nende järel käisid Hoosaja ning pooled Juuda vürstidest,
33. ja Asarja, Esra, Mesullam,
34. Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremija,
35. ja mõned preestrite pojad pasunatega: Sakarja, Joonatani poeg, kes oli Semaja poeg, kes oli Mattanja poeg, kes oli Miikaja poeg, kes oli Sakkuri poeg, kes oli Aasafi poeg,
36. ja tema vennad Semaja, Asarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel, Juuda ja Hananai jumalamees Taaveti mänguriistadega; ja Esra, kirjatundja, käis nende ees.

37. Ja nad läksid Allikavärvast mööda, tõusid otseteed Taaveti linna astmeid pidi üles, mööda müürile viivat treppi ülalpool Taaveti koda, kuni Veeväravani ida pool.
38. Ja teine laulukoor, ja selle järel mina ja pool rahvast, läks müüril vastassuunas, Ahjutornist mööda kuni laia müürini,
39. Efraimi värvast mööda ja üle Vanavärava, Kalavärava, Hananeli torni ja Sajatorni Lambaväravani; nad peatusid Vahtkonnavärvast.
40. Siis asetusid mõlemad laulukoorid Jumala kotta, ka mina ja pooled ülemaist, kes koos minuga olid,
41. ja preestrid Eljakim, Maaseja, Minjamin, Miikaja, Eljoenai, Sakarja ja Hananja pasunatega,
42. ja Maaseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Joohanan, Malkija, Eelam ja Eser. Lauljad laulsid ja Jisrahja oli juhatajaks.
43. Ja nad ohverdasid sel päeval suuri ohvreid ning olid rõõmsad, sest Jumal oli neile suure rõõmu valmistanud; ka naised ja lapsed rõõmustasid, ja Jeruusalemma rõõm oli kaugemale kuuldav.
44. Sel päeval määrati mehed varakambrite ülemaiks; varakambrid olid tõstelõivude, uudsevilja ja kümniste jaoks, et nad neisse koguksid linnade põldudelt preestritele ja leviitidele kuuluvad seaduspärased osad, sest Juudal oli rõõm teenivaist preestrest ja leviitidest.
45. Nemad toimetasid nende Jumala teenistust ja puhastusteenistust, nõndasamuti lauljad ja värvahoidjad, nagu Taavet ja tema poeg Saalomon olid käskinud.
46. Sest juba muiste, Taaveti ja Aasafi päevil, oli lauljail juhataja, ja oli olemas kiitus- ja tänulaule Jumalale.
47. Ja kogu Iisrael andis Serubbaabeli päevil ja Nehemja päevil lauljaile ja värvahoidjaile neile kuuluva igapäevase osa; pühitsetud annid anti leviitidele ja leviidid andsid pühitsetud annid Aaroni poegadele.

1. Sel päeval loeti rahva kuuldes Moosese raamatut ja selles leiti olevat kirjutatud, et ammonlane ja moab ei tohtinud iialgi tulla Jumala kogudusse,
2. sellepärast et nad ei olnud Iisraeli lastele vastu tulnud leiva ja veega, vaid palkasid Bileami neid needma; meie Jumal aga muutis needmise õnnistamiseks.
3. Ja kui nad Seadust olid kuulnud, siis nad lahutasid kõik segarahva Iisraelist.
4. Aga enne seda oli preester Eljasib, Toobija sugulane, kes oli pandud meie Jumala koja kambrite ülemaks,
5. sisustanud temale suure kambri, kuhu varem oli pandud roahvreid, viirukit, riistu ning vilja-, veini- ja õlikümnist, mis oli määratud leviitidele, lauljatele ja väravahoidjatele, ja preestrite töstelõive.
6. Ma ei olnud Jeruusalemmas, kui see kõik juhtus, sest Artahsasta, Paabeli kuninga kolmekümne teisel aastal olin ma läinud kuninga juurde. Aga mõne aja pärast palusin ma kuningalt luba
7. ja tulin Jeruusalemma. Ja kui ma märkasin, missuguse pahateo Eljasib Toobija pärast oli teinud, sisustades temale kambri Jumala koja õues,
8. siis ma sain väga pahaseks ja viskasin kõik Toobija koja asjad sellest kambrist välja.
9. Ja ma käskisin kambriid puhtaks teha ning viisin sinna tagasi Jumala koja riistad, roahvrid ja viiruki.
10. Siis ma sain teada, et leviitidele ei olnud antud nende osa ja seepärast olid leviidid ja lauljad, kes pidid teenistust pidama, põgenenud igauks oma põllule.
11. Ja ma riidlesin ülematega ning ütlesin: 'Mispärast on Jumala koda maha jäetud?' Ja ma kogusin nad kokku ning panin nad nende ametisse.
12. Ja kogu Juuda tõi kümnist viljast, veinist ja õlist varaaitadesse.
13. Ja ma määrasin varaaitade ülemaiks preester Selemja ja kirjatundja Saadoki, ja leviitide hulgast Pedaja, ja neile abiliseks Haanani, Mattanja poja Sakkuri poja; sest neid peeti ustavaiks ja nende kohus oli jagada oma vendadele.
14. Mõtlesin, mu Jumal, minu peale selle pärast! Ära kustuta mu häid tegusid, mis ma olen teinud oma Jumala koja ja selle teenistuse heaks!
15. Neil päevil nägin ma Juudamaal mõningaid, kes hingamispäeval surutõrsi sõtkusid ja kes viljakoormaid tõid ja eeslite selga panid, nõndasamuti ka veini, viinamarju, viigimarju ja igasuguseid koormaid hingamispäeval Jeruusalemma tõid; ja ma manitsesin neid, et nad sel päeval toiduaineid müüsid.
16. Seal elas ka tüüroslasi, kes tõid kala ja igasugust kaupa ning müüsid hingamispäeval juutidele Jeruusalemmas.
17. Siis ma riidlesin Juuda suurnikega ja ütlesin neile: 'Mis kõlvatu tegu see on, mida te teete, et te hingamispäeva teotate?'
18. Eks teinud teie vanemad nõndasamuti ja eks lasknud meie Jumal tulla kogu selle õnnetuse meie ja selle linna peale? Ja hingamispäeva teotades te suurendate veelgi viha Iisraeli vastu.'
19. Ja nüüpea kui Jeruusalemma väravais hingamispäeva eel oli läinud pimedaks, käskisin ma väravad sulgeda ja lubasin need avada alles pärast hingamispäeva; ja ma seadsin mõned oma sulastest väravate juurde, et hingamispäeval ükski koorem sisse ei tuleks.
20. Siis jäid kaupmehed ja igasuguse kauba müüjad kord või kaks väljapoole Jeruusalemma.
21. Ja ma manitsesin neid ning ütlesin neile: 'Miks jääte ööseks müüri taha? Kui te seda veel kord teete, siis ma pistan oma käe teie külge!' Sellest ajast ei tulnud nad enam hingamispäeval.
22. Ja ma käskisin leviite, et nad endid puhastaksid ja tuleksid väravaid valvama, et hingamispäeva pühitsetaks. Mõtlesin minu peale, mu Jumal, sellegi pärast, ja ole mulle armuline oma rohke helduse pärast!
23. Neil päevil nägin ma ka juute, kes olid naiseks võtnud asdodlasi, ammonlasi ja moabe.
24. Ja nende lastest rääkisid pooled asdodi keelt või mõne muu rahva keelt, aga juudi keelt nad ei osanud rääkida.

25. Siis ma riidlesin nendega ja sajasin neid, peksin neist mõningaid mehi ja katkusin neilt karvu; ja ma vannutasin neid Jumala nimel: 'Te ei tohi anda oma tütreid nende poegadele ega võtta nende tütreid oma poegadele või iseendile!
26. Eks ole Saalomon, Iisraeli kuningas, selle läbi pattu teinud? Paljude rahvaste hulgas ei olnud tema sarnast kuningat; ta oli oma Jumalale armas ja Jumal pani tema kuningaks kogu Iisraelile, aga tedagi saatsid võõramaa naised pattu tegema.
27. Kas me siis peame kuulma teistki, et teete samasugust suurt pahategu, võttes võõramaa naisi ja murdes nõnda meie Jumalale truudust?'
28. Ja üks ülempreester Eljasibi poja Joojada poegadest oli hooronlase Sanballati väimees, aga ma ajasin ta enese juurest ära.
29. Mu Jumal, pea neid meeles, et nad on rüvetanud preestriametit ning preestrite ja leviitide lepingut!
30. Nõnda ma puhastasin neid kõigest võõrast ja seadsin teenistuskorrad preestritele ja leviitidele, igäühele tema töö,
31. ning puude ja uudsevilja toomiseks määratud ajad. Meenuta, mu Jumal, seda minu heaks!'

Ester

Peatükk 1

1. Ja see sündis Ahasverose ajal, selle Ahasverose, kes valitses Indiast Etioopiani - sada kahtkümmend seitset maad -
2. neil päevil, kui kuningas Ahasveros istus oma kuninglikul aujärjel Suusani palees.
3. Oma valitsemise kolmandal aastal tegi ta võõruspeo kõigile oma vürstidele ja sulastele; Pärsia ja Meedia võimukandjad, ülikud ja maavalitsejad olid tema juures.
4. Ta näitas oma kuningriigi määratut rikkust ja oma võimu toredat hiilgust palju päevi - sada kaheksakümmend päeva.
5. Ja kui need päevad olid möödunud, tegi kuningas seitsmepäevase peo kogu Suusani palees olevale rahvale, niihästi suurtele kui väikestele, kuningliku palee rohuaia väljakul.
6. Peened valged ja sinised kangad olid kinnitatud valgete ja purpurpunaste nõõridega hõberõngaste ja marmorsammaste külge; kullast ja hõbedast lamamisasemed olid alabastrist ja marmorist, klaasjaist ja kirjudest kividest ruudulisel põrandal.
7. Juua anti kuldkarikaist, karikaid oli mitmesuguseid, ja kuninglikku veini oli palju, kuninga kohaselt.
8. Aga joomisel kehtis korraldus, et sundust ei ole, sest kuningas oli seda kinnitanud kõigile oma kojaülemale, et igaüks võib teha, nagu temale meeldib.
9. Kuninganna Vasti tegi peo ka naistele kuningas Ahasverose kuninglikus kijas.
10. Seitsmendal päeval, kui kuninga süda oli veinirõõmus, käskis ta Mehumani, Bistat, Harbonat, Bigtat, Abagtat, Seetarit ja Karkast, seitset eunuhhi, kes kuningas Ahasverost teenisid,
11. tuua kuninganna Vasti kuninga ette koos kuningliku krooniga, et näidata rahvaile ja vürstidele tema ilu, sest ta oli ilusa välimusega.
12. Aga kuninganna Vasti keeldus tulemast kuninga käsu peale, mis eunuhhide kaudu oli antud; siis raevutses kuningas väga ja viha süttis temas põlema.
13. Ja kuningas küsis tarkadelt, kes aegu mõistsid, sest oli viisiks panna kuninga käsk kõigi seaduse- ja õigusetundjate ette,
14. ja temale lähemad olid Karsena, Seetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitse Pärsia ja Meedia vürsti, kes nägid kuninga palet ja istusid kuningriigis esimesel kohal:
15. 'Mida tuleks seaduse järgi teha kuninganna Vastiga, sellepärast et ta ei ole täitnud kuninga käsku, mis eunuhhide kaudu oli antud?'
16. Siis vastas Memukan kuninga ja vürstide ees: 'Mitte ainult kuninga vastu ei ole kuninganna Vasti eksinud, vaid ka kõigi vürstide ja kõigi rahvaste vastu kuningas Ahasverose kõigis maades.
17. Kui kuninganna tegu saab teatavaks kõigile naistele, siis nad hakkavad põlgusega vaatama oma meestele, öeldes: Kuningas Ahasveros käskis tuua kuninganna Vasti enese ette, aga tema ei tulnud.
18. Juba täna võivad Pärsia ja Meedia vürstinnad, kes sellest kuninganna teost kuulevad, kõigile kuninga vürstidele nõnda vastata, ja sellest tuleb palju põlgust ning viha.
19. Kui kuningas heaks arvab, siis tulgu temalt kuninglik käsk ja see kirjutatagu muutmatuna Pärsia ja Meedia seaduste hulka, et Vasti ei tohi tulla kuningas Ahasverose ette ja et kuningas annab tema kuningliku au teisele, kes on temast parem!
20. Ja kui kuninga otsus, mille ta teeb, saab teatavaks kogu tema kuningriigis, mis on ju suur, siis austavad kõik naised oma mehi, niihästi suured kui väikesed.'
21. See kõne oli kuninga ja vürstide silmis hea, ja kuningas tegi Memukani sõna järgi.
22. Ja ta läkitas kirjad kõigisse kuninga maadesse, igale maale tema oma kirjaviisis ja igale rahvale tema oma keeles, et iga mees olgu valitseja oma kijas ja rääkigu oma rahva keelt!

Peatükk 2

1. Pärast neid sündmusi, kui kuningas Ahasverose viha oli jahtunud, mõtles ta Vastile ja sellele, mis ta oli teinud ning mis tema kohta oli otsustatud.
2. Siis ütlesid kuninga sulased, kes teda teenisid: 'Otsitagu kuningale noori neitseid, kes on ilusa välimusega.
3. Kuningas pangu ametnikke kõigisse oma kuningriigi maadesse, et need koguksid kõik ilusa välimusega noored neitsid Suusani palee naistemajasse eunuhhi Heegai, kuninga naistevalvaja käe alla, ja et neile antaks vajalikku iluravi.
4. Ja tütarlaps, kes kuningale meeldib, saagu Vasti asemel kuningannaks.' See kõne oli kuninga meelest hea ja ta tegi nõnda.
5. Suusani palees oli Juuda mees, Mordokai nimi, Jairi poeg, kes oli Sime'i poeg, kes oli benjaminlase Kiisi poeg.
6. Tema oli Jeruusalemmast vangi viidud koos nende vangidega, kes vangistati koos Juuda kuninga Jekonjaga, kelle Paabeli kuningas Nebukadnetsar oli vangi viinud.
7. Tema oli oma sugulase tütre Hadassa, see on Estri kasvataja, sest temal ei olnud ei isa ega ema; see tütarlaps oli ilusa jume ja kauni välimusega; ja et ta isa ja ema olid surnud, siis oli Mordokai võtnud tema enesele tütreks.
8. Ja kui nüüd kuninga käsk ja seadus said teatavaks ja palju tütarlapsi koguti Suusani paleesse Heegai käe alla, siis võeti ka Ester kuningakotta Heegai käe alla, kes oli naistevalvaja.
9. Tütarlaps meeldis temale ja leidis armu tema ees; ja ta tõttas temale andma iluravivahendeid ja kohast toitu, andis temale seitse valitud teenijat kuningakojast ning määras temale ja ta teenijaile parima paiga naistemajas.
10. Ester ei teatanud oma rahvust ja päritolu, sest Mordokai oli teda keelanud seda teatamast.
11. Ja Mordokai kõndis iga päev naistemaja õue ees, et teada saada, kuidas Estri käsi käib ja mis temaga juhtub.
12. Kui igale tütarlapsele jõudis kätte kord, et tal tuli minna kuningas Ahasverose juurde pärast kaheteistkümmne kuu möödumist, nagu naistele oli määratud - sest nõnda kaua kestsid nende iluravipäevad: kuus kuud mürriõliga ja kuus kuud palsamite ning muude naiste iluravivahenditega -,
13. siis võis tütarlaps minna kuninga juurde ja temale anti naistemajast kuningakotta minnes kaasa kõik, mida ta soovis.
14. Ta läks öhtul ja tuli hommikul tagasi teise naistemajasse eunuhhi Saasgase, kuninga liignaistevalvaja käe alla; ta ei läinud enam kuninga juurde, olgu siis, et ta kuningale meeldis ja teda nimeliselt kutsuti.
15. Kui nüüd Estril, Mordokai sugulase Abihaili tütreks, kelle Mordokai oli võtnud enesele tütreks, tuli minna kuninga juurde, siis ei palunud ta midagi muud kui seda, mida eunuhh Heegai, kuninga naistevalvaja, soovitas; aga Ester leidis armu kõigi silmis, kes teda nägid.
16. Ja Ester viidi kuningas Ahasverose juurde tema kuninglikku kotta kümnendas kuus, see on teebetikuus, tema seitsmendal valitsemisaastal.
17. Ja kuningas armastas Estrit enam kui kõiki teisi naisi, ja Ester leidis tema ees armu ja heldust enam kui kõik teised neitsid; ta pani temale kuningliku krooni pähe ja tegi ta Vasti asemel kuningannaks.
18. Ja kuningas tegi suure võõruspeo kõigile oma vürstidele ja sulastele, võõruspeo Estri auks; ta alandas maade makse ja jagas kuningakohaseid kingitusi.
19. Kui teist korda neitseid koguti ja Mordokai istus kuninga väravas -
20. Ester ei olnud teatanud oma päritolu ja rahvust, nagu Mordokai teda oli keelanud, ja Ester tegi Mordokai käsu järgi nagu siis, kui ta oli tema kasvandik -,
21. siis neilsamul päevil, kui Mordokai istus kuninga väravas, vihastasid Bigtan ja Teres, kaks eunuhhi kuninga lävehoidjate hulgast, ja tahtsid pista kätt kuningas Ahasverose külge.
22. Aga Mordokai sai sellest teada ja ta jutustas sellest kuninganna Estrile, ja Ester rääkis seda kuningale Mordokai nimel.

23. Ja kui asja uuriti ning leiti nõnda olevat, siis poodi nad mõlemad puusse; ja see kirjutati kuninga jaoks ajaraamatusse.

Peatükk 3

1. Pärast neid sündmusi ülendas kuningas Ahasveros agaglase Haamani, Hammedata poja, edutas teda ja pani ta istme ülemale kõigist vürstidest, kes ta juures olid.
2. Ja kõik kuninga sulased, kes olid kuninga väravas, pidid heitma põlvili ja kummardama Haamanit, sest nõnda oli kuningas tema suhtes käskinud; aga Mordokai ei põlvitanud ega kummardanud.
3. Siis ütlesid kuninga sulased, kes olid kuninga väravas, Mordokaile: 'Miks sa kuninga käsust üle astud?'
4. Ja kui nad seda temale iga päev olid öelnud, aga tema neid kuulda ei võtnud, siis teatasid nad sellest Haamanile, et näha, kas Mordokai põhjus on küllaldane, kuna ta neile oli öelnud enese juudi olevat.
5. Kui Haaman nägi, et Mordokai ei põlvitanud ja teda ei kummardanud, siis täitus Haaman vihaga.
6. Aga sellest oli tema silmis vähe, et pista kätt üksnes Mordokai külge - sest temale oli Mordokai rahvus teatavaks tehtud -, ja nõnda püüdis Haaman hävitada kõiki juute, kes olid kogu Ahasverose kuningriigis.
7. Esimeses kuus, see on niisanikuus, kuningas Ahasverose kaheteistkümnendal aastal, heideti Haamani ees päevast päeva puuri, see on liisku; nõnda kuust kuusse kaheteistkümnendani, see on adarikuuni.
8. Ja Haaman ütles kuningas Ahasverosele: 'Üks rahvas on hajutatuna ja eraldatuna rahvaste keskel sinu kuningriigi kõigis maades; nende seadused on teistsugused kui kõigil muudel rahvastel ja nad ei tee kuninga seaduste järgi; seepärast ei ole kuningal kasulik neid sallida.
9. Kui kuningas heaks arvab, siis käskigu ta kirjutada, et nad tuleb hukata; mina vaen siis kümme tuhat talenti hõbedat ametnike kätte, et see viidaks kuninga varaaitadesse.'
10. Siis võttis kuningas oma pitserisõrmuse sõrmest ja andis selle agaglasele Haamanile, Hammedata pojale, juutide vaenlasele.
11. Ja kuningas ütles Haamanile: 'Hõbe olgu antud sulle, nõndasamuti rahvas, et sa temaga talitaksid, nagu su meelest hea on!'
12. Ja esimese kuu kolmeteistkümnendal päeval kutsuti kuninga kirjutajad ning lasti kirjutada kõik, mida Haaman käskis, kuninga asehaldureile ja maavalitsejaile, kes olid iga maa üle, ja iga rahva vürstidele, igale maale tema kirjaviisis ja igale rahvale tema keeles; seda kirjutati kuningas Ahasverose nimel ja see kinnitati kuninga pitserisõrmusega.
13. Siis läkitati jooksjatega kirjad kõigisse kuninga maadesse, et tuleb hävitada, tappa ja hukata kõik juudid, noored ja vanad, lapsed ja naised ühel päeval, kaheteistkümnenda kuu, see on adarikuu kolmeteistkümnendal päeval, ja et nende varandus tuleb riisuda.
14. Kirja ärakiri oli antud seadusena igale maale, avaldamiseks kõigile rahvastele, et nad oleksid selleks päevaks valmis.
15. Jooksjad läksid kuninga käsul rutates välja, kui seadus Suusani palees oli antud; kuningas ja Haaman istusid jooma, aga Suusani linn oli ärevuses.

Peatükk 4

1. Kui Mordokai sai teada kõik, mis oli sündinud, siis ta käristas oma riided lõhki, riietus kotiriidesse ja raputas tuhka pea peale, läks linna keskele ning kisendas valjusti ja kibedasti.
2. Ja ta läks kuninga värava ette, sest kotiriides ei olnud lubatud kuninga väravast sisse minna.
3. Igal maal, igas paigas, kuhu kuninga käsk ja tema seadus jõudis, oli juutidel suur lein, paast, nutt ja hala; kotiriie ja tuhk olid paljudele asemeks.
4. Kui Estri teenijad ja eunuhhid tulid ning temale sellest teatasid, siis tundis kuninganna suurt valu ja ta läkitas Mordokaile riideid selga panemiseks, et ta saaks oma kotiriide seljast ära võtta; aga tema ei võtnud neid vastu.
5. Siis kutsus Ester Hataki, ühe kuninga eunuhhidest, kes oli pandud teda teenima, ja andis temale käsu hankida teateid Mordokai kohta, et mis on ja mispärast see nõnda on.
6. Ja Hatak läks Mordokai juurde linna väljakule, mis oli kuninga värava ees,
7. ja Mordokai jutustas talle kõik, mis temaga oli juhtunud, ja andis täpseid andmeid hõbeda kohta, mida Haaman oli lubanud vaagida kuninga varaaitadesse juutide hukkamise eest.
8. Ja ta andis temale ärakirja seadusekirjast, mis Suusanis oli antud nende hävitamiseks, et ta näitaks seda Estrile ja jutustaks talle, ja käsiks teda minna kuninga juurde temalt armu paluma ja oma rahvale abi otsima.
9. Ja Hatak tuli ning andis Estrile edasi Mordokai sõnad.
10. Aga Ester rääkis Hatakiga ja käskis tal Mordokaile öelda:
11. 'Kõik kuninga sulased ja kuninga maade rahvad teavad, et igaühe jaoks, olgu see mees või naine, kes kutsumata läheb kuninga juurde siseõue, on ainult üks seadus: ta peab surema; või olgu siis, kui kuningas sirutab oma kuldkepi tema poole, et ta võib jääda elama. Aga mind ei ole kuninga juurde kutsutud juba kolmkümmend päeva.'
12. Kui Estri sõnad Mordokaile edasi anti,
13. siis Mordokai käskis Estrile vastata: 'Ära mõtle, et sa kuningakojas paremini pääsed kui kõik muud juudid!
14. Sest kui sa sel ajal tõesti vaikid, tuleb juutidele abi ja pääste mujalt, aga sina ja su isa pere hukkute! Ja kes teab, kas sa mitte ei olegi just selle asja pärast pääsenud kuninglikku seisusesse?'
15. Siis Ester käskis Mordokaile vastata:
16. 'Mine kogu kokku kõik Suusanis leiduvad juudid ja paastuge minu pärast; kolm päeva ärge sööge ega jooge ei öösel ega päeval. Minagi paastun oma teenijatega nõnda. Ja siis ma lähen kuninga juurde, kuigi see pole seadusepärane. Aga kui ma hukkun, siis hukkun!'
17. Siis Mordokai läks ja tegi kõik nõnda, nagu Ester teda oli käskinud.

Peatükk 5

1. Ja kolmandal päeval pani Ester selga kuninglikud rõivad ning astus kuningakoja siseõue, mis oli otse kuningakoja vastas; ja kuningas istus oma kuninglikul aujärjel kuninglikus kijas, koja ukse vastas.
2. Kui kuningas nägi kuninganna Estrit õues seisvat, siis leidis too armu tema silmis ja kuningas sirutas Estri poole kuldkepi, mis tal käes oli; siis Ester astus ligi ja puudutas kepiotsa.
3. Ja kuningas ütles temale: 'Mis sul tarvis on, kuninganna Ester, ja mida sa palud? Kui see oleks ka pool kuningriiki, see antakse sulle!'
4. Ja Ester vastas: 'Kui kuningas heaks arvab, siis tulgu kuningas ja Haaman täna peole, mille ma temale olen korraldanud!'
5. Kuningas ütles: 'Saatke kiiresti Haaman, et saaksime teha, nagu Ester on öelnud!' Ja kuningas ning Haaman tulid peole, mille Ester oli korraldanud.
6. Ja veini juues ütles kuningas Estrile: 'Mida sa palud? See antakse sulle! Ja su soov, olgu see või pool kuningriiki, täidetakse!'
7. Aga Ester kostis ning ütles: 'Mu palve ja soov on:
8. kui ma kuninga silmis olen armu leidnud ja kui kuningas heaks arvab anda, mida ma palun, ja teha, mida ma soovin, siis tulgu kuningas ja Haaman peole, mille ma neile korraldan; ma teen siis homme, nagu kuningas soovib!'
9. Ja Haaman läks sel päeval sealt ära rõõmsana ja heas tujus; aga kui Haaman nägi Mordokaid kuninga väravas, et too ei tõusnud püsti ega värisenud tema ees, siis Haaman sai täis tulist viha Mordokai vastu.
10. Aga Haaman talitses ennast ja läks oma kotta; siis ta läkitas sõna ja laskis tuua oma sõbrad ja oma naise Serese.
11. Ja Haaman jutustas neile oma suurest rikkusest ja oma paljudest poegadest, ja sellest, kuidas kuningas teda oli ülendanud ja kuidas ta teda oli edutanud kuninga vürstide ja sulaste ees.
12. Ja Haaman ütles: 'Isegi kuninganna Ester ei lasknud kedagi muud kui mind tulla koos kuningaga peole, mille ta korraldas. Ja homsekski on ta mind kutsunud koos kuningaga.
13. Aga see kõik ei rahulda mind, niikaua kui ma näen juut Mordokaid istumas kuninga väravas!'
14. Siis ütlesid ta naine Seres ja kõik ta sõbrad temale: 'Tehtagu puu, viiskümmend küünart kõrge, ja ütle hommikul kuningale, et Mordokai sinna poodaks. Siis sa võid rõõmsalt koos kuningaga minna peole!' See kõne oli Haamani meelest hea ja ta käskis puu valmis teha.

Peatükk 6

1. Sel ööl ei saanud kuningas und; siis käskis ta tuua meelespeetavate sündmuste kirja, ajaraamatu. Ja kui sellest kuningale ette loeti,
2. siis leiti kirjutatud olevat, kuidas Mordokai oli andnud teateid Bigtani ja Teresi, kuninga kahe eunuhhi kohta lävehoidjate hulgast, et need olid tahtnud pista oma kätt kuningas Ahasverose külge.
3. Ja kuningas küsis: 'Missugune austus ja ülendus on Mordokaile selle eest osaks saanud?' Kuninga sulased, kes teda teenisid, vastasid: 'Ta pole midagi saanud.'
4. Siis küsis kuningas: 'Kes on õues?' Haaman oli just tulnud kuningakoja välisõue kuningale ütlema, et Mordokai poodaks puusse, mille ta tema jaoks oli käskinud valmistada.
5. Ja kuninga sulased vastasid temale: 'Vaata, Haaman seisab õues.' Ja kuningas ütles: 'Ta tulgu sisse!'
6. Ja Haaman tuli ning kuningas küsis temalt: 'Mida tuleks teha selle mehega, keda kuningas tahab austada?' Siis mõtles Haaman oma südames: 'Kellele muule tahab kuningas rohkem austust avaldada kui minule?'
7. Ja Haaman vastas kuningale: 'Mehele, keda kuningas tahab austada,
8. toodagu kuninglik kuub, millesse kuningas ise on olnud riietatud, ja hobune, kelle seljas kuningas on ratsutanud ja kellele kuninglik peaehe on pähe pandud.
9. Kuub ja hobune antagu kuninga ühe vürsti kätte ülikute hulgast; ja riietatagu mees, keda kuningas tahab austada, ning sõidutatagu teda hobuse seljas linna väljakule ja hüütagu tema ees: Nõnda tehakse mehega, keda kuningas tahab austada!'
10. Siis ütles kuningas Haamanile: 'Tõtta, võta kuub ja hobune, nagu sa oled öelnud, ja tee nõnda juut Mordokaiga, kes istub kuninga väravas! Ära jäta midagi tegemata kõigest sellest, mis sa oled öelnud!'
11. Ja Haaman võttis kuue ja hobuse, riietas Mordokai ja sõidutas ta linna väljakule ning hüüdis tema ees: 'Nõnda tehakse mehega, keda kuningas tahab austada!'
12. Seejärel pöördus Mordokai tagasi kuninga väravasse, Haaman aga ruttas oma kotta leinates ja kinnikaetud peaga.
13. Kui Haaman jutustas Seresele, oma naisele, ja kõigile oma sõpradele kõik, mis temale oli juhtunud, siis ütlesid talle tema targad ja ta naine Seres: 'Kui Mordokai, kelle ees sa oled hakanud langema, on juutide soost, siis sa ei suuda tema vastu midagi, vaid sa langed tõesti tema ees.'
14. Kui nad alles temaga rääkisid, saabusid kuninga eunuhhid ja kiirustasid Haamanit minema sellele peole, mille Ester oli korraldanud.

Peatükk 7

1. Kui kuningas ja Haaman olid tulnud kuninganna Estri juurde peole,
2. siis ütles kuningas veini juues Estrile ka teisel päeval: 'Mida sa palud, kuninganna Ester, see antakse sulle! Ja su soov, olgu see või pool kuningriiki, täidetakse!'
3. Ja kuninganna Ester kostis ning ütles: 'Kui ma olen sinu silmis armu leidnud, kuningas, ja kui kuningas heaks arvab, siis kingitagu mulle mu palvel mu elu ja vastavalt mu soovile mu rahvas!
4. Sest meie, mina ja mu rahvas, oleme müüdnud hävitamiseks, tapmiseks ja hukkamiseks. Kui meid oleks müüdnud sulaseiks ja teenijaiks, siis ma oleksin vaikinud, sest seesugune õnnetus ei oleks kuninga tülitamiseks küllaldane.'
5. Siis rääkis kuningas Ahasveros ja küsis kuninganna Estrilt: 'Kes see on ja kus see on, kes on julgenud nõnda teha?'
6. Ja Ester vastas: 'Vaenlane ja vihamees on see kuri Haaman!' Siis kohkus Haaman kuninga ja kuninganna ees.
7. Ja kuningas tõusis vihasena veini joomast ning läks palee rohuaeda, aga Haaman jäi paluma kuninganna Estrit oma elu pärast, sest ta nägi, et kuninga poolt oli tema kohta halba otsustatud.
8. Kui kuningas tuli palee rohuaiast tagasi kotta, kus veini oli joodud, siis oli Haaman langenud asemele, millel Ester lamas. Ja kuningas ütles: 'Kas ta tahab isegi kuningannat mu oma kijas ära naerda?' Vaevalt oli see sõna kuninga suust välja tulnud, kui juba Haamani nägu kaeti.
9. Ja Harbona, üks kuningat teenivatest eunuhhidest, ütles: 'Ennäe, seal on ka puu, mille Haaman laskis valmistada Mordokai jaoks, kes kuninga huvides kõneles. See seisab Haamani koja juures, viiskümmend küünart kõrge.' Ja kuningas ütles: 'Pooge ta sinna!'
10. Ja Haaman poodi puusse, mille ta Mordokai jaoks oli lasknud valmistada; siis lahtus kuninga viha.

Peatükk 8

1. Selsamal päeval andis kuningas Ahasveros kuninganna Estrile juutide vaenlase Haamani koja; ja Mordokai võis tulla kuninga ette, sest Ester oli teatanud, kes ta temale oli.
2. Ja kuningas tõmbas oma pitserisõrmuse, mille ta Haamanilt oli ära võtnud, ja andis selle Mordokaile; ja Ester pani Mordokai Haamani koja üle.
3. Aga Ester rääkis veel kuninga ees ja heitis tema jalge ette maha, nuttis ja anus teda, et ta keelaks agaglase Haamani kurjuse ja tema kava, mille ta juutide vastu oli sepitsenud.
4. Siis sirutas kuningas kuldkepi Estri poole ja Ester tõusis ning seisis kuninga ees
5. ja ütles: 'Kui kuningas heaks arvab ja kui ma tema ees olen armu leidnud, kui see asi on kuninga meelest õige ja mina tema silmis vastuvõetav, siis lase kirjutada, et agaglase Haamani, Hammedata poja kirjad kavaga, mis ta kirjutab kõigis kuninga maades olevate juutide hukkamiseks, tagasi võetaks!
6. Sest kuidas võiksin näha õnnetust, mis mu rahvast tabab, ja kuidas võiksin vaadata oma sugulaste hukkumist?'
7. Siis ütles kuningas Ahasveros kuninganna Estrile ja juut Mordokaile: 'Vaata, ma olen andnud Haamani koja Estrile ja Haaman ise on puusse poodud, sellepärast et ta tahtis pista oma käe juutide külge.
8. Ja nüüd kirjutage teie ise juutide pärast kuninga nimel, nagu teie meelest hea on, ja kinnitage see kuningliku pitserisõrmusega; sest kirja, mis kuninga nimel on kirjutatud ja kuningliku pitserisõrmusega on kinnitatud, ei saa tagasi võtta!'
9. Siis kutsuti otsekohe kuninga kirjutajad - see oli kolmandas kuus, siivanikuus, selle kahekümne kolmandal päeval - ja kirjutati kõik, mida Mordokai käskis, juutidele ja asehaldureile, maavalitsejaile ja maade vürstidele Indiast Etioopiani, saja kahekümne seitsmel maal, igale maale tema kirjaviisis ja igale rahvale tema keeles; ka juutidele nende kirjaviisis ja keeles.
10. Seda kirjutati kuningas Ahasverose nimel ja kinnitati kuninga pitserisõrmusega; ja kirjad läkitati ratsakäskjalgedega, kes ratsutasid kuninglikel hobustel, võidusõiduratsudel.
11. Kirjas lubas kuningas juutidel igas linnas kokku tulla ja oma elu kaitsta, hävitades, tappes ja hukates iga rahva ja maa kõik relvastatud jõud, kes neile kallale kipuvad, ka lapsed ja naised, ja riisudes nende vara,
12. ühel ja samal päeval kõigis kuningas Ahasverose maades. See päev oli kaheteistkümnenda kuu, see on adarikuu kolmeteistkümnendal päeval.
13. Kirja ärakiri oli antud seadusena igale maale, avaldamiseks kõigile rahvastele, et juudid selleks päevaks oleksid valmis oma vaenlastele kätte maksma.
14. Kuninglikel hobustel ratsutavad käskjalad läksid kuninga käsul kiiresti välja ja ruttasid, niipea kui seadus oli Suusani palees antud.
15. Ja Mordokai tuli kuninga juurest kuninglikus kuues, sinises ja valges, suure kuldkrooniga ning valge ja purpurpunase mantliga; ja Suusani linn hõiskas ja rõõmustas.
16. Juutidel oli õnn ja rõõm, õndsus ja au.
17. Ja igal maal ja igas linnas, igal pool, kuhu kuninga käsk ja tema seadus jõudis, oli juutidel rõõm ja ilutsemine, pidu ja head päevad; ja maa rahvast tunnistasid paljud endid juutideks, sest neid valdas hirm juutide ees.

Peatükk 9

1. Ja kaheteistkümneadas kuus, see on adarikuus, selle kolmeteistkümneandal päeval, kui kuninga käsu ja tema seaduse teostamise aeg oli kätte jõudnud, sel päeval, kui juutide vaenlased lootsid saada võimust nende üle, mis oli aga muudetud, nõnda et juudid pidid saama võimust oma vihkajate üle,
2. tulid juudid kokku oma linnades kõigis kuningas Ahasverose maades, et pista oma käsi nende külge, kes neile kurja olid soovinud; ja ükski ei suutnud neile vastu panna, sest hirm nende ees oli vallanud kõiki rahvaid.
3. Ja kõik maade vürstid, asehaldurid ja maavalitsejad ning kuninga ametnikud aitasid juute, sest neid oli vallanud hirm Mordokai ees.
4. Sest Mordokai oli kuningakojas suur, ja kuuldus temast levis kõigisse maadesse; sest see mees, Mordokai, sai üha vägevamaks.
5. Ja juudid löid kõiki oma vaenlasi mõõgaga lüües, tappes ja hukates, ja nad talitasid oma vihkajatega, nagu tahtsid.
6. Suusani palees tapsid ja hukkasid juudid viissada meest;
7. ja Parsandata, Dalfon, Aspata,
8. Poorata, Adalja, Aridata,
9. Parmasta, Arisai, Aridai ja Vajesata,
10. Haamani, Hammedata poja, juutide vaenlase kümme poega tapeti, aga tema vara külge nad ei pistnud oma kätt.
11. Selsamal päeval sai Suusani palees tapetute arv kuningale teatavaks.
12. Ja kuningas ütles kuninganna Estrile: 'Suusani palees on juudid tapnud ja hukanud viissada meest ja kümme Haamani poega. Mida nad siis küll muudes kuninga maades on teinud? Mida sa nüüd palud? See antakse sulle! Ja mis su soov veel olekski, see täidetakse!'
13. Ja Ester ütles: 'Kui kuningas heaks arvab, siis lubatagu ka homme juutidel, kes Suusanis on, talitada nagu täna! Ja kümme Haamani poega poodagu puusse!'
14. Ja kuningas käskis nõnda teha ning Suusanis anti seadus; ja kümme Haamani poega poodi.
15. Ja Suusani juudid tulid kokku ka adarikuu neljateistkümneandal päeval ning tapsid Suusanis kolmsada meest; aga nende vara külge nad ei pistnud oma kätt.
16. Ka muud juudid, kes olid kuninga maades, tulid kokku ja kaitsesid oma elu ja said hingata oma vaenlastest ning tapsid oma vihkajaid seitsekümmend viis tuhat; aga nende vara külge nad ei pistnud oma kätt.
17. See sündis adarikuu kolmeteistkümneandal päeval, aga selle neljateistkümneandal päeval nad puhkasid ning tegid selle pidu- ja rõõmupäevaks.
18. Aga Suusani juudid tulid kokku selle kuu kolmeteistkümneandal ja neljateistkümneandal päeval, ja nad puhkasid selle kuu viieteistkümneandal päeval ning tegid selle pidu- ja rõõmupäevaks.
19. Seepärast tegid juudi maamehed, kes elasid maal külades, adarikuu neljateistkümneanda päeva endile rõõmu- ja pidupäevaks, heaks päevaks, ja läkitasid üksteisele rooga.
20. Ja Mordokai kirjutas need sündmused üles; ja ta läkitas kirjad kõigile juutidele kuningas Ahasverose kõigis maades, niihästi ligidal kui kaugel olijaile,
21. kohustades neid, et nad igal aastal pühitseksid adarikuu neljateistkümneandat ja viieteistkümneandat päeva
22. kui päevi, mil juudid said rahu oma vaenlastest, ja kuud, mil nende mure muutus rõõmuks ja lein pidupäevaks; nad pidid need tegema pidu- ja rõõmupäevadeks ning läkitama üksteisele rooga ja vaestele ande.
23. Ja juudid võtsid tavaks, mida nad juba olid hakanud tegema ja millest Mordokai neile kirjutas.
24. Kuna agaglance Haaman, Hammedata poeg, kõigi juutide vaenlane, oli kavatsenud juute hukata ja oli puuri, see on liisku heitnud nende tagakiusamiseks ja hukkamiseks -
25. ent kui asi jõudis kuninga ette, oli tema kirjalikult käskinud, et Haamani kuri kavatsus, mille ta juutide vastu oli sepsinud, tuleks ta enese pea peale ja et tema ja ta pojad puusse poodaks -

26. siis nimetasid nad neid päevi puurimiks, sõna 'puur' järgi. Seepärast, vastavalt kõigile selle kirja sõnadele ja vastavalt sellele, mida nad ise olid näinud ja mis neile oli juhtunud,
27. seadsid ja võtsid juudid muutmatuks kohustuseks ja tavaks iseendile ja oma järeltulijaile ja kõigile nendega liitujaile pühitseda igal aastal neid kahte päeva vastavalt eeskirjale ja määratud ajale,
28. ja et neid päevi meenutaks ja pühitseks iga rahvapõlv ja iga suguvõsa igal maal ja igas linnas, et need puurimipäevad ei kaoks juutide hulgast ja et mälestus neist ei lakkaks nende järeltulijail.
29. Ja kuninganna Ester, Abihaili tütar, ja juut Mordokai kirjutasid kogu oma mõjujõuga, et kinnitada seda teist puurimikirja.
30. Ja kirjad läkitati kõigile juutidele Ahasverose kuningriigi saja kahekümne seitsmel maal sõbralike ja usaldusväärsete sõnadega,
31. et neid puurimipäevi peetaks määratud ajal, nagu juut Mordokai ja kuninganna Ester olid need neile seadnud ja nagu nad ise olid endile ja oma järeltulijaile korraldusi teinud paastu ja kaebehüüu asjus.
32. Nõnda kinnitas Estri käsk need puurimi eeskirjad, ja need kirjutati raamatusse.

Peatükk 10

1. Ja kuningas Ahasveros pani maale ja mere saartele peale töökohustuse.
2. Ja kõik tema võimsuse ja vägevuse teod ning täpsed andmed Mordokai suurusest, kuidas kuningas teda ülendas - eks need ole kirja pandud Meedia ja Pärsia kuningate Ajaraamatus?
3. Sest juut Mordokai oli kuningas Ahasverosest järgmine mees, ta oli juutidele suur ja oma paljudele vendadele armas; tema taotles oma rahvale head ja kõneles kogu oma soo hüvanguks.

Iob

Peatükk 1

1. Uusimaal oli mees, Iiob nimi. See mees oli vaga ja õiglane, ta kartis Jumalat ja hoidus kurjast.
2. Temale sündis seitse poega ja kolm tütart.
3. Tema karjas oli seitse tuhat lammast ja kitse, kolm tuhat kaamelit, viissada paari härgi, viissada emaeeslit, ja tal oli väga palju peret; see mees oli rikkaim kõigist hommikumaaalastest.
4. Tema pojad käisid ja pidasid pidusid üksteise kodades, igaüks omal päeval; nad läkitasid käskjalad oma kolme õe järele ja kutsusid nad enestega sööma ja jooma.
5. Aga kui pidupäevad olid ringi teinud, siis Iiob läkitas käskjalad poegade järele ja pühitses neid; ta tõsis hommikul vara ja ohverdas põletusohvreid, igaühe eest ühe, sest Iiob mõtles: 'Võib-olla on mu pojad pattu teinud ja südames Jumalat neednud.' Nõnda tegi Iiob alati.
6. Ent ühel päeval, kui Jumala lapsed tulid ja seisid Issanda ees, tuli ka saatan nende sekka.
7. Ja Issand küsis saatanalt: 'Kust sa tuled?' Ja saatan vastas Issandale ning ütles: 'Maad mööda hulkumast ja rändamast.'
8. Siis Issand ütles saatanale: 'Kas oled pannud tähele mu sulast Iiobit? Sest tema sarnast maa peal ei ole: vaga ja õiglane mees, kardab Jumalat ja hoidub kurjast.'
9. Saatan vastas Issandale ning ütles: 'Kas Iiob asjata Jumalat kardab?'
10. Eks sa ole teinud igast küljest aia ümber temale ja ta kojale ning kõigele, mis tal on? Sa oled õnnistanud tema kätetööd ja ta kari on siginenud maal.
11. Aga pista ometi käsi tema külge ja puuduta kõike, mis tal on! Kas ta siis õnnistab su palet?'
12. Siis Issand ütles saatanale: 'Vaata, kõik, mis tal on, olgu sinu käes! Ära ainult pista kätt tema enese külge!' Ja saatan läks Issanda juurest ära.
13. Ja ühel päeval, kui ta pojad ja tütred olid söömas ja veini joomas oma vanima venna kojas,
14. tuli käskjalg Iiobi juurde ja ütles: 'Härjad olid kündmas ja emaeeslid nende kõrval söömas,
15. aga seebalased tulid kallale ja võtsid need ära ja löid poisid möögateraga maha. Ainult mina üksi pääsesin seda sulle teatama.'
16. Kui ta alles rääkis, tuli teine ja ütles: 'Jumala tuli langes taevast ning süütas lambad, kitsed ja poisid ning põletas nad ära. Ainult mina üksi pääsesin seda sulle teatama.'
17. Kui ta alles rääkis, tuli teine ja ütles: 'Kaldealased tegid kolm salka ja tungisid kaamelite kallale ning võtsid need ära ja löid poisid möögateraga maha. Ainult mina üksi pääsesin seda sulle teatama.'
18. Kui ta alles rääkis, tuli veel üks käskjalg ja ütles: 'Su pojad ja tütred olid söömas ja veini joomas oma vanima venna kojas.
19. Vaata, siis tuli kõrbe poolt suur tuul, tõukas koja nelja nurka ja see langes noorte meeste peale, nõnda et nad surid. Ainult mina üksi pääsesin seda sulle teatama.'
20. Siis Iiob tõsis ja käristas oma kuue lõhki, ajas pea paljaks, heitis maha, kummardas
21. ja ütles: 'Alasti olen ma emahust tulnud ja alasti pöördun ma tagasi. Issand on andnud ja Issand on võtnud; Issanda nimi olgu kiidetud!'
22. Kõige selle juures ei teinud Iiob pattu ega rääkinud Jumala kohta halba.

Peatükk 2

1. Ja ühel päeval, kui Jumala lapsed tulid ja seisis Issanda ees, tuli ka saatan nende sekka ja seisis Issanda ees.
2. Ja Issand küsis saatanalt: 'Kust sa tuled?' Ja saatan vastas Issandale: 'Maad mööda hulkumast ja rändamast.'
3. Siis Issand ütles saatanale: 'Kas oled pannud tähele mu sulast Iiobit? Sest tema sarnast maa peal ei ole: ta on vaga ja õiglane mees, kardab Jumalat ja hoidub kurjast. Ikka veel peab ta kinni oma vagadusest, kuigi sa kihutasid mind tema vastu teda ilma põhjuseta hävitama.'
4. Aga saatan vastas Issandale ning ütles: 'Nahk naha vastu, ja mees annab kõik, mis tal on, oma hinge eest.'
5. Aga siruta ometi oma käsi ning puuduta tema luud ja liha! Kas ta siis õnnistab su palet?'
6. Ja Issand ütles saatanale: 'Vaata, ta on su käes! Säasta ainult tema hing!'
7. Siis saatan läks Issanda juurest ära ja lõi Iiobit kurjade paisetega jalatallast pealaeni.
8. Iiob aga võttis enesele potikillu, et sellega ennast kaapida; ja ta istus tuha sees.
9. Siis ta naine ütles temale: 'Kas sa veelgi oma vagadusest kinni pead? Nea Jumalat ja sure!'
10. Aga ta vastas temale: 'Sinagi räägid, nagu rumalad naised räägivad. Kas me peaksime Jumalalt vastu võtma ainult head, aga mitte kurja?' Kõige selle juures ei teinud Iiob oma huultega pattu.
11. Kui Iiobi kolm sõpra kuulsid kogu sellest õnnetusest, mis teda oli tabanud, siis tulid nad igaüks oma kodupaigast: teemanlane Eliifas, suhiit Bildad ja naamalane Soofar; ja nad tulid kokku, et minna temale kaastunnet avaldama ja teda trööstima.
12. Aga kui nad eemalt oma silmad üles tõstsid, siis nad ei tundnud teda. Ja nad tõstsid häält ning nutsid, ja igamees käristas oma kuue lõhki ning riputas enesele vastu taevast tuhka pea peale.
13. Siis nad istusid maas koos temaga seitse päeva ja seitse ööd, ja ükski ei rääkinud temaga sõnagi, sest nad nägid, et ta valu oli väga suur.

Peatükk 3

1. Seejärel avas Iiob suu ja needis oma sündimispäeva.
2. Ja Iiob hakkas rääkima ning ütles:
3. 'Kadugu see päev, mil ma sündisin, ja see öö, mil öeldi: 'Poeglaps on eostunud!'
4. Muutugu pimeduseks see päev; ärgu hooligu temast Jumal ülal ja ärgu paistku temale valgust!
5. Nõudku teda pimedus ja surmavari, pilved lasugu ta peal, kohutagu teda päeva pimendused!
6. See öö - võtku teda pilkane pimedus! Ärgu ta seltsigu aasta päevadega, kuude hulka ta ärgu tulgu!
7. Vaata, see öö jäägu viljatuks, ärgu olgu tal hõiskamist!
8. Vandugu teda päevaneedjad, kes on valmis Leviatanit äratama!
9. Pimenegu ta puhtetähed, oodaku ta valgust, mis ei tule, ärgu saagu ta näha koidukiiri,
10. sellepärast et ta ei sulgenud mu emaihu ust ega varjanud vaeva mu silma eest.
11. Miks ma ei surnud emakotta, üsast välja tulles ei heitnud hinge?
12. Miks võtsid põlved mind vastu ja miks olid rinnad, et sain imeda?
13. Tõesti, ma oleksin nüüd maganud ja mul oleks olnud rahu; oleksin siis uinunud, mul oleks puhkus
14. koos kuningate ja maanõunikega, kes ehitasid endile hauamärgid,
15. või koos vürstidega, kellel oli kulda, kes täitsid oma kojad hõbedaga.
16. Või miks ma ei olnud nagu varjatud nurisünnitis, nagu lapsukesed, kes päevavalgust ei saa näha?
17. Seal jätavad õelad ässituse ja seal saavad väsinud puhata,
18. seal on kõik vangid muretud: nad ei kuule enam sundija häält.
19. Seal on pisike ja suur ühesugused ja ori on vaba oma isandast.
20. Miks antakse valgust vaevatule ja elu neile, kelle hing on kibestunud,
21. kes ootavad surma, mis ei tule, ent kes otsivad seda enam kui varandust,
22. kes hõiskavad juubeldades ja on rõõmsad, kui nad leiavad haua?
23. Miks antakse valgust mehele, kelle tee on varjul, kellele Jumal igast küljest on pannud takistusi?
24. Sest ohkamine on mulle leivaks ja mu kaebed voolavad nagu vesi.
25. Sest see, mille ees ma tundsin hirmu, tuli mulle kätte, ja mida ma kartsin, see tabas mind.
26. Ei ole mul rahu, ei vaikust ega hingamist, küll aga on tulnud rahutus.'

Peatükk 4

1. Siis rääkis teemanlane Eliifas ja ütles:
2. 'Ega püüe sinuga rääkida tüüta sind? Aga kes võiks sõnu peatada?'
3. Vaata, sina õpetasid paljusid ja kinnitasid nõrku käsi.
4. Su sõnad tõstsid üles komistaja ja sa tegid nõtkuvad põlved tugevaks.
5. Aga nüüd on see juhtunud sulle ja sa nõrked, see puudutab sind ja sa jahmud.
6. Kas mitte jumalakartus ei ole su lootus ja su laitmatud eluviisid su ootus?
7. Mõttele ometi: kes on süütult hukkunud ja kus on õiged hävitatud?
8. Niipalju kui mina olen näinud: kes künnavad ülekohtu ja külvavad õnnetust, need lõikavadki seda.
9. Nad hukuvad Jumala hingeõhust ja hävivad tema vihapuhangust.
10. Lõvi mõirgamine, lõvi hääl, ja noorte lõvide hambad - need murtakse.
11. Lõvi hukkub saagi puudusel ja emalõvi kutsikad aetakse laiali.
12. Mulle tuli vargsi sõna ja mu kõrv kuulis sellest sosinat
13. öiste nägemuste rahutuis mõtteis, kui sügav uni on langenud inimeste peale.
14. Hirm haaras mind ja värin ja pani kõik mu luud-liikmed vappuma.
15. Üks vaim liugles üle mu näo; mu ihukarvad tõusid püsti.
16. Ta seisatas, aga ta välimust ma ei tundnud - üks kuju mu silma ees. Vaikus. Siis ma kuulsin häält:
17. 'Ons inimene õige Jumala ees või mees puhas oma Looja ees?'
18. Vaata, oma sulaseidki ta ei usu ja oma ingleid ta peab eksijaiks,
19. veel vähem siis neid, kes elavad savihoones, mille alusmüürid on põrmus. Need lüüakse rutemini pihuks kui koi.
20. Hommikust õhtuni lüüakse neid puruks, märkamata hukuvad nad igaveseks.
21. Eks nende telginöörid kista üles? Nad surevad, ilma et taipaksidki.

Peatükk 5

1. Hüüa ometi! Ons keegi, kes sulle vastab? Kelle poole pühadest sa pöördud?
2. Tõesti, meelehärm tapab meeletu ja õhin surmab narri.
3. Ma nägin meeletut juurduvat ja ma sajatasin äkitselt tema eluaset.
4. Tema lapsed jäid kaitsetuks, neid rõhuti väravas ja päästjat ei olnud.
5. Tema lõikuse sõi näljane: kibuvitse vaheltki võttis ta selle, ja janused kahmasid ta varanduse.
6. Sest õnnetus ei tõuse põrmust ega võrsu kannatused mullast,
7. vaid inimene ise sünnib vaevaks ja sädemed lendavad kõrgele.
8. Ometi pöördusin ma Jumala poole ja viiksin oma asja Jumala ette,
9. kes teeb suuri ja uurimatuid asju, arvutuid imetegusid,
10. kes annab maa peale vihma ja saadab põldudele vee,
11. et tõsta alandlikke kõrgele ja anda leinajaile suurt õnne,
12. kes teeb tühjaks kavalate kavatsused, et nende kätetöö ei läheks korda,
13. kes tabab tarku nende tarkuses, et salalike nõu läheks luhta,
14. et nad päevaajal kohtaksid pimedust ja lõunaajal kobaksid otsekui öösel.
15. Nõnda ta päästab mõõga eest, nende suu eest, vaese vägeva käest,
16. et viletsal oleks lootust ja ülekohus suleks oma suu.
17. Vaata, õnnis on inimene, keda Jumal noomib. Ära siis põlga Kõigevägevama karistust!
18. Sest tema valmistab küll valu, aga tema ka seob haavad, tema lööb, aga tema käed ka parandavad.
19. Kuuest hädast päästab ta sind ja seitsmendas ei puutu sinusse kuri.
20. Näljas lunastab ta sind surmast ja sõjas mõõga käest.
21. Keelepeksu eest oled sa peidetud ja sul pole karta hävingut, kui see tuleb.
22. Sa võid naerda hävingut ja nälga ja sul pole vaja karta maa loomi.
23. Sest sul on leping kividega väljal ja metsloomadel on sinuga rahu.
24. Siis sa tunned, et su telgil on rahu, ja kui sa vaatad oma karjamaad, siis ei puudu seal midagi.
25. Ja sa märkad, et su sugu on suur, su järeltulijaid on otsekui rohtu maa peal.
26. Küpses vanuses sa lähed hauda, otsekui naber pannakse rehepõrandale omal ajal.
27. Vaata, seda me oleme uurinud, nõnda see on. Sina aga kuula ja võta see teatavaks!'

Peatükk 6

1. Siis vastas Iiob ja ütles:
2. 'Kui ometi mu meelehärm saaks vaetud ja mu õnnetus oleks pandud vaekaussidele.
3. Tõesti, see oleks nüüd raskem kui mereliiv. Seepärast on mu sõnadki tormakad.
4. Sest minus on Kõigevägevama nooled, mu vaim joob nende mürki. Jumala hirmutamised on rivistunud mu vastu.
5. Kas metseesel kisendab noore rohu peal või ammub härg oma sulbi juures?
6. Kas magedat süüakse ilma soolata või on siis maitset kassinaeri limal?
7. Mu hing tõrgub neid puudutamast, need on mulle nagu rüvetatud roog.
8. Oh, et ometi mu palve täide läheks ja Jumal annaks, mida soovin!
9. Otsustaks ometi Jumal mind murda, sirutaks oma käe ja löikaks katki mu elulõnga,
10. siis oleks mul veel troostigi: ma hüppaksin rõõmu pärast isegi armutus valus, sest ma ei ole salanud Püha sõnu.
11. Mis on mu jõud, et jaksaksin oodata, ja missugune peaks olema mu eesmärk, et suudaksin kindlaks jääda?
12. Ons mu tugevus nagu kivide tugevus või ons mu ihu vaskne?
13. Tõesti, mul enesel ei ole abi ja pääsemine on mu juurest peletatud.
14. Kes põlgab sõbra sõprust, see loobub Kõigevägevama kartusest.
15. Mu vennad on petlikud nagu jõgi, otsekui kuivaks valguvad jõesängid,
16. mis jääst on muutunud tumedaks, kuhu lumi on pugunud peitu;
17. veevaeseks jäädes need vaikivad, kuumuses kaovad oma asemelt.
18. Karavanid põikavad teelt kõrvale, lähevad kõrbe ja hukuvad.
19. Teema karavanid heidavad pilke, Seeba teekäijad loodavad nende peale:
20. oma lootuses nad jäävad häbisse, sinna jõudes nad pettuvad.
21. Seesuguseiks olete nüüd saanud: te näete kohutavat asja ja kardate.
22. Kas ma olen öelnud: 'Andke mulle kingitusi!' või: 'Makske oma varandusest minu eest,
23. päästke mind vaenlase võimusest ja lunastage mind vägivallategijate käest!'
24. Õpetage mind, siis ma vaikin! Tehke mulle selgeks, milles olen eksinud!
25. Otsekohesed sõnad ei olekski kibedad. Aga mis tähendus on teie noomimisel?
26. On teil kavatsus mu sõnu laita? Kas meeltheitja kõne peaks olema nagu tuul?
27. Te heidate liisku isegi vaeslapse pärast ja müüte maha oma sõbra.
28. Aga nüüd vaadake mu peale! Ma tõesti ei valeta teile näkku!
29. Jätke ometi järele, et ei sünniks ülekohut! Jah, jätke järele, sest veel on mul selles asjas õigus!
30. Ons mu keelel ülekohut? Või ei taipa mu suulagi, mis on õnnetus?

Peatükk 7

1. Eks ole inimesel maa peal võitlemist ja tema päevad nagu palgalise päevad?
2. Otsekui sulane, kes igatseb varju, ja nagu palgaline, kes ootab oma tasu,
3. nõnda sain ma enesele pärisosaks piinakuud ja mulle määrati vaevaööd.
4. Kui ma magama heidan, siis ma mõtlen: 'Millal võin tõusta?' ja kui olen üles tõusnud, siis: 'Millal tuleb õhtu?' Ma olen koiduni täis rahutust.
5. Mu ihu on kaetud ussikeste ja mullakamaraga, mu nahk on kärnas ja kurtunud.
6. Mu päevad on kärmemad kui süstik ja lõpevad lootuseta.
7. Pea meeles, et mu elu on otsekui tuuleiil, ei saa mu silm enam õnne näha.
8. Enam ei näe mind silm, mis mind praegu vaatab, su silmad otsivad mind, aga mind ei ole enam.
9. Pilv kaob ja läheb ära: nõnda ei tõuse ka see, kes läheb alla surmavalda.
10. Ta ei tule enam tagasi oma kotta ja tema ase ei tunne teda enam.
11. Seepärast ei taha minagi keelata oma suud: ma räägin oma vaimu ahastuses, kaeblen oma hinge kibeduses.
12. Kas ma olen meri või meremadu, et sa paned mu üle valve?
13. Kui ma mõtlen: 'Mu voodi peab mind trööstima, mu magamisase mu kaebust kandma',
14. siis sa kohutad mind unenägudes ja teed mulle hirmu nägemustega,
15. nõnda et mu hing peab paremaks lämbumist, pigem surm kui need mu kondid!
16. Küllalt! Ma ei taha elada igavesti! Jäta mind! Mu päevad ongi ju ainult õhk.
17. Mis on inimene, et sa pead teda suureks ja et sa paned teda tähele,
18. vaatad ta järele igal hommikul ja katsud teda läbi igal hetkel?
19. Kas sa ei pööragi oma pilku ära mu pealt ega jäta mind süljeneelamise ajakski?
20. Kui ma ka olen pattu teinud, mida ma siis sellega teen sinule, sa inimese valvur? Miks panid minu enesele märklauaks ja miks olen saanud sulle koormaks?
21. Miks sa ei anna andeks mu üleastumist ega võta ära mu süüd? Sest nüüd ma lähen mulda magama ja kui sa mind otsid, siis ei ole mind enam.'

Peatükk 8

1. Siis rääkis suhiit Bildad ja ütles:
2. 'Kui kaua sa tahad seda kuulutada, kui kaua on sõnad su suust nagu tugev tuul?
3. Kas Jumal peaks väänama õigust või Kõigevägevam väänama õiglust?
4. Kui su lapsed pattu tegid tema vastu, siis ta andis nad nende üleastumise võimusesse.
5. Kui sa otsid Jumalat ja anud Kõigevägevamat,
6. kui sa oled aus ja otsekohene, siis ta ärkab nüüd sinu pärast ja taastab su eluaseme, nagu see peab olema.
7. Ja olgugi su algus väike, sa saad siiski lõpuks väga suureks.
8. Aga küsi ometi eelmiselt põlvelt ja pane tähele, mida nende isad on uurinud.
9. Sest meie oleme eilsed ega tea midagi, meie päevad maa peal on ju nagu vari.
10. Eks nad õpeta sind ja räägi sulle ja too oma südamest sõnu esile?
11. Kas kõrkjas kasvab seal, kus pole muda, või sirgub pilliroog ilma veeta?
12. Alles veel kasvujõus, lõikamata, kuivab see kiiremini kui kõik muu rohi.
13. Niisugune lõpp on kõigil, kes unustavad Jumala, ja jumalatu inimese lootus kaob.
14. Ta usk on härmalõnga sarnane ja ta usaldus on otsekui ämblikuvõrk.
15. Ta toetub oma kojale, aga see ei pea vastu, ta haarab sellest kinni, aga see ei jää püsti.
16. Ta haljendab päikese paistel ja tema võsud levivad üle ta aia.
17. Ta juured on põimunud kivikangrusse, ta näeb kivide koda.
18. Aga kui Jumal hävitab tema ta asemelt, siis ta salgab teda: 'Ma ei ole sind näinudki!'
19. Vaata, niipalju oligi temal teekonnarõõmu. Ja mullast võrsub juba teine.
20. Vaata, Jumal ei hülga vaga ega võta kinni pahategijate käest.
21. Veel täidab ta sinu suu naeruga ja su huuled hõiskamisega.
22. Kes sind vihkavad, peavad ennast katma häbiga ja õelate telki ei ole enam.'

Peatükk 9

1. Siis rääkis Iob ja ütles:
2. 'Ma tean tõesti, et see nõnda on. Kuidas võib inimene õige olla Jumala ees?
3. Kui keegi tahaks temaga vaielda, ei suudaks ta temale vastata mitte ainsalgi korral tuhandest.
4. Ta on südameilt tark ja jõult tugev, kes võiks teda trotsida ja ise pääseda?
5. Tema liigutab mägesid, ilma et need märkaksid, kui ta oma vihas neid kummutab;
6. tema põrutab maa oma asemelt, nõnda et selle sambad vabisevad;
7. tema käsib päikest, et see ei tõuseks, ja paneb tähed pitsoriga kinni;
8. tema üksinda laotab taevaid ja kõnnib mere lainete peal;
9. tema teeb Vankri-, Varda- ja Sõelatähed ja lõunapoolsed tähtkujud;
10. tema teeb suuri ja mõistmatuid asju ning otsatuid imetegusid.
11. Vaata, ta läheb minust mööda, aga mina ei näe, ta käib üha, aga mina ei märka teda.
12. Vaata, ta napsab ära, kes võiks teda takistada? Kes ütleks temale: 'Mis sa teed?'
13. Jumal ei hoia tagasi oma viha, temale peavad alistuma Rahabi aitajad.
14. Kuidas võiksin siis mina temale vastata, oma sõnu tema jaoks valida?
15. Kuigi olen õige, ma ei saa vastata, vaid pean anuma oma kohtumõistjat.
16. Kuigi ma hüüaksin ja tema vastaks mulle, ei usu ma siiski, et ta mu häält kuulda võtab,
17. tema, kes haarab mu järele tormis ja lisab mulle ilma põhjusega haavu,
18. kes ei lase mind hinge tõmmata, vaid täidab mind kibedusega.
19. Kui on küsimus jõust, vaata, ta on tugevam. Või kui on kohtuasi, kes mind ette kutsub?
20. Kuigi olen õige, mõistab mind hukka mu oma suu; kuigi olen süütu, peab tema mind süüdlaseks.
21. Ma olen süütu! Ma ei hooli oma hingest, ma põlgan oma elu!
22. Üskõik! Seepärast ma ütlen: 'Tema hävitab niihästi õige kui õela.'
23. Kui uputus äkitselt surmab, siis ta pilkab süütute meeleheidet.
24. Kui maa on antud õela kätte, ta katab selle kohtumõistja palge - kui mitte tema, kes siis muu?
25. Mu päevad on jooksjast nobedamad, kaovad õnne nägemata.
26. Need mööduvad otsekui pilliroost vened, nagu kotkas, kes sööstab oma saagi kallale.
27. Kui ma mõtlen: 'Ma unustan oma kaebuse, jätan oma kurva näo ja olen rõõmus',
28. siis on mul hirm kõigi oma kannatuste ees, ma tean, et sa ei pea mind süütuks.
29. Olgu ma siis juba süüdi! Miks peaksin ennast veel ilmaasjata vaevama?
30. Isegi kui ma peseksin ennast lumega ja puhastaksin oma käsi leelisega,
31. pistaksid sina mind poriauku ja siis jälestaksid mind mu enda riidedki.
32. Sest Jumal ei ole inimene nagu mina, et ma temale saaksin vastata, et me üheskoos saaksime kohut käia.
33. Ei ole meie vahel vahemeest, kes oma käe saaks panna meie mõlema peale.
34. Võtku ta oma vits ära mu pealt, et hirm tema ees mind ei heidutaks!
35. Siis ma saaksin rääkida ilma teda kartmata. Sest ma ei ole omast meelest mitte niisugune.

Peatükk 10

1. Mu hing on elust tüdinud, ma annan voli oma kaebusele, ma räägin oma hingekibeduses,
2. ma ütlen Jumalale: Ära mõista mind hukka! Anna mulle teada, miks sa mind kimbutad!
3. Kas sinu meelest on hea, et sa rõhud mind, et sa põlgad oma kätetööd, aga valgustad õelate nõupidamist?
4. Ons sul lihalikud silmad või näed sa, nagu inimene näeb?
5. Ons su päevad nagu inimese päevad või on su aastad nagu mehe aastad,
6. et sa uurid mu süüd ja nõuad taga mu pattu,
7. kuigi sa tead, et mina ei ole süüdlane ja et ei ole kedagi, kes sinu käest võiks päästa?
8. Sinu käed kujundasid ja valmistasid mind üheskoos ümberringi - ja sa neelad mu ära!
9. Pea meeles, et sa mind oled teinud otsekui savist. Ja nüüd tahad mind jälle viia tagasi põrmu.
10. Eks sa ole mind valanud nagu piima ja lasknud kalgendada juustu sarnaselt?
11. Sa katsid mind naha ja lihaga ning põimisid ühte kontide ja kõõlustega.
12. Sa andsid mulle elu ja osaduse, ja su hoolitsus hoidis mu vaimu.
13. Aga selle sa talletasid oma südamesse, ma tean, et sul oli meeles see:
14. kui mina pattu teen, siis valvad sina mind ega jäta mind karistamata.
15. Häda mulle, kui oleksin süüdi! Aga isegi õigena ei julge ma pead tõsta, olles täis häbi ja nähes oma viletsust.
16. Ja kui ma tõusekski, sa ajaksid mind taga nagu lõvi ja teeksid jälle mu kallal imetegusid.
17. Sa tood mu vastu uusi tunnistajaid ja kasvatad oma viha mu vastu, üha pannes vaeva mulle peale.
18. Miks tõid mind välja emahust? Oleksin ometi hinge heitnud, et ükski silm ei oleks mind näinud!
19. Siis oleks mind viidud emaüst hauda, otsekui mind ei oleks olnudki.
20. Eks lakka mu päevade pisku? Jäta mind, et võiksin olla pisutki rõõmsam,
21. enne kui ma tagasitulekuta lähen pimeduse ja surmavarju maale,
22. maale, kus pimedus on pilkane, kus on surmavari ja kaos ja kus valguski on pimedus!'

Peatükk 11

1. Siis rääkis naamalane Soofar ja ütles:
2. 'Kas peaks see sõnaküllus jääma vastuseta või lobisejal olema õigus?
3. Kas su vada peaks panema mehed vaikima või tohid sa mõnitada, ilma et ükski sind häbistaks?
4. Sest sa ütled: 'Mu õpetus on selge ja ma olen tema silmis puhas.'
5. Kui ometi Jumal räägiks ja avaks oma huuled su vastu
6. ning ilmutaks sulle tarkuse saladusi, mis on mõistusele otsekui imed. Siis sa mõistaksid, et Jumal su süüst mõndagi unustab.
7. Kas sa suudad leida Jumala sügavuse? Või tahad sa jõuda Kõigevägevama täiuseni?
8. Need on kõrgemad kui taevad - mida sina suudad teha? Sügavamad kui surmavald - mida sina sellest tead?
9. Nende mõõt on pikem kui maa ja laiem kui meri.
10. Kui tema mööda läheb ja vangistab ning kohtu kokku kutsub, kes teda siis võiks keelata?
11. Sest tema tunneb valelikke inimesi, näeb nurjatust ega pane mikski,
12. et ka tühipäine mees saab oidu, kui inimene sünnib nagu metseesli varss.
13. Kui sinagi oma südant valmistaksid ja sirutaksid oma käed tema poole -
14. kui su kätes on süütegu, siis saada see kaugele ja ära lase ülekohut jääda oma telkidesse -,
15. siis sa võiksid küll häbimärgita oma palge üles tõsta, võiksid olla kindel ega tarvitseks karta.
16. Siis sa võiksid unustada vaeva, mõelda sellele kui äravoolanud veele.
17. Su eluiga saaks kaunimaks kui keskpäev, pimedus oleks nagu hommik.
18. Siis sa võiksid olla kindel, et lootust on. Sa tunneksid ennast turvalisena, ja saaksid rahulikult magada.
19. Sa võiksid maha heita, ilma et keegi hirmutaks. Ja paljud tuleksid sind meelitama.
20. Aga õelate silmad kustuksid, neil kaoks pelgupaik ja nende lootuseks oleks hingeheitmine.'

Peatükk 12

1. Siis rääkis Iiob ja ütles:
2. 'Tõsi, teie olete inimesed ja koos teiega sureb tarkus.
3. Ka minul on mõistus nagu teil, ma ei jää teist maha. Ja kes ei mõistaks seda kõike?
4. Naerualuseks ligimesele on saanud, kes hüüab Jumala poole, et see teda kuuleks. Naerualuseks on õige ja vaga.
5. Ülbe arvates ei ole vaja õnnetusest hoolida, see tabab neid, kelle jalg libastub.
6. Rahu on rüüstajate telgid ja julgeolek on Jumala ärritajal, sellel, kes Jumalat oma käes kannab.
7. Aga küsi ometi loomadelt, et need õpetaksid sind, ja taeva lindudelt, et need annaksid sulle teada,
8. või kõnele maale, et ta teeks sind targaks, ja et mere kalad jutustaksid sulle!
9. Kes neist kõigist ei tea, et seda on teinud Issanda käsi,
10. kelle käes on kõigi elavate hing ja iga lihase inimese vaim.
11. Eks kõrv katsu sõnad läbi ja eks suulagi maitse rooga?
12. Elatanuil on tarkus ja pikaealistel mõistus.
13. Jumalal on tarkus ja vägi, temal on nõu ja mõistus.
14. Mida tema maha kisub, seda ei ehitata üles; keda tema vangistab, seda ei vabastata mitte.
15. Vaata, kui tema peatab veed, tekib kuivus, ja kui ta need valla päästab, hävitavad need maa.
16. Temal on tugevus ja tulemus, tema päralt on eksija ja eksitaja.
17. Tema viib nõuandjad riisutavaks ja teeb kohtumõistjad narriks.
18. Tema tühistab kuningate karistused ja köidab neile endile köie vööle.
19. Tema saadab preestrid paljajalu teele ja paiskab ümber vägevate istmed.
20. Tema riisub usaldusväärsetelt huuled ja võtab vanadelt aru.
21. Tema valab õilsate peale põlgust ja lödvendab tugevate vööd.
22. Tema ilmutab saladused pimedusest ja toob surmavarju valguse kätte.
23. Tema teeb rahvaid suureks ja hukkab neid, tema laotab rahvaid laiali ja hävitab neid.
24. Maa rahva peameestelt võtab ta mõistuse ja paneb nad eksima tühjal teeta maal.
25. Nad kobavad pimeduses valguseta ja ekslevad nagu joobnud.

Peatükk 13

1. Vaata, kõike seda on mu silm näinud, kõrv kuulnud ja tähele pannud.
2. Mida teie teate, seda tean minagi, ma ei jää teist maha.
3. Aga ma tahaksin Kõigevägevamaga rääkida ja meeleldi ennast kaitsta Jumala ees.
4. Sest teie olete valega võõpajad, ebaarstid olete teie kõik!
5. Oleks küll parem, kui te vaikiksite, siis võiks seda pidada teie tarkuseks.
6. Kuulge ometi mu manitsust ja pange tähele mu huulte väiteid!
7. Kas tahate Jumala kasuks valet rääkida ja tema heaks pettust sõnastada?
8. Kas tahate olla tema poolt, Jumala kasuks asja ajada?
9. Ons see hea, kui ta teid läbi katsub? Või tahate teda petta nagu inimest?
10. Ta karistab teid karmilt, kui te oma poolehoidu osutate salalikult.
11. Kas tema auväärsus ei teegi teile hirmu ja kartus tema ees ei valda teid?
12. Teie väited on tuhka kirjutatud, teie kilbid on savikilbid.
13. Olge vait mu ees ja laske mind rääkida, tulgu siis mu peale mis tahes!
14. Ma võtan oma ihu hammaste vahele ja panen oma hinge pihku.
15. Vaata, ta tapab mu! Ma ei looda enam! Ma tahan tema ees ainult õigustada oma teed.
16. Seegi on mulle abiks, et jumalatu ei pääse tema palge ette.
17. Kuulge hästi mu sõnu ja võtke kõrvu mu seletus!
18. Vaata ometi, ma olen asunud õigust jalule seadma: ma tean, et mul on õigus.
19. Kes tahaks mulle vastu vaielda? Siis ma vaikiksin nüüd ja heidaksin hinge.
20. Ainult kaks asja tee mulle, siis pole mul vaja ennast sinu eest peita:
21. võta käsi mu pealt ära ja hirm sinu ees ärgu heidutagu mind!
22. Hüüa siis ja mina vastan, või räägin mina ja sina vasta mulle!
23. Kui palju on mul süütegusid ja patte? Tee mulle teatavaks mu üleastumine ja patt!
24. Miks peidad oma palge ja pead mind oma vaenlaseks?
25. Kas tahad hirmutada lendlevat lehte ja taga ajada kuivanud kõrt,
26. et sa mu vastu kirja paned kibedaid asju ja lased mind tasuda mu noorpõlve süütegusid,
27. paned mu jalad pakku, valvad kõiki mu radu ja märgid enesele mu jalajälgi?
28. Jah, inimene on kõdunenud nahklähkri sarnane, otsekui koi järatud riie.

Peatükk 14

1. Inimesel, naisest sündinul, on lühikesed elupäevad ja palju tüli.
2. Ta tõuseb nagu lilleke ja ta lõigatakse ära, ta põgeneb nagu vari ega jää püsima.
3. Ometi pead sa seesugust silmas ja viid mind enesega kohtu ette.
4. Kes võib roojasest teha puhta? Mitte keegi!
5. Kuna tema elupäevad on määratud ja tema kuude arv on sinu käes - sa oled pannud piiri, millest ta ei saa üle minna - ,
6. siis pööra oma pilk tema pealt ära ja jäta ta rahule, seni kui ta päevilisena oma päevast rõõmu tunneb!
7. Sest puulgi on lootus: kui ta maha raiutakse, siis ta võrsub taas ja tal pole võsudest puudu.
8. Kuigi ta juur maa sees kõduneb ja känd mullas sureb,
9. hakkab ta veehõngust haljendama ja võsusid ajama otsekui istik.
10. Aga kui mees sureb ja kaob, kui inimene hinge heidab - kus on ta siis?
11. Vesi voolab järvest ja jõgi taheneb ning kuivab,
12. nõnda heidab inimene magama ega tõuse enam. Enne kui taevaid pole enam, nad ei ärka, neid ei äratata unest.
13. Oh, et sa varjaksid mind surmavallas, peidaksid, kuni su viha möödub; et sa määraksid mulle aja ja siis peaksid mind meeles.
14. Kui mees sureb, kas ta ärkab jälle ellu? Ma ootaksin kogu oma sundaja, kuni mu vabastus tuleb.
15. Sa hüüaksid ja ma vastaksin sulle, sa igatseksid oma kätetööd.
16. Nüüd loed sa aga mu samme, ei lähe mööda mu patust.
17. Mu üleastumine on pitseriga suletud kukrusse ja sa katad kinni mu süü.
18. Aga variseb ju ka mägi ja kalju nihkub paigast,
19. vesi kulutab kive, vihmavaling uhub maamulla - nõnda hävitad sina inimese lootuse.
20. Sina alistad tema igaveseks ja ta peab minema, muudad ta näo ja saadad ta ära.
21. Kas ta lapsi austatakse - tema ei saa seda teada, või kas neid põlatakse - tema seda ei märka.
22. Tema tunneb valu ainult omaenese ihus ja leina omaenese hinges.'

1. Siis rääkis teemanlane Eliifas ja ütles:
2. 'Kas tark tohib vastata tuulepäiselt ja täita oma rinda idatuulega,
3. seletada kõlbmatute kõnedega, sõnadega, millest pole kasu?
4. Sa teed tühjaks isegi jumalakartuse ja rikud hardust Jumala ees.
5. Sest su süü paneb sulle sõnad suhu ja sa valid kavalate keele.
6. Su oma suu süüdistab sind, aga mitte mina, su oma huuled kostavad su vastu.
7. Kas oled sina esimese inimesena sündinud? Ons sind enne mäekünkaid sünnitatud?
8. Kas oled sina Jumala nõupidamist kuulnud ja nõnda enesele tarkuse toonud?
9. Mis see on, mida sina tead, aga meie ei tea, mida sina mõistad, aga meie mitte?
10. Meiegi hulgas on hallpäid ja elatanuid, ealt vanemad kui su isa.
11. Ons sinu jaoks väike Jumala troost, või sõna, mis kohtleb sind leebelt?
12. Kuhu su süda sind kisub ja kuhu su silmad sihivad,
13. et sa pöörad oma vaimu Jumala vastu ja paiskad sõnu suust välja?
14. Kuidas võiks inimene olla puhas, naisest sündinul olla õigus?
15. Vaata, tema ei usu oma ingleidki ja tema silmis ei ole taevadki selged,
16. veel vähem siis põlastusväärset ja laostunut, meest, kes väärtegeusid joob nagu vett.
17. Mina kuulutan sulle, kuule mind, ja ma jutustan, mida olen näinud,
18. mida targad on teada andnud, mida ei olnud salanud nende vanemad,
19. kellele üksi oli antud maa ja kelle seas veel võõras ei olnud käinud:
20. süüdlane vaevleb kogu eluaja ja jõhkrale on talletatud pisut aastaid.
21. Hirmuhääled on tal kõrvus, rahuajalgi tuleb hävitaja temale kallale.
22. Ei ta usu, et ta pimedusest välja pääseb: ta on mõõgale määratud.
23. Ta peab hulkuma leiva pärast: kus seda on? Ta teab, et pimedusepäev on temale valmis.
24. Ahastus ja häda hirmutavad teda, vallutavad tema nagu tapluseks valmis kuningas.
25. Sest ta on sirutanud oma käe Jumala vastu ja on suurustanud Kõigevägevama ees,
26. joostes kangekaelselt tema vastu oma paksukühmuliste kilpidega.
27. Sest ta on katnud oma näo rasvaga, on kasvatanud puusadele lihavust
28. ja on elanud hävitatud linnades, kodades, kus ei olnud luba elada, mis olid määratud varemeiks.
29. Ta ei saa rikkaks, ta varandus ei kesta kaua ja tema omand ei kaldu maha.
30. Ta ei pääse pimedusest, kuumus kuivatab ta võsu ja ta taandub tema suu hinguse ees.
31. Ärgu ta lootku tühjale - ta eksib! Sest temale saab tasuks tühjus.
32. See läheb täide enneaegselt ja tema võsud ei haljenda enam.
33. Ta ajab otsekui viinapuu maha oma küpsemata kobarad ja pillab õisi nagu õlipuu.
34. Sest jumalatute jõuk jääb viljatuks ja tuli põletab meeleheavõtjate telgid.
35. Nad on lapseootel vaevaga ja sünnitavad nurjatust, nende ihu saab toime pettusega.'

Peatükk 16

1. Aga Iiob rääkis ja ütles:
2. 'Sellesarnast olen ma palju kuulnud, te kõik olete tüütavad trööstijad.
3. Kas sel tuule rääkimisel ei olegi lõppu, või mis kihutab sind rääkima?
4. Minagi võiksin rääkida nagu teie, kui oleksite minu asemel; minagi võiksin teie vastu sõnadega hiilata ja teie pärast pead vangutada.
5. Ma võiksin teid oma suuga kinnitada ja mitte keelata oma huulte kaastundeavaldust.
6. Kui ma räägin, ei vähene mu valu, ja kas see siiski minust lahkub, kui ma lõpetan?
7. Aga nüüd on Jumal mind väsitanud. Ta on hävitanud kõik mu omaksed.
8. Ta on haaranud mind - sellest tuli tunnistaja, kes tõusis mu vastu -, mu kõhnus süüdistab mind näkku.
9. Ta viha rebis ja kiusas mind, ta kiristas mu pärast hambaid. Minu vaenlane teritab mu vastu oma silmi.
10. Nad ajavad suu ammuli mu vastu, löövad mind pilgates põsele; nad kogunevad hulganisti mu vastu.
11. Jumal andis mind nurjatuile ja tõukas mind õelate kätte.
12. Ma elasin rahus, aga ta vapustas mind, ta haaras mind kuklast ja lõi mind puruks; ta pani mind enesele märklauaks,
13. ta nooled ümbritsevad mind. Ta lõhestab armutult mu neerud, ta valab mu sapi maa peale.
14. Ta murrab mind murd murre peale, ta ründab mind otsekui sõdur.
15. Ma õmblesin enesele ihu jaoks kotiriide ja torkasin oma sarve põrmu.
16. Mu nägu punetab nutust ja mu laugudel on sünge vari,
17. kuigi mu käes ei ole ülekohut ja kuigi mu palve on siiras.
18. Oh maa, ära kata mu verd, ja mu kisendamisel ärgu olgu puhkepaika!
19. Vaata, nüüdki on mul tunnistaja taevas ja eestkõneleja kõrgustes.
20. Mu sõbrad on pilkajad - Jumala poole on mu pisarais silm,
21. et ta kohut mõistaks mehe ja Jumala vahel, otsekui inimese ja ta ligimese vahel.
22. Sest veel pisut aastaid ja ma lähen teele, millelt ma ei pöördu tagasi.

Peatükk 17

1. Mu vaim on murtud, mu päevad on kustutatud, mind ootavad hauad.
2. Tõesti, pilked on mu osa, ja nende tõrksusest on mu silm väsinud.
3. Pane ometi minu heaks pant tallele enese juurde! Kes muidu mu kasuks kätt lööks?
4. Et sa oled nende südamed arusaamisest võõrutanud, siis sa ei ülenda neid.
5. Kes kutsub sõbrad jagamisele, selle lastel tuhmuvad silmad.
6. Mind on antud inimestele sõnakõlksuks ja ma olen pealesülitamiseks nende ees.
7. Mu silm on kurbusest tuhm ja kõik mu liikmed on otsekui varjud.
8. Õiglased ehmuvad sellest ja süütu ärritub jumalavallatute pärast.
9. Aga õige püsib oma teel, ja kellel on puhtad käed, kasvab tugevuses.
10. Te kõik aga võite tulla taas, tarka ma teie hulgast ei leia.
11. Mu päevad on möödunud, katki kistud on mu kavatsused, mu südame soovid.
12. Need tegid öö päevaks: valgus oli lähemal kui pimedus.
13. Kui ma veel võin loota, siis on surmavald mu koda, ma laotan oma aseme pimedusse.
14. Ma hüüan hauale: 'Sa oled mu isa!' ja ussikestele: 'Mu ema ja õde!'
15. Kus on siis mu lootus, ja kes saaks mu lootust näha?
16. Minuga astud sa alla surmavalda, kui üheskoos põrmu vajume.'

Peatükk 18

1. Siis rääkis suhiit Bildad ja ütles:
2. 'Millal sa teed sõnadele lõpu? Mõttele järele, ja rääkigem siis.
3. Miks peetakse meid loomadeks, oleme rumalad teie silmis?
4. Sina, kes vihas oma hinge lõhki käristad - kas sinu pärast jäetakse maha maa või nihutatakse kalju oma asemelt?
5. Jah, õela valgus kustub ja tema tuleleek ei paista.
6. Ta telgis pimeneb valgus ja ta kohal kustub tema lamp.
7. Ta jõudsad sammud jäävad lühikeseks ja ta oma nõu paiskab ta maha.
8. Sest ta oma jalad viivad ta võrku ja ta käib püüniste peal.
9. Püüdepael haarab teda kannast, lõks hoiab teda kinni.
10. Tema jaoks on peidetud maa peale köis, teerajale silmus.
11. Kõikjal kohutab teda suur hirm ja kihutab tema kannul.
12. Õnnetus tunneb nälga tema järele, hukatus on valmis tema kukutamiseks.
13. Tõbi sööb ta naha, surma esmasündinu sööb ta liikmed.
14. Tema telgist kistakse ta lootus ja teda aetakse suure hirmu kuninga juurde.
15. Tema telki asub elama see, mis pole tema oma, ta eluaseme peale puistatakse väävlit.
16. Temal kuivavad juured alt ja närtsivad oksad pealt.
17. Mälestus temast kaob maalt ja ta nime ei nimetata tänaval.
18. Ta tõugatakse valgusest pimedusse ja aetakse maailmast ära.
19. Temale ei jää järglast ega sugu oma rahva seas, ja mitte ühtegi pääsenut sealt, kus ta viibis.
20. Inimesed läänes ehmuvad tema hukatuspäevast ja inimesi idas haarab hirm.
21. Tõesti, nõnda sünnib ülekohtutegija hoonega ja nõnda selle paigaga, kes Jumalat ei tunne.'

1. Siis rääkis Iob ja ütles:
2. 'Kui kaua te piinate mu hinge ja jahvatate mind sõnadega?
3. Te mõnitate mind juba kümnendat korda häbenematult mulle peale käies.
4. Ja kui ma ka tõesti oleksin eksinud, siis jääks mu eksimus ainult mulle.
5. Kui te tõesti mu ees tahate suurustada ja mulle mu alandust ette heita,
6. siis teadke, et Jumal on mind maha paisanud ja piiranud mind oma võrguga.
7. Vaata, ma kisendan: 'Vägivald!', aga ei saa vastust; hüüan appi, aga õigust ei ole.
8. Ta tegi mu teele tõkke ja ma ei pääse üle, ta pani mu radade peale pimeduse.
9. Ta riisus minult au ja võttis mul krooni peast.
10. Ta kiskus mind igapidi maha, et kaoksin, ja juuris mu lootuse välja nagu puu.
11. Ta süütas oma viha põlema mu vastu ja pidas mind oma vaenlaseks.
12. Tema väesalgad tulid üheskoos, rajasid tee mu juurde ja löid leeri üles mu telgi ümber.
13. Mu vennad hoidis ta minust eemale ja mu tuttavad võõrdusid minust hoopis.
14. Mu lähedased jätsid mind maha ja mu sõbrad unustasid mind ära.
15. Mu kodakondsed ja teenijad peavad mind võõraks - ma olen nende silmis otsekui muulane.
16. Ma hüüan oma sulast, aga ta ei vasta, ma pean teda anuma, nagu mu suu võtab.
17. Mu naisele ei meeldi mu hingeõhk ja oma lihastele vendadele olen ma vastik.
18. Poisidki põlgavad mind; kui ma tõusen, siis nad räägivad mulle vastu.
19. Mind jälestavad kõik mu lähemad sõbrad, ja need, keda ma armastasin, on pöördunud mu vastu.
20. Mu luud on jäänud kinni naha ja liha külge, mu kondid tungivad välja nagu hambad.
21. Halastage mu peale, halastage, mu sõbrad, sest mind on tabanud Jumala käsi!
22. Miks ajate teiegi mind taga nagu Jumal? Kas te ei küllastu mu lihast?
23. Oh, et mu sõnad ometi kirja pandaks, et need raamatusse kirjutataks,
24. raudsule ja tinaga uurendataks kaljusse igaveseks ajaks!
25. Sest ma tean, et mu Lunastaja elab, ja tema jääb viimsena põrmu peale seisma.
26. Ja kuigi mu nahka on nõnda nülitud, saan ma ilma ihutaagi näha Jumalat,
27. teda, keda ma ise näen, keda näevad mu oma silmad, aga mitte mõne võõra. Mul kõdunevad neerud sisikonnas.
28. Kui te mõtlete: 'Me ajame teda taga, asja juur leidub temas',
29. siis kartke mõõka, sest viha toob mõõka väärt süüteod, et te teaksite: kohus on olemas!'

1. Siis rääkis naamalane Soofar ja ütles:
2. 'Selle peale mu rahutud mõtted tulevad tagasi ja sellepärast tormitseb mu sees.
3. Ma pean kuulma häbistavat noomimist ja saan vastuseks tühja tuult.
4. Kas sa ei tea juba muistsest ajast, sellest ajast, kui inimene maa peale pandi,
5. et õelate hõiskamine on üürrike ja jumalatu rõõm ainult hetkeline?
6. Kuigi ta kõrgus tõuseks taevani ja ta pea puudutaks pilvi,
7. ta kaob, nagu ta roegi, igaveseks; need, kes teda nägid, küsivad: 'Kus ta on?'
8. Ta lendab ära otsekui unenägu ja teda ei leita enam, ta haihtub nagu öine nägemus.
9. Silm, mis teda nägi, ei näe teda enam, ja ta ase ei pane enam teda tähele.
10. Tema lapsed peavad vaeseid hüvitama ja tema enese käed ta varanduse tagasi andma.
11. Ta kondid on küll täis noorusjõudu, aga ta heidab koos sellega põrmu magama.
12. Kuigi kurjus on ta suus nõnda magus, et ta peidab selle oma keele alla,
13. kuigi ta säästab seda ega loobu sellest, vaid hoiab seda keset suulage,
14. muutub ometi tema roog ta kõhus madude mürgiks ta sisikonnas.
15. Ta peab oksendama neelatud varandust - Jumal ajab selle ta kõhust välja.
16. Ta imes madude mürki, ussi keel tapab ta.
17. Ei saa ta näha ojasid, mee ja piima voolude jõgesid.
18. Ta peab oma töövilja ära andma ega tohi ise seda neelata, ja oma kaubakasust ei tunne ta rõõmu.
19. Sest ta murdis, jättis maha vaesed, rõõvis endale koja, mida ta polnud ehitanud.
20. Sest ta ei tundnud küllastust kõhus - aga oma kalliste asjadega ei päästa ta ennast.
21. Ükski ei pääsenud tema neelamisest, seepärast ta õnn ei kesta.
22. Tema ülikülluseski tuleb temale kitsas kätte, teda tabab õnnetuse kogu jõud.
23. Et tema kõhtu täita, läkitab Jumal temasse oma tulise viha ja laseb seda sadada tema peale ta toiduga.
24. Kui ta põgeneb raudrelva eest, siis laseb vaskamb temast läbi,
25. viskoda tuleb välja seljast ja mõõgatera sapist, ja temale tulevad hirmuvärinad peale.
26. Suur pimedus on temale varaks pandud, teda neelab õhutamata tuli; mis tema telki on alles jäänud, hävitatakse.
27. Taevad ilmutavad tema süüd ja maa tõuseb tema vastu.
28. Tema koja uhub vihmavaling, ta vihapäeva uputusvesi.
29. See on õela inimese osa Jumalalt, pärisosa, mis Jumal temale määrab.'

Peatükk 21

1. Siis rääkis Iob ja ütles:
2. 'Kuulge ometi mu sõnu ja see olgu mulle troostiks!
3. Olge minuga kannatlikud, siis ma räägin, ja kui olen rääkinud, võite irvitada!
4. Kas ma kaeban inimese peale? Ja miks ei peakski mu vaim muutuma kannatamatuks?
5. Vaadake minu poole, siis te ehmate ja panete käe suu peale.
6. Sest kui ma sellele mõtlen, siis ma jahmun ja värin haarab mu ihu.
7. Miks jäävad õelad elama, saavad vanaks, võtavad isegi jõudu juurde?
8. Nende sugu seisab kindlana nendega nende ees ja nende järglased on nende silma all.
9. Nende kojad on säästetud hirmust ja Jumala vitsa pole nende peal.
10. Nende sõnn kargab, ja mitte asjata, nende lehmad poegivad loodet heitmata.
11. Nad lasevad oma lapsukesi joosta nagu lambaid ja nende noorukid tantsivad.
12. Nad laulavad trummi ja kandle saatel ning tunnevad rõõmu vilepilli häälest.
13. Nad veedavad oma päevi õnnes ja lähevad rahu alla surmavalda.
14. Nad ütlevad Jumalale: 'Tagane meist, sest sinu teede tundmiseks pole meil lusti!
15. Kes on Kõigevägevam, et peaksime teda teenima? Ja mis kasu meil on, kui me ta poole palvetame?'
16. Vaata, eks ole nende õnn nende endi käes, õelate nõu minust kaugel?
17. Kui sageli siis kustub õelate lamp ja tabab neid õnnetus? Kui sageli ta jagab oma vihas hukatust,
18. et nad oleksid nagu õled tuules, otsekui aganad, mida tuulekeeris hajutab?
19. Jumal talletavat õela süü tema laste jaoks. Ta tasugu temale enesele, nõnda et ta tunneb!
20. Nähku ta oma silmad tema langust ja ta ise joogu Kõigevägevama viha!
21. Tõesti, ei ole siis rõõmu ta kotal pärast teda, kui ta kuude arv on napiks mõõdetud.
22. Aga kas võiks Jumalale tarkust õpetada, temale, kes taevalistelegi kohut mõistab?
23. Üks sureb oma täies elujõus, kõigiti rahulikult ja muretult,
24. reied lihavad ja kondid täis üdi.
25. Teine sureb kibestunud hingega, õnne maitsta saamata.
26. Nad magavad üheskoos põrmus ja ussikesed katavad neid.
27. Vaata, ma tean teie mõtteid ja riukaid, mis te minu vastu sepitsete.
28. Sest te küsite: 'Kus on siis nüüd see võimumehe koda? Ja kus on telk, milles õelad elasid?'
29. Kas te ei ole küsinud teekäijailt ega ole tähele pannud nende märguandeid,
30. et kurjale antakse armu õnnetusepäeval ja ta päästetakse vihapäeval?
31. Kes kuulutaks temale näkku ta käitumist ja kes tasuks temale, mis ta on teinud?
32. Ja kui ta hauda viiakse, siis hoolitsetakse isegi ta kääpa eest.
33. Oru kivipangadki on temale magusad. Tema järele lähevad kõik inimesed, ja enne teda läinuid on arvutult.
34. Kuidas te siis mulle toote nõnda tühist troosti? Ja teie vastused - neist jääb järele ainult vale.'

1. Siis rääkis teemanlane Eliifas ja ütles:
2. 'Kas Jumalal on inimesest kasu? Ei, aga mõistlik mees toob kasu iseenesele.
3. Kas Kõigevägevamal on head sellest, et sa oled õiglane, või kasu, kui su eluviisid on laitmatud?
4. Kas ta noomib sind su jumalakartuse pärast, ja läheb sellepärast sinuga kohtusse?
5. Kas mitte su kurjus pole suur ja su süüteod otsatud?
6. Sest sa võtsid oma vendadelt panti ilmaaegu ja riisusid alastiolijailt riided.
7. Sa ei andnud väsinule juua ja keelasid näljasele leiba.
8. Aga rusikamees - tema päralt oli maa ja ainult armualune võis seal elada.
9. Sa saatsid lesknaised ära tühje käsi ja vaeslaste käsivarred murti.
10. Seepärast on nüüd su ümber silmused ja äkiline hirm kohutab sind.
11. Või on pimedus, sa ei näe enam, ja veetõus katab sind.
12. Eks ole Jumal kõrgel taevas? Ja vaata ülemaid tähti - kui kõrgel need on!
13. Seepärast sa mõtled: 'Mis teab Jumal? Kas ta võib kohut mõista läbi suure pimeduse?'
14. Pilved on tal varjuks ees, ei ta siis näe, ta ju kõnnib taevavõlvil.'
15. Kas tahad hoida vana teed, mida on käinud pahad inimesed,
16. need, keda enneaegselt haarati, kelle aluse uhtus vool,
17. kes Jumalale ütlesid: 'Tagane meist!' ja veel: 'Mida võiks Kõigevägevam meile teha?'
18. Ja ometi oli tema täitnud nende kojad õnnistusega ja õelate nõu oli minust kaugel.
19. Õiglased nägid seda ja rõõmustasid, ja süütu irvitas nende üle:
20. 'Tõesti, meie vastased on hävitatud, ja mis neist järele jäi, selle sõi tuli.'
21. Saa siis Jumalaga sõbraks ja ole rahul, nõnda sa saavutad õnne!
22. Võta ometi tema suust õpetust ja pane tema sõnad oma südamesse!
23. Kui sa pöördud tagasi Kõigevägevama juurde, sind ehitatakse üles; kui sa saadad ülekohtu oma telgist kaugemale,
24. viskad kulla põrmu peale ja Oofiri kulla ojakivide sekka,
25. siis on Kõigevägevam sulle kullaks ja puhtaimaks hõbedaks,
26. sest siis sa võid rõõmu tunda Kõigevägevamast ja tõsta oma palge Jumala poole.
27. Kui sa ta poole palvetad, siis ta kuuleb sind, ja sina saad tasuda oma tööted.
28. Kui sa midagi ette võtad, siis läheb see sul korda ja sinu teede peale paistab valgus.
29. Kui kedagi alandatakse, ütleb ta: 'Üles!' ja ta aitab neid, kes silmad maha löövad.
30. Ta päästab selle, kes ei ole süütu, ja ta päästetakse su käte puhtuse pärast.'

Peatükk 23

1. Siis rääkis Iiob ja ütles:
2. 'Mu kaebus on tänagi mässuline. Minu käsi lasub raskesti mu ohkamise kohal.
3. Oh, kui ma teaksin, kuidas ma teda leian, kuidas ma saaksin minna tema aujärje ette!
4. Siis ma paneksin oma kohtuasja tema ette ja täidaksin oma suu vastulausetega.
5. Ma tahaksin teada sõnu, millega ta mulle vastab, ja mõista, mis tal mulle on öelda.
6. Kas ta oma kõikvõimsuses peaks minuga vaidlema? Ei, hea, kui ta mind tähelegi paneb.
7. Siis võiks õiglane temaga arutada ja ma pääseksin oma kohtumõistjast igaveseks.
8. Vaata, kui ma lähen itta, siis ei ole teda seal; või läände, siis ma teda ei märka.
9. Kui ta on põhjas tegutsemas, siis ma teda ei silma; kui ta pöörab lõunasse, siis ma teda ei näe.
10. Kuid tema tunneb teed, mida ma käin. Katsub ta mind läbi - ma tulen sellest välja nagu kuld.
11. Mu jalg on püsinud tema jälgedes, ma olen pidanud tema teed ega ole kõrvale läinud.
12. Tema huulte käskudest ei ole ma taganenud, ma olen oma põues talletanud sõnad tema suust.
13. Aga tema on ainus ja kes saaks teda keelata? Mida tema hing ihaldab, seda ta ka teeb.
14. Sest ta viib täide, mis mulle on määratud, ja seesugust on tal palju.
15. Seepärast ma tunnen hirmu tema palge ees, ja kui ma järele mõtlen, siis ma kardan teda.
16. Jumal on teinud araks mu südame ja Kõigevägevam on see, kes mind hirmutab.
17. Kas ma pole hävinud pimeduse pärast, ja pilkane pimedus katab mu palet?

1. Miks ei ole Kõigevägevam talletanud karistusaegu, ja miks need, kes teda tunnevad, ei saa näha tema päevi?
2. Piirimärke nihutatakse, karja riisutakse ja karjatatakse kui oma.
3. Vaeslaste eesel viiakse ära, lesknaise härg võetakse pandiks.
4. Vaesed tõugatakse teelt kõrvale, kõik maa viletsad peavad peitu pugema.
5. Vaata, otsekui metseeslid kõrbes lähevad nad oma tööle toidust otsima: lagendik on leib tema lastele.
6. Väljal peavad nad lõikama seda, mis pole nende oma, ja koristama õela viinamäge.
7. Nad peavad ööbima alasti, riieteta, ja külmas olema katteta.
8. Mägede äikesevihmast saavad nad märjaks, ja olles varjupaigata, liibuvad nad vastu kaljut.
9. Tissi otsast riisutakse vaeslaps ja vaese vastu võetakse panti.
10. Nad käivad alasti, riieteta, ja kannavad näljastena viljavihke.
11. Müüride vahel nad peavad suruma õli, sõtkuma surutõrt, aga kannatama janu.
12. Rahva linnades ägatakse ja haavatute hing hüüab appi; ent Jumal ei pane tähele jõledust.
13. On neid, kes on valguse vastased, kes ei taha tunda selle teid ega jääda selle radadele.
14. Koiduajal tõuseb mõrvar üles, et tappa viletsat ja vaest, ja öösel on ta nagu varas.
15. Abielurikkuja silm ootab hämarust, mõeldes: 'Ükski silm ei näe mind!' ja paneb katte näole.
16. Pimeduses murtakse kodadesse: päeval nad redutavad kodus, nad ei taha valgusest teada.
17. Sest sügav pimedus on neile kõigile hommikuks ja pimeduse hirmud on nende sõbrad.
18. Aga päeva koites on neil kiire. Neetud olgu maal nende põld, ükski surutõrre sõtkuja ärgu pöördugu nende viinamäele!
19. Põud ja kuumus võtavad lumeveed, surmavald võtku patustajad!
20. Üsk unustab ta, uss mõnuleb temast, teda ei mäletata enam: nõnda murtakse ülekoos nagu puu.
21. Ta vaevab lastetut, kes pole sünnitanud, ja ei tee head lesknaisele.
22. Ent Jumal oma jõuga pikendab vägivaldsete iga: nad tõusevad üles, isegi kui neil ei ole enam lootustki eluks.
23. Ta annab neile julgeoleku ja nad saavad sellest tuge; aga ta silmad on nende teede peal.
24. Nad on tõusnud üürikeseks - ja siis ei ole neid enam. Neid alandatakse, neid kistakse nagu kõiki muidki ja nad lõigatakse ära otsekui viljapead.
25. Eks ole ju nõnda? Kes tahaks teha mind valelikuks ja mu sõnad tühjaks?'

Peatükk 25

1. Siis rääkis suhiit Bildad ja ütles:
2. 'Valitsus ja hirm on temal, kes oma kõrgustes rahu loob.
3. Kas on määra tema väehulkadel? Ja kellele tema valgus ei tõuse?
4. Kuidas võiks siis inimene olla õige Jumala ees? Ja kuidas võiks naisest sündinu olla puhas?
5. Vaata, isegi kuu ei hiilga ja tähedki pole tema silmis selged,
6. veel vähem siis inimene, see ussike, inimlaps, see vaglake.'

Peatükk 26

1. Siis rääkis Iiob ja ütles:
2. 'Kuidas sa küll oled aidanud rammetut, toetanud jõuetut käsivart!
3. Kuidas sa küll oled rumalale nõu andnud ja suurt tarkust õpetanud!
4. Kelle abiga sa oled pidanud kõnesid ja kelle vaim on sinust välja tulnud?
5. Surnute vaimud all värisevad, hirmu täis on veed ja nende elanikud.
6. Paljas on surmavald Jumala ees ja kadupaigal pole katet.
7. Ta laotab põhjakaare tühjuse üle ja riputab maa eimillegi kohale.
8. Ta seob veed oma pilvedesse ja pilv ei rebenegi nende raskuse all.
9. Ta peidab oma aujärje, laotab selle üle oma pilve.
10. Ta joonistab vetepinnale sõõri kuni valguse ja pimeduse piirini.
11. Taeva sambad kõiguvad ja kohkuvad tema sõitlusest.
12. Oma rammuga liigutab ta merd ja oma taibukuses peksab ta Rahabit.
13. Tema hingusest selgib taevas, tema käsi torkab läbi põgeneva mao.
14. Vaata, need on ainult tema tee ääred. Ja see on siiski ainult sosin, mida me temast kuuleme. Aga tema vägevuse äikest - kes seda suudaks mõista?'

1. Ja Iiob jätkas oma kõnet ning ütles:
2. 'Nii tõesti kui elab Jumal, kes võttis ära mu õiguse, ja Kõigevägevam, kes kibestas mu hinge;
3. niikaua kui minus on veel hingeõhku ja mu ninas Jumala hõngu,
4. ei räägi mu huuled valet ega kõnele mu keel pettust.
5. Jäägu see minust kaugele, et annaksin teile õiguse! Kuni ma pole hinge heitnud, ei loobu ma oma vagadusest.
6. Ma hoian kinni oma õigusest ega jäta seda, mu süda ei laida mind ühegi mu elupäeva pärast.
7. Käigu mu vaenlasel käsi nagu õelal ja mu vastasel otsekui kurjategijal!
8. Sest mis lootus on jumalatul, kui Jumal ta ära löikab, kui ta tema hinge nõuab?
9. Kas Jumal peaks kuulma ta kisendamist, kui talle kitsas kätte tuleb?
10. Kas ta tunneb rõõmu Kõigevägevamast? Kas ta hüüab Jumalat appi igal ajal?
11. Ma tahan teile õpetada Jumala kätt; mida Kõigevägevam mõtleb, seda ma ei salga.
12. Vaata, te kõik olete ise seda näinud, mispärast te siis lobisete tühja?
13. See on õela inimese osa Jumala juures, ja pärisosa, mille vägivalla teostajad saavad Kõigevägevamalt:
14. kui tal on palju lapsi, siis on need mõõga jaoks, ja tema järglastel ei ole küllalt leiba.
15. Kes temale järele jäävad, need matab katk, ja ta lesknaised ei saa neid taga nutta.
16. Kui ta hõbedat kokku kuhjab nagu põrmu ja riideid varub nagu savi,
17. siis varugu; aga õige paneb need selga ja süütu pärib hõbeda.
18. Ta ehitab oma koja riidekoi eeskujul, hüti sarnaselt, mille vahimees teeb.
19. Rikas on ta magama heites, kuid mitte kauem; kui ta silmad avab, siis ei ole tal enam midagi.
20. Suur hirm saab ta kätte nagu voolas vesi ja öösel viib tuulekeeris ta kaasa.
21. Idatuul tõstab ta üles ja ta läheb - see pühib ta ära tema asupaigast.
22. Tema peale visatakse ilma armuta kive ja ta peab põgenema nende käe eest.
23. Tema pärast plaksutatakse käsi, ja paigast, kus ta asus, vilistatakse temale järele.

Peatükk 28

1. Tõesti, hõbedal on leiukoht ja kullal pesemispaik,
2. raud võetakse mullast ja kivist valatakse vask.
3. Piir pannakse pimedusele ning viimseni otsitakse üles pimeduse ja sünguse kivi.
4. Kaevandusi murtakse eluasemeist eemal, paigus, mille on unustanud jalad; nad kõlguvad kõikudes, inimestest kaugel.
5. Maast kasvab leib, aga maa sügavused pööratakse tulega pahupidi.
6. Selle kivimid on safiiride asukohaks ja seal on kullatolmu.
7. Teed sinna ei tea kotkaski ega märka kulli silm.
8. Seda ei talla uhked metsloomad, seal ei kõnni noor lõvigi.
9. Ränikivi külge pistetakse käsi, mäed pööratakse juurteni ümber.
10. Kaljudesse lõhutakse käike ja silm saab näha kõiksugu aardeid.
11. Vooluste nõrgumiskohad tõkestatakse, ja mis peidetud on, tuuakse valguse kätte.
12. Aga tarkus - kust seda leitakse? ja kus on arukuse asupaik?
13. Ei tunne inimene selle hinda ja seda ei leidu elavate maal.
14. Sügavus ütleb: 'Minu sees seda pole.' Ja meri ütleb: 'Ei ole minu juures.'
15. Puhta kulla eestki ei saa seda osta ega hõbedaga selle hinda vaagida.
16. See pole makstav Oofiri kullaga, ei kalli oonüksi ega safiiriga.
17. Sellega pole võrreldav ei kuld ega klaas, ka pole see vahetatav kuldriista vastu.
18. Koralle ja mägikristalli ei maksa mainidagi - omandatud tarkus on enam väärt kui pärlid.
19. Sellega pole võrreldav Etioopia krüsoliit, puhta kullagagi ei saa selle eest maksta.
20. Kust tuleb siis tarkus ja kus on arukuse asupaik?
21. See on varjul kõigi elavate silmade eest, peidetud taeva lindudegi eest.
22. Kadupaik ja surm ütlevad: 'Meie kõrvus on sellest ainult kuuldus.'
23. Jumal, tema tunneb teed sinna ja tema teab selle asupaika.
24. Sest tema ulatub vaatama maa äärteni, tema näeb kõike, mis taeva all on.
25. Kui ta andis tuulele kaalu ja määras mõõduga veed,
26. kui ta andis vihmale seaduse ja kõuepilvele tee,
27. siis ta nägi seda ja seletas, valmistas ta ja uuris läbi.
28. Ja ta ütles inimesele: 'Vaata, Issanda kartus - see on tarkus, ja hoidumine kurjast on arukus!'"

1. Ja Iiob jätkas oma kõnet ning ütles:
2. 'Kes annaks mulle tagasi endised kuud, need päevad, mil Jumal mind hoidis,
3. kui oma lampi mu pea kohal laskis paista tema, kelle valgusega ma käisin pimeduses,
4. et ma võiksin olla nagu oma nooruspäevil, mil Jumala osadus oli mu telgi peal,
5. kui Kõigevägevam oli alles mu juures ja mu lapsed viibisid mu ümber,
6. kui mu sammud ujusid piimas ja kalju laskis mulle voolata õliojasid?
7. Kui ma siis läksin linna värava juurde, kui ma seadsin oma istme turu peale,
8. siis mind nähes pugesid noored mehed peitu ja elatanud tõusid üles ning jäid seisma,
9. pealikud lakkasid kõnelemast ja panid käe suu peale,
10. vürstide hääl vaikus ja nende keel kleepus suulakke.
11. Tõesti, kelle kõrv mind kuulis, see kiitis mind õnnelikuks, ja kelle silm mind nägi, see tunnistas minu kasuks,
12. sest ma päästsin viletsa, kes appi hüüdis, ja vaeslapse, kellel ei olnud aitajat.
13. Mulle sai osaks hukkuja õnnistus ja ma panin hõiskama lese südame.
14. Ma riietusin õiglusesse, ja mu õigus ehtis mind nagu kuub ja kübar.
15. Ma olin pimedale silmadeks ja jalutule jalgadeks.
16. Ma olin vaestele isaks ja ma uurisin isegi tundmatu tüliasja.
17. Ma purustasin ülekohtutegija lõualuud ja tõmbasin saagi ta hammaste vahelt.
18. Seepärast ma mõtlesin: 'Küllap ma heidan hinge oma pesas ja mu päevade hulk on nagu liiv.
19. Mu juur jääb avatuks veele ja mu okste peal on öösiti kaste.
20. Mu au on alati uus ja amb mu käes on ikka laskevalmis.'
21. Nad kuulasid mind ja ootasid, ning vaikusid, kui ma nõu andsin.
22. Pärast mu kõnet nad ei rääkinud enam, sest mu sõnad otse voolasid nende peale.
23. Nad ootasid mind nagu vihma ja ajasid suud ammuli otsekui hilisvihma pärast.
24. Ma naeratasin neile, kui neil puudus usk, ja nad ei tumestanud mu lahket nägu.
25. Mina valisin neile tee ja istusin ise esikohal, elasin nagu kuningas väehulga keskel, otsekui leinajate trööstija.

1. Aga nüüd naeravad mind need, kes elupäevilt on minust nooremad, kelle isasid ma ei arvanud väärt panna oma karjakoerte sekka.
2. Mis kasu oleks mul isegi nende käte rammust, kui neil elujõudki on kadunud,
3. kui nad puudusest ja näljast kurnatuina närivad puhtaks isegi põuase maa, kus eile oli laastamine ja hävitus?
4. Nad nopivad põõsaste juurest soolaheina ja leetpõõsa juur on neile leivaks.
5. Nad on teiste hulgast ära aetud, nende peale karjutakse nagu varga peale.
6. Nad peavad elama orunõlvades, muld- ja kaljukoobastes.
7. Nad karjuvad põõsaste vahel, nad kogunevad kureherneste alla -
8. jõledad inimesed, nimetu rahva lapsed, kes on maalt välja aetud.
9. Ja nüüd olen mina saanud neile pilkelauluks, pean olema neile sõnakõlksuks.
10. Nad jälestavad mind, hoiduvad minust ega jäta mulle näkku sülitamata.
11. Sest Jumal vallandas mu ammunööri ja alandas mind, ja nemad heitsid ohjad mu ees ära.
12. Parevalt poolt tõuseb see rämps: nad löövad mul jalad alt ja valmistavad minu jaoks oma hukatusteid.
13. Nad rikuvad mu jalgraja, aitavad kaasa mu hukkamiseks, ükski ei hoia neid tagasi.
14. Nad tulevad nagu läbi laia prao, veeretavad endid sisse tormi ajal.
15. Mu kallale on asunud suur hirm: mu väarikus on otsekui tuulest viidud ja mu õnn on nagu möödunud pilv.
16. Ja nüüd on hing mu sees valatud tühjaks, viletsuspäevad on mind kätte saanud.
17. Öösiti pistab mul kontides ja mu valud ei pea vahet.
18. Suure jõuga haarab ta mind rõivaist; see pigistab mind otsekui kuuekaelus.
19. Jumal on heitnud mind savi sisse, ma olen saanud põrmu ja tuha sarnaseks.
20. Ma kisendan su poole, aga sa ei vasta mulle, ma seisan siin, aga sa ainult silmitsed mind.
21. Sa oled muutunud julmaks mu vastu, sa kiusad mind oma vägeva käega.
22. Sa tõstad mind tuule kätte, lased mind ajada, tormihood lohistavad mind.
23. Tõesti, ma tean, et sa saadad mind surma - kõigi elavate kogunemiskotta.
24. Eks rusu all olija siruta käed, eks hukkuja karju appi?
25. Kas mina ei nutnud selle pärast, kellel oli raske aeg? Kas mul ei olnud kaastunnet vaesele?
26. Aga kui ma ootasin head, tuli õnnetus, ja kui ma igatsesin valgust, tuli pimedus.
27. Mu sisemus keeb ega rahune, mind on tabanud viletsuspäevad.
28. Ma käin mustana, aga mitte päikesest, tõusen koguduses üles ja karjun appi.
29. Ma olen äakalitele vennaks ja jaanalindudele seltsiliseks.
30. Mu ihunahk on muutunud mustaks ja mu kondid hõõguvad kuumusest.
31. Mu kandlemängust kujunes lein ja mu vilepilliloost nutjate hääl.

1. Ma andsin ju oma silmadele seaduse. Kuidas ma võiksin siis vaadata neitsi poole?
2. Sest mis oleks muidu mu osa Jumalalt ülal ja mu pärisosa Kõigevägevamalt kõrgustes?
3. Eks hukatus tule ülekohtutegijale ja õnnetus sellele, kes nurjatust teeb?
4. Eks tema näe mu teed ja loe kõiki mu samme?
5. Kui ma olen valega kaasas käinud või on mu jalg tõtanud pettuse poole,
6. vaetagu mind õigetel vaekaussidel - siis saab Jumal teada mu ausust!
7. Kui mu sammud on kaldunud teelt kõrvale ja mu süda on järgnenud silmadele ja kui mulle on midagi pihku jäänud,
8. siis söögu keegi teine, mida ma külvan, ja mis mulle võrsub, juuritagu välja!
9. Kui mu süda on lasknud ennast ahvatleda mõne naise poole ja ma olen varitsenud oma ligimese ukse taga,
10. siis jahvatagu mu naine võõrale ja heitku teised tema peale!
11. Sest see oleks olnud häbitegu ja kohut väärt süü,
12. tuli, mis põletab kadupaigani ja hävitab juurteni kõik mu saagi.
13. Kui ma oleksin põlanud oma sulase ja teenija õigust, kui neil oli minuga tüli,
14. mis ma oleksin teinud siis, kui Jumal oleks tõusnud? Ja kui ta oleks katsuma tulnud, mis ma siis temale oleksin kostnud?
15. Eks minu looja ole loonud emaihus ka teda, eks ole üks ja seesama meid emaüsas valmistanud?
16. Kas ma olen tagasi lükanud vaeste soove või lasknud tuhmuda lesknaise silmi?
17. Kas ma üksinda olen söönud oma palukest, ilma et vaeslaps oleks saanud sellest süüa?
18. Sest ta kasvas mu noorusest peale minuga kui oma isaga, ja emaihus alates olen ma teda juhatanud.
19. Kas ma olen võinud näha kedagi hukkuvat riiete puudusel või vaest ilma katteta?
20. Eks ta niuded õnnistanud mind ja eks ta saanud mu lambaniidust sooja?
21. Kui ma olen tõstnud käe vaeslapse vastu, kuna ma väravas nägin enesele abi,
22. siis langedu mu õlg liigesest välja ja murdugu mu käsivars õlavarreluust saadik!
23. Sest mul oli hirm Jumalalt tuleva karistuse ees, ja tema ülevõimu vastu ei oleks ma suutnud püsida.
24. Kas ma panin oma lootuse kullale või ütlesin ma kalleimale kullale: 'Ma usaldan sind!'
25. Kas ma rõõmustasin, et mu varandus oli suur või et mu käsi saavutas väga palju?
26. Kui ma oleksin vaadanud päikest, kuidas see paistab, või kuud, mis nii suurepäraselt rändab,
27. kui mu süda seejuures oleks lasknud ennast salaja petta, nõnda et oleksin saatnud neile käesuudlusi,
28. siis oleks seegi olnud kohut väärt süü, sest ma oleksin siis ju salanud Jumala, kes on ülal.
29. Kas ma olen rõõmustanud oma vihamehe hukkamise pärast või hõisanud, kui teda tabas õnnetus?
30. Ei ole ma lubanud oma suud pattu teha, et oleksin saajatades nõudnud tema hinge.
31. Eks ole inimesed mu telgis öelnud: 'Kes ei oleks temalt liha küllalt saanud?'
32. Võõras ei ole pidanud ööbima tänaval, ma avasin teekäijale oma ukse.
33. Kas ma oleksin nagu Aadam varjanud oma üleastumisi, oma süütegu põue peites,
34. sellepärast et pidin kartma suurt rahvahulka ja et mind hirmutas suguvõsa põlgus, nõnda et oleksin pidanud vaikima, ilma uksestki välja minemata?
35. Oh, et mul oleks keegi, kes mind kuuleks! Siin on mu nimemärk - Kõigevägevam kostku mulle! Oleks mul ometi vastase kirjutatud süüdistuskiri!
36. Tõesti, ma tõstaksin selle õlale, paneksin selle enesele krooniks.
37. Ma teeksin temale teatavaks kõik oma sammud, astuksin tema ette nagu vürst.
38. Kui mu põld mu vastu kisendab ja selle vaod üheskoos nutavad,
39. et ma olen söönud ta saaki ilma tasuta ja olen pannud ta õiged omanikud hingeldama,
40. siis kasvatagu ta nisu asemel kibuvitsu ja odra asemel umbrohtu.' Iiobi sõnad on lõppenud.

1. Kui need kolm meest loobusid Iobile vastamast, sellepärast et ta oma silmis õige oli,
2. siis süttis põlema buuslase Eliihu, Baarakeli poja viha; ta oli Raami suguvõsast. Ja ta viha süttis põlema Iobi vastu, sellepärast et too pidas ennast Jumalast õigemaks.
3. Ta viha süttis põlema ka tema kolme sõbra vastu, sellepärast et need ei olnud leidnud vastust, millega nad oleksid saanud Iobi süüdi mõista.
4. Eliihu oli oodanud, kuni nad Iobiga rääkisid, sest nad olid temast vanemad.
5. Aga kui Eliihu nägi, et nende kolme mehe suus ei olnud vastust, siis ta viha süttis põlema.
6. Ja buuslane Eliihu, Baarakeli poeg, rääkis ning ütles: 'Mina olen ealt noorim, aga teie olete elatanud, sellepärast ma olin tagasihoidlik ja kartsin teile kuulutada oma arvamust.
7. Ma mõtlesin: Kõnelgu päevad ja aastate rohkus õpetagu tarkust.
8. Tõesti, inimeste sees olev vaim, Kõigevägevama hingeõhk annab neile arukuse.
9. Ei ole eakad mitte alati targemad ega mõista üksnes vanad, mis on õige.
10. Seepärast ma ütlen: Kuule mind, minagi tahan kuulutada oma arvamust.
11. Vaata, ma ootasin, mis teil on öelda, ma kuulatasin teie tarkust, siis kui te otsisite sõnu.
12. Ma panin siis teid tähele, ja vaata, ükski teist ei kutsunud Iobit korrale, ükski ei vastanud tema sõnadele.
13. Äрге seepärast mõtelge: 'Meie oleme leidnud tarkuse.' Jumal ajab ta minema, mitte inimene.
14. Minu vastu ei ole ta oma sõnu seadnud ja teie sõnadega ei taha ma temale vastata.
15. Nad on ehmunud, nad ei vasta enam, neil on sõnad lõppenud.
16. Kas pean ootama, sellepärast et nad ei räägi, et nad seisavad siin ega vasta enam?
17. Ma tahan anda vastuseks omaltki poolt osa, ma tahan kuulutada ka oma arvamust.
18. Sest ma olen täis sõnu, vaim mu sees sunnib mind.
19. Vaata, mu sees on nagu vein, millel puudub väljapääs: otsekui uus nahkastja on see lõhkemas.
20. Ma pean rääkima, et saada enesele õhku, pean avama huuled ja vastama.
21. Ma ei taha nüüd olla erapoolik ega kedagi meelitada.
22. Sest ma ei või meelitada: kui kergesti võiks mu Looja mind siis ära võtta.

1. Aga kuule nüüd ometi, Iiob, mu kõnet, ja pane tähele kõiki mu sõnu!
2. Vaata, ma avan nüüd oma suu, keel mu suulaes kõneleb.
3. Mu sõnad tulevad õiglasest südamest ja mu huuled kuulutavad selgesti seda, mis ma tean.
4. Jumala Vaim on mind loonud ja Kõigevägevama hingeõhk on andnud mulle elu.
5. Kui sa suudad, siis vasta mulle, sea ennast valmis, astu ette!
6. Vaata, Jumala ees olen mina samasugune kui sina: savist olen minagi voolitud.
7. Vaata, hirm minu ees ei saa kohutada sind ja minu surve ei ole sulle raske.
8. Tõesti, sa oled kõnelnud mulle kõrvu ja ma olen kuulnud su sõnade kõla:
9. 'Mina olen puhas, mina pole üle astunud, ma olen laitmatu ja mul ei ole süüd.
10. Vaata, ta leiab mu vastu põhjusi, peab mind oma vaenlaseks.
11. Ta pistab mu jalad pakku, valvab kõiki mu radu.'
12. Vaata, selles ei ole sul õigus, vastan ma sulle, sest Jumal on suurem kui inimene!
13. Mispärast sa riidled temaga, kui ta ei vasta inimesele iga sõna peale?
14. Sest Jumal kõneleb ühel ja teisel viisil, aga seda ei märgata.
15. Unenäos, öises nägemuses, kui sügav uni inimest valdab, voodis suikudes -
16. seal ta avab inimeste kõrvad ja paneb pitseri nende manitsustele,
17. et inimest pahateost eemal hoida ja mehe kõrkust kinni katta,
18. et säästa tema hinge hauast ja tema elu oda otsa jooksmast.
19. Ka manitsetakse teda valu läbi voodis ja kestva vaevusega kontides.
20. Siis muutub vastikuks ta elule leib ja hingele maiusroog:
21. ta ihu kõhetub nähtamatuks, ja ta luud, mida näha ei olnud, paljastuvad.
22. Nõnda ligineb ta hing hauale ja ta elu sellele, mis toob surma.
23. Aga kui tema jaoks on ingel, eestkostja, üks tuhandest, kes kuulutab inimesele, mis tema kohus on,
24. siis Jumal halastab tema peale ning ütleb: 'Vabasta teda haudaminekust, ma olen lunaraha saanud!'
25. Siis muutub ta ihu noorusvärskes, ta pöördub tagasi oma nooruspäevadesse.
26. Ta palvetab Jumala poole ja sellel on temast hea meel; ta saab hõisates näha tema palet ja tema annab inimesele tagasi ta õiguse.
27. Ta laulab siis inimeste ees ja ütleb: 'Ma tegin pattu ja väänasin õigust, aga selle eest ei tasutud mulle kätte.
28. Tema lunastas mu hinge haudaminekust ja mu elu saab valgust näha.'
29. Vaata, seda kõike teeb Jumal inimesele kaks, kolm korda,
30. et tema hinge hauast tagasi tuua ja valgustada teda elu valgusega.
31. Pane tähele, Iiob, kuule mind, vaiki, et mina saaksin rääkida!
32. Kui sul on sõnu, siis vasta mulle, räägi, sest meeeldi annaksin sulle õiguse!
33. Aga kui mitte, siis kuule sina mind, vaiki, siis ma õpetan sulle tarkust!'

1. Ja Eliihu jätkas ning ütles:
2. 'Kuulge mu sõnu, te targad, ja pöörake oma kõrv minu poole, te teadjad!
3. Sest kõrv katsub sõnad läbi ja suulagi maitseb rooga.
4. Valigem endile, mis on õige, tunnetagem isekeskis, mis on hea!
5. Sest Iiob on öelnud: 'Ma olen õige, aga Jumal on võtnud minult õiguse.
6. Kuigi mul on õigus, peetakse mind valetajaks. Mul on parandamatu haav, kuigi ma pole üle astunud.'
7. Kas on Iiobi sarnast meest, kes pilget joob nagu vett,
8. kes läheb ülekohtutegijate kilda ja käib koos õelate inimestega?
9. Sest tema ütleb: 'Ei ole inimesel sellest kasu, et tal on sõprus Jumalaga!'
10. Seepärast kuulge, mõistlikud mehed, mind: kaugel on Jumalast õelus ja Kõigevägevamast ülekohtutegu.
11. Sest inimese tegu mööda tasub ta temale, ja nagu on kellegi tee, nõnda temale antakse.
12. Jah, tõesti, Jumal ei tee ülekohtu ja Kõigevägevam ei vääna õigust.
13. Kes on temale usaldanud maa? Ja kes on loonud kogu maailma?
14. Kui ta iseenesesse tõmbuks, oma Vaimu ja hingeõhu tagasi võtaks,
15. siis heidaks kõik liha üheskoos hinge ja inimene saaks jälle põrmuks.
16. Kui sul nüüd on arukust, siis kuule seda, võta kõrvu mu sõnade kõla!
17. Kas siis tõesti peaks valitsema õiguse vihkaja? Või tahad sa süüdi mõista õiget ja võimast,
18. kes ütleb kuningale: 'Kõlvatu!', vürstidele: 'Õel!',
19. kes ei pea lugu vürstidest ega eelist suursugust viletsale, sest et need kõik on tema kätetöö?
20. Nad surevad äkitselt keset ööd: inimesed vaaruvad ja lähevad, ja ilma käetagi võetakse ära vägev.
21. Sest tema silmad on igaühe teede peal ja ta näeb kõiki tema samme.
22. Ei ole pimedust ega varjulist paika, kuhu ülekohtutegijad saaksid peitu pugeda.
23. Sest tema ei anna inimesele aega Jumala juurde kohtusse minekuks:
24. ta peksab vägevad üle kuulamata puruks ja paneb teised nende asemele.
25. Sellepärast, et ta nende tegusid tunneb, hävitab ta nad öösel ja nad purustatakse.
26. Ta peksab neid nagu kurjategijaid paigas, kus on nägijaid,
27. sellepärast et nad taganesid tema järelt ega hoolinud ühestki tema teest.
28. Nende pärast tõusis viletsate hädakisa tema ette, ja tema kuulis vaeste appihüüdeid.
29. Kui ta on vait, kes võiks teda süüdistada? Ja kui ta oma palge peidab, kes saaks teda näha? Niihästi rahva kui inimese üle
30. paneb ta kuningaks jumalavallatu inimese rahva võrgutajate seast.
31. Kui keegi ütleb Jumalale: 'Ma olen eksinud, ma ei tee enam kurja;
32. mida ma ei mõista, seda õpeta sina mulle, ja kui olen ülekohtu teinud, siis ma seda enam ei tee!'
33. kas ta siis sinu arust peaks kätte maksma, sellepärast et sina ei ole sellega rahul? Kuid sina pead otsustama, mitte mina, seepärast räägi, mida sa tead!
34. Mõistlikud inimesed ütlevad mulle, samuti tark mees, kes mind kuuleb:
35. 'Iiob räägib mõistmatult ja tema sõnad pole targad.'
36. Ah, peaks ometi Iiob pandama lõpuni proovile, kuna ta on vastanud nurjatul viisil!
37. Sest ta lisab oma patule üleastumise, peksab meie keskel keelt ja räägib palju Jumala vastu.'

1. Ja Eliihu jätkas ning ütles:
2. 'Seda sa pead siis õigeks, nimetad oma õiguseks Jumala ees,
3. et sa küsid: 'Mis kasu mul on, mis abi on mul sellest, et ma pattu ei tee?'
4. Ma annan sõnadega vastuse sulle ja koos sinuga su sõpradele.
5. Tõsta oma pilk taeva poole ja vaata, pane tähele pilvi, mis on sinust kõrgemal!
6. Kui sina pattu teed, mida sa sellega temale võiksid teha? Ja kui sinu üleastumisi on palju, mida sa nendega tema vastu võiksid korda saata?
7. Kui sa oled õige, mida sa temale võiksid anda? Või mida olekski tal võtta sinu käest?
8. Su ülekohus mõjutab vaid sinusugust meest ja su õiglus inimlast.
9. Nad kisendavad küll paljude rõhujate pärast, hüüavad appi vägevate käsivarre vastu,
10. aga ükski ei küsi: 'Kus on Jumal, mu Looja, kes öösiti põhjustab kiituslaule,
11. kes õpetab meid rohkem kui loomi maa peal ja teeb meid taeva lindudest targemaks?'
12. Seal nad siis kisendavad, aga tema ei vasta kurjade kõrkuse pärast.
13. Tõesti asjata, Jumal ei kuule seda ja Kõigevägevam ei vaata sinna.
14. Kuigi sa ütled, et sa teda ei näe, on asi tema ees, seepärast oota teda!
15. Aga nüüd, kui ta viha ei karista ja ta ei tahagi nii väga teada ülemealikusest,
16. ajab Iiob asjata oma suu pärani ja teeb mõistmatusest palju sõnu.'

1. Ja Eliihu jätkas ning ütles:
2. 'Olgu sul minuga pisut kannatust, siis ma õpetan sind, sest mul on veel Jumala heaks sõnu!
3. Ma tahan tuua oma tarkuse kaugemalt ja anda õiguse oma Loojale.
4. Sest mu sõnad pole tõesti mitte valed, täiuslik teadja on su ees.
5. Vaata, Jumal on vägev, kuid ta ei põlga kedagi, vägev on tema südame jõud!
6. Õelat ei jäta ta elama, aga viletsaile annab ta õiguse.
7. Ta ei pööra oma silmi ära õigete pealt, vaid paneb need koos kuningatega igaveseks istuma aujärjele, ja nad ülendatakse.
8. Ja kui nad on pandud ahelaisse, vangistatud viletsuse köidikuisse,
9. siis ta heidab neile ette nende tegu ja üleastumisi, et nad on olnud ülemeelikud,
10. ja avab nende kõrvad hoiatuseks ning käsib neid taganeda ülekohtust.
11. Kui nad siis kuulavad ja teenivad teda, siis nad lõpetavad oma päevad õnnes ja aastad õndsuses.
12. Aga kui nad ei kuula, siis nad tormavad oda otsa ja heidavad arutuina hinge.
13. Südamest jumalatud peavad viha, nad ei hüüa appi, kui ta on nad vangistanud.
14. Nende hing sureb noorelt ja nende elu pordumeeste seas.
15. Ta päästab viletsa tema viletsuse kaudu ja avab tema kõrva, kui ta on hädas.
16. Ta meelitaks sindki kitsikuse kurgust piiramata avarusse ja su laud oleks täis rasvast rooga.
17. Aga sa oled täis õelate kohut, kohus ja õigus tabavad sind.
18. Hoia, et viha sind liialt ei mõjustaks ja rohke lunaraha sind ei eksitaks!
19. Kas su õilsus on küllaldane? Ei aita kuld ega kõik su jõupingutused!
20. Ära igatse ööd, kui rahvad tõusevad oma asemeilt!
21. Hoidu pöördumast ülekohtu poole, sest seda sa eelistad viletsusele!
22. Vaata, Jumal toimib võimsalt oma jõus! Kes oleks seesugune õpetaja nagu tema?
23. Kes on temale määranud ta tee, ja kes julgeks öelda: 'Sa oled ülekohtu teinud'?
24. Pea meeles, et sinagi pead ülistama tema tööd, millest inimesed on laulnud!
25. Kõik inimesed näevad seda - inimene vaatab seda kaugelt.
26. Vaata, Jumal on suur ja meie ei mõista teda, tema aastate arv on uurimatu.
27. Sest ta tõmbab veepiisad üles: need nõrguvad tema udust vihmaks,
28. mida pilved kallavad ja tilgutavad paljude inimeste peale.
29. Tema, kes korraldab ka pilvekihte, oma kojast müristamist,
30. vaata, ta laotab talle oma valgust ja katab sellega mere põhjad.
31. Sest sellega ta toidab rahvaid ja annab külluses rooga.
32. Ta võtab välgu oma kätte ja käsib sellel märki tabada.
33. Tema mürin kuulutab sellest, loomakarigi kuulutab tõusvat tormi.

1. Sellepärast väriseb minugi süda ja hüppab paigast.
2. Kuulge, kuulge tema hääle mürinat ja kõminat, mis tuleb ta suust!
3. Selle ta päästab lahti kogu taeva alla ja oma välgu maailma äärteni.
4. Selle taga mõirgab tema hääle: ta müristab oma võimsa häälega ega peata välke, kui tema häält kuuldu.
5. Jumal müristab oma häälega imepärasel viisil, ta teeb suuri tegusid, mida meie ei mõista.
6. Sest ta ütleb lumele: 'Lange maa peale!' ja vihmasabin ning vihmavaling on tema tugevus.
7. Ta paneb siis igamehe käe kinni otsekui pitseriga, et kõik inimesed tunneksid ta tegu.
8. Siis läheb metsloom oma peidupaika ja jääb oma pessa.
9. Lõunakambri tuled tuulispea ja põhjatuulega külm.
10. Jumala hingusest tekib jää ja tardub veepind.
11. Ta koormab ka pilvi niiskusega, pilved pilluvad tema välku.
12. Need rändavad ringi tema juhtimisel, et teha kõike, mida ta neil käsib maailmas ja maa peal,
13. olgu vitsana, kui ta maale tarvis, olgu armuna, kui ta seda osutab.
14. Kuule seda, Iiob, peatu ja pane tähele Jumala imetegusid!
15. Kas sa mõistad, kuidas Jumal annab neile käsu ja laseb oma pilvest välgu sähvatada?
16. Kas sa mõistad pilvede sõudu, ülima tarkuse imetegu?
17. Sina, kellel riided kuumavad, kui ta lõunatuulega suigutab maad,
18. kas sa koos temaga laotad pilvekatet, vastupidavat nagu valatud peeglit?
19. Õpeta meid, mida me peaksime temale ütlema; pimeduse tõttu ei saa me millestki aru.
20. Kas peaks temale jutustatama, et mina tahan rääkida? Kui keegi kõneleb, kas seda siis temale teada antakse?
21. Kui nüüd ei nähta valgust, mis hiilgab pilvedes, siis puhub tuul ja toob selguse.
22. Põhja poolt tuleb kuldne hiilgus - Jumala ümber on hirmuäratav aupaiste.
23. Kõigevägevam - temani me ei jõua, tema on suur jõult ja rikas õiglusest, tema ei riku õigust.
24. Seepärast peavad inimesed teda kartma, tema ei vaata kedagi, kes on enese meelest tark.'

1. Siis vastas Issand Iobile tormituulest ja ütles:
2. 'Kes on see, kes mõistmatute sõnadega tahab varjutada minu nõu?
3. Pane nüüd vöö vööle kui mees, mina küsin sinult ja sina seleta mulle!
4. Kus olid sina siis, kui mina rajasin maa? Vasta, kui sul niipalju tarkust on!
5. Kes määras selle möödud? Küllap sa tead. Või kes vedas selle üle möödunööri?
6. Mille peale on selle alussambad paigale pandud? Või kes asetas selle nurgakivi,
7. kui hommikutähed üheskoos hõiskasid ja kõik Jumala pojad tõstsid rõõmukisa?
8. Ja kes sulges ustega mere, kui see esile murdes emausast välja tuli,
9. kui ma panin pilved selle katteks ja pilkase pimeduse mähkmeks,
10. kui ma sellele lõin korra, panin riivid ja uksed
11. ning ütlesin: 'Siiani sa võid tulla, mitte edasi, siin vaibugu su uhked lained!'
12. Kas sa oled kunagi oma elupäevil andnud hommikule käsu, määranud koidule tema paiga,
13. et ta haaraks kinni maa äärtest ja puistaks öelad sealt välja,
14. et see muutuks nagu savi pitsati all ja jääks seisma otsekui riie,
15. et öelailt võetaks nende valgus ja tõstetud käsivars murtaks?
16. Kas sa oled jõudnud mere allikateni ja kõndinud sügavuse põhjas?
17. Ons sulle ilmutatud surma väravaid, või oled sa näinud pilkase pimeduse väravaid?
18. Kas sa taipad, kui avar on maa? Jutusta, kui sa kõike seda tead!
19. Kus on tee valguse asukohta ja kus on pimeduse paik,
20. et sa võiksid teda viia ta piiridesse ja märkaksid teeradu tema koju?
21. Sa tead seda, sest olid ju siis juba sündinud ja su päevade arv on suur.
22. Kas sa oled käinud lumeaitade juures ja näinud raheaitu,
23. mida ma olen hoidnud hädaaja tarvis, sõja ja võitluse päevaks?
24. Kus on tee sinna, kus valgus jaguneb, kust idatuul levib üle maa?
25. Kes on lõhestanud vihmavalingule vao ja kõuepilvele tee,
26. et see võiks sadada asustamata maale, kõrbe, kus ei ole inimest,
27. laastatu ja lageda küllastuseks, et lasta targata noort rohtu?
28. Ons vihmil isa, või kes on sünnitanud kastetilgad?
29. Kelle üsast on välja tulnud jää ja kes on sünnitanud taeva halla,
30. kui veed tarduvad otsekui kiviks ja sügavuse pinnad tõmbuvad kokku?
31. Kas sa suudad siduda Sõelatähtede tõrksust või valla päästa Vardatähtede köidikuid?
32. Kas sa võid Vihmatähti välja saata õigel ajal ja juhatada Vankritähtede kogumit?
33. Kas sa tunned taeva seadusi? Või kehtestad sina maa peal tema kirja?
34. Kas sa suudad tõsta oma häält pilvedeni, et veevoolus sind kataks?
35. Ons sul võimalik saata välke, et need läheksid ja ütleksid sulle: 'Vaata, siin me oleme!'
36. Kes on teinud iibise targaks või kes on andnud kukele mõistuse?
37. Kellel oleks osavust lugeda pilvi? Või kes võiks kummutada taevalähkreid,
38. kui muld on kokku vajunud känkkraks ja kamakad on takerdunud üksteise külge?
39. Kas sina ajad lõvidele saaki ja täidad noorte lõvide isu,
40. kui need kükitavad pesades, lebavad varitsedes tihnikus?
41. Kes valmistab kaarnale roa, kui ta pojad karjuvad Jumala poole, toiduta ümber hulkudes?

1. Kas sa tead kaljukitsede poegimisaega, kas valvad hirvede sünnitust?
2. Kas sa loed nende tiinuskuid ja tead aega, millal nad poegivad,
3. kui nad kõveraks tõmbudes vasikaid heites oma ihuviljast vabanevad?
4. Nende vasikad kosuvad, kasvavad avaral aasal, lähevad ära ega tule tagasi nende juurde.
5. Kes on sebra lahti lasknud ja kes on valla päästnud metseesli köidikud,
6. kellele ma olen seadnud koduks lagendiku ja elukohaks soolakörbe?
7. Ta naerab linna kära, sundija kisa ta ei kuule.
8. Ta uitab mägedel, oma karjamaal, ja otsib kõike, mis aga haljas on.
9. Kas metshärg tahab sind teenida? Kas ta jääb ööseks su sõime juurde?
10. Kas sa saad metshärja siduda köiega vaole? Kas ta äestab su järel orumaad?
11. Kas sa võid loota tema peale, kuigi ta rammult on suur, ja jätta oma töö tema hooleks?
12. Kas sa usud, et ta toob tagasi ja kogub su seemne rehealusesse?
13. Jaanalinnu tiivad lehvivad rõõmsasti, aga ons need tiivad ja suled tegusad?
14. Sest ta jätab ju oma munad maa peale ja laseb neid liivas soojeneda,
15. unustades, et jalg võib need purustada ja metsloom tallata.
16. Ta on oma poegade vastu vali, nagu ei olekski need ta omad; see pole tema mure, et ta vaev võiks olla asjatu.
17. Sest Jumal on teda lasknud unustada tarkuse ega ole jaganud temale mõistust.
18. Aga kui ta siis üles kargab, ta naerab hobust ja ratsanikku.
19. Kas sina annad hobusele jõu, ehid ta kaela lakaga?
20. Kas sina paned ta hüppama nagu rohutirtsu? Tema võimas nooskamine on kohutav.
21. Ta kaabib orus ja tunneb rõõmu, ta läheb jõuliselt relvadele vastu.
22. Ta naerab hirmu, ta ei kohku ega tagane mõõga eest.
23. Ta kohal kõliseb nooletupp, piigitera ja viskoda.
24. Ta kihutab tuhinal ja hoogsasti ega püsi paigal, kui sarv hüüab.
25. Siis kui puhutakse sarve, hirnub tema: iihahaa! Juba kaugelt haistab ta võitlust, pealikute kisa ja hõikeid.
26. Kas sinu mõistuse abil lendab kull kõrgele, laotab oma tiibu lõuna poole?
27. Kas sinu käsul kerkib kotkas kõrgustesse ja teeb oma pesa kõrgele?
28. Ta elab ja ööbib kalju peal, kaljuserval ja ligipääsmatus paigas.
29. Sealt ta luurab saaki ja ta silmad näevad kaugele.
30. Ta pojad rüübivad verd, ja kus on mahalööduid, seal on temagi.'

1. Ja Issand vastas Iobile ning ütles:
2. 'Kas tahab nuriseja vaielda Kõigevägevamaga? Jumala süüdistaja andku vastus!'
3. Siis Iob vastas Issandale ja ütles:
4. 'Vaata, ma olen selleks liiga tühine. Mida peaksin sulle vastama? Ma panen käe suu peale.
5. Ma olen kord rääkinud ja ma ei vasta enam, koguni kaks korda, ja enam ma seda ei tee.'
6. Aga Issand vastas Iobile tormituulest ja ütles:
7. 'Pane nüüd vöö vööle nagu mees, mina küsin sinult ja sina seleta mulle!
8. Kas sina tahad minu õigust tühjaks teha, süüdistades mind, et õigustada iseennast?
9. Ons sul siis käsivars nagu Jumalal, või kas sina oma häälega suudad müristada nagu tema?
10. Ehi ennast siis uhkuse ja väarikusega, pane enesele ülle hiilgust ja ilu!
11. Päästa valla oma vihavood, vaata kõigi kõrkide peale ja alanda neid!
12. Vaata kõigi kõrkide peale, rudju neid, ja rõhu õelad maha otse kohapeal!
13. Mata nad kõik üheskoos põrmu, sule nende silmnäod salapaika,
14. siis minagi kiidan sind, et su parem käsi on sind aidanud!
15. Vaata ometi jõehobu, kelle ma olen loonud nagu sinugi: ta sööb rohtu nagu veis.
16. Ent vaata tema ristluude rammu ja kõhulihaste jõudu.
17. Ta saba on nagu seedritüvi, ta reite kõõlused otsekui põimitud.
18. Ta luud on nagu vaskputked, ta kondid otsekui raudtalad.
19. Ta on Jumala töödest parim: kes ta on teinud, toob ta lähedale mõõga.
20. Jah, toidust toodavad temale mäed, seal, kus kõik metsloomad mängivad.
21. Ta magab lootospõõsaste all, redutab pilliroos ja mudas.
22. Lootospõõsad, olles temale varjuks, katavad teda, jõeremmelgad on ta ümber.
23. Vaata, kui ka jõgi peale surub, ta ei tõtta minema, ta jääb kindlaks, isegi kui Jordan tormaks temale suhu.
24. Kas saaks tema nähes teda kinni võtta, temale püüniseid ninna torgata?
25. Kas sa saad krokodilli õngega välja tõmmata või nõoriga köita tema keelt?
26. Kas sa saad temale kõrkjat ninna pista või ta lõugu oraga läbi torgata?
27. Kas ta hakkab sind palju anuma või räägib sulle mahedaid sõnu?
28. Kas ta teeb sinuga lepingu, et sa võtaksid tema alaliseks sulaseks?
29. Kas sa saad temaga mängida nagu linnuga või teda kinni siduda oma tütarlaste jaoks?
30. Kas püügiosalised hakkavad tema pärast kauplema, jaotavad teda kaupmeeste vahel?
31. Kas sa saad tema nahka viskodasid või tema pead kalatuurasid täis tikkida?
32. Pista aga oma käsi tema külge! Kui mõtled võitlusele, siis sa seda enam ei tee.

Peatükk 41

1. Vaata, niisugune lootuski on petlik: kas teda nähes juba ei olda pikali?
2. Ükski ei ole nõnda julge, et teda ärritada. Ja kes suudaks siis püsida minu ees?
3. Kes on esmalt andnud mulle, et peaksin tasuma? Kõik, mis on taeva all, on minu oma.
4. Ma ei taha vaikida tema liikmeist, ta vägitegude asjast ning ta oleku ilust.
5. Kes paljastaks tema ta pealmisest kattest? Kes tungiks tema kahekordse soomuse vahele?
6. Kes avaks tema silmnäo väravad? Ta hambad ajavad hirmu peale.
7. Ta selg on kilpide rida, tihedalt pitseriga suletud:
8. üks on teisele nõnda ligi, et tuul ei pääse läbi nende vahelt.
9. Need on liibunud üksteise külge, seisavad koos ja neid ei saa lahutada.
10. Tema aevastustest välgub valgust ja ta silmad on nagu koidupuna kiired.
11. Tema suust käivad otsekui põlevad tõrvikud, kargavad välja tulesädemed.
12. Tema sõormeist tuleb välja suits nagu potist, mille all põlevad kõrkjad.
13. Tema hingeõhk süütab söed ja tema suust tuleb välja leek.
14. Tema turjal asub tugevus ja tema ees kargab kartus.
15. Tema lihav vats on otsekui valatud ta külge, liikumatult paigal.
16. Tema süda on kõva nagu kivi, otse alumise veskikivi kõvadune.
17. Kui ta tõuseb, siis kohkuvad vägevadki, tema murdmise tõttu on nad nagu arust ära.
18. Kui teda tabab mõök, siis see ei pea vastu, samuti mitte piik, viskoda ega nool.
19. Ta peab rauda õleks ja vaske pehkinud puuks.
20. Nool ei aja teda põgenema, lingukivid muutuvad tema vastu kõrteks.
21. Vemblad on temale nagu kõrred ja ta naerab oda vihinat.
22. Tal on kõhu all otsekui teravad kivikillud, ta hüpleb nagu pahmavanker mööda muda.
23. Ta paneb sügavuse keema nagu paja, teeb mere salvipoti sarnaseks.
24. Enese järel ta jätab läikiva raja, sügavus näib olevat otsekui raugajuuksed.
25. Ei ole maa peal tema sarnast, ta on kartmatuks loodud.
26. Kõik, mis kõrge on, kardab teda, tema on kõigi uhkete loomade kuningas.'

1. Siis Iiob vastas Issandale ja ütles:
2. 'Mina tean, et sina suudad kõike ja et sinul ei ole ükski asi võimatu.
3. Kes on see, kes mõistmatult püüab varjata sinu nõu? Seepärast ma olen jutustanud, millest ma pole aru saanud, asjadest, mis mulle on imelikud ja mida ma ei mõista.
4. Kuule siis ometi ja ma räägin, mina küsin sinult ja sina seleta mulle!
5. Ma olin ainult kõrvaga kuulnud kuuldusi sinust, aga nüüd on mu silm sind näinud.
6. Seepärast ma võtan kõik tagasi ning kahetsen põrmus ja tuhas.'
7. Ja pärast seda kui Issand oli rääkinud need sõnad Iiobile, ütles Issand teemanlasele Eliifasele: 'Mu viha on süttinud põlema sinu vastu ja su mõlema sõbra vastu, sest teie ei ole rääkinud minu kohta tõtt nagu mu sulane Iiob!
8. Võtke siis nüüd seitse härjavärssi ja seitse jäära ning minge mu sulase Iiobi juurde ja ohverdage eneste eest põletusohver, ja mu sulane Iiob palvetagu teie eest; sest ma kuulen ainult tema palvet, et mitte talitada teiega häbistavalt, kuigi te ei ole rääkinud minu kohta tõtt nagu mu sulane Iiob!'
9. Siis läksid teemanlane Eliifas, suhiit Bildad ja naamalane Soofar ja tegid, nagu Issand neile oli öelnud; ja Issand kuulis Iiobi palvet.
10. Ja Issand pööras Iiobi saatuse, kui too palvetas oma sõprade eest; ja Issand andis Iiobile kahekordselt kõike, mis tal oli olnud.
11. Ja tema juurde tulid kõik ta vennad ja kõik ta õed ja kõik, kes teda enne olid tundnud, ja võtsid leiba koos temaga ta kojast; ja nad avaldasid temale kaastunnet ja trööstisid teda selle õnnetuse pärast, mis Issand temale oli lasknud tulla; ja igaüks andis temale ühe kaaluühiku raha ja ühe kuldrõnga.
12. Ja Issand õnnistas Iiobi viimast põlve enam kui ta esimest; ja tal oli neliteist tuhat lammast ja kitse, kuus tuhat kaamelit, tuhat paari härgi ja tuhat emaeeslit.
13. Ja tal oli seitse poega ja kolm tütart.
14. Ta pani ühele tütrele nimeks Jemiima, teisele Ketsia ja kolmandale Keren-Hapuuk.
15. Ja kogu maal ei leidunud nii ilusaid naisi kui Iiobi tütreid; ja nende isa andis neile pärisosa nende vendade keskel.
16. Pärast seda elas Iiob veel sada nelikümmend aastat ja nägi oma lapsi ja oma laste lapsi neli põlve.
17. Ja Iiob suri, olles vana ja elatanud.

Laulud

Psalm 1

1. Õnnis on inimene, kes ei käi õelate nõu järgi ega seisa patuste tee peal ega istu pilkajate killas,
2. vaid kel on hea meel Issanda Seadusest ja kes uurib ta Seadust ööd ja päevad.
3. Siis ta on otsekui puu, mis on istutatud veeojade äärde, mis vilja annab omal ajal ja mille lehed ei närtsi; ja kõik, mis ta teeb, läheb korda.
4. Aga nõnda ei ole õelad; vaid nad on nagu aganad, mida tuul laiali ajab.
5. Sellepärast ei jää õelad püsima kohtus ega patused õigete koguduses.
6. Sest Issand tunneb õigete teed; aga õelate tee läheb hukka.

Psalm 2

1. Miks paganad möllavad ja rahvad mõtleivad tühja?
  2. Ilmamaa kuningad astuvad esile ja vürstid peavad üheskoos nõu Issanda ja tema võitnud mehe vastu:
  3. 'Kiskugem katki nende ahelad ja visakem enestelt ära nende köied!'
  4. Kes taevas istub, naerab; Issand pilkab neid.
  5. Oma vihas ta kõneleb siis nendega ja oma raevus ta teeb neile hirmu:
  6. 'Aga mina olen seadnud oma kuninga Siionile, oma pühale mäele.'
  7. - 'Ma annan teada Issanda otsuse; tema ütles minule: Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin sinu.'
  8. Küsi minult, ja ma annan paganad su pärandiks ning ilmamaa otsad su omandiks.
  9. Sa peksad nad puruks raudkepiga, sa lööd nad katki nagu potissepa tehtud astjad.'
  10. Niisiis, teie, kuningad, saage mõistlikuks! Teie, ilmamaa kohtumõistjad, laske endid noomida!
  11. Teenige Issandat kartusega ja ilutsege värisemisega!
  12. Andke suud Pojale, et ta ei vihastaks ja teie ei hukkuks oma teel; sest tema viha süttib pea!
- Õndsad on kõik, kes tema juures pelgupaika otsivad.

Psalm 3

1. Taaveti laul, kui ta oma poja Absalomi eest põgenes:
2. Issand, kui palju on mul vaenlasi, palju on neid, kes tõusevad mu vastu.
3. Paljud ütlevad mu hingele: 'Ei ole temal päästet Jumalas!' Sela.
4. Aga sina, Issand, oled kilbiks mu ees, minu au, sa tõstad mu pea üles.
5. Oma häälega ma hüüan Issanda poole ja ta vastab minule oma pühalt mäelt. Sela.
6. Ma heitsin maha ja uinusin; ma ärkasin unest, sest Issand toetab mind.
7. Ei ma karda rahva musttuhandeid, kes igalt poolt on endid seadnud minu vastu.
8. Tõuse, Issand, päästa mind, mu Jumal! Sest kõiki mu vaenlasi oled sa löönud vastu lõugu, sa oled murdnud õelate hambad.
9. Issanda käes on pääste. Su rahvale tulgu sinu õnnistus! Sela.

Psalm 4

1. Lauljuhatajale: keelpillil mängida; Taaveti laul.
2. Kui ma hüüan, siis vasta mulle, mu õiguse Jumal! Kitsikuses andsid sa mulle avaruse. Ole mulle armuline ja kuule mu palvet!
3. Te suurtsugu mehed, kauaks jääb mu au teotada? Kui kaua te armastate tühja ja otsite valet? Sela.
4. Tundke ometi, et Issand kohtleb imeliselt oma vaga, Issand kuuleb, kui ma hüüan ta poole!
5. Värisege, ärge tehke pattu! Voodis olles mõtisklege oma südames ja vaikige! Sela.
6. Ohverdage õiguse ohvreid ja lootke Issanda peale!
7. Paljud ütlevad: 'Kes annab meile näha head?' Issand, tõsta meie peale oma palge valgus!
8. Sa oled andnud mu südamesse suurema rõõmu, kui oli neil rohke vilja ja värsked veinisaagi ajal.
9. Rahun ma heidan maha ning uinun, sest sina üksi, Issand, asetad mind julgesti elama.

Psalm 5

1. Laulujuhatajale: vilepillidel mängida; Taaveti laul.
2. Issand, võta kuulda mu sõnu, pane tähele mu ohkamist!
3. Kuule mu appihüüdu, mu kuningas ja mu Jumal, sest sinu poole ma palvetan!
4. Issand, sa kuuled vara mu häält, vara ma valmistun sinule ja olen valvel.
5. Sest sina ei ole Jumal, kellel on hea meel õelusest; paha ei või olla sinu külaliseks.
6. Hooplejad ei astu su silma ette, sa vihkad kõiki, kes nurjatust teevad.
7. Sina hukkad vale rääkijad; verejanulised ja kavalad on jäledad Issandale.
8. Aga mina lähen su kotta sinu suurest heldusest ja kummardan su püha templi poole sinu kartuses.
9. Issand, juhata mind oma õigluses mu vihameeste pärast, tasanda oma tee minu ees!
10. Sest nende suus ei ole midagi kindlat, nende südames on hukatus, nende kurk on avatud haud ja libe on nende keel.
11. Mõista nad süüdi, Jumal! Nad langegu oma sepitsuste tõttu; nende üleastumiste hulga pärast lükka nad ära, sest nad on sinule vastu hakanud!
12. Aga rõõmsad olgu kõik, kes sinu juures pelgupaika otsivad; igavesti hõisaku nad, sest et sina kaitsed neid; ja ilutsegu sinus need, kes armastavad sinu nime!
13. Sest sina, Issand, õnnistad õiget; sa ehid teda oma hea meelega kui kaitsevarjuga.

Psalm 6

1. Lauljuhatajale: keelpillil mängida kaheksandal helil; Taaveti laul.
2. Issand, ära nuhtle mind oma vihas ja ära karista mind oma vihaleegis!
3. Issand, ole mulle armuline, sest ma olen nõrkenud! Tee mind terveks, Issand, sest mu luud-liikmed on jahmunud!
4. Mu hing on väga jahmunud. Aga sina, Issand, kui kaua veel?
5. Pöördu, Issand, minu poole, vabasta mu hing, päästa mind oma helduse pärast!
6. Sest surmas ei meenutata sind. Kes surmavallas tänab sind?
7. Ma olen väsinud oma ohkamisest, kogu öö ma ujutan pisaratega oma voodit, ma leotan oma silmaveega oma süngi.
8. Mu silmad on vajunud auku meelekibedusest, nad on läinud vanaks kõigi mu vastaste pärast.
9. Minge minust eemale kõik, kes teete nurjatust, sest Issand kuuleb mu nutuhäält!
10. Issand kuuleb mu anumist, Issand võtab vastu mu palve.
11. Kõik mu vaenlased jäävad häbisse ja kohkuvad hirmsasti, nad pöörduvad tagasi ja järsku nad satuvad häbisse.

Psalm 7

1. Taaveti palvelaul, mida ta laulis Issandale benjaminlase Kuusi sõnade puhul.
2. Issand, mu Jumal! Sinu juures ma otsin pelgupaika, päästa mind kõigist mu tagakiusajaist ja kisu mind ära nende käest,
3. et vaenlane ei rebiks mu hinge nagu lõvi ega murraks, ilma et oleks päästjat!
4. Issand, mu Jumal! Kui ma olen seda teinud, kui mu käte küljes on ülekohus,
5. kui ma olen tasunud kurjaga sellele, kes minuga pidas rahu - ma olen ju tahtnud vabastada sedagi, kes põhjuseta mind taga kiusas -,
6. siis ajagu vaenlane taga mu hinge ja saagu see kätte, tallaku maha mu elu ja vajutagu mu au põrmu! Sela.
7. Tõuse, Issand, oma vihas, astu üles mu rõhujate raevu vastu ja ärka mulle abiks, kes oled kohtu seadnud!
8. Rahvahõimude hulk ümbritsegu sind, pöördu nende üle tagasi kõrgele!
9. Issand mõistab kohut rahvastele. Mõista minule kohut, Issand, mu õigluse järgi ja mu veatust mööda!
10. Lõppegu ometi õelate kurjus ja kinnita õiget; sest sina oled südamete ja neerude läbikatsuja, sina, õiglane Jumal!
11. Mu kilp on Jumala käes; ta päästab need, kes on õiglased südamest.
12. Jumal on õiglane kohtumõistja ja Jumal, kes iga päev ähvardab.
13. Kui keegi ei pöördu, siis ta ihub oma mõõga, tõmbab vinna oma ammu ja sihhib sellega.
14. Siis ta seab enesele valmis oma surmarelva ja oma nooled teeb ta leekivaiks.
15. Vaata, see on lapsevaevas nurjatusega ja rase vaevaga ning toob vale ilmale.
16. Ta on kaevanud augu, on selle õõnestanud, ja ta kukub iseenele tehtud kaevandisse.
17. Tema sünnitatud vaev tuleb tagasi ta oma pea peale, ja ta vägivald langeb ta pealaele.
18. Ma tänan Issandat ta õigluse eest ja laulan kiitust Issanda, Kõigekõrgema nimele.

Psalm 8

1. Lauljuhatajale, gati pillil mängijale; Taaveti laul.
2. Issand, meie Jumal, kui auline on sinu nimi kogu maailmas! Sinu aukuulsus ulatub üle taevaste.
3. Väetite ja imikute suust sa valmistasid kiitva väe oma vastaste pärast, et sundida vait jääma vaenlast ja kättemaksjat.
4. Kui ma näen su taevast, su sõrmede tööd, kuud ja tähti, mis sa oled rajanud,
5. siis mis on inimene, et sa temale mõtled, ja inimesepoeg, et sa tema eest hoolitsed?
6. Sa tegid ta pisut alamaks Jumalast ja ehtisid teda au ja austusega.
7. Sa seadsid ta valitsema oma kätetööd; kõik sa panid tema jalge alla,
8. lambad, kitsed ja härjad, kõik, samuti metsloomad,
9. taeva linnud ja mere kalad ja kõik, mis mere radadel liigub.
10. Issand, meie Jumal, kui auline on sinu nimi kogu maailmas!

Psalm 9

1. Laulujuhatajale: viisil 'Sure poja eest!'; Taaveti laul.
2. Ma tänan Issandat kõigest südamest, ma kuulutan kõiki su imetöid.
3. Ma olen rõõmus ja ilutsen sinus, ma laulan kiitust sinu nimele, Kõigekõrgem!
4. Sest mu vaenlased taganevad, nad komistavad ning hävivad su palge eest.
5. Sa valmistasid ju minule õiglase kohtu ja ajasid mu asja; sa istusid kohtujärjele nagu õiguse kohtunik;
6. sa sõitlesid paganarahvaid, sa hukkasid õela, sa pühkisid ära nende nime alatiseks ja igaveseks.
7. Vaenlased on otsa saanud, rusustatud jäädavalt, ja linnadel, mis sa oled laiali rebinud, on nimedki hävinud koos nendega.
8. Kuid Issand jääb igavesti; ta on oma aujärje seadnud kohtumõistmiseks.
9. Ja ta ise mõistab kohut maailmale õigluses; ta peab rahvastele kohut õiglasel viisil.
10. Nõnda on Issand kindlaks varjupaigaks rõhutuile, varjupaigaks häda ajal.
11. Sellepärast loodavad sinu peale need, kes tunnevad su nime; sest sa ei ole hüljanud neid, kes otsivad sind, Issand!
12. Laulge kiitust Issandale, kes elab Siionis; kuulutage rahvaste seas tema tegusid!
13. Sest veresüü kättemaksjana tuletab ta neid meelde; ta ei unusta hädaliste kisendamist.
14. Ole mulle armuline, Issand! Vaata mu viletsust, mis tuleb mu vihameestelt, sina, kes mind ülendad surma väravaist,
15. et ma jutustaksin kõike su kiiduväärilisust Siioni tütre väravais ja ilutseksin su abist!
16. Paganad on vajunud auku, mille nad on teinud; võrku, mille nad salajasse on seadnud, on takerdunud nende jalg.
17. Issand tunti ära, ta on kohut mõistnud; oma kätetöö püüsesse jääb kinni õel. Vahemäng. Sela.
18. Surmavalda taandugu riivatud, kõik paganad, kes unustavad Jumala!
19. Sest vaest ei unustata jäädavalt, viletsate lootus ei hukku igaveseks.
20. Tõuse, Issand, ärgu inimene suurustlegu; mõistetagu paganaile kohut sinu palge ees!
21. Issand, aja neile hirm peale! Tundku paganad endid olevat ainult inimesed! Sela.

Psalm 10

1. Issand, miks sa seisad kaugel, miks sa peidad ennast hädaajal?
2. Vaesed saavad vaevatud riivatute uhkusest, olles kinni kavaluste kaudu, mis nad on välja mõelnud.
3. Sest õel kiitleb oma hinge ihaldustest ja ahne kirub, põlastab Issandat.
4. Õel oma ülbuses hoopleb: 'Tema kättemaksu ei tule! Jumalat ei ole!' - need on kõik tema mõtted.
5. Tema käigud õnnestuvad alati; sinu õiglased kohtud on eemal kõrgel ta meelest; ta puhub kõigi oma vastaste peale.
6. Ta ütleb oma südames: 'Mina ei kõigu, põlvest põlve ma olen see, kellele ei juhtu õnnetust!'
7. Ta suu on täis sajatusi, kavalust ja rõhumist; ta keele all on vaev ja nurjatus.
8. Ta istub varitsemas õuede taga, salajases paigas ta tapab süütu, ta silmad luuravad õnnetut.
9. Ta varitseb salajases paigas nagu lõvi padrikus; ta varitseb, et tabada viletsat; ta tababki tema, tõmmates teda oma võrku.
10. Ta küürutab ja lömitab, ja õnnetud langevad ta vägevate küünte vahele.
11. Ta ütleb oma südames: 'Jumal on unustanud, ta on oma palge peitnud, ta ei näe ilmaski!'
12. Tõuse, Issand, tõsta oma käsi üles, oh Jumal! Ära unusta viletsaid!
13. Mispärast teotab õel Jumalat? Ta mõtleb oma südames, et sina ei hooli sellest.
14. Sina oled seda näinud, sest sina näed vaeva ja meelegibedust, et tasuda oma käega; õnnetu jätab enese sinu hooleks, sina oled vaeslapse abimees.
15. Murra katki õelate käsivars, maksa kätte kurja õelus, kuni sa seda enam ei leia!
16. Issand on kuningas ikka ja igavesti, paganad on kadunud tema maalt.
17. Viletsate igatsemist sa kuuled, Issand; sina kinnitad nende südant, su kõrv paneb neid tähele,
18. et mõista õiglast kohut vaeslapsele ja rõhutule, et mullast saadud inimene enam ei ajaks hirmu peale.

Psalm 11

1. Lauljuhatajale: Taaveti laul. Ma otsin pelgupaika Issanda juures. Kuidas te ütlete mu hingele: 'Põgene mägedele nagu lind!'
  2. Sest vaata, õelad tõmbavad ammu vinna, nad asetavad nooled nõörile, et pimedas lasta siirameelsete pihta.
  3. Kui alussambad maha kistakse, mida siis õige saab teha?
  4. Issand on oma pühas templis, Issand, kelle aujärg on taevas; tema silmad näevad igale poole, ta pilgud katsuvad läbi inimlapsi.
  5. Issand katsub läbi õige, aga õelat ja vägivalda armastajat vihkab ta hing.
  6. Ta laseb sadada õelate peale süsi, tuld ja väävlit; ja kõrvetav tuul on nende karikaosa.
  7. Sest Issand on õiglane, ta armastab õiglust; õiged saavad näha ta palet.
1. Taaveti laul. Ma laulan heldusest ja õigusest ja mängin sinule, Issand.
  2. Ma mõtlen käia laitmatut teed. Millal sina tuled mu juurde? Ma tahan vaga südamega käia oma kojas.
  3. Ei ma sea oma silma ette tühje asju; ma vihkan taganejate tegusid, ei need hakka mu külge.
  4. Pöörane süda olgu kaugel minust, ei ma salli kurja.
  5. Kes salaja laimab oma ligimest, selle ma hävitan; kel ülbed silmad ja hooplev süda, seda ma ei talu.
  6. Mu silmad otsivad ustavaid maa peal, et nad elaksid mu juures. Kes käib laitmatut teed, see peab olema minu teenija.
  7. Ei tohi mu koja keskele astuda see, kes teeb pettust; kes räägib valet, ei jää püsima mu silma ette.
  8. Igal hommikul ma hävitan kõik õelad maa pealt, kaotan Issanda linnast kõik ülekohtutegijad.

Psalm 12

1. Laulujuhatajale: kaheksandal helil; Taaveti laul.
2. Päästa, Issand, sest vagad on lõppenud ja ustavad on otsa saanud inimlaste seast!
3. Nemad räägivad tühja üksteisega, räägivad libedate huultega, kahepaikse südamega.
4. Hävitagu Issand kõik libedad huuled, keeled, mis räägivad kõrke asju,
5. kes ütlevad: 'Oma keele tõttu me oleme tugevad, meie huuled on meie võimuses, kes on meile isandaks?'
6. 'Viletsate rõhumise, vaeste ägamise pärast tõusen ma nüüd üles,' ütleb Issand, 'ma toon pääste sellele, kes hingeldab.'
7. Issanda kõned on puhtad kõned, need on hõbe, mis savist ahjus sulatatud ja seitsmekordselt puhastatud.
8. Sina, Issand, kaitsed neid; sa hoiad neid igavesti selle põlve rahva eest.
9. Õelad käivad toredasti ringi, kui nurjatus inimlastes ennast ülendab.
1. Hädalise palve, kui ta on minestamas ja valab oma kaebuse Issanda ette.
2. Issand, kuule mu palvet, ja mu appihüüd tulgu su ette!
3. Ära pane oma palet varjule minu eest, kui mul on kitsas käes! Pööra oma kõrv mu poole! Päeval, mil ma hüüan, tõtta mulle vastama!
4. Sest mu päevad on lõppenud suitsus ja mu kondid õhkuvad nagu lee.
5. Mu süda on kõrbenud ja kuivanud nagu rohi, ma olen unustanud oma leivagi söömata.
6. Mu valjust oigamisest on mu luud liha küljes kinni.
7. Ma olen nagu kaaren kõrbes, nagu öökull varemetes.
8. Ma olen uneta ja nagu üksik lind katusel.
9. Iga päev teotavad mind mu vaenlased, mu hooplejad vastased vannuvad mu nime juures.
10. Sest ma sünnin tuhka nagu leiba ja tembin oma jooki nutuga
11. sinu suure meelepaha ja su viha pärast; sest sina oled mind tõstnud üles ja visanud maha.
12. Mu päevad on veninud pikaks nagu vari ja ma kuivan ära nagu rohi.
13. Aga sina, Issand, istud aujärjel igavesti ja sinu mälestus kestab põlvest põlve.
14. Küll sa tõused ja halastad Siioni peale, sest aeg on käes temale armu anda, paras aeg on juba kätte jõudnud.
15. Sest sinu sulastele meeldivad tema kivid ja nad haletsevad tema põrmu.
16. Siis paganad hakkavad kartma Issanda nime ja kõik ilmamaa kuningad sinu au.
17. Sest kui Issand on üles ehitanud Siioni, siis ilmub ta oma auhiilguses.
18. Ta on kaldunud nende palve poole, kes on tehtud puupaljaks, ega ole põlanud nende palvet.
19. Pandagu see kirja tulevase põlve rahva jaoks; siis rahvas, kes luuakse, kiidab Issandat,
20. et ta on vaadanud oma pühast kõrgusest, Issand on taevast vaadanud ilmamaad,
21. et kuulda vangide ägamist ja vabastada surmalapsed,
22. et Siionis kuulutataks Issanda nime ja Jeruusalemmas tema kiitust,
23. kui kõik rahvad ja riigid kogutakse kokku teenima Issandat.
24. Tema on teel nõrgestanud mu rammu, lühendanud mu päevi.
25. Ma ütlen: 'Mu Jumal, ära võta mind ära keset mu eluiga; sinu aastad kestavad põlvest põlve!'
26. Muiste sa panid maale aluse ja taevas on su kätetöö.
27. Need hävivad, aga sina püsid; nad kõik kuluvad nagu kuub; sa vahetad neid nagu riideid ja nad muutuvad.
28. Aga sina oled seesama ja sinu aastad ei lõpe.
29. Su sulaste lapsed leiavad eluaseme ja nende sugu on kinnitatud sinu ees.'

Psalm 13

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul.
2. Kui kaua sa, Issand, unustad mind hoopis, kui kaua sa peidad oma palet mu eest?
3. Kui kaua ma pean muret tundma oma hinges ja kandma kurbust päevast päeva oma südames? Kui kaua saab mu vaenlane suurustada mu vastu?
4. Vaata ometi! Vasta mulle, Issand, mu Jumal! Tee selgeks mu silmad, et ma ei uinuks surmale,
5. et mu vaenlane ei ütleks: 'Ma sain võimust ta üle!' ja mu vastased ei ilutseks, sellepärast et ma kõigun.
6. Kuid mina loodan sinu helduse peale, mu süda ilutseb sinu päästest. Ma tahan laulda Issandale, et ta mulle on head teinud.
1. Taaveti laul. Kiida, mu hing, Issandat, ja kõik, mis mu sees on, tema püha nime!
2. Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki tema heategu!
3. Tema annab andeks kõik su ülekohtu, tema parandab kõik su tõved.
4. Tema lunastab su elu hukatusest ja ehib sind helduse ja halastusega nagu pärjaga.
5. Tema täidab su suu heaga, et su iga saab uueks nagu kotkal.
6. Issand teeb õigust ja mõistab õiglast kohut kõigile, kellele liiga tehakse.
7. Tema andis Moosesele teada oma teed, Iisraeli lastele oma teod.
8. Halastaja ja armuline on Issand, pikameelne ja rikas heldusest.
9. Tema ei riidle lõpmata ega pea igavesti viha.
10. Tema ei tee meile meie pattu mööda ega tasu meile kätte meie pahategusid mööda.
11. Sest otsekui taevas on maast kõrgel, nõnda on tema heldus võimas nende vastu, kes teda kardavad.
12. Nii kaugel kui ida on läänest, nii kaugele viib ta meist meie üleastumised.
13. Otsekui isa halastab laste peale, nõnda halastab Issand nende peale, kes teda kardavad.
14. Sest ta teab, millist tegu me oleme; tal on meeles, et oleme põrm.
15. Inimese elupäevad on nagu rohi: ta õitseb nõnda nagu õieke väljal;
16. kui tuul temast üle käib, ei ole teda ja tema ase ei tunne teda enam.
17. Aga Issanda heldus on igavesest igavesti nendele, kes teda kardavad, ja tema õigus jääb laste lastele,
18. neile, kes peavad tema lepingut ja mõtlevad tema korraldustele, et teha nende järgi.
19. Issand on oma aujärje kinnitanud taevasse, tema kuningriik valitseb kõiki.
20. Kiitke Issandat, tema inglid, teie, vägevad sangarid, kes täidate tema käske, kuuldes tema sõna häält!
21. Kiitke Issandat, kõik tema väehulgad, tema teenijad, kes teete tema tahtmist!
22. Kiitke Issandat, kõik tema tööd kõigis tema valitsuse paigus! Kiida, mu hing, Issandat!

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul. Meeletu ütleb oma südames: 'Jumalat ei ole!' Nad talitavad riivatult ja jõledasti, ei ole kedagi, kes head teeb.
2. Issand vaatab taevast inimlaste peale, et näha, kas on mõistlikku, kedagi, kes otsib Jumalat.
3. Kõik nad on taganenud, üheskoos on nad läinud raisku; ei ole kedagi, kes head teeb, mitte ühtainustki.
4. Kas seda siis ei mõista need, kes teevad nurjatust, kes söövad mu rahvast, nagu süüakse leiba? Issanda poole nad ei hüüa.
5. Seal valdab neid hirm, sest Jumal on õigete sugupõlve seas.
6. Viletsa nõu te saadate häbisse, aga Issand on ta varjupaik.
7. Oh, et Iisraelile tuleks pääste Siionist! Kui Issand oma rahva vangipõlve pöörab, siis hakkab Jaakob ilutsema, Iisrael saab rõõmsaks.
1. Kiida, mu hing, Issandat! Issand, mu Jumal, sina oled väga suur, austuse ja iluga oled sa ennast riietanud.
2. Sa riietad ennast valgusega nagu rüüga, sa tõmbad taevad laiali nagu telgivaiba.
3. Sa võlvid oma ülemad toad vete peale, sa teed paksud pilved oma tõllaks, sa sammud tuule tiibadel.
4. Sa teed oma käskjalgadeks tuuled, oma teenijaiks tuleleegid.
5. Sa rajasid maa tema alustele, nõnda et see ei kõigu mitte ialgi ega igavesti.
6. Ulgumerega kui rõivaga sa katsid tema, mägede peal seisid veed.
7. Sinu sõitluse eest nad põgenevad, sinu äikese hääle eest nad pagevad.
8. Mäed tõusevad, orud vajuvad alla sinna paika, mille sina neile oled rajanud.
9. Sa oled seadnud piiri vetele, millest nad üle ei lähe ega tule tagasi katma maad.
10. Sina saadad allikaist ojad jooksuma; need voolavad mägede vahel.
11. Nad joodavad kõiki metsloomi; metseeslid kustutavad seal oma janu.
12. Taeva linnud asuvad elama nende äärde, okste vahel nad teevad häält.
13. Sa joodad mägesid oma ülemistest tubadest; sinu tööde viljast toidab ennast maa.
14. Sa lased targata rohu loomadele ja orased inimeste tarbeks, et tuua leiba välja maa seest
15. ja veini, mis rõõmustab inimese südant; õli, et panna tema pale läikima; ja leiba, et kinnitada inimese südant.
16. Issanda puud saavad toidust küllalt, Liibanoni seedrid, mis ta on istutanud,
17. kus linnud pesitsevad; toonekurgedel on majad küpresside otsas.
18. Kõrged mäed on kaljukitsedele, kaljud mäkradele varjupaigaks.
19. Ta on teinud kuu aegade näitajaks, päike teab oma loojakut.
20. Kui sa teed pimeduse, siis tuleb öö ja kõik metsloomad roomavad välja.
21. Noored lõvid mõirgavad saaki ning nõuavad Jumalalt oma toidust.
22. Päike tõuseb, nemad koristavad end ja heidavad maha oma asemeile.
23. Siis väljub inimene oma tööle ja oma tegemistele õhtuni.
24. Kui palju on sinu töid, Issand! Sa oled nad kõik teinud targasti. Maa on täis sinu looduid.
25. Siin on meri, suur ja lai; seal kubiseb lugemata palju loomi, pisikesi ja suuri;
26. seal ujuvad laevad; seal on Leviatan, kelle sa oled valmistanud endale mängima.
27. Kõik nad ootavad sind, et sa neile annaksid nende toidu omal ajal.
28. Sa annad neile, ja nad korjavad kokku; sina avad oma käe, ja nende kõhud saavad täis head.
29. Sa peidad oma palge, ja nad ehmuvad; sa võtad ära nende hingeõhu, nad heidavad hinge ning pöörduvad tagasi põrmu.
30. Sa läkitad välja oma vaimu, ja nad luuakse, ja sina uuendad maa näo.
31. Kestku Issanda au igavesti! Issand rõõmustagu oma tegudest,
32. tema, kes vaatab ilmamaad, nõnda et see vabiseb, kes puudutab mägesid, ja need suitsevad.
33. Ma tahan laulda Issandale oma eluaja ja mängida oma Jumalale, niikaua kui ma olen elus.
34. Olgu mu mõlgutus armas tema meelest; mina rõõmutsen Issandas.

35. Kadugu patused maa pealt ja õelaid ärgu olgu enam! Kiida, mu hing, Issandat! Halleluuja!

Psalm 15

1. Taaveti laul. Issand! Kes võib tulla külaliseks sinu telki? Kes tohib elada su pühal mäel?
2. See, kes elab laitmatult, teeb õigust ja räägib tõtt oma südames,
3. kes keelt ei peksa, ei tee teisele kurja ega tõsta laimujuttu oma ligimese peale,
4. kelle silmis on jumalatud põlatavad, aga auväärt need, kes Issandat kardavad, kes vannub enesele kahjuks, kuid ei riku vannet,
5. kes oma raha ei anna laenuks, et kasu saada, ega võta altkäemaksu süütu vastu. Kes nii teeb, see ei kõigu iialgi.
1. Tänage Issandat, kuulutage tema nime, tehke teatavaks rahvaste seas tema teod!
2. Laulge temale, mängige temale, kõnelge kõigist tema imedest!
3. Kiideldge tema pühast nimest, rõõmutsegu nende süda, kes otsivad Issandat!
4. Nõudke Issandat ja tema võimsust, otsige alati tema palet!
5. Meenutage tema tehtud imetegusid, tema imetähti ja tema huulte kohtuotsuseid,
6. te Aabrahami, tema sulase sugu, te Jaakobi, tema valitu lapsed!
7. Tema, Issand, on meie Jumal, tema kohtuotsused on igal pool maailmas.
8. Ta peab igavesti meeles oma lepingut, sõna, mille ta on andnud tuhandele põlvele,
9. lepingut, mille ta on sõlminud Aabrahamiga, ja oma vannet lisakile.
10. Ta seadis selle Jaakobile määruseks, Iisraelile igaveseks lepinguks.
11. Ta ütles: 'Sinule ma annan Kaananimaa, see on teie pärisosa!'
12. kui neid oli väike hulgake ja nad olid seal ainult pisut aega ning võõrastena elanud.
13. Ja nad rändasid rahva juurest rahva juurde, ühest riigist teise rahva juurde.
14. Tema ei lasknud ühtegi inimest neile liiga teha ja ta nuhtles nende pärast kuningaid:
15. 'Minu võituid ärge puudutage ja ärge tehke kurja minu prohvetitele!'
16. Ja ta kutsus nälja maa peale, lõpetas kõik leivajätku.
17. Ta läkitas nende eele mehe: Joosep müüdi orjaks.
18. Tema jalgu vaevati pakus, ta kaelgi pandi raudu,
19. kuni Issanda sõna läks täide, tema kõne tegi ta puhtaks.
20. Siis kuningas läkitas ja päästis ta lahti, rahvaste valitseja laskis ta valla.
21. Ta pani tema isandaks oma koja üle ja kogu oma omandi valitsejaks,
22. nõnda et ta oma tahtmist mööda võis sundida tema vürste ja õpetada tarkust tema vanemaile.
23. Nõnda tuli Iisrael Egiptusesse ja Jaakob elas võõrana Haami maal.
24. Ja Issand suurendas väga oma rahvast ning tegi ta tugevamaks tema rõhujaist.
25. Ta pani ahistajate südame vihkama oma rahvast, ja salakavalust pidama tema sulaste vastu.
26. Ta läkitas Moosese, oma sulase, ja Aaroni, kelle ta oli valinud.
27. Nemad tegid tema tunnustähti ja imetegusid Haami maal.
28. Ta läkitas pimeduse, tegi maa pimedaks, ja nad ei tõrkunud vastu tema sõnale.
29. Ta muutis nende veed vereks, ta suretas nende kalad.
30. Nende maa kubises konnadest, nende kuningate kambriteski oli neid.
31. Ta käskis, ja siis tuli parme ja sääski kogu nende maadele.
32. Ta andis neile rahet vihma asemel ja saatis tuleleeke nende maale.
33. Ta lõi maha nende viinapuud ja viigipuud ning murdis kõik puud nende maal.
34. Ta käskis, ja tuli lugematul arvul rohutirtse ja söödikuid,
35. ja need sõid kõik rohu nende maal ja neelasid nende põllu vilja.
36. Tema lõi maha ka kõik esmasündinud nende maal, kõik nende mehejõu esmikud.
37. Siis ta viis nad välja koos hõbeda ja kullaga, ega olnud ühtegi, kes oleks komistanud nende suguharude seas.
38. Egiptus rõõmustas nende ära minnes, sest hirm nende pärast oli teda vallanud.
39. Tema laotas pilve nende katteks ja tule valgustama ööd.
40. Nad palusid, ja ta tõi vutte ning söötis nende kõhud täis taeva leivaga.
41. Ta avas kalju ja vesi jooksis; see jooksis jõena põuasel maal.

42. Sest tema pidas meeles oma püha sõna ja oma sulast Aabrahami.
43. Nõnda ta viis välja oma rahva rõõmutsemisega ja oma valitud hõiskamisega.
44. Ja ta andis neile paganarahvaste maad ning nad pärisid rahvahõimude töövaeva,
45. et nad peaksid tema määrusi ja hoiaksid tema Seadust. Halleluuja!

1. Taaveti mõistulaul. Kaitse mind, Jumal, sest ma otsin pelgupaika sinu juures!
2. Ma ütlesin Issandale: 'Sina oled mu Issand, ei mul ole head ilma sinuta.'
3. Ja pühade kohta maa peal ma ütlesin: 'Nemad on need aulised, kellest mul on väga hea meel.'
4. Palju piina saab neile, kes ruttavad teise jumala järele; ma ei taha valada nende vereohvreid ega võtta nende nimesid oma huultele.
5. Issand on mu põllu- ja mu karikaosa; sina hoiad alles, mis ma liisu teel olen saanud.
6. Mõõdunöörid on mulle langenud meeldivate paikade peale, ka on pärisosa ilus mu meelest.
7. Ma tänan Issandat, kes mulle on nõu andnud; isegi öösiti manitsevad mind mu neerud.
8. Ma pean Issandat alati oma silma ees, ma ei kõigu, sest tema on mu paremal pool.
9. Sellepärast rõõmutseb mu süda ja mu hing ilutseb; ka mu ihu võib julgesti elada.
10. Sest sina ei jäta mu hinge surmavalla kätte ega lase oma vagal näha kõdunemist.
11. Sina annad mulle teada elu teeraja; rõõmu on rohkesti su palge ees, meeldivaid asju on su paremas käes alatiseks.

1. Halleluuja! Täna Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti!
2. Kes jõuab ära rääkida Issanda vägevaid tegusid ja kuulutada kõike tema kiitust?
3. Öndsad on need, kes peavad tema seadusi ja kes teevad õigust igal ajal.
4. Mõtlen minule, Issand, su head meelt mööda oma rahva vastu, tule mind katsuma oma abiga,
5. et ma näeksin su valitud rahva head põlve ning rõõmustaksin sinu rahva rõõmuga, kiitleksin koos sinu pärisosaga!
6. Me oleme pattu teinud nagu meie esiisad, me oleme teinud paha ja olnud õelad.
7. Meie esiisad Egiptuses ei saanud õieti aru su imetegudest ega pidanud meeles su suurt heldust, vaid tõrkusid su vastu mere ääres, Kõrkjamere ääres.
8. Aga tema päästis nad oma nime pärast, et ilmutada oma vägevust.
9. Ta sõitles Kõrkjamerd ja see sai kuivaks, ja ta talutas nad ürgvetest läbi otsekui kõrbet mööda.
10. Nõnda ta päästis nad vihamehe käest ja lunastas nad vaenlaste käest.
11. Veed matsid nende rõhujad, ei jäänud neist üle ühtainustki.
12. Siis nad uskusid tema sõnu, nad laulsid temale kiitust.
13. Kuid varsti nad unustasid tema teod ega jäänud ootama tema nõuandmist.
14. Suur himu süttis neil kõrbes ja nad kiusasid Jumalat tühjal maal.
15. Siis andis tema neile, mida nad palusid, aga läkitas tõve nende sekka.
16. Ja nad kadestasid leeris Mooset ja Aaronit, Issanda pühitsetut.
17. Aga maa avanes ja neelas Daatani ja mattis kinni Abirami jõugu.
18. Ja tuli loitis nende jõugus, leek lõõmas õelate kallal.
19. Nad tegid vasika Hoorebi mäe ääres ning kummardasid valatud kuju.
20. Nad vahetasid oma Aulise rohtu sööva härja kuju vastu.
21. Nad unustasid Jumala, oma päästja, kes oli teinud suuri asju Egiptuses,
22. imetegusid Haami maal, kardetavaid tegusid Kõrkjamere ääres.
23. Siis ta lubas nad hävitada, kui poleks olnud Mooset, ta valitud, kes astus kaljulõhes ta palge ette, et ära pöörata tema vihaleeki hukatust toomast.
24. Pärast nad põlgasid ära kalli maa, ei nad uskunud tema sõna.
25. Siis nad nurisesid oma telkides ega tahtnud kuulda Issanda häält.
26. Aga tema tõstis oma käe nende vastu, et neid hukutada kõrbes,
27. ja et nende seeme langeks paganarahvaste sekka ning neid pillutataks mööda maid.
28. Siis nad astusid liitu Baal-Peoriga ja sõid surnute ohvreid
29. ja ärritasid teda oma tegudega, ja nii tungis taud nende kallale.
30. Siis Piinehas astus esile ja pidas kohut, ja taudile pandi piir.
31. Ja see arvati temale õiguseks põlvest põlve, igavesti.
32. Nad vihastasid teda Meriba vee ääres, nõnda et Mooseski sai kannatada nende pärast.
33. Sest nad tegid ta meele väga kibedaks, nõnda et ta huultele tulid mõtlemata sõnad.

34. Nad ei hävitanud rahvaid, keda Issand oli neid käskinud hävitada,
35. vaid nad segasid endid paganarahvastega ning õppisid nende tegusid.
36. Nad teenisid nende ebajumalaid ja need said neile püüniseks.
37. Nad ohverdasid oma poegi ja tütreid kurjadele vaimudele
38. ja valasid süüta verd, oma poegade ja tütarde verd, mida nad ohverdasid Kaanani ebajumalaile.
Ja maa reostati veresüüga.
39. Ja nad rüvetusid oma tegudest ning hoorasid oma eluviisidega.
40. Siis süttis Issanda viha oma rahva vastu ja tema pärisosa sai jäledaks tema meelest;
41. ja tema andis nad paganarahvaste kätte ning nende vihamehed valitsesid nende üle.
42. Ja nende vaenlased rõhusid neid ning nad alandati nende käe alla.
43. Mitu korda ta kiskus nad välja, kuid nad jäid tõrksalt oma nõu juurde ning said jõuetuks oma pahategude tõttu.
44. Aga ta vaatas nende kitsikusele, ja kui ta kuulis nende halisemist,
45. siis ta meenutas oma lepingut nendega ja ta kahetses oma suurt heldust mööda
46. ning laskis neid leida halastust nende kõikide ees, kes nad olid vangi viinud.
47. Päästa meid, Issand, meie Jumal! Ja kogu meid paganate seast, et saaksime tänada su püha nime ja kiidelda sinu kiitmisega!
48. Tänu olgu Issandale, Iisraeli Jumalale, igavesest ajast igavesti! Ja kõik rahvas öelgu: 'Aamen! Halleluuja!'

Psalm 17

1. Taaveti palve. Kuule, Issand, mu õiget asja, pane tähele mu härrast hüüdmist, võta kuulda mu palvet, mis pole petiste huulte oma!
2. Sinu palge eest tulgu mulle õiglane otsus, sinu silmad näevad, mis on õige!
3. Kui sa katsud läbi mu südame, tuled öösel mind vaatama ja uurid mind - siis sa ei leia midagi. Kui ma mõtlesin kurja, siis ei pääsenud see üle mu huulte.
4. Inimlikes tegudes olen ma sinu huulte sõnade tõttu hoidunud üleannetuist teeradadest.
5. Mu sammud hoidsid kinni su jälgedest, mu jalad ei kõikunud.
6. Ma hüüan sinu poole, sest sina, Jumal, vastad mulle; pööra oma kõrv mu poole, kuule mu kõnet!
7. Osuta imeliselt oma heldust, sa nende päästja, kes otsivad su juures pelgupaika su paremale käele vastupanijate eest!
8. Hoi mind nagu silmatera; oma tiibade varju alla peida mind
9. õelate eest, kes mind rõhuvad, mu verivaenlaste eest, kes mind piiravad!
10. Nad on sulgenud oma rasvunud südame, oma suuga nad räägivad ülbesti.
11. Nad on meie kannul; nüüd nad ümbritsevad mind. Oma silmad nad sihivad sellele, kuidas mind maha panna.
12. Nad on nagu lõvi, kellel on himu murda, ja nagu noor lõvi, kes peidus varitseb.
13. Tõuse, Issand, astu tema vastu, suru ta maha; päästa mu hing õela käest oma mõõgaga,
14. meeste käest oma käega, oh Issand, meeste käest, kes on maailmast, kelle osa on siin elus, kelle kõhu sa täidad oma varaga, kelle pojad saavad rohkesti ja kes panevad ülejäägi hoiule oma lastele!
15. Mina saan näha su palet õiguses, saan täis su palge paistusest, kui ma ärkan.
1. Täna Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti!
2. Nõnda õelgu Issanda lunastatud, keda tema on lunastanud kitsikusest
3. ja on kogunud võõrailt mailt, hommiku poolt ja õhtu poolt, põhja poolt ja lõuna poolt.
4. Nad ekslesid kõrbes, tühjal maal, ega leidnud teed linna, kuhu asuda.
5. Neil oli nälg ja janu, nende hing nõrk nende sees.
6. Aga oma ahastuses nad kisendasid Issanda poole ja tema kiskus nad välja nende kitsikustest
7. ning saatis nad minema õiget teed, et nad jõuaksid linna, kuhu asuda.
8. Täna nad Issandat ta helduse eest ja tema imeliste tegude eest inimlastele,
9. et ta kosutas janunevat hinge ja täitis nälgiva hinge heaga.
10. Nad istusid pimeduses ja surmavarjus, olid vangis viletsuses ja raudus,
11. sest nad olid tõrkunud vastu Jumala sõnadele ja olid põlanud Kõigekõrgema nõuannet.
12. Siis ta alandas nende südant vaevadega; nad komistasid, ja ei olnud aitajat.
13. Aga oma ahastuses nad kisendasid Issanda poole ja tema päästis nad nende kitsikustest.
14. Ta viis nad välja pimedusest ja surmavarjust ning rebis katki nende köidikud.
15. Täna nad Issandat ta helduse eest ja tema imeliste tegude eest inimlastele!
16. Sest tema on katki murdnud vaskuksed ja puruks raiunud raudriivid.
17. Nad olid meeletud oma üleastumise tee tõttu ja nad said näha vaeva oma pahategude pärast.
18. Iga toit oli neile jäle ja nad olid juba surmavärvavate lähedal.
19. Aga oma ahastuses nad kisendasid Issanda poole ja tema päästis nad nende kitsikustest.
20. Ta läkitas neile oma sõna ja tervendas nad ning päästis nad haua veerelt.
21. Täna nad Issandat ta helduse eest ja tema imeliste tegude eest inimlastele
22. ja ohverdagu tänuohvreid ning jutustagu tema tegusid hõiskamisega!
23. Nad sõitsid laevadega merel ja toimetasid asju suurtel vetel.
24. Nad nägid Issanda tegusid ja tema imetöid meresügavustes.
25. Sest ta ütles sõna ning laskis tõusta marutuule ja tõstis merelained kõrgele.
26. Need tõusid üles taeva poole ja vajusid alla sügavikesse, nende julgus hääbus hädaohus.
27. Nad taarusid ja tuikusid nagu joobnud ja kogu nende tarkus oli ära neelatud.
28. Aga oma ahastuses nad kisendasid Issanda poole ja tema päästis nad nende kitsikustest.
29. Ta muutis maru vaikseks ilmaks ja vete lained jäid vakka.

30. Siis nad rõõmustasid, kui lained soiku jäid, ja ta viis nad igatsetud sadamasse.
31. Tänaugu nad Issandat ta helduse eest ja tema imeliste tegude eest inimlastele
32. ning ülistagu teda rahvakogus ja kiitku vanemate koosolekul!
33. Tema tegi jõed kõrbeks ja veelätted kuivaks maaks,
34. viljamaa soolanõmmeks tema elanike kurjuse pärast.
35. Tema tegi kõrbe järveks ja põuase maa veelätteks,
36. ja pani sinna elama näljased, ja need asutasid linna, kus elada.
37. Ja nad seemendasid põldusid ja istutasid viinamägesid, ja nad said hea viljasaagi.
38. Ja tema õnnistas neid, ja neid sai väga palju, ka nende loomi ta ei vähendanud.
39. Aga siis nad vähenesid ja raugesid õnnetuste ja murede läbi.
40. Kuid tema, kes valab põlgust vürstide peale ja paneb nad eksima tühjal maal, kus ei ole teed,
41. tema ülendas vaese viletsusest ja pani tema suguvõsa sigima nagu lambakarja.
42. Õiglased näevad seda ja rõõmustavad, ja kõik ülekohtus peab oma suu kinni.
43. Kes tark on, see pidagu seda meeles, ja Issanda heldust pandagu tähele!

1. Laulujuhatajale: Issanda sulase Taaveti laul. Taavet rääkis selle laulu sõnad Issandale sel ajal, kui Issand oli ta päästnud kõigi ta vaenlaste käest ja Sauli käest.
2. Siis ta ütles: 'Sind ma armastan südamest, Issand, mu vägi!
3. Issand on mu kalju, mu mäelinnus ja mu päästja; mu Jumal on mu kalju, kus ma pelgupaika otsin, mu kilp ja abisarv, mu kõrge varjupaik!
4. 'Kiidetud olgu Issand!' nõnda ma hüüan, ja ma pääsen oma vaenlaste käest.
5. Surma köidikud piirasid mind ja nurjatuse jõed tegid mulle hirmu.
6. Surmavalla köied ümbritsesid mind, surma võrgud sattusid mu ette.
7. Oma kitsikuses ma hüüdsin Issandat ja kisendasin oma Jumala poole. Ta kuulis mu häält oma templist ja mu appihüüd jõudis ta palge ette, ta kõrvu.
8. Siis värises ja vabises maa, mägede alused kõikusid ja põrusid üksteise vastu, sest ta viha süttis.
9. Suits tõusis ta sõormeist ja tuli ta suust oli neelamas, tulised söed lõõmasid tema seest.
10. Ta vajutas taeva ja tuli maha, ja ta jalge all oli tume pilv.
11. Ta sõitis keerubi peal ja lendas ning ta hõljus tuule tiibadel.
12. Ta pani enesele katteks pimeduse, majaks enda ümber mustavad veed, paksud pilved.
13. Kumast lõhkesid pilved ta ees, sadas rahet ja tuliseid süsi.
14. Issand müristas taevast ja Kõigekõrgem andis kuulda oma häält rahe ja tuliste sütega.
15. Ta heitis oma nooli ja pillutas neid, lõi kangesti välku, ja pani need sähvima.
16. Siis said nähtavaks vete sügavused ja maailma alused paljastusid sinu sõitluse läbi, Issand, sinu sõõrmete tuule puhangust.
17. Ta ulatas kõrgusest käe, ta võttis minu, ta tõmbas mu välja suurest veest.
18. Ta päästis minu mu tugeva vaenlase käest, mu vihkajate käest, sest nad olid vägevamad minust.
19. Nad tulid mu kallale mu õnnetuse päeval, aga Issand oli mulle toeks.
20. Ta tõi mu välja lagedale, ta päästis minu, sest tal oli minust hea meel.
21. Issand teeb mulle head mu õigust mööda, ta tasub mulle mu käte puhtust mööda.
22. Sest ma hoidsin Issanda teid ega taganenud õelasti Jumalast.
23. Sest kõik ta määrused on mu ees, ma ei ole hüljanud tema seadlusi.
24. Ma olin laitmatu tema ees ja hoidusin pahateost.
25. Seepärast Issand tasus mulle mu õigust mööda, mu käte puhtust mööda tema silma ees.
26. Heldele sa osutad heldust, laitmatu mehe vastu sa oled laitmatu;
27. puhta vastu sa oled puhas ja kõvera vastu sa osutud keeruliseks.
28. Sest sina päästad viletsa rahva, aga alandad suurelised silmad.
29. Sest sina süütad mu lambi; Issand, mu Jumal, valgustab mu pimedust.
30. Sest sinuga ma jooksen väehulga kallale, oma Jumalaga ma hüppan üle müüri.
31. Jumala tee on laitmatu, Issanda kõne on sulatatud puhtaks; tema on kilbiks kõigile, kes tema juures pelgupaika otsivad.
32. Sest kes on Jumal peale Issanda? Ja kes muu on kalju, kui mitte meie Jumal?
33. See on Jumal, kes paneb rammu mu vööle ja teeb laitmatuks mu tee.
34. Ta teeb mu jalad emahirve jalgade sarnaseks ja paneb mind seisma mu kõrgustikele.
35. Ta õpetab mu käsi sõdima ja mu käsivart vaskambu vinnastama.
36. Sa annad mulle oma päästekilbi, su parem käsi toetab mind, su abi teeb mind suureks.
37. Sa teed maa avaraks mu sammule, et mu luupeksed ei libiseks.
38. Ma tahan jälitada oma vaenlasi ja nad kätte saada ega taha tulla tagasi enne, kui olen teinud neile lõpu.
39. Ma tahan nad purustada, nõnda et nad ei saa tõusta, vaid langevad mu jalge alla.
40. Sa võotad mind rammuga sõja jaoks, sa surud maha mu alla need, kes tõusevad mu vastu.
41. Sa pöörad minu poole mu vaenlaste selja, ma hävitan oma vihamehed.
42. Nad hüüavad appi, aga päästjat ei ole; nad hüüavad Issanda poole, aga tema ei vasta neile.
43. Nüüd ma hõõrun nad pihuks nagu tolmu tuule ees; ma põrmustan nad nagu tänavate pori.

44. Sina päästad mind rahva riidlemistest; sa sead mind rahvaste peaks. Hõimud, keda ma ei tunne, hakkavad mind orjama.
  45. Kuuldes minust nad kuulevad mu sõna, võõra rahva lapsed meelitavad mind.
  46. Võõra rahva lapsed nõrkevad ja väljuvad värisedes oma linnustest.
  47. Issand elab, kiidetud olgu mu kalju! Ülistatud olgu mu päästmise Jumal,
  48. Jumal, kes mulle annab kättemaksu ja alistab mulle rahvad!
  49. Sina, kes mind päästad mu vaenlaste käest, sa ülendad mu mulle vastuhakkajate üle ja vabastad mu vägivallameeste käest.
  50. Sellepärast ma tahan, Issand, sind tänada rahvaste seas ja laulda kiitust su nimele.
  51. Sina teed suureks oma kuninga võidud ning osutad heldust oma võitule, Taavetile ja tema soole igavesti!
1. Taaveti laul ja lugu.
  2. Kindel on mu süda, oh Jumal! Ma tahan laulda ja mängida, samuti mu au.
  3. Virgu, naabel, virgu, kannel, ma äratan üles koidu!
  4. Issand, ma tahan sind tänada rahvaste seas, ja tahan sulle mängida rahvahõimude keskel.
  5. Sest suur kuni taevasteni on sinu heldus ja kuni ülemate pilvedeni sinu ustavus.
  6. Jumal, üleenda ennast üle taevaste ja üle kogu ilmamaa olgu su auhiilgus!
  7. Et pääseksid su armsad, selleks aita oma parema käega ja vasta meile!
  8. Jumal on rääkinud oma pühamus: Ma tahan võidutseda, jaotada Sekemi ja mõõta ära Sukkoti oru.
  9. Gilead on minu ja Manasse on minu, Efraim on mu pea kaitse. Juuda on mu valitsuskepp,
  10. Moab on mu pesukauss, Edomi peale ma viskan oma sandaali. Vilistimaa, hõiska minule!
  11. Kes viib mu kindlasse linna? Kes saadab mind Edomini?
  12. Eks sina, Jumal, tõuganud meid ära, ega sina, Jumal, läinudki välja meie sõjaväega?!
  13. Anna meile abi kitsikuses, sest tühine on inimeste abi!
  14. Jumalaga me teeme vägevaid tegusid ja tema tallab maha meie rõhujad.

Psalm 19

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul.
  2. Taevad jutustavad Jumala au ja taevalaotus kuulutab tema kätetööd.
  3. Päev peab päevale kõnet ja öö kuulutab ööle Jumala tarkust.
  4. Ei ole see kõne ega sõnad, mille hääl ei kostaks.
  5. Üle kogu ilmamaa käib nende kõla, maailma otsani nende sõna; neisse on ta püstitanud telgi päikesele.
  6. Ja tema tuleb välja nagu peig oma kambrist, ta on rõõmus nagu kangeline jooksmas oma rada.
  7. Taeva äärel on ta lähtekoht ja selle teisel äärel on ta pöördepunkt, nõnda et midagi ei jää varjule ta kuumuse eest.
  8. Issanda Seadus on laitmatu, see kosutab hinge; Issanda tunnistus on ustav, see teeb kohtlase targaks.
  9. Issanda korraldused on õiglased, need rõõmustavad südant; Issanda käsk on selge, see valgustab silmi.
  10. Issanda kartus on puhas, see püsib igavesti; Issanda seadused on tõde, need on kõik õiged;
  11. need on ihaldatavamad kui kuld ja kui palju selget kulda, ja need on magusamad kui mesi ja kui kärjemesi.
  12. Ka sinu sulasele on need hoiatuseks, nende pidamine toob suure palga.
  13. Eksimused - kes neid märkab? Salajastest pattudest mõista mind vabaks!
  14. Ka ülbete pattude eest hoia oma sulast; ärgu need valitsegu mind! Siis ma olen laitmatu ja olen vaba paljudest üleastumistest.
  15. Olgu sulle meelepärased mu suu kõned ja mu südame mõtlemised sinu ees, Issand, mu kalju ja mu lunastaja!
1. Laulujuhatajale: Taaveti laul. Mu kiituse Jumal, ära ole vait!
  2. Sest nad on avanud mu vastu õela ja petise suu; nad räägivad minuga valekeelel;
  3. nad on mind piiranud vihkamissõnadega ja võitlevad mu vastu põhjuseta.
  4. Mu armastuse pärast kaebavad nad minu peale, aga mina palvetan.
  5. Nemad tasuvad mulle head kurjaga ja mu armastust vihkamisega.
  6. Sea õel tema vastu ja saatan seisku ta paremal käel!
  7. Kohtust väljugu ta hukkamõistetult ja tema palve saagu patuks!
  8. Tema päevi olgu pisut, ta amet saagu teisele!
  9. Ta lapsed jäägu vaeslasteks ja ta naine leseks!
  10. Ta lapsed hulkugu ümber ja kerjaku ning otsigu toitu kaugel oma varemeist!
  11. Liigkasuvõtja võtku kõik, mis tal on, ja muulased rüüstaku ta töövaeva!
  12. Ärgu olgu tal kedagi, kes osutab heldust ta vastu, ja ärgu olgu kedagi, kes annaks armu tema vaeslastele!
  13. Tema järglased saagu otsa, teises põlves kustugu tema nimi!
  14. Tema esiisade pahateod seisku Issandal meeles ja tema ema pattu ärgu kustutatagu!
  15. Olgu need Issanda ees alati, ja ta kaotagu maa pealt nende mälestus!
  16. Sest see mees ei mõelnud teha head, vaid kiusas viletsat ja vaest ja meelega olevat, et teda surmata.
  17. Ta armastas needmist - see tabagu teda! Temale ei meeldinud õnnistamine - see jäägu temast kaugele!
  18. Ta riietas end needmisega nagu kuuega - see tungigu nagu vesi tema sisemusse ja nagu õli ta kontidesse!
  19. Olgu see temale nagu riie, millesse ta ennast mähib, ja nagu vöö, millega ta alati ennast vöötab!
  20. Niisugune olgu mu pealekaebajate palk Issanda käest ja nende palk, kes räägivad kurja minu hinge vastu!
  21. Aga sina, Issand, mu Jumal, tee minuga oma nime kohaselt, sest sinu heldus on hea: kisu mind välja!

22. Sest mina olen vilets ja vaene, ja mu süda on läbi torgatud mu sees.
23. Ma kaon nagu vari, mis pikemaks venib, mind raputatakse maha nagu rohutirtse.
24. Mu põlved nõrkevad paastumisest ja mu liha kõhnub rasvatuks.
25. Ma olen saanud neile teotuseks, mind nähes nad vangutavad pead.
26. Aita mind, Issand, mu Jumal! Päästa mind oma heldust mööda!
27. Tundku nad, et see on sinu käsi, et sina, Issand, oled seda teinud!
28. Kui nad neavad, siis sina õnnista! Kui nad kipuvad kallale, siis jäägu nad häbisse, aga sinu sulane rõõmustagu!
29. Mu vastased riietugu teotusega ja mähkigu end oma häbisse nagu ülekuube!
30. Ma tahan Issandat väga tänada oma suuga ja paljude seas teda kiita,
31. sest tema seisab vaese paremal käel, et päästa tema hing hukkamõistjate käest.

Psalm 20

1. Lauljuhatajale: Taaveti laul.
2. Issand vastaku sulle kitsikuse ajal; Jaakobi Jumala nimi varjaku sind!
3. Ta läkitagu sulle abi pühast paigast ja toetagu sind Siionist!
4. Ta mõelgu kõigile su roahvritele ja su põletusohvrit ta arvaku rasvaseks! Sela.
5. Ta andku sulle, mida su süda kutsub ja lasku täide minna kogu su nõu!
6. Me tahame hõisata sinu võidust ja oma Jumala nimel lehvitada lippu. Issand täitku kõik su palved!
7. Nüüd ma tean, et Issand päästab oma võitnud mehe; ta vastab temale oma pühast taevast oma parema käe vägeva abiga.
8. Ühed ülistavad vankreid ja teised hobuseid, meie aga Issanda, oma Jumala nime.
9. Nemad vaaruvad ja langevad; meie aga tõuseme ja seisame püsti.
10. Issand, aita! Kuningas vastaku meile, kui me hüüame!

Psalm 21

1. Lauljuhatajale: Taaveti laul.
2. Issand, sinu võimusest rõõmutseb kuningas; kui väga ilutseb ta sinu abist!
3. Sa andsid temale, mida ta süda himustas, ja tema huulte igatsust sa ei keelanud! Sela.
4. Sest sa tulid temale vastu heade õnnistustega; sa panid temale pähe kuldkrooni.
5. Ta palus sinult elu; sina andsid talle pika ea igaveseks ja alatiseks.
6. Suur on tema au, kui sa tema päästad; hiilguse ja toreduse paned sa tema peale.
7. Sest sa paned ta õnnistuseks igavesti; sa teed ta õnnelikuks oma palge rõõmuga.
8. Sest kuningas loodab Issanda peale ja Kõigekõrgema helduses ta ei kõigu.
9. Sinu käsi leiab kõik su vaenlased, su parem käsi leiab su vihkajad.
10. Sa paned nad otsekui põlevasse ahju, kui sa oma palet näitad; Issand neelab nad ära oma vihas, ja tuli sööb nad ära.
11. Nende järeltuleva soo sa hävitad ära maa pealt ja nende seemne inimlaste seast.
12. Sest nemad püüdsid sulle kurja teha; nad sepitsesid kavalat nõu su vastu, aga nad ei suutnud midagi teha.
13. Sest sina sunnid nad selga pöörama, oma vibudega sihid sa neile näkku.
14. Tõuse kõrgele, Issand, oma võimuses: me tahame laulda ja ülistada sinu vägevust!

1. Laulujuhatajale: viisil 'Koiduaegne emahirv'; Taaveti laul.
2. Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid? Kaugel mu päästest on mu oigamissõnad.
3. Mu Jumal, päeval ma hüüan, aga sa ei vasta, ja ööselgi, kuid ei leia enesele rahu.
4. Ja ometi oled sina püha, kelle trooniks on Iisraeli kiituslaulud.
5. Sinu peale lootsid meie esiisad, lootsid, ja sina päätsid nad;
6. nad kisendasid sinu poole ja pääsesid, nad lootsid sinu peale ega jäänud häbisse.
7. Aga mina olen ussike ja mitte mees, inimeste teotada ja halb rahva meelest.
8. Kõik, kes mind näevad, irvitavad mu üle; nad ajavad suu ammuli, vangutavad pead:
9. 'Ta on kõik veeretanud Issanda peale; see päästku ta, kiskugu ta välja hädast, sest tal on ju temast hea meel.'
10. Jah, sina oled see, kes tõi mind välja üsast, kes kaitses mind mu ema rinnal.
11. Sinu hooleks ma olen jäetud lapsekojast, mu ema üsast alates oled sina minu Jumal.
12. Ära ole minust kaugel, sest kitsikus on ligi, sest abimeest ei ole!
13. Palju härjavärsse ümbritseb mind, Baasani sõnnid piiravad mind.
14. Nad ajavad oma lõuad ammuli mu vastu nagu lõvi, kes murrab ja möirgab.
15. Ma olen välja valatud otsekui vesi ja kõik mu luud-liikmed on koost ära. Mu süda on nagu vaha, ta on sulanud mu sisikonnas.
16. Mu neel on kuiv nagu potitükk ja mu keel on kinni suulae küljes, surmapõrmu paigutad sa minu.
17. Sest koerad ümbritsevad mind, tigedate hulk keerleb mu ümber; nad purevad mu käsi ja jalgu,
18. ma võin lugeda kõiki oma luid. Nemad aga vahivad mulle otsa ja parastavad mind.
19. Nad jagavad mu rõivad eneste vahel ja heidavad liisku mu kuue pärast.
20. Aga sina, Issand, ära ole kaugel, mu vägi, tõtta mulle appi!
21. Tõmba mu hing ära mõõga eest, koera käest mu ainuke!
22. Päästa mind lõvi suust ja metshärgade sarvede eest! - Sa vastasid mulle! -
23. Ma tahan su nime kuulutada oma vendadele, keset kogudust ma tahan kiita sind.
24. Teie, kes Issandat kardate, kiitke teda, kõik Jaakobi sugu, austage teda! Ja värisege tema ees, kõik Iisraeli sugu!
25. Sest ta ei pannud halvaks ega põlanud viletsa häda ega varjanud oma palet tema eest, vaid kuulis, kui ta kisendas tema poole.
26. Sinu kohta käib mu kiituslaul suures koguduses, ma tasun oma töötused nende ees, kes teda kardavad.
27. Vaesed saavad süüa ning saavad kõhud täis; Issandat kiidavad, kes teda otsivad. Teie südamed elagu igavesti!
28. Kõik maailma ääred tuletavad teda meelde ja pöörduvad tagasi Issanda juurde; ja sinu ette kummardavad kõik rahvaste suguvõsad.
29. Sest Issanda päralt on kuninglik võim ja ta valitseb rahvaid.
30. Kõik ilmamaa võimsad kummardagu tema ette; tema ette vajugu põlvili kõik, kes lähevad alla põrmu ja kelle hinge ta ei jäta ellu.
31. Tulevane sugu teenib teda, Issandast jutustatakse tulevasele põlvele.
32. Nad tulevad ja kuulutavad tema õigust, vastsündivale rahvale jutustades, et tema on seda teinud.

Psalm 23

1. Taaveti laul. Issand on mu karjane, mul pole millestki puudust.
2. Haljale aasale paneb ta mind lebama, hingamisveele saadab ta mind;
3. tema kosutab mu hinge. Ta juhib mind õiguse rööbastesse oma nime pärast.
4. Ka kui ma kõnniksin pimedas orus, ei karda ma kurja, sest sina oled minuga; su karjasekepp ja su sau, need trööstivad mind.
5. Sa katad mu ette laua mu vastaste silma all; sa võiad mu pead õliga, mu karikas on pilgeni täis.
6. Ainult headus ja heldus järgivad mind kõik mu elupäevad ja ma jään Issanda kotta eluajaks.

Psalm 24

1. Taaveti laul. Issanda päralt on ilmamaa ja selle täius, maailm ja kõik, kes seal elavad.
2. Sest tema on selle rajanud merede peale ja on jõgede peale selle kinnitanud.
3. Kes tohib minna Issanda mäele ja kes tohib seista ta puhas paigas?
4. See, kes süütu kätelt ja puhas südamedelt, kelle hing tühja ei himusta ega vanu pettuseks.
5. Tema saab õnnistuse Issandalt ja õiguse oma Jumalalt, kes on tema pääste.
6. See on sugupõlv, kes teda nõuab, kes otsib su palet - see on Jaakob. Sela.
7. Teie, väravad, tõstke oma pead, ja teie, igavesed ukse, saage kõrgeks, et aukuningas saaks sisse tulla!
8. Kes on see aukuningas? See on Issand, tugev ja vägev Issand, vägev sõjas.
9. Teie, väravad, tõstke oma pead, ja teie, igavesed ukse, saage kõrgeks, et aukuningas saaks sisse tulla!
10. Kes on see aukuningas? Issand Sebaot, see on aukuningas! Sela.

Psalm 25

1. Taaveti laul. Issand, sinu poole ma tõstan oma hinge.
2. Mu Jumal, sinu peale ma loodan, ärgu ma jäägu häbisse; ära lase mu vaenlasi rõõmust hõisata minu pärast!
3. Ei jää ju häbisse ükski neist, kes sind ootavad; häbisse jäävad need, kes kerglaselt sinust loobuvad.
4. Issand, anna mulle teada oma teed, õpeta mulle oma teeradu!
5. Juhi mind oma tõeteel ja õpeta mind; sest sina oled mu pääste Jumal, sind ma ootan kogu päeva!
6. Tuleta meelde, Issand, oma halastust ja heldust, sest need on maailma ajastu algusest!
7. Ära tuleta meelde mu nooruse patte ega mu üleastumisi; mõtle minule oma heldust mööda, oma headuse pärast, oh Issand!
8. Hea ja õiglane on Issand; sellepärast ta õpetab patustele õiget teed.
9. Ta juhib alandlikud käima õiguses ja õpetab alandlikke oma teele.
10. Kõik Issanda teerajad on heldus ja tõde neile, kes peavad ta lepingut ja tema tunnistusi.
11. Oma nime pärast, Issand, anna andeks mu süütegu, sest see on suur!
12. Kes iganes kardab Issandat, seda ta õpetab teele, mis tuleb valida.
13. Selle hing viibib heas põlves ja ta sugu pärib maa.
14. Issanda osadus on neil, kes teda kardavad, ja ta annab neile teada oma lepingu.
15. Mu silmad on alati Issanda poole, sest tema tõmbab mu jalad võrgust välja.
16. Pöördu mu poole ja ole mulle armuline, sest ma olen üksildane ja vilets!
17. Ahastused täidavad mu südame; tõmba mind välja mu kitsikustest!
18. Vaata mu viletsust ja mu vaeva ja anna andeks kõik mu patud!
19. Vaata mu vaenlasi, sest neid on palju, ja vägivaldset vihavaenu, millega nad mind vihkavad!
20. Hoi mu hinge ja kisu mind välja; ärgu ma jäägu häbisse, sest ma otsin pelgupaika sinu juures!
21. Laitmatus ja õiglane meel kaitsku mind, sest ma ootan sind!
22. Vabasta, oh Jumal, Iisrael kõigist tema kitsikustest!

Psalm 26

1. Taaveti laul. Mõista mulle õigust, Issand, sest ma olen elanud laitmatuses ja olen lootnud Issanda peale ilma kõikumata!
2. Katsu mind läbi, Issand, ja proovi mind, sulata mu neerud ja mu süda!
3. Sest sinu heldus on mu silma ees ja ma käin sinu tões.
4. Ma ei ole istunud koos valelike inimestega ega lähe kaasa salalikega.
5. Ma vihkan kurjade kogu ega istu õelate kilda.
6. Ma pesen oma käsi süütuses ja käin sinu altari ümber, Issand,
7. et kuuldavale tuua tänu ja jutustada kõiki su imeasju.
8. Issand, ma armastan su koja asukohta ja su auhiilguse asupaika!
9. Ära korista mu hinge koos patustega ega mu elu koos meestega, kes verd valavad,
10. kelle kätes on häbitöö ja kelle parem käsi on täis altkäemaksu!
11. Aga mina tahan käia laitmatuses; lunasta mind ja ole mulle armuline!
12. Mu jalg seisab tasasel teel. Kogudustes ma kiidan sind, Issand!

Psalm 27

1. Taaveti laul. Issand on mu valgus ja mu pääste, keda ma peaksin kartma? Issand on mu elu võimas kaitse, kelle ees ma peaksin värisema?
2. Kui kurjategijad tulevad mu kallale mu liha sööma, mu rõhujad ja mu vaenlased, siis nad komistavad ja kukuvad.
3. Kui sõjavägi seab leeri mu vastu, ei karda mu süda; kui sõda puhkeb mu vastu, selleski ma loodan tema peale.
4. Ühte ma olen palunud Issandalt; seda ma üksnes nõuan, et ma saaksin asuda Issanda kojas kogu oma eluaja ning tähele panna Issanda leebust ja mõtiskleda tema templis.
5. Sest ta peidab mind oma majasse kurjal ajal, ta peab mind salajas oma telgi pelgupaigas, ta tõstab mu üles kaljule.
6. Nüüd kerkib mu pea üle mu vaenlaste, kes mu ümber on, ja ma tahan tema telgis ohverdada hõiskamisohvreid, ma tahan laulda ja mängida Issandale!
7. Issand, kuule mu häält, kui ma hüüan; ole mulle armuline ja vasta mulle!
8. Sinu sõna on see, mida mu süda ütleb: 'Otsige mu palet!' Siis ma otsin, Issand, sinu palet.
9. Ära peida oma palet minu eest, ära tõuka enesest vihas oma sulast! Sina olid mu abi, ära lükka mind ära, ja ära hülga mind, mu pääste Jumal!
10. Sest mu isa ja ema hülgasid minu, aga Issand võtab mu üles.
11. Õpeta mind, Issand, oma teele ja juhata mind tasasele teerajale mu vaenlaste pärast!
12. Ära anna mind mu rõhujate meelevalda; sest mu vastu on tõusnud valetunnistajad, kes turtsuvad vägivallast!
13. Ometi ma usun, et saan näha Issanda headust elavate maal.
14. Oota Issandat, ole vahva, ja su süda olgu kindel! Oh, oota Issandat!

Psalm 28

1. Taaveti laul. Sinu poole, Issand, ma hüüan, mu kalju! Ära pöördu vaikides minust eemale, et ma su vaitolemise tõttu ei saaks nende sarnaseks, kes lähevad alla hauda!
2. Kuule mu anumise häält, kui ma kisendan su poole, kui ma tõstan oma käed su pühamu pühima paiga poole!
3. Ära rebi mind ära koos õelatega ja nurjatuse tegijatega, kes räägivad oma ligimestega rahust, kuigi nende südames on kurjus!
4. Anna neile nende tegemist mööda ja nende kurje tegusid mööda; nende kätetöö järgi anna neile, tasu neile kätte nende tegu mööda!
5. Sest nad ei pane tähele Issanda tegemisi ega tema kätetööd. Kiskugu tema nad maha ja ärgu ta ehitagu neid enam üles!
6. Kiidetud olgu Issand, sest ta on kuulnud mu anumise häält!
7. Issand on mu tugevus ja mu kilp, tema peale lootis mu süda ja ma sain abi. Sellepärast ilutseb mu süda ja ma tänan teda oma lauluga.
8. Issand on neile tugevuseks. Ta on oma võitnud mehe võidusaamise kindlustus.
9. Päästa oma rahvas ja õnnista oma pärisosa; hoia neid nagu karjane ja kanna neid igavesti!

Psalm 29

1. Taaveti laul. Andke Issandale, te jumalalapsed, andke Issandale au ja võimus!
2. Andke Issandale tema nime au, pühas ehtes kummardage Issandat!
3. Issanda hääl on vete peal; auhiilguse Jumal müristab; Issand on suurte vete peal.
4. Issanda hääl kostab võimsasti; Issanda hääl kostab toredasti.
5. Issanda hääl murrab seedreid, Issand murrab katki Liibanoni seedrid.
6. Ta paneb Liibanoni karglema nagu vasika ja Sirjoni nagu noore metshärja.
7. Issanda mürina hääl purskab tuleleeke.
8. Issanda mürina hääl paneb kõrbe värisema; Issand paneb Kaadesi kõrbe värisema.
9. Issanda mürina hääl paneb emahirved poegima, ta laasib metsad paljaks. Ent tema templis ütlevad kõik: 'Oh seda auhiilgust!'
10. Issand istus aujärjel veeuputuse tulles, ja Issand jääb kuningaks igavesti!
11. Issand annab tugevuse oma rahvale; Issand õnnistab oma rahvast rahuga.

Psalm 30

1. Taaveti laul; templi pühitsemise lauluviis.
2. Sind, Issand, ma ülistan, sest sa oled mind toonud välja hädast ega ole lasknud mu vaenlasi rõõmutseda minu pärast.
3. Issand, mu Jumal, ma kisendasin su poole ja sa tegid mu terveks.
4. Issand, sina tõid mu hinge välja surmavallast, sa elustasid mind nende hulgast, kes lähevad alla hauda.
5. Laulge kiitust Issandale, teie, tema vagad, ja ülistage tema püha mälestust!
6. Sest tema viha kestab silmapilgu, aga ta lahkus kogu eluaja; õhtul jääb nutt varaks, kuid hommikul on hõiskamine.
7. Aga ma mõtlesin heas põlves olles: Mina ei kõigu iialgi!
8. Issand, sina tegid oma heas meeles kindlaks minu kui mäe, kuid sa peitsid oma palge ja ma tundsin hirmu.
9. Issand, sinu poole ma hüüdsin ja oma Issandat ma anusin:
10. 'Mis kasu on mu verest, kui ma lähen hauda? Kas põrm hakkab sind tänama? Kas ta kuulutab sinu ustavust?
11. Kuule, Issand, ja ole mulle armuline; ole, Issand, minu aitaja!'
12. Sina muutsid mu kaebuse mulle ringtantsuks; sa vallandasid kotiriide mu seljast ja panid rõõmu mulle vööks,
13. et mu hing laulaks sulle kiitust ega vaikiks. Issand, mu Jumal, ma tahan sind tänada igavesti!

Psalm 31

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul.
2. Sinu juures ma otsin pelgupaika, Issand, ärgu ma jäägu iialgi häbisse! Oma õiglust mööda päästa mind!
3. Pööra oma kõrv mu poole, tõtta mind kiskuma välja hädast, ole mulle kaitsjaks kaljuks, mäelinnuse hooneks mu päästmiseks!
4. Sest sina oled mu kalju ja mu mäelinnus, ja oma nime pärast juhata ja taluta sa mind.
5. Sa viid mu välja võrgust, mis mulle salaja on pandud, sest sina oled mu tugev kaitse.
6. Sinu kätte ma usaldan oma vaimu, sest sina oled mu lunastanud, Issand, sa tõe Jumal.
7. Ma vihkan neid, kes enesele peavad tühje ebajumalaid, ja loodan Issanda peale.
8. Ma ilutsen ja olen rõõmus su heldusest, et sa oled vaadanud mu viletsuse peale ja oled tundnud mu hinge kitsikust.
9. Sa ei andnud mind vaenlaste kätte, vaid sa asetad mu jalad avarasse kohta.
10. Ole mulle armuline, Issand, sest mul on kitsas käes; meeletibedusest on vajunud auku mu silmad, mu hing ja mu ihu!
11. Sest mu elu on kulunud südamevalus ja mu aastad ohkamises; mu ramm on raugenud mu pahategude pärast ja mu luud on vajunud kokku.
12. Kõigi oma vastaste tõttu olen ma saanud pilkealuseks, oma naabritele koormaks, oma tuttavaile hirmuks; kes mind väljas näevad, hoiduvad minust kõrvale.
13. Ma olen inimeste meelest ununenud nagu surnu, ma olen nagu katkiläinud saviriist.
14. Sest ma olen kuulnud paljude laimujuttu, ähvardusi igalt poolt; üheskoos nõu pidades mu vastu nad mõtlevad võtta mu hinge.
15. Aga mina loodan sinu peale, Issand! Ma ütlen: 'Sina oled mu Jumal!'
16. Sinu käes on kõik mu ajad; tõmba mind ära mu vaenlaste ja mu tagaajajate käest!
17. Lase oma pale paista oma sulase peale, päästa mind oma helduses!
18. Issand, ärgu ma jäägu häbisse, sest ma hüüan sind appi! Jäägu õelad häbisse, jäägu nad vait ning vajugu surmavalda!
19. Jäägu tummaks valetajad huuled, kes jultunult räägivad õige vastu, kõrgilt ja põlgavalt!
20. Kui suur on sinu headus, mille sa oled tallele pannud neile, kes sind kardavad, ja oled osutanud neile, kes sinu juures pelgupaika otsivad inimlaste nähes.
21. Sa varjad neid oma palge varju all meeste õeluse eest; sa peidad nad ulualla tigidate keelte riid eest.
22. Tänu olgu Issandale, et ta kitsikuses on minule imeliselt osutanud oma heldust!
23. Mina ütlesin oma hädas: 'Ma olen ära lõigatud su silma eest!' Siiski kuulsid sa mu anumiste häält, kui ma sind appi hüüdsin.
24. Armastage Issandat, kõik tema vagad! Issand varjab ustavaid, aga ta tasub rohkesti kätte neile, kes ülbesti toimivad.
25. Olge kindlad, ja saagu tugevaks südamed teil kõigil, kes ootate Issandat!

Psalm 32

1. Taaveti õpetuslaul. Õnnis on see, kelle üleastumine on andeks antud, kelle patt on kinni kaetud.
2. Õnnis on inimene, kellele Issand pahategu ei arvesta ja kelle vaimus ei ole kavalust.
3. Kui ma vaikisin, nõrkesid mu luud-liikmed mu päevasest oigamisest.
4. Sest päevad ja ööd oli su käsi raskesti mu peal; mu üdi on ära kuivanud nagu suvekuumuses. Sela.
5. Oma patu ma andsin sulle teada ja oma pahategu ma ei katnud kinni; ma ütlesin: 'Ma tunnistan Issandale oma üleastumised.' Siis andsid sina mu patu süüteo andeks. Sela.
6. Sellepärast palugu sind kõik vagad sel ajal, kui sa oled leitav; tõepoolest, suurte vete tulv ei ulatu nende ligi.
7. Sina oled mulle peidupaigaks, sa hoiad mind õnnetuse eest; sa ümbritsed mind pääsemise hõiskamisega. Sela.
8. Sina ütled: 'Ma teen su targaks ja õpetan sulle teed, mida sul tuleb käia, ma annan sulle nõu oma silmaga sind juhtides.'
9. Ärge olge nagu hobused, nagu muulad ilma aruta; neid tuleb suuliste ja valjastega taltsaks teha, muidu nad ei tule su ligi.
10. Õelal on palju valu, aga kes loodab Issanda peale, seda ümbritseb heldus.
11. Rõõmutsege Issandas ja ilutsege, te õiged! Ja hõisake kõik, kes olete õiglased südameilt!

Psalm 33

1. Hõisake Issandas, te õiged! Õiglastele sobib laulda kiituslaulu!
2. Täna Issandat kandlega; kümnekeelse naabliga mängige talle!
3. Laulge talle uus laul, helistage pillikeeli rõõmuhõisetega!
4. Sest Issanda sõna on õige, kõik tema tööd on tehtud ustavuses.
5. Tema armastab õigust ja õiglust; Issanda heldus täidab maa.
6. Issanda sõnaga on tehtud taevad ja tema suu hingusega kõik nende väed.
7. Ta kogub mere veed nagu paisu taha, ta paneb ürgveed varaaitadesse.
8. Kartku Issandat kogu ilmamaa, tema ees värisegu kõik maailma elanikud!
9. Sest tema ütles, ja nõnda see sai; tema käskis, ja see tuli esile.
10. Issand ajab nurja paganate nõu, ta teeb tühjaks rahvaste mõtted.
11. Issanda nõu püsib igavesti, tema südame mõtted põlvest põlve.
12. Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand, rahvas, kelle tema on valinud enesele pärisosaks.
13. Issand vaatab taevast, ta näeb kõiki inimplapsi.
14. Oma elamu paigast ta vaatleb kõiki ilmamaa elanikke,
15. tema, kes valmistab nende südamed, paneb tähele kõiki nende tegusid.
16. Ei kuningas saa võitu suure sõjaväega, ei pääse kangelane suure rammu abil.
17. Petlik on sõjaratsule rajatud võidulootus, ta suur jõud ei päästa.
18. Vaata, Issanda silm on nende peal, kes teda kardavad ja tema heldust ootavad,
19. et tema tõmbaks nende hinge välja surmast ja hoiaks neid elus näljaajal.
20. Meie hing ootab Issandat, meie abi ja meie kilp on tema.
21. Sest temas on rõõmus meie süda ja me loodame tema püha nime peale.
22. Sinu heldus, Issand, olgu meie peal, nõnda nagu me ootame sind!

Psalm 34

1. Taaveti laul, kui ta teeskles hullumeelsust Abimeleki ees, nii et see tema ära ajas ja ta läks oma teed.
2. Ma tänan Issandat igal ajal, alati on tema kiitus minu suus.
3. Issandast kiitleb mu hing. Viletsad kuulevad ja rõõmutsevad.
4. Ülistage Issandat koos minuga ja tõstke üheskoos kõrgeks tema nimi!
5. Ma otsisin Issandat ja tema vastas mulle ning tõmbas mu välja kõigist mu hädaohtudest.
6. Kes tema poole vaatavad, säravad rõõmust ja nende palgeile ei tule kunagi häbi.
7. Siin see armetu hüüdis, ja Issand kuulis ning päästis tema kõigist ta kitsikustest.
8. Issanda ingel on leerina nende ümber, kes teda kardavad, ja ta vabastab nad.
9. Maitske ja vaadake, et Issand on hea! Õnnis on mees, kes tema juures pelgupaika otsib.
10. Kartke Issandat, teie, tema pühad! Sest neil, kes teda kardavad, ei ole millestki puudust.
11. Noored lõvidki väsivad ja on näljas; aga kes Issandat otsivad, neil ei puudu mingit head.
12. Tulge, lapsed, kuulge mind, ma õpetan teile Issanda kartust!
13. Kes sa ka oled, kes hea meelega elaksid ja armastad elupäevi, et näha head põlve,
14. hoia oma keelt kurja eest ja oma huuli pettust rääkimast;
15. hoidu kurjast ja tee head, otsi rahu ja nõua seda taga!
16. Issanda silmad on õigete poole ja tema kõrvad nende appihüüdmise poole.
17. Issanda pale on pahategijate vastu, et hävitada maa pealt nende mälestus.
18. Õiged kisendavad ja Issand kuuleb ning tõmbab nad välja kõigist nende kitsikustest.
19. Issand on ligi neile, kes on murtud südameilt, ja päästab need, kellel on rusutud vaim.
20. Õiget tabab palju õnnetusi, aga Issand tõmbab tema neist kõigist välja.
21. Ta hoiab kõiki tema luud-liikmeid, ükski neist ei murdu.
22. Kurjus surmab õela ja need, kes vihkavad õiget, mõistetakse süüdi.
23. Issand lunastab oma sulaste hinge ja süüdi ei mõisteta ühtki, kes tema juures pelgupaika otsib.

1. Taaveti laul. Võitle, Issand, nende vastu, kes minu vastu võitlevad; södi nende vastu, kes minu vastu sõdivad!
2. Haara kätte kilp ja kaitsevari ning tõuse mulle abiks!
3. Paljasta piik ja tapper minu tagaajajate vastu; ütle mu hingele: 'Mina olen sinu pääste!'
4. Häbenegu ja jäägu pilgata need, kes kipuvad mu hinge kallale; taganegu häbiga need, kes mõtlevad mulle kurja teha!
5. Olgu nad kui aganad tuule käes ja Issanda ingel paisaku nad maha!
6. Nende tee olgu pime ja libe ja Issanda ingel jälitagu neid!
7. Sest ilma põhjusega on nad seadnud mulle oma varjatud võrgud, ilmaasjata on nad augu õõnestanud mu hingele.
8. Hukatus tulgu talle kätte aimamata ja tema võrk, mille ta salajasse on pannud, püüdku kinni teda ennast; sattugu ta sellesse hukatuseks!
9. Aga minu hing ilutsegu Issandas, ta rõõmustugu tema päästest!
10. Kõik mu luud-liikmed öelgu: 'Issand, kes on sinu sarnane, kes tõmbad välja hädalise selle käest, kes temast on tugevam, ja viletsa ja vaese tema riisuja käest?'
11. Ülekohtused tunnistajad astuvad ette. Mida ma ei tea, seda nad küsivad minult.
12. Nad tasuvad head kurjaga; mu hing on maha jäetud.
13. Aga minul, kui nemad olid haiged, oli kotiriiu kuueks; ma kurnasin oma hinge paastumisega; siis tulgu nüüd mu palve nende eest tagasi mu põue!
14. Nagu sõbra, nagu venna pärast ma käisin kurvalt, ja nagu see, kes oma ema leinab, olin ma nukralt kummargil.
15. Aga kui mina väeratasin, rõõmutsesid nad ja tulid kokku; nad tulid kokku minu vastu, need lõõjad, keda ma ei tundnud; nad laimasid ega lõpetanud;
16. nad pilkasid mind ega jäänud wait, nad kiristasid hambaid mu peale.
17. Issand, kui kaua sa vaatad seda? Too välja mu hing nende laastamisest, mu ainuke noorte lõvide käest!
18. Siis ma tänan sind suures koguduses ja kiidan sind hulga rahva seas.
19. Ärgu minust rõõmustugu need, kes põhjusega on mu vaenlased; ja kes mind asjata vihkavad, ärgu pilgutagu silmi!
20. Sest nemad ei räägi, mis rahu toob, vaid mõtlevad petlikke asju nende vastu, kes vaikselt elavad maa peal.
21. Nad ajasid suu ammuli mu vastu ja ütlesid: 'Paras, paras! Me näeme oma silmaga!'
22. Sina, Issand, näed seda, ära ole wait! Issand, ära ole minust kaugel!
23. Ärka ja virgu, mu Jumal ja mu Issand, mõistma minule õiglast kohut ja ajama mu riiuasja!
24. Mõista mulle kohut oma õiglust mööda, Issand, mu Jumal! Ära lase neil rõõmutseada minust!
25. Ärgu nad öelgu oma südames: 'Paras! Seda meie hing tahtis!' Ärgu nad öelgu: 'Me oleme ta ära neelanud!'
26. Häbenegu ja kohmetugu ühtlasi need, kes rõõmustavad mu õnnetusest; saagu häbi ja teotus riietuseks neile, kes suurustavad mu vastu!
27. Hõisaku ja rõõmutsegu need, kellel on hea meel minu õigusest, ning öelgu alati: 'Olgu kõrgesti ülistatud Issand, kellele meeldib oma sulase hea käekäik!'
28. Ja mu keel kõnelgu sinu õiglusest ja kiitku sind päevast päeva!

Psalm 36

1. Lauljuhatajale: Issanda sulase Taaveti laul.
2. Üleastumise sõna on õelal tema südame põhjas; ei ole Jumala kartust tema silma ees.
3. Sest temale meeldib arvata, et ta ülekohut ei leita ega vihata.
4. Tema suu sõnad on nurjatus ja pettus, ta on lakanud targaks saamast ja head tegemast;
5. ta mõtleb nurjatust oma voodis, ta jääb seisma teele, mis pole hea, ta ei põlga kurja.
6. Issand, sinu heldus on taevas ja su ustavus ulatub ülemate pilvedeni.
7. Sinu õigus on nagu Jumala mäed, su kohtuotsused on nagu suur ürgvesi; Issand, sa päästad inimesi ja loomi.
8. Kui kallid on su heldus, Jumal! Sellepärast otsivad inimlapsed pelgupaika su tiibade varju all.
9. Nad saavad söönuks su koja küllusest, ja sa joodad neid oma rõõmujoovastuse ojast.
10. Sest sinu juures on eluallikas, sinu valguses me näeme valgust.
11. Säilita oma heldus neile, kes sind tunnevad, ja oma õigus neile, kes on õiglased südameilt!
12. Ärgu tallaku suurelise jalg mu peal ja õelate käsi ärgu peletagu mind!
13. Seal on kukkunud, kes teevad nurjatust; nad on maha paisatud ega suuda enam tõusta.

1. Taaveti laul. Ära ärritu kurjadest; ära kadesta neid, kes teevad ülekohtu,
2. sest need niidetakse peagi nagu hein ja nad närtsivad nagu haljas rohi!
3. Looda Issanda peale ja tee head, ela oma maal ja pea ustavust!
4. Olgu sul rõõm Issandast; siis ta annab sulle, mida su süda kutsub!
5. Anna oma tee Issanda hooleks ja looda tema peale; küll ta toimetab kõik hästi!
6. Ta toob esile su õiguse nagu valguse ja su õigluse nagu lõuna selguse.
7. Ole vait Issanda ees ja oota teda; ära ärritu sellest, kelle tee õnnestub, ega mehest, kes teeb kavalusi!
8. Hoidu meelepahast ja hülga viha, ära ärritu; sellest tuleb vaid paha!
9. Sest kurjad hävitatakse; aga kes Issandat ootavad, need pärivad maa.
10. Natuke aega, ja õelat ei ole enam; sa vaatad tema aset, aga teda pole kusil.
11. Ent alandlikud pärivad maa ja tunnevad rõõmu suurest rahust.
12. Õel kavatseb kurja õigele ja kiristab tema peale hambaid.
13. Issand naerab teda, sest ta näeb tema hukatuse päeva tulevat.
14. Õelad paljastavad mõõga ja tõmbavad oma ammu vinna, et kukutada viletsat ja vaest ja tappa neid, kes on õigel teel.
15. Kuid nende mõök läheb nende eneste südamesse, ja nende ammud murduvad.
16. Õige inimese pisku on parem kui paljude õelate suur varandus.
17. Sest õelate käsivarred murduvad; kuid Issand toetab õigeid.
18. Issand tunneb laitmatute päevi, ja nende pärisosa jääb igavesti.
19. Nemad ei jää häbisse kurjal ajal, ja nälja päevil on neil küllalt.
20. Sest õelad hukuvad ja Issanda vaenlased nagu aasade ilu, nad haihtuvad, suitsuna haihtuvad.
21. Õel võtab laenuks ega tasu; aga õige on armuline ja annab.
22. Sest Issanda õnnistatud pärivad maa ja tema poolt neetud hävitatakse ära.
23. Issanda käest on mehe sammud, ja ta kinnitab seda, kelle tee on tema meele järgi.
24. Kui ta langeb, ei kuku ta maha, sest Issand toetab ta kätt.
25. Ma olin noor ja olen vanaks saanud; aga ma pole näinud õiget hüljatuna ega tema lapsi leiba kerjavat.
26. Kogu päeva on ta armuline ja laenab välja ja ta järeltulev põlv on õnnistuseks.
27. Pöördu kurjast ja tee head, siis sa jääd oma elukohta igavesti!
28. Sest Issand armastab õiglust ega hülga oma vagasid; neid hoitakse igavesti; aga õelate seeme hävitatakse.
29. Õiged pärivad maa ja elavad seal põliselt.
30. Õige suu kõneleb tarkust ja tema keel räägib õigust;
31. tema Jumala Seadus on tema südames, tema sammud ei kõigu.
32. Õel varitseb õiget ja püüab teda tappa.
33. Issand ei jäta teda tema kätte ega lase teda hukka mõista, kui ta üle kohut mõistetakse.
34. Oota Issandat ja hoia kinni tema teest, siis ta ülendab sind, et sa pärid maa; ja sa näed, kuidas õelad hävitatakse!
35. Ma nägin vägivaldset õelat end laiutavat nagu juurest kasvav haljendav puu.
36. Aga ta kadus, ja vaata, teda polnud enam; ma otsisin teda, kuid teda ei olnud leida.
37. Hoia, mis laitmatu, ja vaata sellele, mis on õige, sest rahunõudjal mehel on tulevik!
38. Ent üleastujad kaotatakse täiesti ja õelate tulevik hävib.
39. Kuid õigete pääste tuleb Issanda käest; tema on nende tugev kaitse kitsikuse ajal.
40. Issand aitab neid ja päästab nad; ta päästab nad õelate käest ning annab neile abi, sest nad otsivad pelgupaika tema juures.

Psalm 38

1. Taaveti laul patu tunnistamisel.
2. Issand, ära nuhtle mind oma vihas ja ära karista mind oma vihaleegis!
3. Sest sinu nooled on alla tulnud mu sisse ja su käsi vajub mu peale.
4. Ei ole midagi tervet mu lihas sinu pahameele pärast; ei ole rahu mu kontides mu patu pärast.
5. Sest kõik mu pahateod ulatuvad üle mu pea; nagu raske koorem on need läinud rängemaks, kui ma suudan kanda.
6. Mu haavad haisevad ja mädanevad mu jõleduste pärast.
7. Ma olen küürus ja kõnnin kummargil, ma käin kurvalt kogu päeva.
8. Sest mu puusad on täis põletikku ega ole midagi tervet mu lihas.
9. Ma olen jõuetu ja puruks pekstud koguni; ma oigan oma südame ägamise pärast.
10. Issand, kõik mu igatsus on sinu ees, ja mu ohkamine pole peidetud sinu eest.
11. Mu süda peksleb väga, mu ramm on mu hüljanud ja mu silma selgustki ei ole mul enam.
12. Mu armsad ja mu sõbrad hoiduvad eemale mu hädast ja mu omaksed seisavad kaugel.
13. Kes mu hinge püüavad, need seavad mulle võrke, ja kes mulle paha otsivad, need kõnelevad hukatusest, ja nad mõtlevad pettusele kogu päeva.
14. Ent mina olen nagu kurt, ei ma kuule, ja nagu keeletu, kes ei ava oma suud.
15. Ja ma olen nagu mees, kes ei kuule ja kelle suus ei ole vasturääkimist.
16. Sest sind, Issand, ma ootan; sina, Issand, mu Jumal, vastad!
17. Sest ma ütlen: Ärgu minust rõõmustagu need, kes mu jala vääratusel suurustasid mu vastu!
18. Ma olen ju kukkumas ja mu valu on alati mu ees.
19. Sest ma pean tunnistama oma pahategu, ma olen mures oma patu pärast.
20. Aga mu vaenlased elavad hästi, nad on vägevad, ja palju on neid, kes mind asjata vihkavad
21. ja kes head tasuvad kurjaga, kes on mu vastased, sellepärast et ma head taga nõuan.
22. Ära mind hülga, Issand, mu Jumal, ära ole minust kaugel!
23. Tõtta mulle appi, Issand, sa mu pääste!

Psalm 39

1. Laulujuhatajale: Jedutuuni jaoks; Taaveti laul.
2. Ma ütlesin: Ma hoian oma eluteed, et ma ei tee pattu oma keelega; ma hoian oma suud nagu päitsetega, niikaua kui õel on mu ees.
3. Ma jäin vait ega lausunud sõnagi, ma vaikisin heast käekäigust; kuid mu valu läks kangemaks.
4. Mu süda läks kuumaks mu sees: kui ma neid asju mõtlesin, siis süttis tuli mu sees, ma puhkesin rääkima oma keelega.
5. Issand, anna mulle teada mu elu ots ja mu päevade mõõt, et ma tunneksin, kui kaduv ma olen.
6. Vaata, sa oled mu elupäevad pannud kämbla laiuseks, mu eluiga on kui eimiski sinu ees; tühi õhk on iga inimene, kes seisab püsti. Sela.
7. Ainult nagu varjukuju kõnnib inimene; nad teevad kära tühja pärast, nad kuhjavad kokku ega tea, kes selle saab.
8. Ja nüüd, Issand, mida ma pean ootama? Oma lootuse ma panen üksnes sinu peale!
9. Kisu mind välja kõigist mu üleastumistest, ära anna mind jõledate teotada!
10. Ma olen vait ega ava oma suud, sest sina tegid seda.
11. Kõrvalda mu pealt oma nuhtlus; su käe vaenust ma lõpen ära!
12. Kui sa inimesi karistad nuhtlustega süütegude pärast, siis pudeneb otsekui koide söödud see, mis temale on kallis. Kõik inimesed on tühi õhk. Sela.
13. Issand, kuule mu palvet ja pane tähele mu kisendamist! Ära vaiki mu silmavee puhul, sest ma olen võõras sinu ees ja majaline, nõnda nagu kõik mu vanemad!
14. Pööra oma pilk minust eemale, et mu meel saaks rõõmsaks, enne kui ma lähen ära ja mind ei ole enam!

Psalm 40

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul.
2. Ma ootasin Issandat suure ootusega; ta kummardus mu poole ja kuulis mu appihüüdmist
3. ja tõmbas mind üles õuduse august ja paksust porist ning asetas mu jalad kaljule ja kinnitas mu sammud.
4. Ta pani mu suhu uue laulu, kiituslaulu meie Jumalale. Paljud näevad seda ja hakkavad kartma ja lootma Issanda peale.
5. Õnnis on mees, kes paneb oma lootuse Issanda peale ega pöördu ülbete ja valesse taganejate poole.
6. Palju oled sina, Issand, mu Jumal, teinud imetegusid ja mõelnud mõtteid meie kohta; ei ole kedagi sinu sarnast. Kui ma hakkaksin neid kuulutama ja neist kõnelema, siis oleks neid rohkem kui jõuab ära lugeda.
7. Tapa- ja roahver ei ole su meele järgi - aga mu kõrvad oled sa avanud -, põletus- ja patuohvrit sa ei nõua.
8. Siis ma ütlesin: 'Vaata, ma tulen, rullraamatus on minust kirjutatud.
9. Sinu tahtmist, mu Jumal, teen ma hea meelega ja sinu Seadus on mu südames.'
10. Ma jutlustan õiglust suures koguduses; vaata, ma ei sule oma huuli, Issand, sina tead seda!
11. Su õiglust ma ei varjanud oma südames, sinu ustavusest ja su abist ma rääkisin, su heldust ja su tõe ma ei salga suure koguduse ees.
12. Sina, Issand, ära keela mulle oma halastust; sinu arm ja su ustavus hoidku mind alati!
13. Sest lugematud õnnetused on mind piiranud, kõik mu süüteod on mind kätte saanud - mul puudub neist ülevaade, neid on rohkem kui juuksekarvu mu peas ja mu süda kaotab julguse.
14. Issand, olgu sulle meelepärane mind vabastada! Tõtta mulle appi, Issand!
15. Häbenegu ja kohmetugu nad kõik, kes püüavad hävitada mu hinge; taganegu ja jäägu häbisse need, kellele meeldib mu õnnetus!
16. Vallaku jubedus oma häbitööst neid, kes mulle ütlevad: 'Paras, paras!'
17. Olgu rõõmsad ja rõõmutsegu sinus kõik, kes otsivad sind; kes armastavad sinu päästet, need öelgu alati: 'Suur on Issand!'
18. Mina olen vilets ja vaene, aga Issand mõtleb mu peale! Sina oled mu abi ja mu päästja! Mu Jumal, ära viivita!

Psalm 41

1. Lauljuhatajale: Taaveti laul.
2. Õnnis on see, kes hoolitseb kehva eest, Issand päästab ta õnnetusepäeval.
3. Issand hoiab teda ja peab teda elus; teda kiidetakse õndsaks maa peal. Sa ei anna teda ta vaenlaste meelevalda.
4. Issand toetab teda haigevoodis; sina pöörad kogu tema maasolemise, kui ta haigeks jääb.
5. Ma ütlesin: 'Issand, ole mulle armuline, tee terveks mu hing, sest ma olen pattu teinud sinu vastu!'
6. Minu vaenlased räägivad minust kurja: 'Millal ta sureb ja millal hävib ta nimi?'
7. Ja kui keegi tuleb mind vaatama, siis ta räägib valet; tema süda kogub enesesse nurjatust; ta läheb välja ja räägib seda edasi.
8. Kõik mu vihamehed sosistavad isekeskis minust, nad mõtlevad kurja minu vastu, öeldes:
9. 'Hukatuse märk on tema küljes, ja see, kes kord on maas, ei tõuse enam!'
10. Ka see mees, kellega ma rahun elasin, keda ma usaldas, kes mu leiba sõi, on tõstnud kannu mu vastu.
11. Aga sina, Issand, ole mulle armuline ja aita mind üles, siis ma tasun neile kätte!
12. Sellest ma tunnen, et olen sulle meeltemööda, kui mu vaenlane ei saa hõisata minu pärast.
13. Minu laitmatuse pärast sa pead mind ülal ja lased mind jäädavalt seista sinu ees.
14. Tänu olgu Issandale, Iisraeli Jumalale, igavesest ajast igavesti! Aamen ja aamen.

Psalm 42

1. Laulujuhatajale: Korahi laste õpetuslaul.
2. Otsekui hirm igatseb veeojade järele, nõnda igatseb mu hing sinu juurde, Jumal!
3. Mu hing januneb Jumala järele, elava Jumala järele; millal ma tulen ja näen Jumala palet?
4. Mu silmavesi on mulle leivaks ööd ja päevad, sest mu vastu öeldakse kogu päev: 'Kus on su Jumal?'
5. Ma valan välja oma hinge, meenutades seda, kuidas ma läksin läbi rahvamurru, keda ma juhtisin Jumala kotta pühapidajate hõiske- ja tänuhääl saatel.
6. Miks sa oled nii rõhutatud, mu hing, ja nii rahutu mu sees? Oota Jumalat, sest ma tahan teda veel tänada ta palge abi eest!
7. Mu Jumal, mu hing on rõhutatud mu sees! Seepärast ma tuletan sind meelde Jordanimaal ja Hermoni tippudel ja Mitsari mäel.
8. Sügavus hüüab sügavusele sinu koskede kohisemises; kõik su veevood ja su lained käivad minust üle.
9. Päeval annab Issand käsu oma heldusele ja öösel kostab minu laul temale, palve mu elu Jumala poole.
10. Ma ütlen Jumalale, oma kaljule: 'Mispärast sa oled mu unustanud? Mispärast ma pean käima kurvalt oma vaenlase surve all?'
11. Otsekui luid murdes teotavad mind mu rõhujad, kui nad iga päev mu vastu ütlevad: 'Kus on su Jumal?'
12. Miks sa oled nii rõhutatud, mu hing, ja nii rahutu mu sees? Oota Jumalat, sest ma tahan teda veel tänada, oma abi ja oma Jumalat!

Psalm 43

1. Mõista mulle õigust, oh Jumal, ja aja mu asja halastamatu rahva vastu! Päästa mind petise ja ülekohtuse mehe käest!
2. Sest sina oled mu Jumal, mu tugev kaitse. Mispärast sa tõukasid mu ära? Miks ma pean ikka kurvalt käima oma vaenlase surve all?
3. Läkita oma valgus ja oma tõde, need juhatagu mind, need viigu mind sinu pühale mäele ja su hoonetesse,
4. et ma tuleksin Jumala altari äärde, Jumala ette, kes on mu ülim rõõm, ja tänaksin kandlega sind, oh Jumal, minu Jumal!
5. Miks sa oled nii rõhutud, mu hing, ja nii rahutu mu sees? Oota Jumalat, sest ma tahan teda veel tänada, oma abi ja oma Jumalat!

Psalm 44

1. Laulujuhatajale: Korahi laste õpetuslaul.
2. Jumal, me oleme oma kõrvaga kuulnud, meie isad on meile jutustanud: suure teo oled sa teinud nende päevil, muistsel ajal.
3. Sina ajasid paganarahvad ära oma käega, aga nemad sa istutasid asemele; sa purustasid rahvaste hõimud ja kihutasid nad minema.
4. Sest mitte oma mõõgaga ei omandanud nad maad ja nende käsivars ei aidanud neid, vaid see oli sinu parem käsi, sinu käsivars ja sinu palge valgus, sest sul oli neist hea meel.
5. Sina, mu Jumal ja mu kuningas, käsuta võit Jaakobile!
6. Sinuga me paiskame maha oma rõhujad; sinu nimel tallame puruks oma vastased.
7. Sest ma ei looda oma ammu peale ja mu mõõk ei too mulle võitu;
8. vaid sina oled andnud meile võidu meie rõhujate üle ning oled saatnud häbisse meie vihamehed.
9. Kogu päeva me kiidame Jumalat ning tahame su nime tänada igavesti. Sela.
10. Ometi sa tõukasid ära ning häbistasid meid ega lähe välja meie sõjaväega.
11. Sa paned meid taganema vaenlase eest ja meie vihamehed rüüstavad meid.
12. Sina annad meid nende kätte söödaks nagu lambaid ja pillutad meid paganarahvaste sekka.
13. Sa müüd oma rahva tühise hinna eest ega ole sul kasu nende müügihinnast.
14. Sina paned meid teotuseks meie naabritele, irvitamiseks ja pilkamiseks meie ümbruskonnale.
15. Sa teed meid mõistusõnaks paganate suus ja põhjuseks vangutada pead rahvaste seas.
16. Iga päev on mu teotus mu ees, ja mu palge häbi katab mind
17. teotajate ja pilkajate sõnade pärast, vaenlaste ja kättemaksuhimuliste pärast.
18. See kõik on tulnud meie peale, ehkki me ei ole sind unustanud ega sinu lepingut rikkunud.
19. Meie süda ei ole sinust loobunud ega meie sammud kõrvale kaldunud sinu teerajalt,
20. et sa meid nii oled maha rõhunud äaakalite asupaigas ning oled meid katnud surmavarjuga.
21. Kui me oleksime unustanud oma Jumala nime ning laotanud oma käed võõra jumala poole,
22. eks Jumal oleks märganud seda? Sest tema tunneb ju südame saladusi.
23. Ei, sinu pärast tapetakse meid kogu päev, meid arvatakse tapalambaiks.
24. Virgu, Issand! Miks sa magad? Ärka üles, ära tõuka meid ära jäädavalt!
25. Miks sa peidad oma palge ja unustad meie viletsuse ja meie häda?
26. Meie hing on painutatud põrmu, meie ihu on kinni maa küljes.
27. Tõuse meile appi ja lunasta meid oma helduse pärast!

1. Laulujuhatajale: viisil 'Liliad'; Korahi laste õpetuslaul; laul armastusest.
2. Häid sõnu voolab mu südamest, kuninga auks on mu laul. Mu keel on nagu usina kirjutaja sulg.
3. Sa oled kõige kaunim inimlastest, arm on valatud su huulte, seepärast on Jumal sind õnnistanud igavesti.
4. Pane mõõk vööle, sa kangelane, oma au ja oma hiilgus!
5. Oma hiilguses tungi edasi! Astu sõjavankrisse tõe eest ja õiguse ning alandlikkuse eest; küll su parem käsi sulle õpetab kardetavaid tegusid!
6. Su nooled on teravad: rahvad langevad su alla, nooled tungivad kuninga vaenlaste südamesse.
7. Su aujärg, Jumal, on ikka ja igavesti, su valitsuskepp on õigluse kepp.
8. Sa armastad õigust ja vihkad ülekohtu; sellepärast on Jumal, sinu Jumal, sind võidnud rõõmuõliga enam kui su kaaslasti.
9. Selgest mürrist ja aaloest ja kassiast lõhnavad kõik su riided, elevandiluust hoonetest rõõmustab sind keelpillimäng.
10. Kuningate tütreid leidub su kaaslaste seas: kuninganna seisab su paremal käel Oofiri kullas.
11. Kuule, tütar, ja vaata ning pööra oma kõrv ja unusta oma rahvas ja oma isamaja!
12. Siis kuningas himustab su ilu; sest ta on su isand; seepärast kummarda teda!
13. Tüürose tütreid tulevad annetustega, kõige rikkamad rahva hulgast panevad särama su palge.
14. Kuninga tütar on täies auhiilguses oma toas; kuldlõngast on kootud ta rüü.
15. Kirjudes rõivastes viiakse ta kuninga juurde, neitsid, ta sõbrannad, tuuakse tema järel su juurde.
16. Nad tuuakse rõõmu ja ilutsemisega, nad lähevad kuninga hoonesse.
17. Su isade asemele astuvad su pojad, sa sead nad vürstideks kogu maal.
18. Ma teen su nime kuulsaks põlvest põlve; selle tõttu austavad sind rahvad ikka ja igavesti.

Psalm 46

1. Laulujuhatajale: Korahi laste laul; neidude häälele.
2. Jumal on meie varjupaik ja tugevus, meie abimees kitsikuses ja kergesti leitav.
3. Sellepärast me ei karda, kui maa liiguks asemelt ja mäed kõiguksid merede põhjas.
4. Möllaku ja vahutagu tema veed, värisegu mäed tema ülevusest! Sela.
5. Jõgi oma harudega röömustab Jumala linna ja Kõigekõrgema pühi elamuid.
6. Jumal on tema keskel, ei ta kõigu; Jumal aitab teda hommiku koites.
7. Paganad möllasid, kuningriigid kõikusid. Kui ta tegi häält, siis vabises maa.
8. Vägede Issand on meiega, Jaakobi Jumal on meile kindlaks kaitseks. Sela.
9. Tulge ja vaadake Issanda tegusid, kes saadab jubedused maa peale,
10. kes lõpetab sõjad maailma otsani, murrab katki ammu ja raiub puruks piigi ja põletab vankrid ära tulega.
11. 'Jätke järele ja teadke, et mina olen Jumal, kõrge rahvaste seas, kõrge maa peal!'
12. Vägede Issand on meiega, Jaakobi Jumal on meile kindlaks varjupaigaks. Sela.

Psalm 47

1. Lauljuhatajale: Korahi laste laul.
2. Plaksutage käsi, kõik rahvad! Hõisake Jumalale rõõmsa häälega!
3. Sest Issand, Kõigekõrgem, on kardetav, ta on kogu ilmamaa suur kuningas.
4. Tema heidab rahvad meie alla ja rahvahõimud meie jalge alla.
5. Tema valib meile meie pärisosa, oma armsa Jaakobi toreduse. Sela.
6. Jumal on üles läinud rõõmuhõisete saatel, Issand on üles läinud pasunahäälega.
7. Mängige kiitust Jumalale, mängige kiitust! Mängige kiitust meie kuningale, mängige kiitust!
8. Sest Jumal on kogu ilmamaa kuningas. Laulge temale kiituslaulu!
9. Jumal on kuningas rahvaste üle, Jumal istub oma pühal aujärjel.
10. Rahvaste õilsaimad tulid kokku, Aabrahami Jumala rahva juurde. Tõesti, Jumala omad on ilmamaa kilbid, tema on väga ülendatud.

Psalm 48

1. Korahi laste laul ja lauluviis.
2. Suur on Issand ja väga kiidetav meie Jumala linnas tema pühal mäel.
3. Kaunisti tõuseb kõrgele kogu maa rõõm, Siioni mägi kauges põhjas, see suure kuninga linn.
4. Jumal on tema kuninglikes kodades tuntud kindla varjupaigana.
5. Sest vaata, kuningad kogunesid ning läksid üheskoos tema vastu.
6. Nemas nägid ja tardusid, kohkusid, põgenesid ära.
7. Värin valdas neid seal, valu, nagu sünnitajal naisel.
8. Idatuulega sa murrad katki Tarsise laevad.
9. Nagu me oleme kuulnud, nõnda me näeme seda vägede Issanda linnas, oma Jumala linnas. Jumal lasku teda kindlasti püsida igavesti! Sela.
10. Me mõtiskleme su heldusest, oh Jumal, keset sinu templit.
11. Nõnda nagu su nimi, Jumal, ulatub ka sinu ülistus ilmamaa äärteni; su parem käsi on täis õiglust.
12. Siioni mägi rõõmutseb, Juuda tütreid ilutsevad su kohtuotsuste tõttu.
13. Kõndige ümber Siioni ning tehke tiir ta ümber, lugege ära ta tornid!
14. Pange hästi tähele ta kindlustust; kõndige läbi ta kuninglikud hooned, et võiksite jutustada neist tulevasele põlvele!
15. Sest see on Jumal, meie Jumal ikka ja igavesti, tema juhatab meid surmast üle.

1. Laulujuhatajale: Korahi laste laul.
2. Kuulge seda, kõik rahvad! Pange tähele, kõik maailma elanikud,
3. nii alamad kui ülemad, üheskoos rikas ja vaene!
4. Mu suu räägib tarkusesõnu ja mu südame mõte sügavat tunnetust.
5. Ma pööran oma kõrva tähendamissõna poole ja teen kandlega avalikuks oma mõistatuse.
6. Miks ma peaksin kartma kurjal ajal, kui mind ümbritsevad mu tagakiusajate pahateod,
7. kes loodavad oma varanduse peale ja kiitlevad oma suurest rikkusest?
8. Ükski ei või venna eest anda luna ega tema eest maksta Jumalale lunastushinda,
9. sest nende hinge luna on liiga kallid ja peab jääma igavesti tasumata selleks,
10. et keegi ei jääks elama lõppemata ega näekski hauda.
11. Sest nähakse ju, et targad surevad, albid ja sõgedad saavad üheskoos otsa ning jätavad oma varanduse teistele.
12. Nad arvavad, et nende kojad jäävad igaveseks, nende asulad põlvest põlve; nad on oma nimede järgi nimetanud maakohti.
13. Ent inimene toreduses ei jää püsima, ta on loomade sarnane, kellele tehakse ots.
14. See on nende tee, kes loodavad iseendi peale, ja nende järglaste tee, kellele meeldivad nende kõned.
15. Nagu lambakari pannakse nad kinni surmavalda, surm on neile karjaseks, ja õiglased saavad hommikul nende valitsejaks; surmavald kulutab ära nende kuju, neile ei jää eluaset.
16. Kuid Jumal lunastab mu hinge surmavalla käest, sest ta võtab mu vastu. Sela.
17. Ära karda, kui keegi rikastub, kui tema koja au saab suureks!
18. Sest oma surma ei võta ta midagi kaasa, tema au ei järgne talle.
19. Kui tema ka kiidab oma hinge õnnelikuks oma elus ja teised kiidavad sind, et sa teed enesele hea elu,
20. lähed sa siiski oma esiisade sugupõlve juurde, kes iialgi ei saa näha valgust.
21. Inimene toreduses, kui tal pole arusaamist, on loomade sarnane, kellele tehakse ots.

Psalm 50

1. Aasafi laul. Vägev Jumal Issand kõneleb ja hüüab ilmamaale päikese tõusust selle loojakuni.
2. Siionist, kõige ilu täiusest, hakkab Jumal kiirgama.
3. Meie Jumal tuleb ega vaiki, tuli põletab tema eel ja tema ümber möllab maru väga.
4. Ta kutsub taeva ülalt ja maa, et kohut mõista oma rahvale.
5. 'Koguge mulle kokku mu vagad, kes minuga on teinud lepingu ohvri juures!'
6. Siis taevad kuulutavad tema õigust, sest Jumal on kohtumõistja. Sela.
7. 'Kuule, mu rahvas, ja ma räägin! Kuule, Iisrael, ma tunnistan su vastu: Jumal, sinu Jumal, olen mina!'
8. Ei ma sind noomi su ohvrite pärast, sest su põletusohvrid on mu ees alati.
9. Ei ma võta su kojast härjavärsse ega sikke su taradest.
10. Sest kõik metsloomad on minu omad, ja kariloomad tuhandeil mägedel.
11. Ma tunnen kõiki mägede linde, ja loomad minu väljadel on mu juures.
12. Kui mul oleks nälg, ei ma ütleks seda sulle; sest maailm ja selle täius on minu päralt.
13. Kas ma peaksin sööma härgade liha ja jooma sikkude verd?
14. Too Jumalale ohvriks tänu ja tasu Kõigekõrgemale oma töötused!
15. Ja hüüa mind appi ahastuse päeval; siis ma tõmban su sellest välja ja sina annad mulle au!'
16. Aga õelale ütleb Jumal: 'Mis on sul sellest, et sa jutustad mu seadustest ja võtad oma suhu minu lepingu?'
17. Sina ju vihkad õpetust ja heidad mu sõnad oma selja taha.
18. Kui sa näed varast, siis sa oled meeeldi koos temaga ja sul on osa abielurikkujatega.
19. Oma suu sa läkitad kurja rääkima ja su keel sepitseb pettust.
20. Sa istud ja kõneled oma venna vastu ja laimad oma ema poega.
21. Seda sa tegid, aga mina olin vait. Kas sa arvad, et mina olen niisugune nagu sina? Ma tahan sind noomida ja seda seada su silma ette!'
22. Pange siis seda tähele teie, kes unustate Jumala, et ma ei murraks, ilma et keegi päästaks!
23. Kes toob ohvriks tänu, see annab mulle au, ja kes paneb tähele teed, sellele ma annan näha Jumala päästet!

Psalm 51

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul,
2. kui prohvet Naatan tuli ta juurde, pärast seda kui Taavet oli käinud Batseba juures.
3. Jumal, ole mulle armuline oma heldust mööda, kustuta mu üleastumised oma rohkete halastust mööda!
4. Pese mind hästi mu süüteost ja puhasta mind mu patust!
5. Sest ma tunnen oma üleastumisi ja mu patt on alati mu ees.
6. Üksnes sinu vastu olen ma pattu teinud, ja olen teinud seda, mis on paha sinu silmis, et sa oleksid õiglane oma sõnades ja selge oma kohtumõistmises.
7. Vaata, süüteo olen ma sündinud ja patust olen ma saanud.
8. Vaata, sul on hea meel tõest, mis asub südame põhjas, ja salajas annad sa mulle tarkust teada.
9. Puhasta mind patust iisopiga, et ma saaksin puhtaks; pese mind, siis ma lähen valgemaks kui lumi!
10. Anna mulle kuulda rõõmustust ja rõõmu, et ilutseksid mu luud-liikmed, mis sina oled puruks löönud!
11. Peida oma pale mu pattude eest ning kustuta kõik mu pahateod!
12. Loo mulle, Jumal, puhas süda, ja uuenda mu sees kindel vaim!
13. Ära heida mind ära oma palge eest ja ära võta minult ära oma Püha Vaimu!
14. Anna mulle tagasi rõõmustus sinu päästest, ja heameelne Vaim toetagu mind!
15. Ma tahan üleastujaile õpetada sinu teid, et patused sinu poole pöörduksid.
16. Kisu mind välja veresüüst, oh Jumal, mu pääste Jumal! Siis mu keel laulab rõõmsasti sinu õiglusest.
17. Issand, ava mu huuled, et mu suu kuulutaks sinu kiidetavust!
18. Sest tapaohvrid ei meeldi sulle, muidu ma annaksin neid; põletusohvrist ei ole sul head meelt.
19. Jumalale meelepärane ohver on murtud vaim, murtud ja purukslöödud südant ei põlga Jumal.
20. Tee head Siionile oma head meelt mööda, ehita Jeruusalemma müürid!
21. Siis hakkavad sulle meeldima õiguse ohvrid, põletusohvrid ja koguohvrid, siis tuuakse härjavärsse su altarile!

Psalm 52

1. Laulujuhatajale: Taaveti õpetuslaul,
2. kui edomlane Doeg tuli ja teatas Saulile ning ütles: 'Taavet on tulnud Ahimeleki kotta.'
3. Mis sa kiitled kurjusest, sa vägivaldne mees? Jumala heldus püsib kogu päeva.
4. Sa kavatsed kadu, su keel on nagu terav habemenuga, sa pettuse tegija.
5. Sa armastad kurja rohkem kui head, rohkem valetada kui õigust rääkida. Sela.
6. Sa armastad kõiksugu hukutavaid sõnu, petlikku keelt.
7. Jumal kisub ka sinu igavesti maha; ta võtab su kinni ning rebib su välja su telgist ja kaotab su juureni ära elavate maalt. Sela.
8. Õiged näevad seda ja kardavad; ja nad naeravad teda:
9. 'Ennäe seda meest, kes ei pannud Jumalat oma tugevuseks, vaid lootis oma suure rikkuse peale; ta oli tugev oma nurjatuses.'
10. Mina aga olen nagu haljas õlipuu Jumala kojas, ma loodan Jumala helduse peale ikka ja igavesti.
11. Ma tänan sind igavesti, et sa nõnda oled teinud, ja ootan su nime, sest su nimi on hea su vagade jaoks.

Psalm 53

1. Laulujuhatajale: kurval viisil laulda; Taaveti õpetuslaul.
2. Meeletu ütleb oma südames: 'Jumalat ei ole!' Nad talitavad riivatult ja jõledasti, ei ole kedagi, kes head teeb.
3. Jumal vaatab taevast inimlaste peale, et näha, kas on mõistlikku, kedagi, kes otsib Jumalat.
4. Kõik nad on taganenud, üheskoos on nad läinud raisku; ei ole kedagi, kes head teeb, mitte ühtainustki.
5. Kas seda siis ei mõista need, kes teevad nurjatust, kes söövad mu rahvast, nagu süüakse leiba? Jumala poole nad ei hüüa.
6. Seal valdab neid hirm, kus ei ole hirmu põhjust, sest Jumal pillab laiali selle luud, kes seab leeri sinu vastu. Sa saadad nad häbisse, sest Jumal on nad hüljanud.
7. Oh, et Iisraelile tuleks pääste Siionist! Kui Jumal oma rahva vangipõlve pöörab, siis hakkab Jaakob ilutsema, Iisrael saab rõõmsaks.

Psalm 54

1. Laulujuhatajale: keelpillil mängida; Taaveti õpetuslaul,
2. kui Siifi mehed tulid ja ütlesid Saulile: 'Eks Taavet ole peidus meie juures.'
3. Jumal, päästa mind oma nime abil ja aja mu asja oma vägevuse varal!
4. Jumal, kuule mu palvet, pane tähele mu suu kõnet!
5. Sest muulased kipuvad mu kallale ja vägivaldsed püüavad mu hinge; nad ei sea Jumalat oma silma ette. Sela.
6. Vaata, Jumal on mu abimees, Issand on mu hinge tugi.
7. Lasku ta tulla tagasi õnnetus minu varitsejaile, oma ustavusega hävita nad!
8. Hea meelega ma toon sulle ohvreid, ma tänan su nime, Issand, sest see on hea.
9. Sest ta tõmbas mind välja kõigist kitsikustest ja mu silmad parastasid mu vaenlasi.

1. Laulujuhatajale: keelpillil mängida; Taaveti õpetuslaul.
2. Jumal, pane tähele mu palvet ja ära peida ennast mu anumise eest!
3. Pane tähele mind ja vasta mulle! Ma ekslen ümber ägades ja jooksen uisapäisa
4. vaenlase hääle tõttu, öela rõhumise pärast, sest nad veeretavad mu peale nurjatust ja vihas kiusavad nad mind taga.
5. Mu süda vabiseb mu sees ja surma koledused on langenud mu peale.
6. Kartus ja värin tulid mu peale ja õudus kattis mind.
7. Siis ma ütlesin: Oh oleksid mul tuvi tiivad, ma lendaksin minema ja asuksin kuhugi elama.
8. Vaata, ma põgeneksin kaugele ja viibiksin kõrbes. Sela.
9. Ma tõttaksin pääsema pakku tuulepöörise, maru eest.
10. Hävita nad, Issand, sega nende keeled, sest ma näen linnas vägivalda ja riidu!
11. Ööd ja päevad nad käivad piki tema müüre, nurjatus ja vaev on ta keskel.
12. Kadu on ta keskel ja ta turult ei tagane rõhumine ja pettus.
13. Sest mitte vaenlane ei laima mind, seda ma taluksin; mitte mu vihamees ei suurusta mu vastu, tema eest ma peidaksin ennast,
14. vaid sina, inimene nagu mina, mu sõber ja tuttav,
15. kellega meil oli armas osadus, Jumala kotta läksime koos rahvahulgaga.
16. Karaku surm nende kallale, mingi nad elusalt alla surmavalda, sest selge kurjus on nende elamuis, nende põues!
17. Aga mina hüüan Jumala poole ja Issand aitab mind.
18. Õhtul ja hommikul ja lõunaajal ma kurdan ja ägan, ja ta kuuleb mu häält.
19. Ta lunastab mu hinge rahusse kallalekippujaist, sest need on hulgani mu ümber.
20. Jumal kuuleb ja vastab neile, tema, kes istub aujärjel iidsest ajast. Sela. Sest nad ei muuda meelt ega hakka kartma Jumalat.
21. See mees oli pistnud oma käed nende külge, kes pidasid temaga rahu, ta rikkus oma lepingut.
22. Pehmem kui või on tema suu, aga südames ta tuleb kallale; libedamad kui õli on tema sõnad, kuid need on siiski nagu paljastatud mõõgad.
23. Heida Issanda peale oma koorem, ja tema hoolitseb sinu eest; ta ei lase iialgi kõikuda õiget!
24. Jah, sina, Jumal, tõukad nad hukatuse auku; mõrtsukad ja petised ei saa oma elupäevi poolegi peale. Aga mina loodan sinu peale!

Psalm 56

1. Laulujuhatajale: viisil 'Kauge tamme tuvi'; Taaveti mõistulaul ajast, kui vilistid võtsid ta kinni Gatis.
2. Ole mulle armuline, Jumal, sest inimesed tahavad mind rünnata, ühtelugu kipuvad sõjamehed mu kallale!
3. Mu varitsejad püüavad mind rünnata kogu päeva, sest palju on neid, kes mu vastu kõrgilt sõdivad.
4. Sel päeval, kui ma kardan, loodan ma sinu peale,
5. Jumala peale, kelle sõna ma kiidan. Ma loodan Jumala peale, ei ma karda. Mida võibki lihane inimene mulle teha?
6. Kogu päeva nad moonutavad mu sõnu, kõik nende mõtted minu kohta sihivad kurjale.
7. Nad tulevad kokku ja luuravad ning jälgivad mu samme, sest nad varitsevad mu hinge.
8. Kas peaks neil olema pääsemist oma nurjatusega? Vihaga tõuka maha rahvad, oh Jumal!
9. Minu pagulaspäevad olid sa ära lugenud; pane sina mu pisarad oma lähkrisse; eks need ole su raamatus?
10. Kord peavad taganema mu vaenlased sel päeval, mil ma hüüan; seda ma tean, sest Jumal on minu poolt.
11. Jumala sõna ma kiidan, Issanda sõna ma kiidan.
12. Jumala peale ma loodan, ei ma karda; mida võibki mulle teha inimene?
13. Jumal, minu peal on tõotused, mis ma sinule andsin; ma tasun sulle tänuohvrid.
14. Sest sa kiskusid välja mu hinge surmast, mu jalad libisemisest, et ma kõnniksin Jumala ees eluvalguses.

Psalm 57

1. Laulujuhatajale: viisil 'Ära hävita!'; Taaveti mõistulaul ajast, kui ta põgenes Sauli eest koopasse.
2. Ole mulle armuline, Jumal; ole mulle armuline, sest sinu juures otsib mu hing pelgupaika ja ma kipun su tiibade varju, kuni õnnetus möödub!
3. Ma hüüan Jumala, Kõigekõrgema poole, Jumala poole, kes juhib mu asja.
4. Küll ta läkitab abi taevast ja päästab mu; ta annab laimatavaks selle, kes tahtis mind rünnata. Sela. Küll Jumal läkitab oma helduse ja ustavuse.
5. Ma leban otsekui lõvide keskel, inimlaste seas, kelle hambad on piigid ja nooled ja kelle keel on terav mõök.
6. Ülenda, Jumal, üle taevaste, üle kogu maailma oma auhiilgus!
7. Võrgu on nad seadnud mu sammudele, mu hinge nad painutasid alla, nad kaevasid mu ette augu, aga nad ise kukkusid sinna sisse. Sela.
8. Kindel on mu süda, oh Jumal! Mu süda on kindel. Ma tahan laulda ja mängida.
9. Ärka üles, mu au; ärka, naabel, ärka, kannel, ma äratan üles koidu!
10. Ma tahan sind tänada rahvaste seas, Issand. Ma tahan lauldes mängida rahvahõimude keskel.
11. Sest suur on sinu heldus kuni taevani ja su tõde kuni ülemate pilvedeni.
12. Ülenda, Jumal, üle taevaste, üle kogu maailma oma auhiilgus!

Psalm 58

1. Lauljuhatajale: viisil 'Ära hävita!'; Taaveti mõistulaul.
2. Kas te tõesti räägite õigust, kohtunikud? Kas te õiglaselt mõistate kohut, inimlapsed?
3. Küll te teete südames ülekohut, oma käte vägivalda te kaalute välja maa peal.
4. Õelad on loobunud Jumalast lapsekojast alates, valetajad on eksinud sünnist saadik.
5. Neil on mürki nagu ussi mürk, nagu kurdil rästikul, kes oma kõrvad kinni topib,
6. et ta ei kuuleks lausujate häält, osava võluri võlumist.
7. Jumal! Purusta hambad nende suus; kisu välja noorte lõvide hambad, Issand!
8. Hääbugu nad nagu vesi, mis laiali voolab; lasku ta välja oma nooled, kuid need olgu otsekui teravikuta!
9. Nagu tigu, kes sulab, nad kadugu, nagu nurisünnitis, mis ei ole näinud päikest!
10. Enne kui teie pajad saavad tunda kibuvitsa leeki, viigu torm nad laiali, olgu toorelt või kuumalt!
11. Õige röömustab, nähes kättemaksmist; ta peseb oma jalad õela veres.
12. Ja inimesed ütlevad: 'Ometi on õigel kasu; tõesti on olemas Jumal, kes mõistab kohut maa peal.'

1. Laulujuhatajale: viisil 'Ära hävita!'; Taaveti mõistulaul ajast, kui Saul läkitas mehed varitsema tema maja ja teda surmama.
2. Tõmba mind ära mu vaenlaste käest, mu Jumal! Kaitse mind nende eest, kes mulle kallale tungivad!
3. Kisu mind ära nende käest, kes teevad nurjatust, ja päästa mind verevalajate käest!
4. Sest vaata, nad varitsevad mu hinge. Võimsad kipuvad mu kallale. Ometi pole mul üleastumisi ega patusüüd, oh Issand!
5. Ilma et ma oleksin paha teinud, jooksevad nad kokku ning valmistuvad. Virgu mulle vastu tulema ja vaata!
6. Ja sina, Issand, vägede Jumal, Iisraeli Jumal, ärka üles nuhtlema kõiki paganaid! Ära heida armu nurjatuile reetjaile! Sela.
7. Nad tulevad igal õhtul uuesti, uluvad nagu koerad ja käivad mööda linna.
8. Vaata, nad ajavad kurja välja oma suust, mõõgad on nende huultes, sest nad arvavad: 'Kes seda kuuleb?'
9. Aga sina, Issand, naerad neid, sa pilkad kõiki paganaid.
10. Mu jõud, ma tahan hoida sinu poole, sest Jumal on mu kindel varjupaik.
11. Mu helduse Jumal tuleb mulle vastu, Jumal lubab mind parastada mu varitsejaid.
12. Ära tapa neid, et mu rahvas ei unustaks seda! Pilluta nad laiali oma vägevuse sunnil ja tõuka nad maha, Issand, meie kilp!
13. Nende suupatu pärast, nende huulte kõne pärast jäägu nad kinni oma kõrkuses ning sajatamise ja vale pärast, mida nad räägivad!
14. Lõpeta nad ära vihaleegiga; lõpeta nad, et neid ei oleks ja et nad tunneksid Jumala olevat valitseja Jaakobis maailma otsani! Sela.
15. Siis nad tulgu õhtul uuesti ja ulugu nagu koerad ja käigu mööda linna!
16. Hulkugu nad ümber, otsides toitu, ja kui nad jäävad söömata, urisegu pealegi!
17. Aga mina laulan sinu vägevusest ja hõiskan hommikul sinu heldusest; sest sa oled mulle kindlaks kaitsjaks, pelgupaigaks mu kitsikuse päeval.
18. Mu jõud, sinule ma mängin lauldes kiitust; sest Jumal on mu kindel varjupaik, mu helde Jumal!

Psalm 60

1. Laulujuhatajale: viisil 'Tunnistuse liilia'; Taaveti mõistulaul õpetuseks,
2. kui ta oli võidelnud Mesopotaamia ja Sooba süürlastega, ja kui Joab tuli tagasi ja oli Soolaorus maha löönud kaksteist tuhat edomlast.
3. Jumal, sa tõukasid meid ära ja pillutasid meid laiali; sa olid vihane, aita meid jälle üles!
4. Sina panid maa vabisema, sa lõhestasid selle; paranda ta praod, sest ta kõigub!
5. Sa andsid oma rahvale näha rasket põlve; sa jootsid meid uimastava veiniga.
6. Sa panid lipu lehvima neile, kes sind kardavad, et nad otsiksid varju ammu eest. Sela.
7. Et pääseksid su armsad, selleks aita oma parema käega ja vasta meile!
8. Jumal on rääkinud oma pühamus: 'Ma tahan võidutseda, jaotada Sekemi ja mõõta ära Sukkoti oru.
9. Gilead on minu ja Manasse on minu, Efraim on mu pea kaitse. Juuda on mu valitsuskepp,
10. Moab on mu pesukauss, Edomi peale ma viskan oma sandaali. Vilistimaa, hõiska minule!'
11. Kes viib mu kindlasse linna? Kes saadab mind Edomini?
12. Eks sina, Jumal, tõuganud meid ära? Ega sina, Jumal, läinudki välja meie sõjaväega?!
13. Anna meile abi kitsikuses, sest tühine on inimeste abi!
14. Jumalaga me teeme vägevaid tegusid ja tema tallab maha meie rõhujad.

Psalm 61

1. Laulujuhatajale: keelpillil mängida; Taaveti laul.
2. Kuule, Jumal, mu haledat hüüdmist, pane tähele mu palvet!
3. Maailma otsast ma hüüan sinu poole oma südame nõrkedes; sa viisid mind kaljule, mis on minule liiga kõrge.
4. Sest sina olid mulle varjupaigaks ja tugevaks torniks vaenlaste vastu.
5. Võiksin ma ometi olla külaline su telgis igavesti, otsida pelgupaika su tiibade all. Sela.
6. Sest sina, Jumal, oled kuulnud mu töotusi, sa oled minule andnud nende pärandi, kes su nime kardavad.
7. Lisa päevi kuninga päevadele, tema aastad kestku põlvest põlve!
8. Tema istugu aujärjel igavesti Jumala ees, sea heldus ja ustavus teda hoidma!
9. Siis ma mängin alati kiitust sinu nimele, et päevast päeva tasuda, mis ma olen töotanud.

Psalm 62

1. Laulujuhatajale: Jedutuuni viisil; Taaveti laul.
2. Üksnes Jumala juures on mu hing vait, tema käest tuleb mulle pääste.
3. Üksnes tema on mu kalju ja mu pääste, mu kindel varjupaik, et ma sugugi ei kõigu.
4. Kauga te kipute ühe mehe kallale ja lõhute kõik teda, nagu oleks ta väljavajunud sein või mahavarisenud müür?
5. Nemad vaid peavad nõu, kuidas teda maha paisata tema kõrgusest; valest on neil hea meel. Oma suuga nad õnnistavad, aga oma südames nad neavad. Sela.
6. Üksnes Jumala juures ole, mu hing, vait, sest temalt tuleb, mida ma ootan!
7. Üksnes tema on mu kalju ja mu pääste, mu kindel varjupaik, et ma ei kõigu.
8. Jumala käes on mu pääste ja mu au; mu jõu kalju, mu pelgupaik on Jumalas.
9. Lootke tema peale igal ajal, rahvas; valage välja oma südamed tema ette: Jumal on meile pelgupaigaks! Sela.
10. Ainult tuuleõhk on inimlapsed, paljas vale on mehepojad; kaalule pandult on nemad kõik ühtekokku kergemad kui tuuleõhk.
11. Ärge pange oma lootust vale ja riisumise peale, ärge lootke tühja; kui jõukus kasvab, siis ärge pange seda mikski!
12. Kord on Jumal rääkinud; kaks korda ma olen seda kuulnud, et Jumalal on vägi,
13. ja et sinul, Issand, on heldus; sest sa tasud igäühele ta tegusid mööda.

Psalm 63

1. Taaveti laul sellest ajast, kui ta oli Juuda kõrbes.
2. Jumal, sina oled mu Jumal, sind ma otsin vara. Sinu järele januneb mu hing, sind ihaldab mu ihu nagu kuival ja põuasel maal, kus pole vett.
3. Nõnda ma vaatasin sind pühamus, et näha su väge ja su auhiilgust.
4. Sest sinu heldus on parem kui elu; mu huuled ülistavad sind.
5. Nõnda ma tahan sind tänada oma eluaja; sinu nimel ma tõstan üles oma pihud.
6. Nagu rasvast ja õlist täitub mu hing, mu suu kiidab sind hõiskehuulil,
7. kui ma sind meenutan oma voodis ja sinule mõtlen vahikordade ajal.
8. Sest sina olid mulle abiks ja su tiibade varju all ma võin hõisata.
9. Mu hing ripub su küljes, su parem käsi toetab mind.
10. Aga need, kes püüavad hävitada mu hinge, lähevad maa sügavustesse.
11. Nad tõugatakse mõõga ette, nad saavad rebaste saagiks.
12. Aga kuningas rõõmutseb Jumalas; igaüks, kes tema juures vannub, võib kiidelda; sest nende suu suletakse, kes räägivad valet.

Psalm 64

1. Lauljuhatajale: Taaveti laul.
2. Kuule, Jumal, mu häält, kui ma kaeblen, hoia mu elu vaenlase hirmu eest!
3. Pane mind varjule tigidate salanõu eest, nende möllu eest, kes teevad nurjatust,
4. kes oma keelt ihuvad nagu mõõka, sihivad kibedaid sõnu nagu nooli,
5. et salajas maha lasta laitmatu! Äkitselt nad lasevadki ta maha ega karda midagi.
6. Neid kinnitatakse kurjades kavatsustes, nad õhutavad üksteist salajasi võrke panema, nad ütlevad: 'Kes meid näeb?'
7. Nemad mõtlevad jultunud tegudele: 'Me oleme valmis, kava on hästi kavatsatud!' Sest sügav on mehe sisemus ning süda.
8. Kuid Jumal laseb nad maha, neid haavatakse äkilise noolega.
9. Ta paneb nad komistama nende keele pärast, kõik, kes neid näevad, vangutavad pead.
10. Ja kõik inimesed hakkavad kartma ja kuulutama Jumala tööd ning aru saama tema tegudest.
11. Õige röömustab Issandas ja otsib pelgupaika tema juures; ja kõik hõiskavad, kes on õiglased südamelt.

Psalm 65

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul ja lauluviis.
2. Vaikse meelega kiidetakse sind, Jumal, Siionis ning tasutakse sulle töötused.
3. Sina kuuled palvet, sinu juurde tuleb kõik liha.
4. Minu süüteod on minust vägevamad, aga meie üleastumised annad sina andeks.
5. Õnnis on see, kelle sina valid ja lased tulla enese ligi elama sinu õuedes; küll meid täidetakse su koja, su püha templi hüvedest.
6. Kardetavate tegudega vastad sa meile õigluses, sa meie pääste Jumal, sa kõige ilmamaa otsade ja kauge mere lootus,
7. kes kinnitad mäed oma rammuga ja oled võõtatud vägevusega,
8. kes vaigistad mere kohisemise, selle lainete mühina ja rahvaste möllu,
9. nõnda et ilmamaa äärte elanikud kardavad su imetähti. Päikese tõusu ja loojaku maad sa paned röömsasti hõiskama.
10. Sina oled maa eest hoolitsenud ja seda jootnud; sa teed selle väga rikkaks. Jumala veesooned on täis vett; sa valmistad nende uudsevilja, kui sa nõnda maad valmistad,
11. kastes selle vagusid ja pudendades selle mullapanku. Vihmapiiskadega sa teed maa pehmeks ning õnnistad selle kasvu.
12. Sa ehid aasta oma headusega ja su jäljed tilguvad õli.
13. Rohtla vainud haljendavad ja kingud võõtavad end ilutsemisega,
14. nurmed rõivastuvad lambakarjadesse ja orud mähkuvad vilja; nad hõiskavad, nad laulavadki.

Psalm 66

1. Laulujuhatajale: laul ja lauluviis. Hõisake Jumalale, kõik ilmamaa!
2. Ülistage mängides tema nime au, andke temale au ja kiitust!
3. Õelge Jumalale: Kui kardetavad on sinu teod! Su suure väe pärast teesklevad su vaenlased su ees,
4. kõik ilmamaa kummardab sind ja mängib sulle kiitust, ta mängib kiitust su nimele. Sela.
5. Tulge ja vaadake Jumala tegusid, kes on kardetav oma tegemistes inimlaste juures.
6. Tema muudab mere kuivaks maaks; jalgsi minnakse läbi jõe; röömutsegem siis temast!
7. Tema valitseb oma vägevuses igavesti, ta silmad on valvel paganarahvaste üle; kangekaelsed ärgu tõstku endid kõrgeks! Sela.
8. Täna, rahvad, meie Jumalat, kostku valjusti tema kiitus!
9. Tema paneb elama meie hinge ega lase meie jalgu kõikuda.
10. Sest sina, Jumal, oled meid läbi katsunud, sa oled meid sulatanud, nagu hõbedat sulatatakse.
11. Sa vedasid meid võrku, sa panid vaotise meie niuetele.
12. Sa lasksid inimesi sõita meie pea peal, me sattusime tulle ja vette. Kuid sina viisid meid välja küllusesse.
13. Ma lähen su kotta põletusohvritega, ma tasun sinule oma töötused,
14. milleks mu huuled avanesid ja mida mu suu ütles mu kitsikuses.
15. Ma toon sulle lihavaid põletusohvreid koos jäärade ohvrisuitsuga; ma valmistan sulle ohvriks veiseid koos sikkudega. Sela.
16. Tulge, kuulge kõik, kes kardate Jumalat, ma jutustan, mis tema on teinud mu hingele!
17. Tema poole ma hüüdsin oma suuga ja tema ülistus oli mu keelel.
18. Kui oleksin näinud oma südames nurjatust, ei oleks Issand mind kuulnud.
19. Ent mu Jumal on mind kuulnud, ta on pannud tähele mu palvehäält.
20. Tänu olgu Jumalale, kes ei ole heitnud kõrvale mu palvet ega ole mult ära võtnud oma heldust!

Psalm 67

1. Lauljuhatajale: keelpillil mängida, lauluviis ja laul.
2. Jumal olgu meile armuline ja õnnistagu meid; ta lasku oma pale paista meie peale, sela,
3. et maa peal tuntaks sinu teed, kõigi rahvaste seas sinu päästet!
4. Jumal, sinule laulgu tänu rahvad, sinule laulgu tänu kõik rahvad!
5. Rõõmutsegu rahvad ja hõisaku rahvahõimud, sest sina mõistad rahvale kohut õigluses ja juhataid rahvahõime maa peal! Sela.
6. Jumal, sinule laulgu tänu rahvad, sinule laulgu tänu kõik rahvad!
7. Maa on andnud oma vilja; Jumal, meie Jumal, õnnistagu meid!
8. Jumal õnnistagu meid ja kõik ilmamaa otsad kartku teda!

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul ja lauluviis.
2. Jumal tõuseb! Ta vaenlased hajuvad ja ta vihkajad põgenevad tema palge eest.
3. Nagu suits haihtub, nõnda sa nad hajutad; nagu vaha tule paistel sulab, nõnda hukuvad öelad Jumala palge ees.
4. Kuid õiged rõõmutsevad ja hõiskavad Jumala palge ees ning ilutsevad rõõmu pärast.
5. Laulge Jumalale, mängige, kiites tema nime, tehke teed temale, kes sõidab kõrbetes! Tema nimi on Issand, hõisake rõõmu pärast tema ees!
6. Ta on vaeslaste isa ja lesknaiste asjaajaja, Jumal oma pühas elamus.
7. Jumal paneb üksildased elama majadesse ja viib välja vangid jõukale elujärjele; aga kangekaelsed jäävad elama põlenud maale.
8. Jumal, kui sa läksid välja oma rahva ees, kui sa sammusid kõrbeteed, sela,
9. siis värises maa ja taevadki tilkusid Jumala ees, Siinai värises Jumala ees, Iisraeli Jumala ees!
10. Rikkalikku vihma kallad sina, Jumal, oma pärisosale ja sa kosutad närbunut.
11. Sinu loomad asuvad seal; sina, Jumal, kinnitad oma headusega viletsat.
12. Issand annab sõnumi; heade sõnumite kuulutajaid on suur vägi.
13. Sõjavägede kuningad põgenevad, nad põgenevad ja pereema jagab saagi.
14. Kas tahate jääda puhkama sadulakorvide vahele? Seal on tuvi, tiivad hõbedaga karratud ja hoosuled vahajaskollase kullaga.
15. Kui Kõigeväeline seal pillutas kuningaid, sadas Salmonil lund.
16. Baasani mägi on Jumala mägi, Baasani mägi on kühmuline mägi.
17. Mispärast te, kühmulised mäed, vaatate kadedusega sellele mäele, mida Jumal on ihaldanud enesele eluasemeks? Tõesti, Issand tahab seal elada igavesti.
18. Jumala sõjavankreid oli musttuhandeid ja tuhat korda tuhandeid, kui Issand tuli Siinailt pühamusse.
19. Sa läksid üles kõrgesse ja võtsid vangihulga saagiks, said ande inimeste seast, isegi tõrkujate seast, sa Issand Jumal kõrgustes.
20. Tänu olgu Issandale! Päevast päeva kannab meie koormat Jumal, kes on meie pääste. Sela.
21. See Jumal on meie pääste Jumal! Jumal, meie Issand, toob välja surmastki!
22. Aga Jumal peksab puruks oma vaenlaste pea ja nende karvase pealae, kes oma süütegudes kõnnivad.
23. Issand on öelnud: 'Ma toon nad tagasi Baasanist, ma toon nad tagasi mere sügavustest,
24. et sa kastaksid oma jala verre ja su koerte keel saaks oma osa su vaenlastest.'
25. Su pidurongi nähakse, oh Jumal, su pidurongi pühamus, mu Jumal ja mu kuningas!
26. Ees käivad lauljad, taga keelpillimängijad, keskel trummilööjad neitsid.
27. Rahvakogudes tänage Jumalat, tänage Issandat, teie, kes olete Iisraeli allikalt!
28. Seal on Benjamin, noorim, nende juhataja, Juuda peamehed oma hulkadega, Sebuloni peamehed, Naftali peamehed.
29. Sinu Jumal seadis sulle võimuse. Kinnita, Jumal, mis sa meie heaks oled teinud!
30. Sinu Jeruusalemma templi pärast toogu kuningad sulle ande!
31. Taltsuta elajas pilliroos, härgade kari rahvaste vasikate seas, need, kes alistuvad hõbetükkide pärast! Jumal pillutab rahvad, kes igatsevad lahinguid.
32. Suured isandad tulevad Egiptusest, Etioopia sirutab rutuga oma käed Jumala poole.
33. Teie, ilmamaa kuningriigid, laulge Jumalale, mängige Issandale kiitust, sela,
34. temale, kes sõidab taevaste taevas, mis on muistsest ajast! Ennäe, tema annab kuulda oma häält, võimsat häält.
35. Andke Jumalale võimus! Tema kõrgus on Iisraeli üle ja tema võimus pilvedes.
36. Kardetav oled sina, Jumal, oma pühast paigast, Iisraeli Jumal; tema, kes annab võimu ja tugevust rahvale. Tänu olgu Jumalale!

1. Laulujuhatajale: viisil 'Liiliad'; Taaveti laul.
2. Päästa mind, Jumal, sest veed tõusevad mu hinge hukutama!
3. Ma olen vajunud sügavasse, põhjatusse mutta, mul pole jalgealust. Ma olen sattunud vee sügavusse ning voolas vesi uputab mu.
4. Ma olen väsinud hüüdmast, mu kurk on kähe, mu silmad on väsinud, oodates oma Jumalat.
5. Neid, kes mind asjata vihkavad, on enam kui juuksekarvu mu peas; vägevaks on saanud mu hävitajad, kes on ilmaaegu mu vaenlased. Mida ma pole riisunud, pean ma tasuma.
6. Sina, Jumal, tunned mu meeletust, ja mu süüd ei ole varjul sinu eest.
7. Ärgu sattugu minu pärast häbisse need, kes ootavad sind, Issand, Issand Sebaot; ärgu laimatagu minu pärast neid, kes sind otsivad, Iisraeli Jumal!
8. Sest sinu pärast ma kannatan teotust, mu palet katab häbistus.
9. Olen saanud oma vendadele võhivõõraks ja tundmatuks oma ema lastele.
10. Sest püha viha su koja pärast on mind ära söönud, ja nende teotamised, kes sind teotavad, on langenud minu peale.
11. Ma olen nutnud ja mu hing on paastunud, kuid see on saanud mulle teotuseks.
12. Ma riietusin kotiriidesse, kuid ma sain neile pilkesõnaks.
13. Väravasuus istujad lobisevad minust ja pillil laulavad minust õllejoojad.
14. Aga mina palvetan sinu poole, Issand, sulle meelepärasel ajal, oh Jumal. Oma suurest heldusest vasta mulle, oma ustava abiga päästa mind!
15. Kisu mind välja porist, et ma sisse ei vajuks, et ma pääseksin oma vihkajate eest ja vete sügavusest!
16. Ära lase voolast vett mind uputada ega sügavust mind neelata, ja ärgu sulgegu kaev oma suud minu üle!
17. Vasta mulle, Issand, sest hea on sinu heldus; pöördu minu poole oma rohkete halastust mööda
18. ja ära peida oma palet oma sulase eest, sest ma olen kitsikuses; kuule mind pea!
19. Tule ligi mu hingele, lunasta tema; vabasta mind mu vaenlaste pärast!
20. Sina tead mu teotust ja mu häbi ja mu laimu, kõik mu vastased on su ees.
21. Teotus on murdnud mu südame, ma olen haigeks jäänud; ma ootasin kaastunnet, kuid seda ei olnud, ja trööstijaid, kuid neid ma ei leidnud.
22. Vaid nad andsid mulle süüa mürkrohtu ja mu janus nad jootsid mind äädikaga.
23. Nende laud saagu püüniseks nende ees ja heaolu silmuseks!
24. Nende silmad saagu pimedaks, et nad ei näeks, ja pane nende niuded alaliselt vankuma!
25. Vala välja oma meelepaha nende peale ja su vihaleek tabagu neid!
26. Nende telklaager saagu lagedaks; ärgu olgu nende telkides elanikke!
27. Sest nad jälitavad seda, keda sina oled löönud, ja jutustavad nende valust, keda sina oled haavanud.
28. Lisa neile süütegu süüteo peale, ärgu nad jõudku sinu õiglusesse!
29. Kustutatagu nad maha eluraamatust ja ärgu pandagu neid kirja koos õigetega!
30. Aga mina olen vilets ja täis valu. Sinu abi, oh Jumal, kaitsku mind!
31. Ma kiidan lauluga Jumala nime ja tänulauluga ma ülistan teda.
32. See on Issandale meeldivam kui härg, kui härjavärss, kel on sarved ja sõrad.
33. Viletsad näevad seda ja rõõmustavad; teiegi süda, kes nõuate Jumalat, peab elama.
34. Sest Issand kuuleb vaeseid ega pea halvaks oma vange.
35. Kiitku teda taevas ja maa, meri ja kõik, mis seal liigub!
36. Sest Jumal tahab päästa Siioni ja uuesti ehitada Juuda linnad, et nad asuksid sinna elama ja päriksid selle.
37. Ja tema sulaste järeltulev sugu peab selle saama pärandiks, ja need, kes armastavad tema nime, asuvad sinna elama.

Psalm 70

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul patu tunnistamisel.
2. Jumal, tõtta mind tõmbama välja hädast, Issand, rutta mulle appi!
3. Häbenegu ja kohmetugu nad kõik, kes püüavad mu hinge; taganegu ja jäägu häbisse need, kellele meeldib mu õnnetus!
4. Mingu tagasi oma häbi pärast, kes ütlevad: 'Paras, paras!'
5. Olgu rõõmsad ja rõõmutsegu sinus kõik, kes otsivad sind; ja kes armastavad sinu päästet, need öelgu alati: 'Suur on Jumal!'
6. Aga mina olen vilets ja vaene: oh Jumal, tõtta mu juurde! Sina oled mu abi ja mu päästja; Issand, ära viivita!

1. Issand, sinu juures otsin ma pelgupaika, ära lase mind iialgi jääda häbisse!
2. Oma õiglusega tõmba mind välja kitsikusest ja vabasta mind; pööra oma kõrv mu poole ja päästa mind!
3. Ole mulle kaitsjaks kaljuks, kuhu ma aina saan minna! Sina oled käskinud mind päästa, sest sina oled mu kalju ja mu mäelinnus.
4. Mu Jumal, vabasta mind öela käest ning ülekohtuse ja vägivaldse pihust!
5. Sest sina oled mu ootus, Issand Jumal. Sa oled mu kindel lootus mu noorpõlvest.
6. Sinule ma olen toetunud sündimisest, sa oled kandnud mu eest hoolt emaihust alates, sinule kõlab aina mu kiitus.
7. Ma olen saanud paljudele imeasjaks, kuid sina oled mulle tugevaks varjupaigaks.
8. Minu suu on täis sinu kiitust ja su ülevust kogu päeva.
9. Ära heida mind ära mu vanas eas, ära hülga mind, kui mu ramm lõpeb!
10. Sest mu vaenlased räägivad mu vastu, ja kes varitsevad mu hinge, peavad üheskoos nõu
11. ning ütlevad: 'Jumal on tema hüljanud, jälitage teda ning võtke ta kinni, sest ei ole, kes ta ära kisuks meie käest!'
12. Oh Jumal, ära ole minust kaugel, mu Jumal, tõtta mulle appi!
13. Jäägu häbisse ja hukkugu minu hinge vastased; olgu häbistusse ja teotusse mähitud need, kes otsivad minu õnnetust!
14. Aga mina ootan alati ja suurendan kogu su kiidetavust.
15. Mu suu peab jutustama sinu õiglusest ja su päästetegudest kogu päeva, sest ma ei tea nende arvu.
16. Ma tulen Issanda Jumala vägitegudega, ma tunnistan üksnes sinu õiglust.
17. Jumal, sa oled mind õpetanud mu noorest east, ja seitsaadik ma kuulutan sinu imesid.
18. Ära siis jäta mind maha, Jumal, kui ma lähen vanaks ja halliks, kuni ma kuulutan sinu käsivart praegusele põlvele ja su vägevust kõigile järeltulijaile!
19. Sest su õiglus ulatub kõrgele, oh Jumal, kes oled suuri asju teinud. Jumal, kes on nagu sina?
20. Sina, kes mind oled lasknud näha palju kitsikusi ja õnnetusi, teed mind jälle elavaks ja tõmbad mind jälle üles maa sügavustest.
21. Kasvata mu suurust ja pöördu jälle mind trööstima!
22. Ma tahan sind tänada ka naablimänguga sinu ustavuse eest, mu Jumal! Ma tahan sulle lauldes mängida kannelt, sa Iisraeli Püha!
23. Mu huuled hõiskavad, kui ma sulle lauldes mängin, samuti mu hing, mille sa oled lunastanud.
24. Minu keelgi kõneleb kogu päeva sinu õiglusest, sest juba häbenesid ja kohmetusid, kes otsisid mu õnnetust.

1. Saalomoni laul. Jumal, anna oma kohtupidamine kuningale ja oma õigus kuninga pojale!
2. Ajagu tema su rahva asja õiguses ja su viletsate asja õigluses!
3. Toogu mäed rahu rahvale ja ka mäekünkad õiguse varal!
4. Ta mõistku õiglast kohut viletsale rahvale, ta päästku vaesed ja purustagu survajad!
5. Kestku ta elu niikaua kui päike, ja seni kui kuu on, põlvest põlve!
6. Ta tuleb maha otsekui vihm ädala peale, nagu vihmapiisad, mis niisutavad maad.
7. Tema päevil õitseb õige ja valitseb suur rahu, kuni enam ei ole kuud.
8. Ta valitseb merest mereni ja Frati jõest ilmamaa otsani.
9. Tema ees põlvitab kõrbe rahvas ja tema vaenlased lakuvad põrmu.
10. Tarsise ja saarte kuningad toovad ande; Seeba ja Seba kuningad maksavad maksu.
11. Ja teda kummardavad kõik kuningad; kõik paganarahvad orjaku teda!
12. Sest tema kisub hädast välja vaese, kes kisendab, ja viletsa ja selle, kel pole abimeest.
13. Ta säästab nõrka ja vaest ja päästab vaeste hinge.
14. Ta lunastab nende hinged kavalusest ja vägivallast, ja nende veri on kallis tema silmis.
15. Ja ta elab ning temale antakse Seeba kulda, ja tema eest palvetatakse alati, kogu päev õnnistatakse teda.
16. Viljarohkus on maa peal, mägede harjadel kahisevad viljapead nagu Liibanoni mets, ja linna elanikke tärkab otsekui maast rohtu.
17. Ta nimi püsib igavesti; päikese paistel võrsugu ta nimi, õnnistagu nad üksteist sellega! Kiitku teda õndsaks kõik rahvad!
18. Tänu olgu Issandale, Jumalale, Iisraeli Jumalale, kes ainuüksi teeb imet!
19. Ja tänu olgu tema aulisele nimele igavesti ning kogu maailm olgu täis tema au! Aamen, aamen!
20. Taaveti, Iisai poja palved on lõppenud.

1. Aasafi laul. Jumal on tõesti hea Iisraelile, nendele, kes on puhtad südamelt.
2. Aga mina - minu jalad oleksid peaaegu komistanud, mu sammud oleksid kohe libisenud.
3. Sest ma kadestasin hooplejaid, kui ma nägin õelate head käekäiku.
4. Sest neil ei ole piinu surmani ja nende keha on lihav.
5. Nemad ei ole vaevas nagu muud surelikud ja neid ei lööda nagu muid inimesi.
6. Sellepärast on uhkus nende kaelahteks, vägivald katab neid nagu ülikond.
7. Nende silmad on pungis lihavusest ja süda keeb üle kurjadest mõtetest.
8. Oma kurjuses nad irvitavad ja kõnelevad valet, nad räägivad kõrgilt.
9. Nad tõstavad oma suu taevani ja nende keel käib üle maa.
10. Sellepärast pöördub ta rahvas nende poole ja nad rüüpavad nende sõnavalingut.
11. Ja nad ütlevad: 'Kuidas Jumal võib seda tunda ja kas Kõigekõrgemal on sellest teadmist?'
12. Vaata, niisugused on õelad: nad elavad alati rahulikult ja koguvad jõukust.
13. Päris asjata olen ma hoidnud oma südame puhta ja olen süütuses pesnud oma käsi;
14. ma olen olnud löödud kogu päeva ja mind on nuheldud igal hommikul.
15. Kui ma oleksin mõtelnud: Ma tahan kõnelda nõnda nagu nemad; vaata, siis ma oleksin petnud sinu laste sugu.
16. Ma hakkasin mõtisklema, et sellest aru saada, kuid see oli mu meelest vaev,
17. kuni ma sisenesin Jumala pühadesse paikadesse ja mõistsin nende otsa.
18. Tõesti, sina asetad nad libedale ja sa langetad nad rusuks.
19. Kuidas nad said jubeduseks silmapilguga! Nad saavad otsa, lõpevad ära ehmatusega.
20. Nõnda nagu unenägu kaob pärast ärkamist, nõnda sina, Issand, ei hooli tõustes nende varjukujudest.
21. Kui mu süda oli täis kibedust ja mu neerudes olid pisted,
22. siis ma olin sõge ega teadnud midagi; ma olin nagu loom su ees.
23. Ometi jään ma ikka sinu juurde; sa oled haaranud kinni mu paremast käest.
24. Oma nõuga juhata sa mind ja võtad mind viimaks vastu ausse.
25. Kes on mul muu taevas kui sina? Sest sinuga koos olles ei meelita mind miski maa peal.
26. Kuigi mu liha lõpeb ja mu süda ka, siiski oled sina, Jumal, mu südame kalju ja mu osa igavesti.
27. Sest vaata, kes sinust eemalduvad, need hukuvad; sa hävitad kõik, kes reetlikult sinust loobuvad.
28. Aga minu õnn on, et ma olen Jumalale ligi; Issanda Jumala peale panen ma oma lootuse, et jutustada kõiki sinu tegusid.

1. Aasafi õpetuslaul. Miks sa, Jumal, oled meid ära heitnud jäädavalt? Miks suitseb su viha su karjamaa lammaste vastu?
2. Mõtle oma kogudusele, mille sa muiste oled enesele asutanud ja oma pärandi jaoks lunastanud, Siioni mäele, kus sina asud!
3. Tõsta oma sammud nendele igavestele varemetele, vaenlane on kõik rikkunud pühamus!
4. Su vastased mõirgasid su kohtumishoones, nad on oma tähised pannud tähisteks.
5. Näis, nagu oleksid nad kirveid kõrgele tõstnud metsarägastikus.
6. Nii löid nad puruks kiinide ja haamritega kõik selle nikerdused.
7. Nad on su pühamu süüdanud tulega põlema, su nime eluaseme on nad reostanud maani.
8. Nad ütlesid oma südames: 'Hävitage need täielikult!' Nad põletasid maha kõik Jumala kogudusekojad kogu maal.
9. Oma tähiseid me ei näe, prohvetit ei ole enam, ja meie seas ei ole kedagi, kes teaks, kui kaua.
10. Kui kaua, oh Jumal, saab tagakiusaja teotada? Kas vaenlane võib sinu nime laimata jäädavalt?
11. Miks sa tõmbad tagasi oma käe, oma parema käe? Tõmba see välja oma põuest, hävita!
12. Jumal on muistsest ajast mu kuningas, kes maailmas teostab päästmise.
13. Sina lõhestasid oma võimusega mere kaheks, sina löid katki lohede pead vete peal.
14. Sina purustasid Leviatani pead, sa andsid need söögiks meresõitjale rahvale.
15. Sina lõhkusid allikad ja jõed, sina tegid voolavad jõed kuivaks.
16. Sinu päralt on päev ja öögi on sinu päralt, sina oled valmistanud valguse ja päikese.
17. Sina oled seadnud kõik ilmamaa rajad, suve ja talve oled sina teinud.
18. Mõtle sellele! Vaenlane teotab Issandat ja jõe rahvas laimab su nime.
19. Ära anna oma tuvikese hinge kiskjate kätte, ära unusta oma viletsate elu jäädavalt!
20. Vaata oma lepingule! Sest pimedad maanurgad on täis vägivalda.
21. Ära lase rõhutuid tulla häbiga tagasi, viletsad ja vaesed kiitku sinu nime!
22. Tõuse, Jumal, seleta oma riiuasi, mõtle teotamisele, mis kogu päeva tuleb jõledalt mehelt!
23. Ära unusta oma vastaste kisa, nende möll, kes sulle vastu hakkavad, kohub suuremaks alatasa!

Psalm 75

1. Lauljuhatajale: viisil 'Ära hävita!'; Aasafi lugu ja laul.
2. Me ülistame sind, Jumal, me ülistame sind, sest su nimi on ligi; sinu imeasju jutustatakse!
3. 'Kui ma määran paraja aja, siis ma mõistan kohut õiglaselt.
4. Ilmamaa vabiseb ja kõik selle elanikud, aga mina olen selle sambad pannud paigale.' Sela.
5. Ma ütlen hooplejaile: Ärge hoobelge! Ja õelatele: Ärge tõstke sarve üles!
6. Ärge tõstke oma sarve kõrgele, ärge rääkige kangekaelselt, jultunult!
7. Sest ei idast ega läänest ega kõrbe poolt tule ülendamist,
8. vaid Jumal on, kes mõistab kohut; ta alandab ühte ja ülendab teist.
9. Sest Issanda käes on karikas ja see vahutab veinist; see on täis tembitud jooki. Ja tema kallab sealt seest; isegi selle pära peavad kõik õelad maa peal ära jooma viimse tilgani.
10. Aga mina kuulutan igavesti, ma mängin Jaakobi Jumalale.
11. Ja ma raiun maha kõik õelate sarved, aga õigete sarved tõusevad kõrgele.

Psalm 76

1. Keelpillil mängijale lauljuhatajale: Aasafi lugu ja laul.
2. Jumal on Juuda seas tuttav, Iisraelis on tema nimi suur.
3. Saalemis on tema elamu ja tema eluase on Siionis.
4. Seal ta murdis katki välkuvad ammud, kilbi ja mõõga ja sõja. Sela.
5. Sina oled hiilgav, ülevam igavestest mägedest.
6. Südidelt kangelastelt riisuti relvad; nad suikusid unne, ja ühegi vahva mehe kätel ei leidunud jõudu.
7. Sinu sõitlemise pärast, Jaakobi Jumal, olid uimaselt maas nii hobused kui ratsanikud.
8. Sina, sina oled kardetav; ja kes suudab seista sinu palge ees, kui sa vihastad?
9. Sina andsid taevast kuulda kohtuotsuse; ilmamaa lõi kartma ning jäi vait,
10. sest Jumal tõusis kohut mõistma, et päästa kõik hädalised maa peal. Sela.
11. Sest inimeste vihaleek peab sulle andma tänu; viimsegi vihaleegi jätke sa paned oma vööle.
12. Tehke töotusi ja tasuge need Issandale, oma Jumalale; kõik, kes on tema ümber, toogu ande kardetavale!
13. Tema kärbib vürstide vaimu, tema on kardetav ilmamaa kuningaile.

Psalm 77

1. Laulujuhatajale: Jedutuuni viisil; Aasafi laul.
2. Ma tõstan oma hääle Jumala poole ja hüüan; ma tõstan oma hääle Jumala poole, et tema mind kuuleks.
3. Oma kitsikuse ajal ma otsin Issandat; mu käsi on öösel välja sirutatud ega väsi, mu hing ei lase ennast trööstida.
4. Ma mõtlen Jumalale ja oigan; ma mõlgutan mõtteid ja mu vaim nõrkeb. Sela.
5. Sina hoidsid mu silmad valvel; ma olen rahutu ega suuda rääkida.
6. Ma meenutan muistseid päevi, aastaid, mis ammu möödunud.
7. Ma tuletan öösel meelde oma keelpillimängu; ma mõlgutan mõtteid oma südames ja mu vaim juurdleb:
8. Kas Issand heidab meid ära igaveseks ega ole tal enam head meelt?
9. Kas tema heldus on hoopis otsas? Kas töötuse sõna on lõppenud kõigiks sugupõlvedeks?
10. Kas Jumal on unustanud olla armuline? Kas tema on vihas lõpetanud oma halastuse? Sela.
11. Ent ma ütlen: See teeb mulle valu, et Kõigekõrgema parem käsi on muutunud.
12. Ma meenutan Issanda tegusid, ma tuletan meelde su imesid muistsest ajast
13. ja ma uurin kõiki su töid ning mõlgutan mõttes su suuri tegusid.
14. Jumal, su tee on pühaduses. Kes on nii suur jumal kui Jumal?
15. Sina oled Jumal, kes teeb imet, sa oled oma vägevuse teinud avalikuks rahvaste seas;
16. sa lunastasid oma käsivarrega oma rahva, Jaakobi ja Joosepi lapsed. Sela.
17. Veed nägid sind, Jumal; veed nägid sind ja vabisesid, ka ürgveed värisesid.
18. Paksud pilved kallasid vett, ülemad pilved tegid häält; ja sinu nooled lendasid sinna ja tänna.
19. Su müristamise hääл kostis tuulepöörises; välgud valgustasid maailma; maa värises ja vabises.
20. Meres on sinu tee ja su teerada suurtes vetes, aga su jälgi ei olnud tunda.
21. Sa juhtisid nagu lammaste karja oma rahvast Moosese ja Aaroni käega.

1. Aasafi õpetuslaul. Pane tähele, mu rahvas, minu Seadust, pöörake oma kõrvad minu sõnade poole!
2. Ma avan oma suu õpetussõnadega, ma ilmutan mõistatusi muistsest ajast.
3. Mida me oleme kuulnud ja mida me teame ja mida meie vanemad on meile jutustanud,
4. seda me ei taha salata nende laste eest; me jutustame tulevasele põlvele Issanda kiituseväärt tegudest, tema vägevusest ja tema imedest, mis ta on teinud.
5. Ta asetab tunnistuse Jaakobisse ja seadis Iisraelisse Seaduse, mida ta käskis meie esivanemaid teatada oma lastele,
6. et tulevane põlv seda tunneks, lapsed, kes sünnivad, et nemadki tõuseksid seda jutustama oma lastele,
7. ja et nad paneksid oma lootuse Jumala peale ega unustaks Jumala tegusid, vaid peaksid tema käske
8. ega oleks nagu nende esivanemad, kangekaelne ja tõrges sugu, sugu, kelle süda ei olnud kindel ja kelle vaim ei olnud ustav Jumalale.
9. Efraimi lapsed, varustatud ammulaskjad, pöörasid selja lahingu päeval.
10. Nad ei pidanud Jumala lepingut, vaid keeldusid käimast ta Seaduse järgi
11. ja unustasid ta suured teod ja ta imetööd, mis ta neile oli näidanud.
12. Nende esivanemate ees tegi ta imet Egiptusemaal Soani väljal.
13. Ta lõhestas mere ja laskis nad minna läbi ning pani vee seisma nagu paisu.
14. Ta juhtis neid päeva ajal pilvega ja kogu öö tule valgusega.
15. Ta lõhestas kaljud kõrbes ja jootis neid otsekui suurtest ürgveevoogudest.
16. Ta pani vulisema veesoone kaljust ja vee voolama nagu jõed.
17. Siiski nad tegid ikka edasi pattu tema ees, tõrkudes kuivas kõrbes Kõigekõrgema vastu.
18. Nad kiusasid Jumalat oma südames, nõudes toitu oma himu järgi,
19. ja nad rääkisid Jumala vastu, öeldes: 'Kas Jumal suudab katta laua ka kõrbes?
20. Ennäe, ta lõi küll kaljut, ja veed jooksid ja ojad voolasid. Kas tema võib anda ka leiba? Kas ta võib valmistada liha oma rahvale?'
21. Sellepärast, kui Issand seda kuulis, siis ta raevutses, tuli süttis Jaakobis ja viha tõusis Iisraeli vastu,
22. sest et nad ei uskunud Jumalasse ega lootnud tema pääste peale.
23. Siis ta andis käsu pilvedele ülal ja avas taeva ukseid
24. ning laskis sadada nende peale mannat toiduks; ta andis neile taeva vilja.
25. Inimene sõi inglite leiba; ta lähetas neile rooga, nõnda et küllalt sai.
26. Ta tõstis taeva alla idatuule ja ajas üles oma vägevusega lõunatuule;
27. ja ta laskis nende peale sadada liha nagu põrmu ja tiivulisi linde nagu mere liiva,
28. ning pillutas need nende leeri keskele, ümber nende majade.
29. Siis nad sõid ja nende kõhud said kõvasti täis. Nii ta saatis neile, mida nad himustasid.
30. Aga veel ei võõrdunud nad oma himust ja nende söök oli alles nende suus,
31. kui Jumala viha juba tõusis nende vastu ja tappis tugevamad nende seast ning surus põlvili Iisraeli noored mehed.
32. Kõigest sellest hoolimata tegid nad ikka pattu ega uskunud tema imedesse.
33. Siis ta lõpetas nende päevad tuulepuhangus ja nende aastad äkilises hukkumises.
34. Kui ta neid tappis, nõudsid nad teda ning pöördusid ja otsisid Jumalat
35. ja tuletasid meelde, et Jumal on nende kalju, ja et Jumal, Kõigekõrgem, on nende lunastaja.
36. Kuid nad petsid teda oma suuga ja valetasid temale oma keelega.
37. Sest nende süda ei olnud kindlasti tema küljes, ja nad ei olnud ustavad tema lepingu pidamises.
38. Aga tema on armuline: ta lepitab pahateod ega tule hävitama, vaid võtab sagedasti tagasi oma viha ega lase kogu oma vihaleeki tõusta.
39. Talle tuli meelde, et nad on liha, tuuleõhk, mis läheb ära ega tule tagasi.
40. Kui mitu korda nad tõrkusid tema vastu kõrbes ja tegid temale meelegaiget tühjal maal.

41. Ja nad kiusasid ikka jälle Jumalat ja pahandasid Iisraeli Püha.
42. Nad ei meenutanud enam tema kätt ega seda päeva, mil ta nad lahti ostis rõhujate käest,
43. kui ta tegi tunnustähti Egiptuses ja oma imetähti Soani väljal,
44. kui ta muutis vereks nende jõed, nii et nad ei saanud oma veeojadest juua.
45. Ta läkitas nende sekka parme, kes neid sõid, ja konni, kes neile kahju tegid.
46. Ta andis nende vilja mardikaile ja nende rühkimise rohutirtsudele.
47. Ta lõi rahega maha nende viinapuud ja jäasajuga nende metsviigipuud.
48. Ta andis nende veised rahe kätte ja nende kariloomad välkude kätte.
49. Ta läkitas nende peale oma hirmsa viha, raevu ja meelepaha, kitsikuse ja kurjade inglite parve.
50. Ta sillutas tee oma vihale ega säästnud nende hingi surmast, vaid andis nende elu katku kätte.
51. Ta lõi maha kõik esmasündinud pojad Egiptuses, mehejõu esmikud Haami telkides.
52. Aga oma rahva ta saatis teele nagu lambad ja juhtis neid nagu karja kõrbes;
53. ja ta juhatas neid nõnda, et nad olid julged ega olnud hirmunud; aga nende vaenlased kattis meri.
54. Ja ta viis nad oma pühale maale, sinna mäele, mille ta parem käsi oli omandanud;
55. ja ta kihutas ära rahvad nende eest ning jagas nende maa liisuga pärisosadeks; ja ta pani nende telkidesse elama Iisraeli suguharud.
56. Aga nemad ajasid kiusu ja trotsisid Jumalat, Kõigekõrgemat, ega pidanud tema tunnistusi,
57. vaid loobusid neist ning mürdsid ustavuse, nõnda nagu nende vanemad, ja pörkasid kõrvale, nagu lõtv amb,
58. ja vihastasid teda oma ohvrikinkudega ja ärritasid teda oma puuslikega.
59. Jumal kuulis seda ja raevutses ning hülgas Iisraeli täiesti
60. ja heitis ära hoone Siilos, telgi, mille ta oli püstitanud inimeste keskele.
61. Ta andis vangi oma vägevuse ja ilu oma vaenlaste kätte,
62. ja andis oma rahva mõõga kätte ning raevutses oma pärisosa vastu.
63. Nende noored mehed sõi tuli ja nende neitsid jäid pulmailuta;
64. nende preestrid langesid mõõga läbi ja nende lapsed ei saanud nutta leinanuttu.
65. Aga Issand ärkas otsekui unest, nagu sangar, kes veiniuimast virgub,
66. ja lõi oma vaenlased põgenema; ta pani nad igaveseks teotuseks.
67. Ta hülgas ka Joosepi telgi ega valinud Efraimi suguharu.
68. Ent Juuda suguharu ta valis enesele, Siioni mäe, mida ta armastab.
69. Ja tema ehitas oma pühamu nagu taeva kõrguse, nagu ilmamaa, mille ta on rajanud igaveseks.
70. Ja ta valis oma sulase Taaveti, võttes tema ära lambataradest.
71. Imetajate lammaste järelt ta tõi tema, et ta karjataks ta rahvast Jaakobit ja ta pärisosa Iisraeli.
72. Ja Taavet karjatas neid südame laitmatuses ning juhtis neid osava käega.

Psalm 79

1. Aasafi laul. Jumal, paganad on tulnud su pärisossa; nad on rüvetanud su püha templi, on teinud Jeruusalemma kivivaremeks.
2. Nad on su sulaste laibad andnud söögiks taeva lindudele ja su vagade liha metsloomadele.
3. Nad on valanud nende verd nagu vett Jeruusalemma ümber ja ei ole olnud matjat.
4. Me oleme saanud teotuseks oma naabritele, irvituseks ja pilkeks oma ümbruskonnale.
5. Kui kaua sa, Issand, oled lõpmata vihane ja su püha viha leegitseb nagu tuli?
6. Vala oma vihaleek paganate peale, kes sind ei tunne, ja riikide peale, kes su nime ei kuuluta!
7. Sest nad on söönud ära Jaakobi ja on puupaljaks teinud tema eluaseme.
8. Ära tuleta meelde meie vastu esivanemate pahategusid; tõtaku meid kohtama sinu halastus, sest me oleme väga kurnatud!
9. Aita meid, meie pääste Jumal, oma nime auhiilguse pärast, ja tõmba meid välja ning tee lepitus meie pattude eest oma nime pärast!
10. Mispärast peavad paganad ütlema: 'Kus on nende Jumal?' Saagu teatavaks paganate seas meie silma all, et kätte makstakse su sulaste veri, mis on valatud!
11. Lase tulla oma palge ette vangide ägamine; oma käsivarre suurusega jäta ellu surmalapsed
12. ja tasu meie naabritele seitsmekordselt sülle nende teotamised, millega nad on teotanud sind, Issand!
13. Aga meie, sinu rahvas ja su karjamaa lambad, täname sind igavesti; me jutustame sinu kiitust põlvest põlve.

Psalm 80

1. Laulujuhatajale: viisil 'Liiliad'; Aasafi tunnistus ja laul.
2. Sina, Iisraeli karjane, võta kuulda! Kes Joosepit juhivad nagu lambaid, kes istud keerubite peal, hakka kiirgama!
3. Ärata oma vägevus Efraimi, Benjamini ja Manasse ees ning tule meid päästma!
4. Jumal, uuenda meie olukord ja lase paista oma pale, siis oleme päästetud!
5. Issand, vägede Jumal, kui kaua sa lased suitseda oma viha oma rahva palvest hoolimata?
6. Sa oled neid söötnud nutuleivaga ja jootnud rohke silmaveega.
7. Sa oled meid pannud riiuasjaks meie naabritele ja meie vaenlased irvitavad meie üle.
8. Vägede Jumal, uuenda meie olukord ja lase paista oma pale, siis oleme päästetud!
9. Sina tõid viinapuu Egiptusest; sina ajasid ära rahvad ja istutasid selle nende asemele.
10. Sa tasandasid temale koha, ja ta ajas laiali oma juured ning täitis maa.
11. Tema varjuga kattusid mäed, tema okstega Jumala seedrid.
12. Tema väädid ulatusid mereni ja ta võsud Frati jõeni.
13. Miks oled kiskunud maha tema müürid, nõnda et kõik teekäijad tema küljest nopivad?
14. Metsliga tuustib teda ja loomad väljal on ta paljaks söönud.
15. Vägede Jumal, pöördu ometi, vaata taevast ja näe ning tule katsuma seda viinapuud
16. ja istikut, mille su parem käsi on istutanud, võsu, mille sa enesele oled tugevaks kasvatanud!
17. See on tulega ära põletatud, see on maha lõigatud; nad on su palge sõitlusest hukkunud.
18. Sinu käsi olgu su parema käe mehe, inimesepoja üle, kelle sa enesele oled tugevaks kasvatanud!
19. Siis me ei tagane sinust! Elusta meid, siis me kuulutame sinu nime!
20. Issand, vägede Jumal, uuenda meie olukord, lase paista oma pale, siis oleme päästetud!

Psalm 81

1. Laulujuhatajale, gati pillil mängijale: Aasafi laul.
2. Hõisake Jumalale, kes on meie tugevus, hüüdke rõõmuga Jaakobi Jumala poole!
3. Alake kiituslaulu, lööge trummi, pange hüüdma kannel ja naabel!
4. Puhuge pasunat noorel kuul, täiskuu ajal, meie pidupäeval!
5. Sest see on määrus Iisraelis ja kohustus Jaakobi Jumala jaoks.
6. Selle ta seadis tunnistuseks Joosepi sekka, kui ta läks välja Egiptusemaa vastu. Seal ma kuulsin keelt, mida ma ei tundnud.
7. 'Mina vabastasin tema öla koorma alt, tema käed pääsesid korvide kandmisest.
8. Kui kitsas käes oli, hüüdsid sa, ja ma päästsin sinu; ma vastasin sulle kõuepilvest, proovisin sind Meriba vee ääres.' Sela.
9. 'Kuule, mu rahvas, ma hoiatan sind! Iisrael, kui sa ometi kuulaksid mind!
10. Ärgu olgu su seas võõrast jumalat ja ära kummarda võõramaa jumala ette!
11. Mina olen Issand, sinu Jumal, kes tõin sind Egiptusemaalt; tee lahti oma suu, siis täidan ta!
12. Aga mu rahvas ei võtnud kuulda mu häält, Iisrael ei tahtnud teha mu meelt mööda.
13. Siis ma andsin nad nende südame paadumusse ja nad käisid oma arvamiste järgi.
14. Oh et mu rahvas mind kuulaks ja Iisrael käiks minu teedel!
15. Ma alistaksin varsti nende vaenlased ja pööraksin oma käe nende rõhujate vastu.'
16. Kes Issandat vihkavad, peaksid lömitama tema ees, ja nende saatus oleks igavene.
17. Aga teda ta toidaks nisutuomadega, ja meega kaljust ma söödaksin sind küllaga.

Psalm 82

1. Aasafi laul. Jumal seisab jumalikus koguduses, ta mõistab kohut jumalate seas.
2. Kui kaua te mõistate kohut ülekohtuselt ja hoiate õelate poole? Sela.
3. Mõistke kohut vaevalisele ja vaeslapsele, mõistke õigust viletsale ja kehvale!
4. Päästke vaevalised ja vaesed, vabastage nad õelate käest!
5. Nad ei tea ega saa sellest aru; nad käivad pimeduses; kõikuma on löönud kõik ilmamaa alused.
6. Mina küll ütlesin: Teie olete jumalad ja olete kõik Kõigekõrgema lapsed.
7. Siiski te surete kui inimesed ja langete kui kes tahes vürstidest.
8. Tõuse, Jumal, mõista kohut maailma üle, sest sina pärid kõik rahvad!

Psalm 83

1. Aasafi laul ja lugu.
2. Jumal, ära ole nii vait, ära vaiki! Ära jää vagusi, mu Jumal!
3. Sest vaata, su vaenlased möllavad ja su vihkajad ajavad pea püsti.
4. Sinu rahva vastu nad sepitsevad kavatsusi ja peavad nõu sinu varju all olijate vastu.
5. Nad ütlevad: 'Lähme ja hävitame nad rahvaste seast, nõnda et Iisraeli nimegi ei mäletata enam!'
6. Sest nemad on ühel meelel pidanud nõu ja teinud lepingu sinu vastu:
7. Edomi telgid ja Ismaeli, Moabi ja Hagri rahvas,
8. Gebal ja Ammon ja Amalek, Vilistimaa ja Tüürose elanikud.
9. Ka Assur on heitnud nende kilda, nad on Loti lastele käsivarreks. Sela.
10. Tee neile nõnda, nagu sa tegid Midjanile, nagu Siiserale, nagu Jaabinile Kiisoni jõe ääres!
11. Nad hävitati Eendoris; nad said sõnnikuks mullale.
12. Tee nende ülemad Oorebi ja Seebi sarnaseks ja kõik nende maavalitsejad Sebahi ja Salmuna taolisteks,
13. kes ütlesid: 'Me omandame enestele Jumala aasad!'
14. Mu Jumal, tee nad ohakakera sarnaseiks, nagu põhk tuule kätte!
15. Nõnda nagu tuli põletab metsa ja leek paneb lõõmama mäed,
16. nõnda aja neid taga oma marutuulega ja tee neile hirmu oma tuulispeaga!
17. Täida nende silmad häbistusega, et nad otsiksid sinu nime, Issand!
18. Häbenegu nad ja ehmuugu ikka ja igavesti; jäägu nad häbisse ja mingu hukka
19. ning tundku, et sina, Issand, üksi oma nimega oled Kõigekõrgem üle kogu ilmamaa!

Psalm 84

1. Laulujuhatajale, gati pillil mängijale: Korahi laste laul.
2. Kui armsad on sinu hooned, Issand Sebaot!
3. Issanda õuesid igatseb ja ihaldab mu hing; mu süda ja mu ihu hüüavad rõõmsasti elava Jumala poole.
4. Lind on ju enesele aseme leidnud ja pääsuke enesele pesa, kuhu ta paneb oma pojad: sinu altariid, Issand Sebaot, mu kuningas ja mu Jumal!
5. Õndsad on need, kes elavad sinu kojas; nad kiidavad sind alati. Sela.
6. Õnnis on inimene, kelle tugevus on sinus, kelle mõttes on pühad teekonnad.
7. Nutuorust läbi käies teevad nad selle allikate maaks; ka varajane vihm katab neid õnnistusega.
8. Nad saavad rammule rammu lisaks ja ilmuvad Jumala ette Siionis.
9. Issand, vägede Jumal, kuule mu palvet, võta kuulda, Jaakobi Jumal! Sela.
10. Meie kilp, Jumal, vaata siia ja pane tähele oma võitnud mehe palet!
11. Sest üks päev sinu õuedes on parem kui muid tuhat; ma seisan pigemini läve juures oma Jumala kojas, kui viibin õelate majades.
12. Sest Issand Jumal on päike ja kilp; armu ja au annab Issand ega keela head neile, kes laitmatult elavad.
13. Issand Sebaot, õnnis on inimene, kes sinu peale loodab.

Psalm 85

1. Lauljuhatajale: Korahi laste laul.
2. Issand, sul on olnud hea meel oma maast, sa oled pööranud Jaakobi vangipõlve.
3. Sa oled andnud andeks oma rahva pahateo ja oled katnud kinni kõik nende patud. Sela.
4. Sa oled koristanud kõik oma raevu, sa oled pöördunud oma tulisest vihast.
5. Taasta meid, meie pääste Jumal, ja lõpeta oma meelepaha meie vastu!
6. Kas sa oled meie peale tige igavesti ja jätkad oma viha põlvest põlve?
7. Kas sa meid ei elustaks taas, et su rahvas rõõmustuks sinus?
8. Issand, näita meile oma heldust ja anna meile oma abi!
9. Ma tahan kuulda, mida Jumal, Issand, räägib. Sest tema kuulutab rahu oma rahvale ja ütleb oma vagadele, et nad ei pöörduks alpuse poole.
10. Tõepoolest, tema pääste on ligi neile, kes kardavad teda, et meie maal au elaks,
11. heldus ja tõde saavad teineteisega kokku, õigus ja rahu annavad teineteisele suud,
12. ustavus võrsub maast ja õigus vaatab alla taevast.
13. Issand annab head ja meie maa annab oma lõikuse.
14. Õigus käib tema eel ja järgib tema samme.

Psalm 86

1. Taaveti palve. Issand, pööra oma kõrv ja kuule mind, sest ma olen vilets ja vaene!
2. Hoia mu hinge, sest ma olen vaga! Päästa sina, mu Jumal, oma sulane, kes loodab sinu peale!
3. Ole mulle armuline, Issand, sest ma hüüan su poole kogu päeva!
4. Rõõmusta oma sulase hinge, sest sinu poole, Issand, ma tõstan oma hinge!
5. Sest sina, Issand, oled hea ja andeksandja, ja rikas heldusest kõigile, kes sind appi hüüavad.
6. Võta kuulda, Issand, mu palvet, ja pane tähele mu anumise häält!
7. Oma ahastuse päeval hüüan ma sind appi, sest sa vastad mulle.
8. Issand, sinu sarnast ei ole jumalate seas, ega ole niisuguseid tegusid kui sinul.
9. Kõik rahvad, keda sa oled teinud, tulevad kummardama su ette, Issand, ja annavad au sinu nimele.
10. Sest sina oled suur ja teed imesid, sina oled Jumal, sina üksi.
11. Õpeta mulle, Issand, oma teed; ma tahan käia su tões! Kinnita mu süda kartma sinu nime!
12. Ma ülistan sind kõigest südamest, Issand, mu Jumal, ja austan su nime igavesti.
13. Sest su heldus on suur minu vastu, ja sa oled mu hinge üles tõmmanud surmavalla sügavusest.
14. Jumal! Ülbed on tõusnud mu vastu, ja vägivaldsete jõuk püüab mu hinge; kuid sind nad ei pane tähele.
15. Ent sina, Issand, oled halastaja ja armuline Jumal, pikameelne ning rikas heldusest ja ustavusest.
16. Kaldu mu poole ja ole mulle armuline; anna oma sulasele oma ramm ja aita oma teenija poega!
17. Tee mulle tunnustäht mu heaks, et mu vihkajad näeksid ja häbeneksid, et sina, Issand, oled aidanud ja mind trööstinud!

Psalm 87

1. Korahi laste lugu ja laul. Tema alusmüür on pühadel mägedel -
2. Issand armastab Siioni väravaid rohkem kui kõiki Jaakobi hooneid.
3. Auväärseid asju räägitakse sinu sees, sa Jumala linn. Sela.
4. 'Ma nimetan Rahabit ja Paabelit minu tundjateks. Vaata, Vilistimaa ja Tüüros koos Etioopiaga - need on seal sündinud.'
5. Aga Siionist öeldakse: Mees mehelt on nad seal sündinud, ja tema, Kõigekõrgem, asutab seda.
6. Issand loeb ära, kui ta rahvast kirjutab raamatusse: 'See on seal sündinud.' Sela.
7. Ja lauldes ning ringtantsu tantsides hõisatakse: 'Kõik mu allikad on sinus!'

Psalm 88

1. Korahi laste laul ja lugu. Lauljuhatajale: kurval viisil laulda; esralase Heemani õpetuslaul.
2. Issand, mu pääste Jumal, päeval ma kisendan, öösel ma olen sinu ees.
3. Tulgu mu palve sinu ette, pööra oma kõrv mu halisemise poole!
4. Sest mu hing on täis õnnetust ja mu elu on jõudnud surmavalla lähedale.
5. Mind arvatakse nende liiki, kes lähevad alla hauda; ma olen nagu mees, kellel ei ole rammu!
6. Olen valla lastud surnute juurde, just nagu mahalöödud, kes lebavad hauas, keda sa enam ei meenuta, kes sinu käest on lõigatud ära.
7. Sina oled mind pannud kõige sügavamasse hauda, pimedasse paika, suurtesse sügavustesse.
8. Su vihaleek lasub mu peal, ja kõigi oma lainetega vaevad sa mind. Sela.
9. Mu tuttavad oled sa ajanud minust eemale ja oled mind teinud neile jäleduseks, ma olen kinni ega pääse välja.
10. Mu silmad on otsa jäänud mu viletsuse pärast; sind, Issand, ma hüüan appi kogu päeva, ma laotan välja oma käed sinu poole.
11. Kas sina teed imet surnutele? Või tõusevad kadunud üles sind kiitma? Sela.
12. Kas jutustatakse hauas sinu heldusest, kadupaigas sinu ustavusest?
13. Kas tuntakse pimeduses sinu imetöid ja su õiglust unustusemaal?
14. Aga mina hüüan sind appi, Issand! Ja mu palve jõuab vara su ette.
15. Miks sina, Issand, heidad ära mu hinge ja paned oma palge mu eest varjule?
16. Ma olen vilets ja vaagun hinge oma noorusest alates, ma kannan su ränki lööke, olen nõutu.
17. Sinu vihaleegid käivad mu üle, su rängad löögid muserdavad mind;
18. need ümbritsevad mind nagu vesi iga päev, need tiirlevad mu ümber üheskoos.
19. Sa oled minust eemale ajanud mu armastajad ja mu sõbrad; mu tuttavaks on pimedus.

1. Esralase Eetani õpetuslaul.
2. Ma laulan Issanda heldusest igavesti, ma kuulutan oma suuga su ustavust põlvest põlve.
3. Sest ma ütlen: Igaveseks sa ehitasid helduse, taevastesse sa rajasid oma ustavuse.
4. 'Ma olen teinud lepingu oma valituga, ma olen oma sulasele Taavetile vandunud:
5. Ma kinnitan su soo igaveseks ja ehitan su aujärje põlvest põlve.' Sela.
6. Ja taevad tunnistavad su imetegusid, Issand, ja sinu ustavust pühade koguduses.
7. Sest kes on pilvedes Issanda taoline? Kes on Issanda sarnane Jumala laste seas?
8. Jumal on kohutav pühade salajases kogus, ja ta on kardetav üle kõikide, kes teda ümbritsevad.
9. Issand, vägede Jumal, kes on nii võimas kui sina, Issand? Ja sinu ustavus on sinu ümber.
10. Sina valitsesid mere uhkust; kui ta oma lained tõstab, vaigistad sina need.
11. Sina purustasid Rahabi nagu mahalöödu; oma vägeva käsivarrega sa pillutasid laiali oma vaenlased.
12. Sinu oma on taevas ja sinu on ka maa; maailmale ja kõigele, mis seda täidab, oled sina rajanud aluse.
13. Põhja ja lõuna oled sina loonud; Taabor ja Hermon laulavad hõisates sinu nimele.
14. Sinul on vägev käsivars, tugev on sinu käsi, kõrge su parem käsi.
15. Õigus ja õiglus on su aujärje alus; heldus ja ustavus käivad su palge ees.
16. Õnnis on rahvas, kes tunneb püha hõiskamist; nad käivad sinu palge valguses, Issand.
17. Sinu nimest rõõmutsevad nad iga päev, ja sinu õigluses nad ülendatakse.
18. Sest sina oled nende tugevuse ilu, ja sinu hea meele pärast tõstetakse meie sarv kõrgele.
19. Sest Issanda hooletel on meie kilp, ja Iisraeli Püha hooletel on meie kuningas.
20. Kord sa rääkisid nägemuses oma vagadega ning ütlesid: 'Ma olen pannud abi sangari kätte, ma olen valitu suureks tõstnud rahva hulgast.
21. Ma olen leidnud Taaveti, oma sulase, oma püha õliga olen ma tema võidnud.
22. Teda toetab mu käsi kõvasti ja mu käsivars tugevdab teda.
23. Vaenlane ei saa teda üllatada ega ülekohtune inimene teda maha rõhuda,
24. vaid mina taon puruks ta vaenlased ta eest ja löön maha tema vihkajad.
25. Ja mu ustavus ja mu heldus on temaga, ja tema sarv tõstetakse kõrgele minu nimes.
26. Ja ma panen tema käe mere peale ja ta parema käe jõgede peale.
27. Tema hüüab mind: Sina oled minu Isa, mu Jumal, mu päästekalju!
28. Ent mina teen ta esmasündinuks ning kõige kõrgemaks kuningaks üle ilmamaa.
29. Ma hoian oma helduse temale igavesti ja mu leping temaga jääb püsima.
30. Ma sean tema soo igaveseks ja tema aujärje nii kauaks kui taeva päevad.
31. Kui ta lapsed hülgavad mu Seaduse ega käi mu määruste järgi,
32. kui nad teotavad mu korraldusi ega pea mu käske,
33. siis ma küll nuhtlen nende üleastumisi vitsaga ja nende pahategusid hoopidega,
34. kuid oma heldust ma ei tühista ega tee valeks oma ustavust.
35. Ma ei riku oma lepingut ega muuda seda, mis on lähtunud mu huulilt.
36. Ma olen korra vandunud oma pühaduse juures; tõesti, ma ei valeta Taavetile.
37. Tema sugu püsib igavesti ja tema aujärg nagu päike minu ees;
38. nagu kuu peab ta jääma igavesti kindlaks ja nagu ustav tunnistaja pilvedes!' Sela.
39. Ja ometi oled sa tema ära tõuganud ja ära põlanud, sa oled saanud täis raevu oma võitnud mehe vastu.
40. Sa oled tühistanud oma sulase lepingu, sa oled maani häbistanud tema krooni.
41. Sa oled kiskunud maha kõik tema müürid, sa oled tema kindlused teinud varemeiks.
42. Kõik, kes seda teed mööda käivad, rüüstavad teda, ta on saanud teotuseks oma naabritele.
43. Sa oled suureks tõstnud tema rõhujate parema käe, sa oled rõõmustanud kõiki tema vaenlasi.
44. Sa oled tagasi pööranud ka tema mõõgatera ega ole teda püsti hoidnud sõjas.
45. Sa oled lõpetanud tema hiilguse ja oled lükanud maha tema aujärje.

46. Sa oled lühendanud tema nooruspäevi ja oled katnud teda häbiga. Sela.
47. Kui kaua sa, Issand, peidad ennast? Kui kaua su viha peab leegitsema nagu tuli?
48. Mõtle, kui lühike on mu eluiga! Kui tühisteks sa oled loonud kõik inimlapsed!
49. Kus on inimene, kes jääb elama ega näe surma, kes päästab oma elu surmavalla käest? Sela.
50. Kus on su endised heldused, Issand, mis sa vandusid Taavetile oma ustavuses?
51. Mõtle, Issand, oma sulase teotusele kõigi suurte rahvaste poolt, mida ma kannan oma põues,
52. millega sinu vaenlased sind, Issand, teotavad, kui nad teotavad su võitnud mehe jälgi!
53. Tänu olgu Issandale igavesti! Aamen ja aamen!

Psalm 90

1. Moosese, jumalamehe palve. Issand, sina oled meile olnud eluasemeks põlvest põlve.
2. Enne kui mäed sündisid ja kui maa ja maailm loodi, oled sina, Jumal, igavesest igavesti.
3. Sina viid inimese jälle põrmu ja ütled: 'Tulge tagasi, inimlapsed!'
4. Sest tuhat aastat on sinu silmis nagu eilne päev, kui see on möödunud, ja nagu vahikord öösel.
5. Sa uhud nad ära, nad on nagu uni, nagu rohi, mis hommikul haljendab.
6. See öitseb hommikul ja haljendab, öhtul see närtsib ja kuivab ära.
7. Sest sinu viha tõttu me lõpeme ja su vihaleegist me ehmume.
8. Sa paned meie pahateod enese ette, meie salapatud oma palge valguse ette.
9. Sest kõik meie päevad mööduvad su raevu all, meie aastad lõpevad nagu ohe.
10. Meie päevade mõõt on seitsekümmend aastat ja kui keegi on tugev, kaheksakümmend aastat, ja parimal puhul on need ometi vaev ja häda. Jah, see möödub kähku ja me lendame ära.
11. Kes tunneb su viha tugevust ja su raevu, nõnda nagu sind tuleb karta?
12. Õpeta meid meie päevi arvestama, et me saaksime targa südame!
13. Pöördu tagasi, Issand! Oh kui kaua? Halasta oma sulaste peale!
14. Täida meid hommikul oma heldusega, siis me hõiskame ja oleme rõõmsad kogu oma eluaja!
15. Rõõmusta meid nii palju päevi, kui sa meid vaevasid, nii palju aastaid, kui me nägime õnnetust!
16. Saagu nähtavaks su töö su sulastele ja nende lastele su auhiilgus!
17. Issandal, meie Jumalal, olgu lahke meel meie vastu! Meie kätetööd ta kinnitagu meile! Kinnita meie kätetööd!

Psalm 91

1. Kes Kõigekõrgema kaitse all elab ja alati Kõigeväelise varju all viibib,
2. see ütleb Issandale: 'Sina oled mu varjupaik ja mu kindel mäelinnus, mu Jumal, kelle peale ma loodan!'
3. Sest tema kisub su välja linnupüüdja paelust, hukkava katku käest.
4. Oma tiivasulgedega kaitseb ta sind ja tema tiibade all sa leiad varju; tema tõde on kilp ja kaitsevall.
5. Ei sa siis karda öö hirmu ega noolt, mis päeval lendab,
6. ei katku, mis rändab pilkases pimedas, ega tõbe, mis laastab lõunaajal.
7. Langegu tuhat su kõrvalt ja kümme tuhat su paremalt poolt, sinu külge see ei puutu.
8. Aga sa vaatad oma silmaga ja näed, kuidas kätte makstakse õelatele.
9. Sest sina, Issand, oled mu varjupaik! Kõigekõrgema oled sina, mu hing, võtnud oma eluasemeks.
10. Ei taba õnnetus sind ega lähene häda su telgile.
11. Sest tema annab oma inglitele sinu pärast käsu sind hoida kõigil su teedel.
12. Kästel nad kannavad sind, et sa oma jalga ei lööks vastu kivi.
13. Sa astud üle lõvide ja rästikute, noored lõvid ja lohed sa lõmastad.
14. 'Et ta minusse on kiindunud, siis ma päästan tema; ma ülendan tema, sest ta tunneb minu nime.
15. Ta hüüab mind appi ja ma vastan temale; mina olen ta juures, kui ta on kitsikuses, ma vabastan tema ning teen ta auliseks.
16. Pika eaga ma täidan tema ja annan temale näha oma päästet.'

Psalm 92

1. Lugu ja laul hingamispäeval.
2. Hea on tänada Issandat ja mängida sinu nimele, Kõigekõrgem,
3. hommikul kuulutada sinu heldust ja öösel su ustavust,
4. kümnekeelsel pillil ja naablil, kandlel mängides.
5. Sest sina, Issand, oled mind rõõmsaks teinud oma tegudega, ma hõiskan sinu kätetööde pärast.
6. Kui suured on sinu teod, Issand! Väga sügavad on su mõtted!
7. Sõge inimene ei tunne seda ja alp ei saa sellest aru.
8. Kui õelad lokkavad nagu rohi ja kõik ülekohtutegijad õitsevad, siis on see neile hävituseks igavesti.
9. Aga sina, Issand, oled kõrge igavesti!
10. Sest vaata, su vaenlased, Issand, sest vaata, su vaenlased saavad hukka, kõik ülekohtutegijad pillutakse laiali.
11. Aga minu sarve sa oled ülendanud nagu metshärjal, ma olen võitnud värske õliga.
12. Mu silm vaatab alla mu vihameeste peale, mu kõrvad kuulevad rõõmuga kurjade käekäigust, kes mu vastu tõusevad.
13. Õige lokkab nagu palmipuu, ta kasvab kõrgeks nagu seedripuu Liibanonil.
14. Kes Issanda kotta on istutatud, need lokkavad meie Jumala õuedes.
15. Veel vanas eas nad kannavad vilja, on tüsedad ja haljad
16. kuulutama, et Issand on siiras, et minu kaljus ei ole ülekohtu.

Psalm 93

1. Issand on kuningas! Ülevusega on ta riietunud. Issand on riietunud, ta on võotunud võimusega; ka on ta kinnitanud maailma, et see ei kõiguks.
2. Sinu aujärg on kinnitatud muistsest ajast, igavikust oled sina.
3. Jõed tõstsid, Issand, jõed tõstsid oma häält, jõed tõstsid kohinat.
4. Ülevam kui paljude vete kohin, ülevam kui mere lained on Issand ülal kõrgel.
5. Sinu tunnistused on väga ustavad, sinu kojale on omane pühadus, oh Issand, igaveseks ajaks!

Psalm 94

1. Sa kättemaksu Jumal, Issand! Sa kättemaksu Jumal, hakka kiirgama!
2. Tõuse, sa ilmamaa kohtumõistja, tasu kätte uhketele!
3. Kui kaua õelad, kui kaua, Issand, õelad tohivad ilutseda?
4. Nad ajavad suust välja, räägivad jultunud sõnu, nad suurustavad, kõik need ülekohtutegijad.
5. Nad rõhuvad su rahvast, Issand, ja vaevavad su pärisosa.
6. Lesknaisi ja võõraid nad tapavad ja löövad maha vaeslapsi,
7. ja mõtlevad: 'Issand ei näe, Jaakobi Jumal ei saa aru.'
8. Saage aru, te sõgedad rahva seast ja te albid! Millal te saate targaks?
9. Kes kõrva on istutanud, kas tema ei peaks kuulma? Kes silma on valmistanud, kas tema ei peaks nägema?
10. Kas rahvaste karistaja ei peaks nuhtlema, tema, kes õpetab inimesele teadmist?
11. Issand teab inimese mõtteid, et need on tühised.
12. Õnnis on mees, keda sina, Issand, karistad ja kellele sina õpetad oma Seadust,
13. et temale anda vaikset elu kurjal ajal, kuni õelale kaevatakse auku.
14. Sest Issand ei tõuka ära oma rahvast ega jäta maha oma pärisosa,
15. vaid kohus taotleb jälle õigust ja selle järgi käivad kõik, kes on õiglased südamest.
16. Kes seisab minu eest tagedate vastu? Kes astub välja minu eest ülekohtutegijate vastu?
17. Kui Issand ei oleks olnud mulle abiks, siis oleks mu hing peagi leidnud aseme surmavaikusel.
18. Kui ma ütlesin: 'Mu jalg vääratab', siis sinu heldus, Issand, toetas mind.
19. Kui mu südames oli palju muremõtteid, siis sinu lohutused trööstisid mu hinge.
20. Kas peaks sinul olema ühist õnnetuse kohtujärjega, kus tehakse kurja seaduse varju all,
21. kus tungitakse huljana õige inimese hinge kallale ja mõistetakse hukka väga veri?
22. Aga Issand on saanud mulle kindlaks varjupaigaks ja mu Jumal mu kaitsekaljuks, kus ma pelgupaika otsin.
23. Tema tasub neile kätte nende nurjatuse ja ta hukkab nad nende kurjuse pärast. Issand, meie Jumal, hukkab nad.

Psalm 95

1. Tulge, hõisakem Issandale, hüüdke rõõmuga oma päästekalju poole!
2. Tulgem tema palge ette tänamisega, hõisakem temale kiituslauludega!
3. Sest Issand on suur Jumal ja suur kuningas üle kõigi jumalate.
4. Tema käes on maa sügavused ja tema päralt on mägede tipud.
5. Tema oma on meri, sest tema on selle teinud, ja tema käed on valmistanud kuiva maa.
6. Tulge, kummardagem ja põlvitagem, heitkem maha Issanda, oma Looja palge ette!
7. Sest tema on meie Jumal ja meie tema karjamaa rahvas ja lambad, kes on tema käe all. Täna, kui te kuulete ta häält,
8. ärge tehke kõvaks oma südant nõnda nagu Meribas, nõnda nagu Massa päeval kõrbes.
9. 'Seal teie esiisad kiusasid mind, panid mind proovile, ehk küll said näha mu tööd.
10. Nelikümmend aastat oli mul tülgastust sellest rahvapõlvest. Ja ma ütlesin: Nead on eksija südamega rahvas, nad ei tunne minu teid.
11. Seepärast ma vandusin oma vihas: Nad ei pääse minu hingamisse!'

Psalm 96

1. Laulge Issandale uus laul, laulge Issandale, kõik maailm!
2. Laulge Issandale, kiitke tema nime, kuulutage päevast päeva tema päästet!
3. Jutustage paganate seas tema au, tema imeasju kõigi rahvaste seas!
4. Sest Issand on suur ja väga kiidetav ja tema on kardetavam kui kõik muud jumalad.
5. Sest teiste rahvaste jumalad on ebajumalad, aga Issand on teinud taeva.
6. Aulikkus ja auhiilgus on tema palge ees, võimsus ja ilu on tema pühamus.
7. Rahvaste suguvõsad! Andke Issandale, andke Issandale au ja võimus!
8. Andke Issandale tema nime au, tooge annetusi ja tulge tema õuedesse!
9. Kummardage Issandat pühas ehtes, kõik maailm värisegu tema palge ees!
10. Õelge paganate seas: Issand on kuningas! Siis maailm jääb kindlaks, ei see kõigu. Tema mõistab rahvastele õiglast kohut.
11. Taevad rõõmustagu ja maa ilutsegu, kohisegu meri ja mis seda täidab!
12. Hõisaku väljad ja kõik, mis seal on! Siis rõkatagu rõõmust kõik metsapuud
13. Issanda palge ees, sest tema tuleb! Sest ta tuleb kohut mõistma maailmale. Ta mõistab kohut maailmale õiguses ja rahvaile oma ustavuses.

Psalm 97

1. Issand on kuningas, maa ilutsegu! Rõõmustagu saarte hulk!
2. Pilved ja pimedus on tema ümber, õigus ja õiglus on ta aujärje alus.
3. Tuli käib tema palge ees ja põletab vaenlased tema ümber.
4. Tema välgud valgustavad maailma, maa näeb ning vabiseb.
5. Mäed sulavad nagu vaha Issanda ees, kogu ilmamaa Issanda ees.
6. Taevad kuulutavad tema õigust ja kõik rahvad näevad tema au.
7. Häbi tunnevad kõik kujude kummardajad, kes kiitlevad ebajumalaist. Kummardage teda, kõik jumalad!
8. Siion kuuleb seda ja rõõmustab, ja Juuda tütreid ilutsevad sinu õiglastest kohtuotsustest, Issand.
9. Sest sina, Issand, oled Kõigekõrgem üle kogu ilmamaa, sa oled väga ülendatud üle kõigi jumalate.
10. Teie, kes armastate Issandat, vihake kurja! Tema hoiab oma vagade hingi, ta kisub nad ära õelate käest.
11. Valgus koidab õigele ja rõõm neile, kes õiglased südameilt.
12. Rõõmustage Issandas, te õiged, ja tänage tema püha nime!

Psalm 98

1. Laulge Issandale uus laul, sest ta on teinud imetegusid: tema parem käsi ja tema püha käsivars on toonud temale võidu!
2. Issand on andnud teada oma pääste, tema on ilmutanud oma õigust paganate silme ees.
3. Ta on tuletanud meelde oma heldust ja oma ustavust Iisraeli soo vastu; kõik ilmamaa otsad on näinud meie Jumala päästet.
4. Hõisake Issandale, kogu ilmamaa, tõstke hõisates häält ja mängige temale!
5. Mängige Issandale kandle, kandle ja laulude häälega!
6. Trompetite ja pasunate häälega hõisake kuningas Issanda ees!
7. Kohisegu meri ja mis seda täidab, maailm ja kõik, kes seal elavad!
8. Jõed plaksutagu käsi, mäed hõisaku üheskoos
9. Issanda ees! Sest ta tuleb mõistma kohut ilmamaale; ta mõistab kohut maailmale õiguses ja rahvaile õigluses.

Psalm 99

1. Issand on kuningas! Värisegu rahvad! Ta istub keerubite peal. Vabisegu maa!
2. Issand on suur Siionis ja ta on kõrge üle kõigi rahvaste.
3. Andku nad au sinu suurele ja kardetavale nimele: see on püha!
4. Ja kuninga võimsus on, et ta armastab õiglast kohut. Sina oled kinnitanud õiguskorra, sina oled seadnud õigluse ja õiguse Jaakobisse.
5. Ülistage Issandat, meie Jumalat, ja kummardage tema jalgade järi ette: tema on püha!
6. Mooses ja Aaron on tema preestrite seas ja Saamuel nende hulgas, kes hüüavad appi tema nime. Nad hüüavad Issanda poole ja tema vastab neile.
7. Pilvesambast ta rääkis nendega. Nad hoidsid tema tunnistusi ja määrusi, mis ta neile oli andnud.
8. Sina, Issand, meie Jumal, vastasid neile; sina olid neile Jumalaks, kes annab andeks, ja maksab neile kätte nende tegude eest.
9. Ülistage Issandat, meie Jumalat, ja kummardage tema püha mäe ette! Sest püha on Issand, meie Jumal!

Psalm 100

1. Tänulaul. Hõisake Issandale, kõik ilmamaad!
2. Teenige Issandat rõõmuga, tulge tema palge ette hõiskamisega!
3. Teadke, et Issand on Jumal! Tema on meid teinud ja tema omad me oleme, tema rahvas ja tema karjamaa kari.
4. Tulge sisse ta väravaist tänuga, tema õuedesse kiitusega; ülistage teda ja andke tänu ta nimele!
5. Sest Issand on hea, tema heldus kestab igavesti ja tema ustavus põlvest põlve.

Psalm 110

1. Taaveti laul. Issand ütles minu Issandale: 'Istu mu paremale käele, kuni ma panen su vaenlased su jalgealuseks järjiks!'
2. Sinu võimuse valitsuskepi läkitab Issand Siionist. Valitse keset oma vaenlasi!
3. Su rahvas on meeleldi valmis su sõttamineku päeval; pühas ehtes ilmub su ette su noorte sõdijate vägi nagu kaste koidu üsast.
4. Issand on vandunud ja tema ei kahetse seda: 'Sina oled preester igavesti Melkisedeki korra järgi!'
5. Issand on su paremal käel, ta purustab kuningad oma viha päeval.
6. Ta mõistab kohut rahvaste seas ta täidab kõik laipadega, ta purustab päid laial maal.
7. Ta joob jõest tee ääres, seepärast ta tõstab oma pea üles.

Psalm 111

1. Halleluuja! Ma tänan Issandat kõigest südamest õiglaste osaduses ja koguduses!
2. Suured on Issanda teod, uuritavad kõigile, kellel neist on hea meel.
3. Aulised ja ülevad on tema tööd ja tema õigus kestab igavesti.
4. Tema on mälestuse seadnud oma imetegudele. Halastaja ja armuline on Issand.
5. Ta annab toidust neile, kes teda kardavad, ta peab igavesti meeles oma lepingut.
6. Ta on ilmutanud oma tegude vägevust oma rahvale, et neile anda paganate pärusmaa.
7. Tema kätetööd on tõde ja õigus; usaldatavad on kõik ta seadmised.
8. Need on toetatud ikka ja igavesti, need on tehtud tões ja õiguses.
9. Ta läkitas lunastuse oma rahvale, ta kinnitas oma lepingu igaveseks, püha ja kardetav on tema nimi.
10. Issanda kartus on tarkuse algus; hea arusaamine on kõigil, kes teevad seda mööda; tema kiitus kestab igavesti.

Psalm 112

1. Halleluuja! Õnnis on mees, kes kardab Issandat, kellele väga meeldivad ta käsud.
2. Võimsaks saab tema seeme maa peal, õiglaste sugu õnnistatakse.
3. Vara ja rikkus on tema kojas ja tema õigus püsib ikka.
4. Pimeduses tõuseb õiglastele valgus, armuline ja halastav ja õige.
5. Õnnis on mees, kes on armuline ja annab laenuks, kes oma asju ajab õigluses.
6. Sest ta ei kõigu iialgi; igaveseks mälestuseks jääb õige.
7. Ei ta karda õnnetuse sõnumit, tema süda on kindel, ta loodab Issanda peale.
8. Tema süda on toetatud, ta ei karda, kuni ta viimaks parastab oma vaenlasi.
9. Ta jagab välja rikkalikult ja annab vaestele; tema õigus püsib ikka, tema sarv on kõrgel au sees.
10. Õel näeb seda ja saab pahaseks, ta kiristab hambaid ja nõrkeb. Õelate igatsused lähevad tühja.

Psalm 113

1. Halleluuja! Kiitke, Issanda sulased, kiitke Issanda nime!
2. Issanda nimi olgu tänatud nüüd ja igavesti!
3. Päikesetõusust loojakuni olgu kiidetud Issanda nimi!
4. Issand on kõrge üle kõigi rahvaste, tema auhiilgus on üle taevaste.
5. Kes on nagu Issand, meie Jumal, kes kõrgel istub,
6. kes alandub vaatama, mis taevas ja maa peal on,
7. kes tõstab põrmust üles vaevase ja tuhaasemelt viletsa,
8. pannes tema istuma õilsate kõrvale, oma rahva õilsate kõrvale,
9. kes paneb sigimatu, kel polnud maja, elama poegade rõõmsa emana? Halleluuja!

Psalm 114

1. Kui Iisrael läks välja Egiptusest ja Jaakobi sugu umbkeelse rahva juurest,
2. siis sai Juuda tema pühamuks ja Iisrael tema valitsusalaks.
3. Meri nägi ja põgenes, Jordan pöördus tagasi.
4. Mäed hüplesid otsekui jäärad, kingud nagu lambatalled.
5. Mis sul oli, meri, et sa põgenesid, Jordan, et sa pöördusid tagasi,
6. mäed, et te hüplesite otsekui jäärad, ja teie, kingud, nagu lambatalled?
7. Issanda palge ees värise, maa, Jaakobi Jumala palge ees,
8. kes muudab kalju veejärveks, ränikivi veeallikaks!

Psalm 115

1. Mitte meile, Issand, mitte meile, vaid oma nimele anna au oma helduse pärast, oma ustavuse pärast!
2. Mispärast peaksid paganad ütlema: 'Kus on nüüd nende Jumal?'
3. Aga meie Jumal on taevas, ta teeb kõik, mis temale meeldib.
4. Nende ebajumalad on hõbe ja kuld, inimeste kätetöö.
5. Suu neil on, aga nad ei räägi; silmad neil on, aga nad ei näe;
6. kõrvad neil on, aga nad ei kuule; nina neil on, aga nad ei tunne lõhna;
7. käed neil on, aga nad ei katsu; jalad neil on, aga nad ei kõnni; nende kurk ei kõnele.
8. Nende sarnaseks saavad nende tegijad ja kõik, kes nende peale loodavad.
9. Iisrael, looda Issanda peale, tema on teie abi ja teie kilp!
10. Teie, Aaroni sugu, lootke Issanda peale, tema on teie abi ja teie kilp!
11. Teie, kes Issandat kardate, lootke Issanda peale; tema on teie abi ja teie kilp!
12. Issand mõtleb meile, tema õnnistab: ta õnnistab Iisraeli sugu, ta õnnistab Aaroni sugu,
13. ta õnnistab neid, kes kardavad Issandat, nii pisikesi kui suuri.
14. Issand lisagu teile veel õnnistust, teile ja teie lastele!
15. Teie olete Issanda õnnistatud, selle, kes on teinud taeva ja maa!
16. Taevas on Issanda taevas ja maa on ta andnud inimlastele.
17. Ei surnud kiida Issandat ega need, kes lähevad alla vaikusesse.
18. Aga meie, me täname Issandat nüüd ja igavesti. Halleluuja!

Psalm 116

1. Ma armastan Issandat, sest ta kuuleb mu häält ja mu anumist,
2. sest ta on pööranud oma kõrva minu poole ja ma hüüan teda appi oma eluaja.
3. Surma võrgud ümbritsesid mind, surmavalla ängistused tabasid mind, ma sattusin ahastusse ja muresse.
4. Aga ma hüüdsin appi Issanda nime: 'Oh Issand, päästa mu hing!'
5. Armuline on Issand ja õige, meie Jumal on halastaja.
6. Issand hoiab kohtlasi; ma olin nõder ja tema aitas mind.
7. Pöördu, mu hing, tagasi oma hingamisele, sest Issand on sulle head teinud!
8. Sest sina kiskusid mu hinge surmast välja, mu silmad silmaveest, mu jala komistusest.
9. Ma loodan ikka käia Issanda ees elavate maal.
10. Mina usun, seepärast ma räägin. Ma olin suures vaevas.
11. Ma ütlesin oma kohmetuses: 'Kõik inimesed on valelikud!'
12. Kuidas ma tasun Issandale kõik tema heated minu vastu?
13. Ma tõstan üles päästekarika ja hüüan appi Issanda nime.
14. Ma tasun oma tötused Issandale kogu ta rahva nähes.
15. Kallis on Issanda meelest tema vagade surm.
16. Oh Issand, ma olen ju su sulane, ma olen su sulane, su teenija poeg; sa oled mu köidikud lahti päästnud!
17. Sinule ma ohverdan tänuohvreid ja hüüan appi Issanda nime.
18. Oma tötused ma tasun Issandale kogu ta rahva nähes
19. Issanda koja õuedes, sinu keskel, Jeruusalemm. Halleluuja!

Psalm 117

1. Kiitke Issandat, kõik paganad, ülistage teda, kõik rahvahõimud!
2. Sest võimsaks on saanud tema heldus meie üle ja Issanda ustavus kestab igavesti. Halleluuja!

Psalm 118

1. Täna Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti!
2. Õelgu nüüd Iisrael, et tema heldus kestab igavesti!
3. Õelgu nüüd Aaroni sugu, et tema heldus kestab igavesti!
4. Õelgu nüüd, kes Issandat kardavad, et tema heldus kestab igavesti!
5. Kitsikuses ma hüüdsin appi Issandat, Issand vastas mulle, asetas mind avarusse.
6. Issand on minuga, ei ma karda. Mis võib inimene mulle teha?
7. Issand on mulle abimeheks, seepärast ma saan parastada vihkajaid.
8. Parem on pelgupaika otsida Issanda juures kui loota inimeste peale.
9. Parem on pelgupaika otsida Issanda juures kui loota õilsate peale.
10. Kõik paganad piirasid mind, Issanda nimel tõrjusin ma nad tõesti tagasi.
11. Nad piirasid mind, küll nad piirasid mind, Issanda nimel tõrjusin ma nad tõesti tagasi.
12. Nad piirasid mind nagu mesilased - nad kustusid nagu tuli kibuvitstes. Issanda nimel tõrjusin ma nad tõesti tagasi.
13. Mind tõugati kõvasti, et ma langeksin, kuid Issand aitas mind.
14. Issand on mu tugevus ja mu kiituslaul, ja tema oli mulle päästjaks.
15. Hõiske- ja päästehääl kostab õigete telkidest: 'Issanda parem käsi teeb vägevaid tegusid!
16. Issanda parem käsi on tõusnud kõrgele, Issanda parem käsi teeb vägevaid tegusid!'
17. Ei ma sure, vaid jään elama, ja jutustan Issanda tegusid.
18. Issand karistas mind rängasti, aga ta ei andnud mind surmale.
19. Avage mulle õiguse väravad! Ma lähen neist sisse ja tänan Issandat.
20. See on Issanda värav. Õiged lähevad sealt sisse.
21. Ma tänan sind, et sa mulle vastasid ning tulid mulle päästjaks!
22. Kivi, mille hooneehitajad ära põlgasid, on saanud nurgakiviks.
23. Issanda käest on see tulnud, see on imeasi meie silmis.
24. See on päev, mille Issand on teinud: ilutsegem ja rõõmutsegem temast!
25. Oh Issand, aita nüüd! Oh Issand, lase hästi korda minna!
26. Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel! Meie õnnistame teid Issanda kojast.
27. Issand on Jumal ja tema on meile paistnud nagu valgus. Siduge peohvrid kõitega altari sarvedeni!
28. Sina oled mu Jumal ja sind ma tänan! Mu Jumal, sind ma ülistan!
29. Täna Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti!

1. Õndsad on need, kelle elutee on laitmatu, kes käivad Issanda Seaduse järgi!
2. Õndsad on need, kes peavad tema tunnistusi ja nõuavad teda kõigest südamest,
3. kes ei tee ka ülekohut, vaid käivad tema teedel!
4. Sina oled käskinud oma korraldusi hästi pidada.
5. Oh, et mu elutee oleks kindel, et ma peaksin su määrusi.
6. Siis ma ei jää häbisse, pannes tähele kõiki su käske.
7. Ma tahan sind tänada õiglasest südamest, õppides su õiguse seadusi.
8. Ma tahan pidada su määrusi, ära mind hülga päriselt!
9. Kuidas hoiab noor inimene oma teeraja selge? Kui ta seda peab sinu sõna järgi.
10. Ma nõuan sind kõigest oma südamest, ära saada mind kõrvale oma käskudest!
11. Ma panen su sõna tallele oma südamesse, et ma ei teeks pattu sinu vastu.
12. Tänu olgu sulle, Issand! Õpeta mulle oma määrusi!
13. Oma huultega ma loen üles kõik sinu suu seadused.
14. Sinu tunnistuste teedel ma rõõmutsen enam kui kogu rikkusest.
15. Ma mõlgutan mõtteid sinu korralduste üle ja vaatlen sinu teeradu.
16. Sinu määrustest ma tunnen head meelt, ma ei unusta sinu sõna.
17. Tee head oma sulasele, et ma elaksin ja hoiaksin sinu sõna!
18. Ava mu silmad nägema su Seaduse imesid!
19. Ma olen võõras maa peal, ära peida mu eest oma käske!
20. Mu hing nõrkeb igatsusest su seaduste järele igal ajal.
21. Sa sõitlesid ülbeid, äraneetuid, kes eksivad eemale su käskudest.
22. Veereta mu pealt ära teotus ja häbistus, sest ma pean sinu tunnistusi!
23. Vürstidki istuvad ja kõnelevad isekeskis minu vastu, aga sinu sulane mõtiskleb sinu määrustest.
24. On ju sinu tunnistused mu rõõmustajad ja mu nõumehed.
25. Mu hing on põrmu küljes kinni, elusta mind oma sõna järgi!
26. Sinule ma jutustan oma teid ja sa vastad mulle; õpeta mulle oma määrusi!
27. Oma korralduste teedest lase mind aru saada, ja ma tahan meelt mõlgutada su imeasjade üle.
28. Mu hing valab pisaraid meelehärmist - tõsta mind üles oma sõna järgi!
29. Vale tee hoia minust eemal ja kingi mulle armust oma Seadus!
30. Ma olen valinud ustavuse tee, ma olen pannud enese ette sinu seadused.
31. Ma pean kinni su tunnistustest, Issand. Ära lase mind sattuda häbisse!
32. Ma jooksen su käskude teed, sest sina teed mu südame avaraks.
33. Õpeta mulle, Issand, oma määruste teed, et ma seda otsani peaksin!
34. Anna mulle arusaamist panna tähele su Seadust ja seda pidada kõigest südamest!
35. Lase mind käia sinu käskude jalgrajal, sest see meeldib mulle!
36. Pööra mu süda oma tunnistuste poole, aga mitte ahnuse poole!
37. Eemalda mu silmad tühja vaatamast, elusta mind oma teedel!
38. Kinnita oma sulasele oma sõna, mis saadab sind kartma!
39. Eemalda mu teotus, mida ma kardan, sest sinu seadused on head!
40. Näe, ma igatsen su korraldusi, elusta mind oma õiguse läbi!
41. Tulgu mulle sinu heldus, Issand, ja su pääste su ütluse järgi,
42. et ma vastaksin oma teotajaile; sest ma loodan sinu sõna peale!
43. Ära kisu ilmiski mu suust ära tõesõna, sest ma loodan su seaduste peale!
44. Ma tahan hoida su Seadust alati, ikka ja igavesti,
45. ja avaruses käia, sest ma nõuan sinu korraldusi.
46. Ma tahan rääkida su tunnistustest kuningate ees ja mitte häbeneda.
47. Ma tahan ennast rõõmustada sinu käskudega, mida ma armastan.
48. Ma tõstan oma käed su käskude poole, mida ma armastan, ja mõlgutan meelt su määruste üle.
49. Tuleta meelde sõna oma sulase kohta, mille peale sa mind oled pannud lootma!

50. See on mulle troostiks mu viletsuses, et su ütlus mind elustab.
51. Ülbed pilkavad mind väga; ometi ma ei pöördunud kõrvale su Seadusest.
52. Mul seisid meeles, Issand, su seadused muistsest ajast ja ma sain troosti.
53. Tuline viha on mind haaranud õelate pärast, kes hülgavad su Seaduse.
54. Su määrused on mu kiituslauluks mu võõraspõlve majas.
55. Mulle meenub öösel su nimi, Issand, ja ma hoian su Seadust.
56. See sai mulle osaks sellepärast, et ma pidasin su korraldusi.
57. Issand on mu osa; ma olen öelnud, et ma pean sinu sõnu.
58. Ma püüan kõigest südamest leevendada su palet, ole mulle armuline oma ütlust mööda!
59. Ma uurin oma teid ja pöoran oma jalad jälle su tunnistuste poole.
60. Ma tõttan aega viitmata pidama sinu käske.
61. Õelate köidikud punusid end mu ümber; aga mina ei unusta su Seadust.
62. Südaõöl ma tõusen üles sind tänama su õiguse seaduste eest.
63. Mina olen kõigi nende kaaslane, kes sind kardavad ja peavad sinu korraldusi.
64. Ilmamaa on täis sinu heldust, Issand; õpeta mulle oma määrusi!
65. Sina, Issand, oled teinud head oma sulasele oma sõna järgi.
66. Head arusaamist ja tundmist õpeta mulle, sest ma usun su käske!
67. Enne kui mind vaevati, eksisin ma eemale; aga nüüd ma hoian sinu ütlusi.
68. Sina oled hea ja teed head; õpeta mulle oma määrusi!
69. Ülbed sepitsevad mu peale valejutte, aga mina pean kõigest südamest sinu korraldusi.
70. Nende süda on tuim nagu rasv, aga mina tunnen rõõmu sinu Seadusest.
71. Mulle on hea, et mind vaevati, et ma õpiksin su määrusi.
72. Seadus su huultelt on mulle kallim kui tuhanded kulda ja hõbedat.
73. Sinu käed on mind teinud ja valmistanud, anna mulle arusaamist, et ma õpiksin sinu käske!
74. Kes sind kardavad, näevad mind ja rõõmustavad, et ma loodan sinu sõna peale.
75. Ma tean, Issand, et su seadused on õiged ja et sa ustavuses mind oled vaevanud.
76. Olgu nüüd su heldus mulle troostiks, nõnda nagu sa oled ütelnud oma sulasele!
77. Tulgu su halastused minu peale, et ma elaksin, sest sinu Seadus on minu rõõm!
78. Jäägu häbisse ülbed, et nad mind valega on ära eksitanud! Mina mõlgutan meeles sinu korraldusi.
79. Pöördugu minu juurde need, kes sind kardavad ja tunnevad su tunnistusi!
80. Olgu mu süda laitmatu su määrustes, et ma ei jääks häbisse!
81. Mu hing on lõppemas, oodates su abi, ma loodan sinu sõna peale.
82. Mu silmad on lõppemas, igatsedes su ütlust; ma küsin: 'Millal sa trööstid mind?'
83. Sest ma olen nagu nahkastja suitsus; sinu määrusi ma ei ole aga unustanud.
84. Kui palju päevi on veel su sulasel? Millal saadad täide kohtuotsuse mu tagakiusajate kallal?
85. Ülbed on kaevanud mulle auke, need, kes ei ela su Seaduse järgi.
86. Kõik su käsud on tõde; valega kiusatakse mind taga. Aita mind!
87. Peaaegu oleksid nad lõpetanud minu elu maa peal. Mina aga ei ole hüljanud su korraldusi.
88. Oma heldust mööda elusta mind, siis ma hoian sinu suu tunnistust!
89. Igavesti, Issand, jääb püsima sinu sõna taevas.
90. Põlvest põlve kestab su ustavus. Sina oled kinnitanud maa ja see seisab.
91. Sinu seaduste kohaselt nad püsivad tänapäev, sest need kõik on sinu sulased.
92. Kui sinu Seadus ei oleks olnud mu rõõm, siis ma oleksin hukkunud oma viletsuses.
93. Ma ei unusta iialgi su korraldusi, sest nendega sa oled mind elustanud.
94. Sinu oma olen mina, päästa mind, sest ma nõuan taga su korraldusi!
95. Õelad lootsid mind hukata; mina panen tähele sinu tunnistusi.
96. Ma olen näinud, et ka kõige täiuslikumal asjal on lõpp, kuid sinu käsk on väga avar.
97. Kuidas ma armastan sinu Seadust! Iga päev mõlgutan ma mõttes seda.
98. Sinu käsud teevad mind targemaks mu vaenlastest, sest nad on minu päralt igavesti.
99. Ma olen mõistlikum kui kõik mu õpetajad, sest ma olen mõlgutanud mõttes su tunnistusi.

100. Ma olen arukam kui vanad, sest ma panen tähele su korraldusi.
11. Ma hoian oma jalad eemale kõigilt kurjadelt teedelt, et pidada sinu sõna.
12. Ma ei tagane sinu seadustest, sest sina õpetad mind.
13. Kui mahe on su ütlus mu suulaele, enam kui mesi mu suule.
14. Su korraldustest ma olen saanud arukaks, sellepärast ma vihkan kõiki vale teeradu.
15. Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu teerajal.
16. Ma olen vandunud ja täidan seda, et ma pean sinu õiguse seadusi.
17. Ma olen väga vaevatud. Issand, elusta mind oma sõna järgi!
18. Minu suu vabatahtlikud ohvrid olgu su meelt mööda, Issand, ja õpeta mulle oma seadusi!
19. Mu hing on alati mu pihus ja sinu Seadust ma ei unusta.
110. Õelad on mulle pannud püüdepaela, kuid mina ei eksi ära sinu korraldustest.
111. Su tunnistused ma olen saanud pärandiks igavesti, sest nad on mu südame rõõm.
112. Ma pöörasin oma südame tegema su määruste järgi alaliselt ja otsani.
113. Ma vihkan kahepaikseid mõtteid, aga sinu Seadust ma armastan.
114. Sina oled mu kaitse ja kilp; sinu sõna peale ma loodan.
115. Taganege minust, te kurjategijad, ja ma pean oma Jumala kāske!
116. Kinnita mind oma ütluse järgi, et ma elaksin, ja ära lase mind sattuda häbisse mu lootuses!
117. Toeta mind, et ma pääseksin, siis ma vaatlen alati su määrusi!
118. Sa ei pane mikski neid, kes eksivad eemale sinu määrustest, sest nende kavalus on asjatu.
119. Sa koristad ära kõik õelad maa pealt kui räbu, sellepärast ma armastan sinu tunnistusi.
120. Hirmust sinu ees tuleb värin mu lihasse ja ma kardan su seadusi.
121. Ma olen toiminud seadust ja õigust mööda, ära jäta mind mu rõhujate kätte!
122. Kosta oma sulase eest tema heaks, ärgu rõhugu mind ülbed!
123. Mu silmad on lõppenud ootamast su abi ja su õiguse töotust.
124. Tee oma sulasega oma heldust mööda ja õpeta mulle oma määrusi!
125. Mina olen su sulane; anna mulle arusaamist, et ma tunnetaksin su tunnistusi!
126. Aeg on Issandal tegutseda; on ju tehtud tühjaks su Seadus.
127. Seepärast ma armastan su kāske enam kui kulda ja selgemat kulda;
128. seepärast ma pean kõiki su korraldusi täiesti õigeks, ma vihkan iga valeteed.
129. Imelised on sinu tunnistused, sellepärast hoiab neid minu hing.
130. Kui su sõnad avanevad, annavad nad valgust, tehes arukaks kohtlasi.
131. Ma avan oma suu ja ahmin, sest ma ihaldan su kāske.
132. Kaldu minu poole ja ole mulle armuline, see on nende õigus, kes armastavad sinu nime.
133. Kinnita mu samme oma ütlusega ja ära lase ühtki nurjatust saada meelevaldalt minu üle!
134. Lunasta mind inimeste rõhumisest, siis ma pean su korraldusi!
135. Lase oma pale paista oma sulase peale ja õpeta mulle oma määrusi!
136. Veeojad voolavad mu silmist nende pärast, kes ei pea su Seadust.
137. Sina oled õige, Issand, ja su seadused on õiglased.
138. Sa oled seadnud oma tunnistused õiguses ja väga suures ustavuses.
139. Minu kiivus on mind kulutanud, sest mu rõhujad on unustanud sinu sõnad.
140. Mis sa oled öelnud, on sulatatud väga selgeks, ja su sulane armastab seda.
141. Ma olen vähene ja halvaks pandud, kuid ma ei unusta sinu korraldusi.
142. Su õigus on õigus igaveseks ja su Seadus on tõde.
143. Kitsikus ja ahastus on mind tabanud, aga su käsud on mu rõõm.
144. Su tunnistuste õigus jääb igavesti; anna mulle arusaamist, et ma elaksin!
145. Ma hüüan kõigest südamest, kosta mulle, Issand! Ma tahan pidada su määrusi.
146. Ma hüüan sinu poole, päästa mind, et ma peaksin su tunnistusi!
147. Ma jõudsin koidust ette ja hüüdsin. Sinu sõna peale ma loodan.
148. Mu silmad jõuavad ette vahikordadest, et mõlgutada mõttes su ütlust.
149. Kuule mu häält oma helduse pärast! Issand, elusta mind oma seadusi mööda!
150. Mulle lähenesid ilguste toimepanijad; nemad on sinu Seadusest kaugel.

151. Sina oled ligi, Issand, ja kõik su käsud on tõde.
152. Ammu ma teadsin sinu tunnistustest, et sa need oled rajanud igavesti.
153. Vaata mu viletsust ja vabasta mind, sest ma ei unusta su Seadust!
154. Aja mu tüliasja ja lunasta mind, elusta mind oma ütlust mööda!
155. Õelaist on pääste kaugel, sest nad ei hooli su määrustest.
156. Sinu halastus, Issand, on suur. Elusta mind oma seadusi mööda!
157. Palju on mu tagakiusajaid ja rõhujaid, kuid mina ei pöördu kõrvale su tunnistustest.
158. Ma nägin äraandjaid ja tundsin tülgestust, sest nemad ei hooli sinu ütlustest.
159. Vaata, kuidas ma armastan sinu korraldusi, Issand! Elusta mind oma heldust mööda!
160. Sinu sõna sisu on tõde ja kõik su õiguse seadused jäävad igavesti.
161. Vürstid kiusavad mind taga põhjusega, aga minu süda tunneb hirmu sinu sõna ees.
162. Ma rõõmutsen su ütlusest nagu see, kes leiab palju saaki.
163. Ma vihkan valet ja see on mu meelest jäle, ent sinu Seadust ma armastan.
164. Seitse korda päevas ma kiidan sind su õiguse seaduste eest.
165. Sinu Seaduse armastajail on suur rahu ja nad ei komista.
166. Ma ootan päästet sinult, Issand, ja teen su käske mööda.
167. Mu hing hoiab su tunnistusi ja ma armastan neid väga.
168. Ma pean su korraldusi ja su tunnistusi, sest kõik mu teed on sinu ees.
169. Jõudku mu halamine su palge ette, Issand! Anna mulle arusaamist oma sõna mööda!
170. Tulgu mu anumine su palge ette, päästa mind oma ütlust mööda!
171. Mu huuled lasku hoovata kiitust, sest sa õpetad mulle oma määrusi!
172. Mu keel kuulutagu sinu ütlusi, sest kõik su käsud on õigus!
173. Olgu su käsi mind aitamas, sest ma olen valinud su korraldused!
174. Ma igatsen päästet sinult, Issand, ja sinu Seadus on mu rõõm.
175. Elagu mu hing, et ta sind kiidaks, ja su seadused aidaku mind!
176. Ma olen eksinud nagu kadunud lammas. Otsi oma sulast, sest ma ei unusta su käske!

Psalm 120

1. Palveteekonna laul. Ma hüüdsin oma kitsikuses Issanda poole ja tema vastas mulle.
2. Issand, vabasta mu hing valetajaist huultest ja petisest keelest!
3. Mida anda sulle, mida lisada sulle, petis keel?
4. Sangari teravaid nooli koos leetpõõsa tuliste sütega.
5. Häda mulle, et ma võõrana elan Mesekis, et ma viibin Keedari telkide keskel!
6. Juba kaua on mu hing elanud nende juures, kes vihkavad rahu.
7. Mina tahan rahu! Aga kui ma räägin, on nemad valmis sõjaks.

Psalm 121

1. Palveteekonna laul. Ma tõstan oma silmad mägede poole, kust tuleb mulle abi?
2. Abi tuleb mulle Issanda käest, kes on teinud taeva ja maa.
3. Ei ta lase su jalga vääratada, ei su hoidja tuku.
4. Vaata, ei tuku ega jää magama see, kes Iisraeli hoiab.
5. Issand on su hoidja, Issand on su varjaja su paremal käel.
6. Päeval ei pista sind päike ega kuu öösel.
7. Issand hoiab sind kõige kurja eest, tema hoiab sinu hinge.
8. Issand hoiab su minemist ja su tulemist nüüd ja igavesti.

Psalm 122

1. Palveteekonna laul Taavetilt. Ma rõõmustasin, kui mulle öeldi: 'Lähme Issanda kotta!'
2. Meie jalad seisid su väravais, Jeruusalemm.
3. Jeruusalemm, kes oled ehitatud nagu hästi kokkuliidetud linn,
4. kuhu läksid üles suguharud, Issanda suguharud tunnistuseks Iisraelile tänama Issanda nime.
5. Sest sinna on seatud aujärjed kohtumõistmiseks, aujärjed Taaveti kojale.
6. Paluge rahu Jeruusalemmale! Käigu hästi nende käsi, kes sind armastavad!
7. Rahu olgu su müüride vahel, hea käekäik su kuninglikes kodades!
8. Oma vendade ja oma sõprade pärast tahan ma nüüd öelda: Rahu sinule!
9. Issanda, meie Jumala koja pärast tahan ma otsida sulle head.

Psalm 123

1. Palveteekonna laul. Ma tõstan oma silmad sinu poole, kes istud taevas.
2. Vaata, otsekui sulaste silmad vaatavad oma isandate käte peale, otsekui teenija silmad vaatavad oma emanda käte peale, nõnda vaatavad meie silmad Issanda, meie Jumala peale, kuni tema meile armu annab.
3. Anna meile armu, Issand! Anna meile armu, sest meil on enam kui küllalt põlgusest!
4. Meie hing on küllalt saanud tunda jultunute irvitust ja uhkete põlgust.

Psalm 124

1. Palveteekonna laul Taavetilt. Kui Issand ei oleks olnud meiega - nii ütelgu Iisrael - ,
2. kui Issand ei oleks olnud meiega, kui inimesed tulid meile kallale,
3. siis nad oleksid meid elusalt neelanud, kui nende viha süttis meie vastu;
4. siis oleksid veed meid uputanud, jõgi oleks läinud üle meie hinge;
5. siis oleksid ülbed veed läinud üle meie hinge.
6. Tänu olgu Issandale, kes ei andnud meid nende hammaste saagiks!
7. Meie hing on nagu lind pääsenud linnupüüdja paelust: paelad läksid katki ja me pääsesime ära.
8. Meie abi on Issanda nimes, kes on teinud taeva ja maa.

Psalm 125

1. Palveteekonna laul. Kes loodavad Issanda peale, on nagu Siioni mägi, mis ei kõigu, vaid püsib igavesti.
2. Jeruusalemma ümber on mäed ja Issand on oma rahva ümber nüüd ja igavesti.
3. Sest õela valitsuskepp ei jää paigale õigete liisuosal, et õiged oma käsi ei sirutaks ülekohtu järele.
4. Issand, tee head neile, kes on head, ja neile, kes on õiglased oma südames!
5. Aga kes käänduvad oma kõveraile teedele, need saatku Issand hukka ühes nurjatusetegijatega!
Rahu Iisraelile!

Psalm 126

1. Palveteekonna laul. Kui Issand tõi tagasi Siioni vangid, siis olime nagu unenägijad.
2. Siis oli meie suu täis naeru ja meie keel täis hõiskamist, siis öeldi paganarahvaste seas: 'Issand on neile suuri asju teinud!'
3. Issand on meile suuri asju teinud, me oleme rõõmsad.
4. Issand, too tagasi meie vangid, nagu veeojad Lõunamaal!
5. Kes silmaveega külvavad, lõikavad hõiskamisega.
6. Kes minnes kõnnib nuttes, kui ta külviseemet kannab, see tuleb ja hõiskab, kandes oma vihke.

Psalm 127

1. Palveteekonna laul Saalomonilt. Kui Issand ei ehita koda, tühja vaeva näevad siis ehitajad temaga. Kui Issand ei hoiu linna, siis valvab valvur ilmaaegu.
2. Ilmaaegu te tõusete vara üles, istute hilja ülal ning sööte leiba raske vaevaga. Nii see on: Issand annab oma armsatele unes!
3. Vaata, lapsed on pärisosa Issandalt, ihusugu on tasu temalt.
4. Otsekui nooled sangari käes, nõnda on noorpõlve pojad.
5. Õnnis on mees, kes oma nooletupe nendega on täitnud. Ei jää nad häbisse, kui nad vaenlastega kõnelevad väravas.

Psalm 128

1. Palveteekonna laul. Õnnis on igäüks, kes kardab Issandat, kes käib tema teedel.
2. Sa sööd siis oma käte vaevast, sa oled õnnis ja su käsi käib hästi.
3. Su naine on nagu viljakas viinapuu su maja nurgas; su pojad on nagu õlipuu võsud su laua ümber.
4. Vaata, nõnda õnnistatakse tõesti meest, kes kardab Issandat!
5. Issand õnnistagu sind Siionist ja saagu sa näha Jeruusalemma head põlve kogu oma eluaja!
6. Ja saagu sa näha oma laste lapsi! Rahu Iisraelile!

Psalm 129

1. Palveteekonna laul. Palju on mind rõhutatud mu noorpõlvest peale - nõnda ütelgu Iisrael - ,
2. palju on mind rõhutatud mu noorpõlvest peale: ometi ei ole minust jagu saadud.
3. Mu selja peal on kündjad kündnud, nad on ajanud pikki vagusid.
4. Issand on õiglane, ta on õelate kõied katki lõiganud.
5. Jäägu häbisse ja taganegu kõik, kes vihkavad Siionit!
6. Nad olgu nagu rohi katustel, mis kuivab, enne kui see kitkutakse,
7. millest lõikaja ei saa endale peotäit ega siduja sületäit
8. ja möödaminejad ei ütle: 'Issanda õnnistus olgu teiega! Me õnnistame teid Issanda nimega!'

Psalm 130

1. Palveteekonna laul. Põhjatuist sügavusist hüüan ma sinu poole, Issand!
2. Issand, kuule mu häält, sinu kõrvad pangu tähele mu anumise häält!
3. Kui sina, Issand, peaksid meeles kõik pahateod, kes siis, Issand, püsiks?
4. Kuid sinu käes on andeksand, et sind kardetaks.
5. Ma ootan Issandat, mu hing ootab, ja ma loodan tema sõna peale.
6. Mu hing ootab Issandat enam kui valvurid hommikut, kui valvurid hommikut.
7. Iisrael, looda Issanda peale, sest Issanda juures on heldus ja tema juures on rohke lunastus!
8. Ja tema lunastab Iisraeli kõigist tema pahategudest.

Psalm 131

1. Palveteekonna laul Taavetilt. Issand, mu süda ei ole kõrk ega ole mu silmad uhked, ja ma ei nõua asju, mis mulle on liiga suured ja imelised.
2. Eks ma ole oma hinge taltsutanud ja vaigistanud? Otsekui võõrutatud laps ema juures, otsekui võõrutatud laps on mu hing minus.
3. Iisrael, looda Issanda peale nüüd ja igavesti!

Psalm 132

1. Palveteekonna laul. Issand, meenuta kõiki vaevu, mis on Taavetil,
2. kes vandus Issandale, töötas Jaakobi Vägevale:
3. 'Ei ma lähe oma maja ulualla ega heida oma magamisasemele,
4. ei ma anna und oma silmadele ega suikumist oma laugudele,
5. kuni ma leian paiga Issandale, eluaseme Jaakobi Vägevale!'
6. Vaata, me kuulsime sellest Efratas, me leidsime selle Jaari väljadelt.
7. Mingem nüüd ta eluasemesse, kummardugem tema jalgade järi ette!
8. Tõuse, Issand, minema oma hingamispaika, sina ja su võimsuselaegas!
9. Sinu preestrid ehtigu endid õigusega ja su vagad hõisaku!
10. Oma sulase Taaveti pärast ära lükka tagasi oma võitud mehe palet!
11. Issand on vandunud Taavetile, tõesti, ta ei tagane sellest: 'Sinu ihu soost panen ma ühe su aujärjele!
12. Kui su pojad peavad minu lepingut ja mu tunnistusi, mis ma neile õpetan, siis ka nende pojad peavad istuma igavesti sinu aujärjel!'
13. Sest Issand on valinud Siioni ja himustanud teda enesele eluasemeks.
14. 'See on mu hingamispaik igavesti; siia ma jään, sest ma olen himustanud seda.
15. Ma tahan rohkesti õnnistada tema toidust, tema vaesed täita leivaga.
16. Ja tema preestrid ma riietan päästega, ja tema vagad hakkavad valjusti hõiskama.
17. Seal ma lasen targata sarve Taavetile, ma valmistan lambi oma võitud mehele.
18. Tema vaenlased ma riietan häbiga, aga tema peas peab ta peaehe särama!'

Psalm 133

1. Palveteekonna laul Taavetilt. Vaata, kui hea ja armas on see, et vennad üheskoos elavad!
2. See on nagu kallis õli pea peal, mis nõrgub alla habemesse, Aaroni habemesse, mis nõrgub alla tema rõivaste palistusse,
3. ja nagu Hermoni kaste, mis langeb maha Siioni mägedele. Sest sinna on Issand seadnud õnnistuse, elu igaveseks ajaks.

Psalm 134

1. Palveteekonna laul. Ennäe, tänage Issandat, kõik Issanda sulased, kes öösel seisate Issanda kojas!
2. Tõstke oma käed pühamu poole ja tänage Issandat!
3. Õnnistagu Issand sind Siionist, tema, kes on teinud taeva ja maa!

Psalm 135

1. Halleluuja! Kiitke Issanda nime, kiitke teie, Issanda sulased,
2. kes seisate Issanda kojas, meie Jumala koja õuedel!
3. Kiitke Issandat, sest Issand on hea; mängige tema nimele, sest see on kaunis!
4. Sest Issand on valinud enesele Jaakobi, omandiks võtnud Iisraeli.
5. Sest mina tean, et Issand on suur ja meie Issand on suurem kui kõik jumalad.
6. Kõik, mis Issandale meeldib, teeb ta taevas ja maa peal, meredes ja kõigis mere sügavikes.
7. Tema tõstab pilved maa otsast; tema teeb välguid vihmaks, ta toob tuule välja oma aitadest.
8. Ta lõi maha egiptlaste esmasündinud, nii inimeste kui loomade omad.
9. Ta saatis tunnustähti ja imesid sinu sekka, Egiptus, vaarao peale ja kõigi ta sulaste peale.
10. Ta lõi maha palju paganarahvaid ja tappis ära vägevad kuningad,
11. Siihoni, emorlaste kuninga, Oogi, Baasani kuninga, ja kõik Kaanani kuningriigid,
12. ja andis nende maa pärisosaks, pärisosaks oma rahvale Iisraelile.
13. Issand, su nimi püsib igavesti, Issand, su mälestus põlvest põlve!
14. Sest Issand mõistab kohut oma rahvale ja halastab oma sulaste peale.
15. Paganate ebajumalad on hõbe ja kuld, inimeste kätetöö.
16. Suu neil on, aga nad ei räägi; silmad neil on, aga nad ei näe.
17. Kõrvad neil on, aga nad ei pane tähele; ei ole ka hingeõhku nende suus.
18. Nende sarnaseks saavad nende tegijad ja kõik, kes nende peale loodavad.
19. Iisraeli sugu, tänage Issandat! Aaroni sugu, tänage Issandat!
20. Leevi sugu, tänage Issandat! Teie, kes kardate Issandat, tänage Issandat!
21. Olgu tänatud Issand Siionist, tema, kes elab Jeruusalemmas! Halleluuja!

Psalm 136

1. Täna Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti!
2. Täna jumalate Jumalat, sest tema heldus kestab igavesti!
3. Täna isandate Isandat, sest tema heldus kestab igavesti;
4. teda, kes üksi teeb suuri imetegusid, sest tema heldus kestab igavesti;
5. teda, kes arukusega on teinud taeva, sest tema heldus kestab igavesti;
6. teda, kes on laotanud maa üle vee, sest tema heldus kestab igavesti;
7. teda, kes on teinud suured valgused, sest tema heldus kestab igavesti;
8. - päikese pannud valitsema päevaajal, sest tema heldus kestab igavesti;
9. - kuu ja tähed valitsema öösel, sest tema heldus kestab igavesti;
10. teda, kes lõi surnuks Egiptuse esmasündinud, sest tema heldus kestab igavesti;
11. ja tõi Iisraeli nende keskelt välja, sest tema heldus kestab igavesti;
12. vägeva käega ja väljasirutatud käsivarrega, sest tema heldus kestab igavesti;
13. teda, kes lõhestas Kõrkjamere kaheks, sest tema heldus kestab igavesti;
14. ja laskis Iisraeli minna sealt läbi, sest tema heldus kestab igavesti;
15. ja puistas vaarao ja tema väe Kõrkjamerre, sest tema heldus kestab igavesti;
16. teda, kes juhtis oma rahvast kõrbes, sest tema heldus kestab igavesti;
17. teda, kes lõi surnuks vägevad kuningad, sest tema heldus kestab igavesti;
18. ja lõi maha suurtsugu kuningad, sest tema heldus kestab igavesti,
19. Siihoni, emorlaste kuninga, sest tema heldus kestab igavesti,
20. ja Oogi, Baasani kuninga, sest tema heldus kestab igavesti,
21. ja andis nende maa pärisosaks, sest tema heldus kestab igavesti,
22. pärisosaks oma sulasele Iisraelile, sest tema heldus kestab igavesti;
23. teda, kes meid meelde tuletas meie alanduses, sest tema heldus kestab igavesti,
24. ja vabastas meid meie vaenlaste käest, sest tema heldus kestab igavesti;
25. teda, kes annab kõigele lihale roa, sest tema heldus kestab igavesti!
26. Täna taeva Jumalat, sest tema heldus kestab igavesti!

Psalm 137

1. Paabeli jõgede kaldail, seal me istusime ja nutsime, kui mõtlesime Siionile.
2. Rimmelgate otsa, mis seal olid, me riputasime oma kandleid.
3. Sest seal küsisid meilt meie vangiviijad laulu sõnu ja meie piinajad rõõmulaule: 'Laulge meile Siioni laule!'
4. Kuidas me võime laulda Issanda laulu võõral pinnal?
5. Kui ma sind unustan, Jeruusalemm, siis ununegu mu parem käsi!
6. Jäägu mu keel kinni suulae külge, kui ma sinule ei mõtleks, kui ma ei paneks Jeruusalemma oma ülemaks rõõmuks!
7. Tuleta meelde, Issand, Jeruusalemma hukatuse päeva Edomi laste vastu, kes ütlesid: 'Kiskuge maha, kiskuge alusmüürini maha, mis on temas!'
8. Paabeli tütar, sa laastatav! Õnnis on see, kes sulle tasub sedamööda, kuidas sa meile oled teinud.
9. Õnnis on see, kes võtab su väikesed lapsed ja rabab nad vastu kaljut.

Psalm 138

1. Taaveti laul. Ma tänan sind kõigest oma südamest, jumalate ees ma mängin sulle!
2. Ma kummardan su püha templi poole ja tänan su nime su helduse ja ustavuse pärast; sest suuremaks, kui on kõik su kuulsus, oled sa teinud oma töötuse.
3. Sel päeval, mil ma appi hüüdsin, vastasid sa mulle; sa tegid mind julgeks, mu hinges on tugevus.
4. Sind, Issand, tänavad kõik ilmamaa kuningad, kui nad kuulevad sinu suu töötusi,
5. ja nad laulavad Issanda teedel, et suur on Issanda au.
6. Sest Issand on kõrge ja näeb madalat, aga kõrgi ta tunneb kaugelt ära.
7. Kuigi ma käin keset kitsikust, elustad sina mind; mu vaenlaste viha vastu sa sirutad oma käe ja su parem käsi aitab mind.
8. Issand viib mu asja lõpule. Issand, sinu heldus kestab igavesti! Ära jäta maha oma kätetööd!

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul. Issand, sa uurid mind läbi ja tunnud mind.
2. Sina tead, millal ma maha istun ja millal ma tõusen; sa mõistad kaugelt ära mu mõtted.
3. Sa mõõdad ära mu käimise ja mu pikali-olemise, ja kõik mu teed on sulle tuttavad.
4. Sõna ei ole veel mu keelel, kui ennäe - sina, Issand, tead selle kõik ära.
5. Tagant ja eest sa ümbritsed mind ja paned oma pihu mu peale.
6. See tundmine on minule imeline, see on liiga kõrge, et saaksin sellest jagu.
7. Kuhu ma võiksin minna su Vaimu eest? Ja kuhu ma põgeneksin su palge eest?
8. Kui ma astuksin taevasse, siis oled sina seal; kui ma teeksin endale aseme surmavalda, vaata, sina oled seal!
9. Kui ma võtaksin koidutiivad ja asuksin elama viimse mere äärde,
10. siis sealgi su käsi juhataks mind ja su parem käsi haaraks minust kinni.
11. Ja kui ma ütleksin: 'Katku mind pimedus ja valgus mu ümber saagu ööks!',
12. siis pimedus ei oleks pime sinu ees, vaid öö oleks nagu päev, pimedus oleks otsekui valgus.
13. Sest sina valmistasid mu neerud ja kudasid mind mu ema ihus.
14. Ma tänan sind, et olen nii kardetavalt imeliselt loodud. Imelised on sinu teod, seda tunneb mu hing hästi.
15. Mu luud ei olnud varjul sinu eest, kui mind salajas loodi, kui mind maa sügavuses imeliseks kooti.
16. Su silmad nägid mind juba mu eos ja su raamatusse kirjutati kõik päevad, mis olid määratud, ehk küll ühtainustki neist ei olnud olemas.
17. Ent kui kallid on mulle sinu mõtted, oh Jumal! Kui väga suur on nende arv!
18. Kui ma hakkaksin neid ära lugema, oleks neid rohkem kui liiva. Kui ma ärkan, olen ma alles sinu juures.
19. Oh, et sa, Jumal, surmaksid õelad! Ja et minust taganeksid verevalajad,
20. kes sinust räägivad salalikult, kes silmakirjaks tõstavad häält, need sinu vaenlased!
21. Kas ma neid, kes sind vihkavad, Issand, ei peaks vihkama, ja kas ei peaks mulle olema tülkad need, kes tõusevad sinu vastu?
22. Täie vihaga ma vihkan neid, nad on saanud mu vaenlasteks.
23. Oh Jumal, uuri mind ja tunne ära mu süda! Katsu mind läbi ja tunne ära mu mõtted!
24. Vaata, kas ma olen valuteel ja juhata mind igavesele teele!

Psalm 140

1. Laulujuhatajale: Taaveti laul.
2. Vabasta mind, Issand, kurjade inimeste käest, varja mind vägivaldsete meeste eest,
3. kes mõtlevad kurja oma südames ja iga päev õhutavad võitlusi!
4. Nemad teritavad oma keelt nagu madu; rästikumürk on nende huulte all. Sela.
5. Hoi mind, Issand, õela käte eest, varja mind vägivaldsete meeste eest, kes mõtlevad mu samme peatada!
6. Uhked on mulle salajasse pannud paelad ja köied, nad on laotanud võrgud tee peale ja on mulle seadnud püünised. Sela.
7. Ma ütlesin Issandale: Sina oled mu Jumal! Kuule, Issand, mu anumise häält!
8. Issand Jumal, sa mu võimas abi! Sina kaitsed mu pead tapluse päeval.
9. Issand, ära sa täida õela himustust! Ära lase õnnestuda tema kavatsust, muidu nad suurustavad! Sela.
10. Nende sapp, kes mind ümber piiravad, nende huulte vaev katku neid endid!
11. Tuliseid süsi sadagu nende peale, kukuta nad sügavatesse aukudesse, kust nad ei saa üles tõusta!
12. Keelekandja mees ärgu püsigu maa peal, vägivaldsel mehel olgu õnnetusi; need ajagu teda järjest taga!
13. Ma tean, et Issand ajab viletsa kohtuasja ja teeb vaesele õige otsuse.
14. Tõesti, õiged tänavad su nime, õiglased jäävad elama su palge ette.

Psalm 141

1. Taaveti laul. Issand, ma hüüan sind appi, tõtta mu juurde; kuule mu häält, kui ma hüüan su poole!
2. Olgu mu palve suitsutusohvriks su palge ees, ja mu käte tõstmine olgu õhtuseks roahvriks!
3. Issand, pane valvur mu suu ette, hoidja mu huulte uksele!
4. Ära lase mu südant pöörduda paha asja poole, et ma üleannetult teeksin ülekohtu tegusid õeluses koos meestega, kes teevad nurjatust, ega sööks nende maiuspalasid!
5. Õige löögu mind; see on heldus! Ja ta nuhelgu mind; see on õli mu pea peale! Ärgu mu pea keeldugu sellest! Sest veel pisut aega, ja minu palve läheb täide nende õnnetustes!
6. Kui nende valitsejad tõugatakse kaljudelt, siis kõik mõistavad, kui õiged on minu sõnad.
7. Nagu maad oleks küntud ja lõhestatud, nõnda pillutatakse nende luud surmavalla suhu.
8. Sest mu silmad, Issand Jumal, vaatavad sinule. Sinu juures ma otsin pelgupaika, ära lase mu hinge hukka minna!
9. Hoia mind paela eest, mis mulle on pandud, ja nurjatusetegijate püünise eest!
10. Õelad langegu üheskoos oma võrkudesse, kuni mina neist mööda lähen!

Psalm 142

1. Taaveti õpetuslaul; palve, kui ta oli koopas.
2. Oma häält tõstes ma kisendan Issanda poole, oma häält tõstes ma anun Issandat.
3. Ma valan välja oma kaebuse tema ette, ma annan temale teada oma ahastuse.
4. Kui minu vaim nõrkeb mu sees, siis sina tunned mu teerada. Teele, mida ma käin, on minu jaoks peidetud püünised.
5. Vaata paremale poole ja näe, et mul ei ole, kes mind tunneks. Pelgupaik on mu eest hävinud, ükski ei hooli mu hingest.
6. Ma kisendan sinu poole, Issand! Ma ütlen: Sina oled mu pelgupaik, mu osa elavate maal!
7. Pane tähele mu halisemist, sest ma olen väga nõder! Vabasta mind mu tagaajajate käest, sest nad on minust tugevamad!
8. Vii välja mu hing vangist tänama sinu nime! Õiged käivad mu ümber, kui sina mulle head teed.

Psalm 143

1. Taaveti laul. Issand, kuule mu palvet, pane tähele mu anumist! Oma ustavuses vasta mulle, oma õiguses!
2. Ja ära mine kohtusse oma sulasega, sest ükski elav inimene ei ole õige sinu palge ees!
3. Sest vaenlane jälitab mu hinge, ta rõhub maha mu elu, ta paneb mind istuma pimedusse nagu need, kes on ammugi surnud.
4. Mu vaim nõrkeb mu sees ja mu süda tunneb jubedust mu rinnus.
5. Ma meenutan muistseid päevi, ma mõtisklen kõigist su tegudest, ma mõlgutan meeles su kätetöid.
6. Ma laotan oma käed laiali sinu poole, mu hing himustab su järele nagu janunev maa. Sela.
7. Vasta mulle peatselt, Issand! Mu vaim on lõppemas! Ära pane oma palet mu eest varjule, et ma ei saaks nende sarnaseks, kes lähevad alla hauda!
8. Anna mulle vara kuulda oma heldust, sest ma loodan sinu peale! Anna mulle teada tee, mida pean käima, sest sinu poole ma tõstan oma hinge!
9. Kisu mind ära, Issand, mu vaenlaste käest; sinu kaitse alla ma kipun!
10. Õpeta mind tegema sinu meelt mööda, sest sina oled mu Jumal! Sinu hea Vaim juhatagu mind tasasel maal!
11. Issand, elusta mind oma nime pärast, vii välja mu hing kitsikusest oma õiguse pärast!
12. Ja hävita mu vaenlased oma helduse pärast, ja kaota ära kõik, kes mu hinge rõhuvad, sest ma olen sinu sulane!

1. Taaveti laul. Tänatud olgu Issand, mu kalju, kes õpetab mu käsi lahinguks ja mu sõrmi sõjaks,
2. tema, kes on mu heldus ja mu mäelinnus, mu kindel varjupaik ja mu päästja, minu kilp ja see, kelle juures ma pelgupaika otsin; ta alistab minule mu rahva.
3. Oh Issand! Mis on inimene, et sa tahad teda tunda? Mis on inimlaps, et sa paned teda tähele?
4. Inimene on tuuleõhu sarnane: tema päevad on nagu mööduv vari.
5. Issand, kalluta oma taevaid ja tule alla, puuduta mägesid, et need suitseksid!
6. Löö välku ja pilluta nad laiali, läkita oma nooled ja peleta neid!
7. Siruta oma käed ülalt, päästa ja tõmba mind välja suurest veest, võõramaa laste käest,
8. kelle suu räägib tühja ja kelle parem käsi on valetaja käsi!
9. Jumal, ma laulan sulle uue laulu! Ma mängin kümnekeelsel naablil sinule,
10. kes annad abi kuningaile, kes päästsid oma sulase Taaveti kurja mõõga eest.
11. Päästa mind ja vabasta mind võõramaa laste käest, kelle suu räägib tühja ja kelle parem käsi on valetaja käsi,
12. et meie pojad oleksid noorpõlves nagu hästi kasvatatud taimed, ja meie tütreid nagu templi ehituses ilusasti voolitud nurgasambad,
13. et meie aidad oleksid täis ning annaksid iga liiki vilja, et meie lambakari kasvaks tuhandekordseks ja kümne tuhande kordseks meie nurmedel,
14. et meie veised oleksid tiined, et ei juhtuks kahju ega kaotust, et ei oleks hädakisa meie tänavatel!
15. Õnnis on rahvas, kelle käsi nõnda käib. Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand.

Psalm 145

1. Taaveti kiituslaul. Ma tõstan sind kõrgeks, mu Jumal, sa kuningas! Ja ma tänan su nime ikka ja igavesti!
2. Iga päev ma tänan sind ja kiidan su nime ikka ja igavesti!
3. Suur on Issand ja kõrgeks kiidetav, tema suurus on uurimatu!
4. Rahvapõlv ülistab rahvapõlvele sinu tegusid, ja nad kuulutavad sinu suurt vägevust.
5. Sinu võimsuse toredat hiilgust ja su imeasju tahan ma meeles mõlgutada.
6. Sinu kardetavast jõust räägitagu ja ma jutustan sinu suurtest töödest.
7. Su suure headuse mälestust kuulutatagu ja su õiguse üle hõisatagu!
8. Armuline ja halastaja on Issand, pika meelega ja suur helduselt.
9. Hea on Issand kõigile ja tema halastus on üle kõigi tema tegude.
10. Sind ülistavad, Issand, kõik sinu teod, ja su vagad tänavad sind.
11. Nemad kõnelevad sinu riigi auhiilgusest ja nad räägivad su vägevusest,
12. et teada anda inimestele tema vägevust ja tema riigi auhiilguse ilu.
13. Sinu riik on kõigi ajastute riik ja sinu valitsus kestab rahvapõlvest rahvapõlve.
14. Issand toetab kõiki, kes on langemas, ja tema tõstab püsti kõik, kes on küüru vajutatud.
15. Kõikide silmad ootavad sind ja sina annad neile nende roa omal ajal;
16. sina avad oma käe ja täidad kõik, mis elab, hea meelega.
17. Õige on Issand kõigil oma teedel ja vaga kõigis oma tegudes.
18. Issand on ligi kõigile, kes teda appi hüüavad, kõigile, kes teda tões appi hüüavad.
19. Tema teeb nende meele järgi, kes teda kardavad, ja ta kuuleb nende kisendamist ning aitab neid.
20. Issand hoiab kõiki, kes teda armastavad, ja hävitab kõik õelad.
21. Issanda kiitust rääkigu mu suu ja kõik liha andku tänu tema pühale nimele ikka ja igavesti!

Psalm 146

1. Halleluuja! Kiida, mu hing, Issandat!
2. Ma tahan Issandat kiita oma eluaja! Ma tahan oma Jumalale mängida, niikaua kui mind on!
3. Ärge lootke vürstide peale, inimlaste peale, kelle käes ei ole abi!
4. Kui tema vaim välja läheb, siis ta pöördub tagasi oma mulda; selsamal päeval kaovad tema kavatsused.
5. Õnnis on see, kelle abi on Jaakobi Jumal, kelle lootus on Issanda peale, oma Jumala peale,
6. kes on teinud taeva ja maa, mere ja kõik, mis seal sees on, kes on ustav igavesti,
7. kes mõistab õiglast kohut neile, kellele liiga tehakse, kes annab leiba näljastele. Issand päästab lahti, kes on kinni seotud.
8. Issand avab pimedate silmad; Issand seab püsti need, kes on küüru vajutatud. Issand armastab õigeid.
9. Issand kaitseb võõraid, ta peab ülal vaeslapsi ja lesknaisi; kuid õelate teed ta saadab nurja.
10. Issand on kuningas igavesti, sinu Jumal, Siion, põlvest põlve! Halleluuja!

Psalm 147

1. Halleluuja! Jah, hea on mängida meie Jumalale; jah, kaunis ja kohane on kiituslaul.
2. Issand ehitab Jeruusalemma, tema kogub Iisraeli hajutatud.
3. Ta parandab need, kelle süda on murtud, ja seob kinni nende valusad haavad.
4. Tema määrab tähtede arvu ja nimetab neid kõiki nimepidi.
5. Meie Issand on suur ja vägev rammult; tema mõistus on määratu.
6. Issand peab ülal viletsaid, aga õelad alandab maani.
7. Laulge Issandale tänuga, mängige kandlel kiitust meie Jumalale,
8. kes katab taeva paksude pilvedega, kes valmistab maale vihma, kes laseb targata rohu mägedele,
9. ta annab loomadele nende toidu ja kaarnapoegadele, kes teda hüüavad.
10. Temale ei meeldi hobusevägi ega ole tal head meelt jalameeste säärtest.
11. Issandal on hea meel neist, kes teda kardavad, kes loodavad tema helduse peale.
12. Ülista, Jeruusalemm, Issandat! Siion, kiida oma Jumalat!
13. Sest tema on teinud tugevaks su väravate riivid, tema õnnistab su lapsi sinu sees.
14. Ta annab rahu su piirile, ta küllastab su tuumaka nisuga.
15. Ta läkitab oma ütlused maa peale, rutusti jookseb tema sõna.
16. Ta annab lund nagu villa, ta külvab halla nagu tuhka.
17. Ta viskab oma jääd nagu palukesi: kes võib püsida tema külma ees?
18. Ta läkitab oma sõna ja sulatab nad; ta laseb oma tuult puhuda ja veed vulisevad.
19. Ta annab teada oma sõna Jaakobile ja Iisraelile oma määrused ja seadused.
20. Nõnda ei ole tema teinud ühelegi paganarahvale, ja tema seadusi ei ole nad tundnud. Halleluuja!

Psalm 148

1. Halleluuja! Kiitke Issandat taevastest, kiitke teda ülal kõrgustes!
2. Kiitke teda, kõik tema inglid! Kiitke teda, kõik tema väehulgad!
3. Kiitke teda, päike ja kuu! Kiitke teda, kõik valguse tähed!
4. Kiitke teda, taevaste taevad, ja kõik veed taevaste peal!
5. Kiitku nad Issanda nime, sest kui tema käskis, siis nad loodi!
6. Ja ta püstitas nad alatiseks ja igaveseks; tema andis määruse, ja sellest nad ei astu üle.
7. Kiitke Issandat maa pealt, mereloomad ja kõik mere sügavused,
8. tuli ja rahe, lumi ja udu, marutuul, kes teeb tema sõna järgi,
9. mäed ja kõik kingud, viljapuud ja kõik seedrid;
10. metsloomad ja kõik koduloomad, roomajad ja tiivulised linnud;
11. ilmamaa kuningad ja kõik rahvahõimud, vürstid ja kõik ilmamaa kohtumõistjad;
12. ka noored mehed ja neitsid, vanad koos noortega!
13. Kiitku nad Issanda nime, sest tema nimi üksi on kõrge; tema aulisus ulatub üle maa ja taeva!
14. Ja tema on tõstnud kõrgele sarve oma rahvale, kõigile oma vagadele, kiituslauluks Iisraeli lastele, rahvale, kes on tema lähedal. Halleluuja!

Psalm 149

1. Halleluuja! Laulge Issandale uus laul, tema kiituslaul vagade koguduses!
  2. Iisrael rõõmustagu oma tegijast! Siioni lapsed ilutsegu oma kuningast!
  3. Nad kiitku ringtantsus tema nime, trummide ja kanneldega mängigu nad temale!
  4. Sest Issandal on hea meel oma rahvast, ta ehib viletsad päästega.
  5. Vagad ilutsegu au sees, nad hõisaku oma voodites!
  6. Neil olgu suus Jumala ülistus ja käes kaheterane mõök,
  7. et valmistada kättemaks paganarahvaile ja nuhtlus rahvahõimudele,
  8. et siduda nende kuningad ahelaisse ja panna jalaraudu nende auväärset mehed,
  9. et saata täide nende kohta kirja pandud kohtuotsus! See on auks kõigile tema vagadele.
- Halleluuja!

Psalm 150

1. Halleluuja! Kiitke Jumalat tema pühamus! Kiitke teda tema võimsas taevalaotuses!
2. Kiitke teda tema vägevate tegude pärast! Kiitke teda tema määratud suurust mööda!
3. Kiitke teda pasuna helidega! Kiitke teda naabli ja kandlega!
4. Kiitke teda trummide ja ringtantsudega! Kiitke teda keelpillide ja viledega!
5. Kiitke teda helisevate simblitega! Kiitke teda kumisevate simblitega!
6. Kõik, kellel on eluõhku, kiitku Issandat! Halleluuja!

Õpetussõnad

Peatükk 1

1. Saalomoni, Taaveti poja, Iisraeli kuninga õpetussõnad
2. tarkuse ja õpetuse tundmaõppimiseks, mõistlike sõnade mõistmiseks,
3. et võtta õpetust targaks käitumiseks, õigluseks ja õiguseks ning õigeks eluviisiks,
4. et anda kogenematuile oidu, noortele teadmisi ja otsustusvõimet -
5. kes tark on, see kuuleb seda ja võtab veelgi enam õpetust; kes aru saab, see omandab oskuse
6. õpetus- ja tähendamissõnade, tarkade meeste ütluste ja nende mõistatuste mõistmiseks.
7. Issanda kartus on tunnetuse algus, meeletud põlgavad tarkust ja õpetust.
8. Kuule, mu poeg, oma isa õpetust ja ära jäta tähele panemata oma ema juhatus,
9. sest need on su peale ilupärjaks ja kaela ümber keeks!
10. Mu poeg! Kui patused sind ahvatlevad, siis ära nõustu!
11. Kui nad ütlevad: 'Tule meiega! Varitseme verd, luurame süütut ilma põhjusega,
12. neelame neid otseku surmavald, elusalt ja tervelt nagu haudaminejaid,
13. küllap me siis leiame kõiksugust kallist vara ja täidame oma kojad saagiga.
14. Heida liisku meie keskel ja meil kõigil olgu ühine kukkur!' -
15. siis, mu poeg, ära mine nendega seda teed, hoia oma jalg nende radadelt!
16. Sest nende jalad jooksevad kurja poole ja nad tõttavad verd valama.
17. Ent asjatu on võrku laotada kõigi tiivuliste nähes:
18. sest nad varitsevad omaenese verd, luuravad omaenese hinge.
19. Niisugune tee on igapähele, kes ahnitseb kasu: selle omanikult võetakse hing.
20. Tarkus hüüab tänavail, annab oma häält kuulda turgudel,
21. kisendab lärmakates paikades, kõneleb oma sõnu linnavärvate suus:
22. 'Kui kaua te, rumalad, armastate rumalust? Kui kaua meeldib hoopelajail hoobelda ja alpidel vihata teadmist?
23. Pöörduge minu noomimise alla! Vaata, ma lasen teile volata oma vaimu, teen teile teatavaks oma sõnad.
24. Et ma olen kutsunud, aga te olete tõrkunud, olen sirutanud oma käe, aga ükski pole tähele pannud,
25. ja et te pole hoolinud mitte ühestki minu nõust ega ole tahtnud mu noomimist,
26. siis naeran minagi teie õnnetust, pilkan, kui teie kohkumine tuleb,
27. kui teie kohkumine tormina tuleb ja teie õnnetus tuulekeerisena saabub, kui häda ja ahastus teile kallale kipuvad.
28. Siis nad hüüavad mind, aga mina ei vasta, otsivad mind, aga ei leia.
29. Sellepärast et nad on vihanud tunnetust ega ole valinud Issanda kartust,
30. et nad ei ole hoolinud minu nõust, vaid on põlastanud kõiki mu noomitusi,
31. peavad nad siis sööma oma tegude vilja ja küllastuma oma kavatsustest.
32. Sest rumalaid tapab nende taganemine ja alpe hukkab nende hooletus.
33. Aga kes mind kuulab, võib julgesti elada ja olla muretu, kurja kartmata.'

Peatükk 2

1. Mu poeg! Kui sa mu sõnad vastu võtad ja mu käsud enesele talletad,
2. lased oma kõrva tarkust tähele panna, pöörad südame arukuse poole,
3. jah, kui sa mõistuse appi kutsud ja tood oma hääle kuuldavale arukuse heaks,
4. kui sa seda otsid nagu hõbedat ja püüad leida nagu peidetud varandust,
5. siis sa mõistad Issanda kartust ja leiad Jumala tunnetuse.
6. Sest Issand annab tarkuse, tema suust tuleb tunnetus ja arukus.
7. Tema talletab õigetele edu, on kilbiks neile, kes elavad laitmatult,
8. kaitstes õiguse radu ja valvates oma vagade teed.
9. Siis sa mõistad õiglust ja õigust, ja seda, mis õige on - kõiki häid teid.
10. Sest siis tuleb tarkus su südamesse ja tunnetus hakkab meeldima su hingele.
11. Otsustusvõime valvab su üle, arukus kaitseb sind,
12. päästes sind kurjalt teelt, meeste käest, kes räägivad pööraselt,
13. kes hülgevad sirged rajad, et käia pimedatel teedel,
14. kes röömustavad kurja tehes, hõiskavad pööraste roimade juures,
15. kelle rajad on kõverad ja kelle teed on eksiteed.
16. See hoiab sind ka võõra naise eest, muulasest naise eest, kes räägib meelitavaid sõnu,
17. kes on hüljanud oma noorpõlve sõbra ja on unustanud oma Jumala seaduse.
18. Sest tema koda vajub alla surma poole ja tema teed varjude riiki.
19. Ükski, kes tema juurde sisse läheb, ei tule tagasi ega jõua taas eluradadele.
20. See on siis selleks, et sa võiksid käia heade teel ja hoida õigete radu,
21. sest õiglased tohivad elada maa peal ja vagad sinna järele jääda,
22. aga õelad hävitatakse maa pealt ja truudusemurdjad pühitakse ära.

Peatükk 3

1. Mu poeg, ära unusta mu õpetust, vaid su süda hoidku alal mu käsud,
2. sest need lisavad sulle pikka iga, eluaastaid ja rahu!
3. Heldus ja tõde ärgu jätku sind maha! Seo need enesele ümber kaela, kirjuta need oma südamelauale,
4. siis sa leiad armu ja heaskiitu Jumala ja inimeste silmis!
5. Looda Issanda peale kõigest südamest ja ära toetu omaenese mõistusele!
6. Õpi teda tundma kõigil oma teedel, siis ta teeb su teerajad tasaseks!
7. Ära ole iseenese silmis tark! Karda Issandat ja tagane kurjast!
8. See on su ihule terviseks ja luudele-liikmetele kosutuseks.
9. Austa Issandat oma varandusega ja uudseviljaga kõigest oma saagist,
10. siis su aidad täituvad küllusega ja veiniaamid ajavad üle!
11. Mu poeg, ära põlga Issanda karistust ja ärgu olgu sulle vastumeelne tema noomimine,
12. sest keda Issand armastab, seda ta karistab otsekui isa poega, kellele ta head tahab!
13. Õnnis on inimene, kes leiab tarkuse, ja inimene, kes jõuab arusaamisele,
14. sest sellest on rohkem kasu kui hõbedast ja rohkem tulu kui kullast.
15. See on kallim kui pärlid, ja ükski asi, mida sa ihaldad, ei ole sellega võrreldav.
16. Selle paremal käel on pikk iga ja vasakul käel rikkus ning au.
17. Selle teed on armsad teed ja kõik selle rajad on rahu.
18. See on elupuuks neile, kes sellest kinni haaravad, õnnis, kes seda suudab hoida.
19. Issand on tarkusega rajanud maa, arukusega valmistanud taeva.
20. Tema teadmisel lõhkevad sügavused ja pilved tilguvad kastet.
21. Mu poeg, ära kaota neid silmist: säilita arukus ja otsustusvõime,
22. siis on need su hingele eluks ja kaela ümber kaunistuseks.
23. Siis sa võid käia oma teed julgesti, su jalg ei tarvitse komistada.
24. Kui sa heidad puhkama, siis pole sul vaja karta, vaid sa saad magada ja su uni on magus.
25. Ei sa siis karda äkilist hirmutust ega õelate õnnetust, kui see tuleb.
26. Sest Issand on kõigil su teedel ja hoiab su jalga püünise eest.
27. Ära keela head neile, kes seda vajavad, kui su käel on jõudu seda teha!
28. Ära ütle oma ligimesele: 'Mine praegu ära ja tule teinekord tagasi, küll ma homme annan', kui sa seda kohe saad teha!
29. Ära kavatse kurja oma ligimese vastu, kui ta elab usaldavalt su juures!
30. Ära riidle ühegi inimesega põhjusega, kui ta ei ole sulle kurja teinud!
31. Ära ole kade mehele, kes on vägivaldne, ja ära vali ühtegi tema teedest,
32. sest pöörane on Issanda meelest järele, aga õigetega on tema osadus!
33. Issanda needus on õela kojas, aga ta õnnistab õiglase eluaset.
34. Pilkajaile on temagi pilkaja, aga alandlikele annab ta armu.
35. Targad pärivad au, aga albid kannavad häbi.

Peatükk 4

1. Kuulge, pojad, isa manitsust, ja pange tähele, et õpiksite arukust!
2. Sest ma annan teile hea õpetuse, ärge hüljake mu juhatust!
3. Kui ma alles olin oma isa poeg, õrn ja ainus oma ema hoole all,
4. siis õpetas mind mu isa ja ütles mulle: Su süda hoidku minu sõnu, pea mu käske, siis sa jääd elama!
5. Taotle tarkust, taotle arukust - ära seda unusta - ära kaldu kõrvale mu suu sõnadest!
6. Ära seda hülga, siis see hoiab sind; armasta seda, siis see kaitseb sind!
7. Tarkuse algus on see: taotle tarkust ja taotle arukust kogu oma varanduse hinnaga.
8. Pea seda kõrgeks, siis see ülendab sind, kui sa seda süleled, siis see austab sind!
9. See paneb sulle pähe ilupärja, kingib sulle kauni krooni.
10. Kuula, mu poeg, ja võta vastu mu sõnad, siis saab sulle palju eluaastaid!
11. Ma õpetan sulle tarkuseteed, ma juhin sind õigeisse rööpaisse.
12. Kui sa seal käid, siis on su samm vaba, ja kui sa jooksed, siis sa ei komista.
13. Haara kinni õpetusest, ära lase lahti, hoia seda, sest see on su elu!
14. Ära mine õelate rajale ja ära astu kurjade tee!
15. Jäta see, ära käi seal, hoidu sellest ja mine mööda!
16. Sest nad ei saa magada, enne kui nad kurja on teinud; neilt võetakse uni, kui nad kedagi ei ole saanud panna komistama.
17. Sest nad söövad õeluse leiba ja joovad vägivalla veini.
18. Aga õigete rada on otsekui valgusepaistus, mis muutub üha selgemaks, kuni päev on saabunud.
19. Õelate tee on nagu pilkane pimedus: nad ei tea, mille peale nad komistavad.
20. Mu poeg, pane tähele mu sõnu, pööra oma kõrv mu kõnede poole!
21. Ära kaota neid enesel silmist, hoia need oma südames;
22. sest need on eluks sellele, kes need leiab, ja terviseks kogu ta ihule!
23. Hoia oma südant enam kui kõike muud, mida tuleb hoida, sest sellest lähtub elu!
24. Saada enesest ära valelik suu ja hoidu huulte väärusest!
25. Su silmad vaadaku otse ja su pilk olgu suunatud ettepoole!
26. Pane tähele oma jala suunda, siis on kõik su teed kindlad!
27. Ära kaldu paremale ega vasakule, hoia oma jalga kurjast!

Peatükk 5

1. Mu poeg, pane tähele mu tarkust, pööra oma kõrv minu arusaamise poole,
2. et tallele panna head nõu ja et su huuled võiksid säilitada teadlikkuse!
3. Sest võõra naise huuled tilguvad mett ja tema suulagi on libedam kui õli.
4. Aga viimaks on ta kibe nagu koirohi, terav otsekui kaheterane mõök.
5. Ta jalad lähevad alla surma, ta sammud veavad pörguhaua poole.
6. Ta ei pea silmas elurada, ta jäljed ekslevad, ilma et ta märkakski.
7. Seepärast, mu pojad, kuulake mind, ja ärge lahkuge mu suu sõnadest!
8. Hoia oma tee temast kaugel ja ära mine tema koja ukse ligi,
9. et sa ei annaks oma au mitte teistele ega oma aastaid armutule,
10. et võõrad ei küllastuks sinu varast ja su töövaev ei läheks muulase kotta,
11. et sa viimaks ei hakkaks vinguma, kui su liha ja ihu on lõppenud,
12. ega ütleks: 'Miks ma küll vihkasin õpetust ja miks mu süda põlgas noomitust?
13. Miks ma ei kuulanud juhatajate häält ega pööranud kõrva õpetajate poole?
14. Peagi oleksin sattunud lausa õnnetusse keset kogukonda ja kogudust!'
15. Joo vett oma kaevust, voolavat vett oma allikast!
16. Kas peaksid su lätted valguma tänavale, su veeojad turgudele?
17. Kuulugu need ainult sinule, aga mitte koos sinuga võõraile!
18. Olgu õnnistatud su allikas ja tunne rõõmu oma noorpõlve naisest,
19. kes on otsekui armas emahirv, kena kaljukits - ta rinnad joovastagu sind igal ajal, eksi alati tema kallistustesse.
20. Miks peaksid, mu poeg, eksima võõra naise juurde, kaisutama võõramaa naise põue?
21. Sest mehe teed on Issanda silme ees ja tema paneb tähele kõiki ta jälgi.
22. Õelat tabavad tema enese süüteod ja teda peetakse kinni tema enese patukõitega.
23. Ta sureb õpetuse puudusest ja läheb eksiteele suurest rumalusest.

Peatükk 6

1. Mu poeg, kui oled hakanud käendajaks oma ligimesele, kui oled löönud kätt võõra heaks,
2. kui oled oma suu sõnade pärast võrku mässitud, oma suu sõnade pärast kinni püütud,
3. siis tee ometi, mu poeg, enese päästmiseks nõnda, sest sa oled ju sattunud oma ligimese võimusesse: mine, alanda ennast ja anu oma ligimest!
4. Ära anna und oma silmadele ega suikumist laugudele!
5. Päästa end gasellina lõksu eest või otsekui lind püüdja käest!
6. Mine sipelga juurde, sina laisk, vaatle tema viise ja saa targaks!
7. Kuigi tal ei ole pealikut, ülevaatajat ega valitsejat,
8. valmistab ta siiski suvel oma leiva ja kogub lõikusajal oma toiduse.
9. Kui kaua sa, laisk, magad, millal sa ärkad unest?
10. Veel pisut und, pisut tukkumist, pisut pikutamist ristas kätega,
11. siis tuleb vaesus sulle kallale otsekui röövel ja puudus nagu relvastatud mees.
12. Kõlvatu inimene, nurjatu mees, käib, vale suus,
13. pilgutab silmi, annab jalaga märku, viitab sõrmedega,
14. tal on kavalus südames, ta kavatseb kurja, ta külvab alati riidu.
15. Seepärast tuleb tema õnnetus äkitselt, ta murtakse silmapilkselt ja abi ei ole.
16. Neid kuut asja vihkab Issand, jah, seitse on tema hingele jäledad:
17. ülbed silmad, valelik keel, käed, mis valavad süütut verd,
18. süda, mis sepitseb nurjatuid kavatsusi, jalad, mis kiiresti jooksevad kurja poole,
19. valetunnistaja, kes väidab valet, ja see, kes külvab riidu vendade vahel.
20. Pea, mu poeg, oma isa käsku ja ära hülga oma ema juhatust!
21. Seo need alatiseks oma südame külge, mähi need enesele ümber kaela!
22. Need juhtigu sind, kui sa kõnnid, valvaku sind, kui sa magad, ja kõnelgu sinuga, kui sa ärkad!
23. Sest käsk on lamp ja õpetus on valgus, ja korralekutsuvad manitsused on elutee,
24. et sind hoida halva naise eest, võõramaa naise libeda keele eest.
25. Ära himusta oma südames tema ilu ja ära lase ennast kütkestada tema silmalaugudest!
26. Sest hooranaise jaoks jätkub pätsist leivast, aga teise mehe naine püüab kallist hinge.
27. Kas keegi võib kanda põues tuld, ilma et ta riided põleksid?
28. Kas keegi võib käia tuliste süte peal, ilma et ta jalad kõrbeksid?
29. Nõnda on sellega, kes läheb oma ligimese naise juurde: ei jää karistamata ükski, kes puutub temasse!
30. Eks põlata varast, isegi kui ta varastab, et oma kõhtu täita, kui tal on nälg?
31. Ja tabamise korral peab ta tasuma seitsmekordselt, ära andma kogu oma koja varanduse.
32. Kes abielunaisega abielu rikub, on meeletu; seda teeb ainult see, kes oma hinge tahab hävitada.
33. Teda tabab nuhtlus ning häbi ja tema teotust ei saa ära pühkida.
34. Sest armukadedusest tekib mehe viha ja ta ei halasta kättemaksupäeval.
35. Ta ei hooli mingist lepitushinnast ega rahuldu, kuigi sa lisaksid kingitusi.

Peatükk 7

1. Mu poeg, hoia mu sõnu ja pane mu käsud enesele tallele!
2. Pea mu käske, et sa jääksid elama, hoia mu õpetust kui oma silmatera!
3. Seo need enesele sõrmede ümber, kirjuta need oma südamelauale!
4. Ütle tarkusele: 'Sa oled mu õde!' ja hüüa arukust sugulaseks,
5. et see hoiaks sind võõra naise eest, võõramaa naise eest, kes räägib libedaid sõnu.
6. Sest oma koja aknast, aknaavast ma vaatasin
7. ja nägin kogenematute seas, märkasin poiste hulgas arutut noormeest:
8. ta käis mööda tänavat kuni selle nurgani ja sammus siis naise koja poole,
9. videvikus, kui päev jõudis õhtule, südaööl ja pimedas.
10. Ja vaata, naine tuli temale vastu, hooraehes ja kavala südamega.
11. Ta oli rahutu ja isemeelne, ta jalad ei püsinud kodus:
12. mõnikord oli ta tänaval, mõnikord turgudel, ja ta varitses iga nurga juures.
13. Ta haaras temast kinni, suudles teda ja ütles temale häbitu näoga:
14. 'Ma pidin viima tänuohvreid ja ma tasusin täna oma töötused.
15. Seepärast ma tulin välja sulle vastu, sind otsima, ja ma leidsin su.
16. Ma katsin oma voodi vaipadega, kirju Egiptuse lõuendiga.
17. Ma riputasin voodisse mürri, aaloed ja kaneeli.
18. Tule, joobume kallistustest hommikuni, tundkem rõõmu armastusest!
19. Sest mu mees ei ole kodus, ta läks pikale teekonnale.
20. Ta võttis rahakukru kaasa, ta tuleb koju alles täiskuu ajaks.'
21. Ta võrgutas teda paljude meelitussõnadega, ahvatles oma libedate huultega.
22. Äkitselt läks mees temale järele, nagu härg, keda viiakse tappa, otsekui jalarauad meeletu karistuseks,
23. nagu lind, kes tõttab võrku ega tea, et see maksab tema hinge, kuni nool lõhestab ta maksa.
24. Ja nüüd, pojad, kuulge mind, ja pange tähele mu suu sõnu!
25. Ärgu pöördugu su süda tema teedele, ära eksi tema radadele!
26. Sest palju on mahalööduid, keda tema on viinud langusele, rohkesti on neid, keda tema on tapnud.
27. Tema koda on põrgutee - see viib alla surma kambritesse.

Peatükk 8

1. Eks hüüa tarkus, eks tõsta arukus häält?
2. Küngastel tee ääres, teelahkmetel, on ta võtnud aset.
3. Väravate kõrval, linna sissekäigus, seal, kus udest sisse minnakse, kisendab ta:
4. 'Teile, mehed, ma hüüan, ja mu hää l kõlab inimlastele!
5. Öppige, rumalad, mõistlikkust, ja albid, hakake aru saama!
6. Kuulge, sest ma räägin tõtt ja mu huuled on avatud õigeks asjaks!
7. Jah, mu suulagi toob kuuldavale tõe, aga õelus on mu huultele jäle.
8. Kõik mu suu sõnad on siirad, neis pole midagi kavalat ega väära.
9. Need kõik on selged arukale ja õiged neile, kes on leidnud tunnetuse.
10. Võtke vastu mu õpetus, aga mitte hõbedat, pigem teadlikkus kui valitud kuld!
11. Sest tarkus on parem kui pärlid ja ükski ihaldatav asi ei ole sellega võrdne.
12. Mina, tarkus, olen mõistlikkuse naaber, ja ma leian tunnetuse ning targa nõu.
13. Issanda kartus on kurja vihkamine. Ma vihkan kõrkust ja ülbust, halbu eluviise ja pöörast suud.
14. Mul on nõu ja kordaminek, ma olen mõistus, mul on võimus.
15. Minu abiga valitsevad kuningad ja võimukandjad korraldavad õiglust.
16. Minu abiga valitsevad vürstid ja suursugused, kõik õiged kohtumõistjad.
17. Mina armastan neid, kes armastavad mind, ja kes otsivad mind, need leiavad minu.
18. Minu juures on rikkus ja au, jääv varandus ja hüvang.
19. Minu vili on kullast parem, parem koguni kui puhas kuld, ja mu saak on parem kui valitud hõbe.
20. Ma jäin õigluse rajale, keset õiguse jalgteid,
21. et anda jõukust neile, kes mind armastavad, ja et täita nende varakambreid.
22. Issand lõi mind oma töö alguses, esimesena oma tööst muistsel ajal.
23. Igavikust alates on mind eraldatud, ürgajast peale, enne maailma algust.
24. Ma olen sündinud enne sügavusi, enne kui puhkesid allikad.
25. Veel enne kui mäed paigale pandi, enne künkaid sündisin mina,
26. kui ta veel ei olnud teinud maad ega maastikku, ei maailma esimest tolmu kübetki.
27. Kui tema valmistas taevad, olin mina seal, siis kui ta joonistas sõõri sügavuse pinnale,
28. kui ta kinnitas pilved ülal, kui said jõuliseks sügavuse allikad,
29. kui ta merele pani piiri, et veed ei astuks üle tema käsust, kui ta kinnitas maa alused,
30. siis olin mina tema kõrval kui lemmiklaps, olin päevast päeva temale rõõmuks, mängisin igal ajal tema ees,
31. mängisin tema maailma maa peal ja tundsin rõõmu inimlastest.
32. Ja nüüd, pojad, kuulge mind! Õndsad on need, kes hoiavad minu teed.
33. Kuulge õpetust ja saage targaks, ärge jätke seda tähele panemata!
34. Õnnis on inimene, kes kuulab mind, kes päevast päeva valvab mu ustel, on vahiks mu uksepiitade juures.
35. Sest kes leiab minu, leiab elu ja saab Issanda hea meelega osaliseks.
36. Aga kes ei taba mind, teeb kahju oma hingele; kõik, kes vihkavad mind, armastavad surma.'

Peatükk 9

1. Tarkus ehitas enesele koja, raius oma seitse sammast.
2. Ta tappis tapaloomad, segas veini, kattis lauagi valmis.
3. Ta läkitas oma teenijad, laskis hüüda linna küngastel:
4. 'Kes on kogenematu, pöördugu siia!' Napiarulisele ta ütles:
5. 'Tulge, sööge mu leiba ja jooge mu segatud veini!
6. Jätke maha rumalus, et jääksite elama, ja käige arukuse teel!'
7. Kes õpetab pilkajat, toob iseenesele häbi, ja kes noomib õelat, sellele jääb külge halb märk.
8. Ära noomi pilkajat, et ta sind ei vihkaks, noomi tarka, ja ta armastab sind!
9. Anna targale, ja ta saab veelgi targemaks, õpeta õiglast, ja ta võtab veelgi enam õpetust!
10. Issanda kartus on tarkuse algus ja Kõigepühama äratundmine on arukus.
11. Sest minu läbi saavad su päevad paljuks ja su eluaastad jätkuvad.
12. Kui oled tark, siis oled tark iseenese jaoks; ja kui oled pilkaja, siis pead sedagi üksinda kandma.
13. Meeletusenaine on rahutu, rumalus ei tunne midagi.
14. Ta istub oma koja uksele, istme peal linna küngastel,
15. kutsudes möödaminejaid, neid, kes käivad otseradu:
16. 'Kes on kogenematu, pöördugu siia!' Ja napiarulisele ta ütleb:
17. 'Varastatud vesi on magus ja salajas söödud leib on hõrk.'
18. Aga teine ei teagi, et seal on kadunud hinged, et tema kutsutud on põrgu sügavustes.

Peatükk 10

1. Saalomoni õpetussõnad: Tark poeg rõõmustab isa, aga alp poeg on emale meelehärmiks.
2. Ülekohtuselt saadud varandustest pole kasu, aga õiglus päästab surmast.
3. Issand ei lase nälgida õiget hinge, aga ta tõrjub tagasi õelate himu.
4. Laisk käsi toob vaesuse, aga virgad käed teevad rikkaks.
5. Taibukas poeg kogub suvel, aga poeg, kes lõikusajal magab, teeb häbi.
6. Õige pea peale tulevad õnnistused, aga õelate suus peitub vägivald.
7. Mälestus õigest jääb õnnistuseks, aga õelate nimi kõduneb.
8. Kes on südameilt tark, võtab käsud vastu, aga huultelt meeletu libastub.
9. Kes elab laitmatult, elab julgesti, aga kelle teed on kõverad, selle käsi käib halvasti.
10. Kes pilgutab silmi, põhjustab valu, ja huultelt meeletu libastub.
11. Õiglase suu on eluallikas, aga õelate suus peitub vägivald.
12. Vihkamine õhutab riidu, aga armastus katab kinni kõik üleastumised.
13. Mõistliku huultel leidub tarkust, aga meeletu seljale on vitsa vaja.
14. Targad panevad tallele, mida teavad, aga rumala suu toob hukatuse lähedale.
15. Rikka varandus on tema tugev linn, vaestele on nende vaesus hukatuseks.
16. Õige inimese töötasu on eluks, õela tulu on patuks.
17. Kes hoiab õpetust, on elurajal, aga kes põlgab noomimist, eksib ära.
18. Kes peab salaviha, selle huuled on valelikud, ja kes ajab laimujuttu, on alp.
19. Kus on palju sõnu, seal ei puudu üleastumine, aga kes talitseb oma huuli, on mõistlik.
20. Õiglase keel on valitud hõbe, õelate süda on vähe väärt.
21. Õiglase huuled kosutavad paljusid, aga rumalad surevad arunappuse pärast.
22. See on Issanda õnnistus, mis teeb rikkaks, ja oma vaev ei lisa sellele midagi juurde.
23. Albile meeldib teha häbitegusid, aga mõistlikule mehele meeldib tarkus.
24. Mida õel kardab, see tabab teda, aga õigete igatsus rahuldatakse.
25. Kui torm üle käib, siis pole enam õelat, aga õigel on igavene alus.
26. Nagu äädikas hammastele ja suits silmadele, nõnda on laisk sellele, kes tema läkitab.
27. Issanda kartus jätkab elupäevi, aga õelate aastaid lühendatakse.
28. Õigete ootus on rõõm, aga õelate lootus hukkub.
29. Issanda tee on kindluseks laitmatule, aga kurjategijaile on ta hukatuseks.
30. Õige ei kõigu ialgi, aga õelad ei jää maale elama.
31. Õiglase suu edendab tarkust, aga valelik keel hävitatakse.
32. Õiglase huuled teavad, mis on meelepärane, aga õelate suu on pöörane.

Peatükk 11

1. Valed kaalud on Issanda meelest jäledus, aga õigest vihist on tal hea meel.
2. Tuleb uhkus, tuleb ka häbi, aga alandlikel on tarkus.
3. Ausus juhib õiglasi, aga valelikkus hävitab truudusemurdjad.
4. Varandusest pole kasu vihapäeval, aga õiglus päästab surmast.
5. Õiglus tasandab vagale tema tee, aga õel langeb oma õeluse läbi.
6. Õigete õiglus päästab neid, aga truudusemurdjaid vangistab nende oma himu.
7. Kui õel inimene sureb, siis ta lootus hävib, ja rumalate ootus kaob.
8. Õige päästetakse hädast, aga õel satub sinna tema asemel.
9. Suuga hävitab jumalatu oma ligimese, aga õiged pääsevad teadlikkuse läbi.
10. Õigete õnnest hõiskab linn ja õelate hukkumisest tuntakse rõõmu.
11. Õigete õnnistusest kerkib linn, aga õelate suu kisub selle maha.
12. Napiaruline on, kes halvustab oma ligimest, aga arukas mees on vait.
13. Kes käib keelekandjana, reedab saladusi, aga kes on ustava vaimuga, varjab neid.
14. Kus ei ole juhtimist, seal langeb rahvas, aga kus on palju nõuandjaid, seal on abi.
15. Kes asub käendajaks võõrale, selle käsi käib halvasti, aga kes käendamist ei salli, võib olla muretu.
16. Veetlev naine saavutab au ja virgad saavutavad rikkuse.
17. Kes osutab halastust, teeb head iseenele, aga kalk teeb valu oma ihule.
18. Õel teenib petise palga, aga õigluse külvaaja tõelise tasu.
19. Kes püsib õigluses, jääb elama, aga kes taotleb kurja, saab surma.
20. Need, kel valelik süda, on Issanda meelest jäledad, aga tal on hea meel neist, kelle tee on laitmatu.
21. Käsi selle peale! Kuri ei jää karistuseeta, aga õigete sugu pääseb.
22. Otsekui kuldrõngas sea kärsas on ilus naine, kel puudub peenetundelisus.
23. Õigete igatsuseks on ainult hea, õelate ootuseks viha.
24. Üks jagab välja, aga saab üha lisa, teine hoiab varandust, ometi on puudus käes.
25. Hing, kes jagab õnnistust, kosub, ja kes kastab teisi, seda ennastki kastetakse.
26. Kes keelab vilja, seda sajatab rahvas, aga müüja peale tuleb õnnistus.
27. Kes taotleb head, leiab tunnustuse, aga kes kavatseb kurja, seda ennast see tabab.
28. Kes loodab oma rikkuse peale, langeb, aga õiged haljendavad nagu lehed.
29. Kes oma koja hooletusse jätab, löikab tuult, ja rumal saab targale sulaseks.
30. Õiglase vili on elupuu, aga tark saab hinged.
31. Vaata, õigele tasutakse maa peal, saati siis õelale ja patusele.

Peatükk 12

1. Kes armastab hoiatust, armastab teadlikkust, aga kes vihkab noomimist, on juhm.
2. Hea inimene saab Issandalt tunnustuse, aga kurja nõuga mehe ta mõistab hukka.
3. Õeluse pärast ei jää inimene püsima, aga õigete juur on kõikumatu.
4. Tubli naine on oma mehe kroon, aga häbitu on otsekui mädanik tema luudes.
5. Õiglaste mõtted on õiged, õelate nõuanne on pettus.
6. Õelate sõnad varitsevad verd, aga ausate suu päästab varitsetavad.
7. Õelad kummutatakse ja neid ei ole enam, aga õigete koda jääb püsima.
8. Meest kiidetakse tema mõistuse pärast, aga meelesegane on põlatud.
9. Parema on olla tähtsusetu, kel ometi on ori, kui ennast laiutada ja olla leivata.
10. Õige hoolib oma looma hingest, aga õelate halastuski on julm.
11. Kes oma põldu harib, sel on leiba küllalt, aga kes tühja taga ajab, on meeletu.
12. Õel himustab kurjade saaki, aga õigete juur kinnitatakse.
13. Kurja püüdis on huulte üleastumises, aga õige pääseb hädast.
14. Oma suu viljast saab igaüks küllalt head, ja inimese kätetöö tuleb tagasi temale enesele.
15. Rumala tee on ta enese silmis õige, aga tark võtab nõu kuulda.
16. Rumala pahameel saab kohe teatavaks, aga tark katab solvangu kinni.
17. Tõe kõneleja kuulutab õigust, aga valetunnistaja pettust.
18. Mõni paiskab sõnu otsekui mõõgapisteid, aga tarkade keel on terviseks.
19. Tõehuuled kestavad igavesti, aga valelik keel on üürikeseks.
20. Kes kavatsevad kurja, neil on pettus südames, aga kes annavad rahu nõu, võivad rõõmu tunda.
21. Õigele ei tule midagi halba, aga õelad on täis õnnetust.
22. Valelikud huuled on Issanda meelest jäledad, aga ustavad on temale meelepärased.
23. Tark inimene varjab, mida ta teab, aga alpide süda kuulutab nende rumalust.
24. Kärmete käsi valitseb, aga laisk peab orjama.
25. Mure mehe südames painutab teda, aga hea sõna teeb temale rõõmu.
26. Õige hoiab eemale halvast, aga õelaid eksitab nende oma tee.
27. Laisk ei saa küpsetada jahisaaki, aga inimese kallis vara on virkus.
28. Õigluse rajal on elu, ja sillutatud teel ei ole surma.

Peatükk 13

1. Tark poeg kuulab isa õpetust, aga pilkaja ei kuula sõitlustki.
2. Oma suu viljast sööb mees head, aga autute igatsuseks on vägivald.
3. Kes valvab oma suud, hoiab oma hinge, aga huulte ammuliajajat tabab hukatus.
4. Laisa hing igatseb asjata, aga virkade hing kosub.
5. Õige vihkab valelikkust, aga õel toimib vastikult ja häbiväärselt.
6. Õigus kaitseb seda, kelle tee on laitmatu, aga õelus kukutab patuse.
7. Üks näib rikkana, aga tal ei ole midagi, teine näib vaesena, aga tal on palju vara.
8. Mehe hinge lunahind on tema rikkus, aga vaesel pole vaja sõitlust kuulda.
9. Õigete valgus paistab rõõmsasti, aga õelate lamp kustub ära.
10. Ülbusest tõuseb riid, aga kes nõu kuulda võtavad, on targad.
11. Hõlpsalt saadud varandus kahaneb, aga kes kogub vähehaaval, kasvatab seda.
12. Pikk ootus teeb südame haigeks, aga täideläinud igatsus on elupuu.
13. Kes põlgab sõna, teeb enesele kahju, aga kes kardab käsku, saab tasu.
14. Targa õpetus on eluallikas surmapaelttest pääsemiseks.
15. Peenetundelisus toob poolehoidu, aga hoolimatute tee on hukatus.
16. Taibukas teeb kõike teadlikult, aga alp näitab oma rumalust.
17. Õel käskjalg toob õnnetuse, aga ustav saadik toob tervise.
18. Vaesus ja häbi on sellel, kes ei hooli õpetusest, aga kes noomimist tähele paneb, seda austatakse.
19. Täideläinud igatsus on hingele armas, kurjast hoidumine on alpide meelest hirmus.
20. Kes tarkadega läbi käib, saab targaks, aga kes alpidega seltsib, selle käsi käib halvasti.
21. Õnnetus ajab taga patuseid, aga õiged saavad palgaks õnne.
22. Hea inimene jätab pärandi lastelastelegi, aga patuse vara talletatakse õigele.
23. Kehvade uudismaa annab palju leiba, aga mõni hukkub ülekohtu tõttu.
24. Kes vitsa ei tarvita, vihkab oma poega, aga kes teda armastab, karistab teda aegsasti.
25. Õige sööb nii palju, kui ta süda kutsub, aga õelate kõht on tühi.

Peatükk 14

1. Tark naine ehitab enesele koja, aga rumalus kisub selle maha oma kätega.
2. Ausasti elab, kes Issandat kardab, aga eksiteedel käib, kes teda põlgab.
3. Rumala suus on vits ta uhkusele, aga tarku kaitsevad nende huuled.
4. Kus pole härgi, seal puudub vili, aga härja rammuga saab palju saaki.
5. Tõetruu tunnistaja ei valeta, aga valetunnistaja sepitseb valesid.
6. Pilkaja otsib tarkust ilmaaegu, aga arukale on tunnetus kerge.
7. Mine ära albi mehe juurest, sest seal sa ei märka teadlikke huuli.
8. Mõistliku mehe tarkus on tunda oma teed, aga alpide rumalus eksitab.
9. Rumalad pilkavad süüohvrit, aga õigete keskel on hea meel.
10. Süda tunneb omaenese kibedust ja võõras ei saa segada tema rõõmu.
11. Õelate koda hävitatakse, aga õigete telk haljendab.
12. Mehe meelest on mõnigi tee õige, aga lõpuks on see surmatee.
13. Naerdeski võib süda valutada ja rõõmule võib järgneda meeolehärm.
14. Truudusetu süda küllastub oma viisidest, aga hea mees oma tegudest.
15. Lihtsameelne usub iga sõna, aga taiplik paneb tähele oma samme.
16. Tark kardab ja hoidub kurjast, aga alp on jultunud ja enesekindel.
17. Kes on äkilise vihaga, talitab meeletult, salasepitsejat meest vihatakse.
18. Lihtsameelsed pärivad rumaluse, aga tarku kroonitakse teadlikkusega.
19. Kurjad peavad kummardama heade ees ja õelad õigete väravais.
20. Kehva vihkab tema sõbergi, aga rikast armastavad paljud.
21. Kes põlgab oma ligimest, teeb pattu, aga kes halastab hädaliste peale, on õnnis.
22. Eks eksi ju need, kes kavatsevad kurja? Aga heldus ja tõde on nendega, kes kavatsevad head.
23. Igast vaevanägemisest on kasu, aga tühjast kõnest ainult kahju.
24. Tarkade kroon on nende rikkus, alpide rumalus jääb rumaluseks.
25. Tõetruu tunnistaja päästab hingi, aga kes sepitseb valesid, petab.
26. Issanda kartuses on tugeva lootus ja varjupaik tema lastele.
27. Issanda kartus on eluallikas surmapaelttest pääsemiseks.
28. Rahva rohkus on kuninga uhkus, aga rahva vähesus on vürsti hukk.
29. Pikameelsel on palju arukust, aga kannatamatu näitab suurimat rumalust.
30. Südamerahu on ihule eluks, aga kadetus on otsekui mädanik luudes.
31. Kes rõhub viletsat, teotab tema Loojat, aga kes halastab vaese peale, austab Loojat.
32. Õel kukutatakse tema kurjuse pärast, aga õigel on surmaski varjupaik.
33. Mõistliku südames hingab tarkus, aga alpide sees pole seda tunda.
34. Õiglus ülendab rahvast, aga patt on teotuseks rahvahõimudele.
35. Kuningal on hea meel targast sulasest, aga tema viha tabab häbiväärselt toimijat.

1. Rahulik vastus vaigistab raevu, aga haavav sõna õhutab viha.
2. Tarkade keel teeb tundmise heaks, aga alpide suu laseb voolata rumalust.
3. Issanda silmad on igas paigas, valvates kurje ja häid.
4. Keele mahedus on elupuu, aga selle valelikkus murrab vaimu.
5. Meeletu laidab oma isa õpetust, aga kes noomimist tähele paneb, teeb targasti.
6. Õige kojas on palju vara, aga õela saak jääb tarvitamata.
7. Tarkade huuled külvavad teadmisi, aga alpide süda ei tee nõnda.
8. Õelate ohver on Issandale jäle, aga õigete palve on temale meelepärane.
9. Õela tee on Issanda meelest jäle, aga ta armastab õigusenõudjat.
10. Rajalt lahkuja karistus on karm, noomimise vihkaja peab surema.
11. Surmavald ja kadupaik on lahti Issanda ees, saati siis inimlaste südamed.
12. Pilkaja ei armasta, et teda noomitakse, tarkade juurde ta ei lähe.
13. Rõõmus süda teeb näo rõõmsaks, aga südamevalus pekstakse vaim rusuks.
14. Mõistlik süda otsib tunnetust, aga alpide suu leiab toitu rumalusest.
15. Viletsal on kõik päevad pahad, aga rõõmsal südamel on alati pidu.
16. Parem pisut Issanda kartuses kui suur varandus ja rahutus selle juures.
17. Parem taimetoit armastusega kui nuumhärg, mille juures on vihkamine.
18. Raevutsev mees õhutab tüli, aga pikameelne vaigistab riidu.
19. Laisa tee on nagu kibuvitsahekk, aga õigete rada on sillutatud.
20. Tark poeg rõõmustab isa, aga alp inimene põlgab ema.
21. Rumalus on rõõmuks sellele, kel puudub aru, aga arukas mees käib otse.
22. Nõupidamiseta nurjuvad kavatsused, aga lähevad korda paljude nõuandjate abiga.
23. Inimesel on rõõm, kui ta suu oskab vastata, ja sõna õigel ajal - küll see on hea.
24. Targal läheb elurada ülespidi, et ta pääseks põrgust, mis on all.
25. Issand kisub maha kõrkide koja, aga ta kinnitab lesknaise raja.
26. Kurjad kavatsused on Issandale jäledad, aga heatahtlikud sõnad on puhtad.
27. Kes ahnitseb kasu, jätab oma koja hooletusse, aga kes vihkab meelega, jääb elama.
28. Õige süda mõtleb, mida vastata, aga õelate suu purskab kurjust.
29. Issand on õelatest kaugel, aga ta kuuleb õigete palveid.
30. Silmade särast rõõmustab süda, hea sõnum kosutab luid-liikmeid.
31. Kõrv, mis kuulab eluks vajalikku noomimist, jääb tarkade seltsi.
32. Kes ei hooli õpetusest, põlgab oma hinge, aga kes kuulab noomimist, saab targa südame.
33. Issanda kartus on tarkuse kool, aga enne au on alandus.

Peatükk 16

1. Inimesel on küll südamesoovid, aga Issandalt tuleb, mida keel peab kostma.
2. Kõik mehe teed on ta enese silmis selged, aga Issand katsub vaimud läbi.
3. Veereta oma tööd Issanda peale, siis su kavatsused lähevad korda.
4. Issand on kõik teinud otstarbekohaselt, nõnda ka öela õnnetuspäeva jaoks.
5. Iga südameilt ülbe on Issanda meelest järele, käsi selle peale - seesugune ei jää karistusele!
6. Armastuse ja ustavuse abiga lepitatakse süü, ja Issanda kartuse tõttu hoidutakse kurjast.
7. Kui mehe teed meeldivad Issandale, siis ta paneb tema vaenlasedki temaga rahu tegema.
8. Parem pisut õiglusega kui palju tulu ülekohtuga.
9. Inimese süda kavandab oma teed, aga Issand juhib tema sammu.
10. Otsus on kuninga huultel: kohut mõistes tema suu ei eksi.
11. Õige margapuu ja vaekausid on Issanda päralt, kõik vihid kukrus on tema tehtud.
12. Ülekohut teha on kuningate meelest järele, sest aujärg kinnitatakse õigluses.
13. Õiglased huuled on kuningale meelepärased ja ta armastab seda, kes õigust kõneleb.
14. Kuninga viha on surma käskjalg, aga tark mees püüab seda lepitada.
15. Kuninga lahke nägu tähendab elu ja tema poolehoid on otsekui kevadine vihmapiiv.
16. Kui palju parem on hankida tarkust kui kulda, ja arukuse hankimine on hõbedast olulisem.
17. Õigete tee on hoidumine kurjast; oma hinge hoiab, kes oma teed tähele paneb.
18. Uhkus on enne langust ja kõrkus enne komistust.
19. Parem olla koos vaestega alandlik kui kõrkidega saaki jagada.
20. Kes sõna tähele paneb, leiab õnne, ja kes loodab Issanda peale, on õnnis.
21. Kel tark süda, seda nimetatakse mõistlikuks, ja mahedad huuled edendavad õpetust.
22. Mõistus on omanikule eluallikaks, aga rumalus on rumalatele karistuseks.
23. Targa süda teeb tema suu targaks ja edendab ta huultel õpetust.
24. Sõbralikud sõnad on nagu kärjemesi, magusad hingele ja kosutuseks kontidele.
25. Mehe meelest on mõnigi tee õige, aga lõpuks on see surmatee.
26. Nälg aitab töömeest töös, sest ta oma suu sunnib teda.
27. Kõlvatu mees kaevab hukatuseaugu ja tema huultel on otsekui kõrvetav tuli.
28. Salakaval mees tõstab riidu ja keelepeksja lahutab sõbrad.
29. Mees, kes kasutab vägivalda, ahvatleb oma ligimest ja viib ta teele, mis ei ole hea.
30. Kes silmi pilgutab, see mõtleb riukaid; kes huuled kokku pigistab, sel on pahategu otsustatud.
31. Hallid juuksed on ilus kroon, mis saavutatakse, kui ollakse õigluse teel.
32. Pikameelne on parem kui kangelane, ja kes valitseb iseene üle, on parem kui linna vallutaja.
33. Liisku heidetakse kuuehõlmas, aga selle otsus on Issandalt.

Peatükk 17

1. Parem kuiv paluke rahus kui kojatäis ohvriliha riiuga.
2. Tark sulane valitseb häbitu perepoja üle ning jagab pärisosa nagu üks vendadest.
3. Sulatuspott on hõbeda ja ahi kulla jaoks, aga Issand katsub südamed läbi.
4. Kurjategija paneb tähele nurjatuid huuli, petis kuulab kurjakuulutavat keelt.
5. Kes kehva pilkab, teotab tema Loojat, ei jää karistusest, kes tunneb rõõmu teise õnnetusest.
6. Lapselapsed on vanade kroon ja laste uhkuseks on nende vanemad.
7. Selge jutt ei sobi rumalale, veel vähem siis vale kõne vürstile.
8. Meelehea on andja silmis nagu võlukivi: kuhu ta iganes pöördub, seal on tal edu.
9. Kes üleastumise kinni katab, otsib armastust, aga kes seda meelde tuletab, lahutab ennast sõbrast.
10. Noomitus mõjub arukale rohkem kui sada hoopid albile.
11. Õel inimene püüab aina vastu hakata, ent temale läkitatakse kallale julm käskjalg.
12. Pigemini tulgu mehele vastu karu, kellelt pojad on rõõvitud, kui alp oma rumalusega.
13. Kes head kurjaga tasub, selle kojast ei lahku õnnetus.
14. Kes alustab tüli, päästab otsekui vee valla: seepärast jäta järele, enne kui puhkeb riid!
15. Õela õigeks- ja õige hukkamõistja - need mõlemad on Issanda meelest jäledad.
16. Mis kasu on rahast albi käes, kui tal ei ole soovi omandada tarkust?
17. Tõeline sõber armastab igal ajal ja hädas tuleb ilmsiks, kes on vend.
18. Arutu on inimene, kes kätt lööb, kes hakkab käendajaks oma ligimese ees.
19. Kes armastab tüli, armastab üleastumist; kes teeb oma ukse kõrgeks, otsib hukatust.
20. Kel valelik süda, ei leia õnne, ja kes oma keelega keerutab, langeb õnnetusse.
21. Alp on meelehärmiks oma sünnitajale ja rumala isa ei tunne rõõmu.
22. Rõõmus süda toob head tervenemist, aga rõhutud vaim kuivatab luudki.
23. Õel võtab põuest vastu meelehead, et teha kõveraks õiguse teid.
24. Arukal on tarkus näo ees, aga albi silmad sihivad maailma otsa.
25. Alp poeg on kurvastuseks isale ja meelekibeduseks oma sünnitajale.
26. Ei ole hea karistada õiget ega peksta õilsat tema õigluse pärast.
27. Kes oma sõnu peatab, on arukas, ja mõistlik mees on külmavereline.
28. Isegi rumalat peetakse targaks, kui ta vaikib, ja mõistlikuks, kui ta oma huuled kinni peab.

Peatükk 18

1. Kes end eraldab, otsib, mida ta himustab; kõige jõuga tülitseb ta.
2. Albil pole head meelt arukusest, küll aga oma arvamuste avaldamisest.
3. Kui tuleb ülekohtune, tuleb ka põlgus ja koos häbiga teotus.
4. Sõnad mehe suust on sügav vesi, tarkuseallikas on vulisev oja.
5. Ei ole hea olla õela poolt, et õiget kohtus väärata.
6. Albi huuled toovad riidu ja tema suu kutsub lööke.
7. Albi suu on hukatuseks temale enesele ja ta huuled on püüdepaelaks ta hingele.
8. Keelepeksja sõnad on nagu maiuspalad ja lähivad otse sisikonna soppidesse.
9. Isegi see, kes oma töös on loid, on hävitaja vend.
10. Issanda nimi on tugev torn: sinna jookseb õige ja leiab varju.
11. Rikka varandus on tema tugev linn ja ta enese kujutluses kõrge müüri sarnane.
12. Enne langust läheb inimese süda ülbeks, aga enne au on alandus.
13. Kui keegi vastab enne ärakuulamist, siis on see tema rumalus ja häbi.
14. Mehine meel talub haigust, aga kes võiks kannatada rusutud vaimu?
15. Mõistliku süda hangib teadlikkust ja tarkade kõrv otsib teadmisi.
16. And avab inimesele tee ja viib teda suurte ette.
17. Oma riiuasjas on esimesel õigus, kuni tuleb teine ja teda läbi katsub.
18. Liisk lõpetab tülid ja otsustab vägevate vahel.
19. Petetud venda on raskem võita kui tugevat linna, ja tülid on otsekui kindluse riiv.
20. Oma suu viljast saab mehe kõht täis, ta küllastub oma huulte saagist.
21. Surm ja elu on keele võimuses, ja kes seda armastab, saab süüa selle vilja.
22. Kes leiab naise, leiab õnne ja saab Issanda hea meele osaliseks.
23. Kehv kõneleb anudes, aga rikas vastab karmilt.
24. On sõpru, kes üksteist maha löövad, aga mõni sõber on ustavam kui vend.

Peatükk 19

1. Parem vaene, kes elab vagaduses, kui see, kel valelikud huuled ja ise on alp.
2. Arutu agarus pole hea, ja kelle jalgadel on kiire, eksib ära.
3. Inimese teed eksitab tema oma rumalus, aga ta süda kibestub Issanda vastu.
4. Varandus toob palju sõpru, aga vaene peab sõbrast lahkuma.
5. Valetunnistaja ei jää karistusega, ja kes sepitseb valesid, ei pääse.
6. Paljud lipitsevad ülemuse ees ja andja sõbrad on kõik.
7. Vaest vihkavad kõik ta vennad, veel enam hoiduvad sõbrad temast eemale; ajab ta taga sõnu, siis neid ei ole.
8. Kes hangib enesele tarkust, armastab oma hinge; kes hoiab arukust, leiab õnne.
9. Valetunnistaja ei jää karistusega, ja kes sepitseb valesid, hukkub.
10. Ei sobi albil nautida elu, veel vähem siis sulasel valitseda vürstide üle.
11. Arukus teeb inimese pikameelseks ja temale on auks üleastumine andeks anda.
12. Kuninga viha on nagu noore lõvi mõirgamine, aga tema lembus on otsekui kaste rohu peal.
13. Alp poeg on oma isale õnnetuseks, ja naise riidlemine on otsekui katuse alaline läbitilkumine.
14. Koda ja vara on isade pärand, aga arukas naine on Issandalt.
15. Laiskus langetab sügavasse unne ja hooletu hing näeb nälga.
16. Kes peab käsku, hoiab oma hinge; kes sellest ei hooli, peab surema.
17. Kes halastab kehva peale, laenab Issandale ja tema tasub talle ta heateo.
18. Karista oma poega, kuni veel on lootust, ja ära soovi tema surma!
19. Kelle viha on suur, peab kandma karistust, sest kui sa ta sellest vabastad, siis tuleb sul teha seda korduvalt.
20. Kuule nõu ja võta õpetust, et sa tulevikus oleksid targem!
21. Inimsüdames on palju kavatsusi, aga Issanda nõu saab teoks.
22. Inimesele on kasuks ta heldus, ja parem on olla vaene kui valelik mees.
23. Issanda kartus on eluks: siis võib magada rahulikult, ilma et õnnetus tabaks.
24. Laisk pistab käe kaussi, aga ei vii tagasi suu juurde.
25. Peksa pilkajat, siis saab kohtlane targaks, ja manitse mõistlikku, siis ta saab teadlikuks!
26. Kes kohtleb halvasti oma isa, ajab ära oma ema, see on häbitu ja häbematu poeg.
27. Loobu, mu poeg, õpetust kuulmast, kui tahad eemale eksida tarkuse sõnadest!
28. Kõlvatu tunnistaja pilkab õigust ja õelate suu ajab välja nurjatust.
29. Pilkajate jaoks on valmis kohtuotsused ja alpide seljale hoobid.

Peatükk 20

1. Vein paneb pilkama, vägijook lärmama, ja ükski, keda see paneb taaruma, pole tark.
2. Kuninga ähvardus on otsekui noore lõvi mõirgamine: kes teda vihastab, teeb pattu oma hinge vastu.
3. Mehele on auks hoiduda riiust, aga kõik meeletud hakkavad peale.
4. Laisk ei künna sügisel: lõikusajal ta ootab asjata.
5. Nõu on mehe südames nagu sügav vesi, aga arukas mees oskab seda ammutada.
6. Paljud inimesed kuulutavad omaenese headust, aga kes leiaks ühe ustava mehe?
7. Õige elab oma vagaduses, õnnelikud on ta lapsed pärast teda.
8. Kuningas, kes istub kohtujärjel, hajutab oma silmadega kõik kurja.
9. Kes võiks öelda: 'Ma olen oma südame puhtaks teinud, ma olen oma patust puhas'?
10. Kahesugune kaaluviht ja kahesugune vakk - ka need mõlemad on Issanda meelest jäledad.
11. Juba poisikese tegudest tuntakse, kas ta loomus on puhas ja õige.
12. Kuulja kõrva ja nägija silma - ka need mõlemad on Issand teinud.
13. Ära armasta und, et sa ei jääks vaeseks; hoia silmad lahti, siis saad leiba küllalt!
14. 'Halb, halb!' ütleb ostja, aga ära minnes ta kiitleb.
15. Olgu kulda ja palju pärleid, aga teadlikud huuled on veel kallimad.
16. Võta kuub sellelt, kes on hakanud käendajaks võõrale, muulaste pärast võta temalt pant!
17. Valega saadud leib on mõnele magus, aga pärast on ta suu täis sõmerat.
18. Nõu pidades lähevad kavatsused korda, ja ainult targal juhtimisel pea sõda.
19. Kes käib keelekandjana, paljastab saladusi: seepärast ära seltsi lobisejaga!
20. Kes neab oma isa ja ema, selle lamp kustub pilkases pimeduses.
21. Pärand, millega esmalt on kiire, ei too lõpuks õnnistust.
22. Ära ütle: 'Ma tasun kätte kurja eest!' Oota Issandat, küll tema aitab sind!
23. Kahesugune kaaluviht on Issanda meelest jäle, ja vale kaal ei ole hea.
24. Mehe sammud on Issandalt: kuidas võiks siis inimene tunda oma teed?
25. Inimesele on püüdepaelaks kergemeelne ütlus: 'See on pühitsetud!' ja alles pärast töotusi hakata järele mõtlema.
26. Tark kuningas puistab õelaid ja laseb ratta neist üle käia.
27. Inimese vaim on Issanda lamp: see uurib läbi kõik südamesopid.
28. Armastus ja ustavus hoiavad kuningat, ja ta toetab helduse läbi oma aujärge.
29. Noorte meeste uhkuseks on jõud, aga vanade ehteks on hallid juuksed.
30. Haavaarmid on kurja kasimiseks ja hoobid ihu soppide jaoks.

Peatükk 21

1. Kuninga süda on Issanda käes nagu veeojad: tema juhhib seda, kuhu ta iganes tahab.
2. Kõik mehe teed on ta enese silmis õiged, aga Issand katsub südamed läbi.
3. Teha, mis õige ja kohus - see on Issandale olulisem kui ohver.
4. Ülbed silmad ja hooplev süda, õelate lamp, on patt.
5. Virga kavatsused toovad küll kasu, aga kõik ruttajad saavad ometi kahju.
6. Valeliku keelega varanduste soetamine on surma otsijate hajuv tuulevine.
7. Õelate vägivald viib ära neid endid, sest nad ei taha õigust teha.
8. Süüdlase tee on kõver, aga süütu eluviis on õige.
9. Paremp on elada katusenurgas kui riiaka naisega ühises kijas.
10. Õela hing ihaldab kurja, ligimene ei leia armu tema silmis.
11. Kui pilkajat karistatakse, saab kohtlane targaks, ja kui tarka õpetatakse, võtab ta õpetust.
12. Õige pidagu silmas õela koda: õelad tõugatakse õnnetusse.
13. Kes sulle oma kõrva viletsa hädakisale, see peab ka ise karjuma vastust saamata.
14. Salajane and vaigistab viha ja kingitus põue - tugeva raevu.
15. Õigele on rõõmuks, kui tehakse õigust, aga kurjategijaile on see ehmatuses.
16. Inimene, kes eksib tarkuse teelt, peab minema puhkama surnute seltsi.
17. Kes armastab lõbu, jääb vaeseks meheks; kes armastab veini ja õli, ei saa rikkaks.
18. Õel jääb lunahinnaks õige eest ja ausate asemele jääb autu.
19. Paremp on elada kõrbemaal kui riiaka ja pahura naisega.
20. Targa kodus on kallist vara ja õli, aga alp inimene neelab need.
21. Kes taotleb õiglust ja headust, leiab elu, õiguse ja au.
22. Tark tõuseb vägevate linna ja kisub maha kantsi, mille peale nad lootsid.
23. Kes valvab oma suud ja keelt, hoiab oma hinge hädade eest.
24. Pilkaja on selle ülbe upsaka nimi, kes teeb oma tegusid määratus ülbuses.
25. Laisale on ta ihkamine surmaks, sest ta käed ei taha tööd teha.
26. Päev otsa himustab ta aina saada, aga õiglane annab ega keela.
27. Õelate ohver on jäledus, eriti kui seda tuuakse häbiteo eest.
28. Valetunnistaja hukkub, aga mees, kes midagi on kuulnud, võib alati rääkida.
29. Õel mees näitab jultunud nägu, aga õige kinnitab oma teid.
30. Issanda vastu ei aita tarkus, mõistus ega nõu.
31. Hobune seatakse valmis tapluse päevaks, aga võit on Issanda käes.

Peatükk 22

1. Aus nimi on kallim kui suur rikkus, hea kuulsus on parem kui hõbe ja kuld.
2. Rikas ja vaene kohtuvad, Issand on loonud need mõlemad.
3. Tark näeb hädaohtu ja poeb peitu, aga rumalad lähevad edasi ja saavad nuhelda.
4. Alandlikkuse ja Issanda kartuse tasu on rikkus, au ja elu.
5. Okkad ja paelad on valeliku teel: kes jääb neist eemale, hoiab oma hinge.
6. Juhata poiss ta tee peale, siis ta ei lahku sellelt ka vanas eas!
7. Rikas valitseb vaeste üle ja laenaja on laenuandja ori.
8. Kes külvab ülekohtu, lõikab viletsust ja tema viha vits saab otsa.
9. Kes on helde, seda õnnistatakse, sest ta annab oma leivast kehvale.
10. Aja pilkaja ära, siis lakkab riid, lõpeb tüli ning teotus!
11. Kes armastab südamepuhtust ja kelle huuled on armsad, selle sõber on kuningas.
12. Issanda silmad valvavad tunnetust, aga ta kummutab petise sõnad.
13. Laisk ütleb: 'Väljas on lõvi. Tapab mind viimaks keset turgu.'
14. Võõraste naiste suu on sügav haud: keda Issand on hukka mõistnud, see langeb sinna.
15. Meeletus on seotud poisi südamesse, aga karistusvits saadab selle temast kaugele.
16. Kes rõhub viletsat, et rikkaks saada, ja kes annab rikkale, sellele tuleb vaesus.
17. Pööra kõrv ja kuule tarkade sõnu ja pangu su süda tähele minu tundmist:
18. sest see on armas, kui sa neid eneses säilitad, kui need kõik su huultel on valmis.
19. Et Issand võiks olla su lootus, selleks ma õpetan täna sind, just sind.
20. Kas ma ei ole sulle kirjutanud kolm korda nõuandeid ja teadmisi,
21. et õpetada sulle tõde, tõe sõnu, et võiksid vastata oma läkitajale tõe sõnu?
22. Ära riisu viletsat, sellepärast et ta on vilets, ja ära rõhu vaest väravas,
23. sest Issand lahendab nende asja ja röövib nende röövijailt hinge.
24. Ära pea sõprust vihastujaga ja ära käi läbi raevutseva mehega,
25. et sa ei harjuks tema viisidega ega valmistaks püüdepaela oma hingele.
26. Ära ole nende seas, kes kätt löövad, kes hakkavad käendajaks võlgade eest!
27. Kui sul ei ole, millega maksta, miks peaks võetama su voodi su alt?
28. Ära nihuta igivana piirimärki, mille su esiisad on seadnud!
29. Kui näed meest, kes oma töös on tubli, siis on ta koht kuningate, mitte alama rahva teenistuses.

1. Kui sa istud valitsejaga leiba võtma, siis pane hästi tähele, mis sul ees on,
2. ja pane nuga kõri juurde, kui sa oled himukas.
3. Ära ihalda tema maiuspalu, sest see on petlik leib!
4. Ära näe vaeva rikkaks saamiseks, ära kuluta selleks oma mõistust:
5. kui sa pöörad oma pilgu selle peale, siis ei ole seda enam, sest rikkus saab enesele tiivad otsekui kotkas ja lendab ära taeva poole.
6. Ära söö kadeda leiba ja ära ihalda tema maiuspalu,
7. sest ta on selline, kes arvestab oma hinges: 'Söö ja joo!' ütleb ta sulle, aga ta süda ei ole sinuga.
8. Sa pead söödud palukese välja oksendama ja su ilusad sõnad osutuvad raisatuks.
9. Ära räägi albi kuuldes, sest ta põlgab su mõistlikke sõnu!
10. Ära nihuta igivana piirimärki ja ära mine vaeslaste põldudele,
11. sest nende lunastaja on vägev, tema lahendab nende riiuasja sinu vastu!
12. Pööra oma süda õpetuse ja kõrvad tarkussõnade juurde!
13. Ära hoidu poissi karistamast: kui sa teda vitsaga peksad, siis tal ei tule surra!
14. Sa peksad teda küll vitsaga, aga päästad tema hinge põrgust.
15. Mu poeg! Kui su süda saab targaks, siis rõõmustab minugi süda
16. ja mu neerud hõiskavad, kui su huuled räägivad õigust.
17. Su süda ärgu kadestagu patuseid, vaid kardata alati Issandat,
18. sest siis on sul tõesti tulevik ja su lootus ei kao.
19. Kuule, mu poeg, ja saa targaks ning juhi oma süda õigele teele!
20. Ära viibi veinijoojate ega lihaõgijate killas,
21. sest joodik ja õgija jäävad vaeseks ja uimane olek sunnib riietuma räbalaisse!
22. Kuule oma isa, kes sind on sigitanud, ja ära põlga oma ema, kui ta on vanaks saanud!
23. Osta tõtt ja ära seda müü, osta tarkust, õpetust ja arukust!
24. Õiglase isa võib tõesti hõisata, kes targa on sünnitanud, võib temast rõõmu tunda.
25. Olgu su isal ja emal rõõm, kes sinu on sünnitanud, hõisaku!
26. Anna, mu poeg, oma süda mulle ja su silmad tundku head meelt mu teest!
27. Sest hoor on sügav haud ja võõras naine on kitsas kaev.
28. Jah, ta varitseb otsekui rõõvel ja rohkendab truudusetuid inimeste seas.
29. Kellel on häda? Kellel on halb? Kellel on tüli? Kellel on kaebus? Kellel on haavad põhjusega? Kellel on tuhmid silmad?
30. Neil, kes viibivad veini juures, kes lähevad maitsma segatud veini.
31. Ära vaata veini, kuidas see punetab, kuidas see karikas sädeleb, hõlpsasti sisse läheb:
32. see salvab viimaks maona ja mürgitab otsekui rästik!
33. Su silmad näevad siis imelikke asju ja su süda räägib pöörasusi.
34. Sa nagu lamaksid keset merd ja magaksid masti tipus.
35. 'Mind löödi, aga ma ei saanud haiget, mind peksti, aga ma ei tundnudki! Millal ma ärkan? Ma tahan veelgi otsida sedasama.'

1. Ära kadesta kurje inimesi ja ära ihalda olla nende juures,
2. sest nende süda kavatseb vägivalda ja nende huuled räägivad paha!
3. Tarkusega ehitatakse koda ja arukusega kinnitatakse,
4. tunnetusega täidetakse kambrid igasuguse kalli ja kauni varaga.
5. Tark mees on tugev ja teadja mees tugevdab oma jõudu.
6. Sest targal juhtimisel sa võid pidada sõda, ja võit on seal, kus on rohkesti nõuandjaid.
7. Tarkus on rumalale kõrge - ta ei tee väravas oma suud lahti.
8. Kes kavatseb kurja, seda hüütakse salasepitsejaks.
9. Meeletu tegu on patt ja pilkaja on inimeste meelest järe.
10. Kui oled hädaajal arg, siis on su jõud vähene.
11. Päästa need, keda viiakse surma, ja peata, kes vanguvad tapmisele!
12. Kui sa ütled: 'Vaata, me ei teadnud seda', kas siis südamete läbikatsuja ei saa sellest aru? Su hinge hoidja teab seda ja tasub inimesele ta tegu mööda.
13. Söö, mu poeg, mett, sest see on hea, ja kärjemesi on su suulaele magus!
14. Tea, et nõnda on ka tarkus su hingele: kui sa selle leiad, siis on sul tulevik ja su lootus ei kao!
15. Ära varitse, õel, õige eluaset, ära hävita tema puhkepaika!
16. Sest õige langeb seitse korda ja tõuseb üles, aga õelad komistavad õnnetusse.
17. Ära tunne rõõmu oma vihamehe langusest ja ärgu hõisaku su süda, kui ta komistab,
18. et see ei oleks paha Issanda silmis, kui ta seda näeb, ja et ta ei pööraks oma viha tema pealt!
19. Ära ärritu kurjade pärast, ära kadesta õelaid,
20. sest kurjal ei ole tulevikku, õelate lamp kustub!
21. Mu poeg, karda Issandat ja kuningat, ära seltsi mässajatega, nendega, kes mõtlevad teisiti!
22. Sest äkitselt kerkib nendelt hukatus ja kes teab nende mõlema õnnetust?
23. Needki on tarkade sõnad: Erapoolikus kohtus ei ole hea.
24. Kes ütleb õelale: 'Sa oled õige', seda neavad inimesed, sajatavad rahvahulga;
25. aga neil, kes noomivad, käib käsi hästi ning neile tuleb õnn ja õnnistus.
26. Õige vastus on otsekui suudlus huultele.
27. Tee enne oma tööd väljas ja hari oma põldu, siis alles ehita enesele koda!
28. Ära ole põhjusetu tunnistajaks oma ligimese vastu, või tahad sa ometi petta oma huultega?
29. Ära ütle: 'Nõnda nagu tema tegi minule, nõnda teen mina temale, ma tasun mehele ta tegu mööda.'
30. Ma läksin mööda laisa põllust ja arutu inimese viinamäest,
31. ja vaata, see oli üleni kasvanud umbrohtu, selle pinda katsid nõgesed ja kiviaed oli maha kistud.
32. Kui ma seda nägin, siis panin südamesse, vaatasin ja võtsin õpetust:
33. veel pisut und, pisut tukkumist, pisut pikutamist ristis kätega,
34. siis tuleb vaesus sulle kallale otsekui röövel ja puudus nagu relvastatud mees.

1. Needki on Saalomoni õpetussõnad, mis Juuda kuninga Hiskija mehed on edasi andnud:
2. Jumala au on asja salajas hoida, aga kuningate au on asja uurida.
3. Taeva kõrgus, maa sügavus ja kuningate süda on uurimatud.
4. Eralda räbu hõbedast, siis tuleb sellest riist hõbesepa käes!
5. Eemalda õel kuninga eest, siis kinnitub ta aujärg õigluses!
6. Ära tee ennast tähtsaks kuninga ees ja ära asu suurte kohale,
7. sest on parem, kui sulle öeldakse: 'Tule siia üles!', kui et sind alandatakse ülema ees, keda su silmad on näinud.
8. Ära mine kiiresti kohtu ette, sest mis sa siis viimaks teed, kui su ligimene sind häbistab?
9. Lahenda oma riiuasi ligimesega, aga teise saladust ära ilmuta,
10. et kuulja sind ei laimaks ja sulle ei jääks halba kuulsust!
11. Õigel ajal räägitud sõnad on otsekui kuldõunad hõbevaagnail.
12. Otsekui kuldrõngas või kuldehe on tark noomija kuuljale kõrvale.
13. Otsekui lume külmus lõikusajal on ustav käskjalg oma läkitajale: ta jahutab oma isanda hinge.
14. Otsekui pilved ja tuul, mis ei too vihma, on mees, kes kiitleb annist, mis on ainult pettus.
15. Kannatlikkusega saab veenda valitsejat ja mahe keel murrab luud.
16. Kui sa leiad mett, siis söö mõõdukalt, et sa sellest ei küllastuks ja seda välja ei oksendaks!
17. Astugu su jalg harva su sõbra kotta, et ta sinust ei tüdineks ega hakkaks sind vihkama!
18. Mees, kes valet tunnistab oma ligimese vastu, on otsekui vasar, mõõk ja terav nool.
19. Otsekui haige hammas või lonkav jalg on usaldus kelmi vastu hädaajal.
20. Otsekui kisuks külmal päeval kuue seljast, või nagu äädikas leelise peale, on laulude laulmine kurvale südamele.
21. Kui su vihamehel on nälg, anna temale leiba süüa, ja kui tal on janu, anna temale vett juua,
22. sest nõnda sa kogud tuliseid süsi tema pea peale ja Issand tasub sinule selle eest!
23. Põhjatuul sünnitab saju ja salalik keel vihaseid nägusid.
24. Parempare on elada katusenurgas kui riiaka naisega ühises kijas.
25. Otsekui külm vesi väsinud hingele on hea sõnum kaugel maalt.
26. Otsekui sogaseks tehtud allikas või rikitud kaev on õela ees vankuv õige.
27. Palju mett süüa ei ole hea ega ole auväärne otsida oma au.
28. Otsekui mahakistud linn, millel pole müüri, on mees, kes ei talitse oma meelt.

Peatükk 26

1. Nagu lumi suvel ja vihm lõikusajal, nõnda ei sobi albile au.
2. Nagu koduta lind, nagu lendav pääsuke, nõnda on teenimata needus: see ei lähe täide.
3. Hobusele piits, eeslile valjad ja alpide seljale vits.
4. Ära vasta albile ta rumalust eeskujuks võttes, et sinagi ei saaks tema sarnaseks!
5. Vasta albile ta rumaluse peale, et ta ei hakkaks ennast targaks pidama!
6. Kes albiga sõna saadab, raiub eneselt jalad ja peab jooma vägivalda.
7. Nagu lonkuri jalgade kõikumine on õpetussõna alpide suus.
8. Otsekui asetaks kivi lingule, nõnda on albile au andmine.
9. Otsekui jooonu kätte sattunud orjavits on õpetussõna alpide suus.
10. Nagu kütt, kes haavab kõiki, on see, kes palkab albi või palkab möödujaid.
11. Nagu oma okse juurde tagasi pöörduv koer on oma rumalust kordav alp.
12. Kui näed meest, kes iseenese silmis on tark, siis on albil enam lootust kui temal.
13. Laisk ütleb: Noor lõvi on tee peal! Kiskja keset turgu!
14. Uks pöörleb hingedel, laisk oma asemel.
15. Laisk pistab käe kaussi, aga ei viitsi seda suu juurde viia.
16. Laisk on iseenese meelest targem kui seitse arukalt vastajat.
17. Otsekui koera kõrvust haarab kinni see, kes mööda minnes vihastab riiu pärast, millega temal ei ole tegemist.
18. Nagu meeletu, kes ammub tuliseid surmanooli,
19. on mees, kes petab oma ligimest ja ütleb: Ma teen ju ainult nalja.
20. Puude puudusel kustub tuli, ja kui ei ole keelepeksjat, vaibub tüli.
21. Mida söed hõögusele ja puud tulele, seda on riikas mees tüli õhutamisel.
22. Keelepeksja sõnad on nagu maiuspalad ja need lähevad otse sisikonna soppidesse.
23. Põlevad huuled ja kuri süda on nagu hõbevaabaga kaetud potitükk.
24. Vihkaja teeskleb huultega, aga südames ta haub pettust:
25. kui ta teeb oma hääle mahedaks, siis ära usu teda, sest tal on seitse jäledust südames.
26. Vihkamine katab ennast kavalasti, aga koguduses tuleb ta kurjus ilmsiks.
27. Kes kaevab augu, langeb ise sinna sisse, ja kes paneb kivi veerema, selle peale see veereb tagasi.
28. Valelik keel vihkab oma ohvreid, ja meelitaja suu valmistab hukatuse.

1. Ära kiitle homsest päevast, sest sa ei tea, mida see päev toob!
2. Kiitku sind keegi teine, aga mitte su oma suu, keegi võõras, aga mitte su oma huuled.
3. Kivil on raskus ja liival kaal, aga arulageda viha on rängem neist mõlemast.
4. Raev võib olla julm ja viha otsekui uputus, aga kes suudaks seista armukadeduse ees?
5. Parem avalik noomitus kui salalik armastus.
6. Sõbra löögid on mõeldud siiralt, aga vihamehe suudlused on võltsid.
7. Kelle kõht on täis, see tallab kärjemee, aga näljasele on kõik kibegi magus.
8. Nagu pesast pagev lind on mees, kes põgeneb oma kodukohast.
9. Õli ja suitsutusrohi rõõmustavad südant, aga sõbra magusus tuleb südamlikust nõuandest.
10. Ära hülga oma sõpra ja oma isa sõpra; ära mine oma venna kotta, kui sul on viletsuseaeg; parem naaber ligidal kui vend kaugel!
11. Ole tark, mu poeg, ja rõõmusta mu südant, et võiksin vastata sellele, kes mind teotab!
12. Tark näeb hädaohtu ja poeb peitu, aga rumalad lähevad edasi ja saavad nuhelda.
13. Võta kuub sellelt, kes on hakanud käendajaks võõrale, muulaste pärast võta temalt pant!
14. Kes vara hommikul oma ligimest valju häälega õnnistab, sellele loetakse see sajatamiseks.
15. Katuse alaline läbitilkumine saju ajal ja riiakas naine on ühesugused:
16. teda varjata on otsekui varjaks tuult või kahmaks õli oma parema käega.
17. Raud ihub rauda ja inimene ihub teist.
18. Kes hoolitseb viigipuu eest, saab süüa selle vilja, ja kes teenib oma isandat, seda austatakse.
19. Otsekui vees pale peegeldab palet, nõnda vastab inimsüda inimesele.
20. Surmavald ja kadupaik ei saa iialgi täis, samuti ei küllastu ka inimese silmad.
21. Hõbeda jaoks on sulatuspott ja kulla jaoks ahi, ja meest hinnatakse tema kuulsuse järgi.
22. Isegi kui sa rumalat tambiksid nuiaga uhmris terade seas, ei lahkuks temast rumalus.
23. Pane tähele oma lammaste seisukorda, tee karjad oma südameasjaks,
24. sest varandus ei kesta igavesti, või kas kroongi püsib põlvest põlve?
25. Kui rohi on kadunud ja ädal on tulnud nähtavale, kui mägedelt on hein korjatud,
26. siis on sul tallesid riietuseks ja sikke ostuhinnaks põllu eest.
27. Ja sul enesel on küllalt kitsepiima toiduks, toiduks su perele ja elatiseks su teenijaile.

Peatükk 28

1. Õel põgeneb, kuigi ei ole tagaajajat, aga õige on julge nagu noor lõvi.
2. Üleastumise ajal on maal palju valitsejaid, aga mõistliku ja targa mehe puhul püsib kindel kord kaua.
3. Kehv mees, kes rõhub viletsaid, on otsekui vihm, mis uhub ega jäta leiba.
4. Seaduse hülgajad kiidavad õelaid, aga Seaduse täitjad võitlevad nende vastu.
5. Kurjad inimesed ei mõista, mis on õige, aga kes Issandat otsivad, mõistavad täiesti.
6. Parem vaene, kes elab vagaduses, kui rikas, kelle teed on kõverad.
7. Kes peab Seadust, on mõistlik poeg, aga kes seltsib kergemeelsetega, teeb oma isale häbi.
8. Kes suurendab oma varandust rendi ja kasu läbi, kogub seda sellele, kes halastab vaeste peale.
9. Kes pöörab oma kõrva ära Seadust kuulmast, selle palvegi on jäledus.
10. Kes eksitab õigeid kurjale teele, langeb omaenese auku, aga vagad saavad hea pärisosa.
11. Rikas mees on iseenese silmis tark, aga arusaaja vaene näeb teda läbi.
12. Kui õiged hõiskavad, on kõik suurepärase, aga kui õelad tõusevad, peavad inimesed peitu pugema.
13. Kes oma üleastumisi varjab, ei jõua sihile, aga kes neid tunnistab ja need hülgab, leiab armu.
14. Õnnis on inimene, kes alati kardab Jumalat, aga kes teeb oma südame kõvaks, langeb õnnetusse.
15. Otsekui mõirgav lõvi või kallale kargav karu on vaese rahva õel valitseja.
16. Vürst, kel puudub arukus, on suur rõhuja, aga kes vihkab ahnust, pikendab oma päevi.
17. Inimene, keda rõhub veresüü, olgu põgenik kuni hauani, ükski ärgu aidaku teda!
18. Kes elab laitmatult, päästetakse, aga kes käib kõveraid teid, ükskord langeb.
19. Kes oma maad harib, saab külluses leiba, aga kes tühja taga ajab, saab külluses vaesust.
20. Ustav mees saab suure õnnistuse, aga kes ruttab rikkaks saama, ei jää karistuseta.
21. Ei ole hea olla erapoolik, ent leivapalukese pärast saab mõnigi üleastujaks.
22. Kade mees tahab kiiresti saada rikkaks, aga ta ei tea, et temale tuleb kätte puudus.
23. Kes teist inimest noomib, leiab lõpuks enam tänu kui libekeelne.
24. Kes oma isalt ja emalt riisub ja ütleb: 'See pole üleastumine', on röövlite seltsimees.
25. Ablas hing õhutab riidu, aga kes loodab Issanda peale, kosub.
26. Kes loodab oma südame peale, on alp, aga kes käib tarkuses, pääseb.
27. Kes annab kehvale, sellele ei tule puudust, aga kes oma silmad suleb, saab palju sajatusi.
28. Kui õelad tõusevad, poevad inimesed peitu, aga kui nad hukuvad, rohkeneb õigete hulk.

1. Kes noomimisest hoolimata jääb kangekaelseks, murtakse äkitselt ja paranemist ei ole.
2. Õigete rohkusest rahvas rõõmustab, aga õela valitsedes rahvas ägab.
3. Tarkuse armastaja rõõmustab oma isa, aga kes hooradega seltsib, raiskab varanduse.
4. Kuningas kindlustab maad õiguse abil, aga pistisevõtja laostab selle.
5. Mees, kes oma ligimese vastu on libekeelne, laotab tema jalgadele võrgu.
6. Kurja inimese üleastumised on talle püüniseks, aga õige hõiskab ja rõõmustab.
7. Õiglane tunneb viletsate kohtuasja, aga õel ei taha sellest aru saada.
8. Pilkajad kihutavad linna mässama, aga targad vaigistavad viha.
9. Kui tark mees rumalaga kohut käib, siis too kas vihastab või naerab, aga rahu ei saa.
10. Verejanulised vihkavad vaga, aga ausameelsed püüavad hoida tema hinge.
11. Alp paiskab välja kogu oma viha, aga tark mees vaigistab teda lõpuks.
12. Kui valitseja paneb tähele valekõnesid, siis on kõik ta teenrid õelad.
13. Vaene ja rõhuja kohtavad teineteist, Issand valgustab nende mõlema silmi.
14. Kuningal, kes viletsaile ausasti kohut mõistab, on aujärg igavesti kindel.
15. Vits ja noomimine annavad tarkust, aga omapead jäetud poiss teeb häbi oma emale.
16. Kui õelaid saab palju, siis on ka üleastumisi palju, aga õiged saavad näha nende hukkumist.
17. Karista oma poega, siis on sul temast rahu ja ta rõõmustab su hinge!
18. Kui nägemus puudub, muutub rahvas ohjeldamatuks, aga Seadust pidades on ta õnnis.
19. Sõnadega ei saa sulast õpetada, sest kuigi ta mõistab, ei võta ta kuulda.
20. Kas näed nobeda kõnega meest? Ennem võib loota albile kui temale.
21. Kui sulast noorelt hellitatakse, siis on ta viimaks tülik.
22. Viha pidav inimene õhutab riidu ja raevutsejal on palju üleastumisi.
23. Inimest alandab ta oma ülbus, aga kes on alandliku vaimuga, saab au.
24. Kes vargaga jagab, vihkab oma hinge: ta kuuleb küll needmist, aga ei avalda midagi.
25. Inimeste kartmine paneb püünise, aga kes loodab Issanda peale, on kaitstud.
26. Paljud otsivad valitseja poolehoidu, aga Issandalt tuleb igapähele õigus.
27. Õigete meelest on jäle ülekohtune mees, aga õelate meelest on jäle õigel teel käija.

1. Massalase Aguri, Jake poja sõnad; nõnda ütleb see mees Iitielile, Iitielile ja Uukalile:
2. 'Kui ma olen ka rumalam meestest ja mul ei ole inimõistust
3. ja ma ei ole õppinud tarkust, aga pühade teadmist ma tean.
4. Kes on läinud taevasse ja on sealt alla tulnud? Kes on kogunud tuule oma pihkudesse? Kes on mähkinud vee vaibasse? Kes on paigale pannud kõik maaääred? Mis on ta nimi ja mis on ta poja nimi? Küllap sa tead!
5. Jumala iga sõna on selge, tema on kilbiks neile, kes otsivad kaitset temalt.
6. Ära lisa midagi tema sõnadele, et ta ei võtaks sind vastutusele ja sina ei jääks valelikuks!
7. Kaht asja ma palun sinult, ära neid mulle keela, enne kui ma suren:
8. pettus ja valekõne hoia minust eemal, vaesust ega rikkust ära mulle anna, toida mind aga vajaliku leivaga,
9. et ma küllastudes ei hakkaks salgama ega ütleks: 'Kes on Issand?' või et ma vaeseks jäädes ei hakkaks varastama ega patustaks oma Jumala nime vastu.
10. Ära laima sulast ta isandale, et ta ei kiruks sind ja sina ei jääks süüdlaseks!
11. On neid, kes neavad oma isa ega õnnista oma ema.
12. On neid, kes iseene silmis on puhtad, kuid ei ole oma saastast puhtaks pestud.
13. On neid - ah, kui ülbed on nende silmad ja kui kõrgele on tõstetud nende silmalaud.
14. On neid, kelle hambad on mõõgad ja lõualuud noad, et süüa viletsaid maalt ja vaeseid inimeste hulgast.
15. Verekaanil on kaks tüdart: 'Anna! Anna!' Kolm asja on, mis ei saa täis, neli, mis ei ütle: 'Küllalt!':
16. surmavald, viljatu üsk, maa, mis ei saa küllaldaselt vett, ja tuli, mis iialgi ei ütle: 'Aitab!'
17. Silma, mis irvitab isa ja põlgab ema sõna kuulamist, peavad kaarnad jõe ääres välja nokkima ja kotka pojad sööma.
18. Kolm asja on mulle väga imelised, jah, neli on, mida ma ei mõista:
19. kotka tee taeva all, mao tee kalju peal, laeva tee keset merd ja mehe tee neitsi juurde.
20. Niisugune on abielurikkuja naise tee: ta sööb ja pühib suu puhtaks ning ütleb: 'Ma pole kurja teinud!'
21. Kolme asja all väriseb maa, jah, nelja all, mida see ei suuda taluda:
22. sulase all, kui ta saab kuningaks, ja jõleda all, kui tal on külluses leiba,
23. vihatud naise all, kui ta saab mehele, ja teenija all, kui ta kõrvale tõrjub oma emanda.
24. Need neli on küll kõige pisemad maa peal, aga ometi on nad targemad kui targad:
25. sipelgad on väeti hulk, ometi valmistavad nad suvel oma leiva;
26. kaljumägrad on jõuetu hulk, ometi teevad nad oma kodud kaljusse;
27. rohutirtsudel ei ole kuningat, ometi lähevad nad kõik rühmadena välja;
28. sisalikku võib püüda kätega, ometi leidub teda kuninga paleedes.
29. Neid on kolm, kelle astumine on rühikas, jah, neljal on rühikas käik:
30. lõvi, kangelane loomade seas, kes ei tagane kellegi eest;
31. uhkeldav kukk või sikk, ja kuningas, kes sammub oma rahva ees.
32. Kui sa oled hoobeldes rumal olnud, siis mõtle järele, käsi suu peal!
33. Sest piima kirnumisest saab võid, nina nuuskamisest tuleb verd ja viha õhutamisest puhkeb riid.'

Peatükk 31

1. Lemueli, Massa kuninga sõnad, millega ta ema teda õpetas:
2. 'Mis oleks mul sulle öelda, mu poeg, mu üsa poeg, mu töotuste poeg?
3. Ära anna oma rammu naistele, oma teid nende hooleks, kes hävitavad kuningaid!
4. Ei sünni kuningail, Lemuel, ei sünni kuningail juua veini ega vürstidel himustada vägijooki,
5. et nad juues ei unustaks seadust ega väänaks kõigi vaeste õigust.
6. Andke vägijooki norutajale ja veini sellele, kelle hing on kibestunud,
7. et ta jookse ja unustaks oma vaesuse ega mõtleks enam oma vaevale!
8. Ava oma suu keeletu heaks, õiguse tegemiseks kõigile põlatuile!
9. Ava oma suu, mõista õiglast kohut, tee õigust viletsale ja vaesele!
10. Tubli naine on palju enam väärt kui pärlid. Kes leiab tema?
11. Ta mehe süda loodab tema peale ja tulust ei ole tal puudust.
12. Kogu oma eluaja teeb ta mehele head ja mitte kurja.
13. Ta muretseb villu ja linu ning töötab virkade kätega.
14. Ta on kaupmehe laevade sarnane: ta toob oma leiva kaugelt.
15. Ta tõuseb, kui on alles öö, ja annab oma perele rooga ja määratud osa oma teenijaile.
16. Ta soovib põldu ja hangib selle, oma käte viljast ta istutab viinamäe.
17. Ta paneb enesele vöö kõvasti vööle ja teeb oma käsivarred tugevaks.
18. Ta märkab, et ta tulemused on head: ei kustu öösel ta lamp.
19. Ta paneb oma käed koonlapuu külge ja ta pihud hoiavad kedervart.
20. Ta avab oma pihu viletsale ja sirutab vaestele mõlemad käed.
21. Ei ta karda lund oma pere pärast, sest kogu ta perel on kahekordsed riided.
22. Ta valmistab enesele vaipu, ta riietus on linane ja purpurpunane.
23. Ta mees on tuntud väravais, kui ta istub maa vanemate hulgas.
24. Ta valmistab ja müüb särke ning annab kaupmeestele vöösid.
25. Ta riided on tugevad ja ilusad ja ta vaatab rõõmsalt tulevikku.
26. Ta avab oma suu targasti ja tema keelel on sõbralik õpetus.
27. Ta valvab tegevust kojas ega söö laiskuse leiba.
28. Ta pojad tõusevad ja nimetavad teda õnnelikuks, ja ta mees ülistab teda:
29. 'Palju on tütarlapsi, kes töös on tublid, aga sina ületad nad kõik!'
30. Võlvus on petlik ja ilu on tühine, aga naine, kes Issandat kardab, on kiiduväärt.
31. Andke temale ta käte vilja ja tema teod ülistagu teda väravais!'

Koguja

Peatükk 1

1. Koguja, Taaveti poja, Jeruusalemma kuninga sõnad.
2. 'Tühisuste tühisus,' ütleb Koguja, 'tühisuste tühisus, kõik on tühine!'
3. Mis kasu on inimesel kogu oma vaevast, millega ta ennast vaevab päikese all?
4. Rahvapõlv läheb ja rahvapõlv tuleb, aga maa püsib igavesti.
5. Ja päike tõuseb ja päike loojub ning läheb tagasi oma paika, kust ta jälle tõuseb.
6. Tuul puhub lõuna poole ja keerutab põhja poole; keereldes, keerutades puhub tuul ja alustab taas oma ringkäiku.
7. Kõik jõed voolavad merre, aga meri ei saa täis; paika, kuhu jõed on voolanud, sinna voolavad need üha.
8. Kõigist asjust, mis väsitavad, ei suuda ükski rääkida: silm ei küllastu nägemast ja kõrv ei täitu kuulmast.
9. Mis on olnud, see saab olema, ja mis on tehtud, seda tehakse veel - ei ole midagi uut päikese all.
10. Või on midagi, mille kohta võiks öelda: Vaata, see on uus? Kindlasti oli see olemas juba muistsetel aegadel, mis on olnud enne meid.
11. Ei ole vaid mälestust endisist asjust ja nõnda ei ole ka mälestust tulevasist asjust neil, kes saavad olema veelgi hiljem.
12. Mina, Koguja, olin Iisraeli kuningas Jeruusalemmas.
13. Ma pühendasin oma südame teadlikult otsima ja uurima kõike, mis taeva all sünnib: see on õnnetu ülesanne, mille Jumal on andnud inimlastele nende vaevamiseks.
14. Ma nägin igasugu tegusid, mis päikese all tehakse, ja vaata, see kõik on tühi töö ja vaimunärimine.
15. Kõverat ei saa teha sirgeks ega loendada seda, mida pole.
16. Ma mõtlesin oma südames ja ütlesin: Mina, vaata, olen hankinud suure tarkuse ja olen ületanud kõik need, kes enne mind on valitsenud Jeruusalemma üle, ja mu süda on näinud palju tarkust ja teadmisi.
17. Ja ma pühendasin oma südame tarkuse mõistmisele, ka meeletuse ja sõgeduse mõistmisele: ma mõistsin, et ka see oli vaimunärimine.
18. Sest kus on palju tarkust, seal on palju meelehärmi, ja kes lisab teadmisi, see lisab valu.

Peatükk 2

1. Ma mõtlesin südames: Olgu, ma teen katsed rõõmuga ja naudin seda, mis on hea. Aga vaata, seegi oli tühi töö!
2. Ma ütlesin naerule: 'Hull!' ja rõõmule: 'Mis sellest kasu on?'
3. Ma võtsin südames nõuks virgutada oma ihu veiniga - ometi nõnda, et mu süda mind targu juhiks - ja haarata kinni rumalusest, kuni ma näen, mis inimlastel on kasulik teha oma üürikesil elupäevil taeva all.
4. Ma tegin suuri tegusid: ma ehitasin enesele kodasid, istutasin enesele viinamägesid;
5. ma tegin enesele rohu- ja iluaedu ning istutasin neisse kõiksugu viljapuid.
6. Ma tegin enesele veetiike kasvavate metsapuude kastmiseks.
7. Ma ostsin sulaseid ja teenijaid, ja mul oli oma peres sündinuid; samuti oli mul veiste, lammaste ja kitsede kari, suurem kui kõigil neil, kes enne mind olid Jeruusalemmas olnud.
8. Ma kogusin enesele ka hõbedat ja kulda ning kuningate ja maade varandusi; ma hankisin enesele lauljaid ja lauljannasid, samuti, mis inimlastele on naudinguks: palju naisi.
9. Ma sain suureks ja ületasin kõik, kes enne mind olid Jeruusalemmas olnud; mulle jäi ka mu tarkus.
10. Ja mida mu silmad iganes himustasid, seda ma ei keelanud neile; ma ei hoidnud oma südant tagasi ühestki rõõmust, sest mu süda tundis rõõmu kogu mu vaevast, ja see oli mu tasu kogu mu vaeva eest.
11. Aga kui ma vaatasin kõiki oma tegusid, mis mu käed olid teinud, ja vaeva, mida ma neid tehes olin näinud, vaata, siis oli see kõik tühi töö ja vaimunärimine. Millestki pole kasu päikese all.
12. Kui ma pöördusin vaatama tarkust ning meeletust ja sõgedust - sest mida muud teeb see inimene, kes tuleb pärast kuningat, kui sedasama, mida ikka on tehtud -,
13. siis ma nägin, et tarkus on kasulikum kui meeletus, nõnda nagu valgus on pimedusest kasulikum.
14. Targal on silmad peas, aga alp käib pimeduses. Aga ma mõistsin ka, et see, mis juhtub ühele, juhtub neile kõigile.
15. Siis ma mõtlesin südames: See, mis juhtub albile, juhtub ka minule. Aga milleks siis mina olen saanud targemaks kui teised? Ja ma mõtlesin südames, et ka see on tühi töö.
16. Sest niihästi targast kui albist ei jää igavest mälestust, kuna tulevasil päevil on kõik juba ammu unustatud. Jah, eks sure tark nagu alpki.
17. Siis ma vihkasin elu, sest see, mida päikese all tehakse, oli mu meelest halb. Sest see kõik on tühi töö ja vaimunärimine.
18. Ja ma vihkasin kogu oma vaeva, mida ma olin näinud päikese all, sellepärast et ma selle pean jätma inimesele, kes tuleb pärast mind.
19. Ja kes teabki, on ta tark või alp, aga ta hakkab valitsema kõige üle, milleks mina olen vaeva näinud ja tarkust tarvitanud päikese all. Seegi on tühi töö!
20. Siis ma mõtlesin ümber ja olin südames meelega kogu selle vaeva pärast, mida ma olin näinud päikese all,
21. sest inimene näeb vaeva tarkuse ja teadmiste ning tubliduse abil, kuid peab ometi kõik jätma osaks inimesele, kes selle kallal ei ole vaeva näinud. Seegi on tühi töö ja väga paha!
22. Sest mis on inimesel kogu oma vaevast ja püüdeist, millega ta ennast vaevab päikese all?
23. On ju kõik ta päevad täis valu ja ta töö meelepahanduseks, ta süda ei maga isegi mitte öösel. Seegi on tühi töö!
24. Ei ole inimesel midagi paremat kui süüa ja juua ja lasta hingel rahuldust tunda oma vaevas. Ma nägin, et seegi on Jumala käest.
25. Sest kes võiks süüa ja kes võiks juua ilma temata?
26. Sest tema annab inimesele, kes temale meeldib, tarkust ja tunnetust ning rõõmu; aga patusele ta annab ülesandeks korjata ja koguda, et seda siis anda sellele, kes Jumalale meeldib. Seegi on tühi töö ja vaimunärimine.

Peatükk 3

1. Igale asjale on määratud aeg, ja aeg on igal tegevusel taeva all:
2. aeg sündida ja aeg surra, aeg istutada ja aeg istutatut kitkuda;
3. aeg tappa ja aeg terveks teha, aeg maha kiskuda ja aeg üles ehitada;
4. aeg nutta ja aeg naerda, aeg leinata ja aeg tantsida;
5. aeg kive pilduda ja aeg kive koguda, aeg kaelustada ja aeg kaelustamisest hoiduda;
6. aeg otsida ja aeg kaotada, aeg hoida ja aeg ära visata;
7. aeg rebida ja aeg õmmelda, aeg vaikida ja aeg rääkida;
8. aeg armastada ja aeg vihata, aeg sõjal ja aeg rahul.
9. Mis kasu on töötegijal sellest, mille kallal ta vaeva näeb?
10. Ma olen näinud tööd, mida Jumal on andnud inimestele, et nad sellega endid vaevaksid.
11. Kõik on ta omal ajal hästi teinud; ta on nende südamesse pannud ka igaviku, ometi ilma et inimene mõistaks Jumala tehtud tööd algusest lõpuni.
12. Ma mõistsin, et neil pole midagi paremat kui rõõmus olla ja elu nautida.
13. On ju seegi Jumala and igale inimesele, et ta võib süüa ja juua ning nautida head, hoolimata kogu oma vaevast.
14. Ma mõistsin, et kõik, mis Jumal teeb, on igavene; midagi ei ole sellele lisada ega sellest ära võtta. Ja Jumal on seda teinud nõnda, et teda tuleb karta.
15. Mis on, see on juba olnud, ja mis tuleb, seegi on juba olnud. Jumal otsib möödunu taas välja.
16. Ja veel nägin ma päikese all kohtupaika, kus oli ülekohus, ja õiglusepaika, kus oli üleastumine.
17. Ma mõtlesin südames: Jumal mõistab kohut õigele ja õelale, sest igal asjal ja igal teol on oma aeg.
18. Ma mõtlesin südames: See on inimeste huvides, et Jumal neid läbi katsub ja et nad näevad, et nad on iseenesest vaid loomad.
19. Sest mis sünnib inimestega, see sünnib loomadega - neile kõigile sünnib sama: nagu sureb üks, nõnda sureb teine, ja neil kõigil on ühesugune hing; ja inimesel ei ole paremust looma ees, sest kõik on tühine.
20. Kõik lähevad ühte paika, kõik on põrmust ja kõik saavad jälle põrmuks.
21. Kes teabki, kas inimeste hing tõuseb ülespoole või kas loomade hing vajub maa alla?
22. Ja nõnda ma nägin, et ei ole midagi paremat, kui et inimene on oma töö juures rõõmus, kuna see on tema osa. Sest kes toob teda nägema seda, mis on pärast teda?

Peatükk 4

1. Ja ma nägin taas kõiki rõhumisi, mida pandi toime päikese all, ja vaata, seal olid rõhutute pisarad, aga neil ei olnud trööstijat! Nende rõhujate käes oli võim, aga neil ei olnud trööstijat.
2. Siis ma kiitsin surnuid, kes olid ammu surnud, õnnelikumaks kui elavaid, kes veel tänini elavad,
3. ja et parem kui neil kummalgi on sellel, keda veel ei ole olemas, kes veel ei ole näinud seda kurja tööd, mida päikese all tehakse.
4. Ja ma nägin, et kõik vaev ja kõik saavutused töös tekitavad inimeses ainult kadedust ligimese vastu. Seegi on tühi töö ja vaimunärimine!
5. Alp paneb käed risti ja sööb omaenese ihu.
6. Parem üks peotäis rahuga kui kaks peotäit vaeva ja vaimunärimisega.
7. Ja taas nägin ma tühja tööd päikese all:
8. seal on keegi üksik, tal ei ole kedagi, ei poega ega venda, kuid ometi pole otsa kogu ta vaeval ja ta silmad ei saa rikkusest küllalt. Aga kelle pärast ma siis ennast vaevan ja keelan oma hingele head nautimast? Seegi on tühi ja õnnetu töö!
9. Parem on olla kahekesi kui üksik, sest neil on oma vaevast hea palk:
10. kui nad langevad, siis tõstab teine oma kaaslase üles. Aga häda sellele, kes üksik on, kui ta langeb, ega ole teist, kes ta üles tõstaks!
11. Nõndasamuti: kui kaks magavad üheskoos, siis on neil soe; aga kuidas üksik sooja saab?
12. Ja kui ka üksikust jagu saadakse, siis kaks panevad ometi vastu; ja kolmekordset lõnga ei kista katki nii kergesti.
13. Parem on vaene, aga tark nooruk kui vana ja alp kuningas, kes enam ei taipa hoiatust tähele panna.
14. Sest too tuli vangikojast valitsema, kuigi oli sündinud vaesena tema kuningriigis.
15. Ma nägin kõiki elavaid, kes liiguvad päikese all, olevat tolle teise, nooruki poolt, kes pidi astuma tema asemele.
16. Ei olnud lõppu kogu sellel rahval, neil kõigil, kelle eesotsas ta oli; ometi ei tunne järeltulijad temast rõõmu. Sest seegi on tühi töö ja vaimunärimine.
17. Hoi oma jalga, kui sa lähed Jumala kotta! Kuulamaminek on parem kui alpide ohvriand, sest need ei tea, et nad teevad kurja.

Peatükk 5

1. Ära ole kõrme suuga ja su süda ärgu tõtaku sõna lausuma Jumala ees; sest Jumal on taevas ja sina oled maa peal, seepärast olgu su sõnu pisut!
2. Sest suurest tööst tuleb uni ja paljudest sõnadest kostab albi hääl.
3. Kui sa annad Jumalale töotuse, siis ära viivita seda täitmast, sest albid ei ole temale meelepärased. Täida, mida töötad!
4. Parem on, et sa ei tööta, kui et sa töötad ega täida.
5. Ära lase, et sinu suu saadab su ihu pattu tegema, ja ära ütle Jumala käskjala ees, et see on eksitus! Miks peaks Jumal su hääle pärast vihastama ja su kätetööd hävitama?
6. Sest kus on palju unenägusid ja palju sõnu, seal on ka palju tühisust. Aga sina kardad Jumalat!
7. Kui sa näed, et maal rõhutakse vaest ja et õigus ja õiglus kistakse käest, siis ära selle üle imesta; sest ülemuse üle valvab ülemus ja nende üle on veelgi ülemaid.
8. Aga maale on kindlasti kasulik, et viljeldavatel põldudel oleks kuningas.
9. Ei küllastu iialgi rahast, kes armastab raha, ja tulust, kes armastab rikkust. Seegi on tühi töö!
10. Kui varandust saab palju, siis on ka selle sööjaid palju; ja mis muud kasu on selle omanikul, kui et ta silmad seda näevad.
11. Töötajaja uni on magus, söögu ta pisut või palju; aga rikka üliküllus ei lase teda magada.
12. Ma nägin rasket õnnetust päikese all: säilitatud rikkus on omanikule enesele õnnetuseks.
13. Kui see rikkus õnnetusjuhtumi läbi kaob, temale oli aga sündinud poeg, siis ei jää selle kätte midagi.
14. Nõnda nagu ta oma ema ihust oli tulnud, nõnda läheb ta jälle tagasi alasti, nagu ta tuligi, ega saa oma vaevast midagi, mida oma käega võiks kaasa viia.
15. Raske õnnetus on siis seegi: nagu ta oli tulnud, nõnda ta läheb, ja mis kasu on temal, et ta vaev on tuulde läinud?
16. Ta veedab kõik oma päevad pimeduses ning tunneb palju tuska, haigust ja meelepaha.
17. Vaata, mida ma olen näinud olevat hea ja ilus: süüa ja juua ning nautida head, hoolimata kogu oma vaevast, millega keegi ennast vaevab päikese all oma üürikesil elupäevil, mis Jumal temale on andnud - sest see on tema osa.
18. Seegi on Jumala and, kui Jumal annab mõnele inimesele rikkust ja vara ning lubab tal seda nautida, sellest oma osa võtta ja rõõmus olla oma vaeva viljast.
19. Sest siis ta ei mõtle nii palju oma elupäevadele, kuna Jumal paneb teda tegelema tema südame rõõmuga.

Peatükk 6

1. On üks õnnetus, mida ma nägin päikese all, ja see lasub raskesti inimeste peal:
2. Jumal annab mehele rikkust ja vara ja au, nõnda et ta hingel ei puudu midagi kõigest sellest, mida ta himustab, ometi ei luba Jumal teda ennast seda nautida, vaid seda naudib keegi võõras. See on tühi töö ja tõsine kannatus!
3. Kuigi mehele sünniks sada last ja ta elaks palju aastaid, nõnda et ta aastate päevi oleks rohkesti, aga ta hing ei oskaks oma hüvest rahuldust tunda, siis ma ütleksin, et nurisünnitis on õnnelikum kui tema.
4. Sest see tuleb olematusest ja läheb pimedusse, ja pimedus peidab ta nime.
5. Ta pole päikest näinud ega tundnud, ja temale ei saa osaks isegi mitte matust - ometi on tal rohkem rahu kui tollel.
6. Isegi kui ta elaks kaks korda tuhat aastat, head ta siiski ei näe - jah, eks kõik lähe ühte paika!
7. Kogu inimese vaev on ta oma suu tarvis, ja ometi ei saa isu täis!
8. Sest mis kasu on albiga võrreldes targal, ja mis on kannatajal sellest, et ta oskab elada elavate ees?
9. Parem on see, mis silmaga on näha, kui rahuldamata himu. Seegi on tühi töö ja vaimunärimine!
10. Mis sünnib, on juba ammu määratud; ja on teada, et ta on inimene, ja ei suuda vaielda sellega, kes on temast vägevam.
11. Sest mida rohkem on sõnu, seda rohkem on tühisust. Mis kasu on inimesel sellest?
12. Sest kes teab, mis on inimesele hea siin elus, tema tühise elu üürikesil päevil, mida ta veedab varjuna? Sest kes ütleb inimesele, mis pärast teda sünnib päikese all?

Peatükk 7

1. Aus nimi on parem kui kallid võideõli ja surmapäev on parem kui sünnipäev.
2. Parema on minna leinakotta kui pidukotta, sest seal on kõigi inimeste lõpp, ja kes elab, võtku see südamesse!
3. Parema on meelehärm kui naer, sest kurb nägu on südamele hea.
4. Tarkade süda on leinakojas, aga alpide süda on rõõmukojas.
5. Parema on kuulata targa sõitlust kui alpide laulu.
6. Sest otsekui kibuvitste praksumine paja all on albi naer. Seegi on tühi töö.
7. Tõesti, rõhumine teeb targa rumalaks ja pistis rikub südant.
8. Asja lõpp on parem kui selle algus; kannatlikkus on parem kui ülbus.
9. Ära lase oma meelt kergesti saada pahaseks, sest pahameel asub alpide põues!
10. Ära ütle: 'Miks olid endised ajad paremad kui nüüdsed?' Sest seda sa ei küsi targasti.
11. Tarkus on niisama hea kui pärisosa, ja kasuks neile, kes päikest näevad.
12. Sest tarkuse varjus on nagu raha varjus; aga teadmise kasu on see, et tarkus hoiab elus selle omaniku.
13. Vaata Jumala tööd: sest kes suudaks õgvendada, mida tema on teinud kõveraks?
14. Heal päeval olgu sul hea meel, ja kurjal päeval mõtle järele: Jumal on teinud nii selle kui teise, et inimene ei teaks, mis tal ees seisab.
15. Kõike olen ma näinud oma tühiseil päevil: õiglane hukub oma õigluses ja õel elab kaua oma kurjuses.
16. Ära ole liiga õiglane ja ära pea ennast väga targaks: miks peaksid ennast hävitama?
17. Ära ole liiga õel ja ära ole alp: miks tahad enneaegu surra?
18. Hea on, kui sa ühest kinni pead ja ka teisest oma kätt lahti ei lase, sest kes Jumalat kardab, pääseb neist kõigist.
19. Tarkus annab targale rohkem kindlust kui kümme valitsejat linnas.
20. Sest ükski inimene ei ole maa peal nii õige, et ta teeks ainult head, aga mitte kunagi pattu.
21. Ära pane tähele ka mitte kõiki sõnu, mida räägitakse, et sa ei kuuleks, kui su sulane sind sajatab.
22. Sest su süda ju teab, et ka sina oled palju kordi sajatanud teisi.
23. Seda kõike ma olen tarkusega läbi katsunud. Ma ütlesin: 'Ma saan targemaks', aga see jäi minust kaugemale.
24. See, mis on, on kaugel ja sügav, väga sügav. Kes selle leiab?
25. Ma pöörasin ka oma südame tunnetama ja uurima ning otsima tarkust ja põhjust, ja tunnetama õeluse alpust ja sõgeduse meeletust.
26. Ja ma leidsin, mis on kibedam surmast: naine! Ta on otsekui püünis: ta süda on nagu võrk, ta käed on nagu ahelad. Kes Jumalale meeldib, see pääseb temast, aga patuse püüab ta kinni.
27. Vaata, seda ma olen leidnud, ütleb Koguja, ühte teisega võrreldes, et leida lahendust,
28. mida mu hing veel otsib ega ole leidnud: ma leidsin tuhande hulgast ühe mehe, aga naist ei ole ma nende kõigi hulgast leidnud.
29. Vaata, ma olen leidnud ainult seda, et Jumal on inimesed loonud ausaks, aga nad ise leiutavad rohkesti riukaid.

Peatükk 8

1. Kes on nagu tark, ja kes oskab asja seletada? Inimese tarkus valgustab ta nägu ja ta näo karmus muutub.
2. Mina ütlen: Pea kuninga käsku Jumalale antud vande pärast!
3. Ära tõtta tema palge eest ära, et sa ei satuks halva asja sisse, sest tema teeb kõik, mida ta tahab!
4. Sest kuninga sõnal on meelevald, ja kes võiks temale öelda: 'Mis sa teed?'
5. Käsu täitjale ei sünni kurja, ning targa süda teab aega ja kohut.
6. Sest igal asjal on aeg ja kohus. Kuid inimesele on suureks õnnetuseks,
7. et ta ei tea, mis tuleb, sest kes ütleb temale, missugusel viisil see tuleb?
8. Ei ole inimene tuule valitseja, et ta tuult võiks peatada, ja kellelgi pole meelevalda surmapäeva üle; sõjast ei ole pääsu ja ülekohus ei päästa seda, kes ülekohut teeb.
9. Seda kõike ma nägin, kui ma tähele panin kõike tööd, mida tehakse päikese all: on aeg, mil inimene valitseb inimese üle, et temale kurja teha.
10. Siis ma nägin, kuidas öelad maeti maha, ja tuldi ning kõnniti pühast paigast välja; aga linnas unustati need, kes olid õigesti teinud. Seegi on tühi töö!
11. Kui otsust kuriteo kohta kiiresti ei tehta, siis kasvab inimlaste julgus kurja teha.
12. Ehk küll patune teeb sada korda kurja ja pikendab oma päevi, tean ma siiski, et neil, kes Jumalat kardavad, käib käsi hästi, sellepärast et nad tema palet kardavad,
13. kuna öela käsi ei käi hästi ja tema ei pikenda oma varjusarnaseid päevi, sellepärast et ta Jumala palet ei kardata.
14. Mõttetus on seegi, mis maa peal sünnib, et on õigeid, kelle käsi käib, nagu oleksid nad teinud öelate tegusid, ja et on õelaid, kelle käsi käib, nagu oleksid nad teinud õigete tegusid. Ma ütlen: Seegi on tühi töö!
15. Seepärast ma ülistan rõõmu, sest inimesel ei ole muud paremat päikese all kui süüa ja juua ning rõõmus olla; see saatku teda ta vaevas tema elupäevil, mis Jumal temale annab päikese all!
16. Kui ma pühendasin oma südame sellele, et õppida tarkust ja vaadata tegusid, mis maa peal tehakse päeval ja ööl ilma undki silmi saamata,
17. siis ma nägin kõigist Jumala tegudest, et inimene ei suuda mõista, mis sünnib päikese all; kuigi inimene näeb otsides vaeva, ei mõista ta ometi. Jah, isegi kui tark ütleks, et tema teab, ei suudaks ta siiski mõista.

Peatükk 9

1. Jah, seda kõike ma võtsin oma südamesse ja seda kõike ma selgitasin, et õiged ja targad ning nende teod on Jumala käes, nõndasamuti armastus ja vihkamine; inimesed ei tea midagi, neile võib kõike juhtuda.
2. Kõik on ühine kõigile: sama juhtub õigele ja õelale, heale ja kurjale, puhtale ja roojasele, ohverdajale ja sellele, kes ei ohverda; nagu heale, nõnda patusele, nagu vandeandjale, nõnda vandekartjale.
3. See on õnnetuseks kõigele, mis päikese all sünnib; kõigil on ju sama osa. Inimlaste süda on täis kurjust ja neil on nende eluajal südames meeletus, ja siis - surnute juurde!
4. Kuid sellel, kes alles seltsib kõigi elavatega, on veel lootust. Tõesti, elus koer on parem kui surnud lõvi.
5. Sest elavad teavad, et nad peavad surema, aga surnud ei tea enam midagi ja neil pole enam palka, sest mälestus neist ununeb.
6. Niihästi nende armastus kui viha, samuti nende armukadeduski on ammu kadunud ja neil ei ole iialgi enam osa kõigest sellest, mis päikese all sünnib.
7. Mine söö rõõmuga oma leiba ja joo rahuliku südamega oma veini, sest Jumal on juba ammu su teod heaks kiitnud!
8. Su riided olgu alati valged ja ärgu puudugu õli su pea peal!
9. Naudi elu naisega, keda sa armastad, kõigil oma tühise elu päevil, mis sulle on antud päikese all - kõigil oma tühiseil päevil, sest see on su osa elus ja vaevas, mida sa näed päikese all!
10. Tee oma jõudu mööda kõike, mida su käsi suudab korda saata, sest surmavallas, kuhu sa lähed, ei ole tööd ega toimetust, tunnetust ega tarkust!
11. Taas nägin ma päikese all, et jooks ei olene kärmeist ega sõda sangareist; samuti ei olene leib tarkadest, rikkus mõistlikest ega menu osavaist, vaid aeg ja saatust tabab neid kõiki.
12. Sest inimene ju ei tea oma aega nagu kaladki, keda püütakse kurja võrguga, või nagu paelaga püütavad linnud; nagu neid, nõnda püütakse inimlapsigi kurjal ajal, kui see äkitselt neid tabab.
13. Sedagi tarkust ma nägin päikese all, ja see oli minu meelest suur:
14. oli väike linn ja selles vähe mehi; suur kuningas tuli selle alla, piiras seda ja ehitas selle vastu suured piiramistornid.
15. Seal leidis vaene tark mees, kes oma tarkusega oleks võinud linna päästa; aga ükski inimene ei mõelnud sellele vaesele mehele.
16. Siis ma ütlesin: Tarkus on parem kui ramm, aga vaese tarkust põlatakse ja tema sõnu ei võeta kuulda.
17. Tarkade sõnad, mida rahulikult kuuldakse, on paremad kui valitseja karjumine alpide seas.
18. Tarkus on parem kui sõjariistad, aga üksainus patune rikub palju head.

Peatükk 10

1. Surnud kärbsed panevad haisema salvisegaja õli, pisut rumalust võib mõjuda rohkem kui tarkus ja au.
2. Targa süda hoiab paremale ja albi süda pahemale.
3. Teed käieski puudub albil mõistus, ja igaühele ilmneb, et ta on alp.
4. Kui valitseja viha tõuseb sinu vastu, siis ära jäta maha oma kohta, sest kannatlikkus hoiab ära suuri patte.
5. Halb asi, mida ma nägin päikese all, on see,
6. rumalus pannakse kõrgele kohale, suured ja rikkad aga istuvad madalal.
7. Ma olen näinud sulaseid hobuste seljas ja vürste käivat maas otsekui sulased.
8. Kes augu kaevab, langeb ise sinna sisse, ja kes müüri maha kisub, seda salvab madu.
9. Kes kive kangutab, teeb enesele häda, kes puid lõhub, ohustab ennast.
10. Kui raud on nüri ja tera ei ihuta, siis tuleb jõudu pingutada; aga tulemuseks on tarkus tarvilik.
11. Kui madu salvab, enne kui on lausunud, siis pole lausujast mingit kasu.
12. Sõnad targa suust toovad poolehoidu, aga albi neelavad ta oma huuled:
13. tema kõne algus on alpimine ja tema kõne lõpp on kurjakuulutav meeletus.
14. Alp teeb palju sõnu, ent ükski inimene ei tea, mis tuleb, ja kes ütleks temale, mis sünnib pärast teda?
15. Albi vaev väsitab seda, kes linnateed ei tunne.
16. Häda sulle, maa, kui su kuningaks on sulane ja su vürstid pidutsevad juba hommikul!
17. Õnnelik oled, maa, kui su kuningas on vaba mehe poeg ja su vürstid pidutsevad õigel ajal nagu mehed, aga mitte nagu joodikud!
18. Suure laiskuse pärast vajuvad sarikad, ja kui käsi süles peetakse, tilgub koda läbi.
19. Mõnu pärast valmistatakse rooga, vein teeb elu rõõmsaks, ja raha eest saab kõike.
20. Isegi mõttes ära sajata kuningat, ja oma magamiskambris ära sajata rikast, sest taeva lind viib hääle välja ja tiivuline teatab loost!

Peatükk 11

1. Viska oma leib vee peale, sest pikapeale sa leiad selle jälle!
2. Anna osa seitsmele, jah, kaheksalegi, sest sa ei tea, milline õnnetus maa peal võib juhtuda!
3. Kui pilved on täis vihma, siis nad valavad seda maa peale; ja langegu puu lõuna või põhja poole, aga puu jääb oma langemise paika.
4. Kes valvab tuult, ei saa külvata, ja kes vaatleb pilvi, ei saa lõigata.
5. Nõnda nagu sa ei tunne tuule teed või luude-liikmete tekkimist raseda ihus, nõnda sa ei tunne Jumala tööd. Tema teeb kõike seda.
6. Külva oma seemet hommikul ja ära lase oma käsi puhata õhtul, sest sa ei tea, mis õnnestub, kas see või teine, või tulevad mõlemad ühtviisi head!
7. Valgus on magus, ja silmadele on hea päikest näha.
8. Jah, kui inimene elab palju aastaid, siis tundku ta neist kõigist rõõmu; aga ta mõelgu ka pimeduse päevadele, sest neidki saab palju! Kõik, mis tuleb, on tühisus!
9. Rõõmusta, noor mees, noores eas ja su süda tundku rõõmu su nooruspäevil! Käi oma südame teedel ja oma silmavaate järgi, aga tea, et Jumal viib sind kohtusse selle kõige pärast!
10. Saada siis tusk ära oma südamest ja hoia paha eemal oma ihust, sest lapsepõlv ja noorus on kaduvad!

Peatükk 12

1. Mõtles oma Loojale oma nooruspäevil, enne kui tulevad kurjad päevad ja jõuavad kätte need aastad, mille kohta sa ütled: Need ei meeldi mulle! -
2. enne kui pimenevad päike ja valgus, kuu ja tähed, ja vihma järel tulevad taas pilved -
3. siis kui koja valvurid värisevad ja kanged mehed kisuvad küüru; kui jahvatajad on jõude, sest neid on vähe järele jäänud, ja aknaist vaatajad jäävad pimedaks;
4. kui välisused sulguvad, kui veski mürin vaibub, kui üles tõustakse juba linnuhääle peale, kui kõik lauluviisid lakkavad;
5. kui küngastki kardetakse ja teed käies on hirm; kui mandlipuu õitseb, rohutirts vaevu liigub ja kapparipung puhkeb - sest inimene läheb oma igavese koja poole ja tänaval käivad leinajad ringi -
6. enne kui hõbeköis katkeb ja kuldkauss puruneb, kruus allikal kildudeks kukub ja kaevuratas laguneb,
7. sest põrm saab jälle mulda, nõnda kui ta on olnud, ja vaim läheb Jumala juurde, kes tema on andnud.
8. 'Tühisuste tühisus,' ütleb Koguja, 'kõik on tühine!'
9. Lisaks sellele, et Koguja oli tark, õpetas ta ka rahvale tarkust, kaalus, uuris ja kujundas palju õpetussõnu.
10. Koguja püüdis leida sobivaid sõnu ja siiralt kirjapandud tõesõnu.
11. Tarkade sõnad on otsekui astlad ja nende kogumik sissetaotud naelte sarnane. Need on antud ühe ja sama Karjase poolt.
12. Ja peale selle: 'Mu poeg, võta kuulda manitsust! Suurel raamatute tegemisel pole lõppu ja suur agarus väsitab ihu.'
13. Lõppsõna kõigest, mida on kuulnud: 'Karda Jumalat ja pea tema kärke, sest see on iga inimese kohus!'
14. Sest Jumal viib kõik teod kohtusse, mis on iga salajase asja üle, olgu see hea või kuri.'

Ülemlaul

Peatükk 1

1. Saalomoni ilusaim laul.
2. 'Jooda mind oma suu suudlustega, sest sinu armastus on parem kui vein!
3. Su õlide lõhn on magus, võideõli on su nimi - seepärast armastavad sind neitsid.
4. Tõmba mind kaasa, tõttame! Vii mind, kuningas, oma kambritesse! Hõisakem ja tundkem sinust rõõmu, ülistagem sinu armastust enam kui veini! Õigusega armastatakse sind!
5. Jeruusalemma tütrede! Mina olen tõmmu, ometi nägus, otsekui Keedari telgid, otsekui Saalomoni telgiriided.
6. Äрге vaadake mind, et ma olen nii tõmmu, et päike mind on pruunistanud! Mu ema pojad turtsusid mu vastu, mind pandi viinamägede vahiks - aga omaenese viinamäge pole ma saanud valvata.
7. Ütle mulle, sina, keda mu hing armastab: Kus sa karja hoiad, kus sa seda lõunaajal lased lebada? Sest miks peaksin minema nagu looritatu su sõprade karjade juurde?'
8. 'Kui sa seda ei tea, sa ilusaim naistest, siis mine lammaste jälgi mööda ja karjata oma kitsetallekesi karjaste telkide juures!
9. Ma võrdlen sind, mu kullake, vaarao vankrihobusega.
10. Kaunid on su põsed palmikuis, kael merikarbikeedes.
11. Me teeme sulle kuldehted, hõbedaga tipitud.'
12. 'Niikaua kui kuningas on lauas, lõhnab mu nardiõli.
13. Mu kallim on mulle mürrikimbukeseks, mis lebab mu rindade vahel.
14. Mu kallim on mulle hennapõõsa õisikuks Een-Gedi viinamägedelt.'
15. 'Vaata, sa oled ilus, mu kullake, vaata, sa oled ilus! Su silmad on tuvid.'
16. 'Vaata, sa oled ilus, mu kallim, tõesti hurmav! Haljas on isegi meie säng:
17. meie koja seinteks on seedrid, meie sarikaiks küpressid.'

Peatükk 2

1. 'Mina olen Saaroni liilia, orgude lilleke.'
2. 'Otsekui lilleke orjavitste keskel, nõnda on mu kullake tütarlaste keskel.'
3. 'Otsekui õunapuu metsa puude keskel, nõnda on mu kallim noorte meeste keskel. Tema varjus ma igatsen istuda ja tema vili on mu suulaele magus.'
4. Tema on mind viinud pidukotta, ja selle lipp mu kohal on Armastus.
5. Kosutage mind rosinatega, elustage mind õuntega, sest ma olen armastusest haige!
6. Tema vasak käsi on mu pea all ja tema parem käsi kaisutab mind.
7. Ma vannutan teid, Jeruusalemma tütreid, gasellide või aasa hirvede juures: ärge eksitage ega äratage armastust, enne kui see ise tahab!
8. Mu kallima hääl! Vaata, ta tuleb, ronides mägedel, hüpeldes küngastel.
9. Mu kallim on nagu gasell või noor hirv. Vaata, ta seisab meie seina taga, heidab pilgu aknaist sisse, vaatab läbi võrede.
10. Mu kallim räägib ja ütleb mulle: 'Tõuse, mu kullake, mu iludus, ja tule!'
11. Sest vaata, talv on möödunud, vihm on läinud oma teed,
12. maa peal on näha õiekesi, lauluaeg on tulnud ja meie maal on kuulda turteltuvi häält.
13. Viigipuu küpsetab oma marju, viinapuud õitsevad ja lõhnavad. Tõuse, mu kullake, mu iludus, ja tule!
14. Mu tuvike kaljulõhedes, kuristiku peidupaigas! Näita mulle oma nägu, luba ma kuulen su häält, sest su hääl on meeldiv ja su nägu on ilus!'
15. 'Võtke meile kinni rebased, väikesed rebased, kes rikuvad viinamägesid, sest meie viinamäed õitsevad!'
16. Mu kallim on minu, ja mina kuulun temale, kes lillekeste keskel karja hoiab.
17. Kuni tuul kuulutab päeva ja varjud põgenevad, tule taas, mu kallim, nagu gasell või noor hirv jäärakulistele mägedele!'

Peatükk 3

1. 'Ma otsisin öösiti oma voodis teda, keda mu hing armastab. Ma otsisin teda, aga ei leidnud.
2. Ma tõusen nüüd ja uitan linnas tänavail ja turgudel, otsin teda, keda mu hing armastab. Ma otsisin teda, aga ei leidnud.
3. Vahid, kes uitavad linnas, leidsid minu. 'Kas olete näinud teda, keda mu hing armastab?'
4. Vaevalt olin neist möödunud, kui ma leidsin tema, keda mu hing armastab. Ma hoidsin teda kinni ega lasknud lahti, kuni olin ta viinud oma ema kotta, selle kambrisse, kes mind oma ihus oli kandnud.
5. Ma vannutan teid, Jeruusalemma tütreid, gasellide või aasa hirvede juures: ärge eksitage ega äratage armastust, enne kui see ise tahab!'
6. 'Mis see on, mis kõrbest üles tuleb suitsusammaste kujul, suitsutus mürrist ja viirukist, kaupmehe mitmesugustest vürtsidest?'
7. Vaata, Saalomoni kandetool! Selle ümber on kuuskümmend kangelast Iisraeli kangelastest.
8. Nad kõik kannavad mööka, nad on õpetatud sõdima; igäühel on oma möök puusal õiste hädaohtude pärast.
9. Kuningas Saalomon oli teinud enesele kandetooli Liibanoni puudest.
10. Selle sambad olid tehtud hõbedast, seljatugi kullast, iste purpurist; selle sisemus oli armastusega sisustatud Jeruusalemma tütarde poolt.
11. Tulge välja ja vaadake, Siioni tütreid, kuningas Saalomoni krooniga, millega ta ema teda on ehtinud ta pulmapäeval, ta südame rõõmupäeval.'

Peatükk 4

1. 'Vaata, sa oled ilus, mu kullake, vaata, sa oled ilus! Su silmad su loori taga on tuvid. Su juuksed on nagu kitsekari, kes laskub Gileadi mäelt.
2. Su hambad on nagu kari püगतud lambaid, kes pesemiselt tulevad: neil kõigil on kaksikud ja ükski neist pole soota.
3. Su huuled on nagu punane pael ja su kõne on armas. Otsekui granaatõuna lõiked on su oimud su loori taga.
4. Su kael on nagu Taaveti torn, mis kivikihtidena on ehitatud; tuhat kilpi ripub selle küljes, need kõik on kangelaste kilbid.
5. Su kaks rinda on nagu kaks vasikakest, gaselli kaksikut, kes söövad liiliate keskel.
6. Kuni tuul kuulutab päeva ja varjud põgenevad, tahan ma minna mürrimäele ja viirukikünkale.
7. Sa oled täiuslikult ilus, mu kullake, ja sul pole ühtegi viga!
8. Tule minuga Liibanonilt, pruut, tule minuga Liibanonilt! Astu alla Amana tipust, Seniiri ja Hermoni tipust, lõvide koobastest, pantrite mägedelt!
9. Sa oled pannud mu südame põksuma, mu õeke, mu pruut! Oled pannud mu südame põksuma ainsa pilguga silmist, ainsa lüluga oma kaelakeest.
10. Ah, kui magus on su armastus, mu õeke, mu pruut! Su armastus on parem kui vein, kõigist palsameist parem on su õlide lõhn!
11. Su huuled tilguvad kärjemett, mu pruut, sul on keele all mesi ja piim, ja su riiete lõhn on otsekui Liibanoni lõhn!
12. Suletud rohued on mu õeke, mu pruut! Suletud rohued, pitseriga kinni pandud allikas.
13. Su väänded on granaatõunapuude aed valitud viljaga, hennapõõsaste ja nardidega -
14. nard ja safran, kalmus ja kaneel koos igasugu viirukipuudega, mürr ja aaloe koos kõige paremate palsamitega.
15. Rohuedade allikas on elava vee kaev, mis Liibanonilt voolab.'
16. 'Ärka, põhjatuul, ja tule, lõunatuul! Puhu läbi mu rohuaia, et selle palsamilõhnad hoovaksid! Mu kallim tulgu oma rohueda ja söögu selle valitud vilja.'

Peatükk 5

1. 'Ma tulen oma rohuaeda, mu õeke, mu pruut! Ma nopin oma mürri ja palsamit, ma sünnin oma kõrgi ja mett, ma joon oma veini ja piima. Sööge, sõbrad, jooge, ja joobuge armastusest!'
2. 'Ma uinusin, aga mu süda oli ärkvel. Kuule! Mu kallim koputab: 'Ava mulle, mu õeke, mu kullake, mu tüve, mu süütuke! Sest mu pea on täis kastet, täis õõpiisku mu kiharad.'
3. Ma olen oma rüü seljast võtnud, kas peaksin jälle riietuma? Ma olen oma jalad pesnud, kas peaksin need jälle tolmuks tegema?
4. Siis mu kallim pistis oma käe läbi ava ja mu süda hakkas põksuma tema pärast.
5. Ma tõusin, et oma kallimale avada. Mu käed tilgutasid mürri ja mu sõrmed sula mürri riivi õnarnasse.
6. Ma avasin oma kallimale, aga mu kallim oli pöördunud ja läinud. Ma jäin hingetuks tema rääkimise pärast. Ma otsisin teda, aga ei leidnud, hüüdsin teda, aga ta ei vastanud mulle.
7. Vahid, kes uitavad linnas, leidsid mu, peksid mind, haavasid mind; nad võtsid minult hõlsti, need müüride vahid.
8. Ma vannutan teid, Jeruusalemma tütrede: kui te leiate mu kallima, mida te siis temale ütlete? Et ma olen armastusest haige.'
9. 'Mispoolest on su kallim teistest parem, sa ilusaim naistest? Mispoolest on su kallim teistest parem, et sa meid nõnda vannutad?'
10. 'Minu kallim on priske ja jumekas, silmapaistvaim kümne tuhande hulgast!
11. Tema pea on puhtaim kuld, tema datlipöörise sarnased kiharad on ronkmustad.
12. Tema silmad on nagu tuvid veeojade ääres, piimas pestud, taradel istumas.
13. Tema põsed on nagu palsamipeenar, vürtside laekad; tema huuled on liiliad, millelt nõrgub sula mürri.
14. Tema käsivarred on kullakangid, täis krüsoliidikive; tema kõht on elevandiluukilp, safiiridega kaetud.
15. Tema sääred on marmorsambad, asetatud puhtast kullast aluseile; tema on kujult Liibanoni sarnane, otsekui valitud seedrid.
16. Tema suulagi on väga magus, ta on läbi ja läbi armastus. Niisugune on minu kallim, jah, niisugune on minu sõber, Jeruusalemma tütrede.'

Peatükk 6

1. 'Kuhu su kallim on läinud, sa ilusaim naistest? Kuhu su kallim põikas, et koos sinuga teda otsida?'
2. 'Mu kallim läks alla oma rohuaeda, palsamipeenarde juurde, rohuaedadesse karja hoidma ja lillekesi noppima.
3. Mina kuulun oma kallimale ja mu kallim on minu, tema, kes lillekeste keskel karja hoiab.'
4. 'Sa oled ilus nagu Tirsas, mu kullake, kaunis nagu Jeruusalemm, kardetav nagu väehulk lippudega.
5. Pööra oma silmad ära mu pealt, sest need teevad mind rahutuks! Su juuksed on nagu kitsekari, kes laskub Gileadilt.
6. Su hambad on nagu kari emalambaid, kes pesemiselt tulevad; neil kõigil on kaksikud ja ükski neist pole soota.
7. Otsekui granaatõuna lõiked on su oimud su loori taga.
8. Kuuskümmend on kuningannasid, kaheksakümmend on liignaisi ja neitseid on arvatult.
9. Aga üksainus on mu tuvike, mu süütuke, oma ema ainus, oma sünnitaja lemmik. Tüdrukud näevad teda ja kiidavad õndsaks, ka kuningannad ja liignaised, ja nad ülistavad teda:
10. 'Kes see on, kes koiduna alla vaatab, ilus nagu täiskuu, selge nagu päike, kardetav nagu väehulk lippudega?'
11. 'Ma läksin alla pähkلياeda vaatama punge orus, vaatama, kas viinapuu on pakatanud, kas granaatõunapuud õitsevad.
12. Ma ei teadnud, et mu hing pani mind Ammi-Nadibi vankritele.'

Peatükk 7

1. 'Tule tagasi, tule tagasi, suulamlanna! Tule tagasi, tule tagasi, sest tahame sind näha!' 'Miks tahate näha suulamlannat? Et ta tantsiks tantsijate ridade vahel?'
2. 'Ah, kui kaunid on su sammud sandaalides, sa suursugune tütarlaps! Su puusade kaared on nagu ehted, kunstniku kätetöö!'
3. Su naba on ümmargune kausike, milles segatud vein ei puudu! Su kõht on nisuhunnik, mis lillekestega on ümbritsetud!
4. Su kaks rinda on nagu kaks vasikakest, gaselli kaksikut!
5. Su kael on nagu elevandiluust torn, su silmad nagu Hesboni tiigid Bat-Rabbimi värava juures! Su nina on nagu Liibanoni torn, vaatluseks Damaskuse suunas!
6. Pea on sul otsekui Karmel ja su lehvivad juuksed purpurikarva! Kuningas on köidetud kiharate külge!
7. Ah, kui ilus, ah, kui kaunis oled sa, armastus, hellituste tütar!
8. Sul on rüht nagu palmipuul ja su rinnad on kobarate sarnased!
9. Mina ütlesin: Ma lähen palmipuu otsa, võtan kinni ta pöörimest! Su rinnad on ju viinapuukobarate sarnased ja su hingeõhk on nagu õunte lõhn!
10. Sinu suulagi on nagu parim vein, mis varmalt läheb mu kallima sisse, ja mida voolavad uinuvad huuled!'
11. 'Mina kuulun oma kallimale ja tema ihaldab mind.
12. Tule, mu kallim, lähme aasale, ööbima hennapõõsaste juures!
13. Hommikul vara lähme vaatama viinamägesid, kas viinapuu on pakatanud, kas pungad on puhkenud, kas granaatõunapuud õitsevad! Seal ma annan sulle oma armastuse!
14. Lemmemarjad lõhnavad meile ja meie uste ees on kõiksugu valitud vilju, niihästi uusi kui vanu, mis ma sinule, kallim, olen talletanud.'

Peatükk 8

1. 'Ah, oleksid sa mu vend, kes on imenud mu ema rinda! Siis kohates sind õues ma suudleksin sind ja keegi ei paneks mulle pahaks.
2. Ma saadaksin sind, viiksin su oma ema kotta. Tema õpetaks mind. Ma annaksin sulle juua vürtsitatud veini, oma granaatõunte mahla.
3. Tema vasak käsi on mu pea all ja tema parem käsi kaisutab mind.
4. Ma vannutan teid, Jeruusalemma tütreid: miks eksitate ja äratate armastust, enne kui see ise tahab?'
5. 'Kes see on, kes kõrbest üles tuleb, nõjatudes oma armastatule?' 'Õunapuu all äratasin ma sinu, seal, kus su ema tõi su valuga ilmale, kus su valuga ilmale tõi su sünnitaja.
6. Pane mind pitseriks oma südamele, pitseriks oma käsivarrele! Sest armastus on tugev nagu surm, armukadedus julm nagu surmavald. Selle lõõsk on tulelõõsk, selle leegid Issanda leegid.
7. Armastust ei suuda kustutada suured veed ega uputada jõed. Kui keegi annaks armastuse eest kõik oma koja vara, oleks ta tõesti naeruväärne!'
8. 'Meil on väike õde ja tal ei ole rindu. Mida peaksime tegema oma õe heaks, siis kui temast juttu tuleb?'
9. 'Kui ta on müür, ehitame selle peale hõbesakme; aga kui ta on uks, suleme selle seedrilauga.'
10. 'Mina olen müür, ja mu rinnad on nagu tornid - seepärast ma sain ta silmis otse rahutoojaks.'
11. 'Saalomonil oli viinamägi Baal-Haamonis; selle viinamäe andis ta vahtide hooleks. Igaüks oleks selle viljaga teeninud tuhat hõbeseeklit.
12. Minu viinamägi, mulle kuuluv, on siin mu ees. See tuhat jäägu sulle, Saalomon, ja veel kakssada viljavahtidele.'
13. 'Sina, rohuedade elanik, sõbrad kuulevad su häält: luba ka mind seda kuulda!'
14. 'Rutta, mu kallim, ja ole nagu gasell või noor hirv palsamimägedel!'

Jesaja

Peatükk 1

1. Jesaja, Aamotsi poja nägemus, mida ta nägi Juuda ja Jeruusalemma kohta Juuda kuningate Ussija, Jootami, Aahase ja Hiskija päevil:
2. Kuule, taevas, ja maa, pane tähele, sest Issand kõneleb: Mina kasvatasin lapsi ja lasksin neil sirguda suureks, aga nemad astusid üles mu vastu.
3. Härg tunneb oma peremeest ja eesel oma isanda söime, aga Iisrael ei tunne, mu rahvas ei taha mõista.
4. Häda patusele rahvale, süüga koormatud rahvale, kurjategijate soole, kõlvatuile lastele! Nad on jätnud maha Issanda, nad on põlanud Iisraeli Püha, nad on pööranud talle selja.
5. Kuhu tuleks teid veel lüüa teie tõrksuse jätkudes? Pea on üleni haige ja süda täiesti jõuetu.
6. Jalatallast pealaeni ei ole midagi tervet: aina vermed, muhud ja värsked haavad, mida ei ole puhastatud ega seotud ega õliga leevendatud.
7. Teie maa on laastatud, linnad tulega põletatud, võõrad söövad teie põllud tühjaks otse teie silme all. Kõik on laastatud otsekui segipaisatud Soodom.
8. Siioni tütar on jäänud üksi otsekui vahionn viinamäel, otsekui öömaja kurgipõllul, otsekui sissepiiratud linn.
9. Kui vägede Issand ei oleks meile jätnud pääsenuid, olgugi pisut, oleksime olnud nagu Soodom, Gomorra sarnased.
10. Kuulge Issanda sõna, Soodoma pealikud, pane tähele meie Jumala õpetust, Gomorra rahvas!
11. Milleks mulle teie tapaohvrite hulk? ütleb Issand. Ma olen küllastunud teie põletusohvrite jääradest ja nuumveiste rasvast. Härjavärsside, tallede ja sikkude veri ei meeldi mulle.
12. Kui te tulete vaatama mu palet, kes nõuab siis teilt mu õuede tallamist?
13. Ärge tooge enam tühiseid ande, ohvrisuits on mulle vastumeelt. Noorkuu ja hingamispäev, koguduse kokkukutsumine - ma ei salli nurjatust ja pühapidamist ühtaegu.
14. Mu hing vihkab teie noorkuid ja seatud pühi; need on mulle koormaks, ma olen tüdinud neid talumast.
15. Kui te käsi sirutate, peidan ma oma silmad teie eest, kui te ka palju palvetate, ei kuule ma mitte, sest teie käed on täis verd!
16. Peske endid, puhastage endid, saatke oma tegude kurjus mu silme eest, lakake paha tegemast!
17. Õppige tegema head, nõudke õigust, aidake rõhutut, mõistke vaeslapsele õigust, lahendage lesknaiste kohtuasju!
18. Tulge nüüd ja seletagem isekeskis, ütleb Issand. Kuigi teie patud on helepunased, saavad need lumivalgeks; kuigi need on purpurpunased, saavad need villa sarnaseks.
19. Kui te tahate ja kuulate, siis te saate süüa maa parimat vilja.
20. Aga kui te tõrgute ja panete vastu, siis sööb teid mõök. Jah, Issanda suu on kõnelnud.
21. Kuidas küll sai hooraks ustav linn? Ta oli täis õigust, õiglus asus seal. Aga nüüd - tapjad!
22. Su hõbe on muutunud räbuks, su vein on veega lahjendatud.
23. Su vürstid on tõrksad ja varaste seltsimehed: igaüks armastab meelehead ja himustab kingitusi. Vaeslapsele ei tee nad õigust ja lesknaise kohtuasi ei jõua nende ette.
24. Seepärast ütleb Jumal, vägede Issand, Iisraeli Vägev: Ma tunnen rõõmu oma vastastest ja maksan kätte oma vaenlastele.
25. Ma pööran su vastu oma käe ja puhastan su räbu otsekui leelisega ning eraldan sinust kõik tina.
26. Siis ma annan sulle taas kohtumõistjaid nagu muistegi, ja nõuandjaid, nagu oli alguses. Seejärel hüütakse sind õigluse linnaks, ustavaks linnaks.
27. Siion lunastatakse kohtu ja tema pöördunud õigluse läbi.
28. Aga üleastujate ja patuste langus tuleb ühekorraga, ja need, kes hülgavad Issanda, hukuvad.
29. Sest te peate häbenema tammede pärast, mida te ihaldasite, ja tundma piinlikkust rohuedade pärast, mis te valisite.
30. Sest te saate tamme sarnaseks, mille lehed närtsivad, ja olete otsekui rohued, millel ei ole vett.
31. Tugev saab takuks ja tema tegu sädemeks: mõlemad põlevad üheskoos, aga kustutajat ei ole.

Peatükk 2

1. Kõne Jesaja, Aamotsi poja nägemusest Juuda ja Jeruusalemma kohta:
2. Aga viimseil päevil sünnib, et Issanda koja mägi seisab kindlana kui mägede tipp ja tõuseb kõrgemale küngastest ning kõik paganad voolavad ta juurde.
3. Ja paljud rahvad lähevad ning ütlevad: 'Tulge, mingem üles Issanda mäele, Jaakobi Jumala kotta, et ta meile õpetaks oma teid ja et võiksime käia tema radu: sest Siionist lähtub Seadus ja Jeruusalemmast Issanda sõna!'
4. Ja tema mõistab kohut paganate vahel ning juhatab paljusid rahvaid. Siis nad taovad oma mõõgad sahkadeks ja piigid sirpideks; rahvas ei tõsta mõõka rahva vastu ja nad ei õpi enam södimist.
5. Jaakobi sugu, tulge, käigem Issanda valguses!
6. Kuid sa oled hüljanud oma rahva, Jaakobi soo, sest nad on täis idamaa kombeid ja nõiuvad vilistite sarnaselt, nad löövad kätt võõramaa lastega.
7. Nende maa on täis hõbedat ja kulda, nende varandustel ei ole lõppu; nende maa on täis hobuseid ja nende sõjavankreid on otsatult.
8. Nende maa on täis ebajumalaid, nad kummardavad oma kätetööd, seda, mis nende sõrmed on teinud.
9. Aga inimene painutatakse ja mees heidetakse maha. Ära anna neile andeks!
10. Poe kalju sisse ja peida ennast põrmu Issanda kartuse pärast ja tema kõrge aupaistuse eest!
11. Inimeste suurelised silmad alandatakse ja meeste kõrkus painutatakse. Jah, sel päeval on Issand üksinda kõrge.
12. Sest vägede Issandal on päev: kõigi suureliste ja kõrkide jaoks, kõigi jaoks, kes kõrgele on tõusnud, et neid alandada,
13. kõigi Liibanoni kõrgete ja uhkete seedrite jaoks ja kõigi Baasani tammede jaoks,
14. kõigi kõrgete mägede jaoks ja kõigi kõrgemate küngaste jaoks,
15. kõigi kõrgete tornide jaoks ja kõigi tugevate müüride jaoks,
16. kõigi Tarsise laevade jaoks, kõigi toredate laevade jaoks.
17. Siis painutatakse inimeste ülbus ja alandatakse meeste kõrkus. Jah, sel päeval on Issand üksinda kõrge.
18. Ebajumalad aga kaovad täiesti.
19. Siis poetakse kaljulõhedesse ja muldkoobastesse Issanda kartuse pärast ja tema kõrge aupaistuse eest, kui ta tõuseb maad hirmutama.
20. Sel päeval viskavad inimesed oma hõbedased ja kuldsed ebajumalad, mis nad endile kummardamiseks on teinud, muttidele ja nahkhiirtele,
21. et aga saaks pugeda kaljupragudesse ja kivilõhedesse Issanda kartuse pärast ja tema kõrge aupaistuse eest, kui ta tõuseb maad hirmutama.
22. Seepärast lakake lootmast inimestele, kellel on ainult hingeõhk ninas, sest neid ei saa ju panna mikski!

Peatükk 3

1. Sest vaata, Jumal, vägede Issand, võtab Jeruusalemmalt ja Juudalt toe ja toetuse, kõik leiva- ja veetoed,
2. sangari ja sõjamehe, kohtumõistja ja prohveti, ennustaja ja vanema,
3. viiekümnepealiku ja lugupeetud mehe, nõuniku, osava meistri ja lausuda oskaja.
4. Ja ma panen poisid neile vürstideks ning lapsed valitsevad nende üle.
5. Siis hakkab rahvas isekeskis rõhuma, üks ühte ja teine teist, noor tõuseb vana vastu ja väärITU auväärse vastu.
6. Kui vend haarab oma isakojas vennast: 'Sul on kuub, ole meile juhiks ja võta see rusuhunnik oma käe alla!'
7. siis tõstab too selsamal päeval häält, öeldes: 'Ei ole minust haavasidujat, mu kijas ei ole leiba ega kuube: ärge pange mind rahva juhiks!'
8. Sest Jeruusalemm komistab ja Juuda langeb, kuna nende keel ja teod on Issanda vastu, et trotsida Aulise silme ees.
9. Nende näoilme tunnistab nende endi vastu, nad kuulutavad oma pattu salgamata otsekui Soodom. Häda nende hingedele! Sest nad teevad iseendile kurja.
10. Õelge õigele, et tema käsi käib hästi, sest nad saavad süüa oma tegude vilja!
11. Häda õelale! Tema käsi käib halvasti, sest ta kätetöö tasutakse talle.
12. Mu rahva sundijaks on laps ja teda valitsevad naised. Mu rahvas! Su juhid on eksitajad, nad muudavad valeks su radade suuna.
13. Issand tõuseb nõutama õigust, ta asub kohut mõistma rahvastele.
14. Issand läheb kohtusse oma rahva vanemate ja vürstidega: Te olete laastanud viinamäed ja teie kodades on vaestelt röövitu.
15. Mida te ometi mõtlete, tallates mu rahvast ja rutjudes vaeste nägu? küsib Jumal, vägede Issand.
16. Ja Issand ütleb: Sellepärast et Siioni tütred on upsakad, käivad kange kaelaga ja pööritavad silmi, käies astuvad tippamisi ja kliristavad jalarõngaid,
17. teeb Issand Siioni tütarde pealae kärnaseks ja Issand paljastab nende häbeme.
18. Sel päeval võtab Issand ära toredad jalarõngad, laubahted ja kaelakeed,
19. kõrvarõngad, käevõrud ja loorid,
20. peamähised, sammuahelakesed, rinnavööd, lõhnatoosid ja amuletid,
21. sõrmused ja ninarõngad,
22. riided, pealistrüüd, suurrätikud ja kukrud,
23. peeglid, särgid, peakatted ja hõlstid.
24. Ja siis sünnib, et palsamilõhna asemel on kõdunemise lehk, vöö asemel nõör, palmitud juuste asemel paljas pea, peene lõuendi asemel kotiriidest kate, ilu asemel põletusmärk.
25. Su mehed langevad mõõga läbi ja su sangarid sõjas.
26. Siis kurvastavad ja leinavad ta väravad, ta istub maa peal tühjaks tehtuna.

Peatükk 4

1. Sel päeval haaravad seitse naist kinni ühest mehest, öeldes: 'Me sööme omaenese leiba ja kanname omaenese riideid, kui meid ainult hüütaks sinu nime järgi. Võta ära meie teotus!'
2. Sel päeval on Issanda võsu iluks ja auks, ning maa vili on uhkuseks ja ehteks Iisraeli pääsenuile.
3. Ja kes Siionis alles jääb ning Jeruusalemmas järele jääb, seda hüütakse pühaks, igäühte, kes Jeruusalemmas on eluks kirja pandud,
4. siis kui Issand on ära pesnud Siioni tütarde saasta ja uhtunud Jeruusalemmast ta veresüü kohtu- ning põletusvaimuga.
5. Ja Issand loob kogu Siioni mäe asukoha ning sealse kogunemispaiaga kohale pilve päevaks ning suitsu ja leekiva tulepaistuse ööseks, sest kõige kohale asub auhiilgus kaitsevarjuks.
6. Ja katus on varjuks päeva palavuse eest ja pelgupaigaks ning ulualuseks rajuilma ja vihma puhul.

Peatükk 5

1. Ma tahan nüüd laulda oma armsamast, mu armsama laulu tema viinamäest. Mu armsamal on viinamägi viljakal mäenõlvakul.
2. Ta kaevas ja puhastas kividest ning istutas häid viinapuid; ta ehitas selle keskele torni, ta raius sinna ka surutõrre. Siis ta ootas, et see kasvataks häid kobaraid, ent kängunud olid kobarad, mida see andis.
3. Ja nüüd, Jeruusalemma elanikud ja Juuda mehed, mõistke ometi kohut minu ja mu viinamäe vahel!
4. Kas oleks olnud vaja teha mu viinamäega veel midagi, mida olin jätnud tegemata? Miks ma ootasin, et ta kasvatab häid kobaraid, kuna ta andis kängunud kobaraid?
5. Aga nüüd tahan ma ometi teha teile teatavaks, mida ma teen oma viinamäega: ma kisun maha ta aia, ja ta jääb laastatavaks, ma lammutan ta müüri, ja ta jääb tallatavaks.
6. Nõnda ma hävitan ta. Teda ei kärbita ega rohita, ta kasvatab kibuvitsu ja ohakaid ja ma keelan pilvi temale vihma andmast.
7. Sest Iisraeli sugu on vägede Issanda viinamägi ja Juuda mehed tema lemmikistandik. Ta ootas õigust, aga vaata, tuli õigusetus; õiglust, aga vaata, tuli hädakisa.
8. Häda neile, kes reastavad koja kõrvale koja ja lisavad põllule põllu, kuni enam ei jää üle paikagi, vaid üksnes teie elate maal!
9. Mu kõrvus on: Vägede Issand, tõesti, paljud kojad jäävad tühjaks, suured ja kaunid elanikest lagedaks.
10. Sest kümme adramaad viinamäge annab ainult üheksa kannu ja viiest vakast seemnest saab pool vakka.
11. Häda neile, kes tõusevad hommikul vara, et jahtida vägijooki, kes viidavad aega hilja ööni, kuni vein paneb nad õhetama.
12. Kandled ja naablid, trummid ja viled ja vein on nende joominguil, aga Issanda tegusid nad ei märka ja tema kätetööd nad ei näe.
13. Sellepärast läheb mu rahvas ootamatult vangis, tema auväärased mehed näevad nälga ja ta rahvahulgad närbuvad janust.
14. Sellepärast avab ennast surmavald ja ajab oma suu otsatult pärani: alla peab astuma niihästi hiilgus kui rüsin, niihästi lärm kui rõõmurõkatus.
15. Inimene painutatakse ja mees heidetakse maha ning suureliste silmad alandatakse.
16. Aga vägede Issand on kohtus kõrge ja Püha Jumal osutub pühaks õigluses.
17. Ja seal käivad talled karjas kui oma karjamaal ja rusude vahel söövad võõrad.
18. Häda neile, kes nõõridega tõmbavad enese peale süüd ja otse vankrikõitega pattu,
19. kes ütlevad: 'Tõtaku tema, tehku kiiresti, et me saaksime näha, ja liginegu ning tulgu Iisraeli Püha nõu, et me saaksime teada!'
20. Häda neile, kes hüüavad kurja heaks ja head kurjaks, kes teevad pimeduse valguseks ja valguse pimeduseks, kes teevad kibeda magusaks ja magusa kibedaks!
21. Häda neile, kes on iseenese silmis targad ja iseenese meelest arukad!
22. Häda neile, kes on vägevad veini jooma ja vahvad mehed vägijooki segama,
23. kes meelega eest annavad õiguse süüdlastele ja võtavad õiguse õigetelt!
24. Sellepärast - nagu tulekeel sööb kõrsi ja kuluhein vajub kokku leegis, nõnda kõduneb nende juur ja nende õied muutuvad tolmuks, sest nad on hüljanud vägede Issanda Seaduse ja on põlanud Iisraeli Püha sõna.
25. Sellepärast on Issanda viha süttinud põlema oma rahva vastu: ta sirutas oma käe tema kohale ja lõi teda, nõnda et mäed vabisesid ja nende laibad olid otsekui sõnnik keset tänavaid. Selle kõige juures ei ole ta viha ära pöördunud ja ta käsi on alles välja sirutatud.
26. Ja ta tõstab lipu kaugele rahvale, vilistab teda maa äärest, ja vaata, see tuleb kiiresti tõtates.
27. Keeגי neist ei ole väsinud ja keegi ei komista, ei tuku ega maga; kellelgi ei vallandu vöö vöölt ega katke jalatsipael.
28. Nende nooled on teritatud ja kõik nende ammud on vinnas; nende hobuste kabjad on nagu

tulekivi ja nende rattad nagu tuulispea.

29. Nende möirgamine on otsekui emalõvi möirgamine, nad möirgavad nagu noored lõvid; nad urisevad ja haaravad saagi ning viivad oma teed, ja päästjat ei ole.

30. Ja sel päeval on tema kohal mürin otsekui meremüha, ja kui vaadata maale, ennäe, siis on seal ahastuse pimedus ja pilv pimendab valguse.

Peatükk 6

1. Sel aastal, kui kuningas Ussija suri, nägin ma Issandat istuvat suurel ja kõrgel aujärjel, ja tema kuue palistused ulatusid templi seinast seina.
2. Temast kõrgemal seisis seeravid; igapähele neist oli kuus tiiba: kahega ta kattis oma palet, kahega ta kattis oma jalgu ja kahega ta lendas.
3. Ja need hüüdsid üksteisele ning ütlesid: 'Püha, püha, püha on vägede Issand! Kogu maailm on täis tema au!'
4. Ja uksepiidad vabisesid hüüdjast häälest ning koda täitus suitsuga.
5. Ja ma ütlesin: 'Häda mulle, sest ma olen kadunud! Sellepärast et ma olen roojane mees huultelt ja elan roojaste huultega rahva keskel; sellepärast et mu silmad on näinud kuningat, vägede Issandat.'
6. Siis lendas mu juurde üks seeravitest ja tal oli käes elav süsi, mille ta oli pihtidega altarilt võtnud.
7. Ja ta puudutas mu suud ning ütles: 'Vaata, see puudutas sinu huuli ja su süü on lahkunud ning su patt lepitatud.'
8. Ja ma kuulsin Issanda häält küsivat: 'Keda ma läkitan? Kes meilt läheks?' Ja ma ütlesin: 'Vaata, siin ma olen, läkita mind!'
9. Ja tema ütles: 'Mine ja ütle sellele rahvale: Kuuldes kuulete ega mõista; nähes näete ega taipu!'
10. Tee tuimaks selle rahva süda ja tee raskeks ta kõrvad ning sule ta silmad, et ta oma silmadega ei näeks ja kõrvadega ei kuuleks, oma südamega ei mõistaks ja ei pöörduks ega paraneks!'
11. Aga mina küsisin: 'Kui kauaks, Issand?' Ja tema vastas: 'Kuni linnad on rüüstatud, elanikest ilma, koad inimtühjad, põllud laastatud kõrbeks'
12. ja Issand on saatnud inimesed kaugele ning palju sööti on jäänud keset maad.
13. Ja kui seal veel alles jääb kümnes osa, siis seegi põletatakse ära, nagu terebint või tamm, millest langedes jääb järele känd. Aga ta känd on püha seeme.'

Peatükk 7

1. Ja neil päevil, kui Juudas oli kuningaks Aahas, kes oli Ussija poja Jootami poeg, sündis, et Süüria kuningas Retsin ja Iisraeli kuningas Pekah, Remalja poeg, tulid sõdima Jeruusalemma vastu; aga nad ei suutnud seda vallutada.
2. Kui Taaveti kojale anti teada ja öeldi, et Süüria on liidus Efraimiga, siis vabises ta enese ja ta rahva süda, otsekui vabiseksid metsapuud tuule käes.
3. Ja Issand ütles Jesajale: 'Mine ometi Aahasele vastu, sina ja su poeg Sear-Jaasub, Ülatiigi veejuhtme otsa juurde, Vanutajavälja maanteele,
4. ja ütle temale: Hoia ennast ja ole rahulik, ära kardada ja su süda ärgu mingu araks nende kahe suitseva tukiotsakese pärast - Süüria Retsini ja Remalja poja vihapalangu pärast!
5. Sellepärast et Süüria, Efraim ja Remalja poeg on pidanud sinu vastu kurja nõu, öeldes:
6. 'Läki üles Juuda vastu, tükeldagem see ja vallutagem endile ning tõstkem seal Taabali poeg kuningaks!' -
7. ütleb Issand Jumal nõnda: See ei lähe korda ega sünni!
8. Sest Süüria pea on Damaskus ja Damaskuse pea on Retsin. Ja veel kuuskümmend viis aastat - siis on Efraim kui rahvas purustatud.
9. Efraimi pea on Samaaria ja Samaaria pea on Remalja poeg. Kui te ei usu, siis te ei püsi!'
10. Ja Issand käskis öelda Aahasele veel seda:
11. 'Küsi enesele Issandalt, oma Jumalalt, tunnustäht sügavusest või kõrgusest!'
12. Aga Aahas vastas: 'Ma ei küsi ega kiusa Issandat!'
13. Siis Jesaja ütles: 'Kuulge ometi, Taaveti sugu! Ons teil veel vähe inimeste vaevamisest, et te ka mu Jumalat vaevate?'
14. Sellepärast annab Issand ise teile tunnustähe: ennäe, neitsi jääb lapseootele ja toob poja ilmale ning paneb temale nimeks Immaanuel.
15. Ta sööb võid ja mett, kuni ta mõistab põlata halba ja valida head.
16. Sest enne kui poeglaps mõistab põlata halba ja valida head, laastatakse see maa, mille kahe kuninga ees sa tunned hirmu.
17. Issand laseb tulla sinule ja su rahvale ning su isa soole Assuri kuninga läbi päevi, milliseid ei ole olnud Efraimi Juudast lahkumise ajast.
18. Sel päeval vilistab Issand kärbseid Egiptuse jõgede lähteilt ja mesilasi Assuri maalt,
19. ja need kõik tulevad ning laskuvad järskudesse orgudesse ja kaljulõhedesse, kõigisse kibuvitsapõõsastesse ja kõigisse jootmispaikadesse.
20. Sel päeval lõikab Issand noaga, mis on palgatud teiselt poolt jõge, Assuri kuninga kaudu - teie pea- ja häbemekarvad maha ning rebib habemedki ära.
21. Sel päeval saab igaüks pidada ainult ühe noore lehma ja paar lammast,
22. ja nende piimaanni rohkuse tõttu on süüa võid, sest võid ja mett söövad kõik, kes maale alles jäävad.
23. Sel päeval jääb iga paik, kus oli tuhat viinapuud, tuhat hõbeseeklit väärt, kibuvitstele ja ohakaile.
24. Sinna minnakse noolte ja ambudega, sest kogu maa on täis kibuvitsu ja ohakaid.
25. Ja mitte ühelegi mäele, mida nüüd kõplaga rohitakse, ei minda enam kibuvitste ja ohakate kartuse pärast: need jäävad härgade uitepaigaks ja lammaste tallermaaks.'

Peatükk 8

1. Ja Issand ütles mulle: 'Võta enesele suur tahvel ja kirjuta selle peale tavalise krihvliga: Maher-Saalal, Haas-Bas!
2. Ja ma võtan endale usaldusväärsed tunnistajad, preester Uurija ja Jeberekja poja Sakarja.'
3. Siis ma läksin prohveti naise juurde, ja tema jäi lapseotele ning tõi poja ilmale. Ja Issand ütles mulle: 'Pane temale nimeks Maher-Saalal, Haas-Bas!
4. Sest enne kui poiss oskab hüüda isa ja ema, viiakse Damaskuse varandus ja Samaaria saak Assuri kuninga ette.'
5. Ja Issand rääkis minuga veelgi, öeldes:
6. 'Sellepärast et see rahvas põlgab Siiloahi hiljukesi voolavaid vesi ning pelgab Retsinit ja Remalja poega,
7. vaata, sellepärast lasebki Issand tulla nende peale Frati jõe võimsad ja suured veed - Assuri kuninga ja kogu ta hiilguse -, mis tõuseb välja kõigist lammidest ja voolab üle kõigist kallastest,
8. tungib Juudasse, tulvab ja ujutab üle, kuni see ulatub kaelani. Ja tema tiibade sirutus täidab su maa kogu selle laiuses, Immaanuel.'
9. Möllake, rahvad, ja värisege, ja kuulge, kõik kauged maad: Varustuge sõjaks ja värisege! Varustuge sõjaks ja värisege!
10. Pidage nõu, aga see läheb tühja, kõnelge sõna, aga see ei täitu, sest Jumal on meiega!
11. Sest nõnda rääkis minuga Issand, kui ta käsi haaras mind ja hoiatas mind käimast selle rahva teed, öeldes:
12. 'Ärge nimetage vandenõuks kõike, mida see rahvas nimetab vandenõuks, ärge kartke, mida tema kardab, ja ärge tundke hirmu!
13. Pidage pühaks vägede Issandat, tema olgu teie kartus ja tema olgu teie hirm!
14. Tema on pühamuks, aga ka komistuskiviks ja pahanduskaljuks mõlemale Iisraeli kojale, lõksuks ja püüdepaelaks Jeruusalemma elanikele.
15. Paljud neist komistavad, kukuvad ja vigastavad endid, püütakse kinni ja võetakse vangi.
16. Seo kinni tunnistus, sulge pitseriga õpetus mu õpilastes!'
17. Mina aga ootan Issandat, kes peidab oma palge Jaakobi soo eest, ja loodan tema peale.
18. Vaata, mina ja lapsed, keda Issand mulle on andnud, oleme tunnustähtedeks ja endemärkideks Iisraelis vägede Issandalt, kes elab Siioni mäel.
19. Ja kui teile öeldakse: Küsitlege surnute vaime ja ennustajaid, kes sosistavad ja pomisevad, siis vastake: Kas rahvas ei peaks küsitleva oma Jumalat? Kas tuleb elavate pärast küsitleda surnuid?
20. Õpetuse ja tunnistuse juurde! Kui nõnda ei kõnelda, siis ei ole koitu.
21. Seal nad siis uitavad, vaevatud ja näljased. Aga nälga tundes nad vihastavad ja neavad oma kuningat ja Jumalat. Ja kui nad tõstavad pilgu üles
22. või vaatavad maha, siis - näe, on kitsikus ja pimedus, ahistuse süngus. Ollakse tõugatud pilkasesse pimedusse.
23. Aga ei jää pimedusse maa, kus on ahastus. Otsekui Jumal endisel ajal põlgas Sebulonimaad ja Naftalimaad, nõnda austab ta tulevikus mereäärset teed, Jordani-tagust maad, paganate Galilead.

Peatükk 9

1. Rahvas, kes käib pimeduses, näeb suurt valgust; kes elavad surmavarju maal, neile paistab valgus.
2. Sina teed rohkeks rahva, ja valmistad talle suure rõõmu: nad rõõmustavad sinu ees otsekui lõikusajal ollakse rõõmsad, otsekui saaki jagades hõisatakse.
3. Sest tema koorma ikke ja tema õla kepi, tema sundija vitsa sa murrad nagu Midjani päevil.
4. Sest iga sõjakäras sõtkunud saabas ja veres vettinud vammus põletatakse tuleroaks.
5. Sest meile sünnib laps, meile antakse poeg, kelle õlgadel on valitsus ja kellele pannakse nimeks Imeline Nõuandja, Vägev Jumal, Igavene Isa, Rahuvürst.
6. Suur on valitsus ja otsatu on rahu Taaveti aujärjel ja tema kuningriigi üle, et seda kinnitada ja toetada kohtu ja õigusega, sellest ajast ja igavesti. Vägede Issanda püha viha teeb seda.
7. Issand läkitab sõna Jaakobisse ja see langeb Iisraeli peale.
8. Seda saab tunda kogu rahvas, Efraim ja Samaaria elanikud, kes ütlevad upsakusest ja südame ülbusest:
9. 'Telliskivid on varisenud, aga meie ehitame tahutud kividest; metsviigipuud on maha raiutud, aga me paneme seedrid asemele.'
10. Ent Issand teeb tugevaks Retsini, ta vastase, ja kihutab üles ta vaenlased:
11. süürlased idast ja vilistid läänest, ja need söövad Iisraeli täie suuga. Selle kõige juures ei ole ta viha veel ära pöördunud ja ta käsi on alles välja sirutatud.
12. Sest rahvas ei ole pöördunud oma peksja poole ega ole nad otsinud vägede Issandat.
13. Seepärast löikab Issand Iisraelilt ühel päeval pea ja saba, võrse ja varre.
14. Vana ja austatu on pea, aga valet õpetav prohvet on saba.
15. Selle rahva juhid on eksitajad ja nende poolt juhivad on viidud segadusse.
16. Seepärast ei tunne Issand rõõmu ta noortest meestest ega halasta vaeslaste ja lesknaiste peale; sest kõik on jumalavallatud ja kurjategijad ja iga suu räägib jõledust. Selle kõige juures ei ole ta viha veel ära pöördunud ja ta käsi on alles välja sirutatud.
17. Sest ülekohus põleb otsekui tuli, mis põletab kibuvitsu ja ohakaid ning süütab metsarägastikud kerkiva suitsuna haihtuma.
18. Vägede Issanda raevust on maa kõrbenud ja rahvas on otsekui tuleroog: üks ei halasta teise peale.
19. Ahmivad paremalt, aga on näljased, söövad vasakult, ometi ei saa kõht täis. Igaüks sööb oma käsivarre liha:
20. Manasse Efraimi ja Efraim Manasset, mõlemad on üheskoos Juuda vastu. Selle kõige juures ei ole ta viha veel ära pöördunud ja ta käsi on alles välja sirutatud.

1. Häda neile, kes annavad nurjatuid seadusi, ja kirjutajaile, kes kirjutavad vääri otsuseid,
2. et väänata abitude õigust ja kiskuda kohus mu rahva viletsalt, et lesknaised saaksid neile saagiks ja et nad võiksid vaeslapsi paljaks riisuda!
3. Aga mida te teete katsumispäeval ja tormis, mis tuleb kaugelt? Kelle juurde te põgenete abi saama? Ja kuhu jätate oma varanduse?
4. Ei ole muud kui põlvitada vangide seltsi või langeda tapetute sekka. Selle kõige juures ei ole ta viha veel ära pöördunud ja ta käsi on alles välja sirutatud.
5. Häda Assurile, kes on mu viha vits ja kelle käes on mu sajatuse kepp!
6. Tema ma läkitan jumalavallatu rahva vastu ja teda ma käsin oma vihaaluse rahva pärast võtta noosi ja riisuda saaki ja tallata teda nagu tänavapori.
7. Aga tema ei kavatse nõnda ja nõnda ei mõtle ta süda, vaid temal on südames hävitada ja hukata rahvaid, ja mitte väheseid,
8. sest ta ütleb: 'Kas pole mu pealikud kõik kuningad?
9. Eks Kalnol käinud käsi nagu Karkemisel, eks Hamatil nagu Arpadil, eks Samaarial nagu Damaskusel?
10. Kuna mu käsi ulatus ebajumalate kuningriikideni, kus nikerdatud kujusid oli rohkem kui Jeruusalemmal ja Samaarial,
11. eks ma või siis talitada ka Jeruusalemma ja selle kujudega nõnda, nagu ma talitsin Samaaria ja selle ebajumalatega?'
12. Aga kui Issand on lõpetanud kõik oma töö Siioni mäel ja Jeruusalemmas, siis ta nuhtleb Assuri kuningat ta südame ülbuse vilja ja ta suureliste silmade kõrkuse pärast.
13. Sest too ütleb: 'Ma tegin seda oma käe rammuga ja oma tarkusest, sest ma olen taibukas. Ma nihutasin rahvaste piire, riisusin, mis kuulus neile. Oma vägevuses tõukasin ma valitsejaid troonilt.
14. Mu käsi leidis rahvaste vara otsekui linnupesa; ja nagu korjatakse mahajäetud mune, nõnda ma korjasin ära kõik maad, ja ei olnud kedagi, kes oleks lehvitanud tiibu või teinud noka lahti ja piiksatanud.'
15. Kas kiitleb kirves selle ees, kes temaga raiub, või suurustab saag saagija ees? Nagu viibutaks vits oma ülestõstjat, või nagu kergitaks kepp seda, kes ei ole puu.
16. Sellepärast läkitab Jumal, vägede Issand, tema priskete sekka kõhetustõve, ja tema toreduse all lahvatab tuli.
17. Iisraeli valgus muutub tuleks ja tema Püha leegiks, mis ühel päeval põletab ja neelab ta ohakad ja kibuvitsad.
18. Ja ta lõpetab tema metsa ja viljapuuaiad toreduse koos ihu ja hingega. See on otsekui põdeja kidunemine.
19. Vähe jääb siis üle ta metsapuudest: poisike võib need kirja panna.
20. Ja sel päeval sünnib, et Iisraeli jääk ja Jaakobi soo pääsenu ei toetu enam oma peksjale, vaid toetub ustavalt Issandale, Iisraeli Pühale.
21. Jääk pöördub, Jaakobi jääk, vägeva Jumala poole.
22. Sest kuigi su rahvast, Iisrael, oleks otsekui mereliiva, pöördub sellest ainult jääk. Hävitus on otsustatud, õiglus ujutab üle.
23. Sest hävituse ja otsuse teeb Jumal, vägede Issand, teoks kogu maal.
24. Seepärast ütleb Jumal, vägede Issand, nõnda: Mu rahvas, kes sa elad Siionis, ära karda Assurit, kui ta peksab vitsaga ja Egiptuse kombel tõstab su kohale oma kepi!
25. Sest veel pisut-pisut, siis on mu sajatusel lõpp ja mu viha pöördub neid hävitama.
26. Siis keerutab vägede Issand ta kohal piitsa otsekui Midjani löömisel Oorebi kaljul, ja oma kepi, mis kord oli mere kohal, tõstab ta üles nagu tol korral Egiptuses.
27. Ja sel päeval sünnib, et tema koorem võetakse su õlgadelt ja tema ike su kaela pealt. Ta tuleb üles Samaariast,
28. tungib Ajjatisse, läbib Migroni, Mikmassi ta jätab oma varustuse.

29. Nad läbivad kuru: 'Gebas on meie öömaja!' Raama väriseb, Sauli Gibea põgeneb.
30. Hüüa kilavalt, Gallimi tütar! Kuulata, Laisa! Vasta, Anatot!
31. Madmena põgeneb, Geebimi elanikud poevad peitu.
32. Juba täna peatub ta Noobis, viibutab kätt Siioni tütre mäe, Jeruusalemma künka poole.
33. Vaata, Jumal, vägede Issand, laasib oksad vägeval jõul. Kõrgeks kasvanud raiutakse maha: kõrged peavad saama madalaks!
34. Metsarägastik laastatakse raudkirvega ja Liibanon langeb vägeva läbi.

Peatükk 11

1. Aga Iisai kannust tõuseb võrse ja võsu tema juurtest kannab vilja.
2. Ja tema peal hingab Issanda Vaim, tarkuse ja arukuse Vaim, nõu ja väe Vaim, Issanda tundmise ja kartuse Vaim.
3. Tema õndsus on Issanda kartuses. Ei ta mõista kohut oma silma nägemise ega otsusta oma kõrva kuulmise järgi,
4. vaid ta mõistab viletsaile kohut õiguses ja otsustab hädaliste asju maa peal õigluses; ta lööb oma suu vitsaga maad ja surmab oma huulte puhanguga õela.
5. Õigus on kui vöö tema niudeil ja ustavus kui rihm ta puusadel.
6. Siis elab hunt tallega üheskoos ja panter lesib kitsekese kõrval; vasikas, noor lõvi ja nuumveis on üheskoos ning pisike poiss ajab neid.
7. Lehm ja karu käivad karjamaal, nende pojad lesivad üheskoos, ja lõvi sööb õlgi nagu veis.
8. Imik mängib rästiku uru juures ja võõrutatu sirutab käe mürkmao koopasse.
9. Ei tehta paha ega kahju kogu mu pühal mäel, sest maa on täis Issanda tundmist - otsekui veed katavad merepõhja.
10. Sel päeval sünnib, et Iisai juurt, kes seisab rahvaile lipuks, otsivad paganad ja tema asupaik saab auliseks.
11. Ja sel päeval sirutab Issand veel teist korda käe, et lunastada oma rahva jääki, kes on järele jäänud Assurist ja Egiptusest, Patrorest, Etioopiast, Eelamist, Sinearist, Hamatist ja mere saartelt.
12. Ta tõstab rahvastele lipu, kogub Iisraeli hajutatud ja korjab kokku Juuda pillutatud neljast maailmakaarest.
13. Siis lakkab Efraimi kadestamine ja hävitatakse Juuda rõhujad. Efraim ei kadesta Juudat ja Juuda ei rõhu Efraimi.
14. Nad tormavad siis vilistite maale läände, nad riisuvad üheskoos idamaa poegi. Edom ja Moab on neile käealuseks, ammonlased on nende alamad.
15. Ja Issand lõhestab Egiptuse merelahe ning viipab käega, oma tugeva tuulega, üle Frati jõe ja lööb selle seitsmeks ojaks, et kuivijalu saab läbi minna.
16. Siis on maantee tema rahva jäägile, kes Assurist alles jääb, otsekui Iisraelil oli ta Egiptusemaalt tuleku päeval.

Peatükk 12

1. Sel päeval sa ütled: 'Ma tänan sind, Issand! Sa olid küll vihane minule, aga su viha pöördus ja sa trööstisid mind.'
2. Vaata, Jumal on mu pääste! Ma olen julge ega karda, sest Issand Jumal on mu tugevus ja kiituslaul, ja tema oli mu päästja.'
3. Te ammutate rõõmuga vett päästeallikaist.
4. Ja sel päeval te ütlete: 'Tänage Issandat, kuulutage tema nime, tehke teatavaks rahvaste seas tema teod, tunnistage, et tema nimi on kõrge!'
5. Ülistage Issandat, sest tema on teinud suuri asju, saagu see teatavaks kogu maal!
6. Hõiska ja rõkate rõõmust, Siioni elanik, sest Iisraeli Püha on teie keskel suur!'

Peatükk 13

1. Ennustus Paabeli kohta, Jesaja, Aamotsi poja poolt nähtud:
2. Tõstke lipp lagedale mäele, hüüdke neile valjusti, viibake käega, et nad läheksid sisse suurte isandate väravaist!
3. Ma olen andnud käsu oma pühitsetuile, olen juba oma vihale appi kutsunud sangarid, kes võivad suurustada minu suurusest.
4. Kuule! Mägedes on mürin, rahvahulkade kõmin. Kuule! Kuningriikide, kogunenud paganate lärm. Vägede Issand vaatab üle sõjaväge.
5. Nad tulevad kaugelt maalt, taevarannalt, Issand ja tema sajatuse relvad, hävitama kogu maad.
6. Ulguge, sest Issanda päev on ligidal, see tuleb kui hävitus Kõigeväeliselt!
7. Seepärast lõtvuvad kõik käed ja kõik inimsüdamed löövad araks.
8. Nad kohkuvad. Vaevused ja valud haaravad neid, nad vaevlevad otsekui sünnitaja. Üks vaatab teisele jahmunult otsa, nende palged on tulipunased.
9. Vaata, Issanda päev tuleb hirmsana, raevu ja tulise vihaga, et tühjendada maa ja hävitada sealt patused.
10. Sest taevatähed, nende hulgas Vardatähed, ei kiirga enam valgust, päike on tõustes pime ja kuu ei anna oma valget.
11. Mina tasun ilmamaale ta kurjuse ja õelatele nende süü, mina lõpetan ülbete kõrkuse ja alandan võimutsejate upsakuse.
12. Mina teen inimesed kallimaks puhtast kullast, inimlapse kallimaks Oofiri kullast.
13. Seepärast ma panen taevad vankuma ja maa vappub paigast vägede Issanda raevus tema tulise viha päeval.
14. Ja otsekui peletatud gasell või kari, keda keegi ei aja kokku, pöördub igaüks oma rahva juurde ja põgeneb igaüks oma maale.
15. Kõik, keda leitakse, torgatakse läbi, ja iga põgenik langeb mõõga ees.
16. Nende lapsed rebitakse tükkideks nende eneste nähes, nende kojad rüüstatakse, nende naised teotatakse.
17. Vaata, ma kihutan nende vastu meedlased, kes ei hooli hõbedast ega himusta kulda.
18. Nende ammud purustavad poisse, neil ei ole halastust ihuvilja vastu, laste pärast nende silm ei kurvasta.
19. Ja Paabel, kuningriikide ehe, kaldealaste kõrk toredus, saab Soodoma ja Gomorra sarnaseks, mis Jumal segi paiskas.
20. Seda ei asustata enam iialgi ega elata seal põlvest põlve; ei löö sinna araablane telki üles ega puhka seal karjased karja.
21. Vaid seal lebavad kurjad vaimud ja nende kojad on täis öökulle; seal asuvad jaanalinnud ja karglevad sikujalgsed paharetid.
22. Ta tornides uluvad kurjad vaimud ja lusthooneis äaakalid. Tema aeg on liginemas ja tema päevi ei pikendata.

1. Issand halastab Jaakobi peale, valib taas Iisraeli ja asustab nad nende oma maale; võõradki seltsivad nendega ja liituvad Jaakobi sooga.
2. Ja rahvad võtavad nad ning toovad nad nende pärispaika; aga Iisraeli sugu teeb nad Issanda pinnal enesele sulaseiks ja teenijaiks: nad võtavad vangi oma vangistajad ja valitsevad oma rõhujate üle.
3. Ja sel päeval, kui Issand annab sulle rahu vaevast ja ahistusest ning raskest tööst, mida sa pidid tegema,
4. hakkad sa laulma seda pilkelaulu Paabeli kuningast ja ütled: Kuidas on siis nüüd kallaletung lakanud, rõhumisele lõpp tulnud?
5. Issand on katki murdnud õelate kepi, võimutsejate vitsa,
6. mis lõi rahvaid raevus lõppemata löökidega, mis rahvusi valitses vihas lakkamatu jälitusega.
7. Kogu maa tõmbab hinge, puhkab, nad rõkatavad rõõmust.
8. Sinust tunnevad rõõmu ka küpressid ja Liibanoni seedrid: 'Sest ajast, kui sa lamad maas, ei tule keegi meid raiuma!'
9. Surmavald all on liikvel sinu pärast, et võtta vastu su tulekut: ta äratas sinu pärast surnute vaimud, kõik maa juhid, laseb nende aujärgedelt tõusta kõik rahvaste kuningad.
10. Need kõik kostavad ja ütlevad sulle: 'Sinagi oled jäänud jõuetuks nagu meie, oled saanud meie sarnaseks!'
11. Alla surmavalda on tõugatud su kõrkus, su naablite helinad; su alla on laotatud ussikesi ja sind katavad vaglad.
12. Kuidas sa ometi oled alla langenud taevast, helkjatas hommikutäht, koidiku poeg, tükkidena paisatud maha, rahvaste alistaja?
13. Sina ütlesid oma südames: 'Mina tõusen taevasse, kõrgemale kui Jumala tähed tõstan ma oma aujärje ja istun kogunemismäele kaugel põhjamaal.
14. Ma lähen üles pilvede kõrgustikele, ma teen ennast Kõigekõrgema sarnaseks.'
15. Aga sind tõugati alla surmavalda, kõige sügavamasse hauda.
16. Kes sind nägid, silmitsevad sind, vaatavad sind üksisilmi: 'Kas see on mees, kes pani maa värisema, kuningriigid vabisema,
17. kes tegi ilmamaa kõrbe sarnaseks ja kiskus maha selle linnad, kes ei lasknud oma vange koju?'
18. Kõik rahvaste kuningad magavad auga, igaüks oma hauakambris,
19. sina aga oled nagu põlatud oks, eemale heidetud oma hauast, kaetud tapetutega, mõõgaga läbipistetutega, kes paisatakse alla kivimurdu purukstallatud laibana.
20. Sina ei ühine nendega hauas, sest sa oled hävitanud oma maa, tapnud oma rahva. Iialgi enam ei nimetata kurjategijate sugu.
21. Valmistage tema laste jaoks tapapink nende vanemate süü pärast, et nad ei tõuseks ega vallutaks maad ega täidaks ilmamaad linnadega.
22. Mina tõusen nende vastu, ütleb vägede Issand, ja ma kaotan Paabeli nime ja jäägi, järglased ja järelkasvu, ütleb Issand.
23. Ma teen ta siilide omandiks ja roolaugasteks, ja ma pühin ta ära hävitusluuaga, ütleb vägede Issand.
24. Vägede Issand on vandunud, öeldes: Tõesti, nagu ma olen mõelnud, nõnda sünnib, ja see, mida ma olen kavatsenud, läheb korda:
25. ma murran Assuri oma maal ja tallan teda oma mägedel; siis on nad tema ikkest lahti ja tema koorem võetakse nende õlgadelt.
26. See on nõu, peetud kogu maa kohta, ja see on käsi, sirutatud kõigi rahvaste kohale.
27. Sest vägede Issand on võtnud nõuks, kes teeb selle tühjaks? Tema käsi on välja sirutatud, kes pöörab selle tagasi?
28. Kuningas Aahase surma-aastal sündis see ennustus:
29. Ära rõõmusta, sina Vilistimaa, et murtud on vits, mis sind lõi! Sest mao juure seest tuleb välja

rästik ja tema vili on lendav madu.

30. Siis karjatatakse viletsate esmikuid ja vaesed magavad muretult; aga sinu juure ma suretan näljaga ja su jääk tapetakse.

31. Ulu, värav, kisenda, linn! Vabise, kogu Vilistimaa, sest põhja poolt tuleb suits ja keegi tema väehulkades ei jää teistest maha.

32. Ja mida vastata paganate saadikuile? Seda, et Issand on rajanud Siioni ja seal leiavad varju tema rahva vaevatud.

Peatükk 15

1. Ennustus Moabi kohta: Tõesti, ühel ööl on Moabi Aar hävitatud, vaikima pandud. Tõesti, ühel ööl on Moabi Kiir hävitatud, vaikima pandud.
2. Ka Diibon läheb üles templisse, ohvriküngastele nutma, Nebol ja Meedebal ulub Moab. Kõigil on pead pöetud ja kõik habemed on ära aetud.
3. Tänavail pannakse kotiriie selga, katustel ja turgudel uluvad kõik, upuvad pisaraisse.
4. Hesbon ja Elaale kisendavad appi, Jahaseni kostab nende hääl; seepärast lõdisevad Moabi niuded, väriseb ta hing.
5. Mu süda kisendab Moabi pärast. Ta põgenikud põgenevad Soarini, Eglat-Selisijani. Jah, mööda Luuhiti tõusuteed minnakse nuttes üles, jah, Hooronaimi teel tõstetakse hädakisa hävingu pärast.
6. Sest Nimrimi veed muutuvad kõrbeks; jah, rohi kuivab, taimkate kaob, haljust ei ole enam.
7. Seepärast nad viivad oma kogutud vara ja nende poolt tallelepandu üle Remmelgajõe.
8. Jah, appihüüd kajab Moabimaal; ta hädakisa kostab Eglaimini, ta hädakisa kostab Beer-Eelimini.
9. Jah, Diimoni veed on täis verd. Aga veel muudki ma saadan Diimonile: lövi Moabi pääsenute ja maale jäänute kallale.

Peatükk 16

1. Lähetage maavalitseja jäärad Selast kõrbe kaudu Siioni tütre mäele!
2. Nagu põgenevad linnud, peletatud pesakond, on Moabi tütred Arnoni koolmeil.
3. Anna nõu, tee otsus! Las olla su vari otsekui öö keskpäeval. Varja väljaaetuid, ära reeda põgenikku!
4. Anna enese juures asu Moabi pillutatuile, ole neile pelgupaigaks hävitaja ees! Kui rõhujal on lõpp, hävitus lakkab, tallajad kaovad maalt,
5. siis rajatakse armastuses aujärg ja sellel istub Taaveti telgis kindlalt kohtumõistja, kes nõuab õigust ja on osav õigluses.
6. Me oleme kuulnud Moabi kõrkusest - ta on väga ülbe; tema upsakusest ja uhkustamisest ning tema tühist hooplemist.
7. Seepärast ulub moab moabi pärast, kõik uluvad. Te leinate Kiir-Hareseti rosinakakkude pärast täiesti lööduina.
8. Sest rüüstatud on Hesbon, kolletanud Sibma viinapuud, rahvaste isandad on peksnud maha nende vääriskobarad. Need ulatusid Jaaserini, laiusid kõrbes, nende väädid lokkasid, tungisid üle mere.
9. Seepärast ma nutan koos Jaaseri nutuga Sibma viinapuude pärast; ma kastan sind oma silmaveega, Hesbon ja Elaale. Sest sinu suve ja lõikuse kohal on kõlanud vaenuhüüd.
10. Rõõm ja ilutsemine on võetud viljapuuaiast ja viinamägedes ei ole hõiskamist ega röömuhüüdeid. Veini surutõrtes ei sõtku tallaja, tööhõiked ma lõpetasin.
11. Seetõttu kaebleb mu hing otsekui kannel Moabi pärast, ja mu süda Kiir-Hareseti pärast.
12. Ja kui nüüd Moab ennast näitab, kui ta ennast ohvrikünkal väsitab ja läheb oma pühamusse palvetama, siis ta ei suuda midagi.
13. See on sõna, mis Issand Moabi kohta varem oli öelnud.
14. Aga nüüd kõneleb Issand ning ütleb: 'Kolme aasta pärast, palgalise aastate sarnaselt, muutub Moabi hiilgus koos kogu tema suure hulgaga väärtusetuks, ja jääk on pisike, tähtsusetu ja jõuetu.'

Peatükk 17

1. Ennustus Damaskuse kohta: Vaata, Damaskus lakkab olemast linn ja muutub varemeks.
2. Aroeri linnad jäetakse maha, jäävad karjadele, kes seal lebavad, ilma et ükski neid peletaks.
3. Efraimist kaob kindel linn ja Damaskusest kuningriik; ja Süüria jäägiga sünnib nagu Iisraeli laste hiilgusegagi, ütleb vägede Issand.
4. Sel päeval jääb väikseks Jaakobi hiilgus ja lahjub tema ihu lihavus,
5. otsekui lõikaja lõikaks kasvavat vilja ja tema käsivars koristaks viljapäid, otsekui nopitaks viljapäid Refaimi orus.
6. Jääb ainult järelkoristus, otsekui õlipuud raputades: kaks, kolm marja ülal ladvas, neli, viis viljapuu okstel, ütleb Issand, Iisraeli Jumal.
7. Sel päeval vaatab inimene oma Looja peale ja ta silmad näevad Iisraeli Püha.
8. Ta ei vaata altareile, oma kätetööle, ega näe seda, mis ta sõrmed on teinud, ei viljakustulpi ega suitsutusaltareid.
9. Sel päeval on tema tugevad linnad otsekui mahajäetud metsad ja mäetipud, mis Iisraeli laste pärast maha jäeti, ja tühjus võtab maad.
10. Sest sa unustasid oma Pääste-Jumala ega tuletanud meelde oma kindlat kaljut. Seepärast sa siis istutad Adonise aedu ja juurutad võõraid pistikuid.
11. Istutamispäeval sa paned nad kasvama ja viid hommikuks oma külvi õitsema, kuid lõikus kaob töve ja vaigistamatu valu päeval.
12. Häda! Paljude rahvaste möll. Need mühavad, otsekui mühaks meri. Rahvahõimude märatsus. Need kohavad, otsekui kohaksid võimsad veed.
13. Rahvahõimud kohavad, otsekui kohaksid suured veed. Aga tema sõitleb neid ja nad põgenevad kaugele ning neid aetakse taga, otsekui tuul puhub mägedel aganaid, otsekui torm keerutab tolmu.
14. Õhtul, vaata, on kabuhirm, hommiku tülles ei ole neid enam. See on meie rüüstajate osa ja meie riisujate liisk.

Peatükk 18

1. Häda tiivuliste ritsikate maale, mis on teisel pool Etioopia jõgesid,
2. kes läkitab saadikuid merele, pilliroopaatides üle vee. Minge, kiired käskjalad, pikakasvulise ja siledanahkse rahva juurde, rahva juurde, keda kardetakse ligidal ja kaugel, rahvas, kes on vägev ja vallutaja, kelle maad jõed uhuvad.
3. Kõik ilmamaa elanikud ja maa asustajad, vaadake, millal lipp tõstetakse mägedele, ja kuulge, kui puhutakse sarve.
4. Sest Issand on mulle öelnud nõnda: 'Mina olen vagusi ja vaatlen oma asupaigast otsekui kuumavirvendus päikesepaistel, otsekui kastepilv lõikusaja palavuses.'
5. Sest enne lõikust, kui õitsemine on lõppenud ja õied on valminud küpsevaiks marjadeks, lõigatakse sirpidega väädid ja kõrvaldatakse kitkudes lakkavad kasvud.
6. Need jäetakse üheskoos maha mägede röövlindudele ja maa loomadele; suviti on nende peal röövlinnud ja talviti kõik maa loomad.
7. Sel ajal tuuakse ande vägede Issandale pikakasvulise ja siledanahkse rahva poolt, rahva poolt, keda kardetakse ligidal ja kaugel, rahvas, kes on vägev ja vallutaja, kelle maad jõed uhuvad - vägede Issanda nime asupaika Siioni mäel.

1. Ennustus Egiptuse kohta: Vaata, Issand sõidab nobedal pilvel ja tuleb Egiptusesse. Siis vabisevad tema ees Egiptuse ebajumalad ja egiptlaste süda lööb araks.
2. Mina kihutan egiptlased egiptlaste vastu ja nad sõdivad isekeskis, sõber sõbra vastu, linn linna vastu, kuningriik kuningriigi vastu.
3. Egiptuse vaim satub segadusse ja ma eksitan tema nõu; siis nad küsitlevad ebajumalaid ja lausujaid, surnute vaime ja ennustajaid.
4. Ma annan egiptlased karmi isanda kätte ja nende üle hakkab valitsema kõvakäeline kuningas, ütleb Jumal, vägede Issand.
5. Veed lõpevad Niilusest, jõgi taheneb ja kuivab.
6. Jõed hakkavad haisema, kanalid kahanevad ja jäävad kuivaks, pilliroog ja kõrkjad närbuvad.
7. Kaislad Niiluse kaldal, Niiluse suudmes, ja kõik Niiluse külvimaad kuivavad, puhutakse laiali ja neid ei ole enam.
8. Kalamehed kurvastavad ja leinavad; kõik, kes heidavad õnge jõkke ja lasevad võrke vette, on rammetud.
9. Häbisse jäävad, kes lõugutavad linu, ja kudujad kahvatavad.
10. Ta kangrud lüüakse maha, kõigi palgatöölise meel on nukker.
11. Tõesti, Soani vürstid on meeletud, vaarao targad nõuandjad annavad rumalat nõu. Kuidas te võite öelda vaaraole: 'Mina olen tarkade poeg, muistsete kuningate järeltulija'?
12. Kus su targad siis on? Las nad nüüd jutustavad sulle, kui nad teavad, mida vägede Issand on otsustanud Egiptuse kohta.
13. Soani vürstid on muutunud juhmiks, Noofi vürste on narritud ja Egiptuse on pannud taaruma tema enese suguharude juhid.
14. Issand on seganud tema sekka pöörituse vaimu ja nad panevad Egiptuse taaruma kõigis ta tegudes, otsekui joobnu, kes taarub oma okses.
15. Ei lähe korda Egiptuse töö, tehku seda pea või saba, võrse või vars.
16. Sel päeval on egiptlased otsekui naised ning nad vabisevad ja värisevad vägede Issanda viibutava käe ees, mida ta viibutab nende kohal.
17. Ja Juudamaa saab Egiptusele häbistuseks; iga kord, kui temale seda meelde tuletatakse, väriseb ta vägede Issanda nõu ees, mida too on pidanud tema vastu.
18. Sel päeval on Egiptusemaal viis linna, kes räägivad kaanani keelt ja annavad vande vägede Issandale; ühte hüütakse Päikeselinnaks.
19. Sel päeval on Issanda altar keset Egiptusemaad ja selle piiri ääres on Issanda samm, 20. märgiks ja tunnistuseks vägede Issandale Egiptusemaal. Kui nad rõhujate pärast kisendavad Issanda poole, siis läkitab tema neile päästja, kes nende eest võitleb ja nad vabastab.
21. Ja Issand ilmutab ennast egiptlastele ja egiptlased õpivad sel päeval Issandat tundma ja teenivad teda tapa- ja roahvritega, ja nad annavad Issandale töotusi ning viivad need täide.
22. Ja Issand lööb egiptlasi, lööb ja ravib; nad pöörduvad siis Issanda poole ja tema kuuleb nende palveid ning teeb nad terveks.
23. Sel päeval on maantee Egiptusest Assurisse: assüürlased tulevad Egiptusesse ja egiptlased Assurisse, ja egiptlased peavad jumalateenistust koos assüürlastega.
24. Sel päeval on Iisrael kolmandana Egiptuse ja Assuri kõrval, õnnistus on keset maad, 25. mida vägede Issand õnnistab, öeldes: 'Õnnistatud olgu Egiptus, mu rahvas, Assur, mu kätetöö, ja Iisrael, mu pärisosa!'

Peatükk 20

1. Sel aastal kui väejuht, kelle Assuri kuningas Sargon läkitas, tuli Asdodi ja taples Asdodi vastu ning vallutas selle -
2. sel ajal kõneles Issand Jesaja, Aamotsi poja läbi, öeldes: 'Mine päästa kotiride oma niudeilt valla ja võta jalatsid jalast!' Ja ta tegi nõnda: käis alasti ja paljajalu.
3. Siis ütles Issand: 'Otskui mu sulane Jesaja on kolm aastat käinud alasti ja paljajalu, märgiks ja endeks Egiptusele ja Etioopiale,
4. nõnda ajab Assuri kuningas Egiptuse vange ja Etioopia asumiseleesaadetuid, noori ja vanu, alasti ja paljajalu, istmik paljas, egiptlastele häbiks.
5. Siis nad ehmuvad ja häbenevad Etioopia pärast, kes oli nende lootus, ja Egiptuse pärast, kes oli nende uhkus.
6. Ja sel päeval ütlevad selle ranna elanikud: 'Vaata, nõnda läks meie lootusega, kuhu me põgenesime abi saama, et pääseda Assuri kuninga eest. Kuidas me nüüd pääsime?'

Peatükk 21

1. Ennustus mereäärse kõrbe kohta: Otsekui Lõunamaal tormavad tuulehood, nõnda tuleb see kõrbest, kardetavalt maalt.
2. Mulle on ilmutatud karm nägemus: petis petab ja rüüstaja rüüstab. Mine üles, Eelam! Asu piirama, Meedia! Mina lõpetan kõik ohkamised.
3. Seepärast on mu niuded täis valu: mind on haaranud vaevused otsekui tuhud sünnitajat. Ma olen kuuldust segaduses, ma olen nähtust jahmunud.
4. Mu süda väriseb, lõdisemine kohutab mind, puhteaeg, mida igatsesin, sai mulle ängiks.
5. Lauda kaetakse, istejärjestust seatakse, süüakse, juuakse. Tõuske, vürstid, võidke kilpi!
6. Sest Issand on mulle öelnud nõnda: 'Mine, pane vahimees välja! Mida ta näeb, seda teatagu!
7. Kui ta näeb karavani, ratsanikke paarikaupa, eeslite rodu, kaamelite rodu, siis ta pangu hästi tähele, pangu hoolsasti tähele!'
8. Ja ta hüüdis: 'Nägija vahitornis! Issand, ma seisan päevad läbi ja olen valves igal ööl.
9. Jah, vaata, sealt tuleb meeste rodu, ratsanikke paarikaupa.' Siis ta kostis ning ütles: 'Langenud, langenud on Paabel, ja kõik ta ebajumalate kujud on maha puruks löödud.'
10. Mu rehena pekstud ja tallatud rahvas! Mida ma kuulsin vägede Issandalt, Iisraeli Jumalalt, seda ma kuulutan teile!
11. Ennustus Duuma kohta: Mulle hüütakse Seirist: 'Vahimees, ons palju veel ööd? Vahimees, ons palju veel ööd?'
12. Vahimees vastab: 'Hommik tuleb, aga öö tuleb ka! Kui tahate küsida, küsige, tulge uuesti tagasi!'
13. Ennustus Araabia kohta: Ööbige Araabia tihnikuis, dedanlaste karavan!
14. Minge vastu janustele, viige neile vett! Teemamaa elanikud, astuge oma leivaga põgenike ligi!
15. Sest nad põgenevad mõõkade eest, paljastatud mõõga eest, vinnastatud ammu eest ja sõja raskuste eest.
16. Sest Issand ütles mulle nõnda: 'Veel aasta, palgalise aastate sarnaselt, ja kõik Keedari hiilgus on kadunud.
17. Jääk ammumeeste arvust, Keedari kangelaste arvust jääb väheseks. Jah, Issand, Iisraeli Jumal, on rääkinud.'

1. Ennustus Nägemuseoru kohta: Mis sul siis nüüd on, et oled tervenisti läinud katustele,
2. sa kärarikas, rahutu linn, ülemeelik linnake? Su tapetuid ei tapeta mõõgaga ega sure nad sõjas.
3. Kõik su juhid põgenevad üheskoos, võetakse vangi ammutagi. Kõik, kes su omadest leitakse, võetakse üheskoos vangi, kuigi põgenevad kaugemale.
4. Seepärast ma ütlen: Ärge vaadake mind, ma nutan kibedasti; ärge kippuge mind trööstima mu rahva tütre julma kohtlemise pärast!
5. Sest Jumalal, vägede Issandal, on Nägemuseorus jahmatuse, tallamise ja segaduse päev: müüride murdmine ja hädakisa mägedeni.
6. Eelam võtab nooletupe, sõjavankrite vooris on mehed ja ratsanikud, ja Kiir vabastab kilbi kattest.
7. Su ilusad orud täituvad vankritega ja ratsanikud asuvad otse väravate vastas.
8. Ta võtab ära Juuda kaitse ja sel päeval sa vaatad relvade poole Metsakojas.
9. Te näete, et Taaveti linnas on palju müürimurde, ja te kogute Alatiiki vett.
10. Te loete üle Jeruusalemma kojad ja kisute kodasid maha, et kindlustada müüri.
11. Ja te teete müüride vahele mahuti Vanatiigi vee jaoks. Aga te ei vaata selle poole, kes seda teeb, ega näe, kes seda ammu valmistas.
12. Jah, Jumal, vägede Issand, kutsub sel päeval nutma ja leinama, pead pügama ja kotiriiet ülle võtma.
13. Aga vaata, siis on lust ja rõõm: härgade tapp ja lammaste veristus, süüakse liha ja juuakse veini. 'Söögem ja joogem, sest homme me sureme!'
14. Kuid vägede Issand on mulle kõrva ilmutanud: Tõesti, seda süüd ei lepitata teile surmani, ütleb Jumal, vägede Issand.
15. Nõnda ütleb Jumal, vägede Issand: Tule, mine selle valitseja juurde, Sebna juurde, kes on kojaülemaks, ja ütle:
16. 'Mis sul siin asja on ja kes sul siin on, et sa siin raiud enesele hauda, raiud oma haua kõrgele, uuristad enesele elamu kaljusse?
17. Vaata, Issand viskab sind kaares kaugemale vägeva mehe viskega, ja haarates sinust kõvasti kinni,
18. mässib ta sind koguni keraks ning virutab kui palli igati laiale maale: seal sa sured ja sinna jäävad su toredad vankrid, sina, oma isanda koja häbi.'
19. Mina tõukan sinu su ametist, ja sind aetakse ära su kohalt.
20. Ja sel päeval kutsun ma oma sulase Eljakimi, Hilkiija poja,
21. panen temale selga sinu kuue, kinnitan talle vööle sinu vöö ja annan tema kätte sinu valitsuse: tema saab siis isandaks Jeruusalemma elanikele ja Juuda soole.
22. Ja ma panen Taaveti koja võtme temale õlale: tema avab ja ükski ei sule, tema suleb ja ükski ei ava.
23. Mina löön ta nagu varna kindlasse kohta ja ta saab aujärjeks oma isa soole.
24. Tema külge riputatakse kogu ta isa soo koorem: võrsed ja lehed, kõik väiksed asjadki, kausikestest kuni igasuguste kruusideni.
25. Siis, ütleb vägede Issand, annab järele kindlasse kohta löödud varn: see murdub ja langeb, ja koorem, mis selle küljes oli, puruneb. Jah, Issand on rääkinud.

1. Ennustus Tüürose kohta: Ulguge, Tarsise laevad, sest teie varjupaik hävitatakse! Kui nad tulevad kittide maalt, saab see neile teatavaks.
2. Vaikima peab rannarahvas, Siidoni kaupmees, kelle saadik sõidab merd.
3. Suurtel vetel oli Siihori külv ja Niiluse lõikus, temast sai rahvaste turg.
4. Häbene, Siidon, sa tugev linn, sest meri kõneleb: 'Ma pole olnud lapsevaevas ega ole sünnitanud; ma pole kasvatanud noori mehi ega ole lasknud sirguda neitseid.'
5. Kui Egiptuses sellest kuuldakse, siis nad värisevad nagu kuuldusest Tüüroseggi kohta.
6. Tõtake Tarsisesse! Ulguge, rannarahvas!
7. On see teie rõõmus linn, mille algus on muistses ajas, keda jalad kandsid kaugete võõrana elama?
8. Kes on seda otsustanud kroonide jagaja Tüürose kohta, kelle kaupmehed on vürstid, kelle kaubitsejad on kõige auväärsemad maa peal?
9. Vägede Issand on otsustanud teotada kogu toreduse kõrkust, alandada kõiki auväärseid maal.
10. Käi oma maa läbi, Tarsise tütar, otsekui Niilus! Võöd ei ole enam!
11. Tema sirutab käe mere kohale, paneb kuningriigid värisema - Issand annab käsu Kaanani kohta ta kindluste hävitamiseks.
12. Ta ütleb: 'Ära ole enam ülemeelik, kurjasti koheldud neitsi, Siidoni tütar! Tõuse, siirdu kittide juurde, aga sealgi ei ole sul rahu!'
13. Vaata kittide maad! See on rahvas, keda ei olnud olemas, kes on siidonlaste rajatud: nemad püstitasid tema vahitornid, linnad ja paleed - tema teeb selle varemeiks.
14. Ulguge, Tarsise laevad, sest teie kindlus on hävitatud!
15. Ja sel ajal unustatakse Tüüros seitsmekümneks aastaks, ühe kuninga elupäevadeks. Seitsmekümne aasta pärast sünnib Tüüroseggi nagu hoora laulus:
16. 'Võta kannel, käi linnas ringi, sa unustatud hoor! Mängi ilusasti, laula usinasti, et sind meelde tuletataks!'
17. Seitsmekümne aasta pärast katsub Issand Tüürost ja see saab jälle hoorapalgale ning teeb hooratööd kõigi maailma kuningriikidega maa peal.
18. Aga tema tulu ja hoorapalk on pühitsetud Issandale; seda ei kuhjata ega talletata, sest see tulu saab neile, kes elavad Issanda ees, külluslikuks toiduseks ja kauneiks kehakatteiks.'

1. Vaata, Issand laastab maa ja rüüstab selle, paiskab segi selle pinna ja pillutab elanikud.
2. Ja nagu rahvaga, nõnda sünnib preestriga, nagu sulasega, nõnda ta isandaga, nagu teenijaga, nõnda ta emandaga, nagu ostjaga, nõnda müüjaga, nagu laenuandjaga, nõnda laenajaga, nagu võlausaldajaga, nõnda võlgnikuga.
3. Maa laastatakse täiesti ja riisutakse sootuks, sest Issand on öelnud selle sõna.
4. Maa leinab, laostub, ilmamaa närbub, laostub, maa rahva ülikud rammestuvad.
5. Maa on rüvetunud oma elanike all, sest need on üle astunud Seadusest, muutnud seadlusi, murdnud igavese lepingu.
6. Seepärast neelab needus maa ja selle elanikud peavad kandma oma süüd; seepärast kahaneb maa elanike hulk ja vähe inimesi jääb järele.
7. Vein leinab, viinapuu kuivab, ägavad kõik, kes olid südamest röömsad.
8. Lõpeb trummide lõbu, lakkab hõiskajate lärm, kaob kandle rõõm.
9. Enam ei jooda lauldes veini, vägijook on joojale kibe.
10. Tühi linn purustatakse, kõik kojad suletakse, sissepääsu ei ole.
11. Tänavail karjutakse veini järele, kõik rõõm kaob, maa lust lahkub.
12. Linna jääb häving ja värv taotakse puruks.
13. Sest nõnda peab sündima keset maad, rahvaste keskel, otsekui õlipuu raputus, otsekui järelnoppimine pärast viinamarjalõikuse lõppu.
14. Need seal tõstavad häält, rõkatavad rõõmust, Issanda ülevuse tõttu hõiskavad lääne poolt:
15. 'Seepärast austage ka ida pool Issandat, mere saartel Issanda, Iisraeli Jumala nime.'
16. Maa äärest kuuleme kiituslaule: 'Austus õigele!' Aga mina ütlen: Kadu mulle, kadu mulle! Häda mulle, petised petavad, jah, petised petavad petise kombel!
17. Pelg, püügiauk ja püüdepael on su ees, maa elanik.
18. Kes siis põgeneb peletushüüu eest, langeb püügiauku; aga kes tuleb püügiaugust välja, selle püüab püüdepael. Sest kõrguse luugid avanevad ja maa alused vappuvad.
19. Maa põrub põrmuks, maa lõheneb lõhki, maa kõigub kõvasti.
20. Maa vaarub tugevasti, joobnu sarnaselt, ja vangub otsekui vahionn. Tema üleastumine lasub raskesti ta peal, ta langeb ega tõuse enam.
21. Sel päeval nuhtleb Issand kõrguse väehulki kõrgel ja maa kuningaid maa peal.
22. Need kogutakse kokku, kogutakse vangidena auku, suletakse vangitorni ja hulga aja pärast nuheldakse neid.
23. Siis on kuul häbi ja päike häbeneb, sest vägede Issand on kuningas Siioni mäel ja Jeruusalemmas, ja tema vanemate ees paistab auhiilgus.

1. Issand, sina oled mu Jumal, ma tahan sind ülistada, su nime kiita, sest sa oled teinud imet, su otsused muistsest ajast on õiged ja kindlad.
2. Sest sa tegid linna kivivaremeks ja kindlustatud linna rusuhunnikuks. Võõraste kants ei ole enam linn, seda ei ehitata iialgi üles.
3. Seepärast austab sind vägev rahvas, aga julmade paganate linnad kardavad sind.
4. Sest sa oled kindluseks viletsale ja pelgupaigaks vaesele ta kitsikuses, ulualuseks raju eest, varjuks palavuse eest; on ju julmade viha otsekui raju, mis raputab müüri,
5. otsekui lõõsk põuaajal. Sina vaigistad võõraste möllu, otsekui palavus pilve varjus vaikib julmade võidulaul.
6. Ja vägede Issand valmistab sellel mäel kõigile rahvaile võõruspeo rammusate roogadega, võõruspeo laagerdatud veiniga, üdirammusate roogadega, pärmi pealt selitatud veiniga.
7. Ta hävitab sel mäel loori, mis looritab kõiki rahvaid, ja katte, mis katab kõiki paganaid.
8. Ta neelab surma ära igaveseks ajaks. Ja Issand Jumal pühib pisarad kõigilt palgeilt ning kõrvaldab oma rahva teotuse kogu maalt. Jah, Issand on rääkinud!
9. Ja sel päeval öeldakse: 'Vaata, see on meie Jumal, keda me ootasime, et ta meid päästaks. See on Issand, keda me ootasime, hõisakem ja tundkem rõõmu tema päästest,
10. sest Issanda käsi viibib sellel mäel.' Aga Moab tallatakse maha ta omas paigas, otsekui tallatakse ölekubu virtsalompi.
11. Ja kui ta selle sees sirutab oma käsi otsekui ujuja ujudes, alandatakse ta suurelisisus ikkagi, hoolimata ta käte kunstist.
12. Jah, kindel linn, ta laseb langeda su kaitsvad müürid, alandab, paiskab maha põrmu.

1. Sel päeval lauldakse Juudamaal seda laulu: Meil on tugev linn, pääste on pandud müürideks ja kaitsevalliks.
2. Avage väravad, et saaks sisse minna õige rahvas, kes püsib usus!
3. Kindlameelsele sa hoiad rahu, rahu, sest ta loodab sinu peale.
4. Lootke alati Issanda peale, sest Issand Jumal on igavene kalju.
5. Sest tema langetab need, kes elavad kõrgel, ligipääsmatu linna; ta alandab seda, alandab maani, paiskab põrmu.
6. Seda tallab jalg, õnnetute jalad, viletsate sammud.
7. Õigete tee on tasane, sina sillutad siledaks õigete raja.
8. Issand! Me ootame sind ka su kohtumõistmiste teel, hing igatseb su nime ja su mälestust.
9. Mu hing igatseb sind öösel, vaimgi mu sees otsib sind, sest kui sinu kohtumõistmised tabavad maad, õpivad ilmamaa elanikud õiglust.
10. Leiab aga õel armu, ei õpi ta õiglust, õigusemaalgi teeb ta ülekohtu ega näe Issanda kõrgust.
11. Issand, sinu käsi on tõstetud kõrgele, aga nad ei näe seda. Nähku nad siis su püha viha rahva pärast ja häbenegu! Jah, neelaku neid tuli kui sinu vaenlasi!
12. Issand, sina saadad meile rahu, sest kõik meie teodki oled sina teinud.
13. Issand, meie Jumal! Meid on valitsenud muud isandad peale sinu - me kiidame üksnes sind, sinu nime.
14. Surnud ei ärka ellu, kadunud ei tõuse üles. Sest sina nuhtlesid neid ja hävitasid nad ning kaotasid neist iga mälestuse.
15. Sina oled lisanud rahvast, Issand, oled lisanud rahvast, oled näidanud oma au, oled laiendanud kõik maa piirid.
16. Issand, nad otsisid sind kitsikuses, sosistasid lausumisi, kui sina neid karistasid.
17. Otsekui lapseootel olija, kel sünnitus ligineb, vaevleb ja kisendab oma valudes, nõnda olime meiegi sinu ees, Issand.
18. Me olime lapseootel, vaevlesime, aga otsekui oleksime sünnitanud tuult: päästet me maale ei toonud ja ilmamaa elanikke ei sündinud.
19. Aga sinu surnud ärkavad ellu, minu laibad tõusevad üles. Ärgake ja hõisake, põrmus lamajad! Sest sinu kaste on valguse kaste ja maa paiskab välja kadunud.
20. Tule, mu rahvas, mine oma kambritesse ja sule ukсед enese tagant, peitu üürikeseks ajaks, kuni raev möödub.
21. Sest vaata, Issand väljub oma asupaigast nuhtlema maa elanikke nende ülekohtu pärast. Siis paljastab maa oma veresüü ega kata enam neid, kes ta peal on tapetud.

1. Sel päeval nuhtleb Issand oma terava, suure ja tugeva mõõgaga Leviatanit, põgenevat madu, ja Leviatanit, keerdunud madu, ja tapab meres oleva lohe.
2. Selsamal päeval öeldakse: 'Tore viinamägi, laulge sellest vastastikku!'
3. Mina, Issand, olen selle valvur, ma kastan seda igal hetkel, ma valvan öösel ja päeval, et sellele kahju ei tehtaks.
4. Viha mul enam ei ole. Ent oleks mul tarvis võidelda kibuvitste ja ohakatega, ma astuksin neile vastu, süütaksin kõik põlema.
5. Või olgu siis, et haaratakse kinni minu kaitsest, tehakse minuga rahu - jah, minuga tehakse rahu.
6. Tulevasil päevil juurdub Jaakob, Iisrael õitseb ning haljendab ja maailm on täis vilja.
7. Ons ta teda löönud, nõnda nagu ta löi tema lööjat, või teda tapnud, nõnda nagu tapeti tema tapjad?
8. Mõõt mõõdu vastu! Ta lahendas temaga asja teda maapakku saates: ta pühkis ta ära oma tugeva rajuiiliga idatuule päeval.
9. Seepärast lepitatakse Jaakobi süü nõnda, ja niisugune olgu tema patukustutuse täielik vili: ta peab tegema kõik altarikivid pihustatud lubjakivide sarnaseks; ei tohi tõusta viljakustulpi ega suitsutussambaid.
10. Jah, kindel linn jääb üksi, tühjaks ja mahajäetud karjamaaks, kõrbe sarnaseks. Seal käib vasikas karjas, lebab seal ja näsib paljaks selle raod.
11. Kui selle oksad on kuivanud, siis murtakse need; naised tulevad, teevad nendega tuld. Sest see ei ole mõistlik rahvas: seepärast ta Looja ei halasta tema peale ja ta kujundaja ei anna temale armu.
12. Ja sel päeval sünnib, et Issand rabab viljapäid Frati jõest Egiptuseojani, ja teid, Iisraeli lapsed, korjatakse ükshaaval kokku.
13. Sel päeval puhutakse suurt sarve ja niihästi need, kes olid kadunud Assurimaale, kui ka need, kes olid pillutatud Egiptusemaale, tulevad ja kummardavad Issandat Jeruusalemmas pühal mäel.

1. Häda Efraimi joomarite toredale kroonile ja tema hiilgava ilu närtsinud õiele künkal keset veinist roidunute lopsakat orgu!
2. Vaata, Issandal on keegi vägev ja võimas, otsekui rahesadu, hävitav torm, võimsalt voolava veetulva sarnane, kes paiskab jõuga jalust.
3. Jalge alla tallatakse Efraimi joomarite tore kroon
4. ja tema hiilgava ilu närtsinud õiel, mis on künkal keset lopsakat orgu, käib käsi nagu varakult, enne lõikust küpsenud viigimarjal: kes seda iganes näeb, neelab selle alla, kui saab selle pihku.
5. Sel päeval on vägede Issand ilusaks krooniks ja kauniks pärjaks oma rahva jäägile
6. ja õiguse vaimuks kohtus istujale ning rammuks neile, kes tõrjuvad tapluse tagasi väravasse.
7. Aga needki siin vaaruvad veinist ja tuiguvad vägijoogist: preester ja prohvet vaaruvad vägijoogist, on segased veinist, tuiguvad vägijoogist, eksivad nägemuses, kõiguvad otsuses.
8. Sest kõik lauad on täis okset ja rooja, puhast paika ei olegi.
9. Kellele ta tahab õpetada tarkust ja kellele seletada ilmutust? Kas piimast võõrutatuile, rinnalt võetuile?
10. Sest see on: käsk käsu peale, käsu peale käsk, möödunöör möödunööri peale, möödunööri peale möödunöör, pisut siin, pisut seal.
11. Tõesti, kogelevate huultega ja võõras keeles kõneleb ta sellele rahvale,
12. tema, kes neile ütles: 'See on hingamispaik, laske väsinud hingata, see on kosutuskoht!' Ometi nad ei tahtnud kuulda.
13. Seepärast on Issanda sõna neile: Käsk käsu peale, käsu peale käsk, möödunöör möödunööri peale, möödunööri peale möödunöör, pisut siin, pisut seal, et nad läheksid ja kukuksid selili, vigastaksid endid ning laseksid endid püüda ja vangi võtta.
14. Seepärast kuulge Issanda sõna, te hoopeljad mehed, pilkajad selle rahva hulgas, kes asub Jeruusalemmas,
15. sest te ütlete: 'Me oleme sõlminud surmaga lepingu ja loonud põrguhauaga liidu - tulgu või uputusetulv, meieni see ei ulatu, sest me valisime oma varjupaigaks vale ja pugesime pelgu pettusesse.'
16. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, see olen mina, kes paneb Siionis aluskivi, valitud kivi, kalli nurgakivi, kindla aluse: kes usub, see ei tunne rahutust.
17. Mina panen õiguse möödunööriks ja õigluse loodiks. Rahe hävitab vale varjupaiga ja veed uhuvad ulualuse.
18. Teie leping surmaga lõpeb ja teie liit põrguhauaga ei püsi: kui uputusetulv teist üle käib, muutute selle tallermaaks.
19. Alati, kui see üle käib, haarab see teid, sest see tuleb igal hommikul, päeval ja ööl, ja ilmutuse mõistmine muutub lausa hirmuks.
20. Sest voodi on sirutuseks lühike ja vaip katteks kitsas.
21. Sest nagu Peratsimi mäel tõuseb Issand; ta vihastab nagu Gibeoni orus, et teha oma tööd - hämmastav on tema töö! - ja et toimetada oma tegu - võõristav on tema tegu.
22. Nüüd aga ärge enam hoobelge, et teie kütked jääksid pingutamata, sest ma olen kuulnud Jumalalt, vägede Issandalt, otsusest ja hävitusest, mis tabab kogu maad.
23. Kuulatage ja kuulge mu häält, pange tähele ja kuulge mu kõnet!
24. Kas kündja kogu päeva külvi tarvis künnab, kobestab ja äestab oma põllumaad?
25. Eks ole nõnda: kui ta on pinna tasandanud, siis ta puistab tilli ja riputab köömneid, paneb paika nisu, hirsi ja odra ning äärele okasnisu?
26. Nõnda on temale juhutatud õige viis, tema Jumal õpetab teda.
27. Tilli ju ei peksta pahmareega ja köömnete peal ei veeretata vankriratast, vaid tilli klopitakse kepiga ja köömneid vitsaga.
28. Leivavili jahvatatakse peeneks, aga iial ei peksta seda lõpmata: pannakse liikuma oma vankriratas ja hobused, aga seda ei peksta puruks.

29. Ka see on tulnud vägede Issandalt; tema nõu on imeline ja tema tarkus suur.

1. Häda sulle, Ariel, Ariel, linn, kus Taavet leeri üles lõi! Lisandugu aastale aasta, tehku seatud pühad oma ringkäiku,
2. mina rõhun Arieli: tuleb kurbus ja kurvastus ja ta muutub mulle otsekui ohvrialtariks.
3. Ma löön su vastu üles ringikujulise leeri, ümbritsen sind valvega ja püstitan su vastu piiramisseedmed.
4. Siis sa räägid maa madalusest ja tasa kõlab põrmust su kõne; siis tuleb su hää! maa seest otsekui vaimul ja sa sosistad põrmust oma sõnu.
5. Su vaenlaste hulk on otsekui peenike tolm, rõhujate jõuk lendlevate aganate sarnane. Sest silmapilkselt, äkitselt sünnib,
6. et vägede Issandalt tuleb sulle katsumine äikese, maavärisemise ja suure mürinaga, tuulispea ja marutuulega ning hävitava tuleleegiga.
7. Ja nagu unenägu, öine nägemus, on kõigi Arieli vastu sõdivate rahvaste hulk, samuti kõik, kes sõdivad tema ja ta kindluste vastu ning ahistavad teda.
8. See on, nagu näeks näljane und, et vaata, ta sööb. Kui ta ärkab, siis on ta hing täitmata. Või nagu näeks janune und, et vaata, ta joob. Kui ta ärkab, vaata, siis on ta nõrk ja ta hing on närbunud. Samuti sünnib kõigi rahvaste hulkadega, kes sõdivad Siioni mäe vastu.
9. Pidage ja hämmastuge, saage pimedaks ja ärge nähke! Nad on joobnud, aga mitte veinist, nad vaaruvad, aga mitte vägijoogist.
10. Sest Issand on valanud teie peale unisuse vaimu ja on sulgenud teie silmad, prohvetid, ning katnud teie pead, nägijad.
11. Seepärast on kogu ilmutus teile nagu pitseeritud raamatu sõnad; kui see antakse mõnele, kes kirja tunneb, ja öeldakse: 'Loe ometi!', siis ta vastab: 'Ma ei saa, sest see on pitsoriga kinni.'
12. Või kui raamat antakse sellele, kes kirja ei tunne, ja öeldakse: 'Loe ometi!', siis vastab see: 'Ma ei tunne kirja.'
13. Ja Issand ütleb: Kuna see rahvas ligineb mulle suuga ja austab mind huultega, aga ta süda on minust kaugel ja nende kartus minu ees on ainult päritud inimlik käsk,
14. siis vaata, ma teen sellele rahvale veel imet - imelikul ja kummalisel viisil: tema tarkade tarkus kaob ja tema arukate arukus peidetakse.
15. Häda neile, kes oma nõu Issanda eest sügavale ära peidavad, kelle teod sünnivad pimedas ja kes ütlevad: 'Kes meid näeb? Kes meid tunneb?'
16. Oh teie põikpäisust! Kas peetakse savi võrdseks potissepaga, kas ütleb töö oma tegijale: 'Tema ei ole mind teinud!' või ütleb kaju oma voolijale: 'Tema ei oska midagi!'
17. Eks ole ju veel ainult pisut aega, kuni Liibanon muutub viljapuuaiaks ja viljapuuaeda hakatakse pidama metsaks?
18. Sel päeval kuulevad kurdid kirja sõnu ja pimedate silmad näevad pilkasest pimedusest.
19. Siis tunnevad alandlikud aina rõõmu Issandas ja kõige vaesemad inimesed hõiskavad Iisraeli Pühas.
20. Sest vägivaldsele tuleb lõpp ja pilkaja saab otsa, ja hävitatakse kõik, kes kavatsevad kurja,
21. kes teevad sõnaga inimese süüdlaseks, kes seavad püünise kohtumõistjale väravas ja tõrjuvad õige põhjuseta kõrvale.
22. Seepärast ütleb Issand, kes lunastas Aabrahami, Jaakobi soole nõnda: Jaakob ei jää nüüd enam häbisse ja ta pale ei kahvata enam.
23. Vaid kui ta näeb oma lapsi, mu kätetööd, enese keskel, siis nad pühitsevad minu nime ja peavad pühaks Jaakobi Püha ning kardavad Iisraeli Jumalat.
24. Ja need, kes olid eksivaimus, tulevad mõistusele ja nurisejad võtavad õpetust.

1. Häda kangekaelseile lastele, ütleb Issand, kes peavad nõu, aga ilma minuta, ja kes teevad liidu, aga ilma minu Vaimuta, lisades patule patu,
2. kes lähevad alla Egiptusesse, küsimata nõu minu suust, et põgeneda vaarao kaitse alla ja otsida varju Egiptuses.
3. Seepärast tuleb vaarao kaitse teile häbiks ja Egiptuse varju alla kippumine teotuseks.
4. Sest kuigi ta vürstid on Soanis ja ta käskjalad on jõudnud Haanessi,
5. jäävad kõik häbisse rahva pärast, kellest neil ei ole kasu, kes ei ole abiks ega kasuks, vaid häbiks ja koguni teotuseks.
6. Ennustus Lõunamaa Jõehobu kohta: Läbi häda ja viletsuse maa, kust on pärit ema- ja isalõvid, mürkmaod ja lendmaod, viivad nad eeslite seljas oma rikkused ja kaamelite küürudel varandused rahvale, kellest ei ole kasu.
7. Et Egiptuse abi on tühine ja asjatu, siis ma nimetan seda 'Paigalpüsiv tormakus'.
8. Nüüd mine kirjuta see nende nähes tahvlile ja märgi raamatusse, et see võiks jääda tulevasiks päeviks, ikka ja igavesti!
9. Sest nad on tõrges rahvas, valelikud lapsed, lapsed, kes ei taha kuulda Issanda õpetust,
10. kes ütlevad nägijaile: 'Ärge nähke!' ja ennustajaile: 'Ärge ennustage meile tõtt, kõnelge meile meelt mööda, ennustage pettepilte,
11. taganege teelt, lahkuge rajalt, jätke meid rahule Iisraeli Pühaga!'
12. Seepärast ütleb Iisraeli Püha nõnda: Kuna te põlgate seda sõna ning loodate vale ja riugaste peale, ja toetute nende peale,
13. siis on see süü teile otsekui väljavajunud müüriosa kõrges praoga müüris, mis variseb äkitselt, silmapilgu jooksul,
14. ja puruneb, nagu puruneb potissepa kruus, mis pekstakse armuta puruks, nõnda et tükkidest ei leidu kildu, millega võtta leest tuld või ammutada lombist vett.
15. Sest nõnda ütleb Issand Jumal, Iisraeli Püha: Pöördudes ja vaikseks jäädes te pääseksite, rahu ja lootuses oleks teie jõud, kuid te pole seda tahtnud,
16. vaid ütlete: Ei, me põgeneme hobuste seljas! - sellepärast peategi põgenema - ja: Nobedal ratsul tahame sõita! - sellepärast ongi teie jälitajad kärmed.
17. Tuhat põgeneb üheainsa ähvardaja eest, teie põgenete viie ähvardaja eest, kuni teist jääb jääk, mis on otsekui lipuvarras mäetipul või lipp künkal.
18. Ja ometi ootab Issand, et teile armu anda, ja jääb kõrgeks, et teie peale halastada, sest Issand on õiguse Jumal, õndsad on kõik, kes teda ootavad.
19. Jah, sina, rahvas Siionis, kes elad Jeruusalemmas, ära enam nuta! Tema on sulle tõesti armuline, kui sa appi hüüad. Seda kuuldes ta vastab sulle.
20. Issand annab teile küll hädaleiba ja viletsusevett, kuid su õpetajad ei jää enam kõrvale, vaid su silmad saavad näha su õpetajaid.
21. Ja su kõrvad kuulevad sõna, mis su tagant ütleb, kui te kaldute paremale või vasakule: 'See on tee, käige seda!'
22. Siis sa rüvetad oma hõbedaga kaetud nikerdatud kujud ja oma kullaga karratud valatud kujud: sa viskad need ära otsekui mingi jälkuse. 'Välja!' ütled sa neile.
23. Siis annab tema vihma su seemnele, mida sa külvad põllule, ja maa saagist leiba, mis on toitev ja rammus; sel päeval sööb su kari avaral karjamaal.
24. Härjad ja eeslid, kellega haritakse põldu, söövad oblikatega segatud toitu, mida on puistatud visklabida ja hanguga.
25. Ja igal kõrgemal mäel ja igal kerkival künkal on ojasid voolava veega suurel tapapäeval, kui tornid langevad.
26. Siis on kuu valgus nagu päikese valgus, ja päikese valgus on seitsmekordne otsekui seitsme päeva valgus, päeval, kui Issand seob oma rahva vigastusi ja parandab tema löögahaavu.
27. Vaata, Issanda nimi tuleb kaugelt, ta viha põleb ja suitsupilv on ränk; ta huuled on täis sajatust ja

ta keel on otsekui hävitav tuli.

28. Tema hingus on tulvava jõe sarnane, mis ulatub kaelani, et lennutada paganaid õnnetusikkesse ja panna rahvaste lõuapäradesse eksiteele juhtivad suulised.

29. Siis te laulate otsekui püha pühitsemise ööl ja rõõmustate südamest otsekui vilepilliga käija, kes läheb Issanda mäele, Iisraeli Kalju juurde.

30. Ja Issand annab kuulda oma võimsat häält ja näha oma käsivarre laskumist maruvihas hävitava tuleleegina koos paduvihma ja äikese ning raheteradega.

31. Jah, Assur ehmuab Issanda häälest, kui ta vitsaga peksab.

32. Ja iga määratud kepihoop, mis Issand laseb langeda tema peale, sünnib trummide ja kannelde saatel, kui ta ägedas võitluses tema vastu sõdib.

33. Sest ammu ajast on valmis põletuspaik - see on ka kuninga jaoks. Sügavaks ja laiaks on see tehtud, tuleriidas on ohtrasti tuld ja puid; Issanda hingus, otsekui väävljõgi, süütab selle.

Peatükk 31

1. Häda neile, kes lähevad Egiptusesse abi saama ja otsivad tuge hobustest ning loodavad sõjavankrite peale, sellepärast et neid on palju, ja ratsanike peale, sellepärast et nende hulk on väga suur, aga ei vaata Iisraeli Püha poole ega küsi nõu Issandalt!
2. Kuid temagi on tark ja laseb tulla õnnetuse ega võta tagasi oma sõnu, vaid tõuseb kurjategijate soo vastu ja nende abi vastu, kes teevad nurjatust.
3. Sest egiptlased on inimesed, aga mitte Jumal, ja nende hobused on liha, aga mitte vaim. Kui Issand sirutab käe, siis komistab aitaja ja langeb aidatav ja nad kõik hukuvad üheskoos.
4. Sest Issand on mulle öelnud nõnda: Otsekui lõvi või noor lõvi, kes uriseb oma saagi kallal ja kelle vastu on kokku kutsutud karjaste jõuk, ei kohku nende hüüdeist ega lömita nende kisa pärast, nõnda astub alla vägede Issand sõdima Siioni mäel ja künkal.
5. Nagu linnud laotavad oma tiivad laiali, nõnda kaitseb vägede Issand Jeruusalemma, kaitseb ja päästab, säästab ja vabastab.
6. Pöörduge tagasi tema juurde, kellest te olete taganenud nii kaugemale, Iisraeli lapsed!
7. Sest sel päeval viskab igaüks ära oma hõbedased ja kuldsed ebajumalad, mis teie käed on teinud teile patuks.
8. Ja Assur langeb, aga mitte mehe mõõga läbi, mitte inimese mõök ei hävita teda. Ta peab põgenema mõõga eest ja ta noored mehed saavad orjadeks.
9. Tema kalju hääbub hirmu pärast ja ta vürstid ehmuvad võitluslipu ees, ütleb Issand, kellel on tuli Siionis ja põletusahi Jeruusalemmas.

1. Vaata, kuningas hakkab valitsema õigluses ja vürstid asuvad juhtima, nagu on kohus.
2. Siis on igaüks neist otsekui pelgupaik tuule või ulualune vihmahoo eest, otsekui veeojad põuases paigas, otsekui võimsa kalju vari märga igatseval maal.
3. Siis pole nägijate silmad suletud ja kuuljate kõrvad panevad tähele.
4. Läbematute süda õpib tundma tõde ja kogelejate keel ruttab selgesti rääkima.
5. Jõledat ei hüüta enam õilsaks ja petist ei nimetata auliseks.
6. Sest jõle räägib jõledust ja ta süda taotleb nurjatust, et teha jumalavallatust ja rääkida Issanda kohta valet, et näljast hinge lasta nälgida ja janusele keelata jooki.
7. Petise relvad on kurjad, ta kavatseb häbitegusid, et hävitada hädalisi valekõnega, isegi kui vaene räägib õigust.
8. Aga õilis kavatseb õilsaid asju ja jääb püsima õilsate asjade juurde.
9. Muretud naised, tõuske üles, kuulake mu häält; hooletud tütreid, kuulake mu kõnet!
10. Veel aasta ja mõned päevad, siis te, hooletud, värisete, sest viinamarjalõikusel on lõpp, korjamist enam ei tule.
11. Vabisege, muretud, värisege, muretud, värisege, hooletud, riietuge lahti, võtke endid alasti ja võotage niuded!
12. Siis lüüakse endile vastu rindu toredate põldude pärast, viljakate viinapuude pärast,
13. minu rahva põllumaa pärast, mis kasvatab kibuvitsu ja ohakaid, jah, kõigi lusthoonete pärast selles ülemeelikus linnas.
14. Sest palee jääb maha, linna lärm lakkab, templiküngas ja vahitorn muutuvad igavesti kõledaiks väljadeks, metseeslitele rõõmuks, karjadele karjamaaks,
15. kuni meie peale valatakse Vaim ülalt. Siis saab kõrb viljapuuaiaks ja viljapuuaeda hakatakse pidama metsaks.
16. Siis elab õigus kõrbes ja õiglus võtab aset viljapuuaias.
17. Ja õigluse vili on rahu, õigluse tulemuseks püsiv rahulik elu ning julgeolek.
18. Ja mu rahvas elab rahu eluasemel, kindlais elamuis ning häirimatuis hingamispaigus,
19. kui sajab rahet, mets langeb maha ja linn vajub madalusse.
20. Õnnelikud olete teie, külvajad kõigi vete ääres, kes te võite härja ja eesli jalga lasta vabalt joosta.

1. Häda sulle, hävitaja, kes ise oled hävitamata, reetur, keda ei ole reedetud! Kui oled hävitusega valmis, hävitatakse sind, kui oled reetmise lõpetanud, reedetakse sind.
2. Issand, ole meile armuline, me ootame sind! Ole meie käsivars igal hommikul, ole meie abi kitsikuse ajal.
3. Su kõuehääle eest põgenevad rahvad, kui sa tõused, hajuvad paganad
4. ja saak kahmatakse meie käest, otsekui ahmaksid röövputukad; rohutirtsude rünnaku sarnaselt tormatakse selle kallale.
5. Issand on kõrge, sest ta elab kõrgel, tema täidab Siioni õiguse ja õiglusega.
6. Tema on su aegade tagatis, abi küllus, tarkus ja tunnetus; Issanda kartus - see on Siioni rikkus.
7. Vaata, Arieli elanikud kisendavad õues, rahu saadikud nutavad kibedasti.
8. Maanteed on tühjad, teekäijat ei ole, leping on tühistatud, tunnistajad on hüljatud, inimestest ei hoolita.
9. Maa leinab, närbub, Liibanon häbeneb, närtsib; Saaron on saanud kõnnumaaks, Baasan ja Karmel varistavad lehti.
10. Nüüd ma tõusen, ütleb Issand, nüüd ma tahan olla kõrge, nüüd ma ülendan ennast.
11. Kuluheinast olete rasedad, kõrsi toote ilmale, teie hingeõhk on tuli, mis teid sööb.
12. Jah, rahvad põletatakse lubjaks, otsekui maharaiutud kibuvitsad süüdatakse nad tulega.
13. Kuulge, kaugelviibijad, mida ma olen teinud, ja juuresolijad, tundke mu väge!
14. Patused Siionis värisevad, vabin valdab jumalatuud: 'Kes meist saaks elada hävitavas tules? Kes meist saaks elada igavesel leel?'
15. See, kes elab õiguses ja räägib tõtt, kes põlgab rõhumisest saadavat kasu, kes raputab käsi, et keelduda meelega, kes topib kõrvad kinni, et mitte kuulda veretööst, ja kes suleb silmad, et mitte näha kurja,
16. see elab kõrgustikel, ligipääsmatud kaljud on temale varjupaigaks; temale antakse ta leib, temale on vesi kindlustatud.
17. Su silmad saavad näha kuningat ta ilus, saavad näha ihaldusväärset maad.
18. Su süda meenutab hirmsaid asju: kus on nüüd kirjutaja, kus on vaagija, kus on tornide lugeja?
19. Enam sa ei näe jultunud rahvast, rahvast, kelle segast kõnet sa ei taipa, kelle kogelevast keelest sa ei saa aru.
20. Vaata Siionit, meie pidupäevade linna! Su silmad näevad Jeruusalemma, rahulikku paika, liigutamatu telki, mille vaiu ei tõmmata iialgi välja ja mille nõõridest ei kista ainsatki katki.
21. Sest seal on Vägev: meiega on Issand nagu laiade jõgede ja vooluste kogumik, sellel ei kulge sõudelaev ja seda ei ületa võimsaimgi alus.
22. Sest Issand on meie kohtumõistja, Issand on meie käsuaandja, Issand on meie kuningas, tema päästab meid.
23. Su köied lõtvuvad, ei pea paigal mastipuud ega lase purjel paisuda. Siis jagatakse suurt saaki, jalutudki võtavad noosi
24. ja ükski elanik ei ütle: 'Ma olen nõder!' Rahvale, kes seal elab, antakse süü andeks.

1. Rahvad, astuge ligi kuulma, ja rahvahõimud, pange tähele! Kuulgu maa ja need, kes seda täidavad, maailm ja kõik, kes seal võrsuvad!
2. Sest Issandal on raev kõigi rahvaste ja viha kõigi nende väehulkade vastu: ta on pannud need vande alla, ta on andnud need tapetavaiks.
3. Kes neist maha lüüakse, visatakse ära, nende laipadest tõuseb lehk, nende verest nõretavad mäed.
4. Kõik taevaväed kaovad, taevad keerduvad kokku otsekui rullraamat: kogu nende vägi variseb, nagu variseb viinapuust leht või viigipuust kuivanud mari.
5. Sest mu mõök on joobunud taevas, vaata, see langeb alla Edomi peale, minu poolt neetud rahva peale kohtumõistmiseks.
6. Issanda mõök on verine, tilgub rasvast, tallede ja sikkude verest, jäärade neerurasvast, sest Issandal on ohver Bosras ja palju tapmist Edomimaal.
7. Metshärjadki langevad koos nendega, härjavärsid koos sõnnidega: nende maa joobub verest ja muld muutub rasvast rammusaks.
8. Sest see on Issanda kättemaksupäev, tasumisaasta riiu eest Siioniga.
9. Edomi jõed muutuvad tõrvaks, muld väävliks, ja ta maa on otsekui põlev tõrv.
10. See ei kustu õöl ega päeval, igavesti tõuseb selle suits. See jääb laastatuks põlvest põlve, ialgi ei käi keegi sealtkaudu.
11. Puguhani ja siil pärivad selle, öökull ja kaaren elutsevad seal; selle üle veetakse tühjuse mõõdunöör ja paljasoleku lood.
12. Seal ei ole enam ülikuid, et kedagi kuningaks kuulutada, ja kõik ta vürstid saavad otsa.
13. Tema paleedes kasvavad kibuvitsad, linnustes nõgesed ja ohakad; see saab äaakalite asukohaks ja jaanalindude pesitsuspaigaks.
14. Kurjad vaimud kohtuvad seal sortsidega ja sikujalgne paharet hüüab seltsilist. Tõesti, seal viibib tont ja leiab enesele puhkepaiga.
15. Seal pesitseb süstmadu, muneb, haub pojad välja, ja kogub oma varju alla. Tõesti, sinna kogunevad raisakotkad, igaüks oma paarilisega.
16. Uurige Issanda raamatust ja lugege: ükski neist ei ole puudu, ükski neist ei ole teist kaotanud, sest tema on oma suu kaudu andnud käsu ja tema Vaim on need kogunud.
17. Tema on neile liisku heitnud, tema käsi on selle neile mõõdunööriga jaotanud: nad pärivad selle igaveseks, nad elavad seal põlvest põlve.

Peatükk 35

1. Kõrb ja liivik röömutsevad, nõmmemaa hõiskab ja õitseb nagu liilia.
2. Ta õitseb kaunisti ja ilutseb röömu ning hõiskamisega, temale antakse Liibanoni toredus, Karmeli ja Saaroni ilu. Nad saavad näha Issanda toredust, meie Jumala ilu.
3. Kinnitage nõrku käsi ja tehke tugevaks komistavad põlved!
4. Öelge neile, kel rahutu süda: Olge kindlad, ärge kartke! Vaata, teie Jumal! Kättemaks tuleb, teie Jumala karistus; tema ise tuleb ja päästab teid.
5. Siis avanevad pimedate silmad ja kurtide kõrvad lähevad lahti.
6. Siis hüppab jalutu otsekui hirv ja keeletu keel hõiskab, sest veed keevad üles kõrbes ja ojad nõmmemaal.
7. Kuumavirvendusest saab järv ja põuasest pinnast keevad veeallikad üles; seal, kus on õaakalite eluase, kasvab kaislaid, kõrkjaid ja pilliroogu.
8. Ja seal on maantee ja tee, mida nimetatakse pühaks teeks; ükski rüve ei või sellel käia, vaid see on tema rahva jaoks: kes seda teed käib, ei eksi, rumaladki mitte.
9. Seal ei ole lõvi ega lähe sinna murdjad kiskjad, neid seal ei leidu. Aga lunastatud käivad.
10. Ja Issanda vabaksostetud pöörduvad tagasi ning tulevad Siionisse hõisates. Nende pea kohal on igavene rõõm: rõõm ja ilutsemine valdavad neid, aga kurbus ja ohkamine põgenevad ära.

1. Kuningas Hiskija neljateistkümnendal aastal tuli Assuri kuningas Sanherib kõigi Juuda kindlustatud linnade kallale ja vallutas need.
2. Ja Assuri kuningas läkitas Laakisest Jeruusalemma kuningas Hiskija vastu ülemjoogikallaja suure väehulgaga, kes jäi peatuma Ülatiigi veejuhtme juurde, mis on Vanutajavälja maantee ääres.
3. Siis läksid välja tema juurde Eljakim, Hilkija poeg, kes oli kojaülem, kirjutaja Sebna ja nõunik Joah, Aasafi poeg.
4. Ja ülemjoogikallaja ütles neile: 'Õelge ometi Hiskijale: Nõnda ütleb suurkuningas, Assuri kuningas: Mis lootus see on, mida sa hellitad?
5. Sa arvad, et paljad sõnad annavad võitluseks nõu ja jõu? Kelle peale sa loodad, et oled mulle vastu hakanud?
6. Vaata, sa loodad Egiptuse, tolle murtud pillirookepi peale, mis tungib pihku ja puurib selle läbi, kui keegi selle peale toetub. Niisugune on vaarao, Egiptuse kuningas, kõigile, kes tema peale loodavad.
7. Või kui sa mulle ütled: Meie loodame Issanda, oma Jumala peale!, kas pole siis mitte tema see, kelle ohvrikünkad ja altarid Hiskija kõrvaldas, öeldes Juudale ja Jeruusalemmale: Selle altari ees peate te kummardama!?
8. Nüüd aga vea ometi kihla mu isandaga, Assuri kuningaga: mina annan sulle kaks tuhat hobust, kui sa suudad hankida neile ratsanikke!
9. Kuidas sa siis saaksid tagasi tõrjuda asevalitseja, ühe mu isanda vähimaist sulaseist? Aga sa loodad Egiptuse, tema sõjavankrite ja ratsanike peale.
10. Kas ma siis nüüd Issandata olen tulnud selle maa vastu, et seda hävitada? Issand ise ütles mulle: Mine sinna maale ja hävita see!'
11. Siis ütlesid Eljakim, Sebna ja Joah ülemjoogikallajale: 'Räägi ometi oma sulastega aramea keelt, sest me mõistame seda, aga ära räägi meiega juudi keelt müüri peal oleva rahva kuuldes!'
12. Kuid ülemjoogikallaja vastas: 'Kas mu isand on mind läkitanud kõnelema neid sõnu ainult su isandale ja sinule? Küllap ka müüri peal istuvaile meestele, kes koos teiega peavad sööma oma rooja ja jooma oma kust!'
13. Ning ülemjoogikallaja astus ette ja hüüdis valju häälega juudi keeles ning ütles: 'Kuulge suurkuninga, Assuri kuninga sõnu!
14. Nõnda ütleb kuningas: Ärge laske endid Hiskijast petta, sest tema ei suuda teid päästa!
15. Ärgu pangu Hiskija teid lootma Issanda peale, öeldes: Issand päästab meid kindlasti ja seda linna ei anta Assuri kuninga kätte!
16. Ärge kuulake Hiskijat, sest Assuri kuningas ütleb nõnda: Tehke minuga alistusleping ja tulge välja mu juurde, siis te võite süüa igamees oma viinapuust ja igamees oma viigipuust ja juua igamees oma kaevust vett,
17. kuni ma tulen ja viin teid maale, mis on teie maa sarnane, vilja ja veini maa, leiva ja viinamägede maa.
18. Asjata ässitab teid Hiskija ja ütleb: Issand päästab meid! Kas on muude rahvaste jumalaist mõni päästnud oma maa Assuri kuninga käest?
19. Kus on Hamati ja Arpadi jumalad? Kus on Sefarvaimi jumalad? Kas need päästsid Samaaria minu käest?
20. Kes kõigist nende maade jumalaist on päästnud oma maa minu käest, et Issand peaks päästma minu käest Jeruusalemma?'
21. Aga nad vaikisid ega vastanud temale sõnagi, sest niisugune oli kuninga käsk, kes oli öelnud: 'Ärge vastake temale!'
22. Siis tulid kojaülem Eljakim, Hilkija poeg, ja kirjutaja Sebna ja nõunik Joah, Aasafi poeg, Hiskija juurde, riided lõhki kärjastatud, ja kandsid temale ette ülemjoogikallaja sõnad.

1. Kui kuningas Hiskija seda kuulis, siis ta käristas oma riided lõhki, kattis ennast kotiriidega ja läks Issanda kotta.
2. Ja ta läkitas kojaülema Eljakimi, kirjutaja Sebna ja preestrite vanemad, kotiriided seljas, prohvet Jesaja, Aamotsi poja juurde,
3. et need ütlesid temale: 'Nõnda ütleb Hiskija: See päev on ahastuse, sõitluse ja teotuse päev. Jah, lapsed on küll jõudnud emakasuudmeni, aga sünnituseks ei ole jõudu.
4. Vahest Issand, su Jumal, kuuleb siiski ülemjoogikallaja sõnu? Tema isand, Assuri kuningas, läkitas ta teotama elavat Jumalat, ja nõuab aru nende sõnade pärast, mida Issand, su Jumal, on pidanud kuulma. Tee siis palvet selle jäägi pärast, kes veel on olemas!'
5. Kui kuningas Hiskija sulased tulid Jesaja juurde,
6. siis ütles Jesaja neile: 'Õelge oma isandale nii: Nõnda ütleb Issand: Ära kardata sõnade pärast, mida sa oled kuulnud, millega Assuri kuninga poisid mind on teotanud!'
7. Vaata, ma panen temasse niisuguse vaimu, et kui ta kuuleb kuulujuttu, siis ta läheb tagasi oma maale ja ma lasen ta langeda mõõga läbi tema oma maal.'
8. Ja ülemjoogikallaja pöördus tagasi ning leidis Assuri kuninga sõdivat Libna vastu; sest ta oli kuulnud, et too oli Laakisest edasi läinud.
9. Aga kui Sanherib kuulis kõneldavat Tirhakat, Etioopia kuningast: 'Ta on välja tulnud, et sõdida sinu vastu', siis seda kuulates läkitas ta käskjalad Hiskija juurde, öeldes:
10. 'Rääkige nõnda Hiskijaga, Juuda kuningaga, ja öelge: Ära lase ennast petta oma Jumalast, kelle peale sa loodad, arvates, et Jeruusalemma ei anta Assuri kuninga kätte!'
11. Vaata, sa oled ju kuulnud, kuidas Assuri kuningad on talitanud kõigi maadega, neid sootuks hävitades. Ja sind peaks päästetama?'
12. Kas rahvaste jumalad päästsid neid, keda mu isad hävitasid: Goosani, Haarani, Resefi ja Telassaris olevaid edenlasi?'
13. Kus on Hamati kuningas ja Arpadi kuningas, Sefarvaimi linna, Heena ja Ivva kuningas?'
14. Kui Hiskija oli võtnud käskjalgade käest kirja ja oli seda lugenud, siis ta läks üles Issanda kotta; ja Hiskija laotas selle Issanda ette.
15. Ja Hiskija palvetas Issanda poole, öeldes:
16. 'Vägede Issand, Iisraeli Jumal, kes istud keerubite peal! Sina üksi oled kõigi maa kuningriikide Jumal, sina oled teinud taeva ja maa.
17. Pööra, Issand, oma kõrv ja kuule, ava, Issand, oma silm ja vaata! Kuule kõiki Sanheribi sõnu, millega ta on läkitanud teotama elavat Jumalat!'
18. See on tõsi, Issand, et Assuri kuningad on rüüstanud kõiki rahvaid ja nende maid
19. ja on heitnud tulle nende jumalad; kuid need ei olnud jumalad, vaid olid inimeste kätetöö, puu ja kivi, ja seepärast nad võisid neid hävitada.
20. Aga nüüd, Issand, meie Jumal, päästa meid tema käest, et kõik maa kuningriigid tunneksid, et sina, Issand, oled ainus!'
21. Siis Jesaja, Aamotsi poeg, läkitas Hiskijale ütleva: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Et sa mind oled palunud Assuri kuninga Sanheribi pärast,
22. siis on sõna, mis Issand tema kohta kõneleb, niisugune: Neitsi, Siioni tütar, põlastab sind, pilkab sind; Jeruusalemma tütar vangutab su taga pead.
23. Keda sa oled laimanud ja teotanud ja kelle vastu sa oled kõrgendanud häält? Kõrgele oled tõstnud oma silmad Iisraeli Püha vastu.
24. Sa laimasid oma sulaste läbi Issandat ja ütlesid: 'Ma tõusin oma vankrite hulgaga mägede harjadele, Liibanoni kaugemaisse kurudesse; ma raiusin maha ta kõrged seedrid, ta valitud küpressid, ma tungisin ta suurimasse kõrgusse, ta tihedaimasse metsa.
25. Ma kaevasin kaevusid ja jõin vett, ja ma kuivatasin oma jalataldadega kõik Egiptuse jõed.'
26. Kas sa pole kuulnud, et mina olen seda valmistanud ammusest ajast, kavatsenud muistseist päevist peale? Nüüd olen mina lasknud sündida, et sa võisid purustada kindlustatud linnu varisenud

kivihunnikuiks,

27. et nende elanikud olid jõuetud, täis hirmu ja häbi, olid nagu rohi väljal, haljad taimekesed, nagu hein katustel või idatuule ees kõrbev vili.

28. Ma tean su istumist ja astumist, su minekut ja tulekut, ka su raevutsemist minu vastu.

29. Aga et sa raevutsed mu vastu ja su ülbus on ulatunud mu kõrvu, siis ma panen konksu sulle ninna, suulised suhu ja viin sind tagasi sedasama teed, mida mööda sa tulidki.

30. Ja see olgu sulle, Hiskija, märgiks: sel aastal tuleb süüa isekasvanud vilja ja teisel aastal järelkasvu, aga kolmandal aastal te külvate ja lõikate ning istutate viinamägesid ja sööte nende vilja!

31. Ja Juuda soost pääsenute jääk juurdub taas alt ja kannab vilja pealt.

32. Sest Jeruusalemmast tuleb välja jääk ja Siioni mäelt pääsenu. Seda teeb vägede Issanda püha viha.

33. Seepärast ütleb Issand Assuri kuninga kohta nõnda: Sellesse linna ta ei tule ja ta ei ammu siia nooli; ta ei tule selle ette kilbiga ega kuhja selle vastu piiramisvalli.

34. Sedasama teed, mida mööda ta tuli, läheb ta tagasi ja sellesse linna ta ei tule, ütleb Issand.

35. Sest ma kaitsen seda linna, et seda päästa iseene pärast ja oma sulase Taaveti pärast.'

36. Ja Issanda ingel läks välja ning lõi Assuri leeris maha sada kaheksakümmend viis tuhat meest; ja kui hommikul vara üles tõusti, vaata, siis olid need kõik surnud.

37. Siis Assuri kuningas Sanherib asus teele, läks tagasi koju ja jäi Niinevesse.

38. Aga kord, kui ta kummardas oma jumala Nisroki templis, löid ta pojad Adrammelek ja Sareser tema mõõgaga maha ning põgenesid ise Araratimaale. Ja tema poeg Eesar-Haddon sai tema asemel kuningaks.

1. Neil päevil jäi Hiskija haigeks ja oli suremas. Ja prohvet Jesaja, Aamotsi poeg, tuli ta juurde ning ütles temale: 'Nõnda ütleb Issand: Sea oma elumaja asjad korda, sest sa sured ega saa terveks!'
2. Siis Hiskija pööras oma näo seina poole ja palus Issandat
3. ning ütles: 'Oh Issand, meenuta ometi, kuidas ma sinu ees olen elanud ustavuses ja siira südamega ja olen teinud, mis sinu silmis hea on!' Ja Hiskija nuttis kibedasti.
4. Aga Jesajale tuli Issanda sõna, kes ütles:
5. 'Mine ja ütle Hiskijale: Nõnda ütleb Issand, su isa Taaveti Jumal: Ma olen kuulnud su palvet, ma olen näinud su silmavett. Vaata, ma lisan su elupäevadele viisteist aastat
6. ja ma päästan sinu ja selle linna Assuri kuninga pihust ning kaitsen seda linna.
7. Ja see olgu sulle märgiks Issandalt, et Issand teeb, nagu ta on öelnud:
8. Vaata, ma lasen varjul, mis Aahase päikesekellal on laskunud koos päikesega, kümme pügalat tagasi minna.' Ja päike läkski päikesekellal tagasi need kümme pügalat, mis ta oli laskunud.
9. Juuda kuninga Hiskija tänulaul pärast haigusest tervenemist:
10. 'Ma ütlesin iseeneses: Oma elupäevade poolel teel pean ma minema surmavalla väravaisse; minult on röövitud mu ülejäänud aastad.
11. Ma mõtlesin: Ma ei saa näha Issandat, Issandat elavate maal, ei enam vaadata inimest maailma elanike keskel.
12. Mu telklaager kistakse üles ja keeratakse minu käest rulli otsekui karjase telk; ma rullin nagu kangur oma elu kokku, mind lõigatakse lõime küljest. Enne kui päev jõuab õhtule, teed sa mulle lõpu.
13. Ma ootasin hommikuni - otsekui murraks lõvi, nõnda murti kõik mu luud-liikmed. Enne kui päev jõuab õhtule, teed sa mulle lõpu.
14. Nagu pääsuke või rästas, nõnda ma häälitsesin, kudrutasin otsekui tuvi. Mu silmad väsisid kõrgusesse vaadates: Issand, ma olen rõhutatud, astu mulle appi!
15. Mis oleks mul rääkida ja temale öelda? Tema ju tegi seda! Ma kõnnin tasakesi kõik oma aastad oma hinge kibeduse pärast.
16. Issand, nõndamoodi jäädakse elama ja selles kõiges on mu vaimu elu: sina teed mind terveks ja hoiad mind elus.
17. Vaata, mu suur kibedus muutus rahuks: sina kiindusid mu hinge hukatuse augus, sest sa heitsid kõik mu patud oma selja taha.
18. Sest surmavald ei kiida sind, surm ei ülista sind, hauda vajunud ei looda su ustavuse peale.
19. Elav, ainult elav kiidab sind, nõnda nagu minagi teen täna: isa kuulutab lastele sinu ustavust.
20. Issand oli valmis mind päästma, seepärast mängigem mu keelpillidel kõik oma elupäevad Issanda kojas!'
21. Jesaja oli öelnud: 'Tooge viigimarjakakk ja asetage paisele, et ta saaks terveks!'
22. Ja Hiskija oli küsinud: 'Mis on märgiks, et ma võin minna Issanda kotta?'

1. Sel ajal läkitas Paabeli kuningas Merodak-Baladan, Baladani poeg, saadikud kingitustega Hiskija juurde, kui ta oli kuulnud tema haigusest ning paranemisest.
2. Ja Hiskija tundis neist rõõmu ja näitas neile oma varaaita, hõbedat ja kulda, kalleid rohte ja parimat õli ja kogu oma sõjariistade kambrit ning kõike, mis leidus ta varanduste hulgas; Hiskija ei jätnud neile midagi näitamata oma kojas ja kogu oma valitsemisalal.
3. Aga prohvet Jesaja tuli kuningas Hiskija juurde ja küsis temalt: 'Mida need mehed rääkisid ja kust nad su juurde tulid?' Ja Hiskija vastas: 'Nad tulid mu juurde kaugelt maalt, Paabelist.'
4. Siis ta küsis: 'Mida nad su kojas nägid?' Ja Hiskija vastas: 'Nad nägid kõike, mis mu kojas on; oma varanduste hulgast ei jätnud ma midagi neile näitamata.'
5. Siis Jesaja ütles Hiskijale: 'Kuule vägede Issanda sõna:
6. Vaata, päevad tulevad, mil kõik, mis su kojas on ja mis su vanemad tänapäevani on kogunud, viiakse ära Paabelisse! Mitte midagi ei jää järele, ütleb Issand.
7. Ja sinu poegadest, kes sinust põlvnevad, kes sulle sünnivad, võetakse mõned ja neist saavad õukonnateenrid Paabeli kuninga palees.'
8. Siis Hiskija ütles Jesajale: 'Issanda sõna, mida sa oled kõnelnud, on hea.' Sest ta mõtles: 'Minu päevil on ju ometi rahu ning julgeolek.'

1. Trööstige, trööstige minu rahvast, ütleb teie Jumal.
2. Rääkige Jeruusalemma meele järgi ja kuulutage temale, et ta vaev on lõppenud, et ta süü on lepitatud, et ta on saanud Issanda käest kahekordselt kõigi oma pattude eest.
3. Hüüdja hää! 'Valmistage kõrbes Issanda teed, tehke lagendikul maantee tasaseks meie Jumalale!
4. Kõik orud ülendatagu ja kõik mäed ning künkad alandatagu: mis mätlik, saagu tasaseks, ja mis konarlik, siledaks maaks!
5. Siis ilmub Issanda au ja kõik liha näeb seda üheskoos. Jah, Issanda suu on rääkinud.'
6. Hää! ütleb: 'Kuuluta!' Ja teine kostab: 'Mida ma pean kuulutama?' 'Kõik liha on nagu rohi ja kõik tema hiilgus nagu õieke väljal.
7. Rohi kuivab ära, õieke närtsib, kui Issanda tuul puhub selle peale. Tõesti, rahvas on nagu rohi.
8. Rohi kuivab ära, õieke närtsib, aga meie Jumala sõna püsib igavesti.'
9. Astu kõrgele mäele, Siioni sõnumiviija, tõsta valjusti häält, Jeruusalemma sõnumiviija, tõsta, ära kardada! Ütle Juuda linnadele: 'Vaata, teie Jumal!'
10. Vaata, Issand Jumal tuleb jõuliselt ja tema käsivars valitseb. Vaata, temaga koos on te palk ja tema ees on teie töötasu.
11. Otsekui karjane hoiab ta oma karja, kogub oma käsivarrega tallekesi ja kannab neid süles, talutab imetajaid lambaid.
12. Kes on mõõtnud pihuga vee? Või määranud vaksaga taeva? Või kogunud vakaga maa põrmu? Või vaaginud margapuuga mäed ja kaalukaussidega künkad?
13. Kes on juhatanud Issanda Vaimu või teda õpetanud tema nõuandjana?
14. Kellega on ta nõu pidanud, et see annaks temale arusaamise ja õpetaks õiguse rada, õpetaks temale tarkust ja teeks teatavaks mõistuse tee?
15. Vaata, rahvad on otsekui tilk ämbris ja neid peetakse kübemeiks kaalukaussidel. Vaata, ta tõstab saared üles kui tolmukübemed.
16. Ja Liibanonist ei jätku tulepuudeks ega selle loomadest põletusohvriks.
17. Kõik rahvad on tema ees nagu eimiski, ta peab neid vähemaks kui olematus ja tühjus.
18. Kellega te siis võrdlete Jumalat ja missuguse kujutise võiksite temast teha?
19. Jumalakuju? Selle valab valaja. Ja kullassepp kuldab selle üle ning sepistab sellele hõbekette.
20. Kes on vaene selleks andi andma, valib kõdunematu puu, otsib enesele osava meistri, et see valmistaks kõikumatu kaju.
21. Kas te ei tea? Kas te ei ole kuulnud? Kas teile ei ole algusest peale kuulutatud? Kas te ei ole taibanud maailma alustest,
22. et see on tema, kes istub maasõõri kohal, mille elanikud on nagu rohutirtsud; kes laotab taevad laiali kui loori ja venitab neid otsekui telki selles elamiseks;
23. kes ei pane aukandjaid mikski ja teeb tühiseks maa kohtumõistjad?
24. Vaevalt on nad istutatud, vaevalt on nad külvatud, vaevalt on nende tüvi maas juurdunud, kui ta juba puhub nende peale ja nad kuivavad ning tuulekeeris puhub nad ära kui kõrred.
25. Kellega te siis võrdlete mind ja kelle sarnane ma olen? ütleb see, kes on Püha.
26. Tõstke oma silmad ja vaadake kõrgusse: kes on loonud need seal? Tema, kes nende väe viib välja täiearvuliselt, kes nimetab neid kõiki nimepidi. Tema suure väe ja võimsa jõu tõttu ei puudu neist ainsatki.
27. Mispärast ütled sina, Jaakob, ja räägid sina, Iisrael: 'Minu tee on varjul Issanda eest ja mu õigus läheb mööda mu Jumalast?'
28. Kas sa ei tea? Kas sa ei ole kuulnud? Igavene Jumal, Issand, on maailma ärte Looja; tema ei väsi ega tüdi, tema mõistus on uurimatu.
29. Tema annab rammetule rammu ja jõuetule jõudu.
30. Poisidki väsivad ja tüdivad, noored mehed komistavad ja kukuvad,
31. aga kes ootavad Issandat, saavad uut rammu, need tõusevad tiibadega üles nagu kotkad: nad jooksevad ega tüdi, nad käivad ega väsi.

1. Kuulake mind vaikides, saared, ja rahvad, koguge jõudu! Astuge ligi, rääkige siis, mingem üheskoos kohtu ette!
2. Kes äratas ida poolt selle, kel kordaminek kannul käib? Kes andis tema kätte rahvad ja alistas kuningad, et ta mõök need põrmustaks ja ta amb teeks nad hajuvaiks kõrteks?
3. Tema ajab neid taga, kulgeb ohutult rada, mida ta jalad ei käi.
4. Kes on seda teinud ja teostanud? See, kes algusest peale on kutsunud rahvapõlvi: Mina, Issand, olen esimene ja olen viimastegi juures seesama.
5. Saared nägid ja kartsid, maailma ääred värisesid, nad astusid ligi ja tulid.
6. Üks aitas teist ja ütles oma vennale: 'Ole vahva!'
7. Valaja julgustab kullasseppa, naastu vasardaja alasil tagujat, öeldes joodetu kohta: 'See on hea!' ja kinnitades naeltega, et see ei kõiguks.
8. Aga sina, Iisrael, mu sulane, Jaakob, kelle ma olen valinud, mu sõbra Aabrahami sugu,
9. sina, kelle ma võtsin maailma äärtest ja kutsusin selle kaugemaist paigust, öeldes sulle: 'Sina oled mu sulane, ma valisin sinu ega põlanud sind!' -
10. ära kard, sest mina olen sinuga; ära vaata ümber, sest mina olen su Jumal: ma teen su tugevaks, ma aitan sind, ma toetan sind oma õiguse parema käega!
11. Vaata, häbenema ja piinlikkust tundma peavad kõik, kes on sinule vihased; olematuks saavad ja hukuvad mehed, kes riidlevad sinuga.
12. Sa otsid, aga enam sa ei leia neid mehi, kes võitlevad sinu vastu; olematuks saavad ja lõpevad mehed, kes sõdivad sinu vastu.
13. Sest mina olen Issand, su Jumal, kes kinnitab su paremat kätt, kes sulle ütleb: 'Ära kard, mina aitan sind!'
14. Ära kard, ussike Jaakob, väetike Iisrael, mina aitan sind, ütleb Issand ja su lunastaja, Iisraeli Püha.
15. Vaata, ma panen sind pahmareeks, uueks ja paljuhambuliseks: sa peksad mägesid nagu reht ja jahvatad neid, teed künkad aganaiks;
16. sa tuulad neid, tuul kannab neid, torm puistab need laiali. Aga sina ise ilutsed Issanda tõttu, kiitled Iisraeli Püha tõttu.
17. Kui viletsad ja vaesed asjata otsivad vett ja nende keel kuivab janust, siis mina, Issand, kuulen neid, mina, Iisraeli Jumal, ei jäta neid maha.
18. Ma panen jõed voolama viljatuil künkail ja allikad orgude põhjas; ma muudan järveks kõrbe ja veelätteiks põuase maa.
19. Ma istutan kõrbesse seedreid, akaatsiaid, mürte ja õlipuid; ma panen lagendikule küpresse koos plataanide ja piiniatega,
20. et nad näeksid ja teaksid, tähele paneksid ja ühtlasi mõistaksid, et seda on teinud Issanda käsi ja selle on loonud Iisraeli Püha.
21. Tooge ette oma riiuasi, ütleb Issand, esitage oma tõendid, ütleb Jaakobi kuningas!
22. Esitage ja kuulutage meile, mis on tulemas! Jutustage endisist asjust, missugused need olid, et saaksime südamesse võtta ja mõista nende tulemusi! Või laske meid kuulda tulevase asju,
23. kuulutage, mis tuleb pärastpoole, et me teaksime, kas te olete jumalad. Tehke ometi midagi, olgu head või kurja, et saaksime üheskoos imetleda ja näha.
24. Vaata, teie ei olegi midagi ja teie töö on tühjast: kes teid eelistab, teeb jäledust.
25. Mina äratasin põhja poolt ühe, ja ta tuli, päikesetõusu poolt mu nime appihüüdja, kes tallab valitsejaid nagu savi, otsekui sõtkuks potissepp saue.
26. Kes on seda kuulutanud algusest peale, et oleksime seda teadnud, et oleksime saanud öelda: 'Temal oli õigus!?' Ükski ei teatanud, ükski ei kuulutanud, ükski ei kuulnud teie sõnu.
27. Vaata, mina olin esimene, kes kuulutas Siionile: 'Näe, siin nad on!' ja andis Jeruusalemmale hea sõnumi tooja.
28. Ja kui ma vaatan, siis ei olegi kedagi, ja neist ei ole nõuandjat, et saaksin neilt küsida ja nad

annaksid vastuse.

29. Vaata, nad kõik on tühised, nende teod on eimiski, nende valatud kujud on tühipaljas tuul.

1. Vaata, see on mu sulane, kellesse ma olen kiindunud, mu valitu, kellest mu hingel on hea meel. Ma olen pannud oma Vaimu tema peale, tema toob rahvaile õiguse.
2. Tema ei kisenda ega karju, tema häält ei ole kuulda tänavail.
3. Rudjutud pilliroogu ei murra ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta ta ära, ta levitab ustavalt õigust.
4. Tema ei nõrke ega murdu, kuni ta maa peal on rajanud õiguse ja saared ootavad tema õpetust.
5. Nõnda ütleb Jumal, Issand, kes on loonud taeva ja on selle võlvinud, kes on laotanud maa ja sellest võrsuva, kes on andnud hingeõhu selle rahvale ja vaimu neile, kes seal peal käivad:
6. Mina, Issand, olen õigusega sind kutsunud ja kinnitan su kätt; ma kaitsen sind ja panen sinu rahvale lepinguks, paganaile valguseks,
7. avama pimedate silmi, vabastama vange vangistusest, pimeduses istujaid vangikojast.
8. Mina olen Issand, see on mu nimi, ja mina ei anna oma au teisele ega oma kiidetavust nikerdatud kujudele.
9. Vaata, eelmised sündmused on aset leidnud ja ma kuulutan uusi; enne kui need toimuma hakkavad, teen ma need teile teatavaks.
10. Laulge Issandale uut laulu tema kiituseks maailma äärest! Ilutsegu meri ja mis seda täidab, saared ja nende elanikud!
11. Tõstku häält kõrb ja selle linnad, külad, kus Keedar elab! Kaljude elanikud hõisaku, hüüdku valjusti mägede tippudelt!
12. Andku nad Issandale au ja kuulutagu saartel tema kiidetavust!
13. Issand läheb välja nagu kangelane, ta õhutab võitlusindu otsekui sõjamees; ta tõstab sõjakisa, hüüab valjusti, astub võidukalt oma vaenlaste vastu.
14. Ma olen kaua vaikinud, olnud tegevuseta, hoidnud ennast tagasi. Aga nüüd ma oigan otsekui sünnitaja, hingeldan ja ahmin õhku ühtaegu.
15. Ma laastan mäed ja künkad ning kuivatan kõik nende rohu; ma muudan jõed koolmeiks ja teen järved tahedaks.
16. Ma juhin pimedaid teel, mida nad ei tunne, ma lasen neid käia tundmatuid radu; ma muudan pimeduse nende ees valguseks ja konara tasaseks. Need on asjad, mis ma teen ega jäta tegemata.
17. Aga taganema ja häbenema peavad need, kes loodavad nikerdatud kujude peale, kes ütlevad valatud kujudele: "Teie olete meie jumalad!"
18. Kurdid, kuulge, ja pimedad, tõstke oma pilk üles, et te näeksite!
19. Kes on pime, kui mitte mu sulane, ja kurt nagu mu käskjalg, kelle ma läkitan? Kes on nõnda pime nagu mu usaldusmees ja nõnda pime nagu Issanda sulane?
20. Sa oled näinud palju, aga ei ole tähele pannud; kõrvad on küll lahti, aga sa ei kuule.
21. Issandale meeldis oma õigluse pärast teha Seadus suureks ja võimsaks.
22. Ja see on paljaksriisutud ja rüüstatud rahvas: nad kõik on pandud aukudesse ja peidetud vangikodadesse; nad on jäänud saagiks ja päästjat ei ole, rüüsteks, ja ükski ei ütle: 'Anna tagasi!'
23. Kes teist võtab seda kuulda, paneb tähele ja kuuleb tuleviku tarvis?
24. Kes andis Jaakobi rüüstata ja Iisraeli riisujate kätte? Kas mitte Issand, kelle vastu me pattu tegime, kelle teedel ei tahetud käia ja kelle Seadust ei tahetud kuulda?
25. Seepärast ta valas tema peale oma vihalõõma ja sõjajõu: see põletas teda igalt poolt, kuid ta ei saanud targaks; kõrvetas teda, kuid ta ei võtnud seda südamesse.

1. Aga nõnda ütleb nüüd Issand, kes sind, Jaakob, on loonud, ja kes sind, Iisrael, on kujundanud: Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt!
2. Kui sa lähed läbi vee, siis olen mina sinuga, ja kui sa lähed läbi jõgede, siis ei uputa need sind; kui sa käid tules, siis sa ei põle ja leek ei kõrveta sind.
3. Sest mina olen Issand, su Jumal, Iisraeli Püha, su Päästja; su lunahinnaks ma annan Egiptuse, sinu asemel Etioopia ja Seba.
4. Et sa mu silmis oled kallis ja auline ja et ma sind armastan, siis annan ma sinu asemel inimesi ja su hinge eest rahvaid.
5. Ära karda, sest mina olen sinuga, ma toon su soo päikesetõusu poolt ja ma kogun sind päikeseloojaku poolt.
6. Ma ütlen põhjamaale: Anna! ja lõunamaale: Ära keela! Too mu pojad kaugelt ja mu tütreid maailma äärest,
7. kõik, keda nimetatakse minu nimega ja keda ma oma auks olen loonud, kujundanud ning valmis teinud!
8. Too välja pime rahvas, kellel siiski on silmad, ja kurdid, kellel siiski on kõrvad!
9. Kõik paganad on kogunenud ühte ja rahvad on kokku tulnud. Kes neist saaks jutustada niisuguseid asju ja kuulutada meile endisi sündmusi? Toogu nad oma tunnistajad ja õigustagu endid, las need kuulda ning öelda: 'See on tõsi!'
10. Teie olete minu tunnistajad, ütleb Issand, ja minu sulane, kelle ma olen valinud, et te teaksite, usuksite minusse ja mõistaksite, et mina olen see: enne mind ei ole olnud ühtegi jumalat ega tule ühtegi pärast mind.
11. Mina, mina olen Issand, ei ole muud päästjat kui mina.
12. Mina olen teatavaks teinud, päästnud ja kuulutanud, aga mitte mõni võõras teie hulgas; teie olete minu tunnistajad, ütleb Issand, et mina olen Jumal.
13. Ka edaspidi olen ma seesama ja ükski ei päästa minu käest. Mina teen, ja kes saaks seda takistada?
14. Nõnda ütleb Issand, teie lunastaja, Iisraeli Püha: teie pärast ma läkitan Paabelisse, ja toon alla kõik põgenikud, ka kaldealased, käratsedes laevadesse.
15. Mina, Issand, olen teie Püha, mina, Iisraeli Looja, olen teie kuningas.
16. Nõnda ütleb Issand, kes tegi tee merre ja jalgraja võimsasse vette,
17. kes tõi välja vankrid ja hobused, väe ja vägevad mehed; need lamavad üheskoos ega tõuse enam, nad on vaibunud, kustunud otsekui taht.
18. Äрге tuletage meelde endisi asju ja ärge pange tähele, mis muiste on sündinud.
19. Vaata, mina teen hoopis uut: see juba tärkab, kas te ei märka? Ma teen kõrbesegi tee, tühjale maale jõed.
20. Mind austavad metsloomad, õaakalid ja jaanalinnud, sest ma annan kõrbes vett, jõgesid tühjal maal, et joota oma valitud rahvast.
21. Rahvas, kelle ma enesele olen valmistanud, peab jutustama minu kiidetavusest.
22. Aga ei ole sina, Jaakob, mind kutsunud, ei ole sina, Iisrael, minu pärast vaeva näinud.
23. Sina ei ole mulle toonud oma põletusohvrite lambaid ega ole mind austanud oma tapaohvritega; mina ei ole sind pannud orjama roahvriga ega ole vaevanud viirukiga.
24. Sina ei ole mulle ostnud raha eest kalmuseid ega ole mind küllastanud oma tapaohvrite rasvaga, vaid sa oled mulle tüli teinud oma pattudega, oled mind vaevanud oma süütegudega.
25. Mina, mina olen see, kes kustutab su üleastumised iseenese pärast ega pea meeles su patte.
26. Tuleta mulle meelde, käigem isekeskis kohut, räägi sina, et sa võiksid õigeks saada.
27. Su esiisa tegi pattu ja su eestkõnelejad astusid üles mu vastu.
28. Seepärast ma teotasin pühamu vürste, jätsin Jaakobi hävima ja Iisraeli laimualuseks.

1. Nüüd aga kuule, Jaakob, mu sulane, ja Iisrael, mu valitu!
2. Nõnda ütleb Issand, sinu Looja, emaihus valmistaja, sinu aitaja: Ära karda, mu sulane Jaakob, ja Jesurun, mu valitu!
3. Sest ma valan janusele vett ja kuivale voogusid; ma valan sinu soo peale oma Vaimu ja su järglaste peale oma õnnistuse,
4. et nad võrsuksid kui roogude vahel, otsekui remmelgad veeojade ääres.
5. Üks ütleb: 'Mina kuulun Issandale', teine nimetab ennast Jaakobi nimega, kolmas kirjutab oma käe peale: 'Issanda oma' ja võtab enesele aunimeks Iisrael.
6. Nõnda ütleb Issand, Iisraeli kuningas, ja tema lunastaja, vägede Issand: Mina olen esimene ja viimane, ja ei ole muud Jumalat kui mina.
7. Kes on minu sarnane? See hüüdku, jutustagu sellest ja kandku mulle ette! Sest ajast kui ma seadsin muistse rahva ja tulevased sündmused, jutustagu nad neile sellest, mis on tulemas.
8. Ärge värisege ja ärge kartke! Kas ma ei ole sulle juba ammu kuulutanud ja teatavaks teinud? Teie olete mu tunnistajad. Kas on muud Jumalat kui mina? Ei, muud kaljut ei ole, mina küll ei tea!
9. Nikerdatud kujude valmistajad on kõik tühised ja nende lemmikud ei suuda aidata; nende tunnistajad ise ei näe ega tea, et nad peaksid häbenema.
10. Kes küll peakski valmistama jumala ja valama kuju, millest ei ole kasu?
11. Vaata, kõik selle austajad jäävad häbisse ja sepistajad ise on ainult inimesed; las nad kõik tulevad kokku, astuvad ette: nad hakkavad üheskoos värisema ja häbenema!
12. Sepp taob rauast tööriista ja töötleb ääsil, vormib vasaratega ja taob oma käsivarre jõul; temalgi tuleb nälg ja ta jõud kaob; kui ta vett ei joo, siis ta väsib.
13. Puusepp pingutab möödunööri, tähistab kriidiga, voolib kaabitsatega, märgib sirkliga ja valmistab mehesarnase kuju, ilusa inimese taolise, et see asuks kojas.
14. Ta raiub enesele seedreid; ta valib raudtamme või tamme ja laseb metsapuude hulgas oma tarbeks tugevaks kasvada; ta istutab loorberipuu, vihm kasvatab selle suureks
15. ja sellest saab inimesele kütet: ta võtab seda enese soojendamiseks, samuti süütab ta selle, et leiba küpsetada; kuid ta valmistab sellest ka jumala ja kummardab seda, ta teeb sellest nikerdatud kuju ja põlvitab selle ette.
16. Osa sellest ta põletab tules; ta sööb süte pealt liha: küpsetab prae ja sööb kõhu täis, soojendab siis ennast ja ütleb: 'Küll on hea, mul on soe, ma tunnen tulepaistest mõnu!'
17. Aga selle jäänusest teeb ta jumala, oma nikerdatud kuju, põlvitab selle ette ja kummardab, palvetab selle poole ning ütleb: 'Päästa mind, sest sina oled mu jumal!'
18. Nad ei tea ega taipu midagi, sest nende silmad on nägemiseks ja südamed mõistmiseks suletud.
19. Ükski ei võta südamesse, ei ole tal teadmist ega taipu, et ta mõtleks: osa sellest olen põletanud tules, samuti olen selle süte peal küpsetanud leiba, praadinud liha ja söönud, ja nüüd peaksin ma selle jäänusest valmistama jäleduse, põlvitama puutüki ette!
20. Kes tuhka taga ajab, seda eksitab petetud süda, see ei suuda päästa oma hinge ega mõtle: Kas ei ole viimaks pettus mu paremas käes?
21. Tuleta seda meelde, Jaakob, ja sina, Iisrael, sest sa oled mu sulane: mina olen su valmistanud, sa oled mu sulane: Iisrael, ma ei unusta sind!
22. Ma kaotan su üleastumised nagu pilved ja su patud nagu pilvituse. Pöördu minu poole, sest ma lunastan sinu!
23. Hõisake, taevad, et Issand seda teeb, hüüdke, maa sügavused, rõkatage rõõmust, mäed, metsad ja kõik metsapuud, et Issand lunastab Jaakobi ja ilmutab Iisraelis oma au!
24. Nõnda ütleb Issand, su lunastaja, kes sind emaihus on valmistanud: Mina olen Issand, kes kõik teeb, kes üksinda võlvis taeva, laotas maa - kes oli koos minuga? -
25. kes teeb tühjaks valetajate tunnustähed ja muudab narrideks lausujad, kes tõrjub tagasi targad ja pöörab nende teadmised jõleduseks,
26. aga kes kinnitab oma sulase sõna ja viib täide oma käskjalgade nõu, kes ütleb Jeruusalemmale:

'Sinus hakatakse elama!' ja Juuda linnadele: 'Teid taastatakse, ma ehitän üles teie varemed!',
27. kes ütleb sügavikule: 'Kuiva! Ma lasen su jõed kuivada!',
28. kes ütleb Kooresele: 'Mu karjane!' Tema viib täide kõik, mida ma tahan, ja ütleb Jeruusalemmale:
'Sind ehitatakse üles ja rajatakse tempel!'

1. Nõnda ütleb Issand oma võitule Kooresele, kelle paremast käest ma olen kinni haaranud, et alistada tema ees rahvaid ja päästa lahti kuningate võõsid, et avada tema ees uksi, et väravad ei jääks suletuks:
2. Mina käin su ees ja teen kingud tasaseks; ma purustan vaskuksed ja raiun katki raudriivid.
3. Ma annan sulle pimeduse varjust varandusi ja peidupaikadest aardeid, selleks et sa teaksid, et see olen mina, Issand, Iisraeli Jumal, kes sind on kutsunud nimepidi.
4. Oma sulase Jaakobi ja oma valitu Iisraeli pärast ma kutsusin sind nimepidi ja andsin sulle aunime, ehkki sa mind ei tundnud.
5. Mina olen Issand ja kedagi teist ei ole, ei ole ühtegi jumalat peale minu; mina võötasin sind, ehkki sa mind ei tundnud,
6. et teataks päikesetõusu ja -loojaku pool, et ei ole ühtegi peale minu; mina olen Issand ja kedagi teist ei ole.
7. Mina valmistan valguse ja loon pimeduse, mina annan õnne ja toon õnnetuse, mina, Issand, teen seda kõike.
8. Kastke, taevad, ülalt ja pilved, pange voolama õiglus! Avanegu maa, et idaneks õnnistus ja ühtlasi võrsuks õiglus! Mina, Issand, olen selle loonud.
9. Häda sellele, kes riidleb oma valmistajaga - kild teiste savikildude seas. Kas ütleb savi oma vormijale: 'Mis sa teed?' ja su töö: 'Tal ei ole käsi!'
10. Häda sellele, kes ütleb isale: 'Miks sa sigitad?' või naisele: 'Miks oled sünnitusvaludes?!'
11. Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Püha ja tema Looja: Kas te küsitlete mind mu laste kohta ja annate mulle käsu mu kätetöö jaoks?
12. Mina tegin maa ja lõin inimesed selle peale; minu käed võlvisid taeva ja ma käsutasin kõiki tema vägesid.
13. Ma äratasin tema õiguse läbi ja ma teen kõik ta teed tasaseks; tema ehitab mu linna ja vabastab mu vangid hinnata ja meeleheata, ütleb vägede Issand.
14. Nõnda ütleb Issand: Egiptuse töövaev ja Etioopia kaubitsemine ja seebalased, pikakasvulised mehed, tulevad su juurde ja saavad su omaks; nad käivad su järel; tulevad ahelais ja kummardavad sind, palvetavad su poole: 'Ainult sinu juures on Jumal ja teist ei ole, ei ole ühtegi muud Jumalat!'
15. Tõesti, sina oled ennast varjav Jumal, Iisraeli Jumal, Päästja!
16. Häbenevad ja piinlikkust tunnevad kõik üheskoos, häbiga lähevad ebajumalate sepad.
17. Aga Issand päästab Iisraeli igavese päästega: teil ei ole vaja häbeneda ega tunda piinlikkust, iialgi mitte.
18. Sest nõnda ütleb Issand, taevaste Looja, tema, kes on Jumal, maa vormija ning valmistaja; tema, selle rajaja, ei ole loonud seda tühjaks, vaid on valmistanud selle, et seal elataks: Mina olen Issand ja kedagi teist ei ole.
19. Ei ole ma rääkinud salajas, maa pimedas paigas, ega ole ma öelnud Jaakobi soole: Otsige mind ilmaaegu. Mina, Issand, kõnelen õigust, kuulutan, mis on tõsi.
20. Kogunege ja tulge, liginege üheskoos, rahvaste pääsenud! Ei ole arusaamist neil, kes kannavad puukujusid ja palvetavad jumala poole, kes ei suuda päästa.
21. Kuulutage ja tooge esile, pidagu nad isekeesis nõu: kes on seda kuulutanud muistsest peale, teatavaks teinud amusest ajast? Kas mitte mina, Issand? Ei ole ju muud jumalat peale minu, kes oleks õiglane Jumal ja Päästja, mitte ühtegi peale minu.
22. Pöörduge minu poole ja laske endid päästa, kõik maailma ääred, sest mina olen Jumal ja kedagi teist ei ole!
23. Ma olen iseeneses vandunud, mu suust on välja tulnud tõde, tagasivõetamatu sõna: Minu ees peab nõtkuma iga põlv, kõik keeled peavad andma mulle vande.
24. Üksnes Issandas - nõnda öeldakse minu kohta - on õigus ja jõud, tema juurde tulevad häbenedes kõik, kes on olnud tema peale vihased.
25. Issandas saab õigeks ja auliseks kogu Iisraeli sugu.

Peatükk 46

1. Põlvili langeb Beel, küüru tõmbub Nebo, nende kujud pannakse veo- ja kariloomade selga; need, mida te kandsite, tõstetakse koormaks väsinud loomadele.
2. Nad tõmbuvad küüru, langevad üheskoos põlvili, nad ei suuda päästa koormat, vaid lähevad ise vangi.
3. Kuulge mind, Jaakobi sugu, ja kogu Iisraeli soo jääk, keda mul on tulnud kanda emaihusst peale, sülle võtta emaihusst alates.
4. Teie vana eani ma olen seesama ja teie hallide juusteni ma kannan teid; mina olen teinud ja mina tõstan üles, mina kannan ja päästan.
5. Kellega te mind võrdlete ja samastate, või keda te seate mu kõrvale, et oleksime sarnased?
6. Need, kes puistavad kukrust kulda ja vaevavad vaega hõbedat, palkavad kullassepa ja see valmistab jumala, mille ette nad põlvitavad ja mida nad kummardavad.
7. Nad tõstavad selle õlale, kannavad ja asetavad paigale, ja see seisab ega liigu oma kohalt. Kui siis keegi seda appi hüüab, ei vasta see ega päästa teda ta ahastusest.
8. Pidage seda meeles ja jääge kindlaks, võtke südamesse, te üleastujad!
9. Tuletage meelde endisi asju muistsest ajast, sest mina olen Jumal ja kedagi teist ei ole, mina olen Jumal ja ükski ei ole minu sarnane;
10. kes algusest alates kuulutab lõppu ja aegsasti ette, mida veel ei ole tehtud; kes ütleb: Minu nõu läheb korda ja ma teen kõik, mis ma tahan;
11. kes kutsub ida poolt röövlinnu, kaugelt maalt mehe, kes teostab mu nõu. Mida ma olen rääkinud, seda ma lasen ka sündida, nagu ma olen kavatsenud, nõnda ma teen.
12. Kuulge mind, te arad, kes te olete kaugel õigusest!
13. Ma toon ligidale oma õiguse, see ei ole kaugel, ja mu pääste ei viibi; ma annan Siionile pääste, Iisraelile oma toreduse.

1. Astu alla ja istu põrmu, neitsi, Paabeli tütar! Istu maha aujärjeta, kaldealaste tütar! Sest enam ei nimetata sind õrnaks ja hellitatuks.
2. Võta käsikivi ja jahvata jahu; pane loor ära, tõsta seelikuserv üles, paljasta sääred, kahla läbi jõgede!
3. Su häbe paljastatakse, sinugi häbistust nähakse. Mina tasun kätte ega lase manguda kedagi, ütleb meie lunastaja,
4. kelle nimi on vägede Issand, Iisraeli Püha.
5. Istu vaikselt ja mine pimedusse, kaldealaste tütar, sest enam ei nimetata sind kuningriikide käskijannaks!
6. Mina vihastasin oma rahva peale, teotasin oma pärisosa ja andsin nad su kätte; sina ei osutanud neile halastust, raugalegi panid peale oma ülihälguse ikke
7. ja ütlesid: 'Ma olen igavesti käskijanna.' Sa ei võtnud neid asjaolusid südamesse ega mõelnud, kuidas see lõpeb.
8. Aga kuule nüüd seda, sa himur, kes elad muretult, üteldes südames: 'Mina, ja ei keegi muu! Mina ei ela lesena ega tunne lastetust!'
9. Ent äkki ühel päeval on need mõlemad sul käes: lastetus ja lesepõlv. Need tabavad sind täiel jõul, hoolimata su paljudest nõidustest, hoolimata su suurest lausumisvõimest.
10. Sa olid oma kurjuses julge ja ütlesid: 'Ükski ei näe mind!' Su tarkus ja su teadmised eksitasid sind ja sa ütlesid südames: 'Mina, ja ei keegi muu!'
11. Seepärast tabab sind õnnetus, mida sa ei oska eemale manada; su peale langeb hukatus, mida sa ei suuda tõrjuda; äkitselt tuleb su üle torm, mida sa ei aimagi.
12. Astu ometi ette oma lausumiste ja oma paljude nõidustega, millega sa ennast oled väsitanud noorpõlvest peale; võib-olla sa suudad abi tuua, võib-olla hirmutada!
13. Sa oled ennast väsitanud oma paljude nõuandjatega; astugu nad ometi ette ja päästku sind, taevatundjad, tähtede seletajad, kes kuulutavad iga noorkuu ajal, mis sulle juhtub.
14. Vaata, need on otsekui kõrred, tuli põletab need; nad ei suuda päästa oma hinge leegi võimusest. See ei ole söelõõm soojenduse tarvis ega tulepaistus, mille ees istuda.
15. Nõnda käib su nõidujate käsi, kelle pärast sa oled vaeva näinud noorpõlvest peale: igaüks vaarub omale poole, ükski ei päästa sind.

1. Kuulge seda, Jaakobi sugu, keda nimetatakse Iisraeli nimega, kes olete võrsunud Juuda seemnest, kes vannute Issanda nime juures ja kuulutate Iisraeli Jumalat - ometi mitte tões ja õiguses,
2. ehk küll nad nimetavad endid püha linna järgi ja toetuvad Iisraeli Jumalale, kelle nimi on vägede Issand -,
3. endisi asju olen ma teatanud ammu, need on lähtunud minu suust ja mina olen neid kuulutanud. Äkitselt tegin ma need teoks ja need sündisid.
4. Ma teadsin, et sa oled kangekaelne, et su kuklakõõlus on raudne ja otsaesine vaskne.
5. Seepärast ma teatasin sulle ammu, kuulutasin sulle, enne kui see sündis, et sa ei ütleks: 'Seda tegi mu ebajumal, mu nikerdatud ja valatud kuju käskis nõnda.'
6. Sa oled kuulnud, nüüd vaata seda kõike! Ja teie, kas te ei tahaks seda tunnustada? Nüüdsest peale ma kuulutan sulle uusi asju ja saladusi, mida sa ei tea.
7. Need on loodud äsja, ja mitte ammu, ja enne tänast päeva ei ole sa neist kuulnud, et sa ei saaks öelda: 'Vaata, ma teadsin seda!'
8. Ei ole sa kuulnud ega teadnud, ka ei ole su kõrv varem selleks lahti olnud; sest ma tean, et sa tõepoolest oled truuduseta ja et juba emaihust alates hüütakse sind üleastujaks.
9. Oma nime pärast olen ma pikameelne ja oma kuulsuse pärast hoian ma ennast tagasi, et sind mitte hävitada.
10. Vaata, ma olen sind sulatanud, ometi mitte kui hõbedat: ma olen sind proovinud viletsuse ahjus.
11. Iseenese pärast, iseenese pärast teen ma seda, sest muidu ju teotataks mind. Oma au ma teistele ei anna!
12. Kuule mind, Jaakob, ja Iisrael, mu kutsutu! See olen mina! Mina olen esimene, mina olen ka viimne.
13. Minu käsi on rajanud maale aluse ja mu parem käsi on laotanud taeva; kui ma neid hüüan, siis nad astuvad üheskoos ette.
14. Kogunege kõik ja kuulge! Kes neist on seda kuulutanud? See, keda Issand armastab, näitab oma tahet Paabelis ja oma käsivart kaldealaste seas.
15. Mina, mina olen rääkinud, mina olen ta kutsunud, olen tema toonud ja tema teekond läheb korda.
16. Tulge mu juurde, kuulge seda! Mina ei ole algusest peale rääkinud salajas, juba kui see sündis, olin ma seal. Ja nüüd on Issand Jumal läkitanud minu ja oma Vaimu.
17. Nõnda ütleb Issand, su lunastaja, Iisraeli Püha: Mina olen Issand, su Jumal, kes sulle õpetab, mis on kasulik, kes sind juhatab teele, mida sa pead käima.
18. Kui sa ometi oleksid tähele pannud mu käske! Siis oleks su rahu olnud kui jõgi ja su õigus oleks olnud otsekui mere lained.
19. Su sugu oleks olnud nagu liiva ja su ihuvilja selle sõmerate sarnaselt: ei oleks hävitatud ega kaotatud tema nime mu palge eest.
20. Minge välja Paabelist, põgenege Kaldeast, rõõmuhüüdega andke teada, kuulutage seda, levitage maailma ääreni, öelge: 'Issand on lunastanud oma sulase Jaakobi.
21. Nad ei saanud tunda janu, kui ta viis neid läbi kõrbete: ta laskis neile kaljust vett voolata, ta lõhestas kalju ja vesi vulises.'
22. Õelatel ei ole rahu, ütleb Issand.

1. Kuulge mind, saared, ja pange tähele, kauged rahvad! Issand on mind kutsunud emaihist, alates mu emaüast on ta nimetanud mu nime.
2. Ta tegi mu suu vaheda mõõga sarnaseks, peitis mind oma käe varju alla; ta tegi mind teravaks nooleks, talletas mind oma nooletupes.
3. Ja ta ütles mulle: Sina, Iisrael, oled mu sulane, kelle läbi ma ilmutan oma au.
4. Aga mina ütlesin: Ma olen asjata vaeva näinud, kulutanud oma jõudu kasuta ja tühja. Ometi on mu õigus Issanda käes ja mu töötasu on mu Jumala juures.
5. Ja nüüd ütleb Issand, kes mind emaihist alates on valmistanud enesele sulaseks, et tuua Jaakob tagasi tema juurde ja koguda Iisraeli tema juurde - sest ma olen Issanda silmis austatud ja mu Jumal on mu tugevus - ,
6. ta ütleb: Sellest on vähe, et sa mu sulasena taastad Jaakobi suguharud ja tood tagasi Iisraeli jäägi: ma panen sind paganaike valguseks, et mu pääste ulatuks ilmamaa ääreni.
7. Nõnda ütleb Issand, Iisraeli lunastaja, tema Püha, täiesti põlatule, rahvaste poolt jälestatule, valitsejate sulasele: Kuningad näevad seda ja tõusevad püsti, ja vürstid kummardavad Issanda pärast, kes on ustav, Iisraeli Püha pärast, kes sind on valinud.
8. Nõnda ütleb Issand: Ma olen sind kuulnud hea meele ajal ja aidanud päästepäeval; ma olen sind hoidnud ja pannud rahvale seaduseks, taastama maad, jagama laastatud pärisosi,
9. ütles vangistatuile: 'Minge välja!', pimeduses olijatele: 'Tulge valguse kätte!' Nad saavad teede ääres karja hoida ja neil on karjamaa kõigil küngastel.
10. Ei ole neil nälga ega janu, neid ei pista palavus ega päike, sest nende peale halastaja juhib neid ja talutab nad veeallikate juurde.
11. Ma teen kõik oma mäed teeks ja mu maanteed on kõrged.
12. Vaata, nad tulevad kaugelt. Ennää, ühed põhja ja lääne poolt, teised Siinimimaalt.
13. Hõisake, taevad, ja ilutse, maa, mäed, rõkatage rõõmust, sest Issand trööstib oma rahvast ja halastab oma viletsate peale!
14. Aga Siion ütleb: 'Issand on mu maha jätnud, Jumal on mu unustanud.'
15. Kas naine unustab oma lapsukese ega halasta oma ihuvilja peale? Ja kui nad ka unustaksid, ei unusta mina sind mitte.
16. Vaata, ma olen sind märkinud oma peopesadesse, su müürid on alati mu silme ees.
17. Su ehitajad tulevad tõtates; kes sind lammutasid ja laastasid, need lähevad ära su kallalt.
18. Tõsta oma silmad üles ja vaata ringi: nad kõik kogunevad, tulevad su juurde. Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand, ehid sa ennast nende kõigiga nagu ehtega ja seod selle endale vööle nagu mõrsja.
19. Jah, su laastatud ja paljaks tehtud paigad ning su hävitatud maa - tõesti jääd sa nüüd elanikele kitsaks, ja kaugemale põgenevad su laastajad.
20. Veel sinu kuuldes saavad öelda su lastetuseaja lapsed: 'Paik on mulle kitsas, tee ruumi, et ma saaksin elada!'
21. Siis sa mõtled oma südames: Kes on need mulle sünnitanud? Ma olin lasteta ja viljatu, vangid viidud ja ära aetud. Kes on need kasvatanud? Vaata, ma olin üksi järele jäänud. Kus olid siis need?
22. Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma tõstan oma käe paganate poole ja püstitan oma lipu rahvaste suunas: siis nad toovad su poegi süles ja kannavad su tütreid õlgadel.
23. Ja sul on lastehoidjateks kuningad, ammedeks nende emandad; nad kummardavad silmili maha su ette ja lakuvad su jalgadelt põrmu. Siis sa tead, et mina olen Issand, ei jää häbisse need, kes mind ootavad.
24. Kas sangari käest saab võtta tema saagi või kiskuda vägeva käest tema vange?
25. Tõesti, nõnda ütleb Issand: Küllap võetakse sangari vangid ja pääseb vägeva saak: mina riidlen sellega, kes riidleb sinuga, ja mina päästan su lapsed.
26. Ma söödan su rõhujaid nende eneste lihaga ja nad joobuvad omaenese verest otsekuu värskest veinist. Siis saab teada kõik liha, et mina, Issand, olen su päästja, Jaakobi Vägev on su lunastaja.

1. Nõnda ütleb Issand: Kus on teie ema lahutus kiri, millega ma tema olen ära saatnud? Või kellele oma võlausaldajaist ma olen teid müünud? Vaata, te olete müüdnud oma süütegude pärast, ja teie üleastumiste pärast on teie ema ära saadetud.
2. Miks ei olnud kedagi, kui ma tulin, ei vastanud keegi, kui ma hüüdsin? Ons mu käsi liiga lühike lunastamiseks või ei ole mul jõudu päästmiseks? Vaata, oma sõitlusega ma kuivatan mere, teen jõed kõrbeks, vee puudusel hakkavad kalad haisema ja nad surevad janusse.
3. Ma riietan taevad pimedusega ja annan neile kotiriide katteks.
4. Issand Jumal on mulle andnud õpetatud keele, et ma oskaksin vastata väsinule, virgutada teda sõnaga. Ta äratab igal hommikul, ta äratab mu kõrva, et ma kuuleksin õpilaste kombel.
5. Issand Jumal avas mu kõrva ja ma ei ole vastu pannud, ma ei ole taganenud.
6. Ma andsin oma selja peksjaile ja põsed neile, kes katkusid karvu, ma ei peitnud oma palet teotuse ja sülje eest.
7. Issand Jumal aitab mind: seepärast ma ei jäänud häbisse, seepärast ma muutsin oma näo otsekui ränikiviks, sest ma teadsin, et ma ei jää häbisse,
8. et mu õigusemõistja on ligidal. Kes tahab minuga riielda? Astugem üheskoos ette! Kes on mu vastane? Tulgu ta mu juurde!
9. Vaata, Issand Jumal aitab mind! Kes võib mind süüdi mõista? Vaata, nad kõik kuluvad nagu rüü, koi sööb nad.
10. Kes teist kardab Issandat, see kuulgu tema sulase häält; kes käib pimeduses ja kel puudub valgusekuma, see lootku Issanda nime peale ja toetugu oma Jumalale.
11. Aga vaata, teie kõik, kes läidate tule, süütate tuliseid nooli, minge oma tule leekidesse ja tuliste noolte keskele, mis te olete süüdanud. Minu käest tuleb see teile, et peate lamama piinades.

1. Kuulge mind, õigluse nõudjad, Issanda otsijad! Vaadake kaljut, mille küljest te olete raiutud, ja kaevuauku, kust olete välja kaevatud.
2. Vaadake Aabrahami, oma isa, ja Saarat, kes teid sünnitas. Kui ta alles üksi oli, kutsusin ma tema ja ma õnnistasin teda ning tegin ta paljuks.
3. Sest Issand trööstib Siionit, trööstib kõiki selle varemeid; ta teeb selle kõrbe otsekui Eedeniks ja lagendikud Issanda rohuaia sarnaseks. Seal on lusti ja rõõmu, tänulaulu ja pillihäält.
4. Pane mind tähele, mu rahvas, mu hõimud, kuulake mind! Sest minult lähtub Seadus ja mu õigus rahvaile valguseks.
5. Äkitselt ligineb mu õiglus, ilmub mu pääste ja mu käsivarred mõistavad rahvaile kohut: mind ootavad saared ja loodavad mu käsivarre peale.
6. Tõstke oma silmad taeva poole ja vaadake alla maa peale; sest taevad haihtuvad kui suits ja maa kulub nagu kuub, selle elanikud surevad otsekui sääsed. Aga minu pääste jääb igavesti ja minu õiglus ei lõpe.
7. Kuulge mind, õigusetundjad, rahvas, kelle südames on mu Seadus! Ärge kartke inimeste laimu ja ärge ehmuge nende sõimust!
8. Sest neid sööb riidekoi nagu riiet, neid sööb villakoi nagu villa. Aga minu õiglus jääb igavesti ja mu pääste põlvest põlve.
9. Ärka, ärka, ehi ennast jõuga, Issanda käsivars! Ärka nagu muistseil päevil, endiste põlvede ajal! Eks olnud sina see, kes purustas Rahabi, kes torkas läbi merelohe?
10. Eks olnud sina see, kes kuivatas mere, suure sügavuse veed, kes tegi teeks meresügavikud, lunastatuile läbitavaks?
11. Ja Issanda lunastatud pöörduvad tagasi ning tulevad Siionisse hõisates. Nende pea kohal on igavene rõõm, rõõm ja ilutsemine valdavad neid, aga kurbus ja ohkamine põgenevad ära.
12. Mina, mina olen see, kes teid trööstib! Kes oled sina, et sa kardad surelikke inimesi, inimlapsi, kes on nagu rohi,
13. ja unustad Issanda, kes sind on teinud, kes on laotanud taeva ja rajanud maa, ja värised alati, iga päev, rõhuja viha ees, kui ta valmistub hävitama? Aga kus on nüüd rõhuja viha?
14. Varsti vabastatakse aheldatu: ta ei sure vangiauku, tema leib ei lõpe.
15. Sest mina olen Issand, su Jumal, kes liigutab merd ja paneb lained kohisema, kelle nimi on vägede Issand.
16. Ja ma panin oma sõnad sulle suhu, ma peitsin sind oma käe varju alla, et võlvida taevas ja rajada maa, ja et öelda Siionile: 'Sina oled mu rahvas.'
17. Ärka, ärka, tõuse üles, Jeruusalemm, kes oled joonud Issanda käest tema viha karika, oled joonud tilgatuks uimastuse peekri!
18. Ei olnud tal talutajat ühestki oma sünnitatud lapsest, ega haaranud tal käest kinni mitte ükski tema kasvatatud laps.
19. Need kaks paari said sulle osaks - kes tunneb sulle kaasa? - rüüstamine ja hävitus, nälg ja mõõk - kes olen mina, et sind trööstiksin?
20. Igal tänavanurgal lamasid su lapsed oimetult, otsekui metskitsed püügivõrgus, löödud Issanda vihast, su Jumala sõitlusest.
21. Seepärast kuule ometi seda, sa vilets, kes oled joobnud, aga mitte veinist:
22. nõnda ütleb su Issand, Issand, su Jumal, kes riidleb oma rahva eest: Vaata, ma võtan su käest uimastuse karika, oma viha peekri - seda ei ole sul enam vaja juua.
23. Ja ma annan selle kätte su piinajaile, kes ütlesid sulle: 'Kummarda, et saaksime sinust üle käia!' Sa andsidki oma selja maaks ja käijatele tänavaks.

1. Ärka, ärka, ehi ennast oma jõuga, Siion! Pane selga oma ilusad riided, Jeruusalemm, püha linn! Sest sinu sisse ei tule enam ümberlõikamatu ja rüve.
2. Puhasta ennast tolmust, tõuse üles, istu, Jeruusalemm, su kaela köidikud on vallandunud, vang, Siioni tütar!
3. Sest nõnda ütleb Issand: Hinnata teid müüdi ja rahata teid lunastatakse.
4. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Mu rahvas läks esiti alla Egiptusesse, et seal võõrana elada, ja seejärel rõhus Assur teda põhjusega.
5. Ja nüüd? Mis oleks mul siin teha, ütleb Issand, kui mu rahvas on hinnata ära viidud? Ta valitsejad rääskavad, ütleb Issand, ja mu nime teotatakse lakkamata iga päev.
6. Seepärast peab mu rahvas tundma mu nime, peab seepärast just sel päeval mõistma, et mina olen see, kes ütleb: 'Vaata, siin ma olen!'
7. Kui armsad on mägede peal sõnumitooja sammud. Ta kuulutab rahu, toob häid sõnumeid, kuulutab päästet ja ütleb Siionile: 'Sinu Jumal on kuningas!'
8. Kuule! Su valvurid tõstavad häält, nad hõiskavad üheskoos, sest nad näevad silmast silma Issanda kojutulekut Siionisse.
9. Rõõmutsege, hõisake üheskoos, Jeruusalemma varemed, sest Issand trööstib oma rahvast, lunastab Jeruusalemma!
10. Issand paljastab oma püha käsivarre kõigi rahvaste nähes, ja kõik maailma ääred saavad näha meie Jumala päästet.
11. Lahkuge, lahkuge, minge sealt ära, ärge puudutage rüvedat; minge ära selle keskelt, puhastage endid, Issanda riistade kandjad!
12. Aga teil ei ole vaja lahkuda tõtates ega minna põgenedes, sest Issand käib teie ees, Iisraeli Jumal on teile järelväeks.
13. Vaata, mu sulane talitab targasti, teda ülistatakse ning ülendatakse ja ta saab väga kõrgeks.
14. Nagu paljud kohkusid tema pärast - nõnda rikutud, ebainimlik oli ta välimus ja ta kuju ei olnud inimlaste taoline - ,
15. nõnda ehmatab ta paljusid rahvaid, kuningad sullevad tema pärast suud. Kuid mida neile ei ole jutustatud, seda saavad nad näha, ja mida nad ei ole kuulnud, seda saavad nad teada.

1. Kes usub meie kuulutust ja kellele on ilmutatud Issanda käsivars?
2. Sest ta tõusis meie ees nagu võsuke, otsekui juur põuasest maast. Ei olnud tal kuju ega ilu, et teda vaadata, ega olnud tal välimust, et teda ihaldada.
3. Ta oli põlatud ja inimeste poolt hüljatud, valude mees ja haigustega tuttav, niisugune, kelle pealt silmad ära pööratakse: ta oli põlatud ja me ei hoolinud temast.
4. Ent tõeliselt võttis ta enese peale meie haigused ja kandis meie valusid. Meie aga pidasime teda vigaseks, Jumalast nuhelduks ja vaevatuks.
5. Ent teda haavati meie üleastumiste pärast, löödi meie süütegude tõttu. Karistus oli tema peal, et meil oleks rahu, ja tema vermete läbi on meile tervis tulnud.
6. Me kõik eksisime nagu lambad, igaüks meist pöördus oma teed, aga Issand laskis meie kõigi süüteod tulla tema peale.
7. Teda piinati ja ta alistus ega avanud suud nagu tall, keda viiakse tappa, nagu lammas, kes on vait oma niitjate ees, nõnda ei avanud ta oma suud.
8. Surve ja kohtu läbi võeti ta ära, kes tema sugupõlvest mõtles sellele, et ta löigati ära elavate maalt, ja teda tabas surm mu rahva üleastumise pärast?
9. Temale anti haud õelate juurde, kurjategijate juurde, kui ta suri, kuigi ta ei olnud ülekohut teinud ega olnud pettust ta suus.
10. Aga Issand arvas heaks teda alandada haigustega. Kui ta iseene on andnud süüohvriks, saab ta näha tulevast sugu, ta elab kaua ja Issanda tahe teostub tema läbi.
11. Pärast oma hingevaeva saab ta näha valgust ja rahuldust tunda; oma tarkusega teeb mu õiglane sulane paljusid õigeks, sest ta kannab nende patusüüd.
12. Sellepärast ma annan temale osa paljude hulgas ja ta jagab vägevatega saaki, sest ta tühjendas oma hinge surmani ja ta arvati üleastujate hulka; tema aga kandis paljude pattu ja seisis üleastujate eest.

1. Hõiska, sigimatu, kes pole sünnitanud, rökata rõõmust ja ilutse, kes pole olnud lapsevaevas! Sest vallalisel saab olema rohkem lapsi kui abielunaisel, ütleb Issand.
2. Tee avaraks oma telgipaik ja su elamute vaipu venitatu! Ära ole kokkuhoidlik! Pikenda oma telginööre ja kinnita vaiu!
3. Sest sa levid paremale ja vasakule, su järglased vallutavad rahvaid ja asustavad tühje linnu.
4. Ära karda, sest sul ei ole vaja häbeneda, ja ära tunne piinlikkust, sest sa ei jää häbisse, vaid unusta oma noorpõlve häbi ja ära meenuta enam oma lesepõlve teotust!
5. Sest sinu Looja on su mees, vägede Issand on tema nimi; sinu lunastaja on Iisraeli Püha, teda nimetatakse kogu maailma Jumalaks.
6. Sest nagu hüljatud ja sügavasti kurvastatud naist kutsub sind Issand. Ja noorpõlve naine - kas teda saakski põlata? ütleb su Jumal.
7. Ma jätsin su maha üürikeseks hetkeks, aga ma kogun sind suure halastusega.
8. Ülevoolavas vihas peitsin ma oma palge silmapilguks su eest, aga ma halastan su peale igavese heldusega, ütleb Issand, su lunastaja.
9. Sest see on mul nagu Noa päevil, kui ma vandusin, et Noa veed enam ei ujuta maad: nõnda ma vannun, et ma ei ole sinule vihane ega sõitle sind.
10. Mäed liiguvad ja künkad kõiguvad küll, aga minu heldus ei liigu su juurest ja minu rahuseadus ei kõigu, ütleb Issand, su halastaja.
11. Sina vilets, vintsutatu, trööstimatu! Vaata, ma ehitan sind türkiisikividega ja rajan su aluse safiiridest.
12. Ma teen su müürisakmed rubiinidest, su väravad säravatest juveelidest ja kogu su ringmüüri kalliskividest.
13. Ja kõik su lapsed on Issanda õpilased ning su lastel on suur rahu.
14. Sind rajatakse õigluses; sa jääd eemale vägivallast, sest sul ei ole midagi karta, ja hirmust, sest see ei ligine sulle.
15. Kui sulle ka kallale kiputakse, siis mitte minu poolt; kes sulle kallale kipub, see sinu pärast langeb.
16. Vaata, mina olen loonud sepa, kes puhub ääsituld ja valmistab relva vastavaks otstarbeks: mina ise olen seega loonud hävitaja hävitama.
17. Aga ei ole edu ühelgi relval, mis valmistatakse sinu vastu, ja sa mõistad hukka iga keele, mis tõuseb sinuga kohut käima. See on Issanda sulaste pärisosa ja nende õigus minult, ütleb Issand.

1. Hoi! Kõik janused, tulge vee juurde! Ka see, kellel ei ole raha, tulgu, ostku ja söögu! Tulge, ostke ilma rahata, ilma hinnata veini ja piima!
2. Miks vaete raha selle eest, mis ei ole leib, ja oma vaevatasu selle eest, mis ei toida? Kuulake mind hästi, siis te saate süüa head ja kosutada ennast rammusate roogadega.
3. Pöörake kõrv ja tulge mu juurde, kuulake mind, siis on teil edu; mina teen teiega igavese lepingu, samasuguse, nagu oli mu osadus Taavetiga!
4. Vaata, ma panin tema rahvaile tunnistajaks, rahvaste juhiks ja käskijaks.
5. Näe, ka sina hakkad kutsuma rahvaid, keda sa ei tunne, ja rahvad, kes sind ei tunne, jooksevad sinu juurde Issanda, su Jumala pärast ja Iisraeli Püha pärast, sellepärast et tema sind austab.
6. Otsige Issandat, kui ta on leitav, hüüdke teda, kui ta on ligidal!
7. Õel jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted ning pöördugu Issanda poole, siis halastab tema ta peale; ja meie Jumala poole, sest tema annab palju andeks.
8. Aga minu mõtted ei ole teie mõtted, ja teie teed ei ole minu teed, ütleb Issand.
9. Sest otsekui taevad on maast kõrgemal, nõnda on minu teed kõrgemad kui teie teed, ja minu mõtted kõrgemad kui teie mõtted.
10. Sest otsekui vihm ja lumi tulevad taevast alla ega lähe sinna tagasi, vaid kastavad maad ja teevad selle sigivaks ning kandvaks, et see annaks külvajale seemet ja sööjale leiba,
11. nõnda on ka minu sõnaga, mis lähtub mu suust: see ei tule tagasi mu juurde tühjalt, vaid teeb, mis on mu meele järgi, ja saadab korda, milleks ma selle läkitasin.
12. Jah, te lähete röömsasti välja ja teid tuuakse rahus. Mäed ja künkad rökataavad röömust teie ees ning kõik väljapuud plaksutavad käsi.
13. Kibuvitse asemel kasvavad küpressid, nõgeste asemel kasvavad mürdid. See sünnib Issanda auks, igaveseks, hävimatuks märgiks.

1. Nõnda ütleb Issand: Pange tähele õigust ja olge õiglased, sest mu pääste on ligidal ja mu õiglus ilmumas!
2. Õnnis on inimene, kes nõnda teeb, inimlaps, kes selles püsib, kes peab hingamispäeva ega riku seda, ja kes hoiab oma kätt igast kurjast teost.
3. Ärgu rääkigu ega öelgu Issandaga liitunud võõras: 'Issand eraldab mind muidugi oma rahvast!' Ja kohitsetu ärgu öelgu: 'Vaata, ma olen kuivanud puu!'
4. Sest nõnda ütleb Issand: Kohitsetuile, kes peavad mu hingamispäevi ja valivad, mis on mu meele järgi, ja peavad kinni mu lepingust,
5. neile ma annan oma kojas ja oma müüride vahel mälestusmärgi ja nime, parema kui pojad ja tütreid: mina annan neile igavese nime, mida ei saa hävitada.
6. Ja võõrad, kes on liitunud Issandaga, teenivad teda ja armastavad Issanda nime, et saada tema sulaseiks, kõik, kes peavad hingamispäeva ega riku seda ja kes peavad kinni mu lepingust -
7. needki ma viin oma pühale mäele ja ma rõõmustan neid oma palvekojas, ja nende põletus- ja tapaohvrid on mu altari peal meelepärased; sest mu koda nimetatakse palvekojaks kõigile rahvastele.
8. Issanda, Iisraeli hajutatuid koguva Jumala ütlus: Ma kogun tema juurde veelgi, lisaks neile, kes tema juurde on kogutud.
9. Kõik loomad väljal, tulge sööma, tulge, kõik metsloomad!
10. Tema vahimehed on kõik pimedad, nad ei mõista midagi, nad kõik on nagu tummad koerad, kes ei saa haukuda; nad armastavad tukkuda, magavad norinal.
11. Nad on aplad koerad, kes ei saa iialgi küllalt. Nad on karjased, kellel ei ole arusaamist. Kõik nad pöörduvad oma teed, igaüks eranditult oma kasu poole:
12. 'Tulge, ma toon veini, rüüpame vägijooki! Olgu homme päev nagu tänane, veel palju suurepärasem!'

1. Õige sureb, aga ükski ei võta seda südamesse, ja vagad mehed koristatakse, ilma et keegi märkaks. Kuid õige koristatakse õnnetuse eest,
2. ta läheb rahuks: oma voodites hingavad need, kes on käinud sirget teed.
3. Aga teie tulge siia, te nõiamoori lapsed, abielurikkujate ja hoorade sigitis!
4. Kelle üle te tunnete rõõmu? Kelle vastu te ajate suu ammuli, näitate keelt? Eks te ole üleastumise lapsed, vale sigitis,
5. teie, kes kirest hõõgute tamme varjus, iga halja puu all, teie, kes tapate lapsi orgudes, kaljulõhede vahel.
6. Oru siledate kivide seas on su osa, need, need on su liisk. Neile oled sa valanud joogiohvrit, viinud roaohvrit. Kas ma sellega lasen ennast lepitada?
7. Kõrgele ja väljapaistvale mäele seadsid sa oma voodi, sinna üles sa läksid ka tapaohvreid ohverdama.
8. Ja ukse ning piitade taha sa panid oma tunnusmärgi, sest minust lahkudes sa riietusid lahti ja läksid üles, tegid oma voodi laiemaks, kauplesid enesele neid, kelle voodeid sa armastasid, vahtisid kūrva.
9. Sa laskusid alla Mooloki juurde õliga ja priiskasid oma võietega; sa läkitasid oma käskjalad kaugele, ja sügavale alla, kuni surmavallani.
10. Sa väsisid oma paljudest rännakutest, aga sa ei öelnud: 'Lootuseta!' Sa leidsid uut elujõudu, sellepärast sa ei nõrkenud.
11. Keda sa pelgasid ja kartsid, et sa valetasid? Sa ei meenutanud mind ega võtnud seda südamesse. Eks ole: mina vaikin ammusest ajast ja seepärast sa ei karda mind.
12. Mina teen teatavaks su õiguse ja su teod, aga need ei aita sind.
13. Kui sa kisendad, siis päästku sind su ebajumalate jõuk. Aga tuul viib need kõik, tuuleõhk võtab nad ära. Kes aga otsib abi minu juurest, see pärib maa, omandab mu püha mäe.
14. On öeldud: 'Sillutage, sillutage, tehke tee valmis, koristage takistused mu rahva teelt!'
15. Sest nõnda ütleb kõrge ja üllas, kes igavesti elab ja kelle nimi on püha: Ma elan kõrges ja pühas paigas ja rõhutute ning vaimult alandlike juures, et turgutada alandlike vaimu ja elustada rõhutute südameid.
16. Sest mina ei riidle mitte igavesti ega ole jäädavalt vihane, muidu nõrkeksid mu palge ees nende vaim ja hinged, keda ma ise olen teinud.
17. Tema ahnuse süü pärast ma vihastasin, lõin teda, peitsin enese ja olin vihane, ent tema käis taganejana omaenese südame teed.
18. Ma olen näinud tema teid, aga ma parandan ja juhatan teda; ja ma tasun temale troostiga ning pakun ta leinajaile huultevilja.
19. Rahu, rahu kaugel ja lähedal olijale, ütleb Issand, ja ma parandan teda.
20. Aga õelad on otsekui mässav meri, mis ei saa rahuneda ja mille veed kobrutavad kõntsa ja muda.
21. Õelatel ei ole rahu, ütleb minu Jumal.

1. Hüüa täiest kõrist, ära peatu, tõsta häält otsekui pasun! Tee teatavaks mu rahvale nende üleastumine ja Jaakobi soole nende patud!
2. Päevast päeva nad küll otsivad mind ja tahavad teada mu teid, nagu oleks see rahvas, kes on õiglane ega hülga oma Jumala õigust. Nad nõuavad minult õiglasi otsuseid, igatsevad Jumala ligiolekut:
3. 'Miks me paastume, kui sa seda ei näe, alandame oma hinge, kui sa seda ei märka?' Vaata, oma paastupäeval te teete, mis teile meeldib, ja pigistate kõiki oma võlgnikke.
4. Vaata, te paastute riiuks ja tüliks ja et lüüa õela rusikaga. Praegu te küll ei paastu selleks, et teha oma häält kuuldavaks ülal.
5. Kas niisugune on see paast, mis mulle meeldib, päev, mil inimene alandab oma hinge, et ta painutab oma pead nagu kõrkjas ja teeb enesele aseme kotiriidest ning tuhast? Kas sa seda nimetad paastuks ja Issandale meelepäraseks päevaks?
6. Eks ole ju mulle meeldiv paast niisugune: päästa valla ülekohtused ahelad, teha lahti ikke rihmad, lasta vabaks rõhutatud ja purustada kõik ikked?
7. Eks see ole murda oma leiba näljasele ja viia oma kotta viletsad kodutud, kui sa näed alastiolijat ja riietat teda ega hoidu oma ligimesest?
8. Siis ilmub su valgus otsekui koit ja su paranemine edeneb jõudsasti. Sinu õigus käib su ees, Issanda auhiilgus järgneb sulle.
9. Siis sa hüüad ja Issand vastab, kisendad appi ja tema ütleb: 'Vaata, siin ma olen!' Kui sa oma keskelt eemaldad ikke, sõrmega näitamise ja nurjatu kõne,
10. kui sa pakud näljasele sedasama, mida sa ka ise himustad, ja toidad alandatud hinge, siis koidab sulle pimeduses valgus ja su pilkane pimedus on otsekui keskpäev.
11. Ja Issand juhatab sind alati ning toidab su hinge põuasel maal; ta teeb tugevaks su luud-liikmed ja sa oled otsekui kastetud rohuaed, veelätte sarnane, mille vesi ei valmista iial pettumust.
12. Ja su omad ehitavad üles muistsed varemed, sa taastad endiste põlvede alusmüürid; sind nimetatakse 'lõhutatud müüride parandajaks', 'teeradade käidavaks tegijaks'.
13. Kui sa hingamispäeval seisatad ega tee mu pühal päeval, mis sulle meeldib, kui sa nimetad hingamispäeva rõõmuks ja Issanda püha päeva austusväärseks ning austad seda ega tee, mis sulle meeldib, ei otsi omakasu ega kõnele tühje sõnu,
14. siis sa tunned rõõmu Issandast: mina viin sind üle maa kõrgendike ja toidan sind su isa Jaakobi pärandiga. Jah, Issanda suu on rääkinud.

1. Vaata, Issanda käsi ei ole päästmiseks lühike ega ole ta kõrv kuulmiseks kurt,
2. vaid teie süüteod on teinud vahe teie ja teie Jumala vahele, teie patud varjavad tema palge teie eest, sellepärast ta ei kuule.
3. Sest teie käed on rüvetatud verrega ja teie sõrmed süüga, teie huuled väidavad valet, teie keel kõneleb kõverust.
4. Ükski ei süüdistata õiglaselt ja keegi ei lähe kohtusse tõe nimel: loodetakse tühja peale ja räägitakse valet, sigitatakse pahandust ja sünnitatakse kurjust.
5. Nad hauvad mürkmao mune ja koovad ämblikuvõrku; kes sööb nende mune, see sureb, ja katkivajutatust poeb välja rästik.
6. Nende lõngad ei kõlba riideks ja nad ei saa endid katta oma tegudega; nende teod on nurjatud teod ja nende kätes on vägivallatöö.
7. Nende jalad jooksevad kurja poole ja nad tõttavad valama vaga verd; nende mõtted on nurjatud mõtted, nende teedel on rüüstamine ja hävitus.
8. Rahu rada nad ei tunne ja õigust ei ole nende jälgedes; nad teevad oma teerajad kõveraiks, ükski, kes käib nende peal, ei tunne rahu.
9. Sellepärast on õigus meist kaugel ja õiglus ei ulatu meieni; me ootame valgust, aga vaata, on pimedus, me ootame valgusekuma, aga käime pilkases pimedas.
10. Me kobame seina pimedate sarnaselt, kobame otsekui silmitud; keskpäevaajal me komistame nagu hämarikus, elujõuliste keskel oleme otsekui surnud.
11. Me kõik mõmiseme nagu karud ja kudrutame tuvide sarnaselt; me ootame õigust, aga seda ei ole, päästet, aga see on meist kaugel.
12. Sest meie üleastumisi sinu ees on palju ja meie patud tunnistavad meie vastu, sest meie üleastumised on meiega kaasas ja me tunneme oma süütegusid:
13. vastuhakk ja Issanda salgamine ning loobumine käimisest meie Jumala järel; kõned rõhumisest ja ärataganemisest, valelike sõnade väljamõtlemine ja südamest kuuldavale toomine.
14. Õiglus on tagasi tõrjutud ja õigus seisab kaugel, sest tõde komistab tänaval ja ausus ei saa sisse tulla.
15. Nõnda on tõde kadunud ja kes loobub kurjast, laseb ennast paljaks riisuda. Issand nägi seda ja see oli tema silmis paha, et õigust ei olnud.
16. Tema nägi, et ei olnud ühtegi meest, ja imestas, et ei olnud ühtegi vaheleastujat. Siis aitas teda ta oma käsivars ja teda toetas tema õigus.
17. Ta pani enesele selga õiguse otsekui soomusrüü, ja päästekiivri pähe; ta riietus kättemaksuriietesse ja kattis ennast püha vihaga otsekui ülekuuega.
18. Missugused on teod, niisugune on tasu: viha oma vastaste vastu, kättemaks oma vaenlastele, ta maksab saartele kätte.
19. Siis kardetakse õhtu pool Issanda nime ja päikesetõusu pool tema auhiilgust, sest ta tuleb otsekui paisutatud jõgi, mida Issanda tuul edasi ajab.
20. Aga Issand ütleb: Siionile, üleastumisest pöördujale Jaakobis, tuleb lunastaja.
21. Ja niisugune on mu leping nendega, ütleb Issand: Minu Vaim, kes on su peal, ja minu sõnad, mis ma olen pannud sulle suhu, ei lahku sinu suust ega sinu järglaste suust ega sinu järglaste järglaste suust, ütleb Issand, nüüdsest ajast alates ja igavesti.

1. Tõuse, paista, sest sinu valgus tuleb ja Issanda auhiilgus koidab su kohal.
2. Sest vaata, pimedus katab maad ja pilkane pimedus rahvaid, aga sinu kohal koidab Issand ja sinu kohal nähakse tema auhiilgust.
3. Ja rahvad tulevad su valguse juurde ning kuningad paistuse juurde, mis sinust kumab.
4. Tõsta oma silmad ja vaata ringi: nad kõik kogunevad, tulevad su juurde; su pojad tulevad kaugelt, su tütreid kantakse kätel.
5. Siis sa näed ja särad rõõmust, su süda põksub ja avardub, kui su poole pöördub mere ohtrus ja su juurde tuleb rahvaste rikkus.
6. Sind katab kaamelite hulk, Midjani ja Eefa noored kaamelid; kõik tulevad Sebast, kannavad kulda ja viirukit ning kuulutavad Issanda kiiduväärsust.
7. Su juurde kogunevad kõik Keedari karjad, Nebajoti jäärad teenivad sind: meelepärasena tulevad need mu altari peale ja ma teen oma hiilguse koja veel toredamaks.
8. Kes on need, kes lendavad otsekui pilv, otsekui tuvid oma puuriavadesse?
9. Jah, mu juurde kogunevad meresõitjad, eesotsas Tarsise laevadega, et tuua su lapsi kaugelt; nende hõbe ja kuld on neil kaasas - Issanda, su Jumala nimele ja Iisraeli Pühale, sellepärast et tema sind austab.
10. Ja võõrad ehitavad üles su müürid ja nende kuningad teenivad sind; sest oma vihas ma lõin sind, aga oma armus ma halastan su peale.
11. Su väravad on alati lahti, neid ei suleta päeval ega ööl, et su juurde saaks tuua rahvaste rikkusi ja juhatada nende kuningaid.
12. Sest rahvas või kuningriik, kes sind ei teeni, hukkub, seesugused rahvad rüüstatakse sootuks.
13. Liibanoni toredus tuleb su juurde, küpressid, plataanid ja piiniad üheskoos, et kaunistada mu pühamu paika ja et ma saaksin austada oma jalgade aset.
14. Ja kummargil tulevad su juurde su rõhujate lapsed, ja kõik, kes sind põlastasid, peavad kummardama su jalataldadeni; ja nad nimetavad sind 'Issanda linnaks', 'Iisraeli Püha Siioniks'.
15. Selle asemel et sa olid mahajäetud ning vihatud, nii et ükski ei käinud sinu kaudu, teen ma sind igaveseks uhkuseks, rõõmuks põlvest põlve.
16. Sina saad imeda rahvaste piima, imeda kuningategi rinda, ja sa tunned, et mina, Issand, olen su päästja, et Jaakobi Vägev on su lunastaja.
17. Vase asemel ma toon kulda ja raua asemel ma toon hõbedat, puidu asemel vaske ja kivide asemel rauda. Ja ma panen su ülemuseks rahu ning su sundijaks õiguse.
18. Ei kuuldu enam vägivallast su maal, rüüstamisest ja hävitusest su piirides; sa nimetad oma müüre 'Päästeks' ja väravaid 'Kiituseks'.
19. Päike ei ole sulle enam valguseks päeval ega paista sulle kuupaiste, vaid Issand on sulle igaveseks valguseks ja su Jumal on su hiilgus.
20. Su päike ei lähe enam looja ja su kuu ei kahane, sest Issand on sulle igaveseks valguseks ja su leinapäevad lõpevad.
21. Ja igaüks su rahvast on õiglane: nad pärivad igaveseks maa kui minu istutatud võsu, mu kätetöö, millega ma ennast austan.
22. Kõige pisemast saab tuhatkond ja kõige väetimest vägev rahvas. Mina, Issand, tõttan sellega määratud ajal.

Peatükk 61

1. Issanda Jumala Vaim on minu peal, sest Issand on mind võidnud; ta on mind läkitanud viima rõõmusõnumit alandlikele, parandama neid, kel murtud süda, kuulutama vabastust vangidele ja avama pimedate silmi,
2. kuulutama Issanda meelepärast aastat ja meie Jumala kättemaksu päeva, trööstima kõiki leinajaid,
3. andma Siioni leinajaile laubaehte tuha asemel, rõõmuõli leinarüü asemel, ülistusrüü kustuva vaimu asemel, et neid nimetataks 'Õigluse tammedeks', 'Issanda istanduseks', millega ta ennast ehib.
4. Nad ehitavad üles muistsed varemed, taastavad esivanemate rüüstatud paigad ja uuendavad hävitatud linnad, mis põlvede jooksul on olnud laastatud.
5. Ja võõrad seisavad ning hoiavad teie karja, muulased on teie põllu- ja viinamäeharijad.
6. Aga teid nimetatakse Issanda preestriteks, teist räägitakse kui meie Jumala sulastest; te toitute rahvaste rikkustest ja võite kiidelda nende varandusega.
7. Häbi ja teotuse asemel te saate kahekordse osa ja ilutsete selles: te pärite kahekordselt oma maal, teil on igavene rõõm,
8. sest mina, Issand, armastan õiglust, vihkan rõõvimist ja nurjatust. Ma annan neile ustavalt töötasu ja teen nendega igavese lepingu.
9. Nende sugu saab tuntuks paganate juures ja nende järglaskond rahvaste keskel; kõik, kes neid näevad, tunnevad ära, et nad on Issanda õnnistatud sugu.
10. Mina rõõmutsen väga Issandas, mu hing ilutseb mu Jumalas, sest ta on mind riietanud päästeriietega, katnud õigusekuuega, otsekui oleks peigmees enesele pähe pannud piduliku peakatte või pruut ennast ehetega ehtinud.
11. Sest nagu maa toob esile oma kasvud ja aed laseb võrsuda oma külvi, nõnda laseb ka Issand Jumal võrsuda õigust ja kiitust kõigi rahvaste ees.

1. Siioni pärast ma ei vaiki ega jää rahule Jeruusalemma pärast, enne kui tema õigus hakkab paistma ja tema pääste põleb otsekui tõrvik.
2. Siis saavad rahvad näha su õigust ja kõik kuningad su au. Ja sulle antakse uus nimi, mille määrab Issanda suu.
3. Siis oled sa toredaks krooniks Issanda käes ja kuninglikuks peaehteks oma Jumala pihus.
4. Sinust ei kõnelda enam kui 'Hüljatust' ega kõnelda su maast enam kui 'Laastatust', vaid sind hüütakse 'Minu armsam' ja su maad 'Abikaasa', sest Issand armastab sind ja su maa saab mehele.
5. Sest nagu noor mees naib neitsi, nõnda naivad sind su pojad; ja nagu peigmees tunneb rõõmu pruudist, nõnda tunneb su Jumal rõõmu sinust.
6. Sinu müüride peale, Jeruusalemm, olen ma seadnud vahid; kogu päeva ja kogu öö ei tohi nad hetkekski vaikida. Issanda meenutajad, ärgu olgu teil puhkust
7. ja ärge andke temale puhkust, enne kui ta on rajanud Jeruusalemma ja seadnud selle maa peale kiituseks!
8. Issand on vandunud oma parema käe ja oma tugeva käsivarre juures: tõesti, enam ma ei anna su vilja su vaenlastele roaks ega saa võõramaalased juua su veini, mille pärast sa oled vaeva näinud,
9. vaid kes koguvad, need söövad ja kiidavad Issandat, ja kes korjavad, need joovad mu pühamu õuedes.
10. Minge, minge väravaist välja, valmistage rahvale teed, sillutage, sillutage maanteed, puhastage kividest, tõstke rahvaile lipp!
11. Vaata, Issand on kuulutanud maa ääreni: Õelge Siioni tütrele: Vaata, su pääste tuleb! Näe, temaga koos on ta palk ja tema ees on ta töötasu.
12. Ja neid hüütakse 'Pühaks rahvaks', 'Issanda lunastatuiks'. Ja sind hüütakse 'Otsituks', 'Linnaks, mis pole maha jäetud'.

1. Kes see on, kes tuleb Edomist, erepunaste riietega Bosrast, see silmapaistva kuuega, kes sammub oma jõukülluses? 'See olen mina, õiguse kuulutaja, võimas päästma!'
2. Miks on su kuub punane ja riided nagu surutõrresõtkujal?
3. 'Mina sõtkusin surutõrt üksinda, rahvaste hulgast ei olnud ükski minuga; mina sõtkusin neid vihas ja tallasin raevus: nende verejoad pritsisid mu riiete peale ja ma määrisin kogu oma kuue.
4. Sest mul oli südames kättemaksupäev ja oli tulnud mu tasumisaasta.
5. Ma vaatasin, aga aitajat ei olnud, imestasin, aga ükski ei toetanud; siis aitas mind mu oma käsivars ja mulle oli toeks mu tuline viha.
6. Oma vihas ma tallasin maha rahvad, purustasin nad raevus ja lasksin nende verejoad voolata maa peale.'
7. Ma meenutan Issanda heldust, Issanda kiiduväärsust, kõige selle pärast, mida Issand meile on osutanud, ja suurt headust Iisraeli soo vastu, mida ta neile on osutanud oma halastuse ja suure helduse pärast.
8. Sest ta ütles: Nemad on tõesti minu rahvas, lapsed, kes ei tee pettust. Ja ta tuli neile päästjaks.
9. Kõigis nende ahistustes tundis ta ahistust ja tema palge ingel päästis nad. Armastuse ja kaastunde pärast ta lunastas nad, tõstis nad üles ja kandis neid kõigil muistseil päevil.
10. Aga nad tõstsid mässu ja kurvastasid tema Püha Vaimu; seepärast ta muutus nende vaenlaseks, võitles ise nende vastu.
11. Siis nad meenutasid muistseid päevi, Mooset ja tema rahvast: Kus on see, kes tõi veest välja oma lammaste karjase? Kus on see, kes pani tema sisse oma Püha Vaimu,
12. kes oma aulist käsivart laskis käia Moosese paremal pool, kes lõhestas nende ees veed, et teha enesele igavest nime,
13. kes talutas neid sügavustest läbi otsekui hobust kõrbes, et nad ei komistaks?
14. Otsekui karja, kes läheb alla orgu, viis Issanda Vaim neid puhkepaika. Nõnda juhtisid sa oma rahvast, et teha enesele aulist nime.
15. Vaata taevast alla ja näe oma pühast ja aulisest eluasemest. Kus on su püha viha ja su võimsad teod, su seesmine liigutus ja su halastus? Ära hoia neid tagasi!
16. Sest sina oled meie isa! Aabraham ju meist ei tea ja Iisrael meid ei tunne. Sina, Issand, oled meie isa, muistsest ajast on su nimi Meie Lunastaja.
17. Miks lased meid, Issand, eksida sinu teedelt, lased meie südame kõvaks jääda, nõnda et me sind ei karda? Pöördu oma sulaste, oma pärisosa suguharude pärast!
18. Ainult üürikeseks ajaks oli su pühitsetud rahvas pärijaks, siis tallasid meie vaenlased su pühamu.
19. Meie oleme nagu need, keda sa iialgi ei ole valitsenud, keda ei ole nimetatud sinu nimega.

Peatükk 64

1. Oh, et sa ometi käristaksid taevad lõhki ja tuleksid alla, et mäed kõiguksid su ees - otsekui tuli põletaks risu või tuli paneks vee keema -, et su nimi saaks tuntuks su vaenlastele, et rahvad väriseksid su ees,
2. kui sa teed kardetavaid tegusid üle meie ootuse, tuled alla, mäed kõiguvad su ees - sellest ei ole kuulnud muistsest ajast.
3. Ükski kõrv ei ole kuulnud, ükski silm ei ole näinud muud Jumalat peale sinu, kes tema ootajale seesugust võiks teha.
4. Oh, et sa tuleksid vastu sellele, kes rõõmsasti teeb õigust, neile, kes mõtlevad sinu teedele! Vaata, sina vihastasid, et me tegime patutegusid; neis me oleme olnud kaua ja kas me pääsime?
5. Me kõik oleme saanud rüvedaks ja kõik meie õigused on määrdunud riide sarnased; me kõik oleme närtsinud nagu lehed ja meie süü kannab meid ära otsekui tuul.
6. Ei ole ühtegi, kes hüüaks appi sinu nime, kes ennast õhutaks sinust kinni haarama; sest sina oled peitnud oma palge meie eest ja oled lasknud meid häabuda meie süütegude tõttu.
7. Nüüd aga, Issand, oled sina meie isa. Meie oleme savi ja sina vormid meid, me kõik oleme sinu kätetöö.
8. Issand! Ära vihasta üleliia ja ära meenuta ülekohut lõpmata: näe, vaata ometi - me kõik oleme ju sinu rahvas!
9. Su pühad linnad on saanud kõrbeks, Siion on saanud kõrbeks, Jeruusalemm kõnnumaaks.
10. Meie püha ja ilus koda, kus meie vanemad sind ülistasid, on saanud tuleroaks, ja varemeis on kõik, mis oli meile kallis.
11. Kas sa selle juures, Issand, tahad ennast veel tagasi hoida, vaikida ja meid üliväga alandada?

1. Ma olen olnud kättesaadav neile, kes mind ei ole nõudnud; ma olen olnud leitav neile, kes mind ei ole otsinud; ma olen öelnud rahvale, kes mu nime ei ole appi hüüdnud: 'Vaata, siin ma olen! Vaata, siin ma olen!'
2. Kogu päeva ma sirutan käsi kangekaelse rahva poole, kes iseenese mõtetele järgnedes käib teed, mis ei ole hea,
3. rahva poole, kes mind ärritab, alati mind trotsib rohuedades ohverdades ja telliskivide peal suitsutades,
4. kes istub haudades ja ööbib kaljulõhedes, kes sööb sealiha ja kellel on astjais roisklihaleem,
5. kes ütleb: 'Jää sinna, kus oled, ära ligine mulle, sest ma olen sulle püha!' Need on suitsu mu sõõrmeis, tuli, mis põleb kogu päeva.
6. Vaata, see on mu ees kirja pandud: Mina ei rahune, enne kui olen tasunud, jah, kui olen tasunud neile sülle
7. teie ja teie vanemate süüteod üheskoos, ütleb Issand, sellepärast et nad on suitsutanud mägedel ja on küngastel mind teotanud. Jah, ma mõõdan neile rüppe nende varasemad teod.
8. Nõnda ütleb Issand: Otsekui mahlaka viinamarjakobara kohta öeldakse: 'Ära seda riku, sest selles on õnnistus!', nõnda teen mina oma sulaste pärast, et mitte kõiki hävitada.
9. Mina toon Jaakobist järglase ja Juudast oma mägede pärija; minu valitud päriivad maa ja minu sulased elavad seal.
10. Saaron saab lammaste ja kitsede karjamaaks ja Aakori org veiste lebamispaiaks mu rahvale, kes mind otsib.
11. Aga teie, kes hülgate Issanda, unustate mu püha mäe, kes katate õnnjumalale laua ja kallate saatusejumalale tembitud veini -
12. teid ma määrin mõõga jaoks ja teil kõigil tuleb põlvitada tapaks, sest kui ma hüüdsin, siis te ei vastanud, kui ma rääkisin, siis te ei kuulnud, vaid tegite kurja mu silmis ja valisite, mis oli mulle vastumeelt.
13. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, minu sulased söövad, aga teie nälgite; vaata, minu sulased joovad, aga teil on janu; vaata, minu sulased rõõmutsevad, aga teie häbenete.
14. Vaata, minu sulased hõiskavad südamerõõmust, aga teie kisendate südamevalust ja ulute meelegeitist.
15. Ja teie jätate oma nime mu valituile sajatuseks: 'Nõnda surmaku sindki Issand Jumal!' Aga oma sulaseid ta nimetab teise nimega.
16. Kes maa peal ennast õnnistab, õnnistab ennast tõe Jumala nimel, ja kes maa peal vannub, vannub tõe Jumala juures, sest endised hädad on unustatud ja peidetud mu silme eest.
17. Sest vaata, ma loon uue taeva ja uue maa. Enam ei mõelda endiste asjade peale ja need ei tule meeldegi,
18. vaid rõõmutsetakse ja ollakse igavesti rõõmsad mu loodu pärast. Sest vaata, ma loon Jeruusalemma rõõmuks ja ta rahva rõõmustuseks.
19. Mina rõõmutsen Jeruusalemma pärast ja tunnen rõõmu oma rahvast; seal ei ole enam kuulda nutu- ega hädakisahäält.
20. Seal ei ole enam imikut, kes elab ainult mõne päeva, ega rauka, kellel ei täitu ta päevade määr, nooreks peetakse seda, kes sureb saja-aastaselt, ja neetuks seda, kes ei saa sadat aastat täis.
21. Nad ehitavad kodasid ja elavad neis, istutavad viinamägesid ja söövad nende vilja.
22. Nad ei ehita teistele elamiseks, ei istuta teistele söömiseks, sest mu rahva eluiga on otsekui puu eluiga ja mu valitud kasutavad ise oma kätetööd.
23. Nad ei näe asjata vaeva ega sünnita lapsi hirmu jaoks, sest nad on Issanda õnnistatud sugu ja koos nendega on õnnistus nende võrseil.
24. Enne kui nad hüüavad, vastan mina; kui nad alles räägivad, olen mina kuulnud.
25. Hunt ja tall käivad koos karjas, lõvi sööb õlgi nagu veis ja mao toiduks on põrm: ei tehta paha ega kahju kogu mu pühal mäel, ütleb Issand.

1. Nõnda ütleb Issand: Taevas on minu aujärg ja maa on minu jalajärg. Kus saaks siis olla koda, mida te tahate mulle ehitada, ja kus saaks siis olla mu hingamispaik?
2. On ju minu käsi selle kõik teinud ja nõnda on see kõik sündinud, ütleb Issand. Aga mina vaatan ka niisuguse peale, kes on vilets, kellel on purukspekstud vaim ja kes väriseb mu sõna ees.
3. Ons inimese mahalööja härja tapjaga võrdne? Koera kaela käänaja lamba ohverdajaga? Sea vere tooja roaohvri toojaga? Ons ebajumala austaja viiruki suitsutajaga võrdne? Nõnda nagu need on valinud oma teed ja nende hing armastab nende jäledusi,
4. nõnda valin minagi nende jaoks piinu ja saadan neile sellepärast hirmuvärinaid; sest kui ma hüüdsin, siis ei vastanud ükski, kui ma rääkisin, siis nad ei kuulnud, vaid tegid kurja mu silmis ja valisid, mis on mulle vastumeelt.
5. Kuulge Issanda sõna, kes te värisete tema sõna ees: Teie vennad, kes teid vihkavad, kes teid ära tõukavad minu nime pärast, ütlevad: 'Issand olgu auline, et saaksime näha teie rõõmu!' Aga nad peavad jääma häbisse!
6. Kuule! Lärm linnast! Hääl templist! Issanda hääl, kes tasub kätte oma vaenlastele.
7. Juba enne lapsevaeva sünnitab Siion, enne kui temale tulevad valud, toob ta poeglapse ilmale.
8. Kes on kuulnud midagi niisugust? Kes on näinud selliseid asju? Kas maa sünnitatakse üheainsa päevaga või tuleb rahvas ilmale ühekorraga? Kuid niipea kui Siion tunneb valusid, toob ta ka kohe oma lapsed ilmale.
9. Kas mina avan emakoja, ilma et laseksin sünnitada? Või peaksin mina, sünnitama saatja, sulgema emakoja? ütleb su Jumal.
10. Rõõmustage koos Jeruusalemmaga ja hõisake tema pärast kõik, kes teda armastate! Olge väga rõõmsad koos temaga kõik, kes te tema pärast leinasite,
11. et võite imeda ja küllastuda tema troostirindadest, et võite juua ja ennast kosutada tema ohtrast emarinnast!
12. Sest nõnda ütleb Issand: Vaata, ma juhin tema juurde rahu otsekui jõe, ja rahvaste rikkused otsekui tulvava oja; teie lapsi kantakse kätel ja hellitatakse põlvedel.
13. Otsekui trööstiks teid ema, nõnda trööstin ma teid - ja teid trööstitakse Jeruusalemmas.
14. Teie näete seda ja teie süda rõõmustab, teie luud-liikmed kasvavad nagu värsked rohi. On tuntav, et Issanda käsi on tema sulastega, aga ta needus tema vaenlastega.
15. Sest vaata, Issand tuleb tules ja tema sõjavankrid on otsekui tuulekeeris, et kätte tasuda vihalõõsas ja sõitluse tuleleekidega.
16. Sest Issand mõistab kõige liha üle tule ja mõõgaga kohut ja Issanda poolt mahalöödud on siis palju.
17. Kes endid pühitsevad ja puhastavad rohuedade jaoks, järgnedes mõnele endi keskelt, ning sealihaga, jäleduste ja hiirte sööjad saavad otsa üheskoos, ütleb Issand.
18. Mina tunnen nende tegusid ja mõtteid, aga ma tulen koguma kõiki rahvaid ning keeli; ja need tulevad ning näevad minu auhiilgust.
19. Ja ma teen nende keskel ühe tunnustähe. Ma läkitan nende hulgast pääsenuid rahvaste juurde Tarsisesse, Puudi ja Luudi ammuküttide juurde, Tubalisse ja Jaavanisse, kaugetele saartele, kes ei ole kuulnud minust räägitavat ega ole neil aimu minu auhiilgusest; ja need kuulutavad rahvaste keskel minu auhiilgust.
20. Ja nad toovad kõik teie vennad kõigi rahvaste seast ohvriannina Issandale; nad toovad nad hobuste, vankrite ja tõldadega, muulade ja kärmete kaamelitega mu pühale mäele Jeruusalemma, ütleb Issand, otsekui Iisraeli lapsed toovad puhtais astjais roaohvri Issanda kotta.
21. Ja nendegi hulgast ma võtan leviitpreestrid, ütleb Issand.
22. Sest otsekui uus taevas ja uus maa, mis ma teen, püsivad minu palge ees, ütleb Issand, nõnda püsib ka teie sugu ja teie nimi.
23. Ja noorkuust noorkuusse ning hingamispäevast hingamispäeva tuleb kogu inimsugu mu ette kummardama, ütleb Issand.

24. Kui nad välja lähevad, siis nad näevad nende meeste laipu, kes astusid üles mu vastu; sest nende uss ei sure ja nende tuli ei kustu, ja nad on jälkuseks kogu inimsoole.'

Jeremija

Peatükk 1

1. Jeremija, Hilkiya poja sõnad. Jeremija oli Benjamini maal Anatotis asuvate preestrite hulgast.
2. Ta sai Issanda sõna Juuda kuninga Joosija, Aamoni poja päevil, tema valitsemise kolmeteistkümnnendal aastal,
3. ja siis veel Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja päevil kuni Juuda kuninga Sidkija, Joosija poja üheteistkümnnenda aasta lõpuni, kuni Jeruusalemma vangiviimiseni viiendas kuus.
4. Mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
5. 'Enne kui ma sind emaihus valmistasin, tundsin ma sind, ja enne kui sa emaihusast välja tulid, pühitsesin ma sinu: ma panin su rahvastele prohvetiks.'
6. Aga mina ütlesin: 'Oh Issand Jumal! Vaata, ma ei oska rääkida, sest ma olen noor.'
7. Kuid Issand ütles mulle: 'Ära ütle: ma olen noor, vaid mine kõikjale, kuhu ma sind läkitan, ja räägi kõike, mida ma sind käsin.'
8. Ära karda neid, sest mina olen sinuga, ja päästan sinu, ütleb Issand.'
9. Ja Issand sirutas oma käe ning puudutas mu suud; ja Issand ütles mulle: 'Vaata, ma annan oma sõnad sulle suhu.'
10. Vaata, ma panen su täna rahvaste ja kuningriikide üle, kitkuma ja rebima, hävitama ja purustama, istutama ja rajama.'
11. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta küsis: 'Mida sa näed, Jeremija?' Mina vastasin: 'Ma näen mandlipuu oksa!'
12. Ja Issand ütles mulle: 'Sa oled õigesti näinud, sest mina olen valvas oma sõna teoks tegema!'
13. Ja Issanda sõna tuli mulle teist korda; ta küsis: 'Mida sa näed?' Mina vastasin: 'Ma näen ülekeevat pada põhjakaarest!'
14. Ja Issand ütles mulle: 'Põhjakaarest pääseb lahti õnnetus kõigi maa elanike peale.'
15. Sest vaata, ma kutsun kõiki suguvõsasi põhjapoolseist kuningriikidest, ütleb Issand, ja need tulevad ning asetavad igäiks oma aujärje Jeruusalemma väravate ette ja kõigi selle müüride vastu ümberringi, ja kõigi Juuda linnade vastu.'
16. Siis ma mõistan nende üle kohut kõigi nende pahategude eest, et nad jätsid minu maha ja suitsutasid teistele jumalatele ning kummardasid oma kätetööd.'
17. Aga sina võta oma niuded, võta kätte ja räägi neile kõik, mida ma sul käsin. Ära kohku nende ees, et mina sind nende ees ei peaks kohutama!'
18. Sest vaata, mina panen su täna kindlustatud linnaks ja raudsambaks ning vaskmüüriks kogu maa vastu, Juuda kuningate, selle vürstide, preestrite ja maa rahva vastu.'
19. Nad võitlevad sinu vastu, aga nad ei saa võimust su üle, sest mina olen sinuga, ütleb Issand, ja ma päästan sinu.'

Peatükk 2

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Mine ja kuuluta Jeruusalemma kuuldes ning ütle: Nõnda ütleb Issand: Ma mäletan su noorpõlve kiindumust, su mõrsjapõlve armastust, kui sa käisid mu järel kõrbes, külvamata maal.
3. Iisrael oli pühitsetud Issandale, olles tema uudsevili: kõik, kes teda sõid, said süüdlasteks, nende peale tuli õnnetus, ütleb Issand.
4. Kuulge Issanda sõna, Jaakobi sugu ja kõik Iisraeli soo suguvõsad!
5. Nõnda ütleb Issand: Missuguse ülekohtu leidsid teie vanemad minus, et nad läksid minust eemale ja käisid tühjuse järel ning said tühjuseks?
6. Nad ei küsinud: 'Kus on Issand, kes tõi meid Egiptusemaalt, kes juhtis meid kõrbes, lagedal ja auklikul maal, põuasel ja süngel maal, kus ei käi mitte keegi ja kus ei ela ükski inimene?'
7. Mina tõin teid viljakale maale sööma selle vilja ja hüvesid; aga jõudnud sinna, te roojastasite mu maa ja tegite mu pärisosa jäleduseks.
8. Preestrid ei küsinud: 'Kus on Issand?' Seaduse seletajad ei tundnud mind, karjased astusid üles mu vastu, prohvetid ennustasid Baali nimel ja käisid asjade järel, millest pole abi.
9. Sellepärast ma veel riidlen teiega, ütleb Issand, ja riidlen ka teie laste lastega.
10. Sest käige läbi kittide saared ja vaadake, läkitage Keedarisse, pange hästi tähele ja vaadake: kas seal on sündinud sellesarnast?
11. Kas on ükski rahvas vahetanud oma jumalaid, kuigi need ei olegi jumalad? Aga minu rahvas on vahetanud oma Aulise selle vastu, millest pole abi.
12. Hämmastu sellest, taevas, vabise väga, ütleb Issand.
13. Sest mu rahvas on teinud kahekordse süüteo: minu, elava vee allika, jätsid nad maha, et raiuda enestele kaevusid, pragulisi kaevusid, mis ei pea vett.
14. Kas Iisrael on sulane? Või on ta pärisori? Miks ta sai riisutavaks?
15. Tema vastu mõirgasid noored lõvid, andsid kuulda oma häält; nad tegid ta maa kõledaks, ta linnad on varemeis, elaniketa.
16. Ka Noofi pojad ja tahpaneelased on su pealae paljaks püganud.
17. Eks sa ise ole seda enesele teinud, hüljates Issanda, oma Jumala, siis kui ta saatis sind teekonnal?
18. Miks on sul nüüd vaja minna Egiptusesse jooma Siihori vett? Ja miks on sul vaja minna Assurisse jooma Frati vett?
19. Sind karistab su oma kurjus ja noomivad su taganemised. Mõista ja näe, et see on halb ja kibe, kui sa jätad maha Issanda, oma Jumala, kui sul pole kartust minu ees, ütleb Issand, vägede Issand.
20. Sest ammu ajast oled sa murdnud oma ikke, rebinud katki oma köidikud ja öelnud: 'Mina ei taha teenida!' Jah, igale kõrgemale künkale ja iga halja puu alla laskusid sa truudust murdma.
21. Mina olen sind istutanud heaks viinapuuks täiesti puhtast seemnest; kuidas sa küll oled muutunud mulle võõraks kärbunud viinapuuks?
22. Kuigi sa ennast peseksid leelisega ja võtaksid palju seepi, jääb su süü minu ees mustuselaiguks, ütleb Issand Jumal.
23. Kuidas sa võid öelda: 'Mina ei ole ennast roojastanud, mina ei ole käinud baalide järel!?' Vaata oma teekonda orus, mõista, mis sa oled teinud, sa indlev kaamelimära, kes jooksed oma teedel sinna ja tänna,
24. metsemaeesel kõrbes, kes kangest innast ahmib tuult. Kes saaks keelata tema kiima? Ühelgi, kes teda otsib, ei ole vaja ennast väsitada: ta leiab tema ta inna ajal.
25. Hoiä oma jalga paljaks jäämast ja oma kurku janu eest! Aga sina ütled: 'Asjata! Ei, sest ma armastan võõraid ja käin nende järel.'
26. Otsekui varas jääb häbisse, kui ta tabatakse, nõnda jääb häbisse Iisraeli sugu: nemad, nende kuningad, vürstid, preestrid ja prohvetid,
27. need, kes ütlevad puule: 'Sina oled mu isa', ja kivile: 'Sina oled mu sünnitanud', sest nad on pööranud mu poole kukla, aga mitte näo. Ent oma hädaajal nad ütlevad: 'Tõuse ja päästa meid!'

28. Aga kus on su jumalad, keda sa enesele valmistasid? Tõusku nemad, kui nad su hädaajal suudavad sind päästa! Sest nõnda palju kui sul on linnu, on sul jumalaid, Juuda.
29. Mispärast riidlete minuga? Teie kõik olete astunud üles mu vastu, ütleb Issand.
30. Ilmaaegu olen ma löönud teie lapsi, nad ei ole võtnud õpetust. Teie oma mõõk on õginud teie prohvetid, otsekui murdja lõvi.
31. Oh teie sugupõlve! Nähke Issanda sõna: kas olen mina olnud Iisraelile kõrbeks või pilkase pimeduse maaks? Mispärast ütleb mu rahvas: 'Me oleme vabad käima sinna-tänna, me ei tule enam sinu juurde!'
32. Kas neitsi unustab oma ehte, pruut oma paelad? Aga minu rahvas on unustanud minu loendamatuil päevil.
33. Kui hästi sa oskad otsida armastust! Seepärast sa oledki harjunud kurjaga oma kommetes.
34. Su kuuepalistustelt leitakse ka vaeste süütute verd, kuigi sa ei ole tabanud neid sissemurdmiselt.
35. Aga kõige selle juures ütled sa ometi: 'Ma olen süütu, ta viha pöördub tõesti mu pealt.' Vaata, ma lähen sinuga kohtusse, sellepärast et sa ütled: 'Ma pole pattu teinud!'
36. Miks jooksed sa nii kerglaselt kord siia, kord sinna? Ka Egiptuse pärast pead sa häbenema, nagu sa häbenesid Assuri pärast.
37. Ka siit tuleb sul ära minna käed pea peal, sest Issand põlgab neid, kelle peale sa loodad, ja sul ei õnnestu ennast päästa.

Peatükk 3

1. On öeldud: Vaata, kui mees saadab ära oma naise ja see läheb tema juurest minema ning saab teisele mehele: kas esimene tohib teda jälle tagasi võtta? Kas pole nõnda, et maa saaks sellest roojaseks? Sina oled teinud hooratööd paljude armatsejatega ja tahad pöörduda tagasi minu juurde, ütleb Issand.
2. Tõsta oma silmad üles küngraste poole ja vaata: kus ei ole sind magatatud? Neid oodates istusid sa teede ääres otsekui araablane kõrbes ning roojastasid maad oma hooruse ja pahategudega.
3. Seepärast ei tulnud varast vihmasadu ja ka hiline vihm jäi tulemata: sul on hooranaise laup, aga sa ei häbene.
4. Nüüd hüüad sa mind: 'Oh, mu isa! Mu noorpõlvesõber!'
5. Kas sa pead igavesti viha ja oled sellepärast alati valvel?' Vaata, nõnda sa räägid, ise aga teed usinasti kurja.'
6. Ja Issand ütles mulle kuningas Joosija päevil: 'Kas sa oled näinud, mida on teinud see taganeja Iisrael? Ta on käinud igal kõrgel mäel ja iga halja puu all ning on teinud seal hooratööd.'
7. Ja ma ütlesin talle, kui ta oli teinud seda kõike: 'Pöördu tagasi minu juurde!' Aga ta ei pöördunud. Ja seda nägi tema truuduseta õde Juuda.
8. Ja ta nägi, et ma saatsin ära taganeja Iisraeli ja andsin temale lahutuskirja, sellepärast et ta oli abielu rikkunud. Ometi ei kartnud tema truuduseta õde Juuda, vaid läks ka ise tegema hooratööd.
9. Ja oma kergemeelse hooratööga rüvetas ta maa ning rikkus abielu kiviga ja puuga.
10. Sellest hoolimata ei ole tema truuduseta õde Juuda pöördunud minu poole kõigest südamest, vaid on seda teinud teesklemisi, ütleb Issand.'
11. Ja Issand ütles mulle: 'Taganenud Iisrael on osutunud süütumaks kui truuduseta Juuda.'
12. Mine ja hüüa neid sõnu põhja poole ja ütle: Pöördu, taganeja Iisrael, ütleb Issand, siis ma ei vaata teie peale enam süngel pilgul, sest mina olen armuline, ütleb Issand, mina ei pea viha mitte igavesti.
13. Aga tunne oma süüd, et sa oled üles astunud Issanda, oma Jumala vastu ja oled iga halja puu all ajanud oma põlved laiali võõrastele. Minu häält ei ole te mitte kuulnud, ütleb Issand.
14. Pöörduge ümber, taganenud lapsed, ütleb Issand, sest mina olen võtnud teid oma valdusesse; ja mina võtan teid: igast linnast ühe ja igast suguvõsast kaks ning viin teid Siionisse!
15. Ja ma annan teile karjaseid oma südame järgi, ja need karjatavad teid targasti ja taibukalt.
16. Ja kui neil päevil saab teid sellel maal palju ja te olete viljakad, ütleb Issand, siis ei räägita enam Issanda seaduselaekast ega ole see meeleski, sellele ei mõelda, sellest ei tunta puudust ja seda ei valmistatagi enam.
17. Sel ajal nimetatakse Jeruusalemma 'Issanda aujärjeks' ja kõik rahvad kogunevad sinna, Issanda nime juurde Jeruusalemma; ja nad ei käi enam oma kurja südame kanguse järgi.
18. Neil päevil läheb Juuda sugu Iisraeli soo juurde ja nad tulevad üheskoos põhjamaalt maale, mille mina olen andnud pärisosaks teie vanemaile.
19. Ja ma mõtlesin: Küll tahaksin sind panna laste sekka ja anda sulle meeldiva maa, toredaist toredaima pärisosa rahvaste keskel. Ja ma mõtlesin: Sina hüüaksid mind isaks ega taganeks mu järelt.
20. Aga otsekui naine on truuduseta oma eluseltsilise vastu, nõnda olete teie, Iisraeli sugu, olnud truuduseta minu vastu, ütleb Issand.
21. Küngrastel kuuldub häält, Iisraeli laste haledat nuttu, sellepärast et nad on käinud vääril teel, on unustanud Issanda, oma Jumala.
22. Pöörduge tagasi, taganenud lapsed, ma teen teid terveks teie taganemisest! 'Vaata, me tuleme sinu juurde, sest sina oled Issand, meie Jumal.'
23. Tõesti, petlik on see, mis kuuldub küngrastelt, lärm mägedel. Tõesti, Issandas, meie Jumalas on Iisraeli pääste.
24. 'Häbi' on söönud meie vanemate töövilja, meie noorpõlvest alates: nende lambad ja veised, nende pojad ja tütreid.

25. Lamagem siis oma häbis ja katku meid meie teotus, sest me oleme pattu teinud Issanda, oma Jumala vastu, meie ja meie vanemad oma noorpõlvest tänapäevani ega ole võtnud kuulda Issanda, oma Jumala häält.'

Peatükk 4

1. Kui sa, Iisrael, pöördud, siis pöördu minu poole, ütleb Issand; ja kui sa mu palge eest kõrvaldad oma jäledused, siis sa ei jää kodutuks.
2. Ja kui sa vannud: 'Nii tõesti kui Issand elab!' - vannud tões, õiguses ja õigluses, siis õnnistavad rahvad endid temaga ja kiitlevad temast.
3. Sest nõnda ütleb Issand Juuda meestele ja Jeruusalemmale: Kündke enestele uudismaad ja ärge külvake kibuvitste sekka!
4. Laske endid ümber lõigata Issandale ja kõrvaldage oma südamete eesnahad, Juuda mehed ja Jeruusalemma elanikud, et mu viha ei süttiks nagu tuli ega põleks teie tegude kurjuse pärast, ilma et keegi kustutaks.
5. Teatage Juudas ja kuulutage Jeruusalemmas ning öelge: Puhuge maal sarve, hüüdke valjusti ja öelge: Tulge kokku ja läki kindlustatud linnadesse!
6. Tõstke lipp Siioni poole, põgenege, ärge peatuge! Sest mina toon põhja poole õnnetuse ja suure hävingu.
7. Lõvi tõuseb oma rägastikust ja rahvaste hävitaja asub teele, tuleb välja oma asupaigast tegema su maad tühjaks, su linna elaniketa varemeiks.
8. Seepärast rõivastuge kotiriidesse, kurtke ja kaevelge, sest Issanda vihalõõm ei ole meie pealt pöördunud.
9. Ja sel päeval, ütleb Issand, kaob julgus kuningal ja vürstidel, preestrid lõdisevad ja prohvetid on hämmeldunud.
10. Aga mina ütlesin: Oh, Issand Jumal! Sa oled seda rahvast ja Jeruusalemma hoopis petnud, öeldes: Teile tuleb rahu - kuid ometi ulatab mõõk elu ligi!
11. Sel ajal öeldakse sellele rahvale ja Jeruusalemmale: Kuum tuul tuleb lagedailt küngastelt kõrbes mu rahva tütre poole, aga mitte tuulamiseks ega puhastamiseks.
12. Tuul, mis selleks on liiga vali, tuleb minu tarbeks: nüüd kuulutan ka mina neile kohut.
13. Vaata, ta tõuseb pilvede sarnaselt ja ta sõjavankrid on otsekui tuulispea; ta hobused on kotkaist kiiremad. Häda meile, sest me oleme kadunud!
14. Pese oma süda kurjusest, Jeruusalemm, et sind saaks päästa; kui kaua sa lased viibida eneses nurjatuil mõtteil?
15. Sest kisa kostab Daanist ja kuulutab õudust Efraimi mäestikust:
16. 'Teatage rahvaile, vaata, kuulutage Jeruusalemmale: Piirajad tulevad kaugelt maalt ja tõstavad sõjakisa Juuda linnade vastu.'
17. Need asuvad ta ümber otsekui väljavahid, sellepärast et ta on hakanud mulle vastu, ütleb Issand.
18. Sinu tee ja sinu teod on seda sulle teinud; jah, sinu oma kurjuse pärast on see nii kibe, et ulatub su südameni.
19. Mu rind, mu rind, ma väänlen valudes. Oh, mu südameseinad! Mu süda tormitseb mu sees. Ma ei saa vaiki olla, sest ma kuulen sarvehäält, sõjakära.
20. Hävingut kuulutatakse hävingu peale, sest kogu maa on rüüstatud; äkitselt rüüstatakse mu telgid, ühe hetkega mu telgiriided.
21. Kui kaua ma pean nägema lippu, kuulma sarvehäält?
22. Mu rahvas on ju meeletu, ta ei tunne mind; nad on rumalad lapsed, neil ei ole arusaamist; nad on küll targad tegema kurja, aga nad ei mõista teha head.
23. Ma vaatasin maad, ja ennäe, see oli tühi ja paljas; ma vaatasin taeva poole, aga seal ei olnud valgust.
24. Ma vaatasin mägesid, ja ennäe, need vabisesid ja kõik künkad kõikusid.
25. Ma vaatasin, ja ennäe, ei olnud ühtegi inimest ja kõik taeva linnud olid põgenenud.
26. Ma vaatasin, ja ennäe, viljakas maa oli kõrb ja kõik linnad lõhutud Issanda vihalõõmast, tema palge ees.
27. Sest Issand ütleb nõnda: Kõik maa peab saama lagedaks. Ometi ma ei tee lõppu.
28. Seepärast leinab maa ja taevas ülal läheb mustaks; sest ma olen rääkinud ja otsustanud, ma ei

kahetse seda ega loobu sellest.

29. Ratsanike ja ammuküttide kisa pärast põgeneb iga linn: nad lähevad padrikuisse, tõusevad kaljudele; iga linn jäetakse maha ja keegi ei ela neis.

30. Aga sina, rüüstatu, mida sa teed? Kuigi sa riietud purpurisse, kuigi sa ehid ennast kuldehetega, kuigi sa suurendad oma silmi värviga, ilustad sa ennast asjata. Su armastajad põlgavad sind ja nõuavad su elu.

31. Sest ma kuulen häält, nagu oleks keegi sünnitusvaludes, esmasünnitaja ahastust, Siioni tütre häält. Ta hingeldab ja ringutab käsi: 'Häda mulle, ma vaagun hinge tapjate käes!'

Peatükk 5

1. Käige läbi Jeruusalemma tänavad, vaadake ometi ja pange tähele, ja otsige ta turgudelt, kas leiate kedagi, kes teeb õigust, kes nõuab tõde - siis ma annan linnale andeks.
2. Aga kuigi nad ütlevad: 'Nii tõesti kui Issand elab', vannuvad nad siiski valet.
3. Issand! Kas su silmad siis tõe peale ei vaata? Sina löid neid, aga nad ei tundnud valu; sina hävitasid neid, aga nad ei võtnud õpetust. Nad on teinud oma palged kaljust kõvemaks, nad keelduvad pöördumast.
4. Aga mina mõtlesin: Need on ainult viletsad, need on rumalad, sest nad ei tunne Issanda teed, oma Jumala õigust.
5. Ma lähen ülemate juurde ja räägin nendega, sest nemad tunnevad Issanda teed, oma Jumala õigust. Aga kõik needki olid murdnud ikke, katki rebinud köidikud.
6. Seepärast tapab neid metsa lövi, hävitab lagendiku hunt, luurab panter nende linnu: kes iganes neist välja tuleb, kistakse lõhki. Sest nende üleastumisi on palju, nende taganemised on suured.
7. Kuidas ma võin sulle andeks anda? Su lapsed on minu maha jätnud ja on andnud vande nende juures, kes ei olegi jumalad. Mina toitsin neid, aga nad rikkusid abielu ja logelevad pordumajas.
8. Nad on lihavad, ringi tõmbavad täkud: igaüks hirnub oma ligimese naise järele.
9. Kas ma ei peaks selliseid karistama? ütleb Issand. Kas ma ei peaks kätte tasuma niisugusele rahvale?
10. Tõuske ta viinamäe astanguile, lõhkuge kaitsemüürid maha, aga ärge tehke neile sootuks lõppu: rebige ta lokkavad kasvud, sest need ei ole Issanda omad.
11. Tõesti, nad on olnud väga truuduseta mu vastu, Iisraeli sugu ja Juuda sugu, ütleb Issand.
12. Nad on salanud Issandat ja on öelnud: 'Tema seda küll ei tee! Ei taba meid õnnetus, ei näe me mõõka ega nälga!'
13. Ja prohvetid? Neid peetakse tuuleks ja nende sees ei olevat sõna. Sündigu nende enestega nõnda!
14. Seepärast ütleb Issand, vägede Issand, nõnda: Kuna te olete nõnda rääkinud, vaata, siis ma teen sõnad te suus tuleks ja selle rahva puudeks, et teid põletataks.
15. Vaata, ma toon teie kallale kaugelt ühe rahva, oh Iisraeli sugu, ütleb Issand. See on vastupidav rahvas, see on igivana rahvas, rahvas, kelle keelt te ei oska ega mõista, mida ta räägib.
16. Tema nooletupp on nagu lahtine haud, nad kõik on vaprad võitlejad.
17. Ta sööb su lõikuse ja leiva, ta sööb su pojad ja tütreid, ta sööb su lambad ja veised, ta sööb su viinapuud ja viigipuud. Ta hävitab mõõgaga su kindlustatud linnad, mille peale sa loodad.
18. Aga ka neil päevil, ütleb Issand, ei tee ma teile lõppu.
19. Ja kui küsitakse: 'Miks on Issand, meie Jumal, seda kõike meile teinud?', siis vasta neile: 'Nõnda nagu te minu olete maha jätnud ja olete teeninud võõraid jumalaid oma maal, nõnda te peate teenima võõraid maal, mis ei ole teie oma!'
20. Andke seda teada Jaakobi soole, kuulutage Juudale, öeldes:
21. 'Kuulge ometi seda, rumal ja südametu rahvas! Silmad teil on, aga te ei näe, kõrvad teil on, aga te ei kuule.
22. Kas te ei karda mind, ütleb Issand, kas te ei vabise minu ees, kes olen pannud liiva merele igaveseks piiriks, millest see üle ei pääse? Kuigi ta lained kohisevad, ei suuda need midagi; kuigi need mühavad, ei pääse nad üle.
23. Aga sellel rahval on tõrges ja vastupanija süda, nad on ära taganenud ja läinud.
24. Nad ei ütle oma südames: 'Kartkem ometi Issandat, oma Jumalat, kes annab vihma omal ajal, varajase ja hilise vihma, kes meile hoiab lõikuse nädalaid!'
25. Teie süüteod pöörasid need ära ja teie patud hoidsid hea teist eemal.
26. Sest minu rahva hulgas leidub õelaid: need luuravad kummargil nagu linnupüüdjad, seavad üles püüdepaelu, et püüda inimesi.
27. Otsekui lindudega täidetud puurid on nende kojad täis kavalust. Seetõttu on nad saanud suureks ja rikkaks,

28. on läinud lihavaks ja läikivaks. Nad astuvad üle iga piiri, ka kurjades tegudes: nad ei aja kohtuasju, vaeslapse kohtuasja, et seda lahendada, ja nad ei mõista õigust vaestele.

29. Kas ma ei peaks neid sellepärast karistama? ütleb Issand. Kas mu hing ei peaks kätte tasuma niisugusele rahvale?

30. Midagi kohutavat ja jäledat sünnib maal:

31. prohvetid kuulutavad valet, preestrid õpetavad nendega käsikäes ja mu rahvas armastab seda nõnda. Aga mida te teete, kui sellele tuleb lõpp?

Peatükk 6

1. Põgenege Jeruusalemmast, Benjamini lapsed! Puhuge sarve Tekoas ja pange tähis Beet-Keremisse, sest põhja poolt paistab õnnetus ja suur häving!
2. Kena ja helliku olen ma hävitanud - Siioni tütre.
3. Tema juurde tulevad karjased oma karjadega ja löövad telgid üles tema ümber, nad karjatavad igäüks oma osa peal.
4. 'Pühitsegem sõda tema vastu! Tõuskem ja mingem üles keskpäeva ajal!' 'Häda meile, sest päev veereb ja õhtuvarjud pikenevad!'
5. 'Tõuskem ja mingem üles öösel ning hävitagem tema paleed!'
6. Sest vägede Issand ütleb nõnda: Raiuge puid ja kuhjake piiramisvall Jeruusalemma vastu! See on linn, mida tuleb karistada, sest tema sees valitseb vägivald.
7. Otsekui kaev hoiab värsket oma vee, nii hoiab Jeruusalemm värsket oma kurjuse; tema sees kuulakse ülekohtust ja rüüstamisest, minu palge ees on aina valu ja piin.
8. Lase ennast hoiatada, Jeruusalemm, et mu hing ei võõrduks sinust, et ma ei teeks sind lagedaks, maaks, kus ei elata.
9. Nõnda ütleb vägede Issand: Iisraeli jääki nopitakse otsekui viinapuu järelnoppimist. Siruta oma käsi võrsete kohale otsekui viinamarjakorjaja.
10. Kellele ma peaksin rääkima ja kinnitama, et nad kuuleksid? Vaata, nende kõrvadel on eesnahk, nad ei saa kuulda. Vaata, Issanda sõna on neile teotuseks, see ei kõlba neile.
11. Mina olen täis Issanda viha, ma ei suuda seda peatada. Vala see laste peale tänaval, samuti noorukite jõugu peale; sest kinni võetakse nii mehed kui naised, nii vanad kui raugad.
12. Ja nende kojad antakse teistele koos põldude ja naistega; sest ma sirutan oma käe maa elanike vastu, ütleb Issand.
13. Sest pisemast suuremani ahnitseb igäüks neist omakasu, ja prohvetist preestrini petavad kõik.
14. Ja mu rahva vigastust ravivad nad pinnapealselt, öeldes: 'Rahu, rahu!', kuigi rahu ei ole.
15. Kas nad häbenevad, et nad on teinud jäledust? Ei, nad ei häbene sugugi ega tunne piinlikkust. Seepärast nad langevad langejate hulgas; oma karistusajal nad komistavad, ütleb Issand.
16. Nõnda ütles Issand: Seisatage teedel ja vaadake, küsige muistsete radade kohta, missugune on hea tee, ja käige sellel, siis leiatega oma hingele hingamispaiga. Aga nemad ütlesid: 'Seda me ei tee!'
17. Ma seadsin vahimehed teie üle: 'Kuulake sarvehäält!' Aga nemad vastasid: 'Me ei kuula!'
18. Seepärast kuulge, rahvad, ja mõista, kogudus, mis nendega juhtub!
19. Kuule, maa! Vaata, ma saadan õnnetuse sellele rahvale, nende mõtete vilja; sest nad ei pannud tähele mu sõnu ja põlgasid mu Seadust.
20. Milleks mulle viirik, mis tuleb Seebast, ja head kalmused kaugelt maalt? Teie põletusohvrid ei ole mulle meelepärased ja teie tapaohvrid ei kõlba mulle.
21. Seepärast ütleb Issand nõnda: Vaata, ma panen komistuskive sellele rahvale, ja nad komistavad nende otsa, isad ja pojad üheskoos, naaber hukub koos naabriga.
22. Nõnda ütleb Issand: Vaata, üks rahvas tuleb põhjamaalt, suur rahvas hakkab liikuma maa viimastest äärtest.
23. Nad hoiavad käes ambu ja oda, nad on julmad ega tunne halastust; nende kisa on nagu mere kohin ja nad ratsutavad hobuste seljas; nad on varustatud nagu sõdurid tapluseks sinu vastu, Siioni tütar.
24. Me oleme kuulnud neist sõnumeid, meie käed on lõtvunud; meid haarab ahastus nagu sünnitajat valu.
25. Ärge minge väljale, ärge käige teed, sest seal on vaenlase mõök - hirm on igal pool!
26. Mu rahva tütar! Rõivastu kotiriidesse ja püherda tuhas, leina nagu ainsat poega, tõsta kibedat kaebust, sest äkitselt tuleb hävitaja meile kallale.
27. Ma olen sinu pannud oma rahva proovijaks, kindlustatud linnaks, et sa õpiksid tundma ja katsuksid järele nende teed.
28. Nad kõik on läinud väga ülekäte, laimu levitajad; nad on vask ja raud, nad kõik on hävitajad.

29. Lõõts ähib, tina läks tules vedelaks, aga kõik sulatamine oli asjata - kurjad ei eraldunud.
30. Neid hüütakse põlatud hõbedaks, sest Issand on nad põlanud.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt, kes ütles:
2. 'Seisa Issanda koja väravas ja kuuluta seal seda sõna ning ütle: Kuulge Issanda sõna, kogu Juuda, kes tulete sisse neist väravaist Issandat kummardama!
3. Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Parandage oma eluviise ja tegusid, siis ma jätan teid elama siia paika!
4. Ärge lootke valesõnade peale, kui öeldakse: 'See on Issanda tempel, Issanda tempel, Issanda tempel!'
5. Aga kui te tõesti parandate oma eluviise ja tegusid, kui te tõesti teete õigust niihästi ühele kui teisele
6. ega tee liiga võõrale, vaeslapsel ja lesknaisele, ega vala süütut verd siin paigas, ega järgne teistele jumalatele teile enestele õnnetuseks,
7. siis ma jätan teid elama siia paika, maale, mille ma andsin teie vanemaile muistsest ajast igavesti.
8. Aga vaata, te loodate valesõnade peale, millest ei ole kasu.
9. Kas tahate varastada, tappa, abielu rikkuda, valet vanduda ja suitsutada Baalile ning käia teiste jumalate järel, keda te ei tunne,
10. ja siis tulla ning seista minu ees selles kojast, millele on pandud minu nimi, ja öelda: 'Me oleme päästetud!', selleks et edasi teha kõiki neid jäledusi?
11. Ons see koda, millele on pandud minu nimi, teie silmis rõvlikoobas? Vaata, minagi näen seda seesugusena, ütleb Issand.
12. Siis minge ometi minu asupaika, mis oli Siilos, kuhu ma esiti panin elama oma nime, ja vaadake, kuidas ma sellega talitasin oma Iisraeli rahva kurjuse pärast!
13. Ja nüüd sellepärast, et te olete teinud kõiki neid tegusid, ütleb Issand, ja kuna ma teile aegsasti rääkisin ja rääkisin, aga teie ei kuulanud, ja kuna ma teid hüüdsin, aga teie ei vastanud,
14. siis ma talitan kojaga, millele on pandud minu nimi, mille peale te loodate, ja paigaga, mille ma olen andnud teile ja teie vanemaile, nõnda nagu ma talitasin Siiloga,
15. ja heidan teid ära oma palge eest, nõnda nagu ma heitsin ära kõik teie vennad, kogu Efraimi soo.
16. Aga sina ära palu selle rahva eest ja ära tee nende pärast kisa ega palvet, ja ära käi mulle peale, sest ma ei kuule sind!
17. Eks sa näe, mis nad teevad Juuda linnades ja Jeruusalemma tänavail?
18. Lapsed korjavad puid, isad süütavad tule ja naised sõtkuvad tainast, et valmistada ohvrileibu Taevakuningannale. Ja nad valavad joogiohvreid teistele jumalatele, et mind teotada.
19. Kas nad teotavad mind? küsib Issand. Eks nad teota iseendid oma häbiks?
20. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, mu viha ja mu vihalõõm voolab selle paiga peale, inimeste ja loomade peale, välja puude ja maa vilja peale, ja see põleb kustutamatuks.
21. Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Lisage oma põletusohvrid tapaohvritele ja sööge liha!
22. Sest sel päeval, mil ma tõin nad ära Egiptusemaalt, ei rääkinud ma teie vanematega ega andnud neile käsku põletus- ja tapaohvri kohta,
23. vaid ma andsin neile selle käsu, öeldes: Kuulake mu häält, siis ma olen teie Jumal ja teie olete minu rahvas; ja käige kõigiti seda teed, mida ma teid käsin, et teil oleks hea põli!
24. Aga nemad ei kuulanud ega pööranud kõrva, vaid käisid oma nõu järgi oma kurja südame paadumuses, ja nad läksid tagasi, aga mitte edasi.
25. Alates sellest päevast, kui teie vanemad lahkusid Egiptusemaalt, kuni tänapäevani olen ma läkitanud teie juurde kõik oma sulased prohvetid - läkitanud päevast päeva -,
26. aga teie ei kuulanud mind ega pööranud kõrva, vaid jäite kangekaelseiks; te tegite rohkem paha kui teie vanemad.
27. Ja kui sa neile kõike seda räägid, siis nad ei kuula sind, ja kui sa neid hüüad, siis nad ei vasta sulle.
28. Seepärast ütle neile: See on rahvas, kes ei kuula Issanda, oma Jumala häält ega võta vastu hoiatust. Tõde on kadunud ja hävinud nende suust.

29. Lõika oma juuksed ja viska need ära, ja alusta nutulaulu küngastel, sest Issand on põlanud ja hüljanud oma vihaaluse sugupõlve.
30. Sest Juuda lapsed on kurja teinud minu silmis, ütleb Issand. Nad on asetanud oma jäledused kotta, millele on pandud minu nimi, ja on selle roojastanud.
31. Ja nad on ehitanud Põletuspaiga ohvrikünkad, mis on Ben-Hinnomi orus, et põletada tules oma poegi ja tütreid, mida mina ei ole käskinud ja mis mulle ei ole meeldegi tulnud.
32. Seepärast, vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil enam ei öelda Põletuspaik ja Ben-Hinnomi org, vaid Tapaorg, ja Põletuspaika maetaksegi, sest muud paika ei ole.
33. Ja selle rahva laibad saavad taeva lindude ja maa loomade roaks, aga peletajat ei ole.
34. Ja ma lõpetan Juuda linnadest ja Jeruusalemma tänavailt lustihääle ja rõõmuhääle, peigmehe hääle ja pruudi hääle, sest maa muutub varemeiks.

Peatükk 8

1. Sel ajal, ütleb Issand, võetakse Juuda kuningate luud ja tema vürstide luud, preestrite luud ja prohvetite luud ja Jeruusalemma elanike luud nende haudadest välja
2. ja laotatakse päikese ja kuu ja kogu taevaväe ette, mida nad armastasid ja mida nad teenisid, mille järel nad käisid ja mille poole nad pöördusid ja mida nad kummardasid; neid ei korjata enam kokku ega maeta, need jäävad maa peale sõnnikuks.
3. Ja surm on elust eelistatum kogu sellele jäägile, kes sellest halvast suguvõsast järele jääb kõigis paigus, kuhu ma pillutan nende jäägi, ütleb vägede Issand.
4. Ja ütle neile: Nõnda ütleb Issand: Eks langenu taha üles tõusta? Eks eksinu taha pöörduda tagasi?
5. Mispärast jääb see rahvas, Jeruusalemm, igavesti eksinuks? Nad hoiavad pettusest kinni, nad tõrguvad pöördumast.
6. Ma olen tähele pannud ja kuulnud: nad ei räägi õigust. Keegi neist ei kahetse oma kurjust, et ta mõtleks: 'Mis ma olen teinud!' Igaüks jookseb kiiresti oma teed nagu kihutav hobune lahingus.
7. Isegi toonekurg taeva all teab oma seatud aega, turteltuvi, pääsuke ja rästas peavad kinni oma tulemisajast, aga minu rahvas ei tunne Issanda Seadust.
8. Kuidas te võite öelda: 'Me oleme targad ja meil on Issanda Seadus'? Tõesti, vaata, kirjatundjate valesulg on teinud selle valeks.
9. Targad jäävad häbisse, nad ehmuvad ja nad tabatakse. Vaata, nad on põlanud Issanda sõna - mis tarkust võib neil olla?
10. Sellepärast ma annan nende naised teistele, nende põllud vallutajaile. Sest kõik, niihästi väikesed kui suured, ahnitsevad kasu; kõik, niihästi prohvetid kui preestrid, petavad.
11. Ja mu rahva, mu tütre vigastust ravivad nad pinnapealselt, öeldes: 'Rahu, rahu!', kuigi rahu ei ole.
12. Kas nad häbenevad, et nad on teinud jäledust? Ei, nad ei häbene sugugi ega tunne piinlikkust. Seepärast nad langevad langejate hulgas, oma karistusajal nad komistavad, ütleb Issand.
13. Ma nopin nad ära sootuks, ütleb Issand. Ei jää viinamarju viinapuule ega viigimarju viigipuule ja lehed närtsivad. Ja mis ma neile olen andnud, läheb neist mööda.
14. 'Miks me siin istume? Kogunegem ja mingem kindlustatud linnadesse ning vaikigem seal, sest Issand, meie Jumal, teeb meid vaikseks ja joodab mürgiveega, sest me oleme pattu teinud Issanda vastu.'
15. Oodatakse rahu, aga head ei ole, paranemisaega, aga vaata, on kohkumus.
16. Daanist kuulatakse tema hobuste nooskamist, tema täkkude hirnumisest väriseb kogu maa. Nad tulevad ja söövad maa koos kõigega, linna ja selle elanikud.
17. Sest vaata, ma läkitan teie sekka madusid, mürkmadusid, kellesse ei mõju lausumine, ja need salvavad teid, ütleb Issand.
18. Mu mure murrab mind, mu süda on haige!
19. Vaata, mu tütre, mu rahva appihüüd kaugelt maalt: 'Kas Issand ei ole Siionis või ei ole seal selle kuningas?' Miks nad mind on ärritanud oma nikerdatud kujudega, võõraste ebajumalatega?
20. 'Lõikus on lõppenud, suvi on möödas, aga meid ei ole päästetud!'
21. Oma rahva, mu tütre vigastuse pärast olen ma murdunud; ma olen kurb, mind on haaranud hirm.
22. Kas Gileadis ei ole palsamit või ei ole seal ravijat? Miks ei ole mu tütar, mu rahvas, siis terveks saanud?
23. Kes annaks, et mu peas oleks vett ja mu silmad oleksid pisarate allikad? Siis ma nutaksin päevad ja ööd oma tütre, oma rahva mahalöödute pärast.

Peatükk 9

1. Kes annaks mulle kõrbes teekäijate öömaja? Siis ma jätaksin oma rahva ja läheksin ära nende juurest, sest nad kõik on abielurikkujate ja äraandjate jõuk.
2. Nad pingutavad oma keelt nagu valede ambu, ei, mitte tõe pärast pole nad võimsad. Nad lähevad kurjusest kurjusse, aga mind nad ei tunne, ütleb Issand.
3. Igaüks hoidugu oma ligimese eest ja ärgu lootku ühelegi oma vendadest! Sest iga vend kavaldab üle venda ja iga ligimene kannab teise peale keelt.
4. Igaüks petab oma ligimest ja tõtt ei räägita; nad on harjutanud oma keele valetama, patustama, nad on võimetud pöörduma.
5. Surve surve peale, pettus pettuse peale, nad tõrguvad mind tundmast, ütleb Issand.
6. Seepärast ütleb vägede Issand nõnda: Vaata, ma sulatan ja proovin neid, sest mida muud saaksin ma teha oma rahva, mu tütre heaks?
7. Tappev nool on nende keel, mis räägib valet: suuga räägitakse oma ligimesele rahust, südames aga varitsetakse teda.
8. Kas ma selle kõige pärast ei peaks neid karistama? ütleb Issand. Või ei peaks mu hing kätte tasuma rahvale nagu too?
9. Mägede pärast tõstan ma nuttu ja kaebust, ka kõrbe karjamaade pärast nutulaulu; sest need on nõnda hävinud, et ükski seal ei käi ja karja häält pole kuulda. Niihästi taeva linnud kui loomad on põgenenud ja ära läinud.
10. Ma teen Jeruusalemma kivivaremeks, õaakalite asupaigaks; ja Juuda linnad ma teen lagedaks, et ükski ei saa seal elada.
11. Kes on tark mees ja mõistab seda ning kuulutab, mida Issanda suu on temale rääkinud: miks maa hukkub ja hävib kõrbe sarnaseks, kus ükski ei käi?
12. Ja Issand ütles: Sellepärast et nad hülgasid mu Seaduse, mille ma neile andsin, ega kuulanud mu häält ega käinud selle järgi,
13. vaid käisid oma südame paadumuses ja järgnesid baalidele, nagu nende vanemad olid neid õpetanud,
14. seepärast ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal nõnda: Vaata, ma söödan neid, seda rahvast, koirohuga ja joodan neid mürgiveega.
15. Ja ma pillutan nad rahvaste sekka, keda nemad ega nende vanemad ei ole tundnud, ja ma läkitan neile järele mõõga, kuni ma olen nad hävitanud.
16. Nõnda ütleb vägede Issand: Saage aru ja kutsuge nutunaisi, et nad tuleksid; läkitage sõna tarkadele naistele, et nad tuleksid,
17. ruttaksid ja alustaksid meie kohta kaebelugu, et meie silmist voolaks pisaraid ja meie laugudelt tilguks vett.
18. Sest Siionist kostab kaebehääl: 'Kuidas küll oleme hävitatud! Me oleme jäänud suurde häbisse, et pidime lahkuma maalt, et meie kodud lõhuti.'
19. Kuulge siis, naised, Issanda sõna, ja teie kõrv võtku vastu kõne tema suust; õpetage oma tütreile kaebelugu ja üksteisele nutulaulu!
20. Sest surm on tulnud sisse meie akendest, on tulnud meie paleedesse, ta niidab tänavailt lapsi, turgudelt noorukeid.
21. Räägi: Nõnda ütleb Issand: Inimeste laibad langevad väljale nagu sõnnik, nagu loog niitja järel, mida keegi ei korista.
22. Nõnda ütleb Issand: Ärgu kiidelgu tark oma tarkusest, ärgu kiidelgu vägev oma vägevusest, ärgu kiidelgu rikas oma rikkusest,
23. vaid kes kiitleb, kiidelgu sellest, et ta on arukas ja tunneb mind, et mina olen Issand, kes teeb head, õigust ja õiglust maal. Sest seesugused asjad on mu meele järgi, ütleb Issand.
24. Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma nuhtlen kõiki ümberlõigatuid, kellel siiski on eesnahk:
25. Egiptust, Juudat, Edomit, ammonlasi, Moabit ja kõiki neid põetudoimulisi, kes elavad kõrbes; sest

kõik paganad on ümber lõikamata ja kogu Iisraeli sugu on ümberlõikamata südamega.

Peatükk 10

1. Kuulge sõna, mida Issand teile räägib, Iisraeli sugu!
2. Nõnda ütleb Issand: Ärge õppige paganate teid ja ärge kartke taeva märke, sest paganad kardavad neid.
3. Kuid rahvaste kombes on tühisus: sest puu on raiutud metsast, see on puusepa kätetöö, kirvega tehtud;
4. seda ehitakse hõbeda ja kullaga, kinnitatakse naelte ja haamritega, et see ei kõiguks.
5. Aga nad jäävad linnupeletiste sarnaseks, kurgipõllul on need, ja nad ei räägi; neid peab kandma, sest nad ei kõnni. Ärge kartke neid, sest nad ei tee kurja, aga nad ei saa teha ka head!
6. Ei ole sinu sarnast, Issand! Sina oled suur, ja suur on su nimi vägevuse poolest.
7. Kes ei peaks sind kartma, rahvaste kuningas? Tõesti, seda sa väärid! Sest kõigi rahvaste tarkade hulgas ja kõigis nende kuningriikides ei ole sinu sarnast.
8. Üheskoos on nad rumalad ja narrid. Ebajumalate õpetus: see on puu,
9. õhukeseks taotud hõbe, toodud Tarsisest, ja Uufase kuld, puusepa ja kullassepa kätetöö. Nende riided on sinised ja purpurpunased, kõik meistrite töö.
10. Aga Issand on tõeline Jumal, ta on elav Jumal ja igavene kuningas. Tema vihast väriseb maa ja tema saajatust ei suuda rahvad taluda.
11. Õelge neile nõnda: Jumalad, kes ei ole teinud taevast ja maad, kaovad maa pealt ja taeva alt.
12. Tema on oma rammuga rajanud maa, oma tarkusega loonud maailma ja mõistusega laotanud taeva.
13. Kui tema teeb häält, siis on taevas vete kohin, ja ta kergitab pilved maa äärest; tema teeb vihmale välgud ja toob tuule välja selle aitadest.
14. Inimesed on kõik rumalad, mõistusest ilma. Kõik kullassepad jäävad häbisse jumalakujude pärast; nende valatud kujud on pettus, sest neis pole vaimu.
15. Need on tühised, naeruväärt tööd: oma katsumisajal nad hävivad.
16. Nende sarnane ei ole see, kes on Jaakobi rikkuseks, sest tema on kõige Looja ja Iisrael on ta pärisosaks. Vägede Issand on tema nimi.
17. Korja oma kompsud maast kokku, kitsikuses istuja!
18. Sest nõnda ütleb Issand: Vaata, seekord ma lingutan minema maa elanikud ja rõhun neid nõnda, et nad tunnevad.
19. Hæda mulle mu vigastuse pärast! Mu haav on ravimatu! Mina aga mõtlesin: See on ju ainult nõrkus, mida ma suudan taluda.
20. Mu telk on hävitatud ja kõik mu telginõõrid katki kistud; mu lapsed on läinud mu juurest ja neid ei ole enam. Ei ole ühtegi, kes jälle püstitaks mu telgi ja seaks üles mu telgiriided.
21. Jah, karjased on läinud arust ära ega otsi enam Issandat: seetõttu tegutsevad nad vääralt ja kõik nende karjad on pillutatud.
22. Hæal kostab. Vaata, see tuleb - suur mürin põhjamaalt, tegema Juuda linna lagedaks, õaakalite asupaigaks!
23. Ma tean, Issand, et inimese tee ei olene temast enesest, ei ole ränduri käes juhtida oma sammu.
24. Karista mind, Issand, aga õiglaselt, mitte oma raevus, et sa mind täiesti ei hävitaks.
25. Vala oma vihalõõm paganate peale, kes sind ei tunne, ja suguvõsade peale, kes ei hüüa appi sinu nime. Sest nad on neelanud Jaakobi, jah, on neelanud ta ära ja teinud talle lõpu ning hävitanud ta eluaseme.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt, kes ütles:
2. 'Kuulge selle seaduse sõnu ja rääkige Juuda meestele ja Jeruusalemma rahvale,
3. ütle neile: Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Neetud olgu mees, kes ei kuule selle seaduse sõnu,
4. mille ma andsin teie vanemaile sel päeval, mil ma tõin nad ära Egiptusemaalt rauasulatusahjust, öeldes: Kuulake mu häält ja tehke kõigiti nõnda, nagu ma teid käsin, siis te olete minu rahvas ja mina olen teie Jumal,
5. et kinnitada vannet, mille ma vandusin teie vanemaile: anda neile maa, mis voolab piima ja mett, nagu see tänapäeval ongi!' Ja mina vastasin ning ütlesin: 'Aamen, Issand!'
6. Ja Issand ütles mulle: 'Kuuluta kõiki neid sõnu Juuda linnades ja Jeruusalemma tänavail ning ütle: Kuulge selle seaduse sõnu ja tehke nende järgi!
7. Sest ma hoiatasin tõsiselt teie vanemaid sel päeval, kui ma tõin nad ära Egiptusemaalt, hoiatasin järelejätmatult kuni tänase päevani, öeldes: Kuulake minu häält!
8. Aga nad ei kuulnud ega pööranud kõrva, vaid käisid igaüks oma kurja südame paadumuses; seepärast lasksin ma tulla nende peale kõik selle seaduse sõnad, mida ma olin käskinud täita, aga mida nad ei täitnud.'
9. Ja Issand ütles mulle: 'Juuda meeste ja Jeruusalemma rahva hulgas on avastatud vandenõu.
10. Nad on pöördunud tagasi oma esiisade süütegude juurde, kes tõrkusid kuulamast mu sõna, ja nad on käinud teiste jumalate järel neid teenides; Iisraeli sugu ja Juuda sugu on tühistanud mu seaduse, mille ma olin andnud nende vanemaile.
11. Seepärast ütleb Issand nõnda: Vaata, ma toon neile õnnetuse, millest neil pole pääsu; ja kui nad kisendavad minu poole, siis ma ei kuule neid.
12. Kui siis Juuda linnad ja Jeruusalemma elanikud lähevad ja kisendavad jumalate poole, kellele nad on suitsutanud, siis need küll ei suuda neid päästa nende õnnetuse ajal.
13. Sest nõnda palju kui sul on linnu, on sul jumalaid, Juuda! Ja nõnda palju kui Jeruusalemmas on tänavaid, olete te püstitanud altareid häbibile, suitsutusaltareid Baalile!
14. Sina ära palu selle rahva eest, ära tee nende pärast kisa ega palvet, sest mina ei kuule, kui nad hüüavad mind oma õnnetuse pärast appi!
15. Mida teeb mu armsam minu kojas? Sepitseb riukaid? Kas töötused ja pühitsetud liha võiksid ära viia su süü, et sa nende läbi pääseksid?
16. Haljaks õlipuuks, ilusaks, kauniviljaliseks nimetas sind Issand; aga raginal süütab ta tule selle külge ja selle oksad muutuvad kõlbmatuks.
17. Ja vägede Issand, kes sind on istutanud, rääkis sinule tulevasest õnnetusest Iisraeli soo ja Juuda soo häbitegude pärast, mida nad on teinud, et Baalile suitsutades mind ärritada.'
18. Ja Issand ilmutas mulle ning ma sain teada; siis näitasid sa mulle nende tegusid.
19. Mina olin nagu süütu talleke, keda viiakse tappa, ega teadnud, et nad mu vastu mõtteid mölgutasid: 'Hävitagem puu koos ta viljaga ja raiugem ta ära elavate maalt, et ta nimegi enam ei meenutataks!'
20. Aga vägede Issand on õiglane kohtumõistja, kes katsub läbi neerud ja südame. Lase mind näha, et sa neile kätte tasud, sest ma olen oma riiuasja sinule avaldanud!
21. Seepärast ütleb Issand nõnda Anatoti meeste kohta, kes püüavad mu hinge ja ütlevad: 'Sina ära ennusta Issanda nimel, et sa ei sureks meie käe läbi!'
22. seepärast ütleb vägede Issand nõnda: Vaata, ma nuhtlen neid: noored mehed surevad mõõga läbi, nende pojad ja tütreid surevad nälga.
23. Neist ei jää järele jääkigi, sest ma toon Anatoti meestele nende karistusaastal õnnetuse.

Peatükk 12

1. 'Sina jääd õiglaseks, Issand, kuigi ma riidlen sinuga. Tõesti, ma tahaksin sinuga rääkida õigusemõistmisest. Miks läheb korda õelate tee? Miks kõik petised elavad rahu?'
2. Sina istutad neid, nad juurduvad, nad kasvavad, kannavad isegi vilja. Nende suus oled sa ligidal, aga nende neerudest kaugel.
3. Kuid sina, Issand, tunnend mind, näed mind ja katsud läbi mu südame, missugune see on sinu ees. Lahuta nad nagu tapalambad ja pühenda veristuspäevaks!
4. Kui kaua peab maa leinama ja kõigi väljade rohi kuivama? Nende kurjuse pärast, kes seal elavad, hukuvad loomad ja linnud, sest nad ütlevad: 'Tema ei näe meie lõppu.'
5. 'Kui sa väsid jalameestega koos joostes, kuidas sa võiksid siis võistelda hobustega? Rahulikult maal võid sa olla julge, aga mida sa teeksid Jordani padrikus?'
6. Sest isegi su vennad ja su isa pere, needki petavad sind, needki karjuvad täiest kõrist sulle järele. Ära usu neid, isegi kui nad sinuga lahkesti räägivad!'
7. 'Ma olen maha jätnud oma koja, hüljanud oma pärisosa, olen andnud, mis oli mu hingele armas, oma vaenlaste kätte.
8. Mu pärisosa oli mulle kui lõvi metsas: ta möirgas mu peale, seepärast ma vihkan teda.
9. Mu pärisosa oli mulle kirjuks linnuks, mida röövlinnud piiravad. Minge, koguge kõik metsloomad, tooge nad sööma!
10. Hulk karjaseid on hävitanud mu viinamäe, on tallanud mu põlluosa, nad on teinud mu armsa põllu lagedaks kõrbeks.
11. Lagedaks on see tehtud, lagedana leinab see mu ees. Kogu maa on laastatud, aga ei ole ühtegi, kes võtaks seda südamesse.
12. Kõigi kõrbe tühermaade peale tulid hävitajad - sest Issanda mõök neelab maa äärest ääreni - rahu pole kellelgi.
13. Nad külvasid nisu, aga lõikasid kibuvitsu, nad väsitasid endid asjata; häbenege oma saaki Issanda vihalõõma pärast!'
14. Nõnda ütleb Issand kõigi mu kurjade naabrite kohta, kes puudutavad pärisosa, mille ma oma rahvale Iisraelile olen andnud pärida: 'Vaata, ma kitkun nad ära nende maalt ja kitkun Juuda soo välja nende keskelt.
15. Aga pärast seda, kui ma olen nad kitkunud, halastan ma jälle nende peale ja toon nad tagasi, igauhe ta pärisosale ja igauhe ta maale.
16. Ja kui nad tõesti õpivad ära mu rahva kombed ja hakkavad vanduma minu nime juures: Nii tõesti kui Issand elab!, nõnda nagu nad õpetasid mu rahvast vanduma Baali juures, siis nad võivad edasi elada mu rahva keskel.
17. Aga kui nad ei kuule, siis ma kitkun selle rahva sootuks ära ja saadan hukatusse, ütleb Issand.'

Peatükk 13

1. Issand ütles mulle nõnda: 'Mine ja osta enesele linane vöö ja pane see niuete ümber, aga ära vii seda vette!'
2. Ja ma ostsin Issanda sõna peale vöö ning panin selle enesele niuete ümber.
3. Siis tuli Issanda sõna mulle teist korda; ta ütles:
4. 'Võta vöö, mille sa ostsid, mis sul niuete ümber on, ja võta kätte ning mine Frati jõe äärde ja peida see seal kaljulõhesse!'
5. Ja ma läksin ning peitsin selle Frati jõe äärde, nagu Issand mind oli käskinud.
6. Ja kui hea tükk aega oli möödunud, ütles Issand mulle: 'Võta kätte, mine Frati jõe äärde ja võta sealt vöö, mille ma sind käskisin sinna peita!'
7. Siis ma läksin Frati jõe äärde ja kaevasin ning võtsin vöö paigast, kuhu ma selle olin peitnud, ja vaata, vöö oli rikutud, see ei kõlvanud kuhugi.
8. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
9. 'Nõnda ütleb Issand: Selsamal kombel ma hävitan Juuda kõrkuse ja Jeruusalemma kõrkuse, mis on suur.
10. See paha rahvas, kes ei taha mu sõna kuulda, kes elab oma südame paadumuses ja käib teiste jumalate järel, et neid teenida ja kummardada, saab selle vöö sarnaseks, mis ei kõlba kuhugi.
11. Sest nagu vöö kinnitub mehe niudeil, nõnda ma kinnitasin enesele kogu Iisraeli soo ja kogu Juuda soo, ütleb Issand, et nad oleksid mulle rahvaks, kuulsuseks, kiituseks ja ehteks; aga nad ei kuulnud.
12. Seepärast ütle neile see sõna: Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Iga kruus täidetakse veiniga. Ja kui nad sulle ütlevad: Kas me tõesti ise ei tea, et iga kruus täidetakse veiniga?,
13. siis vasta neile: Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma täidan joomauimaga kõik selle maa elanikud, kuningad, kes istuvad Taaveti aujärjel, preestrid, prohvetid ja kõik Jeruusalemma elanikud,
14. ja ma purustan nad üksteise vastu, isad ja pojad üheskoos, ütleb Issand. Mina ei tunne kaasa, ei kurvasta ega halasta, nõnda et jätaksin nad hävitamata.
15. Kuulge ja kuulatage, ärge suurustage, sest Issand on rääkinud!
16. Andke au Issandale, oma Jumalale, enne kui saabub pimedus ja enne kui teie jalad hämaruses puutuvad vastu mägesid! Te ootate küll valgust, aga tema teeb selle surmavarjuks, muudab pilkaseks pimeduseks.
17. Aga kui te ei võta seda kuulda, siis mu hing nutab salajas teie kõrkuse pärast: nutab kibedasti ja mu silmist voolavad pisarad, et Issanda kari viiakse vangi.
18. Ütle kuningale ja kuningannale: 'Istuge alamale, sest teie tore kroon on langenud teil peast!'
19. Lõunamaa linnad on suletud ja avajat ei ole. Kogu Juuda viiakse vangi, viiakse vangi tervenisti.
20. Tõstke oma silmad üles ja vaadake, kuidas nad tulevad põhja poolt! Kus on kari, mis sulle oli antud, su ilusad kitsed ja lambad?
21. Mis sa siis ütled, kui ta paneb sulle valitsejaks need, keda sa ise harjutasid enesele armukesteks? Küllap sind valdavad valud otsekui sünnitajat naist.
22. Ja kui sa mõtled oma südames: 'Mispärast see juhtub mulle?', siis sinu suure süü pärast tõstetakse üles su hõlmad, su kannad saavad tunda vägivalda.
23. Kas etiooplane saab muuta oma nahka või panter oma täppe? Sel juhul saaksite head teha ka teie, kes olete harjunud kurja tegema.
24. Ma pillutan teid nagu lendlevaid kõrsi kõrbe tuules.
25. See on sinu liisk, sinu mõõdetud osa minult, ütleb Issand, sest sa oled unustanud minu ja oled lootnud vale peale.
26. Nõnda minagi tõstan üles su hõlmad su näo peale, et nähtaks su häbi,
27. su abielurikkumist ja su hirnumist, su häbiväärset kõlvatust. Välja küngastel olen ma näinud su jäledusi. Häda sulle, Jeruusalemm! Ei sina saa puhtaks! Kui kaua see veel kestab?'

1. Issanda sõna, mis Jeremijale tuli ühenduses põuaga:
2. 'Juuda leinab, ta väravad jäävad tühjaks, leinates lamatakse maas, Jeruusalemmast tõuseb hädakisa.
3. Nende suurnikud läkitavad oma alamaid vee järele; need lähevad kaevude juurde, aga ei leia vett - nende astjad tulevad tühjalt tagasi. Neil on häbi ja nad tunnevad piinlikkust ning katavad oma pead.
4. Sest põld on kohkunud, et maal ei ole vihma, põllumehed häbenevad ja katavad oma pead.
5. Koguni poeginud emahirv väljal jätab maha oma vasika, sest värsket rohtu ei ole.
6. Ja metseeslid seisavad tühermail ja ahmivad õhku nagu õaakalid; nende silmad tuhmuvad, sest rohtu ei ole.
7. Kui meie süüteod tunnistavad meie vastu, siis, Issand, toimi meiega oma nime kohaselt! Sest meie taganemisi on palju, me oleme pattu teinud sinu vastu.
8. Sina, Iisraeli lootus, tema päästja hädaajal. Mispärast sa oled nagu võõras maal või nagu rändur, kes lööb telgi üles ainult ööbimiseks?
9. Mispärast sa oled nagu jahmunud mees, nagu keegi, kes on võimetu päästma? Ja ometi oled sa meie keskel, Issand! Meile on pandud sinu nimi, ära jäta meid maha!
10. Nõnda ütleb Issand selle rahva kohta: Nii on siis neile meeldinud hulkuda, nad ei ole säästnud oma jalgu; seepärast ei ole Issandal neist hea meel, ta meenutab nüüd nende süüd ja nuhtleb nende patte.
11. Ja Issand ütles mulle: Ära palu selle rahva eest tema heaks!
12. Kuigi nad paastuvad, ei kuule ma nende hüüdu; ja kuigi nad ohverdavad põletusohvreid ja roaohvreid, ei ole mul neist hea meel, vaid ma teen neile lõpu mõõga, nälja ja katkuga.
13. Siis ma ütlesin: Oh, Issand Jumal! Vaata, prohvetid ütlevad neile: Te ei näe mõõka ega tule teile nälga, sest mina annan teile siin paigas püsiva rahu.
14. Aga Issand ütles mulle: Prohvetid kuulutavad minu nimel valet. Mina ei ole neid läkitanud, ei ole neid käskinud ega nendega rääkinud; nad kuulutavad teile valenagemusi, tühiseid ennustusi ja oma südame pettekujutlusi.
15. Seepärast ütleb Issand prohvetite kohta, kes kuulutavad minu nimel, kuigi ma ei ole neid läkitanud, ja kes ütlevad, et sellele maale ei tule mõõka ja nälga, nõnda: Mõõga ja nälja läbi hukuvad need prohvetid.
16. Ja rahvas, kellele nad kuulutavad, heidetakse Jeruusalemma tänavale nälja ja mõõga läbi ning ükski ei mata neid - nemad, nende naised, nende pojad ja tütreid. Ja mina valan nende peale nende eneste kurjuse.
17. Ja ütle neile see sõna: Minu silmist voolavad pisarad ööd ja päevad ega lakka, sest neitsi, mu rahva tütar, on vigastatud raske vigastusega, tema haav on ravimatu.
18. Kui ma lähen väljale, siis vaata: mõõgaga tapetud. Ja kui ma tulen linna, siis vaata: näljatõved. Aga niihästi prohvetid kui preestrid uitavad maal ega tea midagi.
19. Kas sa oled Juuda hoopis hüljanud? Või on su hing Siionist tüdinud? Mispärast sa oled meid nõnda löönud, et me ei saa terveks? Oodatakse rahu, aga head ei ole, ja paranemise aega, ent vaata: on kohkumus.
20. Issand, me tunneme oma õelust ja oma vanemate süüd, ja et me oleme pattu teinud sinu vastu.
21. Oma nime pärast ära põlga meid, ära teota oma aujärge! Pea meeles, ära tee tühjaks oma lepingut meiega!
22. Kas paganate ebajumalate seas on vihmategijaid või annab taevas piisku iseenesest? Eks see ole sina, Issand, meie Jumal? Me loodame sinu peale, sest sina oled kõik selle teinud.'

1. Ja Issand ütles mulle: Isegi kui Mooses ja Saamuel seisaksid minu ees, ei oleks mu hing siiski mitte selle rahva poolt. Aja nad minu eest, et nad läheksid ära.
2. Ja kui nad sinult küsivad: 'Kuhu me peame minema?', siis vasta neile: Issand ütleb nõnda: Kes surma, see surma, kes mõõga ette, see mõõga ette, kes nälja kätte, see nälja kätte, kes vangi, see vangi.
3. Ja ma panen neile peale nelja liiki nuhtlusi, ütleb Issand: mõõga tapma, koerad lohistama, taeva linnud ja maa loomad sööma ja hävitama.
4. Ja ma panen nad hirmutuseks kõigile kuningriikidele maa peal Juuda kuninga Manasse, Hiskija poja pärast, selle pärast, mis ta Jeruusalemmas tegi.
5. Sest kes annaks sulle armu, Jeruusalemm, või kes trööstiks sind? Või kes küll põikaks kõrvale, et küsida su käekäigu järele?
6. Sina oled mu hüljanud, ütleb Issand, ja oled taganenud; seepärast ma sirutan oma käe su vastu ja hävitan sinu, ma olen tüdinud järele andmast.
7. Mina viskan neid visklabidaga maa väravais; mina teen lastetuks, mina hukkan oma rahva, kui nad ei pöördu oma teedelt.
8. Mul on siis nende lesknaisi rohkem kui liiva mere ääres; mina toon noorukite ema kallale päise päeva ajal rüüstaja, paiskan äkitselt ta peale ärevust ja hirmu.
9. See, kes sünnitas seitse, närbub, vaagub hinge; tema päike loojub, kui alles on päev, ta häbeneb ja jääb häbisse. Ja mis neist üle jääb, selle ma annan mõõga kätte, nende vaenlaste ees, ütleb Issand.
10. 'Häda mulle, ema, et sa sünnitasid minu, riiaka ja tülika mehe kogu maale! Ei ole ma võlausaldaja ega võlgnik, ometi sajatavad mind kõik.
11. Issand ütles: Küll ma vabastan su hea jaoks, küll ma panen vaenlase anuma sind õnnetuse ajal ja häda ajal.'
12. 'Kas murdub raud, põhjamaine raud ja vask?
13. Sinu varanduse ja tagavarad annan ma ilma hinnata saagiks kõigi su pattude pärast ja kõigis su paigus.
14. Ma panen sind teenima su vaenlasi maal, mida sa ei tunne, sest mu vihatuli on süttinud - see põleb teie kohal.'
15. 'Sina tead seda. Issand, pea mind meeles ja kanna hoolt minu eest, tasu kätte minu eest mu tagakiusajaile! Oma suures kannatlikkuses ära võta mind ära, mõtle, et ma sinu pärast kannan teotust!
16. Kui leidis su sõnu, siis ma neelasin neid ja su sõna oli mulle lustiks ja südamerõõmuks, sest mulle on pandud sinu nimi, Issand, vägede Jumal.
17. Ei ole ma istunud naerjate killas ega ole ma ilutsenud; sinu käe pärast olen ma istunud üksinda, sest sa oled mu täitnud oma sajatusega.
18. Mispärast on mu valu nii püsiv ja mu haav ravimatu? See ei taha paraneda. Oh häda! Sa oled mulle nagu kahanev oja, nagu vesi, mis ei jää püsima.'
19. Selle peale ütleb Issand nõnda: 'Kui sa pöördud, siis ma lasen sind jälle seista mu palge ees. Ja kui sa lahutad väärtusliku tühisest, siis sa oled otsekui minu suu. Nemed pöörduvad siis sinu poole, aga sina ei pöördu nende poole.
20. Ja mina teen sind kindlaks vaskmüüriks selle rahva vastu; kui nad võitlevad sinu vastu, siis nad ei võida sind, sest mina olen sinuga, et sind aidata ja päästa, ütleb Issand.
21. Ja ma päästan sind kurjade käest ning lunastan vägivallavalitsejate pihust.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Ära võta enesele naist ja ärgu olgu sul siin paigas poegi ega tütreid!
3. Sest nõnda ütleb Issand poegade ja tütarde kohta, kes sünnivad siin paigas, ja nende emade kohta, kes neid sünnitavad, ja nende isade kohta, kes neid sigitavad siin maal:
4. Nad surevad surmahaigustesse, neid ei leinata ja neid ei maeta, nad jäävad maale sõnnikuks. Nad hukuvad mööga ja nälja läbi ning nende laibad saavad taeva lindude ja maa loomade roaks.
5. Sest Issand ütleb nõnda: Ära mine leinakotta, ära käi kurtmas ja ära tunne neile kaasa, sest mina võtan sellelt rahvalt oma rahu, armu ja halastuse, ütleb Issand.
6. Ja nad surevad, niihästi suured kui väikesed siin maal, neid ei maeta ega peeta neile leinakaebust, ja ükski ei löika enesele märke ega aja pead paljaks nende pärast.
7. Ei murta neile leinaleiba lohutuseks surnu pärast ega joodeta neid troostikarikast nende isa ja ema pärast.
8. Ära mine peomajja koos nendega istuma, sööma ja jooma!
9. Sest nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Vaata, ma lõpetan siit paigast teie silme ees ja teie päevil lustihääle ja rõõmuhääle, peigmehe hääle ja pruudi hääle.
10. Ja kui sa kuulutad sellele rahvale kõiki neid sõnu ja nemad küsivad sinult: 'Mispärast räägib Issand meile kogu sellest suurest õnnetusest ja mis on meie süü ja patt, mida me oleme teinud Issanda, oma Jumala vastu?',
11. siis vasta neile: Sellepärast et teie vanemad jätsid minu maha, ütleb Issand, ja läksid teiste jumalate järele ja teenisid ning kummardasid neid, jätsid minu maha ega pidanud minu Seadust.
12. Teie aga olete teinud halvemini kui teie vanemad, sest vaata, te käite igaüks oma kurja südame paadumuses mind kuulda võtmata.
13. Sellepärast ma paiskan teid sellelt maalt maale, mis on tundmatu teile ja teie vanemaile, ja te teenite seal teisi jumalaid päevad ja ööd, sest mina ei anna teile armu.
14. Ometi, vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, kui enam ei öelda: 'Nii tõesti kui elab Issand, kes tõi Iisraeli lapsed ära Egiptusemaalt',
15. vaid: 'Nii tõesti kui elab Issand, kes tõi Iisraeli lapsed ära põhjamaalt ja kõigist maadest, kuhu ta oli nad pillutanud.' Sest ma toon nad tagasi nende maale, mille ma olen andnud nende vanemaile.
16. Vaata, ma läkitan paljude kalameeste järele, ütleb Issand, et nood püüaksid neid; ja pärast seda ma läkitan paljude küttide järele, et nood kütiksid neid kõigilt mägedelt ja kõigilt künkailt ning kaljulõhedest.
17. Sest minu silmad on kõigi nende teede peal, nad ei ole minu eest varjul ja nende süü ei ole peidetud mu silme eest.
18. Aga esmalt tasun ma kahekordselt nende süü ja patu, sellepärast et nad on teotanud minu maad oma põlastusväärsete ebajumalate laipadega ja on täitnud mu pärisosa oma jäledustega.
19. Issand, mu tugevus ja varjupaik, mu pelgupaik hädaajal. Sinu juurde tulevad rahvad maa äärtest ja ütlevad: 'Meie vanemal oli pärisosaks ainult vale, tühised ebajumalad, ja nende hulgas ei olnud ühtegi, kellest oleks olnud kasu.'
20. Kas saab inimene valmistada enesele jumalaid? Need ju ei olegi jumalad!
21. Seepärast, vaata, nad saavad tunda, seekord ma annan neile tunda oma kätt ja oma väge, et nad teaksid, et minu nimi on Issand.

1. Juuda patt on kirjutatud raudsulega, uurendatud teemanditeravikuga nende südamelauasse ja nende altarisarvede peale.
2. Nõnda nagu nad mäletavad oma lapsi, mäletavad nad oma altareid ja viljakustulpi haljaste puude juures, kõrgetel küngastel.
3. Sinu varanduse, kõik su tagavarad, su ohvrikünkad mägedel ja väljal annan ma riisutavaiks patu pärast kogu su maal.
4. Sa pead oma käe lahti laskma oma pärisosa küljest, mille ma sulle andsin, ja ma panen sind teenima su vaenlasi maal, mida sa ei tunne; sest te olete süüdanud mu vihatule, mis jääb igavesti põlema.
5. Nõnda ütleb Issand: Neetud on mees, kes loodab inimeste peale, kes peab liha oma käsivarreks ja kelle süda lahkub Issandast.
6. Tema on otsekui kadakas nõmmel, mis ei näe head tulemas; ta asub kõrbe kivistägas, soolasel, elamiskõlbmatul maal.
7. Aga õnnistatud on mees, kes loodab Issanda peale, kelle lootuseks on Issand.
8. Tema on otsekui vee äärde istutatud puu, mis ajab oma juuri oja kaldal ega karda, kui palavus tuleb, vaid ta lehed on haljad; ja põua-aastal ta ei muretse ega lakka vilja kandmast.
9. Süda on petlikum kui kõik muu ja äärmiselt rikitud - kes suudab seda mõista?
10. Mina, Issand, uurin südant, katsun läbi neerud, et anda igaühele tema tee kohaselt, tema tegude vilja mööda.
11. Nagu põldpüü, kes haub, mida ta ei ole munenud, on see, kes kogub ülekohtuselt rikkust; pooles eas peab ta selle jätma ja rumalana lõpetab ta oma elu.
12. Aujärg, kõrge algusest peale, on meie pühamu paik.
13. Issand, Iisraeli lootus! Kõik, kes sinu hülgavad, jäävad häbisse. Kes minust taganevad, kirjutatakse põrmu, sest nad on jätnud maha elava vee allika, Issanda.
14. Tee mind terveks, Issand, siis ma saan terveks; aita mind, siis ma saan abi, sest sina oled mu kiitus.
15. Vaata, nad ütlevad mulle: 'Kus on Issanda sõna? Mingu see ometi täide!'
16. Ma ei ole põiganud järgnemast sulle, karjasele, ega ole soovinud õnnetusepäeva. Sa tead, et mis mu huultelt on välja tulnud, see on sinu palge ees.
17. Ära ole mulle hirmutuseks, sina, mu varjupaik kurjal ajal!
18. Jäägu häbisse mu jälitajad, aga mind ära lase jääda häbisse; tundku nad hirmu, aga mind ära lase hirmu tunda; too nende peale õnnetusepäev ja purusta nad kahekordselt!
19. Issand ütles mulle nõnda: Mine ja seisa rahva poegade väravas, millest Juuda kuningad käivad sisse ja välja, ja kõigis Jeruusalemma väravais,
20. ja ütle neile: Kuulge Issanda sõna, Juuda kuningad ja kogu Juuda ja kõik Jeruusalemma elanikud, kes tulete sisse neist väravaist!
21. Issand ütleb nõnda: Vaadake, et te ei kannu hingamispäeval koormat ega too seda sisse Jeruusalemma väravaist!
22. Ärge viige hingamispäeval koormat välja oma kodadest ja ärge tehke ühtegi tööd, vaid pühitsege hingamispäeva nõnda, nagu ma olen käskinud teie vanemaid!
23. Nemad aga ei kuulnud ega pööranud oma kõrva, vaid tegid oma kaela kangeks, et mitte kuulda ja õpetust võtta.
24. Aga kui te tõesti kuuldate mind, ütleb Issand, ega too hingamispäeval koormat sisse selle linna väravaist, vaid pühitsete hingamispäeva ega tee ühtegi tööd,
25. siis tulevad selle linna väravaist sisse kuningad ja vürstid, kes istuvad Taaveti aujärjele, sõites vankreis ja hobuste seljas, nemad ja nende vürstid, Juuda mehed ja Jeruusalemma elanikud, ja selles linnas elatakse igavesti.
26. Ja Juuda linnadest ja Jeruusalemma ümbrusest, Benjamini maalt, madalmaalt, mäestikust ja Lõunamaalt tulevad põletus-, tapa- ja roahvrite ning viiruki toojad, tänuohvri toojad Issanda kotta.

27. Aga kui te ei võta mind kuulda, et te peate pühitsema hingamispäeva ja et te ei tohi kanda koormat ega tulla hingamispäeval sisse Jeruusalemma väravaist, siis ma süütan selle väravais tule, mis neelab Jeruusalemma paleed ega kustu.

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt, kes ütles:
2. 'Tõuse ja mine alla potissepa kotta, ja ma annan seal sulle kuulda oma sõnu!'
3. Siis ma läksin alla potissepa kotta, ja vaata, ta tegi tööd potikedra juures.
4. Ja kui astja, mida ta savist tegi, potissepa käes ebaõnnestus, siis ta tegi sellest teise astja, nagu potissepa silmis õigem näis olevat teha.
5. Siis tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
6. 'Kas mina ei või teiega teha nõnda nagu see potissepp, oh Iisraeli sugu! ütleb Issand. Vaata, otsekui savi potissepa käes, nõnda olete teie minu käes, Iisraeli sugu!'
7. Kord ma räägin rahva või kuningriigi kohta, et teda kitkutakse, kistakse ja hävitatakse:
8. aga kui see rahvas, kelle kohta ma rääkisin, pöördub oma kurjusest, siis ma kahetsen kurja, mida ma kavatsesin temale teha.
9. Teine kord ma räägin rahva või kuningriigi kohta, et teda ehitatakse ja istutatakse:
10. aga kui ta teeb kurja minu silmis ega kuula mu häält, siis ma kahetsen head, mida ma lubasin talle teha.
11. Ja nüüd räägi ometi Juuda meestele ja Jeruusalemma elanikele ning ütle: Nõnda ütleb Issand: Vaata, mina valmistan teile õnnetuse ja pean nõu teie vastu. Pöördugu seepärast igaüks oma kurjalt teelt ja parandagu oma viise ja tegusid!
12. Aga nad vastavad: Asjata! Sest me käime oma nõu järgi ja talitame igaüks oma kurja südame paadumuses.
13. Seepärast ütleb Issand nõnda: Küsige ometi rahvaste seas, kes on kuulnud sellesarnast? Väga hirmsaid tegusid on teinud Iisraeli neitsi.
14. Kas lahkub ðaddai kaljult Liibanoni lumi? Või kuivavad veed, vöörad, külmad, voolavad?
15. Kuid mu rahvas on minu unustanud, nad suitsutavad ebajumalaile. Aga need panid nad komistama nende teedel, põlistel teedel, kõndima jalgradadel, sillutamata teel,
16. tehes nende maa õudseks, igavesti pilkealuseks. Igaüks, kes sealt mööda läheb, kohkub ja vangutab pead.
17. Ma pillutan nad vaenlase ees otsekui idatuul, ma näitan neile kukalt, aga mitte palet nende õnnetusepäeval.'
18. Aga nad ütlevad: 'Tulge, peame nõu Jeremija vastu! Sest ei lõpe preestril Seadus, targal nõu ega prohvetil sõna. Tulge, lööme teda keelega ja paneme tähele iga tema sõna!'
19. Issand, pane mind tähele ja kuule mu süüdistajate häält!
20. Kas head tasutakse kurjaga? Nad on ju mulle augu kaevanud, et võtta minult elu. Tuleta meelde, kuidas ma seisin sinu ees, rääkides nende kasuks head, et pöörata nende pealt su viha.
21. Seepärast jäta nende lapsed nälga ja tõuka nad mõõga ette; nende naised jäägu lasteta ja leskedeks, nende mehi tapku katk ja nende noored mehed löödagu sõjas mõõgaga maha!
22. Kuuldagu nende kodadest kisendamist, kui sa äkitselt tood nende kallale rõövjõugu. Sest nad on kaevanud minu püüdmiseks augu ja on salaja seadnud mu jalgadele paelu.
23. Aga sina, Issand, tead kõiki nende mõrvaplaane minu vastu. Ära lepita nende süüd ja ära kustuta nende pattu oma palge eest! Komistagu nad sinu palge ees - talita nendega nõnda oma viha ajal!

1. Nõnda ütleb Issand: 'Mine ja osta potissepa tehtud savikruus, võta kaasa rahva vanemaid ja preestrite vanemaid
2. ja mine välja Ben-Hinnomi orgu, mis on Potikillu värava ees, hüüa seal need sõnad, mis ma sulle räägin,
3. ja ütle: Kuulge Issanda sõna, Juuda kuningad ja Jeruusalemma elanikud! Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Vaata, ma lasen tulla sellele paigale niisuguse õnnetuse, et igapähe, kes sellest kuuleb, hakkavad kõrvad kumisema,
4. sellepärast et nad hülgasid minu ja muutsid tundmatuseni selle paiga ning suitsutasid seal teistele jumalatele, keda ei tundnud nemad ise ega nende vanemad ja Juuda kuningad, ja täitsid selle paiga süütute verega
5. ning ehtasid ohvrikünkaid Baalile, et põletada tules oma lapsi Baalile põletusohvriks, mida mina ei ole käskinud ega millest ma ei ole rääkinud ja mis mulle ei ole meeldegi tulnud.
6. Seepärast, vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, kui seda paika enam ei nimetata Põletuspaigaks ega Ben-Hinnomi oruks, vaid Tapaoruks.
7. Ja ma tühistan siin paigas Juuda ja Jeruusalemma nõu ning lasen neid langeda mõõga läbi nende vaenlaste ees, ja nende käe läbi, kes ihkavad võtta neilt elu; ja ma annan nende laibad roaks taeva lindudele ja maa loomadele.
8. Ja ma teen selle linna jubeduseks ja pilkealuseks. Igaüks, kes sellest mööda läheb, kohkub ja vilistab kõigi selle nuhtluste pärast.
9. Ja ma panen nad sööma oma poegade ja tütarde liha, ja nad söövad üksteise liha piiramise ajal ja kitsikuses, millega nende vaenlased ja need, kes püüavad nende elu, neid kimbutavad.
10. Siis purusta kruus nende meeste nähes, kes koos sinuga on tulnud,
11. ja ütle neile: Nõnda ütleb vägede Issand: Nõndasamuti purustan ma selle rahva ja selle linna, otsekui purustatakse potissepa astja, mida ei saa enam parandada; ja Põletuspaika maetaksegi, sest muud matmispaika ei ole.
12. Nõnda talitan ma selle paigaga, ütleb Issand, ja selle elanikega, et teha seda linna Põletuspaiga sarnaseks.
13. Jeruusalemma kojad ja Juuda kuningate kojad saavad Põletuspaiga taoliselt rüvetatuiks, kõik kojad, mille katustel on suitsutatud kõigile taevavägedele ja on valatud joogiohvreid teistele jumalatele.'
14. Kui Jeremija tuli Põletuspaigast, kuhu Issand oli ta läkitanud prohvetlikult kuulutama, siis ta seisis Issanda koja õues ning ütles kogu rahvale:
15. 'Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Vaata, ma toon sellele linnale ja kõigile ta linnadele õnnetuse, mille ma temale olen töötanud, sest nad on teinud oma kaela kangeks, et mitte kuulda minu sõnu.'

1. Kui preester Pashur, Immeri poeg, kes oli Issanda koja kõrgeim ülevaataja, kuulis Jeremijat prohvetlikult rääkivat neid sõnu,
2. siis lõi Pashur prohvet Jeremijat ja pani tema jalapakku, mis oli Issanda koja juures Benjaminini Ülaväras.
3. Kui Pashur järgmisel päeval vabastas Jeremija jalapakust, ütles Jeremija temale: 'Issand ei nimeta sind Pashuriks, vaid 'Hirm kõikjal'.
4. Sest Issand ütleb nõnda: Vaata, ma panen su hirmuks sulle enesele ja kõigile su sõpradele: need langevad oma vaenlaste mõõga läbi sinu silmade nähes. Ja ma annan kogu Juuda Paabeli kuninga kätte ning tema viib nad Paabelisse vangid ja lööb nad mõõgaga maha.
5. Ja ma annan ära kõik selle linna vara, kõik ta töötulu ja kõik ta kallid asjad; kõik Juuda kuningate varandused annan ma nende vaenlaste kätte: nad riisuvad neid, võtavad kaasa ja viivad Paabelisse.
6. Ja sina, Pashur, ja kõik, kes elavad su kajas, lähete vangid ja sind viiakse Paabelisse: seal sa sured ja sinna sind maetakse, sind ja kõiki su sõpru, kellele sa oled prohvetlikult kuulutanud valet.
7. Sa valmistasid mulle pettumuse, Issand, ja ma olen pettunud; sa oled minust tugevam ja võitsid. Ma olen iga päev olnud naeruks, kõik pilkavad mind.
8. Sest iga kord, kui ma räägin, pean ma kisendama. Ma hüüan: 'Vägivald ja rüüstamine!' Sest Issanda sõna on saanud mulle igapäevaseks teotuseks ja pilkeks.
9. Aga kui ma mõtlesin: Ma ei taha enam mõelda tema peale ega rääkida tema nimel, siis oli mu südames nagu põletav tuli, suletud mu luudesse-liikmetesse. Ma nägin vaeva, et seda taluda, aga ma ei suutnud.
10. Sest ma olen kuulnud paljude laimu, ähvardust kõikjal: 'Andke üles! Anname ta üles!' Kõik mu sõbrad luuravad mu vääratust: Vahest ta laseb ennast tüssata, et saaksime teda võita ja temale kätte tasuda.
11. Aga Issand on minuga otsekui võimas kangelane; seepärast komistavad mu jälitajad ega suuda midagi. Nad jäävad suurde häbisse, sest neil ei ole tulemust. See on igavene häbi, mida ei unustata.
12. Vägede Issand, kes sa katsud õige läbi, kes sa näed neerusid ja südant, lase mind näha, et sa neile kätte tasud, sest ma olen sinule avaldanud oma riuasja.
13. Laulge Issandale, kiitke Issandat, sest tema päästab vaese hinge kurjategijate käest!
14. Neetud olgu päev, mil ma sündisin; päev, mil ema mu sünnitas, jäägu õnnistusetu!
15. Neetud olgu mees, kes tõi mu isale sõnumi, öeldes: 'Sulle sündis poeglaps!' ja teda väga rõõmustas.
16. Selle mehe käsi käigu nagu linnadel, mis Issand kahetsemata segi paiskas. Kuulgu ta hädahüüdu hommikul ja sõjakisa keskpäeval,
17. et ta mind ei surmanud emaihus, et mu ema oleks olnud mulle hauaks ja ta üsk oleks jäänud igavesti rasedaks.
18. Mispärast ma olen välja tulnud emaihus nägema vaeva ja muret, nõnda et mu päevad lõpevad häbis?'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt, kui kuningas Sidkija läkitas Pashuri, Malkija poja, ja preester Sefanja, Maaseja poja, temale ütlema:
2. 'Küsi ometi Issandalt meile nõu, sest Paabeli kuningas Nebukadnetsar sõdib meie vastu! Vahest talitab Issand meiega kõigi oma imetegude eeskujul, nõnda et ta läheb ära meie kallalt?'
3. Ja Jeremija vastas neile: 'Õelge Sidkijale nõnda:
4. Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Vaata, ma pööran ümber sõjariistad, mis teil käes on, millega te väljaspool müüri sõdite Paabeli kuninga ja kaldealaste vastu, kes teid piiravad, ja kogun need selle linna keskele.
5. Ja mina ise sõdin teie vastu väljasirutatud käe ja vägeva käsivarrega vihas ja raevus ja suures meelepahas.
6. Ja ma löön maha selles linnas asujad, niihästi inimesed kui loomad: nad surevad suurde katku.
7. Ja seejärel, ütleb Issand, annan ma Sidkija, Juuda kuninga, ja tema sulased ja rahva, need, kes sellesse linna katkust, mõõgast ja näljast on üle jäänud, Paabeli kuninga Nebukadnetsari kätte, ja nende vaenlaste kätte, nende kätte, kes püüavad nende elu. Ja tema lööb nad maha mõõgateraga, ta ei kurvasta nende pärast, ei anna armu ega halasta.
8. Ja ütle sellele rahvale: Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma panen teie ette elu tee ja surma tee!
9. Kes jääb sellesse linna, see sureb mõõga läbi ning nälga ja katku; aga kes läheb välja ja alistub teid piiravatele kaldealastele, see jääb elama ja võib pidada oma hinge enesele saagiks.
10. Sest ma olen pööranud oma palge selle linna vastu õnnetuseks, aga mitte õnneks, ütleb Issand; linn antakse Paabeli kuninga kätte ja ta põletab selle tulega.
11. Ja ütle Juuda kuningakojale: Kuulge Issanda sõna!
12. Taaveti sugu! Nõnda ütleb Issand: Mõistke igal hommikul õiget kohut ja päästke riisutu rõhuja käest, et mu viha ei süttiks nagu tuli ega põleks kustutamata teie kurjade tegude pärast!
13. Vaata, ma olen su vastu, sina, oru elanik, tasandiku kalju, ütleb Issand. Teie ütlete: 'Kes astub alla meile vastu ja kes tuleb meie eluasemeisse?'
14. Aga mina nuhtlen teid teie tegude vilja mööda, ütleb Issand; ma süütan teie metsas tule ja see neelab kogu teie ümbruskonna.'

1. Nõnda ütleb Issand: 'Mine alla Juuda kuningakotta ja ütle seal need sõnad,
2. räägi: Kuule Issanda sõna, Juuda kuningas, kes sa istud Taaveti aujärjel, sina ja su sulased ja su rahvas, kes te tulete sisse neist väravaist!
3. Nõnda ütleb Issand: Tehke õigust ja olge õiglased ning päästke riisutu rõhuja käest; ärge vaevake, ärge tehke liiga võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele, ja ärge valage siin paigas süütut verd!
4. Sest kui te tõesti teete selle sõna järgi, siis tulevad selle koja väravaist sisse kuningad, kes istuvad Taaveti aujärjele, vankreis ja hobuste seljas sõites, nemad ise, nende sulased ja rahvas.
5. Aga kui te ei kuula neid sõnu, siis ma olen vandunud iseeneses, ütleb Issand, et see koda lõhutakse maha.
6. Sest Issand ütleb Juuda kuningakoja kohta nõnda: Sina oled olnud mulle nagu Gilead, Liibanoni tipp. Aga ma teen sind tõesti kõrbeks, elaniketa linnaks.
7. Ma pühitsen su kallale hävitajad, igamehe oma tööriistaga: nad raiuvad maha su valitud seedrid ja viskavad tulle.
8. Kui siis sellest linnast möödub palju rahvaid ja nad küsivad üksteiselt: Miks on Issand selle suure linnaga nõnda talitanud?,
9. siis vastatakse: Sellepärast, et nad hülgasid Issanda, oma Jumala lepingu ja kummardasid teisi jumalaid ja teenisid neid.
10. Ärge nutke surnu pärast ja ärge haletsege teda, vaid nutke parem selle pärast, kes läheb ära, sest tema ei tule enam tagasi ega saa näha oma sünnimaad!
11. Sest nõnda ütleb Issand Juuda kuninga Sallumi, Joosija poja kohta, kes valitses oma isa Joosija asemel, kes läks ära siit paigast: Tema ei tule enam siia tagasi,
12. vaid paika, kuhu ta vangi viidi, ta sureb ja ta ei saa enam näha seda maad.
13. Häda sellele, kes ehitab oma koja ebaõiglusega ja oma ülakambrid ülekohtuga, kes paneb oma ligimese palgata orjama ega anna temale ta tasu,
14. kes ütleb: Ma ehitän enesele ruumika koja, avarad ülakambrid, raiudes aknad, vooderdades seedritega ja võõbates punase värviga.
15. Kas sa selleks oled kuningas, et hoobelda seedritega? Eks sinu isagi söönud ja joonud, aga ometi tegi ta õigust ja oli õiglane. Siis oli tal hea põli.
16. Ta mõistis õigust viletsale ja vaesele, ja siis oli tal hea. Eks see tähenda minu tundmist? ütleb Issand.
17. Aga sinu silmad ja su süda ei näe muud kui omakasu, kuidas valada süütut verd ning teostada vägivalda ja rõhumist.
18. Sellepärast ütleb Issand Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja kohta nõnda: Tema pärast ei leinata: 'Oh, mu vend!' või: 'Oh, õde!' Tema pärast ei leinata: 'Oh, isand!' või: 'Oh, kõrgeausus!'
19. Teda maetakse nagu eeslit, lohistatakse ja visatakse kaugele Jeruusalemma väravaist.
20. Mine üles Liibanonile ja hüüa, tõsta häält Baasanis! Ja hõika Abarimist, sest kõik su armukesed on purustatud!
21. Ma rääkisin sulle su heas põlves, aga sa vastasid: 'Ma ei taha kuulda!' See on noorusest peale olnud su viis, et sa ei ole kuulnud mu häält.
22. Tuul karjatab kõiki su karjaseid ja su armukesed lähevad vangi. Küll sa siis tunnend häbi ja piinlikkust kõige oma kurjuse pärast.
23. Sina, kes elad Liibanonil, pesitsed seedritel, kuidas sa küll siis oigad, kui sulle tulevad vaevused, valud otsekui sünnitajal.
24. Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand, isegi kui Juuda kuningas Konja, Joojakimi poeg, oleks pitserisõrmuseks mu paremas käes - siiski kisuksin ma su sealt ära
25. ja annaksin su nende kätte, kes püüavad su hinge, ja nende kätte, kelle ees sa hirmu tunnend: Paabeli kuninga Nebukadnetsari ja kaldealaste kätte.
26. Ja ma paiskan sinu ja su ema, kes sinu on sünnitanud, teisele maale, kus te ei ole sündinud, ja te surete seal.

27. Aga maale, kuhu nende hing igatseb tagasi minna, sinna nad tagasi ei saa.
28. On siis see mees, Konja, mõni tühine asi, mis purustatakse, või astja, mis ei kõlba kellelegi? Mispärast paisati minema tema ja ta sugu, ja heideti maale, mida nad ei tundnud?
29. Maa, maa, maa, kuule Issanda sõna!
30. Nõnda ütleb Issand: Pange kirja see mees kui lastetu, kui mees, kellel oma elupäevil ei ole õnne; sest mitte ühelgi tema soost ei õnnestu istuda Taaveti aujärjele ja jälle valitseda Juudas.

1. Häda karjaseile, kes hukuvad ja pillutavad mu karjamaa lambaid, ütleb Issand!
2. Seepärast ütleb Issand, Iisraeli Jumal, karjaste kohta, kes karjatavad mu rahvast, nõnda: Te olete mu lambad pillutanud ja ära ajanud ega ole vaadanud nende järele. Vaata, ma nuhtlen teid teie pahategude pärast, ütleb Issand.
3. Ja ma ise kogun oma lammaste jäägi kõigist maadest, kuhu ma olen nad ajanud, ja toon nad tagasi nende karjamaale; nad on siis viljakad ja neid saab palju.
4. Ja ma sean neile karjased ning nood karjatavad neid; siis nad enam ei ehmu ega kardata, ja ühtegi neist ei jää vajaka, ütleb Issand.
5. Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma lasen tõusta Taavetile ühe õige võsu; tema valitseb kui kuningas ja talitab targasti, tema teeb maal õigust ja õiglust.
6. Tema päevil päästetakse Juuda ja Iisrael elab julgusti; ja see on nimi, millega teda hüütakse: 'Issand, meie õigus'.
7. Seepärast, vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil enam ei öelda: 'Nii tõesti kui elab Issand, kes tõi Iisraeli lapsed ära Egiptusemaalt',
8. vaid: 'Nii tõesti kui elab Issand, kes tõi ja juhtis Iisraeli soo järglased koju põhjamaalt ja kõigist maadest, kuhu ma olin nad ajanud.' Ja nad hakkavad elama oma maal.
9. Prohvetite kohta: Mu süda on murdunud rinnus, kõik mu luud-liikmed värisevad; ma olen nagu joobnud mees, nagu veinist vallutatu - Issanda ees ja tema pühade sõnade ees.
10. Sest maa on täis abielurikkujaid. Jah, maa leinab needuse pärast, karjamaad kõrbes on kuivanud; nende püüdlused on kurjad ja nende jõuks on ebaõiglus.
11. Niihästi prohvet kui preester on jumalakartmatu; koguni omaenese kojast olen ma leidnud nende kurjust, ütleb Issand.
12. Seepärast on nende tee neile otsekui libastuskohaks pimeduses: neid tõugatakse ja nad langevad seal, sest ma toon neile õnnetuse, nende karistusaasta, ütleb Issand.
13. Ka Samaaria prohvetite juures nägin ma jõledust: nad kuulutasid prohvetlikult Baali nimel ja eksitasid mu rahvast Iisraeli.
14. Aga Jeruusalemma prohvetite juures nägin ma kohutavaid asju: abielurikkumist ja valelikku eluviisi. Nad julgustavad kurjategijaid, et ükski ei pöörduks oma kurjusest. Nad kõik on mulle nagu Soodom ja Jeruusalemma rahvas on nagu Gomorra.
15. Seepärast ütleb vägede Issand prohvetite kohta nõnda: Vaata, ma söödan neid koirohuga ja joodan mürgiveega, sest Jeruusalemma prohvetest on jumalakartmatus levinud kogu maale.
16. Nõnda ütleb vägede Issand: Ärge kuulake nende prohvetite sõnu, kes teile prohvetlikult kuulutavad - nad ainult tüsivad teid tühiste lootustega: nad räägivad oma südame kujutlustest, mitte Issanda suust.
17. Nad ütlevad ühtepuhku mu laimajaile: 'Issand on öelnud: Teil on rahu!' Ja igapähele, kes käib oma südame paadumuses, nad ütlevad: 'Teile ei tule õnnetust!'
18. Aga kes neist on olnud osaduses Issandaga ja on näinud ning kuulnud tema sõna? Kes on tähele pannud ja kuulnud tema sõna?
19. Vaata, Issanda torm, tema raev puhkeb, ja keeristorm keerutab üle öelate pea.
20. Issanda viha ei pöördunud enne, kui ta on teoks teinud ja korda saatnud oma tahtmise. Viimseil päevil te mõistate seda hästi.
21. Mina ei ole neid prohveteid läkitanud, vaid nad ise jooksevad; mina ei ole neile rääkinud, vaid nad ise kuulutavad prohveti kombel.
22. Kui nad oleksid olnud osaduses minuga, siis nad kuulutaksid mu rahvale minu sõnu ning pööraksid neid nende kurjadelt teedelt ja kurjadest tegudest.
23. Kas ma ainult ligidal olen Jumal, ütleb Issand, aga kaugel ei olegi Jumal?
24. Kas saab keegi ennast peita peidupaikadesse, ilma et mina teda näeksin? ütleb Issand. Kas see pole mina, kes täidab taeva ja maa? ütleb Issand.
25. Ma olen kuulnud, mida räägivad need prohvetid, kes minu nimel kuulutavad valet, öeldes: 'Ma

nägin und, ma nägin und!'

26. Kui kaua see kestab? Ons midagi südames neil prohveteil, kes kuulutavad valet ja kes avaldavad oma südame pettekujutlusi,

27. kes mõtlevad oma unenägudega, mida nad üksteisele jutustavad, panna mu rahva unustama minu nime, nõnda nagu nende vanemad unustasid minu nime Baali pärast?

28. Prohvet, kellel on olnud unenägu, jutustagu oma unenägu, aga kellel on minu sõna, kõnelgu mu sõna kui tõde! Mis on õlgedel tegemist puhta viljaga? ütleb Issand.

29. Eks mu sõna ole nagu tuli, ütleb Issand, või nagu vasar, mis purustab kalju?

30. Sellepärast, vaata, ütleb Issand, olen ma prohvetite vastu, kes varastavad üksteiselt minu sõnu.

31. Vaata, ma olen prohvetite vastu, ütleb Issand, kes pruugivad omaenese keelt ja ütlevad: 'Issand ütleb.'

32. Vaata, ma olen nende vastu, kes prohvetlikult kuulutavad vääri unenägusid, ütleb Issand, ja jutustavad neid ning eksitavad mu rahvast oma valede ja kelkimistega. Ometi ei ole mina neid läkitanud ega käskinud ja nad ei too sellele rahvale mingit kasu, ütleb Issand.

33. Ja kui see rahvas või prohvet või preester sinult küsib, öeldes: 'Mis on Issanda ennustus?', siis vasta neile: 'Te olete mulle koormaks ja ma tõukan teid ära, ütleb Issand.'

34. Ja seda prohvetit ja preestrit ja rahvast, kes ütleb: 'Issanda ennustus', seda meest ja tema sugu ma nuhtlen.

35. Igaüks küsigu oma naabrilt ja vennalt nõnda: 'Mis Issand kostis?' või: 'Mis Issand rääkis?'

36. Aga Issanda ennustust ärge enam nimetage, sest igaühele saab koormaks omaenese sõna, sellepärast et te väänate elava Jumala, vägede Issanda, meie Jumala sõnu!

37. Küsi prohvetilt nõnda: 'Mis Issand sulle kostis?' või: 'Mis Issand sulle rääkis?'

38. Aga kui te ütlete: 'Issanda ennustus', siis ütleb Issand nõnda: Kuna te ütlete selle sõna: 'Issanda ennustus' - mina aga olen läkitanud teile ütlema: Ärge öelge: 'Issanda ennustus' - ,

39. vaata, seepärast ma siis tõstan teid tõesti üles ning tõukan teid ja linna, mille ma andsin teie vanemaile, oma palge eest ära.

40. Ja ma panen teie peale igavese teotuse ja igavese häbi, mida ei unustata.'

1. Issand näitas mulle, ja vaata, Issanda templi ette oli pandud kaks korvi viigimarju, pärast seda kui Paabeli kuningas Nebukadnetsar oli Jeruusalemmast vangi viinud Juuda kuninga Jekonja, Joojakimi poja, ja Juuda vürstid, samuti sepad ja ehitustöölised, ja oli viinud need Paabelisse.
2. Ühes korvis olid väga head viigimarjad, varajaste viigimarjade sarnased, ja teises korvis olid väga halvad viigimarjad, nii halvad, et need ei kõlvanud süüa.
3. Ja Issand küsis minult: 'Mida sa näed, Jeremija?' Mina vastasin: 'Viigimarju. Head viigimarjad on väga head, aga halvad on väga halvad, nii halvad, et need ei kõlba süüa.'
4. Siis tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
5. 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Otsekui neid häid viigimarju, nõnda hindan ma hästi Juuda vange, keda ma siit paigast olen läkitanud Kaldeasse.
6. Ma heidan silma nende peale heas mõttes ja toon nad tagasi sellele maale. Ma ehitän neid ega kisu maha, ja ma istutan neid ega kitku välja.
7. Ja ma annan neile südame mõistmiseks, et mina olen Issand. Siis on nemad mulle rahvaks ja mina olen neile Jumalaks, sest nad pöörduvad minu poole kõigest südamest.
8. Aga otsekui halbade viigimarjadega, mis on nii halvad, et need ei kõlba süüa, tõesti, nõnda ütleb Issand, nõnda talitan ma Juuda kuninga Sidkijaga ja tema vürstidega ja Jeruusalemma jäägiga, kes on alles jäänud siia maale või kes elavad Egiptusemaal.
9. Ja ma sean nad hirmutuseks ja õnnetuseks kõigile kuningriikidele maa peal, teotuseks ja kõnekäänuks, pilkesõnaks ja needuseks kõigis paigus, kuhu ma nad tõukan.
10. Ja ma läkitän nende sekka mööga, nälja ja katku, kuni nad on hävitatud maalt, mille ma olen andnud neile ja nende vanemaile.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli kogu Juuda rahva kohta Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja neljandal aastal, see on Paabeli kuninga Nebukadnetsari esimesel aastal,
2. mis prohvet Jeremija rääkis kogu Juuda rahva ja kõigi Jeruusalemma elanike kohta, öeldes:
3. 'Juuda kuninga Joosija, Aamoni poja kolmeteistkümnendast aastast alates kuni tänase päevani, nende kahekümne kolme aasta jooksul on mulle tulnud Issanda sõna ja ma olen teile rääkinud ja rääkinud, aga teie ei ole kuulanud.
4. Ja Issand on läkitanud teie juurde kõik oma sulased prohvetid, on läkitanud lakkamatult, aga teie ei ole kuulanud ega ole pööranud oma kõrva kuulma,
5. kui ta ütles: Pöördugu ometi igäüks oma kurjalt teelt ja oma kurjadest tegudest, siis te jääte elama maale, mille Issand on andnud teile ja teie vanemaile muistsest ajast igavesti!
6. Ja ärge käige teiste jumalate järel neid teenides ja kummardades, ja ärge pahandage mind oma kätetööga, siis ma ei tee teile kurja!
7. Aga teie ei kuulanud mind, ütleb Issand, vaid pahandasite mind oma kätetööga õnnetuseks teile enestele.
8. Seepärast ütleb vägede Issand nõnda: Kuna te ei võtnud kuulda mu sõnu,
9. vaata, siis ma toon kõik põhjamaa suguvõsad, ütleb Issand, ja läkitan käsu Paabeli kuningale Nebukadnetsarile, oma sulasele, ja toon nemad selle maa ja ta elanike vastu, ja kõigi nende ümberkaudsete rahvaste vastu. Ja ma hävitan nad ning teen nad jubeduseks ja pilkealuseks ning igavesteks varemeteks.
10. Ja ma kaotan nende keskelt lustihääle ja rõõmuhääle, peigmehe hääle ja pruudi hääle, käsikivi mürina ja lambivalguse.
11. Kogu see maa muutub varemeiks, õudseks, ja need rahvad orjavad Paabeli kuningat seitsekümmend aastat.
12. Aga kui seitsekümmend aastat täis saab, siis ma nuhtlen Paabeli kuningat ja seda rahvast, ütleb Issand, nende süüteo pärast, ja kaldealaste maad, tehes selle igavesti lagedaks.
13. Ma lasen täide minna kõik oma sõnad, mis ma olen rääkinud selle maa kohta, kõik, mis on kirjutatud sellesse raamatusse, kõik, mis Jeremija on prohvetlikult kuulutanud kõigi rahvaste kohta.
14. Sest ka nemad peavad orjama paljusid rahvaid ja suuri kuningaid, ja ma tasun neile nende tegude ja kätetöö järgi!
15. Sest Issand, Iisraeli Jumal, ütles mulle nõnda: Võta see vihaveini karikas minu käest ja jooda sellega kõiki rahvaid, kelle juurde ma sind läkitan,
16. et nad jooksid ja tuiguksid ning hulluksid mõõga ees, mille ma läkitan nende sekka!
17. Ja ma võtsin karika Issanda käest ning jootsin kõiki rahvaid, kelle juurde Issand mind läkitas:
18. Jeruusalemma ja Juuda linnu, selle kuningaid ja vürste, et teha nad varemeiks, jubeduseks, pilkealuseks ja needuseks, nagu see tänapäeval on;
19. vaaraod, Egiptuse kuningat, ja tema sulaseid ja vürste ja kogu ta rahvast;
20. ja kõike segarahvast ja kõiki Uusimaa kuningaid ja kõiki vilistite maa kuningaid ja Askeloni, Assat, Ekroni, ja neid, kes on Asdodis alles jäänud;
21. Edomit, Moabit ja ammonlasi;
22. ja kõiki Tüürose kuningaid ja kõiki Siidoni kuningaid ja saarte kuningaid teiselt poolt merd;
23. ja Dedanit, Teemat, Buusi ja kõiki, kellel on püगतud oimud;
24. ja kõiki Araabia kuningaid ja kõiki kõrbes elava segarahva kuningaid;
25. ja kõiki Simri kuningaid, kõiki Eelami kuningaid ja kõiki Meedia kuningaid;
26. ja kõiki põhjamaa kuningaid ligidalt ja kaugelt üksteise järel, ja kõiki maailma kuningriike, mis maa peal on. Ja nende järel peab jooma Seesaki kuningas.
27. Ja ütle neile: Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Jooge ja joobuge, oksendage ja langege maha ja ärge tõuske enam mõõga ees, mille ma läkitan teie sekka!
28. Aga kui nad tõrguvad karikat joomiseks su käest vastu võtmast, siis ütle neile: Nõnda ütleb vägede Issand: Te peate jooma!

29. Sest vaata, linnast, millele on pandud minu nimi, alustan ma õnnetuse toomist, ja teie peaksite jääma hoopis karistamata! Te ei jää karistamata, sest mina kutsun mõõga kõigi maa elanike kallale, ütleb vägede Issand!
30. Aga sina kuuluta neile prohvetlikult kõik need sõnad ja ütle neile: Issand müristab kõrgusest ja toob oma pühast eluasemest kuuldavale oma hääle. Ta müristab võimsasti oma karjamaa kohal, kõigi maa elanike vastu kostab otsekui viinamarjatallajate hüüd.
31. Mürin jõuab maailma ääreni, sest Issandal on rahvastega riid, ta käib kohut kõigiga: ta annab õelad mõõga kätte, ütleb Issand.
32. Nõnda ütleb vägede Issand: Vaata, õnnetus käib rahvast rahvani ja suur torm tõuseb maa viimastest äärtest.
33. Ja sel päeval on Issanda mahalööduid maa äärest ääreni. Neid ei leinata ja neid ei koristata ega maeta, nad jäävad maa peale sõnnikuks.
34. Ulguge, karjased, ja kisendage, püherdage, karja isandad, sest päevad on täis, et teid tappa ja pillutada, ja te langete nagu hinnaline astja!
35. Siis kaob karjastel varjupaik ja karja isandail pakkupääs.
36. Kuule! Karjaste hädakisa ja karja isandate hala! Sest Issand laastab nende karjamaad
37. ja vaiksed vainud muutuvad elutuks Issanda vihalõõma ees.
38. Otsekui oleks noor lõvi jätnud oma padriku: sest nende maa muutub õudseks hävitaja mõõga ja tema vihalõõma ees.'

1. Ja Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja valitsemise alguses tuli see sõna Issandalt, kes ütles:
2. 'Nõnda ütleb Issand: Seisa Issanda koja õues ja räägi kõigi Juuda linnade elanike kohta, kes tulevad Issanda kotta kummardama, kõik need sõnad, mis ma sind olen käskinud neile rääkida ilma sõnagi ära jätmata!
3. Vahest nad kuulavad ja pöörduvad igaüks oma kurjalt teelt ja ma võin kahetseda, et olen kavatsenud teha neile kurja nende kurjade tegude pärast.
4. Ja ütle neile: Nõnda ütleb Issand: Kui te ei kuula mind, et käiksite mu Seaduse järgi, mille ma teile olen andnud,
5. et kuulaksite mu sulaste, prohvetite sõnu, keda ma teie juurde olen läkitanud ja läkitanud, aga keda te ei ole kuulanud,
6. siis ma talitan selle kojaga nagu Siiloga ja teen selle linna sajamissõnaks kõigile maa rahvaile.'
7. Ja preestrid ja prohvetid ja kogu rahvas kuulsid Jeremijat rääkivat neid sõnu Issanda kajas.
8. Ja kui Jeremija oli rääkinud lõpuni kõik, mis Issand oli käskinud rääkida kogu rahvale, siis preestrid ja prohvetid ja kogu rahvas võtsid ta kinni, öeldes: 'Sa pead surema!
9. Mispärast sa kuulutad Issanda nimel ja ütled: See koda saab Siilo sarnaseks ja see linn jääb tühjaks, kus ei ole elanikke?' Ja kogu rahvas Issanda kajas kogunes Jeremija vastu.
10. Kui Juuda vürstid kuulsid neid sõnu, siis nad läksid kuningakojust üles Issanda kotta ja istusid Issanda templi uue värava suhu.
11. Ja preestrid ja prohvetid rääkisid vürstidele ja kogu rahvale, öeldes: 'See mees on surma väärt, sest ta on prohvetlikult kuulutanud selle linna kohta, nagu te oma kõrvaga olete kuulnud.'
12. Aga Jeremija rääkis kõigile vürstidele ja kogu rahvale, öeldes: 'Issand on mind läkitanud prohvetlikult kuulutama selle koja ja selle linna kohta kõiki neid sõnu, mis te olete kuulnud.
13. Ja nüüd parandage oma eluviise ja tegusid ja kuulake Issanda, oma Jumala häält, siis Issand kahetseb õnnetust, mida ta teile on töotanud.
14. Aga mina, vaata, olen teie käes; tehke minuga, nagu teie silmis on hea ja õige!
15. Ometi teadke kindlasti, et kui te mind surmate, siis tõmbate süütu vere iseeneste ja selle linna ja ta elanike peale, sest Issand on tõesti läkitanud mind teie juurde, et ma räägiksin teie kõrvu kõik need sõnad!'
16. Siis ütlesid vürstid ja kogu rahvas preestritele ja prohvetitele: 'See mees ei ole surma väärt, sest ta on meile rääkinud Issanda, meie Jumala nimel.'
17. Ja mehed maa vanemate hulgast tõusid ning rääkisid tervele rahvakogule, öeldes:
18. 'Miika, moorastlane, kuulutas prohvetlikult Juuda kuninga Hiskija päevil ja rääkis kogu Juuda rahvale, öeldes: 'Nõnda ütleb vägede Issand: Siion küntakse põlluks, Jeruusalemm muutub varemeiks ja templimägi võsastunud künkaks.'
19. Kas Juuda kuningas Hiskija ja kogu Juuda tema sellepärast kohe surmasid? Eks ta kartnud Issandat ja leevendanud Issanda palet, nõnda et Issand kahetses õnnetust, mida ta neile oli töotanud? Ja meie peaksime valmistama oma hingedele selle suure õnnetuse!'
20. Aga oli ka keegi mees Uuriya, Semaja poeg Kirjat-Jearimist, kes Issanda nimel prohvetlikult kuulutas, ja tema kuulutas selle linna ja maa kohta kõigiti sarnaselt Jeremija sõnadega.
21. Aga kui kuningas Joojakim ja kõik ta ihukaitsjad ja kõik vürstid kuulsid tema sõnu, siis püüdis kuningas teda surmata; aga Uuriya kuulis sellest, kartis ja põgenes ning jõudis Egiptusesse.
22. Siis kuningas Joojakim läkitas Egiptusesse mehed: Elnatani, Akbori poja, ja mehi koos temaga.
23. Ja need tõid Uuriya Egiptusest tagasi ning viisid ta kuningas Joojakimi ette; ja kuningas lõi ta mõõgaga maha ning viskas ta laiba lihtrahva hauda.
24. Aga Jeremijaga oli Ahikami, Saafani poja käsi, nõnda et teda ei antud rahva kätte surmata.

1. Juuda kuninga Sidkija, Joosija poja valitsemise alguses tuli Jeremijale Issandalt see sõna; ta ütles:
2. 'Issand ütles mulle nõnda: Valmista enesele köidikud ja ikkepuud ning pane need enesele kaela!
3. Läkita siis need Edomi kuningale, Moabi kuningale, ammonlaste kuningale, Tüürose kuningale ja Siidoni kuningale käskjalgade kaudu, kes tulevad Jeruusalemma Juuda kuninga Sidkija juurde,
4. ja käsi neid öelda oma isandaile: Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Öelge oma isandaile nõnda:
5. Mina olen teinud maa, inimesed ja loomad, kes maa peal on, oma suure rammu ja väljasirutatud käsivarre abil, ja ma annan need sellele, kes minu silmis õige on.
6. Ja nüüd annan ma kõik need maad oma sulase, Paabeli kuninga Nebukadnetsari kätte, ja ma annan temale ka metsloomad teda teenima.
7. Ja kõik rahvad peavad teenima teda ja tema poega ja pojapoega, kuni tuleb temagi aeg ja paljud rahvad ja suured kuningad sunnivad tedagi teenima.
8. Ja seda rahvast ja seda kuningriiki, kes tõrgub teenimast teda, Paabeli kuningat Nebukadnetsarit, ja kes ei anna oma kaela Paabeli kuninga ikke alla, seda rahvast ma nuhtlen mõõga ja nälja ja katkuga, ütleb Issand, kuni ma teen neile tema käe läbi lõpu.
9. Teie ärge kuulake oma prohveteid ja ennustajaid ning unenägusid, samuti mitte märkide seletajaid ja nõidu, kes teile räägivad ja ütlevad: Te ei hakka teenima Paabeli kuningat!
10. Sest nemad kuulutavad teile valet, selleks et teid eemaldada teie oma maalt, et mina peaksin teid ära tõukama, mistõttu te hukkute.
11. Aga selle rahva, kes viib oma kaela Paabeli kuninga ikke alla ja teenib teda, jätan ma tema oma maale, ütleb Issand, ja ta võib seda harida ning elada sel maal.
12. Ja Juuda kuningale Sidkijale rääkisin ma kõik needsamad sõnad, öeldes: Andke oma kaelad Paabeli kuninga ikke alla ja teenige teda ja tema rahvast, siis te jääte elama!
13. Miks peaksite surema, sina ja su rahvas, mõõga, nälja ja katku läbi, nõnda nagu Issand on töötanud rahvale, kes ei taha teenida Paabeli kuningat?
14. Ja ärge kuulake nende prohvetite sõnu, kes teile räägivad ja ütlevad: 'Te ei hakka teenima Paabeli kuningat!', sest nad kuulutavad teile valet.
15. Sest mina ei ole neid läkitanud, ütleb Issand; ometi kuulutavad nad valet minu nimel, selleks et ma tõukaksin teid ära ja et te hukkuksite, teie ja need prohvetid, kes teile kuulutavad.
16. Ja preestritele ja kogu sellele rahvale ma rääkisin, öeldes: Nõnda ütleb Issand: Ärge kuulake oma prohvetite sõnu, kes teile kuulutavad, öeldes: 'Vaata, Issanda koja riistad tuuakse nüüd varsti Paabelist tagasi', sest nad kuulutavad teile valet!
17. Ärge kuulake neid, teenige Paabeli kuningat, siis te jääte elama! Miks peaks see linn saama varemeiks?
18. Kui nad siiski on prohvetid ja kui neil on Issanda sõna, siis nad palugu ometi vägede Issandat, et riistu, mis on jäänud Issanda kotta ja kuningakotta, ei viidaks Paabelisse!
19. Sest nõnda ütleb vägede Issand sammaste, vaskmere, aluste ja muude riistade kohta, mis on veel jäänud siia linna
20. ja mida Paabeli kuningas Nebukadnetsar ära ei võtnud, kui ta Jeruusalemmast viis Paabelisse vangi Juuda kuninga Jekonja, Joojakimi poja, ja kõik Juuda ja Jeruusalemma suurnikud,
21. sest nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal, riistade kohta, mis on jäänud Issanda kotta ja Juuda kuningakotta ja Jeruusalemma:
22. Need viiakse Paabelisse ja need jäävad sinna selle päevani, kui ma tunnen muret nende pärast, ütleb Issand, ja toon need ära ning panen tagasi siia paika!

1. Ja selsamal aastal, Juuda kuninga Sidkija valitsemise alguses, neljanda aasta viiendas kuus, rääkis minuga prohvet Hananja, Assuri poeg Gibeonist, Issanda kojas preestrite ja kogu rahva nähes; ta ütles:
2. 'Nõnda räägib vägede Issand, Iisraeli Jumal, kes ütleb: Mina murran Paabeli kuninga ikke!
3. Enne kui kaks aastat on möödunud, toon ma tagasi siia paika kõik Issanda koja riistad, mis Paabeli kuningas Nebukadnetsar võttis siit paigast ja viis Paabelisse.
4. Ja Juuda kuninga Jekonja, Joojakimi poja, ja kõik Juuda vangid, kes läksid Paabelisse, toon ma tagasi siia paika, ütleb Issand, sest ma murran Paabeli kuninga ikke.'
5. Aga prohvet Jeremija rääkis prohvet Hananjaga preestrite nähes ja kogu rahva nähes, kes seisid Issanda kojas.
6. Prohvet Jeremija ütles: 'Aamen! Issand tehku nõnda! Issand kinnitagu su sõnu, mis sa oled prohvetlikult kuulutanud, et ta toob Paabelist tagasi siia paika Issanda koja riistad ja kõik vangid.
7. Ent kuule ometi seda sõna, mis ma räägin sinu kuuldes ja kogu rahva kuuldes:
8. Prohvetid, kes on olnud enne mind ja enne sind muistsest peale, on prohvetlikult kuulutanud paljudele maadele ja suurtele kuningriikidele sõda, õnnetust ja katku.
9. Aga prohvet, kes kuulutab rahu, tunnistatakse alles siis prohvetiks, kelle Issand tõesti on läkitanud, kui selle prohveti sõna on täide läinud.'
10. Siis prohvet Hananja võttis ikke prohvet Jeremija kaelast ja murdis katki.
11. Ja Hananja rääkis kogu rahva nähes, öeldes: 'Nõnda ütleb Issand: Selsamal kombel murran ma Paabeli kuninga Nebukadnetsari ikke kõigi rahvaste kaelast, enne kui kaks aastat on möödunud.' Aga prohvet Jeremija läks oma teed.
12. Ja Issanda sõna tuli Jeremijale pärast seda, kui prohvet Hananja oli katki murdnud ikke prohvet Jeremija kaelast; ta ütles:
13. 'Mine ja räägi Hananjaga ning ütle: Nõnda ütleb Issand: Sa oled murdnud puuikked, aga oled teinud nende asemele raudikked!
14. Sest nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Ma olen pannud raudikke kõigi nende rahvaste kaela, et nad teeniksid Paabeli kuningat Nebukadnetsarit, ja nad peavad teda teenima! Ja ma olen andnud temale metsloomigi.'
15. Ja prohvet Jeremija ütles prohvet Hananjale: 'Kuule ometi, Hananja! Issand ei ole sind läkitanud, vaid sina oled pannud selle rahva uskuma valet.
16. Seepärast ütleb Issand nõnda: Vaata, ma läkitan sind maa pealt ära. Sel aastal sa sured, sest sa oled kuulutanud taganemist Issandast.'
17. Ja prohvet Hananja suri selsamal aastal seitsmendas kuus.

1. Ja need on selle kirja sõnad, mis prohvet Jeremija läkitas Jeruusalemmast vangide vanemaile, kes veel alles olid, ja preestritele ja prohveteile ja kogu rahvale, keda Nebukadnetsar oli Jeruusalemmast viinud vangi Paabelisse,
2. pärast seda kui kuningas Jekonja ja kuninganna, hoovkondlased, Juuda ja Jeruusalemma vürstid ning sepad ja ehitustöölised Jeruusalemmast olid läinud,
3. Elaasa, Saafani poja, ja Gemarja, Hilkiya poja, vahendusel, keda Juuda kuningas Sidkija läkitas Paabeli kuninga Nebukadnetsari juurde Paabelisse; selles oli öeldud:
4. 'Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal, kõigile vangidele, keda ma olen Jeruusalemmast lasknud viia vangi Paabelisse:
5. Ehitage kodasid ja elage neis, istutage rohuaedu ja sööge nende vilja!
6. Võtke naise ja laske sünnida poegi ja tütreid! Võtke oma poegadele naise ja pange oma tütreid mehele, et nad sünnitaksid poegi ja tütreid! Paljunege seal, ärge vähenege!
7. Ja taotlege selle linna heaolu, kuhu ma olen lasknud teid viia, ja paluge selleks Issandat; sest selle hea põli on teie hea põli!
8. Sest nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Ärge laske endid petta oma prohveteist, kes on teie keskel, ja oma ennustajaist, ja ärge võtke tõena oma unistusi, mida te unistate!
9. Sest nad kuulutavad teile minu nimel valet; mina ei ole neid läkitanud, ütleb Issand.
10. Sest Issand ütleb nõnda: Alles kui seitsekümmend Paabeli aastat saab täis, kannan ma hoolt teie eest ja teen oma hea sõna teie kohta tõeks ja toon teid tagasi siia paika.
11. Sest mina tunnen mõtteid, mis ma teie pärast mõlgutan, ütleb Issand: need on rahu, aga mitte õnnetuse mõtted, et anda teile tulevikku ja lootust.
12. Siis te hüüate mind appi ja tulete ning palute mind, ja mina kuulen teid.
13. Ja te otsite mind ja leiata minu, kui te nõuate mind kõigest oma südamest.
14. Ja ma lasen teil mind leida, ütleb Issand, ja ma pööran teie vangipõlve ning kogun teid kõigi rahvaste seast ja kõigist paigust, kuhu ma teid olen tõuganud, ütleb Issand, ja toon teid tagasi paika, kust ma lasksin teid vangi viia.
15. Ja kuna te olete öelnud: Issand on Paabelis lasknud tõusta meile prohveteid -
16. siis ütleb Issand nõnda kuninga kohta, kes istub Taaveti aujärjel, ja kogu rahva kohta, kes elab siin linnas, teie vendade kohta, kes ei ole läinud vangi koos teiega:
17. Nõnda ütleb vägede Issand: Vaata, ma läkitan nende sekka mõõga, nälja ja katku ja teen nad roiskunud viigimarjade sarnaseks, mis on nii halvad, et need ei kõlba süüa.
18. Ja ma ajan neid taga mõõga, nälja ja katkuga ja teen nad hirmutuseks kõigile kuningriikidele maa peal, sajatuseks ja jälestuseks, pilkealuseks ja teotuseks kõigi rahvaste seas, kuhu ma nad olen tõuganud,
19. sellepärast et nad ei kuulnud mu sõnu, ütleb Issand, kui ma läkitasin nende juurde oma sulaseid prohveteid, koguni korduvalt läkitasin; aga teie ei kuulnud, ütleb Issand.
20. Aga kuulge Issanda sõna, teie, kõik vangid, keda ma olen Jeruusalemmast saatnud Paabelisse!
21. Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal, Ahabi, Koolaja poja, ja Sidkija, Maaseja poja kohta, kes teile minu nimel kuulutavad valet: Vaata, ma annan nad Paabeli kuninga Nebukadnetsari kätte ja tema lööb nad maha teie silme ees.
22. Ja neist saab sajatussõna kõigile Juuda vangidele, kes on Paabelis; öeldakse: 'Issand tehku sinuga nagu Sidkija ja Ahabiga, keda Paabeli kuningas kõrvetas tulega!'
23. sellepärast et nad tegid Iisraelis jõledust ja rikkusid abielu oma ligimeste naistega ning rääkisid minu nimel valesõnu, mida mina neid ei olnud käskinud; mina tean seda ja olen tunnistaja, ütleb Issand.
24. Ja räägi nehelamlase Semajaga ning ütle:
25. Nõnda räägib vägede Issand, Iisraeli Jumal, ja ütleb: Sellepärast et sa oma nimel läkitasid kirja kogu rahvale, kes on Jeruusalemmas, ja preester Sefanjale, Maaseja pojale, ja kõigile preestritele, ja ütlesid:

26. Issand on sind pannud preestriks preester Joojada asemele, et Issanda kijas oleks järelevaatajaid iga määratseja ja kuulutaja tarvis ja et sa saaksid seesuguse panna jalapakku või kaelaraudu.
27. Aga nüüd, mis pärast sa ei ole sõidelnud Jeremijat, anatotlast, kes teile prohvetlikult kuulutab?
28. Sest ta on läkitanud meile Paabelisse sõna: See kestab kaua; ehitage kodasid ja elage neis, istutage rohuaedu ja sööge nende vilja!
29. Ja preester Sefanja luges seda kirja prohvet Jeremija kuuldes.
30. Siis tuli Jeremijale Issanda sõna; ta ütles:
31. 'Läkita ütlema kõigile vangidele: Nõnda ütleb Issand nehelamlase Semaja kohta: Sellepärast et Semaja on teile prohvetlikult kuulutanud, kuigi mina teda ei ole läkitanud, ja on teid pannud uskuma valet,
32. sellepärast ütleb Issand nõnda: Vaata, ma karistan nehelamlast Semajat ja tema sugu; temal ei ole siis enam seda, kes elaks selle rahva keskel, ega saa ta näha head, mida ma teen oma rahvale, ütleb Issand; sest ta on kuulutanud taganemist Issandast.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt; ta ütles:
2. 'Nõnda räägib Issand, Iisraeli Jumal, ja ütleb: Kirjuta kõik sõnad, mis ma sulle olen rääkinud, enesele raamatusse!
3. Sest vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma pööran oma Iisraeli ja Juuda rahva vangipõlve, ütleb Issand, ja ma toon nad tagasi maale, mille ma andsin nende vanemaile, ja nad pärivad selle.'
4. Ja need on sõnad, mis Issand rääkis Iisraeli ja Juuda kohta,
5. sest nõnda ütleb Issand: 'Me oleme kuulnud hirmukisa; on kartus, aga mitte rahu.
6. Küsige ometi ja vaadake: kas meesterahvas sünnitab? Mispärast ma näen iga meest käed puusas nagu sünnitajal naisel, ja mispärast on kõik näod muutunud kahvatuks?
7. Häda! Sest see päev on suur, sellesarnast ei ole. See on Jaakobile ahastuse aeg, aga ta päästetakse sellest.
8. Ja sel päeval, ütleb vägede Issand, ma murran ikke su kaelast ja kisun katki su köidikud; ja muulased ei pane neid enam teenima,
9. vaid nad teenivad Issandat, oma Jumalat, ja Taavetit, oma kuningat, kelle ma neile tõstan.
10. Aga sina, mu sulane Jaakob, ära karda, ütleb Issand, ja Iisrael, ära ehmu! Sest vaata, ma päästan sind kaugelt ja sinu soo nende vangipõlvemaalt. Jaakob tuleb tagasi ning elab rahu ja muretult, ilma et keegi teda hirmutaks.
11. Sest mina olen sinuga, ütleb Issand, et sind päästa. Ma teen lõpu kõigile rahvaile, kelle sekka ma sind olen pillutanud. Aga sinule ma ei tee lõppu: ma karistan sind õiglaselt, aga hoopis karistamata ma sind küll ei jäta.
12. Sest nõnda ütleb Issand: Su vigastus on ravimatu, su haav on valus.
13. Ei ole kedagi, kes kaitseks su õigust, mädapaisel ei ole paranemist, sulle ei kasva korpa.
14. Kõik su armukesed on sind unustanud, nad ei küsi su järele. Sest ma olen sind löönud, nagu lüüakse vaenlast halastamatu karistusega, sellepärast et su süü on suur, et su patte on palju.
15. Miks sa kisendad oma haava pärast, et su valu on vaigistamatu? Su suure süü, su paljude pattude pärast olen ma sulle seda teinud.
16. Ometi õgitakse ära kõik, kes sind õgivad, ja kõik, kes sind rõhuvad - viimane kui üks läheb vangi; kes sind rüüstavad, saavad rüüstatavaiks, ja kõik, kes võtavad sind saagiks, annan ma saagiks.
17. Sest ma tahan lasta kasvada sulle korba ja ravida sind sinu haavadest, ütleb Issand, sellepärast et sind on nimetatud hüljatuks: 'Siion, kellest ükski ei hooli!'
18. Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma pööran Jaakobi telkide vangipõlve ja ma halastan tema eluasemete peale; linn ehitatakse üles oma rusuhunnikule ja palee asub seal, kus see peab asuma.
19. Sealt kostab tänulaul ja rõõmsate hääl. Ma teen nad paljuks ja nad ei vähene, ma teen nad auväärseiks ja neid ei halvustata.
20. Siis on ta pojad nagu muistegi ja ta kogudus seisab kindlana mu ees. Ja ma karistan kõiki ta piinajaid.
21. Temast enesest tuleb ta aukandja ja tema keskelt ilmub ta valitseja; ma luban teda ligineda ja ta tuleb mu juurde, sest kes muidu annaks pandiks oma südame, et minule ligineda? ütleb Issand.
22. Siis te olete mu rahvas ja mina olen teie Jumal.
23. Vaata, Issanda torm, raev, puhkeb, ja keeristorm keerutab üle õelate pea.
24. Issanda viha ei pöördu enne, kui ta on teoks teinud ja korda saatnud oma tahtmise. Viimseil päevil te mõistate seda.

1. Sel ajal, ütleb Issand, olen ma kõigi Iisraeli suguvõsade Jumal ja nemad on mu rahvas.
2. Nõnda ütleb Issand: Rahvas, mõõgast pääsenud, on kõrbes leidnud armu: Iisrael läheb oma rahupaika.
3. Issand ilmutas ennast mulle kaugelt: Ma olen sind armastanud igavese armastusega, seepärast jääb mu osadus sinuga.
4. Mina ehitin sind jälle, et sa oleksid üles ehitatud, Iisraeli neitsi. Sa ehid ennast jälle trummidega ja lähed röömsatega tantsima.
5. Sa istutad jälle viinapuuaeda Samaaria mägedele; need, kes istutavad, saavad ka kasutada.
6. Sest tuleb päev, kui vahimehed hüüavad Efraimi mäestikus: 'Tõuske, mingem üles Siionisse Issanda, meie Jumala juurde!'
7. Sest nõnda ütleb Issand: Hõisake iltsedes Jaakobi pärast ja tundke röömu rahvaste peast; kuulutage, kiitke ja öelge: 'Issand, päästa oma rahvas, Iisraeli jääk!'
8. Vaata, ma toon nad põhjamaalt ja kogun nad maa viimastest äärtest; nende hulgas on ka pimedaid ja jalutuid, rasedaid ja sünnitajaid: suure hulgana tulevad nad siia tagasi.
9. Nad tulevad nuttes ja ma toon neid anudes; ma viin nad veeojade äärde tasasel teel, kus nad ei komista; sest ma olen Iisraeli isa ja Efraim on mu esmasündinu.
10. Rahvad, kuulge Issanda sõna ja kuulutage kaugetel saartel ning öelge: 'Tema, kes pillutas Iisraeli, kogub ja hoiab teda nagu karjane oma karja!'
11. Sest Issand lunastab Jaakobi ja vabastab tema selle käest, kes on temast vägevam.
12. Ja nad tulevad ning hõiskavad Siioni kõrgendikul, nad säravad röömust Issanda headuse pärast, vilja ja veini ja õli pärast, noorte lammaste, kitsede ja veiste pärast; nende hing on nagu kastetud rohuaed ja nad ei närbu enam.
13. Siis neitsid röömutsevad tantsides ning noorukid ja raugad üheskoos; ma muudan nende leina röömuks, ma trööstin ja röömustan neid pärast kurvastust.
14. Ja ma kosutan preestrite südameid rasvaga ning mu rahvas küllastub mu headusest, ütleb Issand.
15. Nõnda ütleb Issand: Raamast kuuldakse häält, halinat, kibedat nuttu: Raahel nutab oma poegi. Ta ei lase ennast trööstida oma poegade pärast, sest neid ei ole enam.
16. Nõnda ütleb Issand: Keela oma häält nutmast ja silmi pisaraid valamast, sest su teol on tasu, ütleb Issand, ja nad tulevad tagasi vaenlase maalt.
17. Sul on lootust tulevikuks, ütleb Issand, su lapsed tulevad tagasi oma maale.
18. Ma olen küll kuulnud, et Efraim haletseb iseennast: 'Sina oled mind karistanud ja ma olen saanud karistuse nagu tõrges härjavärss. Too mind tagasi, et saaksin pöörduda, sest sina oled Issand, mu Jumal!'
19. Sest pärast taganemist ma kahetsen, ja pärast mõistuseletoomist ma löön enesele vastu puusa; ma häbenen ja tunnen piinlikkust, sest ma kannan oma noorpõlve teotust.'
20. Eks ole Efraim mulle kalliks pojaks ja lemmiklapseks? Sest iga kord, kui ma räägin tema vastu, mõtlen ma ikka temale; seetõttu on mu süda tema pärast rahutu: ma tahan tõesti halastada tema peale, ütleb Issand.
21. Püstita enesele märgikivid, aseta teeviidad, pea meeles maanteed, rada, mida oled käinud! Tule tagasi, Iisraeli neitsi, tule tagasi oma linnadesse!
22. Kui kaua sa kõhkled, taganenud tütar? Sest Issand loob maal midagi uut: naine kaitseb meest.
23. Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Veel kõneldakse Juudamaal ja selle linnades, kui ma pööran nende vangipõlve, seda sõna: 'Issand õnnistagu sind, sa õigluse eluase, sa püha mägi!'
24. Seal elavad üheskoos Juuda ja kõik ta linnad, põllumehed ja rändavad karjased.
25. Sest ma kosutan väsinud hinge ja täidan iga nälginud hinge.'
26. Seepeale ma ärkasin ja vaatasin, ja mul oli olnud magus uni.
27. 'Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma külvan Iisraeli soole ja Juuda soole inimeste seemet ja loomade seemet.

28. Ja nõnda nagu ma valvasin neid, et kitkuda ja maha kiskuda, purustada, hävitada ja tuua õnnetust, nõnda ma valvan neid, et üles ehitada ja istutada, ütleb Issand.
29. Neil päevil ei öelda enam: 'Isad sõid tooreid viinamarju, aga laste hambad on hellad',
30. vaid igaüks sureb oma süü pärast: igal inimesel, kes sööb tooreid viinamarju, lähevad ta oma hambad hellaks.
31. Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma teen Iisraeli sooga ja Juuda sooga uue lepingu:
32. mitte selle lepingu sarnase, mille ma tegin nende vanematega sel päeval, kui ma võtsin nad kättpidi, et viia nad välja Egiptusemaalt - selle mu lepingu nad murdsid, kuigi ma olin nad võtnud enese omaks, ütleb Issand -,
33. vaid leping, mille ma teen Iisraeli sooga pärast neid päevi, ütleb Issand, on niisugune: ma panen nende sisse oma Seaduse ja kirjutan selle neile südamesse; siis ma olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks.
34. Siis üks ei õpeta enam teist ega vend venda, öeldes: 'Tunne Issandat!', sest nad kõik tunnevad mind, niihästi pisikesed kui suured, ütleb Issand; sest ma annan andeks nende süü ega tuleta enam meelde nende pattu.
35. Nõnda ütleb Issand, kes on pannud päikese valguseks päeval, kuu ja tähtede korrad valguseks öösel, kes liigutab merd, paneb selle lained kohama - vägede Issand on tema nimi:
36. Kui need korrad nihkuksid mu palge eest, ütleb Issand, siis lakkaks ka Iisraeli sugu alatiseks olemast rahvas mu palge ees.
37. Nõnda ütleb Issand: Kui peaks saama mõõta taevast ülal ja uurida maa aluseid all, siis hülgaksin ka mina kogu Iisraeli soo kõige selle pärast, mis nad on teinud, ütleb Issand.
38. Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil linn Issandale üles ehitatakse Hananeli tornist Nurgavärvani.
39. Ja mõõdunöör läheb veel edasi otse üle Gaarebi künka ning käändub Goa suunas.
40. Ja kogu surnukehade ja tuha org, ja kõik põllud kuni Kidroni jõeni, Hobuvärava nurgani ida suunas, on pühendatud Issandale. Iialgi enam ei kitkuta seda välja ega kista maha.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt Juuda kuninga Sidkija kümnendal aastal; see oli Nebukadnetsari kaheksateistkümnnes aasta.
2. Paabeli kuninga sõjavägi piiras siis Jeruusalemma ja prohvet Jeremijat peeti kinni vahtkonnaõues, mis oli Juuda kuningakoja juures,
3. kuhu Juuda kuningas Sidkija oli ta kinni pannud, öeldes: 'Mispärast sa kuulutad ja ütled: Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma annan selle linna Paabeli kuninga kätte ja ta vallutab selle!?'
4. Ja Juuda kuningas Sidkija ei pääse kaldealaste käest, vaid antakse kindlasti Paabeli kuninga kätte ja ta peab temaga rääkima suust suhu ja nägema teda silmast silma.
5. Sidkija viiakse tema poolt Paabelisse ja ta jääb sinna, kuni ma võtan tema oma hoolde, ütleb Issand; kui te sõdite kaldealaste vastu, ei ole teil õnne.'
6. Ja Jeremija ütles: 'Mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
7. Vaata, Hanameel, su lelle Sallumi poeg, tuleb sinu juurde ja ütleb: Osta enesele minu Anatotis olev põld, sest sul on selle ostuks lunaõigus!'
8. Ja Hanameel, mu lellepoeg, tuli Issanda sõna kohaselt mu juurde vahtkonnaõue ja ütles mulle: 'Osta ometi mu põld, mis on Anatotis Benjamini maal, sest sinul on pärimis- ja lunaõigus; osta see enesele!' Siis ma mõistsin, et see oli Issanda sõna.
9. Ja ma ostsin Hanameelilt, oma lellepojalt, Anatotis oleva põllu ning vaagisin temale seitseteist hõbeseeklit hõbedat,
10. kirjutasin üriku ja pitseerisin selle, võtsin siis tunnistajad ja vaagisin hõbedat vaekaussidega.
11. Siis ma võtsin käsu ja seaduste kohaselt pitseeritud ostukirja ja lahtise kirja
12. ning andsin ostukirja Baarukile, Mahseja poja Neerija pojale, oma lellepoja Hanameeli ja tunnistajate nähes, kes olid ostukirjale alla kirjutanud, kõigi juutide nähes, kes istusid vahtkonnaõues.
13. Ja ma käskisin Baarukit nende nähes, öeldes:
14. 'Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Võta need kirjad, see pitseeritud ostukiri ja see lahtine kiri, ja pane saviastjaisse, et need säiliksid kaua aega!
15. Sest nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Kord ostetakse siin maal jälle kodasid, põlde ja viinamägesid.'
16. Ja pärast seda, kui olin andnud ostukirja Baarukile, Neerija pojale, palusin ma Issandat, öeldes:
17. 'Oh Issand Jumal! Vaata, sina oled teinud taeva ja maa oma suure rammu ja väljasirutatud käsivarrega: ükski asi ei ole võimatu sinul,
18. kes osutad heldust tuhandeile, aga tasud vanemate süü nende laste süle pärast neid; sina oled suur, vägev Jumal, kelle nimi on vägede Issand,
19. suur nõu ja vägev teo poolest, sina, kelle silmad on lahti inimlaste kõigi teede kohal, et anda igauhele tema teede ja tegude vilja järgi,
20. sina, kes oled teinud tunnustähti ja imetegusid Egiptusemaal ning teed neid tänapäevani Iisraelis ja muude inimeste seas, ja kes oled teinud enesele nime, nõnda nagu see tänapäeval on.
21. Sina tõid ära oma Iisraeli rahva Egiptusemaalt tunnustähtede ja imetegudega, vägeva käe ja väljasirutatud käsivarrega ning suure hirmu abil
22. ja andsid neile selle maa, mille sa vandega olid töötanud anda nende vanemaile, maa, mis voolab piima ja mett.
23. Aga kui nad tulid ja võtsid selle omaks, siis nad ei võtnud kuulda su sõna ega käinud su Seaduse järgi, nad ei teinud midagi kõigest sellest, mida sa neid olid käskinud teha; seepärast lasksid sa tulla neile kogu selle õnnetuse.
24. Vaata, piiramisvallid ulatuvad linnani, et seda vallutada, ja linn antakse mõõga, nälja ja katku abil kaldealaste kätte, kes sõdivad selle vastu. Millest sa oled rääkinud, see on sündinud, ja vaata, sa ise näed seda.
25. Aga sina, Issand Jumal, ütlesid mulle ometi: Osta raha eest enesele põld ja võta tunnistajad, ehk küll linn antakse kaldealaste kätte!'

26. Ja Issanda sõna tuli Jeremijale; ta ütles:
27. 'Vaata, mina olen Issand, kõige liha Jumal! Ons mulle mõni asi võimatu?
28. Seepärast ütleb Issand nõnda: Vaata, ma annan selle linna kaldealaste kätte ja Paabeli kuninga Nebukadnetsari kätte ja tema vallutab selle.
29. Ja kaldealased, kes södivad selle linna vastu, tulevad ning süütavad selle linna tulega ja põletavad selle ja kojad, mille katustel minu pahandamiseks on suitsutatud Baalile ja on valatud joogiohvreid teistele jumalatele.
30. Sest Iisraeli lapsed ja Juuda lapsed on oma noorusest alates teinud minu silmis ainult kurja; on ju Iisraeli lapsed mind ainult pahandanud oma kätetööga, ütleb Issand.
31. Jah, see linn on mulle olnud viha ja raevu põhjuseks alates päevast, kui see ehitati, kuni tänapäevani, nõnda et ma pean selle kõrvaldama oma palge eest
32. kõigi Iisraeli laste ja Juuda laste kurjuse pärast, mida nad on teinud, et mind pahandada, nemad, nende kuningad, nende vürstid, nende preestrid ja nende prohvetid, ja Juuda mehed ja Jeruusalemma elanikud.
33. Nad on pööranud mu poole kukla, aga mitte näo; ja kuigi ma olen neid õpetanud ja õpetanud, ei ole nad kuulnud, et võtta õpetust.
34. Nad on asetanud oma jäledused kotta, millele on pandud minu nimi, ja on selle roojastanud.
35. Ja nad on ehitanud Baali ohvrikünkad, mis on Ben-Hinnomi orus, et ohverdada Moolokile oma poegi ja tütreid, mida ma neid ei ole käskinud ja mis mulle ei ole tulnud meeldegi, et nad võiksid teha niisugust jõledust, selleks et saata Juudat pattu tegema.
36. Aga nüüd, tõepoolest, ütleb Issand, Iisraeli Jumal, nõnda selle linna kohta, mille kohta te ütlete: 'See antakse Paabeli kuninga kätte mõõga, nälja ja katku abil!'
37. Vaata, ma kogun neid kõigist maadest, kuhu ma olen nad tõuganud oma vihas, raevus ja suures meelepahas, ja toon nad tagasi siia paika ning lasen neid elada turvaliselt.
38. Siis on nad mulle rahvaks ja mina olen neile Jumalaks.
39. Ja ma annan neile ühesuguse südame ja ühesuguse tee, nõnda et nad alati kardavad mind, kasuks neile ja nende lastele pärast neid.
40. Ja ma teen nendega igavese lepingu, et ma ei loobu tegemast neile head; ja ma annan neile südamesse minu kartuse, et nad ei lahkuks minust.
41. Ja ma tunnen neist rõõmu, tehes neile head, ma istutan nad ustavalt siia maale kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest.
42. Sest nõnda ütleb Issand: Nii nagu ma tõin sellele rahvale kogu selle suure õnnetuse, nõnda ma toon neile kõik selle hea, mis ma neile olen töötanud.
43. Ja põlde ostetakse veelgi sellel maal, mille kohta te ütlete: 'See on lage, inimesteta ja loomadeta, ja see antakse kaldealaste kätte!'
44. Põlde ostetakse raha eest, ostukirju kirjutatakse ja pitseeritakse ja tunnistajaid võetakse Benjamini maal, Jeruusalemma ümbruskonnas, Juuda linnades, mäestiku linnades, madalmaa linnades ja Lõunamaa linnades, sest ma pööran nende vangipõlve, ütleb Issand.'

1. Ja Issanda sõna tuli teist korda Jeremijale, kui teda veel kinni peeti vahtkonnaõues; ta ütles:
2. 'Nõnda ütleb Issand, kes teeb seda, Issand, kes valmistab ja kinnitab seda - Issand on tema nimi -:
3. Hüüa mind, siis ma vastan sulle ja ilmutan sulle suuri ja salajasi asju, mida sa ei tea!
4. Sest nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal, selle linna kodade ja Juuda kuningate kodade kohta, mis on maha kistud kaitseks piiramisseadmete ja mõõga vastu,
5. et neid kasutada võitluses kaldealastega ja et neid täita surnutega, keda ma löön maha oma vihas ja raevus, kuna ma olen peitnud oma palge selle linna eest nende kõigi kurjuse pärast:
6. Vaata, ma toon temale paranemist ja tervist, ja ma teen nad terveks ning ilmutan neile rohket rahu ja tõtt.
7. Ma pööran Juuda vangipõlve ja Iisraeli vangipõlve ja ehitan nad üles nõnda nagu muistegi.
8. Ja ma puhastan nad kogu nende süüst, millega nad on pattu teinud minu vastu; ja ma annan neile andeks kõik nende süüteod, millega nad on pattu teinud minu vastu ja millega nad on üles astunud minu vastu.
9. Ja see linn saab mulle rõõmunimeks, kiituseks ning ehteks kõigi maa rahvaste ees, kes kuulevad kõigest heast, mida ma neile teen; siis nad kardavad ja värisevad kõige selle hea ja kõige selle õnne pärast, mida ma linnale annan.
10. Nõnda ütleb Issand: Veel kuuldakse siin paigas, mille kohta te ütlete: 'See on laastatud, pole inimest ega looma', laastatud Juuda linnades ja Jeruusalemma tänavail, kus pole inimest, elanikku ega looma,
11. lustihäält ja rõõmuhäält, peigmehe häält ja pruudi häält, nende häält, kes ütlevad: 'Tänage vägede Issandat, sest Issand on hea, sest tema heldus kestab igavesti!', kes toovad tänuohvrit Issanda kotta. Sest ma pööran maa vangipõlve nõnda nagu muistegi, ütleb Issand.
12. Nõnda ütleb vägede Issand: Veel saab olema siin laastatud paigas, kus pole inimest ega looma, ja kõigil selle linnadel karjamaid karjastele lammaste ja kitsede puhkamiseks.
13. Mäestiku linnades, madalma linnades ja Lõunamaa linnades, Benjamini maal, Jeruusalemma ümbruskonnas ja Juuda linnades käib veel lambaid läbi lugeja käte alt, ütleb Issand.
14. Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma teen tõeks hea sõna, mis ma olen rääkinud Iisraeli soo ja Juuda soo kohta.
15. Neil päevil ja sel ajal lasen ma targata Taavetile õiguse võsu, ja tema teeb siis sellel maal õigust ja õiglust.
16. Neil päevil päästetakse Juuda, ja Jeruusalemm võib elada turvaliselt, ja see on nimi, millega teda nimetatakse: Issand, meie õigus.
17. Sest nõnda ütleb Issand: Ei puudu Taavetil mees, kes istub Iisraeli soo aujärjel.
18. Ja leviitpreestritel ei puudu mees mu palge ees, ohverdama põletusohvrit ja suitsutamama roaohvrit ning toimetama tapaohvrit iga päev.'
19. Ja Jeremijale tuli Issanda sõna; ta ütles:
20. 'Nõnda ütleb Issand: Kui te võite tühjaks teha minu lepingu päevaga ja minu lepingu ööga, nõnda et päev ja öö ei tule neile seatud ajal,
21. siis muutub tühjaks ka minu leping mu sulase Taavetiga, nõnda et tal enam ei ole poega, kes valitseks tema aujärjel, nõndasamuti minu leping leviitidega, preestritega, kes mind teenivad.
22. Nõnda nagu ei saa ära lugeda taeva väge ega mõõta mere liiva, nõnda rohkeks ma teen oma sulase Taaveti soo ja leviidid, kes mind teenivad.'
23. Ja Jeremijale tuli Issanda sõna; ta ütles:
24. 'Kas sa ei ole märganud, mis see rahvas räägib ja ütleb: Need mõlemad suguvõsad, kelle Issand valis, on ta hüljanud? Ja nad laimavad mu rahvast, nagu see ei olekski nende meelest enam rahvas.
25. Nõnda ütleb Issand: Kui ei oleks mu lepingut päeva ja ööga, kui ma ei oleks seadnud taeva ja maa korda,
26. siis ma hülgaksin ka Jaakobi ja oma sulase Taaveti soo ega võtaks tema soost valitsejaid Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi soole. Aga ma pööran nende vangipõlve ja halastan nende peale.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt, kui Paabeli kuningas Nebukadnetsar ja kogu ta sõjavägi, kõik maa kuningriigid, mille üle tema käsi valitses, ja kõik rahvad sõdisid Jeruusalemma ja kõigi selle linnade vastu; ta ütles:
2. 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Mine ja räägi Juuda kuninga Sidkijaga ja ütle temale: Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma annan selle linna Paabeli kuninga kätte ja tema põletab selle tulega maha.
3. Ka sina ei pääse tema käest, sest sind võetakse tõesti kinni ja antakse tema kätte; sina saad Paabeli kuningat näha silmast silma ja tema räägib sinuga suust suhu ning sa lähed Paabelisse.
4. Kummatigi kuule Issanda sõna, Sidkija, Juuda kuningas! Nõnda ütleb Issand sinu kohta: Sa ei sure mõõga läbi!
5. Sa sured rahu! Ja nõnda nagu su isade, endiste kuningate, kes enne sind on olnud, auks põletati koolnusuitsutusi, nõnda põletatakse sinugi auks, ja sõnadega 'Oh isand!' leinatakse ka sind! Sest mina ise olen öelnud selle sõna, ütleb Issand.'
6. Ja prohvet Jeremija rääkis Juuda kuningale Sidkijale kõik need sõnad Jeruusalemmas,
7. kui Paabeli kuninga sõjavägi sõdis Jeruusalemma ja kõigi järelejäänud Juuda linnade vastu, Laakise ja Aseka vastu, sest need olid Juuda linnadest, kindlustatud linnadest, järele jäänud.
8. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt pärast seda, kui kuningas Sidkija oli teinud lepingu kogu Jeruusalemmas oleva rahvaga, et kuulutada neile vabastust:
9. igaüks pidi vabastama oma sulase ja teenija, heebrealase ja heebrealanna, et keegi ei orjaks juuti, oma venda.
10. Ja kõik vürstid ja kogu rahvas, kes olid astunud lepingusse, kuulsid, et igaühel tuleb vabastada oma sulane ja teenija, et neid ei tohi enam orjastada; nad kuulasid sõna ja vabastasid need.
11. Aga hiljem nad taganesid ja võtsid tagasi sulased ja teenijad, keda nad olid vabastanud, ja sundisid neid taas sulaseiks ja teenijaiks.
12. Siis tuli Issandalt Jeremijale Issanda sõna; ta ütles:
13. 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Mina tegin teie vanematega lepingu päeval, kui ma tõin nad ära Egiptusemaalt, orjusekojast, öeldes:
14. Igal seitsmendal aastal vabastagu igaüks oma heebrealasest vend, kes enese sulle on müünud; kui ta sind on teeninud kuus aastat, siis lase ta enese juurest vabaks; aga teie vanemad ei kuulanud mind ega pööranud oma kõrva.
15. Teie olete küll äsja pöördunud ja teinud, mis minu silmis õige on, kuulutades igaüks oma ligimesele vabastust, ja olete teinud lepingu mu palge ees kajas, millele on pandud minu nimi.
16. Aga te olete jälle taganenud ja teotanud mu nime: olete võtnud tagasi igaüks oma sulase ja teenija, keda te olite vabastanud nende soovi kohaselt, ja olete neid sundinud olema teile sulaseiks ja teenijaiks.
17. Seepärast ütleb Issand nõnda: Te ei ole kuulanud mind, et oleksite kuulutanud vabastust igaüks oma vennale ja ligimesele; vaata, mina kuulutan teile vabastust, ütleb Issand, mõõga, katku ja nälja läbi ja panen teid hirmutuseks kõigile kuningriikidele maa peal.
18. Ja mehed, kes rikkusid mu lepingut, kes ei pidanud selle lepingu sõnu, mille nad tegid minu ees, ma teen vasikaks, kelle nad raiusid pooleks ja kelle tükkide vahelt nad käisid läbi -
19. Juuda vürstid ja Jeruusalemma vürstid, hoovkondlased ja preestrid ja kogu maa rahva, kes käisid läbi vasika tükkide vahelt -
20. ja ma annan nad nende vaenlaste kätte ja nende kätte, kes püüavad nende hinge; ja nende surnukehad jäävad taeva lindude ja maa loomade roaks.
21. Ka Juuda kuninga Sidkija ja tema vürstid annan ma nende vaenlaste kätte ja nende kätte, kes püüavad nende hinge, ja Paabeli kuninga sõjaväe kätte, kes teie kallalt on ära läinud.
22. Vaata, ma käsin, ütleb Issand, ja toon nad tagasi selle linna kallale; nad sõdivad selle vastu, vallutavad selle ja põletavad tulega maha; ja ma teen Juuda linnad lagedaks, kus ükski ei ela.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja päevil; ta ütles:
2. 'Mine reekablaste soo juurde, räägi nendega ja too nad Issanda kotta ühte kambrisse ning anna neile veini juua!'
3. Siis ma võtsin Jaasanja, Habassinja poja Jeremija poja, ja tema vennad ja kõik ta pojad ja kogu reekablaste soo
4. ja tõin nad Issanda kotta jumalamehe Haanani, Jigdalja poja poegade kambrisse, mis on vürstide kambri kõrval ülalpool lävehoidja Maaseja, Sallumi poja kambrit.
5. Ja ma panin reekablaste soo poegade ette veiniga täidetud peekrid ja karikad ning ütlesin neile: 'Jooge veini!'
6. Aga nad vastasid: 'Meie ei joo veini, sest Joonadab, Reekabi poeg, meie isa, on meid keelanud, öeldes: Ärge ialgi jooge veini, ei teie ega teie lapsed!'
7. Ja ärge ehitage kodasid, ärge külvake seemet ja ärge istutage viinamägesid; ärgu teil olgu neid, vaid elage telkides kogu oma eluaja, et võiksite kaua viibida maal, kus te võõraina elate!
8. Ja me oleme kuulnud oma isa Joonadabi, Reekabi poja häält kõiges, mida ta meile on keelanud: me ei joo veini kogu oma eluaja, ei me ise, ei meie naised, ei meie pojad ega meie tütreid,
9. ja me ei ehita enestele kodasid elamiseks, meil ei ole viinamäge, põldu ega seemet,
10. vaid me elame telkides ning oleme sõnakuulelikud ja teeme kõigiti nõnda, nagu Joonadab, meie isa, meid on käskinud.
11. Aga kui Paabeli kuningas Nebukadnetsar tuli selle maa vastu, siis me ütlesime: Tulge, läki Jeruusalemma kaldealaste sõjaväe ja süürlaste sõjaväe eest! Ja me asusime Jeruusalemma.'
12. Ja Jeremijale tuli Issanda sõna; ta ütles:
13. 'Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Mine ja ütle Juuda meestele ja Jeruusalemma elanikele: Kas te ei võtaks õpetust, et kuuleksite minu sõnu? ütleb Issand.
14. Joonadabi, Reekabi poja sõnu, millega ta keelas oma poegi veini joomast, peetakse, ja nad ei joo tänapäevani, sest nad kuulavad oma isa keeldu. Kuid mina olen teile rääkinud ja rääkinud, aga te ei ole mind kuulnud.
15. Ja ma olen teie juurde läkitanud kõik oma sulased prohvetid, olen läkitanud korduvalt, öeldes: Pöörduge ometi igaüks oma kurjalt teelt ja tehke heaks oma teod; ja ärge käige teiste jumalate järel neid teenides, siis te jääte maale, mille ma olen andnud teile ja teie vanemaile! Aga te ei ole pööranud oma kõrva ega ole mind kuulnud.
16. Et Joonadabi, Reekabi poja pojad on pidanud oma isa keeldu, mille ta neile andis, aga see rahvas ei ole mind kuulnud,
17. siis ütleb Issand, vägede Jumal, Iisraeli Jumal nõnda: Vaata, ma toon Juudale ja kõigile Jeruusalemma elanikele kogu selle õnnetuse, mille ma neile olen töotanud, sellepärast et nad ei kuulnud, kui ma neile rääkisin, ega vastanud, kui ma neid hüüdsin.'
18. Aga reekablaste soole ütles Jeremija: 'Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Sellepärast et te olete kuulnud oma isa Joonadabi keeldu ning olete pidanud kõiki tema käske ja olete teinud kõigiti, nagu ta teid on käskinud,
19. sellepärast ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal nõnda: Iialgi ei puudu Joonadabil, Reekabi pojalt, mees, kes seisab minu palge ees.'

1. Ja Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja neljandal aastal tuli Jeremijale sõna Issandalt, kes ütles:
2. 'Võta enesele rullraamat ja kirjuta sinna kõik need sõnad, mis ma sulle olen rääkinud Iisraeli ja Juuda ning kõigi rahvaste kohta, alates päevast, kui ma hakkasin sulle rääkima, Joosija päevist kuni tänase päevani!
3. Võib olla, et kui Juuda sugu kuuleb kõigest sellest õnnetusest, mille ma kavatsen neile saata, siis nad pöörduvad igaüks oma kurjalt teelt ja ma võin neile nende süü ja nende patu andeks anda.'
4. Siis Jeremija kutsus Baaruki, Neerija poja; ja Baaruk kirjutas rullraamatusse Jeremija suust kõik Issanda sõnad, mis ta oli temale rääkinud.
5. Ja Jeremija käskis Baarukit, öeldes: 'Mind peetakse kinni, mina ei saa minna Issanda kotta.
6. Aga mine sina ja loe paastupäeval Issanda kojast rahva kuuldes rullraamatust Issanda sõnad, mis sa oled minu suust üles kirjutanud; ja loe need ka kogu Juuda kuuldes kõigile, kes tulevad oma linnadest!
7. Vahest langeb nende alandlik palve Issanda ette ja igaüks pöördub oma kurjalt teelt; sest suur on viha ja raev, millega Issand seda rahvast on ähvardanud.'
8. Ja Baaruk, Neerija poeg, tegi kõik nõnda, nagu prohvet Jeremija teda oli käskinud, ja luges raamatust Issanda sõnad Issanda kojast.
9. Ja Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja viienda aasta üheksandas kuus kuulutati Issanda ees paast kogu Jeruusalemma rahvale ja kogu rahvale, kes Juuda linnadest oli tulnud Jeruusalemma.
10. Siis luges Baaruk raamatust Jeremija sõnad Issanda kojast, kirjutaja Gemarja, Saafani poja kambris ülemises õues, Issanda koja uue värava suus, kogu rahva kuuldes.
11. Kui Miika, Saafani poja Gemarja poeg, kuulis raamatust kõiki Issanda sõnu,
12. siis ta läks alla kuningakotta kirjutaja kambrisse, ja vaata, seal istusid kõik vürstid: kirjutaja Elisama, Delaja, Semaja poeg, Elnatan, Akbori poeg, Gemarja, Saafani poeg, Sidkija, Hananja poeg, ja kõik muud vürstid.
13. Ja Miika andis neile edasi kõik sõnad, mis ta oli kuulnud Baarukit rahva kuuldes raamatust lugevat.
14. Siis läkitasid kõik vürstid Baaruki juurde Jehudi, Netanja poja, Kuusi poja Selemja pojapoja, et ta ütleks: 'Võta kaasa rullraamat, millest sa rahva kuuldes lugesid, ja tule siia!' Ja Baaruk, Neerija poeg, võttis rullraamatu kaasa ning tuli nende juurde.
15. Ja nad ütlesid temale: 'Istu nüüd ja loe seda meie kuuldes!' Ja Baaruk luges nende kuuldes.
16. Aga kui nad olid kuulnud kõiki sõnu, siis vaatasid nad kohkunult üksteisele otsa ja ütlesid Baarukile: 'Me peame kuningale kõik need sõnad teatavaks tegema!'
17. Ja nad küsitlesid Baarukit, öeldes: 'Jutusta ometi meile, kuidas sa kõik need sõnad tema suust kirja panid?'
18. Ja Baaruk vastas neile: 'Oma suuga ütles ta mulle kõik need sõnad ette ja mina kirjutasin tindiga raamatusse.'
19. Siis ütlesid vürstid Baarukile: 'Mine peida ennast, sina ja Jeremija, ja keegi ärgu teadku, kus te olete!'
20. Ja nad läksid kuninga juurde õue, aga rullraamatu jätsid nad kirjutaja Elisama kambrisse; ja nad kandsid kõik sõnad kuninga kõrvu.
21. Siis kuningas läkitas Jehudi rullraamatut tooma ja too võttis selle kirjutaja Elisama kambrist; ja Jehudi luges kuninga kuuldes ja kõigi vürstide kuuldes, kes seisis kuninga juures.
22. Kuningas istus talvekojas - oli üheksas kuu - ja tema ees oli süüdatud sütepann.
23. Ja kui Jehudi oli lugenud kolm või neli veergu, siis lõi kuningas kirjutaja noaga rullraamatu katki ja viskas sütepannil olevasse tulle, kuni kogu rullraamat oli hävinud sütepanni tules.
24. Aga nad ei tundnud hirmu ega käristanud oma riideid lõhki, ei kuningas ega ükski tema teenritest, kes kuulsid kõiki neid sõnu.
25. Ja kuigi Elnatan, Delaja ja Gemarja kuningat tungivalt palusid rullraamatut mitte põletada, ei võtnud ta neid kuulda.

26. Ja kuningas käskis Jerahmeeli, kuningapoega, ja Serajat, Asrieli poega, ja Selemjat, Abdeeli poega, kirjutaja Baaruki ja prohvet Jeremija kinni võtta; aga Issand peitis nad ära.
27. Ja Jeremijale tuli Issanda sõna, pärast seda kui kuningas oli põletanud rullraamatu ja sõnad, mis Baaruk Jeremija suust oli kirjutanud, ja ta ütles:
28. 'Võta enesele teine rullraamat ja kirjuta sinna kõik endised sõnad, mis olid esimeseski rullraamatus, mille Juuda kuningas Joojakim põletas!
29. Ja Juuda kuninga Joojakimi kohta ütle: Nõnda ütleb Issand: Sina oled selle rullraamatu põletanud, öeldes: Mispärast sa oled sinna sedaviisi kirjutanud: Paabeli kuningas tuleb ja hävitab selle maa ning kaotab sealt inimesed ja loomad?
30. Seepärast ütleb Issand Juuda kuninga Joojakimi kohta nõnda: Ei ole temal seda järglast, kes istuks Taaveti aujärjele, ja tema surnukeha visatakse päevapalavuse ja öökülma kätte.
31. Ja ma karistan teda ja tema sugu ning ta sulaseid nende süütegude pärast; ma toon neile ning Jeruusalemma elanikele ja Juuda meestele kogu selle õnnetuse, mille ma neile töötasin ja mida nad ei võtnud kuulda.'
32. Siis Jeremija võttis teise rullraamatu ja andis selle kirjutaja Baarukile, Neerija pojale, ja tema kirjutas sinna Jeremija suust kõik selle raamatu sõnad, mille Juuda kuningas Joojakim oli tules põletanud; ja neile lisati veel palju samasuguseid sõnu.

1. Ja Konja, Joojakimi poja asemel sai kuningaks Sidkija, Joosija poeg, kelle Paabeli kuningas Nebukadnetsar pani Juudamaale kuningaks.
2. Aga ei tema ega ta sulased ega maa rahvas võtnud kuulda Issanda sõnu, mis ta rääkis prohvet Jeremija läbi.
3. Kord läkitas kuningas Sidkija Jehukali, Selemja poja, ja preester Sefanja, Maaseja poja, prohvet Jeremijale ütleva: 'Palu ometi meie eest Issandat, meie Jumalat!'
4. Jeremija käis siis alles rahva keskel siia ja sinna, sest veel ei olnud teda vangikotta pandud.
5. Aga Egiptusest oli välja tulnud vaarao sõjavägi; ja kui kaldealased, kes piirasid Jeruusalemma, kuulsid neist sõnumeid, siis nad läksid ära Jeruusalemma alt.
6. Ja prohvet Jeremijale tuli Issanda sõna; ta ütles:
7. 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Õelge nõnda Juuda kuningale, kes teid läkitas minu juurde mind küsitlema: Vaata, vaarao sõjavägi, kes tuli teile appi, läheb tagasi oma maale, Egiptusesse.
8. Ja kaldealased tulevad tagasi ning sõdivad selle linna vastu, ja nad vallutavad selle ning põletavad tulega.
9. Nõnda ütleb Issand: Ärge petke iseendid, mõeldes: Kaldealased lähevad kindlasti ära meie kallalt! Sest nad ei lähe.
10. Kuigi te lööksite kogu kaldealaste sõjaväge, kes sõdib teie vastu, ja neist jääksid järele ainult haavatud mehed, tõuseksid nad ometi püsti, igaüks oma telgis, ja põletaksid selle linna tulega maha.'
11. Aga kui kaldealaste sõjavägi oli ära läinud Jeruusalemma alt vaarao sõjaväe pärast,
12. läks Jeremija Jeruusalemmast välja, et minna Benjamini maale osa saama sealsest pärisosa jaotusest rahva keskel.
13. Aga kui ta jõudis Benjamini väravasse, siis oli seal vahtkonnaülem, Jirija nimi, Hananja poja Selemja poeg, ja too võttis prohvet Jeremija kinni, öeldes: 'Sa tahad põgeneda kaldealaste juurde!'
14. Aga Jeremija vastas: 'See on vale! Mina ei põgene kaldealaste juurde!' Kuid Jirija ei kuulnud teda, vaid võttis Jeremija kinni ja viis vürstide juurde.
15. Ja vürstid vihastusid Jeremija peale ja nad peksid teda ning panid ta vangikotta kirjutaja Joonatani majasse, sest nad olid selle teinud vangikojaks.
16. Nõnda tuli Jeremija kaevuhoonesse, võlvitud ruumi, ja Jeremija jäi sinna kauaks ajaks.
17. Aga kord läkitas kuningas Sidkija tema järele ja laskis ta enese ette tuua; ja kuningas küsis temalt salaja oma kajas ning ütles: 'Kas on Issandalt sõna?' Ja Jeremija vastas: 'On!' Ja ta ütles: 'Sind antakse Paabeli kuninga kätte!'
18. Ja Jeremija ütles kuningas Sidkijale: 'Mis pattu ma olen teinud sinu ja su sulaste ja selle rahva vastu, et te olete pannud mind vangikotta?'
19. Ja kus on teie prohvetid, kes teile kuulutasid, öeldes: Ei tule Paabeli kuningas teie ega selle maa kallale?'
20. Ja nüüd kuule ometi, mu isand kuningas! Lase ometi mu alandlik palve langeda sinu ette ja ära saada mind tagasi kirjutaja Joonatani kotta, et ma seal ei sureks!'
21. Siis kuningas Sidkija andis käsu ja Jeremijat valvati vahtkonnaõues, temale anti kakuke leiba päevas pagarite tänavast, kuni linnast lõppes kõik leib; ja Jeremija jäi vahtkonnaõue.

1. Aga Sefatja, Mattani poeg, ja Gedalja, Pashuri poeg, ja Juukal, Selemja poeg, ja Pashur, Malkija poeg, kuulsid neid sõnu, mis Jeremija rääkis kogu rahvale, öeldes:
2. 'Nõnda ütleb Issand: Kes jääb siia linna, see sureb mõõga läbi, nälja ja katku kätte; aga kes läheb välja kaldealaste juurde, see jääb elama, temale jääb alles ta hing ja ta võib elada.
3. Nõnda ütleb Issand: See linn antakse kindlasti Paabeli kuninga sõjaväe kätte ja ta vallutab selle.'
4. Siis ütlesid vürstid kuningale: 'Surmatagu ometi see mees, sest ta teeb lõdvaks nende sõjameeste käed, kes siia linna on alles jäänud, ja kogu rahva käed, rääkides neile seesuguseid sõnu; sest see mees ei otsi sellele rahvale rahu, küll aga õnnetust!'
5. Ja kuningas Sidkija vastas: 'Vaata, ta on teie käes, kuningas ei saa ju teha midagi teie vastu!'
6. Siis nad võtsid Jeremija ja viskasid ta kuningapoja Malkija kaevu, mis oli vahtkonnaõues; nad lasksid Jeremija kõitega alla, aga kaevus ei olnud vett, vaid oli muda, ja Jeremija vajus mudasse.
7. Kui etiooplane Ebed-Melek, hoovkondlane, kes viibis kuningakojas, kuulis, et nad olid Jeremija pannud kaevu - kuningas istus parajasti Benjamini väravas - ,
8. siis Ebed-Melek läks kuningakojast ja rääkis kuningaga, öeldes:
9. 'Mu isand kuningas! Need mehed on talitanud kurjasti kõiges, mis nad on teinud prohvet Jeremijale, et nad viskasid ta kaevu. Seal sureb ta nälga, sest linnas ei ole enam leiba.'
10. Siis kuningas andis etiooplasele Ebed-Melekile käsu, öeldes: 'Võta siit kolmkümmend meest enesele appi ja tõmba prohvet Jeremija kaevust üles, enne kui ta sureb!'
11. Ja Ebed-Melek võttis mehed enesele appi ning läks kuningakotta, varakambri all olevasse ruumi, võttis sealt räbalaid ja kaltse ja laskis need kõitega kaevu Jeremijale.
12. Ja etiooplane Ebed-Melek ütles Jeremijale: 'Pane nüüd need räbalad ja kaltsud enesele kaenlaaluseisse kõite alla!' Ja Jeremija tegi nõnda.
13. Siis nad tõmbasid Jeremija kõitega üles ja võtsid ta kaevust välja; ja Jeremija jäi vahtkonnaõue.
14. Ja kuningas Sidkija läkitas sõna ning laskis tuua prohvet Jeremija enese juurde, Issanda koja kolmanda sissekäigu juurde; ja kuningas ütles Jeremijale: 'Ma tahan sinult küsida ühte asja, ära salga mulle midagi!'
15. Aga Jeremija vastas Sidkijale: 'Kui ma sulle midagi avaldan, kas sa siis tõesti mind ei tapa? Aga kuigi ma sulle nõu annaksin, sa ei kuulaks mind!'
16. Siis kuningas Sidkija vandus Jeremijale salaja ja ütles: 'Nii tõesti kui elab Issand, kes meile hinge on loonud, mina ei tapa sind ega anna sind nende meeste kätte, kes püüavad su hinge.'
17. Siis Jeremija ütles Sidkijale: 'Nõnda ütleb Issand, vägede Jumal, Iisraeli Jumal: Kui sa lähed vabatahtlikult välja Paabeli kuninga vürstide juurde, siis su hing jääb elama ja seda linna ei põletata tulega ning sina ja su sugu jääte elama.
18. Aga kui sa ei lähe välja Paabeli kuninga vürstide juurde, siis antakse see linn kaldealaste kätte ja nad põletavad selle tulega ja sina ei pääse nende käest.'
19. Siis kuningas Sidkija ütles Jeremijale: 'Mina kardan neid juute, kes on põgenenud kaldealaste juurde; vahest antakse mind nende kätte ja nad teevad minuga halba nalja.'
20. Aga Jeremija ütles: 'Ei anta! Kuule ometi Issanda häält selles, mis mina sulle räägin, siis su käsi käib hästi ja su hing jääb elama!'
21. Aga kui sa tõrgud välja minemast, siis see on sõna, mille Issand mulle ilmutas:
22. Vaata, kõik naised, kes on jäänud Juuda kuningakotta, viiakse välja Paabeli kuninga vürstide juurde ja nad ütlevad: 'Sinu ustavad sõbrad on sind ahvatlenud ja on sinust jagu saanud: su jalad vajusid mudasse, aga nemad tõmbusid tagasi.'
23. Kõik su naised ja lapsed viiakse kaldealaste juurde ja sa ei pääse nende käest, vaid Paabeli kuninga käsi tabab sind ja sinu pärast põletatakse see linn tulega.'
24. Siis Sidkija ütles Jeremijale: 'Keegi ärgu saagu teada neid sõnu, muidu sa sured!'
25. Ja kui vürstid kuulevad, et ma sinuga olen rääkinud, ja nad tulevad su juurde ning ütlevad sulle: Kõnele ometi meile, mida sa rääkisid kuningale, muidu me surmame sinu, ära meile salga, ja mida kuningas sulle rääkis,

26. siis ütle neile: Ma lasksin langeda kuninga ette oma alandliku palve, et ta ei saadaks mind tagasi Joonatani kotta surema.'
27. Kõik vürstid tulidki Jeremija juurde ja küsisid temalt; aga ta vastas neile just nende sõnadega, nagu kuningas oli käskinud. Siis nad läksid vaikides ära ta juurest, ja asi jäi saladusse.
28. Ja Jeremija jäi vahtkonnaõue kuni päevani, mil Jeruusalemm vallutati.

1. Ja kui Jeruusalemm oli vallutatud - Juuda kuninga Sidkija üheksandal aastal kümnendas kuus oli Paabeli kuningas Nebukadnetsar ja kogu tema sõjavägi tulnud Jeruusalemma vastu ja oli asunud seda piirama,
2. ja oli Sidkija üheteistkümnendal aastal neljanda kuu üheksandal päeval tunginud linna sisse -,
3. siis tulid kõik Paabeli kuninga vürstid ja asusid keskmisse väravasse: Neergal Sar-Eser, Samgar-Nebo, Sar-Sekim, ülemkammerhärri, Neergal Sar-Eser, ülemmaag, ja kõik muud Paabeli kuninga vürstid.
4. Aga kui Juuda kuningas Sidkija ja kõik sõjamehed nägid neid, siis nad põgenesid ja läksid öösel linnast välja mööda kuninga rohuaia teed läbi müüridevahelise värava; ta läks välja lagendiku suunas.
5. Ent kaldealaste sõjavägi ajas neid taga ja nad said Sidkija kätte Jeeriko lagendikel; nad võtsid ta kinni ja viisid Riblasse, Hamatimaale, Paabeli kuninga Nebukadnetsari juurde, kes mõistis tema üle kohut.
6. Ja Paabeli kuningas laskis tappa Sidkija pojad Riblas tema silme ees; Paabeli kuningas tappis ka kõik Juuda suurnikud.
7. Ja ta tegi Sidkija silmad pimedaks ning aheldas ta vaskahelaisse, et viia ta Paabelisse.
8. Ja kaldealased põletasid tulega kuningakoja ja rahva kojad ning kiskusid maha Jeruusalemma müürid.
9. Ja rahva säilinud osa, kes oli linna alles jäänud, ja ülejooksikud, kes olid tema poole üle jooksnud, ja muud rahva riismed viis ihukaitsepealik Nebusaradan vangi Paabelisse.
10. Aga osa vaesemast rahvast, kellel midagi ei olnud, jättis ihukaitsepealik Nebusaradan Juudamaale ja andis neile samal ajal viinamägesid ning põlde.
11. Ja Paabeli kuningas Nebukadnetsar oli andnud ihukaitsepealikule Nebusaradanile Jeremija kohta käsu, öeldes:
12. 'Võta tema ja kanna hoolt tema eest, ära tee talle midagi kurja, vaid talita temaga nõnda, nagu ta ise sulle ütleb!'
13. Siis ihukaitsepealik Nebusaradan, ülemkammerhärri Nebusasban, ülemmaag Neergal Sar-Eser ja kõik Paabeli kuninga pealikud läkitasid talle järele -
14. nad läkitasid talle järele ja lasksid tuua Jeremija vahtkonnaõuest ning andsid tema Gedalja, Saafani poja Ahikami poja hoolde, et ta viiks tema oma kotta; nõnda jäi ta rahva keskele.
15. Ja Issanda sõna oli tulnud Jeremijale, kui teda vahtkonnaõues kinni peeti; ta oli öelnud:
16. 'Mine ja räägi etiooplase Ebed-Melekiga ning ütle: Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Vaata, ma teen tõeks oma sõnad selle linna kohta, õnnetuseks, aga mitte õnneks, ja sel päeval sünnib see sinu nähes.
17. Aga sinu ma päästan sel päeval, ütleb Issand, ja sind ei anta nende meeste kätte, keda sa kardad.
18. Sest ma päästan su tõesti, nõnda et sa ei lange mõõga läbi, vaid saad enesele osaks oma hinge, sellepärast et sa oled lootnud minu peale, ütleb Issand.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli Issandalt pärast seda, kui ihukaitsepealik Nebusaradan oli lasknud tal Raamast ära minna. Kui ihukaitsepealik laskis ta kohale tuua, oli ta käeraudadesse aheldatuna kõigi Jeruusalemma ja Juuda vangide seas, kes viidi Paabelisse.
2. Ja ihukaitsepealik võttis Jeremija ning ütles temale: 'Issand, sinu Jumal, on töötanud selle õnnetuse sellele paigale.
3. Issand on saatnud selle ja on teinud nõnda, nagu ta on rääkinud; sest te olete pattu teinud Issanda vastu ega ole kuulnud tema häält, ja nõnda on see asi teiega sündinud.
4. Ja nüüd, vaata, ma vabastan su täna raudadest, mis sul on käte ümber. Kui sulle meeldib tulla koos minuga Paabelisse, siis tule ja ma kannan su eest hoolt; aga kui sulle ei meeldi tulla koos minuga Paabelisse, siis ära tule. Vaata, kogu maa on su ees lahti: kuhu pead heaks ja õigeks minna, sinna mine!'
5. Ja kui ta ei olnud veel tagasi läinud, ütles Nebusaradan: 'Mine tagasi Gedalja, Saafani poja Ahikami poja juurde, kelle Paabeli kuningas pani Juuda linnade valitsejaks, ja jää tema juurde rahva sekka; või mine ükskõik kuhu paika sa heaks arvad minna!' Ja ihukaitsepealik andis temale teerooga ja kingituse ning saatis ta ära.
6. Ja Jeremija tuli Gedalja, Ahikami poja juurde Mispasse ning jäi tema juurde rahva sekka, kes oli jäänud maale.
7. Kui kõik sõjaväepealikud, kes olid väljal olnud, kuulsid, nemad ja nende mehed, et Paabeli kuningas oli pannud Gedalja, Ahikami poja, maavalitsejaks ja et ta oli andnud tema hoole alla need mehed ja naised ja lapsed, need maa vaesema rahva hulgast, keda ei viidud vangi Paabelisse,
8. siis tulid nad Gedalja juurde Mispasse: Ismael, Netanja poeg, Joohanan ja Joonatan, Kaareahi pojad, Seraja, Tanhumeti poeg, netofalase Eefai pojad ja Jaasanja, maakatlase poeg, nemad ja nende sõjamehed.
9. Ja Gedalja, Saafani poja Ahikami poeg, vandus neile ja nende sõjameestele, öeldes: 'Ärge kartke kaldealasi teenida; jääge maale ja teenige Paabeli kuningat, siis on teil hea põli!
10. Ja mina ise, vaata, jään Mispasse, et olla kaldealaste teenistuses, kes tulevad meie juurde; aga teie koguge veini ja suvist puuvilja ja õli ning pange oma astjaisse ja elage linnades, mis te võtate oma valdusesse!'
11. Ja kõik needki juudid, kes olid Moabis, ammonlaste hulgas, Edomis ja kõigis teistes maades, kuulsid, et Paabeli kuningas oli Juudasse osa alles jätnud, ja et ta oli pannud neile valitsejaks Gedalja, Saafani poja Ahikami poja.
12. Siis tulid kõik juudid tagasi kõigist paigust, kuhu neid oli aetud, ja tulid Juudamaale Gedalja juurde Mispasse; ja nad kogusid väga palju veini ja suvist puuvilja.
13. Aga Joohanan, Kaareahi poeg, ja kõik sõjaväepealikud, kes olid väljal olnud, tulid Gedalja juurde Mispasse
14. ja ütlesid temale: 'Kas sa ka tead, et ammonlaste kuningas Baalis on läkitanud Ismaeli, Netanja poja, sind surnuks lööma?' Aga Gedalja, Ahikami poeg, ei uskunud neid.
15. Siis Joohanan, Kaareahi poeg, rääkis salaja Gedaljaga Mispas, öeldes: 'Lase ma lähen ja löön kellegi teadmata Ismaeli, Netanja poja maha! Miks ta peaks surnuks lööma sinu, millega kogu Juuda, kes on kogunenud sinu juurde, hajutatakse ja Juuda jääk hukkub?'
16. Aga Gedalja, Ahikami poeg, vastas Joohananile, Kaareahi pojale: 'Ära tee seda asja, sest sa räägid valet Ismaeli kohta!'

1. Aga seitsmendas kuus tulid Ismael, Elisama poja Netanja poeg, kuninglikust soost ja üks kuninga pealikuid, ja kümme meest koos temaga Gedalja, Ahikami poja juurde Mispasse. Kui nad seal Mispas üheskoos leiba võtsid,
2. siis tõusid Ismael, Netanja poeg, ja need kümme meest, kes olid koos temaga, ja löid Gedaljat, Saafani poja Ahikami poega mõõgaga ning surmasid tema, kelle Paabeli kuningas oli pannud maavalitsejaks.
3. Ka kõik juudid, kes olid Gedalja juures Mispas, ja kaldealased, sõjamehed, kes juhtusid seal olema, löi Ismael maha.
4. Ja teisel päeval, kui Gedalja oli tapetud, aga keegi seda veel ei teadnud,
5. tuli Sekemist, Siilost ja Samaariast kaheksakümmend meest, habemed aetud, riided lõhki käristatud ja märgid ihusse lõigatud, käes roaohvrid ja viiruk Issanda kotta viimiseks.
6. Ja Ismael, Netanja poeg, läks Mispast neile vastu lakkamatult nuttes; ja kui ta neid kohtas, ütles ta neile: 'Tulge Gedalja, Ahikami poja juurde!'
7. Aga kui nad olid jõudnud linna keskele, siis Ismael, Netanja poeg, ja mehed, kes olid koos temaga, tapsid nad ära ja viskasid kaevu.
8. Aga nende hulgas leidis kümme meest, kes ütlesid Ismaelile: 'Ära meid surma, sest meil on peidetud varandusi väljal: nisu ja otri, õli ja mett!' Siis ta jättis need puutumata ega surmanud neid koos nende vendadega.
9. Ja kaev, kuhu Ismael viskas kõik nende meeste surnukehad, keda ta oli maha löönud, nende seas Gedalja kaaslased, oli seesama, mille kuningas Aasa oli teinud Iisraeli kuninga Baesa pärast; selle täitis Ismael, Netanja poeg, mahalöödutega.
10. Ja Ismael võttis vangi kogu rahva jäägi, kes oli Mispas, kuningatütred ja kogu rahva, kes olid jäänud Mispasse, keda ihukaitsepealik Nebusaradan oli jätnud Gedalja, Ahikami poja hoolde; Ismael, Netanja poeg, võttis need vangi ja läks teele, et minna ammonlaste juurde.
11. Aga kui Joohanan, Kaareahi poeg, ja kõik sõjaväepealikud, kes olid koos temaga, kuulsid kõigest sellest kurjast, mida Ismael, Netanja poeg, oli teinud,
12. siis võtsid nad kõik oma mehed ja läksid sõdima Ismaeli, Netanja poja vastu; ja nad leidsid tema suure vee äärest, mis on Gibeonis.
13. Aga kui kõik rahvas, kes oli Ismaeli juures, nägi Joohanani, Kaareahi poega, ja kõiki sõjaväepealikuid, kes olid koos temaga, siis nad röömustasid,
14. ja kõik rahvas, kelle Ismael Mispast oli vangi võtnud, pöördus ja läks tagasi ning tuli Joohanani, Kaareahi poja juurde.
15. Aga Ismael, Netanja poeg, pääses Joohanani eest kaheksa mehega ja läks ammonlaste juurde.
16. Ja Joohanan, Kaareahi poeg, ja kõik sõjaväepealikud, kes olid koos temaga, võtsid kogu ülejäänud rahva, kelle ta oli toonud Mispast Ismaeli, Netanja poja käest, pärast seda kui see oli maha löönud Gedalja, Ahikami poja: mehed, sõjakõlvulised mehed, naised ja lapsed ja teenrid, keda ta oli Gibeonist tagasi toonud,
17. ja läksid ning peatusid Kimhami majutuspaigas, mis on Petlemma lähedal, et siis minna ja jõuda Egiptusesse
18. kaldealaste eest, sest nad kartsid neid, kuna Ismael, Netanja poeg, oli maha löönud Gedalja, Ahikami poja, kelle Paabeli kuningas oli pannud maavalitsejaks.

1. Siis astusid ligi kõik sõjaväepealikud ja Joohanan, Kaareahi poeg, ja Jesanja, Hoosaja poeg, ja kogu rahvas pisemast suuremani,
2. ja ütlesid prohvet Jeremijale: 'Langegu nüüd meie alandlik palve sinu ette ja sina palu meie eest Issandat, oma Jumalat, kogu selle jäägi eest; sest suurest hulgast on meid pisut järele jäänud, nagu sa meid oma silmaga näed!
3. Issand, su Jumal, andku meile teada tee, mida meil tuleks käia, ja seda, mida meil tuleks teha!'
4. Ja prohvet Jeremija vastas neile: 'Küllap ma kuulen! Vaata, ma palun Issandat, teie Jumalat, nõnda nagu soovite, ja ma ilmutan teile iga sõna, mis Issand teile kostab, ega salga teie ees sõnagi!'
5. Siis nad ütlesid Jeremijale: 'Issand olgu meie vastu tõsine ja ustav tunnistaja, kui me ei tee iga sõna järgi, millega Issand, su Jumal, läkitab sind meie juurde!'
6. Olgu see hea või kuri, me kuulame Issanda, oma Jumala häält. Tema juurde me läkitame sinu, et meil võiks olla hea põli, kui me kuulame Issanda, oma Jumala häält.'
7. Kümne päeva pärast tuli Jeremijale Issanda sõna
8. ja ta kutsus Joohanani, Kaareahi poja, ja kõik sõjaväepealikud, kes olid koos temaga, ja kogu rahva pisemast suuremani
9. ning ütles neile: 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal, kelle juurde te mind läkitasite, et ma paneksin teie alandliku palve tema ette:
10. Kui te jääte siia maale, siis ma ehitan teid ega kisu maha, siis ma istutan teid ega kitku välja, sest ma kahetsen kurja, mida ma teile olen teinud.
11. Ärge kartke Paabeli kuningat, keda te nüüd kardate; ärge teda kartke, ütleb Issand, sest mina olen teiega, et teid aidata ja tema käest päästa!
12. Ja mina annan teile armu, et tema halastab teie peale ja laseb teid tulla tagasi teie oma maale.
13. Aga kui te ütlete: Me ei jää siia maale! ega võta kuulda Issanda, oma Jumala häält,
14. vaid ütlete: Ei, me läheme tõesti Egiptusesse, kus meil ei ole vaja näha sõda ega kuulda sarvehäält ja kus meil ei ole leivanälga, ja me jäämegi sinna -
15. siis kuule seepärast nüüd Issanda sõna, Juuda jääk: Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Kui te tõesti pöörate oma näod Egiptuse poole ja lähete sinna võõraina elama,
16. siis saab mõök, mida te kardate, teid kätte seal, Egiptusemaal, ja nälg, mille pärast te olete mures, tuleb teile järele sinna, Egiptusesse, ja te surete seal.
17. Ja kõik need mehed, kes pööravad oma näo Egiptuse poole, et seal võõraina elada, surevad mõõga läbi, nälga ja katku, ja ükski neist ei saa põgeneda ega pääse õnnetuse eest, mille ma neile saadan.
18. Sest nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Otsekui mu viha ja raev on valatud Jeruusalemma elanike peale, nõnda valatakse mu raev teie peale, kui te lähete Egiptusesse, ja te saate sajatuseks ja hirmutuseks, needuseks ja teotuseks, ja te ei saa enam näha seda paika.
19. Issand ütleb teile, Juuda jääk: Ärge minge Egiptusesse! Olgu teil hästi teada, et ma täna olen teid hoiatanud!
20. Sest te petsite iseendid, kui te läkitasite mind Issanda, oma Jumala juurde, öeldes: Palu meie eest Issandat, meie Jumalat; ja mida iganes Issand, meie Jumal, ütleb, seda ilmuta meile ja me teeme nõnda!
21. Aga olles teile täna ilmutanud, te siiski ei kuula Issanda, oma Jumala häält kõiges, milleks ta mind teie juurde on läkitanud.
22. Ja nüüd teadke hästi, et mõõga, nälja ja katku läbi te surete seal paigas, kuhu te tahate minna võõraina elama.'

1. Ja kui Jeremija oli lõpuni rääkinud kogu rahvale kõik Issanda, nende Jumala sõnad, millega Issand, nende Jumal, oli teda läkitanud nende juurde, kõik need sõnad,
2. siis ütlesid Asarja, Hoosaja poeg, ja Joohanani, Kaareahi poeg, ja kõik ülbed mehed - need ütlesid Jeremijale: 'Sa räägid valet! Issand, meie Jumal, ei ole sind läkitanud ütlema: Ärges minna Egiptusesse võõrainaks elama,
3. vaid Baaruk, Neerija poeg, kihutab sind meie vastu, et meid anda kaldealaste kätte, selleks et nad meid surmaksid või viiksid vangi Paabelisse!'
4. Ja Joohanani, Kaareahi poeg, ja kõik sõjaväepealikud ja kogu rahvas ei kuulnud Issanda häält, et nad jääksid Juudamaale,
5. vaid Joohanani, Kaareahi poeg, ja kõik sõjaväepealikud võtsid kõik Juuda järelejäänud, kes olid tagasi tulnud kõigi rahvaste keskel, kuhu neid oli tõugatud, et elada Juudamaal:
6. mehed ja naised ja lapsed ja kuningatütred ja kõik hinged, keda ihukaitsepealik Nebusaradan oli jätnud Gedalja, Saafani poja Ahikami poja juurde, ja prohvet Jeremija ja Baaruki, Neerija poja,
7. ja nad läksid Egiptusemaale, sest nad ei kuulnud Issanda häält; ja nad jõudsid Tahpanheesini.
8. Ja Tahpanheesis tuli Jeremijale Issanda sõna; ta ütles:
9. 'Võta oma käega suuri kive ja peida need savisse sillutises, mis on vaarao koja sissekäigu juures Tahpanheesis, Juuda meeste nähes
10. ja ütle neile: Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Vaata, ma läkitan talle järele ja võtan Paabeli kuninga Nebukadnetsari, oma sulase, ja panen tema aujärje nende kivide peale, mis ma olen peitnud, ja ta püstitab nende peale oma toreda telgi.
11. Tema tuleb ja lööb Egiptusemaad: kes surma, see surma, kes vangi, see vangi, ja kes mõõga kätte, see mõõga kätte!
12. Mina süütan tule Egiptuse jumalate templites ja tema põletab need ning viib nad ära; ta puhastab Egiptusemaad, nagu karjane puhastab oma kuube söödikuist; ja ta läheb sealt ära rahuga.
13. Ja ta lõhub Egiptuses Beet-Semesi sambad ning põletab tulega Egiptuse jumalate templid.'

1. Sõna, mis Jeremijale tuli kõigi juutide kohta, kes elasid Egiptusemaal, kes elasid Migdolis, Tahpanheesis, Noofis ja Patrosemaal; ta ütles:
2. 'Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Te olete näinud kõike seda õnnetust, mille ma lasksin tulla Jeruusalemmale ja kõigile Juuda linnadele; ja vaata, need on tänapäevani varemeis ja ükski ei ela neis
3. nende pahategude pärast, mis nad tegid minu pahandamiseks, minnes suitsutama ja teenima teisi jumalaid, keda nad ei tundnud, ei nemad, ei teie ega teie vanemad.
4. Ma läkitasin küll teie juurde kõik oma sulased prohvetid, läkitasin lakkamatult, öeldes: Ärge ometi tehke seda jõledust, mida ma vihkan!
5. Aga nemad ei kuulunud ega pööranud kõrva, et nad oleksid pöördunud oma kurjusest ega oleks suitsutanud teistele jumalatele.
6. Seepärast valati välja mu raev ja viha ja see põles Juuda linnades ja Jeruusalemma tänavail ja need muutusid neiks õudseiks varemeiks, nagu need tänapäeval on.
7. Ja nüüd ütleb Issand, vägede Jumal, Iisraeli Jumal, nõnda: Miks valmistate iseendale selle suure õnnetuse, hävitades oma mehed ja naised, lapsed ja imikud Juudast, ilma endile jääkigi järele jätmata,
8. pahandades mind oma kätetööga, suitsutades teistele jumalatele Egiptusemaal, kuhu te olete tulnud võõraina elama, hävitades endid sellega ning saades sajatuseks ja teotuseks kõigi maa rahvaste seas?
9. Kas te olete unustanud oma vanemate pahateod, Juuda kuningate pahateod, omaenese pahateod ja oma naiste pahateod, mis nad tegid Juudamaal ja Jeruusalemma tänavail?
10. Nad ei ole murdunud tänapäevani ja nad ei karda ega käi minu Seaduse ja mu määruste järgi, mis ma olen andnud teile ja teie vanemaile.
11. Seepärast ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal, nõnda: Vaata, ma pööran oma palge teie vastu õnnetuseks ja kogu Juuda hävitamiseks.
12. Ja ma võtan Juuda jäägi, kes pöörasid oma näod Egiptusemaa poole, et seal võõraina elada, ja nad kõik hukuvad; Egiptusemaal nad langevad mõõga ja nälja läbi; nad hukuvad pisemast suuremani, nad surevad mõõga ja nälja läbi ning saavad sajatuseks, hirmutuseks, needuseks ja teotuseks.
13. Ja ma karistan neid, kes elavad Egiptusemaal, nõnda nagu ma karistasin Jeruusalemma mõõga, nälja ja katkuga.
14. Ja Juuda jäägist, kes tulid Egiptusemaale võõraina elama, ei jää järele põgenikke ega pääsenuid, et pöörduda tagasi Juudamaale, kuhu nende hing igatseb minna jälle elama; sest nad ei pöördu tagasi, peale mõne päästetu.'
15. Aga kõik mehed, kes teadsid, et nende naised olid suitsutanud teistele jumalatele, ja kõik naised, kes seal seisid suure koguna, ja kõik rahvas, kes elas Egiptusemaal Patroses, kostsid Jeremijale, öeldes:
16. 'Sõna, mis sa meile oled rääkinud Issanda nimel, ei võta me sinult kuulda,
17. vaid me teeme teoks iga sõna, mis on tulnud meie eneste suust, suitsutame Taevakuningannale ja valame temale joogiohvreid, nõnda nagu me oleme teinud, meie ja meie vanemad, meie kuningad ja meie vürstid Juuda linnades ja Jeruusalemma tänavail; siis oli meil leiba külluses ja hea põli, ja me ei näinud õnnetust.
18. Aga sellest peale, kui me lakkasime suitsutamast Taevakuningannale ja valamast temale joogiohvreid, on meil olnud puudus kõigest ja me oleme hukkunud mõõga ja nälja läbi.
19. Ja kui me suitsutame Taevakuningannale ja valame temale joogiohvreid, kas me siis vastu oma meeste tahtmist valmistame temale ohvrileibu, tema kuju taolisi, ja valame temale joogiohvreid?'
20. Siis Jeremija kostis kogu rahvale, meestele ja naistele, kogu rahvale, kes temale nõnda oli vastanud, ja ütles:
21. 'Eks see olnud suits, mida te suitsutasite Juuda linnades ja Jeruusalemma tänavail, teie ja teie

vanemad, teie kuningad ja teie vürstid ja maa rahvas, mida Issand meenutas ja võttis oma südamesse,

22. nõnda et Issand enam ei talunud teie kurje tegusid, jäledusi, mis te tegite, ja nõnda sai teie maa varemeiks, hirmutuseks ja needuseks, elanikest tühjaks, nõnda nagu see tänapäeval on.

23. Sellepärast et te suitsutasite ja tegite pattu Issanda vastu ja et te ei kuulnud Issanda häält ega käinud tema Seaduse ja määruste ning tunnistuste järgi, sellepärast on teid tabanud see õnnetus, nõnda nagu see tänapäeval on.'

24. Ja Jeremija ütles kogu rahvale ja kõigile naistele: 'Kuulge Issanda sõna, kõik juudid, kes olete Egiptusemaal!

25. Nõnda räägib vägede Issand, Iisraeli Jumal, ja ütleb: Teie ja teie naised olete rääkinud oma suuga, olete viinud täide oma kätega ja olete öelnud: Me teeme teoks oma töötused, millega me oleme töötanud suitsutada Taevakuningannale ja valada temale joogiohvreid. Pidage siis kindlasti oma töotusi ja tehke oma töötused teoks!

26. Seepärast kuulge Issanda sõna, kõik juudid, kes te elate Egiptusemaal: Vaata, ma olen vandunud oma suure nime juures, ütleb Issand, et minu nime ei nimetata enam kogu Egiptusemaal mitte ühegi Juuda mehe suus, kes võiks öelda: Nii tõesti kui Issand Jumal elab!

27. Vaata, ma olen nende pärast valvel õnnetuseks, aga mitte õnneks; ja kõik Egiptusemaal olevad Juuda mehed hukuvad mõõga ja nälja läbi, kuni neile on tulnud lõpp.

28. Aga mõõga eest pääsenud pöörduvad Egiptusemaalt tagasi Juudamaale väikesearvuliselt; siis kogu Juuda jääk, kes on tulnud Egiptusemaale võõrainana elama, saab teada, kelle sõna on tõeks läinud - minu või nende.

29. Ja see olgu teile tähiseks, ütleb Issand, kui ma teid nuhtlen siin paigas selleks, et te teaksite, et mu sõnad teie kohta lähevad tõesti täide teile õnnetuseks:

30. Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma annan Egiptuse kuninga, vaarao Hofra, tema vaenlaste kätte, nende kätte, kes püüavad tema elu, nõnda nagu ma andsin Juuda kuninga Sidkija Paabeli kuninga Nebukadnetsari kätte, kes oli tema vaenlane ja ähvardas tema elu.'

Peatükk 45

1. Sõna, mis prohvet Jeremija rääkis Baarukile, Neerija pojale, kui see kirjutas raamatusse neid sõnu Jeremija suust Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja neljandal aastal; ta ütles:
2. 'Nõnda ütleb Issand, Iisraeli Jumal, sinu kohta, Baaruk:
3. Sa ütled: 'Häda mulle! Sest Issand lisab mu valule piina! Ma olen väsinud ohkamisest, ma ei leia hingamist!'
4. Ütle siis temale nõnda: Nõnda ütleb Issand: Vaata, mis ma olen ehitanud, selle ma kisun maha, ja mis ma olen istutanud, selle ma kitkun välja - ja nimelt kogu maa!
5. Ja sina nõuad enesele suuri asju! Ära nõua! Sest vaata, ma toon õnnetuse kõigile, ütleb Issand. Ometi ma jätan sulle osaks su elu kõigis paigus, kuhu sa lähed.'

1. Issanda sõna, mis tuli prohvet Jeremijale rahvaste kohta:
2. Egiptuse kohta - Egiptuse kuninga, vaarao Neko sõjaväe kohta, kes oli Frati jõe ääres Karkemises, keda Paabeli kuningas Nebukadnetsar lõi Juuda kuninga Joojakimi, Joosija poja neljandal aastal:
3. 'Seadke valmis kilp ja kaitsevari ning tulge sõtta!
4. Rakendage hobused! Ratsanikud, istuge selga! Asuge kohtadele, kiivrid peas! Haljastage piigid, riituge soomusrüüdesse!
5. Mis ma näen? Neil on hirm, nad taanduvad? Nende sangarid on löödud, nad põgenevad üha ega vaata tagasi. Hirm on igal pool - ütleb Issand.
6. Ei saa pakku kiire ega pääse vägev; põhja pool, Frati jõe ääres, nad komistavad ja langevad.
7. Kes see on, kes tõuseb nagu Niilus, kelle veed voogavad jõgedena?
8. Egiptus tõuseb nagu Niilus ja ta veed voogavad jõgedena. Ta ütleb: 'Ma tõusen, katan maa. Ma hävitan linna ja selle elanikud.'
9. Sööstke püsti, hobused, kihutage pööraselt, sõjavankrid! Minge välja, võitlejad: etiooplased ja puudid, kilbikandjad, ja luudid, vilunud ammumehed!
10. See päev on Issandal, vägede Issandal, kättemaksupäev oma vaenlastele tasumiseks. Mõök sööb, küllastub ja joobub nende verest; sest Issandal, vägede Issandal, on tapaohver põhjamaal Frati jõe ääres.
11. Mine üles Gileadi ja võta palsamit, neitsi, Egiptuse tütar! Asjata tarvitad palju ravimeid - sinul ei ole paranemist.
12. Rahvad kuulevad su häbist ja su hädakisa täidab maa; sest vägev komistab vägeva peale ja üheskoos langevad mõlemad.'
13. Sõna, mis Issand rääkis prohvet Jeremijale Paabeli kuninga Nebukadnetsari tulekust Egiptusemaad lööma:
14. 'Andke teada Egiptuses ja kuulutage Migdolis, kuulutage Noofis ja Tahpanheesis, öelge: Astu ette ja ole valmis, sest mõök õgib juba su ümber!
15. Miks põgenes Apis? Ei jäänud püsima su härg, sest Issand ajas selle ära.
16. Ta pani komistama paljusid, kes ka langesid üksteise peale ja ütlesid: 'Tõuskem ja mingem tagasi oma rahva juurde ja oma sünnimaale, kaugele hävitava mõõga eest!'
17. Hüüdke vaaraole, Egiptuse kuningale: Kiidukukk, kes laskis silmapilgu mööda!
18. Nii tõesti kui ma elan, ütleb kuningas, kelle nimi on vägede Issand - tõesti, otsekui Taabor mägede keskel ja Karmel mere ääres - tuleb tema.
19. Sea oma kraam vangiteekonnaks valmis, sina, kes sa seal elad, Egiptuse tütar! Sest Noof muutub õudseks, elaniketa varemeiks.
20. Egiptus on ilus õhvake, aga põhja poolt tuleb parm, tuleb.
21. Palgasõduridki tema keskel on otsekui nuumvasikad; sest needki pöörduvad ja põgenevad üheskoos ega pea vastu, kui neile tuleb õnnetusepäev, nende karistusaeg.
22. Tema hääl on kui vingerdava ussi sisin. Sest nad saabuvad sõjaväega ja tulevad kirvestega tema kallale otsekui puuraiujad.
23. Nad raiuvad maha tema metsa, ütleb Issand, kuigi see on läbitungimatu; sest neid on rohkem kui rohutirtse ja ükski ei suuda neid lugeda.
24. Häbisse jääb Egiptuse tütar, ta antakse põhjamaa rahva kätte.
25. Vägede Issand, Iisraeli Jumal, on öelnud: Vaata, ma karistan Noo Aamonit, ja vaaraod, Egiptust ning selle jumalaid ja kuningaid, vaaraod ja neid, kes loodavad tema peale.
26. Ja ma annan nad nende kätte, kes püüavad nende elu, Paabeli kuninga Nebukadnetsari ja tema sulaste kätte. Aga pärast seda elatakse seal nagu muistseil päevil, ütleb Issand.
27. Aga sina, mu sulane Jaakob, ära karda, ja Iisrael, ära ehmu! Sest vaata, ma päästan sind kaugelt ja sinu soo tema vangipõlvemaalt. Jaakob tuleb tagasi ning elab rahu ja muretult, ilma et keegi teda hirmutaks.
28. Sina, mu sulane Jaakob, ära karda, ütleb Issand, sest mina olen sinuga. Sest ma teen lõpu kõigile

rahvaile, kelle sekka ma olen sind pillutanud; aga sinule ma ei tee lõppu: ma karistan sind õiglaselt, aga hoopis karistamata ma sind küll ei jäta.'

Peatükk 47

1. Issanda sõna, mis tuli prohvet Jeremijale vilistite kohta, enne kui vaarao lõi Assat.
2. Nõnda ütleb Issand: 'Vaata, veed tõusevad põhja poolt ja neist saab tulvav jõgi; need ujutavad üle maa ja kõik, mis seda täidab, linna ja selle rahva. Siis inimesed kisendavad ja kõik maa elanikud uluvad.
3. Kui kostab tema täkkude kabjaplagin, tema vankrite mürin, tema rataste ragin, siis ei vaata isad oma laste järele - nii jõuetud on nende käed
4. selle päeva pärast, mis tuleb hävitama kõiki vilisteid, kaotama Tüüroselt ja Siidonilt kõiki abistajaid, kes on neile veel jäänud; sest Issand hävitab vilistid, allesjäänud Kaftoori saarelt.
5. Kiilaspäisus tabab Assat, vaikima peab Askelon! Jääk nende orus, kui kaua sa tahad löigata oma ihu?
6. Oh, Issanda mõök, kui kaua ei ole sul rahu? Mine tagasi oma tuppe, püsi paigal ja ära liigu!
7. Kuidas sa saad olla rahulik? Sest Issand on andnud temale käsu ning on määranud ta sinna Askeloni ja mereranna vastu.'

1. Moabi kohta: Nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: 'Häda Nebole, sest ta hävitatakse! Häbisse jääb, vallutatakse Kirjataim, häbisse jääb ja purustatakse pelgupaik!
2. Moabi kuulsus kaob, Hesbonis kavatsetakse kurja tema vastu: 'Mingem ja hävitagem ta rahvaste hulgast!' Ka sina, Madmen, hukkad - su kannul käib mõök!
3. Kuule! Hooronaimist kostab kisa: 'Hävitused ja suur kokkuvarisemine!'
4. 'Moab on purustatud!' kostab ta lapsukeste kisa.
5. Jah, mööda Luuhiti tõusuteed minnakse nuttes üles, jah, Hooronaimi nõlvakult kostab hädakisa hävingu pärast:
6. 'Põgenege, päästke oma elu ja olge nagu kadakas kõrbes!'
7. Sellepärast et sa loodad oma tegude ja varanduste peale, vallutatakse ka sind. Ja Kemos läheb vangi üheskoos oma preestrite ja vürstidega.
8. Hävitaja tuleb iga linna kallale ja ükski linn ei pääse; org hukkab ja tasandik rikutakse, nagu Issand on ütelnud.
9. Andke Moabile tiivad, ta lennaku ära! Ta linnad muutuvad õudseks, keegi ei ela neis.
10. Neetud olgu, kes Issanda tööd teeb loiult, ja neetud olgu, kes hoiab oma mõõga verest eemal!
11. Moab on olnud muretu oma noorusest alates ja on vaikselt seisnud oma pärmi peal; teda ei ole kallatud astjast astjasse ega ole ta pidanud minema vangi; seepärast on talle jäänud alles ta maitse ja ta lõhn ei ole muutunud.
12. Seepärast, vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma läkitan tema kallale veinilaskjad, kes teda kallutavad; need tühjendavad tema astjad ja purustavad tema kruusid.
13. Siis Moab tunneb häbi Kemose pärast, nagu Iisraeli sugu tundis häbi Peeteli pärast, kelle peale nad lootsid.
14. Kuidas te võite öelda: 'Me oleme vägevad ja vaprad sõjamehed!'
15. Moab hävitatakse ja ta linnad tõusevad üles kui suits; ta valitud noored mehed laskuvad tapetavaiks, ütleb kuningas, kelle nimi on vägede Issand.
16. Moabi hukatus ligineb ja tema õnnetus tõttab väga.
17. Tundke temale kaasa, kõik ta naabrid ja kõik, kes tunnete tema nime, öelge: 'Kuidas küll on murtud tugev kepp, see tore sau!'
18. Astu alla oma auhiilgusest ja istu janus, elanik, Diiboni tütar! Sest Moabi hävitaja tuleb su kallale, hävitama su kindlustatud linnu.
19. Seisa tee ääres ja vaata, Aroeri elanik! Küsi põgenikelt ja pääsenuilt: 'Mis on juhtunud?'
20. Moab on jäänud häbisse, sest ta on purustatud. Hüüdke ja karjuge, andke teada Arnoni ääres, et Moab on hävitatud.
21. Ja kohus tuleb tasasele maale, Holonile, Jahsale, Meefatile,
22. Diibonile, Nebole, Beet-Diblataimile,
23. Kirjataimile, Beet-Gaamulile, Beet-Meonile,
24. Kerijotile, Bosrale ja kõigile Moabimaa linnadele kaugel ja ligidal.
25. Moabi sarv raiutakse maha ja tema käsivars murtakse, ütleb Issand.
26. Jootke ta purju, sest ta on suurustanud Issanda vastu, et Moab vehiks kätega oma okse juures ja et temagi saaks naeruks!
27. Eks ole Iisrael olnud sulle naeruks? Või tabati ta varaste hulgast, et sa vangutad pead iga kord, kui sa temast räägid?
28. Jätke linnad ja elage kaljudes, Moabi elanikud, olge nagu tuvi, kes pesitseb koopasus!
29. Me oleme kuulnud Moabi kõrkusest - ta on väga ülbe, tema uhkusest, hooplemisest ja upsakusest ning tema südame suurelisusest.
30. Mina tunnen, ütleb Issand, tema jultumust ja valejutte - nad on teinud valesti.
31. Seetõttu ulun ma Moabi pärast, kisendan kogu Moabi pärast, kurdan Kiir-Heresi inimeste pärast.
32. Rohkem kui on nuttu Jaaseri pärast, nutan ma sinu pärast, Sibma viinapuu. Su lokkavad kasvud tungisid üle mere, ulatusid Jaaseri mereni. Su suvilja ja viinamarjalõikuse kallale sööstab hävitaja.

33. Rõõm ja ilutsemine võetakse viljapuuaiast ja Moabimaalt. Ma lõpetan veini surutõrrest, enam ei tallata seda rõõmuhüüetega, rõõmuhüüd ei olegi enam rõõmuhüüd.
34. Hädahüüded on Hesbonist kuni Elaaleni ja Jahaseni, nad annavad kuulda oma häält Soarist kuni Hooronaimini ja Eglat-Selisijani, sest ka Nimrimi veed muutuvad kõrbeks.
35. Ja ma lõpetan Moabist selle, ütleb Issand, kes ohverdab künkal ja suitsutab oma jumalatele.
36. Seetõttu kaebleb mu süda Moabi pärast otsekui vilepill; ja mu süda kaebleb Kiir-Heresi inimeste pärast otsekui vilepill, et nende kogutud vara on hävinud.
37. Tõesti, kõik pead on siis paljad ja kõik habemed aetud, kõigil kätel on sisselõiked ja kõigil niudeil kotiriie.
38. Kõigil Moabi katuseil ja tänavail on üldine leinakaebus, sest ma purustan Moabi otsekui kõlbmatu astja, mis kellelegi ei meeldi, ütleb Issand.
39. Kuidas ta küll on purustatud! Ulguge! Kuidas küll on Moab häbiga pööranud selja! Moab saab naeruks ja hirmutuseks kõigile oma naabritele.
40. Sest nõnda ütleb Issand: Vaata, ta lendab nagu kotkas ja laotab oma tiibu Moabi kohal.
41. Linnad vallutatakse ja kindlused saadakse kätte: sel päeval on Moabi kangelaste süda otsekui lapsevaevas oleva naise süda.
42. Ja Moab hävitatakse rahvaste seast, sest ta on suurustanud Issanda vastu.
43. Pelg, püügiauk ja püüdepael on su ees, Moabi elanik, ütleb Issand.
44. Kes siis põgeneb pelju eest, langeb püügiauku; ja kes tuleb välja püügiaugust, selle püüab püüdepael; sest ma toon temale, Moabile, nende karistusaasta, ütleb Issand.
45. Hesboni varjus seisavad põgenikud jõuetult; sest Hesbonist lähtub tuli ja Siihoni keskelt leek: see põletab Moabi oimud ja lärmajate pealae.
46. Häda sulle, Moab! Kaduma peab Kemoose rahvas, sest su pojad võetakse vangi ja su tütreid peavad olema vangis!
47. Aga viimseil päevil ma pööran Moabi vangipõlve, ütleb Issand.' Niipalju kohtust Moabi üle.

1. Ammonlaste kohta: Nõnda ütleb Issand: 'Kas Iisraelil ei ole poegi või ei ole tal pärijat? Miks Milkom on pärinud Gaadi ja ta rahvas on asunud selle linnadesse?'
2. Seepärast, vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma toon kuuldavale sõjahüüu ammonlaste Rabba vastu: see muutub hüljatud rusuhunnikuks ja selle tütarlinnad põlevad tules. Siis pärib Iisrael oma pärijad, ütleb Issand.
3. Ulu, Hesbon, sest Ai hävitatakse! Kisendage, Rabba tütreid, rõivastage end kotiriidesse! Tehke leinakaebust ja uidake müüridel, sest Milkom läheb vangi koos oma preestrite ja vürstidega!
4. Miks sa kiitled orgudest, et su org voolab üle, sa taganenud tütar, lootes oma varanduste peale: 'Kes tuleb mulle kallale?'
5. Vaata, ma toon sulle hirmu kõigilt su naabreilt, ütleb Issand, vägede Issand, ja teid pillutatakse laiali, igaüks omale poole, ja keegi ei kogu põgenikke.
6. Aga pärast seda pööran ma ammonlaste vangipõlve, ütleb Issand.'
7. Edomi kohta: Nõnda ütleb vägede Issand: 'Kas ei ole enam tarkust Teemanis? Kas on mõistlikel kadunud nõu? Kas nende tarkus on saanud tühjaks?'
8. Põgenege, pöörduge, pugege sügavale peitu, Dedani elanikud! Sest ma toon Eesavile õnnetuse, tema karistusaja.
9. Kui sulle tulevad viinamarjakorjajad, ei jäta nad järelnoppimiseks midagi järele. Kui öösel tulevad vargad, varastavad nad just nõndapalju, kui nad tahavad.
10. Jah, mina ise paljastan Eesavi, avastan tema peidupaigad ja ta ei saa ennast peita. Hävitatakse tema sugu ja ta vennad ja naabrid - ja teda ei ole enam.
11. Jäta oma vaeslapsed minu elatada ja su lesknaised lootku minu peale!
12. Sest nõnda ütleb Issand: Vaata, ka need, kelle kohus ei olekski juua seda karikat, peavad jooma, ja sina peaksid jääma karistuseta? Sina ei jää karistuseta, vaid sa pead tõesti jooma!
13. Sest ma olen vandunud iseenesele, ütleb Issand, et Bosra saab hirmutuseks, teotuseks, kõleduseks ja needuseks, ja kõik ta tütarlinnad muutuvad igavesti varemeiks.
14. Ma olen Issandalt kuulnud sõnumit, et käskjalg on läkitatud rahvaste juurde: 'Kogunege ja tulge temale kallale ning hakake sõdima!'
15. Sest vaata, ma teen su pisikeseks rahvaste keskel, põlatuks inimeste seas.
16. Sind on petnud su kardetavus, su südame ülbus, kes elad kaljulõhededes, valitsed kõrgeid künkaid. Kuigi sa pesitseksid kõrgel nagu kotkas, tooksin ma su sealt alla, ütleb Issand.
17. Ja Edom muutub jubeduseks: igaüks, kes läheb sealt mööda, kohkub ja mõnitab teda kõigi tema nuhtluste pärast.
18. Otsekui Soodoma ja Gomorra ja nende naabrite segipaiskamise järel, ütleb Issand, nõnda ei ela seal keegi ega asugi sinna inimlaps.
19. Vaata, otsekui lõvi kargab Jordani padrikust lokkavale karjamaale, nõnda ajan ma tema sealt äkitselt ära, ja selle, kes on valitud, panen ma sinna valitsejaks. Sest kes on minu sarnane? Ja kes võib mind kutsuda kohtusse? Ja kes on karjane, kes võiks seista minu vastu?
20. Seepärast kuulge Issanda nõu, mida ta on pidanud Edomi vastu, ja tema mõtteid, mida ta on mölgutanud Teemani elanike vastu: tõesti, kõige pisemgi lammas veetakse ära; tõesti, nende karjamaa jääb tühjaks nende eneste pärast.
21. Nende langemise mürinast väriseb maa, hädakisa kaja kostab Kõrkjamereni.
22. Vaata, ta tõuseb üles ja lendab nagu kotkas ja laotab oma tiibu Bosra kohal; ja sel päeval on Edomi kangelaste süda otsekui lapsevaevas oleval naisel.'
23. Damaskuse kohta: 'Häbisse jäävad Hamat ja Arpad, sest nad kuulevad halba sõnumit; nad voogavad nagu rahutu meri, mis ei jää vaikseks.
24. Damaskus muutub araks, pöördub põgenema, teda haarab hirm; teda valdab ahastus ja valu nagu sünnitajat.
25. Kuidas küll on maha jäetud see ülistatud linn, mu rõõmulinn!
26. Jah, tema turgudel langevad ta noored mehed ja sel päeval hukuvad kõik sõjamehed, ütleb

vägede Issand.

27. Ja ma süütan Damaskuse müüridesse tule, et see põletaks Ben-Hadadi paleed.'

28. Keedari ja Haasori kuningriikide kohta, mis Paabeli kuningas Nebukadnetsar vallutab: Nõnda ütleb Issand: 'Tõuske, minge kallale Keedarile ja hävitage idamaalased!

29. Nende telgid ja karjad võetakse ära, nende telgivaibad ja kõik nende riistad; neilt viiakse nende kaamelid ja neile hüütakse: 'Hirm on igal pool!'

30. Põgenege, rännake kaugele, pugege sügavale, Haasori elanikud! ütleb Issand. Sest Paabeli kuningas Nebukadnetsar on pidanud nõu teie vastu ja on mõlgutanud mõtteid.

31. Tõuske, minge kallale muretule rahvale, kes elab julgesti, ütleb Issand; tal ei ole uksi ega riive, ta elab üksinda.

32. Nende kaamelid jäävad riisutavaiks ja nende veiste hulk võitjate saagiks; ma pillutan need põetudoimulised kõigi tuulte poole ja toon neile igast küljest õnnetuse, ütleb Issand.

33. Ja Haasor jääb äakalite pesapaigaks, igavesti laastatuks. Keegi ei ela seal ega asugi sinna inimlaps.'

34. Issanda sõna, mis tuli prohvet Jeremijale Eelami kohta Juuda kuninga Sidkija valitsemise alguses; ta ütles:

35. 'Nõnda ütleb vägede Issand: Vaata, ma murran Eelami ammu, nende peamise jõu.

36. Ma toon Eelami vastu neli tuult neljast taevakaarest; ja ma hajutan nad kõigi nende tuulte kätte ega ole rahvast, kelle juurde ei tule Eelami hajutatud.

37. Ma hirmutan eelamlasi nende vaenlaste ees, nende hinge püüdjate ees ja toon neile õnnetuse - oma tulise viha, ütleb Issand; ja ma läkitan mõõga neile järele, kuni olen teinud neile lõpu.

38. Ja ma asetan oma aujärje Eelamisse ning hävitan sealt kuninga ja vürstid, ütleb Issand.

39. Aga viimseil päevil ma pööran Eelami vangipõlve, ütleb Issand.'

1. Sõna, mis Issand kõneles Paabeli kohta, kaldealaste maa kohta prohvet Jeremija läbi:
2. 'Teatage rahvaste seas ja kuulutage, tõstke lipp üles; kuulutage, ärge salake, öelge: Paabel vallutatakse, Beel jääb häbisse, Merodak lüüakse puruks! Tema pühakujud jäävad häbisse, tema ebajumalad purustatakse.
3. Sest tema kallale tuleb rahvas põhja poolt: see teeb tema maa jubedaks ja seal ei ela ükski - niihästi inimesed kui loomad põgenevad ja kaovad.
4. Neil päevil ja sel ajal, ütleb Issand, tulevad Iisraeli lapsed, nemad ja Juuda lapsed üheskoos, ja käivad üha nuttes ning otsivad Issandat, oma Jumalat.
5. Nad küsivad teed Siionisse, nende silmnäod on siiapoole: 'Tulgem ja hoidkem Issanda poole igavese lepinguga, mida ei unustata!'
6. Mu rahvas oli nagu kadunud lambad, nende karjased eksitasid neid, juhtisid kõrvale mägedes; nad rändasid mäelt mäele, nad unustasid oma tarad.
7. Kõik, kes neid leidsid, neelasid neid, ja nende vaenlased ütlesid: 'Me ei jää süüdlasteks! Sest nad on pattu teinud Issanda, õiguse eluaseme, ja Issanda, oma vanemate lootuse vastu.'
8. Põgenege Paabelist, minge välja kaldealaste maalt, olge nagu sikud karja ees!
9. Sest vaata, ma äratan ja toon Paabeli kallale hulganisti suuri rahvaid põhjamaalt, kes asuvad rünnakule tema vastu: sealtpoolt ta vallutatakse. Nende nooled on kui vilunud võitlejal - need ei tule tühjalt tagasi.
10. Ja Kaldea rüüstatakse, kõik selle rüüstajad saavad küllaldaselt, ütleb Issand.
11. Ilutsege aga, röömutsege aga, mu pärisosa rüüstajad. Jah, kepsutage nagu vasikad aasal ja hirnuge nagu täkud:
12. teie ema jääb suurde häbisse; kes teid on sünnitanud, peab häbenema! Vaata, see on paganate tulevik: kõrb, kuivanud maa ja lagendik.
13. Issanda viha tõttu ei elata seal ja see jääb hoopis tühjaks. Igaüks, kes Paabelist mööda läheb, kohkub ja vilistab kõigi ta nuhtluste pärast.
14. Rivistuge ümber Paabeli, kõik, kes vinnastate ambu! Ambuge teda, ärge säästke nooli, sest ta on pattu teinud Issanda vastu!
15. Tõstke tema ümber võidukisa: 'Ta tõstab käe, ta toed langevad, ta müürid kistakse maha.' Sest see on Issanda kättemaks. Makske temale kätte, talitage temaga, nõnda kuidas tema talitas!
16. Kaotage Paabelist külva ja lõikusajal sirbihaaraja! Hävitava mõõga eest pöördub igaüks oma rahva juurde ja igaüks põgeneb oma maale.
17. Iisrael oli eksinud lammas, lõvidest aetud. Esiti söi teda Assuri kuningas, ja nüüd viimaks näris tema luid Paabeli kuningas Nebukadnetsar.
18. Seepärast ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal, nõnda: Vaata, mina karistan Paabeli kuningat ja tema maad, nõnda nagu ma karistan Assuri kuningat.
19. Ja ma toon Iisraeli tagasi tema enese karjamaale ning ta hakkab hoidma karja Karmelil ja Baasanis, ja ta hing küllastub Efraimi mäestikust ja Gileadis.
20. Neil päevil ja sel ajal, ütleb Issand, otsitakse Iisraeli süüd, aga seda ei ole, ja Juuda patte, aga neid ei leita, sest ma annan andeks neile, keda ma alles jätan.
21. Mine 'Topelttõrkse' maa vastu ja 'Karistuse' elanike kallale! Löö maha ja hävita sootuks nende järele, ütleb Issand, ja tee kõik, nagu ma sind olen käskinud!
22. Maal on sõjahüüd ja suur häving.
23. Kuidas küll on purustatud ja katki murtud kogu maailma vasar! Kuidas küll Paabel on saanud jubeduseks rahvaste seas!
24. Mina panin sulle püüdepaela ja sind, Paabel, saadi kätte, nõnda et sa ise ei teadnudki. Sind tabati ja võeti kinni, sest sa võitlesid Issanda vastu.
25. Issand avas oma relvakambri ja tõi välja oma sajatuse relvad. Sest Issandal, vägede Issandal, on tööd kaldealaste maal.
26. Tulge kõikjalt temale kallale, avage ta aidad, kuhjake teda viljana hunnikusse ja hävitage ta

sootuks, ärgu jäägu talle midagi järele.

27. Lööge maha kõik ta härjavärsid, mingu nad tapale! Häda neile! Sest on tulnud nende päev, nende karistusaeg.

28. Kuulge! Pögenikud ja Paabelimaalt pääsenud jutustavad Siionis Issanda, meie Jumala kättemaksust, kättemaksust tema templi eest.

29. Kutsuge Paabeli kallale kütid, kõik ammuvinnastajad! Lööge leer üles tema ümber, ärgu pääsegu ükski! Tasuge temale ta tegude järgi, talitage temaga, nagu tema on talitanud teiega! Sest ta on olnud ülbe Issanda vastu, Iisraeli Püha vastu.

30. Seepärast langevad ta turgudel tema noored mehed ja sel päeval hukuvad kõik ta sõjamehed, ütleb Issand.

31. Vaata, ma olen su vastu, sina ülbe, ütleb Issand, vägede Issand, sest on tulnud su päev, aeg, mil ma sind karistan.

32. Siis komistab ülbe ja langeb ega ole, kes ta üles tõstaks; ja ma süütan tema linnades tule ning see põletab kõik ümberringi.

33. Nõnda ütleb vägede Issand: Iisraeli lastele ja Juuda lastele on ühtviisi liiga tehtud; kõik nende vangistajad peavad neid kinni, nad ei taha neid vabastada.

34. Aga nende lunastaja on vägev, vägede Issand on tema nimi. Tema seletab hästi nende riiuasja, et tuua maale rahu, aga Paabeli elanikele rahutust.

35. Mõõk kaldealaste kallale, ütleb Issand, ja Paabeli elanike kallale, tema vürstide ja tarkade kallale.

36. Mõõk ennustajate kallale, et need jääksid narrideks. Mõõk tema kangelaste kallale, et need kohkuksid.

37. Mõõk tema hobuste ja sõjavankrite kallale ja kogu segarahva kallale, kes on tema keskel, et see muutuks naisteks. Mõõk tema varanduste kallale, et need riisutaks.

38. Põud tema vete kallale, et need kuivaksid. Sest see on nikerdatud kujude maa, nad on hullud nende peletiste järele.

39. Seepärast hakkavad seal elama kurjad vaimud ja paharetid ja seal elutsevad jaanalinnud. Seda ei asustata enam iialgi, seal ei elata põlvede jooksul.

40. Otsekui Jumal paiskas segi Soodoma ja Gomorra ja nende naabrid, ütleb Issand, nõnda ei ela seal keegi ega asugi sinna inimlaps.

41. Vaata, rahvas tuleb põhja poolt: suur rahvas ja palju kuningaid hakkab liikuma maa viimastest äärttest.

42. Nad hoiavad käes ambu ja oda, nad on julmad ega tunne halastust; nende kisa on nagu mere kohin ja nad ratsutavad hobuste seljas, nad on varustatud nagu mehed tapluseks sinu vastu, Paabeli tütar.

43. Kui Paabeli kuningas kuuleb neist sõnumit, siis lõtvuvad ta käed; teda valdab ahastus nagu sünnitajat valu.

44. Vaata, otsekui lövi kargab Jordani padrikust lokkavale karjamaale, nõnda äkitselt ajan ma nad sealt ära, ja selle, kes on valitud, panen ma sinna valitsejaks. Sest kes on minu sarnane? Kes võib mind kutsuda kohtusse? Ja kes on karjane, kes võiks seista minu vastu?

45. Seepärast kuulge Issanda nõu, mida ta on pidanud Paabeli vastu, ja tema mõtteid, mida ta on mõlgutanud kaldealaste maa vastu: tõesti, kõige pisemgi lammas veetakse ära; tõesti, nende karjamaa jääb tühjaks nende eneste pärast.

46. Hüüdest: 'Paabel on vallutatud!' väriseb maa ja rahvaste seas kuuldakse hädakisa.'

1. Nõnda ütleb Issand: 'Vaata, ma äratan Paabeli kallale, 'mu vastase südame' elanike kallale hävitava tuule.
2. Ja ma läkitan Paabeli kallale võõraid, kes tuulavad teda ja laastavad tema maad, kui nad õnnetusepäeval on igalt poolt tema kallal.
3. Ammukütt vinnastagu oma amb ammuküti vastu ja selle vastu, kes suurustab oma soomusrüüs. Ärge säästke tema noori mehi, hävitage sootuks kogu ta vägi,
4. et mahalöödud langeksid kaldealaste maal ja läbipistetud tema tänavail.
5. Sest Iisrael ja Juuda ei jää oma Jumala, vägede Issanda leskedeks, vaid kaldealaste maa on täis süüd Iisraeli Püha vastu.
6. Põgenege Paabelist ja igaüks päästku oma hing, et teie ei hukkuks tema süü pärast! Sest see on Issanda kättemaksuaeg, kes tasub temale, mis ta on teinud.
7. Paabel oli kuldkarikas Issanda käes, mis tegi joobnuks kogu maailma; rahvad jõid tema veini, seetõttu rahvad hullusid.
8. Äkitselt langeb Paabel ja purustatakse. Ulguge tema pärast! Võtke palsamit tema haavade jaoks, vahest ta saab terveks!
9. Me tahtsime Paabelit ravida, aga ta ei paranenud. Jätkem ta maha ja mingem igaüks oma maale, sest kohus tema üle ulatub taevani ja tõuseb pilvedeni.
10. Issand on toonud esile meie õigused; tulgem ja jutustagem Siionis Issanda, oma Jumala teost.
11. Teritage nooli, haarake kilbid! Issand on äratanud Meedia kuningate vaimu, sest tema kavatsuseks Paabeli kohta on selle hävitamine. Sest see on Issanda kättemaks, kättemaks tema templi eest.
12. Tõstke lipp Paabeli müüride vastu, tugevdage valvet, seadke vahimehi, paigutage varitsejaid! Sest nagu Issand on kavatsenud, nõnda tema teebki teoks, mis ta Paabeli elanike kohta on ütelnud.
13. Sina, kes sa elad suurte vete ääres, varandustest rikas, on tulnud sinu lõpp, küünar, kust sind katki lõigatakse.
14. Vägede Issand on vandunud iseenele: tõesti, ma täidan sind inimestega otsekui rohutirtsudega, ja nad tõstavad sinu vastu sõjakisa.
15. Tema on oma rammuga teinud maa, tarkusega rajanud maailma ja mõistusega laotanud taeva.
16. Kui tema teeb häält, siis on taevas vee kohin ja ta tõstab pilved maa äärest; tema teeb vihmale välgud ja toob tuule välja selle aitadest.
17. Inimesed on kõik rumalad, mõistusest ilma. Iga kullassepp jääb häbisse jumalakuju pärast, sest tema valatud kujud on pettus ja neis pole vaimu.
18. Need on tühised, naeruväärt töö: oma katsumisajal nad hukuvad.
19. Nende sarnane ei ole see, kes on Jaakobi osa, sest tema on kõige looja ja ta pärisosa kepp. Vägede Issand on tema nimi.
20. Sina, Paabel, olid mulle vasaraks, relvaks, sinuga purustasin ma rahvaid ja sinuga hävitasin ma kuningriike.
21. Sinuga purustasin ma hobuse ja ratsaniku, sinuga purustasin ma vankri ja sõitja.
22. Sinuga purustasin ma mehe ja naise, sinuga purustasin ma vana ja noore, sinuga purustasin ma noormehe ja neitsi.
23. Sinuga purustasin ma karjase ja karja, sinuga purustasin ma põllumehe ja härjapaari, sinuga purustasin ma maavanemad ja asevalitsejad.
24. Aga nüüd tasun ma Paabelile ja kõigile Kaldea elanikele teie nähes kõik nende kurja, mis nad tegid Siionile, ütleb Issand.
25. Vaata, ma olen su vastu, sa hävitusemägi, ütleb Issand, kes hävitasid kogu maa. Ma sirutan oma käe su vastu ja veeretan sind kaljudelt alla ning teen sind põlenud mäeks.
26. Ja sinust ei võeta nurgakivi ega kivi alusmüüri jaoks, vaid sa jääd igavesti hävitatuks, ütleb Issand.
27. Tõstke maal lipp, puhuge sarve rahvaste seas, pühitsege rahvad tema vastu, kutsuge tema vastu

Ararati, Minni ja Askenase kuningriigid, pange tema vastu värbamispealik, tooge üles hobuseid otsekui karuseid rohutirtsuvastseid!

28. Pühitsege ta vastu rahvad, Meedia kuningad, nende maavanemad ja kõik asevalitsejad ning kogu nende valitsusealune maa!

29. Siis väriseb maa ja viskleb valudes, sest täituvad kavatsused, mis Issandal on Paabeli vastu, et teha Paabeli maa lagedaks, kus ükski ei ela.

30. Paabeli kangelased lakkavad sõdimast, nad istuvad kindlustes, nende jõud hääbub, nad muutuvad naisteks; tema hooned põletatakse, tema riivid murtakse.

31. Jooksja jookseb jooksjale ja sõnumiviija sõnumiviijale vastu, kuulutama Paabeli kuningale, et tema linn on igast küljest vallutatud,

32. et koolmed on võetud, pilliroopaadid tules põletatud ja sõjamehed kabuhirmus.

33. Sest nõnda ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal: Paabeli tütar on nagu rehepaik selle kõvakstampimise ajal: veel pisut, siis tuleb temale lõikusaeg.

34. 'Nebukadnetsar, Paabeli kuningas, on mind neelanud, kimbutanud, kõrvale pannud nagu tühja astja; ta on mind neelanud nagu lohe, on täitnud oma kõhu minu maiuspaladega, ta on mind ära ajanud.

35. Vägivald, mida olen kannatanud, ja mu kokkuvarisemine tulgu Paabeli peale!' ütleb Siioni elanik. 'Ja mu veri Kaldea elanike peale!' ütleb Jeruusalemm.

36. Seepärast ütleb Issand nõnda: Vaata, mina ajan sinu riiuasja ja tasun, mis sul on tasuda; mina lasen taheneda tema mere ja kuivatan tema allika.

37. Paabel muutub kihvikuks, õakalite asupaigaks, jubeduseks ja parastamise põhjuseks, kus ükski ei ela.

38. Nad mõirgavad küll üheskoos nagu lõvid ja urisevad nagu lõvikutsikad.

39. Kui nad on elevil, siis ma teen neile joomingu ja lasen nad purju jääda, et nad hõiskaksid ja uinuksid igavesse unne ega ärkaks, ütleb Issand.

40. Mina viin nad tappa nagu talled, nagu jäärad koos sikkudega.

41. Kuidas küll vallutatakse Seesak, ja võetakse see, kes on kuulus kogu maal. Kuidas küll Paabel saab jubeduseks rahvaste seas!

42. Meri tõuseb üle Paabeli, ta kaetakse selle kohisevate lainetega.

43. Tema linnad muutuvad õudseks, maa põuaseks ja lagedaks, maaks, kus ükski ei ela ja millest inimlaps läbi ei lähe.

44. Ma karistan Beeli Paabelis ja kisun ta suust, mis ta on neelanud; rahvad ei voola enam tema juurde, Paabeli müürgi variseb maha.

45. Minge ära selle keskelt, minu rahvas, ja päästke igaüks oma elu Issanda tulise viha eest!

46. Ärgu ainult teie süda mingu araks ja ärge kartke kuulujutte, mis maal kostavad, kui ühel aastal tuleb üks kuulujutt ja järgmisel aastal teine, kui maal on vägivald ja valitseja on valitseja vastu!

47. Sest vaata, päevad tulevad, mil ma karistan Paabeli nikerdatud kujusid; ja kogu tema maa jääb häbisse ning kõik langevad surnult maha sel maal.

48. Siis rõõmustavad Paabeli pärast taevad ja maa ja kõik, mis neis on, kui põhja poolt tulevad tema kallale hävitajad, ütleb Issand.

49. Paabelgi langeb Iisraeli mahalöödute pärast, nagu Paabeli pärast langesid mahalöödud kogu maal.

50. Teie, mõõga eest pääsenud, minge, ärge jääge seisma! Mõelge kaugel Issandale ja teile meenugu Jeruusalemm!

51. 'Me häbeneme, kui kuuleme laimu; häbi katab meie palet, kui muulased tulevad Issanda koja pühaduste kallale.'

52. Seepärast, vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma karistan tema nikerdatud kujusid ja kogu ta maal oigavad haavatud.

53. Kuigi Paabel peaks tõusma taevani ja kuigi ta kindlustaks oma võimsa kõrgendiku, kummatigi tulevad minult tema kallale hävitajad, ütleb Issand.

54. Kuula! Hädakisa Paabelist ja suurest hävingust kaldealaste maal!

55. Sest Issand hävitab Paabeli ja lõpetab sealt suure lärmi, kuigi ta lained kohisevad nagu suured veed ja kostab ta hüüete kära.
56. Sest tema kallale, Paabeli kallale, tuleb hävitaja ja tema kangelased võetakse vangid, nende ammud murtakse katki; sest kättemaksu Jumal, Issand, maksab kindlasti kätte.
57. Ja ma teen joobnuks tema vürstid ja targad, maavanemad, asevalitsejad ja kangelased, et nad uinuksid igavesse unne ega ärkaks enam, ütleb kuningas, kelle nimi on vägede Issand.
58. Nõnda ütleb vägede Issand: Laiad Paabeli müürid kistakse maani maha, ja tema kõrged väravad põletatakse tules. Rahvad vaevavad endid ilmaaegu ja rahvahõimud väsitavad endid tule tarvis.'
59. Ülesanne, mille prohvet Jeremija andis Serajale, Mahseja poja Neerija pojale, kui see läks koos Juuda kuninga Sidkijaga Paabelisse selle valitsemise neljandal aastal; Seraja oli majutuspealik.
60. Jeremija oli kirjutanud ühte raamatusse kogu selle õnnetuse, mis Paabelile oli tulemas, kõik need sõnad, mis Paabeli kohta on kirjutatud.
61. Ja Jeremija ütles Serajale: 'Kui sa jõuad Paabelisse, siis vaata, et sa loed kõik need sõnad
62. ja ütled: Issand, sina oled rääkinud selle paiga kohta, et sa hävitad selle, nõnda et siin ei ela ükski, ei inimene ega loom, vaid et see jääb igavesti laastatuks!
63. Ja kui sa selle raamatu oled lõpuni lugenud, siis seo selle külge kivi ja viska see keset Frati jõge
64. ning ütle: Nõnda vajub Paabel ega tõuse enam õnnetuse pärast, mille ma temale toon: nad peavad väsima!' Siiani on Jeremija sõnad.

1. Sidkija oli kuningaks saades kaksikümmend üks aastat vana ja ta valitses Jeruusalemmas üksteist aastat; ta ema nimi oli Hamutal, Jeremija tütar Libnast.
2. Ta tegi kurja Issanda silmis, just nagu Joojakim oli teinud.
3. Jah, mis sündis Jeruusalemmas ja Juudas, põhjustas Issanda viha, kuni ta heitis need ära oma palge eest.
4. Sidkija hakkas mässama Paabeli kuninga vastu. Ja tema valitsemise üheksandal aastal, kümnenda kuu kümnendal päeval, tuli Paabeli kuningas Nebukadnetsar, tema ja kogu ta sõjavägi Jeruusalemma vastu ja löi leeri üles selle alla; ja nad ehtasid selle ümber piiramiseseadmed.
5. Ja linna piirati kuni kuningas Sidkija üheteistkümnenda aastani.
6. Neljanda kuu üheksandal päeval võttis nälg linnas võimust ja maa rahval ei olnud leiba.
7. Siis murdi linna sisse; aga kõik sõjamehed põgenesid ja läksid öösel linnast välja läbi kuninga rohuaia juures oleva müüridevahelise värava, kuigi kaldealased olid ümber linna; ja nad läksid lagendiku poole.
8. Aga kaldealaste sõjavägi ajas kuningat taga ja nad said Sidkija kätte Jeeriko lagendikel, kui kõik ta sõjavägi tema juurest oli laiali läinud.
9. Ja nad võtsid kuninga kinni ning viisid ta Paabeli kuninga juurde Riblasse Hamatimaale, ja too mõistis kohut tema üle.
10. Ja Paabeli kuningas tappis Sidkija pojad tema silme ees, samuti tappis ta Riblas ka kõik Juuda vürstid.
11. Aga Sidkija silmad tehti pimedaks ja ta aheldati vaskahelaisse; siis Paabeli kuningas viis ta Paabelisse ja pani vangikotta kuni ta surmapäevani.
12. Ja viienda kuu kümnendal päeval, see on kuningas Nebukadnetsari, Paabeli kuninga üheksateistkümnendal aastal, tuli Nebusaradan, ihukaitsepealik, kes oli Paabeli kuninga teenistuses, Jeruusalemma.
13. Ja tema põletas ära Issanda koja ja kuningakoja ning kõik Jeruusalemma kojad; nimelt kõik suurnike kojad põletas ta tulega.
14. Ja kogu kaldealaste sõjavägi, kes oli koos ihukaitsepealikuga, kiskus maha kõik Jeruusalemma müürid ümberringi.
15. Ja osa vaesemast rahvast ning rahva jäägi, kes olid jäänud linna, ja ülejooksikud, kes Paabeli kuninga poole olid üle jooksnud, ja käsitöölised jäägi viis ihukaitsepealik Nebusaradan vangi.
16. Aga Nebusaradan, ihukaitsepealik, jättis maa vaesemast rahvast alles viinamägede harijaid ja teopäevade tegijaid.
17. Vasksambad, mis kuulusid Issanda koja juurde, ja alused ning vaskmere, mis olid Issanda kofas, kaldealased purustasid ja viisid kogu nende vase Paabelisse.
18. Potid, labidad, tahikäärid, piserdusnõud, kausid ja kõik vaskriistad, millega peeti teenistust, võtsid nad ära.
19. Samuti võttis ihukaitsepealik ära liuad, sütepannid, piserdusnõud, potid, lambijalad, kausid ja peekrid, mis olid puhtast kullast ja puhtast hõbedast.
20. Mõlema samba, vaskmere ja kaheteistkümneme vaskhärja, mis olid aluste all, mis kuningas Saalomon oli teinud Issanda koja jaoks - kõigi nende asjade vask oli vaagimatu.
21. Mis puutub sammastesse, siis oli ühe samba kõrgus kaheksateist küünart, ja selle ümber ulatas kaheteistküünrane möödunõör; selle paksus oli neli sõrme, see oli seest õõnes.
22. Nupp selle peal oli vasest ja nupu kõrgus oli viis küünart; võrestik ja granaatõunad ümber nupu olid kõik vasest; ja samasugune oli teine sammastõuntega.
23. Granaatõunu oli väljaspool üheksakümmend kuus; kõiki granaatõunu võrestikul ümberringi oli sada.
24. Ja ihukaitsepealik võttis Seraja, ülempreestri, ja Sefanja, temast järgmise preestri, ja kolm lävehoidjat,
25. ja võttis linnast ühe hoovkondlase, kes oli olnud sõjameeste käsutaja, ja seitse meest kuninga

lähikonnast, kes leiti linnast, ja väepealiku kirjutaja, kes värbas maa rahvast sõjaväkke, ja kuuskümmend meest maa rahva hulgast, kes leiti linnast,

26. - need võttis Nebusaradan, ihukaitsepealik, ja viis Paabeli kuninga juurde Riblasse.

27. Ja Paabeli kuningas lõi need maha ning surmas need Riblas Hamatimaal. Nõnda viidi Juuda vangi omaenese maalt.

28. See on rahva arv, kelle Nebukadnetsar vangi viis: seitsmendal aastal kolm tuhat kaksikümmend kolm juuti;

29. kaheksateistkümnendal Nebukadnetsari aastal kaheksasada kolmkümmend kaks hinge Jeruusalemmast;

30. kahekümne kolmandal Nebukadnetsari aastal viis Nebusaradan, ihukaitsepealik, juute vangi seitsesada nelikümmend viis hinge; kõiki hingi oli neli tuhat kuussada.

31. Aga kolmekümne seitsmendal aastal pärast Juuda kuninga Joojakini vangiviimist, kaheteistkümnenda kuu kahekümne viiendal päeval, tõstis Paabeli kuningas Evil-Merodak, sel aastal kui ta sai kuningaks, Juuda kuninga Joojakini pea üles ja tõi tema vangikojast välja.

32. Ja ta kõneles temaga lahkesti ning andis temale istme ülemale nende kuningate istmeist, kes olid tema juures Paabelis.

33. Ja Joojakin vahetas oma vangiriided ning sõi alaliselt tema juures leiba kogu oma eluaja.

34. Ja ta sai Paabeli kuningalt ülalpidamise, kindla ülalpidamise, mida ta vajab iga päev, niikaua kui ta elas.

Nutulaulud

Peatükk 1

1. Kuidas küll istub üksinda see kord nii rahvarohke linn! Kes rahvaste seas oli suur, on saanud lesknaise sarnaseks. Vürstitar maakondade hulgas peab tegema orjatööd.
2. Ta nutab öösel kibedasti, pisarad voolavad tal üle näo. Pole tal trööstijat ühestki armastajast: kõik ta sõbrad on teda petnud, on saanud ta vaenlasteks.
3. Juuda on sattunud viletsusse ja ränka orjusesse, ta elab paganate seas ega leia hingamist. Kõik jälitajad saavad ta kätte keset kitsikusi.
4. Siioni teed leinavad, et pole pühiks tulijaid. Kõik ta väravad on tühjad, ta preestrid ohkavad. Tema neitsid on kurvad ja tal enesel on kibe käes.
5. Tema rõhujad on saanud võimu, tema vaenlastel käib käsi hästi. Sest Issand on toonud talle häda tema paljude üleastumiste pärast. Tema lastel on tulnud minna vangidena vaenlase ees.
6. Siioni tütrelt on kõik ta toredus läinud. Tema vürstid on nagu hirved, kes ei leia karjamaad; nad astuvad jõuetult tagaajaja ees.
7. Jeruusalemm mõtleb oma viletsuse ja kodutuse päevil kõigile kallistele asjadele, mis tal muistsest ajast on olnud. Et ta rahvas langes vaenlase kätte ja tal ei olnud aitajat, siis näevad vaenlased seda ja naeravad tema lõppu.
8. Jeruusalemm on raskesti patustanud, seepärast on ta saanud jäleduseks. Kõik, kes teda austasid, põlastavad teda, sest nad on näinud ta alastiolekut. Ka tema ise ohkab ja tõmbub pelgu.
9. Tema roojus on ta hõlmadel. Ta ei mõelnud oma lõpule ja on langenud hämmastaval viisil: tal pole trööstijat. Vaata, Issand, mu viletsust, sest vaenlane suurustab!
10. Vaenlane sirutab käe kõigi ta kalliste asjade järele; sest ta sai näha, et ta pühamusse tulid paganad, need, keda sa olid keelanud, et nad ei tuleks su kogudusse.
11. Kogu ta rahvas ohkab ja otsib leiba: nad annavad oma aarded toidu eest, et pidada hinge sees. Vaata, Issand, ja näe, kui põlatud ma olen!
12. Kas see teile ei lähegi korda, kõik, kes te mööda lähete? Vaadake ja nähke! Ons olemas valu, minu valu sarnast, mis mulle on tehtud, millega Issand mind on nuhelnud oma tulise viha päeval?
13. Ta läkitas kõrgusest tule mu luudesse ja vaevas neid; ta laotas mu jalgadele võrgu, ta tõrjus mind tagasi; ta jättis mind üksikuks igavesti haigena.
14. Mu üleastumiste ike on kokku seotud, tema käed põimisid need ühte: need tulid mu turjale, tema murdis mu jõu; Issand andis mu nende kätte, ma ei suuda üles tõusta.
15. Issand heitis kõrvale mu keskelt kõik vägevad; ta kutsus kokku peo minu vastu, et purustada mu noori mehi. Issand sõtkus surutõrt neitsile, Juuda tütrele.
16. Nende asjade pärast ma nutan, mu silmad, mu silmad voolavad vett. Sest kaugel on minust trööstija, kes turgutaks mu hinge. Mu lapsed on hävitatud, sest vaenlane on vägev.
17. Siion laiutab käsi, tal ei ole trööstijat. Issand on käsutanud vaenlastena Jaakobi vastu selle enese naabrid. Jeruusalemm on muutunud nende seas jäleduseks.
18. Õiglane on tema, Issand, sest mina olen tõrkunud tema käsu vastu. Kuulge ometi, kõik rahvad, ja vaadake mu valu: mu neitsid ja noored mehed on läinud vangi.
19. Ma kutsusin oma armastajaid, nad petsid mind. Mu preestrid ja vanemad surid linnas, kui nad otsisid enesele toitu, et turgutada oma hinge.
20. Vaata, Issand, kuidas mul on kitsas käes: mu sisemus käärib, mu süda pööritab sees, sest ma olen kõvasti tõrkunud. Väljas teeb mõök mind lastetuks, sees on päris surm.
21. Nad on kuulnud, et ma ägan. Mul pole trööstijat. Kõik mu vaenlased on kuulnud mu õnnetusest, nad rõõmutsevad, et sina seda tegid. Too ometi päev, millest sa kuulutasid, et nende käsi käib samuti kui mul!
22. Tulgu kõik nende kurjus su palge ette, ja talita nendega, nagu sa talitasid minuga kõigi mu üleastumiste pärast! Jah, mu ohkeid on palju ja mu süda on haige.

Peatükk 2

1. Kuidas küll Issand oma vihas kattis pilvedega Siioni tütre! Ta heitis taevast maha Iisraeli ilu ega mõelnud oma jalgade järile oma vihapäeval.
2. Issand hävitas armuta kõik Jaakobi eluasemed; oma vihas lõhkus ta maha Juuda tütre kindlused; ta tegi need maatasa, teotas kuningriigi ja selle vürstid.
3. Oma tulises vihas raius ta maha kõik Iisraeli sarved. Ta tõmbas tagasi oma parema käe vaenlase ees ja süttis Jaakobis otsekui tuleleek, mis põletab ümbruse.
4. Ta vinnastas oma ammu nagu vaenlane, seisis tõstetud parema käega nagu rõhuja ja tappis kõik silmarõõmu Siioni tütre telgis. Ta valas oma raevu välja kui tuld.
5. Issand oli nagu vaenlane, ta hävitas Iisraeli; ta hävitas kõik tema paleed, purustas ta kindlused ja tõi Juuda tütrele hulgana kurvastust ja leina.
6. Ta lammutas oma eluaseme otsekui aia, hävitas oma kogunemispäiga; Issand saatis Siionis unustusse pühad ja hingamispäevad, hülgas oma viha sajatuses kuningad ja preestrid.
7. Issand tõukas ära oma altari, jättis maha oma pühamu, andis vaenlase kätte selle paleede müürid. Issanda kojast kostis kära otsekui pühade ajal.
8. Issand otsustas hävitada Siioni tütre müürid; ta vedas möödunööri neist üle ega hoidnud oma kätt tagasi neid hävitamast; ta pani leinama kaitsevalli ja müüri, need varisesid üheskoos.
9. Selle väravad vajusid maasse, ta hävitas ja murdis riivid. Selle kuningas ja vürstid on paganate seas, kus ei ole Seadust, prohvetidki ei saa seal Issandalt nägemust.
10. Vaikides istuvad maas Siioni tütre vanemad: nad on riputanud enesele tuhka pähe, rõivastunud kotiriidesse. Oma pea on painutanud maani Jeruusalemma neitsid.
11. Mu silmad on pisaraist kibedad, mu sisemus käärib, mu maks on valatud maha mu rahva tütre murdumise pärast. Sest linna turgudel on nõrkenud lapsed ja imikud.
12. Nad küsivad emadelt: 'Kus on leib ja vein?', kui nad nõrkevad nagu haavatud linna turgudel, kui nad heidavad hinge oma ema süles.
13. Mida võiksin sulle tunnistada, millega sind võrrelda, Jeruusalemma tütar? Mida võiksin pidada sinu sarnaseks, et sind trööstida, neitsi, Siioni tütar? Sest su purustus on suur nagu meri, kes suudaks sind parandada!
14. Su prohvetid on kuulutanud sulle vääri ja mõttetuid nägemusi; aga nad ei ole paljastanud su süüd, et pöörata su saatust, vaid on sulle ilmutanud petlikke ja eksitavaid ennustusi.
15. Kõik teekäijad löövad sinu pärast käsi kokku, nad vilistavad ja vangutavad pead Jeruusalemma tütre pärast: 'Kas see on linn, mille kohta öeldi: ilu täius, kogu maa rõõm?'
16. Kõik su vaenlased ajavad oma suud ammuli su vastu, nad vilistavad ja kiristavad hambaid, nad ütlevad: 'Me oleme ta neelanud. See on tõesti päev, mida oleme oodanud, nüüd on see käes, me oleme seda näinud.'
17. Issand tegi, mida ta oli otsustanud, tegi tõeks oma sõna, mida ta oli kuulutanud muistsest ajast: ta lõhkus maha ega halastanud, ta laskis vaenlasel su pärast rõõmu tunda, ta kergitas su rõhujate sarve.
18. Nende süda kisendab Issanda poole. Siioni tütre müür, lase pisarail voolata jõena päeval ja öösel! Ära luba enesele lõtvust, ärgu olgu su silmateral rahu!
19. Tõuse, karju öösel vahikordade alguses! Vala oma süda välja kui vesi Issanda palge ette! Tõsta oma käed tema poole oma laste elu pärast, kes on näljast nõrkemas igal tänavanurgal!
20. Vaata, Issand, ja silmitse, kellele sa nõnda oled teinud: kas naised peavad sööma oma ihuvilja, terveina sündinud lapsi? Kas tohib Issanda pühamus tappa preestrit ja prohvetit?
21. Tänavail lamab maas noor ja vana, mu neitsid ja noored mehed langesid mõõga läbi. Sina surmasid oma vihapäeval, tapsid, ei andnud armu.
22. Sa kutsusid kokku nagu pidupäevaks mu vaenlased igalt poolt; Issanda vihapäeval ei jäänud põgenikku ega pääsenut: neile, keda olin ilmale toonud ja kasvatanud, tegi mu vaenlane lõpu.

Peatükk 3

1. Mina olen mees, kes nägi viletsust tema nuhtluse nuudi all.
2. Ta ajas mind ja pani mind käima pimeduses, mitte valguses.
3. Tõesti, ta pööras oma käe minu vastu ja tõstab seda minu vastu iga päev.
4. Ta kulutas mu liha ja naha, ta murdis mu luud.
5. Ta ehitas mu vastu kindluse ja ümbritses mind kibeduse ning vaevaga.
6. Ta pani mu istuma pimedusse nagu need, kes on ammu surnud.
7. Ta tegi mu ümber müüri ja ma ei pääse välja, ta pani mind raskeisse ahelaisse.
8. Kuigi ma hüüan ja karjun appi, summutab tema mu palved.
9. Ta tegi mu teele tahutud kividest müüri, rikkus mu teerajad.
10. Ta on mulle varitsevaks karuks, peidus olevaks lõviks.
11. Ta paiskas segi mu teed, kiskus mind lõhki, tegi mu lagedaks.
12. Ta tõmbas oma ammu vinna ja pani mind oma nooltele märgiks.
13. Ta laskis oma nooled mu neerudesse.
14. Ma olen kogu oma rahva naeruks, nende igapäevaseks pilkelauluks.
15. Ta toitis mind kibedate taimedega, jootis mind koirohuga.
16. Ta vajutas mu põrmu, laskis mu hambad kuluda sõmeras.
17. Jah, sina tõukasid mu hinge rahupõlvest välja, ma olen unustanud, mis on õnn.
18. Ma ütlen: Kadunud on mu jõud ja mu lootus Issanda peale.
19. Mõtlen mu viletsusele ja kodutusele, koirohule ja mürgile!
20. Sina küll mõtled sellele, et mu hing on rõhutud.
21. Seda võtan ma südamesse, sellepärast loodan ma veel:
22. see on Issanda suur heldus, et me pole otsa saanud, sest tema halastused pole lõppenud:
23. need on igal hommikul uued - sinu ustavus on suur!
24. Issand on mu osa, ütleb mu hing, seepärast loodan ma tema peale.
25. Issand on hea neile, kes teda ootavad, hingele, kes teda otsib.
26. Hea on oodata kannatlikult Issanda päästet.
27. Hea on mehele, kui ta kannab iket oma nooruses.
28. Ta istugu üksi ja vakka, kui see on pandud ta peale!
29. Ta pistku oma suu põrmu - võib-olla on veel lootust!
30. Ta andku oma põsk sellele, kes teda lööb, et ta oleks küllalt teotatud!
31. Sest Issand ei tõuka ära igaveseks.
32. Kui ta on kurvastanud, siis ta ka halastab oma suure helduse pärast.
33. Sest ta ei alanda ega kurvasta inimlapse mitte südamest.
34. Kui jalge alla tallatakse kõik vangid maal,
35. kui väänatakse mehe õigust Kõigekõrgema palge ees,
36. kui inimesele tehakse ülekohtu tema riiuasjas - kas Issand seda ei näe?
37. Kes ütleb, et midagi sünnib, ilma et Issand oleks seda käskinud?
38. Eks tule Kõigekõrgema suust niihästi kuri kui hea?
39. Miks inimesed elus nurisevad? Igaüks nurisegu omaenese patu pärast!
40. Uurigem ja proovigem oma teid ja pöördugem tagasi Issanda juurde!
41. Tõstkem oma südamed ja käed Jumala poole taevas!
42. Me oleme üleastunud ja vastuhakkajad, sina ei andnudki meile andeks.
43. Sa oled peitunud vihasse, oled meid jälitanud, armuta surmanud.
44. Sa oled peitunud pilvesse, et palved ei pääseks läbi.
45. Sa oled teinud meid pühkmeiks ja jätisteks rahvaste seas.
46. Kõik meie vaenlased ajavad oma suu ammuli meie vastu.
47. Meile on tulnud hirm ja haud, hävitus ja hukkumine.
48. Veeojad voolavad mu silmist mu rahva tütre hävingu pärast.
49. Mu silmad voolavad lakkamatult, pisaratel ei ole pidamist,

50. kuni Issand vaatab taevast alla ja näeb.
51. Mu silm teeb mu hingele valu kõigi mu linna tütarde pärast.
52. Tõesti, nagu lindu küttisid mind need, kes põhjusega on mu vaenlased.
53. Nad tahtsid mu elu kustutada kaevus ja pildusid mu peale kive.
54. Vesi tõusis mul üle pea, ma ütlesin: 'Nüüd olen kadunud!'
55. Ma hüüdsin su nime, Issand, sügavaimast kaevust.
56. Sina kuulsid mu hüüdu: 'Ära peida oma kõrva mu appihüüde eest, et saaksin kergendust!'
57. Sa olid ligi, kui ma sind hüüdsin, sa ütlesid: 'Ära kardada!'
58. Sina, Issand, seletad mu hinge riiuasja, sina lunastad mu elu.
59. Sina, Issand, näed mu rõhumist, mõista mulle õigust!
60. Sina näed kogu nende kättemaksu, kõiki nende kavatsusi mu vastu.
61. Sina kuuled nende laimamist, Issand, kõiki nende kavatsusi minu vastu.
62. Mu vastaste huuled ja nende pomid on mu vastu iga päev.
63. Vaata, kas nad istuvad või tõusevad - mina olen nende pilkelaul.
64. Maksa neile kätte, Issand, nende kätetööd mööda!
65. Anna neile paadunud süda, tulgu su saatus nende peale!
66. Aja neid taga raevus ja hävita nad Issanda taeva alt!

Peatükk 4

1. Kuidas küll on tuhmunud kuld, puhas kuld kuidas teiseks saanud! Pühamu kivid on paisatud kõigile tänavanurkadele.
2. Kallid Siioni lapsed, puhtaima kullaga võrdsed, kuidas on nad nüüd saanud saviastjate sarnaseks, potisseppade käsitööks!
3. Õaakalidki ulatavad nisa, et imetada oma poegi, aga mu rahva tütar on julm, otsekui jaanalind kõrbes.
4. Imiku keel jääb kinni suulakke janu pärast, lapsed paluvad leiba, aga pole, kes neile jagaks.
5. Kes enne söid maiustusi, närbuvad tänavail; keda hellitati purpuri peal, lebavad sõnnikuhunnikul.
6. Mu rahva tütre süü on suurem kui patt Soodomas, mis paisati segi silmapilkselt, kätega aitamata.
7. Tema vürstid olid puhtamad lumest, valgemad piimast, ihult korallidest verevamad, kujult otsekui safiirid.
8. Nüüd on nad näost mustemad kui nõgi, neid ei tunta tänavail ära; nende nahk on kontidel kortsunud, kuivanud nagu puu.
9. Õnnelikumad olid need, kes mõõgaga maha löödi, kui need, kes surid nälga, kes põllusaagi puudumisel kidusid nagu teibasse aetud.
10. Kaastundlike naiste käed keetsid oma lapsi: need olid neile roaks mu rahva tütre hävingus.
11. Issand valas välja oma viha, tegi teoks oma tulise raevu ja süütas Siionis tule, mis põletas selle alusmüüridki.
12. Ei oleks uskunud maa kuningad ja kõik maailma elanikud, et vihamees ja vaenlane tuleb sisse Jeruusalemma väravaist.
13. See on sündinud tema prohvetite pattude, tema preestrite süü pärast; nende pärast, kes valasid seal õigete verd.
14. Nad vaarusid tänavail nagu pimedad, verrega roojastatud, nõnda et nende riideid ei võinud puudutada.
15. 'Hoidke eest! Roojane!' hüüti nende kohta. 'Hoidke eest, hoidke eest, ärge puudutage!' Nad vaarusid ka põgenedes, rahvaste seas öeldi: 'Nad ei tohi jääda siia kauemaks!'
16. Issanda pale hajutas nad, ta ei vaata enam nende peale. Preestritest ei peetud lugu, vanadele ei antud armu.
17. Isegi veel siis, väsinud silmadega, me ootasime asjatult endile abi; oma vahitornidest piilusime rahva poole, kes meid ei päästnud.
18. Meie samme luurati, me ei võinud käia oma turgudel; meie lõpp ligines, meie päevad said täis - tõesti, meie lõpp tuli!
19. Meie jälitajad olid kiiremad kui kotkas taeva all; nad ajasid meid taga mägedel, varitsesid meid kõrbes.
20. Issanda võitu, kes oli meile eluõhuks, püüti kinni nende aukudes, tema, kellest me ütlesime: 'Tema varjus me elame paganate seas!'
21. Rõõmutse ja ole rõõmus, Edomi tütar, kes elad Uusimaal! Sinulegi tuleb karikas: sa jääd jobnuks ja kisud enese paljaks.
22. Sinu süü on lõppenud, Siioni tütar, enam ta ei vii sind vangi. Aga ta karistab su süüd, Edomi tütar, ta paljastab su patud.

Peatükk 5

1. Mõttele, Issand, sellele, mis on meiega juhtunud, vaata ja näe meie teotust!
2. Meie pärisosa on läinud võõraste, meie kojad muulaste kätte.
3. Me oleme jäänud orbudeks, isatuiks, meie emad on lesed.
4. Vett me joome raha eest, puid me saame ostes.
5. Jälitajad on meil kaela peal, me väsimeme, meile ei anta asu.
6. Egiptusele ja Assurile me andsime käe, et saada kõhutäit leiba.
7. Meie vanemad tegid pattu: neid ei ole enam. Meie kanname nende süüd.
8. Orjad valitsevad meie üle, ei ole nende käest lahtikiskujat.
9. Elu ohustades toome enestele leiba, sest kõrbes on mõök.
10. Meie nahk hõõgub nagu ahi näljakõrvetuste pärast.
11. Siionis on naised raisatud ja Juuda linnades neitsid.
12. Vürstid on poodud nende käe läbi, vanade vastu ei ole olnud austust.
13. Noored mehed peavad ajama käsikivi ja poisid komistavad puukoorma all.
14. Vanemad on kadunud väravast, noorukid pillimängude juurest.
15. On lõppenud meie südame rõõm, meie tants on muutunud leinaks.
16. Kroon on langenud meie peast. Häda meile, et oleme pattu teinud!
17. Seepärast on meie süda haige, nende asjade pärast on meie silmad jäänud pimedaks,
18. Siioni mäe pärast, mis on nii laastatud, et seal luusivad rebased.
19. Sina, Issand, valitses igavesti, sinu aujärg jääb põlvest põlve.
20. Mispärast sa tahad meid unustada alatiseks, meid maha jätta pikaks ajaks?
21. Too meid, Issand, tagasi enese juurde, siis me pöördume! Uuenda meie päevi nagu muiste!
22. Või oled sa meid tõuganud hoopis ära, vihastunud meie peale üliväga?

Hesekiel

Peatükk 1

1. 'Kolmekümnendal aastal, neljanda kuu viiendal päeval, kui ma olin vangide seas Kebari jõe ääres, sündis, et taevad avanesid ja ma nägin Jumala nägemusi.'
2. Kuu viiendal päeval, kuningas Joojakini vangiviimise viiendal aastal
3. tuli Issanda sõna preester Hesekielile, Buusi pojale, kaldealaste maal Kebari jõe ääres; ja Issanda käsi tuli seal tema peale.
4. 'Ja ma vaatasin, ja ennäe, põhja poolt tuli marutuul suure pilve ja lõõmava tulega. Ja pilve ümber oli kuma, ja keskelt, tule keskelt, paistis otsekui hiilgav metall.
5. Ja keset seda paistis midagi, mis koosnes neljast olevusest. Nende välimus oli niisugune: nad olid inimese sarnased,
6. aga igaühel oli neli nägu ja igaühel oli neli tiiba.
7. Nende jalad olid sirged ja nende labajalad olid nagu vasika sõrad. Ja nad hiilgasid nagu läikiv vask.
8. Neil olid inimese käed tiibade all, neljas küljes; ja neil neljal olid oma näod ja oma tiivad.
9. Nende tiivad puudutasid üksteist. Liikudes nad ei pöördunud, igaüks läks otse edasi.
10. Ja nende näod olid niisugused: esiküljel inimese nägu, neliku paremal küljel lõvi nägu, neliku vasakul küljel härja nägu ja neliku tagaküljel kotka nägu.
11. Niisugused olid nende näod. Ja nende tiivad olid laiali laotatud ülespoole; igaühel oli kaks tiiba vastastikuseks puudutamiseks ja kaks tiiba katsid nende ihu.
12. Nad liikusid igaüks otse edasi: kuhu vaim iganes tahtis minna, sinna nad läksid, liikudes nad ei pöördunud.
13. Ja olevuste vahel oli näha otsekui tuliseid süsi, mis põlesid tõrvikute sarnaselt, liikudes olevuste vahel sinna-tänna; ja tulel oli kuma ning tulest tuli välja välk.
14. Ja olevused jooksid sinna-tänna, otsekui lööks välku.
15. Siis ma vaatasin olevusi, ja ennäe, olevuste kõrval, igas neljas esiküljes, oli maas üks ratas.
16. Rataste välimus ja nende tegumood: need helkisid nagu krüsoliit ja kõigil neljal oli ühesugune kuju. Need olid välimuselt ja tegumoelt, nagu oleks ratas olnud ratta sees.
17. Liikudes nad läksid neljas eri suunas, liikudes nad ei pöördunud.
18. Ja nende rattapöiad olid kõrged ning kohutavad; ja sel nelikul olid rattapöiad ümberringi täis silmi.
19. Ja kui olevused liikusid, siis liikusid rattad nende kõrval; ja kui olevused tõusid maast üles, siis tõusid üles ka rattad.
20. Kuhu vaim iganes läks, sinna läksid needki, sinna, kuhu vaim tahtis minna. Rattad tõusid üles samuti kui nemad, sest rattais oli olevuste vaim.
21. Kui olevused liikusid, siis liikusid nemadki, ja kui need seisis, siis seisis nemadki; kui olevused tõusid maast üles, siis tõusid selsamal kombel ka rattad, sest rattais oli olevuste vaim.
22. Ja olevuste peade kohal oli midagi taevalaotuse taolist, kohutav nagu jää, mis oli välja laotatud ülal nende peade kohal.
23. Ja laotuse all olid nende tiivad üksteise poole välja sirutatud; igaühel oli kaks tiiba oma keha katmiseks.
24. Kui nad liikusid, siis ma kuulsin nende tiibade kahinat otsekui suurte vete kohinat, otsekui Kõigevägevama häält, müristamise kaja - otsekui sõjaleeri kära. Kui nad seisis, siis nad lasksid oma tiivad longu.
25. Ja hääl kuuldus taevalaotuse pealt, mis oli nende peade kohal; kui nad seisis, siis nad lasksid oma tiivad longu.
26. Ja nende peade kohal oleva taevalaotuse peal oli midagi, mis paistis safiirikividena, midagi aujärje sarnast. Ja selle aujärje sarnase peal, ülal selle peal, oli keegi, kes oli välimuselt inimese sarnane.
27. Ja ma nägin otsekui hiilgavat metalli, pealtnäha nagu tuld, millel oli kuma ümber, ülalpool sellest, mis paistis olevat ta niuded; allpool sellest, mis paistis olevat ta niuded, nägin ma pealtnäha

nagu tuld ja sellel oli kuma ümber.

28. Otsekui vikerkaare paiste, mis vihmapäeval on pilvis, oli kuma paiste ümberringi. See oli Issanda auhiilguse ilmutuse paiste! Ja kui ma seda nägin, siis ma langesin silmili maha ja kuulsin häält, mis kõneles.

Peatükk 2

1. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, tõuse püsti, ma tahan sinuga rääkida!'
2. Kui ta minuga rääkis, siis tuli mu sisse Vaim ja pani mind jalgadele seisma; ja ma kuulsin teda, kes minuga rääkis.
3. Ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, mina läkitan sind Iisraeli laste juurde, vastupanija rahva juurde, kes on mulle vastu pannud; nemad ja nende vanemad on mu vastu üles astunud otse tänase päevani.
4. Neil lastel on jultunud näod ja paadunud südamed; ma läkitan sind nende juurde ja sa pead neile ütlema: Nõnda ütleb Issand Jumal;
5. ja kuulaku nad või ärgu kuulaku - nad on ju vastupanija sugu -, nad peavad siiski teadma, et nende keskel on olnud prohvet.
6. Aga sina, inimesepoeg, ära karda neid ja ära karda nende sõnu, kuigi nad on tõrksad ja hülgavad sinu ja sa pead elama skorpionide seas! Ära karda nende sõnu ja ära kohku nende ees - nad on ju vastupanija sugu -,
7. vaid sina räägi neile minu sõnu, kuulaku nad või ärgu kuulaku - nad on ju vastupanijad!
8. Aga sina, inimesepoeg, kuula, mis mina sulle räägin! Ära ole vastupanija nagu see vastupanija sugu! Ava oma suu ja söö, mis mina sulle annan!'
9. Siis ma vaatasin, ja ennäe, mu poole oli sirutatud käsi, ja vaata, selles oli rullraamat.
10. Ta tegi selle minu ees lahti ja see oli mõlemalt poolt täis kirjutatud; sinna oli kirjutatud nutulaule, halinaid ja hädahüüdeid.

Peatükk 3

1. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, söö, mis sulle antakse! Söö ära see rullraamat ja mine räägi Iisraeli soole!'
2. Siis ma avasin oma suu ja ta andis mulle süüa selle rullraamatu.
3. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, täida oma kõht ja toida oma sisemus selle rullraamatuga, mille ma sulle annan!' Siis ma sõin ja see oli mu suus magus nagu mesi.
4. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, tule! Mine Iisraeli soo juurde ja räägi neile minu sõnu!
5. Sest sind ei läkitata mitte umbkeelse või kange keelega rahva juurde, vaid Iisraeli soo juurde,
6. mitte paljude rahvaste juurde, kes on umbkeelsed ja kange keelega, kelle sõnu sa ei mõista. Tõesti, kui ma läkitaksin sind nende juurde, nad kuulaksid sind.
7. Aga Iisraeli sugu ei taha sind kuulata, sest nad ei taha mindki kuulata. Sest kogu Iisraeli sugu on kõva laubaga ja paadunud südamega.
8. Vaata, ma teen su palge karmiks, nagu on nende palged, ja su lauba kõvaks, nagu on nende laubad.
9. Teemandi sarnaseks, ränikivist kõvemaks teen ma su lauba. Ära kardada neid ja ära kohku nende ees - nad on ju vastupanija sugu!'
10. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, kõik mu sõnad, mis ma sulle räägin, võta südamesse ja kuule neid oma kõrvaga!
11. Ja mine vangide juurde, oma rahva laste juurde, ja räägi nendega ning ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal; kuulaku nad või ärge kuulaku!'
12. Siis tõstis Vaim mu üles ja ma kuulsin enda taga suurt müra; 'Õnnistatud olgu Issanda auhiilgus oma paigas!'
13. ja olevuste tiibade kahinat, mis üksteist puudutasid, ja nendega üheaegselt rataste raginat ja suurt mürinat.
14. Ja Vaim tõstis mu üles ja võttis minu, ja ma läksin sügava sisemise erutusega; Issanda käsi oli tugevasti mu peal.
15. Ja ma tulin Tel-Abibi vangide juurde, kes elasid Kebari jõe ääres; ja seal, kus nad elasid, istusin ma vaikides nende keskel seitse päeva.
16. Aga seitsme päeva pärast tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
17. 'Inimesepoeg, ma olen sind pannud vahimeheks Iisraeli soole. Ja kui sa kuuled sõna mu suust, siis sa pead neid minu poolt manitsema.
18. Kui ma ütlen õelale: 'Sa pead surema!', kuid sina ei manitse teda ega räägi, et manitseda õelat pöörduma oma õeluse teelt, et hoida teda elus, siis see õel küll sureb oma süü pärast, aga tema verd ma nõuan sinu käest.
19. Aga kui sa õelat manitsed ja tema ei pöördu oma õelusest või oma õeluse teelt, siis ta sureb oma süü pärast, sina aga oled päästnud oma hinge.
20. Ja kui õige pöördub oma õigusest ja teeb ülekohut, siis ma panen ta ette komistuskivi ja ta peab surema; kui sa teda ei ole manitsenud, siis ta peab surema oma patu pärast ja ta õigeid tegusid, mis ta oli teinud, ei peeta meeles; aga tema verd ma nõuan sinu käest.
21. Ent kui sa õiget manitsed, et õige ei teeks pattu, ja tema ei teegi pattu, siis ta jääb tõesti elama, sest ta on lasknud ennast manitseda ja sina oled päästnud oma hinge.'
22. Issanda käsi tuli seal minu peale ja ta ütles mulle: 'Tõuse, mine orgu, seal räägin ma sinuga!'
23. Ja ma tõusin ning läksin orgu, ja vaata, seal seisis Issanda auhiilgus, samasugune auhiilgus, mida ma olin näinud Kebari jõe ääres; ja ma langesin silmili.
24. Aga minu sisse tuli Vaim ja tõstis mu jalgadele seisma; ta rääkis minuga ja ütles mulle: 'Mine, sule ennast oma kotta!
25. Ja sina, inimesepoeg! Vaata, su peale pannakse köied ja sind seotakse nendega, et sa ei saaks minna välja nende sekka.
26. Ja ma kinnitan su keele su suulae külge, nõnda et sa jääd tummaks ega saa olla neile noomijaks; sest nad on vastupanija sugu.

27. Aga kui mina räägin sinuga, siis ma avan sinu suu, et sa räägiksid nendega: Nõnda ütleb Issand Jumal: Kes tahab kuulata, see kuulaku, kes mitte, see jätku kuulamata, sest nad on vastupanija sugu!

Peatükk 4

1. Ja sina, inimesepoeg, võta enesele telliskivi, pane see enese ette ja uurenda sellesse linn - Jeruusalemm!
2. Pane see piiramisreisukorda, ehita selle vastu piiramisreed, kuhja piiramisvall, aseta sõjaleerid ja paiguta müüripurustajad ümberringi!
3. Võta siis enesele raudpann ja pane see raudmüüriks enese ja linna vahele ning pööra oma pale kindlalt selle poole, nõnda et see oleks piiratud ja sina selle piiraja; see olgu Iisraeli soole märgiks!
4. Ja sina heida magama oma vasaku külje peale ja võta enda peale Iisraeli soo süü: niipalju päevi kui sa magad selle külje peal, kannad sa nende süüd!
5. Ja mina määrän sulle selleks päevade arvuks nende süüaastad: kolmsada üheksakümmend päeva pead sa kandma Iisraeli soo süüd!
6. Ja kui sa need oled lõpetanud, siis teisel korral pead sa magama parema külje peal ja kandma Juuda soo süüd nelikümmend päeva; ma olen sulle määränud iga aasta kohta ühe päeva.
7. Ja pööra oma pale ja paljastatud käsivars ümberpiiratud Jeruusalemma poole ja ennusta sellele!
8. Ja vaata, ma panen su peale köied, et sa ei saaks pöörduda ühelt küljelt teisele, kuni sa oma piiramispäevad oled lõpetanud.
9. Võta nüüd enesele nisu, otri, ube, läätsi, hirssi ja okasnisu, pane need ühte astjasse ja tee neist enesele leiba, niipalju päevi kui sa magad oma külje peal: kolmsada üheksakümmend päeva pead sa seda sööma!
10. Ja su roog, mida sa päevas sööd, vaagigu kaksikümmend seeklit; seda pead sa sööma aeg-ajalt.
11. Ja vett pead sa jooma mõõdu järgi: pool toopi; seda pead sa jooma aeg-ajalt.
12. Sa pead seda sööma nagu odrakooki ja küpsetama inimeste silme ees nende rooja peal.'
13. Ja Issand ütles: 'Nõnda peavad Iisraeli lapsed sööma oma roojast leiba paganate keskel, kuhu ma nad pillutan.'
14. Aga mina ütlesin: 'Oh Issand Jumal! Vaata, mu hing ei ole iialgi saanud roojaseks; oma noorusest tänini ei ole ma söönud raibet ega mahamurtut, ja mu suhu ei ole saanud roiskunud liha.'
15. Siis ta ütles mulle: 'Vaata, ma luban sulle inimrooja asemel veisesõnnikut; valmista siis oma leiba selle peal!'
16. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, vaata, ma murrän katki leivatoe Jeruusalemmas; siis nad saavad leiba süüa kaalu järgi ja murega ning vett juua mõõdu järgi ja hirmuga,
17. sellepärast et neil on puudus leivast ja veest - et nad hakkaksid üheskoos lõdisema ja kõduneksid oma süütegude sees.

Peatükk 5

1. Ja sina, inimesepoeg, võta enesele terav mõõk; tarvita seda kui habemenuga ja lase see käia üle oma pea ning habeme; siis võta enesele vaekausid ja jaota karvad:
2. kolmandik põleta tules keset linna, siis kui piiramispäevad on lõppenud; kolmandik võta ja raiu mõõgaga ümber linna; kolmandik puista tuulde, ja mina tõmban mõõga välja nende taga;
3. võta neid vähesel määral ja seo oma kuuehõlma;
4. võta neist veel osa ja viska tulle ning põleta tules; siit läheb tuli kogu Iisraeli soo kallale.
5. Nõnda ütleb Issand Jumal: See on Jeruusalemm; ma olen pannud selle paganate keskele ja selle ümber on maad.
6. Aga see on vastu pannud mu seadustele õelamalt kui paganad ja mu määrustele rohkem kui maad, mis on selle ümber; sest nad on põlanud mu seadusi ega ole käinud mu määruste järgi.
7. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Et te olete rohkem vastu pannud kui teie ümberkaudsed paganad ega ole käinud mu määruste järgi, ei ole teinud mu seaduste järgi ega ole teinud ka oma ümberkaudsete paganate seaduste järgi,
8. seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ka mina olen sinu vastu ja mõistan kohut su keskel paganate silme all
9. ja ma talitan sinuga kõigi su jäleduste pärast, nagu ma enne ei ole talitanud ja milletaoliselt ma enam ei talitagi.
10. Sellepärast peavad sinu keskel isad sööma oma lapsi ja lapsed sööma oma isasid; ja ma mõistan kohut sinu üle ning puistan kogu su jäägi kõigi tuulte poole.
11. Sellepärast, nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, tõesti, sellepärast et sa oled rüvetanud mu pühamu kõigi oma põlastusväarsustega ja kõigi oma jäledustega, siis löikan minagi: mu silm ei kurvasta ja ma ei anna armu.
12. Kolmandik sinust sureb katku ja lõpeb su keskel nälga, kolmandik langeb su ümber mõõga läbi ja kolmandiku puistan ma kõigi tuulte poole ning tõmban mõõga välja nende taga.
13. Mu viha mõõt saab täis ja ma vaigistan oma raevu nende kallal ning maksan kätte. Ja nad saavad tunda, et mina, Issand, olen rääkinud oma pühas vihas, kui ma olen tühjendanud oma raevu nende peale.
14. Ja ma teen sind varemeks ning teotuseks su ümberkaudsete paganate seas, iga möödamineja silma ees.
15. Ja sa saad teotuseks ja sõimuks, hoiatuseks ja ehmatuseks su ümberkaudseile paganaile, kui ma mõistan kohut su üle vihas ja raevus ning vihaste manitsustega - mina, Issand, olen rääkinud - ,
16. kui ma läkitan nende kallale nälja kurjad nooled, mis ma läkitan teid hävitama ja mis saavad hukatuseks; ja ma suurendan veelgi teie nälga ning murran katki teie leivatoe.
17. Ja ma läkitan teie kallale nälja ja kurjad metsloomad, kes jätavad sind lasteta; katk ja veri käivad sinust üle ja ma toon mõõga su kallale. Mina, Issand, olen rääkinud.'

Peatükk 6

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, pööra oma pale Iisraeli mägede poole ja kuuluta neile prohvetlikult
3. ning ütle: Iisraeli mäed, kuulge Issanda Jumala sõna! Nõnda ütleb Issand Jumal mägedele ja küngastele, jäärakutele ja orgudele: Vaata, ma toon teie kallale mõõga ja hävitan teie ohvrikünkad.
4. Teie altarid rüüstatakse ja teie suitsutusaltarid purustatakse; ja ma lasen teie hulgast mahalööduil langeda teie ebajumalate ette.
5. Ma panen Iisraeli laste laibad nende ebajumalate ette ja puistan teie luud teie altarite ümber.
6. Kõigis teie asupaigus muutuvad linnad varemeiks ja ohvrikünkad laastatuks; nõnda jäävad teie altarid varemeiks ja rüüstatuks, teie ebajumalad purustatuks ja hävitatuks, teie suitsutusaltarid lammutatuks ja teie tööd ärapühituks.
7. Mahalöödud langevad teie keskel, ja siis te tunnete, et mina olen Issand!
8. Aga ma jätan järele jäägi: teil on mõõga eest pääsenuid paganate seas, kui teid maid mööda pillutatakse.
9. Ja need teie hulgast, kes pääsevad, mõtlevad minu peale paganate seas, kuhu nad on vangi viidud, siis kui ma olen purustanud nende truuduseta südamed, mis minu juurest on lahkunud, ja nende silmad, mis truuduseta on järginud nende ebajumalaid; ja nad tülgestuvad oma kuritegude pärast, mis nad on teinud, kõigi oma jäleduste pärast.
10. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand; ma ei ole ilmaaegu rääkinud, et ma valmistan neile selle õnnetuse.
11. Nõnda ütleb Issand Jumal: Löö käsi kokku ja trambi jalgadega ning ütle: 'Oh häda!' kõigi Iisraeli soo vastikute jäleduste pärast. Nad langevad mõõga, nälja ja katku läbi.
12. Kes on kaugel, sureb katku, ja kes on ligidal, langeb mõõga läbi, aga järelejäänu ja hoitu sureb nälga; nõnda ma valan nende peale oma tulise viha.
13. Ja te saate tunda, et mina olen Issand, kui teie hulgast mahalöödud on teie ebajumalate keskel ümber teie altarite igal kõrgel künkal, kõigil mäetippudel ning iga halja puu ja iga oksliku tamme all paigus, kus nad on teinud uimastuslõhna kõigile oma ebajumalaile.
14. Ja ma sirutan oma käe välja nende vastu ning teen maa lagedaks ja laastatuks kõrbest kuni Riblani kõigis nende asupaigus; ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Ja sina, inimesepoeg, nõnda ütleb Issand Jumal Iisraeli maale: Lõpp! Üle nelja maapiiri tuleb lõpp!
3. Nüüd tuleb sulle lõpp, sest ma läkitan oma viha su peale ning mõistan kohut su üle su eluviiside kohaselt ja panen su peale kõik su jäledused!
4. Mu silm ei kurvasta sinu pärast ja ma ei anna armu, vaid panen su eluviisid su peale ja su jäledused tulevad su keskele; ja te saate tunda, et mina olen Issand.
5. Nõnda ütleb Issand Jumal: Õnnetus! Üksnes õnnetus! Vaata, see tuleb!
6. Lõpp tuleb, tuleb lõpp! See saabub sulle! Vaata, see tuleb!
7. Järg tuleb sinu kätte, maa elanik! Aeg tuleb, päev on ligidal: jahmatuseks, aga mitte rõõmuhõikeiks mägedel.
8. Nüüd varsti ma valan su peale oma tulise viha ja lasen sul tunda oma viha; ma mõistan kohut su üle su eluviiside kohaselt ja panen su peale kõik su jäledused.
9. Mu silm ei kurvasta ja ma ei anna armu; su eluviiside kohaselt tasun ma sulle ja su jäledused tulevad su keskele; ja te saate tunda, et mina, Issand, olen see, kes teid lööb.
10. Vaata, päev! Vaata, see tuleb! Järg on tulnud, väärus õitseb, ülbus lokkab!
11. Vägivald tõuseb õeluse vitsaks; neist ei jää midagi üle, ei nende rikkusest ega nende kärast ega nende ilust.
12. Aeg tuleb, päev ligineb! Ostja ärgu rõõmustagu ja müüja ärgu kurvastagu, sest tuline viha tuleb kogu selle rahvahulga peale!
13. Jah, müüja ei pääse tagasi müüdu juurde, kui nad ongi veel elus elavate keskel; sest nägemus kogu selle rahvahulga kohta ei pöördu ära ja oma patusse jäädes ei säilita ükski oma elu.
14. Puhutakse küll sarve ja seatakse kõik valmis, aga ükski ei lähe sõtta, sest mu tuline viha on kogu selle rahvahulga vastu.
15. Väljas on mõõk ning sees on katk ja nälg; kes on väljal, see sureb mõõga läbi, ja kes on linnas, selle sööb nälg ja katk.
16. Ja kui neist mõned pääsevad, siis on need mägedel otsekui kudrutavad kuristike tuvid, igaüks nutab oma süü pärast.
17. Kõik käed lõtvuvad ja kõik põlved muutuvad nõrgaks.
18. Nad rõivastuvad kotiriidesse ja neid katab värin; kõigi nägudel on häbi ja kõigi pead on paljaks põetud.
19. Oma hõbeda nad viskavad tänavaile ja nende kuld on roojane; nende hõbe ja kuld ei päästa neid Issanda vihapäeval, nad ei saa sellega toita oma hinge ega täita oma kõhtu; sest see on saanud neile komistuskiviks süüsse.
20. Nad on tarvitanud oma kallasasju uhkuseks ja on neist valmistanud oma jäledad, põlastusväärasedujud; seepärast ma teen selle kõik neile roojaseks.
21. Ma annan selle riisumiseks võorastele ja saagiks maa õelaile, ja need teotavad seda.
22. Ma pööran neist ära oma palge ja mu kallisvara teotatakse; selle kallale tulevad röövlid ja need teotavad seda.
23. Valmista ahelad, sest maa on täis veresüüd ja linn on täis vägivald!
24. Ja ma toon kõige halvemad paganaist ja need pärivad nende kojad; ma lõpetan nende vägevate kõrkuse ja nende pühamud teotatakse.
25. Ahastus tuleb ja nad otsivad rahu, aga seda ei ole.
26. Õnnetus tuleb õnnetuse peale, kuulujutt kuulujutu järele; siis nad nõuavad prohvetilt nägemust, aga Seadus on kadunud preestritelt ja nõu vanemailt.
27. Kuningas leinab, vürst rüütab enese ehmatusega ja maa rahva käed värisevad; ma kohtlen neid nende eluviiside kohaselt ja mõistan kohut nende üle nende oma seaduste järgi ning nad saavad tunda, et mina olen Issand.'

Peatükk 8

1. Ja kuuendal aastal, kuuenda kuu viiendal päeval sündis, et ma istusin oma kojast ja Juuda vanemad istusid mu ees; siis langes seal Issanda Jumala käsi mu peale.
2. Ja ma vaatasin, ja ennäe, see oli mingi tule sarnane ilmutis: allpool sellest, mis paistis olevat ta niuded, oli tuli, ja ta niudeist ülalpool paistis nagu sära, otsekui mingi metalli hiilgus.
3. Ja ta sirutas midagi käe sarnast ning võttis kinni mu juuksetukast; ja Vaim tõstis mu maa ja taeva vahele ning viis mu Jumala nägemustes Jeruusalemma, sisemise värava suhu, mis on põhja pool, sinna, kus oli selle kuju asukoht, mis põhjustas Issanda püha viha.
4. Ja vaata, seal oli Iisraeli Jumala auhiilgus selle nägemuse sarnaselt, mida ma orus olin näinud.
5. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, tõsta nüüd oma silmad üles põhja poole!' Siis ma tõstsin oma silmad põhja poole, ja vaata, põhja pool, altari väravas, sissekäigu juures oli see püha viha põhjustav kuju.
6. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, kas sa näed, mis nad teevad, neid suuri häbitegusid, mis Iisraeli sugu siin teeb, et ma peaksin minema kaugele oma pühamust? Aga sa saad näha veel suuremaid jäledusi.'
7. Siis ta viis mind õueukse juurde; ja ma vaatasin, ja ennäe, seinas oli auk.
8. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, murra nüüd läbi seina!' Ja ma murdsin seinast läbi, ja vaata, seal oli uks.
9. Ja ta ütles mulle: 'Mine sisse ja vaata neid nurjatuid häbitegusid, mida nad siin teevad!'
10. Siis ma läksin sisse ja vaatasin, ja ennäe, kõiksugu pilte jäledaist roomajaist ja loomadest ning kõiksugu Iisraeli soo ebajumalaid oli joonistatud seina peale ümberringi.
11. Ja nende piltide ees seisis seitsekümmend meest Iisraeli soo vanemaist, ja Jaasanja, Saafani poeg, seisis nende keskel; igapähe oli käes oma suitsutuspann ja lõhnav suitsupilv tõusis üles.
12. Siis ta ütles mulle: 'Kas sa näed, inimesepoeg, mida Iisraeli soo vanemad pimedas teevad, igaüks oma kuju kambris? Sest nad ütlevad: Issand ei näe meid, Issand on maa maha jätnud.'
13. Ja ta ütles mulle: 'Sa saad näha veelgi suuremaid häbitegusid, mida nad teevad.'
14. Siis ta viis mind Issanda koja värava suhu, mis on põhja pool, ja vaata, seal istusid naised, nuttes taga Tammust.
15. Ja ta ütles mulle: 'Kas sa näed, inimesepoeg? Sa saad näha veelgi suuremaid häbitegusid kui need.'
16. Siis ta viis mind Issanda koja sisemisse õue, ja vaata, Issanda templi ukse juures, eeskoja ja altari vahel, oli umbes kakskümmend viis meest; neil olid seljad Issanda templi poole ja näod ida poole, ja nad kummardasid päikest ida pool.
17. Ja ta ütles mulle: 'Kas sa näed, inimesepoeg? Kas on Juuda sool veel vähe neid häbitegusid, mida nad siin on teinud, et nad täidavad maa vägivallaga ja ärritavad mind veel rohkem? Ja vaata, nad pistavad viinapuuväate endale ninasse!'
18. Seepärast talitan minagi tulises vihas: mu silm ei kurvasta ja ma ei anna armu; ja kuigi nad hüüavad mu kõrvu suure häälega, ei kuule ma neid.'

Peatükk 9

1. Siis ta hüüdis mu kuuldes valju häälega, öeldes: 'Tulge siia, linna nuhtlejad, ja igaühel olgu käes hävitusriist!'
2. Ja vaata, kuus meest tuli Ülavärava poolt, mis on põhja poole, ja igaühel oli käes oma purustusriist; aga nende seas oli mees, linased riided seljas ja kirjutustarbed puusal; ja nad tulid ning asusid vaskaltari kõrvale.
3. Ja Iisraeli Jumala auhiilgus tõusis keerubi pealt, mille peal ta oli, koja lävele ja hüüdis linaste riietega meest, kellel olid kirjutustarbed puusal.
4. Ja Issand ütles temale: 'Mine läbi linna, läbi Jeruusalemma, ja tee märk nende laubale, kes ohkavad ja ägavad jäleduste pärast, mida selles linnas tehakse!'
5. Ja neile teistele ütles ta minu kuuldes: 'Minge tema järel läbi linna ja lööge! Teie silm ärgu kurvastagu ja ärge andke armu!'
6. Tapke sootuks vanad, noored mehed ja neitsid, lapsed ja naised, aga ärge puudutage ühtegi, kellel on märk küljes! Ja alustage minu pühamust!' Ja nad alustasid meestest, vanemaist, kes olid koja ees.
7. Ja ta ütles neile: 'Rüvetage koda ja täitke õued mahalöödutega! Minge!' Ja nad läksid välja ning alustasid linnas tapatööd.
8. Aga kui nad olid maha löömas ja mina olin üksi jäänud, siis ma langesin silmili maha ja kisendasin ning ütlesin: 'Oh Issand Jumal! Kas sa tahad hävitada kogu Iisraeli jäägi, et sa valad oma tulise viha Jeruusalemma peale?'
9. Siis ta ütles mulle: 'Iisraeli ja Juuda soo süü on väga suur; maa on täis veresüüd ja linn on täis õiguseväänamist, sest nad ütlevad: Issand on maa maha jätnud, Issand ei näe!'
10. Sellepärast minugi silm ei kurvasta ja ma ei anna armu. Ma panen nende eluviisid neile pea peale.'
11. Ja vaata, linaste riietega mees, kellel olid kirjutustarbed puusal, tõi sõna, öeldes: 'Ma tegin, nagu sa mind käkisid.'

Peatükk 10

1. Siis ma vaatasin, ja ennäe, taevalaotuses, mis oli keerubite pea kohal, olid nagu safiirikivid; midagi, mis paistis aujärjena, nähti nende kohal.
2. Ja ta rääkis mehega, kellel olid linased riided seljas, ja ütles: 'Mine rataste vahele, mis on iga keerubi all, ja täida pihud tuliste sütega keerubite vahelt ning pillu need linna peale!' Ja mees läks sisse minu nähes.
3. Keerubid seisisid kojast paremal pool, kui mees läks, ja pilv täitis sisemise õue.
4. Siis tõusis Issanda auhiilgus keerubi kohalt koja lävele, koda täitus pilvest ja õu täitus Issanda auhiilguse särast.
5. Ja keerubite tiibade kahinat kuuldus kuni välimise õueni nagu Kõigeväelise Jumala häält, kui ta kõneleb.
6. Ja kui ta käskis meest, kellel olid linased riided seljas, öeldes: 'Võta tuld rataste vahelt, keerubite vahelt!', siis läks see ja asetus ratta kõrvale.
7. Ja üks keerub pistis oma käe keerubite vahelt tule juurde, mis oli keerubite vahel, ja võttis seda ning andis linasesse riietatud pihkudesse; ja see võttis ning läks välja.
8. Keerubitel paistis tiibade all olevat otsekui inimese käsi.
9. Ja ma vaatasin, ja ennäe, keerubite kõrval oli neli ratas, iga keerubi kõrval oli ratas, ja rattad olid välimuselt nagu krüsoliidikivid.
10. Ja neil neljal oli ühesugune välimus, otsekui oleks ratas olnud ratta sees.
11. Kui nad liikusid, siis nad said minna iga nelja külje suunas, käigul pöördumata; sest sinna, kuhu oli pööratud esikälg, läksid nad selle järel; käigul nad ei pöördunud.
12. Ja kogu nende keha, seljad, käed, tiivad ja rattad olid ümberringi täis silmi; sel nelikul olid rattad
13. ja rattaid nimetati, nagu ma kuulsin, 'ratastikuks'.
14. Ja igaühel oli neli nägu: üks oli keerubi nägu, teine inimese nägu, kolmas lõvi nägu ja neljas kotka nägu.
15. Ja keerubid tõusid üles, need olid samad olevused, keda ma olin näinud Kebari jõe ääres.
16. Ja kui keerubid liikusid, siis liikusid rattad nende kõrval; ja kui keerubid tõstsid tiibu, et maa pealt üles tõusta, siis ei pöördunud ka rattad ära nende kõrvalt.
17. Kui ühed seisisid, siis seisisid ka teised, ja kui ühed tõusid üles, siis tõusid teised koos nendega, sest nende sees oli olevuse vaim.
18. Siis Issanda auhiilgus läks ära koja lävelt ja seisis keerubite kohal.
19. Ja minnes tõstsid keerubid oma tiibu ning tõusid maast üles mu silme all, ja nende rattad samuti nagu nad isegi; nad jäid seisma Issanda koja idapoolse värava suus ja Iisraeli Jumala auhiilgus oli ülal nende kohal.
20. Need olid needsamad olevused, keda ma olin näinud Iisraeli Jumala all Kebari jõe ääres; ja ma mõistsin, et need olid keerubid.
21. Igaühel oli neli nägu ja igaühel oli neli tiiba, ja neil olid otsekui inimese käed tiibade all.
22. Ja nende nägude kuju: need olid näod, mida ma olin näinud Kebari jõe ääres, nende välimus ja need ise; igaüks läks edasi omaette.

Peatükk 11

1. Siis Vaim tõstis minu üles ja viis mu Issanda koja Idavärvasse, mis on ida poole; ja vaata, värava suus oli kakskümmend viis meest ja ma nägin nende keskel Jaasanjat, Assuri poega, ja Pelatjat, Benaja poega, rahva ülemaid.
2. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, need on mehed, kes kavatsevad nurjatust ja peavad kurja nõu selle linna vastu;
3. nad ütlevad: 'Aeg ei ole käes, et ehitada kodasid. See linn on pott ja meie oleme liha.'
4. Seepärast kuuluta neile prohvetlikult, kuuluta prohvetlikult, inimesepoeg!'
5. Siis langes mu peale Issanda Vaim ja ütles mulle: 'Räägi: Nõnda ütleb Issand: Nii te ütlete, Iisraeli sugu, ja mis teil mõttes on, seda ma tean!
6. Palju on teie poolt mahalööduid selles linnas ja te olete mahalöödutega täitnud selle tänavad.
7. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Teie mahalöödud, keda te olete pannud selle keskele, on liha, ja see linn on pott, aga ma viin teid sellest välja.
8. Mõõka te kardate, aga mina toon mõõga teie kallale, ütleb Issand Jumal.
9. Ma viin teid välja selle keskelt ja annan teid võõraste kätte; otsused teie kohta viin ma täide.
10. Te langete mõõga läbi, Iisraeli piiril mõistan ma kohut teie üle ja te saate tunda, et mina olen Issand.
11. See linn ei ole teile potiks ja teie ei ole lihaks selle sees: Iisraeli piiril mõistan ma kohut teie üle.
12. Ja te saate tunda, et mina olen Issand, sest te ei ole käinud mu määruste järgi ega ole teinud mu seaduste järgi, vaid olete teinud nende paganate seaduste järgi, kes asuvad teil ümberkaudu.'
13. Aga kui ma prohvetlikult kuulutasin, suri Pelatja, Benaja poeg; siis ma langesin silmili ja kisendasin suure häälega ning ütlesin: 'Oh Issand Jumal! Kas sa teed lõpu Iisraeli jäägile?'
14. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
15. 'Inimesepoeg, su vennad, su vennad, sugulased ja kogu Iisraeli sugu üheskoos on need, kelle kohta Jeruusalemma elanikud ütlevad: 'Nad on Issandast kaugel, maa on antud omandiks meile!'
16. Seepärast ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Kuigi ma olen nad viinud kaugemale paganate sekka ja kuigi ma olen nad pillutanud mööda maid, olen ma siiski pisut olnud neile pühamuks maades, kuhu nad on sattunud.
17. Seepärast ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Mina kogun teid rahvaste seast ja korjan teid maadest, kuhu teid on pillutatud, ja ma annan teile Iisraeli maa.
18. Siis nad tulevad sinna ja kõrvaldavad sealt kõik selle põlastusväärsused ja kõik selle jäledused.
19. Mina annan neile ühesuguse südame ja annan nende sisse uue vaimu: ma kõrvaldan nende ihust kivise südame ja annan neile lihase südame,
20. et nad käiksid mu määruste järgi ning peaksid mu seadusi ja täidaksid neid; siis on nad mulle rahvaks ja mina olen neile Jumalaks.
21. Aga kelle süda käib nende põlastusväärsuste ja nende jäleduste meelega järgi, nende eluviisid panen ma nende oma pea peale, ütleb Issand Jumal.'
22. Siis tõstsid keerubid oma tiivad ja üheaegselt nendega tõusid rattad ning ülal nende kohal oli Iisraeli Jumala auhiilgus.
23. Ja Issanda auhiilgus tõusis üles linna keskelt ning jäi seisma mäele, mis on ida pool linna.
24. Aga Vaim tõstis mind üles ja viis mind Kaldeasse vangide juurde nägemuses, Jumala Vaimus; siis kadus mul nägemus, mida ma olin näinud.
25. Ja ma jutustasin vangidele kõigist Issanda sõnadest, mis ta mulle oli ilmutanud.

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, sa elad vastupanija soo hulgas, kellel on silmad nägemiseks, aga nad ei näe, kõrvad kuulmiseks, aga nad ei kuule, sest see on vastupanija sugu.
3. Aga sina, inimesepoeg, valmista enesele teekonnavarustus ja mine teele päevaajal nende nähes; mine nende nähes oma asupaigast teise paika; vahest nad märkavad, kuigi nad on vastupanija sugu!
4. Vii välja päeva ajal nende nähes oma asjad, nagu teekonnavarustus; ise aga mine öhtul välja nende nähes, nagu vangiminejad lähevad!
5. Murra nende nähes müürist läbi ja vii asjad sealtkaudu välja!
6. Tõsta need nende nähes õlale, vii pimedas välja; kata nägu, et sa ei näeks maad, sest ma olen pannud sind endeks Iisraeli soole!'
7. Ja ma tegin, nagu mind kästi: ma viisin päeval välja asjad, nagu teekonnavarustuse; öhtul aga murdsin ma oma käega müürist läbi, pimeduses viisin need välja, tõstsin nende nähes õlale.
8. Aga hommikul tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
9. 'Inimesepoeg, kas pole Iisraeli sugu, see vastupanija sugu, sinult küsinud: 'Mis sa teed?'
10. Vasta neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: See on ennustus Jeruusalemma vürsti ja kogu Iisraeli soo kohta, kes teie keskel on.
11. Ütle: Mina olen teile endeks. Nõnda nagu mina tegin, nõnda tehakse nendega - nad lähevad vangiteekonnale.
12. Ja vürst, kes on nende keskel, peab pimedas kandami õlale tõstma ja välja minema - müürist murtakse läbi, et asju sealtkaudu välja viia -; ta peab katma oma näo, et ta ei näeks oma silmaga maad.
13. Mina laotan oma võrgu tema peale ja ta püütakse mu püünisesse; ma viin ta Paabelisse, kaldealaste maale, aga ta ei saa seda näha ja seal ta sureb.
14. Ja kõik, kes ümberkaudu on temale abiks, ja kõik ta väesalgad hajutan ma kõigi tuulte poole ja tõmban mõõga nende taga.
15. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand, kui ma neid olen pillutanud paganate sekka ja puistanud mööda maid.
16. Aga ma jätan neist pisut inimesi mõõga, nälja ja katku käest alles, et nad jutustaksid paganate seas, kuhu nad tulevad, kõigist oma häbitegudest; ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.'
17. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
18. 'Inimesepoeg, söö oma leiba vabisedes ja joo oma vett värisedes ja murega
19. ning ütle maa rahvale: Nõnda ütleb Issand Jumal Jeruusalemma elanike kohta Iisraeli maal: Nad peavad sööma oma leiba murega ja jooma oma vett suure hirmuga, sellepärast et nende maa laastatakse kõigest, mis seal on, kõigi seal elavate vägivalla pärast.
20. Asustatud linnad muutuvad varemeiks ja maa jääb lagedaks; ja te saate tunda, et mina olen Issand.'
21. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
22. 'Inimesepoeg, mis kõneviis see teil on Iisraeli maal, et te ütlete: 'Aeg venib pikale ja kõik nägemused lähevad tühja?'
23. Seepärast ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Ma lõpetan selle kõneviisi ja nõnda ei kõnelda enam Iisraelis. Ja ütle neile: Ligidal on aeg ja kõigi nägemuste täitumine.
24. Sest edaspidi ei ole enam ühtegi valenagemust ega kahtlast ennustust Iisraeli soo keskel.
25. Sest mina, Issand, räägin: See sõna, mis ma ütlen, läheb täide ega viibi enam; sest teie päevil, sa vastupanija sugu, ütlen ma sõna ja viin selle täide, ütleb Issand Jumal.'
26. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
27. 'Inimesepoeg, vaata, Iisraeli sugu ütleb: 'Nägemus, mida see näeb, täitub ehk hulga aja pärast, ja ta kuulutab prohvetlikult kaugetest aegadest.'
28. Seepärast ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Ei viibi enam ükski mu sõna. Sõna, mis ma ütlen, läheb täide, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult Iisraeli kuulutavaile prohveteile ja ütle neile, kes enda arvates on prohvetid: Kuulge Issanda sõna!
3. Nõnda ütleb Issand Jumal: Häda jõledaile prohveteile, kes käivad omaenese vaimu järgi ega ole midagi näinud!
4. Nagu rebased varemete vahel on su prohvetid, Iisrael.
5. Te ei ole läinud pragude ette ega ole teinud müüri Iisraeli soo ümber, et see püsiks võitluses Issanda päeval.
6. Nad on näinud tühja ja nende ennustused, kes ütlevad: 'See on Issanda sõna!', on valed, sest Issand ei ole neid läkitanud; ometi nad ootavad, et sõna täide läheks!
7. Eks te ole näinud tühja nägemust ja ennustanud valet, kui olete öelnud: 'See on Issanda sõna!', kuigi mina ei ole rääkinud?
8. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Et te räägite tühja ja näete valet, vaata, siis ma tulen teile kallale, ütleb Issand Jumal.
9. Minu käsi on prohvetite vastu, kes näevad tühja ja ennustavad valet; nad ei tohi olla minu rahva osaduses, neid ei tohi kirjutada Iisraeli soo kirja ja nad ei tohi tulla Iisraeli maale. Ja te saate tunda, et mina olen Issand Jumal.
10. Sellepärast, jah sellepärast, et nad eksitavad mu rahvast, öeldes: 'On rahu', kuigi rahu ei ole. Ja kui rahvas ehitab seina, vaata, siis nad võõpavad seda lubjaga.
11. Ütle lubjaga võõpajaile, et see variseb! Tuleb uputav sadu, teie, raheterad, langete, ja sina, marutuul, puhked.
12. Jah, vaata, sein variseb! Eks siis küsita teilt: 'Kus on võõp, millega te võõpasite?'
13. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Ma lasen oma tulises vihas puhkeda marutuule, mu vihas tuleb uputav sadu ja mu raevus tulevad raheterad, et teha lõpp.
14. Ma lõhun ära seina, mille te olete lubjaga võõbanud, ja paiskan selle maha, nõnda et alusmüür paljastub; kui see langeb, saate te sealjuures otsa. Ja te saate tunda, et mina olen Issand.
15. Ma vaigistan oma viha seina kallal ja nende kallal, kes on seda lubjaga võõbanud, ja ütlen teile: Ei ole enam seina ega selle võõpajaid,
16. Iisraeli prohveteid, kes kuulutavad prohvetlikult Jeruusalemmale ja näevad sellele nägemust rahust, kuigi rahu ei ole, ütleb Issand Jumal.
17. Aga sina, inimesepoeg, pööra pale oma rahva tütarde poole, kes enda arvates kuulutavad prohvetlikult, ja kuuluta neile
18. ning ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Häda neile, kes õmblevad sidemeid kõigile randmeile ja valmistavad peakatteid nii suurtele kui väikestele, et püüda hingi! Kas tahate püüda mu rahva hingi ja iseene jaoks jätta hinged elama?
19. Te teotate mind mu rahva ees peotäie otrade ja leivapalukeste eest, surmates hinged, kes ei pea surema, ja jättes elama hinged, kes ei pea jääma ellu, valetades mu rahvale, kes kuulab meeeldi valet.
20. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ma tulen teie sidemete kallale, millega te seal püüate hingi nagu linde, ja rebin need teie käsivartelt ning päästan hinged lahti, hinged, keda te olete püüdnud nagu linde.
21. Ja ma käristan lõhki teie katted ning päästan oma rahva teie käest, ja nad ei ole enam saagiks teie kätele; ja te saate tunda, et mina olen Issand.
22. Et te olete valmistanud valega õige südamele valu, aga mina ei ole valmistanud temale valu, ja et te olete kinnitanud õela käsi, et ta ei pöörduks oma kurjalt teelt oma elu hoidmiseks,
23. siis ei saa te enam näha tühja ega teha valeennustusi, vaid ma päästan oma rahva teie käest; ja te saate tunda, et mina olen Issand.'

1. Minu juurde tuli mehi Iisraeli vanemate hulgast ja nad istusid mu ees.
2. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
3. 'Inimesepoeg, need mehed on võtnud oma ebajumalad südamesse ja on pannud oma süü komistuskivi oma palge ette. Kas ma tõesti pean laskma ennast nende poolt küsitleda?
4. Seepärast räägi nendega ja ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Igale Iisraeli soost mehele, kes võtab oma ebajumalad südamesse, paneb oma süü komistuskivi oma palge ette ja tuleb siis prohveti juurde, temale kosten mina, Issand ise, tema paljude ebajumalate pärast,
5. et saaksin haarata Iisraeli sugu nende südamest, sellepärast et nad kõik on minust vöördunud oma ebajumalate tõttu!
6. Seepärast ütle Iisraeli soole: Nõnda ütleb Issand Jumal: Pöörduge ümber ja taganege oma ebajumalaist ning pöörake ära oma palged kõigist oma jäledatest häbitegudest!
7. Sest kes iganes Iisraeli soost või Iisraelis asuvaist võõraist loobub minust ja võtab oma ebajumalad enesele südamesse ja kes paneb oma komistuskivi oma palge ette ning tuleb siis prohveti juurde, küsima minult enesele nõu, sellele vastan mina, Issand, ise.
8. Mina pööran oma palge selle mehe vastu ning teen ta märklauaks ja pilkesõnaks, ja ma hävitan tema oma rahva seast; ja te saate tunda, et mina olen Issand.
9. Ja kui prohvet laseb ennast eksitada ning ütleb sõna, siis olen mina, Issand, selle prohveti eksitaja; ja ma sirutan oma käe tema vastu ning hävitan tema oma Iisraeli rahva seast.
10. Nad peavad kandma oma süüd - nagu küsija süü, nõnda on ka prohveti süü -,
11. et Iisraeli sugu enam ei eksiks ära minu juurest ega rüvetaks ennast enam kõigi oma üleastumistega, vaid et nad oleksid mulle rahvaks ja mina oleksin neile Jumalaks, ütleb Issand Jumal.'
12. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
13. 'Inimesepoeg! Kui maa teeb pattu minu vastu, olles täiesti truudusetu, ja kui ma sirutan oma käe tema vastu ja murran katki tema leivatoe, läkitan sinna nälja ja hävitan sealt inimesed ja loomad,
14. ja selle keskel oleksid ka need kolm meest: Noa, Taaniel ja Iiob, siis päästaksid nad oma õiguse tõttu ainult omaenese hinged, ütleb Issand Jumal.
15. Või kui ma lasen kurjad metsloomad käia mööda maad ja selle lastetuks teha, ja see muutub lagedaks, nõnda et see pole läbitav metsloomade tõttu,
16. siis need kolm meest selle keskel, nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei päästaks oma poegi ega tütreid, vaid nad pääseksid ainult ise ja maa jääks lagedaks.
17. Või kui ma lasen mõõga tulla üle selle maa ja ütlen: 'Mõök, käi maa läbi!' ning hävitan sealt inimesed ja loomad,
18. ja need kolm meest oleksid selle keskel, siis nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei päästaks nad oma poegi ega tütreid, vaid nemad üksi pääseksid.
19. Või kui ma läkitan sellele maale katku ja valan oma viha selle peale verena, et hävitada sealt inimesi ja loomi,
20. ja Noa, Taaniel ja Iiob oleksid selle keskel, nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei päästaks nad oma poega ega tütart, nad päästaksid omaenese hinged oma õiguse tõttu.
21. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Jah, kui ma läkitan oma neli kurja nuhtlust: mõõga, nälja, kurjad metsloomad ja katku Jeruusalemma kallale, et sealt hävitada inimesi ja loomi,
22. vaata, siis jääb sinna järele pääsenuid, kes toovad sealt välja oma poegi ja tütreid; vaata, need tulevad välja teie juurde ja te näete nende viise ja tegusid, ja te võite endid trööstida õnnetuse pärast, mis ma Jeruusalemmale olen toonud, kõige pärast, mis ma talle olen toonud.
23. Ja nemad trööstivad teid, kui te näete nende viise ja tegusid; ja te saate tunda, et ma ei ole mitte asjata teinud kõike, mis ma seal olen teinud, ütleb Issand Jumal.'

Peatükk 15

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, kas on siis viinapuu, metsapuude seas olev vää, parem kui kõik teised puud?
3. Kas võetakse sellest puud, et teha tarbeasja? Või kas võetakse sellest varn, et riputada sinna igasugu riistu?
4. Vaata, see antakse tuleroaks. Tuli põletab selle mõlemaid otsi ja selle keskpaik kõrvetatakse - kas see kõlbab veel millekski?
5. Vaata, kui see oli rikkumata, siis ei saadud seda tarvitada millekski; veelgi vähem saab seda millekski tarvitada, kui tuli on seda põletanud ja kõrvetanud.
6. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Nii nagu ma metsapuude seast olen andnud viinapuu tuleroaks, nõnda loovutan ma Jeruusalemma elanikud.
7. Ja ma pööran oma palge nende vastu: nad on pääsenud tulest, aga tuli sööb nad. Ja te saate tunda, et mina olen Issand, kui ma pööran oma palge teie vastu.
8. Ja ma teen maa lagedaks, sellepärast et nad on olnud täiesti truuduseta, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, ilmuta Jeruusalemmale tema häbiteod
3. ja ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal Jeruusalemmale: Sinu päritolu ja sinu põlvnemine on kaananlaste maalt; sinu isa oli emorlane ja sinu ema hetitar.
4. Ja su sünd oli nõnda: päeval, mil sa sündisid, ei lõigatud su nabavääti, sind ei pestud veega, sind ei hõõrutud soolaga ega mähitud mähkmeisse.
5. Ükski silm ei kurvastanud sinu pärast, et ta kaastundest sinu vastu oleks sulle teinud ühegi neist asjust, vaid sind visati lagedale väljale; nõnda põlastatud oli su hing päeval, mil sa sündisid.
6. Aga mina läksin sinust mööda ja nägin sind siplemas oma veres, ja ma ütlesin sulle, kui olid oma veres: 'Jää elama!' Jah, ma ütlesin sulle, kui olid oma veres: 'Jää elama,
7. ma kasvatan sind nagu lillekest väljal!' Ja sa kasvasid, sirgusid suureks ja sulle tuli küpsusaeg; su rinnad paisusid ja sulle võrsusid karvad; aga veel olid sa alasti ja paljas.
8. Siis ma läksin sinust mööda ja nägin sind, ja vaata, sa olid jõudnud armastusikka. Ma laotasin oma hõlma su üle ja katsin su alastuse. Ja ma vandusin sulle ning tegin sinuga lepingu, ütleb Issand Jumal, ja sa said minu omaks.
9. Siis ma pesin sind veega, loputasin su pealt vere ja võidsin sind õliga.
10. Ma riietasin sind kirjatud riidesse, sidusin sulle jalga merilehmanahksed sandaalid, mähkisin sulle pähe linase peakatte ja katsin sind siidiga.
11. Ma ehtisin sind ehetega, panin sulle käevõrud käte ümber ja kee kaela;
12. ma panin sulle ninarõnga ninasse, kõrvarõngad kõrvadesse ja ilusa krooni pähe.
13. Nõnda olid sa ehitud kulla ja hõbedaga ja su riietuseks olid linased, siidised ja kirjatud riided; sa sõid nisuteri, mett ja oliive; sa kasvasid väga ilusaks ja olid kuningate vääriline.
14. Su nimi sai paganate seas kuulsaks su ilu pärast, sest see oli täiuslik kaunistuste tõttu, mis ma olin sulle ümber pannud, ütleb Issand Jumal.
15. Aga sina olid kindel oma ilus ja hoorasid oma kuulsuse varal ning pillasid oma armatsemisi igale möödaminejale: 'Temale saagu see!'
16. Sa võtsid oma riided seljast ja tegid enesele kirevad ohvrikünkad ning armatsesid nende peal, mida ei ole enne olnud ega saagi olema.
17. Sa võtsid oma ehteasjad minu kullast ja hõbedast, mis ma sulle olin andnud, ja valmistasid enesele mehekujusid ning armatsesid nendega.
18. Sa võtsid oma kirjatud riided ja katsid neid; ja sa panid mu õli ja suitsutusrohu nende ette.
19. Mu leiva, mis ma sulle andsin - ma söötsin sind nisuteradega, oliivide ja meega -, panid sa nende ette magusaks lõhnaks. Nõnda sündis, ütleb Issand Jumal.
20. Sa võtsid oma pojad ja tütreid, keda sa mulle olid sünnitanud, ja ohverdasiid need neile roaks. Kas su hooramisest oli veel vähe,
21. et sa tapsid mu poegi ja loovutasid need, lastes neid tulest läbi käia nende heaks?
22. Kõigi oma häbitegude ja hooramiste juures ei mõtelnud sa oma nooruspäevile, mil olid alasti ja paljas ja siplesid oma veres.
23. Ja lisaks kogu oma patususele - 'Häda, häda sulle!' ütleb Issand Jumal -
24. ehtasid sa enesele altarimõika ja tegid enesele künka iga turu peale;
25. igale teeotsale ehtasid sa oma künka ja sa häbistasid oma ihu, ajasid jalad laiali igale möödaminejale ja tegid palju hooratööd.
26. Sa hoorasid oma naabritega, Egiptuse poegadega, kelle ihud olid toekad, ja tegid minu pahandamiseks palju hooratööd.
27. Ja vaata, ma sirutasin oma käe su vastu ja vähendasin sulle määratud osa; ja ma andsin sinu su vihkajate vilistite tütarde meelevolda, kes häbenesid su liiderliku eluviisi pärast.
28. Siis hoorasid sa Assuri poegadega, ilma et oleksid küllastunud, jah, sa hoorasid nendega, aga ei saanud ikka veel küllalt.
29. Siis hoorasid sa palju kaubitsejate maaga, Kaldeaga, aga sellestki ei saanud sa küllalt.

30. Kui himur on küll su süda, ütleb Issand Jumal, et sa teed kõike seda, mida teeb jultunuim hooranainegi,
31. ehitades oma altarimõika igale teeotsale ja tehes oma künka iga turu peale. Aga sa ei olnud tavalise hoora sarnane, sest sa põlgasid tasu -
32. abielurikkuja naine, kes oma mehe asemel võtad vastu võõraid!
33. Igale hoorale antakse and, aga sina andsid omalt poolt ande ja meelega kõigile oma armastajaile, et nad igalt poolt tuleksid su juurde su hooramise pärast.
34. Nõnda olid sinu hooramised teistsugused kui teistel naistel: sinule ei joostud hooramiseks järele, sina andsid tasu, kuid sinule ei antud tasu; nõnda olid sa teistmoodi.
35. Seepärast, hoor, kuule Issanda sõna:
36. Nõnda ütleb Issand Jumal: Et sa oma armatsemistes oled pillanud oma kuuverd ja oled paljastanud oma häbet oma armastajaile, samuti kõigi su jäledate ebajumalate pärast ja su laste vere pärast, mida sa neile oled andnud,
37. siis sellepärast, vaata, kogun ma kõik su armastajad, kellele sa meeldisid, ja kõik, keda sa armastasid, ja kõik, keda sa vihkasid; ma kogun need su vastu igalt poolt ja paljastan neile su häbeme, et nad näeksid kogu su alastust.
38. Ma mõistan kohut su üle abielurikkujate ja verevalajate kohta käivate seaduste järgi ning lasen raevus ja vihas su verel voolata.
39. Ja ma annan su nende kätte, ja nad hävitavad su altarimõika, kisuvad maha su künkad, rebivad sult riided, võtavad su ilusad ehted ning jätavad sind paljaks ja alasti.
40. Nad toovad su vastu rahvajõugu, viskavad sind kividega ja raiuvad sind mõõkadega.
41. Nad põletavad su kojad tulega ja viivad täide kohtuotsused su kohta paljude naiste silme ees; nõnda ma teen lõpu su hooramisele ja sina ei anna ka enam hooratasu.
42. Ja ma vaigistan oma viha su kallal, nõnda et mu püha viha viimaks hoidub sinust ja ma rahunen ega pahanda enam.
43. Et sa ei ole mõelnud oma nooruspäevile, vaid oled mind pahandanud kõige sellega, vaata, siis laon minagi su eluviisid su pea peale, ütleb Issand Jumal. Eks ole sa teinud neid häbitegusid lisaks kõigile oma jäledustele?
44. Vaata, iga tähendamissõna lausuja ütleb sinu kohta: 'Nagu ema, nõnda tütar!'
45. Sina oled oma ema tütar, selle, kes põlastas oma meest ja lapsi; sa oled oma õdede õde, nende, kes põlastasid oma mehi ja lapsi: teie ema oli hetitar ja isa emorlane.
46. Sinu vanem õde on Samaaria, kes oma tütardega elab sinust vasakul pool; ja sinu õde, kes on sinust noorem ja elab sinust paremal pool, on Soodom ja tema tütred.
47. Aga sina, vähe sellest et käia nende teedel ja teha nende jäledusi, tegid veel halvemini kui nemad kõigis oma eluviisides.
48. Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei ole su õde Soodom ise ega tema tütred teinud nõnda, nagu oled teinud sina ja su tütred.
49. Vaata, su õe Soodoma süü oli see: temal ja ta tütreil oli uhkus, leivaküllus ja muretu rahu, aga viletsa ja vaese kätt ta ei kinnitanud,
50. vaid nad olid upsakad ja tegid mu ees jäledusi; aga ma saatsin nad ära, kui ma seda nägin.
51. Ja Samaaria ei teinud pooltki seda pattu mis sina; sina oled teinud palju rohkem jäledusi kui nemad ja oled kõigi oma jäleduste läbi, mis sa oled teinud, õigustanud oma õdesid.
52. Seepärast kannab ka sina oma häbi, kui oled astunud oma õdede asemele oma pattude tõttu, mida sa oled teinud jäledamalt kui nemad, nõnda et nad on sinust õigemad! Häbene ka sina ja kannab oma häbi, kui oled õigustanud oma õdesid!
53. Ja ma pööran nende saatuse, Soodoma ja tema tütarde saatuse, ja Samaaria ja tema tütarde saatuse; ja ma pööran sinu enda saatuse nende keskel,
54. et sa kannaksid oma häbi ja häbeneksid kõige selle pärast, mis sa tegid, kui sa neid trööstisid.
55. Su õde Soodom ja tema tütred pöörduvad tagasi oma endisesse põlve, ja su õde Samaaria ja tema tütred pöörduvad tagasi oma endisesse põlve, ja sina ja su tütred pöördate tagasi oma endisesse põlve.

56. Eks olnud Soodom, su õde, sõnakõlksuks sinu suus su kõrkuse ajal,
57. enne kui ilmnes sinu enda kurjus? Tema sarnane oled sa nüüd, teotada Arami tütreile ja kõigile tema naabreile, vilistite tütreile, kes naabritest sind põlgavad.
58. Oma häbitegu ja jäledusi pead sa ise kandma, ütleb Issand.
59. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Mina talitan sinuga, nagu sina oled talitanud, sellepärast et sa oled halvustanud vannet ja oled murdnud lepingu.
60. Aga mina pean meeles oma lepingut sinuga su nooruspäevilt ja tahan sinuga teha igavese lepingu.
61. Siis sa mõtled oma eluviisidele ja häbened, kui sa võtad oma õed, kes on sinust vanemad või kes on sinust nooremad, ja ma annan nad sulle tütreiks - hoolimata sinu lepingupidamisest.
62. Ma teen sinuga oma lepingu ja sa saad tunda, et mina olen Issand,
63. et sa mõtleksid ja häbeneksid ega avaks enam oma suud häbi pärast, kui ma sulle andeks annan kõik, mis sa oled teinud, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, anna mõistatus ja lausu tähendamissõna Iisraeli soole
3. ning ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Suur kotkas, suurte tiibadega, pikkade hoosulgedega, rikkaliku kirju sulestikuga, tuli Liibanonile ja haaras seedrilt ladva.
4. Ta katkus ära selle võsude tipud ja viis kaubitsejate maale, asetas kaupmeeste linna.
5. Siis ta võttis maa seemet ja heitis külvipõllule; võttis, pani otsekui paju rohke vee äärde.
6. See võrsus ja sai vohavaks, madalat kasvu viinapuuks, lehestik pööratud kotka poole ja juured tema all. Ja see sai viinapuuks, ajas harusid ja sirutas välja võrseid.
7. Aga oli veel üks suur kotkas, suurte tiibadega ja rohke sulestikuga; ja vaata, see viinapuu pööras oma juured tolle poole ja sirutas oma oksad temale vastu peenralt, kuhu see oli istutatud, et too kastaks teda paremini.
8. Heale põllule, rohke vee äärde oli see istutatud, et see oksti ajades ja vilja kandes võiks saada toredaks viinapuuks.
9. Ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Kas sellest saab asja? Eks selle juured kista välja, vili muudeta kestaseks ja kõik värsked võsud kuivatata? See kuivab, ei ole tarvis tugevat käsivart ega palju rahvast, et seda juurte küljest lahti kiskuda.
10. Jah, vaata, see on istutatud, aga kas sellest saab asja? Eks see kuiva hoopis ära, kui idatuul seda puudutab? See kuivab oma kasvupeenral.'
11. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
12. 'Ütle ometi vastupanijale soole: Eks te tea, mis see on? Ütle: Vaata, Paabeli kuningas tuli Jeruusalemma ja võttis selle kuninga ja vürstid ning viis need enese juurde Paabelisse.
13. Seejärel võttis ta ühe kuninglikust soost ja tegi temaga lepingu ning laskis tal vanduda; aga maa võimukandjad viis ta ära,
14. et kuningriik jääks jõuetuks ega ajaks ennast püsti, vaid hoolitseks, et ta leping jääks püsima.
15. Aga see hakkas temale vastu ja läkitas oma käskjalad Egiptusesse, et talle antaks hobuseid ja palju rahvast. Kas sellest saab asja? Kas pääseb see, kes niimoodi teeb? Kas pääseb lepingumurdja?
16. Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ta sureb selle kuninga asupaigas, tema juures Paabelis, kes tegi tema kuningaks, kelle vannet ta põlastas ja kelle lepingu ta murdis.
17. Vaarao suure sõjaväega ja hulga rahvaga ei aita teda sõjas, kui kuhjatakse piiramisvall ja ehitatakse piiramisseedmed paljude elude hävitamiseks.
18. Ta põlastas vannet ja murdis lepingu: vaata, kuigi ta andis oma käe, tegi ta ometi seda kõike - ta ei pääse!
19. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Nii tõesti kui ma elan, minu vande, mida ta põlastas, ja minu lepingu, mille ta murdis, laon ma tõepoolest tema pea peale.
20. Ma laotan oma võrgu tema peale ja ta püütakse minu püüsesse. Ma viin ta Paabelisse ja mõistan seal kohut tema üle truudusetuse pärast, mida ta on osutanud minu vastu.
21. Ja kõik ta põgenikud kõigis ta väehulkades langevad mõõga läbi, aga järelejäänud pillutatakse kõigi tuulte poole; ja te saate tunda, et mina, Issand, olen rääkinud.
22. Nõnda ütleb Issand Jumal: Aga mina ise võtan tipu kõrge seedri ladvast ja istutan selle maha; ma katkun selle võsude tippudest kõige õrnema ja istutan kõrgele ja järsule mäele.
23. Iisraeli kõrgele mäele istutan ma selle: see ajab oksti ja kannab vilja ning saab toredaks seedriks. Selle alla asuvad kõik linnud; kõik tiivulised elavad selle okste varjus.
24. Ja kõik metsapuud saavad tunda, et mina olen Issand, kes teeb madalaks kõrge puu, kõrgeks madala puu, kuivaks toore puu ja paneb haljendama kuivanud puu. Mina, Issand, olen rääkinud, ja ma teen seda.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Mis teil on mõttes, kui lausute seda kõnekäändu Iisraeli maa kohta, öeldes: 'Isad sõid tooreid viinamarju, aga laste hambad on hellad'?
3. Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei tohi teil enam olla selle kõnekäändu lausujat Iisraelis.
4. Vaata, kõik hinged on minu päralt: nagu isa hing, nõnda poja hing - need on minu. Hing, kes teeb pattu, peab surema!
5. Aga kui keegi on õige ja teeb, mis on seadusepärane ja õige:
6. ei söö mägedel, ei tõsta silmi Iisraeli soo ebajumalate poole, ei häbista oma ligimese naist, ei ligine naisele, kellel on kuuveri,
7. ei rõhu kedagi, annab tagasi oma võlglase pandi, ei röövi, annab oma leiba näljasele, riietab alastiolijat,
8. ei anna raha rendi peale ega võta liigkasu, hoiab oma käe ülekohtust, teeb tõelist õigust inimeste vahel,
9. käib mu määruste järgi ja peab mu seadusi, neid ustavalt täites - see on õige: ta peab tõesti elama, ütleb Issand Jumal.
10. Aga kui temale sünnib üleannetu poeg, kes valab verd ja kes teeb üheainsagi neist tegudest -
11. kusjuures tema ise ei ole aga teinud kõike seda -, ja too sööb mägedel, häbistab oma ligimese naist,
12. rõhub viletsat ja vaest, röövib, ei anna panti tagasi, tõstab silmad ebajumalate poole, teeb jäledust,
13. annab raha rendi peale ja võtab liigkasu - kas peaks too jääma elama? Ta ei jää, ta on teinud kõiki neid jäledusi, ta peab surema, ta veri tulgu tema peale!
14. Aga vaata, kui temale sünnib poeg, kes näeb kõiki oma isa patte, mida see on teinud, ja ta kardab ega tee nõnda:
15. tema ei söö mägedel, ei tõsta silmi Iisraeli soo ebajumalate poole, ei häbista oma ligimese naist,
16. ei rõhu kedagi, ei võta panti, ei röövi, annab oma leiba näljasele, riietab alastiolijat,
17. hoiab oma käe viletsa kallalt, ei võta renti ega liigkasu, teeb mu seaduste järgi, käib mu määruste järgi - tema ei sure oma isa süü pärast, ta jääb tõesti elama.
18. Aga tema isa, vaata, peab surema oma süü pärast, sest ta on rõhunud, on röövinud oma venda ja on teinud oma rahva keskel, mis ei ole hea.
19. Ja teie küsite: 'Mispärast ei kanna poeg isa süüd?' Kui poeg on teinud, mis on kohus ja õige, on pidanud kõiki mu määrusi ja on neid täitnud - siis peab ta tõesti jääma elama!
20. Hing, kes teeb pattu, peab surema! Poeg ei kanna isa süüd ja isa ei kanna poja süüd: õige peale tulgu tema õigus ja õela peale tema õelus!
21. Aga kui õel pöördub kõigist oma pattudest, mis ta on teinud, ja peab kõiki mu määrusi ja teeb, mis on kohus ja õige - siis peab ta tõesti elama; ta ei sure.
22. Ühtegi tema üleastumist, mis ta on teinud, ei tule meeles pidada; oma õiguse pärast, mida ta on osutanud, peab ta jääma elama.
23. Kas mul tõesti peaks olema hea meel õela surmast, ütleb Issand Jumal? Kas mitte sellest, et ta pöördub ära oma teedelt ja jääb elama?
24. Ja kui õige pöördub oma õigusest ja teeb ülekohtu, teeb kõiki neidsamu jäledusi, mida õel teeb, kas ta peaks jääma elama? Ühtegi tema õiget tegu, mis ta on teinud, ei tule meeles pidada; oma truudusetuse pärast, mida ta on osutanud, ja oma patu pärast, mida ta on teinud, peab ta surema.
25. Aga teie ütlete: 'Issanda tee ei ole õige!' Kuulge ometi! Iisraeli sugu! Minu tee ei olevat õige! Kas mitte nõnda: teie oma teed ei ole õiged?
26. Kui õige pöördub oma õigusest ja teeb ülekohtu ning nende pärast sureb, siis ta sureb oma ülekohtu pärast, mida ta on teinud.
27. Ja kui õel pöördub oma õelusest, mida ta on teinud, ja teeb, mis on kohus ja õige, siis ta hoiab oma elu alles.

28. Sest kui ta näeb ja pöördub kõigist oma üleastumistest, mida ta on teinud, siis ta jääb tõesti elama; ta ei sure.
29. Aga Iisraeli sugu ütleb: 'Issanda tee ei ole õige!' Minu teed ei olevat õiged, Iisraeli sugu! Kas mitte nõnda: teie oma teed ei ole õiged?
30. Seepärast ma mõistan kohut teie üle, Iisraeli sugu, igaühe üle ta eluviiside kohaselt, ütleb Issand Jumal. Pöörduge ja taganege kõigist oma üleastumistest, et teie süü ei saaks teile komistuseks.
31. Heitke eneste pealt ära kõik oma üleastumised, millega te olete üle astunud, ja valmistage enestele uus süda ja uus vaim! Miks te tahate surra, Iisraeli sugu?
32. Sest mul ei ole head meelt surija surmast, ütleb Issand Jumal. Seepärast pöörduge ja elage!

Peatükk 19

1. Aga sina alusta nutulaulu Iisraeli vürstide pärast
2. ja ütle: Missugune emalõvi oli küll sinu ema lõvide hulgas!? Ta lebas noorte lõvide keskel, ta kasvatas oma kutsikaid.
3. Nõnda ta kasvatas üles ühe oma kutsikaist: sellest sai noor lõvi, kes õppis saaki murdma, kes sõi inimesi.
4. Aga paganad kuulsid temast, ta püüti kinni nende augus ja viidi ninakonksudega Egiptusemaale.
5. Kui ema nägi, et ta oli asjata oodanud, et ta lootus oli kadunud, siis ta võttis oma kutsikaist veel ühe, kasvatas selle nooreks lõviks.
6. Ja see käis lõvide keskel, kasvas nooreks lõviks, õppis saaki murdma, sõi inimesi.
7. Ta rüüstas nende paleesid, laastas nende linnu; maa ja mis seda täitis, kohkus tema mõirgamisest.
8. Siis panid paganad tema ümber püüniseid ja laotasid tema üle oma võrgu, ta püüti kinni nende augus.
9. Ta pandi ahelais puuri ja viidi Paabeli kuninga ette; ta viidi linnusesse, et ta häält enam ei kuuldaks Iisraeli mägedel.
10. Su ema oli otsekui viinapuu su sarnane, vee äärde istutatud; ta oli viljakas ja täis oksid rohke vee tõttu.
11. Ja tal oli tugev oks valitsuskepiks; see kasvas kõrgeks okste vahel ja paistis oma kõrguse tõttu tema paljude okste hulgas.
12. Aga ta kisti üles tulises vihas, paisati maha ja idatuul kuivatas ta vilja; ta tugev oks murti ja kuivas ära - tuli sõi selle.
13. Nüüd on ta istutatud kõrbe, kuivale ja põuasele maale.
14. Ta oksast puhkes tuli, mis sõi ära ta võsud ja vilja. Nõnda ei olegi tal tugevat oksa, mis kõlbaks valitsuskepiks.' See on nutulaul ja on jäänud nutulauluks.

1. Ja seitsmendal aastal, viienda kuu kümnendal päeval tuli mehi Iisraeli vanemaist Issandalt nõu küsima, ja nad istusid mu ees.
2. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
3. 'Inimesepoeg, räägi Iisraeli vanematega ja ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Te olete tulnud minult nõu küsima. Nii tõesti kui ma elan, ei luba ma teid minult nõu küsida, ütleb Issand Jumal.
4. Kas sa ei mõistaks neid hukka, kas sa ei mõistaks hukka, inimesepoeg? Tee neile teatavaks nende vanemate jäledused
5. ja ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Sel päeval, kui ma valisin Iisraeli, tõstsin ma oma käe üles, vandudes Jaakobi soo seemnele ja tehes ennast neile tuttavaks Egiptusemaal; ma tõstsin oma käe üles neile vandudes ja öeldes: Mina olen Issand, teie Jumal.
6. Sel päeval tõstsin ma oma käe üles, vandudes neile, et ma viin nad Egiptusemaalt maale, mille ma nende jaoks olin välja vaadanud, mis voolab piima ja mett, mis on ilusaim kõigist maadest.
7. Ja ma ütlesin neile: Igaüks heitku ära oma silma ees olevad põlastusväärsed kujud ja ärge rüvetage endid Egiptuse ebajumalatega: mina olen Issand, teie Jumal!
8. Aga nad hakkasid mulle vastu ega tahtnud mind kuulata; ükski ei heitnud ära oma silma ees olevaid põlastusväärseid kujusid ega jätnud maha Egiptuse ebajumalaid. Siis ma mõtlesin valada nende peale oma tulise viha, et vaigistada nende kallal oma viha juba Egiptusemaal.
9. Aga ma talitsesin end oma nime pärast, et seda ei teotataks paganate hulgas, kelle keskel nad olid, kelle silme ees ma olin ennast neile tutvustanud, viies nad Egiptusemaalt välja.
10. Ma tõin nad välja Egiptusemaalt ja viisin nad kõrbe.
11. Ma andsin neile oma määrused ja õpetasin neid tundma oma seadusi, mida inimene peab täitma, et ta nende varal võiks elada.
12. Ja ma andsin neile ka oma hingamispäevad kui leppemärgi minu ja nende vahel, et nad teaksid, et mina olen Issand, kes neid pühitseb.
13. Aga kõrbes hakkas Iisraeli sugu mulle vastu: nad ei käinud mu määruste järgi ja hülgasid mu seadused, mida inimene peab täitma, et ta nende varal võiks elada; ja nad teotasid väga mu hingamispäevi. Siis ma mõtlesin valada oma tulise viha nende peale kõrbes, et teha neile lõpp.
14. Aga ma talitsesin end oma nime pärast, et seda ei teotataks paganate hulgas, kelle nähes ma olin nad Egiptusest välja toonud.
15. Siis tõstsin ma ka kõrbes oma käe üles neile vandudes, et ma ei vii neid maale, mille ma olin neile andnud, mis voolab piima ja mett, mis on ilusaim kõigist maadest,
16. sellepärast et nad hülgasid mu seadused ega käinud mu määruste järgi, vaid teotasid mu hingamispäevi, sest nende süda käis nende ebajumalate järel.
17. Aga mu silm andis neile armu, nõnda et ma ei hävitanud neid kõrbes ega teinud neile lõppu.
18. Ja ma ütlesin kõrbes nende lastele: Ärge käige oma vanemate määruste järgi, ärge pidage nende seadusi ja ärge rüvetage endid nende ebajumalatega!
19. Mina olen Issand, teie Jumal, käige minu määruste järgi, pidage minu seadusi ja täitke neid
20. ja pühitsege minu hingamispäevi, et need oleksid leppemärgiks minu ja teie vahel, teadmiseks teile, et mina olen Issand, teie Jumal!
21. Aga lapsed hakkasid mulle vastu, nad ei käinud mu määruste järgi ega pidanud mu seadusi, et nad oleksid teinud nende järgi, mida inimene peab tegema, et ta nende varal võiks elada; nad teotasid mu hingamispäevi. Siis ma mõtlesin valada oma tulise viha nende peale, et vaigistada oma viha nende kallal kõrbes.
22. Aga ma tõmbasin oma käe tagasi ja talitsesin end oma nime pärast, et seda ei teotataks paganate hulgas, kelle nähes ma olin nad Egiptusest välja toonud.
23. Siis ma tõstsin ka kõrbes oma käe üles neile vandudes, et ma pillutan nad paganate sekka ja puistan nad laiali mööda maid,
24. sellepärast et nad ei olnud teinud mu seaduste järgi, vaid olid hüljanud mu määrused ja olid teotanud mu hingamispäevi ja et nende silmad olid vahtinud nende vanemate ebajumalate poole.

25. Siis andsin ka mina neile määrused, mis ei olnud head, ja seadused, mille varal nad ei saanud elada.
26. Ma lasksin nad saada rüvedaks nende ohvriandide läbi, kui nad kõik esmasündinud lasksid tulest läbi käia; ma kohutasin neid, et nad tunneksid, et mina olen Issand.
27. Seepärast räägi Iisraeli sooga, inimesepoeg, ja ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Veel sellegagi on teie vanemad mind teotanud, et nad ei olnud mulle truud.
28. Kui ma olin nad toonud maale, mille pärast ma olin oma käe üles tõstnud neile vandudes, et ma annan selle neile, ja nad nägid mõnda kõrgemat küngast või mõnda leherikast puud, siis nad ohverdasid seal oma tapaohvreid ja viisid sinna oma pahameelt tekitava ohvrianni; nad tegid seal oma uimastuslõhna ja valasid sinna oma joogiohvreid.
29. Siis ma ütlesin neile: Mis ohvriküngas see on, kuhu te lähete? Ja sellepärast nimetatakse seda tänapäevani ohvrikünkaks.
30. Seepärast ütle Iisraeli soole: Nõnda ütleb Issand Jumal: Kas tahate endid rüvetada oma vanemate viisil ja truudust murdes käia nende põlastusvääruste järel?
31. Te rüvetate endid tänapäevani kõigi oma ebajumalatega, tuues oma ohvriande, lastes oma lapsi tulest läbi käia. Ja mina peaksin teid lubama minult nõu küsida, oh Iisraeli sugu! Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei luba ma teil mind küsitleda.
32. Ja see, mis teile on meelde tulnud, ei sünni ialgi, see, mis te ütlete: 'Olgem paganate sarnased, muude maade suguvõsade sarnased, teenides puud ja kivi!'
33. Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, tahan ma teid tõepoolest valitseda vägeva käe ja väljasirutatud käsivarrega ning väljavalatud tulise vihaga.
34. Ja ma toon teid ära rahvaste seast ja kogun teid maadest, kuhu teid on pillutatud, vägeva käe ja väljasirutatud käsivarrega ning tulise vihaga.
35. Ja ma viin teid rahvaste kõrbe ning käin seal teiega kohut pale palge vastu.
36. Nii nagu ma käisin kohut teie vanematega Egiptuse kõrbes, nõnda ma käin kohut teiega, ütleb Issand Jumal.
37. Ma lasen teid läbi käia vitsa alt ja viin teid lepingusidemesse.
38. Ma eraldan teie seast vastupanijad ja minu vastu ülesastujad: ma toon nad välja maalt, kus nad asuvad, aga Iisraeli maale nad ei tule; ja te saate tunda, et mina olen Issand.
39. Aga teie, Iisraeli sugu, nõnda ütleb Issand Jumal: Minge ja teenige igaüks oma ebajumalaid; aga pärast seda te tõepoolest kuulake mind ega teota enam mu püha nime oma ohvriandide ja ebajumalatega.
40. Sest minu pühal mäel, Iisraeli kõrgel mäel, ütleb Issand Jumal, teenib mind kogu Iisraeli sugu, kõik seal maal; seal on mul neist hea meel ja seal ma nõuan teie tõstelõive ja teie uudseande koos kõigi teie pühade andidega.
41. Otsekui meeldivast lõhnast, nõnda on mul hea meel teist, kui ma viin teid ära rahvaste seast ja kogun teid maadest, kuhu teid on pillutatud; ja ma näitan ennast pühana teie juures paganate silme ees.
42. Ja te saate tunda, et mina olen Issand, kui ma toon teid Iisraeli pinnale, maale, mille pärast ma oma käe vandudes üles tõstsin, et ma annan selle teie vanemaile.
43. Ja seal te peate mõtlema oma teede ja kõigi oma tegude peale, millega te endid olete rüvetanud; siis te tunnete iseeneste ees tülgastust kõigi oma kuritegude pärast, mis te olete teinud.
44. Ja te saate tunda, et mina olen Issand, kui ma teiega nõnda talitan oma nime pärast, aga mitte teie halbade eluviiside ja hukatuslike tegude kohaselt, oh Iisraeli sugu, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, pööra oma pale lõuna poole ja lase oma sõnad voolata lõunasse! Kuuluta prohvetlikult metsamaa kohta Lõunamaal
3. ja ütle Lõunamaa metsale: Kuule Issanda sõna! Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma süütan su külge tule ja see põletab sinus kõik toored puud ja kõik kuivanud puud. See lõõmav leek ei kustu ja selles kõrbevad kõik palged lõunast põhja.
4. Ja kõik näevad, et mina, Issand, olen süüdanud selle põlema; see ei kustu.'
5. Mina aga ütlesin: 'Oh Issand Jumal! Nad ütlevad minu kohta: Küllap ta räägib tähendamissõnu.'
6. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
7. 'Inimesepoeg, pööra oma pale Jeruusalemma poole ja lase oma sõnad voolata pühapaikade vastu! Ja kuuluta prohvetlikult Iisraeli maa kohta
8. ning ütle Iisraeli maale: Nõnda ütleb Issand: Vaata, ma olen sinu vastu ja tõmban oma mõõga tupest ning hävitan sinust õige ja õela.
9. Sellepärast et ma tahan sinust hävitada õige ja õela, tuleb mu mõök oma tupest välja kõigi vastu lõunast põhja.
10. Ja kõik saavad tunda, et mina, Issand, olen tõmmanud oma mõõga tupest välja - see ei lähe enam sinna tagasi.
11. Aga sina, inimesepoeg, oiga! Murdunud niuetega ja kibedust tundes oiga nende silme ees!
12. Ja kui nad sinult küsivad: 'Mispärast sa oigad?', siis vasta: Sõnumi pärast. Kui see tuleb, siis nõrkeb iga süda ja lõtvuvad kõik käed; iga vaim lööb araks ja kõik põlved nõtkuvad. Vaata, see tuleb ja sünnib, ütleb Issand Jumal.'
13. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
14. 'Inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult ja ütle: Nõnda ütleb Issand. Ütle: Mõök, mõök on ihutud ja juba haljaks nühitud.
15. Ihutud, et see hästi tapaks, haljaks nühitud, et see välguks. Või peaksime röömutsema? Mu poja kepp põlgab iga puud.
16. Haljana on see antud pihku haaramiseks: mõök on ihutud ja haljaks nühitud, et selle saaks anda tapja kätte.
17. Kisenda ja ulu, inimesepoeg, sest see tuleb mu rahva kallale, kõigi Iisraeli vürstide kallale: nad antakse koos mu rahvaga mõõga ette! Sellepärast löö endale vastu puusa!
18. Sest katsumine tuleb - aga kuidas, kui ei ole vihatud vitsagi? ütleb Issand Jumal.
19. Aga sina, inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult ja löö käsi kokku! Ja kahekordistugu mõök, saagu kolmekordseks mahalöömise mõök, see suur mahalöömise mõök, mis käib nende ümber,
20. et südamed vabiseksid ja komistusi oleks palju! Kõigi nende väravate juurde olen ma pannud ähvardusmõõga: see on tehtud välkumiseks, ihutud tapmiseks.
21. Koondu paremale, suundu vasakule, kuhu iganes su teral on kästud!
22. Minagi löön käsi kokku ja vaigistan oma tulist viha. Mina, Issand, olen rääkinud.'
23. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
24. 'Sina, inimesepoeg, tee kaks teed Paabeli kuninga mõõga tulekuks, samalt maalt tulgu mõlemad; ja valmista teetulp, valmista see linnatee otsa juurde.
25. Märgi mõõga tuleku tee ammonlaste Rabbasse ja Juudasse, kindlustatud Jeruusalemma!
26. Sest Paabeli kuningas seisab teelahkmel, mõlema tee alguses, liisku heites: ta raputab nooli, küsitleb teeraveid, uurib maksa.
27. Tema paremas käes on liisk 'Jeruusalemm': tuleb üles seada müürimurdjad, avada suu sõjakisaks, tõsta häält hõiskamiseks, panna müürimurdjad väravate vastu, kuhjata piiramisvall, ehitada piiramisseedmed!
28. See on Jeruusalemma elanike silmis küll valeennustus: neile on ju antud vanded. Tema aga meenutab süütegu, et oleks põhjust vallutamiseks.
29. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Et te meenutate oma süüd, millega teie üleastumised on

saanud avalikuks ja teie patud kõigis teie tegudes nähtavaks, ja et teid on meenutatud, siis võetakse teid pihku.

30. Ja sina, süüga teotatud Iisraeli vürst, kelle päev on tulnud, aeg lõplikuks karistamiseks,

31. nõnda ütleb Issand Jumal: Heida ära peakate, võta peast kroon! Mis on, ei jää selleks, mis ta on: alandlik ülendatakse, kõrk alandatakse.

32. Varemeiks, varemeiks, varemeiks teen ma selle! Seegi ei jää selleks, mis ta on, kuni tuleb see, kellel on õigus selle peale, ja mina annan selle temale.

33. Ja sina, inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult ja ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal ammonlaste ja nende teotuse kohta! Ja ütle siis: Mõõk, mõõk on paljastatud tapmiseks, ihutud hävitamiseks, et see välguks -

34. siis kui sulle nähakse tühje nägemusi, ennustatakse valet -, et seda panna süüga teotatute kaela peale, kelle päev on tulnud, aeg lõplikuks karistamiseks!

35. Pista see tagasi tuppe! Paigas, kus sa oled loodud, su sünnimaal, mõistan ma kohut su üle.

36. Ma valan su peale oma sajatuse, ma löötsun su peale vihatule. Ma annan sind jõhkrate meeste kätte, kes on osavad hävitajad.

37. Sa saad tuleroaks, su veri on keset maad, sind ei meenutata enam. Sest mina, Issand, olen nõnda öelnud.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Sina, inimesepoeg, kas sina ei mõistaks hukka, kas sina ei mõistaks hukka veresüüga linna? Tee temale teatavaks kõik ta häbiteod
3. ja ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Linnale, kes valab verd enese sees ja kes valmistab enesele ebajumalaid, et ennast rüvetada, tuleb aeg!
4. Oma vere läbi, mida sa oled valanud, oled sa süüdlaseks saanud ja oma ebajumalate läbi, keda sa oled valmistanud, oled sa rüvetatud; sa oled toonud ligidale oma päevad ja oled jõudnud oma aastateni. Seepärast ma annan sind paganaille teotamiseks ja kõigile maadele pilkeks.
5. Lähedased ja kauged pilkavad sind kui seda, kelle nimi on rüvetatud, kelle seas valitseb segadus.
6. Vaata, Iisraeli vürstid sinu sees loodavad igaüks oma käsivarre peale ja valavad verd.
7. Su sees põlatakse isa ja ema, tehakse liiga võõrale, kes on su keskel, ja rõhutakse vaeslast ja lesknaist.
8. Mis minule on püha, seda sa halvustad ja sa teotad mu hingamispäevi.
9. Su sees on keelekandjaid inimesi, kes põhjustavad verevalamist, su sees süüakse mägedel, su keskel tehakse häbitegu.
10. Su sees paljastatakse isa häbet, kasutatakse kurjasti kuuverest roojastatud naist.
11. Su sees teeb üks jäledust ligimese naisega, teine rüvetab häbiteoga oma miniat, kolmas kasutab kurjasti oma õde, oma isa tütart.
12. Su sees võetakse meelega verevalamiseks; sa võtad renti ja liigkasu ning tahad oma ligimeselt saada tulu vägivaldaga, aga unustad minu, ütleb Issand Jumal.
13. Aga vaata, mina löön oma käed kokku su kasu pärast, mis sa oled saanud, ja su veresüü pärast, mis su keskel on.
14. Kas su süda peab vastu? Või on su käed tugevad neil päevil, kui ma nõuan sinult aru? Mina, Issand, olen rääkinud ja teen seda.
15. Ma pillutan sind paganate sekka ja puistan sind mööda maid ning lõpetan sinu roojuse su seest.
16. Sa oled ennast teotanud paganate silme ees ja sa saad tunda, et mina olen Issand.'
17. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
18. 'Inimesepoeg, Iisraeli sugu on muutunud mulle räbuks. Nad kõik on nagu vask, tina, raud ja seatina: sulatusahjus on nad muutunud hõbeda räbuks.
19. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Et te kõik olete muutunud räbuks, vaata, siis kogun ma teid Jeruusalemma keskele.
20. Otsekui hõbedat, vaske, rauda, seatina ja tina kogutakse sulatusahju, et sulatamiseks lõõtsuda neile tuld peale, nõnda kogun ma teid oma vihas ja raevus, panen ahju ja sulatan.
21. Ma kogun teid, lõõtsun teie peale oma vihatuld ja te sulate selle sees.
22. Nõnda nagu hõbedat sulatatakse ahjus, nõnda sulatatakse teid selle sees. Ja te saate tunda, et mina, Issand, olen valanud oma tulise viha teie peale.'
23. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
24. 'Inimesepoeg, ütle temale: Sina oled maa, mida ei puhastata ega niisutata sajatuse päeval.
25. Sinu prohvetite vandenõu on keset maad nagu mõirgav lõvi, kes murrab saaki: nad neelavad hingi, võtavad varandusi ja kalleid asju ning teevad paljud naised leskedeks su maal.
26. Su preestrid tarvitavad vägivalda mu Seaduse kallal ja teotavad mu pühi asju; nad ei tee vahet püha ja ebapüha vahel, ei õpeta roojase ja puhta vahet; nad peidavad oma silmad mu hingamispäevade eest ja ma olen teotatud nende keskel.
27. Su peamehed su maal on nagu saaki murdvad hundid: valavad verd, hävitavad hingi, et saada suurt kasu.
28. Su prohvetid võõpavad neile kõik lubjaga üle, nähes tühje nägemusi ja ennustades sulle valet, öeldes: Nõnda ütleb Issand Jumal, kuigi Issand ei ole rääkinud.
29. Maa rahvas vägivaldaltseb ja toimetab röövimist: nad rõhuvad viletsat ja vaest ja teevad võõrale õigusevastaselt liiga.

30. Ma otsisin nende hulgast meest, kes laoks müüri üles ja seisaks minu ees müüripraos maa heaks, et ma seda ei hävitaks; aga ma ei leidnud.

31. Seepärast ma valan oma sajatuse nende peale, teen oma vihatulega neile lõpu ja laon nende eluviisid neile pea peale, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg! Oli kaks naist, ühe ema tütreid.
3. Nad hoorasid Egiptuses, nad hoorasid oma noorpõlves. Seal rudjuti nende rindu ja seal pigistati nende neitsilikke põuesid.
4. Nende nimed olid: vanem Ohola, ja tema õde Oholiba. Nad said mu omaks ning sünnitasid poegi ja tütreid. Ja nende nimed on vasted: Ohola on Samaaria ja Oholiba on Jeruusalemm.
5. Aga Ohola murdis truudust, kuigi ta oli minu, ja ihaldas oma armastajaid, võitlustublisid assüürlasi,
6. kes olid riietatud purpurisse, asevalitsejaid ja maavanemaid, kes kõik olid toredad noored mehed, ratsanikke, kes ratsutasid hobuste seljas.
7. Ta pakkus oma armatsemisi neile, kes kõik olid Assuri valitud pojad; ja kõigega, mida ta himustas, kõigi nende ebajumalatega ta rüvetas ennast.
8. Ta ei jätnud ka oma hooramisi egiptlastega, sest need olid temaga maganud ta noorpõlves, olid muljunud ta neitsilikku põue ja olid teda üle puistanud oma armatsemisega.
9. Seepärast andsin ma tema ta armastajate kätte, Assuri poegade kätte, kelle järele ta himustas.
10. Need paljastasid ta häbeme, võtsid ära ta pojad ja tütreid ning tapsid ta mõõgaga; ta jäi hirmutuseks naistele, kui ta üle oli kohut mõistetud.
11. Aga kuigi ta õde Oholiba seda nägi, oli ta oma himus temast veelgi halvem ja tema hooramisi oli veel rohkem kui ta õe hooramisi.
12. Ta himustas Assuri poegi, asevalitsejaid ja maavanemaid, tublisid võitlejaid, kes kandsid uhkeid riideid, ratsanikke, kes ratsutasid hobuste seljas - kõik toredad noored mehed.
13. Ja ma nägin, et ta ennast oli rüvetanud: neil mõlemal oli ühesugune tee.
14. Aga ta läks oma hooramises veelgi kaugemale; kui ta nägi seinale maalitud mehi, kaldealaste pilte, värvitud punase värviga,
15. niudepõlled võõna puusadel, toredad mähised peas, võitlejate välimus kõigil, sarnased Paabeli poegadega, kelle sünnimaa on Kaldea,
16. siis, olles neid silmadega näinud, hakkas ta neid himustama ja läkitas käskjalad nende juurde Kaldeasse.
17. Ja Paabeli pojad tulid tema juurde armuvoodisse ning rüvetasid teda oma hooramisega; ja alles siis, kui ta oli ennast nendega rüvetanud, tüdines ta neist.
18. Ja kui ta tegi avalikuks oma hooramised ja paljastas oma häbeme, siis tõmbus minu hing temast eemale, nõnda nagu mu hing oli tõmbunud eemale tema õest.
19. Aga ta rohkendas oma armatsemisi, mõeldes oma nooruspäevile, mil ta armatses Egiptusemaal.
20. Ja ta himustas nende liigmehi, kelle liha on otsekui eeslite liha ja kelle seemnevool on otsekui täkkude seemnevool.
21. Nõnda oli sul igatsus oma noorpõlve kõlvatuse järele, kui egiptlased muljusid su põue su nooruslike rindade pärast.
22. Seepärast, Oholiba, ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ma kihutan sulle kallale su armastajad, kellest su hing eemale tõmbus, ja toon nad su kallale igalt poolt:
23. Paabeli pojad ja kõik kaldealased, Pekodi, Soa ja Koa, ja koos nendega kõik Assuri pojad, toredad noored mehed, asevalitsejad ja maavanemad, võitlejad ja tublid mehed, kõik hobuste seljas ratsutajad.
24. Nad tulevad su kallale vankrite ja ratastega ning rahvaste hulgaga; nad seavad su vastu ümberringi kaitsevarju, kilbi ja kiivri. Ma annan nende kätte kohtumõistmise ja nad mõistavad kohut su üle oma seaduste järgi.
25. Ma juhin su vastu oma püha viha, et nad kohtleksid sind vihas: nad lõikavad ära su nina ja kõrvad, ja mis sinust üle jääb, langeb mõõga läbi. Nad võtavad ära su pojad ja tütreid ning su jäägi neelab tuli.
26. Nad rebivad sul riided seljast ja võtavad ära su ehted.

27. Nõnda teen ma lõpu su kõlvatusele ja su Egiptusemaalt pärit hooramisele, et sa enam ei tõstaks silmi nende poole ega mõtleks Egiptusele.
28. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma annan su nende kätte, keda sa vihkad, nende kätte, kellest su hing on eemale tõmbunud.
29. Need kohtlevad sind vihaselt, võtavad ära kogu su töövaeva ning jätavad su paljaks ja alasti: su hooralik häbe, su kõlvatus ja su hooramised saavad avalikuks.
30. Seda tehakse sinuga, et sa truudust murdes jooksid paganate järele, et sa ennast rüvetasid nende ebajumalatega.
31. Sa käisid oma õe teed, sellepärast ma annan tema karika sinu kätte.
32. Nõnda ütleb Issand Jumal: Sa pead jooma oma õe karikat, sügavat ja laia; sa muutud naeruks ja pilkeks, sest see mahutab palju.
33. Sa jääd joobnuks ja täitud murega: hirmu- ja õudusekarikas on su õe Samaaria karikas.
34. Seda pead sa jooma ja rüüpama, närima selle kilde ja rebestama oma rindu. Sest mina olen rääkinud, ütleb Issand Jumal.
35. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Et sa oled minu unustanud ja heitnud oma selja taha, siis kannu sinagi oma kõlvatust ja hooramisi!
36. Ja Issand ütles mulle: 'Inimesepoeg, kas sa ei tahaks kohut mõista Ohola ja Oholiba üle? Siis tee neile teatavaks nende jäledused!
37. Sest nad on rikkunud abielu ja nende käte küljes on veri: nad on rikkunud abielu oma ebajumalatega ja nad on ka oma lapsed, keda nad mulle olid sünnitanud, lasknud tulest läbi käia oma ebajumalatele roaks.
38. Nad on mulle teinud veel sedagi: nad on samal ajal rüvetanud mu pühamut ja teotanud mu hingamispäevi.
39. Olles tapnud oma lapsi oma ebajumalaile, tulid nad samal päeval mu pühamusse seda teotama; jah, vaata, nõnda on nad teinud keset mu koda.
40. Veelgi enam, nad läkitasid meeste järele, kes tulid kaugelt; kui nende juurde läkitati käskjalg, vaata, siis tulid need, kelle jaoks sa ennast olid pesnud, silmi värvinud ja ehetege ehtinud.
41. Ja sa istusid valmis seatud voodi peale ning selle ette kaeti laud; sa panid selle peale mu suitsutusrohtu ja õli.
42. Siis kostis sealt muretut lärmi ning lisaks rahvasummast võetud meestele toodi kõrbest saabalasi; need panid naistele käte ümber keed ja pähe ilusad kroonid.
43. Aga mina ütlesin: Nõnda rikutakse abielu. Nüüd hooravad nad temaga ja tema nendega omalt poolt.
44. Tema juurde mindi, nagu minnakse hooranaise juurde: nõnda läksid nad Ohola ja Oholiba juurde, nende häbitute naiste juurde.
45. Aga õiglased mehed mõistavad kohut nende üle abielurikkujate seaduse ja verevalajate seaduse järgi, sest nad on abielurikkujad ja nende kätel on veri.
46. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Rahvahulk tõusku nende vastu ja nad antagu hirmutada ning rüüstata!
47. Jõuk visaku neid kividega ja raiugu mõõkadega; nad tapku nende pojad ja tütreid ja põletagu nende kojad tulega!
48. Nõnda ma lõpetan maalt kõlvatuse ja kõik naised peavad laskma endid hoiatada, et nad ei teeks häbitegu nagu teie.
49. Teie häbitegu pannakse teie peale ja te peate kandma oma ebajumalatega tehtud patte. Ja te saate tunda, et mina olen Issand Jumal.'

1. Ja üheksandal aastal, kümnenda kuu kümnendal päeval tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, kirjuta enesele üles päeva nimi, just tänase päeva nimi: Paabeli kuningas ründab Jeruusalemma just täna!
3. Ja räägi vastupanijale soole tähendamissõna ning ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Pane pott tulele, pane, ja vala sisse ka vett!
4. Kogu sellesse lihatükid, kõik head tükid: saps ja abaluu, täida see valitud kontidega!
5. Võta valitud lammas ja lao selle alla ka puid; keeda vägevasti, hauta selle sees ta kontegi!
6. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Häda veresüüga linnale, roostetanud potile, mille küljest rooste ära ei lähe! Tühjenda see tükk tüki järel ilma liisku heitmata!
7. Sest tema valatud veri on tema keskel: ta pani selle palja kalju peale ega valanud maha, et seda põrmuga katta.
8. Viha õhutamiseks, kättemaksu teostamiseks panin ka mina tema vere palja kalju peale, et seda ei saaks peita.
9. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Häda veresüüga linnale! Minagi suurendan tuleriita.
10. Lisa puid, süüta tuli, keeda liha pehmeks, keeda leent, nii et kondid hakkavad kõrbema!
11. Pane siis pott tühjalt süte peale, et see kuumeneks ja vask hakkaks hõõguma, et selle mustus sulaks, rooste kaoks!
12. Vaeva on nähtud, aga selle küljest ei ole läinud see rohke rooste - see ei kadunud tuleski!
13. Oma häbiväärse mustuse tõttu - ma tahtsin sind küll puhastada, aga sina ei läinud puhtaks oma mustusest - sina ei saagi enam puhtaks, enne kui ma olen su kallal vaigistanud oma viha.
14. Mina, Issand, olen rääkinud. See sünnib ja seda ma teen. Ma ei jäta seda unarusse ja ma ei kurvasta ega kahetse: su teede ja tegude järgi mõistetakse kohut su üle, ütleb Issand Jumal.'
15. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
16. 'Inimesepoeg, vaata, äkilise surma läbi ma võtan sinult ära su silmarõõmu, aga ära kaeba ega nuta ja sul ärgu tulgu pisaratki!
17. Oiga tasa, ära tee leinakaebust surnute pärast! Mähi enesele peamähis pähe ja pane jalatsid jalga, ära kata kinni oma habet ja ära söö leinaleiba!'
18. Kui ma hommikul rääkisin seda rahvale - õhtul oli surnud mu naine ja ma tegin järgmisel hommikul, nagu mind oli kästud -,
19. siis ütles rahvas mulle: 'Kas sa ei seletaks meile, mis tähendus on sellel meie kohta, et sa nõnda teed?'
20. Ja ma vastasin neile: 'Mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
21. Ütle Iisraeli soole: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, mina teotan ära oma pühamu, teie võimu uhkuse, teie silmade rõõmu ja teie hinge igatsuse; ja teie pojad ja tütreid, kes teile järele jäävad, langevad mõõga läbi.
22. Siis te teete, nagu mina olen teinud: te ei kata kinni oma habet ega söö leinaleiba,
23. teil on peamähis peas ja jalatsid jalas; te ei kaeba ega nuta, vaid hääbute oma süütegudes ja ägate isekeskis.
24. Hesekiel on teile endeks: just nagu tema on teinud, peate teiegi tegema. Kui see sünnib, siis te saate tunda, et mina olen Issand Jumal.
25. Ja sina, inimesepoeg! Tõesti, sel päeval, kui ma võtan neilt ära nende pelgupaiga, nende suurepärase rõõmu, nende silmarõõmu ja hinge igatsuse, nende pojad ja tütreid,
26. sel päeval jõuab su juurde põgenik, et seda kuulutada su kõrvade kuuldes.
27. Sel päeval, kui põgenik tuleb, avaneb su suu ja sa räägid ega ole enam tumm. Sina oled neile endeks ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, pööra oma pale ammonlaste poole ja kuuluta neile prohvetlikult
3. ning ütle ammonlastele: Kuulge Issanda Jumala sõna! Nõnda ütleb Issand Jumal: Et sa ütled: 'Paras!' mu pühamu kohta, et seda on teotatud, ja Iisraeli maa kohta, et seda on laastatud, ja Juuda soo kohta, et nad läksid vangi,
4. vaata, siis ma annan sind omandiks idamaalastele ning need püstitavad su maale oma telklaagrid ja paigutavad sinna oma eluasemed; ja nad söövad su maa vilja ja joovad su piima.
5. Ma teen Rabba kaamelite karjamaaks ja Ammoni lammaste puhkepaigaks. Ja te saate tunda, et mina olen Issand.
6. Sest Issand Jumal ütleb nõnda: Et sa oled plaksutanud käsi ja oled trampinud jalaga ja oled kogu oma hingest põlastust tundes rõõmutsenud Iisraeli maa pärast,
7. vaata, siis ma sirutan sinu vastu oma käe ja annan su paganaile saagiks; ma kaotan su rahvaste seast ja kustutan su maade hulgast. Ma hävitan sinu. Ja sa saad tunda, et mina olen Issand.
8. Nõnda ütleb Issand Jumal: Et Moab ja Seir on öelnud: 'Vaata, Juuda sugu on nagu kõik muudki rahvad',
9. vaata, siis ma teen Moabi nõlvaku lagedaks linnadest, kõigist linnadest, mis on maa toreduseks: Beet-Jesimot, Baal-Meon ja Kirjataim.
10. Ma annan selle koos ammonlastega omandiks idamaalastele, et ammonlasi enam ei meenutataks rahvaste seas.
11. Ma mõistan kohut Moabi üle ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.
12. Nõnda ütleb Issand Jumal: Et Edom on talitanud Juuda sooga kättemaksu taotledes ja on neile kätte makstes ennast koormanud suure süüga,
13. siis ütleb Issand Jumal nõnda: Ma sirutan oma käe Edomi vastu ja hävitan sealt inimesed ja loomad ning teen ta varemeiks; Teemanist kuni Dedanini langevad nad mõõga läbi.
14. Ma maksan Edomile kätte oma Iisraeli rahva läbi ja nemad talitavad Edomiga minu viha ja raevu kohaselt, et ta tunneks minu kättemaksu, ütleb Issand Jumal.
15. Nõnda ütleb Issand Jumal: Et vilistid on talitanud kättemaksuhimuliselt ja on maksnud kätte, põlgus hinges, ning on toonud hävitust igaveses vaenus,
16. siis ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ma sirutan oma käe vilistite vastu ja hävitan kreedid ning kaotan ülejäägi mererannast.
17. Ma teostan nende kallal suure kättemaksu vihaste nuhtlustega. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand, kui ma neile kätte maksan.'

1. Ja üheteistkümnendal aastal, esimese kuu esimesel päeval tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg! Kuna Tüüros ütleb Jeruusalemma kohta: 'Paras talle! Purustatud on rahvaste uks! Minu kasuks on sündinud pööre: mina täitun, tema on tühi!'
3. siis ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ma olen su vastu, Tüüros, ja lasen tõusta su vastu palju rahvaid, otsekui meri tõstab oma laineid.
4. Need hävitavad Tüürose müürid ja kisuvad maha ta tornid; ja mina pühin sealt ära ta põrmugi ning teen ta paljaks kaljuks.
5. Temast saab nootade kuivatuspaik, mis asub keset merd - sest mina olen rääkinud, ütleb Issand Jumal - ja ta jääb rahvaile saagiks.
6. Tema tütarlinnad maismaal tapetakse mõõgaga ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.
7. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma toon põhja poolt Tüürose kallale Paabeli kuninga Nebukadnetsari, kuningate kuninga, hobuste, sõjavankrite, ratsanike ja suure sõjaväega.
8. Su tütarlinnad maismaal tapab ta mõõgaga, ja paneb su vastu piiramisseedmed, kuhjab su vastu valli, püstitab su vastu kaitsevarju,
9. juhib oma müüripurustaja hoobid su müüridesse ja kisub su tornid maha oma raudriistadega.
10. Tema hobuste rohkuse pärast katab sind tolm ning ratsanike, rataste ja vankrite mürinast värisevad su müürid, kui ta tuleb sisse su väravaist, nagu tullakse sisse vallutatud linna.
11. Oma hobuste kapjadega trambib ta puruks kõik su tänavad, ta tapab mõõgaga su rahva ja su tugevad kivisambad langevad maha.
12. Nad riisuvad su vara ja röövivad su kauba; nad kisuvad maha su müürid ja lammutavad su kaunid kojad; su kivid, palgid ja prügi heidavad nad merre.
13. Nõnda ma lõpetan su laulude kõla ja enam ei ole kuulda su kannelde helinat.
14. Ma teen sind paljaks kaljuks, sinust saab nootade kuivatuspaik, sind ei ehitata enam üles. Sest mina, Issand, olen rääkinud, ütleb Issand Jumal.
15. Nõnda ütleb Issand Jumal Tüürosele: Eks värise saared su langemise mürinast, kui haavatud oigavad, kui toimub tapmine su sees?
16. Kõik mere vürstid astuvad alla oma aujärgedelt, heidavad ära oma mantlid ja võtavad seljast kirjatud kuued; nad riietuvad hirmuvärinaisse, istuvad maas, vabisevad üha ja on kohkunud sinu pärast.
17. Ja nad alustavad sinu pärast nutulaulu ning ütlevad sulle: 'Kuidas sa küll oled hukkunud, meresõitjatest asustatu, ülistatud linn, kes merel oli vägev, tema ise ja ta elanikud, kes täitis hirmuga kõiki ümberkaudu.
18. Nüüd värisevad saared su langemispäeval, jah, meresaared on kohkunud su lõpu pärast.'
19. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Kui ma teen sind laastatud linnaks, linnade sarnaseks, milles ei elata, kui ma lasen süvaveel tulvata sinust üle ja suurveel su katta,
20. siis ma tõukan sind alla nende juurde, kes on hauda läinud, muistse rahva juurde; ja ma panen sind elama maa sügavustesse, ürgsete varemete keskele koos nendega, kes on hauda läinud, et sa enam ei pöörduks tagasi; aga elavate maale annan ma kauniduse.
21. Ma teen sind hirmutiseks ja sind ei ole enam: kui sind otsitakse, siis ei leita sind mitte iialgi, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Ja sina, inimesepoeg, alusta nutulaulu Tüürose pärast
3. ja ütle Tüürosele, kes elab mere värvate juures ja kaubitseb rahvastega paljudelt saartelt: Nõnda ütleb Issand Jumal: Tüüros, sa ise ütled: 'Mina olen täiuslikult ilus!'
4. Su rajad on merede südames, su ehitajad tegid su täiuslikult ilusaks.
5. Nad ehtasid sind Seniiri küpressidest, kõik, mis puutub laudadesse; nad võtsid Liibanonilt seedrid, et valmistada sulle maste.
6. Su aerud tehti Baasani tammedest, su käil oli kaetud elevantiluuga, pealistuseks kittide saarte küpressidele.
7. Su puri oli Egiptuse linasest riidest, see oli su tundemärk; su varikatus oli sinisest ja purpurpunasest riidest Eliisa saartelt.
8. Su sõudjaks olid Siidoni ja Arvadi elanikud, su oma targad, Tüüros, olid su sees: nemad olid su kiprid.
9. Gebali vanemad ja targad tihendasid su pragusid. Sinu sisse tulid kõik mere laevad ja nende meeskonnad, et vahetada sinuga kaupa.
10. Pärsia, Luud ja Puut olid sõdureiks su sõjaväes; sinu juures riputasid nad üles oma kilbid ja kiivrid, nemad andsid sulle su toreduse.
11. Su müüridel ümberringi olid arvadlased ja su sõjavägi, ja su tornides olid gammadlased; nemad riputasid oma kilbid ümberringi su müüride külge, nemad tegid su ilu täiuslikuks.
12. Tarsis oli su kaubamuretseja, sest sinul oli rohkesti igasugu vara; nad andsid sulle vahetuskaubaks hõbedat, rauda, tina ja seatina.
13. Jaavan, Tubal ja Mesek kauplesid sinuga; nad andsid sulle vahetuskaubaks orje ning vaskriistu.
14. Toogarma sugu andis sulle kauba eest hobuseid, ratsahobuseid ja muulasid.
15. Rodanlased kauplesid sinuga; paljud saared olid su teenistuses kaubamuretsejaina: nad tõid sulle maksuna elevantiluud ja eebenipuud.
16. Süüria oli su kaubamuretseja, sest sul oli rohkesti tooteid: nad andsid sulle kauba eest türkiise, purpurpunaseid, kirjatud ja peeni valgeid kangaid, koralle ja rubiine.
17. Juuda ja Iisraeli maa, nemadki kauplesid sinuga: Minniti nisu, vaha ja mett, õli ja vaiku andsid nad sulle vahetuskaubaks.
18. Damaskus oli su kaubamuretseja su paljude toodete vastu, sest sul oli rohkesti igasugu vara: veini Helbonist ja villa Saharist.
19. Daan ja Jaavan Uusalist andsid sulle kauba eest taotud rauda, kassiat ja kalmust, mis tulid sulle vahetuskaubana.
20. Dedan kauples sinuga ratsutamiseks tarvitavate sadulatekkidega.
21. Araablased ja kõik Keedari vürstid olid su teenistuses kaubamuretsejaina: nad hankisid sulle kaubana talleid, jäärasid ja sikke.
22. Seeba ja Raama kaupmehed kauplesid sinuga: nad andsid su kauba eest parimat kõigist palsameist, igasugu kalliskive ja kulda.
23. Haaran, Kanne ja Eden, Seeba, Assuri ja Kilmadi kaupmehed kauplesid sinuga:
24. nemad kauplesid sinuga su turul kauniste kangastega, siniste ja kirjatud mantlitega, kirjade vaipadega ja tugevate punutud köitega.
25. Tarsise laevade karavanid vedasid su kaupu. Nõnda sa täitusid raske lastiga ja said väga toredaks merede südames.
26. Su sõudjad viisid sind suurtele vetele, aga idatuul murrab su merede südames:
27. su varandus, su kaup, su vahetuskaup, su meremehed ja su kiprid, su pragudetihendajad ja su kaubavahetajad ja kõik su sõjamehed, kes on su sees, ja kogu su rahvahulk, kes on su sees, vajuvad merede südamesse su langemispäeval.
28. Lained laksuvad su kiprite kisast.
29. Oma laevadelt astuvad alla kõik aerudehoidjad; laevurid, kõik kiprid astuvad maale,

30. lasevad sinu pärast kuulda oma häält ja kaebavad kibedasti; nad puistavad enestele põrmu pähe, nad püherdavad tolmus.
31. Nad ajavad sinu pärast pead paljaks ja rõivastuvad kotiriidesse; nad nutavad sinu pärast kibedasti ja valusas leinas.
32. Nad alustavad kurtes sinu pärast nutulaulu ja laulavad sinust: Kes on iial jäänud nii hääletuks nagu Tüüros keset merd?
33. Kui su kaubad saabusid meredelt, küllastasid sa paljusid rahvaid; oma rohkete varade ja kaupadega tegid sa rikkaks kuningaid.
34. Nüüd oled sa purustatud, eemal meredest, vete sügavustes; su vahetuskaup ja kogu su meeskond on vajunud koos sinuga.
35. Kõik saarte elanikud on sinu pärast kohkunud, ja nende kuningaid on haaranud ärevus, nende näod on hirmunud.
36. Kaupmehed rahvaste seas põlastavad sind: sa oled muutunud hirmutiseks ja sind ei ole enam iialgi.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, ütle Tüürose vürstile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Et su süda on ülbe ja sa ütled: 'Mina olen jumal, ma istun jumalate istmel merede südames!' - sina aga oled inimene, mitte jumal, kuigi sa enda meelest oled jumala sarnane -
3. vaata, sa olid küll targem kui Taaniel, ükski saladus ei jäänud su eest varju:
4. oma tarkuse ja taibuga soetasid sa enesele varanduse, hankisid kulda ja hõbedat oma varaaitadesse.
5. Oma suure tarkuse tõttu kauplemises suurendasid sa oma varandust ja nõnda läks su süda ülbeks su varanduse pärast -
6. seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Et sa enda meelest oled jumala sarnane,
7. vaata, siis toon ma su kallale võõrad, kõige julmemad paganaist; nemad tõmbavad oma mõõgad su tarkuse ilu vastu ja teotavad su hiilguse.
8. Nad tõukavad sind alla hauda ja sa sured mahalöödu surma merede südames.
9. Kas sa veelgi julgeksid öelda oma tapja ees: 'Mina olen jumal!', sina, kes sa oled inimene, aga mitte jumal nende käes, kes sind maha löövad?
10. Sa sured ümberlõikamatute surma võõraste käe läbi. Jah, ma olen rääkinud, ütleb Issand Jumal.'
11. Ja mulle tuli Issanda sõna, ta ütles:
12. 'Inimesepoeg, alusta nutulaulu Tüürose kuninga pärast ja ütle temale: Nõnda ütleb Issand Jumal: Sa olid nagu eeskujulikkuse pitserimärk täis tarkust ja täiuslikult ilus.
13. Sa olid Eedenis, Jumala aias, sul olid kattedeks kõiksugu kalliskivid: rubiin, topaas ja jaspis, krüsoliit, karneool ja nefriit, safiir, türkiis ja smaragd; su raamistised ja õnarused olid kullast tehtud, valmistatud su loomispäeval.
14. Sa olid nagu keerub, hiilgav kaitsja, ja ma panin sind pühale mäele; sa olid otse jumalik olend, kes võis käia tuliste kivide keskel.
15. Sa olid laitmatu oma teedel alates su loomispäevast, kuni sinus leiti ülekohtu.
16. Sinu suure kaubitsemise tõttu täitus su sisemus vägivallega ja sa tegid pattu. Sellepärast tõukasin ma su Jumalamäelt ja hävitasin su, kaitsja keerub, tuliste kivide keskel.
17. Su ilu tõttu läks su süda ülbeks, oma hiilguse pärast sa kaotasid tarkuse. Ma viskasin su maa peale, ma panin su kuningate ette, et nad saaksid sind vahtida.
18. Oma paljude süütegudega, oma ülekohtuse kaubitsemisega teotasid sa oma pühamuid; sellepärast ma lasksin su keskel puhkeda tule - see neelas sinu. Ma tegin su maa peale tuhaks kõigi silme ees, kes sind nägid.
19. Kõik, kes sind tundsid rahvaste seas, on sinu pärast kohkunud. Sa muutusid hirmutiseks ja sind ei ole enam iialgi.'
20. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
21. 'Inimesepoeg, pööra oma pale Siidoni poole ja kuuluta sellele prohvetlikult
22. ning ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma olen su vastu, Siidon, ja ma ilmutan su keskel oma au. Nad saavad tunda, et mina olen Issand, kui ma seal mõistan kohut ja näitan ennast pühana.
23. Ma läkitan sinna katku ja selle tänavaile vere; mahalöödud langevad veres mõõga läbi, mis on nende vastu igalt poolt. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.
24. Siis ei ole Iisraeli sool enam torkavat okast ega kibuvitsa, mis teeks valu, kõigi nende naabrite hulgas, kes neid põlgasid. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand Jumal.
25. Nõnda ütleb Issand Jumal: Kui ma kogun Iisraeli soo rahvaste seast, kelle sekka nad on pillutatud, siis ma näitan ennast nende kaudu pühana paganate silme ees ja nad võivad elada oma maal, mille ma andsin oma sulasele Jaakobile.
26. Nad elavad seal julgesti ja ehitavad kodasid ja istutavad viinamägesid. Nad elavad julgesti, kui ma mõistan kohut kõigi nende naabrite üle, kes neid on põlanud. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand, nende Jumal.'

1. Kümnendal aastal, kümnenda kuu kaheteistkümnendal päeval tuli mulle Issanda sõna, ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, pööra oma pale vaarao, Egiptuse kuninga poole ja kuuluta prohvetlikult temale ja kogu Egiptusele!
3. Räägi ja ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma tulen sulle kallale, vaarao, Egiptuse kuningas - suur krokodill, kes sa lamad jõgede keskel, kes sa ütled: 'Mu Niilus on mu päralt ja mina olen selle enesele teinud.'
4. Ma panen su lõuapäradesse haagid ja lasen su jõgede kalad hakata su soomuste külge; ma tõmban jõgede keskelt üles sinu ja kõik su jõgede kalad, kes on hakanud su soomuste külge.
5. Ma viskan su kõrbe, sinu ja kõik su jõgede kalad; sa kukud lagedale maale, sind ei koristata ega maeta, ma annan su roaks metsloomadele ja taeva lindudele.
6. Ja kõik Egiptuse elanikud saavad tunda, et mina olen Issand, sellepärast et nad on olnud pillirookepiks Iisraeli soole:
7. kui nad käega haarasid sinust kinni, siis sa läksid katki ja rebestasid neil kogu käe; ja kui nad toetusid su peale, siis sa murdusid ja halvasid neil kõigil niuded.
8. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ma toon su kallale mõõga ja hävitan sinust inimesed ja loomad,
9. ning Egiptusemaa muutub lagedaks ja varemeiks. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand. Sest ta on öelnud: 'Niiluse jõgi on minu päralt ja mina olen selle teinud.'
10. Seepärast, vaata, ma tulen sinu ja su jõgede kallale ja teen Egiptusemaa varemeiks, kuivaks lagendikuks Migdolist Seveeneni ja kuni Etioopia piirini.
11. Ei astu seal inimese jalg ega astu seal looma jalg, ja seal ei elata nelikümmend aastat.
12. Ma teen Egiptusemaa lagedaks lagedate maade hulgas ja selle linnad jäävad neljakümneks aastaks laastatuks varemeis linnade hulgas; ja ma pillutan egiptlased rahvaste sekka ning puistan nad laiali mööda maid.
13. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Neljakümne aasta pärast kogun ma egiptlased rahvaste seast, kuhu nad olid pillutatud,
14. ja ma pööran Egiptuse saatuse ning toon nad tagasi Patrosemaale, nende päritolumaale. Ja seal on nad tähtsusetu kuningriik:
15. see on kuningriikidest tähtsusetuim ega tõsta ennast enam üle rahvaste; ja ma vähendan neid nõnda, et nad ei valitse enam rahvaste üle.
16. Nad ei ole enam lootuseks Iisraeli soole, mis meelde tuletaks tema süütegu, kui ta pöörduks nende poole. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand Jumal.'
17. Ja kahekümne seitsmendal aastal, esimese kuu esimesel päeval tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
18. 'Inimesepoeg, Paabeli kuningas Nebukadnetsar on pannud oma sõjaväe tegema rasket tööd Tüürose kallal: kõigil on pead läinud paljaks ja kõigil on õlad hõõrdunud, aga palka ei ole Tüürosest saanud ei tema ega ta sõjavägi töö eest, mida ta selle kallal on teinud.
19. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ma annan Paabeli kuningale Nebukadnetsarile Egiptusemaa; ta viib ära selle rikkuse, võtab sealt saaki ja riisub, mis riisuda on, ja see saab ta sõjaväele palgaks.
20. Tasuks töö eest, mida ta selle kallal on teinud, annan ma temale Egiptusemaa, sest nad on teinud seda minu heaks, ütleb Issand Jumal.
21. Sel päeval ma lasen Iisraeli soole kasvada sarve ja annan sinule võime avada oma suu nende keskel. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult ja ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Ulguge: 'Oh seda päeva!'
3. Sest päev on ligidal, Issanda päev on ligidal. Pilvine päev, paganate tund on tulnud.
4. Mõök tuleb Egiptuse kallale ja Etioopias on ahastus, kui Egiptuses langevad mahalöödud, võetakse tema rikkus ja kistakse maha alusmüürid.
5. Etioopia, Puut, Luud ja kõik segarahvad ja Kuub ja liidumaa pojad langevad koos nendega möõga läbi.
6. Nõnda ütleb Issand: Egiptuse toed langevad ja selle kõrk vägevus vajub alla. Migdolist Seveeneni langevad nad seal möõga läbi, ütleb Issand Jumal.
7. See muutub lagedaks laastatud maade hulgas ja selle linnad on varemeiks tehtud linnade hulgas.
8. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand, kui ma süütan tule Egiptuses ja kõik selle abistajad varisevad kokku.
9. Sel päeval lähevad mu juurest käskjalad laevadel hirmutama muretut Etioopiat; ja neile tuleb ahastus Egiptuse päeval: tõesti, vaata, see tuleb!
10. Nõnda ütleb Issand Jumal: Ma teen lõpu Egiptuse toredusele Paabeli kuninga Nebukadnetsari käe läbi.
11. Tema ja ta rahvas koos temaga, julmimad paganate hulgast, tuuakse maad hävitama; nemad paljastavad oma möõgad Egiptuse vastu ja täidavad maa mahalöödutelega.
12. Ma teen jõed kuivaks ja müün maa kurjade kätte; ma laastan maa ja kõik, mis seal on, võõraste käe läbi. Mina, Issand, olen rääkinud.
13. Nõnda ütleb Issand Jumal: Ma hävitan ebajumalad ning kaotan võimukandjad Noofist ja vürstid Egiptusemaalt - neid ei ole enam. Ma toon Egiptusemaale hirmu.
14. Ma laastan Patrose, süütan tule Soanis ja mõistan kohut Noo üle.
15. Ma valan oma tulise viha Siini, Egiptuse kantsi peale, ja hävitan Noo toreduse.
16. Ma süütan tule Egiptuses, Siin väänleb suurtes valudes, Noo vallutatakse ja Noofil on vaenupäevad.
17. Aaveni ja Pii-Beseti noored mehed langevad möõga läbi ja nad ise peavad minema vangi.
18. Tahpanheesis pimeneb päev, kui ma murrän seal Egiptuse valitsuskepid; siis lõpeb seal tema kõrk vägevus, pilv katab teda ja ta tütreid lähevad vangi.
19. Nõnda ma mõistan kohut Egiptuse üle, ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.'
20. Üheteistkümnendal aastal, esimese kuu seitsmendal päeval tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
21. 'Inimesepoeg, ma olen murdnud vaarao, Egiptuse kuninga käsivarre, ja vaata, seda ei seota, et see paraneks, ega panda sidet, et see seotuna oleks tugev möõga haaramiseks.
22. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaata, ma tulen vaarao, Egiptuse kuninga kallale ja murrän tema käsivarred, niihästi tugeva kui murtu, ja lasen möõga ta käest langeda.
23. Ma pillutan egiptlased rahvaste sekka ja puistan neid möõda maid.
24. Ma kinnitan Paabeli kuninga käsivarsi ja annan tema kätte oma möõga; aga vaarao käsivarred ma murrän ja ta oigab tema ees, nagu haavatud oigavad.
25. Ma kinnitan Paabeli kuninga käsivarred, aga vaarao käsivarred langevad alla; ja nad saavad tunda, et mina olen Issand, kui ma annan oma möõga Paabeli kuninga kätte, et ta sirutaks selle Egiptusemaa vastu.
26. Ma pillutan egiptlased rahvaste sekka ja puistan neid laiali möõda maid; ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.'

1. Ja üheteistkümnendal aastal, kolmanda kuu esimesel päeval tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, ütle vaaraole ja tema hiilgusele: Kelle sarnane sa oled oma suuruses?
3. Vaata küpressi, Liibanoni seedrit, mis on okstelt ilus, metsataolist varju andev, kasvult kõrge ja mille latv on keset pilvi.
4. Veed kasvatasid seda, põhjavesi laskis sirguda sel suureks, pannes voolama oma jõed ümber selle istutuspaiga ja lähetades nired kõigi metsapuude juurde.
5. Seetõttu oli selle kasv kõrgem kõigist metsapuudest, sel oli palju harusid ja selle oksad kasvasid pikaks rohkest veest, kui see ennast sirutas.
6. Selle harudel pesitsesid kõiksugu taeva linnud, selle okste all poegisid kõiksugu metsloomad ja selle varjus elasid kõik suured rahvad.
7. Ilus oli see oma suuruses oma lopsaka lehestikuga, sest selle juur oli rohke vee ääres.
8. Seedrid Jumala aias ei olnud sellega võrdsed, küpressid ei olnud harude poolest selle sarnased, ja plataanidel ei olnud selle oksti; ükski puu Jumala aias ei olnud ilu poolest selle sarnane.
9. Mina tegin selle nii ilusaks rikkaliku lehestikuga ja kõik Eedeni puud, mis olid Jumala aias, kadestasid seda.
10. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Et see sai kasvult kõrgeks ja sirutas oma ladva pilvedesse ning et selle süda läks ülbeks oma kõrgusest,
11. siis andsin ma selle ühe rahvaste valitseja kätte: tema talitas sellega nagu tahtis, vastavalt selle süüle. Mina tõukasin selle ära.
12. Ja võõrad, julmimad rahvaste seast, raiusid selle maha ning jätsid sinna; selle lehed langesid mägedele ja kõigisse orgudesse, ja selle oksad jäid murtuina kõigisse maa ojadesse; kõik maa rahvad läksid ära selle varju alt ja jätsid selle maha.
13. Selle langetatud tüve peale asusid kõik taeva linnud ja selle okste peale kõik metsloomad -
14. et ükski veeäärne puu ei läheks ülbeks oma kasvu pärast ega sirutaks oma latva pilvede vahele, ja et oma ülbuses ei jääks püsima võimsamad neist, kõik, kellel on rohkesti vett -, sest need kõik antakse surma, maa sügavustesse inimlaste sekka, kes on läinud alla hauda.
15. Nõnda ütleb Issand Jumal: Päeval, kui ta astus alla surmavalda, korraldasin ma leinamise; ma katsin tema pärast põhjavee ja hoidsin tagasi tema jõed, suured veed peeti kinni; ma tegin tema pärast Liibanoni mustaks ja tema pärast närbusid kõik metsapuud.
16. Tema langemise raginast panin ma rahvad värisema, kui ma tõukasin ta surmavalda koos haudaminejatega. Maa sügavustes leidsid troosti kõik Eedeni puud, valitud ja parimad Liibanonilt, kõik, kellel oli rohkesti vett,
17. needki läksid koos temaga surmavalda mõõgaga mahalöödute juurde, jah, pillutati need, kes istusid tema varju all rahvaste keskel.
18. Millisega Eedeni puude seast saaks sind võrrelda au ja suuruse poolest? Sind tõugatakse koos Eedeni puudega maa sügavustesse, sa magad ümberlõikamatute keskel koos mõõgaga mahalöödutega. Nõnda käib vaarao ja tema hiilguse käsi, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja kaheteistkümnendal aastal, kaheteistkümnenda kuu esimesel päeval tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, alusta nutulaulu vaarao, Egiptuse kuninga pärast ja ütle talle: Rahvaste lõvi, sa pead vaikima! Sa olid küll nagu krokodill jõgedes ja purskasid puristades; sa segasid oma jalgadega vett ja tegid sogaseks nende jõed.
3. Nõnda ütleb Issand Jumal: Ma laotan su peale oma võrgu paljude rahvaste hulgaga ja nad tõmbavad sind üles minu noodas.
4. Ma jätan su maa peale, viskan su lagedale väljale; ma panen su peale elama kõik taeva linnud ja toidan sinuga kogu maa loomi.
5. Ma loobin su liha mägede peale ja täidan su raiepega orud.
6. Ma kastan maad sellega, mis sinust voolab, su verega kuni mägedeni, ja ojad saavad sind täis.
7. Ma katan taevad, kui ma su kustutan, ja teen nende tähed tumedaks; ma katan pilvega päikese ja teen, et kuu ei anna oma valgust.
8. Kõik taevast paistvad valgused teen ma su kohal tuhmiks ja ma panen su maale pimeduse, ütleb Issand Jumal.
9. Ma teen murelikuks paljude rahvaste südamed, kui ma viin su hävingu rahvaste sekka, maadesse, mida sa ei tunne.
10. Ma lasen sinu pärast ehmuda paljusid rahvaid ja sinu pärast haarab nende kuningaid hirm, kui ma vehin nende ees oma mõõgaga; nad värisevad iga silmapilk, igaüks oma hinge pärast su langemispäeval.
11. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Paabeli kuninga mõök tuleb sulle kallale.
12. Kangelaste mõökade läbi lasen ma langeda su hiilguse - nad kõik on julmimad rahvaste seas. Nad kaotavad Egiptuse kõrkuse ja kogu selle hiilgus hävitatakse.
13. Ja ma hävitan kõik selle loomad suurte vete äärest: neid vesi ei sega enam inimjalg ega kariloomade sõrad.
14. Siis ma lasen selgida nende veed ja panen nende jõed õlina voolama, ütleb Issand Jumal.
15. Kui ma teen Egiptusemaa lagedaks ja maa saab paljaks kõigest, mis seal on, kui ma kõik, kes seal elavad, maha löön, siis nad tunnevad, et mina olen Issand.
16. See on nutulaul ja nii seda lauldakse. Rahvaste tütreid laulavad seda Egiptuse ja kogu selle hiilguse pärast - nii nad laulavad seda, ütleb Issand Jumal.'
17. Ja kaheteistkümnendal aastal, esimese kuu viieteistkümnendal päeval tuli mulle Issanda sõna; ta ütles:
18. 'Inimesepoeg, kaeba Egiptuse hiilguse pärast, saada see ja vägevate rahvaste tütreid maa sügavustesse haudaläinute juurde!
19. Kellest oled sa nüüd veel meelepärasem? Astu alla ja heida magama ümberlõikamatute juurde!
20. Nad langevad mõõgaga mahalöödute keskele. Mõök on antud. Tõmmake alla tema ja kogu ta hiilgus!
21. Vägevad kangelased räägivad surmavallast tema ja ta abistajate puhul: 'Nad on tulnud alla, nad lamavad, need ümberlõikamatud ja mõõgaga mahalöödud.'
22. Seal on Assur ja kogu ta jõuk, tema ümber on nende hauad; need kõik on maha löödud, langenud mõõga läbi,
23. nende hauad on augu sügavaimas põhjas; tema jõuk on ümber ta haua; need kõik on maha löödud, mõõga läbi langenud, kes tekitasid hirmu elavate maal.
24. Seal on Eelam ja kogu ta toredus ümber ta haua, need kõik on maha löödud, mõõga läbi langenud, ümberlõikamatuna on astunud alla maa sügavustesse need, kes tekitasid hirmu elavate maal; nad kannavad oma häbi koos nendega, kes on läinud alla hauda.
25. Mahalöödute keskele on antud ase temale ja kõigile ta väehulkadele; tema ümber on ta hauad. Kõik need ümberlõikamatud on mõõgaga maha löödud, sest nende pärast tekkis hirm elavate maal; nad kannavad oma häbi koos nendega, kes on läinud alla hauda; ta on pandud mahalöödute keskele.

26. Seal on Mesek, Tubal ja kogu ta väehulk; tema ümber on ta hauad; kõik need ümberlõikamatud on mõõgaga maha löödud, sest nende pärast tekkis hirm elavate maal.
27. Nad magavad koos muiste langenud kangelastega, kes läksid alla surmavalda oma relvadega, kelle mõõgad pandi neile pea alla ja kelle patud on nende luude peal; sest elavate maal oli hirm nende kangelaste ees.
28. Sindki murtakse ümberlõikamatute keskel ja sa pead magama koos mõõgaga mahalöödutega.
29. Seal on Edom, tema kuningad ja kõik ta vürstid, kes hoolimata nende kangelaslikkusest on pandud mõõgaga mahalöödute juurde; nad magavad koos ümberlõikamatutega ja haudaläinutega.
30. Seal on põhjamaa vürstid tervikuna ja kõik siidonlased, kes koos mahalöödutega on läinud alla, kes hoolimata hirmust nende vägevuse ees on jäänud häbisse; nad magavad ümberlõikamatuna mõõgaga mahalöödute juures ja kannavad oma häbi koos nendega, kes on läinud alla hauda.
31. Neid saab vaarao näha ja võib ennast trööstida kogu oma hiilguse pärast, mõõgaga mahalöödud vaarao ja kõik ta sõjavägi, ütleb Issand Jumal.
32. Sest ma panen ta hirmu elavate maale. Seepärast pannakse vaarao ja kogu ta väehulk magama ümberlõikamatute sekka koos mõõgaga mahalöödutega, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, räägi oma rahva lastega ja ütle neile: Kui ma toon mõõga maa kallale, aga maa rahvas on võtnud enese keskelt ühe mehe ning on pannud selle enesele vahimeheks -
3. ja kui see näeb mõõga tulevat maa kallale ja puhub sarve ning hoiatab rahvast -
4. siis, kui keegi kuulab sarvehäält, aga ei lase ennast hoiatada, tuleb mõök ja võtab tema ära; tema veri tuleb ta enese pea peale:
5. ta kuulis sarvehäält, aga ei lasknud ennast hoiatada; tema veri tuleb ta enese pea peale. Aga oleks ta lasknud ennast hoiatada, siis ta oleks päästnud oma hinge.
6. Aga kui vahimees näeb mõõga tulevat, aga ei puhu sarve ega hoiata rahvast ja mõök tuleb ning võtab ära nende hulgast ühe hinge, siis võetakse see küll ta oma süü pärast, kuid tema verd ma nõuan vahimehe käest.
7. Ja sina, inimesepoeg, sinu olen ma pannud Iisraeli soole vahimeheks. Kui sa kuuled sõna minu suust, siis sa pead neid hoiatama minu poolt.
8. Kui ma ütlen õelale: Õel, sa pead surema!, sina aga ei räägi, et manitseda õelat pöörduma tema teelt, siis see õel küll sureb oma süü pärast, kuid tema verd ma küsin sinu käest.
9. Aga kui sa manitsed õelat tema tee pärast, et ta sellelt pöörduks, tema aga ei pöördu oma teelt, siis ta sureb oma süü pärast ja sina oled päästnud oma hinge.
10. Ja sina, inimesepoeg, ütle Iisraeli soole: Nõnda te räägite ja ütlete: Meie üleastumised ja patud on meie peal ja nende tõttu me hääbume; kuidas me siis võiksime jääda elama?
11. Ütle neile: Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei ole mul hea meel õela surmast, vaid sellest, et õel pöörduks oma teelt ja jääks ellu. Pöörduge, pöörduge oma kurjadelt teedelt, sest miks peaksite surema, Iisraeli sugu!
12. Ja sina, inimesepoeg, ütle oma rahva lastele: Õige õigus ei päästa teda tema üleastumise päeval, ja õela õelus ei pane teda komistama päeval, kui ta pöördub oma õelusest; õige ei või elada oma õigusest päeval, kui ta pattu teeb.
13. Kui ma ütlen õigele, et ta tõesti jääb elama, tema aga loodab oma õiguse peale ja teeb ülekohut, siis ei peeta meeles ühtegi ta õiget tegu, vaid ta sureb oma ülekohtu pärast, mida ta tegi.
14. Ja kui ma ütlen õelale, et ta peab surema, tema aga pöördub oma patust ja teeb, mis on kohus ja õige -
15. kui see õel annab tagasi pandi, asendab röövitu ja käib elu seaduste järgi ilma ülekohut tegemata -, siis ta jääb tõesti elama, ta ei sure.
16. Ühtegi ta pattu, mis ta on teinud, ei peeta meeles tema vastu: ta on teinud, mis on kohus ja õige, ta jääb tõesti elama.
17. Ometi ütlevad su rahva lapsed: 'Issanda tee ei ole õige!' Kuid nende enda tee ei ole õige!
18. Kui õige pöördub oma õigusest ja teeb ülekohut, siis ta sureb selle pärast.
19. Ja kui õel pöördub oma õelusest ja teeb, mis on kohus ja õige, siis ta jääb selle pärast elama.
20. Aga teie ütlete veel: 'Issanda tee ei ole õige!' Mina mõistan kohut igaühe üle teie seast tema teede kohaselt, oh Iisraeli sugu.'
21. Ja meie vangipõlve kaheteistkümnendal aastal, kümnenda kuu viiendal päeval tuli mu juurde põgenik Jeruusalemmast ja ütles: 'Linn on vallutatud!'
22. Aga Issanda käsi oli tulnud mu peale õhtul, enne kui põgenik tuli, ja ta oli avanud mu suu, enne kui too jõudis hommikul mu juurde. Nõnda avati mu suu ja ma ei olnud enam tumm.
23. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
24. 'Inimesepoeg! Need, kes elavad neis laastatud paigus Iisraeli maal, räägivad ja ütlevad: 'Aabraham oli ainult üksinda ja ta päris maa; meid aga on palju, maa on antud meile pärandiks.'
25. Seepärast ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Te sööte liha verrega, tõstate oma silmad oma ebajumalate poole ja valate verd; ja teie peaksite pärima maa?
26. Te seisate oma mõõga najal, teete jäledust ja rüvetate igaüks oma ligimese naist; ja teie peaksite pärima maa?

27. Ütle neile nii: Nõnda ütleb Issand Jumal: Nii tõesti kui ma elan, langevad need, kes on laastatud paigus, mõõga läbi, ja need, kes on lagedal väljal, annan ma metsalistele toiduks, ja need, kes on varjupaikades ja koobastes, surevad katku.

28. Ja ma teen maa tühjaks ja lagedaks ning tema kõrgil vägevusel on lõpp; Iisraeli mäed jäävad lagedaks ja ükski ei käi seal.

29. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand, kui ma teen maa tühjaks ja lagedaks kõigi nende jäleduste pärast, mis nad on teinud.

30. Ja sina, inimesepoeg! Su rahva lapsed räägivad sinust seinte ääres ja kodade lävel ning ütlevad isekeskis üksteisele nõnda: 'Tulge ometi ja kuulake, milline sõna nüüd tuleb Issandalt!'

31. Nad tulevad su juurde, nagu rahval on viisiks tulla, ja nad istuvad su ees nagu minu rahvas ja kuulevad su sõnu, aga nad ei tee nende järgi; sest neil on meelitused suus, nad teevad nende järgi ja nende süda ajab taga omakasu.

32. Ja vaata, sa oled neile nagu armastuslaul, ilus kõlalt ja kaunisti kanneldatud: nad kuulevad küll su sõnu, aga nad ei tee nende järgi.

33. Aga kui see täide läheb, vaata, see läheb täide, siis saavad nad teada, et nende keskel on olnud prohvet.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult Iisraeli karjastele, kuuluta prohvetlikult ja ütle neile karjastele: Nõnda ütleb Issand Jumal: Häda Iisraeli karjastele, kes karjatavad iseendid! Kas karjased ei peaks karjatama lambaid?
3. Te joote piima, katate endid villaga, tapate nuumloomi, aga lambaid te ei karjata.
4. Te ei kinnita nõtra, ei ravi haiget, ei seo haavatut, ei too tagasi eksinut ega otsi kadunut, vaid valitsete neid valjuse ja vägivallaga.
5. Ja nad on laiali pillatud, sest ei ole karjast; et nad on laiali pillatud, siis on nad saanud roaks kõigile metsloomadele.
6. Minu lambad ekslevad kõigil mägedel ja igal kõrgel künkal; üle kogu maa on mu lambad laiali pillatud ja ükski ei küsi ega otsi neid.
7. Seepärast, karjased, kuulge Issanda sõna:
8. Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, tõesti, kuna mu lambaid riisutakse ja kuna mu lambad on roaks kõigile metsloomadele, sellepärast et ei ole karjast, ja kuna mu karjased ei hooli mu lammastest, vaid karjatavad iseendid, mitte minu lambaid,
9. kuulge seepärast, karjased, Issanda sõna:
10. Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma hakkam kimbutama karjaseid ja nõuan neilt oma lambaid ning teen lõpu nende lammaste karjatamisele, et karjased ei saaks enam karjatada iseendid. Ma päästan oma lambad nende suust ja need ei jää neile roaks.
11. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, mina ise otsin oma lambaid ja hoolitsen nende eest.
12. Otsekui karjane tunneb muret oma karja pärast, siis kui ta on oma laialipillatud lammaste keskel, nõnda tunnen mina muret oma lammaste pärast ja päästan need kõigist paigust, kuhu nad on pillutatud pilvisel ja pimedal päeval.
13. Ma viin nad välja rahvaste hulgast, kogun neid maadest ja toon nad nende oma maale; ja ma karjatan neid Iisraeli mägedel, veeojade ääres ja kõigis maa asustatud paigus.
14. Heal karjamaal karjatan ma neid ja Iisraeli kõrgetel mägedel on nende söödamaa; seal lebavad nad heal söödamaal ja käivad karjas rammusal karjamaal, Iisraeli mägedel.
15. Mina ise hoian oma lambaid ja mina viin nad hingama, ütleb Issand Jumal.
16. Ma otsin kadunut ja toon tagasi eksinu, ma seon haavatut ja kinnitan nõtra; aga lihava ja tugeva ma hävitan. Ma karjatan neid, nagu on õige.
17. Aga teie, mu lambad, nõnda ütleb Issand Jumal, vaadake, ma mõistan kohut lamba ja lamba vahel, jäärade ja sikkude vahel.
18. Ons teil veel vähe heal karjamaal söömisest, et peate jalgadega tallama, mis teie karjamaast on järele jäänud? Ja selge vee joomisest, et peate jalgadega tegema ülejäägi sogaseks?
19. Ja minu lambad peaksid sööma, mida teie olete jalgadega tallanud, ja jooma, mida teie olete jalgadega sogaseks teinud?
20. Seepärast ütleb Issand Jumal neile nõnda: Vaata, mina ise mõistan kohut lihava lamba ja lahja lamba vahel.
21. Et te külje ja õlaga lükkate ning sarvedega puskate kõiki nõtru, kuni te olete need välja tõuganud,
22. siis ma tahan oma lambad päästa, et nad enam ei oleks saagiks, ja ma mõistan kohut lamba ja lamba vahel.
23. Ja ma panen neile üheainsa karjase, kes karjatab neid, oma sulase Taaveti. Tema hakkab neid karjatama ja on neile karjaseks.
24. Ja mina, Issand, olen neile Jumalaks, ja mu sulane Taavet on vürst nende keskel. Mina, Issand, olen rääkinud.
25. Ja ma teen nendega rahulepingu ning lõpetan maalt kurjad metsloomad, et nad võiksid kõrbes julgesti elada ja metsades magada.
26. Ja ma annan neile ja sellele, mis on ümber mu künka, õnnistuse, ja ma lasen vihma sadada omal

ajal: need on õnnistuse vihmad.

27. Ja puu väljal kannab vilja ja maa annab saaki, ja nad võivad olla julged oma maal. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand, kui ma murran katki nende ikkepuud ja päästan nad orjastajate käest.

28. Ja nad ei ole enam paganaile saagiks ega söö neid metsloomad, vaid nad võivad elada julgesti, ilma et keegi neid peletaks.

29. Ja ma lasen neile tõusta istanduse, mis saab kuulsaks, ja neid ei võta enam nälg maal ega pea nad kandma paganate teotust.

30. Ja nad saavad tunda, et mina, Issand, nende Jumal, olen nendega ja et nemad, Iisraeli sugu, on mu rahvas, ütleb Issand Jumal.

31. Ja teie olete mu lambad, mu karjamaa kari, teie, inimesed. Mina olen teie Jumal, ütleb Issand Jumal.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, pööra oma pale Seiri mäestiku poole ja kuuluta sellele prohvetlikult
3. ning ütle temale: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma tulen sulle kallale, Seiri mäestik; ma sirutan oma käe su vastu ning teen sind tühjaks ja lagedaks.
4. Su linnad teen ma varemeiks ja sa jäädki lagedaks. Ja sa saad tunda, et mina olen Issand.
5. Et sa oled pidanud igavest viha ja oled andnud Iisraeli lapsed mõõga kätte nende õnnetuse ajal, lõpliku karistuse ajal,
6. siis seepärast, nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, muudan ma sind vereks ja veri järgib sind; tõesti, sul on veresüüd ja veri järgib sind.
7. Ma teen Seiri mäestiku tühjaks ja lagedaks, ma hävitan sealt mineja ja tulija.
8. Ma täidan tema mäed mahalöödutega; su küngastel ja su orgudes ja kõigis su jäärakuis langevad mõõgaga mahalöödud.
9. Ma teen sind igavesti lagedaks ja su linnades ei elata enam. Ja te saate tunda, et mina olen Issand.
10. Et sa oled öelnud: 'Mõlemad rahvad ja mõlemad maad on minu, me võtame need endile', kuigi Issand oli seal,
11. siis seepärast, nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, talitan ma sinuga vastavalt su vihale ja agarusele, mida sa oma vihkamises osutasid nende vastu; ja ma tutvustan ennast neile, kui ma mõistan kohut sinu üle,
12. ja sa saad tunda, et mina olen Issand. Ma olen kuulnud kõiki su laimamisi, mis sa oled rääkinud Iisraeli mägede kohta, öeldes: 'Need on tehtud lagedaks, antud meile roaks.'
13. Te olete suurustanud mu ees oma suuga ja olete karjunud mu vastu oma sõnu; ma olen seda kuulnud.
14. Nõnda ütleb Issand Jumal: Kogu maa rõõmuks teen ma su lagedaks.
15. Et sa rõõmustasid Iisraeli soo pärisosa pärast, kui see tehti lagedaks, siis talitan ma sinuga nõndasamuti: lagedaks saad sina, Seiri mäestik, ja kogu Edom. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.

1. Ja sina, inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult Iisraeli mägedele ning ütle: Iisraeli mäed, kuulge Issanda sõna!
2. Nõnda ütleb Issand Jumal: Et vaenlane teile on öelnud: 'Paras!' ja 'Igavesed künkad on saanud meie omaks!'
3. siis kuuluta prohvetlikult ja ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Kuna teid on hävitatud ja neelatud igast küljest, mistõttu te olete saanud teiste rahvaste omandiks ning inimeste keelepeksu ja laimu aluseks,
4. siis, Iisraeli mäed, kuulge seepärast Issanda Jumala sõna: Nõnda ütleb Issand Jumal mägedele ja küngastele, jäärakutele ja orgudele, laastatud varemeile ja mahajäetud linnadele, mis on saanud saagiks ja irvituseks ümberkaudseile rahvaile,
5. siis ütleb Issand Jumal seepärast nõnda: Tõesti, oma püha viha tules ütlesin ma teistele rahvastele ja kogu Edomile, kes kõigest südamest rõõmutsesed ja hinges põlgust tundes on võtnud endale omandiks minu maa, selleks et seda laastata ja riisuda.
6. Seepärast kuuluta prohvetlikult Iisraeli maale ja ütle mägedele ja küngastele, jäärakutele ja orgudele: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma räägin oma raevus ja vihas, sellepärast et te olete pidanud kandma paganate teotust!
7. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Ma tõstan oma käe üles vandudes: Tõesti, paganad ise, kes teie ümber on, peavad kandma oma teotust.
8. Aga teie, Iisraeli mäed, ajate oma oksi ja kannate oma vilja mu Iisraeli rahvale, sest nad on varsti tulemas.
9. Sest vaata, ma tulen teie juurde ja pöördun teie poole, ja teid haritakse ning külvatakse.
10. Ja ma saadan teie peale palju inimesi, kogu Iisraeli soo; ja linnad asustatakse ning varemed ehitatakse üles.
11. Ma saadan teie peale palju inimesi ja loomi, neid saab palju ja nad on viljakad; ja ma panen teid elama nagu teie muistseil päevil ja teen teile rohkem head kui teie algusaegadel. Ja te saate tunda, et mina olen Issand.
12. Ma lasen teie peal käia inimesi, oma Iisraeli rahvast; nad võtavad su omaks, sa saad neile pärisosaks ja sa ei tee neid enam lastetuks.
13. Nõnda ütleb Issand Jumal: Et teile öeldakse: 'Sina oled inimeste sööja ja oma rahva lastetuks tegija!'
14. siis sellepärast ei söö sa enam inimesi ega tee maad oma rahvast lastetuks, ütleb Issand Jumal.
15. Ma ei lase sind enam kuulda paganate laimu ja sul ei ole enam vaja kanda rahvaste teotust ega panna komistama oma rahvast, ütleb Issand Jumal.'
16. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
17. 'Inimesepoeg! Kui Iisraeli sugu elas oma maal, siis nad rüvetasid selle oma eluviisi ja tegudega; nagu roojane kuuveri oli nende eluviis mu palge ees.
18. Siis valasin ma oma tulise viha nende peale vere pärast, mida nad maal olid valanud, ja nende ebajumalate pärast, kellega nad seda olid rüvetanud.
19. Ma pillutasin nad paganate sekka ja neid puistati mööda maid; nende eluviisi ja nende tegude järgi ma mõistan kohut nende üle.
20. Ja kui nad tulid paganate juurde, kuhu nad ka iganes tulid, siis nad teotasid mu püha nime, nõnda et nende kohta öeldi: 'See on Issanda rahvas, aga nad on pidanud ära tulema oma maalt.'
21. Kuid mul on neist kahju oma püha nime pärast, mida Iisraeli sugu teotab paganate seas, kuhu nad on tulnud.
22. Seepärast ütle Iisraeli soole: Nõnda ütleb Issand Jumal: Ma ei tee seda teie pärast, Iisraeli sugu, vaid oma püha nime pärast, mida te olete teotanud paganate seas, kuhu te olete tulnud.
23. Ma pühitsen oma suurt nime, mida paganate seas on teotatud, mida teie nende keskel olete teotanud. Ja paganad saavad tunda, et mina olen Issand, ütleb Issand Jumal, kui ma nende silme ees osutan oma pühadust teie juures.

24. Ma võtan teid ära paganate seast ja kogun teid kõigist maadest ning toon teid teie oma maale.
25. Ja ma piserdan teie peale puhast vett, et te saaksite puhtaks; kõigist teie rüvedusist ja kõigist teie ebajumalaist ma puhastan teid.
26. Ja ma annan teile uue südame ja panen teie sisse uue vaimu. Ma kõrvaldan teie ihust kivise südame ja annan teile lihase südame.
27. Ma panen teie sisse oma Vaimu ja teen, et te käite mu määruste järgi ja peate mu seadusi ning täidate neid.
28. Ja te saate elada maal, mille ma olen andnud teie vanemaile; teie olete minu rahvas ja mina olen teie Jumal.
29. Ma vabastan teid kõigist teie rüvedusist. Ja ma lasen viljal võrsuda ja teen selle rohkeks ega lase teid nälga jääda.
30. Ma teen rohkeks puuvilja ja põllusaagi, et teil nälja pärast ei oleks vaja kannatada teotust paganate seas.
31. Siis te mõtlete oma halbadele eluviisidele ja tegudele, mis ei olnud head; ja te põlastate iseendid oma süütegude ja jäleduste pärast.
32. Ma ei tee seda teie pärast, ütleb Issand Jumal, see olgu teile teada! Häbenege ja tundke piinlikkust oma eluviiside pärast, Iisraeli sugu!
33. Nõnda ütleb Issand Jumal: Sel päeval, kui ma teid puhastan kõigist teie süütegudest, asustan ma linnad uuesti ja varemed ehitatakse üles.
34. Maa, mis oli laastatud, haritakse, et see ei jääks laastatuks iga möödakäija silma ees.
35. Siis öeldakse: 'Laastatud maast on saanud otsekui Eedeni aed. Ja varemeis olnud, purustatud ja mahakistud linnad on kindlustatud ja asustatud.'
36. Ja paganad, kes teil ümberkaudu alles jäävad, saavad tunda, et mina, Issand, ehitan üles mahakistu ja istutan uuesti laastatu. Mina, Issand, olen rääkinud, ja ma teen seda.
37. Nõnda ütleb Issand Jumal: Veel sedagi ma luban Iisraeli sool paluda mul teha nende heaks: ma teen nad inimeste poolest arvukaks nagu lambad.
38. Nõnda palju nagu on pühitsetud lambaid, nõnda nagu Jeruusalemm oma seatud pühadel on täis lambakarju, nõnda on varemeis linnad täis inimkarju. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.'

1. Issanda käsi tuli mu peale; ja Issand viis mind Vaimus välja ning pani mu maha keset orgu - ja see oli täis luid.
2. Siis ta viis mu neist ümbertringi mööda, ja vaata, neid oli oru põhjas väga palju, ja vaata, need olid väga kuivanud.
3. Ja ta küsis minult: 'Inimesepoeg, kas need luud peaksid saama elavaks?' Aga mina vastasin: 'Issand Jumal, seda tead sina!'
4. Siis ta ütles mulle: 'Kuuluta prohvetlikult nendele luudele ja ütle neile: Kuivanud luud, kuulge Issanda sõna!'
5. Nõnda ütleb Issand Jumal nendele luudele: Vaata, ma toon teie sisse vaimu ja te saate elavaks.
6. Ja ma panen teie külge kõõlused, kasvatan teie peale liha, katan teid nahaga ja annan teie sisse vaimu, ja te saate elavaks. Ja te saate tunda, et mina olen Issand.'
7. Ja ma kuulutasin prohvetlikult, nagu mind kästi. Ja kui ma kuulutasin, siis kostis hää, ja vaata, midagi krabises. Luud lähenesid üksteisele, iga luu oma luule.
8. Ja ma vaatasin, ja ennäe, neile tulid kõõlused ja kasvas liha, ja nahk kattis neid pealtpoolt; aga vaimu nende sees ei olnud.
9. Siis ta ütles mulle: 'Kuuluta vaimule, kuuluta, inimesepoeg, ja ütle vaimule: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaim, tule nelja tuule poolt ja puhu neisse tapetuusse, et nad saaksid elavaks!'
10. Ja ma kuulutasin, nagu ta mind käskis; ja neisse tuli vaim ja nad said elavaks ning tõusid jalgadele - päratu suur vägi.
11. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, need luud on kogu Iisraeli sugu. Vaata, nad ütlevad: Meie luud on kuivanud, meie lootus on kadunud, me oleme nagu ära lõigatud.'
12. Seepärast kuuluta prohvetlikult ja ütle neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma avan teie hauad ja toon teid, oma rahva, teie haudadest välja ja viin teid Iisraeli maale.
13. Ja te saate tunda, et mina olen Issand, kui ma avan teie hauad ja toon teid, oma rahva, teie haudadest välja.
14. Ja ma annan teie sisse oma Vaimu, et te saaksite elavaks, ja ma asetan teid teie oma maale; ja te saate tunda, et mina, Issand, olen rääkinud ja teen seda, ütleb Issand.'
15. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
16. 'Ja sina, inimesepoeg, võta enesele üks puutükk ja kirjuta selle peale: Juuda ja temaga liitunud Iisraeli lapsed. Võta siis veel üks puutükk ja kirjuta selle peale: Joosep-Efraimi puutükk, ja temaga liitunud kogu Iisraeli sugu.'
17. Siis liida need teineteise külge üheks puutükiks, nõnda et need su käes moodustaksid terviku.
18. Kui siis su rahva lapsed sulle räägivad, küsides: 'Kas sa ei seletaks meile, mida need sul tähendavad?'
19. siis vasta neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma võtan Joosepi puu, mis on Efraimi käes, ja temaga liitunud suguharud ja panen need ühte Juuda puuga ning teen neist ühe puu, et neist saaks mu käes tervik.
20. Ja kui puutükid, mille peale on kirjutatud, on sinu käes nende silme ees,
21. siis räägi neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma võtan Iisraeli lapsed paganate seast, kuhu nad on läinud, ja kogun neid igalt poolt ning toon nad nende oma maale.
22. Ja ma teen nad üheks rahvaks seal maal, Iisraeli mägedel, ja üks kuningas on neile kõigile kuningaks. Nad ei ole siis enam kaks rahvast ega jagune enam kaheks kuningriigiks.
23. Nad ei rüveta endid enam oma ebajumalatega ja jäledustega ega oma mitmesuguste üleastumistega, vaid ma päästan nad kõigist nende asupaigust, kus nad on pattu teinud, ja puhastan nad. Ja nad on mulle rahvaks ja mina olen neile Jumalaks.
24. Ja mu sulane Taavet on neile kuningaks ja neil kõigil on üksainus karjane; nad käivad minu seaduste järgi ja peavad mu määrusi ning täidavad neid.
25. Ja nad elavad maal, mille ma andsin oma sulasele Jaakobile, kus teie vanemad on elanud; nad elavad seal igavesti, nemad ja nende lapsed ja nende laste lapsed, ja Taavet, mu sulane, on igavesti

neile vürstiks.

26. Ja ma teen nendega rahulepingu, mis jääb igaveseks lepinguks nendega, ja ma paigutan neid ning teen nad arvukaks ja ma panen oma pühamu igavesti nende keskele.

27. Ja minu eluase on nende juures: mina olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks.

28. Ja paganad peavad tundma, et mina olen Issand, kes pühitseb Iisraeli, kui mu pühamu on igavesti nende keskel.'

1. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Inimesepoeg, pööra oma pale Googi poole Maagoogi maal; ta on Meseki ja Tubali vürst, ja kuuluta temale prohvetlikult
3. ning ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma tulen sulle kallale, Goog, Meseki ja Tubali vürst.
4. Ma talutan sind ringi ja panen haagid su lõuapäradesse; ma toon välja sinu ja kogu su sõjaväe, hobused ja ratsanikud, kõik toredasti rietatud, suurte ja väikeste kilpidega suure jõugu, kes kõik on mõõga käsitsejad.
5. Pärsia, Etioopia ja Puut on koos nendega, neil kõigil on kilbid ja kiivrid;
6. Gomer ja kõik ta jõugud; Toogarma sugu kõige kaugemast põhjast ja kõik ta jõugud - paljud rahvad on koos sinuga.
7. Ole valmis ja varusta ennast, sina ja kogu su väehulk, kes on kogunenud su juurde, ja ole neile juhiks!
8. Paljude päevade pärast kutsutakse sind, aastate möödudes pead sa tulema maale, mis mõõga järelt on taastatud, rahva juurde, kes on kogutud paljude rahvaste seast Iisraeli mägedele, mis olid kaua laastatud; see rahvas on ära toodud rahvaste seast ja nad kõik elavad julgesti.
9. Siis sa tõused, tuled nagu maru, oled nagu pilv, mis katab maad, sina ja kõik su väehulgad, ja paljud rahvad koos sinuga.
10. Nõnda ütleb Issand Jumal: Sel päeval tõuseb sul midagi südamesse ja sa pead kurja nõu
11. ning ütled: 'Ma lähen üles lahtise maa kallale; ma tulen nende rahulike kallale, kes elavad julgesti - nad kõik elavad müürita ja neil ei ole riive ega uksi -
12. et saada saaki ja riisuda, mis on riisuda, et pöörata oma kätt taasasustatud varemete vastu ja rahva vastu, kes on kogutud paganate seast, kes on soetanud karja ja varandust, kes elavad maa südames.'
13. Seeba ja Dedan ning Tarsise kaupmehed ja kõik ta kaubitsejad küsivad sinult: 'Kas tuled saaki saama? Kas oled kogunud oma jõugud riisuma, mis on riisuda, ära viima hõbedat ja kulda, võtma karja ja varandust, saama suurt saaki?'
14. Seepärast kuuluta prohvetlikult, inimesepoeg, ja ütle Googile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Eks ole? Sel päeval, kui mu Iisraeli rahvas elab julgesti, hakkad sa liikuma
15. ja tuled oma asukohast, kõige kaugemast põhjast, sina ja koos sinuga paljud rahvad, kes kõik ratsutavad hobustel - suur väehulk, rohkearvuline sõjavägi.
16. Sa tõused mu Iisraeli rahva vastu nagu pilv, et katta maad; see sünnib viimseil päevil: siis ma toon su oma maa kallale, et paganad võiksid tundma õppida mind, kui ma nende silme ees näitan oma pühadust sinu kaudu, Goog.
17. Nõnda ütleb Issand Jumal: Eks see ole sina, kellest ma rääkisin muistseil päevil oma sulaste, Iisraeli prohvetite läbi, kes sel ajal kuulutasid aastast aastasse, et ma toon sind nende kallale?
18. Aga sel päeval - päeval, kui Goog tuleb Iisraeli maa kallale, ütleb Issand Jumal, tõuseb mu vihaleek.
19. Oma raevus ja vihatules ma räägin: Tõesti, sel päeval on suur maavärisemine Iisraeli maal.
20. Ja minu ees värisevad kalad meres ja linnud taeva all ja metsloomad ja kõik roomajad, kes maa peal roomavad, ja kõik inimesed, kes on maapinnal; ja mäed kistakse maha ning kitsasteed varisevad kokku, ja kõik müürid langevad maa peale.
21. Ja ma kutsun mõõga tema vastu kõigi oma mägede peale, ütleb Issand Jumal: ühe mõõk on teise vastu.
22. Ma käin temaga kohut katku ja vere abil; ja ma lasen sadada vihmavalinguid ja raheteri, tuld ja väävlit tema ja ta jõukude peale ja nende paljude rahvaste peale, kes on koos temaga.
23. Nõnda näitan ma oma suurust ja pühadust ning teen ennast tuttavaks paljude paganate silme ees. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.

1. Ja sina, inimesepoeg, kuuluta prohvetlikult Googile ning ütle: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma tulen sulle kallale, Goog, Meseki ja Tubali vürst.
2. Ma talutan sind ringi ja kõnnitan sind, toon su kõige kaugemast põhjast ja viin su Iisraeli mägedele.
3. Aga ma löön su ammu sinu vasakust käest ja lasen su nooled langeda sinu paremast käest.
4. Iisraeli mägedele langed sa maha, sina ja kõik su jõugud ja rahvad, kes on koos sinuga; ma annan su roaks röövlindudele, kõigile tiivulistele, ja metsloomadele.
5. Sa langed lagedale väljale. Sest mina olen rääkinud, ütleb Issand Jumal.
6. Ja mina läkitan tule Maagoogi ja nende kallale, kes elavad julgesti saartel. Ja nad saavad tunda, et mina olen Issand.
7. Ja ma teen tuntuks oma püha nime mu Iisraeli rahva keskel ega lase enam teotada oma püha nime. Ja paganad saavad tunda, et mina olen Issand, kes on Iisraelis püha.
8. Vaata, see tuleb ja see sünnib, ütleb Issand Jumal; see on see päev, millest ma olen rääkinud.
9. Iisraeli linnade elanikud lähevad välja ning süütavad ja põletavad relvi, väikesi ja suuri kilpe, ambusid ja nooli, nuiasid ja piike; ja nad teevad nendega tuld seitse aastat.
10. Nad ei kannu puid väljalt ega korja metsadest, sest nad teevad tuld relvadega; nad võtavad saaki neilt, kes neid röövisid, ja riisuvad neilt, kes neid riisusid, ütleb Issand Jumal.
11. Ja sel päeval ma annan Googile seal, Iisraelis, hauapaiga Ränduriorus ida pool merd; see suleb ränduritele tee ja sinna maetakse Goog ja kogu ta väehulk, ja seda nimetatakse 'Googi vägede oruks'.
12. Ja Iisraeli sugu matab neid seitse kuud, et puhastada maad.
13. Kogu maa rahvas on matmas ja see on neile kiituseks päeval, kui ma ilmutan oma au, ütleb Issand Jumal.
14. Nad valivad kindlad mehed, kes käivad maa läbi, et seda puhastada, ja matavad läbiläinuist need, kes on veel jäänud maa peale; seitsme kuu pärast hakkavad nad seda läbi uurima.
15. Kui need käivad maa läbi ja keegi neist näeb inimese luud, siis peab ta selle kõrvale panema märgikivi, seniks kui matjad matavad selle 'Googi vägede orgu'.
16. Ka ühe linna nimi on 'Vägede linn'. Nõnda nad puhastavad maa.
17. Ja sina, inimesepoeg! Nõnda ütleb Issand Jumal: Ütle igasugu tiivulistele lindudele ja kõigile metsloomadele: Kogunege ja tulge, tulge kokku igalt poolt minu tapaohvriks, mida ma teie jaoks ohverdan, suureks tapaohvriks Iisraeli mägedel; sööge liha ja jooge verd!
18. Sööge sangarite liha ja jooge maa vürstide verd, jäärasid, tallesid, sikke ja härjavärsse - neid kõiki on Baasanis nuumatud!
19. Sööge rasva küllastuseni ja jooge verd joobumiseni mu tapaohvrist, mida ma teile ohverdan!
20. Küllastuge mu lauas hobustest ja ratsanikest, sangaritest ja igasugu sõjameestest, ütleb Issand Jumal.
21. Ja ma ilmutan oma au paganate keskel ning kõik paganad saavad näha minu kohut, mida ma mõistan, ja minu kätt, mille ma panen nende peale.
22. Aga Iisraeli sugu saab tunda, et mina, Issand, olen nende Jumal, alates sellest päevast ja edaspidi.
23. Ja paganad saavad teada, et Iisraeli sugu on vangi läinud omaenese süü pärast, sellepärast et nad olid minu vastu truuduseta ja et mina peitsin nende eest oma palge ning andsin nad nende vaenlaste kätte, nõnda et nad kõik langesid mõõga läbi.
24. Mina talitasin nendega nende rüvedust ja üleastumist mööda ja peitsin nende eest oma palge.
25. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Nüüd pööran ma Jaakobi vangipõlve ja halastan kogu Iisraeli soo peale ning olen kiivas oma püha nime pärast.
26. Ja nad peavad unustama oma teotuse ja kõik oma truudusetuse, mida nad on osutanud minu vastu, kui nad julgesti elavad oma maal ja ükski ei hirmuta neid.
27. Kui ma toon nad tagasi rahvaste seast ja kogun nad nende vaenlaste maadest, siis ma ilmutan

nende kaudu oma pühadust paljude paganate silme ees.

28. Ja nad saavad tunda, et mina, Issand, olen nende Jumal, kes saatis nad vanggi paganate juurde, aga kes kogub nad jälle nende oma maale ega jäta enam ühtegi neist sinna.

29. Ma ei peida enam oma palet nende eest, sest ma valan oma Vaimu Iisraeli soo peale, ütleb Issand Jumal.'

1. Meie vangipõlve kahekümne viiendal aastal, aasta alguses, esimese kuu kümnendal päeval, neljateistkümnendal aastal pärast linna vallutamist, just sel päeval tuli mu peale Issanda käsi ja ta viis mu sinna.
2. Jumalikes nägemustes viis ta mu Iisraeli maale ja asetas väga kõrgele mäele, mille peale, lõunakülge, oli ehitatud nagu mingi linn.
3. Ta viis mu sinna, ja vaata, seal oli mees, näolt vasesarnane, kellel oli käes linane nõör ja mõõduritv; ta seisis väravas.
4. Ja mees ütles mulle: 'Inimesepoeg, vaata oma silmaga ja kuule oma kõrvaga, ja pane tähele kõike, mida ma sulle näitan, sest sind on siia toodud selleks, et sulle seda näidata; jutusta Iisraeli soole kõigest, mida sa näed!'
5. Ja vaata, väljaspool templit oli ümberringi müür. Mehe käes oli mõõduritv, kuueküünrane, küünar kämbla laiuse võrra pikendatud; ja ta mõõtis müüri paksuse: üks ritv; ja kõrguse: üks ritv.
6. Siis ta läks värava juurde, mille suu oli ida poole, astus selle astmeid mööda üles ja mõõtis väravaläve: see oli ühe ridva laiune; see oli esimene lävi: ühe ridva laiune.
7. Külgakambri pikkus oli üks ritv ja laius üks ritv, ja külgakambrite vahet oli viis küünart; ja väravalävi, värava eeskoja seespoolse külje poolt: üks ritv.
8. Ja ta mõõtis värava eeskoja seestpidi: üks ritv.
9. Ja ta mõõtis värava eeskoja: kaheksa küünart; ja selle tugisambad: kaks küünart; värava eeskoda oli seespool.
10. Idapoolse värava külgakambreid oli kolm ühel ja kolm teisel pool; neil kolmel oli ühesugune mõõt; ka tugisammastel oli ühesugune mõõt nii siin- kui sealpool.
11. Ja ta mõõtis värava suu laiuse: kümme küünart; väravahoone pikkus: kolmteist küünart.
12. Külgakambrite ees kummalgi pool oli tarand: üks küünar; ja iga külgakamber kummalgi pool: kuus küünart.
13. Ja ta mõõtis värava ühe külgakambri katusest teise külgakambri katuseni: laius - kakskümmend viis küünart; üks oli ukse vastas.
14. Nõnda ta tegi ka sammastega: kuuskümmend küünart; ja iga ümberringi olev värav oli õue sammaste poole.
15. Ja sissekäigu värava esiselt sisemise värava eeskoja esiseni oli viiskümmend küünart.
16. Kummalgi pool väravat olevatel külgakambritel ja nende tugisammastel olid sissepoole laienevad kiviraamistusega aknad; ja samuti olid eeskodadel ümberringi sissepoole laienevad aknad; ja tugisammaste peal olid palmikujutised.
17. Siis ta viis mu välimisse õue, ja vaata, ümber õue olid tehtud toad ja kiviõrand: kolmkümmend tuba kiviõranda peal.
18. Kiviõrand oli piki väravate külgeina vastavalt väravate pikkusele; see oli alumine kiviõrand.
19. Ja ta mõõtis laiuse alumise värava esiselt sisemise õue väljaspoolse esiseni: sada küünart; see oli ida pool.
20. Ja põhja pool, see on väraval, mille suu oli põhja poole välimises õues, mõõtis ta pikkuse ja laiuse.
21. Sellel olid külgakambriid, kolm ühel pool ja kolm teisel pool; selle tugisambad ja eeskojad olid samamõõdulised nagu esimesel väraval; selle pikkus oli viiskümmend küünart ja laius kakskümmend viis küünart.
22. Selle aknad ja eeskojad ja palmid olid samamõõdulised nagu väraval, mille suu oli ida poole; sinna üles mindi seitset astet mööda ja nende ees oli eeskoda.
23. Sisemisel õuel oli värav põhjapoolse värava kohal nagu idapoolsegi värava kohal; ja ta mõõtis väravast väravani: sada küünart.
24. Siis ta viis mu lõuna poole, ja vaata, ka lõuna pool oli värav; ja ta mõõtis selle tugisambad ja eeskoja; neil oli samasugune mõõt nagu teistelgi.
25. Väraval ja selle eeskojal olid aknad ümberringi, samasugused aknad nagu teistelgi; pikkus oli viiskümmend küünart ja laius kakskümmend viis küünart.

26. Sellel oli ülesminekuks seitse astet ja nende ees oli selle eeskoda; ja sellel olid palmikujutised ühel pool ja teisel pool tugisamba peal.
27. Sisemisel õuel oli värav lõuna pool; ja ta mõõtis väravast lõunapoolse väravani: sada küünart.
28. Siis ta viis mu lõunavärava kaudu sisemisse õue; ja ta mõõtis lõunavärava: see oli samamõõduline nagu teisedki.
29. Ja selle külgakambrid, tugisambad ja eeskoda olid samamõõdulised nagu teisedki; sellel ja selle eeskojal olid aknad ümberringi; pikkus oli viiskümmend küünart ja laius kakskümmend viis küünart.
30. Ja ümberringi olid eeskojad: pikkus kakskümmend viis küünart ja laius viis küünart.
31. Selle eeskoda oli välimise õue poole; sellel olid palmikujutised tugisammaste peal ja kaheksa astet ülesminekuks.
32. Siis ta viis mu sisemisse õue, ida poole; ja ta mõõtis värava: see oli samamõõduline nagu teisedki.
33. Selle külgakambrid, tugisambad ja eeskoda olid samamõõdulised nagu teisedki; sellel ja selle eeskojal olid aknad ümberringi; pikkus oli viiskümmend küünart ja laius kakskümmend viis küünart.
34. Selle eeskoda oli välimise õue poole; sellel olid palmikujutised tugisammaste peal ühel pool ja teisel pool; ja sellel oli kaheksa astet ülesminekuks.
35. Siis ta viis mu põhjavärava juurde ja mõõtis: samamõõdulised nagu teisedki
36. olid selle külgakambrid, tugisambad ja eeskoda; ja sellel olid aknad ümberringi; pikkus oli viiskümmend küünart ja laius kakskümmend viis küünart.
37. Selle eeskoda oli välimise õue poole; selle tugisammaste peal olid palmikujutised ühel pool ja teisel pool; ja sellel oli kaheksa astet ülesminekuks.
38. Ja seal oli ruum, mille uks oli värava eeskojas; seal loputati põletusohvrit.
39. Ja värava eeskojas oli kaks lauda ühel pool ja kaks lauda teisel pool; nende peal tapeti põletus-, patu- ja süüohvrit.
40. Ja välimise külgeina ääres, kust üles minnakse põhjavärava suhu, oli kaks lauda; samuti oli kaks lauda värava eeskoja teise külgeina ääres:
41. neli lauda oli ühel pool ja neli lauda oli teisel pool väravat külgeinte ääres - kaheksa lauda, mille peal tapeti.
42. Ja neli lauda oli põletusohvri jaoks: tahatud kividest, pikkus poolteist küünart, laius poolteist küünart ja kõrgus üks küünar; nende peale asetati riistad, millega tapeti põletus- ja tapaohvrit.
43. Ümber põhjalaua olid kinnitatud kämblalaiused põõnad; laudadele pandi ohvrianni liha.
44. Ja väljaspool sisemist väravat oli sisemises õues kaks ruumi: üks põhjavärava kõrval, esikülge lõuna poole, teine lõunavärava kõrval, esikülge põhja poole.
45. Ja ta ütles mulle: 'See ruum, mille esikülge on lõuna poole, on preestrite jaoks, kes templiteenistust toimetavad.
46. Ja ruum, mille esikülge on põhja poole, on preestrite jaoks, kes altariteenistust toimetavad; need on Saadoki pojad Leevi poegadest, need, kes võivad ligineda Issandale, et teda teenida.'
47. Ja ta mõõtis õue: pikkus sada küünart ja laius sada küünart; see oli nelinurkne. Ja templi ees oli altar.
48. Siis ta viis mu templi eeskotta; ja ta mõõtis eeskoja tugisambaid: viis küünart ühel pool ja viis küünart teisel pool; ja värava laius oli kolm küünart ühel pool ja kolm küünart teisel pool.
49. Eeskoja pikkus oli kakskümmend küünart ja laius kaksteist küünart; sinna üles mindi kümme astet mööda. Ja tugisammaste juures olid sambad, üks ühel pool ja teine teisel pool.

1. Siis ta viis mu templisaali juurde ja mõõtis tugisambaid; need olid kuus küünart laiuti ühel pool ja kuus küünart laiuti teisel pool: telgi laius.
2. Ukse laius oli kümme küünart; värava külgeseinad olid viis küünart ühel pool ja viis küünart teisel pool; ja ta mõõtis templisaali pikkuse: nelikümmend küünart, ja laiuse: kakskümmend küünart.
3. Siis ta läks siseruumi ja mõõtis uksepiitu: kaks küünart, ja ukse: kuus küünart; ja ukse külge seinte laius oli seitse küünart.
4. Ja ta mõõtis siseruumi pikkuse: kakskümmend küünart, ja laiuse: kakskümmend küünart templisaali poole. Ja ta ütles mulle: 'See on kõige pühama paik.'
5. Siis ta mõõtis templi seina: kuus küünart, ja külgekambri laiuse: neli küünart ringi ümber templi.
6. Ja külgekambri olid kamber kambri peal, kolm ülestikku - kolmkümmend igal korrusel; templi seinal olid ümberringi järkmed külgekambrite kandmiseks ja neil ei olnud kinnitust templi seinas.
7. Külgekambrite osas laienes ring üha ülespidi, sest ümber templi olid üha ülespidi laienevad ringjad korrused; nõnda laienes tempel ülespidi ja alumiselt korruselt tõusti ülemisele korrusele keskmise korruse kaudu.
8. Ja ma nägin, et templil oli kõrgend ümberringi; külgekambrite alusmüürid olid - täis mõõduritv - kuus küünart järkmest alates.
9. Külgekambrite välisseina paksus oli viis küünart; ja vabaks jäetud ala templi küljes olevate külgekambrite
10. ja ruumide vahel oli kakskümmend küünart lai igast küljest ümber templi.
11. Ja külgekambrite ukсед olid vabaks jäetud ala poole: üks uks põhja pool ja teine uks lõuna pool; ja vabaks jäetud ala laius oli ümberringi viis küünart.
12. Ja ehitis, mis oli vabaks jäetud ala esiküljes läänekaare pool, oli seitsekümmend küünart lai; ehitise seina paksus ümberringi oli viis küünart ja selle pikkus oli üheksakümmend küünart.
13. Siis ta mõõtis templi: sada küünart; ja vabaks jäetud ala ehitise ja selle seinad: pikkus sada küünart.
14. Templi esikülje ja vabaks jäetud ala laius ida pool oli sada küünart.
15. Siis ta mõõtis ehitise pikkuse vastu vabaks jäetud ala, mis oli selle taga, rõdudega ühel ja teisel pool: sada küünart; ja templi siseruumi ja õue eeskojad:
16. ümber nende kolme olid läved ja raamistatud aknad ja rõdud; läve ees oli puupealustus ümberringi maast kuni akendeni; ja aknad olid kaetud.
17. Ülalpool ust ja kuni sisemise kojani, ja väljaspool, ja kogu seinal ümberringi sees- ja väljaspool, olid mõõdetud pindalad
18. ja nende peale olid tehtud keerubid ja palmid, palm kahe keerubi vahel; ja igal keerubil oli kaks palet:
19. inimese nägu palmi poole ühel pool ja lõvi nägu palmi poole teisel pool. Nõnda oli tehtud kogu templis ümberringi:
20. maast kuni uksepealseni olid tehtud keerubid ja palmid, ja nimelt templi seina peale.
21. Templil olid neljakandilised uksepiidad. Aga pühapaiga ees oli näha midagi
22. altari sarnast, puust, kolm küünart kõrge ja kaks küünart pikk; sellel olid nurgad, ja selle alus ja seinad olid puust. Ja ta ütles mulle: 'See on Issanda palge ees olev laud.'
23. Templisaalil ja pühala paigal oli kummalgi kahekordne uks.
24. Ja ustel oli kaks uksepoolt, kaks pööratavat uksepoolt: kaks uksepoolt kummalgi uktsel.
25. Ja nende peale, templisaali uste peale, olid tehtud keerubid ja palmid, nagu oli tehtud ka seinte peale; ja väljaspool, eeskoja ees, oli puust ehiskatus.
26. Eeskoja külge seintel olid raamistatud aknad ja palmid ühel pool ja teisel pool; samuti templi külgekambritel ja ehiskatustel.

1. Siis ta viis mu välimisse õue mööda põhjapoolset teed, ja viis mu ruumidesse, mis olid vastu vabaks jäetud ala ja mis olid vastu põhjapoolset ehitist.
2. Nende pikkus oli sada küünart põhjaküljes; ja laius oli viiskümmend küünart.
3. Vastu seda kahtkümmend küünart, mis kuulub sisemisele õuele, ja vastu kivipõrandat, mis oli välimises õues, oli rõdu rõdu peal, kolm ülestikku.
4. Ja ruumide ees oli sisemine käik, kümme küünart lai ja sada küünart pikk; ja nende ukсед olid põhja poole.
5. Aga ülemised ruumid olid kitsamad, sest rõdud võtsid neist rohkem ära kui ehitise alumistest ja keskmistest ruumidest.
6. Sest neid oli kolm ülestikku, aga neil ei olnud sambaid, nagu need olid õuedel; seepärast olid need kitsamad kui alumised ja keskmised ruumid maast arvates.
7. Ja seal oli välimine müür rööbiti ruumidega välimise õue pool, ruumide ees; selle pikkus oli viiskümmend küünart.
8. Sest välimises õues olevate ruumide pikkus oli viiskümmend küünart; aga vaata, templisaali ees oli see sada küünart.
9. Ja nende ruumide all oli sissekäik ida poolt, kui nende juurde tuldi välimisest õuest,
10. õue müüri laiemas küljes. Ida pool, piki vabaks jäetud ala ja piki ehitist olid ruumid
11. ning nende ees oli tee; need olid samasugused nagu põhja pool olevad ruumid, nii pikuti kui laiuti; ja samasugused olid kõik nende väljapääsud, seadeldised ja ukсед.
12. Ja samasugune, nagu olid lõunapoolsete ruumide ukсед, oli see uks, mis oli tee alguses, selle müüri ees oleva idapoolse tee alguses, mida mööda sisse minnakse.
13. Ja ta ütles mulle: 'Põhjapoolsed ruumid ja lõunapoolsed ruumid, mis on piki vabaks jäetud ala, on pühad ruumid, kus preestrid, kes Issandale tohivad ligineda, söövad seda, mis on väga püha; sinna peavad nad paigutama väga püha: roa-, patu- ja süüohvrid; sest see paik on püha.
14. Kui preestrid lähevad välja, siis ei tohi nad pühast paigast minna kohe välimisse õue, vaid nad peavad oma riided, milles nad teenistust toimetasid, jätma sinna, sest need on pühad; nad peavad teised riided selga panema, enne kui nad liginevad sellele, mis on rahva jaoks!'
15. Kui ta oli lõpetanud templi sisemuse mõõtmise, siis ta viis mu välja värava suunas, mille suu oli ida poole, ja ta mõõtis ümberringi.
16. Ta mõõtis mõõduridvaga idatuule poolt: viissada ritva mõõduridvaga.
17. Ta pöördus ja mõõtis põhjatuule poolt: viissada ritva mõõduridvaga.
18. Ta pöördus ja mõõtis lõunatuule poolt: viissada ritva mõõduridvaga.
19. Ta pöördus länetuule poole ja mõõtis: viissada ritva mõõduridvaga.
20. Ta mõõtis seda nelja tuule poolt. Sellel oli ümberringi müür: pikuti viissada ja laiuti viissada; see pidi eraldama püha ja mittepüha.

1. Siis ta viis mu värava juurde, selle värava juurde, mis oli ida poole.
2. Ja vaata: Iisraeli Jumala auhiilgus tuli ida poolt. Selle kohin oli nagu suurte vete kohin, ja maa helendas tema auhiilgusest.
3. Nägemus, mida ma nägin, oli samasugune nagu nägemus, mida ma olin näinud, kui ta tuli linna hävitama, ja samasugune nagu nägemus, mida ma olin näinud Kebari jõe ääres; ja ma heitsin silmili maha.
4. Ja Issanda auhiilgus tuli templisse läbi idapoolse värava.
5. Ja Vaim tõstis mu üles ning viis mu sisemisse õue. Ja vaata, Issanda auhiilgus täitis templi.
6. Ja ma kuulsin, et templist räägiti mulle; ja üks mees seisis mu kõrval.
7. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, see on minu aujärje paik ja jalataldade ase, kus ma Iisraeli laste keskel tahan elada igavesti. Iisraeli sugu ei tohi enam teotada mu püha nime, ei nemad ega nende kuningad, oma hoorusega, oma kuningate laipadega ja ohvriküngastega.
8. Kui nad panid oma läve minu läve juurde ja oma uksepiidad minu uksepiitade kõrvale, nõnda et ainult sein oli minu ja nende vahel, siis nad teotasid minu püha nime oma jäledustega, mida nad tegid, ja ma hävitasin nad oma vihas.
9. Nüüd nad hoiavad minust eemal oma hooruse ja oma kuningate laibad, ja ma elan igavesti nende keskel.
10. Sina, inimesepoeg, jutusta Iisraeli soole sellest kojast, et nad häbeneksid oma süütegusid; ja nad mõõtku seda eeskujul.
11. Ja kui nad häbenevad kõike, mida nad on teinud, siis visanda tempel ja selle sisustus ning seleta neile selle välja- ja sissepääsud, kõik selle joonised ja kõik eeskirjad, kõik joonised ja kõik seadused, ja kirjuta üles nende nähes, et nad paneksid tähele kogu selle kuu ja kõiki selle eeskirju ning teeksid nende järgi.
12. See on templi seadus: kogu see maa-ala mäetipus ümberringi on väga püha. Vaata, see on templi seadus.'
13. Ja need olid altari mõõdud küünardes, küünra peal küünar ja kämbla laius: alus: küünar kõrge ja küünar lai; ja simss ümber selle serva: üks vaks; ja see oli altari kõrgus:
14. alusest maa sees kuni alumise ääriseni: kaks küünart; ja selle laius: üks küünar; ja väiksemast äärisest suurema ääriseni: neli küünart; ja selle laius: üks küünar.
15. Ja altarikolle: neli küünart; ja koldest ülespidi oli neli sarve.
16. Kolde pikkus oli kaksteist küünart kaheteistküünrase laiuse juures; see oli ruudukujuline oma nelja külje poolest.
17. Ja ääris: pikkus neliteist küünart neljateistküünrase laiuse juures piki selle nelja külge; ja simss selle ümber: pool küünart; ja selle alus: küünar ümberringi; ja selle astmed olid ida poole.
18. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, nõnda ütleb Issand Jumal: Need on altari eeskirjad: päeval, kui see on valmis, et selle peal saab põletusohvrit ohverdada ja verd piserdada,
19. anna leviitpreestritele, kes on Saadoki soost, kes võivad mulle ligineda, et mind teenida, ütleb Issand Jumal, härjavärss patuohvriks.
20. Võta selle verd ja määri altari nelja sarve peale, äärise nelja nurga peale ja simsi peale ümberringi; nõnda puhasta see ja tee selle eest lepitust!
21. Võta siis patuohvri härjavärss ja põleta see templi määratud paigas väljaspool pühamut!
22. Teisel päeval too patuohvriks veatu sikk; altar tuleb puhastada, nagu see puhastati härjavärsiga!
23. Kui oled lõpetanud puhastuse, siis too veatu härjavärss ja lambakarjast veatu jää!
24. Too need Issanda ette, preestrid visaku nende peale soola ja ohverdagu need põletusohvriks Issandale!
25. Seitse päeva valmist iga päev patuohvri sikk; samuti tuleb valmistada veatu härjavärss ja lambakarjast veatu jää!
26. Seitse päeva tehtagu altari lepitust, seda puhastatagu ja pühitsetagu!
27. Ja kui need päevad on möödas, siis valmistagu preestrid kaheksandal päeval ja edaspidi altaril

teie põletus- ja tänuohvleid! Siis on mul teist hea meel, ütleb Issand Jumal.'

1. Siis ta viis mu tagasi pühamu välimise värava juurde, mis oli ida pool; see oli aga suletud.
2. Ja Issand ütles mulle: 'See värav peab olema suletud, seda ei tohi avada ja ükski ei tohi sellest sisse minna, sest Issand, Iisraeli Jumal, on sellest sisse läinud! Seepärast peab see olema suletud!
3. Ainult vürst võib kui vürst seal istuda ja Issanda ees leiba süüa; ta mingu sisse läbi värava eeskoja ja tulgu selle kaudu välja!'
4. Siis ta viis mu põhjavärava kaudu templi ette; ja ma vaatasin, ja ennäe, Issanda auhiilgus täitis templi. Ja ma heitsin silmili maha.
5. Ja Issand ütles mulle: 'Inimesepoeg, pane tähele ja vaata oma silmaga ja kuule oma kõrvaga kõike, mida ma sulle räägin kõigist Issanda templi määrustest ja kõigist selle seadustest, ja pane tähele, kes võivad templisse minna, kes peavad pühamust välja jääma!
6. Ja ütle neile vastupanijaile, Iisraeli soole: Nõnda ütleb Issand Jumal: Küllalt olgu teile kõigist teie jäledustest, Iisraeli sugu!
7. Te töite võõraid, ümberlõikamatuid südamedelt ja ümberlõikamatuid ihult, viibima mu pühamus, teotama mu templit, kui te ohverdasite mu leiba, rasva ja verd; nõnda on murtud mu leping lisaks kõigile teie jäledustele.
8. Sest teie ise ei ole toimetanud mu püha teenistust, vaid olete neid pannud toimetama mu teenistust minu pühamus.
9. Teile ütleb Issand Jumal nõnda: Mitte ükski võõras, ümberlõikamata südamedelt ja ümberlõikamata ihult, ei tohi tulla mu pühamusse kõigist neist võõraist, kes on Iisraeli laste seas.
10. Need leviidid aga, kes läksid minust eemale, kui Iisrael ära eksis, kui nad eksisid minu juurest oma ebajumalate järele, peavad kandma oma süüd:
11. nemad pidagu mu pühamus templivärvade valveteenistust ja toimetagu templitoid; nad tapku rahvale põletus- ja tapaohvreid ja nad seisku nende teenistuses!
12. Sellepärast et nad teenisid neid nende ebajumalate ees ja olid Iisraeli soole komistuskiviks süüteo, siis olen ma oma käe nende vastu üles tõstnud vandudes, ütleb Issand Jumal, et nad peavad kandma oma süüd.
13. Nad ei tohi ligineda minule, et mind preestritena teenida, ja nad ei tohi ligineda ühelegi mu pühale asjale ja asjadele, mis on väga pühad, vaid nad peavad kandma oma häbi ja jäledusi, mida nad on teinud.
14. Ja ma panen nad tegema templitoid kogu selle teenistuse tarvis ja kõigeks, mida seal tehakse.
15. Aga leviitpreestrid, Saadoki pojad, kes toimetavad mu pühamu teenistust, kui Iisraeli lapsed minu juurest ära eksisid, tohivad minule ligineda, et mind teenida, ja seista mu ees, et tuua mulle rasva ja verd, ütleb Issand Jumal.
16. Nemad tohivad tulla mu pühamusse ja nemad tohivad ligineda mu lauale, et mind teenida ja minu teenistust toimetada.
17. Tullis sisemise õue värava juurde, peavad nad selga panema linased riided; aga villast ei tohi neil seljas olla, kui nad teenivad sisemise õue väravais ja templis.
18. Neil olgu peas linased mähised ja puusadel linased püksid; nad ei tohi panna vööks midagi, mis teeb higiseks!
19. Ja kui nad lähevad välimisse õue, rahva juurde välimises õues, siis nad peavad ära võtma oma riided, milles nad on toimetanud teenistust, ja jätta need pühamu kambritesse; ja nad peavad selga panema teised riided, et nad oma riietega ei pühitseks rahvast.
20. Nad ei tohi oma pead paljaks ajada ega lasta oma juukseid lahtiselt rippuda, nad peavad oma juukseid korralikult kärpima.
21. Ükski preester ei tohi juua veini, kui ta läheb sisemisse õue.
22. Nad ei tohi võtta endale naiseks leske ega hüljatut, vaid nad võivad võtta ainult neitsi Iisraeli soo järglastest või lese, kes on preestri lesk.
23. Nad peavad õpetama mu rahvale vahet püha ja mittepüha vahel ja tegema neile teatavaks, mis on roojane ja mis on puhas.

24. Riiuasjus seisku nad kohut mõistmas ja mõistku kohut minu seaduste järgi; nad peavad pidama mu õpetusi ja määrusi kõigil mu pühadel ja pühitsema mu hingamispäevi.
25. Nad ei tohi minna surnud inimese juurde ennast rüvetama; ainult isa ja ema, poja ja tütre, venna ja õe pärast, kes ei ole mehel olnud, võivad nad endid rüvetada.
26. Aga pärast tema puhastust arvestatagu temale veel seitse päeva,
27. ja sel päeval, kui ta tuleb pühamusse, sisemisse õue, toimetama pühamus teenistust, peab ta tooma oma patuohvri, ütleb Issand Jumal.
28. Ja see olgu neile pärisosaks: mina ise olen nende pärisosa! Ärge andke neile omandit Iisraelis: mina ise olen nende omand!
29. Nad tohivad süüa roahvrit, patuohvrit ja süüohvrit, ja kõik, mis Iisraelis on ühenduses töötusega, kuulub neile.
30. Paremik kõigest, igasugu uudseviljadest, ja kõik tõstelõivud teie igasugu tõstelõivudest kuuluvad preestritele; ja parima osa oma taignast peate andma preestrile, et su koja peal võiks hingata õnnistus.
31. Preestrid ei tohi süüa raibet ega mhamurtut, ei lindudest ega loomadest.

1. Ja kui te liisu läbi jaotate maa pärisosadeks, siis andke Issandale and, püha osa maast, kakskümmend viis tuhat pikuti ja kakskümmend tuhat laiuti; see olgu püha kogu oma ulatuses ümberringi!
2. Sellest olgu pühamule viissada korda viissada, ümberringi nelinurk, ja selle ümber viiskümmend küünart vaba maad!
3. Ja sellest mõõdetust mõõda pikuti kakskümmend viis tuhat ja laiuti kümme tuhat, ja seal olgu pühamu, väga püha!
4. See on püha osa maast, see kuulugu preestritele, kes pühamus teenistust toimetavad, kes tohivad ligineda Issandale, et teda teenida; see olgu kodade paigaks neile ja pühaks maaks pühamu tarvis!
5. Kakskümmend viis tuhat pikuti ja kümme tuhat laiuti saagu koos elamislinnadega omandiks leviitidele, kes templis teenistust toimetavad!
6. Linnale antagu püha anni kõrvalt omandiks viis tuhat laiuti ja kakskümmend viis tuhat pikuti: see olgu kogu Iisraeli soo päralt!
7. Ja vürstile: kummaltki poolt püha andi ja linna omandit, piki püha andi ja piki linna omandit, lääne poolt lääne poole ja ida poolt ida poole, ja vastavalt ühe pärisosa pikkusele maa läänepiirist idapiirini.
8. See olgu tema omand Iisraelis; ja mu vürstid ei tohi enam rõhuda mu rahvast, vaid peavad jätma maa Iisraeli soole nende suguharude kaupa.
9. Nõnda ütleb Issand Jumal: Küllalt teile sellest, Iisraeli vürstid! Heitke ära vägivald ja surve, tehke õigust ja õiglust! Lõpetage oma võõrandamised mu rahvalt, ütleb Issand Jumal!
10. Olgu teil õiged vaekausid ja õige eefa-mõõt ja õige bati-mõõt!
11. Eefa- ja bati-mõõt olgu teil ühesugused: bat on kümnes osa hoomerist ja eefa on kümnes osa hoomerist; hoomeri järgi olgu nende maht!
12. Ja seekel olgu kakskümmend geerat; miina olgu teil kakskümmend seeklit, kakskümmend viis seeklit, viisteist seeklit!
13. See on tõstelõiv, mida te peate andma: kuuendik eefat nisuhoomerist ja kuuendik eefat odrahoomerist;
14. õlimääraks on õlibati järgi: kümnendik batti koorist - kümnest batist ehk hoomerist, sest hoomer on kümme batti;
15. ja karjast: üks lammas iga kahesaja pealt Iisraeli karjadest roa-, põletus- ja tänuohvriks, et teha lepitust nende eest, ütleb Issand Jumal.
16. Kogu maa rahvas peab andma seda tõstelõivu Iisraeli vürstile.
17. Aga vürsti kohus on ohverdada põletusohvreid, roahvreid ja joogiohvreid pühadel, noorkuupäevil ja hingamispäevil, kõigil Iisraeli soo seatud pühadel; tema valmistagu patuohver, roahver, põletusohver ja tänuohver lepituse tegemiseks Iisraeli soo eest.
18. Nõnda ütleb Issand Jumal: Esimese kuu esimesel päeval võta veatu härjavärss ja puhasta pühamu!
19. Ja preester võtku patuohvri verd ja määrigu templi uksepiitade, altari äärise nelja nurga ja sisemise õue väravapostide peale!
20. Samuti tee kuu seitsmendal päeval eksinud ja kogenematu inimese puhul; nõnda tehke lepitust templi eest!
21. Esimese kuu neljateistkümnendal päeval olgu teil paasapüha; seitse päeva söödagu hapnemata leiba!
22. Sel päeval valmistagu vürst iseene eest ja kogu maa rahva eest härjavärss patuohvriks!
23. Ja seitsmel pühade päeval valmistagu ta Issandale põletusohvriks seitse veatut härjavärssi ja seitse veatut jäära, iga päev neil seitsmel päeval; ja iga päev üks sikk patuohvriks!
24. Ja roahvriks valmistagu ta eefa härjavärssi kohta ja eefa jäära kohta ja hiin õli eefa kohta!
25. Seitsmenda kuu viieteistkümnenda päeva pühal toimetagu ta nõndasamuti - neil seitsmel päeval - samasugune patuohver, põletusohver, roahver ja niisama palju õli!

1. Nõnda ütleb Issand Jumal: Sisemise õue värav, see, mis on ida pool, peab olema suletud kuus tööpäeva; aga see olgu avatud hingamispäeval ja noorkuupäeval!
2. Siis mingu vürst väljast sisse värava eeskoja kaudu ja seisku väravaposti juures; preestrid valmistagu tema põletus- ja tänuohver, ta kummardagu väravalävel ja mingu siis välja; aga väravat ärgu suletagu enne õhtut!
3. Ja maa rahvas kummardagu selle värava suus hingamispäevil ja noorkuupäevil Issanda ees!
4. Ja põletusohvriks, mida vürst peab tooma hingamispäeval Issandale, olgu kuus veatut oinastalle ja üks veatu jää;
5. ja roahvriks üks eefa jäära kohta, aga roahvriks tallede kohta nõnda palju, kui ta jõud lubab; ja hiin õli eefa kohta!
6. Noorkuupäeval olgu üks veatu härjavärss, kuus oinastalle ja üks jää; need olgu veatud;
7. ja roahvriks valmistagu ta üks eefa härjavärsi kohta ja üks eefa jäära kohta, ja oinastallede kohta nõnda palju, kui ta jõud lubab; ja hiin õli eefa kohta!
8. Ja kui vürst tuleb sisse, siis tulgu ta värava eeskoja kaudu ja mingu välja sedasama teed!
9. Aga kui maa rahvas tuleb seatud pühadel Issanda ette, siis see, kes tuli kummardama põhjavärava kaudu, mingu välja lõunavärava kaudu; ja kes tuli lõunavärava kaudu, mingu välja põhjavärava kaudu; ükski ärgu mingu tagasi selle värava kaudu, millest ta tuli, vaid mingu välja selle vastas olevast!
10. Ja vürst tulgu sisse nende keskel, kui nad sisse tulevad, ja mingu välja, kui nad välja lähevad!
11. Pühadel ja seatud pühadel olgu roahvriks üks eefa härjavärsi kohta ja üks eefa jäära kohta, aga oinastallede kohta nõnda palju, kui ta jõud lubab; ja hiin õli eefa kohta!
12. Kui vürst tahab valmistada vabatahtliku ohvri, põletus- või tänuohvri vabatahtliku ohvrina Issandale, siis avatagu temale idapoolne värav ja ta valmistagu oma põletus- ja tänuohver nõnda, nagu ta valmistab hingamispäeval; seejärel mingu ta välja, ja pärast seda kui ta on välja läinud, suletagu värav!
13. Valmista aastane veatu oinastall iga päev Issandale põletusohvriks; valmista see igal hommikul!
14. Ja sellele lisaks valmista igal hommikul roahvriks kuuendik eefat ja kolmandik hiini õli kasteks peenele jahule; see on roahver Issandale - igavene, püsiv seadus!
15. Sel viisil valmistatagu oinastall, roahver ja õli igal hommikul alaliseks põletusohvriks!
16. Nõnda ütleb Issand Jumal: Kui vürst annab oma pärisosast anni mõnele oma pojale, siis jääb see tema poegadele, see on nende omand päranduse kaudu.
17. Aga kui ta annab oma pärisosast anni ühele oma sulasele, siis jääb see tolele kuni vaba-aastani; seejärel läheb see tagasi vürstile; ainult tema poegadele jääb alles nende pärisosa.
18. Vürst ei tohi midagi võtta rahva pärisosast, surudes neid eemale nende maaomandist; ta võib anda oma maaomandist pärisosa oma poegadele, et minu rahvast kedagi ei pillutataks tema maaomandilt.'
19. Siis ta viis mu läbi sissekäigu, mis oli värava külgseinas, nende põhjapoolsete kambrite juurde, mis olid pühitsetud preestritele; ja vaata, seal oli üks paik kõige tagumises osas lääne pool.
20. Ja ta ütles mulle: 'See on paik, kus preestrid keedavad süü- ja patuohvreid, kus nad küpsetavad roahvrit, et seda mitte viia välja välimisse õue, hoidudes sel viisil rahva pühitsemisest.'
21. Siis ta viis mu välimisse õue ja laskis mind käia läbi õue neli nurka, ja vaata, igas õuenurgas oli õu.
22. Neljas õuenurgas olid kinnised õued, nelikümmend pikuti ja kolmkümmend laiuti; neil neljal nurgaõuel oli ühesugune mõõt.
23. Ja nende ümber oli müür, ümber nende nelja, ja alla müüride äärde olid tehtud keedupaigad ümberringi.
24. Ja ta ütles mulle: 'Need on keedukojad, kus templiteenijad keedavad rahva tapaohvrit.'

1. Siis ta viis mu tagasi templi ukse juurde. Ja vaata, vesi voolas templi läve alt välja ida poole, sest templi esikülg oli ida pool; ja vesi voolas alla templi parempoolse külgeina alt, lõuna poolt altarit.
2. Siis ta viis mu välja põhjavärava kaudu ja laskis mind minna väljastpoolt ringi välimise väravani, mis oli ida pool; ja vaata, vesi vulises parempoolsest külgeinast.
3. Kui mees läks välja ida suunas, siis oli tal mõõdunöör käes ja ta mõõtis tuhat küünart ning laskis mind veest läbi minna: vett oli pahkludeni.
4. Ja ta mõõtis taas tuhat ning laskis mind veest läbi minna: vett oli põlvini. Ja ta mõõtis taas tuhat ning laskis mind läbi minna: vett oli niueteni.
5. Ja ta mõõtis taas tuhat: siis oli jõgi, millest ma ei saanud läbi minna, sest vesi oli kõrge; vesi oli paras ujumiseks, jõgi, millest ei saadud läbi minna.
6. Siis ta küsis minult: 'Inimesepoeg, kas oled seda näinud?' Ja ta saatis mind ning tõi mu tagasi mööda jõe kallast.
7. Aga kui ma tulin tagasi, vaata, siis oli jõe kaldal väga palju puid, nii siin- kui sealpool.
8. Ja ta ütles mulle: 'Need veed voolavad idapoolsetele aladele, jooksevad alla lagendikule ja jõuavad merre; nende merre jõudes paraneb seal vesi.
9. Ja kõik elavad hinged, kes liiguvad seal, kuhu need jõed iganes tulevad, virguvad ellu ja seal on väga palju kalu; sest kui need veed jõuavad sinna ja vesi paraneb, siis virguvad kõik ellu seal, kuhu see jõgi tuleb.
10. Ja kalamehed seisavad selle ääres: Een-Gedist kuni Een-Eglaimini on see võrkude kuivatuspaigaks; seal on igasugu kalu, nagu suure mere kalu, väga palju.
11. Selle soised kohad ja mülkad aga ei parane: need jäävad soolaseks.
12. Ja jõe ääres, selle kaldal siin- ja sealpool kasvab kõikisugu viljapuid; nende lehed ei närtsi ja nende vili ei lõpe: nad kannavad igas kuus uudsevilja, sest vesi nende jaoks voolab pühamust; nende vili on toiduks ja nende lehed terviseks.'
13. Nõnda ütleb Issand Jumal: 'Need on maa piirid, milles te peate jaotama maa pärisosadeks Iisraeli kaheteistkümnele suguharule: Joosepile kaks osa.
14. Te saate selle pärisosaks, niihästi üks kui teine, sest ma olen oma käe üles tõstnud vandudes, et ma annan selle teie vanemaile; ja nii saab see maa teile pärisosaks.
15. Ja see on maa piir põhjakaares: suurest merest Hetloni suunas Sedadi teelahkmeni,
16. Hamat, Beerota, Sibrajim, mis on Damaskuse maa-ala ja Hamati maa-ala vahel, Haasar-Hattikon, mis on Haurani piiril:
17. see on piir merest Haasar-Eenonini; Damaskuse maa-ala on põhja pool, veel põhja pool on Hamati maa-ala; see on põhjakaar.
18. Ja idakaares: Haurani ja Damaskuse vahelt ja Gileadi ja Iisraeli maa vahelt piki Jordanit on piir kuni Idamereni, Taamarini; see on idakaar.
19. Ja lõunakaares, lõuna suunas: Taamarist Meriba veeni, mis on Kaadesis, kuni jõeni suure mere ääres; see on lõunakaar.
20. Ja läänekaares on piiriks suur meri kuni vastu Hamati teelahet; see on läänekaar.
21. Jaotage see maa eneste vahel Iisraeli suguharude järgi!
22. Jaotage see liisu läbi pärisosadeks enestele ja võõrastele, kes asuvad teie keskel ja kes on teie keskel lapsi sünnitanud; nad olgu teile nagu pärismaised Iisraeli laste hulgas: nad saagu koos teiega liisu läbi pärisosa Iisraeli suguharude seas!
23. Selles suguharus, kelle juures võõras asub, peate temale andma ta pärisosa, ütleb Issand Jumal.

1. Ja need on suguharude nimed: põhjapoolsest otsast, piki Hetloni teed Hamati teelahkmeni, Haasar-Eenonini - Damaskuse maa-ala jääb põhja poole, Hamati kõrvale - Daanile üks osa; see saab temale idakaarest läände.
2. Ja Daani maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Aaserile üks osa.
3. Ja Aaseri maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Naftalile üks osa.
4. Ja Naftali maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Manassele üks osa.
5. Ja Manasse maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Efraimile üks osa.
6. Ja Efraimi maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Ruubenile üks osa.
7. Ja Ruubeni maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Juudale üks osa.
8. Ja Juuda maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole, olgu annetumaa, mis te peate andma - kakskümmend viis tuhat laiuti ja nõnda pikk nagu üks osadest idakaare poolt läänekaare poole; ja pühamu olgu selle keskel!
9. Annetumaa, mille te peate andma Issandale, olgu kakskümmend viis tuhat pikuti ja kümme tuhat laiuti!
10. Ja see püha annetumaa kuulugu neile: preestritele - põhja pool kakskümmend viis tuhat, lääne pool kümme tuhat laiuti, ida pool kümme tuhat laiuti ja lõuna pool kakskümmend viis tuhat pikuti; ja Issanda pühamu olgu selle keskel!
11. Preestritele, kes on pühitsetud Saadoki poegade seast, kes on toimetanud minu teenistust, kes ei ole eksinud, nagu leviidid eksisid, siis kui Iisraeli lapsed eksisid,
12. neile kuulub annetumaa eriline annetus kui kõige püham leviitide maa-ala kõrval.
13. Leviidid saagu niisama suur maa-ala nagu preestrid: kakskümmend viis tuhat pikuti ja kümme tuhat laiuti; kogu pikkus olgu kakskümmend viis tuhat ja laius kümme tuhat!
14. Nemad aga ei tohi sellest midagi müüa ega vahetada, et parim osa maast ei läheks võõrastesse kätte, sest see on Issandale pühitsetud maa.
15. Ja viis tuhat laiuti, mis üle jääb kahekümne viie tuhande kõrval, on pühitsemata maa-ala linnale elamute ja karjamaa jaoks; ja linn olgu selle keskel!
16. Ja need on selle mõõdud: põhjakaar neli tuhat viissada, lõunakaar neli tuhat viissada, idakaar neli tuhat viissada ja läänekaar neli tuhat viissada.
17. Ja linnal olgu karjamaa: põhja poole kakssada viiskümmend, lõuna poole kakssada viiskümmend, ida poole kakssada viiskümmend ja lääne poole kakssada viiskümmend!
18. Ja mis püha annetumaa kõrvalt pikuti üle jääb, kümme tuhat ida pool ja kümme tuhat lääne pool, olgu püha annetumaa kõrval ja selle saak saagu leivaks linna töötajaile,
19. ja linna töötajad kõigist Iisraeli suguharudest peavad seal töötama!
20. Kogu annetumaa olgu kakskümmend viis tuhat korda kakskümmend viis tuhat; teie antav püha annetumaa koos linna maaomandiga olgu nelinurkne!
21. Ja mis üle jääb, kuulub vürstile: siin- ja sealpool püha annetumaa ja linna maaomandit, piki seda kahtkümmend viit tuhandet - ida pool - kuni ida piirini, ja lääne pool - piki kahtkümmend viit tuhandet - kuni lääne piirini, vastavalt jaotatud maaosadele, kuulub vürstile; ja püha annetumaa ja tempel-pühamu olgu selle keskel!
22. Leviitide maaomand ja linna maaomand olgu selle keskel, mis kuulub vürstile; see, mis kuulub vürstile, olgu Juuda maa-ala ja Benjamin maa-ala vahel!
23. Ja ülejäänud suguharudele: idakaare poolt läänekaare poole: Benjaminile üks osa.
24. Ja Benjamin maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Siimeonile üks osa.
25. Ja Siimeoni maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Issaskarile üks osa.
26. Ja Issaskari maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Sebulonile üks osa.
27. Ja Sebuloni maa-ala kõrval, idakaare poolt läänekaare poole: Gaadile üks osa.
28. Ja Gaadi maa-ala kõrval, lõunakaare pool lõuna suunas läheb piir Taamarist Kaadesi Riiuvee kaudu kuni jõeni suure mere ääres.
29. See on maa, mida te peate liisu läbi jaotama pärisosaks Iisraeli suguharudele, ja need on nende

maaosad, ütleb Issand Jumal.

30. Ja need on linna väljapääsud: põhjakaare pool, mõõtmes neli tuhat viissada -

31. ja linna väravail on Iisraeli suguharude nimed - on kolm väravat põhja poole: üks Ruubeni värav, üks Juuda värav, üks Leevi värav.

32. Ja idakaare pool: neli tuhat viissada, ja kolm väravat: üks Joosepi värav, üks Benjamini värav, üks Daani värav.

33. Ja lõunakaare pool: mõõtmes neli tuhat viissada, ja kolm väravat: üks Siimeoni värav, üks Issaskari värav, üks Sebuloni värav.

34. Ja läänekaare pool: neli tuhat viissada, ja kolm väravat: üks Gaadi värav, üks Aaseri värav, üks Naftali värav.

35. Ümberringi: kaheksateist tuhat. Ja sellest päevast alates on linna nimeks 'Issand on seal'.'

Taniel

Peatükk 1

1. Juuda kuninga Joojakimi kolmandal valitsemisaastal tuli Paabeli kuningas Nebukadnetsar Jeruusalemma alla ja piiras seda.
2. Ja Issand andis tema kätte Juuda kuninga Joojakimi ja osa Jumala koja riistu, ja ta viis need Sinearimaale oma jumalakotta; ta viis riistad oma jumala varakambrisse.
3. Ja kuningas käskis Aspenast, ülemteenrit, et ta tooks Iisraeli lastest, niihästi kuninglikust soost kui suursuguste hulgast,
4. noori mehi, kellel ei oleks ühtegi kehalist viga ja kes oleksid ilusa välimusega, kes oleksid taibukad kõigis teadustes, targad ja arusaajad, ja kes oleksid kõlblikud teenima kuningakojas; ja neile pidi ta õpetama kaldea kirja ning keelt.
5. Ja kuningas määras neile igapäevase osa kuninglikust roast ja veinist, mida ta ise jõi; ja nõnda pidi neid kasvatatama kolm aastat, et nad selle järel võiksid astuda kuninga teenistusse.
6. Ja nende seas olid Juuda lastest Taaniel, Hananja, Miisael ja Asarja.
7. Ja ülemteener pani neile nimed: ta nimetas Taanieli Beltsassariks, Hananja Sadrakiks, Miisaeli Meesakiks ja Asarja Abednegoks.
8. Aga Taaniel otsustas oma südames ennast mitte rüvetada kuninga roaga ja tema joodava veiniga, ja ta taotles ülemteenrilt, et tal poleks vaja ennast rüvetada.
9. Ja Jumal laskis Taanielil leida heldust ja armu ülemteenri ees.
10. Aga ülemteener ütles Taanielile: 'Ma kardan, et kui mu isand kuningas, kes on määranud teie roa ja joogi, näeb teie palged olevat viletsama välimusega kui teistel teieealistel noortel meestel, viib see mu pea hädaohtu kuninga ees.'
11. Siis ütles Taaniel ülevaatajale, kelle ülemteener oli määranud Taanielile, Hananjale, Miisaelile ja Asarjale:
12. 'Tee ometi oma sulastega kümme päeva katset, et meile antakse süüa taimetoitu ja juua vett!
13. Siis võrreldagu sinu juuresolekul meie välimust ja nende noorte meeste välimust, kes söövad kuninglikku rooga, ja selle järel talita oma sulastega, nagu sa heaks arvad!'
14. Ja ta kuulas neid selles asjas ning katsetas nendega kümme päeva.
15. Aga kümne päeva pärast näis nende välimus ilusam ja ihu priskem kui ühelgi neist noortest meestest, kes sõid kuninglikku rooga.
16. Siis ülevaataja võttis nende roa ja nende joodava veini ära ja andis neile taimetoitu.
17. Ja Jumal andis neile neljale noorele mehele igasuguses kirjas ja teaduses tarkust ja taipu, Taaniel mõistis aga igasuguseid nägemusi ja unenägusid.
18. Ja kui need aastad olid möödunud, mille järel kuningas oli käskinud nad enese ette tuua, viis ülemteener nad Nebukadnetsari ette.
19. Ja kuningas rääkis nendega, ja nende kõigi hulgast ei leidunud Taanieli, Hananja, Miisaeli ja Asarja sarnast, nõnda tulid nad kuninga teenistusse.
20. Ja kõigis teaduse ja tarkuse asjus, milles kuningas neid küsitles, leidis ta nad olevat kümme korda üle kõigist ennustajaist ja nõidadest, kes olid kogu ta kuningriigis.
21. Ja Taaniel jäi sinna kuningas Koorese esimese aastani.

Peatükk 2

1. Ja Nebukadnetsari teisel valitsemisaastal nägi Nebukadnetsar unenäo, ja ta vaim muutus rahutuks ning tal läks uni ära.
2. Ja kuningas käskis kutsuda ennustajaid ja nõidu, posijaid ja Kaldea tarku, et nad seletaksid talle ta unenäo; ja nad tulid ning astusid kuninga ette.
3. Ja kuningas ütles neile: 'Ma nägin unenäo ja mu vaim on rahutu, püüdes seda unenägu mõista.'
4. Ja Kaldea targad rääkisid kuningale aramea keeles: 'Kuningas elagu igavesti! Jutusta see unenägu oma sulastele, siis me anname sulle seletuse!'
5. Kuningas vastas Kaldea tarkadele: 'Minu sõna on kindel: kui te ei seleta mulle ära unenägu ja selle tähendust, raiutakse teid tükkideks ja teie kojad tehakse rusudeks.'
6. Aga kui te seletate mu unenäo ja selle tähenduse mulle ära, saate minult ande ja kingitusi ning suurt au. Nõnda et seletage mulle mu unenägu ja selle tähendus ära!'
7. Nad vastasid teist korda ja ütlesid: 'Kuningas rääkigu oma sulastele, siis me anname sulle seletuse!'
8. Kuningas kostis ja ütles: 'Ma mõistan tõesti, et te tahate aega võita, sest te näete, et minu sõna on kindel:
9. kui te ei seleta unenägu mulle ära, siis on teie kohta ainult see üks otsus. Te olete nõuks võtnud minu ees rääkida valelikke ja tühje sõnu, kuni ajad muutuvad. Seepärast öelge mulle unenägu, et ma teaksin, et te suudate ka selle tähenduse mulle teada anda!'
10. Kaldea targad vastasid kuningale ja ütlesid: 'Ei ole maa peal inimest, kes suudaks kuninga soovi rahuldada. Sest ükski suur ja vägev kuningas ei ole küsinud niisugust asja üheltki ennustajalt, nõialt või Kaldea targalt.'
11. Jah, asi, mida kuningas küsib, on raske ja ei ole muid, kes suudaksid seda kuningale seletada, kui jumalad, kelle eluase ei ole inimeste juures.'
12. Selle peale kuningas ägestus ja vihastas väga ning käskis hukata kõik Paabeli targad.
13. Kui käsk oli antud, et targad pidi tapetama, siis otsiti ka Taanieli ja tema kaaslasi, et neidki tappa.
14. Siis pöördus Taaniel targalt ja arukalt kuninga ihukaitsepealiku Arjoki poole, kes oli läinud Paabeli tarku tapma.
15. Ta sõnas ja ütles Arjokile, kuninga pealikule: 'Mispärast on kuningas andnud selle valju käsu?' Siis andis Arjok Taanielile asjaolu teada.
16. Ja Taaniel läks sisse ning palus kuningat, et temale antaks aega seletada unenäo tähendus kuningale.
17. Siis läks Taaniel oma kotta ja teatas asjaolust oma kaaslastele Hananjale, Miisaelile ja Asarjale,
18. et need paluksid taeva Jumalalt halastust selle saladuse asjus, et Taaniel ja tema kaaslased ei hukkuks koos teiste Paabeli tarkadega.
19. Siis ilmutati saladus Taanielile öises nägemuses; ja Taaniel kiitis taeva Jumalat.
20. Taaniel hakkas kõnelema ja ütles: 'Jumala nimi olgu kiidetud igavikust igavikku! Sest tema päralt on tarkus ja vägi.
21. Tema muudab aegu ja aastaid, tema tagandab kuningaid ja tõstab kuningaid; tema annab tarkadele tarkust ja mõistlikele mõistust.
22. Tema paljastab sügavused ja saladused, tema teab, mis on pimeduses, sest tema juures elab valgus.
23. Sind, mu vanemate Jumalat, ma kiidan ja ülistan, et sa mulle oled andnud tarkust ja väge ja et sa nüüd oled teinud mulle teatavaks, mida me sinult oleme palunud - oled kuninga asja teinud meile teatavaks.'
24. Seejärel läks Taaniel Arjoki juurde, kelle kuningas oli pannud Paabeli tarku hukkama; ta tuli ja ütles temale nõnda: 'Ära hukka Paabeli tarku, vii mind kuninga ette ja ma seletan kuningale unenäo tähenduse!'
25. Siis Arjok viis Taanieli kiiresti kuninga ette ja ütles temale nõnda: 'Ma olen leidnud Juuda

vangide hulgast mehe, kes tahab kuningale teatavaks teha unenäo tähenduse.'

26. Kuningas kostis ja ütles Taanielile, kelle nimeks oli Beltsassar: 'Kas sina suudad mulle avaldada mu nähtud unenäo ja selle tähenduse?'

27. Taaniel vastas kuningale ja ütles: 'Saladust, mille kohta kuningas küsib, ei suuda kuningale seletada ei targad, nõiad, ennustajad ega täheteadlased.

28. Aga taevas on Jumal, kes paljastab saladusi, ja tema ilmutab kuningas Nebukadnetsarile, mis tulevasil päevil sünnib. Su unenägu ja nägemused su peas, kui sa olid voodis, olid need:

29. sinul, kuningas, tõusid voodis olles mõtted selle kohta, mis tulevikus sünnib, ja tema, kes paljastab saladusi, ilmutas sulle, mis sünnib.

30. Ja minule on see saladus paljastatud mitte minu tarkuse läbi, kui mul olekski seda rohkem kui muil elavail, vaid seepärast, et selle tähendus saaks kuningale teatavaks ja et sa mõistaksid oma südame mõtteid.

31. Sina, kuningas, nägid, ja vaata, oli üks suur kuju. See kuju oli suur ja selle hiilgus erakordne; see seisis su ees ja selle välimus oli hirmus.

32. Kuju pea oli puhtast kullast, rind ja käsivarred hõbedast, kõht ja reied vasest,

33. sääred rauast, jalad osalt rauast, osalt savist.

34. Sa vaatasid, kuni üks kivi käte abita lahti murdus ja lõi kujule vastu jalgu, mis olid rauast ja savist, ja purustas need.

35. Siis purunesid üheskoos raud, savi, vask, hõbe ja kuld ja said aganate sarnaseks suviselt rehealuselt: tuul viis need ära ja neist ei leidunud jälgegi. Aga kivist, mis oli tabanud kuju, sai suur mägi ja see täitis kogu maa.

36. See oli unenägu, ja nüüd ütleme kuningale selle tähenduse:

37. sina, kuningas, oled kuningate kuningas, kellele taeva Jumal on andnud kuningriigi, võimu, vägevuse ja au.

38. Ja sinu kätte on ta andnud inimesed, kus need ka iganes elavad, metsloomad ja taeva linnud, seades sinu valitsema nende kõigi üle - sina oled see kullast pea!

39. Aga sinu järel tõuseb teine kuningriik, väiksem kui sinu oma, ja veel kolmas kuningriik, vasest, mis valitseb kogu maa üle.

40. Siis tuleb neljas kuningriik, tugev nagu raud - raud ju lõhub ja pihustab kõike; ja nagu purustav raud, nii lõhub ja purustab ta kõik.

41. Aga et sa nägid jalad ja varbad olevat osalt potissepa savist ja osalt rauast, siis see tähendab jagatud kuningriiki; küll on selles raua tugevust, just nagu sa nägid rauda savimullaga segatult.

42. Ja et jalgade varbad olid osalt rauast ja osalt savist, tähendab seda, et osa kuningriiki on tugev ja osa on rabe.

43. Et sa nägid rauda savimullaga segatult, tähendab seda, et kuigi nad segunevad inimseemne poolest, ei püsi nad üksteise küljes, nagu raud ei segune saviga.

44. Aga nende kuningate päevil püstitab taeva Jumal kuningriigi, mis jääb igavesti hävitamatuks ja mille valitsust ei anta teisele rahvale. See lõhub ja hävitab kõik need kuningriigid, aga ta ise püsib igavesti,

45. just nagu sa nägid, et üks kivi käte abita mäest lahti murdus ja purustas raua, vase, savi, hõbeda ja kulla. Suur Jumal on andnud kuningale teada, mis tulevikus sünnib. Ja unenägu on tõsi ning selle tähendus kindel.'

46. Siis kuningas Nebukadnetsar langes silmili maha ja kummardas Taanieli ning käskis temale ohverdada roahvrit ja suitsutusohvrit.

47. Kuningas pöördus Taanieli poole ja ütles talle: 'See on tõsi, et teie Jumal on jumalate Jumal ja kuningate Issand ning saladuste paljastaja, sest sina suutsid selle saladuse paljastada.'

48. Siis kuningas ülendas Taanieli ja andis temale palju kalleid kingitusi ning pani ta valitsejaks üle kogu Paabeli maakonna ja ülem-eestseisjaks kõigile Paabeli tarkadele.

49. Ja Taaniel palus kuningat ja see seadis Sadraki, Meesaki ja Abednego valitsema Paabeli maakonna üle; aga Taaniel jäi kuninga hoovkonda.

Peatükk 3

1. Kuningas Nebukadnetsar laskis valmistada kuldkuju, mille kõrgus oli kuuskümmend küünart ja laius kuus küünart; ta laskis selle püstitada Duura orgu Paabelimaal.
2. Ja kuningas Nebukadnetsar käskis kokku kutsuda asehaldurid, ülemad ja maavalitsejad, nõunikud, varahoidjad, kohtunikud, korralvurid ja kõik linna ametikandjad, et need tuleksid pühitsema kuju, mille kuningas Nebukadnetsar oli lasknud püstitada.
3. Siis kogunesid asehaldurid, ülemad ja maavalitsejad, nõunikud, varahoidjad, kohtunikud, korralvurid ja kõik linna ametikandjad pühitsema kuju, mille kuningas Nebukadnetsar oli lasknud püstitada. Nad asetusid kuju ette, mille Nebukadnetsar oli püstitanud.
4. Ja hüüdjä hüüdis valjusti: 'Teid, rahvad, suguvõsad ja keeled, kästakse:
5. niipea kui te kuulete sarvede, vilede, kannelde, harfide, naablite, torupillide ja igasugu mänguriistade häält, heitke maha ja kummardage kuldkuju, mille kuningas Nebukadnetsar on püstitanud!
6. Aga kes ei heida maha ega kummarda, see heidetakse otsekohe tulisesse ahju!'
7. Seepärast, niipea kui kuuldi sarvede, vilede, kannelde, harfide, naablite, torupillide ja igasugu mänguriistade häält, heitsid kõik rahvad, suguvõsad ja keeled maha ja kummardasid kuldkuju, mille kuningas Nebukadnetsar oli lasknud püstitada.
8. Seepeale astus otsekohe esile kaldea mehi ja need süüdistasid juute.
9. Nad hakkasid rääkima ja ütlesid kuningas Nebukadnetsarile: 'Kuningas elagu igavesti!
10. Sina, kuningas, oled andnud käsu, et igaüks, kes kuuleb sarvede, vilede, kannelde, harfide, naablite, torupillide ja igasugu mänguriistade häält, peab heitma maha ja kummardama kuldkuju,
11. aga kes ei heida maha ega kummarda, see heidetakse tulisesse ahju.
12. On olemas juuda mehed, keda sa oled pannud valitsema Paabeli maakonna üle: Sadrak, Meesak ja Abednego. Need mehed ei hooli sinust, kuningas, nad ei teeni sinu jumalaid ega kummarda kuldkuju, mille sa oled lasknud püstitada.'
13. Siis käskis vihane ja raevunud Nebukadnetsar tuua Sadraki, Meesaki ja Abednego; ja need mehed toodi kuninga ette.
14. Nebukadnetsar hakkas rääkima ja ütles neile: 'Kas see on tõsi, Sadrak, Meesak ja Abednego, et teie ei teeni mu jumalaid ega kummarda kuldkuju, mille ma olen lasknud püstitada?'
15. Kui te nüüd otsekohe, kui te kuulete sarvede, vilede, kannelde, harfide, naablite, torupillide ja igasugu mänguriistade häält, olete valmis maha heitma ja kummardama kuju, mille ma olen lasknud valmistada, siis on see hea; aga kui te ei kummarda, siis heidetakse teid otsekohe tulisesse ahju. Ja kes oleks see jumal, kes teid päästaks minu käest?'
16. Sadrak, Meesak ja Abednego kostsid ning ütlesid kuningale: 'Nebukadnetsar! Selle peale pole meil tarvis sulle vastata sõnagi.
17. Kui see peab olema, võib meie Jumal, keda me teenime, meid päästa: ta päästab meid tulisest ahjust ja sinu käest, oh kuningas!
18. Aga kui mitte, siis olgu sul teada, kuningas, et meie ei teeni su jumalaid ega kummarda kuldkuju, mille sa oled lasknud püstitada.'
19. Siis Nebukadnetsar vihastas ja ta näojume muutus Sadraki, Meesaki ja Abednego pärast; ta käskis ahju kütta seitse korda rohkem kui tavaliselt.
20. Ja ta käskis mõningaid tugevaid mehi oma sõjaväest siduda Sadrak, Meesak ja Abednego kinni, et heita nad tulisesse ahju.
21. Siis seoti mehed kinni ning heideti tulisesse ahju koos nende kuubede, pükste, mütside ja muude riietega.
22. Et kuninga käsk oli vali ja ahi oli ülemäära köetud, siis tappis tuleleek need mehed, kes Sadraki, Meesaki ja Abednego sinna viisid.
23. Aga need kolm meest, Sadrak, Meesak ja Abednego, langesid seotuna tulisesse ahju.
24. Siis kuningas Nebukadnetsar ehmus ja tõusis kähku üles, kostis ja ütles oma nõuandjaile: 'Eks me heitnud kolm seotud meest tulle?' Nad kostsid ja ütlesid kuningale: 'Tõepoolest, kuningas!'

25. Tema kostis ja ütles: 'Vaata, ma näen nelja meest vabalt tules käivat ja neil pole midagi viga, neljas aga on välimuselt jumalate poja sarnane.'
26. Siis Nebukadnetsar läks tulise ahju ukse juurde, hakkas rääkima ja ütles: 'Sadrak, Meesak ja Abednego, kõrgeima Jumala sulased, astuge välja ja tulge siia!' Siis tulid Sadrak, Meesak ja Abednego tulest välja.
27. Ja asehaldurid, ülemad ja maavalitsejad ja kuninga nõuandjad kogunesid ning nägid, et tuli ei olnud saanud võimust nende meeste ihu üle; neil ei olnud juuksed peas kõrbenud, nende kuued ei olnud muutnud värvi ja neile ei olnud külge hakanud kõrbelõhna.
28. Nebukadnetsar kostis ja ütles: 'Kiidetud olgu Sadraki, Meesaki ja Abednego Jumal, kes läkitas oma ingli ja päästis oma sulased, kes lootsid tema peale ja astusid üle kuninga käsust. Nad andsid pigem ära oma ihu, kui et teenida ja kummardada mõnda muud jumalat peale nende oma Jumala!
29. Nüüd antakse minu poolt käsk, et igaüks, olgu mis tahes rahvast, suguvõsast ja keelest, kes kõneleb häbematult Sadraki, Meesaki ja Abednego Jumala kohta, raiutakse tükkideks ja tema koda tehakse rusuks, sest ei ole muud jumalat, kes suudaks nõnda päästa!'
30. Siis kuningas andis Sadrakile, Meesakile ja Abednegole Paabeli linnas hea põlve.
31. 'Kuningas Nebukadnetsar, kõigile rahvastele, suguvõsadele ja keeltele, kes elavad kogu maal: teie rahu olgu suur!'
32. Mul on hea meel teha teatavaks tunnustähti ja imetegusid, mis kõrgeim Jumal mulle on teinud.
33. Kui suured on tema tunnustähed ja kui vägevad on tema imeteod! Tema kuningriik on igavene kuningriik ja tema valitsus on põlvest põlve.

Peatükk 4

1. Mina, Nebukadnetsar, olin muretu oma kijas ja õnnelik oma palees.
2. Ma nägin und ja see kohutas mind; mu voodisoleku kujutlused ja peas sündinud nägemused tegid mulle hirmu.
3. Ja ma andsin käsu tuua mu ette kõik Paabeli targad, et need seletaksid mulle unenäo tähenduse.
4. Siis tulid ennustajad, nõiad, Kaldea teadjad ja tähetargad, ja ma jutustasin neile unenäo, aga nad ei suutnud mulle seletada selle tähendust.
5. Aga viimaks tuli mu ette Taaniel, kelle nimi on Beltsassar minu jumala nime järgi ja kelles on pühade jumalate vaim, ja ma jutustasin talle oma unenäo:
6. Beltsassar, ennustajate ülem, ma tean, et sinus on pühade jumalate vaim ja et ükski saladus ei tee sulle raskust. Siin on mu unenäo nägemused, mis ma nägin - ütle selle tähendus!
7. Ja need on mu pea nägemused, mis mul voodis olles olid: ma vaatasin, ja ennäe, keset maad oli üks puu ja selle kõrgus oli suur.
8. Puu kasvas ja muutus tugevaks, selle kõrgus ulatus taevani ja seda oli näha kogu maa ääreni.
9. Sellel olid ilusad lehed ja palju vilja ning seal oli toidust kõigile; selle all oli varju loomadele ja selle okstel elasid taeva linnud ning kõik liha toitidis ennast sellest.
10. Ma nägin oma pea nägemustes, mis mul voodis olles olid, ja vaata, püha ingel astus taevast alla.
11. Ta hüüdis valjusti ja ütles nõnda: 'Raiuge puu maha ja laasige sellelt oksad, rabage sellelt lehed ja puistake vili laiali, siis põgenevad loomad selle alt ja linnud selle okstelt!
12. Aga juur jätke maa sisse, raud- ja vaskahelasse aasa rohu peale; seda kastetagu taeva kastega ja koos loomadega olgu tal osa maa rohust.
13. Tema inimsüda võetagu ja temale antagu looma süda, ja seitse aega käigu temast üle!
14. See käsk oleneb inglite otsusest ja see asi pühade sõnast, selleks et elavad tunneksid, et Kõigekõrgem valitseb inimeste kuningriigi üle, annab selle, kellele ta tahab, ja tõstab selle üle kõige alama inimese.'
15. Selle unenäo nägin mina, kuningas Nebukadnetsar. Ja sina, Beltsassar, ütle, mida see tähendab, sest ükski mu kuningriigi tarkadest ei suuda mulle seletada selle tähendust! Sina aga suudad, sest sinus on pühade jumalate vaim.'
16. Taaniel, kelle nimi oli Beltsassar, kokkus siis hetkeks ja ta mõtted ehmatasid teda. Kuningas rääkis ja ütles: 'Beltsassar, ärgu unenägu ja selle tähendus sind ehmatagu!' Beltsassar kostis ja ütles: 'Mu isand! Unenägu tabagu su vihkajaid ja selle tähendus su vaenlasi!
17. Puu, mida sa nägid, mis kasvas ja sai tugevaks, mille kõrgus ulatus taevani ja mis oli nähtav kogu maal,
18. millel olid ilusad lehed ja palju vilja ning kus oli toidust kõigile, mille all elasid välja loomad ja mille okstel asusid taeva linnud -
19. see oled sina, kuningas, kes oled kasvanud ja saanud tugevaks; sinu suurus on kasvanud ja ulatub taevani ning sinu valitsus ulatub maailma ääreni.
20. Ja et kuningas nägi püha ingli taevast alla astuvat ja ütlevat: 'Raiuge puu maha ja hävitage see, aga jätke juur maa sisse, raud- ja vaskahelasse aasa rohu peale; seda kastetagu taeva kastega ja koos välja loomadega olgu tal osa, kuni seitse aega on temast üle käinud',
21. selle tähendus, oh kuningas, ja Kõigekõrgema otsus, mis tabab mu isandat kuningat, on see:
22. sind aetakse ära inimeste hulgast ja sul on eluase välja loomade juures; sulle antakse rohtu süüa nagu härgadele ja sind kastetakse taeva kastega, ja sinust käib üle seitse aega, kuni sa tunned, et Kõigekõrgem valitseb inimeste kuningriigi üle ja annab selle, kellele tahab.
23. Ja et puu juur kästi alles jätta, tähendab seda: su kuningriik jääb sinule, niipea kui sa mõistad, et taevas valitseb.
24. Seepärast, oh kuningas, lase enesele meeldida mu nõu: vabasta ennast oma pattudest õigluse läbi, ja oma ülekohtutegudest viletsate peale halastades, et su õnn võiks kesta!'
25. Kõik see tabas kuningas Nebukadnetsarit.
26. Kaheteistkümne kuu pärast, kui ta oli kõndimas Paabeli kuningliku palee katusel,

27. hakkas kuningas rääkima ja ütles: 'Eks see ole see suur Paabel, mille ma oma võimsa jõuga olen ehitanud kuninglikuks valitsuspaigaks ja oma väarikuse auks?'
28. Sõna oli alles kuninga suus, kui taevast kostis hää: 'Sinule, kuningas Nebukadnetsar, öeldakse: Sinult võetakse kuningriik,
29. sind aetakse ära inimeste juurest ja su asupaik on väljal loomade juures; sulle antakse süüa rohtu nagu härgadele ja sinust käib üle seitse aega, kuni sa mõistad, et Kõigekõrgem valitseb inimeste kuningriigi üle ja annab selle, kellele tahab.'
30. Selsamal silmapilgul sai see sõna Nebukadnetsari kohta tõeks ja ta aeti ära inimeste juurest; ta sõi rohtu nagu härjad ja ta ihu kasteti taeva kastega, kuni ta juuksed kasvasid pikaks nagu kotkasuled ja ta küüned olid nagu linnuküünised.
31. 'Aga pärast selle aja möödumist, mina, Nebukadnetsar, tõstsin oma silmad taeva poole ja mulle tuli mõistus tagasi; ja ma õnnistasin Kõigekõrgemat, kiitsin ja ülistasin teda, kes elab igavesti, kelle valitsus on igavene valitsus ja kelle kuningriik püsib põlvest põlve.
32. Kõiki, kes elavad maa peal, ei tule panna mikski, sest tema talitab, nagu tahab, niihästi taeva väega kui maa elanikega, ega ole seda, kes võiks lüüa tema käe peale ja öelda temale: 'Mis sa teed?'
33. Selsamal ajal tuli mu mõistus tagasi, ja mu toredus ja hiilgus tulid tagasi mu kuningriigi auks; mu ametikandjad ja suurnikud otsisid mind, ja mind pandi taas mu kuningriigi üle ja mulle anti veelgi suurem võim.
34. Nüüd mina, Nebukadnetsar, kiidan ja ülistan ja austan taeva kuningat, sest kõik tema teod on tõde ja tema teed on õiged! Tema võib alandada neid, kes käivad kõrkuses.'

1. Kuningas Belsassar tegi suure peo oma tuhandele suurnikule ja jõi veini selle tuhande ees.
2. Veini mõjul käskis Belsassar tuua kuld- ja hõberiietad, mis tema isa Nebukadnetsar Jeruusalemma templist oli toonud, et kuningas ja tema suurnikud, tema naised ja liignaised, saaksid neist juua.
3. Siis toodi need kuldriistad, mis olid toodud templist, Jumala kojast Jeruusalemmast, ja kuningas ning tema suurnikud, tema naised ja liignaised jõid nende seest.
4. Nad jõid veini ja ülistasid kuld-, hõbe-, vask-, raud-, puu- ja kivijumalaid.
5. Selsamal tunnil ilmusid inimkäe sõrmed ja kirjutasid kuninga palee lubjatud seinale, lambijala kohale; ja kuningas nägi kirjutavat kätt.
6. Siis kahvatas kuninga näojume ja ta mõtted kohutasid teda; ta niudeliigesed lõdisesid ja ta põlved pekslesid teineteise vastu.
7. Kuningas hüüdis valjusti, et toodaks nõiad, Kaldea teadjad ja tähetargad. Kuningas hakkas rääkima ja ütles Paabeli tarkadele: 'Kes iganes oskab seda kirja lugeda ja seletab mulle selle tähenduse, see riietatakse purpurisse, temale pannakse kuldkee kaela ja ta saab kolmandaks valitsejaks kuningriigis!'
8. Siis tulid kõik targad, aga need ei osanud kirja lugeda ega selle seletust kuningale teatavaks teha.
9. Siis kokkus kuningas Belsassar väga ja ta näojume kahvatas, ja ta suurnikud sattusid segadusse.
10. Kuninga ja tema suurnike sõnade peale tuli kuninga ema pidusaali. Kuninga ema hakkas rääkima ja ütles: 'Kuningas elagu igavesti! Ärgu kohutagu sind su mõtted ja ärgu kahvatagu su näojume!'
11. Sinu kuningriigis on mees, kelles on pühade jumalate vaim. Su isa päevil leidus temal arusaamist, taipu ja tarkust otsekui jumalate tarkust, ja kuningas Nebukadnetsar, su isa, tõstis tema ennustajate, nõidade, Kaldea teadjate ja tähetarkade ülemaks - kuningas, su isa - ,
12. sellepärast et temas, Taanielis, kellele kuningas oli pannud nimeks Beltsassar, leidus eriline vaim ja temal oli mõistust ning taipu seletada unenägusid, lahendada mõistatusi ja harutada lahti sõlmi. Kutsutagu nüüd Taaniel, küll tema annab tähenduse teada!'
13. Siis toodi Taaniel kuninga ette. Kuningas hakkas rääkima ja ütles Taanielile: 'Kas sina oled Taaniel, Juuda vangide hulgast, keda kuningas, mu isa, Juudast tõi?'
14. Ma olen sinust kuulnud, et sinus on jumalate vaim ja et sinul leidub arusaamist ja taipu ning erilist tarkust.
15. Ja nüüd on mu ette toodud targad ja nõiad seda kirja lugema ning selle tähendust mulle teatavaks tegema, aga nad ei ole suutnud sellele asjale seletust anda.
16. Sinust ma olen aga kuulnud, et sina suudad seletusi anda ja sõlmi harutada. Kui sa suudad nüüd kirja lugeda ja selle tähenduse mulle teatavaks teha, siis riietatakse sind purpurisse, sulle pannakse kuldkee kaela ja sa saad kolmandaks valitsejaks kuningriigis.'
17. Siis kostis Taaniel ja ütles kuninga ees: 'Su annid jäägu sulle enesele ja oma kingitused anna mõnele teisele! Aga kirja ma loen kuningale ja teen selle tähenduse temale teatavaks.'
18. Sina, kuningas! Kõigekõrgem Jumal oli andnud su isale Nebukadnetsarile kuningriigi ja võimu, au ja hiilguse.
19. Võimu pärast, mille Jumal temale oli andnud, värisesid ja kartsid tema ees kõik rahvad, suguvõsad ja keeled. Tema tappis, keda tahtis, ja jättis ellu, keda tahtis; ta ülendas, keda tahtis, ja alandas, keda tahtis.
20. Aga kui ta süda suurustas ja ta vaim muutus ülemeelikuks, siis tõugati ta oma kuninglikult aujärjelt ja ta au võeti temalt ära.
21. Ta aeti ära inimlaste hulgast ja ta süda muutus looma südame sarnaseks; tema eluase oli metseeslite juures ja talle anti süüa rohtu nagu härgadele ja ta ihu kasteti taeva kastega, kuni ta mõistis, et Kõigekõrgem Jumal valitseb inimeste kuningriiki ja tõstab selle üle, keda tema tahab.
22. Aga sina, tema poeg Belsassar, ei ole alandanud oma südant, kuigi sa teadsid kõike seda,
23. vaid oled tõusnud taeva Issanda vastu: tema koja riistad on toodud su ette, sina ja su suurnikud, su naised ja su liignaised olete joonud nende seest veini; sa oled ülistanud hõbe-, kuld-, vask-, raud-, puu- ja kivijumalaid, kes ei näe, ei kuule ega mõista. Aga seda Jumalat, kelle käes on su hing ja kelle

omad on kõik su teed, ei ole sa austanud.

24. Sellepärast on tema poolt läkitatud see käsi ja kirjutatud see kiri.

25. Ja see on see kirjutatud kiri: 'Menee, menee, tekeel, ufarsiin.'

26. Sõnade tähendus on niisugune: menee - Jumal on ära lugenud su kuningriigi päevad ja on teinud sellele lõpu.

27. Tekeel - sind on vaekaussidega vaetud ja leitud kerge olevat.

28. Ufarsiin - su kuningriik on tükeldatud ning antud meedlastele ja pärslastele.'

29. Siis Belsassar andis käsu ja Taaniel riietati purpurisse, talle pandi kuldkee kaela ja temast kuulutati, et ta hakkab kuningriigis valitsema kolmandana.

30. Selsamal ööl tapeti Belsassar, Kaldea kuningas.

Peatükk 6

1. Ja meedlane Daarjaves sai kuningriigi enesele, kui ta oli kuuskümmend kaks aastat vana.
2. Daarjaves arvas heaks seada kuningriigi üle sada kakskümmend asehaldurit, et neid oleks kogu kuningriigis,
3. ja nende üle kolm ametikandjat, kellest üks oli Taaniel, kellele need asehaldurid pidid aru andma, et kuningale ei sünniks kahju.
4. Taaniel oli silmapaistvam kui teised ametikandjad ja asehaldurid, sellepärast et temas oli eriline vaim; ja kuningas kavatses tema tõsta üle kogu kuningriigi.
5. Siis need ametikandjad ja asehaldurid otsisid ettekäänet, et leida Taanielile kuningriigivastast süüd; aga nad ei suutnud leida ühtegi ettekäänet ega midagi halba, sellepärast et ta oli ustav ja mingit hooletust ega halba tema kohta ei leidunud.
6. Siis ütlesid need mehed: 'Me ei leia selle Taanieli vastu ühtegi ettekäänet, kui me ei leia seda ühenduses tema Jumala seadusega.'
7. Siis need ametikandjad ja asehaldurid tormasid kuninga juurde ja ütlesid temale nõnda: 'Kuningas Daarjaves elagu igavesti!
8. Kõik kuningriigi ametikandjad, maavalitsejad ja asehaldurid, nõunikud ja maavanemad on pidanud nõu, et kuningas annaks korralduse ja jõustaks keelu, et igaüks, kes kolmekümne päeva jooksul palub midagi mõnelt jumalalt või inimeselt, aga mitte sinult, kuningas, visatakse lõvide auku.
9. Nüüd, kuningas, avalda keeld ja kirjuta kiri, mida meedlaste ja pärslaste muutmatu seaduse tõttu ei tohi tühistada!'
10. Ja kuningas Daarjaves kirjutas kirja ja keelu.
11. Aga kui Taaniel sai teada, et kiri oli kirjutatud, siis läks ta oma kotta, mille ülakambri aknad olid avatud Jeruusalemma poole. Ja kolm korda päevas heitis ta põlvili, palvetas ja kiitis oma Jumalat, nagu ta seda ennegi oli teinud.
12. Siis need mehed tormasid sisse ja leidsid Taanieli palvetamast ja anumast oma Jumala ees.
13. Seejärel astusid nad kuninga ette ja küsisid kuninga keelu kohta: 'Kas sa pole mitte kirjutanud keeldu, et iga inimene, kes kolmekümne päeva jooksul palub midagi mõnelt jumalalt või inimeselt, aga mitte sinult, kuningas, visatakse lõvide auku?' Kuningas kostis ja ütles: 'Asi on kindel meedlaste ja pärslaste muutmatu seaduse järgi!'
14. Siis nad kostsid ja ütlesid kuninga ees: 'Taaniel, kes on Juuda vangide hulgast, ei hooli sinust, kuningas, ega keelust, mille sa oled kirjutanud, vaid ta palvetab kolm korda päevas oma palvet.'
15. Kui kuningas seda kuulis, siis oli see temale väga ebameeldiv ja ta oli mures Taanieli pärast, kuidas teda päästa; ja ta nägi vaeva tema päästmiseks kuni päikeseloojakuni.
16. Siis need mehed tormasid kuninga juurde ja ütlesid kuningale: 'Tea, kuningas, et meedlaste ja pärslaste seaduseks on, et ühtegi kuninga antud keeldu või korraldust ei tohi muuta!'
17. Siis kuningas andis käsu ja Taaniel toodi ning visati lõvide auku. Kuningas rääkis ja ütles Taanielile: 'Sinu Jumal, keda sa lakkamata teenid, päästku sind!'
18. Siis toodi kivi ja pandi augu suule, ja kuningas pitseeris selle oma pitserisõrmusega ja oma suurnike pitserisõrmustega, et Taanieli asjas ei oleks muutust.
19. Siis läks kuningas oma paleesse ja veetis öö paastudes ega lasknud mänguriistu enese ette tuua, ja tal ei olnud und.
20. Koiduajal, kui valgeks oli läinud, kuningas tõusis ja läks kiiresti lõvide augu juurde.
21. Ja kui ta jõudis augu juurde, kus Taaniel oli, hüüdis ta kurva häälega; ja kuningas rääkis ning ütles Taanielile: 'Taaniel, elava Jumala sulane! Kas su Jumal, keda sa lakkamata oled teeninud, on suutnud sind päästa lõvide küüsisist?'
22. Siis Taaniel kõneles kuningaga: 'Kuningas elagu igavesti!
23. Minu Jumal läkitas oma ingli ja sulges lõvide suud, ja need ei teinud mulle kurja, sellepärast et mind leiti olevat tema ees süütu; ja nõnda ei ole ma ka sinu ees, kuningas, kurja teinud.'
24. Siis oli kuningas tema pärast väga rõõmus ja käskis Taanieli august välja tuua; ja Taaniel toodi august välja ning tema küljes ei leitud ühtegi viga, sellepärast et ta oli uskunud oma Jumalasse.

25. Ja kuningas käskis tuua need mehed, kes olid Taanieli süüdistanud, ja visata lõvide auku, nemad, nende lapsed ja naised; ja nad ei olnud veel jõudnud augu põhja, kui lõvid võtsid nende üle võimust ja murdsid kõik nende kondid.
26. Siis kuningas Daarjaves kirjutas kõigile rahvastele, suguvõsadele ja keeltele, kes elasid kogu maal: 'Teie rahu olgu suur!'
27. Minu poolt on antud käsk, et kogu mu kuningriigi võimupiirkonnas tuleb karta Taanieli Jumalat. Sest tema on elav Jumal ja püsib igavesti. Tema kuningriik ei hukku ja tema valitsus ei lõpe.
28. Tema päästab ja vabastab, tema teeb tunnustähti ja imesid taevas ja maa peal, tema, kes päästis Taanieli lõvide küüsisist.'
29. Ja Taanieli käsi käis hästi Daarjavese kuningriigis ja pärslase Koorese kuningriigis.

1. Paabeli kuninga Belsassari esimesel aastal nägi Taaniel voodis olles und ja nägemusi oma peas. Siis ta kirjutas unenäo üles, tegi selle sisust kokkuvõtte.
2. Taaniel hakkas rääkima ja ütles: 'Ma nägin oma nägemuses öösel, vaata, neli taeva tuult panid voogama suure mere.
3. Ja neli suurt metsalist tõusid merest, üksteisest erinevad.
4. Esimene oli nagu lõvi, aga tal olid kotka tiivad; minu nähes katkuti talt tiivad ja ta tõsteti maast üles ning pandi jalgadele püsti nagu inimene, ja temale anti inimese süda.
5. Ja vaata, tema järel tuli teine metsaline, karu sarnane; aga see pandi püsti ühe külje peale ja tal oli kolm küljeluud suus hammaste vahel; ja temale öeldi nõnda: 'Tõuse, söö palju liha!'
6. Pärast seda ma nägin, vaata, oli üks teine, otsekui panter, ja tal oli seljas neli linnutiiba; sel metsalisel oli neli pead ja temale anti valitsus.
7. Pärast seda ma nägin öistes nägemustes, vaata, seal oli neljas metsaline, kole ja kohutav ja väga tugev; tal olid suured raudhambad, ta söi ja näris ning tallas ülejäägi jalgade alla. Ja see oli erinev kõigist endistest metsalistest, ja tal oli kümme sarve.
8. Ma vaatasin neid sarvi, ja vaata, veel üks pisike sarv tõusis nende vahelt ja kolm endistest sarvedest kisti selle eest välja; ja vaata, sellel sarvel olid silmad nagu inimese silmad, ja suu, mis suurustas.
9. Kui ma seda vaatasin, asetati aujärjed ja Elatanu võttis istet. Tema kuub oli valge nagu lumi ja ta juuksed nagu puhas vill. Tema aujärjeks olid tuleleegid, selle rattaiks oli põlev tuli.
10. Tulejõgi voolas ja läks välja ta juurest. Tuhat korda tuhat teenisid teda, kümme tuhat korda kümme tuhat seisid tema ees. Kohus võttis istet ja raamatud avati.
11. Ma vaatasin siis nende suurte sõnade kõla pärast, mis sarv rääkis. Kui ma vaatasin, siis tapeti metsaline ja ta keha hävitati ning heideti tulle põlema.
12. Ka teistelt metsalistelt võeti valitsus ära ja määrati kindlaks nende eluea aeg ja kestus.
13. Ja ma nägin öistes nägemustes, vaata, taeva pilvedega tuli keegi, kes oli Inimesepoja sarnane. Ja ta saabus Elatanu juurde ning viidi tema ette.
14. Ja temale anti valitsus ja au ning kuningriik; ja kõik rahvad, suguvõsad ja keeled teenisid teda. Tema valitsus on igavene valitsus, mis ei lakka, ja tema kuningriik ei hukku.
15. Mina, Taaniel, olin selle tõttu ärevil ja nägemused mu peas kohutasid mind.
16. Ma astusin ühe juurde seal seisjaist ja palusin temalt seletust kõigi nende asjade kohta; ja ta vastas mulle ning tegi nende asjade tähenduse mulle teatavaks:
17. 'Need suured metsalised, keda on neli, on neli kuningat, kes tõusevad maa peal.
18. Aga Kõigekõrgema pühad saavad kuningriigi ja kuningriik jääb neile igaveseks - igavesest ajast igavesti.'
19. Siis ma tahtsin seletust neljanda metsalise kohta, kes oli teistsugune kui kõik muud, kes oli väga kohutav, kellel olid raudhambad ja vaskküüned, kes söi, näris ja tallas ülejäägi jalgade alla,
20. ja kümne sarve kohta ta peas ja selle sarve kohta, mis tõusis, mille eest kolm maha langes; selle sarve kohta, millel olid silmad ja suurustav suu ja mis näis olevat suurem kui teised.
21. Kui ma vaatasin, siis seesama sarv sõdis pühadega ja võitis nad,
22. kuni tuli Elatanu ja kohus anti Kõigekõrgema pühade kätte ja jõudis aeg, mil pühad said kuningriigi endile.
23. Ta ütles nõnda: 'Neljas metsaline on neljas kuningriik maa peal, kõigist kuningriikidest erinev, see sööb kogu maa ja tallab ning purustab selle.
24. Ja need kümme sarve: sellest kuningriigist tõuseb kümme kuningat, ja veel üks tõuseb pärast neid; aga tema on teistsugune kui eelmised ja ta alandab kolm kuningat.
25. Ja ta kõneleb sõnu Kõigekõrgema vastu ning piinab Kõigekõrgema pühasid. Ja ta püüab muuta aegu ja seadust, ja need antakse tema kätte ajaks, aegadeks ja pooleks ajaks.
26. Siis võtab kohus istet ja temalt võetakse ära valitsus ja ta hävitatakse ning hukatakse lõplikult.
27. Ja kuningriik ning valitsus ja võim kuningriikide üle kogu taeva all antakse Kõigekõrgema pühale

rahvale. Tema kuningriik on igavene kuningriik ja kõik valitsused peavad teda teenima ning temale alistuma.'

28. Siin lõpeb jutustus. Mind, Taanieli, kohutasid mu mõtted väga ja mu näojume kahvatas, aga selle asja ma pidasin meeles.

Peatükk 8

1. Kuningas Belsassari valitsemise kolmandal aastal ilmutati mulle, Taanielile, nägemus lisaks sellele, mis mulle varem oli ilmutatud.
2. Kui ma nägemuses nägin, siis ma olin, kui ma vaatasin, Suusani palees Eelami maakonnas; ja ma nägin selles nägemuses, et ma olin Uulai jõe ääres.
3. Ja ma tõstsin oma silmad üles ja vaatasin, ja ennäe, üks jäär seisis teisel pool jõge ja tal oli kaks sarve; ja sarved olid pikad, aga üks oli teisest pikem, ja pikem tõusis viimasena.
4. Ma nägin jäära kaevlevat lääne ja põhja ja lõuna poole, ja ükski loom ei suutnud temale vastu seista ega olnud tema käest päästjat; ta tegi, nagu temale meeldis, ja ta suurustas.
5. Siis ma panin tähele, ja vaata, üks sikk tuli lääne poolt üle kogu maa, ilma et ta oleks puudutanud maad; ja sikul oli silmade vahel võimas sarv.
6. Ja ta tuli kahe sarvega jäära juurde, keda ma olin näinud seisvat teisel pool jõge, ja jooksis oma vägevas vihas sellele kallale.
7. Ja ma nägin teda jõudvat jäära juurde; siis ta märatses selle vastu ja puskis jäära ning murdis selle mõlemad sarved; ja jääral ei olnud jõudu temale vastu seista, vaid too paiskas ta maha ja tallas teda; ja ei olnud kedagi, kes oleks päästnud jäära tema käest.
8. Ja sikk suurustas väga, aga kui ta oli vägevuse tipul, murdus võimas sarv ja selle asemele kasvas neli suurt sarve taeva nelja tuule poole.
9. Ja ühest neist sarvedest tuli veel üks pisike sarv ja see kasvas väga suureks lõuna ja ida ja ilusa maa suunas.
10. Ta kasvas suureks kuni taeva väeni ja paiskas maha mõned sellest väest ja tähtedest ning tallas neid.
11. Ja ta tõstis ennast kuni selle väe vürstini; sellelt võeti ära alaline ohver ja ta pühamu paik tõugati ümber.
12. Ja alalise ohvri asemele pandi üleastumise vägi; ta paiskas tõe maha, ja mida ta tegi, läks tal korda.
13. Siis ma kuulsin ühte püha kõnelevat, ja teine püha küsis kõnelejalt: 'Kui kaua kestab see nägemus alalisest ohvrist ja hukutavast üleastumisest, pühamu ja väe tallataandmisest?'
14. Ja ta ütles mulle: 'Kaks tuhat kolmsada öhtut-hommikut. Siis saab pühamu taas oma õiguse.'
15. Ja kui mina, Taaniel, olin näinud seda nägemust ja püüdsin seda mõista, vaata, siis seisis mu ees keegi, kellel oli mehe välimus.
16. Ja ma kuulsin inimese häält Uulai kallaste vahelt, ja see hüüdis ning ütles: 'Gabriel, seleta see nägemus tolele seal!'
17. Siis ta tuli sinna, kus ma seisin, ja kui ta tuli, siis ma kohkusin ja langesin silmili maha. Ja ta ütles mulle: 'Inimesepoeg, pane tähele, et see nägemus tähendab viimset aega!'
18. Ja kui ta minuga rääkis, olin ma sügavas unes, silmili maas; aga ta puudutas mind ja pani mu seisma sinna, kus ma olin seisnud,
19. ja ütles: 'Vaata, ma annan sulle teada, mis sünnib sajatuse viimisel ajal: seatud ajal tuleb lõpp!
20. Jäär, keda sa nägid, kellel oli kaks sarve, on Meedia ja Pärsia kuningad.
21. Karune sikk on Kreeka kuningas; suur sarv tema silmade vahel on esimene kuningas.
22. Ja et see murdus ning neli tõusid selle asemele, on neli kuningriiki, mis tõusevad tema rahvast, aga mitte nii vägevad kui tema.
23. Ja nende valitsuste lõpus, kui üleastujate mõõt on täis saanud, tõuseb üks kuningas, jultunud näoga ja salasepitsustes osav.
24. Ja tema jõud on vägev, aga mitte tema enese jõust, ja ta valmistab tohutu õnnetuse; tal on kordaminek teos ja ta hävitab vägevaid ja püha rahva.
25. Tema kavaluse tõttu õnnestub pettus ta käes; ta suurustab oma südames ja hävitab paljusid ootamatult. Ta tõuseb ka vürstide vürsti vastu, ent ta ise murtakse ilma inimkäeta.
26. Ja nägemus õhtuist ja hommikuist, millest oli kõne, on tõsi; aga sina hoia see nägemus saladuses, sest see on kaugeiks päeviks!'

27. Ja mina, Taaniel, olin seejärel mõnda aega haige; siis ma tõusin üles ja toimetasin kuninga teenistust, aga ma olin kohkunud nägemuse pärast ega mõistnud seda.

Peatükk 9

1. Daarjavesse, Ahasverose poja, kes oli meedlaste soost ja oli saanud kaldealaste kuningriigi kuningaks, esimesel aastal,
2. tema valitsemise esimesel aastal panin mina, Taaniel, raamatuis tähele aastate arvu, mis prohvet Jeremijale tulnud Issanda sõna järgi pidi täide minema Jeruusalemma varemeisoleku kohta - seitsekümmend aastat.
3. Ja ma pöörasin oma näo Issanda Jumala poole, otsides teda palve ja anumistega, paastudes, kotiriides ja tuhas.
4. Ma palusin Issandat, oma Jumalat, tunnistasin ja ütlesin: 'Oh Issand, sina oled suur ja kardetav Jumal, kes peab lepingut ja osutab heldust neile, kes teda armastavad ja tema käske peavad.
5. Me oleme pattu teinud ja eksinud, oleme olnud ülekohtused ja oleme hakanud vastu, oleme taganenud su käskudest ja seadustest,
6. me pole kuulnud su sulaseid prohveteid, kes sinu nimel kõnelesid meie kuningaile, vürstidele, vanemaile ja kogu maa rahvale.
7. Sinul, Issand, on õigus, aga meil on häbi silmis, nõnda nagu tänapäeval on Juuda meestel ja Jeruusalemma elanikel ja kogu Iisraelil, kes on ligidal ja kaugel kõigis maades, kuhu sa nad oled pillutanud truudusetuse pärast, mida nad sinule osutasid.
8. Issand! Meil on häbi silmis, meie kuningail, meie vürstidel ja meie vanemail, et me oleme sinu vastu pattu teinud.
9. Issandal, meie Jumalal, on halastus ja andeksand, kuigi me oleme hakanud temale vastu
10. ega ole kuulnud Issanda, oma Jumala häält, et oleksime käinud tema õpetuste järgi, mis ta pani meie ette oma sulaste prohvetite läbi,
11. vaid kogu Iisrael on astunud üle su Seadusest ja on taganenud sellest, võtmata kuulda su häält. Seepärast on meie peale valatud see vanne, mille ta on vandunud, mis Jumala sulase Moosese Seaduses on kirja pandud. Sest me oleme tema vastu pattu teinud.
12. Ja tema on tõeks teinud oma sõnad, mis ta meie ja meie valitsejate kohta, kes meie üle valitsesid, on rääkinud, saates meile nii suure õnnetuse, mille sarnast ei ole sündinud kogu taeva all, nagu see on sündinud Jeruusalemmas.
13. Nõnda nagu Moosese Seaduses on kirjutatud, nõnda tuli kogu see õnnetus meie peale. Aga me ei ole Issanda, oma Jumala palet mitte leevendanud, et oleksime pöördunud oma süütegudest ja tähele pannud sinu tõde.
14. Seepärast oli Issand valvas ja tõi selle õnnetuse meie peale; sest Issand, meie Jumal, on õiglane kõigis oma tegudes, mis ta teeb. Meie aga ei ole kuulnud tema häält.
15. Ja nüüd, Issand, meie Jumal, kes sa oled oma rahva Egiptusemaalt ära toonud oma vägeva käega ja oled teinud enesele nime, nagu see tänapäeval on: meie oleme pattu teinud ja õelad olnud.
16. Issand, kõigi su õiglaste tegude pärast pöördugu ometi su viha ja raev su linnalt Jeruusalemmalt, su pühalt mäelt! Sest meie pattude ja meie vanemate süütegude pärast on Jeruusalemm ja sinu rahvas saanud teotusealuseks kõikidele meie naabritele.
17. Ja nüüd, meie Jumal, kuule oma sulase palvet ja anumisi, ja lase oma pale paista oma hävitatud pühamu peale Issanda pärast!
18. Pööra, mu Jumal, oma kõrv ja kuule, ava oma silmad ja vaata meie hävingut ja linna, millele on pandud sinu nimi, sest me ei heida oma anumisi su palge ette mitte oma õiguse pärast, vaid sinu suure halastuse pärast!
19. Issand, kuule, Issand, anna andeks, Issand, pane tähele ja tee see teoks iseene pärast; mu Jumal, ära viivita! Sest su linnale ja su rahvale on pandud sinu nimi.'
20. Ja kui ma alles rääkisin ja palvetasin ja tunnistasin oma pattu ja oma Iisraeli rahva pattu ja heitsin oma anumise Issanda, oma Jumala palge ette mu Jumala püha mäe pärast,
21. kui ma alles palves rääkisin, siis tuli see mees, Gabriel, keda ma nägemuses varem olin näinud, kiiresti lennates mu juurde õhtuse ohvri ajal.
22. Ta õpetas mind ja rääkis minuga ning ütles: 'Taaniel, nüüd olen ma tulnud sind targaks tegema.

23. Su anumiste algul läks Sõna välja ja mina olen tulnud teatama, et sa oled armastust väärt. Seepärast pane tähele Sõna ja õpi mõistma nägemust!
24. Seitsekümmend aastanädalat on seatud su rahvale ja su pühale linnale üleastumise lõpetamiseks, patule piiri panemiseks ja süüteo lepitamiseks, igavese õiguse toomiseks, nägemuse ja prohveti kinnitamiseks ja Kõigepühama võidmiseks.
25. Ja tea ning mõista: alates sõna tulemisest Jeruusalemma taastamiseks ja ülesehitamiseks kuni võitud vürstini on seitse aastanädalat; ja kuuskümmend kaks aastanädalat - siis on see jälle üles ehitatud turgude ja vallikraavidega, kuigi aegade surve all. Ja aegade lõpus,
26. pärast kuutkümmend kahte aastanädalat, kaotatakse võitu ja teda ei ole enam; linna ja pühamu hävitab ühe saabuva vürsti rahvas; ent lõpp tuleb uputusega ja lõpuks on sõda: hävitus on määratud.
27. Ja ta teeb paljudega kindla lepingu üheks aastanädalaks; poole aastanädala pealt ta lõpetab tapaja roahvri; hävitaja tuleb koletise tiibadel, kuni määratud lõpp voolab üle hävitaja."

1. Pärsia kuninga Koorese kolmandal aastal ilmutati Taanielile, kellele oli pandud nimeks Beltsassar, üks sõnum; ja see sõnum on tõsi ning tähendab suurt vaeva. Ta pani sõnumit tähele ja õppis nägemust mõistma.
2. 'Neil päevil olin mina, Taaniel, leinanud kolm nädalat.
3. Maiusrooga ma ei söönud ja liha ega veini ei tulnud mu suhu, ja ma ei võidnud ennast hoopiski mitte, kuni kolme nädala päevad olid täis saanud.
4. Ja esimese kuu kahekümne neljandal päeval olin ma suure jõe, Hiddekeli kaldal.
5. Ja ma tõstsin oma silmad üles ning vaatasin, ja ennäe, seal oli üks mees, linsed riided seljas ja niuded vöötatud Uufase kullaga.
6. Ta ihu oli nagu krüsoliit ja ta pale oli välgutaoline, ta silmad olid nagu tulelondid, ta käsivarred ja jalad hiilgasid vase sarnaselt; ja ta sõnad kõlasid nagu rahvahulga rõkkamine.
7. Mina, Taaniel, nägin üksi seda nägemust, aga mehed, kes olid koos minuga, seda nägemust ei näinud; ometi valdas neid suur hirm ja nad jooksid peitu.
8. Ma jäin üksi. Ja kui ma nägin seda suurt nägemust, siis ei olnud mul enam rammu, mu näojume muutus kaameks ja ma jäin jõuetuks.
9. Ja ma kuulsin tema sõnade kõla; ja kui ma tema sõnade kõla kuulsin, langesin ma sügavas tardumuses silmili maha, nagu vastu maad.
10. Ja vaata, üks käsi puudutas mind ja raputas mind tõusma põlvili ja käpukile.
11. Ja ta ütles mulle: 'Taaniel, armas mees, pane tähele sõnu, mis ma sulle räägin, ja seisa seal, kus sa seisid, sest mind on nüüd läkitatud sinu juurde!' Ja kui ta minuga neid sõnu rääkis, seisin ma värisedes.
12. Ja ta ütles mulle: 'Ära kardada, Taaniel, sest esimesest päevast peale, kui sa andsid oma südame, et mõista ja olla alandlik oma Jumala ees, võeti su sõnu kuulda; ja ma olen tulnud su sõnade pärast!
13. Pärsia kuningriigi kaitseingel pani mulle vastu kaksikümne ühe päeva; aga vaata, Miikael, üks peainglitest, tuli mulle appi ja ma jäin sinna, Pärsia kuningate kaitseingli juurde,
14. ja tulin sulle õpetama seda, mis rahvale juhtub viimseil päevil, sest on veelgi üks nägemus neiks päeviks.'
15. Ja kui ta minuga nõnda rääkis, lõin ma oma silmad maha ja vaikisin.
16. Ja vaata, nagu oleks üks inimkäsi puudutanud mu huuli; ja ma avasin suu ja rääkisin ning ütlesin sellele, kes seisis mu kohal: 'Mu isand, nägemus on täitnud mind hirmuga ja mul ei ole enam jõudu.
17. Ja kuidas võikski mu isanda sulane rääkida isandaga? Sest mul ei ole ikka veel jõudu ja mu hing on üha kinni.'
18. Siis puudutas see inimesesarnane mind jälle ja turgutas mind.
19. Ja ta ütles: 'Ära kardada, armas mees, rahu olgu sulle! Ole julge! Ole julge!' Ja kui ta minuga rääkis, tundsin ma ennast tugevana ja ütlesin: 'Rääkigu mu isand, sest sa oled mind turgutanud!'
20. Ja tema ütles: 'Kas sa tead, mispärast ma su juurde olen tulnud? Aga nüüd ma lähen tagasi, võitlema Pärsia kaitseingliga, ja kui ma temaga valmis saan, vaata, siis tuleb Kreeka kaitseingel.
21. Ometi tahan ma sulle teada anda, mis on kirjutatud tõeraamatusse! Ei ole ühtegi, kes aitaks mind nende vastu, kui ainult teie kaitseingel Miikael.

1. Ja ma seisin meedlase Daarjavese esimesel aastal temale toeks ning kaitseks.
2. Ja nüüd ma annan sulle teada tõe: vaata, veel kolm kuningat tõuseb Pärsias ja neljas soetab suurema rikkuse kui kõik muud; ja kui ta oma rikkuse tõttu on saanud vägevaks, paneb ta kõik liikuma Kreeka kuningriigi vastu.
3. Siis tõuseb kangelaskuningas, valitseb suure võimuga ja teeb, mida tahab.
4. Aga niipea kui ta on tõusnud, murdub ta kuningriik ja jaguneb taeva nelja tuule poole, aga mitte tema järglastele ja mitte selle võimuga, millega ta valitses; sest tema kuningriik kistakse ära ja saab teistele, aga mitte neile.
5. Ja Lõuna kuningas saab vägevaks, samuti üks tema vürstidest; aga see saab temast vägevamaks ja valitseb: tema valitsus on suur.
6. Ja aastate pärast teevad nad liidu ja Lõuna kuninga tütar läheb Põhja kuninga juurde rahu tegema; aga tema käsivarrel ei ole jõudu ning tema ja ta sugu ei jää püsima, vaid ta antakse ära, tema ja ta saatjaskond, tema sigitaja ja see, kes teda kosis.
7. Sel ajal tõuseb üks võsu tema juurest ta asemele ja tuleb sõjaväe vastu ning tungib Põhja kuninga kindlustesse, talitab nendega, nagu tahab, ja saab vägevaks.
8. Nende jumaladki ja nende valatud kujud ning hõbedast ja kullast ihaldusväärased asjad viib ta saagina Egiptusesse; siis ta jätab Põhja kuninga mõneks aastaks rahule.
9. See tuleb küll Lõuna kuninga riiki, ent peab omaenese maale tagasi minema.
10. Aga tema pojad varustavad ja koguvad suuri sõjaväehulki; ja üks neist tuleb temale kallale, ujutab maa üle ja käib läbi; siis ta tuleb uuesti ja tungib kuni tema kindluseni.
11. Siis vihastab Lõuna kuningas ja läheb ning sõdib temaga, Põhja kuningaga; too ajab kokku suure väehulga, aga see väehulk antakse Lõuna kuninga kätte.
12. Ja kui see väehulk on võetud, siis läheb ta süda ülbeks; ta tapab palju tuhandeid, aga võitu ei saa.
13. Ja jälle ajab Põhja kuningas kokku väehulga, mis on suurem kui endine, ja mõne aasta pärast tuleb ta temale kallale suure sõjaväe ja rikkaliku vooriga.
14. Ja sel ajal tõusevad paljud Lõuna kuninga vastu; ja sinu oma rahvast tõuseb vägivallamehi, et nägemus läheks tõeks, nad ise aga langevad.
15. Ja Põhja kuningas tuleb ja kuhjab piiramisvalli ning vallutab kindlustatud linna; Lõuna sõjaväed ei pea vastu ega ole ta valitute vael püsimiseks jõudu.
16. Ja see, kes tuleb tema vastu, talitab oma heaksarvamise järgi ja ükski ei suuda seisma jääda tema ees; ta asub ilusale maale ja lõpp on tema käe läbi.
17. Siis ta pöörab oma näo, et Lõuna kuningas võiks tulla kogu oma kuningriigi võimsusega; ja ta mõtted on õiged ja ta teostab nad, ning annab temale naiseks oma tütre, et seda maad hävitada; aga see ei toimu ega lähe tal korda.
18. Siis ta pöörab oma näo saarte poole ja vallutab paljud; aga üks väepealik teeb ta pilkamisele lõpu, tõesti, ta tasub temale ta pilkamise eest.
19. Siis ta pöörab näo tagasi maa kindluste poole, aga ta komistab ja langeb ning teda ei ole enam.
20. Ja tema asemele tõuseb keegi, kes paneb maksunõudja kõige suursugusemat kuningriiki läbi käima, aga mõne aja pärast ta murdub, ent mitte viha ega sõja läbi.
21. Ja tema asemele tõuseb üks kõlvatu, kellele ei ole antud kuninglikku väarikust; aga ta tuleb ootamatult ja haarab libekeelsusega kuningriigi enesele.
22. Sõjaväed uhutakse sootuks tema eest ja murtakse, nõndasamuti ka lepinguvürst.
23. Niipea kui temaga on tehtud leping, teeb ta pettust; ja ta läheb ning saab vähese rahvaga vägevaks.
24. Ootamatult tungib ta maa viljakamasse ossa ja teeb, mida ta isad ja isade isad ei ole teinud; pillub omadele kokkuröövitud saaki ja vara. Ja ta sepitseb plaane kindlustatud linnade vastu, aga ainult pisut aega.
25. Ja ta õhutab oma jõudu ning julgust, et minna Lõuna kuninga vastu suure sõjaväega; ka Lõuna kuningas valmistub sõjaks suure ja väga tugeva sõjaväega, aga see ei suuda vastu panna, sest tema

vastu sepitsetakse vandenõu.

26. Need, kes ta lauas söövad, murravad tema, ta sõjavägi uhutakse ära ja paljud langevad mahalööduina.

27. Mõlemad kuningad mõtlevad südames kurja ja räägivad valet ühes lauas istudeski. Aga see ei õnnestu, sest lõpp tuleb alles määratud ajal.

28. Ja ta läheb tagasi oma maale suure varandusega, aga ta süda on püha lepingu vastu; ta teeb, mida tahab, ja läheb tagasi oma maale.

29. Määratud ajal tuleb ta jälle Lõunasse, aga teisel korral ei sünni nõnda nagu esimesel korral.

30. Sest kittide laevad tulevad tema vastu ja ta lööb kartma ning läheb tagasi, sajatades püha lepingut; ja ta jätkab tegutsemist ning pöördub nende poole, kes loobuvad pühast lepingust.

31. Ja tema poolt saadetud sõjaväed tulevad ja teotavad pühamut, kindlat linna; nad kõrvaldavad alalise ohvri ja panevad sinna hävituse koletise.

32. Ja oma libekeelsusega ta hukutab lepingurikkujaid, aga see rahvas, kes tunneb oma Jumalat, jääb kindlaks ja tegutseb.

33. Ja mõistlikud rahva hulgast õpetavad paljusid, kuigi neid mõnda aega jälitatakse mõõga ja tulega, vangipanekuga ja riisumisega.

34. Sel ajal, kui neid jälitatakse, saavad nad vähest abi, ja paljud hoiduvad libekeelsuses nende poole.

35. Ja mõistlikest langevad mõned, et neid sulatada ja puhastada ja valgeks teha lõpuajaks, sest määratud aeg viibib veel.

36. Ja kuningas teeb, mida tahab, ja ta ülistab ennast ning suurustab iga jumala ees, isegi jumalate Jumala vastu räägib ta kuulmatuid asju; ja see õnnestub tal, kuni viha on teostunud, sest mis on otsustatud, see sünnib.

37. Ja ta ei hooli oma vanemate jumalaist, ka mitte sellest, keda naised armastavad, ja ta ei hooli ühestki muust jumalast, vaid suurustab nende kõigi ees

38. ja austab selle asemel kindluste jumalat; jumalat, keda ta vanemad ei tundnud, austab ta kulla ja hõbedaga, kalliskivide ja väärtasjadega.

39. Ja ta teeb kindlustatud linnu koos võõra jumalaga; kes teda tunnustavad, neid austab ta väga ja paneb valitsema paljude üle ning jagab neile tasuks maad.

40. Aga lõpuajal põrkab Lõuna kuningas temaga kokku ja Põhja kuningas tormab temale kallale sõjavankrite, ratsanike ja paljude laevadega; ta tungib tema maadesse, ujutab need üle ja käib neist läbi.

41. Ja ta tungib ilusale maale ning kümned tuhanded langevad. Aga Edom, Moab ja suurem osa ammonlastest pääsevad tema käest.

42. Ja ta sirutab käe maade järele ja Egiptusemaa ei pääse.

43. Ja ta valitseb kulla ja hõbeda varandusi ja kõiki Egiptuse väärtasju; ja liibüalased ja etiooplased on tema saatjaskonnas.

44. Aga sõnumid idast ja põhjast teevad talle hirmu ja ta läheb ära suures vihas, hukkama ja hävitama paljusid.

45. Ja ta lööb oma toredad telgid üles mere ja püha ilumäe vahele; aga tema lõpp tuleb ja ükski ei aita teda.

Peatükk 12

1. Ja sel ajal tõuseb Miikael, see suur vürst, kes seisab su rahva laste eest. Siis on kitsas aeg, millist ei ole olnud rahvaste algusest peale kuni selle ajani; aga sel ajal päästetakse su rahvas, kõik, keda leitakse olevat raamatusse kirjutatud.
2. Ja paljud neist, kes magavad mulla põrmus, ärkavad: ühed igaveseks eluks ja teised teotuseks, igaveseks põlastuseks.
3. Siis paistavad mõistlikud nagu taevalaotuse hiilgus, ja need, kes saadavad paljusid õiguse teele, otsekui tähed ikka ja igavesti.
4. Aga sina, Taaniel, pea need sõnad saladuses ja pane raamat pitsoriga kinni lõpuajaks! Siis uurivad seda paljud ja äratundmine süveneb.'
5. Ja mina, Taaniel, vaatasin, ja ennäe, veel kaks inglit seisid seal, üks jõe siinpoolel kaldal ja teine jõe sealpoolel kaldal.
6. Ja üks küsis linases riides mehelt, kes oli jõe vete kohal: 'Kui kaua tuleb oodata nende imede lõppu?'
7. Siis ma kuulsin linases riides meest, kes oli jõe vete kohal, kuidas ta oma paremat ja vasakut kätt taeva poole tõstes vandus selle juures, kes igavesti elab: 'Tõesti, aeg, ajad ja pool aega! Ja kui püha rahva jõu hävitus on lõpule jõudnud, siis teostuvad need kõik.'
8. Ma kuulsin, aga ei mõistnud, ja ma küsisin: 'Mu isand, missugune on nende lõpp?'
9. Aga ta ütles: 'Mine, Taaniel, sest need sõnad jäävad saladusse ja pitsoriga kinnipanduks kuni lõpuajani!'
10. Paljusid puhastatakse, tehakse valgeks ja sulatatakse, aga õelad teevad õelust ja ükski õel ei mõista seda; aga mõistlikud mõistavad küll.
11. Ja alates sellest ajast, kui kõrvaldatakse alaline ohver ja sinna pannakse hävituse koletis, on tuhat kakssada üheksakümmend päeva.
12. Õnnis on see, kes ootab ja elab üle tuhat kolmsada kolmkümmend viis päeva.
13. Aga sina mine lõpule vastu ja puhka ning tõuse oma liisuosaks päevade lõpus!'

Hoosea

Peatükk 1

1. Issanda sõna, mis tuli Hooseale, Beerri pojale, Juuda kuningate Ussija, Jootami, Aahase ja Hiskija päevil ja Iisraeli kuninga Jerobeami, Joase poja päevil.
2. Alguses, kui Issand hakkas rääkima Hoosea läbi, ütles Issand Hooseale: 'Mine võta enesele hooranaine ja sohilapsed, sest maa lahkub üha hoorates Issanda järelt!'
3. Siis ta läks ja võttis enesele Gomeri, Diblaimi tütre; naine jäi lapseootele ja tõi temale poja ilmale.
4. Siis ütles Issand talle: 'Pane temale nimeks Jisreel, sest veel pisut aega ja ma tasun Jisreeli veresüü Jehu soole ning lõpetan Iisraeli soo kuningriigi!'
5. Sel päeval murran ma katki Iisraeli ammu Jisreeli orus.'
6. Ja naine jäi taas lapseootele ja tõi tütre ilmale ning Issand ütles Hooseale: 'Pane temale nimeks Lo-Ruhama, sest ma ei halasta enam Iisraeli soo peale, nõnda et annaksin neile andeks!'
7. Aga Juuda soo peale ma halastan ja ma päästan nad Issanda, nende Jumala läbi; kuid ma ei päästa neid ei ammu, mõõga ega sõja läbi, ei hobuste ega ratsanike läbi.'
8. Kui naine oli võõrutanud Lo-Ruhama, jäi ta jälle lapseootele ja tõi poja ilmale.
9. Ja Issand ütles: 'Pane temale nimeks Lo-Ammi, sest teie ei ole minu rahvas ja mina ei ole teie päralt!'

Peatükk 2

1. Aga ükskord on Iisraeli lapsi arvu poolest nagu mereliiva, mida ei saa mõõta ega lugeda; ja selle asemel et neile öelda: 'Teie ei ole minu rahvas', öeldakse neile: 'Elava Jumala lapsed.'
2. Siis kogunevad ühtekokku Juuda lapsed ja Iisraeli lapsed, panevad ühe endile peaks ja vallutavad maa, sest Jisreeli päev on suur.
3. Öelge oma vendadele: 'Minu rahvas!' ja oma õdedele: 'Teie peale on halastatud!'
4. Riielge oma emaga, riielge, sest ta ei ole minu naine ja mina ei ole tema mees! Ta eemaldagu oma näost oma hooratööd ja oma rindade vahelt oma abielurikkumised,
5. et ma ei võtaks teda alasti ega paneks teda seisma, nagu ta oli oma sündimise päeval; et ma ei teeks teda kõrbeks, ei teeks teda põuase maa sarnaseks ega tapaks teda januga!
6. Ja ma ei halasta tema laste peale, sest need on sohilapsed.
7. Jah, hooratööd on teinud nende ema, kes kandis neid oma ihus, ta on elanud häbiväärselt, sest ta ütles: 'Ma käin oma armastajate järel, kes annavad mulle leiba ja vett, villu ja linu, õli ja jooki.'
8. Seepärast, vaata, ma tõkestan kibuvitstega tema tee ja ehitan temale müüri, et ta ei leiaks oma radu.
9. Ja ta ajab taga oma armukesi, aga ei saa neid kätte; ta otsib neid, aga ei leia. Siis ta ütleb: 'Ma lähen ja pöördun tagasi oma esimese mehe juurde, sest mul oli siis parem kui nüüd.'
10. Aga ta ei tea, et mina andsin temale vilja, veini ja õli, ma andsin temale palju hõbedat ja kulda, millest nad tegid Baali.
11. Seepärast ma võtan tagasi oma vilja, kui selle aeg on käes, ja oma veini vastaval ajal; ma kisun ära oma villa ja lina, mis pidid katma tema alastust.
12. Nüüd ma paljastan tema häbeme ta armukeste silme ees ja ükski ei päästa teda minu käest.
13. Ma lõpetan kõik ta röömu, tema pidustused, noorkuud ja hingamispäevad ja kõik ta pühad.
14. Ja ma hävitan tema viina- ja viigipuud, mille kohta ta ütles: 'Need on minu kingitused, mis mu armukesed mulle on andnud.' Mina teen need metsikuks ja metsloomad söövad neist.
15. Ja ma karistan teda päevade pärast, mis kuulusid baalidele, kui ta suitsutas neile, ehtis ennast oma rõngaste ja ehetega ning läks järele oma armukestele, aga unustas minu, ütleb Issand.
16. Seepärast, vaata, meelitan ma teda, viin ta kõrbe ja räägin tema meelega järgi.
17. Sealt alates annan ma temale ta viinamäed ja lootuse ukseks Aakori oru; siis ta läheb sinna nagu oma nooruspäevil, nagu siis, kui ta tuli Egiptusemaalt.
18. Sel päeval, ütleb Issand, sa hüüad mind: 'Minu mees!' ega hüüa mind enam: 'Minu Baal!'
19. Ma kõrvaldan tema suust baalide nimed ja enam ei meenutata neid nimepidi.
20. Ja sel päeval teen ma nende heaks lepingu metsloomade, taeva lindude ja maa roomajatega; ammu, mõõga ja sõja murrast ma maalt ja nad võivad elada julgesti.
21. Ja ma kihlan sind enesele igaveseks ajaks; ma kihlan sind enesele õiguse ja kohtu pärast, armastuse ja halastuse pärast.
22. Ma kihlan sind enesele usu pärast ja sina pead tundma Issandat.
23. Sel päeval ma vastan, ütleb Issand, mina vastan taevale ja see vastab maale;
24. maa vastab viljale, veinile ja õlile ja need vastavad Jisreelile.
25. Ja mina külvan ta enesele sellel maal, halastan Lo-Ruhama peale ja ütlen Lo-Ammile: 'Sina oled minu rahvas!' ja tema ütleb: 'Minu Jumal!'

Peatükk 3

1. Ja Issand ütles mulle: 'Mine veel kord ja armasta naist, keda armuke armastab ja kes on abielurikkuja, nagu Issand armastab Iisraeli lapsi, kuigi need pöörduvad teiste jumalate poole ja armastavad rosinakakkusid!'
2. Siis ma kauplesin tema enesele viieteistkümne hõbeseekli ning kahe ja poole tündri otrade eest,
3. ja ma ütlesin temale: 'Sa pead jääma mu juurde kauaks ajaks; sa ei tohi teha hooratööd ega kuuluda teisele mehele, ja minagi ei tule su juurde!'
4. Sest Iisraeli lapsed jäävad kauaks ajaks kuningata ja vürstita, ohvrita ja sambata, õlarüüta ja teeraviteta.
5. Seejärel Iisraeli lapsed pöörduvad ja otsivad Issandat, oma Jumalat, ja Taavetit, oma kuningat; nad tulevad värisedes Issanda ja tema headuse juurde viimseil päevil.'

Peatükk 4

1. 'Kuulge Issanda sõna, Iisraeli lapsed, sest Issandal on maa elanikega riid, sellepärast et maal ei ole tõsidust, armastust ega ka mitte Jumala tundmist!
2. Sajatakse ja valetatakse, tapetakse ja varastatakse, rikutakse abielu ja murtakse sisse ning veresüü järgneb veresüüle.
3. Sellepärast leinab maa ja kiratsevad kõik, kes seal elavad, metsloomad, taeva linnud ja mere kaladki võetakse ära.
4. Ometi ärgu ükski sõidelgu ja ärgu ükski laitku! Ja sinu rahvas on nagu need, kes riidlevad preestriga.
5. Ja sa komistad päeval ja koos sinuga komistab prohvetki öösel; ja ma hukkan su ema.
6. Mu rahvas hukkub tarkuse puudusel; et sa põlgad tarkust, siis põlgan mina sind: sa ei või olla mu preester. Ja et sa oled unustanud oma Jumala Seaduse, siis unustan minagi su lapsed.
7. Mida rohkem neid on, seda rohkem teevad nad pattu mu vastu. Ma muudan nende au häbiks.
8. Nad toituvad mu rahva patust ja nende hing himustab tema süütegu.
9. Aga nagu rahvaga, nõnda ka preestriga: mina nuhtlen teda ta eluviiside järgi ja tasun temale ta teod.
10. Nad söövad, aga nende kõhud ei saa täis; nad teevad hooratööd, aga nad ei sigine, sest nad on Issanda maha jätnud.
11. Hooraelu, vein ja virre võtavad mõistuse.
12. Minu rahvas küsib nõu oma puult ja tema kepp seletab talle; sest hooruse vaim on neid eksitanud ja nad on hoorates lahkunud oma Jumalast.
13. Nad ohverdavad mägede harjadel ja suitsutavad küngastel tamme, papli või terebindi all, sest selle vari on meeldiv. Seepärast teevad teie tütreid hooratööd ja teie miniad rikuvad abielu.
14. Mina ei karista teie tütreid, et nad teevad hooratööd, ega teie miniaid, et nad rikuvad abielu, sest mehed ise lähevad hooradega kõrvale ja ohverdavad koos templi pordunaistega; nõnda hukkub mõistmatu rahvas.
15. Kui sina, Iisrael, teed hooratööd, siis ärgu Juuda saagu süüdlaseks; ärge tulge Gilgalisse ja ärge minge üles Beet-Aavenisse, ärge vanduge: 'Nii tõesti kui Issand elab!'
16. Sest Iisrael on kangekaelne otsekui kangekaelne lehm; kas Issand peaks neid nüüd karjatama nagu tallekesi avaral karjamaal?
17. Efraim on liitunud ebajumalatega - las ta läheb!
18. Nende jooming on lõppenud, üha teevad nad hooratööd, nad armastavad teotust enam kui tema kilpe.
19. Tuul haarab neid oma tiibadega; nad peavad häbenema oma ohvrite pärast.

Peatükk 5

1. Kuulge seda, preestrid, ja pane tähele, Iisraeli sugu! Kuulata, kuninglik koda! Sest teid tabab kohus. Jah, te olete püüdepaelaks Mispale ja võrguks, mis on laotatud Taabori peale.
2. Te süvendate Sittimi kõlvatust, aga mina karistan teid kõiki.
3. Mina tunnen Efraimi ja Iisrael ei ole mu eest varjul; sest nüüd, Efraim, oled sa teinud hooratööd, Iisrael on ennast roojastanud.
4. Nende teod ei luba neil pöörduda oma Jumala poole, sest nende sees on hooruse vaim ja nad ei tunne Issandat.
5. Iisraeli kõrkus tunnistab temale otse näkku, Iisrael ja Efraim komistavad oma süü läbi, Juudagi komistab koos nendega.
6. Oma lammaste ja härgadega lähevad nad küll otsima Issandat, aga nad ei leia teda: ta on tõmbunud neist eemale.
7. Nad on olnud Issanda vastu truuduseta, sest nad on sünnitanud võõraid lapsi. Nüüd neelab 'noorkuu' neid koos nende põldudega.
8. Puhuge sarve Gibeas, pasunat Raamas! Tõstke sõjakisa Beet-Aavenis! Juba ollakse sul kannul, Benjamin!
9. Efraim muutub karistuspäeval kõrbeks. Iisraeli suguharude keskel ma kuulutan tõde.
10. Juuda vürstid on saanud piirinihutajate sarnaseks; ma valan nende peale oma viha nagu vett.
11. Efraimile on liiga tehtud, õigus on rikutud, sest ta tahab käia käsu järgi.
12. Aga mina olen Efraimile nagu koi ja Juuda soole nagu mädanik.
13. Kui Efraim nägi oma haigust ja Juuda oma paiset, siis läks Efraim Assurisse ja läkitas suurvürstide juurde; aga tema ei suutnud teha teid terveks ega ravida teid paisetest.
14. Sest mina olen Efraimile nagu lõvi ja Juuda soole nagu noor lõvi: mina murran nad maha ja lähen, kannan ära, ja päästjat ei ole.
15. Ma lähen, pöördun tagasi oma asupaika, kuni nad kahetsevad ja otsivad mu palet; oma kitsikuses otsivad nad mind.

Peatükk 6

1. Tulge, pöördugem Issanda poole, sest tema on meid murdnud ja tema parandab meid; tema on meid lõõnud ja tema seob meid!
2. Tema teeb meid elavaks kahe päevaga, kolmandal päeval aitab ta meid üles ja me võime elada tema palge ees.
3. Tundkem siis, püüdkem tunda Issandat: ta tuleb nagu ilus koidupuna; ta tuleb meile nagu vihm, otsekui kevadine vihm, mis niisutab maad.
4. Mis ma teen sinuga, Efraim? Mis ma teen sinuga, Juuda? Sest teie ustavus on nagu hommikune pilv, nagu varakult haihtuv kaste.
5. Sellepärast olen andnud sulle rooska prohvetite kaudu, olen tapnud sõnadega omaenese suust, ja mu otsused su kohta on lahvatanud nagu valgus.
6. Sest ustavus on see, mida ma tahan, mitte ohver; Jumala tundmine on enam kui põletusohvrid.
7. Aga Adamis rikkusid nad lepingu, seal olid nad mu vastu truuduseta.
8. Gilead on kurjategijate linn, veresüüst määritud.
9. Ja preestrite jõuk on nagu varitsevad röövlid: nad luuravad ja tapavad Sekemi teel, nad teevad tõesti häbitegu.
10. Iisraeli soo keskel olen ma näinud hirmsaid asju: seal on Efraimi hooratöö - Iisrael on ennast roojastanud.
11. Ka sinule, Juuda, on määratud lõikus, kui ma pööran oma rahva saatuse.

Peatükk 7

1. Kui ma teen Iisraeli terveks, siis saavad avalikuks Efraimi süüd ja Samaaria kuriteod; sest nad teevad pettust, varas tungib sisse ja väljas rüüstavad röövliid.
2. Aga nad ei mõtle oma südames, et ma pean meeles kõik nende kuriteod; nüüd ümbritsevad neid nende teod, need on minu palge ees.
3. Oma kurjusega rõõmustavad nad kuningat ja oma valedega vürste.
4. Nad kõik on abielurikkujad; nad on nagu küdev küpsetusahi, mille tule pagar jätab kohendamata taigna sõtkumisest hapnemiseni.
5. Meie kuninga päeval on vürstid hõõguvast veinist haiged. Ta lööb pilkajatega kätt.
6. Sest need on tulnud lähedale, nende süda on varitsemises nagu kuum küpsetusahi; nende pagar magab kogu öö, aga hommikul lööb lõkkele otsekui tuleleek.
7. Nad kõik on kuumad nagu küpsetusahi ja nad neelavad oma kohtumõistjad; kõik nende kuningad langevad, ükski neist ei hüüa minu poole.
8. Efraim seguneb rahvaste hulka; Efraim on nagu kook, millel ei ole pööratud teist külge.
9. Võõrad söövad ta jõu, aga tema ise ei märkagi; ta juustesse on puistatud halli, aga tema ise ei teagi.
10. Iisraeli kõrkus tunnistab tema enese vastu; nad ei pöördu Issanda, oma Jumala poole ega otsi teda kõigest hoolimata.
11. Efraim on otsekui tuvi, kohtlane ja taipamatu; nad kutsuvad Egiptust, nad lähevad Assurisse.
12. Aga kui nad lähevad, siis ma laotan nende peale oma võrgu, ma toon nad alla nagu taeva linnud; ma karistan neid, nagu nende koguduses on kuulutatud.
13. Häda neile, sest nad põgenevad minu juurest! Hukatus neile, sest nad astuvad üles minu vastu! Mina tahtsin neid lunastada, aga nemad räägivad mu kohta valet.
14. Nad ei hüüa südamest minu poole, vaid uluvad oma asemeil. Nad lõikavad endile leinamärke ihusse vilja ja veini pärast, aga minu vastu tõstavad nad mässu.
15. Mina olen juhtinud ja kinnitanud nende käsivarsi, aga nemad kavatsevad minu vastu kurja.
16. Nad pöörduvad, aga mitte ülespoole, nad on otsekui lõtv amb. Nende vürstid langevad mõõga läbi oma pilkava keele pärast: sellepärast pilgatakse neid Egiptusemaal.

Peatükk 8

1. Olgu sul pasun huultel! Issanda koja peale langeb otsekui kotkas. Sest nad on rikkunud mu lepingut ja on hakanud vastu mu Seadusele.
2. Nad kisendavad küll minu poole: 'Mu Jumal! Meie, Iisrael, tunneme sind!'
3. Iisrael on hüljanud hea, vaenlane ajab teda taga.
4. Nad on seadnud kuningaid, aga mitte minu poolt; nad on seadnud vürste, aga mina ei teagi; oma hõbedast ja kullast on nad teinud enestele ebajumalaid, et saada hävitatud.
5. Samaaria! Su vasikas tõugatakse ära! Mu viha põleb nende vastu. Kui kaua on nad võimetud puhastuseks?
6. Sest ka see on tulnud Iisraelist, sepp on selle teinud, see ei ole jumal. Kildudeks lüüakse Samaaria vasikas.
7. Jah, nad külvavad tuult ja lõikavad tormi. Kõrrel pole kasvu, see ei anna jahu; või kui annabki, siis neelavad selle võõrad.
8. Iisrael on ära neelatud. Nüüd on nad paganate seas nagu kõlbmatu astja.
9. Sest nad on läinud Assurisse nagu üksik metseesel. Efraim on jaganud armukingitusi.
10. Kuigi nad jagavad neid paganate seas, kogun mina neid nüüd; ja nad hakkavad vähenema kuninga ja vürstide koorma all.
11. Et Efraim on patu tegemiseks ehitanud palju altareid, siis on altarid saanud temale patuks.
12. Kuigi ma kirjutan temale väga palju oma seadusi, peetakse neid võõraks asjaks.
13. Nad ohverdavad mu ohvriandide ohvreid ja söövad selle liha; Issandal pole neist hea meel. Nüüd mõtleb ta nende süüle ja nuhtleb nende patte: nad peavad pöörduma tagasi Egiptusesse.
14. Iisrael unustas oma Looja ja ehitas paleesid, ka Juuda ehitas palju kindlustatud linnu; aga mina saadan ta linnadesse tule ja see neelab ta suured hooned.

Peatükk 9

1. Ära rõõmusta, Iisrael, ära hõiska nagu teised rahvad! Sest sa oled hoora viisil lahkunud oma Jumalast, oled armastanud hoorapalka kõigis reheelustes.
2. Rehi ja surutõrs neid ei toida ja veini ei pea neil olema.
3. Nad ei saa jääda Issanda maale, vaid Efraim läheb tagasi Egiptusesse ja nad peavad Assuris sööma roojaseid asju.
4. Seal nad ei kalla Issandale veini ja nende tapaohvrid pole talle meele järgi; nende leib on nagu leinaleib: kõik, kes seda söövad, rüvetavad endid; sest leiba on neil ainult eneste jaoks, Issanda kotta seda ei tule.
5. Mida te teete pühade ajal, Issanda-püha päevadel?
6. Jah, vaata, nad peavad lahkuma laastamise pärast; neid kogub Egiptus, neid matab Memfis; umbrohi pärib nende hõbeasjad, nende telkides kasvavad ohakad.
7. Katsumise päevad tulevad, kättemaksu päevad tulevad, Iisrael saab seda tunda. 'Prohvet on rumal, vaimumees on hull!' Et su süü on suur, siis on ka vaen suur.
8. Efraim luurab prohvetit, kes on mu Jumalaga. Kõigil ta teedel on linnupüüdja pael, ta Jumala kojas on vaenulikkus.
9. Nad on sügavalt laostunud, otsekui Gibeaa päevil; aga tema mäletab nende süüd ja nuhtleb neid nende pattude eest.
10. Ma leidsin Iisraeli nagu viinamarjad kõrbes; nagu esimesed marjad noorel viigipuul, nõnda leidsin teie vanemad. Aga nad tulid Baal-Peori, pühendasid endid Häbile ja muutusid põlastusväärseiks nagu see, keda nad armastasid.
11. Efraim - linnuna lendab ära nende au, enam ei ole sünnitust, rasedust ega eostust.
12. Ja kuigi nad kasvataksid oma lapsed suureks, teen mina nad lastetuks, inimestest lahti. Tõesti, häda neile, kui ma neist eemaldun!
13. Efraim, nagu ma näen, on palmiks, mis on istutatud vainule; aga Efraim peab viima oma lapsed tapja kätte.
14. Anna neile, Issand, mida sa pidid andma: anna neile viljatu rüpp ja kuivetonud rinnad!
15. Kõik nende kurjus on Gilgalis, seal hakkasin ma neid vihkama. Nende kurjade tegude pärast ajan ma nad ära oma kojast. Ma ei armasta neid enam: kõik nende vürstid on tõrksad.
16. Efraim lüüakse maha, nende juur kuivab, nad ei kannu vilja. Kui nad siiski sünnitaksid, surmaksin mina nende kalli ihuvilja.
17. Minu Jumal hülgab nad, sest nad ei kuula teda. Neist saavad põgenikud paganate seas.

Peatükk 10

1. Iisrael on vohav viinapuu, mis kasvatab oma vilja; aga mida viljakam ta on, seda rohkem tuleb altareid; mida parem on ta maa, seda kaunimaid sambaid püstitatakse.
2. Nende süda on valelik, nüüd peavad nad kandma karistust: nende altariid purustatakse, nende sambad hävitatakse.
3. Sest nad ütlevad nüüd: 'Meil ei ole kuningat vaja! Kuna me ei karda Issandat, siis mida saaks kuningaski teha meie heaks?'
4. Kuningad teevad sõnu, vannuvad valet, sõlmivad lepinguid - aga kohus nende üle võrsus otsekui mürgirohi igal põlluvaol.
5. Beet-Aaveni vasikate pärast halisevad Samaaria elanikud; tõesti, selle pärast leinab ta rahvas ja uluvad ta preestrid, et neilt võetakse nende au.
6. Ka vasikas ise viiakse Assurisse, kingituseks suurkuningale. Häbi valdab Efraimi ja Iisrael jääb häbisse oma nõu pärast.
7. Samaaria hävitatakse, ta kuningas on nagu vaht vee peal.
8. Aaveni ohvrikünkad, Iisraeli patt, hävitatakse ära; nende altareil kasvavad kibuvitsad ja ohakad. Siis nad ütlevad mägedele: 'Katke meid!' ja mäekinkudele: 'Langege meie peale!'
9. Alates Gibeas päevist oled sa teinud pattu, Iisrael! Sinna on nad jäänud peatuma. Kas Gibeas ei saa neid kätte sõda sõnakuulmatute laste vastu?
10. Oma himu järgi ma karistan neid, ja rahvad kogunevad nende vastu, kui neid karistatakse nende kahekordse süüteo pärast.
11. Efraim on õpetatud härjavärss, kes armastab pahmast tallata; aga mina panen ikke tema kauni kaela peale. Mina rakendan Efraimi, Juuda peab kündma, Jaakob äestama!
12. Külvake enestele õiguseks, lõigake vastavalt vagadusele; rajage enestele uudismaad, sest aeg on otsida Issandat, kuni ta tuleb ja õpetab teile õigust!
13. Te olete kündnud õelust, lõiganud ülekohtu, söönud valede vilja. Sest sa oled lootnud oma tee peale, oma paljude kangelaste peale.
14. Seepärast tõuseb su rahva keskel sõjakära ja kõik su kindlused hävitatakse, nõnda nagu Salman hävitas sõjaajal Beet-Arbeli: emad koos lastega rebiti tükkideks.
15. Nõnda on teinud teile Peetel teie väga suure kurjuse pärast; koiduajal hukub kindlasti Iisraeli kuningas.

Peatükk 11

1. Kui Iisrael oli noor, siis ma armastasin teda ja ma kutsusin oma poja Egiptusest.
2. Mida rohkem neid kutsuti, seda rohkem nad läksid eest ära, ohverdasid baalidele ja suitsutasid nikerdatud kujudele.
3. Mina õpetasin Efraimi käima, võtsin nad oma kätele, aga nad ei mõistnud, et ma tahtsin neid terveks teha.
4. Ma tõmbasin neid inimlike sidemetega, armastuse paeltega; ma olin neile nagu ikke kergitajaks nende kaela pealt; ma kummardasin nende juurde ja toitsin neid,
5. et nad ei peaks tagasi minema Egiptusemaale. Aga nüüd peab Assur nende kuningaks olema, sest nad on tõrkunud pöördumast.
6. Sellepärast peab mõõk tantsima nende linnades, lõhkuma nende riivid ja neelama nad ära nende kavatsuste pärast.
7. Minu rahval on kalduvus minust ära pöörduda: kuigi teda kutsutakse ülespoole, ometi ei tõuse neist ükski.
8. Kuidas ma annaksin sinu ära, Efraim, loovutaksin sinu, Iisrael? Kuidas ma teeksin sind Adma sarnaseks, talitaksin sinuga nagu Seboimiga? Mu süda muutub mu sees, ühtlasi ärkab mu halastus.
9. Ma ei tee teoks oma tulist viha, ma ei hävita enam Efraimi, sest ma olen Jumal, aga mitte inimene, ma olen su keskel Püha, ja ma ei tule põletama.
10. Nad hakkavad käima Issanda järel, kes mõirgab nagu lõvi. Kui tema mõirgab, siis tulevad ta pojad värisedes mere poolt.
11. Nad tulevad Egiptusest värisedes nagu linnud ja Assurimaalt nagu tuvid. Ja mina luban neil elada nende oma kodades, ütleb Issand.

Peatükk 12

1. Efraim on mind ümbritsenud valega ja Iisraeli sugu pettusega; aga Juuda käib veel koos Jumalaga ja on truu Kõigepühamale.
2. Efraimil on tegemist tuulega ja ta ajab kogu päeva idatuult taga; vale ja vägivald kasvab, Assuriga tehakse leping ja Egiptusesse viiakse õli.
3. Aga Issandal on riid Iisraeliga ja ta tahab nuhelda Jaakobit tema eluviiside pärast, tasuda temale ta tegusid mööda.
4. Emaihus haaras ta oma vennal kannast ja meheas võitles ta Jumalaga.
5. Ta võitles ingluga ja võitis, ta nuttis ja anus teda; Peetelis leidis ta tema ja seal rääkis ta meiega -
6. Issand, vägede Jumal, Issand on tema nimi:
7. 'Aga sina pöördu tagasi oma telki, hoia osadust ja õigust ja oota alati oma Jumalat!'
8. Kaupmees, kelle käes on väärad vaekausid, armastab tüssata.
9. Ja Efraim ütleb: 'Ma olen ometi saanud rikkaks, olen saavutanud enesele jõukuse, kogu mu töövaevas ei leita mulle süütegu, mis oleks patt.'
10. Aga mina olen Issand, su Jumal, Egiptusemaalt alates; ma lasen sul jälle elada telkides nagu meie kohtumispäevil.
11. Mina olen rääkinud prohvetitele, olen andnud palju nägemusi ja ilmutusi prohvetite läbi.
12. Kui Gileadis on nurjatust, siis nad hävivad tõesti; kui nad Gilgalis ohverdavad härgi, siis saavad ka nende altarid kivihunnikuks põlluvagudel.
13. Jaakob põgenes Süüria väljadele, Iisrael orjas naise pärast, naise pärast hoidis ta karja.
14. Aga prohveti läbi tõi Issand Iisraeli Egiptusest ära ja prohveti läbi hoidis ta teda.
15. Efraim on kibedasti solvanud; sellepärast jätab tema Issand ta veresüü tema enese peale ja tasub temale ta teotuse eest.

Peatükk 13

1. Kui Efraim kõneles, värisesid kõik, ta oli Iisraelis ülistatud; aga ta sai Baali pärast süüdlaseks ja pidi surema.
2. Nüüd teevad nad edasi pattu ja valmistavad enestele hõbedast valatud kujud, ebajumalate kujud oma kujutluse järgi - kõik sepatöö. Nad ütlevad neile: 'Ohverdajad suudelgu vasikaid!'
3. Seepärast on nad nagu hommikune pilv, nagu kaste, mis varakult kaob, nagu aganad, mis rehealusest tuulatakse, nagu unkast tõusev suits.
4. Aga mina olen Issand, su Jumal, Egiptusemaalt alates; sa ei tohi tunda minu kõrval muud jumalat ja ei ole muud päästjat kui mina.
5. Mina hoidsin sind kõrbes, palaval ja põuasel maal.
6. Kui nad käisid karjas, sai nende kõht täis; kui nende kõht sai täis, läks nende süda ülbeks - sellepärast nad unustasid minu.
7. Aga minust sai neile otsekui noor lõvi, ma luuran tee ääres nagu panter.
8. Ma tulen neile kallale nagu karu, kellelt on röövitud pojad, ja ma rebestan nende rinnakorvi; nagu emalõvi sööb neid seal ja metsloomad kisuvad nad lõhki.
9. See on su hukutanud, Iisrael, et sa olid minu, oma abi vastu.
10. Kus on siis su kuningas, kes päästaks sind kõigis su linnades, ja kus on su kohtumõistjad, kelle kohta sa ütlesid: 'Anna mulle kuningas ja vürste!'
11. Oma vihas ma annan sulle kuninga ja oma raevus ma võtan ta ära.
12. Efraimi süütegu on kokku seotud, tema patt on tallele pandud.
13. Tema pärast tulevad sünnitusvalud: ta on mõistmatu laps, sest ta ei asu õigel ajal emakasuudmesse.
14. Kas peaksin nad vabastama põrgu käest? Kas peaksin nad lunastama surmast? Surm, kus on su okkad? Põrguhaud, kus on su astel? Kaastunne on peidus mu silme eest.
15. Kuigi ta vendade keskel kannab vilja, tõuseb idatuul, tõuseb kõrbest Issanda tuul: tema kaev kuivab ja allikas taheneb; temalt riisutakse ta varandus, kõik ta väärtasjad.

Peatükk 14

1. Samaaria peab kandma karistust, sest ta on vastu pannud oma Jumalale: nad langevad mööga läbi, nende lapsed rebitakse tükkideks ja nende rasedad lõigatakse lõhki.
2. Pöördu, Iisrael, Issanda, oma Jumala juurde, sest sa oled komistanud omaenese süü läbi!
3. Võtke enestega kaasa sõnad ja pöörduge Issanda poole, öelge temale: 'Anna andeks kõik süü, võta meid armulikult vastu, me toome oma huulte vilja!
4. Assur ei päästa meid, me ei taha sõita hobuste seljas ja me ei ütle enam oma kätetööle: 'Meie jumal!', sest sinu juures leiab ka vaeslaps halastust.'
5. Mina parandan nende taganemise, ma armastan neid oma heast tahtest, mu viha pöördub nendelt ära.
6. Ma olen Iisraelile nagu kaste: tema õitseb nagu lilleke ja juurdub otsekui Liibanon.
7. Tema võsud levivad, tal on otse õlipuu kaunidus ja Liibanoni lõhn.
8. Nad pöörduvad tagasi, elavad minu varju all, kasvatavad vilja ja õitsevad nagu viinapuu. Ta on kuulus nagu Liibanoni vein.
9. Efraim, mis on sul veel tegemist ebajumalatega? Mina võtan kuulda ja juhin teda. Mina olen nagu haljendav küpress: minult tuleb sinu vili.
10. Kes on tark, mõistku seda; kes on arukas, võtku teatavaks; sest Issanda teed on õiged: õiged käivad nende peal, aga üleastujad komistavad.'

Joel

Peatükk 1

1. Issanda sõna, mis tuli Joelile, Petueli pojale:
2. 'Kuulge seda, vanemad, ja pange tähele, kõik maa elanikud! Kas seesugust on sündinud teie päevil või teie vanemate päevil?
3. Jutustage sellest oma lastele ja teie lapsed oma lastele ja nende lapsed tulevastele põlvedele:
4. mis jäi üle röövikuist, selle sõid rohutirtsud; ja mis jäi üle tirtsudest, selle sõid vastsed; ja mis jäi üle vastseist, selle sõid mardikad.
5. Ärgake, te joobnud, ja nutke, ulguge, kõik veinijoojad, veinivirde pärast, et see on kadunud teie suust!
6. Sest mu maa kallale on tulnud vägev ja arvutu rahvas: ta hambad on lõvi hambad ja tal on emalõvi lõualuud.
7. Ta on rüüstanud mu viinapuu tühjaks ja murdnud mu viigipuu katki; ta on koorinud selle koguni paljaks, nii et see on valge ja raagus.
8. Nuta nagu neitsi, kel kotiriie üll, oma peigmehe pärast!
9. Roa- ja joogiohver on kadunud Issanda kojast, preestrid, Issanda teenrid, leinavad.
10. Põllud on laastatud, muld leinab, sest vili on rüüstatud, vein ikaldunud, õli lõppenud.
11. Põllumehed on jäänud häbisse, viinamäe aednikud halisevad nisu ja odra pärast, sest saak on hävinud.
12. Viinapuud on äpardunud ja viigipuud närbunud, granaatõunapuu, samuti palm ja õunapuu - kõik puud on kuivanud; tõesti, rõõm on häbiga lahkunud inimlaste juurest.
13. Vöötage endid ja leinake, preestrid, kurtke, altari teenrid! Minge sisse, veetke öö kotiriideis, minu Jumala teenrid, sest teie Jumala kojast on kõrvaldatud roa- ja joogiohver!
14. Pühitsege paastupüha, kutsuge kokku pühalik koosolek, koguge vanemad ja kõik maa elanikud Issanda, oma Jumala kotta ja kisendage Issanda poole!
15. Oh seda päeva! Sest Issanda päev on ligidal, see tuleb kui hävitus Kõigeväeliselt.
16. Eks ole meie silme eest kadunud toidus, meie Jumala kojast rõõm ja hõiskamine?
17. Seemneivad mulla all on tahkunud kõvaks, tagavarad on rüüstatud; aidad on lammutatud, sest vili on ikaldunud.
18. Kuidas küll loomad ägavad, veisekarjad on arust ära, sest neil pole karjamaad. Ka lambakarjad on hävimas.
19. Ma kisendan sinu poole, Issand, sest tuli on neelanud kõrbe rohumaad ja leek on kõrvetanud kõik metsapuud.
20. Metsloomadki igatsevad sind, sest veeojad on kuivanud ja tuli on neelanud kõrbe rohumaad.

Peatükk 2

1. Puhuge sarve Siionis, tõstke häält mu pühal mäel! Värisegu kõik maa elanikud, sest Issanda päev tuleb, see on ligidal,
2. pime ja must päev, pilvine ja sünge päev! Nõnda nagu koit laotub mägedele, tuleb suur ja vägev rahvas, kelle sarnast pole olnud igiaegadest alates ega tule ka enam pärast teda, tulevaste põlvede aastateni.
3. Tema ees käib hävitav tuli ja tema taga kõrvetav leek; tema ees on maa otsekui Eedeni aed, aga tema taga on tühi kõrb ja ei olegi pääsu tema eest.
4. Neil on otse hobuste välimus ja nad jooksevad kui sõjaratsud.
5. Otsekui sõjavankrite mürinal kihutavad nad üle mäeharjade, mühinal, kõrsi põletava tuleleegi moel, vägeva rahva sarnaselt, kes on valmis tapluseks.
6. Nende ees värisevad rahvad, kahvatuvad kõik palged.
7. Nad ruttavad nagu võitlejad, ronivad müüridele nagu sõdurid. Igaüks käib oma teed ega muuda oma rada.
8. Üks ei tõuka teist, igaüks käib oma teed; nad sööstavad peatumata viskodade vahelt läbi.
9. Nad tormavad linna, jooksevad müürile, ronivad kodadesse, tungivad akendest sisse nagu varas.
10. Nende ees väriseb maa, põrub taevas, päike ja kuu lähevad mustaks ja tähed kaotavad oma sära.
11. Ja Issand laseb oma häält kõlada oma sõjaväe ees, sest tema leer on väga suur. Tõesti, vägev on tema käsutäitja, sest Issanda päev on suur ja väga kardetav, kes suudaks seda taluda?
12. Aga veel nüüdki ütleb Issand: Pöörduge minu poole kõigest südamest, paastudes, nuttes ja kurtes!
13. Käristage lõhki oma süda, aga mitte oma riided, ja pöörduge Issanda, oma Jumala poole, sest tema on armuline ja halastaja, pika meelega ja rikas heldusest, ja tema kahetseb kurja!
14. Kes teab, vahest ta pöördub ja kahetseb ja jätab enese järele õnnistuse, nii et te saate tuua roaohvrit ja joogiohvrit Issandale, oma Jumalale?
15. Puhuge sarve Siionis, pühitsege paastupüha, kutsuge kokku pühalik koosolek!
16. Koguge rahvas, pühitsege kogudust, tooge kokku vanemad, koguge lapsed ja imikud, peigmees tulgu välja oma toast ja pruut oma kambri!
17. Eeskoja ja altari vahel nutku preestrid, Issanda teenrid, ja öelgu: Säasta, Issand, oma rahvast, ja ära anna oma pärisosa teotuseks, paganaile pilgata! Miks peaks rahvaste seas öeldama: Kus on nüüd nende Jumal?'
18. Siis Issand hoolitseb oma maa eest ja tunneb oma rahvale kaasa.
19. Ja Issand kostab ning ütleb oma rahvale: 'Vaata, ma läkitan teile vilja, veini ja õli, et teil on seda kõike küllalt. Ma ei anna teid enam teotuseks paganate sekka.
20. Ja selle põhja poolt tulija ajan ma teist kaugele, hajutan ta kuivale ja tühjale maale, ta eelväe Idamerre, ta järelväe Läänemerre; ja temast tõuseb hais, tõuseb roiskumise lehk, sellepärast et ta tahtis teha suuri asju.
21. Ära kardada, maa! Hõiska ja rõõmusta, sest Issand teeb suuri asju!
22. Ärge kartke, välja loomad, sest kõrbe rohumaad löövad haljendama ja puud hakkavad vilja kandma, viigi- ja viinapuud kannavad külluslikult!
23. Ja teie, Siioni lapsed, hõisake ja rõõmustage Issandas, oma Jumalas, sest tema annab teile õiglaselt varajast vihma, saadab vihma teile alla, varajase ja hilise vihma nagu ennegi!
24. Siis saavad rehealused täis nisu ning tõrred voolavad üle veinist ja õlist.
25. Ja ma tasun teile nende aastate eest, kui saagi sõid rohutirtsud, vastsed, mardikad ja röövikud - see mu suur sõjavägi, kelle ma läkitasin teie kallale.
26. Te saate küllalt süüa, te sööte kõhud täis, ja kiidate Issandat, oma Jumalat, kes teiega on talitanud imepäraselt. Jah, mu rahvas ei jää igavesti häbisse.
27. Ja te saate tunda, et mina olen Iisraeli keskel, et mina, Issand, olen teie Jumal ja ei keegi teine. Jah, mu rahvas ei jää igavesti häbisse.

Peatükk 3

1. Ja pärast seda sünnib, et ma valan oma Vaimu kõige liha peale. Siis teie pojad ja tütreid hakkavad ennustama, teie vanemad uinuvad unenägusid nähes, teie noored mehed näevad nägemusi.
2. Ja neil päevil valan ma oma Vaimu ka sulaste ja teenijate peale.
3. Ma annan tunnustähti taevast ja maa peal, verd ja tuld ja suitsusambaid.
4. Päike muutub pimedaks ja kuu vereks, enne kui tuleb Issanda päev, suur ja kardetav.
5. Ja sünnib, et igaüks, kes hüüab appi Issanda nime, pääseb. Sest Siioni mäel ja Jeruusalemmas on pääste, nii nagu Issand on öelnud; ja pääsenute hulgas on need, keda Issand kutsub.

Aamos

Peatükk 1

1. Aamose sõnad sellest, mis ta nägi Iisraeli kohta Juuda kuninga Ussija päevil ja Iisraeli kuninga Jerobeami, Joase poja päevil kaks aastat enne maavärisemist. Aamos oli Tekoa karjaste hulgast.
2. Ta ütles: 'Issand möirgab Siionist ja toob Jeruusalemmast kuuldavale oma hääle. Karjaste rohumaad leinavad ja Karmeli tipp kuivab.
3. Nõnda ütleb Issand: Damaskuse kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest nad on peksnud Gileadi raudsete pahmavankritega.
4. Seepärast läkitan Hasaeli kotta tule ja see põletab Ben-Hadadi paleed.
5. Ja ma murran katki Damaskuse riivid, hävitan Bikat-Aaveni elanikud ja Beet-Edenist valitsuskepihoidja. Ja Süüria rahvas peab minema asumisele Kiiri, ütleb Issand.
6. Nõnda ütleb Issand: Assa kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest nad on viinud kogu rahva asumisele, et anda neid Edomi võimusesse.
7. Seepärast läkitan ma Assa müüridesse tule ja see põletab ta paleed.
8. Ja ma hävitan Asdodist elanikud ning Askelonist valitsuskepihoidja. Ma pööran oma käe Ekroni vastu ja vilistite jääk hakkub, ütleb Issand Jumal.
9. Nõnda ütleb Issand: Tüürose kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest nad on andnud Edomi võimusesse kõik asumiselesaadetud ega ole vendluslepingust hoolinud.
10. Seepärast läkitan ma Tüürose müüridesse tule ja see põletab ta paleed.
11. Nõnda ütleb Issand: Edomi kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest ta on oma venda mõõgaga taga ajanud ja on kaotanud oma halastuse; ta on pidanud viha ja on säilitanud oma raevu igaveseks.
12. Seepärast läkitan ma Teemanisse tule ja see põletab Bosra paleed.
13. Nõnda ütleb Issand: Ammonlaste kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest nad on rebinud lõhki Gileadi rasedad naised, et laiendada oma maa-ala.
14. Seepärast süütan ma Rabba müüridesse tule ja see põletab ta paleed, kui lahingupäeval puhkeb sõjakisa ja puhkeb tormipäeva tuul.
15. Ja nende kuningas, tema ja ta vürstid saadetakse vangi üheskoos, ütleb Issand.

Peatükk 2

1. Nõnda ütleb Issand: Moabi kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest nad on põletanud lubjaks Edomi kuninga luud.
2. Seepärast läkitan ma Moabisse tule ja see põletab Kerijoti paleed. Moab sureb sõjakäras võitlushüüete ja pasunahääle saatel.
3. Ma hävitan tema keskelt kohtumõistja ja tapan koos temaga kõik ta vürstid, ütleb Issand.
4. Nõnda ütleb Issand: Juuda kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest nad on hüljanud Issanda Seaduse ega ole pidanud tema määrusi; neid on eksitanud nende valejumalad, kelle järel on käinud nende vanemad.
5. Seepärast läkitan ma Juudasse tule ja see põletab Jeruusalemma paleed.
6. Nõnda ütleb Issand: Iisraeli kolme üleastumise pärast, koguni nelja pärast, ei võta ma oma otsust tagasi, sest nad müüvad raha eest õige ja sandaalipaari eest vaese,
7. nad ihaldavad mullapõrnu viletsate pea peale ja väänavad väetite õigust; poeg ja isa lähevad sama tüdruku juurde teotama mu püha nime.
8. Nad heidavad panditud riiete peale iga altari kõrval ja joovad oma jumalate kojast nende veini, keda nad ise on süüdi mõistnud.
9. Ja ometi hävitasin mina nende eest emorlased, kes olid pikakasvulised nagu seedrid ja tugevad nagu tammed; ma hävitasin neil vilja ülevalt ja juured alt.
10. Mina tõin teid ära Egiptusemaalt ja saatsin teid kõrbes nelikümmend aastat, et saite pärida emorlaste maa.
11. Mina tõstsin teie poegade hulgast prohveteid ja teie noorte meeste hulgast nasiire. Või ei ole see nõnda, Iisraeli lapsed? ütleb Issand.
12. Aga teie jootsite nasiiridele veini ja keelasite prohveteid, öeldes: 'Ärge ennustage!'
13. Vaata, ma lasen maapinna teie all vankuda, otsekui vanguks viljavihkudega täidetud vanker.
14. Siis on nobedal põgenemine võimatu, tugeval ei ole kasu tema jõust ega saa kangelane päästa oma hinge.
15. Ja ammukütt ei pea vastu, kärmet ei aita tema jalad ega päästa ratsanik oma elu.
16. Isegi südikaim kangelaste seast peab sel päeval alasti põgenema, ütleb Issand.

Peatükk 3

1. Kuulge seda sõna, mis Issand on kõnelnud teie kohta, Iisraeli lapsed, kogu selle suguseltsi kohta, kelle ma tõin Egiptusemaalt ära, öeldes:
2. Mina tunnustan ainult teid kõigist maa suguvõsadest; seepärast karistan ma teid kõigi teie süütegude pärast.
3. Kas kaks kõnnivad koos, ilma et oleksid ühel nõul?
4. Kas lõvi mõirgab metsas, kui tal pole saaki? Kas noor lõvi häälitseb koopas, kui ta ei ole midagi püüdnud?
5. Kas lind langeb maas olevasse paela, kui talle pole pandud püünist? Kas pael tõuseb maapinnalt, kui see pole midagi püüdnud?
6. Kas linnas puhutakse sarve, ilma et rahvas ehmuks? Kas linnas juhtub õnnetus, mida Issand ei ole saatnud?
7. Tõesti, Issand Jumal ei tee midagi, ilmutamata oma nõu oma sulaseile prohveteile.
8. Lõvi mõirgab - kes ei kardaks? Issand Jumal räägib - kes ei ennustaks?
9. Kuulutage Asdodi paleedele ja paleedele Egiptusemaal ning öelge: Kogunege Samaaria mägedele ja vaadake suurt segadust tema keskel ning ülekohut tema sees!
10. Nad ei oska teha õigust, ütleb Issand; nad kuhjavad ülekohut ja vägivalda oma paleedesse.
11. Seepärast ütleb Issand Jumal nõnda: Vaenlane tuleb piirama su maad, sinult kistakse ära su võim ja su paleed rüüstatakse.
12. Nõnda ütleb Issand: Otsekui karjane päästab lõvi suust paar koiba või kõrvaotsakese, nõnda päästetakse Iisraeli lapsed, kes Samaarias istuvad toredail asemeil ja Damaskuse voodites.
13. Kuulge ja hoiatage Jaakobi sugu, ütleb Issand, vägede Jumal.
14. Sest päeval, kui ma karistan Iisraeli tema üleastumise pärast, karistan ma Peeteli altareid: altari sarved raiutakse ära ja need langevad maha.
15. Ja ma löön puruks talvekoja koos suvekojaga, elevantiluuga ehitud kojad purustatakse ja paljud kojad hävivad, ütleb Issand.

Peatükk 4

1. Kuulge seda sõna, Baasani lihavad lehmad, kes te olete Samaaria mäel, kes te rõhute viletsaid ja teete liiga vaestele, kes te ütlete oma isandaile: 'Tooge meile juua!'
2. Issand Jumal on vandunud oma pühaduse juures: Vaata, teile tulevad tõesti päevad, kui teid lohistatakse haakidega ja viimaseid teist kalapüügikonksudega.
3. Te peate müüriaukudest välja tulema, igaüks üksikult, ja teid heidetakse Harmonile, ütleb Issand.
4. Minge Peetelisse ja astuge käsust üle, veel rohkem astuge käsust üle Gilgalis: tooge hommikuti oma tapaohvreid, iga kolme päeva järel oma kümniseid.
5. Suitsutage hapnenust tänuohvrit ja kuulutage välja vabatahtlikud annetused, tehke need teatavaks! Sest seda te armastate, Iisraeli lapsed, ütleb Issand.
6. Mina andsin teile küll jõudehambad kõigis teie linnades ja leivapuuduse kõigis teie paigus, aga te ei pöördunud tagasi minu juurde, ütleb Issand.
7. Mina hoidsin ka vihma teist eemal, kui oli veel kolm kuud lõikuseni; ma lasksin sadada ühele linnale, aga teisele linnale ei lasknud ma sadada; üks põld sai vihma, aga teine põld, millele vihma ei tulnud, kuivas ära.
8. Siis tulid tuikudes kaks, kolm linna ühte linna vett jooma, kuid ei saanud kustutada oma janu; ometi ei pöördunud te tagasi minu juurde, ütleb Issand.
9. Mina lõin teid viljakõrvetuse ja -roostega, lasksin kuivada teie rohuaiad ja viinamäed, röövikud sõid ära teie viigi- ja õlipuud, aga te ei pöördunud tagasi minu juurde, ütleb Issand.
10. Mina läkitasin teie sekka katku nagu Egiptuses, tapsin mõõgaga teie noored mehed, samuti viidi ära teie hobused; ja ma lasksin tõusta teile ninna kõrbelõhna teie leeridest, aga te ei pöördunud tagasi minu juurde, ütleb Issand.
11. Ja ma paiskasid teid segi, nagu Jumal paiskas segi Soodoma ja Gomorra; te olite otsekui tulest tõmmatud tukk, aga te ei pöördunud tagasi minu juurde, ütleb Issand.
12. Seepärast, Iisrael, ma talitan sinuga nõnda. Et ma sulle seda teen, siis valmistu, Iisrael, kohtama oma Jumalat!
13. Sest vaata, tema on see, kes valmistab mäed ja loob tuule, kes ilmutab inimesele oma mõtteid, kes teeb koidu ja pimeduse ja kes kõnnib maa kõrgendikel - Issand, vägede Jumal on tema nimi.

Peatükk 5

1. Kuulge seda kõnet, nutulaulu, mida ma alustan teie pärast, Iisraeli sugu!
2. On langenud ega tõuse enam Iisraeli neitsi; ta lamab märkamatu oma maal, ükski ei aita teda üles.
3. Sest nõnda ütleb Issand Jumal: Linnast, kust välja läks tuhat, jääb järele sada, ja kust välja läks sada, jääb järele kümme Iisraeli soole.
4. Sest Issand ütleb Iisraeli soole nõnda: Otsige mind, et te jääksite elama!
5. Ärge otsige Peetelit, ärge minge Gilgalisse, ärge läbige Beer-Sebat; sest Gilgal läheb kindlasti vangi ja Peetelist saab õudne paik!
6. Otsige Issandat, et te jääksite elama, et ta nagu tuli ei tungiks Joosepi kotta ega põletaks seda, ilma et Peetelil oleks kustutajat,
7. teie, kes muudate õiguse koirohuks ja paiskate maha õigluse!
8. Tema, kes on teinud Sõela- ja Vardatähed, kes muudab pimeduse hommikuks ja pimendab päeva ööks, kes kutsub mereveed ja valab need maa peale - Issand on tema nimi.
9. See on tema, kes laseb tulla hukatuse tugevale ja toob hävingu kindlale linnale.
10. Nad vihkavad noomijat väravas ja põlgavad seda, kes räägib tõtt.
11. Et te tõstate viletsale renti ja võtate temalt viljamaksu, siis juhtub teiega nõnda: kuigi te ehitate tahutud kividest kodasid, ei ela neis teie, kuigi te istutate toredaid viinamägesid, ei joo nende veini teie.
12. Sest ma tean, et teie üleastumisi on palju ja teie patud on suured: te kiusate taga õiget, võtate altkäemaksu ja tõukate vaesed väravas kõrvale.
13. Sellepärast vaikib mõistlik niisugusel ajal, sest see on kuri aeg.
14. Otsige head, aga mitte kurja, et te jääksite elama! Siis on teiega Issand, vägede Jumal, nõnda nagu te ütlete.
15. Vihake kurja ja armastage head, pange väravas kehtima õigus; vahest Issand, vägede Jumal, annab siiski armu Joosepi jäägile!
16. Seepärast ütleb Issand, vägede Jumal, nõnda: Kõigil turgudel on kaebus ja kõigil tänavail öeldakse: 'Häda, häda!' Põllumehi kutsutakse leinama ja nutulaulu oskajaid kaebusele.
17. Ja kõigil viinamägedel on kurtmine, sest mina lähen teie hulgast läbi, ütleb Issand.
18. Häda neile, kes igatsevad Issanda päeva! Milleks teile Issanda päev? See on pimedus, aga mitte valgus.
19. See on, nagu keegi põgeneb lõvi eest, aga temale tuleb vastu karu; või nagu keegi tuleb kotta, nõjatub käega seinale, aga madu salvab teda.
20. Eks ole Issanda päev pimedus, aga mitte valgus? See on sünge ja sel pole sära.
21. Ma olen teie pühadest nõrдинud, ma põlgan neid ja ma ei salli teie koosolekute lõhna.
22. Sest kuigi te toote mulle oma põletus- ja roahvreid, ei ole mul neist hea meel ja ma ei vaatagi teie rasvase tänuohvri peale.
23. Saada ära mu eest oma laulude kära, ma ei taha kuulda su naablite mängu!
24. Aga õigus voolaku nagu vesi ja õiglus nagu kuivamatu jõgi!
25. Kas te tõite minule kõrbes tapa- ja roahvreid nelikümmend aastat, Iisraeli sugu?
26. Aga teie peate kandma oma kuningat Sikkutit ja oma tähejumalat Kijunit, kujusid, mis te enestele olete teinud.
27. Ja ma viin teid vangi teisele poole Damaskust, ütleb Issand, kelle nimi on Vägede Jumal.

Peatükk 6

1. Häda muretuile Siionis ja julgeile Samaaria mäel ja rahva tähtsaile meestele, kelle juurde tuleb Iisraeli sugu!
2. Minge Kalnesse ja vaadake, ja sealt minge suurde Hamatisse; siis minge alla vilistite Gatti: kas olete neist kuningriikidest paremad? Ons nende maa teie maast suurem?
3. Häda teile, kes te peate kaugeks kurja päeva, aga toote ligidale vägivalla aasta,
4. kes te magate elevandiluust voodites ja aetele oma asemeil, sööte talled karjast ja nuumvasikad laudast,
5. kes te sepitsete laule naabli saatel, valmistate endile mänguriistu nagu Taavet,
6. kes te joote karikaist veini ja võiate endid parima õliga, aga Joosepi hukkumine ei tee teile haiget.
7. Seepärast viiakse nad nüüd vangi esimeste viidavate seas ja nende aelemispeol on lõpp.
8. Issand Jumal on iseeneses vandunud, Issand, vägede Jumal, ütleb: Ma ei salli Jaakobi kõrkust, ma vihkan tema paleesid; ma loovutan linna ja kõik, kes selles on.
9. Ja kui siis ka kümme meest ühte kotta alles jääb, surevad needki.
10. Ja kui kellegi sugulane ja laibapõletaja ta võtab, et luid kojast välja viia, ja küsib siis sellelt, kes on koja kaugeimas nurgas: 'Kas sinu juures on veel keegi?', siis vastab see: 'Ei ole.' Aga teine ütleb: 'Tasa!' Sest Issanda nime ei tohi nimetada.
11. Sest vaata, Issand käsib ja suur koda lüüakse tükkideks ning väike koda kildudeks.
12. Kas hobused saavad joosta kaljul või küntakse seda härgadega, et te pöörate õiguse mürgiks ja õigluse vilja koirohuks,
13. teie, kes rõõmustate Lo-Debari pärast, kes ütlete: 'Eks me ole oma jõuga võtnud enestele Karnaimi?'
14. Jah, vaata, ma lasen tõusta teie vastu, Iisraeli sugu, ühe rahva, ütleb Issand, vägede Jumal, ja nad suruvad teid Hamati teelahkmest Lagendikujõeni.

Peatükk 7

1. Issand Jumal andis mulle niisuguse nägemuse: vaata, ta oli valmistamas rohutirtse, kui ädal oli hakanud kasvama; ja vaata, see oli ädal pärast niitmist kuningale.
2. Ja kui rohutirtsud olid maa rohu ära söönud, siis ütlesin mina: 'Issand Jumal, anna ometi andeks! Kuidas küll Jaakob püsib, kui ta jääb nii väikeseks?'
3. Issand kahetses seda. 'See ei sünni!' ütles Issand.
4. Issand Jumal andis mulle niisuguse nägemuse: vaata, Issand Jumal kutsus karistuseks tule ja see hävitas suure sügavuse veed ning hakkas hävitama põllumaad.
5. Siis ütlesin mina: 'Issand Jumal, lõpeta ometi! Kuidas küll Jaakob püsib, kui ta jääb nii väikeseks?'
6. Issand kahetses seda. 'Seegi ei sünni!' ütles Issand Jumal.
7. Ta andis mulle niisuguse nägemuse: vaata, Issand seisis looditud müüril ja tal oli käes tinalood.
8. Ja Issand küsis minult: 'Mida sa näed, Aamos?' Ja ma vastasin: 'Loodi.' Siis ütles Issand: 'Vaata, ma panen loodi oma Iisraeli rahva keskele. Ma ei lähe enam temast mööda,
9. vaid Iisaki ohvrikünkad hävitatakse ja Iisraeli pühamud rüüstatakse, ja ma tõusen mööga Jerobeami soo vastu.'
10. Amasja, Peeteli preester, läkitas siis Iisraeli kuningale Jerobeamile ütlema: 'Aamos peab salanõu sinu vastu Iisraeli soo keskel. Maa ei suuda taluda kõiki tema sõnu.
11. Sest Aamos on öelnud nõnda: Jerobeam sureb mööga läbi ja Iisrael viiakse vangi, ära omaenese maalt.'
12. Ja Amasja ütles Aamosele: 'Sina, nägija, mine, põgene Juudamaale, söö seal leiba ja ennusta seal!
13. Aga Peetelis ei tohi sa enam ennustada, sest see on kuninga pühamu ja kuningriigi tempel.'
14. Siis Aamos vastas ja ütles Amasjale: 'Mina ei ole prohvet ega prohvetijünger, vaid olen karjane ja metsviigipuude vääristaja.
15. Aga Issand võttis mind karja järelt ja ütles mulle: Mine, ennusta mu rahvale Iisraelile!
16. Ja kuule siis nüüd Issanda sõna: Sina ütled: Ära ennusta Iisraelile ja ära pilla sõnu Iisaki soole!
17. Sellepärast ütleb Issand nõnda: Su naine saab linnas hooraks, su pojad ja su tütreid langevad mööga läbi, su maa jaotatakse nõoriga, sa ise sured roojasel maal ja Iisrael peab minema vangi, ära omaenese maalt.'

Peatükk 8

1. 'Issand Jumal andis mulle niisuguse nägemuse: vaata, seal oli korv küpse puuviljaga.
2. Ja ta küsis: 'Mida sa näed, Aamos?' Ma vastasin: 'Korvitäit küpset puuvilja.' Siis ütles Issand mulle: 'Mu rahvale, Iisraelile, tuleb lõpp. Enam ma ei lähe temast mööda.
3. Sel päeval muutuvad palee laulud ulgumiseks, ütleb Issand Jumal. Palju on laipu, heidetud igasse paika. Vaikus.'
4. Kuulge seda, kes ahmite vaese järele ja tahate maal teha hädalisele lõpu,
5. öeldes: 'Millal möödub noorkuu, et saaksime müüa vilja, ja hingamispäev, et võiksime avada viljaaidad, teha vaka väiksemaks ja seekli suuremaks, ja petta väärade vaekaussidega,
6. et saaksime osta raha eest viletsa ja sandaalipaari eest vaese, ja müüa vilja pähe aganaid?'
7. Issand on vandunud Jaakobi uhkuse juures: 'Tõesti, ma ei unusta iial ühtegi nende tegu!'
8. Kas ei peaks maa selle kõige pärast värisema ja kõik, kes seal elavad, leinama? Kas maa ei peaks sellest kerkima nagu jõgi, kohudes ja alanedes nagu Niilus Egiptuses?
9. 'Ja selsamal päeval sünnib,' ütleb Issand Jumal, 'et ma lasen päikese loojuda keskpäeval ja teen maa pimedaks päise päeva ajal.
10. Ja ma muudan teie pühad leinaks ja kõik teie laulud nutulauludeks, ma panen kõigi niudeile kotiriide ja teen paljaks iga pea. Ma toon teile leina nagu ainsa poja pärast ja teie lõpp peab olema kibe.'
11. 'Vaata, päevad tulevad,' ütleb Issand Jumal, 'mil ma saadan maale nälja: nälja mitte leiva ja janu mitte vee järele, vaid Issanda sõnade kuulmise järele.
12. Siis nad vaaruvad merest mereni ja põhjast itta, nad uitavad, otsides Issanda sõna, aga nad ei leia.
13. Sel päeval minestavad janu pärast ilusad neitsid ja noored mehed,
14. need, kes vandusid Samaaria süüteo juures ja ütlesid: 'Nii tõesti kui su jumal elab, Daan!' ja: 'Nii tõesti kui su lemmik elab, Beer-Seba!' - nad langevad ega tõuse enam.'

Peatükk 9

1. Ma nägin, et Issand seisis altari juures ja ütles: 'Löö sambanupu peale, nõnda et piidad vabiseksid, ja lõhu nad katki, et nad variseksid nende kõikide pähe! Siis ma tapan mõõgaga viimsedki neist. Ükski neist ei saa põgenema ja keegi neist ei pääse pakku.'
2. Kuigi nad poeksid peitu surmavalda, rebiks mu käsi nad sealtki esile; ja kuigi nad läheksid üles taevasse, tooksin ma nad sealtki alla.
3. Kuigi nad poeksid peitu üles Karmeli tippu, ma otsiksin ja võtaksin nad ära ka sealt; ja kuigi nad läheksid mu silma eest varjule mere põhja, käsiksin ma maol neid sealgi salvata.
4. Kuigi nad sammuksid oma vaenlaste ees vangidena, käsiksin ma mõõka neid sealgi tappa. Ja ma pööran oma silmad nende vastu: kurjaks, aga mitte heaks.'
5. Issand, vägede Jumal, kelle puudutusest maa väriseb, nõnda et kõik selle elanikud leinavad, nõnda et see kõik tõuseb jõena ja alaneb jälle nagu Egiptuse Niilus,
6. tema, kes ehitab oma hoone taevasse ja püstitab maa kohale oma võlvi, kes kutsub mereveed ja valab need maa peale - Issand on tema nimi.
7. Eks ole teie, Iisraeli lapsed, mulle etiooplastega üheväärsed? Eks ole mina toonud Iisraeli Egiptusemaalt, vilistid Kaftoorist ja süürlased Kiirist?
8. Vaata, Issanda Jumala silmad on patuse kuningriigi vastu ja ma hävitan selle maapinnalt. Ometi ei hävita ma Jaakobi sugu sootuks, ütleb Issand.
9. Sest vaata, ma annan käsu ja sõelun Iisraeli sugu kõigi paganate seas, nõnda nagu sõelaga sõelutakse: ivagi ei pudene maha.
10. Mõõga läbi surevad kõik mu rahva patused, kes ütlevad: 'Õnnetus ei tule meile ega taba meid.'
11. Sel päeval taastan ma jälle Taaveti lagununud koja, müürin kinni ta praod, koristan ta varemed ja ehitان ta üles, nagu ta oli muistseil päevil,
12. et nad saaksid pärida Edomi jäägi ja kõik rahvad, kelle üle on nimetatud minu nimi, ütleb Issand, kes seda teeb.
13. Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil kündja jõuab järele lõikajale ja viinamarjasõtkuja seemne külvajale; siis tilguvad mäed värsket veini ja kõik künkad sulavad.
14. Siis ma pööran oma Iisraeli rahva vangipõlve, nad ehitavad üles hävitatud linnad ja elavad neis; nad istutavad viinamägesid ja joovad nende veini, nad rajavad rohuaedu ja söövad nende vilja.
15. Ma istutan nad nende oma maale ja enam ei kitkuta neid ära nende maalt, mille ma neile olen andnud, ütleb Issand, sinu Jumal.'

Obadja

Peatükk 1

1. Alguses lõi Jumal taeva ja maa.
2. Maa oli tühi ja paljas ja pimedus oli sügavuse peal ja Jumala Vaim hõljus vete kohal.
3. Ja Jumal ütles: 'Saagu valgus!' Ja valgus sai.
4. Ja Jumal nägi, et valgus oli hea, ja Jumal lahutas valguse pimedusest.
5. Ja Jumal nimetas valguse päevaks ja pimeduse ta nimetas ööks. Siis sai öhtu ja sai hommik - esimene päev.
6. Ja Jumal ütles: 'Saagu laotus vete vahele ja see lahutagu veed vetest!'
7. Ja nõnda sündis: Jumal tegi laotuse ja lahutas veed, mis olid laotuse all, vetest, mis olid laotuse peal.
8. Ja Jumal nimetas laotuse taevaks. Siis sai öhtu ja sai hommik - teine päev.
9. Ja Jumal ütles: 'Veed kogunegu taeva all ühte paika, et kuiva näha oleks!' Ja nõnda sündis.
10. Ja Jumal nimetas kuiva pinna maaks ja veekogu ta nimetas mereks. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
11. Ja Jumal ütles: 'Maast tärgaku haljas rohi, seemet kandvad taimed, viljapuud, mille viljas on nende seeme, nende liikide järgi maa peale!' Ja nõnda sündis:
12. maa laskis võrsuda haljast rohtu, seemet kandvaid taimi nende liikide järgi, ja viljapuid, mille viljas on nende seeme, nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
13. Siis sai öhtu ja sai hommik - kolmas päev.
14. Ja Jumal ütles: 'Saagu valgused taevalaotusse eraldama päeva ööst! Tähistagu need seatud aegu, päevi ja aastaid,
15. olgu nad valgusteks taevalaotuses, valgustuseks maale!' Ja nõnda sündis:
16. Jumal tegi kaks suurt valgust: suurema valguse valitsema päeval ja väiksema valguse valitsema öösel, ning tähed.
17. Ja Jumal pani need taevalaotusse, et nad valgustaksid maad
18. ja valitseksid päeval ja öösel ja eraldaksid valguse pimedusest. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
19. Siis sai öhtu ja sai hommik - neljas päev.
20. Ja Jumal ütles: 'Vesi kihagu elavaist olendeist, ja maa peal lennaku linnud taevalaotuse poole!'
21. Ja Jumal lõi suured mereloomad ja kõikisugu elavad olendid, kellest vesi kihab, nende liikide järgi, ja kõikisugu tiibadega linnud nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
22. Ja Jumal õnnistas neid ja ütles: 'Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke mere vesi, ja lindusid saagu palju maa peale!'
23. Siis sai öhtu ja sai hommik - viies päev.
24. Ja Jumal ütles: 'Maa toogu esile elavad olendid nende liikide järgi, kariloomad ja roomajad ja metsloomad nende liikide järgi!' Ja nõnda sündis:
25. Jumal tegi metsloomad nende liikide järgi, ja kariloomad nende liikide järgi, ja kõik roomajad maa peal nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
26. Ja Jumal ütles: 'Tehkem inimesed oma näo järgi, meie sarnaseks, et nad valitseksid kalade üle meres, lindude üle taeva all, loomade üle ja kogu maa üle ja kõigi roomajate üle, kes maa peal roomavad!'
27. Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks.
28. Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: 'Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele; ja valitsege kalade üle meres, lindude üle taeva all ja kõigi loomade üle, kes maa peal liiguvad!'
29. Ja Jumal ütles: 'Vaata, mina annan teile kõik seemet kandvad taimed kogu maal, ja kõik puud, mis kannavad vilja, milles on nende seeme; need olgu teile roaks!
30. Ja kõigile loomadele maa peal ja kõigile lindudele taeva all ja kõigile roomajaile maa peal, kelles on elav hing, annan ma kõikisugu haljast rohtu toiduks.' Ja nõnda sündis.
31. Ja Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata, see oli väga hea. Siis sai öhtu ja sai hommik - kuues päev.

Joona

Peatükk 1

1. Ja Issanda sõna tuli Joonale, Amittai pojale; ta ütles:
2. 'Võta kätte, mine Niinevesse, sinna suurde linna, ja jutlusta sellele, sest nende kurjus on tõusnud mu palge ette!'
3. Aga Joonas tahtis põgeneda Issanda palge eest Tarsisesse; ta läks alla Jaafosse ja leidis laeva, mis oli Tarsisesse minemas; ta andis sõiduraha ja astus peale, et minna koos nendega Tarsisesse, Issanda silma alt ära.
4. Ent Issand tõstis merel kange tuule, nõnda et puhkes suur torm ja näis, et laev hakkab hukkuma.
5. Ja meremehed kartsid ning karjusid igaüks oma jumala poole; ja nad heitsid merre laevas olevaid asju, et seda nende võrra kergendada. Aga Joonas oli läinud alla laevaruumi ja oli heitnud magama; ja ta magas sügavasti.
6. Siis astus laevajuht tema juurde ja ütles talle: 'Kuidas sa saad nõnda sügavasti magada? Tõuse üles, hüüa oma jumala poole, vahest jumal mõtleb meie peale ja me ei hukku!'
7. Aga isekeskis nad rääkisid: 'Lähme ja heidame liisku, et saaksime teada, kelle pärast on see õnnetus meile tulnud!' Ja nad heitsid liisku ja liisk langes Joonale.
8. Siis nad ütlesid temale: 'Seleta meile ometi, mispärast on see õnnetus meile tulnud? Mis on su amet ja kust sa tuled? Kus on su kodumaa ja missugusest rahvast oled sa pärit?'
9. Ja ta vastas neile: 'Mina olen heebrealane ja ma kardan Issandat, taeva Jumalat, kes on teinud mere ja kuiva maa.'
10. Siis hakkasid mehed väga kartma ja ütlesid temale: 'Miks sa seda tegid?' Sest mehed teadsid, et ta oli Issanda palge eest põgenemas; ta oli neile sellest rääkinud.
11. Ja nad küsisid temalt: 'Mida me peaksime sinuga tegema, et meri võiks meie poolest rahuneda?' Sest meri hakkas üha enam mässama.
12. Ja ta vastas neile: 'Võtke mind ja visake merre, siis rahuneb meri teie poolest! Sest ma tean, et see suur torm on teile tulnud minu pärast.'
13. Mehed sõudsid küll, et pääseda tagasi kuivale maale, aga nad ei suutnud, sest meri hakkas nende vastu üha enam mässama.
14. Siis nad hüüdsid Issanda poole ja ütlesid: 'Oh Issand, ära ometi lase meid hukkuda selle mehe hinge pärast, samuti ära pane meie peale süütu verd, sest sina, Issand, teed nõnda, nagu on sinule meelepärane!'
15. Ja nad võtsid Joonas ning viskasid ta merre; siis rauges mere raev.
16. Aga mehed kartsid Issandat väga ja nad ohverdasid Issandale tapaohvri ning andsid tőotusi.

Peatükk 2

1. Aga Issand saatis ühe suure kala, et see neelaks Joona. Ja Joona oli kala kõhus kolm päeva ja kolm ööd.
2. Ja Joona palus Issandat, oma Jumalat, kala kõhus
3. ja ütles: 'Ma hüüdsin oma kitsikuses Issanda poole ja tema vastas mulle. Haua sisemuses hüüdsin ma appi ja sina kuulsid mu häält.
4. Sest sina heitsid mind sügavusse, merede südamesse; veevool ümbritses mind, kõik su vood ja su lained käisid minust üle.
5. Siis ma mõtlesin: Ma olen ära aetud su silma eest. Siiski ehk saan veel näha su püha templit!
6. Vesi ümbritses mind kõrist saadik, süvavesi piiras mind, mererohi mähkis mu pead.
7. Ma vajusin alla mägede alusteni, maa riivid sulgusid mu kohal igaveseks. Aga sina tõid mu elu hauast üles, Issand, mu Jumal!
8. Kui mu hing nõrkes mu sees, mõtlesin ma Issandale ja mu palve tuli sinu juurde su pühasse templisse.
9. Need, kes austavad tühje ebajumalaid, hülgavad oma osaduse.
10. Aga mina tahan ohverdada sinule tänulaulu kõlades. Mida olen töotanud, seda täidan! Issanda käes on pääste!'
11. Siis Issand käskis kala ja see oksendas Joona kuivale maale.

Peatükk 3

1. Ja Joonale tuli teist korda Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Võta kätte, mine Niinevesse, sinna suurde linna, ja pea sellele jutlus, nagu ma sind käsin!'
3. Siis Joonas võttis kätte ja läks Issanda sõna peale Niinevesse; Niineve oli suur linn Jumala ees: kolm päevateekonda.
4. Ja Joonas hakkas linna läbi käima; käies esimese päeva teed, ta hüüdis ja ütles: 'Veel nelikümmend päeva ja Niineve hävitatakse!'
5. Ja Niineve mehed uskusid Jumalasse, kuulutasid paastu ja riietusid kotiriidesse, nii suured kui väikesed.
6. Ja kui sõna sellest jõudis Niineve kuningani, tõusis too oma aujärjelt ja võttis mantli seljast, kattis ennast kotiriidega ja istus tuha peale.
7. Siis ta laskis Niineves kuulutada ja öelda: 'Kuninga ja tema ülikute käsul öeldakse: Inimesed ja loomad, veised, lambad ja kitsed ärgu söögu midagi, ärgu käigu karjas ja ärgu joogu vett,
8. vaid nad katku endid kotiriidega, inimesed ja loomad, ja hüüdku võimsasti Jumala poole ja igaüks pöördugu oma kurjalt teelt ja vägivallast, mis nende käte küljes on!
9. Kes teab, vahest Jumal pöördub ja kahetseb, pöördub oma tulisest vihast, nii et me ei hukku.'
10. Kui Jumal nägi nende tegusid, et nad pöördusid oma kurjalt teelt, siis Jumal kahetses kurja, mis ta oli lubanud neile teha, ega teinud seda.

Peatükk 4

1. Aga see oli Joonale väga vastumeelt ja ta viha süttis põlema.
2. Ja ta palus Issandat ning ütles: 'Oh Issand! Eks olnud see minugi sõna, kui ma olin alles kodumaal? Sellepärast ma tahtsingi eelmisel korral põgeneda Tarsisesse, sest ma teadsin, et sina oled armuline ja halastaja Jumal, pika meelega ja rikas heldusest ja et sa kahetsed kurja.'
3. Seepärast, Issand, võta nüüd ometi minust mu hing, sest mul on parem surra kui elada!'
4. Aga Issand küsis: 'Kas sul on õigus vihastada?'
5. Siis Joonas läks linnast välja ja asus ida poole linna; ta tegi enesele sinna lehtmajakese ja istus selle varjus, et näha, mis linnaga juhtub.
6. Ja Issand Jumal käskis kiikajonipuul kasvada Joonas kohale ja olla ta peale varjuks ning päästa ta tema vaevast. Ja Joonas rõõmustas väga kiikajonipuu pärast.
7. Aga järgmise päeva koites saatis Jumal ussi, kes näris kiikajonipuud, nõnda et see kuivas.
8. Ja kui päike tõusis, saatis Jumal kõrvetava idatuule ja päike pistis Joonat pähe, nõnda et ta oli minestamas; siis ta palus enesele surma ja ütles: 'Mul on parem surra kui elada!'
9. Aga Jumal küsis Joonalt: 'Kas sul on õigus vihastada kiikajonipuu pärast?' Tema vastas: 'Küllap mul on õigus vihastada surmani.'
10. Siis ütles Issand: 'Sina tahaksid armu anda kiikajonipuule, mille kallal sa ei ole näinud vaeva ja mida sa ei ole kasvatanud, mis ühe ööga sündis ja ühe ööga hukkus,
11. aga mina ei peaks armu andma Niinevele, sellele suurele linnale, kus on enam kui kaksteist korda kümme tuhat inimest, kes ei oska vahet teha oma parema ja vasaku käe vahel, ja kus on palju loomi!'

Miika

Peatükk 1

1. Issanda sõna, mis tuli Miikale, moorastlasele, Juuda kuningate Jootami, Aahase ja Hiskija päevil, ta nägemus Samaaria ja Jeruusalemma kohta:
2. 'Kuulge, kõik rahvad, pane tähele, maa ja kõik, mis seda täidab! Olgu Issand Jumal tunnistajaks teie vastu, Issand oma pühast templist!
3. Sest vaata, Issand tuleb välja oma asupaigast, astub alla ja kõnnib maa kõrgendikel.
4. Mäed sulavad tema all ja orud lõhenevad otsekui vaha tule paistel, otsekui järsakult alla voolav vesi.
5. Jaakobi üleastumise pärast ja Iisraeli soo pattude pärast sünnib see kõik. Kes on süüdi Jaakobi üleastumises? Kas mitte Samaaria? Ja kellelt on Juuda ohvrikünkad? Kas mitte Jeruusalemmalt?
6. Sellepärast teen ma Samaaria kivikangruks väljal, viinamäe istutusmaaks, veeretan ta kivid orgu ja paljastan ta alusmüürid.
7. Kõik ta nikerdatud kujud lüüakse katki, kogu ta hoorapalk põletatakse tulega ja ma hävitan kõik ta ebajumalad; sest ta on kogunud need hoorapalgast ja hoorapalgaks saavad need jälle.
8. Sellepärast pean ma kaeblema ja ulguma, käima paljajalu ja alasti, pean ulguma nagu õaakal ja leinama nagu jaanalind.
9. Sest tema haav on ravimatu. Jah, see on jõudnud Juudani, ulatub mu rahva väravani, lausa Jeruusalemmanni.
10. Ärge kuulutage Gatis, ärge nutke valjusti, püherdage põrmus Beet-Afras!
11. Minge ära, Saafiri elanikud, alasti ja häbis, Saanani asukad ei lähe välja: Beet-Haeselis on kurtmine, teilt võetakse püsi.
12. Jah, Maaroti elanikud ootavad õnne, aga Issandalt tuleb õnnetus Jeruusalemma väravasse.
13. Rakendage hobused vankri ette, Laakise elanikud! Siin oli Siioni tütre patu algus, sest sinus peitusid Iisraeli üleastumised.
14. Sellepärast tuleb sul anda lahkumisand Mooreset-Gatile. Aksibi kojad on pettumuseks Iisraeli kuningale.
15. Ma toon su vastu vallutaja, Maaresa elanik! Adullamini jõuab Iisraeli auhiilgus.
16. Lõika juuksed ära ja aja pea kiilaks oma hellitatud laste pärast! Aja oma pea laialt paljaks nagu on raisakotkal, sest nad viiakse su juurest vangi!

Peatükk 2

1. Häda neile, kes kavatsevad nurjatust ja hauvad oma voodites kurje mõtteid, et neid hommiku koites täide saata, sest nende käes on võim.
2. Nad ihaldavad põlde ja haaravad need endile, kodusid, ja võtavad need ära; nad rõhuvad meest ja ta koda, igaühte ja ta pärisosa.
3. Sellepärast ütleb Issand nõnda: Vaata, selle suguvõsa vastu kavatsen ma õnnetust, millest te ei saa oma kaela välja kiskuda ega käia upsakalt püstipäi, sest aeg tuleb kuri.
4. Sel päeval tehakse teist pilkealused ja laudakse teie kohta kahetsuslaulu: 'Nüüd on see juhtunud,' öeldakse, 'nüüd me oleme hävitatud sootuks; ta on vahetanud ära mu rahvale kuuluva osa. Oh, ta eemaldab mu sealt, ta jagab meie põllud vangistajaile!'
5. Seepärast ei ole sul kedagi, kes heidaks mõõdunööri liisuosaks Issanda koguduses.
6. 'Ärge kuulutage!' kuulutavad nad. 'Nõnda ei kuulutata! Teotus ei ulatu meieni!'
7. Kas nõnda räägitakse, Jaakobi sugu? Ons Issanda Vaim kannatamatu? Ons tema teod seesugused? Eks tee mu sõnad head sellele, kes sirgelt käib?
8. Aga juba eile oli mu rahvas tõusnud vaenlaseks; rõivaste pealt te tõmbate mantli nendelt, kes julgesti mööda lähevad, kes sõjast tagasi pöörduvad.
9. Te ajate ära mu rahva naised nende armsatest kodadest, te võtate nende lastelt minu ehted igaveseks.
10. Tõuske ja minge ära, see siin pole jäämise paik; oma rüvetatuse tõttu peab see valusalt hävima!
11. Kui tuleks mees, kes ajab tuult taga ja kõneleb valet: 'Mina kuulutan sulle veinist ja vägijoogist', siis oleks ta küll sellele rahvale prohvetiks.
12. Ma tahan sind, Jaakob, koguda ühtekokku, ma tahan korjata Iisraeli jäägi; ma panen nad ühte nagu lambad tarasse, otsekui karja oma karjamaale - inimesi on rohkesti.
13. Ja nende ees käib teeavaja: nad avavad tee, läbivad värava ja lähevad sealtkaudu välja. Nende ees käib nende kuningas ja nende eesotsas on Issand.

Peatükk 3

1. Ja mina ütlesin: Kuulge ometi, Jaakobi peamehed ja Iisraeli soo juhid! Kas teil ei olegi tarvis teada, mis on õige,
2. teil, kes te vihkate head ja armastate kurja, kes te rebite neil naha pealt ja liha kontidelt,
3. kes te sööte mu rahva liha ja nülite neilt naha, murrate nende luud ja tükeldate neid nagu liha keedupotti või katlasse panekuks?
4. Küllap nad kord kisendavad Issanda poole, kuid tema ei vasta neile, vaid peidab sel ajal oma palge nende eest, sellepärast, et nad on teinud kurje tegusid.
5. Nõnda ütleb Issand nende prohvetite kohta, kes eksitavad mu rahvast, kes hüüavad: 'Rahu!', kui neil on hammaste vahel midagi närida, aga kuulutavad sõja sellele, kes ei pane neile midagi suhu.
6. Sellepärast tuleb teile nägemusteta öö ja ennustusteta pimedus. Päike loojub nende prohvetite kohal ja päev muutub neile pimedaks.
7. Siis jäävad nägijad häbisse ja ennustajad tunnevad piinlikkust; nad kõik katavad kinni oma habeme, sest Jumala vastust ei ole.
8. Aga mina olen täis jõudu, Issanda Vaimu, täis õigust ja vägevust, et kuulutada Jaakobile ta üleastumist ja Iisraelile ta pattu.
9. Kuulge ometi seda, Jaakobi soo peamehed ja Iisraeli soo juhid, kes te põlgate õigust ja väänate kõveraks kõik, mis on sirge,
10. kes te ehitate Siionit verrega ja Jeruusalemma ülekohtuga!
11. Tema peamehed mõistavad kohut meelega eest, tema preestrid õpetavad tasu eest ja tema prohvetid ennustavad raha eest. Ometi toetuvad nad Issandale, öeldes: 'Eks ole Issand meie keskel? Ei meile tule õnnetust!'
12. Teie pärast küntakse siis Siion põlluks, Jeruusalemm saab kivivaremeks ja templimägi võsastunud künkaks.

Peatükk 4

1. Aga viimseil päevil sünnib, et Issanda koja mägi seisab kindlana kui mägede tipp ja tõuseb kõrgemale küngastest ning rahvad voorivad ta juurde.
2. Ja paljud paganad lähevad ning ütlevad: 'Tulge, mingem üles Issanda mäele, Jaakobi Jumala kotta, et ta õpetaks meile oma teid ja et võiksime käia tema radu: sest Siionist lähtub Seadus ja Jeruusalemmast Issanda sõna!'
3. Ja tema mõistab kohut paljude rahvaste vahel ning noomib vägevaid paganaid kaugete maadeni. Siis nad taovad oma mõõgad sahkadeks ja piigid sirpideks; rahvas ei tõsta mõõka rahva vastu ja nad ei õpi enam sõdima.
4. Siis istuvad nad igaüks oma viinapuu all ja oma viigipuu all, ja keegi ei hirmuta neid, sest vägede Issanda suu on kõnelnud.
5. Kuigi kõik rahvad käivad igaüks oma jumala nimel, käime meie Issanda, oma Jumala nimel ikka ja igavesti.
6. Sel päeval, ütleb Issand, kogun ma lonkajad ja korjan hajutatud, ja need, kellele ma olen kurja teinud.
7. Ja ma teen lonkajaist allesjääjad ning väsinuist vägeva rahva. Ja Issand valitseb kui kuningas nende üle Siioni mäel sellest ajast ja igavesti.
8. Ja sina, Karjatorn, Siioni tütre kungas! Sinu juurde tuleb ja saabub endine valitsus, Jeruusalemma tütre kuningriik.
9. Mispärast sa nüüd halad nii valjusti? Kas sul pole kuningat? Või on kadunud su nõuandja, et valu valdab sind otsekui sünnitajat?
10. Väänle ja vaevle, Siioni tütar, sünnitaja sarnaselt, sest nüüd pead sa lahkuma linnast, elama väljal ja minema Paabelini: seal päästetakse sind, seal lunastab Issand sinu su vaenlaste käest.
11. Nüüd on kogunenud su vastu palju paganaid, kes ütlevad: 'Saagu ta rüvetatud! Vaadaku me silmad Siionit mõnuga!'
12. Ent nad ei tunne Issanda mõtteid ega mõista tema nõu, sest ta kogub neid otsekui vihke rehealusesse.
13. Tõuse ja peksa reht, Siioni tütar, sest ma teen sulle raudsarved ja vasksõrad ja sa pihustad hulga rahvaid! Ja ma töotan vandega nende tulu Jumalale, nende rikkuse kogu maa Issandale.
14. Kogu nüüd salku, sõjasalga tütar! Meie vastu on tehtud piiramisvall, Iisraeli kohtumõistjat lüüakse kepiga põsele.

Peatükk 5

1. Aga sina, Petlemm Efrata, olgugi väike Juuda tuhandete seas, sinust tuleb mulle see, kes saab valitsejaks Iisraelis ja kes põlvneb muistseist päevist, igiaegadest.
2. Seepärast jäetakse nad saatuse hooleks ajani, mil sünnitaja on sünnitanud; siis pöördub ta vendade jääk tagasi Iisraeli laste juurde.
3. Ja tema seisab ning hoiab karja Issanda jõus, Issanda, oma Jumala nime ülevuses. Ja nemad jäävad elama, sest tema on suur ilmamaa ääreni.
4. Ja see tähendab rahu. Kui Assur tuleb meie maale ja kui ta astub meie paleedesse, siis seame tema vastu seitse karjast ja kaheksa vürsti.
5. Nemad karjatavad mõõgaga Assuri maad ja halja teraga Nimrodi maad; tema päästab meid Assuri käest, kui see tuleb meie maale ja tungib meie piiridesse.
6. Siis on Jaakobi jääk paljude rahvaste keskel otsekui kaste Issandalt, nagu vihmapiisad rohu peal, mis ei oota inimest ega looda inimlaste peale.
7. Siis on Jaakobi jääk paganate seas, paljude rahvaste keskel, otsekui lõvi metsloomade seas, otsekui noor lõvi lambakarja keskel, kes sinna tungides tallab ja murrab, ilma et oleks päästjat.
8. Olgu su käsi tõstetud su vaenlaste vastu ja kõik su vihamehed hävitatagu!
9. Ja sel päeval, ütleb Issand, hävitan ma sinult hobused ja teen lõpu su sõjavankritele.
10. Ma hävitan su maa linnad ja kisun maha kõik su kindlused.
11. Ma hävitan sinu nõidused ja sulle ei jää enam lausujaid.
12. Ma hävitan sinu nikerdatud kujud ja ebaususambad ja sa ei saa enam kummardada oma kätetööd.
13. Ma kisun sinult su viljakustulbad ja hävitan su linnad.
14. Vihas ja raevus tasun ma kätte paganaile, kes pole võtnud mind kuulda.

Peatükk 6

1. Kuulge ometi, mida ütleb Issand: Tõuse ja riidle mägede ees, ja künkad kuulgu su häält!
2. Kuulge Issanda riidlemist, mäed ja maa püsivad alused, sest Issandal on oma rahvaga riid ja ta tahab käia Iisraeliga kohut.
3. Mu rahvas, mida ma olen sulle teinud ja millega ma olen sind vaevanud? Vasta mulle!
4. Jah, ma tõin sind Egiptusemaalt ja lunastasin orjusekojast. Ma läkitasin Moosese, Aaroni ja Mirjami käima sinu eel.
5. Mu rahvas, tuleta ometi meelde Baalaki, Moabi kuninga kavatsust ja Bileami, Beori poja vastust temale, ja mis sündis Sittimist Gilgalini, et sa mõistaksid Issanda õiglasi tegusid!
6. Millega võiksin tulla Issanda ette, kummardama kõrge Jumala ette? Kas pean tulema ta ette põletusohvritega, aastaste mullikatega?
7. Ons Issanda meele järgi tuhanded jäärad, kümned tuhanded õlijõed? Kas pean andma oma esmasündinu üleastumise eest, ihuvilja oma hinge patu eest?
8. Tema on andnud sulle teada, inimene, mis on hea. Ja mida nõuab Issand sinult muud, kui et sa teeksid, mis on õige, armastaksid headust ja käiksid alandlikult koos oma Jumalaga?
9. Issanda hääl hüüab linnale - ja tark on karta sinu nime - Kuulge vitsast ja selle saatjast!
10. Kas ikka veel on õela kojast ülekohtused varandused ja neetud, vähendatud vakk?
11. Kas ma peaksin olema hea väärade vaekausside ja võltsitud vihtidega kukru juures?
12. Selle linna rikkad on täis vägivalda, elanikud räägivad valet ja neil on suus petise keel.
13. Seepärast teen minagi su haigeks, pekstes sind ja laastates sind su pattude pärast.
14. Sa sööd, aga sa ei küllastu ja su kõht jääb tühjaks. Sa paned küll kõrvale, kuid ei saa seda päästa, ja mida sa päästadki, selle ma annan mõõga kätte.
15. Sa külvad, aga ei saa lõigata; sa sõtkud õlimarju, aga ei saa ennast õliga võida; ja sa sõtkud marjamahla, aga ei saa veini juua.
16. Sest pannakse tähele Omri seadusi ja kõiki Ahabi soo tegusid; te käite nende nõu järgi, selleks et peaksin su tegema õudseks ja sinu elanikud pilkealuseiks. Te kannate minu rahva teotust.

Peatükk 7

1. Häda mulle, sest mu käsi käib nagu pärast puuvilja korjamist, nagu pärast viinamarjalõikuse järelnoppimist: ühtegi kobarat ei ole süüa, ühtegi varajast viigimarja, mida mu hing ihaldab.
2. Vaga on kadunud maalt ja õiget ei ole inimeste seas; kõik varitsevad verd, püüavad üksteist võrguga.
3. Nende käed on valmis kurjaks: vürst nõuab, kohtumõistja mõistab kohut meelega eest ja suurnik räägib oma hinge himustamise järgi; ja seda nad keerutavad.
4. Parim neist on nagu kibuvits, ausaim nagu okkiline aed. Sinu vahimeeste päev, su karistus tuleb. Nüüd satuvad nad segadusse.
5. Ärge uskuge ligimest, ärge lootke sõbra peale! Hoi oma suu uksi selle eest, kes su kaisus magab!
6. Sest poeg põlgab isa, tütar tõuseb ema vastu, minia ämma vastu: inimese vaenlasteks on ta oma kodakondsed.
7. Aga mina vaatan Issanda poole, mina ootan oma pääste Jumalat: küll mu Jumal kuuleb mind.
8. Ära röömusta minu pärast, mu vaenlane! Kui ma langem, siis ma tõusen üles; kui ma istun pimeduses, siis on Issand mulle valguseks.
9. Ma tahan taluda Issanda viha, sest tema vastu olen ma pattu teinud, kuni ta seletab mu riiuasja ja teeb mulle õigust. Tema toob mind valgusesse, ma saan näha tema õiglust.
10. Siis mu vaenlane näeb ja häbi katab seda, kes mulle ütleb: 'Kus on Issand, su Jumal?' Mu silmad saavad kahjurõõmsalt näha, et nüüd tallatakse teda nagu tänavapori.
11. Päev su müüride ülesehitamiseks. See päev on ammu määratud.
12. Sel päeval tullakse su juurde Assuri poolt ja Egiptuse linnadest ja Egiptuse poolt Frati jõeni, merest mereni ja mäest mäeni.
13. Aga maa tehakse lagedaks ta elanike pärast, nende tegude vilja pärast.
14. Karjata kepiga oma rahvast, oma pärisosa lambaid, kes elavad omapäi metsas keset viljakat maad! Käigu nad karjas Baasanis ja Gileadis nagu muistseil päevil!
15. Otsekui sinu Egiptusemaalt lahkumise päevil näitan ma neile imetegusid.
16. Paganad näevad ja häbenevad, hoolimata kogu oma vägevusest. Nad panevad käe suu peale, neil jäävad kõrvad kurdiks.
17. Nad lakuvad põrmu nagu madu, maa roomajate sarnaselt. Nad tulevad värisedes välja oma linnustest, lähenevad vabisedes Issandale, meie Jumalale: nad kardavad sind.
18. Kes on Jumal nagu sina, kes annab andeks süü ja läheb mööda oma pärisosa jäägi üleastumisest, kes ei pea viha mitte igavesti, vaid osutab armu,
19. kes halastab jälle meie peale, tallab maha meie süüteod? Sina heidad kõik meie patud mere sügavustesse.
20. Sina osutad Jaakobile truudust, Aabrahamile armu, nõnda nagu sa meie vanemaile oled vandega töötanud muistseil päevil.'

Nahum

Peatükk 1

1. Ennustus Niineve kohta. Elkoslase Nahumi nägemuste raamat.
2. Issand on kättemaksja ja püha vihaga Jumal, Issand on kättemaksja ja täis raevu. Issand maksab kätte oma vihameestele ja on vihane oma vaenlastele.
3. Issand on pika vihaga ja rammult suur ja Issand ei jäta kedagi karistamata. Tema tee on tuulekeerises ja tormis ja pilved on tema jalgade tolm.
4. Ta sõitleb merd ja kuivatab selle ning laseb taheneda kõik jõed. Närbuvad Baasan ja Karmel ja Liibanoni õied närtsivad.
5. Mäed värisevad tema ees ja künkad sulavad. Tema palge ees kerkib maa, maailm ja kõik, kes seal elavad.
6. Kes võiks seista tema sajutuse ees? Või kes võiks taluda tema tulist viha? Tema raev puhkeb nagu tuli, kaljudki purustatakse tema poolt.
7. Issand on hea, varjupaik hädaajal, ja ta tunneb neid, kes tema juures pelgupaika otsivad.
8. Aga tulvavate voogudega teeb ta sellele paigale lõpu ja ajab oma vaenlased pimedusse.
9. Mida te kavatsete Issanda vastu? Tema teeb lõpu! Häda ei tule teist korda!
10. Sest olgugi nad põimunud nagu kibuvitsad ja joobunud oma joogist - nad hävitatakse kõik nagu kuivanud kõrred.
11. Sinust, Niineve, on lähtunud see, kes kavatseb kurja Issanda vastu, nurjatu nõuandja.
12. Nõnda ütleb Issand: Olgugi nad täisjõus ja olgugi neid nõnda palju, siiski tehakse neile lõpp ja nad kaovad. Ja kuigi ma sind, Juuda, olen alandanud, siis enam ma sind ei alanda.
13. Nüüd ma murran su pealt tema kepi ja rebin katki su köidikud.
14. Aga sinu kohta, Niineve, on Issand andnud käsu: Su nime ei meenutata enam. Ma hävitan su jumalate kojast nikerdatud ja valatud kujud. Ma valmistan sulle haa, sest sa oled neetud.

Peatükk 2

1. Vaata, juba on mägede peal sõnumitooja jalad, tema kuulutab rahu. Pühitse, Juuda, oma pühi! Tasu oma töötused! Sest iialgi enam ei tule su kallale nurjatu - ta hävitatakse sootuks.
2. Pillutaja tuleb su vastu. Ole valvel! Pea silmas teed! Kinnita võöd! Võta jõud hästi kokku!
3. Sest Issand taastab Jaakobi suuruse nagu Iisraeli suuruse, kuigi rüüstajad on rüüstanud neid ja on hävitanud nende võsud.
4. Tema kangelaste kilbid on punased, sõjamehed ise purpurpunaseis riideis; ta määratud päeval on sõjavankrid otsekui tõrvikute tuli ja ratsud on rahutud.
5. Vankrid kihutavad tänavail, tormavad turgudel sinna ja tänna; need paistavad tõrvikuina, sähvivad otsekui välgud.
6. Tema vägevad kutsutakse kokku: nad komistavad teel, nad tõttavad müürile, aga juba on püstitatud kaitsekatus.
7. Jõevärvad avatakse ja palee hakkab vankuma.
8. Kuninganna tõstetakse püsti, võetakse paljaks, viiakse ära. Tema teenijad halavad, häälitsevad nagu tuvid, taovad enestele vastu rinda.
9. Niineve on nagu veetiik, mille veed voolavad ära. 'Pidage! Seiske!' Aga keegi ei pöördunud tagasi.
10. Riisuge hõbedat, riisuge kulda! Varandust on otsatult! Võtke enestele kandam kõigist kalleist asjust!
11. Tühjus, lagedus ja häving! Julgus kaob, põlved võbisevad, kõigis niudeis on värin ja kõik palged õhetavad.
12. Kus on nüüd lõvide pesapaik ja noorte lõvide söödamaa, kuhu lõvi sai pugeda ja kus viibis lõvikutsikas, ilma et keegi neid oleks peletanud?
13. Kus on lõvi, kes murdis oma kutsikate tarviduseks ja kägistas emalõvide jaoks, kes täitis oma urkad saagiga ja pesapaigad sellega, mis ta murdis?
14. Vaata, ma tulen sulle kallale, ütleb vägede Issand, ja ma põletan su sõjavankrid suitsuks, mõök hävitab su noored lõvid. Ma lõpetan maa pealt su röövteo ja enam ei kosta su käskjalgade hääl.

Peatükk 3

1. Häda veresüüga linnale, kuhjaga täis valet ja röövimist! Ei lakka mahamurdmine.
2. Kuule! Piitsaplaks ja rattamürin, kihutavad hobused ja rappuvad vankrid.
3. Ratsud ajavad end püsti, mõõgad sähvivad ja piigid välguvad. Ja mahalööduid on palju, laipu on määratu hulk, korjustel pole lõppu, korjuste otsa komistatakse.
4. Ja seda kõike selle veetlevalt ilusa, nõiduses osava hoora arvutu hooratöö pärast, kes oma hooratöödega võrgutas rahvaid, ja nõidustega suguvõsasiid.
5. Vaata, ma tulen sulle kallale, ütleb vägede Issand. Ma tõstan su hõlmad üle su näo ja näitan rahvaile su alastiolekut, kuningriikidele su häbistust.
6. Ma viskan su peale jäledaid asju, häbistan sind ja panen sind silmaimeks.
7. Siis põgenevad su juurest kõik, kes sind näevad, ja ütlevad: 'Niineve on hävitatud!' Kes peaks teda kahetsema? Kust ma otsin talle trööstijaid?
8. Kas sa oled parem Noo-Aamonist, kes asus jõgede ääres, ümberringi vesi, kraaviks meri, müüriks meri?
9. Etioopia ja Egiptus olid ta otsatu jõud, Puut ja liibüalased olid ta aitajad.
10. Siiski pidi ta minema asumisele, ta läks vangi. Temagi lapsed rebiti tükkideks igal tänavanurgal, tema auliste pärast heideti liisku ja kõik ta suurnikud pandi ahelaisse.
11. Sinagi joobud, jääd oimetuks, sinagi pead otsima pelgupaika vaenlase eest.
12. Kõik su kindlused on nagu varajaste marjadega viigipuud: kui neid raputatakse, langevad marjad sööjale suhu.
13. Vaata, sinu sõjavägi su sees on nagu naised. Su maa väravad tehakse su vaenlastele pärani lahti. Tuli põletab su riivid.
14. Võta enesele piiramisajaks vett, tugevda oma kindlustusi, astu savisse ja sõtku savi, haara telliskivide vorm!
15. Seal neelab sind tuli, hävitab mõök, see sööb sind otsekui rohutirtsu vastne. Olgugi sind nii palju nagu vastseid, olgugi sind nii palju nagu rohutirtse,
16. olgugi et oled enesele soetanud kaupmehi rohkem kui taevatähti - vastne ajab kesta ja lendab ära.
17. Sul on valvureid nagu rohutirtse ja kirjutajaid rohutirtsude parvena, kes asuvad aedade ääres külmal päeval; kui päike tõuseb, siis nad põgenevad ja ükski ei tea nende asupaika.
18. Su karjased tukuvad, Assuri kuningas, su aulised istuvad jõude, su rahvas pillutatakse mägedele ja kogujat ei ole.
19. Ei ole paranemist su vigastusel, su haav teeb haiget. Kõik, kes kuulevad sinust sõnumit, plaksutavad sinu pärast käsi. Sest kellest ei ole sinu kurjus lakkamata üle käinud?

Habakuk

Peatükk 1

1. Prohvet Habakuki nähtud ennustus:
2. 'Kui kaua, Issand, pean ma appi hüüdma, ilma et sa kuuleksid? Või sulle kisendama vägivalda pärast, ilma et sa aitaksid?
3. Miks sa lased mind näha nurjatust ja vaatad ise seda õnnetust pealt? Hävitus ja vägivald on mu ees - on tulnud riid ja tõusnud tuli.
4. Seepärast on Seadus jõuetu ja õigus ei tule iial esile. Sest õel piirab õiget - nõnda tekib väänatud õigus.
5. Vaadake ringi paganate seas ja pange tähele, imestage ja hämmastuge! Sest teie päevil tehakse tegu, mida te ei usuks, kui sellest jutustataks.
6. Sest vaata, ma lasen tõusta kaldealased, kibeda ja tormaka rahva, kes käib maa laiuti läbi, et vallutada eluasemeid, mis pole tema omad.
7. Ta on kardetav ja julm, temast enesest tuleb ta õigus ja vägi.
8. Tema hobused on kiiremad kui pantrid, metsikumad kui hundid öhtul. Tema ratsud trambivad - kaugelt tulevad ta ratsanikud, lendavad nagu saagile sööstvad kotkad.
9. Kõik nad tulevad tegema vägivalda; nende näod vaatavad otse ette ja nad koguvad vange nagu liiva.
10. Nad pilkavad kuningaid ja aukandjad on neile naerualuseks. Nad naeravad iga kindlust, kuhjavad kokku mulda ja vallutavad selle.
11. Siis nad tormavad kui tuul ja tõttavad edasi. Nad teevad omaenese jõu enestele jumalaks.
12. Eks ole sina, Issand, muistsest ajast mu püha Jumal? Ära lase meil surra! Issand! Sina oled nad pannud meie üle kohut mõistma, sina, kalju, oled määranud nad meile nuhtlejaiks.
13. Sinu silmad on liiga puhtad selleks, et näha kurja, ja sina ei või vaadata õnnetust. Mispärast sa vaatad uskmatute peale, vaikid, kui õel neelab selle, kes on temast õigem,
14. teed inimesed mere kalade sarnaseks, otsekui roomajaiks, kellel pole valitsejat?
15. Need kõik tõmbavad nad õngega üles, veavad oma noota ja koguvad võrku; seepärast nad röömustavad ja hõiskavad.
16. Seepärast ohverdavad nad oma noodale ja suitsutavad võrgule, sest nende abil on nende saak rasvane ja roog rammus.
17. Kas nad võivad nõnda lõpmatult tühjendada oma noota, rahvaid armuta tappes?

Peatükk 2

1. Mina seisan oma vahipostil, asun linnusel ja vaatan, et näha, mida ta mulle räägib ja mida ta mulle vastab mu etteheite peale.
2. Ja Issand vastas mulle ning ütles: Kirjuta üles nägemus ja tähenda selgesti lauakeste peale, et see, kes seda loeb, võiks lugeda soravalt.
3. Sest nägemus ootab küll oma aega, aga ta ruttab lõpu poole ega peta. Kui ta viibib, siis oota teda, sest ta tuleb kindlasti ega kõhkle.
4. Vaata, kes on isemeelne, selle hing ei ole siiras ta sees; aga õige elab oma usust.
5. Ning veel enam: vein on petlik - ei jõua sihile hoopsele mees, kes avab oma kurgu nagu haua ja on täitmatu otsekui surm, kes korjab enesele kõik paganad ja kogub enese juurde kõik rahvad.
6. Eks nad kõik tee tema kohta pilkelaule ja osatavaid mõistukõnesid ning ütle: Häda sellele, kes kuhjab kokku, mis ei ole tema oma - kui kauaks? - ja koormab ennast võlaga.
7. Kas viimaks su võlausaldajad ei tõuse äkitselt ja su vintsutajad ei ärka? Jah, ja sina jääd neile saagiks!
8. Sest sa oled riisunud paljusid rahvaid, nüüd riisuvad kõik rahvad sind inimeste vere ja kõige vägivalda pärast, mis sa oled teinud maale ja linnale ning kõigile selle asukaile.
9. Häda sellele, kes ahnitseb oma kojale ülekohtust kasu, et paigutada oma pesa kõrgele ja päästa ennast kurja käest.
10. Sa oled oma kavatsustega häbistanud oma koja, oled hävitanud paljusid rahvaid ja oled teinud pattu oma hinge vastu.
11. Sest kivi müüris kisendab ja sarikapuu vastab temale.
12. Häda sellele, kes ehitab verrega linna ja rajab ülekohtuga linnust!
13. Vaata, eks seegi ole vägede Issandalt, et rahvaste vaev saab tuleroaks ja rahvahõimud väsitavad endid ilmaaegu?
14. Sest maa saab täis Issanda au tundmist - otsekui veed katavad merepõhja.
15. Häda sellele, kes joodab ligimest, pannes joogi hulka oma viha, et jooja joojaks jääks ja jootja saaks vaadata tema alasti olekut.
16. Au asemel sa küllastud häbist: joo sinagi ja näita oma eesnahka! Issanda parema käe karikas jõuab ringiga sinuni, ja su au kaetakse häbiga.
17. Sest Liibanonile tehtud vägivald katab sind ja loomade hävitus teeb sulle hirmu inimeste vere, samuti maale, linnale ja kõigile selle asukaile tehtud vägivalda pärast.
18. Mis kasu on nikerdatud kujust, mille meister nikerdab, valatud kujust ja valeõpetajast, et meister kuhu peale loodab, valmistades keeletuid ebajumalaid?
19. Häda sellele, kes ütleb puule: 'Ärka!' või liikumatule kivile: 'Liigu!' Ons see õpetaja? Vaata, see on kulla ja hõbedaga kaetud, ometi pole vaimu tema sees.
20. Aga Issand on oma pühas tempelis, tema palge ees vaikigu kogu maa!

Peatükk 3

1. Prohvet Habakuki palve kaebelaulude kujul:
2. 'Issand, ma olen kuulnud su sõnumit, ma kardan su tegu, Issand. Aga lase see ligemal aastail sündida, tee see ligemal aastail teoks ja mõtle oma vihas halastusele!
3. Jumal tuleb Teemanist, püha Paarani mäelt! Sela. Tema aulikkus katab taevaid ja maa on täis tema kiitust.
4. Tema all on nagu valguse sära, tema kõrval on kiired, seal on ta võimsuse loor.
5. Tema ees käib katk ja tema kannul tuleb taud.
6. Tema seisab ja mõõdab maad, tema vaatab ja paneb rahvad võpatama. Purunevad igavesed mäed, vajuvad ürgsed künkad. Tema teed on igavesed.
7. Ma näen Kuusani telke vaevakoorma all, Midjanimaa telgiriided värisevad.
8. Kas oled vihane jõgede pärast, Issand? Ons sul viha jõgede või raev mere vastu, kui sa sõidad oma hobuste seljas ja võit on su sõjavankrite päralt?
9. Sina paljastad oma ammu, paned nooled nõõrile. Sela. Sina lõhestad jõgedega maa.
10. Mäed näevad sind ja värisevad, pilved kallavad vett, põhjavesi teeb häält, tõstab oma käed kõrgele.
11. Päike ja kuu jäävad tõusmata: nad jäävad paigale noolte valguses, su välkuvate piikide säras.
12. Raevus sammud sa läbi maa, vihas peksad rahvaid nagu reht.
13. Sa lähed aitama oma rahvast, appi oma võitule. Sa peksad puruks katuse õela kojalt ja paljastad aluse kaljuni. Sela.
14. Sa läbistad oma nooltega nende pea, kes tõttavad mind laiali pillutama; nad hõiskavad, otsekui neelaksid nad viletsaid salamahti.
15. Sa tallasid merre tema ratsud, voogude põhjaporri.
16. Ma kuulen seda ja mu ihu väriseb, häält paneb vabisema mu huuled, mädanik tungib mu luudesse ja mu põlved värisevad, aga ma ootan, kuni hädaaeg tuleb selle rahva üle, kes on tulnud meile kallale.
17. Kuigi viigipuu ei õitse ja viinapuudel pole vilja, õlipuu saak äpardub ja põllud ei anna toidust, lambad ja kitsed kaovad tarast ja veiseid pole karjaaedades,
18. ometi rõõmustan mina Issandas, hõiskan oma pääste Jumalas.
19. Issand Jumal on minu jõud. Tema teeb mu jalad emahirve jalgade sarnaseks ja paneb mind käima mu kõrgustikel.' Lauljuhatajale: minu keelpillisaade.

Sefanja

Peatükk 1

1. Issanda sõna, mis tuli Sefanjale, Kuusi pojale, kes oli Gedalja poeg, kes oli Amarja poeg, kes oli Hiskija poeg, Juuda kuninga Joosija, Aamoni poja päevil:
2. 'Ma võtan maapinnalt kõik sootuks ära, ütleb Issand.
3. Ma võtan inimesed ja loomad, võtan taeva linnud ja mere kalad; ma panen õelad komistama ja hävitan inimesed maapinnalt, ütleb Issand.
4. Ma sirutan oma käe Juuda vastu ja kõigi Jeruusalemma elanike vastu; ma hävitan sellest paigast Baali jäänused, ebajumalapappide nimed koos preestritega
5. ja need, kes katustel kummardavad taevaväge, ja need, kes kummardavad Issandat ning vannuvad tema juures, aga vannuvad ka Milkomi juures,
6. ja need, kes on taganenud Issanda järelt, kes ei otsi Issandat ega nõua teda.
7. Olge tasa Issanda Jumala ees! Sest Issanda päev on ligidal, sest Issand on korraldanud tapaohvri, on pühitsenud oma külalised.
8. Ja Issanda tapaohvri päeval nuhtlen ma vürste ja kuningapoegi ja kõiki, kes panevad selga võõramaised riided.
9. Ja ma nuhtlen sel päeval kõiki, kes ronivad lävele, kes täidavad oma isanda koja vägivalla ja pettusega.
10. Ja sel päeval, ütleb Issand, kostab hädakisa Kalaväravast, ulgumine Uuslinnast ja vali kärgatus küngastelt.
11. Ulguge, Uhmri elanikud, sest kõik kaubitsejad tapetakse, kõik hõbedavaagijad hävitatakse!
12. Ja sel ajal sünnib: ma otsin lampidega Jeruusalemma läbi ja karistan neid, kes tukuvad oma põhjapärmil, kes ütlevad oma südames: 'Issand ei tee ei head ega kurja!'
13. Nende varandus riisutakse ja nende kojad jäävad tühjaks. Kuigi nad ehitavad kodasid, ei ela neis nemad ja kuigi nad istutavad viinamägesid, ei joo neist veini nemad.
14. Ligidal on Issanda suur päev, see on ligidal ja ruttab väga. Issanda päeva hääl - seal kisendab kangelanegi kibedasti.
15. See päev on viha päev, häda ja ahastuse päev, õnnetuse ja hävingu päev, pime ja must päev, pilvine ja sünge päev,
16. sarve ja sõjahüüu päev kindlustatud linnade ja kõrgete nurgatornide vastu.
17. Ma viin inimesed ahastusse, et nad käivad nagu pimedad, sest nad on teinud pattu Issanda vastu. Nende verd valatakse nagu põrmu ja nende sisikondi laotatakse nagu sõnnikut.
18. Isegi mitte nende hõbe ja kuld ei suuda neid päästa Issanda vihapäeval: tema püha viha tules hävib kogu maa, sest lõpu, jah, äkilise ehmatus valmistab ta kõigile maa elanikele.

Peatükk 2

1. Kogunege ja olge koos, häbitu rahvas,
2. enne kui tuleb määratud päev, mil lendate ära kui aganad, enne kui teie peale tuleb Issanda tuline viha, enne kui teie peale tuleb Issanda vihapäev!
3. Otsige Issandat, kõik alandlikud maal, kes te teostate tema õigust! Otsige õiglust, otsige alandlikkust, vahest leiate varju Issanda vihapäeval!
4. Sest Assa jäetakse maha ja Askelon jääb tühjaks, Asdod aetakse ära keskpäeval ja Ekron juuritakse välja.
5. Häda teile, ranniku elanikud, kreedi rahvas! Issanda sõna on teie vastu, Kaanan, vilistite maa; ma hävitan sind asustamatuks.
6. Sest kreetide mererand jääb karjastele karjamaaks ning lammastele ja kitsedele taradeks.
7. See rannik saab Juuda soo jäägile - seal nad hoiavad karja, lebavad õhtuti Askeloni kodades; sest Issand, nende Jumal, tunneb muret nende pärast ja pöörab nende vangipõlve.
8. Ma olen kuulnud Moabi teotust ja ammonlaste söimu, millega nad on teotanud mu rahvast ja on suurustanud ta maa ees.
9. Seepärast, nii tõesti kui ma elan, ütleb vägede Issand, Iisraeli Jumal, saab Moab Soodoma ja ammonlased Gomorra sarnaseks, kureherne kasvukohaks, soolalaukaks, ja igavesti laastatuks; mu rahva jääk riisub neid, mu rahva riismed vallutavad need.
10. See saab neile osaks nende kõrkuse eest, sest nad on teotanud vägede Issanda rahvast ja on suurustanud selle ees.
11. Issand saab neile kardetavaks, sest ta laseb kaduda kõik maa jumalad; ja nad peavad kummardama teda, igäüks oma paigas, kõik paganate saared.
12. Ka teid, etiooplased, lüüakse maha mu mõõgaga.
13. Ta sirutab oma käe põhja poole ja hävitab Assuri; ta teeb Niineve lagedaks, kuivaks nagu kõrbe.
14. Keset linna lebavad karjad, kõikisugu metsloomade hulgad. Niihästi puguhaned kui öökullid ööbivad selle sambanuppudel. Kuule, kuidas nad huikavad aknaaukudes! Häving on lävede peal, jah, seedrivooderdis on ära kistud.
15. See on see ülemeelik linn, kes elas muretult, kes mõtles südames: 'Mina, ja ei keegi muu!' Kuidas see küll on muutunud lagedaks, metsloomadele lebamispaigaks! Igäüks, kes läheb sellest mööda, vilistab ja laiutab käsi.

Peatükk 3

1. Häda törksale ja roojasele linnale, kes on rõhuja!
2. Ta ei ole kuulunud häält, ei ole võtnud õpetust, ei ole lootnud Issanda peale, ei ole liginenud oma Jumalale.
3. Ta vürstid temas on mõirgavad lõvid, ta kohtumõistjad on õhtused hundid, kes ei jäta midagi hommikuni.
4. Ta prohvetid on jultunud, truuduseta mehed, ta preestrid teotavad pühamut, rikuvad Seadust.
5. Issand tema keskel on õiglane, tema ei tee ülekohut; tema toob igal hommikul valguse ette oma õiguse, ei see jää tulemata! Aga ülekohtutegija ei tunne häbi.
6. Ma olen hävitanud paganaid, nende nurgatornid on rüüstatud; ma olen teinud nende tänavad tühjaks, käidamatuks; nende linnad on laastatud, inimtühjad, elaniketa.
7. Ma mõtlesin: Küllap sa kardad mind, küll sa võtad õpetust, et tema eluaset ei kaotataks; et sa peaksid meeles kõike, mis ma talle käsuks olen andnud. Aga ometi olid nad agarad tegema kurja kõigi oma tegudega.
8. Seepärast oodake mind, ütleb Issand, päeva, kui ma tõusen saagile! Sest minu õigus on koguda rahvaid, koondada kuningriike, et valada nende peale välja oma meelepaha, kogu oma tuline viha, sest mu püha viha tules peab hävima kogu maa.
9. Sest siis ma puhastan rahvaste huuled, et nad kõik võiksid hüüda Issanda nime, teenida teda õlg õla kõrval.
10. Siis toovad mulle roaohvreid minu poole palvetajad, hajuvil olijad, teiselt poolt Etioopia jõgesid.
11. Sel päeval pole sul vaja häbeneda ühegi oma teo pärast, millega sa oled üles astunud minu vastu, sest siis ma kõrvaldan su keskelt su ülemealikud hooplejad, ja sa ei ole enam ülbe mu pühal mäel.
12. Aga ma jätan su keskele alles vaese ja viletsa rahva, ja need otsivad pelgupaika Issanda nimes.
13. Iisraeli jääk ei tee ülekohut ega räägi valet ja nende suus ei leidu kavalat keelt. Tõesti, nad käivad karjas ja puhkavad ja ükski ei peleta neid.
14. Hõiska, Siioni tütar, hüüa, Iisrael! Rõõmusta ja rõkata kogu südamest, Jeruusalemma tütar!
15. Issand on võtnud tagasi kohtuotsuse sinu kohta, ta on pööranud ära su vaenlase. Issand, Iisraeli kuningas, on su keskel, enam pole sul vaja näha õnnetust.
16. Sel päeval öeldakse Jeruusalemmale: Ära kardada, Siion, ärgu lõtvugu su käed!
17. Issand, sinu Jumal, on su keskel, kangelane, kes aitab. Ta rõõmustab sinu pärast väga, ta uuendab oma armastust sinuga, ta tunneb hõisates sinust rõõmu.
18. Ma võtan sinult ära need, kes on pühade pärast kurvad; teotus on koormaks tema peal.
19. Vaata, sel ajal teen ma lõpu kõigile su rõhujaile. Ma aitan lonkajat ja kogun äraaetu; ma teen nad ülistatuiks ja kuulsaiks kõigis maades, kus nad on pidanud häbenema.
20. Sel ajal toon ma teid, sel ajal kogun ma teid, sest ma teen teid kuulsaiks ja ülistatuiks kõigi maa rahvaste seas, kui ma teie eneste nähes pööran teie saatuse, ütleb Issand.'

Haggai

Peatükk 1

1. Kuningas Daarjavesse teisel aastal, kuuenda kuu esimesel päeval tuli Issanda sõna prohvet Haggai kaudu Serubbaabelile, Sealtieli pojale, Juuda maavalitsejale, ja Joosuale, Joosadaki pojale, ülempreestri; ta ütles:
2. 'Nõnda räägib vägede Issand ja ütleb: See rahvas ütleb: Aeg ei ole veel tulnud Issanda koja ülesehitamiseks.'
3. Ja prohvet Haggai kaudu tuli Issanda sõna; ta ütles:
4. 'Ons teil endil aeg istuda oma vooderdatud kodades, kui see koda on varemeis?
5. Ja nüüd ütleb vägede Issand nõnda: Pange tähele oma teguviisi!
6. Te külvate palju, aga saate pisut; sööte, aga kõht ei saa täis; joote, aga janu ei kao; riietute, aga ei saa sooja; ja kes teenib palgalisena, teenib katkisesse kukrusse.
7. Nõnda ütleb vägede Issand: Pange tähele oma teguviisi!
8. Minge mägedele, tooge puid ja ehitage koda üles, siis on mul sellest hea meel ja ma ilmutan oma auhiilgust, ütleb Issand.
9. Te loodate palju, aga vaata, kõik väheneb; te toote koju, aga mina puhun selle ära. Mispärast? küsib vägede Issand. Minu koja pärast, sest see on varemeis, teie aga jooksete igaüks omaenese koja asjus.
10. Seepärast keelab taevast teile kastet ja maa oma vilja.
11. Ma olen kutsunud põua maale ja mägedele, viljale, veinile ja õlile ja kõigele, mida maa toodab, ning inimestele ja loomadele, ja kogu nende kätetööle.'
12. Ja Serubbaabel, Sealtieli poeg, ja Joosua, Joosadaki poeg, ülempreester, ja kõik, kes olid rahvast alles jäänud, kuulsid Issanda, oma Jumala häält ja prohvet Haggai sõnu, nõnda nagu Issand, nende Jumal, teda läkitas, ja rahvas kartis Issandat.
13. Ja Haggai, Issanda käskjalg, ütles Issanda ülesannet täites rahvale nõnda: 'Mina olen teiega, ütleb Issand.'
14. Ja Issand äratas Serubbaabeli, Sealtieli poja, Juuda maavalitseja vaimu ja Joosua, Joosadaki poja, ülempreestri vaimu ja kogu allesjäänud rahva vaimu, ja need tulid ning alustasid tööd vägede Issanda, oma Jumala koja kallal
15. kuningas Daarjavesse teisel aastal, kuuenda kuu kahekümne neljandal päeval.

Peatükk 2

1. Seitsmenda kuu kahekümne esimesel päeval tuli prohvet Haggai kaudu Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Räägi nüüd Serubbaabelile, Sealtieli pojale, Juuda maavalitsejale, ja Joosuale, Joosadaki pojale, ülempreestrile, ja allesjäänud rahvale ning ütle:
3. Kes teist, allesjäänulist, on näinud seda koda selle endises toreduses? Missugusena näete seda nüüd? Eks see ole teie silmis, nagu ei olekski midagi?
4. Aga ole nüüd tubli, Serubbaabel, ütleb Issand, ja ole tubli Joosua, Joosadaki poeg, ülempreester, ja olge tublid, kõik maa rahvas, ütleb Issand, ja tehke tööd, sest mina olen teiega, ütleb vägede Issand!
5. Selle lepingu sõna, mille ma tegin teiega, kui te Egiptusest ära tulite, ja minu Vaim püsivad teie keskel. Ärge kartke!
6. Sest nõnda ütleb vägede Issand: Veel pisut aega, ja ma panen värisema taeva ja maa, mere ja kuiva maa.
7. Ja ma panen värisema kõik paganad, nõnda et kõigi paganate rikkused tuuakse, ja ma täidan selle koja toredusega, ütleb vägede Issand.
8. Minu on hõbe ja minu on kuld, ütleb vägede Issand.
9. Selle koja tulevane hiilgus saab suuremaks, kui oli esimesel, ütleb vägede Issand, ja selles paigas ma annan rahu, ütleb vägede Issand.'
10. Üheksanda kuu kahekümne neljandal päeval, Daarjavese teisel aastal, tuli Issanda sõna prohvet Haggai; ta ütles:
11. 'Nõnda ütleb vägede Issand: Küsi ometi preestrilt õpetust ja ütle:
12. Kui keegi kannab pühitsetud liha oma kuue hõlmas ja puudutab oma hõlmaga leiba või leent, veini või õli või mõnda muud rooga, kas see saab siis pühaks?' Ja preestrid vastasid ning ütlesid: 'Ei!'
13. Seejärel küsis Haggai: 'Kui keegi laibast roojastatu puudutab mõnda neist, kas see saab siis roojaseks?' Ja preestrid vastasid ning ütlesid: 'See saab roojaseks.'
14. Siis kostis Haggai ja ütles: 'Niisugune on see rahvas ja niisugune on see sugu mu palge ees, ütleb Issand, ja niisugune on kõik nende kätetöö ja see, mis nad seal ohverdavad: see on roojane.
15. Ja nüüd pange ometi tähele tänasest päevast alates! Enne kui Issanda templis pandi kivi kivi peale,
16. kuidas oli siis teiega lugu? Kui tulite kahekümnemöödulise viljahunniku juurde, oli seal kümme; kui tulite surutõrre juurde, et ammutada tõrrest viiskümmend mõõtu, oli seal kakskümmend.
17. Mina lõin teid, kõike teie kätetööd viljakõrvetuse, roosteudu ja rahega, aga ükski teist ei pöördunud tagasi minu juurde, ütleb Issand.
18. Pange ometi tähele aega sellest päevast peale, alates üheksanda kuu kahekümne neljandast päevast, sellest päevast, mil pandi alus Issanda templile! Pange tähele,
19. kas seeme veel jääb aita? Ja kas viinapuu, viigipuu, granaatõunapuu ja õlipuu veel ei kannu vilja? Sellest päevast alates annan ma neile õnnistuse.'
20. Ja Issanda sõna tuli Haggai teist korda kuu kahekümne neljandal päeval; ta ütles:
21. 'Räägi Serubbaabeliga, Juuda maavalitsejaga, ja ütle: Mina panen värisema taeva ja maa!
22. Ja ma paiskan ümber kuningriikide aujärjed, kaotan paganate kuningriikide võimu; ma paiskan ümber sõjavankrid ja nendel sõitjad, hobused ja ratsanikud langevad maha, mees teise mehe mõõga läbi.
23. Sel päeval, ütleb vägede Issand, ma võtan sinu, mu sulane Serubbaabel, Sealtieli poeg, ütleb Issand, ja teen su pitserisõrmuse sarnaseks; sest ma olen valinud sinu, ütleb vägede Issand.'

Sakarja

Peatükk 1

1. Daarjavesse teisel aastal, kaheksandas kuus, tuli Issanda sõna prohvet Sakarjale, Iddo poja Berekja pojale; ta ütles:
2. 'Issand oli väga vihane teie vanemate peale.
3. Seepärast ütle neile: Nõnda ütleb vägede Issand: Pöörduge minu juurde, ütleb vägede Issand, siis ma pöördun teie juurde, ütleb vägede Issand!
4. Ärge olge oma vanemate sarnased, kellele endised prohvetid hüüdsid, öeldes: Nõnda ütleb vägede Issand: Pöörduge ometi oma kurjadelt teedelt ja oma kurjadest tegudest! Aga nad ei kuulanud ega pannud mind tähele, ütleb Issand.
5. Teie vanemad - kus nad on? Ja prohvetid - kas nad elavad igavesti?
6. Aga minu sõnad ja seadused, mis ma andsin oma sulastele prohvetele, eks need tabanud teie vanemaid, nii et nad pöördusid ja ütlesid: Nõnda nagu vägede Issand nõuks võttis meiega talitada meie eluviiside ja tegude järgi, nõnda ta meiega talitas.'
7. Kahekümne neljandal päeval, üheteistkümnendas kuus, see on sebatikuus, Daarjavesse teisel aastal, tuli Issanda sõna prohvet Sakarjale, Iddo poja Berekja pojale; ta ütles:
8. 'Mul oli öösel nägemus, vaata, üks mees ratsutas punase hobuse seljas. Siis ta seisatas sügavikus olevate mürdipuude keskel ja tema järel tulid punased, võigud ja valged hobused.
9. Siis ma küsisin: 'Kes need on, Issand?' Ja ingel, kes minuga rääkis, vastas mulle: 'Ma näitan sulle, kes need on.'
10. Ja mees, kes seisis mürdipuude keskel, kostis ning ütles: 'Nemad on need, keda Issand on läkitanud maad läbi käima.'
11. Ja nad vastasid Issanda inglile, kes seisis mürdipuude keskel, ning ütlesid: 'Me oleme maa läbi käinud, ja vaata, kogu maa elab rahu.'
12. Siis kostis Issanda ingel ja ütles: 'Vägede Issand! Kui kaua sa keelad halastust Jeruusalemmale ja Juuda linnadele, kelle pärast sa oled olnud pahane need seitsekümmend aastat?'
13. Aga Issand vastas inglile, kes minuga rääkis, heade, trööstivate sõnadega.
14. Ja ingel, kes minuga rääkis, ütles mulle: 'Hüüa ja ütle: Nõnda ütleb vägede Issand: Mu püha viha Jeruusalemma ja Siioni pärast on suur.
15. Ma olen väga vihastanud muretute paganate peale, kes, kui ma olin vähem vihane, aitasid õnnetusele kaasa.
16. Seepärast ütleb Issand nõnda: Ma pöördun halastusega tagasi Jeruusalemma juurde. Minu koda tuleb seal üles ehitada, ütleb vägede Issand, ja möödunöör veetagu pinguli Jeruusalemma üle!
17. Hüüa veel ja ütle: Nõnda ütleb vägede Issand: Minu linnad voolavad taas jõukusest üle ja Issand trööstib taas Siionit ning valib taas Jeruusalemma!'

Peatükk 2

1. Ja ma tõstsin silmad üles ja vaatasin, ja ennäe, seal oli neli sarve.
2. Ja ma küsisin inglilt, kes minuga rääkis: 'Mis need on?' Ja tema ütles mulle: 'Need on sarved, mis puistasid laiali Juuda, Iisraeli ja Jeruusalemma.'
3. Siis näitas Issand mulle nelja seppa.
4. Ja mina küsisin: 'Mida nemad on tulnud tegema?' Ja tema vastas ning ütles: 'Need sarved on need, mis on pillutanud Juudat, nõnda et ükski ei saa tõsta oma pead; ja sepad on tulnud teritama kirveid, et paisata maha nende paganate sarvi, kes on tõstnud sarve Juudamaa vastu, et seda pillutada.'
5. Siis ma tõstsin silmad üles ja vaatasin, ja ennäe, seal oli mees, kel oli möödunöör käes.
6. Ja ma küsisin: 'Kuhu sa lähed?' Ja tema vastas mulle: 'Jeruusalemma möötma, et näha, kui lai ja kui pikk ta peaks olema.'
7. Ja vaata, ingel, kes minuga rääkis, läks välja ja üks teine ingel tuli temale vastu
8. ning ütles talle: 'Jookse, räägi selle noore mehega seal ja ütle: Jeruusalemm jääb lahtiseks linnaks paljude inimeste ja loomade pärast tema sees.
9. Aga mina olen temale tuliseks müüriks ümberringi, ütleb Issand, ja auhiilguseks tema keskel.'
10. Üles, üles! Põgenege põhjamaalt, ütleb Issand, kuigi ma olen teid pillutanud taeva nelja tuule poole, ütleb Issand!
11. Üles, päästke endid Siionisse, kes te elate Paabeli tütre juures!
12. Sest nõnda ütleb vägede Issand pärast seda, kui ta au läkitas mind paganate juurde, kes teid riisusid, sest kes puudutab teid, see puudutab tema silmatera:
13. Tõesti, vaata, ma viibutan oma kätt nende kohal ja nad saavad oma orjade saagiks. Siis te mõistate, et vägede Issand on mind läkitanud.
14. Hõiska ja rõõmusta, Siioni tütar, sest vaata, ma tulen ja asun su keskele, ütleb Issand!
15. Sel päeval hoiab Issanda poole palju paganaid ja nad saavad minu rahvaks. Ja mina asun sinu keskele ja sa hakkad mõistma, et vägede Issand on mind läkitanud sinu juurde.
16. Ja Issand võiab Juuda enesele pärisosaks pühal pinnal ning valib taas Jeruusalemma.
17. Vaiki Issanda ees, kõik liha, sest tema tõuseb oma pühast asupaigast!

Peatükk 3

1. Ja ta näitas mulle ülempreester Joosuat seismas Issanda ingli ees, ja saatanat seismas temast paremal pool teda süüdistamas.
2. Ja Issanda ingel ütles saatanale: 'Issand sõidelgu sind, saatan! Jah, Issand, kes on valinud Jeruusalemma, sõidelgu sind! Eks see ole tulest tõmmatud tukk?'
3. Joosual olid seljas määrdunud riided ja ta seisis ingli ees.
4. Siis ingel kostis ja ütles neile, kes seisid ta ees, nõnda: 'Võtke tal määrdunud riided seljast ära!' Ja ingel ütles temale: 'Vaata, ma olen su süü sinult ära võtnud ja ma riietan sind uute riietega!'
5. Ja ta ütles: 'Pange temale puhas mähis pähe!' Ja temale pandi puhas mähis pähe ja riided selga. Ja Issanda ingel seisis juures.
6. Ja Issanda ingel kinnitas Joosuale, öeldes:
7. 'Nõnda ütleb vägede Issand: Kui sa käid minu teedel ja täidad minu antud kohustust, siis sinagi mõistad õigust minu kojale ja valvad ka mu õuesid, ja ma annan sulle ligipääsu nende hulgas, kes siin seisavad.
8. Kuule siis, ülempreester Joosua, sina ja su sõbrad, kes istuvad su ees - nemad on ju hea ende mehed -, sest vaata, ma toon oma sulase Vösu!
9. Sest vaata, kivi, mille ma panin Joosua ette - selle ühe kivi peal on seitse silma. Vaata, ma uurendan sinna kirjad, ütleb vägede Issand, ja pühin üheainsa päevaga ära selle maa süü.
10. Sel päeval, ütleb vägede Issand, kutsute te üksteist viinapuu alla ja viigipuu alla.'

Peatükk 4

1. Ja ingel, kes minuga rääkis, tuli jälle ja äratas mind, nagu unest äratatakse.
2. Ja ta küsis minult: 'Mida sa näed?' Mina vastasin: 'Ma näen, vaata, lambijalga, läbinisti kullast, ja selle otsas on õliastja; selle küljes on seitse lampi ja seitse putke lampide jaoks, mis on lambijala otsas.'
3. Ja selle kõrval on kaks õlipuud: üks õliastjast paremal ja teine vasakul pool.'
4. Ja mina võtsin sõna ning ütlesin inglile, kes minuga rääkis, ja küsisin: 'Mis need on, Issand?'
5. Ja ingel, kes minuga rääkis, kostis ning küsis minult: 'Kas sa ei tea, mis need on?' Ma vastasin: 'Ei, Issand.'
6. Siis ta kostis ja ütles mulle nõnda: 'See on Issanda sõna, mis on öeldud Serubbaabelile: See ei sünni väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Issand.'
7. Mis sa ka oled, suur mägi, Serubbaabeli ees? Sa muutud tasandikuks! Tema toob esile tipukivi hüüete saatel: 'Ilus, see on ilus!''
8. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
9. 'Serubbaabeli käed on rajanud selle koja ja tema käed viivad selle lõpule. Ja sina hakkad mõistma, et vägede Issand on mind läkitanud teie juurde.'
10. Sest kes pidasid halvaks väikeste alguste päeva, need saavad rõõmustada ja näha loodikivi Serubbaabeli käes. Need seitse on Issanda silmad, need, mis silmitsevad kogu maad.'
11. Ja ma võtsin sõna ning küsisin temalt: 'Mis on need kaks õlipuud lambijalast paremal ja vasakul pool?'
12. Siis ma võtsin teist korda sõna ja küsisin temalt: 'Mis on need kaks õlipuu oksakimpu nende mõlema kuldputke kõrval, millest voolab kuldset õli?'
13. Ja ta vastas mulle ning küsis: 'Kas sa siis tõesti ei tea, mis need on?' Ma vastasin: 'Ei, Issand.'
14. Tema ütles: 'Need on need kaks võitut, kes seisavad kogu ilmamaa Issanda ees.'

Peatükk 5

1. Ja ma tõstsin jälle silmad üles ja vaatasin, ja ennäe, seal oli lendav rullraamat.
2. Ja ta küsis minult: 'Mida sa näed?' Ja mina vastasin: 'Ma näen lendavat rullraamatut, kakskümmend küünart pikk ja kümme küünart lai.'
3. Siis ta ütles mulle: 'See on needus, mis käib üle kogu maa. Sest ühelt poolt - kõik, kes on varastanud, saavad karistada, ja teiselt poolt - kõik, kes on valet vandunud, saavad karistada.'
4. Mina olen lasknud selle välja tulla, ütleb vägede Issand, ja see tungib varga kotta ja selle kotta, kes valet vannub minu nimel; ja see jääb tema kotta ja hävitab selle, niihästi puud kui kivid.'
5. Siis ingel, kes minuga rääkis, astus ette ja ütles mulle: 'Tõsta ometi silmad üles ja vaata, mis see on, mis välja tuleb?'
6. Aga minagi küsisin: 'Mis see on?' Ja tema vastas: 'See, mis välja tuleb, on vakk.' Ja ta ütles: 'See on nende süü kogu maal.'
7. Ja vaata, tinakaas tõusis üles, ja vakas istus üks naine.
8. Ja tema ütles: 'See on õelus.' Ja ta viskas selle vakka ning virutas tinakaane vaka suu peale.
9. Ja ma tõstsin silmad üles ja vaatasin, ja ennäe, kaks naist tuli esile. Ja neil oli tuul tiibades, neil olid tiivad nagu haigru tiivad ja nad kandsid vaka üles maa ja taeva vahele.
10. Siis ma küsisin inglilt, kes minuga rääkis: 'Kuhu nad selle vaka viivad?'
11. Ja ta vastas mulle: 'Sinearimaale, et ehitada temale koda. Ja kui see on valmis, siis asetatakse ta sinna oma paika.'

Peatükk 6

1. Ja ma tõstsin jälle silmad üles ja vaatasin, ja ennäe, neli vankrit tuli välja kahe mäe vahelt; ja need mäed olid vaskmäed.
2. Esimese vankri ees olid punased hobused ja teise vankri ees olid mustad hobused;
3. kolmanda vankri ees olid valged hobused ja neljanda vankri ees olid tugevad kirjud hobused - vägevad kõik.
4. Ja ma võtsin sõna ning küsisin inglilt, kes minuga rääkis: 'Mis need on, Issand?'
5. Ingel kostis ja ütles mulle: 'Need on taeva neli tuult, mis lähevad välja, olles seisnud kogu ilmamaa Issanda ees.
6. Mustad hobused lähevad põhjamaale, valged lähevad nende järel lääne poole ja kirjud lähevad lõunamaale.
7. Ja vägevad hobused lähevad välja ning üritavad minna maad läbi käima.' Ja ta ütles: 'Minge käige maa läbi!' Ja nad käisid maa läbi.
8. Siis ta hüüdis mind, rääkis minuga ja ütles: 'Vaata, need, kes lähevad põhjamaale, viivad mu Vaimu põhjamaale hingama.'
9. Ja mulle tuli Issanda sõna; ta ütles:
10. 'Võta väljasaadetuilt Heldailt, Toobijalt ja Jedajalt, kes Paabelist on tulnud, mine samal päeval, mine Joosija, Sefanja poja kotta
11. ja võta hõbedat ja kulda, valmista kroon ja pane see pähe ülempreester Joosuale, Joosadaki pojale,
12. ja ütle temale nõnda: Nõnda räägib vägede Issand ja ütleb: Vaata, üks mees, nimega Vösu, võrsus oma pinnast ja ehitab üles Issanda templi.
13. Ta ehitab Issanda templi ja temale saab osaks kuninglik au; ta istub ja valitseb oma aujärjel; ja seal on preester oma aujärjel, ja nende mõlema vahel on rahutahe.
14. Ja kroon olgu Heldai, Toobija, Jedaja ja Sefanja poja armsaks mälestuseks Issanda templis!
15. Ja kaugelolijad tulevad ning ehitavad Issanda templit. Ja te mõistate, et vägede Issand on mind läkitanud teie juurde. Ja see sünnib, kui te Issanda, oma Jumala häält tõesti kuulda võtate."

Peatükk 7

1. Ja kuningas Daarjavesse neljandal aastal tuli Issanda sõna Sakarjale üheksanda kuu, kislevikuu neljandal päeval.
2. Peetel oli saatnud Sareseri ja Regem-Meleki oma meestega leevendama Issanda palet
3. ja küsima preestreilt, kes olid vägede Issanda kojas, ja prohveteilt nõnda: 'Kas ma pean viiendas kuus nutma ja paastuma, nagu ma nii palju aastaid olen teinud?'
4. Ja mulle tuli vägede Issanda sõna; ta ütles:
5. 'Räägi kogu maa rahvale ja preestreile ning ütle: Kui te olete paastunud ja kurtnud viiendas ja seitsmendas kuus need seitsekümmend aastat, kas te siis mulle olete paastunud?'
6. Ja kui te olete söönud ja joonud, eks te ole siis söönud ja joonud iseendile?'
7. Kas pole need samad sõnad, mis Issand kuulutas endiste prohvetite läbi, kui Jeruusalemm ja selle ümberkaudsed linnad elasid alles rahus ja Lõunamaa ja Madalmaad olid asustatud?'
8. Ja Issanda sõna tuli Sakarjale; ta ütles:
9. 'Nõnda räägib vägede Issand ja ütleb: Mõistke kohut tões, osutage heldust ja halastust igaüks oma vennale!'
10. Ärge tehke liiga lesknaisele ja vaeslapsele, võõrale ja viletsale, ning ärge kavatsege südames üksteisele kurja!'
11. Aga nad tõrkusid tähele panemast ja tegid oma kaela kangeks ja kõrvad kurdiks kuulma.
12. Ja nad tegid oma südame teemandi sarnaseks, et mitte kuulda Seadust ja sõnu, mis vägede Issand oli läkitanud oma Vaimuga endiste prohvetite läbi; seepärast tuli see vägede Issanda suur viha.
13. Ja samuti kui mina hüüdsin ja nemad ei kuulnud, hüüavad nemad, aga mina ei kuule, ütleb vägede Issand.
14. Ma puhusin nad laiali kõigi paganate juurde, keda nad ei tundnud, ja maa nende taga jäi tühjaks minejaist ja tulijaist. Nõnda muudeti ihaldatud maa kõrbeks.'

Peatükk 8

1. Siis tuli see vägede Issanda sõna; ta ütles:
2. 'Nõnda ütleb vägede Issand: Mul on suur püha viha Siioni pärast, mul on suur tuline viha tema pärast.
3. Nõnda ütleb Issand: Ma pöördun tagasi Siionisse ja elan Jeruusalemma keskel; Jeruusalemma nimetatakse siis ustavaks linnaks ja vägede Issanda mäge pühaks mäeks.
4. Nõnda ütleb vägede Issand: Vanad mehed ja vanad naised istuvad jälle Jeruusalemma turgudel, igaihel kepp käes elupäevade rohkuse tõttu.
5. Ja linna turud on täis poisse ja tüdrukuid, kes mängivad tema turgudel.
6. Nõnda ütleb vägede Issand: Kuigi see on neil päevil ime selle rahva jäägi silmis, kas peaks see olema ime ka minu silmis? küsib vägede Issand.
7. Nõnda ütleb vägede Issand: Vaata, mina päästan oma rahva päikesetõusu maalt ja päikeseloojaku maalt.
8. Ja mina toon nad tagasi Jeruusalemma elama: nad on mulle rahvaks ja mina olen neile Jumalaks, ustav ja õiglane.
9. Nõnda ütleb vägede Issand: Olgu teil käed tugevad, teil, kes te neil päevil kuulete neid sõnu prohvetite suust, ajal, kui vägede Issanda kojale, templile alus rajatakse, et seda üles ehitada.
10. Sest enne neid päevi ei olnud inimesel ega loomal kasu tööst, ei olnud ka minejal ega tulijal rahu vaenlase eest, ja ma ajasin kõik inimesed üksteise vastu.
11. Aga nüüd ei ole ma selle rahva jäägile enam selline nagu endisil päevil, ütleb vägede Issand,
12. vaid külv peab õnnestuma: viinapuu annab vilja, maa annab saaki, taevas annab kastet, ja selle kõik annan ma pärisosaks selle rahva jäägile.
13. Ja nagu te olete olnud needuseks paganate seas, Juuda sugu ja Iisraeli sugu nõndasamuti - kui ma teid päästan, saate te õnnistuseks. Ärge kartke, teie käed olgu tugevad!
14. Sest nõnda ütleb vägede Issand: Nagu ma mõtlesin teile kurja teha, kui teie vanemad mind vihastasid, ütleb vägede Issand, ja ma ei kahetsenud seda,
15. nõnda mõtlen ma neil päevil jälle head teha Jeruusalemmale ja Juuda soole. Ärge kartke!
16. Need on sõnad, mis te peate täitma: rääkige üksteisele tõtt, mõistke oma väravais kohut tões ja rahu!
17. Ärge hauduge südames üksteisele kurja ja ärge armastage vlevandumist, sest kõike seda ma vihkan, ütleb Issand!'
18. Ja mulle tuli vägede Issanda sõna; ta ütles:
19. 'Nõnda ütleb vägede Issand: Neljanda kuu paast, viienda kuu paast, seitsmenda kuu paast ja kümnenda kuu paast olgu Juuda soole lustiks ja rõõmuks ning meeldivaiks pühiks! Aga armastage tõtt ja rahu!
20. Nõnda ütleb vägede Issand: Veel tuleb rahvaid ja paljude linnade elanikke,
21. ja ühe linna elanikud lähevad teise juurde ning ütlevad: 'Tulge, lähme leevendama Issanda palet ja otsima vägede Issandat! Minagi lähen!'
22. Ja paljud rahvad ning vägevad paganad tulevad Jeruusalemma otsima vägede Issandat ja leevendama Issanda palet.
23. Nõnda ütleb vägede Issand: Neil päevil sünnib, et kümme meest igakeelsete paganate hulgast haaravad kinni Juuda mehe hõlmast ja ütlevad: 'Me tahame minna koos teiega, sest me oleme kuulnud, et teiega on Jumal.'

Peatükk 9

1. Ennustus: Issanda sõna on Hadrakimaal ja tema hingamispaik on Damaskus, sest Issand hoiab oma silma inimeste peal nagu kõigil Iisraeli suguharudel,
2. ka Hamatil, mis on Damaskuse piiril, ka Tüürosel ja Siidonil, kuigi need on väga targad.
3. Tüüros on ehitanud enese kindluseks, ta on kuhjanud kokku hõbedat nagu põrmu ja kulda nagu tänavapori.
4. Vaata, Issand teeb ta vaeseks, paiskab ta müüri merre ja laseb tal tules hävida.
5. Askelon näeb seda ja kardab, ka Assa, ja väriseb väga; samuti Ekron, sest ta lootus muutub häbiks. Assast hukub kuningas ja Askelonis ei elata enam.
6. Asdodis hakkavad elama võõrad ja ma kaotan vilistite kõrkuse.
7. Ma kõrvaldan ta suust vere ja ta hammaste vahelt jäledused: temastki jääb jääk meie Jumalale, temastki saab nagu üks Juuda pealik, ja Ekron on võrreldav jebuuslastega.
8. Ma löön leeri üles oma koja kaitseks, minejate ja tulijate pärast, et rõhuja ei tuleks enam neile kallale, sest nüüd ma olen seda näinud oma silmaga.
9. Ole väga rõõmus, Siioni tütar, hõiska, Jeruusalemma tütar! Vaata, sulle tuleb sinu kuningas, õiglane ja aitaja. Tema on alandlik ja sõidab eesli seljas, emaesli sälu seljas.
10. Mina hävitan Efraimist sõjavankrid ja sõjaratsud Jeruusalemmast, sõjaammudki hävitatakse. Ja tema kuulutab rahvaile rahu ning valitseb merest mereni, Frati jõest ilmamaa ääreni.
11. Ja sulle: Sinu lepinguvere pärast ma vabastan su vangid august, kus pole vett.
12. Pöörduge tagasi turvapaika, lootusrikkad vangid, sest ma kuulutan täna: Ma tahan sulle kahekordselt tasuda!
13. Sest ma vinnastan enesele Juuda nagu ammu, panen Efraimi nooleks peale. Ja ma õhutan su pojad, Siion, sinu poegade kallale, Jaavan. Ma teen sind kangelase mõõga sarnaseks.
14. Siis ilmub Issand nende kohale ja tema nool läheb välja nagu välg; ja Issand Jumal puhub sarve ning tuleb lõunatormides.
15. Vägede Issand kaitseb neid, tema lingukivid purevad liha, joovad verd nagu veini ja täituvad otsekui piserdusnõu, otsekui altari nurgad.
16. Ja Issand, nende Jumal, aitab neid sel päeval nagu oma rahva karja; sest otsekui laubaehte kivid peavad nad sätendama tema maal.
17. Tõesti, kui hea ja ilus see on! Vili kosutab noori mehi ja viinamarjamahl neidusid.

Peatükk 10

1. Paluge Issandalt vihma kevadvihmade ajal! Issand teeb kõuepilved ja annab neile vihmavalingud, igaühele rohtu väljal.
2. Sest teeravid räägivad nurjatust, ennustajad näevad valet ja jutustavad tühiseid unenägusid, trööstivad asjata. Seepärast inimesed ekslevad nagu lambad ja vaevlevad, sest karjast ei ole.
3. Mu viha on süttinud põlema karjaste vastu ja ma karistan juhte, sest vägede Issand tuleb katsuma oma karja, Juuda sugu, ja teeb nad oma toreda sõjaratsu sarnaseks.
4. Neist enestest tuleb nurgakivi, neist enestest telgivai, neist enestest sõjaamb, neist enestest kõik võimukandjad.
5. Üheskoos on nad kangelaste sarnased, kes sõjas tallavad tänavate pori; nad võitlevad, sest Issand on nendega, ja ratsanikud hobuste seljas jäävad häbisse.
6. Ma teen vägevaks Juuda soo ja päästan Joosepi soo; ma toon nad tagasi, sest ma halastan nende peale ja nad on jälle, nagu ei olekski nad olnud ära tõugatud. Sest mina, Issand, olen nende Jumal ja ma vastan neile.
7. Ja Efraim on siis nagu kangelane ning nende süda röömustab otsekui veinist. Nende lapsed näevad seda ja röömustavad, nende südamed hõiskavad Issandas.
8. Ma vilistan neid ja kogun neid, sest ma lunastan nad; ja neid on siis niisama palju, nagu neid oli.
9. Ma külvasin nad rahvaste sekka, aga nad meenutavad mind kaugetes maades; nad jäävad elama koos lastega ja tulevad tagasi.
10. Ma toon nad tagasi Egiptusemaalt ja kogun neid Assurist; ma viin nad Gileadimaale ja Liibanonile, ikkagi ei leidu neile küllalt ruumi.
11. Ja nad lähevad läbi kitsikuse mere ja ma löön merelaineid ja kõik Niiluse sügavikud kuivavad, Assuri kõrkus tõugatakse maha ja Egiptuse valitsuskepp peab taanduma.
12. Ma teen nad vägevaks Issandas ja nad kõnnivad tema nimes, ütleb Issand.

Peatükk 11

1. Ava oma ukсед, Liibanon, et tuli saaks põletada su seedrid!
2. Ulu, küpress, sest seeder on langenud, võimsad on laastatud! Ulguge, Baasani tammed, sest läbipääsmatu mets on langetatud.
3. Kuule! Karjaste hädakisa, sest nende kuulsus on hävitatud. Kuule! See on noorte lõvide mõirgamine, sest Jordani padrik on laastatud.
4. Nõnda ütleb Issand, mu Jumal: 'Karjata tapalambaid,
5. keda nende ostjad tapavad, tundmata end süüdlastena, ja kelle müüjad ütlevad: 'Kiidetud olgu Issand, et ma olen saanud rikkaks!' - ja kellele nende karjased ei anna armu.
6. Sest mina ei anna enam armu maa elanikele, ütleb Issand. Vaata, ma lasen iga inimese sattuda tema karjase ja kuninga kätte ja need hävitavad maa, aga mina ei päästa kedagi nende käest.'
7. Nõnda ma siis karjatasin tapalambaid lambakaupmeestele ja võtsin enesele kaks keppi: ühte ma nimetasin Lahkuseks ja teist ma nimetasin Ühenduseks; ja ma karjatasin lambaid.
8. Aga ma kõrvaldasin ühe kuu jooksul kolm karjast; siis tüdis mu hing neist ja minagi olin neile vastumeelt.
9. Ja ma ütlesin: 'Mina ei taha teid karjatada! Kes sureb, see surgu, kes hukkub, see hukkugu, ja järelejääjad söögu üksteise liha!'
10. Ja ma võtsin oma kepi Lahkuse ning murdsin selle katki, tühistades oma lepingu, mille ma olin teinud kõigi rahvastega.
11. See tühistus selsamal päeval ja lambakaupmehed, kes panid mind tähele, mõistsid, et see oli Issanda sõna.
12. Siis ma ütlesin neile: 'Kui see teie silmis hea on, siis andke mu palk; aga kui mitte, siis laske olla!' - ja nad vaagisid mu palga: kolmkümmend hõbeseeklit.
13. Ja Issand ütles mulle: 'Viska see potissepale!' See suurepärase hind, millega nad mind olid hinnanud! Ja ma võtsin need kolmkümmend hõbeseeklit ja viskasin potissepale Issanda kojas.
14. Siis ma murdsin katki oma teise kepi, Ühenduse, et tühistada vendlust Juuda ja Iisraeli vahel.
15. Siis ütles Issand mulle: 'Võta enesele veel kord meeletu karjase varustus!'
16. Sest vaata, ma lasen tõusta maale ühe karjase: ta ei tunne puudust hukkunust, ta ei otsi kadunut, ta ei ravi haavatut, ta ei hoolitse terve eest, aga ta sööb lihavate liha ja rebib ära nende sõrad.
17. Häda nurjatule karjasele, kes jätab lambad maha! Mõök temale käsivarde ja paremasse silma! Ta käsivars kuivagu hoopis ja ta parem silm kustugu koguni!'

Peatükk 12

1. Ennustus. Issanda sõna Iisraeli kohta. Issand, kes laotab taeva ja rajab maale aluse ja kes valmistab inimese vaimu tema sees, ütleb:
2. 'Vaata, ma teen Jeruusalemma uimastuskarikaks kõigile ümberkaudseile rahvaile, ja see pannakse ka Juuda peale Jeruusalemma ahistamises.
3. Ja sel päeval teen ma Jeruusalemma tõstekiviks kõigile rahvaile: kõik, kes seda tõstavad, rebestavad endid; ja kõik maa paganad kogunevad tema vastu.
4. Sel päeval, ütleb Issand, teen ma kõik hobused peruks ja nende ratsanikud hullumeelseks. Aga Juuda kohal teen ma oma silmad lahti, kui ma löön sõgedusega kõiki rahvaste hobuseid.
5. Siis mõtlevad Juuda pealikud oma südames: Jeruusalemma elanikud on mulle jaksuks vägede Issandas, oma Jumalas.
6. Sel päeval teen ma Juuda pealikud tulise sütepanni sarnaseks keset puid või põleva tõrviku sarnaseks vihkude hulgas, ja need põletavad paremalt ja vasakult kõik ümberkaudsed rahvad. Aga Jeruusalemm jääb edasi oma paika - Jeruusalemma.
7. Ja Issand päästab esmalt Juuda telgid, et Taaveti soo hiilgus ja Jeruusalemma elanike hiilgus ei saaks suurustada Juuda ees.
8. Sel päeval kaitseb Issand Jeruusalemma elanikke; sel päeval on komistaja nende seas nagu Taavet, ja Taaveti sugu on nagu Jumal, nagu Issanda ingel nende ees.
9. Aga sel päeval ma hävitan kõik paganad, kes tulevad Jeruusalemma kallale.
10. Ja ma valan Taaveti soo peale ja Jeruusalemma elanike peale kaastunde ja anumise vaimu; siis nad vaatavad sellele, kelle nad läbi pistsid, ja kaeblevad tema pärast, nagu kaeveldakse ainsa lapse pärast, ja nutavad tema pärast kibedasti, nagu nutetakse kibedasti esmasündinu pärast.
11. Sel päeval on Jeruusalemmas niisama suur kaebamine, nagu oli Hadad-Rimmoni pärast Megiddo orus.
12. Ja maa teeb kaebust, iga suguvõsa eraldi: Taaveti koja suguvõsa eraldi ja nende naised eraldi, Naatani koja suguvõsa eraldi ja nende naised eraldi,
13. Leevi koja suguvõsa eraldi ja nende naised eraldi, simeilaste suguvõsa eraldi ja nende naised eraldi,
14. kõik muud suguvõsad - iga suguvõsa eraldi ja nende naised eraldi.

Peatükk 13

1. Sel päeval avaneb Taaveti soole ja Jeruusalemma elanikele allikas patu ja rüveduse vastu.
2. Ja sel päeval, ütleb vägede Issand, kaotan ma maalt ebajumalate nimed ja enam ei tuletata neid meelde. Ka prohvetid ja rüveduse vaimu ajan ma maalt ära.
3. Ja kui keegi veel ennustab, siis peavad temale ütlema ta isa ja ema, kes ta on sünnitanud: 'Sa ei või jääda elama, sest sa räägid valet Issanda nimel.' Ja ta isa ja ema, kes ta on sünnitanud, pistavad ta läbi tema ennustamise pärast.
4. Ja sel päeval häbeneb iga prohvet oma nägemust, kui ta on ennustanud, ega pane selga karust kuube selleks, et valetada,
5. vaid ütleb: 'Mina ei ole prohvet, ma olen põllumees, sest põld on mu omand alates mu noorusest.'
6. Ja kui temalt küsitakse: 'Mis haavad need su rinnas on?', siis ta vastab: 'Need löödi mulle mu sõprade kojas.'
7. Mõõk, tõuse mu karjase kallale, mu kaaslase kallale, ütleb vägede Issand! Ma löön karjast ja lambad pillutatakse, ma pööran oma käe karjapoiste vastu.
8. Ja nõnda sünnib kogu maal, ütleb Issand, sealt hävitatakse ja hukkub kaks osa, aga kolmas osa jääb sinna järele.
9. Ja ma viin kolmanda osa tulle ning sulatan neid, nagu sulatatakse hõbedat, ja proovin neid, nagu proovitakse kulda. Ta hüüab minu nime ja ma vastan temale. Mina ütlen: 'See on minu rahvas.' Ja tema ütleb: 'Issand, minu Jumal!'

1. Vaata, Issanda päev tuleb ja sinult võetud saak jagatakse su keskel.
2. Sest ma kogun kõik paganad sõdima Jeruusalemma vastu; linn vallutatakse, kodad rüüstatakse, naised vägistatakse ja pool linna läheb vangi; aga ülejäänud rahvast ei hävitata linnast.
3. Siis läheb Issand välja ja sõdib nende paganate vastu nagu oma võitluspäeval, lahingupäeval.
4. Sel päeval seisavad ta jalad Õlimäel, mis on Jeruusalemma ees ida pool; ja Õlimägi lõhkeb keskelt pooleks, idast läände väga suureks oruks, sest pool mäge vajub põhja poole ja teine pool lõuna poole.
5. Ja te põgenete siis mu mägede oru kaudu, sest mägede org ulatub Aasalini; te põgenete, nõnda kui te põgenesite maavärisemise eest Juuda kuninga Ussija päevil. Ja Issand, minu Jumal, tuleb ja kõik pühad koos temaga.
6. Ja sel päeval ei ole valgust, on külm ja pakane.
7. Aga on üks päev, see on Issanda teada, kui pole päeva ega ööd, vaid valgus on ka öhtuajal.
8. Ja sel päeval voolavad Jeruusalemmast välja elavad veed: neist pooled Idamere poole ja pooled Läänemere poole; see sünnib suvel ja talvel.
9. Ja Issand on kuningaks kogu maale. Sel päeval on Issand ainus ja tema nimi on ainus.
10. Kogu maa muutub legendikuks Gebast kuni Rimmonini lõuna pool Jeruusalemma; see tõuseb aga kõrgele ja jääb oma kohale Benjamini väravast endise värava asupaigani, Nurgaväravani, ja Hananeli tornist kuninga surutõrteni.
11. Seal elatakse, seda ei panda enam vande alla ja Jeruusalemm elab julgesti.
12. Ja see on nuhtlus, millega Issand lööb kõiki rahvaid, kes sõdivad Jeruusalemma vastu: ta määndab nende liha, kui nad alles jalgel seisavad, nende silmad mädanevad oma koobastes ja neil mädaneb keel suus.
13. Ja sel päeval on nende hulgas suur Issanda kartus, nõnda et nad haaravad kinni üksteise käest ja ühe käsi tõuseb teise käe vastu.
14. Juudagi sõdib Jeruusalemmas ja kõigi ümberkaudsete paganate varandused kogutakse kokku: kuld ja hõbe ja üpris palju riideid.
15. Ja samasugune nuhtlus tabab hobuseid, muulasid, kaameleid, eesleid ja kõiki loomi, kes nende leerides on - just samasugune nuhtlus.
16. Ja kõik järelejäänud kõigist paganaist, kes on tulnud Jeruusalemma kallale, peavad aasta-aastalt minema sinna üles, kummardama kuningat, vägede Issandat ja pidama lehtmajadepüha.
17. Aga neile maa suguvõsade, kes ei lähe üles Jeruusalemma kuningat, vägede Issandat, kummardama, ei saja vihma.
18. Ja kui egiptlaste suguvõsa sinna üles ei lähe ega tule, siis saab ka neile osaks nuhtlus, millega Issand lööb neid paganaid, kes ei lähe sinna üles pidama lehtmajadepüha.
19. Seesugune on egiptlaste patukaristus ja kõigi paganate patukaristus, kes ei lähe pidama lehtmajadepüha.
20. Sel päeval seisab hobuste kuljustel: 'Issandale pühitsetud!' Ja potid Issanda kajas on nagu piserdusnõud altari ees.
21. Iga pott Jeruusalemmas ja Juudas on pühitsetud vägede Issandale. Ja kõik ohverdajad tulevad ja võtavad need ning keedavad nende sees. Ja sel päeval ei ole enam ühtegi kaubitsejat vägede Issanda kajas.'

Malakia

Peatükk 1

1. Ennustus. Issanda sõna Iisraelile Malaki kaudu:
2. 'Mina olen teid armastanud, ütleb Issand. Aga teie ütlete: 'Kuidas sa meid oled armastanud?' Kas Eesav ei olnud Jaakobi vend? ütleb Issand. Jaakobit ma armastasin,
3. aga Eesavit ma vihkasin; ma tegin ta mäestiku lagedaks ja jätsin ta pärisosa kõrbe ääskalitele.
4. Kui Edom ütleb: 'Me oleme purustatud, aga me ehitame varemed taas üles', siis ütleb vägede Issand nõnda: Nad ehitavad küll, aga mina kisun maha; ja neid nimetatakse 'süüteo maaks' ja 'rahvaks, keda Issand on neednud igaveseks'.
5. Teie silmad saavad seda näha ja te ütlete: 'Issand on suur üle Iisraeli piiri!'
6. Poeg austab isa ja sulane isandat. Aga kui mina olen isa, kus on siis minu au? Ja kui mina olen Issand, kus on siis minu kartus? ütleb vägede Issand teile, preestrid, kes te põlgate minu nime. Aga te ütlete: 'Kuidas me põlgame su nime?'
7. Te toote mu altarile rüvetatud leiba. Aga te ütlete: 'Kuidas me rüvetame sind?' Sellega, et ütlete: 'Issanda laud on põlastusväärne.'
8. Jah, kui te toote ohvriks pimedat, siis ei olevat see paha; või kui te toote lonkaja või tõbise, siis ei olevat see paha. Vii see ometi oma maavalitsejale! Kas temal on sinust hea meel või kas ta peab sinust lugu? ütleb vägede Issand.
9. Ja nüüd: leevendage ometi Jumala palet, et ta oleks meile armuline! Teie käest on see tulnud - kas ta saaks teist lugu pidada? ütleb vägede Issand.
10. Kes ometi oleks teie hulgast, kes suleks ukсед, et te ei saaks ilmaaegu süüdata tuld mu altaril? Mul ei ole teist hea meel, ütleb vägede Issand, ja roahver teie käest ei meeldi mulle.
11. Sest päikesetõusu poolt päikeseloojaku poole on mu nimi paganate seas suur, ja igas paigas suitsutatakse ning tuuakse mu nimele puhas roahver. Sest mu nimi on paganate seas suur, ütleb vägede Issand.
12. Aga teie teotate seda, kui te ütlete: 'Issanda laud on rüvetatud, ja selle vilja, tema rooga, võib põlata.'
13. Ja te ütlete: 'Vaata, missugune vaev!' ja alahindate seda, ütleb vägede Issand. Te toote seda, mis on röövitud, lonkaja ja tõbine. Ja see peab olema ohvriand, mida te toote. Kas mul peaks olema hea meel seda teie käest vastu võtta? ütleb Issand.
14. Neetud olgu petis, kellel on karjas isane loom ja kes on selle töötanud, aga ohverdab Issandale vigase! Sest mina olen suur kuningas, ütleb vägede Issand, ja mu nimi on kardetav paganate seas.

Peatükk 2

1. Ja nüüd teie kohta, preestrid, on otsus see:
2. kui te ei kuula ega võta südamesse, et te peate andma au mu nimele, ütleb vägede Issand, siis ma läkitan teie vastu needuse ja muudan teie õnnistused needuseks, jah, needuseks, sest te ei ole võtnud seda südamesse.
3. Vaata, ma sõitlen teie seemet ja puistan teile rooja näkku, teie pidupäevade rooja, ja teid endid viiakse selle juurde.
4. Ja te saate tunda, et mina olen teile läkitanud selle otsuse, et minu leping Leeviga jääks püsima, ütleb vägede Issand.
5. Minu leping temaga oli elu ja rahu, ja ma andsin selle temale, et ta kardaks; ja ta kartis mind, ta värises mu nime ees.
6. Tõeõpetus oli tal suus ja pettust ei leitud tema huulilt. Rahus ja siiruses käis ta minuga ja pööras paljusid ära patust.
7. Jah, preestri huuled talletavad tarkust ja tema suust otsitakse õpetust, sest tema on vägede Issanda käskjalg.
8. Aga teie olete lahkunud sellelt teelt, olete õpetusega pannud paljusid komistama, olete rikkunud Leevi liidu, ütleb vägede Issand.
9. Sellepärast teen minagi teid põlatuiks ja armetuiks kõigi rahvaste juures, sest te pole tähele pannud minu teid, vaid olete õpetuses olnud erapoolikud.
10. Eks ole meil kõigil üks isa? Eks ole meid loonud üks Jumal? Mispärast me siis ei ole üksteisele truud, vaid teotame oma vanemate lepingut?
11. Juuda on olnud truuduseta ja Iisraelis ja Jeruusalemmas on tehtud jäledust. Sest Juuda on teotanud pühamut, mida Issand armastab, ja on võtnud naiseks võõra jumala tütre.
12. Issand hävitagu Jaakobi telkidest mees, kes seda teeb, olgu ta kes tahes, ka see, kes viib vägede Issandale ohvriandi.
13. Ja veel te olete teinud seda: Issanda altar on kaetud silmaveega, nutu ja oigamisega, nii et ta enam ei pöördu ohvrianni poole ega võta seda hea meelelega teie käest vastu.
14. Aga te ütlete: 'Mispärast?' Sellepärast, et Issand on tunnistajaks sinu ja su noorpõlve naise vahel, kelle vastu sa oled olnud truudusetu, kuigi ta on sinu abikaasa ja sinu seadusejärgne naine.
15. Aga ükski ei tee seda, kelles on veel vaimu jääki. Ja mida peab ta tegema? Otsima Jumala sugu! Kandke siis hoolt oma vaimu eest ja ükski ärgu olgu truudusetu oma noorpõlve naise vastu!
16. Sest ma vihkan lahutust, ütleb Issand, Iisraeli Jumal, ja seda, kes katab oma kuue vägivallega, ütleb vägede Issand. Kandke siis hoolt oma vaimu eest ja ärge olge truudusetud!
17. Te väsitate Issandat oma kõnedega. Ometi te ütlete: 'Kuidas me väsitame?' Sellega, et ütlete: 'Igaüks, kes kurja teeb, on Issanda silmis hea, ja seesugune on tema meele järgi.' Või: 'Kus on kohut mõistev Jumal?'

Peatükk 3

1. Vaata, ma läkitan oma ingli ja tema valmistab minu ees teed. Ja äkitselt tuleb oma templi juurde Issand, keda te otsite, ja lepingu ingel, keda te igatsete. Vaata, ta tuleb, ütleb vägede Issand.
2. Aga kes suudab taluda tema tuleku päeva? Ja kes jääb püsima tema ilmudes? Sest tema on nagu sulataja tuli ja nagu pesupesija leelis.
3. Ja ta istub, sulatab ja puhastab hõbedat, ta puhastab Leevi poegi ja selitab neid nagu kulda ja hõbedat: siis toovad nad Issandale õige ohvrianni.
4. Siis meeldib Issandale Juuda ja Jeruusalemma ohvriand nagu muistseil päevil ja ammuseil aastail.
5. Ja ma tulen teile kohut mõistma ning olen kärmeks tunnistajaks nõidade, abielurikkujate ja vaelevandujate vastu ning nende vastu, kes teevad liiga palgalisele palga poolest, lesknaisele ja vaeslapsele, kes tõukavad võõra kõrvale ega karda mind, ütleb vägede Issand.
6. Sest mina, Issand, ei ole ennast muutnud, ja teie, Jaakobi lapsed, ei ole otsa lõppenud.
7. Oma vanemate päevist alates olete te lahkunud mu määrustest ega ole neid pidanud. Pöörduge tagasi minu juurde, siis pöördun mina teie juurde, ütleb vägede Issand. Aga teie ütlete: 'Kuidas me peaksime pöörduma?'
8. Kas inimene tohib Jumalat röövida? Aga teie röövite mind ja ütlete: 'Kuidas me sind röövime?' Kümnisse ja tõstelõivuga.
9. Olge needusega neetud, et teie, kogu rahvas, mind röövite!
10. Tooge kõik kümnis täies mõõdus varaaita, et mu kijas oleks toitu, ja proovige mind ometi sellega, ütleb vägede Issand. Tõesti, ma avan teile taevaluugid ja kalkan teile õnnistust küllastuseni.
11. Ja ma sõitlen teie pärast rohutirtse, et need ei hävitaks teie põlluvilja, ja et teie viinapuu väljal ei jääks viljatuks, ütleb vägede Issand.
12. Siis kiidavad teid õndsaks kõik rahvad, sest te saate ihaldatud maaks, ütleb vägede Issand.
13. Teie sõnad mu kohta on karmid, ütleb Issand. Aga teie ütlete: 'Mida me su kohta oleme rääkinud?'
14. Te ütlete: 'Ilmaaegu on Jumalat teenida. Ja mis kasu on meil tema käsu täitmisest või leinariietes käimisest vägede Issanda palge ees?'
15. Nüüd me aga kiidame õndsaks ülbeid. Elavad edasi needki, kes pattu teevad, need koguni kiusavad Jumalat ja pääsevad.'
16. Siis rääkisid isekeskis need, kes kartsid Issandat; ja Issand pani tähele ning kuulis ja tema palge ees kirjutati mälestusraamat nende heaks, kes kardavad Issandat ja austavad tema nime.
17. Ja nad kuuluvad mulle, ütleb vägede Issand, on mu eraomand sel päeval, mille ma valmistan. Ja ma olen neile armuline, nõnda nagu mees on armuline oma pojale, kes teda teenib.
18. Ja te näete jälle vahet õige ja õela vahel, selle vahel, kes teenib Jumalat, ja selle vahel, kes teda ei teeni.
19. Sest vaata, päev tuleb, põlev nagu ahi, ja kõik ülbed ja kõik, kes pattu teevad, on nagu kõrred. Ja see päev, mis tuleb, põletab nad ära, ütleb vägede Issand, ega jäta neile ei juurt ega oksa.
20. Aga teile, kes te mu nime kardate, tõuseb õiguse päike ja paranemine tema tiibade all. Te lähete siis välja ja lööte kepsu nagu nuumvasikad.
21. Ja te tallate õelaid, sest need saavad põrmuks teie taldade all sel päeval, mille ma valmistan, ütleb vägede Issand.
22. Tuletage meelde mu sulase Moosese Seadust, määrusi ja käske, mis ma temale andsin Hoorebil kogu Iisraeli jaoks!
23. Vaata, ma läkitan teile prohvet Eelija, enne kui tuleb Issanda päev, suur ja kardetav.
24. Ja tema pöörab vanemate südamed jälle laste poole ja laste südamed vanemate poole, et ma ei peaks tulema ja lööma maad needusega.'

Peatükk 4

1. Vaata, ma läkitan oma ingli ja tema valmistab minu ees teed. Ja äkitselt tuleb oma templi juurde Issand, keda te otsite, ja lepingu ingel, keda te igatsete. Vaata, ta tuleb, ütleb vägede Issand.
2. Aga kes suudab taluda tema tuleku päeva? Ja kes jääb püsima tema ilmudes? Sest tema on nagu sulataja tuli ja nagu pesupesija leelis.
3. Ja ta istub, sulatab ja puhastab hõbedat, ta puhastab Leevi poegi ja selitab neid nagu kulda ja hõbedat: siis toovad nad Issandale õige ohvrianni.
4. Siis meeldib Issandale Juuda ja Jeruusalemma ohvriand nagu muistseil päevil ja ammuseil aastail.
5. Ja ma tulen teile kohut mõistma ning olen kärmeks tunnistajaks nõidade, abielurikkujate ja vaelevandujate vastu ning nende vastu, kes teevad liiga palgalisele palga poolest, lesknaisele ja vaeslapsele, kes tõukavad võõra kõrvale ega karda mind, ütleb vägede Issand.
6. Sest mina, Issand, ei ole ennast muutnud, ja teie, Jaakobi lapsed, ei ole otsa lõppenud.
7. Oma vanemate päevist alates olete te lahkunud mu määrustest ega ole neid pidanud. Pöörduge tagasi minu juurde, siis pöördun mina teie juurde, ütleb vägede Issand. Aga teie ütlete: 'Kuidas me peaksime pöörduma?'
8. Kas inimene tohib Jumalat röövida? Aga teie röövite mind ja ütlete: 'Kuidas me sind röövime?' Kümnisse ja tõstelõivuga.
9. Olge needusega neetud, et teie, kogu rahvas, mind röövite!
10. Tooge kõik kümnis täies mõõdus varaaita, et mu kijas oleks toitu, ja proovige mind ometi sellega, ütleb vägede Issand. Tõesti, ma avan teile taevaluugid ja kalkan teile õnnistust küllastuseni.
11. Ja ma sõitlen teie pärast rohutirtse, et need ei hävitaks teie põlluvilja, ja et teie viinapuu väljal ei jääks viljatuks, ütleb vägede Issand.
12. Siis kiidavad teid õndsaks kõik rahvad, sest te saate ihaldatud maaks, ütleb vägede Issand.
13. Teie sõnad mu kohta on karmid, ütleb Issand. Aga teie ütlete: 'Mida me su kohta oleme rääkinud?'
14. Te ütlete: 'Ilmaaegu on Jumalat teenida. Ja mis kasu on meil tema käsu täitmisest või leinariietes käimisest vägede Issanda palge ees?'
15. Nüüd me aga kiidame õndsaks ülbeid. Elavad edasi needki, kes pattu teevad, need koguni kiusavad Jumalat ja pääsevad.'
16. Siis rääkisid isekeskis need, kes kartsid Issandat; ja Issand pani tähele ning kuulis ja tema palge ees kirjutati mälestusraamat nende heaks, kes kardavad Issandat ja austavad tema nime.
17. Ja nad kuuluvad mulle, ütleb vägede Issand, on mu eraomand sel päeval, mille ma valmistan. Ja ma olen neile armuline, nõnda nagu mees on armuline oma pojale, kes teda teenib.
18. Ja te näete jälle vahet õige ja õela vahel, selle vahel, kes teenib Jumalat, ja selle vahel, kes teda ei teeni.
19. Sest vaata, päev tuleb, põlev nagu ahi, ja kõik ülbed ja kõik, kes pattu teevad, on nagu kõrred. Ja see päev, mis tuleb, põletab nad ära, ütleb vägede Issand, ega jäta neile ei juurt ega oksa.
20. Aga teile, kes te mu nime kardate, tõuseb õiguse päike ja paranemine tema tiibade all. Te lähete siis välja ja lööte kepsu nagu nuumvasikad.
21. Ja te tallate õelaid, sest need saavad põrmuks teie taldade all sel päeval, mille ma valmistan, ütleb vägede Issand.
22. Tuletage meelde mu sulase Moosese Seadust, määrusi ja käske, mis ma temale andsin Hoorebil kogu Iisraeli jaoks!
23. Vaata, ma läkitan teile prohvet Eelija, enne kui tuleb Issanda päev, suur ja kardetav.
24. Ja tema pöörab vanemate südamed jälle laste poole ja laste südamed vanemate poole, et ma ei peaks tulema ja lööma maad needusega.'

Uus testament

Matteuse

Peatükk 1

1. Jeesuse Kristuse, Aabrahami poja, Taaveti poja sugupuu:
2. Aabrahamile sündis Iisak, Iisakile sündis Jaakob, Jaakobile sündisid Juuda ja tema vennad,
3. Juudale sündisid Taamariga Perets ja Serah, Peretsile sündis Hesron, Hesronile sündis Aram,
4. Aramile sündis Amminadab, Amminadabile sündis Nahson, Nahsonile sündis Salma,
5. Salmale sündis Raahabiga Boas, Boasele sündis Rutiga Oobed, Oobedile sündis Iisai,
6. Iisaile sündis kuningas Taavet. Taavetile sündis Uurija naisega Saalomon,
7. Saalomonile sündis Rehabeam, Rehabeamile sündis Abija, Abijale sündis Aasa,
8. Aasale sündis Joosafat, Joosafatile sündis Jooram, Jooramile sündis Ussija,
9. Ussijale sündis Jootam, Jootamile sündis Aahas, Aahasele sündis Hiskija,
10. Hiskijale sündis Manasse, Manassele sündis Aamon, Aamonile sündis Joosija,
11. Joosijale sündisid Jekonja ja tema vennad Paabeli vangipõlve ajal.
12. Pärast Paabeli vangipõlve sündis Jekonjale Sealtiel, Sealtielile sündis Serubbaabel,
13. Serubbaabelile sündis Abihuud, Abihuudile sündis Eljakim, Eljakimile sündis Assur,
14. Assurile sündis Saadok, Saadokile sündis Ahhim, Ahhimile sündis Elihuud,
15. Elihuudile sündis Eleasar, Eleasarile sündis Mattan, Mattanile sündis Jaakob,
16. Jaakobile sündis Joosep, selle Maarja mees, kellest sündis Jeesus, keda nimetatakse Kristuseks.
17. Niisiis on Aabrahamist Taavetini kokku neliteist sugupõlve ja Taavetist Paabeli vangipõlveni neliteist sugupõlve ja Paabeli vangipõlvest Kristuseni samuti neliteist sugupõlve.
18. Jeesuse Kristuse sündimisega oli aga nõnda. Tema ema Maarja, kes oli Joosepiga kihlatud, leidis enne enda kojuviimist, et ta ootab Pühast Vaimust last.
19. Tema mees Joosep aga, kes oli õiglane ega tahtnud teda avalikult häbistada, võttis nõuks ta salaja minema saata.
20. Aga kui ta seda mõtles, vaata, siis ilmus talle unenäos Issanda ingel, kes ütles: 'Joosep, Taaveti poeg, ära karda oma naist Maarjat enese juurde võtta, sest laps, keda ta kannab, on Pühast Vaimust.
21. Ta toob ilmale poja ning sina paned talle nimeks Jeesus, sest tema päästab oma rahva nende pattudest.'
22. Kõik see sündis, et läheks täide, mida Issand on rääkinud prohveti kaudu:
23. 'Ennäe, neitsi jääb lapseootele ja toob ilmale poja, ja teda hüütakse nimega Immaanuel', see on tõlkes: Jumal on meiega.
24. Kui Joosep unest ärkas, tegi ta nõnda, nagu Issanda ingel oli teda käskinud. Ta võttis oma naise enese juurde,
25. ent ei puutunud temasse, enne kui Maarja oli poja ilmale toonud. Ja ta pani lapsele nimeks Jeesus.

Peatükk 2

1. Kui nüüd Jeesus oli sündinud kuningas Heroodese ajal Juudamaal Petlemma linnas, siis vaata, hommikumaalt saabusid tähetargad Jeruusalemma
2. ja küsisid: 'Kus on see juutide vastsündinud kuningas? Me nägime tema tähte tõusmas ja oleme tulnud teda kummardama.'
3. Seda kuuldes kohkus kuningas Herodes ja kogu Jeruusalemm koos temaga.
4. Ja ta kutsus kokku kõik rahva ülempreestrid ja kirjatundjad ning päris nende käest, kus Messias pidi sündima.
5. Need ütlesid talle: 'Petlemmas Juudamaal, sest nõnda on kirjutatud prohveti käe läbi:
6. Ja sina, Petlemm Juudamaal, ei ole Juuda vürstkondadest hoopiski kõige pisem, sest sinust lähtub Valitseja, kes hoiab mu Iisraeli rahvast kui karjane.'
7. Seepeale laskis Herodes tähetargad salaja enda juurde kutsuda, päris nendelt täpset aega, millal täht oli paistma hakanud,
8. ja saatis nad Petlemma, öeldes: 'Minge ja uurige täpselt välja, kes see laps on! Ja kui te olete ta leidnud, teatage mulle, et ka mina saaksin minna teda kummardama.'
9. Tähetargad kuulasid kuninga jutu ära ning asusid teele. Ja vaata, täht, mille tõusmist nad olid näinud, käis nende eel, kuni jäi seisma selle paiga kohale, kus oli laps.
10. Tähte nähes röömustasid nad üliväga.
11. Ja majja sisse astudes nägid nad last koos Maarja, tema emaga, ja kummardasid teda tema ette maha heites, avasid oma aarded ning andsid talle kinke: kulda, viirukit ja mürri.
12. Ja kui neid unenäos hoiatati, et nad ei läheks enam Heroodese juurest läbi, läksid nad teist teed tagasi oma maale.
13. Kui nüüd tähetargad olid lahkunud, vaata, siis ilmus Issanda ingel Joosepile unenäos ja ütles: 'Tõuse, võta kaasa laps ja tema ema ning põgene Egiptusesse ja jää sinna, kuni ma sind käsini, sest Herodes tahab lapse üles otsida ja hukata!'
14. Siis Joosep tõusis, võttis lapse ja tema ema ning põgenes öösel Egiptusesse.
15. Ja ta oli seal Heroodese surmani, et läheks täide, mis Issand on rääkinud prohveti suu kaudu: 'Ma olen kutsunud oma Poja Egiptusest.'
16. Kui nüüd Herodes nägi, et tähetargad on teda petnud, raevutses ta väga ning laskis tappa Petlemmas ja selle piirkonnas kõik poeglapsed, kaheaastased ja nooremad, arvestades seda aega, mille ta oli tähetarkadelt täpselt välja uurinud.
17. Siis läks täide, mida on räägitud prohvet Jeremija kaudu:
18. 'Raamas kuulatakse häält, nutmist ja kaebamist on palju. Raahel nutab oma lapsi ega lase ennast lohutada, sest neid ei ole enam.'
19. Kui nüüd Herodes oli surnud, vaata, siis ilmus Issanda ingel Egiptuses viibivale Joosepile unenäos
20. ja ütles: 'Tõuse üles, võta laps ja tema ema ning mine Iisraelimaale, sest need, kes püüdsid last tappa, on surnud!'
21. Siis ta tõusis, võttis lapse ja tema ema ning tuli Iisraelimaale.
22. Kuulnud aga, et Arhelaos on kuningaks Juudamaal oma isa Heroodese järel, kartis Joosep sinna minna. Teda hoiatati unenäos, et neil tuleb varjuda Galileas,
23. ning ta tuli ja asus elama külla, mida kutsutakse Naatsaretiks, et läheks täide, mida on räägitud prohvetite kaudu, et teda hüütakse Naatsaretlaseks.

Peatükk 3

1. Neil päevil tuli Ristija Johannes ja kuulutas Juuda kõrbes:
2. 'Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!'
3. Tema ongi see, kellest on räägitud prohvet Jesaja kaudu: 'Hüüdja hää! on kõrbes: Valmistage Issandale tee, tehke tasaseks tema teerajad!'
4. Johannesel oli kaamelikarvadest kuub, ja ta niuete ümber oli nahkvöö, aga roaks olid talle rohutirtsud ja metsmesi.
5. Siis läks tema juurde Jeruusalemma ja terve Juudamaa ja kogu Jordani ümbruskonna rahvas,
6. ning kui nad olid oma patud üles tunnistanud, ristis Johannes nad Jordani jões.
7. Aga kui ta nägi palju varisere ja sadusere ristimisele tulevat, ütles ta neile: 'Rästikute sugu, kes teid on hoiatanud põgenema tulevase viha eest?
8. Kandke nüüd mee!parandusele kohast vilja
9. ja ärge hakake iseenestest ütleva: 'Meie isa on ju Aabraham!', sest ma ütlen teile: Jumal võib siinsetest kividest äratada Aabrahamile lapsi.
10. Kirves on juba pandud puude juurte külge. Iga puu, mis ei kannu head vilja, raiutakse nüüd maha ja visatakse tulle.
11. Mina ristin teid veega, et te meelt parandaksite, aga see, kes tuleb pärast mind, on minust vägevam. Mina ei kõlba tooma talle jalatseidki. Tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega.
12. Tal on visklabidas käes ja ta puhastab oma rehealuse ning kogub oma nisud aita, aga aganad põletab ta ära kustutamatu tulega.'
13. Siis tuli Jeesus Galileast Jordani äärde, et lasta ennast Johannesel ristida.
14. Aga Johannes püüdis teda igati keelata: 'Mul on vaja lasta ennast sinul ristida - ja sina tuled minu juurde!'
15. Jeesus aga kostis talle: 'Olgu pealegi; sest nõnda on meile kohane täita kõike õigust!' Siis Johannes andis talle järele.
16. Kui nüüd Jeesus oli ristitud, tuli ta kohe veest välja. Ja vaata, taevad avanesid ning ta nägi, kuidas Jumala Vaim laskus otsekui tuvi ja tuli tema peale,
17. ja ennäe, hää! taevast ütles: 'See on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel!'

Peatükk 4

1. Siis viis Vaim Jeesuse kõrbesse kuradi kiusata.
2. Ja kui ta oli nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd paastunud, siis tuli talle viimaks nälg kätte.
3. Ja kiusaja tuli tema juurde ja ütles talle: 'Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle, et need kivid saaksid leibadeks!'
4. Aga Jeesus vastas: 'Kirjutatud on: Inimene ei ela üksnes leivast, vaid igast sõnast, mis lähtub Jumala suust.'
5. Siis võttis kurat tema kaasa pühasse linna ja pani seisma pühakoja harjale
6. ning ütles talle: 'Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta ennast alla, sest kirjutatud on: Sinu pärast käsib ta oma ingleid ja nemad kannavad sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaks.'
7. Jeesus lausus talle: 'Samuti on kirjutatud: Sina ei tohi kiusata Issandat, oma Jumalat.'
8. Taas võttis kurat tema kaasa ühe määratu suure mäe tippu ja näitas talle kõiki maailma kuningriike ja nende hiilgust
9. ning ütles talle: 'Selle kõik ma annan sinule, kui sa maha langed ja mind kummardad.'
10. Siis ütles Jeesus talle: 'Mine minema, saatan, sest kirjutatud on: Kummarda Issandat, oma Jumalat ja teeni ainult teda!'
11. Siis jättis kurat Jeesuse rahule. Ja vaata, ingleid tuli tema juurde ja need teenisid teda.
12. Aga kui Jeesus oli kuulda saanud, et Johannes on vangistatud, läks ta tagasi Galileasse
13. ja jättis Naatsareti ning asus elama Kapernauma, mis on järve ääres, Sebuloni ja Naftali piirkonnas,
14. et läheks täide, mida on räägitud prohvet Jesaja kaudu:
15. 'Sebulonimaa ja Naftalimaa, mere teel, sealpool Jordanit, paganate Galilea,
16. rahvas, kes istub pimeduses, on suurt valgust näinud, ja neile, kes istuvad surma maal ja surma varjus - neile tõuseb valgus!'
17. Sellest ajast peale hakkas Jeesus kuulutama: 'Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!'
18. Aga Galilea järve randa pidi kõndides nägi Jeesus kaht venda, Siimonat, keda nimetatakse Peetruseks, ja tema venda Andreast, noota heitvat - nad olid ju kalurid -
19. ning ütles neile: 'Järgnege mulle ja ma teen teist inimesepüüdjad!'
20. Ja nad jätsid kohe oma võrgud sinnapaika ning järgnesid talle.
21. Ja kui ta läks sealt edasi, nägi ta teist vendade paari, Sebedeuse poegi Jaakobust ja Johannest, kes olid koos oma isa Sebedeusega paadis ja parandasid võrke, ja ta kutsus neid.
22. Ja nemad jätsid kohe paadi ja oma isa sinnapaika ning järgnesid talle.
23. Jeesus rändas läbi kogu Galilea, õpetades nende sünagoogides ja jutlustades evangeeliumi Kuningriigist ning tervendades haigeid ja vigaseid rahva seas.
24. Ja kuuldus Jeesusest levis üle kogu Süüria, ja tema juurde toodi kõik, kes põdesid mitmesuguseid tõbesid ja olid piinade käes ja kurjast vaimust vaevatud ja langetõbised ja halvatud, ning tema tegi nad terveks.
25. Ja Jeesusega käisid kaasas suured rahvahulgad Galileast ja Kümnelinnamaalt ja Jeruusalemmast ja Juudamaalt ja sealtpoolt Jordanit.

Peatükk 5

1. Aga kui Jeesus nägi rahvahulki, läks ta üles mäele ja istus sinna maha, ja kui jüngrid olid tema ümber kogunenud,
2. avas ta oma suu ja õpetas neid:
3. 'Õndsad on need, kes on vaimus vaesed, sest nende päralt on taevariik.
4. Õndsad on kurvad, sest neid lohutatakse.
5. Õndsad on tasased, sest nemad pärivad maa.
6. Õndsad on need, kellel on nälg ja janu õiguse järele, sest nemad saavad küllaga.
7. Õndsad on halastajad, sest nende peale halastatakse.
8. Õndsad on puhtad südamest, sest nemad näevad Jumalat.
9. Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks.
10. Õndsad on need, keda õiguse pärast taga kiusatakse, sest nende päralt on taevariik.
11. Õndsad olete teie, kui teid minu pärast laimatakse ja taga kiusatakse ja teist valega kõiksugust kurja räägitakse.
12. Olge rõõmsad ja hõisake, sest teie palk on suur taevas! Just samamoodi on taga kiusatud ka prohveteid enne teid.
13. Teie olete maa sool. Aga kui sool läheb läägeks, millega saab siis teha seda soolaseks? Ei see kõlba enam millekski muuks kui visata inimeste jalgade tallata.
14. Teie olete maailma valgus. Ei saa jääda märkamatuks linn, mis on mäe otsas.
15. Ega süüdata ka lampi ja panda vaka alla, vaid lambijalale, nii et selle valgus paistab kõigile majasolijatele.
16. Nõnda paistku teiegi valgus inimestele, et nad teie häid tegusid nähes ülistaksid teie Isa, kes on taevas.
17. Ärge arvake, et ma olen tulnud Seadust või Prohveteid tühistama. Ma ei ole tulnud neid tühistama, vaid täitma.
18. Tõesti, ma ütlen teile, ükski täpp ja ükski kriips ei kao Seadusest seni, kuni taevas ja maa püsivad, kuni kõik, mis sündima peab, on sündinud.
19. Seda, kes iganes nendest käskudest ka kõige pisema tühistab ja teisi sedasama tegema õpetab, hüütakse kõige pisemaks taevariigis. Kes aga selle järgi teeb ja õpetab, seda hüütakse suureks taevariigis.
20. Sest ma ütlen teile: Kui teie õigus ei ole märksa suurem kui kirjatundjate ja variseride oma, siis te ei saa taevariiki!
21. Te olete kuulnud, et muistsele põlvele on öeldud: Sa ei tohi tappa! ja igaüks, kes tapab, peab minema kohtu alla.
22. Aga mina ütlen teile: Igaüks, kes oma venna peale vihastab, peab minema kohtu alla, kes aga oma vennale ütleb: 'Tola!', peab minema ülemkohtu alla, kes aga ütleb: 'Sina jäle!', peab minema tulepõrgusse.
23. Kui sa nüüd oma ohvriandi altarile tood ja sulle tuleb meelde, et su vennal on midagi sinu vastu,
24. siis jäta oma and altari ette ja mine lepi esmalt ära oma vennaga ja alles siis tule ja too oma and!
25. Ole varmalt järeleandlik oma vastasele, kuni sa oled temaga teel, et sinu vastane sind ei annaks kohtuniku kätte ja kohtunik kohtuteenri kätte ja sind ei heidetaks vangi!
26. Tõesti, ma ütlen sulle, sa ei pääse sealt enne välja, kui oled tagasi maksnud viimsegi veeringu.
27. Te olete kuulnud, et on öeldud: Sa ei tohi abielu rikkuda!
28. Aga mina ütlen teile: Igaüks, kes naise peale vaatab teda himustades, on oma südames temaga juba abielu rikkunud.
29. Kui aga su parem silm ajab sind patustama, siis kisu ta välja ja heida minema, sest sulle on kasulik kaotada üks osa oma kehast kui lasta kogu keha heita põrgusse.
30. Ja kui su parem käsi ajab sind patustama, siis raiu ta maha ja heida minema, sest sulle on kasulik kaotada üks osa oma kehast kui lasta kogu kehal minna põrgusse.
31. Seaduses on öeldud: Mees, kes oma naise minema ajab, andku talle lahutuskiri!

32. Aga mina ütlen teile: Igaüks, kes oma naise muul põhjusel kui liiderdamise pärast minema ajab, teeb oma naisest abielurikkuja, ja kes iganes võtab minema aetud naise, rikub abielu.
33. Veel olete kuulnud, et muistsele põlvele on öeldud: 'Sa ei tohi valet vanduda!' ja 'Issandale antud vandeid tuleb pidada!'
34. Aga mina ütlen teile: Ärge vanduge üldse, ei taeva juures, sest see on Jumala troon, ega maa juures, sest see on tema jalgealune järg, ega Jeruusalemma juures, sest see on suure Kuninga linn!
36. Ära vannu ka oma pea juures, sest ise ei saa sa ühtegi juuksekarva valgeks või mustaks teha!
37. Iga teie 'jah' olgu 'jah' ja iga 'ei' olgu 'ei', aga mis üle selle, see on kurjast.
38. Te olete kuulnud, et on öeldud: Silm silma ja hammas hamba vastu!
39. Aga mina ütlen teile: Ärge pange vastu inimesele, kes teile kurja teeb, vaid kui keegi lööb sulle vastu paremat põske, keera talle ka teine ette!
40. Ja sellele, kes tahab sinuga kohut käia ning võtta su särki - jäta talle ka kuub!
41. Ja kui keegi sunnib sind käima ühe miili, mine temaga kaks!
42. Anna sellele, kes sinult palub, ja ära pööra selga sellele, kes sinult tahab laenata!
43. Te olete kuulnud, et on öeldud: Armasta oma ligimest ja vihka oma vaenlast!
44. Aga mina ütlen teile: Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad, et te saaksite oma taevase Isa lasteks - tema laseb ju oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ning vihma sadada õigete ja ülekohtuste peale!
46. Sest kui te armastate neid, kes teid armastavad, mis palka te saate? Eks tõlneridki tee sedasama?
47. Ja kui te üksnes vendi tervitate, mida erilist te siis teete? Eks paganadki tee sedasama?
48. Teie olge siis täiuslikud, nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik!

Peatükk 6

1. Hoiduge aga, et te oma vagasid tegusid ei tee inimeste ees, et nemad teid vaataksid, muidu ei ole teil palka oma Isalt, kes on taevas!
2. Kui sa nüüd almuseid jagad, siis ära lase enese ees pasunat puhuda, nii nagu silmakirjatsejad teevad sünagoogides ja tänavatel, et inimesed neid ülistaksid. Tõesti, ma ütlen teile, neil on oma palk käes!
3. Sina aga, kui sa oma almust jagad, siis ärgu su vasak käsi teadku, mida su parem käsi teeb,
4. et su almus oleks varjatud, ja su Isa, kes näeb varjatutki, tasub sulle!
5. Ja kui te palvetate, siis ärge olge nagu silmakirjatsejad, sest nemad armastavad palvetada sünagoogides ja tänavanurkadel, et olla inimestele nähtavad! Tõesti, ma ütlen teile, neil on oma palk käes!
6. Aga sina, kui sa palvetad, siis mine oma kambrisse ja lukusta uks, palveta oma Isa poole, kes on varjatud, ja su Isa, kes näeb varjatutki, tasub sulle!
7. Palvetades ärge lobisege nii nagu paganad, sest nemad arvavad, et neid võetakse kuulda nende sõnaohtruse tõttu.
8. Ärge siis saage nende sarnaseks, sest teie Isa teab, mida teile vaja läheb, enne kui te teda palute!
9. Teie palvetage siis nõnda: Meie Isa, kes sa oled taevas! Pühitsetud olgu sinu nimi!
10. Sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal!
11. Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev!
12. Ja anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele!
13. Ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast! [Sest sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti. Aamen.]
14. Sest kui te annate inimestele andeks nende eksimused, siis annab ka teie taevane Isa teile andeks,
15. kui te aga ei anna inimestele andeks, siis ei anna ka teie Isa teie eksimusi andeks.
16. Kui te aga paastute, siis ärge olge kurvanäolised nagu silmakirjatsejad, sest nemad teevad oma palge näotuks, et näidata inimestele oma paastumist. Tõesti, ma ütlen teile, neil on oma palk käes!
17. Aga sina, kui sa oled paastumas, siis võia oma pead ja pese oma nägu,
18. et su paastumine ei oleks näha inimestele, vaid su Isale, kes on varjatud, ja sinu Isa, kes näeb varjatutki, tasub sulle!
19. Ärge koguge endile aardeid maa peale, kus koi ja rooste neid rikuvad ja kuhu vargad sisse murravad ja varastavad!
20. Koguge endile aardeid taevasse, kus koi ega rooste neid ei riku ja kuhu vargad sisse ei murra ega varasta!
21. Sest kus su aare on, seal on ka su süda.
22. Silm on ihu lamp. Kui su silm on selge, siis on kogu su ihu valgust täis.
23. Kui su silm on aga vigane, on kogu su ihu pimedust täis. Kui nüüd valgus sinu sees on pime, kui suur on siis pimedus?
24. Keegi ei saa teenida kahte isandat, ikka on nii, et ta vihkab üht ja armastab teist või et ta pooldab üht ja põlgab teist. Teie ei saa teenida nii Jumalat kui mammonat.
25. Seepärast ma ütlen teile: Ärge muretsege oma hinge pärast, mida süüa, ega oma ihu pärast, millega riietuda! Eks hing ole enam kui toidus ja ihu enam kui rõivas?
26. Pange tähele taeva linde: nad ei külva ega lõika ega kogu aitadesse, ning teie taevane Isa toidab neid. Eks teie ole palju enam väärt kui nemad?
27. Aga kes teie seast suudab muretsemisega oma elule ühe küünraagi juurde lisada?
28. Ja rõivastuse pärast, mis te muretsete? Pange tähele lilli väljal, kuidas nad kasvavad: ei näe nad vaeva ega ketra,
29. aga ma ütlen teile, et isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud nõnda ehitud nagu igaüks neist.
30. Kui aga Jumal nõnda rüütab väljal rohtu, mis täna on ja homme visatakse ahju, eks siis veelgi

enam teid, te nõdrausulised!

31. Ärge siis hakake muretsema, öeldes: 'Mis me sööme?' või 'Mis me joome?' või 'Millega me riietume?'

32. Sest kõike seda taotlevad paganad. Teie taevane Isa teab ju, et te seda kõike vajate.

33. Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!

34. Ärge siis hakake muretsema homse pärast, sest küll homme päev muretseb ise enese eest! Igale päevale piisab oma vaevast.

Peatükk 7

1. Ärge mõistke kohut, et teie üle ei mõistetaks kohut,
2. sest mis kohtuga teie kohut mõistate, sellega mõistetakse kohut teiegi üle, ja mis mõõduga teie mõõdate, sellega mõõdetakse ka teile!
3. Aga miks sa näed pindu oma venna silmas, palki iseene silmas aga ei märka?
4. Või kuidas sa võid oma vennale öelda: 'Lase ma tõmban pinnu sinu silmast välja!' ja ennäe, sul endal on silmas palk?
5. Sa silmakirjatseja, tõmba esmalt palk oma silmast välja, ja siis sa näed pindu oma venna silmast välja tõmmata!
6. Ärge andke seda, mis on püha, koertele, ja ärge heitke oma pärleid sigade ette, et nad neid ei tallaks oma jalgadega ega pöörduks tagasi ja teid lõhki ei kisuks!
7. Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiate, koputage, ja teile avatakse,
8. sest iga paluja saab ja otsija leiab ja igale koputajale avatakse!
9. Kas on teie seas sellist inimest, kellelt ta poeg palub leiba, ent tema annab talle kivi?
10. Või kui ta palub kala, ent ta annab talle mao?
11. Kui nüüd teie, kes olete kurjad, oskate anda häid ande oma lastele, kui palju enam teie Isa, kes on taevas, annab head neile, kes teda paluvad!
12. Kõike siis, mida te iganes tahate, et inimesed teile teeksid, tehke ka nendele! See ongi Seadus ja Prohvetid.
13. Minge sisse kitsast väravast, sest lai on värav ja avar on tee, mis viib hukatusse, ja palju on neid, kes astuvad sealt sisse!
14. Kuid kitsas on värav ja ahtake on tee, mis viib ellu, ja pisut on neid, kes selle leiavad.
15. Hoiduge valeprohvetite eest, kes tulevad teie juurde lambanahas, seestpidi aga on kiskjad hundid!
16. Te tunnete nad ära nende viljast. Ega viinamarju korjata kibuvitstelt ega viigimarju ohakailt?
17. Nõnda siis kannab iga hea puu head vilja, aga halb puu halba vilja.
18. Hea puu ei või kanda halba vilja ega halb puu kanda head vilja.
19. Iga puu, mis ei kanna head vilja, raiutakse maha ja visatakse tulle.
20. Küllap te tunnete nad ära nende viljast!
21. Mitte igaüks, kes mulle ütleb: 'Issand, Issand!', ei saa taevariiki; saab vaid see, kes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevas.
22. Paljud ütlevad mulle tol päeval: 'Issand, Issand, kas me ei ole sinu nimel ennustanud ja sinu nimel kurje vaime välja ajanud ja sinu nimel teinud palju vägevaid tegusid?'
23. Ja siis ma tunnistan neile: Ma ei ole teid kunagi tundnud, minge ära minu juurest, te ülekohtutegijad!
24. Igaüks nüüd, kes neid mu sõnu kuuleb ja nende järgi teeb, sarnaneb aruka mehega, kes ehitab oma maja kaljule.
25. Ja sadas paduvihma ja tulid veevood ja puhusid tuuled ning söötsid vastu seda maja, aga see ei varisenud, sest see oli rajatud kaljule.
26. Ja igaüks, kes neid mu sõnu kuuleb, ent nende järgi ei tee, sarnaneb rumala mehega, kes ehitab oma maja liivale.
27. Ja sadas paduvihma ja tulid veevood ja puhusid tuuled ning söötsid vastu seda maja ja see varises ja selle kokkuvarisemine oli ränk.'
28. Ja sündis, kui Jeesus oli need kõned lõpetanud, et rahvahulgad olid vapustatud tema õpetusest,
29. sest ta õpetas neid nagu see, kellel on meelevald, mitte nõnda nagu nende kirjatundjad.

Peatükk 8

1. Kui siis Jeesus tuli mäelt alla, järgnesid talle suured rahvahulgad.
2. Ja vaata, tema juurde astus pidalitõbine, kummardas teda ja ütles: 'Issand, kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha!'
3. Ja Jeesus sirutas käe välja, puudutas teda ja ütles: 'Ma tahan, saa puhtaks!' Ja ta sai otsekohe oma pidalitõvest puhtaks.
4. Ja Jeesus ütles talle: 'Vaata, et sa sellest kellelegi ei räägi, vaid mine näita ennast preestrile ja ohverda and, mis Mooses on käskinud, neile tunnistuseks!'
5. Aga kui Jeesus tuli Kapernauma, astus tema juurde väeülem ja palus teda:
6. 'Issand, minu teener lamab kodus halvatuna maas hirmsas piinas!'
7. Jeesus ütles talle: 'Kas ma tulen ja teen ta terveks?'
8. Ent väeülem vastas: 'Ei, Issand, ma ei ole seda väärt, et sina mu katuse alla tuleksid. Ütle ainult üks sõna ja mu teener paraneb!'
9. Minagi olen ju inimene meelevalla all, aga minu käsu all on sõdureid ja kui ma ütlen ühele: 'Mine ära!', siis ta läheb, ja teisele: 'Tule siia!', siis ta tuleb, ja oma teenijale: 'Tee seda!', siis ta teeb.'
10. Aga seda kuuldes Jeesus imestas ja ütles neile, kes temaga kaasas käisid: 'Tõesti, ma ütlen teile, nii suurt usku ei ole ma leidnud Iisraelis ühelgi!'
11. Ma ütlen aga teile, et paljud tulevad idast ja läänest ning istuvad lauda Aabrahami ja Iisaki ja Jaakobiga taevariigis,
12. Kuningriigi lapsed aga tõugatakse välja kaugele pimedusse, kus on ulgumine ja hammaste kiristamine.'
13. Ja Jeesus ütles väeülemale: 'Mine! Nagu sa oled uskunud, nõnda sündigu sulle!' Ja tema teener paranes selsamal tunnil.
14. Ja Jeesus, tulnud Peetruse majja, nägi tema ämma lamavat palavikus.
15. Ja Jeesus puudutas ta kätt, ning palavik lahkus temast. Ja ämm tõusis üles ning teenis teda.
16. Aga õhtu jõudes toodi Jeesuse juurde palju kurjadest vaimudest vaevatuid, ja ta ajas neist vaimud välja sõnaga ning tervendas kõik haiged,
17. et läheks täide, mida on räägitud prohvet Jesaja kaudu: 'Ta on võtnud ära meie haigused ja kandnud meie tõved.'
18. Aga kui Jeesus nägi rahvahulka enese ümber, käskis ta minna vastaskaldale.
19. Ja üks kirjatundja ütles tema juurde astudes: 'Õpetaja, ma tahan sulle järgneda, kuhu sa ka iganes lähleksid!'
20. Ja Jeesus vastas talle: 'Rebastel on urud ja taeva lindudel pesad, aga Inimese Pojal ei ole, kuhu ta oma pea võiks panna.'
21. Üks teine tema jüngritest ütles talle: 'Issand, luba mul enne minna matma oma isa!'
22. Aga Jeesus vastas talle: 'Järgne mulle ja lase surnuil oma surnud matta!'
23. Jeesus astus nüüd paati ja ta jüngrid läksid temaga kaasa.
24. Ja vaata, järvel tõusis suur torm, nii et lained katsid paadi. Aga Jeesus magas.
25. Ja jüngrid tulid ta juurde ja äratasid ta üles, öeldes: 'Issand, aita! Me hukkume!'
26. Tema ütles neile: 'Miks te olete nõnda arad, te nõdrausulised?' Siis ta tõusis püsti, sõitles tuuli ja järve ning järv jäi täiesti vaikseks.
27. Inimesed aga imestasid, öeldes: 'Kes ta siis selline on, et isegi tuuled ja järv kuulavad tema sõna?'
28. Ja kui Jeesus jõudis vastaskaldale gadaralaste maale, juhtus talle vastu kaks hauakambreist tulnud kurjast vaimust vaevatud, kes olid hirmsad ja väga ohtlikud, nii et keegi ei saanud käia seda teed.
29. Ja vaata, need karjusid: 'Mis on meil sinuga asja, sa Jumala Poeg? Kas sa oled tulnud meid enneaegu piinama?'
30. Aga tükk maad neist eemal oli suur seakari söömas.
31. Kurjad vaimud palusid siis teda: 'Kui sa meid välja ajad, siis läkita meid seakarja sisse!'

32. Ja ta ütles neile: 'Minge!' Siis need tulid välja ja läksid sigade sisse. Ja vaata, kogu kari sööstis järsakult järve ja uppus.
33. Karjased aga põgenesid ja läksid linna ja kuulutasid kõike ning kurjast vaimust vaevatute lugu.
34. Ja vaata, kogu linn tuli välja Jeesusele vastu. Ja teda nähes nad palusid, et ta lahkuks nende paikkonnast.

Peatükk 9

1. Ja Jeesus astus paati ja tuli teisele poole järve oma kodulinna.
2. Ja vaata, tema juurde kanti üks halvatu, kes oli kandraamil. Ja nende usku nähes ütles Jeesus halvatale: 'Ole julge, poeg, sinu patud on sulle andeks antud!'
3. Ja vaata, mõned kirjatundjad mõtlesid endamisi: 'See teotab Jumalat!'
4. Jeesus, teades nende mõtteid, ütles neile: 'Mispärast te mõtlete kurja oma südames?'
5. Sest kumb on kergem, kas öelda: 'Sinu patud on andeks antud!' või öelda: 'Tõuse püsti ja kõnni!?'
6. Aga et te teaksite, et Inimese Pojal on meelevald patte andeks anda maa peal,' - siis ta ütles halvatale - 'tõuse püsti, võta oma kandraam ja mine koju!'
7. Ja too tõusis ning läks koju.
8. Seda nähes hakkasid rahvahulgad kartma ja ülistasid Jumalat, kes annab inimestele sellise meelevalla.
9. Ja sealt edasi minnes nägi Jeesus meest, Matteus nimi, tollihoone juures istuvat, ja ütles talle: 'Järgne mulle!' Ja Matteus tõusis ning järgnes talle.
10. Ja kui Jeesus istus lauas tema kodus, vaata, palju tõlnereid ja muid patuseid tuli ning istus koos Jeesuse ja ta jüngritega.
11. Ja seda nähes ütlesid variserid tema jüngritele: 'Miks teie õpetaja sööb koos tõlnerite ja patustega?'
12. Aga seda kuuldes vastas Jeesus: 'Ei vaja arsti terved, vaid haiged.'
13. Aga minge ning õppige, mis see on: Ma ei taha ohvrit, vaid halastust! Jah, ma ei ole tulnud kutsuma õigeid, vaid patuseid!'
14. Siis tulid ta juurde Johannese jüngrid ja küsisid: 'Miks meie ja variserid paastume, sinu jüngrid aga ei paastu?'
15. Ja Jeesus ütles neile: 'Ega peiupoisid või leinata sel ajal, kui peigmees on nende juures!? Ent päevad tulevad, mil peigmees neilt ära võetakse, küll nad siis paastuvad!'
16. Aga keegi ei paika vanutamata riidetükiga vana kuube, sest paik rebeneks küljest ja kärstaks augu veel suuremaks.
17. Ei kallata ka värsket veini vanadesse nahklähkritesse, muidu lähkrid rebeneksid ja vein voolaks maha ning lähkrid muutuksid kõlbmatuks, vaid värsket vein kallatakse uutesse lähkritesse, ja siis säilivad mõlemad.'
18. Kui Jeesus seda neile rääkis, vaata, siis tuli üks ülem, kummardas teda ja ütles: 'Mu tütar suri äsja, kuid tule, pane oma käsi ta peale, siis ta ärkab ellu!'
19. Ja Jeesus tõusis, läks temaga kaasa ja samuti ta jüngrid.
20. Ja vaata, üks naine, kes oli olnud veritõves kaksteist aastat, tuli ta selja taha ja puudutas ta kuue palistust,
21. sest naine mõtles endamisi: 'Kui ma ainult saaksin puudutada tema kuube, siis ma pääseksin!'
22. Aga Jeesus pöördus ja sõnas teda nähes: 'Tütar, ole julge, sinu usk on su päästnud!' Ja naine sai terveks selsamal hetkel.
23. Kui Jeesus ülema majja jõudis ning nägi vilepuhujaid ja käratsevat rahvahulka,
24. siis ta ütles: 'Hoiduge eemale, tüdruk ei ole surnud, vaid magab!' Aga nad naersid tema üle.
25. Ent kui rahvahulk oli välja aetud, läks Jeesus sisse, võttis tal käest kinni ja tüdruk ärkas üles.
26. Ja kuuldus sellest levis üle kogu selle maa.
27. Kui Jeesus sealt edasi läks, järgnesid talle kaks pimedat, kisendades: 'Taaveti Poeg, halasta meie peale!'
28. Kui ta siis koju tuli, astusid pimedad ta juurde. Ja Jeesus küsis neilt: 'Kas te usute, et mina võin seda teha?' Nemed ütlesid talle: 'Jah, Issand!'
29. Siis ta puudutas nende silmi ja ütles: 'Teile sündigu teie usku mööda!'
30. Ja nende silmad avanesid. Ja Jeesus hoiatas neid: 'Vaadake, et keegi sellest teada ei saaks!'
31. Aga nemed läksid välja ja levitasid juttu tema kohta kogu sellel maal.
32. Kui need olid lahkunud, vaata, siis toodi tema juurde tumm mees, kes oli kurjast vaimust

vaevatud.

33. Ja kui kuri vaim oli välja aetud, hakkas tumm rääkima. Rahvahulgad panid seda imeks ja ütlesid: 'Sellist asja ei ole Iisraelis iialgi nähtud!'

34. Variserid aga ütlesid: 'Ta ajab kurje vaimu välja kurjade vaimude ülema abil.'

35. Ja Jeesus rändas läbi kõik linnad ja külad, õpetades nende sünagoogides ja jutlustades evangeeliumi Kuningriigist ja parandades kõik haigused ja kõik nõtrused.

36. Aga rahvahulka nähes hakkas tal neist hale, sest nad olid väsitatud ja vaevatud otsekui lambad, kellel ei ole karjast.

37. Siis ta ütles oma jüngritele: 'Lõikust on palju, töötegijaid aga vähe.'

38. Paluge siis lõikuse Issandat, et ta saadaks töötegijaid välja oma lõikusele!'

1. Ja Jeesus kutsus oma kaksteist jüngrit enese juurde ning andis neile meelevalda rüvedate vaimude üle neid välja ajada ja parandada kõiki haigusi ja igasugu nõtrust.
2. Nende kaheteistkümne apostli nimed on aga need: esimene Siimon, nimetatud Peetruseks, ja Andreas, tema vend, ja Jaakobus, Sebedeuse poeg, ja Johannes, tema vend,
3. Filippus ja Bartolomeus, Toomas ja tõlner Matteus, Jaakobus, Alfeuse poeg, ja Taddeus,
4. Siimon Kananaios ja Juudas Iskariot, kes tema ka ära andis.
5. Jeesus läkitas välja need kaksteist, käskides neid: 'Ärge minge paganate tee ja ärge astuge samaarlaste linna,
6. pigem minge Iisraeli soo kadunud lammaste juurde!
7. Ja minnes kuulutage: Taevariik on lähedal!
8. Tehke terveks haigeid, äratage üles surnuid, tehke puhtaks pidalitõbiseid, ajage välja kurje vaime! Muidu olete saanud, muidu andke!
9. Ärge soetage kulda ega hõbedat ega vaskraha oma vöö vahele,
10. ei pauna teele ega kahte särki ega jalatseid ega saua, sest töömees on oma elatist väärt!
11. Aga kuhu linna või külasse te iganes sisse astute, uurige, kes seal on vääriline, ja sinna jääge, kuni te sealt lahkute!
12. Majja astudes aga tervitage seda!
13. Ja kui see maja väärrib, tulgu teie rahu tema peale, kui ta aga ei vääri, pöördugu teie rahu tagasi teie juurde!
14. Ja kus iganes teid vastu ei võeta ega kuulata teie sõnu, sellest majast või linnast minge välja ja raputage maha selle koha tolm oma jalgadelt!
15. Tõesti, ma ütlen teile: Soodoma- ja Gomorra maal on kohtupäeval hõlpsam põli kui sellel linnal!
16. Vaata, ma läkitan teid nagu lambaid huntide keskele. Olge siis arukad nagu maod ja tasased nagu tuvid!
17. Hoiduge inimeste eest, sest teid antakse ülemkohtute kätte ja teid piitsutatakse nende sünagoogides,
18. teid viiakse minu pärast ka maavalitsejate ja kuningate ette neile ja rahvastele tunnistuseks.
19. Aga kui teid reedetakse, ärge muretsege, kuidas või mida peate rääkima, sest teile antakse tollel tunnil see, mida rääkida,
20. sest teie pole rääkijad, vaid teie Isa Vaim kõneleb teie kaudu.
21. Aga vend annab surma venna ja isa lapse, ning lapsed tõusevad vanemate vastu ja lasevad neid surmata.
22. Ja teie saate kõikide vihaalusteks minu nime pärast. Aga kes peab vastu lõpuni, see päästetakse.
23. Siis aga, kui teid kiusatakse taga ühes linnas, põgenege teise! Sest tõesti, ma ütlen teile, te ei jõua kõiki Iisraeli linnu läbi käia, enne kui Inimese Poeg tuleb.
24. Ei ole jünger üle õpetajast ega teenija üle oma isandast.
25. Jüngrile olgu küllalt, et tema saab selliseks nagu ta õpetaja ja teenija nagu ta isand. Kui nad pereisandat on kutsunud Peltsebuliks, kui palju enam siis tema peret!
26. Ärge siis kartke neid! Midagi ei ole ju kinnikaetut, mis ei tuleks ilmsiks, ega peidetut, mida ei saadaks teada.
27. Mis ma teile ütlen pimedas, seda ütelge valguses, ja mida te kuulete kõrva sisse sosistatavat, seda kuulutage katuselt!
28. Ja ärge kartke neid, kes ihu tapavad, hinge ei suuda aga tappa, pigem kartke teda, kes võib nii hinge kui ihu pörgus hukata!
29. Eks kaks varblast müüda veeringu eest? Ja ometi ükski neist ei lange maha ilma teie Isa teadmata.
30. Aga teie juuksekarvadki on kõik ära loetud.
31. Ärge siis kartke! Teie olete enam väärt kui palju varblasi.
32. Igaüht nüüd, kes mind tunnistab inimeste ees, teda tunnistan ka mina oma Isa ees, kes on

taevas.

33. Aga igäühe, kes iganes minu ära salgab inimeste ees, tema salgan ära ka mina oma Isa ees, kes on taevast.

34. Ärges arvake, et ma olen tulnud rahu tooma maa peale! Ma ei ole tulnud tooma rahu, vaid mõõka,

35. sest ma olen tulnud lahutama meest tema isast ja tütart tema emast ja miniat tema ämmast,

36. ja inimese vaenlasteks saavad tema kodakondsed.

37. Kes isa või ema armastab enam kui mind, see ei ole mind väärt, ja kes poega või tütart armastab enam kui mind, see ei ole mind väärt.

38. Ja kes ei võta oma risti ega järgne mulle, see ei ole mind väärt.

39. Kes oma elu leiab, kaotab selle, ja kes oma elu kaotab minu pärast, leiab selle.

40. Kes teid vastu võtab, võtab vastu minu, ja kes minu vastu võtab, võtab vastu minu Läkitaia.

41. Kes prohveti vastu võtab ta prohvetinime tõttu, saab prohveti palga, ja kes õige vastu võtab õige inimese nime tõttu, saab õige inimese palga.

42. Ja kes iganes ühele neist pisikestest annab juua kas või ainult karikatäie külma vett jüngri nime tõttu, tõesti, ma ütlen teile, ta ei jää oma palgast ilma.'

1. Ja sündis, et kui Jeesus oli lõpetanud korralduste andmise oma kaheteistkümnele jüngrile, siis siirdus ta sealt edasi õpetama ja jutlustama nende linnadesse.
2. Kui siis Johannes vangihooones kuulis Kristuse tegudest, saatis ta oma jüngreid
3. temalt küsima: 'Kas sina oled see, kes pidi tulema, või jääme ootama teist?'
4. Ja Jeesus vastas neile: 'Minge teatage Johannesele, mida te kuulete ja näete:
5. pimedad näevad jälle ja jalutud kõnnivad, pidalitõbised saavad puhtaks ja kurdid kuulevad ja surnud tõusevad üles ja vaestele kuulutatatakse evangeeliumi
6. ja õnnis on see, kes ei pahanda ennast minu pärast!'
7. Kui siis need olid läinud, hakkas Jeesus rahvahulkadele kõnelema Johannesest: 'Mida te tahtsite näha, kui läksite kõrbe? Kas tuules kõikuvat roogu?
8. Või mida te tahtsite näha, kui läksite välja? Kas pehme riidega rüütatud inimest? Ennäe, pehme riide kandjad on kuningakodades.
9. Või miks te läksite välja? Kas vaatama prohvetit? Jah, ma ütlen teile, hoopis enamat kui prohvetit!
10. Tema ongi see, kellest on kirjutatud: Vaata, ma saadan sinu eele oma käskjala, kes tasandab sinu tee su ees.
11. Tõesti, ma ütlen teile, naisest sündinute seast ei ole tõusnud suuremat Ristija Johannesest, aga väikseim taevariigis on suurem temast.
12. Ristija Johannesese päevist tänini rünnatakse taevariiki ja ründajad kisuvad selle endale.
13. Kõik Prohvetid ja Seadus on ju ennustanud Johanneseni,
14. ja kui te nõustuda tahate: tema on Eelija, kes pidi tulema.
15. Kel kõrvad on, see kuulgu!
16. Aga kellega ma võrdleksin seda sugupõlve? See on laste sarnane, kes istuvad turgudel, hõigates teistele:
17. Me oleme teile vilet puhunud, ja te ei ole tantsinud. Me oleme teile itkenud, ja te ei ole vastu rindu löönud.
18. Sest Johannes tuli, ei söönud ega joonud, ja nad ütlevad: 'Tal on kuri vaim.'
19. Inimese Poeg tuli, sööb ja joob, ja nad ütlevad: 'Ennäe, see inimene on söödik ja veinijoodik, tõlnerite ja patuste sõber!' Ja ometi annavad tarkusele õiguse ta enda teod.'
20. Siis hakkas Jeesus hurjutama neid linnu, kus kõige rohkem oli sündinud tema vägevaid tegusid, et nad ei olnud meelt parandanud:
21. 'Häda sulle, Korasin! Häda sulle, Betsaida! Sest kui Tüüroses ja Siidonis oleksid sündinud need vägevad teod, mis teie juures on aset leidnud, küll nad oleksid ammuagi kotiriides ja tuhas meelt parandanud.
22. Ometi ma ütlen teile: Tüürosel ja Siidonil on kohtupäeval hõlpsam põli kui teil!
23. Ja sina, Kapernaum, kas sa arvad, et sind ülendatakse taevani? Ei, sind tõugatakse alla põrgusse, sest kui Soodomas oleksid sündinud need vägevad teod mis sinus, siis ta oleks püsinud tänini.
24. Ometi ma ütlen teile: Soodomamaal on kohtupäeval hõlpsam põli kui sinul!'
25. Tolsamal ajal ütles Jeesus: 'Ma tänan sind, Isa, taeva ja maa Issand, et sa selle oled peitnud tarkade ja mõistlike eest ja oled selle ilmutanud väetitele!
26. Jah, Isa, sest nõnda on see sündinud sinu head meelt mööda.
27. Kõik on mu Isa andnud mulle, ja keegi muu ei tunne Poega kui vaid Isa, ega ükski tunne Isa kui vaid Poeg ja see, kellele Poeg seda iganes tahab ilmutada.
28. Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise!
29. Võtke enda peale minu ike ja õppige minult, sest mina olen tasane ja südameilt alandlik ja te leiате hingamise oma hingedele,
30. sest minu ike on hea ja minu koorem on kerge!'

1. Tolsamal ajal läks Jeesus hingamispäeval läbi viljapõldude. Tema jüngrid tundsid aga nälga ja hakkasid katkuma viljapäid ning sööma.
2. Aga seda nähes ütlesid variserid talle: 'Vaata, sinu jüngrid teevad, mida ei tohi teha hingamispäeval!'
3. Tema aga ütles neile: 'Kas te ei ole lugenud, mida tegi Taavet, kui tema ja ta mehed olid näljas?'
4. Kuidas ta läks Jumala kotta ja nad sõid ära ohvrileivad, mida ei tohtinud süüa ei tema ega ta mehed, vaid ainult preestrid üksi?'
5. Või kas te ei ole lugenud Seadusest, et preestrid rikuvad pühakojas hingamispäeva ja on siiski ilma süüta?'
6. Ent mina ütlen teile, siin on see, kes on suurem kui pühakoda!'
7. Kui te oleksite mõistnud, mida tähendab: Ma ei taha ohvrit, vaid halastust, siis te ei oleks mõistnud hukka süütuid,
8. sest Inimese Poeg on hingamispäeva isand.'
9. Ja Jeesus läks sealt edasi ning tuli ühte nende sünagoogi.
10. Ja vaata, seal oli kuivanud käega inimene. Ja nad küsisid temalt: 'Kas hingamispäeval tohib teha terveks?' - et nad võiksid tema peale kaevata.
11. Aga tema ütles neile: 'Kes on teie seast inimene, kellel on üksainus lammas ja kui see kukub auku hingamispäeval, et ta ei haara temast kinni ega tõmba teda välja?'
12. Kui palju tähtsam lambast on nüüd inimene! Tähendab, hingamispäeval tohib teha head.'
13. Siis ta ütles inimesele: 'Siruta oma käsi!' Ja too sirutas ning ta käsi sai jälle terveks nagu teinegi.
14. Aga variserid läksid välja ning võtsid Jeesuse kohta vastu otsuse, et ta tuleb hukata.
15. Aga kui Jeesus sai seda teada, eemaldus ta sealt. Ja paljud läksid temaga kaasa, ja tema tegi nad kõik terveks.
16. Ja ta hoiatas neid, et nad ei teeks teda tuntuks,
17. et läheks täide, mida on räägitud prohvet Jesaja kaudu:
18. 'Vaata, see on mu sulane, kelle ma olen valinud, mu armastatu, kellest mu hingel on hea meel. Ma panen oma Vaimu tema peale ja ta kuulutab paganaile õigust.
19. Ta ei riidle ega kisenda ega kuule tänavail keegi ta häält,
20. rudjutud roogu ei murra ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta ta ära, kuni ta on õigusele võidu saatnud,
21. ja paganad loodavad tema nime peale.'
22. Siis toodi Jeesuse juurde kurjast vaimust vaevatu, kes oli pime ja tumm, ning Jeesus tegi ta terveks, nii et tumm rääkis ja nägi.
23. Ja kõik rahvahulgad hämmastusid ning ütlesid: 'Egas see ometi ole Taaveti Poeg?'
24. Aga variserid ütlesid sellest kuulda saades: 'See ei aja kurje vaime välja kellegi muu kui Peltsebuli, kurjade vaimude ülema abil.'
25. Ent Jeesus, teades nende mõtteid, ütles neile: 'Iga kuningriik, mis on omavahelises riius lõhenenud, laastatakse, ja ükski linn või pere, mis on omavahel riius, ei jää püsima.'
26. Ja kui saatan ajab välja saatana, siis on ta iseenesega riius. Kuidas võib tema kuningriik siis püsida?'
27. Ja kui mina peaksin kurje vaime välja ajama Peltsebuli abiga, kelle abiga siis teie pojad ajavad neid välja? Järelikult saavad nendest teile kohtumõistjad.
28. Aga kui mina Jumala Vaimu abil ajan kurje vaime välja, küllap siis on Jumala riik jõudnud teie juurde.
29. Või kuidas saab keegi minna vägimehe majja ja röövida tema asju, kui ta esmalt ei kõida vägimeest kinni? Alles siis saab ta tema maja röövida.
30. Kes ei ole minuga, see on minu vastu, ja kes ei kogu minuga, see pillab laiali.
31. Seepärast ma ütlen teile: Inimestele antakse andeks iga patt ja teotamine, aga Vaimu teotamist ei anta andeks.

32. Ja kui keegi ütleb midagi Inimese Poja vastu, võib ta saada andeks, aga kui keegi ütleb midagi Püha Vaimu vastu, ei andestata talle ei sellel ega tulevasel ajastul.
33. Kui puu on hea, siis on ta viligi hea, või kui puu on halb, siis on ta viligi halb; sest puud tuntakse tema viljast.
34. Teie rästikute sugu, kuidas te võiksitegi rääkida head, kui te olete kurjad? Sest suu räägib sellest, millest süda on tulvil.
35. Hea inimene võtab heast varamust head ja kuri inimene võtab kurjast varamust kurja.
36. Aga ma ütlen teile, et inimesed peavad kohtupäeval aru andma igast tühjast sõnast, mis nad on rääkinud,
37. sest su sõnadest mõistetakse sind õigeks ja su sõnadest mõistetakse sind süüdi.'
38. Siis mõned kirjatundjad ja variserid vastasid talle: 'Õpetaja, me tahame sinult näha tunnustähte!'
39. Aga tema ütles neile: 'See kuri ja abielurikkuja sugupõlv nõuab tunnustähte, ent talle ei anta muud kui prohvet Joonas tunnustäht,
40. sest nii nagu Joonas oli merekoletise kõhus kolm päeva ja kolm ööd, nõnda peab ka Inimese Poeg olema maapõues kolm päeva ja kolm ööd.
41. Niineve mehed tõusevad kohtupäeval üles koos selle sugupõlvega ja mõistavad selle sugupõlve süüdi, sest nemad parandasid meelt Joonas jutluse peale, ja vaata, siin on rohkem kui Joonas!
42. Lõunamaa kuninganna tõuseb kohtupäeval üles koos selle sugupõlvega ja mõistab ta süüdi, sest tema tuli ilmamaa otsast kuulama Saalomoni tarkust, ja vaata, siin on rohkem kui Saalomon!
43. Kui rüve vaim on inimesest välja läinud, käib ta põuaseid paiku pidi hingamist otsides ega leia seda.
44. Siis ta ütleb: 'Ma pöördun tagasi oma majja, kust ma välja tulin.' Ja tulles leiab ta selle tühja olevat ning puhtaks puhitud ja ehitud.
45. Siis ta läheb ja võtab enesega kaasa teist seitse vaimu, kes on kurjemad temast endast, ja nad tulevad ning asuvad sinna elama, ja selle inimese viimne lugu läheb pahemaks kui esimene. Nõnda sünnib ka sellele kurjale sugupõlvele!'
46. Kui Jeesus alles rääkis rahvahulkadele, vaata, siis seisid tema ema ja vennad väljas, otsides võimalust temaga rääkida.
47. [Aga keegi ütles talle: 'Vaata, su ema ja su vennad seisavad väljas ja tahavad sinuga rääkida!']
48. Tema aga kostis teate toojale: 'Kes on mu ema ja kes on mu vennad?'
49. Ja sirutades käed jüngrite poole ütles ta: 'Ennäe, mu ema ja mu vennad!
50. Sest kes iganes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevas, see on mu vend ja õde ja ema.'

1. Sel päeval läks Jeesus kodunt välja ja istus järve äärde.
2. Ja tema juurde kogunes suur rahvahulk, nii et ta pidi astuma paati ning sinna istuma. Kõik rahvas seisis kaldal
3. ja tema rääkis neile palju asju tähendamissõnadega. Ta ütles: 'Vaata, külvaja läks välja külvama.
4. Ja külvamisel pudenes osa seemet tee äärde ning linnud tulid ja nokkisid selle.
5. Aga osa kukkus kivisele maale, kus sel polnud palju mulda, ja see tärkas kohe, sest sel polnud sügavat mulda.
6. Ent päikese tõustes see närtsis ja kuivas ära, sest sel polnud juurt.
7. Osa seemet kukkus ohakate sekka ning ohakad sirgusid ja lämmitasid selle.
8. Aga osa kukkus heasse mulda ning kandis vilja, mõni sada, mõni kuuskümmend, mõni kolmkümmend seemet.
9. Kel kõrvad on, kuulgu!'
10. Jüngrid astusid Jeesuse juurde ning küsisid temalt: 'Miks sa räägid neile tähendamissõnadega?'
11. Ja Jeesus kostis: 'Teile on antud mõista taevariigi saladusi, neile aga ei ole,
12. sest kellel on, sellele antakse, ja tal on rohkem kui küllalt, aga kellel ei ole, sellelt võetakse ära seegi, mis tal on.
13. Ma räägin neile tähendamissõnadega sellepärast, et nad vaadates ei näe ja kuuldes ei kuule ega mõista.
14. Ja nende kohta läheb täide Jesaja ennustus, mis ütleb: 'Kuuldes te kuulete ega mõista, vaadates vaatate ega näe.
15. Sest selle rahva süda on kalestunud ja nad kuulevad kõrvadega raskesti ja sulevad oma silmad, et nad silmadega ei näeks ja kõrvadega ei kuuleks, et nad südamega ei mõistaks ega pöörduks, et ma võiksin neid parandada.'
16. Õndsad on aga teie silmad, et need näevad, ja teie kõrvad, et need kuulevad.
17. Sest tõesti, ma ütlen teile, palju prohveteid ja õigeid on ihaldanud näha, mida teie näete, ega ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole kuulnud.
18. Kuulge nüüd külvaja tähendamissõna tähendust.
19. Igaühe juurde, kes sõna Kuningriigist kuuleb, ent ei mõista, tuleb kuri ning riisub külvatu ta südamest. See on tee äärde külvatu.
20. Mis kivisele maale külvati, on see, kes sõna kuuleb ja selle kohe rõõmuga vastu võtab,
21. aga tal enesel pole juurt, vaid ta on heitlik - kui teda sõna pärast hakatakse rõhuma või taga kiusama, laseb ta end kohe eksitada.
22. Ohakate sekka külvatu on see, kes sõna küll kuuleb, ent selle ajastu muretsemised ja rikkuse petlik ahvatlus lämmitavad sõna ning see jääb viljatuks.
23. Heasse mulda külvatu on aga see, kes sõna kuuleb ja mõistab ning siis ka vilja kannab: mõni saja-, mõni kuuekümmne-, mõni aga kolmekümnekordselt.'
24. Jeesus kõneles neile veel teise tähendamissõna: 'Taevariik on inimese sarnane, kes külvab oma põllule head seemet.
25. Aga inimeste magades tuli ta vaenlane ja külvab raiheina nisu sekka ning läks minema.
26. Kui nüüd oras tärkas ja looma hakkas, tuli ka raihein nähtavale.
27. Peremehe sulased astusid ta juurde ja ütlesid talle: 'Isand, eks sa külvanud head seemet oma põllule, kust nüüd tuleb sinna raihein?'
28. Tema lausus neile: 'See on vihamehe töö.' Siis küsisid sulased temalt: 'Kas sa tahad, et me läheme ning selle kokku korjame?'
29. Ei, vastas tema, sest muidu te kisuksite raiheina korjates üles ka nisu.
30. Laske mõlemaid ühtmoodi kasvada lõikuseni ja lõikuse ajal ma ütlen lõikajaile: 'Koguge esmalt raihein ja siduge kimpu põletamiseks, nisu aga pange kokku mu aita!'
31. Jeesus kõneles neile veel teise tähendamissõna: 'Taevariik on sinepiivakese sarnane, mille inimene võttis ja külvab oma põllule.

32. See on küll väiksem kõigist seemneist, ent kui taim kasvab, siis on see suurim aias ja saab puuks, nii et taeva linnud tulevad ja pesitsevad selle okstel.'
33. Ta rääkis neile veel ühe tähendamissõna: 'Taevariik on haputaigna sarnane, mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema.'
34. Seda kõike rääkis Jeesus rahvahulkadele tähendamissõnadega ja ilma tähendamissõnata ei rääkinud ta neile midagi,
35. et läheks täide, mis on üteldud prohveti kaudu: 'Ma avan oma suu tähendamissõnadeks, kuulutan, mis on olnud peidus maailma rajamisest peale.'
36. Siis laskis Jeesus rahvahulga ära minna ja tuli koju. Ja ta jüngrid astusid ta juurde ning ütlesid: 'Seleta meile tähendamissõna raiheinast!'
37. Ja tema kostis: 'Hea seemne külvaja on Inimese Poeg.
38. Põld on maailm, hea seeme Kuningriigi pojad, raiheinad aga kurja pojad.
39. Ent vihamees, kes neid külvab, on kurat. Lõikus on ajastu lõpp, lõikajad on inglid.
40. Nii nagu nüüd raiheinad korjatakse ja tulega ära põletatakse, nõnda on ka selle ajastu lõpul.
41. Inimese Poeg läkitab oma inglid ja need korjavad tema Kuningriigist kõik pahanduse- ja ülekohtutegijad
42. ja viskavad nad tuleahju: seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.
43. Siis säravad õiged nagu päike oma Isa Kuningriigis. Kel kõrvad on, kuulgu!
44. Taevariik on põllusse peidetud aarde sarnane, mille inimene leidis ja peitis jälle. Ta läks röömuga ja müüs ära kõik, mis tal oli, ning ostis selle põllu.
45. Veel on taevariik kaupmehe sarnane, kes otsis ilusaid pärleid.
46. Kui ta siis leidis ühe eriti hinnalise pärli, läks ta ja müüs maha kõik, mis tal oli, ning ostis selle.
47. Veel on taevariik nooda sarnane, mis heideti merre ja mis vedas kokku igasuguseid kalu.
48. Kui noot sai täis, veeti see rannale, istuti maha ja koguti head kalad korvidesse, halvad aga visati minema.
49. Nõnda on ka selle ajastu lõpul: inglid tulevad ja eraldavad kurjad õigete keskelt
50. ning viskavad nad tuleahju. Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.
51. Kas te mõistate seda kõike?' Nad vastasid talle: 'Jah.'
52. Siis ta ütles neile: 'Sellepärast on iga kirjatundja, kes on õpetatud taevariigi jaoks, majaperemehe sarnane, kes oma varakambrit võtab välja uut ja vana.'
53. Ja sündis, et kui Jeesus oli need tähendamissõnad lõpetanud, lahkus ta sealt
54. ja tuli oma kodukohta ning õpetas nende sünagoogis, nii et nad hämmastusid ja ütlesid: 'Kust on pärit tema tarkus ja vägevad teod?'
55. Eks ta ole see puusepa poeg? Eks tema ema hüüta Maarjaks ja ta vendi Jaakobuseks ja Joosepiks ja Siimonaks ja Juudaks?'
56. Ja eks ta õed ole kõik meie juures? Kust siis talle see kõik on tulnud?'
57. Ja nad põlastasid teda. Aga Jeesus ütles neile: 'Kuskil ei austata prohvetit vähem kui ta oma kodukohas ja oma majas.'
58. Ja ta ei teinud seal kuigi palju vägevaid tegusid nende uskmatuse pärast.

1. Tol ajal sai nelivürst Herodes kuulda, mida Jeesusest räägiti.
2. Ja ta ütles oma meestele: 'See on Ristija Johannes! Tema on üles äratatud surnuist ja seepärast toimivad imevæed tema kaudu.'
3. Herodes oli ju Johannese kinni võtnud, aheldanud ja pannud vanglasse Heroodiase, oma venna Filippuse naise pärast,
4. sest Johannes oli talle öelnud: 'Sa ei tohi teda pidada!'
5. Ja Herodes oleks tahtnud Johannese tappa, kuid kartis rahvast, sest Johannest peeti prohvetiks.
6. Aga kui tuli Herodesese sünnipäev, tantsis Heroodiase tütar nende keskel ja meeldis Herodesesele,
7. nõnda et ta vandega töötas talle anda, mida ta iganes soovib.
8. Tema aga lausus oma ema õhutusel: 'Anna mulle vaagnal Ristija Johannese pea!'
9. Kuningas kurvastas, kuid vande ja piduliste pärast käskis talle selle anda.
10. Ja ta saatis vanglasse mehed Johannesel pead otsast lööma.
11. Ja Johannese pea toodi vaagnal ja anti tüdrukule ning too viis selle oma emale.
12. Ja Johannese jüngrid tulid, viisid ta surnukeha ära ja matsid maha ning tulid ja teatasid sellest Jeesusele.
13. Kui Jeesus sai sellest kuulda, eemaldus ta sealt paadiga tühja paika, et olla omaette. Ja kui rahvahulgad sellest kuulsid, järgnesid nad talle jalgsi linnadest.
14. Ja kui Jeesus astus paadist välja ja nägi suurt rahvahulka, läks ta meel haledaks ning ta tervendas nende haiged.
15. Õhtu jõudes aga astusid Jeesuse jüngrid ta juurde ja ütlesid: 'Paik on üksildane ja aeg juba hiline, lase nüüd rahvahulgad ära minna, et nad läheksid küladesse endale süüa otsima!'
16. Aga Jeesus ütles neile: 'Neil ei ole tarvis ära minna. Andke teie neile süüa!'
17. Nemad aga ütlesid talle: 'Meil ei ole siin rohkem kui vaid viis leiba ja kaks kala.'
18. Aga tema ütles: 'Tooge need mulle siia!'
19. Ja Jeesus käskis rahvahulkadel istuda rohule, võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taevasse, õnnistas ja murdis ning andis leivad jüngrite kätte, jüngrid aga andsid need rahvale.
20. Ja kõik sõid ja said kõhud täis. Ja ülejäänud palakesi korjati kaksteist korvitäit.
21. Aga sööjaid oli ligi viis tuhat meest, peale selle veel naised ja lapsed.
22. Ja Jeesus käskis sedamaid oma jüngreid paati astuda ja sõita vastaskaldale tema eele, sellal kui ta laseb rahvahulkadel minna.
23. Kui ta siis rahvahulgad oli minema lasknud, läks ta üles mäele üksinda palvetama. Ja õhtu jõudes oli ta seal üksinda.
24. Aga paat oli juba hulga maad kaldast eemaldunud, heitlemas lainetega, sest tuul oli vastu.
25. Ent neljandal öövahikorral tuli Jeesus nende juurde järve peal kõndides.
26. Aga Jeesust järve peal kõndimas nähes ütlesid jüngrid kohkunult: 'See on tont!' ja hakkasid hirmu pärast kisendama.
27. Aga Jeesus kõnetas neid sedamaid: 'Olge julged, see olen mina, ärge kartke!'
28. Peetrus vastas: 'Issand, kui see oled sina, siis käsi mind tulla enda juurde vee peale!'
29. Tema ütles: 'Tule!' Ja Peetrus astus paadist välja ning kõndis vee peal ja tuli Jeesuse juurde.
30. Aga tuult nähes lõi ta kartma ja hüüdis uppuma hakates: 'Issand, päästa mind!'
31. Jeesus sirutas kohe oma käe, haaras temast kinni ning ütles talle: 'Sa nõdrausuline, miks sa kahtlesid?'
32. Ja kui nad astusid paati, rauges tuul.
33. Paadisolijad aga kummardasid teda ja ütlesid: 'Tõesti, sina oled Jumala Poeg!'
34. Ja kui nad olid sõitnud üle järve, siis nad tulid maale Genneesaretis.
35. Ja kui selle koha mehed Jeesuse ära tundsid, läkitasid nad sõna kogu ümbruskonda ja tema juurde toodi kõik haiged
36. ja need palusid teda, et nad saaksid üksnes puudutada tema kuue palistust, ja kes iganes teda puudutas, sai terveks.

1. Siis tuli Jerusalemmast Jeesuse juurde varisere ja kirjatundjaid, kes ütlesid:
2. 'Miks sinu jüngrid astuvad üle esivanemate pärimusest? Nad ei pese oma käsi, kui hakkavad leiba võtma.'
3. Aga tema vastas neile: 'Miks teie ise astute üle Jumala käsust oma pärimuse pärast?'
4. Jumal ütleb ju: Austa isa ja ema, ja kes isa või ema sajatab, peab surma surema.
5. Teie aga lausute: Kui keegi ütleb isale või emale: 'Olen selle pühendanud templile ohvrianniks, mis sina pidid minu käest saama',
6. siis ta ei pea enam oma vanemat austama. Teie olete muutnud Jumala sõna tühjaks oma pärimusega.
7. Te silmakirjatsejad, õigesti on teie kohta ennustanud Jesaja:
8. See rahvas austab mind huultega, nende süda on aga minust kaugel.
9. Ilmaaegu teenivad nad mind, õpetades õpetusena inimeste käskimisi.'
10. Ja kui Jeesus oli rahvahulga enda juurde kutsunud, ütles ta neile: 'Kuulge ja mõistke!'
11. Inimest ei rüveta see, mis ta suust sisse läheb, vaid see, mis suust välja tuleb, rüvetab inimest.'
12. Siis astusid Jeesuse jüngrid tema juurde ja ütlesid talle: 'Kas sa tead, et seda sõna kuuldes said variserid pahaseks?'
13. Tema vastas: 'Iga taim, mida minu taevane Isa ei ole istutanud, juuritakse välja.'
14. Jätke nad! Nad on pimedate sõgedad teejuhid. Aga kui pime juhib pimedat, kukuvad mõlemad auku.'
15. Aga Peetrus vastas talle: 'Selgita meile seda mõistukõnet!'
16. Jeesus ütles: 'Kas ka teie veel ei mõista?'
17. Kas te ei saa aru, et kõik, mis suust sisse tuleb, läheb kõhtu ja heidetakse jälle välja?'
18. Aga mis suust välja tuleb, lähtub südamest ja see rüvetab inimest,
19. sest südamest lähtub kurje mõtteid, mõrvamist, abielurikkumist, hooramist, vargust, valetunnistust, pühadusetootust.
20. Need on, mis inimest rüvetavad, aga pesemata kätega söömine ei rüveta inimest.'
21. Ja Jeesus lahkus sealt ning läks varjule Tüürose ja Siidoni aladele.
22. Ja vaata, üks neist paigust pärit Kaanani naine tuli ja hüüdis: 'Issand, Taaveti Poeg, halasta minu peale! Kuri vaim vaevab mu tütart hirmsasti.'
23. Ent Jeesus ei vastanud talle sõnagi. Ja ta jüngrid astusid ta juurde ja palusid teda: 'Saada ta minema, sest ta kisendab meie taga!'
24. Tema vastas: 'Mind ei ole läkitatud muude kui Iisraeli soo kadunud lammaste juurde.'
25. Aga naine tuli, heitis ta ette ja ütles: 'Issand, aita mind!'
26. Jeesus vastas: 'Ei ole ilus võtta laste leiba ja visata koerakestele.'
27. Ent tema ütles: 'Ei ole küll, Issand, ometi söövad koerakesed raasukesi, mis nende isandate laualt pudenevad.'
28. Siis Jeesus vastas talle: 'Oh naine, sinu usk on suur! Sündigu sulle, nagu sa tahad!' Ja ta tütar paranes selsamal tunnil.
29. Ja sealt siirdus Jeesus Galilea järve äärde ning läks üles mäele ja istus sinna.
30. Ja ta juurde tulid suured rahvahulgad, kaasas jalutuid, vigaseid, pimedaid, kurte ja palju teisi ning panid need tema jalgade ette ja tema tegi nad terveks,
31. nii et rahvas imestas, nähes kurte rääkimas, vigaseid tervena ja jalutuid kõndimas ning pimedaid nägemas. Ja nad ülistasid Iisraeli Jumalat.
32. Aga Jeesus kutsus oma jüngrid enese juurde ja ütles: 'Mul on rahvast hale, sest nad on juba kolm päeva minu juures viibinud ja neil ei ole midagi süüa. Ma ei taha neid söömata ära lasta, et nad teel ei nõrkeks.'
33. Jüngrid vastasid talle: 'Kust me siin kõrbes nõnda palju leiba võtame, et nii suure rahvahulga kõhud saaksid täis?'
34. Jeesus ütles neile: 'Mitu leiba teil on?' Nemad ütlesid: 'Seitse, ja mõned kalakesed.'

35. Ja ta käskis rahvahulgal maha istuda,
36. võttis need seitse leiba ja kalad ning tänades murdis ja andis jüngrite kätte, jüngrid aga rahva kätte.
37. Ja nad kõik sõid ja said kõhud täis ja ülejäänud palakesi korjati seitse korvitäit.
38. Sööjaid oli aga neli tuhat meest, peale selle veel naised ja lapsed.
39. Ja kui Jeesus oli lasknud rahvahulgal ära minna, astus ta paati ja tuli Magadani piirkonda.

1. Ja variserid ja saduserid astusid Jeesuse juurde ning kiusates nõudsid, et ta näitaks neile tunnustähte taevast.
2. Tema aga kostis: '[Õhtu jõudes te ütlete: 'Ilus ilm tuleb, sest taevas punetab.'
3. Ja varahommikul te ütlete: 'Täna tuleb rajuilm, sest taevas punetab ja on sompus.' Taeva palge üle otsustada te oskate, aegade tunnustähtede üle aga ei suuda.]
4. See kuri ja abielurikkuja sugupõlv nõuab tunnustähte, aga talle ei anta muud kui prohvet Joonas tunnustäht.' Ja ta jättis nad sinna ja läks ära.
5. Ja vastaskaldale minekul olid jüngrid unustanud leiba kaasa võtta.
6. Aga Jeesus ütles neile: 'Vaadake ette ja hoiduge variseride ja saduseride haputaignast!'
7. Ent nemad arutlesid endamisi: 'See ongi see, et me ei võtnud leiba kaasa!'
8. Jeesus aga ütles seda märgates: 'Mis te arutlete endamisi, te nõdrausulised, et teil ei ole leiba?!'
9. Kas te ikka veel ei mõista? Kas teil ei ole meeles need viis leiba viiele tuhandele ja mitu korvitäit te saite?
10. Ja need seitse leiba neljale tuhandele ja mitu korvitäit te saite?
11. Kuidas te siis ei mõista, et ma teile ei öelnud leibade kohta: Hoiduge variseride ja saduseride haputaignast!'
12. Siis nad mõistsid, et ta ei käskinud hoiduda leiva haputaignast, vaid variseride ja saduseride õpetusest.
13. Kui siis Jeesus tuli Filippuse Kaisarea aladele, küsis ta oma jüngritelt: 'Kelle ütlevad inimesed Inimese Poja olevat?'
14. Aga nemad kostsid: 'Mõned ütlevad Ristija Johannese, teised aga Eelija, teised aga Jeremija või ühe prohveteist.'
15. Tema küsis neilt: 'Aga teie, kelle teie ütlete minu olevat?'
16. Siimon Peetrus kostis: 'Sina oled Messias, elava Jumala Poeg.'
17. Jeesus vastas talle: 'Sa oled õnnis, Siimon, Joonas poeg, sest seda ei ole sulle ilmutanud liha ja veri, vaid minu Isa, kes on taevas.'
18. Ja mina ütlen sulle: Sina oled Peetrus ja sellele kaljule ma ehitan oma koguduse, ja põrgu väravad ei saa sellest võitu.
19. Ma annan sulle taevariigi võtmed, ja mis sa iganes kinni seod maa peal, see on seotud ka taevas, ja mis sa iganes lahti päästad maa peal, see on lahti päästetud ka taevas.'
20. Siis ta keelas jüngrid, et nad kellelegi ei ütleks, et tema on Messias.
21. Sellest ajast peale hakkas Jeesus oma jüngritele selgitama, et ta peab minema Jeruusalemma ja palju kannatama vanemate ja ülempreestrite ja kirjatundjate poolt ning tapetama ja kolmandal päeval üles äratatama.
22. Ja Peetrus viis ta kõrvale ning hakkas teda hoiatama: 'Jumal hoidku, Issand! Ärgu seda sulle sündigu!'
23. Tema aga pöördus ja ütles Peetrusele: 'Tagane, vastupanija! Sa oled mulle kiusatuseks, sest sa ei mõtle Jumala, vaid inimese viisil.'
24. Siis Jeesus ütles oma jüngritele: 'Kui keegi tahab käia minu järel, siis ta salaku oma mina ja võtku oma rist ja järgnegu mulle!'
25. Sest kes iganes tahab päästa oma elu, kaotab selle, aga kes iganes kaotab oma elu minu pärast, leiab selle.
26. Sest mis kasu on inimesel, kui ta võidaks terve maailma, oma hinge teeks aga kahju? Või mis oleks inimesel anda ära oma hinge lunahinnaks?
27. Sest Inimese Poeg tuleb oma Isa kirkuses koos oma inglitega ja siis tema tasub igaühele selle tegusid mööda.
28. Tõesti, ma ütlen teile, on mõned siin seisjatest, kes näevad Inimese Poega tulevat oma Kuningriigiga, veel enne kui nad maitsevad surma.'

1. Kuue päeva pärast võttis Jeesus kaasa Peetruse ja Jaakobuse ja tema venna Johannese ning viis nad kõrgele mäele üksindusse.
2. Ja ta muudeti nende ees; ta pale säras otsekui päike, ta rõivad said valgeks otsekui valgus.
3. Ja ennäe, Eelija ja Mooses näitasid end neile ja kõnelesid temaga.
4. Aga Peetrus hakkas rääkima ja ütles Jeesusele: 'Issand, siin on meil hea olla! Kui sa tahad, siis ma teen siia kolm lehtmaja: sinule ühe ja Moosesele ühe ja Eelijale ühe.'
5. Kui ta alles rääkis, ennäe, helendav pilv varjas neid. Ja ennäe, hääl ütles pilvest: 'See on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel, teda kuulake!'
6. Seda kuuldes langesid jüngrid silmili maha ja kartsid väga.
7. Ja Jeesus astus nende juurde ning ütles neid puudutades: 'Tõuske üles ja ärge kartke!'
8. Aga kui nad oma silmad üles tõstsid, ei näinud nad enam kedagi muud kui Jeesust üksi.
9. Ja kui nad mäelt laskusid, keelas Jeesus neid: 'Ärge rääkige sellest nägemusest kellelegi, enne kui Inimese Poeg on üles äratatud surnuist!'
10. Ja jüngrid küsisid Jeesuselt: 'Miks siis kirjatundjad ütlevad, et enne peab tulema Eelija?'
11. Aga tema vastas: 'Muidugi tuleb Eelija ja seab kõik korda,
12. aga ma ütlen teile: Eelija on juba tulnud, ent nad ei ole teda ära tundnud, vaid on talle teinud, mida kõike ainult tahtsid. Niisamuti peab ka Inimese Poeg kannatama nende käes.'
13. Siis mõistsid jüngrid, et ta rääkis neile Ristija Johannesest.
14. Ja kui nad rahvahulga juurde tulid, astus Jeesuse juurde üks inimene, heitis ta ette põlvili
15. ja ütles: 'Issand, halasta mu poja peale, sest ta on langetõbine ja kannatab hirmsasti, sageli kukub ta tulle ja sageli vette!'
16. Ma tõin ta sinu jüngrite juurde, kuid nemad ei suutnud teda terveks teha.'
17. Aga Jeesus vastas: 'Oh uskmatu ja jonnakas sugupõlv! Kui kaua pean ma teie juures olema? Kui kaua tuleb mul teiega kannatlik olla? Tooge ta siia minu juurde!'
18. Ja Jeesus sõitles kurja vaimu ja kuri vaim läks poisist välja ning sellest hetkest sai poiss terveks.
19. Kui nad siis olid omaette, astusid jüngrid Jeesuse juurde ja ütlesid: 'Mispärast meie ei suutnud teda välja ajada?'
20. Aga tema ütles neile: 'Teie nõdra usu pärast. Sest tõesti, ma ütlen teile, kui teil oleks usku sinepiivakese võrra ja te ütleksite sellele mäele: 'Siirdu siit sinna!', siis ta siirduks, ja miski ei oleks teile võimatu.
21. [See tõug ei lähe välja millegi muu kui palve ja paastumisega.]'
22. Aga kui nad olid kogunenud Galileasse, ütles Jeesus neile: 'Inimese Poeg antakse inimeste kätte
23. ja nad tapavad tema ja kolmandal päeval äratatakse ta üles.' Ja nad jäid väga kurvaks.
24. Kui nad siis Kapernauma tulid, astusid Peetruse juurde templimaksu kogujad ja ütlesid: 'Kas teie Õpetaja templimaksu ei maksa?'
25. Peetrus vastas: 'Küll ta maksab.' Ja kui ta koju tuli, ennetas Jeesus teda ja küsis: 'Mis sa arvad, Siimon, kelle käest võtavad kuningad maa peal tolli või pearaha? Kas oma poegadelt või võõrastelt?'
26. Aga kui Peetrus ütles: 'Võõrastelt', lausus Jeesus talle: 'Siis on pojad vabad.
27. Aga et me neid ei ärritaks, mine järvele, heida õng sisse ja võta esimene kala, mis üles tuleb! Ja kui sa tema suu avad, leiad sa hõbeseekli. Võta see ning anna neile minu ja enese eest!'

1. Selsamal tunnil astusid jüngrid Jeesuse juurde ja küsisid: 'Kes küll on suurim taevariigis?'
2. Ja Jeesus kutsus ühe lapse, pani nende keskele seisma
3. ja ütles: 'Tõesti, ma ütlen teile, kui te ei pöördu ega saa kui lapsed, ei pääse te taevariiki!
4. Kes nüüd iseennast alandab selle lapse taoliseks, see on suurim taevariigis.
5. Ja kes iganes ühe niisuguse lapse võtab vastu minu nimel, võtab vastu minu.
6. Aga kes iganes on püüniseks kellele tahes neist pisikestest minusse uskujaist, sellele oleks parem, et talle vesikivi kaela riputataks ja ta uputataks mere sügavusse.
7. Häda maailmale ahvatluste pärast! On küll paratamatu, et kiusatused tulevad. Kuid häda sellele inimesele, kelle kaudu kiusatus tuleb!
8. Aga kui su käsi või su jalg ajab sind patustama, raiu ta ära ja heida minema! Sul on parem minna käteta või jalutuna ellu kui kahe käega ja kahe jalaga olla visatud igavesse tulle.
9. Ja kui su silm ajab sind patustama, kisu ta välja ja heida minema! Sul on parem ühe silmaga minna ellu kui kahe silmaga olla visatud tulepõrgusse.
10. Vaadake ette, et te ühtainustki neist pisikestest ei põlgaks, sest ma ütlen teile, et nende inglid taevas näevad alati minu Isa palet, kes on taevas!
11. [Inimese Poeg on ju tulnud päästma kadunut.]
12. Mis te arvate? Kui ühel inimesel juhtub olema sada lammast ja üks neist ära eksib, eks ta jäta need üheksakümmend üheksa mägedesse ja lähe otsima eksinut?
13. Ja kui ta selle üles leiab, tõesti, ma ütlen teile, ta rõõmustab tema pärast enam kui nende üheksakümne üheksa pärast, kes ei olnud eksinud.
14. Nõnda ei taha teie Isa, kes on taevas, et ükski neist pisikestest hukkuks.
15. Aga kui su vend peaks patustama, siis mine, noomi teda nelja silma all! Kui ta sind kuulab, siis oled sa oma venna tagasi võitnud.
16. Kui ta sind aga ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, sest kahe või kolme tunnistaja suu läbi on kindel iga asi.
17. Aga kui ta on neile sõnakuulmatu, siis ütle kogudusele! Aga kui ta isegi koguduse sõna ei kuula, siis olgu ta sulle nagu pagan ja tõlner!
18. Tõesti, ma ütlen teile, mis te iganes kinni seote maa peal, on seotud ka taevas, ja mis te iganes lahti päästate maa peal, on lahti päästetud ka taevas.
19. Tõesti, taas ma ütlen teile, kui iganes maa peal kaks teie seast on ühel meelel mingi asja suhtes, mida nad iganes paluvad, siis nad saavad selle minu Isa käest, kes on taevas.
20. Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen mina nende keskel.'
21. Siis ütles Peetrus tema juurde astudes: 'Issand, kui mitu korda minu vend võib minu vastu patustada ja mul tuleb talle andeks anda? Kas aitab seitsmest korrast?'
22. Jeesus ütles talle: 'Ma ei ütle sulle seitse korda, vaid kas või seitsekümmend seitse korda.
23. Seepärast on taevariik kuninga sarnane, kes tahtis oma sulastega arvet teha.
24. Kui ta siis hakkas arvet tegema, toodi ta ette üks, kes võlgnes talle kümme tuhat talenti.
25. Et tal aga maksta ei olnud, käskis isand müüa tema ja ta naise ja lapsed ja kõik, mis tal oli, ning maksta.
26. Siis see sulane kummardas teda maha heites ja ütles: 'Ole minuga pikameelne ja ma maksan sulle kõik!'
27. Ja isandal hakkas sulasest hale, ta laskis tal minna ning kustutas laenu.
28. Aga kui see sulane oli välja läinud, leidis ta ühe kaassulase, kes võlgnes talle sada teenarit. Ja temast kinni haarates kägistas ta teda ja ütles: 'Maksa, mis sa võlgned!'
29. Siis see kaassulane palus teda maha heites: 'Ole minuga pikameelne ja ma maksan sulle!'
30. Aga tema ei tahtnud, vaid läks ning laskis ta heita vang, kuni ta oma võla ära maksab.
31. Kui nüüd teised sulased nägid, mis sündis, olid nad väga nõrdinud ja tulid ning kaebasid oma isandale kõik, mis oli juhtunud.
32. Siis kutsus isand tema enese juurde ja ütles talle: 'Sa tige sulane! Ma kustutasin kogu sinu võla,

sest sa palusid mind.

33. Eks siis sinagi oleksid pidanud halastama oma kaassulase peale, nõnda nagu mina sinu peale halastasin!'

34. Ja ta isand vihastas ning andis ta piinajate kätte, kuni ta maksab ära kõik, mis ta temale võlgnes.

35. Nõnda teeb ka minu taevane Isa teile, kui teie igaüks kogu oma südamest ei anna andeks oma vennale.'

1. Ja sündis, et kui Jeesus oli need kõned lõpetanud, lahkus ta Galileast ja tuli Juudamaa alale sinnapoole Jordanit.
2. Ja talle järgnesid rahvahulgad, ning ta tegi nad seal terveks.
3. Ja Jeesuse juurde astus varisere, kes küsis teda kiusates: 'Kas tohib oma naist minema ajada mis tahes põhjusel?'
4. Tema aga vastas: 'Kas te ei ole lugenud, et loomise algul tegi Looja inimese meheks ja naiseks?'
5. ja ütles: 'Seepärast jätab mees oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole ja need kaks saavad üheks.'
6. Nõnda ei ole nad enam kaks, vaid üks liha. Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärgu inimene lahutagu!'
7. Nad ütlesid talle: 'Mispärast siis Mooses on käskinud anda lahutustunnistuse, kui tahetakse naist minema ajada?'
8. Jeesus vastas neile: 'Teie kõva südame pärast lubas Mooses teid oma naist minema ajada, algul aga ei olnud see nõnda.'
9. Aga mina ütlen teile: Kes iganes ajab minema oma naise muidu kui liiderdamise pärast ja abiellub teisega, rikub abielu [ja kes abiellub minema aetud naisega, rikub abielu].'
10. Jüngrid ütlesid talle: 'Kui naisevõtmisega on lugu nõnda, siis on kasulikum jätta abiellumata.'
11. Tema aga ütles neile: 'Seda sõna ei taipa igaüks, vaid ainult need, kellele antakse.'
12. On ju abieluks kõlbmatuid, kes nõnda on sündinud emaihust, ja on kohitsetuid, kes on inimeste kohitsetud, ja on kohitsetuid, kes on ise end taevariigi pärast kohitsenud. Kes suudab taibata, taibaku!'
13. Siis toodi Jeesuse juurde lapsi, et ta paneks oma käed nende peale ja palvetaks. Jüngrid sõitlesid toojaid.
14. Aga Jeesus ütles: 'Laske lapsed olla ja ärge keelake neid minu juurde tulemast, sest selliste päralt on taevariik!'
15. Ja ta pani oma käed laste peale. Ning läks sealt ära.
16. Ja vaata, keegi ütles Jeesuse juurde astudes: 'Õpetaja, mis head ma peaksin tegema, et saaksin igavese elu?'
17. Tema ütles talle: 'Miks sa minult küsid, mis on hea? On vaid üks, kes on hea. Kui sa tahad ellu minna, siis pea käsud!'
18. Mees küsis temalt: 'Millised?' Jeesus lausus: 'Ära tapa, ära riku abielu, ära varasta, ära anna valetunnistust,
19. austa isa ja ema ning armasta oma ligimest nagu iseennast!'
20. Noormees ütles talle: 'Seda kõike ma olen pidanud. Mis mul veel puudub?'
21. Jeesus lausus talle: 'Kui sa tahad olla täiuslik, siis mine müü oma varandus ja anna vaestele, ja siis on sul aare taevas, ning tule, järgne mulle!'
22. Aga kui noormees seda sõna kuulis, lahkus ta kurvastades, sest ta oli suure varanduse omanik.
23. Siis Jeesus ütles oma jüngritele: 'Tõesti, ma ütlen teile, rikas läheb taevariiki ränga vaevaga.'
24. Taas ma ütlen teile, et hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal minna Jumala riiki.'
25. Aga seda kuuldes jüngrid hämmastusid väga ja ütlesid: 'Kes siis küll võib pääseda?'
26. Jeesus aga ütles neile otsa vaadates: 'Inimeste käes on see võimatu, kõik on aga võimalik Jumala käes.'
27. Siis kostis Peetrus: 'Vaata, meie oleme jätnud kõik maha ja järgnenud sulle. Mis siis meile saab?'
28. Aga Jeesus ütles neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, kes olete mulle järgnenud, uuestisündimises, kui Inimese Poeg istub oma kirkuse troonile, istute ka teie kaheteistkümnele troonile Iisraeli kaheteistkümne suguharu üle kohut mõistma.'
29. Ja igaüks, kes on jätnud maha majad või vennad või õed või isa või ema või lapsed või põllud minu nime pärast, saab nad tagasi sajakordselt ja pärib igavese elu.
30. Aga paljud esimesed jäävad viimasteks ja viimased saavad esimesteks.

1. Taevariik on majaisanda sarnane, kes läks varahommikul välja palkama töötegijaid oma viinamäele.
2. Kui ta oli töölistega päevapalga kokku leppinud ühele teenarile, läkitas ta nad oma viinamäele.
3. Ja kui ta läks välja kolmandal tunnil, nägi ta turul teisi jõude seismas
4. ja ta ütles neilegi: 'Minge ka teie viinamäele, ja ma annan teile, mis iganes õiglane!'
5. Ja need läksid. Taas läks ta välja kuuendal ja üheksandal tunnil ning tegi nõndasamuti.
6. Aga kui ta üheteistkümnendal tunnil välja läks, leidis ta teisi seisvat ja ütles neilegi: 'Mis te siin kogu päeva jõude seisate?'
7. Nad ütlesid talle: 'Meid ei ole keegi palganud.' Ta ütles neile: 'Minge ka teie viinamäele!'
8. Aga kui õhtu tuli, ütles viinamäe isand oma valitsejale: 'Kutsu töölised ja anna neile palk viimasest kuni esimeseni!'
9. Ja üheteistkümnendal tunnil palgatud tulid ning said igaüks ühe teenari.
10. Kui siis esimesed tulid, oletasid nad, et nemad saavad rohkem, aga nemadki said igaüks ühe teenari.
11. Aga kui nad selle olid saanud, siis nad nurisesid majaisanda üle:
12. 'Need viimased on töötanud ainult ühe tunni, ent sina oled teinud nad võrdseks meiega, kes me oleme kandnud päeva koormat ja lõõska!'
13. Isand aga vastas ühele nendest: 'Sõber, ma ei tee sulle ülekohut! Kas sa ei leppinud minuga kokku ühele teenarile?'
14. Võta oma palk ja mine oma teed, aga sellele viimasele tahan ma anda nagu sullegi!
15. Kas ma ei tohi enese omaga teha, mida tahan? Või on sinu silm kade, et mina olen hea?'
16. Nõnda saavad viimased esimesteks ja esimesed jäävad viimasteks. [Sest paljud on kutsutud, aga vähesed on valitud.]'
17. Kui Jeesus läks üles Jeruusalemma, võttis ta kaksteist jüngrit kõrvale ja ütles neile teel:
18. 'Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja Inimese Poeg antakse ülempreestrite ja kirjatundjate kätte ning need mõistavad ta surma
19. ja annavad ta paganate kätte teotada ja piitsutada ja risti lüüa; ning kolmandal päeval äratatakse ta üles.'
20. Siis astus Sebedeuse poegade ema koos oma poegadega Jeesuse juurde, kummardas ja palus temalt midagi.
21. Jeesus küsis: 'Mida sa tahad?' Naine ütles talle: 'Ütle, et need mu kaks poega istuksid su Kuningriigis üks su paremal ja teine su pahemal käel!'
22. Aga Jeesus kostis: 'Teie ei tea, mida te palute. Kas te võite juua karikast, mida minul tuleb juua?' Nad vastasid talle: 'Võime küll!'
23. Tema ütles neile: 'Küllap te joote minu karikast, kuid istuda mu paremal või pahemal käel - ei ole minul seda anda, vaid see antakse neile, kellele mu Isa selle on valmistanud.'
24. Ja kui need kümme sellest kuulsid, läks nende meel pahaseks kahe venna peale.
25. Aga Jeesus kutsus nad enese juurde ja ütles: 'Te teate, et rahvaste valitsejad peremehetsevad nende üle ja suured meelevalitsevad nende kallal.
26. Nõnda ei tohi olla teie seas, vaid kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija,
27. ja kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu teie sulane,
28. nii nagu Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!'
29. Ja Jeerikost välja minnes läks Jeesusega kaasa suur rahvahulk.
30. Ja vaata, kaks pimedat istus tee ääres. Kui nad kuulsid, et Jeesus möödub, kisendasid nad: 'Halasta meie peale, Issand, Taaveti Poeg!'
31. Rahvahulk aga sõitles neid, et nad vaikiksid. Kuid nemad kisendasid veel rohkem: 'Halasta meie peale, Issand, Taaveti Poeg!'
32. Ja Jeesus seistas, kutsus neid ja ütles: 'Mida te tahate, et ma teile teeksin?'

33. Nemad ütlesid talle: 'Issand, et meie silmad avaneksid!'

34. Jeesusel hakkas neist hale ja ta puudutas nende silmi. Ja kohe nägid nad jälle ning läksid temaga kaasa.

1. Ja kui nad jõudsid Jeruusalemma lähedale ja tulid Betfage poole Õlimäele, siis läkitas Jeesus kaks jüngrit
2. ja ütles neile: 'Minge külla, mis on teie ees, ja kohe te leiate kinniseotud emaesli ja sälu ta juures. Päästke need valla ning tooge mulle!
3. Ja kui keegi teile midagi ütleb, siis vastake: 'Issand vajab neid. Ta läkitab nad peatselt tagasi.'
4. Aga see on sündinud, et läheks täide, mida prohveti kaudu on räägitud:
5. 'Ütelge Siioni tütrele: Ennäe, su kuningas tuleb sulle tasane, istudes emaesli seljas ja sälu seljas, kes on koormakandja looma varss.'
6. Jüngrid läksid ja tegid just nõnda, nagu Jeesus neid oli käskinud:
7. tõid emaesli ja sälu ning panid rõivad nende peale ja tema istus sinna.
8. Tohtu rahvahulk aga laotas oma rõivad tee peale, teised raiusid oksid puudelt ja laotasid tee peale.
9. Rahvahulgad aga, kes käisid Jeesuse eel ja järel, hüüdsid: 'Hoosanna Taaveti Pojale! Õnnistatud olgu see, kes tuleb Issanda nimel! Hoosanna kõrgustes!'
10. Ja kui ta Jeruusalemma tuli, oli kogu linn ärevil: 'Kes selline on?'
11. Rahvahulgad ütlesid: 'Tema on see prohvet Jeesus Galilea Naatsaretist.'
12. Ja Jeesus tuli pühakotta ja ajas välja kõik, kes pühakojas müüsid ja ostsid, ning lükkas kummuli rahavahetajate lauad ja tuvimüüjate pingid.
13. Ja ta ütles neile: 'Kirjutatud on: Minu koda hüütagu palvekojaks, aga teie teete selle röövlikoopaks!'
14. Pühakojas astus ta juurde pimedaid ja jalutuid ning ta tegi nad terveks.
15. Kui ülempreestrid ja kirjatundjad nägid imesid, mida Jeesus tegi, ning poisse, kes pühakojas hüüdsid: 'Hoosanna Taaveti Pojale!', siis nende meel läks pahaseks
16. ja nad ütlesid talle: 'Kas sa kuuled, mida nad ütlevad?' Jeesus ütles neile: 'Kuulen küll! Kas te pole kunagi lugenud: Sa oled valmistanud kiitust väetite laste ja imikute suust?'
17. Ja ta jättis nad sinnapaika ning läks välja Betaaniasse ja ööbis seal.
18. Aga varahommikul linna tagasi tulles tundis Jeesus nälga,
19. ja kui ta nägi ühte viigipuud tee kõrval, läks ta selle juurde, ent ei leidnud muud kui lehti. Ja ta ütles sellele: 'Ei tule sinust enam iialgi vilja!' Ja viigipuu kuivas otsekohe ära.
20. Kui jüngrid seda nägid, ütlesid nad imestades: 'Kuidas see viigipuu nii otsekohe ära kuivas?'
21. Aga Jeesus vastas neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, kui teil oleks usku ja te ei mõtleks kaksipidi, siis te ei teeks üksnes seda, mis juhtus viigipuule, vaid kui te sellele mäele ütleksite: 'Kerki ja kukuta end merre!', siis see sünniks.
22. Ja kõike, mida te iganes palves palute uskudes, seda te saate.'
23. Ja kui Jeesus oli pühakotta tulnud ja õpetas, astusid ülempreestrid ja rahvavanemad tema juurde ja ütlesid: 'Millise meelevallaga sa seda kõike teed? Ja kes on sulle andnud selle meelevalla?'
24. Aga Jeesus vastas neile: 'Ka mina küsin teilt ühte asja. Kui te mulle seda ütlete, siis ütlen minagi teile, millise meelevallaga mina seda kõike teen.
25. Kust oli Johannese ristimine: kas taevast või inimestest?' Nemad arutlesid aga endamisi: 'Kui me ütleme, et taevast, siis ta ütleb meile: 'Miks te siis ei uskunud teda?'
26. Kui me aga ütleksime, et inimestest, siis tuleks meil karta rahvahulki, sest kõikide meelest oli Johannes prohvet.'
27. Nii nad vastasid Jeesusele: 'Meie ei tea.' Siis lausus ka tema neile: 'Ega minagi ütle teile, millise meelevallaga ma seda kõike teen.
28. Aga mis teie arvate? Inimesel oli kaks poega ja ta astus esimese juurde, öeldes: 'Poeg, mine täna tööle viinamäele!'
29. Kuid too kostis: 'Ei taha!', ent hiljem ta kahetses ja läks.
30. Siis astus isa teise juurde, öeldes sedasama, ent too vastas: 'Küll ma lähen, isand!', kuid ei läinud.

31. Kumb neist tegi isa tahtmist?' Nad ütlesid: 'Esimene.' Jeesus ütles neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, tõlnerid ja hoorad saavad enne teid Jumala riiki!
32. Sest kui Johannes tuli teie juurde õiguse teed näitama, siis te ei uskunud teda, kuid tõlnerid ja hoorad uskusid. Teie nägite seda ja ometi ei kahetsenud hiljemgi, et teda uskuda.
33. Kuulge teist tähendamissõna! Oli inimene, majaisand, kes istutas viinamäe ja piiras selle aiaga ning õõnestas kaljusse surutõrre ja ehitas valvetorni. Siis ta andis selle rentnike kätte ja reisis võõrsile.
34. Kui saagiaeg lähenes, läkitas ta oma sulaseid rentnike juurde oma vilja vastu võtma.
35. Aga rentnikud võtsid ta sulased kinni, mõnda nad peksid, mõne tapsid, mõne aga viskasid kividega surnuks.
36. Taas ta läkitas teisi sulaseid, rohkem kui esimesi, ja nad tegid nendega nõndasamuti.
37. Aga lõpuks ta läkitas nende juurde oma poja, mõeldes: 'Ehk nad häbenevad mu poega!'
38. Kuid rentnikud rääkisid poega nähes omavahel: 'Tema ongi see pärija! Läki, tapame ta ära ja tema pärandi saame meie!'
39. Ja nad võtsid ta kinni ja viskasid viinamäelt välja ja tapsid ära.
40. Kui nüüd viinamäe isand tuleb, mida ta teeb nende rentnikega?'
41. Nad ütlesid talle: 'Ta hukkab need kurjad kurjal kombel ja annab viinamäe teiste rentnike kätte, kes annavad talle vilja õigel ajal.'
42. Jeesus vastas neile: 'Kas te pole kunagi lugenud Kirjast: 'Kivi, mille ehitajad tunnistasid kõlbmatuks - seesama on saanud nurgakiviks. See tuli Issandalt ja on imeasi meie silmis.'
43. Seepärast ma ütlen teile: Jumala riik võetakse teie käest ära ja antakse sellele rahvale, kes ta vilja kannab.
44. [Ja kes selle kivi peale kukub, kukub end puruks, aga kelle peale iganes see kivi langeb, selle teeb see pihuks ja põrmuks.]'
45. Kui ülempreestrid ja variserid seda Jeesuse tähendamissõna kuulsid, taipasid nad, et ta räägib seda nende kohta.
46. Ja nad otsisid võimalust teda kinni võtta, kuid kartsid rahvahulki, sest need pidasid Jeesust prohvetiks.

1. Ja Jeesus hakkas taas neile mõistu kõnelema:
2. 'Taevariik on kuninga sarnane, kes tegi oma pojale pulmad.
3. Ja ta läkitas oma sulased kutsutuid pulmapeole paluma, aga need ei tahtnud tulla.
4. Taas ta läkitas teisi sulaseid: 'Õelge kutsutuile: Vaata, mu söömaaeg on valmis, mu härjad ja nuumveised on tapetud ja kõik on valmis, tulge pulma!'
5. Aga kutsutud ei hoolinud sellest ja läksid ära, kes oma põllule, kes oma kaubale,
6. mõned aga võtsid sulased kinni, teotasid neid ja tapsid nad ära.
7. Kuningas vihastas ja saatis oma sõjaväed, hukkas need mõrtsukad ja süütas põlema nende linna.
8. Siis ta ütles oma sulastele: 'Pulmad on küll valmis, aga kutsutud ei olnud seda väärt.
9. Minge nüüd teelahkmete ja kutsuge pulma, keda te iganes leiaste!'
10. Ja sulased läksid välja teedele ja kogusid kokku kõik, keda leidsid, nii halbu kui häid, ning pulmakoda sai täis pidulisi.
11. Aga kui kuningas astus sisse pidulisi vaatama, nägi ta seal inimest, kellel ei olnud pulmarõivast seljas.
12. Ja ta ütles talle: 'Sõber, kuidas sina oled tulnud siia ilma pulmarõivata?' Aga see ei saanud sõnagi suust.
13. Siis kuningas ütles teenijatele: 'Siduge tema jalad ja käed ning visake ta välja pimedusse!' Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.
14. Sest paljud on kutsutud, aga vähesed valitud.'
15. Siis variserid läksid ja võtsid nõuks Jeesus ta sõnadest lõksu püüda.
16. Ja nad läkitasid tema juurde oma jüngreid koos herodeslastega ütlema: 'Õpetaja, me teame, et sa oled tõemeelne ja õpetad Jumala teed tões ja sa ei hooli kellestki, sest sa ei vaata inimese isikule.
17. Ütle nüüd meile, mis sa arvad, kas keisrile peab andma pearaha või ei?'
18. Aga Jeesus ütles nende kurjust ära tundes: 'Mis te mind kiusate, silmakirjatsejad?
19. Näidake mulle maksuraha!' Nemad tõidki ta kätte teenari.
20. Ja ta küsis neilt: 'Kelle pilt ja kiri sellel on?'
21. Nad ütlesid temale: 'Keisri.' Siis ta ütles neile: 'Andke nüüd keisrile keisri oma tagasi ja Jumalale Jumala oma!'
22. Seda kuuldes nad hämmastusid ja lahkusid, jättes ta sinnapaika.
23. Tolsamal päeval astusid Jeesuse juurde saduserid, kes ütlesid, et surnuist ülestõusmist ei ole olemas, ja küsisid temalt:
24. 'Õpetaja, Mooses ütles: Kui keegi sureb, ilma et tal oleks lapsi, siis ta vend peab abielluma oma surnud venna naisega ja soetama sugu vennale.
25. Meie pool oli seitse venda. Esimene võttis naise, kuid suri. Ja et tal ei olnud järglast, siis jättis ta naise oma vennale.
26. Nõndasamuti ka teine ja kolmas kuni seitsmendani.
27. Pärast kõiki suri see naine.
28. Ülestõusmisel nüüd: kelle naine nendest seitsmest peab ta olema? Ta on ju olnud nende kõikide oma.'
29. Jeesus aga vastas neile: 'Te eksite, kuna ei tunne pühi kirju ega Jumala väge.
30. Ülestõusmisel ju ei võeta naisi ega minda mehele, vaid ollakse nagu inglid taevas.
31. Aga surnute ülestõusmisest - kas te ei ole lugenud, mida Jumal teile on rääkinud:
32. Mina olen Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal. Jumal ei ole surnute, vaid elavate Jumal.'
33. Seda kuuldes rahvas hämmastus tema õpetusest.
34. Aga kui variserid said kuulda, et Jeesus oli sulgenud saduseride suu, kogunesid nad sinna.
35. Ja üks seadusetundja nende seast küsis teda kiusates:
36. 'Õpetaja, milline käsk Seaduses on suurim?'
37. Jeesus vastas talle: 'Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja

kogu oma mõistusega!

38. See ongi suurim ja esimene käsk.

39. Teine on selle sarnane: Armasta oma ligimest nagu iseennast!

40. Neis kahes käsus on koos kogu Seadus ja Prohvetid.'

41. Aga kui variserid olid koos, küsis Jeesus neilt:

42. 'Mida te arvate Messia kohta: kelle poeg ta on?' Nad ütlesid talle: 'Taaveti.'

43. Tema lausus neile: 'Kuidas siis Taavet vaimus hüüab teda Issandaks:

44. Issand ütles mu Issandale: Istu mu paremale käele, kuni ma panen su vaenlased sinu jalge alla!?'

45. Kui nüüd Taavet hüüab teda Issandaks, kuidas ta siis on tema poeg?'

46. Ja ükski ei suutnud talle vastata sõnagi ja keegi ei julgenud sellest päevast peale teda enam küsitleda.

1. Siis Jeesus kõneles rahvale ja oma jüngritele:
2. 'Moosese asemele on istunud kirjatundjad ja variserid.
3. Kõike nüüd, mida nad iganes teile ütlevad, seda tehke ja pidage, aga ärge tehke nende tegusid mööda, sest nad räägivad küll, aga ise ei tee!
4. Nad seovad kokku ränki ja vaevukantavaid koormaid ja panevad need inimeste õlgadele, ise aga ei taha sõrmeotsagagi neid liigutada.
5. Kõiki oma tegusid teevad nad selleks, et inimesed neid vaataksid. Nad teevad oma palvepaelad laiemaks ja palvetupsud suuremaks.
6. Nad armastavad esimesi kohti võõruspidudel ja esimesi istmeid sünagoogides
7. ja teretamisi turgudel ja seda, et inimesed hüüaksid neid rabiks.
8. Teie ärge laske endid hüüda rabiks, sest ainult üks on teie Õpetaja, teie kõik olete aga vennad!
9. Ja ärge hüüdke kedagi maa peal oma isaks, sest ainult üks on teie Isa, see taevane!
10. Ärge laske end ka kellelgi hüüda juhatajaks, sest ainult üks on teie Juhataja - Kristus!
11. Aga suurim teie seast olgu teie teenija!
12. Kes ennast ise ülendab, seda alandatakse, ja kes ennast ise alandab, seda ülendatakse.
13. Aga häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, et te lukustate taevariigi inimeste eest! Ise te ei lähe sinna sisse ega lase sisse ka neid, kes tahaksid minna.
14. [Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, et te neelate alla lesknaiste majad ja silmakirjaks venitate palvetused pikaks! Seepärast te saate seda rängema kohtuotsuse.]
15. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad! Te rändate läbi mered ja mandrid, et pöörata kas või üks oma usku, ja kui see sünnib, siis te teete temast pörgulise, kahevõrra niisuguse, kui te ise olete.
16. Häda teile, te sõgedad teejuhid, kes te ütlete: 'Kes iganes vannub templi juures, selle vanne ei loe midagi, kes aga iganes vannub templi kulla juures, see on kohustatud vannet täitma.'
17. Te rumalad ja sõgedad! Kumb on suurem, kas kuld või tempel, mis kulla pühitseb?
18. Te ütlete: 'Kes iganes vannub altari juures, selle vanne ei loe midagi, aga kes iganes vannub altaril oleva ohvrianni juures, see on kohustatud vannet täitma.'
19. Teie sõgedad, kumb siis on suurem, kas ohvriand või altar, mis ohvrianni pühitseb?
20. Niisiis, kes vannub altari juures, see vannub selle ja kõige juures, mis on altaril,
21. ja kes vannub templi juures, see vannub selle ja tema juures, kes templis elab,
22. ja kes vannub taeva juures, see vannub Jumala trooni ja troonil istuja juures.
23. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, et te maksate kümnist mündist ja tillist ja kõõmnest ning jätate kõrvale kaalukama osa Seadusest - õigluse ja halastuse ja ustavuse! Üht tuleb teha, kuid teist ei tohi jätta kõrvale!
24. Te sõgedad teejuhid, te kurnate välja küll sääsed, aga kaamelid neelate alla.
25. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, sest te puhastate karika ja liua väljastpoolt, aga seest on need täis riisumist ja aplust!
26. Sa sõge variser! Puhasta enne karikas seestpoolt, et see ka väljast saaks puhtaks!
27. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, sest te sarnanete lubjatud haudadega, mis väljastpoolt paistavad küll nägusad, aga seestpoolt on täis surnuluid ja kõiksugust roisku!
28. Nõnda paistate ka teie inimestele õigetena, aga seestpoolt olete täis silmakirjatsemist ja ülekohtu.
29. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, sest te ehitate prohvetite hauamärke ja ehite õigete hauakambreid
30. ja ütlete: 'Kui meie oleksime elanud oma esiisade päevil, siis meie küll ei oleks olnud nende kaasosalised prohvetite vere valamisel.'
31. Nõnda te tunnistate ise eneste kohta, et teie olete prohvetite tapjate pojad.
32. Täitke siis teiegi oma vanemate mõõt!
33. Te maod, te rästikute sugu, kuidas te võiksite põgeneda ära pörgu kohtust?

34. Seepärast, vaata, mina läkitan teie juurde prohveteid ja tarku ja kirjatundjaid ning osa te tapate ja lööte risti ning osa te piitsutate oma sünagoogides ja jälitate neid linnast linna,
35. et teie peale tuleks kõik õige veri, mis on valatud maa peal õige Aabeli verest kuni Berekja poja Sakarja vereni, kelle te tapsite templi ja altari vahel.
36. Tõesti, ma ütlen teile, see kõik tuleb selle sugupõlve peale!
37. Jeruusalemm, Jeruusalemm, kes sa tapad prohveteid ja viskad kividega surnuks need, kes su juurde on läkitatud! Kui palju kordi olen ma tahtnud su lapsi koguda, otsekui kana kogub oma pesakonna tiibade alla, ent teie ei ole tahtnud!
38. Vaata, teie koda jäetakse maha,
39. sest ma ütlen teile, et teie ei näe mind nüüdsest enam, kuni te ütlete: Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!

1. Ja Jeesus tuli pühakojast välja ja läks edasi. Ja ta jüngrid astusid tema juurde talle pühakoja hooneid näitama.
2. Jeesus hakkas rääkima ja ütles neile: 'Eks te näe seda kõike? Tõesti, ma ütlen teile, ei jäeta siin kivi kivi peale, mida maha ei kistaks!'
3. Aga kui Jeesus istus Õlimäel, astusid jüngrid ta juurde ja küsisid omavahel olles: 'Ütle meile, millal see kõik tuleb ja mis on sinu tulemise ja selle ajastu lõpu tunnustäht?'
4. Ja Jeesus vastas neile: 'Vaadake, et keegi teid ei eksitaks!'
5. Sest paljud tulevad minu nime all, öeldes: 'Mina olen Kristus!' ja eksitavad paljusid.
6. Aga kui te kuulete sõdadest ja sõjasõnumeid, siis vaadake, et te ei ehmu, sest see kõik peab sündima, kuid veel ei ole lõpp käes.
7. Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu ja on näljahädasid ja paiguti on maavärinaid.
8. See kõik on aga sünnitusvalude algus.
9. Siis antakse teid ahistusse ja teid tapetakse ja te saate kõigi rahvaste vihaaluseks minu nime pärast.
10. Ja siis pahandavad paljud ja reedavad üksteist ja vihkavad üksteist.
11. Ja palju valeprohveteid tõuseb ja need eksitavad paljusid.
12. Ja kui ülekohtus võtab võimust, jahtub paljude armastus.
13. Aga kes peab vastu lõpuni, see pääseb.
14. Ja seda Kuningriigi evangeeliumi kuulutatakse kogu ilmamaale, tunnistuseks kõigile rahvastele, ja siis tuleb lõpp.
15. Kui te siis näete pühakojas seisvat hävituse koletist, millest prohvet Taaniel on rääkinud - lugeja mõtelgu sellele! -,
16. siis need, kes on Juudamaal, põgenegu mägedesse.
17. Kes on katusel, ärgu tulgu alla oma majast midagi võtma,
18. ja kes on põllul, ärgu pöördugu tagasi võtma oma kuube!
19. Aga häda neile, kes on lapseotel, ja neile, kes imetavad neil päevil!
20. Aga palvetage, et teie põgenemine ei juhtuks talvel ega hingamispäeval.
21. Sest siis on nii suur ahistus, millist pole olnud maailma algusest kuni praeguse ajani ega tule enam iial.
22. Ja kui nende päevade arvu ei kahandataks, siis ei pääseks ükski, aga valitute pärast kahandatakse neid päevi.
23. Kui siis keegi teile ütleb: 'Ennäe, Kristus on siin!' või 'Ennäe, seal!', ärge uskuge,
24. sest tõuseb valemessiaid ja valeprohveteid ja need pakuvad suuri tunnustähti ja imesid, et kui võimalik, eksitada ka valituid.
25. Vaata, mina olen teile seda ette ütelnud.
26. Kui teile siis öeldakse: 'Ennäe, ta on kõrbes!', ärge siis minge välja; 'Ennäe, ta on kambrites!', ärge siis uskuge!
27. Sest otsekui välg sähvatab idast ja paistab läände, nõnda on Inimese Poja tulemine.
28. Kus iganes on korjus, sinna kogunevad raisakotkad.
29. Aga kohe peale nende päevade ahistust pimeneb päike ja kuu ei anna oma kuma ja tähed kukuvad taevast ja taeva vägesid kõigutatakse.
30. Ja siis saab nähtavaks Inimese Poja tunnustäht taevas ja siis halavad kõik maa suguvõsad ja nad näevad Inimese Poega tulevat taeva pilvede peal väe ja suure kirkusega.
31. Ja ta läkitab oma inglid suure pasunahäälega ja need koguvad kokku tema valitud neljast tuulest, taeva ühest äärest teise ääreni.
32. Ent viigipuust õppige võrdumit: kui selle okstele tärkavad noored võrsed ja ajavad lehti, siis te tunnete ära, et suvi on lähedal.
33. Nõnda ka teie, kui te näete kõike seda, tundke ära, et tema on lähedal, ukse taga!

34. Tõesti, ma ütlen teile, see sugupõlv ei kao, kuni kõik see on sündinud.
35. Taevas ja maa hävivad, aga minu sõnad ei hävi.
36. Seda päeva või tundi ei tea aga keegi, ei taeva inglid ega Poeg, vaid Isa üksi.
37. Sest nii nagu olid Noa päevad, nõnda on Inimese Poja tulemine.
38. Sest nii nagu inimesed olid noil päevil enne veeuputust - sõid ja jõid, võtsid naisi ja läksid mehele selle päevani, mil Noa läks laeva,
39. ega taibanud midagi, enne kui tuli veeuputus ja võttis kõik nad ära -, nõnda on ka Inimese Poja tulemine.
40. Siis on kaks põllul: üks võetakse vastu ja teine jäetakse maha;
41. kaks naist on veskil jahvatamas: üks võetakse vastu ja teine jäetakse maha.
42. Valvake siis, sest teie ei tea, mil päeval teie Issand tuleb!
43. Küllap te taipate, et kui peremees teaks, millisel öövalve ajal varas tuleb, siis ta valvaks ega lubaks oma majja sisse murda.
44. Seepärast olge ka teie valmis, sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvagi!
45. Kes siis on ustav ja arukas sulane, kelle ta isand on seadnud oma kodakondsete üle neile parajal ajal elatist andma?
46. Õnnis on see sulane, kelle ta isand tulles leiab nõnda tegevat.
47. Tõesti, ma ütlen teile, ta seab tema kogu oma vara üle.
48. Aga kui see sulane oleks halb ja ütleks endamisi: 'Mu isand viibib,'
49. ning hakkaks peksma oma kaassulaseid, sööma ja jooma koos purjutajatega,
50. siis selle sulase isand tuleb päeval, mil ta ei oota, ja tunnil, mida ta ei tea,
51. ning raiub ta pooleks ja annab talle sama koha silmakirjatsejatega; seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.

1. Siis on taevariik kümne neitsi sarnane, kes võtsid oma lambid ja läksid peigmehele vastu.
2. Viis nendest olid rumalad ja viis arukad,
3. rumalad võtsid küll oma lambid, kuid ei võtnud kaasa õli,
4. arukad võtsid aga lampidele lisaks kaasa õli anumad.
5. Aga kui peigmees viibis, jäid nad kõik tukkuma ja uinusid magama.
6. Aga keskööl kostis hüüd: 'Ennäe, peigmees! Tulge välja teda vastu võtma!'
7. Siis ärkasid kõik need neitsid ja seadsid korda oma lambid.
8. Rumalad ütlesid arukatele: 'Andke meile osa oma õlist, sest meie lambid kustuvad!'
9. Aga arukad vastasid: 'Ei mingil juhul, sellest ei jätku meile ja teile! Minge pigem kaupmeeste juurde ja ostke enestele!'
10. Aga kui nad olid ostma läinud, tuli peigmees, ja kes olid valmis, läksid temaga pulma, ja uks lukustati.
11. Hiljem tulid ka need teised neitsid ja ütlesid: 'Isand, isand, ava meile!'
12. Aga tema vastas neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, ma ei tunne teid.'
13. Valvake siis, sest te ei tea seda päeva ega tundi!
14. Sest sellega on lugu just nagu mehega, kes enne võõrsile minemist kutsus oma sulased ja andis oma varanduse nende kätte.
15. Ühele andis ta viis talenti, teisele kaks ja kolmandale ühe, igapähele tema suutlikkust mööda, ning läks ära võõrsile.
16. Kohe läks see, kes oli saanud viis talenti, ja kauples nendega ning sai teist viis.
17. Nõndasamuti ka kaks talenti saanu sai teist kaks juurde.
18. Aga kes oli saanud ühe, läks ja kaevas maasse augu ning peitis ära oma isanda raha.
19. Pika aja pärast tuli nende sulaste isand koju ja nõudis neilt aru.
20. Siis astus ta ette see, kes oli saanud viis talenti, lisas sellele teist viis talenti ja ütles: 'Isand, sa andsid mulle viis talenti, ennäe, ma olen saanud teist viis talenti!'
21. Ta isand lausus talle: 'Tubli, sa hea ja ustav sulane, sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle. Mine oma isanda rõõmupeole!'
22. Ka kaks talenti saanu ütles ta ette astudes: 'Isand, sa andsid mulle kaks talenti, ennäe, ma olen saanud teist kaks talenti!'
23. Ta isand lausus talle: 'Tubli, sa hea ja ustav sulane, sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle. Mine oma isanda rõõmupeole!'
24. Siis astus tema ette ka see, kes oli saanud ühe talenti, ja ütles: 'Isand, ma tean, et sa oled vali mees, sa lõikad sealt, kuhu sa ei ole külvanud, ja kogud sealt, kuhu sa ei ole puistanud.
25. Ja ma kartsin, läksin ära ja peitsin sinu talenti maa sisse. Vaata, siin on sinu oma!'
26. Tema isand aga vastas talle: 'Sa halb ja laisk sulane! Sa teadsid, et ma lõikan sealt, kuhu ma ei ole külvanud, ja kogun sealt, kuhu ma ei ole puistanud.
27. Siis sa oleksid pidanud mu raha andma pankurite kätte, ja tulles ma oleksin saanud oma osa kätte vahekasuga.
28. Võtke nüüd tema käest talent ära ja andke sellele, kellel on kümme talenti!
29. Sest igapähele, kellel on, antakse, ja tal on rohkem kui küllalt, kellel aga ei ole, selle käest võetakse ära seegi, mis tal on.
30. Ja kõlbmatu sulane heitke välja kaugele pimedusse, seal on ulgumine ja hammaste kiristamine!'
31. Aga kui Inimese Poeg tuleb oma kirkuses ja kõik inglid temaga, siis ta istub oma kirkuse troonile
32. ja ta ette kogutakse kõik rahvad ja ta eraldab nad üksteisest, otsekui karjane eraldab lambad sikkudest.
33. Ja ta seab lambad oma paremale käele, sikud aga vasakule käele.
34. Siis ütleb kuningas oma paremal käel olijatele: 'Tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma rajamisest peale!
35. Sest mul oli nälg ja te andsite mulle süüa, mul oli janu ja te andsite mulle juua, ma olin kodutu ja

te võtsite mu vastu,

36. ma olin alasti ja te riietasite mind, ma olin haige ja te tulite mind vaatama, ma olin vangis ja te tulite mu juurde.'

37. Siis vastavad õiged talle: 'Issand, millal me nägime sind näljasena ja toitsime sind, või janusena ja jootsime sind?'

38. Millal me nägime sind kodutuna ja võtsime su vastu, või alasti ja riietasime sind?'

39. Millal me nägime sind haigena või vangis ja tulime su juurde?'

40. Ja kuningas vastab neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle.'

41. Siis ta ütleb ka vasakul käel olijatele: 'Minge ära minu juurest, te äraneetud, igavesse tulle, mis on valmistatud kuradile ja tema inglitele!'

42. Sest mul oli nälg ja te ei andnud mulle süüa, mul oli janu ja te ei andnud mulle juua,

43. ma olin kodutu ja te ei võtnud mind vastu, ma olin alasti ja te ei riietanud mind, ma olin haige ja vangis ja te ei tulnud mind vaatama.'

44. Siis vastavad ka need: 'Issand, millal me nägime sind näljasena või janusena või kodutuna või alasti või haigena või vangis ja ei ole sind teeninud?'

45. Siis ta vastab neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, mida te iganes olete jätnud tegemata kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete jätnud tegemata minulegi.'

46. Ja need lähevad igavesse karistusse, õiged aga igavesse ellu.'

1. Ja sündis, kui Jeesus oli kõik need kõned lõpetanud, et ta ütles oma jüngritele:
2. 'Te teate, et ülehomme on paasapäha ja Inimese Poeg antakse risti lüüa.'
3. Siis kogunesid ülempreestrid ja rahvavanemad ülempreester Kaifase kotta
4. ja otsustasid Jeesuse kavalusega kinni võtta ja tappa.
5. Nad ütlesid aga: 'Teda ei tohi kinni võtta pühade ajal, sest muidu hakkab rahvas mässama.'
6. Aga kui Jeesus oli Betaanias pidalitõbise Siimona majas,
7. astus ta juurde naine, kellel oli alabasternõu ülihinnalise salviga, ning valas salvi lauas istuva Jeesuse pea peale.
8. Jüngrite meel läks aga pahaseks seda nähes ja nad ütlesid: 'Milleks küll see raiskamine?
9. Selle oleks ju võinud müüa suure raha eest ja raha anda vaestele.'
10. Aga Jeesus ütles seda märgates neile: 'Miks te tülitate seda naist? Ta on teinud mulle kauni teo.
11. Vaeseid on teie juures ju alati, mind aga ei ole teil alati.
12. Sest seda salvi minu ihu peale kallates tegi tema seda minu matuseks.
13. Tõesti, ma ütlen teile, kus iganes kogu maailmas kuulutatakse evangeeliumi, kõneldakse ka tema mälestuseks sellest, mis ta on teinud.'
14. Siis läks Juudas Iskariot, üks neist kaheteistkümnest, ülempreestrite juurde
15. ja ütles: 'Mis te tahate mulle anda, kui ma tema teie kätte annan?' Nemad pakkusid talle kolmkümmend hõberaha.
16. Ja sellest alates otsis Juudas parajat hetke, et Jeesust ära anda.
17. Aga hapnemata leibade püha esimesel päeval astusid Jeesuse jüngrid ta juurde ja küsisid: 'Kuhu sa tahad, et me sulle paasa söömise valmistaksime?'
18. Tema ütles: 'Minge linna selle-ja-selle juurde ja öelge talle: 'Õpetaja ütleb: Minu aeg on lähedal, ma tahan sinu juures pidada paasasöömaaga oma jüngritega!''
19. Ja jüngrid tegid, nõnda nagu Jeesus neid oli käskinud, ja valmistasid paasasöömaaja.
20. Aga õhtul istus Jeesus lauda koos nende kaheteistkümnega.
21. Ja kui nad sõid, ütles tema: 'Tõesti, ma ütlen teile, üks teie seast annab minu ära.'
22. Ja väga nukraks jäädes hakkasid nad järjestikku talle ütleva: 'Ega ometi mina see ole, Issand?'
23. Tema aga vastas: 'See, kes sööb minuga samast kausist, annabki minu ära.
24. Inimese Poeg läheb küll ära, nõnda nagu temast on kirjutatud, aga häda sellele inimesele, kes Inimese Poja ära annab! Sellele inimesele oleks parem, kui ta ei oleks sündinud.'
25. Aga Juudas, tema äraandja, kostis talle: 'Olen siis mina see, rabi?' Jeesus ütles talle: 'Need on sinu sõnad.'
26. Aga kui nad sõid, võttis Jeesus leiva, õnnistas ja murdis ja ütles jüngritele andes: 'Võtke, sööge, see on minu ihu!'
27. Ja ta võttis karika, tänas, andis selle neile ja ütles: 'Jooge kõik selle seest,
28. sest see on minu lepinguveri, mis valatakse paljude eest pattude andeksandmiseks!
29. Aga ma ütlen teile: Mina ei joo siitpeale sellest viinapuu viljast kuni päevani, mil ma joon koos teiega uut oma Isa riigis.'
30. Ja kui nad olid laulnud kiituslaulu, läksid nad välja Õlimäele.
31. Siis ütles Jeesus neile: 'Teie kõik taganete minust täna öösel, sest kirjutatud on: Ma löön karjast, ja karja lambad pillutatakse laiali.
32. Kuid pärast oma ülesäratamist lähen ma teie eele Galileasse.'
33. Aga Peetrus kostis: 'Kui ka kõik taganevad sinust, ei tagane mina eluilmaski!'
34. Jeesus lausus talle: 'Tõesti, ma ütlen sulle, täna öösel, enne kui kukk laulab, salgad sina mu kolm korda ära.'
35. Peetrus ütles talle: 'Kui ma ka peaksin koos sinuga surema, mina ei salga sind mitte!' Samamoodi ütlesid ka kõik teised jüngrid.
36. Siis Jeesus tuli koos nendega paika, mida hüütakse Ketsemaniks, ja ütles jüngritele: 'Istuge siin, kuni ma lähen ja palvetan seal!'

37. Ja ta võttis enesega kaasa Peetruse ja kaks Sebedeuse poega ning muutus kurvaks ja tundis ahastust.
38. Siis ta ütles neile: 'Mu hing on väga kurb surmani. Jääge siia ja valvake koos minuga!'
39. Ja ta läks pisut eemale, langes silmili maha ja palvetas: 'Minu Isa, kui see on võimalik, siis möödugu see karikas minust! Ometi ärgu sündigu nõnda, nagu mina tahan, vaid nii nagu sina!'
40. Ja Jeesus tuli jüngrite juurde ja leidis nad magamast ning ütles Peetrusele: 'Niisiis te ei jaksanud ühtainustki tundi koos minuga valvata?'
41. Valvake ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse! Vaim on küll valmis, aga liha on nõder.'
42. Ta läks teist korda ära ja palvetas: 'Minu Isa, kui see ei saa mööda minna nii, et ma sellest ei joo, siis sündigu sinu tahtmine!'
43. Ja kui ta tuli tagasi, leidis ta jüngrid taas magamast, sest nende silmad olid rasked unest.
44. Ja ta jättis nad sinna ning läks jälle ära ja palvetas kolmandat korda, lausudes uuesti needsamad sõnad.
45. Siis Jeesus tuli jüngrite juurde ja ütles neile: 'Teie aina magate ja puhkate! Vaata, tund on lähedal ja Inimese Poeg antakse patuste kätte!'
46. Tõuske üles, läki! Ennäe, mu äraandja on lähedal!'
47. Ja kui Jeesus alles rääkis, ennäe, tuli Juudas, üks neist kaheteistkümnest, ja temaga oli kaasas suur rahvahulk mõõkade ja nuiadega, saadetud ülempreestrite ja rahvavanemate poolt.
48. Aga tema äraandja oli andnud neile tähise: 'See, kellele ma suud annan, ongi tema. Tema võtke kinni!'
49. Ja otsekohe astus Juudas Jeesuse juurde ja ütles: 'Tere, rabi!' ning andis talle suud.
50. Aga Jeesus ütles talle: 'Sõber, milleks sa siin oled?' Siis nad astusid Jeesuse juurde, panid käed tema külge ja võtsid ta kinni.
51. Ja ennäe, üks Jeesuse kaaslastest sirutas käe ja tõmbas tupest oma mõõga ja lõi ülempreestri sulast ning raius ta kõrva ära.
52. Siis ütles Jeesus talle: 'Pista oma mõõk tuppe tagasi, sest kõik, kes mõõga tõmbavad, mõõga läbi hukuvad!'
53. Kas sa arvad, et ma ei või oma Isa paluda, ja ta saadaks mu käsutusse praegu rohkem kui kaksteist leegioni ingleid?'
54. Aga kuidas siis saaksid täide minna kirjad, et see nõnda peab sündima?'
55. Sel tunnil ütles Jeesus rahvahulgale: 'Kas te olete nagu teeröövli kallale tulnud mõõkade ja nuiadega mind kinni võtma? Ma olen päevast päeva istunud pühakojas õpetamas ja te ei ole mind vangistanud!'
56. Aga see kõik on sündinud, et prohvetite kirjad läheksid täide. Siis põgenesid kõik jüngrid, jättes tema maha.
57. Aga Jeesuse vangistajad viisid ta ülempreester Kaifase juurde, kuhu olid kogunenud kirjatundjad ja vanemad.
58. Peetrus järgnes talle eemalt kuni ülempreestri õueni, läks sisse ja istus maha teenijate juurde, et näha, kuidas asi lõpeb.
59. Aga ülempreestrid ja terve Suurkohus otsisid valetunnistust Jeesuse vastu, et teda surmata,
60. ent ei leidnud, kuigi palju valetunnistajaid astus ette. Viimaks aga astusid ette kaks,
61. kes ütlesid: 'Tema on lausunud: 'Ma võin Jumala templi lammutada ja kolme päevaga üles ehitada.''
62. Siis ülempreester tõusis püsti ja ütles Jeesusele: 'Kas sa ei vasta midagi selle kohta, mida need sinu vastu tunnistavad?'
63. Aga Jeesus vaikis. Ja ülempreester ütles talle: 'Ma vannutan sind elava Jumala ees, et sa meile ütleksid, kas sina oled Messias, Jumala Poeg?'
64. Jeesus vastas talle: 'Need on sinu sõnad. Ometi ütlen mina teile: Siitpeale te näete Inimese Poja istuvat Väe paremal käel ja tulevat taeva pilvedel.'
65. Siis ülempreester käristas oma rõivad lõhki ja ütles: 'Ta on teotanud pühadust! Mis tunnistajaid meil veel on vaja! Vaata, nüüd te olete ise kuulnud pühaduseteotust!'

66. Mis teie arvate?' Aga nemad kostsid: 'Tal on surmasüü!'
67. Siis nad sülitasid Jeesusele näkku ja peksid teda rusikatega, mõned aga löid teda kepiga
68. ja ütlesid: 'Ütle meile prohveti viisil, Messias, kes see on, kes sind löi?'
69. Peetrus istus aga väljas õuel. Ja ta juurde astus üks teenijatüdruk ja ütles: 'Ka sina olid galilealase Jeesusega.'
70. Aga tema salgas kõigi ees: 'Ma ei mõista, mida sa räägid!'
71. Kui ta läks aga värava poole, nägi teda teine teenijatüdruk ja ütles neile, kes seal olid: 'Tema oli naatsaretlase Jeesusega.'
72. Ja taas salgas ta vandega: 'Ma ei tunne seda inimest!'
73. Üsna varsti ütlesid aga sealviibijad Peetrusele ligi astudes: 'Tõesti, ka sina oled üks nende seast, sest su kõneviiski annab su ära.'
74. Siis hakkas ta hirmsasti sajatama ja vanduma: 'Ma ei tunne seda inimest!' Ja kohe laulis kukk
75. ja Peetrusele tuli meelde, mis Jeesus oli öelnud: 'Enne kui kukk laulab, salgad sina minu kolm korda ära.' Ja sealt lahkudes puhkes ta kibedasti nutma.

1. Aga varahommikul langetasid kõik ülempreestrid ja rahvavanemad Jeesuse kohta otsuse, et ta tuleb surmata,
2. ja viisid ta aheldatult ära ning andsid maavalitseja Pilaatuse kätte.
3. Kui siis tema reetja Juudas nägi, et Jeesus oli mõistetud surma, kahetses ta ja viis need kolmkümmend hõberaha ülempreestritele ja vanematele tagasi,
4. öeldes: 'Ma olen teinud pattu, olen süütu vere ära andnud.' Nemad aga vastasid: 'Mis see meie asi on? Vaata ise!'
5. Ja visanud hõberahad templisse maha, Juudas eemaldus, läks ära ja poos enese üles.
6. Aga ülempreestrid ütlesid neid hõberahasid üles korjates: 'Neid ei tohi templivaramusse panna, sest see on vere hind.'
7. Nad võtsid nõuks osta nende eest potissepa põllu matmispaigaks muulastele.
8. Seepärast hüütakse seda põldu Verepõlluks tänini.
9. Siis läks täide, mis prohvet Jeremija kaudu on räägitud: 'Ja nad võtsid kolmkümmend hõberaha, hinna, mille vääriliseks Iisraeli lapsed ta olid hinnanud,
10. ja andsid need potissepa põllu eest, nii nagu Issand mind oli käskinud.'
11. Jeesus pandi aga seisma maavalitseja ette, ja maavalitseja küsis temalt: 'Sina oled siis juutide kuningas?' Aga Jeesus lausus: 'Need on sinu sõnad.'
12. Ent ülempreestrite ja vanemate kaebuste peale tema kohta ei vastanud Jeesus midagi.
13. Siis ütles Pilaatus talle: 'Kas sa ei kuule, mida kõike nad sinu vastu tunnistavad?'
14. Tema ei vastanud talle selle peale ainsatki sõna, nõnda et maavalitseja pani seda väga imeks.
15. Maavalitsejal oli aga tava vastu pühi lasta vabaks üks vang, keda rahvahulk tahtis.
16. Tollal oli vangide seas Barabase-nimeline kurikuulus mees.
17. Kui nad nüüd koos olid, küsis Pilaatus neilt: 'Kumma te tahate, et ma lasen teile vabaks, kas Barabase või Messiaks nimetatud Jeesuse?'
18. Ta ju teadis, et nad olid Jeesuse kadeduse pärast tema kätte andnud.
19. Aga kui Pilaatus istus kohtujärjel, saatis ta naine talle sõna: 'Ärgu olgu sul midagi tegemist selle õigega, sest ma olen täna öösel unenäos tema pärast palju kannatanud!'
20. Ülempreestrid ja vanemad keelitasid aga rahvahulki, et need nõuaksid Barabast, Jeesuse aga laseksid hukata.
21. Maavalitseja küsis veel kord: 'Kumma neist kahest te tahate, et ma vabaks laseksin?' Nemad vastasid: 'Barabase!'
22. Pilaatus küsis neilt: 'Mis ma siis pean tegema Jeesusega, keda nimetatakse Messiaks?' Nad kõik ütlesid: 'Löödagu risti!'
23. Aga tema lausus: 'Miks nii, mis halba on ta siis teinud?' Rahvahulk karjus aga veel valjemini: 'Löödagu risti!'
24. Kui siis Pilaatus nägi, et ta midagi ei võinud parata, vaid lärm läks aina suuremaks, siis ta võttis vett ja pesi rahvahulga ees oma käsi, öeldes: 'Ma olen süüta selle verest! Küll te näete!'
25. Ja kogu rahvas kostis talle: 'Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!'
26. Siis ta laskis neile vabaks Barabase, Jeesust aga laskis piitsutada ja andis ta risti lüüa.
27. Siis võtsid maavalitseja sõdurid Jeesuse kaasa kohtukotta ja kogusid tema kallale terve väesalga.
28. Ja nad võtsid ta riidest lahti ja panid talle selga punase mantli.
29. Ja pununud kibuvitstest pärja, panid selle talle pähe ja pilliroo ta paremasse kätte ja tema ette põlvili heites teotasid teda: 'Tervist, juutide kuningas!'
30. Ja nad sülitasid ta peale ja võtsid pilliroo ning löid talle pähe.
31. Ja kui nad olid teda küllalt teotanud, tõmbasid nad tal mantli seljast ja riietasid Jeesuse ta oma rõivastesse ja viisid ta ära ristilöömiseks.
32. Välja minnes leidsid nad Küreene mehe, nimega Siimon, seda nad sundisid kandma Jeesuse risti.
33. Ja kui nad jõudsid paika, mida hüütakse Kolgataks - see tähendab Pealuu paigaks -,
34. andsid nad Jeesusele juua sapiga segatud veini. Kui ta seda oli maitanud, siis ta ei tahtnud juua.

35. Aga kui nad tema olid risti lõõnud, jagasid nad liisku heites ta rõivad omavahel
36. ja istusid maha ning valvasid teda seal.
37. Ja nad panid ta pea kohale kirja tema süüga: 'See on Jeesus, juutide kuningas.'
38. Siis nad löid koos Jeesusega risti kaks teeröövliit, ühe ta paremale ja teise vasemale käele.
39. Möödujad aga parastasid teda päid vangutades:
40. 'Sina, kes lammutad templi ja kolme päevaga üles ehitad, päästa iseennast! Kui sa oled Jumala Poeg, siis astu ristilt alla!'
41. Nõndasamuti teotasid teda ka ülempreestrid koos kirjatundjate ja vanematega:
42. 'Teisi on ta päästnud, iseennast ei suuda päästa. On ta Iisraeli kuningas, astugu nüüd ristilt alla ja me usume temasse!'
43. Ta on lootnud Jumala peale, eks tema päästku ta, kui ta teda tahab, ta ju ütleb, et ta on Jumala Poeg.'
44. Just niisamuti teotasid teda ka koos temaga ristilöödud teeröövliid.
45. Keskpäeval aga tuli pimedus üle kogu maa kuni kella kolmeni pärast lõunat.
46. Kella kolme paiku aga kisendas Jeesus valju häälega: 'Eli, elii, lemaa sabahtani?' - see tähendab: 'Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid?'
47. Aga mõned sealseisjaist laususid seda kuuldes: 'See hüüab Eelijat appi!'
48. Ja kohe jooksis üks nende seast ja võttis äädikaga immutatud käsna, pistis selle roo otsa ja pakkus talle juua.
49. Aga teised rääkisid: 'Noh olgu, eks me näe, kas Eelija tuleb teda päästma!'
50. Jeesus aga, kisendades taas valju häälega, heitis hinge.
51. Ja ennäe, templi vahevaip kärises ülalt alla kaheks ja maa värises ja kaljud murdusid
52. ja hauakambrid avanesid ja ärkas üles palju magama uinunud pühade ihusid
53. ja need tulid hauakambritest välja ja läksid pärast tema surnuist ülesäratamist pühasse linna ja paljud said seda näha.
54. Aga kui väeülem ja need, kes koos temaga Jeesust valvasid, nägid maavärisemist ja seda, mis sündis, löid nad väga kartma ja ütlesid: 'Tõesti, see oli Jumala Poeg!'
55. Aga seal oli toimuvat eemalt vaatamas palju naisi, kes olid Jeesusele järgnenud Galileast alates teda teenides,
56. nende seas Maarja Magdaleena ja Jaakobuse ja Joosepi ema Maarja ning Sebedeuse poegade ema.
57. Aga õhtu jõudes tuli rikas mees Arimaatiast, nimega Joosep, kes oli ka Jeesuse jünger.
58. See läks Pilaatuse juurde ja palus enesele Jeesuse ihu. Siis Pilaatus käskis selle anda.
59. Ja Joosep võttis ihu, mässis selle puhtasse linasse
60. ja pani oma uude kaljusse raiutud hauakambrisse, ning veeretanud haua ukse ette suure kivi, läks ära.
61. Aga Maarja Magdaleena ja teine Maarja olid ka seal, nad istusid haua vastas.
62. Järgmisel päeval, see oli pühade valmistuspäevale järgnev hingamispäev, tulid ülempreestrid ja variserid Pilaatuse juurde kokku
63. ja ütlesid: 'Isand, meile tuleb meelde, et see eksitaja ütles, kui ta alles elas: 'Mina ärkan kolme päeva pärast üles.'
64. Käsi nüüd hauda kolmanda päevani valve all pidada, et jüngrid ei tuleks ja teda ära ei varastaks ega ütleks rahvale, et ta on üles äratatud surnuist, sest nii oleks viimane pettus hullem kui esimene.'
65. Pilaatus lausus neile: 'Siin on teile valvesalk. Minge ning pidage valvet, nii nagu oskate!'
66. Nemad läksid ja võtsid haua valve alla ja koos valvesalgaga pitseerisid kivi.

1. Aga kui hingamispäev oli möödunud ja hakkas juba koitma nädala esimese päeva hommikul, tulid Maarja Magdaleena ja teine Maarja hauda vaatama.
2. Ja ennäe, sündis suur maavärisemine, sest Issanda ingel, laskudes taevast, tuli ja veeretaskivi kõrvale ja istus selle peale.
3. Aga ta nagu oli nagu välk ja ta rõivad valged nagu lumi.
4. Aga hirmust tema ees värisid valvurid ja kukkusid maha nagu surnud.
5. Aga ingel pöördus naiste poole ja ütles: 'Teie ärge kartke! Ma tean, et te otsite ristilöödud Jeesust.
6. Teda ei ole siin, ta on üles äratatud, nõnda nagu ta ütles. Tulge, vaadake paika, kus ta magas!
7. Ja minge kiiresti, öelge tema jüngritele, et ta on üles äratatud surnuist! Ja vaata, ta läheb teie eele Galileasse, seal te saate teda näha. Vaata, ma olen seda teile öelnud.'
8. Ja hauakambri juurest kiiresti kartuse ja suure rõõmuga lahkudes jooksid nad kuulutama seda tema jüngritele.
9. Ja ennäe, Jeesus ise tuli neile vastu ja ütles: 'Olge rõõmsad!' Aga nemad astusid ta juurde, haarasid ta jalgade ümbert kinni ja kummardasid teda.
10. Siis Jeesus ütles neile: 'Ärge kartke! Minge ning teatage mu vendadele, et nad lähöksid Galileasse, ja seal saavad nad mind näha.'
11. Aga kui nad olid läinud, vaata, siis tulid mõned valvesalgast linna ja teatasid ülempreestritele kõik, mis oli sündinud.
12. Ja need tulid koos vanematega kokku ja võtsid nõuks anda sõduritele rohkesti raha.
13. Nad õpetasid: 'Öelge: 'Jeesuse jüngrid tulid öösel ja varastasid tema ära, kui me magasime.'
14. Ja kui maavalitseja peaks sellest kuulda saama, küll me teda meelitame ja teeme, et teie võite olla mureta.'
15. Nemad aga võtsid raha ja tegid, nagu neid oli õpetatud. Ja seda juttu levitatakse juutide seas tänini.
16. Need üksteist jüngrit läksid aga Galileasse sinna mäele, kuhu Jeesus neid oli käskinud minna.
17. Ja kui nad teda nägid, kummardasid nad teda, mõned olid aga kahevahel.
18. Ja Jeesus astus nende juurde ja kõneles neile: 'Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal.
19. Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse
20. ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.'

Markuse

Peatükk 1

1. Jeesuse Kristuse [Jumala Poja] evangeeliumi algus.
2. Nõnda nagu on kirjutatud prohvet Jesaja raamatus: 'Vaata, ma saadan sinu palge eele oma käskjala, kes valmistab su teed.
3. Hüüdja hääl on kõrbes: Valmistage Issandale tee, tehke tasaseks tema teerajad!'
4. nii sündis, et Ristija Johannes oli kõrbes ja kuulutas meelearandusristimist pattude andeksandmiseks.
5. Ja tema juurde läks kogu Juudamaa ja kõik Jeruusalemma linna rahvas ning kui nad olid oma patud üles tunnistanud, ristis Johannes nad Jordani jões.
6. Ja Johannese riided olid kaamelikarvadest ja ta niuete ümber oli nahkvöö ning ta sõi rohutirtse ja metsmett.
7. Ja ta kuulutas: 'Pärast mind tuleb minust vägevam, kelle jalatsipaelagi ma ei kõlba kummardudes lahti päästma.
8. Mina ristin teid veega, aga tema ristib teid Püha Vaimuga.'
9. Neil päevil sündis, et Jeesus tuli Naatsaretist Galileamaalt ja Johannes ristis ta Jordanis.
10. Ja veest välja tulnud, nägi ta kohe taevast avanevat ning Vaimu kui tuvi laskuvat tema peale.
11. Ja taevast kostis hääl: 'Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel!'
12. Ja kohe ajas Vaim Jeesuse kõrbe
13. ja ta oli kõrbes nelikümmend päeva saatana kiusata. Ja ta oli metsloomade seas ning inglid teenisid teda.
14. Aga pärast Johannese vangistamist tuli Jeesus Galileasse ja kuulutas Jumala evangeeliumi:
15. 'Aeg on täis saanud ja Jumala riik on lähedal. Parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!'
16. Ja Galilea järve randa pidi kõndides nägi Jeesus Siimonat ja tema venda Andreast noota järve heitvat, nad olid ju kalurid.
17. Ja Jeesus ütles neile: 'Järgnege mulle ja ma teen teist inimesepüüdjad!'
18. Ja nad jätsid kohe oma võrgud sinnapaika ning järgnesid talle.
19. Ja kui ta oli pisut edasi läinud, nägi ta Sebedeuse poega Jaakobust ja tema venda Johannest paadis võrke parandamas
20. ja ta kutsus nad otsekohe. Ja nemad jätsid oma isa Sebedeuse koos palgalistega paati ning läksid tema järel ära.
21. Ja nad tulid Kapernauma. Ja Jeesus läks kohe järgmisel hingamispäeval sünagoogi ja hakkas õpetama.
22. Ja nad olid vapustatud tema õpetusest, sest ta ei õpetanud neid nõnda nagu kirjatundjad, vaid nagu see, kellel on meelevald.
23. Ja nende sünagoogis oli inimene, kelles oli rüve vaim, ja see kisendas:
24. 'Mis on meil asja sinuga, Jeesus Naatsaretlane? Kas sa oled tulnud meid hukkama? Ma tean, kes sa oled: Jumala Püha!'
25. Ja Jeesus sõitles teda: 'Jää vait ja mine temast välja!'
26. Ja rüve vaim lahkus temast teda raputades ja valju häälega kisendades.
27. Ja nad kõik olid jahmunud, nii et nad arutasid omavahel: 'Mis see siis on? Kas uus meelevallaga õpetus? Tema vaid käsutab rüvedaid vaime, ja need kuulavad tema sõna!'
28. Ja kohe levis kuuldus temast kõikjale kogu Galilea ümbruskonda.
29. Aga nemad tulid kohe pärast sünagoogist lahkumist koos Jaakobuse ja Johannesega Siimona ja Andrease majja.
30. Aga Siimona ämm lamas voodis palavikus. Ja otsekohe räägiti Jeesusele temast.
31. Ja Jeesus astus ta juurde, võttis tema käest kinni ja aitas ta üles. Ja palavik lahkus Siimona ämmast ning ta teenis neid.
32. Aga õhtu jõudes, kui päike oli loojunud, toodi Jeesuse juurde kõik haiged ja kurjast vaimust vaevatud;
33. terve linn oli kogunenud maja ukse ette.

34. Ja ta tervendas paljusid, kes põdesid mitmesuguseid haigusi, ning ajas välja palju kurje vaime ega lubanud kurjadel vaimudel rääkida, sest need teadsid, kes ta on.
35. Ja vara hommikul enne valget tõusis Jeesus üles, väljus ning läks tühja paika ja palvetas seal.
36. Ja Siimon ja ta kaaslased ruttasid talle järele
37. ning leidsid ta. Ja nad ütlesid talle: 'Kõik otsivad sind!'
38. Tema aga ütles neile: 'Läki mujale, naaberküladesse, et ma sealgi kuulutaksin, sest selleks olen ma tulnud!'
39. Ja Jeesus käis läbi kogu Galilea, jutlustades sealsetes sünagoogides ja ajades välja kurje vaime.
40. Ja Jeesuse juurde tuli pidalitõbine, palus teda ja põlvili heites ütles talle: 'Kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha!'
41. Ja Jeesusel hakkas temast hale, ta sirutas oma käe välja, puudutas teda ja ütles: 'Ma tahan, saa puhtaks!'
42. Ja otsekohe lahkus pidalitõbi temast ja ta sai puhtaks.
43. Ja Jeesus hoiatas meest ja saatis ta kohe minema.
44. Jeesus ütles talle: 'Vaata, et sa kellelegi midagi ei räägi, vaid mine näita ennast preestrile ja ohverda oma puhtaks saamise eest, mis Mooses on käskinud, neile tunnistuseks!'
45. See aga läks ja hakkas igal pool kõnelema ja seda uudist levitama, nii et Jeesus ei saanud enam avalikult minna ühtegi linna, vaid pidi viibima eemal asustamata paigus. Ja kõikjalt tuldi tema juurde.

Peatükk 2

1. Ja kui Jeesus tuli mõni päev hiljem taas Kapernauma, saadi kuulda, et ta on kodus.
2. Ja paljud tulid kokku, nii et isegi ukse ees ei olnud enam ruumi. Ja Jeesus kõneles neile Jumala sõna.
3. Ja neli meest tuli tema juurde, kandes halvatut.
4. Ja kui nad rahvahulga tõttu ei saanud teda tuua Jeesuse lähedale, võtsid nad katuse sealt kohalt lahti, kus ta oli, ja teinud augu, lasksid alla kandraami, millel halvatu lamas.
5. Ja nende usku nähes ütles Jeesus halvatule: 'Poeg, sinu patud on sulle andeks antud!'
6. Aga seal olid mõned kirjatundjad istumas, kes mõtlesid oma südames:
7. 'Mida see räägib nõnda? Ta teotab Jumalat! Kes muu võib patte andeks anda kui Jumal üksi?'
8. Aga Jeesus tundis kohe oma vaimus ära, et nood nõnda mõtlevad iseeneses, ja ta ütles neile: 'Miks te seda kõike arutate oma südames?'
9. Kumb on kergem, kas öelda halvatule: 'Sinu patud on andeks antud!' või öelda talle: 'Tõuse püsti, võta oma kandraam ja kõnni!'
10. Aga et te teaksite, et Inimese Pojal on meelevald patte andeks anda maa peal,' - ta ütles halvatule -
11. 'sinule ma ütlen: Tõuse püsti, võta oma kandraam ja mine koju!'
12. Ja kohe tõusis too püsti, võttis oma kandraami ja läks välja kõigi silma all, nii et kõik hämmastusid ja ülistasid Jumalat, öeldes: 'Sellist asja pole me eluilmaski näinud!'
13. Ja Jeesus läks taas välja järve äärde ja ta juurde tuli suur hulk rahvast ja ta õpetas neid.
14. Ja edasi minnes nägi Jeesus Leevit, Alfeuse poega, tollihoone juures istuvat ja ütles talle: 'Järgne mulle!' Ja too tõusis ja järgnes talle.
15. Ja sündis, et Jeesus istus lauas tema kodus ning palju tõlnereid ja muid patuseid istus koos Jeesuse ja tema jüngritega. Sest neid oli palju, kes temaga kaasas käisid.
16. Ja kui variseride kirjatundjad nägid, et Jeesus sööb koos patuste ja tõlneritega, ütlesid nad tema jüngritele: 'Mis, kas ta sööb koos tõlnerite ja patustega!'
17. Seda kuulates ütles Jeesus neile: 'Ei vaja arsti terved, vaid haiged. Ma ei ole tulnud kutsuma õigeid, vaid patuseid.'
18. Johannese jüngritel ja variseridel oli tavaks paastuda. Nüüd tuldi ja öeldi Jeesusele: 'Miks Johannese jüngrid ja variseride jüngrid paastuvad, aga sinu jüngrid ei paastu?'
19. Ja Jeesus ütles neile: 'Ega peiupoisid või paastuda sel ajal, kui peigmees on nende juures!? Niikaua kui peigmees on nende juures, nad ei või paastuda.'
20. Ent päevad tulevad, mil peigmees neilt ära võetakse, küll nad siis paastuvad tol päeval.
21. Keegi ei paika vanutamata riidetükiga vana kuube, muidu paik rebeneb selle küljest, uus vanast, ja auk läheb veel suuremaks.
22. Ja keegi ei kalla värsket veini vanadesse nahklähkritesse, muidu vein rebestab lähkrid ning vein ja lähkrid muutuvad kõlbmatuks, vaid värsket vein kallatakse uutesse lähkritesse.'
23. Ja ühel hingamispäeval juhtus Jeesus minema läbi viljapõldude ning tema jüngrid hakkasid teed käies viljapäid katkuma.
24. Ja variserid ütlesid talle: 'Vaata, nad teevad hingamispäeval, mida ei tohi!'
25. Ja tema ütles neile: 'Kas te pole kunagi lugenud, mida tegi Taavet, kui tal oli puudus ning tema ja ta mehed olid näljas?'
26. Kuidas ta läks Jumala kotta ülempreester Ebjatari ajal ning sõi ära ohvrileivad, ehkki neid ei tohi süüa keegi peale preestrite, ja andis ka oma meestele?'
27. Ja ta ütles neile: 'Hingamispäev on seatud inimese jaoks, mitte inimene hingamispäeva jaoks;'
28. nõnda on Inimese Poeg ka hingamispäeva isand.'

Peatükk 3

1. Ja Jeesus läks taas sünagoogi. Ja seal oli inimene, kellel oli kuivanud käsi.
2. Ja Jeesust varitseti, kas ta peaks tervendama hingamispäeval, et saaks tema peale kaevata.
3. Ja tema ütles inimesele, kellel oli kuivanud käsi: 'Tõuse meie keskele püsti!'
4. Ja ta ütles neile: 'Kas hingamispäeval tohib teha head või halba, hinge päästa või tappa?' Aga nemad jäid vait.
5. Ja vaadates neid vihaga ja tundes meelehärmi nende südamekanguse pärast, ütles Jeesus inimesele: 'Siruta käsi!' Ja too sirutas, ja ta käsi sai jälle terveks.
6. Ja variserid läksid kohe välja ning langetasid koos Heroodese meestega Jeesuse kohta otsuse, et ta tuleb hukata.
7. Ja Jeesus läks koos oma jüngritega eemale järve poole. Ja talle järgnes suur rahvahulk Galileast ja Juudamaalt
8. ja Jeruusalemmast ja Idumeast ja sealtpoolt Jordanit ja Tüürose ja Siidoni ümbrusest - suur rahvahulk tuli ta juurde, kui saadi kuulda, mida kõike Jeesus teeb.
9. Ja ta ütles oma jüngritele, et talle hoitaks väike paat valmis rahvahulga pärast, et see tema peale ei tungiks,
10. sest ta tegi terveks paljusid, nii et tema peale rõhusid kõik need, keda vaevas mingi häda, püüdes teda puudutada.
11. Ja rüvedad vaimud, kui nad nägid Jeesust, langesid ta ette maha ja kisendasid: 'Sina oled Jumala Poeg!'
12. Ja ta hoiatas neid kõvasti, et nad ei teeks teda tuntuks.
13. Ja Jeesus läks üles mägedesse ja kutsus enese juurde, keda ta ise tahtis, ja need tulid tema juurde.
14. Ja ta seadis kaksteist, keda ta ka nimetas apostliteks, et need oleksid temaga ja et ta võiks nad läkitada kuulutama
15. ja et neil oleks meelevald kurje vaime välja ajada.
16. Ja ta seadis need kaksteist: Siimona, ja pani talle nimeks Peetrus,
17. ja Jaakobuse, Sebedeuse poja, ning Jaakobuse venna Johannese, ja pani neile nimeks Boanerges, see on Kõuepojad,
18. ja Andree ja Filippuse ja Bartolomeuse ja Matteuse ja Tooma ja Jaakobuse, Alfeuse poja, ja Taddeuse ja Siimon Kananaiose
19. ja Juudas Iskarioti, kes tema ära andis.
20. Ja Jeesus tuli koju ja taas kogunes rahvahulk, nii et nad ei saanud leibagi süüa.
21. Ja seda kuuldes tulid ta omaksed teda kinni võtma, sest räägiti, et ta on arust ära.
22. Ent kirjatundjad, kes olid tulnud Jeruusalemmast, ütlesid: 'Temas on Peltsebul!' ja 'Ta ajab kurje vaime välja kurjade vaimude ülema abil!'
23. Ja Jeesus kutsus nad enese juurde ja rääkis neile mõistu: 'Kuidas saab saatan ajada välja saatanat?'
24. Ja kui kuningriik on omavahelises riis lõhenenud, siis ei saa see kuningriik püsida.
25. Ja kui pere on omavahelises riis lõhenenud, siis ei saa see pere püsida.
26. Ja kui saatan tõuseb iseenese vastu ja on lõhenenud, siis ei saa ta püsida, vaid tal on lõpp käes.
27. Ometi, keegi ei saa minna vägimehe majja ta asju röövima, kui ta esmalt ei kõida vägimeest kinni, ja alles siis saab ta tema maja röövida.
28. Tõesti, ma ütlen teile, inimlastele antakse andeks kõik patud ja pühadusetootused, kuidas nad iganes ka oleksid teotanud,
29. kes aga peaks teotama Püha Vaimu, sellele ei ole andeksandmist iialgi, vaid ta on süüdi igaveses patus!'
30. Nad ju ütlesid: 'Tal on rüve vaim!'
31. Siis tulid Jeesuse ema ja ta vennad, ja väljas seistes lasksid nad teda kutsuda.
32. Ja rahvahulk istus Jeesuse ümber, kui talle öeldi: 'Vaata, su ema ja su vennad ja su õed otsivad

sind väljas.'

33. Ent Jeesus vastas neile: 'Kes on mu ema ja vennad?'

34. Ja silmitsedes neid, kes istusid ringis ta ümber, ütles ta: 'Ennäe, mu ema ja mu vennad!'

35. Sest kes iganes teeb Jumala tahtmist, see on mu vend ja õde ja ema.'

Peatükk 4

1. Jeesus hakkas taas õpetama järve ääres. Ja tema juurde kogunes väga suur rahvahulk, nii et ta pidi astuma paati ja istuma järvel. Ja kogu rahvahulk oli järve rannal
2. ning ta õpetas neid palju tähendamissõnadega. Ja ta ütles neile oma õpetuses:
3. 'Kuulake! Vaata, külvaja läks välja külvama.
4. Ja külvamisel juhtus, et osa seemet pudenes tee äärde ning linnud tulid ja nokkisid selle.
5. Ja osa kukkus kivisele maale, kus sel polnud palju mulda, ja see tärkas kohe, sest sel polnud sügavat mulda,
6. ent kui päike tõusis, siis see närtsis ja kuivas ära, sest sel ei olnud juurt.
7. Ja osa seemet kukkus ohakate sekka, ning ohakad tõusid ja lämmatasid selle ning see ei andnud vilja.
8. Ja osa kukkus heasse mulda ja andis sirgudes ja kasvades vilja ning kandis kolmekümne- ja kuuekümne- ja sajakordselt.'
9. Ja ta ütles: 'Kel kõrvad on kuulda, kuulgu!'
10. Kui Jeesus jäi koos kaheteistkümne jüngri ja mõne teisega omaette, küsisid need temalt seletust nende tähendamissõnade kohta.
11. Ja ta ütles neile: 'Teie kätte on antud Jumala riigi saladus, aga neile väljasolijaile ilmneb kõik tähendamissõnades,
12. et nad vaadates vaataksid ega näeks ja kuuldes kuuleksid ega mõistaks, et nad ei pöörduks ega antaks neile andeks.'
13. Ja Jeesus ütles neile: 'Teie ei tea isegi selle tähendamissõna tähendust, ja kuidas te siis võiksite mõista mis tahes muud tähendamissõna?
14. Külvaja külvab sõna.
15. Teeäärsed on need, kuhu külvatakse sõna, ja kui nad vaid kuulevad, tuleb kohe saatan ja võtab ära neisse külvatud sõna.
16. Ja nõndasamuti on sellega, mis kivisele maale külvati: need on, kes sõna kuuldes võtavad selle kohe rõõmuga vastu,
17. ent neil pole enestel juurt, vaid nad on heitlikud; kui neid siis sõna pärast hakatakse rõhuma või taga kiusama, loobuvad nad kohe.
18. Ja teised on need, mis ohakate sekka külvati: need on sellised, kes sõna küll kuulevad,
19. ent selle ajastu muretsemised ja rikkuse petlik ahvatlus ja mitmesugused muud himud haaravad neid ja lämmatavad sõna ära ning see jääb viljatuks.
20. Ja kes heasse mulda külvati, on need, kes sõna kuulevad ja omaks võtavad ja vilja kannavad kolmekümne- ja kuuekümne- ja sajakordselt.'
21. Ja Jeesus ütles neile: 'Kas lamp tuuakse tuppa selleks, et seda panna vaka või voodi alla? Eks ikka selleks, et see pandaks lambijalale?!
22. Sest kõik peidetu on olemas vaid avalikuks saamiseks, kõik varjulepandu vaid päevavalgele tulemiseks.
23. Kui kellelgi on kõrvad kuulda, kuulgu!'
24. Ja Jeesus ütles neile: 'Pange tähele, mida te kuulete! Mis mõõduga teie mõõdate, sellega mõõdetakse ka teile, ja teile lisatakse veel juurde,
25. sest kellel on, sellele antakse, ja kellel ei ole, sellelt võetakse ära seegi, mis tal on.'
26. Ja Jeesus ütles: 'Nõnda on Jumala riik: nagu inimene viskab seemne maa peale
27. ning heidab magama ja ärkab üles öösel ja päeval, ning seeme tärkab ja loob pea, nõnda et inimene ei tea, kuidas.
28. Maa kannab vilja iseenesest, esmalt orast, seejärel päid, seejärel täit nisutera pea sees.
29. Aga niipea kui vili on küps, saadab ta sirbi, sest lõikusaeg on käes.'
30. Ja Jeesus ütles: 'Millega võiksime võrrelda Jumala riiki või millise tähendamissõnaga teda kujutaksime?
31. Sinepiivakesega, mis on, kui see külvatakse maha, väiksem kõigist seemneist maa peal.

32. Ent kui see on külvatud, siis see sirgub ja kasvab suuremaks kõigist taimedest aias ja ajab suured oksad, nii et taeva linnud võivad teha pesa selle varjus.'
33. Ja Jeesus rääkis Jumala sõna paljude selliste tähendamissõnadega, kuivõrd nad suutsid kuulata,
34. aga ilma tähendamissõnata ei rääkinud ta neile. Kuid omavahel olles seletas ta oma jüngerile kõik ära.
35. Ja samal päeval õhtu jõudes ütles Jeesus neile: 'Sõitkem vastaskaldale!'
36. Ja jüngrid lasksid rahvahulgal minna ning võtsid Jeesuse kaasa, nii nagu ta paadis oli; ka teisi paate oli temaga.
37. Ja tõusis kange tuulispea ning laineid lõi paati, nii et paat juba täitus veest.
38. Ja Jeesus oli paadi päras istepadjal magamas, ja nad äratasid ta üles ja ütlesid talle: 'Õpetaja, kas sa ei hooli sellest, et me hukkume?'
39. Ja tema tõusis, sõitles tuult ja ütles järvele: 'Jää vakka, ole vait!' Ja tuul rauges ja järv jäi täiesti vaikseks.
40. Ja ta ütles neile: 'Miks te olete nii arad? Kuidas teil ei ole usku?'
41. Ja nad löid väga kartma ja ütlesid üksteisele: 'Kes tema küll on, et isegi tuul ja järv kuulavad tema sõna?'

Peatükk 5

1. Ja nad tulid järve vastaskaldale gerasalaste maale.
2. Ja kohe, kui Jeesus oli paadist välja astunud, tuli talle vastu hauakambrites tulnud rüveda vaimuga inimene,
3. kelle eluase oli hauakambrites ja keda keegi polnud iial saanud isegi ahelatega kinni pidada,
4. sest meest oli küll korduvalt pandud jalaraudu ja ahelaisse, aga iga kord oli ta rebinud katki kõik ahelad oma küljest ja purustanud jalarauad, ning keegi ei suutnud teda taltsutada.
5. Ööd ja päevad läbi viibis ta haudades ja mägedel, karjus ja tagus end kividega.
6. Ja nähes kaugelt Jeesust, jooksis ta ja kummardas tema ette maha
7. ja kisendas valju häälega: 'Mis on mul sinuga asja, Jeesus, kõigekõrgema Jumala Poeg? Ma anun sind Jumala nimel, ära piina mind!'
8. Sest Jeesus ütles talle: 'Rüve vaim, mine sellest inimesest ära!'
9. Ja Jeesus küsis temalt: 'Mis su nimi on?' Ja ta ütles talle:
10. 'Leegion on mu nimi, sest meid on palju.' Ja ta palus Jeesust väga, et ta ei saadaks neid välja sealt maalt.
11. Aga seal oli mäe peal suur seakari söömas.
12. Ja nad palusid teda: 'Saada meid sigadesse, et me läheksime nendesse!'
13. Ja Jeesus andis neile loa. Ja kui rüvedad vaimud olid välja läinud, läksid nad sigadesse. Ja kari sööstis järsakult järve - neid oli ligi kaks tuhat - ning uppus järves.
14. Ja seakarjused põgenesid ning teatasid sellest linnas ja maal. Ja inimesed tulid vaatama, mis oli juhtunud.
15. Ja nad astusid Jeesuse juurde ja nägid kurjast vaimust vaevatud, kelles oli olnud Leegion, istuvat rõivastatult ja selge aruga, ja nad löid kartma.
16. Ja pealtnägijad jutustasid neile, mis oli juhtunud kurjast vaimust vaevatuga, ja samuti sigadest.
17. Ja nad hakkasid Jeesust paluma, et ta läheks ära nende paikkonnast.
18. Ja kui Jeesus oli paati astumas, siis mees, kes oli olnud kurjast vaimust vaevatud, palus, et ta võiks jääda temaga.
19. Ent Jeesus ei lasknud teda jääda, vaid ütles talle: 'Mine koju omade juurde ja kuuluta neile, mida kõike Issand sulle on teinud ja et ta sinu peale on halastanud!'
20. Ja mees läks ja hakkas Kümnelinnamaal kuulutama, mida kõike Jeesus talle oli teinud, ja kõik panid seda imeks.
21. Ja kui Jeesus oli sõitnud paadiga taas vastaskaldale, kogunes suur rahvahulk tema juurde, ning ta oli järve ääres.
22. Ja tuli üks sünagoogi ülemaid nimega Jairus, langes Jeesust nähes ta jalge ette maha
23. ja palus teda väga: 'Mu tütreke on hinge vaakumas. Oh et sa tuleksid, paneksid käed tema peale, et ta saaks terveks ja jääks ellu!'
24. Ja Jeesus läks temaga. Ja suur rahvahulk käis temaga kaasas ning tungles ta ümber.
25. Ja üks naine, kes oli olnud kaksteist aastat veritõves
26. ning palju saanud kannatada arstide käes ja ära kulutanud kõik, mis tal oli, ega olnud saanud mingit abi, vaid pigem oli ta tõbi läinud halvemaks,
27. olles kuulnud lugusid Jeesusest, läks rahvahulga seas ta selja taha ja puudutas tema kuube,
28. sest ta ütles: 'Kui ma saaksin tema kuubegi puudutada, siis ma paraneksin!'
29. Ja kohe kuivas ta vereläte ja ta tundis oma ihus, et ta oli paranenud sellest hädast.
30. Ja Jeesus, tundes endamisi, et vägi oli temast välja läinud, pööras kohe rahvahulga seas ümber ja küsis: 'Kes puudutas mu rõivaid?'
31. Ja ta jüngrid ütlesid talle: 'Sa näed, et rahvahulk su ümber tungleb, ja küsid veel: 'Kes puudutas mind?!'
32. Ent Jeesus vaatas ringi, et näha, kes seda oli teinud.
33. Aga naine, kes teadis, mis talle oli sündinud, tuli kartes ja värisedes ning langes Jeesuse ette ja rääkis talle kogu tõe.

34. Jeesus lausus aga talle: 'Tütar, sinu usk on su päästnud, mine rahuga ja ole terve oma vaevast!'
35. Kui ta alles kõneles, tuldi sünagoogi ülema poolt ja öeldi: 'Su tütar on surnud, mis sa enam Õpetajat tülitad!'
36. Aga Jeesus jättis tähele panemata, mida räägiti, ja ütles sünagoogi ülemale: 'Ära karda, usu ainult!'
37. Ja ta ei lasknud endaga kaasa tulla kedagi peale Peetruse ja Jaakobuse ja Jaakobuse venna Johannese.
38. Ja nad tulid sünagoogi ülema kotta ning ta nägi käratsemist ja nutjaid ja valjult itkejaid
39. ja sisse astudes ütles ta neile: 'Mis te käratsete ja nutate? Laps ei ole surnud, vaid magab!'
40. Ja nad naersid tema üle. Jeesus aga ajas kõik välja, võttis kaasa lapse isa ja ema ja oma kaaslased ning läks sinna, kus oli laps.
41. Ja võttes kinni lapse käest, ütles talle: 'Talita kuum!' See on tõlkes: 'Tüdruk, ma ütlen sulle, ärka üles!'
42. Ja tüdruk tõusis kohe püsti ja kõndis; ta oli juba kaheteistkümneaastane. Ja nad hämmastusid üliväga.
43. Ja Jeesus keelas neid karmilt, et keegi ei tohi saada seda teada, ja käskis anda tüdrukule süüa.

Peatükk 6

1. Ja Jeesus lahkus sealt ja tuli oma kodukohta ning ta jüngrid tulid temaga kaasa.
2. Ja kui tuli hingamispäev, hakkas Jeesus õpetama sünagoogis, ja need paljud, kes seda kuulsid, olid vapustatud: 'Kust on temal pärit see kõik? Ja mis tarkus see on, mis talle on antud? Ja sellised vägevad teod, mis tema käte läbi sünnivad?'
3. Eks tema ole see puusepp, Maarja poeg ning Jaakobuse ja Joosese ja Juuda ja Siimona vend? Ja eks tema õed ole siin meie juures?' Ja nad said pahaseks ta peale.
4. Aga Jeesus ütles neile, et kusagil ei austata prohvetit vähem kui ta oma kodukohas ja oma sugulaste juures ja oma majas.
5. Ja ta ei saanud seal teha ühtegi vägevat tegu peale mõne põdeja tervendamise, kui ta oli pannud käed nende peale.
6. Ja ta pani imeks nende uskmatust. Ja Jeesus rändas läbi ümberkaudsed külad, õpetades inimesi.
7. Ja ta kutsus need kaksteist enda juurde ja hakkas neid läkitama kahekaupa ja andis neile meelevalla rüvedate vaimude üle
8. ja käskis neid, et nad ei võtaks teele kaasa midagi peale saua - ei leiba ega pauna ega vaskraha vöö vahele - ,
9. sandaalid olgu seotud jalga, kuid 'ärge pange kahte särki selga'.
10. Ja ta ütles neile: 'Kuhu majja te iganes astute, sinna jääge, kuni te sealt paigast lahkute.
11. Ja kui mõni koht ei peaks teid vastu võtma ega teid kuulama, siis minge sealt minema ja raputage maha selle koha tolm oma jalgadelt neile tunnistuseks.'
12. Nii nad läksid välja ja jutlustasid, et parandataks meelt,
13. ja ajasid välja palju kurje vaime ja võidsid paljusid haigeid õliga ja tegid nad terveks.
14. Ja kuningas Herodes sai kuulda - Jeesuse nimi oli ju saanud juba tuntuks -, et öeldi: 'Ristija Johannes on üles äratatud surnuist ja seepärast toimivad tema kaudu imevæed.'
15. Aga teised ütlesid, et ta on Eelija, aga teised, et prohvet nagu üks prohveteist.
16. Aga Herodes ütles sellest kuulates: 'Seesama Johannes, kelle pea ma lasksin maha raiuda, tema on äratatud üles!'
17. Herodes ise oli lasknud Johannese kinni võtta ja aheldanud ta vanglasse Heroodiase, oma venna Filippuse naise pärast, kellega Herodes oli abiellunud;
18. sest Johannes oli Herodesele öelnud: 'Sa ei tohi pidada oma venna naist!'
19. Aga Herodias kandis ta peale viha ja tahtis teda tappa, ent ei saanud,
20. sest Herodes kartis Johannest, teades ta olevat õige ja püha mehe, ning kaitses teda. Ja kui ta Johannest kuulas, jäi ta tihti kõhklema, ning kuulas teda meeeldi.
21. Aga paras päev tuli siis, kui Herodes tegi oma sünnipäeval pidusöögi oma ülikuile ja tuhatnikele ja Galilea peameestele.
22. Ja Heroodiase tütar astus sisse ja tantsis. See meeldis Herodesele ja pidulistele nii, et kuningas ütles tüdrukule: 'Küsi minult, mida sa iganes tahad, ja ma annan sulle!'
23. Ja ta töötas ja vandus temale: 'Mida sa iganes küsiks, ma annan sulle, kas või poole oma kuningriigist!'
24. Ja tüdruk läks välja ja ütles oma emale: 'Mida ma küsiksin?' Aga too ütles: 'Ristija Johannese pead!'
25. Ja ta tuli kohe varmalt kuninga juurde sisse ja küsis: 'Ma tahan, et sa otsekohe annad mulle vaagnal Ristija Johannese pea!'
26. Ja kuningas jäi üsna kurvaks, kuid vannete ja piduliste pärast ei tahtnud ta olla tüdruku vastu hoolimatu.
27. Ja kuningas läkitas kohe timuka käsuga tuua Johannese pea.
28. Ja too läks, lõi vanglas tal pea otsast ning tõi ta pea vaagnal ja andis selle tüdrukule ja tüdruk andis selle oma emale.
29. Ja kui Johannese jüngrid said sellest kuulda, tulid nad ja viisid ta surnukeha ära ning panid selle hauakambrisse.

30. Ja apostlid kogunesid Jeesuse juurde ja teatasid talle, mida kõike nad olid teinud ja mida kõike õpetanud.

31. Ja Jeesus ütles neile: 'Tulge omaette üksildasse paika ja puhake pisut!', sest tulijaid ja minejaid oli palju ja neil polnud parajat aega süüagi.

32. Ja nad lahkusid paadiga üksildasse paika omaette.

33. Ent neid nähti minemas ja paljud tundsid nad ära ning jooksid sinna kokku kõigist linnadest ja jõudsid pärale enne neid.

34. Ja kui Jeesus astus paadist välja ja nägi suurt rahvahulka, hakkas tal neist hale, sest nad olid nagu lambad, kellel ei ole karjast, ja ta hakkas neile õpetama paljusid asju.

35. Ja kui aeg oli läinud juba hiliseks, astusid ta jüngrid tema juurde ja ütlesid: 'Paik on üksildane ja aeg juba hiline,

36. lase nad ära minna, et nad läheksid ümberkaudsetesse asulatesse ja küladesse ning ostaksid endile midagi süüa!'

37. Aga Jeesus vastas neile: 'Andke teie neile süüa!' Nemad ütlesid talle: 'Kas peame minema ja ostma kaheksa teenari eest leiba ja andma neile süüa?'

38. Aga tema ütles neile: 'Mitu leiba teil on? Minge vaadake!' Ja kui nad olid järele vaadanud, ütlesid nad: 'Viis, ja kaks kala.'

39. Ja ta käskis seada nad kõik istuma rühmiti haljale rohule.

40. Ja nad istusid maha sajakaupa ja viiekümnekaupa.

41. Ja Jeesus võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taevasse, õnnistas ja murdis leivad ning andis jüngrite kätte, et nad viiksid need rahvale, ning jagas ka need kaks kala kõigile.

42. Ja kõik söid ja said kõhud täis.

43. Ja korjati kokku kaksteist korvitäit leivapalukesti ja kalu.

44. Ja nende leibade sööjaid oli viis tuhat meest.

45. Ja Jeesus käskis kohe oma jüngrid astuda paati ning sõita vastaskaldale, Betsaida poole, sellal kui tema laseb rahvahulgal minna.

46. Ja ta jättis nendega hüvasti ning läks mäele palvetama.

47. Ja õhtu jõudes oli paat keset järve ja Jeesus oli üksinda maal.

48. Ja kui ta nägi neid sõudes heitlevat, sest tuul oli neile vastu, tuli ta neljanda valvekorra ajal nende juurde järve peal kõndides ja tahtis neist mööduda.

49. Aga Jeesust järve peal kõndimas nähes arvasid nad, et see on tont, ja hakkasid kisendama,

50. sest nad kõik nägid teda ja ehmusid. Aga Jeesus kõnetas neid ja ütles neile: 'Olge julged, see olen mina, ärge kartke!'

51. Ja ta astus nende juurde paati ja tuul rauges. Ja nad hämmastusid üliväga iseenestest,

52. sest nad ei olnud leibade loost veel aru saanud, vaid nende süda oli jäänud kõvaks.

53. Ja sõitnud üle järve, tulid nad randa Genneesaretis.

54. Ja kui nad paadist välja astusid, tunti Jeesus kohe ära

55. ja joosti läbi kogu too maakoht ning hakati haigeid kandma kandraamidil sinna, kus ta kuuldi olevat.

56. Ja kuhu ta iganes tuli, olgu küladesse või linnadesse või asulatesse, asetati haiged turgudele ja paluti Jeesust, et nad saaksid puudutada kas või tema kuuepalistust, ja kes iganes teda puudutasid, need paranesid.

Peatükk 7

1. Ja kui variserid ja mõned kirjatundjad, kes olid tulnud Jeruusalemmast, kogunesid Jeesuse juurde,
2. nägid nad mõnda tema jüngritest pühitsemata, see tähendab pesemata kätega leiba söövat.
3. Variserid ja kõik juudid söövad ju alles siis, kui on kamalutäie veega käsi pesnud, kuna nad peavad kinni esivanemate pärimusest.
4. Ja kui nad tulevad turult, siis nad ei söö enne, kui on käsi loputanud, ja on palju muud, mida nad on võtnud pidada: karikate ja kausside ja katelde [ja lavatsite] pesemist.
5. Ja variserid ja kirjatundjad küsisid Jeesuselt: 'Miks sinu jüngrid ei käi esivanemate pärimuse järgi, vaid võtavad leiba pühitsemata kätega?'
6. Aga Jeesus ütles neile: 'Kui hästi on teist, silmakirjatsejatest, ennustanud Jesaja, nõnda nagu on kirjutatud: 'See rahvas austab mind huultega, nende süda on aga minust kaugel.
7. Ilmaaegu nad teenivad mind, õpetades õpetusena inimeste käskimisi.'
8. Te jätate kõrvale Jumala käsu ja peate inimeste pärimust.'
9. Ja Jeesus ütles neile: 'Kui osavasti te teete Jumala käsu tühjaks, et aga kindlustada oma pärimust!
10. Mooses ütles ju: 'Austa oma isa ja oma ema!' ja 'Kes isa või ema sajab, peab surma surema!',
11. teie aga ütlete: Kui inimene ütleb isale või emale: 'Mis sinul iganes oleks minu käest saada, on korban', see tähendab: templile pühendatud ohvriand,
12. siis ei lase teie teda enam midagi teha isa või ema heaks,
13. muutes Jumala sõna kehtetuks oma pärimusega, mille te olete pärinud. Ja te teete palju niisugust.'
14. Ja kui Jeesus oli taas rahvahulga enda juurde kutsunud, ütles ta neile: 'Kuulge mind kõik ja mõistke!
15. Väljaspool inimest ei ole midagi, mis tema sisse minnes võiks teda rüvetada, vaid see, mis inimesest välja tuleb, rüvetab inimest.
16. [Kui kellelgi on kõrvad kuulda, kuulgu!]
17. Kui Jeesus läks rahvahulga keskest koju, küsisid ta jüngrid temalt selle tähendamissõna tähendust.
18. Ja tema ütles neile: 'Kas teiegi olete mõistmatud? Kas te ei saa aru, et miski väljast inimesse tulev ei saa teda rüvetada,
19. sest see ei lähe tema südamesse, vaid kõhtu ja tuleb jälle välja?' Sel viisil kuulutas Jeesus puhtaks kõik toidud.
20. Aga ta ütles: 'Mis inimesest välja tuleb, see rüvetab inimest,
21. sest seest, inimese südamest, tuleb välja halbu arutlusi, hooramist, vargust, tapmist,
22. abielurikkumist, ahnitsemist, kurjust, kavalust, liiderlikkust, kadedust, pühaduseteotust, kõrkust, rumalust -
23. kõik need pahed tulevad seest välja, ja need rüvetavad inimest.'
24. Aga Jeesus tõusis ja läks sealt ära Tüürose alale. Ja ta läks sisse ühte majja, soovides, et keegi ei tunneks teda ära. Ent ta ei saanud jääda varju,
25. sest otsekohe tuli üks naine, kes oli temast kuulnud, kelle tütrekesel oli rüve vaim, ning langes ta jalge ette.
26. Aga see naine oli kreeklanna, pärit Sürofoiniikiast, ja see palus teda, et ta ajaks kurja vaimu tema tütrest välja.
27. Ja Jeesus ütles talle: 'Lase esmalt lastel saada kõhud täis, ei ole ju ilus võtta laste leiba ja visata koerakestele!'
28. Naine aga vastas talle: 'Issand, koerakesed ju söövad laua all laste raasukesti!'
29. Ja Jeesus ütles talle: 'Sellesama sõna pärast mine! Kuri vaim on sinu tütrest ära läinud!'
30. Ja naine läks koju ja leidis lapse voodis magamas ja kurja vaimu olevat lahkunud.
31. Ja Jeesus lahkus Tüürose alalt ja tuli läbi Siidoni Galilea järve äärde, Kümnelinnamaa piirkonna keskele.
32. Ja tema juurde toodi kurt ja kidakeelne ning paluti teda, et ta paneks oma käe ta peale.

33. Ja Jeesus võttis ta rahvahulgast kõrvale, pistis oma sõrmed ta kõrvadesse, sülitas ja puudutas ta keelt
34. ning üles taevasse vaadates õhkas ja ütles talle: 'Effata!', see on 'Avane!'
35. ja ta kõrvad avanesid kohe ja ta keelekütke pääses valla ning ta rääkis korralikult.
36. Ja Jeesus keelas neid, et nad ei räägiks sellest kellelegi, aga mida enam ta neid keelas, seda enam nad jutustasid.
37. Ja nad olid üliväga vapustatud ja ütlesid: 'Kõik on ta teinud hästi, ta paneb ju kurdid kuulma ja keeletud rääkima!'

Peatükk 8

1. Neil päevil, kui taas oli koos suur rahvahulk ja neil ei olnud midagi süüa, kutsus Jeesus jüngrid enese juurde ja ütles neile:
2. 'Mul on rahvast hale, sest nad on juba kolm päeva minu juures viibinud ja neil ei ole midagi süüa.'
3. Ja kui ma lasen nad koju söömata, siis nad nõrkevad teel, sest mõned neist on tulnud kaugelt.'
4. Ja ta jüngrid vastasid talle: 'Kuidas võib keegi siin kõrbes nende kõhud täis süüa?'
5. Ja ta küsis neilt: 'Mitu leiba teil on?' Nemad ütlesid: 'Seitse.'
6. Ja Jeesus käskis rahvahulgal maha istuda ning võttis need seitse leiba, tänas, murdis ja andis oma jüngrite kätte, et nad jagaksid need, ja nad viisid leiva rahvale.
7. Ja neil olid mõned kalakesed, ja tema, õnnistades neid, käskis ka need viia rahvale.
8. Ja nad sõid ja said kõhud täis. Ja ülejäänud palakesi korjati seitse korvitäit.
9. Inimesi oli aga umbes neli tuhat. Ja Jeesus laskis neil minna.
10. Ja Jeesus astus kohe koos oma jüngritega paati ja läks Dalmanuuta aladele.
11. Ja variserid tulid välja ja hakkasid kiusates teda küsitlema, nõudes temalt tunnustähte taevast.
12. Ja Jeesus ohkas sügavasti oma vaimus ja ütles: 'Miks see sugupõlv nõuab tunnustähte? Tõesti, ma ütlen teile, sellele sugupõlvele ei anta tunnustähte!'
13. Ja jättes nad sinnapaika, astus Jeesus taas paati ning siirdus vastaskaldale.
14. Nad olid unustanud kaasa võtta leiba, neil polnud paadis kaasas midagi peale ühe leiva.
15. Ja Jeesus kinnitas neile: 'Vaadake ette, hoiduge variseride haputaignast ja Heroodese haputaignast!'
16. Ja nemad arutasid omavahel: 'See ongi see, et meil ei ole leiba!'
17. Seda märgates ütles Jeesus neile: 'Mis te arutate, et teil ei ole leiba? Kas te ikka veel ei mõista ega saa aru? Kas teie süda on ikka veel kõva?'
18. Silmad teil on, aga te ei näe, ja kõrvad teil on, aga te ei kuule. Ja kas teil ei ole meeles,
19. kui ma viis leiba murdsin viiele tuhandele, mitu korvitäit palakesi te korjasite?' Nad ütlesid talle: 'Kaksteist.'
20. 'Kui seitse leiba oli neljale tuhandele, mitu korvitäit palakesi te siis korjasite?' Ja nad ütlesid: 'Seitse.'
21. Ja Jeesus ütles neile: 'Kas te ikka veel ei saa aru?'
22. Ja nad tulid Betsaidasse ja Jeesuse juurde toodi pime ja paluti, et Jeesus teda puudutaks.
23. Ja Jeesus haaras kinni pimedat käest, viis ta külast välja ja sülitas ta silmadesse, pani käed ta peale ja küsis temalt: 'Kas sa näed midagi?'
24. Pime vaatas üles ja ütles: 'Ma näen inimesi, sest ma märkan neid nagu puid kõndimas.'
25. Seejärel pani Jeesus uuesti käed ta silmadele ja ta sai täiesti terveks ja nägi kõike selgesti.
26. Ja Jeesus saatis ta koju, öeldes: 'Ära mine küllasse!'
27. Ja Jeesus ja ta jüngrid läksid edasi Filippuse Kaisarea külladesse. Ja teel küsis ta oma jüngritelt: 'Kelle ütlevad inimesed minu olevat?'
28. Aga nemad ütlesid talle: 'Ristija Johannese, ja teised Eelija, teised aga ühe prohvetest.'
29. Ja tema küsis neilt: 'Aga teie, kelle teie ütlete minu olevat?' Peetrus kostis: 'Sina oled Messias!'
30. Ja ta hoiatas neid, et nad midagi tema kohta ei räägiks.
31. Ja Jeesus hakkas neid õpetama, et Inimese Poeg peab palju kannatama ning hüljatama vanemate ja ülempreestrite ja kirjatundjate poolt ja tapetama ning kolme päeva pärast üles tõusma.
32. Ja ta rääkis seda üsna avalikult. Ja Peetrus viis ta kõrvale ning hakkas teda noomima.
33. Aga Jeesus pöördus, vaatas jüngritele ja sõitles Peetrust: 'Tagane, vastupanija, sest sa ei mõtle Jumala, vaid inimese viisil!'
34. Ja Jeesus kutsus rahvahulga koos oma jüngritega enese juurde ja ütles neile: 'Kui keegi tahab käia minu järel, siis ta salaku oma mina ja võtku oma rist ja järgnegu mulle,
35. sest kes iganes tahab päästa oma elu, kaotab selle, aga kes iganes kaotab oma elu minu ja evangeeliumi pärast, päästab selle.'
36. Sest mis kasu on inimesel sellest, kui ta võidaks terve maailma, aga teeks kahju oma hingele?'

37. Sest mis oleks inimesel anda oma hinge lunahinnaks?

38. Jah, kes iganes häbeneb mind ja minu sõnu selle abielurikkuja ja patuse sugupõlve ees, seda häbeneb ka Inimese Poeg, kui ta tuleb oma Isa kirkuses koos pühade inglitega.'

Peatükk 9

1. Ja ta ütles neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, siin seisjatest on mõned, kes ei maitse surma enne, kui näevad Jumala riiki tulnud olevat väega.'
2. Ja kuue päeva pärast võttis Jeesus kaasa Peetruse ja Jaakobuse ja Johannese ning viis nad omaette kõrgele mäele. Ja teda muudeti nende ees,
3. ta rõivad hakkasid erevalgena hiilgama, selliseks ei suuda ükski maapealne vanutaja neid valgendada.
4. Ja Eelija koos Moosesega näitas ennast neile, ja need kõnelesid Jeesusega.
5. Peetrus vastas ning ütles: 'Rabi, siin on meil hea olla, teeme kolm lehtmaja: sinule ühe ja Moosesele ühe ja Eelijale ühe.'
6. Ta ju ei teadnud, mida öelda, sest neid valdas suur hirm.
7. Ja tekkis pilv, mis neid varjas, ja pilvest kostis hää: 'See on mu armas Poeg, teda kuulake!'
8. Ja järsku, kui nad ringi vaatasid, ei näinud nad enam kedagi muud kui Jeesust üksi endi juures.
9. Ja kui nad mäelt lahkusid, keelas Jeesus neid, et nad kellelegi ei jutustaks, mida nad olid näinud, enne kui Inimese Poeg on üles tõusnud surnuist.
10. Ja nad pidasid meeles need sõnad, ent omavahel arutasid: 'Mida tähendab surnuist üles tõusma?'
11. Ja nad küsisid Jeesuselt: 'Miks kirjatundjad ütlevad, et enne peab tulema Eelija?'
12. Aga tema lausus neile: 'Eelija tuleb küll enne ja seab kõik korda, aga kuidas on kirjutatud Inimese Pojast, et temal tuleb palju kannatada ja teda põlatakse?'
13. Aga ma ütlen teile, Eelija on juba tulnud, ent nad on talle teinud, mida kõike aga tahtsid, nii nagu temast on kirjutatud.'
14. Ja kui nad tulid jüngrite juurde, nägid nad suurt rahvahulka nende ümber ja kirjatundjaid jüngritega vaidlemas.
15. Niipea kui rahvahulk Jeesust nägi, olid nad kõik väga hämmastunud, jooksid tema juurde ja tervitasid teda.
16. Ja Jeesus küsis neilt: 'Miks te vaidlete nendega?'
17. Keegi rahva hulgast vastas talle: 'Õpetaja, ma tõin sinu juurde oma poja, kellel on keeletu vaim,
18. ja kus tahes see teda tabab, paiskab see ta maha ja siis mu poeg ajab vahtu suust ja kiristab hambaid ja kangestub. Ja ma ütlesin su jüngritele, et nad ajaksid selle välja, ent nad ei suutnud.'
19. Aga tema vastas neile: 'Oh uskmatu sugupõlv! Kui kaua ma pean teie juures olema? Kui kaua tuleb mul teiega kannatlik olla? Tooge ta minu juurde!'
20. Ja nad tõid ta Jeesuse juurde ja Jeesust nähes raputas vaim kohe poissi ja poiss kukkus maha ja vähkres vahtu suust ajades.
21. Ja Jeesus küsis tema isalt: 'Kui kaua see juba temaga nõnda on?' Aga tema ütles: 'Lapsest saadik,
22. ja see vaim on teda sageli visanud ka tulle ja vette, et teda hukata. Aga kui sa midagi võid - tunne meile kaasa ja aita meid!'
23. Aga Jeesus ütles talle: 'Sa ütled: Kui sa võid! Kõik on võimalik sellele, kes usub.'
24. Otsekohe hüüdis lapse isa: 'Ma usun, aita mind mu uskmatuses!'
25. Aga kui Jeesus nägi, et rahvahulk kokku jookseb, sõitles ta rüvedat vaimu: 'Sina keeletu ja kurt vaim, ma käsin sind, mine temast välja ja ära tule kunagi enam tema sisse!'
26. Ja vaim läks välja kisendades ja teda üha raputades ning poiss jäi otsekui surnuks, nii et paljud ütlesid, et ta on surnud.
27. Aga Jeesus võttis poisi käest kinni, tõstis ta üles, ja poiss tõusis püsti.
28. Ja kui nad olid koju tulnud, küsisid ta jüngrid temalt omavahel olles: 'Miks meie ei suutnud seda välja ajada?'
29. Ja Jeesus ütles neile: 'See tõug ei lähe välja millegi muu kui palvega.'
30. Ja kui nad sealt lahkusid, rändasid nad läbi Galilea. Ja Jeesus ei tahtnud, et keegi teda ära tunneks,
31. sest ta õpetas oma jüngreid ja ütles neile, et Inimese Poeg antakse inimeste kätte ja nad tapavad tema, ja kui ta on tapetud, tõuseb ta kolme päeva pärast üles.

32. Neile aga jäi see ütlus arusaamatuks ja nad kartsid temalt seletust küsida.
33. Ja nad tulid Kapernauma. Ja kui nad jõudsid koju, küsis Jeesus neilt: 'Mille üle te tee peal arutlesite?'
34. Nemad aga jäid vait, sest nad olid teel omavahel arutanud, kes on suurim.
35. Ja Jeesus istus maha, kutsus need kaksteist ja ütles neile: 'Kui keegi tahab olla esimene, siis ta olgu viimane ja kõikide teenija!'
36. Ja ta võttis ühe lapse, pani nende keskele seisma, kaisutas last ja ütles neile:
37. 'Kes iganes ühe niisuguse lapse vastu võtab minu nimel, võtab vastu minu, ja kes iganes vastu võtab minu, võtab vastu mitte minu, vaid minu Läkitaja.'
38. Johannes lausus talle: 'Õpetaja, me nägime üht meest sinu nimel kurje vaime välja ajamas ja me püüdsime teda keelata, sest ta ei käi koos meiega.'
39. Aga Jeesus ütles: 'Ärge keelake teda, sest ükski, kes teeb minu nimel vägeva teo, ei saa järgmisel hetkel rääkida minust halvasti,
40. sest kes ei ole meie vastu, on meie poolt.
41. Jah, kes iganes annab teile juua kas või karikatäie vett, sellepärast et te olete Kristuse omad, tõesti, ma ütlen teile, ta ei jää oma palgast ilma!
42. Ja kes iganes eksitab kelle tahes neist pisikestest minusse uskujaist, sellele oleks hoopis parem, kui tal oleks vesikivi kaelas ja ta oleks merre visatud.
43. Ja kui su käsi sind ajab patustama, raiu ta ära! Sul on parem minna vigasena ellu kui kahe käega põrgusse kustumatusse tulle
44. [kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu].
45. Ja kui su jalg sind ajab patustama, raiu ta ära! Sul on parem minna jalutuna ellu kui kahe jalaga olla visatud põrgusse
46. [kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu].
47. Ja kui su silm sind ajab patustama, kisu ta välja! Sul on parem minna ühe silmaga Jumala riiki kui kahe silmaga olla visatud põrgusse,
48. kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu.
49. Sest kõiki soolatakse tulega.
50. Sool on hea asi. Aga kui sool läheb magedaks, millega te maitsestate seda? Olgu teil soola enestes ja pidage rahu omavahel!'

1. Ja Jeesus tõusis ja tuli Juudamaa alale sinnapoole Jordanit. Ja ta juurde voolas kokku rahvast ja ta õpetas neid, nagu tal oli tavaks.
2. Ja Jeesuse juurde astus varisere, kes küsisid temalt teda kiusates: 'Kas mees tohib lahutada oma naisest?'
3. Aga tema vastas neile: 'Mida Mooses teil käskis?'
4. Nemad ütlesid: 'Mooses lubas kirjutada lahutustunnistuse, kui tahetakse naisest lahutada.'
5. Jeesus ütles aga neile: 'Teie kõva südame pärast kirjutas ta teile selle käsu,
6. aga loomise algul lõi Jumal inimese meheks ja naiseks.
7. Seepärast jätab mees oma isa ja ema ja hoiab oma naise poole
8. ja need kaks saavad üheks, nõnda et nad enam ei ole kaks, vaid üks liha.
9. Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärgu inimene lahutagu!'
10. Ja kodus hakkasid jüngrid taas temalt selle kohta küsima
11. ja Jeesus ütles neile: 'Kes iganes lahutab oma naisest ja võtab teise, rikub tollega abielu,
12. ja kui naine on lahutanud oma mehest ja läheb teisele, rikub ta abielu.'
13. Ja Jeesuse juurde toodi lapsi, et ta neid puudutaks. Ent jüngrid sõitlesid toojaid.
14. Aga Jeesus sai seda nähes pahaseks ja ta ütles neile: 'Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik!
15. Tõesti, ma ütlen teile, kes iganes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei saa sinna.'
16. Ja ta kaisutas neid ja õnnistas neid, pannes käed nende peale.
17. Ja kui Jeesus läks teele, jooksis keegi tema juurde ja küsis temalt ta ette põlvili heites: 'Hea Õpetaja, mis ma pean tegema, et ma päriksin igavese elu?'
18. Jeesus aga ütles talle: 'Miks sa nimetad mind heaks? Ei ole hea keegi muu kui üks - Jumal.
19. Käske sa tead: ära tapa, ära riku abielu, ära varasta, ära anna valetunnistust, ära peta, austa oma isa ja ema!'
20. Tema aga lausus talle: 'Õpetaja, seda kõike olen ma pidanud oma noorusest alates.'
21. Jeesus aga, vaadanud talle otsa, tundis armastust ta vastu ja ütles talle: 'Üks asi puudub sul. Mine müü kõik, mis sul on, ja anna vaestele, ja sul on aare taevas, ning tule järgne mulle!'
22. Noormees kurvastas nende sõnade pärast ja lahkus rõhutuna, sest ta oli suure varanduse omanik.
23. Ja vaadanud ringi enda ümber, ütles Jeesus oma jüngritele: 'Kui vaevaliselt lähevad rikkad Jumala riiki!'
24. Aga jüngrid hämmastusid tema sõnade peale. Jeesus aga ütles neile uuesti: 'Lapsed, kui raske on minna Jumala riiki!'
25. Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal minna Jumala riiki!'
26. Aga nemad hämmastusid üliväga ja ütlesid üksteisele: 'Ja kes siis võib pääseda?'
27. Jeesus ütles neile otsa vaadates: 'Inimeste käes on see võimatu, mitte aga Jumala käes, sest Jumala käes on kõik võimalik.'
28. Peetrus hakkas talle rääkima: 'Vaata, meie oleme jätnud kõik maha ja järgnenud sulle!'
29. Jeesus lausus: 'Tõesti, ma ütlen teile, ei ole kedagi, kes on maha jätnud maja või vennad või õed või ema või isa või lapsed või põllud minu pärast ja evangeeliumi pärast
30. ega saaks vastu nüüd, selsamal ajal sajavõrra maju ja vendi ja õdesid ja emasid ja lapsi ja põlde tagakiusamise kestelgi, ning tuleval ajastul igavest elu.
31. Aga paljud esimesed jäävad viimasteks ja viimased saavad esimesteks.'
32. Aga nad olid minemas teel üles Jeruusalemma ja Jeesus käis nende ees, ja nad olid ehmunud, aga kaasaminejad kartsid. Ja võttes need kaksteist taas endaga, hakkas Jeesus neile rääkima, mis teda ees ootab:
33. 'Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja Inimese Poeg antakse ülempreestrite ja kirjatundjate kätte ning need mõistavad ta surma ja annavad paganate kätte
34. ning need teotavad teda ja sülitavad ta peale ja piitsutavad teda ja tapavad ta ära ning kolme

päeva pärast tõuseb ta üles.'

35. Ja Sebedeuse pojad Jaakobus ja Johannes astusid Jeesuse juurde ja ütlesid talle: 'Õpetaja, me tahame, et sa meile teeksid, mida me iganes palume.'

36. Jeesus küsis: 'Mida te tahate, et ma teile teeksin?'

37. Nemad ütlesid talle: 'Luba meile, et me istuksime sinu kirkuses üks sinu paremal ja teine sinu pahemal käel!'

38. Jeesus ütles neile: 'Teie ei tea, mida te palute. Kas te võite juua karikast, mida mina joon, või saada ristitud selle ristimisega, millega mind ristitakse?'

39. Nemad ütlesid talle: 'Võime küll!' Jeesus aga ütles neile: 'Küllap te joote karikast, millest mina joon, ja teid ristitakse ristimisega, millega mind ristitakse,

40. kuid istumist mu paremal või pahemal käel ei ole minu anda, vaid see antakse neile, kellele see on valmistatud.'

41. Ja kui need kümme sellest kuulsid, said nad pahaseks Jaakobuse ja Johannese peale.

42. Ja Jeesus kutsus nad enese juurde ja ütles neile: 'Te teate, et need, keda peetakse rahvaste valitsejateks, peremehetsevad nende üle ja nende suured meelevalatsevad nende kallal.

43. Nõnda ärgu olgu teie seas, vaid kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija,

44. ning kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu kõigi sulane,

45. sest ka Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!'

46. Ja nad tulid Jeerikosse. Ja kui Jeesus ja ta jüngrid koos üsna suure rahvahulgaga Jeerikost välja läksid, istus tee ääres pime kerjus Bartimeus, Timeuse poeg.

47. Ja kui see kuulis, et Jeesus Naatsaretlane on seal, hakkas ta karjuma: 'Jeesus, Taaveti Poeg, halasta minu peale!'

48. Ja paljud sõitlesid teda, et ta vaikiks, tema aga karjus veelgi enam: 'Taaveti Poeg, halasta minu peale!'

49. Ja Jeesus ütles seisatades: 'Kutsuge ta siia!' Ja nad kutsusid pimedat: 'Ole julge, tõuse üles, tema kutsub sind!'

50. Pime viskas kuue seljast, hüppas püsti ja tuli Jeesuse juurde.

51. Ja Jeesus päris temalt: 'Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?' Aga pime ütles talle: 'Rabbuuni, et ma jälle näeksin!'

52. Ja Jeesus ütles talle: 'Mine, sinu usk on su päästnud!' Ja kohe nägi ta jälle ning läks Jeesusega teele kaasa.

1. Ja kui nad jõudsid Jeruusalemma lähedale Betfagesse ja Betaaniasse Õlimäe juurde, läkitas Jeesus kaks oma jüngritest
2. ja ütles neile: 'Minge külla, mis on teie ees, ja kohe, kui jõuate sinna, leiage kinniseotud sälu, kelle seljas ei ole istunud veel ükski inimene. Päästke see lahti ja tooge siia!
3. Ja kui keegi teile ütleb: Miks te seda teete? siis öelge: Issand vajab teda ja läkitab ta peatselt tagasi!'
4. Jüngrid läksid ja leidsid sälu seotuna värava juures tänaval ja päästsid ta valla.
5. Ja mõned sealseisjaist ütlesid neile: 'Mis te teete, et päästate sälu lahti?'
6. Aga nemad ütlesid neile just nõnda, nagu Jeesus oli käskinud, ja nad jäeti rahule.
7. Ja nad tõid sälu Jeesuse juurde ja heitsid oma rõivad ta peale ning Jeesus istus sälu selga.
8. Ja paljud laotasid tee peale oma rõivad, aga teised väljadelt raiutud oksid.
9. Need aga, kes käisid Jeesuse eel ja järel, hüüdsid: 'Hoosanna! Õnnistatud olgu see, kes tuleb Issanda nimel!
10. Õnnistatud olgu meie isa Taaveti tulev kuningriik! Hoosanna kõrgustes!'
11. Ja Jeesus tuli Jeruusalemma pühakotta. Kui ta oli ümberringi kõike vaadanud, läks ta hilise aja tõttu koos nende kaheteistkümnega Betaaniasse.
12. Ja järgmisel päeval Betaaniast lahkumisel tundis Jeesus nälga
13. ja kui ta kaugelt nägi lehis viigipuud, läks ta vaatama, kas ehk midagi selle otsast on leida. Ja kui ta puu juurde oli tulnud, ei leidnud ta muud kui lehti; sest ei olnud viigimarjade aeg.
14. Ja Jeesus ütles puule: 'Ärgu keegi enam ialgi söögu sinust vilja!' Ja ta jüngrid kuulsid seda.
15. Ja nad tulid Jeruusalemma. Ja Jeesus läks pühakotta ning hakkas välja ajama neid, kes pühakojas müüsid ja ostsid, ning lükkas kummuli rahavahetajate laudad ja tuvimüüjate pingid
16. ega lubanud, et keegi kannaks asju läbi pühakojas.
17. Ja ta õpetas ja kõneles neile: 'Eks ole kirjutatud, et minu koda hüütagu palvekojaks kõigile rahvastele? Aga teie olete selle teinud röövlikoopaks!'
18. Ja ülempreestrid ja kirjatundjad said sellest kuulda ning otsisid võimalust Jeesust hukata, sest nad kartsid teda, kuna kogu rahvas oli hämmastunud tema õpetusest.
19. Aga õhtuti läksid Jeesus ja jüngrid alati linnast välja.
20. Ja varahommikul nägid nad mööda minnes viigipuu juurteni ära kuivanud olevat.
21. Ja Peetrus, kes mäletas, ütles Jeesusele: 'Rabi, vaata, viigipuu, mille sa needsid, on ära kuivanud!'
22. Ja Jeesus vastas neile: 'Olgu teil usku Jumalasse!
23. Tõesti, ma ütlen teile, kes iganes ütleb tolele mäele: 'Kerki ja kukuta end merre!' ega kõhkle oma südames, vaid usub, et see, mis ta räägib, sünnib, siis see saabki talle!
24. Seepärast ma ütlen teile: Kõike, mida te iganes palves endale palute - uskuge, et te olete saanud, ja see saabki teile!
25. Ja kui te olete palvetamas, siis andke andeks, kui teil on midagi kellegi vastu, et ka teie Isa taevas annaks teile andeks teie eksimused.
26. [Kui te aga ei anna andeks, siis ei anna ka teie Isa, kes on taevas, teie eksimusi teile andeks.]'
27. Ja nad tulid uuesti Jeruusalemma. Ja kui Jeesus kõndis pühakojas, astusid ülempreestrid ja vanemad ta juurde
28. ja ütlesid talle: 'Millise meelevallaga sa seda kõike teed? Või kes on andnud sulle selle meelevalla, et sa seda teed?'
29. Aga Jeesus ütles neile: 'Minagi küsin teilt üht asja ja teie vastake mulle, ja siis ma ütlen teile, millise meelevallaga mina seda kõike teen.
30. Kas Johannese ristimine oli taevast või inimestest? Vastake mulle!'
31. Ja nad arutasid omavahel: Kui ütleme, et taevast, siis ta ütleb: 'Miks te siis ei uskunud teda?'
32. Või peaksime ütlema, et inimestest? - aga nad kartsid rahvahulka, sest kõikide meelest oli Johannes tõepoolest olnud prohvet.

33. Nii nad vastasid Jeesusele: 'Meie ei tea.' Ja Jeesus ütles neile: 'Ega siis minagi ütle teile, millise meelevallaga ma seda kõike teen.'

1. Ja Jeesus hakkas neile mõistu rääkima: 'Üks inimene istutas viinamäe ja piiras aiaga ja õõnestas kaljusse surutõrre ja ehitas valvetorni. Siis ta andis selle rentnike kätte ning reisis võõrsile.
2. Ja parajal ajal läkitas ta sulase rentnike juurde, et see võtaks rentnike käest vastu andami viinamäe viljast.
3. Rentnikud võtsid aga sulase kinni, peksid teda ja saatsid minema tühjade kätega.
4. Ja taas läkitas ta nende juurde teise sulase. Sellele nad löid pähe ja teotasid teda.
5. Ja ta läkitas veel teise ja tolle nad tapsid, ja paljusid teisi; mõnda nad peksid, mõne aga tapsid.
6. Üks oli tal veel, tema armas poeg. Lõpuks ta läkitas nende juurde poja, mõeldes: 'Ehk nad häbenevad mu poega!?'
7. Need rentnikud aga rääkisid omavahel: 'Tema ongi see pärija. Läki, tapame ta ära, ja pärand saab meile!'
8. Ja nad võtsid ta kinni, tapsid ta ära ja viskasid viinamäelt välja.
9. Mida teeb viinamäe isand? Ta tuleb ja hukkab need rentnikud ja annab viinamäe teiste kätte.
10. Kas te pole lugenud seda kirjakohta: Kivi, mille ehitajad tunnistasid kõlbmatuks - seesama on saanud nurgakiviks!?
11. See tuli Issandalt ja on imeasi meie silmis.'
12. Ja nad otsisid võimalust teda kinni võtta, ent kartsid rahvahulka. Nad ju mõistsid, et Jeesus oli selle tähendamissõna rääkinud nende kohta. Ja nad läksid ära, jättes ta sinnapaika.
13. Ja Jeesuse juurde läkitati mõned variserid ja Heroodese mehed, et teda mõnest sõnast kinni püüda.
14. Ja need tulid ning ütlesid talle: 'Õpetaja, me teame, et sa oled tõemeelne ega hooli kellestki, sest sa ei vaata inimese isikule, vaid õpetad Jumala teed tõepäraselt. Kas keisrile peab andma pearaha või ei? Kas anname või ei anna?'
15. Aga Jeesus, teades nende silmakirjalikkust, ütles neile: 'Miks te mind kiusate? Tooge mulle teenar näha!'
16. Nemad tõidki, ja ta ütles neile: 'Kelle pilt ja kiri sellel on?' Nad ütlesid talle: 'Keisri.'
17. Aga Jeesus ütles neile: 'Keisri oma andke keisrile tagasi ja Jumala oma Jumalale!' Ja nad imetlesid teda.
18. Ja Jeesuse juurde astusid saduserid, kes ütlesid, et surnuist ülestõusmist ei ole olemas, ja küsisid temalt:
19. 'Õpetaja, Mooses on meile kirjutanud, et kui kellegi vend sureb ja jätab naise ega jäta järele last, et ta vend peab võtma oma surnud venna naise ja soetama järglase vennale.
20. Oli seitse venda. Ja esimene võttis naise ja surnud ei jätnud järglast järele.
21. Ja teine võttis tema ja suri järglast jätmata, ja kolmas nõndasamuti.
22. Ja need seitse ei jätnud järele järglast. Viimasena kõigist suri ka naine.
23. Ülestõusmisel nüüd, kui nad üles tõusevad - kelle naine nende seast ta peab olema? Ta on ju olnud naiseks neile seitsmele.'
24. Jeesus lausus neile: 'Kas te mitte ei eksi, sellepärast et te ei tunne pühi kirju ega Jumala väge?'
25. Kui surnud üles tõusevad, siis nad ju ei võta naisi ega lähe mehele, vaid on nagu inglid taevas.
26. Surnute kohta aga, et nad üles äratatakse - kas te ei ole lugenud Moosese raamatust kibuvitsapõõsa loost, kuidas Jumal ütles Moosesele: 'Mina olen Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal?'
27. Tema ei ole surnute, vaid elavate Jumal. Te eksite rängalt!'
28. Ja üks juurdeastunud kirjatundjaist, kes oli kuulnud nende vaidlemist ja teadis, et Jeesus oli neile hästi vastanud, küsis temalt: 'Milline on kõige esimene käsk?'
29. Jeesus vastas: 'Esimene on: Kuule, Iisrael, Issand, meie Jumal, on ainus Issand,
30. ja armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega ja kogu oma jõuga!
31. Teine on see: Armasta oma ligimest nagu iseennast! Mingit muud neist suuremat käsku ei ole.'

32. Ja kirjatundja ütles talle: 'Hästi, Õpetaja, sa ütlesid tõtt, et tema on Ainus ja ei ole teist peale tema;
33. ja armastada teda kogu südamega ja kogu mõistusega ja kogu jõuga ning armastada ligimest nagu iseennast on palju rohkem kui kõik põletusohvrid ja muud ohvrid.'
34. Ja Jeesus, nähes, et kirjatundja vastas arukalt, ütles talle: 'Sa ei ole kaugel Jumala riigist.' Ja keegi ei julgenud teda enam küsitleda.
35. Ja Jeesus kõneles edasi ning õpetas pühakojas: 'Kuidas kirjatundjad ütlevad, et Messias on Taaveti poeg?
36. Taavet ise ütles Pühas Vaimus: Issand ütles mu Issandale: Istu mu paremale käele, kuni ma panen su vaenlased sinu jalge alla.
37. Taavet ise nimetab teda Issandaks - kuidas siis tema saab olla ta poeg?'
38. Ja suur rahvahulk kuulas Jeesust meeleldi. Ja ta ütles oma õpetuses: 'Hoiduge kirjatundjate eest, kes tahavad kõndida pikkades kuubedes ja soovivad teretamisi turgudel
39. ja esimesi istmeid sünagoogides ja esimesi kohti võõruspidudel,
40. kes neelavad alla lesknaine majad ja silmakirjaks venitavad palvetused pikaks. Need saavad seda rängema kohtuotsuse.'
41. Ja istudes aardekirstu vastas, vaatas Jeesus, kuidas rahvahulk paneb raha aardekirstu. Ja paljud rikkad panid palju.
42. Ja üks vaene lesknaine tuli ja pani kaks leptonit, see on ühe veeringu.
43. Ja kutsudes oma jüngrid enese juurde, ütles Jeesus neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, see vaene lesknaine pani rohkem kui kõik, kes panevad aardekirstu,
44. sest nemad panid oma küllusest, tema pani aga kehvusest kõik, mis tal oli, kogu oma elatise.'

1. Ja kui nad pühakojast lahkusid, ütles üks ta jüngreid talle: 'Õpetaja, ennäe, missugused kivid ja missugused hooned!'
2. Ja Jeesus ütles talle: 'Kas sa pead silmas neid suuri hooned? Ei jäeta siin kivi kivi peale, mida maha ei kistaks!'
3. Ja kui Jeesus istus Õlimäel pühakoja vastas, küsisid Peetrus ja Jaakobus ja Johannes ja Andreas temalt omavahel olles:
4. 'Ütle meile, millal see kõik tuleb ja mis on tunnustäheks, kui kõik see hakkab täituma?'
5. Aga Jeesus hakkas neile rääkima: 'Vaadake, et keegi teid ei eksitaks!'
6. Paljud tulevad minu nimel, öeldes: 'Mina olen siin!' ja eksitavad paljusid.
7. Aga kui te kuulete sõdadest ja sõjasõnumeid, ärge ehmuge: see kõik peab sündima, kuid veel ei ole lõpp käes.
8. Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu, paiguti on maavärinaid ja näljahäda - need on sünnitusvalude algus.
9. Aga teie vaadake iseennast: minu pärast antakse teid ülemkohtute kätte ja teid pekstakse sünagoogides ning seatakse maavalitsejate ja kuningate ette, tunnustuseks neile.
10. Ja kõigile rahvaile peab enne kuulutatama evangeeliumi.
11. Ja kui teid viiakse ja antakse valitsejate kätte, ärge muretsege ette, mida rääkida, vaid rääkige seda, mida iganes teile antakse sel tunnil, sest teie pole kõnelejad, vaid Püha Vaim.
12. Ja vend annab surma venna ja isa lapse ja lapsed tõusevad vanemate vastu ja lasevad nad surmata
13. ja teie saate kõikide vihaalusteks minu nime pärast. Aga kes peab vastu lõpuni, see pääseb.
14. Aga kui te näete hävituse koletist seisvat seal, kus see ei tohiks seista - lugeja mõtelgu sellele! -, siis need, kes on Juudamaal, põgenegu mägedesse,
15. ja kes on katusel, ärgu tulgu alla ega mingu oma majast midagi võtma,
16. ja kes on väljal, ärgu pöördugu tagasi võtma oma kuube!
17. Aga häda neile, kes on lapseootel, ja neile, kes imetavad neil päevil!
18. Aga palvetage, et see ei juhtuks talvel,
19. sest need on ahistuse päevad, milliseid pole olnud loomise algusest, mille Jumal on loonud, kuni praeguse ajani, ega tulegi enam.
20. Ja kui Issand ei oleks nende päevade arvu kahandanud, siis ei pääseks ükski, kuid valitute pärast, keda tema on ära valinud, on ta kahandanud neid päevi.
21. Ja kui siis keegi ütleb teile: 'Ennäe, Kristus on siin! Ennäe, seal!', ärge uskuge,
22. sest tõuseb valekristusi ja valeprohveteid ja need pakuvad tunnustähti ja imetähti, et kui võimalik, eksitada ka valituid.
23. Aga teie vaadake: mina olen teile kõik ette öelnud!
24. Kuid neil päevil pärast seda ahistust pimeneb päike ja kuu ei anna oma kuma
25. ning tähed on taevast kukkumas ja taeva vägesid kõigutatakse.
26. Ja siis nähakse Inimese Poega tulevat pilvedes suure väe ja kirkusega.
27. Ja siis ta läkitab inglid ja kogub kokku oma valitud neljast tuulest, maa äärest taeva ääreni.
28. Ent viigipuust õppige võrdumit: kui selle okstele tärkavad noored võrsed ja ajavad lehti, siis te tunnete ära, et suvi on lähedal -
29. nõnda ka teie, kui te näete seda kõike sündivat, tundke ära, et tema on lähedal, ukse taga.
30. Tõesti, ma ütlen teile, see sugupõlv ei kao, enne kui kõik see on sündinud.
31. Taevas ja maa hävivad, aga minu sõnad ei hävi!
32. Seda päeva või tundi ei tea aga keegi, ei inglidki taevas ega Poeg, ainult Isa ükski.
33. Vaadake ette, valvake, sest teie ei tea, millal see aeg on käes!
34. Nii nagu inimene, kes reisis võõrsile ja jättis oma maja, andes sulastele meelevalla, igäühele tema töö, ja uksehoidjal käskides valvata,
35. nõnda valvake nüüd, sest te ei tea, millal majaisand tuleb, kas öhtul või keskööl või kukelaulu ajal

või varahommikul,

36. et ta äkitselt tulles ei leiaks teid magamas.

37. Aga mida ma ütlen teile, ütlen kõigile: Valvake!

1. Aga kahe päeva pärast oli paasa- ja hapnemata leibade püha ning ülempreestrid ja kirjatundjad pidasid aru, kuidas Jeesust kavalusega kinni võtta ja tappa,
  2. sest nad ütlesid: 'Teda ei tohi kinni võtta pühade ajal, sest muidu hakkab rahvas mässama.'
  3. Ja Jeesus oli Betaanias pidalitõbise Siimona majas. Kui ta istus lauas, tuli naine, kellel oli alabasternõu ehtsa ja kalli nardisalviga. Ta murdis alabasternõu katki ja valas salvi Jeesuse pea peale.
  4. Aga seal olid mõned, kes nurisesid õige pahase meelega omavahel: 'Milleks see salvi raiskamine?'
  5. Selle salvi oleks võinud ju müüa rohkem kui kolmesaja teenari eest ja raha anda vaestele.' Ja nad tõrelesid naisega.
  6. Aga Jeesus ütles: 'Jätke ta rahule! Miks te tülitate teda? Ta on teinud mulle kauni teo.'
  7. Vaeseid on teie juures ju alati, ning kui te tahate, võite teha neile head - mind aga ei ole teil alati.
  8. Ta on teinud, mis ta võis: ta on ette salvinud mu ihu matmiseks.
  9. Aga tõesti, ma ütlen teile, kus iganes kogu maailmas evangeeliumi kuulutatakse, kõneldakse ka tema mälestuseks sellest, mida ta on teinud.'
  10. Aga Juudas Iskariot, üks neist kaheteistkümnest, läks ülempreestrite juurde, et teda neile reeta.
  11. Aga seda kuuldes said need rõõmsaks ja tõotasid anda talle raha. Ja tema otsis võimalust, kuidas Jeesust parajal ajal ära anda.
  12. Ja hapnemata leibade püha esimesel päeval, kui paasatalle tapetakse, ütlesid Jeesuse jüngrid talle: 'Kuhu sa tahad, et me läheme ja valmistame, et sa võiksid süüa paasat?'
  13. Ja ta läkitas kaks oma jüngrit ja ütles neile: 'Minge linna ja te kohtate veekruusi kandvat inimest. Minge temaga kaasa'
  14. ja kuhu tahes ta ka sisse astuks, ütlege majaperemehele: 'Õpetaja ütleb: Kus on mu võõrastetuba, kus ma võiksin süüa paasat koos oma jüngritega?'
  15. Ja tema näitab teile suurt vaipadega kaetud ning valmisseatud ülemist tuba, ja seal valmistage meile söömaaeg!'
  16. Ja jüngrid läksid ära ja tulid linna ning leidsid kõik nii olevat, nagu Jeesus neile oli öelnud. Ja nad valmistasid paasasöömaaja.
  17. Ja õhtul tuli Jeesus nende kaheteistkümnega.
  18. Kui nad lauas istusid ja sõid, ütles Jeesus: 'Tõesti, ma ütlen teile, üks teie seast, kes on minuga koos söömas, annab mu ära.'
  19. Nad jäid nukraks ja hakkasid üksteise järel talle ütleva: 'Ega ometi mina?'
  20. Aga Jeesus ütles neile: 'Üks teist kaheteistkümnest, kes sööb minuga samast kausist.'
  21. Jah, Inimese Poeg läheb küll ära, nii nagu temast on kirjutatud, aga häda sellele inimesele, kes Inimese Poja ära annab! Sellele inimesele oleks parem, kui ta poleks sündinud.'
  22. Ja kui nad sõid, võttis Jeesus leiva, õnnistas, murdis ja andis neile ning ütles: 'Võtke! See on minu ihu.'
  23. Ja ta võttis karika, tänas ja andis selle neile, ja nad kõik jõid sellest.
  24. Ja ta ütles neile: 'See on minu lepinguveri, mis valatakse paljude eest.'
  25. Tõesti, ma ütlen teile, mina ei joo enam viinapuu viljast kuni selle päevani, mil ma joon uut Jumala riigis.'
  26. Ja kui nad olid laulnud kiituslaulu, läksid nad välja Õlimäele.
  27. Ja Jeesus ütles neile: 'Teie kõik taganete minust, sest kirjutatud on: Ma löön karjast, ja lambad pillutatakse laiali.'
  28. Kuid pärast minu ülesäratamist lähen ma teie eele Galileasse.'
  29. Aga Peetrus vastas talle: 'Kui ka kõik taganevad, siis mina küll mitte!'
  30. Ja Jeesus ütles talle: 'Tõesti, ma ütlen sulle, täna, selsamal ööl, enne kui kukk kaks korda laulab, salgad sina mu kolm korda ära.'
  31. Aga tema ütles eriti kindlalt: 'Kui ma ka peaksin koos sinuga surema, mina ei salga sind mitte!'
- Nõndasamuti ütlesid ka kõik teised.

32. Ja nad tulid paika, mille nimi on Ketsemani. Ja Jeesus ütles oma jüngritele: 'Istuge siin, seni kui ma olen palvetanud!'
33. Ja ta võttis enesega Peetruse ja Jaakobuse ja Johannese ning muutus kurvaks ja tundis ahastust.
34. Ja Jeesus ütles neile: 'Mu hing on väga kurb surmani. Jääge siia ja valvake!'
35. Ja ta läks pisut eemale, langes maa peale ja palvetas, et kui on võimalik, see tund läheks temast mööda.
36. Ja ta ütles: 'Abba, Isa! Sinul on kõik võimalik! Vii see karikas minust mööda! Kuid ärgu sündigu see, mida mina tahan, vaid see, mida sina tahad!'
37. Ja ta tuli ja leidis jüngrid magamas ning ütles Peetrusele: 'Kas sa magad, Siimon? Kas sa ei jaksa ühtainustki tundi valvata?'
38. Valvake ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse! Vaim on küll valmis, aga liha on nõder.'
39. Ja ta läks taas ära ja palvetas, lausudes need sõnad.
40. Ja kui Jeesus tuli tagasi, leidis ta jüngrid taas magamas, sest nende silmad olid rasked unest ja nad ei teadnud, mida talle vastata.
41. Ja ta tuli kolmandat korda ja ütles neile: 'Teie muudkui magate ja puhkate! Küllalt! Tund on tulnud, vaata, Inimese Poeg antakse patuste kätte!'
42. Tõuske üles, läki! Ennäe, mu äraandja on lähedal!'
43. Ja otsekohe, kui Jeesus alles rääkis, saabuski Juudas, üks neist kaheteistkümnest, ja koos temaga mõökade ja nuiadega meeste salk ülempreestrite ja kirjatundjate ja vanemate poolt.
44. Aga tema äraandja oli andnud neile leppemärgi: 'See, kellele ma annan suud, ongi tema. Tema võtke kinni ja viige valve all ära!'
45. Ja Juudas tuli ja astus kohe Jeesuse juurde ja ütles: 'Rabi!' ja andis talle suud.
46. Aga nemad panid käed tema külge ja võtsid ta kinni.
47. Ent üks juuresolijaist tõmbas mõõga ja lõi ülempreestri sulast ning raius ta kõrva ära.
48. Ja Jeesus hakkas neile rääkima: 'Kas te olete nagu teeröövli kallale tulnud mõökade ja nuiadega mind kinni võtma?'
49. Ma olen olnud päevast päeva teie juures pühakojas õpetamas, ja teie ei ole mind kinni võtnud! Kuid kirjad peavad täide minema!'
50. Ja kõik põgenesid, jättes ta maha.
51. Ja Jeesusele järgnes keegi nooruk, kes oli särgiväel.
52. Ja nad püüdsid teda kinni võtta, aga tema jättis linase särgi ja põgenes alasti.
53. Ja nad viisid Jeesuse ülempreestri ette. Ja kõik ülempreestrid ja vanemad ja kirjatundjad tulid kokku.
54. Ja Peetrus järgnes talle eemalt ülempreestri õueni. Ja ta istus koos sulastega ja soojendas ennast tule paistel.
55. Aga ülempreestrid ja terve Suurkohus otsisid tunnistust Jeesuse surmamiseks, kuid ei leidnud,
56. sest paljud tunnistasid küll valet tema peale, aga nende tunnistused ei läinud kokku.
57. Siis tõusid püsti mõned, kes esitasid tema peale valetunnistuse:
58. 'Me oleme kuulnud teda ütlemas: 'Mina lammutan selle kätega tehtud templi ja ehitan kolme päevaga teise, mis ei ole kätega tehtud.''
59. Aga nõndagi ei läinud nende tunnistus kokku.
60. Ja ülempreester, tõustes keskele püsti, küsis Jeesuselt: 'Kas sa ei vasta midagi selle kohta, mida need sinu vastu tunnistavad?'
61. Aga tema vaikis ega vastanud midagi. Taas küsis temalt ülempreester: 'Kas sina oled Messias, Kiidetava Poeg?'
62. Aga Jeesus ütles: 'Mina olen see, ja te näete Inimese Poja istuvat Väe paremal käel ja tulevat taeva pilvedega.'
63. Aga ülempreester käristas oma rõivad lõhki ja ütles: 'Mis tunnistajaid meil veel vaja on!'
64. Te olete ise kuulnud pühaduseteotust. Mis te arvate?' Aga nemad kõik otsustasid, et tal on surmasüü.
65. Ja mõned hakkasid sülitama Jeesuse peale ja katma ta palet ja peksma teda rusikatega ning

ütlemata talle: 'Ütle prohveti kombel, kes see oli!' Ja teenrid jagasid talle kepihoopet.

66. Ja kui Peetrus oli all õues, tuli üks ülempreestri teenijatüdruk

67. ja, nähes Peetrust ennast soojendamas, ütles tema otsa vaadates: 'Ka sina olid selle Naatsaretlase Jeesusega.'

68. Aga tema salgas: 'Ma ei mõista ega saa aru, mida sa kõneled!' Ja ta läks sealt välja eesõue.

69. Ja nähes teda seal, hakkas sama teenijatüdruk jälle ütlemata juuresseisjatele, et see on üks nende seast.

70. Aga Peetrus salgas taas. Ja üsna varsti ütles üks juuresseisjaid taas Peetrusele: 'Tõesti, sina oled nende seast, sinagi oled ju galilealane!'

71. Tema hakkas aga sajatama ja vanduma: 'Ma ei tunne seda inimest, kellest teie räägite!'

72. Ja kohe laulis kukk teist korda. Ja Peetrusele tuli meelde lause, mis Jeesus oli talle öelnud: 'Enne kui kukk kaks korda laulab, salgad sina mu kolm korda ära!' Ja ta puhkes nutma.

1. Ja kohe varahommikul, kui ülempreestrid koos vanemate ja kirjatundjatega ning terve Suurkohus olid langetanud otsuse, viisid nad Jeesuse aheldatult ära ning andsid Pilaatuse kätte.
2. Ja Pilaatus küsis temalt: 'Kas sina oled juutide kuningas?!' Jeesus aga kostis talle: 'Need on sinu sõnad.'
3. Ja ülempreestrid kaebasid palju ta peale.
4. Aga Pilaatus küsis temalt taas: 'Kas sa midagi ei vasta? Vaata, kui palju nad su peale kaebavad!'
5. Aga Jeesus ei vastanud enam midagi, nii et Pilaatus pani imeks.
6. Aga pühade eel tavatses maavalitseja vabaks lasta ühe vangi, keda nad palusid.
7. Koos mässumeestega, kes olid mässu ajal mõrva toime pannud, oli aheldatud üks Barabase-nimeline mees.
8. Ja üles tulnud rahvahulk hakkas paluma, et ta teeks neile nagu tal tavaks.
9. Pilaatus aga küsis neilt: 'Kas te tahate, et ma lasen teile vabaks juutide kuninga?'
10. Ta ju mõistis, et ülempreestrid olid kadedusest Jeesuse tema kätte andnud.
11. Aga ülempreestrid ässitasid rahvahulka nõudma, et ta pigem laseks neile vabaks Barabase.
12. Pilaatus aga küsis neilt veel kord: 'Mis ma siis pean tegema temaga, keda te nimetate juutide kuningaks?'
13. Nemad aga karjusid taas: 'Löö ta risti!'
14. Pilaatus ütles neile: 'Kuidas nii, mis halba ta siis on teinud?' Ent nemad karjusid üha valjemini: 'Löö ta risti!'
15. Aga Pilaatus, tahtes rahvahulga meele järgi olla, laskis neile vabaks Barabase, ent Jeesust laskis piitsutada ja andis ta risti lüüa.
16. Aga sõdurid viisid Jeesuse siseõue - see tähendab kohtukotta - ja kutsusid kokku terve väesalga.
17. Ja nad rõivastasid ta purpurmantlisse ja panid talle pähe pärja, mille nad olid pununud kibuvitstest,
18. ning hakkasid teda teretama: 'Tervist, juutide kuningas!'
19. Ja nad löid talle pillirooga pähe ja sülitasid ta peale ning kummardasid teda nõtkutatud põlvedega.
20. Ja kui nad olid teda küllalt teotanud, tõmbasid nad talt purpurmantli seljast ja riietasid Jeesuse ta oma rõivastesse. Ja nad viisid Jeesuse välja, et teda risti lüüa.
21. Ja nad sundisid üht möödujat, maalt linna tulevat Küreene Siimonat, Aleksandroose ja Ruufuse isa, kandma tema risti.
22. Ja nad viisid Jeesuse Kolgata-nimelisse paika - see on tõlgitult Pealuu paik.
23. Ja talle pakuti mürriveini, aga tema ei võtnud vastu.
24. Ja nad löid ta risti ja jagasid ta rõivad omavahel, heites liisku nende üle, kes mida saab.
25. Aga kell oli üheksa, kui nad ta risti löid.
26. Ja tema süütahtlile oli kirjutatud: Juutide kuningas.
27. Ja koos temaga löid nad risti kaks teeröövliit, ühe ta paremale ja teise vasemale käele.
28. [Siis läks täide kiri, mis ütleb: 'Ta on ülekohtuste sekka arvatud.']
29. Ja möödujad parastasid teda pead vangutades ja üteldes: 'Nõndaks, templi lammutaja ja kolme päevaga ehitaja!'
30. Päästa iseennast ja astu ristilt alla!'
31. Nõndasamuti teotasid teda ka ülempreestrid koos kirjatundjatega, üteldes: 'Teisi on ta päästnud, iseennast ei suuda päästa!'
32. Messias, Iisraeli kuningas, astugu nüüd ristilt alla, et me näeksime ja usuksime!' Ka need, kes temaga koos olid risti löödud, teotasid teda.
33. Ja kui keskpäev kätte jõudis, tuli pimedus üle kogu maa kuni kella kolmeni pärast lõunat.
34. Ja kella kolme ajal kisendas Jeesus valju häälega: 'Eloii, Eloii, lemaa sabahtani?' - see on tõlgitult: 'Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid?'
35. Ja mõned juuresseisjaist sõnasid seda kuuldes: 'Ennäe, ta hüüab Eelijat appi!'

36. Aga keegi jooksis, kastas käsna äädikasse ja, pistnud selle pilliroo otsa, pakkus talle juua, üteldes: 'Noh, olgu, eks me näe, kas Eelija tuleb teda maha võtma!'
37. Aga Jeesus kisendas valju häälega ja heitis hinge.
38. Ja templi vahevaip kärises ülalt alla kaheks.
39. Aga Jeesuse vastas seisev sadakonnaülem, nähes teda nõnda hinge heitvat, ütles: 'See inimene oli tõesti Jumala Poeg!'
40. Aga seal oli ka naised toimuvat eemalt vaatamas, nende seas Maarja Magdaleena ja Maarja, Jaakobus Noorema ja Joosese ema, ning Saloome,
41. kes olid talle järgnenud ja teda teeninud, kui ta oli Galileas, ja palju teisi naisi, kes olid koos temaga tulnud üles Jeruusalemma.
42. Ja kui päev oli juba jõudmas õhtule, kuna käes oli pühade valmistuspäev, see tähendab reede,
43. tuli Arimaatia Joosep, lugupeetud mees, Suurkohtu nõunik, kes ka ise ootas Jumala riiki, võttis julguse kokku ja astus sisse Pilaatuse juurde ning palus enesele Jeesuse ihu.
44. Aga Pilaatus imestas, et Jeesus on juba surnud, ja kutsus enda juurde sadakonnaülema ning küsis temalt, kas ta tõesti juba suri.
45. Ja kui ta sai seda sadakonnaülemalt teada, kinkis ta surnukeha Joosepile.
46. Ja too ostis lina, võttis Jeesuse ristilt maha, mähkis linasse ning paigutas ta kaljusse raiutud hauda ning veeretas kivi hauakambri ukse ette.
47. Aga Maarja Magdaleena ja Joosese ema Maarja vaatasid, kuhu ta pandi.

Peatükk 16

1. Ja kui hingamispäev oli möödas, ostsid Maarja Magdaleena ja Jaakobuse ema Maarja ja Saloome lõhnarohte, et tulla Jeesust võidma.
2. Ja nädala esimesel päeval väga vara, kui päike oli just tõusmas, tulid nad haua juurde.
3. Ja nad ütlesid üksteisele: 'Kes küll veeretab meil kivi hauakambri ukse eest ära?'
4. Ja üles vaadates nägid nad, et kivi oli ära veeretatud. Aga see oli väga suur.
5. Ja hauakambrisse minnes nad nägid paremal pool istumas noorukit, rietatud pikka valgesse kuube. Ja neil hakkas hirm.
6. Aga nooruk ütles neile: 'Ärge kartke! Te otsite ristilöödud Jeesust, Naatsaretlast. Ta on üles äratatud, teda ei ole siin. Näe, siin on paik, kuhu ta pandi!
7. Kuid minge ütelge tema jüngritele ja Peetrusele: Ta läheb teie eele Galileasse. Seal te saate teda näha, nõnda nagu ta teile ütles.'
8. Ja nad tulid välja ja põgenesid hauakambri juurest, sest neid oli vallanud hirm ja hämmeldus ning nad ei öelnud kellelegi midagi, sest nad kartsid.
9. [Aga kui Jeesus nädala esimesel päeval vara oli üles tõusnud, näitas ta end esmalt Maarja Magdaleenale, kellest ta oli seitse kurja vaimu välja ajanud,
10. ja too läks ja kuulutas neile, kes olid tulnud koos temaga, kui nad leinasid ja nutsid.
11. Ja nemad ei uskunud, kui said kuulda, et Jeesus elab ja et Maarja Magdaleena oli teda elusana näinud.
12. Aga seejärel näitas Jeesus end teisel kujul kahele teekäijale nende seast, kes olid minemas maale.
13. Ja need tulid tagasi ja kuulutasid teistele, aga nad ei uskunud neidki.
14. Viimaks näitas Jeesus end neile üheteistkümmenele, kui nad lauas istusid, ning sõitles nende uskmatust ja kõva südant, et nad ei olnud uskunud neid, kes olid teda näinud pärast ta ülesäratamist.
15. Ja Jeesus ütles neile: 'Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule!
16. Kes usub ja on ristitud, see päästetakse, aga kes ei usu, mõistetakse hukka.
17. Kuid uskujaid saadavad sellised tunnustähed: minu nimel ajavad nad välja kurje vaime, räägivad uusi keeli,
18. tõstavad paljaste kätega üles mürkmadusid, ning kui nad jooksid midagi surmavat, ei kahjustaks see neid; haiged, kellele nad panevad käed peale, saavad terveks.'
19. Kui Issand [Jeesus] oli nendega rääkinud, võeti ta üles taevasse ja ta istus Jumala paremale käele.
20. Aga jüngrid läksid välja ja kuulutasid kõikjal, ning Issand toetas neid ja kinnitas sõna tunnustähtedega.]

Luuka

Peatükk 1

1. Juba mitmed on võtnud kätte koostada jutustus neist asjust, mis meie seas on aset leidnud,
2. nõnda nagu seda on meile edasi andnud need, kes ise algusest peale on seda oma silmaga näinud ja on saanud sõna sulasteks.
3. Seepärast on mullegi tundunud õige, pärast kõigega algusest peale täpset tutvumist, kirjutada sinu jaoks, üliauline Teofilos, järgemööda kõik üles,
4. et sa võiksid õppida tundma sulle õpetatud asjade usaldusväärst.
5. Juuda kuninga Heroodese päevil elas preester, nimega Sakarias, Abija teenistuskorrast, ta naine oli Aaroni tütardest ja tema nimi oli Eliisabet.
6. Nad mõlemad olid õiged Jumala silmis, elades laitmatult kõigi Issanda käskude ja nõudmiste järgi.
7. Aga neil ei olnud last, sest Eliisabet oli sigimatu, ja nad mõlemad olid väga eakad.
8. Sündis aga, kui Sakarias oli oma teenistuskorra aegu preestritalituses Jumala ees,
9. et liisk langes ametikombe järgi talle minna Issanda templisse suitsutama.
10. Kui kogu rahvahulk palvetas õues suitsutamistunnil,
11. ilmus talle Issanda ingel, seistes suitsutusaltari paremal pool.
12. Teda nähes Sakarias kohkus ja kartus langes ta peale.
13. Aga ingel ütles talle: 'Ära karda, Sakarias, sest su anumist on kuulnud ja su naine Eliisabet toob sulle ilmale poja, ja sa paned talle nimeks Johannes.
14. Ja temast on sul rõõmu ja hõiskamist ning paljud rõõmustavad tema sündimisest,
15. sest ta saab suureks Issanda silmis. Ta ei tohi juua veini ega muud vägijooki, ja ta täidetakse Püha Vaimuga juba oma ema ihus.
16. Ja ta pöörab palju Iisraeli lapsi Issanda, nende Jumala poole.
17. Ja ta ise käib tema eel Eelija vaimus ning väes, et pöörata isade südant laste poole ja sõnakuulmatuid õigete meelsusse, et kujundada Issandale valmistatud rahvast.'
18. Sakarias küsis inglilt: 'Millest ma võiksin seda ära tunda? Mina olen ju vana mees ja mu naine on väga eakas.'
19. Ja ingel vastas talle: 'Mina olen Gabriel, kes seisab Jumala ees, ja mind on läkitatud rääkima sinuga ja kuulutama sulle seda rõõmusõnumit.
20. Ja vaata, sa jääd keeletuks ega saa kõnelda kuni päevani, mil see sünnib, seepärast et sa ei ole uskunud mu sõnu, mis lähevad täide omal ajal.'
21. Rahvas oli ootamas Sakariast ja pani imeks, et ta nii kaua viibis templis.
22. Aga kui ta oli välja tulnud, ei saanud ta nendega rääkida. Ja nad mõistsid, et ta oli templis näinud nägemust. Tema üksnes viipas neile käega ning jäi tummaks.
23. Kui Sakariase teenistuskorra päevad lõppesid, läks ta koju.
24. Aga pärast neid päevi jäi ta naine Eliisabet lapseootele ja hoidis ennast varjul viis kuud, öeldes:
25. 'Nõnda on Issand mulle teinud neil päevil, mil ta minu peale vaatas, et võtta ära häbi, mis mul oli inimeste silmis.'
26. Aga kuuendal kuul läkitas Jumal ingel Gabrieli Galilea külla, mille nimi on Naatsaret,
27. neitsi juurde, kes oli kihlatud Taaveti soost Joosepi-nimelise mehega. Selle neitsi nimi oli Maarja.
28. Tema juurde tulles ütles Gabriel: 'Rõõmusta, sa armuleidnu! Issand on sinuga!'
29. Tema oli aga vapustatud nende sõnade pärast ja imestas, mida see teretus võiks tähendada.
30. Ja ingel ütles talle: 'Ära karda, Maarja, sest sa oled leidnud armu Jumala juures!
31. Ja vaata, sa jääd lapseootele ja tood ilmale poja ja paned talle nimeks Jeesus.
32. Tema saab suureks ja teda hüütakse Kõigekõrgema Pojaks ja Issand Jumal annab talle tema isa Taaveti trooni.
33. Ja ta valitseb kuningana Jaakobi soo üle igavesti ning tema valitsusele ei tule lõppu.'
34. Aga Maarja küsis inglilt: 'Kuidas see võib juhtuda, kui ma ei ole mehega olnud?'
35. Ja ingel vastas talle: 'Püha Vaim tuleb sinu peale ja Kõigekõrgema vägi on varjuks sinu kohal, seepärast hüütaksegi Püha, kes sinust sünnib, Jumala Pojaks.
36. Ja vaata, ka su sugulane Eliisabet on pojaootel oma raugapõlves ja see on kuues kuu temal, keda

hüüti sigimatuks,

37. sest Jumala käes ei ole ükski asi võimatu.'

38. Aga Maarja ütles: 'Vaata, siin on Issanda teenija, sündigu mulle sinu sõna järgi!' Ja ingel läks ära tema juurest.

39. Neil päevil asus Maarja teele ja ruttas mäestikku Juuda linna

40. ja tuli Sakariase kotta ning teretas Eliisabetti.

41. Ja sündis, kui Eliisabet kuulis Maarja tervitust, et laps hüppas ta ihus. Ja Eliisabet sai täis Püha Vaimu

42. ja hüüdis suure häälega: 'Õnnistatud oled sina naiste seas ja õnnistatud on sinu ihu vili!

43. Miks saab mulle osaks, et mu Issanda ema tuleb minu juurde?

44. Sest vaata, kui su tervituse hääl mu kõrvu kostis, hüppas lapsuke mu ihus röömu pärast.

45. Ja õnnis on naine, kes on uskunud, et läheb täide, mis Issand talle on kõnelnud.'

46. Ja Maarja ütles: 'Mu hing ülistab Issandat

47. ja mu vaim hõiskab Jumala, minu Päästja pärast,

48. sest ta on vaadanud oma teenija madaluse peale. Sest vaata, nüüdsest peale kiidavad mind õndsaks kõik sugupõlved,

49. sest mulle on suuri asju teinud Vägev, ja püha on tema nimi

50. ja tema halastus kestab põlvest põlveni neile, kes teda kardavad.

51. Ta on näidanud oma käsivarre kangust, ta on pillutanud need, kes on ülbed oma südame meelelt.

52. Ta on tõuganud maha võimukad troonidelt ja ülendanud alandlikke,

53. näljaseid on ta täitnud heade andidega, ent rikkad saatnud minema tühjalt.

54. Ta on võtnud oma hooleks oma sulase Iisraeli, pidades meeles oma halastust,

55. nõnda nagu ta on rääkinud meie vanematele, Aabrahamile ja tema järglastele igavesti.'

56. Ja Maarja jäi Eliisabeti juurde umbes kolmeks kuuks ja pöördus siis tagasi koju.

57. Eliisabetil sai aeg täis sünnitada ja ta tõi ilmale poja.

58. Ja ta naabrid ja sugulased kuulsid, et Issand oli olnud temale armuline, ja nad rõõmustasid koos temaga.

59. Nad tulid kaheksandal päeval lapsukest ümber lõikama ja tahtsid anda talle tema isa nime Sakarias.

60. Ent tema ema kostis: 'Ei sugugi, vaid tema nimi peab olema Johannes!'

61. Nemad ütlesid talle: 'Su suguvõsas pole kedagi selle nimega.'

62. Ja nad viipasid ta isale, et saada teada, kuidas tema tahaks last nimetada.

63. Sakarias palus lauakese ning kirjutas: 'Johannes on tema nimi.' Ja kõik imestasid.

64. Aga otsekohe läksid ta suu ja keelepaelad lahti ning ta hakkas rääkima, ülistades Jumalat.

65. Ja kartus tuli kõikide ümberkaudsete peale ja kõigist neist asjust kõneldi kogu Juuda mäestikus.

66. Kõik, kes seda kuulsid, jätsid selle oma südamesse ja küsisid: 'Mis saab küll sellest lapsest?' Sest Issanda käsi oli temaga.

67. Tema isa Sakarias sai täis Püha Vaimu ja rääkis prohvetina:

68. 'Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal, et ta on tulnud oma rahva ligi ja toonud talle lunastuse

69. ja on meile äratanud päästesarve oma sulase Taaveti soost,

70. nagu ta on rääkinud ajastute algusest oma pühade prohvetite suu läbi -

71. päästmist meie vaenlastest ja kõigi nende käest, kes meid vihkavad,

72. et halastust anda meie vanematele ja pidada meeles oma püha lepingut,

73. vannet, mille ta on vandunud meie isale Aabrahamile.

74. Nõnda ta laseb meid, vaenlaste käest päästetuid, kartmatult teenida teda

75. vagaduses ja õigluses tema ees kõik meie elupäevad.

76. Ja sina, lapsuke, sind hüütakse Kõigekõrgema prohvetiks, sest sa lähed Issanda eel temale teed valmistama,

77. et anda tema rahvale pääste tunnetus nende pattude andeksandmises

78. meie Jumala südamliku halastuse läbi, millega meile tuleb päikesetõus kõrgustest.

79. See paistab nende peale, kes elavad pimeduses ja surmavarjus, see suunab meie jalgu rahuteele.'

80. Aga lapsuke kasvas ja sai tugevaks vaimus. Ja ta oli kõrbes selle päevani, mil ta astus Iisraeli ette.

Peatükk 2

1. Neil päevil sündis, et keiser Augustus andis käsu kirjutada üles kogu riigi rahvas.
2. See esmakordne üleskirjutus toimus ajal, kui Küreenius oli Süüria maavalitseja.
3. Ja kõik läksid ennast kirja panema igaüks oma linna.
4. Nii läks ka Joosep Galileamaalt Naatsaretist üles Juudamaale Taaveti linna, mida hüütakse Petlemmaks, sest ta oli Taaveti soost ja pärusmaalt,
5. et lasta end üles kirjutada koos Maarjaga, oma kihlatuga, kes oli lapseootel.
6. Aga nende sealoleku aegu said päevad täis ja Maarja pidi sünnitama.
7. Ta tõi ilmale oma esimese poja ning mähkis ta mähkmetesse ja asetaski sõime, sest nende jaoks polnud majas kohta.
8. Karjased olid seal paigus õitsil ja valvasid öösel oma karja.
9. Issanda ingel seisatas nende juures ja Issanda kirkus säras nende ümber ja nad kartsid üliväga.
10. Aga ingel ütles neile: 'Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kogu rahvale,
11. et teile on täna sündinud Taaveti linnas Päästja, kes on Issand Kristus.
12. Ja see on teile tunnustäheks: te leiate lapsukese mähitud ja sõimes magavat.'
13. Äkitselt olid koos ingluga taevased väed Jumalat kiitmas:
14. 'Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!'
15. Ja sündis, kui inglid olid nende juurest ära läinud taevasse, et karjased ütlesid üksteisele: 'Läki nüüd Petlemma, et näha saada seda, mis on sündinud, mis Issand on teatanud meile!'
16. Ja nad läksid rutates ja leidsid Maarja ja Joosepi ja lapsukese, kes magas sõimes.
17. Aga nähes teda teatasid nad sõnumist, mis neile oli räägitud selle lapse kohta.
18. Kõik, kes kuulsid, panid seda imeks, mida karjased olid neile kõnelnud.
19. Ent Maarja jättis kõik need lood meelde, mõtiskledes nende üle oma südames.
20. Karjased pöördusid tagasi, ülistades ja kiites Jumalat kõige eest, mis nad olid kuulnud ja näinud. Kõik oli olnud nii, nagu neile oli räägitud.
21. Kui kaheksa päeva sai täis ja tuli aeg lapse ümberlõikamiseks, siis pandi talle nimeks Jeesus, mille oli ütelnud ingel, enne kui laps sai ema ihusse.
22. Ja kui nende puhastuspäevad Moosese Seaduse järgi said täis, viisid nad lapse üles Jerusalemma, et teda seada Issanda ette,
23. nõnda nagu on kirjutatud Issanda Seaduses: 'Iga poeglast, kes on avanud lapsekoja, hüütagu Issandale pühaks',
24. ja et tuua Issanda Seaduses öeldu järgi ohvriks 'paar turteltuvi või kaks tuvipoega'.
25. Ja vaata, Jerusalemmas oli mees, Siimeon nimi. See mees oli õiglane ja väga ning ootas Iisraeli lohutust, ja Püha Vaim oli tema peal.
26. Püha Vaim oli talle ennustanud, et ta ei sure enne, kui ta on näinud Issanda Messiat.
27. Ta tuli Vaimu ajal pühakotta. Ja kui vanemad töid sinna lapse Jeesuse, et toimida temaga Seaduse sätte järgi,
28. siis ta võttis tema sülle, ülistas Jumalat ja ütles:
29. 'Issand, nüüd sa lased oma sulasel lahkuda rahus oma ütlust mööda,
30. sest mu silmad on näinud sinu päästet,
31. mille sa oled valmistanud kõigi rahvaste silme ees:
32. valgust, mis on ilmutuseks paganaile, ja kirkust sinu rahvale Iisraelile.'
33. Jeesuse isa ja ema panid seda imeks, mida tema kohta räägiti.
34. Ja Siimeon õnnistas neid ja ütles Maarjale, tema emale: 'Vaata, see laps on seatud languseks ja tõusuks paljudele Iisraelis ja tähiseks, mille vastu räägitakse -
35. ja sinu endagi hinge läbibstab mõök -, et tuleksid ilmsiks paljude südamete mõtted.'
36. Seal oli ka prohvet Hanna, Penueli tütar, Aaseri suguharust, kes oli kõrgesse ikka jõudnud. Ta oli mehega elanud seitse aastat pärast oma neitsipõlve
37. ja lesk olnud kuni kaheksakümne neljanda eluaastani. Tema ei lahkunud pühakojast, vaid teenis

Jumalat ööd ja päevad paastumiste ja palvetamistega.

38. Tema tuli sel tunnil sinna ja ülistas Jumalat ning kõneles Jeesusest kõigile, kes ootasid Jeruusalemma lunastust.

39. Kui nad olid täitnud kõik, mis tuli teha Issanda Seaduse järgi, siis nad pöördusid tagasi Galileasse oma külla Naatsaretti.

40. Laps aga kasvas ja sai tugevaks ning täitus tarkusega. Ja Jumala arm oli tema peal.

41. Tema vanemad käisid igal aastal paasapühadel Jeruusalemmas.

42. Kui Jeesus oli saanud kaheteistkümneaastaseks, läksid nad üheskoos pühadeaja kombe järgi üles Jeruusalemma.

43. Kui nad olid pärast nende päevade möödumist teel kodu poole, jäi Jeesus Jeruusalemma, ent tema vanemad ei teadnud seda.

44. Aga et nad arvasid tema olevat teekaaslaste seas, käisid nad ära ühe päeva tee ja hakkasid alles siis otsima teda sugulaste ja tuttavate juurest.

45. Ja kui nad teda ei leidnud, pöördusid nad teda otsides tagasi Jeruusalemma.

46. Kolme päeva pärast sündis, et nad leidsid Jeesuse pühakojas istumas õpetajate keskel neid kuulamas ja küsitlemas.

47. Kõik, kes teda kuulsid, olid hämmastunud tema mõistusest ja ta vastustest.

48. Ja Jeesuse vanemad olid teda nähes jahmunud ning ta ema ütles talle: 'Poeg, miks sa oled meile nõnda teinud? Vaata, su isa ja mina oleme sind südamevaluga otsinud.'

49. Ent tema ütles neile: 'Miks te siis olete mind otsinud? Kas te ei teadnud, et ma pean olema neis paigus, mis on mu Isa päralt?'

50. Aga nemad ei mõistnud neid sõnu, mis ta neile rääkis.

51. Jeesus läks koos nendega ja tuli Naatsaretti ning oli neile allaheitlik. Tema ema hoidis kõik need lood oma südames alal.

52. Ja Jeesus kasvas tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste juures.

Peatükk 3

1. Keiser Tibeeriuse valitsemise viieteistkümnendal aastal, kui Pontius Pilaatus oli Judea maavalitseja ja Herodes Galilea nelivürst, tema vend Filippus aga Iturea ja Trakhoniitisemaa nelivürst ja Lüsaanias Abileene nelivürst,
2. kui Hannas ja Kaifas olid ülempreestrid, sai Jumala sõna Sakariase poja Johannese kätte kõrbes.
3. Ta käis läbi kogu Jordani ümberkaudse maa ja kuulutas meelearandusristimist pattude andeksandmiseks,
4. nagu on kirjutatud prohvet Jesaja sõnade raamatusse: 'Hüüdja hää on kõrbes: Valmistage Issandale tee, tehke tasaseks tema teerajad!
5. Kõik kuristikud täidetagu ning kõik mäed ja kingud tasandatagu, ja kõverikud saagu sirgeks, ja mis konarlik, siledaks teeks,
6. siis saavad kõik inimesed näha Jumala päästet!'
7. Johannes ütles nüüd rahvale, kes oli tulnud, et lasta ennast temal ristida: 'Rästikute sugu, kes teid on hoiatanud põgenema tulevase viha eest?
8. Kandke nüüd meelearandusele kohaseid vilju ja ärge hakake iseenestest ütleva: 'Meie isa on ju Aabraham.' Sest ma ütlen teile: Jumal võib neist kividest äratada Aabrahamile lapsi.
9. Kirves on juba pandud puude juurte külge. Iga puu nüüd, mis ei kanna head vilja, raiutakse maha ja visatakse tulle.'
10. Rahvahulgad küsisid Johanneselt: 'Mis meil siis tuleb teha?'
11. Aga tema kostis: 'Kellel on kaks särki, jagagu sellele, kellel ei ole, ning kellel on toitu, tehku niisamuti!'
12. Ent ka tõlnereid tuli, et lasta ennast ristida, ja nemad ütlesid: 'Õpetaja, mis meil tuleb teha?'
13. Tema ütles neile: 'Ärge nõudke rohkem, kui teie jaoks on seatud!'
14. Aga temalt küsisid ka sõjamehed: 'Ja meie, mis meil tuleb teha?' Tema ütles neile: 'Ärge tehke kellelegi liiga, ärge olge väljapressijad, leppige oma palgaga!'
15. Rahvas oli täis ootust ja kõik mõtlesid oma südames, et ehk Johannes ongi Messias.
16. Siis vastas Johannes kõikidele: 'Mina ristin teid veega, aga on tulemas minust vägevam, kelle jalatsipaelagi ei kõlba ma lahti päästma. Tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega.
17. Temal on visklabidas käes, et puhastada oma rehealust ja koguda nisud oma aita, kuid aganad põletab ta ära kustumatu tulega.'
18. Ka veel paljude muude asjade pärast manitsedes kuulutas Johannes rahvale rõõmusõnumit.
19. Aga kui nelivürst Herodes sai Johannese käest noomida oma venna Filippuse naise Heroodiase ja kõigi pahategude pärast, mida Herodes oli teinud,
20. sai ta hakkama veel sellega, et pani Johannese vangiks.
21. Ent sündis, kui kogu rahvast ristiti ja ka Jeesus oli ristitud ja palvetas, et taevast avanes
22. ja Püha Vaim laskus ihulikult kujul Jeesuse peale kui tuvi, ja taevast kostis hää: 'Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel!'
23. Ja Jeesus oli oma tegevust alustades umbes kolmkümmend aastat vana, ja oli, nagu oletati, Joosepi poeg, see oli Eeli,
24. see oli Mattati, see oli Leevi, see oli Malki, see oli Jannai, see oli Joosepi,
25. see oli Mattitjahu, see oli Aamose, see oli Nahumi, see oli Hesli, see oli Naggai,
26. see oli Mahati, see oli Mattitjahu, see oli Sime'i, see oli Jooseki, see oli Jooda,
27. see oli Joohanani, see oli Reesa, see oli Serubbaabeli, see oli Sealtieli, see oli Neeri,
28. see oli Melki, see oli Addi, see oli Koosami, see oli Elmadami, see oli Eeri,
29. see oli Jeesuse, see oli Elieseri, see oli Joorimi, see oli Mattati, see oli Leevi,
30. see oli Siimeoni, see oli Juuda, see oli Joosepi, see oli Joonami, see oli Eljakimi,
31. see oli Melea, see oli Menna, see oli Mattata, see oli Naatani, see oli Taaveti,
32. see oli Iisai, see oli Oobedi, see oli Boase, see oli Salma, see oli Nahsoni,
33. see oli Amminadabi, see oli Admini, see oli Arni, see oli Hesroni, see oli Peretsi, see oli Juuda,
34. see oli Jaakobi, see oli Iisaki, see oli Aabrahami, see oli Terahi, see oli Naahori,

35. see oli Serugi, see oli Reu, see oli Pelegi, see oli Eeberi, see oli Selahi,
36. see oli Keenani, see oli Arpaksadi, see oli Seemi, see oli Noa, see oli Lemeki,
37. see oli Metuusala, see oli Eenoki, see oli Jeredi, see oli Mahalaleli, see oli Keenani,
38. see oli Enose, see oli Seti, see oli Aadama, see oli Jumala poeg.

Peatükk 4

1. Jeesus aga, täis Püha Vaimu, tuli tagasi Jordani äärest, ja aeti Vaimu läbi kõrbe,
2. kus ta oli nelikümmend päeva kuradi kiusata. Ja ta ei söönud midagi neil päevil. Ja kui need täis said, tuli talle nälg.
3. Aga kurat ütles talle: 'Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle sellele kivile, et see saaks leivaks!'
4. Ja Jeesus vastas talle: 'Kirjutatud on: Inimene ei ela üksnes leivast.'
5. Ja kurat viis tema kõrgele, et näidata talle ühe hetkega kõiki maailma kuningriike.
6. Ja kurat ütles talle: 'Ma tahan anda sulle meelevalla kõigi nende üle ja nende hiilguse, sest see on minu kätte antud ja mina võin selle anda, kellele ma iganes tahan.
7. Kui sa nüüd kummardad minu ette, siis on kõik sinu päralt.'
8. Ja Jeesus vastas talle: 'Kirjutatud on: Kummarda Issandat, oma Jumalat, ja teeni ainult teda!'
9. Siis ta viis Jeesuse Jeruusalemma ja pani seisma pühakoja harjale ning ütles talle: 'Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta ennast siit alla,
10. sest kirjutatud on: Sinu pärast käsib ta oma ingleid, et nad sind hoiaksid,
11. ja et nad kannaksid sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei lööks.'
12. Ja Jeesus vastas talle: 'On öeldud: Sina ei tohi kiusata Issandat, oma Jumalat!'
13. Ja kui kurat kogu kiusamise oli lõpetanud, jättis ta Jeesuse mõneks ajaks rahule.
14. Jeesus tuli Vaimu väes tagasi Galileasse ja kuuldus temast levis kogu ümbruskonda.
15. Ja ta õpetas nende sünagoogides, ja kõik austasid teda.
16. Jeesus tuli ka Naatsaretti, kus ta oli üles kasvanud, ja läks oma harjumust mööda hingamispäeval sünagoogi. Ja kui ta tõusis lugema,
17. anti tema kätte prohvet Jesaja raamat. Ta rullis raamatu lahti ja leidis koha, kuhu oli kirjutatud:
18. 'Issanda Vaim on minu peal, seepärast on ta mind salvinud. Ta on mind läkitanud kuulutama vaestele rõõmusõnumit, kuulutama vangidele vabakslaskmist ja pimedatele nägemist, laskma vabadusse rõhutuid,
19. kuulutama Issanda meelepärast aastat.'
20. Ja keeranud raamatu kokku, andis Jeesus selle sünagoogi teenri kätte ja istus maha. Ja kõikide silmad sünagoogis vaatasid ainiti teda.
21. Tema hakkas neile rääkima: 'Täna on see kirjakoht teie kuuldes täide läinud.'
22. Ja kõik tunnustasid teda ja imestasid, et tema suust tulid sellised armusõnad, ja ütlesid: 'Eks tema ole Joosepi poeg?'
23. Aga tema ütles neile: 'Küllap te ütlete mulle selle vanasõna: Arst, aita iseennast! Mida kõike oleme kuulnud Kapernaumas olevat sündinud, seda tee ka siin, oma kodukohas!'
24. Ja Jeesus ütles: 'Tõesti, ma ütlen teile, ükski prohvet ei ole tunnustatud oma kodukohas.
25. Tõepoolest, ma ütlen teile, palju lesknaisi oli Iisraelis Eelija päevil, mil taevas oli kolm aastat ja kuus kuud suletud, nii et suur nälg tuli üle kogu maa,
26. aga Eelijat ei läkitatud kellegi juurde nendest, vaid Sareptasse Siidonimaal ühe lesknaise juurde.
27. Ja palju pidalitõbiseid oli Iisraelis prohvet Eliisa ajal, ent keegi neist ei saanud puhtaks kui vaid süürlane Naaman.'
28. Seda kuuldes said kõik sünagoogis viibijad täis raevu
29. ja tõusid püsti, ajasid ta külalt välja ja viisid üles mäerünkale, mille peale oli ehitatud nende küla, et teda ülepeakaela alla tõugata.
30. Jeesus läks aga nende keskelt läbi ja kõndis oma teed.
31. Jeesus tuli alla Kapernauma, Galilea linna, ja õpetas neid hingamispäeviti.
32. Ja nad olid vapustatud tema õpetusest, sest tema sõnal oli meelevald.
33. Ja sünagoogi tuli inimene, kellel oli rüve vaim, ja see kisendas palju häälega:
34. 'Võeh, mis on meil asja sinuga, Jeesus Naatsaretlane? Kas sa oled tulnud meid hukkama? Ma tean, kes sa oled: Jumala Püha!'
35. Ja Jeesus sõitles teda: 'Jää vait ja mine temast välja!' Ja kuri vaim paiskas mehe nende keskele maha ja läks temast välja ega teinud talle mingit kahju.

36. Ja hirm tuli kõikide peale ja nad rääkisid omavahel: 'Mis asi see siis on? Ta käsutab meelevalla ja väega rüvedaid vaime - ja need lähevadki välja!'
37. Ning kuuldus temast levis kõigisse ümbruskonna paikadesse.
38. Aga Jeesus tõusis püsti, lahkus sünagoogist ja tuli Siimona majja. Siimona ämm oli aga haige kõrges palavikus, ja nad palusid Jeesust teda aidata.
39. Ja Jeesus astus tema peatsi juurde ja sõitles palavikku ning see lahkus temast. Ja naine tõusis otsekohe üles ja teenis neid.
40. Aga kui päike oli loojunud, tõid kõik, kellel oli mitmesugustes tõbedes haigeid, need tema juurde. Ja Jeesus pani oma käed igaühe peale nendest ning tegi nad terveks.
41. Aga kurjad vaimudki läksid välja paljudest, ise kisendades: 'Sina oled Jumala Poeg!' Ja tema sõitles kurje vaime ega lasknud neil rääkida, sest nad teadsid, et tema on Messias.
42. Päeva hakul Jeesus väljus ning läks tühja paika. Ja rahvahulgad otsisid ta üles, tulid tema juurde ja tahtsid teda kinni pidada, et ta nende juurest ära ei läheks.
43. Aga tema ütles neile: 'Ma pean ka teistele linnadele kuulutama evangeeliumi Jumala riigist, sest selleks on mind läkitatud.'
44. Ja ta jutlustas Juudamaa sünagoogides.

Peatükk 5

1. Aga sündis, kui Jeesus seisis Genneesareti järve ääres ja rahvas tema juurde tungles Jumala sõna kuulama,
2. et ta nägi kaht paati järve ääres seisvat. Aga kalurid olid neist välja läinud ja loputasid võrke.
3. Astunud paati, mis oli Siimona oma, palus Jeesus teda natuke maad rannast eemale sõuda. Ning ta istus ja õpetas rahvahulki paadist.
4. Aga kui ta lõpetas kõnelemise, ütles ta Siimonale: 'Sõua sügavale kohale ja laske oma võrgud vette loomuse katseks!'
5. Siimon vastas talle: 'Õpetaja, me oleme terve öö vaeva näinud ega ole midagi saanud! Aga sinu sõna peale lasen ma võrgud vette.'
6. Ja kui nad olid seda teinud, püüdsid nad nii suure hulga kalu, et nende võrgud rebenesid.
7. Ja nad viipasid oma kaaslastele teises paadis, et need tuleksid neile appi. Ja need tulid, ja nad täitsid mõlemad paadid, nii et need olid vajumas.
8. Aga kui Siimon Peetrus seda nägi, langes ta maha Jeesuse põlvede ette ja ütles: 'Mine minu juurest ära, Issand, sest ma olen patune mees!'
9. Sest hirm oli haaranud teda ja kõiki, kes olid temaga, kalasaagi pärast, mille nad olid püüdnud.
10. Nõndasamuti oli ka Sebedeuse poegade Jaakobuse ja Johannesega, kes olid Siimona kaaslased. Ja Jeesus ütles Siimonale: 'Ära karda! Nüüdsest peale pead sa püüdma inimesi!'
11. Ja kui nad olid paadid kaldale vedanud, jätsid nad kõik maha ja järgnesid talle.
12. Ja see sündis, kui Jeesus ühes linnas viibis, vaata, seal oli mees üleni täis pidalitõbe. Ja kui ta nägi Jeesust, langes ta silmili maha ja anus teda: 'Issand, kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha!'
13. Ja Jeesus sirutas käe välja, puudutas teda ja ütles: 'Ma tahan, saa puhtaks!' Ja kohe lahkus pidalitõbi temast.
14. Jeesus keelas teda juhtunust kellelegi rääkimast ja käskis: 'Mine näita ennast preestrile ja ohverda oma puhtakssaamise eest, nii nagu Mooses on käskinud, neile tunnistuseks!'
15. Aga sõnum Jeesusest levis seda enam, nii et suur rahvahulk tuli kokku teda kuulama ja saama temalt tervenemist oma haigustest.
16. Temal oli aga viisiks minna tühja paika ja seal palvetada.
17. Ja ühel päeval, kui Jeesus oli õpetamas, istus seal ka varisere ja seadusetundjaid, kes olid tulnud kõigist Galilea ja Juudamaa küladest ja Jeruusalemmast. Ja Issanda vägi oli Jeesuse peal haigete tervendamiseks.
18. Ja ennäe, mehed kandsid kanderaamiga inimest, kes oli halvatud, ja püüdsid teda sisse tuua ning asetada Jeesuse ette.
19. Ja kuna nad rahvahulga tõttu ei leidnud teed, kuidas teda sisse tuua, läksid nad üles katusele ja lasksid ta koos kanderaamiga tellislaest läbi, keset tuba otse Jeesuse ette.
20. Ja nende usku nähes ütles Jeesus: 'Inimene, sinu patud on sulle andeks antud!'
21. Ja kirjatundjad ja variserid hakkasid arutama: 'Kes see õige on, kes räägib Jumalat teotades? Kes muu saab patte andeks anda kui ainult Jumal üksi?'
22. Aga Jeesus vastas neile nende mõtteid ära tundes: 'Mis te arutate oma südames?'
23. Kumb on kergem, kas öelda: 'Sinu patud on sulle andeks antud!' või öelda: 'Tõuse püsti ja kõnni!'
24. Aga et te teaksite, et Inimese Pojal on meelevald patte andeks anda maa peal,' - ta ütles halvatele - 'ma ütlen sulle: Tõuse püsti, võta oma kanderaam ja mine koju!'
25. Ja otsekohe tõusis too üles nende silma all, võttis selle, millel ta oli lamanud, ja läks koju Jumalat ülistades.
26. Ja kõiki valdas hämmastus ja nad ülistasid Jumalat ja said täis kartust, öeldes: 'Me oleme täna kummalisi asju näinud!'
27. Pärast seda läks Jeesus välja ja nägi tõlnerit, nimega Leevi, tollihoone juures istuvat, ja ütles talle: 'Järgne mulle!'
28. Ja Leevi tõusis, jättis kõik maha ja järgnes Jeesusele.

29. Ja Leevi tegi Jeesusele oma kodus suure pidusöögi ja suur hulk tõlnereid ja muid istus nendega koos lauda.
30. Ent variserid ja nende kirjatundjad nurisesid tema jüngrite vastu: 'Miks te sööte ja joote koos tõlnerite ja patustega?'
31. Ja Jeesus vastas neile: 'Ei vaja arsti terved, vaid haiged.'
32. Ma ei ole tulnud kutsuma õigeid, vaid patuseid meeleparandusele.'
33. Nemad aga ütlesid talle: 'Johannese jüngrid paastuvad sageli ja peavad palveaegu, nõndasamuti ka variseride jüngrid, sinu omad aga söövad ja joovad.'
34. Jeesus ütles neile: 'Kas te võite peiupoisse panna paastuma sel ajal, kui peigmees on nende juures?'
35. Ent päevad tulevad, mil peigmees võetakse neilt ära, küll nad siis paastuvad neil päevil.'
36. Aga ta ütles neile ka tähendamissõna: 'Keegi ei rebi paika uue kuue küljest, et parandada vana kuube, muidu ta ju rebib uue katki ning paik uue küljest ei sobi vana peale.'
37. Ja keegi ei vala värsket veini vanadesse nahklähkritesse, muidu värsket vein rebestab lähkrid ja volab maha ning lähkrid muutuvad kõlbmatuks,
38. vaid värsket vein tuleb valada uutesse lähkritesse.'
39. Ja keegi, kes on joonud vana, ei taha uut, vaid ütleb: Vana on maitavam!'

Peatükk 6

1. Aga ühel hingamispäeval, kui Jeesus juhtus minema läbi viljapõldude, katkusid tema jüngrid viljapäid, hõõrusid neid käte vahel ja sõid.
2. Mõned variserid ütlesid: 'Miks te teete seda, mida ei tohi teha hingamispäeval?'
3. Ja Jeesus vastas neile: 'Kas te ei ole seda lugenud, mida tegi Taavet, kui tema ja ta mehed olid näljas?'
4. Kuidas ta läks Jumala kotta ja võttis ohvrileibu, sõi ja andis oma meestele, ehkki neid ei tohi süüa keegi peale preestrite?'
5. Ja ta ütles neile: 'Inimese Poeg on hingamispäeva isand.'
6. Aga see juhtus ühel teisel hingamispäeval, kui Jeesus läks sünagoogi ja õpetas. Seal oli inimene, kelle parem käsi oli kuivanud.
7. Aga kirjatundjad ja variserid varitsesid teda, kas ta peaks tegema terveks hingamispäeval, et leida põhjust tema peale kaevata.
8. Jeesus teadis nende mõtteid ja seepärast ütles mehele, kellel oli kuivanud käsi: 'Tõuse püsti ja astu keskele!' Too tõusis ja jäi seisma.
9. Jeesus ütles neile: 'Ma küsin teilt, kas hingamispäeval tohib teha head või halba, hinge päästa või hukata.'
10. Ja vaadanud neist igaühe peale, ütles Jeesus mehele: 'Siruta oma käsi!' Ja too tegi seda ning ta käsi sai jälle terveks.
11. Nemad läksid aga raevu ja arutasid omavahel, mida nad küll saaksid teha Jeesusele.
12. Aga neil päevil sündis, et Jeesus läks mäele palvetama ja veetis kogu öö Jumalat paludes.
13. Ja kui valgeks läks, kutsus ta oma jüngrid enese juurde ja valis nende seast kaksteist, keda ta nimetas ka apostliteks:
14. Siimona, keda ta nimetas ka Peetruseks, ja tema venna Andrease, ja Jaakobuse ja Johannese ja Filippuse ja Bartolomeuse
15. ja Matteuse ja Tooma ja Jaakobuse, Alfeuse poja, ja Siimona, keda hüütakse Selooteseks,
16. ja Juuda, Jaakobuse poja, ja Juudas Iskarioti, kes sai äraandjaks.
17. Ja kui Jeesus oli tulnud koos nendega mäelt alla, peatus ta lagedas paigas; seal oli suur hulk tema jüngreid ja väga palju rahvast kogu Juudamaalt ja Jeruusalemmast ning Tüürose ja Siidoni rannikualalt.
18. Nad kõik olid tulnud teda kuulama ja saama paranemist oma haigustest. Ja terveks said ka need, keda rüvedad vaimud piinasid.
19. Ja igaüks rahvast püüdis teda puudutada, sest temast läks vägi välja ja parandas kõik.
20. Ja Jeesus tõstis silmad oma jüngrite poole ja ütles: 'Õndsad olete teie, vaesed, sest teie päralt on Jumala riik!'
21. Õndsad olete teie, kes te nüüd nälgite, sest teie saate küllaga! Õndsad olete teie, kes te nüüd nutate, sest teie saate naerda!'
22. Õndsad olete teie, kui inimesed teid vihkavad ja kui nad teid endi keskest välja lükkavad ja teid häbistavad ja teie nime põlu alla panevad Inimese Poja pärast!'
23. Olge rõõmsad sel päeval ja hüpake, sest vaata, teie palk on suur taevas! Just samal kombel tegid nende isad prohvetitele.
24. Ent häda teile, rikkaile, sest teil on lohutus juba käes!'
25. Häda teile, kes te nüüd olete täissöönud, sest teie näete veel nälga! Häda teile, kes te nüüd naerate, sest teie saate leinata ja nutta!'
26. Häda teile, kui kõik inimesed räägivad teist hästi, sest nõndasamuti tegid ju nende vanemad valeprohvetitele.
27. Kuid ma ütlen teile, kes kuulete: Armastage oma vaenlasi, tehke head neile, kes teid vihkavad,
28. õnnistage neid, kes teid neavad, palvetage nende eest, kes teid halvustavad!'
29. Kes sind lööb põse pihta, sellele paku ka teine, ja kes sinult võtab kuue, sellele ära keela ka särki!'

30. Anna igäühele, kes sinult palub, ja sellelt, kes võtab sinu oma, ära küsi tagasi!
31. Ja nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid, nõnda tehke neile!
32. Ja kui te armastate neid, kes teid armastavad, mis lahkust te selle eest ootate? Isegi patused armastavad neid, kes neid armastavad.
33. Ja kui te teete head neile, kes teile head teevad, mis tänu te selle eest ootate? Isegi patused teevad sedasama.
34. Ja kui te laenate neile, kellelt te loodate tagasi saada, mis tänu te selle eest ootate? Ka patused laenavad patustele, et nad samavõrra tagasi saaksid.
35. Aga armastage oma vaenlasi ning tehke head ning laenake ilma midagi tagasi lootmata, ja teie palk on suur ja te olete Kõigekõrgema lapsed, sest tema on helde tänamatute ja kurjade vastu!
36. Olge armulised, nagu teie Isa on armuline!
37. Ärge mõistke kohut, ja ka teie üle ei mõisteta kohut! Ärge mõistke hukka, ja ka teid ei mõisteta hukka! Andke andeks, ja teile antakse andeks!
38. Andke, ja teile antakse - hea, tihedaks vajutatud, raputatud, kuhjaga mõõt antakse teie rüppe, sest selle mõõduga, millega teie mõõdate, mõõdetakse teile tagasi.'
39. Aga ta rääkis neile ka tähendamissõna: 'Ega pime suuda pimedat juhtida teel? Eks nad mõlemad kuku auku?'
40. Ei ole jünger õpetajast üle, aga iga koolitatu on samasugune nagu ta õpetaja.
41. Aga miks sa näed pindu oma venna silmas, palki iseene silmas aga ei märka?
42. Kuidas sa võid oma vennale öelda: Vend, lase ma tõmban välja pinnu, mis on su silmas! ja ise ei näe palki oma silmas? Sa silmakirjatseja, tõmba esmalt palk oma silmast, siis sa näed tõmmata välja pindu, mis on su venna silmas!
43. Ei ole head puud, mis kannaks halba vilja, ega jälle halba puud, mis kannaks head vilja.
44. Iga puu tuntakse ära ju tema viljast, sest ei korjata viigimarju kibuvitstelt ega koguta ohakailt viinamarjakobaraid.
45. Hea inimene toob välja head oma südame heast tagavarast ja paha inimene toob pahast välja paha, sest ta suu räägib sellest, millest on tulvil ta süda.
46. Aga miks te mind hüüate: 'Issand, Issand!' ega tee, mida ma ütlen?
47. Igaüks, kes tuleb minu juurde ja kuuleb mu sõnu ning teeb nende järgi - ma näitan teile, kelle sarnane ta on.
48. Ta on inimese sarnane, kes maja ehitades kaevab ja süvendab ja rajab selle aluse kaljule. Kui siis tuli suurvesi, paiskus vool vastu seda maja, aga ei suutnud seda kõigutada, sest see oli ehitatud hästi.
49. Aga kes kuuleb ega tee, see on inimese sarnane, kes ehitab maja maa peale ilma aluseta; tulvaveed paiskusid selle vastu ja see varises kohe kokku, ja selle maja varisemine oli ränk.'

Peatükk 7

1. Kui Jeesus oli lõpetanud kõik oma kõned teda kuulavale rahvale, tuli ta Kapernauma.
2. Aga ühe väeülemate teener, kellest ta isand lugu pidas, oli haige ja suremas.
3. Kui väeülem sai kuulda Jeesusest, läkitas ta juutide vanemad tema juurde ja palus teda, et ta tuleks ja teeks terveks tema teenri.
4. Nad tulid Jeesuse juurde ja palusid teda tungivalt: 'Ta on tõesti seda väärt, et sa teda aitaksid,
5. sest ta armastab meie rahvast, ta on ehitanud meile ka sünagoogi.'
6. Ja Jeesus läks nendega kaasa. Aga kui ta ei olnud enam kaugel sellest majast, saatis väeülem oma sõbrad talle ütlemas: 'Issand, ära tee enesele tüli, sest ma ei ole väärt, et sina mu katuse alla tuleksid!
7. Seepärast ma ei ole ka ennast arvanud väärt ise sinu juurde tulema, vaid ütlen üksainus sõna, ja poiss paraneb!
8. Minagi olen ju valitsusalune, aga minu alluvuses on sõdureid, ja kui ma ütlen ühele: 'Mine ära!', siis ta läheb, ja teisele: 'Tule siia!', siis ta tuleb, ja oma teenrile: 'Tee seda!', siis ta teeb.'
9. Seda kuuldes Jeesus imetles teda ja pöördudes rahvahulga poole, kes käis temaga kaasas, ütles: 'Ma ütlen teile, nii suurt usku ei ole ma Iisraeliski leidnud!'
10. Ja kui saadikud koju tagasi jõudsid, leidsid nad teenri tervena.
11. Ja mõni aeg hiljem läks Jeesus linna, mida hüütakse Nainiks, ja temaga läksid kaasa ta jüngrid ja suur hulk rahvast.
12. Aga just siis, kui ta linna väravale lähenes, kanti välja surnut, oma ema ainsat poega, ja ema oli lesk. Ja üsna suur hulk linnarahvast saatis teda.
13. Ja kui Issand nägi ema, hakkas tal temast hale ja ta ütles: 'Ära nuta enam!'
14. Ja ta astus ligi ja puudutas surnuraami, mispeale kandjad jäid seisma. Ja ta ütles: 'Noormees, ma ütlen sulle, ärka üles!'
15. Ja surnu tõusis istuli ja hakkas rääkima. Ja Jeesus andis poja ta emale tagasi.
16. Aga kõiki haaras kartus ja nad ülistasid Jumalat ja ütlesid: 'Meie seas on tõusnud suur prohvet!' ja 'Jumal on tulnud hoolitsema oma rahva eest!'
17. Ja see jutt temast levis kogu Juudamaale ja kõikjale ümbruskonda.
18. Ja seda kõike kuulutasid Johannesele tema jüngrid. Ja Johannes kutsus enda juurde kaks oma jüngrit
19. ja saatis nad Issanda juurde küsima: 'Kas sina oled see, kes pidi tulema, või jääme ootama teist?'
20. Kui mehed tema juurde jõudsid, ütlesid nad: 'Ristija Johannes on meid sinu juurde läkitanud küsima: Kas sina oled see, kes pidi tulema, või jääme ootama teist?'
21. Tolsamal tunnil tegi Jeesus paljusid terveks haigustest ja hädadest ja kurjadest vaimudest ning paljudele pimedatele kinkis ta nägemise.
22. Ja Jeesus vastas neile: 'Minge, teatage Johannesele, mida te olete näinud ja kuulnud: pimedad näevad jälle, jalutud kõnnivad, pidalitõbised saavad puhtaks ja kurdid kuulevad, surnud ärkavad üles, vaestele kuulutatakse rõõmusõnumit
23. ja õnnis on see, kes minust iial ei pahandu!'
24. Kui siis Johannese käskjalad olid ära läinud, hakkas Jeesus rahvahulkadele kõnelema Johannesest: 'Mida te tahtsite näha, kui te läksite välja kõrbe? Kas tuules kõikuvat roogu?
25. Või mida te tahtsite välja minnes vaadata? Kas pehme riidega rüütatud inimest? Ennää, kes kalleis riideis ja toretsemises elavad, viibivad kuningakodades.
26. Või mida te tahtsite välja minnes näha? Kas prohvetit? Jah, ma ütlen, hoopis enamat kui prohvetit!
27. Tema ongi see, kellest on kirjutatud: Vaata, ma saadan sinu eele oma käskjala, kes tasandab sinu tee su ees.
28. Ma ütlen teile, ei ole naisest sündinute seas kedagi suuremat Johannesest, aga väikseim Jumala riigis on temast suurem.
29. Ja kogu rahvas, kes teda kuulas, ja tõlneridki tunnistasid, et Jumalal on õigus, lastes endid ristida Johannese ristimisega.

30. Variserid ja seadusetundjad aga tunnistasid tühjaks Jumala nõu enese kohta sellega, et ei lasknud temal ennast ristida.
31. Kellega ma nüüd võrdleksin selle sugupõlve inimesi ja kelle sarnased nad on?
32. Nad on laste sarnased, kes istuvad turul ja hõikavad üksteisele nõnda: Me oleme teile vilet puhkanud, ja te ei ole tantsinud, me oleme teile itkenud, ja te ei ole nutnud.
33. Sest Ristija Johannes on tulnud, ta ei söö leiba ega joo veini, ja te ütlete: 'Tal on kuri vaim!'
34. Inimese Poeg on tulnud, sööb ja joob, ja te ütlete: 'Ennäe, see inimene on söödik ja veinijoodik, tõlnerite ja patuste sõber!'
35. Ja ometi annavad tarkusele õiguse selle enda lapsed.'
36. Aga üks variseridest palus teda enda poole sööma. Ja Jeesus läks variseri kotta ja istus lauda.
37. Ja vaata, linnas oli keegi patune naine, ja kui see sai teada, et Jeesus istub variseri majas lauas, tõi ta alabasterriista mürriõliga
38. ja astus tema taha ta jalgade juurde, hakkas nuttes tema jalgu kastma pisaratega ja kuivatas neid oma juustega ja suudles tema jalgu ja võidis neid mürriõliga.
39. Aga kui variser, kes oli ta külla kutsunud, seda nägi, mõtles ta endamisi: 'Kui tema oleks prohvet, küll ta siis ära tunneks, kes ja missugune on see naine, kes teda puudutab, et ta on patune.'
40. Jeesus aga ütles talle: 'Siimon, mul on sulle midagi ütelda!' Tema lausus: 'Räägi, Õpetaja!'
41. 'Ühel rahalaenajal oli kaks võlglast: üks oli võlgu viissada teenarit, teine viiskümmend.
42. Aga kuna neil ei olnud maksta, siis ta kustutas nende mõlema võla. Kumb neist nüüd teda rohkem armastab?'
43. Siimon vastas: 'Ma arvan, et see, kellele ta rohkem kinkis.' Jeesus ütles talle: 'Sa otsustasid õigesti.'
44. Ja pöördudes naise poole, lausus ta Siimonale: 'Kas sa näed seda naist? Ma tulin sinu majja, sa ei andnud minu jalgade jaoks vett, tema on aga pisaratega mu jalgu kastnud ja oma juustega kuivatanud.
45. Sina ei andnud mulle tervituseks suud, aga tema ei ole sest ajast peale, kui ta sisse tuli, lakanud minu jalgu suudlemast.
46. Sina ei võidnud mu pead õliga, tema aga on võidnud mu jalgu mürriõliga.
47. Seepärast, ma ütlen sulle, on temale palju patte andeks antud, sest ta on palju armastanud. Aga kellele antakse andeks pisut, see armastab pisut.'
48. Aga naisele ta ütles: 'Sinu patud on sulle andeks antud!'
49. Siis need, kes istusid Jeesusega ühes lauas, hakkasid iseeneses mõtlema: 'Kes on tema, kes ka patte andeks annab?'
50. Aga tema ütles naisele: 'Sinu usk on sind päästnud, mine rahuga!'

Peatükk 8

1. Mõni aeg hiljem rändas Jeesus linnast linna ja külast külla ning jutlustas ning kuulutas evangeeliumi Jumala riigist. Ja need kaksteist olid temaga
2. ja mõned naised, keda ta oli teinud terveks kurjadest vaimudest ja haigustest: Maarja, keda hüütakse Magdaleenaks, kellest seitse kurja vaimu oli välja läinud,
3. ja Johanna, Heroodese varahoidja Kuusase naine, ja Susanna ja palju teisi, kes neid aitasid oma varaga.
4. Aga kui rahvahulki kogunes ja kõigist linnadest Jeesuse juurde tuli, rääkis ta neile tähendamissõnaga:
5. 'Külvaja läks välja oma seemet külvama. Ja külvamisel pudenes osa seemet tee äärde ning tallati ära ja taeva linnud nokkisid selle.
6. Ja osa kukkus kaljule, ja see kuivas tärgates, sest sel ei olnud niiskust.
7. Ja osa kukkus ohakate keskele, ja samal ajal tärganud ohakad lämmatasid selle.
8. Ja osa kukkus heasse mulda, ja kui see tärkas, kandis see sajakordselt vilja.' Seejärel ta hüüdis: 'Kel kõrvad on kuulda, kuulgu!'
9. Jeesuse jüngrid küsisid temalt, mida see tähendamissõna tähendab.
10. Jeesus ütles: 'Teile on antud ära tunda Jumala riigi saladusi, aga muudele inimestele on kõik tähendamissõnad, et nad vaadates ei näeks ja kuuldes ei mõistaks.
11. See tähendamissõna aga tähendab: seeme on Jumala sõna.
12. Teeäärsed on need, kes kuulevad, aga pärast tuleb kurat ja võtab sõna ära nende südamest, et nad ei usuks ega pääseks.
13. Kaljupealsed on need, kes kuuldes võtavad sõna röömuga vastu, ent neil ei ole juurt, üürikest aega nad usuvad, ent kiusatuse ajal taganevad ära.
14. Mis ohakate sekka kukkus, on aga need, kes sõna küll kuulsid, ent edaspidi lämmatavad neid muretsemised ja rikkus ja elulõbud ning nende vili ei saa küpseks.
15. Aga mis on heas mullas, on need, kes sõna kuuldes seda kaunis ja heas südames säilitavad ja kannatlikkuses vilja kannavad.
16. Aga ükski, kes on süüdanud lambi, ei kata seda astjaga kinni ega pane voodi alla, vaid paneb selle lambijalale, et tuppa astujad näeksid valgust.
17. Sest midagi ei ole peidetut, mis ei saaks avalikuks, ei ole ka midagi varjul, mis ei saaks teatavaks ega tuleks ilmsiks.
18. Pidage siis silmas, kuidas te kuulete! Sest kellel on, sellele antakse, ja kellel ei ole, sellelt võetakse seegi, mis ta arvab enesel olevat.'
19. Siis tulid Jeesuse juurde tema ema ja ta vennad, kuid ei saanud temaga rahvahulga tõttu kokku.
20. Ja talle teatati: 'Sinu ema ja su vennad seisavad väljas ja tahavad sind näha.'
21. Aga Jeesus kostis: 'Minu ema ja mu vennad on need, kes Jumala sõna kuulevad ja selle järgi teevad.'
22. Ühel päeval aga sündis, et Jeesus ja ta jüngrid astusid paati ja tema ütles neile: 'Sõitkem üle järve vastaskaldale!' Ja nad asusid teele.
23. Aga purjetamise ajal jäi ta magama. Ja järvel tõusis tuulispea ja uhtis paadi vett täis ning nad olid hädaohus.
24. Siis nad astusid tema juurde, äratasid ta üles ja ütlesid: 'Õpetaja, Õpetaja, me hukkume!' Tema tõusis, sõitles tuult ja veemõllu ja need vaibusid ning järv jäi vaikseks.
25. Jeesus ütles neile: 'Kus on teie usk?' Aga nemad löid kartma ja imestasid, öeldes üksteisele: 'Kes küll tema on, et ta käsutab ka tuuli ja vett ning need kuulavad tema sõna?'
26. Ja nad purjetasid gerasalaste maale, mis on Galilea vastaskaldal.
27. Aga kui Jeesus astus maale, juhtus talle vastu üks linnast tulnud mees, kel oli kuri vaim. Ammust ajast ei kandnud ta enam riideid ega elanud majas, vaid surnuhaudades.
28. Aga Jeesust nähes hakkas ta karjuma, heitis tema ette maha ja hüüdis valju häälega: 'Mis on mul sinuga asja, Jeesus, Kõigekõrgema Jumala Poeg? Ma anun sind, ära mind piina!'

29. Jeesus oli käskinud rüvedat vaimu inimesest välja minna. See oli ju teda kaua aega vaevanud, ja meest oli ahelatega seotud ja pandud jalaraudu, aga iga kord oli ta kiskunud köidikud katki ja kuri vaim oli teda kihutanud tühermaile.

30. Jeesus aga küsis temalt: 'Mis su nimi on?' Tema ütles: 'Leegion.' Sest temasse oli läinud palju kurje vaime.

31. Ja need palusid Jeesust, et ta ei käsiks neid sügavikku minna.

32. Aga seal oli suur seakari mäe peal söömas. Ja nad palusid teda, et ta annaks neile loa minna nende sisse, ja Jeesus andis neile loa.

33. Kui kurjad vaimud sellest inimesest olid välja läinud, läksid nad sigadesse. Ja kari sööstis järsakult järve ning uppus.

34. Aga kui karjased nägid, mis oli sündinud, põgenesid nad ja kuulutasid sellest linnas ja maal.

35. Siis inimesed tulid juhtunut vaatama. Kui nad tulid Jeesuse juurde ja leidsid inimese, kellest kurjad vaimud olid välja läinud, rõivastatult ja selge aruga Jeesuse jalgade ees istumas, löid nad kartma.

36. Ja pealtnägijad kuulutasid neile, kuidas kurjadest vaimudest vaevatu oli pääsenud.

37. Ja kõik Gerasa ümbruskonna elanikud palusid Jeesust, et ta läheks ära nende juurest, sest suur kartus oli neid vallanud. Siis astus Jeesus paati ning pöördus tagasi.

38. Mees aga, kellest kurjad vaimud olid välja läinud, anus Jeesust, et ta tohiks jääda temaga. Ent Jeesus saatis ta minema ja ütles:

39. 'Pöördu tagasi oma koju ja jutusta, mida kõike Issand sulle on teinud!' Ja mees läks ja kuulutas mööda kogu linna, mida kõike Jeesus temale oli teinud.

40. Aga kui Jeesus tagasi pöördus, võttis teda vastu rahvahulk, sest nad kõik ootasid teda.

41. Ja vaata, tuli mees, nimega Jairus, ta oli sünagoogi ülem. Ja ta langes Jeesuse jalge ette ning palus teda tulla oma koju,

42. sest tal oli üksainus tütar, umbes kaksteist aastat vana, ja see oli suremas. Aga Jeesuse sinnaminekul tungles rahvahulk tema ümber.

43. Ja üks naine, kes oli veritõves olnud kaksteist aastat ja arstide peale ära kulutanud kogu oma vara, ning keda ükski ei olnud suutnud terveks teha,

44. see tuli Jeesuse selja taha ja puudutas ta kuue palistust. Ja otsekohe lakkas ta verejooks.

45. Ja Jeesus küsis: 'Kes puudutas mind?' Aga kui kõik eitasid, ütles Peetrus: 'Õpetaja, rahvahulgad lausa tungivad su peale ja rõhuvad sind.'

46. Aga Jeesus ütles: 'Keegi puudutas mind, sest ma tundsin väge enesest välja minevat.'

47. Kui naine nägi, et ta ei saa varjule jääda, tuli ta värisedes ja langes Jeesuse ette maha ja kuulutas kogu rahva ees, mis põhjusel ta oli Jeesust puudutanud ja kuidas ta otsekohe oli paranenud.

48. Jeesus aga ütles naisele: 'Tütar, sinu usk on su päästnud, mine rahuga!'

49. Kui ta alles rääkis, tuli keegi sünagoogi ülema perest ja ütles: 'Su tütar on surnud, ära tülita enam Õpetajat!'

50. Aga seda kuuldes Jeesus vastas Jairusele: 'Ära karda, usu ainult, ja ta pääseb!'

51. Kui ta siis läks majja, ei lasknud ta kedagi endaga koos sisse tulla peale Peetruse ja Johannese ja Jaakobuse ning lapse isa ja ema.

52. Kõik nutsid ja halisesid tütarlapse pärast. Aga Jeesus ütles: 'Ärge nutke, ta ei ole surnud, vaid magab!'

53. Ja nad naersid tema üle, teades, et tütarlaps on surnud.

54. Aga Jeesus hüüdis tüdruku käest kinni võttes: 'Tütarlaps, ärka üles!'

55. Ja vaim pöördus tüdrukusse tagasi ja ta tõusis otsekohe üles. Ja Jeesus käskis talle süüa anda.

56. Ja tütarlapse vanemad olid jahmunud; aga Jeesus keelas neid kellelegi seda rääkimast, mis oli sündinud.

Peatükk 9

1. Kutsunud kokku need kaksteist, andis Jeesus neile väe ja meelevaldalla kõigi kurjade vaimude üle ja meelevaldalla haigusi ravida
2. ning läkitas nad kuulutama Jumala riiki ja parandama haigeid.
3. Ja ta ütles neile: 'Ärge võtke midagi teele kaasa, ei sau ega pauna, ei leiba ega raha ja ärge olgu kellelgi kahte särki!
4. Ja kuhu majja te iganes sisse astute, sinna jääge, ja sealt minge teele!
5. Kus teid vastu ei võeta, sellest linnast minge välja ja raputage selle koha tolm oma jalgadelt tunnistuseks nende vastu!'
6. Nii nad läksid välja ja käisid mööda külasid, kuulutasid evangeeliumi ja tegid haigeid terveks kõikjal.
7. Aga nelivürst Herodes sai kuulda kõigest toimunust ja oli kahevahel, sest mõned ütlesid: 'Johannes on üles äratatud surnuist,'
8. mõned: 'Eelija on ilmunud,' teised aga: 'Keegi muistseist prohveteist on üles tõusnud.'
9. Aga Herodes ütles: 'Johannese pea lasksin ma maha raiuda. Kes on aga see, kellest ma niisuguseid asju kuulen?' Ja ta püüdis Jeesust näha saada.
10. Ja kui apostlid pöördusid tagasi, jutustasid nad Jeesusele, mida kõike nad olid teinud. Ja Jeesus võttis nad kaasa ning läks ära üksindusse, linna poole, mida hüütakse Betsaidaks.
11. Aga kui rahvahulgad said seda teada, järgnesid nad talle. Ja Jeesus võttis nad vastu ning rääkis neile Jumala riigist ja parandas need, kel tervekestegemist vaja.
12. Aga päev kaldus õhtule ja need kaksteist astusid ta juurde ja ütlesid talle: 'Lase rahvahulk ära minna, et nad läheksid ümberkaudsetesse küladesse ja asulatesse öömajale ja toidupoolist otsima, sest me oleme siin tühjas paigas!'
13. Ent tema ütles neile: 'Andke teie neile süüa!' Nemad ütlesid: 'Meil ei ole rohkem kui viis leiba ja kaks kala, olgu siis, et läheksime ja ostaksime toitu kogu sellele rahvale.'
14. Neid oli ju ligi viis tuhat meest. Jeesus ütles siis oma jüngritele: 'Seadke nad rühmiti istuma umbes viiekümne kaupa!'
15. Ja nad tegid nõnda ja seadsid kõik maha istuma.
16. Aga Jeesus võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taevasse, õnnistas neid ja murdis ning andis jüngrite kätte rahvale ette panna.
17. Ja nad sõid ja kõikide kõhud said täis. Ja nendest üle jäänud palakesi korjati kaksteist korvitäit.
18. Kord, kui Jeesus palvetas üksildases paigas ja jüngrid olid koos temaga, küsis ta neilt: 'Kelle ütlevad rahvahulgad minu olevat?'
19. Nemad kostsid: 'Ristija Johannese, mõned aga Eelija, mõned aga, et keegi muistseist prohveteist on üles tõusnud.'
20. Aga tema küsis neilt: 'Aga teie, kelle teie ütlete minu olevat?' Peetrus kostis: 'Jumala Messias.'
21. Ent Jeesus hoiatas neid ja keelas kellelegi seda rääkimast,
22. öeldes: 'Inimese Poeg peab palju kannatama ning kõlbmatuks tunnistatama vanemate ja ülempreestrite ja kirjatundjate poolt ning tapetama ja kolmandal päeval jälle üles äratatama.'
23. Siis ütles Jeesus kõikidele: 'Kui keegi tahab käia minu järel, siis ta salaku oma mina ja võtku oma rist päevast päeva enese peale ja järgnegu mulle,
24. sest kes iganes tahab päästa oma elu, kaotab selle, aga kes iganes kaotab oma elu minu pärast, see päästab selle.
25. Sest mis kasu on inimesel, kui ta võidaks terve maailma, aga kaotaks iseene või teeks enesele kahju?
26. Jah, kes iganes häbeneb mind ja minu sõnu, seda häbeneb ka Inimese Poeg, kui ta tuleb oma kirkuses ning Isa ja pühade inglite kirkuses.
27. Aga ma ütlen teile, tõepoolest, siin seisjatest on mõned, kes ei maitse surma, kuni nad näevad Jumala riiki.'
28. Ent arvata kaheksa päeva pärast neid kõnesid sündis, et Jeesus võttis kaasa Peetruse ja

Johannese ja Jaakobuse ning läks üles mäele palvetama.

29. Ja palvetamise ajal ta näoilme muutus ja tema riided läksid kiirgavalt valgeks.

30. Ja ennäe, kaks meest kõnelesid Jeesusega, need olid Mooses ja Eelija,

31. kes kirkuses ilmudes rääkisid tema eluotsast, sellest, mis tal Jeruusalemmas tuli täide viia.

32. Aga Peetrus ja tema kaaslased olid suikunud raskesse unne. Ent virgudes nägid nad Jeesuse kirkust ja neid kahte meest tema juures seismas.

33. Ja see sündis, et kui need mehed tema juurest olid lahkumas, ütles Peetrus Jeesusele: 'Õpetaja, siin on meil hea olla, teeme õige kolm lehtmaja: ühe sinule ja ühe Moosesele ja ühe Eelijale.' Ta ei teadnud, mida ta ütleb.

34. Aga kui ta seda ütles, tekkis pilv ja varjas nad, nemad aga kartsid pilve sisse jäädes.

35. Ja pilvest kostis hääl: 'See on minu äravalitud Poeg, teda kuulake!'

36. Ja kui see hääl oli kostnud, selgus, et Jeesus oli üksi. Ja nemad vaikisid ega kuulutanud kellelegi neil päevil midagi sellest, mida nad olid näinud.

37. Ja kohe järgmisel päeval, kui nad mäelt laskusid, tuli Jeesusele vastu suur rahvahulk.

38. Ja ennäe, üks mees rahvahulgast hüüdis: 'Õpetaja, ma anun sind, vaata mu poja peale, sest ta on mu ainus laps!

39. Ja vaata, vaim haarab temast kinni ja poiss karjatab äkitselt, ja vaim raputab teda, nii et poiss ajab vahtu suust, ja teda murdes taandub see temast väga tõrksalt.

40. Ja ma palusin sinu jüngreid, et nad ajaksid ta välja, aga nad ei suutnud.'

41. Aga Jeesus vastas: 'Oh, uskmatu ja jonnakas sugupõlv! Kui kaua pean ma teie juures olema ja kannatama teiega? Too oma poeg siia!'

42. Kui poiss oli alles lähenemas, paiskas kuri vaim ta maha ja raputas teda. Jeesus aga sõitles rüvedat vaimu, tegi poisi terveks ning andis ta isale tagasi.

43. Ja kõik hämmastusid Jumala suurusel. Aga kui kõik panid imeks Jeesuse tegusid, siis ütles ta oma jüngritele:

44. 'Pidage meeles need sõnad: Inimese Poeg antakse inimeste kätte!'

45. Aga neile jäi see ütlus arusaamatuks ja see oli varjule pandud nende eest, et nad seda ei mõistaks, ent nad kartsid Jeesuselt küsida seletust selle kohta.

46. Jüngrite seas aga sündis arutus, kes küll nendest peaks olema suurim.

47. Ent Jeesus, teades nende südame mõtteid, võttis ühe lapse, pani ta enese kõrvale seisma

48. ja ütles neile: 'Kes iganes selle lapse võtab vastu minu nimel, võtab vastu minu, ja kes iganes võtab vastu minu, võtab vastu minu Läkitaja. Sest kes on väikseim teie kõikide seas, see on suur.'

49. Siis Johannes hakkas rääkima: 'Õpetaja, me nägime üht meest sinu nimel kurje vaime välja ajamas ja püüdsime teda keelata, sest ta ei järgne meile.'

50. Aga Jeesus ütles talle: 'Ärge keelake, sest kes ei ole meie vastu, see on meie poolt!'

51. Aga see sündis, kui Jeesuse ülesvõtmispäevad olid lähenemas, et ta hakkas minema Jeruusalemma poole.

52. Ja Jeesus läkitas enese eele käskjalgu. Need läksid teele ja tulid ühte samaarlaste külla, et talle öömaja valmistada.

53. Aga küllarahvas ei võtnud teda vastu, sest ta oli minemas Jeruusalemma poole.

54. Seda nähes jüngrid Jaakobus ja Johannes ütlesid: 'Issand, kas sa tahad, et me käsime tulel taevast alla tulla ja nad ära hävitada?'

55. Tema aga pöördus ümber ja sõitles neid.

56. Ja nad läksid teise külla.

57. Ja kui nad olid teel minemas, ütles keegi Jeesusele: 'Ma tahan sulle järgneda, kuhu sa iganes lähöksid.'

58. Ja Jeesus ütles talle: 'Rebastel on urud ja taeva lindudel pesad, aga Inimese Pojal ei ole, kuhu ta oma pea võiks panna.'

59. Teisele ütles ta: 'Järgne mulle!' Aga see ütles: 'Luba mul enne minna matma oma isa!'

60. Ent tema ütles talle: 'Lase surnuil matta oma surnuid, aga sina mine ja kuuluta Jumala riiki!'

61. Aga ka üks teine ütles: 'Issand, ma tahan sulle järgneda, kuid luba mul enne jätta hüvasti

nendega, kes mul kodus on!

62. Aga Jeesus ütles: 'Ükski, kes on pannud käe adra külge ja siis vaatab tagasi, ei kõlba Jumala riigile!'

1. Aga pärast seda määras Issand veel seitsekümmend [kaks] ja läkitas nad kahekaupa enese eele igasse linna ja paika, kuhu ta ise tahtis minna.
2. Ta ütles neile: 'Lõikust on palju, töötajaid aga vähe. Paluge siis lõikuse Issandat, et ta saadaks töötajaid välja oma lõikusele!
3. Minge! Vaata, ma läkitan teid kui lambaid huntide sekka.
4. Ärge kandke kukrut ega pauna ega jalatseid ja ärge teretage kedagi teel!
5. Aga kui te astute kuhugi majja, ütelge esmalt: 'Rahu olgu sellele kojale!'
6. Ja kui seal on rahulaps, siis hingab teie rahu tema peal, aga kui ei ole, pöördub rahu tagasi teie peale.
7. Aga jääge samasse majja, sööge ja jooge, mis neil on, sest tööline on oma palka väärt! Ärge käige ühest majast teise!
8. Ja kui te lähete kuhugi linna ja teid võetakse vastu, siis sööge, mida teile ette pannakse,
9. ja tehke terveks sealsed haiged ja öelge neile: 'Jumala riik on teie lähedal!'
10. Aga kui te lähete kuhugi linna ja teid ei võeta vastu, minge välja selle tänavale ja öelge:
11. 'Ka tolmu, mis teie linnast meie jalgade külge on hakanud, pühime teile maha. Ometi teadke, et Jumala riik on lähedal!'
12. Ma ütlen teile: Soodomal on sel päeval hõlpsam põli kui tollel linnal.
13. Häda sulle, Korasin! Häda sulle, Betsaida! Sest kui Tüüroses ja Siidonis oleksid sündinud need vägevad teod, mis teie juures on sündinud, küll nad oleksid ammugi kotiriides ja tuhas istudes parandanud meelt.
14. Ometi on Tüürosel ja Siidonil kohtus hõlpsam põli kui teil.
15. Ja sina, Kapernaum, kas sind ülendatakse taevani? Ei, surmavallani tõugatakse sind alla.
16. Kes teid kuulda võtab, see võtab kuulda mind, kes teid kõrvale lükkab, see lükkab kõrvale minu, kes aga minu kõrvale lükkab, see lükkab kõrvale mu Läkitaja.'
17. Aga need seitsekümmend [kaks] pöördusid rõõmuga tagasi ja ütlesid: 'Issand, ka kurjad vaimud alistuvad meile sinu nime mõjul!'
18. Tema ütles neile: 'Ma nägin saatanat kui välku taevast maha langevat.
19. Vaata, ma olen andnud teile meelevalla kõndida madude ja skorpionide peal ja vaenlase kogu väe peal ja miski ei tee teile iial kahju.
20. Ometi ärge rõõmustage sellest, et vaimud teile alistuvad, vaid rõõmustage, et teie nimed on taevasse kirja pandud!'
21. Selsamal tunnil juubeldas Jeesus Pühas Vaimus ja ütles: 'Ma tänan sind, Isa, taeva ja maa Issand, et sa selle oled peitnud tarkade ja mõistlike eest ja oled ilmutanud väetitele! Jah, Isa, sest nõnda on see sündinud sinu head meelt mööda.
22. Kõik on mu Isa üle andnud mulle ja keegi ei tunne, kes on Poeg, kui vaid Isa, ja kes on Isa, kui vaid Poeg, ja kellele Poeg seda iganes tahab ilmutada.'
23. Ja omavahel olles ütles Jeesus jüngrite poole pöördudes: 'Õndsad on silmad, mis näevad seda, mida teie näete,
24. sest ma ütlen teile, palju prohveteid ja kuningaid on tahtnud näha, mida teie näete, ega ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole kuulnud.'
25. Ja vaata, üks seadusetundja tõusis püsti Jeesust kiusama ja küsis: 'Õpetaja, mis ma pean tegema, et pärida igavest elu?'
26. Aga Jeesus ütles talle: 'Mis Seaduses on kirjutatud? Kuidas sa loed?'
27. Tema vastas: 'Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma jõuga ja kogu oma mõistusega, ning oma ligimest kui iseennast!'
28. Siis Jeesus ütles talle: 'Sa oled õigesti vastanud, tee nii, ja sa elad!'
29. Tema aga, tahtes iseennast õigustada, küsis Jeesuselt: 'Ja kes siis on mu ligimene?'
30. Jeesus ütles kõnelust jätkates: 'Üks inimene läks Jeruusalemmast alla Jeeriko poole ja sattus teeröövlite kätte. Kui need olid ta riided röövinud ja talle hoope andnud, läksid nad ära, jättes ta

poolsurnuna maha.

31. Juhtumisi tuli keegi preester sedasama teed, ja kui ta teda nägi, läks ta kaarega mööda.

32. Nõndasamuti ka leviit, kui ta sattus sinna paika ja teda nägi, läks ringiga mööda.

33. Aga sama teed tuli üks samaarlane. Kui ta jõudis temani ja teda nägi, hakkas tal hale

34. ja ta astus ligi, sidus mehe haavad, valas nende peale õli ja veini, tõstis ta oma muula selga, viis öömajale ning kandis hoolt tema eest.

35. Ja järgmisel hommikul võttis ta välja kaks teenarit, andis need peremehele ja ütles: 'Kanna tema eest hoolt, ja kui sa midagi veel lisaks peaksid kulutama, selle maksan mina sulle tagasi tulle.'

36. Kes neist kolmest oli sinu arvates ligimene inimesele, kes oli sattunud teeröövlite kätte?'

37. Seadusetundja ütles: 'See, kes tema peale halastas.' Jeesus ütles talle: 'Siis mine ja tee sina nõndasamuti!'

38. Aga kui nad teed käisid, astus Jeesus sisse ühte külla. Keegi naine, Marta nimi, võttis ta vastu.

39. Ja sel naisel oli õde, keda hüüti Maarjaks. Maarja istus maha Issanda jalgade juurde ja kuulas tema kõnet.

40. Marta aga oli ametis mitmesuguste toimetustega. Ja ta tuli Jeesuse juurde ning ütles: 'Issand, kas sa ei hooli sellest, et mu õde jättis mu üksinda toimetama? Ütle talle nüüd, et ta tuleks mulle appi!'

41. Aga Issand vastas talle: 'Marta, Marta, sa muretsed ja vaevad ennast paljude asjadega,

42. aga tarvis on vaid üht. Maarja on ju valinud hea osa, mida ei võeta temalt ära.'

1. Ja sündis, kui Jeesus oli ühes paigas palvetamas, et kohe, kui ta oli lõpetanud, ütles üks ta jüngreid talle: 'Issand, õpeta meidki palvetama, nõnda nagu Johannes õpetas oma jüngreid!'
2. Aga tema ütles neile: 'Kui te palvate, siis ütlege: Isa! Pühitsetud olgu sinu nimi, sinu riik tulgu!
3. Meie igapäevast leiba anna meile päevast päeva,
4. ja anna meile andeks meie patud, sest meiegi anname andeks igaühele, kes on meile võlgu! Ja ära lase meid sattuda kiusatusse!'
5. Ja Jeesus ütles neile: 'Kui kellelgi teie seast oleks sõber ja see tuleks südaöösel ta juurde ja ütleks talle: 'Sõber, laena mulle kolm leiba,
6. sest mu sõber on rännakul tulnud mu juurde ja mul ei ole midagi talle pakkuda!'
7. kas saaks ta toast vastata: 'Ära tüüta mind, üks on juba lukus ja ma olen koos lastega voodis, ma ei saa üles tõusta sulle andma!''?
8. Ma ütlen teile, kui ta ka ei tõuse teisele leiba andma sõpruse pärast, siis ta teeb seda ometi tema järelejätmatu pealekäimise pärast, kui ta kord juba on üles äratatud, ja annab talle, niipalju kui tal vaja.
9. Ka mina ütlen teile: Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiате, koputage, ja teile avatakse,
10. sest iga paluja saab ja iga otsija leiab ja igale koputajale avatakse!
11. Aga missugune isa teie seast, kellelt poeg palub kala, annaks talle kala asemel mao?
12. Või kui ta palub muna, annaks talle skorpioni?
13. Kui nüüd teie, kes olete kurjad, oskate anda häid ande oma lastele, kui palju enam Isa taevast annab Püha Vaimu neile, kes teda paluvad!'
14. Ja kord ajas ta välja kurja vaimu; see oli keeletu. Ja sündis, et kui kuri vaim oli välja läinud, hakkas keeletu inimene rääkima, ja rahvahulgad panid seda imeks.
15. Aga mõned nende seast ütlesid: 'Ta kihutab kurje vaime välja kurjade vaimude ülema Peltsebuli abil.'
16. Teised aga nõudsid kiusates tema käest tunnustähte taevast.
17. Jeesus aga, teades nende mõtteid, ütles neile: 'Iga kuningriik, mis on omavahelises riius lõhenenud, laastatakse, ja koda langeb koja peale.
18. Aga kui saatangi on omavahelises riius lõhenenud, kuidas siis tema kuningriik saab püsida? Te ju ütlete, et mina ajavat kurje vaime välja Peltsebuli abil.
19. Aga kui mina ajan kurje vaime välja Peltsebuli abil, kelle abil siis ajavad neid välja teie pojad? Järelikult saavad nendest teile kohtumõistjad.
20. Aga kui mina Jumala sõrmega ajan kurje vaime välja, siis on Jumala riik jõudnud teie juurde.
21. Kui tugev relvastatud vägimees valvab oma elamut, siis ta vara on rahu.
22. Aga kui temast tugevam tuleb ta kallale ja võidab tema, siis võtab ta ära tema sõjavarustuse, mille peale ta lootis, ja jagab laiali temalt saadud saagi.
23. Kes ei ole minuga, see on minu vastu, kes ei kogu minuga, see pillab.
24. Kui rüve vaim on inimesest välja läinud, käib ta põuaseid paiku pidi hingamist otsides ega leia seda. Siis ta ütleb: 'Ma pöördun tagasi oma majja, kust ma välja läksin.'
25. Ja tulles leiab ta selle pühitud ja ehitud olevat.
26. Siis ta läheb ja võtab kaasa teist seitse vaimu, kes on kurjemad temast endast, ja nad tulevad ning asuvad sinna elama, ja selle inimese viimane lugu läheb halvemaks kui esimene.'
27. Sündis aga, et kui Jeesus seda kõike rääkis, tõstis üks naine rahva hulgast häält ja ütles talle: 'Õnnis on ihu, mis sind on kandnud, ja rinnad, mida sa oled imenud!'
28. Aga tema ütles: 'Jah, õndsad on need, kes Jumala sõna kuulevad ja seda järgivad.'
29. Kui aga rahvahulki murdu kokku tuli, hakkas Jeesus kõnelema: 'See sugupõlv on paha sugupõlv, ta nõuab tunnustähte, ja talle ei anta muud kui Joona tunnustäht,
30. sest nii nagu Joona sai tunnustäheks Niineve rahvale, nii peab ka Inimese Poeg olema sellele sugupõlvele.
31. Lõunamaa kuninganna tõuseb üles kohtupäeval koos selle sugupõlve meestega ja mõistab nad

süüdi, sest tema tuli ilmamaa otsast kuulama Saalomoni tarkust, ja vaata, siin on rohkem kui Saalomon.

32. Niineve mehed tõusevad üles kohtupäeval koos selle sugupõlvega ja mõistavad ta süüdi, sest nemad parandasid meelt Joonas jutluse peale, ja vaata, siin on rohkem kui Joonas.

33. Keegi, kes on süüdanud lambi, ei pane seda peitu ega vaka alla, vaid lambijalale, et sisseastujad näeksid valgust.

34. Su silm on ihu lamp. Kui sinu silm on selge, siis on ka kogu su ihu valgust täis, kui ta on aga haige, siis on ka su ihus pimedus.

35. Hoolitse siis, et valgus, mis on sinu sees, ei oleks pimedus!

36. Kui nüüd kogu sinu ihu on valgust täis, see tähendab, et temas sugugi ei ole pimedust, siis on ta tervenisti valgust täis nagu siis, kui lamp sind valgustaks oma säraga.'

37. Jeesuse rääkimise aegu palus keegi variser teda enese juurde lõunale. Jeesus läks sisse ja istus maha.

38. Variser imestas, et ta enne lõunasööki käsi ei pesnud.

39. Aga Issand ütles talle: 'Teie, variserid, puhastate nüüd karika ja vaagna küll väljastpoolt, teie sisemus aga on täis rüüstet ja kurjust.

40. Te mõistmatud, eks see, kes on teinud välispidise, ole teinud ka seespidise?

41. Ent andke seesolev halastusanniks, ja vaata, siis on teile kõik puhas!

42. Kuid häda teile, variserid, et te maksate kümnist mündist ja ruudist ja igast aedviljast, aga lähete mööda kohusest ja Jumala armastusest! Neid asju tuleb teha, kuid teisi ei tohi jätta hooletusse.

43. Häda teile, variserid, et te armastate esimesi istmeid sünagoogides ja teretamisi turgudel!

44. Häda teile, et te olete nagu tähistamata hauad, ja inimesed, kes kõnnivad nende peal, ei teagi!'

45. Aga keegi seadusetundja kostis Jeesusele: 'Õpetaja, seda öeldes sa solvad ka meid.'

46. Tema aga ütles: 'Häda ka teile, seadusetundjad, sest te koormate inimesi vaevukantavate koormatega, ise ei pane aga neile koormaile sõrmeotsagi külge!

47. Häda teile, sest te ehitate prohvetitele hauamärke, teie isad on nad aga tapnud!

48. Niisiis, te ise tunnistate, et olete oma isade tegude poolt, sest nemad tapsid nad ära, aga teie ehitate nende hauamärke.

49. Seepärast ütleb ka Jumala tarkus: Ma läkitan nende juurde prohveteid ja apostleid, ja nad kiusavad neid taga ja tapavad neist mõned,

50. et sellelt sugupõlvelt nõutaks kätte kõigi prohvetite veri, mis on valatud maailma rajamisest peale,

51. Aabeli verest kuni Sakarja vereni, kes hukati altari ja jumalakoja vahel. Jah, ma ütlen teile, see nõutakse kätte sellelt sugupõlvelt!

52. Häda teile, seadusetundjaile, sest te olete ära võtnud tunnetuse võtme; ise te ei ole sisse läinud, ent olete takistanud sisseminejaid!'

53. Ja kui Jeesus oli majast väljunud, said kirjatundjad ja variserid väga vihaseks ja hakkasid teda sõnast püüdma paljude asjade pärast,

54. varitsedes teda, et midagi kätte saada tema suust.

1. Sel ajal, kui rahvast oli kokku tulnud tuhandete kaupa, nii et üksteist tallati, hakkas Jeesus rääkima esmalt oma jüngritele: 'Hoidke end variseride haputaigna, see tähendab silmakirjalikkuse eest!
2. Ei ole midagi varjatut, mis ei tuleks ilmsiks, ega peidetut, mida ei saadaks teada.
3. Seepärast kõik, mida te ütlete pimedas, saab kuuldavaks valguses, ja mida te üksteisele kõrva sosistate kambrites, seda kuulutatakse katustelt.
4. Teile aga, oma sõpradele, ma ütlen: Ärge kartke neid, kes ihu tapavad ja pärast seda ei saa midagi rohkemat teha!
5. Ma näitan teile, keda teil tuleb karta: kartke teda, kellel on meelevald pärast tapmist heita põrgusse! Jah, ma ütlen teile, teda kartke!
6. Eks müüda viis varblast kahe veeringu eest? Ja ükski neist ei ole unustatud Jumala ees.
7. Isegi teie juuksekarvad on kõik ära loetud. Ärge kartke, te olete enam väärt kui hulk varblasi!
8. Aga ma ütlen teile, igaüht, kes mind tunnistab inimeste ees, teda tunnistab ka Inimese Poeg Jumala inglite ees,
9. aga see, kes minu ära salgab inimeste ees, salatakse ära Jumala inglite ees.
10. Igaüks, kes ütleb midagi Inimese Poja kohta, võib saada andeks, aga kes teotab Püha Vaimu, sellele ei anta andeks.
11. Aga kui teid viiakse sünagoogidesse ja ülemate ja võimumeeste ette, ärge siis muretsege, kuidas või mida enese eest kosta või mida öelda,
12. sest selsamal tunnil õpetab Püha Vaim teile, mida te peate ütleva.'
13. Aga keegi rahva seast ütles Jeesusele: 'Õpetaja, ütle mu vennale, et ta jagaks päranduse minuga!'
14. Jeesus ütles talle: 'Inimene, kes mind on seadnud teie üle kohtumõistjaks või jagajaks?'
15. Ja ta ütles neile: 'Vaadake ette ja hoiduge igasuguse ahnuse eest, sest külluseski ei olene kellegi elu sellest, mis tal on!'
16. Ja Jeesus rääkis neile ka tähendamissõna: 'Ühe rikka mehe põllumaa oli hästi vilja kandnud.
17. Ja ta arutas endamisi: 'Mis ma pean tegema? Mul ei ole kohta, kuhu oma vilja koguda.'
18. Ja ta ütles: 'Seda ma teen: ma lõhun maha oma aidad ja ehitan suuremad ning kogun sinna kõik oma vilja ja muu vara
19. ning ütlen oma hingele: Hing, sul on tagavaraks palju vara mitmeks aastaks, puhka, söö, joo ja ole rõõmus!'
20. Aga Jumal ütles talle: 'Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult su hing. Aga kellele jääb siis see, mis sa oled soetanud?'
21. Nõnda on lugu sellega, kes kogub tagavara iseene jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas.'
22. Aga Jeesus ütles jüngritele: 'Seepärast ma ütlen teile, ärge muretsege elu pärast, mida süüa, ega ihu pärast, millega rõivastuda,
23. sest elu on enam kui toidus ja ihu enam kui rõivas.
24. Vaadake kaarnaid - nad ei külva ega lõika, neil ei ole varakambrit ega aita, ning Jumal toidab neid. Kui palju enamat väärt olete teie lindudest!
25. Aga kes teie seast suudab muretsemisega oma elueale küünra lisada?
26. Kui te nüüd kõige vähematki ei suuda, mis te siis muu pärast muretsete?
27. Vaadake lilli, kuidas nad ei ketra ega koo, aga ma ütlen teile, isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud nõnda ehitud kui igaüks neist.
28. Kui aga Jumal nõnda rüütab väljal rohtu, mis täna on ja homme visatakse ahju, kui palju enam teid, te nõdrausulised!
29. Ja teiegi ärge küsige, mida süüa või mida juua, ja ärge olge kärsitud,
30. sest kõike seda taotlevad maailma rahvad. Teie Isa ju teab, et te seda vajate.
31. Pigem otsige tema kuningriiki, siis antakse kõik see teile pealegi!
32. Ära kardata, sa pisike karjake, sest teie Isal on hea meel anda teile kuningriik!
33. Müüge ära, mis teil on, ja andke see almusteks! Tehke enesele kulumatud kukrud ja muretsege

- enesele kahanematu aare taevas, kuhu varas ei saa ligi ja kus koi pole rikkumas,
34. sest kus on teie aare, seal on ka teie süda.
35. Teie niuded olgu võõtatud ja lambid põlegu
36. ja teie olge inimeste sarnased, kes ootavad oma isandat pulmapeolt koju, et kui ta tulles koputab, võiksid nad kohe talle ukse avada.
37. Õndsad on need sulased, keda isand tulles leiab valvamas. Tõesti, ma ütlen teile, ta võõtab oma riided ja paneb nad lauda istuma ning tuleb ja teenib neid.
38. Ja kui ta tuleks ka teisel või kolmandal öövalvekorral ja leiaks nad nõnda - õndsad on need!
39. Küllap te mõistate, et kui peremees teaks, mil tunnil varas tuleb, siis ta ei laseks oma kotta sisse murda.
40. Ka teie olge valmis, sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvagi!
41. Aga Peetrus küsis: 'Issand, kas sa räägid selle tähendamissõna meile või kõikidele?'
42. Ja Issand ütles: 'Kes küll on ustav ja arukas majapidaja, kelle isand seab oma pererahva üle neile parajal ajal andma määratud moona?'
43. Õnnis on see teener, kelle ta isand tulles leiab nõnda tegevat.
44. Tõesti, ma ütlen teile, ta seab tema kogu oma vara üle.
45. Aga kui see teener mõtleb oma südames: 'Mu isand viibib tulles', ning hakkab peksma sulaseid ja tüdrukuid, sööma ja jooma ning purjutama,
46. siis selle teenri isand tuleb päeval, mil ta ei oota, ja tunnil, mida ta ei tea, ning raiub ta pooleks ja annab talle sama osa nendega, keda ei saa usaldada.
47. Too teener, kes küll teadis oma isanda tahtmist, ent ei valmistanud ega teinud tema tahtmise järgi, saab palju peksta,
48. kes aga ei teadnud, kuid tegi, mis on hoope väärt, saab peksta vähem. Igaühelt, kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem.
49. Tuld olen ma tulnud viskama maa peale, ja mida muud ma tahaksin, kui et see oleks juba süttinud!
50. Aga mul on ees ristimine, millega mind ristitakse, ja kuidas mul on kitsas käes, kuni see on viidud lõpule!
51. Kas te arvate, et ma olen tulnud rahu andma maa peale? Ma ütlen teile, ei sugugi, vaid hoopis lahkmeelt.
52. Sest nüüdsest peale on viis ühes kojas lahkmeeles, kolm kahe vastu ja kaks kolme vastu,
53. isa poja vastu ja poeg isa vastu, ema tütre vastu ja tütar ema vastu, ämm minia ja minia ämma vastu.'
54. Aga Jeesus ütles ka rahvahulkadele: 'Kui te näete pilve tõusvat lääne poolt, siis te ütlete kohe: 'Raske sadu tuleb.' Ja nõnda sünnibki.
55. Ja kui puhub lõunatuul, siis te ütlete: 'Kuum ilm tuleb.' Ja nõnda sünnib.
56. Te silmakirjatsejad! Maa ja taeva nägu te oskate ära arvata, kuidas te siis seda aega ära ei arva?
57. Miks te siis iseeneste kohta ei otsusta, mis on õige?
58. Sest see on nii: kui sa oma vastasega lähed ülema ette, püüa siis temaga asi lahendada teel, et ta sind ei veaks kohtuniku ette ja kohtunik ei annaks sind kohtuteenri kätte ja kohtuteener ei heidaks sind vangi.
59. Ma ütlen sulle, sa ei pääse sealt enne välja, kui oled tagasi maksnud viimsegi leptoni.'

1. Samal ajal tulid mõned sinna ja jutustasid Jeesusele galilealastest, kelle vere Pilaatus oli seganud nende ohvritega.
2. Ja Jeesus ütles neile vastuseks: 'Kas te arvate, et need galilealased olid suuremad patused kui kõik muud galilealased, et nad seda on kannatanud?'
3. Ma ütlen teile, ei sugugi, vaid kui teie ei paranda meelt, hukkute kõik nõndasamuti.
4. Või arvate, et need kaheksateist, kelle peale langes Siiloahi torn ja nad ära tappis, olid suuremad võlglastest kui kõik muud inimesed, kes Jeruusalemmas elavad?'
5. Ma ütlen teile, ei sugugi, vaid kui teie ei paranda meelt, hukkute kõik nõndasamuti.'
6. Ja Jeesus rääkis selle tähendamissõna: 'Ühel inimesel oli viigipuu istutatud viinamäele. Ja ta tuli sellelt vilja otsima, ent ei leidnud.
7. Siis ta ütles viinamäe aednikule: 'Vaata, juba kolm aastat käin ma sellelt viigipuult vilja otsimas, ent ei leia. Raiu see siis maha! Milleks ta raiskab maad?'
8. Aga aednik vastas: 'Isand, jäta ta veel sellekski aastaks, kuni ma ta ümber kaevan ja talle sõnnikut panen,
9. ehk ta hakkab tuleval aastal vilja kandma, aga kui mitte, siis raiu ta maha!''
10. Ja Jeesus oli õpetamas ühes sünagoogis hingamispäeval.
11. Ja vaata, seal oli naine, kel oli haiguse vaim kaheksateist aastat ja kes käis kõveras ega saanud ennast päris sirgeks ajada.
12. Teda nähes kutsus Jeesus ta enese juurde ja ütles talle: 'Naine, sa oled lahti oma haigusest!'
13. Ja ta pani käed tema peale ja otsekohe ajas naine enese sirgeks ja ülistas Jumalat.
14. Aga sünagoogi ülem, kelle meel läks pahaseks, et Jeesus tervendas hingamispäeval, ütles rahvahulgale: 'Kuus päeva on, mil tööd peab tegema, tulge siis neil päevil ja laske endid terveks teha, aga ärge tulge hingamispäeval!'
15. Aga Issand vastas talle: 'Te silmakirjatsejad, eks igaüks teie seast päästa ka hingamispäeval oma härja või eesli sõime küljest lahti ja vii jooma?'
16. Kas siis teda, kes on Aabrahami tütar, keda saatan, ennäe, juba kaheksateist aastat on hoidnud ahelais, ei oleks tohtinud sellest köidikust lahti päästa hingamispäeval?'
17. Ja kui ta seda ütles, häbenesid kõik ta vastased, ent kogu rahvahulk rõõmustas kõigi auliste tegude üle, mis sündisid Jeesuse läbi.
18. Siis ta ütles: 'Mille sarnane on Jumala riik ja millega ma teda võrdleksin?'
19. Ta on sinepiivakese sarnane, mille inimene võttis ja külvas oma aeda. See kasvas ja sai puuks ja taeva linnud pesitsesid tema okstes.'
20. Ja Jeesus ütles taas: 'Millega ma võrdleksin Jumala riiki?'
21. See on haputaigna sarnane, mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema.'
22. Ja Jeesus rändas mööda linnu ja külasid, õpetades ja käies teed Jeruusalemma poole.
23. Aga keegi ütles temale: 'Issand, kas neid on pisut, kes pääsevad?' Tema aga ütles neile:
24. 'Võideldge, et minna sisse kitsast uksest, sest paljud, ma ütlen teile, püüavad minna, aga ei suuda!'
25. Pärast seda kui kojaisand on tõusnud ja ukse lukku pannud, jääte te seisma õue ja uksele koputama, öeldes: Issand, ava meile! Ja tema kostab teile: Mina ei tunne teid, kust te olete tulnud.
26. Siis ütlete teie: Me oleme sinu ees söönud ja joonud ja sina õpetasid meie tänavatel.
27. Ja tema ütleb teile: Ma ei tea, kust te olete tulnud, hoidke minust eemal, kõik ülekohtutegijad!'
28. Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine, kui te näete Aabrahami ja Iisakit ja Jaakobit ja kõiki prohveteid Jumala riigis, endid aga välja tõugatuina.
29. Ja inimesi tuleb idast ja läänest, põhjast ja lõunast ning istub lauda Jumala riigis.
30. Ja vaata, on viimaseid, kes saavad esimesteks, ja on esimesi, kes jäävad viimasteks!'
31. Tolsamal ajal tulid mõned variserid ja ütlesid Jeesusele: 'Lahku siit ja mine teele, sest Heroodes tahab sind tappa!'
32. Aga tema ütles neile: 'Minge ja ütelge sellele rebasele: Vaata, ma kihutan kurje vaime välja ja

teen terveks täna ja homme ning kolmandal päeval jõuan ma kõigega lõpule.

33. Siiski, ma pean rändama veel täna ja homme ja ülehommel, sest ei sobi, et prohvet hukataks mujal kui Jeruusalemmas.

34. Jeruusalemm, Jeruusalemm, kes sa tapad prohveteid ja viskad kivega surnuks neid, kes su juurde on läkitatud! Kui palju kordi olen ma tahtnud koguda su lapsi, otsekui kana kogub oma poegi tiibade alla, aga teie ei ole tahtnud!

35. Vaata, teie koda jäetakse maha! Aga ma ütlen teile, te ei näe mind enne, kui tuleb aeg, et te ütlete: Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!'

1. Ja sündis, kui Jeesus hingamispäeval tuli ühe variseride ülema kotta leiba võtma, et nad varitsesid teda.
2. Ja vaata, tema ees oli üks vesitõbine inimene.
3. Ja Jeesus hakkas rääkima ja ütles seadusetundjatele ja variseridele: 'Kas hingamispäeval tohib teha terveks või ei tohi?'
4. Nemad aga vaikisid. Ja haiget puudutades parandas Jeesus tema ja laskis tal minna.
5. Ja nendele ta ütles: 'Kes on teie seast, kelle poeg või härg kukub kaevu, et ta kohe ei tõmbaks teda välja hingamispäeval?'
6. Ja nad ei osanud selle peale midagi vastata.
7. Aga Jeesus rääkis neile, kes olid kutsutud, tähendamissõna, märgates, kuidas nad valisid aulisemaid istekohti:
8. 'Kui sind keegi on kutsunud pulma, siis ära istu kõige aulisemale kohale, sest võib-olla on keegi kutsutu sinust auväärsem,
9. ja see, kes sinu ja tema on kutsunud, tuleb ja ütleb sulle: Anna koht temale! ja sa peaksid siis minema häbiga kõige viimasesse paika;
10. vaid kui sa oled kutsutud, siis mine ja istu viimasesse paika, et kui tuleb see, kes sinu on kutsunud, ja sulle ütleb: Sõber, tule siia lähemale! siis on sul au nende kõikide silmis, kes sinuga ühes lauas istuvad.
11. Sest igapäev, kes ennast ise ülendab, alandatakse, ja kes ennast ise alandab, seda ülendatakse.'
12. Aga sellele, kes ta oli kutsunud, ütles Jeesus: 'Kui sa teed lõuna- või õhtusöömaaja, siis ära kutsu oma sõpru ega oma vendi ega oma sugulasi ega rikkaid naabreid, et nemadki sind vastu kutsuks enda poole ja sellest tuleks sulle tasu,
13. vaid kui sa teed võõruspeo, siis kutsu vaeseid, küürakaid, jalutuid, pimedaid,
14. siis oled sa õnnis, sest neil ei ole millegagi sulle tasuda, vaid see tasutakse sulle õigete ülestõusmisel.'
15. Kui aga üks neist, kes lauas istus, seda kuulis, ütles ta Jeesusele: 'Õnnis on see, kes sööb leiba Jumala riigis!'
16. Aga Jeesus ütles talle: 'Üks inimene tegi suure pidusöögi ja kutsus paljusid.
17. Ja pidusöögi alates läkitas ta oma sulase kutsutuile ütlema: Tulge, sest kõik on juba valmis!
18. Aga nemad kõik hakkasid nagu ühest suust vabandama. Esimene ütles talle: Ma olen ostnud põllu ja pean tingimata minema seda vaatama, ma palun sind, vabanda mind!
19. Ja teine ütles: Ma olen ostnud viis paari härgi ja lähen neid proovima, ma palun sind, vabanda mind!
20. Ja veel teine ütles: Ma olen äsja võtnud naise ja seepärast ma ei saa tulla.
21. Ja sulane tuli tagasi ja teatas seda oma isandale. Siis kojaisand vihastas ja ütles oma sulasele: Mine kohe välja linna tänavatele ja teedele ja too siia vaeseid ja küürakaid ja pimedaid ja jalutuid!
22. Ja sulane ütles: Isand, nõnda nagu sa käkisid, on tehtud, aga veel on ruumi.
23. Ja isand ütles sulasele: Mine välja teedele ja aedade äärde ja keelita rahvast sisse astuma, et minu koda saaks täis!
24. Jah, ma ütlen teile, ükski kutsutud meestest ei saa minu pidusööki maitsta!'
25. Aga koos Jeesusega käis palju rahvast. Ja ta ütles nende poole pöördudes:
26. 'Kui keegi minu juurde tuleb ja ei vihka oma isa ja ema ja naist ja lapsi ja vendi ja õdesid ja veel pealegi iseene elu, see ei saa olla minu jünger.
27. Kes ei kannu oma risti ega käi minu järel, see ei või olla minu jünger.
28. Sest kes teie seast, tahtes ehitada torni, ei istuks enne maha ega arvutaks kulusid, kas tal on kõik vajalik selle lõpetamiseks?
29. Muidu juhtub, et kui ta aluse on rajanud ja ei suuda lõpetada, hakkavad kõik pealtnägijad teda pilkama:
30. See mees hakkas ehitama, aga ei suutnud lõpetada!

31. Või kui keegi kuningas läheb sõtta võitlema teise kuninga vastu, eks ta istu enne maha ja pea nõu, kas ta on võimeline minema kümne tuhandega selle vastu, kes tuleb tema peale kahekümne tuhandega?
32. Aga kui ta ei ole võimeline, eks ta läkita juba siis, kui teine on alles kaugel, saadikud küsima, mis on vajalik rahuks?
33. Nõnda siis igaüks teie seast, kes ei jäta maha kõike, mis tal endal on, ei saa olla minu jünger.
34. Sool on küll hea, aga kui soolgi läheb tuimaks, millega seda siis maitsestada?
35. Ei see kõlba mulda ega sõnnikusse, see visatakse minema. Kel kõrvad on kuulda, kuulgu!

1. Aga kõik tõlnerid ja patused lähenesid Jeesusele teda kuulama.
2. Ja variserid ja kirjatundjad nurisesid, öeldes: 'Tema võtab vastu patuseid ja sööb koos nendega!'
3. Siis ta rääkis neile selle tähendamissõna:
4. 'Missugune inimene teie seast, kui tal on sada lammast ja ta ühe neist kaotab, ei jäta neid üheksakümmend üheksat kõrbe ega lähe kadunule järele, kuni ta tema leiab?
5. Ja kui ta on tema leidnud, siis ta võtab tema rõõmuga oma õlgadele
6. ja kutsub koju jõudes kokku sõbrad ja naabrid, öeldes neile: 'Rõõmustage koos minuga, sest ma olen leidnud oma kadunud lamba!'
7. Ma ütlen teile, nõnda on taevas ühe meeltparandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meelega parandust.
8. Või milline naine, kellel on kümme drahmi ja kui ta ühe drahmi on ära kaotanud, ei läida lampi ega pühi maja ega otsi hoolega, kuni ta selle leiab?
9. Ja kui ta selle on leidnud, kutsub ta kokku sõbrad ja naabrid, öeldes: 'Rõõmustage koos minuga, sest ma olen leidnud oma drahmi, mille kaotasin!'
10. Nõnda, ma ütlen teile, tõuseb rõõm Jumala inglite ees ühe patuse pärast, kes meelt parandab.'
11. Jeesus ütles: 'Ühel inimesel oli kaks poega.
12. Ja noorem neist ütles isale: 'Isa, anna mulle kätte see osa varandusest, mis saab minule!' Ja isa jagaski varanduse nende vahel.
13. Ja juba mõne päeva pärast kogus noorem poeg kõik kokku ning reisis kaugele maale, ja seal pillas ta ära oma vara, elades ohjeldamatult.
14. Aga kui ta oli kõik ära kulutanud, tuli sellele maale kange nälg, ja puudus hakkas temalegi kätte tulema.
15. Ja ta läks ja poetas enda ühe sealtmaa kodaniku juurde ning see saatis ta oma väljadele sigu hoidma.
16. Ja ta püüdis oma kõhtu täita kõtradest, mida sead söid, ja ükski ei andnud talle.
17. Aga kui ta mõttesse jäi, siis ta ütles: 'Kui palju palgalisi on mu isal ja neil on leiba küllalt, aga mina suren siin nälga!
18. Ma tõusen ja lähen oma isa juurde ja ütlen talle: 'Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees,
19. ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks! Pea mind nagu üht oma palgalistest!''
20. Ja ta tõusis ja asus teele oma isa juurde. Aga kui ta alles kaugel oli, nägi isa teda ja tal hakkas hale ning ta jooksis ja langes poja kaela ja andis talle suud.
21. Aga poeg ütles isale: 'Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks!'
22. Ent isa ütles oma sulastele: 'Tooge kiiresti kõige kallim kuub ja pange talle selga ja andke talle sõrmus sõrme ja jalatsid jalga
23. ja tooge nuumvasikas, tapke see ja söögem ning olgem rõõmsad,
24. sest see mu poeg oli surnud, ja on jälle saanud elavaks, ta oli kadunud, ja on leitud!' Ja nad hakkasid rõõmsasti pidutsema.
25. Aga tema vanem poeg oli väljal ja kui ta sealt tulles jõudis maja lähedale, kuulis ta pilli ja tantsimist,
26. ja ta kutsus ühe sulastest enda juurde ja päris, mis see võiks olla.
27. See ütles temale: 'Sinu vend on tulnud ja su isa on tapnud nuumvasika, sest ta on saanud tema tagasi täies tervises.'
28. Ent tema vihastas ega tahtnud sisse minna. Siis tuli isa õue ja palus teda.
29. Tema aga vastas isale: 'Vaata, nii palju aastaid olen mina sind orjanud ega ole kunagi astunud üle sinu käsust, ent sina ei ole mulle kunagi andnud üht sikkugi, et ma oleksin võinud rõõmsasti pidutseda oma sõpradega.
30. Aga kui see su poeg, kes su vara on hooradega nahka pannud, tuli tagasi, siis sa tapsid temale

nuumvasika!

31. Isa ütles talle: 'Poeg, sina oled alati minu juures, ja kõik, mis on minu, on sinu oma.

32. Nüüd aga oli tarvis pidutseda ja röömutseda, sest see su vend oli surnud ja on jälle saanud elavaks, ning oli kadunud ja on leitud."

1. Aga Jeesus ütles ka jüngritele: 'Oli üks rikas inimene, kellel oli mõisavalitseja, kelle peale oli talle kaevatud, nagu pillaks see tema vara.'
2. Ja mees kutsus mõisavalitseja ja ütles talle: 'Mis see on, mis ma sinu kohta kuulen? Anna aru oma valitsemisest, sest sa ei või enam valitseda!'
3. Aga mõisavalitseja mõtles endamisi: 'Mis ma pean tegema, kui isand võtab valitsemise minu käest ära? Maad kaevata ma ei jaksa, kerjata häbenen.'
4. Küll ma tean, mida ma teen, et inimesed võtaksid mind vastu oma kodadesse, kui mind tagandatakse valitsemast!'
5. Ja ta laskis enda juurde kutsuda üksteise järel oma isanda võlglased. Esimesele ta ütles: 'Kui palju sa võlgned mu isandale?'
6. See ütles: 'Sada vaati öli.' Tema aga ütles talle: 'Võta oma võlatäht, istu ja kirjuta kähku viiskümmend!'
7. Seejärel ta küsis teiselt: 'Aga kui palju sina võlgned?' See ütles: 'Sada tündrit nisu.' Sellele ütles valitseja: 'Võta oma võlatäht ja kirjuta kaheksakümmend!'
8. Ja isand kiitis ülekohtust mõisavalitsejat, et ta oli käitunud arukalt, sest selle ajastu lapsed on omasuguste suhtes arukamad kui valguse lapsed.
9. Minagi ütlen teile: Tehke endile sõpru ülekohtuse mammonaga, et kui see saab otsa, teid võetaks igavestesse telkidesse.
10. Kes on ustav pisimas, see on ustav ka paljus, ja kes on ülekohtune pisimas, see on ülekohtune ka paljus.
11. Kui te nüüd ülekohtuses mammonas ei ole olnud ustavad, kes võib teie kätte usaldada tõelist?
12. Ja kui te võõra varaga ei ole olnud ustavad, kes annaks teile kätte teie oma?
13. Ükski sulane ei või teenida kahte isandat, ikka on nii, et ta vihkab üht ja armastab teist või et ta pooldab üht ja põlgab teist. Te ei saa orjata Jumalat ja mammonat!'
14. Aga seda kõike kuulsid ka variserid, kes olid rahaahned, ja nad irvitasid Jeesuse üle.
15. Ja ta ütles neile: 'Teie olete need, kes end õigena näitavad inimeste silmis. Aga Jumal tunneb teie südant, sest mis inimeste seas on kõrge, see on Jumala ees jäledus.'
16. Moosese Seadus ja Prohvetid ulatuvad Johanneseni. Sellest ajast peale kuulutatakse evangeeliumi Jumala riigist ja igaüks tungib väevõimul sinna sisse.
17. Aga hõlpsamini kaovad taevas ja maa kui üksainus kriipsuke Seadusest.
18. Igaüks, kes ajab minema oma naise ja võtab teise, rikub abielu, ja kes võtab minemaetud naise, rikub abielu.
19. Oli üks rikas inimene ja tal oli kombeks rõivastuda purpurisse ja peenlinasesse, pidutsedes päevast päeva rõõmsasti.
20. Aga üks vaene, Laatsarus nimi, oli maas tema värava ees, täis paiseid,
21. ja püüdis oma kõhtu täita leivaraasukestega, mis rikka laualt kukkusid. Kuid koeradki tulid ja lakkusid tema paiseid.
22. Siis sündis, et vaene suri, ja inglid kandsid ta Aabrahami sülle. Aga ka rikas suri ja maeti maha.
23. Ja pörgus piineldes tõstis ta oma silmad üles ja nägi Aabrahami kaugelt ja Laatsarust tema süles.
24. Ja ta hüüdis: 'Isa Aabraham, halasta minu peale ja saada Laatsarus, et ta kastaks oma sõrmeotsa vette ja jahutaks mu keelt, sest ma tunnen suurt valu selles leegis!'
25. Aga Aabraham ütles: 'Laps, tuleta meelde, et sa oled oma hea põlve elus kätte saanud, ja nõndasamuti Laatsarus halva. Nüüd lohutatakse teda siin, sina aga tunned valu.'
26. Ja pealegi on meie ja teie vahele seatud suur kuristik, et need, kes tahavad siit teie juurde minna, ei saa, ega tulda ka sealt meie juurde.'
27. Aga tema ütles: 'Ma palun siis sind, isa, et sa saadaksid Laatsaruse mu isakotta,
28. sest mul on viis venda, et ta hoiataks neid, et nemadki ei satuks siia piinapaika!'
29. Kuid Aabraham ütles: 'Neil on Mooses ja Prohvetid, kuulaku nad neid!'
30. Ent tema ütles: 'Ei sugugi, isa Aabraham, vaid kui keegi surnuist nende juurde läheks, siis nad

parandaksid meelt!

31. Aabraham aga ütles talle: 'Kui nad ei kuula Moosest ja Prohveteid, ei neid veena siis ka see, kui keegi surnuist üles tõuseks!'

1. Aga Jeesus ütles oma jüngritele: 'On võimatu, et ei tuleks ahvatlusi patule, aga häda sellele, kelle kaudu need tulevad.
2. Talle oleks parem, kui tal oleks vesikivi kaelas ja ta heidetaks merre, kui et ta ahvatleks üht neist pisikestest patule.
3. Jälgige end: kui su vend patustab, siis noomi teda, ja kui ta kahetseb, anna talle andeks!
4. Ja kui ta ka seitse korda päevas sinu vastu patustab ja seitse korda sinu poole pöördub, öeldes: 'Ma kahetsen', andesta ikka talle!'
5. Ja apostlid ütlesid Issandale: 'Kasvata meie usku!'
6. Aga Issand ütles: 'Kui teil oleks usku nagu sinepiivakene, te võiksite öelda sellele mooruspuule: 'Juuri end üles ja istuta merre!' ja see kuulaks teie sõna.
7. Aga kes teie seast, kellel on sulane kündmas või karja hoidmas, ütleks temale, kui ta väljalt tuleb: 'Tule kohe siia ja istu lauda!?'
8. Eks ta pigem ütle talle: 'Valmista mulle õhtusöök ning pane vöö vööle ja teeni mind, kuni ma saan söönud ja joonud, ning pärast söö ja joo sina!'
9. Kas ta seda sulast tänab, et see tegi, mida tal kästi?
10. Nõnda ka teie: kui te olete teinud kõik, mida teil on kästud, siis öelge: Me oleme tühised sulased, me oleme ju teinud, mis meie kohus oli teha.'
11. Ja see sündis, kui Jeesus oli minemas Jeruusalemma, et ta läks Samaaria ja Galilea vahelt läbi.
12. Ja kui ta jõudis ühte alevisse, tulid talle vastu kümme pidalitõbist meest, kes jäid eemale seisma.
13. Ja nad tõstsid häält ja hüüdsid: 'Jeesus, Õpetaja, halasta meie peale!'
14. Ja neid nähes ütles Jeesus neile: 'Minge näidake endid preestritele!' Ja sündis, et nad mineku ajal said puhtaks.
15. Aga üks nende seast, nähes, et ta on paranenud, tuli tagasi Jumalat valju häälega ülistades
16. ja langes silmili maha Jeesuse jalge ette teda tänades. Ja see oli samaarlane.
17. Jeesus kostis: 'Eks kümme ole saanud puhtaks? Kus on need üheksa?'
18. Kas muid ei ole leidunud, kes oleksid tulnud tagasi Jumalat ülistades, kui vaid see muulane?'
19. Ja ta ütles talle: 'Tõuse üles ja mine, sinu usk on su päästnud!'
20. Aga kui variserid Jeesuselt küsisid, millal tuleb Jumala riik, siis vastas ta neile: 'Jumala riik ei tule ettearvatavalt
21. ega öelda: 'Ennäe, siin!' või 'Seal!', sest ennäe, Jumala riik on teie seas!'
22. Aga oma jüngritele ütles ta: 'Päevad tulevad, mil te ihaldate näha üht Inimese Poja päevist, ja ei saa näha.
23. Siis öeldakse teile: 'Ennäe, siin!' või 'Ennäe, seal!' Ärge minge välja ja ärge jookske selle järele,
24. sest otsekui välk, mis taeva all välgatades sähvib ühest kohast teise, nõnda on Inimese Poeg oma päeval.
25. Kuid enne peab ta palju kannatama ja see sugupõlv tunnistab ta kõlbmatuks.
26. Ja just nõnda nagu sündis Noa päevil, nii on ka Inimese Poja päevil:
27. nad sõid, jõid, võtsid naisi ja läksid mehele selle päevani, mil Noa läks laeva ja tuli veeuputus ning hävitas nad kõik.
28. Nõndasamuti ka, nagu oli Loti päevil: nad sõid, jõid, ostsid, müüsid, istutasid, ehitasid hooneid,
29. aga sel päeval, mil Lott lahkus Sodomast, sadas taevast tuld ja väävlit ning hävitas nad kõik.
30. Otse niisamuti on sel päeval, mil Inimese Poeg ilmub.
31. Kes sel päeval on katusel ja ta asjad on majas, argu tulgu alla neid võtma, ja nõndasamuti see, kes on väljal, argu pöördugu tagasi!
32. Tuletage meelde Loti naist!
33. Kes iganes oma elu püüab hoida, kaotab selle, ja kes iganes selle kaotab, hoiab selle alles.
34. Ma ütlen teile, sel ööl on kaks ühes voodis - üks võetakse vastu ja teine jäetakse maha,
35. kaks naist jahvatavad üheskoos - üks võetakse vastu, teine jäetakse maha.
36. [Kaks (meest) on väljal - üks võetakse vastu ja teine jäetakse maha.]'

37. Ja nad kostsid: 'Kus, Issand?' Aga tema ütles neile: 'Kus korjus on, sinna kogunevad ka raisakotkad.'

1. Jeesus rääkis neile tähendamissõna selle kohta, et nad peavad ikka palvetama ega tohi tüdida:
2. 'Ühes linnas oli kohtunik, kes ei kartnud Jumalat ega häbenenud inimesi.
3. Samas linnas oli ka lesknaine, kes käis aina tema juures ja rääkis: 'Kaitse mu õigust mu vastase vastu!'
4. Ja tükk aega kohtunik ei tahtnud. Aga pärast ta mõtles endamisi: 'Ehk ma küll ei karda Jumalat ega häbene inimesi,
5. ometigi, kuna see lesk mind tüütab, muretsen ma talle õiguse, et ta oma lõputu käimisega mind ära ei piinaks.'
6. Aga Issand ütles: 'Te kuulete, mida see ülekohtune kohtunik ütleb!
7. Kas siis Jumal ei peaks muretsema õigust oma äravalituile, kes tema poole kisendavad päevad ja ööd, kas ta peaks viivitama neid aidates?
8. Ma ütlen teile, küll ta muretseb neile peatselt õiguse! Ometi, kui Inimese Poeg tuleb, kas ta leiab usku maa pealt?'
9. Mõnedele aga, kes olid enestele kindlad, et nemad on õiged, ja panid teisi eimillekski, rääkis Jeesus selle tähendamissõna:
10. 'Kaks inimest läksid üles pühakotta palvetama, üks oli variser ja teine tõlner.
11. Seisma jäädes palvetas variser endamisi: 'Oh Jumal, ma tänan sind, et mina ei ole niisugune nagu muud inimesed: röövijad, ülekohtused, abielurikkujad, ega ka niisugune nagu see tõlner.
12. Mina paastun kaks korda nädalas, annan kümnist kõigest, mis ma saan.'
13. Aga tõlner seisis eemal ega tahtnud silmigi tõsta taeva poole, vaid lõi endale vastu rindu ja ütles: 'Oh Jumal, ole mulle patusele armuline!'
14. Ma ütlen teile, tema läks alla oma kotta õigeks mõistetult, mitte too teine. Sest igaüht, kes ennast ise ülendab, alandatakse, kes aga ennast ise alandab, seda ülendatakse.'
15. Aga Jeesuse juurde toodi ka lapsi, et ta neid puudutaks, aga seda nähes jüngrid sõitlesid toojaid.
16. Ent Jeesus kutsus lapsed enese juurde ja ütles: 'Laske lapsed minu juurde tulla ja ärge keelake neid, sest selliste pärast on Jumala riik!'
17. Tõesti, ma ütlen teile, kes iganes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei saa sinna.'
18. Ja keegi ülem küsis Jeesuselt: 'Hea Õpetaja, mida tehes ma päriksin igavese elu?'
19. Jeesus ütles talle: 'Miks sa nimetad mind heaks? Ei ole hea keegi muu kui üks - Jumal.
20. Käske sa tead: ära riku abielu, ära tapa, ära varasta, ära anna valetunnistust, austa oma isa ja ema!'
21. Aga tema ütles: 'Seda kõike olen ma pidanud noorest põlvest saadik.'
22. Seda kuulates ütles Jeesus talle: 'Üks asi on sul veel vajaka: müü ära kõik, mis sul on, ja jaga vaestele, ja sul on siis aare taevas, ning tule, järgne mulle!'
23. Aga seda kuulates jäi ta päris kurvaks, sest ta oli väga rikas.
24. Aga nähes teda kurvastavat, ütles Jeesus: 'Kui vaevaliselt lähevad rikkad Jumala riiki!
25. Sest hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal Jumala riiki.'
26. Kuulajad küsisid: 'Kes siis võib saada päästetud?'
27. Ent tema ütles: 'Inimeste käes võimatu on Jumala käes võimalik.'
28. Peetrus ütles: 'Vaata, meie oleme oma vara maha jätnud ja järgnenud sulle.'
29. Tema aga ütles neile: 'Tõesti, ma ütlen teile, ei ole kedagi, kes on jätnud maha maja või naise või vennad või vanemad või lapsed Jumala riigi pärast,
30. kes mitmevõrra tagasi ei saaks sel ajal, ja tuleval ajastul igavest elu.'
31. Aga võttes endaga need kaksteist, ütles Jeesus neile: 'Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja seal viiakse lõpule kõik see, mis prohvetid on kirjutanud Inimese Pojast,
32. sest ta antakse paganate kätte ja teda teotatakse ja tema peale sülitatakse,
33. ja kui nad teda on piitsutanud, tapavad nad tema ning kolmandal päeval tõuseb ta üles.'
34. Aga nemad ei mõistnud sellest midagi ja see sõna oli nende eest peidetud ja nad ei taibanud öeldu mõtet.

35. Aga see sündis, kui Jeesus Jeeriko lähedale jõudis, et üks pime istus kerjates tee ääres.
36. Kui too kuulis rahvahulka mööda minevat, päris ta, mis see võiks olla.
37. Nemad teatasid talle, et Jeesus Naatsaretlane läheb mööda.
38. Ja ta hüüdis: 'Jeesus, Taaveti Poeg, halasta minu peale!'
39. Ja möödaminejad sõitlesid teda, et ta jääks vait. Tema aga karjus veelgi enam: 'Taaveti Poeg, halasta minu peale!'
40. Jeesus jäi seisma ja käskis pimedale enese juurde tuua. Aga kui pime tema juurde tuli, küsis Jeesus temalt:
41. 'Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?' Tema aga ütles: 'Issand, et ma jälle näeksin!'
42. Ja Jeesus ütles talle: 'Näe jälle! Sinu usk on su päästnud!'
43. Ja otsekohe nägi ta jälle ja läks temaga kaasa Jumalat ülistades. Ja kogu rahvas, kes seda nägi, kiitis Jumalat.

1. Ja kui Jeesus jõudis Jeerikosse, läks ta sealt läbi.
2. Ja vaata, seal oli mees, Sakkeus nimi; see oli tõlnerite ülem, ja ta oli rikas.
3. Sakkeus püüdis näha saada, milline neist on Jeesus, aga see ei õnnestunud rahvahulga pärast, sest ta oli lühikest kasvu.
4. Siis ta jooksis ettepoole ja ronis mooruspuu otsa, et teda näha, sest Jeesus pidi sealtkaudu minema.
5. Ja kui Jeesus sinna paika jõudis, vaatas ta üles ja ütles temale: 'Sakkeus, tule kiiresti maha, sest täna pean ma jääma sinu kotta!'
6. Ja Sakkeus tuli kiiresti maha ja võttis Jeesuse rõõmuga vastu.
7. Ja seda nähes nurisesid kõik: 'Tema on patuse mehe juurde öömajale läinud!'
8. Sakkeus ütles aga Issanda ette astudes: 'Vaata, Issand, poole oma varandusest annan ma vaestele, ja kui ma olen kelleltki midagi välja pressinud, siis ma annan neljakordselt tagasi.'
9. Aga Jeesus ütles talle: 'Täna on sellele kojale tulnud pääste, sest ka tema on Aabrahami poeg.'
10. Sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut.'
11. Aga neile, kes teda kuulasid, rääkis Jeesus veel ühe tähendamissõna, sest ta oli Jeruusalemma lähedal ja nemad arvasid, et Jumala riik otsekohe ilmsiks saab.
12. Ta ütles siis: 'Üks kõrgest soost inimene reisis kaugele maale, et omandada kuningriik ja siis pöörduda tagasi.'
13. Ning ta kutsus kümme oma sulastest ja andis neile kümme naela raha ja ütles neile: 'Kaubelge, kuni ma tagasi tulen!'
14. Aga ta alamad vihkasid teda ja läkitasid saadikud talle järele ütlema: 'Meie ei taha, et tema meie üle kuningana valitseks.'
15. Ja see sündis, kui ta tagasi tuli, olles saanud selle riigi, et ta käskis enese juurde kutsuda need sulased, kellele ta oli raha andnud, et saada teada, kui palju kasu keegi kaubeldes oli saanud.
16. Siis tuli esimene ja ütles: 'Isand, sinu nael on kümme naela kasu toonud.'
17. Ja tema ütles sellele: 'Tubli, sa hea sulane! Et sa oled olnud ustav kõige pisemas, seepärast olgu sul meelevald kümme linna üle.'
18. Ja teine tuli ja ütles: 'Isand, sinu nael on viis naela kasu toonud.'
19. Tema ütles sellelegi: 'Ja sina ole viie linna üle!'
20. Ja veel teine tuli ja ütles: 'Isand, vaata, siin on sinu nael, mida ma olen alles hoidnud higerätikus, sest ma kartsin sind: sa oled vali mees, sa võtad, mida sa ei ole paigale pannud, ja lõikad, mida sa ei ole külvanud.'
22. Tema ütles talle: 'Sinu enda suu läbi ma mõistan su süüdi, sa halb sulane! Eks sa teadnud, et ma olen vali mees: võtan, mida ma ei ole paigale pannud, ja lõikan, mida ma ei ole külvanud?'
23. Mispärast sa ei ole siis andnud mu raha pankka? Küll ma siis oleksin selle tagasi tulles kasuga kätte nõudnud.'
24. Ja ta ütles juuresseisjaile: 'Võtke nael tema käest ära ja andke sellele, kellel on kümme naela!'
25. Ja nemad ütlesid talle: 'Isand, tal on kümme naela!'
26. 'Ma ütlen teile, igaühele, kellel on, antakse, aga kellel ei ole, sellelt võetakse ära ka see, mis tal on.'
27. Aga need mu vaenlased, kes ei tahtnud, et ma nende üle kuningas oleksin, tooge siia ja lööge nad maha minu ees!''
28. Ja kui Jeesus seda oli rääkinud, läks ta edasi Jeruusalemma poole.
29. Ja see sündis, kui ta jõudis Betfage ja Betaania lähedale mäe juurde, mida hüütakse Õlimäeks, et ta läkitas kaks jüngritest,
30. öeldes: 'Minge vastaskülla, kuhu jõudes te leiate kinniseotud sälu, kelle seljas ei ole istunud kunagi ükski inimene. Päästke see lahti ja tooge siia!'
31. Ja kui keegi peaks teilt küsima: 'Miks te ta lahti päästate?', siis öelge: 'Issand vajab teda.'
32. Läkitatud aga läksid ja leidsid kõik, just nagu Jeesus neile oli öelnud.

33. Aga kui nad sälu lahti päästsid, ütlesid selle omanikud neile: 'Miks te sälu lahti päästate?'
34. Nemad ütlesid: 'Issand vajab teda.'
35. Ja nad tõid selle Jeesuse juurde, heitsid oma rõivad sälu peale ning panid Jeesuse tema selga istuma.
36. Aga kui ta hakkas liikuma, laotasid nad oma rõivad tee peale.
37. Aga kui Jeesus juba sinna lähedale sai, kus minnakse Õlimäelt alla, hakkas kogu jüngrite hulk rõõmustades valju häälega Jumalat kiitma kõigi vägevate tegude pärast, mida nad olid näinud:
38. 'Õnnistatud olgu, kes tuleb, kuningas Issanda nimel! Rahu taevas ja kirkus kõrgustes!'
39. Ja mõned variserid rahva hulgast ütlesid Jeesusele: 'Õpetaja, hoiata oma jüngreid!'
40. Ta vastas: 'Ma ütlen teile, kui need vaikiksid, peaksid kivid hakkama kisendama!'
41. Ja kui Jeesus lähedale jõudis, nuttis ta linna nähes tema pärast:
42. 'Kui ka sina sel päeval ära tunneksid, mis sinu rahuks on vaja! Ent nüüd on see sinu silmade eest peidus.
43. Sest päevad tulevad sinu peale, mil su vaenlased teevad sinu ümber valli ja piiravad sind ja ahistavad sind igalt poolt
44. ja lõhuvad su maani maha, ja su lapsed sinu sees, ega jäta kivi kivi peale, seepärast et sa ei ole ära tundnud oma soosinguaega.'
45. Ja Jeesus läks pühakotta ning hakkas välja ajama müüjaid,
46. öeldes neile: 'Kirjutatud on: Minu koda peab olema palvekoda, aga teie olete teinud ta röövliskoopaks.'
47. Ja Jeesus oli päevast päeva õpetamas pühakojas. Aga ülempreestrid ja kirjatundjad otsisid võimalust teda hukata, samuti ülikud,
48. ent nad ei leidnud, mida teha, sest kogu rahvas rippus Jeesuse küljes teda kuulates.

1. Ja see sündis ühel neist päevist, kui Jeesus rahvast pühakojas õpetas ja evangeeliumi kuulutas, et ülempreestrid ja kirjatundjad koos vanematega astusid ta juurde
2. ja küsisid temalt: 'Ütle meile, millise meelevallaga sa neid asju teed või kes on see, kes sulle selle meelevalla on andnud?'
3. Jeesus kostis neile: 'Ka mina küsin teilt ühte asja. Õelge mulle,
4. kas Johannese ristimine oli taevast või inimestest.'
5. Aga nemad arutasid omavahel: 'Kui ütleme, et taevast, siis ta ütleb: 'Miks te siis ei uskunud teda?'
6. Kui me aga ütleksime: 'Inimestest', siis kogu rahvas viskab meid kividega surnuks, sest nemad on veendunud, et Johannes oli prohvet.'
7. Ja nemad vastasid, et nad ei teadvat, kust see oli.
8. Siis Jeesus ütles neile: 'Ega minagi teile ütle, millise meelevallaga ma seda teen.'
9. Jeesus aga hakkas rahvale rääkima seda tähendamissõna: 'Üks inimene istutas viinamäe ja andis selle rentnike kätte ning reisis pikaks ajaks võõrsile.
10. Ja parajal ajal läkitas ta sulase rentnike juurde, et need sellele annaksid viinamäe viljast. Aga rentnikud peksid teda ja saatsid ta minema tühjade kätega.
11. Ja ta läkitas veel teise sulase. Nemad peksid ja solvasid tedagi ning saatsid ta minema tühjade kätega.
12. Ja ta läkitas veel kolmanda. Aga sellegi nad peksid veriseks ja viskasid välja.
13. Siis mõtles viinamäe isand: 'Mis ma pean tegema? Ma saadan oma armsa poja, võib-olla teda nad häbenevad.'
14. Aga teda nähes arutasid rentnikud omavahel: 'Tema ongi see pärija! Tapame ta ära, et pärand saaks meile!'
15. Ja nad viskasid ta viinamäelt välja ning tapsid ära. Mida nüüd viinamäe isand teeb nendega?
16. Ta tuleb ja hukkab need rentnikud ja annab viinamäe teiste kätte.' Seda kuuldes nad ütlesid: 'Taevas hoidku selle eest!'
17. Tema aga ütles neile otsa vaadates: 'Mida siis tähendab see kirjasõna: Kivi, mille ehitajad tunnistasid kõlbmatuks - seesama on saanud nurgakiviks?'
18. Igaüks, kes selle kivi peale kukub, kukub end puruks, aga kelle peale iganes see kivi langeb, selle teeb see pihuks ja põrmuks.'
19. Ja kirjatundjad ja ülempreestrid otsisid võimalust selsamal tunnil pista käsi tema külge, kuid nad kartsid rahvast. Nad ju mõistsid, et Jeesus oli selle tähendamissõna rääkinud nende kohta.
20. Ja nad läkitasid Jeesust varitsema nuhke, kes pidid teeskleva õigeid, et teda tabada mõne sõna pealt, nii et nad võiksid ta anda maavalitseja võimusesse ja meelevalda.
21. Ja need küsisid temalt: 'Õpetaja, me teame, et sa räägid ja õpetad õigesti ega otsusta näo järgi, vaid õpetad Jumala teed tõepäraselt.
22. Kas me peame keisrile andma pearaha või ei?'
23. Aga et Jeesus märkas nende salakavalust, ütles ta neile:
24. 'Näidake mulle teenarit! Kelle pilt ja kiri sellel on?' Nemad ütlesid: 'Keisri.'
25. Jeesus ütles neile: 'Andke siis nüüd keisri oma keisrile tagasi ja Jumala oma Jumalale!'
26. Ja nad ei suutnud teda millestki tema kõnes tabada rahvahulga ees ja tema vastust imetledes jäid nad vait.
27. Jeesuse juurde astusid mõned saduserid, kes ütlesid, et surnuist ülestõusmist ei ole olemas, ja küsisid temalt:
28. 'Õpetaja, Mooses on meile kirjutanud: Kui sureb kellegi vend, kel on naine, ja tal ei ole olnud lapsi, siis ta vend peab võtma oma surnud venna naise ja soetama sugu vennale.
29. Oli kord seitse venda: ja esimene võttis naise ja suri lapseta,
30. ja teine,
31. ja kolmas võttis tema, ja nõndasamuti kõik seitse - nad ei jätnud lapsi järele ja surid.
32. Pärast suri ka naine.

33. See naine - kelle naiseks nende seast ta saab ülestõusmisel? Ta on olnud naiseks ju neile seitsmele.'
34. Ja Jeesus ütles neile: 'Selle ajastu lapsed võtavad naisi ja lähevad mehele,
35. aga kes on väärt arvatud saama tolle ajastu osaliseks ja surnuist üles tõusma, need ei võta naist ega lähe mehele,
36. sest nad ei saa enam surra, nad on ju inglite sarnased ja on Jumala pojad, olles ülestõusmise pojad.
37. Aga et surnud tõusevad üles, seda osutab ka Mooses kibuvitsapõõsa loos, kui ta nimetab Issandat Aabrahami Jumalaks ja Iisaki Jumalaks ja Jaakobi Jumalaks.
38. Jumal ei ole surnute, vaid elavate Jumal, sest kõik elavad temale.'
39. Siis mõned kirjatundjast kostsid: 'Õpetaja, sa rääkisid hästi',
40. sest nad ei julgenud temalt enam midagi küsida.
41. Jeesus aga ütles neile: 'Kuidas nad ütlevad Messia olevat Taaveti poja?
42. Taavet ise ju ütleb Laulude raamatus: Issand ütles mu Issandale: Istu mu paremale käele,
43. kuni ma panen su vaenlased su jalgealuseks järjaks!
44. Seega nimetab Taavet teda Issandaks - kuidas on ta siis tema poeg?'
45. Aga Jeesus ütles kogu rahva kuuldes jüngritele:
46. 'Hoiduge kirjatundjatest, kes tahavad kõndida pikkades kuubedes ning armastavad teretusi turgudel ja esimesi istmeid sünagoogides ja esimesi kohti pidusöökidel,
47. kes neelavad alla lesknaiste majad ja silmakirjaks venitavad palvetused pikaks! Nemad saavad seda rängema kohtuotsuse.'

Peatükk 21

1. Aga vaadates ümber nägi Jeesus rikkaid oma ande ohvrikirstu panevat.
2. Ta nägi ka üht vaest lesknaist panevat sinna kaks leptonit
3. ja ütles: 'Tõesti, ma ütlen teile, see vaene lesknaine pani rohkem kui kõik muud,
4. sest need kõik panid oma küllusest Jumalale anniks, kuid tema pani oma kehvusest kogu elatise, mis tal oli.'
5. Ja kui mõned ütlesid pühakoja kohta, et see on ilusate kividega ja töötusandidega ehitud, siis Jeesus ütles:
6. 'Päevad tulevad, mil sellest kõigest, mida te näete, ei jäeta kivi kivi peale, mida maha ei kistaks!'
7. Aga nad küsisid temalt: 'Õpetaja, millal need siis tulevad ja mis on tunnustäheks, kui need peavad sündima?'
8. Jeesus ütles: 'Vaadake, et teid ei eksitataks! Sest paljud tulevad minu nimel, öeldes: 'Mina see olen!' ja 'Aeg on lähedal!' Äрге minge nende järel!
9. Aga kui te kuulete sõdadest ja rahutustest, siis ärge kartke, sest see kõik peab enne sündima, kuid lõpp ei ole veel niipea käes.'
10. Siis ta ütles neile: 'Rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu.
11. Tuleb suuri maavärinaid ning kohati näljahäda ja katku ning hirmsaid ja suuri tunnustähti taevast.
12. Aga enne seda kõike panevad nad oma käed teie külge ja kiusavad teid taga, andes teid ära sünagoogidesse ja vanglatesse, teid veetakse kuningate ja maavalitsejate ette minu nime pärast.
13. See annab teile võimaluse tunnistamiseks.
14. Jätke siis meelde, et te ette ei muretseks, mida eneste eest kosta,
15. sest mina ise annan teile suu ja tarkuse, mille vastu ei saa seista ega rääkida keegi teie vastastest.
16. Aga ka teie vanemad ja vennad ja sugulased ja sõbrad reedavad teid ja lasevad mõned teie seast surmata,
17. ning teie saate kõikide vihaalusteks minu nime pärast.
18. Ent juuksekarvgi ei saa hukka teie peast.
19. Oma vastupidavusega kannatustes te pärite oma hinge.
20. Aga kui te näete Jeruusalemma sõjalaagreist piiratuna, siis mõistke, et selle laastamine on lähedal.
21. Siis need, kes on Juudamaal, põgenegu mägedele, ja need, kes on linnas, mingu välja, ja kes on maal, ärgu tulgu linna,
22. sest need on kättemaksupäevad, et kõik läheks täide, mis on kirjutatud.
23. Häda neile, kes on lapseootel, ja neile, kes imetavad neil päevil, sest suur kitsikus tuleb maa peale ja viha selle rahva vastu.
24. Ja nad langevad mõõgatera läbi ja nad viiakse vangi kõigi rahvaste sekka, ja Jeruusalemm jääb paganatele tallata, kuni paganate ajad saavad täis.
25. Ja päikeses ja kuus ja tähtedes on siis tunnustähti ja maa peal on rahvastel kitsikus ja nõutus merekohina ja veevoogude pärast.
26. Inimesed jäävad hingetuks maailma peale tulevate sündmuste kartuses ja ootuses, sest taeva vägesid kõigutatakse.
27. Ja siis nad näevad Inimese Poega tulevat pilve sees väga ja suure hiilgusega.
28. Aga kui kõik see hakkab sündima, siis tõstke oma pea ja vaadake üles, sest teie lunastus läheneb!'
29. Ja ta rääkis neile võrdumi: 'Vaadake viigipuud ja kõiki puid:
30. kui nad juba pakatavad, siis seda nähes te tunnete iseenesest, et suvi on juba lähedal.
31. Nõnda ka teie, kui te näete kõike seda sündivat, tundke, et Jumala riik on lähedal!
32. Tõesti, ma ütlen teile, see sugupõlv ei kao, kuni kõik on sündinud.
33. Taevas ja maa hävivad, aga minu sõnad ei hävi.

34. Aga hoidke end, et teie süda ei oleks koormatud liigsöömise ega purjutamise ega argielu muredega ja et see päev ei tuleks teie peale äkitselt
35. otsekui linnupael, sest see tuleb kõikide peale, kes maa peal asuvad!
36. Valvake siis igal ajal, paludes, et te oleksite väärilised põgenema kõige selle eest, mis tuleb, ja seisma Inimese Poja ees!
37. Aga Jeesus oli päeva ajal õpetamas pühakojas, ööseks aga läks välja ööbima mäele, mida hüütakse Õlimäeks.
38. Ja kõik rahvas tuli varahommikul tema juurde pühakotta teda kuulama.

1. Aga lähenes hapnemata leibade püha, mida hüütakse paasaks,
2. ning ülempreestrid ja kirjatundjad otsisid võimalust, kuidas Jeesust hukata, sest nad kartsid rahvast.
3. Aga saatan oli läinud Juuda sisse, keda hüüti Iskariotiks, kes oli nende kaheteistkümne hulgast,
4. ja Juudas läks ja rääkis kokku ülempreestrite ja templivalvuritega selles, kuidas ta saaks Jeesuse ära anda nende kätte.
5. Ja nad said rõõmsaks ja leppisid temaga kokku, et nad annavad talle raha.
6. Ja Juudas nõustus ning hakkas otsima Jeesuse äraandmiseks parajat aega, mil rahvahulka pole ta ümber.
7. Saabus hapnemata leibade püha, mil paasatall pidi tapetama,
8. ja Jeesus läkitas Peetruse ja Johannese ning ütles: 'Minge ja valmistage meile paasa, et me seda sööksime!'
9. Nemad küsisid temalt: 'Kuhu sa tahad, et me selle valmistaksime?'
10. Tema ütles neile: 'Vaata, kui te lähete linna sisse, siis te kohtate veekruusi kandvat inimest. Minge temaga kaasa sinna majja, kuhu ta sisse astub,
11. ja ütelge selle maja peremehele: 'Õpetaja ütleb sulle: Kus on võõrastetuba, kus ma võiksin süüa paasat oma jüngritega?'
12. Siis too näitab teile suurt vaipadega kaetud ülemist tuba, seal valmistage!'
13. Nad läksid ja leidsid nõnda, nagu Jeesus neile oli öelnud. Ja nad valmistasid paasasöömaaja.
14. Ja kui tund tuli, istus Jeesus maha ja apostlid koos temaga.
15. Ja ta ütles neile: 'Ma olen südamest igatsenud seda paasat süüa teiega enne oma kannatamist,
16. sest ma ütlen teile, ma ei söö seda enam, kuni kõik on läinud täide Jumala riigis.'
17. Ja ta võttis karika, tänas ning ütles: 'Võtke see ning jagage eneste vahel!
18. Sest ma ütlen teile, mina ei joo nüüdsest peale viinapuu viljast, kuni Jumala riik on tulnud.'
19. Ja ta võttis leiva, tänas ja murdis ja andis neile, öeldes: 'See on minu ihu, mis teie eest antakse. Seda tehke minu mälestuseks!'
20. Selsamal kombel võttis ta ka karika pärast õhtusöömaega ja ütles: 'See karikas on uus leping minu veres, mis teie eest valatakse.
21. Siiski, vaata, minu äraandja käsi on minuga lauas,
22. sest Inimese Poeg läheb küll ära, nii nagu see on määratud, ometi häda sellele inimesele, kes ta ära annab!'
23. Ja nemad hakkasid omavahel arutama, kes see küll võiks nende seast olla, kes seda kavatseb teha.
24. Aga nende seas tõusis ka vaidlus, keda nendest tuleks arvata teistest suuremaks.
25. Ent Jeesus ütles neile: 'Rahvaste kuningad peremehetsevad nende üle ja neid, kes nende kallal meelevallatsevad, hüütakse 'heategijaiks'.
26. Nõnda ei tohi olla teie seas, vaid suurim teie seas olgu nagu noorim, ja juht nagu see, kes teenib.
27. Sest kumb on suurem, kas see, kes istub lauas, või see, kes teenib? Eks see, kes istub lauas? Ent mina olen teie seas nõnda nagu see, kes teenib.
28. Aga teie olete need, kes minu juures on püsinud mu kiusatustes,
29. ja mina sean teile kuningriigi, nõnda nagu minu Isa mulle on seadnud,
30. et te sööksite ja jooksite minu lauas minu riigis ja istuksite troonidel, mõistes kohut Iisraeli kaheteistkümnele suguharule.
31. Siimon, Siimon, vaata, saatan on väga püüdnud sõeluda teid nagu nisu!
32. Aga mina olen sinu pärast Jumalat palunud, et su usk ei lõpeks. Ja kui sa ükskord pöördud, siis kinnita oma vendi!'
33. Peetrus ütles talle: 'Issand, ma olen valmis minema sinuga niihästi vangi kui surma!'
34. Jeesus aga ütles: 'Ma ütlen sulle, Peetrus, kukk ei laula täna enne, kui sa oled kolm korda salanud, et sa mind tunnud!'

35. Ja Jeesus ütles neile: 'Kui ma läkitasin teid kukruta ja paunata ja jalatsiteta, kas teil oli midagi puudu?' Nemad ütlesid: 'Ei midagi.'
36. Siis ta ütles neile: 'Kuid nüüd, kellel on kukkur, võtku see kaasa, nõndasamuti ka paun, ja kellel ei ole, see müügu ära oma kuub ja ostku mõök!
37. Sest ma ütlen teile, minus peab minema täide, mis on kirjutatud: Ta on ülekohtuste sekka arvatud. Sest ka see, mis minu kohta käib, on lõpul.'
38. Aga nemad ütlesid: 'Issand, ennäe, siin on kaks mõõka.' Tema ütles neile: 'Sellest on küllalt.'
39. Ja Jeesus läks välja ning tuli harjumuspäraselt Õlimäele, ja jüngrid järgnesid talle.
40. Ja kui ta sinna paika jõudis, siis ta ütles neile: 'Palvetage, et te ei satuks kiusatusse!'
41. Ta ise läks neist eemale kiviviske kaugusele, langes põlvili maha ja palvetas:
42. 'Isa, kui sa tahad, võta see karikas minult ära! Ometi ärgu sündigu minu tahtmine, vaid sinu oma!'
43. [Siis ilmus talle ingel taevast teda kinnitama.
44. Ja raskesti heideldes palvetas ta veelgi pingsamalt, ja ta higi muutus nagu maha tilkuvateks verepiiskadeks.]
45. Ja palvetamast tõustes tuli Jeesus oma jüngrite juurde ja leidis nad magamas kurbuse pärast.
46. Ja ta ütles neile: 'Miks te magate? Tõuske üles ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse!'
47. Kui Jeesus alles rääkis, vaata, tuli rahvajõuk, ja see, keda hüüti Juudaks - üks neist kaheteistkümnest -, käis nende ees ja astus Jeesuse juurde talle suud andma.
48. Aga Jeesus ütles talle: 'Juudas, kas sa annad Inimese Poja suudlusega ära?'
49. Kui tema jüngrid nägid, mis on tulemas, ütlesid nad: 'Issand, kas me lööme nüüd mõõgaga sekka?'
50. Ja üks neist lõigi ülempreestri sulast ning raius ära tema parema kõrva.
51. Aga Jeesus kostis: 'Jätke see!' Ja ta puudutas tema kõrva ja tegi ta terveks.
52. Aga Jeesus ütles ülempreestritele ja templivalvuritele ja vanematele, kes tema vastu olid tulnud: 'Kas te olete nagu teeröövli kallale tulnud mõõkade ja nuiadega?'
53. Kui ma olin päevast päeva teie juures pühakojas, siis te ei pannud käsi mu külge. Kuid see on teie tund ja pimeduse meelevald.'
54. Aga nad võtsid Jeesuse kinni ja viisid ära ja tõid ülempreestri majja. Ent Peetrus järgnes eemalt.
55. Ja kui nad keset õue tule süütasid ja üheskoos maha istusid, istus ka Peetrus nende sekka.
56. Aga üks teenijatüdruk nägi teda tule valgel istuvat ja ütles ainiti tema peale vaadates: 'Ka tema oli koos Jeesusega.'
57. Peetrus aga salgas: 'Naine, ma ei tunne teda.'
58. Natukese aja pärast lausus üks mees Peetrust nähes: 'Ka sina oled nende seast.' Peetrus aga lausus: 'Inimene, ma ei ole.'
59. Ja umbes tund aega hiljem kinnitas seda keegi teine: 'Tõepoolest, ka tema oli Jeesusega, ta on ju galilealane.'
60. Peetrus aga ütles: 'Inimene, ma ei mõista, mida sa räägid.' Ja otsekohe, kui ta alles rääkis, laulis kukk.
61. Ning Issand pöördus ja vaatas Peetrusele otsa ja Peetrusele tuli meelde Issanda sõna, kuidas ta temale oli öelnud: 'Enne kui täna kukk laulab, salgad sina mu kolm korda ära.'
62. Ja sealt välja minnes puhkes ta kibedasti nutma.
63. Aga mehed, kes Jeesust kinni pidasid, teotasid teda ja peksid.
64. Nad katsid kinni ta silmad ja küsisid temalt: 'Ütle prohvetlikult, kes see on, kes sind löi?'
65. Ja nad teotasid teda paljude pilkesõnadega.
66. Ja kui valgeks läks, kogunes rahva vanematekogu, ülempreestrid ja ka kirjatundjad, ning nad viisid Jeesuse Suurkohtu ette
67. ja ütlesid: 'Kui sina oled Messias, siis ütle meile!' Aga tema ütles neile: 'Kui ma teile ütleksin, ei usuks te mitte,
68. ja kui ma küsiksin, ei vastaks te mitte.
69. Ent nüüdsest peale istub Inimese Poeg Jumala väe paremal käel.'

70. Aga nad kõik ütlesid: 'Sina oled siis Jumala Poeg?' Aga Jeesus lausus neile: 'Need on teie sõnad, et mina olen.'
71. Nemad aga ütlesid: 'Mis tunnistust meil veel on vaja? Oleme ju ise seda kuulnud tema suust!'

1. Ja kogu nende hulk tõusis püsti ning viis Jeesuse Pilaatuse juurde.
2. Ja nad hakkasid tema peale kaebama: 'Me oleme leidnud, et tema ahvatleb meie rahvast eksiteele. Ta keelab anda keisrile pearaha ja väidab enda kuningas Messia olevat.'
3. Pilaatus küsis Jeesuselt: 'Kas sina oled juutide kuningas?' Tema lausus talle vastates: 'Need on sinu sõnad.'
4. Pilaatus ütles ülempreestritele ja rahvahulgale: 'Ma ei leia sellel inimesel mingit süüd.'
5. Nemad aga ajasid peale, üteldes: 'Tema ässitab rahvast, õpetades rahvast kogu Juudamaal, alates Galileast kuni siiani.'
6. Seda kuuldes küsis Pilaatus, kas see inimene on galilealane.
7. Ja kui ta sai teada, et Jeesus on Heroodese meelevaldalt, saatis ta tema Heroodese juurde, kes ka ise oli neil päevil Jeruusalemmas.
8. Aga Heroodes sai Jeesust nähes väga rõõmsaks, sest ta oli juba ammu tahtnud teda näha, kuna ta oli temast kuulnud; samuti lootis ta näha mõnda imetähte, mida ta teeb.
9. Ta küsitles teda paljudes asjades, aga Jeesus ei vastanud talle midagi.
10. Ent ülempreestrid ja kirjatundjad seisid seal juures ja kaebasid ägedalt ta peale.
11. Kui siis ka Heroodes oma sõduritega oli teda halvustanud ja teotanud, heitis ta talle ülle särava rõiva ja saatis tagasi Pilaatuse juurde.
12. Aga selsamal päeval said Pilaatus ja Heroodes omavahel sõpradeks, kuna enne seda olid nad olnud teineteisega vaenus.
13. Pilaatus aga kutsus kokku ülempreestrid ja ülemad ja rahva
14. ning ütles neile: 'Te olete toonud minu juurde selle inimese otsekui rahva ässitaja, ja vaata, mina ei ole teie ees teda üle kuulates leidnud sellel inimesel ühtegi süüd, mida teie tema peale kaebate.
15. Kuid ühtegi süüd ei ole leidnud ka Heroodes, sest ta on tema saatnud tagasi meie juurde. Ja vaata, ta ei ole teinud midagi, mis vääriks surma.
16. Mina siis karistan teda ja lasen ta vabaks.'
17. [Aga ta oli kohustatud neile pühadeks ühe vangis vabaks laskma.]
18. Aga rahvahulk karjus ja hüüdis: 'Hukka ta ära! Lase meile vabaks Barabas!'
19. Too oli linnas sündinud mässu ja mõrva pärast vangis heidetud.
20. Aga Pilaatus pöördus taas nende poole, tahtes vabaks lasta Jeesust.
21. Kuid nemad karjusid vastu: 'Löö risti, löö ta risti!'
22. Tema aga ütles neile kolmandat korda: 'Kuidas nii, mis ta siis halba on teinud? Ma ei ole temast leidnud ühtegi surmasüüd. Mina siis karistan teda ja lasen ta vabaks.'
23. Nemad aga ajasid peale suure häälega nõudes, et Jeesus löödaks risti, ja nende kisa võttis võimust.
24. Ja Pilaatus otsustas, et sünniks nende nõudmist mööda:
25. ta laskis vabaks selle, kes mässamise ja mõrva pärast oli heidetud vangis, aga selle, keda nemad palusid, Jeesuse, andis ta nende meelevaldalt kätte.
26. Kuid teda ära viies said nad kätte kellegi Siimona Küreenest, kes oli maalt linna tulemas, ja panid risti tema selga, et ta kannaks seda Jeesuse järel.
27. Ent Jeesusega käis kaasas suur hulk rahvast ja naisi, kes endale vastu rindu lüües teda itkesid.
28. Jeesus aga ütles nende poole pöördudes: 'Jeruusalemma tütreid, ärge nutke minu pärast, nutke pigem iseendi ja oma laste pärast,
29. sest vaata, päevad tulevad, mil öeldakse: Õndsad on sigimatud, ja ihud, mis ei ole ilmale kandnud, ja rinnad, mis ei ole imetanud!
30. Siis hakatakse ütleva mägedele: Langege meie peale! ja küngastele: Katke meid!
31. Sest kui seda tehakse toore puuga, mis sünnib siis kuivaga?'
32. Aga ka kaks muud kurjategijat viidi hukkamisele koos temaga.
33. Ja kui nad tulid sinna paika, mida hüütakse Pealuuks, siis nad löid Jeesuse sinna risti, samuti kurjategijad - ühe temast paremale, teise vasemale.

34. [Aga Jeesus ütles: 'Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!'] Aga nad heitsid liisku tema rõivaid jagades.
35. Ja rahvas oli jäänud seisma ja teda vaatama. Aga ülemadki irvitasid Jeesuse üle: 'Teisi on ta päästnud, päästku iseennast, kui ta on see äravalitu, Jumala Messias!'
36. Ja ka sõdurid teotasid teda, astudes ta juurde, tuues talle äädikat
37. ja öeldes: 'Kui sa oled juutide kuningas, päästa iseennast!'
38. Aga tema kohal oli ka tahvel: See on juutide kuningas.
39. Aga üks ristil rippuvaist kurjategijaist teotas Jeesust: 'Eks sa ole Messias? Päästa siis iseennast ja meid!'
40. Aga teine sõitles teda: 'Karda ometi Jumalat, kuna sa oled sellesama karistuse all!
41. Meie küll õigusega, sest me saame kätte, mis meie teod on väärt, aga tema ei ole teinud midagi sündmatut.'
42. Ja ta ütles: 'Jeesus, mõtle minu peale, kui sa tuled oma kuningriiki!'
43. Ja Jeesus ütles talle: 'Tõesti, ma ütlen sulle, juba täna oled sa koos minuga paradiisis.'
44. Ja umbes keskpäeva paiku tuli pimedus üle terve maa kuni kella kolmeni peale lõunat,
45. sest päike pimenes. Aga templi vahevaip kärises keskelt lõhki.
46. Ja Jeesus hüüdis valju häälega: 'Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu!' Seda öeldes heitis ta hinge.
47. Aga juhtunut nähes andis väeülem Jumalale au, öeldes: 'See inimene oli tõesti õige!'
48. Ja kogu rahvahulk, kes oli tulnud seda pealt vaatama, lõi sündivat nähes endale vastu rindu ja pöördus tagasi.
49. Aga kõik, kes Jeesust tundsid, olid jäänud seisma eemale, samuti naised, kes olid käinud temaga kaasas Galileamaalt alates, ja nad nägid seda.
50. Ja vaata, Juuda linnast Arimaatiast pärit Joosepi-nimeline Suurkohtu nõunik, kes oli hea ja õiglane mees,
51. kes ei olnud leppinud nende otsuse ega teoga ja kes ootas Jumala riiki,
52. läks Pilaatuse juurde ja palus enesele Jeesuse ihu.
53. Ja ta võttis selle maha, mähkis linasse ja asetaskaljusse raiutud hauda, kuhu polnud veel mitte kedagi maetud.
54. Ja see oli pühade valmistumispäev, ning hingamispäev oli algamas.
55. Aga naised, kes olid Jeesusega koos tulnud Galileast, läksid kaasa ja vaatasid hauakambrit ja seda, kuidas tema ihu sinna pandi.
56. Siis nad pöördusid tagasi ning panid valmis lõhnarohte ja mürri. Ja hingamispäeval puhkasid nad käsu järgi.

1. Aga esimesel nädalapäeval, veel enne koitu läksid naised hauale, tuues kaasa lõhnarohte, mis nad olid valmis pannud.
2. Ent nad leidsid kivi hauakambri eest ära veeretatud olevat.
3. Ja kui nad sisse astusid, ei leidnud nad Issanda Jeesuse ihu.
4. Ja sündis, et kui nad olid nõutuses selle pärast, vaata, kaks meest seisid nende juures erevalges rõivas.
5. Aga kui naised hirmu tundes silmad maha löid, ütlesid mehed neile: 'Mis te otsite elavat surnute juurest?'
6. Teda ei ole siin, ta on üles äratatud. Tuletage meelde, mida ta teile rääkis juba Galileas,
7. öeldes, et Inimese Poeg peab antama patuste inimeste kätte ja risti löödama ja kolmandal päeval üles tõusma.'
8. Ja naistele tulid meelde Jeesuse sõnad.
9. Ja pöördudes hauakambri juurest tagasi, kuulutasid nad kõike seda neile üheteistkümnele ja kõigile teistele.
10. Aga need olid Maarja Magdaleena ja Johanna ja Maarja, Jaakobuse ema, ja muud naised koos nendega. Nad rääkisid seda apostlitele,
11. ent need sõnad paistsid nende silmis otsekui tühi jutt ja nad ei uskunud naisi.
12. [Peetrus aga tõusis püsti ja jooksis hauakambri juurde, ja kui ta kummargil sisse vaatas, siis nägi ta üksnes surilinu. Ja ta läks ära, endamisi imestades sündinu üle.]
13. Ja vaata, kaks nendest olid selsamal päeval minemas külla, mis on Jeruusalemmast umbes kümne kilomeetri kaugusel, mille nimi on Emmaus.
14. Ja nad vestlesid omavahel kõigest, mis olid juhtunud.
15. Ja sündis, et nende vesteldes ja arutledes lähenes neile Jeesus ise ja kõndis nendega kaasas.
16. Ent nende silmi peeti, nii et nad ei tundnud teda ära.
17. Aga Jeesus ütles neile: 'Mis lood need on, mida te omavahel veeretate teed käies?' Ja nad jäid kurvalt seisma.
18. Aga üks neist, nimega Kleopas, ütles temale: 'Sina vist üksi oled selline võõras Jeruusalemmas, kes veel ei tea, mis neil päevil seal on sündinud?'
19. Ja ta küsis neilt: 'Mis siis?' Nemad ütlesid talle: 'See, mis juhtus Jeesuse Naatsaretlasega, kes oli prohvet, vägev teos ja sõnas Jumala ja kogu rahva ees,
20. kuidas meie ülempreestrid ja vanemad on ta loovutanud surmakohtu kätte ja risti löönud.
21. Aga meie lootsume, et tema ongi see, kes Iisraeli rahva lunastab. Ometi on täna käes kolmas päev pärast kõige selle sündimist.
22. Aga ka mõned naised meie seast, kes käisid koidu ajal hauakambri juures, panid meid hämmastuma.
23. Kui nad tema ihu ei leidnud, tulid nad, öeldes end ka näinud olevat inglite nägemust, kes ütelnud, et tema elab.
24. Ja mõned meie kaaslastest läksid hauakambrisse ja leidsid nõnda olevat, nagu ka naised olid ütelnud, teda ennast nad aga ei näinud.'
25. Ja tema ütles neile: 'Oh te mõistmatud ja südamedelt pikaldased uskuma seda kõike, mis prohvetid on rääkinud!'
26. Eks Messias pidanud seda kannatama ja oma kirkusesse minema?'
27. Ja hakates peale Moosesest ja Prohvetitest, seletas Jeesus neile ära kõigist kirjadest selle, mis tema kohta käib.
28. Ja kui nad lähenesid külale, kuhu nad olid minemas, tegi ta, nagu läheks ta edasi.
29. Aga nemad käisid talle peale, öeldes: 'Jää meie juurde, sest õhtu jõuab ja päev on juba veeremas!' Ja tema läks sisse, et nende juurde jääda.
30. Ja see sündis, kui ta nendega lauas istus, et võttes leiva ta õnnistas ja murdis ning andis neile.
31. Siis avanesid neil silmad ja nad tundsid ta ära. Ja tema kadus nende silmist.

32. Ja nad ütlesid teineteisele: 'Eks meie süda põlenud meie sees, kui ta teel meiega rääkis ja meile kirju selgitas?'
33. Ja nad tõusid ning pöördusid selsamal tunnil tagasi Jeruusalemma ning leidsid koos olevat need üksteist ja nende kaaslased,
34. kes ütlesid: 'Issand on tõesti üles äratatud ja on end näidanud Siimonale.'
35. Ja nemad ise kirjeldasid, mis tee peal oli juhtunud ja kuidas nad olid tema leivamurdmisest ära tundnud.
36. Aga kui nad seda kõike rääkisid, seisis Jeesus ise nende keskel ja ütles neile: 'Rahu olgu teile!'
37. Aga nemad kohkusid ja lõid kartma, arvates end vaimu nägevat.
38. Ent tema ütles neile: 'Miks te olete nii kohkunud ja miks sellised kahtlused tõusevad teie südames?'
39. Vaadake mu käsi ja mu jalgu, et see olen mina ise! Puudutage mind kätega ja vaadake, sest vaimul ei ole ju liha ega luid, nõnda nagu te minul näete olevat!'
40. Ja seda öeldes näitas Jeesus neile oma käsi ja jalgu.
41. Aga kui nad rõõmu pärast ikka veel ei uskunud ja imestasid, ütles ta neile: 'Kas teil on siin mingit söögipoolist?'
42. Nemad panid ta ette tüki küpsetatud kala,
43. ja Jeesus võttis ja sõi nende silma all.
44. Siis ütles Jeesus neile: 'Need on mu sõnad, mis ma teile rääkisin, kui ma olin alles teiega, et kõik peab täide minema, mis Moosese Seaduses ja Prohvetites ja Psalmides minu kohta on kirjutatud.'
45. Siis ta avas nende mõistuse kirjadest aru saama
46. ja ütles neile: 'Nõnda on kirjutatud, et Messias pidi kannatama ja kolmandal päeval üles tõusma surnuist.
47. Ja tema nimel peab kuulutatama meelearandust pattude andeksandmiseks kõigi rahvaste seas, alates Jeruusalemmast.
48. Teie olete nende asjade tunnistajad.
49. Ja vaata, mina läkitan teie üle oma Isa töötuse. Teie aga viibige selles linnas, kuni teid rüütatakse väega kõrgelt!'
50. Aga Jeesus viis nad välja kuni Betaaniani ja, tõstes oma käed, õnnistas neid.
51. Ja see sündis, et neid õnnistades lahkus Jeesus nende juurest ja võeti üles taevasse.
52. Ja nemad kummardasid teda ja pöördusid suure rõõmuga tagasi Jeruusalemma
53. ja olid alati pühakojas Jumalat tänades.

Johannese

Peatükk 1

1. Alguses oli Sõna ja Sõna oli Jumala juures ja Sõna oli Jumal.
2. Seesama oli alguses Jumala juures.
3. Kõik on tekkinud tema läbi ja ilma temata ei ole tekkinud midagi. Mis on tekkinud
4. tema kaudu, oli elu, ja elu oli inimeste valgus.
5. Ja valgus paistab pimeduses, ja pimedus ei ole seda omaks võtnud.
6. Oli Jumala läkitatud mees, nimega Johannes,
7. see pidi tunnistust andma, tunnistama valgusest, et kõik hakkaksid tema kaudu uskuma.
8. Tema ise ei olnud valgus, vaid ta pidi tunnistama valgusest.
9. Tõeline valgus, mis valgustab iga inimest, oli maailma tulemas.
10. Ta oli maailmas, ja maailm on tekkinud tema läbi, ja maailm ei tundnud teda ära.
11. Ta tuli omade keskele, ent omad ei võtnud teda vastu.
12. Aga kõigile, kes tema vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lasteks, neile, kes usuvad tema nimesse,
13. kes ei ole sündinud verest, ei liha tahtest, ei mehe tahtest, vaid Jumalast.
14. Ja Sõna sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõde.
15. Johannes tunnistas temast ja hüüdis valjusti: 'Tema ongi see, kelle kohta mina ütlesin: See, kes tuleb pärast mind, on olnud minu eel, sest tema oli enne kui mina.'
16. Jah, meie kõik oleme võtnud tema täiusest, ja armu armu peale.
17. Seadus on ju antud Moosese kaudu, arm ja tõde aga tulnud Jeesuse Kristuse kaudu.
18. Keegi ei ole iialgi näinud Jumalat. Ainusündinud Poeg, kes on Isa rinna najal, tema on meile teate toonud.
19. Ja see on Johannese tunnistus, kui juudid läkitasid tema juurde Jeruusalemmast preestreid ja leviite küsima: 'Kes sina oled?'
20. Tema tunnistas ega salanud, vaid tunnistas: 'Mina ei ole Messias.'
21. Ja nad küsisid temalt: 'Kes siis? Kas sa oled Eelija?' Ja ta ütles: 'Ei ole.' - 'Kas sa oled prohvet?' Aga tema vastas: 'Ei.'
22. Siis nad ütlesid talle: 'Kes sa siis oled? Me peame andma vastuse neile, kes meid läkitasid. Kelleks sa ennast nimetad?'
23. Ta lausus: 'Mina olen hüüdja hääl kõrbes: Tehke tasaseks Issanda tee, nõnda nagu prohvet Jesaja on ütelnud.'
24. Aga läkitatuid oli ka variseride seast.
25. Ja need küsisid Johanneselt: 'Kui sa ei ole Messias ega Eelija ega prohvet, miks sa siis ristid?'
26. Tema vastas neile: 'Mina ristin veega, aga teie keskel, kuigi teie teda ei tea, seisab juba see,
27. kes tuleb pärast mind. Mina ei ole väärt tema jalatsipaelagi lahti päästma.'
28. See juhtus Betaanias, sealpool Jordanit, kus Johannes oli ristimas.
29. Järgmisel päeval nägi Johannes Jeesust enda juurde tulevat ja ütles: 'Vaata, see on Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu.
30. Tema ongi see, kelle kohta ma ütlesin: Pärast mind tuleb mees, kes on olnud minu eel, sest tema oli enne kui mina.
31. Minagi ei teadnud, kes ta on, kuid ma olen tulnud ristima veega selleks, et tema saaks avalikuks Israelile.'
32. Ja Johannes tunnistas: 'Ma nägin Vaimu tuvina taevast laskuvat ja tema peale jäävat.
33. Minagi ei teadnud, kes ta on, kuid see, kes minu läkitas veega ristima, tema ütles mulle: Kelle peale sa näed Vaimu laskuvat ja tema peale jäävat, see ongi, kes ristib Püha Vaimuga.
34. Ja ma olen näinud ja tunnistanud, et seesama on Jumala Poeg.'
35. Järgmisel päeval seisis Johannes jälle seal koos kahe oma jüngriga.
36. Kui Jeesus läks neist mööda, ütles Johannes talle otsa vaadates: 'Vaata, see on Jumala Tall.'
37. Ja mõlemad jüngrid kuulsid, mida ta ütles, ja läksid Jeesusega kaasa.

38. Aga Jeesus pöördus ümber ja nähes neid kaasa tulemas, küsis neilt: 'Mida te otsite?' Nemad ütlesid talle: 'Rabi,' - see on tõlkes 'Õpetaja' - 'kus sa oled öömajal?'
39. Ta ütles neile: 'Tulge ja vaadake!' Nad tulid siis ja nägid, kus ta oli öömajal, ja jäidki sel päeval tema juurde. Oli umbes neljas tund pärast lõunat.
40. Üks neist kahest, kes oli kuulnud, mida Johannes ütles, ja Jeesusega kaasa läinud, oli Andreas, Siimon Peetruse vend.
41. Ta leidis esmalt oma venna Siimona ja ütles talle: 'Me oleme leidnud Messia!' - see on tõlkes 'Kristuse'.
42. Andreas viis venna Jeesuse juurde. Jeesus ütles tolele otsa vaadates: 'Sina oled Siimon, Johannese poeg, sind peab hüütama Keefaseks!' - see on tõlkes Peetruseks.
43. Järgmisel päeval tahtis Jeesus minna Galileasse. Ja ta leidis Filippuse ja ütles talle: 'Järgne mulle!'
44. Filippus oli pärit Andrease ja Peetruse kodukülalt Betsaidast.
45. Filippus leidis Naatanaeli ja ütles talle: 'Me oleme leidnud tema, kellest on kirjutanud Mooses Seaduses ja Prohvetid: Jeesuse, Joosepi poja Naatsaretist.'
46. Ja Naatanael ütles talle: 'Mis võib küll Naatsaretist head tulla?' Filippus ütles talle: 'Tule ja vaata!'
47. Jeesus nägi Naatanaeli enda juurde tulevat ja ütles tema kohta: 'Ennäe, tõeline iisraeli mees, kelles ei ole valet.'
48. Naatanael küsis temalt: 'Kust sa mind tunnend?' Jeesus vastas ja ütles talle: 'Ma nägin sind viigipuu all, enne kui Filippus sind hüüdis.'
49. Naatanael ütles talle: 'Rabi, sina oled Jumala Poeg, sina oled Iisraeli kuningas!'
50. Jeesus vastas talle: 'Kas sa usud vaid seepärast, et ma ütlesin sulle, et nägin sind viigipuu all? Sa saad näha suuremaid asju kui need.'
51. Ja Jeesus ütles talle: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, te näete taevast avatuna ja Jumala ingleid astuvat üles ja alla Inimese Poja juurde.'

Peatükk 2

1. Ja kolmandal päeval olid pulmad Galilea Kaanas ja Jeesuse ema oli seal.
2. Ka Jeesus ja ta jüngrid olid kutsutud pulma.
3. Aga kui veinist tuli puudus, ütles Jeesuse ema talle: 'Neil ei ole enam veini.'
4. Jeesus ütles talle: 'Mis on sul minuga asja, naine? Minu tund ei ole veel tulnud.'
5. Ta ema ütles teenritele: 'Mida iganes tema teile ütleb, seda tehke!'
6. Seal oli aga kuus kivianumat juutide puhastuskombe pärast, igäühte võis mahtuda vähemalt sada liitrit.
7. Jeesus ütles neile: 'Täitke anumad veega!' Ja nad täitsid need ääretasa.
8. Ja ta ütles neile: 'Ammutage nüüd ja viige pulmavanemale!' Ja nemad viisid.
9. Aga kui pulmavanem maitses vett, mis oli muutunud veiniks, ega teadnud, kust see on - teenrid aga, kes olid vee ammutanud, teadsid seda -, siis pulmavanem kutsus peigmehe
10. ja ütles talle: 'Igaüks paneb esmalt lauale hea veini, ja kui juba küllalt on joodud, lahjema; sina aga oled hoidnud hea veini praeguseni alles.'
11. See tegu Galilea Kaanas oli esimene tunnustäht, millega Jeesus avaldas oma kirkust, nõnda et ta jüngrid jäid temasse uskuma.
12. Pärast seda läks Jeesus koos oma ema ja vendade ja jüngritega alla Kapernauma ja viibis seal mõned päevad.
13. Juutide paasapühad olid lähedal, ja Jeesus läks üles Jeruusalemma.
14. Ja ta leidis pühakojas neid, kes müüsid härgi ja lambaid ja tuvisid, ja rahavahetajaid istumas.
15. Ja ta tegi paeltest piitsa ning ajas pühakojast välja kõik, nii lambad kui härjad, ja ta puistas laiali rahavahetajate mündid ning lükkas kummuli nende lauad
16. ja ütles tuvimüüjatele: 'Viige need siit minema! Ärge tehke minu Isa koda kaubakojaks!'
17. Tema jüngritele tuli meelde, et on kirjutatud: 'Kiivus sinu koja pärast neelab mu ära.'
18. Siis ütlesid juudid Jeesusele: 'Mis tunnustähte sa meile näitad, et sa nõnda tohid teha?'
19. Jeesus vastas: 'Lammutage see tempel, ja ma püstitan selle kolme päevaga uuesti!'
20. Siis ütlesid juudid: 'Seda templit on ehitatud nelikümmend kuus aastat, ja sina püstitad selle kolme päevaga uuesti?'
21. Aga tema mõtles 'templi' all oma ihu.
22. Siis, kui ta oli üles tõusnud surnuist, tuli ta jüngritele meelde, et ta seda oli öelnud, ja nad uskusid kirja ning sõna, mis Jeesus oli öelnud.
23. Aga kui Jeesus oli paasapühadel Jeruusalemmas, hakkasid paljud tema nimesse uskuma, nähes tunnustähti, mida ta tegi.
24. Kuid Jeesus ise ei usaldanud ennast nende kätte, sest ta tundis inimesi,
25. ning tal ei olnud tarvis, et keegi oleks andnud tunnistust teise inimese kohta, sest ta teadis, mis oli inimeses.

Peatükk 3

1. Aga variseride hulgas oli inimene nimega Nikodeemos, üks juutide ülemaid.
2. Ta tuli ühel ööl Jeesuse juurde ja ütles talle: 'Rabi, me teame, et sa oled Jumala juurest tulnud Õpetaja, sest keegi ei suudaks teha neid tunnustähti, mida sina teed, kui temaga ei oleks Jumal.'
3. Jeesus vastas talle: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kes ei sünni ülalt, ei või näha Jumala riiki.'
4. Nikodeemos ütles talle: 'Kuidas saab inimene sündida, kui ta on vana? Ega ta saa ju minna tagasi oma ema üska ja teist korda sündida?'
5. Jeesus vastas: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kes ei sünni veest ja Vaimust, ei saa minna Jumala riiki.'
6. Lihast sündinu on liha, ja Vaimust sündinu on vaim.
7. Ära imesta, et ma sulle ütlen: Te peate sündima ülalt!
8. Tuul puhub, kuhu ta tahab, ja sa kuuled ta häält, kuid ei tea, kust ta tuleb ja kuhu läheb. Niisamuti on kõigiga, kes on sündinud Vaimust.'
9. Nikodeemos kostis: 'Kuidas see on võimalik?'
10. Jeesus vastas talle: 'Sina oled Iisraeli õpetaja, ja ei tea seda?'
11. Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, meie räägime, mida teame, ja tunnistame, mida oleme näinud, ja ometi ei võta teie meie tunnistust vastu.
12. Te ei usu mind juba siis, kui ma räägin maistest asjadest, kuidas te usuksite siis, kui ma teile räägiksin taevaseid asju?'
13. Ja ometi ei ole keegi läinud üles taevasse peale Inimese Poja, kes on tulnud taevast alla.
14. Ja nõnda nagu Mooses ülendas kõrbes vaskmao, nõnda peab ülendatama Inimese Poeg,
15. et igaühel, kes usub, oleks temas igavene elu.
16. Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu.
17. Jumal ei ole ju läkitanud oma Poega maailma, et ta kohut mõistaks maailma üle, vaid et maailm tema läbi päästetaks.
18. Kes temasse usub, selle üle ei mõisteta kohut, ja kes ei usu, selle üle on kohus juba mõistetud, sest ta ei ole uskunud Jumala ainusündinud Poja nimesse.
19. Ent kohus on see, et valgus on tulnud maailma, aga inimesed on armastanud pimedust enam kui valgust, sest nende teod on kurjad.
20. Igaüks, kes teeb halba, vihkab valgust ega tule valguse juurde, et ta tegusid ei paljastataks.
21. Aga kes teeb tõtt, see tuleb valguse juurde, et ta teod saaksid avalikuks, sest need on tehtud Jumalas.
22. Pärast seda läks Jeesus oma jüngritega Juudamaale; ta viibis seal koos nendega ja ristis.
23. Ka Johannes oli Ainonis Salimi lähedal, sest seal oli palju vett, ja inimesed tulid sinna ja lasksid end ristida;
24. sest Johannest ei olnud veel vangid heidetud.
25. Siis hakkasid Johannese jüngrid ühe juudiga puhastamiste üle vaidlema.
26. Ja nad tulid Johannese juurde ja ütlesid talle: 'Rabi! See, kes oli sinuga sealpool Jordanit ja kellest sa tunnistasid, vaata, ka see ristib ja kõik lähevad tema juurde.'
27. Johannes kostis: 'Keegi ei suuda võtta midagi, kui see ei ole temale antud taevast.'
28. Teie ise olete mu tunnistajad, et ma ütlesin, mina ei ole Messias, vaid ainult tema eele läkitatu.
29. Kellel on mõrja, see on peigmees. Peigmehe sõber seisab aga kõrval ja kuulab teda ning on väga rõõmus peigmehe hääle üle. Nii on nüüd ka minu rõõm saanud täielikuks.
30. Tema peab kasvama, aga mina pean kahanema.'
31. Kes tuleb ülalt, on üle kõikide. Kes on maast, on maast ja räägib maast. Kes tuleb taevast, on üle kõikide.
32. Tema tunnistab seda, mida on näinud ja kuulnud, ja ometi ei võta keegi tema tunnistust vastu.
33. Tema tunnistuse vastuvõtmine tähendab pitsoriga kinnitamist, et Jumal on tõeline.
34. Jah, see, kelle Jumal on läkitanud, räägib Jumala sõnu; Jumal ei anna ju Vaimu mõõdu järgi.

35. Isa armastab Poega ja on andnud tema kätte kõik.

36. Kes usub Pojasse, sellel on igavene elu, aga kes ei kuula Poja sõna, see ei näe elu, vaid tema peale jääb Jumala viha.

Peatükk 4

1. Kui nüüd Issand sai teada, et variserid olid kuulnud, et Jeesus teeb jüngriteks ja ristib rohkem inimesi kui Johannes -
2. kuigi Jeesus ise ei ristinud, vaid tema jüngrid -,
3. jättis ta Juudamaa ja läks tagasi Galileasse.
4. Ta pidi aga minema läbi Samaaria.
5. Ta tuli Samaaria küla juurde, mida hüütakse Sühhariks, maatüki lähedale, mille Jaakob oli andnud oma pojale Joosepile;
6. seal oli Jaakobi allikas. Teekäimisest väsinuna istus Jeesus nüüd allika äärde. Oli keskpäeva aeg.
7. Samaaria külast tuli naine vett ammutama. Jeesus ütles talle: 'Anna mulle juua!'
8. Aga tema jüngrid olid läinud külasse toitu ostma.
9. Siis Samaaria naine ütles talle: 'Kuidas! Sina, kes oled juut, küsid juua minult, Samaaria naiselt?' Juudid väldivad ju iga kokkupuudet samaarlastega.
10. Jeesus vastas: 'Kui sa ainult teaksid Jumala kinki ja kes see on, kes sulle ütleb: Anna mulle juua!, siis sa paluksid teda ning tema annaks sulle elavat vett.'
11. Naine ütles talle: 'Isand, ämbrit sul ei ole ja kaev on sügav. Kust sa siis saad selle 'elava vee'?
12. Ega siis sina ole suurem kui meie isa Jaakob, kes andis meile kaevu ning jõi sellest ise, samuti ta pojad ja ta kariloomad!'
13. Jeesus kostis: 'Igaüks, kes joob seda vett, januneb jälle,
14. aga kes iganes joob vett, mida mina talle annan, ei janune enam iialgi, vaid vesi, mille mina talle annan, saab tema sees igavesse ellu voolavaks allikaks.'
15. Naine ütles talle: 'Isand, anna mulle seda vett, et ma ei januneks enam ega peaks aina käima siit ammutamas!'
16. Jeesus ütles talle: 'Mine kutsu oma mees ning tule siia tagasi!'
17. Naine vastas: 'Mul ei ole meest.' Jeesus ütles talle: 'Sul on õigus, kui sa ütled: 'Mul ei ole meest',
18. sest kuigi sul on olnud viis meest, ei ole see, kellega sa praegu elad, sinu mees. Seda sa oled õigesti ütelnud.'
19. Naine ütles temale: 'Isand, ma näen, et sa oled prohvet.
20. Meie esiisad kummardasid Jumalat sellel mäel, ja teie ütlete, et Jeruusalemm olevat paik, kus peab kummardama.'
21. Jeesus ütles talle: 'Naine, usu mind, et tuleb tund, mil te ei kummarda Isa sellel mäel ega Jeruusalemmas!
22. Teie kummardate, mida te ei tea, meie kummardame, mida me teame, sest pääste tuleb juutidelt.
23. Kuid tuleb tund ja see ongi juba käes, et tõelised kummardajad kummardavad Isa vaimus ja tões, sest Isa otsib neid, kes teda nõnda kummardavad.
24. Jumal on Vaim ja kes teda kummardavad, peavad teda vaimus ja tões kummardama.'
25. Naine ütles temale: 'Ma tean, et tuleb Messias, keda nimetatakse Kristuseks. Kui tema tuleb, siis ta kuulutab meile kõik.'
26. Jeesus ütles talle: 'Mina, kes ma sinuga räägin, olengi see.'
27. Ja sel hetkel tulid ta jüngrid tagasi ja panid imeks, et Jeesus kõneles naisega. Ometi ei öelnud keegi: 'Mis sa temalt tahad?' või 'Mida sa temaga räägid?'
28. Siis jättis naine oma veekannu sinna ning läks tagasi külla ja ütles inimestele:
29. 'Tulge vaadake inimest, kes ütles mulle kõik, mis ma olen teinud! Kas mitte tema pole Messias?'
30. Ja nad tulid külast välja Jeesuse juurde.
31. Vahepeal palusid jüngrid teda: 'Rabi, söö!'
32. Aga tema ütles neile: 'Minul on süüa rooga, mida teie ei tea.'
33. Siis arutasid jüngrid omavahel: 'Kas keegi on talle süüa toonud?'
34. Jeesus ütles neile: 'Minu roog on see, et ma teen selle tahtmist, kes mu on läkitanud, ja lõpetan tema töö.
35. Eks te ise ütle, et veel on neli kuud, ja siis tuleb lõikus? Vaata, mina ütlen teile: Tõstke silmad ja

vaadake põlde: need on juba valged lõikuseks!

36. Nüüd saab lõikaja palka ja kogub vilja igaveseks eluks, et niihästi külvaja kui lõikaja ühtlasi saaksid rõõmustada.

37. Jah, siin on tõsi see ütlus: 'Üks on, kes külvab, ja teine, kes lõikab.'

38. Mina olen teid läkitanud lõikama seda, mille kallal teie pole vaeva näinud. Teised on näinud vaeva, ja teie olete tulnud nende vaeva vilja lõikama.'

39. Aga palju samaarlasid sellest külast uskus Jeesusesse naise sõnade tõttu, kes tunnistas: 'Tema ütles mulle kõik, mis ma olen teinud.'

40. Kui siis samaarlasid tulid tema juurde, palusid nad teda jääda nende juurde. Ja Jeesus viibis seal kaks päeva.

41. Ja Jeesuse enda sõnade tõttu hakkas temasse uskuma veel palju enam inimesi.

42. Aga naisele nad ütlesid: 'Me ei usu mitte enam sinu kõne tõttu, vaid me oleme teda ise kuulnud ning teame nüüd, et tema on tõesti maailma Päästja.'

43. Aga kahe päeva möödudes rändas Jeesus sealt edasi Galileasse.

44. Jeesus ise ju tunnistas, et 'prohvetist ei peeta lugu ta oma kodukohas'.

45. Ometi, kui ta nüüd tuli Galileasse, võtsid galilealased tema hästi vastu, sest nad olid näinud, mida kõike ta oli teinud pühade ajal Jeruusalemmas; nemadki olid ju käinud nendel pühadel.

46. Nii tuli Jeesus taas Galilea Kaanasse, kus ta oli muutnud vee veiniks. Ja seal oli üks kuninga ametimees, kelle poeg oli Kapernaumas haige.

47. Kui ta kuulis, et Jeesus on tulnud Juudamaalt Galileasse, läks ta tema juurde ja palus, et Jeesus tuleks alla ja teeks terveks tema poja, sest see oli suremas.

48. Siis Jeesus ütles talle: 'Te usute mind ainult siis, kui näete tunnustähti ja imetegusid.'

49. Ametimees ütles talle: 'Issand, tule alla, enne kui mu laps sureb!'

50. Jeesus ütles talle: 'Mine, sinu poeg elab!' Ja inimene uskus sõna, mis Jeesus talle ütles, ning läks.

51. Aga juba koduteel tulid ta sulased talle vastu teatega, et ta laps elab.

52. Siis ta päris neilt tundi, mil pojalt hakkas kergem. Nad ütlesid talle: 'Eile päeval kella ühe ajal lahkus temast palavik.'

53. Nüüd märkas isa, et see oli juhtunud täpselt sel ajal, mil Jeesus oli talle öelnud: 'Sinu poeg elab!' Ja tema uskus, samuti kogu ta pere.

54. Selle teise tunnustähe tegi Jeesus pärast Juudamaalt Galileasse tulekut.

Peatükk 5

1. Pärast seda oli juutide püha ja Jeesus läks üles Jeruusalemma.
2. Aga Jeruusalemmas on Lambavärava juures tiik, mida heebrea keeles hüütakse Betsata; sellel on viis sammaskäiku.
3. Siin lamas suur hulk haigeid, pimedaid, jalutuid, halvatuid [kes ootasid vee liikumist,
4. sest aeg-ajalt tuli ingel alla tiiki ja segas vett. Kes nüüd esimesena pärast veesegamist sisse astus, sai terveks, ükskõik mis haiguses ta oli].
5. Aga seal oli inimene, kes oli olnud haige kolmkümmend kaheksa aastat.
6. Kui Jeesus nägi teda seal lamamas ja sai teada, et ta on juba nii kaua aega haige, küsis ta temalt: 'Kas sa tahad terveks saada?'
7. Haige vastas talle: 'Isand, mul ei ole kedagi, kes mind aitaks tiiki, kui vesi hakkab liikuma. Sellal kui mina olen alles teel, astub mõni teine sisse enne mind.'
8. Jeesus ütles talle: 'Tõuse üles, võta oma kandraam ja kõnni!'
9. Ja inimene sai otsekohe terveks, võttis oma kandraami ja kõndis. Kuid see päev oli hingamispäev.
10. Siis ütlesid juudid tervenenule: 'Nüüd on hingamispäev ja seepärast sa ei tohi kandraami kanda.'
11. Tema aga vastas neile: 'See, kes mu terveks tegi, ütles mulle: Võta oma kandraam ja kõnni!'
12. Nad küsisid temalt: 'Kes on see inimene, kes sulle ütles: Võta oma kandraam ja kõnni!?'
13. Aga tervenenu ei teadnud, kes see oli, sest Jeesus oli läinud kõrvale seal paigas oleva rahva hulka.
14. Pärastpoole leidis Jeesus tema pühakojast ja ütles talle: 'Vaata, sa oled saanud terveks. Ära tee enam pattu, et sinuga ei juhtuks midagi halvemat!'
15. Inimene läks ja ütles juutidele, et see oli Jeesus, kes ta terveks tegi.
16. Seepärast hakkasidki juudid Jeesust varitsema, et ta oli seda teinud hingamispäeval.
17. Aga Jeesus kostis neile: 'Minu Isa tegutseb tänini ja ka mina tegutsen.'
18. Siis otsisid juudid veel enam võimalust teda tappa, sellepärast et ta oli lisaks hingamispäeva rikkumisele nimetanud Jumala oma Isa olevat, tehes ennast Jumalaga võrdseks.
19. Siis Jeesus vastas neile: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, Poeg ei saa midagi teha iseenesest, ta teeb vaid seda, mida näeb tegevat Isa, sest mida iganes Isa teeb, seda teeb ka Poeg.
20. Isa armastab ju Poega ning näitab talle kõike, mida ta ise teeb, ning tahab temale näidata suuremaid tegusid, kui need on, nõnda et te seda panete imeks.
21. Sest nõnda nagu Isa äratab üles surnuid ja teeb elavaks, nõnda teeb ka Poeg elavaks, keda tahab.
22. Ja tõepoolest: Isa ei mõista kellegi üle kohut, vaid on andnud kohtumõistmise täiesti Poja kätte,
23. et kõik austaksid Poega, nõnda nagu nad austavad Isa. Kes ei austa Poega, see ei austa ka Isa, kes on tema läkitanud.
24. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes kuuleb minu sõna ja usub teda, kes minu on saatnud, sellel on igavene elu, ning ta ei lähe kohtu alla, vaid on läinud surmast ellu.
25. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, tund tuleb, ja see ongi juba käes, mil surnud peavad kuulma Jumala Poja häält, ning kes seda kuulevad, peavad elama.
26. Sest otsekui Isal on elu iseendas, nõnda on ta andnud ka Pojale, et elu on temas endas,
27. ja ta on temale andnud meelevalla ka kohut pidada, sellepärast et tema on Inimese Poeg.
28. Ärge pange seda imeks; sest tuleb tund, mil kõik, kes on haudades, kuulevad tema häält
29. ning tulevad välja: need, kes on teinud head, elu ülestõusmiseks, aga need, kes on teinud halba, hukkamõistmise ülestõusmiseks.
30. Mina ei saa iseenesest teha midagi. Ma mõistan kohut nõnda, nagu ma kuulen, ja minu otsus on õiglane, sest ma ei otsi oma tahtmist, vaid tema tahtmist, kes minu on saatnud.
31. Kui ma tunnistaksin iseene kohta, ei oleks mu tunnistus kehtiv.
32. See, kes minu kohta tunnistab, on keegi teine, ja ma tean: see tunnistus, mida tema minu kohta tunnistab, on kehtiv.

33. Teie olete läkitanud saadikuid Johannese juurde, ja tema on tunnistanud tõtt.
34. Aga mina ei vaja mingit inimese tunnistust, vaid räägin seda selleks, et teie võiksite pääseda.
35. Johannes oli lamp, mis põles ja paistis, teie aga tahtsite üürikest aega ilutseda tema valguses.
36. Aga minul on suurem tunnistus kui Johannese oma: teod, mis Isa mulle on andnud täide viia, needsamad teod, mida ma teen, tunnistavadki minust, et Isa on minu läkitanud.
37. Ja Isa, kes minu on saatnud, tema ise tunnistab minu kohta. Teie ei ole iialgi kuulnud tema häält ega näinud tema nägu
38. ega püsi tema sõna teis, sest te ei usu teda, kelle tema on läkitanud.
39. Te uurite pühi kirju, sest te arvate nendest saavat igavese elu - ja just need on, mis tunnistavad minust.
40. Aga te ei taha tulla minu juurde, et saada elu.
41. Mina ei vaja austust inimestelt,
42. kuid ma tunnen teid: teie sees ei ole armastust Jumala vastu.
43. Mina olen tulnud oma Isa nimel, ja ometi ei võta te mind vastu. Kui mõni teine tuleb iseenese nimel, siis tolle te võtate vastu.
44. Kuidas te võite uskuda, kui te ootate austust üksteiselt ega otsi seda austust, mis tuleb üksnes Jumalalt?
45. Ometi ärge arvake, et mina hakkan teid Isa ees süüdistama. See, kes teid süüdistab, on hoopis Mooses, kelle peale te oma lootuse olete pannud,
46. sest kui te usuksite Moosest, siis te usuksite ka mind, sest tema on kirjutanud minust.
47. Aga kui te isegi tema kirju ei usu, kuidas te siis saate uskuda minu sõnu?'

Peatükk 6

1. Pärast seda läks Jeesus teisele poole Galilea ehk Tibeeriase järve.
2. Ja temaga läks kaasa suur rahvahulk, sest nad olid näinud tunnustähti, mida ta haigetele tegi.
3. Aga Jeesus läks mäele ning istus sinna koos oma jüngritega.
4. Ent paasa, juutide püha, oli ligi.
5. Kui nüüd Jeesus oma silmad üles tõstis ja nägi palju rahvast enese juurde tulevat, siis ta ütles Filippusele: 'Kust me ostame leiba, et need saaksid süüa?'
6. Aga seda ta ütles teda proovile pannes, sest ta teadis küll, mida ta kavatses teha.
7. Filippus vastas talle: 'Isegi kahesaja teenari eest ostetud leibadest ei jätku neile, et igaüks pisutki saaks.'
8. Andreas, üks ta jüngritest, Siimon Peetruse vend, ütles talle:
9. 'Siin on üks poiss, kellel on viis odraleiba ja kaks kalakest. Kuid mis sellest saab nii paljudele?'
10. Jeesus ütles: 'Pange inimesed istuma!' Seal paigas oli palju rohtu. Siis istusid nad maha, seal oli arvult umbes viis tuhat meest.
11. Jeesus võttis nüüd leivad, tänas Jumalat ja andis neile, kes maas istusid, samuti ka kalakestest, niipalju kui nad tahtsid.
12. Aga kui nende kõhud olid täis saanud, ütles Jeesus oma jüngritele: 'Koguge ülejäänud palakesed kokku, et midagi ei läheks raisku!'
13. Siis kogusid nad viiest odraleivast kokku kaksteist korvitäit palakesi, mis oli sööjatest üle jäänud.
14. Kui nüüd rahvas nägi tunnustähte, mille Jeesus oli teinud, ütlesid nad: 'Tema on tõesti see prohvet, kes peab tulema maailma.'
15. Nüüd sai Jeesus aru, et nad tahavad tulla ja teda vägisi kuningaks teha, ja ta tõmbus mägedesse üksindusse.
16. Aga õhtu jõudes läksid Jeesuse jüngrid alla järve äärde
17. ja astusid paati ning sõitsid teisele poole järve Kapernauma. Oli juba läinud pimedaks, ja Jeesus ei olnud ikka veel tulnud nende juurde.
18. Ka puhus tugev tuul ja pani järvel tõusma kõrged lained.
19. Nad olid nüüd sõudnud umbes kolm-neli miili, kui nägid Jeesust järvel kõndivat ja paadi lähedale jõudvat, ja nad löid kartma.
20. Aga Jeesus ütles neile: 'See olen mina, ärge kartke!'
21. Siis nad tahtsid ta paati võtta, aga kohe jõudiski paat kaldale, kuhu nad olid tahtnud sõita.
22. Järgmisel päeval nägi järve kaldal seisev rahvahulk, et seal oli ainult üks paat. Nad teadsid, et Jeesus ei olnud astunud paati koos oma jüngritega, vaid ta jüngrid olid ära läinud üksi.
23. Tibeeriasest tuli veel teisi paate selle paiga lähedale, kus nad olid söönud Issanda õnnistatud leiba.
24. Kui siis rahvahulk nägi, et seal ei olnud ei Jeesust ega ta jüngreid, astusid nad paatidesse ning tulid Jeesust otsides Kapernauma.
25. Ja kui nad leidsid ta teiselt poolt järve, ütlesid nad talle: 'Rabi, millal sa siia said?'
26. Jeesus vastas neile: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, te ei otsi mind mitte sellepärast, et te nägite tunnustähti, vaid et te sõite leiba ja teie kõhud said täis.
27. Ärge nõutage rooga, mis hävib, vaid rooga, mis püsib igaveseks eluks. Seda annab teile Inimese Poeg, sest teda on Jumal Isa pitseriga kinnitanud.'
28. Siis nad ütlesid talle: 'Mida me peame ette võtma, et teha Jumala tegusid?'
29. Jeesus vastas: 'See ongi Jumala tegu, et te usute temasse, kelle ta on läkitanud.'
30. Siis nad ütlesid talle: 'Mis tunnustähe sa siis teed, et me näeksime ja võiksime sind uskuda? Mida sa teed?'
31. Meie esiisad sõid kõrbes mannat, nõnda nagu on kirjutatud: Ta andis neile süüa leiba taevast.'
32. Siis ütles Jeesus neile: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, ei andnud Mooses teile leiba taevast, vaid minu Isa annab teile tõelist leiba taevast.
33. Sest Jumala leib on see, kes tuleb taevast alla ja annab maailmale elu.'

34. Siis nad ütlesid talle: 'Issand, anna meile alati seda leiba!'
35. Jeesus ütles neile: 'Mina olen eluleib. Kes minu juurde tuleb, see ei nälg iialgi, ja kes minusse usub, see ei janune enam iialgi.'
36. Kuid ma olen teile öelnud, et kuigi te olete mind näinud, ei usu te ikkagi.
37. Kõik, mis Isa mulle annab, tuleb minu juurde, ning kes minu juurde tuleb, seda ma ei aja välja.
38. Ma ei ole ju taevast alla tulnud oma tahtmist tegema, vaid tema tahtmist, kes minu on saatnud.
39. Aga tema tahtmine, kes minu on saatnud, on see, et ma ei kaotaks midagi sellest, mis mulle on antud, vaid et ma ärataksin nad üles viimsel päeval.
40. See ongi mu Isa tahtmine, et igäuhel, kes näeb Poega ning temasse usub, oleks igavene elu, ja viimsel päeval mina äratan ta üles.'
41. Siis nurisesid juudid Jeesuse üle, et ta ütles: 'Mina olen taevast alla tulnud leib.'
42. Ja nad lausused: 'Eks see ole Jeesus, Joosepi poeg, kelle isa ja ema me tunneme? Kuidas ta siis nüüd ütleb, et ta on alla tulnud taevast?'
43. Jeesus vastas neile: 'Ärge nurisege endamisi!'
44. Ükski ei saa tulla minu juurde, kui teda ei tõmba Isa, kes on minu läkitanud, ja mina äratan ta üles viimsel päeval.
45. Prohvetites on kirjutatud: Siis on nad kõik Jumalalt õppinud. Igaüks, kes Isa on kuulnud ja temalt õppinud, tuleb minu juurde.
46. Mitte keegi ei ole näinud Isa peale selle, kes on Jumala juurest; see on näinud Isa.
47. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes usub, sellel on igavene elu.
48. Mina olen eluleib.
49. Teie esiisad sõid kõrbes mannat, ja surid.
50. See on leib, mis taevast alla tuleb, et inimene sellest sööks ega sureks.
51. Mina olen taevast alla tulnud elav leib. Kui keegi sööb seda leiba, siis ta elab igavesti; ja leib, mille mina annan, on minu liha; ma annan selle maailma elu eest.'
52. Sellest tõusis juutide keskel suur tüli. Nad küsisid: 'Kuidas saab tema anda meile süüa oma liha?'
53. Jeesus ütles neile: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kui te ei söö Inimese Poja liha ega joo tema verd, ei ole teie sees elu.'
54. Kes minu liha sööb ning minu verd joo, sellel on igavene elu ja mina äratan ta üles viimsel päeval,
55. sest minu liha on tõeline roog ja minu veri on tõeline jook.
56. Kes minu liha sööb ning minu verd joo, see jääb minusse ja mina temasse.
57. Nii nagu elav Isa minu on läkitanud ja mina elan Isa läbi, nii elab ka see, kes mind sööb, minu läbi.
58. See ongi leib, mis on alla tulnud taevast. See ei ole niisugune leib, mida teie esiisad sõid, ja surid. Aga kes seda leiba sööb, elab igavesti.'
59. Seda ütles Jeesus Kapernauma sünagoogis õpetades.
60. Siis paljud tema jüngrid ütlesid seda kuuldes: 'See sõna on ränk, kes suudab seda kuulda?'
61. Aga Jeesus, kes sisimas teadis, et ta jüngrid selle pärast nurisevad, ütles neile: 'Kas see ärritab teid?'
62. Aga mis on veel siis, kui te näete Inimese Poega üles minevat sinna, kus ta oli enne?'
63. Vaim on see, kes elustab, lihast ei ole mingit kasu. Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu.
64. Kuid teie seas on mõned, kes ei usu.' Jeesus teadis ju algusest peale, kes on need, kes ei usu, ja kes on see, kes tema reedab.
65. Ja ta ütles: 'Seepärast ma olengi teile öelnud, et keegi ei saa tulla minu juurde, kui talle ei ole seda andnud Isa.'
66. Seepeale lahkusid paljud ta jüngritest tema juurest ega käinud enam koos temaga.
67. Siis ütles Jeesus neile kaheteistkümnele: 'Kas teiegi tahate ära minna?'
68. Siimon Petrus vastas talle: 'Issand, kelle juurde me peaksime minema? Sinul on igavese elu sõnad,

69. ja me oleme uskunud ning ära tundnud, et sina oled Jumala Püha.'

70. Jeesus vastas neile: 'Eks ma ole teid kahteistkümme välja valinud, ent üks teie seast on kurat.'

71. Aga seda ta ütles Juudas Iskarioti kohta, sest see kavatses teda reeta, üks neist kahteistkümnest.

Peatükk 7

1. Pärast seda käis Jeesus mööda Galileamaad, sest ta ei tahtnud rännata Juudamaal, kuna juudid otsisid võimalust teda tappa.
2. Aga juutide lehtmajadepüha oli lähedal.
3. Siis Jeesuse vennad ütlesid talle: 'Lahku siit ja mine Juudamaale, et ka sinu jüngrid näeksid su tegusid, mida sa teed,
4. sest keegi ei tee midagi salajas, kui ta ise tahab olla üldsusele tuntud. Kui sa teed selliseid asju, siis avalda ennast maailmale!'
5. Isegi Jeesuse vennad ei uskunud temasse.
6. Siis ütles Jeesus neile: 'Minu aeg ei ole veel käes, aga teil on alati paras aeg.
7. Maailm ei saa teid vihata, mind see aga vihkab, sest mina tunnistan selle kohta, et selle teod on kurjad.
8. Teie minge üles pühiks, mina ei lähe üles neiks pühiks, sest minu aeg ei ole veel täis saanud.'
9. Ta ütles seda neile ja jäi Galileasse.
10. Aga kui Jeesuse vennad olid pühiks üles läinud, läks temagi, aga ta ei läinud avalikult, vaid otsekui salaja.
11. Siis juudid otsisid Jeesust pühadeks kogunenute hulgast ja küsisid: 'Kus ta on?'
12. Ja rahvahulgas sosistati rohkesti tema kohta, ühed ütlesid, et ta on hea, teised, et ei ole, vaid ta eksitab rahvast.
13. Ometi ei rääkinud keegi temast avalikult, sest kõik kartsid juute.
14. Alles pühade keskpaiku läks Jeesus üles pühakotta ja õpetas.
15. Juudid panid seda imeks ja ütlesid: 'Kuidas see tunneb Kirja ilma õppimata?'
16. Siis Jeesus vastas neile: 'Minu õpetus ei ole minu, vaid tema oma, kes minu on saatnud.
17. Kui keegi tahab teha tema tahtmist, küll ta tunneb õpetusest ära, kas see on Jumalast või räägin ma iseenesest.
18. Iseenese mõtete esitaja taotleb tunnustust iseendale, aga kes taotleb tunnustust sellele, kes ta on saatnud, see on tõene ning temas ei ole valet.
19. Kas Mooses ei andnud teile Seadust? Aga keegi teist ei tee Seaduse järgi. Miks te otsite võimalust mind tappa?'
20. Rahvahulk vastas: 'Sinu on kuri vaim. Kes otsib võimalust sind tappa?'
21. Jeesus kostis: 'Ma tegin ühe teo, ja te kõik panete imeks.
22. Eks ole: Mooses on andnud teile ümberlõikamise - kuigi see ei ole pärit Mooseselt, vaid esiisadelt - ja te lõikate inimese ümber ka hingamispäeval.
23. Kui inimese peab ümber lõikama hingamispäeval, et Moosese Seadus ei jääks täitmata, miks te siis minu peale tigidad olete, et ma olen kogu inimese terveks teinud hingamispäeval?'
24. Ärge tehke kohtuotsust näo järgi, vaid tehke õiglane otsus!'
25. Siis mõned jeruusalemlastest ütlesid: 'Eks ta ole seesama, kelle tapmiseks nad otsivad võimalust?'
26. Ja ennäe, ta räägib avalikult, ja talle ei öelda midagi! Kas ehk ülemad on tõesti ära tundnud, et tema ongi Messias?'
27. Kuid me teame teda, kust ta on pärit, aga kui tuleb Messias, siis ei tea keegi, kust ta on.'
28. Siis hüüdis Jeesus pühakojas õpetades valjusti: 'Jah, mind te teate ja teate ka, kust ma olen. Ent mina ei ole tulnud iseenesest, vaid tõeline on tema, kes minu on saatnud ja keda teie ei tunne.
29. Mina tunnen teda, sest ma olen tulnud tema juurest ja tema on minu läkitanud.'
30. Nüüd nad otsisid võimalust teda vahistada, ometi ei pannud keegi kätt ta külge, sest tema tund ei olnud veel tulnud.
31. Aga rahvahulgast uskusid temasse paljud, ja need ütlesid: 'Kui Messias tuleb, kas ta teeb rohkem tunnustähti, kui tema on teinud?'
32. Kui variserid kuulsid rahvahulka omavahel nõnda tema üle sosistamas, läkitasid nemad ja ülempreestrid sulaseid teda vahistama.
33. Siis ütles Jeesus: 'Ma olen teie seas veel ainult pisut aega ning siis ma lähen selle juurde, kes

minu on saatnud.

34. Te otsite mind, ent ei leia, ja kus mina olen, sinna ei saa teie tulla.'

35. Siis juudid ütlesid üksteisele: 'Kuhu ta kavatseb minna, nii et me teda ei leia? Ega ta ometi lähe nende juurde, kes elavad kreeklaste seas, ja hakka õpetama kreeklasi?'

36. Mida tähendab see sõna, mis ta ütles: Te otsite mind, ent ei leia, ja kus mina olen, sinna ei saa teie tulla?'

37. Aga pühade viimasel, suurel päeval seisis Jeesus ja hüüdis valjusti: 'Kellel on janu, see tulgu minu juurde ja joogu!'

38. Kes usub minusse, nagu ütleb Kiri, selle ihust voolavad elava vee jõed.'

39. Aga seda ta ütles Vaimu kohta, kelle pidid saama temasse uskujad; sest veel ei olnud Vaimu, kuna Jeesus ei olnud veel kirgastatud.

40. Siis ütlesid mõned rahva seast, kes seda kõnet kuulsid: 'Tema on tõesti prohvet.'

41. Teised ütlesid: 'Tema on Messias.' Aga paljud ütlesid: 'Ega siis Messias tule Galileast?'

42. Eks Kiri ütle, et Messias tuleb Taaveti järglaste seast ja Petlemma külast, kust oli Taavet.'

43. Siis tekkis rahva hulgas lahkmeel Jeesuse pärast.

44. Mõned neist tahtsid teda vahistada, kuid ükski ei pannud kätt tema külge.

45. Templisulased läksid nüüd ülempreestrite ja variseride juurde tagasi, ja need küsisid neilt: 'Miks te ei toonud teda?'

46. Templisulased vastasid: 'Ükski inimene ei ole veel kunagi nõnda rääkinud nagu see inimene.'

47. Siis variserid vastasid neile: 'Kas teiegi olete lasknud ennast eksitada?'

48. Kas üksainuski ülemaist või variseridest on temasse uskunud?'

49. Kuid see rahvahulk, kes ei tunne Seadust, on neetud!'

50. Nikodeemos, kes kord varem oli Jeesuse juures käinud ja oli üks nende seast, ütles neile:

51. 'Ega siis meie Seadus mõista inimest süüdi, enne kui teda on üle kuulatud ja teada saadud, mida ta on teinud?'

52. Nad kostsid talle: 'Kas ka sina oled Galileast? Uuri järele, ja sa näed: Galileast ei tõuse prohvetit!'

53. [Ja igaüks läks koju.

Peatükk 8

1. Aga Jeesus läks Õlimäele.
2. Kuid koidu ajal tuli ta tagasi pühakotta ning kogu rahvas tuli tema juurde ning ta istus ja õpetas neid.
3. Aga kirjatundjad ja variserid töid abielurikkumiselt tabatud naise, panid ta keskele seisma
4. ja ütlesid Jeesusele: 'Õpetaja, see naine tabati abielurikkumiselt.
5. Mooses on Seaduses käskinud niisugused kividega surnuks visata. Mida nüüd sina ütled?'
6. Aga seda nad ütlesid teda proovile pannes, et nad saaksid teda süüdistada. Jeesus kummardus ja kirjutas sõrmega maa peale.
7. Aga kui nad küsid peale käsid, ajas Jeesus enese sirgu ja ütles neile: 'Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga!'
8. Ja ta kummardus jälle ja kirjutas maa peale.
9. Ja seda kuuldes lahkusid nad üksteise järel, vanematest alates, jäid üksnes tema ja keskel seisev naine.
10. Jeesus ajas enese sirgu ja ütles talle: 'Naine, kus nad on? Kas keegi ei ole sind surma mõistnud?'
11. Tema ütles: 'Ei keegi, Issand!' Aga Jeesus ütles: 'Ega minagi mõista sind surma. Mine, ja nüüdsest peale ära enam tee pattu!']
12. Siis Jeesus rääkis neile taas: 'Mina olen maailma valgus. Kes järgneb mulle, ei käi pimeduses, vaid tal on elu valgus.'
13. Siis ütlesid variserid talle: 'Sina tunnistad iseene kohta, sinu tunnistus ei ole õige.'
14. Jeesus kostis: 'Isegi kui ma enese kohta tunnistan, on minu tunnistus õige, sest ma tean, kust ma olen tulnud ja kuhu ma lähen. Aga teie ei tea, kust ma olen tulnud ja kuhu ma lähen.
15. Teie mõistate kohut maailma kombel, mina ei mõista kohut kellegi üle.
16. Aga kui ma mõistangi kohut, siis on minu otsus õige, sest mina ei ole ükski, vaid minuga on Isa, kes minu on saatnud.
17. Ja peale selle on ka teie Seadusesse kirjutatud, et kahe inimese tunnistus on õige.
18. Mina ise olen tunnistajaks enese kohta ning minu kohta tunnistab Isa, kes minu on saatnud.'
19. Siis nad ütlesid talle: 'Kus on sinu Isa?' Jeesus vastas: 'Teie ei tunne mind ega minu Isa. Kui te tunneksite mind, tunneksite te ka mu Isa.'
20. Neid sõnu rääkis Jeesus pühakojas aardekiristu juures õpetades, ja ükski ei vahistanud teda, sest tema tund ei olnud veel tulnud.
21. Siis ütles Jeesus neile taas: 'Mina lähen ära ja te otsite mind, ja te surete oma pattudesse. Kuhu mina lähen, sinna ei saa teie tulla.'
22. Nüüd ütlesid juudid: 'Kas ta ehk kavatseb ennast tappa, et ta ütleb: Kuhu mina lähen, sinna ei saa teie tulla?'
23. Ja Jeesus ütles neile: 'Teie olete alt, mina ülalt. Teie olete sellest maailmast, mina ei ole sellest maailmast.
24. Ma just ütlesin teile, et te surete oma pattudesse; sest kui te ei usu, et mina olen see, siis te surete oma pattudesse.'
25. Nüüd nad küsisid temalt: 'Kes sa siis oled?' Jeesus ütles neile: 'Mis ma üldse teiega räägin?'
26. Mul on palju rääkida teie kohta, ka kohut mõista. Kuid tema, kes minu on saatnud, on tõene, ja mina räägin maailmale vaid seda, mida ma temalt olen kuulnud.'
27. Nad ei saanud aru, et ta rääkis neile Isast.
28. Siis ütles Jeesus: 'Kui te Inimese Poja olete ülendanud, siis te mõistate, et mina olen see ja et ma ei tee midagi iseenesest, vaid räägin nõnda, nagu Isa mind on õpetanud.
29. Ja minuga on tema, kes minu on saatnud, ta ei ole jätnud mind ükski, kuna ma teen alati seda, mis talle meeldib.'
30. Kui ta seda rääkis, hakkasid temasse uskuma paljud.
31. Siis ütles Jeesus juutidele, kes temasse uskusid: 'Kui te jääte minu sõnasse, siis te olete tõesti minu jüngrid

32. ning tunnetate tõde, ja tõde vabastab teid.'
33. Nad vastasid talle: 'Me oleme Aabrahami järglased ega ole iial kedagi orjanud, kuidas sina siis ütled: Te saate vabaks?'
34. Jeesus vastas neile: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, igaüks, kes teeb pattu, on patu ori.
35. Ori ei jää majja alatiseks, poeg jääb alatiseks.
36. Kui nüüd Poeg teid vabastab, siis olete tõepoolest vabad.
37. Ma tean, et te olete Aabrahami järglased, kuid te otsite võimalust mind tappa, sest minu sõna ei mahu teisse.
38. Mina räägin, mida ma olen näinud oma Isa juures, ja teie teete, mida te olete kuulnud oma isalt.'
39. Nad kostsid: 'Meie isa on Aabraham.' Jeesus ütles neile: 'Kui te oleksite Aabrahami lapsed, siis te teeksite Aabrahami tegusid.
40. Aga nüüd te otsite võimalust tappa mind - inimest, kes ma olen teile rääkinud tõtt, mida ma Jumala juures olen kuulnud. Seda ei ole Aabraham teinud.
41. Teie teete oma isa tegusid.' Nad ütlesid talle: 'Meie ei ole sündinud liiderdamisest, meil on üks isa - Jumal.'
42. Jeesus ütles neile: 'Kui Jumal oleks teie Isa, siis te armastaksite mind, sest mina olen pärit Jumalast ja tulnud siia. Mina ei ole ju tulnud omapäi, vaid tema on minu läkitanud.
43. Miks te ei mõista mu kõnet? Seepärast, et teie ei suuda kuulata minu sõna.
44. Teie olete oma isast kuradist ning tahate teha oma isa himude järgi. Tema on mõrtsukas algusest peale, ta ei püsinud tões, sest temas ei ole tõde. Kui ta räägib valet, siis ta räägib enda oma, sest ta on valetaja ja vale isa.
45. Aga et mina kõnelen tõtt, siis te ei usu mind.
46. Kes teist saab tõestada mul ühegi patu olevat? Kui ma räägin tõtt, miks te siis ei usu mind?
47. Kes on Jumalast, see kuuleb Jumala sõnu. Teie ei kuule selle pärast, et teie ei ole Jumalast.'
48. Juudid kostsid talle: 'Eks meil ole õigus, kui me ütleme, et sina oled samaarlane ja et sinus on kuri vaim?'
49. Jeesus vastas: 'Minus ei ole kuri vaim, vaid ma austan oma Isa, teie aga teotate mind.
50. Aga mina ei taotle tunnustust iseendale. On üks, kes on uurija ja kohtunik.
51. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kui keegi paneb tallele mu sõnad, siis ta ei näe surma iialgi!'
52. Juudid ütlesid talle: 'Nüüd on selge, et sinus on kuri vaim. Aabraham on surnud ja prohvetid on surnud, ent sina ütled: Kui keegi paneb tallele mu sõnad, siis ta ei maitse surma iialgi.
53. Kas sina oled suurem kui meie isa Aabraham, kes on surnud? Ja prohvetid on samuti surnud. Kelleks sina ennast pead?'
54. Jeesus vastas: 'Kui ma ülistaksin iseennast, siis ei oleks mu ülistus mitte midagi. See, kes mind ülistab, on mu Isa, kellest teie ütlete: 'Ta on meie Jumal.'
55. Teie küll ei tunne teda, aga mina tunnen. Ja kui mina ütleksin, et ma teda ei tunne, siis ma oleksin teiesarnane valetaja. Kuid mina tunnen teda ja panen tallele tema sõna.
56. Teie isa Aabraham tundis suurt rõõmu sellest, et ta saab näha minu päeva, ja ta nägi seda ja rõõmustas.'
57. Nüüd ütlesid juudid temale: 'Sina ei ole veel viiekümneaastane ja tahad olla näinud Aabrahami?'
58. Jeesus ütles neile: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, enne kui Aabraham sündis, olen mina.'
59. Nüüd nad võtsid kive, et teda nendega surnuks visata. Aga Jeesus peitis enese ära ja lahkus pühakojast.

Peatükk 9

1. Edasi minnes nägi Jeesus ühte sündimisest saadik pimedat inimest.
2. Ja ta jüngrid küsisid temalt: 'Rabi, kes on teinud pattu, kas tema ise või ta vanemad, et ta on sündinud pimedana?'
3. Jeesus vastas: 'Ei ole pattu teinud tema ise ega ta vanemad, vaid temas peavad saama avalikuks Jumala teod.'
4. Me peame tegema selle tegusid, kes minu on saatnud, niikaua kui on päev. Tuleb öö, mil ükski ei saa midagi teha.'
5. Kuni mina olen maailmas, olen ma maailma valgus.'
6. Nende sõnade järel ta sülitas maha ja tegi süljest muda ning võidis mudaga tema silmi
7. ja ütles talle: 'Mine pese end Siiloahi tiigis!' 'Siiloah' on tõlkes 'Läkitatu'. Siis pime läks ja pesi ning tuli tagasi nägijana.
8. Siis ütlesid naabrid ja need, kes teda seni olid kerjusena näinud: 'Eks see ole sama mees, kes istus ja kerjas?'
9. Ühed ütlesid: 'Jah, ta on seesama,' ja teised: 'Ei, ta on vaid tema sarnane.' Tema ise ütles: 'Mina olen seesama.'
10. Siis nad küsisid: 'Kuidas sinu silmad avanesid?'
11. Tema vastas: 'Inimene, keda nimetatakse Jeesuseks, tegi muda ja võidis mu silmi ja ütles mulle: 'Mine Siiloahi tiigi äärde ja pese end!' Kui ma siis läksin ja pesin, saingi nägijaks.'
12. Ja nad küsisid temalt: 'Kus ta on?' Ta ütles: 'Ma ei tea.'
13. Nad viisid tema, endise pimedana, variseride juurde,
14. sest see päev, mil Jeesus tegi muda ja avas ta silmad, oli hingamispäev.
15. Ja variserid küsisid temalt nüüd omakorda, kuidas ta on saanud nägijaks. Aga tema ütles neile: 'Ta pani muda mu silmadele ja ma pesin end ning näen nüüd.'
16. Siis ütlesid mõned variseridest: 'See inimene ei ole Jumala juurest, sest ta ei pea hingamispäeva.'
- Teised ütlesid: 'Kuidas saab patune inimene teha niisuguseid tunnustähti?' Ja nende vahel oli lahkmeel.
17. Nad ütlesid nüüd taas pimedale: 'Mida sina ise tema kohta ütled, et ta on avanud sinu silmad?' Aga tema ütles: 'Ta on prohvet.'
18. Siis ei tahtnud juudid uskuda, et ta oli olnud pime ja saanud nägijaks, kuni nad olid kutsunud nägijakssaanu vanemad
19. ning küsinud neilt: 'Kas see on teie poeg, kellest te ütlete, et ta sündis pimedana? Kuidas ta siis praegu näeb?'
20. Seepeale kostsid ta vanemad: 'Me teame, et see on meie poeg ja et ta sündis pimedana,
21. aga kuidas ta nüüd näeb, seda me ei tea ega tea me ka seda, kes ta silmad avas. Küsige tema enda käest, ta on küllalt vana ja võib ise enda kohta rääkida.'
22. Ta vanemad vastasid nõnda, sest nad kartsid juute, kuna juudid olid juba kokku leppinud, et kes iganes tema Messiaks tunnistab, heidetakse kogudusest välja.
23. Seepärast ta vanemad ütlesid: 'Ta on küllalt vana, küsige tema enda käest.'
24. Nad kutsusid nüüd teist korda inimese, kes oli olnud pime, ja ütlesid talle: 'Anna au Jumalale! Me teame, et see inimene on patune.'
25. Seepeale vastas too: 'Kas ta on patune või ei, seda mina ei tea. Tean ainult ühte: ma olin pime, praegu aga näen.'
26. Nüüd nad küsisid temalt: 'Mis ta sulle tegi? Kuidas ta su silmad avas?'
27. Mees vastas neile: 'Ma ju ütlesin teile, ent teie ei võtnud kuulda. Miks te tahate seda veel kord kuulda? Kas ka teie tahate hakata tema jüngriteks?'
28. Ja nad sõimasid teda ja ütlesid: 'Sina oled tema jünger, meie oleme aga Moosese jüngrid.'
29. Meie teame, et Jumal on rääkinud Mooseselega, aga kust tema on, seda me ei tea.'
30. Mees kostis neile: 'See ongi imelik, et teie ei tea, kust ta on, ja ometi on ta avanud mu silmad.'
31. Me teame, et Jumal ei kuule patuseid, ent kui keegi on jumalakartlik ja teeb tema tahtmist, siis

seda ta kuuleb.

32. Veel ilmiski pole kuulnud, et keegi oleks avanud pimedalt sündinu silmad.

33. Kui tema ei oleks Jumala juurest, ei suudaks ta teha midagi.'

34. Nad kostsid talle: 'Kas sina, kes sa oled sündinud lausa pattudes, tahad meid õpetada?' Ja nad heitsid ta kogudusest välja.

35. Jeesus sai kuulda, et nad on ta kogudusest välja heitnud ja küsis teda kohates: 'Kas sa usud Inimese Pojasse?'

36. Too kostis: 'Kes see on, isand? Ütle mulle seda, et ma saaksin temasse uskuda.'

37. Jeesus ütles talle: 'Sa näed ju teda, see, kes sinuga räägib, ongi tema.'

38. Aga tema lausus: 'Ma usun, Issand!' ja kummardas teda.

39. Jeesus ütles: 'Mina olen tulnud maailma kohtumõistmiseks, et need, kes ei näe, hakkaksid nägema, ning nägijad jääksid pimedaks.'

40. Seda kuulsid mõned variseridest, kes olid tema juures, ja ütlesid talle: 'Kas meiegi oleme pimedad?'

41. Jeesus ütles neile: 'Kui te oleksite pimedad, ei oleks teil pattu. Aga et te nüüd ütlete: 'Meie näeme', siis jääb teie patt teile.

Peatükk 10

1. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes ei lähe lambatarasse uksest, vaid ronib üle mujalt, see on varas ja röövel.
2. Aga kes läheb sisse uksest, on lammaste karjane.
3. Temale avab uksehoidja ning lambad kuulevad ta häält, tema hüüab oma lambaid nimepidi ning viib nad välja.
4. Kui ta on kõik omad välja ajanud, käib ta nende ees ning lambad järgnevad talle, sest nad tunnevad tema häält.
5. Aga võõrale nad ei järgne, vaid põgenevad ta juurest, sest nad ei tunne võõraste häält.'
6. Selle võrdumi rääkis Jeesus neile, nemad aga ei mõistnud, mis see tähendab, mida ta neile rääkis.
7. Siis ütles Jeesus taas: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, mina olen üks lammaste jaoks.
8. Kõik, kes on tulnud enne mind, on vargad ja röövlid, ja lambad ei ole neid kuulanud.
9. Mina olen üks. Kes iganes läheb sisse minu kaudu, see pääseb ning käib sisse ja välja ning leiab karjamaad.
10. Varas ei tule muu pärast kui varastama ja tapma ja hukkama. Mina olen tulnud, et neil oleks elu, ja oleks seda ülirohkesti.
11. Mina olen hea karjane. Hea karjane annab oma elu lammaste eest.
12. Palgaline aga, kes ei ole karjane ja kelle omad lambad ei ole, kui ta näeb hunti tulemas, jätab lambad maha ja põgeneb - ja hunt kisub neid ja ajab nad laiali -
13. ta on ju palgaline ega hooli lammastest.
14. Mina olen hea karjane ja tunnen omi ja minu omad tunnevad mind,
15. nõnda nagu Isa tunneb mind ja mina tunnen Isa, ning annan oma elu lammaste eest.
16. Ja mul on veel lambaid, kes ei ole sellest tarast, neidki pean ma juhtima; ja nad kuulevad minu häält ning siis on üks kari ja üks karjane.
17. Isa armastab mind seepärast, et ma annan oma elu, et seda jälle tagasi võtta.
18. Keegi ei võta seda minult, vaid mina ise annan selle omal tahtel. Minul on meelevald seda anda ja minul on meelevald seda jälle võtta. Selle käsu olen ma saanud oma Isalt.'
19. Siis tekkis taas juutide seas nende sõnade pärast lõhe.
20. Paljud neist ütlesid: 'Temas on kuri vaim ja ta jampsib, mis te teda kuulate!'
21. Teised ütlesid: 'Need ei ole kurjast vaimust vaevatu sõnad. Ega siis kuri vaim suuda avada pimedate silmi?'
22. Aga siis tulid Jeruusalemmas templi uuendamise pühad. Oli talv.
23. Jeesus kõndis pühakojas Saalomoni sammaskäigus,
24. kui juudid piirasid ta ümber ja ütlesid talle: 'Kui kaua sa veel pead meie hinge kahevahel? Kui sina oled Messias, siis ütle meile seda täie selgusega!'
25. Jeesus vastas neile: 'Ma olen seda teile juba öelnud, aga teie ei usu. Teod, mida ma teen oma Isa nimel, needsamad tunnistavad minust,
26. kuid te ei usu, sest teie ei ole minu lammaste seast.
27. Minu lambad kuulevad minu häält ja mina tunnen neid ja nad järgnevad mulle
28. ning ma annan neile igavese elu ja nad ei hukku iialgi ning keegi ei kisu neid minu käest.
29. Minu Isa, kes on suurim kõigest, on nad mulle andnud, ja keegi ei suuda neid kiskuda Isa käest.
30. Mina ja Isa oleme üks.'
31. Taas kandsid juudid kokku kive, et teda nendega surnuks visata.
32. Jeesus ütles neile: 'Mina olen teile näidanud palju häid tegusid oma Isalt. Millise teo pärast nende seast te tahate mind kividega surnuks visata?'
33. Juudid vastasid talle: 'Me ei taha sind kividega surnuks visata mõne heateo pärast, vaid pühaduseteotuse pärast, sest sina, kes sa oled inimene, teed ennast Jumalaks.'
34. Jeesus vastas neile: 'Eks teie Seadusesse ole kirjutatud: Mina olen öelnud: Teie olete jumalad!?'
35. Kui see nimetab jumalaiks neid, kelle kohta Jumala sõna käis - ja Pühakirja ei saa teha tühjaks -
36. kuidas siis teie ütlete sellele, kelle Isa on pühitsenud ja läkitanud maailma, et ta teotab Jumalat,

kuna ma ütlesin: Mina olen Jumala Poeg?

37. Kui ma ei tee oma Isa tegusid, siis ärge uskuge mind!

38. Kui ma aga teen, siis uskuge tegusid, kui te mind ei usu, et te hakkaksite aru saama ja tunnetaksite, et minus on Isa ja mina olen Isas.'

39. Siis nad otsisid taas võimalust teda vahistada, ent tema pääses nende käest.

40. Ja Jeesus läks tagasi sennapoole Jordanit, paika, kus Johannes kunagi oli ristunud, ning jäi sinna.

41. Ja paljud tulid tema juurde ning ütlesid: 'Johannes ei teinud küll ühtki tunnustähte, aga kõik, mis Johannes sellest mehest on öelnud, on tõsi.'

42. Ja seal hakkasid paljud temasse uskuma.

Peatükk 11

1. Aga keegi mees oli haige, Laatsarus Betaaniast, Maarja ja tema õe Marta külast;
2. Maarja oli aga see, kes võidis Issandat salviga ja kuivatas ta jalgu oma juustega; tema vend Laatsarus oligi haige.
3. Õed saatsid nüüd Jeesusele sõna: 'Issand, vaata, su sõber on haige.'
4. Seda kuulnud, ütles Jeesus: 'See haigus ei ole surmaks, vaid Jumala austuseks, et selle läbi austataks Jumala Poega.'
5. Aga Jeesus armastas Martat ja ta õde ja Laatsarust.
6. Kui ta nüüd kuulis, et Laatsarus on haige, jäi ta veel kaheks päevaks sinna, kus ta oli.
7. Pärast seda ütles ta jüngritele: 'Läki jälle Juudamaale!'
8. Jüngrid ütlesid talle: 'Rabi, alles nüüdsama otsisid juudid võimalust sind kividega surnuks visata, ja sina lähed jälle sinna?'
9. Jeesus vastas: 'Eks päeval ole kaksteist tundi? Kui keegi kõnnib päeval, siis ta ei komista, sest ta näeb selle maailma valgust.
10. Kui aga keegi kõnnib öösel, siis ta komistab, sest temas ei ole valgust.'
11. Nii ta rääkis ja jätkas siis: 'Meie sõber Laatsarus magab, kuid ma lähen teda unest äratama.'
12. Siis ütlesid jüngrid talle: 'Issand, kui ta magab, siis ta saab terveks.'
13. Ent Jeesus oli kõnelnud ta surmast, nemad aga arvasid, et ta kõneleb unne suikumisest.
14. Nüüd siis ütles Jeesus neile täie selgusega: 'Laatsarus on surnud,
15. ja ma rõõmustan teie pärast, et mind ei olnud seal, et te võiksite uskuda. Kuid läki tema juurde!'
16. Siis ütles Toomas, keda nimetatakse Kaksikuks, kaasjüngritele: 'Lähme meiegi, et temaga koos surra!'
17. Kui nüüd Jeesus sinna jõudis, leidis ta, et Laatsarus oli juba neli päeva hauas olnud.
18. Betaania on aga Jeruusalemma lähedal, umbes paari miili kaugusel,
19. ja palju juute oli tulnud linnast Marta ja Maarja juurde neid lohutama venna pärast.
20. Kui nüüd Marta kuulis, et Jeesus tuleb, läks ta kohe talle vastu, aga Maarja jäi koju.
21. Siis ütles Marta Jeesusele: 'Issand, kui sina oleksid olnud siin, siis mu vend ei oleks surnud.
22. Aga ma tean nüüdki, et Jumal annab sulle, mida sa iganes Jumalalt palud.'
23. Jeesus ütles talle: 'Sinu vend tõuseb üles.'
24. Marta ütles talle: 'Ma tean, et ta tõuseb üles ülestõusmises viimsel päeval.'
25. Jeesus ütles talle: 'Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb.
26. Ükski, kes elab ja usub minusse, ei sure alati. Kas sa usud seda?'
27. Marta ütles talle: 'Jah, Issand, ma usun, et sina oled Messias, Jumala Poeg, kes peab maailma tulema.'
28. Ja kui Marta seda oli öelnud, läks ta ja kutsus salaja oma õde Maarjat: 'Õpetaja on siin ja kutsub sind.'
29. Seda kuuldes tõusis Maarja otsekohe ja tuli tema juurde,
30. sest Jeesus ei olnud jõudnud külasse, vaid oli alles seal paigas, kus Marta oli talle vastu tulnud.
31. Kui nüüd juudid, kes olid ta juures kodus teda lohutamaks, nägid Maarjat kiiruga tõusvat ja väljuvat, järgnesid nad talle, arvates, et ta läheb hauale nutma.
32. Kui nüüd Maarja jõudis sinna, kus oli Jeesus, langes ta teda nähes ta jalge ette maha ja ütles talle: 'Issand, kui sina oleksid olnud siin, siis mu vend ei oleks surnud.'
33. Kui nüüd Jeesus nägi teda ja temaga kaasa tulnud juute nutmas, ärritus ta vaimus ja võpatas
34. ja ütles: 'Kuhu te olete ta pannud?' Nad ütlesid talle: 'Issand, tule ja vaata!'
35. Jeesus nuttis.
36. Siis juudid ütlesid: 'Vaata, kuidas ta teda armastas!'
37. Aga mõned nende seast ütlesid: 'Kas see, kes on avanud pimedate silmad, ei oleks suutnud teha, et ka tema poleks surnud?'
38. Siis Jeesus ärritus eneses taas ja tuli hua juurde. Aga see oli koobas ja kivi oli selle peal.
39. Jeesus ütles: 'Tõstke kivi ära!' Surnu õde Marta ütles talle: 'Issand, ta lehkab juba, sest on juba

neljas päev.'

40. Jeesus ütles talle: 'Kas ma ei öelnud sulle, et kui sa usuksid, näeksid sa Jumala kirkust?'

41. Siis nad veeretaskid kivi ära. Aga Jeesus tõstis silmad üles ja ütles: 'Ma tänan sind, Isa, et sa oled mind kuulnud.'

42. Mina küll teadsin, et sa kuuled mind alati, kuid ma ütlesin seda minu ümber seisva rahvahulga pärast, et nad võiksid uskuda, et sina oled minu läkitanud.'

43. Ja seda öelnud, hõikas ta valju häälega: 'Laatsarus, tule välja!'

44. Surnu tuli välja, jalad ja käed mähistega mähitud, ja ta silmade ümber oli seotud higirätik. Jeesus ütles neile: 'Päästke ta lahti ning laske tal minna!'

45. Nüüd hakkasid Jeesusesse uskuma paljud juudid, kes olid tulnud Maarja juurde ja näinud, mis ta oli teinud.

46. Aga mõned neist läksid variseride juurde ja teatasid neile, mis Jeesus oli teinud.

47. Seepeale kutsusid ülempreestrid ja variserid kokku Suurkohtu koosoleku ja ütlesid: 'Mis me teeme? See inimene teeb palju tunnustähti.'

48. Kui me jätame ta rahule, hakkavad kõik temasse uskuma, ning siis tulevad roomlased ja võtavad ära nii meie pühapaiga kui ka rahva.'

49. Aga üks neist, Kaifas, kes oli tolle aasta ülempreester, ütles neile: 'Teie ei tea mitte midagi'

50. ega mõtle, et teile on parem, et üks inimene sureb rahva eest, kui et kogu rahvas hukkub.'

51. Aga seda ta ei öelnud iseenesest, vaid tolle aasta ülempreestrina kuulutas prohvetlikult, et Jeesusel tuleb surra rahva eest.

52. Aga Jeesus ei pidanud surema üksnes selle rahva eest, vaid et koguda ka hajali elavaid Jumala lapsi ühtekokku.

53. Sellest päevast peale võtsid nad siis nõuks Jeesus ära tappa.

54. Nüüd ei käinud Jeesus enam juutide keskel avalikult, vaid läks sealt ära kõrbelähedasse paika, Efraimi-nimelisse linna ning viibis seal koos jüngritega.

55. Aga juutide paasapühad olid ligi ning maalt läksid paljud üles Jeruusalemma end paasapühade jaoks puhastama.

56. Siis nad otsisid Jeesust ja pärisid pühakojas seistes üksteiselt: 'Mis te arvate? Vaevalt ta tuleb pühadeks?'

57. Aga ülempreestrid ja variserid olid andnud käsu, et kui keegi peaks teadma, kus Jeesus on, siis see annaks ta üles, et nad saaksid ta vahistada.

1. Kuus päeva enne paasapühi tuli Jeesus Betaaniasse, kus elas Laatsarus, kelle Jeesus oli surnuist üles äratanud.
2. Nad tegid siis temale seal lõunasöögi ja Marta teenis. Laatsarus oli aga üks neist, kes koos Jeesusega lauas istusid.
3. Maarja võttis nüüd naela ehtsat, hinnalist nardisalvi, võidis Jeesuse jalgu ja kuivatas neid oma juustega, ning koda täitus salvi lõhnast.
4. Aga üks ta jüngritest, Juudas Iskariot, kes valmistus teda ära andma, ütles:
5. 'Miks seda salvi ei ole kolmesaja teenari eest müüdüd ja raha antud vaestele?'
6. Aga seda ta ei öelnud vaestest hoolimise pärast, vaid et ta oli varas; kukruhoidjana ta poetas kõrvale sissepandut.
7. Siis ütles Jeesus: 'Jäta naine rahule, et ta seda hoiaks minu matmise päevaks.
8. Vaeseid on ju alati teie juures, aga mind ei ole teil alati.'
9. Siis sai suur hulk juute teada, et Jeesus on seal, ja nad ei tulnud mitte üksnes tema pärast, vaid et näha saada ka Laatsarust, kelle ta oli surnuist üles äratanud.
10. Aga ülempreestrid võtsid nõuks ka Laatsarus ära tappa,
11. sest tema pärast läks sinna palju juute ja hakkas Jeesusesse uskuma.
12. Järgmisel päeval kuulis pühadeks kogunenud suur rahvahulk, et Jeesus tuleb Jeruusalemma,
13. ja palmipuude oksid võttes läks rahvas välja talle vastu ja hüüdis: 'Hoosanna! Önnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel, Iisraeli kuningas!'
14. Aga Jeesus leidis eeslisälu ning istus selle selga, nõnda nagu on kirjutatud:
15. 'Ära karda, Siioni tütar! Ennäe, su kuningas tuleb eeslisälu seljas istudes.'
16. Esialgu ta jüngrid ei mõistnud seda, aga kui Jeesus oli kirkastatud, siis tuli neile meelde, et see oli kirjutatud tema kohta ja et nad temale seda olid teinud.
17. Siis andis Jeesusest tunnistust rahvahulk, kes oli tema juures, kui ta Laatsaruse hauast välja hüüdis ja tema surnuist üles äratas.
18. Just seepärast rahvahulk tuligi talle vastu, et ta kuulis teda olevat teinud selle tunnustähe.
19. Variserid ütlesid nüüd üksteisele: 'Eks te näe, et te ei saavuta midagi! Vaata, kogu maailm jookseb tema järele!'
20. Aga nende seas, kes olid pühadeks üles tulnud Jumalat kummardama, olid mõned kreeklased.
21. Need tulid Filippuse juurde, kes oli pärit Galilea Betsaidast, ja palusid teda: 'Isand, me tahame Jeesust näha.'
22. Filippus tuli ja ütles seda Andreasele. Andreas ja Filippus tulid ja ütlesid seda Jeesusele.
23. Aga Jeesus ütles neile: 'Tund on tulnud, et Inimese Poeg kirkastataks.
24. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kui nisuiva ei lange maasse ega sure, siis see jääb üksi, aga kui see sureb, siis see kannab palju vilja.
25. Kes oma elu armastab, see kaotab selle, ja kes oma elu vihkab selles maailmas, see hoiab selle igaveseks eluks.
26. Kes tahab mind teenida, peab järgnema mulle, ja kus olen mina, sinna saab ka mu teenija. Kes iganes mind teenib, seda austab mu Isa.
27. Nüüd on mu hing ehmunud. Ja mida ma ütlen? Kas ma pean ütlema: Isa, päästa mind sellest tunnist? Kuid ma olen juba astunud sellesse tundi.
28. Isa, kirkasta oma nime!' Siis tuli hääl taevast: 'Ma olen kirkastanud ja kirkastan veel.'
29. Rahvahulk, kes seisis ja kuulis, arvas, et kõu müristas; aga teised ütlesid: 'Ingel rääkis temaga.'
30. Jeesus kostis: 'See hääl ei sündinud minu, vaid teie pärast.
31. Nüüd käib kohus selle maailma üle, nüüd kihutatakse välja selle maailma vürst.
32. Ja kui mind maa pealt ülendatakse, siis ma tõmban kõik enese juurde.'
33. Aga seda ta ütles, et viidata, millist surma tal tuleb surra.
34. Rahvahulk vastas siis talle: 'Meie oleme Seadusest kuulnud, et Messias jääb igavesti. Kuidas sina siis ütled, et Inimese Poega peab ülendatama? Kes see Inimese Poeg on?'

35. Jeesus ütles neile: 'Valgus on veel pisut aega teie seas. Käige, kuni teil valgus on, et teid ei tabaks pimedus. Kes käib pimeduses, ei tea, kuhu ta läheb.
36. Uskuge valgusesse, kuni teil valgus on, et te sünniksite valguse lasteks.' Seda rääkis Jeesus ning lahkus ja peitis enda nende eest.
37. Ehkki Jeesus oli nende silma all teinud nii suuri tunnustähti, ei uskunud nad siiski temasse,
38. et läheks täide prohvet Jesaja sõna, mis ta oli öelnud: 'Issand, kes on uskunud meie kuulutatut? Ja kellele on ilmutatud Issanda käsivart?'
39. Seepärast nad ei suutnud uskuda, et Jesaja oli veel öelnud:
40. 'Ta on pimestanud nende silmad ja teinud nende südame kõvaks, et nad silmadega ei näeks ja südamega ei mõistaks ega pöörduks, et ma parandaksin neid.'
41. Seda ütles Jesaja, sest ta nägi Jeesuse kirkust ning rääkis temast.
42. Siiski uskus ka palju ülemaid temasse, kuid nad ei tunnistanud seda variseride pärast, et neid ei heidetaks kogudusest välja,
43. sest nad eelistasid inimeste tunnustust Jumala tunnustusele.
44. Aga Jeesus hüüdis valjusti: 'Kes minusse usub, see ei usu minusse, vaid temasse, kes minu on saatnud,
45. ja kes mind näeb, see näeb teda, kes minu on saatnud.
46. Mina olen tulnud valguseks maailma, et ükski, kes usub minusse, ei jääks pimedusse.
47. Ja kes iganes mu sõnu kuuleb ega pea neist kinni, selle üle ei mõista mina kohut, sest ma ei ole tulnud maailma üle kohut mõistma, vaid maailma päästma.
48. Kes lükkab minu kõrvale ega võta vastu mu kõnet, sellel on juba kohtumõistja. Sõna, mis ma olen rääkinud, see mõistab tema üle kohut viimsel päeval,
49. sest mina ei ole rääkinud iseenesest, vaid Isa, kes on minu saatnud, on andnud mulle käsu, mida ma pean ütlema ja mida ma pean rääkima.
50. Ja ma tean, et tema käsk on igavene elu. Mida mina räägin, seda ma räägin nõnda, nagu Isa mulle on öelnud.'

Peatükk 13

1. Aga enne paasapähi, kui Jeesus teadis, et tema tund on tulnud minna sellest maailmast ära Isa juurde, siis tema, kes oli armastanud omi selles maailmas, armastas neid lõpuni.
2. Ja õhtusöömaajal olles, kui kurat oli juba pannud Juudas Iskarioti, Siimona poja südamesse, et ta tema reedaks,
3. ja kui Jeesus teadis, et Isa on andnud tema kätte kõik ning et ta on pärit Jumala juurest ja läheb tagasi Jumala juurde,
4. tõusis ta õhtusöömaajalt üles, pani oma kuue ära, võttis rätiku ning sidus selle endale vööle.
5. Seejärel kallast ta vett vaagnasse ning hakkas pesema jüngrite jalgu ja kuivatama rätikuga, mis oli tal vööl.
6. Siis tuli ta Siimon Peetruse juurde. Too ütles temale: 'Issand, kas sina tahad pesta minu jalgu?'
7. Jeesus vastas: 'Mida mina teen, seda sina praegu ei tea, aga küll sa pärast saad aru.'
8. Peetrus ütles talle: 'Mitte mingil juhul ei pese sina mu jalgu!' Jeesus vastas talle: 'Kui mina sind ei pese, siis ei ole sul osa minuga.'
9. Siimon Peetrus ütles talle: 'Issand, ära siis pese üksnes mu jalgu, vaid ka käsi ja pead.'
10. Jeesus ütles talle: 'Puhtaks pestul ei ole vaja pesta muud kui jalgu, sest ta on üleni puhas. Ka teie olete puhtad, kuid mitte kõik.'
11. Ta ju teadis, kes tema reedab, seepärast ta ütleski: 'Teie ei ole kõik puhtad.'
12. Kui ta nüüd nende jalad oli pesnud ja oma kuue võtnud ning jälle lauda asunud, ütles ta neile: 'Kas te saate aru, mida ma olen teile teinud?'
13. Te hüüate mind 'Õpetaja' ja 'Issand', ja seda te ütlete õigesti, sest see ma olen.
14. Kui nüüd mina, Issand ja Õpetaja, olen teie jalgu pesnud, siis tuleb teilgi pesta üksteise jalgu,
15. sest ma olen teile andnud eeskujuga, et teiegi teeksite nõnda, nagu mina olen teile teinud.
16. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, ei ole teener suurem kui ta isand ega saadik suurem kui see, kes tema on saatnud.
17. Kui te seda teate, siis olete õndsad, kui nõnda ka teete.
18. Ma ei ütle seda teie kõikide kohta. Mina tean, keda ma olen valinud. Kuid Kiri peab minema täide: 'See, kes minu leiba sööb, on pöördunud minu vastu.'
19. Ma ütlen teile seda juba praegu, enne kui see sünnib, et kui see sünnib, te usuksite, et mina olen see.
20. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes võtab vastu selle, kelle mina saadan, see võtab vastu minu, aga kes võtab vastu minu, see võtab vastu tema, kes on minu saatnud.'
21. Seda öelnud, võpatas Jeesus vaimus ja tunnistas: 'Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, üks teie seast reedab minu.'
22. Jüngrid vaatasid nõutuses üksteisele otsa ega osanud arvata, kelle kohta ta seda ütleb.
23. Üks ta jüngritest, see, keda Jeesus armastas, oli tema kõrval lauas.
24. Siimon Peetrus noogutas nüüd peaga selle poole, öeldes: 'Küsi temalt, kes see on, kellest ta räägib?'
25. See jünger nõjatus siis Jeesuse rinnale ja ütles talle: 'Issand, kes see on?'
26. Siis vastas Jeesus: 'Seesama, kelle jaoks ma kastan palakese ja annan talle.' Siis ta kastis palakese ja andis Juudas Iskariotile, Siimona pojale.
27. Ja palakese järel läks saatan temasse. Jeesus ütles talle nüüd: 'Mida sa teed, tee kiiresti!'
28. Lauasistujatest ei taibanud aga keegi, mille kohta Jeesus talle nii ütles,
29. sest mõned arvasid, kuna Juudas oli kukruhoidja, et Jeesus ütles talle: 'Osta, mida vajame pühadeks!' või et ta käskis anda midagi vaestele.
30. Kui siis Juudas oli võtnud palakese vastu, lahkus ta kohe. Aga oli öö.
31. Kui nüüd Juudas oli lahkunud, ütles Jeesus: 'Nüüd on Inimese Poeg kirkastatud ja Jumal on temas kirkastatud.'
32. Kui Jumal on temas kirkastatud, siis kirkastab Jumal temas ka ennast ja ta kirkastab teda just nüüd.

33. Lapsed, ma olen teiega veel pisut aega. Te hakkate mind otsima, ja nagu ma ütlesin juutidele: 'Kuhu mina lähen, sinna ei saa teie tulla', nii ütlen ma praegu ka teile.
34. Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina teid olen armastanud, armastage teiegi üksteist!
35. Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate.'
36. Siimon Peetrus küsis temalt: 'Issand, kuhu sa lähed?' Jeesus vastas: 'Kuhu mina lähen, sinna ei saa sina mulle praegu järgneda, aga sa järgned hiljem.'
37. Peetrus ütles talle: 'Issand, miks ma siis praegu ei saa sulle järgneda? Ma annan oma elu sinu eest.'
38. Jeesus vastas: 'Kas sina annad oma elu minu eest? Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kukk ei laula enne, kui sina oled mind juba kolm korda salanud.'

1. Teie süda ärgu ehmugu! Uskuge Jumalasse ja uskuge minusse!
2. Minu Isa majas on palju eluasemeid. Kui see nõnda ei oleks, kas ma siis oleksin teile öelnud, et ma lähen teile aset valmistama?
3. Ja kui ma olen läinud ja teile aseme valmistanud, tulen ma jälle tagasi ja võtan teid kaasa enese juurde, et teiegi oleksite seal, kus olen mina.
4. Ja kuhu ma lähen, sinna te teate teed.'
5. Toomas ütles talle: 'Issand, me ei tea, kuhu sa lähed, kuidas me siis võime teada teed?'
6. Jeesus ütles talle: 'Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui minu kaudu.
7. Kui te oleksite tundnud mind, siis te tunneksite ka mu Isa. Nüüd te tunnete teda ja olete teda näinud.'
8. Filippus aga ütles talle: 'Issand, näita meile Isa, ja me jääme rahule!'
9. Jeesus ütles talle: 'Nii kaua aega olen ma teie juures, ja sa ei ole mind veel ära tundnud, Filippus? Kes on näinud mind, see on näinud Isa. Kuidas sa siis ütled: Näita meile Isa!?'
10. Kas sa ei usu, et mina olen Isas ja Isa on minus? Neid sõnu, mida ma teile ütlen, ei räägi ma iseenesest, vaid Isa, kes asub minus, teeb oma tegusid.
11. Uskuge mind, et mina olen Isas ja Isa on minus. Kui te ei usu muu pärast, siis uskuge mu tegude tõttu.
12. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes usub minusse, see teeb neidsamu tegusid, mida mina teen, ja ta teeb nendest hoopis suuremaid, sest mina lähen Isa juurde
13. ja mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa saaks kirkastatud Pojas.
14. Kui te midagi minult palute minu nimel, siis ma teen seda.
15. Kui te armastate mind, siis pidage mu käske!
16. Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti:
17. Tõe Vaimu, keda maailm ei saa võtta vastu, sest ta ei näe teda ega tunne teda ära. Teie tunnete tema ära, sest ta jääb teie juurde ja on teie sees.
18. Ma ei jäta teid orbudeks, ma tulen teie juurde.
19. Veel pisut aega, ja maailm ei näe mind enam, aga teie näete mind, sest mina elan ja ka teie peate elama.
20. Sel päeval te tunnete ära, et mina olen oma Isas ja teie minus ja mina teis.
21. Kellel on minu käsud ja kes neid peab, see ongi see, kes armastab mind. Aga kes armastab mind, seda armastab mu Isa, ja mina armastan teda ning näitan talle ennast.'
22. Talle ütles Juudas, mitte Iskariot: 'Issand, mis see on, et sa näitad ennast ainult meile ja mitte maailmale?'
23. Jeesus vastas talle: 'Kui keegi armastab mind, küll ta peab minu sõna, ja minu Isa armastab teda ja me tuleme ja teeme eluaseme tema juurde.
24. Kes mind ei armasta, ei pea mu sõnu. Ja sõna, mida te kuulete, ei ole minu, vaid Isa sõna, kes minu on saatnud.
25. Seda ma olen teile rääkinud teie juures viibides.
26. Aga Lohutaja, Püha Vaim, kelle Isa saadab minu nimel, tema õpetab teile kõik ja tuletab teile meelde kõik, mida mina teile olen öelnud.
27. Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile. Mina ei anna teile nõnda, nagu maailm annab. Teie süda ärgu ehmugu ega mingi araks!
28. Te kuulsite, et ma ütlesin teile: 'Ma lähen ära ja tulen tagasi teie juurde. Kui te mind armastate, küll te siis rõõmustate, et ma lähen Isa juurde, sest Isa on suurem kui mina.'
29. Ja nüüd ma olen teile seda öelnud, enne kui see sünnib, et te usuksite, kui see sünnib.
30. Ma ei räägi enam teiega palju, sest maailma vürst tuleb ja tal ei ole mingit voli mu üle,
31. vaid et maailm saaks aru, et mina armastan Isa ja teen nõnda, nagu Isa mind on käskinud. Tõuske, läki siit minema!'

1. 'Mina olen tõeline viinapuu ja mu Isa on aednik.
2. Iga oksa minu küljes, mis ei kanna vilja, löikab ta ära, ja igaühte, mis kannab vilja, ta puhastab, et see kannaks rohkem vilja.
3. Teie olete juba puhtad sõna tõttu, mida ma teile olen rääkinud.
4. Jääge minusse, ja mina jään teisse. Nii nagu oks ei suuda kanda vilja omaette, kui ta ei jää viinapuu külge, nõnda ka teie, kui te ei jää minu külge.
5. Mina olen viinapuu, teie olete oksad. Kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja, sest minust lahus ei suuda te midagi teha.
6. Kes ei jää minu külge, heidetakse välja nagu oks, ja ta kuivab. Ja nad kogutakse kokku ja visatakse tulle ja nad põlevad ära.
7. Kui te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te iganes tahate, ning see sünnib teile.
8. Selles on minu Isa kirgastatud, et te kannate palju vilja ja saate minu jüngriteks.
9. Nõnda nagu Isa on armastanud mind, olen minagi armastanud teid. Jääge minu armastusse!
10. Kui teie peate minu käske, siis te jääte minu armastusse, nõnda nagu mina olen pidanud oma Isa käske ja jään tema armastusse.
11. Seda ma olen teile rääkinud, et minu rõõm oleks teis ja teie rõõm saaks täielikuks.
12. Minu käsk on see: armastage üksteist, nagu mina olen armastanud teid!
13. Ei ole olemas suuremat armastust kui see, et keegi annab elu oma sõprade eest.
14. Teie olete mu sõbrad, kui te teete, mida ma teid käsin.
15. Ma ei nimeta teid enam orjadeks, sest ori ei tea, mida ta isand teeb. Teid olen ma nimetanud sõpradeks, sest teile olen ma andnud teada kõik, mida ma olen kuulnud oma Isalt.
16. Teie ei ole valinud mind, vaid mina olen valinud teid ja olen seadnud teid, et te läheksite ja kannaksite vilja ja et teie vili jääks. Mida te iganes Isalt palute, seda ta annab teile minu nimel.
17. Selle käsu annan ma teile: armastage üksteist!
18. Kui maailm teid vihkab, siis teadke, et ta on mind vihanud enne teid.
19. Kui te oleksite maailmast, siis maailm armastaks teid kui omi, aga et teie ei ole maailmast, vaid mina olen teid maailmast ära valinud, seepärast maailm vihkab teid.
20. Pidage meeles sõna, mis mina teile olen öelnud: 'Ei ole teener suurem kui ta isand!' Kui nad on taga kiusanud mind, kiusavad nad taga teidki. Kui nad on pidanud minu sõna, peavad nad teiegi sõna.
21. Kuid seda kõike nad teevad teile minu nime pärast, sest nad ei tunne teda, kes minu on saatnud.
22. Kui ma ei oleks tulnud ja neile rääkinud, ei oleks neil pattu, aga nüüd ei saa nad vabandada oma pattu.
23. Kes vihkab mind, see vihkab ka mu Isa.
24. Kui ma ei oleks nende keskel teinud tegusid, mida ei ole teinud ükski teine, siis ei oleks neil pattu, aga nüüd nad on küll näinud, ent ometi vihanud nii mind kui ka minu Isa.
25. Kuid see on sündinud, et läheks täide nende Seadusesse kirjutatud sõna: 'Nad on mind vihanud põhjusega.'
26. Kui tuleb Lohutaja, kelle ma teile Isa juurest saadan, Tõe Vaim, kes lähtub Isast, siis tema tunnistab minust.
27. Ja teiegi tunnistate, sest te olete olnud minuga algusest peale.

1. Seda ma olen rääkinud teile, et te ei komistaks.
2. Nad heidavad teid kogudusest välja. Jah, tuleb tund, mil igaüks, kes teid tapab, arvab end Jumalale teenet osutavat.
3. Ja seda nad teevad, sest nad ei ole ära tundnud ei Isa ega mind.
4. Kuid seda olen ma teile rääkinud, et kui see tund tuleb, siis tuleks teile meelde, et mina olen seda teile öelnud. Seda ma ei ole öelnud teile kohe alguses, sest ma olin koos teiega.
5. Aga nüüd ma lähen tema juurde, kes minu on saatnud, ja keegi teist ei küsi minult: 'Kuhu sa lähed?'
6. Kuid et ma seda teile olen rääkinud, siis on kurbus täitnud teie südame.
7. Kuid ma ütlen teile tõtt: teile on parem, et ma lahkun, sest kui ma ei lahkuks, ei tuleks Lohutaja teie juurde, aga kui ma ära lähen, siis ma saadan tema teie juurde.
8. Ja kui ta tuleb, siis ta toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta:
9. patu kohta, et nad ei usu minusse;
10. õiguse kohta, et ma lähen Isa juurde ja teie ei näe mind enam;
11. kohtu kohta, et selle maailma vürst on süüdi mõistetud.
12. Mul on teile veel palju öelda, aga teie ei suuda seda praegu taluda.
13. Aga kui tema, Tõe Vaim, tuleb, juhivad teid kogu tõesse, sest tema ei räägi iseenesest, vaid ta räägib, mida kuuleb, ja ta kuulutab teile tulevase asju.
14. Tema kirgastab mind, sest ta võtab minu omast ja kuulutab teile.
15. Kõik, mis on Isal, on minu päralt, seepärast ma ütlesin, et ta võtab minu omast ja kuulutab teile.
16. Veel pisut aega, ja te ei näe mind enam, ja taas pisut aega, ja te näete mind jälle.'
17. Siis mõned ta jüngrid ütlesid üksteisele: 'Mis see on, mida ta meile ütleb: 'Veel pisut aega, ja te ei näe mind enam, ja taas pisut aega, ja te näete mind jälle!' ning 'Ma lähen Isa juurde!'''
18. Nad ütlesid siis: 'Mis see on, mida ta ütleb: 'Veel pisut aega'? Me ei tea, mida ta räägib.'
19. Jeesus märkas, et nad tahtsid temalt midagi küsida, ja ütles neile: 'Te arutate omavahel seda, et ma ütlesin: 'Veel pisut aega, ja te ei näe mind, ja taas pisut aega, ja te näete mind jälle.'
20. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, teie nutate ja kaeblete, aga maailm on röömus. Teid kurvastatakse, kuid teie kurbus muutub röömuks.
21. Kui naine toob last ilmale, siis ta on murelik, sest tema tund on kätte jõudnud. Aga kui ta lapse on sünnitanud, ei tuleta ta enam oma vaeva meelde röömu pärast, et inimene on sündinud maailma.
22. Nüüd on teilgi muretsemist, aga kui ma näen teid jälle, on teie süda röömus ja keegi ei võta teie röömu teilt ära.
23. Ja sel päeval ei küsi te minult enam midagi. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, mida te iganes palute Isalt, seda ta annab teile minu nimel.
24. Täni ei ole te midagi palunud minu nimel. Paluge, ja te saate, et teie rööm oleks täielik!
25. Seda ma olen rääkinud teile võrdumites. Tuleb tund, mil ma ei räägi teile enam võrdumites, vaid kuulutan teile Isast avalikult.
26. Sel päeval te palute minu nimel. Ja ma ei ütle teile, et mina palun Isa teie eest,
27. sest Isa ise armastab teid, kuna teie olete armastanud mind ja uskunud, et mina olen tulnud Jumala juurest.
28. Ma olen pärit Isa juurest ja tulnud maailma, taas ma jätan maailma ja lähen Isa juurde.'
29. Ta jüngrid ütlesid: 'Vaata, nüüd sa räägid täie selgusega ega räägi võrdumitega.
30. Nüüd me teame, et sina tead kõike ega vaja, et keegi sinu käest küsiks. Seetõttu me usume, et sina oled pärit Jumala juurest.'
31. Jeesus vastas neile: 'Kas te nüüd usute?'
32. Ennäe, tund tuleb ja on juba tulnud, et teid hajutatakse igaüks ise kohta ning te jätate mu üksi. Ja ometi ma ei ole üksi, sest Isa on minuga.
33. Seda ma olen teile rääkinud, et teil oleks rahu minus. Maailmas ahistatakse teid, aga olge julged: mina olen maailma ära võitnud.'

Peatükk 17

1. Seda rääkis Jeesus. Ja ta tõstis oma silmad taeva poole ja ütles: 'Isa, tund on tulnud, kirkasta oma Poega, et ka Poeg kirkastaks sind,
2. nagu sina oled talle andnud meelevalla kõigi olendite üle, et ta annaks igavese elu igapähele, keda sina talle oled andnud.
3. Aga igavene elu on see, et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust Kristust, kelle sina oled läkitanud.
4. Mina olen sind kirkastanud maa peal, lõpetanud töö, mille sa mulle andsid teha,
5. ja nüüd kirkasta ka sina, Isa, mind enese juures selle kirkusega, mis mul oli enne maailma rajamist sinu juures!
6. Ma olen teatavaks teinud sinu nime inimestele, keda sina mulle oled andnud maailmast. Nad olid sinu omad, ja sina oled andnud nad mulle ning nad on pidanud sinu sõna.
7. Nüüd on nad ära tundnud, et kõik, mis sina oled andnud mulle, on sinu juurest,
8. sest need sõnad, mis sa oled andnud mulle, olen mina andnud neile ja nemad on need vastu võtnud ja tõesti ära tundnud, et ma olen pärit sinu juurest, ning uskunud, et sina oled minu läkitanud.
9. Mina palun nende eest, maailma eest ma ei palu, vaid nende eest, keda sina oled mulle andnud, sest nad on sinu omad.
10. Ja kõik minu oma on sinu oma ja sinu oma on minu oma, ning mina olen kirkastatud nendes.
11. Ja mina ei ole enam maailmas, kuid nemad on maailmas, ning mina tulen sinu juurde. Püha Isa, hoia neid oma nimes, mille sina andsid mulle, et nad oleksid üks nii nagu meie!
12. Kui ma olin koos nendega, siis ma hoidsin neid sinu nimes, mille sina andsid mulle, ja varjasin neid ning ükski ei hukkunud neist peale hukatuse poja, et Kiri läheks täide.
13. Nüüd aga tulen ma sinu juurde ja räägin just seda maailmas, et minu rõõm oleks täielikult neis enestes.
14. Mina olen andnud neile sinu sõna ning maailm on vihanud neid, sest nemad ei ole maailmast, nii nagu minagi ei ole maailmast.
15. Ma ei palu, et sa võtaksid nad ära maailmast, vaid et sa hoiaksid neid kurja eest.
16. Nemad ei ole maailmast, nii nagu minagi ei ole maailmast.
17. Pühitse neid tões: sinu sõna on tõde!
18. Nii nagu sina läkitasid minu maailma, läkitan ka mina nemad maailma.
19. Ja ma pühitsen ennast nende eest, et ka nemad oleksid pühitsetud tões.
20. Aga ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma,
21. et kõik oleksid üks, nii nagu sina, Isa, minus ja mina sinus, et nemadki oleksid meis, et maailm usuks, et sina oled minu läkitanud.
22. Ja mina olen andnud neile selle kirkuse, mille sina oled andnud mulle, et nad oleksid üks, nii nagu meie oleme üks:
23. mina neis ja sina minus, et nad oleksid täielikult üks, nii et maailm tunneks ära, et sina oled minu läkitanud ja et sa oled armastanud neid, nii nagu sa oled armastanud mind.
24. Isa, ma tahan, et ka need, keda sa mulle oled andnud, oleksid minuga seal, kus mina olen, et nad näeksid mu kirkust, mille sa oled andnud mulle, sest sa oled mind armastanud enne maailma rajamist.
25. Õige Isa, maailm ei ole sind tundnud, aga mina tundsin sind ning need siin tunnevad, et sina oled minu läkitanud.
26. Ja ma olen neile andnud teada sinu nime ja annan teada seda, et armastus, millega sina oled armastanud mind, oleks nendes ja mina oleksin nendes.'

1. Kui Jeesus seda oli rääkinud, lahkus ta oma jüngritega üle Kidroni jõe. Seal oli aed, kuhu ta läks oma jüngritega.
2. Aga seda paika teadis ka tema äraandja Juudas, sest Jeesus oli seal sageli viibinud koos oma jüngritega.
3. Võtnud kaasa terve väeosa ning ülempreestritelt ja variseridelt sulaseid, tuli Juudas nüüd sinna tõrvikute ja lampide ja relvadega.
4. Jeesus, kes teadis kõike, mis teda ees ootas, astus nüüd nende poole ja küsis: 'Keda te otsite?'
5. Nad vastasid talle: 'Jeesust Naatsaretlast.' Ta ütles neile: 'Mina olengi see.' Ka tema äraandja Juudas seisis koos nendega.
6. Kui ta nüüd neile ütles: 'Mina olengi see', taganesid nad ja kukkusid maha.
7. Siis küsis Jeesus neilt veel kord: 'Keda te otsite?' Nemad ütlesid: 'Jeesust Naatsaretlast.'
8. Jeesus vastas: 'Ma ju ütlesin teile, et mina olengi see. Kui te nüüd mind otsite, siis laske neil minna',
9. et läheks täide sõna, mis ta oli öelnud: 'Ma ei ole kaotanud ühtki neist, keda sa mulle oled andnud.'
10. Siimon Peetrus, kellel oli mõök, tõmbas selle nüüd välja ning lõi ülempreestri orja ja raius ära ta parema kõrva; orja nimi oli Malkus.
11. Jeesus ütles siis Peetrusele: 'Pista mõök tuppe! Eks ma pea jooma sellest karikast, mille Isa mulle on andnud?'
12. Väeosa ja ülempreestri ja juutide sulased võtsid nüüd Jeesuse ja sidusid ta kinni
13. ning viisid esiteks Hannase juurde, sest see oli Kaifase äi, ja Kaifas oli tol aastal ülempreester.
14. Kaifas oli aga see, kes andis juutidele nõu, et parem on surra ühel inimesel rahva eest.
15. Aga Siimon Peetrus ja üks teine jünger järgnesid Jeesusele. See jünger oli ülempreestri tuttav ja ta läks koos Jeesusega ülempreestri õue.
16. Peetrus seisis aga väljas ukse ees. Siis väljus see teine jünger, kes oli ülempreestri tuttav, ja kõneles uksehoidjatüdrukuga ning viis Peetruse sisse.
17. Uksehoidjatüdruk ütles nüüd Peetrusele: 'Eks sinagi ole üks selle inimese jüngreid?' Tema ütles: 'Ei ole.'
18. Aga orjad ja sulased olid teinud lõkke, sest oli külm, ja seisis ning soojendasid end. Ja ka Peetrus seisis nende seas ja soojendas end.
19. Ülempreester küsitles nüüd Jeesust tema jüngrite ja õpetuse kohta.
20. Jeesus vastas talle: 'Mina olen rääkinud maailmale avalikult. Mina olen alati õpetanud sünagoogis ja pühakojas, kuhu kogunevad kõik juudid, ja salaja pole ma rääkinud midagi.'
21. Miks sa küsid seda minult? Küsi nendelt, kes on kuulnud, mida ma olen neile rääkinud. Vaata, nemad teavad, mida ma olen öelnud.'
22. Aga kui ta seda ütles, andis üks seal kõrval seisnud sulane Jeesusele kõrvakiilu ja ütles talle: 'Kas sa nõnda vastad ülempreestritele?'
23. Jeesus vastas talle: 'Kui ma rääkisin pahasti, siis tunnista see pahaks, kui see oli aga õige, miks sa mind siis lööd?'
24. Siis Hannas läkitas ta kinniseotult ülempreester Kaifase juurde.
25. Aga Siimon Peetrus seisis seal ja soojendas end. Nad ütlesid nüüd talle: 'Eks sinagi ole üks tema jüngreid?' Tema aga salgas ja ütles: 'Ei ole.'
26. Üks ülempreestri orje, selle sugulane, kelle kõrva Peetrus oli ära raiunud, ütles: 'Eks mina näinud sind temaga koos aias?'
27. Siis salgas Peetrus jälle, ja kohe kires kukk.
28. Nad viisid nüüd Jeesuse Kaifase juurest kohtukotta. Aga oli varahommik. Ja nad ise ei läinud kohtukotta sisse, et nad ei rüvetaks end, vaid võiksid süüa paasat.
29. Pilaatus tuli siis ise nende juurde välja ja lausus: 'Mis kaebus teil on selle inimese peale?'
30. Nad kostsid talle: 'Kui see siin ei oleks kurjategija, ei me siis oleks teda sinu kätte loovutanud!'

31. Pilaatus ütles nüüd neile: 'Võtke teie ta ning mõistke ise tema üle kohut oma Seaduse järgi!' Juudid ütlesid talle: 'Meil ei ole meelevalda kedagi tappa',
32. et läheks täide Jeesuse sõna, mis ta oli öelnud, kui ta vihjas, missugust surma tal tuleb surra.
33. Pilaatus läks nüüd taas kohtukotta ja kutsus Jeesuse ning ütles talle: 'Kas sina oled juutide kuningas?'
34. Jeesus vastas: 'Kas sa ütled seda omast peast või on teised sulle seda minu kohta öelnud?'
35. Pilaatus vastas: 'Egas mina juut ole! Sinu oma rahvas ja ülempreestrid on andnud su minu kätte. Mis sa oled teinud?'
36. Jeesus vastas: 'Minu kuningriik ei ole sellest maailmast. Kui minu kuningriik oleks sellest maailmast, küll mu sulased oleksid võidelnud, et mind ei oleks antud juutide kätte. Aga minu kuningriik ei ole siit.'
37. Pilaatus ütles nüüd talle: 'Sina oled siis ikkagi kuningas?' Jeesus vastas: 'Need on sinu sõnad, et mina olen kuningas. Mina olen selleks sündinud ja selleks tulnud maailma, et ma annaksin tunnistust tõe kohta. Igaüks, kes on tõe seest, kuuleb minu häält.'
38. Pilaatus küsis temalt: 'Mis on tõde?' Ja seda öelnud, läks Pilaatus taas juutide juurde välja ja ütles neile: 'Mina ei leia temal mingit süüd.'
39. Teil on ju kombeks, et ma paasapühal teile kellegi vabaks lasen. Kas te soovite nüüd, et ma lasen teile vabaks juutide kuninga?'
40. Nemad hüüdsid siis taas: 'Ei, mitte teda, vaid Barabas!' Aga Barabas oli röövel.

1. Nüüd võttis Pilaatus Jeesuse ja laskis teda piitsutada.
2. Ja sõdurid punusid kibuvitstest pärja ning panid selle talle pähe ja purpurmantli selga
3. ning tulid tema juurde ja ütlesid: 'Tervist, juutide kuningas!' ja andsid talle kõrvakiile.
4. Ja Pilaatus läks taas välja ja ütles neile: 'Vaata, ma toon ta teile välja, et te saaksite aru: mina ei leia temal mingit süüd.'
5. Siis tuli Jeesus välja, kandes kibuvitsapärja ja purpurmantlit. Ja Pilaatus ütles neile: 'Ennäe inimest!'
6. Kui nüüd ülempreestrid ja sulased teda nägid, hüüdsid nad: 'Löö risti! Löö risti!' Pilaatus ütles neile: 'Võtke teie ta ja lööge ise risti, sest mina ei leia temal süüd!'
7. Juudid vastasid talle: 'Meil on Seadus, ja Seaduse järgi peab ta surema, sest ta on tõstnud ennast Jumala Pojaks.'
8. Seda sõna kuuldes kartis Pilaatus veel enam.
9. Ja ta läks jälle kohtukotta ja küsis Jeesuselt: 'Kust sina oled?' Aga Jeesus ei andnud talle vastust.
10. Siis ütles Pilaatus talle: 'Kas sa ei räägi minuga? Kas sa ei tea, et mul on meelevald sind vabaks lasta ja mul on meelevald sind risti lüüa?'
11. Jeesus vastas: 'Sinul ei oleks mingit meelevalda minu üle, kui see poleks sulle antud ülalt. Seepärast on suurem patt sellel, kes minu on andnud sinu kätte.'
12. Sellest alates otsis Pilaatus võimalust teda vabaks lasta. Aga juudid hüüdsid: 'Kui sa tema vabaks lased, siis sa ei ole keisri sõber. Igaüks, kes tõstab enese kuningaks, hakkab vastu keisrile.'
13. Kui nüüd Pilaatus neid sõnu kuulis, tõi ta Jeesuse välja ja istus kohtujärjele paika, mida hüütakse Kivipõrandaks, heebrea keeles aga Gabbataks.
14. Aga oli paasapühade valmistuspäev, umbes keskpäev. Ja ta ütles juutidele: 'Ennäe, teie kuningas!'
15. Need aga hüüdsid nüüd: 'Vii ära, vii ära, löö ta risti!' Pilaatus ütles neile: 'Kas ma pean teie kuninga risti lööma?' Ülempreestrid vastasid: 'Meil ei ole kuningat, vaid on keiser.'
16. Siis andis Pilaatus Jeesuse nende kätte risti lüüa. Nad võtsid nüüd Jeesuse -
17. ja ta läks välja, kandes ise oma risti Pealuuasemeks hüütud paika, mida heebrea keeles kutsutakse Kolgataks.
18. Seal nad löid risti tema ja temaga koos kaks muud surmamõistetut, teine teisele poole, aga Jeesuse keskele.
19. Aga Pilaatus kirjutas ka sildi ja pani selle risti külge. Sellele oli kirjutatud: 'Jeesus Naatsaretlane, juutide kuningas.'
20. Seda silti luges palju juute, sest paik, kus Jeesus risti löödi, oli linna lähedal, ning silt oli kirjutatud heebrea, ladina ja kreeka keeles.
21. Juutide ülempreestrid ütlesid siis Pilaatusele: 'Ära kirjuta 'Juutide kuningas', vaid 'Tema ütles: Olen juutide kuningas.''
22. Pilaatus vastas: 'Mida olen kirjutanud, seda olen kirjutanud.'
23. Kui sõdurid olid Jeesuse risti lõonud, võtsid nad ta rõivad ja jagasid nelja ossa, igale sõdurile ühe osa. Nad võtsid ka särki, särk oli aga õmblusteta, kootud ühes tükis ülalt alla.
24. Nad ütlesid siis üksteisele: 'Ärgem rebigem seda katki, vaid heitkem liisku, kellele see saab', et läheks täide Kiri: 'Nad on mu rõivad omavahel jaganud, ja riiete peale liisku heitnud.' Sedasama sõdurid nüüd tegidki.
25. Aga Jeesuse risti juures seisid tema ema ja tema ema õde Maarja, Kloopase naine, ja Maarja Magdaleena.
26. Kui nüüd Jeesus nägi risti kõrval seismas oma ema ja jüngrit, keda ta armastas, siis ta ütles emale: 'Naine, vaata, see on su poeg!'
27. Seejärel ütles ta oma jüngrile: 'Vaata, see on su ema!' Ja selsamal tunnil võttis jünger ta enda juurde.
28. Pärast seda ütles Jeesus, teades, et kõik on juba lõpetatud, et Kiri läheks täide: 'Mul on janu.'

29. Seal seisis äädikat täis anum. Nad torkasid nüüd äädikaga immutatud käsna iisopi roo otsa ja ulatasid selle tema suu juurde.
30. Kui nüüd Jeesus oli võtnud äädikat, ütles ta: 'See on lõpetatud!' ja, langetanud pea, heitis hinge.
31. Aga et oli pühade valmistuspäev, siis palusid juudid Pilaatust, et ristilöödute sääreluud löödaks katki ja nad viidaks minema, et ihud ei jääks ristile hingamispäevaks - sest see hingamispäev oli suur püha.
32. Sõdurid tulid nüüd ja lõid katki sääreluud nii esimesel kui teisel, kes koos Jeesusega olid risti löödud.
33. Aga kui nad tulid Jeesuse juurde ja nägid, et ta oli juba surnud, siis nad ei löönud katki tema sääreluid,
34. vaid üks sõdur torkas piigiga tema küljesse ning kohe voolas välja verd ja vett.
35. Ja see, kes seda nägi, tunnistab seda, ning tema tunnistus on tõsi. Ja tema teab, et ta räägib tõtt, et teiegi usuksite.
36. Sest see on sündinud, et läheks täide Kiri: 'Ühtegi tema luud ei purustata.'
37. Ja veel teine kirjakoht ütleb: 'Nad saavad näha seda, kelle nad on läbi torganud.'
38. Aga pärast seda palus Arimaatia Joosep - ta oli Jeesuse jünger, kuid salaja, sest ta kartis juute - Pilaatuselt luba võtta Jeesuse ihu. Ja Pilaatus lubas. Siis ta tuli ja võttis Jeesuse ihu.
39. Siis tuli ka Nikodeemos, kes kord varem oli tulnud Jeesuse juurde öösel, ja tõi kaasa sada naela mürri ja aaloe segu.
40. Siis nad võtsid Jeesuse ihu ja mähkisid ta surilinalesse koos lõhnarohtudega, nõnda nagu on juutide matmiskomme.
41. Seal paigas aga, kus ta risti löödi, oli aed ning aias uus haud, kuhu ei olnud veel kunagi kedagi pandud.
42. Sinna nad panid nüüd Jeesuse juutide pühade valmistuspäeva pärast, sest see haud oli lähedal.

1. Maarja Magdaleena tuli hauale nädala esimese päeva varahommikul, kui oli alles pime, ja nägi, et kivi oli haualt ära tõstetud.
2. Ta jooksis siis ja tuli Siimon Peetruse ja selle teise jüngri juurde, keda Jeesus armastas, ja ütles neile: 'Nad on Issanda hauast ära viinud ja me ei tea, kuhu nad on ta pannud.'
3. Peetrus läks nüüd välja ja see teine jünger ka ning tulid haa juurde.
4. Nad jooksid mõlemad koos, ent teine jünger jooksis Peetrusest kiiremini ning jõudis haa juurde esimesena.
5. Ja kummargil sisse vaadates nägi ta surilinu. Ometi ei astunud ta sisse.
6. Siis tuli ka Siimon Peetrus temale järele ja astus hauda sisse ja nägi maas olevaid surilinu
7. ja higrätikut, mis oli Jeesuse pea ümber olnud, et see ei olnud koos surilinadega, vaid eraldi kokkumässituna teises kohas.
8. Nüüd siis läks hauda sisse ka see teine jünger, kes esimesena oli hauale tulnud, ning nägi ja uskus.
9. Sest nad ei teadnud veel Kirjast, et ta peab surnuist üles tõusma.
10. Jüngrid läksid nüüd taas ära kodu poole.
11. Maarja seisis aga haa kõrval väljas ja nuttis. Kui ta nõnda nuttis, vaatas ta kummargil hauda
12. ja nägi kahte valges riides inglit istuvat seal, kuhu oli pandud Jeesuse ihu, ühte peatsis ja teist jalutsis,
13. ja need ütlesid talle: 'Naine, miks sa nutad?' Tema vastas neile: 'Nad on mu Issanda ära viinud ja ma ei tea, kuhu nad on ta pannud.'
14. Kui ta seda oli öelnud, pöördus ta ümber ja nägi Jeesust seismas, aga ta ei teadnud, et see on Jeesus.
15. Jeesus ütles talle: 'Naine, miks sa nutad? Keda sa otsid?' Maarja arvas ta aedniku olevat ja ütles talle: 'Isand, kui sina oled ta ära kandnud, siis ütle mulle, kuhu sa ta panid, ja ma ise toon ta ära.'
16. Ja Jeesus ütles talle: 'Maarja!' Too pöördus ümber ja ütles talle heebrea keeles: 'Rabbuuni', see tähendab 'Õpetaja'.
17. Jeesus ütles talle: 'Ära puuduta mind, ma ei ole veel üles Isa juurde läinud. Aga mine mu vendade juurde ja ütle neile: Ma lähen üles oma Isa ja teie Isa ning oma Jumala ja teie Jumala juurde.'
18. Maarja Magdaleena tuli ja kuulutas jüngritele: 'Ma olen näinud Issandat ja seda kõike ta ütles mulle.'
19. Kui nüüd selsamal nädala esimesel päeval oli õhtuaeg ja seal, kuhu jüngrid olid kogunenud, olid ukсед lukus, sest nad kartsid juute, tuli Jeesus, jäi seisma nende keskele ja ütles neile: 'Rahu teile!'
20. Kui ta seda oli öelnud, näitas ta neile oma käsi ja külge. Siis said jüngrid rõõmsaks Issandat nähes.
21. Jeesus ütles nüüd neile taas: 'Rahu teile! Nõnda nagu Isa on läkitanud minu, nõnda saadan ka mina teid.'
22. Kui ta seda oli öelnud, puhus ta nende peale ja ütles neile: 'Võtke vastu Püha Vaim!'
23. Kellele te iganes patud andeks annate, neile on need andeks antud, kellele te patud kinnitate, neile on need kinnitatud.'
24. Aga Toomas, keda nimetatakse Kaksikuks, üks kaheteistkümnest, ei olnud nendega, kui Jeesus tuli.
25. Teised jüngrid ütlesid nüüd talle: 'Meie oleme näinud Issandat.' Aga tema ütles neile: 'Kui ma ei näe tema käte sees naelajälgi ning ei pista oma sõrme naelte asemeisse ega oma kätt tema külje sisse, ei usu ma mitte!'
26. Ja kaheksa päeva pärast olid ta jüngrid taas kodus ja Toomas nendega. Uksed olid lukus, aga Jeesus tuli, jäi seisma nende keskele ja ütles: 'Rahu teile!'
27. Seejärel ta ütles Toomale: 'Pane oma sõrm siia ja vaata minu käsi ning pane oma käsi ja pista mu külje sisse ning ära ole uskmatu, vaid usklik!'
28. Toomas vastas talle: 'Minu Issand ja minu Jumal!'

29. Jeesus ütles talle: 'Kas sa usud seepärast, et sa oled mind näinud? Õndsad on need, kes ei näe, kuid usuvad.'
30. Jeesus tegi jüngerite ees veel palju muid tunnustähti, mida ei ole sellesse raamatusse kirja pandud,
31. aga need on kirja pandud, et te usuksite, et Jeesus on Kristus, Jumala Poeg, ja et teil uskudes oleks elu tema nimes.

1. Pärast seda ilmus Jeesus jüngritele veel Tibeeriase järve ääres. Aga ta ilmus nõnda:
2. Siimon Peetrus ja Toomas, keda nimetatakse Kaksikuks, ja Naatanael, kes oli Galilea Kaanast, ja Sebedeuse pojad ja veel kaks tema jüngritest olid seal koos.
3. Siimon Peetrus ütles neile: 'Ma lähen kalale.' Nad ütlesid talle: 'Me tuleme sinuga kaasa.' Nad läksid välja ja astusid paati. Ent sellel ööl ei püüdnud nad midagi.
4. Aga koidu ajal seisis Jeesus kaldal. Ent jüngrid ei teadnud, et see on Jeesus.
5. Jeesus ütles siis neile: 'Lapsed, on teil midagi leivakõrvaseks?' Nad vastasid talle: 'Ei ole.'
6. Aga tema ütles neile: 'Heitke noot paremale poole paati, siis te leiate!' Nad heitsidki, ja ei jaksanud seda enam tõmmata kalade hulga tõttu.
7. Nüüd ütles jünger, keda Jeesus armastas, Peetrusele: 'See on Issand!' Siimon Peetrus, kuulnud, et see on Issand, võttis kuue ümber, sest ta oli alasti, ja hüppas järve.
8. Aga teised jüngrid tulid paadiga - nad ei olnud ju kaldast kaugemal kui umbes kakssada küünart - ja vedasid noota kaladega.
9. Kui nad nüüd tulid mäele, nägid nad valmis lõket ja selle peal kala ning leiba.
10. Jeesus ütles neile: 'Tooge neid kalu, mida te praegu püüdsite!'
11. Siimon Peetrus läks üles ja tõmbas mäele nooda täis suuri kalu, arvult sada viiskümmend kolm. Ja noot ei rebenenud, kuigi neid oli nii palju.
12. Jeesus ütles neile: 'Tulge sööma!' Ükski jüngritest ei julgenud temalt küsida: 'Kes sa oled?', sest nad teadsid, et ta on Issand.
13. Jeesus tuli ja võttis leiva ja andis neile, ja samuti kala.
14. See oli Jeesusel juba kolmas kord jüngritele ilmuda pärast surnuist ülestõusmist.
15. Kui nad nüüd olid einet võtnud, ütles Jeesus Siimon Peetrusele: 'Siimon, Johannese poeg, kas sa armastad mind rohkem kui need?' Peetrus ütles talle: 'Jah, Issand, sina tead, et sa oled mulle armas.' Jeesus ütles talle: 'Sööda mu tallesid!'
16. Tema ütles talle veel teist korda: 'Siimon, Johannese poeg, kas sa armastad mind?' Ta vastas talle: 'Jah, Issand, sina tead, et sa oled mulle armas.' Jeesus ütles talle: 'Hoia mu lambaid kui karjane!'
17. Tema ütles talle kolmandat korda: 'Siimon, Johannese poeg, kas ma olen sulle armas?' Peetrus jäi kurvaks, et Jeesus küsis temalt kolmandat korda: 'Kas ma olen sulle armas?' Ja ta ütles temale: 'Issand, sina tead kõik, sina tead, et sa oled mulle armas.' Jeesus ütles talle: 'Sööda mu lambaid!'
18. Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kui sa olid noor, võotasid sa end ise ning läksid, kuhu sa tahtsid, aga kui sa vanaks saad, siis sa sirutad oma käed välja ja keegi teine võtab sind ning viib sind, kuhu sa ei taha.'
19. Aga seda ta ütles vihjates, missuguse surmaga Peetrus pidi Jumalat austama. Aga kui Jeesus seda oli öelnud, ütles ta talle: 'Järgne mulle!'
20. Peetrus pöördus ja nägi kaasa tulemas jüngrit, keda Jeesus armastas, kes ka õhtusöömaajal oli nõjatunud tema rinnale ja küsinud: 'Issand, kes on su äraandja?'
21. Teda nähes ütles Peetrus nüüd Jeesusele: 'Issand, aga kuidas on temaga?'
22. Jeesus ütles talle: 'Kui ma tahan, et ta jääb minu tulekuni - mis see sinusse puutub? Sina järgne mulle!'
23. Siis levis kuuldus vendade seas, et too jünger ei surevatki. Aga Jeesus ei olnud öelnud talle, et ta ei sure, vaid: 'Kui ma tahan, et ta jääb minu tulekuni - mis see sinusse puutub?'
24. Tema on see jünger, kes tunnistab neist asjust ja on selle kirjutanud; ja me teame, et tema tunnistus on õige.
25. On veel palju muudki, mida Jeesus tegi. Kui need kõik ükshaaval üles kirjutataks, siis, ma arvan, ei suudaks kogu maailmgi mahutada raamatuid, mis tuleks kirjutada.

Apostlite teod

Peatükk 1

1. Esimese raamatu, Teofilos, ma kirjutasin kõigest sellest, mida Jeesus algusest peale tegi ja õpetas
2. kuni selle päevani, mil ta võeti üles taevasse pärast seda, kui ta apostlitele, keda ta oli valinud Püha Vaimu kaudu, oli andnud korraldusi.
3. Neile ta oli pärast oma kannatamist näidanud ennast elavana, tõendades seda mitmel viisil, ilmudes neile neljakümne päeva jooksul ja kõneldes Jumala riigist.
4. Kui siis Jeesus viibis koos nendega, keelas ta neil Jeruusalemmast lahkuda, käskides jääda ootama Isa töötust, 'mis teie olete minult kuulnud.
5. Johannes on küll ristinud veega, aga teid ristitakse Püha Vaimuga üsna varsti pärast neid päevi.'
6. Siis küsisid temalt need, kes olid kokku tulnud: 'Issand, kas sa sel ajal taastad Iisraeli kuningriigi?'
7. Tema aga ütles neile: 'Ei ole teie osa teada aegu ja tunde, mis Isa on iseenese meelevaldaga seadnud,
8. vaid te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle, ja te peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni.'
9. Kui Jeesus seda oli öelnud, tõsteti ta nende nähes üles ja pilv varjas ta nende silme eest.
10. Kui nad taevasse vaatasid tema minekut, vaata, siis seisis nende juures kaks valgeis rõivais meest,
11. kes ütlesid: 'Galilea mehed, mis te seisate siin ja vaatate üles taevasse? See Jeesus, kes teilt võeti üles taevasse, tuleb samal kombel, nagu te nägite teda taevasse minevat.'
12. Siis nad pöördusid tagasi Jeruusalemma mäelt, mida kutsutakse Õlimäeks ja mis on Jeruusalemma lähedal ühe hingamispäeva teekonna kaugusel.
13. Ja kui nad linna tulid, läksid nad ülemisse tuppa, kus neil oli tavaks viibida: Peetrus ja Johannes ja Jaakobus ja Andreas ja Filippus ja Toomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakobus, Alfeuse poeg, ja seloot Siimon ja Juudas, Jaakobuse poeg.
14. Nemad kõik olid püsivalt ühel meelel palvetamas koos Jeesuse ema Maarja ning naistega ja Jeesuse vendadega.
15. Neil päevil tõusis Peetrus vendade keskel püsti - rahvast oli koos umbes sada kakskümmend inimest - ning ütles:
16. 'Mehed-vennad! Täide pidi minema kirjasõna, mis Püha Vaim on Taaveti suu läbi ette kuulutanud Juuda kohta, kellest sai Jeesuse kinnivõtjate teejuht.
17. Ta oli ju meie sekka arvatud ja sama teenimine oli temagi osa.
18. Just tema hankis ülekohtu palgast enesele põllu, aga ta ise kukkus ülepeakaela alla, lõhkes keskelt ja kogu ta sisikond valgus välja.
19. See on saanud teatavaks kõigile Jeruusalemma elanikele, nii et seda põldu nende murdes kutsutakse Hakeldamaks, see tähendab Verepõlluks.
20. Laulude raamatusse on ju kirjutatud: 'Tema elupaik saagu tühermaaks ja ärgu elagu selles keegi', ja 'Tema ülevaatajaamet saagu teisele!'
21. Niisiis peab saama Jeesuse ülestõusmise tunnistajaks koos meiega üks neist meestest, kes on meie hulgas olnud kogu selle aja, mil Issand Jeesus meie juures käis sisse ja välja,
22. alates Johannese ristimisest kuni päevani, mil ta meilt võeti üles.'
23. Ja nad esitasid kaks meest: Joosepi, keda kutsutakse Barsabaseks, hüüdnimega Justus, ning Mattiase.
24. Siis nad palvetasid: 'Sina, Issand, kõikide südametundja - näita, kumma neist kahest sina oled valinud
25. saama selle teenimiskoha ja apostliameti, kust Juudas on tagasi astunud, et minna paika, kuhu ta kuulub.'
26. Ja nad heitsid liisku ja liisk langes Mattiase peale, ja tema arvati ühena kaheteistkümmne apostli hulka.

Peatükk 2

1. Kui nelipühapäev kätte jõudis, olid nad kõik koos ühes paigas.
2. Ja äkitselt tuli taevast kohin, otsekui tugev tuul oleks puhunud, ja täitis kogu koja, kus nad istusid.
3. Ja nad nägid otsekui hargnevaid tulekeeli, mis laskusid iga üksiku peale nende seas.
4. Ja nad kõik täideti Püha Vaimuga ning hakkasid rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida.
5. Jeruusalemmas oli aga elamas juute, vagasid mehi kõigi rahvaste keskel, kes on taeva all.
6. Kui nüüd see hääl kostis, tuli kokku nende kogukond, ja kõiki valdas hämmastus, sest igaüks kuulis räägitavat oma murret.
7. Nad jahmusid ja panid imeks, öeldes: 'Ennäe, eks need kõik, kes räägivad, ole galilealased?'
8. Kuidas siis meist igaüks kuuleb oma sünnimaa murret?'
9. Meie, partlased ja meedlased ja eelamlased ja kes me elame Mesopotaamia-, Juuda- ja Kappadookiamaal, Pontoses ja Aasias,
10. Früügias ja Pamfüülias, Egiptuses ja Liibüa maades Küreene pool, ja siia elama asunud roomlased,
11. juudid ja nende usku pöördunud kreetlased ja araablased - kuidas me kuuleme räägitavat meie endi keeles Jumala suuri asju?'
12. Nad kõik olid jahmunud ja kahevahel ning ütlesid üksteisele: 'Mis see küll peab olema?'
13. Mõned aga ütlesid pilgates: 'Nad on täis magusat veini!'
14. Siis tõusis Peetrus koos nende üheteistkümnega püsti, tõstis häält ja kõneles neile: 'Juuda mehed ja kõik Jeruusalemma elanikud! Olgu see teil teada - pange tähele mu sõnu!'
15. Nemad ei ole sugugi joojaks, nagu te arvate, on ju alles kell üheksa hommikul.
16. Vaid see on, mida prohvet Joel on öelnud:
17. 'Ja viimseil päevil sünnib, ütleb Jumal, et ma valan oma Vaimust välja kõigi inimeste peale ja teie pojad ja teie tütreid ennustavad ja teie noored näevad nägemusi ja teie vanad näevad unenägusid,
18. ning oma teenrite ja teenijate peale ma valan neil päevil välja oma Vaimust ja nad ennustavad,
19. ning ma annan märke ülal taevas ja tunnustähti all maa peal: verd ja tuld ja suitsusambaid.
20. Päike muutub pimedaks ja kuu vereks, enne kui tuleb Issanda päev, suur ja ülev.
21. Ja sünnib, et igaüks, kes hüüab appi Issanda nime, päästetakse.'
22. Iisraeli mehed, kuulge neid sõnu: Jeesuse Naatsaretlase, mehe, kellele Jumal on tunnistuse andnud vägevate tegude ja märkide ja tunnustähtedega, mis Jumal tema läbi teie keskel tegi, nõnda kui te isegi teate,
23. tema enda, kui ta oli Jumala määratud nõu ja etteteadmise järgi loovutatud, olete teie ülekohtuste inimeste kätega risti naelutatades hukanud.
24. Aga Jumal on tema üles äratanud, päästes ta surmavaludest, seepärast et surmal ei olnud väge teda pidada oma võimuses.
25. Taavet ütleb tema kohta: 'Ma näen Issandat alati enese silme ees, sest ta on mu paremal pool, et ma ei kõiguks.
26. Seepärast mu meel rõõmustab ja mu keel hõiskab, mu ihugi võib hingata lootuses,
27. sest sa ei jäta mu hinge surmavalda ega anna oma Vagale näha kõdunemist.
28. Sa oled mulle andnud teada elu tee, sa täidad mind rõõmuga oma palge ees.'
29. Mehed-vennad! Tohib ju avalikult teile öelda peavanem Taavetist, et ka tema on surnud ja maha maetud ja tema haud on meie juures tänini.
30. Et ta oli prohvet ja teadis, et Jumal oli talle vandega tõotanud tema troonile seada istuma järglase ta niuete viljast,
31. siis ta nägi ette ning rääkis Messia ülestõusmisest: 'Ei teda jäeta surmavalda ega näe ta liha kõdunemist.'
32. Sellesama Jeesuse on Jumal üles äratanud surnuist, meie kõik oleme selle tunnistajad.
33. Et ta nüüd Jumala parema käega on ülendatud, siis ta on saanud Isalt Püha Vaimu, nagu oli tõotatud, ning on selle välja valanud; seda teie nüüd näete ja kuuletegi.

34. Taavet ei ole ju läinud taevasse, aga ta ütleb: 'Issand ütles mu Issandale: Istu mu paremale käele,
35. kuni ma panen su vaenlased su jalajäriks!'
36. Kogu Iisraeli sugu teadku nüüd kindlasti, et Jumal on tema teinud Issandaks ja Messiaks, sellesama Jeesuse, kelle teie risti lõite!'
37. Seda kuuldes lõikas see neile südamesse ja nad ütlesid Peetrusele ja teistele apostlitele: 'Mida me peame tegema, mehed-vennad?'
38. Aga Peetrus ütles neile: 'Parandage meelt ja igaüks teist lasku ennast ristida Jeesuse Kristuse nimesse oma pattude andekssaamiseks, ning siis te saate Püha Vaimu anni.
39. Sest see töötlus on antud teile ja teie lastele ning kõikidele, kes on eemal, keda iganes Jumal, meie Issand, enese juurde kutsub.'
40. Veel paljude muudegi sõnadega veenis Peetrus neid ja manitses: 'Laske end päästa sellest sõgedast sugupõlvest!'
41. Kes nüüd tema sõna vastu võtsid, need ristiti, ning sel päeval lisati nende hulka umbes kolm tuhat inimest.
42. Aga nemad püsisid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes.
43. Ent igale inimesele tuli kartus, sest palju imetegusid ja tunnustähti sündis apostlite läbi.
44. Kõik usklikud olid üheskoos ja kõik oli neil ühine.
45. Omandi ja vara nad müüsid ära ning jagasid raha igaühele sedamööda, kuidas keegi vajas.
46. Nad viibisid päevast päeva ühel meelel pühakojas, murdsid leiba kodudes ja võtsid rooga juubeldades ning siira südamega,
47. kiites Jumalat ja leides armu kogu rahva silmis. Issand aga lisas päästetuid päevast päeva nende hulka.

Peatükk 3

1. Peetrus ja Johannes läksid üles pühakotta palvusele, mida peeti pärastlõunal kella kolme ajal.
2. Ja sinna kanti mees, kes oli sündimisest saadik jalutu. Ta pandi päevast päeva pühakoja selle ukse ette, mida nimetatakse Ilusaks väravaks, pühakotta minejailt almuseid paluma.
3. Kui ta nägi Peetrust ja Johannest pühakotta astumas, palus ta neilt almust.
4. Siis Peetrus vaatas koos Johannesega teda ainiti ning ütles: 'Vaata meie peale!'
5. Too jäigi neile otsa vaatama, lootes neilt midagi saada.
6. Aga Peetrus ütles: 'Hõbedat ega kulda mul ei ole, aga mis mul on, seda ma annan sulle: Jeesuse Kristuse, Naatsaretlase nimel - tõuse ja kõnni!'
7. Ja ta haaras kinni jalutu paremast käest ning aitas ta üles. Ja otsekohe said selle jalapöiad ja pahklud tugevaks
8. ning ta hüppas püsti, seisis ja kõndis ning läks koos nendega pühakotta sisse, käies ja hüpeldes ning Jumalat kiites.
9. Ja kogu rahvas nägi teda kõndimas ja Jumalat kiitmas.
10. Nad tundsid temas ära sama mehe, kes oli istunud almuse saamiseks pühakoja Ilusa värava ees, ja nad olid imestunud ja kohkunud sellest, mis temaga oli sündinud.
11. Aga kui jalutu, kes oli terveks saanud, jäi Peetruse ja Johannese järel käima, jooksis kogu rahvahulk nende juurde kokku paika, mida kutsutakse Saalomoni sammaskäiguks.
12. Seda nähes hakkas Peetrus rahvale kõnelema: 'Iisraeli mehed, miks te imestate selle üle või miks te ainiti vahite meid, otsekui meie oleksime oma erilise väe või jumalakartlikkusega selle mehe pannud kõndima?'
13. Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal, meie isade Jumal, on kirkastanud oma sulase Jeesuse, kelle teie olete reetnud ja ära salanud Pilaatuse palge ees, kui see oli otsustanud tema vabaks lasta.
14. Teie salgasite ära Püha ja Õige ning palusite, et teile kingitaks mees, kes oli mõrtsukas.
15. Teie tapsite Elu Juhi, aga Jumal on ta surnuist üles äratanud; selle tunnistajad oleme meie.
16. Ja kuna tema siin, keda te näete ja tunnete, on uskunud Jeesuse nimesse, siis on see nimi teinud ta tugevaks, ja usk, mis tuleb Jeesuse läbi, on talle andnud täie tervise teie kõikide silma all.
17. Ja nüüd, vennad, ma tean, et te olete seda teinud teadmatusest just nagu teie ülemadki.
18. Jumal on aga sel kombel täide saatnud kõigi oma prohvetite suu kaudu ennustatu, et tema Võitu peab kannatama.
19. Parandage siis meelt ja pöörduge, et teie patud kustutataks,
20. nii et Issandalt tuleksid kosumisajad ja ta läkitaks teie jaoks määratud Messia Jeesuse.
21. Tema peab jääma taevasse kuni selle ajani, kui uuendatakse kõik, millest Jumal on rääkinud oma pühade prohvetite suu kaudu maailma algusest peale.
22. Mooses on ju öelnud: 'Issand, teie Jumal, tõstab teile Prohveti teie vendade seast, seesuguse nagu mina. Teda kuulake kõiges, mida ta iial teile ütleb.'
23. Aga iga inimene, kes seda Prohvetit ei kuula, kaotatakse rahva seast ära.'
24. Kõik prohvetid Saamuelist peale ja hiljem, niipalju kui nad on rääkinud, on ka neid päevi ette kuulutanud.
25. Teie olete prohvetite ja selle lepingu lapsed, mille Jumal sõlmis teie isadega, kui ta Aabrahamile ütles: 'Ja sinu soos õnnistatakse kõiki maailma suguvõsast.'
26. Jumal on esmalt teile oma sulase Jeesuse üles äratanud ja teie juurde läkitanud teid õnnistama, kui te igaüks pöördute oma tigidusest.'

Peatükk 4

1. Sellal kui apostlid rahvale rääkisid, astusid nende juurde preestrid ja templipealik ja saduserid.
2. Neid ärritas, et apostlid õpetasid rahvast ja kuulutasid surnuist ülestõusmist Jeesuses.
3. Nad võtsid Peetruse ja Johannese kinni ja panid nad hommikuni vangimajja, sest oli juba õhtu.
4. Aga paljud neist, kes olid Sõna kuulnud, hakkasid uskuma, ja mehi sai arvult umbes viis tuhat.
5. Hommikul sündis, et nende ülemad ja vanemad ja kirjatundjad tulid Jeruusalemma kokku,
6. ka ülempreester Hannas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksandros ja niipalju kui neid oli ülempreestri soost.
7. Ja nad panid apostlid endi keskele seisma ja pärisid: 'Missuguse väega või millise nime abil te olete seda teinud?'
8. Siis Peetrus, täis Püha Vaimu, ütles neile: 'Rahva ülemad ja vanemad!
9. Kui meid täna üle kuulatakse vigasele inimesele tehtud heateo pärast, mille läbi ta päästeti,
10. siis olgu teile kõigile ja kogu Iisraeli rahvale teada, et see sündis Jeesuse Kristuse, Naatsaretlase nime abil, kelle teie lõite risti, aga kelle Jumal on üles äratanud surnuist. Sellesama tõttu seisab see inimene siin teie ees tervena.
11. Jeesus on 'kivi, mille teie, ehitajad, olete tunnistanud kõlbmatuks, mis on saanud nurgakiviks'.
12. Ja kellegi muu läbi ei ole päästet, sest taeva all ei ole antud inimestele ühtegi teist nime, kelle läbi meid päästetaks.'
13. Nähes Peetruse ja Johannese kartmatust ja teada saades, et nad on õppimata ja lihtsad mehed, panid nad seda imeks. Nad tundsid ära, et need mehed olid olnud Jeesuse kaaslased.
14. Ja kui nad nägid tervendatud meest nende juures seisvat, ei olnud neil midagi vastu ütelda.
15. Siis nad käskisid neid Suurkohtust välja minna ja pidasid omavahel nõu:
16. 'Mis me peaksime nende inimestega tegema? Sest see, et nende läbi on sündinud silmapaistev tunnustäht, on teada kõigile jeruusalemlastele ja me ei saa seda salata.
17. Kuid et nad sellest nimest ei räägiks enam ühelegi inimesele, siis ähvardagem neid kõvasti.'
18. Ja nad kutsusid apostlid sisse ning keelasid neil üldse rääkida ja õpetada Jeesuse nimel.
19. Peetrus ja Johannes vastasid aga neile: 'Otsustage ise: kas Jumala ees on õige kuulata teid rohkem kui Jumalat?'
20. Meil on ju võimatu jätta rääkimata seda, mida me oleme näinud ja kuulnud.'
21. Nemad aga, veel rohkem ähvardades, lasksid apostlid vabaks, sest rahva pärast nad ei leidnud viisi, kuidas apostleid nuhelda, kuna kõik ülistasid Jumalat toimunu eest.
22. Sest inimene, kellele see paranemise tunnustäht oli sündinud, oli üle neljakümne aasta vana.
23. Pärast vabanemist tulid Peetrus ja Johannes omade juurde ja jutustasid, mida ülempreestrid ja vanemad neile olid öelnud.
24. Aga seda kuuldes tõstsid need ühel meelel häält Jumala poole, öeldes: 'Issand, sina, kes sa oled teinud taeva ja maa ja mere ja kõik, mis on nende sees,
25. kes sa oled meie isa Taaveti, oma sulase suu kaudu Püha Vaimu läbi öelnud: 'Miks paganad möllavad ja rahvad taotlevad tühja?'
26. Ilmamaa kuningad on astunud siia ja vürstid on kogunenud ühte paika Issanda vastu ja tema Messia vastu.'
27. Sest tõepoolest, selles linnas on Herodes ja Pontius Pilaatus kogunenud ühte paganatega ja Iisraeli rahvaga sinu püha sulase Jeesuse vastu, keda sa oled võidnud,
28. et teha seda, mis sinu käsi ja nõu olid ette määranud sündima.
29. Ja nüüd, Issand, vaata nende ähvarduste peale ja lase oma sulastel täie julgusega kõnelda sinu sõna,
30. sirutades oma käe haigete parandamiseks ning tunnustähtede ja imetegude sündimiseks sinu püha sulase Jeesuse nime läbi.'
31. Ja nende palve järel kõikus paik, kus nad olid koos, ja nad kõik täideti Püha Vaimuga ja nad kõnelesid Jumala sõna julgesti.
32. Ja usklike kogul oli üks süda ja üks hing ning keegi ei öelnud oma vara kohta, et see on tema

oma, vaid kõik oli neil ühine.

33. Ja apostlid tunnistasid suure väega Issanda Jeesuse ülestõusmist, ja suur arm oli nende kõikide peal.

34. Nende seas ei olnud keegi puuduses, sest kõik, kes olid maade või majade omanikud, töid müümisel saadud raha

35. ja panid apostlite jalge ette. Igaühele jagati siis sedamööda, kuidas keegi vajas.

36. Näiteks Joosep, Küprose saarelt pärit leviit, keda apostlid hüüdsid lisanimega Barnabaseks, mis tähendab Julgustuse poeg,

37. müüs ära oma põllu ning tõi raha ja pani apostlite jalge ette.

Peatükk 5

1. Aga keegi mees, Hananias nimi, oli koos oma naise Safiiraga müünud omandi
2. ja osa saadud rahast naise teades kõrvale toimetanud, ja osa ta tõi ja pani apostlite jalgade ette.
3. Siis ütles Peetrus: 'Hananias, mispärast on saatan vallanud su südame, et sa valetasid Pühale Vaimule ja toimetasid kõrvale osa maatüki eest saadud rahast?
4. Eks see sinu käes olles olnud su oma ja müüdunagi sinu meelevallas? Mispärast sa oled selle ette võtnud oma südames? Sa ei ole valetanud inimestele, vaid Jumalale.'
5. Neid sõnu kuuldes langes Hananias maha ja heitis hinge. Ja suur kartus tuli kõikide peale, kes seda kuulsid.
6. Noormehed aga tõusid ja mässisid ta linasse, kandsid välja ja matsid maha.
7. Umbes kolme tunni pärast juhtus, et tema naine tuli sisse ega teadnud, mis oli sündinud.
8. Peetrus küsis temalt: 'Ütle mulle, kas te müüsite maatüki sellise hinnaga?' Tema ütles: 'Jah, selle hinnaga.'
9. Peetrus ütles nüüd talle: 'Mispärast te olete ühte nõusse heitnud, et Issanda Vaimu kiusata? Ennäe, nende jalad, kes su mehe on matnud, on ukse taga ja nad kannavad välja sinugi.'
10. Otsekohe kukkus naine tema jalge ette ja heitis hinge. Ja kui noormehed sisse tulid, leidsid nad ta surnud olevat ning kandsid ta välja ja matsid ta tema mehe kõrvale.
11. Ja suur kartus tuli terve koguduse peale ja kõikide peale, kes seda kuulsid.
12. Apostlite käte läbi sündis palju tunnustähti ja imetegusid rahva seas, ja nad olid kõik koos ühel meelel Saalomoni sammaskäigus.
13. Ehkki muudest inimestest ei söandanud keegi nendega lähedalt suhelda, pidas rahvas neist suurt lugu.
14. Seda enam aga lisandus neid, kes uskusid Issandasse, suurel hulgal nii mehi kui naisi,
15. nii et nad kandsid ka haigeid tänavatele ning panid need kandraamidele ja vooditele, et Peetruse möödudes kas või tema varigi langeks mõne peale neist.
16. Ka Jeruusalemma ümbruse linnade rahvas tuli kokku, tuues haigeid ja rüvedatest vaimudest vaevatuid, kes kõik said terveks.
17. Aga ülempreester ja kõik ta kaaslased, saduseride erakond, muutusid kadedaks
18. ja pistsid oma käed apostlite külge ning panid nad üldvanglasse.
19. Issanda ingel avas aga öösel vangimaja ukсед, viis nad välja ja ütles:
20. 'Minge, seiske ja kõnelge rahvale pühakojas kõik selle elu sõnad!'
21. Kui apostlid seda olid kuulnud, tulid nad koidu ajal pühakotta ja hakkasid õpetama. Aga kui ülempreester ja tema kaaslased pärale jõudsid, kutsusid nad kokku Suurkohtu ja kõik Iisraeli rahva vanemad ning läkitasid kohtuteenrid vangimajja apostleid ära tooma.
22. Kui need nüüd pärale jõudsid, ei leidnud nad apostleid vanglast. Nad pöördusid tagasi ja teatasid:
23. 'Me leidsime vangimaja küll täiesti kindlalt lukustatuna ja valvurid ustel seismas, aga kui me ukse avasime, ei leidnud seest kedagi.'
24. Neid sõnumeid kuuldes olid templipealik ja ülempreestrid nõutud - mis küll võis juhtuda?
25. Siis aga saabus keegi, kes teatas neile: 'Ennäe, mehed, kelle teie panite vanglasse, seisavad pühakojas ja õpetavad rahvast!'
26. Siis läks templipealik sulastega kaasa ja tõi apostlid ära; aga mitte vägisi, sest nad kartsid, et muidu rahvas viskab nad kividega surnuks.
27. Nad tõid siis apostlid ning panid seisma Suurkohtu ette. Ja ülempreester küsis neilt:
28. 'Eks me ole teid rangelt keelanud õpetamast selle nimel? Ja vaata, te olete Jeruusalemma oma õpetusega täitnud ja tahate selle inimese vere tuua meie peale!'
29. Peetrus ja teised apostlid kostsid: 'Jumala sõna tuleb enam kuulata kui inimese sõna.
30. Meie isade Jumal on üles äratanud Jeesuse, kelle teie olete tapnud, riputades ta ristipuu külge.
31. Jumal on just tema oma parema käega ülendanud Juhiks ja Päästjaks, andma Iisraeli rahvale meelega parandust ja pattude andeksandmist.

32. Ja meie oleme kõige selle tunnistajad ning samuti Püha Vaim, kelle Jumal on andnud neile, kes on talle kuulekad.'
33. Kui nad seda kuulsid, löikas see neile südamesse ja nad tahtsid apostlid hukata.
34. Siis aga tõusis Suurkohtus üles üks variser, Gamaliel nimi, Moosese Seaduse õpetaja, keda kogu rahvas hindas, käskis mehed natukeseks ajaks välja viia
35. ning ütles Suurkohtu liikmetele: 'Iisraeli mehed, olge ettevaatlikud nende inimestega, mida te ka tahate teha!
36. Sest hiljaaegu tõusis Teudas, öeldes enese kellegi olevat, ja tema poole kaldus arvult ligi nelisada meest. Ta hukati ja kõik tema pooldajad hajutati ning neist ei jäänud midagi järele.
37. Pärast teda tõusis rahvaloenduspäevil üles galilealane Juudas ja ahvatles rahva enese järel ära taganema. Temagi hukkus ja kõik tema pooldajad pillutati laiali.
38. Ja nüüd ma ütlen teile: Jätke need inimesed rahule ja laske neil olla - sest kui see nõu või tegu on inimestest, siis see läheb tühja,
39. aga kui see on Jumalast, ei suuda teie seda hävitada -, et teist ei saaks sõdijaid Jumala enese vastu!' Nad võtsidki teda kuulda
40. ja kutsusid apostlid sisse, peksid neid ja keelasid neil rääkida Jeesuse nimel ning lasksid nad vabaks.
41. Aga nemad läksid Suurkohtu palge eest minema, rõõmustades, et neid on väärt arvatud kannatama teotust selle nime pärast.
42. Ja nad ei lakanud iga päev pühakojas ja kodasid mööda õpetamast ja kuulutamast evangeeliumi Kristusest Jeesusest.

Peatükk 6

1. Aga neil päevil, kui jüngrite arv kasvas, hakkasid kreekakeelsed juudid nurisema heebrea keelt kõnelevate vastu, et igapäevases abiandmises jäetakse nende lesed kahe silma vahele.
2. Siis kutsusid need kaksteist kokku jüngrite kogu ning ütlesid: 'See ei sobi, et me Jumala sõna kõrvale jättes hoolitseme toidulaudade eest.
3. Vennad, vaadake endi seast seitse meest, kellel on hea maine ja kes on täis Vaimu ja tarkust, et me võiksime nemad seada sellesse ametisse.
4. Meie ise aga tahame pühenduda palvetamisele ja sõna teenimisele.'
5. See kõne meeldis tervele kogukonnale. Ja nad valisid Stefanose, mehe täis usku ja Püha Vaimu, ja Filippuse ja Prokorose ja Nikanori ja Timoni ja Parmenase ja Nikolaose, juudi usku pöördunud antioklase.
6. Need nad seadsid apostlite ette, ja kui nad palvetasid, panid nad oma käed nende peale.
7. Ja Jumala sõna levis ning jüngrite arv Jeruusalemmas kasvas väga suureks; ka suur hulk preestrid võttis usu omaks.
8. Aga Stefanos, täis armu ja väge, tegi imetegusid ja suuri tunnustähti rahva seas.
9. Siis tõusid mõned nõndanimetatud vabakslastute ja küreenlaste ja aleksandrialaste sünagoogist ning nende seast, kes on Kiliikia ja Aasia poolt, Stefanosega vaidlema,
10. ent ei suutnud vastu seista tarkusele ja Vaimule, kelle läbi tema rääkis.
11. Siis nad kihutasid üles mehi ütleva: 'Me oleme kuulnud teda rääkivat teotussõnu Moosese ja Jumala vastu.'
12. Nad ässitasid rahvast ja vanemaid ja kirjatundjaid ning tulid, võtsid Stefanose kinni ja viisid ta Suurkohtu ette.
13. Nad seadsid sinna ka valetunnistajaid, kes ütlesid: 'See inimene ei lakka rääkimast sõnu püha paiga ja Seaduse vastu.
14. Me oleme kuulnud teda ütlevat, et see Jeesus Naatsaretlane hävitab selle koha ja muudab kombed, mis Mooses meile on pärandanud.'
15. Ja kui kõik Suurkohtus istujad teda ainiti vaatasid, nägid nad tema palge olevat otsekui ingli palge.

Peatükk 7

1. Ülempreester küsis: 'Kas see on nõnda?'
2. Aga Stefanos ütles: 'Mehed, vennad ja isad, kuulge! Kirkuse Jumal näitas ennast meie isale Aabrahamile, kui ta oli Mesopotaamias, enne Haaranisse elama asumist,
3. ning ütles talle: 'Mine välja oma maalt ja oma sugulaste seast ja siirdu sinna maale, mille ma sulle näitan!'
4. Siis ta lahkus kaldealaste maalt ja asus elama Haaranisse. Ja pärast oma isa surma asus ta sealt ümber sellele maale, kus te nüüd elate.
5. Ja Jumal ei andnud Aabrahamile siin jalatäitki maad pärandiks, ent töötas selle anda omandiks talle ja ta järglastele - kuigi tal ei olnud last.
6. Jumal rääkis nõnda: Tema järglased elavad võõrana võõral maal ja nad orjastatakse ja neile tehakse kurja nelisada aastat,
7. ja rahvast, kes nad orjastab, mina karistan, ütles Jumal, ja pärast seda nad lähevad välja ja teenivad mind selles paigas.
8. Ja Jumal andis talle ümberlõikamislepingu. Ja nii sündis talle Iisak ja ta lõikas tema ümber kaheksandal päeval. Ja Iisakile sündis Jaakob, ja Jaakobile need kaksteist peavanemat.
9. Ja peavanemad kadestasiid Joosepit ja müüsid ta ära Egiptusesse, ent Jumal oli temaga
10. ja kiskus ta välja kõigist ta viletsustest ning andis talle armu ja tarkust vaarao, Egiptuse kuninga ees, ning see tõstis ta kogu Egiptusemaa ja terve oma koja ülemaks.
11. Aga siis tuli nälg kogu Egiptuse- ja Kaananimaale ja suur viletsus ning meie isad ei leidnud toidupoolist.
12. Aga kui Jaakob sai kuulda, et Egiptuses on vilja, läkitas ta meie isad sinna esimest korda.
13. Ja teisel korral andis Joosep ennast tunda oma vendadele, ja vaaraole sai teatavaks Joosepi päritolu.
14. Siis Joosep laskis kutsuda enda juurde oma isa Jaakobi ja kogu oma suguvõsa, seitsekümmend viis hinge.
15. Ja Jaakob läks alla Egiptusesse. Ja tema suri seal ja ka meie isad,
16. ja nad viidi Sekemisse ja pandi hauda, mille Aabraham oli hõbeda eest ostnud Hamori laste käest Sekemis.
17. Kui nüüd lähenes selle töötuse aeg, mille Jumal Aabrahamile oli andnud, kosus rahvas ja kasvas Egiptuses,
18. kuni tõusis teine kuningas, kes Joosepist midagi ei teadnud.
19. See tarvitas kavalust meie soo kallal ja tegi kurja meie isadele, nõudes, et nende imikud heidetaks ära, nii et need ei jääks ellu.
20. Sel ajal sündis Mooses ja ta meeldis Jumalale. Teda kasvatati kolm kuud tema isa kojas.
21. Aga kui ta oli ära heidetud, siis vaarao tütar lapsendas ta ning kasvatas endale pojaks.
22. Ja Moosesele õpetati kogu egiptlaste tarkust ja tema oli vägev oma sõnadelt ja tegudelt.
23. Aga kui tal neljakümnes aasta täis sai, tuli tema südamesse mõte minna vaatama oma vendi, Iisraeli lapsi.
24. Ja kui ta nägi ühele ülekohut tehtavat, läks ta appi ja maksis kätte selle eest, kellele tehti liiga, lüües egiptlase maha.
25. Ta arvas, et ta vennad mõistavad, kuidas Jumal tema käe läbi annab neile pääste, aga nad ei mõistnud.
26. Ja järgmisel päeval, sattudes nende juurde, kui nad tülitsesid omavahel, katsus ta neid lepitada ja ütles: 'Mehed, te olete ometi vennad, miks te siis teete teineteisele ülekohut?'
27. Aga see, kes tegi ligimesele ülekohut, tõukas ta eemale ja ütles: 'Kes sind on tõstnud meile ülemaks ja õigusemõistjaks?'
28. Kas sa tahad ka mind hukata samal kombel, nagu sa eile hukkasid egiptlase?'
29. Nende sõnade pärast Mooses põgenes ja elas võõrana Midjanimaal, kus talle sündis kaks poega.
30. Ja kui nelikümmend aastat sai täis, näitas talle ennast ingel Siinai mäe lähedal kõrbes tuleleegis

kibuvitsapöösas.

31. Mooses imestas seda nägemust nähes, ja kui ta astus lähemale vaatama, kostis Issanda hää: 32. 'Mina olen sinu isade Jumal, Aabrahami ja Iisaki ja Jaakobi Jumal.' Aga Mooses hakkas värisema ega julgenud enam vaadata.
33. Siis ütles Issand talle: 'Võta jalatsid jalast, sest paik, kus sa seisad, on püha maa!
34. Ma olen küllalt näinud oma rahva vaevamist Egiptuses ja olen kuulnud nende ägamist ning olen alla tulnud neid vabastama. Ja nüüd mine, ma läkitan su Egiptusesse!'
35. Sellesama Moosese, kelle nad olid ära salanud, öeldes: 'Kes sind on tõstnud meile ülemaks ja õigusemõistjaks?', selle läkitas Jumal ülemaks ja lunastajaks inglil kae läbi, kes oli ennast talle näidanud kibuvitsapöösas.
36. Seesama Mooses viis nad välja, tehes imetegusid ja tunnustähti Egiptusemaal ja Punases meres ja kõrbes neljakümne aasta jooksul.
37. See on see Mooses, kes ütles Iisraeli lastele: 'Jumal tõstab teie vendade seast teile Prohveti, seesuguse nagu mina.'
38. Tema on see, kes oli koguduse seas kõrbes koos ingliliga, kes kõneles talle Siinai mäel, ja oli koos meie isadega, kes said elavaid sõnu meile edasiandmiseks.
39. Kuid meie isad ei tahtnud olla talle kuulekad, vaid tõukasid ta eemale ja pöördusid oma südamega Egiptuse poole,
40. öeldes Aaronile: 'Tee meile jumalaid, kes käiksid meie eel, sest me ei tea, mis on juhtunud selle Moosese ja kes tõi meid välja Egiptusest!'
41. Ja nad tegid noil päevil vasika ja viisid sellele ebajumalale ohvreid ja rõõmustasid oma käte tegude üle.
42. Jumal aga pööras neile selja ning jättis nad teenima taevavägesid, nõnda nagu prohvetite raamatus on kirjutatud: 'Kas teie, Iisraeli sugu, tõite mulle tapa- ja roahvreid nelikümmend aastat kõrbes olles?'
43. Ei, vaid te võtsite Mooloki telgi ja oma jumala Raifa tähe, kujud, mis te olite teinud, et neid kummardada; ja ma asutan teid teisele poole Paabelit.'
44. Meie isadel oli tunnistustelk kõrbes, nõnda nagu oli seadnud ingel, kes Moosesel käskis selle teha eeskujuga järgi, mida ta oli näinud.
45. Selle telgi võtsid meie isad omaks ja koos Joosuuga tõid selle kaasa nende rahvaste maa vallutamisel, kelle Jumal oli tõuganud eemale meie isade palge eest. Nii see oli Taaveti päevini,
46. Taavet leidis armu Jumala silmis ja palus, et ta leiaks eluaseme Jaakobi soole.
47. Saalomon ehitas aga temale koja.
48. Kuid Kõigekõrgem ei ela kätega tehtus, nagu prohvet ütleb:
49. 'Taevast on mu troon ja maa minu jalajäri. Millise koja teie tahate mulle ehitada?' ütleb Issand.
50. 'Eks minu käsi ole kõik need teinud?!'
51. Te kangekaelsed ja ümberlõikamatud südamedelt ja kõrvadelt! Teie panete alati vastu Pühale Vaimule, nii nagu teie isad, nõnda teete teiegi.
52. Keda prohvetitest teie isad ei ole taga kiusanud? Ja nad on tapnud need, kes kuulutasid ette selle Õige tulemist, kelle reetjaks ja mõrtsukaiks nüüd olete saanud teie,
53. kes te saite Seaduse inglilite antud korralduse kaudu, ent ei ole seda pidanud.'
54. Aga kui nad seda kuulsid, lõikas see neil südamesse ja nad kiristasid hambaid.
55. Stefanos aga, täis Püha Vaimu, vaatas ainiti taevasse ja nägi Jumala kirkust ning Jeesust seismas Jumala paremal käel
56. ja ütles: 'Ennäe, ma näen taevaid avanevat ja Inimese Poja seisvat Jumala paremal käel.'
57. Selle peale nad karjusid valju häälega ja oma kõrvu kinni hoides söötsid nagu üks mees tema kallale
58. ja kihutasid ta linnast välja ning viskasid teda kividega. Ja tunnistajad panid oma rõivad maha ühe noormehe jalgade ette, keda kutsuti Sauluseks,
59. ja nad viskasid kividega Stefanost, kes valjusti hüüdis: 'Issand Jeesus, võta mu vaim vastu!'
60. Ja ta laskus põlvili ning hüüdis suure häälega: 'Issand, ära pane seda neile patuks!' Ja kui ta seda

oli öelnud, uinus ta.

Peatükk 8

1. Saulus oli samuti tema hukkamise poolt. Sel päeval tõusis suur tagakiusamine Jeruusalemma koguduse vastu ja kõik peale apostlite hajutati mööda Juuda- ja Samaariamaad.
2. Aga mõned vagad mehed matsid Stefanose maha ja tegid suure leinatalituse tema pärast.
3. Ent Saulus hakkas laastama kogudust, käis mööda kodasid ning vedas kaasa mehi ja naisi ning andis need vangi.
4. Nüüd käisid need, kes olid tagakiusamisel hajutatud, mööda maad ja kuulutasid evangeeliumi.
5. Filippus tuli ühte Samaaria linna ja kuulutas rahvale Kristust.
6. Rahvahulk pani üksmeelselt tähele, mida Filippus ütles, kuuldes teda ning nähes tunnustähti, mida ta tegi.
7. Sest paljudest, kel olid rüvedad vaimud, läksid need välja valju häälega kisendades, palju halvatuid ja jalutuid aga sai terveks.
8. Ja suur rõõm oli selles linnas.
9. Aga üks mees, Siimon nimi, oli juba varem selles linnas ja nõidus ning pani Samaaria rahvast jahmuma, öeldes end kellegi suure olevat.
10. Tema mõju all olid kõik, nii pisikesed kui suured, ja ütlesid: 'See on Jumala vägi, mida hüütakse Suureks.'
11. Nad olid tema mõju all, sest ta oli kaua aega neid nõidumisega jahmuma pannud.
12. Aga kui nad hakkasid uskuma Filippust, kes neile kuulutas evangeeliumi Jumala riigist ja Jeesuse Kristuse nimest, siis ristiti nii mehi kui naisi.
13. Siimonastki sai usklik, ja kui ta oli ristitud, jäi ta alati Filippuse juurde. Ta oli väga jahmunud, nähes sündimas suuri tunnustähti ja vägevaid tegusid.
14. Aga kui Jeruusalemmas olevad apostlid said kuulda, et Samaaria on Jumala sõna vastu võtnud, läkitasid nad nende juurde Peetruse ja Johannese.
15. Need tulid kohale ja palvetasid samaarlaste eest, et nad võtaksid vastu Püha Vaimu.
16. Sest Vaim ei olnud langenud veel kellegi peale nende seast, nad olid üksnes ristitud Issanda Jeesuse nimesse.
17. Siis panid apostlid oma käed nende peale ja nad võtsid vastu Püha Vaimu.
18. Aga kui Siimon nägi, et Vaim antakse apostlite käte pealepanemise kaudu, tõi ta neile raha
19. ja ütles: 'Andke minulegi see meelevald, et igäüks saaks Püha Vaimu, kelle peale ma iganes oma käed panen!'
20. Aga Peetrus ütles talle: 'Hävigu su hõbe koos sinuga, et sa arvad Jumala andi saavat raha eest!'
21. Sul ei ole osa ega pärandit selles sõnas, sest su süda ei ole siiras Jumala ees.
22. Paranda nüüd meelt oma kurjusest ja anu Issandat, et su mõttevälgatus sulle ehk andeks antaks.
23. Sest ma näen sind olevat täis kibedat sappi ja ülekohtu köidikus.'
24. Siimon aga vastas: 'Paluge teie minu eest Issandat, et minu peale ei tuleks midagi sellest, mis te olete öelnud!'
25. Kui apostlid nüüd olid Issanda sõna tunnistanud ja rääkinud, pöördusid nad tagasi Jeruusalemma ja kuulutasid evangeeliumi paljudes samaarlaste külades.
26. Issanda ingel rääkis aga Filippusele: 'Tõuse ja mine lõuna poole seda teed, mis läheb Jeruusalemmast alla Gaza poole! See on tühermaa.'
27. Ja Filippus tõusis ning läks. Ja vaata, üks Etioopia eunuhh, etiooplaste kuninganna kandake võimukandja, kes valitses kogu ta varanduse üle, oli tulnud Jeruusalemma Jumalat kummardama
28. ning oli tagasi pöördumas ja istus oma tõllas ning luges prohvet Jesaja raamatut.
29. Ja Vaim ütles Filippusele: 'Mine ja ligine sellele tõllale!'
30. Filippus jooksis tõlla juurde ja kuulis teda lugevat prohvet Jesaja raamatut ning küsis: 'Kas sa ka aru saad, mida sa loed?'
31. Tema vastas: 'Kuidas ma võin aru saada, kui keegi mind ei juhata?' Ja ta palus Filippust astuda üles ja istuda enese kõrvale.
32. Ja kirjakoht, mida ta luges, oli see: 'Tema on kui lammas viidud tappa ja otsekui tall on hääletu

oma niitja ees, nõnda ei ava ka tema oma suud.

33. Tema alandamisega on tema õigus ära võetud. Kes jõuab tema suguvõsast jutustada? Sest ta elu võetakse ära maa pealt.'

34. Ja eunuhh hakkas rääkima ning ütles Filippusele: 'Ma palun sind, kelle kohta prohvet seda ütleb? Kas enese või kellegi teise kohta?'

35. Aga Filippus avas oma suu ja sellest kirjakohest lähtudes kuulutas talle evangeeliumi Jeesusest.

36. Aga kui nad teed mööda edasi läksid, jõudsid nad ühe vee äärde. Ja eunuhh lausus: 'Ennäe, vesi! Mis takistab, et mind ei võiks ristida?'

37. [Aga Filippus ütles: 'Kui sa usud kogu südamest, siis on see võimalik.' Ta vastas ja ütles: 'Ma usun, et Jeesus Kristus on Jumala Poeg!']

38. Ja ta käskis tõlla peatada ja nad mõlemad, Filippus ja eunuhh, astusid vette, ja Filippus ristis tema.

39. Aga kui nad veest välja tulid, haaras Issanda Vaim Filippuse, ja eunuhh ei näinud teda enam. Kuid ta läks oma teed edasi röömuga.

40. Aga Filippus leiti Asdodist, ja ta kuulutas mööda maad käies evangeeliumi kõigile linnadele, kuni ta jõudis Kaisareasse.

Peatükk 9

1. Aga Saulus, kes ikka veel paiskas tapmisähvardusi Issanda jüngrite vastu, läks ülempreestri juurde
2. ning palus temalt kirja Damaskuse sünagoogidele, et kui ta iial peaks leidma mõne usuteel käijaist, olgu mehi või naisi, võiks neid aheldatult tuua Jeruusalemma.
3. Kui ta oli sinna minemas ja lähenes Damaskusele, välgatas äkitselt taevast tema ümber valgus
4. ja ta kukkus maa peale maha ja kuulis üht häält, mis talle ütles: 'Saul, Saul, miks sa mind taga kiusad?'
5. Aga tema ütles: 'Issand, kes sa oled?' Ja hääl vastas: 'Mina olen Jeesus, keda sa taga kiusad.
6. Kuid tõuse püsti ja mine linna, seal öeldakse sulle, mida sa pead tegema.'
7. Mehed, kes temaga koos käisid teed, seisid sõnatult; nad kuulsid küll häält, ei näinud aga kedagi.
8. Aga Saulus tõusis maast üles, ja oma silmi avades ei näinud midagi. Ning ta viidi kättpidi talutades Damaskusesse.
9. Ja kolm päeva oli ta pime, ei söönud ega joonud.
10. Ent Damaskuses oli üks jünger, Hananias nimi, ja Issand ütles temale nägemuses: 'Hananias!' Tema vastas: 'Issand, vaata, siin ma olen!'
11. Issand ütles talle: 'Tõuse ja mine tänavale, mida kutsutakse Sirgeks, ja otsi Juuda kojast üles Tarsosest pärit Sauluse-nimeline mees, sest vaata, tema palvetab
12. ja on nägemuses näinud üht meest, Hananias nimi, sisse astuvat ja käed tema peale panevat, et ta nägemise tagasi saaks.'
13. Hananias aga vastas: 'Issand, ma olen paljudelt kuulnud sellest mehest, kui palju kurja ta on teinud sinu pühadele Jeruusalemmas,
14. ja siingi on tal ülempreestrite käest meelevald aheldada kõiki, kes sinu nime appi hüüavad.'
15. Aga Issand ütles talle: 'Mine, sest tema on mul valitud tööriist minu nime kandma rahvaste ja kuningate ja Iisraeli laste ette,
16. sest mina tahan talle näidata, mida kõike ta peab kannatama minu nime pärast.'
17. Siis Hananias läks ja astus sisse sinna kotta ja, pannud oma käed Sauluse peale, ütles: 'Saul, vend, Issand on mu läkitanud - Jeesus, kes end sulle näitas teel, mida mööda sa tulid, et sa jälle näeksid ja saaksid täis Püha Vaimu.'
18. Ja kohe langes Sauluse silmadelt otsekui soomuseid ja ta nägi jälle. Ta tõusis püsti ja laskis enese ristida.
19. Ja kui ta oli toitu võtnud, sai ta tagasi oma jõu. Saulus oli siis mõned päevad Damaskuses jüngrite juures
20. ning hakkas üsna varsti kuulutama sünagoogides Jeesusest, et see on Jumala Poeg.
21. Aga kõik kuulajad jahmusid ning ütlesid: 'Eks tema ole seesama, kes Jeruusalemmas hävitas selle nime appihüüdajaid ja kes on siia tulnud selleks, et neid viia aheldatult ülempreestrite juurde?'
22. Saulus läks aga järjest vägevamaks ja ajas segadusse Damaskuses elavad juudid ning selgitas, et Jeesus ongi Messias.
23. Kui juba üsna hulk päevi oli möödunud, võtsid juudid nõuks ta hukata.
24. Aga Saulusele sai nende salasepitsus teatavaks. Nemad luurasid aga päevad ja ööd väravais, et teda hukata.
25. Kuid ühel ööl ta õpilased võtsid ja lasksid ta korvi sees müüriava kaudu alla.
26. Jõudnud Jeruusalemma, püüdis Saulus jüngritega liituda, ent kõik kartsid teda ega uskunud, et ta on jünger.
27. Aga Barnabas võttis Sauluse oma hoolde ja viis ta apostlite juurde ning jutustas neile, kuidas Saulus teel oli näinud Issandat ning temaga kõnelnud ja kuidas ta oli Damaskuses avalikult Jeesuse nimel kuulutanud.
28. Ja Saulus käis nende juures Jeruusalemmas sisse ja välja ning kuulutas avalikult rõõmusõnumit Issanda nimel.
29. Ta rääkis ja vaidles ka kreekakeelsete juutidega, aga need võtsid nõuks ta hukata.

30. Ent kui vennad seda teada said, viisid nad ta alla Kaisareasse ja läkitasid Tarsosesse.
31. Nüüd oli kogudusel tervel Juuda-, Galilea- ja Samaariamaal rahu end üles ehitada ja käia Issanda kartuses, ja see üha kasvas Püha Vaimu julgustusel.
32. Aga sündis, et Peetrus kõiki paiku läbi käies tuli ka Lüddas elavate pühade juurde.
33. Seal leidis ta ühe inimese, Aineas nimi, kes oli olnud halvatuna voodis maas juba kaheksa aastat.
34. Ja Peetrus ütles talle: 'Aineas! Jeesus Kristus teeb su terveks. Tõuse ja sea oma ase korda!' Ja Aineas tõusis kohe.
35. Ja kõik Lüdda ja Saaroni elanikud nägid teda ja pöördusid Issanda poole.
36. Aga Joppes oli naisjünger nimega Tabiita, see on tõlkes Gasell. Tema elu oli täis häid tegusid ja ta jagas palju almuseid.
37. Aga neil päevil juhtus, et ta jäi haigeks ja suri. Ta pesti ja pandi ülemisse tuppa.
38. Et aga Lüdda on Joppe lähedal, siis jüngrid, kuuldes, et Peetrus on seal, läkitasid kaks meest tema juurde palvega: 'Ära viivita meie juurde tulekuga!'
39. Peetrus tõusiski ja läks nendega. Kui ta pärale jõudis, viidi ta ülemisse tuppa ja kõik lesknaised tulid tema juurde, nutsid ja näitasid särke ja kuubesid, mida Gasell nendega olles oli teinud.
40. Aga Peetrus ajas kõik välja, heitis põlvili ja palvetas ning pöördus ja ütles surnukehale: 'Tabiita, tõuse püsti!' Tema avas oma silmad ja tõusis Peetrust nähes istuma.
41. Aga Peetrus andis talle käe ja tõstis ta püsti, hüüdis sisse pühad ja lesknaised ning seadis Tabiita elavalt nende ette.
42. Aga see sai teatavaks kogu Joppes, ja paljud hakkasid uskuma Issandasse.
43. Ja Peetrus jäi mitmeks päevaks Joppesse ühe nahkuri Siimona juurde.

Peatükk 10

1. Kaisarea linnas oli üks mees, Korneelius nimi, nõndanimetatud Itaalia kohordi pealik,
2. vaga ja jumalakartlik koos terve oma perega; ta jagas rahvale palju almuseid ja palus alati Jumalat.
3. See nägi nägemuses selgesti, umbes kell kolm pärast lõunat, Jumala ingli enese juurde sisse astuvat ja ütlevat: 'Korneelius!'
4. Tema vaatas aga ainiti ingli otsa ja ütles kartma lüües: 'Mis on, isand?' See ütles talle: 'Sinu palved ja su almused on tõusnud Jumala ette sind meelde tuletama.'
5. Ja nüüd saada mehi Joppesse ning lase kutsuda Siimon, kelle hüüdnimi on Peetrus.
6. Tema on külaliseks nahkur Siimona juures, kellel on koda mere ääres.'
7. Kui temaga rääkinud ingel oli lahkunud, kutsus Korneelius kaks majateenrit ja ühe jumalakartliku sõduri nende hulgast, kes alati ta juures viibisid,
8. jutustas neile kõigest ning läkitas nad Joppesse.
9. Aga järgmisel päeval, kui nad teed käies lähenesid linnale, läks Peetrus keskpäeva ajal katusele palvetama.
10. Ja talle tuli nälg ning ta tahtis midagi süüa. Aga kui talle süüa tehti, siis sündis, et ta oli nagu endast ära
11. ja nägi taeva avatud olevat ja sealt laskuvat anuma otsekui suure lina, mida nelja nurka pidi maa peale lasti.
12. Selle sees oli igasuguseid ilmamaa neljajalgseid ja roomajaid ja taeva linde.
13. Ja talle kostis hääl: 'Tõuse, Peetrus, tapa ja söö!'
14. Aga Peetrus ütles: 'Ei ilmaski, Issand, sest ma ei ole veel kunagi söönud seda, mis on keelatud ja rüve.'
15. Ja hääl hüüdis talle teist korda: 'Mida Jumal on puhtaks tunnistanud, seda sina ära pea keelatuks!'
16. See sündis kolm korda, ja kohe võeti anum üles taevasse.
17. Aga kui Peetrus oli eneses kahevahel, mida tema nähtud nägemus küll peaks tähendama, vaata, siis Korneeliuse läkitatud mehed, kes olid Siimona koja üles otsinud, seisid värava taga
18. ning pärisid, hüüdes: 'Kas Siimon, hüüdnimega Peetrus, on siin külas?'
19. Peetrus alles mõtiskles nägemuse üle, kui Vaim ütles talle: 'Vaata, kolm meest otsib sind.'
20. Tõuse nüüd kohe, astu alla ja mine nendega koos ilma kõhklemata, sest mina ise olen nad läkitanud.'
21. Peetrus astus siis alla meeste juurde ja ütles: 'Ennäe, mina olen see, keda te otsite. Mis asja pärast te olete tulnud?'
22. Nemad vastasid: 'Rooma pealik Korneelius, õiglane ja jumalakartlik mees, kellel on hea maine kogu juuda rahva hulgas, on saanud pühalt inglilt märku sind oma majja kutsuda ja kuulata sinu sõnu.'
23. Siis ta kutsus nad sisse endale külla. Järgmisel päeval Peetrus tõusis ja läks teele koos nendega ja mõned Joppe vennad läksid temaga kaasa.
24. Aga ülejäärgmisel päeval jõudis ta Kaisareasse. Korneelius ootas neid juba ja oli oma sugulased ja lähemad sõbrad kokku kutsunud.
25. Kui Peetrus sisse astus, läks Korneelius talle vastu ja kummardas teda ta jalgade ette maha heites.
26. Aga Peetrus tõstis ta üles ja ütles: 'Tõuse püsti, ka mina olen ju inimene!'
27. Ja temaga vesteldes astus ta sisse ja leidis palju kokkutulnuid.
28. Peetrus ütles neile: 'Küllap te teate, et juuda mehel on lubamatu suhelda muulasega või minna tema juurde. Aga Jumal on mulle selgeks teinud, et ühtegi inimest ei tohi nimetada halvaks ega rüvedaks.'
29. Seepärast ma olengi sõnalausumata tulnud, kui mind kutsuti. Nüüd ma küsin: mis asja pärast te olete mu kutsunud?'

30. Ja Korneelius ütles: 'Nelja päeva eest, samuti pärastlõunal kella kolme paiku, ma palvetasin oma majas. Ja vaata, mu ees seisis üks mees säravas rõivas
31. ning ütles: 'Korneelius, su palvet on kuulnud ja su almuseid on tuletatud meelde Jumala ees.
32. Saada nüüd käskjalad Joppesse ja kutsu Siimon, kelle hüüdnimi on Peetrus; tema on külas nahkur Siimona kijas mere ääres.'
33. Ma saatsin siis otsekohe sinu järele ja sa oled hästi teinud, et sa tulid. Nüüd me oleme siis kõik üheskoos Jumala ees kuulamas kõike, mida Issand sulle on käskinud.'
34. Nüüd avas Peetrus oma suu ja ütles: 'Tõepoolest, nüüd ma mõistan, et Jumal ei ole erapoolik,
35. vaid talle on vastuvõetav iga rahva hulgast see, kes teda kardab ja teeb õigust.
36. See on sõna, mille ta on läkitanud Iisraeli lastele, kuulutades evangeeliumi rahust Jeesuse Kristuse kaudu, kes on kõikide Issand.
37. Te teate seda, mis on sündinud algul Galileas ja siis kogu Juudamaal pärast ristimist, mida kuulutas Johannes -
38. kuidas Jeesus Naatsaretist, keda Jumal oli võidnud Püha Vaimu ja väega, käis mööda maad head tehes ja parandades kõiki kuradi poolt rõhutuid, sest Jumal oli temaga.
39. Ja meie oleme kõige selle tunnistajad, mis ta on teinud juutide maal ja Jeruusalemmas. Nemad aga hukkasid tema, riputades ta ristipuu külge.
40. Sellesama on Jumal kolmandal päeval üles äratanud ja lasknud tal saada avalikuks;
41. mitte kogu rahvale, vaid Jumala poolt ette märgitud tunnistajaile, meile, kes me oleme temaga koos söönud ja joonud pärast seda, kui ta oli üles tõusnud surnuist.
42. Ja tema on käskinud meid rahvale kuulutada ja tunnistada, et tema on Jumala poolt määratud elavate ja surnute kohtumõistja.
43. Temast tunnistavad kõik prohvetid, et igaüks, kes temasse usub, saab tema nime läbi pattude andeksandmise.'
44. Kui Peetrus alles neid sõnu rääkis, langes Püha Vaim kõikide peale, kes seda sõna kuulsid.
45. Ja kõik need usklikud ümberlõigatute hulgast, kes olid Peetrusega kaasa tulnud, jahmusid sellest, et Püha Vaimu andi valati ka paganate peale,
46. sest nad kuulsid neid võõraid keeli rääkivat ja Jumala suurust ülistavat. Siis hakkas Peetrus rääkima:
47. 'Kas keegi võib vett keelata, et ei ristitaks neid, kes on saanud Püha Vaimu nõnda nagu meiegi?'
48. Ta käskis nad ristida Jeesuse Kristuse nimesse. Siis nad palusid teda jääda mõneks päevaks nende juurde.

Peatükk 11

1. Aga apostlid ja vennad, kes elasid mööda Juudamaad laiali, said kuulda, et ka paganad olid Jumala sõna vastu võtnud.
2. Kui nüüd Peetrus tuli üles Jeruusalemma, riidlesid ümberlõigatud temaga:
3. 'Sina oled astunud sisse ümberlõikamata meeste juurde ja söönud koos nendega!'
4. Siis Peetrus hakkas rääkima ja seletas neile järgemööda kõik:
5. 'Mina olin Joppe linnas palvetamas ja nägin nagu endast ära olles nägemuse: üks anum, mida lasti nelja nurka pidi taevast maa peale, laskus nagu suur lina ja tuli otse minu ette.
6. Ja kui ma seda ainiti vaatasin, nägin ma ilmamaa neljajalgseid ja metsloomi ja roomajaid ja taeva linde.
7. Aga ma kuulsin ka häält mulle ütlevat: 'Tõuse, Peetrus, tapa ja söö!'
8. Aga mina ütlesin: 'Ei ilmaski, Issand, sest minu suust ei ole veel kunagi sisse läinud midagi keelatud ega rüvedat!'
9. Hää! taevast ütles aga teist korda: 'Mida Jumal on puhtaks tunnistanud, seda sina ära pea keelatuks!'
10. See sündis kolm korda, ja kõik tõmmati jälle üles taevasse.
11. Ja ennäe, otsekohe seisis koja ees, kus me olime, kolm meest, kes olid läkitatud Kaisareast minu juurde.
12. Aga Vaim ütles mulle, et ma läheksin nendega kaasa ilma kõhklemata. Minuga tulid koos ka need kuus venda ja me läksime selle mehe majja.
13. Ja tema jutustas meile, kuidas ta oli näinud inglit oma majas seismas ja ütlemas: 'Läkita mehi Joppesse ja kutsu Siimon, kelle hüüdnimi on Peetrus.
14. Tema räägib sulle sõnu, mille läbi sina ja kogu su pere saate päästetud.'
15. Kui ma siis hakkasin rääkima, langes Püha Vaim nende peale nii nagu meiegi peale alguses.
16. Siis tuli mulle meelde Issanda sõna, kuidas ta ütles: 'Johannes ristis küll veega, aga teid ristitakse Püha Vaimuga.'
17. Kui nüüd Jumal on andnud neile samasuguse anni kui meilegi, kes me usume Issandasse Jeesusesse Kristusesse, kes olen siis mina, et ma oleksin võinud Jumalat keelata?'
18. Seda kuuldes nad rahunesid ja andsid Jumalale au, üteldes: 'Siis on Jumal ka paganatele andnud meelesparanduse eluks.'
19. Need, kes olid Stefanose pärast tekkinud viletsuses hajutatud, käisid mööda maad Foiniikiani ja Küprose saareni ja Antiookiani, rääkides sõna ainuüksi juutidele.
20. Nende hulgas oli ka Küprose ja Küreene mehi, need rääkisid pärast Antiookiasse jõudmist ka kreeklastele, kuulutades neile evangeeliumi Issandast Jeesusest.
21. Issanda käsi oli nendega, ja suur oli nende arv, kes uskuma hakates pöördusid Issanda poole.
22. Aga jutt nendest kostis Jeruusalemmas oleva koguduse kõrvu ja nad läkitasid Barnabase Antiookiasse.
23. Kui ta päralt jõudis ja nägi Jumala armu, sai ta rõõmsaks ja julgustas kõiki jääma kindlameelselt Issanda omaks.
24. Sest ta oli hea mees, täis Püha Vaimu ja usku. Ja palju rahvast lisati Issanda omade hulka.
25. Siis läks Barnabas Tarsosesse Saulust otsima,
26. ja kui ta leidis tema, tõi ta tema Antiookiasse. Ning nad käisid terve aasta koos koguduses ja õpetasid suurt hulka rahvast. Ja see oli Antiookias, kus jüngreid esimest korda hakati nimetama kristlasteks.
27. Noil päevil tuli prohveteid Jeruusalemmast Antiookiasse.
28. Üks neist, Agabos nimi, tõusis ja andis Vaimu läbi teada, et suur nälg on tulemas kogu riigis. Nõnda ka sündis keiser Klaudiuse ajal.
29. Aga iga jünger otsustas saata Juudamaal elavatele vendadele abi, nii kuidas kellegi käekäik lubas.
30. Seda nad tegidki, läkitades annid Barnabase ja Sauluse kaudu vanematele.

Peatükk 12

1. Aga sel ajal hakkas kuningas Herodes mõnele kogudusest kurja tegema.
2. Ta tappis mõõgaga Jaakobuse, Johannese venna.
3. Aga nähes, et see juutidele meeldis, võttis ta kinni ka Peetruse. See oli just hapnemata leibade pühal.
4. Herodes vahistas Peetruse ja pani ta vanglasse ning andis nelja neljamehelise sõdurite salga valvata, kavatsedes ta pärast paasapühi rahva ette tuua.
5. Nii peeti siis Peetrust vangis, aga kogudus palvetas lakkamatult Jumala poole tema pärast.
6. Ööl enne seda, kui Herodes tahtis Peetruse enese ette tuua, magas Peetrus kahe sõduri vahel kahe ketiga aheldatult, ja vahimehed ukse ees valvasid vanglat.
7. Ja ennäe, Issanda ingel seisis seal ning valgus helkis vangikongis. Ingel lõi Peetrust vastu külge, äratas ta üles ja ütles: 'Tõuse kiiresti!' Ja Peetruse ahelad langesid käte ümbert maha.
8. Ingel aga ütles talle: 'Pane vöö vööle ja seo oma jalatsid jalga!' Tema tegigi nõnda. Ja ingel ütles talle: 'Pane oma kuub selga ja tule minu järele.'
9. Ja Peetrus tuli välja ja käis tema järel ega teadnud, et see, mis ingel tegi, on tõsi, vaid arvas end nägevat nägemust.
10. Ja nad läbisid esimese ja teise vahiposti ning tulid linna viiva raudvärava ette. See avanes neile iseenesest ja nad väljusid ja läksid edasi üht tänavat pidi. Ja järsku lahkus ingel tema juurest.
11. Ja kui Peetrus jälle hakkas aru saama, lausus ta: 'Nüüd ma tean, et Issand on tõesti oma ingli läkitanud ja mu välja kiskunud Heroodese käest ning kõigest, mida juuda rahvas ootab.'
12. Ja märgates, kus ta on, tuli ta selle Maarja koja juurde, kes on Markuseks hüütava Johannese ema. Sinna oli suur hulk rahvast kokku tulnud palvetama.
13. Kui ta siis hooviväravale koputas, tuli sinna kuulatama tüdruk, Roode nimi.
14. Kui ta Peetruse hääle järgi ära tundis, siis rõõmu tõttu ei avanud ta väravat, vaid jooksis sisse ja teatas, et Peetrus seisab värava taga.
15. Nemed ütlesid talle: 'Sa jampsid!' Tema aga kinnitas, et see on nõnda. Siis nad ütlesid: 'See on tema ingel.'
16. Peetrus koputas üha edasi. Kui nad nüüd avasid, nägid nad teda ja jahmusid.
17. Peetrus aga viipas neile käega, et nad wait jääksid, ning jutustas, kuidas Issand oli ta vanglast välja toonud, ning ütles: 'Teatage seda Jaakobusele ja vendadele!' Ja ta väljus ning läks sealt ära teise paika.
18. Aga päeva saabudes olid sõdurid suures ärevuses selle pärast, mis Peetrusega oli juhtunud.
19. Kui Herodes teda otsis ega leidnud, kuulas ta vangivalvurid üle ja käskis need viia hukkamisele. Ise ta läks Juudamaalt alla Kaisareasse ja jäi sinna.
20. Ent Herodes kandis viha Tüürose ja Siidoni rahva peale. Nood tulid ühel meelel tema juurde ja, saanud nõusse kuninga kambriülema Blastose, palusid rahu; sest nende maa sai oma toiduse kuninga alalt.
21. Määratud päeval pani Herodes selga kuninglikud rõivad, istus kohtujärjele ja pidas neile kõne.
22. Rahvas aga hüüdis: 'See ei ole inimese, vaid Jumala hää!'
23. Aga otsekohe lõi teda Issanda ingel, seepärast et ta ei andnud au Jumalale. Ja ussidest sööduna heitis Herodes hinge.
24. Aga Jumala sõna kasvas ja levis.
25. Ent Barnabas ja Saulus, olles lõpetanud oma teenistuse Jeruusalemmas, tulid tagasi ja võtsid enestega kaasa Johannese, keda hüüti Markuseks.

1. Aga Antiookias olevas koguduses oli prohveteid ja õpetajaid: Barnabas, Siimeon, keda hüüti Nigeriks, Luukius Küreenest, Manaeen, kes oli kasvanud üles koos nelivürst Heroodesega, ja Saulus.
2. Kui need siis Issandat teenisid ja paastusid, ütles Püha Vaim: 'Eraldage mulle Barnabas ja Saulus tööle, milleks ma olen nad kutsunud!'
3. Siis nad paastusid ja palvetasid, panid oma käed nende peale ning saatsid nad teele.
4. Kui nad olid Püha Vaimu poolt teele saadetud, tulid nad alla Seleukeiasse ja purjetasid Küprosele.
5. Ja kui nad jõudsid Salamisesse, kuulutasid nad Jumala sõna juudi sünagoogides. Neil oli ka Johannes abiliseks.
6. Nad käisid läbi terve saare Pafosest saadik. Seal leidsid nad ühe juudi nõia ning valeprohveti nimega Barjeesus.
7. See oli maavalitseja Sergius Pauluse juures, kes oli mõistlik mees. Too kutsus Barnabase ja Sauluse enese juurde ning soovis kuulata Jumala sõna.
8. Aga neile pani vastu Elümas, 'nõid' - sest nõnda tuleb tõlkida ta nime -, püüdes maavalitsejat usust eemale pöörata.
9. Aga Saulus, keda hüütakse Pauluseks, täis Püha Vaimu, vaatas teda teravalt
10. ja ütles: 'Oh sa kuradi poeg, täis kõiksugu kavalust ja kõiksugu kelmust, kõige õiguse vaenlane, kas sa ei lakka Issanda sirgeid teid väänamast?'
11. Ja nüüd, vaata, Issanda käsi tuleb su peale ja sa jääd pimedaks ega näe päikest tükil ajal!' Ja otsekohe langes Elümase üle pimedus ning ringi tammudes otsis ta talutajaid.
12. Kui maavalitseja nägi, mis juhtus, hakkas ta uskuma, olles hämmastunud Issanda õpetusest.
13. Aga Paulus ja tema kaaslased purjetasid edasi Pafosest ja tulid Pergesse, Pamfüüliamaale. Seal Johannes lahkus neist ja pöördus tagasi Jeruusalemma.
14. Aga nemad läksid Pergest edasi ja jõudsid Pisiidia-poolsesse Antiookiasse. Hingamispäeval läksid nad sünagoogi ja istusid maha.
15. Pärast Seaduse ja Prohvetite ettelugemist läkitasid sünagoogi vanemad neile sõna: 'Mehed-vennad, kui teil on mõni julgustussõna rahva jaoks, siis öelge!'
16. Siis tõusis Paulus üles, viipas käega ja ütles: 'Iisraeli mehed ja teie, kes kardate Jumalat, kuulge!'
17. Iisraeli rahva Jumal valis ära meie isad ja tegi nendest suure rahva, kui nad olid pagulastena Egiptuses, ja ta tõi nad sealt välja kõrgele tõstetud vägeva käega.
18. Ja ligi nelikümmend aastat talus ta nende kombeid kõrbes;
19. ja ta hävitas seitse rahvast Kaananimaal ja andis nende maa neile pärandiks
20. ligi neljasaja viiekümneks aastaks. Ja pärast seda andis ta neile kohtumõistjaid prohvet Saamueli ajani.
21. Ja seejärel nad palusid endale kuningat, ja Jumal andis neile neljakümneks aastaks Sauli, Kiisi poja, mehe Benjamini suguharust.
22. Ja kui ta selle oli tagandanud, äratas ta neile kuningaks Taaveti, kellest ta ka tunnistas: 'Ma olen leidnud Taaveti, Iisai poja, endale meelepärase mehe, kes teeb kõik mu tahtmist mööda.'
23. Sellesama mehe soost on Jumal oma töötust mööda toonud Jeesuse Iisraelile Päästjaks.
24. Enne tema tulekut kuulutas Johannes meeleparandusristimist kogu Iisraeli rahvale.
25. Kui Johannes oli oma elukäiku lõpetamas, ütles ta: 'Mina ei ole see, kelle te arvate minu olevat, kuid vaata, pärast mind tuleb see, kelle jalatsit jalast päästma mina ei ole väärt.'
26. Mehed-vennad, Aabrahami soo lapsed, ja need teie seas, kes Jumalat kardavad: meile on läkitatud see päästesõna.
27. Sest Jeruusalemma elanikud ja nende ülemad ei tundnud teda ära, ja saatsid nõnda oma kohtuotsusega täide prohvetite ütlused, mida igal hingamispäeval loetakse,
28. ja ühtegi surmasüüd leidmata palusid nad Pilaatust, et ta hukataks.
29. Ja kui nad olid täitnud kõik, mis temast oli kirjutatud, võeti ta ristipuult maha ja pandi hauda.
30. Jumal aga äratas ta surnuist üles.
31. Ta oli palju päevi nähtav neile, kes koos temaga olid tulnud Galileast üles Jeruusalemma.

Needsamad on nüüd tema tunnistajad rahva ees.

32. Ja meie kuulutame teile rõõmusõnumit isadele antud töötusest,

33. et Jumal Jeesust üles äratades on täielikult täitnud töötuse nende lastele, meile - nagu ka teises laulus on kirjutatud: 'Sina oled mu Poeg, täna ma olen su sünnitanud.'

34. Et ta on tema surnuist üles tõusta lasknud, nõnda et ta eales ei pöördu tagasi kõdunemisse, seda on ta öelnud nii: 'Ma täidan teile need Taavetile antud pühad ja kindlad töötused.'

35. Seepärast ütleb ta ka teisel: 'Sina ei lase oma Pühal näha kõdunemist.'

36. Sest Taavet, kui ta oma sugupõlve ajal Jumala tahtmist oli teeninud, uinus magama ja maeti oma esivanemate juurde ning nägi kõdunemist,

37. see aga, kelle Jumal on üles äratanud, ei näinud kõdunemist.

38. Olgu siis teile teada, mehed-vennad, et tema kaudu kuulutatakse teile pattude andeksandmist, ja see õigeksmõist, mida te ei suutnud leida Moosese Seaduses,

39. on temas, kelles see on täielikult võimalik igale inimesele, kes usub.

40. Vaadake siis, et teile ei juhtuks, mis on öeldud prohvetite kirjades:

41. 'Vaadake, te põlastajad, ja imestage ja hävige. Sest ma teen ühe teo teie päevil, teo, mida te ei usuks, kui keegi seda teile jutustaks.'

42. Kui nad siis välja läksid, paluti apostleid ka järgmisel hingamispäeval neid asju rääkima.

43. Pärast sünagoogist äraminekut järgnesid paljud juudid ja jumalakartlikud proselüüdid Paulusele ja Barnabasele, kes vestlesid nendega ja veensid neid jääma Jumala armusse.

44. Aga järgmisel hingamispäeval kogunes peaaegu kogu linn Issanda sõna kuulama.

45. Rahvahulki nähes muutusid juudid väga kadedaks ja vaidlesid pilgates vastu Pauluse sõnadele.

46. Paulus ja Barnabas aga ütlesid avalikult: 'Meie kohus oli rääkida Jumala sõna esiteks teile, aga et teie selle enesest ära tõukasite ega arva end igavest elu väärivat, siis vaata, me pöördume paganate poole.

47. Sest nõnda on meid Issand käskinud: 'Ma olen su pannud paganate valguseks, et sa oleksid päästeks ilmamaa otsani.'

48. Seda kuuldes rõõmustasid paganad ja ülistasid Issanda sõna ning said usklikuks, nii palju kui neid oli määratud igaveseks eluks.

49. Ja Issanda sõna levis üle kogu maakonna.

50. Aga juudid ässitasid kõrgemast seisusest jumalakartlikke naisi ja linna ülikuid, õhutades neid taga kiusama Paulust ja Barnabast, ning kihutasid nad välja oma piirkonnast.

51. Nemad aga raputasid tolmu oma jalgadelt nende peale ja tulid Icoonioni.

52. Ja jüngrid said täis rõõmu ja Püha Vaimu.

1. Aga Ikoonionis sündis, et nad tulid juudi sünaagoogi ja kõnelesid seal nõnda, et suur hulk juute ja kreeklasi sai usklikuks.
2. Aga sõnakuulmatud juudid õhutasid ja ärritasid paganate hinged vendade vastu vihale.
3. Apostlid viibisid seal kauemat aega, kuulutades avalikult Issandat, kes andis tunnistust oma armusõnale ja laskis sündida nende käte läbi tunnustähti ja imetegusid.
4. Aga linna elanikud jagunesid kaheks: ühed olid juutide, teised apostlite poolt.
5. Kui siis paganad ja juudid koos oma ülematega tahtsid apostleid teotada ja kividega surnuks visata,
6. põgenesid nood sellest teada saades Lükaoonia linnadesse Lüstrasse ja Derbesse ja nende ümbruskonda
7. ning kuulutasid seal evangeeliumi.
8. Ja Lüstras istus maas üks vigaste jalgadega mees, emaihust saadik halvatud, kes polnud veel kunagi kõndinud.
9. Too kuulis Paulust rääkimas. Kui Paulus talle otsa vaadates märkas, et mehel on usku saada päästetud,
10. hüüdis ta valju häälega: 'Tõuse püsti! Seisa oma jalgadel!' Ja too hüppas püsti ja kõndis.
11. Rahvahulga aga, nähes, mis Paulus oli teinud, tõstsid häält ja ütlesid lükaoonia keeles: 'Jumalad on inimeste sarnastena tulnud alla meie juurde.'
12. Nad hüüdsid Barnabast Zeusiks ja Paulust Hermeseks, sest tema pidas kõnet.
13. Ja linna ääres asuva Zeusi templi preester tõi härgi ja lillevanikuid värava ette ja tahtis koos rahvaga neile ohverdada.
14. Aga kui apostlid Barnabas ja Paulus seda kuulsid, käristasid nad oma rõivad katki ja tormasid rahvahulga sekka, hüüdes:
15. 'Mehed, miks te seda teete! Meiegi oleme teiesugused nõdrad inimesed, ja me kuulutame teile evangeeliumi, et te pöörduksite tühjadest asjadest elava Jumala poole, kes on teinud taeva ja maa ja mere ning kõik, mis nende sees on,
16. kes läinud sugupõlvede ajal on lubanud kõigil paganail käia nende oma teedel,
17. ja ometi ei ole jätnud andmata endast tunnistust, tehes head: andnud taevast teile vihma ja viljakaid aegu, kosutanud teid toiduga ja teie südant rõõmuga.'
18. Ja nii kõneldes suutsid nad vaevu vaigistada rahvahulka, et see neile ei ohverdaks.
19. Aga Antiokiast ja Ikoonionist tuli sinna juute ja need said rahvahulga oma nõusse. Ja nad viskasid Paulust kividega ning lohistasid ta linnast välja, pidades teda surnuks.
20. Aga kui jüngrid olid kogunenud tema ümber, tõusis Paulus püsti ja läks linna. Järgmisel päeval lahkus ta koos Barnabasega Derbesse.
21. Kui nad ka sellele linnale olid evangeeliumi kuulutanud ja paljud olid jüngriteks saanud, pöördusid nad tagasi Lüstrasse ja Ikoonioni ja Antiokiasse
22. ning kinnitasid jüngrite hingi, julgustades neid jääma ususse ja seletades, et meil tuleb paljude viletsuste kaudu sisse minna Jumala riiki.
23. Kui nad siis igale kogudusele siin ja seal olid käte pealepanemisega vanemad seadnud, jätsid nad pärast palvetamist ja paastumisi nemad Issanda hooleks, kellesse need olid hakanud uskuma.
24. Ja läbinud Pisiidiamaa, saabusid nad Pamfüüliasse.
25. Ja kui nad Perges olid sõna kuulutanud, läksid nad edasi Ataaliasse.
26. Sealt nad purjetasid Antiokiasse, kus nad olid antud Jumala armu hooleks selle töö tarvis, mille nad nüüd olid lõpetanud.
27. Pärale jõudnud ja koguduse kokku kutsunud, kuulutasid nad, mida kõike Jumal oli teinud nende juures ja et ta oli paganatele avanud usu ukse.
28. Ja nad viibisid seal jüngrite keskel kauemat aega.

1. Siis tulid mõned Juudamaalt alla ja õpetasid vendi: 'Kui te ei lase endid Moosese kombe järgi ümber lõigata, siis te ei või pääseda.'
2. Et sellest tuli tüli ning Paulusel ja Barnabasel oli nendega palju vaidlemist, siis määrati nii, et Paulus, Barnabas ja mõned muud nende seast lähevad selle tüliküsimuse pärast Jeruusalemma apostlite ja vanemate juurde.
3. Siis kogudus saatis nad teele ja nad läksid läbi Foiniikia ning Samaaria ja jutustasid paganate pöördumisest, tehes selle sõnumiga suurt rõõmu kõigile vendadele.
4. Kui nad Jeruusalemma saabusid, võtsid kogudus, apostlid ja vanemad nad vastu. Ja nemad kuulutasid, mida kõike Jumal oli teinud nende juures.
5. Aga mõned variseride hulgast, kes olid saanud usklikuks, tõusid ja ütlesid: 'Neid peab ümber lõikama ja käskima pidada Moosese Seadust.'
6. Apostlid ja vanemad tulid nüüd kokku seda kõike arutama.
7. Kui siis sündis palju vaidlemist, tõusis Peetrus ja ütles neile: 'Mehed-vennad, te teate, et Jumal juba ammu ajast on valinud teie seast minu, et minu suu läbi paganad kuuleksid evangeeliumi sõna ja saaksid usklikuks.
8. Ja südametundja Jumal on nende eest tunnistanud, andes neile Püha Vaimu nagu meilegi,
9. ja ei ole teinud mingit vahet meie ja nende vahel, olles usu läbi puhastanud nende südamed.
10. Miks te siis nüüd kiusate Jumalat, soovides panna jüngrite kaela iket, mida ei ole jaksanud kanda ei meie isad ega meie?
11. Ent meie usume end päästetud olevat Issanda Jeesuse armu läbi samal kombel nagu nemadki.'
12. Siis jäi kogu hulk vait ja kuulas, kuidas Barnabas ja Paulus jutustasid, kui palju tunnustähti ja imetegusid Jumal oli teinud paganate seas nende kaudu.
13. Pärast, kui nad olid lõpetanud, hakkas Jaakobus kõnelema: 'Mehed-vennad, kuulge mind!
14. Siimeon on rääkinud, kuidas Jumal algusest peale on pidanud hoolt, et koguda paganate seast endale rahvast.
15. Sellega sobivad kokku prohvetite sõnad, nagu on kirjutatud:
16. 'Pärast seda ma pöördun tagasi ja ehitan üles Taaveti mahalangenud telgi ja ehitan üles selle varemed ja püstitan selle uuesti,
17. et muudki inimesed otsiksid Issandat ja kõik rahvad, kelle üle on hüütud minu nime. Nii ütleb Issand, kes teeb seda,
18. mis on teada igavikust alates.'
19. Seepärast otsustan mina, et neile, kes paganate seast pöörduvad Jumala poole, ei valmistataks raskusi,
20. vaid neile tuleb kirja teel teatada, et nad hoiduksid ebajumalate rüvedusest ja pilastusest ning lämbunud loomadest ja verest.
21. Sest Moosesele on ammu ajast kõigis linnades küllalt kuulutajaid ja teda loetakse sünagoogides igal hingamispäeval.'
22. Siis apostlid ja vanemad koos terve kogudusega arvasid heaks valida endi seast mehi ja saata need Antiookiasse koos Pauluse ja Barnabasega, nimelt Juuda, hüüdnimega Barsabas, ja Siilase, kes mõlemad olid juhid vendade hulgast.
23. Nendega nad saatsid järgmise kirja: 'Apostlid ja vanemad, teie vennad, tervitavad vendi paganate seast, kes elavad Antiookias ja Süüria- ja Kiliikiamaal!
24. Et me oleme kuulnud, et mõned, kes meie seast on välja läinud, kuigi meie neid ei ole volitanud, on oma kõnedega teid rahutuks teinud ja teie hinged kitsikusse viinud,
25. siis oleme meie üksmeelselt arvanud heaks valida mehi ja saata need teie juurde koos meie armsate Barnabase ja Paulusega,
26. meestega, kes on pannud oma elu kaalule meie Issanda Jeesuse Kristuse nime pärast.
27. Nii me siis läkitasime Juuda ja Siilase, et need teile ka suusõnal teataksid sedasama.
28. Sest Püha Vaim ja meie oleme arvanud heaks, et teie peale ei tohi panna ühtegi muud koormat

kui need hädavajalikud -

29. hoiduda ebajumalate ohvriliha ja vere ja lämbunu söömisest ning pilastusest. Teete hästi, kui te neist hoidute! Jääge terveks!

30. Nii nad saadeti teele ja nad tulid Antiokiaasse, kutsusid kokku rahvahulga ja andsid kirja edasi.

31. Kui nood olid selle läbi lugenud, rõõmustasid nad saadud julgustuse pärast.

32. Juudas ja Siilas, kes ka ise olid prohvetid, julgustasid vendi mitmete sõnadega ja kinnitasid neid.

33. Aga kui nad seal mõnda aega olid viibinud, lasksid vennad nad rahuga minema nende juurde, kes neid olid läkitanud.

34. [Siilas arvas aga heaks jääda nende juurde.]

35. Paulus ja Barnabas jäid Antiokiaasse, õpetades ja kuulutades koos paljude teistega Issanda evangeeliumi sõna.

36. Mõne päeva pärast ütles Paulus Barnabasele: 'Läki jälle vaatama vendi kõikides linnades, kus me oleme kuulutanud Issanda sõna, kuidas nende käsi käib.'

37. Barnabas andis nõu võtta kaasa ka Johannes, keda kutsutakse Markuseks.

38. Aga Paulus pidas õigeks mitte võtta enesega kaasa teda, kes neist Pamfüülias oli lahkunud ega olnud nendega koos tööle läinud.

39. Sellest tekkis nii suur tüli, et nad teineteisest lahkusid. Barnabas võttis enesega Markuse ja purjetas Küprosele.

40. Paulus valis aga Siilase ja läks teele, ning vennad andsid ta Issanda armu hooleks.

41. Ja ta käis läbi Süüria- ja Kiliikiamaa, kinnitades kogudusi.

1. Paulus saabus Derbesse ja Lüstrasse. Ja vaata, seal oli jünger, uskliku juudi naise poeg, aga kreeka isast, Timoteos nimi,
2. kelle kohta Lüstra ja Icoonioni vennad andsid hea tunnistuse.
3. Paulus tahtis teda enesega teele kaasa. Ja ta võttis ning lõikas tema ümber kohalike juutide pärast, sest need kõik teadsid, et Timoteose isa oli olnud kreeklane.
4. Kui nad siis linnu mööda käisid, andsid nad kogudustele täitmiseks need korraldused, mis apostlid ja vanemad Jeruusalemmas olid otsustanud.
5. Nõnda siis kinnitati kogudusi usus ja nende arv kasvas päevast päeva.
6. Ja nemad läksid läbi Früügia- ja Galaatiamaa, sest Püha Vaim oli keelanud neil sõna rääkimast Aasias.
7. Kui nad jõudsid Müüsiani, püüdsid nad matkata Bitüüniasse, aga Jeesuse Vaim ei lubanud.
8. Nii tulid nad Müüsiast möödudes alla Troasesse.
9. Ja Paulus nägi öösel nägemuse: üks makedoonia mees seisis ja palus teda: 'Tule meie juurde Makedooniasse ja aita meid!'
10. Kui ta oli seda nägemust näinud, püüdsime kohe minna Makedooniasse, olles veendunud, et Issand on meid kutsunud neile evangeeliumi kuulutama.
11. Siis me purjetasime Troasest välja ja tulime otseteed Samotraakesse, järgmisel päeval aga Neapolisse
12. ja sealt Filippisse, mis on tähtsaim linn tolles Makedoonia osas, Rooma koloonia. Selles linnas me viibisime mõned päevad.
13. Ja hingamispäeval me läksime linnavärvast välja jõe äärde, kus me arvasime olevat palvepaiga. Me istusime maha ja rääkisime kokkutulnud naistega.
14. Ka üks jumalakartlik naine, Lüüdia nimi, purpurimüüja Tüatiira linnast, kuulas, ning Issand avas tema südame, nii et ta pani tähele, mida Paulus rääkis.
15. Aga kui Lüüdia ja ta pere olid ristitud, palus ta meid: 'Tulge minu kotta ja jääge sinna, kui te arvate, et ma olen ustav Issandale!' Ja ta käis meile peale.
16. Aga sündis, et kui me läksime palvepaika, tuli meile vastu orjatar, kellel oli lausuja vaim, see tõi oma isandatele palju kasu ennustamisega.
17. Tema käis Pauluse ja meie kannul ning hüüdis: 'Need inimesed on kõigekõrgema Jumala sulased, kes kuulutavad teile päästmise teed.'
18. Seda tegi ta mitu päeva. Aga Paulus ägestus, pöördus ümber ja ütles vaimule: 'Ma käsin sind Jeesuse Kristuse nimel: mine temast välja!' Ja vaim läks välja samal tunnil.
19. Kui nüüd orjatari isandad nägid, et nende kasulootus on kustunud, haarasid nad Pauluse ja Siilase ning vedasid nad turule ülemate juurde.
20. Nad viisid nad võimukandjate ette ja ütlesid: 'Need inimesed tekitavad meie linnas segadust. Nad on juudid
21. ja kuulutavad kombeid, mida meie kui roomlased ei tohi omaks võtta ega järgida.'
22. Ja rahvahulk tõusis nende vastu. Võimukandjad kiskusid rõivad nende seljast ja käskisid neid keppidega peksta.
23. Ja kui nad olid neile palju hoope andnud, heitsid nad apostlid vangi ja käskisid vangivalvurit neid hoolsalt valvata.
24. Niisuguse range käsu saanud, heitis valvur nad sisemisse vangikongi ja pani nende jalad paku.
25. Kesköö paiku Paulus ja Siilas palvetasid ja laulsid Jumalat kiites, ning vangid kuulasid neid.
26. Aga äkitselt sündis nii suur maavärisemine, et vangihoone alused vappusid. Ja otsekohe avanesid kõik uksed ja kõikide köidikud pääsesid valla.
27. Kui nüüd vangivalvur unest ärkas ja nägi vanglause lahti olevat, tõmbas ta mõõga ja tahtis end tappa, arvates, et vangid on põgenenud.
28. Paulus hüüdis aga valju häälega: 'Ära tee enesele kurja, sest me kõik oleme siin!'
29. Siis palus valvur tuld, tormas sisse ja heitis värisedes Pauluse ja Siilase ette maha,

30. tõi nad välja ning ütles: 'Isandad, mis ma pean tegema, et pääseda?'
31. Aga nemad ütlesid: 'Usu Issandasse Jeesusesse, siis pääsed sina ja su pere!'
32. Ja nad rääkisid Issanda sõna temale ja kõigile, kes olid tema kojas.
33. Ja vangivalvur võttis nad tollel öötunnil enda juurde ja pesi nende haavad. Ning otsekohe ristiti tema ja kõik ta omaksed.
34. Siis ta viis nad oma kotta, kattis neile laua ja oli üllirõõmus, et ta kogu perega oli hakanud uskuma Jumalasse.
35. Kui valgeks läks, läkitasid võimukandjad kohtuteenrid ütleva: 'Lase need inimesed vabaks!'
36. Vangivalvur teatas need sõnad Paulusele: 'Võimukandjad on saatnud sõna, et teid vabaks lastaks. Tulge siis nüüd välja ja minge rahuga!'
37. Paulus aga vastas neile: 'Nad on meid avalikult peksnud ilma kohut mõistmata, ent meie oleme Rooma kodanikud; nad on meid vangki heitnud ja tahavad nüüd meid salaja välja ajada?! Nii see ikka ei lähe! Tulgu nad ise ja viigu meid välja!'
38. Kohtuteenrid andsid need sõnad võimukandjaile edasi. Kui nood kuulsid, et apostlid on Rooma kodanikud, löid nad kartma
39. ning tulid ja palusid neilt vabandust, tõid nad välja ja palusid linnast lahkuda.
40. Siis tulid apostlid vanglast välja ja läksid Lüüdia poole. Ja kui nad vendi olid näinud ja julgustanud, läksid nad minema.

1. Nad matkasid läbi Amfipolise ja Apolloonia ning tulid Tessaloonikasse, kus oli juudi sünagoog.
2. Ja Paulus astus oma harjumust mööda nende juurde sisse ning arutles ja väitles nendega kolmel hingamispäeval Pühakirja üle,
3. selgitades ja tõestades, et Messias pidi kannatama ja surnuist üles tõusma: 'Tema ongi Messias - see Jeesus, keda mina teile kuulutan.'
4. Ja mõned neist lasksid end veenda ja liitusid Pauluse ja Siilasega, samuti suur hulk jumalakartlikke kreeklasi ja rohkesti suursuguseid naisi.
5. Juudid läksid aga kadedaks ja võtsid enestega turuplatsidelt mõningaid nurjatuid mehi ja rahvahulki koondades muutsid linna rahutuks. Rünnates Jaasoni koda, püüdsid nad apostleid rahva ette tuua.
6. Aga kui neid ei leitud, siis nad vedasid Jaasoni ja mõned vennad linna ülemate ette ning hüüdsid: 'Need, kes kogu maal rahutusi tekitavad, need on ka siia tulnud.'
7. Jaason on nad vastu võtnud; ja nad kõik rikuvad keisri korraldusi, öeldes ühe teise olevat kuninga, kellegi Jeesuse.'
8. Seda kuuldes rahvas ja linna ülemad ärritusid,
9. kuid saades Jaasonilt ja teistelt tagatise, lasksid nad nemad vabaks.
10. Vennad saatsid siis kohe Pauluse ja Siilase öö varjus Beroiasse. Kui nad olid sinna jõudnud, läksid nad juudi sünagoogi.
11. Sealsed olid üllameelsemad kui Tessaloonika omad, nemad võtsid sõna vastu täie innuga ja uurisid iga päev Pühakirjast, kas see on nõnda.
12. Paljud neist hakkasid uskuma, samuti rohkesti kõrgemast seisusest kreeka naisi ja mehi.
13. Kui aga Tessaloonika juudid said teada, et Paulus ka Beroias kuulutab Jumala sõna, tulid nad sinnagi rahvast ässitama ja segadusse ajama.
14. Siis saatsid vennad Pauluse kohe mere äärde, Siilas ja Timoteos jäid aga paigale.
15. Pauluse saatjad viisid ta Ateenani ja läksid ise ära, kui nad olid saanud Siilase ja Timoteose jaoks käsu, et need võimalikult ruttu tuleksid Pauluse juurde.
16. Aga kui Paulus neid Ateenas ootas, siis ta ärritus vaimus, nähes linna ebajumalakujusid täis olevat.
17. Ta arutles ja väitles nüüd sünagoogis juutide ja proselüütidega ning turul iga päev nendega, kes tema juurde juhtusid.
18. Aga mõned epikuurlaste ja stoikute mõttetargad vaidlesid temaga. Ühed ütlesid: 'Mida see lobasuu tahab öelda?' Teised aga: 'Tema näib kuuluvatavat võõraid vaime.' Sest ta kuulutas neile evangeeliumi Jeesusest ja ülestõusmisest.
19. Ja nad võtsid ta kinni ja viisid Areopaagile, sõnades: 'Kas me võime teada saada, mis uus õpetus see on, mida sa räägid?'
20. Sest sa tood meie kõrvu võõrastavaid asju. Me tahame nüüd teada saada, mis need õige on.'
21. Kõigil ateenlastel ja seal elavatel muulastel ei olnud ju muuks aega, kui vaid rääkida ja kuulata midagi uut.
22. Paulus jäi seisma keset Areopaagi ja ütles: 'Ateena mehed, ma näen, et te olete haruldaselt jumalakartlikud,
23. sest kui ma läksin läbi linna ja teie pühamuid silmitsesin, leidsin ka sellise altari, millele on kirjutatud: 'Tundmatule Jumalale.' Keda teie nüüd kui tundmatut teenite, teda kuulutan mina teile.
24. Jumal, kes on teinud maailma ja kõik, mis siin sees, kes taeva ja maa Issandana ei ela templites, mis on kätega tehtud,
25. ega lase ennast ka inimkätega teenida, nagu oleks tal midagi vaja, - tema ise annab kõikidele elu ja õhu ja kõik.
26. Tema on teinud ühestainsast terve inimkonna elama kogu ilmamaa peal ning on neile seadnud ettemääratud ajad ja nende asukohtade piirid,
27. et nad otsiksid Jumalat, kas nad ehk saaksid teda käega katsuda ja leida, kuigi tema küll ei ole

kaugel ühestki meist,

28. sest tema sees meie elame ja liigume ja oleme, nagu ka mõned teie luuletajaist on öelnud: 'Sest ka meie oleme tema sugu.'

29. Kui me nüüd oleme Jumala sugu, siis ei tohi me arvata, et jumalus on kulla või hõbeda või kivi sarnane või nagu inimeste oskuse ja kujutluse loodud.

30. Jumal on küll selliseid teadmatuse aegu sallinud, kuid nüüd käsib ta kõigil inimestel kõigis paigus meelt parandada.

31. Sest ta on seadnud ühe päeva, mil ta mõistab õiglaselt kohut kogu ilmamaa üle mehe läbi, kelle ta on määranud, ja ta on pakkunud kõigile tõestuse sellega, et on tema üles äratanud surnuist.'

32. Kuuldes surnute ülestõusmisest, hakkasid mõned pilkama, teised aga ütlesid: 'Me tahame sinult selle kohta veel teinegi kord kuulda.'

33. Nõnda läks Paulus nende keskelt ära.

34. Aga mõned mehed ühinesid temaga ja said usklikuks, nende seas ka Areopaagi liige Dionüüsius, ja üks naine, Damaris nimi, ja teisigi koos nendega.

1. Pärast seda lahkus Paulus Ateenast ja tuli Korintosesse.
2. Ja ta leidis juudi, Akvila nimi, Pontosest pärit, kes oli hiljuti tulnud Itaaliast koos oma naise Priskillaga, kuna keiser Klaudius oli käskinud kõigil juutidel Roomast lahkuda. Nende juurde tuli Paulus.
3. Ja et tal oli nendega sama amet, siis ta jäi nende juurde ja nad tegid koos tööd. Nad olid elukutse poolest telgitegijad.
4. Igal hingamispäeval Paulus arutles ja väitles sünagoogis, püüdes veenda nii juute kui ka kreeklasi.
5. Kui aga Siilas ja Timoteos Makedooniast sinna tulid, pühendus Paulus täielikult sõna kuulutamisele ning tunnistas juutidele, et Jeesus on Messias.
6. Aga kui need talle vastu panid ja pilkasid, raputas ta tolmu oma rõivastelt ja ütles neile: 'Teie veri tulgu teie pea peale! Mina olen puhas! Nüüdsest peale lähen ma paganate juurde.'
7. Ja ta lahkus nende seast ja tuli ühe jumalakartliku mehe kotta, Titius Justus nimi, kelle koda külgnes sünagoogiga.
8. Sünagoogi ülem Krispus hakkas kogu oma perega uskuma Issandat ja palju korintlasi hakkas Paulust kuulates uskuma ning nad ristiti.
9. Aga Issand ütles öösel nägemuses Paulusele: 'Ära kardada, vaid räägi, ja ära ole vait!
10. Sest mina olen sinuga ja keegi ei tule sinu kallale sulle kurja tegema, sest mul on palju rahvast siin linnas.'
11. Siis ta peatus seal ühe aasta ja kuus kuud, õpetades nende seas Jumala sõna.
12. Aga kui Gallio oli Ahhaia maavalitseja, tõusid juudid üksmeelselt Pauluse vastu, viisid ta kohtujärje ette
13. ja ütlesid: 'Tema meelitab inimesi Jumalat teenima Moosese Seaduse vastaselt.'
14. Aga kui Paulus tahtis oma suu avada, lausus Gallio juutidele: 'Kui see oleks mõni ebaõiglus või kuritöö, oh juudid, siis ma peaksin muidugi teie kaebuse ära kuulama.'
15. Aga kui need on vaidlusküsimused õpetuse ja nimede ja teie Seaduse pärast, siis katsuge ise toime tulla. Neis asjus ei taha mina olla kohtumõistja.'
16. Ja ta ajas nad ära kohtujärje eest.
17. Aga nemad kõik haarasid kinni sünagoogi ülemast Soostenesest ja peksid teda kohtujärje ees. Gallio ei hoolinud aga sellest vähimatki.
18. Paulus jäi sinna veel mitmeks päevaks. Siis ta jättis vennad jumalaga ja purjetas koos Priskilla ja Akvilaga Süüriasse. Kenkreas oli ta lasknud oma juuksed maha lõigata, sest ta oli andnud töötuse.
19. Nad saabusid Efesosse ja ta jättis nad sinna. Ta ise läks aga sünagoogi ning arutles ja väitles juutidega.
20. Aga kui need palusid teda jääda kauemaks, siis Paulus ei olnud nõus,
21. vaid jättis nad jumalaga ja ütles: 'Ma tulen tagasi teie juurde, kui Jumal tahab.' Ja ta purjetas Efesosest ära.
22. Kui nad maabusid Kaisareas, läks ta Jeruusalemma, tervitas kogudust ja läks edasi Antiookiassa.
23. Kui ta oli seal mõnda aega olnud, läks ta ära ja käis järjest läbi Galaatia maakonna ja Früügia, kinnitades kõiki jüngreid.
24. Aga keegi juut, Apollos nimi, Aleksandriast pärit, vahva kõnemees ja vägev kirjaseletaja, tuli Efesosse.
25. Teda oli õpetatud tundma Issanda teed ja vaimult keevalisena ta rääkis ja õpetas täpselt Jeesusest, aga teadis ainult Johannese ristimist.
26. Tema hakkas siis julgesti sünagoogis kõnelema. Kui aga Priskilla ja Akvila teda kuulsid, võtsid nad ta enda juurde ja seletasid talle Jumala tee täpsemini ära.
27. Aga kui ta tahtis minna Ahhaisse, kirjutasid vennad teda julgustades jüngritele, et nad ta vastu võtaksid. Kui Apollos sinna jõudis, siis ta tõi palju kasu neile, kes olid hakanud uskuma armu läbi.
28. Sest ta kummutas osavalt juutide väited, näidates avalikult Pühakirjast, et Jeesus on Messias.

1. Aga kui Apollos oli Korintoses, sündis, et Paulus käis läbi ülamaakonnad ja tuli alla Efesosse. Ja leides sealt mõned jüngrid,
2. küsis ta neilt: 'Kas te võtsite vastu Püha Vaimu, kui te saite usklikuks?' Nemad aga vastasid: 'Me ei ole kuulnudki, et Püha Vaim on.'
3. Ja tema ütles: 'Millesse siis teie olete ristitud?' Nemad vastasid: 'Johannese ristimisse.'
4. Aga Paulus ütles: 'Johannes ristas meelearandusristimisega, öeldes rahvale, et nad usuksid sellesse, kes tuleb pärast teda, see tähendab Jeesusesse.'
5. Seda kuuldes lasksid nad endid ristida Issanda Jeesuse nimesse.
6. Ja kui Paulus pani oma käed nende peale, tuli neile Püha Vaim ja nad rääkisid võõraid keeli ja ennustasid.
7. Neid oli kokku umbes tosin meest.
8. Paulus läks siis sünagoogi ning rääkis julgesti kolm kuud, väideldes ja veendes inimesi Jumala riigi asjus.
9. Aga kui mõned tegid südame kõvaks, ei võtnud sõna vastu ja halvustasid usuteed kogukonna silmis, siis ta eemaldus nende juurest ja eraldas ka jüngrid ning pidas iga päev arutlusi Türrannose koolis.
10. See kestis kaks aastat, nii et kõik, kes Aasias elasid, nii juudid kui kreeklased, said kuulda Issanda sõna.
11. Ja Jumal tegi iseäralikke vägevaid tegusid Pauluse käte läbi,
12. nii et ka tema naha pealt võetud higirätikuid ja põllesid viidi haigete peale ja tõved lahkusid neist ning kurjad vaimud läksid välja.
13. Aga mõned rändajad juudid, kes vaime välja ajasid, katsusid lausuda Issanda Jeesuse nime nende üle, kelles oli kurje vaime, üteldes: 'Ma vannutan teid Jeesuse nimel, keda Paulus kuulutab!'
14. Seda tegid ühe juudi ülempreestri Skeua seitse poega.
15. Ent kuri vaim kostis neile: 'Jeesust ma tunnen ja Paulust ma tean, aga kes teie olete?'
16. Ja inimene, kelles oli kuri vaim, kargas neile kallale, sai võimust nende üle ja võitis nad ära, nii et nad alasti ja haavatuna põgenesid sellest kojast.
17. See lugu sai teatavaks kõigile juutidele ja kreeklastele, kes elasid Efesosel, ja hirm langes nende kõikide peale ja Issanda Jeesuse nime kiideti suureks.
18. Ja paljud nendest, kes olid saanud usklikuks, tulid ning tunnistasid ja rääkisid oma tegudest.
19. Aga paljud neist, kes olid tegelnud nõiakunstiga, tõid oma raamatud kokku ja põletasid need ära kõikide silma all. Ja kui nende hind kokku arvestati, leiti see olevat viiskümmend tuhat hõberaha.
20. Nõnda võimsalt kasvas ja tugevnes Issanda sõna.
21. Pärast neid sündmusi võttis Paulus vaimus ette minna Makedoonia ja Ahhaia kaudu Jeruusalemma ja ütles: 'Kui ma seal olen ära käinud, pean ma nägema ka Rooma linna.'
22. Ta läkitas Makedooniasse kaks oma abilist, Timoteose ja Erastose, ise jäi aga veel mõneks ajaks Aasiasse.
23. Aga tol ajal tekkis usutee pärast suur rahutus.
24. Sest üks hõbesep, Demeetrius nimi, tegi Artemise templi hõbekujukesi ja muretses sellega käsitöölisele rohkesti tööd.
25. Ta kogus kokku nood ning muud oma ärile kaasaaitajad ja ütles: 'Mehed, te teate, et meie heaolu sõltub sellest tööst,
26. ja te näete ja kuulete, et see Paulus veenab ja juhib kõrvale rohkesti rahvast mitte ainult Efesosel, vaid peaaegu kogu Aasia provintsis, öeldes, et kätega valmistatud asjad ei ole jumalad.
27. Ja nõnda ähvardab põlu alla sattumine mitte üksnes seda meie tööala, vaid ka suure jumalanna Artemise templi ei peeta enam millekski ja kaob tema suur ülevus, ehkki teda kummardab kogu Aasia ja ilmamaa.'
28. Seda kuuldes said nad täis raevu ja hakkasid hüüdma: 'Suur on efeslaste Artemis!'
29. Ja terve linn hakkas mässama ja nad sööstisid üksmeelselt teatrisse, lohistades kaasa

makedoonlased Gaiuse ja Aristarhose, Pauluse matkakaaslased.

30. Aga kui Paulus tahtis rahvakoosolekule minna, ei lasknud jüngrid teda.

31. Isegi mõned Aasiamaa ülemad, kes olid ta sõbrad, saatsid mehi ta juurde paluma, et ta ei näitaks end teatris.

32. Ühed karjusid nüüd üht, teised teist, sest rahvakogu oli segaduses, suurem hulk ei teadnudki, misjaoks nad olid kokku tulnud.

33. Siis mõned rahva hulgast selgitasid olukorda Aleksandrosole, kelle juudid olid ette lükanud. Aleksandros aga viipas käega, tahtes pidada rahvakoosoleku ees kaitsekõnet.

34. Aga kui nad mõistsid, et ta on juut, tõstsid nad kisa ja karjusid kõik nagu ühest suust ligi kaks tundi: 'Suur on efeslaste Artemis!'

35. Aga linnakirjutaja vaigistas viimaks rahva ja lausus: 'Efesose mehed, kas on ühtegi inimest, kes ei tea, et efeslaste linn on suure Artemise ja tema taevast mahalangenud kuju hoidja?

36. Et see on vaieldamatu tõsiasi, siis on teie kohus vait olla ja mitte midagi ennatlikult ette võtta.

37. Te ju olete siia toonud need mehed, kes ei ole templiriisujad ega meie jumalanna teotajad.

38. Kui nüüd Demeetriosel ja temaga koos olevatel käsitöölistel on kellegi peale kaebamist, siis selleks peetakse kohtupäevi ja on olemas maavalitsejad; süüdistagu nad seal üksteist.

39. Ja kui teil on veel mingeid nõudmisi, siis arutatakse seda korralisel rahvakoosolekul.

40. Meie oleme ju ohus, et meid tänase kokkutormamise pärast süüdistatakse mässutõstmises, milleks ei olnud mingit põhjust ja millest me ei suuda aru anda.' Ja nende sõnadega õnnestus tal rahvakoosolek laiali saata.

1. Kui nüüd lärm oli vaibunud, kutsus Paulus jüngrid enese juurde, ja neid julgustades jättis nad jumalaga ning asus teele Makedooniasse.
2. Ta käis läbi sealsed maakohad ja rääkis kogudustele palju julgustussõnu. Siis ta tuli Kreekamaale
3. ja veetis seal kolm kuud. Kuna juudid alustasid ta vastu salasepitsust, sellal kui tema valmistus minema meritsi Süüriasse, siis ta võttis nõuks tagasi pöörduda Makedoonia kaudu.
4. Teda saatsid beroialane Soopatros, Pürrose poeg, tessalooniklased Aristarhos ja Sekundus, derbelane Gaius ning Timoteos ja aasialased Tühnikos ja Trofimos.
5. Nemad läksid ette ja ootasid meid Troases.
6. Meie aga purjetasime pärast hapnemata leibade päevi Filippist ära ja jõudsim viiendal päeval nende juurde Troasesse, kus me viibisime seitse päeva.
7. Aga nädala esimesel päeval, kui me olime kogunenud leiba murdma, arutles ja väitles Paulus nendega, ja et ta tahtis järgmisel päeval lahkuda, pikendas ta kõnet keskööni.
8. Ülemises toas, kuhu me olime kogunenud, põles hulk lampe.
9. Aga üks noormees, Eutühhos nimi, istus aknalaual, ja kui Paulus pikalt arutles, jäi ta raskelt magama. Magades kukkus ta kolmandalt korruselt alla ning tõsteti üles surnuna.
10. Aga Paulus läks alla ja heitis ennast tema peale, haaras ta ümbert kinni ja ütles: 'Ärge käratsege, tal on ju hing sees!'
11. Siis ta läks jälle üles ja murdis leiba ja sõi ning kõneles kaua, kuni koiduni. Siis asus Paulus teele,
12. aga poiss viidi ära elusana ja oldi suuresti lohutatud.
13. Meie aga läksime varem laeva ja purjetasime Assosesse, kus me pidime Pauluse pardale võtma, sest nõnda oli ta käskinud, kuna ta ise tahtis sinna tulla jalgsi.
14. Kui ta nüüd meiega Assoses kokku sai, võtsime ta pardale ja tulime Mitüleenesse.
15. Sealt me purjetasime järgmisel päeval edasi ja jõudsim Kiose saarega kohakuti, teisel päeval aga sõitsime Samose saareni ja sellele järgneval päeval saabusime Mileetosesse.
16. Sest Paulus oli otsustanud Efesosest mööda purjetada, et tal ei tuleks Aasias aega raisata; ta ju kiirustas, et võimaluse korral nelipühapäevaks jõuda Jeruusalemma.
17. Mileetosest saatis Paulus sõna Efesosse ja kutsus kogudusevanemad enese juurde.
18. Kui need tema juurde jõudsid, ütles Paulus neile: 'Te teate, kuidas alates esimesest päevast, mil ma Aasiasse tulín, ma kogu selle aja teie juures olen käitunud,
19. teenides Issandat kõige alandlikkusega ja pisaratega ja katsumustega, mis mind tabasid juutide salasepitsuste tõttu,
20. kuidas ma ei ole teie eest pidanud salajas midagi teile tarvilikku, vaid olen seda kuulutanud ja teid õpetanud avalikult ja kodasid mööda.
21. Ma tunnistasin nii juutidele kui kreeklastele pöördumist Jumala poole ja usku meie Issandasse Jeesusesse.
22. Ja nüüd, vaata, ma lähen vaimus seotuna Jeruusalemma, teadmata, mis mulle seal võib juhtuda
23. peale selle, mida Püha Vaim mulle igas linnas tunnistab, et mind ootavad ahelad ja viletsused.
24. Kuid ma ei pea oma elu mingil kombel endale kalliks, vaid püüan lõpule viia oma elutöö ja ülesande, mille ma olen saanud Issanda Jeesuse käest: tunnistada Jumala armu evangeeliumi.
25. Ja nüüd, vaata, ma tean, et mitte keegi teist, kelle keskel käies ma olen kuulutanud Jumala riigist, ei saa enam kunagi näha minu palet.
26. Seepärast ma tunnistan teile tänasel päeval, et mina olen puhas kõikide verest!
27. Sest ma ei ole midagi teie eest salajas pidanud, vaid olen teile kuulutanud Jumala kogu tahtmist.
28. Seepärast pange tähele iseennast ja kogu karja, kelle ülevaatajaks Püha Vaim on teid pannud, et te karjastena hoiaksite Jumala kogudust, mille ta on saanud iseenese vere läbi.
29. Mina tean, et pärast minu äraminekut tulevad teie sekka julmad hundid, kes karja ei säästa,
30. ja teie eneste seast tõusevad mehed, kes moonutavad tõde, et vedada jüngreid eneste järele.
31. Seepärast valvake ja pidage meeles, et ma kolm aastat, ööd ja päevad, ei ole lakanud pisarsilmil igäuhte manitsemast.

32. Ja nüüd annan ma teid Jumala ja tema armusõna hooleks; temal on vägi teid üles ehitada ja anda teile pärand kõigi pühitsetute seas.
33. Kellegi hõbedat ega kulda ega riideid ei ole ma himustanud.
34. Te teate ise, et nende kätega olen ma teeninud endale ja oma kaaslastele seda, mis tarvilik.
35. Ma olen teile kõigiti näidanud, et nõnda vaeva nähes tuleb hoolt kanda nõrkade eest, pidades meeles Issanda Jeesuse sõnu, mis ta on öelnud: 'Õndsam on anda kui võtta!'
36. Ja kui ta seda oli öelnud, laskus ta põlvili ja palvetas koos nende kõikidega.
37. Siis puhkesid kõik valjusti nutma ja kallistasid Paulust ning andsid talle suud.
38. Kõige rohkem tegi neile haiget see, mis ta oli öelnud, et nad ei saavat enam kunagi tema palet näha. Siis nad saatsid ta laevale.

1. Aga kui see sündis, et meie neist lahkusime ja merele läksime, siis tulime otseteed sõites Koosi saarele, teisel päeval aga Roodosele ja sealt Patarasse.
2. Seal me leidsime laeva, mis suundus Foiniikiasse, astusime sellele ja sõitsime minema.
3. Aga kui Küpros paistma hakkas, jätsime selle pahemat kätt, purjetasime Süüriasse ja randusime Tüüroses, sest seal pidi laev lossitama.
4. Seal me leidsime jüngreid ja jäime nende juurde seitsmeks päevaks. Nemad ütlesid Paulusele Vaimu mõjul, et ta ei läheks Jeruusalemma.
5. Kui me need päevad seal olime mööda saatnud, asusime teele; ja nemad kõik naiste ja lastega saatsid meid linnast välja. Ja ranna ääres me laskusime põlvili ning, olles palvetanud,
6. andsime üksteisele jumalagajatuks suud. Ja meie astusime laevale, nemad aga pöördusid tagasi koju.
7. Meie jätkasime aga purjetamist ning saabusime Tüürosest Ptolemaisi, teretasime vendi ning jäime üheks päevaks nende juurde.
8. Järgmisel päeval me lahkusime sealt, jõudsime Kaisareasse ja astusime sisse evangelist Filippuse kotta, kes oli üks neist seitsmest, ja jäime tema juurde.
9. Temal oli neli tütart, kes olid neitsid ja kõnelesid prohvetlikult.
10. Kui me mõneks päevaks sinna jäime, tuli Juudamaalt prohvet, Agabos nimi.
11. Ja ta tuli meie juurde, võttis Pauluse vöö, sidus oma käed ja jalad kinni ning ütles: 'Nii ütleb Püha Vaim: Mehe, kelle oma on see vöö, aheldavad juudid nõnda Jeruusalemmas ja annavad paganate kätte.'
12. Seda kuuldes palusime meie ja ka sealsed vennad Paulust, et ta ei läheks Jeruusalemma.
13. Seepeale vastas Paulus: 'Mis te teete, et te nutate ja vaevate mu südant! Sest ma olen valmis mitte üksnes laskma ennast Jeruusalemmas aheldada, vaid ka surema Issanda Jeesuse nime pärast.'
14. Aga kui ta ei lasknud end ümber veenda, rahunesime ja ütlesime: 'Sündigu Issanda tahtmine!'
15. Pärast neid päevi me valmistusime teeleminekuks ja läksime Jeruusalemma.
16. Meiega tulid ka mõned jüngrid Kaisareast, kes viisid meid ühe ammuse jüngrid Mnaasoni, Küprose mehe juurde, kelle külalisteks me pidime jääma.
17. Kui me Jeruusalemma jõudsime, võtsid vennad meid vastu rõõmsa meelega.
18. Järgmisel päeval läks Paulus meiega Jaakobuse juurde ja kõik vanemad tulid ka sinna.
19. Ta tervitas neid ja kirjeldas siis üksikasjalikult kõike, mis Jumal tema teenimise läbi oli paganate seas teinud.
20. Seda kuuldes ülistasid nad Jumalat ning ütlesid Paulusele: 'Vend, sa näed, kui mitukümmend tuhat juuti on saanud usklikuks ja need kõik on innukad Moosese Seaduse pidajad.
21. Nende kõrvu on kostnud, et sina õpetavat paganate seas elavaid juute Moosese ära taganema, öeldes, et neil ei ole vaja lapsi ümber löigata ega elada meie tavade järgi.
22. Mida nüüd teha? Muidugi nad saavad kuulda, et sa oled tulnud.
23. Tee nüüd seda, mis me sulle ütleme! Meil on neli meest, kelle peal on töötus.
24. Võta need enesega ja puhasta ennast koos nendega ja kannata nende eest nende kulud, et nad oma pea võiksid pügada, ja siis saavad kõik aru, et see on tühi jutt, mis nad sinust on kuulnud, ning et ka sina ise elad Seadust pidades.
25. Aga usklikuks saanud paganate kohta me oleme saatnud kirja, otsustades, et nad peavad hoiduma ebajumalate ohvriliha ja vere ja lämbunu söömisest ning pilastusest.'
26. Järgmisel päeval võttis Paulus mehed ja laskis enda koos nendega puhastada. Siis ta läks pühakotta, et teatada, millal puhastuspäevad lõpevad ja nende igaühe eest tuuakse ohver.
27. Aga kui need seitse päeva hakkasid lõpule jõudma, nägid Aasiast tulnud juudid Paulust pühakojas. Need ajasid möllama kogu rahva ja pistisid oma käed tema külge,
28. hüüdes: 'Iisraeli mehed, tulge appi! See ongi see inimene, kes kõigis paigus õpetab meie rahva ja Seaduse ja selle paiga vastu. Ja nüüd on ta veel kreeklasi toonud pühakotta ja selle püha paiga rüvetanud!'

29. Sest nad olid enne linnas näinud temaga koos efeslast Trofimost ning arvasid, et Paulus oli ta toonud pühakotta.
30. Siis tõusis kogu linn liikvele ning rahvas jooksis kokku. Ja nad haarasid Paulusest kinni ja vedasid ta pühakojast välja, ja otsekohe lukustati uksed.
31. Ja kui nad püüdsid teda tappa, läks sõnum sealse väeosa ülempealikule, et kogu Jeruusalemm on möllamas.
32. See võttis otsekohe sõdureid ja pealikuid kaasa ja tuli jooksujalu nende juurde. Kui rahvas nägi ülempealikut ja sõdureid, lõpetasid nad Pauluse peksmise.
33. Siis ülempealik astus ligi, võttis Pauluse oma hoole alla, käskis ta kahe ketiga aheldada ning küsis, kes ta on ja mis ta on teinud.
34. Aga rahvahulgast karjusid ühed ühte, teised teist. Kuna ülempealik ei suutnud lärmi pärast midagi selgemalt teada saada, siis laskis ta Pauluse viia kindlusse.
35. Aga kui ta treppide juurde jõudis, tuli sõduritel rahva vägivallatsemise pärast Paulust kanda,
36. sest suur rahvahulk järgnes neile, hüüdes: 'Hukka ta ära!'
37. Kui Paulust oldi juba kindlusse viimas, lausus ta ülempealikule: 'Kas ma tohin sulle midagi öelda?' Aga tema ütles: 'Kas sa oskad kreeka keelt?'
38. Kas sa ei olegi see egiptlane, kes mõni aeg tagasi ässitas ja viis kõrbe neli tuhat sikariooti?'
39. Paulus ütles: 'Mina olen juut Tarsosest, kuulsa Kiliikia linna kodanik. Ma palun sind väga, luba mul rahvale kõnelda!'
40. Kui ta lubas, astus Paulus trepiastmeile ning viipas rahvale käega. Kui kõik jäid vait, hakkas ta heebrea keeles kõnet pidama ja ütles:

1. 'Mehed, vennad ja isad, kuulake nüüd, mida ma teile enese kaitseks räägin!'
2. Kui nad kuulsid, et ta peab neile kõnet heebrea keeles, jäid nad veel rahulikumaks. Ja Paulus ütles:
3. 'Mina olen Juuda mees, sündinud Tarsoses Kiliikiamaal ja üles kasvatatud siinsamas linnas, Gamalieli jalgade ees, õpetatud täpselt esiisade Seadust mööda, olles innukas Jumala nõudja, nii nagu teie kõik tänapäeval olete.
4. Sellisena ma kiusasin surmani taga usuteed, pannes ahelaisse ja toimetades vanglasse nii mehi kui naisi.
5. Nõnda võivad mu kohta tunnistada ka ülempreester ja vanemad, kelle käest ma sain kirju viimiseks nende vendade kätte Damaskusesse. Ja ma kavatsesin ka sealseid usklikke tuua aheldatult Jeruusalemma, et neid karistataks.
6. Aga sündis, kui ma olin teel ja lähenesin Damaskusele, et lõuna ajal välgatas äkitselt mu ümber ere valgus taevast.
7. Ma kukkusin maha ja kuulsin üht häält mulle ütlevat: 'Saul, Saul, miks sa mind taga kiusad?'
8. Mina aga vastasin: 'Kes sa oled, isand?' Tema ütles mulle: 'Mina olen Jeesus Naatsaretlane, keda sina taga kiusad!'
9. Minu kaaslased nägid küll valgust, aga nad ei kuulnud tema häält, kes minuga rääkis.
10. Siis ma ütlesin: 'Mis ma pean tegema, Issand?' Issand aga ütles mulle: 'Tõuse püsti, mine Damaskusesse, seal öeldakse sulle kõik, mis sul on määratud teha.'
11. Aga kuna ma selle valguse kirkuse tõttu ei näinud, talutasid mu kaaslased mind kättpidi, ja ma jõudsin Damaskusesse.
12. Aga keegi Hananias, Seaduse järgi vaga mees, kel oli hea tunnistus kõigi sealsete juutide poolt,
13. tuli minu juurde. Ta seisatas mu kõrval ja ütles: 'Vend Saul, näe jälle!' Ja selsamal hetkel ma nägin jälle ja vaatasin talle otsa.
14. Tema aga ütles: 'Meie isade Jumal on su määranud tunnetama tema tahtmist ja nägema seda Õiget ning kuulma häält tema suust,
15. sest sina saad tema tunnistajaks kõigile inimestele selles, mida sa oled näinud ja kuulnud.
16. Ja mida sa nüüd ootad? Tõuse ja lase ennast ristida ning oma patud ära pesta, appi hüüdes tema nime!'
17. Aga sündis, et kui ma tagasi pöördusin Jeruusalemma ja pühakojas palvetasin, olin ma nagu endast ära
18. ja nägin teda mulle ütlevat: 'Tõtta ja mine kiiresti Jeruusalemmast ära, sest nad ei võta vastu sinu tunnistust minu kohta.'
19. Ja mina ütlesin: 'Issand, nad ise ju teavad, et ma viisin vangid ja peksin sünagoogides neid, kes sinusse usuvad.
20. Ja kui sinu tunnistaja Stefanose verd valati, seisin minagi seal juures ja kiitsin selle heaks ning valvasin nende rõivaid, kes ta hukkasid.'
21. Ja tema ütles mulle: 'Mine, sest ma läkitan su kaugele paganate sekka!'
22. Kuni selle sõnani nad kuulasid teda, siis aga tõstsid oma häält: 'Hukka niisugune ära maa pealt! Ta ei tohi ellu jääda!'
23. Ja kui nad karjusid ja rõivaid seljast kiskusid ning tolmu vastu taevast loopisid,
24. käskis ülempalik Pauluse viia kindlusse ning ütles, et teda tuleb piitsa varal üle kuulata; sest ta tahtis teada, mispärast nad tema peale nõnda karjusid.
25. Aga kui nad olid tema rihmutamiseks kinni sidunud, ütles Paulus palikule, kes seal juures seisis: 'Kas teie tohite Rooma kodanikku piitsaga peksta ja pealegi ilma kohtuotsuseta?'
26. Kui palik seda kuulis, läks ta ja teatas ülempalikule: 'Vaata ette, mida sa teed! See inimene on ju Rooma kodanik.'
27. Siis tuli ülempalik Pauluse juurde ning küsis: 'Ütle mulle, kas sa oled Rooma kodanik?' Tema ütles: 'Olen küll.'

28. Ülempealik vastas: 'Mina olen endale Rooma kodakondsuse hankinud suure raha eest.' Paulus aga ütles: 'Ent mina olen sellesse sündinud.'
29. Siis jätsid ülekuulajad ta kohe rahule. Ülempealik lõi aga kartma, kui ta sai teada, et Paulus on Rooma kodanik ja et ta oli tema ahelaisse pannud.
30. Aga teisel päeval, soovides selgemalt teada saada, milles juudid Paulust süüdistavad, päästis ülempealik ta ahelatest valla ja käskis ülempreestrid ja kogu Suurkohtu kokku tulla ning viis Pauluse nende ette.

1. Paulus vaatas aga ainiti Suurkohtu poole ja ütles: 'Mehed-vennad, mina olen Jumala ees elanud tänini igati puhta südametunnistusega.'
2. Aga ülempreester Hananias käskis lähedalseisjaid lüüa talle vastu suud.
3. Siis Paulus ütles temale: 'Küll Jumal lööb ka sind, sa lubjatud sein! Sina istud siin, et mõista minu üle kohut Seaduse järgi, ise aga käsid vastu Seadust mind lüüa?'
4. Lähedalseisjad aga ütlesid: 'Kas sa häbistad Jumala ülempreestrit?'
5. Siis lausus Paulus: 'Ma ei teadnud, vennad, et ta on ülempreester; on ju kirjutatud: 'Sa ei tohi oma rahva ülemast rääkida halvasti.'"
6. Kuna Paulus teadis, et osa neist oli sadusere ja teine osa varisere, siis ta hüüdis Suurkohtus: 'Mehed-vennad, mina olen variser, variseri poeg. Minu üle mõistetakse kohut lootuse ja surnute ülestõusmise pärast!'
7. Aga niipea kui ta seda oli öelnud, tõusis variseride ja saduseride vahel tüli ja koosolek jagunes kaheks.
8. Sest saduserid ütlevad, et ülestõusmist ja ingleid ja vaime ei olevatki, variserid tunnistavad aga neid kõiki.
9. Siis tekkis suur lärm, ja mõned kirjatundjad variseride poolelt tõusid ja vaidlesid ägedalt ning ütlesid: 'Meie ei leia midagi paha selles inimeses. Võib-olla ongi vaim või ingel temaga rääkinud.'
10. Aga kui tüli läks suureks, kartis ülempalik, et nad Pauluse lõhki rebivad, ja käskis sõjaväel alla minna, et Paulus nende keskest ära võtta ja kindlusse viia.
11. Aga järgmisel ööl seisis Issand ta juures ning ütles: 'Ole julge! Nagu sa minust oled tunnistanud Jeruusalemmas, nõnda pead sa tunnistama ka Roomas!'
12. Kui nüüd valgeks läks, heitsid juudid salanõusse ja vandusid vastastikku, et nad ei söö ega joo, enne kui nad Pauluse on tapnud.
13. Neid, kes selle vandeseltsi olid loonud, oli rohkem kui nelikümmend meest.
14. Need läksid nüüd ülempreestrite ja vanemate juurde ja ütlesid: 'Me oleme needes vandunud, et me ei söö, enne kui me Pauluse oleme tapnud.'
15. Andke teie siis koos Suurkohtuga ülempalikule ametlik avaldus, et ta tooks Pauluse teie ette, nagu tahaksite tema kohta täpsemalt teada saada. Meie aga oleme valmis teda hukkama, enne kui ta teieni jõuab.'
16. Pauluse õepoeg sai varitsemisnõust kuulda, läks alla ja tuli kindlusse ning teatas seda Paulusele.
17. Paulus kutsus siis ühe pealiku enese juurde ja ütles: 'Vii see nooruk ülempalikule ette, sest tal on midagi temale teatada!'
18. See võttis siis noormehe, viis ülempalikule ette ja ütles: 'Vang Paulus kutsus mu enese juurde ja palus tuua selle poisi sinu ette, sest tal on midagi sulle rääkida.'
19. Ülempalik aga võttis noormehe käest kinni, viis ta kõrvale ja küsis temalt nelja silma all: 'Mis sul on mulle teatada?'
20. Tema ütles: 'Juudid on leppinud kokku sind paluda, et sa homme tooksid Pauluse Suurkohtu ette, nagu tahaks see tema kohta midagi täpsemalt järele pärida.'
21. Aga sina ära usu neid, sest teda varitsevad nende seast enam kui nelikümmend meest, kes on vastastikku vandunud, et nad ei söö ega joo, enne kui nad on tema hukanud. Nad on juba valmis, oodates vaid sinu nõusolekut.'
22. Siis laskis ülempalik poisi minema, keelates teda: 'Ära räägi kellelegi, et sa seda mulle teada andsid.'
23. Ja ta kutsus enese juurde kaks pealikut ning ütles: 'Pange valmis kakssada sõdurit, seitsekümmend ratsanikku ja kakssada piigimeest Kaisareasse minekuks kolmandal öötunnil.'
24. Ja varuge ratsaloomi, et ühe selga panna Paulus ja ta tervelt maavalitseja Feeliksi ette viia.'
25. Ta kirjutas ka sellise sisuga kirja:
26. 'Klaudius Lüüsias tervitab üliaulist maavalitsejat Feeliksit!'
27. Selle mehe olid juudid kinni võtnud ja teda oldi hukkamas, kui ma tuln väesalgaga vahele ja

kiskusin ta nende käest ära, olles teada saanud, et ta on Rooma kodanik.

28. Tahtes aru saada, mis põhjusel nad tema peale kaebavad, viisin ma ta Suurkohtu ette.

29. Siis ma leidsin, et tema peale kaevatakse nende Seaduse vaidlusküsimustes, aga ei olnud mingit kaebust, mis oleks väärinud surma või vangistust.

30. Et aga mulle kanti ette salasepitsusest selle mehe vastu, siis ma saadan ta otsekohe sinu juurde ning käsin ka süüdistajatel sinu ees öelda, mis neil on tema vastu.'

31. Selle käsu kohaselt võtsid sõdurid siis Pauluse ja viisid ta öö varjul Antipatrisesse.

32. Järgmisel päeval pöördusid nad tagasi kindlusse, lastes ratsanikel temaga edasi minna.

33. Need tulid Kaisareasse, andsid kirja maavalitseja kätte ja viisid ka Pauluse tema ette.

34. Kui siis maavalitseja oli kirja läbi lugenud ja pärinud, mis maakonnast ta on, ning saanud teada, et Kiliikiast,

35. ütles ta: 'Ma kuulan su üle, kui ka sinu süüdistajad päralt jõuavad.' Ja ta käskis teda valvata Heroodese peavahis.

1. Aga viie päeva pärast tuli alla ülempreester Hananias koos mõne vanema ja kõnemees Tertullusega. Need esitasid maavalitsejale Pauluse vastu ametliku avalduse.
2. Kui Paulus oli ette kutsutud, alustas Tertullus süüdistuskõnet: 'Meie oleme sinu kaudu, üliauline Feeliks, saanud suure rahu ja sinu hoolekande tõttu on sellele rahvale osaks saanud paranemine.
3. Ja selle me võtame igati ja kõikjal vastu suure tänuga.
4. Et ma sind aga kauem ei tüütaks, siis palun sind, et sa oma lahkuses meie asja lühidalt ära kuulad.
5. Sest me oleme leidnud, et see mees on nagu katk ja õhutab mässu kõigi juutide seas kogu riigis, olles ise naatsaretlaste lahkusu peamees.
6. Ta on üritanud isegi pühakoda rüvetada, mispuhul me ta kinni võtsimegi [ja tahtsime tema üle kohut mõista oma Seadust mööda.
7. Ülempealik Lüüsias tuli aga vahele ja kiskus ta meie käest ja viis ära, käskides süüdistajaid tulla sinu juurde].
8. Sa võid ise teda üle kuulates teada saada kõigest sellest, milles me teda süüdistame.'
9. Ja juudid toetasid seda, tõendades, et see on nõnda.
10. Kui maavalitseja Paulusele märku andis rääkida, siis vastas ta: 'Teades, et sa palju aastaid selle rahva kohtumõistja oled olnud, kaitsen ma end julge meelega.
11. Sa võid ju teada saada, et sellest ei ole rohkem kui kaksteist päeva möödas, mil ma läksin üles Jeruusalemma Jumalat kummardama.
12. Nad ei ole leidnud mind kellegagi arutlemas ega väitlemas või tekitamas rahvamässu templis, mõnes sünagoogis või linnas.
13. Nad ei suuda ka tõestada seda, milles nad mind nüüd süüdistavad.
14. Ma tunnistan sulle aga seda, et ma usuteed mööda, mida nemad nimetavad lahkuseks, teenin oma isade Jumalat, uskudes kõike, mis Seadusesse ja prohvetite raamatutesse on kirjutatud,
15. ja mul on lootus Jumala peale, et tuleb õigete ja ülekohtuste ülestõusmine, mida nemad ka ise ootavad.
16. Just selle pärast püüan ma alati hoida puhast südametunnistust Jumala ja inimeste ees.
17. Nüüd ma olen aga pärast mitmeid aastaid tulnud tooma annetusi oma rahvale ja ohverdama.
18. Seda tegemast - mitte rahvahulga ega märuli keskelt - leidsid mind mõned Aasia juudid, kui ma end pühakojas puhastasin.
19. Need peaksid sinu ees olema ja mind süüdistama, kui neil on midagi minu vastu.
20. Või ütelgu nad siin ise, mis kuriteo nad minust leidsid, kui ma seisin Suurkohtu ees.
21. Kas siis selle ainsa sõna pärast, mis ma hüüdsin nende seas seistes: 'Te mõistate täna mu üle kohut surnute ülestõusmise pärast!''
22. Feeliks aga, teades täpselt kõike usuteega seotut, lükkas nende kohtuasja edasi, öeldes: 'Kui ülempalik Lüüsias tuleb, siis ma otsustan teie asja ära.'
23. Ta käskis pealikut hoida Paulust vangis, kuid kerge vahi all, nii et kedagi omastest ei takistataks teda teenimast.
24. Mõne päeva pärast saabus Feeliks koos oma naise Drusillaga, kes oli juut, ja laskis saata mehed Pauluse järele ning kuulas ta kõnet usust Kristusesse Jeesusesse.
25. Aga kui Paulus kõneles õiglusest ja kasinusest ja tulevasesest kohtust, lõi Feeliks kartma ja vastas: 'Mine seekord ära, kui mul on rohkem aega, siis ma lasen su jälle kutsuda.'
26. Pealegi ta lootis, et Paulus annab talle raha; seepärast laskiski ta teda üsna sageli enda juurde saata ja vestles temaga.
27. Ent kui kaks aastat sai täis, tuli Feeliksi järglaseks Porkius Festus. Feeliks aga, soovides olla juutidele meelepärane, jättis Pauluse ahelaisse.

1. Kui nüüd Festus oli astunud maavalitsejaametisse, läks ta kolme päeva pärast Kaisareast Jeruusalemma.
2. Ülempreestrid ja juutide peamehed esitasid talle ametliku avalduse Pauluse vastu ja palusid temalt
3. seda vastutulekut, et ta laseks Pauluse saata Jeruusalemma, korraldades ise varitsust tema hukkamiseks teel.
4. Aga Festus vastas, et Paulust peetakse vangis Kaisareas, ning temagi läheb varsti sinna.
5. 'Kes nüüd teie seast on mõjukad,' ütles ta, 'need tulgu koos minuga alla, et teda süüdistada, kui selles mehes on midagi lubamatut.'
6. Kui siis Festus kõige rohkem kaheksa või kümme päeva nende juures oli viibinud, läks ta Kaisareasse. Teisel päeval istus ta kohtujärjele ning käskis Pauluse ette tuua.
7. Kui nüüd Paulus kohale jõudis, asusid tema ümber Jeruusalemmast tulnud juudid ja tõstsid ta peale raskeid kaebusi, mida nad ei suutnud tõestada,
8. sest Paulus kaitses ennast: 'Ma ei ole patustanud ei juutide Seaduse ega pühakoja ega keisri vastu.'
9. Festus aga, soovides olla juutidele meelepärane, vastas Paulusele: 'Kas sa ei tahaks minna üles Jeruusalemma ja lasta mul seal sinu üle kohut mõista neis asjus?'
10. Paulus ütles: 'Mina seisan keisri kohtujärje ees, kus mu üle peab kohut mõistetama. Juutidele ei ole ma teinud mingit ülekohut, nagu sa ka ise hästi tead.
11. Kui mul ei ole õigus ja ma olen teinud midagi surma väärivat, siis ma ei tõrgu suremast. Kui aga selle taga, milles need mind süüdistavad, ei ole midagi, siis ei või mind keegi nende kätte anda. Mina nõuan keisri kohut!'
12. Siis Festus, rääkinud läbi oma nõunikega, vastas: 'Keisri kohut oled sa nõudnud, keisri ette sa lähed!'
13. Aga mõni päev hiljem saabusid Kaisareasse kuningas Agrippa ja Berenike Festust tervitama.
14. Kui nad olid juba mitu päeva seal viibinud, jutustas Festus kuningale Pauluse lugu: 'Feeliks on jätnud vangi ühe mehe,
15. kelle vastu mu Jeruusalemmas oleku ajal juudi ülempreestrid ja vanemad esitasid ametliku avalduse ja palusid tema surmamõistmist.
16. Ma vastasin neile, et roomlastel ei ole kombeks ühtegi inimest anda hukkamiseks, enne kui süüdistatav saab võimaluse seista silm silma vastu süüdistajatega ja kosta enda eest kaebuse vastu.
17. Kui nad siis siia tulid, istusin ma viivitamata järgmisel päeval kohtujärjele ning käskisin mehe ette tuua.
18. Aga süüdistajad, kes seisid ta ümber, ei suutnud tema vastu esitada ühtki süüdistust niisugustes kuritegudes, nagu mina oletasin,
19. vaid neil oli temaga mõningaid vaidlusküsimusi nende oma usuviisi suhtes ja kellegi surnud Jeesuse suhtes, kelle Paulus väitis elavat.
20. Olles aga nõutuses nende vaidluste asjus, küsisin ma, kas ta ei tahaks minna Jeruusalemma ja seal lasta kohut mõista enese üle neis asjus.
21. Aga kui Paulus nõudis, et teda kinni peetaks Tema Majesteedile otsustamise jätmiseks, siis ma käskisingi teda kinni pidada, kuni ma võin ta saata keisri juurde.'
22. Siis ütles Agrippa Festusele: 'Minagi tahaksin seda inimest kuulda.' Festus lausus: 'Sa saad teda kuulda juba homme.'
23. Järgmisel päeval tulid Agrippa ja Berenike suure toredusega ja astusid kohtusaali koos ülempalikute ja linna eriti tähtsate meestega. Siis toodi Festuse käsul Paulus
24. ja Festus lausus: 'Kuningas Agrippa ja kõik mehed, kes te meiega siin olete! Te näete siin seda, kelle pärast terve juutide kogukond on mulle peale käinud Jeruusalemmas ja siin, karjudes, et ta ei tohi enam ellu jääda.
25. Mina aga leidsin, et ta pole teinud midagi surma väärivat. Et ta aga ise nõudis Tema Majesteedi

kohut, siis ma otsustasin ta sinna saata.

26. Kuna mul ei ole midagi kindlat tema kohta isandale kirjutada, seepärast ma olen toonud ta teie ette ja eriti sinu ette, kuningas Agrippa, et mul pärast juurdlust oleks midagi kirjutada.

27. Sest mulle näib mõttetuna lähetada vangi ilma tema kohta käivaid süüdistusi osutamata.'

1. Aga Agrippa ütles Paulusele: 'Sul on luba enese eest rääkida.' Siis Paulus sirutas oma käe ja kostis enese eest:
2. 'Ma loen end õnnelikuks, kuningas Agrippa, et ma võin täna sinu ees enese eest kosta kõige selle kohta, milles juudid mind süüdistavad,
3. sest sina oled kõikide juudi kommete ja vaidlusküsimuste parim tundja. Seepärast ma palun sind väga, kuula mind kannatlikult!
4. Minu elujärge noorusest peale, seda, mis mul algusest saadik oma rahva keskel Jeruusalemmas on olnud, teavad kõik juudid,
5. kes mind ammu tunnevad ja võivad tunnistada, kui nad seda vaid tahavad, et ma olen elanud variserina meie kõige rangema kildkonna usukommete järgi.
6. Ja nüüd ma seisan kohtu all lootuse pärast selle töötuse peale, mille Jumal on andnud meie isadele.
7. Selle töötuse täitumist loodavad meie kaksteist suguharu, teenides Jumalat raugematult ööd ja päevad. Selle lootuse pärast, kuningas, süüdistavadki mind juudid.
8. Miks teil peetakse uskumatuks, et Jumal surnuid üles äratab?
9. Mina ise olin ka kunagi arvamisel, et ma pean kõigiti vastu tegutsema Jeesuse Naatsaretlase nimele.
10. Seda ma teingi Jeruusalemmas ning ma vangistasin palju pühi inimesi, kui ma ülempreestritelt olin saanud selleks meelevalda, ja kui neid hukati, siis ma andsin oma hääle selle poolt.
11. Ja ma nuhtlesin neid sageli kõigis sünagoogides, püüdes neid sundida Jumalat teotama, ning oma pöörases raevus kiusasin neid taga ka välismaa linnades.
12. Kui ma siis neis asjus läksin Damaskusesse ülempreestritelt saadud meelevalda ja eriloaga,
13. siis keskpäeva ajal tee peal, kuningas, ma nägin päikesest säravamat valgust taevast paistvat minu ja mu teekaaslaste ümber.
14. Ja kui me kõik maha kukkusime, siis ma kuulsin üht häält mulle ütlevat heebrea keeles: 'Saul, Saul, miks sa mind taga kiusad? Raskeks läheb sul astla vastu takka üles lüüa!'
15. Mina aga ütlesin: 'Kes sa oled, isand?' Aga Issand vastas: 'Mina olen Jeesus, keda sa taga kiusad.
16. Kuid nüüd tõuse püsti ja seisa oma jalgadel, sest mina olen sulle end näidanud selleks, et sind määrata sulaseks ja kõige selle tunnistajaks, mida sa oled näinud minu juures ja näed, kui ma sulle end veel näitan.
17. Ma kisun su välja juutide ja paganate käest, kelle juurde ma nüüd su läkitan
18. avama nende silmi, et nad pöörduksid pimedusest valguse poole ja saatana meelevalda alt Jumala poole, et nad saaksid pattude andeksandmise ja osa nende seas, kes on pühitsetud usu kaudu minusse.'
19. Selle tõttu, kuningas Agrippa, ma ei ole olnud sõnakuulmatu taevase nägemuse vastu,
20. vaid ma kuulutasin esmalt Damaskuses ja siis Jeruusalemmas ja kogu Juudamaal ning paganatelegi, et nad peavad meelt parandama ja Jumala poole pöörduma, tehes meelearandusele kohaseid tegusid.
21. Selle kõige pärast on juudid mind pühakojas kinni võtnud ja püüdnud tappa.
22. Et ma olen aga Jumalalt abi saanud tänase päevani, siis ma seisan, tunnistades nii pisikestele kui suurtele, ega ütle midagi muud kui seda, mida Prohvetid ja Mooses on rääkinud tulevikus sündivaist asjust:
23. et Messias pidi kannatama, et ta pidi esimesena surnuist üles tõusma ning kuulutama valgust nii juutidele kui paganaile.'
24. Aga kui ta nõnda enese eest kostis, ütles Festus valju häälega: 'Sa jampsid, Paulus! Suur kirjatarkus on su jampsima pannud!'
25. Aga Paulus ütles: 'Ei jampsi, üliauline Festus, vaid kõnelen tõsiseid ja arukaid sõnu.
26. Kuningas, kellega ma nii julgesti räägin, teab küll neid asju, sest ma olen veendunud, et midagi sellest pole tema eest varjule jäänud, ei ole see ju kuskil kolkas toimunud.

27. Kuningas Agrippa, kas sa usud prohveteid? Ma tean, et sa usud!
28. Aga Agrippa ütles Paulusele: 'Pisut veel, ja sa veenad mu koguni kristlaseks!'
29. Paulus vastas: 'Paluksin küll Jumalalt, olgu siis vaja pisut või palju, et mitte ainult sina, vaid ka teie kõik, kes te mind täna kuulete, saaksite niisuguseks, nagu mina olen, ainult ilma nende ahelateta!'
30. Kuningas ja maavalitseja ja Berenike ja need, kes nendega istusid, tõusid siis püsti
31. ja kõrvale astudes rääkisid omavahel: 'See inimene ei tee küll midagi, mis vääriks surma või ahelaid.'
32. Aga Agrippa lausus Festusele: 'Selle inimese oleks võinud vabaks lasta, kui ta ei oleks nõudnud keisri kohut.'

1. Kui oli otsustatud, et me purjetame Itaaliasse, anti Paulus ja mõned teised vangid üle keiserliku väesalga pealikule nimega Julius.
2. Me astusime siis Adramüttöni laevale, mis pidi purjetama Aasia sadamate kaudu, ja läksime merele. Meiega oli ka makedoonlane Aristarhos Tessaloonikast.
3. Ja teisel päeval me randusime Siidonis. Julius kohtles Paulust lahkesti ning andis talle loa minna oma sõprade juurde, et need saaksid tema eest hoolitseda.
4. Ja kui me sealt olime läinud merele, purjetasime Küprose alt mööda, sest tuuled olid vastu.
5. Ja purjetades üle avamere, mis on Kiliikia ja Pamfüülia kohal, me saabusime Lüükia Mürrasse.
6. Ja kui pealik leidis sealt Aleksandria laeva, mis purjetas Itaaliasse, pani ta meid selle pardale.
7. Aga kui me mitmeid päevi olime vähehaaval edasi purjetanud ja vaevaga saanud Knidose kohale, sest tuul ei lasknud meid lähemale, siis me purjetasime Kreeta varju Salmoone kohal,
8. loovisime vaevaga sealt mööda ning saabusime paika, mida hüütakse Heaks Sadamaks ja mille lähedal on Lasaia linn.
9. Et aga üsna palju aega oli kulunud ja laevasõit läks juba kardetavaks, kuna ka lepituspäev oli möödas, manitses Paulus neid:
10. 'Mehed, ma näen, et edasipurjetamine muutub ohtlikuks ja võib suurt kahju tuua mitte ainult lastile ja laevale, vaid ka meie elule.'
11. Aga pealik võttis kapteni ja tüürimehe nõu enam kuulda kui seda, mida Paulus ütles.
12. Ja et sadam oli talvitamiseks sobimatu, siis võttis enamik nõuks minna sealt merele ja kui võimalik, jõuda talvitama Foiniksisse, sellesse Kreeta sadamasse, mis on lahti edelasse ja loodesse.
13. Kui siis nõrk lõunatuul hakkas puhuma, arvasid nad end eesmärgile jõudvat, hiivasid ankru ja loovisid piki Kreeta rannikut.
14. Ent üsna varsti sööstis saare poolt alla marutuul, mida hüütakse kirdemaruks.
15. Kui see laeva kaasa kiskus ja me ei suutnud enam käila vastu tuult keerata, andsime end tuule ajada.
16. Sattudes siis ühe saarekese varju, mida hüütakse Kaudaks, suutsime vaevalt tulla toime päästepaadiga.
17. Kui see oli üles tõmmatud, kasutati kaitsevõtteid ja võutati laev kõitega. Ja et kardeti paiskuda Sürti madalale, heideti sisse triivankur ning jäeti laev triivima.
18. Kui aga raju meid väga vintsutas, loopisid nad järgmisel päeval osa lasti üle parda.
19. Ja kolmandal päeval heitsid nad oma käega merre ka laeva varustuse.
20. Kui nüüd mitu päeva ei paistnud ei päikest ega tähti ja kange raju võimutses, lõppes meil viimaks igasugune lootus pääseda.
21. Kuna kellelgi ei olnud enam mingit tahtmist süüa, siis tõusis Paulus nende keskel püsti ja ütles: 'Mehed, te oleksite pidanud minu sõna kuulama ja jätma Kreetalt merele minemata, siis te oleksite vältinud seda hädaohtu ja kahju.'
22. Nüüd ma aga manitsen teid olema julged, sest ükski hing teie seast ei hukku, hukkub vaid laev.
23. Täna öösel seisis minu juures selle Jumala ingel, kelle päralt ma olen ja keda ma ka teenin,
24. ning ütles: 'Ära kardada, Paulus! Sa pead jõudma keisri ette, ja vaata, Jumal on sulle kinkinud kõik su kaasreisijad.'
25. Seepärast, mehed, olge julged, sest ma usun Jumalat, et kõik läheb nõnda, nagu mulle on räägitud.
26. Aga me peame jõudma mingile saarele.'
27. Kui siis jõudis kätte neljateistkümnend päev, mil meid Aadria merel aeti sinna ja tänna, siis tundus laevameestele kesköö paiku, et läheneb mingi maa.
28. Loodimisel leidsid nad vett olevat kakskümmend sülda; kui nad siis natuke edasi liikusid ja jälle loodisid, leidsid nad viisteist sülda vett.
29. Kartes, et me paiskume karidele, heitsid nad laeva ahtrist välja neli ankru ja jäid ootama päevavalgust.

30. Aga kui laevamehed püüdsid laevast põgeneda ja hakkasid paati merre laskma ettekäändel, nagu tahaksid nad laeva käilast ankrut sisse lasta,
31. ütles Paulus pealikule ja sõduritele: 'Kui need ei jää laeva, siis te ei pääse!'
32. Siis raiusid sõdurid paadi köied katki ja lasksid selle merre kukkuda.
33. Aga enne kui valgeks läks, julgustas Paulus kõiki sööma, üteldes: 'Täna on neljateistkümnes päev, mil te oodates püsite söömata ega ole midagi suhu võtnud.
34. Seepärast ma manitsen teid leiba võtma, sest see on tarvilik teie pääsemiseks. Ei lähe ju teie ühegi peast juuksekarvagi kaotsi!'
35. Nende sõnade järel võttis Paulus leiva, tänas Jumalat kõigi ees, murdis ja hakkas sööma.
36. Ja kõigi meeleolu läks paremaks ja nemadki võtsid leiba.
37. Ühtekokku oli meid laeval kakssada seitsekümmend kuus hinge.
38. Kui nende kõhud said täis, siis nad kergendasid veel laeva, heites vilja merre.
39. Kui valgeks läks, siis nad ei tundnud, mis maa see oli; aga nad märkasid ühte sobiva rannaga lahte, kuhu nad tahtsid, kui võimalik, laeva ajada.
40. Nad vabastasid ankrud ja lasksid need merre vajuda, samal ajal nad vallandasid tüüriaerud köitest ja seadsid esipurje tuulde ning püüdsid liikuda ranna poole.
41. Aga nad sattusid liivaseljakule ja ajasid laeva sinna kinni. Laeva käil tungis sinna sisse ja jäi liikumatult paigale, ahter purunes aga lainete möllus.
42. Sõdurid võtsid nõuks vangid ära tappa, et ükski neist ei pääseks ujudes põgenema.
43. Kuid pealik, tahtes päästa Paulust, takistas neid seda nõu täitmast. Ta käskis neil, kes oskavad ujuda, esimestena vette hüpata ja püüda maale jõuda,
44. ja teistel käskis neile järgneda kas laudadel või laevarusudel. Ja nõnda sündis, et kõik pääsesid tervelt maale.

1. Kui me siis olime tervelt pääsenud, saime teada, et saart hüütakse Maltaks.
2. Umbkeelsed saarlased osutasid meile rohkem kui tavalist lahkust, sest nad süütasid lõkke ja võtsid alanud vihasaju ja külma pärast meid kõiki selle äärde.
3. Aga kui Paulus oli korjanud kokku hulga hagu ja asetanud lõkkele, tuli sealt palavuse tõttu välja mürkmadu ja hakkas tema kätte kinni.
4. Kui umbkeelsed nägid seda elukat tema käe küljes rippuvat, ütlesid nad üksteisele: 'Kindlasti on see mees mõrtsukas, keda õigluse jumalanna ei luba elada, kuigi ta on merest pääsenud.'
5. Tema aga raputas eluka tulle ega tundnud mingit viga.
6. Nad ootasid küll, et ta tursub üles või langeb surnult maha. Aga kui nad olid kaua oodanud ja nägid, et Paulusega ei juhtu midagi iseäralikku, siis nende arvamus muutus ning nad ütlesid ta olevat jumala.
7. Selle paiga läheduses oli mõis saare tähtsaimal mehel, kelle nimi oli Publius. Tema võttis meid vastu ja võõrustas kolm päeva sõbralikult.
8. Juhtus aga, et Publiuse isa lamas palavikus ja kõhutõves. Paulus astus tema juurde ja pani palvetades oma käed ta peale ning tegi ta terveks.
9. Aga kui see oli sündinud, tulid sinna ka teised, kes saarel olid haiged, ja said terveks.
10. Ja nad austasid meid mitmel kombel, ja kui me hakkasime merele minema, panid nad meile kaasa, mis teekonna jaoks vaja oli.
11. Aga kolme kuu pärast me läksime sealt merele Aleksandria laevaga, mis oli saarel talvitanud ja mille tunnuseks oli Dioskuuride kuju.
12. Me randusime Sürakuusas ning viibisime seal kolm päeva.
13. Sealt me sõitsime piki rannikut ja saabusime Reegiumi. Ja kui ühe päeva pärast tõusis lõunatuul, jõudsime teisel päeval Puteolisse.
14. Sealt me leidsime vendi ja meid paluti nende juures viibida seitse päeva. Ja nõnda me tulime Rooma.
15. Ja kui sealsed vennad said meist kuulda, tulid nad meile vastu Appiuse Foorumini ja Tres Tabernani. Neid nähes tänas Paulus Jumalat ning sai uut julgust.
16. Kui me olime Rooma saabunud, lubati Paulusel jääda omaette elama koos sõduriga, kes teda valvas.
17. Kolme päeva pärast sündis, et Paulus kutsus kokku juutide peamehed. Kui need olid kogunenud, ütles Paulus neile: 'Mehed-vennad, mina ei ole teinud midagi meie rahva ja esiisade kommete vastu, ja siiski olen Jeruusalemmas antud vangina üle roomlaste kätte.
18. Kui need olid mind üle kuulanud, tahtsid nad mu vabaks lasta, sest mul ei olnud ühtki surmasüüd.
19. Aga kui juudid sellele vastu rääkisid, siis ma olin sunnitud nõudma keisri kohut - mitte sellepärast, et mul oleks milleski süüdistada oma rahvast.
20. Sel põhjusel ma nüüd kutsusin teid, et teid näha ja teiega rääkida. Sest Iisraeli lootuse pärast kannan ma seda ahelat.'
21. Aga nemad ütlesid talle: 'Me ei ole saanud Juudamaalt ühtegi kirja sinu kohta ega ole tulnud siia ühtegi venda, kes sinust oleks midagi paha teatanud või rääkinud.
22. Aga me peame õigeks sinu enda käest kuulda, mida sa mõtled, sest sellest lahkusust on meil teada, et selle vastu räägitakse kõikjal.'
23. Nad määrasid Paulusele ühe päeva ja siis tuli tema juurde kotta veel rohkem inimesi. Neile ta seletas ja tunnistas hommikust õhtuni Jumala riigist, veendes neid Jeesuse suhtes Moosese Seaduse ja Prohvetite põhjal.
24. Ja ühed lasksid end öeldust veenda, teised aga ei uskunud.
25. Jõudmata omavahel üksmeelele, lahkusid nad, kui Paulus oli öelnud neile selle sõna: 'Püha Vaim on hästi rääkinud prohvet Jesaja kaudu teie isadele:
26. 'Mine selle rahva juurde ja ütle: Kuuldes te kuulete ega mõista, ja vaadates te vaatate ega näe.

27. Sest selle rahva süda on paadunud ja nad kuulevad kõrvadega raskesti ja pigistavad oma silmad kinni, et nad silmadega ei näeks ja kõrvadega ei kuuleks, et nad südamega ei mõistaks ega pöörduks, et ma võiksin parandada neid.'
28. Olgu teile siis teada, et see Jumala pääste läkitatakse paganatele ja nemad võtavad seda kuulda!'
29. [Ja kui ta seda oli öelnud, läksid juudid ära ja neil oli omavahel palju vaidlemist.]
30. Aga Paulus jäi kaheks täisaastaks oma üürielamusse ja võttis vastu kõiki, kes tema juurde tulid,
31. kuulutades Jumala riiki ja õpetades tõde Issandast Jeesusest Kristusest täiesti avalikult ja ilma takistamata.

Roomlastele

Peatükk 1

1. Paulus, Kristuse Jeesuse sulane, kutsutud apostel, välja valitud kuulutama Jumala evangeeliumi,
2. mida Jumal on muiste oma prohvetite kaudu pühades kirjades töötanud
3. oma Pojast - kes liha poolest on sündinud Taaveti soost,
4. ent pühaduse Vaimu poolest määratud oma surnuist ülestõusmise järel Jumala Pojaks väes - Jeesusest Kristusest, meie Issandast,
5. kelle käest ma olen saanud armu ja apostliameti, et äratada kuulekust usule tema nime auks kõikide rahvaste seas,
6. kelle seas teiegi olete Jeesuse Kristuse kutsutud -
7. kõigile Roomas olevaile Jumala armastatuile, kutsutud pühadele: Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
8. Esmalt ma tänan oma Jumalat Jeesuse Kristuse läbi teie kõikide pärast, sest teie usust räägitakse kogu maailmas.
9. Jumal, keda ma oma vaimus teenin, kuulutades evangeeliumi tema Pojast, on ju minu tunnistaja, kuidas ma lakkamatult meenutan teid
10. alati oma palveis, kui ma anun, et ehk ometi õnnestuks mul Jumala tahtmisel kord tulla teie juurde.
11. Ma ju igatsen teid näha, et ma võiksin teile jagada mõnda vaimulikku andi teie kinnituseks,
12. see aga tähendab: teie keskel leida üheskoos julgustust mõlemapoolse usu, teie ja minu oma varal.
13. Ma ei taha ju, vennad, et teil jääks teadmata: ma olen sageli püüdnud teie juurde tulla, et mul oleks mingit vilja ka teie seas, nagu mul seda on muude rahvaste seas, ent tänini on mulle tulnud ikka mõni takistus.
14. Ma olen nii kreeklaste kui umbkeelsete, nii tarkade kui rumalate võlglane.
15. Seepärast olen valmis ka teile, Roomas asuvaile, kuulutama evangeeliumi.
16. Sest ma ei häbene evangeeliumi, see on ju Jumala vägi päästeks igaühele, kes usub, juudile esmalt ja siis kreeklasele.
17. Sest Jumala õigus on ilmunud evangeeliumis usust usku, nii nagu on kirjutatud: 'Aga õige jääb usust elama.'
18. Jah, Jumala viha ilmub taevast inimeste igasuguse jumalakartmatuse ja ülekohtu vastu, nende vastu, kes tõde hoiavad ülekohtu kammitsais,
19. sest et see, mida teatakse Jumalast, on nende keskel avalik, Jumal on seda neile avaldanud.
20. Tema nähtamatu olemus, tema jäädav vägi ja jumalikkus on ju maailma loomisest peale nähtav, kui mõeldakse tema tehtule, nii et nad ei saa endid vabandada,
21. sest et Jumalat tundes nad ei ole ülistanud ega tänanud teda kui Jumalat, vaid on oma arvamustega jooksnud tühja ning nende mõistmatu süda on jäänud pimedaks.
22. Väites endid targad olevat, on nad läinud rumalaks
23. ja on kadumatu Jumala kirkuse vahetanud kaduva inimese ja lindude ja neljajalgsete ja roomajate kujutistega.
24. Seepärast ongi Jumal andnud nemad nende südame himudes rüvedusse, et nad oma ihu ise häbitaksid.
25. Nad on Jumala tõe vahetanud vale vastu ning austanud ja teeninud loodut Looja asemel, kes olgu kiidetud igavesti. Aamen.
26. Seepärast on Jumal nad andnud häbitute kirgede kätte: nende naised on ju vahetanud loomuliku vahekorra loomuvastasega,
27. nõndasamuti ka mehed, loobudes loomulikust vahekorra naisega, on oma tungis süttinud üksteise vastu - mees on teinud mehega nurjatust - ja on seega iseenestes saanud kätte paratamatu palga oma eksimuse eest.
28. Ja nii nagu nad ei ole hoolinud Jumala tunnetusest, nõnda on Jumal nad andnud kõlbmatu mõtteviisi kätte, tegema seda, mis on väär;

29. nad on tulvil igasugust ülekoht, kurjust, ahnust ja tighedust, täis kadedust, tapmist, riidu, kavalust, kiuslikkust, nad on keelekandjad,

30. laimajad, Jumala vihkajad, julmurid, ülbed, kelkijad, halva peale leidlikud, vanematele sõnakuulmatud,

31. mõistmatud, truudusetud, leppimatud, halastamatud,

32. kes küll teavad Jumala käsku - et need, kes selliseid asju teevad, on surma väärt -, kuid ei tee seda mitte üksnes ise, vaid tunnevad head meelt neist, kes nii teevad.

Peatükk 2

1. Seepärast, oh kohut mõistev inimene, ole sa kes tahes: sa ei saa ennast vabandada, sest milles sa teise üle kohut mõistad, selles mõistad sa süüdi iseenese! Sina, kes sa mõistad kohut, teed ju sedasama!
2. Ent me teame, et Jumal mõistab tõtt mööda kohut nende üle, kes niisuguseid asju teevad.
3. Sina aga, oh inimene, kes sa kohut mõistad nende üle, kes niisuguseid asju teevad, ja teed ise sedasama - kas sa arvad, et pääsed Jumala kohtuotsusest?
4. Või suhtud sa üleolevalt tema helduse ja sallivuse ja pika meelega rohkusesse ega saa aru, et Jumala heldus tahab sind juhtida meelt parandama?
5. Sa talletad endale viha oma kanguse ja pöördumata südamega Jumala viha ja õiglase kohtumõistmise ilmumise päevaks,
6. kes tasub igäuhele tema tegude järgi:
7. igavest elu küll neile, kes püsiva heategemise kaudu taotlevad kirkust ja au ja kadumatust,
8. ent viha ja raevu neile, kes on isemeelsed ja tööle sõnakuulmatud, aga kuulekad ülekohtule.
9. Ahistus ja kitsikus tuleb igale inimhingele, kes teeb kurja, juudile esmalt ja siis kreeklasele,
10. aga kirkus, au ja rahu igäuhele, kes teeb head, juudile esmalt ja siis kreeklasele.
11. Sest Jumala juures pole erapoolikust.
12. Kes teevad pattu Seaduseta, need ka hukuvad Seaduseta, kes teevad pattu Seaduse all, neile mõistetakse kohut Seaduse järgi.
13. Jumala ees ei ole ju õiged Seaduse kuuljad, vaid Seaduse täitjad, kes mõistetakse õigeks.
14. Kui paganad, kellel ei ole Moosese Seadust, ometi loomu poolest täidavad Seaduse sätteid, siis ilma Seaduseta olles on nad ise enesele seaduseks,
15. näidates seega, et seadusepärane tegutsemine on kirjutatud nende südamesse; ühtlasi tõendavad seda ka nende südametunnistus ja nende mõtted, mis järgemööda kas süüdistavad või vabandavad neid.
16. Nii see ilmneb päeval, mil minu evangeeliumi järgi Jumal Jeesuse Kristuse läbi mõistab kohut inimeste saladuste üle.
17. Kui aga sina lased end nimetada juudiks ning toetud Seadusele ja kiitled Jumalast
18. ja mõistad tema tahtmist ja Seadusest õppinuna oskad ära tunda olulise
19. ning oled veendunud, et sa oled sõgedate teejuht, nende valgus, kes on pilkases pimeduses,
20. rumalate kasvataja, väetite laste õpetaja, see, kelle päralt on Seaduse näol mõistmise ja töö kehastus
21. - kuidas sa nüüd teisi õpetades iseennast ei õpeta? Sina, kes jutlustad, et varastada ei tohi, aga ise varastad?
22. Kes ütled, et abielu ei tohi rikkuda, aga ise rikud abielu? Kes ebajumalaid jälestad, aga ise riisud nende pühamut?
23. Kes kiitled Seaduse üle, aga ise häbistad Jumalat Seadusest üleastumisega?
24. Sest, nagu on kirjutatud, teie pärast teotatakse Jumala nime paganate seas.
25. Ümberlõikamisest on küll kasu, kui sa Seaduse järgi teed, kui sa aga oled Seadusest üleastuja, siis on su ümberlõikamine saanud eesnahaks.
26. Kui nüüd ümberlõikamatu peab Seaduse nõudeid, eks siis loeta tema eesnahka ümberlõikamiseks?
27. Ja eks siis see, kes loomu poolest ümberlõikamatuna täidab Seadust, mõista kohut sinu üle, kes sa kirjatähele ja ümberlõikamisele vaatamata oled Seadusest üleastuja.
28. Ei ole ju juut see, kes seda on väliselt, ega ole ümberlõikamine see, mis on väliselt ihu küljes,
29. vaid juut on see, kes seda on sisemiselt, ja õige ümberlõikamine on südame ümberlõikamine, mis toimub vaimu, mitte kirjatähe varal. Niisugune saab kiituse mitte inimestelt, vaid Jumalalt.

Peatükk 3

1. Mis on siis juudil erilist või mis kasu on ümberlõikamisest?
2. Jah, on palju ja mitmel moel. Esmalt juba see, et juutide kätte on usaldatud Jumala sõnumid.
3. Mis siis nüüd? Kui mõned pole olnud ustavad, ega siis nende ebaustavus tühista Jumala ustavust?
4. Mitte sugugi! Kindel on, et Jumal on tõemeelne, aga iga inimene valelik, nagu on kirjutatud: '...selleks, et sind tunnistataks õigeks su sõnades ja sa võidaksid, kui sinuga käidaks kohut.'
5. Kui aga meie ülekohus toob esile Jumala õigluse, mida me siis peame ütlema? Kas Jumal pole siis ebaõiglane, kui ta meid nuhtleb vihas? Ma räägin inimlikul pinnal.
6. Mitte sugugi! Kuidas siis muidu saaks Jumal kohut mõista maailma üle?
7. Kui aga Jumala tõde minu valetamise tõttu saab üha rohkem temale kirkuseks, miks siis minu üle veel kohut mõistetakse, nagu oleksin ma patune?
8. Ja miks siis ei ole nõnda, nagu mõned mind teotades räägivad, et mina ütlevat: 'Tehkem kurja, et sellest tuleks head!' Niisuguste nuhtlus on õige.
9. Kuidas siis nüüd? On siis meil, juutidel, eeliseid? Ei ainsatki! Me oleme juba esitanud süüdistuse, et nii juudid kui kreeklased on kõik patu võimu all,
10. nõnda nagu on kirjutatud: 'Ei ole õiget, ei ühtainsatki,
11. ei ole mõistjat, ei ole Jumala otsijat.
12. Nad kõik on kaldunud kõrvale, üheskoos kõlbmatuks muutunud, ei ole, kes teeb head, ei ühtainsatki.
13. Nende kurk on lahtine haud, nende keeled kavaldavad, nende huulte all on maomürk.
14. Nende suu on täis sajatamist ja kibedust,
15. nende jalad on nobedad valama verd,
16. nende teedel on purustus ja viletsus
17. ja rahu teed nad ei tunne,
18. ei ole Jumala kartust nende silme ees.'
19. Aga me teame, et mida Seadus iganes ütleb, seda ütleb ta neile, kes on Seaduse all, et iga suu suletaks ja kogu maailm oleks Jumala ees süüalune;
20. seepärast et Seaduse tegude tõttu ei mõisteta kedagi õigeks tema ees, sest Seaduse kaudu tuleb patutundmine.
21. Nüüd aga on ilma Seaduseta saanud avalikuks Jumala õigus, millest tunnistavad Moosese Seadus ja Prohvetid,
22. see Jumala õigus, mis tuleb Jeesusesse Kristusesse uskumise kaudu kõigile, kes usuvad. Siin ei ole erinevust,
23. sest kõik on pattu teinud ja ilma jäänud Jumala kirkusest
24. ning mõistetakse õigeks tema armust päris muidu, lunastuse kaudu, mis on Kristuses Jeesuses,
25. kelle Jumal on seadnud tema veres lepitushvriks usu kaudu, et näidata üles oma õigust sellega, et ta kustutas varem tehtud patud
26. oma jumalikus sallivuses, et näidata üles oma õigust praegusel ajal, et tema ise on õige ja teeb õigeks igäühe, kes usub Jeesusesse.
27. Kus on nüüd kiitlemine? See on välistatud. Millise seaduse läbi? Kas tegude seaduse läbi? Ei, vaid usu seaduse läbi.
28. Me ju arvame, et inimene mõistetakse õigeks usu läbi, Seaduse tegudest sõltumata.
29. Kas Jumal on üksnes juutide Jumal? Eks ta ole ka paganate Jumal? Jah, ta on ka paganate Jumal!
30. Jumal on üksainus ja tema teeb usu läbi õigeks nii ümberlõigatu kui ümberlõikamatu.
31. Kas me siis tühistame Seaduse usu läbi? Ei sugugi! Me vaid kinnitame Seadust.

Peatükk 4

1. Mis me siis ütleme oma lihase esiisa Aabrahami leidnud olevat?
2. Sest kui Aabraham on mõistetud õigeks tegude tõttu, siis tal on, millega kiidelda, kuid mitte Jumala ees.
3. Sest mida ütleb Pühakiri? 'Aabraham uskus Jumalat, ja see arvestati talle õiguseks.'
4. Tegude tegijale ei arvestata palka mitte armust, vaid vastavalt võlale.
5. Aga sellele, kes tegusid ei tee, vaid usub temasse, kes teeb õigeks jumalakartmatu, arvestatakse õiguseks tema usk,
6. nõnda nagu Taavet ütleb õndsaks olevat inimese, kellele Jumal arvestab õigust tegudest sõltumatult:
7. 'Õndsad on need, kelle ülekohus on andeks antud ja kelle patud on kinni kaetud.
8. Õnnis on mees, kelle pattu Issand ei arvesta.'
9. Kas see õndsusekuulutus käib nüüd ümberlõigatute või ka ümberlõikamatute kohta? Me ju ütleme: Aabrahamile arvestati usk õiguseks.
10. Kuidas seda siis arvestati? Kas siis, kui ta oli ümberlõigatu või alles ümber lõikamata? Seda tehti, kui ta ei olnud ümber lõigatud, vaid ümber lõikamata.
11. Ja ümberlõikamise tähise sai ta selle usu õiguse pitseriks, mis tal oli juba ümberlõikamata põlves, et ta oleks kõikide isa, kes usuvad ümberlõikamata põlves, et õigus arvestatakse ka neile,
12. ja et ta oleks ka nende ümberlõigatute isa, kes ei ole üksnes ümber lõigatud, vaid käivad ka meie isa Aabrahami usu jälgedes, mis tal oli ümberlõikamata põlves.
13. Jah, seda töötust, et ta saab maailma pärijaks, ei antud Aabrahamile ega tema soole Seaduse kaudu, vaid usuõiguse kaudu.
14. Sest kui need, kes on Seadusest, oleksid pärijad, siis oleks usk muutunud tühjaks ja töötus oleks tühistatud.
15. Sest Seadus soetab viha, aga kus Seadust ei ole, seal ei ole ka üleastumist.
16. Seepärast siis on pärijaks saamine usust, et see oleks armust ja töötus jääks kindlaks kogu soole, mitte ainult sellele, kes on Seadusest, vaid ka sellele, kes on Aabrahami usust, kes on meie kõikide isa -
17. nõnda nagu on kirjutatud: 'Ma olen su pannud paljude rahvaste isaks!' - Jumala ees, keda ta on uskunud, kes teeb elavaks surnud ja kutsub olematuid nagu olevaid.
18. Aabraham uskus, kui lootus näis lootusetu, et ta saab paljude rahvaste isaks, selle ütluse järgi: 'Nõnda peab olema sinu sugu.'
19. Ta ei jäänud usus nõdraks, pannes tähele oma elatanud, ligi saja-aastast ihu ja Saara surnud lapsekoda.
20. Ta ei kahelnud Jumala töötuses uskmatuna, vaid sai vägevaks usus, ülistades Jumalat
21. ja olles täiesti veendunud, et Jumal on vägev ka täitma seda, mida on töötanud.
22. Seepärast see arvestatigi talle õiguseks.
23. Aga et see arvestati talle õiguseks, ei ole kirjutatud üksnes tema pärast,
24. vaid ka meie pärast, kellele see samuti arvestatakse, sest me usume temasse, kes äratas surnuist üles meie Issanda Jeesuse,
25. kes loovutati meie üleastumiste pärast ja äratati üles meie õigekssaamise pärast.

Peatükk 5

1. Et me nüüd oleme saanud õigeks usust, siis on meil rahu Jumalaga meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi,
2. kelle läbi me oleme usus saanud ligipääsu ka sellele armule, milles me seisame, ja me kiitleme oma lootusest Jumalalt saadavale kirkusele.
3. Aga mitte ainult sellest, vaid me kiitleme ka viletsusest, teades, et viletsus toob kannatlikkuse,
4. kannatlikkus läbikatsutuse, läbikatsutus lootuse.
5. Aga lootus ei jäta häbisse, sest Jumala armastus on välja valatud meie südamesse Püha Vaimu läbi, kes meile on antud.
6. Sest juba siis, kui me alles nõrgad olime, on Kristus surnud nende eest, kes tollal veel jumalakartmatud olid.
7. Vaevalt, et keegi läheb surma isegi õige eest, kuigi hea sõbra eest mõni ehk julgeks surra.
8. Ent Jumal teeb nähtavaks oma armastuse meie vastu sellega, et Kristus suri meie eest, kui me olime alles patused.
9. Seda kindlamini meid päästetakse tema kaudu viha eest nüüd, kui me tema vere läbi oleme saanud õigeks.
10. Sest kui me juba vaenlastena saime lepituse Jumalaga tema Poja surma läbi, kui palju kindlamini meid päästetakse tema elu läbi nüüd, kui me oleme juba lepitatud.
11. Aga mitte ainult seda, vaid me ka kiitleme Jumalast meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi, kelle kaudu me oleme nüüd saanud lepituse.
12. Sellepärast, nii nagu üheainsa inimese kaudu on patt tulnud maailma ja patu kaudu surm, nõnda on ka surm tunginud kõikidesse inimestesse, kuna kõik on pattu teinud.
13. Sest patt oli maailmas juba enne Seadust, aga pattu ei arvestata, kui seadust ei ole.
14. Ent surm valitses Adamast Mooseseni ka nende üle, kes ei olnud pattu teinud niisuguse üleastumisega nagu Adam, kes oli eeltähenduseks temast, kes pidi tulema.
15. Kuid armuanniga ei ole nõnda nagu üleastumisega! Sest kui ühe inimese üleastumise läbi paljud on surnud, siis seda kindlamini on paljudele saanud ülirohkeks Jumala arm ja and ühe inimese - Jeesuse Kristuse - armu kaudu.
16. Ja anniga ei ole nõnda, nagu ühe patustanu puhul võiks olla, sest üheainsa üleastumise järel sai kohtumõistmine surmamõistmiseks, armuand aga on paljude üleastumiste järel õigeksmõistmiseks.
17. Jah, ühe inimese üleastumise tõttu on surm valitsenud kuningana selle ühe kaudu. Aga seda kindlamini need, kes saavad armu ülirohkesti ning õiguse anni, hakkavad valitsema kuningana elus selle ühe - Jeesuse Kristuse - kaudu.
18. Nõnda siis, nagu ühe üleastumise läbi tuli kõigile inimestele surmamõistmine, nii on ka selle ühe õigusteo läbi kõigile inimestele saanud õigekssaamine eluks.
19. Sest otsekui tolle ühe inimese sõnakuulmatuse tõttu on paljud saanud patuseks, nõnda saavad ka selle ühe inimese kuulekuse läbi paljud õigeks.
20. Seadus on aga kõrvalt sisse tulnud, et üleastumine suureneks. Ent kus patt on suurenenud, seal on arm saanud ülirohkeks,
21. et otsekui patt on kuningana valitsenud surma abil, nõnda valitseks armgi kuningana õiguse kaudu ja viiks igavesse ellu Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi.

Peatükk 6

1. Mis me siis ütleme? Kas püsida patus, et arm suureneks?
2. Ei, mitte sugugi. Meie, kes oleme patule surnud, kuidas saaksime selles veel elada?
3. Kas te siis ei tea, et kes me iganes oleme Kristusesse Jeesusesse ristitud, oleme ristitud tema surmasse?
4. Me oleme siis koos temaga maha maetud ristimise kaudu surmasse, et otsekui Kristus on äratatud üles surnuist Isa kirkuse läbi, nõnda võime ka meie käia uues elus.
5. Sest kui me oleme kasvanud kokku tema surma sarnasusega, siis võime seda olla ka ülestõusmise sarnasusega,
6. teades, et meie vana loomus on koos temaga löödud risti, et see patune ihu kaotataks, nii et me kunagi enam ei orjaks pattu.
7. Sest kes on surnud, see on patust vabaks mõistetud.
8. Kui me oleme aga surnud koos Kristusega, siis usume, et me ka elame koos temaga,
9. teades, et Kristus, olles üles äratatud surnuist, enam kunagi ei sure; surm ei valitse teda enam,
10. sest mis ta suri, seda ta suri patule üks kord ja alatiseks, aga mis ta elab, seda ta elab Jumalale.
11. Nõnda arvestage ka teie endid olevat surnud patule, aga elavat Jumalale Kristuses Jeesuses.
12. Ärgu siis valitsegu patt kuningana teie surelikus ihus, nii et te tema himudele oleksite kuulekad.
13. Äрге ka loovutage oma ihuliikmeid ülekohtu relviks patule, vaid loovutage end Jumalale nagu need, kes on saanud surnuist elavaks, ja oma ihuliikmed õiguse relviks Jumalale.
14. Sest patt ei valitse enam teie üle, kuna te ei ole Seaduse, vaid armu all.
15. Kuidas siis nüüd? Kas hakkame tegema pattu, kuna me ei ole Seaduse, vaid armu all? Kindlasti mitte!
16. Eks te tea, et kelle kuulekusse teie end loovutate orjaks, kelle sõna te kuulate, selle orjad te olete - olgu patu orjad surmaks või kuulekuse orjad õiguseks!
17. Aga tänu Jumalale, et te olite küll patu orjad, aga nüüd olete saanud südamest kuulekaks sellele õpetusele, millesse teid on juhutatud,
18. ja patust vabastatuna olete saanud õiguse teenriteks.
19. Ma räägin inimlikul kombel teie loomuse nõtruse pärast. Sest nii nagu te oma liikmed andsite orjaks rüvedusele ja ülekohtule, et teha ülekohtu, nõnda andke nüüd oma liikmed õiguse teenritena pühitsuse jaoks.
20. Sest kui te olite patu orjad, siis te olite vabad õigusest.
21. Millist vilja te siis kandsite? Niisugust, mille pärast te nüüd häbenete. Sest selle tulemus on surm.
22. Nüüd aga, kui te olete vabastatud patust ja saanud Jumala teenriteks, te kannate vilja pühitsuseks. Ja selle tulemus on igavene elu.
23. Sest patu palk on surm, aga Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses, meie Issandas.

Peatükk 7

1. Vennad, kas te siis ei tea - ma räägin ju seadusetundjaile -, et seadus valitseb inimese üle, niikaua kui inimene elab.
2. Nii on abielunaine seadusega seotud mehe külge, kuni mees elab; aga kui mees sureb, on ta saanud vabaks mehe seaduse alt.
3. Sellepärast, kui naine mehe eluajal on teise mehega, nimetatakse teda abielurikkujaks; aga kui mees sureb, on naine vaba seaduse alt, nii et ta ei ole teisele mehele minnes abielurikkuja.
4. Niisiis, mu vennad, ka teie olete surmatud Seadusele Kristuse ihu kaudu, et te saaksite teisele, kes on üles äratatud surnuist, et me kannaksime vilja Jumalale.
5. Sest kui me olime alles lihalikud, siis haarasid meie liikmeid Seaduse kaudu tekkivad patukired, et kanda vilja surmale.
6. Aga nüüd, et me oleme surnud, siis oleme saanud lahti Seaduse alt, millega meid kammitseti, nii et me teenime Jumalat uuel teel Vaimu all ja mitte vanal teel kirjatähe all.
7. Mis me siis ütleme? Kas Seadus on patt? Mitte sugugi! Kuid pattu ma poleks ära tundnud muidu kui Seaduse läbi; sest ma ei oleks himustamisest midagi teadnud, kui Seadus ei oleks öelnud: 'Sa ei tohi himustada!'
8. Aga patt, kasutades võimalust, tekitas minus käsu kaudu igasuguseid himusid; sest ilma Seaduseta on patt surnud.
9. Mina elasin kunagi Seaduseta, ent kui käsk tuli, siis virgus patt ellu,
10. mina aga surin. Ja selgus, et seesama käsk, mis pidi olema mulle eluks, oli surmaks,
11. sest patt, kasutades võimalust, eksitas mind käsu kaudu ning surmas mu käsu varal.
12. Nõnda on siis Seadus püha ning käsk on püha, õige ja hea.
13. Kas nüüd see hea on mulle saanud surmaks? Kindlasti mitte! Vaid patt, et ta oleks nähtav patuna, on toonud selle hea kaudu mulle surma, et patt ise saaks käsu kaudu üliväga patuseks.
14. Ma tean küll, et Seadus on vaimulik, mina aga lihalik, müüdnud patu alla.
15. Ma ei mõista ju, mida ma teen: sest ma ei tee seda, mida tahan, vaid ma teen, mida vihkan.
16. Kui ma aga teen, mida ma ei taha, siis ma möönan, et Seadus on hea.
17. Nii ei tee seda enam mina, vaid patt, mis minus elab.
18. Ma tean ju, et minus - see tähendab minu loomuses - ei ole head. Tahet mul on, aga head teha ma ei suuda.
19. Sest head, mida ma tahan, ma ei tee, vaid paha, mida ma ei taha, ma teen.
20. Kui ma aga teen seda, mida ma ei taha, siis ei tee seda enam mina, vaid patt, mis elab minus.
21. Niisiis, tahtes teha head, leian seaduse, et mul on kalduvus teha kurja.
22. Sisemise inimese poolest ma rõõmustan Jumala Seaduse üle,
23. oma liikmetes näen aga teist seadust, mis sõdib vastu minu mõistuse seadusele ja aheldab mind patu seadusega, mis on mu liikmetes.
24. Oh mind õnnetut inimest! Kes ostab mu lahti sellest surma ihust?
25. Aga tänu olgu Jumalale meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi! Niisiis, ma teenin mõistusega küll Jumala Seadust, kuid oma loomusega patu seadust.

Peatükk 8

1. Nii ei ole nüüd enam mingit hukkamõistu neile, kes on Kristuses Jeesuses.
2. Sest elu Vaimu seadus Kristuses Jeesuses on vabastanud su patu ja surma seadusest.
3. Sest seda, milleks Seadus oli võimetu, kuna see oli jõuetu inimloomuse tõttu, on teinud Jumal, kes mõistis patu inimeses surma, läkitades oma Poja patuse loomuse sarnasuses ja patu pärast,
4. et Seaduse nõuded oleksid täidetud meis, kes me ei käi oma loomuse, vaid Vaimu järgi.
5. Sest need, kes elavad loomuse järgi, mõtlevad lihalikke mõtteid, kes aga Vaimu järgi, need Vaimu mõtteid.
6. Sest lihalik mõtteviis on surm, Vaimu mõtteviis aga elu ja rahu;
7. seepärast et lihalik mõtteviis on vaen Jumala vastu, sest ta ei alistu Jumala Seadusele ega suudagi seda.
8. Kes elavad oma loomuse järgi, need ei suuda meeldida Jumalale.
9. Aga teie ei ela oma loomuses, vaid Vaimus, kui Jumala Vaim tõepoolest elab teie sees. Kellel ei ole aga Kristuse Vaimu, see ei ole tema oma.
10. Kui aga Kristus on teie sees, siis on ihu küll patu tõttu surnud, aga Vaim on õiguse tõttu elu.
11. Kui nüüd teie elab selle Vaim, kes Jeesuse surnuist üles äratas, siis see, kes Kristuse surnuist üles äratas, teeb ka teie surelikud ihud elavaks oma Vaimu läbi, kes teie elab.
12. Niisiis, vennad, et me oleme küll võlglast, kuid mitte oma loomusele, et peaksime loomuse järgi elama.
13. Sest kui te oma loomuse järgi elate, siis te surete; kui te aga Vaimu abil ihu teod suretate, siis te elate.
14. Sest kõik, keda iganes Jumala Vaim juhib, on Jumala lapsed.
15. Sest te ei ole saanud orjuse vaimu, et peaksite jälle kartma, vaid te olete saanud lapseõiguse Vaimu, kelles me hüüame: 'Abba! Isa!'
16. Seesama Vaim tunnistab koos meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed.
17. Kui me oleme aga lapsed, siis oleme ka pärijad, nii Jumala pärijad kui Kristuse kaaspärijad; ning kui me koos temaga kannatame, siis meid ka koos temaga kirgastatakse.
18. Sest minu arvates ei vääri nüüdse ajastu kannatused mainimist tulevase kirkuse kõrval, mida meile ilmutatakse.
19. Sest loodu ootab pikisilmi Jumala laste ilmsikssaamist.
20. Loodu on ju allutatud kaduvusele - mitte vabatahtlikult, vaid allutaja poolt -, kuid ometi lootusega,
21. et ka loodu ise vabastatakse kord kaduvuse orjusest Jumala laste kirkuse vabadusse.
22. Me ju teame, et kogu loodu ägab üheskoos sünnitusvaludes tänini;
23. ent mitte üksnes loodu, vaid needki, kellel on Vaimu esmaand, ka meie ise ägame iseenestes, oodates lapseõigust, oma ihu lunastust.
24. Sest me oleme päästetud lootuses. Ent juba nähtava lootmine ei ole lootus: kes siis loodab seda, mida ta näeb?
25. Kui me aga loodame seda, mida me ei näe, siis me ootame seda kannatlikult.
26. Samuti tuleb ka Vaim appi meie nõtrusele: me ju ei tea, kuidas palvetada, nõnda nagu peab, kuid Vaim ise palub meie eest sõnatute ägamistega.
27. Aga südameteurija teab, mida Vaim taotleb, sest Jumala tahtmise järgi palub ta pühade eest.
28. Ent me teame, et neile, kes Jumalat armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks - neile, kes on tema kavatsuse kohaselt kutsutud.
29. Sest need, keda ta on ette ära tundnud, need ta on ka ette määranud saama tema Poja näo sarnaseks, et tema oleks esmasündinu paljude vendade seas.
30. Aga keda ta on ette määranud, neid on ta ka kutsunud; ja keda ta on kutsunud, need on ta ka õigeks teinud, aga keda ta on õigeks teinud, neid on ta ka kirgastanud.
31. Mis me siis ütleme selle kohta? Kui Jumal on meie poolt, kes võib olla meie vastu?
32. Tema, kes oma Poegagi ei säästnud, vaid loovutas tema meie kõikide eest, kuidas ta ei peaks siis

koos Pojaga meile kõike muud kinkima?

33. Kes võib süüdistada Jumala valituid? Jumal on see, kes õigeks teeb.

34. Kes võib meid hukka mõista? Kristus Jeesus on, kes suri ja, mis veel enam, kes üles äratati, kes on Jumala paremal käel ja kes palub meie eest.

35. Kes võib meid lahutada Kristuse armastusest? Kas viletsus või ahistus või tagakiusamine või nälg või alastiolek või hädaoht või mõök?

36. Nagu on kirjutatud: 'Sinu pärast surmatakse meid kogu päeva, meid koheldakse nagu tapalambaid.'

37. Kuid selles kõiges me saame täieliku võidu tema läbi, kes meid on armastanud.

38. Sest ma olen veendunud, et ei surm ega elu, ei inglid ega peainglid, ei praegused ega tulevased, ei väed,

39. ei kõrgus, ei sügavus ega mis tahes muu loodu suuda meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses, meie Issandas.

Peatükk 9

1. Ma räägin tõtt Kristuses, ma ei valeta, minu kaastunnistaja on mu südametunnistus Pühas Vaimus,
2. et mul on suur kurbus ja südamel lakkamatu valu,
3. sest ma sooviksin pigem ise olla neetud ja Kristusest lahutatud oma vendade heaks, kes on mu veresugulased,
4. kes on iisraellased, kelle päralt on lapseõigus ja kirkus ja lepingud ja seadustik ja jumalateenistus ja töötused,
5. kelle päralt on esiisad ja kelle seast Kristus on ihu poolest. Jumal, kes on üle kõige, olgu kiidetud igavesti! Aamen.
6. Aga see pole nõnda, et Jumala sõna oleks läinud tühja. Ei ole ju need kõik, kes pärinevad Iisraelist, veel Iisrael,
7. ega ole kõik Aabrahami lapsed sellepärast, et nad on tema järglased, vaid on öeldud: 'Sinu sugu loetakse Iisakist.'
8. See tähendab: mitte lihased lapsed ei ole Jumala lapsed, vaid tema sooks arvatakse töötuse lapsed.
9. Sest see on töötusesõna: 'Ma tulen tagasi sellesama aastaaja paiku, ja Saaral on siis poeg.'
10. Ent mitte ainult temaga, vaid ka Rebekaga oli sama lugu, kui ta jäi lapseootele meie esiisast Iisakist,
11. sest kui kaksikud veel ei olnud sündinud ega teinud midagi head ega halba, siis - et valikule põhinev Jumala kavatsus jääks püsima
12. mitte tegude, vaid kutsuja pärast - öeldi talle: 'Suurem orjab vähemat',
13. nagu on kirjutatud: 'Jaakobit ma armastasin, Eesavit aga vihkasin.'
14. Mis me siis ütleme? Kas Jumala juures on ebaõiglust? Mitte sugugi!
15. Ta ju ütleb Moosesele: 'Ma halastan, kellele ma halastan, ja heidan armu, kellele ma heidan armu.'
16. Nõnda siis ei sõltu see inimese tahtest ega pingutusest, vaid Jumalast, kes halastab.
17. Ütleb ju Pühakiri vaarao kohta: 'Just selleks olen ma sind üles äratanud, et sinu juures näidata oma väge, ja et minu nime kuulutataks kogu maal.'
18. Niisiis, ta halastab, kellele tahab, ning kalgistab, keda tahab.
19. Nüüd sa ütled mulle: 'Mis ta siis enam ette heidab! Kes saab vastu panna tema tahtmisele?'
20. Oh inimene, kes sina õigupoolest oled, et sa tahad Jumalaga vaielda? Ega siis savinõu ütle oma voolijale: 'Miks sa mu nõnda oled teinud?'
21. Või kas pole potissepal meelevalda savi üle - valmistada samast segust üks nõu auliseks, teine aga autuks tarbeks?
22. Eks Jumal, tahtes näidata oma viha ja teha tuntavaks oma väge, ole suure pikameelsusega talunud vihanõusid, mis olid valmistatud hukatuseks,
23. ja teinud seda selleks, et ilmutada oma kirkuse rikkust armunõude vastu, mis ta oli juba enne valmistanud kirkuseks?
24. Nende hulka on ta kutsunud meidki, mitte üksnes juutide, vaid ka paganate seast.
25. Nõnda nagu ta ütleb ka Hoosea raamatus: 'Ma hüüan oma rahvaks teda, kes ei olnud minu rahvas, ja armsaks teda, kes ei olnud mulle armas.'
26. Ja siis sünnib selles paigas, kus neile öeldi: Teie pole minu rahvas!, et seal hüütakse neid elava Jumala poegadeks.'
27. Aga Jesaja hüüab Iisraeli kohta: 'Kui Iisraeli laste arv oleks nagu mereliiv, siiski pääsevad neist vaid riismed,
28. sest lõplikult ja kiiresti teeb Issand tõeks oma sõna maa peal.'
29. Ja nõnda on Jesaja ette öelnud: 'Kui vägede Issand poleks meile jätnud seemet, siis oleksime olnud nagu Soodom ja saanud Gomorra sarnaseks.'
30. Mis me siis ütleme? Seda, et paganad, kes õigust ei taotlenud, on õiguse kätte saanud, ent õiguse, mis tuleb usust.

31. Aga Iisrael, kes taotles õigust Seaduse varal, ei ole Seaduseni ulatunud.
32. Mispärast? Sellepärast, et nad ei lähtunud usust, vaid arvasid õigeks saavat tegudest. Nad komistasid vastu komistuskivi,
33. nagu on kirjutatud: 'Ennäe, ma panen Siionisse komistuskivi ja pahanduskalju, ja see, kes usub temasse, ei jää häbisse.'

Peatükk 10

1. Vennad, minu südamesoov ja eestpalve Jumala poole Iisraeli laste eest on, et nad pääseksid.
2. Ma tunnistan neile, et neil on indu Jumala suhtes, kuid mitte tunnetuse kohaselt;
3. sest nad ei mõista Jumala õigust ning, püüdes kehtestada oma õigust, ei ole alistunud Jumala õigusele.
4. Sest Seaduse lõpp on Kristus, õiguseks igäühele, kes usub.
5. Sest Mooses kirjutab Seadusest tuleneva õiguse kohta: 'Inimene, kes seda teeb, jääb elama selle kaudu.'
6. Ent õigus, mis tuleb usust, ütleb: 'Ära ütle oma südames: Kes läheb üles taevasse? - see tähendab Kristust alla tooma,
7. või: Kes läheb alla sügavusse? - see tähendab Kristust üles tooma surnuist.'
8. Kuid mida see siis ütleb? 'Sõna on su lähedal, sinu suus ja su südames.' See on ususõna, mida me kuulutame.
9. Kui sa oma suuga tunnistad, et Jeesus on Issand, ja oma südames usud, et Jumal on ta üles äratanud surnuist, siis sind päästetakse,
10. sest südamega usutakse õiguseks, suuga aga tunnistatakse päästeks.
11. Sest Pühakiri ütleb: 'Ükski, kes usub temasse, ei jää häbisse.'
12. Ei ole ju erinevust juudi ja kreeklase vahel, sest seesama Issand on kõikide Issand, rikas kõikide heaks, kes teda appi hüüavad.
13. Sest igäüks, kes hüüab appi Issanda nime, päästetakse.
14. Kuidas nad siis saaksid appi hüüda teda, kellesse nad ei ole uskunud? Aga kuidas nad saaksid uskuda sellesse, kellest nad ei ole kuulnud? Kuidas nad saaksid kuulda ilma kuulutajata?
15. Kuidas aga saadaks kuulutada, kui ei olda läkitatud? Just nagu on kirjutatud: 'Kui kaunid on nende jalad, kes kuulutavad head rõõmusõnumit.'
16. Siiski mitte kõik ei ole saanud kuulekaks evangeeliumile. Sest Jesaja ütleb: 'Issand, kes on uskunud meie kuulutust?'
17. Järelikult, usk tuleb kuulutusest, kuulutus aga Kristuse sõna kaudu.
18. Kuid ma küsin: Kas nad ei ole siis kuulnud? Muidugi on, sest: 'Kogu maale on kostnud nende hääl ja ilmamaa ärteni nende sõnad.'
19. Kuid ma küsin: Kas Iisrael ei ole aru saanud? Mooses ise ütleb esimesena: 'Ma teen teid kiivaks nende peale, kes ei ole rahvas, ja teen teid vihaseks mõistmatu rahva peale.'
20. Jesaja aga ütleb julgemalt: 'Minu leidsid need, kes mind ei otsinud, ma sain avalikuks neile, kes minu järgi ei küsinud.'
21. Aga Iisraeli kohta ta ütleb: 'Kogu päeva olen ma sirutanud oma käsi sõnakuulmatu ja vasturääkiva rahva poole.'

1. Ma küsin siis: Kas Jumal on oma rahva ära tõuganud? Mitte sugugi! Minagi olen ju Iisraeli mees, Aabrahami soost, Benjamini suguharust.
2. Jumal pole ära tõuganud oma rahvast, keda ta on ette ära tundnud. Kas te siis ei tea, mida Pühakiri ütleb Eelija loos, kuidas ta kaebab Jumala ees Iisraeli peale:
3. 'Issand, nad on tapnud sinu prohvetid ja maha kiskunud sinu altarid. Mina üksi olen järele jäänud, ja nad püüavad ka minu hinge.'
4. Kuid mida ütleb talle Jumala vastus? 'Ma olen enesele alles jätnud seitse tuhat meest, kes ei ole nõtkutanud põlvi Baali ees.'
5. Nõnda siis on ka nüüdsel ajal jääk alles jäänud armuvaliku järgi.
6. Kui aga armust, siis mitte tegudest, sest muidu ei oleks arm enam arm. [Kui aga tegudest, siis mitte armust, sest muidu ei oleks tegu enam tegu.]
7. Kuidas siis nüüd? Mida Iisrael taotleb, seda ta ei ole saavutanud, ent äravalitud on selle saavutanud, aga ülejäänud on paadunud.
8. Nõnda nagu on kirjutatud: 'Jumal on andnud neile tuimuse vaimu, silmad, mis ei näe, ja kõrvad, mis ei kuule kuni tänapäevani.'
9. Ja Taavet ütleb: 'Nende söögilaud saagu neile silmuseks ja püüniseks ja võrgutuseks ja kättemaksuks!
10. Nende silmad mingu pimedaks, et nad ei näeks, ja kõverda nende selg jäädavalt!'
11. Ma küsin siis: Kas nad on komistanud, et nad kukuksid? Mitte sugugi! Vaid nende väärsammu tõttu on paganatele osaks saanud pääste, et teha Iisraeli lapsi kiivaks.
12. Kui aga juba nende väärsamm on rikkus maailmale ning nende kaotus rikkus paganatele, kui palju enam siis nende täisarv!
13. Aga ma räägin teile, paganatele: Kuna ma olen paganate apostel, austan ma oma ametit -
14. ehk ma saan kuidagi teha kiivaks neid, kelle veresugulane ma olen, ning mõned nende seast päästa.
15. Sest kui juba nende kõrvaleheitmine on maailma lepitus, mis on siis nende vastuvõtmine muud kui surnuist ellutõusmine?
16. Aga kui uudsevili on püha, siis on ka taigen püha, ja kui juur on püha, siis on ka oksad pühad.
17. Kui nüüd okstest mõned on ära murtud, sina aga kui metsõlipuu oled nende asemele poogitud ja saad osa õige õlipuu mahlakast juurest,
18. siis ära hoopled okste ees. Ja kui sa hoopled, siis pea meeles, et sina ei kanna juurt, vaid juur kannab sind.
19. Sina ehk ütled nüüd: 'Oksad on ära murtud, et mind asemele pookida.'
20. Õige küll! Nemad on ära murtud uskmatuse pärast, sina püsid aga usu läbi. Ära mõtle kõrgilt, vaid karda,
21. sest kui Jumal ei säästnud loomulikke oksid, ega ta siis sindki säästa!
22. Vaata siis Jumala heldust ja karmust: karmust küll nende vastu, kes on langenud, heldust aga sinu vastu, kui sa jääd heldusesse, muidu raiutakse sindki maha.
23. Aga ka nemad, kui nad ei jää uskmatusse, poogitakse puu külge, sest Jumal suudab nad jälle külge pookida.
24. Sest kui sina, loomu poolest metsõlipuu oks, oled sealt ära raiutud ja loomuvastaselts poogitud väärisõlipuu külge - kui palju enam neid, loomu poolest sinna kuuluvaid, poogitakse omaenese õlipuu külge!
25. Vennad, ma ei taha ju, et teile jääks teadmata see saladus - et teie poleks enda meelest targad -, et Iisraelile on osaliselt tulnud paadumus, kuni paganate täiskogus on sisse astunud,
26. ja nõnda pääseb lõpuks kogu Iisrael, nagu on kirjutatud: 'Siionist tuleb vabastaja, tema kõrvaldab Jaakobist jumalakartmatuse.
27. Ja see on minu leping nendele, kui ma kustutan ära nende patud.'
28. Evangeeliumi poolelt vaadates on nad küll Jumala vaenlased teie heaks, aga valiku poolelt

vaadates on nad armastatud esiisade pärast.

29. Jumal ei kahetse ju oma armuande ega kutsumist.

30. Sest otsekui teie tollal olite Jumalale sõnakuulmatud, nüüd on aga teie peale nende sõnakuulmatuse tõttu halastatud,

31. nõnda on nüüd ka nemad muutunud sõnakuulmatuks teile osaks saanud halastuse pärast, et ka nende peale halastataks.

32. Sest Jumal on kõik inimesed kinni pannud sõnakuulmatuse alla, et kõikide peale halastada.

33. Oh seda Jumala rikkuse ja tarkuse ja tunnetuse sügavust! Ei suudeta uurida tema kohtumõistmisi ega jälgida tema teed!

34. Sest kes on ära tundnud Issanda meele? Või kes on olnud talle nõuandjaks?

35. Või kes on talle midagi enne andnud, et talle tuleks tasuda?

36. Jah, temast ja tema läbi ja temasse on kõik. Temale olgu kirkus igavesti! Aamen.

Peatükk 12

1. Nüüd, vennad, kutsun ma teid üles Jumala suure halastuse pärast tooma oma ihud Jumalale elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks; see olgu teie mõistlik jumalateenistus.
2. Ja ärge muganduge praeguse ajaga, vaid muutuge meele uuendamise teel, et te katsuksite läbi, mis on Jumala tahtmine, mis on hea ja meelepärane ja täiuslik.
3. Sest selle armu tõttu, mis mulle on antud, ütlen ma igäühele teie seast, et ta ei mõtleks üleolevalt selle kohta, mida tuleb mõelda, vaid mõtleks nõnda, et saaks arukaks sedamööda, kuidas Jumal igäühele usu mõõdu on jaganud.
4. Sest otsekui meil on ühes ihus palju liikmeid, aga kõigil liikmeil ei ole sama tegevus,
5. nõnda oleme meie paljud üks ihu Kristuses, üksikult aga üksteise liikmed.
6. Aga meil on meile antud armu järgi erinevaid armuande: olgu prohvetliku kuulutamise and, mida kasutatagu usu mõõtu mööda;
7. olgu teenimine, mis toimugu teenimisametis; olgu keegi õpetaja, siis toimigu ta õpetajaametis;
8. olgu keegi hingehoidja, siis toimigu ta hingehoidjaametis; kes teistele jagab, andku siira südamega; kes teist juhatab, olgu innukas; kes on hoolekandja, olgu oma ametis sõbralik.
9. Armastus olgu siiras. Kurjast hoidudes kiinduge heasse!
10. Vennaarmastuses olge üksteise vastu hellad, vastastikusel austuses jõudke üksteisest ette!
11. Teenige Issandat tüdimatu innuga ja vaimult tulisena!
12. Olge rõõmsad lootuses, vastupidavad viletsuses, püsivad palves!
13. Abistage pühasid nende puuduses, püüdke olla külalislahked!
14. Õnnistage oma tagakiusajaid, õnnistage ja ärge needke!
15. Rõõmustage rõõmsatega, nutke nutjatega!
16. Olge omavahel üksmeelsed! Ärge mõtelge kõrgilt, vaid laske end tõmmata madalate hulka! Ärge olge endi meelest targad!
17. Ärge tasuge kellelegi kurja kurjaga, hoolitsege selle eest, mis on hea kõigi inimeste silmis!
18. Kui võimalik, niipalju kui oleneb teist, pidage rahu kõigi inimestega!
19. Ärge makske ise kätte, armsad, vaid andke maad Jumala vihale, sest on kirjutatud: 'Minu päralt on kättemaks, mina tasun kätte' - nii ütleb Issand.
20. Veel enam: 'Kui sinu vaenlane nälgib, toida teda, kui tal on janu, anna talle juua, sest seda tehes sa kuhjad tuliseid süsi tema pea peale!'
21. Ära lase kurjal võitu saada enese üle, vaid võida sina kuri heaga!

Peatükk 13

1. Iga hing alistugu valitsemas olevaile võimudele, sest ei ole võimu, mis ei oleks Jumala käest, olemasolevad on aga Jumala seatud.
2. Nõnda siis, kes paneb vastu võimule, paneb vastu Jumala antud korraldusele, vastupanijad aga tõmbavad enese peale nuhtluse.
3. Ülemused ei ole ju hirmuks headele tegudele, vaid kurjadele. Kui sa aga ei taha tunda hirmu võimu ees, siis tee head, ja sa saad tema käest kiitust,
4. sest ta on Jumala teener sinu heaks. Kui sa aga teed kurja, siis tunne hirmu, sest ta ei kannu mõõka asjata, ta on ju Jumala teener, kättemaksja nuhtluseks sellele, kes teeb kurja.
5. Niisiis on alistumine vajalik, seda mitte ainult nuhtluse, vaid ka südametunnistuse pärast.
6. Seepärast te maksate ka makse. Nemad on ju Jumala ametnikud, kes just sellega pidevalt tegelevad.
7. Täitke kõigi vastu oma kohustused: maksu, kellele maksu; tolliraha, kellele tolliraha; kartust, kellele kartust; au, kellele au!
8. Ärgu olgu teil ühtki muud võlga kellegi vastu kui ainult võlg üksteist armastada; sest kes armastab teist, on Seaduse täitnud.
9. Sest käsk: 'Sa ei tohi rikkuda abielu, sa ei tohi tappa, sa ei tohi varastada, sa ei tohi himustada', ja mis tahes muu käsk on kokku võetud selles sõnas: 'Armasta oma ligimest nagu iseennast!'
10. Armastus ei tee ligimesele kurja. Nii on armastus Seaduse täitmine.
11. Ja tehke seda, teades aega: käes on tund unest virguda, sest nüüd on meie pääste lähemal kui siis, kui me usklikuks saime.
12. Öö on lõpule jõudmas ja päev on lähedal. Pangem siis maha pimeduse teod, rõivastugem valguse relvadega!
13. Elagem kombekalt nagu päeva ajal, mitte prassimises ega purjutamises, mitte kiimaluses ega kõlvatuses, mitte riius ega kadeduses,
14. vaid rõivastuge Issanda Jeesuse Kristusega ja ärge tehke ihu eest hoolitsemisest himude rahuldamisest!

1. Võtke vastu ka usus nõder ja ärge vaielge arvamuste üle!
2. Mõni usub, et ta võib süüa kõike, aga kes on nõder, sööb ainult taimetoitu.
3. Kes sööb kõike, ärgu pangu halvaks seda, kes ei söö, ja kes ei söö, ärgu mõistku kohut selle üle, kes sööb, sest Jumal on tema vastu võtnud.
4. Kes oled sina, et sa mõistad kohut võõra sulase üle? Oma isanda ees ta seisab või langeb. Aga ta jääb seisma, sest Issand suudab teda püsti hoida.
5. Mõni jälle hindab ühte päeva muudest paremaks, ent teine hindab kõiki päevi ühesuguseks. Igaüks olgu oma mõtlemises kindel!
6. Kes arvestab teatavat päeva, arvestab seda Issandale; kes sööb, sööb Issandale, sest ta tänab Jumalat, ja kes ei söö, jätab söömata Issandale ja tänab Jumalat.
7. Keegi meist ei ela ju iseenele ja keegi ei sure iseenele,
8. sest kui me elame, siis elame Issandale, ja kui me sureme, siis sureme Issandale. Kas me nüüd elame või sureme - me oleme Issanda päralt.
9. Selleks on ju Kristus surnud ja saanud jälle elavaks, et ta oleks nii surnute kui elavate Issand.
10. Sina aga, miks sa mõistad kohut oma venna üle? Või sina, miks sa paned oma venda halvaks? Kõik me ju astume Jumala kohtujärje ette,
11. nagu on kirjutatud: 'Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand, minu ees nõtkub iga põlv ja iga keel annab tunnustust Jumalale.'
12. Nõnda peab siis igaüks meist enda kohta Jumalale aru andma.
13. Ärgem siis enam mõistkem kohut üksteise üle, vaid pigem võtkem kohustuseks mitte saada vennale komistuseks või kiusatuseks!
14. Ma tean ja olen veendunud Issandas Jeesuses, et miski pole ebapuhas iseenesest, vaid on keelatud üksnes sellele, kes arvab midagi keelatu olevat - sellele on see keelatud.
15. Aga kui su vend saab toidu pärast kurvaks, siis sa ei käi enam armastuse järgi. Ära saada hukka oma toiduga seda, kelle eest Kristus on surnud!
16. Ja ärgu olgu teotatav see, mis teie jaoks on hea.
17. Jumala riik ei ole ju söömine ega joomine, vaid õigus ja rahu ja rõõm Pühas Vaimus.
18. Sest kes sel kombel teenib Kristust, see on Jumalale meelepärane ja tunnustatud inimeste poolt.
19. Niisiis, taotlegem seda, mida on vaja rahuks ja üksteise ülesehitamiseks!
20. Ära kisu toidu pärast maha Jumala teost! Kõik on küll puhas, kuid häda inimesele, kes sööb teisele komistuseks!
21. Hea on liha mitte süüa ja veini mitte juua ja mitte teha seda, mis on su vennale komistuseks.
22. Usku, mis sul on, pea iseenele jaoks Jumala ees. Õnnis on see, kes enda üle kohut ei mõista selles, mis ta leiab õige olevat.
23. Kui aga keegi sööb kõheldes, siis on ta süüdi mõistetud, sest see ei tule ta usust. Aga kõik, mis ei tule usust, on patt.

1. Aga meie, kes oleme tugevad, peame kandma jõuetute nõrkusi ega tohi elada enese meeleheaks.
2. Igaüks meist olgu meelepärane ligimese heaks tema ülesehitamiseks.
3. Kristuski ei taotlenud iseenesele meelepärast, vaid nagu on kirjutatud: 'Nende teotamised, kes sind teotavad, on langenud minu peale.'
4. Sest mis iganes enne on kirjutatud, see on kirjutatud meile õpetuseks, et meil kannatlikkuse ja Pühakirja julgustuse kaudu oleks lootust.
5. Kannatlikkuse ja julgustuse Jumal aga andku teile, et te mõtleksite sedasama omavahel Kristuse Jeesuse eeskuju kohaselt,
6. et te ühel meelel ja ühest suust ülistaksite Jumalat ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa.
7. Seepärast võtke vastu üksteist, nõnda nagu ka Kristus on meid vastu võtnud Jumala kirkuseks.
8. Sest ma ütlen, et Jeesus Kristus on saanud ümberlõigatute teenriks Jumala tõe pärast - esiisadele antud töötuse kindlustamiseks -
9. et paganad hakkaksid Jumalat ülistama halastuse eest, nagu on kirjutatud: 'Seepärast ma tunnistan sind paganate ees ja laulan kiitust sinu nimele.'
10. Ja taas ta ütleb: 'Rõõmustage, paganad, koos tema rahvaga!'
11. Ja taas: 'Kiitke Issandat, kõik paganad, ja kiitke teda, kõik rahvad!'
12. Ja Jesaja ütleb taas: 'Iisai juur tuleb ja see, kes hakkab valitsema paganate üle; tema peale panevad paganad lootuse!'
13. Aga lootuse Jumal täitku teid kõige rõõmu ja rahuga usus, et teil oleks küllaga lootust Püha Vaimu väes!
14. Mu vennad, ma olen veendunud, et te olete täidetud headuse ja kõiksugu tunnetusega ning suudate ka üksteist manitseda.
15. Kohati olen ma teile üsna julgesti kirjutanud, nagu teile meeldetuletuseks, toetudes Jumala poolt mulle antud armule -
16. olla Kristuse Jeesuse teener paganate seas, tehes Jumala evangeeliumi preestritööd, et paganate ohver oleks meelepärane, Püha Vaimu läbi pühitsetud.
17. Ma võin siis Kristuses Jeesuses kiidelda sellest, mis on Jumalast,
18. sest ma julgen ju rääkida ainult sellest, mida Kristus paganate kuulekuseks on teinud minu kaudu sõna ja teoga,
19. tunnustähtede ja imetegude väe läbi, Jumala Vaimu väe läbi, nii et ma, alustades Jeruusalemmast ja liikudes ümberringi Illüüriani, olen Kristuse evangeeliumi kuulutamise lõpule viinud.
20. Aga ma olen endale pidanud auasjaks mitte kuulutada evangeeliumi seal, kus Kristust juba on nimetatud, et ma ei ehitaks teiste poolt pandud alusele,
21. vaid nagu on kirjutatud: 'Need, kellele ei ole temast midagi kuulutatud, näevad ja need, kes ei ole kuulnud, hakkavad mõistma.'
22. Seepärast ongi mind palju kordi takistatud teie juurde tulemast.
23. Et mul nüüd ei ole aga neil aladel enam kohta ja ma olen nii palju aastaid igatsenud tulla teie juurde,
24. siis Hispaaniasse reisisid loodan ma teid näha ja teie saatel jõuda sinna, kui ma esmalt olen teie keskel end natuke kosutanud.
25. Aga nüüd ma lähen Jeruusalemma püha rahvast abistama.
26. Makedoonial ja Ahhaial on olnud meeltemööda üht-teist jagada osaduseanniks vaestele Jeruusalemma pühade seas.
27. Neile on see olnud meelepärane. Ka on nad nende võlgased, sest kui paganad on saanud osa nende vaimulikest andidest, siis on ka nende kohus teenida neid aineliselt.
28. Kui ma siis sellega olen valmis saanud ja selle vilja neile ustavalt üle andnud, tulen ma teie kaudu Hispaaniasse.
29. Aga ma tean, et teie juurde tulles tulen ma Kristuse rohke õnnistusega.
30. Ma kutsun teid üles, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi ja Vaimu armastuse läbi

võitlema koos minuga palvetes Jumala poole minu eest,

31. et ma pääseksin uskmatute käest Juudamaal ja et mu teenistus Jeruusalemma heaks oleks pühadele meelepärane

32. ning et ma Jumala tahtel võiksin rõõmuga tulla teie juurde ja koos teiega leiaksin hingamist.

33. Aga rahu Jumal olgu teie kõikidega! Aamen.

Peatükk 16

1. Ma jätan teie hoolde meie õe Foibe, kes on Kenkrea koguduse teenistuses.
2. Võtke ta vastu Issandas nagu pühadele kohane ning toetage teda, milles tal iganes teid vaja läheb, sest tema isegi on olnud paljudele toeks, ka minule endale!
3. Tervitage minu kaastöölisi Kristuses Jeesuses, Priskat ja Akvilat,
4. kes minu hinge eest oma pea on pannud kaalule, keda ei täna üksnes mina, vaid ka kõik paganate kogudused;
5. tervitage ka kogudust nende kojas! Tervitage mu armast Epainetost, kes oli Aasia provintsis esimene pöörduma Kristuse poole!
6. Tervitage Maarjat, kes on teie eest palju vaeva näinud!
7. Tervitage Andronikost ja Juniast, mu sugulasi ja vanglakaaslasi, kes on silmapaistvad apostlite seas; nemad olid kristlased juba enne mind.
8. Tervitage Ampliatust, mu armast Issandas!
9. Tervitage Urbanust, meie kaastöölisi Issandas, ja mu armast Stahhüst!
10. Tervitage Apellest, kes on tunnustatud kristlane! Tervitage Aristobulose omi!
11. Tervitage Heroodioni, mu sugulast! Tervitage Narkissose omadest neid, kes on Issandas!
12. Tervitage Trüfainat ja Trüfoosat, kes näevad vaeva Issandale! Tervitage armast õde Persist, kes on palju vaeva näinud Issandale!
13. Tervitage Issandas valitud Ruufust ja tema ema, kes on ka minu emaks olnud!
14. Tervitage Asünkritost, Flegonit, Hermest, Patrobast, Hermast ja vendi, kes on nendega!
15. Tervitage Filologost ja Juuliat, Neereust ja ta õde ja Olümpast ning kõiki pühasid, kes on nendega!
16. Tervitage üksteist püha suudlusega! Kõik Kristuse kogudused tervitavad teid!
17. Ma palun teid, vennad, pidada silmas neid, kes tekitavad lõhesid ja pahandusi õpetuse vastu, mida teie olete õppinud. Hoidke neist eemale,
18. sest niisugused ei teeni meie Issandat Jeesust Kristust, vaid oma kõhtu, ja nad petavad libedate sõnade ja ilukõnedega lihtsameelsete südameid.
19. Teie kuulekus on ju kõigile saanud teatavaks. Seepärast olen ma teie üle rõõmus, ent ma tahaksin, et te oleksite targad heale, aga jääksite puutumatuks kurjast.
20. Aga rahu Jumal purustab peatselt saatana teie jalge alla. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teiega! Aamen.
21. Teid tervitavad mu kaastööline Timoteos, ning Luukius ja Jaason ja Soosipatros, mu sugulased.
22. Mina, Tertius, kes ma selle kirja olen kirjutanud, tervitan teid Issandas!
23. Teid tervitab Gaius, minu ja terve koguduse võõrustaja. Teid tervitab Erastos, linna varahoidja, ja vend Kvartus.
24. [Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie kõikidega! Aamen.]
25. [Sellele aga, kes teid võib kinnitada minu evangeeliumi ja Jeesuse Kristuse kuulutuse kohaselt, selle saladuse ilmutuse kohaselt, millest on igavesest ajast vaikitud,
26. nüüd aga on tehtud avalikuks ja prohvetite kirjade läbi igavese Jumala käsu kohaselt kõigile rahvastele antud teada kuulekuseks usule,
27. ainsale, targale Jumalale - temale olgu kirkus igavesti Jeesuse Kristuse läbi! Aamen.]

1. korintlastele

Peatükk 1

1. Paulus, Kristuse Jeesuse apostliks kutsutud Jumala tahtmisel, ja vend Soostenes -
2. Korintoses olevale Jumala kogudusele, Kristuses Jeesuses pühitsetuile, kutsutud pühadele ning kõigile neile, kes kõigis paigus appi hüüavad meie Issanda Jeesuse Kristuse nime, kes on nende ja meie Issand:
3. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
4. Ma tänan alati oma Jumalat teie pärast Jumala armu eest, mis teile on antud Kristuses Jeesuses!
5. Te olete ju kõige poolest saanud rikkaks temas, igasuguses sõnas ja igasuguses mõistmises,
6. kuna tunnistus Kristusest on teie kinnitatud,
7. nii et teil ei ole puudu ühestki armuannist, oodates meie Issanda Jeesuse Kristuse ilmumist.
8. Tema kinnitab teid ka lõpuni, et te oleksite laitmatult puhtad meie Issanda Jeesuse Kristuse päeval.
9. Ustav on Jumal, kelle poolt te olete kutsutud osadusse tema Poja Jeesuse Kristuse, meie Issandaga.
10. Ma kutsun teid üles, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse nime pärast, et te kõik räägiksite ühtviisi ja et teie seas ei oleks lõhesid, vaid et te oleksite ühte liidetud samas meeles ja samas nõus.
11. Kuid Kloe pere, mu vennad, on mulle teie kohta teatanud, et teie seas on riidu.
12. Ma räägin sellest, et igauks teist ütleb: 'Mina olen Pauluse poolel!' või: 'Mina olen Apollose poolel!' või: 'Mina olen Keefase poolel!' või: 'Mina olen Kristuse poolel!'
13. Kas Kristus on mitmeks jagatud?! Kas Paulus löödi risti teie eest? Või ristiti teid Pauluse nimesse?
14. Ma tänan Jumalat, et ma ei ole teie seast kedagi ristinud peale Krispuse ja Gaiuse,
15. nii et keegi ei saa öelda teid olevat ristitud minu nimesse.
16. Siiski ma ristasin ka Stefanase pere; kedagi muud ei tea ma olevat ristinud.
17. Sest Kristus ei läkitanud mind ristima, vaid evangeeliumi kuulutama, mitte aga inimliku tarkuse sõnadega, et Kristuse rist ei muutuks tühiseks.
18. Jah, sõna ristist on narrus neile, kes hukuvad, aga meile, kes päästetakse, on see Jumala vägi,
19. sest kirjutatud on: 'Ma hävitan tarkade tarkuse ja teen olematuks mõistlike mõistuse.'
20. Kus on tark? Kus on õpetlane? Kus on selle ajastu arutleja? Kas mitte Jumal pole teinud maailma tarkuse narruseks?
21. Kuna maailm Jumala tarkuses ei tundnud Jumalat ära tarkuse abil, siis oli Jumalale meelepärane päästa selle narri kuulutuse kaudu need, kes usuvad.
22. Sest juudid nõuavad tunnustähti ja kreeklased otsivad tarkust,
23. meie aga kuulutame ristilöödud Kristust, kes on juutidele ärrituseks ja paganaille narruseks,
24. ent neile, kes on kutsutud, olgu juutidele või kreeklastele, on ta Kristus, Jumala vägi ja Jumala tarkus.
25. Sest Jumala narrus on inimestest targem ja Jumala nõtrus inimestest tugevam.
26. Vaadake, vennad, iseendid, millistena te olete kutsutud: mitte palju tarku inimeste meelest, mitte palju vägevaid, mitte palju kõrgest soost.
27. Kuid Jumal on valinud maailma meelest narrid, et häbistada tarku, ja Jumal on valinud maailma meelest nõrgad, et häbistada tugevaid.
28. Jumal on valinud need, kes maailma meelest on alamast soost ja halvaks pandud, need, kes midagi ei ole, et teha tühiseks need, kes midagi on,
29. et ükski inimene ei kiitleks Jumala ees.
30. Aga teie olete tema tõttu Kristuses Jeesuses, kes on saanud meile tarkuseks Jumalalt ning õiguseks ja pühitsuseks ja lunastuseks,
31. et lähleks täide, nagu on kirjutatud: 'Kes tahab kiidelda, kiideldu Issanda üle!'

Peatükk 2

1. Kui ma teie juurde tulin, vennad, ei tulnud ma eriti üleva kõne või tarkusega kuulutama teile Jumala saladust.
2. Sest ma otsustasin teada teie keskel ainuüksi Jeesusest Kristusest ja temast kui ristilöödust.
3. Ja ma olin teie juures nõtruses ja kartuses ja suures värinas
4. ning mu kõne ja mu kuulutus ei püüdnud veenda tarkusega, vaid Vaimu ja väe osutamisega,
5. et teie usk ei oleks inimlikus tarkuses, vaid Jumala väes.
6. Tarkusest me kõneleme täiuslike seas; ent mitte praeguse ajastu ega selle kaduvate valitsejate tarkusest,
7. vaid me kõneleme Jumala saladusse peidetud tarkusest, mille Jumal on ette määranud meie kirkuseks enne ajastuid.
8. Ükski praeguse ajastu valitsejaist ei ole seda ära tundnud, sest kui nad seda oleksid tundnud, ei oleks nad kirkuse Issandat risti löönud.
9. Kuid nõnda nagu on kirjutatud: 'Mida silm ei ole näinud ega kõrv kuulnud ja mis inimsüdamesse ei ole tõusnud - selle on Jumal valmistanud neile, kes teda armastavad.'
10. Aga meile on Jumal selle ilmutanud Vaimu kaudu, kuna Vaim uurib läbi kõik, ka Jumala sügavused.
11. Sest kes inimestest teab inimese mõtteid peale inimese vaimu, kes temas on? Samuti ei tea ükski Jumala mõtteid peale Jumala Vaimu.
12. Aga meie ei ole saanud maailma vaimu, vaid Vaimu, kes on Jumalast, et me võiksime teada, mida Jumal meile armust kingib.
13. Seda me siis ka räägime mitte inimtarkuse õpetatud sõnadega, vaid Vaimu õpetatud sõnadega, võrreldes vaimseid asju vaimsetega.
14. Aga maine inimene ei võta vastu midagi, mis on Jumala Vaimust, sest see on temale narrus ja ta ei suuda seda tunnetada, sest seda tuleb mõista vaimselt.
15. Kuid vaimne inimene mõistab kõike, ent teda ennast ei suuda mõista keegi.
16. Sest kes on tundnud Issanda meelt, kes võib teda juhatada? Aga meil on Kristuse meel.

Peatükk 3

1. Ka mina, vennad, ei võinud rääkida teile kui vaimsetele, vaid pidin rääkima kui lihalikele, nagu väetitele lastele Kristuses.
2. Ma jootsin teile piima ega andnud tahket rooga, sest seda te ei oleks veel talunud. Kuid ega te nüüdki veel talu,
3. sest et olete ju alles lihalikud. Kui teie seas on kiivust ja riidu - eks te siis ole lihalikud ja eks te käitu inimlikult?
4. Sest kui üks ütleb: 'Mina olen Pauluse poole!', teine aga: 'Mina Apollose!' - eks te siis ole nagu inimesed ikka?
5. Mis on siis Apollos? Mis on Paulus? Teenrid, kelle kaudu te olete saanud usklikuks, nõnda nagu Issand igäühele on andnud.
6. Mina istutasin, Apollos kastis, kuid Jumal laskis kasvada.
7. Nõnda siis ei ole midagi see, kes istutab, ega see, kes kastab, vaid Jumal, kes kasvatab.
8. Istutaja ja kastja teevad sama tööd, aga kumbki saab oma palga vastavalt oma vaevanägemisele.
9. Sest Jumala kaastöölised oleme meie; Jumala põllumaa, Jumala hoone olete teie.
10. Mulle antud Jumala armu järgi olen ma kui tark hooneehitaja rajanud aluse, aga teine ehitab sellele. Igaüks vaadaku siis, kuidas ta ehitab!
11. Jah, teist alust ei saa keegi rajada selle kõrvale, mis on juba olemas - see on Jeesus Kristus.
12. Kas keegi ehitab sellele alusele hoone kullast, hõbedast, kalliskividest, puudest, heintest või õlgedest -
13. kord saab igäühe töö avalikuks. Issanda päev teeb selle teatavaks, sest see ilmub tules, ja tuli katsub läbi igäühe töö, missugune see on.
14. Kui kellegi töö, mis ta on ehitanud, jääb püsima, siis ta saab palga.
15. Kui kellegi töö põleb ära, siis ta saab kahju, aga ta ise päästetakse otsekui läbi tule.
16. Eks te tea, et te olete Jumala tempel ja teie sees elab Jumala Vaim?
17. Kui keegi rikub Jumala templi, siis Jumal rikub ka tema, sest Jumala tempel on püha, ja see olete teie.
18. Ärgu ükski petku ennast! Kes teie seas tundub endale targana selles maailmas, see saagu narriks, et ta saaks targaks!
19. Jumala juures on ju praeguse maailma tarkus narrus, sest on kirjutatud: 'Tema tabab targad nende riugastelt.'
20. Ja taas: 'Issand tunneb ära tarkade arutlused, et need on tühised.'
21. Nõnda ärgu siis ükski kiidelgu inimestest, sest teie päralt on kõik:
22. olgu Paulus, olgu Apollos, olgu Keefas, olgu maailm, olgu elu, olgu surm, olgu käesolev, olgu tulev - kõik on teie päralt,
23. teie olete aga Kristuse päralt ja Kristus on Jumala päralt.

Peatükk 4

1. Nõnda siis peetagu meid Kristuse sulaseiks ja Jumala saladuste majapidajaiks.
2. Ent majapidajailt nõutakse, et nad oleksid ustavad.
3. Aga see on mulle tähtsusetu, kui teie mõistate minu üle kohut või teeb seda mõni inimlik kohtupäev, ka ma ise ei mõista enda üle kohut,
4. sest ma ei tea enesel olevat ühtegi süüd. Kuid selle põhjal ei ole ma veel õigeks mõistetud, sest Issand on see, kes minu üle kohut mõistab.
5. Nõnda siis ärge mõistke kohut enne õiget aega, enne kui tuleb Issand, kes toob valguse ette pimedusse varjunud asjad ning teeb avalikuks inimsüdamete kavatsused; ja siis saab igaüks kiituse Jumalalt.
6. Aga neid sõnu, vennad, olen ma tarvitanud enese ja Apollose kohta teie pärast, et te võiksite meilt õppida - mitte üle selle, mis on kirjutatud -, et te omavahel ei hoopleks ühe ega teise vastu.
7. Sest mis sind siis esile tõstab? Mis sul on, mida sa ei oleks saanud? Aga kui sa selle oled saanud, mis sa siis kiitled, otsekui sa ei oleks seda saanud?
8. Juba te olete küllalt söönud, juba te olete rikkaks läinud, juba te valitsete ilma meieta kuningatena! Jah, kui te tõesti oleksite juba kuningad, siis oleksime ka meie koos teiega kuningad!
9. Mulle tundub, et Jumal on meid, apostleid, pannud kõige viimasele kohale nagu surmamõistetuid areenil kogu maailmale vaadata, nii inglitele kui inimestele.
10. Meie oleme Kristuse pärast arutud, aga teie olete arukad Kristuses; meie oleme nõrgad, aga teie olete tugevad; teie olete aulised, aga meie oleme autud.
11. Praeguse tunnini me kannatame nälga ja janu, ja oleme paljad, ja meid pekstakse rusikatega, ja meil ei ole kusagil asu.
12. Ning me näeme vaeva oma kätega tööd tehes. Kui meid söimatakse, siis me õnnistame, kui meid taga kiusatakse, siis me kannatame ära,
13. kui meid halvustatakse, siis me räägime lahkesti. Me oleme nagu maailma kõntsaks saanud, kõigi jätiseks tänini.
14. Ma ei kirjuta seda teie häbistamiseks, vaid et teid manitseda nagu oma armsaid lapsi.
15. Sest kui teil oleks ka kümme tuhat kasvatajat Kristuses, ometi ei ole teil mitut isa - evangeeliumi kaudu olen mina teid sünnitanud Jeesuses Kristuses.
16. Sellepärast ma kutsun teid üles: võtke mind eeskujuks!
17. Just seepärast ma saatsin teile Timoteose, kes on mu armas ja ustav laps Issandas, et ta tuletaks teile meelde minu teeradu Kristuses Jeesuses, nõnda nagu ma õpetan kõikjal igas koguduses.
18. Mõned on saanud suureliseks, nagu ma ei tulekski enam teie juurde.
19. Aga ma tulen varsti teie juurde, kui Issand tahab, ja siis ma saan selguse mitte suurustlejate sõnade, vaid väe kohta.
20. Sest Jumala riik ei ole ju sõnades, vaid väes.
21. Mida te tahate: kas ma pean teie juurde tulema vitsaga või armastuse ja malbusega?

Peatükk 5

1. Üldse kuulub teie seas olevat kõlvatust, ja veel niisugust kõlvatust, mida ei ole paganategi hulgas, et keegi elavat oma võõrasemaga.
2. Ent teie hooplete ega olegi kurvad ja ei kõrvaldagi oma keskelt seda, kes niisugust asja on teinud.
3. Sest mina, ehkki ihulikult eemal, ent vaimus kohal, olen otsekui teie juures viibides juba teinud otsuse selle kohta, kes nõnda on elanud:
4. meie Issanda Jeesuse nimel, kui teie ja minu vaim on kokku juhitud meie Issanda Jeesuse väega,
5. see mees tuleb loovutada saatanale ihu hävitamiseks, et vaim võiks pääseda Issanda päeval.
6. Teie kiitlemine ei ole hea. Kas te ei tea, et pisut haputaignat teeb kogu taigna hapuks?
7. Puhastage end vanast haputaignast, et te oleksite uus taigen, nõnda nagu te oletegi hapnemata leivad; sest ka meie paasatall Jeesus Kristus on tapetud.
8. Pidagem siis pühi kasinuse ja tõe hapnemata leivaga, mitte vana haputaignaga, halbuse ja kurjuse haputaignaga.
9. Ma kirjutasin teile ühes kirjas, et ärge suhelge kõlvatutega.
10. Seda ma ei ütle üldiselt selle maailma kõlvatute või ahnete ja riisujate või ebajumalateenijate kohta, sest muidu peaksite maailmast ära minema.
11. Aga nüüd ma kirjutan teile, et ärge suhelge sellisega, keda nimetatakse vennaks ja kes on kõlvatu või ahne või ebajumalateenija või pilkaja või joodik või riisuja. Niisugusega ärge koos söögegi!
12. Sest kas on minu asi kohut mõista nende üle, kes on väljas? Eks te mõista kohut nende üle, kes on sees?
13. Nende üle, kes on väljas, mõistab kohut Jumal. Kõrvaldage siis kuri endi keskelt!

Peatükk 6

1. Kui kellelgi teie seast on teisega sekeldusi, kuidas ta julgeb lasta kohut mõista ülekohtustel ja mitte pühadel?
2. Või ei tea teie, et ükskord mõistavad pühad kohut kogu maailma üle? Ja kui te maailma üle kohut mõistate, kas te siis ei ole pädevad otsustama piasjus?
3. Kas te ei tea, et ükskord me mõistame kohut inglitegi üle, miks siis mitte argielu asjus?
4. Kui teil nüüd on sekeldusi argielus, kuidas te siis võite panna kohtumõistjateks neid, kellest kogudus ei pea üldse lugu?
5. Seda ma ütlen teile häbistuseks. Kas siis teie seas ei ole ühtainsatki tarka, kes suudaks otsustada venna ja venna vahel?
6. Vaid vend käib kohut vennaga, ja seda uskmatute ees!
7. Juba see on halb, et te käite kohut üksteisega. Miks te pigem ei kannata ülekohtu? Miks te pigem ei lase enesele kahju teha?
8. Vaid teie ise teete ülekohtu ja teete kahju, ja seda vendadele!
9. Või te ei tea, et ülekohtused ei päri Jumala riiki? Ärge eksige: ei kõlvatud ega ebajumalateenijad, ei abielurikkujad ega lõbupoisid ega meestepilastajad,
10. ei vargad ega ahned, ei joodikud ega pilkajad ega riisujad päri Jumala riiki!
11. Ja sellised olid mõned teiegi seast. Kuid teie olete puhtaks pestud, te olete pühitsetud, te olete õigeks tehtud Issanda Jeesuse Kristuse nimes ja meie Jumala Vaimus.
12. Öeldakse: 'Mulle on kõik lubatud!' - Siiski kõigest ei ole kasu. 'Mulle on kõik lubatud!' - Siiski miski ärgu saagu meelevalda minu üle!
13. 'Toit on kõhu jaoks ja kõht toidu jaoks.' - Siiski Jumal teeb lõpu nii sellele kui tollele. Aga ihu ei ole hooruse jaoks, vaid Issanda jaoks ja Issand ihu jaoks.
14. Ent Jumal on Issanda üles äratanud ja äratab meidki üles oma väe läbi.
15. Kas te ei tea, et teie ihud on Kristuse ihu liikmed? Kas ma võiksin siis võtta Kristuse liikmed ning teha nad hoora liikmeteks? Ei mingil juhul!
16. Või kas te ei tea, et see, kes hoiab hoora poole, on temaga üks ihu? Sest nagu Jumal ütleb: 'Need kaks saavad üheks.'
17. Aga kes hoiab Issanda poole, see on temaga üks vaim.
18. Põgenege kõlvatuse eest! Mis tahes patt, mida inimene iganes teeks, on väljaspool tema ihu. Kuid kes hoorab, see patustab iseene ihu vastu.
19. Või kas te ei tea, et teie ihu on teis oleva Püha Vaimu tempel, kelle te olete saanud Jumalalt, ning et teie ei ole iseene päralt?
20. Sest te olete kallilt ostetud. Austage siis Jumalat oma ihus!

Peatükk 7

1. Nüüd selle kohta, millest te kirjutasite: 'On hea, kui mees ei puutuks naist.'
2. Aga igasuguse kõlvatuse vastu olgu igal mehel oma naine ja igal naisel oma mees.
3. Mees täitku oma kohustust naise vastu ja nõndasamuti ka naine mehe vastu.
4. Naisel ei ole meelevalda oma ihu üle, vaid tema mehel, ja samuti ei ole mehel meelevalda oma ihu üle, vaid tema naisel.
5. Ärge keelake end teineteisele muidu, kui ehk ainult kokkuleppel ajutiseks, et pühenduda palvetamisele, ja tulge jälle ühte, et saatan ei saaks teid kiusata teie taltsutamatause kaudu.
6. Aga ma ei ütle seda käsuna, vaid mööndusena.
7. Ma tahaksin, et kõik inimesed oleksid nõnda nagu mina. Kuid igaühel on oma armuand Jumalalt, ühel nõnda, teisel teisiti.
8. Vallalistele ja leskedele ma ütlen, et neil läheks paremini, kuid nad jääksid nõnda nagu minagi.
9. Kui nad aga ei suuda end taltsutada, siis nad abiellugu, sest parem on abielluda kui himudes põleda.
10. Aga abielus olijaid ei käsi mina, vaid Issand: Naine ärgu mingi mehest lahku;
11. kui ta aga siiski on lahkunud, siis ta jäägu üksikuks või leppigu oma mehega ära! Ja mees ärgu hüljaku naist!
12. Aga muude kohta ei ütle Issand, vaid mina: Kui kellelgi vennal on uskmatu naine ja naisele meeldib temaga elada, siis ta ärgu lahutagu end naisest!
13. Ja kui kellelgi naisel on uskmatu mees ja mehele meeldib temaga elada, siis ta ärgu lahutagu end mehest,
14. sest uskmatu mees on pühitsetud naise läbi ja uskmatu naine on pühitsetud mehe läbi, sest muidu oleksid teie lapsed rüvedad, aga nüüd on nad pühad.
15. Kui nüüd uskmatu pool lahkub, siis lahkugu pealegi, sellistel juhtudel ei ole vend ega õde orjastatud. Jumal on teid kutsunud elama rahu.
16. Sest millest sa tead, naine, et sa oma mehe päästad? Või millest sa tead, mees, et sa oma naise päästad?
17. Siiski, nagu Issand igaühele on jaganud, nagu Jumal igaühe on kutsunud, nii ta jätkaku! Ja nõnda ma korraldan kõigis kogudustes.
18. Kui keegi on kutsutud ümberlõigatuna, ärgu ta seda varjaku; kui keegi on kutsutud eesnahaga, ärgu lasku ennast ümber lõigata!
19. Ümberlõikamine ei ole midagi ja eesnahk ei ole midagi, vaid oluline on Jumala käskude pidamine.
20. Igaüks püsigu selles kutses, milles ta on kutsutud!
21. Kui sa oled kutsutud orjana, ära hooli sellest; aga kui sa võiksid saada vabaks, kasuta pigem seda!
22. Sest orjana Issanda poolt kutsutu on Issanda vabakslastu, niisamuti vabana kutsutu on Kristuse ori.
23. Te olete kallilt ostetud, ärge saage inimeste orjaks!
24. Vennad, püsigu igaüks Jumala ees selles, milles ta on kutsutud!
25. Neitsite kohta mul ei ole Issanda käsku, aga ma annan nõu nagu see, kes on saanud usaldatavaks Issanda halastuse kaudu.
26. Niisiis pean ma heaks seda, et eelseisva kitsikuse pärast on inimesele kasulik olla nii, nagu ta on.
27. Kui sa oled seotud naisega, siis ära püüa vabaneda, kui sa oled naisest valla, siis ära otsi naist!
28. Aga kui sa ka abiellud, sa ei tee pattu, ja kui neitsi abiellub, ta ei tee pattu. Kuid ihulikku viletsust saavad niisugused küll kannatada, mina aga säästaksin teid.
29. Aga seda ma ütlen, vennad: aeg on piiratud. Sellepärast siis need, kellel on naised, olgu nii, otsekui neil ei oleks,
30. ja need, kes nutavad, otsekui nad ei nutaks, ja kes rõõmustavad, otsekui nad ei rõõmustaks, ja kes ostavad, otsekui nad ei oleks omanikud,
31. ja kes seda maailma kasutavad, otsekui nad ei kasutaks seda. Sest praeguse maailma pale on

möödumas.

32. Aga mina tahaksin, et te oleksite ilma mureta. Vallaline mees muretseb Issandale kuuluva pärast, kuidas ta võiks meeldida Issandale.

33. Aga naisemees muretseb maailma asjade pärast, kuidas ta võiks meeldida naisele,

34. ja nii on ta lõhestatud. Ja vallaline naine või neitsi muretseb Issandale kuuluva pärast, kuidas ta võiks olla püha nii ihu kui vaimu poolest, aga abielunaine muretseb maailma asjade pärast, kuidas ta võiks meeldida mehele.

35. Seda ma ütlen teie endi kasuks, mitte selleks, et teile kaela heita silmust, vaid et te elaksite viisakalt ja püsiksite kõrvalekaldumatult Issandas.

36. Aga kui keegi arvab, et ta ei käitu oma neitsiga sündsalt, kui selle paras iga on möödumas ja nõnda peab sündima, siis ta tehku, kuidas tahab! Ta ei tee pattu; nad abiellugu!

37. Kes aga jääb kindlaks oma südames, kellele abiellumine ei ole paratamatu, kellel on meelevald oma tahtmise üle ning kes on oma südames otsustanud jätta oma kaaslase neitsiks, see teeb hästi.

38. Niisiis, kes oma neitsiga abiellub, teeb hästi, aga kes ei abiellu, teeb paremini.

39. Naine on seotud niikaua, kui ta mees elab. Aga kui ta mees on läinud magama, on naine vaba abielluma kellega tahab, ent see sündigu Issandas.

40. Aga ta on õndsam, kui ta jääb, nagu ta on. See on minu arvamus. Aga ma mõtlen, et minulgi on Jumala Vaim.

Peatükk 8

1. Ebajumalatele ohverdatud liha kohta te ütlete: 'Me teame, et meil kõigil on tunnetus.' Tunnetus teeb suureliseks, aga armastus ehitab.
2. Kui kellelegi tundub, et ta on midagi tunnetanud, siis ta pole veel tunnetanud, kuidas peab tunnetama.
3. Aga kui keegi armastab Jumalat, selle on Jumal ära tundnud.
4. Ebajumalatele ohverdatud liha söömise kohta te ütlete: 'Me teame, et maailmas ei ole olemas ühtegi ebajumalat ning et ei ole muud Jumalat kui üks.'
5. Jah, kui olekski nõndanimetatud jumalaid, olgu taevas või maa peal, nõnda nagu inimeste meelest on jumalaid palju ja isandaid palju,
6. siis meie jaoks on ometi ainult üks Jumal, Isa, kellest on kõik asjad, ja meie tema juurde teel, ning üks Issand, Jeesus Kristus, kelle läbi on kõik, ja ka meie tema läbi.
7. Kuid kõikidel ei ole seda tunnetust. Mõned ju söövad harjumusest ebajumalatega tänini seda liha just nagu ebajumalale ohverdatut, ja nende sisetunne, nõrk nagu see on, saab määratud.
8. Söök ei vii meid Jumalale lähemale. Kui me ei söö, ei jää me millestki ilma, ega saa me mingit kasu, kui sööme.
9. Vaadake aga, et see teie meelevald kuidagi ei saaks komistuseks nõrkadele!
10. Sest kui sind, kellel on tunnetus, näeb ebajumala kijas lauas istuvat keegi, eks siis tema sisetunnet, nõrka nagu see on, juhatata ebajumalate ohvriliha söömisele?
11. Siis hukkub ju sinu tunnetuse tõttu nõrk vend, kelle pärast Kristus on surnud.
12. Aga kui te nõnda patustate vendade vastu ja haavate nende nõrka sisetunnet, siis te patustate Kristuse vastu.
13. Seepärast, kui söök viib kiusatusse mu venna, siis ma enam kunagi ei söö liha, et ma oma venda ei viiks kiusatusse.

Peatükk 9

1. Eks ma ole vaba? Eks ma ole apostel? Eks ma ole näinud Jeesust, meie Issandat? Eks teie ole minu töö Issandas?
2. Kui ma teistele ei ole apostel, siis teile olen ma seda ometi, sest teie olete minu apostliameti pitser Issandas.
3. Minu kaitsekõne neile mu arvustajaile on see:
4. Kas meil ei ole õigust süüa ja juua?
5. Kas meil ei ole õigust kaasa võtta õdede hulgast naist, nagu teevad muud apostlid ja Issanda vennad ning Keefas?
6. Või ei ole ainult minul ja Barnabasel õigust olla vaba kehalisest tööst?
7. Kes läheb iial sõduriks omal palgal? Kes istutab viinamäe ega söö selle vilja? Või kes hoiab karja ega joo kariloomade piima?
8. Kas ma räägin seda inimlikul pinnal? Eks ütle sedasama ka Seadus?
9. On ju Moosese Seaduses kirjutatud: 'Ära seo kinni pahmast tallava härja suud!' Kas Jumal hoolitseb härgade eest?
10. Eks ta ütle seda pigem meie pärast? Meie pärast on ju kirjutatud, et kündja peab kündma lootuses ning rehepeksja peksma lootuses, et ta saab sellest osa.
11. Kui me oleme külvanud teile vaimulikke ande, on see siis suur asi, kui me tahaksime lõigata teie ainelisi ande?
12. Kui juba teistel on niisugune õigus saada teilt see osa, eks meil ole siis ammuigi? Kuid me ei ole seda õigust kasutanud, vaid me lepime kõigega, et me kuidagiviisi ei saaks takistuseks Kristuse evangeeliumile.
13. Eks teie tea, et need, kes pühi toiminguid toimetavad, söövad pühakoja omast, ja et need, kes altari juures teenivad, saavad oma osa altarilt?
14. Nõnda on Issand ka korraldanud, et evangeeliumi kuulutajad võivad elada evangeeliumist.
15. Kuid mina ei ole sellest kasutanud midagi. Aga ma ei kirjuta seda selleks, et mulle edaspidi nõnda peaks sündima, sest meelsamini ma pigem sureksin, kui... Keegi ei saa minu kiitlemist tühjaks teha.
16. Sest kui ma evangeeliumi kuulutan, ei saa ma sellega kiidelda, kuna see kohustus on pandud mu peale, ja häda mulle, kui ma evangeeliumi ei kuuluta!
17. Sest kui ma teen seda vabatahtlikult, siis ma saan palka, kui aga sunniviisil, siis on see ometi minu kätte usaldatud majapidamine.
18. Mis siis on minu palk? See, et ma evangeeliumi kuulutades levitan evangeeliumi tasuta, nii et ma ei tarvita oma õigust, mis käib evangeeliumiga koos.
19. Sest ehk ma küll olen sõltumatu kõigist inimestest, hakkasin ma kõikide orjaks, et võita võimalikult palju.
20. Ma olen saanud juutidele juudiks, et võita juute, Seaduse all olijatele - ehkki ma ise küll ei ole seadusealune - olen saanud seadusealuseks, et võita seadusealuseid.
21. Seaduseta olijatele ma olen saanud seadusetuks - ehkki ma ise ei ole ilma Jumala seaduseta, vaid Kristuse seaduses -, et võita neid, kes elavad Seaduseta,
22. nõrkadele ma olen saanud nõrgaks, et võita nõrku. Ma olen kõigile saanud kõigeks, et igal juhul mõned päästa.
23. Aga seda kõike ma teen evangeeliumi pärast, et saada selle kaasosaliseks.
24. Eks te tea, et kes võidu jooksevad, need jooksevad küll kõik, kuigi auhinna saab ainult üks? Jookske nõnda, et teie selle saate!
25. Ent iga võistleja on kasin kõiges; nemad küll selleks, et saada närtsivat pärga, aga meie, et saada närtsimatut.
26. Sellepärast ma jooksen, aga mitte nagu pimesi; ma võitlen, aga mitte nagu tuult pekstes,
27. vaid ma löön oma ihu ja teen ta oma orjaks, et muile jutlustades ma ise ei muutuks väärituks.

Peatükk 10

1. Vennad, ma ei taha, et teil jääks teadmata, et kõik meie esiisad olid pilve all ja kõik läksid läbi mere
2. ja kõik ristiti Moosesesse pilves ja meres,
3. ja kõik sõid sama vaimulikku rooga
4. ja kõik jõid sama vaimulikku jooki, sest nad jõid vaimulikust kaljust, mis saatis neid; see kalju oli aga Kristus.
5. Kuid enamik neist ei olnud Jumalale meelepärased ning nad löödi maha kõrbes.
6. Need lood on saanud meile näiteiks, et meie ei himustaks kurja, nii nagu nemad himustasid.
7. Ärge ka saage ebajumalateenijateks, nõnda kui mõned neist, nagu on kirjutatud: 'Rahvas istus maha sööma ja jooma ning tõusis üles mängima.'
8. Ärgem ka langegem kõlvatusse, nõnda kui mõned neist langesid ning ühel päeval hukkus kakskümmend kolm tuhat.
9. Ärgem ka kiusakem Issandat, nagu mõned neist kiusasid ning hukkusid madude läbi.
10. Ärge ka nurisege, nagu mõned neist nurisesid ning hukkusid laastaja käe läbi.
11. Aga kõik see sai neile osaks näite pärast ning on kirjutatud hoiatuseks meile, kelle ajal jõuab kätte ajastu lõpp.
12. Niisiis, kes enese arvab seisvat, vaadaku, et ta ei langeks!
13. Senini pole teid tabanud muu kui inimlik kiusatus. Aga Jumal on ustav, kes ei luba teid kiusata rohkem, kui te suudate taluda, vaid koos kiusatusega valmistab ka väljapääsu, nii et te suudate taluda.
14. Just seepärast, mu armsad, põgenege ebajumalateenistuse eest!
15. Ma räägin teile kui arusaajaile, otsustage ise, mida ma räägin:
16. Õnnistuse karikas, mida me õnnistame, - eks see ole Kristuse vere osadus? Leib, mida me murrame, - eks see ole Kristuse ihu osadus?
17. Et leib on üks, siis ka meie, paljud, oleme üks ihu, sest me kõik saame osa sellest ühest leivast.
18. Vaadake neid, kes ihu poolest on Iisrael! Eks need, kes ohvreid söövad, ole altari osaduses?
19. Mida ma siis nüüd ütlen? Kas seda, et ebajumalaohver on midagi? Või et ebajumal on midagi?
20. Ei! Vaid ma ütlen, et seda, mida ohverdatakse, ei ohverdata Jumalale, vaid kurjadele vaimudele. Aga ma ei taha, et teie saaksite kurjade vaimude kaaslasteks.
21. Te ei või juua Issanda karikast ja kurjade vaimude karikast, te ei või osa saada Issanda lauast ja kurjade vaimude lauast.
22. Või tahame Issandat teha kiivaks? Kas oleme temast tugevamad?
23. Öeldakse: 'Kõik on lubatud!' - Siiski kõigest ei ole kasu. 'Kõik on lubatud!' - Siiski kõik ei ehita kogudust.
24. Ärgu ükski otsigu oma, vaid teise kasu!
25. Kõike, mida lihaturul müüakse, sööge, ja ärge hakake kõhkleva sisetunde pärast,
26. sest maa ja tema täius on Issanda päralt!
27. Kui keegi uskmatuist kutsub teid külla ja te tahate minna, siis sööge kõike, mida teile ette pannakse, kõhklemata sisetunde pärast.
28. Kui aga keegi peaks teile ütleva: 'See on ohvriliha', siis ärge sööge selle inimese pärast, kes tegi märkuse, ning sisetunde pärast.
29. Aga ma ei räägi sinu, vaid teise sisetundest. Sa ehk ütled: 'Mispärast peab nüüd teise sisetunne minu vabaduse suhtes olema määrav?
30. Kui mina seda tänuga vastu võtan, miks mind siis teotatakse selle pärast, mille eest ma tänan?'
31. Niisiis, kas te nüüd sööte või joote või teete midagi muud - tehke seda Jumala austamiseks!
32. Ärge olge komistuseks ei juutidele ega kreeklastele ega Jumala kogudusele,
33. nii nagu minagi püüan igati kõigile meeldida ning ei otsi oma, vaid paljude kasu, et nad päästetaks.

Peatükk 11

1. Võtke mind eeskujuks, nagu mina võtan Kristuse!
2. Ma kiidan teid, vennad, et te mind igati meeles peate ja hoiate pärimusi, nõnda nagu ma need teile andsin.
3. Aga ma tahan, et te teaksite: Kristus on iga mehe pea, aga mees on naise pea, ja Jumal on Kristuse pea.
4. Iga mees, kes kaetud peaga palvetab või prohvetlikult kõneleb, häbistab oma pead.
5. Ja iga naine, kes paljapäi palvetab või prohvetlikult kõneleb, häbistab oma pead, sest see on otse nõnda, nagu oleks ta paljakspöetu.
6. Kui naine ei kata oma pead, siis ta lasku ka oma juuksed maha lõigata; kui aga naisele on häbiks lasta juukseid lõigata või pead paljaks pügada, siis ta katku oma pea kinni!
7. Mees ei ole kohustatud oma pead katma, kuna ta on Jumala kuju ja aupaiste, naine aga on mehe aupaiste.
8. Sest mees ei ole ju naisest, vaid naine mehest,
9. ega ole ka mees loodud naise pärast, vaid naine mehe pärast.
10. Seepärast on naine kohustatud kandma meeevalla tunnust pea peal inglite pärast.
11. Ometi ei ole Issanda ees mees ilma naiseta midagi ega naine ilma meheta midagi,
12. sest nii nagu naine on mehest, nõnda on ka mees naise läbi, aga kõik on Jumalast.
13. Otsustage ise: kas naisel on kohane paluda Jumalat paljapäi?
14. Eks loodus ise õpeta teile, et mehele ei ole auks kanda pikki juukseid,
15. aga kui naine kannab pikki juukseid, siis on see temale auks, sest pikad juuksed on talle antud katte eest.
16. Kui aga keegi kavatses kiusu ajada, siis ta teadku, et meil ega Jumala kogudustel ei ole seesugust kommet.
17. Kuid seda käskides ma ei kiida teid, sest teie kokkutulekud ei ole teile kasuks, vaid kahjuks.
18. Sest esmalt ma kuulen, et kui te tulete kokku kogudusena, esineb teie seas lõhesid, ja osalt ma usun seda.
19. Teie seas peabki ju olema lahkarvamusi, et tunnustatud teie seast saaksid avalikuks.
20. Kui te nüüd kokku tulete, siis ei saa pidada Issanda õhtusöömaaega,
21. sest igaüks võtab sööma asudes ette omaenda toidu, ja mõni jääb nälga, ja mõni on joobnud.
22. Kas teil siis tõesti ei ole kodasid, kus te võite süüa ja juua? Või te põlastate Jumala kogudust ja häbistate neid, kel midagi ei ole? Mis ma pean teile ütleva? Kas pean teid kiitma? Selle poolest ma teid küll ei kiida.
23. Sest mina olen Issandalt saanud, mida ma olen andnud teilegi: et Issand Jeesus sel ööl, mil tema ära anti, võttis leiva,
24. tänas, murdis ja ütles: 'See on minu ihu, mis teie eest antakse. Tehke seda minu mälestuseks!'
25. Selsamal kombel võttis ta ka karika pärast õhtusöömaaega ja ütles: 'See karikas on uus leping minu veres. Nii sagedasti kui te sellest joote, tehke seda minu mälestuseks!'
26. Sest iga kord, kui te seda leiba sööte ja karikast joote, kuulutate teie Issanda surma, kuni tema tuleb.
27. Niisiis, kes iial seda leiba sööb või Issanda karikast joob vääritud viisil, on süüdi Issanda ihu ja vere vastu.
28. Inimene katsugu ennast läbi ja alles siis söögu sellest leivast ja joogu sellest karikast!
29. Sest kes sööb ja joob, see sööb ja joob enesele nuhtlust, kui ta ei anna aru sellest ihust.
30. Seepärast ongi teie seas palju nõrku ja põduraid ning paljud on surnud.
31. Kui me aga iseenda üle õigesti otsustame, siis ei mõisteta meid hukka;
32. kui meie eneste üle mõistame kohut, siis Issand kasvatab meid, et meid koos maailmaga hukka ei mõistetaks.
33. Niisiis, mu vennad, kui te tulete kokku sööma, siis oodake üksteist.
34. Kui kellelgi on nälg, siis ta söögu enne kodus, et te ei tuleks kokku nuhtluseks. Muud asjad ma

korraldan siis, kui tulen.

Peatükk 12

1. Vaimuandide suhtes, vennad, ei taha ma jätta teid teadmatusse.
2. Te teate, et kui te olite paganad, siis te läksite tummade ebajumalate juurde, just nagu oleks teid tagant sunnitud.
3. Seepärast ma teatan teile, et ükski, kes Jumala Vaimus räägib, ei ütle: 'Neetud olgu Jeesus!' ning ükski ei suuda öelda: 'Jeesus on Issand!' muidu kui Pühas Vaimus.
4. Armuandides on küll erinevusi, aga Vaim on seesama,
5. ja teenimisviisides on erinevusi, aga Issand on seesama,
6. ja väeavaldustes on erinevusi, aga Jumal on seesama, kes teeb kõike kõikides.
7. Aga igaühele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks.
8. Nii antakse ühele Vaimu kaudu tarkusesõna, teisele aga tunnetusesõna sellesama Vaimu poolt;
9. ühele usku sessamas Vaimus, teisele aga tervendamise armuande ikka samas Vaimus;
10. ühele väge imetegudeks, teisele prohvetlikku kuulutamist, kolmandale võimet eristada vaime; ühele mitmesuguseid võõraid keeli, teisele aga keelte tõlgendamist.
11. Aga kõike seda teeb üks ja sama Vaim, jagades igaühele eriosa, nõnda nagu tema tahab.
12. Sest nii nagu ihu on üks tervik ja sel on palju liikmeid, aga kõik selle ihu liikmed, kuigi neid on palju, on üks ihu, nõnda on ka Kristus.
13. Sest meie kõik oleme ühe Vaimuga ristitud üheks ihuks, olgu juudid või kreeklased, olgu orjad või vabad, ning me kõik oleme joodetud ühe Vaimuga.
14. Sest ihu ei ole üks liige, vaid paljud liikmed.
15. Kui jalg ütleks: 'Et ma ei ole käsi, siis ma ei kuulu ihusse', kas ta sellepärast ei kuulu ihusse?
16. Ja kui kõrv ütleks: 'Et ma ei ole silm, siis ma ei kuulu ihusse', kas ta sellepärast ei kuulu ihusse?
17. Kui kogu ihu oleks silm, kuhu jääks siis kuulmine? Kui kogu ihu oleks kuulmine, kuhu jääks siis haistmine?
18. Aga nüüd on Jumal seadnud iga üksiku liikme ihu külge, nõnda nagu tema tahtis.
19. Kui aga need kõik oleksid üks liige, kuhu jääks siis ihu?
20. Nüüd on aga küll palju liikmeid, kuid üks ihu.
21. Ent silm ei või öelda käele: 'Mul ei ole sind tarvis!' või jälle pea jalgadele: 'Mul ei ole teid tarvis!'
22. vaid hoopis vastupidi - need ihuliikmed, mis tunduvad olevat nõrgemad, on tingimata vajalikud,
23. ja neid, mis meile ihus tunduvad olevat autumad, ümbritseme erilise auga, ning oma näotuile liikmeile anname rohkem nägusust.
24. Meie nägusail liikmeil ei ole seda ju tarvis. Kuid Jumal on ihu nõnda seadnud, et ta on andnud puudulikumale rohkem au,
25. et ihus ei oleks lõhestumist, vaid et liikmed üksmeelselt muretseksid üksteise eest.
26. Ja kui üks liige kannatab, siis kannatavad koos temaga kõik liikmed, ja kui ühte liiget austatakse, siis rõõmustavad sellest ühtlasi kõik liikmed.
27. Teie olete aga Kristuse ihu ning igaüks omast kohast tema liikmed.
28. Ja Jumal on seadnud koguduses esmalt mõned apostleiks, teiseks prohveteiks, kolmandaks õpetajaiks; seejärel tulevad imeteod, seejärel armuannid tervendamiseks, abistamiseks, juhtimiseks, mitmesugusteks keelteks.
29. Ega kõik ole apostlid? Ega kõik prohvetid? Ega kõik õpetajad?
30. Ega kõigil ole tervendamisandisid? Ega kõik räägi keeli? Ega kõik tõlgenda neid?
31. Aga taotlege suuremaid armuande! Ja ma näitan teile veel ülevama tee.

Peatükk 13

1. Kui ma räägiksin inimeste ja inglite keeli, aga mul ei oleks armastust, siis ma oleksin kumisev vasknõu või kõlisev kuljus.
2. Ja kui mul oleks prohvetianne ja ma teaksin kõiki saladusi ja ma tunnetaksin kõike ja kui mul oleks kogu usk, nii et ma võiksin mägesid teisale tõsta, aga mul ei oleks armastust, siis poleks minust ühtigi.
3. Ja kui ma kõik oma vara ära jagaksin ja kui ma oma ihu annaksin põletada, aga mul ei oleks armastust, siis ma ei saavutaks midagi.
4. Armastus on pika meelega, armastus hellitab, ta ei ole kade, armastus ei kelgi ega hoople,
5. ta ei käitu näotult, ta ei otsi omakasu, ta ei ärritu. Ta ei jäta meelde paha,
6. tal ei ole rõõmu ülekohtust, aga ta rõõmustab tõe üle.
7. Ta lepib kõigega, ta usub kõike, ta loodab kõike, ta talub kõike.
8. Armastus ei hääbu kunagi. Olgu ennustused - need kõrvaldatakse, olgu keeled - need vaibuvad, olgu tunnetus - see lõpeb ära.
9. Sest poolikult me tunnetame ja poolikult me ennustame,
10. aga kui tuleb täielik, siis kõrvaldatakse poolik.
11. Kui ma olin väeti laps, siis ma rääkisin nagu väeti laps, mõtlesin nagu väeti laps, arutlesin nagu väeti laps. Aga kui ma sain meheks, jätsin ma kõrvale väeti lapse kombed.
12. Praegu me näeme aimamisi nagu peeglist, siis aga palgest palgesse. Praegu ma tunnetan poolikult, siis aga tunnetan täiesti, nagu minagi olen täiesti tunnetatud.
13. Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm, aga suurim neist on armastus.

1. Taotlege armastust ja olge innukad nõudma vaimuande, eriti prohvetlikult kõnelemist!
2. Sest kes räägib keeli, ei räägi inimestele, vaid Jumalale, sest keegi ei mõista teda, ta räägib vaimu ajal ju saladusi.
3. Aga kes prohvetlikult kõneleb, see kõneleb inimestele nende ehitamiseks ja julgustamiseks ja lohutamiseks.
4. Kes keeli räägib, ehitab iseennast, prohvetlikult kõneleja ehitab aga kogudust.
5. Ma tahaksin, et teie kõik räägiksite keeli, aga veel enam, et te kõneleksite prohvetlikult, sest see, kes kõneleb prohvetlikult, on suurem keelterääkijast, olgu siis, et ta ise neid ka tõlgendab, et see ehitaks kogudust.
6. Nüüd aga, vennad, kui ma tuleksin teie juurde ja räägiksin keeli - mis kasu ma teile tooksin, kui ma teile ei räägiks kas ilmutuse või tunnetuse alusel, või prohvetlikku sõna või õpetust?
7. Nõnda on ka hingetute pillidega, olgu vile või keelpill: kui nende helid ei erineks, kuidas siis saadaks aru, mis on puhutud vilel või mängitud keelpillil?
8. Sest kui pasun teeks ebaselget häält, kes siis hakkaks valmistuma sõjaks?
9. Nõnda ka teie, kui te keelt kasutades ei anna selge tähendusega sõnu, kuidas siis võib mõista, mida räägitakse? Te räägite siis ju tuulde.
10. Niipalju kui maailmas ongi keeli, ükski neist ei ole kõlatu.
11. Kui ma nüüd ei tea kõne tähendust, siis olen ma rääkijale umbkeelne ja rääkija on minule umbkeelne.
12. Nõnda ka teie, kui te juba nii innukalt taotlete vaimuandeid, siis püüdke, et teil oleks neid küllaga koguduse ehitamiseks.
13. Seepärast, kes räägib keeli, palvetagu, et ta võiks neid ka tõlgendada.
14. Kui ma keeli rääkides palvetan, siis palvetab mu vaim, aga mu mõistus on viljatu.
15. Kuidas siis nüüd? Ma tahan palvetada vaimus, aga tahan palvetada ka mõistusega, tahan laulda vaimus, aga tahan laulda ka mõistusega.
16. Sest muidu, kui sa õnnistad vaimus, kuidas saab kõrvalseisja öelda sinu tänupalve peale 'Aamen', kuna ta ju ei tea, mida sa ütled?
17. Sest sa võid küll tänada ilusasti, kuid teist see ei ehita.
18. Ma tänan Jumalat, et ma räägin keeli rohkem kui teie kõik,
19. kuid koguduse keskel ma tahaksin rääkida pigem viis sõna oma mõistusega, et ka teisi õpetada, kui kümme tuhat sõna keeltega.
20. Vennad, ärge olge lapsed mõtlemise poolest! Olge lapsed kurjas, mõtlemise poolest aga täiskasvanud!
21. Seadusesse on kirjutatud: 'Ma räägin sellele rahvale teiste keeltega ja teiste huultega, ent nad ei võta nõndaagi kuulda,' ütleb Issand.
22. Nii ei ole siis keeled tunnustäheks usklikele, vaid uskmatuile, ent prohvetlikult kõnelemine ei ole uskmatuile, vaid usklikele.
23. Kui nüüd terve kogudus tuleks kokku ühte paika ja kõik räägiksid keeli ning kõrvalseisjad või uskmatud astuksid sisse, kas nad ei ütleks, et te jamsite?
24. Kui nad aga kõik kõneleksid prohvetlikult ja sisse astuks mõni uskmatu või kõrvalseisja, siis kõik tooksid esile tema olukorra ja arvustaksid teda.
25. Siis saaks avalikuks, mis on varjul tema südames, ning nõnda ta heidaks silmili maha, kummardaks Jumalat ja tunnistaks: Jumal on tõesti teie seas.
26. Kuidas siis nüüd, vennad? Kui te tulete kokku, siis on igapähe midagi: on laulu, on õpetust, on ilmutust, on keelterääkimist, on nende tõlgendamist - see kõik toimugu ülesehitamiseks.
27. Kui keegi räägib keeli, siis rääkigu kaks või kõige rohkem kolm, ja järjekorras, ning üks tõlgendagu.
28. Aga kui tõlgendajat ei ole, siis ta olgu koguduses vait - rääkigu iseendale ja Jumalale.
29. Prohvetitest kõnelgu kaks või kolm ning teised hinnaku kõneldut.

30. Aga kui kellelegi teisele, kes istub, ilmutatakse midagi, siis esimene jäägu vait.
31. Te võite ju kõik ükshaaval prohvetlikult kõnelda, et kõik õpiksid ja kõik saaksid virgutust.
32. Ja prohvetite vaimud alistuvad prohvetitele.
33. Sest Jumal ei ole korratuse, vaid rahu Jumal. Nõnda nagu on kõigis pühade kogudustes:
34. olgu naised koguduses vait, sest neil ei ole lubatud rääkida, vaid nad alistugu, nagu ka Seadus ütleb.
35. Aga kui nad tahavad midagi õppida, siis küsigu kodus oma meeste käest. Sest naisele on häbiks koosolekul rääkida.
36. Kas Jumala sõna on lähtunud teist või üksnes teieni jõudnud?
37. Kui keegi tundub endale prohvetina või vaimusaanuna, küll ta siis tunneb, et see, mis ma teile kirjutan, on Issanda käsk.
38. Kui aga mõni seda ära ei tunne, siis ei tunta tedagi.
39. Niisiis, mu vennad, taotlege innukalt prohvetlikult kõnelemist ja ärge keelake keelterääkimist;
40. aga kõik sündigu viisakalt ja korra järgi.

1. Aga nüüd ma teen teile, vennad, teatavaks evangeeliumi, mida ma teile olen kuulutanud, mille te ka olete vastu võtnud, milles te ka seisate
2. ja mille läbi te ka pääsete. Kas te peate kinni sõnadest, millega ma teile evangeeliumi kuulutasin? Muidu olete küll ilmaaegu saanud usklikuks.
3. Ma olen teile ju kõigepealt edasi andnud seda, mida ma ka ise olen vastu võtnud: et Kristus suri meie pattude eest, nagu on kirjutatud pühades kirjades,
4. ja et ta maeti maha ja äratati kolmandal päeval üles pühade kirjade järgi
5. ja et ta näitas ennast Keefasele, seejärel neile kaheteistkümnele,
6. seejärel näitas ta ennast ühtaegu enam kui viiesajale vennale, kellest enamik on veel praegugi elus, mõned aga on läinud magama;
7. siis näitas ta ennast Jaakobusele, seejärel kõigile apostlitele.
8. Aga kõige viimaks näitas ta ennast ka minule kui äbarikule.
9. Mina ju olen apostlite seast kõige väiksem, see, keda ei kõlba hüüdagi apostliks, sest ma olen taga kiusanud Jumala kogudust.
10. Aga Jumala armust olen ma see, kes olen, ja tema arm minu vastu ei ole läinud tühja, vaid ma olen neist kõigist palju rohkem vaeva näinud. Aga seda ei ole teinud mina, vaid Jumala arm, mis on minuga.
11. Olgu nüüd mina või nemad - nõnda me kuulutame ja nõnda olete teie saanud usklikuks.
12. Kui aga Kristusest kuulutatakse, et ta on üles äratatud surnuist, kuidas siis mõned teie seast ütlevad, et surnute ülestõusmist ei ole?
13. Aga kui surnute ülestõusmist ei ole, siis ei ole ka Kristust üles äratatud.
14. Aga kui Kristust ei ole üles äratatud, siis tähendab see, et ka meie jutlus on tühine ja tühine on ka teie usk.
15. Ja meid leitakse siis olevat Jumala valetunnistajad, sest me oleme tunnistanud Jumalale vastu, et ta on üles äratanud Kristuse, keda tema ei ole üles äratanud, - sel juhul, kui surnuid üles ei äratata.
16. Sest kui surnuid üles ei äratata, siis ei ole ka Kristust üles äratatud;
17. kui aga Kristust ei ole üles äratatud, siis on teie usk tühine, siis te olete alles oma pattudes.
18. Nii on siis ka hukkunud need, kes on Kristuses magama läinud.
19. Kui me loodame Kristuse peale üksnes selles elus, siis me oleme kõigist inimestest armetumad.
20. Nüüd aga on Kristus üles äratatud surnuist, uudseviljana magamaläinutest.
21. Et surm on tulnud inimese kaudu, siis tuleb ka surnute ülestõusmine inimese kaudu;
22. sest nõnda nagu kõik inimesed surevad Aadamas, nõnda tehakse ka kõik elavaks Kristuses.
23. Aga igaüks oma järjekorras: uudseviljana Kristus, pärast seda Kristuse omad tema taastulekul;
24. ja siis tuleb lõpp, kui ta loovutab kuningriigi Jumalale ja Isale, olles kõrvaldanud iga valitsuse ja iga meelevalla ja väe.
25. Sest tema peab valitsema kuningana, kuni Jumal paneb kõik vaenlased tema jalge alla.
26. Viimse vaenlasena kõrvaldatakse surm.
27. Sest 'Jumal on kõik alistanud tema jalge alla'. Aga kui ta ütleb, et kõik on alistatud, siis on ilmne, et kõik peale selle, kes temale kõik alistas.
28. Kui aga kõik on alistatud, siis alistub ka Poeg ise sellele, kes temale on kõik alistanud, et Jumal oleks kõik kõiges.
29. Mida teeksid muidu need, keda surnute eest ristitakse? Kui surnuid üldse ei äratata, milleks nad lasevad end ristida surnute eest?
30. Ja milleks ma siis olen iga päev surmasuus?
31. Ma suren iga päev, nii tõesti kui teie, vennad, olete mu kiitlemine, mis mul on Kristuses Jeesuses, meie Issandas.
32. Kui ma võitlesin metsalistega Efesoses inimese kombel - mis kasu ma sellest sain? Kui surnuid üles ei äratata, siis 'söögem ja joogem, sest homme sureme nagunii'!
33. Ärge eksige!'Halb seltskond rikub head kombed.'

34. Saage täiesti kaineks ja ärge tehke pattu! Jah, mõnel ei ole üldse jumalatunnetust. Seda ma ütlen teile häbiks.
35. Nüüd aga küsib mõni: 'Kuidas siis surnud üles äratatakse? Millise ihuga nad tulevad?'
36. Rumal! See, mida sa külvad, ei saa elavaks, kui ta ei sure.
37. Ja see, mida sa külvad - sa ei külvata seda ihu, mis peab tõusma, vaid palja iva, olgu see siis nisu või mingi muu vili.
38. Aga Jumal annab talle ihu, nõnda nagu ta on tahtnud, ning igale seemnele tema eriomase ihu.
39. Kõik liha ei ole sama liha, vaid isesugune on inimese liha ja isesugune veiste liha, isesugune lindude ja isesugune kalade liha.
40. On taevalikke ihusid ja maapealseid ihusid, kuid taevalike hiilgus on teistsugune kui maapealsete oma,
41. isesugune on päikese kirkus ja isesugune kuu kirkus ja isesugune tähtede kirkus, sest ka täht erineb tähest kirkuse poolest.
42. Nõnda on ka surnute ülestõusmine: kaduvuses külvatakse, kadumatuses äratatakse üles,
43. autuses külvatakse, kirkuses äratatakse üles, nõtruses külvatakse, väes äratatakse üles,
44. maine ihu külvatakse, vaimne ihu äratatakse üles. Kui juba on olemas maine ihu, siis on olemas ka vaimne ihu.
45. Nõnda on ka kirjutatud: 'Esimene inimene Adam sai elavaks hingeks.' Viimne Adam sai vaimuks, kes elustab.
46. Kuid esmalt ei ole vaimne, vaid maine, siis alles tuleb vaimne.
47. Esimene inimene oli maast muldne, teine inimene oli taevast.
48. Milline oli muldne, sellised on ka muldsed, ja milline oli taevane, sellised on ka taevased.
49. Ja nii nagu me kandsime muldset kuju, nii kanname kord ka taevast kuju.
50. Aga seda ma ütlen, vennad: liha ja veri ei või pärida Jumala riiki ega kaduvus pärida kadumatust.
51. Vaadake, ma ütlen teile saladuse: meie kõik ei lähegi magama, aga meid kõiki muudetakse,
52. äkitselt, ühe silmapilguga, viimse pasuna hüüdes, sest pasun hüüab ja surnud äratatakse üles kadumatutena, ning meid muudetakse.
53. Sest see kaduv peab riietuma kadumatusega ja see surelik riietuma surematusega.
54. Aga kui see kaduv riietub kadumatusega ja see surelik riietub surematusega, siis läheb täide sõna, mis on kirjutatud: 'Surm on neelatud võidusse!'
55. Surm, kus on sinu võit? Surm, kus on sinu astel?'
56. Aga surma astel on patt, ent patu vägi on Seadus.
57. Aga tänu olgu Jumalale, kes meile võidu annab meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi!
58. Niisiis, mu armsad vennad, olge kindlad, kõigutamatud ning ikka innukad Issanda töös, teades, et teie vaevanägemine Issandas ei ole tühine.

Peatükk 16

1. Korjandusest pühade jaoks: nii nagu ma olen korraldanud selle Galaatia kogudustes, nõnda tehke ka teie.
2. Iga nädala esimesel päeval pangu igaüks teist midagi tallele oma jõudu mööda, kuidas ta käsi lubab, et raha ei korjataks alles siis, kui ma tulen.
3. Aga kui ma olen päralt jõudnud, siis ma saadan kirjadega need, keda te iganes arvate kõlbavat, viima teie anni Jeruusalemma,
4. aga kui on sünnis, et minagi sinna lähen, tulgu nad minuga kaasa.
5. Aga ma tulen teie juurde, kui ma lähen läbi Makedoonia, sest mu tee läheb Makedoonia kaudu.
6. Teie juurde jään ma vahest kauemakski, ehk veedan ka talve, et te siis mind teele saadaksite, kuhu ma iganes lähen.
7. Sest praegu ma ei taha teid ainult möödumisi näha, vaid loodan mõneks ajaks jääda teie juurde, kui Issand lubab.
8. Efesosse jään ma aga nelipühani,
9. sest mulle on siin avanenud üks suureks ja tõhusaks tööks, ent vastaseid on palju.
10. Aga kui Timoteos tuleb, siis vaadake, et ta võiks teie juures olla kartmata, ta ju teeb Issanda tööd nagu minagi.
11. Ärgu siis keegi pidagu teda halvaks, vaid saatke ta rahu teele, et ta tuleks minu juurde, sest mina koos vendadega ootan teda.
12. Vend Apollose kohta: olen teda tihti õhutanud, et ta koos vendadega tuleks teie juurde, aga tal polnud põrmugi tahtmist nüüd tulla; ent ta tuleb, kui ta leiab mahti.
13. Valvake, seiske usus, olge mehised, saage tugevaks!
14. Kõik teie teod sündigu armastuses!
15. Aga ma palun teid, vennad: te teate Stefanase peret, et see pere oli Ahhaias esimene pöörduma Kristuse poole. Nemad on pühendunud pühade abistamisele.
16. Alistuge teiegi niisugustele ja kõigile, kes aitavad kaasa ja näevad vaeva.
17. Ent ma rõõmustan Stefanase ja Fortunatuse ja Ahhaikose tulekust, sest nemad on täitnud teie aset,
18. nad on ju andnud hingamist minu ja teie vaimule. Tunnustage siis niisuguseid!
19. Aasia kogudused tervitavad teid! Palju tervitusi teile Issandas Akvilalt ja Priskalt koos kogudusega nende kojas.
20. Kõik vennad tervitavad teid! Tervitage üksteist püha suudlusega!
21. Tervitus on minu, Pauluse oma käega!
22. Kui keegi ei armasta Issandat, olgu ta ära neetud! Maaranata!
23. Issanda Jeesuse arm olgu teiega!
24. Minu armastus on teie kõikidega Kristuses Jeesuses!

2. korintlastele

Peatükk 1

1. Paulus, Kristuse Jeesuse apostel Jumala tahtmisel, ja vend Timoteos - Korintoses olevale Jumala kogudusele ning kõigile pühadele kogu Ahhaias:
2. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
3. Kiidetud olgu Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, halastuse Isa ja kõige julgustuse Jumal!
4. Tema julgustab meid igas meie ahistuses, et me suudaksime julgustada neid, kes on mis tahes ahistuses, julgustusega, millega Jumal meid endid julgustab.
5. Sest otsekui meil on küllaga Kristuse kannatusi, nõnda on meil küllaga ka julgustust Kristuse kaudu.
6. Kui meid nüüd ahistatakse, siis sünnib see teie julgustamiseks ja päästmiseks; kui meid julgustatakse, siis sünnib seegi teie julgustamiseks; see saab teoks, kui te vapralt talute neidsamu kannatusi, mida meiegi kannatame.
7. Ja meie lootus teie peale on kindel, kuna me teame, et nii nagu teil on osa meie kannatustest, nõnda ka meie julgustusest.
8. Me ei taha ju, vennad, et teile jääks teadmata, kuidas meid Aasias ahistati: meid koormati üliväga üle meie jõu, nii et me koguni kahtlesime oma ellujäämises.
9. Jah, meil oli meie endi arvates surmakäsk juba käes, et me ei loodaks endi, vaid Jumala peale, kes surnud üles äratab.
10. Tema päästis meid sellest määratu suurest surmast ja päästab veelgi - tema, kelle peale me loodame. Jah, ta päästab edaspidigi,
11. kui ka teie eestpalvetega meile appi tulete, nii et paljud tänaksid meile paljude inimeste eestpalvete tõttu Jumalalt osaks saanud armuanni eest.
12. Meie kiitlemine on just see: meie südametunnistus võib tõendada, et oleme käitunud siin maailmas, eriti aga teiega suheldes, Jumalalt saadud siiras ja selges meeles, mitte lihalikus tarkuses, vaid Jumala armus.
13. Me ei kirjuta teile ju midagi muud peale selle, mida te siit loete ja ehk ka mõistate. Ent ma loodan, et te kunagi täielikult mõistate seda,
14. mida te praegu vaid osaliselt olete mõistnud, nii et te võite meie Issanda Jeesuse päeval kiidelda meist, nagu meie kiitleme teist.
15. Ja selle meeleskindlusega ma tahtsingi esmalt tulla teie juurde, et te saaksite teistkordselt armu,
16. ja teie kaudu matkata Makedooniasse ja Makedooniast tulla tagasi teie juurde ning lasta teil mind saata teele Juudamaale.
17. Tahtes nüüd seda, kas ma ei toiminud ehk kergemeelselt? Ehk ma kavatsen loomu järgi seda, mida kavatsen, et minu juures oleks 'jah, jah' ja 'ei, ei' ühtaegu?
18. Kui aga Jumal on ustav, siis meie sõna teie vastu ei ole ühtaegu 'jah' ja 'ei'.
19. Sest Jumala Poeg Jeesus Kristus, keda meie, mina, Silvanus ja Timoteos, oleme teie seas kuulutanud, ei olnud 'jah' ja 'ei', vaid temas oli 'jah'.
20. Sest Jumala töötused, millised iganes need olid, on Kristuses 'jah'. Seepärast tulgu ka meie suust tema läbi 'aamen' Jumalale kiituseks.
21. Aga see, kes meid koos teiega on kinnitanud Kristusesse ja kes meid on võidnud, on Jumal,
22. kes on meid ka pitseriga kinnitanud ning meile andnud käsirahaks Vaimu südamesse.
23. Mina aga kutsun Jumala tunnistajaks oma hinge vastu, et ainult teie säästmise pärast ei ole ma enam Korintosesse tulnud.
24. See pole nii. Meie ei taha ju olla isandad teie usu üle - usus te püsitate niigi -, vaid me tahame olla kaasosalised teie rõõmus.

Peatükk 2

1. Ma ju tegin endamisi sellise otsuse, et ma ei tule taas teie juurde kurbuses.
2. Sest kui mina teid kurvastan, kes teine siis rõõmustaks mind kui see, keda ma olen kurvastanud?
3. Ja just seepärast ma kirjutasin teile, et teie juurde tulles mind ei kurvastaks need, kelle üle ma oleksin pidanud rõõmustama. Olen ju veendunud teie kõigi suhtes, et minu rõõm on ka teie kõikide oma.
4. Ma küll kirjutasin teile suures ahistuses ja südamekitsikuses paljude pisaratega, aga ma ei teinud seda selleks, et teid kurvastada, vaid et te mõistaksite, kui väga ma teid armastan.
5. Aga kui keegi on kurvastust põhjustanud, siis ta ei ole kurvastanud mind, vaid mingil määral - et ma ei ütleks liiga rängalt - teid kõiki.
6. Niisugusele piisab noomimisest, mida ta enamiku käest on saanud,
7. nii et nüüd te peate talle pigem andestama ja teda julgustama, et suur kurvastus teda ära ei neelaks.
8. Seepärast ma palun teid osutada armastust tema vastu.
9. Selleks ma ju kirjutasingi, et läbi katsuda teie meelsust, kas te kõiges olete kuulekad.
10. Kellele teie aga midagi andestate, sellele andestan minagi. Ja selle, mida minul on andestada - kui mul üldse on midagi andestada -, selle ma andestan teie pärast Kristuse palge ees,
11. et saatan meid ei tüssaks. Sest tema mõtted ei ole meile teadmata.
12. Aga kui ma Troasesse tulin Kristuse evangeeliumi kuulutama ja mulle avanes uks Issandas,
13. ei olnud siiski mu vaimul kergendust, sest ma ei leidnud oma venda Tiitust. Ma jätsin siis nendega hüvasti ja tulin Makedooniasse.
14. Aga tänu olgu Jumalale, kes meid Jeesuses Kristuses viib igal pool võidukäigus kaasa ja teeb kõigis paigus meie kaudu avalikuks oma tunnetuse lõhna.
15. Meie oleme ju Kristuse hea lõhn Jumalale nii nende seas, kes päästetakse, kui ka nende seas, kes hukuvad:
16. ühtedele lõhn surmast surma, teistele aga lõhn elust ellu. Ja kes selleks kõlbab?
17. Meie ei ole ju nii nagu mitmed, kes Jumala sõnaga hangeldavad, vaid meie räägime selge meelega, jah, nagu Jumalast lähtudes, Jumala palge ees, Kristuses.

Peatükk 3

1. Kas jälle peame hakkama ennast soovitama? Või on meil vaja, nagu mõnel teisel, soovituskirju teie kätte või teie käest?
2. Ei, teie ise olete meie kiri, kirjutatud meie südamesse, igale inimesele mõistetav ja loetav.
3. On ilmne, et teie olete Kristuse kiri, meie teenimistöö läbi valminud kiri, mis ei ole kirjutatud tindiga, vaid elava Jumala Vaimuga, ka mitte kivilaudadele, vaid lihastele südamelaudadele.
4. Niisugune usaldus Jumala vastu on meil aga Kristuse kaudu.
5. Meie ei ole ju iseendast kõlblikud midagi lugema oma teeneks, just nagu oleks see meist endist, vaid meie kõlblikkus tuleb Jumalalt,
6. kes on teinud meid kõlblikuks teenima uut lepingut, mitte kirjatähe, vaid Vaimu lepingut, sest kirjatäht suretab, aga Vaim teeb elavaks.
7. Aga kui juba kirjatähtedega kividesse uuristatud surmateenistus sündis kirkuses, nii et Iisraeli lapsed ei suutnud vaadata Moosese palgesse selle kirkuse pärast, mis ometi oli kaduv,
8. kuidas siis vaimuteenistus ei peaks sündima veelgi suuremas kirkuses?
9. Kui juba hukkamõistuteenistusel oli kirkus, siis on õigeksmõistuteenistus veel palju suurem kirkuselt.
10. Ning toona kirgastatu ei olegi praegu enam kirgas selle võrratu kirkuse kõrval.
11. Jah, kui kõrvalejäetav juba oli täis kirkust, kui palju enam on kirkuses see, mis jääb!
12. Et meil nüüd on niisugune lootus, siis võime toimida täie julgusega
13. ega pane Moosese kombel katet oma palgele, et Iisraeli lapsed ei saaks vaadata selle lõppu, mis on kaduv.
14. Kuid nende mõtteviis on paadunud. Veel tänapäevani jääb Vana Testamendi lugemise peale seesama kate, seda ei kergitata, sest see eemaldatakse alles Kristuses.
15. Tänapäevani, iga kord kui Moosest loetakse, lasub kate nende südamel.
16. Aga kui nende süda pöördub Issanda poole, siis võetakse kate ära.
17. Ent Issand on Vaim, ja seal, kus on Issanda Vaim, on vabadus.
18. Aga meid kõiki, kes me katmata palgega vaatleme Issanda kirkust peegeldumas, muudetakse samasuguseks kujuks kirkusest kirkusesse. Seda teeb Issand, kes on Vaim.

Peatükk 4

1. Sellepärast et meil on selline amet, nagu see on antud meile halastuse kaudu, me ei tüdi ära.
2. Me oleme lahti öelnud häbiväärseist asjust, mida peidetakse, me ei kasuta riukaid ega moonuta Jumala sõna, vaid esitame end tõe avaldamisega kõikide inimeste südametunnistusele Jumala ees.
3. Kui meie evangeelium on siiski kinni kaetud, siis on see kinni kaetud neile, kes hukuvad,
4. neile uskmatuile, kellel praeguse aja jumal on mõtted sõgestanud, nii et neile ei koida evangeeliumi valgus Kristuse kirkuses, kes on Jumala kuju.
5. Me ei kuuluta ju iseendid, vaid Jeesust Kristust Issandana, endid aga teie sulastena Jeesuse pärast.
6. Sest see, kes ütles: 'Pimedusest paistku valgus!', on Jumal, kes on hakanud särama meie südames, et tekiks tunnetuse valgus Jeesuse Kristuse isikus olevast Jumala kirkusest.
7. See aare on meil aga saviastjates, et võrratult suur vägi oleks Jumala oma ja ei midagi meist.
8. Meid ahistatakse igati, kuid me ei ole kitsikuses; me oleme nõutud, kuid mitte meeletu; meid kiusatakse taga, kuid me pole hüljatud; meid rõhutakse maha, kuid me ei hukku;
10. me kanname alati oma ihus Jeesuse surma, et ka Jeesuse elu avalduks meie ihus.
11. Sest meid, kes me elame, antakse alatasa surma Jeesuse pärast, et ka Jeesuse elu avalduks meie surelikus ihus.
12. Nii on surm tegev meis, elu aga teis.
13. Aga et meil on sellesama usu vaim, millest on kirjutatud: 'Ma usun, seepärast ma räägin', siis meiegi usume ja ka räägime,
14. teades, et see, kes äratab üles Issanda Jeesuse, äratab meidki koos Jeesusega üles ja seab enda ette koos teiega.
15. Kõik sünnib ju teie heaks, et arm üha enamate inimeste tänu kaudu rohkenedes kasvaks Jumala austuseks.
16. Seepärast me ei tüdi, vaid kuigi meie väline inimene kulub, uueneb seesmine inimene ometi päev-päevalt.
17. Sest see praeguse hetke kerge ahistus saavutab meile määratult suure igavese au,
18. meile, kes me ei pea silmas nähtavat, vaid nähtamatut, sest nähtav on mööduv, nähtamatu aga igavene.

Peatükk 5

1. Me ju teame, et kui meie maine telkhoone maha kistakse, on meil elamu Jumala käest, käteta tehtud igavene hoone taevas,
2. sest selles maises me ägame, igatsedes rõivastuda taevasesse eluasemesse,
3. et meid ka lahti rõivastatuna ei nähtaks olevat alasti.
4. Meie, kes oleme selles telgis, ägame ju koorma all, sest me ei taha lahti rõivastuda, vaid olla taevaselt rõivastatud, et elu neelaks ära sureliku.
5. See, kes meid selleks valmistab, on Jumal, kes on andnud meile käsirahaks Vaimu.
6. Nii me oleme siis alati kindlad, teades, et kuni me oleme ihus, oleme eemal Issanda juurest;
7. sest me käime usus, mitte nägemises,
8. ent me oleme kindlad ning meile meeldib pigem ära olla ihust ja viibida Issanda juures.
9. Seepärast me püüamegi olla temale meelepärased, kas oleme siis kodus või võõrsil,
10. sest me kõik peame saama avalikuks Kristuse kohtujärje ees, et igaüks saaks kätte, mida ta ihus olles on teinud, olgu head või halba.
11. Teades nüüd, mis on Issanda kartus, me püüame veenda inimesi uskuma. Jumalale me oleme täiesti avalikud ja ma loodan ka teie südametunnistuses olla täiesti avalik.
12. Me ei hakka end taas teile soovitama, vaid anname teile alust kiidelda meist, et teil oleks midagi öelda nende vastu, kes võivad kiidelda sellega, mis on silma ees, ent mitte sellega, mis on südames.
13. Sest kui me oleme olnud arust ära, siis on see Jumalale, kui oleme selge aruga, siis teile.
14. Sest Kristuse armastus sunnib meid, kes me otsustame nõnda: kui üks on surnud kõikide eest, siis on kõik surnud;
15. ja ta on surnud kõikide eest, et elavad ei elaks enam enestele, vaid temale, kes on nende eest surnud ja üles äratatud.
16. Seepärast ei tunne me nüüdsest peale kedagi inimliku loomuse poolest; kui me ka oleksime tundnud Kristust inimliku loomuse poolest, siis nüüd me ei tunne teda enam nõnda.
17. Niisiis, kui keegi on Kristuses, siis ta on uus loodu, vana on möödunud, vaata, uus on sündinud.
18. See kõik on Jumalast, kes meid on enesega Kristuse läbi lepitanud ja andnud meile lepitusameti;
19. kuna see oli Jumal, kes Kristuses lepitask maailma enesega ega arvestanud neile nende üleastumisi ning on pannud meisse lepitussõna.
20. Meie oleme nüüd Kristuse käskjalad, otsekui Jumal ise julgustaks meie kaudu. Me palume Kristuse asemel: Andke endid lepitada Jumalaga!
21. Ta on teinud patuks meie asemel selle, kes patust midagi ei teadnud, et meie saaksime Jumala õiguseks tema sees.

Peatükk 6

1. Aga olles kaasabilised me manitsemeigi teid, et te Jumala armu ilmaasjata vastu ei võtaks,
2. ta ütleb ju: 'Ma olen sind kuulnud soodsal ajal ja aidanud sind päästepäeval.' Ennäe, nüüd on ülisoodus aeg! Ennäe, nüüd on päästepäev!
3. Me ei anna mitte milleski põhjust komistamiseks, et seda ametit ei laimataks,
4. vaid näitame end Jumala abilistena kõiges: suures kannatlikkuses, ahistustes, hädades, kitsikustes,
5. hoopide all, vangis, mässudes, vaevanägemistes, valvamistes, paastumistes,
6. puhtuses, tunnetuses, pikameelsuses, helduses, Pühas Vaimus, siiras armastuses,
7. tõe sõnas, Jumala väes, õiguse relvadega paremas ja vasakus käes,
8. aus ja häbis, laituse all ja kiituse all; kui eksitajad, ja siiski tõerääkijad;
9. kui tundmatud, ent ometi tuntud; kui surijad - ja ennäe, me elame!; kui karistatud, aga mitte surmatud;
10. kui kurvad, aga ikka rõõmsad; kui vaesed, kes siiski paljusid rikkaks teevad; kui need, kellel ei ole midagi ja kelle päralt on kõik.
11. Meie suu on teile avatud, korintlased, meie süda on avardunud.
12. Teil ei ole meie sees kitsas, vaid teil on kitsas teie oma südames.
13. Ma ütlen teile kui lastele: Vastutasuks avarduge teiegi!
14. Ärge hakake vedama võõras ikkes koos uskmatutega! Mis ühist on õigusel ja ülekohtul või mis osadust valgusel pimedusega?
15. Mis kooskõla on Kristusel Beliariga või mis osa on usklikul uskmatuga?
16. Kuidas sobib Jumala tempel kokku ebajumalatega? Meie oleme ju elava Jumala tempel, nõnda nagu Jumal on öelnud: 'Ma tahan nende seas elada ja käia ja olla nende Jumal, ja nemad on minu rahvas.
17. Seepärast minge ära nende keskelt ja eralduge neist,' ütleb Issand, 'ja ärge puudutage rüvedat, siis ma võtan teid vastu
18. ja olen teile Isaks, ja teie olete mulle poegadeks ja tütardeks,' ütleb Kõigeväeline Issand.

Peatükk 7

1. Armsad, et meil nüüd on niisugused töötused, siis puhastagem endid ihu ja vaimu kogu rüvedusest, täiustades oma pühadust Jumala kartuses.
2. Andke meile ruumi oma südames! Me ei ole kellelegi ülekohut teinud, me ei ole kedagi laostanud, me ei ole kedagi petnud.
3. Ma ei ütle seda teie hukkamõistmiseks, sest ma olen juba enne öelnud, et teie olete meie südames, et me üheskoos sureksime ja üheskoos elaksime.
4. Mul on rohkelt julgust teie ees, mul on teie üle palju kiitlemist, ma olen täis lohutust, mul on ülikülluses rõõmu igas meie kitsikuses.
5. Sest tõesti, kui me tulime Makedooniasse, ei olnud meie ihul mingit hõlpu, vaid meid vaevati igati - väljas olid tülid, sees kartused.
6. Aga Jumal, kes julgustab alandlikke, on meid julgustanud Tiituse tuleku kaudu.
7. See ei olnud üksnes tema tulek, vaid ka julgustus, millega teie teda olete julgustanud, nii et ma veel enam rõõmustasin, kui ta meile jutustas teie igatsemisest, teie kurtmisest, teie innukusest minu pärast.
8. Sest kuigi ma teid kirjaga kurvastasin, ei kahetse ma seda. Ja kui ma kahetsesingi - ma näen, et see kiri on teid ikkagi mõneks ajaks kurvastanud -
9. siis nüüd ma rõõmustan. Ma ei rõõmusta, et teie kurvastasite, vaid et te kurvastasite meeleparanduseks. Te olete ju Jumalale meelepärastelt kurvastanud, nii et meie ei ole teile millegagi kahju teinud.
10. Jah, Jumalale meelepärane kurvastus toob meeleparanduse päästeks, mida ei kahetseta, maailma kurvastus toob aga surma.
11. Sest vaadake, millise innukuse on teis tekitanud just see, et te Jumalale meelepärastelt kurvastasite, millise kaitsekõne, millise meelepaha, millise kartuse, millise igatsuse, millise innu, millise karistuse! Teie olete end kõigiti näidanud puhtana selles asjas.
12. Niisiis, kui ma teile kirjutasin, ei sündinud see selle pärast, kes tegi ülekohut, ega selle pärast, kellele tehti ülekohut, vaid selleks, et teie keskel saaks avalikuks teie hool meie heaks Jumala ees.
13. Selle tõttu me oleme nüüd julgustatud. Peale oma julgustuse oleme aga veel palju rohkem rõõmustanud Tiituse rõõmu pärast, et ta vaim on leidnud kosutust teie kõikide poolt,
14. ja et ma ei ole jäänud häbisse, kui ma olen teid temale kiitnud, vaid nagu me teile oleme kõike rääkinud toes, nii on ka meie kiitlemine Tiituse ees tõeks läinud.
15. Ja tema süda on veel rohkem teile lahti, kui ta meenutab teie kõikide kuulekust, kuidas teie ta vastu võtsite kartuse ja värinaga.
16. Olen rõõmus, et võin kõiges teie peale kindel olla.

Peatükk 8

1. Vennad, ma tahan teile teatada, mida Jumala arm Makedoonia kogudustes on korda saatnud.
2. Rohked katsumused, millega neid on läbi proovitud, on andnud neile ohtrasti rõõmu ning nende põhjatu vaesus on kasvanud siira headuse rohkeks rikkuseks.
3. Nad on ju andnud oma jõudu mööda - mina olen tunnistaja -, koguni üle oma jõu. Nad ise on vabatahtlikult
4. anunud meilt paljude palvetega, et neil võiks olla osa eesõigusest aidata pühasid.
5. Ja nende annid ületasid kõik meie lootused, sest nad andsid Jumala tahtmise läbi iseendid, esmalt Issandale ja siis ka meile.
6. Nii me siis julgustasime Tiitust, et ta teie keskel viiks lõpule selle korjanduse, nii nagu ta seda kord on alustanud.
7. Jah, nii nagu te olete ülevoolavad usult ja sõnalt ja tunnetuselt ja innukuselt ja meie armastuselt teie vastu, olge ülevoolavad ka selles armastustöös.
8. Ma ei ütle seda käsuna, vaid proovides teiste innukuse varal ka teie armastuse ehtsust.
9. Te ju teate meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et tema, kuigi ta oli rikas, sai teie pärast vaeseks, et teie saaksite rikkaks tema vaesusest.
10. Ma annan selles asjas vaid nõu: see oleks ju teile kasulik, kui te nüüd lõpetaksite oma tegemise, mida te alustasite juba mullu. Tollal olite teie esimesed nii tegema kui tahtma.
11. Lõpetage nüüd oma tegemine, et nõnda nagu teil oli valmidust tahta, nõnda oleks seda ka lõpetamiseks oma võimalusi mööda.
12. Sest kui on olemas valmidust, siis on see meeldiv selles, mis kellelgi on, mitte selles, mida tal pole.
13. Sest ei tohi olla nii, et mis teistele on kergenduseks, ahistaks teid, vaid võrdsuse saamiseks
14. olgu teie jõukus praegu nende puudusele toeks, et ka nende jõukus kunagi saaks toeks teie puudusele, nii et tekiks võrdsus,
15. nagu on kirjutatud: 'Kellel oli palju, sellel ei olnud liiast, ja kellel oli pisut, sellel ei olnud vähe.'
16. Aga tänu olgu Jumalale, kes andis Tiituse südamesse niisuguse hoole teie heaks,
17. et ta võttis kuulda manitsust, aga olles veel hoolsam, on tulnud teie juurde vabatahtlikult.
18. Temaga koos me saatsime selle venna, keda on evangeeliumi kuulutamises kiidetud kõigis kogudustes,
19. ja vähe sellest, ta on käte pealepanemisega ka valitud koguduste poolt meie reisikaaslaseks kohale viima seda andi, mida me kogume Issanda ülistuseks ja iseendi kinnitamiseks.
20. Me püüame teha nii, et keegi meid ei saaks laimata selle rohke anni pärast, mida me kogume.
21. Me ei püüa ju ainult seda, et kõik oleks hea Issanda silmis, vaid ka inimeste silmis.
22. Me saatsime aga koos nendega veel oma venna, keda me mitmes asjas sageli oleme leidnud hoolsa olevat, kes aga nüüd on veel palju hoolsam suure usalduse pärast, mis tal on teie suhtes.
23. Olgu tegemist Tiitusega, kes on minu kaasosaline ja abiline teie juures, olgu meie vendadega, kes on koguduste saadikud, - nad on Kristuse kirkus!
24. Näidake siis nendele oma armastust ja õigustage meie kiitlemist teie üle, et seda võiksid näha kõik kogudused!

Peatükk 9

1. Pühade abistamisest ei ole mul ju vaja teile kirjutada,
2. sest ma tean teie valmidust, mille pärast ma kiidan teid makedoonlaste ees, et Ahhaia on juba mullu olnud valmis ja et teie innukus on paljusid innustanud.
3. Ma olen läkitanud need vennad, et meie kiitlemine teie üle ei läheks selles osas tühja, vaid et te oleksite valmis, nagu ma olen rääkinud,
4. et mitte siis, kui makedoonlasi tuleb minuga kaasa ja kui nad leiavad, et te ei ole valmis, meie - ma ei tahaks öelda 'teie' - ei jääks häbisse selles usalduses.
5. Olen siis pidanud hädavajalikuks julgustada vendi, et nad tuleksid enne meid teie juurde ja valmistaksid ette teie varem töötatud tänuandi, et see oleks valmis nagu tänu ja mitte nagu ihnutsemine.
6. Aga see on nii: kes kasinasti külvab, see ka lõikab kasinasti, ja kes rohkesti külvab, see ka lõikab rohkesti.
7. Igaüks andku nii, nagu ta süda on lubanud, mitte nõrдинult või sunnitult, sest Jumal armastab rõõmsat andjat.
8. Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis,
9. nagu on kirjutatud: 'Ta on jaganud, andnud vaestele, tema õigus kestab igavesti.'
10. Tema, kes annab seemne külvajale, annab ka leiva toiduseks, teeb rohkeks teie külvi ja kasvatab teie õiguse vilja.
11. Te saate kõigiti rikkaks igasuguse siira headuse poolest, mis meie läbi valmistab tänu Jumalale,
12. sest selle teenistuse kaudu antud abi mitte ainult ei leevenda pühade puudust, vaid muutub ka rikkalikuks Jumalale antud rohke tänu kaudu.
13. Selle abistamise ehtsuse tõttu te ülistate Jumalat oma kuulekuses Kristuse evangeeliumi tunnistamisel ja oma osaduse siiruses nende ja kõikidega.
14. Oma palvetes teie eest nad igatsevad teie järele Jumala võrratu armu tõttu, mis teie peal on.
15. Tänu olgu Jumalale tema ütlemata suure anni eest!

Peatükk 10

1. Aga mina, Paulus, julgustan teid Kristuse tasaduse ja leebuse läbi, mina, kes ma teie palge ees olevat alandlik, kuid eemal viibides julge teie vastu.
2. Ma palun teid, et ma teie juures viibides ei peaks olema julge selles meeleskindluses, millega ma kavatsen vastata nendele, kes arvavad meid lihaliku loomuse järgi kõndivat.
3. Sest ka lihalikus ihus elades ei sõdi me selle loomuse järgi,
4. meie võitluse relvad ei ole ju lihalikud, vaid need on Jumalas vägevad kindluste mahalõhkumiseks. Me kummutame targutused
5. ja purustame iga kõrkuse, mis tõstab end jumalatunnituse vastu, ja me võtame vangi Kristuse sõnakuulmisse kõik mõtted
6. ja oleme valmis nuhtlema iga sõnakuulmatust, kui teie sõnakuulelikkus on saanud täielikuks.
7. Vaadake silmanähtavat! Kui keegi on veendunud, et ta on Kristuse päralt, arvestagu siis eneses ka seda, et nagu tema ise on Kristuse päralt, nii oleme seda ka meie.
8. Sest kui ma ka kiitleksin meie meelevallast, mille Issand on andnud teie ehitamiseks ja mitte mahalõhkumiseks, siis ma ei jääks häbisse.
9. Aga ma ei taha jätta muljet, nagu püüaksin ma teid kirjadega hirmutada.
10. 'Jah, tema kirjad,' öeldakse, 'on küll kaalukad ja võimsad, kuid ihulikult meie juures olles on ta nõder ja ta sõna on armetu.'
11. Niisugused arvestagu, et me oleme kohal olles samasugused kui eemalt oma kirjade sõnades.
12. Me ei söanda endid nende sekka arvata või nendega kõrvutada, kes end ise teile soovivad, sest nemad ei mõista, et nad mõõdavad end iseendaga ja kõrvutavad end iseendaga.
13. Aga me ei taha kiidelda mõõtu pidamata, vaid selle korra mõõdu kohaselt, mille Jumal meile on mõõduks määranud, et jõuda ka teieni.
14. Ei ole ju nõnda, et me end küllalt ei pinguta, nagu me ei olekski teieni ulatunud, sest me oleme ju Kristuse evangeeliumiga teieni jõudnud.
15. Me ei kiitle mõõtu pidamata võõraste vaevaga, meil on aga lootus, et kui teie usk teie sees kasvab, siis kasvame ka meie üliväga meile määratud korra kohaselt,
16. nii et me võime kuulutada evangeeliumi teist kaugematele maadele, kiitlemata sellega, mis on juba valmis kellelegi teisele antud korra kohaselt.
17. Kes tahab kiidelda, kiidelgu Issanda üle!
18. Kõlblik ei ole ju see, kes ennast ise soovitab, vaid see, keda soovitab Issand.

1. Oh et te salliksite ometi pisut minu rumalust! Te ju sallite mind!
2. Sest ma olen kiivas teie pärast jumaliku kiivusega, kuna ma olen teid kihlanud üheleainsale mehele, et teid puhta neitsina esitada Kristusele.
3. Ma kardan aga, et nõnda nagu madu pettis Eevat oma kurikavaluses, nii rikutakse ka teie lihtne ja puhas Kristusest arusaamise võime.
4. Sest kui keegi tuleb ja kuulutab mingit teist Jeesust, keda meie ei ole kuulutanud, või kui te saate teise vaimu, keda te ei ole saanud, või teise evangeeliumi, mida te ei ole vastu võtnud, siis te sallite seda küll.
5. Ma arvan ometi, et mina ei ole milleski kehvem neist 'ülivõrratuist apostleist'.
6. Kui ma olengi koolitamata kõnekunstis, ei ole ma seda tunnetuses, mille me oleme teile alati kõiges teatavaks teinud.
7. Kas ma olen teinud pattu, kui ma ennast alandasin, et teid ülendataks, ja kuulutasin teile Jumala evangeeliumi päris muidu?
8. Teisi kogudusi ma riisusin neilt palka võttes, et teenida teid,
9. ja kui ma tundsingi teie juures olles puudust, ei olnud ma kellelegi vaevaks, sest mis mul puudu jäi, seda leevendasid vennad, kes tulid Makedooniast. Ja ma olen kõigiti püüdnud mitte olla teile koormaks ning püüan edaspidigi.
10. Nii tõesti kui Kristuse tõde on minus, ei vaigistata seda mu kiitlemist Ahhaia maakohtades.
11. Miks? Kas ma siis teid ei armasta? Küll Jumal teab!
12. Aga nagu ma praegu ei võta midagi teie käest, nii ma teen ka edaspidi, et kõrvaldada neil valevendadel mis tahes võimalus kiidelda ja väita endid olevat niisugused nagu meie.
13. Sest niisugused inimesed on valeapostlid, petised töötægijad, kes on moondanud ennast Kristuse apostleiks.
14. Ja see ei ole ime, sest saatan ise moondab ennast valguse ingliks.
15. Seepärast ei ole midagi erilist, kui ka tema teenrid endid moondavad õiguse teenriteks. Nende eluots tuleb nende tegude järgi!
16. Taas ma ütlen: Ärgu keegi arvaku mind rumala olevat! Ja kui ometi, siis võtke mind vastu kui rumalat, et ka mina võiksin pisut kiidelda.
17. Mida ma nüüd räägin, seda ma ei räägi kui Issandalt saadut, vaid otsekui rumaluses, olles kindel, et mul on õigus kiitlemiseks.
18. Aga et paljud kiitlevad lihaliku loomuse poolest, siis kiitlen minagi.
19. Te sallite meeeldi rumalust, olles ise arukad.
20. Te ju sallite, kui keegi teid orjastab, kui keegi teid paljaks sööb, kui keegi teid koorib, kui keegi ülbitseb, kui keegi lööb teid näkku.
21. Häbi pärast tunnistan, et meie oleme olnud liiga nõdrad. Mida aga keegi söandab - ma räägin rumaluses -, seda söandan minagi.
22. Nemad on heebrea mehed. Mina ka. Nemad on Iisraeli lapsed. Mina ka. Nemad on Aabrahami sugu. Mina ka.
23. Nemad on Kristuse teenrid. Ma räägin pööraselt - mina olen rohkem. Ma olen palju rohkem vaeva näinud, palju rohkem vangis olnud, saanud palju enam hoope, tihti olnud surmasuus.
24. Ma olen juutide käest viis korda saanud ühe hoobi vähem kui nelikümmend,
25. mind on kolm korda keppidega pekstud, üks kord püütud kividega surnuks visata, kolm korda olen üle elanud laevahuku, terve öö ja päeva olen olnud veevoogudes;
26. tihti olen olnud teekondadel, ohus jõgedel, ohus teeröövlite käes, ohus oma rahva seas, ohus paganate seas, ohus linnades, ohus kõrbes, ohus merel, ohus valevendade käes,
27. töös ja vaevas, tihti valvamises, näljas ja janus, tihti paastumises, külmas ja alasti;
28. peale kõige muu päevast päeva rahva kokkuvool minu juurde, mure kõigi koguduste pärast.
29. Kes on nõder, ja mina ei oleks nõder? Keda kiusatakse, ja mina ei süttiks?
30. Kui tuleb kiidelda, siis ma kiitlen oma nõtruse üle.

31. Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes olgu kiidetud igavesti, teab, et ma ei valeta.
32. Damaskuses valvas kuningas Aretase ametimees damasklaste linna, et mind kinni võtta,
33. ja mind lasti korviga läbi müüriakna alla ning ma pääsesin tema käest.

1. Tuleb kiidelda, ehkki sellest pole kasu. Nüüd tahan ma tulla nägemuste ja Issanda ilmutuste juurde.
2. Ma tean ühte inimest Kristuses, keda neljateistkümne aasta eest- kas ta oli ihus, seda ma ei tea, või kas ta oli ihust väljas, seda ma ei tea, Jumal teab - tõmmati kolmanda taevani.
3. Ja ma tean, et sama inimest - kas ta oli ihus või ihust lahus, seda ma ei tea, Jumal teab -
4. tõmmati paradiisi ja ta kuulis öeldamatuid sõnu, mida inimene ei tohi rääkida.
5. Selle inimese üle ma kiitlen, iseenesest ei kiitle ma aga muu kui nõtruse üle.
6. Jah, kui ma tahaksingi kiidelda, ei oleks ma rumal, sest ma räägiksin tõtt. Aga ma loobun sellest, et mõni ei arvaks minust enam, kui ta mind näeb olevat või mida ta minult kuuleb,
7. ka võrratult suurte ilmutuste tõttu. Seepärast, et ma ei läheks kõrgiks, on mulle liha sisse antud vai, saatana ingel, mind rusikatega peksma, et ma ei läheks kõrgiks.
8. Ma olen selle pärast kolm korda Issandat palunud, et see minust lahkuks.
9. Kuid tema ütles mulle: 'Sulle piisab minu armust, sest nõtruses saab vägi täielikuks.' Nii ma siis kiitlen meelsamini oma nõtrusest, et Kristuse vägi laskuks elama minu peale.
10. Seepärast mul ongi hea meel nõtruses, vägivalla all, hädades, tagakiusamistes ja ahistustes Kristuse pärast, sest kui ma olen nõder, siis ma olen vägev.
11. Ma olen läinud rumalaks, teie olete mind selleks sundinud. Teil tulnuks mind soovitada, sest mul ei puudu midagi, mis on neil 'võrratuil apostleil', ehk ma küll ei ole midagi.
12. Apostli tunnusteod on ju teie seas täide saadetud kogu kannatlikkusega, nii tunnustähtede, imede kui ka vägevate tegudega.
13. Jah, mille muu poolest teie olete olnud teistest kogudustest alamad kui vaid selle poolest, et mina ise ei ole olnud teile koormaks? Andke mulle andeks see süü!
14. Vaata, ma olen valmis kolmandat korda tulema teie juurde ja ei kavatse olla teile koormaks, sest ma ei otsi teie oma, vaid teid endid. Ei ole ju lastel vaja koguda vanematele varandust, vaid vanematel lastele.
15. Aga ma teen meeeldi kulu ja kulutan iseennast teie hingede heaks. Kui mina teid rohkem armastan, kas siis mind tuleb armastada vähem?
16. Aga olgu pealegi, mina ei ole teid koormanud, kuid 'olles kelm, olen teid kavalusega kätte saanud'.
17. Kas ma olen teid petnud kellegi kaudu, keda ma teie juurde läkitasin?
18. Ma julgustasin Tiitust ja saatsin temaga kaasa ühe venna. Kas Tiitus on teid petnud? Eks me ole käinud ühesuguses vaimus? Eks ka samades jälgedes?
19. Teie ehk arvate juba ammu, et me õigustame iseendid. Ent meie räägime Kristuses Jumala ees ja seda kõike, armsad, teie ehitamiseks.
20. Ma ju kardan, et ma tulles ei leia teid niisugustena, nagu tahan, ja teie leiate minu niisugusena, nagu teie ei taha. Ma kardan, et vahest on teie seas riidu, kadedust, raevutsemist, isepäisust, keelepeksu, salanõusid, hooplemist, korralagedust;
21. ja kui ma tulen taas, kas mu Jumal ei alanda mind teie ees ega tule mul kurvastada nende paljude pärast, kes varem on pattu teinud ega ole meelt parandanud oma rüvedusest ja hoorusest ja kõlvatusest, mida nad on teinud.

Peatükk 13

1. Ma tulen nüüd kolmandat korda teie juurde. Kahe ja kolme tunnistaja suu läbi tehakse iga asi kindlaks.
2. Ma olen öelnud enne ja ütlen veel ette ära - teist korda teie pool olles ja nüüd eemal olles - neile, kes on seni patustanud, ja kõigile muudele: kui ma jälle tulen, siis ma ei säästa teid!
3. Te ju otsite tõendust, kas minus räägib Kristus, kes ei ole nõder teie suhtes, vaid on vägev teie sees.
4. Sest kuigi ta löödi risti nõtruses, ometi elab ta Jumala väest. Nii oleme meiegi nõdrad temas, kuid elame koos temaga Jumala väest teie jaoks.
5. Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Pange end proovile! Või te ei tunne endast, et Jeesus Kristus on teie sees? Kui ei, siis te olete ju kõlbmatud!
6. Aga ma loodan, et te tunnetate, et meie ei ole kõlbmatud.
7. Me palume Jumalat, et teie ei teeks mingit kurja - mitte et meie seeläbi paistaksime kõlblikena, vaid me tahame, et teie teeksite head, ehkki meie oleksime nagu kõlbmatud.
8. Sest me ei suuda midagi tõe vastu, vaid üksnes tõe poolt.
9. Meid rõõmustab, kui meie oleme nõdrad, teie aga vägevad. Ja me palvetame, et teie asjad saaksid korda.
10. Ma kirjutan seda eemal olles sellepärast, et ma teie juures olles võiksin seda meelevalda, mille Issand mulle on andnud, kasutada ülesehitamiseks ja mitte karmilt mahalõhkumiseks.
11. Lõppeks, vennad, olge rõõmsad! Seadke oma asjad korda, laske endid julgustada, olge üksmeelsed, pidage rahu! Küll siis armastuse ja rahu Jumal on teiega!
12. Tervitage üksteist püha suudlusega! Teid tervitavad kõik pühad!
13. Issanda Jeesuse Kristuse arm, Jumala armastus ja Püha Vaimu osadus olgu teie kõikidega!

Galaatlastele

Peatükk 1

1. Paulus, apostel mitte inimeste poolt ega mõne inimese kaudu, vaid Jeesuse Kristuse ja Jumala Isa läbi, kes Tema on üles äratanud surnuist,
2. ning kõik vennad, kes on minu juures - Galaatia kogudustele:
3. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt,
4. kes andis enese meie pattude eest, et meid välja kiskuda praegusest kurjuse ajastust Jumala ja meie Isa tahtmist mööda,
5. kellele olgu kirkus igavesest ajast igavesti! Aamen.
6. Ma imestan, et teie nii ruttu pöördute ära temast, kes teid Kristuse armu kaudu on kutsunud, mingi teistsuguse evangeeliumi poole.
7. Mingit teist evangeeliumi ei ole, on vaid mõningaid, kes teid segadusse ajavad ja tahavad Kristuse evangeeliumi pahupidi pöörata.
8. Aga kui ka meie ise või ingel taevast kuulutaks mingit evangeeliumi selle asemel, mida meie oleme teile kuulutanud - see olgu neetud!
9. Nagu me oleme teile juba ütelnud ja praegu ma ütlen jälle: Kui keegi kuulutab teile mingit evangeeliumi selle asemel, mis te olete vastu võtnud - see olgu neetud!
10. Kas ma nüüd otsin toetust inimestelt või Jumalalt? Kas ma püüan meeldida inimestele? Sest kui ma veel tahaksin meeldida inimestele, siis ma ei oleks Kristuse sulane.
11. Sest ma teatan teile, vennad, et evangeelium, mida ma olen kuulutanud, ei ole inimestelt,
12. sest mina ei ole seda vastu võtnud ega õppinud inimeste käest, vaid Jeesuse Kristuse ilmutuse kaudu.
13. Te olete ju kuulnud minu endisest elust juudi usus, et ma üliväga kiusasin taga Jumala kogudust ja püüdsin teda hävitada
14. ning ma jõudsin juudi usus ette paljudest eakaaslastest oma rahva hulgas, olles palju innukam oma vanemate pärimuste suhtes.
15. Kui aga Jumalale, kes minu on ema ihust alates välja valinud ja oma armu läbi kutsunud, oli meelepärane
16. ilmutada mulle oma Poega, et ma kuulutaksin evangeeliumi temast paganate seas, siis ma ei hakanud arutlema liha ja verega
17. ega läinud ka üles Jerusalemma nende juurde, kes enne mind olid apostlid, vaid läksin Araabiasse ja seejärel pöördusin jälle tagasi Damaskusesse.
18. Seejärel, kolme aasta pärast, läksin ma üles Jerusalemma Keefasega tutvuma ning jäin tema juurde viieteistkümneks päevaks.
19. Kedagi teist apostlitest ma ei näinud kui vaid Jaakobust, Issanda venda.
20. Ent mida ma teile kirjutan, vaata, ma kinnitan Jumala ees, et ma ei valeta!
21. Seejärel ma tulin Süüria ja Kiliikia maakohdadesse.
22. Kuid Juudamaa kogudustele, kes on Kristuses, jäin ma palge poolest tundmatuks.
23. Nad ainult kuulsid räägitavat: 'See, kes meid enne taga kiusas, kuulutab nüüd selle usu evangeeliumi, mida ta varem püüdis hävitada.'
24. Ja nad ülistasid Jumalat minu pärast.

Peatükk 2

1. Seejärel, neljateistkümne aasta pärast, läksin ma taas üles Jeruusalemma koos Barnabasega ning võtsin ka Tiituse kaasa.
2. Ma läksin sinna ilmutuse kohaselt ja kõnelesin neile evangeeliumi, mida ma kuulutan paganate seas; tegin seda eraldi tunnustatud meestele, et ma tühja ei oleks jooksnud ega jookseks.
3. Isegi Tiitust, kes oli minuga, ei sunnitud laskma end ümber lõigata, kuigi ta on kreeklane.
4. Aga sissepugenud valevendade pärast, kes olid kõrvalt tulnud varitsema meie vabadust, mis meil on Kristuses Jeesuses, et meid orjastada,
5. ei andnud me hetkekski järele ega alistunud neile, et teile jääks evangeeliumi tõde.
6. Aga need tunnustatud mehed - ükskõik, millised nad olid, Jumal ei pea ju ühest inimesest rohkem lugu kui teisest - jah, tunnustatud mehed ei lisanud mulle midagi juurde.
7. Vastupidi, kui nad nägid, et mulle on usaldatud evangeeliumi kuulutamise ümberlõikamatutele nõnda nagu Peetrusele ümberlõigatutele kuulutamise -
8. sest see, kes tegutseb Peetruse läbi tema apostliametis ümberlõigatute heaks, see tegutseb ka minu läbi paganate heaks -,
9. ja kui Jaakobus ja Keefas ja Johannes, keda peetakse sambaiks, tundsid ära mulle antud armu, siis nad sirutasid parema käe osaduseks mulle ja Barnabasele, et meie mingi paganate juurde, nemad aga ümberlõigatute juurde.
10. Ainult et meil tuleb pidada meeles vaeseid, ja just seda ma olengi hoolega teinud.
11. Aga kui Keefas tuli Antiookiasse, siis ma astusin tema silma ees talle vastu, kuna teda oli tarvis hukka mõista.
12. Sest enne kui mõned olid Jaakobuse juurest tulnud, sõi ta koos paganatega, aga kui need tulid, siis ta tõmbus eemale ja eraldus, kartes ümberlõigatuid.
13. Koos temaga hakkasid silmakirjatsema teisedki juudid, nii et nende silmakirjatsemine tõmbas kaasa ka Barnabase.
14. Kui ma nägin, et nad ei käinud otseteed evangeeliumi tõe järgi, siis ma ütlesin Keefasele kõikide ees: 'Kui sina, kes sa oled juut, elad paganate, aga mitte juudi kombel, kuidas sa siis sunnid paganaid juudi kombeid pidama?'
15. Meie oleme sünnilt juudid ega ole patused paganate seast,
16. aga teades, et inimene ei saa õigeks Seaduse tegude kaudu, vaid ainult usu läbi Kristusesse Jeesusesse, siis oleme ka meie uskunud Kristusesse Jeesusesse, et saada õigeks usust Kristusesse ja mitte Seaduse tegude kaudu, sest Seaduse tegude kaudu ei mõisteta õigeks ühtegi inimest.'
17. Kui aga meid meie püüdes saada õigeks Kristuses ometi leitakse patused olevat, kas see tähendab siis, et Kristus on patu teenija? Ei mingil juhul!
18. Sest kui ma ehitaksin jälle üles selle, mille ma olen maha kiskunud, siis ma näitaksin end olevat üleastuja.
19. Sest ma olen Seaduse läbi Seadusele surnud, et elada Jumalale. Ma olen ühes Kristusega risti löödud;
20. nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus. Ja mida ma nüüd elan ihus, seda ma elan usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on iseene loovutanud minu eest.
21. Ma ei taha tühistada Jumala armu, sest kui õigus tuleks Seaduse läbi, siis tähendaks see, et Kristus on asjatult surnud.

Peatükk 3

1. Oh mõistmatud galaatlased, kes on teid ära sõnunud, teid, kelle silme ette Jeesus Kristus oli joonistatud ristilööduna?
2. Ma tahan teie käest teada ainult seda, kas te saite Vaimu Seaduse tegude tõttu või ususõnumi kuulamise tõttu.
3. Kas te olete nii mõistmatud? Te alustasite Vaimus, kas tahate nüüd lõpetada lihas?
4. Kas te olete ilmaasjata nii palju kogunud? Kui see iialgi võiks olla ilmaasjata!
5. See, kes nüüd annab teile Vaimu ja laseb imevägedel tegutseda teie sees, kas ta teeb seda Seaduse tegude või ususõnumi kuulamise tõttu?
6. Nii nagu 'Aabraham uskus Jumalat ja see arvestati talle õiguseks',
7. nii mõistate teie, et need, kes on usust, on Aabrahami lapsed.
8. Kuna aga Pühakiri nägi ette, et Jumal teeb paganad õigeks usust, siis ta kuulutas ette Aabrahamile rõõmusõnumit: 'Sinus õnnistatakse kõiki paganaid.'
9. Nõnda siis õnnistatakse neid, kes on usust, koos uskliku Aabrahamiga.
10. Kuid kõik need, kes rajavad end Seaduse tegudele, on needuse all, sest on kirjutatud: 'Neetud on igaüks, kes ei püsi kõiges, mis on kirjutatud Seaduse raamatusse, et ta seda täidaks.'
11. Et aga Seaduse kaudu ei saa ükski õigeks Jumala ees, on ilmne, sest usust õige jääb elama.
12. Aga Seadus ei ole usust, vaid 'kes seda täidab, jääb elama selle kaudu'.
13. Ent Kristus on meid Seaduse needusest lahti ostnud, kui ta sai needuse meie eest - sest on kirjutatud: 'Neetud on igaüks, kes puu küljes ripub' -,
14. selleks et Aabrahami õnnistus saaks paganatele osaks Kristuses Jeesuses ja et me töötatud Vaimu saaksime usu kaudu.
15. Vennad, ma toon inimliku näite. Teatavasti ei saa inimese tehtud testamenti keegi tühistada ega sellele midagi juurde lisada.
16. Aga töötused on antud Aabrahamile ja tema soole. Ei öelda: 'Ja sinu sugudele', otsekui paljude kohta, vaid nagu ühe kohta: 'Ja sinu soole', kes on Kristus.
17. Ma ütlen seda: Jumala poolt varem tehtud testamenti ei saa nelisada kolmkümmend aastat hiljem antud Seadus muuta kehtetuks, nii et see tühistaks töötuse.
18. Sest kui pärand tuleks Seaduse alusel, siis see ei tuleks enam töötuse alusel; Jumal on aga Aabrahamile armu osutanud töötusega.
19. Milleks siis Seadus? See on üleastumiste pärast juurde lisatud, kuni tuleb sugu, kelle kohta oli antud töötus, ja see on seatud inglite kaudu vahendaja käe läbi.
20. Üksainus ei vaja vahendajat, Jumal on ju üks.
21. Kas Seadus on siis Jumala töötuse vastu? Ei mingil juhul! Sest vaid siis, kui oleks antud seadus, mis suudab teha elavaks, tuleks õigus tõepoolest seadusest.
22. Kuid Pühakiri on kõik oleva allutanud patule, et töötus antaks neile, kes usuvad, usust Jeesusesse Kristusesse.
23. Aga enne usu tulekut me olime Seaduse valve alla suletud kuni usu ilmumiseni tulevikus.
24. Nõnda siis on Seadus olnud meie kasvatajaks Kristuse poole, et me saaksime õigeks usust.
25. Aga et usk on tulnud, siis me ei ole enam kasvataja meelevalla all.
26. Nüüd te olete kõik usu kaudu Jumala lapsed Kristuses Jeesuses,
27. sest kõik, kes te olete Kristusesse ristitud, olete Kristusega rõivastatud.
28. Ei ole siin juuti ega kreeklast, ei ole siin orja ega vaba, ei ole siin meest ega naist, sest te kõik olete üks Kristuses Jeesuses.
29. Kui te olete aga Kristuse päralt, siis te olete järelilikult Aabrahami sugu ja pärijad töötuse järgi.

Peatükk 4

1. Ma tahan öelda: Niikaua kui pärija on väeti laps, ei erine ta milleski orjast, ehkki ta on kõige isand,
2. vaid ta on eestkostjate ja majapidajate meelevald all kuni isa määratud tähtajani.
3. Nõnda on ka meiega: kui me olime väetid lapsed, siis olime orjuses maailma algainete meelevald all.
4. Aga kui aeg sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest, sündis Seaduse alla,
5. lahti ostma seadusealuseid, et me saaksime pojaseisuse.
6. Et te olete aga pojad, siis on Jumal läkitanud teie südamesse oma Poja Vaimu, kes hüüab: 'Abba! Isa!'
7. Nõnda ei ole sa enam ori, vaid poeg, aga kui sa oled poeg, siis sa oled ka pärija Jumala kaudu.
8. Kuid siis, kui te ei teadnud midagi Jumalast, te orjaste neid, kes loomult ei olegi jumalad.
9. Nüüd aga, kui te olete Jumala ära tundnud - pigem küll on Jumal teid ära tundnud -, kuidas te pöördute jälle nõrkade ja viletsate algainete poole, mida te jälle uuesti tahate orjata?
10. Te peate päevi ja kuid ja aegu ja aastaid.
11. Ma kardan teie pärast, et ma olen asjata teie heaks vaeva näinud.
12. Saage, vennad, niisuguseks nagu mina, sest minagi olen nagu teie. Ma anun teid! Te ei ole mulle mingisugust ülekohut teinud.
13. Te ju teate, et ma esimesel korral kuulutasin teile evangeeliumi oma ihu nõtruses
14. ning teie võitsite kiusatuse ega põlastanud mind mu keha pärast ega sülitanud maha, vaid võtsite mu vastu nagu Jumala ingli, nagu Kristuse Jeesuse.
15. Kus on nüüd teie õndsakskitmine? Ma ju tunnistan teile, et kui oleks olnud võimalik, siis te oleksite oma silmad välja kiskunud ja andnud minule.
16. Kas ma olen saanud teie vaenlaseks, rääkides teile tõtt?
17. Nemad ei lipitse teie ümber hea pärast, vaid nad tahavad teid tõrjuda eemale minust, et te innukalt lipitseksite nende ümber.
18. Alati on hea olla innukas hea suhtes, mitte ainult siis, kui mina teie juures olen.
19. Mu lapsed, kelle pärast ma olen jälle lapsevaevas, kuni Kristus teie sees saab kuju!
20. Küll ma tahaksin nüüd olla teie juures ja muuta oma häälteki, sest ma olen teie pärast nõutu.
21. Öelge mulle teie, kes te tahate olla Seaduse all, kas te ei kuule Seadust?
22. On ju kirjutatud, et Aabrahamil oli kaks poega, üks teenijaga ja teine vaba naisega.
23. Teenija poeg oli sündinud lihaliku loomuse järgi, vaba naise poeg aga töötuse kaudu.
24. Siin on võrdpildid: need kaks naist tähendavad kahte lepingut, üks Siinai mäelt orjapõlveks, see on Haagar -
25. Haagar on ju Siinai mägi Araabias ja vastab nüüdsele Jeruusalemmale, sest see orjab koos oma lastega;
26. ent ülalasu Jeruusalemm on vaba naine, kes on meie ema.
27. Sest on kirjutatud: 'Rõõmusta, sigimatu, kes sa ei kanna ilmale; hõiska ja hüüa, kes sa ei ole lapsevaevas, sest üksildasel on enam lapsi kui sellel, kellel on mees!'
28. Teie aga, vennad, olete Iisaki kombel töotuselapsed.
29. Kuid just nagu tollal lihaliku loomuse järgi sündinu kiusas taga vaimu järgi sündinut, nõnda ka nüüd.
30. Kuid mida ütleb kirjasõna? 'Kihuta välja teenija ja tema poeg, sest teenija poeg ei tohi pärida koos vaba naise pojaga!'
31. Niisiis, vennad, meie ei ole teenija, vaid vaba naise lapsed.

Peatükk 5

1. Vabaduseks on Kristus meid vabastanud. Püsige siis selles ja ärge laske endid jälle panna orjaikkesse!
2. Vaata, mina, Paulus, ütlen teile: Kui te lasete end ümber lõigata, siis ei ole teil Kristusest mingit kasu.
3. Ma tunnistan jälle igale inimesele, kes laseb end ümber lõigata, et tema kohus on täita kogu Seadust.
4. Teie, kes te tahate saada õigeks Seaduse kaudu, olete Kristusest eemale viidud, olete armust kõrvale jäetud.
5. Me ootame usust õiguse lootust Vaimu kaudu.
6. Sest Kristuses Jeesuses ei maksa ümberlõikamine ega ümberlõikamatus, vaid usk, mis on tegev armastuse läbi.
7. Te jooksite hästi. Kes on teid takistanud tõele kuulekad olemast?
8. See veenmine ei tule sellelt, kes teid kutsub.
9. 'Pisut haputaigat teeb kogu taigna hapuks.'
10. Mina olen Issandas veendunud teie suhtes, et te ei hakka mõtlema midagi muud. Aga kes teid segadusse viib, peab kandma karistust, olgu ta kes tahes!
11. Ent mina, vennad, kui ma tõesti veel kuulutan ümberlõikamist, miks mind siis veel taga kiusatakse? Siis oleks ju kiusatus risti pärast kõrvaldatud.
12. Oh, kui teie ässitajad laseksid end hoopis ära lõigata!
13. Teie, vennad, olete kutsutud vabaduseks. Ärge ainult tehke vabadusest õigustust lihalikule loomusele, vaid teenige üksteist armastuses!
14. Sest kogu Seadus sisaldub täielikult ühes lauses: 'Armasta oma ligimest nagu iseennast!'
15. Kui te aga üksteisega purelete ja kisklete, siis vaadake, et te üksteist hoopis alla ei neela!
16. Ma tahan öelda: Käige Vaimus, siis te ei täida lihalikke himusid.
17. Sest lihalik loomus himustab Vaimu vastu ja Vaim lihaliku vastu, need on teineteise vastased, nii et teie ei saa teha seda, mida tahaksite.
18. Kui aga Vaim juhib teid, siis te ei ole Seaduse all.
19. Lihaliku loomuse teod on ilmsed, need on: hoorus, rüvedus, kõlvatus,
20. ebajumalateenistus, nõidus, vaen, riid, kiivus, raevutsemine, isemeelsus, lõhed, lahknemised,
21. kadetsemine, purjutamised, prassimised ja muu sarnane, mille eest ma teid hoiatan, nagu ma varemgi olen hoiatanud, et need, kes midagi niisugust teevad, ei päri Jumala riiki.
22. Aga Vaimu vili on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, headus, ustavus,
23. tasadus, enesevalitsus - millegi niisuguse vastu ei ole Seadus.
24. Jeesuse Kristuse omad on lihaliku loomuse risti lõõnud koos kirgedega ja himudega.
25. Kui me elame Vaimus, siis käigem ka Vaimus!
26. Ärgem olgem auahned, üksteise ärritajad, üksteise kadestajad!

Peatükk 6

1. Vennad, kui inimest peaks ka tabatama mingilt üleastumiselt, siis teie, vaimusaanud, parandage niisugust tasase vaimuga, jälgides ennast, et te ise ei satuks kiusatusse.
2. Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust.
3. Sest kui keegi arvab enese midagi olevat, olemata aga midagi, see petab iseennast.
4. Aga igaüks katsugu läbi oma töö ja siis ta võib kiidelda üksi iseendas, mitte teistele,
5. sest igaühel on kanda oma koorem.
6. Aga see, keda õpetatakse sõnaga, jagagu kõike head õpetajale.
7. Ärge eksige: Jumal ei lase ennast pilgata, sest mida inimene iganes külvab, seda ta ka lõikab.
8. Kes oma lihalikule loomusele külvab, see lõikab lihalikust loomusest kaduvust, kes aga Vaimule külvab, see lõikab Vaimust igavest elu.
9. Ärge tüdige head tehes, küll me omal ajal ka lõikame, kui me enne ära ei nõrke!
10. Niisiis, kuni meil on veel aega, tehkem head kõikidele, eriti aga usukaaslastele!
11. Vaadake, kui suurte tähtedega olen ma teile kirjutanud oma käega!
12. Kõik, kes iganes tahavad olla heas kuulsuses inimeste seas, sunnivad teid ümberlõikamisele üksnes selleks, et neid Kristuse risti pärast taga ei kiusataks.
13. Sest ka ümberlõigatud ise ei pea Seadust, kuid nad tahavad teie ümberlõikamist, et nad teie ihu üle saaksid kiidelda.
14. Aga mulle olgu olemata, et ma kiitleksin muu kui meie Issanda Jeesuse Kristuse risti üle, mille läbi maailm on minule risti löödud ja mina maailmale.
15. Sest ei ümberlõikamine ega ümberlõikamatus ole midagi, vaid uus loodu.
16. Ja kõigile, kes seda juhtnööri mööda käivad, neile olgu rahu ja halastus, ja ka Jumala Iisraelile!
17. Viimaks veel, ärge tehku keegi mulle vaeva, sest ma kannan Jeesuse vermeid oma ihu küljes.
18. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie vaimuga, vennad! Aamen.

Efeslastele

Peatükk 1

1. Paulus, Jumala tahtmisel Kristuse Jeesuse apostel - pühadele, kes on Efesoses, ja usklikele Kristuses Jeesuses:
2. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
3. Kiidetud olgu Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes meid on taevast õnnistanud kõige vaimuliku õnnistusega Kristuses;
4. nõnda nagu tema on meid Kristuses valinud enne maailma rajamist olema pühad ja laitmatud tema palge ees armastuses,
5. meid ette määrates lapseõiguse osalisteks Jeesuse Kristuse kaudu enese juurde oma tahtmise heameelt mööda,
6. tema armu kirkuse kiituseks, mille ta meile on kinkinud selles Armastatus.
7. Temas on meil lunastus tema vere läbi, üleastumiste andekssaamine tema armu rikkust mööda,
8. millega ta meid on ülerikkalikuks teinud kõiges tarkuses ja arukuses,
9. tema on teatanud meile oma tahtmise saladuse oma hea nõu kohaselt, mille ta Kristuses oli kavandanud
10. aegade täiuse korraldamiseks, et Kristuses võtta kokku kõik, mis on taevas ja mis on maa peal.
11. Temas oleme ka meie saanud liisusosa ettemääratult kõiges toimivat kavandamist mööda tema tahtmise nõu järgi,
12. et me oleksime tema kirkuse kiituseks, kes me varem oleme lootnud Kristusele.
13. Temas olete ka teie sellest ajast peale, mil te saite kuulda tõe sõna, oma pääste evangeeliumi; ja kelles teiegi, saanud usklikuks, olete kinnitatud töötatud Püha Vaimu pitseriga; selle Vaimu,
14. kes on meie pärandi tagatis omandi lunastamiseni - tema kirkuse kiituseks.
15. Seepärast ka mina, kui ma sain kuulda teie usust Issandasse Jeesusesse ja armastusest kõigi pühade vastu,
16. ei lakka tänamast teie eest, teid oma palvetes meenutades,
17. et meie Issanda Jeesuse Kristuse Jumal, kirkuse Isa, teile annaks tarkuse ja ilmutuse Vaimu tema äratundmisel,
18. valgustades teie südame silmi, et te teaksite, milline lootus on tema kutsumises, milline on tema pärandi kirkuse rikkus pühade sees
19. ja milline on tema väe võrratu suurus meie heaks, kes me usume tema tugevuse jõu mõjul.
20. See sai tegevaks Kristuses, kui ta tema üles äratas surnuist ja pani istuma oma paremale käele taevas,
21. kõrgele üle iga valitsuse ja meelevalla ja väe ja ülemuse ning üle iga nime, mida nimetatakse mitte üksnes nüüdsel, vaid ka tulevasel ajastul,
22. ja ta alistas tema jalge alla kõik ning pani tema kõigi asjade üle peaks kogudusele,
23. kes on tema ihu, tema täius, kes täidab kõik kõiges.

Peatükk 2

1. Jumal on teinud elavaks ka teid, kes te olite surnud oma üleastumistes ja pattudes,
2. milles te varem käisite selle maailma ajastu viisil, vürsti viisil, kellel on meelevald õhus, vaimu viisil, kes nüüdki on tegev sõnakuulmatute laste seas;
3. kelle seas ka meie kõik varem käisime oma lihalikes himudes, tehes liha ja mõtete tahtmist mööda, ning me olime loomu poolest viha lapsed nagu teisedki.
4. Aga Jumal, kes on rikas halastuselt, on meid koos Kristusega teinud elavaks oma suure armastuse pärast, millega ta meid on armastanud,
5. kuigi me olime surnud üleastumistes - armu läbi te olete päästetud! - ,
6. ning on meid koos temaga üles äratanud ja asetanud taevasesse olukorda Kristuses Jeesuses,
7. et näidata tulevastel aegadel oma armu võrratut rikkust helduses meie vastu Kristuses Jeesuses.
8. Sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu - ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt - ,
9. mitte tegudest, et ükski ei saaks kiidelda.
10. Sest meie oleme tema teos, Kristuses Jeesuses loodud heade tegude tegemiseks, nii nagu Jumal on juba enne meile seadnud, et me teeksime seda.
11. Seepärast tuletage meelde, et teie, kes te varem olite loomu poolest paganad ja keda ümberlõikamatuteks nimetasid need, keda kutsuti ümberlõigatuteks ihu ümberlõikamise tõttu,
12. - teie olite tol ajal ilma Kristuseta, kaugel eemal Iisraeli kodakondsuse õigusest ja võõrad töötuselepingule, teil ei olnud lootust ega Jumalat siin maailmas.
13. Nüüd aga Kristuses Jeesuses olete teie, kes te varem olite Jumalast võõrdunud, saanud lähedaseks Kristuse vere läbi.
14. Sest tema on meie rahu, kes on mõlemad liitnud üheks ja lõhkunud maha vaheseina - see tähendab vaenu - oma ihu kaudu,
15. kui ta muutis kehtetuks käskude Seaduse, et luua eneses need kaks üheksainsaks uueks inimeseks, tehes rahu,
16. ning et lepitada Jumalaga mõlemad ühesainsas ihus risti kaudu, surmates risti peal vaenu.
17. Ta on tulnud ja kuulutanud rõõmusõnumit rahust teile, kaugelolijaile, ja rahu lähedalolijaile,
18. sest tema läbi on meil mõlemal ühesainsas Vaimus ligipääs Isa juurde.
19. Järelikult ei ole te nüüd enam võõrad ja majalised, vaid pühade kaaskodanikud ja Jumala kodakondsed,
20. ehitatud hooneks apostlite ja prohvetite alusele, mille nurgakiviks on Kristus Jeesus ise.
21. Tema, kelles kogu hoone kokkuliidetuna kasvab pühaks templiks Issandas
22. ja kelles teidki üheskoos ehitatakse Jumala eluasemeks Vaimus.

Peatükk 3

1. Seetõttu mina, Paulus, olen Kristuse Jeesuse vang teie, paganate heaks.
2. Jah, küllap te olete kuulnud Jumala armu majapidamisest, mis minu kätte on antud teie heaks!
3. Jumal on mulle ilmutuse kaudu teatanud saladuse, nagu ma eespool lühidalt kirjutasin.
4. Seda lugedes te võite mõista minu arusaamist Kristuse saladustest,
5. mida muistsete põlvede aegu ei antud teada inimlastele nii, nagu see nüüd on ilmutatud tema pühadele apostlitele ja prohvetitele Vaimus:
6. et paganadki on töötuse kaaspärijad ja sama ihu liikmed ja kaasosalised Kristuses Jeesuses evangeeliumi kaudu.
7. Selle evangeeliumi teenriks olen ma saanud Jumala armu kingituse kohaselt, mis mulle on antud tema väe toimel.
8. Minule, kõige vähemale kõigi pühade seast, on antud see arm: kuulutada paganate seas evangeeliumi Kristuse äraarvamatust rikkusest
9. ja valge ette tuua kõigile, mis on selle saladuse korraldus, mis on kätketud aegade algusest peale Jumalas, kes kõik on loonud.
10. Nii saab nüüd Jumala mitmekülgne tarkus teatavaks koguduse kaudu taevastele valitsustele ja meelevaldadele
11. ajastute ettemääramise järgi, mille ta on teinud teoks meie Issandas Kristuses Jeesuses,
12. kelle sees usu läbi temasse on meil julgus ja usaldav ligipääs Jumalale.
13. Seetõttu ma kutsun teid üles mitte loobuma, kui mind ahistatakse teie pärast - see on teie kirkus.
14. Sellepärast ma põlvitan Isa ees,
15. kelle käest iga suguvõsa taevas ja maa peal saab nime,
16. et ta teile oma kirkuse rikkust mööda annaks väge saada tema Vaimu läbi tugevaks seesmise inimese poolest,
17. et Kristus usu kaudu elaks teie südameis ning te oleksite juurdunud ja kinnitatud armastuses,
18. et te suudaksite koos kõigi pühadega tunnetada, milline on armastuse laius ja pikkus ja sügavus ja kõrgus,
19. ning ära tunda Kristuse armastust, mis ületab iga tunnetuse, et te oleksite täidetud Jumala kogu täiusega.
20. Aga Jumalale, kes meis tegutseva väega võib korda saata palju rohkem, kui oskame paluda või isegi mõelda,
21. temale olgu kirkus koguduses ja Kristuses Jeesuses igavesest ajast igavesti kõigi sugupõlvedeni!
Aamen.

Peatükk 4

1. Mina, kes olen vang Kristuse pärast, kutsun teid üles elama selle kutsumise vääriliselt, millega te olete kutsutud,
2. kogu alandlikkuse ja tasadusega, pika meelega, üksteist sallides armastuses,
3. ning olles usinad rahusideme kaudu pidama Vaimu antud ühtsust.
4. Üks ihu ja üks vaim, nagu te olete ka kutsutud üheks lootuseks oma kutsumise poolest;
5. üks Issand, üks usk, üks ristimine,
6. üks Jumal ja kõikide Isa, kes on kõikide üle ja kõikide läbi ja kõikide sees.
7. Ent igapähele meist on antud armu Kristuse kingi kohaselt.
8. Seepärast ütleb Kiri: 'Tema on läinud üles kõrgesse, viies vangiviidud vangidena kaasa, ning on andnud inimestele ande.'
9. Aga see, et ta on läinud üles, mis on see muud, kui et ta on esmalt tulnud alla maa sügavamatesse paikadesse?
10. Niisiis see, kes on tulnud alla, on sama, kes on ka läinud üles üle kõigi taevaste, et ta täidaks kõikisuse.
11. Tema on see, kes on pannud mõned apostleiks ja mõned prohveteiks ja mõned evangelistideks, mõned karjaseiks ja õpetajaiks,
12. et pühi inimesi valmistada abistamistööle Kristuse ihu ülesehitamiseks,
13. kuni meie kõik jõuame usu ja Jumala Poja tundmise ühtsusesse, saades täismehiks Kristuse täisea mõõtu mööda,
14. et me ei oleks enam väetid lapsed, keda pillutab ja kõigutab iga õpetusetuul, et inimliku pettemänguga eksitusse kavaldada,
15. vaid et me tõtt rääkides armastuses kasvaksime kõigiti selle sisse, kes on pea - Kristus.
16. Temas on kogu ihu liidetud kokku ja hoitakse koos kõigi üksteist toetavate liikmete abil, nii nagu on iga üksikliikme ülesanne. Sel viisil saab ihu kasvujõu iseenese ülesehitamiseks armastuses.
17. Ma ütlen seda nüüd ja tunnistan Issandas, et keegi teist ei elaks enam nii, nagu paganad elavad oma tühises meeles,
18. olles oma mõtlemisega sattunud pimedusse ning võõrdunud Jumala elust neis oleva teadmatuse ja südame paadumuse tõttu.
19. Nende tunnetus on nüristunud ja nad on loovutanud end kõlvatusse tegema ahnelt kõike roppust.
20. Teie ei ole aga niimoodi Kristust tundma õppinud,
21. kui te üldse olete temast kuulnud ja temas õpetatud, nii nagu tõde on Jeesuses.
22. Teil tuleb jätta oma endise eluviisi poolest vana loomus, kes laostub petlike himude käes,
23. ning saada uueks oma mõttelaadilt
24. ja riietuda uue inimesega, kes on loodud Jumala poolt elama tõe õiguses ja vagaduses.
25. Seepärast jätke vale ja rääkige tõtt oma ligimesega, sest me oleme üksteise liikmed.
26. Kui vihastute, siis ärge tehke pattu! Ärgu päike loojugu teie vihastumise üle!
27. Ärge andke ka maad kuradile!
28. Kes seni varastas, ärgu varastagu enam, selle asemel tehku tööd oma kätega, teenides ausalt elatist, et tal oleks jagada sellele, kellel on puudus.
29. Ühtegi nurjatut sõna ärgu tulgu teie suust, vaid rääkige ainult seda, mis on hea teiste ülesehitamiseks, et kuuljad saaksid armu.
30. Ja ärge kurvastage Jumala Püha Vaimu, kes on kinnitanud teid oma pitsoriga lunastuspäevani!
31. Kõik kibedus ja raev ja viha ja kisa ja teotamine jäägu teist kaugele eemale koos kogu kurjusega.
32. Olge üksteise vastu lahked, halastajad, andestage üksteisele, nii nagu ka Jumal on teile andestanud Kristuses.

Peatükk 5

1. Võtke nüüd Jumal eeskujuks nagu armastatud lapsed,
2. ja käige armastuses, nõnda nagu Kristus meid on armastanud ja on iseene loovutanud meie eest anniks ja ohvriks, magusaks lõhnaks Jumalale.
3. Aga hoorusest ja kogu rüvedusest ja ahnusest ärgu olgu teie seas juttugi, nõnda nagu on kohane pühadele.
4. Samuti riivatus ja rumalad sõnad ja sündsusetu lööpimine ei sobi teile, vaid selle asemel olgu tänu.
5. Seda teadke kindlasti, et ühelgi hoorajal ega kõlvatul ega ahnitsejal - tähendab ebajumalateenreil - ei ole pärandit Kristuse ja Jumala riigis.
6. Ärgu ükski petku teid tühjade sõnadega, sest niisuguste asjade pärast tuleb Jumala viha sõnakuulmatute laste peale!
7. Äрге siis saage nende kaaslasteks!
8. Sest varem te olite pimedus, nüüd aga olete valgus Issandas. Käige nagu valguse lapsed -
9. valguse vili on ju igasuguses headuses ja õigluses ja tões -,
10. uurige, mis on Issandale meelepärane,
11. ja ärge hakake pimeduse viljatute tegude kaasosaliseks, vaid pigem paljastage neid!
12. Sest mida nad salajas teevad, seda on nimetadagi häbi.
13. Aga kõik valguse poolt paljastatu saab avalikuks;
14. sest kõik, mis saab avalikuks, on valguse käes. Seepärast on öeldud: 'Ärka üles, kes sa magad, ja tõuse üles surnuist, siis särab sulle Kristus!'
15. Vaadake siis hoolega, kuidas te elate: mitte nagu arutud, vaid nagu targad,
16. kasutades aega õigesti, sest päevad on kurjad.
17. Seepärast ärge olge rumalad, vaid mõistke, mis on Issanda tahtmine.
18. Ja ärge joovastuge veinist, millest tuleb liiderlikkus, vaid saage täis Vaimu,
19. lauldes omavahel psalme, hümne ja vaimulikke laule, lauldes ja pilli mängides kogu oma südamega Issandale,
20. tänades alati Jumalat ja Isa meie Issanda Jeesuse Kristuse nimel.
21. Alistuge üksteisele Kristuse kartuses,
22. naised oma meestele otsekui Issandale,
23. sest mees on naise pea, nagu Kristus on koguduse pea, olles ise ihu päästja.
24. Nagu kogudus alistub Kristusele, nõnda alistugu ka naised meestele kõigis asjus.
25. Mehed, armastage naisi, otsekui Kristus on armastanud kogudust ja loovutanud iseene tema eest,
26. et teda pühitseda, olles ta puhastanud vees pesemisega sõna läbi,
27. et kogudust iseenda ette seada kirkana, nii et tal ei oleks plekki ega kortsu ega muud sellesarnast, vaid et ta oleks püha ja laitmatu.
28. Nõnda peavad mehedki armastama oma naisi nagu iseene ihu. Kes oma naist armastab, armastab iseennast.
29. Keegi pole ju kunagi vihanud iseene ihu, vastupidi, ta toidab ja hellitab seda nii nagu Kristus kogudust,
30. sest me oleme tema ihu liikmed.
31. 'Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja need kaks saavad üheks.'
32. See saladus on suur: ma räägin Kristusest ja kogudusest.
33. Igal juhul armastagu ka igaüks teie seast oma naist nii nagu iseennast, aga naine kartku meest!

Peatükk 6

1. Lapsed, olge kuulekad oma vanemaile Issandas, sest see on õige!
2. 'Austa oma isa ja ema,' see on esimene käsusõna töötusega,
3. 'et su käsi käiks hästi ja sa elaksid kaua maa peal!'
4. Ja teie, isad, ärge ärritage oma lapsi vihale, vaid kasvatage neid juhatamise ja manitsemisega Issanda tahte järgi!
5. Orjad, olge oma maistele isandatele kuulekad nagu Kristusele kartuse ja värinaga siiras südames,
6. mitte silmapetteks otsekui inimeste ees lipitsemiseks, vaid nagu Kristuse sulased, kes kõigest hingest teevad Jumala tahtmist,
7. teenides heal meelel otsekui Issandat ja mitte nagu inimesi,
8. teades, et igäüks, kui ta on teinud midagi head, saab selle eest tasu Issanda käest, olgu ta ori või vaba.
9. Ja teie, isandad, tehke sedasama neile ning jätke maha ähvardamine, teades, et nii neil kui teil on Isand taevas ning tema juures ei ole mingit erapoolikust.
10. Viimaks veel: saage vägevaks Issandas ja tema tugevuse jõus!
11. Pange ülle Jumala sõjavarustus, et te suudaksite seista kuradi salanõude vastu!
12. Meil ei tule ju võidelda inimestega, vaid meelevaldade ja võimudega, selle pimeduse maailma valitsejatega, kurjade taevaaluste vaimudega.
13. Seepärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te olete kõik teinud.
14. Seiske nüüd ja teie niuded olgu võõtatud tõega ja teil olgu seljas õiguse soomusrüü
15. ja teie jalgades olgu valmidus minna kuulutama rõõmusõnumit rahust!
16. Kõigepealt aga võtke kätte usukilp, millega te võite kustutada kõik kurja põlevad nooled!
17. Võtke ka päästekiiver ja vaimumõök, see on Jumala sõna!
18. Ja palve ja anumisega palvetage igal ajal Vaimus ning selleks valvake kogu püsivusega ja eestpalvetega kõigi pühade eest
19. ja minuigi eest, et mulle antaks arukust, kui ma avan suu, julgelt teada anda evangeeliumi saladust,
20. mille käskjalana ma olengi ahelais, et ma selles julgust saades hakkaksin rääkima nii, nagu ma pean.
21. Et teiegi saaksite teada, kuidas mu käsi käib ja mida ma teen, siis jutustab seda teile Tühnikos, armas vend ja ustav abiline Issandas.
22. Ma saadan tema teie juurde just sellepärast, et te saaksite teada, kuidas on lugu meiega, ja et ta julgustaks teie südameid.
23. Rahu vendadele ja armastust koos usuga Jumalalt Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
24. Arm olgu nende kõikidega, kes armastavad meie Issandat Jeesust Kristust kadumatuses!

Filiplastele

Peatükk 1

1. Paulus ja Timoteos, Kristuse Jeesuse sulased, - kõigile Filippis olevatele pühadele Kristuses Jeesuses ning ülevaatajaile ja abilistele:
2. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
3. Ma tänan oma Jumalat iga kord, kui ma teid meenutan,
4. alati igas oma palves teie kõigi eest rõõmuga tehes eestpalvet.
5. Ma tänan Jumalat teie osaduse pärast evangeeliumiga esimesest päevast tänaseni
6. ja olen veendunud selles, et see, kes teie on alustanud head tööd, lõpetab selle enne Kristuse Jeesuse päeva.
7. Nõnda ju ongi õige mul teist kõigist mõelda, sest teie olete minu südames. Kui ma siis olen ahelais või kui ma kosten evangeeliumi eest ja seda kinnitan, olete teie kõik kaasosalised mulle antud armus.
8. Sest Jumal on mu tunnistaja, kuidas ma teid kõiki igatsen Kristuse Jeesuse südamlikkusega.
9. Ja ma palvetan, et teie armastus üha enam ja enam kasvaks tunnetuses ja kõiksuguses kogemises
10. olulise kindlaksmääramiseks, et te oleksite puhtad ja laitmatud Kristuse päevani,
11. täidetud õiguse viljaga, mis tuleb Jeesuse Kristuse läbi, Jumala kirkuseks ja kiituseks.
12. Vennad, ma tahan, et te teaksite: see, mis minuga on toimunud, on evangeeliumile tulnud pigem kasuks,
13. nii et kogu kohtukojale ja kõigile muudele on saanud avalikuks, et ma olen vangis Kristuse pärast.
14. Enamik vendi Issandas on sõandanud mu vangipõlve tõttu hakata veel suurema julgusega ja kartmatumalt rääkima Jumala sõna.
15. Mõned küll kuulutavad Kristust kadeduse ja riiu pärast, mõned aga ka heast tahtest.
16. Ühed teevad seda armastusest, teades, et ma viibin siin evangeeliumi eest kostmiseks,
17. teised kuulutavad aga Kristust kiusu pärast, mitte puhta meelega, arvates võivat suurendada mu vangipõlve viletsust.
18. Aga mis sellest! Kui Kristust kuulutatakse igal kombel, olgu tagamõttega, olgu tõemeeli, siis selle üle ma rõõmustan. Kuid tahan ka edaspidi rõõmustada,
19. sest ma tean, et see tuleb mulle päästeks teie eestpalve ja Jeesuse Kristuse Vaimu abi kaudu
20. minu ootust ja lootust mööda, et ma ei jää häbisse milleski, vaid et - nagu alati, nii ka nüüd - Kristus saab täiesti avalikult ülistatud minu ihus, olgu elu või surma läbi.
21. Jah, mulle on elamine Kristus ja suremine kasu!
22. Aga kui ihus elamine toob mu tööle vilja, siis ma ei tea, kumba valida.
23. Mind paeluvad mõlemad. Ma himustan siit lahkuda ja olla Kristusega, sest see on väga palju parem,
24. ent ihusse jäämine on vajalikum teie pärast.
25. Ja selles veendunult ma tean, et jään elama ja jään teie kõikide juurde teie usu edenemiseks ja rõõmuks,
26. et teie kiitlemine Kristuses Jeesuses rohkeneks minu kaudu selle tõttu, et ma tulen tagasi teie juurde.
27. Ainult käituge Kristuse evangeeliumi vääriliselt, et mina, olgu tulles ja teid nähes või tulemata jäädes, kuuleksin teie kohta, et te püsite ühes vaimus ja ühel meelel, võideldes evangeeliumi usu eest,
28. ega lase vastastel end heidutada millegagi, mis on neile hukatuse, teile aga pääste tähiseks, ning seda Jumalalt.
29. Sest teile ei ole ju kingitud ainult armu uskuda Kristusesse, vaid ka kannatada tema pärast
30. ning võidelda sedasama võitlust, mida te minust olete näinud ja nüüd minust kuulete.

Peatükk 2

1. Kui nüüd on mingisugune julgustus Kristuses, kui mingisugune armastuse lohutus, kui mingisugune Vaimu osadus, kui mingisugune südamlikkus ja kaastunne,
2. siis tehke mu rõõm täielikuks sellega, et te mõtlete ühtmoodi, et teil on sama armastus, et olete üksmeelsed ja ühtviisi mõtlejad
3. ega tee midagi kiusu ega auahnuse pärast, vaid peate alandlikkuses üksteist ülemaks kui iseennast,
4. nii et ükski ei pea silmas mitte ainult oma, vaid ka teiste kasu.
5. Mõtelge iseenestes sedasama, mida Kristuses Jeesuses:
6. kes, olles Jumala kuju, ei arvanud osaks olla Jumalaga võrdne,
7. vaid loobus iseene olust, võttes orja kuju, saades inimese sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena.
8. Ta alandas iseennast, saades kuulekaks surmani, pealegi ristisurmani.
9. Seepärast on Jumal tõstnud ta kõrgemaks kõrgest ja annetanud talle selle nime, mis on üle iga nime,
10. et Jeesuse nimes nõtkuks iga põlv nii taevas kui maa peal kui maa all,
11. ja et iga keel tunnistaks: Jeesus Kristus on Issand - Jumala Isa kirkuseks.
12. Nõnda siis, mu armsad, otsekui te olete ikka olnud kuulekad, ärge olge seda ainult siis, kui ma olen kohal, vaid veel kindlamalt nüüd minu äraolekul; valmistage endile päästet kartuse ja värinaga!
13. Sest Jumal on see, kes teie tegutseb, et te tahate ja toimite tema hea nõu kohaselt.
14. Tehke kõik nurisemata ja vaidlemata,
15. et te oleksite laitmatud ja puhtad, veatud Jumala lapsed keset põikpäist ja rikutud sugupõlve, kelle seas te paistate nagu tähed maailmas,
16. pidades kinni elusõnast. Nii saan kiidelda Kristuse päeval, et ma ei ole tühja jooksnud ega tühja vaeva näinud.
17. Ja kuigi minu veri peaks joogiohvrina valatama teie usu ohvri ja teenistuse peale, ma rõõmustan ja olen rõõmus koos teie kõikidega.
18. Niisamuti siis rõõmustage ka teie ja olge rõõmsad koos minuga!
19. Ent ma loodan Issandas Jeesuses peatselt saata teie juurde Timoteose, et ka minu meel läheks kergeks, kui ma saan teada, kuidas teie käsi käib.
20. Mul ei ole kedagi teist niisama tublit, kes tõeliselt teie eest muretseks.
21. Kõik taotlevad ju enda oma, mitte Kristuse Jeesuse oma.
22. Aga tema ustavust te teate, sest nagu laps oma isaga, nõnda on tema koos minuga teeninud evangeeliumi.
23. Teda ma loodangi nüüd saata, otsekohe kui ma näen, kuidas mu asjad arenevad.
24. Ma olen aga veendunud Issandas, et ma ka ise tulen peatselt.
25. Ma olen pidanud vajalikuks saata teie juurde vend Epafroditose, oma kaastöölise ja kaasvõitleja, teie saadiku ja minu vajaduste eest hoolitseja,
26. sest ta igatses teie järele ja muretses, sest te olite kuulnud ta haige olevat.
27. Ta ju oligi suremas haige, kuid Jumal halastas tema peale, aga mitte üksnes tema, vaid ka minu peale, et mulle ei tuleks kurbust kurbusele lisaks.
28. Nüüd ma siis saadan tema seda rutemini, et teie teda nähes jälle saaksite rõõmsaks ja mul oleks kurbust vähem.
29. Võtke ta siis vastu Issandas kogu rõõmuga ja pidage lugu niisugustest meestest,
30. sest ta oli Kristuse töö pärast surmasuus ega hoolinud oma elust, et täita teie aset minu eest hoolitsemisel.

Peatükk 3

1. Viimaks veel, mu vennad, rõõmustage Issandas! Üht ja sedasama teile kirjutada ei ole mulle tüütav, aga teid teeb see kindlaks.
2. Vältige koeri, vältige halbu töölisi, vältige mahalõikamist!
3. Sest ümberlõigatud oleme meie, kes Jumalat teenime vaimus ja kiitleme Kristusest Jeesusest ega looda päritolu peale,
4. kuigi mul võiks olla lootust ka päritolu tõttu. Kui keegi teine arvab, et temal võib olla lootust päritolu tõttu, siis minul veel enam:
5. ma olen ümber lõigatud kaheksandal päeval, olen Iisraeli soost, Benjamini suguharust, heebrea rahvast sündinud heebrea mees, Seaduse järgi variser,
6. innukuse poolest koguduse tagakiusaja, Seadusest tuleneva õiguse poolest laitmatu.
7. Kuid mis mulle oli kasuks, seda ma olen arvanud kahjuks Kristuse pärast.
8. Jah, enamgi: ma pean kõike kahjuks Issanda Kristuse Jeesuse kõikeületava tunnetuse kõrval. Tema pärast olen ma minetanud kõik selle ja pean seda pühkmeiks, et saada kasuks Kristust
9. ja et mind leitaks tema seest ega oleks mul oma õigust, mis tuleb Seadusest, vaid see õigus, mis tuleb Kristusesse uskumisest, see, mille Jumal annab usu peale.
10. Ma püüan ära tunda teda ja tema ülestõusmise väge ja tema kannatuste osadust, saades tema surma sarnaseks,
11. et ma kuidagi jõuaksin ülestõusmisele surnuist.
12. Mitte et ma selle oleksin saanud või oleksin juba täiuslik, aga ma püüan kätte saada seda, mille pärast Kristus Jeesus on minu kätte saanud.
13. Vennad, ma ei arva endast, et ma selle olen kätte saanud, ühte aga ma ütlen: Ma unustan kõik, mis on taga, ja sirutun eesoleva poole,
14. ma püüdlen sihtmärgi poole, Jumala üleva kutsumise võiduhinna poole Kristuses Jeesuses.
15. Kes meist on täiuslikud, mõtelgem just samal viisil, ent kui te mõtlete midagi teisiti, küll Jumal ilmutab teile ka selle.
16. Ometi, sealt, kuhu oleme jõudnud, astugem edasi sama rada!
17. Vennad, võtke mind eeskujuks ja jälgige neid, kes elavad nõnda, nagu meie teile eeskujuks oleme.
18. Sest paljud, kellest ma teile sagedasti olen rääkinud ning nüüd nuttes räägin, elavad Kristuse risti vaenlastena.
19. Nende lõpp on hukatus, nende jumal on kõht ja nende au on nende häbis; nad mõtlevad maapealsetest asjadest.
20. Aga meie kodupaik asub taevas, kust me ka ootame Päästjat - Issandat Jeesust Kristust,
21. kes meie alanduse ihu muudab oma kirkuse ihu sarnaseks selle väe toimel, millega ta suudab ka alistada enesele kõik.

Peatükk 4

1. Niisiis, mu armsad ja igatsetud vennad, minu rõõm ja aupärg, püsige nõnda Issandas, armsad!
2. Euodiat ma keelitan ja Süntühhet ma keelitan mõtlema ühtmoodi Issandas.
3. Jah, ma palun ka sind, aus teekaaslane, võta oma hoolde need naised, kes on võidelnud evangeeliumi eest koos minu, Kleemensi ja mu teiste kaastöölistega, kelle nimed on eluraamatus.
4. Olge ikka rõõmsad Issandas! Taas ma ütlen: Olge rõõmsad!
5. Teie leebus saagu teatavaks kõigile inimestele. Issand on ligidal!
6. Ärge muretsege ühtigi, vaid teie vajadused saagu kõiges Jumalale teatavaks tänuütlemisega palumisega ja anumises.
7. Ja Jumala rahu, mis on ülem kui kogu mõistmine, hoiab teie südamed ja mõtted Kristuses Jeesuses.
8. Viimaks veel, vennad, mis iganes on tõene, mis auväärne, mis õige, mis puhas, mis armastusväärne, mis ülendav, ja kui miski on vooruslik ja kui miski on kiidetav, seda arvestage!
9. Mida te olete õppinud ja saanud ja kuulnud ja näinud minult, seda tehke, ning rahu Jumal on siis teiega.
10. Väga suureks rõõmuks Issandas oli mulle see, et te viimaks jälle virgusite mõtlema minule; sest teie olete ju mõelnud, aga teil polnud sobivat juhust.
11. Ma ei ütle seda puuduse pärast, kuna ma olen õppinud olema rahul sellega, mis mul on.
12. Oskan elada kehvalt ja oskan elada ka jõukalt, olen kõigega ja kõigi oludega tuttav: nii kõhtu täis süüa kui nälgima, elama nii jõukuses kui puuduses.
13. Ma suudan kõik tema läbi, kes teeb mind vägeväks.
14. Ometi, te tegite hästi, et võtsite osa minu kitsikusest.
15. Teie, filiplased, ju teate, et evangeeliumi kuulutamise alguses, kui ma Makedooniast lahkusin, ei olnud ükski kogudus peale teie andmise ja võtmise arvestamisel minuga osaduses,
16. sest teie saatsite minu vajadusteks abi ka Tessaloonikasse rohkem kui ühe korra.
17. See pole nii, et ma otsin andi, vaid ma otsin vilja, mis kasvatab teiepoolset arvet.
18. Mul on nüüd kõike ja küllaga! Mu käed said täis, kui ma Epafroditoselt võtsin vastu teiepoolse anni hea lõhnana, soodsa ohvrina, mis on Jumalale meelepärane.
19. Küll mu Jumal täidab kõik teie vajadused oma rikkust mööda kirkusega Kristuses Jeesuses.
20. Aga Jumalale ja meie Isale olgu kirkus igavesest ajast igavesti! Aamen.
21. Tervitage kõiki pühasid Kristuses Jeesuses! Teid tervitavad minuga olevad vennad.
22. Teid tervitavad kõik pühad, eriti aga need, kes on keisri kojast.
23. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie vaimuga!

Koloslastele

Peatükk 1

1. Paulus, Jumala tahtmisel Kristuse Jeesuse apostel, ja vend Timoteos - pühadele, kes on Kolossas, ustavatele vendadele Kristuses:
2. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt [ja meie Issandalt Jeesuselt Kristuselt]!
3. Me täname Jumalat ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa alati, kui me teie eest palvetame,
4. sest me oleme kuulnud teie usust Kristusesse Jeesusesse ja armastusest kõigi pühade vastu
5. lootuse pärast, mis teile on tallele pandud taevas. Sellest lootusest te olete juba kuulnud evangeeliumi tõesõnas,
6. mis on tulnud teie juurde, nõnda nagu see kogu maailmas on vilja kandmas ja kasvamas. Nii on see ka teie seas sellest päevast peale, mil te kuulsite ja tõeliselt ära tundsite Jumala armu;
7. nõnda nagu te olete õppinud Epafrase, meie armsa kaassulase käest, kes on ustav Kristuse teener teie heaks.
8. See ongi tema, kes meile on teatanud teie armastusest Vaimus.
9. Seepärast ei ole ka meie, sellest päevast peale kui me seda kuulsime, lakanud teie eest palvetamast ega palumast, et teid täidetaks tema tahtmise tundmisega kogu tarkuses ja vaimulikus mõistmises,
10. et te käiksite Issanda vääriliselt talle kõigiti meeldida püüdes, kandes vilja igasuguses heas töös ja kasvades Jumala tundmises
11. ning saaksite vägevaks kogu väega tema kirkuse tugevust mööda kõigeks püsivuseks ja pikaks meeleks, rõõmuga
12. tänades Isa, kes teid on teinud kõlblikuks osa saama pühade pärandist valguse riigis,
13. kes meid on kiskunud välja pimeduse meelevallast ja asetanud oma armsa Poja kuningriiki,
14. kelles meil on lunastus, pattude andeksandmine.
15. Tema on nähtamatu Jumala kuju, kogu loodu esmasündinu,
16. sest tema läbi on loodud kõik, mis on taevais ja maa peal, mis on nähtav ja nähtamatu, olgu troonid või ülemused, olgu valitsused või meelevallad - kõik on loodud tema läbi ja tema poole.
17. Tema ise on enne kõike ja kõik püsib koos temas
18. ja ta on oma ihu, koguduse pea. Tema on algus, esmasündinu surnuist, et ta kõiges saaks esimeseks.
19. Sest Jumalal on olnud hea meel lasta kogu täiusel temas elada
20. ja lepitada tema läbi enesega kõik, niihästi maapealsed kui taevalised, tehes rahu tema ristivere läbi.
21. Ka teid, kes te varem olite Jumalast võõrdunud ja oma mõtlemise poolest tema vaenlased oma kurjade tegudega,
22. on Kristus lepitanud nüüd oma lihalikus ihus surma läbi, et teid seada pühadena ja veatutena ja laitmatutena Jumala palge ette,
23. kui te vaid jääte kindlaks ja rajatuks usule ega lase end kõrvale viia evangeeliumis olevast lootusest, mida te olete kuulnud ja mida on kuulutatud kogu loodule taeva all ja mille teenriks olen saanud mina, Paulus.
24. Nüüd ma rõõmustan oma kannatustes teie pärast, ja oma ihus ma täidan puuduvat osa Kristuse kannatustest tema ihu, see tähendab koguduse heaks,
25. kelle teenriks ma olen saanud Jumala korralduse järgi, mis mu kätte on antud teie heaks, et teile täielikult kuulutada Jumala sõna,
26. seda saladust, mis oli varjatud endiste aegade ja sugupõlvade eest, nüüd on aga avaldatud tema pühadele,
27. kellele Jumal tahtis teada anda, mis on selle saladuse kirkuse rikkus kõigi rahvaste seas; see on - Kristus teie seas, kirkuse lootus.
28. Meie kuulutame teda, manitsedes iga inimest ja õpetades iga inimest kogu tarkuses, et seada iga inimest Jumala ette täiuslikuna Kristuses.
29. Selleks ka mina näen vaeva ja võitlen tema jõu toimel, mis minus on tegev väega.

Peatükk 2

1. Ma tahan, et te teaksite, kui suur võitlus on mul teie ja laodikeialaste pärast ning kõikide pärast, kes mind ennast ei ole näinud,
2. et julgustada nende südameid, kes on kokku liidetud armastuses ja täieliku mõistmise kogu rikkuse, Jumala saladuse - Kristuse - tunnetamises,
3. kelles peituvad kõik tarkuse ja tunnetuse aarded.
4. Ma ütlen seda selleks, et keegi teid ei eksitaks ilukõnedega,
5. sest ehk ma küll ihulikult olen eemal, olen ma vaimu poolest ometi teiega, rõõmustades, kui ma näen teie korda ning teie kindlat usku Kristusesse.
6. Nii nagu te nüüd olete Kristuse Jeesuse võtnud vastu Issandaks, nõnda käige temas,
7. olles juurdunud ja ülesehitatud temas ning kinnitatud usus, nõnda nagu teid on õpetatud, ja olge ülevoolavad tänus.
8. Vaadake, et keegi teid ei riisuks tarkuseõpetuse ja tühja pettuse abil, mis vastavad inimeste pärimusele, maailma algainetele, ja mitte Kristusele.
9. Sest temas elab kogu jumalik täius ihulikult,
10. ja teie olete saanud osa tema täiusest, kes on iga valitsuse ja meelevalla pea.
11. Temas te olete ka ümber lõigatud kätega tehtamatu ümberlõikamisega, lihaliku ihu äraheitmisega, Kristuse ümberlõikamisega,
12. kui teid koos temaga ristimises maha maeti ja ka koos temaga üles äratati usu läbi Jumala väesse, kes tema üles äratas surnuist
13. ning teid, kes olite surnud üleastumistes ja oma ihu ümberlõikamatuses - teid on Jumal koos Kristusega elavaks teinud, andestades meile kõik üleastumised,
14. kustutades ära meie võlakirja koos määrustega, mis olid meie vastu, ning selle on ta kõrvaldanud, naelutades selle risti külge.
15. Jumal on paljastanud valitsused ja meelevallad, häbistanud neid avalikult, võidutsedes nende üle Kristuses.
16. Ärgu siis keegi mõistku teie üle kohut sööma või jooma ega mingi püha või noorkuu või hingamispäevade pärast,
17. mis on tulevaste asjade vari, aga Kristuse ihu on tõelisus.
18. Ärgu võtku teie võiduandi ükski, kes seda tahab alandlikkuse ja inglite teenimise kaudu, ja kes selle üle, mis ta on näinud, asjata oma lihalikus mõistuses hoopleb
19. ega hoiu kinni peast, kelles kogu ihu kokku liidetakse ja koos hoitakse kõõluste ja sidemete abil, ning kasvab Jumala kasvamist.
20. Kui te koos Kristusega olete maailma algainetele surnud, miks te siis lasete endale teha korraldusi, nagu elaksite alles maailmas:
21. 'Ära hakka kinni! Ära maitse! Ära puuduta!'
22. See kõik on määratud kuluma kasutamise läbi. Need on vaid inimeste käskimised ja õpetused,
23. mis on küll tarkuse moodi isetehtud vagaduse ja alandlikkuse ja karmuse tõttu ihu vastu, aga neil ei ole mingit kaalu himude ohjeldamiseks.

Peatükk 3

1. Kui te nüüd koos Kristusega olete üles äratatud, siis otsige seda, mis on ülal, kus Kristus istub Jumala paremal käel;
2. mõtelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal,
3. sest te olete surnud ja teie elu on koos Kristusega Jumalas.
4. Kui Kristus, teie elu, saab avalikuks, siis saate ka teie koos temaga avalikuks kirkuses.
5. Surmake nüüd need liikmed, mis on maa peal: hoorus, rüvedus, kirg, kuri himu ja ahnus, mis on ebajumalateenistus.
6. Nende pärast tuleb Jumala viha [sõnakuulmatute laste peale].
7. Nendes käisite muiste ka teie, kui te elasite selliselt.
8. Nüüd aga jätke teiegi maha see kõik: viha, raev, kurjus, teotamine, siivutud sõnad oma suust.
9. Ärge valetage üksteisele, sest te olete seljast võtnud vana inimese tema tegudega
10. ja olete rõivastunud uude inimesse, kes pidevalt uueneb tunnetama oma Looja näo kohaselt.
11. Kui see sünnib, siis ei ole enam kreeklast ega juuti, ei ümberlõigatut ega ümberlõikamatut, ei umbkeelset ega sküüti, ei orja ega vaba, vaid kõik ja kõikides on Kristus.
12. Rõivastuge siis nagu Jumala valitud pühad ja armastatud südamliku kaastundega, lahkusega, alandlikkusega, tasadusega ja pika meelega,
13. üksteist taludes ja üksteisele andestades, kui kellelgi on teise vastu kaebust. Nii nagu Issand teile on andeks andnud, nõnda tehke teiegi!
14. Aga üle kõige selle olgu armastus - see on täiuslik side!
15. Ja teie südameis valitsegu Kristuse rahu, millesse te olete kutsutud ühe ihuna. Ja olge tänulikud!
16. Kristuse sõna elagu rikkalikult teie seas, kõiges tarkuses õpetage ja manitsege üksteist psalmide, hümnide ja vaimulike lauludega, laulge kogu südamest tänulikult Jumalale!
17. Ja kõik, mida te iial teete sõnaga või teoga, seda tehke Issanda Jeesuse nimel, tema läbi Jumalat Isa tänades!
18. Naised, alistuge meestele, nagu on sünnis Issandas!
19. Mehed, armastage naisi ja ärge olge karmid nende vastu!
20. Lapsed, olge oma vanemaile kuulekad kõigis asjus, sest see on Issandale meelepärane!
21. Isad, ärge riielge oma lastega, et nad ei muutuks araks!
22. Orjad, olge oma maistele isandatele kuulekad kõiges, mitte silmapetteks nagu inimeste ees lipitsemiseks, vaid siira südamega, kartes Issandat.
23. Mida te iial teete, seda tehke kogu hingest, nõnda nagu Issandale ja mitte nagu inimestele,
24. teades, et te saate Issandalt palgaks pärisosa. Teenige Issandat Kristust!
25. Sest kes teeb ülekohtu, saab kätte, mis ta on teinud ülekohtu, ja ei ole mingit erapoolikust.

Peatükk 4

1. Isandad, andke orjadele, mis on õiglane ja kohane, teades, et ka teil on isand taevas!
2. Palvetage püsivalt, valvake tänupalves!
3. Palvetage ühtlasi ka meie eest, et Jumal avaks meile sõna ukse kuulutada Kristuse saladust, mille pärast ma ju olen ahelais,
4. et ma seda oskaksin avaldada nõnda, nagu ma pean rääkima.
5. Käige tarkuses nende ees, kes on väljaspool, kasutades aega õigesti!
6. Teie kõne olgu alati armu sees, soolaga maitsestatud, et te teaksite, kuidas teil tuleb igaühele kosta.
7. Kuidas mu käsi käib, küll seda kõike teatab teile Tühnikos, armas vend ning ustav abiline ja kaassulane Issandas,
8. kelle ma selleks teie juurde saadan, et te teaksite, kuidas minu käsi käib, ja et ta julgustaks teie südameid.
9. Ma saadan ta koos ustava ja armsa venna Oneesimosega, kes on pärit teie seast. Küll nemad teatavad teile kõik, kuidas lugu siin on.
10. Teid tervitab Aristarhos, mu vanglakaaslane, ja Markus, Barnabase õepoeg, kelle kohta te olete juba käsu saanud, et kui ta peaks tulema teie juurde, te võtaksite ta vastu;
11. terviseid Jeesuselt, keda nimetatakse Justuseks. Nemad on ümberlõigatud olnud ainukesed kaastöölised Jumala riigi heaks, kes on olnud mulle lohutuseks.
12. Teid tervitab Epafraas, kes on pärit teie seast, Kristuse Jeesuse sulane, kes alati võitleb teie eest palvetades, et te püsiksite täiuslikena ja oleksite täidetud kõigega, mis on Jumala tahtmine.
13. Ma tunnistan temast, et ta kannab väga suurt hoolt teie eest ja nende eest, kes on Laodikeias ja Hierapolises.
14. Teid tervitavad armas arst Luukas ja Deemas.
15. Tervitage vendi Laodikeias ning Nümfat ja kogudust tema kojas!
16. Ja kui see kiri teie juures on ette loetud, siis tehke nii, et seda loetaks ka Laodikeia koguduses ning et teie loeksite ka Laodikeiast tulevat kirja.
17. Ja öelge Arhipposele: 'Vaata, et sa täidad seda teenimiseametit, mille sa oled saanud Issandas!'
18. Tervitus on mu enese, Pauluse käega. Mõtelge mu vangipõlvele! Arm olgu teiega!

1. tessalooniklastele

Peatükk 1

1. Paulus ja Silvanus ja Timoteos - tessalooniklaste kogudusele Jumalas Isas ja Issandas Jeesuses Kristuses: Armu teile ja rahu!
2. Me täname alati Jumalat teie kõikide eest, meenutades teid oma palvetes, alatasa
3. meelde tuletades teie teokat usku ja töökat armastust ning vastupidavat lootust meie Issanda Jeesuse Kristuse peale Jumala ja meie Isa palge ees.
4. Me teame, et teie, Jumalale armsad vennad, olete valitud,
5. sest meie evangeelium ei ole teie juurde tulnud palja sõnana, vaid ka väes ja Pühas Vaimus ning täieliku veendumusega. Te ju teate ise, missugused me olime teie juures teie heaks.
6. Ja te võtsite eeskujuks meid ning Issandat, kui te rohkest viletsusest hoolimata sõna vastu võtsite Püha Vaimu rõõmuga,
7. nii et te olete saanud eeskujuks kõigile usklikele Makedoonias ja Ahhais.
8. Sest teie juurest on Issanda sõna kostnud mitte üksnes Makedooniasse ja Ahhaisse, vaid kõikidesse paikadesse on levinud teated teie usust Jumalasse, nii et meil pole vaja enam midagi rääkida.
9. Nad ju ise teatavad, kuidas te meid vastu võtsite ning kuidas te olete ebajumalaist pöördunud Jumala poole, teenima elavat ja tõelist Jumalat
10. ning ootama taevast tema Poega Jeesust, kelle ta on surnuist üles äratanud ja kes meid tõmbab välja tulevasest vihast.

Peatükk 2

1. Teie, vennad, teate ju meie tulekut teie juurde, et see ei ole läinud tühja.
2. Kuigi me just enne, nagu te teate, olime kannatanud ja meid teotati Filippi linnas, andis Jumal meile siiski julguse kuulutada Jumala evangeeliumi suure võitlusega.
3. Meie manitsused ei tulene eksitusest ega ebapuhtusest ega pettusest.
4. Vastupidi, me räägime nõnda, nagu Jumal meid on arvanud kõlblikuks, et usaldada meie kätte evangeelium: me ei räägi, et meeldida inimestele, vaid Jumalale, kes meie südamed läbi katsub.
5. Sest nagu te teate, ei ole me kunagi tulnud lipitsevate kõnedega ega ajendatuna ahnusest, Jumal on tunnistajaks.
6. Me ei otsi kiitust inimestelt, ei teilt ega muilt,
7. kuigi me kui Kristuse apostlid oleksime võinud olla tähtsad; vaid me olime malbed teie keskel, nii nagu toitja ema hellitab oma lapsi;
8. nõnda oleksime meiegi hellusest teie vastu andnud heameelega teile mitte üksnes Jumala evangeeliumi, vaid ka oma hinge, kuna te olite saanud meile armsaks.
9. Teie ju mäletate, vennad, meie vaeva ja pingutust! Töötades ööd ja päevad, et mitte saada koormaks kellelegi teist, kuulutasime teile Jumala evangeeliumi.
10. Teie ja Jumal olete tunnistajaks, kui vagalt ja õiglaselt ja laitmatult me oleme käitunud teiega, kes te usute;
11. nagu te teate sedagi, kuidas me igaühte teie seast otsekui isa oma lapsi
12. julgustasime ja lohutasime ja keelitasime, et te elaksite Jumala vääriliselt, kes teid kutsus oma kuningriiki ja kirkusse.
13. Ja seepärast me tänamegi alatasa Jumalat, et kui te meie käest saite kuulda Jumala sõna, siis te ei võtnud seda vastu mitte inimeste sõnana, vaid sellena, mida see tõepoolest on - Jumala sõnana, mis on tegev ka teie, kes te usute.
14. Sest teie, vennad, olete saanud nende Kristuses Jeesuses olevate Jumala koguduste järgijaks, mis on Juudamaal, sest teiegi olete saanud kannatada oma suguvendade poolt, niisamuti nagu nemad juutide poolt,
15. kes tapsid ka Issanda Jeesuse ning prohvetid ja kiusasid meid taga; nemad ei ole Jumalale meelepärased ja on kõigi inimeste vastased,
16. takistades meid rääkimast paganaile nende päästmiseks; nii täidavad nad igati oma pattude mõõtu. Aga viha on jõudnud nende peale lõplikult.
17. Meie aga, vennad, olles mõnda aega teist lahutatud küll palge, mitte südame poolest, oleme suure igatsusega soovinud näha teie palet.
18. Seepärast oleme tahtnud - mina, Paulus, küll rohkem kui korra - tulla tagasi teie juurde, kuid saatan on meid takistanud.
19. Sest kes on meie lootus, meie rõõm, meie kiitlemise aupärg meie Issanda Jeesuse Kristuse palge ees tema tulemisel kui mitte teie?
20. Jah, teie olete meie kirkus ja rõõm!

Peatükk 3

1. Seepärast meie, kui me enam ei läbenud kannatada, arvasime heaks jääda Ateenasse
2. ja läkitasime Timoteose, oma venna ja Jumala kaastöölise Kristuse evangeeliumi kuulutamises, kinnitama ja julgustama teid teie usus,
3. et ükski ei lööks kõikumata nendes viletsustes. Te ju teate, et me oleme nendesse pandud.
4. Sest juba siis, kui me olime teie juures, ütlesime teile ette, et meid hakatakse taga kiusama, nagu see on ka sündinud ja on teile teada.
5. Seepärast ka mina, maldamata enam, saatsingi tema, et teada saada teie usku, kas vahest kiusaja pole teid kiusanud ning meie vaevanagemist tühjaks teinud.
6. Aga kui nüüd Timoteos tuli teie juurest tagasi ning tõi meile häid sõnumeid teie usust ja teie armastusest ning et teie meid alati heaga mäletate, igatsedes meid näha saada, nii nagu meie teidki,
7. siis saime julgustatud teie kaudu, vennad, kogu oma kitsikuses ja ahistuses teie usu läbi,
8. sest nüüd me võime elada, kui teie püsitate Issandas.
9. Mis tänu me võiksime küll Jumalale anda teie pärast kogu selle rõõmu eest, millega me rõõmustame teie üle oma Jumala palge ees?
10. Me anume ööd ja päevad üliväga, et saada näha teie palet ja parandada seda, mis on veel puudulik teie usus.
11. Aga tema, meie Jumal ja Isa, ning meie Issand Jeesus Kristus tasandagu meie tee teie juurde!
12. Ning Issand kasvatagu teie armastust ja tehku see rohkeks üksteise ja kõikide vastu, nii nagu see meilgi on teie vastu,
13. et kinnitada teie südameid olema pühaduses laitmatud Jumala ja meie Isa palge ees, kui meie Issand Jeesus tuleb kõigi oma pühadega. [Aamen.]

Peatükk 4

1. Viimaks nüüd veel, vennad, me palume ja keelitame teid Issandas Jeesuses, et nagu te olete meilt saanud teada, kuidas teil tuleb elada ja Jumalale meeldida - nõnda te ju elategi -, et te selles veelgi enam edeneksite.
2. Te ju teate, millised korraldused me teile oleme Issandas Jeesuses andnud.
3. Jah, see on Jumala tahtmine: teie pühitsus, et te hoiduksite hooruse eest,
4. et igaüks teie seast oskaks pidada oma astjat pühitsuses ja aus,
5. mitte himude kires, nõnda nagu paganad, kes ei tea midagi Jumalast,
6. et ükski ei oleks üleastuja ega petaks oma venda asjaajamises, sest Issand maksab kõige säärase eest kätte, nii nagu me oleme seda teile ka enne ütelnud ja tunnistanud.
7. Jumal ei ole meid ju kutsunud rüvedusele, vaid pühitsusele.
8. Seepärast siis, kes on selle suhtes hoolimatu, see on hoolimatu mitte inimese, vaid Jumala vastu, kes oma Püha Vaimu teisse annab.
9. Aga vennaarmastusest ei ole vaja teile kirjutada, sest Jumal on teid endid õpetanud armastama üksteist,
10. ja seda teie osutategi kõigile vendadele terves Makedoonias. Meie aga manitseme teid, vennad, et te veelgi edeneksite.
11. Ja arvake auks elada vaikselt, ajada oma asju ning teha tööd oma kätega, nagu meie teid oleme käskinud,
12. nii et te elaksite kombekalt nende ees, kes on väljaspool, ega oleks teil kelleltki midagi vaja.
13. Meie ei taha aga, vennad, et teil jääks teadmata nende järg, kes on läinud magama, et teie ei oleks kurvad nagu need teised, kellel ei ole lootust.
14. Sest kui me usume, et Jeesus on surnud ja üles tõusnud, siis usume ka, et Jumal äratab Jeesuse kaudu üles need, kes koos temaga on läinud magama.
15. Jah, seda me ütleme teile Issanda sõnana, et meie, kes me üle jääme elama Issanda tulekuni, ei jõua ette magamaläinutest,
16. sest Issand ise tuleb sõjahüüu, peaingli hääle ja Jumala pasuna saatel alla taevast ning esmalt tõusevad üles surnud, kes on läinud magama Kristuses,
17. pärast kistakse meid, kes me oleme üle jäänud elama, ühtviisi koos nendega pilvedes üles õhku Issandale vastu, ja nõnda me saame alati olla koos Issandaga.
18. Julgustage siis üksteist nende sõnadega!

Peatükk 5

1. Aegade ja tundide kohta, vennad, ei ole aga vaja teile kirjutada,
2. sest te teate täpselt, et Issanda päev tuleb just nii nagu varas öösel.
3. Kui öeldakse: 'Nüüd on rahu ja kindel olek', siis langeb äkiline hukatus nende peale nagu sünnitusvalud lapseootel naise peale, ja nad ei pääse pakku.
4. Teie aga, vennad, ei ole pimeduses, nii et see päev saaks teid tabada nagu varas.
5. Teie kõik olete ju valguse lapsed ja päeva lapsed. Meie ei ole öö ega pimeduse lapsed.
6. Niisiis, ärgem magagem nagu teised, vaid olgem ärkvel ja kained,
7. sest magajad magavad öösel ja joomarid on joobnud öösel.
8. Aga meie, kes me oleme päeva lapsed, olgem kained, rõivastatud usu ja armastuse kaitserüüga ning päästelootuse kiivriga,
9. sest Jumal ei ole meid asetanud viha alla, vaid pääste saamiseks meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi,
10. kes meie eest on surnud, et meie, kas me oleme ärkvel või magame, üheskoos temaga elaksime.
11. Seepärast julgustage üksteist ja igaüks kosutagu teist, nagu te seda teetegi!
12. Ent me palume teid, vennad, tunnustada neid, kes teie seas tööd teevad ja teid Issandas juhatavad ning noomivad,
13. ja pidada neist armastuses üliväga lugu nende töö pärast. Hoidke omavahel rahu!
14. Meie aga manitseme teid, vennad: noomige korratuid, julgustage pelglikke, aidake nõrku, olge pika meelega kõikide vastu!
15. Vaadake, et keegi teisele kurja ei tasuks kurjaga, vaid taotlege alati head üksteisele ja kõikidele!
16. Rõõmustage alati,
17. palvetage lakkamatult,
18. tänage kõige eest - sest see on, mida Jumal teilt tahab Jeesuses Kristuses!
19. Ärge kustutage Vaimu,
20. ärge põlastage prohvetiandi,
21. katsuge läbi kõik, pidage kinni heast,
22. hoiduge igasuguse kurja eest!
23. Aga rahu Jumal ise pühitsegu teid läbinisti ning teie vaim ja hing ja ihu olgu tervikuna hoitud laitmatuna meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemiseks!
24. Ustav on see, kes teid kutsub; küll tema teebki seda.
25. Vennad, palvetage meie eest!
26. Tervitage kõiki vendi püha suudlusega!
27. Ma vannutan teid Issanda nimel, et see kiri loetaks ette kõikidele vendadele!
28. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teiega!

2. tessalooniklastele

Peatükk 1

1. Paulus ja Silvanus ja Timoteos - tessalooniklaste kogudusele Jumalas, meie Isas, ja Issandas Jeesuses Kristuses:
2. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
3. Meil tuleb alati tänada Jumalat teie eest, vennad, nõnda nagu on kohus, kuna teie usk jõudsasti kasvab ja armastus, mis teil igäühel on üksteise vastu, rohkeneb,
4. nii et ka meie ise kiitleme teist Jumala kogudustes, teie vastupidavusest ja ustavusest kõigis tagakiusamistes ja kitsikustes, mida te talute
5. Jumala õiglase kohtu märgiks selle kohta, et teid on arvatud Jumala riigi vääriliseks, mille pärast te ka kannatate.
6. See on tõepoolest Jumala poolt õiglane, et teie vaevajaile tasutakse viletsusega
7. ja teile, keda vaevatakse, antakse hingamist koos meiega, siis kui Issand Jeesus ilmub taevast oma väe inglitega
8. leegitsevas tules, karistades neid, kes ei tunne Jumalat ega ole kuulekad meie Issanda Jeesuse evangeeliumile.
9. Need saavad karistuseks igavese hukatuse eemal Issanda palgest ja tema vägevuse kirkusest,
10. kui ta tuleb, et tol päeval olla kirkastatud oma pühade hulgas ja imetletud kõigi usklikte seas; sest teie juures on meie tunnistust peetud usutavaks.
11. Sellepärast me palvetamegi alati teie eest, et meie Jumal teeks teid oma kutsumise vääriliseks ja et ta oma väes teeks täielikuks kogu teie headuse meelepärasuse ja usu teo,
12. et meie Issanda Jeesuse nimi kirkastuks teis ja teie temas, meie Jumala ja Issanda Jeesuse Kristuse armu mööda.

Peatükk 2

1. Me palume aga teid, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemise pärast, siis kui meid kogutakse tema juurde,
2. et te ei laseks end nii ruttu ajada segadusse ega heidutada - ei vaimu ega sõna ega kirja läbi, mis nagu pärineks meilt -, otsekui Issanda päev oleks juba käes.
3. Ärgu ükski teid mingil kombel petku! Sest see ei juhtu enne, kui on tulnud ärataganemine ja ilmunud seadusevastane inimene, hukatuse poeg,
4. kes paneb vastu ja tõstab enese üle kõige, mida nimetatakse jumalaks või jumalateenistuseks, nii et ta istub Jumala templisse, lastes end paista Jumalana.
5. Kas te ei mäleta, et ma ütlesin seda teile, kui ma veel teie juures olin?
6. Ja nüüd te teate, mis teda takistab, nii et ta saab ilmuda alles omal ajal.
7. Vägivalla saladus on juba toimimas, ainult vahelt peab ära kaduma see, kes teda seni takistab.
8. Alles siis ilmub seadusevastane, kelle Issand Jeesus hukkab oma suu hingusega ja kelle ta kõrvaldab oma avalikuks saamisega, kui ta tuleb.
9. Seadusevastase tulemine sünnib saatana mõjul igasuguste vägevate tegude ja tunnustähtedega ja valeimedega
10. ja igasuguse ülekohtu pettusega neile, kes hukuvad, sellepärast et nad ei võtnud vastu tõe armastust, et nad oleksid pääsenud.
11. Ja seepärast saadabki Jumal neile eksitava jõu, et nad hakkaksid uskuma valet,
12. ja nii saavad kohtualuseks kõik, kes ei ole uskunud tõe, vaid kellele on meeldinud ülekohtus.
13. Meil tuleb aga alati tänada Jumalat teie eest, Issandale armsad vennad, et Jumal on teid valinud uudseviljana päästeks Vaimu pühitsuse läbi ja tõe usu varal.
14. Selleks on ta kutsunud teid meie evangeeliumi kaudu meie Issanda Jeesuse Kristuse kirkuse saamiseks.
15. Niisiis, vennad, seiske kindlalt ja pidage kinni nendest pärimustest, mida te olete õppinud kas meie sõna või kirja kaudu.
16. Aga meie Issand Jeesus Kristus ise ja Jumal, meie Isa, kes meid on armastanud ja armust meile andnud igavese julgustuse ja hea lootuse,
17. julgustagu teie südant ja kinnitagu teid igasuguses heas teos ja sõnas!

Peatükk 3

1. Viimaks veel, vennad, palvetage meie eest, et Issanda sõna leviks ja kirkastuks nõnda nagu teiegi juures
2. ning et meid kistaks välja üleannetute ja kurjade inimeste käest. Sest usku ei ole kõikidel.
3. Aga ustav on Issand, kes teid kinnitab ja kurja eest hoiab.
4. Me oleme ju Issandas veendunud teie suhtes, et te olete teinud ja teete, mida me käsime.
5. Issand aga suunaku teie südamed Jumala armastuse ja Kristuse kannatlikkuse poole!
6. Aga meie käsime teid, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse nimel vältida kõiki vendi, kes logelevad ja ei ela mitte pärimuse järgi, mille nad on meilt saanud.
7. Te teate ju ise, kuidas te peate meid võtma eeskujuks, sest meie ei ole teie keskel logelnud
8. ega ole kellegi juures leiba muidu sünnud, vaid oleme vaeva nähes ja rühmates töötanud nii ööd kui päevad, et me ei koormaks kedagi teie seast.
9. Mitte et meil poleks seda meeleva, vaid me tahaksime anda teile head eeskujut.
10. Sest ka siis, kui olime teie juures, käskisime teid: 'Kes ei taha töötada, ärge ka söögu!'
11. Me kuuleme ju, et mõned teie keskel elavad korraldult ja ei tööta, vaid janditavad.
12. Niisuguseid me käsime ja manitseme Issandas Jeesuses Kristuses, et nad vaikselt töötades sööksid oma leiba.
13. Teie aga, vennad, ärge tüdige head tehes!
14. Aga kui mõni ei kuula, mida me oleme ütelnud selles kirjas, siis pange teda tähele ja ärge suhelge temaga, et ta hakkaks häbenema.
15. Kuid ärge pidage teda vaenlaseks, vaid noomige teda kui venda.
16. Aga rahu Issand ise andku teile rahu alati ja igal viisil. Issand olgu teie kõikidega!
17. See tervitus on minu, Pauluse käega. See on tähiseks igas kirjas - nii kirjutan mina!
18. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie kõikidega!

1. Timoteosele

Peatükk 1

1. Paulus, Kristuse Jeesuse apostel, Jumala, meie Päästja, ja Kristuse Jeesuse, meie lootuse käskimist mööda -
2. Timoteosele, oma tõelisele pojale usus: Armu, halastust, rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Kristuselt Jeesuselt, meie Issandalt!
3. Makedooniasse minnes manitsesin ma sind jääma Efesosse keelama mõningaid, et nad ei õpetaks vööriti
4. ega hooliks müütidest ja lõpututest sugupuudest, mis soodustavad pigem vaidlusi kui Jumala majapidamist, mis on usus.
5. Selle korralduse eesmärk on armastus puhtast südamest ja heast südametunnistusest ja siirast usust.
6. Mõned neist on kaldunud kõrvale ja hakanud lobisema,
7. tahtes olla seaduseõpetajad, mõistmata ise, mida nad räägivad või mida nad tõe pähe pakuvad.
8. Me ju teame, et Seadus on hea, kui keegi seda kasutab korralikult,
9. teades seda, et Seadust pole seatud kõigile, vaid ülekohtustele ja tõrkujatele, jumalakartmatutele ja patustele, nurjatutele ja labastele, isa- ja ematapjaile, mõrtsukaile,
10. hoorajaile, poisipilastajaile, inimröövi- ja valetajaile, valevandujaile ja kellele tahes muule, mis käib terve õpetuse vastu.
11. Terve õpetus vastab õndsas Jumala kirkuse evangeeliumile, mis on usaldatud minu kätte.
12. Ma olen tänulik Kristusele Jeesusele, meie Issandale, kes on mu teinud vägevaks sellega, et ta oma teenistusse pannes on pidanud ustavaks mind,
13. endist Jumala teotajat ja tagakiusajat ja julmurit. Kuid ta on mu peale halastanud, sest uskmatuses ma tegutsesin arutult.
14. Aga meie Issanda arm on olnud minu vastu üliväga suur koos usu ja armastusega, mis meile on antud Kristuses Jeesuses.
15. Ustav on see sõna ja väärrib igati vastuvõtmist, et Kristus Jeesus on tulnud maailma päästma patuseid, kelle seast esimene olen mina.
16. Kuid minu peale on halastatud seepärast, et Kristus Jeesus saaks osutada kogu oma pikka meelt kõigepealt mind eeskujuks tuues neile, kes edaspidi hakkavad temasse uskuma ja pärivad igavese elu.
17. Aga ajastute Kuningale, surematule, nähtamatule, ainsale Jumalale olgu au ja kirkus igavesest ajast igavesti! Aamen.
18. Selle korralduse ma annan sulle, mu poeg Timoteos, varasemate sinu kohta käivate ennustuste põhjal, et sa nende toel võitleksid head võitlust,
19. säilitades usku ja puhast südametunnistust, mille mõned on enesest ära tõuganud, ja nende usulaev on läinud põhja.
20. Nende seas on Hümenaios ja Aleksandros; nemad ma olen loovutanud saatanale, et nad karistatuna loobuksid Jumala teotamisest.

Peatükk 2

1. Ma kutsun siis üles anuma, palvetama, tegema eestpalveid ja tänupalveid kõigi inimeste eest,
2. kuningate ja kõigi ülemuste eest, et me võiksime elada vaikset ja rahulikku elu kõiges jumalakartuses ja väärikus.
3. See on hea ja meeldiv Jumala, meie Päästja silmis,
4. kes tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele.
5. Sest üks on Jumal, üks on ka vahemees Jumala ja inimeste vahel: inimene Kristus Jeesus,
6. kes on iseene loovutanud lunastushinnaks kõikide eest, tunnistusena selleks määratud ajal.
7. Selle sõnumi kuulutajaks ja apostliks olen ma pandud - ma räägin tõtt, ma ei valeta -, paganate õpetajaks usus ja tões.
8. Ma tahan siis, et mehed igal pool palvetaksid, tõstes üles pühad käed ilma viha ja kahtlemiseta.
9. Niisamuti ka naised, kombekalt rõivastatuna, ehtigu end häbelikkuse ja mõõdukusega, mitte soengute ega kulla ega pärlite ega kallite riietega,
10. vaid heade tegudega, nagu on kohane naistele, kes end tunnistavad jumalakartlikeks.
11. Naine õppigu vaikselt täielikus alistumises;
12. ma ei luba naisel õpetada ega mehe üle valitseda, vaid ta olgu vaikne.
13. Sest Adam loodi enne, seejärel Eeva,
14. ka ei petetud Aadamat, vaid naine peteti ära ja ta sattus üleastumisse,
15. ent ta pääseb lastesünnitamise kaudu, kui ta mõõdukuses jääb usku ja armastusse ja pühitsusse.

Peatükk 3

1. See on ustav sõna. Kui keegi igatseb ülevaatajaametit, siis ta igatseb üllast tööd.
2. Ülevaataja peab siis olema laitmatu: ühenaisemees, kaine, mõõdukas, kombekas, külalislahke, osav õpetama,
3. kes ei ole joomar ega kakleja, vaid leebe, rahupüüdlik ja rahahimuta,
4. kes oma peret hästi juhatab ja kelle lapsed elavad kuulekuses ja kõigiti väärilt.
5. Sest kui keegi ei oska juhatada oma peret, kuidas ta võib kanda hoolt Jumala koguduse eest?
6. Ta ärgu olgu ka vastpöördunu, et ta ei läheks upsakaks ega langeks sama süü sisse kui kurat.
7. Tal peab olema hea tunnistus ka neilt, kes on väljaspool kogudust, et ta ei langeks hurjutamise alla ega kuradi silmusesse.
8. Niisamuti peavad abilised olema väarikad, kes ei ole kahekeelsed, kes ei tarvita liialt veini, kes ei ole liigkasuvõtjad,
9. vaid kellel usu saladus on puhtas südametunnistuses.
10. Neidki aga katsutagu enne läbi ja seejärel nad asugu teenima, kui on laitmatud.
11. Niisamuti olgu naised väarikad, mitte keelepeksjad, vaid kained, ustavad kõigis asjus.
12. Abilised olgu ühenaisemehed, kes lapsi ja oma peret hästi juhatavad.
13. Sest kes hästi peavad oma ametit, saavad tunnustuse ja rohkesti julgust usus Kristusesse Jeesusesse.
14. Seda ma kirjutan sulle, lootes ise peatselt tulla sinu juurde.
15. Kui mu tulek siiski viibib, sa teaksid, milline peab olema eluviis Jumala kojas, mis on elava Jumala kogudus, tõe sammas ja alustugi.
16. Tunnistatavalt suur on jumalakartuse saladus: Jumal on avalikuks saanud lihas, õigeks tunnistatud vaimus, nähtav olnud inglitele, kuulutatud paganatele, usutud maailmas, võetud üles kirkusesse.

Peatükk 4

1. Aga Vaim ütleb selge sõnaga, et tulevastel aegadel mõned taganevad usust ja hoiavad eksitajate vaimude ja kurjade vaimude õpetuste poole
2. nende valerääkijate silmakirjalikkuse mõjul, kes on põletanud tulemärgi oma südametunnistusse.
3. Nad keelavad abiellumast ja käsivad hoiduda roogadest, mis Jumal on loonud usklikele ja tõde juba mõistnutele tänuga vastuvõtmiseks.
4. Sest kõik, mis Jumal on loonud, on hea ja miski pole taunitav, mida võetakse vastu tänuga,
5. sest seda pühitsetakse Jumala sõna ja palve läbi.
6. Kui sa seda vendadele õpetad, siis sa oled Kristuse Jeesuse tubli teenija, üles kasvanud usu ja hea õpetuse sõnades, mille järgi sa oled hakanud käima.
7. Aga labased kõned ja vananaistejutud lükka tagasi, harjuta end jumalakartuses!
8. Sest kehalisest harjutamisest on vähe kasu, aga jumalakartus on kasulik kõigeks ning sellel on praeguse ja tulevase elu töötus.
9. See sõna on ustav ja väärrib igati vastuvõtmist:
10. selleks me ju näeme vaeva ja võitleme, sest me oleme oma lootuse pannud elava Jumala peale, kes on kõigi inimeste, iseäranis usklike Päästja.
11. Seda käsi ja õpeta!
12. Ärgu keegi mõtelgu üleolevalt sinu noorusest, vaid saa usklikele eeskujuks kõnes, käitumises, armastuses, usus, puhtuses!
13. Ole hoolas ette lugema, ergutama, õpetama, kuni ma tulen!
14. Ära jäta hooletusse vaimuandi, mis sulle anti ennustuse läbi, kui vanemad panid oma käed sinu peale!
15. Nende asjade peale mõtle, ela selles, et su edenemine oleks avalik kõigile!
16. Pane tähele iseennast ja õpetust, jää kõigesse sellesse püsima, kui sa seda teed, siis sa päästad enda ja need, kes sind kuulavad.

Peatükk 5

1. Vana mehega ära kärgi, vaid räägi lahkesti nagu isaga, noorematega nagu vendadega,
2. vanemate naistega nagu emadega, noorematega nagu õdedega - kõiges puhtuses.
3. Austa lesknaisi, kes on tõeliselt lesed!
4. Aga kui kellelgi lesknaisel on lapsi või lapselapsi, siis need õppigu esmalt ise kohtlema jumalakartlikult oma peret ja tänulikult tasuma, mis nad on võlgu oma vanematele; sest see on meelepärane Jumala silmis.
5. Kes on aga lesknaine tõeliselt ja üksi maha jäänuna loodab Jumala peale, see jääb anuma ja palvetama nii ööd kui päevad.
6. Kes aga liiderdab, see on elusalt surnud.
7. Ja käsi neid, et nad elaksid laitmatult.
8. Kui aga keegi omaste ja kõige lähedasemate eest ei hoolitse, siis see on salanud ära usu ja on halvem kui uskmatu.
9. Leskede hulka loetagu see, kes on vähemalt kuuekümnepäevane ning on olnud ühemeheline,
10. kelle heade tegude kohta on tunnistajaid, olgu ta lapsi üles kasvanud või võõraid vastu võtnud või pühade jalgu pesnud või viletsaid abistanud või otsinud võimalust teha mis tahes heategusid.
11. Nooremad lesed aga jäta välja, sest kui neid haarab iharus, hoolimata Kristusest, siis nad tahavad abielluda
12. ja neile saab süüks, et nad on murdnud truudust esimesele lepingule.
13. Pealegi nad õpivad olema jõude ja käima mööda maju, ent nad ei ole üksnes jõude, vaid nad on ka lobisejad ja uudishimutsejad ning räägivad seda, mida ei sobi.
14. Ma tahan siis, et nooremad abielluksid, sünnitaksid lapsi, hoiaksid kodu ega annaks meie vastastele mingit alust halvustamiseks.
15. Sest mõned on juba saatana jälgedesse pöördunud.
16. Kui uskliku peres on lesknaisi, siis ta toetagu neid ja ärgu tulgu see koormaks kogudusele, et kogudus võiks toetada neid, kes on lesknaised tõeliselt.
17. Vanemaid, kes hästi juhatavad kogudusi, peetagu kahevõrra austusväärseiks, eriti neid, kes näevad vaeva sõna ja õpetamisega.
18. Pühakiri ütleb ju: 'Sa ei tohi siduda kinni pahmast tallava härja suud!' ja 'Tööline on väärt oma palka'.
19. Vanema vastu tõstetud kaebust ära võta muidu kuulda, kui et on kaks või kolm tunnistajat.
20. Patustajaid noomi kõikide ees, et ka teised hakkaksid kartma.
21. Ma vannutan sind Jumala ja Issanda Jeesuse Kristuse ja valitud inglite ees, et sa seda kõike silmas peaksid ilma eelarvamusteta ega teeks midagi erapoolikult!
22. Ära ole kärmas käsi kellegi peale panema, ära ka tee end võõraste pattude osaliseks! Hoia end puhtana!
23. Ära joo enam vett, vaid kasuta veidi veini oma kõhu ja oma sagedaste põdemiste pärast.
24. Mõne inimese patud on kohe ilmsed ja viivad kohtumõistmisele, aga mõne patud järgnevad neile.
25. Niisamuti on ka head teod ilmsed ning needki, mis seda ei ole, ei saa jääda varjule.

Peatükk 6

1. Kes iganes on orjana ikke all, pidagu oma peremehi kogu austuse vääriliseks, et Jumala nime ja õpetust ei teotataks.
2. Aga kellel on usklikud peremehed, ärgu mõtelgu neist üleolevalt sellepärast, et nad on vennad, vaid teenigu neid veel enam, sest nad on usklikud ja armsad ning heategevuses püüdlilikud. Seda õpeta ja manitse!
3. Kui keegi õpetab teisiti ega jää meie Issanda Jeesuse Kristuse tervete sõnade ja jumalakartusele vastava õpetuse juurde,
4. siis see on iseennast täis ega saa millestki aru, vaid on haige vaidlemisest ja sõnelemisest, millest tekib kadedust, riidu, teotust, kurje kahtlustusi,
5. lõputuid hõõrumisi inimeste vahel, kes on mõistuse poolest rikutud ja ilma jäänud tõest, ning kes arvavad jumalakartuse olevat tuluallika.
6. Ent jumalakartus on suur tuluallikas, kui inimesele piisab sellest, mis tal on.
7. Ei ole me ju midagi toonud maailma, nii ei suuda me ka midagi maailmast ära viia.
8. Kui meil on aga elatist ja ihukatet, siis olgu neist meile küll.
9. Kes tahavad aga rikastuda, need langevad kiusatusse ja lõksu, paljudesse rumalaisse ja kahjulikesse himudesse, mis vajutavad inimesed sügavale hävingusse ja hukatusse.
10. Jah, kõige kurja juur on rahaarmastus, sest raha ihaldades on mõnedki eksinud ära usust ja on ise endale valmistanud palju valu.
11. Sina aga, Jumala inimene, põgene selle eest! Taotle õigust, jumalakartust, usku, armastust, kannatlikkust, tasadust!
12. Võitle head usuvõitlust, hakka kinni igavesest elust, millele sa oled kutsutud, kui sa oled andnud hea tunnistuse paljude tunnistajate ees.
13. Ma käsin sind Jumala ees, kes teeb kõik elavaks, ja Kristuse Jeesuse ees, kes Pontius Pilaatuse ees andis hea tunnistuse,
14. et sa käsku säilitaksid puhtalt ja laitmatult meie Issanda Jeesuse Kristuse ilmumiseni,
15. mille parajal ajal toob nähtavale õnnis ja ainus võimas valitseja, kuningate Kuningas ja isandate Issand,
16. kellel ainsana on surematus, kes elab ligipääsmatus valguses, keda ükski inimene pole näinud ega suudagi näha. Tema päralt olgu au ja igavene võimus! Aamen.
17. Neid, kes on nüüdsel ajal rikkad, käsi, et nad ei oleks ülbed ega loodaks ebakindlale rikkusele, vaid Jumalale, kes valmistab meile kõike rikkalikult maitsmiseks;
18. käsi neil teha head, saada rikkaks headelt tegudelt, olla lahke ja helde käega,
19. talletades enesele vara heaks aluskiviks tuleviku tarvis, et haarata kinni tõelisest elust.
20. Oh Timoteos, hoia, mis su hoolde on usaldatud, pöördu ära labastest tühijuttudest ja valeliku tunnetuse vastuväidetest,
21. mida omaks tunnistades mõned on kaldunud kõrvale usust. Arm olgu teiega!

2. Timoteosele

Peatükk 1

1. Paulus, Kristuse Jeesuse apostel Jumala tahtmisel selle elu töötust mööda, mis on Kristuses Jeesuses, -
2. armsale pojale Timoteosele: Armu, halastust ja rahu Jumalalt Isalt ja Kristuselt Jeesuselt, meie Issandalt!
3. Ma olen tänulik Jumalale, keda ma oma esivanemate viisil puhta südametunnistusega teenin, alatasa meenutades sind oma eestpalvetes ööl ja päeval,
4. ning igatsedes sind näha, kui mulle tulevad meelde sinu pisarad, et ma saaksin täis rõõmu,
5. mäletades sinu siirast usku, mis esmalt elas sinu vanaemas Loises ja sinu emas Eunikes ja nüüd - selles olen ma veendunud - elab ka sinus.
6. Sel põhjusel tuletan ma sulle meelde, et sa taas õhutaksid lõkkele Jumala ande, mis on sinus minu käte pealepanemise kaudu.
7. Jumal ei ole meile ju andnud arguse vaimu, vaid väe ja armastuse ja mõistlikkuse vaimu.
8. Ära siis häbene tunnistamast meie Issandat ega mind, tema vangi, vaid kannata koos minuga kurja evangeeliumi pärast Jumala väe abil,
9. kes on meid päästnud ja kutsunud püha kutsega, mitte meie tegude järgi, vaid omaenese kavatsuse ja armu järgi, mis meile on antud Kristuses Jeesuses enne igavesi aegu,
10. nüüd on aga saanud avalikuks meie Päästja Kristuse Jeesuse ilmumise läbi, kes on kõrvaldanud surma ning on evangeeliumi kaudu toonud valge ette elu ja kadumatus, ning
11. mille kuulutajaks ja apostlikuks ning õpetajaks mind on seatud.
12. Sel põhjusel ma ka kannatan. Ent ma ei häbene, sest ma tean, kellesse ma olen uskuma hakanud ja olen veendunud, et tema on vägev hoidma minu hoolde usaldatut oma päevani.
13. Võta terve õpetuse eeskujuks see, mida sa minult oled kuulnud usus ja armastuses, mis on Kristuses Jeesuses!
14. Seda head, mis su hoolde on usaldatud, hoia Püha Vaimu abil, kes meis elab.
15. Sa tead seda, et mulle on pööranud selja kõik, kes on Aasias, nende seas Fügelos ja Hermogenes.
16. Issand andku halastust Onesiforose kodule, sest tema on mind sagedasti kosutanud ega ole häbenenud mu ahelaid,
17. vaid kui ta juhtus Rooma, otsis ta mind hoolega ning leidis üles.
18. Issand andku talle leida halastust Issanda käest oma päeval! Ja kui palju ta on abistanud mind Efesoses, tead sina kõige paremini.

Peatükk 2

1. Sina siis, mu poeg, saa vägevaks armus, mis on Kristuses Jeesuses!
2. Ja mida sa minult oled kuulnud paljude tunnistajate kuuldes, see anna ustavate inimeste hoolde, kes edaspidi sobivad õpetama ka teisi.
3. Kannata koos minuga kurja nagu Kristuse Jeesuse tubli sõdur!
4. Ükski, kes on sõjateenistuses, ei seo end argielu askeldustega, kui ta tahab jääda meelepäraseks sellele, kes ta on sõduriks kutsunud.
5. Ja kui keegi võistleb, ei saa ta ometi võidupärga, kui ta ei võistle korrakohaselt.
6. Tööd rügap põllumees peab esimesena saama osa viljast.
7. Mõtle sellele, mis ma ütlen! Küll Issand annab sulle arusaamist kõiges.
8. Olgu sul meeles Jeesus Kristus, kes on üles äratatud surnuist, kes põlvneb Taaveti soost! See on evangeelium,
9. mille pärast ma kannatan kurja ja olen koguni ahelates nagu mõni roimar. Kuid Jumala sõna ei ole ahelais.
10. Seetõttu ma talun kõike äravalitute pärast, et ka nemad saaksid pääste Kristuses Jeesuses igavese kirkusega.
11. Ustav on see sõna: Kui me oleme surnud koos temaga, siis ka elame koos temaga,
12. kui me jääme püsima vaevas, siis valitseme koos kuningatena, kui me tema salgame, siis salgab ka tema meid,
13. kui me oleme uskmatud, jääb tema ometi ustavaks, sest ta ei saa ennast salata.
14. Seda tuleta neile meelde, vannutades Jumala ees, et nad ei peaks sõnasõda - sellest pole mingit kasu, see vaid hukutab kuulajad.
15. Püüa hoolega osutada Jumala ees kõlblikuks töötajana, kel pole tarvis häbeneda, kes tõe sõna kuulutab õigesti.
16. Labastest tühijuttudest hoidu aga eemale! Nende rääkijad ju lähevad aina kaugemale jumalakartmatuses
17. ja nende sõna levib otsekui vähktõbi. Nende seast on Hümenaios ja Fileetos,
18. kes on kaldunud kõrvale tõest, öeldes, et ülestõusmine on juba toimunud, ning rikuvad ära mõnede usu.
19. Ometi püsib kindlana Jumala seatud aluskivi, millel on see pitsar: 'Issand tunneb omi' ja 'Ülekohtust taganegu igaüks, kes nimetab Issanda nime'.
20. Aga suures majas ei ole üksnes kuld- ja hõbestajaid, vaid neid on ka puust ja savist - osa auliseks, osa autuks tarbeks.
21. Kui nüüd keegi end puhastab neist vigadest, siis ta saab auliseks astjaks, pühitsetuks ja peremehele kasulikuks, valmiks igale heale teole.
22. Põgene noorusea himude eest! Taotle õiglust, usku, armastust ja rahu nendega, kes Issandat appi hüüavad puhtast südamest!
23. Aga sõgedad ja kasvatamatud arutlemised lükka tagasi, teades, et need tekitavad tülisid.
24. Issanda sulasel ei ole tarvis tülitseda, vaid ta olgu lahke kõikide vastu, osav õpetama, valmis kannatama kurja,
25. kes tasadusega kasvatab vastupanijaid selleks, et ehk Jumal annab neile meeleparandust tõe mõistmiseks,
26. ja et nad kaineneksid ja pääseksid lahti kuradi paelust, mis on püüdnud nad oma tahtmise valda.

Peatükk 3

1. Aga see olgu sul teada, et viimseil päevil tuleb raskeid aegu,
2. sest siis on inimesi, kes on enesearmastajad, rahaahned, kelkijad, ülbed, teotajad, sõnakuulmatud vanemaile, tänamatud, nurjatud,
3. halastamatud, leppimatud, laimajad, ohjeldamatud, jõhkrad, hea põlgajad,
4. reetlikud, tormakad, upsakad, rohkem lõbu- kui jumalaarmastajad,
5. kellel on küll jumalakartuse nägu, aga kes on salanud selle väe. Niisuguseid väldi!
6. Nendest on ju mõned, kes poetuvad perekondadesse ja haaravad oma mõju alla pattudega koormatud ja mitmesugustest himudest aetavaid naisterahvaid,
7. kes aina õpivad, ent kunagi ei suuda jõuda tõe mõistmisele.
8. Nii nagu Jannes ja Jambres panid vastu Moosesele, nõnda panevad ka nemad vastu tõe. Nad on inimesed, kelle mõistus on rikunud ja kes on kõlbmatud usu poolest.
9. Kuid palju kaugemale nad enam ei jõua, sest nende meeletus saab silmanähtavaks kõigile, nii nagu nende kahegi puhul sündis.
10. Sina aga oled järgnenud mulle minu õpetuses, eluviisis, kavatsustes, usus, pikas meeles, armastuses, vastupidamises,
11. tagakiusamistes, kannatustes, mis mulle on osaks saanud Antiookias, Ikoonionis, Lüstras. Millist tagakiusamist ma olen pidanud taluma, ent kõigest on Issand mind välja kiskunud!
12. Ja kõiki, kes tahavad elada jumalakartlikult Kristuses Jeesuses, kiusatakse taga.
13. Kurjad inimesed ja petised lähevad aga ikka pahemaks, eksides ise ja eksitades teisi.
14. Aga sina püsi selles, mida sa oled õppinud ja usaldanud, teades, kelle käest sa oled õppinud,
15. ja kuna sa tunned lapsest saadik pühi kirju, mis võivad sulle tarkust anda päästeks usu kaudu, mis on Kristuses Jeesuses.
16. Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses,
17. et Jumala inimene oleks täiesti varustatud ja valmis igale heale teole.

Peatükk 4

1. Ma vannutan sind Jumala ja Kristuse Jeesuse ees, kes tuleb kohut mõistma elavate ja surnute üle, ning tema ilmumise ja tema kuningriigi nimel:
2. Kuuluta sõna, astu esile, olgu aeg paras või ärgu olgu, noomi, manitse, julgusta igati pika meelega ja õpetamisega.
3. Sest tuleb aeg, mil nad ei salli tervet õpetust, vaid otsivad endile oma himude järgi õpetajaid, kes kõditavad nende kõrvu,
4. ja pööravad end eemale tõest ning pöörduvad müütide poole.
5. Aga sina ole igati kaine, kannata kurja, tee evangeeliumikuulutaja tööd, täida oma hoolekandetööd!
6. Sest mind valatakse juba joogiohvrina ja mu lahkumisaeg on käes.
7. Olen võidelnud head võitlemist, lõpetanud elujooksu, säilitanud usu.
8. Nüüd on mulle valmis pandud õiguse pärg, mille Issand, õiglane kohtunik, oma päeval mulle annab, aga mitte üksnes mulle, vaid kõikidele, kes igatsevad tema ilmumist.
9. Tõtta peatselt tulema mu juurde,
10. sest praegust ajastut armastama hakates on Deemas mu maha jätnud ja läinud Tessaloonikasse, Kreeskens Galaatiasse ja Tiitus Dalmaatsiasse.
11. Luukas üksi on minu juures. Võta Markus ning too ta enesega, sest ta on väga vajalik mulle abiliseks.
12. Tühnikose ma läkitasin Efesosse.
13. Kui sa tuled, too kaasa mantel, mille ma jätsin Karpose juurde Troasesse, ja raamatud, eriti aga pärgamendid.
14. Vasksepp Aleksandros on teinud mulle palju kurja. Issand tasugu talle tema tegude järgi!
15. Ole sinagi tema suhtes valvas, sest ta on ägedasti meie sõnadele vastu.
16. Kui ma esimest korda kohtus enese eest kostsin, siis ei seisnud keegi mu kõrval, vaid kõik jätsid mu maha. Ärgu pandagu seda neile süüks!
17. Aga Issand seisis minu kõrval ja tegi mu vägevaks, et sõna kuulutamine minu läbi saaks täielikult teoks ja kõik rahvad seda kuuleksid; nii ma olen välja kistud lõvi suust.
18. Küll Issand kisub mu välja igast kurjast teost ja viib mu varjule oma taevasesse kuningriiki. Tema päralt olgu kirikus igavesest ajast igavesti! Aamen.
19. Tervita Priskat ja Akvilat ja Onesiforose peret!
20. Erastos jäi Korintosesse, Trofimose pidin aga jätma haigena Mileetosesse.
21. Tõtta siia enne talve! Eubulos ja Pudens ja Linos ja Klaudia ning kõik vennad tervitavad sind!
22. Issand olgu sinu vaimuga! Arm olgu teiega!

Tiitusele

Peatükk 1

1. Paulus, Jumala sulane ning Jeesuse Kristuse apostel Jumalast valitute usu järgi ja selle tõe tunnetuse järgi, mis vastab jumalakartusele,
2. igavesse elu lootuse põhjal, mille Jumal, kes ei valeta, on töötanud enne igavesi aegu,
3. ja kes on määratud ajal teinud oma sõna avalikuks jutlustamise läbi, mis on usaldatud minu kätte Jumala, meie Päästja käsu kohaselt, -
4. Tiitusele, tõelisele pojale meie ühise usu poolest: Armu ja rahu Jumalalt Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt, meie Päästjalt!
5. Ma jätsin su Kreetale maha selleks, et sa seaksid korda, mis jäi korraldamata, ning seaksid vanemaid igasse linna, nagu ma tegin sulle ülesandeks:
6. kui keegi on laitmatu - ühenaisemees, kellel on usklikud lapsed, keda ei süüdistata ulaelus ega allumatuses.
7. Sest ülevaataja peab Jumala majapidajana olema laitmatu: selline, kes ei ole ennast täis, äkiline, joomar, kakleja, liigkasuvõtja,
8. vaid külalislahke, head armastav, mõõdukas, õiglane, vaga, kasin,
9. kes peab kinni õpetusekohasest ustavast sõnast, nii et ta oleks suuteline niihästi manitsema terve õpetuse varal kui ka ümber veenma vasturääkijaid.
10. Sest on palju vastuhakkajaid, lobisejaid ja eksitajaid, eriti ümberlõigatute seas,
11. kelle suu tuleb sulgeda, sest nad pööravad ära terved pered, õpetades häbiväärsest kasuhimust seda, mida ei peaks.
12. Üks nende seast, nende oma prohvet, on öelnud: 'Kreetalased on luiskajad, tigidad loomad, laisklejad vatsad.'
13. See tunnistus on tõsi. Sel põhjusel noomi neid karmilt, et nad oleksid usult terved,
14. ei hooliks juudi müütidest ega tõe selja pööranud inimeste käskudest.
15. Puhtaile on kõik puhas, aga rüvedaile ja uskmatuile pole miski puhas, vaid rüve on nii nende meel kui südametunnistus.
16. Nad väidavad end tundvat Jumalat, aga tegudega salgavad tema, sest nad on jäledad ja sõnakuulmatud ega ole ühelegi heale teole kõlblikud.

Peatükk 2

1. Sina räägi aga seda, mis on kohane tervele õpetusele!
2. Vanad mehed olgu kained, väarikad, mõõdukad, terved usus, armastuses, kannatlikkuses.
3. Niisamuti käitugu vanad naised pühalikult: ärgu olgu keelepeksjad, ärgu orjaku liigselt veini, vaid õpetagu head,
4. et nad suudaksid mõistlikult juhatada noori naisi armastama mehi ja lapsi.
5. Nad peavad olema mõõdukad, puhta meelega, virgad majatalituses, head, alistunud oma meestele, et Jumala sõna ei teotataks.
6. Niisamuti manitse nooremaid mehi olema mõõdukad igas suhtes,
7. näidates iseennast heade tegude eeskujuna ja pakkudes rikkumatut, väarikat õpetust,
8. tervet vastuvaidlematut sõna, et vastane häbeneks, kui tal pole meist rääkida midagi halba.
9. Orjad alistugu oma peremeestele kõiges, olgu nende meele järgi, ärgu rääkigu vastu,
10. ärgu näpaku, vaid osutagu kõigiti ustavust, et nad ehiksid igati Jumala, meie Päästja õpetust.
11. Jah, Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele
12. ja kasvatab meid, et me, öeldes lahti jumalakartmatusest ja ilmalikest himudest, elaksime praegusel ajal mõõdukalt ja õiglaselt ja jumalakartlikult,
13. oodates õndsaa lootuse täitumist ning suure Jumala ja meie Päästja Jeesuse Kristuse kirkuse ilmumist.
14. Tema on loovutanud iseenda meie eest, et meid lunastada kõigest ülekohtust ja puhastada endale pärisrahvaks, innukaks headele tegudele.
15. Seda räägi ja manitse ning veena nõudlikult! Ükski ärgu alahinnaku sind!

Peatükk 3

1. Tuleta neile meelde, et nad alistuksid valitsejaile ja võimukandjaile, oleksid kuulekad, valmis igale heale teole,
2. kedagi ei teotaks, oleksid rahupüüdlid, leebed, osutades kõigi inimeste vastu igapidi tasadust.
3. Meiegi olime kord ju arutud, sõnakuulmatud, eksijad, orjates mitmesuguseid himusid ja lõbusid, elades kurjuses ja kadeduses, olime vihaalused ja vihkasime üksteist.
4. Kui aga Jumala, meie Päästja heldus ja inimesearmastus ilmus,
5. siis ta päästis meid - mitte õiguse tegude tõttu, mida meie nagu oleksime teinud, vaid oma halastust mööda, uuestisünni pesemise ja Püha Vaimu uuendamise kaudu.
6. Seda Vaimu on ta meie peale ohtralt valanud Jeesuse Kristuse, meie Päästja läbi,
7. et meie, tema armust õigeks saanud, oleksime igavese elu pärijaiks lootuse põhjal.
8. See sõna on ustav ning ma tahan, et sa neid asju tõsiselt rõhutaksid, et need, kes on hakanud Jumalat uskuma, oleksid hoolsad tegema häid tegusid. See on hea ja inimestele kasulik.
9. Aga rumalatest vaidlemistest ja arutlustest sugupuude üle ning riiust ja seadusetülidest hoidu kaugele, sest need on kasutud ja tühised.
10. Eksiõpetusega inimesest pöördu pärast ühe- või kahekordset noomimist ära,
11. teades, et niisugune on pöörane ja teeb pattu ning on ise enese hukka mõistnud.
12. Kui ma Artemase või Tühnikose sinu juurde saadan, siis tõtta minu juurde Nikopolisesse, sest ma olen otsustanud seal talve veeta.
13. Seadusetundja Zeenas ja Apollos läkita teele hoolsalt varustatuna, et neil midagi ei puuduks.
14. Õppigu meiegi omad tegema häid tegusid seal, kus neid tõepoolest on vaja, et nad ei jääks viljata.
15. Sind tervitavad kõik, kes on minuga. Tervita neid, kes meid armastavad usus! Arm olgu teie kõikidega!

Fileemonile

Peatükk 1

1. Paulus, Kristuse Jeesuse vang, ja vend Timoteos - armsale Fileemonile, meie kaastöölisele,
2. ja õde Appiale ja meie kaasvõitlejale Arhipposele ning kogudusele, kes käib su kojas koos:
3. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!
4. Ma tänan oma Jumalat, meenutades alati sind oma palvetes.
5. Olen kuulnud sinu usust Issandasse Jeesusesse ja sinu armastusest tema ja kõigi pühade vastu.
6. Ma palvetan, et su usu osadus aitaks sind kõige hea tunnetamises, mis meis on Kristuse suhtes.
7. Mul on olnud palju rõõmu ja julgustust sinu armastuse pärast, sest sinu kaudu, vend, on pühade südamed saanud kosutust.
8. Seepärast, kuigi mul on rohkesti julgust Kristuses sind käskida, mis on su kohus,
9. ma siiski meelsamini palun sind armastuse pärast. Olles vana mees Paulus, aga nüüd ka Jeesuse Kristuse vang,
10. palun sind oma lapse Oneesimose pärast, kelle ma sünnitasin vangipõlves,
11. kellest polnud sulle varem kasu, aga kes nüüd on vägagi kasuks nii sulle kui ka mulle.
12. Ma saadan ta sulle tagasi, tema, see tähendab mu oma südame.
13. Ma oleksin tahtnud pidada teda enese juures, et ta sinu asemel oleks hooldanud mind, kui olen evangeeliumi pärast vangipõlves,
14. aga ilma sinu nõusolekuta ei tahtnud ma teha midagi, et sinu heategu poleks sunnitud, vaid vabatahtlik.
15. Sest seepärast ta vist oligi sinust lahutatud mõneks ajaks, et sa saaksid ta tagasi jäädavalt,
16. mitte enam orjana, vaid ülemana orjast: armsa vennana, kelleks ta on eriti minule, aga kui palju enam veel sinule, niihästi liha poolest kui ka Issandas.
17. Kui sa nüüd mind pead oma usukaaslaseks, siis võta ta vastu nagu mind ennast!
18. Aga kui ta sulle on teinud ülekohut või võlgneb midagi, siis pane see minu arvele.
19. Mina, Paulus, kirjutan oma käega: 'Mina maksan!', et sulle mitte öelda, et sa oled mulle võlgu ka iseene.
20. Jah, vend, ma tahaksin sinu üle olla rõõmus Issandas! Saada mu südamele hingamist Kristuses!
21. Veendunud sinu kuulekuses, ma kirjutan sulle, sest ma tean, et sa teed veel enamgi, kui ma ütlen.
22. Ühtlasi sea mulle valmis ka tuba, sest ma loodan, et mind kingitakse armust teile teie eestpalvete tõttu.
23. Sind tervitavad Epafraas, mu kaasvang Kristuses Jeesuses,
24. ning mu kaastöölised Markus, Aristarhos, Deemas ja Luukas.
25. Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie vaimuga!

Heebrealastele

Peatükk 1

1. Jumal, kes muiste palju kordi ja mitmel viisil rääkis esivanematele prohvetite kaudu,
2. on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu, kelle ta on seadnud kõigi asjade pärijaks, kelle läbi ta on ka maailmad teinud,
3. kes, olles tema kirkuse kiirgus ja tema olemuse kuju ning kandes kõiksust oma väe sõnaga, on pärast seda, kui ta oli täide viinud pattudest puhastamise, istunud Ausuuruse paremale käele kõrgeimas taevas
4. ning saanud ülemaks inglitest, kuivõrd ta on pärinud neist ülevama nime.
5. Sest missugusele inglile on Jumal kunagi öelnud: 'Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin sinu.'? Ja veel: 'Mina olen temale Isaks ja tema saab minule Pojaks!'
6. Aga kui ta toob oma esmasündinu maa peale, siis ta ütleb: 'Ka kõik Jumala inglid kummardagu teda!'
7. Inglite kohta ta ütleb küll: 'Ta teeb oma inglid tuulteks ja oma teenijad tuleleegiks.'
8. Aga Pojale ta ütleb: 'Sinu troon, Jumal, seisab igavesest ajast igavesti ja õiglus on su kuningakepp.'
9. Sa oled armastanud õigust ja vihanud ülekohtu, seepärast on Jumal, sinu Jumal sind võidnud rõõmuõliga enam kui su kaaslasti.'
10. Ja: 'Sina, Issand, oled alguses rajanud maa ja taevad on su kätetöö.'
11. Need hävivad, aga sina jääd seisma, kõik nad kuluvad nagu kuub
12. ja sa keerad nad kokku just nagu rõiva, nagu kuue, ja nad muudetakse. Aga sina oled ikka seesama ja sinu aastad ei lõpe.'
13. Või missugusele inglile on ta kunagi öelnud: 'Istu mu paremale käele, kuni ma panen su vaenlased su jalajäriks!'
14. Eks nad kõik ole vaid teenijad vaimud, läkitatud abistama neid, kes ükskord päriavad pääste?

Peatükk 2

1. Seepärast tuleb meil palju hoolsamini panna tähele seda, mida me oleme kuulnud, et meid kõrvale ei uhutaks.
2. Sest kui juba inglite kaudu räägitud sõna jäi püsima ning iga üleastumine ja sõnakuulmatus sai oma õige palga,
3. kuidas siis meie võiksime pageda, kui me ei hooli nii suurest päästest, mis sai alguse Issanda enda kuulutusest ja mida meile on kinnitanud need, kes kuulsid,
4. kusjuures Jumal ise on kinnitanud nende tunnistust tunnustähtede ja imedega, mitmesuguste vägevate tegudega ning Püha Vaimu andidega, mida ta jagas oma tahtmise järgi.
5. Ta ei alistanud ju inglitele tulevast maailma, millest me räägime.
6. Aga keegi kusagil ütleb tunnistades: 'Mis on inimene, et sa teda meeles peaksid, või Inimese Poeg, et sa temast hooliksid?
7. Sa tegid ta pisut alamaks inglitest, siis sa pürgasid ta kirkuse ja auga,
8. kõik sa alistasid tema jalge alla.' Selles kõige alistamises ei ole ta jätnud ju midagi talle alistamata. Aga praegu me ei näe veel, et kõik oleks talle alistatud.
9. Ometi me näeme teda, Jeesust, kes oli tehtud pisut alamaks inglitest, nii et ta Jumala armu läbi kõigi eest maitseks surma, nüüd pärjatuna kirkuse ja auga surma kannatamise pärast.
10. Sest Jumalale, kelle päralt on kõik ja kelle läbi on kõik, oli kohane, et ta teeks kannatuste kaudu täiuslikuks nende pääste Rajaja, selle, kes viib kirkusse palju lapsi.
11. Jah, niihästi Pühitseja kui pühitsetavad on kõik ühe Isa lapsed. Sel põhjusel Jeesus ei häbenegi neid hüüda vendadeks.
12. Ta ütleb: 'Ma tahan kuulutada su nime oma vendadele, koguduse keskel tahan ma laulda sulle kiitust!'
13. Ja taas: 'Ma tahan loota tema peale.' Ja taas: 'Vaata, siin olen mina ja lapsed, keda Jumal on mulle andnud!'
14. Et nüüd lapsed on liha ja vere osalised, siis on ka Jeesus ise otse samal viisil liha ja vere omaks võtnud, et ta surma kaudu kõrvaldaks selle, kellel on võimus surma üle - see tähendab kuradi -,
15. ja vabastaks need, kes surma kartes olid kogu eluaja orjapõlves.
16. Sest ega ta ometi hoolitse inglite eest, vaid ta hoolitseb Aabrahami soo eest!
17. Seepärast ta pidigi kõiges saama vendade sarnaseks, et temast saaks halastav ja ustav ülempreester Jumala ees rahva pattude lepitamiseks.
18. Sest seetõttu, et ta ise on kannatanud kiusatuna, võib ta aidata neid, keda kiusatakse.

Peatükk 3

1. Seepärast, pühad vennad, taevase kutsumise osalised, mõtelgem meie usutunnistuse apostli ja ülempreestri Jeesuse peale,
2. kes - nagu ka Mooses tema kojas - on olnud ustav oma Ametiseseadjale.
3. Sest tema vääris suuremat kirkust kui Mooses, nii nagu valmistajal on suurem au kui kojal.
4. Igal kojal on ju oma valmistaja, aga kes kõik on valmistanud, see on Jumal.
5. Mooses oli küll ustav kogu tema kojas otsekui sulane tunnistuseks kõigest, mida veel pidi räägitama,
6. Kristus on aga tema koja üle kui ustav Poeg. Ja tema koda oleme meie, kui me vaid peame kinni julgusest ja lootusest, mille üle me kiitleme.
7. Seepärast on nõnda, nagu Püha Vaim ütleb: 'Täna, kui teie tema häält kuulete,
8. ärge tehke oma südant kõvaks nagu nurina ajal, kiusatusepäeval kõrbes,
9. kus teie esiisad kiusasid mind proovile pannes, kuigi nad olid minu tegusid näinud nelikümmend aastat.
10. Seepärast tõusis mu viha selle sugupõlve vastu ja ma ütlesin: Nad aina eksivad oma südames, aga minu teid nad ei ole ära tundnud.
11. Nii ma vandusin oma vihas: Nad ei saa minu hingamisse!'
12. Vaadake, vennad, kas ehk kellelgi teie seast ei ole kuri süda, mis uskmatuses ära taganeb elavast Jumalast!
13. Pigem julgustagem üksteist iga päev, niikaua kui veel öeldakse 'täna', et keegi teist ei paaduks patu pettuse läbi!
14. Me oleme ju saanud Kristuse osalisteks, kui me vaid lõpuni kinni peame sellest, mis meil alguses oli.
15. Selles ütlemises: 'Täna, kui teie tema häält kuulete, ärge tehke oma südant kõvaks nagu nurina ajal' -
16. kes siis olid need kuuljad, kes nurisesid? Eks ju kõik need, kes olid Egiptusest välja läinud Moosese juhtimisel?
17. Aga kelle peale ta viha tõusis neljakümneks aastaks? Eks nende peale, kes patustasid, kelle kehad langesid kõrbes surnuna?
18. Aga kellele ta siis vandus, et nemad ei saa tema hingamisse, kui mitte neile, kes olid sõnakuulmatud?
19. Nii me näeme, et nad ei võinud sisse pääseda oma uskmatuse pärast.

Peatükk 4

1. Kartkem siis, kuni töötus saada tema hingamisse on veel jõus, et kedagi teie seast ei leita maha jäänud olevat!
2. Meile on kuulutatud evangeeliumi nõnda nagu neilegi, kuid kuuldud sõnast ei olnud neil kasu, sest see ei talletunud usu läbi kuulajaisse.
3. Meie aga, kes oleme uskunud, saame hingamisse, millest ta on öelnud: 'Nii ma vandusin oma vihas: Nad ei saa minu hingamisse!' Kuigi Jumala teod on olnud valmis juba maailma rajamisest peale -
4. kusagil on ju öeldud seitsmenda päeva kohta nõnda: 'Ja Jumal hingas seitsmendal päeval kõigist oma tegudest',
5. siin aga: 'Nad ei saa minu hingamisse'.
6. Nii jääb nüüd võimalus, et mõned saavad sinna sisse. Ja et need, kellele evangeeliumi esmalt kuulutati, ei ole sinna sisse saanud oma sõnakuulmatuse pärast -
7. siis ta määrab jälle ühe päeva tänaseks päevaks, kui ta nii pika aja pärast Taaveti kaudu ütles, nõnda nagu varem on öeldud: 'Täna, kui te kuulete tema häält, ärge tehke oma südant kõvaks!'
8. Sest kui Joosua oleks nad viinud hingamisse, siis ta ei oleks rääkinud pärast seda ühest teisest päevast.
9. Nii on siis Jumala rahva hingamisaeg alles ees,
10. sest kes läheb tema hingamisse, see hingab ka ise oma tegudest, nii nagu Jumal oma tegudest.
11. Olgem siis agarad sisse minema sellesse hingamisse, et keegi ei langeks sellesama sõnakuulmatuse eeskujul!
12. Sest Jumala sõna on elav ja tõhus ja vahedam kui ükski kaheterane mõõk ning tungib läbi, kuni ta eraldab hinge ja vaimu, liigesed ja üdi, ning on südame meelsuse ja kaalutluste hindaja.
13. Ja ükski loodu ei ole tema ees nähtamatu, vaid kõik on alasti ja paljastatud tema silma ees - tema ees, kellele meil tuleb aru anda.
14. Et meil nüüd on suur ülempreester Jeesus, Jumala Poeg, kes on läbinud taevad, siis hoidkem kinni usust, mida me tunnistame!
15. Sest meil pole niisugune ülempreester, kes ei suuda kaasa tunda meie nõrkustele, vaid selline, kes on olnud kõigiti kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patuta.
16. Läki siis julgusega armu aujärje ette, et me halastust saaksime ja armu abiks leiaksime parajal ajal!

Peatükk 5

1. Iga ülempreester, kes võetakse inimeste hulgast, seatakse inimeste asemel läbi käima Jumalaga, et ta tooks ande ja ohvreid pattude eest.
2. Ta suudab mõistvalt kohelda arutuid ja eksijaid, kuna ta isegi on nõrkusest piiratud.
3. Ja selle nõrkuse tõttu peab ta niisamuti nagu rahva, nõnda ka iseenese eest ohverdama pattude pärast.
4. Ja keegi ei võta enesele seda au ise, vaid Jumala kutsel nagu Aarongi.
5. Nõnda ei ole ka Kristus austanud ennast ise ülempreestriks saamisega, vaid see, kes talle on ütelnud: 'Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin sinu.'
6. Nõnda ta ütleb ka teises kohas: 'Sina oled igavesti preester Melkisedeki korra järgi.'
7. Oma maise elu päevil ohverdas Jeesus palumisi ja anumisi suure hüüdmise ja pisaratega selle poole, kes teda võis päästa surmast, ja teda võeti kuulda tema allaheitlikkuse tõttu.
8. Ja olles küll Poeg, õppis ta kuulekust selle läbi, mida ta kannatas.
9. Ja kui ta oli saanud täiuslikuks, sai ta igavese pääste toojaks kõigile, kes on talle kuulekad,
10. kuna Jumal oli kuulutanud tema ülempreestriks Melkisedeki korra järgi.
11. Sellest oleks meil palju rääkida, aga see on raskesti seletatav, sest te olete jäänud kuulmisele tuimaks.
12. Teie, kes te selle aja peale peaksite olema õpetajad, vajate, et teile jälle õpetataks Jumala sõnade esmaseid algeid, te olete saanud nende väärseks, kes vajavad piima, mitte tahket toitu.
13. Igaüks, kes toitub piimast, on veel vilumata õiguse sõnas, sest ta on alles väeti laps.
14. Tahke toit on aga täisealiste jaoks, kelle meeled on kogemuste varal harjunud eristama head ja kurja.

Peatükk 6

1. Seepärast, jättes kõrvale õpetuse Kristuse alguse kohta, suundugem täiuslikkusele. Ärgem hakakem taas rajama alust meelearandusele surnud tegudest, usule Jumalasse,
2. õpetusele ristimisest, käte pealepanemisest, surnute ülestõusmisest ja igavesest hukkamõistust.
3. Seda me teemegi, kui Jumal lubab.
4. On ju võimatu neid, kes kord on olnud valgustatud, kes on maitsnud taevast andi ja saanud osa Pühast Vaimust,
5. kes on kogenud Jumala head sõna ja tulevase ajastu vägesid
6. ning ometi ära taganenud - neid on võimatu uuendada jälle meelearanduseks, sest et nad iseendi kahjuks löövad Jumala Poja risti ja teevad ta naeruks.
7. Maa, mis joob sagedasti sellele langevat vihma ja kasvatab kasulikke taimi neile, kes seda ka harivad, saab õnnistuse Jumalalt,
8. aga maa, mis kannab kibuvitsu ja ohakaid, on kõlbmatu ja lähedal äraneedmisele, mille lõpp on ärapõletamine.
9. Me oleme aga veendunud, armsad, et teie puhul on lugu parem ja pääste võimalik, kuigi me räägime nõnda.
10. Sest Jumal ei ole ülekohtune, nii et ta unustaks ära teie teo ja armastuse, mida te olete osutanud tema nimele, kui te aitasite pühasid ja aitate veelgi.
11. Me ihkame aga, et igaüks teist osutaks sedasama agarust lootuse kinnitamiseks kuni lõpuni,
12. et te ei jääks loiuks, vaid võtaksite eeskujuks neid, kes pärivad töötused usu ja pika meelega tõttu.
13. Kui Jumal Aabrahamile töötas, siis ta vandus iseene juures, kuna tal ei olnud kedagi suuremat, kelle juures vanduda.
14. Ta ütles: 'Tõesti, õnnistades õnnistan ma sind ja rohkendades rohkendan ma sind!'
15. Ja nõnda, olles pikameelne, koges ta töötuse täitumist.
16. Inimesed vannuvad ju kellegi suurema juures, kui nad ise on, ja vanne on neile kinnitus igasuguse vastuvaidlemise lõpetamiseks.
17. Just seepärast, et Jumal tahtis töötuse pärijaile veel selgemini näidata oma nõu kõikumatust, kinnitas ta seda vandega,
18. et kahe kõikumatu tõsiasja läbi, milles on võimatu Jumala valelikkus, saaksime mõjuvat julgustust meie, kes oleme rutanud kinni haarama antud lootusest,
19. mis on meile nagu hinge ankur, kindel ja kinnitatud. See ulatub vahevaiba taha sisimasse,
20. kuhu Jeesus, meie eeljooksja, on läinud sisse meie heaks, saades Melkisedeki korra järgi igavesti ülempreestriks.

Peatükk 7

1. Seesama Melkisedek oli ju Saalemi kuningas, Kõigekõrgema Jumala preester, kes tuli vastu Aabrahamile, kui see pöördus tagasi kuningaid löömast, ja õnnistas teda,
2. kellele ka Aabraham jagas kümnist kõigest, ja kes on, nagu ta nimi esmalt tõlgitakse, 'Õiguse kuningas', siis aga ka Saalemi kuningas, see on 'Rahu kuningas',
3. isatu, ematu, suguvõsatu, kellel ei ole päevade algust ega elu otsa, aga sarnaselt Jumala Pojaga jääb preestriks jäädavalt.
4. Vaadake siis, kui suur on see, kellele ka peavanem Aabraham andis kümnist sõjasaagist!
5. Leevi poegadel, kes saavad preestriamet, on küll käsk võtta Seaduse järgi kümnist rahva, see tähendab oma vendade käest, ehk küll nemadki on lähtunud Aabrahami niuetest.
6. Aga see, kelle sugu nende sekka ei arvata, võttis kümnist Aabrahami käest ja õnnistas teda, kellel olid töötused.
7. Vastuvaidlematult on nii, et alam saab õnnistuse ülemalt.
8. Ja siin võtavad kümnist surelikud inimesed, seal aga see, kellest tunnistatakse, et ta elab.
9. Jah, võib isegi öelda, et ka Leevi, kes võttis kümnist, oli ise Aabrahami kaudu maksnud kümnist,
10. sest ta oli alles esiisa niuetes, kui Melkisedek Aabrahamile vastu tuli.
11. Kui nüüd täiuslikkus oleks olnud olemas leviitide preestriameti kaudu - selle läbi on rahvas ju saanud Seaduse -, miks oli siis veel vaja esile tõsta teistsugune preester Melkisedeki korra järgi, mitte aga Aaroni korra järgi?
12. Preestriameti muutmisega sünnib ju paratamatult ka seaduse muutmise.
13. Sest see, kelle kohta kõike seda öeldakse, on ju teise suguharu liige, kust veel keegi pole teeninud altari juures.
14. On ju ilmne, et meie Issand on tõusnud Juudast, kelle suguharule Mooses ei ole midagi rääkinud preestriametist.
15. Ja asi saab veel selgemaks, kui Melkisedeki sarnaselt tõstetakse preestriks üks teine,
16. kes ei ole preestriks saanud lihaliku käsu Seadust mööda, vaid hävimatult elu väge mööda.
17. Sest tunnistatakse ju: 'Sina oled igavesti preester Melkisedeki korra järgi.'
18. Varasem käsk tühistatakse, sest see oli nõder ja kasutu -
19. Moosese Seadus ei ole ju midagi teinud täiuslikuks -, asemele tuuakse aga hoopis parem lootus, mille kaudu me võime saada Jumala ligi.
20. Ja niivõrd kui see ei sündinud ilma vandeta - sest leviidid on saanud preestriks vandeta,
21. Jeesus aga vandega selle kaudu, kes talle ütleb: 'Issand on vandunud ja tema ei kahetse seda: Sina oled igavesti preester' -,
22. sedavõrd on parem ka leping, mille käemeheks on saanud Jeesus.
23. Teisi, kes on järjekorras saanud preestriks, on küll palju olnud, sest surm keelas neid selleks jäämast;
24. Jeesusel on aga selle tõttu, et ta jääb igavesti, muudetamatu preestriamet.
25. Just seepärast ta võibki päriselt päästa neid, kes tulevad Jumala ette tema läbi, elades aina selleks, et nende eest paluda.
26. Just selline ülempreester on meile kohane: püha, veatu, laitmatu, patustest lahutatud ja kõrgemaks saanud kui taevad.
27. Tema ei ole sunnitud teiste ülempreestrite kombel päevast päeva tooma esmalt ohvreid omaenda pattude eest ja alles seejärel rahva pattude eest, sest seda ta on teinud ühe korra ja alatiseks, kui ta ohverdas iseenda.
28. Sest Moosese Seadus seab ülempreestriks inimesed, kes on nõrgad, aga vande sõna, mis on Seadusest hilisem, seab selleks Poja, kes on saanud täiuslikuks igavesti.

Peatükk 8

1. Aga peaasi selles, millest siin räägitakse, on see: meil on selline ülempreester, kes on istunud Ausuuruse trooni paremale poole taevas,
2. kes talitab pühamus ja tõelises lepingutelgis, mida ei ole püstitanud inimene, vaid Issand.
3. Iga ülempreester seatakse ju ohverdama ande ja ohvreid; seepärast on tingimata vaja, et temalgi oleks midagi ohverdada.
4. Kui ta nüüd oleks maa peal, siis ta ei olekski preester, sest siin on juba olemas neid, kes ohverdavad ande Seaduse järgi
5. ja teenivad pühamus, mis on ainult taevase kuju ja vari. Mooset ju juhendati, kui ta hakkas valmistama telki: 'Vaata, et sa teed kõik selle kuju järgi, mida sulle näidati mäel!'
6. Nüüd on aga Jeesus saanud seda ülevama ameti, mida parema lepingu vahemees ta on, mis on seadustatud paremate töötuste alusel.
7. Sest kui esimene leping oleks olnud laitmatu, siis ei oleks otsitud kohta teisele.
8. Kuid tema ütleb neid laites: 'Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma sõlmin Iisraeli kojaga ja Juuda kojaga uue lepingu,
9. mitte selle lepingu sarnase, mille ma tegin nende esiisadega tol päeval, kui ma nad kättpidi võtsin, et neid viia välja Egiptusemaalt; aga et nad ei jäänud minu lepingusse, siis minagi ei hoolinud neist, ütleb Issand.
10. Sest see leping, mille ma teen Iisraeli kojaga pärast neid päevi, ütleb Issand, on niisugune: ma annan oma seadused nende mõistusesse ja kirjutan need nende südamesse ja ma olen neile Jumalaks ja nemad saavad mulle rahvaks.
11. Ja kunagi enam ei õpeta keegi oma kaaskodanikku ega keegi oma venda, öeldes: 'Tunne Issandat!', sest kõik tunnevad mind, nende pisikestest kuni suurteni,
12. sest ma olen armuline nende ülekohtuste tegude vastu ja ei tuleta enam meelde nende patte.'
13. Nimetades uut on ta esimese tunnistanud vananenuks. Aga mis vananeb ja raugastub, see on hääbumise äärel.

Peatükk 9

1. Esimesel lepingul olid oma teenistuse nõuded ning ka maine pühamu.
2. Oli valmistatud eestelk, milles olid lambijalg ja laud ja ohvrileivad; seda nimetatakse 'pühaks paigaks'.
3. Ent teise vahevaiba taga oli telk, mida nimetatakse 'kõige pühamaks paigaks',
4. kus oli kuldne suitsutusaltar ja lepingulaegas, mis oli üleni kullaga kaetud. Selles olid kuldkruus mannaga ja Aaroni kepp, mis oli õitsenud, ja lepingulauad;
5. selle kohal aga kirkuse keerubid lepingukaant varjamas. Neist ei tule praegu üksikasjaliselt juttu.
6. Kui need asjad nüüd nõnda on seatud, siis lähevad preestrid alati küll eestelki ning toimetavad jumalateenistust,
7. aga ainult ühe korra aastas läheb ülempreester teise telki, ja mitte ilma vereta, mille ta ohverdab iseenda ja rahva poolt teadmatult tehtud pattude eest.
8. Sellega teatab Püha Vaim, et tee kõige pühamasse paika ei ole veel ilmsiks saanud, niikaua kui eestelk püsib.
9. Seda tuleb mõista viitena käesoleva aja kohta, et annid ja ohvrid, mida endisel kombel ohverdatakse, ei suuda teha jumalateenijat täiuslikuks südametunnistuse poolest,
10. vaid on seatud toitude ja jookide ja mitmesuguste pesemistega - need on nõuded ihu kohta, mis kehtivad uue korra ajani.
11. Aga kui Kristus tuli tulevaste hüvede ülempreestrina, suurema ja täiuslikuma telgiga, mis ei ole kätega tehtud, see tähendab ei ole osa sellest loomisest, -
12. siis ta läks sisse mitte sikkude ja vasikate verega, vaid iseenda verega, minnes ühe korra kõige pühamasse paika, saavutas ta meile igavese lunastuse.
13. Sest kui sikkude ja härgade veri ja lehma tuhk, mida piserdatakse rüvetunute peale, pühitseb liha puhtuseks,
14. kui palju enam siis Kristuse veri. Kristus, kes igavese Vaimu läbi ohverdas iseeneise laitmatuna Jumalale, puhastab meie südametunnistuse surnud tegudest teenima elavat Jumalat.
15. Seepärast ongi tema uue lepingu vahemees selleks, et kutsutud - kui tema surm oli saanud lunastuseks esimese lepingu aegsetest üleastumistest - saaksid kätte igavese pärandi töötuse.
16. Kus on testamentlik leping, seal tuleb ju tingimata esitada tõendus testamenditegija surmast,
17. sest testament hakkab kehtima pärast surma ega jõustu ialgi, kui testamenditegija on elus.
18. Seetõttu ei ole ka esimest lepingut sisse pühitsetud ilma vereta.
19. Sest kui Mooses oli kõik Seaduse käsud kogu rahvale ette lugenud, siis ta võttis vasikate ja sikkude vere koos vee ja erepunase villa ja iisopiga ning piserdas sellega nii seda raamatut kui kogu rahvast,
20. öeldes: 'See on selle lepingu veri, mida Jumal on teil käskinud pidada.'
21. Ja nõndasamuti ta piserdas verega ka telki ja kõiki jumalateenistusriistu.
22. Moosese Seaduse järgi puhastatakse peaaegu kõik asjad vere kaudu, ja ilma vere valamiseta ei ole andeksandmist.
23. Nii on siis paratamatu, et taevaste asjade kujud tuleb sel kombel puhastada, taevasi asju endid aga puhastatakse neist paremate ohvritega.
24. Kristus ei läinud ju kätega tehtud kõige pühamasse paika kui tõelise paiga eelkujusse, vaid taevasse enesesse, esindama meid nüüd Jumala palge ees.
25. Ta ei läinud sinna selleks, et ohverdada ennast mitu korda, nõnda nagu ülempreester igal aastal läheb võõra verega kõige pühamasse paika,
26. kuna muidu oleks ta pidanud kannatama mitu korda maailma rajamisest peale. Kuid nüüd on ta üheks korraks aegade lõpul ilmunud, et ennast ohvriks tuues kõrvaldada pattu.
27. Ja otsekui inimestele on seatud üks kord surra, pärast seda on aga kohus,
28. nõnda ka Kristus, üks kord juba ohverdatud, et ära kanda paljude patud, ilmub teist korda mitte enam patu pärast, vaid päästma neid, kes teda ootavad.

Peatükk 10

1. Et Moosese Seadus on vaid tulevaste hüvede vari, mitte nende hüvede täiskuju, siis see ei või mitte kunagi teha täiuslikuks neid, kes tulevad Jumala ette igal aastal nendesamade ohvritega, mida nad alatasa ohverdavad.
2. Eks muidu oleks ju lakanud nende ohverdamine, sest jumalateenijail ei oleks kord juba puhastatult enam mingit patust südametunnistust?
3. Kuid nende ohvritega tuletatakse igal aastal meelde patte;
4. sest on võimatu, et härgade ja sikkude veri võtaks patud ära.
5. Seepärast Kristus ütleb maailma tulles: 'Tapaohvrit ja roaohvrit sa ei tahtnud, aga ihu sa oled mulle valmistanud.
6. Põletusohvrid ja patuohvrid ei olnud sulle meelepärased.
7. Siis ma ütlesin: Vaata, ma tulen - rullraamatusse on minust kirjutatud - tegema sinu tahtmist, oh Jumal!'
8. Esmalt ta ütleb: 'Tapaohvrit ja roaohvrit ja põletusohvreid ja patuohvreid ei ole sa tahtnud ega ole need olnud sulle meelepärased, kuigi neid ohverdatakse Seaduse järgi!'
9. Ja siis ta ütleb: 'Vaata, ma tulen tegema sinu tahtmist!' Ta kõrvaldab esimese selleks, et kehtestada teine.
10. Sellessamas tahtmises oleme meiegi pühitsetud Jeesuse Kristuse ihu ühekordse ja alatiseks ohverdamise läbi.
11. Iga preester seisab päevast päeva oma teenistuses ja ohverdab aina neidsamu ohvreid, mis aga kunagi ei või ära võtta patte.
12. Aga see siin, ohverdanud üheainsa ohvri pattude eest, on jäädavalt istunud Jumala paremale käele,
13. nüüd ainult oodates, kuni ta vaenlased pannakse ta jalajäriks.
14. Sest üheainsa ohvriga on ta teinud pühitsetavad jäädavalt täiuslikuks.
15. Seda tunnistab meile ka Püha Vaim pärast seda, kui ta oli öelnud:
16. 'See on leping, mille ma teen nendega pärast neid päevi, ütleb Issand: ma annan oma seadused nende südamesse ja kirjutan need nende mõistusesse.
17. Ja ma ei mäleta enam nende patte ega ülekohtutegusid.'
18. Aga kus need on andeks antud, seal ei ole vaja enam mingit ohvrit pattude eest.
19. Vennad, et meil on siis Jeesuse vere varal julgus sisse minna kõige pühamasse paika -
20. selle tee on ta avanud meile uue ja elavana vahevaiba, see on oma ihu kaudu -
21. ja et meil on suur preester Jumala koja üle,
22. siis mingem Jumala ette siira südamega usukülluses, olles südame poolest piserdamisega puhastatud kurjast südametunnistusest ja ihu poolest pestud puhta veega!
23. Pidagem vankumatult kinni lootuse tunnistusest, sest ustav on, kes seda on töötanud.
24. Ja mõtelgem üksteisele, kuidas üksteist virgutada armastusele ja headele tegudele.
25. Ärgem jätkem unarusse oma koguduse kooskäimist, nõnda nagu mõnel on kombeks, vaid julgustagem selleks üksteist - ja seda enam, mida rohkem te näete seda päeva lähenevat.
26. Sest kui me tahtlikult teeme pattu pärast seda, kui oleme õppinud tundma tõde, siis ei ole enam ohvrit pattude eest,
27. vaid ainult mingi hirmus kohtu ootamine ja äge tuli, mis neelab vastased.
28. Kui keegi hülgab Moosese Seaduse, siis peab ta ilma armuheitmiseta surema kahe või kolme tunnistaja sõna peale.
29. Kui palju rängema nuhtluse väärrib siis teie arvates see, kes Jumala Poega on jalgadega tallanud ega ole pühaks pidanud lepingu verd, millega ta on pühitsetud, ja kes on teotanud armu Vaimu?
30. Me ju tunneme teda, kes ütleb: 'Minu päralt on kättemaks, mina tasun kätte.' Ja taas: 'Küll Issand mõistab kohut oma rahva üle.'
31. Hirmus on langeda elava Jumala kätte!
32. Tuletage meelde endisi päevi, mil teie, olles valgustatud, pidite taluma rohket võitlust

kannatustes!

33. Mõned teist tehti rahva avaliku teotamise ja tagakiusamise aluseks, teised said osa nende kannatustest, kelle käsi nõnda käis.

34. Te olete ju koos vangidega kannatanud ja rõõmuga talunud oma vara riisumist, teades, et teil endal on parem ja jäädav varandus.

35. Ärge siis heitke ära oma julgust, mis saab suure palga!

36. Teile läheb vaja kannatlikkust, et te Jumala tahtmist täites saaksite kätte tööotuse.

37. 'Sest veel ainult pisut, pisut, siis tuleb see, kes peab tulema, ega viivita.

38. Aga minu õige jääb usust elama, kui ta taganeb, siis ei ole minu hingel temast head meelt.'

39. Aga meie ei ole need, kes taganevad hukatuseks, vaid need, kes usuvad ja päästavad hinge.

Peatükk 11

1. Usk on loodetava tõelisus, nähtamatute asjade tõendus.
2. Selle kohta on ju esivanemad saanud tunnistuse.
3. Usus me mõistame, et maailmad on valmistatud Jumala sõna läbi, nii et nägematust on sündinud nähtav.
4. Usus tõi Aabel Jumalale parema ohvri kui Kain, mille tõttu ta sai tunnistuse, et tema on õige, kuna Jumal andis tema andide kohta tunnistuse, ja usu kaudu ta räägib veel surnunagi.
5. Usus võeti ära Eenok, et ta ei näeks surma, ja teda ei leitud enam, sest Jumal oli ta ära võtnud. Aga juba enne, kui ta ära võeti, oli ta saanud tunnistuse, et ta on olnud Jumalale meelepärane.
6. Aga ilma usuta on võimatu olla meelepärane, sest kes tuleb Jumala juurde, peab uskuma, et tema on olemas ja et ta annab palga neile, kes teda otsivad.
7. Usu läbi sai Noa hoiatuse selle kohta, mida veel ei olnud näha, ja ta ehitas jumalakartuses laeva oma pere päästmiseks; ja selle kaudu ta mõistis süüdi maailma ja sai selle õiguse pärijaks, mis tuleb usust.
8. Usus oli Aabraham kuulekas, kui teda kutsuti minema paika, mille ta pidi saama pärandiks, ja ta läks välja, teadmata, kuhu ta läheb.
9. Usus ta asus elama töötatud maale otsekui võõrsile, elades telkides koos Iisaki ja Jaakobiga, kes olid sellesama töötuse kaaspärijad.
10. Sest ta ootas kindlale alusele rajatud linna, mille meister ja ehitaja on Jumal.
11. Usus sai isegi Saara väe suguvõsa rajamiseks ja seda eakusest hoolimata, sest ta pidas töotajat ustavaks.
12. Seepärast ka sündis sellest ühestainsast, pealegi mehejõu kaotanud mehest hulga poolest nii palju järglasi nagu tähti taevas ja nagu liiva mere rannal, mida ei saa ära lugeda.
13. Need kõik surid uskudes, saamata kätte töotusi, vaid nähes ja tervitades neid kaugelt. Ja nad tunnistasid end olevat võõrad ja majalised maa peal.
14. Kuid kes selliselt kõnelevad, annavad mõista, et nad otsivad kodumaad.
15. Kui nende meeles oleks olnud maa, kust nad olid välja läinud, küllap neil oleks olnud aega pöörduda tagasi.
16. Ent nüüd nad ihkavad paremat, see tähendab taevast kodumaad. Seetõttu ei ole Jumalal nende pärast häbi lasta ennast hüüda nende Jumalaks, kuna ta on valmistanud neile linna.
17. Usus viis Aabraham, kui teda proovile pandi, ohvriks Iisaki; tema, kes oli saanud töötused, oli valmis ohverdama oma ainusündinu;
18. tema, kellele oli öeldud: 'Sinu sugu loetakse Iisakist.'
19. Sest ta arvestas, et Jumal võib ka surnuist üles äratada, seepärast ta saigi tema tagasi ettetähtsuseks.
20. Usus õnnistas Iisak ka Jaakobit ja Eesavit tulevaste asjade suhtes.
21. Usus õnnistas surev Jaakob Joosepi mõlemat poega ja kummardas Jumalat oma kepi najal.
22. Usus tuletas Joosep oma elu lõpul meelde Iisraeli laste lahkumist ja andis käsu oma luude kohta.
23. Usus hoidsid Moosese vanemad pärast ta sündimist teda kolm kuud varjul, sest nad nägid ta olevat ilusa lapse ega kartnud kuninga korraldust.
24. Usus keeldus Mooses, kui ta oli saanud suureks, laskmast end nimetada vaarao tütre pojaks.
25. Ta eelistas pigem näha vaeva koos Jumala rahvaga kui üürikest aega nautida pattu,
26. sest Egiptuse aaretest suuremaks rikkuseks pidas ta teotust Kristuse pärast, sest ta tõstis oma silmad tasu poole.
27. Usus jättis ta maha Egiptuse, kartmata kuninga raevu, sest otsekui nähes nähtamatut, püsis ta vaprana.
28. Usus toimetas ta paasat ja vere määrimist uksepiitadele, et hukkaja ei puudutaks nende esikpoegi.
29. Usus läbisid nad Punase mere otsekui kuiva maa, ja kui egiptlased püüdsid teha sedasama, siis nad uppusid.

30. Usus langesid Jeeriko müürid, kui seitse päeva oli käidud nende ümber.
31. Usus ei hukkunud hoor Raahab koos sõnakuulmatutega, sest ta oli rahuga vastu võtnud salakuulajad.
32. Ja mida ma veel ütlen? Mul puudub aeg jutustada Gideonist, Baarakist, Simsonist, Jeftast, Taavetist, Saamuelist ning prohvetitest,
33. kes usu läbi vallutasid kuningriike, mõistsid kohut, said kätte töotusi, sulgesid lõvide suud,
34. kustutasid tule väe, pääsesid pakku mõõgatera eest, said nõtrusest tugevaks ja vägevaks sõjas, tõrjusid tagasi võõraste vaenuleere.
35. Naised said tagasi oma surnud ülestõusnutena. Ühed lasksid end piinata surnuks, võtmata vastu pakutud vabadust, selleks et saada paremat ülestõusmist.
36. Teised said kogeda pilkamist ja rooska ning ahelaid ja vanglat.
37. Neid on kividega surnuks visatud, pooleks saetud, mõõgaga hukatud, nad on lamba- ja kitsenahas käinud maad mööda ringi, puuduses, viletsuses ja kurja kannatades.
38. Nemad, keda maailm ei olnud väärt, hulkusid ringi kõrbetes ja mägedel ning varjasid end koobastes ja urgudes.
39. Ja kuigi nad kõik said oma usu läbi tunnistuse, ei saanud nad kätte töotust,
40. sest Jumal on midagi paremat näinud ette meile, nii et nemad ilma meieta ei saaks täiuslikuks.

Peatükk 12

1. Seepärast ka meie, kelle ümber on nii suur pilv tunnistajaid, pangem maha kõik koormav ja patt, mis hõlpsasti takerdab meid, ja jookskem püsivusega meile määratud võidujooksu!
2. Vaadake üles Jeesusele, usu alustajale ja täidesaatjale, kes häbist hoolimata kannatas risti temale seatud rõõmu asemel ja on nüüd istunud Jumala trooni paremale käele.
3. Võtke siis eeskujuks teda, kes on kannatanud niisugust patuste vaenu enese vastu, et te ei väsiks ega teie hing ei nõrkeks.
4. Teie ei ole veel vereni vastu pannud patu vastu võideldes!
5. Ja te olete täiesti unustanud julgustuse, mis teile nagu poegadele ütleb: 'Mu poeg, ära põlga Issanda karistust ja ära nõrke, kui tema sind noomib!'
6. Sest keda Issand armastab, seda ta karistab, ta piitsutab iga poega, kelle ta vastu võtab.'
7. Kannatused on teile kasvatuseks: Jumal kohtleb teid nagu poegi, sest mis poeg see on, keda isa ei kasvata?
8. Kui te olete ilma kasvatuseta, mille osaliseks on saanud kõik, siis tähendab see, et te olete sohilapsed ja mitte pojad.
9. Pealegi olid meie lihased isad meile kasvatajaks ja me pelgasime neid; kas me siis palju enam ei peaks alistuma vaimude Isale, et elada?
10. Lihased isad kasvatasid meid ju lühikest aega ja oma äranägemise järgi, aga tema kasvatab meid meie kasuks, et saaksime osa tema pühadusest.
11. Ükski kasvatamine ei tundu samal hetkel olevat rõõm, vaid toob kurvastust; aga hiljem see annab õiguse rahuvilja neile, keda selle varal on harjutatud.
12. Seepärast tehke jälle tugevaks lõtvunud käed ja jõuetud põlved
13. ja õgvendage teerajad oma jalgadele, et lonkur ei väänaks jalga, vaid pigem saaks terveks.
14. Taotlege rahu kõikidega ja pühitsust, milleta keegi ei saa näha Issandat,
15. ja valvake, et keegi ei jääks ilma Jumala armust, et mingi kibe juur üles kasvades ei tooks tüli ning paljud selle läbi ei rüvetuks,
16. et keegi ei oleks hooraja ega ka kõlvatu nagu Eesav, kes üheainsa kõhutäie eest andis käest oma esmasünniõiguse.
17. Te ju teate, et kui ta pärastpoole küll tahtis pärida õnnistust, tunnistati ta kõlbmatuks; ta ei leidnud meelearanduseks kohta, ehk ta küll seda pisaratega otsis.
18. Teie ei ole astunud käega katsutava ja tules põleva mäe ligi, ei sünguse, ei pimeduse, ei rajut, ei pasunahääle ega niisuguse kõne kõla juurde, mille kuuljad palusid, et sellele ei lisataks ühtegi sõna;
20. sest nad ei suutnud kanda seda korraldust: 'Kui ka loom peaks puutuma mäe külge, siis visatagu ta kividega surnuks!';
21. ja see vaatepilt oli nii õudne, et Mooses ütles: 'Ma olen kabuhirmus ja värisen!' -
22. vaid teie olete tulnud Siioni mäe juurde ja elava Jumala linna, taevase Jeruusalemma juurde ja kümnete tuhandete inglite juurde,
23. esikpoegade koguduse juurde, kes on kirja pandud taevas, ja Jumala, kõikide kohtumõistja juurde, ja täiuslikuks saanud õigete vaimude juurde,
24. ja uue lepingu vahemehe Jeesuse juurde, ja piserdamisvere juurde, mis kõneleb paremini Aabeli verest.
25. Vaadake, et teie ei tõrgu kõnelejat kuulamast! Sest kui ei pääsenud maa peal pakku need, kes tõrkusid kuulamast sõnatoojat, siis palju vähem pääseme meie, kui me pöörame selja temale, kes on taevaist.
26. Tollal pani tema hääle kõikuma maa, aga nüüd on ta töotanud: 'Veel kord panen ma väriseva mitte üksnes maa, vaid ka taeva!'
27. Sõnad 'veel kord' näitavad kõigutatavate kui loodud asjade muutumist, et püsiksid kõigutamatud.
28. Olgem siis tänulikud, et me saame kuningriigi, mis ei kõigu, ja teenigem seepärast Jumalat talle meelepäraselt allaheitlikkuse ja aukartusega;

29. sest meie Jumal on neelav tuli!

Peatükk 13

1. Vennaarmastus jäägu kindlaks!
2. Ärge unustage külalislahkust, sest selle läbi on mõned ise seda aimamata võtnud külalistena vastu ingleid.
3. Pidage meeles vange, nagu te oleksite kaasvangid, ja kurja kannatajaid, sest ka teie olete alles maises ihus.
4. Kõikide juures olgu abielu au sees ja abieluvoodi rüvetamata, sest Jumal nuhtleb hoorajaid ja abielurikkujaid!
5. Teie eluviis olgu rahaahnuseta; jääge rahule sellega, mis teil on, sest tema on öelnud: 'Ma ei hülga sind ega jäta sind maha!'
6. Nii võime julgesti öelda: 'Issand on minu abimees, minul ei ole midagi karta, mida võib teha mulle inimene?'
7. Pidage meeles oma juhatajaid, kes teile on rääkinud Jumala sõna; pidades silmas nende elukäigu lõppu, võtke eeskujuks nende usk!
8. Jeesus Kristus on seesama eile ja täna ja igavesti!
9. Ärge laske endid õigelt teelt eksitada igasugustel võõrastel õpetustel. On hea, kui süda kinnitatakse armu läbi ja mitte ettekirjutustega toitude kohta, neist ei ole olnud kasu nende täitjatele.
10. Meil on altar, millelt süüa ei ole meelevalda nendel, kes peavad teenistust telgis.
11. Sest nende loomade kehad, kelle vere ülempreester viib ohvriks patu eest kõige pühamasse kohta, põletatakse ära väljaspool leeri.
12. Seepärast ka Jeesus, et enese vere läbi pühitseda rahvast, on kannatanud väljaspool väravat.
13. Mingem siis tema juurde väljapoole leeri, kandes tema teotust.
14. Sest meil pole siin jäädavat linna, vaid me taotleme tulevast.
15. Viigem siis tema kaudu alati Jumalale kiitusohvrit, see tähendab tema nime tunnistajate huulte vilja.
16. Ärge unustage teha head ja pidada osadust, sest sellistest ohvritest on Jumalal hea meel!
17. Olge kuulekad oma juhatajaile ja alistuge neile! Nemad ju valvavad teie hingede üle nagu need, kellel tuleb aru anda, et nad teeksid seda tööd rõõmuga, mitte ägades, sest sellest poleks teile kasu!
18. Palvetage meie eest! Me oleme veendunud, et meie südametunnistus on puhas, ja me tahame kõiges käituda hästi.
19. Aga veel enam ma palun seda teha selleks, et mind antaks teile rutem tagasi.
20. Aga rahu Jumal, kes igavese lepingu verega on surnuist üles toonud lammaste suure Karjase, meie Issanda Jeesuse,
21. valmistagu teid kõiges heas tegema tema tahtmist ja saatku korda meie sees, mis on tema silmis meelepärane, Jeesuse Kristuse läbi, kellele olgu kirkus igavesti! Aamen.
22. Vennad, ma kutsun teid üles, võtke heaks see julgustussõna! Ma olen teile ju lühidalt kirjutanud.
23. Teadke, et meie vend Timoteos on lastud vabaks. Temaga koos, kui ta tuleb peatselt, saan minagi teid näha.
24. Tervitage kõiki oma juhatajaid ja kõiki pühasid! Teid tervitavad vennad Itaaliast.
25. Arm olgu teie kõikidega!

Jaakobuse

Peatükk 1

1. Jaakobus, Jumala ja Issanda Jeesuse Kristuse sulane, saadab tervitusi kaheteistkümnele hajali asuvale suguharule.
2. Pidage seda lausa rõõmuks, mu vennad, kui te satute mitmesugustesse kiusatustesse,
3. kuna te teate, et teie usu läbikatsumine teeb teid kannatlikuks.
4. Aga kannatlikkus olgu täiuslik, et te oleksite täiuslikud ja terviklikud ega oleks teis midagi vajaka.
5. Kui kellelgi teist jääb vajaka tarkust, siis ta palugu Jumalalt, kes kõigile annab heldelt ega tee etteheiteid, ja talle antakse.
6. Aga ta palugu usus, ilma kahtlemata, sest kahtleja sarnaneb tuule tõstetud ja sinna-tänna paisatud merelainega.
7. Selline inimene ärgu ometi arvaku, et ta midagi saab Issandalt,
8. ta on hingelt kaksipidine mees, ebakindel kõigil oma teedel.
9. Madal vend kiidelgu oma kõrgusest,
10. rikas aga oma madalusest, sest ta kaob nagu rohu õieke.
11. Sest päike tõuseb lõõsaga ja kuivatab ära rohu, selle õieke variseb maha ja ta palge kaunidus kaob. Nõnda närtsib ka rikas oma ettevõtmistes.
12. Õnnis on mees, kes peab vastu kiusatuses, sest kui ta on läbi katsutud, siis ta saab pärjaks elu, mille Issand on töotanud neile, kes teda armastavad.
13. Ärgu kiusatav öelgu: 'Jumal kiusab mind!' Sest Jumalat ei saa kiusata kurjaga, tema ise ei kiusa kedagi.
14. Pigem on nii, et igäüht kiusab ta enese himu, ahvatledes ja peibutades.
15. Kui seejärel himu on viljastunud, toob ta ilmale patu, aga täideviidud patt sünnitab surma.
16. Äрге eksige, mu armsad vennad!
17. Iga hea and ja iga täiuslik kink tuleb ülalt, valguste Isalt, kelle juures ei ole muutust ega varjutuste varju.
18. Tema on oma tahtel meid sünnitanud tõe sõna kaudu, et me oleksime otsekui uudseviili tema loodute seas.
19. Teadke seda, mu armsad vennad! Iga inimene olgu aga kärmas kuulama, pikaldane rääkima, pikaldane vihastama.
20. Sest mehe viha ei soeta õigust Jumala ees.
21. Seepärast pange maha kõik rüvedus ja rohke kurjus ning võtke tasaduses vastu sõna, mis teisse on istutatud ja suudab päästa teie hinge.
22. Aga olge sõna tegijad ja mitte üksnes kuuljad, pettes iseendid.
23. Sest kui keegi sõna kuuleb, aga selle järgi ei tee, siis ta sarnaneb mehega, kes vaatleb oma ihulikku palet peeglist.
24. Ta vaatles ennast, läks minema ja unustas varsti, missugune ta oli.
25. Kes on aga kummargil vaadanud vabaduse täiuslikku seadusse ja sellesse ka jääb, ei ole unustav kuulja, vaid tegude tegija - see on õnnis oma tegemises.
26. Kui keegi arvab end Jumalat teenivat, oma keelt aga ei ohjelda, siis ta petab oma südant. Selline jumalateenistus on tühine.
27. Jumala ja Isa silmis puhas ja laitmatu jumalateenistus on käia vaatamas vaeslapsi ja lesknaisi nende viletsuses ja hoida iseennast maailma poolt määrimata.

Peatükk 2

1. Mu vennad, ärgu olgu teie usk meie kirkuse Issandasse Jeesusesse Kristusesse ühendatud vahetegemise ja inimeste vahel!
2. Kui teie kogunemisele astub sisse kuldsõrmustega mees säravas rõivas ja astub sisse ka vaene rüpases rõivas
3. ning teie pöördute särava rõiva kandja poole ja ütlete talle: 'Sina istu siia paremale kohale!', vaesele aga: 'Sina seisa seal!' või: 'Istu siia mu jalajäri ette maha!' -
4. kas te siis ei ole mõttes vahet teinud ja saanud erapoolikuks kohtumõistjaks?
5. Kuulge, mu armsad vennad, üks ole Jumal selle maailma vaesed valinud saama usu läbi rikasteks ja pärima kuningriiki, mille ta on töötanud neile, kes teda armastavad?
6. Teie aga olete häbistanud vaest! Eks just rikkad rõhu teid ja üks just nemad vea teid kohtuusse?
7. Eks just nemad teota seda kaunist nime, mis on nimetatud teie üle?
8. Te teete hästi, kui te tõepoolest täidate kuninglikku seadust kirjasõna järgi: 'Armasta oma ligimest nagu iseennast!'
9. Aga kui te soosite ühte rohkem kui teist, siis te teete pattu ja Seadus tunnistab teid üleastujaiks.
10. Sest igaüks, kes peab kinni kogu Seadusest, aga vääratab ühesainsas asjas, on süüdi kõige suhtes.
11. Sest see, kes ütles: 'Sa ei tohi rikkuda abielu!', ütles ka: 'Sa ei tohi tappa!' Kui sa ei riku küll abielu, ent tapad, siis sa oled Seadusest üle astunud.
12. Nõnda siis rääkige ja nõnda siis tehke nagu need, kelle üle kord mõistetakse kohut vabaduse seaduse järgi.
13. Sest kohus on halastamatu selle suhtes, kes ise ei ole halastanud, kuid halastus kiidab end kohtust kõrgemaks.
14. Mu vennad, mis on sellest kasu, kui keegi ütleb: 'Mul on usk!', aga tegusid tal ei ole? Kas see usk suudab teda päästa?
15. Kui mõni vend või õde oleks alasti ja neil oleks puudu igapäevasest toidusest
16. ning keegi teist ütleks neile: 'Minge rahuga! Soojendage end ja sööge kõhud täis!', aga te ei annaks neile ihu jaoks hädavajalikku - mis oleks sellest kasu?
17. Nõnda on ka usuga: kui sel ei ole tegusid, siis on see iseenesest surnud.
18. Aga mõni võib öelda: 'Sinul on usk, aga minul on teod.' Näita mulle oma usku lahus tegudest ja mina näitan sulle usku oma tegudega.
19. Sina usud, et Jumal on üksainus. Seda sa teed hästi, ka kurjad vaimud usuvad seda ja värisevad hirmust.
20. Kas sa suudad mõista, sa tühine inimene, et usk on ilma tegudeta surnud?
21. Eks Aabraham, meie isa, mõistatud õigeks tegude järgi, kui ta oma poja Iisaki viis ohvrialtarile?
22. Sa näed, et usk käis ta tegudega kaasas ja sai täiuslikuks tegude kaudu.
23. Nii läks täide kirjasõna, mis ütleb: 'Aabraham uskus Jumalat ja see arvati talle õiguseks ning teda hüüti Jumala sõbraks.'
24. Näete siis, et inimene mõistetakse õigeks tegude järgi ja mitte ainult usust.
25. Ja üks nõndasamuti mõistatud ka hoor Raahab õigeks tegude järgi, kui ta andis maakuulajaile peavarju ja saatis nad siis ära teist teed mööda?
26. Sest nii nagu ihu ilma vaimuta on surnud, nõnda on surnud ka usk ilma tegudeta.

Peatükk 3

1. Ärgu püüdku paljud teie seast, mu vennad, saada õpetajaiks! Te teate ju, et meie osaks on teistest karmim kohtuotsus.
2. Me kõik eksime paljus. Kui keegi ei eksi kõnes, siis on ta täiuslik ja suudab ohjeldada ka kogu ihu.
3. Kui me paneme aga hobusele suitsed suhu, et ta oleks meile kuulekas, siis me juhime kogu hobust.
4. Ennäe, ka suuri ja rajutuulte aetud laevu juhatakse väikese tüüriga sinna, kuhu tüürimees tahab.
5. Nõnda on ka keel väike ihuliige, aga kiitleb suurte asjade üle. Ennäe kui väike tuli süütab suure metsa!
6. Ka keel on tuli. Keel, see ebaõigluse maailm, on seatud meie ihuliikmete hulka nii, et see rüvetab kogu ihu ja süütab põlema eluratta, nagu ta ise on süüdatud põrgust.
7. Jah, igasuguste loomade ja lindude, roomajate ja mereelajate loomust suudab taltsutada ja ongi taltsutanud inimese loomus,
8. aga ükski inimene ei suuda taltsutada keelt, seda kärsitut pahategijat, mis on tulvil surmavat mürki.
9. Sellesamaga me õnnistame Issandat ja Isa, ja sellesamaga me neame inimesi, kes on sündinud Jumala sarnasteks.
10. Ühest ja samast suust tuleb õnnistamine ja needmine. Nii ei tohi olla, mu vennad!
11. Kas allikast keeb ühest ja samast soonest magedat ja kibedat vett?!
12. Mu vennad, ega viigipuu saa kanda õlimarju ega viinapuu viigimarju?! Nii ei saa ka soolase vee allikas anda magedat vett.
13. Kes teie seas on tark ja arusaaja? Las ta näitab hea käitumisega oma tegusid tarkuse tasaduses.
14. Kui teie südames on aga kibedat kadedust ja riiakust, siis ärge hoobelge ega valetage tõe vastu!
15. See pole ülalt tulev tarkus, vaid maine, hingelik, demonlik.
16. Sest kus on kadedust ja riiakust, seal on kärsitust ja igasuguseid halbu tegusid.
17. Aga ülalt pärinev tarkus on esmalt puhas, siis rahumeelne, leebe, kuulekas, tulvil halastust ja häid vilju, erapooletu, teeskluseta.
18. Rahutegijaile külvatakse rahus õiguse vilja.

Peatükk 4

1. Kust tulevad siis sõdimised ja kust tülid teie keskel? Eks nad tule sealt, teie ihuliikmetes sõdivatest lõbuhimudest?
2. Te himustate, ja teil ei ole; te taplete ja tapate, ja ei suuda midagi saavutada; te tülitsete ja sõdite. Teil ei ole, sest te ei palu.
3. Te palute, aga ei saa, sest te palute halva jaoks, tahtes seda kulutada oma lõbudeks.
4. Te abielurikkujad! Kas te siis ei tea, et sõprus maailmaga on vaen Jumalaga? Kes iganes eelistab olla maailma sõber, seab end Jumala vaenlaseks.
5. Või arvate, et Pühakiri ütleb asjata: 'Kadeduseni ta igatseb Vaimu, kes on asunud meisse'?
6. Aga ta annab veel suuremat armu; seepärast ta ütleb: 'Jumal paneb vastu ülbeile, aga alandlikele annab armu!'
7. Alistuge siis Jumalale! Pange vastu kuradile, siis ta põgeneb teie juurest.
8. Tulge Jumala ligi, siis tuleb tema teie ligi! Patused, puhastage käed ja kasige südamed, te hingelt kahestunud!
9. Tundke oma viletsust, leinake ja nutke! Teie naer muutugu nutuks ja rõõm kurbuseks!
10. Alanduge Issanda ette, siis ta ülendab teid!
11. Ärge halvustage üksteist, vennad! Kui keegi halvustab või arvustab oma venda, siis ta halvustab ja arvustab Seadust. Kui sa aga Seadust arvustad, siis sa ei ole Seaduse täitja, vaid kohtunik.
12. Ainult üks on seaduseandja ja kohtunik - tema, kes võib nii päästa kui hukata. Aga kes oled sina, sa ligimese arvustaja?
13. Kuulge nüüd, kes ütlete: 'Täna või homme läheme sellesse või teise linna ja veedame seal ühe aasta ning kaupleme ja saame kasu!'
14. Teie, kes ei tea, missugune on homme teie elu! Te olete ju aur, mida on hetke näha, ja siis see haihtub.
15. Selle asemel et öelda: 'Kui Issand tahab ja me veel elame, siis teeme seda või teist',
16. te kiitlete oma kõrkuses. Iga selline kiitlemine on kurjast.
17. Kes oskab teha head, aga ei tee, sellele on see patt.

Peatükk 5

1. Kuulge nüüd, rikkad, nutke ja ulguge oma tulevaste hädade pärast!
2. Teie rikkus on pehkinud ja teie rõivad koitanud,
3. teie kuld ja hõbe on roostes ning nende rooste saab tunnistuseks teie vastu ja sööb teie liha nagu tuli. Te olete kogunud tagavara viimseil päevil.
4. Vaata, tööliste palk, mille te olete jätnud oma põldudel lõikajatele maksmata, kisendab, ja viljakoristajate karjed on tunginud vägede Issanda kõrvu.
5. Te olete priisanud ja prassinud maa peal, nuumanud end tapapäeval,
6. te olete hukka mõistnud õige ja ta mõrvanud. Tema ju ei hakka teile vastu.
7. Olge nüüd pika meelega, vennad, Issanda tulemiseni! Vaata, põllumees ootab kallist põlluvilja pika meelega, kuni ta saab varase ja hilise vihma.
8. Olge siis teiegi pika meelega, kinnitage oma südant, sest Issanda tulemine on lähedal!
9. Vennad, ärge nurisege üksteise vastu, et teie üle ei mõistetaks kohut! Vaata, kohtunik seisab ukse ees!
10. Vennad, võtke prohveteid, kes on rääkinud Issanda nimel, kurja kannatamise ja pika meelee eeskujuks.
11. Vaata, me kiidame õndsaks kannatlikke. Te olete kuulnud Iobi kannatlikkusest ja näinud Issanda antud elulõppu, sest Issand on halastav ja armuline.
12. Aga ennekõike, mu vennad, ärge vanduge ei taeva ega maa juures ega mingit muud vannet. Teie 'jah' olgu 'jah' ja 'ei' olgu 'ei', et te ei langeks kohtu alla.
13. Kui keegi teie seast kannatab kurja, siis ta palvetagu! Kui kellelgi on hea meel, siis ta laulgu tänulaule!
14. Kui keegi teie seast on haige, siis ta kutsugu kogudusevanemad enese juurde ja need palvetagu tema kohal teda õliga võides Issanda nimel.
15. Ja usupalve päästab tõbise ja Issand tõstab ta üles, ja kui ta on pattu teinud, siis antakse talle andeks.
16. Tunnistage siis üksteisele patud üles ja palvetage üksteise eest, et te saaksite terveks! Õige inimese mõjuvõimas eestpalve saadab palju korda.
17. Eelija oli meiesugune inimene, ent ta palvetas püsivalt, et ei sajak vihma, ning kolm aastat ja kuus kuud ei sadanud piiskagi vihma maa peale.
18. Siis ta palvetas taas ja taevas andis vihma ning maa laskis tärkata oma viljal.
19. Mu vennad, kui keegi teist on ära eksinud tõest ning keegi pöörab ta tagasi,
20. siis ta teadku: see, kes patuse pöörab ta eksiteelt, päästab tema hinge surmast ja katab kinni pattude hulga.

1. Peetruse

Peatükk 1

1. Peetrus, Jeesuse Kristuse apostel - Pontoses, Galaatias, Kappadookias, Aasias ja Bitüünias hajali elavatele majalistele, kes on valitud
2. Jumala Isa etteteadmise järgi, Vaimu pühitsemise läbi Jeesusele Kristusele kuuletumiseks ja tema verrega piserdamiseks: Armu ja rahu saagu teile rohkesti!
3. Kiidetud olgu Jumal, meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes oma suurest halastusest on meid uuesti sünnitanud elavaks lootuseks Jeesuse Kristuse ülestõusmise läbi surnuist,
4. kadumatu ja rüvetamatu ja närtsimatu pärandi saamiseks, mis on taevas talletatud teile,
5. keda usu kaudu Jumala väes hoitakse päästeks, mis on viimsel ajal valmis ilmuma.
6. Sellest päästest te rõõmustate üliväga, ehkki praegu peate mõnda aega kurvastama mitmesugustes kiusatustes,
7. et teie usk läbikatsutuna leitaks palju hinnalisem olevat kullast, mis on kaduv, ent mida siiski tules läbi proovitakse, ja oleks teile kiituseks, kirkuseks ja auks Jeesuse Kristuse ilmumisel,
8. keda te armastate, kuigi te ei ole teda näinud, kellesse te praegu teda nägemata ometi usute ja rõõmustate üliväga kirkastatud rõõmuga,
9. kui te võtate vastu usu eesmärgi - oma hingede pääste.
10. Seda päästet on hoolega otsinud ja selle üle juurelnud prohvetid, kes on ennustanud seda armu, mis teile on tulnud.
11. Nad püüdsid välja uurida, mille kohta ja millisest ajast andis teateid nendes olev Kristuse Vaim, tunnistades ette Kristuse kannatusi ja neile järgnevat kirkust.
12. Nendele ilmutati, et mitte neile endile, vaid teile, teie teenimiseks oli kõik see, mida nüüd teile on kuulutatud nende kaudu, kes teile taevast läkitatud Pühas Vaimus on toonud rõõmusõnumeid, millesse isegi inglid igatsevad kummardades vaadata.
13. Seepärast, võotanud oma mõistuse niuded ja olles täiesti kained, lootke armule, mida teile pakutakse Jeesuse Kristuse ilmumises.
14. Nii nagu kuulekad lapsed ärge ka teie kohanege oma kunagise teadmatuseaja himudega,
15. vaid saage pühaks kogu oma käitumisega, nii nagu on püha see, kes teid on kutsunud;
16. sest kirjutatud on: 'Olge pühad, sest mina olen püha!'
17. Kui te hüüate Isaks teda, kes mõistab erapooletult kohut igäuhe tegude järgi, siis elage kartuses oma majalisepõlv, teades, et
18. teid pole lunastatud kaduvate asjadega, hõbeda või kullaga teie tühisest esiisadelt päritud eluviisist,
19. vaid Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle kalli verega.
20. Tema oli selleks ette määratud küll enne maailma rajamist, aga aegade lõpul on saanud avalikuks teie pärast,
21. kes te tema läbi olete ustavad Jumalale, kes on tema üles äratanud surnuist ja andnud talle kirkuse, nii et teie usk ja lootus oleksid Jumalas.
22. Et te olete kuulekuses tõele oma hinged puhastanud siiraks vennalikkuseks, siis armastage raugematult üksteist puhtast südamest!
23. Teid pole uuesti sünnitatud kaduvast, vaid kadumatust seemnest, Jumala elava ning jääva sõna kaudu.
24. Sest 'kõik inimlik on kui rohi ja kogu ta hiilgus nagu rohu õieke. Rohi kuivab ära ja õieke variseb maha,
25. aga Issanda sõna jääb igavesti.'
26. See on aga seesama sõna, mida teile on kuulutatud rõõmusõnumina.

Peatükk 2

1. Pange siis maha kogu kurjus ja kogu kavalus ja silmakirjatsemine, kadetsemine ja mis tahes keelepeks!
2. Nagu äsjasündinud lapsed igatsege vaimulikku selget piima, et te selle varal kasvaksite pääste poole,
3. kui te olete tunda saanud, et Issand on helde.
4. Tulles tema, elava kivi juurde, kes küll inimeste poolt on tunnistatud kõlbmatuks, ent Jumala silmis on valitud ja hinnaline,
5. laske ka endid ehitada elavate kividena vaimulikuks kojaks. Saage pühaks preesterkonnaks, kes toob vaimulikke ohvreid, mis on Jumalale meelepärased Jeesuse Kristuse kaudu.
6. Seepärast seisabki Pühakirjas: 'Ennäe, ma panen Siionisse kivi, valitud, hinnalise nurgakivi, ja see, kes usub temasse, ei jää iial häbisse.'
7. Teie siis, kes te usute, on see au, uskmatuile aga 'kivi, mille ehitajad tunnistasid kõlbmatuks, ning just see on saanud nurgakiviks',
8. ning 'komistuskiviks' ja 'pahanduskaljuks'. Uskmatud komistavad, sest nad on sõnale allumatud ja selleks nad ongi määratud.
9. Teie aga olete 'valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, omandrahvas, et te kuulutaksite tema kiidetavust', kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse -
10. teid, kes te muiste polnud rahvas, nüüd aga olete Jumala rahvas, teie, kelle peale polnud halastatud, nüüd aga on.
11. Armsad, ma manitsen teid kui majalisi ja võõraid siin ilmas - hoiduge lihalikest himudest, mis sõdivad hinge vastu!
12. Käituge hästi paganate keskel, et kuigi nad teist räägivad paha kui kurjategijaist, siiski, pannes tähele teie häid tegusid, annaksid nad Jumalale au aruandmise päeval.
13. Alistuge Issanda pärast kogu inimlikule korrale, olgu kuningale kui kõige ülemale,
14. olgu maavalitsejale kui tema poolt saadetule kurjategijaid karistama, aga heategijaid kiitma.
15. Selline on ju Jumala tahtmine, et te head tehes paneksite vaikima rumalate inimeste arutuse.
16. Elage otsekui vabad, ent ärge kasutage oma vabadust kurjuse katteks, vaid olge nagu Jumala sulased!
17. Austage kõiki, armastage vendi, kartke Jumalat ja austage kuningat!
18. Orjad, alistuge täie aukartusega peremeestele, mitte üksnes headele ja leebetele, vaid ka tujukatele.
19. Sest see on arm, kui keegi südametunnistuse pärast Jumala ees talub viletsust, kannatades süütult.
20. Sest mis kuulsus see on, kui teid süü pärast pekstakse ja teie seda peate taluma? Aga kui te head tehes ja kannatades talute peksu, siis on see arm Jumalalt.
21. Selleks te olete kutsutud, sest ka Kristus kannatas teie eest, jättes teile eeskuju, et te käiksite tema jälgedes.
22. 'Tema ei teinud pattu ega leitud pettust tema suust';
23. ta ei sõimanud vastu, kui teda sõimati; ta kannatas ega ähvardanud, vaid jättis kõik selle hoolde, kes mõistab kohut õiglaselt;
24. ta kandis ise meie patud oma ihus üles ristipuule, et meie, olles surnud pattudele, elaksime õigusele; tema vermete varal te olete saanud terveks.
25. Teie olite ju 'nagu lambad ekslemas', kuid nüüd te olete pöördunud oma hingede Karjase ja Ülevaataja poole.

Peatükk 3

1. Nõndasamuti, naised, alistuge oma meestele, et ka siis, kui mõned ei ole kuulekad sõnale, nad võidetak스 usule ilma sõnata naiste käitumise läbi,
2. kui nad on tähele pannud teie puhast, aukartlikku käitumist.
3. Teie ehteks ärgu olgu välispidine juuste palmitsemine ega kuldkeede kandmine ega rõivad, mida te kannate,
4. vaid selleks olgu varjul olev südame-inimene, tasase ja vaikse vaimu kadumatuse ilus, mis on Jumala silmis palju väärt.
5. Sest nõnda on ka muiste end ehtinud pühad naised, kes Jumala peale lootsid. Nad alistusid oma meestele,
6. nii nagu Saara oli Aabrahamile kuulekas, 'hüüdes teda isandaks'. Teie olete saanud Saara lasteks, kui te teete head ega karda mingit hirmutamist.
7. Nõndasamuti, mehed, elage mõistvalt naisega kui nõrgema astjaga. Osutage naistele austust nagu elu armuanni kaaspärijatele, et teie palvetel poleks takistusi.
8. Aga viimaks, olge kõik üksmeelsed, kaastundlikud, vennalikud, halastajad, alandlikud.
9. Ärge tasuge kurja kurjaga ega sõimu sõimuga, vaid hoopis õnnistage - sest õnnistamiseks te olete kutsutud -, et ka teie võiksite pärida õnnistuse.
10. Sest 'kes tahab armastada elu ja näha häid päevi, see vaigistagu keelt kõnelemast kurja ja huuli rääkimast pettust.
11. Ta hoidugu eemale kurjast ja tehku head, otsigu rahu ja taotlegu seda,
12. sest Issanda silmad on õiglaste poole ja tema kõrvad on lahti nende anumistele, aga Issanda pale on nende vastu, kes teevad kurja.'
13. Kes on, kes saab teile teha kurja, kui te olete innukad tegema head?
14. Aga kui te peaksite kannatama õiguse pärast, siis olete õndsad. 'Ent ärge kartke nende hirmutamist ja ärge kohkuge',
15. vaid pühitsege Issandat Kristust oma südames, olles alati valmis kostma igapähele, kes teilt pärib aru lootuse kohta, mis teis on.
16. Kuid tehke seda tasadusega ja aupaklikult, omades head südametunnistust, et need, kes laimavad teie head käitumist Kristuses, jääksid häbisse just selles, milles nad teid halvustavad.
17. Parem on head tehes kannatada, kui see on Jumala tahtmine, kui kurja tehes.
18. Sest ka Kristus kannatas pattude pärast üheainsa korra, õige ülekohtuste eest, et ta teid juhiks Jumala juurde, olles küll ihu poolest surmatud, ent elustatud vaimu läbi,
19. kelles ta läks ja kuulutas vangis olevaile vaimudele,
20. kes olid olnud sõnakuulmatud muiste, kui Jumala pikk meel ootas Noa päevil, laeva valmistamise ajal, milles vähesed - see tähendab kaheksa hinge - veest päästeti.
21. Selle võrdkujuna päästab teidki nüüd ristimine, mis ei ole lihaliku rüveduse kõrvaldamine, vaid hea südametunnistuse taotlemine Jumalalt Jeeseuse Kristuse ülestõusmise kaudu,
22. kes on läinud taevasse, on Jumala paremal käel, kus temale on alistatud inglid ja meelevallad ja väed.

Peatükk 4

1. Et nüüd Kristus on ihulikult kannatanud, relvastuge teiegi sellesama meelsusega, sest kes on kannatanud ihulikult, see on lakanud patustamast,
2. nii et ta maises elus allesjäänud aega ei ela enam inimlike himude, vaid Jumala tahtmise järgi.
3. Sest te olete minevikus küllalt palju aega mööda saatnud paganate tahtmist täites, elades kõlvatuses, himudes, purjutamises, prassimistes, joomingutes ja sündsusetutes ebajumalateenistustes.
4. Just seepärast nad võõrastavad, et te nendega ei jookse kaasa sellesama ulaelu voolus ja teotavad teid,
5. nemad, kes peavad aru andma sellele, kes on juba valmis tulema kohut mõistma elavate ja surnute üle.
6. Sest just selleks on ka surnutele kuulutatud evangeeliumi, et nende üle mõistetak kohut küll nagu inimeste üle lihas, aga nad elaksid vaimus nagu Jumal.
7. Aga kõigi asjade lõpp on lähedal. Olge siis arukad ja kained palveteks.
8. Üle kõige olgu püsiv teie omavaheline armastus, sest 'armastus katab kinni pattude hulga'.
9. Olge üksteise vastu külalislahked ilma nurisemata!
10. Teenigu igaüks teisi selle andega, mille ta on saanud, nagu Jumala mitmesuguse armu head majapidajad.
11. Kui keegi räägib, siis ta rääkigu nagu Jumala sõnul, kui keegi teenib, siis teenigu nagu selle jõuga, mille Jumal annab, nõnda et Jumal saaks kõigiti austust Jeesuse Kristuse kaudu, kelle päralt on kirkus ja võimus igavesest ajast igavesti! Aamen.
12. Armsad, ärge võõrastage enestes tulekuumust, millega teid pannakse proovile, nii nagu sünniks teile midagi võõrast,
13. vaid rõõmustage, et nii nagu te olete Kristuse kannatuste osalised, võite rõõmuga hõisata ka tema kirkuse ilmumisel.
14. Õndsad olete teie, kui teid teotatakse Kristuse nime pärast, sest siis hingab teie peal kirkuse Vaim, Jumala Vaim.
15. Ärgu aga keegi teie seast kannatagu mõrtsukana või vargana või kurjategijana või teiste ellu sekkujana!
16. Aga kes kannatab kristlasena, ärgu häbenegu, vaid andku Jumalale au selle nimega!
17. Sest käes on aeg kohtumõistmisel alata Jumala kojast; aga kui esmalt meist, missugune lõpp ootab siis neid, kes ei võta kuulda Jumala evangeeliumi?
18. Ja kui juba õige pääseb vaevu, kuhu siis satub jumalakartmatu ja patune?
19. Sellepärast ka need, kes kannatavad Jumala tahtmise järgi, usaldagu oma hinged head tehes tema, ustava Looja hoolde.

Peatükk 5

1. Vanemaid teie seas ma kutsun nüüd üles kui kaasvanem ja Kristuse kannatuste tunnistaja ning ühtlasi osaline tulevases kirkuses selle ilmumisel:
2. hoidke teile hoida antud Jumala karja, mitte sunni pärast, vaid vabatahtlikult Jumala meele järgi, mitte häbiväärses kasuahnuses, vaid andunult,
3. mitte nagu isandad liisuosa üle, vaid olles karjale eeskujuks.
4. Ning siis kui Ülemkarjane saab avalikuks, võite te võtta vastu kirkuse närtsimatu pärja.
5. Nõndasamuti teie, nooremad, alistuge vanematele. Aga te kõik rüütage end alandlikkusega üksteise vastu, sest 'Jumal paneb suurelistele vastu, aga alandlikele annab armu'.
6. Alanduge siis Jumala võimsa käe alla, et tema teid ülendaks õigel ajal;
7. heitke kõik oma mure tema peale, sest tema peab hoolt teie eest!
8. Olge kained, valvake! Teie süüdistaja, kurat, käib ringi nagu mõirgav lõvi, otsides, keda neelata.
9. Tema vastu seiske kindlalt usus, teades, et neidsamu kannatusi on pandud kogema kogu kristlaskond maailmas.
10. Aga kogu armu Jumal, kes teid on kutsunud oma igavesse kirkusesse Kristuses Jeesuses, parandab, kinnitab, tugevdab ja toetab teid, kes te üürikest aega olete kannatanud.
11. Tema päralt olgu võimus igavesest ajast igavesti! Aamen.
12. Silvanuse, minu arvates ustava venna abil olen ma teile lühidalt kirjutanud, manitsedes ja tunnistades, et see on tõeline Jumala arm, milles te peaksite seisma.
13. Teid tervitab kogudus Paabelis, valitud nagu teiegi, ja mu poeg Markus.
14. Tervitage üksteist armastussuudlusega! Rahu teile kõikidele, kes olete Kristuses!

2. Peetruse

Peatükk 1

1. Siimeon Peetrus, Jeesuse Kristuse sulane ja apostel - neile, kelle osaks on saanud meie omaga sama kallis usk meie Jumala ja Päästja Jeesuse Kristuse õiguse läbi:
2. Armu ja rahu saagu teile rohkesti Jumala ja Jeesuse, meie Issanda tundmise kaudu!
3. Tema jumalik vägi on meile kinkinud kõik, mis on vajalik eluks ja vagaduseks, tema tundmise kaudu, kes meid on kutsunud omaenese kirkuse ja väarikusega.
4. Sel viisil on meile kingitud kõige kallimad ja suuremad töötused, et te nende kaudu võiksite põgeneda kaduvusest, mis valitseb maailmas himude tõttu, ja saada jumaliku loomuse osaliseks.
5. Just seepärast te peategi olema kõigiti valmis arendama oma usus voorust, vooruses tunnetust,
6. tunnetuses kasinust, kasinuses kannatlikkust, kannatlikkuses vagadust,
7. vagaduses vennalikkust, vennalikkuses armastust,
8. sest kui teil seda kõike on, ja veel rikkalikult, siis te ei jää laisaks ega viljatuks meie Issanda Jeesuse Kristuse tundmises;
9. kuid kellel seda pole, on pime ja lühinägelik; ta on unustanud, et on puhastatud oma endistest pattudest.
10. Seepärast, vennad, olge veelgi innukamad kindlustama oma kutsumist ja äravalimist, sest kui te seda teete, ei väärata te iial.
11. Sest nõnda võimaldatakse teile takistamatu sissepääs meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse igavesse kuningriiki.
12. Seepärast ma tahan teile kõike seda üha meelde tuletada, kuigi te seda küll teate ja olete kinnitatud teile antud tões.
13. Ma pean aga õigeks teid meenutamise abil virgutada, niikaua kui ma olen selles telgis,
14. teades, et mu telgi mahavõtmine on varsti käes, nagu ka meie Issand Jeesus Kristus on mulle seda teatanud.
15. Aga ma tahan hoolt kanda, et teie igal ajal ka pärast minu lahkumist võiksite neid asju mäletada.
16. Meie Issanda Jeesuse Kristuse väge ja tulemist ei ole me teile teatanud mingeid targutavaid müüte jäljendades, vaid me oleme tema suurust näinud oma silmaga.
17. Sest ta sai au ja kirkust Jumalalt Isalt, kui ilmvõrratult kirkuselt kostis talle hää: 'See on minu armas Poeg, temast on mul hea meel!' -
18. Ja seda häält me kuulsime tulevat taevast, kui me olime koos temaga pühal mäel.
19. Ja nii on meil midagi kindlamat prohvetisõnast ja te teete hästi, kui panete tähele seda nagu lampi, mis paistab hämaras paigas, kuni päev hakkab hahetama ning koidutäht tõuseb teie südameis.
20. Seda mõistke esmalt, et ühtki prohvetiennustust Pühakirjas ei või omapäi seletada,
21. sest iialgi pole ühtegi prohvetiennustust esile toodud inimese tahtel, vaid Pühast Vaimust kantuina on inimesed rääkinud, saades sõnumi Jumala käest.

Peatükk 2

1. Aga rahva seas oli ka valeprohveteid, nõnda nagu teiegi sekka tuleb valeõpetajaid, kes vargsi toovad sisse hukutavaid eksiõpetusi ja salgavad ära Issanda, kes on nad vabaks ostnud. Nad tõmbavad iseeneste peale äkilise hukatuse.
2. Ja paljud järgivad neid nende kõlvatuses ning nende tõttu teotatakse tõe teed.
3. Ja ahnitsedes püüavad nad teid võltside sõnadega ära osta. Nende mõõt on ammu juba täis ja nende hukatus ei tuku.
4. Jah, Jumal ei säästnud patustanud ingleidki, vaid tõukas nad põrgupimeduse soppidesse kinnipidamiseks kuni kohtuni.
5. Ta ei säästnud muistset maailma, vaid, saates jumalakartmatute maailma peale veeuputuse, kaitses üksnes õigusekuulutajat Noad ning tema omasid, kokku kaheksat;
6. ta muutis tuhaks Soodoma ja Gomorra linnad, mõistes need hukka hävinguks ja pannes hoiatustähiseks tulevastele jumalakartmatutele.
7. Ta kiskus hukatusest välja õige mehe Loti, keda kõlvatud inimesed vaevasid oma liiderliku eluviisiga,
8. sest nende seas elades ning kõike seda nähes ja kuuldes oli see õige piinanud oma õiglast hinge päevast päeva ülekohtuste tegude pärast.
9. Nii oskab Issand küll jumalakartlikke kiusatusest välja kiskuda, ülekohtusi aga nuhtlemiseks kinni pidada kohtupäevani.
10. Iseäranis nuhtleb Issand neid, kes rüvedas himus elavad lihaliku loomuse järgi ning põlgavad Issanda valitsust. Need on jultunud ja ennast täis ega pörka tagasi teotamast kirkuseingleid,
11. kuigi isegi inglid, kellel on rohkem jõudu ja väge, ei lausu nende kohta teotavat otsust Issanda ees.
12. Ent need on nagu mõistmatud loomad, kes on loomu poolest sündinud püüdmiseks ja hukkamiseks; nad teotavad seda, mida nad ei mõista, ja hukuvad oma hukatuses,
13. karistatuna ülekohtu eest ülekohtu palgaga. Nad peavad lõbuks priisata päise päeva ajal, need mustuse- ja häbiplekid, kes turgutavad end oma lõbudes, kui nad pidutsevad koos teiega.
14. Nende silmad on täis abielurikkumist ning neil ei saa kunagi patust küllalt, nad ahvatlevad kõikuvaid hingi, neil on ahnitsema harjunud süda, nad on needuse lapsed.
15. Nad on loobunud otseteest ja eksinud ära, järgides teed, mida läks Beori poeg Bileam, kes armastas ülekohtu palka,
16. sai aga noomida oma üleastumise pärast: hääletu koormaloom rääkis inimhäälega ja takistas prohveti meeletust.
17. Need on veeta allikad, marust aetavad udupilved, neile on määratud pilkane pimedus.
18. Sest rääkides tühiseid ja õõnsaid sõnu, ahvatlevad nad kõlvatute lihahimudega neid, kes hiljuti on jõudnud ära põgeneda eksituses elavate seast,
19. kes, töötades teistele vabadust, on ise kaduvuse orjad; sest kellele on keegi alistatud, selle orjaks ta on saanud.
20. Kui nad on kord ära põgenenud maailma saastast meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse tunnetuse kaudu, pärast aga jälle vajuvad sellesse saasta ja jäävad alla, siis on ju nende viimane lugu halvem kui esimene.
21. Sest neile oleks olnud parem, et õiguse tee oleks neile jäänud tundmata, kui et seda äratundnuna pöörata selg nende kätte antud pühale käsule.
22. Nendele on tulnud kätte see, mida tõeline vanasõna ütleb: 'Koer pöördub tagasi oma okse juurde' ja 'Pestud emis läheb porisse püherdama'.

Peatükk 3

1. Mu armsad, see on nüüd juba teine kiri, mille ma teile kirjutan. Mõlemas ma virgutan meenutamise kaudu teie selget mõistust,
2. et te mäletaksite sõnu, mida pühad prohvetid enne on rääkinud, ning Issanda ja Päästja käsku teie apostlitelt.
3. Seda teadke esmalt, et viimseil päevil tuleb pilkesõnadega pilkajaid, kes käivad iseenese himude järgi
4. ja ütlevad: 'Kus on tema tulemise tõotus? Sest pärast seda, kui isad on läinud magama, on jäänud kõik nõnda nagu loomise algusest peale.'
5. Aga seda väites jääb neil kahe silma vahele, et muiste olid olemas taevad ja veest tuli maa, mis püsis koos vee läbi Jumala sõna jõul,
6. mille läbi tookordne maailm hukkus veeuputuses.
7. Aga praegusi taevaid ja maad, mis on säilitatud sellesama sõna jõul, hoitakse tule jaoks jumalakartmatute inimeste kohtu ja hukatuse päevaks.
8. Aga selle juures, mu armsad, ärgu jäägu teie eest varjule, et Issanda juures on üks päev nagu tuhat aastat ja tuhat aastat nagu üks päev.
9. Issand ei viivita tõotust täitmast, nii nagu mõned peavad seda viivitamiseks, vaid tema on teie vastu pikameelne, sest ta ei taha, et keegi hukkuks, vaid et kõik jõuaksid meelearandusele.
10. Aga Issanda päev tuleb nagu varas. Siis hukuvad taevad raginal, algained lagunevad lõõmates ning maad ja tema tegusid ei leita enam.
11. Kui see kõik nõnda laguneb - missugused siis peate olema teie pühas eluviisis ja jumalakartuses,
12. oodates ja kiirendades Jumala päeva tulemist, mil taevad põledes lagunevad ja algained lõõmates ära sulavad.
13. Meie ootame aga tema tõotuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus.
14. Seepärast, mu armsad, olge seda oodates toimekad, et teid leitaks tema ees veatuina ja laitmatuina rahas.
15. Ja meie Issanda pikka meelt pidage päästeks, nõnda kui ka meie armas vend Paulus teile on kirjutanud temale antud tarkust mööda.
16. Sama ütleb ta kõikides kirjades, kus ta räägib neist asjust. Nendes on küll mõndagi raskesti mõistetavat, mida õppimata ja kõikuvad inimesed väänavad nagu muidki raamatuid iseendale hukatuseks.
17. Mu armsad, et te nüüd seda ette teate, siis olge valvsad, et teid ei kistaks kaasa kõlbluseta inimeste eksitustega ja te ei langeks ära oma kindlalt aluselt.
18. Kasvage meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse armus ja tundmises! Tema päralt olgu kirkus nüüd ja igaviku päevil! Aamen.

1. Johannese

Peatükk 1

1. Mis algusest peale on olnud, mida me oleme kuulnud, mida me oleme oma silmaga näinud, mida me oleme vaadelnud ja mida meie käed on katsunud - seda me kuulutame Elu Sõnast.
2. Jah, Elu on saanud avalikuks, ja me oleme näinud ja me tunnistame ja kuulutame teile igavest elu, mis oli Isa juures ja on saanud meile avalikuks.
3. Mida me oleme näinud ja kuulnud, seda me kuulutame ka teile, et teilgi oleks osadus meiega. Meie osadus on osadus Isaga ja tema Poja Jeesuse Kristusega.
4. Ja me kirjutame seda, et meie rõõm oleks täielik.
5. Ja see on sõnum, mida me oleme kuulnud temalt ja kuulutame teile: Jumal on valgus, ja temas ei ole mingit pimedust.
6. Kui me ütleme: 'Meil on osadus temaga', kuid käime pimeduses, siis me valetame ega tee tõtt.
7. Aga kui me käime valguses, nõnda nagu tema on valguses, siis on meil osadus omavahel ning Jeesuse, tema Poja veri puhastab meid kogu patust.
8. Kui me ütleme: 'Meil ei ole pattu', siis me petame iseendid ja tõde ei ole meis.
9. Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust.
10. Kui me ütleme: 'Meie ei ole patustanud', siis me teeme tema valetajaks ja tema sõna ei ole meis.

Peatükk 2

1. Mu lapsed, seda ma kirjutan teile, et te ei teeks pattu. Aga kui keegi patustab, siis on meil eestkostja Isa juures, Jeesus Kristus, kes on õige,
2. ning tema on lepitushver meie pattude eest, kuid mitte üksnes meie, vaid ka terve maailma pattude eest.
3. Ja sellest me tunneme ära, et oleme teda mõistnud, kui me peame tema kāske.
4. Kes ütleb: 'Mina tunnen teda', aga ei pea tema kāske, see on valetaja ja temas ei ole tõde.
5. Kuid kes peab tema sõna, selles on tõesti Jumala armastus saanud täiuslikuks. Sellest me tunneme ära, et oleme temas.
6. Kes ütleb enese püsivat temas, see on ka ise kohustatud käima nõnda, nagu tema on käinud.
7. Armsad, kāsks, millest ma teile kirjutan, ei ole uus, vaid on vana kāsks, mis on teil olnud algusest peale. See vana kāsks on sõna, mida te olete kuulnud.
8. Kuid taas - kāsks, millest ma teile kirjutan, on uus ning on õige tema sees ja teie sees, sest pimedus möödub ja tõeline valgus paistab juba.
9. Kes ütleb enese olevat valguses, ja vihkab oma venda, on siiani pimeduses.
10. Kes armastab oma venda, see püsib valguses ja ta ei ole pahanduseks.
11. Kes aga vihkab oma venda, see on pimeduses ja kõnnib pimeduses ega tea, kuhu ta läheb, sest pimedus on sõgestanud tema silmad.
12. Ma kirjutan teile, lapsed, sest patud on teile andeks antud tema nime pärast.
13. Ma kirjutan teile, isad, sest teie olete mõistnud teda, kes on olnud algusest. Ma kirjutan teile, noored, sest te olete ära võitnud kurja.
14. Ma olen kirjutanud teile, lapsed, sest teie olete ära tundnud Isa. Ma olen kirjutanud teile, isad, sest teie olete mõistnud teda, kes on olnud algusest. Ma olen kirjutanud teile, noored, sest te olete tugevad ja Jumala sõna püsib teis ning te olete ära võitnud kurja.
15. Ärge armastage maailma ega seda, mis on maailmas! Kui keegi armastab maailma, siis ei ole temas Isa armastust.
16. Sest kõik, mis on maailmas - lihahimu ja silmahimu ja elukõrkus -, ei ole Isast, vaid maailmast.
17. Ja maailm kaob ja tema himu, aga kes teeb Jumala tahtmist, püsib igavesti.
18. Lapsed, käes on viimne aeg! Nagu te olete kuulnud, et antikristus tuleb, nii ongi nüüd tulnud palju antikristusi. Sellest me tunneme ära, et käes on viimne aeg.
19. Nad on küll välja läinud meie seast, kuid nad pole olnud meie hulgast. Kui nad oleksid olnud meie hulgast, siis nad oleksid jäänud meie sekka. Kuid nad läksid ära, et teha avalikuks: ükski neist ei olnud meie hulgast.
20. Teil on ju võidmine sellelt, kes on Püha, ja teil kõigil on teadmine!
21. Ma ei kirjutanud teile sellepärast, et te tõde ei tea, vaid et te teate seda ning et ühtegi valet ei tule tõe seest.
22. Kes on valetaja? Eks ju see, kes salgab, et Jeesus on Kristus. Antikristus on see, kes salgab Isa ja Poega.
23. Kes iganes salgab Poja, sellel pole ka Isa; kes tunnistab Poega, sellel on ka Isa.
24. Mida te algusest peale olete kuulnud, see püsigu teis. Kui teis püsib see, mida te algusest peale olete kuulnud, siis püsite teiegi Pojas ja Isas.
25. Ja see ongi töötus, mille tema meile on töötanud - igavene elu.
26. Ma kirjutasin seda teile nendest, kes püüavad teid eksitada.
27. Aga võidmine, mille te olete saanud temalt, püsib ju teis ning teil pole vaja, et keegi teid õpetaks; vaid nii nagu tema võidmine teid kõiges õpetab - see on tõde, mitte vale - ja nii nagu tema teid on õpetanud, nõnda püsige Kristuses.
28. Ja nüüd, lapsed, püsige Kristuses, et kui tema saab avalikuks, oleks meil tema tulemisel julgus ja mitte häbi tema ees.
29. Kui teie teate, et tema on õige, siis te mõistate, et igauks, kes teeb õigust, on temast sündinud.

Peatükk 3

1. Vaadake, kui suure armastuse Isa on meile andnud: meid hüütakse Jumala lasteks ja need me olemegi. Maailm ei tunne meid, sest ta ei tunne teda.
2. Armsad, me oleme nüüd Jumala lapsed, ja veel ei ole saanud avalikuks, kes me ükskord oleme. Me teame, et kui tema saab avalikuks, siis me oleme tema sarnased, sest siis me näeme teda, nii nagu ta on.
3. Igaüks, kellel on selline lootus tema peale, puhastab ennast, just nagu tema on puhas.
4. Igaüks, kes teeb pattu, rikub ka seadust, ning patt on seaduserikkumine.
5. Te teate, et tema on ilmunud patte ära kandma ning temas endas ei ole pattu.
6. Ükski, kes püsib temas, ei tee pattu; ükski, kes teeb pattu, ei ole näinud ega mõistnud teda.
7. Lapsed, ärgu keegi eksitagu teid! Kes teeb õigust, on õige, nii nagu tema on õige.
8. Kes teeb pattu, on kuradist, sest kurat teeb pattu algusest peale. Selleks ongi Jumala Poeg saanud avalikuks, et ta tühistaks kuradi teod.
9. Ükski, kes on sündinud Jumalast, ei tee pattu, sest Jumala seeme püsib temas ja ta ei saa teha pattu, sest ta on sündinud Jumalast.
10. Sellest on näha, kes on Jumala lapsed ja kes kuradi lapsed: ükski, kes ei tee õigust, ei ole Jumalast, nagu ka mitte see, kes ei armasta oma venda.
11. Jah, see ongi sõnum, mida te olete kuulnud algusest peale, et me peame üksteist armastama.
12. Mitte nii nagu Kain, kes oli kurjast ja lõi maha oma venna. Ja mispärast ta lõi tema maha? Sellepärast, et tema teod olid kurjad, aga ta venna omad õiged.
13. Ärge imestage, vennad, kui maailm teid vihkab.
14. Me teame, et oleme tulnud surmast ellu, sest me armastame vendi. Kes ei armasta, see jääb surma.
15. Igaüks, kes vihkab oma venda, on mõrvar, ja te teate, et ühelgi mõrvaril ei ole igavest elu, mis temasse jääks.
16. Armastuse me oleme ära tundnud sellest, et Kristus on jätnud oma elu meie eest; ning meie oleme kohustatud jätma oma elu vendade eest.
17. Kui nüüd kellelgi on selle maailma vara ja ta näeb oma venna olevat puuduses, ent lukustab oma südame tema eest - kuidas saab Jumala armastus jääda temasse?
18. Lapsed, ärgem armastagem sõnaga ja keelega, vaid teoga ja tõega!
19. Sellest me tunneme, et oleme pärit tõest. Ja me võime kinnitada tema ees oma südant,
20. et olgu mis tahes, milles meie süda meid süüdistab, Jumal on siiski meie südamest suurem ja tema teab kõik.
21. Armsad, kui meie süda ei süüdistab, siis on meil julgus Jumala ees
22. ja mida me iganes palume, seda me saame temalt, sest me peame tema käske ja teeme, mis on tema silmis meelepärane.
23. Ja see on tema käsk, et me usuksime tema Poja Jeesuse Kristuse nimesse ja armastaksime üksteist, nii nagu tema meile on käsu andnud.
24. Ja kes peab tema käske, püsib Jumalas ja Jumal temas. Ja sellest me tunneme ära, et tema püsib meis - Vaimust, kelle ta meile on andnud.

Peatükk 4

1. Armsad, ärge usaldage iga vaimu, vaid katsuge vaimud läbi, kas nad on Jumalast, sest palju valeprohveteid on läinud välja maailma.
2. Te tunnete Jumala Vaimu sellest: iga vaim, kes tunnistab Jeesust Kristust lihasse tulnuna, see on Jumalast,
3. ning ükski vaim, kes seda Jeesust ei tunnista, ei ole Jumalast, vaid see on antikristuse oma, kellest te olete kuulnud, et ta tuleb, ja nüüd ta juba ongi maailmas.
4. Teie, lapsed, olete Jumalast ja olete nad ära võitnud, sest see, kes on teis, on suurem sellest, kes on maailmas.
5. Nemad on maailmast, seepärast nad räägivad nagu maailmgi, ja maailm kuulab neid.
6. Meie oleme Jumalast; kes on Jumala ära tundnud, see kuulab meid. Kes ei ole Jumalast, ei kuula meid. Sellest me tunneme ära tõe vaimu ja eksituse vaimu.
7. Armsad, armastagem üksteist, sest armastus on Jumalast ja igäüks, kes armastab, on sündinud Jumalast ja tunneb Jumalat.
8. Kes ei armasta, see ei ole tundnud Jumalat, sest Jumal on armastus.
9. Jumala armastus meie vastu on saanud avalikuks selles, et Jumal oma ainusündinud Poja on läkitanud maailma, et me tema läbi elaksime.
10. Selles on armastus - ei, mitte selles, et meie oleme armastanud Jumalat, vaid et tema on armastanud meid ja on läkitanud oma Poja lepitushvriks meie pattude eest.
11. Mu armsad, kui Jumal meid nõnda on armastanud, siis oleme ka meie kohustatud armastama üksteist.
12. Jumalat ei ole keegi iial näinud. Kui me üksteist armastame, siis püsib Jumal meis ja tema armastus on saanud meis täiuslikuks.
13. Sellest me tunneme, et me püsime temas ja tema meis, et ta on andnud meile osa oma Vaimust.
14. Ja me oleme näinud ja tunnistame, et Isa on läkitanud Poja maailma Päästjaks.
15. Kes iganes tunnistab, et Jeesus on Jumala Poeg, selles püsib Jumal ning tema püsib Jumalas.
16. Ja me oleme tunnetanud ja uskunud armastust, mis Jumalal on meie vastu. Jumal on armastus ja kes püsib armastuses, püsib Jumalas ja Jumal püsib temas.
17. Selles on Jumala armastus saanud meie juures täiuslikuks, et meil oleks julgust kohtupäeval; sest nii nagu on tema, oleme meiegi selles maailmas.
18. Armastuses ei ole kartust, vaid täiuslik armastus ajab kartuse välja, sest kartuses on karistus, aga kartja ei ole saanud täiuslikuks armastuses.
19. Meie armastame, sest tema on meid enne armastanud.
20. Kui keegi ütleb: 'Mina armastan Jumalat', ja vihkab oma venda, siis ta on valelik, sest kes ei armasta oma venda, keda ta näeb, ei suuda armastada Jumalat, keda ta ei ole näinud.
21. Ja see käsk on meil temalt endalt, et kes armastab Jumalat, armastagu ka oma venda!

Peatükk 5

1. Igaüks, kes usub, et Jeesus on Kristus, on Jumalast sündinud. Igaüks, kes armastab seda, kes ta on sünnitanud, armastab ka seda, kes temast on sündinud.
2. Sellest me tunneme ära, et armastame Jumala lapsi, kui me armastame Jumalat ja teeme tema käskude järgi.
3. See ongi Jumala armastamine, et me peame tema käske, ja tema käsud ei ole rasked.
4. Jah, igaüks, kes on sündinud Jumalast, võidab ära maailma. Ja see ongi võit, mis on võitnud ära maailma - meie usk.
5. Kes on, kes võidab ära maailma? Eks see, kes usub, et Jeesus on Jumala Poeg!
6. Tema on see, kes tuli vee ja verega - Jeesus Kristus. Ta ei tulnud üksnes veega, vaid vee ja verega, ja Vaim on selle tunnistajaks, sest Vaim on tõde.
7. Jah, tunnistajaid on kolm:
8. Vaim, vesi ja veri, ja need kolm on üks.
9. Kui me võtame vastu inimeste tunnistuse, siis Jumala tunnistus on suurem, sest see on Jumala tunnistus, et ta on andnud tunnistuse oma Poja kohta.
10. Kes usub Jumala Pojasse, sellel on see tunnistus olemas enese sees. Kes ei usu Jumalat, see on teinud tema valelikuks, sest ta pole uskunud tunnistust, mille Jumal on andnud oma Poja kohta.
11. Ja see tunnistus on: Jumal on andnud meile igavese elu ja see elu on tema Pojas.
12. Kellel on Poeg, sellel on elu; kellel ei ole Jumala Poega, sellel pole elu.
13. Seda ma olen kirjutanud teile, kes te usute Jumala Poja nimesse, et te teaksite: teil on igavene elu.
14. Ja see ongi see julgus, mis meil on tema ees, et kui me midagi tema tahtmist mööda palume, siis tema kuuleb meid.
15. Kuna me teame, et ta meid kuuleb, mida tahes me paluksime, siis teame ka, et meil on käes need palved, mis me oleme temalt palunud.
16. Kui keegi näeb oma venda tegevat pattu, mis ei ole surmaks, siis ta palugu, ja Jumal annab talle elu, neile, kes ei tee pattu surmaks. On pattu, mis on surmaks: selle kohta ma ei ütle, et tal tuleks paluda.
17. Kõik üle kohus on patt, aga on pattu, mis ei ole surmaks.
18. Me teame, et ükski, kes on sündinud Jumalast, ei tee pattu, sest Jumalast sünnitatu hoiab ennast ja kuri ei puuduta teda.
19. Me teame, et meie oleme Jumalast ja et terve maailm on kurja käes.
20. Aga me teame, et Jumala Poeg on tulnud ja andnud meile mõistmise, et me tunneksime ära Tõelise. Ja meie oleme Tõelises, tema Pojas Jeesuses Kristuses. Seesama on tõeline Jumal ja igavene elu.
21. Lapsed, hoiduge ebajumalate eest!

2. Johannese

Peatükk 1

1. Vanem - valitud emandale ja tema lastele, keda ma armastan tões, ja mitte üksi mina, vaid kõik, kes on tunnetanud tõde,
2. tõe tõttu, mis püsib meis ja jääb meiega igavesti:
3. Olgu meiega arm, halastus, rahu Jumalalt Isalt ja Jeesuselt Kristuselt, Isa Pojalt, tões ja armastuses!
4. Rõõmustasin väga, et leidsin sinu laste seast neid, kes käivad tões, nii nagu me oleme Isa käest saanud käsu.
5. Ja nüüd ma palun sind, emand, mitte kui uut käsku sulle kirjutades, vaid seda, mis meil on olnud algusest, et me peame üksteist armastama.
6. Ja see ongi armastus, et me käime tema käskude järgi. See ongi käsk, nii nagu te olete kuulnud algusest, et te käiksite selles.
7. Jah, maailma on läinud välja palju eksitajaid. Kes ei tunnista Jeesust Kristust lihasse tulnuna, seesama ongi eksitaja ja antikristus.
8. Pange tähele iseennast, et te ei kaotaks seda, millega me oleme vaeva näinud, vaid et te saaksite kätte täie palga.
9. Ühelgi, kes astub üle Kristuse õpetusest ega püsi selles, ei ole Jumalat. Kes püsib Kristuse õpetuses, sellel on nii Isa kui ka Poeg.
10. Kui keegi tuleb teie juurde ega too seda õpetust, ärge võtke teda oma majja ja ärge öelge talle: 'Tere tulemast!'
11. Sest kes talle ütleb: 'Tere tulemast!', saab osalejaks ta kurjades tegudes.
12. Mul oleks teile palju kirjutada, aga ma ei taha seda teha paberil ja tindiga, vaid loodan ise tulla teie juurde ja rääkida silmast silma, et meie rõõm oleks täielik.
13. Sind tervitavad su valitud õe lapsed!

3. Johannese

Peatükk 1

1. Vanem - armsale Gaiusele, keda ma armastan tões.
2. Armas, soovin sulle, et sul läheks igati hästi ja sa oleksid terve, nõnda nagu läheb hästi su hingel.
3. Ma ju rõõmustasin väga, kui vennad tulid ja andsid tunnistust sinu elamisest tões, nii nagu sa käidki tões.
4. Mul pole millestki suuremat rõõmu, kui kuulda oma lapsi käivat tões.
5. Armas, sa oled ustav olnud selles, mida sa oled iganes teinud vendadele, koguni neile, kes on sulle võõrad.
6. Nad on tunnistanud sinu armastusest siinse koguduse ees. Sa teed hästi, kui sa läkitad nad edasi väarikal viisil Jumala ees.
7. Nad on teele läinud tema nime pärast ega võta midagi vastu paganatelt.
8. Seepärast me oleme kohustatud nendesuguseid vastu võtma, et saaksime tõe kaastöolisteks.
9. Ma kirjutasin mõne sõna kogudusele, aga Diotrefes, kes püüab olla nende seas esimene, ei võta meid vastu.
10. Seepärast, kui ma tulen, siis ma tuletan talle meelde teod, mida ta teeb, laimates meid kurjade sõnadega ja rahule jäämata sellega, et ta ise ei võta vastu vendi, takistab veel neidki, kes tahavad seda teha, ning heidab nad kogudusest välja.
11. Armas, ära võta eeskujuks paha, vaid head! Kes teeb head, on Jumalast, kes teeb paha, ei ole Jumalat näinud.
12. Demeetriosele on antud tunnistus kõigilt ja tõelt eneselt; ning meiegi tunnistame, ja sina tead, et meie tunnistus on tõsi.
13. Mul oleks sulle palju kirjutada, kuid ma ei taha sulle kirjutada tindi ja sulega.
14. Aga ma loodan sind peatselt näha ja siis räägime silmast silma.
15. Rahu sulle! Sind tervitavad sõbrad. Tervita sõpru nimepidi!

Juuda kiri

Peatükk 1

1. Juudas, Jeesuse Kristuse sulane, Jaakobuse vend - Jumalas Isas armastatud ja Jeesuses Kristuses hoitud kutsutuile:
2. Halastust teile ning rahu ja armastust saagu rohkesti!
3. Armsad, ma olen igati püüdnud teile kirjutada meie ühisest päästest, ja nüüd muutuski möödapääsmatuks kirjutada teile, et ergutada teid võitlema pühadele kord antud usu pärast.
4. Sest teie hulka on end poetanud mõningad inimesed, kes juba muiste on ette kirja pandud selleks kohtuks: jumalakartmatud, kes meie Jumala armu kõlvatuseks pöörates salgavad ära ka ainsa Valitseja ja meie Issanda, Jeesuse Kristuse.
5. Aga ma tahan meenutada teile, kes te seda kõike küll juba teate, et Issand, kui ta kord oli päästnud rahva Egiptusemaalt, teisel korral hukkas uskmatud,
6. ning et ta ingleidki, kes ei hoidnud kinni oma päritolust, vaid hülgasid oma eluaseme, säilitab pilkase pimeduse all jäädavais ahelais suure päeva kohtuni.
7. Nii nagu ka Soodoma ja Gomorra ja nende ümberkaudsed linnad, kes samal kombel hoorasid nagu need inglid ning jooksid ebaloomulike himude järgi, seisavad juba hoiatuseks igavese tule karistuse kandjatena.
8. Otse nõndasamuti ju pilastavad ka need unenägijad ihu, lükkavad kõrvale Issanda valitsuse ja teotavad kirkuseingleid.
9. Aga peaingel Miikael, kui ta riidles ja vaidles kuradiga Moosese keha pärast, ei julgenud lausuda teotavat otsust, vaid ütles: 'Issand sõidelgu sind!'
10. Kuid need teotavad ju kõike, mida nad ei tunne. Millest nad aga loomu poolest nagu mõistusetu loomad aru saavad, selles nad hukutavad end.
11. Häda neile, sest nad on läinud Kaini teed ja andunud tasu eest Bileami eksitusele ning Korahi kombel vastuhakkamise läbi hukkunud!
12. Nemad on need teie armastussöömaaegade mustuseplekid, kes kartmatult teiega koos pidutsedes iseennast nuumavad. Nad on tuulte aetavad veeta pilved, hilissügisese viljatud puud, ülesjuuritult kahekordselt surnud,
13. oma häbi välja vahutavad metsikud merelained, ekslevad tähed, kelle jaoks on hoitud pilkane pimedus igavesti.
14. Aga nende kohta on ka Eenok, seitsmes Adamast, ennustanud: 'Vaata, Issand tuleb mitmekümne tuhande pühaga
15. pidama kohut kõigi üle ja karistama iga hinge kõikide nende jumalakartmatute tegude eest, mis nad jumalakartmatult on teinud, ja kõikide kalkide sõnade eest, mida jumalakartmatud patused on tema vastu rääkinud.'
16. Need on nurisevad saatusekirujad, oma himude järgi käijad, kelle suu räägib õõnsaid sõnu, ja nad lipitsevad inimeste ees kasu pärast.
17. Teie aga, armsad, meenutage meie Issanda Jeesuse Kristuse apostlite sõnu, mida nad juba enne on rääkinud.
18. Sest nad ütlesid teile, et viimsel ajal tuleb oma jumalakartmatute himude järgi käivaid pilkajaid.
19. Need on lõhede tekitajad, maised, kellel ei ole Vaimu.
20. Teie aga, armsad, olles rajanud endid oma kõige pühemale usule ja palvetades Pühas Vaimus,
21. hoidke endid Jumala armastuses, oodates meie Issanda Jeesuse Kristuse halastust igaveseks eluks.
22. Ja halastage nende peale, kes kahtlevad,
23. päästke neid tulest välja kiskudes. Teiste peale halastage aga kartuses, vihates lihaliku loomuse poolt rüvetatud rüüdki.
24. Temale, kes suudab teid hoida komistamast ja panna laitmatuna oma kirkuse palge ette hõiskama,
25. ainsale Jumalale, meie Päästjale, olgu Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi kirkus, üllus, võimus ja meelevald enne kõiki aegu ja nüüd ja kõigi aegadeni! Aamen.

Johannese ilmutus

Peatükk 1

1. Jeesuse Kristuse ilmutus, mille Jumal temale on andnud, et ta näitaks oma sulastele, mis peatselt peab sündima. Ta näitas seda, läkitades oma ingli oma sulase Johannese juurde,
2. kes on tunnistanud Jumala sõna ning Jeesuse Kristuse tunnistust, kõike, mida ta on näinud.
3. Õnnis on see, kes loeb, ning need, kes kuulavad neid ennustuse sõnu ja hoiavad tallel, mis sellesse on kirjutatud, sest aeg on lähedal.
4. Johannes - seitsmele Aasia kogudusele: Armu teile ja rahu temalt, kes on ja kes oli ja kes tuleb, ning seitsmelt vaimult, kes on tema trooni ees,
5. ning Jeesuselt Kristuselt, kes on ustav tunnistaja, esikpoeg surnuist ja maa kuningate valitseja. Temale, kes meid armastab ning on meid lunastanud meie pattudest oma verega
6. ning kes meid on teinud kuningriigiks, preestreiks Jumalale ja oma Isale - temale olgu kirkus ja võimus igavesest ajast igavesti! Aamen.
7. Ennäe, ta tuleb pilvedega ja iga silm saab teda näha, ka need, kes tema on läbi torganud, ning kõik maa suguharud halisevad tema pärast. Jah, aamen.
8. 'Mina olen A ja O,' ütleb Issand Jumal, 'kes on ja kes oli ja kes tuleb, Kõigeväeline.'
9. Mina, Johannes, teie vend ja kaasosaline viletsuses ja kuningriigis ja kannatlikkuses Jeesuses, olin saarel, mida hüütakse Patmoseks, Jumala sõna ja Jeesuse tunnistamise pärast.
10. Ma olin vaimus Issanda päeval ning kuulsin enese taga valju häält, otsekui pasunast,
11. mis ütles: 'Mida sa näed, kirjuta raamatusse ning saada neile seitsmele kogudusele: Efesosse ja Smürnasse ja Pergamoni ja Tüatiirasse ja Sardesesse ja Filadelfiasse ja Laodikeiasse.'
12. Ma pöördusin ümber vaatama seda häält, kes rääkis minuga. Ja kui ma olin pöördunud, siis ma nägin seitset kuldlambijalga
13. ning lambijalgade keskel kedagi, kes oli Inimese Poja sarnane ja kellel oli üll pikk kuub, võetatud rinde alt kuldvööga.
14. Aga tema pea ja juuksed olid valged nagu valge vill, nagu lumi, ning tema silmad nagu tuleleek,
15. ning tema jalad olid vasemaagi sarnased, kui see on hõõguvas ahjus, ning tema hääl oli otsekui suurte vete kohin.
16. Tal oli paremas käes seitse taevatähte ning tema suust välkus vahe kaheterane mõök ning tema palged olid otsekui päike, kui see paistab oma väes.
17. Kui ma teda nägin, langesin ma tema jalge ette nagu surnu. Ning tema pani oma parema käe mu peale ja ütles: 'Ära kardada! Mina olen Esimene ja Viimene
18. ja Elav. Ma olin surnud, ning ennäe, ma elan igavesest ajast igavesti ning minu käes on surma ja surmavalla võtmed.
19. Kirjuta siis, mida sa oled näinud ja mis on ning mis sünnib pärast seda!
20. Nende seitsme taevatähe saladus, mida sa näed mu paremas käes, ja nende seitsme kuldlambijala saladus on see: seitse tähte on seitsme koguduse inglid ja seitse lambijalga on seitse kogudust.

Peatükk 2

1. Efesose koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb see, kes hoiab seitset tähte oma paremas käes, kes kõnnib seitsme kuldambijala vahel:
2. Ma tean su tegusid ja vaevanagemist ja kannatlikkust ning et sa ei või sallida kurjasid ning et sa oled läbi katsunud need, kes ütlevad end olevat apostlid, kuid ei ole seda, ning leidnud nad olevat valelikud.
3. Sul on kannatlikkust ning sa oled talunud vaeva minu nime pärast ega ole ära väsinud.
4. Kuid mul on sinu vastu, et sa oled oma esimese armastuse maha jättnud.
5. Tuleta siis meelde, kust sa oled langenud, ja paranda meelt ning tee esimese armastuse tegusid! Muidu ma tulen su juurde ning lükkan su lambijala asemelt, kui sa ei paranda meelt.
6. Seda sa teed siiski õigesti, et vihkad nikolaiitide tegusid, mida vihkan minagi.
7. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele: Võitjale ma annan süüa elupuust, mis on Jumala paradiisis.
8. Ja Smürna koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Esimene ja Viimne, kes oli surnud ning on jälle elavaks saanud:
9. Ma tean su viletsust ja vaesust - kuid sa oled rikas - ning nende teotamist, kes ütlevad end olevat juudid, kuid ei ole seda, vaid on saatana sünagoog.
10. Ära kardada seda, mida sul tuleb kannatada! Ennäe, kurat heidab mõned teie seast vangid, et teid läbi katsutaks, ning teil on viletsust kümme päeva. Ole ustav surmani, ja ma annan sulle elupärja!
11. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele: Võitjale ei tee teine surm mingit kahju!
12. Ja Pergamoni koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb see, kelle käes on vahe kaheterane mõök:
13. Ma tean, kus sa elad - seal, kus on saatana troon. Ja sa pead kinni minu nimest ega ole salanud minu usku ka neil päevil, mil Antipas, mu tunnistaja, minu ustav, tapeti teie juures, seal, kus elab saatana.
14. Kuid mul on pisut sinu vastu: sinu juures on neid, kes peavad kinni Bileami õpetusest, kes õpetas Baalakit panema Iisraeli laste ette püünispaela: sööma ebajumalate ohvreid ning hoorama.
15. Nõndasamuti on sinulgi nikolaiitide õpetusest kinnipidajaid.
16. Paranda siis meelt, muidu ma tulen varsti su juurde ning södin nende vastu oma suu mõõgaga.
17. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele: Võitjale ma annan süüa peidetud mannat ning annan talle valge kivikese ning kivikesele kirjutatud uue nime, mida ükski peale saaja ei tea.
18. Ja Tüatiira koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Jumala Poeg, kelle silmad on nagu tuleleek ning kelle jalad on vasemaagi sarnased:
19. Ma tean sinu tegusid ja armastust ja usku ja teenimist ja su kannatlikkust ning et su viimaseid tegusid on rohkem kui esimesi.
20. Kuid mul on sinu vastu, et sa lased naist Iisebeli, kes nimetab end prohvetiks ja õpetab, eksitada ka minu sulaseid hoorama ja sööma ebajumalate ohvreid.
21. Ma olen talle andnud aega meelesparanduseks, ent tema ei taha parandada meelt oma hoorusest.
22. Ennäe, ma viskan ta tõvevoodisse ning temaga abielu rikkujad suurde viletsusse, kui nad ei paranda meelt ega lõpeta oma tegusid,
23. ja hävitan ta lapsed surmaga, ning kõik kogudused saavad aru, et mina olen see, kes uurib läbi meeled ja südamed, ning annan igauhele teist teie tegusid mööda.
24. Aga ma ütlen teile, muudele Tüatiiras, kellel ei ole seda õpetust, kes pole ära tundnud saatana sügavikke, nagu nemad ütlevad, - teie peale ma ei pane muud koormat.
25. Pidage vaid kinni sellest, mis teil on, kuni ma tulen!
26. Kes võidab ja minu tegusid lõpuni hoiab, sellele ma annan meelevalla paganate üle
27. ning ta hoiab neid kui karjane raudsauaga, nii nagu purustatakse saviastjaid,
28. otsekui minagi olen saanud meelevalla oma Isalt, ning ma annan talle koidutähe.
29. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele!

Peatükk 3

1. Ja Sardese koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb see, kellel on seitse Jumala vaimu ja seitse tähte: Ma tean su tegusid, et sul on nimi, et sa elad. Ometi oled sa surnud.
2. Ole valvas ja hoia, mis on veel jäänud; seegi on juba suremas, sest ma ei ole leidnud su tegusid olevat täiuslikud oma Jumala silmis.
3. Tuleta siis meelde, kuidas sa sõna oled vastu võtnud ja kuulnud, ning hoia seda talle ja paranda meelt! Kui sa nüüd ei valva, siis ma tulen kui varas ja sa ei saa arugi, mis tunnil ma tulen su peale.
4. Kuid Sardeses on sul mõned, kes ei ole määrinud oma rõivaid, ning need saavad kõndida koos minuga valgeis rõivais, sest nad on seda väärt.
5. Kes võidab, see riietatakse samamoodi valgete rõivastega. Mina ei kustuta tema nime eluraamatust ning ma tunnistan tema nime oma Isa ees ja Isa inglite ees.
6. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele!
7. Ja Filadelfia koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Püha, Tõeline, kelle käes on Taaveti võti, kes avab, ja ükski ei lukusta, ning lukustab, ja ükski ei ava:
8. Ma tean su tegusid! Ennäe, ma avasin su ees ukse, mida ükski ei suuda lukustada. Sul on vähe jõudu, kuid sa oled hoidnud talle mu sõna ega ole salanud mu nime.
9. Ennäe, ma annan saatana sünagoogist mõned, kes nimetavad endid juutideks, kuid ei ole seda, vaid valetavad. Ennäe, ma teen, et nad tulevad ja kummardavad sinu jalge ette ning saavad aru, et mina olen sind armastanud.
10. Et sa oled hoidnud minu ootamise sõna, siis hoian ka mina sind läbikatsumistunni eest, mis on tulemas kogu ilmamaa peale, et katsuda läbi ilmamaal elavaid.
11. Ma tulen varsti. Pea kinni, mis sul on, et ükski sinu pärga ei võtaks!
12. Kes võidab, selle teen ma sambaks oma Jumala templis ja enam iialgi ei lähe ta sealt välja, ning ma kirjutan tema peale oma Jumala nime ja oma Jumala linna, uue Jeruusalemma nime, mis tuleb maha taevast minu Jumala juurest, ning oma uue nime.
13. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele!
14. Ja Laodikeia koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Aamen, ustav ja tõeline Tunnistaja, Jumala loomise Algu:
15. Ma tean su tegusid, et sa ei ole külm ega kuum. Oh oleksid sa ometi külm või kuum!
16. Aga nüüd, et sa oled leige ja mitte külm ega kuum, sülitan ma su välja oma suust.
17. Et sina ütled: Ma olen rikas ja mul on rikkust küllalt ning mul ei ole puudu millestki - ning sa ei teagi, et sa oled vilets ja armetu ja vaene ja pime ja alasti - ,
18. siis ma annan sulle nõu osta minu käest tules proovitud kulda, et sa saaksid rikkaks, ning valgeid rõivaid, et end nendega riietada ja et ei saaks avalikuks sinu alastioleku häbi, ning silmasalvi võida silmi, et sa näeksid.
19. Keda iganes mina armastan, neid kõiki ma noomin ja karistan. Ole siis innukas ja paranda meelt!
20. Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan. Kui keegi kuuleb mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning sünn õhtust temaga ja tema minuga.
21. Kes võidab, sellel ma lasen istuda koos minuga mu troonile, nagu minagi olen võitnud ning istunud oma Isaga tema troonile.
22. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele!

Peatükk 4

1. Pärast seda ma nägin, ja vaata: taevas oli avatud uks, ning sama hääl, mida ma olin kuulnud enesega rääkivat otsekui pasun, ütles: 'Tule siia üles ja ma näitan sulle, mis peab sündima pärast seda!'
2. Sedamaid olin ma vaimus. Ning enne, taevas seisis troon, ja keegi istus troonil.
3. See istuja oli sarnane jaspise- ja karneoolikiviga, ja trooni ümber oli vikerkaar, mis sarnanes smaragdiga,
4. ja trooni ümber oli kakskümmend neli trooni ning neil troonidel istus kakskümmend neli vanemat, valged rõivad üll ja peas kuldpärjad.
5. Troonist tuli välja välke ja hääli ja kõuemürinaid, ning seitse tulelampi oli põlemas trooni ees; need olid Jumala seitse vaimu.
6. Trooni ees oli nagu klaasmeri, mägikristalli sarnane. Trooni keskpaigas ja trooni ümber oli neli olevust, täis silmi eest ja tagant.
7. Esimene olevus oli lõvi sarnane ning teine olevus oli härja sarnane ning kolmandal olevusel olid palged nagu inimesel ning neljas olevus oli lendava kotka sarnane.
8. Ning neil neljal olevusel oli igaühel kuus tiiba, ümberringi ja seest silmi täis, ning nad ei lakanud ööl ega päeval hüüdmast: 'Püha, püha, püha on Issand Jumal, Kõigeväeline, kes oli ja kes on ja kes tuleb!'
9. Iga kord, kui olevused andsid au ja austust ja tänu sellele, kes istub troonil ja elab igavesest ajast igavesti,
10. langesid kakskümmend neli vanemat troonil istuja ette ning kummardasid teda, kes elab igavesest ajast igavesti, ja heitsid oma pärjad trooni ette, hüüdes:
11. 'Sina, meie Issand ja Jumal, oled väärt võtma au ja austust ja väge, sest sina oled loonud kõik, kõik olev on loodud sinu tahtmise läbi!'

Peatükk 5

1. Ja ma nägin troonil istuja paremas käes rullraamatut, täis kirjutatud seest ja väljast, kinni pandud seitsme pitsoriga.
2. Ma nägin võimsat ingliti, kes suure häälega kuulutas: 'Kes on väärt avama seda raamatut ja lahti tegema selle pitsereid?'
3. Ning mitte ükski taevas ega maa peal ega maa all ei suutnud avada raamatut ega vaadata sinna sisse.
4. Ma nutsin kibedasti, et kedagi ei leitud väärt olevat avama seda raamatut ning vaatama sinna sisse.
5. Siis üks vanemaist ütles mulle: 'Ära nuta! Ennäe, lövi Juuda suguharust, Taaveti juur, tema on võitnud, tema võib avada raamatu ja selle seitse pitsarit!'
6. Ja ma nägin trooni ja nelja olevuse ja vanemate keskel seismas Talle, kes oli otsekui tapetud ning kellel oli seitse sarve ja seitse silma - need on seitse Jumala vaimu, kes on läkitatud kogu ilmamaale.
7. Ja ta tuli ning võttis raamatu troonil istuja paremast käest.
8. Kui ta oli võtnud raamatu, siis need olevused ja need kakskümmend neli vanemat heitsid maha Talle ette, igäühel oli käes kannel ja kuldkaunid täis suitsutusrohte - need on pühade palved.
9. Ning nad laulsid uut laulu: 'Sina oled väärt võtma raamatu ning avama selle pitsereid, sest sina olid tapetud ning sina oled ostnud Jumalale oma verega inimesi kõigist suguharudest ja keeltest ja rahvastest ja paganahõimudest
10. ning oled nad teinud kuningriigiks ja preestriks meie Jumalale ning nad hakkavad valitsema kuningatena üle ilmamaa.'
11. Ja ma nägin ja kuulsin paljude inglite häält trooni ja olevuste ja vanemate ümber, ning nende arv oli kümme tuhat korda kümme tuhat ja tuhat korda tuhat.
12. Nad hüüdsid valju häälega: 'Tall, kes on tapetud, on väärt võtma väge ja rikkust ja tarkust ja võimu ja au ja kirkust ja õnnistust!'
13. Ja kõike loodut taevas ja maa peal ja maa all ja meres ning kõike, mis on nendes, kuulsin ma hüüdvat: 'Sellele, kes istub troonil, ja Tallele - õnnistus ja au ja kirkus ja võimus olgu igavesest ajast igavesti!'
14. Ja need neli olevust ütlesid: 'Aamen.' Ning vanemad heitsid maha ja kummardasid.

Peatükk 6

1. Ja ma nägin, kui Tall avas esimese seitsmest pitserist ja ma kuulsin üht neljast olevusest otsekui kõuehäälega hüüdvat: 'Tule!'
2. Ma nägin: ennäe, valge hobune, ning selle seljas istujal oli käes amb ning talle anti pärg ja ta läks välja võitjana võitmiseks.
3. Kui ta avas teise pitseri, kuulsin ma teist olevust hüüdvat: 'Tule!'
4. Ja tuli välja teine, tulipunane hobune, ning selle seljas istujale anti voli võtta ära rahu ilmamaa pealt, et inimesed üksteist tapaksid, ning talle anti suur mõök.
5. Kui ta avas kolmanda pitseri, kuulsin ma kolmandat olevust hüüdvat: 'Tule!' Ja ma nägin, ennäe: must hobune, ja selle seljas istujal olid käes kaalud,
6. ning ma kuulsin otsekui häält nelja olevuse keskelt hüüdvat: 'Mõõt nisu ühe teenari eest ja kolm mõõtu otri ühe teenari eest! Ja õlile ja veinile ära tee kahju!'
7. Kui ta avas neljanda pitseri, kuulsin ma neljanda olevuse häält hüüdvat: 'Tule!'
8. Ja ma nägin, ennäe: tuhkur hobune, ja selle seljas istuja nimi oli Surm, ja temaga tuli kaasa Surmavald ning neile anti meelevald veerandi üle ilmamaast - tappa mõõga ja nälja ja surmaga ning ilmamaa loomade läbi.
9. Kui ta avas viienda pitseri, nägin ma altari all nende hingi, kes olid tapetud Jumala sõna pärast ja tunnistuse pärast, mis neil oli.
10. Nad hüüdsid suure häälega: 'Kui kaua, oh püha ja tõeline Valitseja, ei mõista sa kohut ega nõua kätte meie verd neilt, kes elavad ilmamaal?'
11. Neile igapähele anti valge rüü ning neile öeldi, et nad veel natuke aega puhkaksid rahus, kuni saab täis nende kaassulaste ja nende vendade arv, kes veel tapetakse nõnda nagu nemadki.
12. Ja ma nägin, kui ta avas kuuenda pitseri, et sündis suur maavärin ning päike läks mustaks nagu leinarii ja kuu muutus nagu vereks
13. ning taevatähed kukkusid maa peale, nii nagu viigipuu, mida suur tuul raputab, viskab maha oma suvemarjad.
14. Ning taevas taganes otsekui kokkukeeratav rullraamat, ja kõik mäed ja saared tõugati ära oma paigast,
15. ning ilmamaa kuningad ja ülikud ja sõjapealikud ja rikkad ja võimsad ja kõik orjad ja vabad peitsid end koopaisse ja mägede kaljulõhedesse.
16. Ja nad ütlesid mägedele ja kaljudele: Langege meie peale ja peitke meid troonil istuja palge eest ning Talle viha eest!
17. Sest nende suur vihapäev on tulnud, kes suudab jääda seisma?

Peatükk 7

1. Pärast seda ma nägin nelja ingliti seisvat ilmamaa neljal nurgal kinni pidamas ilmamaa nelja tuult, et tuul ei puhuks ilmamaa peale ega mere peale ega ühegi puu peale.
2. Ja ma nägin teist ingliti tulevat üles päevatõusu poolt, temal oli elava Jumala pitsat ning ta hüüdis suure häälega neile neljale inglile, kellel oli lastud teha kahju ilmamaale ja merele:
3. 'Ärge tehke kahju ilmamaale ega merele ega puudele, enne kui me oleme pannud pitseri oma Jumala sulaste otsaesisele!'
4. Ma kuulsin pitseriga märgitute arvu: sada nelikümmend neli tuhat pitseriga märgitud kõigist Iisraeli laste suguharudest:
5. Juuda suguharust kaksteist tuhat, Ruubeni suguharust kaksteist tuhat, Gaadi suguharust kaksteist tuhat,
6. Aaseri suguharust kaksteist tuhat, Naftali suguharust kaksteist tuhat, Manasse suguharust kaksteist tuhat,
7. Siimeoni suguharust kaksteist tuhat, Leevi suguharust kaksteist tuhat, Issaskari suguharust kaksteist tuhat,
8. Sebuloni suguharust kaksteist tuhat, Joosepi suguharust kaksteist tuhat, Benjamini suguharust kaksteist tuhat pitseriga märgitud.
9. Pärast seda ma nägin, enne: suur rahvahulk, keda ükski ei suutnud loendada, kõigist paganahõimudest ja suguharudest ja rahvastest ja keeltest seisis trooni ees ning Talle ees, valged rüüd üll ja palmioksad käes.
10. Nad hüüdsid suure häälega: 'Pääste on meie Jumalal, kes istub Troonil, ja Talle!'
11. Kõik inglid seisid trooni ja vanemate ja nelja olevuse ümber ning heitsid trooni ette silmili maha ja kummardasid Jumalat,
12. hüüdes: 'Aamen! Õnnistus ja kirkus ja tarkus ja tänu ja au ja vägi ja võim olgu meie Jumalale igavesest ajast igavesti! Aamen.'
13. Ja üks vanematest kõneles ja ütles mulle: 'Need seal valgetes rüüdes - kes nad on ja kust nad tulid?'
14. Ma vastasin talle: 'Mu isand, sina tead.' Ning tema ütles mulle: 'Need on need, kes tulevad suurest viletsusest ning on pesnud oma rüüd ja teinud need valgeks Talle veres.
15. Sellepärast nad on Jumala trooni ees ning on teenimas teda ööd ja päevad tema templis. See, kes istub troonil, laotab oma telgi nende üle.
16. Neile ei tule iial enam nälga ega iial enam janu, ka ei lange nende peale päikest ega mingit lõõska,
17. sest Tall, kes on trooni keskel, hoiab neid kui karjane ja juhatab nad eluvee allikaile; ning Jumal pühib ära iga pisara nende silmist.'

Peatükk 8

1. Kui Tall avas seitsmenda pitseri, sündis taevas vaikus ligi pooleks tunniks.
2. Ja ma nägin neid seitset ingliti, kes seisid Jumala palge ees, ning neile anti seitse pasunat.
3. Ning üks teine ingel tuli ja seisis altari ette, kuldne suitsutusastja käes, ja talle anti palju suitsutusrohete, et ta paneks neid koos kõikide pühade palvetega kuldaltarile, mis on trooni ees.
4. Ja suitsutusrohete suits tõusis koos pühade palvetega ingli käest Jumala ette.
5. Ja ingel võttis suitsutusastja ning täitis selle tulega altarilt ja viskas ilmamaa peale, ning sündis pikselööke ja kõuemürinaid ja välke ja maavärinat.
6. Ja need seitse ingliti, kelle käes oli seitse pasunat, seadsid end pasunat puhuma.
7. Esimene puhus pasunat ning sündis rahet ja tuld segamini verega ja see visati ilmamaa peale ning kolmandik ilmamaad põles ära ja kolmandik puudest põles ära ning kõik haljas rohi põles ära.
8. Teine ingel puhus pasunat ning otsekui suur tules põlev mägi visati merre ning kolmandik merd muutus vereks,
9. ja kolmandik mereloomi, kel hing sees, suri ära, ja kolmandik laevu läks põhja.
10. Kolmas ingel puhus pasunat ning taevast kukkus maha suur täht, mis põles otsekui tõrvik ning kukkus kolmandiku jõgede ja veeallikate peale.
11. Tähe nimi oli Koirohi. Kolmandik vetest muutus koirohuks ning palju inimesi suri vee kätte, sest see oli läinud mõruks.
12. Neljas ingel puhus pasunat ning kustutati kolmandik päikest ja kolmandik kuud ja kolmandik tähti, nii et kolmandik neist pimeneks ja kolmandik päeva ei paistaks ja ööd nõndasamuti.
13. Ja ma nägin ja kuulsin üht kotkast keset taevast lendamas ning suure häälega hüüdmast: 'Häda, häda, häda neile, kes elavad ilmamaa peal, nende kolme ingli pasunahääle pärast, kes alles hakkavad pasunat puhuma!'

Peatükk 9

1. Viies ingel puhus pasunat ning ma nägin tähe olevat kukkunud taevast ilmamaa peale. Sellele anti sügavuse kaevu võti
2. ning ta avas sügavuse kaevu ja kaevust tõusis suitsu otsekui suurest ahjust, ning päike ja õhk pimenesid kaevu suitsust.
3. Suitsust tulid ilmamaa peale rohutirtsud, ja neile anti meelevald, nagu skorpionidel on meelevald ilmamaa peal.
4. Neile öeldi, et nad ei tohi teha kurja ilmamaa rohule ega millelegi, mis haljendab, ega ühelegi puule, vaid ainult inimestele, kellel ei ole Jumala pitsarit otsaesisel.
5. Ja neile anti käsk, et nad neid ei tapaks, vaid et nad neid piinaksid viis kuud, ning nende piinamine on otsekui skorpioni piinamine, kui ta inimest salvab.
6. Neil päevil inimesed otsivad surma ega leia seda, nad igatsevad surra, aga surm põgeneb nende eest.
7. Ja rohutirtsud olid välimuselt sõjaks seatud hobuste sarnased, neil olid pärjad peas otsekui kullast ning nende palged olid nagu inimeste palged
8. ja juuksed nagu naiste juuksed ja nende hambad olid otsekui lõvidel.
9. Neil olid üll soomusrüüd otsekui raudrüüd ning nende tiibade kahin oli otsekui kaarikute mürin, kui palju hobuseid jookseb sõtta.
10. Ja neil olid sabad ja astlad nagu skorpionidel, ning nende sabades oli meelevald teha inimestele kahju viis kuud.
11. Nende kuningas oli sügavuse ingel, kelle nimi heebrea keeles on Abaddon, ja kreeka keeles Apollüon.
12. Esimene häda on möödas, ennäe, pärast seda tuleb veel kaks häda.
13. Kuues ingel puhus pasunat ning ma kuulsin üht häält Jumala ees oleva kuldaltari neljast nurgast,
14. see hüüdis kuuendale inglile, kelle käes oli pasun: 'Lase lahti need neli inglit, kes on ahelais suure Eufrati jõe ääres!'
15. Siis päästeti valla need neli inglit, kes on valmistunud selleks tunniks ja päevaks ja kuuks ja aastaks, et tappa kolmandik inimestest.
16. Ja sõjaväe ratsanike arv oli kakskümmend tuhat korda kümme tuhat - ma kuulsin nende arvu -,
17. ning nõnda ma nägin oma nägemuses hobuseid ja nendel istujaid. Neil olid tulipunased ja sinised ja väävelkollased soomusrüüd ning hobuste pead olid nagu lõvide pead ning nende suust tuli välja tuld ja suitsu ja väävlit.
18. Nende kolme nuhtluse poolt tapeti kolmandik inimesi: tule ja suitsu ja väävli läbi, mis tuli nende suust.
19. Hobuste meelevald oli nende suus ja nende sabades, sest nende sabad olid madude sarnased, neil olid pead ning nendega nad tegid kahju.
20. Aga inimesed, keda neis nuhtlustes ei tapetud, ei parandanud meelt oma kätetööst, et nad oleksid loobunud kummardamast kurje vaime ning kuld- ja hõbe- ja vask- ja kivi- ja puujumalaid, kes ei suuda näha ega kuulda ega kõndida.
21. Nad ei parandanud meelt oma mõrvadest ega oma nõidustest ega oma hoorustest ega oma vargustest.

Peatükk 10

1. Ma nägin teist võimsat ingliti maha tulevat taevast, rietatud pilve, ning tema pea kohal oli vikerkaar ning ta palged olid nagu päike ning ta jalad nagu tulesambad
2. ning ta käes oli avatud väike rullraamat. Ta pani oma parema jala mere peale ja vasaku jala maa peale
3. ning kisendas suure häälega, otsekui lövi mõirgaks. Kui ta kisendas, rääkisid seitse pikset oma kõuemürinaga.
4. Ja kui need seitse pikset olid rääkinud, siis ma tahtsin hakata kirjutama. Ma kuulsin häält taevast hüüdvat: 'Pane pitsiriga kinni, mis need seitse pikset on kõnelnud, ning ära kirjuta seda!'
5. Ingel, keda ma nägin seisvat mere peal ja maa peal, tõstis oma parema käe taeva poole
6. ning vandus selle nimel, kes elab igavesest ajast igavesti, kes on loonud taeva ja mis seal on ning maa ja mis seal on ning mere ja mis seal on: Aega enam ei kulu,
7. vaid seitsmenda ingliti hääle päevil, kui ta hakkab pasunat puhuma, siis on läinud täide Jumala saladus, nagu ta seda rõõmusõnumit on kuulutanud prohvetitele, oma sulastele.
8. Häält, mida ma kuulsin taevast, rääkis minuga jälle ja ütles: 'Mine võta avatud raamat ingliti käest, kes seisab mere peal ja maa peal!'
9. Ja ma läksin ingliti juurde ja ütlesin, et ta annaks mulle raamatu. Tema ütles mulle: 'Võta ja söö see ära! See muutub su kõhus mõruks, kuid su suus on see magus nagu mesi.'
10. Ja ma võtsin ingliti käest raamatu ning sõin selle ära, ning see oli mu suus magus nagu mesi, ja siis, kui ma olin selle söönud, hakkas mul kõhus mõru.
11. Ja mulle öeldi: 'Sa pead jälle ennustama rahvaste ja paganate ja keelte ja paljude kuningate kohta!'

1. Mulle anti varda sarnane pilliroog ja öeldi: 'Tõuse ja mõõda ära Jumala tempel ja altar ning need, kes seal kummardavad!
2. Väljaspool templit olev õu jäta välja ning ära mõõda seda, sest see on antud paganaile ning nad tallavad püha linna nelikümmend kaks kuud.
3. Ja ma annan oma kahele tunnistajale meelevalla ennustada kotiriidesse rõivastatult tuhat kakssada kuuskümmend päeva.
4. Need tunnistajad on need kaks õlipuud ja kaks lambijalga, mis seisavad ilmamaa Issanda ees.
5. Kui keegi tahab neile kurja teha, siis tuleb nende suust tuli välja ning sööb ära nende vaenlased, ning kui keegi peaks tahtma neile kurja teha, siis peab too nõnda tapetama.
6. Neil on meelevald lukustada taevas, et nende ennustamise päevil ei sajak vihma, ning neil on meelevald vete üle, et muuta neid vereks ning lüüa ilmamaad igasuguse nuhtlusega nii sageli, kui nad vaid tahavad.
7. Kui nad on lõpetanud tunnistamise, siis hakkab metsaline, kes tuleb üles sügavusest, nendega sõda pidama ja võidab nad ära ning tapab nad.
8. Ning nende korjused lebavad suure linna tänavail, mida hüütakse vaimulikul viisil Soodomaks ja Egiptuseks, kus löödi risti ka nende Issand.
9. Inimesed rahvaste ja suguharude ja keelte ja paganahõimude seast näevad nende korjuseid kolm ja pool päeva ega lase nende korjuseid panna hauda.
10. Ja need, kes elavad ilmamaal, rõõmustavad nende pärast ja hõiskavad ning läkitavad üksteisele kinke, sest need kaks prohvetit olid rängasti vaevanud ilmamaa asukaid.'
11. Pärast seda kolme ja poolt päeva tuli elu vaim Jumalast nende sisse ja nad tõusid püsti oma jalgadele ning suur kartus langes nende peale, kes neid nägid.
12. Ja nad kuulsid suurt häält taevast endile ütlevat: 'Tulge siia üles!' Nad läksid pilve sees üles taevasse ja nende vaenlased vaatasid neid.
13. Ja selsamal tunnil sündis suur maavärin, ning kümnendik linna langes kokku ja selles maavärinas tapeti seitse tuhat inimest, ning teised löid kartma ja ülistasid taeva Jumalat.
14. Teine häda on läinud, ennäe, kolmas häda tuleb varsti!
15. Seitsmes ingel puhus pasunat, ja taevas kostsid valjud hääled: 'Maailma kuningriik on saanud meie Issanda ja tema Kristuse omaks ning tema valitseb kuningana igavesest ajast igavesti.'
16. Need kakskümmend neli vanemat, kes istusid Jumala ees oma troonidel, heitsid silmili maha ning kummardasid Jumalat,
17. hüüdes: 'Me täname sind, Issand, Kõigeväeline Jumal, kes oled ja kes olid, et sa oled võtnud oma suure väe ning hakanud valitsema kuningana!
18. Paganad on vihastanud, aga nüüd on sinu viha tulnud ning on tulnud aeg mõista kohut surnute üle ning anda kätte palk prohvetele, su sulastele, ning pühadele ning neile, kes kardavad su nime, väikestele ja suurtele, ning hävitada need, kes hävitavad ilmamaad.'
19. Jumala tempel taevas avanes ning tema templis sai nähtavaks tema lepingulaegas, ja sündis välke ja kõuemürinaid ja pikselööke ja maavärin ja suur rahesadu.

Peatükk 12

1. Suur tunnustäht sai nähtavaks taevas: naine, riidetatud päikesesse, ning kuu tema jalge all, ning pärg kaheteistkümnest tähest tema peas.
2. Ja ta oli lapseootel ning kisendas tuhudes ja piinles sünnitusvaludes.
3. Taevas sai nähtavaks teine tunnustäht, ennäe: suur tulipunane lohe, kellel oli seitse pead ja kümme sarve ning ta peadel seitse peahet.
4. Ta saba pühkis ära kolmandiku taevatähti ning viskas need maa peale. Ja lohe seisatas naise ees, kes oli sünnitamas, et niipea kui ta on sünnitanud, süüa ära ta laps.
5. Ja naine tõi ilmale poeglapse, kes karjasena hoiab raudsauaga kõiki paganaid. See laps haarati Jumala ja ta trooni juurde.
6. Ja naine põgenes kõrbe, kus tal oli ase, mille Jumal oli valmistanud, et teda seal toidetaks tuhat kakssada kuuskümmend päeva.
7. Ja taevas tõusis sõda: Miikael ja tema inglid hakkasid sõdima lohega, ning lohe sõdis ja tema inglid.
8. Lohe ei saanud võimust, ja enam ei leidunud neile aset taevas.
9. Suur lohe heideti välja, see muistne madu, keda hüütakse Kuradiks ja Saatanaks, kes eksitab kogu ilmamaad - ta heideti maa peale ja tema inglid heideti koos temaga.
10. Ja ma kuulsin suurt häält taevast hüüdvat: 'Nüüd on käes pääste ja vägi ning meie Jumala kuningriik ning tema Kristuse meelevald, sest välja on heidetud meie vendade süüdistaja, kes süüdistab neid Jumala ees päeval ja ööl.
11. Nemad on ta ära võitnud Talle vere läbi ning oma tunnistuse sõna läbi ega ole oma elu armastanud surmani.
12. Seepärast rõõmustage, taevad, ning teie, kes neis viibite! Häda maale ja merele, sest kurat on tulnud alla teie juurde; ta on suures raevus, teades, et tal on aega üürikeseks.'
13. Kui lohe nägi, et ta oli heidetud maa peale, siis ta kiusas taga naist, kes oli toonud ilmale poeglapse.
14. Aga naisele anti kaks suure kotka tiiba, et ta lendaks kõrbesse paika, kus teda toidetakse üks aeg ja kaks aega ja pool aega, eemal mao palge eest.
15. Ja madu purskas oma suust naisele järele vett otsekui jõe, et teda jõevooluga ära uhtuda.
16. Maa aitas naist, avades oma suu ning neelates ära jõe, mille lohe purskas välja oma suust.
17. Ja lohe vihastas naise peale ja läks sõdima nendega, kes olid jäänud üle naise soost, kes hoiavad tallel Jumala käske ning kellel on Jeesuse tunnistus.
18. Ja ta jäi seisma mere liivale.

Peatükk 13

1. Ma nägin merest üles tulevat metsalist, kellel oli seitse pead ja kümme sarve, ning ta sarvede peal kümme peaehet, ning ta peade peal olid jumalateotuse nimed.
2. Ja metsaline, keda ma nägin, oli pantri sarnane ning ta jalad olid otsekui karul ning ta suu oli nagu lõvi suu. Lohe andis temale oma väe ja oma trooni ja suure meelevalla.
3. Üks ta peadest oli nagu surmavalt haavatud, ent tema surmahaav paranes. Kogu ilmamaa oli imestunud, käies metsalise järel,
4. ning nad kummardasid lohet, et ta metsalisele oli andnud meelevalla, ning nad kummardasid metsalist ja ütlesid: 'Kes on metsalise sarnane ja kes suudab temaga sõdida?'
5. Talle anti suu rääkida suuri asju ja teotada Jumalat ning talle anti meelevald tegutseda nelikümmend ja kaks kuud.
6. Ja ta avas oma suu Jumala teotamiseks, et teotada tema nime ja tema telki - neid, kes viibivad taevas.
7. Talle anti voli pidada sõda pühadega ja neid võita, ning talle anti meelevald iga suguharu ja rahva ja keele ja paganahõimu üle.
8. Teda hakkasid kummardama kõik, kes ilmamaal elavad, kelle nime ei ole maailma rajamisest saadik kirjutatud tapetud Talle eluraamatusse.
9. Kui kellelgi on kõrv, siis ta kuulgu!
10. Kui keegi peab vangipõlve minema, siis vangipõlve ta läheb. Kui keegi peab tapetama mõõgaga, siis mõõgaga ta tapetakse. Siin olgu pühadel kannatlikkust ja usku!
11. Ma nägin maast üles tulevat teist metsalist, sel oli kaks sarve otsekui tallel ning ta rääkis nagu lohe.
12. Ta tegi kõik esimese metsalise meelevallaga tema ees ning ta tegi, et ilmamaa ja need, kes seal elavad, kummardaksid esimest metsalist, kelle surmahaav oli paranenud.
13. Ja ta tegi suuri tunnustähti, nõnda et ta lasi ka tule taevast maa peale maha tulla inimeste silme ees,
14. ning ta eksitas ilmamaa elanikke tunnustähtedega, mis talle oli antud teha metsalise ees, käskides ilmamaa elanikke teha kuju metsalisele, kellel oli mõõgahaav ning kes oli tõusnud ellu.
15. Talle anti meelevald anda vaimu metsalise kujule, et ka metsalise kuju räägiks ja teeks, et tapetaks igaüks, kes ei kummarda metsalise kuju.
16. Ja ta tegi, et kõik - pisikesed ja suured, rikkad ja vaesed, vabad ja orjad - võtaksid endale märgi oma paremale käele või oma otsaette,
17. ning et keegi muu ei tohiks osta ega müüa kui vaid see, kellel on märk, kas metsalise nimi või tema nime arv.
18. Siin olgu tarkust! Kellel on mõistust, see arvutagu välja metsalise arv, sest see on inimese arv, ja tema arv on kuussada kuuskümmend kuus.

1. Ma nägin, ennäe: Tall seisis Siioni mäel ning koos temaga sada nelikümmend neli tuhat, kelle otsaesisele oli kirjutatud tema nimi ja tema Isa nimi.
2. Ja ma kuulsin häält taevast otsekui suurte vete kohisemist ning nagu suure kõue mürisemist, ning hääl, mida ma kuulsin, oli otsekui kandlemängijate hääl, kes mängivad oma kandleid.
3. Nad laulsid uut laulu trooni ees ning nende nelja olevuse ja vanemate ees, ning keegi muu ei suutnud õppida seda laulu kui vaid need sada nelikümmend neli tuhat, kes on ära ostetud ilmamaalt.
4. Need on need, kes ei ole endid rüvetanud naistega, nad on puhtad nagu neitsid. Need on need, kes järgivad Talle, kuhu ta iganes läheb. Need on inimeste seast ostetud esmaanniks Jumalale ja Tallele,
5. ning nende suust ei ole leitud valet, nad on laitmatud.
6. Ma nägin teist inglit keset taevast lendavat; sellel oli igavene evangeelium, et kuulutada evangeeliumi neile, kes elavad ilmamaal - kõigile paganahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele.
7. Ja ta hüüdis suure häälega: 'Kartke Jumalat ning ülistage teda, sest tema kohtumõistmise tund on tulnud, ning kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad!'
8. Veel teine ingel järgnes talle, hüüdes: 'Langenud, langenud on suur Paabel, kes oma hooruse raevuviinaga on jootnud kõiki paganaid!'
9. Veel kolmas ingel järgnes neile, hüüdes suure häälega: 'Kui keegi kummardab metsalist ja tema kuju ning võtab tema märgi oma otsaette või oma käe peale,
10. siis ta saab juua Jumala raevu viina, mis lahjendamata on valatud tema vihakarikasse, ning teda piinatakse tules ja väävlis pühade inglite ees ja Talle ees.
11. Ja nende piinasuits tõuseb üles igavesest ajast igavesti; ja neil, kes kummardavad metsalist ja tema kuju, ei ole hingamist päeval ega ööl, ei ühelgi, kes võtab endale ta nime märgi.
12. Siin olgu kannatlikkust pühadel, kes hoiavad alal Jumala käske ja Jeesuse usku!'
13. Ma kuulsin häält taevast ütlevat: 'Kirjuta: Õndsad on surnud, kes nüüdsest peale surevad Issandas! Jah, Vaim ütleb, et nad võivad hingata oma vaevadest, sest nende teod lähevad nendega kaasa.'
14. Ma nägin, ennäe: valge pilv, ning see, kes istus pilvel, oli Inimese Poja sarnane, tal oli kuldpärg peas ning vahe sirp käes.
15. Ja üks teine ingel väljus templist, hüüdes suure häälega sellele, kes istus pilvel: 'Hakka tööle oma sirbiga ning lõika, sest lõikustund on tulnud, sest ilmamaa lõikus on juba küps.'
16. Ja see, kes pilvel istus, pistis oma sirbi ilmamaa külge ning ilmamaa lõigati paljaks.
17. Üks teine ingel väljus templist taevast ning temalgi oli vahe sirp.
18. Ja üks teine ingel, kellel oli meelevald tule üle, tuli altarist, ning hõikas valju häälega sellele, kellel oli vahe sirp: 'Hakka tööle oma vaheda sirbiga ning lõika maha ilmamaa viinapuu kobarad, sest selle marjad on küpsed!'
19. Ja ingel pistis oma sirbi ilmamaa külge ning lõikas paljaks ilmamaa viinamäe ning viskas marjad Jumala raevu suurde surutõrde.
20. Ja surutõrt sõtkuti väljaspool linna ning tõrrest voolas välja verd hobuste valjastest saadik tuhat kuussada vagu maad.

Peatükk 15

1. Ma nägin taevas veel teist tunnustähte, suurt ja imelist: seitse ingliti, kelle käes oli seitse viimset nuhtlust, sest nendes jõudis lõpule Jumala raev.
2. Ja ma nägin otsekui tulega segatud klaasmerd ja neid, kes olid võitnud metsalise ning ta kuju ja ta nime arvu, seisvat klaasmerde ääres, Jumala kandle käes.
3. Nad laulsid Jumala sulase Moosese laulu ja Talle laulu: 'Suured ja imelised on sinu teod, Issand Jumal, Kõigeväeline! Õiged ja tõelised on sinu teed, sa paganate kuningas!
4. Kes ei peaks kartma sind, Issand, ning ülistama sinu nime? Sina üksi oled püha, kõik paganad tulevad ning kummardavad sinu ette, sest su õiged seadmised on saanud avalikuks.'
5. Pärast seda ma nägin: tunnistustelgi pühamu avanes taevas
6. ning need seitse ingliti, kelle käes oli seitse nuhtlust, tulid templist välja, üll puhas särav linane riie, kuldvöödega võõtatud rinde alt.
7. Ja üks neljast olevusest andis seitsmele inglile seitse kuldkaussi, täis selle Jumala raevu, kes elab igavesest ajast igavesti,
8. ning tempel sai täis suitsu Jumala kirkusest ja tema väest ning ükski ei võinud minna templisse enne, kui olid lõpetatud seitsme inglite seitse nuhtlust.

1. Ma kuulsin valju häält templist hüüdvat seitsmele inglile: 'Minge ja valage Jumala raevu seitse kaussi välja ilmamaa peale!'
2. Esimene läks ning valas oma kausi välja maa peale, ning kurje ja tighedaid paiseid lõi inimeste külge, kellel oli metsalise märk ja kes kummardasid tema kuju.
3. Teine valas oma kausi välja merre, ning see sai otsekui surnu vereks ning iga elus hing meres suri.
4. Kolmas valas oma kausi välja jõgedesse ja veeallikaisse ning need muutusid vereks.
5. Ja ma kuulsin vete inglit hüüdvat: 'Õige oled sina, kes oled ja kes olid ja kes tuled, sina Püha, et sa nõnda oled kohut mõistnud,
6. sest nemad on valanud pühade ja prohvetite verd ning verd oled sina andnud neile juua. Nad on seda väärt.'
7. Ja ma kuulsin altarit ütlevat: 'Jah, Issand Jumal, Kõigeväeline, tõelised ja õiged on sinu kohtumõistmised!'
8. Neljas valas oma kausi välja päikese peale, ning temale anti kõrvetada inimesi tulega.
9. Ja suur kuumus kõrvetas inimesi ning inimesed teotasid Jumala nime, kellel on meelevald nende nuhtluste üle, ega parandanud meelt, et teda ülistada.
10. Viies valas oma kausi välja metsalise trooni peale, ning tema kuningriik mattus pimedusse ning nad närisid oma keelt valu pärast
11. ning teotasid taeva Jumalat oma valude ja paisete pärast, ega parandanud meelt oma tegudest.
12. Kuues valas oma kausi välja suure Eufrati jõe peale, ning selle vesi kuivas ära, et tee oleks valmis kuningatele päevatõusu poolt.
13. Ja ma nägin, et lohe suust ja metsalise suust ja valeprohveti suust tuli välja kolm rüvedat vaimu otsekui konnad.
14. Need ongi need tunnustähti tegevad kurjad vaimud, kes tulevad kogu ilmamaa kuningate juurde neid koguma sõtta Kõigeväelise Jumala suureks päevaks.
15. Ennäe, ma tulen kui varas! Önnis on see, kes valvab ning hoiab oma rõivaid, et ta ei käiks alasti ja et ei nähtaks tema häbi!
16. Ja ta kogus nad kokku paika, mida heebrea keeles hüütakse Harmagedoon.
17. Seitsmes valas oma kausi välja õhku, ning vali hääl kostis templi seest troonilt: 'See on sündinud!'
18. Ja sündis välke ja hääli ja kõuemürinaid ning suur maavärin, millist ei ole olnud sellest ajast, kui inimesed on elanud maa peal. See oli määratu suur maavärin.
19. Ja suur linn jagunes kolmeks osaks ning paganate linnad varisesid kokku. Ja suurt Paabelit tuletati meelde Jumala ees, et Jumal annaks temale oma raevuviina karika.
20. Kõik saared põgenesid ning mägesid ei leidunud enam.
21. Ja suuri raheteri, talendiraskusi, sadas taevast alla inimeste peale, ning inimesed teotasid Jumalat rahenuhtluse pärast, sest see nuhtlus oli väga suur.

Peatükk 17

1. Üks seitsmest inglisi, neist, kellel oli seitse kaussi, tuli ning rääkis minuga ja ütles: 'Tule, ma näitan sulle selle suure hoora karistamist, kes istub suurte vete ääres,
2. kellega on hooranud ilmamaa kuningad ning kelle hooruse veinist on joojnud need, kes elavad ilmamaal!'
3. Ja ta viis mu vaimus kõrbe. Ja ma nägin naist istuvat erepunase metsalise seljas, kes oli täis jumalateotuse nimesid ja kellel oli seitse pead ja kümme sarve.
4. Naine oli riidetud purpurpunasesse ja erepunasesse ning ehitud kulla ja kalliskivide ja pärlitega, ta käes oli kuldkarikas täis jäledusi ja oma hooruse saasta
5. ning ta otsaette oli kirjutatud nimi, saladus: Suur Paabel, hoorade ja ilmamaa jäleduste ema!
6. Ma nägin naise olevat joojnud pühade verest ja Jeesuse tunnistajate verest. Ma imestasin väga teda nähes.
7. Ingel ütles mulle: 'Mispärast sa imestad? Mina ütlen sulle saladuse naise ja metsalise kohta, kes teda kannab ja kellel on seitse pead ja kümme sarve.
8. Metsaline, keda sa nägid, oli ning teda ei ole enam ning ta tuleb üles sügavikust ja läheb hukatusse. Ja need, kes elavad ilmamaal, kelle nimesid ei ole maailma rajamisest saadik kirjutatud eluraamatusse, imestavad, kui näevad metsalist, kes oli ja keda ei ole enam ning kes tuleb jälle.
9. Siin olgu mõistust, millel on tarkust: need seitse pead on seitse mäge, mille peal istub naine. Ja on seitse kuningat:
10. viis on langenud, üks on praegu, teine ei ole veel tulnud, ning kui ta tuleb, siis ta peab jääma üürikeseks ajaks.
11. Ja metsaline, kes oli ja keda enam ei ole, see on kaheksas, ja samas üks neist seitsmest, ja ta läheb hukatusse.
12. Kümme sarve, mida sa nägid, on kümme kuningat, kes ei ole veel saanud kuningavõimu, kuid nad saavad koos metsalisega meelevalda üheks tunniks, et valitseda kuningatena.
13. Nad on üht ja sama meelt, ning nad annavad oma väe ja meelevalda metsalise kätte.
14. Nad hakkavad sõdima Tallega ja Tall võidab nad ära - sest tema on isandate Issand ja kuningate Kuningas - ja koos temaga võidavad need, kes on kutsutud ja valitud ja ustavad.'
15. Ja ta ütles mulle: 'Veed, mida sa nägid seal, kus hoor istub, on rahvad ja rahvahulgad ja paganad ja keeled.
16. Kümme sarve, mida sa nägid, ning metsaline, need hakkavad vihkama hoora ja teevad ta puupaljaks ja võtavad alasti ja söövad ta liha ja põletavad ta ära tulega.
17. Sest Jumal on nende südamesse andnud teha tema nõu järgi ning olla sama meelt ning anda oma kuningavõim metsalise kätte, kuni Jumala sõnad on läinud täide.
18. Ja naine, keda sa nägid, on suur linn, kellel on kuningavõim ilmamaa kuningate üle.'

1. Pärast seda nägin ma veel teist inglit, kellel oli suur meelevald, tulevat taevast alla, ning maailm läks valgeks tema hiilgusest.
2. Ta hüüdis võimsa häälega: 'Langenud, langenud on suur Paabel ning on saanud kurjade vaimude eluasemeks ning kõigi rüvedate vaimude varjupaigaks ja kõigi rüvedate lindude varjupaigaks ning kõigi rüvedate loomade ja vihatute varjupaigaks!
3. Sest tema hooruse raevuviinast on joonud kõik paganad ning temaga on hooranud maailma kuningad ning ilmamaa kaupmehed on rikastunud tema toretsemisest!'
4. Ja ma kuulsin teist häält taevast hüüdvat: 'Tulge temast välja, mu rahvas, et te ei saaks tema pattude osaliseks ning et te ei kannaks midagi tema nuhtlustest!
5. Sest tema patud on ulatunud taevani ning Jumalale on tulnud meelde tema ülekohtused teod.
6. Makske temale kätte, nõnda nagu tema on kätte maksnud, ning tasuge temale kahevõrra tema tegude järgi; karikasse, mille ta on valanud täis, valage talle kahevõrra,
7. niipalju kui tema on iseennast ülistanud ja toretsenud, niisama palju andke temale piina ja leina! Tema ütleb oma südames: Ma istun kuningannana ega ole lesk ja ei saa ialgi näha leina.
8. Seepärast tulevad ühel päeval talle nuhtlused: surm ja lein ja nälg, ning ta põletatakse ära tulega, sest võimas on Issand Jumal, kes on mõistnud kohut tema üle.
9. Tema pärast hakkavad nutma ja halisema ilmamaa kuningad, kes temaga on hooranud ja toretsenud, kui nad näevad tema põlemise suitsu,
10. seistes kartusest tema piina ees kaugel eemal ja hüüdes: 'Häda, häda, suur linn, Paabel, võimas linn, sest üheainsa tunniga on tulnud su kohtumõistmine!'
11. Ja ilmamaa kaupmehed nutavad ja leinavad tema pärast, sest keegi ei osta kunagi enam nende kaupa:
12. ei kulda ega hõbedat, ei kalliskive ega pärleid, ei peenlinast ega purpurit, ei siidi ega erepunast riiet, ei mingisugust healõhnalist puud ega mingisugust elevandiluust eset, ei mingisugust vääriskuust tehtud või vasest või rauast või marmorist eset,
13. ei kaneeli ega kardemoni, ei suitsutusrohete, mürri ega viirukit, ei veini ega õli, ei püülijahu ega nisu, ei veiseid ega lambaid, ei hobuseid ega tõldu, ei orje ega inimhingi.
14. Puuviljad, mida su hing himustas, on su käest kadunud ning kõik, mis särav ja läikiv, on su käest läinud kaotsi ning neid ei leita enam.
15. Nende asjadega kauplejad, kes on rikastunud selle linna varal, seisavad kartusest tema piina ees kaugel eemal, nuttes ja leinates:
16. 'Häda, häda, suur linn, riietatud peenlinasesse ja purpurisse ja erepunasesse ning ehitud kulla ja kalliskivide ja pärlitega, sest üheainsa tunniga on ära rüüstatud nii suur rikkus!'
17. Kõik tüürimehed ja laevnikud ja kõik meremehed ja kõik, kes merel sõidavad, seisid kaugel eemal
18. ja kisendasid, kui nad nägid ta põlemise suitsu: 'Kes on selle suure linna sarnane?'
19. Nad puistasid põrmu oma pea peale ning kisendasid nuttes ja leinates: 'Häda, häda, suur linn, kus on rikastunud kõik, kellel oli laevu merel - üheainsa tunniga on ta rüüstatud!'
20. Rõõmusta tema pärast, taevast, ning pühad ja apostlid ja prohvetid, sest Jumal on teie kaebuse mõistnud tema kanda!'
21. Ja üks võimas ingel tõstis kivi otsekui suure veskikivi ning viskas selle merre, hüüdes: 'Nõnda visatakse suur linn Paabel äkitselt ära ning teda ei leita enam!'
22. Ja kandlemängijate ja pillimeeste ja vileajajate ja pasunapuhujate häält ei kuulda sinu sees enam ja ühtegi mis tahes käsitöömeistrit ei leita enam sinu seest ning veskikivide mürinat ei kuulda enam sinu sees,
23. ja lambi valgust ei paista sinu sees enam ning peigmehe ja mõrsja häält ei kuulda enam sinu sees. Sest sinu kaupmehed olid ilmamaa ülikud ja sinu nõidusega on eksitatud kõik paganad,
24. ning sinust on leitud prohvetite ja pühade verd ja kõikide verd, kes on tapetud ilmamaal.'

1. Pärast seda ma kuulsin otsekui suure rahvahulga valju häälekõma taevast hüüdmas: 'Halleluuja! Pääste ja kirkus ja vägi on meie Jumalal,
2. sest tema kohtumõistmised on tõelised ja õiged! Ta on ju mõistnud kohut suure hoora üle, kes laostas ilmamaad oma hooramisega, ning ta on oma sulaste vere temale kätte maksnud!
3. Ja nad hüüdsid teist korda: 'Halleluuja! Tema suits kerkib üles igavesest ajast igavesti!'
4. Need kakskümmend neli vanemat ja neli olevust heitsid maha ning kummardasid Jumalat, kes istub troonil, ja hüüdsid: 'Aamen, halleluuja!'
5. Ja troonilt kostis hää: 'Kiitke meie Jumalat kõik tema sulased, kes teda kardate, pisikesed ja suured!'
6. Ma kuulsin otsekui suure rahvahulga häälekõma ning otsekui suurvee kohinat ning otsekui võimast piksemürinat hüüdmas: 'Halleluuja! Sest Issand, meie Jumal, Kõigeväeline, on hakanud valitsema kuningana!
7. Rõõmustagem ja hõisakem ja andkem talle au, sest Talle pulmad on tulnud ning tema naine on ennast seadnud valmis,
8. ja talle on antud, et ta riietuks säravasse puhtasse peenlinasesse.' See peenlinane on pühade õiged seadmised.
9. Ingel ütles mulle: 'Kirjuta: Õndsad on need, kes on kutsutud Talle pulmasöömaajale.' Ta ütles mulle: 'Need on Jumala tõelised sõnad.'
10. Ja ma heitsin maha tema jalge ette, et teda kummardada. Ja ta ütles mulle: 'Vaata, ära tee seda! Ma olen kaassulane sinule ja su vendadele, kellel on Jeesuse tunnistus. Kummarda Jumalat, sest Jeesuse tunnistajaks on prohvetluse vaim!'
11. Ma nägin taeva olevat avatud, ning ennäe: valge hobune! Selle nimi, kes tema seljas istus, on Ustav ja Tõeline ning tema mõistab kohut ja sõdib õiguses.
12. Tema silmad olid nagu tuleleek ning ta peas oli palju peaehteid. Neile oli kirjutatud nimi, mida ei tea keegi muu kui tema ise.
13. Ja tal oli üll verre kastetud kuub ning oli nimetatud tema nimi - Jumala Sõna.
14. Taevased väehulgad järgnesid talle valgete hobuste seljas, üll valge puhas peenlinane.
15. Ja ta suust välkus vahe mõõk, et sellega raiuda paganaid, ning tema ise hoidis neid raudsauaga kui karjane. Tema ise tallas Kõigeväelise Jumala raevuviina surutõrt.
16. Ja temal oli tema kuue ja puusa peale kirjutatud nimi 'Kuningate Kuningas ja isandate Issand'.
17. Ma nägin üht inglit seisvat päikeses ning see hüüdis suure häälega kõigile keset taevast lendavaile lindudele: 'Tulge, lennake kokku Jumala suurele söömaajale,
18. et te saaksite süüa kuningate liha ja sõjapealike liha ja vägevate liha ning hobuste ja nende seljas istujate liha ning kõigi vabade ja orjade ning pisikeste ja suurte liha!'
19. Ma nägin metsalist ja ilmamaa kuningaid ja nende väehulki kogunevat sõda pidama temaga, kes istus valge hobuse seljas, ning tema väehulgaga.
20. Ja metsaline võeti vangi ning koos temaga valeprohvet, kes tema ees oli teinud tunnustähti, millega ta eksitas neid, kes olid võtnud endale metsalise märgi ja kummardanud tema kuju. Nad mõlemad visati elusalt tulejärve, mis põleb väävlis.
21. Teised tapeti mõõgaga, mis välkus selle suust, kes istus hobuse seljas. Ja kõigi lindude kõhud said täis nende lihast.

Peatükk 20

1. Ma nägin taevast alla tulevat ingli, kellel oli sügaviku võti ja suured ahelad käes.
2. Ja ta võttis kinni lohe, selle muistse mao, kes on Kurat ja Saatan, ning aheldas ta tuhandeks aastaks
3. ning viskas ta sügavikku ja sulges ta luku taha ning pani pealt pitseriga kinni, et ta enam ei eksitaks rahvaid, kuni need tuhat aastat saavad täis. Pärast seda peab teda natukeseks ajaks lahti lastama.
4. Ja ma nägin troone ja neid, kes nende peal istusid; ja kohus anti nende kätte; ning ma nägin nende hingi, kelle pead olid kirvega maha raiutud Jeesuse tunnistamise pärast ja Jumala sõna pärast, ja kes ei olnud kummardanud metsalist ega tema kuju ega olnud võtnud tema märki oma otsaette ega käe peale. Nad tõusid ellu ning valitsesid kuningatena koos Kristusega tuhat aastat.
5. Aga muud surnud ei tõusnud ellu, kuni need tuhat aastat said täis. See on esimene ülestõusmine.
6. Õnnis ja püha on see, kes saab osa esimesest ülestõusmisest; nende üle ei ole teisel surmal meelevalda, vaid nad on Jumala ja Kristuse preestrid ning valitsevad koos temaga kuningatena tuhat aastat.
7. Kui need tuhat aastat otsa saavad, lastakse saatan lahti oma vanglast
8. ning ta läheb välja eksitama paganaid, kes on ilmamaa neljas nurgas, Googi ja Maagoogi, koguma sõtta neid, kelle arv on nagu mereliiv.
9. Ja nad tulevad üles ilmamaa legendikule ja piiravad ümber pühade leeri ja armastatud linna. Ja taevast langeb tuli ning sööb nad ära.
10. Ja kurat, nende eksitaja, visatakse tule- ja väavlijärve, kus on ka metsaline ja valeprohvet; ning neid piinatakse päevad ja ööd igavesest ajast igavesti.
11. Ma nägin suurt valget trooni ning seda, kes sellel istub, kelle palge eest põgenesid maa ja taevas, ning neile ei leidunud aset.
12. Ja ma nägin surnuid, suuri ja pisikesi, seisvat trooni ees, ning raamatud avati. Teine raamat avati, see on eluraamat. Ja surnute üle mõisteti kohut sedamööda, kuidas raamatuisse oli kirjutatud, nende tegude järgi.
13. Ja meri andis tagasi oma surnud ning surm ja surmavald andsid tagasi oma surnud ning igäühe üle mõisteti kohut tema tegude järgi.
14. Ja surm ja surmavald visati tulejärve. See on teine surm - tulejärv.
15. Keda iganes ei leitud olevat eluraamatusse kirjutatud, see visati tulejärve.

1. Ma nägin uut taevast ja uut maad; sest esimene taevas ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam.
2. Ja ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla tulevat, valmistatud otsekui oma mehele ehitud mõrsja.
3. Ja ma kuulsin valju häält troonilt hüüdvat: 'Vaata, Jumala telk on inimeste juures ning tema asub nende juurde elama ning nemad saavad tema rahvaiks ning Jumal ise on nende juures nende Jumalaks.
4. Tema pühib ära iga pisara nende silmist ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud.'
5. Ja troonil istuja ütles: 'Vaata, ma teen kõik uueks!' Tema ütles: 'Kirjuta, sest need sõnad on ustavad ja tõelised!'
6. Ja ta ütles mulle: 'See on sündinud! Mina olen A ja O, algus ja ots. Mina annan janusele ilma tasuta eluvee allikast.
7. Võitja pärib selle kõik ning mina saan temale Jumalaks ja tema saab minule pojaks.
8. Aga argade ja uskmatute ja jäledate ja mõrtsukate ja hoorajate ja nõidade ja ebajumalateenijate ja kõigi valetajate osa on tule ja väevliga põlevas järves, see on teine surm.'
9. Minu juurde tuli üks seitsmest inglilt, neist, kelle käes on seitse kaussi täis seitset viimset nuhtlust, ning ta rääkis minuga ja ütles: 'Tule, ma näitan sulle mõrsjat, Talle naist!'
10. Ja ta kandis mu vaimus suurele ja kõrgele mäele ning näitas mulle linna, püha Jeruusalemma, mis on alla tulemas taevast Jumala juurest
11. ja millel on Jumala kirkus, ning ta valgus on kõige kallima kivi sarnane, otsekui jaspis, mis hiilgab nagu mägikristall.
12. Sellel on suur ja kõrge müür ning kaksteist väravat ja väravate peal kaksteist inglilt; ning väravate peale on kirjutatud nimed, mis on Iisraeli laste kaheteistkümne suguharu nimed.
13. Päevatõusu pool on kolm väravat, põhja pool kolm väravat, lõuna pool kolm väravat, õhtu pool kolm väravat.
14. Ja linna müüri on kaksteist aluskivi ning nende peal Talle kaheteistkümne apostli nimed.
15. Ja sellel, kes minuga rääkis, oli käes kuldpilliroog, et mõõta linna ja selle väravaid ja selle müüri.
16. Linn on nelinurkne ning ta pikkus on võrdne laiuslega. Ta mõõtis linna pillirooga - kaksteist tuhat vagu. Ta pikkus ja laius ja kõrgus on võrdsed.
17. Ja ta mõõtis tema müüri - sada nelikümmend neli küünart inimese, see tähendab ingli mõõdu järgi.
18. Selle müür on jaspisest ning linn ise puhtast kullast, selge klaasi sarnane.
19. Ja linna müüri aluskivid on ehitud igasuguste kalliskividega. Esimene aluskivi on jaspis, teine safiir, kolmas kaltsedon, neljas smaragd,
20. viies sardoonüks, kuues karneool, seitsmes krüsoliit, kaheksas berüll, üheksas topaas, kümnes krüsopraas, üheteistkümnes hüatsint, kaheteistkümnes ametüst.
21. Kaksteist väravat on kaksteist pärlist, iga värav ühest pärlist, ning linna tänav on puhtast kullast otsekui läbipaistev klaas.
22. Templit ma ei näinud seal, sest Issand, Kõigeväeline Jumal, on selle tempel, ning Tall.
23. Ja linnale ei ole vaja päikest ega kuud, et need talle paistaksid, sest Jumala kirkus valgustab teda, ning tema lamp on Tall.
24. Rahvad hakkavad käima tema valguses ning ilmamaa kuningad toovad sinna oma hiilguse.
25. Tema väravaid ei lukustata päeval, ent ööd seal ei olegi.
26. Ja rahvaste hiilgus ja au kantakse sinna sisse.
27. Sinna ei saa midagi, mis on rüve, ega keegi, kes teeb jäledusi ja valet, vaid üksnes need, kes on kirjutatud Talle eluraamatusse.

1. Ta näitas mulle eluvee jõge, säravat nagu mägikristall. See saab alguse Jumala ja Talle troonist.
2. Keset linna tänavat ja mõlemal pool jõge on elupuu, mis kannab vilja kaksteist korda, andes iga kuu oma vilja, ning puu lehed annavad tervist rahvastele.
3. Ja midagi äraneetut ei ole enam. Jumala ja Talle troon on seal ning ta sulased teenivad teda
4. ning näevad tema palet ning tema nimi on nende otsaesisel.
5. Ja ööd ei ole enam ning neile ei ole vaja lambivalgust ega päikesevalgust, sest Issand Jumal ise valgustab neid, ning nemad valitsevad kuningatena igavesest ajast igavesti.
6. Tema ütles mulle: 'Need on ustavad ja tõelised sõnad! Issand, prohvetivaimude Jumal, on läkitanud oma ingli oma sulastele näitama, mis varsti peab sündima.
7. Ja vaata, ma tulen peagi! Önnis on see, kes hoiab alal selle raamatu ennustuse sõnu!'
8. Mina, Johannes, olen see, kes seda kuulis ja nägi. Ja kui ma seda olin kuulnud ja näinud, siis ma heitsin maha ingli jalge ette, et kummardada teda, kes mulle seda näitas.
9. Ja tema ütles mulle: 'Vaata, ära tee seda! Sest ma olen sinu ning prohvetite, su vendade, ja nende kaassulane, kes selle raamatu sõnu alal hoiavad. Kummarda Jumalat!'
10. Tema ütles mulle: 'Ära pane pitseriga kinni selle raamatu ennustuse sõnu, sest aeg on lähedal!'
11. Kes teeb ülekohut, tehku veel enam ülekohut, ning kes on rüve, saagu veelgi rüvedamaks! Õige tehku veel enam õigust ning püha pühitsegu ennast veel enam!'
12. Vaata, ma tulen varsti ning toon igaühele palga, ma tasun igaühele tema tegude järgi.
13. Mina olen A ja O, esimene ja viimane, algus ja ots!'
14. Õndsad on need, kes oma rüüd pesevad, et neil oleks meelevald süüa elupuust ning nad võiksid minna väravaist linna sisse!'
15. Väljaspool on koerad ja nõiad ja hoorajad ja mõrtsukad ja ebajumalateenijad ning kõik, kes valet armastavad ja teevad.
16. Mina, Jeesus, saadan oma ingli seda teile tunnistama koguduste jaoks. Mina olen Taaveti juur ja sugu, särav koidutäht.'
17. Vaim ja mõrsja ütlevad: 'Tule!' Ja see, kes kuuleb, öelgu: 'Tule!' Ja januneja tulgu! Kes tahab, võtku eluvett ilma tasuta!'
18. Mina tunnistan kõikidele, kes kuulevad selle raamatu ennustuse sõnu: kui keegi neile midagi juurde paneb, siis paneb Jumal tema peale need nuhtlused, mis sellesse raamatusse on kirjutatud.
19. Ja kui keegi võtab midagi ära selle prohvetiraamatu sõnadest, siis Jumal võtab ära tema osa elupuust ja pühast linnast, millest on kirjutatud selles raamatus.
20. Tema, kes seda tunnistab, ütleb: 'Jah, ma tulen varsti!' Aamen. Tule, Issand Jeesus!'
21. Issanda Jeesuse arm olgu kõikidega! Aamen.